

[#THE FOLLOWING TEXT HAS INCOMPLETE SECTIONS, WHICH ARE ON ORDER]'

{@21A} ཨྱ་གར་སྐད་དུ། བིན་ཡ་བི་བླ་ག་ཤོད་སྐད་དུ། འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། བཅའོ་དང་པོ། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། འདུལ་བ་རྒྱལ་པོ་རྗེ་ཡི་རིགས་སུ་འཁྲུངས། སློབ་མ་འདུལ་མཛད་ཉེས་པར་བསྐུལ་བ།
ཁངས་རྒྱས་འདུལ་བའི་གཙོ་

ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། འདུལ་བའི་བསྐྱེད་པ་ཅུང་ཟད་བཟོད་པར་བྱ། ཤར་ལོ་མ་མཐོང་ག་ཏིང་རྟོགས་མ་གྱུར་ཅིང་།
ཁྲུགས་པའི་ལྷན་གནས་སློབ་དཔོན་ཆོག་རྣམས་ཀྱི། དབྱེ་བས་ཐ་དད་འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལ། ཡོན་ཏན་ཀུན་བསྟོན་
རྩེ་ལ་སློབ་དག་ལ་མེད། རི་ལྟར་

འདི་ན་ཤིང་རྩ་གཙོ་བོ་སྟེ། རྣམ་པར་འཕེལ་དང་ཀུན་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཞི། རྟེན་བཞེད་དམ་ཆོས་ཆོག་རྣམས་ཀུན་གྱི་
ཡང་། རྒྱ་དང་རྩ་བ་འདུལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། རི་ལྟར་ས་ནི་སྟེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་གཞི། རྟེན་ལས་འདུ་རྣམས་སྟེ་བར་འ
གྱུར་བ་ལྟར། རྟེན་བཞེད་

འདུལ་བ་འདྲེས་བཅུ་རྣམས་ཀྱི་གཞི། རྟེན་བཞེད་དེ་ལས་བསོད་ནམས་རྣམས་ཀྱང་སྟེ། རྩེ་ལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་རྣམས་
ཀྱི་གནས་སུ་དགོངས། རྟེན་ལ་གནས་ནི་འདུལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། འདི་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ན་མཐར་ཕྱིན་འགྱུར།
འདི་ལ་མི་གནས་

མཐར་ཕྱིན་ག་ལ་འགྱུར། རི་ལྟར་རྩ་ལོན་མི་ཕྱེད་སྟེ་བཡིས། རྩེ་ལ་ཆེ་ཡང་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། རྟེན་བཞེད་འ
དུལ་བ་འཕགས་པ་རྩེ་ལོན་འདིས། རྩེ་ལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་རྩེ་ལ་སྟོན་པར་འགྱུར། ཁངས་རྒྱས་རྣམས་དང་རང་རྒྱལ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། བྱུང་ཆུབ་

གང་བཞེས་ཐུབ་སློབ་རྣམ་དག་པའི། ཁྲིམས་ཅན་དག་བཅོམ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་རྣམས། རྟེན་ལ་འདྲེས་རྩེ་ལོན་པར་
གསུངས། རི་སྟོང་འགྲོ་འདིར་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། མཛོད་མཆོག་འདུལ་བ་རྗེ་གསུམ་པ་འདི་གནས་པ། རྟེན་འདི་ཆོས་

སྟོན་པ་དེ་ནི་གནས་འགྲུང་ཞིང་། །

བསྐྱོག་པར་གྱུར་ན་ནི་བཟོ་བར་འགྱུར། །སངས་རྒྱལ་མི་བཞུགས་འཛིན་ཏེ་ཆོག་པ་བཅད་དང་། །མདོ་སྤེའི་ཡན་ལག་
དེ་དང་དེ་དགོད། །བསྐྱབ་འཇུག་མེད་ན་འདྲེན་བའང་མེད་འགྱུར་བས། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་དག་པས་ཆེས་འདི་དགོན། །འ
ཇོག་བྲལ་སེམས་གྲང་ལྷགས་གྲོ་

{@21B} འདི་ཡིན་ཏེ། །གདུལ་བྱ་མ་དུལ་བ་ཡི་སྲབ་འདི་ཡིན། །ར་བའི་མཚམས་གྱི་འོ་བས་དང་འབྲ་བ་སྟེ། །ཟག་པ་
ཀུན་གྱི་ཆུ་ལོན་འདྲེན་བའི་ན། །རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་དེ་ཡི་བསྟན་བཅོས་དག །མདོ་དང་ཆོས་མངོན་ཡིན་གསུངས་འདྲེན་བཞི།
།སྟོན་དང་བསྟན་བཅོས་དངོས་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

གཉིས་གྱུར་ཕྱག་བྱས་ངས་རྒྱས་ཆོས་གཅིག་གཞན། །གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས། །དེ་ལ་གྲུས་བཅས་
རྩེ་སར་བཅས་གྱུར་ཅིང་། །དེ་ནི་མགོན་པས་མགོན་ཡིན་སྐྱབས་གནས་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་རབ་བསྐྱེམས་འདྲེན་ལ་ཕྱག་ཆོལ་
ཅིག །གང་ཞིག་སྟོན་པ་ཐུགས་

རྩེའི་བསྟན་པ་ལ། །ཡང་བར་སེམས་ཤིང་ཅུང་ཟད་འདྲ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྤྱུག་བསྡུལ་གཞན་དབང་ཐོབ། །སྟོན་
ཆོལ་བྲེགས་པས་ཨ་ལྷ་འི་ཆོལ་ཉམས་བཞིན། །འདི་ན་ལ་ལས་རྒྱལ་པོའི་ཆོག་ཆེན་ཡང་། །བསྐྱབ་ན་ལན་འགའ་ཆད་པ་འ
ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཐུབ་པའི་བཀའ་

ལུང་ཚུལ་མིན་བསྐྱབ་བྱས་ན། །དུད་འགོར་འགོ་འགྱུར་ཨེ་ལའི་འདབ་ཀྱུ་བཞིན། །ཁོ་སོར་ཐར་བྱ་གང་ཡིན་པ། །སངས་
རྒྱལ་འདྲེན་བའ་གང་ཆེན་མཆོ། །གཏིང་མཐའ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི། །གནས་པའི་སྟོང་དང་སྟོང་པོ་ཡིན། །འདི་ནི་དམ་ཆོས་
རྒྱལ་པོ་ཡི། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་

འབྲེན་པ་མཆོག །འདི་ནི་དག་སྟོང་ཆོང་ཆོགས་གྱི། །བསྐྱབ་ཐོང་ཆོང་ཁང་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པས་བྱིན་
རྣམས་གྱི། །གདུག་པ་རྣམས་ལ་སྤྲོན་འདི་ཡིན། །འདི་ནི་ལང་ཆོ་རྣམས་འཁྲལ་བའི། །རྒྱུ་གཉིས་གཞོན་ནུའི་ལྷགས་གྲོ་

ཡིན། །མཚོ་བས་ཟབ་པའི་འཁོར་

བ་ལས། །སྒྲིལ་བའི་རྒྱལ་ཐབས་འདི་ཡིན་ཏེ། །འདི་ནི་བཟང་འགྱུར་འགྱུར་བ་ཡི། །ངེས་པའི་ཚུ་ལོན་ཟམ་པ་ཡིན། །འདི་ནི་
ཉོན་མོངས་མཇུག་གྱེད་ལས། །རྒྱལ་པོ་ཡི་ནི་འདྲེན་པ་མཚོག། །འདི་ནི་ཐར་པའི་གྲོང་འཇུག་པའི། །ཐེམ་སྐྱས་གཞི་དང་འདྲ་
བར་གནས། །ངན་མཉམ་

འདས་གྱུར་ན། །འདི་ནི་ཁྱེད་གྱི་སྟོན་པའོ་ཞེས། །རང་བྱུང་ཉིད་གྱིས་གྲུས་བཅས་པར། །ནམ་ཏན་དག་སྟོང་ཚོགས་མདུན་བ་
སྟོན། །འདུལ་འདི་མེས་ཐར་པ་དེའི། །རྣམ་འབྱེད་ཡིན་པར་དགོངས་པས་ན། །ཐར་འདོད་རྣམས་གྱིས་གྲུས་བྱས་ཏེ། །འ
དི་ནི་ནམ་ཏན་མཉམ་པར་བྱ། །

{ @22A } ཟླ། །འདུལ་བ་ལ་བསྟོན་པ་རྫོགས་སོ། །བསྐྱལ་བ་བྱེད་རྣམས་སུ་ཡང་། །འདུལ་བ་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་
དང་། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྟེན་དཀར་སྟེ། །སྐྱབ་པ་འད་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀར། །མངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འབྱུང་བ་བདེ།
།ཚོས་བསྟན་པ་ཡང་བདེ་བ་ཡིན། །

དག་འདུན་མཐུན་པ་བདེ་བ་སྟེ། །མཐུན་པ་རྣམས་གྱི་དཀར་ཐུབ་བདེ། །འཕགས་པ་རྣམས་ནི་མཐོང་བ་བདེ། །དམ་པ་དག་
དང་འགྲོགས་པ་བདེ། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་མ་མཐོང་ན། །རྟག་ཏུ་བདེ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟན་པ་མཐོང་བ་བདེ།
།མང་དུ་ཐོས་པ་མཐོང་

བ་བདེ། །ཡང་སྤིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡི། །དགྲ་བཅོམ་པ་དག་མཐོང་བ་བདེ། །འཇུག་ངོགས་བདེ་བའི་ཚུ་གླུང་བདེ། །ཚོས་
ལ་གོམས་པའི་སྒྲེ་བོ་བདེ། །ཞེས་རབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་བདེ། །ངའོང་རྒྱལ་ཟད་པ་བདེ། །ངེས་པར་བྱས་ཤིང་དབང་པོ་ཐུལ་
བ་དག །དགོན་པ་ནི་

བ་རྣམས་སུ་རྒྱས་གྱུར་དང་། །མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་གྱི་ནང་དག་ཏུ། །ལང་ཚོ་ཡོལ་བ་རྣམས་གྱིས་གནས་པ་བདེ། །ལྟ་
སེང་གེ་དེ་ལ་ནི། །ཁོར་མོ་བཅུ་ཡི་ཐལ་སྐྱུར་ཏེ། །འདུལ་བ་རབ་ཏུ་གདོན་པར་བྱས། །གཏུལ་བའི་དོན་ཏུ་ང་ལ་ཉོན། །ཐོས་

ནས་དང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་

ཡིས། རི་རྒྱུད་གསུངས་བཞིན་བསྐྱབ་བྱ་ཞིང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་ཕྱ་རྒྱལ་ལ། རྒྱལ་ཅིང་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གྱིས། རྟག་རྒྱ་འབད་
པས་བདའ་བ་ཡི། སེམས་རྟ་ཁ་སྤྲོད་དཀའ་བ་ལ། མཐུན་པ་གཟེར་རྩོན་བརྒྱུ་བ་ཡི། སྤྲུལ་ནི་འདྲུལ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། ཆེ་བ་
གང་དག

རག་ཅོམ་གྱིས། རྒྱུག་ཅིང་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བ། རྟེན་གཞི་རྟ་བཟང་པོ་སྟེ། རྟོན་མོངས་གཡུལ་ལས་ངེས་རྒྱལ་འ
གྱུར། སྤྲུལ་སྤྲུལ་འདི་མེད་པ་དང་། རྟེན་དུ་འདྲེད་པར་མི་འགྱུར་བ། རྟེན་གཞི་མོངས་གཡུལ་གྱིས་དགྲུགས། འ
ཇོག་བྲལ་

རྒྱལ་པར་འབྱུང་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་སྦྱོན་མེད་ཅིང་ཚུ་བྱར་མེད་
ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉམ་ཐོས་རྒྱལ་ཀྱི་སེ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་ཡང་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ། རྟིག་པ་ཐམས་
ཅད་མི་བྱ་སྟེ། རྟག་བསྐྱུན་

{ @22B } སུམ་ཚོགས་པར་བྱ། རང་གིས་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུལ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། འཕྲས་ཀྱི་
སྒྲོམ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། རག་གི་སྒྲོམ་པ་འདྲ་ལེགས་པ་ཡིན། ཡིད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་འདྲ་ལེགས་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་སྒྲོམ་པ་
ལེགས། རྟུན་དུ་བསྐྱུས་པའི་

དགོ་སྒྲོང་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེད་རྟུན་ལས་རབ་རྒྱ་འགོལ། རག་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཞིང་ཡིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱུས་ཏེ། འཕྲས་ཀྱི་མི་
དགོ་བ་དག་མི་བྱེད་ཅིང་། འཕས་ལམ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རབ་སྐྱེད་སྤྲུལ་ནས། རྒྱུད་སྤྱོད་གསུངས་པའི་ལམ་ནི་ཐོབ་པར་འ
གྱུར། ཞེས་སྟོན་བར་གྱུར་ཏོ། །

ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་བབ་པ་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུལ་སྤྱོད་བྱེད་དག་ན་ཀ་ལན་ད་ཀའི་སྤྱོད་ན་བཞུགས་སོ།
འདི་ཆོན་ཀ་ལན་ད་ཀའི་སྤྱོད་ན་ཀ་ལན་ད་ཀའི་བྱ་བཟང་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟག་པ། རྟོར་མང་བ་ལོངས་སོང་ཆེ་བ། ཡོངས་སུ་

བཟུང་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཐོས་ཀྱི་

བུའི་ཁོར་དང་ལྷན་པ། རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་ལ་ཁོར་གྱིས་འགྲན་པ་ཞིག་འདུག་སྟེ། དེས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་ཆུང་མ་བྲངས་
ནས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་བར་བྱེད་དག་འབར་བྱེད། དག་འཇུག་འོ་དཔར་བྱེད་དོ། །དེ་དུས་གཞན་ཞིག་ནས་ངས་རྒྱས་
ལ་མཛོན་པར་དང་། ཆོས་དང་དགོ་འདུན་

ལ་མཛོན་པར་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱབས་སུ་སོང་། ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་རྒྱབས་སུ་སོང་ཞིང་། དེས་སློག་གཙོད་པ་
སྤངས་ཏེ། སློག་གཙོད་པ་ལས་ཕྱིར་ལོག། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་། བརྟུན་དུ་སློ་
བ་དང་། འབྲུའི་ཆང་དང་།

བཅོས་པའི་ཆང་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་སྤངས་ཏེ། འབྲུའི་ཆང་དང་། བཅོས་པའི་ཆང་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་
བག་མེད་པའི་གནས་ལས་ཕྱིར་ལོག་གོ། །དེ་དང་པ་སྡུ་མ་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་སྤེལ་ཞིང་སྐྱོད་པ་ཁ་སྤྲོ་བྲེགས་ཏེ་གོས་ཏུར་སྤྲིག་
དག་བགོས་ནས་ཡང་དག་པ་ཁོ་

ནར་དང་པས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་དོ། །དེ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ། རྩོན་བྱིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉི་དུ་
རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འདྲེ་ཞིང་གནས་སོ། །དེ་ནས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་བུ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་འདི་རྣམས་དུ་སེམས་ཏེ།
བདག་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་

{@23A} ༣༡ །བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ། རྩོན་བྱིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉི་དུ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འདྲེ་ཞིང་གནས་པ་
ནི་བདག་གིས་མ་རྟོག་དེ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཉེས་པ་རྟོག་དེ་ལེགས་པ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་གྱིས། བདག་ཉི་དུ་རྣམས་དང་འབྲལ་
བའི་ཕྱིར་ལྟར་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་

ཏེ་རྫོངས་རྒྱུར་འགོ་འཇུག་མོ། །དེ་ནས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་བུ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་ཉི་དུ་རྣམས་དང་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་ལྟར་
བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་རྫོངས་རྒྱུར་སོང་དོ། །དེའི་ཆོ་ན་མུ་གེ་ཉམས་པ་དགོན་པ་སྤོང་མོ་པས་ཟས་རྟོག་པར་དག་འ་

ཞིང་ཕ་མ་དག་གྱུང་རང་གི་བྱ་

དག་ལ་ཟས་བྱིན་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་པ་དག་འཁྲོང་མོ་པ་དག་ལྟ་ལ་སྒྲོམ་གྱང་ཅི་དགོས་པ་བྱུང་དོ། །དེ་ནས་ཀ་ལ་ནང་
ཀའི་བྱ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་འདི་སྒྲུམ་དུ་སེམས་ཏེ། ད་ལྟར་ལུ་གེ་ཉ་མང་པ་དགོན་པ་སྒྲོང་མོ་པ་ས་ཟས་རྟེན་པར་
དག་འཁྲིང་ས་མ་དག་གྱང་རང་གི་བྱ་དག་ལ་

ཟས་སྒྲིལ་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་པ་དཀའ་ན་སྒྲོང་མོ་པ་དག་ལྟ་ལ་སྒྲོམ་གྱང་ཅི་དགོས་པ་བྱུང་ལ། བདག་ལ་ཉི་དྲུའིང་སོ་ད་
ཆེན་པོ་དང་རྩལ་པ་དག་ཡོད་པས་བདག་ཀ་ལ་ཆ་དཀའ་འོ་གོང་དུ་སོང་སྟེ། ཉི་དྲུ་རྒྱམས་གྱི་གན་དུ་སོང་ལ་དགོ་འདུན་ལ་ཟས་
དག་སྒྲོར་དུ་གཞུག་ཅིང་དགོ་

འདུན་ལ་སྐྱོམ་དག་དང་། སྤྱུག་པའི་བུར་བ་དག་དང་། རྟག་རེས་འཁོར་དག་དང་། མཁྱོན་དུ་བེས་པ་དག་དང་། འབྱུང་
སྟོན་དང་། བུཅ་བཞི་སྟོན་དང་། ༡་སྟོན་དང་། ༦་གཟིགས་སྤྱན་ཚོགས་སྤྱན་ཚོགས་སྐྱོར་དུ་གཞུག་གོ་སྟོམ་མོ། །དེ་ནས་ཀ་
ལན་ད་ཀའི་བྱ་ཚོ་དང་ལྷན་

པ་བཟང་བྱེན་ལྗོངས་སུ་ཅི་དགར་འདུག་ནས་ལྷུང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཐོགས་ཏེ། ཀ་ལན་ད་ཀའི་གྲོང་ག་ལ་བ་དེར་རྒྱ་
ཁིང་མོང་བ་ན་མཐར་གྱིས་རྒྱ་བའི་ཚོ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གྲོང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གྲོང་ན་དགོན་པའི་ལ་བུན་གནས་སོ།
།དེ་ནས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་བུ་ཚོ་དང་

འདྲེན་པ་བཟང་བྱིན་ཉི་ཤུ་རྒྱལ་མ་གྱི་གན་དུ་མོང་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ལོ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱལ་དང་། ཚེས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་
བསྐྱེད་པ་བཟོ་དེ། དགེ་འདུན་ལ་ཟས་དག་སྦྱོར་དུ་འཇོག་ཅིང་། དགེ་འདུན་ལ་སྦྱོར་མ་དག་དང་། སྤྲུལ་པ་འཛུང་བ་
དག་དང་། རྟག་ཤེས་

{@23B} ཁའོར་དག་དང་། མཐོན་དུ་ཤོས་པ་དག་དང་། བརྒྱད་སྟོན་དང་། བརྒྱ་བཞི་སྟོན་དང་། ༡་སྟོན་དང་། བ་ག
ཟླ་གས་རྩ་བ་ཆོས་ས་རྩ་བ་ཆོས་ས་སྟོར་དུ་འཛུང་དོ། ཉེ་མི་ཆོ་ག་ལ་ཆ་དག་འདི་བུ་ཆོ་དང་རྩ་བ་པ་བཟང་བྱིན་དགོན་པ་པ། ཆོས་

གོས་གསུམ་པ། ལྷག་དང་ཁྲོད་པ། བསོད་

སྟོམས་པ་མཐར་ཆགས་གྱིས་རྒྱ་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དང་པོ་ཁོ་ནར་དགོས་ཤིང་གི་དགོ་འདུན་ཐུག་པ་
བསོད་པས་ཆོམ་པར་བྱས་ནས་སྤྱོད་ཤིང་ཐབས་བཀོས་ཏེ། ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ནས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གྲོང་དུ་
བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་ན་

མཐར་གྱིས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གྲོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བའི་ཆོ་རང་གི་ཁྲིམ་དུ་བྱིན་རྟོ། །དེ་རང་གི་ཁྲིམ་ནས་སྦྱིན་པ་མ་
ཐོབ། ཕྱིར་གཏོང་བ་མ་ཐོབ་པར་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ཕྱིར་སོང་ངོ། །དེ་འི་ཆོ་ན་ཀ་ལན་ད་ཀའི་བྱ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་གྱི་
མ་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱེད་ལ་དུ་སོང་བར་

གྱུར་རྟོ། །བྲན་མོ་རྟེན་པ་ཆན་མོ་ཞིག་གིས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་བྱ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་རང་གི་ཁྲིམ་ནས་སྦྱིན་པ་མ་ཐོབ།
ཕྱིར་གཏོང་བ་མ་ཐོབ་པར་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ཕྱིར་སོང་བ་མཐོང་ངོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་ཀ་ལན་ད་ཀའི་བྱ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་བ་
ཟང་བྱིན་གྱི་མ་ག་ལ་བདེར་སོང་སྟེ་བྱིན་

ནས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་བྱ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་གྱི་མ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཇོ་མོ་མཁུན་པར་མཛོད་ཅིག། ཇོ་ཅོ་བ་
ཟང་བྱིན་འབྱི་བ་འབྱི་བར་རང་གི་ཁབ་དུ་བྱོན་ནས། དེ་རང་གི་ཁབ་ནས་སྦྱིན་པ་མ་བཞེས། སྦྱར་གཏོང་བ་མ་བཞེས་པར་
སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་སྦྱར་སོང་ངོ། །དེ་ནས་

ཀ་ལན་ད་ཀའི་བྱ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་གྱི་མ་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། གྲུ་མ་མ་ལ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་བྱ་བཟང་བྱིན་འདོད་
བའམ། མཛོན་པར་མི་དགའ་བའམ། རྣམ་པར་འཁྲུམ་འདོད་པར་གྱུར་ཅིང་དགོས་ཤིང་གི་ཚུ་ལ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའམ།
དགོས་ཤིང་གི་ཚུ་ལ་གྱིས་སྦྱིད་ལུག།

པའམ། ལུས་བྱུང་བའམ། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའམ། སྦྱོད་པའམ། དགོས་ཤིང་གི་ཚུ་ལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་འདོད་པའམ། ཅིག་དུ་མ་
གྱུར་གྲང་སྟམ་དུ་སེམས་ཤིང་རིག་ནས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གྲོང་ནས་བྱུང་སྟེ། ཀ་ལན་ད་ཀའི་བྱ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་ག་

ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་སྤྱོད་ནས་ཀ་

{ @24A } ཨྱ། །ལན་ད་ཀའི་བྱ་ཆོད་དང་ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །བྱ་བཟང་བྱིན་གལ་ཏེ་ཁྱོད་འདོད་
པ་འཇལ། མཛོན་པར་མི་དགའ་བ་འཇལ། རྒྱུ་པར་འཁྲུམ་འདོད་ཅིང་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་འཇལ། དགོ་སྤྱོད་
གི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་ལུག་པ་འཇལ། ལུས་བྱུང་

བ་འཇལ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་འཇལ། སྤོད་པ་འཇལ། ཁྱོད་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་འདོད་པ་ལྟ་ན། བྱ་བཟང་བྱིན་བྱུང་མེད་
རྒྱུས་གྱི་བྱུང་མེད་གྱི་ཁོར་ཞེས་བྱ་བ་འཇལ། བྱུང་མེད་གྱི་བག་ཇུངས་ཞེས་བྱ་བ་འཇལ། བྱུང་མེད་དབང་བའི་ཇུངས་ཞེས་བྱ་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་གྱི་མའི་དབྱིག་

དང་། གསེར་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་གང་ལ་མཐའ་གཅིག་ན་འགྲོང་བའི་མིས་མཐའ་གཅིག་ན་འདུག་པའི་མི་མི་མཐོང་ལ།
མཐའ་གཅིག་ན་འདུག་པའི་མིས་མཐའ་གཅིག་ན་འགྲོང་བའི་མི་མི་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཁྱོད་གྱི་མའི་ཡིན་ནོ།
།གཞན་ཡང་ཁྱོད་གྱི་མའི་དབྱིག་དང་། གསེར་

མཚན་མ་བཏབ་པ་ཡང་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་དང་། རྟོད་ཕྱག་དུ་མ་དང་། བརྒྱ་རྟོད་ཕྱག་དུ་མ་དག་ཡོད་ན་གཞན་དང་པ་ལ་ལྟ་
སྒྲུས་ཀྱང་ཅི་དགོས། བྱ་བཟང་བྱིན་ཚུར་ཞོག། ཁྱོད་འདུག་ལ་འདོད་པ་ལ་ཡང་འོང་སོང་ཅིག། སྤྱོད་པ་དག་ཀྱང་བྱིན་
ཅིག། །བསོད་ནམས་

དག་ཀྱང་གྱིས་ཞིག། །དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། ཀ་ལན་ད་ཀའི་བྱ་ཆོད་དང་ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་གྱིས་མ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
སྒྲུས་སོ། །ཡུམ་བདག་ནི་འདོད་པ་འཇལ། མཛོན་པར་མི་དགའ་བ་འཇལ། རྒྱུ་པར་འཁྲུམ་འཚལ་ཞིང་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་དོན་
དུ་མི་གཉེར་བ་འཇལ། དགོ་

སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་ལུག་པ་འཇལ། ལུས་བྱུང་བ་འཇལ། ཐེ་ཚོམ་འཚལ་བ་འཇལ། སྤོད་པ་འཇལ། བདག་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་
ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་བྱ་ཆོད་དང་ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་གྱི་མ་ལ་འདི་སྐད་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་

གིས་དེ་སྐད་བྱས་ཀྱང་

བྱ་བ་བཟང་བྱིན་ཕྱིར་བཞོག་པར་མ་རྒྱས་ཀྱིས་བདག་ཁྱིམ་དུ་མོང་ལ་འདིའི་བག་སར་སྤེད་པར་བྱའོ་སྟུང་མོ། །དེ་ནས་ཀ་
ལན་ད་ཀའི་བྱ་ཆོད་དང་ལྡན་པ་བཟང་བྱིན་གྱི་མ་ཁྱིམ་དུ་མོང་སྟེ་མནའ་མ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཀྱེ་སྤྱུ་ཁྱོད་གང་གི་ཆོ་
དུས་ལ་བབ་ཅིང་སྒྲ་མཚན་དང་ལྡན་

{ @24B } པ་དེའི་ཆོ་ཁོ་མ་ལ་སྒྲོན་ཅིག །ཀ་ལན་ད་ཀའི་བྱ་ཆོད་དང་ལྡན་པ་བཟང་བྱིན་གྱི་སྟོན་གྱི་ཆུང་མས་ཡུམ་བཀའ་
བཞིན་འཚལ་ཞེས་སྒྲུག་མོ་ལས་མཉམ་ཏེ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཀ་ལན་ད་ཀའི་བྱ་ཆོད་དང་ལྡན་པ་བཟང་བྱིན་གྱི་སྟོ་
ན་གྱི་ཆུང་མ་དུས་ལ་བབ་ཅིང་སྒྲ་མཚན་དང་

ལྡན་པར་གྱུར་ནས། ཀ་ལན་ད་ཀའི་བྱ་ཆོད་དང་ལྡན་པ་བཟང་བྱིན་གྱི་མ་ག་ལ་བ་དེར་མོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། ཀ་ལན་ད་ཀའི་བྱ་
ཆོད་དང་ལྡན་པ་བཟང་བྱིན་གྱི་མ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཡུམ་ངན་བྱ་དུས་ལ་བབ་ཅིང་སྒྲ་མཚན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་
བདག་གིས་ཅི་བགྱི་བ་དེ་མཁྱེན་

པར་མཛོད་ཅིག །སྤྱུ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུ་མཉེ་ཇི་ལྟ་བུས་བསྐྱུ་མཉེ་བྱས་པ་དང་། ལྷུས་ཇི་ལྟ་བུས་ལྷུས་བྱས་པ་དང་། ཇི་
དང་། སྤང་བ་རྒྱ་དང་། བདུག་སྒྲོས་དང་། ཕྱེ་མ་དང་། གོས་དང་། རྒྱན་ཇི་ལྟ་བུ་དག་གིས་བརྒྱན་ན་བྱ་བཟང་བྱིན་སྟོན་གྱི་མ་པ་
ཉིད་ན་དགའ་བ་དང་།

ཡིད་དུ་འོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱུ་མཉེས་བསྐྱུ་མཉེ་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟ་བུའི་ལྷུས་ཀྱིས་ལྷུས་ཀྱིས་ཤིག །དེ་ལྟ་བུའི་ཇི་
དང་། སྤང་བ་རྒྱ་དང་། བདུག་སྒྲོས་དང་། ཕྱེ་མ་དང་། གོས་དང་། རྒྱན་དག་གིས་བརྒྱན་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ནས་ཀ་ལན་ད་
ཀའི་བྱ་ཆོད་

ལྡན་པ་བཟང་བྱིན་གྱི་སྟོན་གྱི་ཆུང་མས་སྒྲུག་མོ་ལས་མཉམ་ཏེ་སྤྱུ་མཉེ་ཇི་ལྟ་བུས་བསྐྱུ་མཉེ་བྱས་པ་དང་། ལྷུས་ཇི་ལྟ་བུས་
ལྷུས་བྱས་པ་དང་། ཇི་དང་སྤང་བ་རྒྱ་དང་། བདུག་སྒྲོས་དང་། ཕྱེ་མ་དང་། གོས་དང་། རྒྱན་ཇི་ལྟ་བུ་དག་གིས་བརྒྱན་ན་ཀ་

ལན་ད་ཀའི་བྱ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་

བཟང་བྱིན་ཐོག་བྱིམ་པ་ཉིད་ན་དགའ་བ་དང་། ཡིད་དྲུ་འོང་བར་སྒྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེ་མཉེས་བསྐྱེ་མཉེ་བྱས། དེ་ལྟ་བུའི་
ཁྱུས་ཀྱིས་ཁྱུས་བྱས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱི་དང་། ཐོང་བ་རྒྱ་དང་། བདུག་སྒྲོམ་དང་། བྱེ་མ་དང་། བོམ་དང་། རྒྱན་དག་གིས་བརྒྱན་
ནས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་

བྱའོ་དང་ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་གྱི་མ་གཤམ་བཤེར་སོང་སྟེ་བྱིན་ནས། ཀལ་ནད་ཀའི་བྱའོ་དང་ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་གྱི་མ་གཤམ་
དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །ཡུམ་རྒྱ་བྱ་འདི་འདྲ་ན་བདག་གིས་ཅི་ཞིག་བསྟེན། དེ་ནས་ཀལ་ནད་ཀའི་བྱའོ་དང་ལྷན་པ་བཟང་
བྱིན་གྱི་མ་མཉམ་མ་དང་ཉིད་

{@25A} ཨ། །རྟ་ཅིག་རྟ་ཞུགས་ཏེ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་ཁྲོང་ནས་བྱུང་ནས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་བུ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་
བྱི་གནས་ག་ལ་བ་དེར་ཁོང་སྟེ་སྟེན་ནས་བཞོན་པའི་ས་ཇི་སྟིང་པ་དེ་སྟིང་བྱུ་བཞོན་པས་ཁོང་སྟེ། བཞོན་པ་ལས་བབས་ནས་
རྟ་དག་ཁོ་ནས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་

བླ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་དུ་མེད་དོ། །དེའི་ཆོན་ཀ་ལན་ད་ཀའི་བླ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་གསལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་
བླ་གཤམ་མེད་པའི་འཆགས་ན་འཆགས་སོ། །ཀ་ལན་ད་ཀའི་བླ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་གྱི་མས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་བླ་ཆོ་དང་
ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་

ནས་མཐོང་དོ། མཐོང་ནས་ཀྱང་ཀ་ལན་ད་ཀ་ལི་བྱ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་ཀ་ལན་ད་ཀ་ལི་
བྱ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །བྱ་བཟང་བྱིན་ག་ལ་ཏེ་སྟོན་མི་འདོད་པ་འཇལ། མངོན་པར་མི་དག་པ་
བའཇལ། རྣམ་པར་འབྱུང་།

འདོད་པར་མི་འགྱུར་ཁིང། དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་མ་ཡིན་པར་མ། དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་ལུག་པ་མ་
ཡིན་པར་མ། ལུས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་མ། བེ་ཚོམ་ཟ་བ་མ་ཡིན་པར་མ། ལྷན་པ་མ་ཡིན་པར་མ། ཁྱོད་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་

ཡོངས་སུ་གཏོང་།

འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ན། འཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་སྒྲིབ་འདི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་། མཚན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་གྱིས་འདི་ལ་ས་བོན་གྱི་
ཆོས་ཅུང་ཞིག་རྗེས་སུ་བྱིན་ཅིག། འཁྱེད་ལ་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དབང་བའི་རྩལ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་འཇམ་ཇི་ལྟར་ཡང་
རུང་བས་རྒྱལ་པོས་དབང་།

དུ་བྱས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་དོ། །དེ་ནས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་བུ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་བཟང་བྱིན་གྱིས་སྤར་བསྐྱབ་པའི་གཞི་མ་བཅས་
ཞིང་། ཉེན་པ་མ་མཐོང་ལ་བུད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གཞོན་ལྟ་ཁ་དོག་བཟང་བ་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་ནས་འདོད་ཆགས་
གྱིས་སེམས་ཟེལ་གྱིས་ཞོན་ཅིང་།

དེ་འདོད་ཆགས་གྱིས་སེམས་ཟེལ་གྱིས་ཞོན་པས་ཡོངས་སུ་གཏུང་བའི་ལུས་དང་། ཡོངས་སུ་གཏུང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་
ཞིང་། དེ་ཡོངས་སུ་གཏུང་བཞིན་པའི་ལུས་དང་ཡོངས་སུ་གཏུང་བཞིན་པའི་སེམས་གྱིས་མ་ལ་འདི་རྒྱ་དུ་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །
ཡུམ་བདག་གིས་

{ @25B } དེ་ལྟར་བགྱིར་རུང་ངམ། འུ་བཟང་བྱིན་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་བོན་གྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་ཏུ་རུང་དོ། །དེ་ནས་ཀ་
ལན་ད་ཀའི་བུ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་བཟང་བྱིན་གྱིས་མ་ལས་མཉན་ཏེ་སྟོན་གྱི་ཆུང་མའི་ལག་པ་གཉིས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་སོང་ནས་ཆོས་གོས་

དག་བཞག་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མི་ཚངས་པའོ་དཔ་འཁྲིག་པའི་ཆོས་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བསྟེན་ཏེ། སེམས་
ཅན་སྲིད་པ་ཐ་མ་པོ་དཔ་ཆོལ་བ། ཐར་པའི་སྟིང་པོ་བཟུང་བ། བྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་ཕྱོགས་པ། འཁོར་བ་ལས་ཕྱིར་

ཕྱོགས་པ། སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ལུས་ཐ་མ་འཛོལ་པ་ཞིག་ཀྱང་ལྟའི་
རིས་བཟང་པོ་ཞིག་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ། དེའི་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོའི་མངལ་དུ་ཞུགས་སོ། །བུད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་མཁས་པའི་
རང་བཞིན་ཅན་

ལ་ལ་ལ་མ་འབྲེས་པའི་ཆོས་ལྟ་ཡོད་དེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེས་པ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་ཤེས་ཤིང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཏུས་ཤེས་ཤིང་སྐྱེ་མཚན་ཤེས་པ་དང་། མངལ་ན་གནས་པ་ཞུགས་པ་ཤེས་པ་དང་། གང་ལས་མངལ་ན་གནས་པ་ཞུགས་པ་

ཤེས་པ་དང་། བྱེད་ཤེས་ཤིང་བྱ་མོ་ཤེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་བྱེད་ཡིན་ན་དཀྱུག་གཡས་པར་རྟེན་ཅིང་འདུག་ལ། གལ་ཏེ་བྱ་མོ་ཡིན་ན་དཀྱུག་གཡོན་པར་རྟེན་ཅིང་འདུག་པའོ། །དེ་ཡིད་དགའ་ཞིང་ཡིད་དགའ་ནས་སྐྱུག་མོ་ལ་སྐྱས་པ། དུམ་མ་བྱེད་པར་མཛོད་ཅིག །

བདག་ལ་སེམས་ཅན་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ནི་འདི་ལྟར་བདག་གི་དཀྱུག་གཡས་པར་རྟེན་ཅིང་མཆིས་པས་ངེས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཡིད་དགའ་ཞིང་ཡིད་དགའ་ནས་འདི་སྐྱོད་ཅེས། ཁོ་མོ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་མངོན་པར་དད་པའི་ཆོ་བོང་མཐོང་བ་དང་། ཁོ་མོ་དང་

མཐུན་པར་སྐྱེ་ཞིང་མི་མཐུན་པར་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཁོ་མོའི་བྱ་བ་དག་བྱེད་པ་དང་། གསོས་པས་ཕྱིར་གསོ་བ་དང་། བགོ་སྐྱལ་ལོ་དཔ་དང་། ཁོ་མོའི་རིགས་རྒྱུད་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་ཅག་གི་ཞིང་ཏུས་ལ་བབ་པ་དག་ལ་ཉུང་དུ་འཕྲུལ་

{ @26A } ༣༡ །མང་པོ་ཡང་རུང་བའི་སྤྱིན་པ་དག་སྤྱིན་ཞིང་བསོད་ནམས་ཀྱང་བྱས་ནས། འདི་དེ་གཉིས་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་འགྲོ་ཞིང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མིང་གིས་ཡོན་བཤད་པ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་

ཞུགས་པར་རིག་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ། མངལ་ན་གནས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་གི་ཁང་བཟངས་ཀྱི་གཞིར་གཏོགས་པར་གྲང་བ་ན་གྲང་བའི་ཡོ་བྱད་དག་དང་། རྫོབ་ན་རྫོབ་འི་ཡོ་བྱད་དག་དང་། སྤྱན་པས་བཅས་པའི་ཟས་ཏ་ཅང་མི་ཁ་བ་དང་། ཏ་ཅང་མི་

སྐྱར་བ་དང་། ཉ་ཅང་ལན་ཚྭ་མི་ཆེ་བ་དང་། ཉ་ཅང་མི་མངར་བ་དང་། ཉ་ཅང་མི་ཆོ་བ་དང་། ཉ་ཅང་མི་བསྐྱེད་བ་དང་། ཁ་བ་
དང་། སྐྱར་བ་དང་། ལན་ཚྭ་དང་། མངར་བ་དང་། ཆོ་བ་དང་། བསྐྱེད་བ་རྣམས་པར་སྤངས་པའི་ཟས་དག་དང་། རྟོ་ཤལ་དང་།
སེམས་འདྲི་དང་།

རྒྱུ་ཁྱིམ་བཟུངས་པའི་ལུས་ལྟ་བུ་མོ་དག་འབའི་ཚལ་ན་རྣམས་པར་དཔ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱིམ་ཁྱིམ་དང་། ཁྱིམ་ཁྱིམ་དང་།
དང་། རྟོ་ཤལ་གཞིར་མི་འབབ་པ་དང་། དེས་སྐྱེད་པའི་མི་འོང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཐོས་པར་གཞོད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
རིམ་གྱོ་བྱེད་དུ་འཇུག་

གོ། རྟོ་ཤལ་བརྒྱུད་དམ་དགུ་འདས་ཏེ་བཙས་པ་ལས་ཁྱེད་གཟུགས་བཟང་བ། བཟླ་ན་སྤྲུག་པ། མཛེས་པ། གསལ་བ།
གསེར་གྱི་མདོག་འདྲ་བ། མགོ་གདུགས་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ། ལག་པ་རིང་བ། དཔལ་བའི་དབྱེས་ཆེ་བ། སྤྱིན་མ་འཇར་བ།

སྤྱི་གཟངས་མཐོ་བ་ཞིག་བྱུང་དོ། རྟོ་ཉིད་དག་འདུས་ཤིང་ལྷགས་ནས་ཉི་མ་བདུན་གསུམ་ཉི་ཤུ་གཅིག་དུ་བཙས་པའི་
བཙས་སྟོན་རྒྱུ་ཆེར་བྱས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་མིང་ཅིར་གདགས་ཞེས་མིང་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། རྟོ་དག་འདི་སྟོམ་དུ་སེམས་ཏེ།
གང་གི་ཕྱིར་ཁྱེད་འདི་ས་བོན་

གྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྟོ་དཔ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་མིང་ས་བོན་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་དེའི་མིང་ས་བོན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ།
ཁྱེད་ས་བོན་པ་མ་མ་བརྒྱད་པོ་པར་ན་འཆོ་བའི་མ་མ་གཉིས་དང་། ལུ་མ་སྤྲུག་པའི་མ་མ་གཉིས་དང་། རྩི་མ་འབྱི་བའི་མ་མ་
གཉིས་དང་། ཅུན་གྲོགས་

{ @26B } གྱི་མ་མ་གཉིས་ལ་རྩེས་སུ་གཏད་དོ། རྟོ་མ་མ་བརྒྱད་པོ་དག་གིས་འོ་མ་དང་། ཞོ་དང་། མར་དང་། ལྷན་མར་
དང་། མར་གྱི་སྤྱིང་ཁུ་དང་། གཞན་ཡང་ཡོ་བྱད་གྱི་བྱེད་གཞི་གཞི་བོ་དག་གིས་སྤོང་བར་བྱེད། སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་
རྩིང་ན་གནས་པའི་པད་མ་བཞིན་དུ་

ལྷུང་དུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་གང་གི་ཆོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ཡི་གེ་དང་། གྲངས་དང་། ཕྱིས་དང་། ལག་ཕྱིས་དང་།
དབྱུང་བ་དང་། གཞུག་པ་དང་། གཞག་པ་ལ་ཉེ་བར་ཞུགས་ནས་དེ་ཡི་གེའི་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་འབྱེད་པ་དང་། གློག་པ་དང་།
མཁས་

པ་དང་། དཔ་གསལ་བ་དང་། བརྟག་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་བརྟག་པ་དང་། གཞི་བརྟག་པ་དང་། གོས་བརྟག་པ་
དང་། ཞིང་བརྟག་པ་དང་། གླུང་པོ་ཆེ་བརྟག་པ་དང་། ཏྲ་བརྟག་པ་དང་། བུད་མེད་བརྟག་པ་དང་། སྦྱིས་པ་བརྟག་པ་ལ་
མཁས་པར་

གྱུར་ཏེ། །དེ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་སངས་རྒྱས་ལ་མངོན་པར་དང་། ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་མངོན་པར་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་
སྦྱབས་སུ་སོང་། ཆོས་དང་། དགོ་འདུན་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་ཞིང་དེས་སློག་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ། སློག་གཅོད་པ་ལས་ཕྱིར་
ལོག་ །མ་བྱེན་

པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་། བརྟུན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། འབྲུའི་ཆང་དང་། བཅོས་པའི་ཆང་མྱོས་
པར་འགྱུར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་སྤངས་ཏེ། འབྲུའི་ཆང་དང་། བཅོས་པའི་ཆང་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་བག་མེད་པའི་
གནས་ལས་ཕྱིར་ལོག་

གོ། །དེ་སྔ་ལས་བྱུང་བའི་དད་པ་སྣ་མ་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་སྤེལ་ཞིང་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་སྦྱོར་དང་ཁ་སྦྱར་
བྲེགས་ཏེ། གོས་ངུར་སྦྱིག་དག་བགོས་ནས་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་དད་པས། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་རྟ་བྱུང་དོ། །དེ་དེ་
ལྟར་རབ་རྟ་

བྱུང་ནས་གཅིག་ཕུ་དབེན་པ་བག་ཡོད་པ་བརྟུན་པ་དང་ལྷན་པ་བདག་ཉིད་བཏང་བར་གནས་སོ། །གཅིག་ཕུ་དབེན་པ་བག་
ཡོད་པ་བརྟུན་པ་དང་ལྷན་པ་བདག་ཉིད་བཏང་བར་གནས་པ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དག་གང་གི་ཕྱིར་སྦྱོར་དང་ཁ་སྦྱར་བྲེགས་ཏེ་
གོས་ངུར་སྦྱིག་དག་

{ @27A } ཨུ། །བཞོམ་ནས་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་དད་པས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་རྟུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཚངས་
པར་དཔའི་མཐའ་བྲལ་ན་མེད་པ་དེ་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་རང་གི་མངོན་པར་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱབས་ནས་བདག་
གི་སྤྱི་བ་ཟད་དོ། །ཚངས་པར་

ོད་པ་དངོ། །བྱ་བ་བྱས་སོ། །སྲིད་པ་འདི་ལས་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཁམས་གསུམ་པ་
ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། བོང་བ་དང་གསེར་དུ་མཉམ་པ། རྣམ་མཁའ་དང་ལག་མཐིལ་དུ་མཚུངས་པའི་སེམས་
དང་ལྡན་པ། ཅོན་དན་

བཞག་པ་ལྟ་བུ་རིག་པས་སྒོ་ངའི་སྤྱབས་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིང་། རིག་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སེ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པ་ཐོབ་པ། སྲིད་པ་དང་། འདོད་པའི་ཆེད་པ་དང་། བཀྱར་སྟོལ་རྒྱ་བ་གྱིས་སྤྱོད་པས་པ། དབང་པོ་དང་། ཉེ་དབང་དང་
བཅས་པའི་ལྟ་

རྣམས་གྱིས་མཚོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྗེད་པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་དུ་སྤྲོ་བར་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ས་བོན་
པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ཅིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ན། དེའི་ཆོ་ཆོག་གས་སུ་
བཅད་པ་སྤྲོས་པ། ཆོས་

རྣམས་ལས་ནི་སྐལ་བ་ཐོབ། །ཡལ་གྱི་དཀོར་གྱིས་བདག་མི་སྟོད། །བདག་གིས་ཉ་ཅང་འབྱིན་ས་ཤེས། །བདག་ནི་ཆུང་ངུས་
ཤིན་རྟུ་འདས། །དེའི་ཆོ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དག་སྟོང་གི་འཁོར་བསྐྱུ་ལྟ་བུ་མའི་མདུན་ན་བཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་
རྣམས་ལ། འདོད་

ཆགས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་སྟོན་
ཏོ། །ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། གཏི་ལྷག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་

རབ་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བའི་ཚེས་སྟོན་ཏེ། རེ་འི་ཚོན་ཀ་ལན་ད་ཀའི་བུ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་བཟང་བྱིན་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུག་ཅིང་
མཐུན་པར་གྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འདོད་ཆགས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་རྒྱལ་
པར་གྲོལ་བ་དང་། ཞེས་རབ་

{ @27B } རྒྱལ་པར་གྲོལ་བའི་ཚེས་སྟོན་པ་དང་། ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། གཏི་མུག་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཞེས་རབ་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བའི་ཚེས་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་
ཀ་ལན་ད་ཀའི་བུ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་བཟང་བྱིན་

ཅུང་ཟད་འགྱོད་པར་གྱུར། རྒྱལ་པར་འགྱོད་པར་གྱུར། རབ་ཏུ་འགྱོད་པར་གྱུར་ཅིང་འདུག་ལ། འགྱོད་པ་དང་ལྡན། འ
གྱོད་པ་ཐོབ་ཅང་མི་སྤྲོ་བར་གྱུར། ཡུལ་ཡུལ་པོར་གྱུར། སྤག་པ་སྟོང་། གདོང་སྤྲང་། སྟོབས་པ་མེད། སེམས་ཁོང་དུ་ཆུང་
ཅིང་འདུག

གོ། རེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དགེ་སྟོང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གཞས་ཉལ་ཞིང་རྒྱ་བན་ཀ་ལན་ད་ཀའི་བུ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་བ
ཟང་བྱིན་གྱི་གཞས་གལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ཕྱི་ནས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་བུ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་བཟང་བྱིན་དང་ལྡན་ཅིག་མཛོན་དུ་ཡང་
དག་པར་དག་འབར་འགྱུར་

བ་དང་། ཡང་དག་པར་མགྲུ་བར་འགྱུར་བའི་གཏམ་སྒྲ་ཚོགས་བྱས་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་འ
ཁོད་ནས་དགེ་སྟོང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གིས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་བུ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་བཟང་བྱིན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། །ཚོ
དང་ལྡན་པ་བཟང་བྱིན་སྟོན་

སྟོན་ཆད་དགེ་སྟོང་སྟོ་བུར་དུ་ལྷགས་པ་དག་མཐོང་ན་བཞེས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གིས་བསུ་ནས་ལྟོང་བཟེད་དང་།
ཚོས་གོས་དང་། ཁར་བ་དང་། གཏུར་བུ་དང་། རིལ་བུ་སྤྱགས་དང་། འབྲུ་མར་སྟོན་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་སྟོན་གསུ་ཅན་དང་།
མཆིལ་

ལྷན་དག་ལེན་པར་བྱེད་ན། ཁྱོད་ད་ལྟར་དགོས་ཤིང་སྒོ་བྱར་དུ་ལྷགས་པ་དག་མཐོང་ན་ཅུང་ཟད་འགྱོད་པར་གྱུར། རྣམ་
པར་འགྱོད་པར་གྱུར། རབ་ཏུ་འགྱོད་པར་གྱུར་ཅིང་འདུག་ལ། འགྱོད་པ་དང་ལྷན། འགྱོད་པ་ཐོབ་ཅང་མི་སྤྲོ་བར་གྱུར།
ཡུལ་ཡུལ་པོར་གྱུར།

ལྷན་པ་གྲོད། གཏོང་སྒྲིབ། སྒྲོབས་པ་མེད། སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འདུག་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་བཟང་བྱིན་ད་ལྟར་ཁྱོད་ལ་
ལུས་ཀྱི་གཞོན་པ་འཇམ། སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་འགའ་ཞིག་མེད་གང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་ལ་ད་ལྟར་ལུས་
ཀྱི་གཞོན་པ་ནི་

{ @28A } ལྟ། །འགའ་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བདག་ལ་སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ཡོད་དོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་
ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་གང་ཡིན། དེས་སྐབས་དེ་དགོས་ཤིང་རྣམས་ལ་རྒྱས་པར་བཞེད་པ་དང་། དགོས་ཤིང་
དག་དེ་ལས་མངོན་པར་

བསྟོད་པར་ཡང་མི་བྱེད། ཕྱིར་སྒྲོག་པར་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་མངོན་པར་བསྟོད་པ་ཡང་མ་བྱས། ཕྱིར་སྒྲོག་པར་ཡང་མ་བྱས་
པར་སྟན་དག་ལས་ལངས་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་
མགོ་བོས་ཕྱག་

འཆལ་ཏེ་མཐར་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །མཐར་གཅིག་ཏུ་འཁོད་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དགོས་ཤིང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་
གིས་སྐབས་དེ་རྒྱས་པར་གསོལ་དོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་ཤིང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་

དོ། །དགོས་ཤིང་དག་ཟག་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་མང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་ཀ་ལ་ན་ད་ཀའི་བྱ་བཟང་བྱིན་གྱིས་འདི་ལྟ་སྟེ།
མི་ཆངས་པའོ་དཔའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་བ་འདི་དང་། སྐྱང་གཞི་འདི་དང་།
སྐབས་འདི་ལ་

དགོས་པོ་གི་དགོ་འདུན་བསྐྱབ་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་པ་ནི་དོན་གྱི་དབང་གཉིས་གཟིགས་པ་ན་དགོས་པོ་གི་
དགོ་འདུན་སྤྱད་པར་མཛད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཀླན་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ངས་འདུལ་བ་
ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལེགས་

པར་བཅས་པར་འགྱུར་བའོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་མཆོག་བཞིན་དུ་མེད་པར་མཛད་པ་སྟེ། མཆོག་
བཞིན་དུ་མེད་པ། མཆོག་གྲང་མི་མེད་པ། དུས་སུ་མེད་པ། དུས་ལས་ཡི་ལ་བར་མི་མེད་པ། དོན་དང་ལྡན་པ་མེད་པ། དོན་
དང་མི་ལྡན་པ་མི་

མེད་པས། མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་དོན་དང་མི་ལྡན་པ་མེད་པ་ལ་ཚུ་ལོན་གྱིས་སྒྲོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།
།དེ་ལ་མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་དོན་དང་ལྡན་པ་མེད་པ་ལ་དུས་མཆོག་པ་ཡིན་པས་མངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་

{@28B} བུ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་བཟང་བྱིན་ལ་རྣམས་པ། བཟང་བྱིན་ཁྱོད་གྱིས་མི་མཛོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱས་པར་གྱུར་པ་བདེན་
ནམ། བཅུན་པ་མད་དོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དགོས་པོ་གི་ཚུ་ལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ།
རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུ་ལ་དང་མཐུན་པ་

མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བཟང་བྱིན་ངས་འདོད་ཆགས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཚོས་བསྟན་པ་དང་། ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་
བ་དང་། གཏི་མུག་འདོད་ཆགས་

དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཚོས་བསྟན་པ་ལ་ཁྱོད་གྱིས་ཅིའི་
ཕྱིར་མི་མཛོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱས་པར་གྱུར་མི་གཏི་མུག་ཅན་ཁྱོད་གྱིས་སྤྱུལ་ནག་པོ་དུག་སྤྱུར་དུ་ཁྱབ་པ། དུག་སྤྱུག་པ།
དུག་རྩོད་པའི་ཁར་རང་གི་ཡན་

ལག་གི་རྒྱལ་པ་བཅུག་པར་གྱུར་བ་ནི་སྤྱི་དེ་ལྟར་གྱུར་པས་བྱུང་མེད་གྱི་ཡུལ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱལ་པར་སྤྲད་པ་
མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རྒྱལ་གྲངས་དུ་མས་རྒྱལ་པར་སྤྲད་ནས་དགོས་པ་བཀའ་སྤྲུལ་པ།
དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་

ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱབས་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
དགོ་འདུན་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་འདུན་ལེགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་འདུན་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དང་། གཞོད་

མི་བཀའ་བའི་གང་ཟག་རྒྱལ་མཚན་གཅད་པའི་ཕྱིར་དང་། རོ་ཆོ་ཞེས་པ་རྒྱལ་མཚན་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་།
མངོན་པར་མ་དད་པ་རྒྱལ་མཚན་མངོན་པར་དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་པར་དད་པ་རྒྱལ་མཚན་ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དང་། ཆོ་འདིའི་

ཟག་པ་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱབས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོ་རབས་ཕྱི་མའི་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བའི་ཚངས་པར་དོད་
པ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་ཡངས་པར་གྱུར་པ་ལྟ་དང་མིའི་བར་དག་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བའི་ཉན་ཐོས་

{@29A} ལྟ། །རྒྱལ་གྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབས་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོས་པ་གང་དགོས་པ་
རྒྱལ་པར་སྤྲད་ལྟ་ཅིག་བསྐྱབས་པ་མཚུངས་པར་གྱུར་པས་བསྐྱབས་པ་མ་ཐུལ། བསྐྱབས་པ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པར་མི་ཚངས་པར་
ལོད་པ་འཁྲིག་པའི་ཆོས་བསྟན་

ན་དགོས་པ་དེ་ཕམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་
རྒྱལ་གྱི་བསྐྱབས་པའི་གཞི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། །མངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱུལ་པའི་ཁབ་ན་འོད་མའི་ཚལ་བྱ་ཀ་ལན་
ད་ཀའི་གནས་ན་བཞུགས་སོ། །

དེའི་ཆོན་དགེ་སྤྲོད་ཞིག་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་དགོན་པའི་ལ་བུ་ན་འདུག་གོ། །དེ་ནས་དགེ་སྤྲོད་དེས་དགོན་པའི་སྤྲོལ་ཞིག་
ཟས་ཀྱིས་བཟོས་བཟོས་ནས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་ཚངས་པ་རོ་དཔ་འཁྲིག་པའི་ཆོས་བསྟེན་ཏོ། །དེ་ནས་དགེ་སྤྲོད་རབ་ཏུ་མང་
པོ་དག་གནས་ཉལ་ཞིང་རྒྱ་བ་ན་

དགེ་སྤྲོད་དེའི་ལ་བུ་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་དགེ་སྤྲོད་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་མངོན་དུ་ཡང་དག་པར་དག་པར་འགྱུར་
བ་དང་། ཡང་དག་པར་མགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་གཏམ་སྒྲ་ཆོག་གསུམ་ཏེ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་སྤྲོལ་དེ་སྟོན་
གྱི་སྤྲིག་པ་ཅན་དམ་པ་མ་ཡིན་

པའི་ཆོས་དེ་ཉིད་རྩེས་སུ་བྲན་ནས་དགེ་སྤྲོད་དེ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། དགེ་སྤྲོད་དེའི་གདོང་དུ་རྒྱམ་པར་ལྟ་བར་
བྱེད། རོ་སྒྲད་སྟོབས་པར་བྱེད་ནས་དགེ་སྤྲོད་དེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་སྤྲོད་དེ་དག་ལ་ངོ་ཚ་བས་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །སྤྲོལ་དེ་
ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་དག་

སྤྲོད་དེའི་གདོང་དུ་རྒྱམ་པར་ལྟ་བར་བྱེད། རོ་སྒྲད་སྟོབས་པར་བྱེད་ནས་དགེ་སྤྲོད་དེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་སྤྲོད་དེ་དག་ལ་ངོ་ཚ་
བས་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་སྤྲོལ་དེ་ཁྲོས་འཁྲུག་ས་རྣམས་པར་གྱུར་ཅིང་ཡིད་མི་དག་པ་
ནས། དགེ་སྤྲོད་དེའི་གདོང་དང་།

སྒྲ་དང་ཆོས་གོས་རྒྱུ་པའི་སེན་མོ་དག་གིས་མངོན་པར་བྲད་དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སོང་ནས་རུ་རུ་ཟེར་ཞིང་ཁྱི་ཚུ་གས་
སུ་འདུག་གོ། །དེ་ནས་དགེ་སྤྲོད་དེ་དག་གིས་དགེ་སྤྲོད་དེ་ལ་འདི་རྒྱུ་ཅེས་སྤྲོས་སོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དགོན་པའི་
སྤྲོལ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དུ་རྒྱམ་པར་

{@29B} ལྟ་བར་བྱེད། རོ་སྒྲད་སྟོབས་པར་བྱེད་ནས་ཁྱོད་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ངོ་ཚ་བས་དེ་སྟོན་པར་བྱེད། ཅིའི་
ཕྱིར་དགོན་པའི་སྤྲོལ་འདི་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་གདོང་དུ་རྒྱམ་པར་ལྟ་བར་བྱེད། རོ་སྒྲད་སྟོབས་པར་བྱེད་
ནས་ཁྱོད་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ངོ་ཚ་བས་དེ་

སྒྲིག་པར་བྱེད། འོན་ཀྱང་དགོན་པའི་སྤྱོམ་འདི་ཁྱོད་ལ་ཁྲོས་འཁྲུགས་རུང་པར་གྱུར་ཅིང་ཡིད་མི་དགའ་ནས་ཁྱོད་གྱི་
གཏོང་དང་། སྒྲ་དང་ཆོས་གོས་རྐང་པའི་སེམས་མེད་གིས་མཛོན་པར་བྱ་དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སོང་ནས་རུ་རུ་ཟེར་ཞིང་
ཁྱི་ཚུགས་སུ་འདུག། །དེས་སྐབས་

དེ་དགོསྒྲོང་དེ་དག་ལ་རྒྱས་པར་བཟོ་དེ། །དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། དགོསྒྲོང་དེ་དག་གིས་དགོསྒྲོང་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
སྒྲུས་སོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་འོན་པཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མི་ཆངས་པར་དེ་པ་འཁྲིག་པའི་ཆོས་མ་བཀག་གམ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་
དག་བཀག།

སྟེ། དེ་ཡང་མི་ཉིད་ལ་ཡིན་གྱི་དུད་འགྲོར་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དགོསྒྲོང་དེ་དག་མཛོན་པར་བསྟོད་པར་ཡང་མི་
བྱེད། ཕྱིར་སྒྲིག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་མཛོན་པར་བསྟོད་པར་ཡང་མ་བྱས། ཕྱིར་བསྒྲིག་པར་ཡང་མ་བྱས་པར་སྟན་དག་ལས་
ལངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་

དོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆའ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །མཐའ་
གཅིག་ཏུ་འཁོད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དགོསྒྲོང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གིས་སྐབས་དེ་རྒྱས་པར་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དགོསྒྲོང་དག་

ངས་རེ་ཞིག་མི་ལ་ཡང་བཀག་ན་དུད་འགྲོར་སྐྱེས་པ་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། དགོསྒྲོང་དག་མི་གཉི་ལྟ་གཅིག་ཅན་དེ་ནི་པམ་པར་
གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གྲོང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོསྒྲོང་གི་དགོ་འདུན་བ་
སྟུ་བ་མཛོད་དོ། །

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་མེད་པར་མཛོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འ
དས་ཀྱིས་དགོསྒྲོང་དེ་ལ་རྣམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །དགོསྒྲོང་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་མཛོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱས་
པར་གྱུར་པ་བདེན་ནམ། བཙུན་

{@30A} ༣༡ ། བཅའ་དོན་ ། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མི་གཉི་
ལྷན་ཅན་ཚུང་གིས་སྤྱུལ་ནས་པོ་དུག་ལྷུང་དུ་ཁྱབ་པ། དུག་དུག་པ། དུག་ཚོ་བའི་ཁར་རང་གི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་བཅུག་
པར་གྱུར་པ་ནི་བྱའི་དེ་

ལྷུང་གྱུར་པས་དུད་འགྲོའི་སྐྱེས་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་རྣམ་པར་སྤྲད་པ་མཛད་དོ། ། དེ་ནས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྤྲད་ནས་དགོས་ཤིང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་ཤིང་དག་དེ་ལ་
བས་ན་སྤྲུལ་ནི་བཅས་པའོ། ། འདི་ནི་

རྗེས་སུ་བཅས་པའོ། ། དའི་ཉ་ན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྷུང་གཏོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོས་ཤིང་
གང་དགོས་ཤིང་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་བསྐྱབ་པ་མཚུངས་པར་གྱུར་པས་བསྐྱབ་པ་མ་ལྟེ། བསྐྱབ་པ་ཉ་ནས་པར་མ་བྱས་པར་
མི་ཚངས་པར་དཔ་འཁྲིག་པའི་

ཚོས་བསྐྱེད་ན་ཐ་ན་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་གྱུར་རུང་སྟེ་དགོས་ཤིང་དེ་མཇུག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས་
གནས་པར་མི་བྱའོ། ། ཡང་དགོས་ཤིང་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོས་ཤིང་རྣམ་པ་བཞི་པོ་མིང་གི་དགོས་ཤིང་དང་། ཁས་འཆེ་བའི་
དགོས་ཤིང་དང་། སྤྲོད་བའི་ཕྱིར་དགོ་

སྤྲོད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་དགོས་ཤིང་ལས་མིང་གི་དགོས་ཤིང་གང་ཞེ་ན། གང་གི་མིང་དང་། མིང་དུ་བརྗོད་པ་
དང་། ཚོག་གཉིས་པ་དང་། ཚོག་བྱ་དགས་དང་། འདུ་ཞེས་དང་། བོད་པ་དང་། གདགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དགོས་ཤིང་ཞེ་ལས།
དགོས་ཤིང་

གི་རིགས་ཞེ་ལས། དགོས་ཤིང་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མིང་གི་དགོས་ཤིང་ཞེས་བྱའོ། ། ཁས་འཆེ་བའི་དགོས་ཤིང་
གང་ཞེ་ན། གང་དགོས་ཤིང་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་དགོས་ཤིང་འོ་ཞེས་ཁས་འཆེ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་
ཤིང་དགོས་ཤིང་དུ་དམ་

འཆའ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཁས་འཆེ་བའི་དགོས་ཤིང་ཞེས་བྱའོ། གྲོང་བའི་ཕྱིར་དགོས་ཤིང་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོས་དང་ལྡན་པས་
སྤོང་མོད་པས་འཆོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དགོས་ཤིང་ཞེས་བྱའོ། ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་དགོས་ཤིང་གང་ཞེ་
ན། གང་གིས་ཟག

{@30B} བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ། ཡང་སྤིད་པར་བྱེད་པ། རིམས་ནད་དང་བཅས་པ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་སྤྱུག་
བསྐལ་བ། ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐ་བ་དང་། འཆི་བར་འགྱུར་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་སྤངས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཞེས་པ་
དང་། ཚུ་བ་ནས་བཅད་

པ་དང་། ཤིང་ཏ་ལའི་མགོ་བཞིན་དུ་གཞི་མི་སྣང་བ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
བཅོམ་པའི་ཕྱིར་དགོས་ཤིང་ཞེས་བྱའོ། རྟོན་འདིར་ནི་གསོལ་པ་དང་། བཞིའི་ལས་མི་གཡོ་བ་གཞག་པར་མི་འོས་པས་བ་
སྤྲིན་པར་རྫོགས་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་དགོས་ཤིང་དུ་དགོངས་ཏེ། དེས་ན་ཡང་དགོས་ཤིང་གང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོས་ཤིང་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་ཅེས་བྱ་
བཞི་དེ་ལས་གཞན་པ་ཆོས་མཐུན་པ་ཆོངས་པ་མཆོངས་པ་རོ་དཔ་རྣམས་དང་ངོ། །བསྐྱབ་པ་མཆོངས་པར་གྱུར་པས་ཞེས་
བྱ་བཞི་བསྐྱབ་པ་

གང་ལ་བསྤྲིན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་དགོས་ཤིང་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་དེང་བསྤྲིན་པར་རྫོགས་པས་གྱང་།
དེང་བསྤྲིན་པར་རྫོགས་པས་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་བསྤྲིན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པས་གྱང་ངོ་ཞེས་འདི་ལ་
ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཉིད་གྱིས་

མཉམ་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ཉིད་གྱིས་མཉམ་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ཉིད་གྱིས་མཉམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
བསྐྱབ་པ་མཆོངས་པར་གྱུར་པས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ན་བསྐྱབ་པ་མཆོངས་པར་གྱུར་པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱབ་པ་མ་སྤུལ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ།

ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་བསྐྱབ་པ་མ་ཕྱུལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་ཤིང་ཁྱོས་ཤིང་ཁྱོ་བའི་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པས་བསྐྱབ་པ་འབྱུལ་
ན་བསྐྱབ་པ་མ་ཕྱུལ་བར་བརྟེན་པར་བྱའོ། ཁྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པས་བསྐྱབ་པ་འ
བྱུལ་ན་བསྐྱབ་

པ་མ་ཕྱུལ་བར་བརྟེན་པར་བྱའོ། ཁྱོན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་འབྱུལ་ན་བསྐྱབ་པ་མ་ཕྱུལ་བར་བརྟེན་པར་བྱའོ། སེམས་འཁྲུགས་
པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་འབྱུལ་ན་བསྐྱབ་པ་མ་ཕྱུལ་བར་བརྟེན་པར་བྱའོ། ཁྱེན་པ་དང་། ལྷགས་པ་
དང་། འོན་པ་

{@31A} ལ། ལ་བསྐྱབ་པ་འབྱུལ་ན་བསྐྱབ་པ་མ་ཕྱུལ་བར་བརྟེན་པར་བྱའོ། དབེན་པར་དབེན་པར་འདྲུ་ཤེས་པས་
བསྐྱབ་པ་འབྱུལ་ན་བསྐྱབ་པ་མ་ཕྱུལ་བར་བརྟེན་པར་བྱའོ། དབེན་པར་མི་དབེན་པར་འདྲུ་ཤེས་པས་བསྐྱབ་པ་འབྱུལ་ན་
བསྐྱབ་པ་མ་ཕྱུལ་བར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །

མི་དབེན་པར་དབེན་པར་འདྲུ་ཤེས་པས་བསྐྱབ་པ་འབྱུལ་ན་བསྐྱབ་པ་མ་ཕྱུལ་བར་བརྟེན་པར་བྱའོ། དབུས་པས་མཐའ་འ
ཁོབ་པའི་ཚོག་གིས་དབུས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་འབྱུལ་བར་བྱེད་ལ། དབུས་པས་གལ་ཏེ་མཐའ་འཁོབ་པའི་ཚོག་སྐྱས་པ་དེ་མ་
ཤེས་ན་བསྐྱབ་པ་མ་ཕྱུལ་

བར་བརྟེན་པར་བྱའོ། མཐའ་འཁོབ་པས་དབུས་པའི་ཚོག་གིས་མཐའ་འཁོབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་འབྱུལ་བར་བྱེད་ལ།
མཐའ་འཁོབ་པས་གལ་ཏེ་དབུས་པའི་ཚོག་སྐྱས་པ་དེ་མ་ཤེས་ན་བསྐྱབ་པ་མ་ཕྱུལ་བར་བརྟེན་པར་བྱའོ། མཐའ་འཁོབ་
པས་མཐའ་འཁོབ་པའི་

ཚོག་གིས་དབུས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་འབྱུལ་བར་བྱེད་ལ། དབུས་པས་གལ་ཏེ་མཐའ་འཁོབ་པའི་ཚོག་སྐྱས་པ་དེ་མ་ཤེས་ན་
བསྐྱབ་པ་མ་ཕྱུལ་བར་བརྟེན་པར་བྱའོ། དབུས་པས་དབུས་པའི་ཚོག་གིས་མཐའ་འཁོབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་འབྱུལ་བར་བྱེད་
ལ། མཐའ་འཁོབ་

པས་གལ་ཏེ། དབུས་པའི་ཚོགས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་ཞེས་ན་བསྐྱབ་པ་མ་ཕུལ་བར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །མི་གཉིད་ལོག་པ་དང་།
སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་། ལྷ་དང་། སྤྱུལ་པ་དང་། རྟུང་འགོ་དང་། གཟུགས་བརྟན་ལ་བསྐྱབ་པ་འབུལ་ན་བསྐྱབ་པ་མ་
ཕུལ་བར་བརྟེན་པར་

བྱའོ། །ཀླག་ཙམ་ཙན་གྱིས་ཀླག་ཙམ་ཙན་ལ་བསྐྱབ་པ་འབུལ་ན་བསྐྱབ་པ་མ་ཕུལ་བར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཏོང་བའི་
སེམས་མེད་པ་དང་། དགོ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་འདོད་པ་དང་། བྱིས་ན་གནས་པ་མི་འདོད་པ་དང་། མི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཞེས་
པ་འགའ་ལ་ཡང་

རྣམ་པར་རིག་པར་མི་བྱེད་ན་བསྐྱབ་པ་མ་ཕུལ་བར་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ན་བསྐྱབ་པ་མ་ཕུལ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ།
།བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཕུལ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད། །བསྐྱབ་པ་
ཉམས་པར་བྱས་ལ་

{@31B} བསྐྱབ་པ་མ་ཕུལ་བ་ཡང་ཡོད། བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་ཡང་བྱས་ལ་བསྐྱབ་པ་ཕུལ་བ་ཡང་ཡོད། བསྐྱབ་པ་མ་
ཕུལ་ཞིང་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་བསྐྱབ་པ་ཕུལ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པ་
ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་སྦྱོང་

འདོད་པ་འཇལ། མངོན་པར་མི་དགའ་བ་འཇལ། རྣམ་པར་འཁྱམ་འདོད་ཅིང་། དགོ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་འཇལ།
དགོ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིད་ལུག་པ་འཇལ། ལུས་བྱུང་བ་འཇལ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་འཇལ། སྟོད་པ་འཇལ། དགོ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཡོངས་སུ་
གཏོང་འདོད་

པ་ན་དགོ་སྦྱོང་གི་བྱུང་དུ་སོང་སྟེ། འདི་སྐད་ཅས་ཚོད་དང་ལྡན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱིབ་བསྐྱབ་
པ་འབུལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན་བསྐྱབ་པ་ཕུལ་བར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་དང་། ཚེས་དང་། དགོ་འདུན་འབུལ་ལོ་ཞེས་
ཟེར་ན་བསྐྱབ་པ་ཕུལ་

བར་བཟོད་པར་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་དང་། འདུལ་བ་དང་། མ་མོ་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན་བསྐྱབ་པ་ཕྱུལ་བར་བཟོད་པར་བྱའོ།
།མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན་བསྐྱབ་པ་ཕྱུལ་བར་བཟོད་པར་བྱའོ། །བདག་གྲིམ་པ་འཇམ་ དགོ་ཚུ་ལ་
ལམ། ཟ་མ་འཇམ་ མ་ནིང་

ངམ། དགོ་སློང་མ་སྲུན་ཕྱུང་བའམ། མ་བསད་པའམ། བ་བསད་པའམ། དགྲ་བཅོམ་པ་བསད་པའམ། དགོ་འདུན་གྱི་
དབྱེན་བྱས་པའམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བའམ། ལུ་སྟེགས་ ཅན་ནམ། ལུ་སྟེགས་ ཅན་
ཞུགས་པའམ།

རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པའམ། ཐ་དད་པར་གནས་པའམ། གནས་པར་མི་བྱ་བར་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེ་འམ། ཐ་ན་འདི་རྒྱ་ད་
ཅེས་བདག་ཁྱེད་ལྟ་བུ་ཚོས་མཐུན་པ་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་དཔ་དག་གིས་ཚོགས་གོ་ཞེས་ཟེར་ན་བསྐྱབ་པ་ཕྱུལ་བར་བཟོད་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་

པ་ཕྱུལ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱབ་པ་མ་ཕྱུལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།
འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་སློང་འདོད་པའམ། མངོན་པར་མི་དགའ་བའམ། རྣམ་པར་འབྲུམ་འདོད་ ཅིང་དགོ་སློང་གི་ཚུལ་མི་འདོད་
པའམ། དགོ་

{ @32A } ལྟ། སློང་གི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིད་ལུག་པའམ། ལུས་བྱུང་བའམ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའམ། སློང་པའམ། དགོ་སློང་གི་
ཚུལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་འདོད་པ་ན་དགོ་སློང་གི་བྱུང་དུ་སོང་སྟེ། འདི་རྒྱ་ད་ཅེས་ཚོ་དང་ལྟན་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག
།ཚངས་པར་དཔ་དགའོ། །

རབ་དུ་དབེན་པ་བྱ་དགའོ། །གཅིག་ཕུ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་དགའ་བར་དགའོ། །གནས་མལ་དགོན་པ་ནགས་ཁོད་དང་། རི་
བྱང་དང་། བས་མཐའ་དག་དུ་གནས་པ་ཁོད་དུ་ཆུད་པར་དགའོ། །གཅིག་ཕུ་དགོན་པར་གནས་པ་སྤྱག་བསྐུལ་ལོ། །ཁ་མ་
དང་། སུ་ལྷ་དང་། བུ་སྤིང་

དབུ་གོ། །བདག་བཟོ་དག་སྒྲོབ་ཏུ་ཆུག་ཤིག་བདག་གི་ལས་གྱི་མཐའ་དག་ཚོ་ལ་ཅིག། །བདག་ཁྱིམ་བཟང་པོ་དག་ཏུ་གཏོང་
 ཅིག་ཅེས་དེ་ལྟར་དེ་ལ་འདོད་པའམ། མཛོད་པར་མི་དག་འབའམ། རྣམ་པར་འཁྱུམ་འདོད་ཅིང་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུ་ལ་མི་འ
 དོད་པའམ། དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུ་ལ་

གྱིས་སྤྱིད་ལྷག་པ་འཇམ། ལུས་བྱུང་བ་འཇམ། ཐེ་ཚོམ་བ་འཇམ། རྫོད་པ་འཇམ། དག་སྤྱོད་གི་ཚུ་ལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་འདོད་པ་འི་
དག་དང་། ཚོག་དང་། ཐ་སྙད་དང་། སྒྲད་དང་། རྫོད་པ་དང་། དེས་པ་འི་ཚོག་དང་། ཚོག་གི་ལམ་དང་། ཚོག་གི་སྤྱུ་དང་།
དག་གི་ལས་དང་།

དག་གི་རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དག་གི་ཚོད་པར་བྱེད་ལ། འདི་སྐད་ཅེས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ།
བདག་མིང་འདི་ཞེས་བསྐྱིབ་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་མ། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་མ། མདོ་
ཕྱི་དང་། འདུལ་བ་དང་། མ་མོ་

འབྲུལ་ལོ་ཞིང་མ། མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་འབྲུལ་ལོ་ཞིང་མ། བདག་གིས་པ་འཇམ། དགོ་ཚུལ་ལ་མ། ཟ་མ་འཇམ། མ་ཞིང་
དམ། དགོ་སློང་མ་སྟུན་ལྷུང་བ་འཇམ། མ་བསམ་དཔ་འཇམ། ས་བསམ་དཔ་འཇམ། དགྲ་བཅོམ་པ་བསམ་དཔ་འཇམ། དགོ་འདུག་གྱི་དབྱེན་
བྱས་པ་

འམ་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་སྤྲང་བའམ། མུ་སྟེགས་ཙན་ནམ། མུ་སྟེགས་ཙན་ལྷགས་པ་འམ།
རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་འམ། ཐང་དང་པར་གནས་པ་འམ། གནས་པར་མི་བྱ་བར་གཞུང་དུ་གསོལ་ཞེས་མ། ཐན་འདི་སྐད་ཅེས་
བདག་ཁྱེད་

{@32B} ལྟ་བུ་ཆོས་མཐུན་པ་ཆོངས་པ་མཆོངས་པ་དེ་པ་དག་གིས་ཆོག་གོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་པ་
 ཉམས་པར་བྱས་ལ་བསྐྱབ་པ་མ་སྐྱལ་བ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ན་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་ཡང་བྱས་ལ་བསྐྱབ་པ་སྐྱལ་བ་ཡང་ཡིན་
 ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་ལྟར་

འདོད་པའམ། མངོན་པར་མི་དགའ་བའམ། རྣམ་པར་འབྱུང་འདོད་ཅིང་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་མི་འདོད་པའམ། དགོ་སྤྱོད་གི་
ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་ལྷན་པའམ། ལུས་བྱུང་བའམ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའམ། སྤྱོད་པའམ། དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་འདོད་
པ་ན་དགོ་སྤྱོད་

གི་བྱུང་དུ་སོང་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག། ཁོངས་པར་དཔ་ད་དགའོ། རབ་དུ་དབེན་པ་བྱ་
དགའོ། གཅིག་བྱ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་དགའ་བར་དགའོ། གནས་མལ་དགོན་པ་ནགས་ཁོད་དང་། རི་བྱུང་དང་། བས་
མཐའ་དག་དུ་

གནས་པ་ཁོད་དུ་ཆུད་པར་དགའོ། གཅིག་བྱ་དགོན་པར་གནས་པ་སྤྱག་བསྐལ་ལོ། ཤ་མ་དང་། སུ་རུ་དང་། བྱ་སྤིང་དག་
བཞུགས། བདག་བཟོ་དག་སྤྱོད་དུ་ཆུག་ཤིག། བདག་གི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དག་ཆོལ་ཅིག། བདག་གྱིས་བཟང་པོ་དག་དུ་
གཏོང་ཅིག་ཅེས་

དེ་ལྟར་དེ་ལ་འདོད་པའམ། མངོན་པར་མི་དགའ་བའམ། རྣམ་པར་འབྱུང་འདོད་པར་གྱུར་ཅིང་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་མི་འ
དོད་པའམ། དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་ལྷན་པའམ། ལུས་བྱུང་བའམ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའམ། སྤྱོད་པའམ། དགོ་སྤྱོད་གི་
ཚུལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་

འདོད་པའི་ངག་དང་། ཚིག་དང་། ཐ་སྙད་དང་། སྐད་དང་། རྫོང་པ་དང་། རེས་པའི་ཚིག་དང་། ཚིག་གི་ལམ་དང་། ཚིག་གི་
སྒྲ་དང་། དག་གི་ལས་དང་། དག་གི་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་རྫོང་པར་བྱེད་ལ། འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་
དང་ལྡན་པ་དག་དགོངས་

སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་མ། མངས་རྒྱས་དང་། ཚོས་དང་། དགོ་འདུན་འབྲུལ་ལོ་
ཞེས་མ། མདོ་སྤྱོད་དང་། འདུལ་བ་དང་། མ་མོ་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་མ། མཁུ་པོ་དང་། སྤྱོད་དཔོན་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་མ། བདག་གྱིས་

{@33A} ཨྱ། ཤཱཱ་མཱ་ཤི། དགོ་ཚུལ་ལམ། ཟ་མའམ། མ་ཞིང་ངམ། དགོ་སྤྱོད་མ་སུན་ལྟུང་བའམ། མ་བསད་པའམ། ཤ་

བསད་པའམ། དག་བཅོམ་པ་བསད་པའམ། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པའམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དན་སེམས་ཀྱིས་
ཁྱེད་ལྟར་བའམ། ལུ་

སྟེགས་ཅན་ནམ། ལུ་སྟེགས་ཅན་ལྷགས་པའམ། ཀླུ་ཐབས་སུ་གནས་པའམ། ཐ་དད་པར་གནས་པའམ། གནས་པར་མི་བྱ་
བར་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེའམ། ཐ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་ཁྱེད་ཅག་ལྟ་བུ་ཆོས་མཐུན་པ་ཆོངས་པ་མཆོངས་པར་དཔ་དག་
གིས་ཆོག་གོ་ཞེས་ཀྱང་

ཟེར་ན་བསྐྱབ་པ་ཕྱལ་བར་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་ཡང་བྱས་ལ་བསྐྱབ་པ་ཕྱལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ།
ཁྱེད་ལྟར་ན་བསྐྱབ་པ་མ་ཕྱལ་ཞིང་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་མ་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་སྟེ། དེས་
ན་བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་མ་

བྱས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་ཆོངས་པར་དཔ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྟོན་པ་ལོ། །འཁྲིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་
ཆོངས་པར་དཔ་གང་ཡིན་པ་དེ་འཁྲིག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲར་གསུངས་པ་ལོ།
ཁྱེད་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་

བ་ནི་ལྷག་པར་དན་ལོ། །ཐ་ན་དུང་འགྲོའི་སྟེ་གནས་སུ་སྟེས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོམ་མཐུ། སྟོམ་
དང་འདྲ་བར་གཏོགས་པ་དང་ལོ། །དག་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་དག་སྟོང་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་ལོ། །དག་སྟོང་
གི་དངོས་པོ་གང་ཞེ་ན།

བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་གང་ཡིན་ལོ། །བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་གང་ཞེ་ན། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཉིད་
དང་། རྟོག་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པར་མཐར་ཕྱིན་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་

པ་དང་། གང་ཟག་དེའི་ཁས་ལེན་པ་དང་། མདོན་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འགོག་པ་ཉིད་དང་།

དག་དང་། ཚིག་དང་། བསྟན་དང་། སྒྲ་དང་། རྫོང་པ་དང་། དེས་པའི་ཚིག་དང་། ཚིག་གི་ལམ་དང་། ཚིག་གི་སྒྲ་དང་།
དག་གི་

{@33B}ལས་དང་། དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། གྲུབ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་འི་ཚིག་གྲུ་དགས་དེའོ། །ཕམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་མཐར་གྱུར་པ་དང་། ལྷུང་བ་དང་། དམན་པ་དང་། མཇུག་ན་འདྲུག་པ་དང་། བ་ཆད་དང་།

ཡིད་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པའོ། །ཡང་གང་གིས་སྤྱད་པ་དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགོ་སྤོང་དུ་མི་རུང་པར་འགྱུར། དགོ་
སྤོང་དུ་མི་རུང། [~SHA'KYA'I] གསལ་གྱིར་མི་རུང། དགོ་སྤོང་གི་དངོས་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དགོ་
སྤོང་གི་ཚུལ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཞིང། ཉམས་

པ། བཅོམ་པ། ལྷུང་བ། སྐམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། དེའི་དགོ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་སྤྱིར་བསྐྱད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་།ཤིང་ཏ་ལའི་མགོ་བཅད་ན་སྟོན་པོར་འགྱུར་དུ་མི་རུང་ལ། དཔེས་ཁོང་སྐྱུ་སྐ་པ་དང་། ཡངས་པར་འགྱུར་དུ་མི་
རུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དགོ་སྒྲོང་།

གིས་གནས་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགོས་ཤིང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར། དགོ་སྡོང་དུ་མི་རུང་།
[~SHA'KYA'I] 'སྐས་ཀྱིར་མི་རུང་། དགོས་ཤིང་གི་དངོས་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དགོས་ཤིང་གི་ཚུ་པ་
ཞིག་པར་འགྱུར་ཞིང་ཉམས་པ། བཅོམ་པ། ལྷུང་བ། ཐམ་པར་གྱུར་

པ་སྒྲི། དེའི་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་པས། དེ་ན་ཕམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས་ཞེས་གསུངས་སོ།
།གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་གྱིས་དེ་དང་གསེ་སྤྱོད་དང་། དག་ག་དབྱེ་དང་། གསོལ་པ་དང་། གསོལ་
པ་དང་གཉིས་དང་། གསོལ་པ་དང་

བཞི་ཁྲི་ལས་ལ་གནས་པར་མི་བྱུངོ། །གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་ཏུ་བསྐྱོད་པས་བསྐྱོད་པར་མི་བྱུ་བསྐྱེ། དེ་ན་གནས་པར་མི་

བྱེད་ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལ་ལྟར་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། །སྒྲོམ་ལ། འབའ་ཞིག་དང་ནི་གནས་གསུམ་དང་། །བྱང་
མེད་སྐྱེས་པ་མ་

ནིང་དང་། །སྟོན་ལ་གཞིལ་དང་ཚུལ་བ་དང་། །སྒྲིམ་པར་བྱས་དང་མཐུས་འཛིན་པའོ། །དགེ་སློང་གིས་མི་ཚངས་པར་དེ་
པ་འཁྲིག་པའི་ཚོས་བསྟན་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་གནས་གསུམ་གྱིས་མི་ཚངས་པར་དེ་པ་འཁྲིག་པའི་
ཚོས་བསྟན་ན་ཕམ་པར་

{@34A} ཨ། །འགྱུར་རོ། །ཟག་བྱེད་ཟག་བྱེད་དམ། །ཁའམ། བཤང་བའི་ལམ་དུ་འཇུག་བཅུག་མ་ཐག་ཏུ་ཕམ་
པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གི་བྱང་མེད་དང་། །སྐྱེས་པ་དང་། །མ་ནིང་གསུམ་དང་ལྟན་ཅིག་མི་ཚངས་པར་དེ་པ་འཁྲིག་པའི་
ཚོས་བསྟན་ན་ཕམ་པར་

འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གི་སེམས་སྟོན་པ་ལ་གཞིལ་བ་དང་། །སྟོན་པ་ལ་འབབ་པ་དང་། །སྟོན་པ་ལ་བབ་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་
སེམས་སྟོན་པ་ལ་གཞིལ་བ་དང་། །སྟོན་པ་ལ་འབབ་པ་དང་། །སྟོན་པ་ལ་བབ་པས་མིའི་བྱང་མེད་གསོན་པོ་མ་ཉམས་པ་ལ་
ཟག་བྱེད་པར་

དང་བཅས་པས་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་། བར་དང་བཅས་པས་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། བར་མེད་པས་བར་ཆད་དང་
བཅས་པ་དང་། བར་མེད་པས་བར་ཆད་མེད་པ་ཟག་བྱེད་དམ། །ཁའམ། བཤང་བའི་ལམ་དུ་འཇུག་བཅུག་མ་ཐག་ཏུ་ཕམ་
པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གི་

སེམས་སྟོན་པ་ལ་གཞིལ་བ་དང་། །སྟོན་པ་ལ་འབབ་པ་དང་། །སྟོན་པ་ལ་བབ་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་སེམས་སྟོན་པ་ལ་གཞིལ་བ་
དང་། །སྟོན་པ་ལ་འབབ་པ་དང་། །སྟོན་པ་ལ་བབ་པས། །མིའི་བྱང་མེད་གསོན་པོ་མ་ཉམས་པ་ལ་ཟག་བྱེད་པར་དང་བཅས་པས་
བར་ཆད་དང་བཅས་པ་

དང་། བར་དང་བཅས་པས་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། བར་མེད་པས་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་། བར་མེད་པས་བར་ཆད་

མེད་པ་ཟག་བྱེད་དམ། ཁ་ཤམ། བཤང་བའི་ལམ་དུ་འཇུག་ན་བཅུག་མ་ཐག་ཏུ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གི་
སེམས་སྟེན་པ་ལ་གཞི་ལ་བ་

དང་། སྟེན་པ་ལ་འབབ་པ་དང་། སྟེན་པ་ལ་བབ་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་སེམས་སྟེན་པ་ལ་གཞི་ལ་བ་དང་། སྟེན་པ་ལ་འབབ་པ་
དང་། སྟེན་པ་ལ་བབ་པས་མི་འི་བྱད་མེད་ཞི་བ་མ་ཉམས་པ་ལ་ཟག་བྱེད་པར་དང་བཅས་པས་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་།
བར་དང་བཅས་པས་བར་

ཆད་མེད་པ་དང་། བར་མེད་པས་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་། བར་མེད་པས་བར་ཆད་མེད་པ་ཟག་བྱེད་དམ། ཁ་ཤམ།
བཤང་བའི་ལམ་དུ་འཇུག་ན་བཅུག་མ་ཐག་ཏུ་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གི་སེམས་སྟེན་པ་ལ་གཞི་ལ་བ་དང་། སྟེན་པ་
ལ་འབབ་པ་དང་། སྟེན་པ་

{ @34B } ལ་བབ་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་སེམས་སྟེན་པ་ལ་གཞི་ལ་བ་དང་། སྟེན་པ་ལ་འབབ་པ་དང་། སྟེན་པ་ལ་བབ་པས་
མི་འི་བྱད་མེད་ཞི་བ་མ་ཉམས་པ་ལ་ཟག་བྱེད་པར་དང་བཅས་པས་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་དང་། བར་དང་བཅས་པས་བར་
ཆད་མེད་པ་དང་། བར་མེད་པས་བར་ཆད་

དང་བཅས་པ་དང་། བར་མེད་པས་བར་ཆད་མེད་པ་ཟག་བྱེད་དམ། ཁ་ཤམ། བཤང་བའི་ལམ་དུ་འཇུག་ན་བཅུག་མ་ཐག་ཏུ་
ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མི་འི་བྱད་མེད་གསེན་པོ་དང་། ཞི་བ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་མི་མ་ཡིན་པ་མོ་གསེན་པོ་དང་། ཞི་
བ་དང་། ཏུད་འགྲོ་འི་

སྐྱེས་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་མོ་གསེན་པོ་དང་། ཞི་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེས་པ་གསེན་པོ་དང་། ཞི་བ་ལ་མ་འོ་སྐྱེས་པ་སུ་
ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེས་པ་གསེན་པོ་དང་། ཞི་བ་ལ་མ་འོ་སྐྱེས་པ་སུ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་མི་མ་ཡིན་པ་མོ་གསེན་པོ་དང་། ཞི་
བ་ལ་

མ་འོ་སྐྱེས་པ་སུ་དང་། ཏུད་འགྲོ་འི་སྐྱེས་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་མོ་གསེན་པོ་དང་། ཞི་བ་ལ་མ་འོ་སྐྱེས་པ་སུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །

༼ཁྱེས་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་མིའི་མ་ཞིང་ཕོ་གསོན་པོ་དང་། ཞི་བ་ལ་མྱའི་སྒོ་གཉིས་སུ་དང་། མི་མ་ཡིན་པའི་མ་ཞིང་ཕོ་གསོན་༽

པོ་དང་། ཞི་བ་ལ་མྱའི་དམྱོག་གཉིས་སུ་དང་། རྟུང་འགྲོའི་སྒྲིམ་གནས་སུ་སྒྲིམ་པའི་མ་ཁིང་པོ་གསེན་པོ་དང་། ཞི་བ་ལ་མྱའི་དམྱོག་གཉིས་སུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགོསྟོང་གི་དགོསྟོང་ཉལ་བ་ལ་རྩོལ་བར་བྱེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་དགོསྟོང་གིས་དེ་དང་པོར་ཡང་མ་ཞེས། བར་རྟུ་ཡང་།

མ་ཤེས། བ་མར་ཡང་མ་ཤེས་ན་གང་ཚུལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བསྟིལ་བར་བྱའོ། །དགོས་པ་དེ་གིས་དགོས་པ་ཉལ་བ་ལ་ཚུལ་བར་བྱེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་དགོས་པ་དེ་དང་པོར་ཤེས་ཤིང་བར་དུ་ཡང་མ་ཤེས། བ་མར་ཡང་མ་ཤེས་ན་གང་ཚུལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བསྟིལ་བར་བྱའོ། །

དགོས་པའི་གནས་ཁོངས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་བརྒྱུད་ཅིང་། གཤམ་ཏེ་དགོས་པའི་དང་ཐོར་ཡང་ཞེས། བར་རྩ་ཡང་ཞེས་
ཞིང་ཐ་མར་མ་ཞེས་ན་གང་ཚུ་ལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བསྟོལ་བར་བྱུང་། །དགོས་པའི་གནས་ཁོངས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་བརྒྱུད་
ཅིང་། གཤམ་ཏེ་དགོས་པའི་

{@35A} ཨྱ། །དེདང་པོར་ཡང་ཤེས། བར་དུ་ཡང་ཤེས། ཐ་མར་ཡང་ཤེས་ལ་ཤེས་ནས་ཀྱང་བདག་གིར་མི་བྱེད་ན་
གང་ཚུ་ལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བསྟེན་ལ་བར་བྱ་ཏོ། །དག་སྒྲོང་གིས་དག་སྒྲོང་ཉལ་བ་ལ་ཚུ་ལ་བར་བྱེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་དག་སྒྲོང་
གིས་དེ་དང་པོར་ཡང་ཤེས། བར་དུ་ཡང་ཤེས་

[illegible]

སྟོང་དང་། དཔེ་ཚུལ་དང་། དཔེ་ཚུལ་གྱིས་དཔེ་སྟོང་དང་། དཔེ་སྟོང་མ་དང་། དཔེ་སྟོང་མ་དང་། དཔེ་ཚུལ་དང་། དཔེ་

ཚུལ་མ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགོས་པ་དགོས་པ་འབྱུང་ཆེན་གསུམ་ལྟེན་གྱི་ཡུལ་དུ་བཅུག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་།
གལ་ཏེ་དགོས་པ་དེ་དང་པོར་ཡང་མ་

ཞེས། བར་དུ་ཡང་མ་ཞེས། བྱ་མར་ཡང་མ་ཞེས་ན་གང་རྩོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བསྟིལ་བར་བྱའོ། །དགེ་སྤྲོད་གིས་དགེ་
སྤྲོད་འབྲུའི་ཆང་གིས་ཁྲུས་པར་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་རྩོལ་བར་བྱེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་དགེ་སྤྲོད་གིས་དེ་དང་པོར་ཞེས་ཞིང་བར་
དུ་ཡང་མ་ཞེས། བྱ་མར་ཡང་མ་ཞེས་ན་གང་རྩོལ་

བར་བྱེད་པ་དེ་བསྐྱེལ་བར་བྱའོ། །དག་སྒྲོང་གིས་དག་སྒྲོང་འབྲུའི་ཆར་གིས་ཚྱུམ་པར་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་རྩོལ་བར་བྱེད་
ཅིང་། གལ་ཏེ་དག་སྒྲོང་གིས་དེ་དང་པོར་ཡང་ཞེས། བར་དུ་ཡང་ཞེས། ཐ་མར་ཡང་ཞེས་ལ་ཞེས་ནས་ཀྱང་བདག་གིར་
མི་བྱེད་ན་གང་རྩོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བསྐྱེལ་བར་

བྱའོ། །དག་སྐྱོང་གིས་དག་སྐྱོང་འབྲུའི་ཆར་གིས་ཕྱིས་པར་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་ཚོལ་བར་བྱེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་དག་སྐྱོང་གིས་
དེ་དང་པོར་ཡང་ཞེས། བར་དུ་ཡང་ཞེས། ཐ་མར་ཡང་ཞེས་ལ་ཞེས་ནས་ཀྱང་བདག་གིར་བྱེད་ན་གཉི་ག་བསྟོལ་བར་
བྱའོ། །དག་སྐྱོང་གིས་དག་སྐྱོང་ལ་ཇི་ལྟ་བ་

[illegible]

{@35B} འབྲུའི་ཆང་གིས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བཅོས་པའི་ཆང་དང་། སྤྱུ་བའི་ཆང་དང་། རྩ་བའི་བྱུང་བ་དང་། རྫོང་བྱུང་བ་དང་། འདབ་མའི་བྱུང་བ་དང་། མེ་ཏྲོག་གི་བྱུང་བ་དང་། འབྲས་བུའི་བྱུང་བས་སམ། གསང་སྤྲུགས་དག་དང་། རིག་སྤྲུགས་དང་། སྒྲིམ་གྲིས་

སེམས་པ་སྤྲུགས་པར་བྱས་པ་ལམ། གཉིད་ལོག་པར་བྱས་ཏེ་ཡང་དེ་པའི་ནོན། །དགོས་པ་དགོས་པ་གྲའི་མ་རྒྱ་མཐུས་

བཟུང་སྟེ་ཚོ་ལ་བར་བྱེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་དག་སྟོང་གིས་དེ་འཇུག་པ་ན་བདག་གིར་བྱེད་ན་གཉི་ག་བསྟིལ་བར་བྱུང་། །འཇུག་
པ་ན་མི་བྱེད་ཀྱང་བཅུག་པ་ན་བདག་གིར་

བྱད་ན་གཉི་ག་བསྟིལ་བར་བྱའོ། །འཇུད་པ་ན་ཡང་མི་བྱེད། བཅུག་པ་ན་ཡང་མི་བྱེད་མོད་ཀྱི་འབྲིན་པ་ན་བདག་གིར་བྱད་
ན་གཉི་ག་བསྟིལ་བར་བྱའོ། །འཇུད་པ་ན་ཡང་བདག་གིར་མི་བྱེད། བཅུག་པ་ན་ཡང་མི་བྱེད། འབྲིན་པ་ན་ཡང་མི་བྱེད་ན་
གང་རྩོལ་བ་དེ་བསྟིལ་བར་

བྱུང་། དགེ་སྲོང་གིས་དགེ་སྲོང་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དགེ་སྲོང་གིས་དགེ་སྲོང་མ་དང་། དགེ་སྲོང་མ་དང་། དགེ་ཚུ་ལ་དང་།
དགེ་ཚུ་ལ་མ་དང་། དགེ་སྲོང་མས་དགེ་སྲོང་དང་། དགེ་ཚུ་ལ་དང་། དགེ་སྲོང་མས་དགེ་སྲོང་དང་། དགེ་ཚུ་ལ་དང་། དགེ་
ཚུ་ལ་མས་དགེ་སྲོང་དང་།

དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱིས་དགེ་སྤྲོད་དང་། དགེ་སྤྲོད་མ་དང་། དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་ཚུལ་མ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གོ། ॥ཌ
དུ་ལ་བརྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་ བཅའ་ལྟེན་པ་ རྟོག་ལ་ རྒྱལ་མཉེན་དང་གི་འཕུང་བ་ཅན་ །མངོས་དག་འཛོགས་ཅན་

ཆན་མོ་དང་། །དག་སྒོར་གཉིད་གྱིས་ལོག་པ་ལ། །ཕྱི་ཐུན་མས་བཙུངས་མེད་པའོ། །མངས་རྒྱས་བཙུངས་ཐུན་པ་དང་ས་
མཉམ་ཡོད་ན། རྒྱ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟེས་སྤྱིན་གྱི་ཀུན་དག་པར་བན་བཞུགས་སོ། །མཉམ་ཡོད་ན་ཁྱིམ་བདག་
ཅིག་འདུག་པ་དེས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་

ཆུང་མ་སྤྲངས་ནས། དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་མགྱུར་དེ་བར་བྱེད་དོ། །དུས་གཞན་ཞིག་
 བཅེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་མགྱུར་དེ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཆུང་མ་ལ་སེམས་ཅན་ཞུགས་པར་གྱུར་ནས། དེ་ལྟར་པ་
 བརྒྱད་དམ་དགྲ་འདས་ཏེ་བཅོས་

{@36A} ཨ། ལ་ལས་ཁྱེད་ཞིག་གྲུང་བ་དེའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་པོར་ངམ། གྲི་ལའི་ལྷར་མཉེན་པ་དང་།
ཤིན་དུ་མཉེན་པར་གྲུང་རྟོ། རེའི་ཉི་དུ་དག་པ་དུས་ཤིང་ལྷགས་ནས་ཉི་མ་བདུན་གསུམ་ཉི་ཤུ་གཅིག་ཀྱི་བཅས་པའི་བཅས་

སྒྲོན་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ནས། བྱེད་འཛི་མིང་ཅིར་

གདགས་ཞེས་མིང་འདྲགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་འདི་སྟུང་ཕྱི་སེམས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱེད་འདི་འདི་རྒྱུ་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་རི་བོང་ངམ། བྱི་ལའི་ལྟར་མཉེན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་མཉེན་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱེད་འཛི་མིང་རྒྱུ་མཉེན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
དེའི་མིང་རྒྱུ་མཉེན་ཞེས་བྱ།

བར་བཏགས་སོ། །དེ་འོ་མ་དང་། ཞོ་དང་། མར་དང་། ལྷན་མར་དང་། མར་གྱི་སྟིང་ཁུ་དང་། གཞན་ཡང་ཡོ་བྱད་གྱི་བྱེ་
བྲག་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་དག་གིས་སྤོང་བར་བྱེད། སྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་རྒྱུ་གཞན་པའི་པད་མ་བཞིན་དུ་སྟེན་དུ་སྟེན་པར་
བྱེད་དོ། །དེ་གང་གི་ཆོ་ཆེན་

པོར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་དོ། །དེ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དེ་སྔོན་ལ་
ཐབས་བཞོས། ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་ཏེ། བྲོང་ངམ། བྲོང་ལྟ་གང་ན་ཉེ་བར་རྟེན་ཅིང་གཞན་པའི་བྲོང་ངམ།
བྲོང་ལྟ་དེ་ཉིད་དུ་ལྷུས་མ་

བསྐྱེད་སྤྱོད། དབང་པོ་དག་མ་བསྐྱེད་སྤྱོད། རྟེན་པ་ཉེ་བར་མ་བཞག་པར་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་སོ། །དེས་བྲོང་ངམ། བྲོང་ལྟ་
དེ་ཉིད་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་བརྒྱུས་ནས་ཟས་གྱི་བྱ་བ་བྱས་ཏེ། ཕྱི་མའི་ཟས་གྱི་བསོད་སྟོམས་ལས་ཕྱིར་ལོག་པར་ལྷུང་བ་
ཟེད་དང་ཆོས་གོས་མཁོས་

སུ་ཕབ་ནས་རྒྱུ་པ་གཉིས་བུ་གསུམ་ཏེ། བྱེད་པུ་ཡང་དག་འཛིག་གི་ཕྱིར་གཞན་སུ་ཞུགས་སོ། །དེའི་སེམས་གང་གི་ཆོ་འདོད་
པ་ལ་འདོད་ཆགས་གྱིས་ཀྱང་ནས་དགྱིས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་དེས་རང་གི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་ཏེ།
རང་གི་ཁར་བཅུག་ནས་རྩོལ་བར་བྱེད་

དོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དགོས་པོ་རབ་ཏུ་མང་པོ་གཞན་ཉུལ་ཞིང་རྒྱུ་བ་དག་དགོས་པོ་དེའི་གཞན་ག་ལ་བཤེར་
ཕྱིན་པ་དང་། དགོས་པོ་དེ་དག་གིས་དགོས་པོ་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་ཡིད་མི་དག་འཛིང་མཛོན་པར་

མ་མགུ་ནས་དགེ་སྤྲོད་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །

{ @36B } ཚེ་དང་ལྷན་པ་ཅི་བྱེད། རེག་པ་བདག་གིར་བྱེད་དོ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་འོན་པཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མི་ཚངས་
པ་རོ་དཔ་འཁྲིག་པ་འི་ཚོས་མ་བཀག་གམ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་དག་བཀག་སྟེ། དེ་ནི་གཞན་གྱི་ལ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ལ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །དགེ་སྤྲོད་དེ་དག་དེ་ལ་མཛོན་པར་བསྟོད་པར་ཡང་

མི་བྱེད། ཕྱིར་སྒྲོག་པར་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་། མཛོན་པར་བསྟོད་པ་ཡང་མ་བྱས། ཕྱིར་སྒྲོག་པ་ཡང་མ་བྱས་པར་དོང་ནས།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ཕྱིན་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཐུག་འཚའ་ཏེ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །མཐའ་གཅིག་

ཏུ་འཁོད་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དགེ་སྤྲོད་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གིས་སྐབས་དེ་རྒྱས་པར་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སྤྲོད་དག་ངས་རེ་ཞིག་གཞན་གྱི་ལ་ཡང་བཀག་ན་རང་གི་ལ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ་མི་
གཏི་མུག་ཅན་དེ་ནི་ཕམ་པར་གྱུར་ཏོ། །

དགེ་སྤྲོད་གི་སེམས་སྟན་པ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། སྟན་པ་ལ་འབབ་པ་དང་། སྟན་པ་ལ་བབ་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་སེམས་སྟན་པ་
ལ་གཞོལ་བ་དང་། སྟན་པ་ལ་འབབ་པ་དང་། སྟན་པ་ལ་བབ་པས་རང་གི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་ཏེ་
རང་གི་འཇམ་གཞན་གྱི་ཁར་

བཅུག་ནས་རྩོལ་བར་བྱེད་ན་བཅུག་མ་ཐག་ཏུ་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་
བྱེད་གྱི་ཚའ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དག་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉམ་ཡོད་ན་བྱིམ་བདག་ཅིག་འདུག་པ་དེས་
རིགས་མཉམ་པ་ལས་ཆུང་མ་བྲངས་

ནས། དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་རྩེ་བར་བྱེད། དག་འབར་བྱེད། དག་འཇག་ལྷོ་དཔར་བྱེད་དོ། །དུས་གཞན་ཞིག་ན་རྩེ་བར་བྱེད།
དག་འབར་བྱེད། དག་འཇག་ལྷོ་དཔར་བྱེད་པ་དེའི་ཆུང་མ་ལ་སེམས་ཅན་ཞུགས་པར་གྱུར་ནས། དེ་སྐབས་བརྒྱད་དམ།

དགྲ་འདས་ཏེ་བཅས་

པ་ལས་ཁྱེད་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཚད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ། །དེའི་ཉི་ཏུ་དག་འདུས་ཤིང་ལྷགས་ནས་ཉི་མ་
བདུན་གསུམ་ཉི་ཤུ་གཅིག་ཏུ་བཅས་པའི་བཅས་སྟོན་གྱི་ཆེར་བྱས་ནས། ཁྱེད་ཀྱི་མིང་ཅིར་གདགས་ཞེས་མིང་འདོགས་
པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་འདི་སྟོན་དུ་

{@37A} ༡༡། བཅས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཚད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་
དེ་འཕྱང་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་དེའི་མིང་འཕྱང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། །དེ་འོ་མ་དང་། ཞོ་དང་། མར་དང་། ལུན་
མར་གྱི་སྟོང་ཁུ་དང་། གཞན་ཡང་ཡོ་བྱད་

ཀྱི་བྱེ་བྲག་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་དག་གིས་སྲིང་བར་བྱེད། སྦྱིད་པར་བྱེད་ཅིང་རྫོང་ན་གནས་པའི་པད་མ་བཞིན་དུ་སྦྱར་དུ་སྦྱིད་
པར་བྱེད་དོ། །དེ་གང་གི་ཆོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ། །དེ་དེ་
ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དེ་སྔོན་ཤམ་ཐབས་བགོས་ལྟར་

བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ། གྲོང་ངམ། གྲོང་རྒྱལ་གང་ན་ཉི་བར་རྟེན་ཅིང་གནས་པའི་གྲོང་ངམ། གྲོང་རྒྱལ་དེ་ཉིད་དུ་
ལུས་མ་བསྐྱུངས་དབང་པོ་དག་མ་བསྐྱུངས། རྟན་པ་ཉི་བར་མ་བཞག་པར་བསོད་སྟོམས་ལ་ལུགས་སོ། །དེས་གྲོང་ངམ།
གྲོང་རྒྱལ་དེ་ཉིད་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་

བརྒྱས་ནས་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ཏེ། ཕྱི་མའི་ཟས་ཀྱི་བསོད་སྟོམས་ལས་ཕྱིར་ལོག་པས་ལྟར་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་མཁོས་སུ་
ཕབ་ནས་རྒྱུ་པ་གཉིས་བཀྲུས་ཏེ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་གི་ཕྱིར་གནས་སུ་ལུགས་སོ། །དེའི་བཅས་གང་གི་ཆོ་འདོད་པ་
ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་དགྱིས་

པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་དེས་རང་གི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་ཏེ་རང་གི་བཤང་བའི་ལམ་དུ་བཅུག་ནས་
རྩོལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དག་སྟོང་རབ་ཏུ་མང་པོ་གནས་ཏུ་ལ་ཞིང་རྒྱ་བ་དག་དག་སྟོང་དེའི་གནས་

གལ་བདེར་སྤྱོད་པ་དང་། དགོས་པ་དེ་དག་གིས་

དགོས་པ་དེ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་ཡིད་མི་དགའ་ཞིང་མཛོན་པར་མ་མགྱུ་ནས་དགོས་པ་དེ་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཅི་བྱེད། རེག་པ་བདག་གིར་བྱེད་དོ། །ཚོ་དང་ལྷན་པ་འོན་པཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མི་
ཚངས་པ་རོ་དཔ་འཁྲིག་པ་འི་ཚོས་མ་བཀག་

གམ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་བཀག་སྟེ། དེ་ནི་གཞན་གྱི་ལ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ལ་ནི་མ་ཡིན་གོ། །དགོས་པ་དེ་དག་དེ་ལ་མཛོན་
པར་བསྟོད་པར་ཡང་མི་བྱེད། སྤྱིར་སྒྲོག་པར་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་། མཛོན་པར་བསྟོད་པ་ཡང་མ་བྱས་སྤྱིར་བསྒྲོག་པ་ཡང་མ་
བྱས་པར་དོད་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་

{@37B} གལ་བདེར་སོང་སྟེ་སྤྱོད་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆའ་ཏེ་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁོད་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དགོས་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གིས་སྐབས་དེ་
རྒྱས་བར་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་

བཀའ་སྒྲུལ་པ། དགོས་པ་དག་ངས་རེ་ཞིག་གཞན་གྱི་ལ་ཡང་བཀག་ན་རང་གི་ལ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། མི་གཏི་མུག་
ཅན་དེ་ནི་མམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དགོས་པ་གི་སེམས་སྟོན་པ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། སྟོན་པ་ལ་འབབ་པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་བབ་པར་
གྱུར་ཅིང་། དེ་སེམས་

སྟོན་པ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། སྟོན་པ་ལ་འབབ་པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་བབ་པས་རང་གི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ལས་སུ་རུང་བར་
བྱས་ཏེ། རང་གི་འཇམ་གཞན་གྱི་བཤའ་བའི་ལམ་དུ་བཅུག་ནས་རྩོལ་བར་བྱེད་ན་བཅུག་མ་ཐག་ཏུ་མམ་པར་འགྱུར་པོ།
།སངས་རྒྱས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོད་གྱི་ཀླན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚོན་འ
ཕགས་རྒྱལ་ན་དེད་དཔོན་དགའ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱག་པ། ཞོར་མང་བ། འོངསོད་ཆེ་བ། ཡོངས་སུ་གཟུང་བ། ཡངས་ཤིང་རྒྱ་

ཆེ་བ། རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུའི་ནོར་

དང་ལྷན་པ་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་ལ་ནོར་གྱིས་འགྲན་པ་ཞིག་འདུག་སྟེ། དེས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་ཚུང་མ་བྱངས་ནས། དེ་དེ་
དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་བར་བྱེད། དག་འབར་བྱེད། དག་འཇག་ལོ་དཔར་བྱེད་དོ། རྩེ་བར་བྱེད། དག་འབར་བྱེད། དག་འ་
ཇག་ལོ་དཔར་བྱེད་པ་དེ་ལ་བུ་

ཡང་མེད་བུ་མོ་ཡང་མེད་ནས། དེ་བུ་མེད་ཅིང་བུ་མངོན་པར་འདོད་པས་ཞི་བ་དང་། ཚུ་ལྷ་དང་། ལུས་རྒན་དང་། བརྒྱ་བྱིན་
དང་། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་། ལྷ་འི་བྱེ་བྲག་གཞན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཀྱུན་དག་འར་བའི་ལྷ་དག་
དང་། ཚེ་ལ་གྱི་ལྷ་དག་

དང་། བཞི་མདོའི་ལྷ་དག་དང་། སུམ་མདོའི་ལྷ་དག་དང་། གཏོར་མ་ལེན་པའི་ལྷ་དག་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དག་དང་།
ཚོས་མཐུན་པ་དག་དང་། རྟག་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་ལྷ་དག་ལ་ཡང་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ན་གང་གསོལ་
བ་འདེབས་པའི་རྒྱ་ལས་

{@38A} ལྟ། །བུ་དང་། བུ་མོ་དག་སྐྱེ་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏམ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འ
གྱུར་དུ་ཟིན་ན་རེ་རེ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ་བྱ་སྟོང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །འ
དེ་ལྟར་གནས་གསུམ་པོ་དག་མངོན་

དུ་གྱུར་པ་ལས་བུ་དང་། བུ་མོ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ས་དང་མ་གཉིས་ཆགས་པར་གྱུར་
ཅིང་འདུས་པ་དང་། མ་དུས་ལ་བབ་ཅིང་ལྷ་མཚན་དང་ལྷན་པ་དང་། རི་ཟེ་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་འཇུག་འདོད་པ་སྟེ། གནས་
གསུམ་པོ་དེ་དག་མངོན་དུ་གྱུར་པ་

ལས་བུ་དང་བུ་མོ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལྟར་ལེན་ཅིང་འདུག་པ་ན་སེམས་ཅན་ཞིག་
གྱུར་ལྟའི་རིས་ནས་ཤི་འཕྲོས་ཏེ་དེའི་སྐྱེ་དགའི་བདག་མོའི་མངལ་དུ་ཁྱུགས་སོ། །བུ་དེ་མེད་ཀྱི་ཡུལ་མཁས་པའི་རང་

བཞིན་ཅན་ལ་ལ་ལ་མ་འདྲེས་པའི་ཚེས་ལྷ་

ཡོད་དེ། ལྷ་གང་ཞི་ན། སྐྱེས་པ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་ཤེས་ཤིང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཏུས་ཤེས་ཤིང་སྐྱེ་
མཚན་ཤེས་པ་དང་། མངལ་ན་གནས་པ་ཞུགས་པ་ཤེས་པ་དང་། གང་ལས་མངལ་ན་གནས་པ་ཞུགས་པ། དེ་ཤེས་པ་དང་།
སྐྱེ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་བྱ་མོ་

ཤེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་ཏུ་ཡིན་ན་དཀྱུ་གཡས་པར་རྟེན་ཅིང་འདུག་ལ། གལ་ཏེ་བྱ་མོ་ཡིན་ན་ནི་དཀྱུ་གཡོན་པར་རྟེན་ཅིང་འ
དུག་པའོ། །དེ་ཡིད་དག་འཁོར་ཡིད་དག་འཁོར་སྐྱེས་ཐབས་ལ་སྒྲིམ་པ། རྗེས་སྐྱེས་བདག་ལ་སེམས་ཅན་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་
ནི་འདི་ལྟར་བདག་གི་

དཀྱུ་གཡས་པར་རྟེན་ཅིང་མཆིས་པས་ངེས་པར་སྐྱེ་ཏུ་འགྱུར་གྱིས་དགེས་པ་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། དེ་ཡང་ཡིད་དག་འཁོར་
ཡིད་དག་འཁོར་རེ་སྟོན་བསྐྱེད་སྟེ། ལག་པ་གཡས་པ་བརྒྱུད་ནས་འདི་སྐྱེད་ཅེས་ཁོ་བོ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་མཛོན་པར་འདོད་
པའི་བྱའི་ངོ་མཐོང་བ་དང་། ཁོ་

བོ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་ཞིང་མི་མཐུན་པར་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཁོ་བོའི་བྱ་བ་དག་བྱེད་པ་དང་། གསོས་པས་བྱིར་གསོ་བ་དང་།
བསོ་སྐྱེལ་ལོ་དཔ་དང་། ཁོ་བོའི་རིགས་རྒྱུད་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་ཅག་གི་ཞིང་ཏུས་ལ་བབ་པ་
དག་ལ་ཉུང་དུ་འཇམ་མང་

{@38B} པོ་ཡང་རུང་བའི་སྤྱིན་པ་དག་སྤྱིན་ཞིང་བསོད་ནམས་དག་བྱས་ནས། འདི་དེ་གཉིས་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་འགྲོ་
ཞིང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མིང་གིས་ཡོན་བཞུགས་པ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པར་
བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཞུགས་པར་རིག་ནས་

འདི་ལྟ་སྟེ། མངལ་ན་གནས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྟོང་གི་ཁང་བཟངས་ཀྱི་གཞིར་གཏོགས་པ་ན་གྲང་བ་ན་
གྲང་བའི་ཡོ་བྱད་དག་དང་། རྫོ་བ་ན་རྫོ་བའི་ཡོ་བྱད་དག་དང་། སྤྱོན་པས་བཅས་པའི་ཟས་ཏ་ཅང་མི་ཁ་བ་དང་། ཏ་ཅང་མི་

སྐྱར་བ་དང་། ཉ་ཅང་ལན་ཚུ་

མི་ཆེ་བ་དང་། ཉ་ཅང་མི་མངར་བ་དང་། ཉ་ཅང་མི་ཚོ་བ་དང་། ཉ་ཅང་མི་བསྐྱེད་བ་དང་། ཁ་བ་དང་། སྐྱར་བ་དང་། ལན་ཚུ་
དང་། མངར་བ་དང་། ཚོ་བ་དང་། བསྐྱེད་བ་རྣམས་པར་སྤངས་པའི་ཟས་དག་དང་། རྟོ་ལལ་དང་། མེ་མོ་དོ་དང་། རྒྱུན་གྱིས་
བསྐྱེད་བ་པའི་ལུས་ལྟའི་

བུ་མོ་དག་འབའི་ཚལ་ན་རྣམས་པར་དཔ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྲི་ནས་ཁྲིར་དང་། ཁྲི་ཕུ་ནས་ཁྲི་ཕུར་རྒྱ་ཁིང་ལོད་གྱིས་གཞིར་མི་འ
བབ་པ་དང་། དེས་སྒྲི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཐོས་པར་གཞོད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིམ་གྱོ་བྱེད་དུ་འཇུག་དོ། །དེ་ལྟར་
བ་བརྒྱད་དམ། དགུ་འདས་

ཏེ་བཅས་པ་ལས་ཁྱེད་ཀྱི་གཟུགས་བཟང་བ། བཟླ་ན་སྤྲུག་པ། མཛེས་པ། གསལ་བ། གསེར་གྱི་མདོག་འདྲ་བ། མགོ་གདུགས་
ལྟ་བུ་དང་ལྷན་པ། ལག་པ་རིང་བ། འཕྲལ་བའི་དབྱེས་ཆེ་བ། སྤྲིན་མ་འཇར་བ། སྤྲི་གཟངས་མཐོ་བ་ཞིག་བྱུང་དོ། །དེའི་

ཉིད་དག་འདུས་ལིང་ལྷགས་ནས་ཉི་མ་བདུན་གསུམ་ཉི་ལུ་གཅིག་ཏུ་བཅས་པའི་བཅས་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་
མིང་ཅིར་གདགས་ཞེས་མིང་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཡུལ་དབུས་ན་གང་གཟུགས་བཟང་བ། བཟླ་ན་སྤྲུག་པ། མཛེས་པ་དེ་
ལ་མཛེས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་ཀུན་

ཏྲོ་དཔས་དེ་དག་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་གཟུགས་བཟང་བ། བཟླ་ན་སྤྲུག་པ། མཛེས་པ་ཡིན་ལ།
དེད་དཔོན་དག་འབོད་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་མིང་མཛེས་དག་འཛེས་བྱའོ། །ཞེས་དེའི་མིང་མཛེས་དག་འཛེས་བྱ་
བར་བཏགས་སོ། །

{@39A} ༣༩། །ཁྱེད་མཛེས་དག་འཛེས་བརྒྱད་པོ། པང་ན་འཚོ་བའི་མ་མ་གཉིས་དང་། ལུ་མ་སྤྲུན་པའི་མ་མ་གཉིས་
དང་། རྩི་མ་འབྲེལ་བའི་མ་མ་གཉིས་དང་། ཕྱིན་གྲོགས་གྱི་མ་མ་གཉིས་ལ་ཇེས་སུ་གཏད་དོ། །དེ་མ་མ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་
གིས་འོ་མ་དང་། ཞོ་དང་

མར་དང་། ལུན་མར་དང་། མར་གྱི་སྒྲིང་ཁུ་དང་། གཞན་ཡང་ཡོ་བྱད་གྱི་བྱེ་བྲག་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་དག་གིས་སྲིང་བར་བྱེད།
སྒྲིང་པར་བྱེད་ཅིང་རྩིང་ན་གནས་པའི་པད་མ་བཞིན་དུ་སྒྲུར་དུ་སྒྲིང་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཆོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ཡི་
གོ་དང་། གྲངས་དང་།

ཚིས་དང་། ལག་ཚིས་དང་། དབྱུང་བ་དང་། གཞུག་པ་དང་། གཞག་པ་ལ་ཉེ་བར་ཞུགས་ནས། དེ་ཡི་གཏེ་མཐར་ཕྱིན་
ཅིང་འབྱེད་པ་དང་། གློག་པ་དང་། མཁས་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། བརྟག་པ་བརྟུན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་བརྟག་པ་
དང་། གཞི་བརྟག་པ་དང་། གོས་

བརྟག་པ་དང་། ཤིང་བརྟག་པ་དང་། གྲང་པོ་ཆེ་བརྟག་པ་དང་། རྟ་བརྟག་པ་དང་། བྱུང་མེད་བརྟག་པ་དང་། སྒྲིས་པ་བརྟག་པ་
ལ་མཁས་པར་གྱུར་རྟོ། །ཕམ་དེའི་ཆུང་མའི་འཁོར་གསུམ་པོར་བ་དང་། འབྲིང་དང་། ཐམ་དག་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །འ
དུག་པའི་གནས་གསུམ་པོ་དགུན་གྱི་

དང་། དབྱིད་གྱི་དང་། དབྱར་གྱི་དག་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ། །སྒྲིང་མོས་ཚེ་ལ་གསུམ་པོ་དགུན་གྱི་དང་། དབྱིད་གྱི་དང་། དབྱར་
གྱི་དག་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ། །དེ་སྟེང་གི་ཁང་བཟངས་ཀྱི་གཞིར་གཏོགས་པ་ན་སྒྲིས་པ་མེད་པར་སི་ལ་སྟན་གྱིས་རྩེ་བར་བྱེད།
དགའ་བར་བྱེད། དགའ་མགུར་ལོ་དེ་

པར་བྱེད་དོ། །དེད་དཔོན་དགའ་བོ་རྟག་དུ་ཚིས་ལ་ཆགས་ཤིང་འདུ་བ་དང་། འགོད་པ་དག་གྱུང་སྒྲིང་བར་བྱེད་ནས་མཛེས་
དགའ་ས་སྒྲིས་པ། ཡབ་སྟོན་ཅིའི་སྒྲིང་དུ་རྟག་དུ་ཚིས་ལ་ཆགས་ཤིང་བཞུགས། དེས་སྒྲིས་པ། བྱེད་སྟེང་གི་ཁང་བཟངས་
ཀྱི་གཞིར་གཏོགས་པ་ན་རྩེ་བཞི་དེ་གྱིས་

ནོར་བསྐྱབ་པར་བྱར་རྟུལ་སུ། ངས་སྦྱིམ་གྱི་བྱ་བ་ལོས་གྱུང་བས་མ་དགོས་སོ། །མཛེས་ [~DGA ' SA] རོན་གྱིས་འ
དེས་བདག་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་སྟུང་དུ་རིག་ནས་དེས་དེའི་རྒྱུད་པ་གཉིས་ལ་གཏུགས་ཏེ་སྒྲིས་པ། ཡབ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རྩིས་སུ་
གནང་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་མཆིས་ལ་ནོར་བསྐྱབ་པར་

{ @39B } བཀྱིའོ། །དེས་སྒྲིམ་པ། བུ་ཞོར་གྱི་རྒྱམ་པ་མང་པོ་ཡོད་ན་ཅི་འི་ཕྱིར་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ། །འདུག་ཤིག་དེས་
སྒྲིམ་པ། ཡབ་ངན་བུ་གོར་མ་བཀྱམ་པར་མཆོའོ། །དེད་དཔོན་དག་འབོས་འདི་འདོད་པ་ལ་བབ་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་དུ་བསམས་
ནས། དེས་ལྷེ་མིག་དང་། ལྷེ་མིག་གྲོག་པོ་ལ་

སོགས་པ་བྲངས་ཏེ། དབྱིག་དང་། གསེར་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དེའི་མཛོད་གང་བ་བདུན་ཕྱེ་ལྟ་བུ་ནས་སྒྲིམ་པ། བུ་
མཛོས་དག་འཁོར་གྱི་རྒྱམ་པ་འདི་སྟེད་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱོད་འདི་ཉིད་དུ་འདུག་ལ་འདོད་པ་ལ་ཡང་འོང་སོད་ཅིག། །སྤྱིན་པ་དག་
ཀྱང་བྱིན་ཅིག། །བསོད་ནམས་དག་ཀྱང་གྱིས་

ཤིག་ཤིག་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་སོ། །དེས་སྒྲིམ་པ། ཡབ་ཁྱོད་ངན་བུ་ལ་སྟོན་པར་མཛོད་ན། ངན་བུས་བུ་རྒྱམས་ལ་ཅི་
ཞིག་བསྟན་པར་བཀྱ། དེད་དཔོན་དག་འབོས་དེ་ཟེར་བ་བཟང་སྟེ། བདག་འདས་ནས་འདིས་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་
བས་དེའི་ཕྱིར་ཇི་སྲིད་བདག་གསོན་པ་

དེ་སྲིད་དུ་བྱོང་མཚོས་ཤིང་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་ལ་རག་སྟེ། ཡུལ་གཞན་དུ་འདི་ལ་པའི་གྲོགས་དག་ཀྱང་མཛོན་དུ་གྱུར་
པས་དེ་ལྟ་ན་བདག་འདས་ནས་འདིའི་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲིམ་དུ་ཤེས་ཤིང་རིག་ནས་ཆུང་མ་ལ་
སྒྲིམ་པ། བཟང་མོ་ཁོ་བོ་འདས་ནས་མཛོས་ [~DGA ' SA] འ

ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཇི་སྲིད་ཁོ་བོ་གསོན་པ་དེ་སྲིད་དུ་བྱོང་མཚོས་ཤིང་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་ལ་
རག་སྟེ། ཡུལ་གཞན་དུ་འདི་ལ་པའི་གྲོགས་ཀྱང་མཛོན་དུ་གྱུར་པས་དེ་ལྟ་ན་ཁོ་བོ་འདས་ནས་འདི་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་སུ་
ཕྱིན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་སྒྲིམ་པ། ཇི་འི་སྒྲིམ་

མ་ཞོངས་ཏེ་དེ་བཞིན་མཆོལ་རག་གོ། །དེ་ནས་དེད་དཔོན་དག་འབོས་མཛོས་དག་འབོས་ཏེ་སྒྲིམ་པ། བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱོང་
མཚོས་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་འོ་སྒྲིམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མཉམ་ཏེ། ཁོ་བོ་འདས་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་སྦྱོར་བར་འ
གྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཇི་སྲིད་ཁོ་བོ་གསོན་པ་དེ་

སྤྲོད་དུ་མཛོམས་ཤིང་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་ལ་རག་སྟེ། ཡུལ་གཞན་དུ་ཁྱེད་ལ་ཕའི་གྲོགས་དག་གྲུང་མཛོན་དུ་གྱུར་བས་
དེ་ལྟ་ན་ཁོ་པོ་འདས་ནས་ཁྱེད་གྱི་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་ལུ་མཉམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མཛོམས་ [~DGA ' SA] སྒྲིམ་པ། ཡལ་
བཀའ་བཞུགས་འཆའ་མཆོའོ། །དེ་ནས་དེད་དཔོན་

{ @40A } ལྟ། །དག་འཁོར་འཕགས་རྒྱལ་དུ་དྲིལ་བསྒྲགས་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ། འཕགས་རྒྱལ་ན་གནས་པ་དང་།
སྤྱོད་ལུ་ཐ་དད་པ་ནས་ལྷགས་པའི་ཆོང་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་ལྡན་དག་ཉོན་ཅིག། །དེད་དཔོན་མཛོམས་ [~DGA ' SA] ཟོང་
མཛོམས་ཤིང་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོས། ཁྱེད་ཅག་

ལས་དེད་དཔོན་མཛོམས་དག་འདྲ་ལྟ་ན་ཅིག་དུ་ཤོག་མེད་པ་དང་། ལ་གཅན་མེད་པ་དང་། གྲུ་བཅས་མེད་པར་ཡུལ་
གཞན་དུ་འགྲོ་བར་སྒྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཟོང་བསྒྲགས་ཤིག་ཆོང་པ་ལྟ་བུས་
ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། མཐུན་པའི་

ཟོང་བསྒྲགས་སོ། །དེད་དཔོན་དག་འཁོར་ཆོང་པ་དེ་དག་མགྲོན་དུ་བོས་ཏེ་ཟས་བྲིན་ནས་སྒྲིམ་པ། ཤེས་ལྡན་དག་ཇི་ལྟར་
མཛོམས་དག་འདི་ཁོ་པོའི་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞུགས་དུ་ཁྱེད་གྱི་ཡང་ཡིན་གྱིས། ཆོང་པ་ཡུལ་གཞན་དུ་དོང་བ་རྣམས་གྱི་
བར་ཆད་ནི་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་པོ་དང་།

འཇུག་མཐུན་མ་དང་། ཆང་གི་གནས་སོ། །ཁྱེད་ཅག་གིས་འདི་གཞོད་པ་ལས་ངེས་པར་བསྒྲོག་པར་བྱ་ཞིང་ཕན་པ་ལ་ཡང་
དག་པར་སྦྱོར་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཞོད་པ་ལས་ངེས་པར་བསྒྲོག་ཅིང་ཕན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ན་རབ་དུ་
གནས་པར་གྱུར་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས།

གལ་ཏེ་རབ་དུ་མི་གནས་པར་གྱུར་ན་ཁྱེད་གྱིས་ཟོང་རྣམས་པར་སྤོངས་ཤིང་རིན་མཛོམས་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །མཛོམས་དག་འདི་
ལ་ཡང་སྒྲིམ་པ། རུ་མཛོམས་དག་ཇི་ལྟར་ཁྱེད་ཁོ་པོའི་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞུགས་དུ་ཆོང་པ་འདི་དག་གི་ཡང་ཡིན་གྱིས།
ཁྱེད་གྱིས་འདི་དག་གི་ཆོག་དང་བས་མཉམ་

ཅིང་བྱ་བར་སེམས་ཤིག་། དེད་དཔོན་མཛེས་ [~DGA 'SA] ཡབ་བཀའ་བཞིན་ཚལ་ཞེས་དེད་དཔོན་དག་པོ་ལས་
མཉམ་ནས་དགོ་མཚན་དང་། བཀྲ་ཤིས་དང་། བདེ་ལེགས་སུ་འགྱུར་བ་བྱས་ཏེ། ཤིང་རྩ་དག་དང་། ལྷར་དག་དང་། ད་དག་
དང་། སྤྱི་བ་དག་དང་། རམོ་དག་དང་། བ་

ལང་དག་དང་། བོང་བྱ་དག་གིས་ཟོང་མང་པོ་བྲངས་ཏེ། ཚོང་པ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡུལ་གཞན་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་
མཐར་གྱིས་གྲོང་དང་། གྲོང་རྒྱལ་དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་གི་གནས་དག་ཏུ་ཁད་གྱིས་རྒྱ་བ་ན་མཉམ་
ཡོད་དུ་ཕྱིན་ནས་མཉམ་ཡོད་དུ་མཛོད་

{ @40B } ཅིག་ཏུ་ཟོང་བཅུད་དེ་འདུག་གོ། །དེའི་ཅོན་མཉམ་ཡོད་ན་གཟུགས་འཚོང་མ་བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་བ་
ཟང་བ། བལྟ་ན་སྤྲུག་པ། མཛེས་པ། སྤྱིས་བྱ་དག་པ་བཞིག་འདུག་སྟེ། དེ་ཀླར་ཁྱེད་པ་ཏ་ལྟ་བུ་སྤྱིས་བ་དང་ལྷན་ཅིག་
དག་པ་མགུར་དེ་བར་བྱེད་དོ། །དེས་འཕགས་རྒྱལ་ན་

དེད་དཔོན་དག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདུག་པ་དེའི་བྱ་མཛེས་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་བཟང་བ། བལྟ་ན་སྤྲུག་པ། མཛེས་པ་དེ་
ཚོང་པ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདིར་ཕྱིན་ནས་མཛོད་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ཏུ་ཟོང་མཁོས་སུ་ཕབ་སྟེ་འདུག་གོ་ཞེས་ཐོས་སོ།
།ཐོས་ནས་ཀྱང་དེ་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ་ ག་ལ་

ཏེ་བདག་གིས་དེའི་ཟོང་ཐམས་ཅད་མ་ཕྱོགས་ན་བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་མི་གཟུང་དོ་སྟམ་མོ། །དེས་བྱ་མོ་མངགས་
ཞུག་མ་ལ་སྤྲུས་པ། བྱ་མོ་དེད་དཔོན་མཛེས་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱོར་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས། ཟོང་ཁྱེད་ཏེ་འོངས་ནས་
མཛོད་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ཏུ་བཅུད་གྱི། སྤི་དང་། སྤེང་།

བ་རྒྱ་ཐོགས་ཏེ་དེའི་དྲུང་དུ་སངས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཇོ་མོ་བཟང་མོ་ཁྱོད་གྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། ཇེའི་སྤྲས་གྱི་ཅེའི་
སྤྲད་དུ་རང་གི་ཕོ་བྲང་སྤངས་ཏེ་མི་ཕལ་པ་བཞིན་དུ་མཛོད་ན་བཞུགས། འདི་ནི་ཁྱོད་ཉིད་གྱི་ཕོ་བྲང་ལགས་གྱིས་ཚུར་སྤྱོན་
ཅིག་ཅེས་ཀྱང་མཆོད་ཞེས་གྱིས་ཤིག་། ཇོ་མོ་

བཀའ་བཞུགས་འཆོང་མ་བཟང་མོ་ལས་མཉམ་ཏེ། རྩི་དང་། ཐོང་བ་རྒྱ་
ཐོགས་ནས་དེད་དཔོན་མཛེས་དགའ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་དེད་དཔོན་མཛེས་དགའ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །
མོ་བཟང་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་

འཆོལ་ཞིང་། རྩི་དང་། ཐོང་བ་རྒྱ་འདི་ཡང་བསྐྱར། རྩི་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཅིའི་སྐད་དུ་ཕོ་བྲང་སྤངས་ཏེ་མི་ཕལ་པ་བཞེན་དུ་མཛོད་
ན་བཞུགས། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ལགས་ཀྱིས་ཚུར་སྒྲོན་ཅིག་ཅེས་ཀྱང་མཆོད། །མཛེས་ [~DGA ' SA] 'སྒྲུབ་པ། བྱ་
མོ་སོང་ཞིག་དང་། ཁོ་བོ་རྩི་དང་།

ཐོང་བ་རྒྱ་འདི་བཏགས་ཏེ་འོང་དོ། །དེ་ནས་བྱོམ་མངག་གཞུག་མ་དེ་གཟུགས་འཆོང་མ་བཟང་མོ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་
ཕྱིན་ནས་དེས་དེད་དཔོན་མཛེས་དགའ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐབས་ཀྱི་གཏམ་ཇི་སྟེད་བྱས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ག་
ཟུགས་འཆོང་མ་བཟང་མོ་ལ་བསྟན་དོ། །དེ་

{ @41A } ལྟ། །ནས་གཟུགས་འཆོང་མ་བཟང་མོས་བྱོམ་མངག་གཞུག་མ་ལས་ཐོས་ནས་དགའ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་
སྒྲུབ་ཏེ། བྱིས་བྱུག་པས་བསྐྱུས་ཤིང་བྱེད་དེ་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་མེ་ཏྲ་ག་སྒྲོ་ཆོགས་བཀམ་ཞིང་བདུག་སྒྲོས་ཞིམ་པོས་
བདུགས་ཏེ། སྤྱོད་ཀྱིས་པ་དང་བཅས་པའི་

མལ་བ་ཤམས་ནས་གཙོ་ཆར་དེད་དཔོན་མཛེས་དགའ་ལ་སྟོད་ཅིང་འདུག་གོ། །དེད་དཔོན་མཛེས་དགའ་ཡང་རྩི་དང་།
ཐོང་བ་རྒྱ་དང་། རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱུབས་ཏེ་བཞེན་པ་ལ་ཞོན་ནས་ཁྱེད་མངག་གཞུག་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་ལང་ཆོད་ཀྱི་ག་
ཟུགས་མཆོག་ཏུ་སྒྲུག་པས་རྣམ་པར་མཛེས་

ཤིང་གཟུགས་འཆོང་མ་བཟང་མོའི་གནས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་དོ། །གཟུགས་འཆོང་མ་བཟང་མོས་དེད་དཔོན་མཛེས་དགའ་
ལང་ཆོད་གཟུགས་མཆོག་ཏུ་སྒྲུག་པས་རྣམ་པར་མཛེས་པ་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་བྲན་མོ་མངག་གཞུག་མ་ལ་རྩིས་
པ། བྱོམ་འདི་དེད་དཔོན་མཛེས་དགའ་

ཡིན་ནམ། དེས་སྒྲུབ་པ། རིམ་ཅིང་དེ་ཅི་ན་མཛེས་དག་པ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ལགས་སོ། །དེ་ནས་གཟུགས་འཕྲོང་མ་བཟང་མོ་
དག་པ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་སྦྱིས་ནས་ཚིགས་སྲུ་བཅད་པ་སྒྲུབ་པ། རིགས་སྦྱིས་རིགས་མིན་སྦྱིས་པ་ལས། ཁོར་ཉམས་
ཁོར་གྱིས་འབྱོར་པ་འང་རུང་། །གཟུགས་

གྲིས་ཕྱག་པ་མཐོང་བས་གི། བྱད་མེད་རྒྱལ་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་བྱེད། །དེ་བཞོན་པ་འི་ས་ཇི་སྲིད་པ་དེ་སྲིད་དུ་བཞོན་པས་སོང་།
ནས་བཞོན་པ་ལས་བབས་ཏེ་རྒྱུ་པ་དག་ཁོ་ནས་གཟུགས་འཛོལ་མ་བཟང་མེད་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པར་བརྩམས་པ་དང་། དེས་
རྒྱུར་བ་རྒྱུར་བར་ཁང་ཕྱོག་ནས་བབས་

ཏེ་དེ་བསུ་ནས་ཡན་ལག་གསལ་ཅད་ཀྱིས་བསྟུང་དེ། ཁྱིམ་གྱི་ནང་དུ་ཁྱིད་ནས་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཁྱི་ལ་བཞག་སྟེ་སྤྲས་པ། རྗེ་པུ་སྤྲས་ཀྱི་མཚན་ཅི། དེས་སྤྲས་པ། མཛོས་དགའོ། དེས་སྤྲས་པ། ཞེ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ནི་གཟུགས་དང་འདྲ་ལ། གཟུགས་ཀྱང་མཚན་དང་འདྲ་སྟེ།

གལ་ཏེ་ཡབ་ཡུམ་དག་གིས་སྤོང་གི་མཚན་མཛེས་དགའ་ཞེས་བགྲི་བར་མ་གསོལ་བར་གྱུར་ན། དེར་བདག་གིས་སྤོང་གི་
མཚན་མཛེས་དགའ་ཞེས་བགྲི་བར་གསོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་སྒྲུབ་པ། སྤོང་གི་མཚན་ཅི། དེས་སྒྲུབ་པ། བཟང་མེའོ།
དེས་སྒྲུབ་པ། ཡེ་མེའོ། སྤོང་གི་

{ @41B } མཚན་ནི་གཟུགས་དང་འདྲ་ལ། གཟུགས་ཀྱང་མཚན་དང་འདྲ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་ཡབ་ཡུམ་དག་གིས་ཁྱིད་གྱི་
མཚན་བཟང་མོ་ཞེས་བསྟེན་པར་མ་གསེལ་བར་གྱུར་ན་དེང་བདག་གིས་ཁྱིད་གྱི་མཚན་བཟང་མོ་ཞེས་བསྟེན་པར་གསེལ་
བར་འགྱུར་རོ། །མཛེས་དག་པས་སྟོས་པ། བཟང་མོ་དགྲུང་།

གཅིག་གི་སྒྲ་ཅི་ཅིལ། རེས་སྒྲ་སྒྲ་ལ། རྩེ་འོ་སྒྲ་གྲིས་མི་སྒྲ་ལ་བཞིན་དུ་མི་གཤམ་བ་ཞིག་བཀའ་སྒྲ་ལ་དོ། །དེ་འོ་བུ་མོ་
མངས་གཞུག་མས་སྒྲ་སྒྲ་ལ། དགྲ་ར་མེད་ཞིག་གྲར་ལྷ་པ་ཏ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ལོ། རེས་མི་ལ་ཁྱོད་གྲིས་ཉིན་མེ་ཞིང་གྲར་ལྷ་
པ་ཏ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་བརྒྱར་བར་

བྱེད་ཞེས་བསྐྱོན་མཉམ་པའི་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་མགུར་དཔར་བྱེད་དོ། །འདོད་པ་དག་ནི་བ
སྟོན་པ་ན་ལྟོག་པ་འཇམ་ རོམས་པ་འཇམ། མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་ས་དེ་ཉི་མ་མང་པོ་འདས་ཀྱང་རོམས་པར་མ་གྱུར་ཅིང་། མིས་
ཀྱང་ཉིན་རེ་ཞིང་ [~K' RA] 'p'

པ་ཏ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་འབྲུལ་བ་ཁོ་ནར་བྱེད་དོ། །ཚོང་པ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཞེས་ལྟ་བུ་དག་དེད་དཔོན་མཛེས་དགའ་མི་སྣང་
མ། དེ་བདག་ཅག་ལ་གྲོགས་པོས་གཏད་པས་ཀླུ་ཏུ་བཅུ་ལ་བར་བྱེད། ཚོང་པ་དག་གིས་དེའི་གཡོག་དག་ལ་བྲིས་པ།
དེད་དཔོན་གར་བཞུད། དེ་དག་

གིས་སྒྲིམ་པ། དེད་དཔོན་ཉི་མ་གང་ཁོ་ན་ལ་མཉམ་ཡོད་དུ་བྱིན་པའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་མཐུན་མའི་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་འ
དུག་ན་ཁྱེད་ཅག་གིས་དེད་གཞོན་བྲན་ནམ། ཚོང་པ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཞེས་ལྟ་བུ་དག་ལྟ་བུ་ཅག་གིས་དེད་དཔོན་མཛེས་
དགའ་ལལ་བར་བོར་བ་ནི་མ་ལེགས་པ་བྱས་ཏེ།

འདིའི་ཕས་ལྟ་བུ་ཅག་ལ་ཀླན་ཀར་འགྱུར་རོ། ཚོང་པ་དག་གིས་མཛེས་དགའ་ལ་དོན་མཐུན་རྣམས་ཀྱི་མཆིད་ནས་ཚུར་
ལྟོན་ཅིག་ཅེས་མཆིའོ་ཞེས་བང་ཆེན་བཏང་དོ། །བང་ཆེན་དེས་མཛེས་དགའ་ལ་བསྐྱོན་ནས་མཛེས་དགའ་འབྲུང་བར་བརྟམས་
པ་དང་། བཟང་མོས་གོས་ཀྱི་མཐར་ནས་བཟུང་སྟེ་

སྒྲིམ་པ། རྗེའི་སྤྲུལ་འདོད་པ་དག་ནི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་བགྱི་སྟེ། གཟུགས་བཟང་བ་ཉིད་དང་། ལང་ཚོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ།
ཁྱོད་ནི་གཟུགས་བཟང་བ་དང་། ལང་ཚོ་ལ་བབ་པ་ལགས་ན་གཞོན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རེ་ཞིག་ཅེ་བ་དང་། དགའ་བ་
དང་། དགའ་མགུར་དཔར་མཛོད་ལ་བགྲེས་པའི་

{ @42A } ལྟ། །གནས་སྐབས་སུ་ནོར་སྒྲུབ་པ་མཛོད་ཅིག །མཛེས་དགའ་ས་བང་ཆེན་དེ་ལ་སྒྲིམ་པ། ཀྱེ་ཁྱོད་སོང་ཞིག་
དང་འོང་དོ། །བང་ཆེན་དེ་སོང་སྟེ་ཚོང་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིམ་པ། དེད་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས་སོང་ཞིག་དང་འོང་དོ་ཞེས་གསུང་དོ།
ཚོང་པ་དེ་དག་འདུས་ཏེ། སྟོན་པ་ན་མཛེས་

དགའ་ཐོགས་ནས། ཚོང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འདྲུས་ཏེ་འཇུག་མཐུན་མའི་ཁྱིམ་དུ་དོང་ནས་ཚོང་པ་དེ་དག་གིས་སྒྲོར་བ་
སྤྲད་དེ། མི་ལ་སྤྲས་པ། གྱེ་ཁྱོད་གསོང་ལ་དེད་དཔོན་ལ་ཚོང་པའི་ཚོགས་རྣམས་སྒྲོ་ན་སྤྲད་ཅིང་དེད་དཔོན་བཟང་བར་འཚལ་
ལོ། །ཞེས་གྱིས་ཤིག །མི་དེས་སོང་སྟེ་མཛེས་

དགའ་ལ་བརྗོད་ནས་མཛེས་དགའ་ས་འབྱུང་བར་བརྟམས་པ་དང་། ཡང་གཟུགས་འཚོང་མ་བཟང་མོས་གོས་གྱི་མཐའ་
ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྲས་པ། རྗེའི་སྤྲས་ཚོང་པ་དེ་དག་ཀྱང་བདག་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་མགུར་དེ་འཚལ་ཏེ། དེ་དག་དང་ལྷན་
ཅིག་དགའ་མགུར་དེ་དུ་ག་ལ་རུང་བཞུགས་

ཤིག །འདོད་པ་དག་ནི་བསྟེན་པ་ན་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་དག་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་མཛེས་དགའ་ས་སྤྲས་པ། གང་གི་ཚོ་
ཁོ་བོ་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་དང་བུལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །མི་དེས་སོང་སྟེ་ཚོང་པའི་ཚོགས་རྣམས་ལ་
སྤྲས་པ། དེད་དཔོན་གྱི་ཁལ་ནས་

གང་གི་ཚོ་ཁོ་བོ་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་དང་བུལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚོ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུང་རོ། །ཚོང་པ་དག་གིས་སྤྲས་པ། གྱེ་
མ་མཛེས་དགའ་འདི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་གྱིས་འདོད་དོ་ཞེས་དེ་དག་གིས་ཟོང་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་རིན་གྲངས་
ཏེ་འཕགས་སོ། །དེ་ནས་མི་གང་གིས་ཉི་མ་

རེ་རེ་ཞིང་བཟང་མོ་ལ་ཀྲར་ཀྲ་པ་ཏ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷུལ་བར་གྱུར་པ་དེས་ཕྱིན་ཆད་འབུལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དུས་
གཞན་ཞིག་ན་བཟང་མོས་མི་དེ་ལ་དྲིས་ཤིང་སྤྲས་པ། གྱེ་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཆད་ཀྲར་ཀྲ་པ་ཏ་དག་འབུལ་བར་མི་བྱེད།
དེས་སྤྲས་པ། དོན་མཐུན་དག་དོང་བས་

བདག་གིས་གལ་ས་དབུལ། ཅི་དོན་མཐུན་དག་གིས་མཛེས་དགའི་ཟོང་ཡང་ཁྱུར་རམ། ཁྱུར་རོ། །བཟང་མོས་མཛེས་
དགའ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉི་མ་གཉིས་སམ། གསུམ་དགའ་མགུར་དེ་ནས་སྤྲས་པ། རྗེའི་སྤྲས་བདག་ལ་ཞིང་ཡང་མ་མཆིས།
ལས་གྱི་མཐའ་བགྱིད་པ་དག་ཀྱང་

{ @42B } མ་མཆིས། གྲོང་མི་ཟོང་མཉོས་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་མཆི་བ་དག་ཀྱང་མ་མཆིས་ཏེ། ཁྱོད་ལྟ་བུ་དག་གི་བྱང་ནས་
གང་ཐོབ་པ་དེས་བདག་འཆོ་བར་འགྱུར་བ་ཁོ་ནར་བས་ན་ཡང་ན་ནི་ཀྱར་ལྟ་བུ་དག་སྟོལ་ཅིག། ཡང་ན་ནི་སྒྲིམ་པ་
གཞན་གྱིས་སྐྱབས་དབྱེ་བ་མཛོད་ཅིག། མཛོས་དག་འས་

སྒྲིམ་པ། བཟང་མོ་ཁྱོད་ལ་སྒྲིམ་པ་འགའ་ཡང་མེད་དམ། བཟང་མོས་སྒྲིམ་པ། རྗེ་འི་སྒྲིམ་ཁྱོད་གྱིས། ཆོག་མཆོད་རྒྱུ་ལ་
སྒྲིམ་པ་མེད། །དེ་དག་རང་བཞིན་རིང་མི་གནས། །བྱ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་མེད་ལྟོན་པ་བཞིན། །དེ་དག་རྙིང་པ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་
ཁོས་བགྱི་བ་མ་གསན་

ཏམ། མཛོས་དག་འས་སྒྲིམ་པ། བཟང་མོ་ཁྱོད་ལ་ཇི་སྲིད་དུ་ཞོར་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཁྱོད་སྒྲིམ་པ་འི་དབང་དུ་འགྱུར་
རམ། བཟང་མོས་སྒྲིམ་པ། རྗེ་འི་སྒྲིམ་ཁྱོད་གྱིས། ཇི་སྲིད་བརྒྱ་བྱིན་ཆར་འབེབས་པ། །དེ་སྲིད་འི་ཀྱང་ཆུ་འབེབས་ལྟར། །ཇི་
སྲིད་ཞོར་ནི་སྒྲིམ་བྱེད་པ། །དེ་

སྲིད་འཇུག་མཐུན་སྒྲིམ་བྱ་དབང་། ཁོས་བགྱི་བ་མ་གསན་ཏམ། མཛོས་དག་འས་སྒྲིམ་པ། བཟང་མོ་ཁྱོད་སྒྲིམ་པ་ཡང་ཡིད་འ
བེབས་པར་མི་བྱེད་དམ། བཟང་མོས་སྒྲིམ་པ། རྗེ་འི་སྒྲིམ་ཁྱོད་གྱིས། འཇུག་མཐུན་དགོངས་ཀར་རང་ལུས་བཞིན།
ལཱ་ལྷན་དང་གཏམ་གྱིས་

དག་འབར་བྱེད། །དེ་ནས་ནམ་སྲིད་དབྱུག་གནས་ཤིང་། །ནམ་ནངས་ཕན་ཆད་རྩ་བཞིན་སྒྲོང་། ཁོས་བགྱི་བ་མ་གསན་
ཏམ། མཛོས་དག་འས་སྒྲིམ་པ། བཟང་མོ་ཁྱོད་ཞོར་དང་བཅས་པ་འི་མི་དག་ལོ་ད་པར་བྱེད་དམ། བཟང་མོས་སྒྲིམ་པ། རྗེ་འི་
སྒྲིམ་ཁྱོད་གྱིས། ཞོར་

དང་བཅས་པ་འི་མི་དག་དང་། །ཞོར་མ་ད་པ་རྒྱུ་ལ་ཡང་། །མར་པ་འི་རྩ་བ་ལ་ཡང་བཞིན། །བདག་ཅག་རྒྱུ་ལ་གྱིས་ད་
པར་བྱ། ཁོས་བགྱི་བ་མ་གསན་ཏམ། མཛོས་དག་འས་འབྱུང་བར་བརྒྱུ་ལ་ཡང་། བཟང་མོས་བསམས་པ། མཛོས་
དག་འའདི་ནི་

གཟུགས་བཟང་བ། བརྟན་སྤྲུག་པ། མཛེས་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཐག་རིང་བར་སོང་ཡང་སྐྱེས་བུ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་ཅིག་
ཅེ་བར་བྱ། དགའ་བར་བྱ། དགའ་མགུར་དཔར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཇི་སྲིད་དུ་གཞན་ཀླར་ཏུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཐོག་མོ་
མེ་འོང་བ་དེ་སྲིད་དུ་འདི་དང་ལྷན་

{ @43A } ༣། ཅིག་ཅེ་བར་བྱ། དགའ་བར་བྱ། དགའ་མགུར་དཔར་བྱའོ་སྐྱེས་བུ་ཤེས་ཤིང་རིག་ནས། བཟང་མོས་
མཛེས་དགའི་གོས་ཀྱི་མཐའ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཛིན་ཅིང་སྤྲོས་པ། རྗེའི་སྤྲེལ་ཁྱེད་ལ་ཁབ་ན་བཞད་གདམ་མི་བགྱིད་དམ། དེ་ནི་
བདག་གིས་བཞད་གདམ་བགྱིད་

པ་ལགས་ཀྱིས་གཞེས་ཤིག། མ་བཞུད་ཅིག། མཛེས་དགའ་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེན་པོ་འདུག་པ་དང་། སྐྱེས་པ་གཞན་
ཞིག་ཀླར་ཏུ་ཁྱེད་ཀྱི་བརྒྱུ་ཐོག་མོ་དེར་ཞུགས་ནས། དེས་བཟང་མོ་དགའ་མགུར་དུ་ཀྱིས་བཞུད་ཅིས་སྤྲོས་པ་དང་། བ་
ཟང་མོས་མཛེས་དགའ་ཉིད་ཀྱི་

མདུན་དུ་ཡོལ་བས་བཅད་དེ་དགའ་མགུར་དཔར་བརྩམས་ནས། མཛེས་དགའ་འདི་བདག་ཁོ་ནའི་མདུན་དུ་སྐྱེས་པ་འ་
དི་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་མགུར་དཔར་བྱའོ་སྐྱེས་བུ་ཤེས་ཤིང་རིག་ནས་སོང་། མཛེས་དགའ་ལ་མ་པོ་ཆེ་ལ་མི་མཁས་
པས་གདུ་འགྲོ་བར་བྱ་བ་

མི་ཤེས་ནས། ཇི་ཅུམ་ན་དག་སྐྱོང་ཞིག་མཉམ་ཡོད་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་བརྒྱས་ནས་ཕྱིར་བྱུང་བ་དེ་མཛེས་དགའ་མཐོང་
ནས་དག་སྐྱོང་དེའི་ཕྱིར་ཐོག་ཐག་རྗེས་སུ་སོང་། །དེ་ནས་དག་སྐྱོང་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་སྟེ། ལྷུང་བཟེད་དང་ཆུ་
ཚགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཞག་ནས་སྒྲུལ་

སྤྱར་སྤྲུགས་ཏེ། ཀླང་པ་གཉིས་བརྒྱུས་ནས་ལག་པ་གཉིས་བརྒྱལ་ཏེ། ཆུ་བཙགས་ནས་ལོ་མ་ལྷགས་པ་ངག་སྤྲངས་ཏེ། འ་
དུག་ནས་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱུང་བར་བརྩམས་པ་དང་། མཛེས་དགའ་དེའི་མདུན་ན་འགྲུང་། །དག་སྐྱོང་དེས་མཛེས་དགའ་ལ་
སྤྲོས་པ། བཞིན་བཟངས་

ལྷོ་བཟེད་ཀྱི་ལྷག་མ་འདོད་དམ། མཛེས་དགའ་སྐུ་ཏེ་མ་ཟེས་ན་བཀྱེས་པས་འཆི་བར་འགྱུར་བར་ཤེས་ཤིང་རིག་
ནས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་འཆོལ་ལོ། །དགོས་པ་དེས་མཛེས་དགའ་ལ་ལྷོ་བཟེད་ཀྱི་ལྷག་མ་བྱིན་པ་དང་། མཛེས་དགའ་སྐུ་
ཟེས་སོ། །ཟེས་ནས་དྲིས་པ།

བཞིན་བཟངས་ཁྱོད་གཤམ་འོང་། མཛེས་དགའ་སྐུ་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་བདག་ནི་ཡུལ་སྤྱང་བྱེད་དག་ན་གྲོང་ཁྱེར་འ
ཕགས་སྐུལ་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་ན་དོན་དཔོན་དགའ་བོ་ཞེས་བགྱི་བ་མཆིས་པ་དེའི་བྱ་མཛེས་དགའ་ཞེས་བགྱི་བ་ལགས་ཏེ།
བདག་ཟོང་མང་པོ་འཆོལ་ཏེ་མཆིས་

{ @43B } པ་ལས་འཇུག་མཐུན་མས་ཚུལ་མ་ལགས་པས་གཞོད་པ་བསྐྱབས་པར་གྱུར་ཏོ། །དགོས་པ་དེས་སྒྲིམ་པ།
བཞིན་བཟངས་ཅིའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་། མཛེས་དགའ་སྐུ་ཏེ་བདག་འཕགས་སྐུལ་དུ་སོང་བར་གྱུར་ན་སུ་ཞིག་
མཆིལ་མ་དགས་ལ་འདོར་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་

ཁོ་ནའི་སྤྱིང་འབར་ཞིག་དུ་འོས་ཏེ་ཤེས་ཤིང་རིག་ནས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་བདག་རབ་ཏུ་འབྱུང་བོ། །དགོས་པ་དེས་
མཛེས་དགའ་རབ་ཏུ་ལྷོ་བཟེད་པར་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཉི་མ་གཉིས་སམ། གསུམ་དུ་ཀུན་དུ་དཔའི་ཆོས་
དག་སྤྱོད་དུ་བཅུག་ནས་སྒྲིམ་པ།

བཞིན་བཟངས་རི་དགས་ཀྱིས་རི་དགས་མི་སོས། མཉན་ཡོད་རྒྱ་ཆེ་ལ་རང་གོ་དཔུལ་དང་། ཡལ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་གྱིས་
བསོད་སྟོམས་སྐྱབས་ལ་འཆོལ་བར་གྱིས་ཤིག། མཛེས་དགའ་སྐུ་དྲོ་ཤམ་ཐབས་བཞོས་ལྷོ་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་
མཉན་ཡོད་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་

ཞུགས་སོ། །གཟུགས་འཆོང་མ་བཟང་མོ་ཡང་འགྱོད་པ་སྐྱེས་ཏེ། བདག་གིས་ཀླར་ཁྱེད་འདོད་པའི་རྒྱུས་དེད་དཔོན་
མཛེས་དགའ་དེ་ཅུ་ཏུ་མཛེས་ཤིང་ལང་ཆོལ་བབ་པ་དེ་བསྐྱེད་པ་ནི་མ་ལེགས་པ་བྱས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཐག་རིང་བར་སོང་
ཡང་སྐྱེས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་ཅིག་དགའ་

མགྲུང་དཔར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ཤིང་རིག་ནས། བྱ་མོ་མངག་གཞུག་མ་ལ་བྱ་མོ་གལ་ཏེ་དེད་དཔོན་མཛོས་དགའ་
མཐོང་ན་ཡང་འཇུག་ཏུ་ཆུག་ཤིག་ཅེས་བསྒྲོ་ཏོ། །མཛོས་དགའ་འོད་ཡུལ་ལ་མི་མཁས་པས་བསོད་སྟོམས་སྒྲིབ་པ་ན་འཇུག་
མཐུན་མའི་ཁྱིམ་དེ་ཉིད་དུ་ཕྱིན་པ་དང་།

བྱ་མོ་མངག་གཞུག་མ་དེས་མཐོང་ནས་ཡོངས་སུ་དགའ་བས་བཟང་མོ་ལ་ཇོ་མོ་མཛོས་དགའ་ཁབ་སྒྲོར་མཆིས་སོ་ཞེས་
སྒྲོན་ཏོ། །བཟང་མོས་སྒྲིས་པ། འཇུག་ཏུ་ཆུག་ཤིག། །བྱ་མོས་སྒྲིས་པ། རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ། །བཟང་མོས་སྒྲིས་པ། རབ་ཏུ་བྱུང་
ཡང་འཇུག་ཏུ་ཆུག་ཤིག། །

མངག་གཞུག་མ་དེས་མཛོས་དགའ་འཇུག་ཏུ་བཅུག་ནས་གཟུགས་འཛོང་མ་བཟང་མོ་མཐོང་བ་དང་། བཟང་མོས་བྲང་
བརྟུངས་ཏེ་སྒྲིས་པ། མཛོས་དགའ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་འོས་དུ་བཞུགས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། མཛོས་དགའ་སྒྲིས་པ། སྐལ་ཆད་
མ་ཁྱོད་ཁོ་བོ་ཁོ་ན་འི་མདུན་དུ་

{ @44A } ༥། །སྒྲིས་པ་གཞན་དང་ལྟན་ཅིག་དགའ་མགྲུང་དཔར་བྱེད་ན་ཁོ་བོ་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་། བཟང་མོས་
སྒྲིས་པ། ཇི་འོས་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་རྟག་ཏུ་ནོངས་པ་མཆིས་པས་བདག་ལ་ནོངས་པ་མཆིས་པ་དེ་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག་
།དེ་ནི་བདག་གི་རྩལ་ཀྱང་ཁྱོད་

ལགས་ཀྱིས་ཚུ་རོན་བདག་དང་ལྟན་ཅིག་དགའ་མགྲུང་དཔར་གསོལ། །མཛོས་དགའ་སྒྲིས་པ། དེ་འོ་ཆོ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་
བོ་རེ་ཞིག་ནོར་དང་དོན་མཐུན་དགའ་ལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་བྱས་ན། ཅི་དུ་ཚུ་ལ་ཁྱིམ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་
བྱེད་འདོད་དམ། བཟང་མོས་

སྒྲིས་པ། འཕགས་པ་སྒྲིབ་འོལ་དུ་བྱུང་ཅིང་ནད་དུ་ཕོ་ལ། ནད་དུ་བྱུང་ཅིང་སྒྲིབ་འོལ་དུ་ཕོ་ཞིག་དང་འདིས་ཚུ་ལ་ཁྱིམ་ལ་
ཆལ་པ་ཅི་མཆིས། མཛོས་དགའ་སྒྲིབ་དག་སྒྲོང་གནས་བརྟན་ཞོ་ཅིག་འདིར་བསོད་སྟོམས་ལ་འཇུག་པ་དེ་དག་ཀྱང་གོར་མ་
ཆག་པར་འདི་ལྟར་བྱེད་པས་དེས་ན་འདི་སྐད་

ཅེས་ཟེར་རོ་སྒྲམ་དུ་ཤེས་ཤིང་རིག་ནས། མཛེས་དགའ་ས་ལྷུང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ། ཕྱི་རོལ་
དུ་བྱུང་ཅིང་ནང་དུ་སྟོ། །ནང་དུ་བྱུང་ཅིང་ཕྱི་རོལ་དུ་སྟོ་ནས་ཡ་མཚན་དང་བྲལ་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་བཟང་ཚོས་བཅའ་བ་
དང་བཟའ་བ་གཅིང་མ་བསོད་པས་

ལྷུང་བཟེད་འགོངས་སུ་བཅུག་སྟེ་བྱེད་ནས། འཕགས་པ་གལ་ཏེ་ཡང་བཞེད་པར་གྱུར་ནོན་ཅིག་ཅེས་གྲང་སྒྲུས་སོ།
།མཛེས་དགའ་ས་བསོད་སྟོམས་བྲངས་ཏེ་སོང་ངོ། །ཇི་ཙམ་ན་བཙོམ་ལྡན་འདས་འདོད་ཆགས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་

བ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཚོས་སྟོན་རྟོ། །ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཏི་མུག་འ
དོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཚོས་སྟོན་རྟོ། །བཙོམ་
ལྡན་འདས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འདོད་

ཆགས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཚོས་སྟོན་པ་
དང་། ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཏི་མུག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་

{ @44B } རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཚོས་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཚོ་དང་ལྡན་པ་མཛེས་དགའ་ཅུང་ཟད་འགྱོད་པར་གྱུར་
རྣམ་པར་འགྱོད་པར་གྱུར། རབ་ཏུ་འགྱོད་པར་གྱུར་ཅིང་འདུག་ལ། འགྱོད་པ་དང་ལྡན། འགྱོད་པ་ཐོབ་ཅིང་ཅང་མི་སྒྲིབར་
གྱུར། ཡུལ་ཡུལ་པོར་གྱུར། སྒྲག་པ་གྲོད། གདོང་

སྒྲད། སྒྲོབས་པ་མེད། སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འདམ་བུ་སྒྲོན་པོར་བརྩས་པ་རྟིངས་པར་འགྱུར། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་འ
དུག་གོ། །དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྒྲུས་པ། ཚོ་དང་ལྡན་པ་མཛེས་དགའ་ཁྱོད་ལ་ལུས་ཀྱི་གཞོན་པ་འཇམ། སེམས་ཀྱི་
ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་འགའ་

ཞིག་མེད་དམ། དེ་རིམ་པས་སྒྲིབ་པ་མི་བྱེད་ཅིང་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྒྲིབ་པ་ཞིག་སྒྲིགས་དེར་འོངས་པ་དེ་
ལ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིགས་པ། བཞིན་བཟངས་གཞིན་རྒྱ་འདི་ནད་ཅི་ཡིན་པ་དེ་ལྟོས་ཤིག །སྒྲིབ་པ་དེས་དེ་བརྟག་པར་
བརྟམས་པ་དང་། དབང་པོ་

གསལ་བ་མཐོང་ནས་སྒྲིགས་པ། འཕགས་པ་དག་འདི་འདྲི་དབང་པོ་དག་གསལ་བས་འདི་ལ་ལུས་ཀྱི་ནད་ནི་འགའ་ཡང་མ་
མཆིས་ཀྱི། འདི་ལ་སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གདུང་བཞི་གོར་མ་བུ་མ་པར་མཆིས་སོ། །དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིགས་པ། བཞིན་
བཟངས་འདི་འདྲི་སེམས་ཀྱི་

ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་ལྟ་བུ་ཡིན། སྒྲིབ་པས་སྒྲིགས་པ། འཕགས་པ་དག་བདག་ཅག་སྒྲིབ་པ་དག་ནི་ལུས་གསོ་བར་བགྱིད་པ་
ལགས་ཀྱི་སེམས་གསོ་བར་བགྱིད་པ་མ་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་འཕགས་པ་དག་ཉིད་སེམས་གསོ་བར་མཛད་པ་ལགས་
པས་འཕགས་པ་དག་ཉིད་ཀྱིས་

མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲིགས་ཏེ་སོང་ངོ། །དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོས་དགའ་ལ་སྒྲིགས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འདི་ན་སྟོང་གི་
པ་ཡང་མེད། མ་ཡང་མེད། རྩ་ལག་གཞན་ཡང་མེད་དེ། ཆོངས་པ་མཚུངས་པ་རོ་དཔ་པེད་ཅག་ཁོ་ནར་ཟད་པས་པེད་ཀྱིས་
སྟོང་གི་བསྟེན་བུར་

བྱས་འི་ལྟར་གྱུར་པ་སྟོས་ཤིག །མཛོས་དགའ་པས་དགོས་པ་དེ་ལ་སྒྲིགས་པ་དེ་དག་རྒྱས་པར་བཟོད་དོ། །དགོས་པ་དེ་དག་
གིས་སྒྲིགས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཁོ་ནས་ཆོ་བར་གྱུར་ཏེ། ཆོ་དང་ལྷན་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་
ལ་ཆུ་བུར་སྒྱུར་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་དགོ་

{@45A} ༥། སྟོང་དེ་དག་མཛོས་དགའ་པས་སྒྲིགས་པ་ལ་མཛོན་པར་བསྟོད་པར་ཡང་མི་བྱེད། ཕྱིར་བསྟོག་པར་ཡང་མི་
བྱེད་ཅིང་མཛོན་པར་བསྟོད་པར་མ་བྱས། ཕྱིར་བསྟོག་པ་ཡང་མ་བྱས་པར་དོང་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་
ཕྱིན་པ་དང་། བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁོད་ནས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་དགོས་པ་དེ་དག་གིས་སྐབས་དེ་རྒྱས་པར་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོ་
སྤྱོད་དག་དེས་ཀྱང་མི་གཏི་

མུག་ཅན་དེ་ཕམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དགོས་པ་གིས་སེམས་སྟན་པ་ལ་གཞིལ་བ་དང་། སྟན་པ་ལ་འབབ་པ་དང་། སྟན་པ་ལ་བབ་
པར་གྱུར་ཅིང་དེ་སེམས་སྟན་པ་ལ་གཞིལ་བ་དང་། སྟན་པ་ལ་འབབ་པ་དང་། སྟན་པ་ལ་བབ་པས་ཟག་བྱེད་ཟག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་
རོལ་དུ་བྱུང་ཅིང་ནང་དུ་

འབོ་བ་དང་། ནང་དུ་བྱུང་ཅིང་ཕྱི་རོལ་དུ་འབོ་བར་བྱེད་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་
ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉམ་ཡོད་ན་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་འདུག་པ་
དེས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་ཆུང་མ་སྤངས་པ་

དང་། ཆུང་མ་དེ་རང་གི་ལས་དག་གིས་དུས་ལ་བབ་པོ། །གཉིས་པ་སྤངས་པ་དང་དེ་ཡང་དུས་ལ་བབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆུང་
མ་བདུན་པའི་བར་དུ་སྤངས་པ་དང་དེ་ཡང་དུས་ལ་བབ་པོ། །ཁྱིམ་བདག་དེ་ཡང་སྐྱེར་བ་གདབ་པར་འགྱུར་བའི་ལས་དག་
གིས་ཆུང་མ་གསོད་པ་ཆུང་མ་གསོད་

པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཁྱིམ་བདག་དེས་ཡང་བུ་མོ་བསྐྱུངས་པ་དང་། མི་སྟར་ཅིང་ངེད་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་བུ་མོ་
ཡོངས་སུ་གཏང་མི་སྦྱོན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ཁྱིམ་བདག་དེས་ཡུགས་སེམས་མོ་དག་བསྐྱུངས་པ་དང་། ཡུགས་སེམས་མོ་དེ་དག་
ཀྱང་ཁོ་མོ་ཅག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་བདག་ཡོངས་

སུ་གཏང་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་ཅེས་ཟེར་རོ། །ཁྱིམ་བདག་དེ་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡི་ཆད་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱིམ་གྱི་
སོ་ཚོས་དག་བྱ་བར་བརྩམས་པ་དང་། དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཁྱིམ་བདག་དེའི་ཆུང་པོ་གྲོགས་ཤིག་འོངས་ནས་དེས་ཁྱིམ་
བདག་དེ་མཐོང་ནས་བྱིས་པ་དང་། ཁྱོད་ཅི་བྱེད།

{ @45B } ཁྱིམ་གྱི་མཆོས་དག་བྱེད་དོ། །དེས་སྒྲུས་པ། ཁྱོད་ཅིད་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱིམ་གྱི་མཆོས་བྱེད། ཁྱིམ་བདག་གིས་སྒྲུས་པ། ཁོ་བོས་ཚུང་མ་གཅིག་བྲལ་ས་པ་དང་དེ་རང་གི་ལས་དག་གིས་དྲུས་ལ་བབ་བོ། །གཉིས་པ་བྲལ་ས་པ་དང་དེ་ཡང་དྲུས་ལ་བབ་བོ། །དེ་བཞིན་དྲུ་ཚུང་མ་བདུན་

པའི་བར་དྲུ་བྲལ་ས་པ་དང་དེ་ཡང་དྲུས་ལ་བབ་བོ། །དེས་སྒྲུས་པ། གཞན་དག་ཅིད་ཕྱིར་མི་སྒྲོང་། ཁྱིམ་བདག་གིས་སྒྲུས་པ། བསྐྱེད་མེད་མི་སྒྲོང་ཅིང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཅིད་ཕྱིར་བུ་མོ་ཡོངས་སུ་གཏང་མི་བྱིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེས་སྒྲུས་པ། དུགས་སུ་མོ་དག་ཅིད་ཕྱིར་མི་སྒྲོང་། །

ཁྱིམ་བདག་གིས་སྒྲུས་པ། བསྐྱེད་མེད་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅིད་ཕྱིར་བདག་ཡོངས་སུ་གཏང་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་ཅེས་ཟེར་རོ། །ཁྱིམ་བདག་དེའི་ཁྱིམ་གྱི་ཉུང་ཡང་མི་རིང་བ་ཞོགས་ཅན་མ་ཆེན་མོ་ཞིག་འདུག་ནས་ཚུང་པོ་གོགས་དེས་ཁྱིམ་བདག་ལ་སྒྲུས་པ།

ཆོགས་ཅན་མ་ཆེན་མོ་དེ་ཅིད་ཕྱིར་འཇུག་དུ་མི་གཞུག། །ཁྱིམ་བདག་གིས་སྒྲུས་པ། ཅི་ཁོ་བོས་འཇུག་མཐུན་མའི་ཁྱིམ་བྱེད་མ། དེས་སྒྲུས་པ། ཆོགས་ཅན་མ་དེ་སྤྲིག་པ་ཅན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་ལས་ཕྱིར་ལོག་གིས་འཇུག་དུ་ཆུག་གིག། །ཁྱིམ་བདག་དེ་ཚུང་པོ་གོགས་དེས་ནན་

ཀྱིས་མཆན་པ་ན་ཆོགས་ཅན་མ་དེའི་གན་དུ་སོང་སྟེ་བདེ་ལགས་བདེ་ལགས་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། ཆེན་མོས་སྒྲུས་པ། བྱོན་པ་ལགས་མེ་ཅི་བཞེད། ཁྱིམ་བདག་གིས་སྒྲུས་པ། ཁྱོད་འཆལ་ན་ཁྱོད་སུའི། ཆེན་མོས་སྒྲུས་པ། བདག་ལ་ཟས་དང་གོས་བྱིན་པ་གང་ལགས་པའི་འོ། །

ཁྱིམ་བདག་གིས་སྒྲུས་པ། ཁྱོད་སྟོན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཀླན་དུ་མོད་དམ། ཆེན་མོས་སྒྲུས་པ། ཅི་བདག་གིས་སྒྲུས་པ་མི་མཐོང་དམ། བདག་སྤྲིག་པ་ཅན་དམ་པ་མ་ལགས་པའི་ཆོས་དེ་ལས་ནི་ཕྱིར་ལོག་གོ། །ཁྱིམ་བདག་གིས་སྒྲུས་པ། ཚུར་ན་བཞུད་བདག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་ན་

བཟའ་དང་བཞུགས་གསོལ་གྱིས། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་ཁྱིམ་གྱི་སྐྱོ་ཚིག་དག་མཛོད་ཅིག། ཁྱིམ་བདག་དེས་ཚོགས་ཅན་མ་
ཆན་མོ་དེ་ཁྱིམ་དུ་བཅུག་སྟེ། རྩེ་མིག་དང་རྩེ་མིག་གྲོག་པོ་དག་གཏད་ནས་སྤྲོས་པ། འདི་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཡིན་གྱིས་ཁྱོད་
ཀྱིས་བྱེད་པས་ཁོ་བོ་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ཚོགས་

{ @46A } ༣། འཇམ་ཆན་མོ་དེས་ཁྱིམ་བདག་དེའི་ཁྱིམ་གྱི་སྐྱོ་ཚིག་དག་བྱ་བར་བརྩམས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་གོས་
དང་ཟས་བཟང་པོས་དུས་ཡུན་མི་རིང་བཞིག་གིས་བགས་པ་དང་། ༡༥དང་། ཁྲག་དག་བརྩས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་སྒྲིའི་ཉེན་
ཀོར་ནས་བུ་མོར་བ་ཏུ་མང་པོ་དག་ཅིག་རྒྱུ་

བྱེད་གྱི་ཚལ་དུ་འདོད་བཟོགས་ཅན་མ་ཆན་མོས་མཐོང་ནས་གར་འདོད་ཞེས་བྲིས་པ་དང་། བུ་མོ་དག་གིས་སྤྲོས་པ། རྒྱུ་
བྱེད་གྱི་ཚལ་དུ་འདོད་དོ། །ཆན་མོས་སྤྲོས་པ། ཁོ་མོ་གོས་དང་རྒྱན་ཐོགས་ཀྱི་བར་དུ་རེ་ཞིག་སྟོང་ཅིག། ཆན་མོས་གོས་
དང་རྒྱན་ཐོགས་པ་དེའི་བར་དུ་བུ་མོ་

དག་ཐལ་ཏེ་དོད་དོ། །ཆན་མོ་ཡང་གོས་དང་རྒྱན་ཐོགས་ནས་ཕྱི་བཞིན་སྤྱར་བ་སྤྱར་བར་འཕགས་སོ། །ཇི་ཙམ་ན་བུ་མོ་དེ་
དག་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞུགས་པ་ན། གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ན་དགོ་སྟོང་ཞིག་གནས་ཁང་སྒྲོ་མ་བཅད་པ་ན་གཉིད་ལོག་
པར་གྱུར་པ་དེའི་གོས་རྒྱུ་པར་འཐོར་

བར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་པ་ཡང་ལས་སུ་རུང་བར་གྱུར་པ་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་མཐོང་ནས་བུ་མོ་དེ་དག་དགོད་
ཅིང་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་ཕྱིར་བྱུང་དོ། །ཚོགས་ཅན་མ་ཆན་མོ་ཡང་འཇུག་ཅིང་ཆན་མོས་བུ་མོ་དེ་དག་མཐོང་ནས་སྤྲོས་
པ། ཁྱོད་ཅག་ཅི་ལ་དགོད་གང་བསྟེ།

གནས་སུ་དགོད་པ་དེ་སྟོན་མར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཐོས་སམ། བུ་མོ་དེ་དག་ཅང་མི་སྤྲོ་བ་ཉིད་དུ་བྱུང་སྟེ་
དོད་དོ། །ཚོགས་ཅན་མ་ཆན་མོས་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་འདིར་བྱ་གཤམ་གཤམ། སྤྱེ་ཏུ་ཞིག་མཐོང་བར་གྱུར་གོར་མ་ཆག་སྟུང་དུ་
ཞེས་ཤིང་རིག་ནས་སེམས་གཏོད་ཅིང་ངེས་

པར་རྟོག་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཇི་ཙམ་ན་དགེ་སློང་དེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གྱུར་པ་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་དེ་ལ་འདོད་
པའི་ཚོས་སྐྱེས་ནས་ཚོགས་ཙན་མ་ཆན་མེད་ས་དགེ་སློང་དེའི་སྤྲེད་དུ་བགྲང་དེ་བརྩལ་བར་བརྩམས་པ་དང་། དགེ་སློང་དེ་
གཉིད་སྐྱག་པོས་ཞོན་པས་སྤྱིར་

མ་སད་དོ། །ཚོགས་ཙན་མ་ཆན་མོས་བདག་ཙག་ཚོགས་ཙན་མ་དག་གིས་ནི་སྐྱེ་ཙལ་དུག་བཅུ་ཙལ་བཞི་མངོན་པར་ཤེས་ན་
རབ་དུ་བྱུང་བ་འདིས་ཀོ་སྐྱེ་ཙལ་དུག་བཅུ་ཙལ་ལྔ་ཤེས་ཏེ་འདི་ལྟར་རེག་པ་ནི་བདག་གིར་བྱེད་ལ་ཚོག་ནི་མི་སྤྲོད་ཏེ་སྤྲོམ་
དུ་ཤེས་ཤིང་རིག་ནས། གང་གི་ཚོ་ཚོགས་

{@46B} ཙན་མ་ཆན་མེད་ཀྱན་ནས་དགིས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚོ་དགེ་སློང་དེ་སད་པར་བྱས་ཏེ་སྤྲོམ་པ། འ
ཕགས་པ་བདག་གི་སྤྱུམ་པ་སྤྱོདས་ག་གོ་མོ་ཞིག་ན་མཆིས་ཀྱིས། གལ་ཏེ་ཡང་བཞེད་པར་གྱུར་ནོན་ཅིག །དགེ་སློང་དེས་
སྤྲོམ་པ། སྐལ་ཆད་མ་བཞི་གནས་སུན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་

རེ་ཞིག་ཁོ་བོ་བདག་གིར་མི་བྱེད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་འོང་བར་འགྱུར་རེ་སྐྱབ། དགེ་སློང་དེ་བདག་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་བར
ེ་ལྟར་བ་མ་བྱུང་ངམ་སྤྲོམ་དུ་འགྲོད་པ་སྐྱེས་ནས་དེས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་སྐྱབས་དེ་རྒྱས་པར་བརྟེན་དོ། །དགེ་སློང་རྣམས་
ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དེ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སློང་ཁྱོད་ཀྱིས་རེ་ག་པ་བདག་གིར་མ་བྱས་སམ། དེས་
གསོལ་པ། བཅུན་པ་བདག་གིས་རེ་ག་པ་བདག་གིར་མ་བགྱིས་ཏེ། བདག་དང་པོ་ཉིད་ནས་གཉིད་སྐྱག་པོས་ཞོན་པས་རེ་ག་
པ་བདག་གིར་བགྱིད་

པར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སློང་དག་དགེ་སློང་རེ་ག་པ་
བདག་གིར་མ་བྱས་པ་འདི་ལ་ནི་ལྟར་བཞེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ངས་དགེ་སློང་གྲོང་མཐའ་པའི་ཀྱན་དུ་དཔའི་ཚོས་དག་
བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། དགེ་སློང་གྲོང་མཐའ་

པ་ཉིན་པར་སྒྲོས་པ་ལྟར་གཉིད་ལོག་པས་སྒྲོས་པ་གཏན་གྱིས་གཅད་པར་བྱ་བ་འཇམ། སྤང་མ་དགོས་པར་གཏན་གཤག་པར་བྱ་བ་འཇམ།
གོས་བཅིང་བར་བྱའོ། སྒྲོས་པ་གཏན་གྱིས་གཅོད་པར་མི་བྱེད་དམ། སྤང་མ་དགོས་པར་འཇོག་པར་མི་བྱེད་དམ་གོས་འཆིང་
བར་མི་བྱེད་པར་ཉིན་པར་

དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོས་པ་ལྟར་གཉིད་ལོག་པར་བྱེད་ན་འགལ་ཆོབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་
ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆོལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉམ་ཡོད་ན་དགོས་པར་དགོན་པ་པ་
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་འདུག།

པ་དེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་། དགོས་པར་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཐུག་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཉི་ཤར་འགྲོ་བས་དེ་དགོས་པར་གསར་བྱ་གསར་བྱ་དག་གིས་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་སོ། །དེ་ལ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་གཡལ་པའི་
ནད་བྱུང་ནས་དེ་ལ་དགོས་པར་གསར་བྱ་

{ @4 7A } ལྟ། །གསར་བྱ་དེ་དག་གིས་སྒྲས་པ། གནས་བརྟན་ཁྱོད་ལ་གཡལ་པའི་སྒྲན་བྱུང་ངམ། དེས་སྒྲས་པ། བཞིན་
བཟངས་དག་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་སྒྲས་པ། གནས་བརྟན་ཅི་འདྲ་དུ་སྒྲན་པ་ལ་མས་ཏེ་བྱ་བ་མི་མཛད། དེས་སྒྲས་
པ། བཞིན་བཟངས་དག་སྦྱོ་བོ་

མང་པོ་མི་འདོད་པ་དང་། སྦྱོ་བོ་མང་པོ་མི་དགའ་བ་དང་། སྦྱོ་བོ་མང་པོ་ལ་མི་སྤྲུག་པ་དང་། སྦྱོ་བོ་མང་པོ་འཁྱེད་དུ་མི་འོང་
བ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། འཆི་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་འོང་བར་འགྱུར་ཞིང་དེས་ནད་འདི་དང་
ཁོ་བོ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་

ཕ་རོལ་དུ་སྤྲིད་པར་འགྱུར་བས་བྱ་བ་བྱར་ཅི་ཡོད། དེ་དག་གིས་སྒྲས་པ། གནས་བརྟན་འོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྦྱོས་
བྱ་གང་ཟག་ཚུལ་སྤྲིམས་དང་ལྷན་པ་ཡུན་རིང་པོ་ཇི་སྤྲིད་དུ་འཆོབ་དེ་སྤྲིད་དུ་བསོད་ནམས་མང་པོ་འཕེལ་ཞིང་ཇི་སྤྲིད་དུ་
བསོད་ནམས་མང་པོ་འཕེལ་བ་དེ་སྤྲིད་དུ་

ཡུན་རིང་པོར་མཐོང་སྒྲིབ་དག་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མ་གསུངས་སམ། བཞུད་ལ་བྱ་བ་མཛོད་ཅིག །དེ་དེ་དག་གིས་
ནམ་གྱིས་མཉན་པ་ན་སྒྲིབ་པའི་གནད་སྟོང་བ་དང་། སྒྲིབ་པས་དེ་མཐོང་ནས་སྒྲིབ་པ། འཕགས་པ་ཁྱོད་ལ་གཡམ་པའི་སྒྲིབ་
བྱུང་ངམ། དེས་སྒྲིབ་པ། བཞིན་བཟངས་

དེ་བཞིན་ཏེ། དེའི་དོན་ཁོ་ནར་ཁོ་བོ་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་སྒྲིབ་སྟོན་ཅིག །འཕགས་པ་བཞོས་བསོད་པ་གསོལ་ལ་ཡུངས་
མར་གྱིས་སྐྱེ་དག་བསྐྱས་ཏེ་གདུགས་ལ་བཞུགས་ཤིག་དང་ཁྱོད་སོས་པར་འགྱུར་རོ། །བཞིན་བཟངས་ཁོ་བོ་ལ་ཡུངས་
མར་སྟོལ་ཅིག །འཕགས་པ་བདག་ཅག་སྒྲིབ་

པ་དག་ནི་སྒྲིབ་སྟོན་པ་ལགས་ཀྱི་འབྲུལ་བཞི་མ་ལགས་ཏེ། གལ་ཏེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་འབྲུལ་ན་བདག་ཅག་ལ་འཚོལ་མ་ཡང་
མ་མཆིས། རད་པ་ཡང་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱིམ་བདག་ཆེ་གོམ་ཞིག་ལ་བྲོ་ནད་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་བར་
གྱུར་ནས། བདག་གིས་དེའི་གཡམ་པའི་

ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་ཡུངས་མར་བསྐྱོལ་གྱིས་དེའི་གནད་བཞུད་ལ་སྟོངས་ཤིག །བཞིན་བཟངས་མི་སྟེར་
བར་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པ་བཞུད་ཅིག་དང་དེ་དད་པ་ཅན་ལགས་པས་འབྲུལ་བར་འགྱུར་རོ། །བཞིན་བཟངས་ཨ་རོག་
གྲུ་དོན་གྱིས་ན་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་བྱིན་ཞོ་ཞེས་སྒྲིབ་

{ @47B } ཏེ་སྟོང་ནས་བྱིམ་བདག་དེའི་བྱིམ་ག་ལ་བ་དེར་སྟོང་བ་དང་། བྱིམ་བདག་དེས་དེ་ཐག་རིང་པོ་ནས་མཐོང་ནས་
སྒྲིབ་པ། འཕགས་པ་ཁྱོད་ལ་གཡམ་པའི་སྒྲིབ་བྱུང་ངམ། བཞིན་བཟངས་དེ་དེ་བཞིན་གོ། །འཕགས་པ་ཡུངས་མར་གྱིས་སྐྱེ་
དག་བསྐྱས་ཏེ་གདུགས་ལ་བཞུགས་ཤིག་དང་ཁྱོད།

སོས་པར་འགྱུར་རོ། །བཞིན་བཟངས་དེའི་དོན་ཁོ་ནར་ཁོ་བོ་འདས་ཏེ་ཁོ་བོས་ཁྱོད་ལ་གཡམ་པའི་ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འ
གྱུར་བའི་ཡུངས་མར་ཡོད་པར་ཞེས་ཀྱིས་དེ་བྱིན་ཅིག་དང་། ཁྱོད་ལ་བསོད་ནམས་སུ་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པ་དམ་ཆོག་
ལ་དབྲུལ་བར་བགྱིད་དེ། གལ་ཏེ་

བདག་ལས་བསོད་སྟོམས་གསོལ་བར་འགྱུར་ནའོ། །བཞིན་བཟངས་བཟའ་བར་བྱའོ། །ཁྱིམ་བདག་དེས་དེ་ཟས་བསོད་
པས་ཚིམ་པར་བྱས་ནས་གཡན་པའི་ནད་རབ་རྟུ་ནི་བར་འགྱུར་བའི་ཡུངས་མར་གྱིས་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་དུ་འགོངས་སུ་
བཅུག་སྟེ་བྱིན་ནོ། །དགོས་ཤིང་དེས་ཨ་རོག་གྲ།

ཞེས་བཟོད་དེ་སོང་ནས་དགོན་པའི་གནས་སུ་སོང་སྟེ་དམ་དུ་མ་དག་གྲོན་ནས་ཡུངས་མར་དེས་ལུས་བསྐྱས་ཏེ་ཉི་མ་ལ་འ
དྲུག་པ་དང་དེ་ལ་བདེ་བའི་འདུ་ཞེས་སྐྱེས་པར་གྱུར་ནས་གཉིད་ལོག་པ་དང་དེའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་སྟོན་ཆགས་ཤུད་
ཙྏིང་གས་ཟིན་ཅིང་ལས་སུ་རུང་བར་གྱུར་ནས་

དེའི་གོས་ཀྱང་འཐོར་བར་གྱུར་པ་དང་། ཇི་ཙམ་ན་གཞོན་རྒྱ་མ་ཆེན་མོ་ཞིག་ལྷི་བ་ཐུབ་ན་ཕྱོགས་དེར་སོན་པ་དང་། དགོ
སྤྱོད་དེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གྱུར་པ་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་དེ་ལ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀླན་ནས་དགྱིས་པ་སྐྱེས་ནས་
དེས་དགོས་ཤིང་དེའི་སྟེང་དུ་བརྩལ་བར་བརྩམས་པ་

དང་། དགོས་ཤིང་དེས་དན་ཉམ་ཆུང་བས་བྱིར་བསྐྱོག་པར་མ་རྣམས་ལ། །གང་གི་ཆོ་དེ་ཀླན་ནས་དགྱིས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་
པ་དེའི་ཆོ་སྐྱས་པ། འཕགས་པ་བདག་གི་སྤྱུམ་པ་ཕྱོགས་གཤམ་མོ་ཞིག་ན་མཆིས་ཀྱི་གལ་ཏེ་ཡང་བཞེད་པར་གྱུར་ནོན་
ཅིག །དགོས་ཤིང་དེས་སྐྱས་པ། སྐལ་

ཆད་མ་བསྟེ་གནས་སུན་པར་བྱེད་པ་ཁོ་བོ་རེ་ཞིག་དེ་ཡང་བདག་གིར་མི་བྱེད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་འོང་བར་འགྱུར་རེ་སྐྱེ།
དགོས་ཤིང་དེ་བདག་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྷུང་བ་མ་བྱུང་ངམ་སྟུམ་དུ་འགྱོད་པ་སྐྱེས་ནས་དེས་དགོས་ཤིང་རྣམས་ལ་
སྐབས་དེ་རྒྱས་པར་བཟོད་པ་དང་། དགོས་ཤིང་རྣམས་

{@48A} ༥། །གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་ནས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
དགོས་ཤིང་ཁྱོད་གྱིས་རེག་པ་བདག་གིར་མ་བྱས་སམ། དེས་གསོལ་པ། བཅུན་པ་བདག་གིས་རེག་པ་བདག་གིར་མ་བགྱིས་
ཏེ། བདག་དང་པོ་ཉིད་ནས་

འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བདག་རིག་པ་བདག་གིར་ག་ལ་བགྱིད། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོ་
སྒྲོང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། དགོ་སྒྲོང་དག་དགོ་སྒྲོང་རིག་པ་བདག་གིར་མི་བྱེད་པ་འདི་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་མོད་ཀྱི་འོན་
ཀྱང་ངས་དགོ་སྒྲོང་དགོན་པ་པའི་ཀུན་དྲོད་

པའི་ཚོས་དག་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། དགོ་སྒྲོང་དགོན་པ་པ་ཉིན་པར་སྒོས་ཕབ་སྟེ། གཉིད་ལོག་པས་སྤྱོད་སྤེལ་དེ་ཡལ་ག་དག་
གམ། སེག་དག་གམ། རེ་ལྡེ་དག་གིས་བསྐྱོར་བར་བྱ་བའམ། སྤང་མ་དགོ་སྒྲོང་གཞག་པར་བྱ་བའམ། གོས་བཅིང་བར་
བྱའོ། །སྤྱོད་སྤེལ་དེ་ཡལ་ག་དག་

གམ། སེག་དག་གམ། རེ་ལྡེ་དག་གིས་བསྐྱོར་བར་མི་བྱེད་དམ། སྤང་མ་དགོ་སྒྲོང་འཛོག་པར་མི་བྱེད་དམ། གོས་འཛིང་
བར་མི་བྱེད་པར་དེ་བཞིན་དུ་སྒོས་ཕབ་སྟེ། གཉིད་ལོག་པར་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ཐེ་
ཚོམ་སྒྲེས་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་

གཅོད་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པ། བཅུན་པ་གལ་ཏེ་དགོ་སྒྲོང་འདི་རེ་ཞིག་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་ལགས་ན་ཅི་འོ་སྤྲད་དུ་དེའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ལས་སུ་རུང་བར་གྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
པ། དགོ་སྒྲོང་དག་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་

བའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ནི་རྒྱ་ལྡན་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ནི་རྒྱ་བཞིས་སོ། །འདོད་
ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་རྒྱ་ལྡན་གང་ཞེ་ན། བཤང་བས་ཉེ་བར་ཞོན་པ་དང་། གཅི་བས་ཉེ་བར་ཞོན་པ་དང་། རྒྱུང་གིས་ཉེ་བར་
ཞོན་པ་དང་། སྒོག་ཆགས་ཤུད་ཅ་ཏིང་གས་ཟེན་པ་

དང་། འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་ཉིད་ནི་ལྟ་བུ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་རྒྱ་ལྡན་པོ་དེ་དག་
གིས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་བཞི་པོ་གང་ཞེ་ན། བཤང་བས་ཉེ་བར་ཞོན་པ་དང་། གཅི་བས་ཉེ་བར་ཞོན་པ་དང་།
རྒྱུང་གིས་ཉེ་བར་ཞོན་པ་དང་། སྒོག་ཆགས་

{ @48B } ཡུད་ཅོད་གས་ཟིན་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ནི་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་སོ། །དགོས་པ་འདི་ཡིན་པ་ལག་གི་རྣམ་པ་ནི་དེའི་ཆོ་སྒོལ་ཆགས་ཡུད་ཅོད་གས་ཟིན་པས་དེས་ན་འདིའི་ལས་སུ་རུང་བར་གྱུར་ཏོ། ། །འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། བཅའོ་གསུམ་པ།

དགོས་པ་རྣམས་ཐེ་ཆོམ་སྒྲིམ་ནས་ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པ། བཅུན་པ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་བྱ་ཆོད་དང་ལྡན་པ་བཟང་བྱིན་གྱིས་དགོས་པ་དགོས་པ་འདུན་སྒྲིམ་མ་མཆིས་ཤིང་ཆུ་བྱར་མ་མཆིས་པ་ལ་དེའི་དང་པོར་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་ཆོངས་པ་རོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་

ཆུ་བྱར་ལྟར་བ་ལ་གཟིགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་ད་ལྟར་དུ་མ་བཟད་ཀྱི་འདི་ལྟར་འདས་པའི་དུས་ན་ཡང་འདིས་འཇིག་རྟེན་སྒྲིམ་མེད་ཅིང་ཆུ་བྱར་མེད་པ་ལ་དེའི་དང་པོར་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་ཆོངས་པ་རོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆུ་བྱར་ལྟར་བ་སྟེ་དེ་ཉོན་ཅིག །དགོས་པ་དག་འཇིག་

རྟེན་འདི་འཇིག་པའི་དུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་འཇིག་པ་ན་སེམས་ཅན་དག་པ་ལ་ཆེར་འོད་གསལ་གྱི་ལྷའི་རིས་སུ་སྒྲེའོ། །དེ་དག་དེ་ན་གཟུགས་ཅན་ཡིད་ལས་བྱུང་བ། མ་ཆོང་བ་མེད་པ། དབང་པོ་མ་ཉམས་པ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ། བཟང་

བཤོ་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པ། རང་ལས་འོད་འབྱུང་བ། རྣམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ། དགའ་བ་བཟ་བ། དགའ་བའི་བས་དང་ལྡན་པ། ཆོ་རིང་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སོ། །དེའི་ཆོ་ན་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཆུ་འབའ་ཞིག་དང་རྒྱ་མཚོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ས་ཆེན་པོ་ཆུ་འབའ་ཞིག་དང་། རྒྱ་མཚོ་འབའ་

ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱིང་དུ་རྒྱུང་གིས་ཕྱིས་མ་ཀུན་དུ་འཆགས་པར་བྱེད། ཀུན་དུ་འཐས་པར་བྱེད། ཀུན་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་དེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འོ་མ་བསྐྱོལ་བ་གངས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱིང་དུ་རྒྱུང་གིས་ཕྱིས་མ་ཀུན་དུ་འཆགས་པར་བྱེད། ཀུན་དུ་འཐས་པར་བྱེད། ཀུན་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་

ས་ཆེན་པོ་ཆུ་འབར་ཞིག་དང་། རྒྱ་མཚོ་འབར་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྲོད་དུ་ཡང་རྒྱུད་གིས་ཕྱིས་མ་ཀུན་དུ་འཆགས་པར་བྱེད།
ཀུན་དུ་འཐས་པར་བྱེད། ཀུན་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་ས་འི་བཅུད་ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། འི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ།
རོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་

{ @49A } ཨྱ། །གིས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མར་ལྟ་བུ་འོ། །རོས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་
སྤྲོད་བུའི་སྤྲོད་ཅི་མ་བསྐོལ་བ་ལྟ་བུ་འོ། །དགེ་སྤྲོད་དག་འཇིག་རྟེན་འདི་འཆགས་པའི་དུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཡོད་དེ། འ
ཇིག་རྟེན་འཆགས་པ་

ན་འོད་གསལ་གྱི་ལྗེ་རིས་དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ཚོ་ཟད་ལས་ཟད་བསོད་ནམས་ཟད་པས་གི་འཕོས་ཏེ། འདི་ལྟ་བུ་
ཉིད་དུ་མི་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འོང་ཞིང་འདིར་ཡང་གཟུགས་ཅན་ཡིད་ལས་བྱུང་བ། མ་ཚད་བཞེད་པ།
དབང་པོ་མ་ཉམས་པ། ཡན་

ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ། བཟང་བ། ཁ་དོག་དང་ལྡན་པ། རང་ལས་འོད་འབྱུང་བ། རྣམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་
བ། དག་པ་བཟ་བ། དག་པ་བའི་ཟས་དང་ལྡན་པ། ཚོ་རིང་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སོ། །དེའི་ཚོན་འཇིག་རྟེན་དུ་ཉི་མ་དང་།
ཟླ་བ་དག་གྲང་མ་བྱུང་དོ། །འཇིག་

རྟེན་དུ་རྒྱ་སྐར་དག་གྲང་མ་བྱུང་། མཚན་མོ་དང་ཉིན་མོ་དག་གྲང་མ་བྱུང་། སྐད་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་དང་། ཡུད་ཅུ་དག་
གྲང་མ་བྱུང་། ཟླ་བ་དང་། ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་། དུས་ཚོགས་དང་། འོ་དག་གྲང་མ་བྱུང་དོ། །བྲུད་མེད་གྲང་མེད། རྒྱུས་པ་ཡང་
མེད་དེ། སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་

འབར་ཞིག་གི་གངས་སུ་འགྲོ་འོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་བརྒྱུད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་སོར་མོའི་རྩེ་མོས་ས་འི་བཅུད་མྱོང་
བར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མྱོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འདོད་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་
ལྟར་ཁམ་གྱི་ཟས་ཀྱི་རྩི་མ་པས་ཟོས་པར་གྱུར་ཏོ། །

སེམས་ཅན་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དེ་སོར་མེད་ཅེ་མོས་སའི་བཅུད་མྱོང་བར་བྱེད་པ་ན། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མྱོང་བར་
བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འདོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཁམ་གྱི་ཟས་ཀྱི་རྩོམ་པས་བོས་
པར་གྱུར་པ་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་དེ་

དག་ཀྱང་སོར་མེད་ཅེ་མོས་སའི་བཅུད་མྱོང་བར་བྱེད་དོ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མྱོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འདོད་པར་བྱེད་དོ།
ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཁམ་གྱི་ཟས་ཀྱི་རྩོམ་པས་བོས་པར་གྱུར་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དེ་
དག་གིས་སའི་བཅུད་ཁམ་གྱི་ཟས་ཀྱི་རྩོམ་པས་བོས་

{ @49B } པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ལུས་ལ་སྤྲོད་དང་ལྷི་བ་ཉིད་བྱུང་ཁོང་དེ་དག་གི་ཁ་དོག་གསལ་བ་བ
ཟང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་གྱུར། འཇིག་རྟེན་དུ་ཐུན་པ་ཡང་བྱུང་བར་གྱུར་དོ། །དགོས་པ་དག་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་
ན་འཇིག་རྟེན་དུ་ཐུན་པ་བྱུང་ན་འཇིག་རྟེན་དུ་ཉི་མ་དང་ལྷན་པ་དག་ཀྱང་

འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་དུ་རྒྱ་སྐར་དག་དང་། མཚན་མོ་དང་། ཉིན་མོ་དག་དང་། སྐད་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་དང་།
ཡུད་ཅུ་དག་དང་། ལྷ་བ་དང་། ལྷ་བ་བྱེད་དང་། རྣམ་ཚིགས་དང་། ལོ་དག་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་དེ་ཟེའོང་
བས་དེ་དང་ལྡན་ལ་ཆོ་རིང་ཞིང་ཡུན་རིང་

དུ་གནས་སོ། །དེ་དག་ལས་གང་བས་ཆེས་ཆུང་དུ་བ་བ་དེ་ནི་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། གང་བས་ཆེས་ཆེར་བ་བ་དེ་
ནི་ཁ་དོག་ངན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བས་རྣམ་གཉིས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་དོག་རྣམ་གཉིས་ཉིད་དུ་མཛོན་ལ། ཁ་དོག་
རྣམ་གཉིས་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ན་སེམས་ཅན་

གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཀླུ་འཇིག་སེམས་ཅན་རྟེན་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ནི་ཁ་དོག་ངན་པ་ཡིན་ཞོ་གས་ཁྱུང་དུ་གསོད་
པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཁ་དོག་གིས་མཛོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ན་སྤྲིག་པ་ཅན་མི་དག་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཡང་
དག་པར་བྱུངས་པའི་རྒྱུས་སའི་བཅུད་མེད་པར་

གྲུར་ཏེ། །དགེ་སློང་དག་སེམས་ཅན་དེ་དག་སའི་བཅུད་མེད་པར་གྲུར་པ་ན་འདུས་ཤིང་ལྷགས་ནས་བྱ་རུ་བྱེད། སྤྱིད་
ལྷག་པར་བྱེད། སྤྱི་ལྷགས་འདོན་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱི་མའོ་བཅུད། ཀྱི་མའོ་བཅུད་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། འདི་ལྷ་སྤྱི།
དཔེར་ན་དེང་སང་མི་དག་ཟས་ཞིམ་

པ་བཟང་པོ་ཅུང་ཞིག་རྟེན་ནས་ཡི་གེ་དང་སྒྱུར་བ་དང་ཚིག་རྟེན་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཐ་སྟན་འདོགས་ཤིང་འདི་སྐད་
ཅེས་ཀྱི་མའོ་བཅུད། ཀྱི་མའོ་བཅུད་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་བ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གྲུང་སའི་བཅུད་མེད་པར་གྲུར་པ་
ན་འདུས་ཤིང་ལྷགས་ནས་བྱ་རུ་བྱེད། སྤྱིད་

ལྷག་པར་བྱེད། སྤྱི་ལྷགས་འདོན་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱི་མའོ་བཅུད། ཀྱི་མའོ་བཅུད་ཅེས་ཟེར་ཡང་སྤྱིས་པ་འདིའི་
དོན་ནི་འདིའོ། །སྤྱིས་པ་འདིའི་དོན་ནི་འདིའོ་ཞེས་སྤྱིས་པ་འདི་དོན་ནི་མི་ཤེས་སོ། །དགེ་སློང་དག་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སའི་
བཅུད་མེད་པར་གྲུར་པ་ནས་ཞག་ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

{@50A} ཨཱ། །པ་དྲི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། རོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་གིས་ནི་འདི་ལྷ་བྱ་སྤྱི། འ
དི་ལྷ་སྤྱི། དཔེར་ན་དོང་ཀའི་མེ་ཏོག་ལྷ་བྱའོ། །རིས་ནི་འདི་ལྷ་བྱ་སྤྱི། འདི་ལྷ་སྤྱི། དཔེར་ན་སྤྱང་བྱའི་སྤྱང་རྩི་མ་བསྐོལ་བ་ལྷ་
བྱའོ། །དེ་དག་དེ་ཟེའིང་ཟས་དེ་དང་ལྡན་ལ་ཆོ་

རིང་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སོ། །དེ་དག་ལས་གང་ཟས་ཆེས་ཆུང་དུ་བྱ་བ་དེ་ནི་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། གང་ཟས་
ཆེས་ཆེར་བྱ་བ་དེ་ནི་ཁ་དོག་རྒྱ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཟས་རྒྱམ་གཉིས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་དོག་རྒྱམ་གཉིས་ཉིད་དུ་
མཛོན་ལ། ཁ་དོག་རྒྱམ་པ་གཉིས་ཉིད་དུ་གྱུར་

པ་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཀྱའི་སེམས་ཅན་ངན་པ་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་སྤྱིད་ནི་ཁ་དོག་རྒྱམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཁྱད་དུ་གསེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཁ་དོག་གིས་མཛོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ན་རྒྱིག་པ་ཅན་མི་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་
དག་ཉིད་ཡང་དག་པར་བྱུངས་པའི་རྒྱུས་ས་ཞག་མེད་པར་

གྲུར་རྟོ། །དགོས་པ་དག་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྐྱེས་ཞག་མེད་པར་གྲུར་པ་ན་འདུས་ཤིང་ལྷགས་ནས་སྤངས་བྱེད་བྱེད། སྤྱིད་ལྷག་པར་བྱེད། སྤྱི་སྤྱགས་འདོན་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་སྤྱད་ཅེས་གྲུ་མའོ། །གྲུ་མའོ་ཞེས་གྲུང་ཟེར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དེང་སང་མི་དག་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་འགའ་

ཞིག་གིས་རེག་པ་ན་ཡི་གེ་དང་སྒྱུར་བ་དང་ཚིག་རྟེན་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བསྟོན་འདོགས་ཤིང་འདི་སྤྱད་ཅེས་གྲུ་མའོ། །གྲུ་མའོ་ཞེས་གྲུང་ཟེར་བ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གྲུང་སྐྱེས་ཞག་མེད་པར་གྲུར་པ་ན་འདུས་ཤིང་ལྷགས་ནས་སྤངས་བྱེད་བྱེད། སྤྱིད་ལྷག་པར་བྱེད། སྤྱི་སྤྱགས་འདོན་

པར་བྱེད་ཅིང་འདི་སྤྱད་ཅེས་གྲུ་མའོ། །གྲུ་མའོ་ཞེས་ཟེར་ཡང་། སྤྱིས་པ་འདི་འདི་དོན་ནི་འདི་འོ། །སྤྱིས་པ་འདི་འདི་དོན་ནི་འདི་འོ་ཞེས་སྤྱིས་པ་དེ་འདི་དོན་ནི་མི་ཤེས་སོ། །དགོས་པ་དག་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཞག་མེད་པར་གྲུར་པ་ན་སྤྱུ་གྱུ་འི་ཚེ་ལ་ཁ་དོག་ཕྱན་སྤྱུ་མ་ཚོགས་པ། གི་ཕྱན་སྤྱུ་མ་

ཚོགས་པ། རོ་ཕྱན་སྤྱུ་མ་ཚོགས་པ་བྱུང་བར་གྲུར་ཏེ། ཁ་དོག་གིས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀ་དམ་བུ་ཀ་འི་མེ་རྟོག་ལྟ་བུ་འོ། །རིས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱང་བྱུ་འི་སྤྱང་ཙྰ་མ་བསྐྱོལ་བ་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་དག་དེ་ཟེའིང་ཟས་དེ་དང་ལྡན་ལ་ཆོ་རིང་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་

{ @50B } སོ། །དེ་དག་ལས་གང་ཟས་ཆེས་ཆུང་དུ་བ་བདེན་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། གང་ཟས་ཆེས་ཆེར་བ་བདེན་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཟས་རྣམས་གཉིས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་དོག་རྣམས་གཉིས་ཉིད་དུ་མཛོན་ལ། ཁ་དོག་རྣམས་གཉིས་ཉིད་དུ་གྲུར་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་སེམས་

ཅན་ལ་ཀྱུ་འི་སེམས་ཅན། ངན་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ནི་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱུ་དུ་གསོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཁ་དོག་གིས་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དུ་གྲུར་པ་ན་སྤྱིག་པ་ཅན་མི་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་རྒྱས་སྤྱུ་གྱུ་འི་ཚེ་ལ་མེད་པར་གྲུར་རྟོ། །དགོ་

སྒོང་དག་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྐྱུ་གུ་འི་ཚལ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་འདྲུས་ཤིང་ལྷགས་ནས་སྤངས་བྱེད། སྤྱིད་ལྷག་པར་བྱེད།
སྤྱི་ལྷགས་འདོན་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་སྐད་ཅེས་པར་སོང་པར་སོང་ཞེས་གྱུར་བེད་ཏེ། འདི་ལྷ་སྤྱོ། དཔེར་ན་དེང་སང་མི་དག་
སྤྱད་པ་ཚོ་ནི་པོ་འག་འཁྱིལ་གིས་སྤྱད་པ་ན་ཡི་གེ་

དང་སྐྱར་བ་དང་ཚིག་རྒྱུ་ལྡིང་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་རྩེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་ཤིང་། འདི་སྐད་ཅེས་པར་སོང་པར་སོང་ཞེས་གྱུར་
བེད་བདེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གྱུ་གུ་འི་ཚལ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་འདྲུས་ཤིང་ལྷགས་ནས་སྤངས་བྱེད། སྤྱིད་
ལྷག་པར་བྱེད། སྤྱི་ལྷགས་འདོན་པར་བྱེད་ཅིང་

འདི་སྐད་ཅེས་པར་སོང་པར་སོང་ཞེས་བེད་ཡང་སྤྱིས་པ་འདི་འདྲི་དོན་ནི་འདི་འོ། །སྤྱིས་པ་འདི་འདྲི་དོན་ནི་འདི་འོ་ཞེས་སྤྱིས་པ་
དེ་འདྲི་དོན་ནི་མི་ཞེས་སོ། །དགེ་སྒོང་དག་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྐྱུ་གུ་འི་ཚལ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་མ་ཚོས་མ་བཟུང་བའི་འ
བྲས་སྤྱ་ལུ་འི་འབྲུ་སོ་བཅེད་པ། སྤྱན་པ་མེད་

པ། དག་པ་གཙང་བ། སོར་བཞི་པ་ཀུན་ནས་མ་དགྱིས་པ་ལྟུང་བཅས་ན་ནང་རྒྱལ་ཞིང་ཕྱིར་སྐྱེ་ལ་ནང་བཅས་ན་ལྟུང་རྒྱལ་
ཞིང་ཕྱིར་སྐྱེ་བ། བཅས་སོ་ཅིག་ཕྱིར་སྐྱེ་བ། བཅས་པར་ཡང་མི་མཛོན་པ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་དེ་ཟེའིང་ཟས་དེ་དང་
ལྷན་ལ་ཆོ་རིང་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སོ། །གང་

གི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་མ་ཚོས་མ་བཟུང་བའི་འབྲས་སྤྱ་ལུ་འི་འབྲུ་ཁམ་གྱི་ཟས་ཀྱི་རྩོམ་པས་བཅས་པར་གྱུར་པ་
དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབང་པོ་ཐ་དད་པ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། ཁ་ཅིག་ནི་ཕོའི་དབང་པོ་དང་ལྷན། ཁ་ཅིག་ནི་མོའི་དབང་པོ་དང་
ལྷན་ནོ། །དེ་ན་གང་དག་ཕོའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་བ་དང་།

{@51A} ༥༡ །གང་དག་མོའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་མིག་གིས་མིག་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལྷ་བར་བྱེད་
དོ། །ཇི་ལྷ་ཇི་ལྷར་གཅིག་ལ་གཅིག་མིག་གིས་མིག་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལྷ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་ཀུན་དུ་ཆགས་སོ། །ཇི་ལྷ་ཇི་
ལྷར་ཀུན་དུ་ཆགས་པ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་

བུལ་རྟོ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བུལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལོག་པར་ཞུགས་སོ། སེམས་ཅན་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སེམས་
ཅན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་མཐོང་ངོ། མཐོང་ནས་སེམས་ཀྱང་འཐོར་བར་བྱེད། བོང་བ་དང་། གསེག་མ་དང་། གྱིམ་དང་།
གྲོ་དུམ་དག་ཀྱང་འཕེན་པར་བྱེད་ཅིང་།

འདི་རྒྱུད་ཅེས་སེམས་ཅན་ངན་པ་གྲོང་བ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ། སེམས་ཅན་ངན་པ་གྲོང་བ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ། ཀལ་ལྟེ་
སེམས་ཅན་ཁྱོད་ཅི་ལྟར་ཕྱིར་སེམས་ཅན་སུན་པར་བྱེད་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་རྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དེང་སང་སེམས་ཅན་དག་
བག་སར་བག་མར་ལེན་པ་ན་སྤྲེམས་ཀྱང་འཐོར་

བར་བྱེད། སྤི་དང་། མེ་རྟོག་དང་། འབྲས་ཡོས་དག་གིས་ཀྱང་འཐོར་བར་བྱེད་ཅིང་། འདི་རྒྱུད་ཅེས་སྤྱི་བཤེས་ཀྱང་ཅིག་
ཅེས་ཀྱང་ཟེར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་མཐོང་ནས་སེམས་
ཀྱང་འཐོར་བར་བྱེད། བོང་བ་དང་། གསེག་མ་

དང་། གྱིམ་དང་། གྲོ་དུམ་དག་ཀྱང་འཕེན་པར་བྱེད་ཅིང་། འདི་རྒྱུད་ཅེས་སེམས་ཅན་ངན་པ་གྲོང་བ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ།
སེམས་ཅན་ངན་པ་གྲོང་བ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ། ཀལ་ལྟེ་སེམས་ཅན་ཁྱོད་ཅི་ལྟར་ཕྱིར་སེམས་ཅན་སུན་པར་བྱེད་ཅེས་ཀྱང་
ཟེར་ངོ། །དག་སྟོང་དག་དེ་ལྟར་ན་སྤྲོད་ཆོས་མ་ཡིན་

པར་གྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེང་སང་ཆོས་སུ་གྲགས་ལ། རྩོན་འདུལ་བ་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེང་
སང་འདུལ་བར་གྲགས། རྩོན་སྦྲད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེང་སང་བསྟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉི་མ་གཅིག་ཙམ་
སྟོང་བར་བྱེད། ཉི་མ་གཉིས་སམ། གསུམ་མམ།

བདུན་ཙམ་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྤྲིག་པ་ཅན་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་ལ་ཤིན་དུ་སྤང་
བར་བྱེད་པས་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལྟར་ཕྱིར་དེ་དག་ཁྱིམ་རྩིག་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ། བདག་ཅག་གིས་འདིར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པ་བྱུང་། །བདག་ཅག་གིས་འདིར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་

ཀྱང་ཁྱེད་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཚྲོན་ཇ་མཁན་དག་སྤྱོད་ཞོར་ཅན་འོང་བ་དང་། ཚྲོན་ཇ་མཁན་དག་སྤྱོད་ཞོར་ཅན་གྱིས་ལ་བྱ་
བཅོམ་ཞིང་རྣམ་པར་དགྲ་གས་ཏེ། ལྷ་དང་། ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྱེད་བ་མཐོང་ངོ། །མཐོང་ནས་ཡང་ལྷ་དང་། ཞིང་
སྤངས་ཏེ་ལ་བྱ་གཞན་བྱེད་དོ། །ཚྲོན་ཇ་མཁན་

{@52A} ལྟ། །དག་སྤྱོད་ཞོར་ཅན་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རྒྱུད་དུ་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་
ཁབ་ཀྱི་མི་བ་ལང་ཇི་དག་དང་། ལྷ་གས་ཇི་དག་དང་། ལྷ་བྱུན་དག་དང་། ཞིང་བྱུན་དག་དང་། ལམ་གྱིས་འཛོལ་དག་དང་།
ལམ་གོལ་པས་འཛོལ་མི་དག་

གིས་ལ་བྱ་བཅོམ་ཞིང་རྣམ་པར་དགྲ་གས་ཏེ། ལྷ་དང་། ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྱེད་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཚྲོན་ཇ་མཁན་དག་
སྤྱོད་ཞོར་ཅན་འོངས་པ་དང་། ཚྲོན་ཇ་མཁན་དག་སྤྱོད་ཞོར་ཅན་གྱིས་ལ་བྱ་བཅོམ་ཞིང་རྣམ་པར་དགྲ་གས་ཏེ། ལྷ་དང་།
ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྱེད་བ་མཐོང་ངོ། །

དེ་ནས་ཚྲོན་ཇ་མཁན་དག་སྤྱོད་ཞོར་ཅན་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རྒྱུད་དུ་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པ་
དང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་མི་བ་ལང་ཇི་དག་དང་། ལྷ་གས་ཇི་དག་དང་། ལྷ་བྱུན་དག་དང་། ཞིང་བྱུན་དག་དང་། ལམ་གྱིས་འ
ཛོལ་དག་དང་། ལམ་གོལ་པས་འཛོལ་

བའི་མི་དག་གིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལ་བྱ་བཅོམ་ཞིང་རྣམ་པར་དགྲ་གས་ཏེ། ལྷ་དང་། ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྱེད་བ་ཞི་
ཀྱི་མའོ་སྤྲུག་བསྐྱེད། ཀྱི་མའོ་མི་བཟད་དེ། བདག་པའི་བཅོམ་གནས་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་ལ་མཁས་ཀྱིས་བདག་གིས་
གནས་ཁང་ཐམས་ཅད་ས་ལས་བྱས་པ་

ཞིག་བྱའོ་སྟམ་མོ། །དེ་ནས་ཚྲོན་ཇ་མཁན་དག་སྤྱོད་ཞོར་ཅན་གྱིས་ལུས་ཀྱིས་ས་དག་བསྐྱུས་ཞིང་བསྐྱུས་ཞིང་སློག་
ཆགས་མེད་པའི་རྒྱས་སྤངས་ཏེ། དེ་གནས་ཁང་གི་གཞིའི་རྒྱ་དང་། ཐོག་དང་། ཀ་བ་དང་། རྒྱེད་རིམ་རྩིག་པར་བྱེད་ཅིང་།
ཚོས་གོས་ཀྱི་གདང་ཁུང་དང་། ཚོས་གོས་ཀྱི་

གདང་དང་། རྟོགས་དང་། ཁི་དང་། ཁིའུ་དང་། ཨམ་ཁིའུ་དང་། སྒོ་སྒྲིམ་དག་གུང་བྱེད་དོད་སྒྲུམས་པར་རིག་ནས་ཁ་དོག་
ཅན་གྱིས་སྒྱུད་པར་བྱེད་ཅིང་ཁ་དོག་ཅན་གྱིས་བསྒྲུལ་ནས་ཤིང་དང་། ལྷི་བ་དང་། ལྷ་སྒྲུལ་པོ་དག་བཅེར་ཏེ་སོ་གཏོང་བར་
བྱེད་དོ། །དེ་རིག་ནས་ཁང་དེ་ཚོས་པ་ཤིན་ཏུ་

ཚེས་པ། གྲུབ་པ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པ། དམར་བ། མདོག་དམར་བ། འོད་དམར་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ཏྲག་བཞུ་ཇི་བ་
 ཀ་འདྲའོ། །དེ་ནས་སྟོན་རྒྱུ་མཁན་དག་སྟོང་ཞོར་ཅན་འདི་སྟུམ་ཏུ་སེམས་ཏེ། བདག་གི་གནས་ཁང་ཚེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཚོས་པ།
 གྲུབ་པ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པ། དམར་བ།

{@52B}མདོག་དམར་བ། འད་དམར་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ཏྲུག་བཟུང་ཆོ་བ་ཀ་འདྲས། བདག་གིས་དཔྱི་གནས་
ཁང་གི་དུས་སྟོན་བྱུང་སྟུང་མོ། །དེ་ནས་སྟོན་རྩ་མཁན་དག་སྤྱོད་ལོར་ཅན་གྱིས་དག་སྤྱོད་ཉེ་ལོར་བ་དག་ལ་གནས་ཁང་
ལྟར་བཅུག་སྟེ། ལྟར་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཐོགས་ནས་སྤྱོད་ས་

རྒྱུ་མེད་དོ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གསེན་ཞིང་བཞུགས་ཏེ་འཛོལ་ཞིང་གཞིས་པ་དག་ནི་གཏུམ་
བར་གྱུར་པའི་དབང་གིས་དྲུས་དང་དྲུས་སྒྲ་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བརྒྱུར་ག་ཞེགས་པ་དང་། དྲུད་འགྲོ་རྒྱ་བ་དང་། ཡི་དགས་
རྒྱ་བ་དང་། ལྟ་རྒྱ་བ་དང་། རྒྱུངས་རྒྱ་བ་དང་།

ཆུ་རྒྱུ་བ་དང་། དཔོན་པར་རྒྱུ་བ་དང་། རུ་ཁྱོད་རྒྱུ་བ་དང་། རི་རྒྱུ་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱུ་བ་གཤེགས་མོ།
 འོན་འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱུ་བ་གཤེགས་པར་བཞེད་ནས། ཚེ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་
 དག་འཕོ་ལ་བཀའ་རྒྱུ་པ། ཀུན་དག་འཕོ་མོང་།

ལ་དགོས་ཤིང་རྣམས་ལ་དགོས་ཤིང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་ཅུག་ལག་ཁང་རྒྱུར་གཤེགས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། ཐབས་ཅིག་ག་ཅུག་ལག་ཁང་རྒྱུར་འགོ་བར་སློབ་དེས་ཚོས་གོས་དག་ལོང་གིག་ཅེས་བསྒྲོ་
 གིག་ཁོ་དང་ལྷན་པ་ཀྱན་དག་ལ་

བོས་བཅོམ་ལྡན་པ་ཀའ་བཞིན་འཛིན་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་པ་ལས་མཉན་ནས། ལྷེ་མིག་གྲིག་པོ་ཐོགས་ཏེ་ཀླན་
དགའི་ར་བ་ནས་ཀླན་དགའ་ར་བར་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། ཁང་གྲིམ་ནས་ཁང་གྲིམ་དུ་འཆགས་
ནས་འཆགས་པར་གོལ་བར་འགྲོ་ཞིང་དྲང་བོར་འགྲོ་བ་

ན་དགེ་སློང་དེ་དག་མཐོང་ནས་འདི་རྒྱད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་བཅོམ་ལྡན་པ་དག་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱར་
ག་ཞེགས་གྲིས་ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་བཅོམ་ལྡན་པ་དང་ཐབས་ཅིག་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱར་འགྲོ་བར་སློབ་དེས་ཆོས་
གོས་དག་ལོང་ཞིག་འདེགས་ཏེ་དག་གིས་ཆོ་དང་ལྡན་

པ་བཀའ་བཞིན་འཛིན་ཞེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀླན་དགའ་བོ་ལས་མཉན་ནས་ཆོས་གོས་བྲངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་པ་གལ་
བ་དེར་དོང་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་པ་དགེ་སློང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་དང་ཐབས་ཅིག་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱར་ག་ཞེགས་
ཏེ། མཐར་གྲིས་གཙུག་ལག་ཁང་

{@53A} ཟླ། རྒྱ་ཞིང་ག་ཞེགས་པ་ན་སྡོན་རྩ་མཁན་དགེ་སློང་ཞོར་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གལ་བ་དེར་ག་ཞེགས་
པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་པ་གྲིས་སྡོན་རྩ་མཁན་དགེ་སློང་ཞོར་ཅན་གྱི་གནས་ཁང་ཆོས་པ་ཞིན་ཏུ་ཆོས་པ། གྲུབ་པ་མཆོག་
ཏུ་གྲུབ་པ། དམར་བ། མདོག་དམར་བ། འོད་

དམར་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ཏོག་བཞུ་རྩ་ཇི་བཀའ་འདུ་བ་གཟིགས་སོ། །གཟིགས་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་
པ། དགེ་སློང་དག་གནས་ཁང་འདི་སྤྱི་ཡིན། བཙུན་པ་སྡོན་རྩ་མཁན་དགེ་སློང་ཞོར་ཅན་གྱི་ལགས་སོ། །དགེ་སློང་དག་ང་
ལ་གཞི་འདིས་མུ་སྟེགས་ཅན་དག་དགོ།

སློང་གོ་ཏེ་མ་འདུག་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཟག་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཁ་ཅིག་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་ཁ་ཟེར་
བར་འགྱུར་གྲིས་གནས་ཁང་ཞིག་ཅིག་རྣམ་པར་དཀྲུགས་ཞིག་འདེགས་ཏེ་དག་གིས་འདི་ལྟ་སྟེ། སྡོན་པའི་བཀའ་ལུང་
གིས་གནས་ཁང་བཞིག་ཅིང་རྣམ་པར་དཀྲུགས་

སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་གནས་ཁང་བཞིག་ཅིང་རྣམ་པར་དགྲུགས་ནས་ག་ཞེས་སོ། །ཕྱོད་ཇ་མཁན་དག་སྤོང་ཞོར་
ཅན་འོངས་པ་དང་། ཕྱོད་ཇ་མཁན་དག་སྤོང་ཞོར་ཅན་གྱིས་གནས་ཁང་བཞིག་ཅིང་རྣམ་པར་དགྲུགས་པ་མཐོང་ངོ།
།མཐོང་ནས་དག་སྤོང་ཉེན་གོར་བ་རྣམས་ལ་

སྤྲུལ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁོ་བོའི་གནས་ཁང་སྤྲུལ་བཞིག་ཅིང་རྣམ་པར་དགྲུགས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉེན་པའི་
བཀའ་ལུང་གིས་དག་སྤོང་དག་གིས་སོ། །གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཀྱི་ཇེ་བདེ་བར་ག་ཞེས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཇེས་བཞིག་
ན་བཞིག་པ་ལེགས་སོ། །དེའི་ཆོན་

གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན། ཞིང་སྤྱང་བའི་མི་སྣ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་ཕྱོད་ཇ་མཁན་དག་སྤོང་ཞོར་ཅན་གྱི་གཏམ་འ
དྲེས་པ། ཐེབས་པར་སྤྲོ་བ། སྤོས་འདྲིན་འགྲོགས་བཞེས་ཞེས་ཞེས་འདུག་གོ། །དེ་ནས་ཕྱོད་ཇ་མཁན་དག་སྤོང་ཞོར་ཅན་འདི་
སྣམ་དུ་སེམས་ཏེ། གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་

ཁབ་ན་ཞིང་སྤྱང་བའི་མི་སྣ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་བདག་གི་གཏམ་འདྲེས་པ། ཐེབས་པར་སྤྲོ་བ། སྤོས་འདྲིན་འགྲོགས་
བཞེས་ཞེས་ཞེས་འོད་ཀྱིས་བདག་གིས་གནས་ཁང་ཐམས་ཅད་ཞིང་ལས་བྱས་པ་ཞིག་བྱའོ་སྣམ་དུ་ཞེས་ཞིང་རིག་ནས། ཞིང་
སྤྱང་བའི་མི་སྣ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་གལ་

{ @53B } བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་ཞིང་སྤྱང་བའི་མི་སྣ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྲུལ་སོ། །ཀྱེན་པོ་
ཞེས་པར་གྱིས་ཞེས། །ལུས་འཕགས་མའི་བུ་མ་ག་རྣམས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྤྲུལ་དགུས་བདག་ལ་ཞིང་དག་བྱིན་པ་དེ་
དག་འདྲེན་པར་འདོད་ཀྱིས་བདག་ལ་བྱིན་ཅིག །འཕགས་

པ་གལ་ཏེ་ལྷས་ཁྱོད་ལ་ལྷགས་ཞིང་དག་གསོལ་ན་གསོལ་བ་ལེགས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཅི་བདེར་སྤོམས་ཞེས། །དེ་ནས་ཕྱོད་ཇ་
མཁན་དག་སྤོང་ཞོར་ཅན་གྱིས་ལུས་འཕགས་མའི་བུ་མ་ག་རྣམས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྤྲུལ་དགུའི་ཞིང་གང་དག་གྲོང་
ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རལ་བ་དང་འདྲུམས་པ་བཅོས་པའི་

ཕྱིར་བྲེལ་བའི་དོན་དུ་བཞག་པ། སྤྲུལ་པ་འིན་ཏུ་སྤྲུལ་པ། བསྐྱེད་སྤྲུལ་པ་གང་ཡིན་པ་སྤྱུ་ལ་ཡང་སྟེར་བར་
སྤྲུལ་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་ཤིང་ཁ་ཅིག་ཕྱུང་སྟེ་བཅད་ཅིང་ག་ཤགས་ནས་འབྲེན་པར་བྱེད་དོ། ཁྱོད་ཁྱེད་སྤྱུང་བའི་མི་སྣ་
ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་ཞིག་གོང་ཁྱེད་

རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་མཁར་ཕྱིའི་ལམ་ཉལ་བ་ན་ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྫར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྤྲུལ་དགའ་འི་ཤིང་གང་
དག་གོང་ཁྱེད་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རལ་བ་དང་འདྲུམས་པ་བཅོས་པའི་ཕྱིར་བྲེལ་བའི་དོན་དུ་བཞག་པ། སྤྲུལ་པ་འིན་ཏུ་སྤྲུལ་པ།
བསྐྱེད་སྤྲུལ་པ་འིན་ཏུ་བསྐྱེད་སྤྲུལ་པ་གང་ཡིན་པ་

སྤྱུ་ལ་ཡང་སྟེར་བར་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་ཤིང་ཁ་ཅིག་ཕྱུང་སྟེ་བཅད་ཅིང་ག་ཤགས་ནས་བྱངས་པ་མཐོང་དོ།
མཐོང་ནས་དེ་འདི་ལྟར་ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྫར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྤྲུལ་དགའ་འི་ཤིང་གང་དག་གོང་ཁྱེད་རྒྱལ་
པོའི་ཁབ་རལ་བ་དང་འདྲུམས་པ་བཅོས་པའི་ཕྱིར་བྲེལ་

བའི་དོན་དུ་བཞག་པ། སྤྲུལ་པ་འིན་ཏུ་སྤྲུལ་པ། བསྐྱེད་སྤྲུལ་པ་འིན་ཏུ་བསྐྱེད་སྤྲུལ་པ་གང་ཡིན་པ་སྤྱུ་ལ་ཡང་སྟེར་བར་སྤྲུལ་པ་
ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་ཤིང་ཁ་ཅིག་ཕྱུང་སྟེ་བཅད་ཅིང་ག་ཤགས་ནས་བྱངས་པ་ལས་ན། ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྫར་
བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྤྲུལ་དགའ་འི་གོང་ཁྱེད་

རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཐོང་མི་པའམ། ཚོམ་རྒྱུན་པའམ། དགྲའོ་འགའ་ཞིག་ཞུགས་པར་མ་གྱུར་ཏམ་སྟམ་དུ་འཇིགས་པར་
གྱུར། སྤྲུལ་པར་གྱུར། སྤྱི་ཟེང་ཞེས་བྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཤིང་སྤྱུང་བའི་མི་སྣ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་ག་ལ་བ་དེར་
སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་ཤིང་སྤྱུང་བའི་མི་སྣ་

{ @54A } ཅུ། ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྲུལ་སོ། །ཀྱེ་ནང་པོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཁད་ག་འདི་ན་
གོང་ཁྱེད་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་མཁར་ཕྱིའི་ལམ་ཉལ་བ་ན་ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྫར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྤྲུལ་དགའ་

ཞིག་གང་དག་གོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རལ་བ་དང་།

འདྲམས་པ་བཅོས་པའི་ཕྱིར་བེལ་བའི་དོན་དུ་བཞག་པ། སྤྲུངས་པ་ཞིན་ཏུ་སྤྲུངས་པ། བསྐྱེདས་པ་ཞིན་ཏུ་བསྐྱེདས་པ་གང་ཡིན་
པ་སྤྲུལ་ཡང་སྤྱོད་བར་སྤྲུལ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་ཞིང་ཁ་ཅིག་ཕྱིར་སྤྱོད་བཅད་ཅིང་ག་ཤགས་ནས་བྱངས་པ་མཐོང་དོ།
མཐོང་ནས་བདག་འདི་ལྟར་ལུས་འཕགས་

མའི་བྱ་མ་ག་རྫོང་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྤྱོས་དགའི་ཞིང་གང་དག་གོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རལ་བ་དང་འདྲམས་པ་
བཅོས་པའི་ཕྱིར་བེལ་བའི་དོན་དུ་བཞག་པ། སྤྲུངས་པ་ཞིན་ཏུ་སྤྲུངས་པ། བསྐྱེདས་པ་ཞིན་ཏུ་བསྐྱེདས་པ་གང་ཡིན་པ་སྤྲུལ་
ཡང་སྤྱོད་བར་སྤྲུལ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་ཞིང་ཁ་ཅིག་

ཕྱིར་སྤྱོད་བཅད་ཅིང་ག་ཤགས་ནས་བྱངས་པ་ལས་ན། ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྫོང་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྤྱོས་དགའི་
གོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་ཐོང་མི་པའམ། ཆོམ་རྒྱུན་པའམ། དག་པོ་འག་འཁྱིག་ཞུགས་པར་མ་གྱུར་ཏམ་སྤྲུང་དུ་
འིགས་པར་གྱུར། དངངས་པར་གྱུར། ལྷ།

ཟིང་ཞེས་བྱེད་པར་གྱུར་ན། གྱེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞིང་དག་སྤྲུལ་ཡང་མ་བྱིན་ནམ། གྱེན་པོ་སྤྲུལ་ཡང་མ་བྱིན་ཏེ་འོན་
ཀྱང་སྤྱོད་ཇ་མཁན་དག་སྤྱོད་ནོར་ཅན་འོངས་ནས་དེ་འདི་སྤྱོད་ཅེས་གྱེན་པོ་ཞེས་པར་གྱིས་ཤིག། ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་
མ་ག་རྫོང་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྤྱོས་དགས་

བདག་ལ་ཞིང་དག་བྱིན་པ་དེ་དག་འདྲེན་པར་འདོད་ཀྱིས་བདག་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་ནས། བདག་གིས་དེ་ལ་འདི་སྤྱོད་
ཅེས་འཕགས་པ་གལ་ཏེ་ལྷས་ཁྱོད་ལ་ཞུགས་ཞིང་དག་གསོལ་ན། གསོལ་བ་ལེགས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཅི་བདེར་སྤྱོད་མས་ཤིག་
ཅེས་བརྗོད་པས་ངས་བྱངས་པའམ་ཅིག་ཏུ་

མ་གྱུར་ཏམ། དེ་ནས་གོང་ཁྱེར་སྤྱང་བའི་མི་སྣ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྫོང་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་

མ་སྐྱེས་དག་གལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། ལུས་འཕགས་མའི་བུ་མ་ག་རྫར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ལྟ་མཁྱེན་པར་

{ @54B } མཛོད་ཅིག་ །བདག་འདི་ན་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་མཁར་ཕྱིའི་ལྷལ་ཉལ་བ་ན་ལྟའི་ཞུགས་ཤིང་གང་
དག་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རལ་བ་དང་། འདྲམས་པ་བཅོས་པའི་སྤྲད་དུ་བྱུགས་བྲེལ་བའི་དོན་དུ་བཞག་པ། སྒྲུས་པ་
ཤིན་ཏུ་སྒྲུས་པ། བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་

པ་གང་ལགས་པ་སྤུ་ལ་ཡང་སྤུ་ལ་བར་སྤུ་བ་མ་ལགས་པ་དེ་དག་ལས་ཞུགས་ཤིང་ཁ་ཅིག་ཕྱུང་སྟེ་བཅད་ཅིང་གཤགས་
ནས་དྲངས་པ་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་བདག་འདི་ལྟར་ལྟའི་ཞུགས་ཤིང་གང་དག་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རལ་བ་དང་། འདྲམས་པ་
བཅོས་པའི་སྤྲད་

དུ་བྱུགས་བྲེལ་བའི་དོན་དུ་བཞག་པ། སྒྲུས་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲུས་པ། བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་གང་ལགས་པ་སྤུ་ལ་ཡང་
སྤུ་ལ་བར་སྤུ་བ་མ་ལགས་པ་དེ་དག་ལས་ཞུགས་ཤིང་ཁ་ཅིག་ཕྱུང་སྟེ་བཅད་ཅིང་གཤགས་ནས་དྲངས་པ་ལས་ན། ལྟའི་
གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་

པོའི་ཁབ་ཏུ་ཐོང་མི་པའམ། ཆོམ་རྒྱུན་པའམ། དག་པོ་འག་འཁྱིག་ཞུགས་པར་མ་གྱུར་ཏམ་སྟམ་དུ་འཛིགས་པར་གྱུར།
དངངས་པར་གྱུར། །སྤྱི་ཅིང་ཞེས་བགྲིད་པར་གྱུར་ནས། ཞུགས་ཤིང་སྤང་བའི་མི་སྣ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་གལ་བ་དེར་
མཆིས་ཏེ་མཆིས་ནས་

ཞུགས་ཤིང་སྤང་བའི་མི་སྣ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱི་ནང་པོ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ །བདག་འདི་ན་གྲོང་
ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་མཁར་ཕྱིའི་ལྷལ་ཉལ་བ་ན་ལྟའི་ཤིང་གང་དག་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རལ་བ་དང་། འདྲམས་
པ་བཅོས་པའི་ཕྱིར་བྲེལ་བའི་དོན་

དུ་བཞག་པ། སྒྲུས་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲུས་པ། བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྤུ་ལ་ཡང་སྤུ་ལ་བར་སྤུ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་

དག་ལས་ཤིང་ཁ་ཅིག་སྤྱད་སྟེ་བཅད་ཅིང་ག་ཤགས་ནས་བྱངས་པ་མཐོང་ན། གྲེ་ནང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིང་དག་སྤྱུ་ལ་ཡང་མ་
བྱིན་ནམ་ཞེས་བགྲིས་

ན། དེ་འདི་སྐད་ཅེས་གྲེ་ནང་པོ་སྤྱུ་ལ་ཡང་མ་བྱིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྟོན་རྩ་མཁན་དག་སྟོང་ཞོར་ཅན་འོངས་ནས། དེ་འདི་སྐད་
ཅེས་གྲེ་ནང་པོ་ཞེས་པར་གྲིས་ཤིག། །ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྩྭ་རྩུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱིས་དགས་བདག་ལ་ཤིང་
དག་བྱིན་པ་དེ་དག་འདྲེན་

{@55A} ༥༡། །པར་འདོད་ཀྱིས་བདག་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་ནས། བདག་གིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་འཕགས་པ་གལ་
ཏེ་ལྷས་ཁྱོད་ལ་ཞུགས་ཤིང་དག་གསོལ་ན། གསོལ་བ་ལེགས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཅི་བདེར་སྟོམས་ཤིག། ཅེས་བརྗོད་པས་དེས་
བྱངས་པ་འཇམ་ཅིག་ཏུ་

མ་གྱུར་ཏམ་ཞེས་མཆི་ན། ལྷས་ཞུགས་ཤིང་དག་སྤྱུ་ལ་སྤྱུ་ལ་ཏམ། ཀྱའི་ནང་རྩེ་སྤྱུ་ལ་ཡང་མ་བྱིན་ནོ། །ལྷ་ཞུགས་ཤིང་
སྤྱུང་བའི་མི་སྣ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་དེ་སྐད་མཆི་ལོ། །དེ་ནས་ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྩྭ་རྩུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱིས་
དགས་མི་ཞིག་ལ་སྦྱིས་

པ། ཀྱའི་ནང་རྩེ་ཚུར་ཤོག། ཤིང་སྤྱུང་བའི་མི་སྣ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་གལ་བ་དེར་སོང་ལ་བྱིན་ནས། ཤིང་སྤྱུང་བའི་མི་
སྣ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། ཀྱའི་ནང་རྩེ་ཁྱོད་ལ་ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྩྭ་རྩུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་
སྦྱིས་དག་གསུང་དོ། །ཞེས་

གྲིས་ཤིག། །མི་དེས་ལྷ་བཀའ་བཞུགས་འཆོལ་ཞེས་ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྩྭ་རྩུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱིས་དག་ལས་
མཉམ་ནས་ཤིང་སྤྱུང་བའི་མི་སྣ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་གལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་བྱིན་ནས། ཤིང་སྤྱུང་བའི་མི་སྣ་ཆེན་པོ་ལ་
གཏོགས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་

སྒྲུབ་སྒོ། གྲུབ་པོ་ཞེས་པར་གྱིས་ཞིག་ཁྱེད་ལ་ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྒྱུད་རྒྱུད་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྒྲིམ་དག་གསུང་
 པོ། འཛིན་སྲུང་བའི་མི་སྣ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པས་གྲུབ་པོ་བཀའ་བཞིན་འཆོལ་ཞེས་མི་དེ་ལས་མཉམ་ནས་ལུས་འ
 ཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་

རྒྱུད་སྤྱང་པའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགའི་བྱང་དུ་འཕགས་སེ། །དེ་ཆོན་སྟོན་ཇུ་མཐག་དགེ་སྟོང་ཞོར་ཅན་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་
ལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་འཕགས་པར་གྱུར་པ་དང་། ཤིང་སྤྱང་པའི་མི་སྣ་ཆོན་པོ་ལ་གཏོགས་པས། སྟོན་ཇུ་མཐག་དགེ་སྟོང་
ཞོར་ཅན་ཐག་རིང་པོ་

ཁོ་ཀྱང་མཐོང་དོ། མཐོང་ནས་སྡོམ་རྒྱ་མཁན་དག་སྐོང་ཞོར་ཅན་ལ་འདི་སྐད་ཅིས་སྒྲུབ་སོ། །འཕགས་པ་མཆུག་པར་
མཛོད་ཅིག །བདག་གི་ལྷགས་ཤིང་དེ་དག་གི་སྤྱད་དུ་བཀྲུག་གོ། །ཀྱེ་ཀུན་པོ་ཁྱེད་སོང་གིས་དང་བདག་གྱུང་འོང་དོ། །དེ་
ནས་ཤིང་སྤྱང་བའི་མི་

{@55B} ལྷ་ཆེན་པོ་གཏོགས་པ་དང་། རྩོན་རྒྱ་མཁན་དག་སྤོང་ཞོར་ཅན་དང་། མི་དེ་ཡང་ལུས་འཕགས་མིའི་བྱ་མ་གཙུག་གྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགའི་གནས་གཤམ་བཤེར་དོར་ནྟེ་ཕྱིན་ནས་རྒྱལ་པོའི་སྤོར་བསྟན་དོ། །དེ་ནས་མི་དེ་ལུས་འཕགས་མིའི་བྱ་མ་གཙུག་གྱུར་བའི་

རྒྱལ་པོམ་སྤྱིམ་དགའ་གཤམ་བཤེར་མོང་སྤྱིམ་ནས། ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་གརྒྱུར་བཤེར་རྒྱལ་པོམ་སྤྱིམ་དགའ་འ
 དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་ལོ། །ལྷ་ལུགས་ཤིང་རྒྱུར་བའི་མི་སྤྱི་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་དེ་ཆབ་སྐོན་སྤྱི་དོ། །རབ་རྒྱུར་བཤེར་ཡང་
 མ་སྤྱིམ་པ་ཉིད་དུ་མཆིས་

མོ་། ཀུན་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷན་གྱི་མི་སྡེ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་དེ་ཞིག་ཞེས་ལ་རབ་བྱུང་གྲངས་བཞེ་པ་ལྟར་ལྟ་ཆུག་གིས་། མི་
དེས་ལྟ་བུ་བཀའ་བཞིན་པ་ཆོད་ཞེས་ལྟས་པ་མཁས་མའི་བུ་ལ་གཙུར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་རྩེས་དགའ་ལས་མཉམ་ལས་མཛུགས་མཛུགས་

རྩ་མཁན་དག་སྤྱོད་ཞོར་ཅན་གྱི་

ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། རྩོན་རྩེ་མཁན་དག་སྤྱོད་ཞོར་ཅན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །འཕགས་པ་མཆོན་པར་མཛོད་
ཅིག་ཁྱོད་ལ་ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྣམས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྒྲིམ་དགྲ་གསུང་དོ། རྩོན་རྩེ་མཁན་དག་སྤྱོད་ཞོར་
ཅན་གྱིས་ཀྱང་།

ནང་པོ་བཀའ་བཞུགས་འཆོལ་ཞེས་མི་དེ་ལས་མཉམ་ནས་ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྣམས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྒྲིམ་དགྲ་
ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྣམས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྒྲིམ་དགྲ་ལ་ཨ་ལོག་གྲུ་ཞེས་བྱས་
ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག།

གོ། རྩོན་རྩེ་མཁན་དག་སྤྱོད་ཞོར་ཅན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་པ་ལ། ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྣམས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་
མ་སྒྲིམ་དགྲ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །འཕགས་པས་ཤིང་མ་བྱིན་པ་དག་བྱུང་དུ་རུང་ངམ། ལྷ་མི་རུང་དོ། འོན་ཏེ་ད་ཀྱིས་
ཅིའི་ཕྱིར་བྱུང་ས།

ལྷས་སྒྱལ་བ་དག་གོ། །འཕགས་པ་མི་རྣམས་ཀྱི། བདག་གིས་ལྷས་དགོངས་པར་བགྱིའོ། །ལྷས་ཡབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྤིད་ཀྱི་དབང་
ཕྱིན་མངའ་བདག་ཏུ་མངའ་བཞེས་པར་གྱུར་ནས་རིང་པོ་མ་ལགས་པར་ངའི་མངའ་རིས་ན་དག་སྤྱོད་དང་། བྲམ་ཟེ་རང་
བཞུགས་བཟུང་།

{@56A} ༥། །བར་གྲགས་པ་རྩ་དང་། ཤིང་དང་། རྩེ་མཁན་པོ་ཡོངས་སུ་མི་སྤྱོད་པ་གང་དག་འཁོད་པ་དེ་དག་དེང་
ཕྱིན་ཆད་ཅི་བདེ་རོ་དེ་ཅིག་ཅེས་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱུ་མཆོག་གི་བཀའ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བཏགས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་དང་དུ་བཞེས་ཤིང་འཁོར་
གྱི་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་སེང་།

གའི་སྒྲིབ་སྒྲིགས་པ་ལྷས་དགོངས་ཤིག། །འཕགས་པ་དེ་ནི་ཁོ་བོས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་ལས་བསམས་ཏེ་སྒྲིམ་གྱི། འདི་

ནི་ཡོངས་སུ་བབུང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་རེ་ཞིག་ཡོངས་སུ་མ་བབུང་བ་གང་ལགས་པ་དེ་ལ་ལྷ་ས་ཅི་ཞིག་བགྱིར་
མཆིས། དེ་

སྐད་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྣམས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་ཁོས་འཁྲུགས་རྩམ་བར་གྱུར་ཅིང་
ཡིད་མི་དག་འཁྲུགས་དཔལ་བར་དཔལ་ལ་རྩ་གསུམ་བསྐྱེད་ཞིང་ཁོ་གཉིར་བསྐྱས། བཞིན་བསྐྱུར། མིག་བགྱུད་དེ་ལག་
མཐིལ་གཉིས་འདྲིལ་ཞིང་

འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །དགེ་སྦྱོང་བསད་པའི་རིགས་པ་ཁྱོད་སོང་ལ་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལྷ་མ་བྱེད་ཅིག། །དེ་ནས་འཁོར་དེས་
ཤེས་ལྡན་དག་ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྣམས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་འདི་ཙམ་དུ་གཏུམ་པ་འདི་ཙམ་དུ་རྟོན་ངས་
པ། འདི་ཙམ་དུ་བྲག་

ལུ་ལ་ཆེ་བ། འདི་ཙམ་དུ་ཆོམ་ཆོམ་མེད་པ་དེས་དགེ་སྦྱོང་བསད་པའི་རིགས་པ་ཁྱོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་སྟིང་པོ་མེད་པས་སྐོས་
ཏེ་བཏང་བ་ནི་ངོ་མཆར་ཏེ་ཞེས་སྐད་པོ་ཆེས་སྐད་ལྟར་ཞིང་སྒྲ་མཐོན་པོ་དང་། སྒྲ་ཆེན་པོ་ལྟར་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྡོན་ཇ་
མཁན་དགེ་སྦྱོང་

ཁོར་ཙན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་སྟེ་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ལ་སྒྲུས་པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྣམས་
བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་ཁོ་བོ་ཁྱོད་ལ་སྒྲིན་ཅིང་སྟོག་དང་བལ་བར་དེའུ་བྱས་སོ། །དགེ་སྦྱོང་དག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྲིས་པ་དང་། དེས་

སྐབས་དེ་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་ཏོ། །དེ་ནས་བཙེམ་ལྡན་འ
དས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་དག་འཕོ་སྤྱུལ་སྐྱུར་གྱོན་ཏེ་དགེ་སྦྱོང་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་
དགེ་སྦྱོང་ཞིག་དང་

{ @56B } མོང་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་། སྤང་དང་། བཞི་མདོ་དང་།
སུམ་མདོ་དག་དང་། བཀའ་འདོགས་པའི་གནས་དག་ཏུ་འདུག་ལ། དད་པ་ཅན་དག་དང་། མ་དད་པ་དག་དང་། བུ་མ་ཟེ་
དང་། བྱིས་བདག་དག་

དང་། གྲོང་རྒྱལ་པ་དག་དང་། ཡུལ་མི་དག་དང་། ཞོར་ཅན་དག་དང་། ཚོང་དཔོན་དག་དང་། དེད་དཔོན་དག་ལ་ཤེས་ལྡན་
དག་ལུས་འཕགས་མའི་བུ་མ་ག་རྣམས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགས་ཇི་ཙམ་མ་བྱིན་པར་སྤངས་པས། གྲོང་ལ་སྤྱིན་ཅིང་
སློག་དང་བུལ་བར་བྱེད་

ཅེས་བྲིས་ཤིག། ཚོང་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འབོས་བཅུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཇམ་ལ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་མཉན་ནས་
རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་། སྤང་དང་། བཞི་མདོ་དང་། སུམ་མདོ་དག་དང་།
བཀའ་འདོགས་པའི་

གནས་དག་ཏུ་འདུག་ནས་དད་པ་ཅན་དག་དང་། མ་དད་པ་དག་དང་། བུ་མ་ཟེ་དང་། བྱིས་བདག་དག་དང་། གྲོང་རྒྱལ་པ་
དག་དང་། ཡུལ་མི་དག་དང་། ཞོར་ཅན་དག་དང་། ཚོང་དཔོན་དག་དང་། དེད་དཔོན་དག་ལ་མས་པ། ཤེས་ལྡན་དག་
ལུས་འཕགས་མའི་བུ་

མ་ག་རྣམས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགས་ཇི་ཙམ་མ་བྱིན་པར་སྤངས་པས་གྲོང་ལ་སྤྱིན་ཅིང་སློག་དང་བུལ་བར་བྱེད། དེ་
དག་གིས་སྤྱས་པ། བཅུན་པ་ཀུན་དག་འབོས་ཤིང་ཤ་ལ་ལྡེམ་མ་ཤ་ལ་ལྡེམ་ལས་ལྡག་པས་སོ། །དེ་ནས་ཚོང་དང་ལྡན་པ་ཀུན་
དག་འབོ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་

ནས་བྱུང་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་མོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འ
ཇམ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོང་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འབོས་འ
དི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །

བཅུན་པ་བདག་དག་ཟོད་སྒྲུལ་སྒྱུར་འཚེལ་ཏེ་དགོས་པ་སྤྲོད་བཞིན་འབྲང་བའི་དགོས་པ་ཞིག་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་
ཞུགས་ནས་གོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་། སྤང་དང་། བཞི་མདོ་དང་། སུམ་མདོ་དག་དང་། བཀའ་འདོགས་
པའི་གནས་དག་ཏུ་

{@57A} ༩༩། མཆིས་ཏེ། དད་པ་ཅན་དག་དང་། མ་དད་བ་དག་དང་། བུམ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་དག་དང་། གྲོང་རྒྱལ་
པ་དག་དང་། ཡུལ་མི་དག་དང་། རྟོར་ཅན་དག་དང་། ཆོད་དཔོན་དག་དང་། དེད་དཔོན་དག་ལ་ཤེས་ལྡན་དག་ལུས་འ
ཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་

རྒྱུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགས་ཇི་ཅུམ་མ་བྱིན་པར་བྲུངས་པས་གྲོད་ལ་སྐྱིན་ཅིང་སློག་དང་འབྲལ་བར་བགྱིད་ཅེས་
མས་ན། དེ་དག་གི་མཆིད་ནས་བཅུན་པ་ཀུན་དག་འཕོམ་ཤིང་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་པ་སོ་ཞེས་མཆིའོ། །དེ་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གྲོང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་བསྐྱུ་བ་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ནི་དོན་གྱི་དབང་གཉིས་གཟིགས་པ་ན། དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་སྤྲད་པར་མཛད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཉན་ཐོས་རྣམས་
ཀྱིས་ཀུན་ཤེས་པ་

ཉིད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལེགས་པར་བཅས་པར་འགྱུར་བའོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་ཆེད་པར་མཛད་པ་སྟེ། མཁྱེན་བཞིན་དུ་ཆེད་པ། མཁྱེན་ཀྱང་མི་ཆེད་པ། དུས་སུ་
ཆེད་པ། དུས་ལས་ཡོལ་

བར་མི་ཆེད་པ། དོན་དང་ལྡན་པ་ཆེད་པ། དོན་དང་མི་ལྡན་པ་མི་ཆེད་པས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་དོན་
དང་མི་ལྡན་པ་ཆེད་པ་ལ་ཚུ་ལོན་གྱིས་སྒྲོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་དོན་དང་
ལྡན་པ་ཆེད་པ་ལ་དུས་མཁྱེན་པ་

ཡིན་པས་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྡོན་རྩ་མཁན་དག་སྤོང་ཞོར་ཅན་ལ་རྣམས་པ། ཞོར་ཅན་སྤོང་གིས་མི་མཛེས་
པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱས་པར་གྱུར་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མདད་དོ། །སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དག་སྤོང་གི་ཚུལ་མ་
ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་

མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་གོ། ཞོར་ཅན་ངས་འདོད་
ཆགས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཞེས་རབ་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་བསྟན་
པ་དང་། ཞེས་པ་

{@57B} འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། གཏི་མུག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་རྣམས་པར་
གྲོལ་བ་དང་། ཞེས་རབ་རྣམས་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་སྤོང་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཛེས་པ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱས་
པར་གྱུར་ཅེས་རྣམས་པར་སྟན་པ་མཛད་

དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམས་གངས་དུ་མས་རྣམས་པར་སྟན་ནས། དག་སྤོང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དག་
སྤོང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན། བན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་

ལྟ་སྟེ། དག་འདུན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་འདུན་ལེགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དག་འདུན་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའ་
འི་ཕྱིར་དང་། གཞོང་མི་བཀྱར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཚར་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རོ་ཚོ་ཞེས་པ་རྣམས་བདེ་བར་
གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་།

མཛོན་པར་མ་དད་པ་རྣམས་མཛོན་པར་དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཛོན་པར་དད་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བར་བྱ་བའ་
འི་ཕྱིར་དང་། ཚོ་འདྲིའི་ཟག་པ་རྣམས་བསྐྱུལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚོར་བས་ཕྱི་མའི་རྣམས་བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་།
ངའི་ཚངས་པར་

དཔ་སྐྱོ་བོ་མང་པོ་ལ་ཐན་པ་ཡངས་པར་གྱུར་པ་ལྟ་དང་མིའི་བར་དག་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་
གནས་པར་འགྱུར་བའོ། །དའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་
སྟོང་གང་གཞན་དག་གི་སྟོང་།

ན་འདུག་པའམ། དགོན་པ་ན་འདུག་པ་མ་བྱིན་པ་རྒྱ་བའི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ། སྤངས་ན་ཇི་ཅུམ་མ་བྱིན་པར་སྤངས་པས།
དེ་རྒྱལ་པོའམ། སྟོན་པོ་ཆེན་པོས་བཟུང་ནས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅས་ཀྱི་མི་ཁྱོད་ནི་རྒྱན་མའོ། །བྱིས་པའོ། །སྟན་པའོ། །རྒྱ་བའི་
༥༥

ཞེས་ཟེར་ཞིང་གསོད་དམ། འཆིང་ངམ། སྐྱུགས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དགོསྟོང་དེ་ལྟར་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན། དགོསྟོང་དེ་ཡང་
ཐམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཡང་དགོསྟོང་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོསྟོང་བཞི་པོ་མིང་གི་དགོསྟོང་དང་།
ཁས་འཆེ་བའི་

{@58A} ༥༩། དགོསྟོང་དང་། སྟོང་བའི་ཕྱིར་དགོསྟོང་དང་། ཉེན་མོངས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་དགོསྟོང་ལས་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། དོན་འདིར་ནི་གསོལ་བ་དང་། བཞིའི་ལས་མི་གཡོ་བ་གཞག་པར་མི་འོས་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
དགོསྟོང་དུ་དགོངས་།

ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྔ་མ་བཞིན་ཏེ། དེས་ན་ཡང་དགོསྟོང་གང་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་དག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་པ་
དང་། བྱད་མེད་དང་། མ་ཞིང་དག་གིའོ། །གྲོང་ན་འདུག་པའམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ར་བའི་ནང་ན་འདུག་པའོ། །དགོན་པ་ན་པ་
དུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

ར་བའི་ཕྱི་རོལ་ན་འདུག་པའོ། །མ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་སྐྱེས་པའམ། བྱད་མེད་དམ། མ་ཞིང་གང་གིས་ཀྱང་མ་བྱིན་
པའོ། །རྒྱ་བའི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་བྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱ་བའི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།
།སྤངས་ན་ཞེས་བྱ་

བཞི་ལེན་ནའོ། ཇི་ཙམ་མ་བྱིན་པར་སྤངས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཤ་ཀ་ལྟ་མཉམས་ལྟག་པས་སོ། །དེ་རྒྱལ་
པོ་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱད་མེད་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་དབང་བསྐྱར་བར་གྱུར་ན་དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་
རིགས་པོར་དབང་བསྐྱར་བ་

ཡིན་ལ། རྒྱལ་རིགས་དང་། བྱམ་ཟེ་དང་། རྗེ་ཕུ་རིགས་དང་། དམངས་རིགས་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་དབང་བསྐྱར་
བར་གྱུར་ན་དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་པོར་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །སློན་པོ་ཆེན་པོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པ་
སློན་པོ་དང་། ཕྱིས་མཁན་

དང་། ལྷ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་རྒྱལ་སྲིད་བྱེད་པ་གསང་ཆོག་མཐུན་པས་འཆོ་བ་གང་དག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་བར་བྱེད་
པ་དག་གིས་སོ། །བཟུང་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤངས་ནས་སོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱི་མི་ཁྱོད་ནི་རྒྱུན་མའོ། །བྱིས་པའོ། །སྤྱན་
པའོ། །རྒྱ་བའོ་

ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་བའི་ཆོག་གོ། །ཟེར་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྫོང་ཅིང་པོ། །གསོད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སློག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་
པའོ། །འཆིང་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆིངས་མ་གསུམ་པོ་ལྷགས་ལས་བྱས་པ་དང་། ཤིང་ལས་བྱས་པ་དང་། རྩ་ལས་བྱས་པ་
དག་གིས་སོ། །

{ @58B } གས་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་མེད་པར་བྱེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་པོ། །དག་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་དག་སྟོང་
གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དག་སྟོང་གི་དངོས་པོ་གང་ཞེ་ན། བསྟན་པར་རྫོགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བསྟན་པར་
རྫོགས་པ་གང་ཞེ་ན། གསོལ་

བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། མཐར་བྱིན་པར་བྱེད་པ་
ཉིད་དང་། ཡང་དག་པར་མཐར་བྱིན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་ཟག་དེའི་ཁས་ལེན་པ་དང་། མཛོན་པར་ཁས་
ལེན་བ་དང་།

ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པ་དང་། ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པ་ཉིད་དང་། དག་དང་། ཚིག་དང་། བསྟན་དང་། སྐད་དང་། རྗེས་པའི་
ཚིག་དང་། ཚིག་གི་ལམ་དང་། ཚིག་གི་སྒྲ་དང་། དག་གི་ལམ་དང་། དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉི་

བར་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་དུ་བསྟན་པའི་ཚིག་སྒྲ་དག་སྟེ། དེ་ཡང་དོ། །ཤམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་མཐར་
གྱུར་པ་དང་། ལྷུང་བ་དང་། དམན་པ་དང་། འཇུག་ན་འདུག་པ་དང་། བཅད་དང་། ཡིད་དང་མི་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །
ཡང་གང་

གིས་ལྷུང་བ་དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་དུ་དགོས་ཤིང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར། དགོས་ཤིང་དུ་མི་རུང་། འགྱུར་གྱིས་ཀྱིར་མི་རུང་།
དགོས་ཤིང་གི་དངོས་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉམས་པ་བཅོམ་པ། ལྷུང་
བ། ཤམ་

པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེའི་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་ཕྱིར་བསྐྱེད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཅོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་ཏ་ལའི་མགོ་
བཅད་ན་རྫོག་པོར་འགྱུར་དུ་མི་རུང་ལ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་ཡངས་པར་འགྱུར་དུ་མི་རུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། དགོས་ཤིང་
གིས་གནས་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་

ན་བྱས་མ་ཐག་དུ་དགོས་ཤིང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར། དགོས་ཤིང་དུ་མི་རུང་། འགྱུར་གྱིས་ཀྱིར་མི་རུང་། དགོས་ཤིང་གི་དངོས་པོ་
ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉམས་པ། བཅོམ་པ། ལྷུང་བ། ཤམ་པར་གྱུར་
པ་སྟེ།

{@59A} ༥། །དེའི་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་ཕྱིར་བསྐྱེད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེས་ན་ཤམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས་ཞེས་
གསུངས་སོ། །གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོས་ཤིང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་གསོ་སྦྱོང་དང་། དག་གི་དབྱེད་དང་། གསོལ་བ་
དང་། གསོལ་བ་

དང་གཉིས་དང་། གསེལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ལ་གནས་པར་མི་བྱ་བའོ། །ཡང་གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་ཏུ་སྒྲོ་བས་བསྒྲོ་
བར་མི་བྱ་སྟེ། དེས་ན་གནས་པར་མི་བྱའོཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྟར་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། །།སྒྲོམ་ལ། བདག་ཉིད་

ས་དང་ནམ་མཁའ་དང་། །ས་ཡི་གཙལ་དང་གཞོན་དང་སྒྲ། །སྒོན་ཀ་འབྱུང་དང་ཚུ་དང་ནི། །རྒྱ་དང་ས་གཞི་འཛོལ་༥ བ་
དང་། །རྒྱ་མེད་དང་ནི་གདོལ་བ་དང་། །འབྱུང་བར་གྱུར་བ་ཐ་མ་ཡི་ན། །།སྒྲོམ་ལ། བདག་ཉིད་དང་ནི་མ་བྱིན་དང་།
།སེམས་དང་ཡོངས་སུ་

བཟུང་བ་དང་། །འདྲ་ཤེས་དང་ནི་བཞི་བ་བཞི། །ལྷ་བ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ཡི་ན། །དགོས་པོ་གིས་གཞན་དག་གི་ཡོ་བྱད་ལྟེ་བ་
དག་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་གང་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཞལ་ཏ་བྱས་ཏེ་
དང་། མངགས་

པས་སོ། །ཇི་ལྟར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེ་ན། བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱར་འཇུག་པ་དང་། བདག་ཉིད་
ཀྱིས་གནས་ནས་གནས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཞལ་ཏ་བྱས་ཏེ་ཞེ་ན། ཞལ་ཏ་བྱས་
ཏེ་རྒྱ་བ་དང་། ཞལ་ཏ་

བྱས་ཏེ་རྒྱར་འཇུག་པ་དང་། ཞལ་ཏ་བྱས་ཏེ་གནས་ནས་གནས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཞལ་ཏ་བྱས་ཏེ་ལོ། །ཇི་ལྟར་
མངགས་པས་ཤེ་ན། མངགས་པས་རྒྱ་བ་དང་། མངགས་པས་རྒྱར་འཇུག་པ་དང་། མངགས་པས་གནས་ནས་གནས་སུ་སྟོན་
པར་

བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མངགས་པས་སོ། །དགོས་པོ་གིས་གཞན་དག་གི་ཡོ་བྱད་ལྟེ་བ་དག་རྒྱ་དེ་གསུམ་གྱིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་
ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དགོས་པོ་གིས་གཞན་དག་གི་ཡོ་བྱད་ལྟེ་བ་དག་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན་
ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །

{ @59B } གསུམ་གང་ཞེ་ན། མ་བྱིན་པ་དང་། ལྟེ་བ་དང་། གནས་ནས་གནས་སུ་སྟོན་པའོ། །ཇི་ལྟར་མ་བྱིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་ལ་སྐྱེས་པ་འཇམ། བྱང་མེད་དམ། མ་ཞིང་གང་གིས་ཀྱང་མ་བྱིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྤྱི་བ་ཡིན་ཞེ་
ན། མ་ལ་ཀ་ལྟ་འཇམ། མ་

ལ་ཀ་ལྟ་ལས་ལྟ་ག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲིབ་ཅེ་ན། གནས་གང་དུ་བཞག་པར་གྱུར་
པའི་གནས་དེ་ནས་སྤྲུགས་ཤིང་གནས་གཞན་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲིབ་དོ། །དགོས་པ་
གིས་གཞན་དག

གི་ཡོ་བྱད་སྤྱི་བ་དག་རྒྱ་དེ་གསུམ་གྱིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དགོས་པ་གཞན་དག་གིས་གཞན་དག་
གི་ཡོ་བྱད་སྤྱི་བ་དག་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་གང་ཞེ་ན། སེམས་པར་བྱེད་པ་
དང་། ཚྱོལ་བར་བྱེད་པ་

དང་། གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲིབ་པའོ། །ཇི་ལྟར་སེམས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ལ་རྒྱ་སེམས་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་
ལྟར་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཚྱོལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། ལག་པ་དག་དང་། རྒྱུ་པ་དག་གིས་ཚྱོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
ཚྱོལ་བར་

བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲིབ་ཅེ་ན། གནས་གང་དུ་བཞག་པར་གྱུར་པའི་གནས་དེ་ནས་སྤྲུགས་ཤིང་གནས་
གཞན་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲིབ་དོ། །དགོས་པ་གིས་གཞན་དག་གི་ཡོ་བྱད་སྤྱི་བ་དག་
རྒྱ་དེ་གསུམ་

གྱིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དགོས་པ་གཞན་དག་གི་ཡོ་བྱད་སྤྱི་བ་དག་རྒྱ་གསུམ་
གྱིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་གང་ཞེ་ན། གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། སྤྱི་བ་དང་།
གནས་ནས་གནས་སུ་

སྒྲིབ་པའོ། །ཇི་ལྟར་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོ་བྱད་སྤྱི་བ་དག་གཞན་སྐྱེས་པ་འཇམ། བྱང་

མེད་དམ། མ་ཞིང་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཕྱི་
བ་

{@60A} ལྟ། །ཡིན་ཞེ་ན། མ་ཤ་ཀ་ལྟ་འཇ། མ་ཤ་ཀ་ལྟ་ལས་ལྟག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕྱི་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་གནས་ནས་
གནས་སུ་སྒྲེད་ཅེ་ན། གནས་གང་དུ་བཞག་པར་གྱུར་པའི་གནས་དེ་ནས་སྤྲུགས་ཤིང་གནས་གཞན་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་
སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་

ནས་གནས་སུ་སྒྲེད་དོ། །དགོས་ཤིང་གིས་གཞན་དག་གི་ཡོ་བྱད་ཕྱི་བ་དག་རྒྱ་དེ་གསུམ་གྱིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན་པམ་
པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དགོས་ཤིང་གིས་གཞན་དག་གི་ཡོ་བྱད་ཕྱི་བ་དག་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན་པམ་
པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་

གང་ཞེ་ན། གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བར་འདྲུ་ཤེས་པ་དང་། ཕྱི་བ་དང་། གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲེད་པའོ། །ཇི་ལྟར་
གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བར་འདྲུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་ཤིང་གིས་འདི་ལྟར་ཡོ་བྱད་ཕྱི་བ་འདི་དག་
གཞན་སྟེས་

པའཇ། བྱད་མེད་དམ། མ་ཞིང་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བར་འདྲུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་
བར་འདྲུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཕྱི་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་ཤ་ཀ་ལྟ་འཇ། མ་ཤ་ཀ་ལྟ་ལས་ལྟག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕྱི་བ་ཡིན་ནོ། །
ཇི་ལྟར་

གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲེད་ཅེ་ན། གནས་གང་དུ་བཞག་པར་གྱུར་པའི་གནས་དེ་ནས་སྤྲུགས་ཤིང་གནས་གཞན་དུ་འཛོག་
པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲེད་དོ། །དགོས་ཤིང་གིས་གཞན་དག་གི་ཡོ་བྱད་ཕྱི་བ་དག་རྒྱ་དེ་གསུམ་གྱིས་
མ་བྱིན་པར་ལེན་ན་

པམ་པར་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་གཞན་དག་གི་ཡོ་བྱད་ཕྱི་བ་དག་རྒྱ་བཞིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན་པམ་པར་འགྱུར་རོ།

ཁའི་གང་ཞེ་ན། གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་། ལྷི་བ་དང་།
གནས་ནས་

གནས་སུ་སྒྲེད་པའོ། ཁི་ལྟར་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡོ་བྱད་ལྷི་བ་དག་གཞན་སྐྱེས་པའ
མ། བྱད་མེད་དམ། མ་ནིང་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། ཁི་
ལྟར་གཞན་

{@60B} གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་འདྲ་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དག་སྒྲོང་གིས་འདི་ལྟར་ཡོ་བྱད་ལྷི་བ་འདི་
དག་གཞན་སྐྱེས་པའམ། བྱད་མེད་དམ། མ་ནིང་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་འདྲ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཞན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་འདྲ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ཁི་ལྟར་

ལྷི་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་ཤ་ག་ལྟའམ། མ་ཤ་ག་ལྟ་ལས་ལྟག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལྷི་བ་ཡིན་ནོ། ཁི་ལྟར་གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲེད་
ཅེ་ན། གནས་གང་དུ་བཞག་པར་གྱུར་པའི་གནས་དེ་ནས་སྤྲུགས་ཤིང་གནས་གཞན་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
གནས་ནས་གནས་

སུ་སྒྲེད་དོ། །དག་སྒྲོང་གིས་གཞན་དག་གི་ཡོ་བྱད་ལྷི་བ་དག་རྒྱ་དེ་བཞིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་
ཡང་དག་སྒྲོང་གིས་གཞན་དག་གི་ཡོ་བྱད་ལྷི་བ་དག་རྒྱ་བཞིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཁའི་གང་ཞེ་ན།
སེམས་པར་བྱེད་པ་དང་།

རྩོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལྷི་བ་དང་། གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲེད་པའོ། ཁི་ལྟར་སེམས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ལ་རྩོལ་ཕྱི་
བར་གནས་པར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སེམས་པར་བྱེད་དོ། ཁི་ལྟར་རྩོལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། ལག་པ་དག་དང་། ཀླུ་པ་དག་
གིས་རྩོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ།

དེ་ལྟར་རྩོལ་བར་བྱེད་དོ། ཁི་ལྟར་ལྷི་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་ཤ་ག་ལྟའམ། མ་ཤ་ག་ལྟ་ལས་ལྟག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལྷི་བ་ཡིན་ནོ།

ཁི་ལྟར་གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲིབ་ཅི་ན། གནས་གང་དུ་བཞག་པར་གྱུར་པའི་གནས་དེ་ནས་སྤྲུགས་ཤིང་གནས་གཞན་
དུ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་

སྒྲིབ་དེ་ལྟར་གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲིབ་དོ། །དགོས་ཤིང་གིས་གཞན་དག་གི་ཡོ་བྱད་ལྟེ་བ་དག་རྒྱ་དེ་བཞིས་མ་བྱིན་པར་
ལེན་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དགོས་ཤིང་གཞན་དག་གི་ཡོ་བྱད་ལྟེ་བ་དག་རྒྱ་བཞིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན་ཕམ་
པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན།

བསྐྱེད་པ་དང་། བདག་གིར་བྱས་པ་དང་། ལྟེ་བ་དང་། གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲིབ་པའོ། ཁི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འ
དི་ལྟ་སྟེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ལྟེ་བ་དག་སྒྲིབ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟངས་པོ་ཆེ་དང་། ཟངས་དང་། རྩ་བོ་དང་། སྒྲོམ་དང་། ཀོ་ལྷག

{@61A} ༩༩ །སྤྱི་བཅུག་པར་གྱུར་ཅིང་། དེར་ཡང་སྐྱེད་མ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། གྲུང་པོ་ཆེ་པའི་ཚོགས་དང་། ཏྲ་པའི་
ཚོགས་དང་། ཤིང་ཏྲ་པའི་ཚོགས་དང་། དཔུང་བུ་ཆུང་གི་ཚོགས་དག་བཀོད་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་དག་དེ་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
སྟེ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་

པ་ཡིན་ནོ། ཁི་ལྟར་བདག་གིར་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ལྟེ་བ་དག་སྒྲིབ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟངས་པོ་
ཆེ་དང་། ཟངས་དང་། རྩ་བོ་དང་། སྒྲོམ་དང་། ཀོ་ལྷགས་སུ་བཅུག་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་དག་གིས་འདི་དག་བདག་ཅག་གི་
ཡིན་ནོ།

ཞེས་དེ་དག་བདག་གིར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདག་གིར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཁི་ལྟར་ལྟེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་ཤ་ཀ་ལྷ་འམ། མ་ཤ་
ཀ་ལྷ་ལས་ལྷག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལྟེ་བ་ཡིན་ནོ། ཁི་ལྟར་གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲིབ་ཅི་ན། གནས་གང་དུ་བཞག་པར་གྱུར་པར་
ི་གནས་

དེ་ནས་སྤྲུགས་ཤིང་གནས་གཞན་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲིབ་དོ། །དགོས་ཤིང་གིས་གཞན་
དག་གི་ཡོ་བྱད་ལྟེ་བ་དག་རྒྱ་དེ་བཞིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དགོས་ཤིང་གིས་གཞན་དག་

གི་ཡོ་བྱད་

ཕྱི་བདག་རྒྱ་བཞིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། བསྐྱེད་ཤིང་བདག་གིར་མ་བྱས་པ་དང་།
བདག་གིར་བྱས་ཤིང་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཕྱི་བདག་། གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲེད་དོ། །ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་ཤིང་བདག་གིར་
མ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་

ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་རྒྱན་པ་དག་གིས་གྲོང་གཞོམ་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་གཞོམ་པ་དང་། དུལ་གཞོམ་པར་བྱས་ཏེ་དགོན་
པར་རྒྱུན་ནས་འདུ་བར་བྱེད་ཅིང་དེར་མི་ཁ་ལུངས་པ་ལ་གཙན་པ་དག་གིས་དེ་དག་ལས་རྒྱུན་ཇས་སྒྲོགས་ཏེ་སྐྱེད་པ་ནས་
སྐྱེད་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་གིར་

མི་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ཞིང་བདག་གིར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བདག་གིར་བྱས་ཤིང་མ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
འདི་ལྟ་སྟེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཕྱི་བདག་སྟོན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟངས་པོ་ཆེ་དང་། ཟངས་དང་། ཇ་པོ་དང་། སྒྲོམ་དང་། ཀོ་
ལྷགས་སུ་བཅུག་

{@61B} པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་དག་གིས་འདི་དག་བདག་ཅག་གི་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་དག་བདག་གིར་བྱེད་ཅིང་། སྐྱེད་མ་འདི་
ལྟ་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱེད་པོ་ཆེ་པའི་ཆོགས་དང་། ཏྲ་པའི་ཆོགས་དང་། ཤིང་ཏྲ་པའི་ཆོགས་དང་། དཔུང་བུ་རྩེད་གི་ཆོགས་དག་
བཀོད་པར་ནི་མ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་

བདག་གིར་བྱས་ཤིང་མ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཕྱི་བཡིན་ཞེ་ན། མ་གཤམ་ལྟ་འཕྲ་མ་གཤམ་ལྟ་ལས་ལྷག་པ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ཕྱི་བཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲེད་ཅེ་ན། གནས་གང་དུ་བཞག་པར་གྱུར་པའི་གནས་དེ་ནས་སྤྲུགས་
ཤིང་གནས་གཞན་

དག་ཏུ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲེད་དོ། །དགོས་ཤིང་གིས་གཞན་དག་གི་ཡོ་བྱད་ཕྱི་བདག་རྒྱ་
དེ་བཞིས་མ་བྱིན་པར་ལེན་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་གཞན་དག་གི་ཡོ་བྱད་ཕྱི་བདག་རྒྱ་ལྟས་མ་བྱིན་པར་

ལེན་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །

ལྷ་གང་ཞེ་ན། རང་གི་འདྲ་ཤེས་གྱིས་ལེན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་གཙུག་ས་པའི་འདྲ་ཤེས་གྱིས་ལེན་པར་མི་བྱེད་པ་
དང་། རེ་ཞིག་གི་འདྲ་ཤེས་གྱིས་ལེན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ལེན་པ་ན་གཞན་ལ་གོ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་རྒྱ་སེམས་ཉི་
བར་གནས་པར་གྱུར་པ་

སྟོན་ དགོས་པ་ལྟར་དག་གི་ཡོ་བྱད་ལྟེ་བ་དག་སྐྱོད་ལྷན་མ་བྱེན་པར་ལེན་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱུ་ལྷན་ནི་ལྷུང་
བ་མེད་དེ། ལྷ་གར་ཞེན། རང་གི་འདྲ་ཞེས་གྱིས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་གཙུག་ལམ་པའི་འདྲ་ཞེས་གྱིས་ལེན་པར་བྱེད་
པ་དང་། རེ་ཞིག་གི་འདྲ་

ཞེས་གྱིས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང། ལེན་པ་ན་གཤམ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་དང། དེ་ལ་རྒྱ་སེམས་ཉེ་བར་གནས་པར་མ་གྲུབ་པ་
སྟེ། རྒྱ་དེ་ཕྱིས་ལྷུང་བ་མེད་དོ། ༥འདྲུལ་བ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ། བཅ་པོ་བཞི་པ། རྫོམ་ལ། ས་ལ་འདྲུག་དང་རྫོད་འདྲུག་
དང།

གཤམ་ཆ་འདུག་དང་དོན་འདུག །ཅུ་པའི་སྒྲུབ་ཆེ་ལྔ་པ་སྟེ། རྗེ་ཚེན་ཡང་དག་བསྐྱུས་པ་ཡིན། །འདི་ལྟར་གཞན་དག་གི་ཡོ་བྱེད་ལྟེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཉམ་པ་གཏུབ་དག་དང་། གཏུབ་རྒྱུ་ཅན་དག་དང་། དཔུང་རྒྱུན་དག་དང་། དོ་གཤམ་དག་དང་། སེམས་དོ་དག་དང་། ལུ་

{@62A} ཨ། ཏིག་གི་ཚུན་པོ་དག་ས་ལ་འདུག་པ་ལ་དག་སྐོང་གིས་དེ་ལ་སྐྱོར་བས་ཁྲི་ལས་ལྟང་བར་བྱེད། འཇ་
ཐབས་གྲོན་པར་བྱེད། འགྲོ་བར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྤིད་དུ་ཞོམ་པར་མི་བྱེད། རྟུག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
རོ། ཞོམ་པར་བྱེད། རྟུག་

པར་བྱེད་ཅིང་ཁི་མྱིད་རྒྱ་གནས་ནས་གནས་སུ་སླེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་མྱིད་རྒྱ་ཉལ་པ་སློམ་པོར་འལྱུར་རོ། །གནས་ནས་
གནས་སུ་སླེད་པར་བྱེད་ན་བརྒྱ་ལ་པར་བརྒྱེད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་མང་བཅི་པར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཆོར་ན་མཉམ་པར་འལྱུར་ལ།

དངོས་པོ་མཚང་ན་ཉེས་པ་

སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ས་དེ་འཇམ་ཞིང་མུ་གཅིག་པ་ཡིན་ན་སྟོགས་གཅིག་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གྲོང་
གྲུགས་སམ། གས་པ་འམ། ཡི་གེ་བྲིས་པ་འམ། ཚོན་སྒྲ་ཚོགས་བཀྲ་བ་ཡིན་ན་སྟོགས་ཐ་དད་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །འདི་
ལྟར་གཞན་

དག་གི་ཡོ་བྱད་ཕྱི་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མགུལ་གདུབ་དག་དང་། གདུ་བུ་རྒྱུན་ཅན་དག་དང་། དཔུང་རྒྱུན་དག་དང་། རོ་ཤལ་དག་
དང་། སེམ་དོ་དག་དང་། མུ་ཏིག་གི་ཆུན་པོ་དག་སྟོན་ན་འདུག་པ་ལ་དག་སྟོང་གིས་དེ་ལ་སྦྱར་བས་ཁྲི་ལས་ལྡང་བར་བྱེད།
ཤམ་ཐབས་གྱུན་པར་

བྱེད། འགོ་བར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་ཞོམ་པར་མི་བྱེད། ཉུག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞོམ་པར་
བྱེད། ཉུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་ནས་གནས་སུ་སྟེན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ།
།གནས་ནས་གནས་སུ་སྟེན་པར་

བྱེད་ན་བརྟུས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་མཚང་ན་པམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མཚང་ན་
ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོན་དེ་འཇམ་ཞིང་མུ་གཅིག་པ་ཡིན་ན་སྟོགས་གཅིག་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ།
།གལ་ཏེ་གྲོང་གྲུགས་སམ།

གས་པ་འམ། མཚམས་ཅན་ནམ། ཡི་གེར་བྲིས་པ་འམ། ཚོན་སྒྲ་ཚོགས་བཀྲ་བ་ཡིན་ན་སྟོགས་ཐ་དད་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ།
།འདི་ལྟར་གཞན་དག་གི་ཡོ་བྱད་ཕྱི་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མགུལ་གདུབ་དག་དང་། གདུ་བུ་རྒྱུན་ཅན་དག་དང་། དཔུང་རྒྱུན་དག་
དང་། རོ་ཤལ་

{@62B} དག་དང་། སེམ་དོ་དག་དང་། མུ་ཏིག་གི་ཆུན་པོ་དག་གཡལ་ན་འདུག་པ་ལ་དག་སྟོང་གིས་དེ་ལ་སྦྱར་བས་
ཁྲི་ལས་ལྡང་བར་བྱེད། ཤམ་ཐབས་གྱུན་པར་བྱེད། འགོ་བར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་ཞོམ་པར་མི་བྱེད། ཉུག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་

སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ཁྱོམ་པར་

བྱེད། ཉུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་ནས་གནས་སུ་སློང་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ།
།གནས་ནས་གནས་སུ་སློང་པར་བྱེད་ན་བརྟུས་པར་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ། རིང་ཐང་བརྩི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་
པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མཚང་ན་

ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཡུ་ལ་དེ་འབྲུ་ཁ་དོག་གཅིག་པས་གང་བ་ཡིན་ན་ཕྱོགས་གཅིག་པར་བཞེད་པར་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་འབྲུ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བ་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཐ་དད་པར་བཞེད་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་གཞན་དག་གི་
ཡོ་བྱད་ལྟེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ།

མགུལ་གདུབ་དག་དང་། གཏུ་བྱ་རྒྱུ་ཅན་དག་དང་། དབྲུང་རྒྱུ་དག་དང་། རོ་ཤལ་དག་དང་། སེམ་དོད་དག་དང་། ལྷ་
ཏིག་གི་ཚུན་པོ་དག་དོར་ན་འདུག་པ་ལ་དགེ་སློང་གིས་དེ་ལ་སྦྱོར་བས་ཁྲི་ལས་ལྡང་བར་བྱེད། ཤམ་ཐབས་རྒྱུན་པར་བྱེད།
འགོ་བར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་

ཁྱོམ་པར་མི་བྱེད། ཉུག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ཁྱོམ་པར་བྱེད། ཉུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་
གནས་ནས་གནས་སུ་སློང་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གནས་ནས་གནས་སུ་སློང་པར་བྱེད་ན་
བརྟུས་པར་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་

བརྩི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མཚང་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དོང་དེ་འ
བྲུ་ཁ་དོག་གཅིག་པས་གང་བ་ཡིན་ན་ཕྱོགས་གཅིག་པར་བཞེད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འབྲུ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བ་
ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཐ་དད་པར་བཞེད་པར་

བྱའོ། །གལ་ཏེ་དོང་དེ་གང་ཞིང་ལྷ་དང་ཁང་ཆད་ཡིན་ན་ཕྱོགས་གཅིག་པར་བཞེད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མ་གང་བ་ཡིན་ན་
དེ་ལ་ཤིང་བྱས་བར་དུ་ཚོད་པ་འཕམ། སེག་གིས་བར་དུ་ཚོད་པ་འཕམ། རེ་ལྡེས་བར་དུ་ཚོད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཕྱོགས་

ཐ་དད་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །འདི་

{ @63A } ལྟར་མི་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་འདི་ལྟ་སྟེ། གྲུ་སྐྱང་ངམ། ལུ་དག་གམ། ཡུང་ངམ། སྒྲིའུ་
གཤེར་ངམ། བོང་ང་དགར་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཉེ་བར་གནས་པ་ལ་དགོས་པོ་དེ་ལ་སྦྱོར་བས་ཁྲི་ལས་ལྔ་བར་བྱེད།
ཤམ་ཐབས་གྲོན་པར་བྱེད། འགྲོ་བར་

བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་ཞོམ་པར་མི་བྱེད། ཉུག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ཞོམ་པར་བྱེད། ཉུག་པར་
བྱེད། འབྲིན་པར་བྱེད། ལྟར་འབྲག་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲིེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་
སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གནས་ནས་གནས་

སུ་སྒྲིེད་པར་བྱེད་ན་བརྟུས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བརྩི་བར་བྱ་ཞིང་། དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་
པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །སྒྲོམ་ལ། ཞམ་མཁའ་ལ་ནི་གསུམ་དུ་བྱ། །བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱན་གསུམ་དང་།
ཤམ་ཐབས་

སྒྲགས་དག་གིས་འབྲེན་བྱས་ཏེ། རྩེ་ཚན་ཡང་དག་བསྟུས་པ་ཡིན། །འདི་ལྟར་མི་རྣམས་ཀྱི་ཁང་ཐོག་དག་དུ་གོས་ཁ་དོག་
སྒྲ་ཚོགས་དག་བཅིང་བ་ལ་དགོས་པོ་དེ་ལ་སྦྱོར་བས་ཁྲི་ལས་ལྔ་བར་བྱེད། ཤམ་ཐབས་གྲོན་པར་བྱེད། འགྲོ་བར་
བྱེད། ཡ་གད་འཇུགས་པར་བྱེད།

ཁྲི་འཕང་དང་ཐག་སྐྱས་འཆའ་བར་བྱེད། དཔྱང་ཐག་འདོར་བར་བྱེད། འཇོག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཇི་སྲིད་དུ་ཞོམ་པར་མི་བྱེད།
ཉུག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ཞོམ་པར་བྱེད། ཉུག་པར་བྱེད། གོས་དག་སྒྲིེད་པར་བྱེད། བམ་པོ་སྒྲིེ་
བར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་ནས་

གནས་སུ་སྒྲིེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲིེད་པར་བྱེད་ན་བརྟུས་པར་
བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བརྩི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འ

ཡུར་རོ། །འདི་ལྟར་བཅོམ་སྒྲགས་ཁན་

གྱི་གོས་དག་བཏིང་བ་རྒྱུད་གིས་ཁྱེད་ཞིང་དེ་དག་དགོས་པ་རྒྱུད་རྒྱུ་ལྟར་གྱི་འཆགས་དག་གཤམ། དག་ར་དག་གཤམ། སྒྲོ་ཁང་
དག་ཏུ་རྒྱུད་བལ་དགོས་པ་དེ་ལ་སྒྲུར་བས་ཁྱིམ་ལས་ལྡང་བར་བྱེད། ཤམ་ཐབས་གྲོན་པར་བྱེད། འགྲོ་བར་བྱེད་ཅིང་ཇི་
སྲིད་དུ་ཞོམ་པར་མི་བྱེད། ཉུག་པར་

{@63B} མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ཞོམ་པར་བྱེད། ཉུག་པར་བྱེད། གོས་དག་སྒྲུད་པར་བྱེད། བམ་པོ་
སྒྲིབར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲིད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གནས་ནས་
གནས་སུ་སྒྲིད་པར་བྱེད་ན་བརྟུས་པར་བཟོད་

པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བརྟེ་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་
རོ། །འདི་ལྟར་མི་རྒྱམས་གྱི་ཁང་པ་བརྟེགས་པ་འམ། ཁང་པ་བརྟེགས་པ་འི་སྟེང་དུ་ཡོ་བྱད་བྱི་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མགུལ་གཏུབ་
དག་དང་། གཏུ་བྱ་རྒྱུན་

ཅན་དག་དང་། དཔུང་རྒྱན་དག་དང་། རོ་ཤལ་དག་དང་། སེམ་དོ་དག་དང་། ལུ་ཏིག་གི་རྒྱུན་པོ་དག་བཞག་པ་ལ། དགོ་
སྒྲོང་གིས་དེ་ལ་སྒྲུར་བས་ཁྱིམ་ལས་ལྡང་བར་བྱེད། ཤམ་ཐབས་གྲོན་པར་བྱེད། འགྲོ་བར་བྱེད། ཡ་གཏང་འཇུགས་པར་བྱེད།
ཁྱིམ་ལས་ལྡང་བར་བྱེད།

སྐས་འཆར་བར་བྱེད། དཔུང་ཐག་འདོར་བར་བྱེད། འཇོག་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་ཞོམ་པར་མི་བྱེད། ཉུག་པར་མི་བྱེད་པ་
དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ཞོམ་པར་བྱེད། ཉུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲིད་པར་མི་བྱེད་པ་
དེ་ཇི་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་

འགྱུར་རོ། །གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲིད་པར་བྱེད་ན་བརྟུས་པར་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བརྟེ་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་
ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་མི་རྒྱམས་གྱི་ཁྱིམ་དག་གཤམ། ཟུ་འི་

གནས་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཤིང་ལྗོན་པ་

དག་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་ལྔ་ཚོགས་འདི་ལྟ་སྟེ། མགུལ་གདུབ་དག་དང་། གདུབ་རྒྱུ་ཅན་དག་དང་། དཔུང་རྒྱུ་དག་དང་། རོ་
ཤལ་དག་དང་། བེམ་ཏོ་དག་དང་། ལུ་ཏིག་གི་ཚུན་པོ་དག་གིས་བརྒྱན་པ་དེ་ལས་ཟས་ལ་ཆགས་པའི་བྱས་རྒྱུ་གང་ཡང་
རུང་བ་ཁྱེད་བ་ལ་དགོས་ཤིང་གིས་

དེ་ལ་སྦྱོར་བས་ཁྲི་ལས་ལྡང་བར་བྱེད། ཤམ་ཐབས་གྲོན་པར་བྱེད། འགྲོ་བར་བྱེད། བྱ་འཛིན་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་རྒྱུ་
ལ་ཞོམ་པར་མི་བྱེད། ཉུག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ཞོམ་པར་བྱེད། ཉུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་
གནས་ནས་གནས་སུ་སྟེན་པར་མི་བྱེད་

{ @64A } ཨྱ། ལཱ་ཏི་དེ་འདི་སྟམ་དུ་བྱ་ལས་བརྒྱ་བར་བྱའི་མི་ལས་མ་ཡིན་ཞོ་སྟམ་དུ་སེམས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
རོ། གནས་ནས་གནས་སུ་སྟེན་པར་བྱེད་ན་བརྒྱས་པར་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བརྩི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཉེས་
པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་

ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་དེ་འདི་སྟམ་དུ་མི་ལས་བརྒྱ་བར་བྱའི་བྱ་ལ་རྒྱུ་ག་ལ་ཡོད་སྟམ་དུ་སེམས་ན་ཇི་སྲིད་དུ་
གནས་ནས་གནས་སུ་སྟེན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། གནས་ནས་གནས་སུ་སྟེན་པར་བྱེད་ན་
བརྒྱས་པར་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བརྩི་

བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་མམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། འདི་ལྟར་མི་རྣམས་གྱི་
ཁང་ཐོག་དག་གམ། རྒྱུན་པ་དག་ཏུ་རྒྱུ་ལྔ་ཚོགས་འདི་ལྟ་སྟེ། མགུལ་གདུབ་དག་དང་། གདུབ་རྒྱུ་ཅན་དག་དང་།
དཔུང་རྒྱུ་དག་དང་། རོ་ཤལ་

དག་དང་། བེམ་ཏོ་དག་དང་། ལུ་ཏིག་གི་ཚུན་པོ་དག་བཞག་པ་དེ་ལས་ཟས་ལ་ཆགས་པའི་བྱས་རྒྱུ་གང་ཡང་རུང་བ་
ཁྱེད་བ་ལ་དགོས་ཤིང་གིས་དེ་ལ་སྦྱོར་བས་ཁྲི་ལས་ལྡང་བར་བྱེད། ཤམ་ཐབས་གྲོན་པར་བྱེད། འགྲོ་བར་བྱེད། བྱ་འཛིན་

པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་རྒྱུན་ལ་

ཞོམ་པར་མི་བྱེད། ཉུག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ཞོམ་པར་བྱེད། ཉུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་
གནས་ནས་གནས་སུ་སློང་པར་མི་བྱེད་ལ། དེ་འདི་སྟམ་དུ་བྱ་ལས་བརྟུ་བར་བྱའི་མི་ལས་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་ན་ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །གནས་

ནས་གནས་སུ་སློང་པར་བྱེད་ན་བརྟུས་པར་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སློམ་
པོར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྟམ་དུ་མི་ལས་བརྟུ་བར་བྱའི་བྱ་ལ་རྒྱུན་གཤམ་
ཡོད་སྟམ་དུ་སེམས་ན་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་

ནས་གནས་སུ་སློང་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གནས་ནས་གནས་སུ་སློང་པར་བྱེད་ན་བརྟུས་
པར་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་པམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སློམ་
པོར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་

{ @64B } མི་རྒྱལ་གྱི་བྱིམ་དག་གཤམ། རྒྱུ་འགན་དག་ཏུ་ཕྱིད་མེའི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེ་ཚོ་འམ། རི་སྐྱེགས་སམ། ལུ་
བྱུག་གཤམ། འཤར་འཤར་ཏེ་འཤར་མ། མ་བྱ་དག་བཞག་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱུན་སྒྲ་ཚོགས་འདི་ལྟ་སྟེ། མགུལ་གཏུབ་དག་དང་། གཏུ་
བུ་རྒྱུན་ཅན་དག་དང་། དཔུང་

རྒྱུན་དག་དང་། རྟོ་འལ་དག་དང་། སེ་མོ་དོ་དག་དང་། ལུ་ཏྱིག་གི་རྒྱུན་པོ་དག་གིས་བརྒྱན་པ་ལ་དགོ་སྒྲོང་གིས་དེ་ལ་སྒྱུར་
བས་ཁྲི་ལས་ལྡང་བར་བྱེད། འཤར་ཐབས་གྲོན་པར་བྱེད། འགྲོ་བར་བྱེད། བྱ་འཛིན་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་རྒྱུན་ལ་ཞོམ་
པར་མི་བྱེད། ཉུག་པར་

མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ཞོམ་པར་བྱེད། ཉུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་ནས་གནས་སུ་སློང་པར་
མི་བྱེད་ལ། དེ་འདི་སྟམ་དུ་བྱ་ལས་བརྟུ་བར་བྱའི་མི་ལས་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །གནས་

ནས་གནས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་

ན་བརྒྱས་པར་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲེལ་པོར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་
ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདི་སྟེང་དུ་མི་ལས་བརྒྱ་བར་བྱ་འི་བྱ་ལ་བྱ་ན་གལ་ཡོད་སྟེང་དུ་སེམས་ན། ཇི་སྟེང་
དུ་གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲིབ་

པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྟེང་དུ་ཉེས་པ་སྒྲེལ་པོར་འགྱུར་རོ། །གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ན་བརྒྱས་པར་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ།
རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཐམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲེལ་པོར་འགྱུར་རོ། །གཏེར་
གཉིས་པོ་བདག་པོ་དང་བཅས་

པ་དང་། བདག་པོ་མེད་པ་ལས་དགེ་སྟོང་གིས་བདག་པོ་དང་བཅས་པའི་གཏེར་གྱི་ཕྱིར་ཁྲི་ལས་ལྡང་བར་བྱེད། ཤམ་
ཐབས་གྱོན་པར་བྱེད། དགྱིལ་འཁོར་ཉུག་པར་བྱེད། ཕྱོགས་བཞིར་སེང་ལྡང་གི་ཕྱར་པ་འཇུགས་པར་བྱེད། ཚོན་སྐྱོད་སྒྲ་
ལྡས་བསྐྱོར་ཏེ་མེ་སྒར་བར་བྱེད།

ཡམ་སྟེག་ཞིང་འཇུད་པར་བྱེད། གསང་སྟགས་ཇོད་པར་བྱེད་ཅིང་། བདག་ལ་བདག་པོ་དང་བཅས་པའི་གཏེར་འོང་བར་
གྱུར་ལ། བདག་པོ་མེད་པ་འོང་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟེང་པ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལ་བདག་པོ་དང་བཅས་པའི་གཏེར་འོང་བར་
གྱུར་ཅིང་བདག་པོ་མེད་པ་

{@65A} ༥། འོང་བར་མི་འགྱུར་ན། ཇི་སྟེང་དུ་མིག་སྒར་སྒྲང་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྟེང་དུ་ཉེས་པ་སྒྲེལ་པོར་འགྱུར་རོ།
།གལ་ཏེ་མིག་སྒར་སྒྲང་བར་གྱུར་ན་བརྒྱས་པར་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཐམ་པར་འ
གྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་

ཉེས་པ་སྒྲེལ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྟོང་གིས་བདག་པོ་དང་བཅས་པའི་གཏེར་གྱི་ཕྱིར་སྐྱོར་བ་བྱས་ནས། དེ་འདི་སྟེང་དུ་
བདག་ལ་བདག་པོ་མེད་པའི་གཏེར་འོང་བར་གྱུར་ལ། བདག་པོ་དང་བཅས་པ་འོང་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟེང་པ་ལས། གལ་

ཏེ་དེ་ལ་བདག་པོ་མེད་པའི་གཏེར་

འོང་བར་གྱུར་ཅིང་བདག་པོ་དང་བཅས་པ་འོང་བར་མི་འགྱུར་ན། ཇི་སྲིད་དུ་མིག་སྒྲར་སྒྲུང་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མིག་སྒྲར་སྒྲུང་བར་གྱུར་ན་བརྟུས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་
ཚང་ན་ཉེས་པ་སློམ་པར་འགྱུར་ལ།

དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་བདག་པོ་མེད་པའི་གཏེར་གྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་ལས་ལྷང་བར་བྱེད།
ཤམ་ཐབས་གྱོན་པར་བྱེད། དགྱིལ་འཁོར་ཉུག་པར་བྱེད། ཕྱོགས་བཞིར་མེད་ལྡེང་གི་ཕུར་པ་འཇུགས་པར་བྱེད། ཚོན་
སྒྲིབ་སྒྲུབ་པར་བསྐྱོར་ཏེ་མེ་

སྒྲར་བར་བྱེད། ཡམ་སྟེག་ཤིང་འཇུད་པར་བྱེད། གསང་སྟགས་རྫོང་པར་བྱེད་ཅིང་བདག་ལ་བདག་པོ་མེད་པའི་གཏེར་འོང་
བར་གྱུར་ལ། བདག་པོ་དང་བཅས་པ་འོང་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལ་བདག་པོ་མེད་པའི་གཏེར་འོང་
བར་གྱུར་ཅིང་བདག་པོ་དང་

བཅས་པ་འོང་བར་མི་འགྱུར་ན། ཇི་སྲིད་དུ་མིག་སྒྲར་སྒྲུང་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་
མིག་སྒྲར་སྒྲུང་བར་གྱུར་ན་བརྟུས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འ
གྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་བྱས་སུ་

འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་བདག་པོ་མེད་པའི་གཏེར་གྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་བ་བྱས་ནས་དེ་འདི་སྟམ་དུ། བདག་ལ་བདག་པོ་དང་
བཅས་པའི་གཏེར་འོང་བར་གྱུར་ལ། བདག་པོ་མེད་པ་འོང་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལ་བདག་པོ་དང་
བཅས་པའི་གཏེར་འོང་བར་གྱུར་

{ @65B } ཅིང་བདག་པོ་མེད་པར་འོང་བར་མི་འགྱུར་ན། ཇི་སྲིད་དུ་མིག་སྒྲར་སྒྲུང་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་
སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མིག་སྒྲར་སྒྲུང་བར་གྱུར་ན་བརྟུས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་

པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་

ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །སྒྲོམ་ལ། ས་ཡི་གཙལ་དང་དོ་དང་ནི། སྤང་ལེབ་དང་ནི་རྩིག་མང་དང་། རྩིག་པ་སྤེད་དང་
གཡོགས་མ་དང་། རིམ་པ་ཚོས་གོས་གདང་ཁུང་དང་། ཚོས་གོས་གདང་དང་ཟུང་དང་། ལུགས་སྒྱུད་ཁྱི་དང་ཁྱི་ཕུ་དང་
ནི། ལྷན་ཁྱི་དང་ནི་

སྒོ་སྒྱེས་དང་། འཁོར་ལྗོན་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་ཡིན། འདི་ལྟར་མི་རྣམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ལྱི་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མགུལ་གདུབ་དག་
དང་། གདུ་བུ་རྒྱུན་ཅན་དག་དང་། དཔུང་རྒྱུན་དག་དང་། རྟོ་ཤལ་དག་དང་། སེ་མོ་དོ་དག་དང་། ལུ་ཏྲིག་གི་རྒྱུན་པོ་དག་
ལས་གཙལ་བཏིང་བའི་སྤྲོད་ན་

འདུག་པ་ལ། དགེ་སློང་གིས་དེ་ལ་སྦྱོར་བས་ཁྱི་ལས་ལྡང་བར་བྱེད། ཤམ་ཐབས་གྱུན་པར་བྱེད། འགྲོ་བར་བྱེད་ཅིང་ཇི་
སྲིད་དུ་ནོམ་པར་མི་བྱེད། ཉུག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ཞོམ་པར་བྱེད། ཉུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་
སྲིད་དུ་གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲིད་

པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། གནས་ནས་གནས་སུ་སྒྲིད་པར་བྱེད་ན་བརྟུས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ།
རིན་ཐང་བརྟེན་པར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། གཤམ་ཏེ་
གཙལ་དེ་རྩ་ཁ་དོག་གཅིག་པ་

དག་གིས་བཀྲམ་པ་ཡིན་ན་སྤྱོགས་གཅིག་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། གཤམ་ཏེ་རྩ་ཁ་དོག་སྤྱོད་དག་གིས་བཀྲམ་པ་ཡིན་ན་
སྤྱོགས་ཐ་དད་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། འདི་ལྟར་མི་རྣམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ལྱི་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མགུལ་གདུབ་དག་དང་། གདུ་བུ་
རྒྱུན་ཅན་དག་དང་། དཔུང་

རྒྱུན་དག་དང་། རྟོ་ཤལ་དག་དང་། སེ་མོ་དོ་དག་དང་། ལུ་ཏྲིག་གི་རྒྱུན་པོ་དག་དོའི་སྤྲོད་ན་འདུག་པ་ལ་དགེ་སློང་གིས་དེ་
ལ་སྦྱོར་བས་ཁྱི་ལས་ལྡང་བར་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ་ནས། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྤྱོད་

མ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྟོ་དེ་

{ @66A } ཨྱ། །འཇམ་ཁིང་མུ་གཅིག་པ་ཡིན་ན་སྟོགས་གཅིག་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གྲོང་གྲུགས་སམ། གས་
པ་འམ། མཚམས་ཅན་ནམ། ཡི་གེ་བྲིས་པ་འམ། ཚོན་སྒྲ་ཚོགས་བཀྲ་བ་ཡིན་ན་སྟོགས་ཐ་དད་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །རྟོ་ལ་
ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་

སྤང་ལེབ་དང་། ཕྱི་གཟང་དང་། ཕྱི་གཟ་དང་། སྤང་དང་། གཡོགས་མ་དང་། རིམ་པ་དང་། ཚོས་གོས་ཀྱི་གདང་ཁུང་དང་།
ཚོས་གོས་ཀྱི་གདང་དང་། ཟུང་དང་། ལྷགས་སྦྱེད་དང་། ཁྲི་དང་། ཁྲི་ཁུ་དང་། ཡན་ཁྲི་ཁུ་དང་། སྒོ་སྦྱིས་དང་། འིང་ལྡོན་པ་
གསུམ་པོ་མེ་ཏོག་

གི་འིང་ལྡོན་པ་དང་། འབྲས་བུའི་འིང་ལྡོན་པ་དང་། བདུག་པའི་འིང་ལྡོན་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། དག་སྒྲོང་གིས་མེ་ཏོག་
གི་འིང་ལྡོན་པ་ལྟར་སྟེ་རྟོ་ན་མེ་ཏོག་གི་འིང་ལྡོན་པའི་རིན་ཐང་བཙུ་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ།
དངོས་པོ་མཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་

འགྱུར་རོ། །མེ་ཏོག་གི་འིང་ལྡོན་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་འིང་ལྡོན་པ་དང་། བདུག་པའི་འིང་ལྡོན་པ་ལ་ཡང་དེ་
བཞིན་ནོ། །སྒྲོམ་ལ། བཞོན་དང་སྤང་གི་ཁང་པ་དང་། །སྤང་ཆེན་བཞོན་དང་རྟོ་བཞོན་དང་། །འིང་རྟོ་བཞོན་དང་རྟོ་འ
གྲོ་དང་། །ཟུང་

སྟོགས་བཞོན་དང་འིང་རྟོ་དང་། །སྟོགས་ལ་བྲིས་པའི་བཞོན་པ་ཡིན། །འདི་ལྟར་མི་རྒྱམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ལྱི་བ་འདི་ལྟ་སྟེ།
མགུ་ལ་གདུབ་དག་དང་། གདུ་བུ་རྒྱན་ཅན་དག་དང་། དབུང་རྒྱན་དག་དང་། རོ་གལ་དག་དང་། བེམ་དོ་དག་དང་། མུ་
ཏིག་གི་ཆུ་པོ་དག་བཞོན་པའི་

སྤང་ན་འདུག་པ་ལ་དག་སྒྲོང་གིས་དེ་ལ་སྦྱོར་བས་ཁྲི་ལས་ལྡང་བར་བྱེད། །གམ་ཐབས་གྲོན་པར་བྱེད། འགྲོ་བར་བྱེད།
བཞོན་པ་ལ་ཞོན་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་ཞོན་པར་མི་བྱེད། རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞོན་

པར་བྱེད། ཉུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་

གནས་ནས་གནས་སུ་སྡོད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སྦྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གནས་ནས་གནས་སུ་སྡོད་པར་བྱེད་ན་
བརྟུས་པར་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཙྏི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་
སྦྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་

{ @66B } བཞོན་བདེ་གོས་ཁ་དོག་གཅིག་པ་དག་གིས་བཤམས་པ་ཡིན་ན་སྟོགས་གཅིག་པར་བཟོད་པར་བྱ་ཏོ། །གལ་
ཏེ་གོས་ཁ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་དག་གིས་བཤམས་པ་ཡིན་ན་སྟོགས་ཐ་དད་པར་བཟོད་པར་བྱ་ཏོ། །བཞོན་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་སྤང་གི་ཁང་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་

ལྟར་མི་རྣམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ལྟེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མགུལ་གཏུབ་དག་དང་། གཏུ་བུ་རྒྱན་ཅན་དག་དང་། དཔུང་རྒྱན་དག་དང་། རོ་
ཤལ་དག་དང་། སེམས་དོད་དག་དང་། ལུ་ཏྲིག་གི་ཚུན་པོ་དག་གྲུང་པོ་ཆེ་འི་བཞོན་པ་འི་སྤྲོད་ན་འདུག་པ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གིས་དེ་
ལ་སྦྱོར་བས་ཁྲི་ལས་ལྷང་བར་

བྱེད། ཤམ་ཐབས་གྲོན་པར་བྱེད། འགྲོ་བར་བྱེད། གྲུང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་ཞོམ་པར་མི་བྱེད། ཉུག་པར་
མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞོམ་པར་བྱེད། ཉུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་ནས་གནས་སུ་སྡོད་པར་
མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སྦྱོམ་པོར་

འགྱུར་རོ། །གནས་ནས་གནས་སུ་སྡོད་པར་བྱེད་ན་བརྟུས་པར་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། རིང་ཐང་བཙྏི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་
ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྦྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གྲུང་པོ་ཆེ་དེ་ཚོ་བ་དང་། བགས་པ་དང་།
ཤ་དང་ཁྲག་རྒྱ་སྤྲེལ་ཡིན་ན་

སྟོགས་གཅིག་པར་བཟོད་པར་བྱ་ཏོ། །གལ་ཏེ་རིད་པ་དང་། ཉམ་ཆུང་བ་དང་། རྟེན་པ་དང་། སྐྱམ་པ་དང་། ལུས་མ་ཐོབ་པ་
ཡིན་ན་དེ་ལ་སོས་བར་དུ་ཚོད་པ་འཇམ། སྐྱས་བར་དུ་ཚོད་པ་འཇམ། རྒྱ་བས་བར་དུ་ཚོད་པ་འཇམ། རྩི་བ་མས་བར་དུ་ཚོད་པ་འཇམ།

ཤིང་པས་བར་དུ་

ཚོད་པ་ལམ། མཇུག་དོས་བར་དུ་ཚོད་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཕྱོགས་ཐ་དད་པར་བཟོད་པར་བྱའོ། །སྒྲུང་པོ་ཆེ་འི་རྒྱུ་
དེར་ཁང་པ་བརྟེགས་པ་བཅས་ཤིང་ཁང་པ་བརྟེགས་པ་དེར་རྒྱུ་སྒྲོ་ཚོགས་འདི་ལྟ་སྟེ། མགུལ་གཏུབ་དག་དང་། གཏུ་བུ་
རྒྱུ་ཅན་དག་དང་། དཔུང་རྒྱུ་

དག་དང་། རོ་ཤལ་དག་དང་། སེམ་དོད་དག་དང་། ལུ་ཏྲིག་གི་རྒྱུ་ཐོ་དག་བཞག་པ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གིས་དེ་ལ་སྦྱོར་བས་ཁྱི་
ལས་ལྡང་བར་བྱེད། ཤམ་ཐབས་གྱོན་པར་བྱེད། འགྲོ་བར་བྱེད། སྒྲུང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་པར་བྱེད། ཁང་པ་བརྟེགས་པར་འ
ཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཇི་སྲིད་

{@67A} ལྟ་ཞེས་པར་མི་བྱེད། ལྷག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་
བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་ནས་གནས་སུ་སྲིད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གནས་ནས་གནས་སུ་
སྲིད་པར་བྱེད་ན་བརྟུས་པར་བཟོད་

བར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བརྟེ་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མཚང་ན་ཉེ་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ།
ཁག་ཏེ་ཁང་པ་བརྟེགས་པ་དེ་གོས་ཁ་དོག་གཅིག་པ་དག་གིས་བཤམས་པ་ཡིན་ན་ཕྱོགས་གཅིག་པར་བཟོད་པར་བྱའོ།
ཁག་ཏེ་གོས་ཁ་དོག་སྒྲ་

ཚོགས་དག་གིས་བཤམས་པ་ཡིན་ན་ཕྱོགས་ཐ་དད་པར་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཁང་པ་བརྟེགས་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཁང་པ་
བརྟེགས་པ་བྱེད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གྱོ། །སྒྲུང་པོ་ཆེ་འི་བཞོན་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟེན་བཞོན་པ་དང་། ཤིང་རྟེན་བཞོན་པ་
དང་། རྒྱུང་གིས་འགྲོ་

བ་དང་། ཟུང་ཁྱོགས་ཀྱི་བཞོན་པ་དང་། ཤིང་རྟེན་དང་། ཁྱོགས་ཀྱི་ལ་དང་། བྱིས་པའི་བཞོན་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གྱོ། །སྒྲོམ་ལ།
གྲུ་བསྐྱོད་རྒྱུ་ཕྱོགས་བསྐྱོག་ཕྱོགས་དང་། རྒྱུ་རོལ་ཕ་རོལ་སྐྱམས་དང་། རྒྱུ་བུ་སྲིད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁབ་དེ་བཞིན་

པར་ཆུད་གཞོན་

པའོ། །དགེ་སློང་གིས་རྒྱ་མཉམས་ཀྱིས་གྲུ་ཕུར་པ་ལ་བཏགས་པ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཁ་ལ་ཏེ་ཆུ་འི་
རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་ཁྲིད་པར་བྱེད་ན་ཇི་སྲིད་དུ་མིག་སྒར་སྒང་བར་འགྱུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མིག་སྒར་
མི་སྒང་བར་གྱུར་ན་བརྟུས་པར་བཞེད་

པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཅི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེ་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །
ཁ་ལ་ཏེ་ཆུ་འི་རྒྱུན་ལས་བསྐྱོག་ཕྱོགས་སུ་ཁྲིད་པར་བྱེད་ན་ཇི་སྲིད་དུ་གྲུ་ཆུ་གས་ལས་འདས་པར་མ་གྱུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་
པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གྲུ་

ཆུ་གས་ལས་འདས་ན་བརྟུས་པར་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཅི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ།
དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ལ་ཏེ་ཆུ་འི་ནས་ཕ་རོལ་དུ་ཁྲིད་པར་བྱེད་དམ། ཕ་རོལ་ནས་ཆུ་འི་ལ་
དུ་འབྲེན་པར་བྱ་ན་ཇི་སྲིད་དུ་

{@67B} མིག་སྒར་སྒང་བར་འགྱུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མིག་སྒར་མི་སྒང་བར་གྱུར་ན་བརྟུས་
པར་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཅི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་
པོར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ལ་ཏེ་སྐྱམས་ལ་ཕུང་སྟེ་རྟུ་བར་

བྱེད་ན་ཇི་སྲིད་དུ་མིག་སྒར་སྒང་བར་འགྱུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མིག་སྒར་མི་སྒང་བར་གྱུར་ན་
བརྟུས་པར་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཅི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་
སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ལ་ཏེ་ཕྱིས་

བཞུར་རོ་སྐྱམས་པས་རྒྱ་བུ་སྟེད་པར་བྱེད་ན་བརྟུས་པར་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཅི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་
པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ལ་ཏེ་བདེ་བ་མེད་པར་བྱ་བའི་བསམ་པས་དེ་ཡིར་ཡང་

མ་གྲུང་ལ། བདག་གིར་ཡང་

མ་གྲུང་ཅིག་སྟེ་མ་པས་རྒྱུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དམ། སྤྱོད་པར་བྱེད་དམ། གཅོག་པར་བྱེད་དམ། འཆག་པར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་
སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །སྤྱོམ་ལ། སྟོན་ཀ་འབྱུང་དང་གྲུ་གསུམ་དང་། འང་པ་དང་ནི་ལྷ་ཏུ་པ་ལ། ཁྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་
སྤྱོམ། །

ཐོན་དང་ནི་ཉ་སྤྱོད་རོ། འདི་ལྟར་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ཀ་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱོད་ལས་ཀྱི་མཐའ་
དང་། བྱ་རམ་ཞིང་གི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ལན་ཚུའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཉེ་བར་གཞས་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་དག་
ལ་ལན་འགའ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་མཐའ་

ཅིང་། ལན་འགའ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་དཀོན་པར་གྱུར་པ་ན། དག་སྤྱོད་གིས་ཁྱེད་ཀྱི་དཀོན་པའི་ཆོ་བདག་གི་འབྱོར་པར་གྱུར་
ལ། གཞན་ཀྱི་རྒྱུད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་མ་པས་བདག་གི་སྤྱོད་ལྟར་རྒྱུ་ལ་ཡུར་བ་གཏོང་བར་བྱེད་ཅིང་གཞན་ཀྱི་ལ་གཅོད་
པར་བྱེད་ན། གཞན་ཉེ་དེའི་འབྱོར་པར་གྱུར་

ཅིང་གཞན་ཀྱི་རྒྱུད་པར་གྱུར་ན། དེའི་འབྱོར་པའི་རིན་ཐང་བཅི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཆོང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་
པོ་མ་ཆོང་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། ཁྱེད་ཀྱི་མཐའ་པའི་ཆོ་བདག་གི་འབྱོར་པར་གྱུར་ལ། གཞན་ཀྱི་རྒྱུད་པར་གྱུར་
ཅིག་སྟེ་མ་པས་བདག་གི་ལ་གཅོད་

{@68A} ༥༩ །པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཀྱི་ཀྱི་ལ་གཏོང་བར་བྱེད་ན། གཞན་ཉེ་དེའི་འབྱོར་པར་གྱུར་ཅིང་གཞན་ཀྱི་རྒྱུད་
པར་གྱུར་ན་དེའི་འབྱོར་པའི་རིན་ཐང་བཅི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཆོང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཆོང་ན་ཉེས་པ་
སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཉེ་བའི་བཅའ་པར་

བྱ་བའི་བསམ་པས་དེ་ཡིར་ཡང་མ་གྲུང་ལ། བདག་གིར་ཡང་མ་གྲུང་ཅིག་སྟེ་མ་པས་བདག་གི་ལ་ཡང་གཏོང་བར་བྱེད་
ཅིང་གཞན་ཀྱི་ལ་ཡང་གཏོང་བར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་པ་

ཞིང་གི་ལས་གྱི་མཐའ་དང་། ལན་

ཚའི་ལས་གྱི་མཐའ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་གསུམ་སྟེ། བུམ་པའི་གྲུ་དང་། རྩ་མའི་གྲུ་དང་། ར་རྒྱལ་གྱི་འོ། རྩོད་ནི་
བཞི་སྟེ། རྩོད་ལྱི་ཞིང་རིན་ལྱི་བ་ཡང་ཡོད། རྩོད་ཡང་ཞིང་རིན་ལྱི་བ་ཡང་ཡོད། རྩོད་ལྱི་ཞིང་རིན་ཡང་བ་ཡང་ཡོད། རྩོད་
ཡང་ཞིང་རིན་ཡང་

བ་ཡང་ཡོད་དོ། རྩོད་ལྱི་ཞིང་རིན་ལྱི་བ་གང་ཞེས། འདི་ལྟ་སྟེ། རྩོད་དག་དང་། ལུ་ཏིག་དང་། བྱི་རྩུ་དང་། མན་ཤེལ་
དཀར་པོ་དང་། བྱི་རྩུ་དང་། དཔུལ་དང་། ས་ལེ་སྤྲུམ་དང་། རྩོད་སྤྱིང་པོ་དང་། སྤྲུག་དང་། དམར་པོ་དང་། གཤམ་སུ་འགྲིལ་
བ་སྟེ། དེ་ནི་རྩོད་ལྱི་ཞིང་

རིན་ལྱི་བ་ཡིན་ནོ། རྩོད་ཡང་ཞིང་རིན་ལྱི་བ་གང་ཞེས། འདི་ལྟ་སྟེ། དར་དག་དང་། སྤྱིན་བལ་དང་། ལྷུང་ལྷུམ་དང་། སྤྲུག་
སྟེལ་ཏེ། དེ་ནི་རྩོད་ཡང་ཞིང་རིན་ལྱི་བ་ཡིན་ནོ། རྩོད་ལྱི་ཞིང་རིན་ཡང་བ་གང་ཞེས། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷུག་ས་དང་། རྩོད་དང་། ཁྲོ་
ཚུ་སྟེ། དེ་ནི་རྩོད་ལྱི་

ཞིང་རིན་ཡང་བ་ཡིན་ནོ། རྩོད་ཡང་ཞིང་རིན་ཡང་བ་གང་ཞེས། འདི་ལྟ་སྟེ། བལ་དང་། ཤེན་དང་། རས་བལ་དང་། ན་མེ་
རུ་སྟེ། དེ་ནི་རྩོད་ཡང་ཞིང་རིན་ཡང་བ་ཡིན་ནོ། རྩོད་ལྱི་ཞིང་རིན་ལྱི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་རྩོད་ཡང་ཞིང་རིན་ཡང་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་གྲུ་

གཅིག་ཏུ་བཅུག་པར་གྲུར་པ་ལས་དེ་དག་གི་གྲུ་དེ་རྒྱད་པར་གྲུར་ཅིང་འབྱོར་པར་མ་གྲུར་ཏེ་རྩོད་འབྱོར་བ་ན། ཤེས་ལྡན་
དག་བྱིང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཡིན་ལ། འབྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཅི་བདེ་ཁོ་ནར་འབྱོན་ལ་རག་གོ་ཞེས་ཐོབ་
རྒྱལ་དུ་སྒྲིག་ས་པར་བྱེད་པ་ན། དག་སྟོང་

{@68B} གིས་རྩོད་བྱིང་བའི་ཕྱིར་ཁྲི་ལས་ལྡང་བར་བྱེད། ཤེས་ཐབས་གྱུན་པར་བྱེད། འགྲོ་བར་བྱེད། གོས་འཆིང་བར་
བྱེད། རྒྱར་འཇུག་པར་བྱེད། གཏིང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད། འབྱུང་བར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྤྱིད་དུ་ཞེས་པར་མི་བྱེད། ཉུག་པར་མི་

བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །

ཁོམ་པར་བྱེད། ཉུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་ནས་གནས་སུ་སྲིད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་
རོ། །གནས་ནས་གནས་སུ་སྲིད་པར་བྱེད་ན་བརྟུས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་
པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་

ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱིས་བཀྱར་རོ་སྟམ་པས་རྫོབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་ན་བརྟུས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་
སྟེ། རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་
ཏེ་བདེ་བ་མེད་པར་བྱ་བའི་

བསམ་པས་དེ་ཡིར་ཡང་མ་གྱུར་ལ་བདག་གིར་ཡང་མ་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པས་རྫོབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འ
གྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཟོང་ཡང་ཞིང་རིན་ལྗེ་བཀའ་ཡིན་པ་དེ་དང་། ཟོང་ལྗེ་ཞིང་རིན་ཡང་བཀའ་ཡིན་པ་དེ་གྲུ་གཅིག་ཏུ་བཅུག་
པར་གྱུར་པ་ལས་དེ་དག་གི་གྲུ་དེ་

རྒྱུད་པར་གྱུར་ཅིང་འབྱོར་པར་མ་གྱུར་ཏེ་ཟོང་བྱིང་བ་ན། ཤེས་ལྡན་དག་འབྱོབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཡིན་ལ།
བྱིང་བཀའ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཅི་བདེ་ཁོ་ནར་འབྱེན་ལ་རག་གོ་ཞེས་ཐོབ་རྒྱལ་དུ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པ་ན་དགེ་སྤྲོད་གིས་ཟོང་འབྱོ
བའི་སྤྱིར་ཁྲི་ལས་ལྷང་བར་བྱེད། ཤེས་ཐབས་

གྲོན་པར་པར་བྱེད། འགོ་བར་བྱེད། གོས་འཆིང་བར་བྱེད། རྩུ་འཇུག་པར་བྱེད། གཏིང་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད། འབྱུང་བར་
བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་ཁོམ་པར་མི་བྱེད། ཉུག་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཁོམ་པར་བྱེད། ཉུག་པར་
བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་ནས་

གནས་སུ་སྲིད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གནས་ནས་གནས་སུ་སྲིད་པར་བྱེད་ན་བརྟུས་པར་
བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འ

གྲུང་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱིས་བཀྲུང་།

{ @69A } ཨ། རྩོམ་པས་རྩལ་ཏུ་འཛུགས་པར་བྱེད་ན་བརྟུས་པར་བརྩོན་པར་བྱ་སྟེ། རིག་ཐང་བརྩི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་
པོ་ཚང་ན་པམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བདེ་བ་མེད་པར་བྱ་བའི་བསམ་
པས་དེ་ཡིར་ཡང་མ་གྱུར་ལ།

བདག་གིར་ཡང་མ་གྲུར་ཅིག་སྟེ་མ་པས་རྒྱབ་ཏུ་བཞུགས་པ་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་མི་རྣམས་ཀྱི་
 བྱིས་དག་གམ། རྒྱ་ཁྱིམ་ནས་དག་ཏུ་རྒྱུ་ཆོག་མ་དག་བྱས་ཤིང་རྒྱ་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་མོད་ཀྱིས་ན་ཆོག་མ་འདི་ལྟ་
 རྟེ། བར་པ་དག་དང་། གྲུ་རྒྱ་བ་ཀ་དག་དང་།

རྩེ་བའི་དག་བཞག་པར་གྱུར་ལ། དེ་དག་གྱུར་རྒྱུ་མཆོག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཁུལ་གསུམ་དག་དང་། གསུལ་རྒྱུ་ཙམ་
དག་དང་། དཔུང་རྒྱུ་དག་དང་། རོ་གཡ་དག་དང་། སེ་མོ་དོ་དག་དང་། ལྷ་ཏིག་གི་རྒྱུ་པོ་དག་གིས་བརྒྱུ་པ་ལ། དག་
སྟོང་གིས་དེ་ལ་སྟོང་བས་ཁྲི་ལས་ལྟར་

བར་བྱེད། ཤམ་ཐབས་ཐོན་པར་བྱེད། འཕྲོ་བར་བྱེད། བོས་འཆིར་བར་བྱེད། ཟུར་འཇུག་པར་བྱེད། གཏིར་དུ་འཇུག་པར་བྱེད། བྱ་འཛིན་པར་བྱེད་ཅིང་ཁྲིད་དུ་ཟུན་པ་ནོམ་པར་མི་བྱེད། ཉུག་པར་མི་བྱེད་དེ་ཁྲིད་དུ་ཉེས་སུ་འཇུག་ཅོ། ཁོམ་པར་བྱེད། ཉུག་པར་བྱེད་

ཅིང་ཇི་མིན་དུ་གནས་ནས་གནས་སུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་མིན་དུ་ཉེས་པ་སློང་པོར་འགྱུར་རོ། །ལལ་ཏེ་དེ་འདི་སྟོན་དུ་བྱ་
ལས་བརྒྱ་པར་བྱུང་མི་ལས་མ་ཡིན་པོ་སྟོན་དུ་སེམས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །གནས་ནས་གནས་སུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་
བརྒྱས་པར་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་

ཐང་བཙི་པར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚོང་ན་ཉེས་པ་སྒྲེམ་པོར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚོང་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་པ་
དེ་སྒྲེམ་དུ་མི་ལས་བསྐྱུ་པར་བྱ་བྱི་བྱ་ལ་རྒྱུན་གཤམ་ཡོད་སྒྲེམ་དུ་སེམས་ན། དེ་རིམ་དུ་གནས་ནས་གནས་སུ་སླེད་པར་མི་

བྱེད་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་

རོ། །གནས་ནས་གནས་སུ་སྤྲིད་པར་བྱེད་ན་བརྟུས་པར་བརྩོན་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་
པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །རྩིང་བྱ་དེ་དག་ཏུ་སྤོང་བ་རྒྱ་ཆུ་ནས་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚོ་གསལ་འདི་
ལྟ་སྟེ། ཨུཏ་པ་ལ་དང་། ཀྲ།

{@69B} མུ་ད་དང་། པད་མ་དཀར་པོ་དང་། སྤི་མཚོག་དང་། སྤི་དད་འཇམ་དང་། རྟུ་མཚོགས་ཐམས་ཅད་པ་དང་། རྟུ་
ཐམས་ཅད་པ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱབས་པ་དག་བསྐྱེད་པ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གིས་དེ་ལ་སྦྱོར་བས་ཁྲི་ལས་ལྡང་བར་བྱེད།
ཤམ་ཐབས་གྲོན་པར་བྱེད། འགྲོ་

བར་བྱེད། གོས་འཚིང་བར་བྱེད། རྩུར་འཇུག་པར་བྱེད། གཏིང་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྤྲིད་དུ་ཞོམ་པར་མི་བྱེད། ཉུག་
པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞོམ་པར་བྱེད། ཉུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྤྲིད་དུ་འཐོག་པར་པར་མི་བྱེད།
ཁུར་འབྲེག་པར་མི་བྱེད།

གནས་ནས་གནས་སུ་སྤྲིད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གནས་ནས་གནས་སུ་སྤྲིད་པར་བྱེད་ན་
བརྟུས་པར་བརྩོན་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་
སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །རྩིང་བྱ་དེ་དག་གི་

འགྲམ་གཉིས་སུ་སྤོང་བ་རྒྱ་སྐྱམ་ལས་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚོ་གསལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཨ་ཏི་མུག་ཏ་ཀ་དང་། ཅམ་པ་ཀ་དང་། སྐྱེ་སྐྱར་དང་།
བར་ཞི་ཀ་དང་། མ་ལི་ཀ་དང་། ན་བ་མ་ལི་ཀ་དང་། ཡིད་དག་འདང་། ཡུ་ཏི་ཀ་དང་། རྩུ་ལྷ་སྐྱ་རི་དང་། རྟུ་མཚོགས་ཐམས་
ཅད་པ་དང་། རྟུ་ཐམས་ཅད་

པ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱབས་པ་དག་བསྐྱེད་པ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གིས་དེ་ལ་སྦྱོར་བས་ཁྲི་ལས་ལྡང་བར་བྱེད། ཤམ་ཐབས་
གྲོན་པར་བྱེད། འགྲོ་བར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྤྲིད་དུ་ཞོམ་པར་མི་བྱེད། ཉུ་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞོམ་

པར་བྱེད། ཉུག་པར་བྱེད། མེ་

ཏྲོག་གི་ཞིང་ལ་འཛོག་པར་བྱེད། མེ་ཏྲོག་འཛོག་པར་བྱེད། ཐུ་བ་འགོངས་པར་བྱེད་ཅིང་། ཇི་སྲིད་དུ་གནས་ནས་གནས་སུ་
སློང་པར་མི་བྱེད་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མེ་ཏྲོག་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་ཐུ་བ་བཀང་སྟེ་གནས་ནས་གནས་
སུ་སློང་པར་བྱེད་ན་བརྟུས་པར་བཟོད་

པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་
རོ། །འདི་ལྟར་རི་དགས་ཀྱི་རྩོན་པ་འཕར་རི་དགས་ཀྱི་རྩོན་པ་འོས་མཁུམ་པས་དགོན་པ་ན་གཤགས་མཆོག་ཏུ་འདི་ལྟ་སྟེ།
རི་དགས་མང་པོ་དུ་ནས་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།

{@70A} ༣༩ །ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་མ་ཡིན་པས་སྒྲུག་བསྐལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩོན་ད་བཙུགས་པ་ལ་
དགོས་པོ་གིས་རྟུ་སེམས་ཀྱིས་རྩོན་ད་རྟུ་བར་བྱེད་ན་རྩོན་ད་ཀྱི་རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་
ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སློམ་

པོར་འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཏེ་ཕན་པ་མེད་པར་བྱ་བའི་བསམ་པས་དེ་ཡིར་ཡང་མ་གྱུར་ལ། བདག་གིར་ཡང་མ་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་
པས་སྟེག་པར་བྱེད་དམ། གཅོག་པར་བྱེད་དམ། འཆོག་པར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཏེ་སྟོང་རྩི་བསམ་
པས་འདིས་སེམས་ཅན་

འདི་དག་སྟོག་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་མི་རུང་རོ། །གཞི་འདིས་སེམས་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་སྟེ་
བར་གྱུར་ན་མི་རུང་རོ་སྟུམ་པས་སྟེག་པར་བྱེད་དམ། གཅོག་པར་བྱེད་དམ། འཆོག་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།
།དགོས་པོ་གིས་རྩོན་ད་ལ་ཐོགས་

པ་འི་རི་དགས་རྟུ་བར་བྱེད་ན། རི་དགས་ཀྱི་རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་
ཚང་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཏེ་བདེ་བ་མེད་པར་བྱ་བའི་བསམ་པས་དེ་ཡིར་ཡང་མ་གྱུར་ལ། བདག་གིར་

ཡང་མ་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་པས་གཏོང་།

བར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱིང་ཇེ་འོ་བསམ་པས་འདིས་སེམས་ཅན་འདི་དག་སློག་དང་བྲལ་བར་
གྱུར་ན་མི་རུང་རོ། །གཞི་འདིས་སེམས་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་སྤྱོད་བར་གྱུར་ན་མི་རུང་རོ་སྒྲིམ་པས་
གཏོང་བར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་

འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་ཉ་པ་འཇམ། ཉ་པའི་སློབ་མ་མཁས་པས་ཚུ་གྲུང་གི་ཁར་རམ། ཡུར་པོ་ཆེ་འོ་ཁར་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉ་མང་པོ་
དག་རྒྱུངས་དབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། ཉ་མས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། ཚུ་ལ་མ་ཡིན་པས་སྤྱག་བསྡུལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་ཉ་སྤང་
བཅུགས་པ་ལ་དགོ།

སློང་གིས་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་ཉ་སྤང་རྒྱ་བར་བྱེད་ན་ཉ་སྤང་གི་རིན་ཐང་བཅི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཆོང་ན་པམ་པར་འགྱུར་ལ།
དངོས་པོ་ཆོང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕན་པ་མེད་པར་བྱ་བའི་བསམ་པས་དེ་ཡིར་ཡང་མ་གྱུར་ལ།
བདག་གིར་ཡང་མ་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་།

{@70B} པས་སློག་པར་བྱེད་དམ། གཅོད་པར་བྱེད་དམ། འཆེག་པར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་
སྤྱིང་ཇེ་འོ་བསམ་པས་འདིས་སེམས་ཅན་འདི་དག་སློག་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན་མི་རུང་རོ། །གཞི་འདིས་སེམས་ཅན་དེ་ལ་
ཡང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་སྤྱོད་བར་གྱུར་།

ན་མི་རུང་རོ་སྒྲིམ་པས་སློག་པར་བྱེད་དམ། གཅོད་པར་བྱེད་དམ། འཆེག་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སློང་
གིས་ཉ་སྤང་ལ་ཐོགས་པའི་ཉ་རྒྱ་བར་བྱེད་ན་ཉ་འི་རིན་ཐང་བཅི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཆོང་ན་པམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་
པོ་ཆོང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་།

རོ། །གལ་ཏེ་བདེ་བ་མེད་པར་བྱ་བའི་བསམ་པས་དེ་ཡིར་ཡང་མ་གྱུར་ལ། བདག་གིར་ཡང་མ་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་པས་
གཏོང་བར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །སྤྱིང་ཇེ་འོ་བསམ་པས་འདིས་སེམས་ཅན་འདི་དག་སློག་དང་བྲལ་

བར་གྱུར་ན་མི་རུན་དོ། །གཞི་འདིས་

སེམས་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ན་མི་རུང་པོ་སྐྱེས་པས་གཏོང་བར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་
སུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲོམ་ལ། སྐམས་མེད་མི་ཡི་ཆུ་དང་ནི། །དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་དེ་ཆུ་དང་ཡང་། །རྒྱ་མཚོར་མི་ཡི་ཆུ་དག་དང་།
།དུད་འགྲོ་དེ་ཆུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །

འདི་ལྟར་ཚོང་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ཟོང་ཁྱེར་ཏེ་དགོན་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ན་དེ་ན་ཆུ་དགོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བར་གྱུར་པའ
ི་ཚོ་དེ་དག་གིས་དེར་སྒོད་སྒྲུ་ཚོགས་འདི་ལྟ་སྟེ། རྩ་མ་དག་དང་། ལྷ་བ་དག་དང་། རི་ལ་བ་དག་དང་། ར་རྒྱལ་དག་གིས་
ཆུ་དེ་ཚོགས་བྱས་ཤིང་དེ་ན་ཆུ་དེ་ཚོད་

མི་ལ་འདི་ཙམ་ཞིག་གོ། །དུད་འགྲོ་ལ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་གོ་ཞེས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ན། དགེ་སློང་གིས་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་མིའི་
སྐལ་བའི་ཆུ་བདག་གིར་བྱེད་ན། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་མིའི་སྐལ་བའི་ཆུ་དེ་རིན་ཐང་བཅི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་
ཕམ་བར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་

མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དུད་འགྲོ་དེ་སྐལ་བའི་ཆུ་བདག་གིར་བྱེད་ན། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་དུད་འ
གྲོ་དེ་སྐལ་བའི་ཆུ་དེ་རིན་ཐང་བཅི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་བྱས་
སུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་

{@71A} ༣༡ །འཇོམས་བྱའི་གླིང་པའི་ཚོང་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་ནོར་སྐྱབ་པ་དག་རྒྱ་མཚོའི་གྲུར་ཞུགས་ཏེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོར་འཇུག་པ་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལན་ཚུའི་རོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་དེར་སྒོད་སྒྲུ་ཚོགས་འདི་ལྟ་སྟེ། རྩ་མ་དག་
དང་། ལྷ་བ་དག་དང་། རི་ལ་བ་དག་དང་།

ར་རྒྱལ་དག་གིས་ཆུ་དེ་ཚོགས་བྱས་ཤིང་དེ་ན་ཆུ་དེ་ཚོད་མི་ལ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་གོ། །དུད་འགྲོ་ལ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་གོ་
ཞེས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ན། དགེ་སློང་གིས་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་མིའི་སྐལ་བའི་ཆུ་བདག་གིར་བྱེད་ན། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་མིའི་

སྐལ་བའི་ཚུའི་རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱའོན་

དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དགོའི་སྐལ་བའི་ཚུ་
བདག་གིར་བྱེད་ན། དེའི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་དགོའི་སྐལ་བའི་ཚུའི་རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱའོན་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཉེས་པ་
སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་

ཚང་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲིམ་ལ། རྒྱ་བ་གོམ་པ་སྤི་བ་དང་། དེ་བཞིན་གོམ་པ་སྦྱེད་པ་དང་། །གནས་ནས་ཁྱམས་
སུ་འགོ་ལ་སོགས། །སྤྲེ་ཚན་ཡང་དག་བསྟུས་པ་ཡིན། །འདི་ལྟར་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལམ་གྱི་བསྟོན་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་པ་
དེ་དག་གིས་སྟོན་

ཅིག་གནས་པ་དང་། ཉེ་གནས་དག་གི་ལག་ཏུ་ཚོས་གོས་དག་གཏད་པ་ན། དེ་ལ་དེ་དག་རྒྱ་སེམས་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་
ཅིང་དེ་དག་གོམ་པ་སྤི་བས་འགོ་ཞིང་ར་འབྲེད་དུ་འགོ་ན་གོམ་པ་རེ་རེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྲིད་དུ་མིག་སྤར་
སྤར་བར་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་

པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མིག་སྤར་སྤར་བར་མ་གྱུར་ན་བརྒྱས་པར་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱའོན་དངོས་པོ་
ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གོམ་པ་བསྦྱེད་དེ་མདུན་དུ་འགོ་ན་
གོམ་པ་རེ་རེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་

རོ། །ཇི་སྲིད་དུ་མིག་སྤར་སྤར་བར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མིག་སྤར་སྤར་བར་མ་གྱུར་ན་བརྒྱས་
པར་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱའོན་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་
པོར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་དགོ་

{@71B} སློང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་། ཉེ་གནས་དག་གིས་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དག་གི་ཚོས་
གོས་དག་རྒྱ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་གིས་དེ་དག་ཁྱེད་ཏེ་གནས་ཁང་ནས་ཁྱམས་སུ་དང་། ཁྱམས་ནས་གནས་ཁང་དུ་འཇུག་

པ་དང་། གནས་ཁང་ནས་ཡང་བྱམས་

སུ་འབྱུང་བ་དང་། སྤང་གི་གཞིར་འཛིན་པ་དང་། དེ་ནས་ཡང་འབབས་ཤིང་འོག་གི་གཞིར་འབབ་པ་དང་། སློ་ཁང་དུ་འ
ཇུག་པ་དང་། སློ་ཁང་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་བང་རིམ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་བང་རིམ་ནས་ཕྱིར་དུ་འབབ་པ་དང་། ཕྱིར་
ནས་ཐང་ལ་འཛིན་པ་དང་། ཐང་

ནས་ཡང་ཕྱིར་དུ་འབབ་པ་དང་། ཕྱིར་ནས་ཐིབས་པོར་འཇུག་པ་དང་། ཐིབས་པོ་ནས་བྲ་གཤམ་མེད་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་ན་
ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་གོམ་པ་རེ་རེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཁི་སྲིད་དུ་མིག་སྒར་སྒྲང་བར་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་
པོར་འགྱུར་རོ། །མིག་སྒར་སྒྲང་བར་མ་

གྱུར་ན་བརྒྱས་པར་བཛྲོད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བརྩི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་པམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་
ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །སྒྲོམ་ལ། རྒྱུན་ཤུགས་ཞོད་པར་བྱེད་པ་དང་། །འགྱོད་པར་གྱུར་ཅིང་སྒྲོག་བྱེད་དང་། །ཁྲིམ་དུ་
སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་ཡི། །སྒྲེ་ཚན་

ཡང་དག་བསྐྱས་པ་ཡིན། །འདི་ལྟར་དགོ་སྒྲོང་དགོན་པ་ན་གནས་པ་དེ་ལ་ཚེས་རྒྱུན་པ་གྲོང་འཛུམས་པ་དག་འོངས་ཏེ་མས་
པ། འཕགས་པ་གྲོང་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ཤེས་སམ། ཤེས་སོ། །འཕགས་པ་འོན་གྲོང་དེར་བྱད་མེད་མང་བ་དང་། རྒྱུས་པ་ཉུང་བ་
དང་། ལ་གཙན་པ་

དང་། ཐག་རིང་བ་དང་། ཁྲི་བ་མེད་པ་དང་། འཇུག་སྤྱོད་པ་དང་། འབྱུང་སྤྱོད་པ་དང་། བདག་ཅག་གིས་དེར་མི་སྤྲུལ་མི་
ཉམས་པར་ལས་བྱ་བར་རྣམས་མཁ། བདེ་ལེགས་སུ་བྱིར་འོངས་ན་འཕགས་པ་ལ་ཡང་སྐལ་བ་སྤྱོན་གོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ།
གལ་ཏེ་དགོ་སྒྲོང་གིས་འདི་

སྐད་ཅེས་ཤེས་ལྡན་དག་གྲོང་དེ་ཏེ་པོར་བྱད་མེད་མང་བ་དང་། རྒྱུས་པ་ཉུང་བ་དང་། ལ་གཙན་པ་དང་། ཐག་རིང་བ་དང་།
ཁྲི་བ་མེད་པ་དང་། འཇུག་སྤྱོད་པ་དང་། འབྱུང་སྤྱོད་པ་དང་། ཁྲིད་ཅག་གིས་དེར་མི་སྤྲུལ་མི་ཉམས་པར་ལས་བྱ་བར་རྣམས་

ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། ཚེས་

{ @72A } ལྟུན་པ་དག་གིས་དེར་ལས་བྱས་ཤིང་བདེ་ལེགས་སུ་སྤྱིར་འོངས་ནས་དགོས་ཤིང་ལ་ལྟུན་ཤིང་འབྲུལ་
བར་བྱེད་ཅིང་དགོས་ཤིང་གིས་ལྟུན་ཤིང་བདག་གིར་བྱེད་ན། ལྟུན་ཤིང་གི་རིན་ཐང་བཅི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་
པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་

པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དགོས་ཤིང་དེ་དེ་སྐད་སྒྲུབ་ནས་འགྲོད་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་ཚོས་ལྟུན་པ་དེ་དག་གི་གནད་དུ་སོང་
སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཤེས་ལྡན་དག་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱིས་པ། ལྷན་པ། མི་གསལ་བ། མི་མཁས་པ་བདག་
གིས་ཏེ་པོར་གྱུ་ཅོམ་དང་བྱུང་

རྒྱལ་གྱིས་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་ཚིག་སྒྲུབ་ཏེ། གྲོང་དེ་ནི་ཏེ་པོར་བྱད་མེད་ཉུང་བ་དང་། སྐྱེས་པ་མང་བ་དང་། ལ་གཙན་
པ་དང་ཐག་ཉེ་བ་དང་། ཁྱི་ཟ་བ་དང་། འཇུག་དཀའ་བ་དང་། འབྱུང་དཀའ་བ་དང་། ཁྱེད་ཅག་གིས་དེར་མི་སྒྲུབ་མི་ཉམས་
པར་ལས་བྱ་བར་མི་

རྣམས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་ན། ཚེས་ལྟུན་པ་དག་གིས་དེར་ལས་བྱས་ཀྱང་རུང་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དགོས་ཤིང་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་སྤྲུལ་དེ་
ཉིད་གྱིས་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དགོས་ཤིང་དེས་ཚོས་ལྟུན་པ་དེ་དག་བཙུལ་བ་ན་མ་མཐོང་ནས་ཁྱིམ་དེར་
དོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཤེས་ལྡན་

དག་བྱར་གྱིས་ཤིག། །ཤེས་ལྡན་དག་བག་གྱིས་ཤིག། དེར་འདིར་ཚོས་ལྟུན་པ་གྲོང་འཛོམས་པ་དག་འོང་བར་འགྱུར་གྱིས།
དེ་དག་གིས་ཁྱེད་གྱི་རྒྱ་སྒྲོགས་པར་གྱུར་ཏམ། ཐམས་ཅད་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོག་དང་སྤུལ་བར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་
སྒྲུབ་ན་ཚོས་ལྟུན་པ་དག་གིས་

དེར་ལས་བྱས་ཀྱང་རུང་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དགོས་ཤིང་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་སྤྲུལ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །
སྒྲོམ་ལ། ཞིང་གིས་གཞི་འོག་གཟུར་དང་། སྤྲེལ་གྱི་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཁྱིམ་གྱི་གཞི་ལ་འད་རྣམས་གཉིས་དང་། རྩོང་གི་

གཞི་ཡང་རྣམ་གཉིས་ཡིན།

ས་གཞི་ནི་གསུམ་སྟེ། ཞིང་གི་ས་གཞི་དང་། བྱིས་ཀྱིས་གཞི་དང་། ཟོང་གི་ས་གཞི་ལོ། ཞིང་གི་ས་གཞི་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་
ཀྱིས་བརྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འགས་ཀྱིས་དང་། ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བས་སོ། ཇི་ལྟར་འགས་ཀྱིས་ཤེ་ན། དགོས་ཤིང་གིས་ཞིང་གི་
ས་གཞི་འི་ཕྱིར་

{@72B} བྱིས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འོག་གཟུར་འགས་འགྲེད་པར་བྱེད་ན་གལ་ཏེ་དགོས་ཤིང་བྱིས་པས་ཕམ་པར་བྱས་ན་
དགོས་ཤིང་ལ་ཉེས་པ་སྒྲུབ་པོར་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་དགོས་ཤིང་གིས་བྱིས་པ་ཕམ་པར་བྱས་ན་ཇི་སྟེ་དུ་བྱིས་པས་སྦྱོར་བ་མ་
བཏང་བ་དེ་སྟེ་དུ་དགོས་ཤིང་ལ་ཉེས་པ་སྒྲུབ་པོར་འགྱུར་

རོ། །བྱིས་པས་སྦྱོར་བ་བཏང་ན་བརྒྱས་པར་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་
ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲུབ་པོར་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་དགོས་ཤིང་བྱིས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱི་གྲར་འགས་འགྲེད་
པར་བྱེད་ན། གལ་ཏེ་དགོས་ཤིང་བྱིས་

པས་ཕམ་པར་བྱས་ན་ཉེས་པ་སྒྲུབ་པོར་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་དགོས་ཤིང་གིས་བྱིས་པ་ཕམ་པར་བྱས་ན་དགོས་ཤིང་དག་རྒྱལ་པོ་
ནི་ཚུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔོན་པོ་ཡིན་པས་བརྒྱས་པར་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་
པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་

སྒྲུབ་པོར་འགྱུར་རོ། ཇི་ལྟར་འགས་ཀྱིས་སོ། ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་དགོས་ཤིང་གིས་ཞིང་གིས་
གཞི་ཚུགས་པ་དག་གམ། ཡ་གད་དག་གམ། སེག་དག་གམ། རེ་ལྷེ་དག་གམ། འོབས་དག་གམ། ཚོར་མ་དག་གིས་ཡོངས་
སྐྱོར་བར་བྱེད་ན་ཇི་སྟེ་

དུ་མཚམས་ཀྱི་སྒྲ་དང་། མཚམས་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྟངས་པ་དེ་སྟེ་དུ་ཉེས་པ་སྒྲུབ་པོར་འགྱུར་རོ། མཚམས་ཀྱི་སྒྲ་དང་མཚམས་ཀྱི་
སྒྲ་སྟངས་བརྒྱས་པར་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ། རིན་ཐང་བཙི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་

ཚིང་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ།

ཞིང་གི་ས་གཞི་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཁྱིམ་གྱི་ས་གཞི་དང་། ཟོང་གི་ས་གཞི་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །སྒྲིམ་ལ། འཚོལ་དང་
ལེན་དང་སྤྱང་མ་དང་། །ཀླག་ཅོར་པ་མ་མདུན་བྱུང་སྒྲོང་། །ཡུག་ཆེན་ཆེན་གཞོན་རུང་བྱ་དང་། །དྲི་བྱ་སྒྲིམ་ཆུང་སྒྲོད་པ་ལོ།
།ཁང་གི་ཚོ་བཙུམ་

ལྷན་འདས་གྱིས་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མ་གྱུར་པ་དེའི་ཚོན་དགོས་སྒྲོང་དག་སྤྲོ་
བསྐོང་སྤྲོ་ཞིང་ཁྱིམ་པ་དག་སྤྲོ་བསྐོང་དཀའ་བའི་ཚོང་ཅམ་ན་དགོས་སྒྲོང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ཚོང་པ་དོན་མཐུན་དང་ལྷན་
ཅིག་ལྗོངས་རྒྱུར་འདོང་བ་ན་ཤོ་གམ་གྱི་གནས་གྱི་དྲུང་དུ་

{ @73A } ལྟ། །ཕྱིན་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཚོང་པ་རྣམས་ལ་སྤྲོས་པ། བཞིན་བཟངས་དག་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཤོ་གམ་
གཞུང་དགོས་པའི་རྩིས་ཅུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཤོ་གམ་པ་དག་གིས་ཤོ་གམ་འཇལ་དུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་རེ་ཞིག་
ཤོ་གམ་གྱི་གནས་ནས་སྤྲོས་ལ་ཕྱིར་བྱིན་ཅིག །

ཚོང་པ་དག་གིས་སྤྲོས་པ། འཕགས་པ་དག་བཀའ་བཞིན་འཚོལ། བསྐྱོ་བར་བཀྱིའོ། །ཚོང་པ་དེ་དག་གིས་དགོས་སྒྲོང་དེ་དག་
གི་ཤོ་གམ་གཞུང་དགོས་པའི་རྩིས་དེ་ཤོ་གམ་གྱི་གནས་ནས་བསྐྱོས་ཏེ་བྱིན་ནོ། །དགོས་སྒྲོང་དག་མཐར་གྱིས་རྒྱ་ཞིང་འ
དོང་བ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བྱིར་

ཕྱིན་པ་དང་། དེ་དག་ལ་དགོས་སྒྲོང་རྣམས་གྱིས་སྤྲོས་པ། ཚོང་པ་ལྷན་པ་དག་འོངས་པ་ལེགས་སོ་འོངས་པ་ལེགས་སོ། །ཇི་
ལྟར་བདེ་བར་བརྒྱས་སམ། བྱིད་ཅག་ཤོ་གམ་པ་དག་དང་། ལ་གཙན་པ་དག་དང་། གྲུ་བཙུམ་གཙོད་པ་དག་གིས་ཡོངས་
སུ་གཙོས་པར་མ་གྱུར་ཏམ། དེ་

དག་གིས་སྤྲོས་པ། ཚོང་པ་ལྷན་པ་དག་བདེ་བར་རྒྱས་ཏེ། སུས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཙོས་པར་མ་གྱུར་ཏོ། །ཅི་བྱིད་ཅག་ལ་ཤོ་
གམ་གཞུང་དགོས་པའི་རྩིས་མེད་ཏམ། དེ་དག་གིས་སྤྲོས་པ། བདག་ཅག་ལ་ཤོ་གམ་གཞུང་དགོས་པའི་རྩིས་ཡོད་མོད་

གྱི་འོན་ཀྱང་ཚོང་པ་བཤེས་

པ་དག་གིས་ཤོ་གམ་གྱི་གནས་ནས་བསྐྱུང་བྱེད་མོ། །དགོས་པ་དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཁྱེད་ཅག་གིས་སར་ཕྱིན་པའི་ཤོ་
གམ་བསྐྱུར་རུང་ངམ། དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། རུང་ཡང་སྲིད་མི་རུང་ཡང་སྲིད་དེ། འདི་ལྟར་བདག་ཅག་གིས་ནི་བསྐྱུས་སོ།
།དགོས་པ་དེ་དག་བདག་

ཅག་ལ་ཕམ་པར་གྱུར་པའི་ལྷུང་བམ་གྱུར་ངམ་སྒྲིམ་དུ་འགྱུར་པ་སྐྱེས་ནས་སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱས་པར་བཟོ་
དོ། །དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་
དགོས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ལྷུང་བམ་ཅད་

མོད་གྱི། ཡང་དགོས་པ་གིས་སར་ཕྱིན་པའི་ཤོ་གམ་བསྐྱུར་གཞུག་པར་མི་བྱའོ། །དགོས་པ་གིས་སར་ཕྱིན་པའི་ཤོ་གམ་
བསྐྱུར་འཇུག་པར་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཤུག་པའི་ཆོལ་གསེབ་དུ་མ་
གཞུར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་བཟོ་སྐྱུངས་གཞུགས་

{@73B} ཅན་སྒྲིམ་པོ་ལྟ་བུ་བྱེད་དང་། མ་གཞུར་གྱུར་པའི་བམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་འབུམ་སྒྲིམ་དུ་མ་དག་དང་ལྷན་
ཅིག་བདེན་པ་དག་ལ་བཀོད་ནས་མཉན་ཡོད་དུ་གཤེགས་ཏེ། ཀོས་ལར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གཞོན་ལྷུང་དཔའི་
མདོ་སྤེས་བཏུལ་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པ་

རྣམས་ལ་གཞོན་ལྷུང་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་བྱིན་ཞིང་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བཙུན་མའི་འཁོར་གྱི་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་བྱིན་ཏེ།
དགོས་པ་རྣམས་ཤོ་གམ་མེད་པ་དང་། ལ་གཅན་མེད་པ་དང་། གྲུ་བཅས་མེད་པར་བཏང་བ་དེའི་ཆོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་
གྱི་བསྐྱུར་པ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏེ། ཁྱིམ་

བདག་སྤྱོད་བཀོད་སྤྱོད་ཞིང་དགོས་པ་དག་སྤྱོད་དཀའ་བའི་ཆོལ་ཅོམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དགོས་པ་རབ་དུ་མང་པོ་དག་
ཆོང་པ་དོན་མཐུན་དང་ལྷན་ཅིག་ལྟོངས་རྒྱུར་འདོད་པ་ན་ཤོ་གམ་གྱི་གནས་གྱི་རུང་དུ་བྱིན་པ་དང་། ཆོང་པ་དེ་དག་གིས་

དགོས་པ་ལྟར་ཀློང་མཐུས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གཏུགས་ཏེ་སྒྲིམ་

པ། འཕགས་པ་དག་བདག་ཅག་གྲང་བ་ན་གྲང་བས་སྒྲིབས་བཞིན་པ་དང་། ཚིབ་ན་ཚིབས་གདུངས་བཞིན་པ་དང་།
བགྲོས་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་དག་གིས་གཞོད་བཞིན་པ་དང་། ཤ་སྒྲིང་དང་། སྒྲིང་བྱ་དང་། རྒྱུང་དང་། ཉི་མ་དང་། སྤྲིག་སྒྲུལ་གྱི་
རེག་པ་དག་གིས་ཉེན་བཞིན་དུ་

ལོངས་པོ་དེ་དག་མངོན་བར་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲིབ་དུ་སྒྲོ་བར་བགྱིད། འབད་པར་བགྱིད། ཚུ་ལ་བར་བགྱིད་པ་གང་ལགས་པ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དང་། ཚེས་དང་། དགོ་འདུན་ལ་མཆོད་པ་དག་བགྱིད་སྒྲིམ་པ་ལགས་པས་དེའི་སྒྲིབ་དུ་བདག་
ཅག་ལ་ཞོ་གམ་གཞལ་འཚལ་བའི་

ཇུས་མཆིས་པ་ཞོ་གམ་གྱི་གནས་ནས་བསྒྲུབ་ཏེ་སྒྲུལ་བར་རིགས་སོ། །དགོས་པ་དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། བཞིན་བཟངས་
དག་འཇལ་གྱིས་བསྒྲུབ་བར་བྱའོ། །དགོས་པ་དེ་དག་གིས་ཚོང་པ་དེ་དག་གི་ཞོ་གམ་གཞལ་དགོས་པའི་ཇུས་ཞོ་གམ་གྱི་
གནས་ནས་བསྒྲུབ་ཏེ་བྱིན་ནོ། །དགོས་པ་དག་

མཐར་གྱིས་རྒྱ་ཁིང་འདོང་བ་ན་མཉམ་ཡོད་དུ་བྱིར་བྱིན་པ་དང་། དེ་དག་ལ་དགོས་པ་ཀློང་མཐུས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། ཚོང་པ་ལྷན་པ་
དག་འོངས་པ་ལེགས་སེའོངས་པ་ལེགས་སོ། །ཇི་ལྟར་བར་བསྒྲུབ་སམ། བྱིད་ཅག་ཞོ་གམ་པ་དག་དང་། ལ་གཙན་པ་
དག་དང་། གྲུ་བཙས་གཅོད་པ་དག་

{@74A} ༣། །གིས་ཡོངས་སུ་གཅོས་པར་མ་གྱུར་ཏམ། དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཚོང་པ་ལྷན་པ་དག་བདག་ཅག་གིས་རེ་
ཞིག་གཞན་དག་གྲང་དག་འབར་བྱས་ན་བདག་ཅག་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་ཏེ་སུས་གྲང་ཡོངས་སུ་གཅོས་པར་མ་གྱུར་ཏོ། །དགོས་པ་
དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཇི་ལྟར་གྱུར། དེ་དག་

གིས་སྒྲིབས་དེ་དགོས་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱས་པར་བཟོད་དོ། །དགོས་པ་དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། བྱིད་ཅག་གིས་སར་བྱིན་པའི་ཞོ་
གམ་བསྒྲར་རུང་ངམ། དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། རུང་ཡང་སྤིང་མི་རུང་ཡང་སྤིང་དེ། འདི་ལྟར་བདག་ཅག་གིས་ནི་བསྒྲུབ་སོ།

།དགེ་སློང་དེ་དག་བདག་ཅག་ལ་ཕམ་པར་

འགྱུར་བའི་ལྷུང་བ་མ་བྱུང་ངམ། ལྷམ་དུ་འགྱུར་པ་སྒྲིམ་ནས་སྐབས་དེ་དག་སློང་རྣམས་ལ་རྒྱས་པར་བཅོལ་དོ། །དགེ་སློང་
རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སློང་དག་དགེ་སློང་དེ་
དག་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་མོད་ཀྱི་ཡང་དགེ་སློང་

གིས་སར་སྤྱོན་པའི་ཞོགས་བསྐྱབ་བར་མི་བྱའོ། །དགེ་སློང་གིས་སར་སྤྱོན་པའི་ཞོགས་བསྐྱབ་བར་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་
དུ་འགྱུར་རོཞེས་དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། །ཇི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དག་
སློང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ཚོར་པ་དོན་མཐུན་དང་ལྡན་ཅིག

རྫོངས་རྒྱུར་འདོད་བན་ཞོགས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་དུང་དུ་སྤྱོན་པ་དང་ཚོར་པ་དེ་དག་གིས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་
གཏུགས་ཏེ་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་དག་བདག་ཅག་གྲང་བན་གྲང་བས་སྒྲིབས་བཞིན་པ་དང་། ཚ་བན་ཚ་བས་གཏུངས་
བཞིན་པ་དང་། བཀྲོས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དག་གིས་

གཞོད་བཞིན་པ་དང་། ཤ་སྒྲུང་དང་། སྒྲུང་བྱ་དང་། རྒྱུང་དང་། ཉི་མ་དང་། སྤྲིག་སྒྲུལ་གྱི་རེག་པ་དག་གིས་ཉེན་བཞིན་དུ་
ལོངས་པོ་དེ་དག་མངོན་བར་བསྐྱབ་པའི་སྤྲད་དུ་སློབ་བསྐྱིད། འབད་པར་བསྐྱིད། ཚུལ་བར་བསྐྱིད་པ་གང་ལགས་པ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དང་།

ཚོས་དང་། དག་འདུན་ལ་མཚོན་པ་དག་བསྐྱོའོ་སྣམ་པ་ལགས་པས། དེའི་སྤྲད་དུ་བདག་ཅག་ལ་ཞོགས་གཞལ་འཚལ་
བའི་རྒྱས་མཆིས་པ་ཞོགས་ཀྱི་གནས་ནས་བསྐྱབ་ཏེ་སྤྱུལ་བར་རིགས་སོ། །དགེ་སློང་དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། བཞིན་བཟངས་
དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡང་

{ @74B } དགེ་སློང་གིས་སར་སྤྱོན་པའི་ཞོགས་བསྐྱབ་བར་མི་བྱའོཞེས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བ་མཛད་པས་བདག་
ཅག་གིས་བསྐྱབ་བར་མི་བྱའོ། །ཚོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པ་འདི་དག་ནི་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བར་མི་བྱེད་

གྱིས་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་བྱེད་སྟེ་སྟོམ་དུ་ཤེས་ཤིང་རིག་ནས་དེ་དག་གིས་

ཕན་ཚུན་གྲོས་བྱས་ཏེ་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་དག་དེར་བདག་ཅག་གིས་ལ་བསོད་སྟོམས་དབུ་ལ་བའི་རྩི་མི་
ཐོག་གིས་བཞུད་ལ་གྲོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་འཇུག་པར་མཛོད་ཅིག། དག་སྟོང་དེ་དག་གྲོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་
དང་ཚོང་པ་དེ་དག་གིས་དག་སྟོང་བསོད་སྟོམས་

ལ་ཞུགས་པ་དེ་དག་གི་གཏུར་བྱ་དག་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་སྟོང་དག་དང་། བར་བུར་སྟོང་དག་ཏུ་ཤོག་མ་གཞལ་དགོས་
པའི་རྩིས་བཅུག་གོ། དག་སྟོང་དག་བསོད་སྟོམས་བརྒྱུས་ནས་གྲོང་ནས་ཕྱིར་བུང་སྟེ། དེ་དག་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ནས་གང་
གི་ཚོ་ཤོག་མ་གྱི་གནས་ནས་འདས་པ་

དེའི་ཚོ་ཚོང་པ་དེ་དག་གིས་དག་སྟོང་དེ་དག་གི་སྟོང་ལ་ཞོམ་པར་བརྩམས་པ་དང་། དག་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། བཞིན་
བཟངས་དག་ཅིའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྟོང་དག་ལ་ཞོམ་པར་བྱེད། ཚོང་པ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་དག་བདག་ཅག་
གིས་འདིར་ཤོག་མ་གཞལ་འཚལ་

བའི་རྩིས་བཅུག་པ་དེ་འབྲིན་ཏོ། དག་སྟོང་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། བཞིན་བཟངས་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་ཁོ་བོ་
ཅག་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པར་བྱས་མོད། ཚོང་པ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་དག་འདི་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་མ་
མཆིས། དག་གི་ལས་ཀྱང་མ་མཆིས་ན་ཇི་

ལྟར་ཁྱེད་ཅག་ལྷུང་བ་དང་བཅས་པ་ལགས། དག་སྟོང་དེ་དག་བདག་ཅག་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྷུང་བ་མ་བྱུང་ངམ་
སྟེ་སྟོང་དུ་འགྲོད་པ་སྟེ་ནས་དེ་དག་མཐར་གྱིས་མཉམ་ཡོད་དུ་ཕྱིར་ཕྱིན་པ་དང་། དེ་དག་ལ་དག་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ།
ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་འོངས་པ་ལེགས་སེ་འོངས་

པ་ལེགས་སོ། །ཇི་ལྟར་བདེ་བར་བརྒྱུས་སམ། ཁྱེད་ཅག་ཤོག་མ་པ་དག་དང་། ལ་གཅན་པ་དག་དང་། གྲུ་བཅས་གཙོད་པ་
དག་གིས་ཡོངས་སུ་གཙོས་པར་མ་གྱུར་ཏམ། དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་ཅག་དེ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་

གཅེས་པར་མ་གྱུར་མེད་གྱི་

{@75A} ཨ། འོན་ཀྱང་བདག་ཅག་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་དག་གི་གཏུར་བྱ་དག་དང་། ཚེས་གོས་གྱི་སྟོང་དག་དང་། བར་བྱར་སྟོང་དག་ཏུ་ཚོང་པ་དག་གིས་ཞོ་གམ་གཞལ་དགོས་པ་འི་རྩ་ས་བཅུག་པ་དེ་བདག་ཅག་གིས་མ་ཞེས་ནས་ཞོ་གམ་གྱི་གཞས་ནས་བསྐྱས་པས་དེ་འི་

ཕྱིར་བདག་ཅག་ལ་ཐམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྷན་པ་མ་གྱུར་རམ་སྙམ་དུ་འགྱུར་པ་ གྱིས་ཤོ། །དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་དེ་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སློང་དག་དགེ་སློང་དེ་དག་ལ་གི་ལྷན་
བཅེད་མོད་ཀྱི། ཡང་དགེ་སློང་།

གིས་སྤྲོད་དག་ཡིན་པར་བོར་ཏེ་འགྲོ་བར་མི་བྱ་བར་སྤྲོད་མ་དགོསྤྲོད་གཞག་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་དགོསྤྲོད་བཞག་
སྤྲོད་བཅོད་སྤྲོད་མས་ལ་ཞུགས་པ་ན་དགོསྤྲོད་དེ་གང་གི་ཆོེ་བ་ཤར་བ་འཇམ་གཅི་བ་འཇམ་ཆུ་འཇམ་ཏུ་འགྲོ་བ་དེའི་ཆོེ་ཆོར་པ་
དེ་དག་གིས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཞོག་མ་གཞག་པ་

དགོས་པའི་རྣམ་དག་གཏུར་བྱ་དག་དང་། ལྷུང་བཟེད་གྱི་སྒྲོང་དག་དང་། བར་བུར་སྒྲོང་དག་ཏུ་འཛུགས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཁོ་
ན་བཞིན་ཏུ་ཤོག་མ་གྱི་གནས་ནས་འདས་པ་དེའི་ཆོ་ཆོང་པ་དག་དགོས་ཏེ་དེ་དག་གི་སྒྲོང་དག་ལ་ཁོམ་པར་བྱེད་ནས་དགོ་
སྒྲོང་དག་འགྱོད་པར་གྱུར་པ་ན་དགོས་ཏེ་རྣམས་ལ་

བརྗོད་དོ། །དག་སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། དག་སྤོང་
དག་དག་སྤོང་དེ་དག་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སྤང་མ་དག་སྤོང་གཉིས་གཞག་པར་བྱའོ། །དག་སྤོང་རབ་ཏུ་
མང་པོ་དག་ཚོར་བ་དོན་མཐུན་དང་ལྷན་

ཅིག་འདོད་པ་ན་སྤང་མ་དག་སྤོང་གཉིས་བཞག་སྟེ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཅིག་ཇི་སྟེད་དུ་
བཞད་པ་དང་། གཅི་བཟམ་ཆུ་འཇོག་དུ་སོང་བ་དེ་སྟེད་དུ་ཆོང་པ་དེ་དག་གིས་ཅིག་ཞོས་དེའི་ལག་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད།

ཀར་པ་ལ་འཇུག་བར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་

གྱིས་སྒོད་དག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དགོས་པ་དེས་ཚངས་པ་མཚུངས་པ་རོ་དེ་པ་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབས་པར་བྱེད་སྐྱེས་
དུ་ཤེས་ནས་དགོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལྷན་ལྷགས་པ་དང་། ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ནས་ཀྱང་དགོས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་
དགོས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་མི་རྣམས་པར་

{@75B} འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཀླག་ཅོར་དག་བྱས་སོ། །དེ་དག་གང་གི་ཆོ་ཤོག་མ་གྱི་གཞས་ནས་འདས་པ་དེའི་ཆོ་སྒོད་
དག་ལ་ཞེས་པར་བྱེད་ནས་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་སྦྱས་པ། བཞིན་བཟངས་དག་ཅིའི་ཕྱིར་སྒོད་དག་ལ་ཞེས་པར་
བྱེད། དེ་དག་གིས་སྦྱས་པ། འཕགས་པ་དག་འདིར་བདག་

ཅག་གི་ཤོག་མ་གཞལ་འཚལ་བའི་རྩལ་བཅུག་པ་འབྲིན་ཏོ། །དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་མའི་དགོས་པ་དེ་གཉིས་ལ་
ཁྱེད་གཉིས་འདིར་བཞག་པ་དག་གིས་ཁོ་ཤོ་ཅག་ལྟར་བ་དང་བཅས་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་གྲོད་མས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་
བྱུང་བའི་མཐའ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བརྟེན་

དོ། །དགོས་པ་དེ་དག་བདག་ཅག་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྟར་བ་མ་བྱུང་ངམ་སྐྱེས་དུ་འགྲོད་པ་སྦྱེས་ནས་དེ་དག་གིས་
སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་དོ། །དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་

དག་དགོས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་མོད་གྱི། ཤོག་མ་གཞལ་དགོས་པ་འཇུག་དེ་ཁྱིམ་པའམ། དགོས་པ་ཀྱིས་ཕྱུང་སྟེ་
ཚོང་པ་དེ་དག་ལ་ཕྱིར་གཏད་པར་བྱའོ། །ཁྱིམ་པའམ། དགོས་པ་མེད་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱུང་སྟེ་མདུན་དུ་གཞག་པར་བྱ་
ཞིང་ཁྱེད་གྱི་རྩལ་འདི་ཡིན་གྱིས་

ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅས་ཀྱང་བརྟེན་པར་བྱའོ། །འདུལ་བར་རྣམས་པར་འབྱེད་པ། བམ་པོ་ལྟ་བུ་མངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉམ་ཡོད་ན་

ཁྱིམ་བདག་ཅིག་

འདྲག་པ་དེས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་ཆུང་མ་བླངས་ནས་དེ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཅེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་
མགྱེར་དཔར་བྱེད་དོ། ཅེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དག་མགྱེར་དཔར་བྱེད་པ་དེའི་ཆུང་མ་ལས་བྱ་བླངས་ནས་སྤང་བར་
བྱེད། རྒྱུད་པར་བྱེད་ཅིང་རྒྱུད་པར་

གནས་པའི་པད་མ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྤྲོ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་གང་གི་ཆོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་
དེའི་ཆོ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་དོ། །དེ་རྫོངས་རྒྱུར་སོང་བས་རས་ཡུག་ཆེན་གཉིས་ཤིག་
ཆེད་ནས། དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་

{@76A} ཨྱ། །རབ་དུ་བྱུང་བས་ཀྱང་པ་མ་དག་ལ་མཁོ་བ་བསྟབས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་སྤྱིར་གཅིག་ནི་
པ་ལ་དབུལ་ལོ། ཅིག་ཤོས་ནི་མ་ལ་དབུལ་ལོ་སྟེ་མ་དུ་ཤོས་ནས། དེ་ཇི་དགའ་བར་རྫོངས་སུ་འདྲག་ནས་ལྷུང་བཟེད་དང་
ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་མཉམ་ཡོད་ག་ལ་བ་

དེར་རྒྱ་ཁིང་འགྲོ་བ་ན་མཐར་གྱིས་རྒྱ་ཁིང་འགྲོ་བའི་ཆོ་ཤོ་གམ་གྱི་གནས་སུ་བྱིན་པ་དང་། ཤོ་གམ་པས་སྤྲོས་པ། འཕགས་
པ་ཁྱོད་ལ་ཤོ་གམ་གཞལ་འཆའ་བའི་རྩལ་ཅུང་ཟད་མ་ཆིས་སམ། དག་སྤོང་དེས་སྤྲོས་པ། བཞིན་བཟངས་མེད་དོ། །ཤོ་
གམ་པས་སྤྲོས་པ། བཟླས་

གཞག་དུ་གསོལ་ཞེས་དེས་བརྟག་པར་བརྩམས་པ་དང་ཇི་ཅིམ་ན་རས་ཡུག་ཆེན་གཉིས་མཐོང་ནས་དེས་སྤྲོས་པ། འ
ཕགས་པ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བས་རས་ཡུག་ཆེན་གཉིས་ཅིམ་གྱིས་དུ་བརྟུན་དུ་སྤྲོས་
བ་གསུང་ངམ། དག་སྤོང་དེས་སྤྲོས་པ། བཞིན་

བཟངས་འདི་གཉིས་ནི་ཁོ་བོ་མི་དབང་དོ། །འཕགས་པ་འོན་སུ་དབང་། བཞིན་བཟངས་གཅིག་ནི་པའི་ལོ། ཅིག་ཤོས་ནི་
མའི་ལོ། །འཕགས་པ་བདག་གིས་ཡབ་ཀྱང་མ་འཆའ་ཡུམ་ཡང་མ་འཆའ་གྱིས་ཤོ་གམ་སྤྱོད་ལ་བཞུད་ཅིག །དག་སྤོང་

དེ་ཤོག་མ་པ་དེས་ཡུན་རིང་ཞིག་

བསྐྱེད་ཏེ་བཏང་ནས་དེ་མཐར་གྱིས་མཉམ་ཡོད་དུ་བྱིར་བྱིན་པ་དང་། དེ་འགྲོད་པ་སྐྱེས་ནས་དེ་སྐབས་དེ་དགོས་ཤིང་རྣམས་
ལ་བཟོད་དོ། །དགོས་ཤིང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོ
ས་ཤིང་དག་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་མོད་

ཀྱི། ཡང་དགོས་ཤིང་གིས་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བར་མི་བྱ་བར་འདི་ལྟར་ཤོག་མ་པ་འི་མདུན་དུ་མ་མའི་བསྐྱེད་པ་བཟོད་པར་
བྱ་སྟེ། བཞིན་བཟངས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་ཤིང་དག་བྱའི་མ་མ་བསྟོད་པར་བྱེད་པ། གསོ་བར་བྱེད་པ། སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ། ལྷ་མ་སྐྱེན་པར་བྱེད་པ། འཇོམ་

བྱའི་གྲིང་སྒྲ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ནི་བྱ་དཀའ་བ་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཕྲག་པ་གཅིག་གིས་ནི་ཕ། ཅིག་ཤོས་
ཀྱིས་ནི་མ་ལོ་བརྒྱ་ཐམས་པར་ཡོངས་སུ་པར་བ་བྱས་སམ། ས་ཆེན་པོ་འདིར་ཞོར་བྱ་དང་། ལྷ་ཏིག་དང་། བྱེད་པ་དང་། མན་
ཤེལ་དཀར་པོ་དང་། བྱི་རུ་

{@76B} དང་། དུལ་དང་། ས་ལེ་སྤྱུལ་དང་། རྩོམ་སྤྱིང་པོ་དང་། སྤྱུག་དང་། དམར་པོ་དང་། གཡས་སུ་འཁྲིལ་པ་དང་།
དེ་ལྟ་བུའི་དབང་ཕྱུག་གི་བདག་པོ་ལ་བཀོད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་བྱས་པ་མ་གཉིས་ལ་བྱས་པ་དང་ཉེ་
བར་བྱས་པར་མི་འགྱུར་གྱི། དེས་པ་མ་

མ་དད་པ་གཉིས་དད་པ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག། འདུལ་བར་བྱེད། འཇུད་པར་བྱེད། རབ་ཏུ་འ
གོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་གཉིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། མེར་སྒྲ་ཅན་གཉིས་གཏོང་བ་
ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཤེས་

རབ་འཆལ་པ་གཉིས་ཤེས་རབ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག། འདུལ་བར་བྱེད། འཇུད་པར་བྱེད།
རབ་ཏུ་འགོད་པར་བྱེད་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་བྱས་པ་མ་གཉིས་ལ་བྱས་པ་དང་། ཉེ་བར་བྱས་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་སོ་

ཞེས་བཟླ་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་

དེ་ལྟར་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱུགས་པ་བཟླ་བ་ན་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ཞོ་གམ་གཞལ་ཏེ་འགོ་བར་
བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་འགོ་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱུས་བཙུག་ལྟན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་
ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་གྱི་ཀུན་

དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉམ་ཡོད་ན་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་འདུག་པ་དེས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་ཚུངས་སྤངས་ནས། དེ་
དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཕྱེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་མགུར་དཔར་བྱེད་དོ། །ཕྱེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་
མགུར་དཔར་བྱེད་པ་དེའི་

ཚུངས་ལས་བྱ་བཙུགས་སྤངས་བར་བྱེད། སྤྱིད་པར་བྱེད་ཅིང་རྒྱུ་གཞས་པའི་པད་མ་བཞིན་དུ་སྤྱར་དུ་སྤྱིད་པར་བྱེད་
དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཚོ་དེ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེའི་ཚོ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་
རབ་དུ་བྱུང་རོ། །བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས།

བསོད་ནམས་དག་ནི་བྱ་བ་སྟེ། །བསོད་ནམས་མ་བྱས་སྤྱུག་བསྐྱེད་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་དུ། །བསོད་ནམས་
བྱས་པ་དགའ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཐོས་ནས་དགོས་ཤིང་དག་གིས་འདུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤོང་མོ་བྱས་ཏེ།
སངས་རྒྱུས་དང་། ཚས་དང་། དགོ་

{@77A} ༣༧། །འདུན་དག་ལ་མཚོན་པ་དག་བྱ་བར་བརྩམས་ཤིང་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱི་བསྐྱུགས་པ་རྒྱུས་པར་གྱུར་པ་
ན། དགོས་ཤིང་དེས་དགོས་ཤིང་འདུན་པ་ལས་བྱུང་བསྤོང་བ་མང་ཞིང་འདི་དག་ཟད་པར་གྱིས་མཉམ་ཡོད་ཁུབ་པར་གྱུར་
གྱིས་བདག་ལྟོངས་སུ་འགོ་ཞིང་སོང་ནས་ཡང་

དག་པར་སྦྱོར་དུ་གཞུག་གོ་སྟོན་དུ་ཤེས་ནས་དེ་ལྟོངས་སུ་སོང་བ་དང་། དེས་ལྟོངས་དག་དུ་སངས་རྒྱུས་དང་། ཚས་དང་།
དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་གོས་ཁ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་གྱིས་གང་བའི་གཏུར་བུ་གསུམ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་དུ་བརྩུག་གོ། །དེ་ལྟོངས་

སུ་ཅི་དགར་འདུག་ནས་ལྷུང་བཟེད་དང་

ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་མཉམ་ཡོད་ག་ལ་བ་དེར་རྒྱ་ཁིང་སོང་བ་ན་མཐར་གྱིས་རྒྱ་ཁིང་འགོ་བའི་ཆོ་གོས་གྱི་གནས་སུ་ཕྱིན་
པ་དང་། ཞོགས་པས་སྒྲིས་པ། འཕགས་པ་ཁྲོད་ལ་ཞོགས་གཞལ་འཚེལ་བའི་རྩ་ཅུང་ཟད་མ་མཆིས་སམ། དགོསྟོང་
དེས་སྒྲིས་པ། བཞིན་བཟངས་

མེད་དོ། ཞོགས་པས་སྒྲིས་པ། བཏྲས་བཞག་ཏུ་གསོལ་ཞེས་དེས་བཏྲག་པར་བཅུ་མས་པ་དང་། ཇི་ཙམ་ན་གོས་ཁ་དོག་སྒྲ་
ཆོགས་གྱིས་གང་བ་གཏུར་བུ་གསུམ་མཐོང་ནས། དེས་སྒྲིས་པ། འཕགས་པ་གོས་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས་གང་བའི་གཏུར་
བུ་གསུམ་པོ་འདི་

དག་ནི་ཉུང་བས་གལ་ཏེ་རྩ་མོའི་ཁལ་ལངས་པར་གྱུར་ན་དེ་ལྟར་ན་ཁྲེད་གྱིས་ཞོགས་གཞལ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།
།དགོསྟོང་དེས་སྒྲིས་པ། བཞིན་བཟངས་འདི་དག་ནི་ཁོ་བོ་མི་དབང་ངོ་འཕགས་པ་འོ་ན་སུ་དབང་། བཞིན་བཟངས་གཅིག་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོ། །གཅིག་ནི་ཆོས་

ཀྱི་འོ། །གཅིག་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་འོ། །འཕགས་པ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མ་འཚེལ། ཆོས་ཀྱང་མ་འཚེལ། དགོ་འདུན་
ཀྱང་མ་འཚེལ་གྱིས་ཞོགས་སྟོལ་ལ་བཞུད་ཅིག། །དགོསྟོང་དེ་ཞོགས་པ་དེས་ཡུན་རིང་ཞིག་བསྐྱུངས་ཏེ་བཏང་ནས་དེ་
མཐར་གྱིས་མཉམ་ཡོད་དུ་ཕྱིར་ཕྱིན་པ་དང་།

དེ་འགྲོད་པ་སྐྱེས་ནས་དེས་སྐབས་དེ་དགོསྟོང་རྣམས་ལ་བཟོད་དོ། །དགོསྟོང་རྣམས་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་
དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོསྟོང་དག་དགོསྟོང་དེ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་མོད་ཀྱི་ཡང་དགོསྟོང་གིས་དེ་
བཞིན་དུ་འགོ་བར་མི་བྱ་བར་འདི་ལྟར་ཞོགས་

{ @77B } པའི་མདུན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་བསྐྱེད་པ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ།

བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཛིག་རྟོན་མཁྱེན་པ། སྦྱིས་

བྱ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྦྱར་བ་བློན་མེད་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚོས་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ། ཡང་དག་པར་མཐོང་བ། ཉན་མེད་པ། ཏུས་ཆད་པ་མེད་པ་ཉེ་བར་གཏོད་
པ། འདི་མཐོང་བ་ལ་དོན་ཡོད་པ། མཁས་

པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ནི་ལེགས་པར་
ཞུགས་པ། རིགས་པར་ཞུགས་པ། རྒྱུ་མེད་ཞུགས་པ། མཐུན་པར་ཞུགས་པ། ཚོས་ཀྱི་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་ལ་ཞུགས་
པ། ཚོས་ཀྱི་རྩེས་སུ་མཐུན་པར་

ོད་པ་སྟེ། དགོ་འདུན་ལ་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད། དགོ་འདུན་ལ་
རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད། དགོ་འདུན་ལ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་
དག་ཀྱང་ཡོད། དགོ་འདུན་ལ་ལན་

གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དག་ཀྱང་ཡོད། དགོ་འདུན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དག་
ཀྱང་ཡོད། དགོ་འདུན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དག་ཀྱང་ཡོད། དགོ་འདུན་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད། དགོ་འདུན་

ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དེ་དེ་ལྟར་དེ་དག་ནི་སྦྱིས་བྱ་བུ་བཞི་དང་། སྦྱིས་བྱ་གང་ཟག་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ། ཤེས་རབ་
ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ། རྣམ་པར་གྲོལ་

བ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ། ཀུན་ནས་སྦྱིན་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པ།
རབ་དུ་སྦྱིན་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པ། ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ། དུག་བྱ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁིང་སྤྲ་

ན་མེད་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་

{@78A} ལྷ། །ཡོན་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་། ཚེས་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པ་ན་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ཞོ་གམ་གཞལ་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་

སྤོང་དག་གིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་ཞོ་གམ་གཞལ་དགོས་པའི་རྩལ་བསྐྱར་བར་བརྩམས་ཤིང་ཞོ་གམ་གྱི་གནས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་། ཚེས་དང་། དགེ་འདུན་དག་གི་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པ་ན་མི་གཏོང་ནས། དགེ་སྤོང་དག་གཅིག་གི་སྐལ་བ་ལས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གསུམ་ཅུང་ལས་ཀྱང་རིར་སྤྱིན་པར་བྱའོ། །དགེ་སྤོང་དག་གསུམ་ཅུང་ལས་རིར་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ན་དོན་མཐུན་དང་ཡོངས་སུ་བྲལ་ནས་དེ་དག་སེང་གོ་དག་དང་། ལྟག་དག་དང་། ཚེས་རྒྱུན་པ་དག་གིས་བསྐྱོད་པར་གྱུར་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་

སྤྱུལ་པ། གཅིག་གི་ལས་བྱིན་ལ་བྱིས་སྐལ་པ་བསམ་བ་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མཐོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉན་ཡོད་ན་དགེ་སྤོང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཚེས་སྤྱོད་པ། རིགས་པ་དང་གྲོལ་བའི་

སྤོབས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ལྟོངས་རྒྱུར་སོང་བ་ན་མཐར་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཁབ་ཏུ་བྱིན་ནས་དེ་རྒྱལ་བའི་ཁབ་ཏུ་དབྱར་གནས་ཏེ་ལྷོ་བ་གསུམ་འདས་པ་དང་མཉན་ཡོད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་དུ་འཕགས་པ་ན་དོན་མཐུན་བཅའ་བ་དང་ཇི་ཅུང་ན་དེད་དཔོན་

ཞིག་གིས་རྒྱལ་བའི་ཁབ་ནས་མོང་སྤངས་ཏེ་མཉན་ཡོད་དུ་འཕགས་ནས། དེས་དེའི་དུང་དུ་སོང་སྟེ་བསྐྱོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་པོ་དག་གི་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་ཅིང་དེ་དག་ལ་བཀོད་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་དེའི་སེམས་མཛོད་པར་དད་པར་འགྱུར་

བདེ་ལྷ་དེ་ལྷར་རྣམ་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་པ་

སྐྱེས་པས་དགོས་པ་དེ་ལ་ཟན་བྱིན་ཏེ་རས་ཡུག་ཆེན་རིན་ཆེ་བ་ཆེ་བར་འོས་པས་བཀའ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱུ་ཡིན་པ་གཉིས་ལ་
ཕྱག་འཚུངས་ཏེ་སྐྱེས་པ། འཕགས་པ་བདག་གིས་ཅི་བགྱི་བ་བཀའ་སྤྱི་ལ་ཅིག །དགོས་པ་དེས་སྐྱེས་པ། བཞིན་བཟངས་
བདག་མཉམ་ཡོད་དུ་སྒྲོན་པའི་ཞབས་ལ་

{@78B} ཕྱག་འཚུངས་དུ་འགྲོ་འདོད་ཀྱིས་དེའི་ཕྱིར་བདག་ལ་བྱམས་པས་བསྐྱེད་བ་གྱིས་ཤིག ། །ཁྱིམ་བདག་དེས་
སྐྱེས་པ། འཕགས་པ་བཀའ་བཞིན་འཚུངས་མ་ཞོངས་ཀྱིས་གཤེགས་སོ། །དགོས་པ་དེ་དེད་དཔོན་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འཕགས་
པ་དང་། དེད་དཔོན་དེས་སྐྱེས་པ། འཕགས་པ་

ཁྱེད་ནི་བསོད་སྟོམས་བཞེད་པ་ལགས་ལ་བདག་ནི་བསོད་ནམས་འཚུངས་པ་ལགས་ཀྱིས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་མཉམ་ཡོད་
ཀྱི་བར་ཇི་སྲིད་པར་ཆོས་གོས་དང་། བསོད་སྟོམས་དང་། གནས་མལ་དང་། བད་པའི་རྒྱུན་དང་། སྐྱེན་གྱི་ཡོ་བྱེད་དག་གིས་
ཐུགས་ལས་ཚུར་རུར་མཛད་དུ་

གསོལ། དགོས་པ་དེས་དང་དུ་སྒྲུངས་ནས་ཇི་ཅུམ་ན་ཞོག་མ་གྱི་གནས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྱིན་པ་དང་། དེད་དཔོན་གྱི་རྩིས་ཞོག་མ་
བཅད་ནས་དེད་དཔོན་དེས་བདག་གི་རྩིས་ཞོག་མ་བཅད་ཅིང་། འཕགས་པའི་རས་ཡུག་ཆེན་ནི་ཞོག་མ་མ་བཅད་པས་
བདག་ཁོ་ནས་ཞོག་མ་གཞལ་དགོས་པར་

འགྱུར་བའི་གནས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོད་དུ་གཞུགས་པར་བྱའོ་སྟེ་ལྟ་བུ་ཤིས་ནས། དེད་དཔོན་དེས་དགོས་པ་
དེ་ལ་སྐྱེས་པ། འཕགས་པ་རས་ཡུག་ཆེན་སྤྱིར་སྤྱི་ལ་ཅིག །དགོས་པ་དེས་སྐྱེས་པ། བཞིན་བཟངས་ཅི་ཟེར་ཁྱོད་འགྲོད་པ་
སྐྱེས་པར་མ་གྱུར་ཏམ། དེད་

དཔོན་གྱིས་སྐྱེས་པ། འཕགས་པ་བདག་ལ་འགྲོད་པ་མ་མཆིས་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་གི་རྩིས་ནི་ཞོག་མ་བཀུམ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་
རས་ཡུག་ཆེན་འདི་ནི་ཞོག་མ་མ་བཀུམ་པས་གཤེགས་ཏེ་ཞོག་མ་པ་དག་རས་ཡུག་ཆེན་གྱི་ཞོག་མ་འཚུངས་ན་དོན་གྱིས་

བདག་ཁོ་ནས་གཞུང་བར་བཀྲི་བ་ལགས་

པས་ཤོག་མ་གྱི་གནས་ནས་བསྐྱུང་ཏེ་དབུ་ལ་བར་བཀྲི་ཏོ། །དགོས་པ་དེས་སྒྲིམ་པ། བཞིན་བཟངས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
དགོས་པ་དེས་ཤོག་མ་གཞུང་དགོས་པ་འི་རྩ་ཤོག་མ་གྱི་གནས་ནས་བསྐྱུང་བར་མི་བྱེད་ཞེས་བསྐྱུང་བའི་གཞི་བཅའ་བ་
མཛད་པས་བདག་ལྟར་བ་དང་བཅས་པར་

གྲུར་ན་མི་རུང་བས་མི་སྤྱི་ནོ། །དེད་དཔོན་དེས་འཕགས་པ་དག་ནི་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་འདི་ལ་བདག་གིས་
དུས་ཤེས་པར་འགྱུར་རེ་སྟུང་དུ་ཤེས་ནས་དེད་དཔོན་དེས་དགོས་པ་དེ་ལ་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་དེད་བདག་གིས་བསྐྱུང་
ཀྱི་བསོད་སྟོམས་འགའ་ཡང་བསྐྱུང་བར་རྩོམ་

{@79A} ༩། ཤོག་གིས་བཞུད་ལ་གོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་འཇུག་པར་མཛད་ཅིག། དགོས་པ་དེ་བསོད་སྟོམས་ལ་
ཞུགས་པ་དང་། ཇི་སྤྱད་དུ་དེ་ཞུགས་པ་དེའི་བར་དུ་དེད་དཔོན་དེས་རས་ཡུག་ཆེན་དེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་དུ་བཅུག་གོ། །ཇི་
ཅུམ་ན་དགོས་པ་དེ་ལ་ཤོག་མ་པས་བྲིས་པ། འཕགས་

པ་ཁྱེད་ལ་ཤོག་མ་གཞུང་འཚེལ་བའི་རྩ་ཤོག་ཕྱང་ཟུང་མཆིས་སུ། དགོས་པ་དེས་སྒྲིམ་པ། བཞིན་བཟངས་རས་ཡུག་ཆེན་
གཅིག་ཡོད་དོ། །ཤོག་མ་པས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་བཏགས་གཞག་ཏུ་གསོལ། དགོས་པ་དེས་གཏུར་བྱར་བཏགས་པ་དང་།
རས་ཡུག་ཆེན་མི་

སྒྲུང་ནས་དེ་བཞིན་བསྐྱུར་ཞིང་ལག་པ་གཉིས་འདྲིལ་བར་བྱེད་དོ། །ཤོག་མ་པས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་འདི་
ལྟར་མཛད། དགོས་པ་དེས་སྒྲིམ་པ། བཞིན་བཟངས་ཁོ་བོའི་རས་ཡུག་ཆེན་དེ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དག་གིས་བརྟུས་སོ།
ཤོག་མ་པ་དེས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་

པ་དེ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་མ་བརྟུས་ཀྱི་འདི་ལྟར་བདག་གི་བརྟུས་པ་ལགས་ཏེ། དེས་ན་བདག་གིས་ཤོག་མ་མཐོབ་པོ། །གང་གི་ཆོ་
དགོས་པ་དེ་ཤོག་མ་གྱི་གནས་ནས་འདས་པ་དེའི་ཆོ་དེད་དཔོན་དེས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད།

བཞིན་བཟངས་ཁྱོད་ལ་ཡོངས་སུ་

བཏང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་སྐྱེས་མེད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ནི་མ་སྐྱེས་སོ། །འ
ཕགས་པ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཁོ་བོའི་རས་ཡུག་ཆེན་དེ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དག་གིས་བརྟུས་སོ། །དེད་དཔོན་དེས་སྤྲས་པ། འ
ཕགས་པ་དེ་ནི་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་

དག་གིས་མ་བརྟུས་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་གིས་ཤོག་མ་གྱིས་འཇིགས་པས་རང་གི་སྣོད་དུ་སྦྱུལ་ཏེ་འཚལ་ཏེ་མཆིས་ན་ཇི
ལྟར་བགྱིད་བུལ་ལམ། དགོས་པ་དེས་སྤྲས་པ། བཞིན་བཟངས་བདག་ལ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དག་གིས་བརྟུས་པ་ནི་
ལེགས་ཀྱི་བདག་ལྟར་བ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་

ནི་མ་ལེགས་སོ། །འཕགས་པ་འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་མ་མཆིས། དག་གི་ལས་ཀྱང་མ་མཆིས་ན་ཅིའི་སྤྲད་དུ་
ཁྱོད་ལྟར་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར། དགོས་པ་དེ་འགྲོད་པ་སྐྱེས་ནས་མཐར་གྱིས་མཉམ་ཡོད་དུ་བྱེད་བྱིན་པ་དང་། དགོ
ས་པ་སྤྲས་པ་སྤྲས་པ། ཆོ་དང་

{ @79B } ལྡན་པ་འོངས་པ་ལེགས་སོ། །འོངས་པ་ལེགས་སོ། །ཇི་ལྟར་བདེ་བར་བརྟུས་སམ། དགོས་པ་དེས་སྤྲས་པ་དེ་དགོ
ས་པ་སྤྲས་པ་ལ་ཐོབ་དོ། །དགོས་པ་སྤྲས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྦྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་དགོས་པ་དེ་

ལ་ལྟར་བ་མེད་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ངས་དགོས་པ་ལས་དུ་ཞུགས་པའི་ཀུན་ཏུ་དཔའི་ཆོས་དག་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་
ལས་དུ་ཞུགས་པ་གོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་འཇུག་པས་སྣོད་ལ་མཚན་མ་བཏབ་སྟེ་འགོ་བར་བྱ་ཞིང་ཕྱིར་འོངས་ནས་ཀྱང་
སེམས་བརྟག་པར་བྱ་ཏོ། །དགོས་པ་

ལས་དུ་ཞུགས་པས་ཀུན་ཏུ་དཔའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་དག་ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་ན་འགལ་
ཆོབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོལ་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོན་གྱི་ཀུན་

དགའ་ར་བན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚོན་དགོ་

སྒྲོང་རྒྱུ་ཤི་ཞིག་དང་གཞོན་ལྷ་ཞིག་གཉིས་སྒྲོང་སྒྲུང་འཕགས་སོ། །དེ་ན་རྒྱུ་ཤི་ཞི་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པ། རྩེ་མང་བ།
ཡོ་བྱད་མང་བ་ཡིན་ལ། གཞོན་ལྷ་ཞི་ཤེས་པ་ཚུང་བ་ཚོས་གོས་གསུམ་ལ་འཆེལ་བ་ཡིན་པས་རྒྱུ་ཤི་ལ་ཤོ་གམ་གཞུལ་
དགོས་པའི་རྩེ་མེད་

ནས་ཅི་ཙམ་ན་མཐར་གྱིས་ཤོ་གམ་གྱི་གནས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། རྒྱུ་ཤིས་བདག་ལ་ཤོ་གམ་གཞུལ་དགོས་པའི་རྩེ་
མེད་པས་གལ་ཏེ་ཤོ་གམ་པ་དག་འཕགས་པ་ལ་ཤོ་གམ་གཞུལ་འཆེལ་བའི་རྩེ་མེད་ཟུང་ཟད་མཆིས་སམ་ཞེས་འདྲི་ན།
གལ་ཏེ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ནི་བརྗོད་དུ་སྤྲོ་

བར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ནི་ངེས་པར་ཤོ་གམ་གཞུལ་དགོས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་སྤྱིར་གང་གིས་ཤོ་
གམ་ཡང་གཞུལ་མི་དགོས་ལ་བརྗོད་དུ་སྤྲོ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཅི་ཡོད་སྟེ་ལྷ་དུ་ཤེས་ནས་དེ་འདི་སྟེ་ལྷ་དུ་
སེམས་ཏེ། གཞོན་ལྷ་འདི་ལ་སྦྱིན་

ཞིང་ཤོ་གམ་གྱི་གནས་ནས་འདས་ན་བྲུང་བར་བྱའོ་སྟེ་ལྷ་མ་ནས། དེས་གཞོན་ལྷ་དེ་ལ་སྤྲོས་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་རེ་ཞིག་ལྷུང་བ་
ཟེད་དང་ཚོས་གོས་ལོང་ཤིག། གཞོན་ལྷ་དེས་གནས་བརྟན་དཔ་བར་འགྱུར་བས་དེས་ན་བདག་ལ་སྦྱིན་གོར་མ་ཆག་སྟེ་
དུ་ཤེས་ནས་དེས་

{@80A} ༣༡ །སྤངས་ཤིང་དེས་དེ་ཁྱེར་ཏེ་མཐུན་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཤོ་གམ་པས་མཐོང་ནས་དེས་སྤྲོས་པ། འཕགས་
པ་ཁྱེད་ལ་ཤོ་གམ་གཞུལ་འཆེལ་བའི་རྩེ་མེད་ཟུང་ཟད་མཆིས་སམ། དགོས་སྤྱོད་དེས་སྤྲོས་པ། བཞིན་བཟངས་མེད་དོ། །ཤོ་
གམ་པ་དེས་དགོས་སྤྱོད་དེ་ཡལ་

བར་བོར་ནས་ཤོ་གམ་གྱི་གནས་ནས་འདས་པ་དང་། རྒྱུ་ཤི་ཡང་སྒྲོང་བར་འབྲང་ཞིང་འོང་ནས་ཤོ་གམ་པ་དེས་རྒྱུ་ཤི་དེ་
ལ་ནི་མ་དྲིས་སོ། །རྒྱུ་ཤི་དེ་གང་གི་ཚོ་ཤོ་གམ་གྱི་གནས་ནས་འདས་པ་དེའི་ཚོ་སྤྲོས་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་རྩེ་མེད་ཤུར་ཤོ་གམ་

།གཞིན་རྟེན་སྒྲིམ་པ། གནས་བརྟན་ཅི་

ལགས་མཉེལ་བ་སོས་ལགས་སམ། ཆེན་པོས་སྒྲིམ་པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་བོ་ངལ་བས་ཁྱོད་ལ་བྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འདི་
ལྟར་ཁོ་བོ་ལ་ཞོགས་གཞལ་དགོས་པའི་རྩིས་ཡོད་པས་གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ལ་ཞོགས་པ་འཕགས་པ་ལ་ཞོགས་གཞལ་འ
ཚལ་བའི་རྩིས་ཅུང་ཟད་མཆིས་སམ་

ཞེས་འདྲིན་གལ་ཏེ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ནི་བརྟུན་དུ་སྒྲིམ་བར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ནི་ངེས་པར་ཞོ
གས་གཞལ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པའི་བྲོ་སྒྲིམ་པས་དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོས་ལྟར་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་བྱིན་པ་ཡིན་པས་ད་
ནི་ཞོགས་གྱི་གནས་ལས་འདས་པས་དེས་ན་ཡང་ཕྱིར་

ལེན་ཏོ། །གཞིན་རྟེན་སྒྲིམ་པ། དེ་ལྟ་ན་གནས་བརྟན་གྱིས་བདག་ཉིད་ཐར་བར་མཇེད་ལ་ངན་བྱ་ནི་ལྟར་བ་དང་བཅས་པར་
བགྱིས་སོ། །ཆེན་པོས་སྒྲིམ་པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཞེས་པས་འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དགེ་སློང་
གཞིན་རྟེན་འགྲོད་པ་སྒྲིམ་ནས་མཐར་

གྱིས་མཉམ་ཡོད་དུ་ཕྱིར་བྱིན་པ་དང་། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་འོངས་པ་ལེགས་སོ། །འོངས་པ་
ལེགས་སོ། །ཇི་ལྟ་བུ་བར་བརྟུན་སམ། དགེ་སློང་དེས་སྒྲིམ་པ། འདིར་གལ་བུ་བར་བརྟུན། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་
པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཅིའི་

ཕྱིར་དེ་སྐད་ཟེར། དགེ་སློང་དེས་སྐབས་དེ་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བརྗོད་དོ། །དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སློང་དག་དགེ་སློང་དེ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་མོད་ཀྱི་ཡང་དགེ་
སློང་ལམ་དུ་ཞུགས་པས། མ་དྲིས་

{@80B} པར་རྩིས་བྱུང་བར་མི་བྱ་བར་ལེན་པ་ཉིད་ན་འདི་ན་ཞོགས་གཞལ་དགོས་པའི་རྩིས་ཅུང་ཟད་མེད་དམ་ཞེས་
དྲི་བར་བྱཏོ། །མ་དྲིས་པར་ལེན་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དགེ་སློང་གིས་ཞོགས་གཞལ་དགོས་

པའི་ཇུས་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་མི་བྱའོ། །སྒྲུབ་པ་བྱེད་ན་འགལ་

ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་གིས་ཤོག་མ་གཞལ་དགོས་པའི་ཇུས་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་མི་
བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ན། དགེ་སློང་དུག་བཅུ་སྟོང་སྐུ་ཞིང་འདོད་བའི་ཆོ་རི་བྲག་ས་ཤིག་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། རི་བྲག་ས་དེ་
ན་ཁྱིམ་བདག་ལྷུག་པ། ཁོར་མང་བ། ལོངས་

ོད་ཆེ་བ་ཞིག་འདུག་ཅིང་དེ་ཡང་དད་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པས་དེས་དགེ་སློང་དེ་དག་མགོན་དུ་བོས་ཏེ་ཟས་བྱིན་ནས་རེ་རེ་
ལ་གོས་ལྷུག་ས་རེ་བསྟོན་པར་བྱས་པ་དང་། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ། ཁྱིམ་བདག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཤོག་མ་
གཞལ་དགོས་པའི་ཇུས་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་

མི་བྱའོ་ཞེས་དགག་པ་མཛད་པས་དེའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་གིས་ཇི་ལྟར་སྤང་བར་བྱ། ཁྱིམ་བདག་དེ་ཅང་མི་སྐྱེ་བར་འདུག་
པ་དང་། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་པ་ཤད་པ་བྱས་ཏེ་དོང་ནས་མཐར་ཀྱིས་མཉམ་ཡོད་དུ་བྱིར་བྱིན་པ་དང་། དེ་དག་ལ་
དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ། ཆོ་དང་

ལྷན་པ་དག་འོངས་པ་ལེགས་སོ། །འོངས་པ་ལེགས་སོ། །ཇི་ལྟར་བདེ་བར་བརྒྱས་སམ། དེ་དག་གིས་སྐྱེས་པ། བདེ་བར་
བརྒྱས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་གིས་བདག་ཅག་ལ་ཟན་བྱིན་ཏེ་གོས་ལྷུག་ས་རེ་བསྟོན་པར་བྱས་ན། དེ་ལ་
བདག་ཅག་གིས་ཁྱིམ་བདག་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་གིས་ཤོག་མ་གཞལ་དགོས་པའི་ཇུས་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་མི་བྱའོ། །ཞེས་དགག་པ་མཛད་
པས་དེའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་གིས་ཇི་ལྟར་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་མ་སྤངས་སོ། །དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་དེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤང་བར་བྱ་ཞིང་སྤངས་ནས་རུང་བར་བྱས་ཏེ་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་བྱའོ། །དགེ་སློང་དག་ཚོ་ནི་
དང་། ཤིང་དང་། ཟངས་དང་། བུ་མ་པ་དག་ཚོ་ལ་བ་ན་ལམ་ཀྱིས་དུབ་ཅིང་སྦྱིད་ལུག་པ་དང་དོན་མཐུན་དང་བུ་ལ་བར་གྱུར་

ནས་དེ་དག་མེད་གོ་དག་དང་། ལྷག་

{@81A} ལྷ། །དག་དང་། ཚེས་རྒྱུ་པ་དག་གིས་བཞེད་པར་གྱུར་ཏེ། །དག་སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་དེ་བཅོམ་ལྡན་པ་
དས་ལ་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་པ་དས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། མཐའ་ཆགས་སམ་རང་ཆགས་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ།
ཉེས་དམིགས་དེ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས།

བཅོམ་ལྡན་པ་དས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བ་ལང་གི་ལྷི་བ་བཅོམ་བས་རུང་བར་བྱ་བའམ་བཀྱ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
ཉེས་དམིགས་དེ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་བཅོམ་ལྡན་པ་དས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཐག་ཁ་ཚར་རམ་ལྟར་ཚར་ཡང་གཅད་པར་
བྱའོ། །ངས་ཐོངས་པ་དག་ཏུ་རྗེས་སུ་

[#DATA INCOMPLETE HERE]'

{@86A} ལྷ། །དང་བཅས་པ་བཅོམ་རར་བཅུག་སྟེ་གསལ་དཔར་འགྱུར་བ་གང་ལགས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མཆིས་སོ།
།བཞེན་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་སྤུ་ཤོག་མ་གྱི་གནས་སུ་བཞག་ །ཁྱེད་ཅག་ནི་ལྷག་ཚོད་མང་པོས་བྲིམས་ལས་སྦྱེད་པ་འམ།
ཞིང་འཆེག་ཏུ་གཞུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཚོང་པ་ཤོག་མ་འདྲེལ་བ་གཅིག་ཅེས་ཡང་ཞོར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་མི་བྱེད། །འཕགས་པ་མཉམ་
ཡོད་ནི་ཀུན་ཤེས་པའི་ཤོག་མ་ཅན་ལགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བྱེད་པའི་ཤོག་མ་ཅན་མ་ལགས་པས་ཇི་ལྟར་ཞོར་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བར་བགྱི། བཞེན་པ་དག་མཉམ་

ཡོད་ནི་ཉེས་པ་བྱེད་པའི་ཤོག་མ་ཅན་ཡིན་གྱི་ཀུན་ཤེས་པའི་ཤོག་མ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་བདག་ཅག་གིས་ཡུན་
དེ་སྤིད་དུ་ཤོག་མ་བསྐྱབས་ན་ལན་འགའ་ཡང་ཉེས་པ་བགྱིད་པའི་ཤོག་མ་ཅན་མ་ལགས་ན། དེ་ཇི་ལྟར་ཉེས་པ་བགྱིད་པར་
ཤོག་མ་ཅན་དུ་འགྱུར། བཞེན་

པ་དག་སྔོན་ཅིག་དང་ང་སོང་ལ་ཆོང་པ་ཞོག་མ་འདྲལ་བ་དག་གཏང་བར་བྱས། དེ་དག་ཁྱེད་གྱིས་ཟུང་ལ་ནོར་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བར་གྱིས་ཤིག །གལ་ཏེ་མཉམ་ཡོད་ནི་ཀུན་ཤེས་པའི་ཞོག་མ་ཅན་ཡིན་གྱི་ཉེས་པ་བྱེད་པའི་ཞོག་མ་ཅན་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། མཉམ་ཡོད་

ནི་ཉེས་པ་བྱེད་པའི་ཞོག་མ་ཅན་ཡིན་གྱི་ཀུན་ཤེས་པའི་ཞོག་མ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཡུན་དེ་
སྤྲོད་དུ་ཁོ་ཐོ་ཅག་ཆོང་པའི་ཐ་སྐད་བྱེད་པ་ན། ལན་འགའ་ཡང་མཉམ་ཡོད་ཉེས་པ་བྱེད་པའི་ཞོག་མ་ཅན་མ་ཡིན་ན། ད་
ཉེས་པ་བྱེད་པའི་ཞོག་མ་ཅན་དུ་

གྱུར་ཏམ། ཆོར་ཞོག་ཆོང་པའི་ཆོག་ས་གྱི་ནང་དུ་འདོང་དོ། །ཞེས་ཟེར་ན་རྒྱལ་པོའི་ཐོ་བྲང་དུ་བགྱི་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་
རྒྱལ་པོ་ན་རེ་ཤེས་ལྷན་དག་ཡུན་དེ་སྤྲོད་དུ་ངའི་རྒྱལ་སྤྲོད་བྱེད་དུ་བཅུག་ན། ལན་འགའ་ཡང་ངས་མཉམ་ཡོད་ཉེས་པ་
བྱེད་པའི་ཞོག་མ་ཅན་དུ་མ་ཐོས་ན།

ད་ཉེས་པ་བྱེད་པའི་ཞོག་མ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏམ་ཞེས་ཟེར་ན། རྒྱལ་པོ་ཨ་ར་ད་ཆངས་བྱིན་ཆོང་པའི་ཆོག་ས་དང་བཅས་པས་
གང་སྤྲོད་མོས་ཆེ་ལ་ལམ། འདུན་ས་འམ། ལྷའི་གནས་ཆེ་གོ་མོ་ནས་མཉམ་ཡོད་དུ་འཇུག་པ་ལ་དེ་ལ་ནི་ཀུན་ཤེས་པའི་ཞོ
ག་མ་ཅན་ཡིན་ལ། གང་

{@86B} སྤྲོད་མོས་ཆེ་ལ་ལམ། འདུན་ས་འམ། ལྷའི་གནས་ཆེ་གོ་མོ་ནས་མཉམ་ཡོད་དུ་འཇུག་པ་དེ་ལ་ཉེས་པ་བྱེད་པར་
ཞོག་མ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ལྷ་ལ་བཅུན་ནམ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།
།གལ་ཏེ་བཅུན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན།

ལྷ་མཛོད་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ན་སྒྲོམ་མཆིས་པ་དེ་ན་བངས་མའི་གྲེགས་བྲལ་ཡི་གེ་བྲིས་པ་མཆིས་པ་དེ་ལྷས་གཟིགས་སུ་
གསོལ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཇི་ཙམ་ན་ཞོག་མ་པ་དེ་དག་གིས་ཆོང་པ་ཞོག་མ་འདྲལ་བ་དེ་དག་བཟུང་སྟོན་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་ན་ཆོང་པ་དེ་དག་

གིས་སྒྲིམ་པ། ཞེས་ལྟན་དག་ཅིད་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ནོར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱེད། མཉན་ཡོད་ནི་ཀླན་ཞེས་པའི་ཞོག་མ་ཅན་ཡིན་གྱི་ཉེས་པ་བྱེད་པའི་ཞོག་མ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞོག་མ་པ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། མཉན་ཡོད་ནི་ཉེས་པ་བྱེད་པའི་ཞོག་མ་ཅན་ཡིན་གྱི་ཀླན་

ཞེས་པའི་ཞོག་མ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་ལྟར་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། དུ་ན་དེ་མི་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ཚོར་པའི་ཐ་སྐད་བྱེད་བྱེད་ན་ལན་འགའ་ཡང་མཉན་ཡོད་ཉེས་པ་བྱེད་པའི་ཞོག་མ་ཅན་མ་ཡིན་ན་དེ་ཉེས་པ་བྱེད་པའི་ཞོག་མ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏམ། ཚུར་ཞོག་ཚོར་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་

འདོང་ངོ། ཞོག་མ་པ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཚོར་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་མི་འགྲོས་ཚུར་ཞོག། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་འདོང་ངོ་ཞེས་དེ་དག་འཁང་བཞིན་དུ་མཐུས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཁྲིད་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཚོར་པའི་ཚོགས་ལ་ཞེས་ལྟན་དག་ཁོ་བོ་ཅག་ཞོག་མ་པ་དག་གིས་ནོར་

ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཀྱིས་གྲོགས་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་ར་མདའ་སྒྲོག་པའི་སྐད་ལྟར་ངོ། ཚོར་པའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་རྒྱལ་པོའི་ན་སྒར་སོང་ནས། ལྷ་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤེལ་ཞོག་མ་པ་དག་གིས་ཚོར་པ་སྒྲོ་བུར་དུ་ལྷགས་པ་དག་ནོར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་

བགྱིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་སྒྲིམ་སོ། རྒྱལ་པོས་སྒྲོན་པོ་རྣམས་ལ་ཞེས་ལྟན་དག་ཞོག་མ་པ་དག་ཁྲུག་ཤིག་ཅེས་བསྐོ་ནས་སྒྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞོག་མ་པ་དག་བཀུག་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྒྲིམ་པ། ཞེས་ལྟན་དག་ཅིད་ཕྱིར་ཁྲིད་ཀྱིས་ཚོར་པ་དག་ནོར་

{ @87A } ༣། ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱས། ཞོག་མ་པ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ལྷ་ཚོར་པ་འདི་དག་ནི་ཞོག་མ་འབྲལ་བ་ལགས་ལ། མཉན་ཡོད་ནི་ཉེས་པ་བགྱིད་པའི་ཞོག་མ་ཅན་ལགས་པས་དེའི་སྤྲད་དུ་བདག་ཅག་གིས་འདི་དག་ནོར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བགྱིས་སོ། །

ཀྱལ་པོས་སྒྲིམ་པ། ཤེས་ལྡན་དག་ཡིན་དེ་སྤྲོད་དུ་ངའི་ཀྱལ་སྤྲོད་བྱེད་དུ་བཅུག་ན་ལན་འགའ་ཡང་ངས་མཉན་ཡོད་ཉེས་
པ་བྱེད་པའི་ཤོག་མ་ཅན་དུ་མ་ཐོས་ན། ད་ཉེས་པ་བྱེད་པའི་ཤོག་མ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ། ཤོག་མ་ཡང་དག་པ་ལོང་ལ་ཐོང་
ཤིག། ཤོག་མ་པ་དག་གིས་སྒྲིམ་

པ། ཀྱལ་པོ་ཨ་ར་ད་ཚངས་བྱིན་ཚོང་པའི་ཚོགས་དང་བཅས་པས་གང་སྐྱེད་ཚོས་ཚལ་ལམ། འདུན་ས་འམ། ལྷ་ཡི་གནས་
ཆེ་གོ་མོ་ནས་མཉན་ཡོད་དུ་འཇུག་པ་དེ་ལ་ནི་ཀུན་ཤེས་པའི་ཤོག་མ་ཅན་ཡིན་ལ། གང་སྐྱེད་ཚོས་ཚལ་ལམ། འདུན་ས་འ
མ། ལྷ་ཡི་གནས་

ཆེ་གོ་མོ་ནས་མཉན་ཡོད་དུ་འཇུག་པ་དེ་ལ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཤོག་མ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་རྒྱུ་པར་
གཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ལྷ་ལ་བརྩན་ནམ། ཀྱལ་པོས་སྒྲིམ་པ། ཤེས་ལྡན་དག་ངའི་ཡབ་ཀྱིས་མཛོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་མཛོད་པ། ཚངས་

པས་མཛོད་པ་ཡིན་ཏེ་མཚོག་ཏུ་བརྩན་ནོ། ཤོག་མ་པ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ལྷ་མཛོད་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ན་སྒྲོམ་མཆིས་པ་དེ་ན་
ཟངས་མའི་གྲེགས་བྱ་ལ་ཡི་གེ་བྲིས་པ་མཆིས་པ་དེ་ལྷས་གཟིགས་སུ་གསོལ། ཀྱལ་པོས་གཏོགས་པར་བྱས་པ་དག་ལ་
ཟངས་མའི་གྲེགས་བྱ་དེ་

འོན་ཅིག། འཅེས་བསྐྱོད་ནས་སྤངས་ཏེ་བསྐྱུགས་པ་དང་། ཀྱལ་པོས་ཕའི་བསྐྱུགས་པ་ཐོས་ནས་མཆི་མ་དང་བཅས་པའི་སྐྱོད་
གྱིས་སྒྲིམ་པ། ཤེས་ལྡན་དག་ངའི་ཡབ་ཀྱིས་མཛོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་མཛོད་པ། ཚངས་པས་མཛོད་པ་
ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཞོར་

ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱས་ན་ལེགས་སོ། ཚོང་པ་དེ་དག་རེ་བ་མེད་པར་གྱུར་ནས་མཆི་མ་དང་བཅས་པའི་སྐྱོད་གྱིས་
དོང་ནས་དེ་དག་གིས་ཤོག་མ་པ་དེ་དག་ལ་སྒྲིམ་པ། ཤེས་ལྡན་དག་ཁྱེད་ལ་སུས་སྒྲིན་པ་སྒྲོམ་ཤིག། ཤོག་མ་པ་དག་གིས་
སྒྲིམ་པ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སུ་

{@87B} ཞིག་སྒྲོན་པར་འགྱུར། ཁོ་བོ་ཅག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་ཁྱེད་ལ་སྙིང་རྩེ་བས་ཡལ་བར་
བོར་རོ། ཁྱེད་ཅག་ཉེ་ཅང་བྱ་བ་བྱེད་པར་བརྩམས་པས་དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་མི་བཟོད་པ་སྐྱེས་སོ། ཁྱོད་པ་དག་གིས་སྐྱས་པ།
ཁྱེད་ལ་སྙིང་རྩེ་ག་ལ་ཡོད། སྐྱོས་ཤིག།

དང་ཁོ་བོ་ཅག་ཁྱེད་དང་མཛའ་བོར་འགྱུར་རོ། །ཤོ་གམ་པ་དག་གིས་སྐྱས་པ། འཕགས་པ་དྲུག་སྡེ་དག་གིས་སོ། ཁྱོད་པ་
དེ་དག་ཤུག་ལྷ་ལྷོ་སྐྱས་ཀྱི་དགོས་ཕྱོད་རྣམས་ཀྱི་དགོས་ཕྱོད་གི་ཚུལ་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་
ལ་དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་འཚོ་

བ་ལ་ཡང་གཞོད་པར་བྱེད་དེ་ཞེས་སྒྲོད་པར་བྱེད། ཕུར་ཀ་བཏོར་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐྱབས་དེ་དགོས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་གིས་གཞན་གྱི་འཚོ་བ་
ལ་གཞོད་པར་མི་བྱུངོ། །

གཞོད་པ་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲོམ་ལ། ཀླང་མེད་དང་ནི་ཀླང་ག་ཉིས་དང་། ཀླང་བཞི་པ་དང་ཀླང་
མངས་གྱི། རྩེ་ཚན་ཡང་དག་བསྐྱས་པ་ཡིན། ཀླང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱུལ་དང་པད་པ་དང་། རྩོག་ཆགས་དེའུ་མིན་དག་
གོ། དེ་དག་ནི་གསུམ་གྱིས་

སོགས་པར་བྱེད་དེ་སྤྱུལ་ཁས་སྡིགས་པ་དག་དང་། རྩུལ་པོའི་སྒྲན་པ་དག་དང་། ཁ་ལུངས་པའི་ཡ་བན་དག་གིས་སོ། རྩེ་
ལྟར་སྤྱུལ་ཁས་སྡིགས་པ་དག་གིས་ཤེས། འདི་ལྟར་སྤྱུལ་ཁས་སྡིགས་པ་དག་སྤྱུལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཚོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་
ལྟར་སྤྱུལ་ཁས་སྡིགས་པ་དག་

གིས་སོ། རྩེ་ལྟར་རྩུལ་པོའི་སྒྲན་པ་དག་གིས་ཤེས། འདི་ལྟར་རྩུལ་པོའི་སྒྲན་པ་དག་པད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཚོ་བར་བྱེད་པ་
སྟེ། དེ་ལྟར་རྩུལ་པོའི་སྒྲན་པ་དག་གིས་སོ། རྩེ་ལྟར་ཁ་ལུངས་པའི་ཡ་བན་དག་གིས་ཤེས། འདི་ལྟར་ཁ་ལུངས་པའི་ཡ་བན་
དག་སྒྲོག་ཆགས་དེའུ་མིན་

དག་བག་བྱེ་མོན་པར་བྱེད། ས་འབྲིན་པར་བྱེད་ཅིང་སྤྲང་ལ་རྫོད་པར་བྱེད་དེ་དཀ་དེ་འཆའ་ཞིང་ཚྱོས་པར་འགྱུར་བའི་
བཏུང་བ་རྣམས་དུ་མ་འཐུང་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཁ་ལུངས་པའི་ཡ་བ་ན་དག་གིས་སོ། །དགེ་སྤྲོད་གིས་སློག་ཆགས་རྒྱུ་
མེད་དག་རྒྱུ་བར་བྱེད་ན། སློག་ཆགས་

{@88A} ཨྱ། རྒྱུ་མེད་དག་གི་རིན་ཐང་བཙུ་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་ཐམས་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་
ཉེས་པ་སྤྲུལ་པོར་འགྱུར་རོ། རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྣམས་དང་། བྱ་ཁ་ཅིག་གོ། །མི་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་
རྒྱུ་སྟེ། དུལ་སྤྱོད་ཀྱིས་དང་། བད་དང་།

མཚན་མས་སོ། །ཇི་ལྟར་དུལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཤེ་ན། གང་གི་ཆོ་ཁོ་བོ་སྤྱོད་མེས་ཚལ་ལམ། འདུན་ས་འམ། ལྟ་འུགས་ཆེ་
གོ་མོ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་ཁོ་བོ་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་བྱས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུལ་སྤྱོད་ཀྱིས་
སོ། །ཇི་ལྟར་བདས་ཤེ་ན།

གང་གི་ཆོ་ཁོ་བོ་སྤྱོད་འམ། གྲུང་ཆོགས་སམ། ཕྱི་འབྲེད་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་ཁོ་བོ་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་བྱས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་
ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདས་སོ། །ཇི་ལྟར་མཚན་མས་ཤེ་ན། གང་གི་ཆོ་ཁོ་བོ་སྤྱོད་དང་། ཁ་སྤྱོད་གསུམ་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་
པ་འམ། ལྷམ་སྤྱར་དམར་ཐེར་

རམ། ཞ་ཉེའི་དབྱར་འདབ་ཀྱིས་སྤྲུག་པའི་ལྷུང་བཟེད་དམ། ཁར་བ་སྤྱོད་ཐེན་ནམ། ཞུན་མར་གྱི་ལྷུང་བཟེད་དམ། འབྲུ་
མར་གྱི་ལྷུང་བཟེད་དམ། སྤྲང་རྩེའི་ལྷུང་བཟེད་དམ། བྱ་རམ་གྱི་དབྱ་བའི་ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་ཁོ་བོ་སྤྱོད་
ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་བྱས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་

ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཚན་མས་སོ། །དགེ་སྤྲོད་གིས་མི་རྒྱུ་བར་བྱེད་ན་མིའི་རིན་ཐང་བཙུ་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་
ཚང་ན་ཐམས་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྤྲུལ་པོར་འགྱུར་རོ། །བྱ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་སྟེ། སྤྲང་བ་དང་།
མཛོན་སུམ་དུ་བབས་པས་

སོ། རྩི་རྩུར་སྤྱད་པས་ཞེ་ག། འདི་རྩུར་དགེ་སྤྱོད་གིས་བྱ་སྤྱད་ཏེ་རྩུ་བར་བྱེད་ན་བྱ་མི་རིན་མཉམ་བཅི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་
ཚོར་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚོར་ན་ཉེས་པ་སྤོམ་པོར་འགྱུར་རོ། རྩི་རྩུར་སྤྱད་པས་སྟོ། རྩི་རྩུར་མངོན་སུམ་དུ་
བབས་པས་ཞེ་ག། འདི་རྩུར་

བྱ་བ་ལམ། བྱ་བ་འོས་མཁུངས་པ་ཞིག་གིས་བྱ་བ་དཔྱད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་གཟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་
མ་ཡིན་པས་སྒྲིག་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནགས་མེས་བཏང་བར་གྱུར་ཅིང་དེ་ནི་བྱ་བ་ཅིག་ཏུ་བས་ཁྱེད་ཅིང་འཁྲུགས་
པར་གྱུར་ནས། དགོ་སྟོང་རྣམས་

{ @88B } གྲི་འཆགས་དགུ་བབས་སམ། དག་ར་དག་གམ། སྒོ་ཁང་དགུ་བབས་པར་གྱུར་པ་ན། དགོསྒྲོང་གིས་དེ་
ལྟར་བབས་པའི་བྱ་རྒྱུ་བར་བྱེད་ན། བྱའི་རིག་ཐང་བཙི་བར་བྱཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་པམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་
ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་

མདོན་སྤྲུལ་དུ་བབས་པས་སོ།། །། །འདྲུལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། བམ་པོ་རྒྱལ་པ། ཀར་བཞི་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུང་པོ་ཆེ་དང་།
རྟ་དང་། ར་མོ་དང་། བ་ལང་དང་། བོང་བྱ་དང་། ར་དང་། རི་དགས་དང་། མ་ཉི་དང་། བཀ་དག་སོ།། །དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་
གཉིས་

གྱིས་རྒྱ་སྤེལ་ཞུ་ནས་དགར་བ་དང་། བརྟོད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཞུ་ནས་དགར་བས་ཤེ་ན། དགོ་སྤོང་གིས་གྲུང་པོ་ཆེ་ཞུ་ནས་
དགར་བས་རྒྱ་བར་བྱེད་ན། ཇི་སྤྱིད་མིག་སྤར་སྤར་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཉེས་པ་སྤོམ་པོར་འགྱུར་པ། མིག་སྤར་མི་སྤར་བར་གྱུར་
ན་བརྒྱས་པར་བརྟོད་པར་བྱ་སྤེལ་རིན་

ཐང་བརྩི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚོང་ན་པམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚོང་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁྱེད་
ཁས་དགར་བས་སོ། །ཇི་ལྟར་བརྟོད་པས་ཞེ་ན། དགོ་སྒྲོང་གིས་སྤྱང་པོ་ཆེ་བརྟོད་པ་སྒྲ་ཚོགས་ཤིང་ལྷོ་ན་པའམ། ཕྱི་ག་པའམ།
གཞན་དག་ལ་བརྟོད་པར་བྱེད་ན།

ཇི་སྲིད་མིག་སྒར་སྒར་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མིག་སྒར་མི་སྒར་བར་གྱུར་ན་བརྒྱུས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་
སྟེ། རིན་ཐང་བརྟེན་པར་བྱ་ཞིང་དངོས་པོ་ཚང་ན་པམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
ལྟར་བརྟེན་པས་སོ། །གྲང་པོ་ཆེ་

ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་བཞིན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གྱོ། །རྒྱུ་མངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲོག་མོ་
དང་། བྱེ་མ་ལེབ་དང་། ཏིལ་དང་། སྤུང་མ་དང་། རུལ་པ་ཟ་བ་དང་། སྤྲིག་པ་དང་། རྩྭ་ཤྩ་མ་བྱ་ཀ་དང་། རྩེ་ལ་ཏ་དག་གོ།
།དེ་དག་ནི་གསུམ་གྱིས་

སོགས་པར་བྱེད། དེ་གཞོན་བྱེད་དག་དང་། གྲོང་ཁྱེར་སྤྱང་བའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་དག་དང་། རྒྱ་མཚོ་རི་ཚོང་པ་དག་
གིས་སོ། །ཇི་ལྟར་གཞོན་བྱེད་དག་གིས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་གཞོན་བྱེད་དག་གིས་སྒོག་ཆགས་རྒྱུ་མངས་དག་གིས་བྱམ་པ་
སོ་བཏང་བ་བཀའ་སྟེ།

{ @89A } ལྟ། །འཛོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་གིས་གང་གི་ཆོ་ཆད་པས་གཅད་པ་དག་ཁྲིད་དེ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་མངས་པ་འཕམ་
ལག་པ་བྱམ་པ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་འཛུགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་དེ་དག་གིས་ཟིན་པ་ན་སྒྱུར་དུ་དབྱ་དང་། གསུག་མང་པོ་འ
ཇལ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་གཞོན་བྱེད་

དག་གིས་སོ། །ཇི་ལྟར་གྲོང་ཁྱེར་སྤྱང་བའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་དག་གིས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་གྲོང་ཁྱེར་སྤྱང་བའི་སྒྲ་ཆེན་
པོ་ལ་གཏོགས་པ་དག་གིས་སྒོག་ཆགས་རྒྱུ་མངས་དག་གིས་བྱམ་པ་སོ་མ་བཏང་བ་བཀའ་སྟེ། འཛོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་
དག་གིས་གང་གི་ཆོ་ཆ་རོལ་གྱི་དཔུང་

འོང་བ་དེ་རི་ཆོ་དང་ལྷན་ཅིག་གཡུ་ལ་སྒྲིད་པར་བྱེད་པ་ན། གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་འཛོམས་པར་རྒྱུ་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས།
གལ་ཏེ་མི་རྒྱུ་ན་སྒོག་ཆགས་རྒྱུ་མངས་དག་གིས་བཀའ་བའི་བྱམ་པ་སོ་མ་བཏང་བར་པ་ལ་གནས་པ་འཕེན་པར་བྱེད་
ཅིང་དེ་དག་སྒོག་ཆགས་རྒྱུ་མངས་

དག་གིས་ཟིན་པ་ན་འབྱེད་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གྲོང་ཁྱིམ་སྤངས་པའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་དག་གིས་སོ། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་
མཚོ་རི་ཚོང་པ་དག་གིས་ཤེན། འདི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རི་ཚོང་པ་དག་གིས་སློག་ཆགས་རྒྱུ་མངས་དག་གིས་བྱམ་པ་སོམ་
བཏང་བ་བཀའ་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་རི་

གྲུ་སྤྱར་ནས་ཞོར་སྤྱོད་པ་དག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་ན་དེར་དེ་དག་ལ་ཚོམ་རྒྱུ་ན་ཏྲགས་མཚན་སྤྲོད་པོ་ལམ། ནག་པོ་ཅན་
དག་འོང་ཞིང་། གྲུ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ན་ཚོང་པ་དག་གིས་དེ་དག་དང་། ལྷན་ཅིག་གཡུ་ལ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་ན། གལ་ཏེ་
དེ་དག་གིས་འཛོམས་

པར་བྱེད་རྣམས་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ན་སློག་ཆགས་རྒྱུ་མངས་དག་གིས་བཀའ་བའི་བྱམ་པ་སོམ་བཏང་
བ་འཕེན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་སློག་ཆགས་རྒྱུ་མངས་དག་གིས་ཟིན་པ་ན། འབྱེད་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རི་
ཚོང་པ་དག་གིས་སོ། །དགོ་

སྤྲོད་གིས་སློག་ཆགས་རྒྱུ་མངས་དག་རྒྱ་བར་བྱེད་ན། སློག་ཆགས་རྒྱུ་མངས་དག་གི་རིན་ཐང་བཅི་བར་བྱ་ཞིང་དངོས་
པོ་ཚང་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་སྤྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །སྤྲོམ་ལ། གཏོ་ལ་པ་དང་ནི་བག་ཇུངས་
ཅན། །སྤྲོམ་སྤྱར་རེ་ཞིག་དུས་དང་

{ @89B } ཞེ་། །མཚན་བཟངས་དང་ནི་ཞོར་གྱིས་བྱིན། །རང་གིར་ཤེས་པས་ལྷུང་བཟེད་ལེན། །མི་ཕམ་དང་ནི་སྤྲོམ་པས་
སྤྲོམ། །བདག་ཉིད་སྤྲོད་འབྲིན་རྒྱ་བ་ཡིན། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་
ཟས་སྤྱོད་གྱི་ཀུན་དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉམ་

ཡོད་ན་དགོས་སྤྲོད་གཏོ་ལ་པ་དང་བག་ཇུངས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་གཏམ་འདྲེ་བ། ཐེབས་པར་སྤྲོ་བ། འགྲོགས་བཤེས། སྤྲོས་འ
དྲིན་གནས་སྤྲོས་མཉམ་པ་རོ་དཔ་གཉིས་ཤིག་འཁོད་དེ། དེ་ལ་གཏོ་ལ་པ་ནི་གྲགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཡིན་
མོད་གྱི་ལུས་ཚུངས། དེ་ལ་ལྷུང་

བཟེད་དང་། ཚོས་གོས་དང་། སྒྲ་བ་དང་། མོར་བྱ་དང་། རྒྱ་རགས་ལྟག་པ་དག་ཡོད་དོ། །བག་ཇངས་ཅན་ནི་ལུས་ཆེ་བ་ཡིན་
མོད་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཚུངས་ཤི། ཚོས་གོས་གསུམ་ལྟར་ལེན་ཅིང་དེའི་ཚོས་གོས་གསུམ་རན་ཅིང་སྒྲམ་སྒྱུར་
ཡང་ཡོངས་སུ་རྟེན་པ་

བ་ཡིན་ནོ། །དགོས་ཤིང་རྣམས་ཀྱིས་བག་ཇངས་ཅན་ལ་སྒྲུབ་པ། ཚོད་ལྡན་པ་ཁྱོད་ཏེ་པོར་འདོད་པ་ཚུང་བར་གྱུར་ན། ཅིའི་
ཕྱིར་བདག་ཉིད་གཅེར་བུར་སྟོན་པར་བྱེད། ཅི་རྟེན་པས་སམ། མ་རྟེན་པས། བག་ཇངས་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་པ། མ་རྟེན་པས་སོ།
།ཅིའི་ཕྱིར་སྒྱུར་དུ་མི་

འཇུག། སངས་རྒྱུས་དང་། ཚོས་དང་། དགོ་འདུན་སྤངས་ཏེ། ལུ་ཞིག་ཁོ་པོ་ལ་སྒྱུན་པར་བྱེད། དགོས་ཤིང་གདོལ་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་
གཏམ་འདྲེ་བ། ཐེབས་པར་སྒྲུབ། འགྲོགས་བ་ཤེས། སྒྲོས་འདྲིན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལྟུང་བཟེད་དང་། ཚོས་གོས་དང་། སྒྲ་བ་
དང་། མོར་

བྱ་དང་། རྒྱ་རགས་ལྟག་པ་དག་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མི་སྒྲོང་། བག་ཇངས་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་པ། མི་སྟེར་རོ། །ཅི་ཁྱོད་
ཀྱིས་སྟོན་ལན་འགའ་བསྐྱངས་སམ། ལན་འགའ་ཡང་མ་བསྐྱངས་སོ། །ཅི་ཚུའི་སྒྲུ་ཁོ་ནས་ལྟམ་དག་འབུད་པར་བྱེད་དམ།
སོང་ལ་སྒྲོངས་ཤིག་དང་སྟེར་རོ།

བག་ཇངས་ཅན་དེ་དགོས་ཤིང་དེ་དག་གིས་སྒྲོ་བར་བྱས་ནས་གདོལ་པ་འི་གན་དུ་སོང་བ་དང་། གདོལ་པ་མེད་ནས་བག་
ཇངས་ཅན་གྱིས་གདོལ་པ་ནི་ལུས་ཚུང་བ་ཡིན་པས་ཇི་འདྲིའི་ཚོས་གོས་གཞལ་བར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་ཚོད་
དུ་འགྱུར་ན་བསྐྱང་བར་བྱའི་གལ་

{@90A} ༣༡། ཏེ་མི་འགྱུར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དྲིན་བགྱང་དུ་གཞུག་པར་བྱ་སྟེ་ལྟུང་བསམས་ནས། བག་ཇངས་ཅན་
གདོལ་པ་འི་གནས་ཁང་དུ་ཞུགས་ཏེ་སྒྲམ་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུར་བརྟུམས་པ་དང་། ཇི་ཙམ་ན་ཚོས་གོས་ཀྱི་གདང་ལ་སྒྲམ་སྒྱུར་
དམར་མེར་འདུག་པ་མཐོང་ནས། བག་ཇངས་

ཅན་གྱིས་ཤོག་སྟེ། ཁྱོད་ཞིང་བསྟམས་ནས། རོས་དང་རོས་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ན་གདོལ་པ་འོངས་ཏེ་མཐོང་མ་ཐག་དུ་སྒྲིམ་
པ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་ཁྱེད་གྱིས་སྒྲིམ་སྒྱུར་འདི་རྒྱ་སེམས་གྱིས་བྲལ་སོ། །བག་ཇངས་ཅན་གྱིས་སྒྲིམ་པ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་ཁོ་
ཤོས་རྒྱ་སེམས་གྱིས་མ་

བྲལ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཁོ་ཤོལ་གདོལ་པ་ནི་ལུས་ཚུང་བ་ཡིན་པས་ཇི་འདི་འི་ཚོས་གོས་གཞལ་བར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་བདག་གི་
ལུས་ཀྱི་ཚད་དུ་འགྱུར་ན་བསྐྱང་བར་བྱ་ལྟེ། གལ་ཏེ་མི་འགྱུར་ན་ཡོ་བྱད་དོན་མེད་པ་འདི་ཅི་བྱ་སྟམ་པའི་བློ་སྒྲིམ་སོ།
ཤག་དོལ་བས་སྒྲིམ་པ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་

ཅི་འི་ཕྱིར་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བར་བྱེད། ཁྱོད་གྱིས་རྒྱ་སེམས་གྱིས་བྲལ་ས་པས་ཁྱོད་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྟང་བ་
བྱུང་དོ། །བག་ཇངས་ཅན་བདག་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྟང་བ་མ་བྱུང་ངམ་སྟམ་དུ་འགྲོད་པ་སྒྲིམ་ནས། དེས་སྐབས་དེ་
དགོས་ཤིང་རྣམས་ལ་བཟོད་དོ། །དགོ་

སྤོང་རྣམས་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དགོས་ཤིང་ལེ་མས་པ། དགོ་
སྤོང་ཁྱོད་གྱིས་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་སྒྲིམ་སྒྱུར་དེ་བཞིན། བག་ཇངས་ཅན་གྱིས་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་

གྱིས་བཀའ་སྒྱུལ་པ། དགོས་ཤིང་དག་དགོས་ཤིང་དཔྱོད་པའི་བསམ་པ་ཅན་འདི་ལ་ནི་ལྟང་བ་མེད་དེ། ཡང་དགོས་ཤིང་གིས་
ཡིད་གཙུགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་གཙུགས་པ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །འདི་ལྟར་མཇེའ་བཤེས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཐ་མ་དང་། འ་
བྲིང་དང་། ཚེན་པོའོ། །དེ་ལ་

མཇེའ་བཤེས་ཐ་མ་ལ་ནི་ཡིད་གཙུགས་པ་ཚུང་དུ་བྱའོ། འ་བྲིང་ཡང་མི་བྱ། ཚེན་པོ་ཡང་མི་བྱའོ། །མཇེའ་བཤེས་འ་བྲིང་ལ་
ནི་ཡིད་གཙུགས་པ་ཚུང་དུ་དང་། འ་བྲིང་བྱའི་ཚེན་པོ་མི་བྱའོ། །མཇེའ་བཤེས་ཚེན་པོ་ལ་ནི་ཡིད་གཙུགས་པ་ཚུང་དུ་དང་།
འ་བྲིང་དང་། ཚེན་པོ་

{@90B} ཡང་བྱཏོ། དག་སློང་གིས་ཡིད་གཙུགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་གཙུགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་
ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱུས་བཙུང་ལྟ་ན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟམ་སྤྱིན་གྱི་ཀླན་དགའ་
ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉམ་ཡོད་ན་དག་སློང་མཚན་

བཟངས་དང་། ཞོར་གྱིས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་གཏམ་འདྲེ་བ། ཐེབས་པར་སྐྱ་བ། འགྲོགས་བ་ཤེས་སྒྲོས་འདྲིན་མཚུངས་པར་འ
དོན་པ་གཉིས་ཤིག་འཁོད་དེ། མཚན་བཟངས་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་ནི་མཛེས་པ། གསལ་བ། ལྷུམ་པ། འཛེངས་ད་བཟོད་པ་ཡིན་ལ།
ཞོར་གྱིས་བྱིན་ཀྱི་ལྷུང་།

བཟེད་ཆུང་དུ་ཡང་མཛོམ་པ། གསལ་པ། ལྷུ་མ་པ། རོངས་ད་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཟས་གྱི་བྱ་བ་
བྱས་ཏེ། འཆགས་ན་ལྷུང་བཟེད་པ་ལྷུ་བའི་ཆོ་མཚན་བཟངས་གྱིས་ནོར་གྱིས་བྱིན་དབང་བའི་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་དུ་རང་གིས་
ལྷུང་བཟེད་དུ་བཅུག་ལྟེ་སྒྲིམ་

པ། ཚོད་ལྷན་པ་ཞོར་གྱིས་བྱིན་གང་ལ་ལྟར་བཞེད་དང་ལྟར་བཞེད་ཆུང་དུ་འདི་ལྟ་བུ་པདོག་པ་དེ་ཞེ་སྟོང་ལས་ཆུང་དུས་
དགེ་བའི་སྤྱོད་མོད་པར་བྱེད་དོ། ཞོར་གྱིས་བྱིན་གྱིས་སྒྲུལ་པ། གཤམ་ཏེ་ཐོབ་ན་ཁྱེད་ཅིག་ ཁི་ཅོམ་དུས་གཞན་ཞིག་ཞེ་ཞོར་
གྱིས་བྱིན་ལ་འི་བྲག་ཞིག་དུ་བྱ་བ་

ཆུང་ཞིག་བྱུང་ནས་དེས་སྒྲིམ་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་མཚན་བཟངས་ཁོ་པོ་ལ་རི་བླ་ག་ཞིག་ཏུ་བྱ་བ་ཆུང་ཞིག་བྱུང་ན། ཁོ་པོ་རི་
བྱ་བ་དེ་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཁོ་པོས་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་ཏུ་སྒྲིན་ནོ། །མཚན་བཟངས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། སྒྲིན་ནམ། སྒྲིན་ནོ། །ཐབས་ཡིན་ནོ།
།མཚན་བཟངས་ཀྱིས་ཐབས་

ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱས་ནས་བདག་ལ་གཞི་འདིས་ཚངས་པ་མཚུངས་པ་རེད་པ་རྣམས་མཚན་བཟངས་ནི་སྒྲ་རྒྱ་གྲིས་ལས་
བྱེད་དོ། ཞེས་ཟེར་བར་འགྲུར་རོ་སྒྲམ་ནས་འགྲོད་པ་སྒྲིམ་ཏེ་དེ་མ་མོང་དོ། ཁི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་མཚན་བཟངས་
ལ་རི་བྲག་དེར་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་

བྱུང་ནས། དེས་སོང་ལ་དེ་གཉི་ག་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་འོང་ངོ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་མཚན་བཟངས་སོང་སྟེ་གཉི་ག་བྱས་ནས་
ཕྱིར་འོངས་ཏེ་སྒྲིམ་པ། ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཞོར་གྱིས་བྱིན་ཁོ་བོས་ཁྱོད་ཀྱི་དགོས་པ་དེ་བསྐྱབས་གྱིས་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་དུ་བྱིན་
ཅིག། ཞོར་གྱིས་བྱིན་གྱིས་སྒྲིམ་པ། ཁྱོད་

{@91A} ཨྱ། བདག་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ལ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོའི་དགོས་པ་ལ་སོང་བ་མ་ཡིན་པས་ཁོ་བོས་མི་སྤྱིན་
ནོ། །མཚན་བཟངས་གྱིས་སྒྲིམ་པ། གལ་ཏེ་མི་སྤྱིན་ན་ཁོ་བོར་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བར་བྱའོ། གལ་ཏེ་ཐོབ་ནའོ། །ཇི་ཅུམ་ན་
ཞོར་གྱིས་བྱིན་ཕྱིར་བྱུང་བ་དེ་ན་

མཚན་བཟངས་གྱིས་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་དུ་བྱུངས་ཏེ་རང་གི་ལྷུང་བཟེད་དུ་བཅུག་སྟེ་བཞག་གོ། །ཇི་ཅུམ་ན་ཞོར་གྱིས་བྱིན་འ
ོངས་པ་ན་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་དུ་མི་སྤྱིན་ན་དེས་སྒྲིམ་པ། ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཁོ་བོའི་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་དུ་སྒྲིམ་བྱུངས་མཚན་བ
ཟངས་གྱིས་སྒྲིམ་པ། སྟུང་བར་བས་

སོ། །སྟུང་བར་། ཁོ་བོ་དབང་དོ། ཞོར་གྱིས་བྱིན་གྱིས་མི་སྤྱིན་སྒྲིམ་པ། ཁྱོད་གྱིས་རྒྱ་ལེམས་གྱིས་བྱུངས་པས་ཁྱོད་ལ་ཕམ་
པར་འགྱུར་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་དོ། །མཚན་བཟངས་བདག་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྷུང་བ་མ་བྱུང་ངམ་སྟུང་དུ་འགྲོད་པ་
སྒྲིམ་ནས། དེས་སྒྲིམ་པས་

དེ་དགོས་སྟོང་རྣམས་ལ་བཟོད་དོ། །དགོས་སྟོང་རྣམས་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འ
དས་གྱིས་མཚན་བཟངས་ལ་བཀའ་རྒྱུལ་པ། དགོས་སྟོང་ཁྱོད་གྱིས་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་ལྷུང་བཟེད་ཆུང་དུ་དེ་བྱུངས། དེས་ཇི་
ལྟར་གྱུར་པ་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་རྒྱུལ་པ། དགོས་སྟོང་དག་དགོས་སྟོང་རང་གི་འདུ་ཤེས་པས་ལྷུང་བ
ཟེད་ཆུང་དུ་བྱུངས་པ་འདི་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དེ། ཡང་དགོས་སྟོང་གིས་སྒྲིམ་པ་ལས་མི་བྱུང་བར་འདི་ལྟར་ལག་པོ་དུ་དམ།
བསོད་ནམས་འདོད་པས་

ལས་བྱའོ། དགོས་ཤིང་གིས་སྒྲ་ཐོན་གྱིས་ལས་བྱེད་ན་འགའ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་
མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉམ་ཡོད་ན་དགོས་ཤིང་མི་
ཕམ་དང་། ལྷ་བས་སྤྲས་ཞེས་བྱ་བ་

གཏམ་འདྲེ་བ། ཐེབས་པར་སྤྲ་བ། འགྲོགས་བ་ཤེས་སྒྲོས་འདྲིན་གཉིས་ཤིག་འཁོད་དེ། ལྷ་བས་སྤྲས་ནི་གྲགས་པ་དང་།
བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྟར་བཟེད་དང་། ཚོས་གོས་དང་། ཏ་བ་དང་། ཐོར་བྱ་དང་། སྐར་རགས་ལྷག་པ་དག་ཡོད་
དོ། །མི་ཕམ་ནི་

{@91B} གྲགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཆུང་སྟེ། ཚོས་གོས་གསུམ་ལྟར་ལེན་ཅིང་དེའི་ཚོས་གོས་གསུམ་ངན་ཅིང་སྒྲམ་
སྒྱར་ཡང་ཡོངས་སུ་རྟོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་ཤིང་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཕམ་པ་ལ་སྤྲས་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ཏེ་པོར་འདོད་པ་
ཆུང་བར་གྱུར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་གཅེར་

བྱར་སྟོན་པར་བྱེད། ཅི་རྟེན་པས་སམ། མ་རྟེན་པས། མི་ཕམ་གྱིས་སྤྲས་པ། མ་རྟེན་པས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱོར་དུ་མི་འཇུག་
སངས་རྒྱས་དང་། ཚོས་དང་། དགོ་འདུན་སྤངས་ཏེ་སུ་ཞིག་ཁོ་བོ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད། དགོས་ཤིང་ལྷ་བས་སྤྲས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་
གཏམ་འདྲེ་བ། ཐེབས་

པར་སྤྲ་བ། འགྲོགས་བ་ཤེས་སྒྲོས་འདྲིན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལྟར་བཟེད་དང་། ཚོས་གོས་དང་། ཏ་བ་དང་། ཐོར་བྱ་དང་། སྐར་
རགས་ལྷག་པ་དག་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མི་སྦྱོང་། མི་ཕམ་གྱིས་སྤྲས་པ། མི་སྟར་རོ། །ཅི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་ལན་འགའ་
བསྐྱངས་སམ། ལན་འགའ་

ཡང་མ་བསྐྱངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཆུའི་སྒྲ་གོ་ནས་ལྷན་དག་འབྱུང་པར་བྱེད་དམ། སོང་ལ་སྦྱོངས་ཤིག་དང་སྟེར་རོ། །མི་ཕམ་
དེ་དགོས་ཤིང་དེ་དག་གིས་སྦྱོར་བར་བྱས་ནས་ལྷ་བས་སྤྲས་ཀྱི་གན་དུ་སོང་སྟེ་སྤྲས་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་བས་སྤྲས་བདག་ལ་
ཆུང་བཟེད་བྱིན་ཅིག །ལྷ་བས་

སྤྲུལ་གྱིས་སྤྲུལ་པ། མི་སྤྲུལ་ནོ། །མི་པམ་གྱིས་སྤྲུལ་པ། གལ་ཏེ་ལྷུང་བཟེད་མི་སྤྲུལ་ན་ཆོས་གོས་བྱིན་ཅིག །ཟླ་བས་སྤྲུལ་གྱིས་སྤྲུལ་པ། ཅི་ཁོ་བོ་ཁྱོད་གྱིས་སྤྲུལ་བདག་མགོ་རེག་ཏུ་མཐོང་ངམ་ཁྱོད་ལ་ཁ་ཚར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་གཏང་ན། ཆོས་གོས་ལྟ་སྤྲུལ་གྱང་ཅི་དགོས།

མི་པམ་གྱིས་སྤྲུལ་ཏེ། ཁོ་བོ་འདི་འི་འཕྲུལ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མར་འགྲོ་བ་ཡིན་ན། འདི་དེ་སྐད་ཅེས་ཁ་ཚར་ཡང་ཁྱོད་ལ་ཡོངས་སུ་མི་གཏང་ན། ཆོས་གོས་ལྟ་སྤྲུལ་གྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་ཟེར་རོ་སྟེ་འདྲ་བས་མས་ནས། མི་པམ་གྱིས་སྤྲུལ་པ། དེང་གོས་ཐམས་ཅད་མ་

སྤྲུལ་ན་མི་པམ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་མི་གཟུང་ངོ་ཞེས་མི་པམ་དེ་ནམ་ཞིག་ན་འདི་འི་ཆོས་གོས་དག་བརྟུ་བར་བྱ་སྟེ་འདྲ་སྤྲུལ་བས་ཆོས་ཞིང་དེ་ལྟར་ལེན་བཞིན་དུ་སྤྲོད་དོ། །ཇི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཟླ་བས་སྤྲུལ་ལ་བཅོམས་གི་ལས་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་པ་དང་། མི་པམ་དེ་ཟླ་བས་སྤྲུལ་

{@92A} ༩༡། གྱི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་སྤྲུལ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཟླ་བས་སྤྲུལ་ཁོ་བོས་གྱང་གྲོགས་བྱུང་། །ཟླ་བས་སྤྲུལ་གྱིས་སྤྲུལ་པ། མ་ཉེས་གྱིས་དེ་བཞིན་གྱིས་ཤིག །མི་པམ་དེ་ཟླ་བས་སྤྲུལ་གྱི་ཆོས་གོས་དག་འཆོད་པར་བྱེད། བྱིད་པར་བྱེད། འབྲེན་པར་བྱེད་ཅིང་སྟོག་ཅིང་

སྟོག་ཅིང་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཟླ་བས་སྤྲུལ་གྱིས་འདི་འདི་ལྟར་ལྟ་བུས་བདག་གི་ཆོས་གོས་དག་སྟོག་ཅིང་སྟོག་ཅིང་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ལས་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་བདག་གི་ཆོས་གོས་འདི་དག་རྟུ་བར་བྱེད་དོ། །སྟེ་འདྲ་བས་མས་ནས་ཟླ་བས་སྤྲུལ་དོགས་པ་དང་བཅས་པས་ཆོས་གོས་དག་

ཁ་བསྐྱར་ནས་གཏུར་བྱར་བཅུག་སྟེ་དེ་དག་སྤྲུལ་སུ་བཅུག་ནས་ཉལ་ལོ། །དགོས་པ་དག་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ལ་མི་ཉལ་བར་སྐྱོར་བའི་རྗེས་སུ་བཙོན་པ་རོ་དཔས་མི་པམ་གྱིས་སྤྲུལ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཟླ་བས་སྤྲུལ་ཚུར་ཤིག །དགོ་བའི་སྤྲུལ་བྱེད་དུ་འདོང་།

ཟླ་བས་སྤྲུལ་གྱིས་སྤྲུལ་པ། ཁྱོད་སོང་ཞིག་ཁོ་བོ་ངལ་བས་བྱི་བཞིན་འོང་དོ། །མི་ཕམ་པ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཞོག་ཞིག་ཅེས་ཟེར་
ཏེ་ཕྱིར་བྱུང་དོ། ཟླ་བས་སྤྲུལ་གྱིས་གལ་ཏེ་འགྲོ་ན་ནི་ཆོས་གོས་དག་རྒྱག་པར་འགྱུར། འོན་ཏེ་མི་འགྲོ་ན་ནི་བདག་གི་དགོ་
བའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་ཉམས་

པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་བདག་གི་ཆོས་གོས་དག་ཀྱང་རྒྱག་པར་མི་འགྱུར་ལ། དགོ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་འ
གྱུར་བའི་ཐབས་ཅི་ཡོད་སྟུང་ཁྱེད་སེམས་ཤིང་རིག་ནས། བདག་ཉིད་ཀྱི་གཏུར་བྱ་མི་ཕམ་གྱི་སྤྲུལ་སུ་བཅུག་སྟེ། མི་ཕམ་
དབང་བའི་གཏུར་བྱ་བདག་

ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་སུ་བཅུག་ནས་ཉལ་ལོ། །དགོ་སྒོར་དག་གིས་ནམ་གྱི་ཆ་སྤྲད་ལ་ཁ་ཏོན་བྱ་བར་བརྩམས་པ་དང་། ཟླ་བས་སྤྲུལ་
གྱིས་མི་ཕམ་ལ་སྤྲུལ་པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་མི་ཕམ་ལོངས་ལ་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཅིག་ །མི་ཕམ་གྱིས་སྤྲུལ་པ། ཁོ་བོས་དགོ་
བའི་ཕྱོགས་བྱས་

ཟིན་གྱི། ད་ཁྱོད་སོང་ལ་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཅིག་ །ཁོ་བོ་ངལ་བ་ངལ་བ་སོས་སོ་ཞེས་ཟླ་བས་སྤྲུལ་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེད་
དུ་སོང་དོ། །མི་ཕམ་གྱིས་རེ་ཞིག་དུས་ནི་སྤང་ན་ལམ་གྱི་དུས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྟུང་བསམས་ནས། དུས་བཟང་པོ་མཐོང་
བ་དང་། དེ་ཟླ་

{@92B} བས་སྤྲུལ་གྱི་སྤྲུལ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཏུར་བྱ་བྱེད་ཏེ་སོང་དོ། །ཇི་ཙམ་ན་མཆོན་མོ་ནམ་ནངས་པར་གྱུར་པ་
དང་། དེས་རེ་ཞིག་ཆོས་གོས་ཅི་འདྲ་བ་དག་གིས་བདག་ཕམ་པར་གྱུར་པའི་ལྗེ་བ་བྱང་བ་བཟློའོ་སྟུང་བསམས་ནས།
ཇི་ཙམ་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རྟོན་དག་

མཐོང་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བར་གྱུར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་གོས་དག་ཁོ་ནས་བདག་ཕམ་པར་གྱུར་གྱིས་ཕྱགས་གྱི་བྱ་
ལུས་འཆང་བས་ཅི་བྱ། ཕྱིར་འབབས་པར་བྱའོ་སྟུང་མོ། །དེས་ཡང་ཇི་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ན་སྤར་འགྲོ་བར་བྱས་ཏེ།
གལ་ཏེ་སྐལ་བ་ཡོད་པར་

གྱུར་ན་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱུང་དུ་ཚངས་པར་དཔ་དཔར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་སྐལ་བ་མེད་ན་ནི་ཕྱིར་འབབས་སོ་སྟེན་དུ་
བསམས་ནས། དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་ངོ། །དེའི་ཚེ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགོས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མའི་འཁོར་
གྱི་མདུན་ན་ཚས་སྟོན་

པའི་ཕྱིར་བལྟགས་ཤིང་ཚས་སྟོན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་མི་པམ་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་གཟིགས་སོ།
ཤེས་ནས་ཀྱང་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། དགོས་པ་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་འོང་བའི་དགོས་པ་
དེ་མཐོང་ངམ། བཙུན་

པ་མཐོང་ངོ། །དགོས་པ་དག་མི་པམ་མི་གཏི་མུག་ཅན་འདི་ནི་རང་གི་ཚས་གོས་རྣམས་དང་དག་གིས་ཉེས་པ་སྦྱོར་པོའི་ལྟར་
བ་བྱུང་ངོ། །དགོས་པ་དག་དེ་ལྟར་རྒྱ་སེམས་ལ་ནི་ཉེས་དམིགས་འདི་དང་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར་དགོས་པ་
གིས་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་ལྟར་

བཟེད་དང་། ཚས་གོས་ཀྱང་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །དགོས་པ་གིས་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་ལྟར་བཟེད་དང་ཚས་གོས་ལེན་ན་
ཉེས་པ་སྦྱོར་པོར་འགྱུར་ངོ། །༥༥། རྩོམ་ལ། རྣམ་སྤྱད་འཕྲང་བར་གྱུར་པ་དང་། བཀའ་ཕྱིར་འབྲུ་མར་སྦྱོང་བ་དང་། བྱིས་
བདག་བྱ་དང་

ཚོའི་དང་། རྩོམ་འབངས་པའི་ལེན་དེ་ཡི་བྱ། ལངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་
ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དག་འར་བ་ན་བལྟགས་སོ། །མཉམ་ཡོད་ན་དགོས་པ་མ་ཤར་ནས་སྦྱིས་པ་དང་། རྩོམ་སྦྱིས་པ་གཉིས་
ཤིག་འདུག་སྟེ། ཤར་ནས་

{@93A} ༥༦། རྩོམ་པ་ནི་མདུན་དུ་འགོ་བའི་དགོས་པ་མ་ཡིན། རྩོམ་སྦྱིས་པ་ནི་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་དགོས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྦྱན་སྲུང་སོང་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་
གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་

འཚེལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ལ་ཚེས་བསྟན་ནས། དེ་གཉིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱི་ཁབས་ལ་ཕྱག་འཚེལ་ཏེ་དོང་བ་དང་། ཤར་ནས་སྐྱེས་པ་མདུན་དུ་འགྲོ་བ་དེའི་སྐྱམ་སྐྱར་ཕྱག་པ་ལ་གྲོན་པ་འཕྱང་བར་
གྱུར་ནས། ལྷོ་ནས་སྐྱེས་

པ་ཕྱི་བཞིན་འོང་བས་སྐྱས་པ། འཕགས་མ་ཨ་བ་ས་ཐ་ཨ་བ་ས་ཐ། ཤར་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་ཚེས་ཀྱི་ལྷགས་ཐོབ་པས་མི་སེམས་
པས། སྐྱམ་སྐྱར་ལྱང་བར་གྱུར་ནས། ལྷོ་ནས་སྐྱེས་པས་བྱང་ས་ཏེ། དེས་འདི་ལྟར་བདག་གིས་ད་ཕྱལ་ན། འཕགས་མའི་
དགོ་བའི་ཕྱོགས་

ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་དབྱར་ཁང་དུ་ཕྱིན་ནས་དབུལ་བར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས། དེ་གཉིས་དབྱར་ཁང་དུ་
སོན་པ་དང་། ཤར་ནས་སྐྱེས་པ་སྐྱར་བ་སྐྱར་བ་ཁོ་ནར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་རྒྱུང་པ་གཉིས་བརྒྱས་ནས་གཙུག་
ལག་ཁང་དུ་ཞུགས་

ཏེ་སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་ཕྱིན་ཀྱིས་འདུག་གོ། །ལྷོ་ནས་སྐྱེས་པས་གལ་ཏེ་ཕྱལ་ན་ཉེས་དམིགས་དེ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་འགྱུར་བས་
རེ་ཞིག་ཕྱིས་ལངས་པ་ལ་དབུལ་ལོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས། དེས་སྐྱམ་སྐྱར་དེ་རང་གི་གནས་ཁང་དུ་ཁྱེར་ཏེ་ཚས་གོས་ཀྱི་
གདང་ལ་བཞག་གོ། །

ཇི་ཅུ་ཉི་མ་གཞན་ཞིག་ན་མཚན་མོ་ནམ་ནངས་པ་དང་། ཤར་ནས་སྐྱེས་པས་སྐྱས་པ། གཞོན་རྒྱུ་སྐྱམ་སྐྱར་ཁྱེར་ཞོག་
ཁབས་ལྷོ་མས་ལ་འགྲོ་ལ། གཞོན་རྒྱུ་མ་དེ་གནས་ཁང་དུ་ཞུགས་ཏེ། ཚས་གོས་ཀྱི་གདང་ལ་བཞག་པ་དང་། སྐྱམ་སྐྱར་མ་
མཐོང་

ནས་དེས་སྐྱས་པ། འཕགས་མ་སྐྱམ་སྐྱར་མ་མཚས་སོ། །ཤར་ནས་སྐྱེས་པས་སྐྱས་པ། ལྷོ་ནས་སྐྱེས་པའི་གནས་ཁང་དུ་
ལྷོས་ཤིག་གཞོན་རྒྱུ་མ་དེ་ལྷོ་ནས་སྐྱེས་པའི་གནས་ཁང་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཚས་གོས་ཀྱི་གདང་ལ་སྐྱམ་སྐྱར་བཞག་པ་
མཐོང་དོ།

{@93B} མཐོང་ནས་ཀྱང་སྤྱི་འཕགས་མའི་སྒྲུབ་སྤྱོད་འདི་འདྲིར་ཁྱེད་སྒྲུབ་དུ་སེམས་སོ། །ལྟོ་ནས་སྐྱེས་པས་ཐོས་
ནས་དེས་སྐྱེས་པ། ཁོ་མོས་ཁྱེད་ཏེ་འོངས་སོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ལྟོ་ནས་སྐྱེས་པས་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་དེ་ལ་གོ་བར་བྱས་སོ། །དགོས་པ་
མ་དེ་དེ་ལ་ནང་དང་བཅས་པས་

གཤེགས་སྐྱེས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་གནས་ཁང་དུ་བཅུག་སྟེ། བཞག་པས་ཁྱོད་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་
ལྷུང་བ་བྱུང་ངོ། །ལྟོ་ནས་སྐྱེས་པའི་དགོས་པ་མ་དེ་བདག་ལ་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྷུང་བ་མ་བྱུང་ངམ་
སྒྲུབ་དུ་འགྱོད་

པ་སྐྱེས་ནས་དེས་སྐྱབས་དེ་དགོས་པ་མ་རྒྱུས་ལ་བཟོད་པ་དང་། དགོས་པ་མ་རྒྱུས་ཀྱིས་དགོས་པ་མ་རྒྱུས་ལ་བཟོད་ནས།
དགོས་པ་མ་རྒྱུས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་མ་དེ་ལ་རྒྱས་
པ། དགོས་པ་མ་ཁྱོད་

ཀྱིས་ཨ་བ་ས་ཐ་ཞེས་བཟོད་པ་ཅི་འི་ཐ་ཚོགས། བཅུན་པ་ཡུལ་དབྱུས་ན་ནར་པ་དང་། ལྷུང་བ་གང་ལགས་པ་དེ་ལ་བདག་
ཅག་ཨ་བ་ས་ཐ་ཞེས་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་དགོས་པ་མ་འདི་ལ་ཁྱི་སྐད་ཀྱི་
ངེས་པའི་ཆོག་དང་།

ཡུལ་གྱི་ངེས་པའི་ཆོག་དང་། ལྟོངས་ཀྱི་ངེས་པའི་ཆོག་གིས་ལྷུང་བ་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཉེས་དམིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལྷུང་བ་ཡུན་རིང་དུ་འཆང་བ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུས་ན་དགོས་པ་དང་མ། དགོས་པ་
མས་གཞན་

གྱི་དངོས་པོ་ལྷུང་བ་ཡུན་རིང་དུ་བཅང་བར་མི་བྱ་སྟེ། འཆང་ན་འགལ་ཆོབས་ཅན་དུ་འགྱུར་ངོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
དགོས་པ་དང་དགོས་པ་མས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལྷུང་བ་ཡུན་རིང་དུ་བཅང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ནས། དགོས་པ་
ཞིག་གིས་གཞན་གྱི་

དངོས་པོ་ལྟར་བ་མཐོང་ནས་འདི་དག་སྒྲོང་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་ནས་དག་སྒྲོང་དེའི་གནས་ཁང་དུ་སོང་སྟེ་
དལ་བུས་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་སྒྲོག་ཏུ་ལ་བརྟུངས་པ་དང་། དག་སྒྲོང་དེ་ཉིང་འཛིན་ལས་ལངས་ནས་སྤྲོས་པ། འདི་སྟེ།
དེས་སྤྲོས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་

{@94A} ༩༩། ལ་སྒྲོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལྟར་བ་འདི་ཁོ་བོས་མཐོང་གིས་ལོང་ཤིག། དེས་སྤྲོས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཁོ་བོ་ལ་
དངོས་པོ་དེ་མ་བྱེད་པར་ལེན་པ་དག་གིས་བརྟུངས་པར་གྱུར་པ་ནི་སྟེ། ཁོ་བོ་སྒྲོད་ཀྱིས་ཉིང་འཛིན་གྱི་མཚན་མ་བཟང་
པོ་འདི་འདྲ་བ་ལས་བསྐྱུང་བ་ནི་

མ་ཡིན་ནོ། དག་སྒྲོང་དེ་བདག་ལ་དག་སྒྲོང་ཉིང་འཛིན་ལས་བསྐྱུང་བས་ལྟར་བ་དང་བཅས་པར་མ་གྱུར་ཏམ་སྟམ་དུ་འ
གྱོད་པ་སྤྲོས་ནས། དེས་སྤྲོས་པ་དེ་དག་སྒྲོང་རྣམས་ལ་བརྟུངས་ནས། དག་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་
དང་། བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། དག་སྒྲོང་དག་དག་སྒྲོང་དེ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དེ། ཡང་དག་སྒྲོང་གིས་དག་སྒྲོང་དོན་དེའི་ཕྱིར་
ཉིང་འཛིན་ལས་བསྐྱུང་བར་མི་བྱ་བར་འདི་ལྟར་དེའི་མཛོན་སུམ་དུ་གཟུར་ཐག་ལ་བཏགས་ཏེ་གཞག་པར་བྱའོ། དག་
སྒྲོང་ཞིག་གིས་གཞན་གྱི་དངོས་

པོ་ལྟར་བ་མཐོང་ནས་དེས་འདི་དག་སྒྲོང་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་ནས་དེས་དེ་སྟེར་ཏེ་དག་སྒྲོང་དེའི་དྲུང་དུ་
སོང་ནས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྒྲོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལྟར་བ་འདི་ཁོ་བོས་མཐོང་གིས་ལོང་ཤིག། དག་སྒྲོང་དེ་དེ་ལ་ནང་དང་བཅས་
པ་ཡིན་པས་སྤྲོས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་

སྒྲོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་གྱི་འདི་ལྟར་སྒྲོད་ཀྱིས་རྟེན་མཆོས་ཀྱིས་བརྟུངས་སོ། དག་སྒྲོང་དེ་བདག་ལྟར་བ་དང་
བཅས་པར་མ་གྱུར་ཏམ་སྟམ་དུ་འགྱོད་པ་སྤྲོས་པར་གྱུར་ནས། དེས་སྤྲོས་པ་དེ་དག་སྒྲོང་རྣམས་ལ་བརྟུངས་ནས། དག་སྒྲོང་
རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་

གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་དགོས་པ་དེ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་
དགོས་པ་གིས་དགོས་པ་གི་ཡོ་བྱད་ལྷུང་བ་མཐོང་ན་དགོས་པ་ལ་གཏད་པར་བྱའི་དང་། དགོས་པ་ཀྱིས་ཀྱང་ཉི་མ་གཉིས་
སམ། གསུམ་དུ་དགོ་འདུག་གི་ནང་དུ་བྲིམ་

པར་བྱའི་དགའ་ཉེ་ལོས་པ་ཡོད་ན་གཏད་པར་བྱའོ། །གའ་ཉེ་མེད་ན་དགོ་འདུག་གིས་ཅི་བདེར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟམ་སྦྱོན་གྱི་ཀླན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉམ་
ཡོད་ན་དགོས་པ་མ་རི་མ་ཞེས་བྱ་བ་དག་བཅོམ་

{ @94B } པ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་བྱ་བ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ལ་སྤྱོད་འཛོལ་གི་ཁྱེད་ཞིག་མཛོལ་པར་
དད་པར་གྱུར་ནས། དེས་དེའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། འཕགས་མ་ཁྱོད་ལ་ཅི་དང་ཅི་འཚལ་བ་དེའི་སྤྱད་དུ་
བཀའ་སྤྱུལ་ཅིག་དང་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བགྱིའོ་

ཞེས་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། དེས་ཀྱང་བཞིན་བཟངས་ཨ་རོག་གྲུ་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་དང་དུ་སྤངས་སོ།
ཁི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དགོས་པ་མ་རི་མ་ན་བར་གྱུར་ནས་བསོད་སྟོམས་ལ་མ་སོང་ཞིང་དགོས་པ་མ་དག་བསོད་
སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། སྤྱོད་

འཛོལ་གི་ཁྱེད་དེས་དེ་དག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་སྤྱོད་པ། འཕགས་མ་དག་འཕགས་མ་རི་མ་རེ་ཞིག་མི་གདའ་ན་གར་བཞུད་
ཞུའོ། །དེ་དག་གིས་སྤྱོད་པ། བཞིན་བཟངས་ཕྱགས་མི་བདེའོ། །དེས་སྤྱོད་པ། འཕགས་མ་དེ་ལ་བདག་གིས་ཡོ་བྱད་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་

བསྐྱབས་ན་དེས་བདག་ལ་ལན་འགའ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྐྱབས་ན་དེའི་སྤྱད་དུ་གའ་ཉེ་དེ་ལ་འཚལ་བ་འགའ་ཞིག་
མཚིས་ནོན་ལ་སྟོམས་ཤིག། དེ་དག་གིས་སྤྱོད་པ། བཞིན་བཟངས་ཨ་རོག་གྲུ་དེ་བཞིན་བྱའོ་ཞེས་སྤྱོད་ཏེ་དོང་དོ། །དེས་དེ་
བཞིན་ལན་གསུམ་གྱི་བར་

དུ་བསྐྱབས་པ་དང་། དེ་ན་གཞིན་རྒྱུ་མ་ཞིག་གིས་སྒྲོས་འཛོལ་གི་ཁྱེད་འདི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲོབས་པར་བྱེད་ན། ཅི་འདིའི་
ཡང་དག་པར་སྒྲོབས་པས་སྒྲོབས་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་རྟོག་པས་སྒྲོབས་པར་བྱེད་པ་བག་མ་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་དུ་བསམས་
ནས་དེས་དེ་ལ་འཕགས་

མ་རི་མ་ལ་འབྲུ་མར་དགོས་སོ་ཞེས་ལྟར་བཟེད་ཆུང་དུ་ཕྱལ་བ་དང་། དེས་དེ་ཉིད་ལ་འཕྲལ་ལ་བཙོར་བའི་འབྲུ་མར་གྱིས་
ལྟར་བཟེད་ཆུང་དུ་བཀའ་སྟེ་བྱོན་ནས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་མ་གཤམ་ཏེ་ཡང་དེ་འཛོལ་བ་ཅུང་ཟད་མཆིསོ་ན་ལ་སྒྲོམས་ཤིག་
གཞིན་རྒྱུ་མ་དེས་བཞིན་

བཟངས་ཨ་རོག་གྲུ་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ་སོང་ནས། དེས་འབྲུ་མར་དེ་དགོས་སྒྲོང་མ་རི་མའི་ལག་པའི་བསྐྱེ་མཉེ་དང་།
རྒྱུ་མཉེ་དང་། མགོ་དང་ལུས་ཀྱི་བསྐྱེ་མཉེ་དང་མར་མའི་འབྲུ་མར་དུ་དེ། ཁྱི་ཚམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དགོ་
སྒྲོང་མ་རི་མ་ནད་སོས་ཏེ་བསོད་

{@95A} ༩༩། སྒྲོམས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། སྒྲོས་འཛོལ་གི་ཁྱེད་དེས་མཐོང་ནས། དེས་ཕྱག་འཛོལ་ཏེ་སྒྲིམ་པ། འཕགས་
མ་ཏེ་ཅང་ཡུན་རིང་ཞིག་གིས་མཐོང་དོ། དེས་སྒྲིམ་པ། བྱ་བདག་བློ་འཛོལ་བར་གྱུར་ཏོ། །འཕགས་མ་བདག་གིས་ཡོ་བྱད་
བམས་ཅད་

གྱིས་བསྐྱབས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་འགའ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བཀའ་མ་སྤུལ་ནས། འདི་ལྟར་འཕགས་མ་གཅིག་ཅིག་
མཆིས་ཏེ་འཕགས་མ་རི་མ་ལ་འབྲུ་མར་འཛོལ་ལོ་ཞེས་མཆིས་ནས། བདག་གིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱག་པར་འབྲུ་མར་འཕྲལ་
ལ་བཙོར་བས་ལྟར་བཟེད་ཆུང་

དུ་བཀའ་སྟེ་སྤུལ་ཏོ། །དེས་སྒྲིམ་པ། ཨ་རོག་གྲུ་མ་ཞོངས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། སོང་ནས་བསོད་སྒྲོམས་བརྒྱུས་ཏེ་དབྱར་ཁང་དུ་
བྱོན་ནས་སྒྲིམ་པ། གཞིན་རྒྱུ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་མོའི་མིང་གིས་སྒྲོས་འཛོལ་གི་ཁྱེད་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ལས་ལན་གཅིག་འབྲུ་མར་
བསྐྱབས་སམ། གཞིན་

ཀུ་མ་དེས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་མ་བདག་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་ན་དེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་འཕགས་མ་རི་མ་ལ་
བདག་གིས་ཡོ་བྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟབས་ན། དེས་བདག་ལ་ལན་འགའ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྐྱངས་ན། གལ་ཏེ་འ
ཕགས་མ་ལ་འཆའ་བ་

ཅུང་ཟད་མཆིས་ནོན་ལ་སྟོམས་ཤིག་ཅེས་མཆི་ནས། བདག་ལ་འདི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོབས་ན་ཅི་འདི་ཡང་དག་པར་
སྟོབས་པས་སྟོབས་པར་བགྱིད་དམ། འོན་ཏེ་རྟོག་པས་སྟོབས་པར་བགྱིད་པ་བགམ་མོ་སྟམ་པའི་སྟོ་བྱུང་ནས་བདག་གིས་དེ་
ལ་འཕགས་མ་རི་མ་ལ་འབྱ་

མར་འཆའ་ལོ་ཞེས་ལྟོང་བཟེད་ཚུང་དུ་སྤུལ་བ་དང་། དེས་འབྱུ་མར་གྱིས་ལྟོང་བཟེད་ཚུང་དུ་བ་ལྟ་མཉེས་ལྟུལ་ནས་བདག་
གིས་དེས་འཕགས་མའི་ཕྱག་དང་། ཞབས་དང་། དབུ་དང་། སྒྲིའི་བསྐྱུ་མཉེ་དང་། ཞུགས་མར་གྱི་འབྱུ་མར་དུ་དོ། །དེས་
སྒྲིམ་པ། ཅི་ཁོ་མོས་

ཁྱོད་ལ་ལན་འགའ་ཞིག་དེའི་གནད་ལ་འབྱུ་མར་ཁྱེར་ཏེ་ཤོག་ཤིག་ཅེས་སྒྲིམ་པམ། ལན་འགའ་ཡང་བཀའ་མ་
སྤུལ་ཏོ། །དེ་ལ་ནང་དང་བཅས་པའི་དགོས་པ་མ་གཞན་ཞིག་གིས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་མ་ཅི་འདི་འགའ་ཞིག་ཏུ་བས་སྟམ་
མམ། འདིས་འཕགས་མ་

{@95B} རི་མ་རྒྱར་བགྱིས་ཏེ། མཉམ་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་བགྱིས་པས་ཐམ་པར་གྱུར་པ་དག་གིས་སྟོག་དོ།
།དགོས་པ་མ་དེ་བདག་ལ་ཐམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྟོང་བ་མ་བྱུང་ངམ་སྟམ་དུ་འགྱོད་པ་ སྒྲིམ་ནས། དེས་སྐབས་དེ་དགོས་པ་
མ་རྣམས་ལ་བཞེད་དོ། །དགོས་པ་མ་རྣམས་

ཀྱིས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བཞེད་ནས། དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་དང་། མངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་མ་དེ་ལ་རྣམས་པ། དགོས་པ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་འབྱུ་མར་བསྐྱངས། བཅོམ་ལྡན་འ
དས་བགམ་པའི་བསམས་

པས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་དགོས་པ་མ་བཟུང་པའི་བསམ་པ་ཅན་འདི་ལ་ནི་ལྟར་བ་
མེད་དེ། ཡང་དགོས་པ་དམ། དགོས་པ་མས་ནད་པ་ལ་མ་བྱིས་པར་སྒྲུབ་སྒྱུར་དུ་གཞུག་པར་མི་བྱ་བར་འདི་ལྟར་དགོ་
དུན་གྱི་ནད་པའི་སྒྲུབ་ཁང་ནས་

བསྐྱང་བར་བྱ་བའམ། འོན་ཏེ་དད་པ་ཅན་ལས་སམ། ཉེ་དུ་འམ། ཉེ་དུ་མང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་གང་སྒྱུར་དུ་གཞུག་ཅེས་
ནད་པ་ལ་བྱི་བར་བྱ་ཞིང་། དེས་གང་བཟོད་པ་དེ་ལས་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །དགོས་པ་དམ་དགོས་པ་མས་ནད་པ་ལ་མ་བྱིས་
པར་སྒྲུབ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་ན།

འག་ལ་ཆོབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆོལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་
གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མེད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཤིང་ཐབས་བཀོས་ལྟར་བཟེད་
དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་མཉན་ཡོད་

དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་ནས་མཐར་གྱིས་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་ཁིང་བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་བྱིས་གལ་བ་
དེར་སོང་ངོ། །དེའི་ཆོན་བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་བྱ་དག་སྤྱོད་ལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དག་སྟོག་གོ། །ཆོ་དང་ལྷན་
པ་མེད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་བྱིས་

བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་བྱ་དག་སྤྱོད་ལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དག་སྟོག་པ་མཐོང་ངོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་བྱིས་བདག་
མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །བྱིས་བདག་ཁྱེད་དག་ཅི་སྟོག་ །འཕགས་པ་སྤྱད་རོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་
དག་གོ། །བྱིས་བདག་སྤྱི་

{@96A} ༣། རོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དག་ནི་ཕྱགས་གྱི་སེའུ་དང་འབྲས་ལྗོངས་པར་དཀར་ཁིང་། རྟོགས་ན་ཡང་དེ་
དག་གིས་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ཟག་པ་ཟད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ནི་ཐོག་མ་
དང་། བར་མ་དང་། ཐ་མར་

དགོ་བ། མཛོན་པར་ཤེས་པ་དང་། རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་མི་
སྟོན། །འཕགས་པ་སྤྱི་དེ་སྟོན་ཏུ་སྟོལ། །ཁོ་བོས་སྟོན་ཏུ་གཞུགས། །འཕགས་པ་མཛོངས་ཀྱིས་སྟོན་ཏུ་སྟོལ་ཅིག། །ཁྱིམ་
བདག་

མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་ཁྱེད་དེ་དག་ལ་སྤྲས་པ། ཁྱེད་དག་འཕགས་པ་འདི་དྲུང་དུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དང་ལ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་སྟོན་ཤིག་ཤིག་། ཁྱེད་དེ་དག་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། ཁྱེད་མངག་གཞུག་པ་དག་གིས་ཡོངས་
སུ་བསྐྱོར་ནས་རྒྱལ་བྱེད་

ཀྱི་ཚུལ་དུ་དོང་སྟེ། ཚོད་དང་ལྡན་པ་མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བསྐྱབས་པར་བརྩམས་སོ། །མཉན་
ཡོད་ན་སྟོན་ཞུ་བ་ཆུང་ས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཚོས་རྒྱན་པ་དག་གི་ཀྱན་རྟོད་པ་ནི་དེ་དག་དགག་དབྱེ་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་
ཤེས་ལྡན་དག་བདག་ཅག་གིས་

ལས་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་དེས་བརྩམས་མི་དགོས་པར་འོས་ཀྱིས་དུ་འོངསོད་ཅིང་བདེ་བར་འཁོད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཆུན་པོས་གྲོས་
བྱེད་དོ། །དེ་དག་ལ་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་བྱ་དག་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། ཁྱེད་
མངག་གཞུག་པ་དག་གིས་བསྐྱོར་ནས།

རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འདོང་ཞིང་འཕགས་པ་མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱིས་ལམ་
ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་དེ་དེ་དག་བཟུང་ན་འཕགས་པ་མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་ཁྱེད་དག་ཁྱིམ་ན་འཁོད་དོ་སྟེ། ཤེས་ལ།
ཁྱིམ་བདག་གིས་ཀྱང་འཕགས་པ་མཛོད་

གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོའི་དྲུང་ན་འཁོད་དོ་སྟེ། ཤེས་ལ་གལ་ཏེ། ཁྱེད་དག་དབྱེག་པར་རྣམས་ན་ནི་བདག་ཅག་གི་འཚོ་བའི་
བར་ཀྱི་འཚོ་བ་ཡོད་ལ། ཇི་སྟེ་མ་རྣམས་ན་རྒྱན་དབྱེག་པར་བྱས་ཏེ། དེས་ཀྱང་བདག་ཅག་བརྩམས་མི་དགོས་པར་འོས་ཀྱིས་དུ་
འོངསོད་ཅིང་བདེ་བར་འཁོད་པར་

{@96B} འགྲུར་རོ་སྒྲམ་པ་འི་བློ་སྦྱོར་སྒྲིམ་སྒོ། རྟེན་གཤམ་བརྟུགས་ཏེ་ལམ་གྱི་བར་དུ་དོང་ནས་འཁོད་པ་དང་། བྱེད་དེ་དག་
ཀྱང་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྟུགས་ཏེ་འོངས་ནས་ཆོམ་རྒྱུན་པ་དེ་དག་གིས་བྱེད་དེ་དག་ཁྱེད་རོ། །བྱེད་དེ་དག་གི་སྤྱི་
བཞིན་བྱེད་མངག་གཞུག་པ་དག་འདོད་བ་དེ་དག་གིས་

བྱེད་དེ་དག་ཆོམ་རྒྱུན་པ་དག་གིས་བརྟུགས་པ་མཐོང་ནས་དེ་དག་གིས་བྱེད་དེ་དག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་བྱེད་དུ་
བརྟུགས་ཏེ་སྦྱོར་པ། བྱེད་དེ་དག་ཁྱེད་གྱི་སྤྱི་བྱེད་ཏེ་སྦྱོར་པ་ཐུངས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་དག་གིས་བརྟུགས་ཀྱིས་ཐབས་
དགོངས་ཤིག །བྱེད་དེ་དག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་བརྟུགས་

ཏེ་ཀོས་ལར་བྱེད་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་གན་དུ་སོང་ནས་སྒྲིམ་པ། ལྷ་བདག་གི་བྱེད་དེ་དག་སྦྱོར་པ་ཐུངས་ཀྱི་གཡོན་
ཅན་དག་གིས་སྦྱོགས་ཀྱིས་བྱེད་དེ་སྦྱོང་མོ་སྦྱུལ་དུ་གསལ། རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱལ་བྱེད་གཞོན་ཏུ་འཕགས་སྦྱོར་པོ་ལ་
བསྐྱོད་པ། སོང་ལ་བྱེད་དེ་དག་གིས་

གི་བྱེད་ཆམས་དང་ཆོམ་རྒྱུན་པ་དག་ལྟར་དུ་ཁྱེད་ཤིག །འཕགས་སྦྱོར་པོ་ལྷན་རིང་པོ་ནས་བྱེད་དེ་དག་མགོན་མེད་ཟས་
སྦྱིན་དང་ནང་དང་བཅས་པར་གྱུར་པས་དེ་འོང་ལ་མ་སོང་ངོ། རྟེན་སྒྲུབ་གང་དག་ཆོད་དང་ལྷན་པ་མེད་གལ་གྱི་བྱེད་ཆོད་པོ་
ལ་མཛོན་པར་དད་པ་དེ་དག་གིས་

ཆོད་དང་ལྷན་པ་མེད་གལ་གྱི་བྱེད་ཆོད་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སྒོ། །འཕགས་པ་མ་བྱེད་པར་མཛོད་ཅིག །ཁྱེད་གྱི་ཉེ་གནས་
དག་སྦྱོར་པ་ཐུངས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་དག་གིས་སྦྱོགས་ཀྱིས་བརྟུགས་པར་མཛོད་དུ་གསལ། ཆོད་དང་ལྷན་པ་མེད་གལ་གྱི་བྱེད་
ཆོད་པོས་གལ་ཏེ་བྱེད་དག་

ལམ་བསམས་ན། རེ་ཞིག་བྱེད་དག་པ་མ་དང་བྲལ་བ་ལས་བྱེད་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་འགྲུར་ཞིང་པ་མ་
དག་ཀྱང་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ལས་བྱེད་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་འགྲུར་ལ། མ་དང་པ་དག་གིས་ཀྱང་སྤྱུགས་སྟེད་
པར་འགྲུར་ཞིང་། དད་པ་རྒྱམས་

ཀྱང་འདི་ལྟར་དོང་ངོ་ཙམ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་གྱི་གཡོན་ཙན་དག་གིས་འཕྲོག་པར་བྱེད་ན། ཕྱི་ཆད་སུ་ཞིག་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་
ཆོལ་དུ་འགོ་བར་འགྱུར་ཞེས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱིས་བདག་གིས་རྩལ་རྣམ་པར་བསྟན་པར་བྱའོ་སྟེ་
དུ་བསམས་ཤིང་རིག་ནས། ཆོད་པ་ལྟ་

{@97A} ༩༩། ར་མིད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་རྩལ་གྱིས་འཕགས་སྐྱེས་པོའི་དབྱང་མཛོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ། ཕྱོགས་
བཞིར་ར་པ་ཏ་ཉ་བརྟུངས་པ་དང་། སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་གྱི་གཡོན་ཙན་དག་གིས་ཤེས་ལྟན་དག་བདག་ཙག་དམག་དཔོན་འ
ཕགས་སྐྱེས་པོས་ཕྱོགས་བཞི་

ནས་བསྐྱོར་གྱིས་ཟིན་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་གིས་བོར་ལ་འདོང་ངོ་སྟེ་དུ་བསམས་ནས་དེ་དག་གིས་ཁྱེད་དེ་དག་པོར་ཏེ་
བྱེད་ཅོ། ཆོད་པ་ལྟ་ཐ་མིད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རྩལ་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དེ་ཕྱིར་བརྟུངས་ནས་ལམ་དང་ཉེ་
བར་ཤིང་ལྟོན་པའི་དབྱང་དུ་འདུག་གོ། །ཁྱེད་

དེ་དག་ཀྱང་འོངས་པ་དང་། འཕགས་པ་མིད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་སྤྲུལ་པ། ཁྱེད་དག་ཁྱེད་ཙག་གར་དོང་དོང་། འཕགས་པ་
བདག་ཙག་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་གྱི་གཡོན་ཙན་དག་གིས་བརྟུས་སོ། །འོ་ན་སུས་ཐར་བར་བྱས། དམག་དཔོན་འཕགས་སྐྱེས་
པོས་སོ། །

ཁྱེད་དག་དེ་རིང་ཁྱེད་ཙག་གི་ཕ་མ་དག་ཡིད་མི་བདེ་བར་འཁོད་གྱིས་དེང་ལ་སང་སྟོགས་ཤིག་། ཁྱེད་དེ་དག་ཁྱིམ་དུ་འ
ཕགས་པ་དང་། དམག་དཔོན་འཕགས་སྐྱེས་པོ་ཡང་དབྱང་གི་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་གྲུང་པོ་ཆེ་བའི་ཆོགས་དང་། ཏ་པའི་
ཆོགས་དང་།

ཤིང་ཏ་པའི་ཆོགས་དང་། དབྱང་བྱ་ཆུང་གི་ཆོགས་གོ་བསྟོན་ཏེ་མཉམ་ཡོད་ནས་བྱུང་ཅོ། །འཕགས་སྐྱེས་པོས་ཁྱེད་དེ་དག་
མཐོང་ནས་སྤྲུལ་པ། ཁྱེད་དག་ཁྱེད་ཙག་གར་དོང་དོང་། དེ་དག་གིས་སྤྲུལ་པ། རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆོལ་དུ་འདོང་བ་ན་བདག་ཙག་
སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ས་གྱི་

གཡོན་ཅན་དག་གིས་བརྟུན་སྟོ། །འོན་ཀྱང་ཅག་སྤྱི་ཐར་བར་བྱས། དམག་དཔོན་འཕགས་སྐྱེས་པོས་སྟོ། །འཕགས་
སྐྱེས་པོས་བདག་དུ་ལྟར་འགྲོ་བས་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་འདི་དག་ཐར་བར་བྱས། འཕགས་པ་རྩུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ། མཐུ་ཆེ་བ་འ
གའ་ཞིག་གིས་འདི་

དག་ཐར་བར་བྱས་པོར་མ་ཆག་སྟེ་དུ་བསམས་ཤིང་རིག་ནས་སྤྲོས་པ། བྱེད་དག་བྱེད་ཅག་གིས་སྤྱོད་པ་དེ་ན་སྤྱོད་མཐོང་།
འཕགས་པ་མེད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་འོ། །འཕགས་སྐྱེས་པོས་དེས་འདི་དག་ཐར་བར་བྱས་ཀྱི་གཞན་སྤྱོད་ཞིག་གིས་སྟེ་དུ་བསམས་ཤིང་རིག་

{@97B} བས་ཡིད་དག་འཁོར་ཡིད་དག་འཁོར་བདག་ཅག་གི་ཡུལ་ན་འཕགས་པ་དེ་ལྟར་རྩུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ། དེ་ལྟར་
མཐུ་ཆེ་བ་ཆོ་འདི་འདི་དོན་དང་། ཆོ་སྤྱོད་འདི་དོན་དང་། ཆོ་འདི་དང་ཆོ་སྤྱོད་འདི་དོན་ལ་སྐྱབས་མཛད་པ་བཞུགས་པ་དེ་ནི་
བདག་ཅག་གིས་རྟོག་པ་ལེགས་པར་རྟོག་དོ་

ཞེས་ཆེད་དུ་བཞུགས་པ་ཆེད་དུ་ཆོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བསྐྱབས་པ་བཞུགས་པ་ཆེད་ཅིང་མཉན་ཡོད་དུ་འཇུག་པ་ན་དུག་སྤྲེད་དག་ཀྱང་སྤྱོད་
བྱེད་ཞིང་དུག་སྤྲེད་དག་གིས་སྤྲོས་པ། བྱེད་སྤྱོད་བསྐྱབས་པ་བཞུགས་པ་ཆེད་དུ་འཕགས་སྐྱེས་པོས་སྤྲོས་པ། བྱེད་ཀྱི་ལོ་ འདི་ཀྱིས་ཅི་
བྱས། འཕགས་

པ་མེད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་བྱེད་པ་མཐོན་མེད་ཟེ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱ་དག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐ་ཆུང་ས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་དག་གིས་སྤྱོད་པ་
པ་ཐར་བར་བྱས་སྟོ། །བཞུགས་པ་དག་ཁོ་པོ་ཅག་དེ་འདྲ་ཡང་འོན་ཀྱང་འདི་ན་ལ་ལ་གྱི་པོ་གཅེར་བྱ་དག་ལ་མཛོན་པར་དང་
དེ། གལ་ཏེ་གཅེར་བྱ་

དག་གིས་མཐོང་བར་གྱུར་དུ་ཟིན་ན། དེ་དག་གིས་ལམ་ཡང་ཉེ་བར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཅང་མི་སྤྲོ་བར་འཁོད་
པ་དང་། དུག་སྤྲེད་དག་གིས་སྤྲོས་པ། དག་འཁོར་དེ་དག་ལ་གོ་བར་བྱས་སྟོ། །དོན་ཉུང་དུ་ལ་ལྟར་བ་བྱེད་གིས་དོང་
ལ་འཆགས་སུ་གཞུགས་པོ། །

བྱུག་སྒྲེ་དག་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དོང་སྟེ་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ནས་ཆུ་རིམས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚེལ་ཏེ། ཚོ་དང་ལྡན་པ་མིན་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་གལ་བ་དེར་དོང་ནས་བྱིན་པ་དང་། ཚོ་དང་ལྡན་པ་མིན་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །གནས་བརྟན་ཕྱག་འཚེལ་ལོ། །

ཚོ་དང་ལྡན་པ་དག་ཨ་རོག་གྱ་གནས་བརྟན་ཇེ་སྐབས་བྱེ་ཤིག །ལྟུང་བ་སྟེ་ལྟོ་དག་ལ་སྐབས་བྱེ་ལོ། །གནས་བརྟན་གྱིས་སྤྲིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་བྱིན་གྱི་བྱ་དག་སྟོན་ལྟ་བུ་ཆུང་ས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་དག་གིས་སྤྲུགས་པ་ཐར་བར་བགྱིས་སམ། དེ་བཞིན་ཏེ་ཐར་བར་བྱས་སོ། །

གནས་བརྟན་བདག་ཅག་གིས་གནས་བརྟན་གོ། །བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་དག་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པར་འཚེལ་གྱི་བདག་ཅག་གིས་སྤྲུགས་ཇེ་སྤྲུགས་གཅིག་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཉེ་

{@98A} ༡༡། །གནས་ལ་སྤྲུགས་ཇེ་བར་མཛད་ལ་སྟོན་ལྟ་བུ་ཆུང་ས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་དག་ལ་སྤྲུགས་ཇེ་བར་མི་མཛད་པར་མ་འཚེལ་ཏོ། །གནས་དག་གིས་བདག་གིར་བགྱིས་པའི་ནོར་དག་ཐར་བར་བགྱིས་པའི་ལྟུང་བ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྒྲར་མཛད་ཅིག །ལྟུང་བ་མ་མཐོང་དོ། །ཆོ་

དང་ལྡན་པ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྟུང་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བྱེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱིས་ཁང་སྐྱོང་སུ་སྒྲུང་གཞི་རྒྱུངས་ཤིག །འདི་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བྱེ་ལོ། །ཞེས་ཁང་སྐྱོང་གི་གནད་དོང་ནས་སྒྲུས་པ། ཚོ་དང་ལྡན་པ་གཞི་

རྒྱུངས་ཤིག །ཅིའི་ཕྱིར་ཚོ་དང་ལྡན་པ་མིན་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་མི་བྱེད་པས། དེ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བྱེ་ལོ། །དེའི་ཆོན་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་རིམ་བྱུང་གི་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་བྱེད་ཅིང་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཐབས་ཀྱིས་མི་མཐུན་པ་འགའ་

མི་འབྱུང་ངམ་ཞེས་ཀླན་དྲོད་པའི་ཚོས་ཆེད་པར་བྱེད་པས་དེས་ཁང་སྐྱོང་ལ་རྒྱས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་སུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་
གནས་པ་འཇམ། གཞི་ནས་ཡོངས་སུ་གནས་པ་འཇམ། མགྱ་བར་བྱ་བ་འཇམ། གཞི་ནས་མགྱ་བར་བྱ་བ་འཇམ། འབྲིན་པར་བྱེད།
གནས་བརྟན་སུ་

ཡང་མི་བགྱིད་དེ། འདི་ལྟར་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མེད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལྟར་བ་བྱུང་བ་ཚོས་བཞིན་སྒྲར་མི་བགྱིད་པས་དེ་ལྟར་
བ་མ་མཐོང་བའི་སྒྲུབ་དུ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བགྱིད་དོ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དགོ་སྒོར་གནས་བརྟན་ལ་ཐོ་མ་འཚོམ་
པར་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་འདི་ཐམས་ཅད་མཆུན་པ། ཐམས་ཅད་གཞིགས་པ། མཆུན་པ་དང་ཤེས་བྱ་དག་ལ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་མངའ་
བརྟེས་པ། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་གནད་ུ་སོང་ལ་ཁུས་ཤིག་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
ཁྱེད་ཅག་ལ་ཇི་སྐད་ལུང་

སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་ཤིག། རྒྱབས་དེ་དགོ་སྒོར་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་མཆུན་བཞིན་དུ་ཆེད་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་
མེད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཀའ་

{ @98B } ལྟལ་པ། མེད་གལ་གྱི་བྱ་ཁྱེད་ཀྱིས་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་རྩུ་འཕྲུལ་རྣམ་པར་བསྟན་བཅུན་པ་བདག་འདི་སྟམ་
བགྱིད་དེ། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་མ་བསམས་ན་རེ་ཞིག་ཁྱེད་ཀྱིས་ཕ་མ་དང་བྲལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཉམས་སུ་
སྐྱོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཕ་མ་དག་ཀྱང་

བྱ་དང་བྲལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ལ། མ་དད་པ་དག་གིས་ཀྱང་གྲགས་རྟོགས་པར་འ
གྱུར་ཞིང་། དད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལྟར་དོང་ལོ་ཅོག་སྟོན་ལྷན་ཐུངས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་དག་གིས་འཕྲོགས་པར་བྱེད་ན། ཕྱིན་
ཆད་སུ་ཞིག་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་

དུ་འགོ་བར་འགྱུར་ཞེས་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱིས། བདག་གིས་རྩལ་ལྷན་པར་བསྟན་པར་བགྱིད་སྟེ་འགྱུར་བསམས་སོ།
ཁཚེམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་མིན་གཤམ་གྱི་བྱས་བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་རྩལ་ལྷན་པར་བསྟན་
པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ།

སངས་རྒྱུ་ཁཚེམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་འོད་མའི་ཚལ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་ན་བཞུགས་སོ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་
པ་པེ་ལིན་དའི་བྱ་སྤྱོད་ཤེས་ཐབས་བཀོས་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བསོད་སྟོམས་ལ་
ཞུགས་ནས་མཐར་གྱིས་

བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་ཞིང་དམག་པའི་ཁྱིམ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་དོ། དེའི་ཆོ་ན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་པེ་ལིན་དའི་བྱ་འོ་བོ་དག་གི་
རོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དག་གྲོག་གོ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་པེ་ལིན་དའི་བྱས་ཆོ་བོ་དག་གི་རོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དག་གྲོག་པར་
མཐོང་དོ། མཐོང་ནས་ཀྱང་

དམག་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། ཆོ་བོ་ཁྱེད་དག་ཅི་གྲོག། འཕགས་པ་སྤྱད་རོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དག་གོ། ཆོ་བོ་གྱི་
རོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དག་ནི་ཕྱགས་ཀྱི་སེའུ་དང་འབྲ་སྟོན་གསལ་པར་དཀའ་ཞིང་རྟོགས་ན་ཡང་དེ་དག་གིས་ངེས་པ་ལ་འ
ཇུག་པར་ཡང་མི་

འགྱུར། ཟག་པ་ཟད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་དོ། སངས་རྒྱུ་གྱི་བཀའ་ཞི་ཐོག་མ་དང་། བར་མ་དང་། ཐམར་དགེ་བ། མཛོན་
པར་ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ལྷུང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་མི་གྲོག། འཕགས་
པ་སྤྱུས་

{@99A} ༩༩། དེ་གྲོག་དུ་སྟོལ། ཁོ་བོས་གྲོག་ཏུ་གཞུགས་གོ། འཕགས་པ་མ་ཞོངས་གྱིས་གྲོག་ཏུ་སྟོལ་ཅིག། དམག་པ་
དེས་ཁྱེད་དེ་དག་ལ་སྒྲུས་པ། ཁྱེད་དག་འཕགས་པའི་དྲུང་དུ་འོད་མའི་ཚལ་དུ་དང་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་བཀའ་སྟོགས་ཤིག་
ཁྱེད་དེ་དག་ཉི་མ་

རེ་རེ་ཞིང་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་ཁྱེད་མངག་གཞུག་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ནས་འོད་མའི་ཚལ་དུ་དོང་སྟེ། ཆོ་དང་
ལྷན་པ་ལིན་དེ་འུ་ལས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་བསྐྱབས་པར་བརྩམས་སོ། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་སྟོན་ཆེན་ཐུངས་ཀྱི་གཡོན་
ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཚོམ་རྒྱུན་པ་དག།

གིས་རྒྱུན་རྒྱུ་དཔེ་དེ་དག་དགག་དབྱེ་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་ཤེས་ལྷན་དག་བདག་ཅག་གིས་ལས་ཅི་ཞིག་བྱས་ན། དེས་བརྩམས་
མི་དགོས་པར་ལོ་སྐྱོར་དུ་ལོངས་པོ་དེ་ཅིང་བདེ་བར་འཁོད་པར་འགྱུར་ཞེས་པམ་ཚུན་གྲོས་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ལ་འཕགས་པ་ལི་
ལིན་དེ་འུ་འི་ཚོ་བོ་དག་ཉི་

མ་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། ཁྱེད་མངག་གཞུག་པ་དག་གིས་བསྐྱོར་ནས་འོད་མའི་ཚལ་དུ་འདོང་
ཞིང་འཕགས་པ་ལི་ལིན་དེ་འུ་ལས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་བསྐྱབས་པར་བྱེད་ཀྱིས་ལམ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱབས་དེ། དེ་དག་བརྩམས་
ན་འཕགས་པ་ལི་ལིན་དེ་འུ་ལི་ཁྱེད་དག།

ཁྱིམ་ན་འཁོད་དོ་སྟུང་དུ་ཤེས་ལ། བཅའ་ཟེས་ཀྱང་འཕགས་པ་ལི་ལིན་དེ་འུ་འི་དྲུང་ན་འཁོད་དོ་སྟུང་དུ་ཤེས་པས། གལ་ཏེ་
ཁྱེད་དག་དཔྱོག་པར་རྒྱས་ན་ནི་བདག་ཅག་གི་འཚོ་བའི་བར་གྱི་འཚོ་བ་ཡོད་ལ། ཅི་སྟེ་མ་རྒྱས་ན་ནི་རྒྱུན་དཔྱོག་པར་བྱ་སྟེ།
དེས་ཀྱང་བདག་ཅག་

བཅའ་མི་དགོས་པར་ལོ་སྐྱོར་དུ་ལོངས་པོ་དེ་ཅིང་བདེ་བར་འཁོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་པའི་སྟོ་སྟེས་སོ། །དེ་དག་བརྩམས་ཏེ་
ལམ་གྱི་བར་དུ་དོང་ནས་འཁོད་པ་དང་། ཁྱེད་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་འོངས་ནས་ཚོམ་རྒྱུན་པ་དེ་
དག་གིས་ཁྱེད་དེ་དག་གྱུར་བཅུག།

སྟེ་ཁྱེད་རོ། །ཁྱེད་དེ་དག་གི་ཕྱི་བཞིན་ཁྱེད་མངག་གཞུག་པ་དག་འདོང་བ་དེ་དག་གིས་ཁྱེད་དེ་དག་ཚོམ་རྒྱུན་པ་དག་
གིས་བརྒྱས་པ་མཐོང་ནས། དེ་དག་གིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལིན་དེ་འུ་འི་དམག་པའི་དྲུང་དུ་བརྒྱུགས་ཏེ་སྤྱོད་པ། ཇོ་བོ་ཁྱེད་
ཀྱི་སྐས་བྱ་དག་སྟོན་ཆེན་ཐུངས་ཀྱི་

{ @99B } གཡོན་ཅན་དག་གིས་བརྟུན་གྱི་ཐབས་དགོངས་ཤིག །བཅ་ཟེ་ཡང་བརྟུགས་ཏེ། མག་རྩར་བྱང་བའི་རྒྱལ་པོ་
བཟོ་སྦྱངས་གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོའི་གན་དུ་སོང་ནས་སྒྲིམ་པ། ལྟ་བདག་གི་བྱ་དག་སྟོན་ཟླ་ཐུངས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་དག་
གིས་ཐོགས་གྱིས་བུའི་སྟོང་མོ་སྦྱལ་དུ་གསོལ།

རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོས་རྒྱལ་བྱ་གཞོན་ལྷ་མ་སྦྱིས་དགའ་བསྟོན་གྱི་སོང་ལ་བཅ་ཟེ་འུ་རྒྱམས་དང་། ཆོམ་རྟུན་པ་
དག་སྦྱར་དུ་ཁྱུག་ཤིག །མ་སྦྱིས་དགའ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བཅ་ཟེ་དེ་དང་། ཉང་དང་བཅས་པར་གྱུར་པས་དེའི་མོད་ལ་མ་སོང་
ངོ། །དེ་ནས་ལྟ་གང་དག

ཆོ་དང་ལྷན་པ་པི་ལིན་དའི་བྱ་ལ་མངོན་པར་དད་པ་དེ་དག་གིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་པི་ལིན་དའི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ།
།འཕགས་པ་མ་ཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག །སྟོང་གྱི་ཆ་བོ་དག་སྟོན་ཟླ་ཐུངས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་དག་གིས་ཐོགས་གྱིས་བརྟུན་
པར་མཛོད་དུ་གསོལ། ཆོ་དང་ལྷན་

པ་པི་ལིན་དའི་བྱས་གཤེད་ཁྱེད་དག་ལ་མ་བསམས་ན། རེ་ཞིག་ཁྱེད་དག་པ་མ་དང་བྲལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིག་བསྡུལ་
ཉམས་སུ་སྟོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། པ་མ་དག་གྱུར་བྱ་དང་བྲལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིག་བསྡུལ་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་འགྱུར་ལ།
མ་དད་པ་དག་གིས་གྱུར་

གྲགས་ཆེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དད་པ་རྒྱམས་གྱུར་འདི་ལྟར་དོང་ངོ་ཅིག་སྟོན་ཟླ་ཐུངས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་དག་གིས་འ
ཐོགས་པར་བྱེད་ན། ཕྱི་ཆད་སུ་ཞིག་འོད་མའི་ཆ་ལ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞེས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱིས་
བདག་གིས་རྩེ་འཕྲུལ་རྒྱམ་པར་བསྟན་པར་

བྱའོ་སྟམ་དུ་སེམས་ཤིང་རིག་ནས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་པི་ལིན་དའི་བྱ་རྩེ་འཕྲུལ་གྱིས་སོང་སྟེ་གྲུའི་བྱ་དང་དུ་འདྲུག་པ་དང་གྲུ་དེ་
མི་འགྲུལ་བར་འདྲུག་གོ། །ཆོམ་རྟུན་པ་དག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་གྱུ་འདི་མི་འགྲུལ་བར་འདྲུག་སྟམ་དུ་བསམས་པ་དང་། ཆོ་
དང་ལྷན་པ་པི་ལིན་དའི་

བྱ་བྱ་དང་ཉེ་བ་ན་འདྲུག་པ་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་ཆོ་དང་ལྡན་པ་པི་ལིན་དེ་འི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །འཕགས་
པ་ཅིའི་སྐད་དུ་མོ་འཆོམ་པར་མཛད། སྐ་བའི་ཆོས་ཅན་དག་ཁོ་པོ་འབའ་ཞིག་ཐོ་འཆོམ་པར་བྱེད་དམ། གལ་ཏེ་ཁོ་པོས་
ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་

{@100A} ༡༡། །འདི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་དུ་ཟིན་ན་དེང་ཁྱེད་གྱི་ཁོ་པོའི་ཆོ་བོ་དག་བརྟུས་པར་མི་འགྱུར་རམ།
འཕགས་པ་གཏང་དུ་གསོལ་དེང་ཤིག །ཆོ་དང་ལྡན་པ་པི་ལིན་དེ་འི་བྱས་ཏུ་འཕྲུལ་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དེ་དག་གིས་
བརྟུས་ནས་ཁྱེད་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་

ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཁྱེད་དག་དེ་རིང་ཁྱེད་ཅག་གི་ཕ་མ་དག་ཡིད་མི་བདེ་བར་འཁོད་གྱིས། དེང་ལ་སངས་ལྷོགས་ཤིག །ཁྱེད་དེ་
དག་གིས་དུ་འཕགས་པ་དང་། གཞོན་ནུ་མ་སྐྱེས་དག་ཡང་དཔུང་གི་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་གྲང་པོ་ཆེ་བའི་ཆོགས་དང་།
རྟ་པའི་

ཆོགས་དང་། ཤིང་རྟ་པའི་ཆོགས་དང་། དཔུང་བུ་ཆུང་གི་ཆོགས་གོ་བསྐོན་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་བྱུང་དོ། །མ་སྐྱེས་དགས་
ཁྱེད་དེ་དག་མཐོང་ནས་སྒྲུས་པ། ཁྱེད་དག་ཁྱེད་ཅག་གར་དོང་དོང་། དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། འོད་མའི་ཆོལ་དུ་འདོང་བ་ན་
བདག་ཅག་

སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུངས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་དག་གིས་བརྟུས་སོ། །འོན་ཁྱེད་ཅག་སྲས་ཐར་བར་བྱས། འཕགས་པ་པི་ལིན་དེ་འི་བྱས་སོ།
།མ་སྐྱེས་དག་ཡིད་དག་འཁོར་ཡིད་དག་འཁོར་བདག་ཅག་གི་ཡུལ་ན་འཕགས་པ་དེ་ལྟར་ཏུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ། དེ་ལྟར་མཐུ་
ཆེ་བ། ཆོ་

འདིའི་དོན་དང་། ཆོ་ཕྱི་མའི་དོན་དང་། ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ལ་སྐྱབས་མཛད་པ་བཞུགས་པ་ནི་བདག་ཅག་གིས་རྟོན་པ་
ལེགས་པར་རྟོན་དོ་ཞེས་ཆེད་དུ་བརྟོན་པ་ཆེད་དུ་རྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེས་བསྐྱགས་པ་བརྟོན་ཅིང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་འཇུག་པ་
ལ་དུག་སྒྲེ་དག་ཀྱང་གྱིར་

བྱུང་ཞིང་དྲུག་སྡེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཁྱེད་སྤྱི་བཟུགས་པ་བཞིན། མ་སྒྲིམ་དགས་སྒྲིམ་པ། ཁྱེད་ཀྱི་འོ། །དེད་ཀྱིས་ཅི་བྱས།
འཕགས་པ་པི་ལིན་དེ་འི་བྱས་བྱམ་ཟེའི་བྱ་དག་སྟོན་ལྷ་ཐུངས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་དག་གིས་སྟོགས་པ་ཐར་བར་བྱས་སོ།
ཁ་གྲོན་པ་དག་ཁོ་བོ་

ཅག་དེ་འདྲ་ཡང་འོན་ཀྱང་འདི་ན་ལ་ལ་བྱི་ཤོག་ཅེར་བྱ་དག་ལ་མཛོན་པར་དད་དེ། གལ་ཏེ་གཅེར་བྱ་དག་གིས་མཐོང་
བར་གྱུར་དུ་ཟིན་ན། དེ་དག་གིས་ལམ་ཡང་ཉེ་བར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཅང་མི་སྒྲིམ་བར་འཁོད་པ་དང་། དྲུག་སྡེ་
དག་གིས་སྒྲིམ་པ། དག་འབོ་ཉེ་དག་འ་

{@100B} དེ་དག་ལ་གོ་བར་བྱས་སོ། །དོན་ཉུང་དུ་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་གིས་དོང་ལ་འཆགས་སུ་གཞུག་གོ། །དྲུག་སྡེ་དག་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དོང་སྟེ་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ནས་ཀན་རིམས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆའ་ཏེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་པི་ལིན་དེ་འི་བྱ་ག་ལ་
བ་དེར་དོང་ནས་ཕྱིན་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་པི་ལིན་དེ་འི་

བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །གནས་བརྟན་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཨ་རོག་གྲུ་གནས་བརྟན་ཇི་སྐབས་སྟེ་
ཤིག་ལྟུང་བ་སྟེ་ལྟོ་ཤོད་དག་ལ་སྐབས་སྟེའོ། །གནས་བརྟན་གྱིས་བྱམ་ཟེའི་བྱ་དག་སྟོན་ལྷ་ཐུངས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་དག་
གིས་སྟོགས་པ་ཐར་བར་བགྱིས་

མཁ། དེ་བཞིན་ཏེ་ཐར་བར་བྱས་སོ། །གནས་བརྟན་བདག་ཅག་གིས་གནས་བརྟན་གོ་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་
དང་། ཉིང་པེ་འཛོན་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་དག་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པར་འཆའ་གྱིས།
བདག་ཅག་གིས་

ཐུགས་རྗེ་སྟོགས་གཅིག་པ་དང་ལྷན་ཞིང་བྱམ་ཟེའི་བྱ་དག་ལ་ཐུགས་རྗེ་བར་མཛད་ལ། སྟོན་ལྷ་ཐུངས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་
དག་ལ་ཐུགས་རྗེ་བར་མི་མཛད་པར་མ་འཆའ་ཏོ། །གཞན་དག་གིས་བདག་གིར་བགྱིས་པའི་ནོར་དག་ཐར་བར་བགྱིས་
པའི་ལྟུང་བ་བྱུང་བཞོས་བཞིན་དུ་

སྒྲུང་མཛོད་ཅིག་ །ལྟར་བ་མ་མཐོང་དོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ །ལྟར་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གནས་ནས་
དབྱུང་བའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱིས་ཁང་སྐྱོང་སྤྱོད་གཞི་རྒྱུངས་ཤིག་ །འདི་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བྱའོ་
ཞེས་ཁང་སྐྱོང་གི་གནད་དོང་ནས་

སྒྲུབ་པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་གཞི་རྒྱུངས་ཤིག་ །ཅི་འི་ཕྱིར་ཆོ་དང་ལྡན་པ་པི་ལིན་དའི་བྱ་ལྟར་བ་བྱུང་བ་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་མི་
བྱེད་པས་དེ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བྱའོ། །དེའི་ཆོན་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་བྱེད་ཅིང་
བརྟན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐབས་ཀྱིས་མི་

མ་ཐུན་པ་འག་འམི་འབྱུང་ངམ་ཞེས་ཀུན་རྟོ་ད་པའི་ཆོས་མེད་པར་བྱེད་པས་དེས་ཁང་སྐྱོང་ལ་རྒྱས་པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་སྤྱི་
ཞིག་ཡོངས་སྤྱི་གནས་པ་འམ། གཞི་ནས་ཡོངས་སྤྱི་གནས་པ་འམ། མཐུ་བར་བྱ་བ་འམ། གཞི་ནས་མཐུ་བར་བྱ་བ་འམ། འ
བྱིན་པར་བྱེད།

{@101A} ༡༡། །གནས་བརྟན་སྤྱི་ཡང་མི་བགྱིད་དེ། འདི་ལྟར་ཆོ་དང་ལྡན་པ་པི་ལིན་དའི་བྱ་ལྟར་བ་བྱུང་བ་ཆོས་
བཞིན་དུ་སྒྲུབ་མི་བགྱིད་པས། དེ་ལྟར་བ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱོད་དུ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བགྱིད་དོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་དགེ་
སྐྱོང་གནས་བརྟན་ལ་ཐོ་མ་

འཆོམ་པར་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ། ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ། མ་ཁྱེན་པ་དང་
ཤེས་བྱ་དག་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་མངའ་བརྟེན་པ། ཐེ་ཅོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་མཛོད་པ་ཡིན་གྱིས། དེའི་གནད་དུ་སོང་ལ་
ཞུས་ཤིག་དང་། བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཅག་ལ་ཇི་སྐད་ལུང་སྟོན་པར་མཛོད་པ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་ཤིག་ །སྐབས་དེ་དགེ་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱིས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་མ་ཁྱེན་བཞིན་དུ་མེད་པ་ཡིན་པས། སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

གྲིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་པོ་ལིན་དེ་བྱ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། པོ་ལིན་དེ་བྱ་སྟོན་གྲིས་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་རྩུ་འཕྲུལ་རྣམ་པར་བསྟན།
བཅུན་པ་བདག་འདི་སྟམ་བཤུད་དེ། གལ་ཏེ་སྤྱུ་དག་ལ་མ་བསམས་ན་རེ་ཞིག་སྤྱུ་དག་པ་མ་དང་བྲལ་བ་ལས་
བྱུང་བའི་སྤྱག་

བསྐྱུལ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ཞིང་པ་མ་དག་ཀྱང་བྱུ་དང་བྲལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་འ
གྱུར་ལ། མ་དད་པ་དག་གིས་ཀྱང་གྲགས་སྟེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལྟར་དོང་ངོ་ཅོག་སྟོན་ཟླ་པ་
ཚུངས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་དག་གིས་སྟོགས་

པར་བྱེད་ན། ཕྱིན་ཆད་སུ་ཞིག་འོད་མའི་ཚལ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞེས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྲིས། བདག་གིས་
རྩུ་འཕྲུལ་རྣམ་པར་བསྟན་པར་བཤིག་ལྟམ་དུ་བསམས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྲིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོ་སྟོང་དག་པོ་
ལིན་དེ་བྱ་སྟེན་བསམ་པ་

དེ་ལྟ་བུས་རྩུ་འཕྲུལ་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ལ་ལྟར་བཞེད་དོ། །འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། བམ་པོ་བདུན་པ། སངས་རྒྱུས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་འོད་མའི་ཚལ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་ན་བཞུགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོའི་
ཀྱུན་དུ་

{@101B} ཏོད་པ་ནི་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་། དགོ་སྟོང་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་
ཕྱག་འཆལ་དུ་འགྲོ་འོ། །ཇི་ཅུས་དུས་གཞན་ཞིག་ན། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འ
ཆལ་ཏེ། ཚོས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ན་སྤར་འདུག་གོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ག་རྣམས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་བཅོ་སྐྱེས་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་
མཐའ་གཅིག་དུ་འདུག་པ་ལ་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་གྲིས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་མཛད། ཡང་དག་པར་འཛོན་དུ་འ
རྟུག་པར་མཛད། ཡང་

དགའ་པར་གཟེངས་སྟོན་པར་མཛད། ཡང་དགའ་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བར་མཛད་དེ། རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་
གཏམ་གྱིས་ཡང་དགའ་པར་བསྟན། ཡང་དགའ་པར་འཛིན་དུ་བཅུག །ཡང་དགའ་པར་གཟེངས་བསྟོན། ཡང་དགའ་པར་རབ་ཏུ་
དགའ་བར་མཛད་ནས་ཅང་མི་

གསུང་དོ། །དེ་ནས་མ་ག་རྩྭ་རླང་བའི་རྒྱལ་པོ་བཟོ་སྤྲངས་གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འ
ཚུལ་ནས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་སོང་ནས། ཚོ་དང་ལྡན་པ་པི་ལིན་དའི་བྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་ག་ལ་བདེར་སོང་དོ། །དེའི་ཚོན་
ཚོ་དང་ལྡན་པ་པི་ལིན་དའི་བྱ་གཙུག་

ལག་ཁང་དེ་ན་རལ་བ་དང་འདྲམས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་འཆོས་པར་བྱེད་དོ། །ཚོ་དང་ལྡན་པ་པི་ལིན་དའི་བྱས་མ་ག་རྩྭ་
རླང་བའི་རྒྱལ་པོ་བཟོ་སྤྲངས་གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོ་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་ལག་པ་དང་། གྲང་
པ་དག་བཀྲས་ཏེ་སྟན་

བཞུགས་པ་ཉིད་ལ་འདུག་གོ། །དེ་ནས་མ་ག་རྩྭ་རླང་བའི་རྒྱལ་པོ་བཟོ་སྤྲངས་གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་པི་
ལིན་དའི་བྱའི་གྲང་པ་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚུལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་མ་
ག་རྩྭ་རླང་བའི་རྒྱལ་པོ་བཟོ་སྤྲངས་

གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་པི་ལིན་དའི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །འཕགས་པ་ཅི་ལགས། རང་ཉིད་ཀྱིས་
རལ་བ་དང་འདྲམས་པ་སྒྲར་འཆོས་པར་མཛད་དམ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
བདག་ཅག་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་

{@102A} ༡༡། །པས་གཞན་སུ་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར། འཕགས་པ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་བདག་གིས་འཕགས་པ་ལ་
ཞབས་འབྲིང་བ་དབུལ་ལོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཨ་རོག་གྲུ་དེ་བཞིན་དུ་ལན་བཞིའི་བར་དུ་སྒྲུས་ནས། ལན་ལྔ་པ་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་
ན་སྐད་དུ་བདག་གིས་འཕགས་པ་ལ་

ཞབས་འབྲིང་བ་དབུལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་པི་ལིན་དེའི་བྱའི་ལྷན་ཅིག་གཞས་པ་བདེན་པ་དང་། མཐུན་པ་
དང་། དེ་ལྗོན་གྱི་ཕོད་པར་སྤྲོ་བ་ཞིག་གིས་སྤྲོས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གང་ཚུན་ཅད་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་མཁན་པོ་ལ་ཞབས་འ
བྲིང་བ་དག་གིས་བསྟན་བས་

པ་ནས་མཁན་པོས་གཤམ་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ཡལ་བར་བོར་དུ་ལགས་ན་ད་ཅེས་ངོས་ནི་བཟང་ཡང་གྲུར་ཏོ། །རྒྱལ་
པོས་སྤྲོས་པ། འཕགས་པ་ཅི་ལགས་བདག་ཅག་གིས་ཡང་དག་ཡང་དུ་ཁས་སྤངས་སམ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལན་གཅིག་ཏུ་
མཁས་ཀྱི་འདི་ལྟར་འདི་ནི་

ལན་ལྟུ་པ་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་བཟེད་ངས་པས་རྒྱལ་པོ་དེའི་ཀླན་རྒྱུ་དཔ་ནི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཚུང་ཟད་ཁས་སྤངས་པ་
ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ན་འདུག་པའི་མིས་ཡི་གེར་འདྲི་བར་བྱེད་པས་རྒྱལ་པོ་དེས་མི་དེ་ལ་སྤྲོས་པ། ཀླུ་ལྟར་
རྩེ་ཁོ་བོས་ཡང་དང་

ཡང་དུ་ཁས་སྤངས་པ་བདེན་ནམ། ལྷ་མད་དེ་འདི་ནི་ལན་ལྟུ་པ་ལགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཆད་པའི་ལས་ལ་ཐུག་གི་ཁོ་
བོས་འཕགས་པ་ལ་ཞབས་འབྲིང་བ་ལྟུ་དབུལ་ལོ། །དེས་སྤྲོན་པོ་རྣམས་ལ་བསྟོན་པ། འཕགས་པ་ལ་ཞབས་འབྲིང་བ་ལྟུ་
བརྒྱ་ཕུལ་ཅིག །

ཚོ་དང་ལྷན་པ་པི་ལིན་དེའི་བྱས་སྤྲོས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁོ་བོ་རང་གི་གཡོག་ཉིད་སྤངས་ཏེ་རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་ལ་གཡོག་དག་
གིས་ཅི་བྱ། འཕགས་པ་དག་འདུན་གྱི་དོན་དུ་བཞེས་ཤིག །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལྟོ་
།འཕགས་པ་དེ་མ་

ནོངས་ཀྱིས་ལྟས་ཤིག །སྐབས་དེ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་པི་ལིན་དེའི་བྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་རྒྱས་པར་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱུལ་པ། དག་འདུན་གྱི་དོན་དུ་གཡོག་དག་སྤང་བར་བྱའོ། །ཚོ་དང་ལྷན་པ་པི་ལིན་དེའི་བྱས་
གཡོག་དེ་དག་

{@102B} ལྷངས་པ་དང་། གཡོག་དེ་དག་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ལས་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས། དེ་དག་གིས་
ཆོ་དང་ལྷན་པ་པོ་ལིན་དའི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །འཕགས་པ་བདག་ཅག་འཕགས་པ་དག་གི་ཞབས་འབྲིང་བར་
ཕུལ་བ་ནི། བདག་ཅག་གྲོ་བ་དག་འཇ་ཅིའི་

སྤྲད་དུ་བདག་ཅག་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་སྲུག་ལས་བགྱིད། བཞིན་བཟངས་དག་འཁྲུག་ཡོང་མ་བྱེད་ཅིག་
དང་། ཁོ་པོས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བར་བྱའོ། །ཇི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་མ་ག་རྫོར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་བཙོ་སྤྲངས་གཟུགས་
ཅན་སྟིང་པོ་ཡང་ཆོ་དང་ལྷན་པ་

པོ་ལིན་དའི་བྱའི་དྲུང་དུ་འོངས་ཏེ་རྒྱུག་འཚལ་ནས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་པོ་ལིན་དའི་བྱའི་མདུན་དུ་འདུག་པ་དང་། ཆོ་
དང་ལྷན་པ་པོ་ལིན་དའི་བྱས་སྒྲུས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་དག་འདུན་གྱི་དོན་དུ་གཡོག་དག་ཕུལ་བས་འགྲོད་པར་མ་གྱུར་
ཏམ། འཕགས་པ་བདག་ལ་

འགྲོད་པ་འག་འཡང་མ་མཆིས་སོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་གཡོག་དེ་དག་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ལས་བྱེད་དུ་བཅུག །རྒྱལ་
པོས་སྟན་དེ་ཉིད་ལ་འདུག་བཞིན་དུ་སློན་པོ་རྣམས་ལ་བསྒྲོ་བ། ཤེས་ལྷན་དག་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་འབྲིང་བདག་
ཕྱིན་ཅད་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་

དུ་ལས་བྱེད་དུ་མ་གཞུག་གི། སློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཡང་རུང་བདག་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ལས་བྱེད་ཀྱིས་གིག་ཅེས་
བསྒྲོ་བ་ན། དེ་དག་ན་རེ་བདག་ཅག་འཕགས་པ་དག་གི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ནས། སློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྒྲུས་པ། ལྷ་
གང་ལ་ཡང་མཆིད་

སྐུལ་བར་རྩོམ་ཐོག་སྟེ། གང་ཡང་རུང་བདག་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་སྲུག་ལས་ཆོལ་ཅིག་ཅེས་བགྱིས་ན། དེ་དག་བདག་
ཅག་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལགས་སོ་ཞེས་མཆིའོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། མོང་ལ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱེད་དུ་ཆུག་གི། །དེ་
དག་ཐམས་ཅད་

ཡང་རྒྱལ་པོའི་ཕྱི་བྱང་དུ་ལས་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས། དེ་དག་གིས་ཡང་ཆོ་དང་ལྷན་པ་པི་ལིན་དའི་བྱ་ལ་སྤྲོས་པ། འཕགས་པ་
བདག་ཅག་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཕྱི་བྱང་དུ་སྤྲོས་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོས་ན། འཕགས་པས་མ་གསོལ་ཏམ། བཞིན་
བཟངས་དག་གསོལ་

{@103A} ལྟ་ནམ་གསོལ་བ་བྱའོ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་པི་ལིན་དའི་བྱས་མ་ག་རྣམས་བྱང་བའི་རྒྱལ་པོ་བཟོ་བྱེད་ས་
གཟུགས་ཅན་སྤྱི་པོ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་འདས་པ་ལ་སྤྲོས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཅི་ལགས། ཁྱོད་ཡང་འགྱོད་པ་སྤྲོས་པར་
གྱུར་ཏམ། འཕགས་པ་

ཅི་མོངས། གཡོག་དག་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ལས་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ། འཕགས་པ་གང་ལ་ཡང་མཆིད་སྤྱུལ་བར་རྩོམ་
ཐོག་སྟེ། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མཆིད་སྤྱུལ་བ་ན་དེ་དག་བདག་ཅག་འཕགས་པ་དག་གི་ལགས་སོ་ཞེས་མཆིའོ། །ཞེ་མ་འ
ཕགས་པ་དག་གི་ལྟ་འབངས་

ཀྱི་སྤྱུམ་པ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་རྩིག་ཏུ་སྤྱུལ་ན། འདི་དག་ནི་རྒྱལ་པོའི་འོ། འདི་དག་ནི་འཕགས་པ་དག་གི་འོ། ཞེས་འཆོལ་
བར་འགྱུར་རོ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་པི་ལིན་དའི་བྱས་སྤྲོས་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཁྱོའོ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་པི་ལིན་དའི་
བྱས་དོན་དེ་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ལ་རྒྱས་པར་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ལྟ་འབངས་ཀྱི་སྤྱུམ་པ་རྩིག་
ཏུ་འཇུག་པར་རྩིས་སུ་གནང་རོ། དགོས་པོ་དག་གིས་གནས་གང་དུ་ལྟ་འབངས་ཀྱི་སྤྱུམ་པ་རྩིག་ཏུ་གཞུག་པ་མི་ཤེས་ནས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་

ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོའི་ཕྱི་བྱང་གི་ཕྱི་རོལ་དང་། འོད་མའི་ཆོལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བར་གང་དུ་སྤྲད་ཀྱིས་བོས་པ་ཐོས་
ནས་དགོ་འདུན་གྱི་དོན་སྤྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེར་ལྟ་འབངས་ཀྱི་སྤྱུམ་པ་རྩིག་ཏུ་གཞུག་གོ། དགོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞང་
སློན་དག་ལ་བསྟོན་བ། བཅོམ་

ལྷན་འདས་གྲིས་སྟོན་པ་འདིར་ལྷ་འབངས་ཀྱི་རྩམ་པ་ཅིག་ཏུ་ཆུག་ཤིག་ཅེས་བསྐྱར་སྤྱོད་གྲིས་དེ་ཁྱེད་ཆག་གིས་ཤེས་པར་གྲིས་ཤིག། ཁོད་སྟོན་དག་གིས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བྲིས་བྱ་སྒྲིལ་ཏུ་བཅུག་སྟེ། གང་དག་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་འབྲིང་བ་ཡིན་པ་དེ་

དག་སྐྱུལ་པའི་ཁབ་གྱི་ཕྱི་རོལ་དང་། འོད་མའི་ཚལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བར་དུ་འདུག་པར་ཆད་ཀྱིས་དེར་ལ་དེར་སྤྱུང་པ་
ཅིག་ས་ཤིག་ཅེས་བསྐོ་ནས། དེ་དག་དེར་དོང་སྟེ་སྤྱུང་པ་བཙིགས་སོ། །ལྷ་འབངས་ཀྱི་སྤྱུང་པ་བཙིགས་ནས་དེ་དག་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དོང་སྟེ་ལས་

{@103B} བྱེད་ཅིང་། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་ལས་འདི་ནི་རུང་བ་ཡིན་གྱིས་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱུང་། །འདི་ནི་རུང་བ་
མ་ཡིན་གྱིས་ཁྱེད་ཀྱིས་མི་བྱུང་ཞེས་ལས་བསྟན་ནས། དེ་དག་ལས་རུང་བ་བྱེད་པས་ལྷ་འབངས་ལྷ་འབངས་ཞེས་བྱ་བའི་
མིང་དུ་གྱུར་ཏོ། །དགེ་འདུན་གྱི་

ཀུན་དགའ་ར་བ་སྐྱོད་བར་བྱེད་པས་ཅེ་མོད་ཅེ་མོད་ཅེས་བྱ་བའི་མིང་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཙུག་ལག་ཁང་
དུ་འཇུག་པས་སྐུ་གཙུག་གི་ཁྲི་སྐྱོད་དག་གིས་ཐམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་མི་སྐྱུ་བ་ནས། བཙེམ་པུན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
ཕྱུ་ལ་པ། ཇི་སྟེད་དག།

གིས་ལས་འགྲུབ་པ་དེ་རྟེན་འཇུག་པར་བྱའི་ཐམས་ཅད་མི་བྱའོ། །དག་སྟོང་དག་གིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཟས་དང་གོས་
 གྱིན་པར་བྱེད་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གང་དག་ལས་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་ཟས་དང་གོས་གྱིན་པར་བྱའི་
 ཐམས་ཅད་ལ་མི་བྱའོ། །

དག་སྐྱོད་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ན་བ་ཡལ་པར་བོར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གང་དག་ན་བ་དེ་དག་ལ་
ཟས་དང་ཤོས་སྤྱོད་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་བཀྱུར་ཡང་བྱའོ། །ཇི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཉེ་དག་འདག་སྐྱོས་བྱེད་པས་དེས་
ལྷ་འབངས་དེ་དག་ལ་སྐྱེས་པ། བཞིན་བཟངས་

དག་ཁོ་བོ་དག་སྒྲིམ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱེད་ཅག་ནང་པར་སྤར་ཤོག་ཤོག་། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་སྟོན་ཆུང་ས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་ཞེས་
བྱ་བ་ཚོམ་རྒྱུ་ནི་དག་གིས་ཀུན་རྟེན་པ་དེ་དག་དགག་དབྱེ་བྱས་མ་ཐག་དུ་ཤེས་ལྡན་དག་བདག་ཅག་གིས་ལས་ཅི་ཞིག་
བྱས་ན་དེས་བཅའ་མི་དགོས་པར་ལོ་

སྒོར་དུ་ལོང་སོ་དེ་ཅིང་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་པམ་ཚུན་གྲོས་བྱེད་དོ། །དེ་ན་དག་སྒོར་གི་རྒྱུས་ཤེས་པ་ཅིག་འདུག་
པ་དེས་སྒྲིམ་པ། ཤེས་ལྡན་དག་འཕགས་པ་དག་གི་གཡོག་གང་དག་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ན་འཁོད་པ་དེ་དག་གཞོམ་པར་
བྱུང་། །གཞན་དག་

གིས་སྒྲིམ་པ། རེ་ཞིག་དེ་དག་གི་ཐོ་བོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྒོ་འཕར་བརྒྱ་སྟེད་བསྐྱབ་བ་བྱས་ཀྱང་སྟོ་ཁེངས་པ་འ
གྲུབ་པར་དཀའ་བས་དེ་དག་ལ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་དེ་དག་གི་གཡོག་དེ་དག་ལྟ་སྒྲིམ་ཀྱང་ཅི་དགོས། དག་སྒོར་གི་
རྒྱུས་ཤེས་པ་དེས་སྒྲིམ་པ། ཤེས་

{ @104A } ༭ །ལྡན་དག་ཁྱེད་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཟན་གཞན་ལས་ཟ་ཞིང་རང་གི་ལས་རྩིས་སུ་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟར་
ལེན་ཏེ། ཐབས་དུ་མ་དག་གིས་ནོར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་དེ་དག་ལ་གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་འདི་ན་ཡང་མེད་ཀྱིས་ཅུང་
ཞིག་གཞོམ་པར་བྱུང་། །དེ་དག་

གིས་བརྒྱ་བྱས་ཏེ་དོང་ནས་དེ་དག་གཞོམ་པར་བརྩམས་སོ། །དེ་ནས་ལྟ་གང་དག་ཆོ་དང་ལྡན་པ་པི་ལིན་དའི་བྱ་ལ་མཛོན་
པར་དད་པ་དེ་དག་གིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་པི་ལིན་དའི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །འཕགས་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག་
།ཁྱེད་ཀྱི་ཞབས་འབྲིང་བ་

དག་སྟོན་ཆུང་ས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་དག་གིས་འཛོམས་པར་འགྱུར་གྱིས་བརྩོན་པར་མཛོད་དུ་གསོལ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་པི་
ལིན་དའི་བྱས་གལ་ཏེ་གཡོག་དག་ལ་མ་བསམས་ན་གཡོག་དག་ཀྱང་རེ་ཞིག་ནོར་དང་བྲལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱ
ལ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བར་འགྱུར་ལ། མ་

དད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གྲགས་རྟེན་པར་འགྱུར་ཞིང་དད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལྟར་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བྱེད་པ་དག་
ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་ན། ཕྱིན་ཆད་སུ་ཞིག་ལྟ་ཀྱང་འདི་སྤྱོད་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་ཤེས་
གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱིས། རྩེ་འཕྲུལ་

རྣམ་པར་བསྟན་པར་བྱའོ་སྟེ་སྤྱོད་པར་སེམས་ཤེས་འདི་རིག་ནས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་པོ་ལོན་དའི་བྱས་ལྟ་འབངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་
ལྷགས་ཀྱི་ར་བས་བསྐྱོར་དོ། ཆོས་རྒྱུན་པ་དག་གིས་རྒྱུན་རྒྱས་ཐོགས་ཏེ་འཕགས་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ར་བ་མཐོང་ནས་དེ་
དག་གིས་ཕན་ཚུན་རྒྱུན་དུ་འགྲོ་བར་

བརྩམས་ན་ལམ་མ་རྟེན་དོ། །དེ་དག་གིས་རྒྱུན་རྒྱས་ཐོར་ཏེ་འཕགས་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ར་བ་དེ་ཡང་མི་སྣང་བར་གྱུར་དོ།
།དེ་དག་གིས་ཡང་རྒྱུན་རྒྱས་སྤངས་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ར་བ་དེ་ཡང་ཡང་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ། ལན་བདུན་གྱི་བར་དུ་དེ་ལྟར་གྱུར་
པ་དང་། དེ་དག་གིས་སྤྱོད་

པ། ཤེས་ལྷན་དག་འཕགས་པ་རྩེ་འཕྲུལ་ཆེ་བ། མཐུ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་དག་ལ་དགོངས་པ་འདྲས་རྒྱུན་རྒྱས་
ཐོར་ལ་བློས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་རྒྱུན་རྒྱས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བོར་ཏེ་བློས་སོ། །ལྟ་འབངས་དེ་དག་སད་པ་དང་། ཤེས་
ལྷན་དག་བདག་ཅག་བཅོམ་

{ @104B } མོ། །བདག་ཅག་བཅོམ་མོ་ཞེས་རྒྱུ་ཚེ་འདོན་ཅིང་དེ་དག་ཞོར་དང་བྲལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་མི་བདེ་བ་
དང་ལྷན་ཞིང་ཐམས་ཅད་འདྲེས་ནས་ལྟ་འབངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱུ་ལ་བར་བརྩམས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ན་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་བཞག་པ་མཐོང་དོ། །དེ་

ནས་དག་འབ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྤྱོད་ཏེ་རང་རང་གི་རྒྱས་སྤངས་ནས་ཁྱིམ་ཁྱིམ་དུ་དོང་དོ། །དེ་དག་གིས་སོ་སོའི་ཁྱིམ་སྤངས་
བ་བཞག་སྟེ། གཉིད་ལོག་པ་ན་ལྟ་དེས་དེ་དག་གི་མི་ལམ་དུ་སྤྱོད་པ། ཤེས་ལྷན་དག་ཁྱིད་ཅག་སྟོན་ཆེན་ཐུངས་ཀྱི་གཡོན་
ཅན་དག་གིས་མ་བཅོམ་

པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཕགས་པ་པི་ལིན་དའི་བྱའི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་མཚན་མོ་ནམ་ནངས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་འ
དྲུས་ཏེ་སྒྲིམ་པ། ཤེས་ལྡན་དག་ལྟས་མི་ལམ་དུ་ཁྱེད་ཅག་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུངས་ཀྱི་གཡོན་ ཅན་དག་གིས་མ་བཅོམ་པ་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་འཕགས་

པ་པི་ལིན་དའི་བྱའི་མཐུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཡིན་གྱིས་གཞན་དུ་ན་འཕགས་པ་པི་ལིན་དའི་བྱུ་མ་
གཏོགས་པར་གཞན་སུ་ཞིག་བདག་ཅག་ལ་སྟིང་ཇེ་བར་འགྱུར། དེའི་ཚོ་དེ་དག་ཇེ་བྱེདོར་བྱས་ལ་ཕྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་
དུ་འདོང་ངོ་ཞེས་དེ་དག་

ཁྱེས་བྱས་ཤིང་གོས་དཀར་པོ་དང་། སྒྲི་དང་། ཐེང་བ་རྒྱས་བརྒྱན་ཏེ། བྱེདོར་བྱས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དོང་ངོ། །ཉེ་དགའ་
ཡང་ནང་པར་སྤར་ལངས་ནས་ལྡེ་མིག་དང་ལྡེ་མིག་གྲོག་པོ་ཐོགས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཕྱེ་སྟེ། མར་མེའི་ཀོང་བུ་
བསལ་ནས་གཙུག་

ལག་ཁང་དུ་ཆག་ཆག་དང་བྱུག་པ་བྱས་ཏེ། གནས་མལ་བ་ཤམས་ནས་མཚོན་རྟེན་གྱི་འཁོར་སར་བདུག་སྒྲིམ་བྲིམས་ནས་
ཁང་སྟོང་དུ་འཛོགས་ཏེ། གཞི་རྒྱུ་ཞིང་ཕྱོགས་བཞིར་རྣམ་པར་ལྟོལ། །དེས་དེ་དག་གོས་དཀར་པོ་དང་། སྒྲི་དང་། ཐེང་བ་
རྒྱས་བརྒྱན་

པ་དག་མཐོང་ནས། དེ་འདི་དག་ཞོར་ ཅན་དག་གམ། ཚོང་དཔོན་དག་གམ། དེད་དཔོན་ ། གཙུག་ལག་ཁང་ལྟར་འོང་བ་སུ་
ཞིག་ཡིན་སྟམ་དུ་སེམས་སོ། །གང་གི་ཚོ་མཚོན་རྟེན་གྱི་འཁོར་སར་ལྷགས་པ་དའི་ཚོ་དེས་དེ་དག་ངོ་ཤེས་ནས་ཉེ་དགའས་
གཤེ་ཞིང་སྒྲིམ་པ།

{ @105A } ༩༩ །ངས་ཁྱེད་ཅག་ལ་སང་ནང་པར་སྤར་ཤོག་ཤོག་ཅེས་མ་བསྒོ་འཇ། ཁྱེད་གར་དོང་དོང་། དེ་དག་གིས་
སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་གལ་ཏེ་བདག་ཅག་ལ་འཕགས་པ་པི་ལིན་དའི་བྱས་མ་དགོངས་སུ་ལགས་ན། བདག་ཅག་དེང་ཁོ་
ནར་སྟོན་ཟླ་ཐ་

ཆུངས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་དག་གིས་ཚུ་ལ་མ་ལགས་པས། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེ་དགའས་གཤེགས་སྤྲུལ་
པ། ཁྱེད་ཅག་རེ་ཞིག་གང་གི་མཐུས་སྒྲིམས་པ་དེ་ལ་ཡང་ཇེ་ཁྲིམས་བཅའ་བར་བྱའོ་ཞེས་རིག་ནས་དྲུག་སྟེ་དག་སྤྲོད།
ཆོ་དང་ལྷན་པ་པི་ལིན་

དེ་ལྟར་གཤེད་པ་དེར་དོང་ནས་ཕྱིན་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་པི་ལིན་དེ་ལྟར་ལ་འདྲི་སྐད་ཅེས་སྤྲུལ་སོ། །གནས་བརྟན་ལ་
ཕྱག་འཚེལ་ལོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཨ་རོག་གྲ། གནས་བརྟན་ཇེ་སྐབས་ཕྱེ་ཞིག་ །ལྷུང་བ་སྟེ་ལྟོ་དག་ལ་སྐབས་ཕྱེ་ལོ།
།གནས་བརྟན་གྱིས་བ་

ཞབས་འབྲིང་བ་དག་གི་ཁོར་སྟོན་སྤྲུལ་ཆུངས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་དག་གིས་བརྟན་པ་ཐར་བར་བགྱིས་སམ། དེ་བཞིན་ཏེ་ཐར་
བར་བྱས་སོ། །གནས་བརྟན་བདག་ཅག་གིས་གནས་བརྟན་གོ། །བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་
དང་། སྒྲིམས་པར་

འཇུག་པ་དག་གི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པར་འཚེལ་གྱི། བདག་ཅག་གིས་ཐུགས་རྟེན་སྤྲུལ་
གཅིག་པ་དང་ལྷན་ཞིང་ཞབས་འབྲིང་བ་དག་ལ་ཐུགས་རྟེན་པར་མཛད་ལ། སྟོན་སྤྲུལ་ཆུངས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་དག་ལ་མི་
མཛད་པར་མ་འཚེལ་ཏོ། །གཞན་

དག་གིས་བདག་གིར་བགྱིས་པའི་ཁོར་དག་ཐར་བར་བགྱིས་པའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་མཛད་ཅིག་ །ལྷུང་བ་
མ་མཐོང་དོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ལྷུང་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་གྱིས། ཁང་སྦྱོང་

སུ་སྤྲུལ་། གཞི་རྒྱུ་དང་ཞིག་ །འདི་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་དེ་དག་ཁང་སྦྱོང་གི་རྒྱུ་དུ་དོན་གནས་སྤྲུལ་པ།
ཆོ་དང་ལྷན་པ་གཞི་རྒྱུ་དང་ཞིག་ །ཅི་འི་ཕྱིར་དོན་ཉུང་དུ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་མི་འཚོས་པས་དེ་གནས་ནས་
དབྱུང་བའི་ལས་བྱའོ། །དེ་འི་

{@105B} ཚོན་ཚོད་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་བྱེད་ཅིང་བསྟན་པ་ལ་ཚོས་ཀྱིས་སྒྱུ་ཐབས་ཀྱིས་
མི་མཐུན་པ་འགའ་འབྱུང་བ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཀྱན་རྟོད་པའི་ཚོས་མེད་པར་བྱེད་པས་དེས་ཁང་སྒྱུང་ལ་མས་པ། ཚོ་
དང་ལྷན་པ་སུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་གནས་པ་འཇ། གཞི་

ནས་ཡོངས་སུ་གནས་པ་འཇ། མགྲ་བར་བྱ་བ་འཇ། གཞི་ནས་མགྲ་བར་བྱ་བ་འཇ། འབྲིན་པར་བྱེད། སུ་ཡང་མི་བགྱིད་དེ།
འདི་ལྟར་ཚོད་ལྷན་པ་པེ་ལིན་དའི་བྱ་ལྟང་བ་བྱུང་བ་ཚོས་བཞིན་དུ་སྤྲོད་མི་བགྱིད་པ་དེ་ལྟར་བ་མ་མཐོང་བའི་སྤྲད་དུ་
གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་

བགྱིད་དོ། ཚོད་ལྷན་པ་དགོས་པ་གནས་བརྟན་ལ་ཐོམ་འཚམ་པར་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ། ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ། མཐུན་པ་དང་ཤེས་བྱ་དག་ལ་བྲུ་ན་མེད་པའི་མངའ་བརྟེས་པ། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་
ཅད་གཅོད་པར་

མཛད་པ་ཡིན་གྱིས་དའི་གན་དུ་དེང་ལ་དོན་འདི་ལྟས་ཤིག་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཁྱེད་ལ་ཇི་སྐད་ལུང་བསྟན་པ་དེ་
དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བྱུང་ཤིག། གླུ་བས་དེ་དགོས་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་རྣམས་ནི་

མཐུན་བཞིན་དུ་མེད་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོད་ལྷན་པ་པེ་ལིན་དའི་བྱ་ལ་མས་པ།
པེ་ལིན་དའི་བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་རྩུ་འཕྲུལ་རྣམས་པར་བསྟན། བཅུན་པ་བདག་འདི་སྟམ་བགྱིད་དེ། གཤམ་ཏེ་
སུག་རྗེད་

དག་ལ་མ་བསམས་ན། སུག་རྗེད་དག་གྱུང་རེ་ཞིག་ཞོར་དང་བྲལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སུག་བསུལ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བར་འ
གྱུར་ཞིང་མ་དད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྱུང་སྐགས་རྟེན་པར་འགྱུར་ལ། དད་པ་རྣམས་གྱུང་འདི་ལྟར་སྤྱིན་པར་བྱ་བའི་ཚོས་བྱིན་
པ་ཡོངས་སུ་སྒྱུང་བར་མི་

བྱེད་པས་སྤྱི་ཆད་སྤྱི་ཆེན་གྱི་དགོས་པ་ལྟར་སྤྱི་ཆེན་ལ་སྤྱི་ཆེན་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་ཤེས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་
དུ་འགྱུར་གྱིས། བདག་གིས་རྩལ་ལྡན་པར་བསྟན་པར་བསྐྱོད་སྟེ་མ་པས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
དགོས་པ་དག་དགོ་

{@106A} ལྟ། སྤྱི་ཆེན་ལོན་དེ་བྱས་བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་རྩལ་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལ་ལྟར་བ་མེད་དོ། །དགོས་པ་
རྩལ་ལྡན་པ་སྤྱི་ཆེན་པ་སྤྱི་ཆེན་པ་ཅད་གཅིད་པ་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཞུས་པ། བཅོམ་པ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་
མོར་ཅན་གྱིས་དགོས་པ་

གི་དགོས་པ་ལྟར་སྤྱི་ཆེན་པ་མཆིས་ཤིང་ཆུ་བྱར་པ་མཆིས་པ་ལ་དེའི་དང་པོར་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་གྱིན་པར་ལེན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱ་
བྱར་བྱར་བ་ལ་གཟིགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་དུ་མ་ཟད་གྱིས། འདི་ལྟར་འདས་
པའི་དུས་ན་ཡང་འདིས་

འཇིག་རྟེན་སྤྱི་ཆེན་མེད་ཅིང་ཆུ་བྱར་མེད་པ་ལ་དེའི་དང་པོར་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་གྱིན་པར་ལེན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱ་བྱར་བྱར་སྟེ། དེ་
ཉིད་ཅིག་དགོས་པ་དག་འཇིག་རྟེན་འདི་འཇིག་པའི་དུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཡོད་དོ། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་པ་ན་སེམས་ཅན་
དག་པལ་ཆེར་འོད་གསལ་ལ་གྱི་

ལྟའི་རིགས་སུ་སྤྱོད། །དེ་དག་དེ་ན་གཟུགས་ཅན་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མཚན་བ་མེད་པ། དབང་པོ་མ་ཉམས་པ། ཡན་ལག་
དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ། བཟང་བ། ཁ་དོག་དང་ལྷན་པ། རང་ལས་འོད་འབྱུང་བ། རྩལ་ལྡན་པ་ལ་འགྲོ་བ།
དག་པ་

བ་ཟེ་བ། དག་པ་བའི་ཟས་དང་ལྷན་པ། ཆོ་རིང་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སོ། །དེའི་ཆོན་ས་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་འབར་ཞིག་དང་།
རྒྱ་མཚོ་འབར་ཞིག་དུ་གྱུར་ཏེ། ས་ཆེན་པོ་རྒྱ་འབར་ཞིག་དང་། རྒྱ་མཚོ་འབར་ཞིག་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་ཆེན་པ་གིས་སྤྱི་ཆེན་པ་
ཀུན་དུ་འཆགས་

པར་བྱེད། ཀུན་ཏུ་འཐུས་པར་བྱེད། ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འོ་མ་བསྐྱོལ་བ་གངས་བར་གྱུར་པའི་
སྟེང་དུ་རྒྱུང་གིས་སྤྲིས་མ་ཀུན་ཏུ་འཆགས་པར་བྱེད། ཀུན་ཏུ་འཐུས་པར་བྱེད། ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ས་
ཆེན་པོ་ཚུ་

འབའ་ཞིག་དང་། རྒྱ་མཚོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟེང་དུ་ཡང་རྒྱུང་གིས་སྤྲིས་མ་ཀུན་ཏུ་འཆགས་པར་བྱེད། ཀུན་ཏུ་འ
ཐུས་པར་བྱེད། ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་སའི་བཅུད་ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། འི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། རོ་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་

{@106B} ཏེ། ཁ་དོག་གིས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མར་ལྟ་བུའོ། །རོ་ས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་སྤྱང་བུའི་སྤྱང་ཕྱི་མ་བསྐྱོལ་བ་ལྟ་བུའོ། །དགེ་སྟོང་དག་འཛིག་རྟེན་འདི་འཆགས་པའི་དུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་
ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་འཆགས་

པ་ན་འོད་གསལ་གྱི་ལྗེ་འི་རིས་དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ཆོ་བདུན། ལས་བདུན། བསོད་ནམས་བདུན་པས་ཉི་འཕྲོལ་ཏེ། འདི་ལྟ་
བུ་ཉིད་དུ་མི་རྣམས་དང་སྐལ་པ་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འོང་ཞིང་འདིར་ཡང་གཟུགས་ཅན་ཡོད་ལས་བྱུང་བ། མ་ཆོང་བ་མེད་པ།
དབང་པོ་མ་ཉམས་པ།

ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ། བཟང་བ། ཁ་དོག་དང་ལྡན་པ། རང་ལས་འོད་འབྱུང་བ། རྣམ་མཁའ་
ལ་འགྲོ་བ། དག་འབ་བཟང་། དག་འབའི་བས་དང་ལྡན་པ། ཆོ་རིང་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སོ། །དེའི་ཆོན་འཛིག་རྟེན་དུ་ཉི་
མ་དང་ལྷན་བཞག་གྱུར་མ་བྱུང་

ངོ། །འཛིག་རྟེན་དུ་རྒྱ་སྐར་དག་གྱུར་མ་བྱུང་། མཚན་མོ་དང་། ཉིན་མོ་དག་གྱུར་མ་བྱུང་། རྒྱ་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་དང་།
ཡུད་ཅམ་དག་གྱུར་མ་བྱུང་། ལྷ་བ་དང་། ལྷ་བ་སྟེང་དང་། དུས་ཚོགས་དང་། ལོ་དག་གྱུར་མ་བྱུང་ངོ། །བྱུང་མེད་གྱུར་མེད།
སྤྲིས་པ་ཡང་མེད།

སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་གི་གྲངས་སྲུ་འགྲོ་ཡོད། དེ་ནས་སེམས་ཅན་བརྟམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་
སོར་མོའི་ཕྱེ་མོས་སའི་བཅུད་མྱོང་བར་བྱེད་དོ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མྱོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འདོད་པར་བྱེད་དོ། ཇི་ལྟ་ཇི་
ལྟར་འདོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་

དེ་ལྟར་ཁམ་གྱི་ཟས་གྱི་རྩོམ་པས་ཟོས་པར་གྱུར་རྟོ། །སེམས་ཅན་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དེ་སོར་མོའི་ཕྱེ་མོས་
སའི་བཅུད་མྱོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མྱོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འདོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འདོད་
པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཁམ་གྱི་

ཟས་གྱི་རྩོམ་པས་ཟོས་པར་གྱུར་པ་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་འདི་སྟམ་དུ་གྱུ་མ་དེ་ནི་ལེགས་སོ། །གྱེ་
མ་དེ་ནི་བཟང་དོ། །བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་སོར་མོའི་ཕྱེ་མོས་སའི་བཅུད་མྱོང་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་ཀྱང་
སོར་མོའི་ཕྱེ་

{@107A} ༩༩། ཁོས་སའི་བཅུད་མྱོང་བར་བྱེད་དོ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མྱོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འདོད་པར་བྱེད་དོ།
ཇི་ལྟར་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཁམ་གྱི་ཟས་གྱི་རྩོམ་པས་ཟོས་པར་གྱུར་རྟོ། །གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དེ་
དག་གིས་སའི་བཅུད་ཁམ་གྱི་

ཟས་གྱི་རྩོམ་པས་ཟོས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ལུས་ལ་སྲ་བ་ཉིད་དང་། ལྕེ་བ་ཉིད་བྱུང་ཞིང་དེ་དག་གི་ཁ་དོག་
གསལ་བ་བཟང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་གྱུར། འཇིག་རྟེན་དུ་ཐུན་པ་ཡང་བྱུང་བར་གྱུར་རྟོ། །དག་སྟོང་དག་ཚོས་
ཉིད་གྱིས་ན་འཇིག་རྟེན་དུ་ཐུན་

པ་བྱུང་བ་ན་འཇིག་རྟེན་དུ་ཉི་མ་དང་། ལྷ་བ་དག་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་དུ་རྒྱ་སྐར་དག་དང་། མཚན་མོ་
དང་། ཉིན་མོ་དག་དང་། སྐད་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་དང་། ཡུད་ཅིག་དག་དང་། ལྷ་བ་དང་། ལྷ་བ་བྱེད་དང་། དུས་ཚོགས་
དང་། ལོ་དག་ཀྱང་།

འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་དེ་ཟེའི་ཟས་དེ་དག་དང་ལྡན་ལ་ཆོ་རིང་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སོ། །དེ་དག་ལས་གང་
ཟས་ཆེས་ཆུང་དུ་ཟ་བ་དེ་ནི་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། གང་ཟས་ཆེས་ཆེར་ཟ་བ་དེ་ནི་ཁ་དོག་ངན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ལྟར་ཟས་རྒྱུ་གཉིས་

ཉིད་ལ་ཁ་དོག་རྒྱུ་གཉིས་ཉིད་དུ་མངོན་ལ། ཁ་དོག་རྒྱུ་གཉིས་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ། ཀའ་
སེམས་ཅན་དེ་ནི་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ནི་ཁ་དོག་ངན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱེད་དུ་གསོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཁ་
དོག་གིས་མངོན་

པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ན་སྤྲིག་པ་ཅན་མི་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་རྒྱུས་སའི་བཅུད་མེད་
པར་གྱུར་ཏེ། །དགེ་སློང་དག་སེམས་ཅན་དེ་དག་སའི་བཅུད་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་འདུས་ཤིང་ལྷགས་ནས་བྱ་ངན་བྱེད། རྒྱུད་
ལྷག་པར་བྱེད། སླེ་སྤྲུགས་

འདོན་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་སྐད་ཅས་ཀྱི་མའོ་བཅུད། ཀྱི་མའོ་བཅུད་ཅས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་དེང་སང་མི་དག་
ཟས་ཞིམ་པ་བཟང་པོ་ཅུང་ཞིག་རྟེན་ནས་ཡི་གེ་དང་སྐར་བ་དང་ཆོག་རྟེན་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བྲ་སྟད་འདོགས་
ཤིང་འདི་སྐད་ཅས་ཀྱི་མའོ་བཅུད།

{@107B} ཀྱི་མའོ་བཅུད་ཅས་ཀྱང་ཟེར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་སའི་བཅུད་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་འདུས་
ཤིང་ལྷགས་ནས་བྱ་ངན་བྱེད། རྒྱུད་ལྷག་པར་བྱེད་དེ། སླེ་སྤྲུགས་འདོན་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་སྐད་ཅས་ཀྱི་མའོ་བཅུད། ཀྱི་
མའོ་བཅུད་ཅས་ཟེར་ཡང་སྒྲིམ་པ་འདི་

དོན་ནི་འདི་ལོ། །སྒྲིམ་པ་འདི་འདི་དོན་ནི་འདི་ལོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དེ་འདི་དོན་མི་ཤེས་སོ། །དགེ་སློང་དག་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སའི་
བཅུད་མེད་པར་གྱུར་པ་ནས་ཞག་ཁ་དོག་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ། སྤི་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ། རོ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་བར་
གྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་

གིས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དོང་ཀའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་འོ། །རིས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤང་བུའི་
སྤང་ཙྰ་མ་བསྐོལ་བ་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་དག་དེ་ཟེའིང་ཟས་དེ་དང་ལྡན་ལ་ཆོ་རིང་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སོ། །དེ་དག་ལས་གང་
ཟས་ཆེས་ཆུང་།

དུ་ཟ་བ་དེ་ནི་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། གང་ཟས་ཆེས་ཆེར་ཟ་བ་དེ་ནི་ཁ་དོག་ངན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཟས་རྒྱུ་
གཉིས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་དོག་རྒྱུ་གཉིས་ཉིད་དུ་མཛོན་ལ་ཁ་དོག་རྒྱུ་གཉིས་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་
སེམས་ཅན་ལ། ཀྱའི་སེམས་ཅན་ང་ནི་ཁ་དོག་

དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ནི་ཁ་དོག་ངན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁྱད་དུ་གསོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཁ་དོག་གིས་མཛོན་པའི་ང་
རྒྱལ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ན་སྤྲིག་པ་ཅན་མི་དག་གའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་རྒྱུས་ས་ཞག་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །
འདག་སྤོང་དག་སེམས་ཅན་དེ་དག་ས་

ཞག་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་འདུས་ཤིང་ལྷགས་ནས་བྱང་ན་བྱེད། སྦྱིད་ལྷག་པར་བྱེད། སྦྱེ་སྤྲགས་འདོན་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་
སྐད་ཅེས་གྲུ་མའོ་གྲུ་མའོ་ཞེས་གྱང་བེར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དེང་སང་མི་དག་སྤྲུག་བསྐུལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་འ
བའ་ཞིག་གིས་རེག་པ་ན་ཡི་གེ་དང་།

སྤྱར་བ་དང་། ཚོག་རྟིང་པ་དེ་དག་ཉིད་གྱིས་རྗེས་སུ་བྲ་སྟད་འདོགས་ཤིང་། འདི་སྐད་ཅེས་གྲུ་མའོ་གྲུ་མའོ་ཞེས་གྱང་བེར་བ་
དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གྱང་ས་ཞག་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་འདུས་ཤིང་ལྷགས་ནས་བྱང་ན་བྱེད། སྦྱིད་ལྷག་པར་བྱེད།
སྦྱེ་སྤྲགས་འདོན་པར་བྱེད་ཅིང་།

{@108A} ༡༡། འདི་སྐད་ཅེས་གྲུ་མའོ་གྲུ་མའོ་ཞེས་བེར་ཡང་སྤྲས་པ་འདི་འདྲི་དོན་ནི་འདྲི་འོ། །སྤྲས་པ་འདི་འདྲི་དོན་ནི་འ
དྲི་འོ་ཞེས་སྤྲས་པ་དེ་འདྲི་དོན་མི་ཤེས་སོ། །འདག་སྤོང་དག་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ས་ཞག་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་སྤྲུ་གྱའི་ཆོལ་ཁ་
དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། གི་ཕུན་

སུམ་ཚོགས་པ། རོ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་གིས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀ་དམ་བུ་
ཀའི་མེ་ཏྲག་ལྟ་བུ་ལོ། རོ་ས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྲོད་བུའི་སྤྲོད་ཅི་མ་བསྐོལ་བ་ལྟ་བུ་ལོ། རྟེན་གཤེན་ཅེས་ཞིང་
ཟས་དེ་དང་ལྡན་ལ།

ཚོ་རིང་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སོ། རྟེན་གཤེན་ལས་གང་ཟས་ཆེས་ཆུང་དུ་བཤེས་ནི་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། གང་
ཟས་ཆེས་ཆེར་བཤེས་ནི་ཁ་དོག་ངན་པར་འགྱུར་རོ། རྟེན་ལྟར་ཟས་རྣམས་གཉིས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་དོག་རྣམས་གཉིས་ཉིད་
དུ་མཛོལ་ལ། ཁ་དོག་རྣམས་གཉིས་

ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ན། སེམས་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཀྱའེ་སེམས་ཅན་དུ་ནི་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ནི་ཁ་དོག་ངན་
པ་ཡིན་ནོམ་ཞེས་ཁྱུ་དུ་གསོད་པར་བྱེད་དོ། རྟེན་གཤེན་ཁ་དོག་གིས་མཛོལ་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ན། སྤྲིག་པ་ཅན་མི་
དག་གའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་

ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་རྒྱལ་ལྷ་གྲུའི་ཚལ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། རྟག་སྤོང་དག་སེམས་ཅན་དེ་དག་གྲུའི་ཚལ་མེད་པར་
གྱུར་པ་ན་འདུས་ཤིང་ལྷགས་ནས་ཐུང་ན་བྱེད། སྦྱིད་ལུག་པར་བྱེད། སྦྱོ་སྤྲགས་འདོན་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་སྐད་ཅེས་པར་
སོང་པར་སོང་ཞེས་ཀྱང་བཟེད་ཏེ།

འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དེང་སང་མི་དག་སྤྲོད་པ་རྩོད་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྲོད་པ་ན་ཡི་གེ་དང་སྐུར་བ་དང་། ཚོགས་རྒྱུད་པ་དེ་
དག་ཉིད་གྱིས་རྩེས་སུ་བྲལ་སྤྲོད་འདོགས་ཤིང་འདི་སྐད་ཅེས་པར་སོང་པར་སོང་ཞེས་ཀྱང་བཟེད་བཤེས་ནས། སེམས་ཅན་དེ་
དག་ཀྱང་གྲུའི་ཚལ་མེད་པར་

གྱུར་པ་ན་འདུས་ཤིང་ལྷགས་ནས་ཐུང་ན་བྱེད། སྦྱིད་ལུག་པར་བྱེད། སྦྱོ་སྤྲགས་འདོན་པར་བྱེད་ཅིང་། འདི་སྐད་ཅེས་པར་
སོང་པར་སོང་ཞེས་བཟེད་ཡང་སྤྲོས་པ་འདི་འདྲོན་ནི་འདྲོའོ། སྤྲོས་པ་འདི་འདྲོན་ནི་འདྲོའོ། ཞེས་སྤྲོས་པ་དེ་འདྲོན་ནི་མི་
ཤེས་སོ། རྟག་སྤོང་

{@108B}དག་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྒྲུ་གྲུའི་ཚལ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་མ་ཚྲོས་མ་བཟའ་པའི་འབྲས་སྒྲུ་ལྟའི་འབྲུ་སོ་
བ་མེད་པ། སྒྲུན་པ་མེད་པ། སྒྲུན་པ་མེད་པ། དག་པ་གཙང་བ། སོར་བཞི་པ། ཀྱུན་ནས་མ་དགྲིས་པ། ལྷུ་བ་བཅས་ན་ནང་རྒྱལ་
ཞིང་ཕྱིར་སྐྱེ་ལ། ལྷུ་བ་བཅས་ན་ལྷུ་བ་རྒྱལ་ཞིང་ཕྱིར་

སྐྱེ་བ། བཅས་སེཐག་ཕྱིར་སྐྱེ་བ། བཅས་པར་ཡང་མི་མཛོན་པར་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་དེ་བཞིང་ཟས་དེ་དང་ལྡན་ལ་ཆོ་
རིང་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་མ་ཚྲོས་མ་བཟའ་པའི་འབྲས་སྒྲུ་ལྟའི་འབྲུ་ཁམ་
གྲིས་ཟས་ཀྱི་རྩོམ་པས་ཟོས་

པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབང་པོ་ཐད་དཔ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། ཁ་ཅིག་ནི་མེའི་དབང་པོ་དང་ལྡན། ཁ་ཅིག་ནི་མེའི་
དབང་པོ་དང་ལྡན་མོ། །དེ་ན་གང་དག་མེའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། གང་དག་མེའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་གཅིག་
ལ་གཅིག་མིག་གིས་མིག་ལ་

བརྟེན་ཏེ་བཟླ་བར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་གཅིག་ལ་གཅིག་མིག་གིས་མིག་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཟླ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཀྱུན་
རྒྱ་ཆགས་སོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཀྱུན་རྒྱ་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྲལ་ཏོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྲལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལོག་པར་ཞུགས་་
སོ། །སེམས་ཅན་གཞན་

དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་སེམས་ཀྱང་འཐོར་བར་བྱེད། བོང་བ་
དང་། གསེགས་མ་དང་། གྱོམ་དང་། གྱོད་མ་དག་ཀྱང་འཐོན་པར་བྱེད་ཅིང་། འདི་རྒྱུད་ཅེས་སེམས་ཅན་ངན་པ་གྲོང་པ་བྱུ་བ་
མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ།

སེམས་ཅན་ངན་པ་གྲོང་པ་བྱུ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་ཀྱའེ་སེམས་ཅན་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་སྒྲུན་པར་བྱེད་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་
ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དེང་སང་སེམས་ཅན་དག་བག་སར་བག་མར་ལེན་པ་ན་བྱེ་མས་ཀྱང་འཐོར་བར་བྱེད། །དྲི་དང་།
མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་

ཡོས་དག་གིས་ཀྱང་འཐོར་བར་བྱེད་ཅིང་། འདི་སྐད་ཅེས་སྲུ་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་བ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་
དེ་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་མཐོང་ནས་སེམས་ཀྱང་འཐོར་བར་བྱེད། བོད་བ་དང་།
གསེག་མ་དང་། གྲོམ་དང་།

{@109A} ཟླ། གྲོ་དུམ་དག་ཀྱང་འཐོན་པར་བྱེད་ཅིང་། འདི་སྐད་ཅེས་སེམས་ཅན་རྒྱུ་ལ་གྲུ་བ་མ་ཡིན་པ་
བྱེད་པ། སེམས་ཅན་རྒྱུ་ལ་གྲུ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ། ཀྱའི་སེམས་ཅན་གྲོད་ཅི་འི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་སྲུན་པར་བྱེད་ཅེས་
ཀྱང་ཟེར་རོ། །དགོས་པ་དག་

དེ་ལྟར་ན་སྤྲོད་ཆོས་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེང་སང་ཆོས་སྲུ་གྲགས་ལ། སྤྲོད་འདུལ་བ་མ་ཡིན་པར་
གྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེང་སང་འདུལ་བར་གྲགས། སྤྲོད་སྐད་པར་གྲུ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེང་སང་བསྟོད་པར་གྲུ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཉི་མ་གཅིག་ཙམ་སྤོང་།

བར་བྱེད། ཉི་མ་གཉིས་སམ། གསུམ་མམ། བདུན་ཙམ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དེ་དག་རྒྱུ་ལ་ཅན་
དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་ལ་ཞིན་ཏུ་ལྟར་བར་བྱེད་པས་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་བརྟུག་པ་ལ་
ཞུགས་ཏེ། བདག་ཅག་གིས་

འདིར་གྲུ་བ་མ་ཡིན་པ་གྲུ་འོ། །བདག་ཅག་གིས་འདིར་གྲུ་བ་མ་ཡིན་པ་གྲུ་འོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་ཁྱིམ་ཁྱིམ་ཞེས་གྲུ་བའི་མིང་
བྱུང་དོ། །དགོས་པ་དག་འདི་ནི་ཁྱིམ་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དག་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའི་དང་པོ་རྩོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་
ཀྱིས་ཡིན་གྱིས་ཆོས་མ་ཡིན་པས་

ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་དགོངས་ཀར་ཡང་
དགོངས་ཀ་ཟ་འདོད་པས་སྤྲུལ་འདི་དོན་དུ་འདོང་བར་བྱེད་ནང་པར་ཡང་ནང་པར་ཟ་འདོད་པས་སྤྲུལ་འདི་དོན་དུ་འདོང་བར་
བྱེད་དོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ལེ་ལོའི་

རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་གིས་དགོངས་ཀ་དང་ནང་པར་གྱིས་སྐྱ་ལུ་གཅིག་ཅར་བླངས་པར་གྱུར་རྟོ། །སེམས་ཅན་ཞིག་གིས་
སེམས་ཅན་དེ་ལ་སྦྱས་པ། ཀྱའི་སེམས་ཅན་ཚུར་ཞོག་སྐྱ་ལུའི་ཕྱིར་འདོང་དོ། །སེམས་ཅན་དེས་སྦྱས་པ། ཀྱའི་སེམས་ཅན་
ཁྱོད་རང་གི་སྐྱ་ལུའི་

ཕྱིར་སེམས་ཤིག་ །བདག་གིས་དགོངས་ཀ་དང་། ནང་པར་གྱི་སྐྱ་ལུ་གཅིག་ཅར་བླངས་ཟེན་རྟོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་དེ་འ
དེ་སྦྱུང་དུ་གྱུ་མ་དེ་ནི་ལེགས་སོ། །གྱུ་མ་དེ་ནི་བཟང་དོ། །བདག་གིས་ཀྱང་ཉི་མ་གཉིས་གྱི་དང་། ཉི་མ་གསུམ་གྱི་དང་། ཉི་མ་
གསུམ་གྱི་དང་། ཉི་མ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་སྐྱ་

{@109B} ལུ་བླངས་པར་བྱའོ་སྦྱུང་ནས། དེས་ཉི་མ་གཉིས་གྱི་དང་། ཉི་མ་གསུམ་གྱིས་དང་། ཉི་མ་བདུན་གྱི་བར་གྱི་
སྐྱ་ལུ་བླངས་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཞིག་གིས་སེམས་ཅན་དེ་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་སྦྱས་སོ། །ཀྱའི་སེམས་ཅན་ཚུར་
ཞོག་སྐྱ་ལུའི་ཕྱིར་འདོང་དོ། །སེམས་

ཅན་དེས་སྦྱས་པ། ཀྱའི་སེམས་ཅན་ཁྱོད་རང་གི་སྐྱ་ལུའི་ཕྱིར་སེམས་ཤིག་ །བདག་གིས་ཉི་མ་གཉིས་གྱི་དང་། ཉི་མ་
གསུམ་གྱི་དང་། ཉི་མ་བདུན་གྱི་སྐྱ་ལུ་བླངས་ཟེན་རྟོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་དེ་འདི་སྦྱུང་དུ་གྱུ་མ་དེ་ནི་ལེགས་སོ། །གྱུ་མ་དེ་
ནི་བཟང་དོ། །

བདག་གིས་ཀྱང་སྦྱ་བ་ཕྱེད་གྱི་དང་། སྦྱ་བ་གཅིག་གི་སྐྱ་ལུ་བླངས་པར་བྱའོ་སྦྱུང་ནས། དེས་སྦྱ་བ་ཕྱེད་གྱི་དང་། སྦྱ་བ་
གཅིག་གི་སྐྱ་ལུ་བླངས་པར་གྱུར་རྟོ། །ཀྱང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་མ་ཚོས་མ་བཟུང་བའི་འབྲས་སྐྱ་ལུའི་འབྲུ་
སོགས་འཛོལ་གི་ཡོངས་སྟོན་པས་བློས་

པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་ལུ་དེ་ལ་སོ་བ་དང་། སྦྱུན་པ་དང་། འབྲས་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པར་གྱུར་ཅིང་བཟས་སོ་ཅོག་གྱང་ཕྱིར་
མི་སྦྱེ་ལ། བཟས་པར་ཡང་མཛོན་ཞིང་། སྐྱ་ལུ་བྱིངས་དང་བྱིངས་མ་ཡིན་པ་དག་ན་རྣམ་པར་གནས་སོ། །དེ་ནས་སེམས་
ཅན་དེ་དག་འདུས་ཤིང་ལྷགས་

ནས་ཐུང་ན་བྱེད། སྤྱིད་ལྷག་པར་བྱེད། སྤྱི་ཐུགས་འདོན་པར་བྱེད་ཅིང་ཤེས་ལྡན་དག་བདག་ཅག་སྤྱོན་གཟུགས་ཅན་ཡིད་
ལས་བྱུང་བ་མ་ཚད་བཅེད་པ། དབང་པོ་མ་ཉམས་པ། ཡན་ལགས་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ། བཟང་བ། ཁ་
དོག་དང་ལྡན་པ། རང་ལས་འོད་

འབྱུང་བ། མཁ་མཁའ་ལ་འགོ་བ། དགའ་བ་ཟ་བ། དགའ་བའི་ཟས་དང་ལྡན་པ། ཆོ་རིང་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ན་
བདག་ཅག་ལ་སའི་བཅུད་ཁ་དོག་སྤྲུག་སྤྲུམ་ཚོགས་པ། འི་སྤྲུག་སྤྲུམ་ཚོགས་པ། རོ་སྤྲུག་སྤྲུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་ནས།
གང་གི་སྤྱིར་བདག་

ཅག་གིས་སའི་བཅུད་ཁམ་གྱི་ཟས་གྱི་རྩོམ་པས་ཟོས་པར་གྱུར་པ་དེའི་སྤྱིར་བདག་ཅག་གི་ལྷས་ལ་སྲ་བ་ཉིད་དང་། ལྷི་བ་
ཉིད་བྱུང་ཞིང་བདག་ཅག་གི་མདོག་གསལ་བ་བཟང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་གྱུར། འཇིག་རྟེན་དུ་ཐུན་པ་ཡང་
བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །བདག་ཅག་

{ @110A } ཟླ། །དེ་ཟེའིང་ཟེས་དེ་དང་ལྡན་ལ་ཆོ་རིང་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ལ་བདག་ཅག་ལས་གང་ཟས་ཆེས་
དུ་ཟ་བ་དེ་ནི་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ལ། གང་ཟས་ཆེས་ཆེར་ཟ་བ་དེ་ནི་ཁ་དོག་རྒྱུ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཟས་རྒྱུ་
གཉིས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་དོག་

རྒྱུ་གཉིས་ཉིད་དུ་མཛོན་ལ། ཁ་དོག་རྒྱུ་གཉིས་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཀུའི་སེམས་ཅན་ང་ནི་
ཁ་དོག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ནི་ཁ་དོག་རྒྱུ་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཁྱེད་དུ་གསོད་པར་བྱེད་དོ། །བདག་ཅག་ཁ་དོག་གིས་
མཛོན་པའི་ང་རྒྱུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་

ན་སྤྱིག་པ་ཅན་མི་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཡག་དག་པར་སྤྲངས་པའི་རྒྱུ་སའི་བཅུད་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །སའི་བཅུད་
མེད་པར་གྱུར་པ་ན་ས་ཞག་ཁ་དོག་སྤྲུག་སྤྲུམ་ཚོགས་པ། འི་སྤྲུག་སྤྲུམ་ཚོགས་པ། རོ་སྤྲུག་སྤྲུམ་ཚོགས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ།
བདག་ཅག་དེ་ཟེའིང་ཟས་

དེ་དང་ལྡན་ལ་ཆོ་རིང་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སོ། །བདག་ཅག་ལས་གང་ཟས་ཆེས་ཆུང་དུ་བྱ་བ་དེ་ནི་ཁ་དོག་དང་ལྡན་
པར་གྱུར་ལ། གང་ཟས་ཆེས་ཆེར་བྱ་བ་དེ་ནི་ཁ་དོག་ངན་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བས་རྣམ་གཉིས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་དོག་
རྣམ་གཉིས་ཉིད་དུ་མངོན་ལ། ཁ་

དོག་རྣམ་གཉིས་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ། ཀྱའི་སེམས་ཅན་ང་ནི་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ།
ཁྱོད་ནི་ཁ་དོག་ངན་པ་ཡིན་ནོམ་ཞེས་ཁྱུང་དུ་གསོད་པར་བྱེད་དོ། །བདག་ཅག་ཁ་དོག་གིས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དུ་གྱུར་
པ་ན་སྤྲིག་པ་ཅན་མི་དག་བའི་

ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་རྒྱས་སྒྲུག་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། སྒྲུག་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་རྒྱུ་གྱུར་ཆེལ་ཁ་
དོག་སྤྲུག་སྤྲུམ་ཆོག་པ་ལ། རྒྱུ་སྤྲུམ་ཆོག་པ་ལ། རོ་སྤྲུག་སྤྲུམ་ཆོག་པ་ལྟར་བར་གྱུར་ཏེ། བདག་ཅག་དེ་བཞིན་བས་དེ་
དང་ལྡན་ལ་ཆོ་རིང་ཞིང་

ཡུན་རིང་དུ་གནས་སོ། །བདག་ཅག་ལས་གང་ཟས་ཆེས་ཆུང་དུ་བྱ་བ་དེ་ནི་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ལ། གང་ཟས་ཆེས་
ཆེར་བྱ་བ་དེ་ནི་ཁ་དོག་ངན་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བས་རྣམ་གཉིས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་དོག་རྣམ་གཉིས་ཉིད་དུ་མངོན་ལ།
ཁ་དོག་རྣམ་གཉིས་ཉིད་

{@110B} དུ་གྱུར་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཀྱའི་སེམས་ཅན་ང་ནི་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ན་ཁ་
དོག་ངན་པ་ཡིན་ནོམ་ཞེས་ཁྱུང་དུ་གསོད་པར་བྱེད་དོ། །བདག་ཅག་ཁ་དོག་གིས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ན་སྤྲིག་
པ་ཅན་མི་དག་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཡང་

དག་པར་སྒྲངས་པའི་རྒྱས་སྒྲུག་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱུ་གྱུར་ཆེལ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་མ་ཚོས་མ་བཟུང་པའི་འབྲས་
སྤྲུལ་འབྲས་ལྟ་བུ་མེད་པ། སྤྲུག་པ་མེད་པ། དག་པ་གཙང་བ་སོར་བཞིན་པ་ཀུན་ནས་མ་དགྲིས་པ་ལྟར་བརྒྱུ་བྱེད་ཀྱིས་ཞིང་
ཕྱིར་སྒྲུ་ལ། བྱང་བརྒྱས་

ནུབ་རྒྱལ་ཞིང་ཕྱིར་སྐྱེ་བ། བཅས་སོཙག་ཕྱིར་སྐྱེ་བ། བཅས་པར་ཡང་མི་མངོན་པ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། བདག་ཅག་དེ་ཟ་
ཞིང་ཟས་དེ་དང་ལྡན་ལ་ཆོ་རིང་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་བདག་ཅག་གིས་མ་ཆོས་མ་བཟུང་པའི་འབྲས་
སྤྲུལ་འབྱུང་སྟེགས་

འཛིག་གི་ཡོངས་སྟོང་པས་བློས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་ལ་འབྲས་སྤྲུལ་དེ་སོ་བ་དང་། སྤྱན་པ་དང་། འབྲས་ཀྱན་
ནས་དགྲིས་པར་གྱུར་ཅིང་བཅས་སོཙག་གྱང་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་ལ། བཅས་པར་ཡང་མངོན་ཞིང་སྤྲུལ་བྱིངས་དང་བྱིངས་མ་ཡིན་
པ་དག་ན་རྣམ་པར་གནས་པར་གྱུར་

གྲིས་བདག་ཅག་འདུས་ཤིང་ལྷགས་ནས་མཆོམས་གཅོད་པར་བྱ་ཞིང་འདི་ནི་ཁྱོད་གྱི་འོ། །འདི་ནི་ངའི་འོ་ཞེས་མུ་ཐུག་
རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་སྟུམ་ཞེས་དེ་དག་འདུས་ཤིང་ལྷགས་ནས་མཆོམས་གཅོད་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་ནི་ཁྱོད་གྱི་འོ།
།འདི་ནི་ངའི་འོ་ཞེས་མུ་ཐུག་

རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་དོ། །དག་སྟོང་དག་འདི་ནི་མུ་ཐུག་གི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དག་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའི་དང་པོ་རྩོམ་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱིས་ཡིན་གྱིས་ཆོས་མ་ཡིན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བ་དབང་པོ་
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་

ནས་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་གིས་རང་གི་སྤྲུལ་ཡོད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སྤྲུལ་མ་བྱིན་པར་སྤངས་སོ། །སེམས་ཅན་
གཞན་ཞིག་གིས་སེམས་ཅན་རང་གི་སྤྲུལ་ཡོད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སྤྲུལ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དེ་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་
གྱང་སེམས་ཅན་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་

{@111A} ༡༡། །སོ། །ཀྱུ་འཇུག་སེམས་ཅན་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་རང་གི་སྤྲུལ་ཡོད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སྤྲུལ་མ་བྱིན་པར་ལེན་
ཀྱུ་འཇུག་སེམས་ཅན་ཁྱོད་སོང་ལ་བྱིན་ཆད་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅིག །སེམས་ཅན་དེས་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་ཡང་རང་གི་སྤྲུ་
ཡོད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སྤྲུ་

མ་བྱེན་པར་སྒྲངས་སོ། །སེམས་ཅན་གཞན་དེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་ཡང་རང་གི་སྒྲ་ལུ་ཡོད་
བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སྒྲ་ལུ་མ་བྱེན་པར་ལེན་པ་དེ་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ།
།ཀྱའི་སེམས་ཅན་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་

རང་གི་སྒྲ་ལུ་ཡོད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སྒྲ་ལུ་མ་བྱེན་པར་ལེན་ཅེས་སེམས་ཅན་དེས་སེམས་ཅན་དེ་འདྲེན་པར་བྱེད། ཁྱིད་
པར་བྱེད་ཅིང་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཡང་ཤེས་ལྡན་དག་སེམས་ཅན་འདི་རང་གི་སྒྲ་ལུ་ཡོད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སྒྲ་ལུ་མ་བྱེན་
པར་ལེན་ཏེ་ཞེས་སྒྲོད་པའི་བར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་

ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། །ཀྱའི་སེམས་ཅན་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་རང་གི་སྒྲ་ལུ་ཡོད་
བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སྒྲ་ལུ་མ་བྱེན་པར་ལེན། ཀྱའི་སེམས་ཅན་ཁྱོད་སོང་ལ་བྱིན་ཆད་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅིག །དེ་ནས་སེམས་
ཅན་མ་བྱེན་པར་ལེན་པ་

དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། །ཤེས་ལྡན་དག་སེམས་ཅན་འདིས་ཁོ་བོ་ལ་སྒྲ་ལུ་འི་ཕྱིར་སྒྲས་ཏེ་འདྲེན་
པར་བྱེད། ཁྱིད་པར་བྱེད་ཅིང་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྒྲོད་པའི་བར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་སྒྲ་
ལུ་འི་ཕྱིར་སྒྲ་བདེ་ལ་འདི་སྐད་

ཅེས་སྒྲས་སོ། །ཀྱའི་སེམས་ཅན་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲ་ལུ་འི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲས་ཤིང་འདྲེན་པར་བྱེད། ཁྱིད་པར་བྱེད་ལ་འ
ཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྒྲ་བདེ་ལ་བར་དུ་བྱེད། ཀྱའི་སེམས་ཅན་ཁྱོད་སོང་ལ་བྱིན་ཆད་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅིག །དེ་ནས་སེམས་ཅན་དེ་
དག་འདི་སྒྲམ་དུ་ཤེས་ལྡན་

དག་སྒྲ་ལུ་འི་ཕྱིར་འདྲེན་པར་བྱེད། ཁྱིད་པར་བྱེད་པ་ནས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྒྲོད་པར་བྱེད་པའི་བར་དག་སྒྲུང་གིས། བདག་
ཅག་འདུས་ཤིང་ལྟགས་ནས་བདག་ཅག་གི་ནང་ནས་སེམས་ཅན་གང་ཆེས་གཟུགས་བཟང་བ། ཆེས་བརྟན་ལྷག་པ། ཆེས་
མཛོམས་པ། ཆེས་ལུས་ཆེ་

{@111B}བདེ་དག་བདག་ཅག་གིས་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོར་བསྐྱོས་ནས། བདག་ཅག་ལས་གང་ཆད་པས་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡང་ཆད་པས་གཅོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་ལ། བདག་ཅག་གི་ཞིང་དག་ལས་ཅི་འབྱུང་བར་འགྱུར་

བདེ་ལས་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་ཤས་ཀྱང་དབྱེ་བར་བྱའོ་སྣམ་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་འདུས་ཤིང་ལྷགས་ནས་དེ་དག་གི་ནང་ནས་སེམས་ཅན་གང་ཆེས་གཟུགས་བཟང་བ། ཆེས་བཟང་སྤྱད་པ། ཆེས་མཛེས་པ། ཆེས་ལུས་ཆེ་བ་དེ་ཞིང་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོར་བསྐྱོ་ཞིང་འདི་

སྐད་ཅེས། གྱེ་སེམས་ཅན་ཁྱོད་ཚུ་ལོ་ན། ཁྱོད་གྱིས་བདག་ཅག་ལས་གང་ཆད་པས་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡང་ཆད་པས་ཆོད་ཅིག་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་ལ་ཡང་ཕན་འདོགས་ཤིག། བདག་ཅག་གི་ཞིང་དག་ལས་ཅི་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་བདག་ཅག་གིས་ཁྱོད་ལ་ཆོས་དང་

མཐུན་པའི་ཐོག་ཤས་དབྱེ་བར་ལོ་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་བཀྱར་ཅིང་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་བཀྱར་བས་དེ་མང་པོས་བཀྱར་བ་མང་པོས་བཀྱར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དུ་གྱུར་ཏོ། ཞིང་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་། སྒྲིམ་པ་ལས་སྐྱོང་བར་བྱེད་པས་རྒྱལ་རིགས་རྒྱལ་རིགས་

ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དུ་གྱུར་ཏོ། ཚུ་ལ་ཁྲིམས་གྲོ་དཔ་ཀུན་རྟོ་དཔ་དང་། ཤེས་རབ་གྲོ་དཔ་ཀུན་རྟོ་དཔས་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱེ་དགུ་དག་འབར་བྱེད་པས་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དུ་གྱུར་ཏོ། འདེགས་སྤོང་དག་འདི་ནི་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་

བའི་དང་པོ་རྩོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ཆོས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་ཡིན་ནོ། འདེགས་སྤོང་དག་བྲམ་ཟེའི་དགྱིལ་འཁོར་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའི་དང་པོ་རྩོམ་པ་གང་ཞེ་ན། དགོ་

སྒྲོང་དག་དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་གིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཅན་དོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་འབྲས་སོ། །ཡོངས་སུ་འ
ཛིན་པ་ནི་ཟུག་རྒྱལོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་རྒྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྩ་བ་འོ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་ནས། མྱོང་ནས་དགོན་པ་རིག་ནས་སུ་
དོང་སྟེ། ཡལ་

{@112A} ཨ། །གདང་། ལོ་མའི་ལ་པོ་དག་བྱས་ནས་གནས་བཅས་ཏེ་འཁོད་དོ། །དེ་དག་དགོངས་ཀར་ཡང་
དགོངས་ཀའི་ཟས་འདོད་པས་གྲོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་སོ། །ཞང་པར་ཡང་ཞང་པར་གྱི་ཟས་འདོད་པས་གྲོང་དུ་
བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་སོ། །དེ་

ན་སེམས་ཅན་གཞན་དག་འདི་སྙམ་དུ། ཞེས་ལྟོན་འདི་དག་གིས་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ནད་དོ། །ཡོངས་སུ་འ
ཛིན་པ་ནི་འབྲས་ལོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཟུག་རྒྱུ་རྟེ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ཞེས་བྱ་བར་རིག་
ནས་

གྲོང་ནས་དགོན་པ་འི་གནས་སུ་དོང་སྟེ། ཡལ་ག་དང་ལོ་མའི་སྒྲིལ་པོ་དག་བྱས་ནས་གནས་བཅས་ཏེ་འཁོད་ཅིང་།
 དགོངས་ཀར་ཡང་དགོངས་ཀའི་ཟས་འདོད་པས་གྲོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། བར་པར་ཡང་བར་པར་གྱི་
 ཟས་འདོད་པས་གྲོང་དུ་བསོད་

སྟོམས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི་དཀའ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞོ་སྟོམ་ནས། དེ་དག་ལ་ཏེ་པོར་སྦྱིན་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་སོ། །དེ་
ནས་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་དེ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དེ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་མཛོགས་པ་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
དོང་སྟེ། ཡ་ལ་ག་དང་ལོ་

མ་འི་ལ་པོ་དག་བྱས་ནས་འདིར་བདག་ཅག་གིས་གསང་སྤགས་ཀྱི་གཞུང་དག་བྱ། རིག་བྱེད་དག་སྦྱོར་བར་བྱའོ་ཞེས་
གནས་བཅས་ཏེ་འཁོད་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་དག་དེ་ན་གསང་སྤགས་ཀྱི་གཞུང་དག་བྱེད། རིག་བྱེད་དག་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ།
དེ་ནས་དེ་ལས་སེམས་ཅན་

ཁ་ཅིག་གིས་བསམ་གཏན་དེ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དེ་དང་། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་དང་། རིག་བྱེད་སྦྱར་བ་དེ་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་མ་རྫོགས་པ་ན་ཡང་སྤྱིར་དགོན་པ་ནས་གྲོང་མཐར་ལྷགས་ཏེ་ཁང་བྱིམ་སྒོ་བཞི་པ་དག་བརྩིགས་ནས་འ
དིར་བདག་ཅག་གིས་སྦྱོན་པ་དག་

སྦྱོན་པར་བྱ། བསོད་ནམས་དག་སྤེལ་བར་བྱ། སྤྱོལ་འགྲོན་པ་འོངས་ཤིང་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་ཅི་རྒྱས་ཅི་ལྟོགས་སུ་བཟའ་
བ་དང་། བཏུང་བས་ཚིམ་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་དག་དེ་ན་སྦྱོན་པ་དག་སྦྱོན། བསོད་ནམས་དག་བྱེད། སྤྱོལ་འགྲོན་པ་འོངས་
ཤིང་ལྷགས་པ་རྣམས་

{@112B} ལ་ཅི་རྒྱས་ཅི་ལྟོགས་སུ་བཟའ་བ་དང་བཏུང་བས་ཚིམ་པར་བྱེད་དོ། །འདི་དག་གྲོང་ལས་སྤྱོལ་འདུ་བརྟེན་
ཅིང་སྤྱོལ་འདུ་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བྲམ་ཟེ་བྲམ་ཟེ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཡང་འདི་དག་ནི་བསམ་གཏན་མི་
བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གྲོག་ཏུ་འཇུག་པ་གྲོག་

ཏུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དུ་གྱུར་ཏོ། །དགོན་པ་ནས་ཡང་སྤྱིར་གྲོང་མཐར་ལྷགས་པས་གྲོང་པ་གྲོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
མིང་དུ་གྱུར་ཏོ། །དག་སྒྲོང་དག་འདི་ནི་བྲམ་ཟེའི་དགྱིལ་འཁོར་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའི་དང་པོ་རྩྱུ་མ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
ཚོས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི་ཚོས་མ་ཡིན་

པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚོས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་མཚེག་ཡིན་ནོ། །དག་སྒྲོང་དག་རྗེ་འུ་
རིགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའི་དང་པོ་རྩྱུ་མ་པ་གང་ཞེ་ན། དག་སྒྲོང་དག་དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་
ཁང་བྱིམ་སོ་སོ་དང་ལྷན་

པའི་བཟོའི་གནས་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་དག་ལ་བརྩོན་པ་དག་ལ་སེམས་ཅན་འདི་དག་བཟོའི་གནས་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་
སོ་སོར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རྗེ་འུ་རིགས་རྗེ་འུ་རིགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དུ་གྱུར་ཏོ། །དག་སྒྲོང་དག་འདི་ནི་རྗེ་འུ་
རིགས་ཀྱི་དགྱིལ་

འཁོར་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའི་དང་པོ་རྩོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཚོས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི་ཚོས་མ་ཡིན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
ཚོས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་མཚོག་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ན་དགྱིལ་འཁོར་
གསུམ་པོ་དག་འཇིག་

རྟེན་དུ་བྱུང་བས་བཞི་པ་དགེ་སློང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ཡང་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དགེ་སློང་
དག་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་བྱིམ་ནས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་སྐྱེད་པ་ཁ་སྤྲོ་བྲེགས་ཏེ་གོས་རུར་སྤྲིག་དག་བགོས་ནས་ཡང་དག་པ་
ཁོ་ནར་དད་པས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་

པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་རྒྱལ་རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་མངོན་དུ་སྤྲོ་བ་དང་། ཕྱག་བྱ་བ་དང་། ལྷང་བ་དང་།
ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་གཏུད་པའི་ལས་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན་ལ། བྲམ་ཟེ་དང་། རྩེ་ཕུ་རིགས་དག་གིས་ཀྱང་མངོན་དུ་སྤྲོ་བ་དང་།
ཕྱག་བྱ་བ་དང་། ལྷང་བ་

{@113A} ༩། །དང་། ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་། གཏུད་པའི་ལས་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །བྲམ་ཟེའི་བྱིམ་དང་རྩེ་ཕུ་
རིགས་ཀྱི་བྱིམ་ནས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་སྐྱེད་པ་ཁ་སྤྲོ་བྲེགས་ཏེ་གོས་རུར་སྤྲིག་དག་བགོས་ནས་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་
དད་པས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་

ཏུ་འབྱུང་བར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་མངོན་དུ་སྤྲོ་བ་དང་། ཕྱག་བྱ་བ་དང་། ལྷང་བ་དང་། ཐལ་མོ་
སྦྱར་བ་དང་། གཏུད་པའི་ལས་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན་ལ། བྲམ་ཟེ་དང་། རྩེ་ཕུ་རིགས་དག་གིས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་མངོན་དུ་སྤྲོ་བ་
དང་། ཕྱག་བྱ་བ་དང་།

ལྷང་བ་དང་། ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་དང་། གཏུད་པའི་ལས་བྱ་བར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་དག་དེ་ལ་དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་གང་
གིས་དེའི་དང་པོར་རང་གི་སྤྲུལ་ཡོད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སྤྲུལ་ཡིན་པར་སྐྱངས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་དགེ་སློང་ཞོར་
ཅན་ཏེ། འདིས་དེའི་ཚོ་ཡང་

འཇིག་རྟེན་སྒྲིལ་མེད་ཅིང་ཆུ་བྱར་མེད་པ་ལ་དེའི་དང་པོར་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆུ་བྱར་སྤྱང་དོ། །འདིས་ད་ལྟར་ཡང་དགོས་པོ་གི་དགོ་འདུན་སྒྲིལ་མེད་ཅིང་ཆུ་བྱར་མེད་པ་ལ་དེའི་དང་པོར་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆུ་བྱར་སྤྱང་དོ། །དགོ་

སྒྲོང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་སྤང་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱ་ལོ། །ཞེ་སྤང་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཏི་མུག་སྤང་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་པོ་དག་ཁྱེད་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ལོ། །ལས་དང་པོ་བ་དང་། སྒྲིལ་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་

པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །མཁ་པར་འགྱུར་བ་གཉིས་པ་རྫོགས་སོ། །འདྲུལ་བ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ། བམ་པོ་བརྒྱད་པ། མཁ་པར་འགྱུར་བ་གསུམ་པའི་སྒྲོམ་ལ། བྲན་པ་དང་ནི་བདག་ཉིད་དང་། །དྲུག་དང་རོ་ལངས་

བསྐོས་གང་དོ། །སྒྲོམ་ལ། བྲན་པ་དང་ནི་སྒྲོང་བ་དང་། །མཆུ་ཅན་དང་ནི་ཤི་རི་ཀ། །ལྷུང་བཟེང་དང་ནི་ཆོས་གོས་དང་། །མངལ་ན་གནས་དང་ཚོང་དཔོན་གོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྒྲིལ་གྱི་ཀུན་དག་འར་བ་ན་

{@113B} བཞུགས་སོ། །མཉམ་ཡོད་ན་དགོས་པོ་བྲན་པ་དང་། སྒྲོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཕན་ཚུན་གཏམ་འབྲེས་པ། སེབས་པར་སྒྲུབ། འགྲོགས་བཞེས་སྒྲོས་འདྲིན་མཐུན་པར་བརྫོད་པ་གཉིས་ཤིག་འཁོད་དོ། །ཇི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་སྒྲོང་བ་ན་བར་གྱུར་ནས་དེའི་ནད་གཡོག་བྲན་པ་བྱེད་

པ་ན་སྒྲོང་བས་མཚན་མོ་སྒྲུབ་སྒྲུགས་པར་བརྩམས་པ་དང་། བྲན་པས་སྒྲུས་པ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་སྒྲོང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲུ་སྒྲོགས་པར་བྱེད། སྒྲོང་བས་སྒྲུས་པ། ཁོ་བོ་བཞེས་སོ། །སྒྲོམ་མོ། །བྲན་པས་སྒྲུས་པ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་སྒྲོང་བ་རབ་དྲུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཉི་

བར་གཞག་པར་གྱིས་ཤིག །གལ་ཏེ་ད་ལྟར་སྒྲིན་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་རེ་ཞིག་བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་ཡང་མེད་ན་སྟོང་ལ་སྒྲིན་
ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ་མེད་དོ། །སྟོང་བ་དེ་སོ་སོར་རྟོག་པ་མི་མང་པ་བཡིན་པས་དེ་ཁོ་བོ་སྟོམ་མོ། །བགྲེས་སོ། །ཞེས་སྒྲ་
སྟོགས་བཞིན་པ་ལས་ནམ་

ནངས་པ་དང་། བྲན་པས་སྒྲས་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་སྟོང་བ་ཁོ་བོས་སྒྲིན་པ་ལ་བྲིས་ཏེ་འོང་གི་བར་དུ་སྟོང་གྱིས་རེ་ཞིག་སོ་
ཤིང་འོར་ཅིག །བྲན་པས་སྒྲིན་པའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་སྒྲས་པ། བཞིན་བཟངས་གཞོན་ལུ་ཞིག་ན་ན་དེ་ལ་འཕྲོད་པའི་སྒྲིན་སྟོན་
ཅིག །སྒྲིན་པས་སྒྲས་པ།

འཕགས་པ་དག་སྟོང་དེའི་སྒྲིན་ནི་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ལགས་སོ། །བྲན་པ་སྒྲིན་པའི་གནད་དུ་ཇི་སྟེད་སོང་བ་དེའི་ཚོན་ཚོ་དང་
ལྷན་པ་སྟོང་བ་ཁྱི་ལས་ལངས་ཏེ་ཤམ་ཐབས་གྲོལ་ནས་འདག་ཇུས་དང་རིལ་བོ་བྲུགས་དང་། སོ་ཤིང་ཐོགས་ཏེ་བང་རིམ་
དུ་བྱུང་ནས་སོ་ཤིང་དོར་

བར་བརྩམས་པ་དང་། དེ་ལ་དག་སྟོང་རྣམས་གྱིས་སྒྲས་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་སྟོང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་མཚན་མོ་ཏེ་པོར་སྒྲ་སྟོགས་
པར་བྱེད། སྟོང་བས་སྒྲས་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁོ་བོ་ཏེ་པོར་སྟོམ་པ་དང་། བགྲེས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ན་དག་སྟོང་ཞིག་
གིས་སྒྲས་པ།

ཚོ་དང་ལྷན་པ་སྟོང་བ་ཁོ་བོ་ལ་ཆུའི་ཐུག་པ་ཡོད་ན་ཅི་མི་འཐུང་ངམ། སྟོང་བས་སྒྲས་པ། མ་ནོངས་གྱིས་བཏུང་ངོ་ཞེས་དེས་
དེ་འཐུངས་སོ། །དག་སྟོང་གཞན་དག་གིས་སྒྲས་པ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འོ་ཐུག་དང་། ཞོ་ཐུག་དང་། ལུར་བ་དང་། ཤ་དང་། ན་ག་
ཟིགས་དག་ཡོད་ན་

{@114A} ༡༡། །ཅི་མི་ཟེངས། སྟོང་བས་དག་སྟོང་དེ་དག་ལས་ཚངས་པ་མཚུངས་པ་རོ་ད་པ་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བ་དང་
བརྒྱུ་མཁས་ཉིད་གྱིས་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་འོངས་ད་པ་དང་། ཉ་ཅང་ཟས་དྲགས་ནས་དེ་སྟོམ་པ་སྟེ་ཉ་ལ་ལོ། །བྲན་པ་ཡང་
སྒྲིན་པ་ལ་བྲིས་ནས་སྟུར་

བརྒྱུར་བར་འོངས་ཏེ། དེ་ནས་སྤྲོན་པས་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་སྤྲོན་སྒྲུབ་ཏེ་སྤྲོས་པ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་སྦྱོང་བ་འོངས་ལ་སོ་
ཤིང་འོར་ཅིག། སྦྱོང་བས་སྤྲོས་པ། བོར་ཟེན་ཏེ། །བཞུགས་སྤྲོས་པ། མ་ཉེས་སོ་ཞེས་དེས་དགྲིལ་འཁོར་བྱུགས་ཤིང་སྦོད་
དང་ཁ་གཟར་བྱེད་དེར་བྱས་

ཏེ། འོངས་ལ་ཟེ་ཅིག་ཅེས་སྤྲོས་པ་དང་། སྦྱོང་བས་དེ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་བས་ལངས་སོ། །བཞུགས་སྤྲོན་བྱིན་ལེན་བྱེད་དུ་བཅུག་
སྟེ་ལྷལ་བ་དང་། སྦྱོང་བས་ཁ་གཟར་དོ་འཇ། གསུམ་བཀའ་སྟེ་ཟོས་ནས་གྲོས་པ་ལ་སྟེ་ཉལ་ལོ། །བཞུགས་སྤྲོས་པ། ཚོད་དང་
ལྷན་པ་སྦྱོང་བ་ཅིའི་

ཕྱིར་མི་ཟ། སྦྱོང་བས་སྤྲོས་པ། ཁོ་བོ་མི་འདོད་དོ། །བཞུགས་སྤྲོས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཚན་ཐོག་ཐག་ཏུ་ཁོ་བོ་བགྲེས་སོ། སྒྲོམ་
མོ་ཞེས་ཁོ་བོ་ལ་ཐོབ་ཅོམས་ན། ད་ནི་ཁྱོད་མི་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ཁྱོད་དུས་ལ་བབ་བོ། །དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་བཞུགས་
ལ་སྤྲོས་པ། ཚོད་དང་

ལྷན་པ་བཞུགས་པ་འདི་ལ་བག་བྱེས་ཤིག། །འདིས་ཁོ་བོ་ཅག་ལས་ཆུང་ལྷག་པ་དང་། འོ་ལྷག་དག་འཕུངས་ཤིང་ཁུར་བ་དང་།
ལ་དང་། བཀའ་བྱིས་དག་ཟོས་སོ། །བཞུགས་སྤྲོས་པ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་སྦྱོང་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུས་པ་བདེན་ཅུམ། སྦྱོང་བ་
ཉེས་པ་དང་བཅས་

པས་ཡི་གེ་བསྐྱུངས་ཏེ་སྤྲོས་པ་བྱས་སོ། །བཞུགས་སྤྲོས་པ། ཁོ་བོ་ལྷུང་བ་ཟེད་ཟད་ཟད། ཚོས་གོས་དེངས་དེངས། དགེ་བའི་
ཕྱོགས་ཉམས་ཉམས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་ནད་གཡོག་བྱེད་ན། ཁྱོད་དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་དུག་ཟོས་པར་གྱུར་པ་
ནི་བྲལ། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་

པར་ཟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོང་བ་དོ་ཚན་ས་བདག་གི་ཚངས་པ་མཚུངས་པ་འོ་ད་པ་ཟེར་བ་བཟང་སྟེ། འདི་ལྷུང་བ་ཟེད་ཟད་
ཟད། ཚོས་གོས་དེངས་དེངས། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཉམས་ཉམས་སུ་བདག་གི་ནད་གཡོག་བྱེད་ན། བདག་དེ་ལྟར་མི་མཐུན་
པ་བྱེད་པས་བདག་

{ @114B } གིས་དུག་ཟོས་པ་ནི་སྤྲིལ་ དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་བདག་གིས་དུག་བཟའོ་སྟེ་མ་དུ་
བསམས་ནས་དེ་ལངས་ཏེ་སྟོན་དུ་བརྟག་པར་བརྩམས་པ་དང་། དེས་བར་བྱས་སྟོན་ན་དུག་གི་དུམ་བུ་མཐོང་ནས་དེས་དེ་
ཟོས་པ་དང་། དེ་དུག་གིས་ཡོངས་སུ་འཁྲུགས་པར་

གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བར་བརྩམས་ཏེ་ཁ་ཚུ་འཇོག་། མིག་འགྱུར་བཞིན་སྐྱུར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་བྲན་པ་ཁོ་པོ་ཞིའོ་
ཁོ་པོ་ཞིའོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །བྲན་པས་ཐོས་ནས་བརྟན་ཅིང་སྐྱུར་བ་སྐྱུར་བར་སྒྲིས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྦྱོང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་
སྐད་ཀྱི་ཅོ་འདོན་པར་བྱེད།

སྦྱོང་བས་སྒྲིས་པ། ཁྱོད་ན་རེ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྦྱོང་བ་ཁོ་པོ་ལྟར་བཟེད་ཟད་ཟད། ཆོས་གོས་དེངས་དེངས། དགེ་བའི་རྩྭ་གས་
ཉམས་ཉམས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་ནད་གཡོག་བྱེད་ན་ཁྱོད་དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་དུག་ཟོས་པར་གྱུར་པ་ནི་སྤྲིལ་
ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པ་

ཟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བས་བདག་ལ་བདག་གི་ཆོངས་པ་མཚུངས་པ་རོ་ད་པ་ཟེར་བ་བཟང་སྟེ། འདི་ལྟར་བཟེད་ཟད་
ཟད། ཆོས་གོས་དེངས་དེངས། དགེ་བའི་རྩྭ་གས་ཉམས་ཉམས་སུ་བདག་གི་ནད་གཡོག་བྱེད་ན་བདག་དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པ་
བྱེད་པས་བདག་གིས་

དུག་ཟོས་པར་གྱུར་པ་ནི་སྤྲིལ་ དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པ་ཟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་བདག་གིས་དུག་བཟའོ་སྟེ་མ་པའི་སྟོ་སྐྱེས་ནས།
བདག་གི་སྟོན་དུ་བརྟག་པར་བརྩམས་པ་དང་བར་བྱས་སྟོན་ན་དུག་གི་དུམ་བུ་མཐོང་ནས་བདག་གིས་དེ་ཟོས་སོ། །བྲན་
པས་ཡི་ཆད་པའི་བཞིན་གྱིས་

སྒྲིས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ལེགས་པ་བྱས་སོ་ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། སྒྲན་པའི་བྱེད་དུ་སོང་བ་དང་། དུག་དེ་ཚོན་པོ་ཞིག་
ཡིན་པས་གཟུང་བར་མ་རྒྱས་ཏེ་དེ་དུས་ལ་བབ་བོ། །བྲན་པས་སྒྲན་པ་ཁྱིད་དེ་འོངས་པ་ན་དེ་དུས་ལ་བབ་པ་མཐོང་ནས་བྲན་
པ་བདག་གིས་འཆིར་

བཅུག་པར་མ་གྱུར་ཏམ་སྒྲུབ་དུ་འགྱུར་པ་སྒྲིམ་ནས། དེས་སྐབས་དེ་དག་སྒྲོང་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་དོ། །དག་སྒྲོང་རྒྱུ་ལ་གྱིས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དག་སྒྲོང་དག་དག་སྒྲོང་དེ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་
མེད་དེ། ཡང་དག་སྒྲོང་

{@115A} ལྟ། གིས་ནད་པ་ལ་གང་ཐོས་ནས་ནད་པ་འཆི་བའི་ཕྱིར་རྩོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གཏམ་ཉེ་བར་བརྟེན་
པ་ཉེ་བར་བརྟེན་པར་མི་བྱུང་། དག་སྒྲོང་གིས་ནད་པ་ལ་གང་ཐོས་ནས་ནད་པ་འཆི་བའི་ཕྱིར་རྩོལ་བར་འགྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
གཏམ་ཉེ་བར་བརྟེན་པ་ཉེ་བར་ཐོན་

པར་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས་ངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འདུལ་བ་ལ་
ཉན་ཐོས་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཆར་བར་མི་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་
ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོན་

གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉན་ཡོད་ན་དག་སྒྲོང་མཆུ་ཅན་དང་། ཤི་རི་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་གཏམ་འདྲེས་པ། ཐེབས་
པར་སྤྲོ་བ། འགྲོགས་བཞེས་སྒྲོས་འདྲིན་མཆུངས་པར་བརྟེན་པ་གཉིས་ཤིག་འཁོད་དེ། མཆུ་ཅན་ནི་རྟོག་པ་ལས་རབ་དུ་
བྱུང་བ་ཡིན་ལ།

ཤི་རི་ཀ་ནི་ཁྱིམ་བདག་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ཅུམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་མཆུ་ཅན་གྱི་ཚོ་བོ་གཉིས་ཤིག་པ་མ་དང་
བྲལ་བས་དེ་དང་དེར་འཁྱུམ་པ་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་སྒྲོན་སྟོན་དོ། །མཆུ་ཅན་ཕྱིར་བྱུང་བ་དང་དེས་དེ་གཉིས་
བཞིན་གཟུགས་ལས་ངོ་ཤེས་

ནས་དེས་དེ་གཉིས་ལ་སྤྲོས་པ། ཁྱེད་གཉིས་ཀྱི་པ་མ་གར་དོང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲོས་པ། དུས་ལ་བབ་བོ། །དེ་ཉི་དུ་ལ་མཉེས་
གཤེན་པས་ཐོས་ནས་མཆི་མ་དང་བཅས་པའི་སྐད་ཀྱིས་འདུག་པ་དང་། དག་སྒྲོང་རྒྱུ་ལ་གྱིས་དེ་ལ་སྤྲོས་པ། ཚོད་དང་ལྷན་
པ་

མཆུ་ཙན་ཁྱེད་འདི་གཉིས་སྤྱ། མཆུ་ཙན་གྱིས་སྤྱས་པ། བདག་གི་ཚོ་བོ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །དགོས་ཤིང་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱས་པ། ཅི་འ
ི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་སྤྱད་པར་མི་བྱེད། མཆུ་ཙན་གྱིས་སྤྱས་པ། བདག་གྱང་རེ་ཞིག་དཀ་འབས་བསོད་སྟོམས་སྤྱབ་པར་བྱེད་
ན་

འདི་གཉིས་ཅི་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ། དགོས་ཤིང་དག་གིས་སྤྱས་པ། འདི་གཉིས་འདོད་ན་དགོས་ཤིང་རྣམས་ལ་འདབ་མ་
དང་། མེ་རྟོག་དང་། འབྲས་བུ་དང་། སོ་ཤིང་དག་འབྲལ་དུ་ཆུག་ཤིག་དང་། དགོས་ཤིང་དག་གིས་གྱང་འདི་གཉིས་ལ་ལྟུང་བ
ཟེད་ཀྱི་ལྷག་མ་སྤྱོད་

{ @115B } པར་འགྱུར་རོ། །མཆུ་ཙན་གྱིས་དེ་གཉིས་སྤྱངས་ནས། དེ་གཉིས་གྱང་གིས་སྤྱས་པ། ལེ་ལོ་མེད་པ། སྤྱབ་ཤིང་པ་
ཡིན་པས་དགོས་ཤིང་རྣམས་ལ་འདབ་མ་དང་། མེ་རྟོག་དང་། འབྲས་བུ་དང་། སོ་ཤིང་དག་འབྲལ་བར་བྱེད་ནས་དགོས་ཤིང་
རྣམས་ཀྱིས་གྱང་དེ་གཉིས་

ལ་ལྟུང་བཟེད་ཀྱི་ལྷག་མ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་གཉིས་གྱང་གོས་དང་། ཟས་བཟང་པོ་དུས་ཡུན་མི་རིང་བས་བགས་པ་དང་།
ཤུག་དང་། ཁྲག་རྩ་ཤིང་དེ་གཉིས་སྤྱོད་ནས་དང་སྟོམས་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་དོ། །དེ་གཉིས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་རྒྱུ་བྱེད་
ཀྱི་ཚལ་གྱི་སྟོན་ཅེ་ཞིང་འཁོད་པ་

དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉི་དུ་དག་ལག་ན་མདའ་གཞུ་ཐོགས་ཤིང་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་གྱི་སྟོན་ནས་རི་དགས་ཤོར་དུ་འདོང་བ་དེ་
དག་གིས་དེ་གཉིས་མཐོང་ནས་དེ་དག་གིས་སྤྱས་པ། ཁྱེད་གཉིས་ཁྱེད་གཉིས་ག་ལས་འདིར་འོངས། ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་
སྤྱས་པ། ཤུག་རི་སྤྱས་ཀྱི་དགོས་ཤིང་

གི་ནང་འདི་ན་བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱི་ཞང་པོ་རབ་དུ་བྱུང་བ་དེའི་གན་ན་འཁོད་དོ། །དེ་དག་གིས་སྤྱས་པ། ཁྱེད་གཉིས་ཀྱི་
ཞང་པོ་དེ་ཡང་རེ་ཞིག་ཤུག་རི་སྤྱས་ཀྱི་དགོས་ཤིང་ལས་མེད་པའི་རང་ཚུལ་ཙན་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ཅི་
ཁྱེད་གཉིས་གྱང་ལས་མེད་པའི་རང་

ཚུལ་ཅན་དུ་བྱེད་དམ། ཚུར་ཤེས་པའི་ལས་རྩལ་སྤྲོ་བས་ཤིག་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲོས་པ། ཁོ་བོ་ཅག་གཉིས་ལ་ཁང་བོས་
ཕན་བདག་པས་རྩེ་དེ་ལ་བྲི་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་གཉིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་མཆུ་ཅན་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་
པ་མཆུ་ཅན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྲོས་

སོ། །ཁང་བོ་བདག་ཅག་གཉིས་པའི་ལས་རྩལ་སྤྲོ་བ་ཏུ་མཆིའོ། །མཆུ་ཅན་གྱིས་སྤྲོས་པ། ཁོ་བོས་ཁྱེད་གཉིས་དད་པས་
སྤྱོད་པར་བྱ་བས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ན་དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཉེས་པར་དེ་པའི་ལས་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲོས་པ། ཁང་བོ་
བདག་ཅག་གཉིས་མགོ་ལ་

གསེར་གྱི་ཕྱེད་བས་བཅེངས་པ་ནི་ངོ་ཚད། པའི་ལས་རྩལ་སྤྲོ་བ་པས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ལགས་གྱི་མཆིའོ་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་
དེ་འི་ཚིག་ཚིག་མ་ཡིན་པར་བྱས་ཏེ་དོང་ནས། དེ་གཉིས་འི་དགས་གསོད་ཅིང་འཚོ་བར་བྱེད་དོ། །ཇི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་
ན་ཤི་རི་ཀ་ན་བར་གྱུར་ནས་མཆུ་

{@116A} ༡༡། །ཅན་དེ་འི་ནད་གཡོག་བྱེད་པ་ན་ཤི་རི་ཀ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་ནས་བདག་འཇོག་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་བདག་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་ན་ལོ་ལོ་གསུམ་ཤིང་མཐོང་ས་ནི་དར་གྱིས་ཚོད་པ་ཙམ། ཐར་བ་ནི་
ཡོལ་བས་བསྐྱོབས་པ་ཙམ་སྟེ། ལུས་

ཞིག་ན་ཡང་ལྟ་རྒྱུ་མས་གྱི་ནད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ཉིད་གསལ་དཔར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་སོ།
།ཡང་བདག་ཉིད་གསོད་པར་བྱེད་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་ཡིན་གྱིས། གསོད་པ་བྱེད་པ་ཞིག་བཙུལ་ལོ་སྟུམ་དུ་སེམས་ཤིང་དེ་
བདག་གི་སྟོག་གཅོད་

པར་བྱེད་པ་སུ་ཡོད་སྟུམ་དུ་དཔྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ལ་མཆུ་ཅན་གྱི་ཚོ་བོ་གཉིས་དྲག་ཤུལ་ཅན་ལག་པ་དམར་བ།
སྤྱོད་པ་དང་། རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་གཞན་གྱི་སྟོག་འཕྲོག་པ། གཞན་གྱི་སྟོག་གཅོད་དུ་འཇུག་པ། གཞན་གྱི་སྟོག་
གཅོད་པས་

འཆོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་གསོད་པར་རྒྱས་ཀྱི། གཞན་སྤྱད་ཀྱང་མི་རྒྱས་སོ་སྤྱད་པའི་སྒོ་སྒྲིམ་ཤིང་
རིག་ནས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་མཆུ་ཅན་ལ་སྤྱས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་མཆུ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོ་བོ་དེ་གཉིས་མི་སྤང་ན་གར་དོང་། མཆུ་
ཅན་གྱིས་སྤྱས་པ།

ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་མ་འཛིན་ཅིག །དེ་གཉིས་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་ཕྱི་གཤམ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཁོ་བོས་དད་པས་བྱིན་
པར་བྱ་བས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ན་དེ་གཉིས་ད་ཉིས་པརོད་པའི་ལས་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་ཤིང་པའི་ལས་རྩིས་སྤྱད་པར་བྱེད་དེ།
གཞན་གྱི་སྒོ་ག་འཕྲོག་པར་

བྱེད། གཞན་གྱི་སྒོ་ག་གཅོད་པས་འཆོ་བར་བྱེད་དོ། །ཤི་རི་ཀས་སྤྱས་པ། དེ་གཉིས་ལ་ཀུན་ནས་མཉར་སེམས་མ་སྐྱེད་ཅིག
།དེ་ནི་འདྲ་འཛིན་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆོ་དེ་གཉིས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོ་ལ་ན་འཁོད་པ་དེའི་ཆོ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒོ་ག་སྤྱར་
ཕྱ་མེའི་སྒོ་ག་ཀྱང་

མ་བཅད་དོ། །དེ་གཉིས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉིས་པརོད་པ་དག་བྱེད་ན་དེ་གཉིས་དེ་དག་དང་ཤིན་
ཏུ་དབྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། འདི་ལྟར་གང་གི་ཆོ་ཁྱོད་ག་ཤིང་ཏུ་འགྲོ་བ་དེའི་ཆོ་ན་ཁོ་བོ་སྤང་བར་བྱེད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པས་
གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་སྤང་ན་

{@116B} ཁོ་བོའི་གནད་ཏུ་ཐོང་ལ་དེ་གཉིས་ཁོ་བོ་སྤང་དུ་ཆུག་ཤིག །ཇི་ཙམ་ན་མཆུ་ཅན་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་ན་
དེའི་ཆོ་བོ་དེ་གཉིས་ཆོང་འདུས་ན་ལ་འཆོང་ཞིང་འདུག་པ་དེས་མཐོང་ནས། དེ་གཉིས་ལངས་ཏེ་དེའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་
གཏུགས་པ་དང་། དེས་སྤྱས་པ། ཁྱེད་

གཉིས་ཁོ་བོ་ཁྱོད་གཉིས་ཀྱི་ཅིར་འོང་། ཞང་པོར་མཆི་འོ། །ཤི་རི་ཀ་ཅིར་འོང་། དེ་ཡང་ཞང་པོར་མཆི་འོ། །དེ་དུས་དེ་སྤིང་དུ་
ན་ན་ཁྱོད་གཉིས་དེ་ལ་ལྟར་མ་དོང་ངམ། ཞང་པོ་བདག་ཅག་གིས་མ་འཆོལ་དོ། །ད་དེང་ཤིག །བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱིས་
བསྒྱི་བ་ཅི་མཆིས་

དེ་ཅི་ཟེར་བ་དེ་བཞིན་དུ་གྱིས་ཤིག་ །དེ་གཉིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤི་རི་ཀ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་དེ་འི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་
ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །ཤི་རི་ཀ་སྐྱས་པ། ཁྱེད་གཉིས་མཆུ་ཅན་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱི་ཅིར་འོང་། ཁང་
པོར་མཆིའོ། ཁོ་བོ་ཅིར་

འོང་། ཁང་པོར་མཆིའོ། ཁོ་བོ་དུས་དེ་སྤིང་དུ་ན་ན་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ལ་ན་འགའ་ཡང་མ་བཟུང་སོ། །ཁང་པོ་བདག་
ཅག་གཉིས་ཀྱིས་མ་འཚལ་ཏེ། བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱིས་ད་གཟོད་ཐོས་ནས་དེ་འི་སྤྲད་དུ་བདག་ཅག་གཉིས་མཆིས་སོ། །ཆོ་
བོ་གཉིས་ཁྱེད་གཉིས་

ཁོ་བོ་ལྟ་རྒྱུ་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་དམ། ཁང་པོ་བདག་ཅག་གཉིས་གཞན་ཡང་ལྟ་རྒྱུ་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འཚལ་
ན་ཁང་པོ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ། ཆོ་བོ་གཉིས་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཁོ་བོ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་ན་ལོ་ལོ་གསུམ་ཤིང་མཐོ་རིས་ནི་
དར་གྱིས་ཆོད་པ་ཅིམ། བར་

པ་ནི་ཡོལ་བས་བསྐྱིབས་པ་ཅིམ་སྟེ། ལུས་ཞིག་ན་ཡང་ལྟ་རྒྱུ་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། བདག་ལ་ཚུམ་པར་བྱེད་པ་
སྤྱག་བསྐྱེད་བ་ཡིན་གྱིས། ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ཁོ་བོ་སོང་ཅིག་ །ཁང་པོ་གལ་ཏེ་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱེད་དགྲོངས་པར་
བསྐྱེད་ན་ཡང་

བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དགུམ་པར་བསྐྱེད་ན་བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱིས་ཁང་པོ་བསྐྱེད་པར་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ། མཆུ་
ཅན་གྱིས་ཁྱེད་གཉིས་ལ་ཇི་སྐྱོད་བསྐྱོ། ཁང་པོ་ཅི་གསུང་བ་དེ་བཞིན་གྱིས་ཤིག་ཅས་སོ། །ཆོ་བོ་གཉིས་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཁོ་
བོ་འདི་སྐྱོད་ཟེར་ཏེ།

{@117A} ༡༡། ཁོ་བོ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོར་བས་ཉེན་གྱིས་ཁོ་བོ་སོང་ཅིག་ །དེ་གཉིས་ཀྱིས་འདི་དང་ཁང་པོ་སྤྲར་
བསྐྱོས་པར་གྱུར་གོར་མ་ཆག་སྟེ། དེས་ན་ཁང་པོས་བདག་ཅག་གཉིས་འདི་འི་གན་དུ་བཏང་ངོ་སྟེ་བསྐྱེད་དུ་བསམས་ནས། དེ་
གཉིས་ལས་གཅིག་ཆོས་དྲག་

ལྷལ་ཅན་ཡིན་པ་དེས་མཚོན་ཚོན་པོས་དེའི་མགོ་བཅད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་རས་ཀྱིས་གཡོགས་ཏེ་འཁོད་དོ། །མཚུ་ཅན་དེ་
ཡུལ་ནས་སྤྱིར་འོངས་ཏེ། དེས་དེ་རས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་མཐོང་ནས་དེས་སྒྲིམ་པ། ཚོ་བོ་གཉིས་ཁྱེད་གཉིས་འཁོད་བཞིན་
དུ་ཡང་འདི་ཉལ་

ལམ། ཞང་པོ་འདི་ལྟར་ནམ་ཡང་ཡང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཉལ་ལོ། །མཚུ་ཅན་གྱིས་འདི་གཉིས་སྡོན་མ་བྱུང་བའི་
ཚོགས་སྒྲིལ། འོ་སྒྲིལ་དུ་བསམས་ནས། དེས་དེ་གཉིས་ལ་དྲིས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱབས་དེ་རྒྱས་པར་མཚུ་ཅན་ལ་
བརྟེན་དོ། །

མཚུ་ཅན་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྐྱེས་པས་རས་དེ་བལྟས་པ་དང་། དེ་མཐོང་ནས་དེ་བདག་གིས་མཚོན་ཐོགས་པ་གཉིར་བར་མ་
གྱུར་ཏམ་སྒྲིལ་དུ་འགྱོད་པ་ཡང་སྐྱེས། བཞེས་པ་དང་བྲལ་བས་འགྱོད་པས་གདུངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡིད་མི་བདེ་བར་
གྱུར་ནས། དེས་

སྐྱབས་དེ་དགོས་པ་རྒྱུ་ཡང་སྐྱེས་པར་བརྟེན་དོ། །དགོས་པ་རྒྱུ་ཡང་སྐྱེས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་དགོས་པ་དེ་ལ་ནི་ལྟོང་བ་མེད་དེ། ཡང་དགོས་པ་གིས་ནད་པའི་ནད་
གཡོག་མི་མཁས་པ་བཞག།

སྟེ་འགོ་བར་མི་བྱུང་། །གལ་ཏེ་འགོ་དགོས་པའི་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ན་ནད་གཡོག་མི་མཁས་པ་ལ་གལ་ཏེ་འདི་མེར་
མཚོང་ངམ། དུག་ཟེངས། མཚོན་འབྲིན་ཏམ། བདག་ཉིད་གཡང་སར་མཚོང་ངམ། ཐག་པས་འཚོང་ངམ། གཞན་ཡང་
མི་འཕྲོད་

པ་ཟ་བར་བྱེད་ན་བསྐྱོག་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྐྱོ་སྟེ་འགོ་བར་བྱུང་། །དགོས་པ་གིས་ནད་གཡོག་མི་མཁས་པ་ལ་མ་བསྐྱོ་བར་
དེ་བཞིན་དུ་འགོ་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡང་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་རེ་ཞིག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འ
དུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་

{@117B} རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཆར་བར་ནི་མི་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་
བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉམ་ཡོད་ན་དགོས་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེའི་ལྷན་
བཟེད་ལ་བཙུག་ཞུགས་ནས། དགོ་

སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྦྱས་པ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་བཟེད་འདི་བཙུག་ཞུགས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟེག་ །དེས་སྦྱས་པ། འ
དེ་ལ་རྩ་བོ་དང་། ལྷི་བ་དང་། ཏིལ་གྱི་ཚིགས་མ་དང་། ཡོ་བྱད་གཞན་ཡང་མང་དུ་དགོས་སོ། །དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱས་

པ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་ཅི་ལྷན་བཟེད་མེད་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རམ། དེས་སྦྱས་པ། ཁོ་བོ་ལྷན་བཟེད་མེད་པས་འགྲུབ་པར་
མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁང་ཁྱིམ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ན་དགོས་པ་ཞིག་ན་གྱིས་བཏབ་ཅིང་སྦྱག་བསྐྱེད་པ་བཙུག་ཚེ་བཡུན་
མི་རིང་བར་

དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ལྷན་བཟེད་གསལ་བ། རྒྱལ་པ་ལོངས་སོད་པར་བཟེད་པ་དེ་བྱེད་པར་བྱའོ། །དགོས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་སྦྱས་པ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་གདོལ་པ་དང་འདྲ་བར་དྲག་ཤུལ་གྱི་སེམས་འདི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་དུ་
རུང་རམ། དགོ་

སྤོང་དེ་རོ་ཚེ་བར་གྱུར་ནས་ཅང་མི་སྦྱ་བར་འདུག་གོ། །སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་
དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་དགོས་པ་དེ་ལ་ནི་ལྷན་བཟེད་དེ། ཡང་དགོས་པ་གིས་ལྷན་བ
ཟེད་ཀྱི་ཕྱིར་

གདོལ་པ་དང་འདྲ་བར་དྲག་ཤུལ་གྱི་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །དགོས་པ་གིས་ལྷན་བཟེད་ཀྱི་ཕྱིར་གདོལ་པ་
དང་འདྲ་བར་དྲག་ཤུལ་གྱི་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ན་འགའ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དགོས་པ་གིས་
ལྷན་བཟེད་མིག་བཞིན་

དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ན། གྲུན་པར་འོས་པ་ནི་གྲུན་པར་བྱའོ། །བསྟེན་པར་འོས་པ་ནི་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དགོས་པ་

གིས་རྒྱལ་བཟེད་གྲུན་པར་འོས་པ་གྲུན་པར་མི་བྱེད་དམ། བསྐྱེད་པར་འོས་པ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འ
གྱུར་རེ། །འདི་

{@118A} ཨ། ཡང་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་རེ་ཞིག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་པདས་པདྒལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་
པའི་གཞི་འཆའ་བར་ནི་མི་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་པདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟེས་
སྤྱིན་གྱི་ཀུན་དག་འ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ།

མཉམ་ཡོད་ན་དག་སྒོར་ཞིག་འདུག་པ་དེའི་རྣམ་ཐུང་ཉིངས་ཤིང་བྱི་མས་གོས་ལ། རྟོལ་བར་གྱུར་ནས་དག་སྒོར་རྣམས་
གྱིས་དེ་ལ་སྒྲུས་པ། ཆོ་དང་ཐུན་པ་ཁྱོད་གྱི་རྣམ་ཐུང་འདི་ཉིངས་ཤིང་བྱི་མས་གོས་ལ། རྟོལ་བར་གྱུར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་མི་
ཁྱེད་མི་འཆོམ་ཁ་

ལྷུང་བར་མི་བྱེད། དེས་སྒྲུལ་པ། འདི་པ་ཟངས་དང་། ཚུད་དང་། ཤིང་དང་། སྒྱུད་པ་དང་། ཚོན་དང་། ཡོ་བྱུད་གཞན་ཡང་
མང་དུ་དཀོས་སོ། །དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུལ་པ། ཚོད་ལྷན་པ་ཅི་རྣམས་སྒྱུར་མེད་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རམ། དེས་
སྒྲུལ་པ། ཁོ་པོ་སྒྲུལ་

སྐྱར་མེད་པམ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁང་ཁྱིམ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ན་དགོ་སྐྱོང་ཞིག་ན་ད་གྱིས་བཏབ་ཅིང་ཕྱག་
བསྐྱེད་བ་ན་ཆོབས་ཆེ་བ། ཡུན་མི་རིང་བར་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་སྐྱམ་སྐྱར་ཉི་རིམ་དམར་མེར་ཆོན་སར་པམ་ཁ་
བསྐྱར་བ། འོངས་དཔར་བཞེད་

པ་དེ་གྲང་བར་བྱའོ། །དཔེ་ཁྲོན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ། ཆོ་དང་ཕྱག་པ་ཁྲིན་རྣམས་སྐུར་གྱི་སྒྱིར་གདོམ་པ་དང་འདྲ་བར་དྲག་
ལུ་པ་གྱི་སེམས་འདི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་དུ་རྒྱང་ངམ། དེ་ཙོ་ཆོ་བར་གྱུར་ནས་ཅན་མི་སྒྲི་བར་འདུག་གོ། །སྒྲུབ་པ་དེ་དཔེ་ཁྲོན་
རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྟན་

འདས་ལ་གསོལ་བ་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་ལྟུང་བ། དག་སྐོར་དག་དག་སྐོར་དེ་ལ་ཁྱི་སྐྱར་བ་མེད་ཀྱི། ཡང་།

དགོས་ཤིང་གིས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གྱི་ཕྱིར་གདོལ་པ་དང་འདྲ་བར་དྲག་ཤུལ་གྱི་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །དགོས་ཤིང་གིས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གྱི་ཕྱིར་གདོལ་པ་དང་

འདྲ་བར་དྲག་ཤུལ་གྱི་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དགོས་ཤིང་གིས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་གསལ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། བཟུ་བར་འོས་པ་ནི་བཟུ་བར་བྱ། བཅོམ་པར་འོས་པ་ནི་བཅོམ་པར་བྱ། ཁ་བསྐྱེད་པར་འོས་པ་ནི་

{@118B} ཁ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དགོས་ཤིང་གིས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བཟུ་བར་འོས་པ་འཁྱུ་བར་མི་བྱེད་དམ། བཅོམ་པར་འོས་པ་འཚོམ་པར་མི་བྱེད་དམ། ཁ་བསྐྱེད་པར་འོས་པ་ཁ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡང་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་རེ་ཞིག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཆར་བར་ནི་མི་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱོན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉན་ཡོད་ན་ཁྱིམ་བདག་སྟོབས་སྡེ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷག་པ། ཁོར་མང་བ།

ལོངས་དེ་ཆེ་བ་ཞིག་འདུག་པ་དེས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་ཆུང་མ་སྤངས་ནས། དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་མགུར་དཔར་བྱེད་དོ། །ཅེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་མགུར་དཔར་བྱེད་པ་དེའི་ཆུང་མ་ལ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་སེམས་ཅན་

ཞུགས་པར་གྱུར་ནས། དེ་རྒྱུ་བ་བརྒྱད་དམ། དགྲུ་འདས་ཏེ་བཅས་པ་ལས་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲུག་ལྟུགས་བཟང་བ། བཏྲ་ན་སྤྲུག་པ། མཛེས་པ་ཞིག་བྱུང་དོ། །ཉི་མ་བདུན་གསུམ་ཉི་ཤུ་གཅིག་དུ་དེའི་བཅས་པའི་བཅས་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་མིང་ཅིར་གདགས་ཞེས་མིང་

འདོགས་པར་བྱེད་པ་ན་ཉི་དུ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱིམ་བདག་སྟོབས་སྡེའི་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་

ཁྱེད་ཕྱེད་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་དེའི་མིང་ཕྱེད་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། །ཁྱིམ་བདག་སྟོབས་སྡེ་དེ་ཡང་ཕྱེད་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་མགུརོ་དྲ་

པར་བྱེད་པ་ལས་བྱ་ཞིག་བཅས་ནས་དེའི་མིང་ནི་ཉེ་སྡེ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། །ཇི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཁྱིམ་བདག་སྟོབས་སྡེའི་ཆུང་མ་དུས་ལ་བབ་ནས་དེ་དག་གིས་གོས་སྡོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དག་གིས་སྟོགས་བརྒྱུན་ཏེ།

དུར་ཁོང་དུ་བསྐྱལ་ནས་བསྐྱེད་ཏེ་ཐུང་ན་བསང་བ་བྱས་ཏེ་འཁོད་དོ། །ཁྱིམ་བདག་སྟོབས་སྡེ་དེའི་ཤིང་དག་བྱས་ནས་གལ་ཏེ་བདག་གིས་ཆུང་མ་གཞན་སྤངས་པར་གྱུར་ན་ཁྱེད་གཉིས་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་གྱིས། བདག་གིས་སྡེ་པའི་ཁྱིམ་དབུབ་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་དུ་

{ @119A } ༡༡། །བསམས་ནས། དེས་དེའི་ཁྱིམ་ཕྱབ་པོ། །ཇི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཁྱིམ་བདག་སྟོབས་སྡེ་ན་བར་གྱུར་ནས། དེ་ལ་ཕུ་བ་དང་། སྡོང་བྱ་དང་། འདབ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་འཕྲོན་དག་གིས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ཀྱང་ནད་དེ་ཉེ་བར་ཞི་བར་མ་གྱུར་

ཅིང་ཉམ་དམས་ནས་དེས་སྡེ་པ་དང་། ཉེ་སྡེ་གཉིས་ལ་སྤྱིང་བཞོས་ནས། བསགས་པ་ཀླན་གྱི་མཐའ་ཟད་ཅིག་། མཐོན་པོ་རྣམས་གྱི་མཐའ་ལྟར་འགྱུར། །ཤད་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་སྟེ། །གསོན་པོའི་མཐའ་ནི་འཆི་བ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་དུས་གྱི་

ཆོས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཁྱེད་གཉིས་གྱིས་གོས་སྡོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དག་གིས་སྟོགས་ལ་བརྒྱུན་ཏེ་དུར་ཁོང་དུ་བསྐྱལ་ནས་བསྐྱེད་ཏེ། དེའི་འོག་དུ་ཐུང་ན་བསང་བ་བྱས་ནས་ཤིང་དག་བྱས་ཏེ་འཁོད་དོ། །སྡེ་པས་བསམས་པ།

གང་གི་ཆོ་བདག་ཅག་ཕ་གསོན་པ་དེའི་ཆོ་ན་ནི་གཞན་གྱིས་སྟོག་གསོ་བར་བྱེད་ན། དེ་ནི་དུས་ལ་བབ་པས་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་

སྐྱར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་དམས་པ་ཡིས་བར་བོར་ན་ཉེ་དུ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཁྱེལ་བར་འགྱུར་བས་བདག་
ཟོང་ཐོགས་ཏེ་ཡུལ་གཞན་

དུ་འགོ་འཛུགས་དུ་རིག་ནས། ཉེ་སྤེལ་སྤྱོད་པ། ལུ་བོ་གང་གི་ཆོ་བདག་ཅག་པ་གསོན་པ་དེའི་ཆོ་ནེ་གཞན་གྱིས་སྟོན་གསོ་
བར་བྱེད་ན་དེ་དུས་ལ་བབ་པས་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་སྐྱར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་དམས་པ་ཡིས་བར་བོར་ན་
ཉེ་དུ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཁྱེལ་བར་

འགྱུར་གྱིས། ཁྱོད་ནི་འདི་ཉིད་ན་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་གྱིས་ཤིག་ཁོ་བོ་ནི་ཟོང་ཐོགས་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་འཛུགས་། ཉེ་སྤེལ་སྤྱོད་པ།
དེ་ལྟར་མཛོད་ཅིག་སྤེལ་ཟོང་མང་པོ་ཐོགས་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་དང་། དེས་དེར་ཁོ་སྟོན་གསོ་མང་པོ་གྲུབ་ནས་སྤེལ་ས་
ལུ་བོ་ཉེ་སྤེལ་

ལུ་བོ་ཁོ་བོས་ཁོ་སྟོན་གསོ་མང་པོ་གྲུབ་སྟེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འོང་གིས་བརྟན་པ་དང་། སྤྱད་ས་དང་སྤྱོད་བཞེན་པོར་གྱིས་
ཤིག་ཅས་སྤྱིང་ཡིག་བསྐྱར་རོ། སྤེལ་ས་སྤྱིང་ཞིང་ཡང་ཁོ་སྟོན་གསོ་མང་པོ་གྲུབ་ནས་དེས་སྤྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྤྱིང་
ཡིག་བསྐྱར་རོ། ཡང་སྤེལ་ས་

{@119B} སྤྱི་སྤྱིར་ཞིང་ཡང་ཁོ་སྟོན་གསོ་མང་པོ་གྲུབ་ནས། དེས་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྤྱིང་ཡིག་བསྐྱར་རོ། སྤེལ་དེ་དེ་
བཞིན་དུ་དུས་དང་མཐུན་པའི་དུས་སུ་སྤྱིང་ཡིག་བསྐྱར་བར་བྱེད་དོ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ན། གང་སྤྱིར་རྟེན་པ་དེ་སྤྱིར་ཆགས།
རྟེན་ལ་ཆགས་པ་སྤྱི་

བར་འགྱུར། ཆགས་པས་ཟེལ་ནོན་མི་ཡིས་ནི། །བྱ་དང་བྱ་མིན་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་སྤེལ་དེ་ཤིན་ཏུ་
ཐག་རིང་པོར་སོང་ནས་སྤྱིན་ཆད་སྤྱིང་ཡིག་སྐྱར་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་སྤེལ་འི་རྒྱུར་མ་གོས་དང་ཟས་བཟང་བས་ཉོན་
མོངས་པ་

དག་གིས་གཞོན་པར་གྱུར་ནས། དེས་ཉེ་སྤེལ་མཚོན་མ་རྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་སྤེལ་དབང་པོ་རྒྱམས་སྤྱིར་བྱུན་ཏེ་འ

དུག་གོ། རྩེ་པའི་རྩེ་མའི་ཆོ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཡང་སྤྲོས་པ། ཉེ་སྤྱི་ཚུར་སྤྱོད། འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བཞི་པོ། ཉེ་སྤྱི་མ་
བ་བཀའ་བསྟེན་སྤྲོས་པ་

པ། རྩོད་ཁོ་བོའི་མ་དང་འབྲས་སྤྱོད་ཅད་དེ་སྤྲོད་མ་ཟེར་ཅིག། བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་མ་བསྐྱབས་པར་མཁས་པ་ཡིན་པས་སྤྱེ་
པའི་རྩེ་མའི་དེ་ཉེ་དུའི་བྱིམ་དུ་སོང་ནས། གོས་ཅི་མ་ཅན་དག་བགོས་ཏེ། ཁྱི་ཞིག་པ་ལ་འདུག་ཅིང་འདུག་གོ། རྩེ་ལ་མ་
དང་། བྱད་གི་མི་དག་

གིས་སྤྲོས་པ། རྩོད་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་འདུག། རྩེ་པའི་རྩེ་མས་སྤྲོས་པ། ཅི་བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གང་གཞོན་པ་དེ་མི་
ཤེས་སམ། ཁོ་མོ་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པར་གྱུར་ཏོ། རྩེ་དག་གིས་སྤྲོས་པ། རྩོད་ཀྱི་སྤྱད་པོ་ཉེ་སྤྱི་ག་
ཟུགས་བཟང་བ། བཟུ་

ན་སྤྱོད་པ། མཛོས་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་འཆོལ་བར་མི་བྱེད། རྩེ་པའི་རྩེ་མས་སྤྲོས་པ། བདག་གིས་དེ་ལ་བཅོལ་ན་མ་
གྲུབ་པོ། རྩེ་དག་གིས་སྤྲོས་པ། བྱད་མེད་གཞན་གང་དག་བྱིམ་ཐབ་དག་ཆེས་ཡུན་རིང་ནས་དོང་སྤེ། དུས་སུ་མ་འཁོར་བ་
དེ་དག་ཆེས་དཀའ་

བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། རྩེ་པའི་རྩེ་མས་སྤྲོས་པ། དེ་དག་ལ་ནི་བྱིམ་ཐབ་དག་གིས་དུས་དང་མཐུན་པའི་དུས་སུ་གཏམ་ཆེད་
པར་བྱེད་དེ། ཁོ་མོ་ལ་ཡང་གང་གི་ཆོ་བྱིམ་ཐབ་གསོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་བ་ནི་དུས་དང་མཐུན་པའི་དུས་སུ་སྤྱིང་ཡིག་
སྤྱོད་བར་ཡང་གྱུར་ན། ད་སྤྱོད་

{@120A} ༩༩། བར་མི་བྱེད་པས་དུས་ལ་བབ་གོར་མ་ཆག་གོ། རྩེ་དག་གིས་སྤྱེ་པའི་རྩེ་མ་དེ་ལ་ཐབས་དུ་མ་དག་
གིས་ཡིད་བཞོས་ཀྱང་ཁྱི་ལས་ལྡང་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། དེས་སྤྲོས་པ། གལ་ཏེ་ཁོ་མོ་གཞན་ལ་མི་སྤྱོད་ན་ཁོ་མོས་ངེས་པར་
རིགས་གཉི་ག་ལ་མི་སྤྱོད་པ་

འབྱུང་བར་བྱའོ། རྩེ་ནས་སྤྱེ་པའི་རྩེ་མའི་ཕ་མ་དང་། ཉེ་དུ་དང་རྩེ་ལག་གི་ཆོ་གས་དག་གིས་གྲོས་བྱ་བར་བརྩམས་ཏེ། འ

དེ་དེ་ལྟར་སྒྲིག་ཏུ་མ་བཟུང་པ་མ་དཔེ་ལ་རིགས་གཉི་ག་ལ་མི་སྟན་པ་འབྱུང་བར་བྱེད་ཀྱིས་ཉེ་སྤྱོད་ཏུ་བོས་ཏེ་ཟན་
བྱིན་ལ་དེ་ལ་འདི་སྤྱོད་པར་བྱ།

བ་ནི་འདིར་དུས་ལ་བབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲོས་བྱས་ནས། དེ་དག་གིས་ཉེ་སྤྱོད་ཏུ་བོས་ཏེ་ཟན་བྱིན་ནས་སྤྲོས་པ། ཉེ་སྤྱོད་
ཁྱོད་ཀྱི་ཕུ་བོ་འི་ཆུང་མ་འདི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་དཔས་ཤིང་ཁྱེད་ཀྱི་ལོ་ན་ལོ་བར་གྱུར་པ་མ་དཔེ་ལ་རིགས་གཉི་ག་ལ་མི་
སྟན་པ་འབྱུན་པར་བྱེད་ན།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་འདི་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཀུན་ཏུ་དཔར་བྱེད་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་བདག་ཅག་གིས་འདི་གཞན་
ལ་སྤྱོད་པར་བྱའོ། ཉེ་སྤྱོད་བསམས་པ། འདི་བདག་ཅག་གིས་བྱིས་པ་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་གལ་ཏེ་གཞན་ཏུ་འགོ་
བར་འགྱུར་ཞིང་རིགས་གཉི་

གལ་མི་སྟན་པ་འབྱུན་པར་གྱུར་ན་མ་ལེགས་ཀྱིས། བདག་གིས་འདི་བདག་གིར་བྱའོ་སྟེ་ལྟ་དུ་རིག་ནས། དེས་དང་དུ་གྲུང་
བས་ཁས་སྤངས་སོ། །དེ་ནས་ཉེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཆུང་མ་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་ཁྱིད་ནས་དེ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཅེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་
བྱེད། དགའ་མགུར་

ོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་མང་ལ་ན་གནས་པའི་མཚན་མ་དག་གྱུར་བར་གྱུར་ནས། དེ་ལ་ན་ལྟར་དག་གིས་སྤྲོས་པ། འདི་ག་
ལས་འོངས། ཉེ་པའི་ཆུང་མས་སྤྲོས་པ། ཁོ་མོ་ཆུ་ཁྱིམ་དང་ལྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱིས་ཁྱོད་ཅག་བརྟུན་གྱི་སྤྲོར་པས་ཁོ་མོ་
ལ་ཀུན་ཏུ་མ་

ོད་ཅིག་ །དེའི་གྲོགས་མོ་ཆེས་མཛའ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་སྤྲོས་པ། ཅིའི་ཕྱིར་གསང་བར་བྱེད། འདི་ག་དོན་མི་ཟ་བར་
གྲགས་པར་འགྱུར་གྱིས་སྤྲོས་ཤིག། ཉེ་པའི་ཆུང་མས་སྤྲོས་པ། ཉེ་སྤྱོད་ལས་སོ། །ལེགས་ཏེ་ཁྱིམ་ཐབ་ལས་སུ། སྤྲོད་པོ་
ལས་ཀྱང་རུང་

{ @120B } འདི་ལ་ཉེས་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཉེ་པའི་ཆུང་མ་དེ་མེས་ཅན་དང་ལྟན་པར་གྱུར་པ་ན། ཉེ་པས་ཉེ་སྤྱོད་

ལ་རྒྱུ་བོ་བརྟན་པ་དང་། སྤྱངས་དང་། སྤྱོད་ཆེར་གྱིས་ཤིག་ ཁོ་བོ་ཡང་ཡི་གའི་རྩིས་བཞིན་ཁོ་ནར་འོང་ངོ་ཞེས་སྤྱིང་ཡིག་
བསྐྱར་རོ། ཉེ་སྤྱི་ཐོས་ནས་

ཉམ་ང་བར་གྱུར་ཏེ་བསམས་པ། གང་གི་ཆོ་བདག་ཕུ་བོ་དེ་ལ་སྤྱིན་བཞིན་དུ་ལྟ་བར་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་ན་ནི་དེ་མ་འོངས་ལ།
དེ་ཤི་བདག་གིས་ཉེས་པར་དཔ་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་ན་དེ་འོང་བར་གྱུར་ཏེ་ཁོ་ན་རྒྱལ་གྱི་ནང་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། བུད་མེད་ཀྱི་ཁོན་
ཐ་ཆད་ཡིན་པས་བདག་ལ་

གཞོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཡོད་ཀྱིས་བློས་ཏེ་འགྲོའོ་སྟམ་མོ། ཡང་བསམས་པ། དུལ་
ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་བ་སྤྱུ་ལ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲུའི་སྤྱི་གྱི་དགོ་སྤྱོད་འདི་དག་གིས་གོས་ལར་བྱུང་བའི་
རྒྱལ་བོ་གསལ་རྒྱལ་ལས་

གཞོན་རྒྱུ་འོངས་སུ་སྤང་བ་ཐོབ་པས་དེ་དག་གི་ནང་དུ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་དེས་དེར་ཅི་ཞིག་བྱ་བར་འགྱུར་སྟམ་ནས། ཉེ་སྤྱི་
རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དུ་མོང་སྟེ་དགོ་སྤྱོད་གི་གནད་ཕྱིན་ནས་སྤྱིས་པ། འཕགས་པ་བདག་རབ་དུ་འབྱུང་བར་འཆོལ་ལོ།
།དགོ་སྤྱོད་དེས་སྤྱིས་པ། བཞིན་

བཟངས་ལེགས་ཏེ་འོང་མོད་དག་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱིས་རབ་དུ་བྱུང་ཤིག། །དགོ་སྤྱོད་དེས་ཉེ་སྤྱི་རབ་དུ་བྱུང་ཚོགས་པར་བ་
སྟེན་པ་བྱས་ནས་དེའི་འོག་དུ་ཉེ་མ་གཉིས་སམ། གསུམ་དུ་ཀུན་ཏྲོད་པའི་ཆོས་དག་སྤྱོད་དུ་བཅུག་ནས་སྤྱིས་པ། བཞིན་བ་
ཟངས་འི་དགས་

གྱིས་འི་དགས་མི་སོས། མཉམ་ཡོད་རྒྱུ་ཆེ་ལ་རང་གོ་དུ་ཡུལ་དང་ཡབ་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་གྱིས་བསོད་སྟོམས་རྒྱུས་ལ་འཆོ་བར་
གྱིས་ཤིག། ཉེ་སྤྱི་མཁན་པོས་དེ་སྐད་བསྟོན་མཁན་པོ་བཀའ་བཞིན་འཆོལ་ཞེས་སྤྱིས་ཏེ། སྤྱོད་ཤི་ཐབས་བཞོས་ལྟར་
བཟེད་

དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ། མཉམ་ཡོད་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་སོ། །དོད་ཡུལ་ལ་མི་མཁས་པས་གྲོང་རིམ་གྱིས་རང་གི་

ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། སྤེལ་འདྲུང་མཁས་ཉེ་སྤེལ་མཐོང་ནས་དེས་བྱང་བརྟུངས་ཏེ་སྤྲོས་པ། ཉེ་སྤེལ་ཅེ་འདྲུང་དུ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཁོ་མོ་
སྤངས་

{@121A} ༡༡། ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཉེ་སྤེལ་སྤྲོས་པ། སྤྱོད་ཀྱང་དེ་རྒྱུད་ཅེས་ཅེ་འདྲུང་དུ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཁོ་མོ་སྤངས་ཏེ་རབ་
ཏུ་བྱུང་ཞེས་ཟེར་རམ། གང་གི་ཚོ་བདག་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱིན་བཞིན་དུ་ལྟ་བར་འདོད་པ་དེ་འདྲུང་ཚོ་ནི་དེ་མ་འོངས་ལ། ད་བདག་
གིས་ཉེས་པར་ད་

པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་ན་དེ་འོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁོ་ན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་མེད་ཀྱི་ཁོ་ན་མཆད་ཡིན་པས་བདག་ལ་
གཞོད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཡོད་དོ། སྤེལ་འདྲུང་མཁས་སྤྲོས་པ། སྤྱོད་ཀྱིས་ནི་རེ་ཞིག་
བདག་ཉིད་ཐར་བར་བགྱིས་

ན། ཁོ་མོས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི། ཉེ་སྤེལ་སྤྲོས་པ། དེ་ནི་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་བསམས་
པ་ཡིན་ཀྱི་ཁོ་བཞི་མི་འདོད་བཞིན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་ཉིད་ཤེས་སོ་ཞེས་སྤྲོས་ཏེ་སོང་དོ། ཉེ་སྤེལ་འདྲུང་པོ་
གྲོགས་སྤོན་སྤྲོས་པ་

སྤྲོས་འཚོང་གི་ཁྱེད་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྤེལ་འདྲུང་མཁས་ཁྱིམ་དུ་སོང་སྟེ། ཉེ་སྤེལ་གར་སོང་ཞེས་བྲིས་པ་དང་། སྤེལ་འདྲུང་མཁས་
སྤྲོས་པ། ཉེ་སྤེལ་ལམ་ལམ་པོར་བྱས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་དོ། གང་དུ་ཤྲུག་འཕྲུག་གི་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འོ། གཤམ་ཏེ་ཡིད་
མི་ཆེས་ན་

རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་སོང་ལ་སྟོས་ཤིག། དེ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་སོང་བ་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཆ་ལུགས་འབྲུགས་
དེ་གང་ཡིན་མི་ཤེས་ནས། དེས་དགོ་སྤྱོད་ཞིག་ལ་བྲིས་པ། འཕགས་པ་མཉམ་ཡོད་པའི་ཁྱིམ་བདག་གི་བུ་ཉེ་སྤེལ་ཞེས་བགྱི་
བ་འདིར་རབ་ཏུ་བྱུང་

ན་གཤམ་མཆིས། དགོ་སྤྱོད་དེས་བསྟན་ནས། སྤྲོས་འཚོང་གི་ཁྱེད་དེ་ཉེ་སྤེལ་དུ་སོང་སྟེ་སྤྲོས་པ། ཉེ་སྤེལ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་

ཆེ་མུ་བརྒྱབས་ན་གོ་བོ་ལ་ཡང་མ་དྲིས་པར་རབ་རྟུ་བླང། ཉི་ཕྱི་སྐྱུ་ས་པ། ཁྱིད་ཀྱང་དེ་རྒྱད་ཅེས་ཁྱིད་ཅི་ཞིག་རྗེས་སུ་
བརྒྱབས་ན་གོ

བོ་ལ་ཡང་མ་ཕྱིས་པར་རབ་རྒྱུང་ཞེས་ཟེར་རམ། གང་གི་ཆོ་བདག་ལྷ་བོ་དེ་ལ་སྤྱིན་བཞིན་དུ་ལྷ་བར་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་ན་
ཞི་དེ་མ་འོངས་ལ། ད་བདག་གིས་ཉེས་པར་དཔ་འདི་ལྷ་བུ་བྱས་ན་དེ་འོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁོ་ན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་འདི་ལྷ་སྟེ།
བྱད་མེད་ཀྱི་ཁོན་

{@121B} བཅའ་ཡིན་པས་བདག་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟ་བུའི་གནས་ཡོད་དོ། གློས་འ
ཆོང་གི་ཁྱེུས་སྒྲུས་པ། ཁོ་བོ་ཅག་གློས་འཆོང་གི་ཁྱེུང་ག་ཞེ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་ཁོ་བོས་དེ་ཞིག་མངལ་ན་གནས་པ་
བྱུགས་པར་བྱ་བ་དེ་རྟ་བུ་དག།

བྱེད་པར་གྱུར་ན་དེས་མངལ་ན་གནས་པ་དེ་དུམ་བུ་དུམ་བུར་ཞིག་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོ་པོ་ལ་ཅི་འདྲི་བྱེད་མ་
སྤྲོས། འདི་ལྟར་དཔལ་བྱིན་པར་བྱའོ། ཉེ་ཕྱེས་དང་དུ་བླངས་སོ། །དེ་ནས་སྟོན་འཆོར་གི་ཁྱེད་དེས་རྩིས་ཆོས་ཆོས་པོ་དག་ཕྱེ་
མར་བྱས་

དེ་ལྟུང་མེ་ཞིག་གི་ལག་ཏུ་བྱིན་ནས་སྐྱས་པ་ཤ། ཁྱེད་སོང་ལ་སྡེ་པའི་ཁྱིམ་དུ་སོང་སྟེ། སྡེ་པའི་ཆུང་མ་ལ་ཉེ་སྡེ་ན་རེ་བྲེ་མ་འདི་
 ཆུ་དོན་མོ་དང་སྦྱོར་ལ་འཐུང་ཞིག་དང་ཁྱེད་སོས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་གྲིས་ཞིག་ ལུ་མེ་དེས་ཇོ་བོ་བཀའ་
 བཞིན་འཆོལ་ཞེས་སྟོས་འཆོར་

གི་ཁྱེད་ལས་མཉམ་ནས་སྡེ་པའི་ཁྱིམ་ག་ལ་བ་དེར་མོང་སྡེ་སྡོན་ནས། སྡེ་པའི་ཆུང་མ་ལ་སྐྱེས་པ། ཉེ་སྡེའི་ནལ་ནས་སྡེ་
མ་འདྲི་ཆུ་རྩོམ་མོ་དང་སྡེར་ལ་འབྱུང་གིས་དང་ཁྱེད་མོས་པར་འབྱུང་གིས་གསུང་དོ། །སྡེ་པའི་ཆུང་མ་དེས་སྡེ་མ་དེ་ཆུ་རྩོམ་
མོ་དང་སྡུར་ཉེ་འབྱུངས་

པ་དང་། དེ་ནས་ཤེད་མངལ་ན་གནས་པ་དེ་རྒྱུ་ལྷུ་ལྷུར་ཞིག་པར་གྱུར་ཅིང་མངལ་ན་གནས་པ་འི་མཆོན་མ་དག་གྱུར་

མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཡང་ན་ཐོག་དག་གིས་མཐོང་ནས་དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། བྱོད་ཀྱི་མངལ་ན་གནས་པ་དེ་གར་སོང་། སྤེལ་འི་
ཚུང་མས་སྒྲིམ་

པ། ཁོ་མོས་དང་བོ་ཉིད་ནས་ཁོ་མོ་ཚུལ་བྱིས་དང་ལྟན་པ་ཉིད་ཡིན་གྱིས་བྱོད་ཅག་བརྟུན་གྱི་སྐར་པས་ཁོ་མོ་ལ་ཀུན་དུ་
མོད་ཅིག་ཅེས་མ་སྒྲིམ་སམ། དེའི་གྲོགས་མོ་ཆེས་མཇེའ་བ་དེ་དེའི་གནད་དུ་སོང་། སྤེལ་སྒྲིམ་པ། བྱོད་ཀྱིས་སྐར་པ་དེ་སྐད་ཅེས་
ཉེ་སྤེལ་སོ་ཞེས་

ཁོ་མོ་ལ་སྒྲིམ་པའི་མངལ་ན་གནས་པ་དེ་དགར་སོང་། སྤེལ་འི་ཚུང་མས་སྒྲིམ་པ། གང་ཁོ་ན་ལས་འོངས་པ་དེ་ཁོ་ནར་སོང་།
དོ། ཁྱིལ་ལྷར་གྱུར། ཉེ་སྤེལ་བྱེ་མ་ཚོན་པེ་དེ་ལྟ་བུ་བྱིན་བས་དེས་ན་མངལ་ན་གནས་པ་དེ་དུམ་བུ་དུམ་བུར་ཞིག་པར་གྱུར་ཏོ།
ཏེ་ཤུག་འི་

{@122A} ༣༡ །སྤེལ་གྱི་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ནི་ཆོག་གོ། །བཅའ་ཟེའི་ཚུལ་ནི་ཆོག་སྟེ། འདི་ལྷར་
མངལ་ན་གནས་པ་ཡང་བླགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྦྱོང་པར་བྱེད། ལྷར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་དོ། ཉེ་སྤེལ་
སྤིག་པའི་ལས་འདི་

དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱོད་ཡང་མཉན་ཡོད་ཀུན་དུ་བྲགས་པའི་སྐབས་དེ་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་
ལྟན་འདས་ལ་གསོལ་ཏོ། ཏེ་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆོད་དང་ལྟན་པ་ཉེ་སྤེལ་ལ་རྣམས་པ། ཉེ་སྤེལ་བྱོད་ཀྱིས་
སྤིག་པའི་ལས་དེ་ལྟ་བུ་དེ་

བྱས་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མ་བགྱིས་ཏེ། འདི་ལྷར་བདག་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པར་ནི་བགྱིས་སོ། །བཅོམ་ལྟན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སྦྱོང་དག་དགེ་སྦྱོང་ཉེ་སྤེལ་ལ་ནི་ལྷར་བ་མེད་དོ། །ཡང་དགེ་སྦྱོང་གིས་གནས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྗེས་སུ་
ཡི་

རངས་པར་མི་བྱའོ། །དགེ་སྦྱོང་གནས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པར་བྱེད་ན་འགལ་ཆོབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། ཏེའི་

བར་སྐབས་སུ་སྤྲེལ་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་མཉན་ཡོད་དང་ཉེ་བར་ཕྱིན་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ནི་འབྱོར་པ་འདོད་ལ། རྒྱུད་པ་
དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་

པས་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱུར་བ་རྒྱུར་བར་དོང་སྟེ་སྤྲེལ་པའི་ཆུང་མ་ལ་སྒྲིམ་པ། བློད་ཀྱི་བྱིམ་ཐབ་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་མཉན་
ཡོད་དང་ཉེ་བར་འོངས་ཀྱིས་སྟོབ་སྦྱེད་ཅིག །བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་མ་བསྐབས་པར་མཁས་པ་ཡིན་པས་སྤྲེལ་པའི་ཆུང་མ་དེ་
ཡི་ཆད་པའི་སེམས་

ཀྱིས་གོས་ཅི་མ་ཅན་དག་བགོས་ཏེ། བློ་ཞིག་པ་ལ་འདུག་ཅིང་འདུག་གོ། །ཅི་ཅམ་ན་སྤྲེལ་པ་མཉན་ཡོད་དུ་ཞུགས་ནས་ཟོང་
མཛོད་དུ་མཁོས་སུ་ཕབ་སྟེ་རང་གི་བྱིམ་དུ་འོངས་པ་དང་། བྱིམ་མ་བྱུགས། བྱི་དོར་མ་བྱས། གསལ་བ་མེད་པ་མཐོང་ནས་
དེས་བུ་མོ་མངག་

གཞུག་མ་ལ་དྲིས་པ། བྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་གར་སོང་། བུ་མོས་སྒྲིམ་པ། རྩེའི་སྒྲིམ་དེ་ལམ་བཅད་དེ་བློ་ཞིག་པ་ལ་མཆིས་
ཤིང་མཆིས་སོ། །དེ་ནས་སྤྲེལ་པ་ཡིད་མི་བདེ་བསྐྱེས་ཏེ་ཆུང་མའི་གནད་དུ་སོང་ནས་སྒྲིམ་པ། བཟང་མོ་བློད་ཁོ་བོ་འོངས་པས་
མི་བདེ་འཇ།

{@122B} རྩེའི་སྒྲིམ་བདག་བློད་བྱོན་པས་མི་བདེ་བ་མ་མཆིས་ཏེ། །འདི་ལྟར་རྩེའི་སྒྲིམ་ཀྱི་སྤྱང་མ་གར་ལགས་པ་དེ་
དག་ཉིད་རྒྱན་མ་དག་ལགས་སོ། །ཅི་ཞིག་བྱས། བཀག་བཞིན་དུ་ཉེ་སྤྲེལ་ནན་གྱིས་ཁོ་མོ་བདག་གིར་བགྱིས་སོ། །བཟང་
མོ་དེ་ནི་དེས་བློད་ཟེལ་གྱིས་མཉན་པ་མ་ཡིན་

གྱིས་ཁོ་བོ་ཟེལ་གྱིས་མཉན་པ་ཡིན་གྱིས་འོངས་ཤིག་དང་ཁོ་བོས་དེ་ལ་མཆོམས་གཅད་པར་བྱའོ། །བཟང་མོ་ཉེ་སྤྲེལ་
ལ་འདུག །རྩེའི་སྒྲིམ་བློད་བྱོན་པ་ཐོས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བོ། །གར་དུ་རྒྱུལ་བྱེད་ཀྱི་ཆེལ་དུ་ཤྲུག་ཀྱི་སྒྲིམ་ཀྱི་དགོ་སྦྱོར་རྣམས་
ཀྱི་ནང་དུ་འོ། །བཟང་མོ་ཅི་

དེ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་ཡིན་ནམ། ཁོ་བོ་དེར་སོང་ལ་དེ་ལ་མཆོམས་ཆེན་པོ་གཅད་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་ནི་

མཛེས་བཤེས་དང་། དགའ་བོ་དང་། བར་མ་ཡིན་པས་ཁ་ཅིག་ཉེ་ཟེའི་བྱང་དུ་སོང་སྟེ་སྒྲུས་པ། ཉེ་ཟེའི་ཁྱོད་ཀྱི་ཕུ་བོ་འོངས་སོ།
ཉེ་ཟེའི་སྒྲུས་པ་ཇི་སྟེན་

ཟེར། དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། ཅི་དེ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡིན་ནམ། ཁོ་བོ་དེར་ཡང་སོང་ལ་དེ་ལ་མཚམས་ཆེན་པོ་
གཙང་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཉེ་ཟེའི་དེ་ཐོས་ནས་ཉམ་ང་བར་གྱུར་ཏེ་བསམས་པ། བདག་འཇིགས་པ་གང་གིས་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་དེ་འདྲིར་ཡང་

འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རམ། འདི་ལྟར་བདག་ཅག་རྒྱལ་པོས་གཞོན་ནུའི་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་བྱིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་བདག་
ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་གལ་ཏེ་བདག་ལ་འདྲིར་ཡང་གཞོན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་གནས་ཡོད་ཀྱིས་བྲོས་ཏེ་འ
གྲོའི་སྒྲུས་ནས། དེས་མཁུན་པོ་

ལ་མཁུན་པོ་བདག་འཇིགས་པ་གང་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་འདྲིར་ཡང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱུང་བའི་མཐའ་
དེ་རྒྱས་པར་བཟོད་དོ། མཁུན་པོས་སྒྲུས་པ། བུ་ཅི་ཉེས་མཁུན་པོ་བདག་གི་ཕུ་བོ་དེ་མཆིས་ནས་ཏེ་པོར་མཆིད་འབོ་ཞིང་ཇི་
དེ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་

གྲོང་ཁྱེར་ཡིན་ནམ། ཁོ་བོ་དེར་ཡང་སོང་ལ་དེ་ལ་མཚམས་ཆེན་པོ་གཙང་པར་བྱའོ་ཞེས་མཆིའོ། འདི་ལྟར་བདག་ཅག་
རྒྱལ་པོས་གཞོན་ནུའི་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་སྤུལ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་བདག་འོངས་པ་དང་བཅས་པ་ལགས་པས་གལ་ཏེ་ན་འདྲིར་
ཡང་བདག་ལ་གཞོན་

{ @123A } ཟླ། ཁ་བགྱིད་པར་འགྱུར་བའི་གནས་མཆིས་ཀྱིས་བྲོས་ཏེ་མཆིའོ། ཁུ་གང་དུ་འགྲོ་མཁུན་པོ་རྒྱལ་པོའི་
ཁབ་ཏུ་འོ། ཁུ་དེ་ན་ཁོ་བོའི་མཛེས་བཤེས་དག་སྤོང་ཞིག་འདུག་གིས་དེ་ལ་སྤྱིང་ཡིག་བསྐྱར་གྱིས། དེའི་བྱང་ན་འདུག་
ཞིག་དང་། དེ་ཁྱོད་ལ་བྱམས་

པས་རྗེས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། མཁུན་པོ་ལགས་སོ། དེས་དག་སྤོང་དེ་ལ་སྤྱར་བྲོ་མ་བྲིས་ཏེ། བདག་གི་ལྷན་ཅིག་

གནས་པ་འདི་བདག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་གནད་ལ་བརྟེན་པའི་མཛུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་འདི་ནི་མཛུགས་པར་དགའ་བ་བཞིན་དུ་
བྱམས་པས་རྒྱུ་

སུ་སྐྱོད་ཞིག་ཅེས་སྤྲིང་ཡིག་བྲིས་ནས། ཉེ་སྤྱི་སྤྲིང་ཡིག་དེ་མཛུགས་ཏེ་བཀའ་ཚབ་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་སྤྱི་གསུམ་སུ་རྣམ་པར་ལྟ་
བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་འཕགས་ཏེ་མཐར་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སོང་ནས་ཐོས་པ་བརྒྱུད་པས་དགེ་སྤྱོད་དེའི་གནད་དུ་
ཕྱིན་ནས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་

མགོ་བོས་ཕྱག་འཆའ་ཏེ་སྤྲིང་ཡིག་སྤྲུལ་ནས་མཐར་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །དེ་ནས་དགེ་སྤྱོད་དེས་སྤྲིང་ཡིག་སྤྲུལ་ཏེ་སྤྱི་
པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་འོངས་པ་ལེགས་སོ་འོངས་པ་ལེགས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་དེའི་ཉེ་གནས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོའི་ཡང་
ཡིན་གྱིས་བསྐྱབ་

པ་ལ་གུས་པར་གྱིས་ཞིག་དང་། ཁོ་བོས་ཁྱོད་ལྟར་བཟེད་དང་། ཚོས་གོས་དང་། རྩ་བ་དང་། ཐོར་བུ་དང་། རྒྱ་རགས་ཀྱིས་མི་
བྲེལ་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དགེ་སྤྱོད་གི་ལས་ནི་གཉིས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་། གྲོག་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་།
གྲོག་

པ་གང་འདོད། བསམ་གཏན་འཆའ་ལོ། །བྱ་ལེགས་སོ། །དེས་དེ་ལ་གདམས་ངག་བྱིན་ནས་ཉེ་སྤྱི་བསམ་པ་ཆོལ་གྱི་དུར་
ཁོད་དུ་སོང་སྟེ་བརྩོན་པ་དང་། འབད་པ་དང་། བརྩལ་བས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་མཛོན་
དུ་བྱས་ཏེ།

དགྲ་བཅོམ་པ་ཁམས་གསུམ་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། བོང་པ་དང་གསེར་དུ་མཉམ་པ། བཅོམ་པ་འདྲ་ལག་
མཐེལ་དུ་མཆུངས་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པ། ཅོན་དན་བཞག་པ་ལྟ་བུ། རིག་པས་སྒོ་བའི་སྤྱབས་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིང་། རིག་
པ་དང་། མཛོན་པར་

{ @123B } .ཞེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དགའ་པར་རིག་པ་ཐོབ་པ། སྤྲིད་པ་དང་། འདོད་པའི་རྟོད་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་ལ་རྒྱབ་

གྱིས་ཕྱོགས་པ། དབང་པོ་དང་། ཉེ་དབང་དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྣམས་གྱིས་མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྗེ་དཔར་བྱ་བ་དང་།
མཛོད་དུ་སྒྲིབ་པར་བྱ་བར་གྱུར་རྟོ། །དེའི་

བར་སྐབས་སུ་སྤྲེཔ་ཡང་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་དུ་སོང་སྟེ་དག་སྟོང་རྣམས་ལ་བྲིས་པ། འཕགས་པ་དག་འདི་ན་མཉམ་ཡོད་པའ
ི་ཁྱིམ་བདག་གི་བྱ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་མཆིས་སམ། རབ་དུ་བྱུང་ངོ། །དེ་ག་ལ་མཆིས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་སོང་ངོ། །དེ་ཁྱོད་
གྱི་ཅེར་འོང་། ལྷ་པོར་

མཆོད། །སྤྲེཔ་པས་དག་སྟོང་དེ་དག་གི་རྒྱལ་འཛུལ་ཏེ་སོང་ནས་བསམས་པ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱང་འཇིགས་པ་མེད་
པའི་གྲོང་ཁྱེར་མ་ཡིན་གྱིས་བདག་དེར་ཡང་སོང་ལ་དེ་ལ་མཆོམས་ཆེན་པོ་གཅུང་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་ནས། དེ་ལམ་བརྒྱགས་
མང་པོ་དང་། ཀླར་

ལྷ་པ་ཐ་དག་ཁྱེར་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་སོང་ངོ། །དེ་འོད་མའི་ཚལ་དུ་སོང་ནས་དག་སྟོང་རྣམས་ལ་བྲིས་པ། འཕགས་པ་
དག་འདི་ན་མཉམ་ཡོད་པའི་ཁྱིམ་བདག་གི་བྱ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་མཆིས་སམ། འདིར་འོངས་སོ། །དེ་ཁྱོད་གྱི་ཅེར་འོང་།
ལྷ་པོར་མཆོད། །

དེ་ག་ལ་མཆིས། བསེལ་བ་ཚལ་གྱི་དུར་ཁོང་ནའོ། །སྤྲེཔ་དེ་བསེལ་བ་ཚལ་གྱི་དུར་ཁོང་དུ་སོང་བ་དང་། དེས་ཉེ་སྤྲེཔ་གྱིས་
པའི་གནས་སྐབས་ན་མཐོང་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་པས་མཁས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཞོན་པ་ལས་ངོ་མི་ཞེས་མོད་གྱི་ཏེ་པོར་
བརྟགས་པ་དང་། བཞིན་

གཟུགས་ལས་ངོ་ཞེས་པར་གྱུར་ནས། དེས་བསམས་པ། གལ་ཏེ་འདིས་བདག་ངོ་ཞེས་པར་གྱུར་ན་ངེས་པར་འདིས་བདག་
གསོད་པར་བྱེད་པས་དེའི་ཐབས་སྒྱུར་བར་བྱའོ་སྟེ་མ་ནས། དེ་མཐའ་གཅིག་དུ་སོང་སྟེ་ཕྱོགས་སུ་རྣམ་པར་ལྷ་ཞིང་འདུག་
གོ། ཇི་ཅིམ་ན་ལམ་

དེར་རྗེན་པ་ལག་ན་མདའ་གཞུ་ཐོགས་པ་ཞིག་རི་དགས་ཤོར་བའི་ཕྱིར་འོངས་པ་དང་། སྤྲེཔ་དེའི་གན་དུ་སོང་སྟེ་སྒྲིས་པ།

གྲེགས་པོ་ཁྱོད་ལག་ན་མཛད་གཞུགས་ཏེ་གར་འགྲོ། དེས་སྒྲུས་པ། གྲེགས་པོ་རི་དགས་ཤོར་དུ་འོ། དེ་ལས་ཁྱོད་
གྲིས་ལྟེད་པའི་ཅམ་

{@124A} ༡༡། །འགྲུབ་པ། གྲེགས་པོ་ལན་འགའ་ནི་འགྲུབ། ལན་འགའ་ནི་མི་འགྲུབ་པོ། །གང་གི་ཆོ་འགྲུབ་པ་དེའི་ཆོ་
ན་མཛད་ཏུང་ཐིམ་གྲེགས་པོ་ཀླར་ལྟ་བུ་བརྒྱ་ཅམ་མོ། །སྤེལ་སྒྲུས་པ། གྲེགས་པོ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་
སོང་ཅིག

དང་ཁོ་བོས་ཁྱོད་ལ་ཀླར་ལྟ་བུ་བརྒྱ་ཅམ་མོ། །རྫོན་པ་དེ་འདོད་པས་བྱངས་པའི་ཡིད་དང་ལྟན་པས་དེས་སྤེལ་ལས་ཀླར་
ལྟ་བུ་བརྒྱ་ཅམ་མོ། །སྤེལ་སྒྲུས་པས་དེའི་འོག་ཏུ་བསམས་པ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་དག་ནི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྲོད་པོས་གཞོན་
ལྟེ་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་བྱིན་པ་ཡིན་

ལ། བདག་ནི་སྤྲོགས་འདིར་རྟག་ཏུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས་གལ་ཏེ་བདག་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་བསམད་པར་གྱུར་ན་བདག་གྱུར་
བྱུང་། ཅུ་ལག་དང་། ལྷགས་དང་བཅས་ཏེ་ངེས་པར་བཅོམ་རར་བཅུག་ཅིང་བསམད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་གྲིམ་
བདག་འདི་ནི་ན་ལེགས་ཤམ་

དཀར་པོ་འབྱུང་བ་དང་འབྲུ་བར་འདི་ག་ལས་འོངས་པ་སྤྲོས་ཀྱང་མི་ཞེས་པ་ཡིན་གྱིས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་གསལ་ད་
པར་བྱའོ་སྤྲོས་ནས་རྫོན་པ་དེས་མཛད་དུག་ཅན་གྱིས་གཞུགས་པའི་དབྱིབས་ལྟར་ན་བྱུང་དུ་བྱུག་པར་བཀའ་སྤྲོ་སྤེལ་པའི་གཞན་
དུ་བསྐྱུན་ཏོ། །སྤེལ་དེ་སྤྱད་

བསྐྱེད་གྱི་ཆོར་བདག་གིས་ཉེན་པས་བདག་བསམད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདིས་
རྫོན་པ་འདི་དང་ལྟན་ཅིག་བརྟེན་བྱས་པ་ཡིན་གྱིས་གང་དུ་འདི་གསོད་པར་འགྱུར་བ་དེར་སྤྲོ་བ་སྤང་རོ་སྤྲོས་དུ་ཐེམས་དག་
གསོ་བར་བྱེད་ཅིང་དེས་སྤོན་ལམ་

ལོག་པར་བཏབ་ནས། ཉེ་སྤེའི་གནས་ཁང་གི་སྒོ་སྒྲིག་པ་འདྲུང་པའི་འོག་ཏུ་སྒྲུལ་དུ་གསུམ་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཏུ་
སྒྲིམ་སོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་དག་གི་མ་བསམས་པར་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་མི་འཇུག་པས་ཉེ་སྤེའི་སྒོ་སྒྲིག་པ་སྒྲུལ་དུ་གསུམ་
དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་

པ་དེ་ཤི་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་སྒོ་སྒྲིག་པ་འདྲུང་པའི་སྤྱིང་དུ་སྒྲིམ་ནས་དེར་ཡང་ཤི་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་ཁྲིའི་རྒྱུ་རྟེན་
གཅིག་གི་འོག་ཏུ་སྒྲིམ་ནས་དེར་ཡང་ཤི་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་ལན་བཞིར་འོག་ཏུ་སྒྲིམ་
ནས་དེར་ཡང་ཤི་བར་གྱུར་

{ @124B } རྟོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འཆི་བར་འགྱུར་བ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དུག་ཤིན་ཏུ་ཚོ་བ་དང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བས་ཉིང་
མཚམས་སྒྱུར་བ་ལེན་པར་བྱེད་རྟོ། །ཇི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དེ་སྤྱིང་གི་སྤང་ལེབ་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲིམ་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཉེ་
སྤེའི་གཅིག་པུ་དབེན་པར་སོང་སྟེ་ནང་དུ་ཡང་

དག་འཛོག་ལ་ཞུགས་པའི་ལུས་ལ་ལྷུང་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ན་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཉེ་སྤེའི་དགོས་པ་ལྷན་པ་སྒྲིམ་པ། ཚོ་དང་
ལྷན་པ་དག་ཁོ་བོའི་ལུས་ལ་སྒྲུལ་དུ་གསུམ་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ། འབར་བ། ཚོ་བ། དུག་དག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་
སྒྲན་གྱི་ཐུར་མ་

ལྟར་སྤྲ་བ་ལྷུང་གིས། གྱེ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ལུས་ཀྱི་ཐུར་ཀོར་ནས་ཟུང་ལ་འདི་ཉིད་དུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲན་པའི་ཆར་
བུ་ལྟར་ཞིགས་པར་མི་འགྱུར་བར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྒྱུར་ཤིག། དེའི་ཚོ་ན་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་ལྟའི་བུ་ཚོ་དང་
ལྷན་པ་ཉེ་སྤེའི་དང་ཉེ་ཙམ་མི་རིང་

བའི་ཤིང་དུང་ཞིག་ན་རྟེན་ཅིང་ཉིན་མོ་གནས་པའི་ཕྱིར་འདུག་གོ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་ལྟའི་བུ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཉེ་སྤེའི་
ཚོག་བརྗོད་པ་རྣམས་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཐོས་སོ། ཐོས་ནས་ཀྱང་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཉེ་སྤེའི་གལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་
ཉེ་སྤེའི་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །བདག་

གིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཉི་ཤེས་པ་ཞིན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་འཕམ། དབང་པོ་རྣམས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་གྱུར་པར་མ་མཐོང་ན། འོན་ཀྱང་
ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཉི་ཤེས་པ་ཞིན་ཆེད་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་ཁོ་བོའི་ལུས་ལ་སྤྱུལ་དུ་གྱུར་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ། འབར་བ། རྩོ་
བ། དུག་བྲག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་

ན་མིག་སྒྲན་གྱི་ཐུར་མ་ལྟར་སྤྲོ་བ་ལྟར་གིས། གྱི་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་ལུས་གྱི་ཐན་གོར་ནས་བྱང་ལ་འདི་ཉིད་དུ་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་སྤྲན་པའི་ཆང་བུ་ལྟར་ཞིགས་པར་མི་འགྱུར་བར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཐུང་ཞིག་ཅེས་ཟེར། ཚེ་དང་
ལྡན་པ་ལྟ་རིའི་བྱ་གང་ལ་འདི་ལྟར་

མིག་བདག་ཡིན་ནོ། མིག་བདག་གི་ཡིན་ནོ། རྣ་བ་དང་། སྒྲ་དང་། རྩེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་བདག་ཡིན་ནོ། ཡིད་བདག་
གི་ཡིན་ནོ། གཟུགས་བདག་ཡིན་ནོ། གཟུགས་བདག་གི་ཡིན་ནོ། སྒྲ་དང་། སྤི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཚོས་བདག་
ཡིན་

{@125A} ༡༡། རོ། རོ། ཚོས་བདག་གི་ཡིན་ནོ། སའི་ཁམས་བདག་ཡིན་ནོ། སའི་ཁམས་བདག་གི་ཡིན་ནོ། རྩེ་
ཁམས་དང་། མེའི་ཁམས་དང་། རྩེ་གི་ཁམས་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་། རྣམ་པར་ཞེས་པའི་ཁམས་བདག་ཡིན་ནོ།
རྣམ་པར་ཞེས་པའི་

ཁམས་བདག་གི་ཡིན་ནོ། གཟུགས་གྱི་ཐུང་པོ་བདག་ཡིན་ནོ། གཟུགས་གྱི་ཐུང་པོ་བདག་གི་ཡིན་ནོ། ཚོར་བའི་ཐུང་པོ་
དང་། འདུ་ཞེས་གྱི་ཐུང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་གྱི་ཐུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཞེས་པའི་ཐུང་པོ་བདག་ཡིན་ནོ། རྣམ་པར་ཞེས་པའི་
ཐུང་པོ་བདག་

གི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་བཞིན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་འཕམ། དབང་པོ་རྣམས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་གྱུར་པར་འགྱུར་གྱི། ཚེ་
དང་ལྡན་པ་ལྟ་རིའི་བྱ་ཁོ་བོའི་ལ་ཞི་འདི་ལྟར་མིག་བདག་ཡིན་ནོ། མིག་བདག་གི་ཡིན་ནོ། རྣ་བ་དང་། སྒྲ་དང་། རྩེ་དང་།
ལུས་དང་། ཡིད་

བདག་ཡིན་ནོ། །ཡིད་བདག་གི་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་བདག་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་བདག་གི་ཡིན་ནོ། །སྒྲིང་། སྒྲིང་། རོ་
དང་། རེག་བྱ་དང་། ཆོས་བདག་ཡིན་ནོ། །ཆོས་བདག་གི་ཡིན་ནོ། །སའི་ཁམས་བདག་ཡིན་ནོ། །སའི་ཁམས་བདག་གི་
ཡིན་

ནོ། །ཆུ་འཁམས་དང་། མེ་འཁམས་དང་། རླུང་གི་ཁམས་དང་། བྱ་མཁའ་ཁའི་ཁམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་
བདག་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདག་གི་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་

བདག་གི་ཡིན་ནོ། །ཆོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་། འདྲུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་
བདག་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་བདག་གི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་མེད་པས་ཁོ་བོའི་བཞིན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་འཇམ་
དབང་

པོ་རྣམས་སྣ་ཆོག་སུ་གྱུར་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཉི་ལྗེས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་
གིར་འཛིན་པ་དང་། བཅོམ་སྒྲུབ་པའི་ད་རྒྱལ་དང་། མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དག་སྤངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་ཤེས་
ལ། ཏ་ལའི་

{ @125B } མགོ་བཞིན་དུ་རྒྱངས་ནས་བཅད་ཅིང་གཞི་མི་སྣང་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་མི་སྣྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ཁྱོད་ལ་
བཞིན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་འཇམ་དབང་པོ་རྣམས་སྣ་ཆོག་སུ་གྱུར་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་རིམ་བྱ་དག་
སྤོང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་དང་བཅས་པས།

ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཉི་ལྗེས་ལུས་ཀྱི་ཐག་ཀོར་ནས་བཟུང་སྟེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་བསྐྱུལ་ནས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཉི་ལྗེས་
ལུས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱན་པའི་ཆང་བུ་ལྟར་རྣམ་པ་བརྒྱུར་ཞིགས་སོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྟ་རིམ་བྱས་དེའི་ཆོ་
ཆོག་སུ་བཅད་པ་སྤྲུལ་པ།

ཆོང་སོད་ལེགས་པར་དཔ་དང་། །ལམ་ཉིད་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་པ་ནི། །ཆོ་ཟད་དག་འ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། །ནད་དང་བྲལ་

བའི་བཞིན་ནོ། །ཚངས་དཔལ་ལེགས་པར་དཔ་དང་། །ལམ་ཉིད་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་པ་ནི། །ཆོ་བདེ་དག་འབར་འགྱུར་བ་སྟེ།
༥༧

སྒོ་དྲུངས་བའི་བཞིན་ནོ། །ཚངས་དཔལ་ལེགས་པར་དཔ་དང་། །ལམ་ཉིད་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་པ་ནི། །འབར་བའི་ཁྱིམ་
ནས་ཐར་བ་ལྟར། །འཆི་བའི་མཐར་ཉི་མུ་རུ་མེད། །ཚངས་དཔལ་ལེགས་པར་དཔ་དང་། །ལམ་ཉིད་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་པ་
ནི། །

གང་ཆོ་འཇིག་རྟེན་གསར་བ་ཀྱིས། །རྩ་དང་ཉིང་འབྲར་མཐོང་གྱུར་པ། །དེ་ཆོ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མེད་ལས། །གཞན་པ་འ
དོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཉེ་སྤེའི་ལྷས་ལ་ལྷས་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱས་ནས།
བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་བ་

དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མཐར་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ།
།མཐར་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་རྟོ། །བཅུན་པ་ཆོ་དང་
ལྷན་པ་ཉེ་སྤེའི་ལྷས་ལ་སྐྱུ་ལ་དུག་

སྐྱུར་དུ་ཁྱབ་པར་བགྱིད་པ། །འབར་བ། རྩ་དང་དུག་སྤྲུག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བགྱིན། མིག་སྒྲན་གྱི་སྤར་མ་ལྟར་སྤྲ་བ་ལྟར་
ནས། དེའི་ལྷས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བགྱིན་སྤྲན་པའི་ཆར་བུ་ལྟར་ཞིགས་པར་གྱུར་རོ། །ཤུ་རིའི་བྱས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཉེ་སྤེའི་
གལ་ཏེ་དེའི་

{@126A} ༥༨། །ཆོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོག་འདི་དག་སྤྲར་བར་གྱུར་ན་དེའི་ལྷས་
ལ་སྐྱུ་ལ་དུག་སྐྱུར་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ། །འབར་བ། རྩ་དང་དུག་སྤྲུག་པས་ཚུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ལྷས་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་སྤྲན་པའི་ཆར་

བུ་ལྟར་ཞིགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །བཅུན་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དེ་དག་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོག་དེ་དག་གང་

ལགས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ང་ནི་ཡུལ་འཁོར་སྤངས་ལ་བྱམས།
།ས་སྤང་བུ་ལ་

བྱམས་པ་སྟེ། །ལ་བ་དང་ནི་མགྲོགས་མཆོག་དང་། །གཅོད་ལྡན་བུ་ལ་ད་བྱམས་སོ། །གོ་ང་མ་ནི་ནག་པོ་དང་། །མིག་མི་བ
ཟང་ལ་ད་བྱམས་ཏེ། །ལྷ་གང་དགའ་བོ་ཉེ་དགའ་བོ། །དེ་གཉིས་ལ་ནི་ད་རྟག་བྱམས། །རྐང་མེད་རྣམས་ལ་ད་བྱམས་ཏེ།
།རྐང་གཉིས་

རྣམས་ལ་འད་ད་བྱམས་སོ། །རྐང་བཞི་རྣམས་ལ་ད་བྱམས་ཏེ། །རྐང་མངས་རྣམས་ལ་འད་ད་བྱམས་སོ། །གང་དག་རྒྱ་
མཚོར་རྟེན་པ་ཡི། །ལྷ་རྣམས་ཀུན་ལ་ད་བྱམས་སོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་མགུལ་གནས་པ་འི། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ད་
བྱམས་སོ། །སེམས་

ཅན་ཀུན་དང་སློག་ཆགས་ཀུན། །འབྱུང་པོ་ཀུན་དང་མ་འདྲེས་ཤོག །ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཉིད་གྱུར་ཅིང་། །ཐམས་ཅད་ནད་
ནི་མེད་གྱུར་ཅིག །ཀུན་གྱིས་བབས་པོ་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །གང་ལ་འད་སློག་པར་མ་གྱུར་ཅིག །སྤྱུལ་གྱིས་གང་བའི་བྱ་
སྒྲིབས་སུ། །རྟག་ཏུ་

བདག་ནི་གནས་གྱུར་གྱང་། །དུག་སྤྱུར་ཁྱབ་དང་དུག་དྲག་པོས། །བདག་གི་སློག་ལ་གཞོད་མ་གྱུར། །བདག་གི་བདེན་
ཆོག་གང་གིས་ནི། །སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་མེད། །བདག་གི་བདེན་ཆོག་དེ་ཡིས་ནི། །བདག་གི་ལུས་ལ་དུག་མ་འཇུག
།འདོད་ཆགས་

ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་རྣམས། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་དུག་གསུམ་སྟེ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་དུག་མི་མང་པ། །མངས་རྒྱས་
བདེན་པས་དུག་བཅོམ་མོ། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་རྣམས། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་དུག་གསུམ་སྟེ། །མངས་རྒྱས་
ཆོས་ནི་དུག་མི་

{ @126B } མང་པ། །ཆོས་ཀྱི་བདེན་པས་དུག་བཅོམ་མོ། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་རྣམས། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་

དུག་གསུམ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་དགོ་འདུན་དུག་མི་མང་པ། དགོ་འདུན་བདེན་པས་དུག་བཅོམ་མོ། དུག་དང་བྲག་པོའི་དུག་
བཅོམ་སྟེ། །སྤང་བས་ཡོངས་སུ་

བསྤང་བར་བྱས། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དུག་བཅོམ་པས། །བང་འགོ་ཁྱོད་ཀྱི་དུག་བཅོམ་མོ། །དེ་ལ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་
ཚིགས་རྣམས་ཀྱི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། ཏུ་སྤྱ། ཨོྲཱ་མ་བེ་ལོ། ཏཱ་མ་བེ་ལོ། ཏཱ་མ་བེ་ལོ། ཏཱ་མ་བེ་ལོ། བ་ཏ་ཏེ་སུ་མེ་ཏ་ཏ། ཀེ་བ་ཏ་ཏེ།
སུ་ན་ཡེ་

ས་མ་ཡེ། དན་ཏེ་དན་ཏེ་ལོ། རྒྱ་ལོ་རྒྱ་ལ་གེ་ཤེ། ལེ་བུ་ལ་གེ་བོ། ཨོ་ལོ་བྱང་གོ་ལོ་སྤྱུ། །ཤེ་རིའི་བྱ་གཤེ་དེའི་ཚེ་རིགས་
ཀྱི་བྱ་ཉེ་སྟེ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་དག་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚིག་དེ་དག་སྤྲོད་བར་གྱུར་ན་དེའི་ལུས་ལ་དུག་སྤྲོད་དུ་
ཁྱབ་པར་བྱེད་པས་

ཚིགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ལུས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྲུག་ཀྱི་པའི་ཆང་བུ་ལྟར་རྣམས་པ་བརྒྱུར་ཞིགས་པར་ཡང་མི་འ
གྱུར་རོ། །བཅོམ་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཉེ་སྟེ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་དག་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚིག་དེ་དག་སྤྲོད་མ་
ཐོས་པས་དེ་ལ་ད་ལྟར་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་བར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤེ་རིའི་བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་
པོས་ཕྱག་འཚལ་ནས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ན་སྤྲུགས་སོང་ངོ། །།འདྲུལ་བ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ། བམ་པོ་དགུ་པ། དགོ་སྤོང་རྣམས་ཐེ་ཚོམ་སྤྱེས་
ནས་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཁུས་པ། བཅོམ་པ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཉེ་སྟེ་ལས་ཅི་

ཞིག་བགྱིས་ན་ལས་དེའི་རྣམས་པར་སྤྲུགས་པ་ཞོར་མང་བ་ལོངས་སོང་ཆེ་བའི་ཁྱིམ་དུ་སྤྱེས། ལས་ཅི་ཞིག་བགྱིས་ན་
དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ན་སྤྲུག་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་དགའ་བཅོམ་པ་ཉིད་མཛོན་དུ་

བགྲིས། ལས་ཅི་

{ @127A } ཨྱ། །ཞིག་བགྲིས་ན་དེས་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་ཀྱང་དུག་གིས་གཟིར་བའི་བསྟན་གྲིས་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་
ལས་འདས། བཅོམ་ལྟན་འདས་གྲིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོསྟོང་དག་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཉེ་སྡེ་ཉིད་གྲིས་ལས་ཚོགས་ཆེད་པ། རྟེན་
ཡོངས་སུ་

བསྐྱུར་བ། འོད་པ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ། གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དག་བྱས་ཤིང་བསགས་པས་ཉེ་སྡེ་
ཉིད་གྲིས་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་དག་གཞན་སུ་ཞིག་གིས་སོ་སོར་སྟོང་བར་འགྱུར། དགོསྟོང་དག་ལས་བྱས་ཤིང་
བསགས་པ་དག་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་

སའི་ཁམས་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་མི་འགྱུར། རྩའི་ཁམས་ལ་མི་འགྱུར། མའི་ཁམས་ལ་མི་འགྱུར། རྟུང་གི་ཁམས་ལ་
མི་འགྱུར་གྱི། འདི་ལྟར་ལས་དག་བ་དང་མི་དག་བ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་དག་ནི་ཟེན་པའི་ཕྱང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། རྟེན་
མཆེད་དག་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་

པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་རྣམས་བསྐྱུལ་པ་བརྒྱུར་ཡང་ནི། །རྟེན་མི་ཟ་བའང་ཚོགས་དང་དུས། །ཆེད་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི།
།འབྲས་བུ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད། །དགོསྟོང་དག་སྟོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཆོ་
རང་སངས་རྒྱས་དམན་པ་

དང་། བཞེན་པ་ལ་རྩེས་སུ་སྟོང་བཅུ་བ། བས་མཐའི་གནས་མལ་ལ་དག་འབ། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཕུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་
གནས་སུ་གྱུར་པ་དག་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་པོ། །ཇི་ཅུམ་ན་རི་བྲགས་ཤིག་ན་རྩོན་པ་ཞིག་འདུག་སྟེ། རི་བྲགས་དེ་དང་ཉ་ཅང་
མི་རིང་བ་ཞིག་ན་རི་དགས་

དང་བྱ་མང་པོ་དག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་མཚོ་ཕུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་རྩོན་པ་དེ་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་རི་དགས་དང་བྱ་མང་པོ་དག་
དུངས་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་མ་ཡིན་པས་སྟུག་བསྐྱུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩོན་དང་།

ཉི་དང་རྟོང་མང་པོ་དག་འཇུགས་པར་བྱེད་དོ།

དེའི་ཚེ་ད་དང་། ཉི་དང་། རྟོང་དེ་དག་ཀྱང་དོན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་རང་སངས་རྒྱལ་ཞིག་སྤྲོངས་
རྒྱུ་ཞིང་སོང་བ་ན་རི་བྲགས་དེར་སྤྱོད་ནས་ལྷ་འི་གནས་ཤིག་ཏུ་མཆོམ་མོ་གནས་པར་ཁས་བྲལ་ནས་དེ་སྤྱོད་ཤམ་ཐབས་
བཤོས་ལྟར་བཟེད་དང་ཆོས་ཤོས་

{ @127B } ཐོགས་ཏེ་རི་བྲགས་དེར་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་སོ། །དེར་བསོད་སྟོམས་བརྒྱུས་ནས་བསམས་པ། ལྷ་འི་
གནས་འདི་ཉི་མོ་རྒྱུན་ལུགས་མང་བ་ཡིན་གྱིས། རི་བྲགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་གྱི་གནས་ཞི་བ་ཞིག་ཏུ་བསོད་སྟོམས་བཟུང་སྟམ་
ནས་དེ་རི་བྲགས་ནས་བྱུང་སྟེ་འདི་ནི་ཞི་བའོ། །འདི་

ནི་ཞི་བའོ་ཞེས་མཆོའུ་དེ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་སྤྱོད་ནས་ལྟར་བཟེད་དང་ཆུ་ཚོགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ་རྒྱུང་པ་
གཉིས་བརྒྱས་ནས་ལག་པ་གཉིས་བསྟལ་ཏེ་ཆུ་བཅགས་ནས་ལོ་མ་ལྷགས་པ་དག་བྲངས་ཏེ་འདུག་ནས་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྲས་
ཏེ་ལག་པ་གཉིས་བསྟལ་ནས། ཁ་བརྒྱས་ཏེ་ལྟར་

བཟེད་དང་ཆུ་ཚོགས་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཞག་ནས་རྒྱུང་པ་གཉིས་བརྒྱས་ཏེ་ཤིང་དུང་ཞིག་ཏུ་བརྟེན་ནས་བྲང་འགྲོའ་
ི་རྒྱལ་པོ་ཉལ་བའི་ལུས་བསྐྱེལ་བ་ལྟར་སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ཏོད་ལམ་ཞི་བར་འདུག་པ་དང་། དེའི་ཉི་མོ་མིའི་བྲིས་རི་
དགས་གཅིག་ཀྱང་མ་ཟིན་ཏོ། །དེ་ནས་ཚེན་

པ་དེ་ནང་པར་སྤར་ལངས་ཏེ་མཆོའུ་དེ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་ནས་དེས་ཚེན་ད་དང་། ཉི་དང་། རྟོང་དེ་དག་བྱུལ་བར་བརྩམས་པ་
དང་། རི་དགས་གཅིག་ཀྱང་མ་མཐོང་ནས་དེ་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གི་ཚེན་ད་དང་། ཉི་དང་། རྟོང་འདི་དག་དོན་
ཡོད་པ་ཡིན་ན་གང་གི་སྤྱིར་

དེང་རི་དགས་གཅིག་ཀྱང་མ་ཟིན་པ་འདིའི་རྒྱ་གང་ཡིན་སྟམ་ནས། དེས་མཆོའུ་དེའི་ཐག་ཀོར་བྱུལ་བར་བརྩམས་པ་དང་།
མིའི་རྗེས་མཐོང་ནས་དེ་རྗེས་དེའི་སྤྱི་བཞིན་དུ་སོང་བ་དང་རང་སངས་རྒྱལ་ཏེ་ལམ་ཞི་བར་འདུག་པ་དེ་མཐོང་ནས་དེས་

བསམས་པ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སེམས་

ཞི་བ་འདི་དག་གནས་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཏུ་མཛོན་པར་དག་འབར་བྱེད་པས་གལ་ཏེ་བདག་གིས་འདིའི་སྒྲིག་གཅད་པ་མ་
བྱས་ན་འདི་དག་གིས་ངེས་པར་བདག་གི་འཆོ་བ་གཅོད་པར་བྱེད་ཀྱིས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་གསལ་དཔར་བྱའོ་སྟེ་
ནས། སྤྱིང་རྩེ་མེད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་

པ་འཇིག་རྟེན་མ་རོལ་བ་ཏར་བ་དེས་མདའ་དུག་ཅན་གྱིས་གཞུ་ཤིང་དབྱིབས་འདྲ་བར་རྣ་དུང་དུ་བྱུག་པར་བཀའ་སྟེ་རང་
སངས་རྒྱས་དེའི་གནད་དུ་བསྐྱོན་ཏེ། །རང་སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་བསམས་པ། རྟོན་པ་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ཉ་
ཅད་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉམས་པར་གྱུར་ན་མི་

{@128A} ༡༡། །རུང་གིས་འདི་ལ་ལག་ནས་བྱང་བ་སྦྱོན་ཞོ་སྟེ་ནས་དེས་ངང་པའི་རྒྱལ་བ་འདབ་མ་བརྒྱུད་བ་ལྟར་
སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་མཛོན་པར་འཕགས་ནས། འབར་བ་དང་། གསལ་བ་དང་། ཆར་འབབས་པ་དང་། སྒྲོག་འབྲིན་པའི་
ཆོ་འཕྲུལ་དག་བྱ་བར་བརྩམས་

སོ། །སེམས་ཀྱི་བོན་རྩུ་འཕྲུལ་ལ་སྒྱུར་དུ་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་རྟོན་པ་དེ་ཤིང་ལྟོན་པ་རྩུ་བ་ནས་བཅད་པ་
བཞིན་དུ། རང་སངས་རྒྱས་དེའི་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་དུང་དུ་སྦྱེལ་ནས་སྒྲིམ་པ། ཡོན་གནས་ཡང་དག་པར་གྱུར་པ་མར་
ག་ཞེགས་སུ་གསོལ། མར་ག་ཞེགས་

སུ་གསོལ། ཉོན་མོངས་པའི་འདམ་དུ་བྱིང་བ་བདག་གི་སུག་པ་ནས་བྱང་བ་སྦྱུལ་དུ་གསོལ། རང་སངས་རྒྱས་དེ་རྟོན་པ་དེ་
ལ་རྩེས་སུ་སྤྱིང་བརྩེ་བའི་ཕྱིར་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལས་ཤོད་དུ་བབས་སོ། །དེ་ནས་རྟོན་པ་དེས་བྱུག་རྩེ་མེད་པར་བྱས་ཏེ་མ་
ལྟན་གྱིས་གྲུན་ནས་སྒྲིམ་པ།

འཕགས་པ་སྒྱུམ་པར་ག་ཞེགས་སུ་གསོལ། གལ་ཏེ་འདིར་གསེར་གྱི་ལྷན་པས་གྲུན་པར་མཛད་ན་དེ་ཡང་བདག་གིས་
སྒྱུར་བར་བཀྱོད། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསམས་པ་བདག་གིས་རྣག་གི་ལུས་འདིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ཐོབ་ཟིན་

པས་དེའི་ཕྱིར་དཀྱིལ་ཞི་བ་ཕུང་པོའི་

ལྷག་མ་མེད་པའི་ཁྱེད་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྐྱམ་ནས་དེ་རྒྱུ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མདུན་དུ་ཡང་ནམ་
མཁའི་དགྱིལ་དུ་འཕགས་ཏེ་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམས་སྒྲོལ་གསལ་དག་རྣམས་པར་བསྟན་ནས་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཁྱེད་
ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་ཁྱེད་

ངན་ལས་འདས་སོ། །རྩོན་པ་དེ་ཞོར་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པས་དེས་སྒྲོལ་གྱི་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕུང་པོར་བཅེར་ཏེ་བསྐྱེད་སྐྱེས་
ནས་ཕུང་པོ་དེ་འོ་མས་ཞི་བར་བྱས་ཏེ། རུས་པ་དེ་དག་གསེར་གྱི་བུམ་པར་བཅུག་ནས་ལམ་པོ་ཆེའི་བཞི་མདོར་ལུས་གྱི་
མཚོན་རྟེན་རྩིག་ཏུ་

བཅུག་སྟེ། གཏུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་དག་བསྐྱེད་ཞིང་། སྤི་དང་། སྤེང་བ་རྒྱུ་དང་། བདུག་སྒྲོལ་དང་། བྱེ་མ་
དང་། སི་ལ་སྟན་དག་གིས་མཚོན་པ་བྱས་ནས་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་སྒྲོན་ལམ་འདི་རྒྱུ་ཅེས་བདག་ཡིན་
གནས་ཡང་དག་པར་གྱུར་

{ @128B } པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པའི་ལས་དེའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་མི་འགྱུར་བར་མཚོན་པ་བྱས་
པ་གང་ཡིན་པའི་དགོང་པའི་རྩ་བ་འདིས་བདག་སྒྲུག་པ། ཞོར་མང་བ། འོང་སོ་དེ་ཆེ་བའི་བྱིས་དུ་གཟུགས་བཟང་བ། བཟོ་ན་
སྒྲུག་པ། མཛེས་པར་སྒྲེས་ཤིང་འདི་བས་ཆེས་

ཁྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྟོན་པ་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་ཐུགས་བྱུང་བར་མི་བྱེད་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་བཏབ་པོ། །དགོས་ཤིང་དག་དེ་ལ་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་རྩོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞི་ཉེ་སྟེ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེས་རང་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གནད་དུ་མདའ་དུག་ཅན་

གྱིས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་ལས་དེའི་རྣམས་པར་སྒྲིན་པས་བསྐྱེད་པར་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ཆེན་པོ་མཁར་མེད་པར་
གཏུངས་ནས། ལས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་མས་ཆོ་རབས་ལྡན་པར་དུག་གིས་དུས་ལ་བབ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་བར་དུ་ཡང་དག་བཅོམ་

པ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་དྲག་གིས་ཡོངས་སུ་སྒྲུ་

ངན་ལས་འདས་སོ། །མཚོན་པ་བྱས་ནས་སློན་ལམ་བཏབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ད་ལྟར་སྤྱད་པ། རྟོག་མཛད་པ། ལོངས་དེ་ཆེ་
བའི་ཁྱིམ་དུ་གཟུགས་བཟང་བ། བཟླ་ན་སྤྱད་པ། མཛེས་པར་སྦྱོས་ཤིང་། ངའི་བཟླ་ན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་དགྲ།

བཅོམ་པ་ཉིད་མཛོད་དུ་བྱས་ཤིང་འདིས་རང་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྱག་འབྲུམ་པས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སློན་པར་
མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་ཐུགས་བྱུང་བར་མ་བྱས་སོ། །དགོས་པ་དག་དེ་ལྟར་ན་ལས་གཅིག་ཏུ་གནག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
སློན་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་གནག་པ་ཡིན་ལ། ལས་

གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སློན་པ་ཡང་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་ཡིན། ལས་འབྲེན་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སློན་པ་
ཡང་འབྲེན་མ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་དག་དེ་ལྟར་བས་ན་ལས་གཅིག་ཏུ་གནག་པ་རྣམས་དང་འབྲེན་མ་རྣམས་སྤངས་ཏེ། ལས་
གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་རྣམས་ལ་བརྩུ་ལ།

བར་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །འདི་ཡང་རེ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འ
དས་འདུལ་བ་ལ་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཆར་བར་ནི་མི་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་
ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་

{@129A} ༡༡། །ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉན་ཡོད་ན་ཆོང་དཔོན་ཞིག་འདུག་པ་དེས་རིགས་
མཉམ་པ་ལས་ཆུང་མ་སྤངས་ནས་དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་མགྱེད་དཔར་བྱེད་དོ། །ཅེ་
བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་

མགྱེད་དཔར་བྱེད་པ་དེ་ལ་བྱ་བཅས་ནས་དེ་བཅས་པའི་རིམ་གྱིས་རིགས་དང་མཐུན་པའི་མིང་བཏགས་ཏེ། དེ་བསྐྱིངས་
ཤིང་བསྦྱིད་ནས་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། །ཇི་ཙམ་ན་ཆོང་དཔོན་དེའི་ཆུང་མ་དུས་ལ་བབ་ནས་དེས་ཆུང་མ་གཞན་ཞིག་སྤངས་ཏེ།

ཚོང་དཔོན་དེས་ཚུང་མ་དེ་ལ་

སྤྲུལ་པ། བཟང་མོ་གཞན་ལས་སྤྲུལ་པས་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པར་རྣམས་ཀྱི། མི་མཐུན་པར་སྤྲུལ་པས་ནི་མི་རྣམས་པས་ཁྱེད་འདི་ཁྱོད་
ཀྱི་བྱ་ཡིན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ལ་མཁོ་བ་བསྟན་པས་པར་བྱའོ། །ཇི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཚུང་མ་གཉིས་པ་དེ་ལ་ཡང་
སེམས་ཅན་ལུགས་པར་གྱུར་

ནས་དེས་བསམས་པ། བདག་ལ་ཡང་བྱ་ཡོད་པར་གྱུར་པས་ཁྱེད་འདི་དེའི་ཐོབ་འགྱུར་གྱིས་འདི་བསྟོན་པར་མི་བྱའོ་
སྟམ་ནས་དེས་ཁྱེད་དེ་ཟས་རྒྱུ་དང་། གོས་རྒྱུ་སྤྱོད་ཅིང་ཁུ་ཚུར་དང་ཐལ་ཕྱག་དག་གིས་ཀྱང་ཡང་དང་
ཡང་དུ་རྟེན་པར་བྱེད་དོ། །ཁྱེད་དེ་

ཕའི་གན་དུ་སོང་སྟེ་སྤྲུལ་པ། ཡབ་བདག་ལ་མ་ཡང་མོ་འདིས་ཟས་རྒྱུ་དང་། གོས་རྒྱུ་སྤྱོད་ཅིང་ཁུ་ཚུར་དང་
ཐལ་ཕྱག་དག་གིས་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྟེན་པར་བགྱིད་དོ། །ཚོང་དཔོན་དེས་སྤྲུལ་པ། བྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལྟར་
མི་བྱེད་པར་བསྟོན་པར་བྱའོ།

ཚོང་དཔོན་དེས་ཚུང་མ་ལ་སྤྲུལ་པ། བཟང་མོ་ཁྱོད་ལ་ཁོ་བོས་དང་པོ་ཉིད་ནས་གཞན་ལས་སྤྲུལ་པས་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པར་རྣམས་
ཀྱི་མི་མཐུན་པར་སྤྲུལ་པས་ནི་མི་རྣམས་པས་ཁྱེད་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་ཡིན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལ་མཁོ་བ་བསྟན་པས་པར་བྱའོ་
ཞེས་མ་སྤྲུལ་སམ། ཅི་འི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་

འདི་ལ་ཟས་རྒྱུ་དང་། གོས་རྒྱུ་སྤྱོད་ཅིང་ཁུ་ཚུར་དང་ཐལ་ཕྱག་དག་གིས་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྟེན་པར་
བྱེད། ཚུང་མས་སྤྲུལ་པ། རྗེའི་སྤྲུལ་བདག་གིས་འདི་བསྟན་པར་བགྱིད་ཞེ། འདི་ནི་ཚོང་དཔོན་གྱི་བྱ་ལགས་པས་གལ་ཏེ་མ་
བསྟན་པས་ན་རྗེའི་སྤྲུལ་ཉིད་ལ་ཡང་

{ @129B } འཇིག་རྟེན་དག་ངེས་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོང་དཔོན་གྱིས་སྤྲུལ་པ། ཁྱོད་འདི་སྟོབ་པར་མ་བསྟོན་གྱིས་
ཕྱིན་ཆད་འདི་ཟས་རྒྱུ་དང་། གོས་རྒྱུ་སྤྱོད་ཅིང་ཁུ་ཚུར་དང་། ཐལ་ཕྱག་དག་གིས་ཀྱང་ཡང་དང་

ཡང་དུ་མ་རྟོག་ཤིག །ཆུང་མ་དེས་ཚོང་དཔོན་དེ་ཤིག་

ཏུ་གནང་ཆེན་ཡིན་པས་ཆུང་མ་དེས་ཁྱེད་དེ་ཕྱིར་ཞིང་ཤས་ཆེར་གོས་རྒྱུ་དང་། ཟས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འཛུགས་ཅིང་། ཁུ་
ཚུར་དང་ཐལ་ལྷག་དག་གིས་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཁྱེད་དེས་བསམས་པ། བདག་གི་ཕས་མ་ཡང་མོ་འ
དེ་དག་ཏུ་མ་བསྐྱོག་པས་དེས་མ་ཡང་མོ་

འདི་བདག་ལ་ཕྱིར་ཞིང་ཤས་ཆེར་ཟས་རྒྱུ་དང་། གོས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་འཛུགས་ཅིང་། ཁུ་ཚུར་དང་ཐལ་ལྷག་དག་གིས་
ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱིས་བདག་རབ་ཏུ་འབྱུང་དུ་འགྲོ་འོ་སྐྱེས་ནས། ཁྱེད་དེས་ཕ་ལ་ཡབ་ཁྱིད་ཀྱིས་བདག་
གི་མ་ཡང་མོ་འདི་བསྐྱོག་ཀྱང་འདིར་སྤྱར་ཞིང་

ཤས་ཆེར་བདག་ཟས་རྒྱུ་དང་། གོས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྤྱུ་ལ་ཅིང་། ཁུ་ཚུར་དང་ཐལ་ལྷག་དག་གིས་ཀྱང་ཡང་དང་ཡང་དུ་
རྟོག་པར་བཞུགས་ཀྱིས་བདག་རབ་ཏུ་འབྱུང་དུ་མཆོད་ཤོ། །ཞེས་ཅི་ནས་ཅིར་བསྐྱུར་ཏེ་གསོལ་བ་བྱས་སོ། །ཚོང་དཔོན་དེ་ཆུང་
མ་དེ་ལ་ཏུ་ཅང་བྱས་ས་ཤིང་དེ་འི་སེམས་

སྤྱང་བས་དེ་དག་ཏུ་བསྐྱོག་པར་མ་རྟོག་ནས་དེས་སྤྱས་པ། བུ་ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་འདི་ག་ཏུ་མ་པ་བརྟན་ངས་པ། དྲག་
ལྷ་ཆེ་བ་ཡིན་ཀྱིས་སོང་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཤིག་དང་། ཁྱིད་གསོན་པ་མཐོང་བར་ཡང་འགྱུར་གྱི། གལ་ཏེ་ན་འདི་ཁྱིད་ལ་
གཞོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་གནས་ཀྱང་

ཡོད་དོ། །ཁྱེད་དེ་ཕས་གནང་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་སོང་སྟེ་དག་སྟོང་གི་དུང་དུ་སོང་ནས་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཇལ་
ཏེ་སྤྱས་པ། འཕགས་པ་བདག་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འཇལ་ལོ། །དག་སྟོང་དེས་སྤྱས་པ། བཞིན་བཟངས་ཁྱིད་ཀྱིས་སེམས་བ
སྐྱེད་པ་ལེགས་ཏེ། འོངས་

ལོ་དྲག་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཤིག་ །དག་སྟོང་དེས་ཁྱེད་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཇོགས་པར་བསྟན་པར་བྱས་ནས་
སྤྱས་པ། བཞིན་བཟངས་དག་སྟོང་གི་ལས་ནི་གཉིས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་། གྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ནི་བསམ་གཏན་པ་

ཡིན་ན་ཁྱོད་བསམ་གཏན་དང་། གྲོག་

{ @130A } ཨྱ། །པ་གང་བྱེད་དེས་སྒྲིམ་པ། མཁན་པོ་གྲོག་པའོ། །བྱ་ལེགས་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པོ་དག་
བཟུགས་པར་བྱའོ། །དེས་བསམས་པ། གཞུང་མང་ལ་མཁན་པོ་རྩེ་སུ་བསྐྱུང་དགོས་པས། འདི་ན་བདག་ལ་གྲོག་ཏུ་འཇོན་
པ་མེད་ཀྱིས་ཡུལ་གཞན་

དུ་འགྲོ་འོ་སྒྲིམ་ནས་དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་ངོ། །དེས་དེར་སྡེ་སྡོད་གསུམ་པོ་དག་བཟུགས་ཤིང་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་ལྷན་པ།
ཚོས་སྒྲིགས་པ། རིགས་པ་དང་གྲོལ་བའི་སྒྲོབས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེས་བསམས་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་
དག་བྱའི་པ་མ་སྟོད་

པར་བྱེད་པ། གསོ་བར་བྱེད་པ། སྦྱོང་པར་བྱེད་པ་རྣམས་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ། འཇོམ་བྱའི་གླིང་སྒྲ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
གཉིས་ནི་དཀའ་བ་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། བྱས་ཕྱག་པ་གཅིག་གིས་ནི་ཕ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་མི་ཉེ་ལོ་བརྒྱ་ཐམ་པར་ཡོངས་
སུ་པར་བ་བྱས་སམ། ས་ཆེན་

པོ་འདིར་ནོར་བུ་དང་། ལུ་ཏིག་དང་། བེ་རྩུ་དང་། མན་ཤེས་དཀར་པོ་དང་། བྱི་རུ་དང་། དུལ་དང་། ས་ལེ་སྒྲིམ་དང་།
རྩི་རི་སྟོང་པོ་དང་། སྤྱག་དང་། དམར་པོ་དང་། གཡས་སུ་འགྱིལ་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་ཕྱུག་གི་བདག་པོ་ལ་བཀོད་པར་
གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་

ཅོམ་གྱིས་ནི་བྱས་པ་མ་གཉིས་ལ་བྱས་པ་དང་། ཉེ་བར་བྱས་པར་མི་འགྱུར་གྱི། དེས་པ་མ་མ་དད་པ་གཉིས་དད་པ་ཕྱན་སུམ་
ཚོགས་པ་ཡང་དགའ་པར་འཛིན་དུ་འཇོན། འདུལ་བར་བྱེད། འཇོན་པར་བྱེད། རབ་ཏུ་འགོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་འཆལ་བ་གཉིས་

ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བེར་སྒྲ་ཅན་གཉིས་གཏོང་བ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་གཉིས་
ཤེས་རབ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་དགའ་པར་འཛིན་དུ་འཇོན། འདུལ་བར་བྱེད། འཇོན་པར་བྱེད། རབ་ཏུ་འགོད་པར་བྱེད་

ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་བྱས་

ཕ་མ་གཉིས་ལ་བྱས་པ་དང་ཉེ་བར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བདག་གི་ཕ་དེ་ཡང་མ་དད་པ་ཡིན་གྱིས་
བདག་སོང་ལ་དེ་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་ནས་དེ་ལྟར་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་མཉན་ཡོད་ག་ལ་བ་དེར་རྒྱ་
ཞིང་སོང་བ་ན་མཐར་གྱིས་མཉན་ཡོད་

{@130B} རྒྱུ་མཉན་ནས་དེ་མཉན་ཡོད་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆོས་དུ་སོང་ངོ། །མཉན་ཡོད་ཀྱི་ཆོས་དཔོན་
ཆེ་གོ་མེད་འཁྱེད་ཞིག་ལྟོངས་ནས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་བསྐྱགས་ཏེ་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆོས་དུ་འོངས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱུ་ཁྲུ་པར་
གྱུར་པ་དེ་ཆོས་དཔོན་དེས་ཐོས་ནས་བདག་གི་བུ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་བསྐྱགས་

ཏེ་ལྟོངས་ནས་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆོས་དུ་འོངས་གྱིས་དེ་ཡང་དག་པར་རབ་རྒྱ་དག་པ་བར་བྱེད་དུ་འགྲོའོ་སྟེ་མ་ནས་ཆོས་དཔོན་
དེ་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆོས་དུ་སོང་བ་དང་། དེས་བུ་དེ་མཐོང་ནས་སྐྱུ་པ། བུ་ཁྱོད་གྱིས་ཁོ་བོ་སྤངས་ཏེ་རབ་རྒྱ་བྱུང་མོད་གྱི། ཁྱོད་
དགོ་སྟོང་དུ་རེད་ཅིང་མང་དུ་ཐོས་པར་གྱུར་པ་ལེགས་

ཏེ། བདག་གྱུང་ཡོངས་སུ་དག་འོ་ཞེས་སྐྱུ་པ་ནས་དེ་འི་མདུན་དུ་འདུག་གོ། །དགོ་སྟོང་དེས་ཆོས་དཔོན་དེ་ལ་གང་གིས་ཆོང་
དཔོན་དེ་དད་པ་སྐྱེས་པས་སྐྱུ་བས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་བཟུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་བསྟན་པ་
བྱས་སོ། །ཆོས་དཔོན་དེས་བུ་འི་རྒྱུ་པ་གཉིས་

ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་ཟན་ལ་མགོན་དུ་བོས་པ་དང་། བུ་དེས་གྱུང་ཅང་མི་སྐྱུ་བས་དང་དུ་སྤྱངས་སོ། །དེ་ནས་ཆོང་
དཔོན་དེས་བུ་འི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ་སོང་བ་དང་། དེ་ལ་ལམ་ཀར་སྤོ་སྐྱེས་པ། བདག་གིས་བུ་དེ་མ་བཞོས་
པར་གྱུ་ཙམ་དུ་མགོན་དུ་བོས་ན་བདག་

གི་ཆུང་མ་དེ་ཡང་གཏུམ་པ། བརྟན་ངས་པ། དྲག་ལུ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་བུ་དེ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ན། དེ་ལ་
ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ་མོ། །ཡང་བསམས་པ། ད་ནི་དེ་མགོན་དུ་བོས་ཟིན་པས་ཅི་བྱར་ཡང་མེད་གྱིས་བདག་གིས་གང་

གིས་ཆུང་མ་དེ་འཁྲུགས་

པར་མི་འགྱུར་བར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དག་པ་བ་དང་སྟོན་པའི་ཚིག་ངག་གིས་ཐབས་བཤམ་པར་བྱའོ་སྟོམ་ནས་དེ་ཁྱིམ་
དུ་སོང་སྟེ་ཆུང་མ་ལ་སྒྲིས་པ། བར་མོ་འཁྲུམས་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་གཅིག་གསུམ་ འོན་ཏེ་ཐ་
དད་དུ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད། ཆུང་

མས་སྒྲིས་པ། རྩེའི་སྒྲིས་ཐ་དད་དུ་བགྱི་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཆིས་སོ། །ཚོང་དཔོན་གྱིས་སྒྲིས་པ། བཟང་མོ་གཞན་དག་ན་རེ་
ཁྱོད་གྱི་བྱ་ཡར་པོ་དེ་དགོས་ཤིང་བཟང་པོར་རེད་དེ་ལྟོངས་ནས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་བཤུགས་ནས་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་དུ་འོངས་ཏེ།
སྟེ་སྟོང་གསུམ་དང་ལྷན་པ་འབའ་

{@131A} ༩༩། ཁྱིམ་ཏུ་ཡང་མ་ཟད་གྱི། ཚོས་སྟོགས་པ། རིགས་པ་དང་གྲོལ་བའི་སྟོབས་པ་ཅན་དུ་ཡང་འགྱུར་ཞེས་
ཟེར་རོ། །ཆུང་མས་སྒྲིས་པ། རྩེའི་སྒྲིས་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཅི་འོས་དུ་འཚལ་མ་ལ་གཡར་མི་དང་། བཟང་མོ་མགོན་དུ་བོས་
གྱིས་ཟས་སྟོན་གྱིས་ཞིག །

ཆུང་མ་དེ་དེ་ལ་ཞེ་སྟངས་གི་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་དང་བྲལ་ནས་དེས་ཟས་བསིལ་བའི་རོ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་
ནི་དེ་ཉིད་གྱི་ཉིན་མོ་སྟོན་གྱིས་ཟས་ཟས་སྟོན་བའི་རོ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་སྟོན་གྱིས་ནས།
བཅུན་པ་གསུགས་ཚོད་གཡར་

དགོངས་འཚལ་ལགས་ན་དེའི་དུས་ལགས་པར་དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་གཡར་འདྲེན་པའི་མི་བཏང་རོ། །དགོས་ཤིང་
དེ་སྟེ་ཉོ་ཞུ་ཐབས་བཞག་སྟེ་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཐོགས་ནས་པའི་ཁྱིམ་གལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་སྟོན་བཤམས་
པ་ཉིད་ལ་འདུག་གོ། དེ་ནས་

ཚོང་དཔོན་དེ་ཆུང་མ་དང་བཅས་པས་རང་གི་ལག་ནས་ཟས་བསོད་པས་དགོས་ཤིང་དེ་ཚོམ་པར་བྱས་ཞིང་རང་གི་ལག་ནས་
བསྟན་སོ། །ཚོམ་པར་བྱས་ཞིང་བསྟན་ཏེ་ཐོས་ཟིན་པར་རིག་ནས་ལག་པ་བསྟལ་ཅིང་ལྟོང་བཟེད་གཞན་པ་ན་རྒྱུ་པ་

ལ་ཕྱག་འཆ་ལ་ཏེ་ཆོས་མཉན་པའི་

ཕྱིར་མདུན་དུ་འདུག་གོ། །དེས་མ་ཡར་མེད་ལ་ཡང་གང་ཐོས་ན་དེས་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་
བཟུང་བར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་ཆོས་བསྟན་པ་བྱས་སོ། །དེས་སྤྱི་མེད་འདི་ལྟར་དགོས་པ་རྣམས་དང་དགོས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཁོལ་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་

ཏེ་དེ་ལྟར་བཏུ་ལ་ནས་དེ་དག་སྤྱོད་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་དགོས་པ་
དང་། དགོས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་སོ། །ཁི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཆོང་དཔོན་དེའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་མ་སྟོམས་པས་ན་
བར་གྱུར་ནས། དེའི་བྱས་བདག་

གི་ཕན་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་ཐོས་ནས་དེ་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་སོང་ལ་ཕ་དེ་ལ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་
ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྟམ་ནས། དགོས་པ་དེ་དེའི་རྒྱུད་དུ་བྱས་དང་མཐུན་པའི་དུས་སུ་སོང་ནས་འདི་རྒྱུད་ཅེས་ཡབ་ཁྱེད་
ཀྱིས་མི་དགུས་བར་མི་བགྱི་སྟེ། འདི་ལྟར་ཁྱོད་

{ @131B } ཀྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བདག་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་སྤངས། སྤྱོད་པ་དག་བྱིན། བསོད་ནམས་དག་བྱས་པས་ཁྱོད་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་
ན་ལོ་ལེགས་ཤིང་མཐོ་རིས་ནི་དར་གྱིས་ཆོད་པ་

ཙམ། ཐར་པ་ནི་ཡོལ་བས་བསྐྱིབས་པ་ཙམ་སྟེ། ལུས་ཞིག་ན་ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆོས་སྟོན་
པར་བྱེད་དོ། །ཆོང་དཔོན་གྱིས་སྤྲུལ་པ། བུ་དེ་དེ་བཞིན་གོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བདག་གིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁྱོད་ལ་
བརྟེན་ནས། སངས་རྒྱས་

ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་སྤངས་སྤྱོད་པ་དག་བྱིན། བསོད་
ནམས་དག་བྱས་པས་བདག་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་ན་ལོ་ལེགས་ཤིང་མཐོ་རིས་ནི་དར་གྱིས་ཆོད་པ་ཙམ། ཐར་པ་ནི་ཡོལ་

བས་བསྐྱབས་པ་ཙམ་སྒྲེ། ལུས་

ཞིག་ན་ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཚོང་དཔོན་དེའི་བུ་དེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཚོས་བསྟན་ནས་སོང་ངོ། །ཚོང་
དཔོན་དེ་ལ་སྒྲོ་སྒྱེས་པ། བདག་གི་བུ་སྤེ་སྒོད་གསུམ་དང་ལྷན་པ། ཚོས་སྒྲོགས་པ། རིགས་པ་དང་། གྲོལ་བའི་སྒྲོབས་པ་ཙན་
དེ་གཞན་དུ་སྒྲེ་བར་མི་

འགྱུར་བས་བདག་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བས་ཉེན་པ་ནི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པས་བདག་གིས་བདག་ཉིད་གསོད་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་
མོ། །ཡང་བས་མས་པ། བདག་ཉིད་ལ་རྩེ་མ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཕྱིར་བདག་སྒྲོག་དང་བྲལ་བར་
བྱེད་ཀྱས་པ་སུ་ཡོད་སྟེ་མ་

ནས། དེ་ལ་བྲན་མོ་མངག་གཞུག་མ་སྒྲོད་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོམ་མོ། གྲོན་མ། དམན་པ་ཞིག་ཡོད་ནས། ཚོང་དཔོན་དེས་
བསམས་པ། སྒྲོད་མ་འདི་ནི་སྒྲོམ་མོ་གྲོན་མ། དམན་པ་ཡིན་པས་འདིས་བདག་སྒྲོག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ཀྱས་ཀྱི་གཞན་
གྱིས་ནི་མི་ཀྱས་སྟེ་མོ། །

ཚོང་དཔོན་དེའི་བྱིམ་དང་ཉ་ཙང་ཐག་མི་རིང་བ་ཞིག་ན་བྱིམ་བདག་ཅིག་གི་བུས་རྒྱུང་མ་བྱངས་པ་དེར་ཚོང་དཔོན་དེའི་
རྒྱུང་མ་བྲན་མོ་མངག་གཞུག་མ་སྒྲོད་མ་དང་བཙས་ཤིང་མགྲོན་དུ་བོས་ཏེ་སོང་ངོ། །བག་མ་བྱངས་པ་དང་། སྒྲོན་མོ་བྲན་
ནས་ཚོང་དཔོན་གྱི་རྒྱུང་མས་སྒྲོད་མ་ལ་

{@132A} ༡༡། །སྒྲེས་པ། སྒྲོད་མ་ཁྱོད་སོང་ལ་ཚོང་དཔོན་གཉིད་ལོག་པར་མི་འགྱུར་བར་སྤངས་ཤིག། །ཁོ་མོ་ཡང་
སྤྱི་བཞིན་འོང་ངོ། །སྒྲོད་མས་རྗེ་མོའི་ཚིག་མཉན་ཏེ་བྱིམ་དུ་སོང་ནས་ཚོང་དཔོན་གྱི་བྱང་དུ་སྤྱོན་པ་དང་། ཚོང་དཔོན་གྱིས་
སྒྲེས་པ། སྒྲོད་མ་ཁྱོད་ག་ལས་འདིར་

འོངས། སྒྲོད་མས་སྒྲེས་པ། རྗེའི་སྒྲེས་བྱིམ་བདག་ཆེ་གོ་མོའི་བུས་བག་མ་བྱངས་པ་དེ་བདག་གིས་བཏྲས་ཏེ་འཚལ་མ་འ
ཚལ་ནས་མཆིས་སོ། །སྒྲོད་མ་བག་མ་ལེན་པ་བཟང་ངམ། རྗེའི་སྒྲེས་བཟང་ངོ། །གལ་ཏེ་ངས་ཁྱོད་དེ་ལྟར་བག་མར་གཏང་

བར་བྱ་ན་ཁྱོད་

དགའ་མ། རྗེའི་སྤྲུལ་དགའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཁོ་བོ་ཅི་ཟེར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་ན་ཁོ་བོ་ཁྱོད་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་སོ།
།སྐྱོང་མས་སྤྲུལ་པ། རྗེའི་སྤྲུལ་དེ་བཞིན་དུ་བགྱིདོ། །སྐྱོང་མ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཁོ་བོའི་ལྟོར་མི་མ་ཡིན་བཞིག་ཞུགས་གྱིས་དེ་
སོང་ཅིག་ རྗེའི་སྤྲུལ་

གོ་འཇམ་ཇི་ལྟར་བགྱི། སྐྱོང་མ་དང་པོར་ངའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཆོར་ཅིག། དེའི་འོག་ཏུ་བྱིན་པ་གཉིས། དེའི་འོག་ཏུ་སྤུས་མོ་
གཉིས། དེའི་འོག་ཏུ་བརྒྱ་གཉིས། དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱུ་ཆེད་པ། དེའི་འོག་ཏུ་རྩོམ་པ། དེའི་འོག་ཏུ་བྲང་། དེའི་འོག་ཏུ་གྲེ་བ་ཆོར་ལ།
གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་འགྲུལ་ན་

མ་བཏང་ཞིག། །སྐྱོང་མ་སྤྲོན་མ་དེས་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་དེས་དམ་དུ་བཅོར་བ་དང་། ཆོང་དཔོན་གྱིས་བསམས་པ། གྲེ་མའོ་
བདག་སྐྱོང་མ་འདིས་བཏང་ཡང་ཅི་མ་རུང་སྟུང་ན་སྐྱོང་མས་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་དམ་དུ་བཅོར་ཏོ། །ལྟས་ཆོག་གསུ་བཅད་པ་
སྤྲུལ་པ། སྐྱོང་ན་གྱིས་ནི་གང་

འཛིན་པ། །རུ་སྤྲུལ་གྱིས་ནི་གང་འཛིན་བཞིན། སྐྱོང་མས་ཟེན་པར་གྱུར་པས་ན། །ཁྱོད་ནི་འཆོ་བར་མ་མཐོང་ངོ། །ཆོང་
དཔོན་དེའི་དུས་ལ་བབ་ནས་སྐྱོང་མས་རས་གྱིས་གཡོགས་ཏེ་གཞག་གོ། །དེ་ནས་ཆོང་དཔོན་གྱི་ཆུང་མ་ཕྱི་བཞིན་འོངས་
ནས་དེས་སྤྲུལ་པ། སྐྱོང་མ་ཁྱོད་

འདུག་བཞིན་དུ་ཆོང་དཔོན་ཉལ་དུ་བཅུག་གམ་ཞེས་ཆོང་དཔོན་གྱི་ཆུང་མ་དེས་ཆོང་དཔོན་བསྐྱུང་བར་བརྩམས་པ་དང་།
སྐྱོང་མས་སྤྲུལ་པ། རན་བྱས་འདིའི་ལྟོ་ན་དགྲ་བོ་མཆིས་པ་ལྟུང་བས་དེས་ན་འདི་ཉལ་བར་གྱུར་གྱིས་འདི་མ་བསྐྱུང་ཞིག།
།ཆོང་དཔོན་གྱི་ཆུང་མས་བསམས་པ།

{ @132B } འདིའི་དགྲ་བོ་ཅི་འདྲ་བཞིག་ཡིན་པ་དེ་བཟོའི་སྟུང་ནས། དེས་བརྟག་པར་བརྩམས་པ་དང་། དུས་ལ་བབ་
པར་མཐོང་ངོ། །ཆོང་དཔོན་གྱི་ཆུང་མ་དེ་ལ་བྲོ་སྤྲུལ་པ། འདི་ནི་སྐྱོང་མའི་སྤྱོད་བས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་བྱ་བ་ཟན་མོའི་བྱ་བྲེ་

སྒོ་དག་སྐྱུ་མ་དང་ལྷན་པ་དེའི་སྒོ་བས་པ་ཡིན།

དེས་སྤྲོ་སྒོ་དག་སྐྱུ་མ་བཀྲ་གས་ན་ཆོས་གཞན་འགའ་ཡང་བསྟན་པ་མ་བྱས་པར་ཡབ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་དགུས་པར་མི་བགྱི་སྟེ།
ཁྱོད་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་ན་ལོ་ལེགས་ཤིང་མཐོ་རིས་ནི་དར་གྱིས་ཆོད་པ་ཙམ། བར་པ་ནི་ཡོལ་བས་བསྐྱིབས་པ་ཙམ་སྟེ།
ལུས་ཞིག་ན་ཡང་ལྷ་རྒྱུ་མས་

ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བསྟན་པས་ད་ནི་འདིའི་ལུས་ཀྱང་ཞིག། །ལྷ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་སྐྱེ་བའི་གྱིས་ཁྱོད་
ཚུར་ཞོག། ཁོ་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་མགུར་ད་ཅིག། ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་རྗེས་སུ་སྐྱབས་ཤིག་ཅེས་ཚུང་མ་སྟུག་བསྐྱེད་
གྱི་ཆོར་བས་ཉིན་པ་དེས་ཆོག་ཏུ་

བརྗོད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་གོས་སྒོ་བོ་དང་། སེར་བོ་དང་། དམར་བོ་དང་། དཀར་བོ་དག་གིས་ཁྱོགས་བརྒྱན་ནས་མཉམ་
ཡོད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དྲུང་ཁོད་དུ་བསེགས་ཏེ་དེ་ནས་སྤྱང་ན་བསང་། །བ་བྱས་ཏེ་འདུག་གོ། །ཚུང་མ་དེས་བར་བར་དུ་ཡང་
དེ་སྐད་ཀྱི་དག་ཟེར་བས་དག་སྒོར་སྤྲོ་སྒོ་དག་སྐྱུ་མ་

པ་དེས་བདག་གི་ཕ་དུས་ལ་བབ་པར་ཐོས་ནས་བསམས་པ། འདི་ནི་འདུས་བྱས་རྒྱུ་མས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་
མ་ཡང་མོ་དེའི་སྤྱང་ན་བསང་བ་བྱས་འགྲོའི་སྟུང་ནས། དེ་སོང་བ་དང་མ་ཡང་མོ་དེས་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་དག་སྒོར་དེ་
མཐོང་ངོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་ཡང་

བྱ་བ་མོའི་བྱ་སྤྲོ་སྒོ་དག་སྐྱུ་མ་དང་ལྷན་པས་སྤྲོ་སྒོ་དག་སྐྱུ་མ་བཀྲ་གས་ན་ཆོས་གཞན་འགའ་ཡང་བསྟན་པ་མ་བྱས་པར་
ཡབ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་དགུས་པར་མི་བགྱི་སྟེ། ཁྱོད་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་ན་ལོ་ལེགས་ཤིང་མཐོ་རིས་ནི་དར་གྱིས་ཆོད་པ་ཙམ།
བར་པ་ནི་ཡོལ་བས་བསྐྱིབས་པ་ཙམ་

སྟེ། ལུས་ཞིག་ན་ཡང་ལྷ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བསྟན་པས་ད་ནི་འདིའི་ལུས་ཀྱང་ཞིག། །ལྷ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་
ནང་དུ་ཡང་སྐྱེ་བའི་གྱིས་ཁྱོད་ཚུར་ཞོག། ཁོ་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་མགུར་ད་ཅིག། ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་རྗེས་སུ་སྐྱབས་

ཞིག་ཅིས་སྒྲུབ་བར་བརྩམས་པ་དང་།

{@133A} ༄༅། །དག་སྒྲོང་དེ་ཉམ་ང་ནས་དེ་ཉིད་ནས་ཕྱིར་ལོག་གོ། །དེ་བདག་གིས་འཆིང་བརྟག་པར་མ་གྱུར་ཏམ་
སྒྲུབ་དུ་འགྲོད་པ་སྒྲིམ་ནས། དེས་སྒྲུབས་དེ་དག་སྒྲོང་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་དོ། །དག་སྒྲོང་རྒྱུ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་

བཀའ་སྒྲུལ་པ། དག་སྒྲོང་དག་དག་སྒྲོང་དེ་ལ་ལྟར་བཞེད་དེ། ཡང་དག་སྒྲོང་གིས་ནད་པ་ལ་གང་ཐོས་ནས་ནད་པ་འཆི་
བར་སེམས་པ་དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །དག་སྒྲོང་གིས་ནད་པ་ལ་གང་ཐོས་ནས་ནད་པ་འཆི་བར་སེམས་པ་
དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ན་འགལ་

ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡང་རེ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྒྱུ་ལས་
ཀྱི་བསྐྱབས་པའི་གཞི་འཆར་བར་ནི་མི་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྒྲོང་བྱེད་དག་ན་ཆུ་གྲུང་ཡིད་འོང་ལྷན་
ཀྱི་འགྲུལ་ན་སྟོན་ཤིང་གི་ཚལ་གསེབ་ན་

བཞུགས་སོ། །དེ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་ལ་དག་སྒྲོང་དག་མི་སྤྲུག་པ་སྒྲོམས་ཞིག་ །མི་སྤྲུག་པ་བ
སྟོན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས། ལན་མང་དུ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་དང་། སན་ཡོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མི་སྤྲུག་པ་སྟོན་
པར་མཛད་ཅིང་མི་སྤྲུག་པ་བསྒྲོམ་པའི་བསྟན་པ་

པ་བརྟེན་པར་ཡང་མཛད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དག་སྒྲོང་དག་མི་སྤྲུག་པ་སྒྲོམས་ཞིག་ །མི་སྤྲུག་པ་བསྟོན་ཅིང་
གོམས་པར་བྱས། ལན་མང་དུ་བྱས་ན་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་དང་སན་ཡོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་ཆོན་
དག་སྒྲོང་དག་མི་སྤྲུག་པ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་

དེ། དེ་དག་མི་སྤྲུག་པ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོན་གཉིས་ལུས་འདིས་སྦྱིད་ལུག་པ་དང་། ལུས་བྱུང་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་
དང་། སྒྲོད་པར་བྱེད་པ་ན་མཆོན་ཡང་འབྱེན་པར་བྱེད། དུག་གྲང་ཟ་བར་བྱེད། ཐག་པས་འཆིང་བས་གྲང་འཆིང་བར་བྱེད།

གཡང་སར་ཡང་མཚོང་བར་བྱེད་ཅིང་

འདི་ལྟར་དགོས་པ་ཀྱང་དགོས་པ་ལྟོས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དགོས་པ་གཞན་ཞིག་རྒྱུ་གི་ལུས་འདིས་སྦྱིད་ལུག་
པ་དང་། ལུས་བྱུང་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི་དགས་སྒྲོག་དགོས་པ་སྦྱོང་སྦྱོང་ག་ལ་བཤེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་
ནས་དེ་དགས་སྒྲོག་དགོས་པ་སྦྱོང་སྦྱོང་ལ་

{@133B} འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །བཞིན་བཟངས་ཚུར་ཤོག། ཁོ་བོ་སྒྲིག་དང་སྒོལ་ཅིག་དང་ཁོ་བོ་འཁྱུང་བཟེད་དང་།
ཚོས་གོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེ་དགས་སྒྲོག་དགོས་པ་སྦྱོང་སྦྱོང་གིས་དགོས་པ་དེ་སྒྲིག་དང་སྒྲུབ་ནས་
རལ་གྱི་ཁྲག་གིས་གོས་པ་ཁྱེད་ཏེ་ཆུ་ཀྱང་ཡིད་

འོང་ལྟ་ག་ལ་བཤེར་སོང་ནས་ཕྱིན་པ་དང་། ཆུ་ཀྱང་ཡིད་འོང་ལྟ་གྱི་འགྲམ་དུ་ཅོག་ཅོག་པོར་འདུག་སྟེ་རལ་གྱི་ཁྲག་
གིས་གོས་པ་འཁྱུང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་ཞིག་ཆུ་ཀྱང་ཡིད་འོང་ལྟ་གྱི་རྒྱུན་མ་བྱེད་པར་འདུག་ནས་དེ་
དགས་སྒྲོག་དགོས་པ་སྦྱོང་སྦྱོང་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་

སོ། །བཞིན་བཟངས་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །འདི་ལྟར་ཁྱོད་དགོས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ་དག་
མ་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བ་བྱེད། མ་གྲོལ་བ་གྲོལ་བར་བྱེད། དབྱགས་མ་ཕྱིན་པ་དབྱགས་འབྱིན་པར་བྱེད། ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ལས་
མ་འདས་པ་ཡོངས་སུ་

སྦྱངས་ལས་འདེམ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཁྱོད་ལ་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་གི་ལྱུང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིར་འགྱུར་བ་འདི་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེད་པ་ལྷག་པ་ཡིན་གོ། །དེ་ལྟར་དེ་ལ་དེ་དགས་སྒྲོག་དགོས་པ་
སྦྱོང་འདི་སྟུང་དུ་འདི་ལྟར་བདག་དགོས་པ་

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ་དག་མ་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བར་བྱེད། མ་གྲོལ་བ་གྲོལ་བར་བྱེད། དབྱགས་མ་
ཕྱིན་པ་དབྱགས་འབྱིན་པར་བྱེད། ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ལས་མ་འདས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ལས་འདེམ་བར་བྱེད་པ་ནི་བདེན་

མོད། བདག་ལ་བསོད་

ནམས་མང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་དག་གི་ལྷུང་བཟེད་དང་། ཚེས་གོས་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་གིར་འགྱུར་བ་འདི་ཡང་། བདག་གི་
སྟེང་པ་ལྷག་པ་ཡིན་ཞོ་སྟེང་དུ་སྐྱེ་ཆེར་སྒྲིག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་བའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རི་དགས་སྒྲོག་དགོས་ཏེ་
སྟེང་ལ་རལ་གྱི་ཚོན་པོ་མ་ཆེན་ལུང་།

གིས་ཁྱེད་ཏེ། གུན་དགའི་ར་བ་ནས་གུན་དགའི་ར་བར་། གཙུག་ལག་ཁང་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། ཁང་གྲིམ་ནས་ཁང་
གྲིམ་དུ། འཆགས་ནས་འཆགས་ར་དང་། ལམ་གོལ་བར་རྗེས་སུ་སྐྱབ་ན་དགོས་ཏེ་དང་དེ་དག་མཐོང་ནས་འདི་སྐད་
ཅེས་སྒྲུས་སོ། །དགོས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།

{@134A} ༩༩ །ལྷན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ། མ་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བར་བྱ་བ། མ་གྲོལ་བ་གྲོལ་བར་བྱ་བ། དབུགས་མ་
ཕྱིན་པ་དབུགས་དབྱེད་བར་བྱ་བ། ཡོངས་སུ་སྐྱབ་ན་ལས་མ་འདས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་ན་ལས་འདེམ་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན།
དེ་ནས་དགོས་ཏེ་ཞིག་རྒྱག་གི་

ལུས་འདིས་སྐྱིད་ལུག་པ་དང་། ལུས་བྱུང་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། སྟོང་པ་ན་གནས་ནས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ། རི་དགས་སྒྲོག་
དགོས་ཏེ་སྟེང་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །བཞིན་བཟང་བདག་མ་རྒྱལ་བ་ཡིན་གྱིས་སྟོལ་ཅིག །བདག་མ་གྲོལ་བ་ཡིན་
གྱིས་སྟོལ་ཅིག །བདག་དབུགས་

མ་ཕྱིན་པ་ཡིན་གྱིས་དབུགས་སྐྱུང་ཞིག །བདག་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་ན་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་ན་ལས་སྒྲོས་
ཞིག །དེ་ནས་རི་དགས་སྒྲོག་དགོས་ཏེ་སྟེང་གྱིས་དགོས་ཏེ་སྟོག་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་དང་།
གསུམ་ནས་དགོས་ཏེ་དུག་བཅུའི་བར་།

དག་སྟོག་དང་བྲལ་བར་བྱས་སོ། །དེའི་ཚེ་དགོས་ཏེ་དག་ཉིད་དུར་གྱུར། ཉམས་པར་གྱུར། རྩེར་གྱུར་ཅིང་། དགོས་ཏེ་གི་
དགོ་འདུན་སྐབས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེས་བཅུ་ལྔའི་གསེས་སྐྱོང་ལ་དགོས་ཏེ་གི་དགོ་འདུན་

གྱི་མོང་དུ་གདན་བཀའ་པ་ཉིད་

ལ་བཞུགས་སོ། །བཞུགས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ཏེ། ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་
དག་འཕོ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་དག་འཕོ་གང་གིས་ད་ལྟར་དགོས་པ་དག་ཉིད་རྒྱུར། ཉམས་

[#DATA INCOMPLETE HERE]'

{@136A} ལྟ། །ཞེས་བྱའོ། །ཁས་འཆེ་བའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་དགོས་པ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་དགོ་
སྤོང་འཇུག་ཁས་འཆེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཀྱི་ཐབས་སུ་གནས་ཤིང་དགོས་པ་དུ་དམ་འཆའ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཁས་འཆེ་བའི་
དགོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤོང་བའི་ཕྱིར་

དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོས་དང་ལྡན་པས་སྤོང་མོད་པས་འཆོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དགོས་པ་ཞེས་བྱའོ།
ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་ཟག་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ། ཡང་སྤྲིད་པར་
བྱེད་པ། རིམ་མཉམ་དང་བཅས་པ།

རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྤྱག་བསྟུན་པ། ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐ་བ་དང་། འཆེ་བར་འགྱུར་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་སྤངས་པ་
དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། རྩ་བ་ནས་བཅད་པ་དང་། ཤིང་ཏ་ལའི་མགོ་བཞིན་དུ་གཞི་མི་སྤང་བ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་མི་སྐྱེ་
བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་

ནི་ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་འདིར་ནི་གསེལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་མི་གཡོ་བ་བཞག་པར་
མི་འོས་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགོས་པ་དུ་དགོངས་ཏེ། དེས་ན་ཡང་དགོས་པ་གང་ཞེས་གསུངས་སོ།
།མི་འམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་

མའི་ལྟར་དབང་པོ་དུག་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྒྱ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྒྲིའི་དབང་པོ་དང་། ལྕའི་དབང་པོ་

དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལོ། །མིར་ཆགས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་མའི་ལྟར་
དབང་པོ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།

ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཚྲི་བའི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལོ། །བསམས་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྣམ་པར་བརྟགས་ནས་སོ། །རང་གི་ལག་དར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལག་པས་ལག་དར་ཏེ་ལོ། །སློག་བཅད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དེའི་སློག་བཅད་པར་གྱུར་ན་ལོ། །

དེ་ལ་མཚོན་བྱིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རལ་གྱི་འམ། སྤྲུ་གྱི་འམ། རྩུ་གྱི་ལོ། །དེ་ལ་མཚོན་ཐོགས་པ་གཉེར་ཏམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྐྱེས་པ་འམ། བུད་མེད་དམ། མ་ཞིང་པོ། །དེ་འཆིར་བཅུག་གམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆིར་གཞུག་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཚུལ་
ཁྲིམས་འཆལ་བ་

{@136B} དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་། བད་པ་ལོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དགོ་
སྒོར་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་ལྟར་བཟེད་དམ། ཚོས་གོས་སམ། བྲ་བ་འམ། ཐོར་བུ་འམ། སྐར་གསལ་སམ། དགོ་སྒྲོང་གི་

འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་རུང་བ་རུང་ཞིག་རག་ལུས་པ་ན་དེ་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཇི་སྲིད་དུ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འདི་
གསོན་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་གྱིས། བདག་དེའི་རུང་དུ་སོང་ལ་འཆིར་གཞུག་གོ་སྟམ་ནས་དེ་དེའི་
རུང་དུ་སོང་སྟེ། འདི་སྐད་

ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ། སྤྲིག་པའི་ཚོས་ཅན། ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པར་དཔ་དང་ལྡན་པ། དག་དང་ཡིད་
ཀྱིས་ཉེས་པར་དཔ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཇི་སྲིད་ཡུན་རིང་དུ་འཚོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་བསོད་ནམས་མ་
ཡིན་བ་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་

ཞིང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་བ་མང་དུ་འཕེལ་ན་ཡུན་རིང་དུ་སེམས་ཅན་དཔལ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་
པ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དེ་དགོ་སྒོར་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འོན་ཏིང་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཆོ་ཆོ་དང་

ལྷན་པ་ཚུར་ཤོག་ཁྱོད་གྱིས་བདག་ཉིད་ཐོང་།

ཤིག་ བདག་ཉིད་སོད་ཅིག་ བདག་ཉིད་སློག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དུ་ཆུག་ཤིག་ཅེས་སྒྲུས་ན། གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འ
ཆལ་བ་དེ་བདག་ཉིད་གཏོང་བར་བྱེད་དམ། བདག་ཉིད་གསོད་པར་བྱེད་དམ། བདག་ཉིད་སློག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དུ་འ
ཇུག་དག་སློང་དེ་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དེ་འདི་སྒྲུལ་དུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོ་བདག་ཉིད་མི་
གཏོང་རོ། ཁོ་བོ་བདག་ཉིད་མི་གསོད་དོ། ཁོ་བོ་བདག་ཉིད་སློག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་དོ་ཞེས་ཟེར་ཁོང་། གལ་
ཏེ་བདག་ཉིད་གཏོང་བར་མི་བྱེད། བདག་

ཉིད་གསོད་པར་མི་བྱེད། བདག་ཉིད་སློག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་ན། དག་སློང་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་སྤྲུལ་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་
ཉིས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་དག་སློང་དེ་དེ་སྐད་སྒྲུས་ནས་འགྲོད་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དེ་འི་
གནད་སློང་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་

{@137A} ༣༡། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ འདི་ལྟ་སྟེ། བྱིས་པ། བྱུན་པ། མི་གསལ་བ། མི་མཁས་པ་
བདག་གིས་ཏེ་པོར་གྱུ་ཅོམ་དང་། བྱུང་རྒྱལ་གྱིས་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་ཚིག་སྒྲུས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚོ་དང་ལྷན་པས་དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་འགའ་ཞིག་མགྲུ་བར་

བྱས་ན། དེས་ལུས་ཀྱི་ཀུན་རྟོ་དཔ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཉིད་འདི་ལས་བསྐྱང་སྟེ། ལུས་ཀྱིས་ཀུན་རྟོ་དཔ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
ཉིད་ལ་འཇོག་པ་དང་། དག་དང་ཡིད་གྱིས་ཀུན་རྟོ་དཔ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཉིད་འདི་ལས་བསྐྱང་སྟེ་དག་དང་། ཡིད་ཀྱི་
ཀུན་རྟོ་དཔ་ཡོངས་སུ་

དག་པ་ཉིད་ལ་འཇོག་པར་གྱུར་པ། དེ་ལྟ་ན་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལུས་ཀྱི་ཀུན་རྟོ་དཔ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དག་དང་ཡིད་གྱིས་
ཀུན་རྟོ་དཔ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་པས་ལུས་ཞིག་ན་ཡང་བདེ་འགོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྟེ་བར་འ

གྲུང་རོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ན། གཤམ་ཏེ་

ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དེ་དག་སྒྲོང་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འོན་ཏེ་བོས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཆོ་དག་སྒྲོང་
དེས་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་སྒྲོང་བདག་ཉིད་མ་གཏོང་ཞིག། བདག་ཉིད་མ་གསོད་ཅིག། བདག་ཉིད་སྒྲིག་དང་
བྲལ་བར་བྱེད་དུ་མ་འཇུག་ཅིག་ཅེས་སྒྲིམ་ནས།

གཤམ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དེ་བདག་ཉིད་གཏོང་བར་མི་བྱེད། བདག་ཉིད་གསོད་པར་མི་བྱེད། བདག་ཉིད་སྒྲིག་དང་
བྲལ་བར་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་ཀྱང་དག་སྒྲོང་དེ་ལ་སྦྱར་བ་ལྷ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྦྱོང་བོར་འགྱུར་རོ། གཤམ་ཏེ་ཚུལ་
ཁྲིམས་འཆལ་བ་དེ་འདི་སྐད་དུ་དེ་ལྟར་

ཡིན་ནོ་སྒྲིམ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོ་བདག་ཉིད་གཏོང་རོ། ཁོ་བོ་བདག་ཉིད་གསོད་རོ། ཁོ་བོ་བདག་ཉིད་
སྒྲིག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། གཤམ་ཏེ་དེ་བདག་ཉིད་གཏོང་བར་བྱེད། བདག་ཉིད་གསོད་པར་བྱེད།
བདག་ཉིད་སྒྲིག་དང་བྲལ་བར་

བྱེད་དུ་འཇུག་ན་དག་སྒྲོང་དེ་ལ་སྦྱར་བ་ལྷ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྦྱོང་བོར་འགྱུར་ཏེ། རེ་ཞིག་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ལ་
ནི་དེ་ལྟར་རོ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དག་སྒྲོང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་ལྟར་བཟེད་དམ།
ཆོས་གོས་སམ། ན་བ་འམ།

{@137B} མོར་བྱ་འམ། སྐར་གས་སམ། དག་སྒྲོང་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་རུང་བ་ཅུང་ཞིག་རག་ལུས་པ་ན་
དེ་འདི་སྐད་དུ་སེམས་ཏེ། ཇི་སྲིད་དུ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འདི་གསོན་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་གྱིས་བདག་
དེའི་དྲུང་དུ་སོང་ལ་འཆིར་གཞུག་གོ་སྒྲིམ་ནས་དེ་

དེའི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ། དག་བའི་ཆོས་ཅན་ལྷག་པར་གཏོང་ལ་ལག་
རྒྱུང་བ། རྣམ་པར་གཏོང་བ་ལ་དག་པ་བ། མཆོད་སྦྱིན་རྒྱུ་དུ་བྱེད་པ། གཏོང་བ་ལྟན་སུ་མ་ཆོག་པ་བ། སྦྱིན་པ་ལ་འགོད་པར་

དགའ་བ་ཡིན་པས་ཆོ་དང་

ལྷན་པ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་ན་ལོ་ལྷགས་ཤིང་མཐོ་རིས་ནི་དར་གྱིས་ཆོད་པ་ཙམ། ཐར་པ་ནི་ཡོལ་བས་བསྐྱེབས་པ་ཙམ་སྟེ།
ལུས་ཞིག་ན་ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་སྟོང་དེ་ལ་འདི་
སྐད་ཅས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འོན་ཁོ་བོས་ཇི་

ལྷར་བྱ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཆོ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཚུར་ཤོག། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཐོང་ཤིག། བདག་ཉིད་སོད་ཅིག། བདག་ཉིད་
སྟོག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དུ་ཚུགས་ཤིག་ཅེས་སྒྲིམ་ནས། གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་དེ་བདག་ཉིད་གཏོང་བར་བྱེད་
དམ། བདག་ཉིད་གསོད་པར་བྱེད་དམ།

བདག་ཉིད་སྟོག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་དག་སྟོང་དེ་མཇུག་པར་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་དེ་འདི་
སྟེ་ལྷ་དུ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འདི་སྐད་ཅས་ཁོ་བོ་བདག་ཉིད་མི་གཏོང་རོ། ཁོ་བོ་བདག་ཉིད་མི་གསོད་དོ།
ཁོ་བོ་བདག་ཉིད་སྟོག་དང་བྲལ་བར་

བྱེད་དུ་མི་འཇུག་དེ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་བདག་ཉིད་གཏོང་བར་མི་བྱེད། བདག་ཉིད་གསོད་པར་མི་བྱེད། བདག་
ཉིད་སྟོག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་ན། དག་སྟོང་དེ་ལ་སྦྱར་བ་ལྷ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྟོང་པོར་འགྱུར་རོ། གལ་
ཏེ་དག་སྟོང་དེ་དེ་སྐད་སྒྲིམ་ནས་འགྲོད་པར་གྱུར་

ཅིང་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་དེ་འི་གན་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱིས་
པ། ལྷན་པ། མི་གསལ་པ། མི་མཁས་པ་བདག་གིས་ཏེ་པོར་གྱུ་ཙོམ་དང་། བྱུང་རྒྱལ་གྱིས་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་ཆོག་
སྒྲིམ་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཚུལ་

{@138A} ཟླ། ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་དག་བའི་ཆོས་ཙམ། ལྷག་པར་གཏོང་བ། ལག་རྒྱུད་བ་རྣམས་པར་གཏོང་བ་ལ་
དགའ་བ། མཆོད་སྦྱོན་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པ། གཏོང་བ་ལྷན་སུམ་ཆོག་གསལ། སྦྱོན་པ་ལ་འགོད་པར་དགའ་བ་ཡིན་པས་ཆོ་དང་

ལྷན་པ་ཇི་སྲིད་ཡུན་རིང་དུ་འཛོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་

བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ན་ཡུན་རིང་དུ་མཐོ་རིས་དག་ཏུ་དག་འབར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ན། གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་དེ་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འོན་ཁོ་བོས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཆོ་དགོས་ཤིང་དེས་འདི་སྐད་ཅེས་

ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་བདག་ཉིད་མ་གཏོང་གི། བདག་ཉིད་མ་གསོད་ཅིག། བདག་ཉིད་སྲོག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དུ་མ་འཇུག་ཅིག་ཅེས་སྒྲིམ་ནས། གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་དེ་བདག་ཉིད་གཏོང་བར་མི་བྱེད། བདག་ཉིད་གསོད་པར་མི་བྱེད། བདག་ཉིད་སྲོག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དུ་

མི་འཇུག་ཀྱང་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་སྦྱར་བ་སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྦྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་དེ་འདི་སྐད་དུ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནོ་སྒྲུ་མ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོ་བདག་ཉིད་གཏོང་རོ། ཁོ་བོ་བདག་ཉིད་གསོད་དོ། ཁོ་བོ་བདག་ཉིད་སྲོག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་

དུ་འཇུག་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་བདག་ཉིད་གཏོང་བར་བྱེད། བདག་ཉིད་གསོད་པར་བྱེད། བདག་ཉིད་སྲོག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་སྦྱར་བ་སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྦྱོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། ཞད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་

འདི་ལྟར་དགོས་ཤིང་ནད་པ་ལ་ལྷུང་བ་ཟེད་དམ། ཚས་གོས་སམ། སྤ་བ་འམ། ཐོར་བུ་འམ། སྐར་གསལ་སམ། དགོས་ཤིང་གི་འཛོལ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་རུང་བ་རུང་ཞིག་རག་ལུས་པ་ན་དེ་འདི་སྐད་དུ་སེམས་ཏེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ན་བ། སྤྱག་བསྐུལ་བ། བདེ་ཆོས་ཆེ་བ་འདི་ཇི་སྲིད་དུ་གསོན་

པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་ལ་མི་སྟེར་གྱིས། བདག་དེ་འི་དུང་དུ་སོང་ལ་འཆིར་གཞུག་གོ་སྒྲུ་མ་ནས་དེ་དེ་འི་དུང་དུ་སོང་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ནི་ན་བ། སྤྱག་བསྐུལ་བ། བདེ་ཆོས་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཇི་སྲིད་ཡུན་རིང་དུ་འཛོལ་བ་དེ་

མི་དུ་ཚོར་བ་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ། མི་བཟད་པ།

{@138B} རྩུབ་པ། ཚིག་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དག་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན། བློ་པ་དེ་དག་སྦྱོང་དེ་
ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་འོན་ཏེ་ཁོ་བོས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཚོ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཚུར་ཞོག། བློ་དེ་གིས་བདག་ཉིད་
ཐོང་ཞིག །བདག་ཉིད་སོད་ཅིག །བདག་ཉིད་སྒྲིག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དུ་

ཚུགས་ཞིག་ཅེས་སྒྲུས་ནས། གལ་ཏེ་བློ་པ་དེ་བདག་ཉིད་གཏོང་བར་བྱེད་དམ། བདག་ཉིད་གསོད་པར་བྱེད་དམ། བདག་
ཉིད་སྒྲིག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་དག་སྦྱོང་དེ་མཇུག་པར་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་བློ་པ་དེ་འདི་སྒྲུལ་དུ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནོ་
སྒྲུལ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འདི་རྒྱུད་ཅེས་ཁོ་བོ་བདག་ཉིད་

མི་གཏོང་དོ། ཁོ་བོ་བདག་ཉིད་མི་གསོད་དོ། ཁོ་བོ་བདག་ཉིད་སྒྲིག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་།
གལ་ཏེ་དེ་བདག་ཉིད་གཏོང་བར་མི་བྱེད། བདག་ཉིད་གསོད་པར་མི་བྱེད། བདག་ཉིད་སྒྲིག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དུ་མི་
ཇུག་ན་དག་སྦྱོང་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་སྒྲུལ་དེ་ཉིད་གིས་ཉེས་པ་སྦྱོམ་

པོར་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་དག་སྦྱོང་དེ་དེ་རྒྱུད་སྒྲུས་ནས་འགྲོད་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་བློ་པ་དེ་འི་གནད་སྤྱོད་སྤྱོད་འདི་རྒྱུད་ཅེས་ཚོ་
དང་ལྷན་པ་ཞེས་པར་གྱིས་ཞིག །འདི་ལྟ་སྟེ། བྱིས་པ། ལྷན་པ། མི་གསལ་བ། མི་མཁས་པ་བདག་གིས་ཏེ་པོར་གྱུ་ཅོམ་
དང་། ལྷུང་རྒྱལ་གྱིས་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་ཚིག་

སྒྲུས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚོ་དང་ལྷན་པས་དག་གི་བའི་བཞེས་གཉེན་འགའ་ཞིག་མཁུ་བར་བྱས་ཏེ་དེས་སྦྱོང་ལ་སྒྲུས་མཐུན་པ་
དང་། འཕྲོད་པ་དག་དང་། ཟས་སོ་སོར་བསྟེན་པར་བྱ་བ་དག་དང་། བློ་གཤེགས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་དག་གིས་བསྟེན་བཀུར་
བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཡུན་མི་རིང་བ་

ཁ་ཅར་བདེ་བ་དང་། བློ་མེད་པ་དང་། སྒྲོབས་དང་ལྷན་པ་དང་། གང་དུ་དག་འབར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ན།
གལ་ཏེ་བློ་པ་དེ་དག་སྦྱོང་དེ་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་འོན་ཏེ་ཁོ་བོས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཚོ་དག་སྦྱོང་དེས་འདི་

སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་བདག་ཉིད་མ་གཏོང་གི།

བདག་ཉིད་མ་གསོད་ཅིག། བདག་ཉིད་སྲོག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དུ་མ་འཇུག་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་ནས། གལ་ཏེ་ནད་པ་དེ་བདག་
ཉིད་གཏོང་བར་མི་བྱེད། བདག་ཉིད་གསོད་པར་མི་བྱེད། བདག་ཉིད་སྲོག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་ཀྱང་། དགོས་པ་
དེ་ལ་སྦྱར་བ་ལྷན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྦྱོར་པོར་འགྱུར་རོ།

{@139A} ༡༡། གལ་ཏེ་ནད་པ་དེ་འདི་སྒྲུབ་དུ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོ་བདག་ཉིད་
གཏོང་རོ། ཁོ་བོ་བདག་ཉིད་གསོད་དོ། ཁོ་བོ་བདག་ཉིད་སྲོག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། གལ་ཏེ་
བདག་ཉིད་གཏོང་བར་བྱེད། བདག་ཉིད་གསོད་པར་བྱེད། བདག་ཉིད་སྲོག་དང་

བྲལ་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་དགོས་པ་དེ་ལ་སྦྱར་བ་ལྷན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྦྱོར་པོར་འགྱུར་ཏེ། ནད་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་རོ།
།དེས་ན་དེ་འཆིར་བཅུག་གམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འཆི་བའི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་ཀྱང་རུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆི་བར་
མངོན་པར་དགའ་བའི་མདུན་དུ་འཆི་བའི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་

པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱི་མི་ཁྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བོད་པའི་ཆོག་གྲུ་དགས་ཡིན་ནོ། །འཆོ་བའི་ཕྱིག་པ་མི་གཙང་བ་དན་
པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཀྱི་མི་ཁྱོད་གསོན་པ་བས་ཤི་བྲོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་སྐད་པའི་ཆོག་ཡིན་ནོ་ཟེར་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྗོད་པར་བྱེད་ཅིང་རོ། །སེམས་ཀྱི་འདོད་པ་དང་། སེམས་

ཀྱི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་གིས་
སོ། །རྣམ་གྲངས་དུ་མས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་མང་པོས་སོ། །དེ་འཆིར་བཅུག་གམ། དེ་ལ་འཆི་བའི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་དེ་
ཞེས་སྒྲོས་པ་ནི་འཆི་བར་མངོན་པར་དགའ་བའི་

མདུན་དུ་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་འཆི་བའི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྩོམ་པ་དེས་དུས་བྱས་ན་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ཀྱི་གཞན་ཀྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་དགོས་པ་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་གང་

ཡིན་པའོ། དགོས་པོ་གང་ཞེ་ན། བསྟན་པར་

རྫོགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། བསྟན་པར་རྫོགས་པ་གང་ཞེ་ན། གསོལ་བ་དང་། བཞིའི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་
ཉིད་དང་། ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པར་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་དང་། གང་ཟག་དེའི་ཁས་

ལེན་པ་དང་། མངོན་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པ་དང་། ཕྱིར་མི་སྒྲོག་པ་ཉིད་དང་། རག་དང་། ཚིག་དང་། བསྟན་
དང་། སྐད་དང་། རྫོད་པ་དང་། རེས་པའི་ཚིག་དང་། ཚིག་གི་ལམ་དང་། ཚིག་གི་སྒྲིབ་དང་། རག་གི་ལས་དང་། རག་གི་རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་གང་ཡིན་པའོ། རྟོག་གི་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་བསྟན་

{@139B} པ་དང་། ཀུན་ཏུ་བསྟན་པའི་ཚིག་སྒྲིབ་དགས་དེའོ། ཤམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་མཐར་གྱུར་
པ་དང་། ལྷུང་བ་དང་། དམན་པ་དང་། མཇུག་ན་འདུག་པ་དང་། བཅད་དང་། ཡིད་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པའོ། ཡང་གང་
གིས་ལྷུང་བ་དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགོས་པོ་དུ་མི་རུང་བར་

འགྱུར། དགོས་པོ་དུ་མི་རུང་། །ཤུགས་སྒྱུར་མི་རུང་། དགོས་པོ་གང་ཡོད་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དགོ་
སྒྲིབ་གི་ཚུལ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉམས་པ། བཅོམ་པ། ལྷུང་བ། ཤམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། དེའི་དགོས་པོ་དུ་མི་རུང་བར་
དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཁིང་ཏ་ལའི་མགོ་

བཅད་ནས་སྟོན་པོར་འགྱུར་དུ་མི་རུང་ལ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་ཡངས་པར་འགྱུར་དུ་མི་རུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དགོས་པོ་
གིས་གནས་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགོས་པོ་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར། དགོས་པོ་དུ་མི་རུང་། །ཤུགས་སྒྱུར་མི་
རུང་། དགོས་པོ་གང་ཡོད་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ།

དེའི་དགོས་པོ་དུ་མི་རུང་ལ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉམས་པ། བཅོམ་པ། ལྷུང་བ། ཤམ་པར་གྱུར་པ་སྟེ། དེའི་དགོས་པོ་དུ་མི་རུང་བ་
ཕྱིར་སྒྲིབ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེས་ན་ཤམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས་ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

དགོས་ཤིང་རྒྱུ་ལྡན་གྱིས་དེ་དང་གསེས་ཤིང་དང་། དགག་

དབྱེད་དང་། གསེལ་བ་དང་། གསེལ་བ་དང་གཉིས་དང་། གསེལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། །གང་ཟག་བཅུ་
གཉིས་པོ་དག་ཏུ་བསྐྱོད་པར་མི་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། །འདྲེལ་བ་རྒྱུ་ལྡན་པར་འབྱེད་པ། བཅ་
པོ་བཅུ་པ། དེ་ལ་ལྟར་བར་ཇི་

ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། །སྒྲིམ་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཟིན་པས་དང་། །ཕྱི་རོལ་དུ་ནི་འཕངས་པས་དང་། །གཉི་ག་དང་ནི་ལྷན་
པ་ཡི། །སྡེ་ཚན་ཡང་དག་བསྟུན་པ་ཡི་ན། །ཇི་ལྟར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་པས་ཞེ་ན། དགོས་ཤིང་གིས་སྦྱིས་པ་དང་། བྱད་མེད་
དང་། མ་ནིང་ལ་གསལ་དཔའི་སེམས་ཀྱིས་

འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་ཕམས་སོར་མོ་གཅིག་གིས་སྒྲུན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་རྩོམ་པ་
དེས་དུས་བྱེད་ན་དགོས་ཤིང་ཕམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་མ་ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་དགོས་ཤིང་ཕམས་པར་འགྱུར་
རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་

{ @140A } ལྟ། །ཡང་མ་ཡིན་ན་དགོས་ཤིང་ལ་སྦྱོར་བ་སྡེ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྦྱོར་པོར་འགྱུར་རོ། །སོར་མོ་གཅིག་
གིས་ཇི་ལྟར་བདེ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་ཕམས་སོར་མོ་གཉིས་ཀྱིས་སམ།
གསུམ་གྱིས་སམ། བཞིས་སམ། ལྷས་སམ། ལུ་ཚུར་གྱིས་

སམ། གྲུ་མོས་སམ། ལྷག་པས་སམ། མགོ་བོས་སམ། གྲོས་སམ། རྟེན་པས་སམ། བརྟུས་སམ། ལྷས་མོས་སམ། རྩེ་ངར་
གྱིས་སམ། འོང་བས་སམ། རྟེན་མཐེལ་གྱིས་སམ། ཐ་ན་རྟེན་པའི་མཐེལ་བོར་སྒྲུན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་རྩོམ་པ་དེས་དུས་
བྱེད་ན་དགོས་ཤིང་ཕམས་པར་འགྱུར་

རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་མ་ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་དགོས་ཤིང་ཕམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེས་དེའི་
འོག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དགོས་ཤིང་ལ་སྦྱོར་བ་སྡེ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྦྱོར་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་

པས་སྟོ། །ཇི་ལྟར་བྱེད་ལ་དུ་འཕངས་པས་ཞེ་

ན། དག་སྟོང་གིས་སྐྱེས་པ་དང་། བྱད་མེད་དང་། མ་ཞིང་ལ་གསལ་དཔའི་སེམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་
བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱེས་པས་མདས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་རྩོམ་པ་འདིས་དུས་བྱེད་ན་དག་སྟོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ།
།དེས་དེའི་ཆོ་མ་ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་དག་

སྟོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེས་དེའི་ཆོ་འོག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དག་སྟོང་ལ་སྦྱར་བ་སྤྲུམ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྦྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མདས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་
སྐྱེས་པས་ལྷགས་མདས་སམ། མདའ་བྱེད་

ལྷགས་ལས་བྱས་པས་སམ། སྟེ་ཏུ་ཁ་མས་སམ། མདེ་ཏུ་བེ་ཏུ་སོ་ལྟ་བུས་སམ། མདེ་ཏུ་བྱར་བཞི་པས་སམ། མདེ་ཏུ་ཀར་བྲི་
རའི་ལོ་མ་ལྟ་བུས་སམ། མདེ་ཏུ་ཉི་ལྟ་བུས་སམ། འཁོར་ལོས་སམ། རྩི་ཆེ་གཅིག་པས་སམ། མདའ་བོ་ཆེས་སམ།
མཚོན་ཆེ་གཅིག་པས་སམ། བ་ན་རྒྱ་

ལྷག་གི་འབྲས་བུས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་རྩོམ་པ་འདིས་དུས་བྱེད་ན་དག་སྟོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་མ་
ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་དག་སྟོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་
ན་དག་སྟོང་ལ་སྦྱར་བ་སྤྲུམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྦྱོམ་པོར་འགྱུར་

{@140B} ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་ལ་དུ་འཕངས་པས་སྟོ། །ཇི་ལྟར་གཉི་ག་དང་ལྡན་པས་ཞེ་ན། དག་སྟོང་གིས་སྐྱེས་པ་དང་།
བྱད་མེད་དང་། མ་ཞིང་ལ་གསལ་དཔའི་སེམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱེས་པས་རལ་
གིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་རྩོམ་པ་འདིས་དུས་བྱེད་ན་དག་སྟོང་

ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་མ་ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་དག་སྟོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་ཡང་མ་
ཡིན་ལ་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དག་སྟོང་ལ་སྦྱར་བ་སྤྲུམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྦྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །རལ་གིས་ཇི་

ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་

བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པས་ཤང་ཡང་གིས་སམ། རལ་གྱི་སོ་གཅིག་པས་སམ། རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པས་སམ། མདུང་གིས་
སམ། མདུང་བྱང་གིས་སམ། འཕང་མདུང་གིས་སམ། གྲོ་བ་ཁ་བྲག་གིས་སམ། ཚེ་ལྷགས་ཀྱིས་སམ། ཐུན་རྩ་མདུང་སྐྱོན་
པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་རྩོམ་པ་

དེས་དུས་བྱེད་ན་དགོས་ཤིང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཚོམ་ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་དགོས་ཤིང་ཕམ་པར་འགྱུར་
རོ། །དེས་དེའི་ཚོམ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དགོས་ཤིང་ལ་སྒྱུར་བ་སྤྲུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་བ་སྒྲོམ་
པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གཉི་ག་དང་ལྷན་པས་

སོ། །སྒྲོམ་ལ། དུག་དང་བྱེ་མའི་སྒྱུར་བ་དང་། ལ་དང་ཞིང་ལ་འཆིང་བ་དང་། བྱེས་པར་བྱེད་དང་བྱང་འདེབས་དང་། །འ
ཁུལ་འཁོར་དང་ནི་རྩོན་དོ། །དགོས་ཤིང་གིས་སྐྱེས་པ་དང་། བྱད་མེད་དང་། མ་ནིང་ལ་གསལ་དཔའི་སེམས་ཀྱིས། འདི་ལྟར་
རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་

བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། བཅའ་བར་རམ། བཟའ་བར་རམ། བལྟག་པར་རམ། བཞིབ་པར་རམ། བདུང་
བར་དུག་གི་སྒྱུར་བ་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་རྩོམ་པ་དེས་དུས་བྱེད་ན་དགོས་ཤིང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཚོམ་ཡིན་ཡང་
དེའི་འོག་ཏུ་ན་དགོས་ཤིང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཚོ

ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དགོས་ཤིང་ལ་སྒྱུར་བ་སྤྲུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་བ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགོ
ས་ཤིང་གིས་སྐྱེས་པ་དང་། བྱད་མེད་དང་། མ་ནིང་ལ་གསལ་དཔའི་སེམས་ཀྱིས་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་
སྐྱམ་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱེ་བྱེར་རམ། ལྷན་ལྷན་རམ།

{ @141A } ཟླ། མཉེ་བར་རམ། སྤང་བ་དང་། བྱེ་དང་། ལྷན་པར་རམ། བདུག་སྒྲོས་སུ་དུག་གི་བྱེ་མའི་སྒྱུར་བ་བྱེད་
ཅིང་། དེ་ཡང་རྩོམ་པ་དེས་དུས་བྱེད་ན་དགོས་ཤིང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཚོམ་ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་དགོ

སྒྲོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེས་

དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དགོས་པ་སྒྲོང་ལ་སྒྲོར་བ་སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །འཆིང་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ས་
ལ་འཆིང་བ་དང་། ཤིང་ལ་འཆིང་བ་ལོ། །དགོས་པ་སྒྲོང་གིས་སྒྲུམ་པ་དང་། བྱད་མེད་དང་། མ་ནིང་ལ་གསལ་དཔའི་སེམས་ཀྱིས་འ
དི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག།

སྒྲུམ་པས་སམ། མེད་གོ་དག་གམ། སྒྲག་དག་གམ། གྲུང་དག་གམ། མཚར་དག་གམ། ར་ཀི་དག་གིས་ཟོས་པར་གྱུར་པས་
སམ། རླུང་དང་ཉི་མ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་སྒྲུམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་གྱུར་པས་སམ།
བགྲེས་པ་དང་སྒྲོམ་པའི་ཉམ་ཆུང་བས་

དགྲིས་པས་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲུམ་པས་སའི་འཆིང་བར་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་འོང་བུ་མན་ཆད་འཇུག་པར་བྱེད་ལ།
དེ་ཡང་རྩོམ་པ་དེས་དུས་བྱེད་ན་དགོས་པ་སྒྲོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་མ་ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་དགོས་པ་
ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་ཡང་མ་ཡིན་

ལ་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དགོས་པ་སྒྲོང་ལ་སྒྲོར་བ་སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །འོང་བུ་མན་ཆད་
ཇི་ལྟར་བཞུགས་ཏུ་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག། །སྒྲུམ་པས་སམ། མེད་གོ་དག་གམ། སྒྲག་དག་
གམ། གྲུང་དག་གམ། མཚར་དག་

གམ། ར་ཀི་དག་གིས་ཟོས་པར་གྱུར་པས་སམ། རླུང་དང་ཉི་མ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་སྒྲུམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་།
ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་གྱུར་པས་སམ། བགྲེས་པ་དང་སྒྲོམ་པའི་ཉམ་ཆུང་བས་དགྲིས་པས་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲུམ་
པས་བྱིན་པ་མན་ཅད་དམ། བརྟ་

མན་ཅད་དམ། རྟེན་པ་མན་ཅད་དམ། བྲང་མན་ཅད་དམ། མགྲིན་པ་མན་ཅད་འཇུག་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་རྩོམ་པ་དེས་
དུས་བྱེད་ན་དགོས་པ་སྒྲོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་མ་ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་དགོས་པ་སྒྲོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ།

།དེས་དེའི་ཆོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་།

{ @141B } མ་ཡིན་ན། དགོས་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྒྲུབ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་སྒྲུབ་པ་
དང་། བྱད་མེད་དང་། མ་ཞིང་ལ་གསལ་དཔའི་སེམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་མ་པས་
སུམ། མེད་གོ་དག་གམ། སྟག་དག་གམ། གྲུང་དག་གམ།

མཚན་དག་གམ། ར་ཀི་དག་གིས་བོས་པར་གྱུར་པས་སུམ། རྒྱུང་དང་ཉི་མ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་གྱུར་པས་སུམ། བཀའ་པ་དང་སྒྲོམ་པས་ཉམ་ཆུང་བའི་དགོས་པས་དུས་བྱེད་པར་
གྱུར་ཅིག་སྟེ་མ་པས་ཤིང་ལ་འཆིང་།

བར་བྱེད། འཛིག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཀ་བའམ། སྒྲུབ་པ་བརྟན་པོ་ལ་འབྲེང་སྟོན་གྱིས་འོང་བུ་མན་ཆད་འཆིང་བར་བྱེད་ལ། དེ་
ཡང་རྩོམ་པ་དེས་དུས་བྱེད་ན་དགོས་པ་མཐའ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་མ་ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་དགོས་པ་མཐའ་
པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་ཡང་མ་

ཡིན་ལ་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དགོས་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྒྲུབ་པོར་འགྱུར་རོ། །འོང་བུ་མན་
ཆད་ཇི་ལྟར་བཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་མ་པས་སུམ། མེད་གོ་དག་གམ། སྟག་
དག་གམ། གྲུང་དག་གམ། མཚན་དག་

གམ། ར་ཀི་དག་གིས་བོས་པར་གྱུར་པས་སུམ། རྒྱུང་དང་ཉི་མ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱེད་པ་དང་།
ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་གྱུར་པས་སུམ། བཀའ་པ་དང་སྒྲོམ་པས་ཉམ་ཆུང་བས་དགོས་པས་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་མ་
པས་བྱེད་པ་མན་ཆད་དམ། བརྟན་མན་

ཆད་དམ། རྟེན་པ་མན་ཆད་དམ། བྱང་མན་ཆད་དམ། མ་གྲིན་པ་མན་ཆད་འཆིང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་རྩོམ་པ་དེས་དུས་
བྱེད་ན་དགོས་པ་མཐའ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་མ་ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་དགོས་པ་མཐའ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་

དེའི་ཆོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་

མ་ཡིན་ན། དག་སྐྱོང་ལ་སྐྱོར་བ་སྤྲོམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྦྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དག་སྐྱོང་གིས་སྐྱེས་པ་དང་། བུད་མེད་
དང་། མ་ཞིང་ལ་གསལ་དཔའི་སེམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་མ་པས་སུ། མེད་གོ་
དག་གམ། སྟག་དག་གམ། གུང་དག་གམ།

{ @142A } ༡༡ །མཚའ་དག་གམ། ང་གི་དག་གིས་བོས་པར་གྱུར་པས་སུ། རྒྱུང་དང་ཉི་མ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་སྐྱེས་
པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་གྱུར་པས་སུ། བཀྲེས་པ་དང་སྐྱོམ་པའི་ཉམ་ཆུང་བས་དཀྱིས་
པས་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་མ་པས་

ཆང་གིས་སྐྱེས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཡང་རྩོམ་པ་དེས་དུས་བྱེད་ན་དག་སྐྱོང་པས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་མ་
ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་དག་སྐྱོང་པས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་
ན་དག་སྐྱོང་ལ་སྐྱོར་བ་སྤྲོམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་

པ་སྦྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཆང་གིས་ཇི་ལྟར་བཞུགས་དུ་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་མ་པས་
སུ། རྒྱལ་པོ་འུ། སྒོན་པོ་འུ། ཆོམ་རྒྱུན་པ་དག་གིས་སུ། གཡོན་ཅན་དག་གིས་སུ། ཐོང་མི་པ་དག་གིས་སུ། དག་
པོ་དག་གིས་སུ།

པས་ཀྱི་དག་དག་གིས་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་མ་པས་བཅོས་པའི་ཆང་གིས་སུ། འབྲུའི་ཆང་དང་། བཅོས་པའི་ཆང་
གིས་སུ། རྩ་བའི་བུང་བས་སུ། རྩོད་བུའི་བུང་བས་སུ། འདབ་མའི་བུང་བས་སུ། མེ་ཏོག་གི་བུང་བས་སུ།
འབྲས་བུའི་བུང་

བས་སྐྱེས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་དམ། གསལ་སྤྲུགས་དག་གམ། སྟག་དག་གམ། རིག་སྤྲུགས་དག་གིས་སེམས་འཁྲུགས་པར་
བྱེད་དམ། གཉིད་འོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྩོམ་པ་དེས་དུས་བྱེད་ན་དག་སྐྱོང་པས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་མ་

ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག

ཏུ་ན་དག་སྒྲོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དག་སྒྲོང་ལ་སྒྱུར་བ་སྒྲ་
མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དག་སྒྲོང་གིས་སྒྲིམ་པ་དང་། བུད་མེད་དང་། མ་ཞིང་ལ་གསལ་དཔའི་སེམས་
ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་

དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་པས་བུད་དུ་འདེབས་པ་སྒྱུར་བར་བྱེད་ཅིང་། སྒྲིམ་པ་འཇམ་ བུད་མེད་དམ། མ་ཞིང་ཆེ་གོ་མོ་
ཞིག་འོང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ལག་པ་འཇམ། ཞར་པ་འཇམ། གདོང་ངམ། ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་གང་ཡང་རུང་བ་གཅོད་
པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་

{ @142B } པའཇམ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོག་དང་བུལ་བར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་པས་དེ་ལ་ཡང་རལ་
གྲི་འཇམ། སྒྲི་གྲི་འཇམ། རྒྱ་གྲི་འདོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་དེས་དེའི་ལག་པ་འཇམ། ཞར་པ་འཇམ། གདོང་ངམ། ཡན་ལག་
དང་ཉིང་ལག་གང་ཡང་རུང་བ་གཅོད་པར་

བྱེད་དམ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོག་དང་བུལ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་རྩོམ་པ་དེས་དུས་བྱེད་ན་དག་སྒྲོང་ཕམ་
པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་མ་ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་དག་སྒྲོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་མ་ཡིན་ལ་
དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དག་སྒྲོང་ལ་

སྒྱུར་བ་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །འཇུལ་འཁོར་དང་རྩོན་དུ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་པར་བྱེད། །
སྒྲོམ་ལ། རོ་ལངས་དང་ནི་རོ་ལངས་བྱེད། །དུ་མ་ཉིད་པ་དང་སྒྲོག་འགོག་དང་། །གཡང་ས་རྒྱ་དང་མེད་དང་ནི།
།མངགས་པ་དང་ནི་གང་བྱེད། །དག་སྒྲོང་

གིས་སྒྲིམ་པ་དང་། བུད་མེད་དང་། མ་ཞིང་ལ་གསལ་དཔའི་སེམས་ཀྱིས་སྒྲ་བ་མར་གྱི་རོའི་ཆོས་བཅུ་བཞི་ལ་དྲུང་ཁོད་དུ་
སོང་སྟེ་ཞི་བའི་རོ་བ་ན་སྒྲོག་ཆགས་གྲོག་སྒྱུར་པ་སྒྲོམ་པ་མ་སྒྲིམ་པ་ཉེས་པ་ཆོ་ལ་བར་བྱེད་ཅིང་རྟོག་ནས་ས་ཀར་གྱིས་

དེའི་ཕྱི་བྱེད་ཅིང་། ས་ཀར་གྱིས་དེའི་ཕྱི་

བྱས་ནས་སྒྲིམ་ཆུས་འཁྱུ་བར་བྱེད་ལ་སྒྲིམ་ཆུས་བཀྲུས་ནས་རས་སར་པ་སྒྲོན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱང་སྒྲུབ་
པར་བྱེད། གསལ་སྒྲགས་ཀྱང་རྫོང་པར་བྱེད་པ་ན་དེ་ལངས་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱ་སྒྲུབ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་དཔེ་དེ་ལའོར་ལོ་གཉིས་
དང་ལྷན་པའི་ཞིང་རྟ་ལ་འཛོགས།

པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་མགྲུལ་དུ་དེའི་བྱ་གཉིས་ཀྱང་འདོགས་པར་བྱེད། ལག་པར་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པ་ཡང་སྒྲིབ་པར་བྱེད་
པ་ན་དེ་ལངས་ཏེ་སྒྲགས་སྒྲགས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྒྲོན་ཅེས་ངས་གང་གཏང་བར་བྱ། ངས་གང་གསལ་དཔར་བྱ། ངས་གང་སྒྲོག་དང་
བྲལ་བར་བྱ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཆོ་དགོས་

སྒྲོང་དེས་རོ་ལངས་དེ་ལ་འདི་སྒྲོན་ཅེས་ཁྱོད་གྱིས་སྒྲིམ་པ་དང་། བྱུང་མེད་དང་། མ་ཞིང་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ཤེས་མཁ་ཞེས་སྒྲིམ་
པ་ན། ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཆོ་དཔེ་ཐོང་ཤིག་ །དེ་སོང་ཅིག་ །དེ་སྒྲོག་དང་བྲལ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྒྲིམ་ནས། གལ་ཏེ་རོ་
ལངས་དེས་དེ་གཏོང་བར་བྱེད་དམ།

{ @143A } ལྟ། །གསོད་པར་བྱེད་དམ། སྒྲོག་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ན་དགོས་སྒྲོང་པམ་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ན་སྒྲུང་
བར་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲོང་ནགས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་བཏགས་པ་འམ། བུམ་པ་གང་བ་བཞག་པ་འམ། བ་དང་བེའུ་འབྲ་
བ་བཏགས་པ་འམ། ལུག་བཏགས་

པ་འམ། མཆིག་མཆིག་གྲུ་དང་བཅས་པ་བཞག་པ་འམ། སྒྲོང་འཁོར་གཏན་བསྟལ་བ་འམ། མེ་ཚུགས་སྤར་བ་འམ། རྒྱལ་
བ་བཞགས་པ་འམ། རྒྱལ་བས་བཀའ་རྒྱལ་པ་འམ། འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བ་འམ། འཁོར་ལོས་སྒྲུར་བའི་མའི་མངལ་དུ་འ
ཁོར་ལོས་སྒྲུར་བ་ཞུགས་

པ་འམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མའི་མངལ་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞུགས་པ་འདུག་པ་འ
མ། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་མ་བཏོན་པ་འདོན་པར་བྱེད་པ་འམ། བཏོན་པ་རྒྱ་ཆེར་དབྱངས་གྱིས་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་འམ། མདོ་

སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཆོན་བཞི་པོ་གང་ཡང་རུང་

བ་མ་བཏོན་པ་འདོན་པར་བྱེད་པ་འཇམ། བཏོན་པ་རྒྱ་ཆེར་ད་བྱངས་ཀྱིས་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་འཇམ། མདོ་ཆོན་པོ་ཆེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ།
ཆུང་བ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་གསུམ་པ་དང་། སྒྱུ་མའི་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོས་བསུ་བ་
དང་། རྒྱལ་མཚན་དམ་པ་

དང་། ཀུན་རྒྱ་རྒྱ་བ་དང་། ཀུན་རྒྱ་མི་རྒྱ་བ་དང་། མཐུན་པའི་མདོ་དང་། འདུས་པ་ཆོན་པོའི་མདོ་དེ་དག་མ་བཏོན་པ་འདོན་
པར་བྱེད་པ་དང་། བཏོན་པ་དག་རྒྱ་ཆེར་ད་བྱངས་ཀྱིས་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་བཞག་པར་གྱུར་ན། གཏང་ཉེས་པ་ཡིན་པས་རོ་
ལངས་ཀྱིས་དགོས་པ་བསྟོར་བཅག་ཉིད་གསོད་

པར་སེམས་པར་འགྱུར་བས། གཤམ་ཏེ་རོ་ལངས་ཀྱིས་དགོས་པ་བསྟོར་གསོད་པར་བྱེད་ན་དགོས་པ་ཉེས་པ་སྟོང་པོར་འགྱུར་
རོ། །གཤམ་ཏེ་དགོས་པ་གསོད་པར་བྱེད་ན་དགོས་པ་ཉེས་པ་སྟོང་པོ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་ནི་རོ་
ལངས་བསད་པ་ལས་སྟོ། །གཉིས་པ་ནི་

སྒྱུར་བ་སྒྲིལ་ཆེ་ཉིད་ལས་སྟོ། །རོ་ལངས་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རོ་ལངས་སྟེང་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། རོ་ལངས་དང་། རོ་
ལངས་སྟེང་ལ་བྱེ་བྲག་ནི་འདི་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ཤིང་རྩ་ལ་འཛོག་པ་དང་། མགུལ་དུ་བྲིལ་བུ་
གཅིག་འདོགས་པ་དང་། ལག་པར་རལ་གྱི་སོ་

{@143B} གཅིག་པ་སྒྱུན་པ་ནི་རོ་ལངས་སྟེང་ཅེས་བྱའོ། །ལྟར་བ་རྣམས་པར་གཞག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་སྒྲིལ་བཞིན་དུ་
བརྒྱུད་པར་བྱའོ། །དགོས་པ་བྱུང་མེད་གསལ་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་གསལ་པར་བྱའོ། །མངལ་ན་གནས་པ་ནི་མི་
བྱའོ་སྟེ་མ་པས་སྒྲིལ་མའི་དཀྱུ་མཉེད་པར་བྱེད་ཅིང་།

གཤམ་ཏེ་བྱུང་མེད་ཤི་བར་གྱུར་ལ། མངལ་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་ན་དགོས་པ་མ་པར་འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཏེ་མངལ་ན་གནས་
པ་ཤི་བར་གྱུར་ལ་བྱུང་མེད་མ་ཤི་ན་དགོས་པ་སྒྱུར་བ་སྒྲིལ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྟོང་པོར་འགྱུར་རོ། །གཉི་ག་ཤི་བར་

གྲུང་ན་དགོས་པ་མ་པར་

འགྲུར་རོ། །གཉི་ག་ཤི་བར་མ་གྲུང་ན་དགོས་པ་ལ་སྒྱུར་བ་སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པར་འགྲུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་
མངལ་ན་གནས་པ་གསལ་པའི་སེམས་ཀྱིས་མངལ་ན་གནས་པ་གསལ་པར་བྱའི། བྱད་མེད་ནི་མི་བྱའོ་སྒྲུ་མ་པས་བྱད་མེད་
ཀྱི་དཀྱུ་མཉེད་པར་བྱེད་ཅིང་།

གལ་ཏེ་མངལ་ན་གནས་པ་ཤི་བར་གྲུང་ལ། བྱད་མེད་མ་ཤི་ན་དགོས་པ་མ་པར་འགྲུར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱད་མེད་ཤི་བར་
གྲུང་ལ་མངལ་ན་གནས་པ་མ་ཤི་ན་དགོས་པ་ལ་སྒྱུར་བ་སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྲུར་རོ། །གཉི་ག་ཤི་བར་
གྲུང་ན་དགོས་པ་མ་པར་འགྲུར་རོ། །གཉི་

ག་ཤི་བར་མ་གྲུང་ན་དགོས་པ་ལ་སྒྱུར་བ་སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྲུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་སྒྲིམ་པ་དང་།
བྱད་མེད་དང་། མ་ཞིང་ལ་གསལ་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཁྲི་ལས་ལྡང་བར་བྱེད། ཤམ་ཐབས་གྲོན་པར་བྱེད། འགྲོ་བར་བྱེད།
དཀྱིལ་འཁོར་ཉྱལ་པར་བྱེད། མེ་སྤར་བར་

བྱེད། ཡམ་སྲེག་ཤིང་འཇུག་པར་བྱེད། གསང་སྤྲུག་སྤྲོད་པར་བྱེད་ཅིང་ཡམ་སྲེག་ཤིང་འདི་དག་ཀྱང་ཚོགས་པར་གྲུར་
ཅིག །སྒྲིམ་པ་འཇམ། བྱད་མེད་དམ། མ་ཞིང་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གི་སྒོག་ཀྱང་ཉེ་བར་འགགས་པར་གྲུར་ཅིག །སྒྲིམ་པ་ལས། གལ་
ཏེ་ཡམ་སྲེག་ཤིང་དེ་དག་འཚོགས་པ་ན་

སྒྲིམ་པ་འཇམ། བྱད་མེད་དམ། མ་ཞིང་དེའི་སྒོག་ཉེ་བར་འགགས་པར་མ་གྲུར་ན། དགོས་པ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྲུར་རོ།
།གལ་ཏེ་ཡམ་སྲེག་ཤིང་དེ་དག་ཚོགས་པར་གྲུར་པ་ན་སྒྲིམ་པ་འཇམ། བྱད་མེད་དམ། མ་ཞིང་དེའི་སྒོག་ཀྱང་ཉེ་བར་འགགས་
པར་གྲུར་ན། དགོས་པ་མ་པར་འགྲུར་རོ། །

{ @144A } ཟླ། དགོས་པ་གིས་སྒྲིམ་པ་དང་། བྱད་མེད་དང་། མ་ཞིང་ལ་གསལ་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཁྲི་ལས་ལྡང་བར་
བྱེད། ཤམ་ཐབས་གྲོན་པར་བྱེད། འགྲོ་བར་བྱེད། ཏིལ་བྲེའུ་ཆུང་གང་དམ། ཡུངས་ཀར་བྲེའུ་ཆུང་གང་གཏུག་ཏུ་སྤྲུགས་ཏེ་

གཏུན་བུའི་ཕྱི་མོས་རྒྱུ་བར་བྱེད། གསང་

སྤྲུག་རྫོང་པར་བྱེད་ཅིང་། འབྲུ་འདི་དག་གྲུང་འབྲེས་པར་གྲུར་ཅིག་སྐྱེས་པ་འཇམ། བུད་མེད་དམ། མ་ཞིང་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་
གི་སློག་གྲུང་ཉེ་བར་འགགས་པར་གྲུར་ཅིག་སྐྱེས་པ་འཇམ། གཤམ་ཏེ་འབྲུ་དེ་དག་འབྲེ་བ་ན་སྐྱེས་པ་འཇམ། བུད་མེད་དམ། མ་
ཞིང་དེའི་སློག་ཉེ་བར་འགགས་པར་མ་གྲུར་

ན་དགོས་ལྡན་ལ་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཏེ་འབྲུ་དེ་དག་འབྲེས་པར་གྲུར་པ་ན་སྐྱེས་པ་འཇམ། བུད་མེད་དམ། མ་
ཞིང་དེའི་སློག་གྲུང་ཉེ་བར་འགགས་པར་གྲུར་ན་དགོས་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དགོས་ལྡན་གིས་སྐྱེས་པ་དང་། བུད་མེད་
དང་། མ་ཞིང་ལ་གསལ་དཔའི་སེམས་ཀྱིས་

ཁྲི་ལས་ལྷང་བར་བྱེད། འཇམ་ཐབས་གྲོན་པར་བྱེད། འགོ་བར་བྱེད། འོ་མ་བྲེུ་ཆུང་གང་དམ། ཞོ་བྲེུ་ཆུང་གང་སྒོད་དུ་
སྤྲུགས་ཏེ་སོར་མོས་དཀྱག་པར་བྱེད། གསང་སྤྲུག་རྫོང་པར་བྱེད་ཅིང་། འདི་ཡང་ཁྲག་ཏུ་གྲུར་ཅིག་ །སྐྱེས་པ་འཇམ། བུད་
མེད་དམ། མ་ཞིང་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་

གི་སློག་གྲུང་ཉེ་བར་འགགས་པར་གྲུར་ཅིག་སྐྱེས་པ་འཇམ། གཤམ་ཏེ་དེ་ཁྲག་ཏུ་འགྱུར་བ་ན་སྐྱེས་པ་འཇམ། བུད་མེད་དང་། མ་
ཞིང་དེའི་སློག་ཉེ་བར་འགགས་པར་མ་གྲུར་ན། དགོས་ལྡན་ལ་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཏེ་དེ་ཁྲག་ཏུ་གྲུར་པ་ན།
སྐྱེས་པ་འཇམ། བུད་མེད་དམ། མ་

ཞིང་དེའི་སློག་གྲུང་ཉེ་བར་འགགས་པར་གྲུར་ན་དགོས་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དགོས་ལྡན་གིས་སྐྱེས་པ་དང་། བུད་མེད་
དང་། མ་ཞིང་ལ་གསལ་དཔའི་སེམས་ཀྱིས་ཚོན་སྒྲ་ལྷའི་སྐྱད་པས་སྒྲུམ་སྒྲུང་ལ་འཚོམ་པར་བྱེད། གསང་སྤྲུག་རྫོང་པར་
བྱེད་ཅིང་། སྒྲུམ་སྒྲུང་འདི་ཡང་བཅོམས་པར་

གྲུར་ཅིག་ །སྐྱེས་པ་འཇམ། བུད་མེད་དམ། མ་ཞིང་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གི་སློག་གྲུང་ཉེ་བར་འགགས་པར་གྲུར་ཅིག་སྐྱེས་པ་འཇམ།
གཤམ་ཏེ་སྒྲུམ་སྒྲུང་དེ་འཚོམ་པ་ན་སྐྱེས་པ་འཇམ། བུད་མེད་དམ། མ་ཞིང་དེའི་སློག་ཉེ་བར་འགགས་པར་མ་གྲུར་ན་དགོ་

སྒྲིབ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲུབ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་

{ @144B } ཏེ་སྒྲུབ་སྒྱུར་དེ་བཅོམས་པར་གྱུར་པ་ན་སྒྲིབ་པ་འཇམ། བུད་མེད་དམ། མ་ནིང་དེའི་སྒོ་གཤམ་ཏེ་བར་འགགས་པར་གྱུར་ན་དགེ་སྒྲོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྒྲོང་གིས་སྒྲིབ་པ་དང་། བུད་མེད་དང་། མ་ནིང་ལ་གསལ་དཔའི་སེམས་ཀྱིས་ས་ལ་རི་མོ་བདུན་འདྲེན་པར་བྱེད། གསང་

སྒྲགས་རྫོང་པར་བྱེད་ཅིང་། རི་མོ་འདི་དག་གྱུར་བྱིད་པར་གྱུར་ཅིག། སྒྲིབ་པ་འཇམ། བུད་མེད་དམ། མ་ནིང་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གི་སྒོ་གཤམ་ཏེ་བར་འགགས་པར་གྱུར་ཅིག། སྒྲུབ་པ་ལས། གལ་ཏེ་རི་མོ་དེ་དག་འབྱིད་པ་ན་སྒྲིབ་པ་འཇམ། བུད་མེད་དམ། མ་ནིང་དེའི་སྒོ་གཤམ་ཏེ་བར་

འགགས་པར་མ་གྱུར་ན་དགེ་སྒྲོང་ལ་ཉེས་པ་སྒྲུབ་པོར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རི་མོ་དེ་དག་བྱིད་པར་གྱུར་པ་ན་སྒྲིབ་པ་འཇམ། བུད་མེད་དམ། མ་ནིང་དེའི་སྒོ་གཤམ་ཏེ་བར་འགགས་པར་གྱུར་ན་དགེ་སྒྲོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྒྲོང་གིས་སྒྲིབ་པ་དང་། བུད་མེད་དང་།

མ་ནིང་ལ་གསལ་དཔའི་སེམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག། སྒྲུབ་པ་ལས་གཤམ་པ་ནས་གཤམ་དུ་གཏོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྩོམ་པ་དེས་དུས་བྱེད་ན་དགེ་སྒྲོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་མ་ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་དགེ་སྒྲོང་ཕམ་

པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དགེ་སྒྲོང་ལ་སྒྱུར་བ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྒྲུབ་པོར་འགྱུར་རོ། །གཤམ་པ་ནས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག། སྒྲུབ་པ་ལས་ཁང་བཟངས་ནས་སུམ།

ར་བ་ལས་སུམ། སྒྲུང་པོ་ཆེའི་གཤམ་ནས་སུམ། ཏཱ་ཏི་རྒྱུབ་ནས་སུམ། ཁྱོག་མི་ལ་ལས་སུམ། ཁྱི་ལས་སུམ། ཁྱི་ཕུ་ལས་སུམ། སྒྲགས་ནས་སུམ། སྒྲོ་ནས་སུམ། རྟོན་པ་ནས་སུམ། བསྐྱུ་ནས་སུམ། བྱིན་པ་ནས་སུམ། ཐ་ན་ལོང་བུ་ནས་ས་ལ་ལྟུང་བར་

བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྩོམ་པ་

དེས་དུས་བྱེད་ན་དག་སྒྲོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་མ་ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་དག་སྒྲོང་ཕམ་པར་འགྱུར་
རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དག་སྒྲོང་ལ་སྒྱུར་བ་སྤྲུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྒྲོམ་
པོར་འགྱུར་རོ། །དག་སྒྲོང་གིས་སྒྲེས་པ་དང་། བྱེད་

{@145A} ༡༡། མེད་དང་། མ་ཞིང་ལ་གསལ་དཔའི་སེམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་
སྒྲུལ་པས་ཆུར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་རྩོམ་པ་དེས་དུས་བྱེད་ན་དག་སྒྲོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་མ་ཡིན་
ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་དག་སྒྲོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་དེའི་ཆོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དག་སྒྲོང་ལ་སྒྱུར་བ་སྤྲུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འ
གྱུར་རོ། །ཆུར་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏུ་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲུལ་པས་འཇུག་པས་ཀྱི་སྒྱུ་
མཚོ་ཆེན་པོར་རལ། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྱུ་མཚོ་ཆེན་པོར་

རལ། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྱུ་མཚོ་ཆེན་པོར་རལ། བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྱུ་མཚོ་ཆེན་པོར་རལ། མཚོར་རལ། ལྷེད་ཀར་རལ། ལྷན་
ལྷན་དུ་འཇུག་དམ། ཐན་དེའི་ཁར་སྒྲིམ་པའི་ཆུ་ལྷུགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྩོམ་པ་དེས་དུས་བྱེད་ན་དག་སྒྲོང་ཕམ་
པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་མ་ཡིན་ཡང་དེས་

དེའི་འོག་ཏུ་ན་དག་སྒྲོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དག་སྒྲོང་ལ་
སྒྱུར་བ་སྤྲུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དག་སྒྲོང་གིས་སྒྲེས་པ་དང་། བྱེད་མེད་དང་། མ་ཞིང་ལ་གསལ་དཔའི་
སེམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་

འདི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲུལ་པས་མེར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་རྩོམ་པ་དེས་དུས་བྱེད་ན་དག་སྒྲོང་ཕམ་པར་འ
གྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་མ་ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་དག་སྒྲོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེས་

དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དག་སྒྲོང་ལ་སྒྱུར་

བ་སྒྲུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མེར་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་བྱེད་པར་
གྱུར་ཅིག་སྟེ་མ་པས་གྲོང་ཁྱེར་སྒྲིག་པ་འཕམ། གྲོང་སྒྲིག་པ་འཕམ། དུལ་སྒྲིག་པ་འཕམ། རྒྱལ་ཐབས་སུ། ད་ལྟར་དུ་འཇུག་
དམ། ཐན་དེའི་ཁར་མགལ་པ་ཅོམ་འཇུག་པར་

བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྩོམ་པ་དེས་དུས་བྱེད་ན་དག་སྒྲོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་མ་ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་
དག་སྒྲོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དག་སྒྲོང་ལ་སྒྱུར་བ་སྒྲུལ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དག་སྒྲོང་

{ @145B } གིས་སྒྲིས་པ་དང་། བྱད་མེད་དང་། མ་ཞིང་ལ་གསེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་
བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་མ་པས། མེད་གོ་དག་གམ། རྟག་དག་གམ། གྱུར་དག་གམ། མཆོར་དག་གམ། ར་ཀི་དག་གིས་ཟེས་
པར་གྱུར་པས་སུ། ཉི་མ་དང་རྒྱུད་དག་གིས་ཡོངས་སུ་

སྒྲུལ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་གྱུར་པས་སུ། བཀྲོས་པ་དང་། རྒྱུ་མའི་ཉི་མ་ཆུང་བས་
དཀྲིས་པས་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་མ་པས་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིགས་སུ་མངགས་པ་ཉིད་དུ་གཏོང་བར་བྱེད་
ཅིང་། དེ་ཡང་རྩོམ་པ་དེས་དུས་བྱེད་ན་དག་

སྒྲོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་མ་ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་དག་སྒྲོང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་ཡང་
མ་ཡིན་ལ་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དག་སྒྲོང་ལ་སྒྱུར་བ་སྒྲུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དག་སྒྲོང་
གིས་སྒྲིས་པ་དང་། བྱད་མེད་དང་། མ་ཞིང་ལ་གསེད་

པའི་སེམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་འདིས་འདི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་མ་པས་གྲོང་ཁྱེར་སྒྲིག་པ་འཕམ། མཆོག་ཏུ་གྲང་བ་གང་དག་
ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་བར་གང་དག་ཏུ་འོད་མ་འགས་པའི་རྒྱུད་དག་ལྷང་བ་དེ་དག་ཏུ་ཉིན་མོ་སྤོང་གཡོགས་

པར་འཛིན་དུ་བཅུག་ནས་མཚན་མོ་སྒྲ་གཤམ་མེད་པར་འཛིན་ཅིང་

དེའི་སྟེང་དུ་སོག་མའི་ཆག་ཆག་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྩོམ་པ་དེས་དུས་བྱེད་ན་དགོས་ཤིང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ།
།དེས་དེའི་ཆོ་མ་ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་དགོས་ཤིང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེས་དེའི་འོག་
ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དགོས་ཤིང་ལ་སྒྱུར་བ་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་

པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་སྒྲིམ་པ་དང་། བྱད་མེད་དང་། མ་ནིང་ལ་གསལ་དཔའི་སེམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྩོམ་
པ་འདིས་འདི་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པས་དུས་ཚོ་གཤམ་ཆོག་ཏུ་ཆོ་བ་གང་དག་ཡིན་པ། དེ་དག་གི་སོ་གའི་གྲུང་གི་
ཆོ་བ་ལ་བབ་པ་གང་དག་ཏུ་སོག་ཆགས་ཕྱོགས་སྒྲིབ་དེ་དག་ཏུ་ཉིན་མོ་སྒྲ་

གཤམ་མེད་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་ནས་མཚན་མོ་སྟེང་གཤམ་གསལ་པར་འཛིན་ཅིང་། དེའི་ལུས་ལ་གསལ་གཤམ་། རེ་ལྟེས་ཀྱང་འ
ཁྲི་བར་བྱེད། དུ་བ་དུ་བ་པས་ཀྱང་འདུག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྩོམ་པ་དེས་དུས་བྱེད་ན་དགོས་ཤིང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ།
།དེས་དེའི་ཆོ་མ་

{ @146A } ༡༡། །ཡིན་ཡང་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་ན་དགོས་ཤིང་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་དེའི་ཆོ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་དེས་དེའི་
འོག་ཏུ་ཡང་མ་ཡིན་ན་དགོས་ཤིང་ལ་སྒྱུར་བ་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །སྒྲོམ་ལ། བསོ་ཁང་དང་ནི་
མེ་ཁང་དང་། །འཆར་ཀ་དང་ནི་

གཉིས་པོ་དང་། །སྒྲིང་མ་དང་ནི་བཅུ་བདུན་སྟེ། །རི་བྲགས་པ་དང་རྒྱ་ལྷགས་སོ། །སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྟན་འདས་འབྲོག་
གནས་ན་འབྲོག་གི་ནགས་མཚོ་གན་བཞུགས་སོ། །དེ་ན་དགོས་ཤིང་བསོད་སྟོམས་པ་ཞིག་ཁྲིམ་བདག་ཅིག་གི་སྒྲུམ་པར་
དུས་དང་མཐུན་པའི་

དུས་སུ་འགྲོ་ཞིང་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་ཙམ་ན་དགོས་ཤིང་དེས་ཁྲིམ་བདག་དེ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་
གཞི་དག་ལ་རབ་ཏུ་བཞག་གོ། །དེ་ནས་ཡང་དགོས་ཤིང་དེ་ཉི་པར་སོང་ནས་ཁྲིམ་བདག་དེ་ལ་རྩིས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་

ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བདུན་པོ་དག་གི་

བསྐྱུགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཟོད་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་དེས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་བདག་གིས་ཀྱང་དགོ་འདུན་ལ་རྩིས་ལས་བྱུང་
བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་འགའ་ཞིག་བགྱིད་དུ་སྦྱུལ་དོ། །བསོད་སྟོམས་པས་སྒྲིམ་པ། ཁྱིམ་བདག་ལེགས་གྱིས་བྱེད་
དུ་ཆུག་ཤིག་འཕགས་

བ་ཅི་ཞིག་བགྱིད་དུ་སྦྱུལ། ཁྱིམ་བདག་དགོ་འདུན་ལ་བསོ་ཁང་གི་ཁང་པ་མེད་གྱིས་དེ་བྱེད་དུ་ཆུག་ཤིག་འཕགས་པ་
བདག་ལ་ཀླར་ལྟ་པ་ཆ་དག་ནི་མཆིས་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི་གྲོགས་བགྱིད་པ་མ་མཆིས་སོ། །ཁྱིམ་བདག་ཁོ་བོ་
ཁྱོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་

གྲོགས་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལེགས་སོ། །ཁྱིམ་བདག་དེས་བསོད་སྟོམས་པ་དེ་ལ་ཀླར་ལྟ་པ་ཆ་དག་སྤུལ་ནས་བསོད་
སྟོམས་པ་དེ་དགོ་འདུན་ཀྱི་བསོ་ཁང་གི་ཁང་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཞུགས་སོ། །ཇི་ཅུམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་འབྲོག་གཞན་
སུ་དུས་སྟོན་བྱུང་ནས་

གྲུ་མི་དག་མ་འོངས་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་པས་དེ་དག་བོས་ཏེ་སྒྲིམ་པ། བཞིན་བཟངས་དག་དེར་ཁྱོད་ཅག་ཅི་འཕྲི་ཕྱིར་མ་འ
ོངས། དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་དེར་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་དུས་སྟོན་ལགས་པས་དེའི་སྤྱད་དུ་བདག་ཅག་མ་མཆིས་སོ།
།བསོད་སྟོམས་པས་

{@146B} སྒྲིམ་པ། བཞིན་བཟངས་དག་གང་དག་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུས་འཛོལ་དེ་དག་ལ་ནི་དུས་སྟོན་ཡོད་ན།
ཁྱོད་ཅག་མཁར་ལེན་ཀྱི་འབྲས་བུས་འཛོལ་དག་དུས་སྟོན་ཅི་འདྲ་བ་དག་ཅིག་ཡོད། ཚུར་ཤིག་ལ་ལས་གྱིས་ཤིག་དང་།
དེའི་ཕྱིར་གྲུ་ཉིས་ཀྱི་དུ་སྦྱིན་ནོ། །དེ་དག་

གིས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་གང་དག་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུས་འཛོལ་དེ་དག་ལ་ནི་རྟག་པ་ཁོ་ནར་དུས་སྟོན་མཆིས་ཀྱི།
བདག་ཅག་ནི་མཁར་ལེན་ཀྱི་འབྲས་བུས་འཛོལ་ལགས་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བདག་ཅག་ལ་བརྒྱ་ལ་བརྒྱ་ལ་མ་ན་དུས་

སྟོན་འབྱུང་བས་གལ་ཏེ་གླ་སུམ་

གྱུར་དུ་སྐྱེལ་དུ་ལགས་ཀྱང་བདག་ཅག་དེད་ནི་ལས་མི་བགྱིད་དོ་ཞེས་དེ་དག་མ་བརྟུབ་སྟེ་དོང་ནས་བསོད་སྟོམས་པ་ཡང་
སྟོང་ལས་ཆུང་དུར་འདུག་གོ། །ཁྱིམ་བདག་གིས་བསམ་པ། བདག་གིས་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཚོས་དེ་ལ་ཇི་ཙམ་ནི་བྱས། ཇི་
ཙམ་ནི་མ་བྱས་པ་དེ་བཟུང་།

འགྲོའོ་སྟོམ་ནས་དེ་ནང་པར་སྤར་ཡང་སྟེ་སོང་བ་དང་། འག་འཡང་ལས་མི་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་དེ་བསོད་སྟོམས་པའི་དུང་
དུ་སོང་སྟེ་རྟེན་པ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཚུལ་ནས་སྤྲོས་པ། འཕགས་པ་གླུ་མི་དག་དེད་ལས་མི་བགྱིད་དམ། ཁྱིམ་བདག་མི་
བྱེད་དོ། །ཅི་འོ་སྤྲད་དུ་

དེ་དག་ན་རེ་དེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་དུས་སྟོན་ཡིན་པས་བདག་ཅག་ལས་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁྱིམ་བདག་གིས་སྤྲོས་པ། འ
ཕགས་པ་དེ་དག་ནི་མཁར་ལེན་གྱི་འབྲས་བུས་འཚོ་བ་ལགས་པས་འཕགས་པ་དེ་དག་ལ་གླུ་མ་སྐྱེལ་བས་དེས་ན་མ་བརྟུབ་
གོར་མ་བཟུམ། བསོད་

སྟོམས་པས་སྤྲོས་པ། ཁྱིམ་བདག་ཁོ་བོས་གླུ་ཉིས་གྱུར་བྱིན་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་ན་རེ་འཕགས་པ་གང་དག་བསོད་
ནམས་གྱི་འབྲས་བུས་འཚོ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་རྟག་པ་ཁོ་ནར་དུས་སྟོན་མཆིས་གྱི་བདག་ཅག་ནི་མཁར་ལེན་གྱི་འབྲས་བུས་འ
ཚོ་བ་ལགས་པས་དེ་ཉིད་གྱིས་ན་

བདག་ཅག་ལ་བརྒྱུ་ལ་བརྒྱུ་ལམ་ན་དུས་སྟོན་འབྱུང་བས་གལ་ཏེ་གླ་སུམ་གྱུར་དུ་སྐྱེལ་དུ་ལགས་ཀྱང་བདག་ཅག་དེད་ནི་
ལས་མི་བགྱིད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁྱིམ་བདག་གིས་སྤྲོས་པ། འཕགས་པ་བདག་ནི་བདག་གི་སྤྲད་དུ་ཡང་བགྱིད་དུ་མི་སྐྱེལ་
ལ། ཉི་དུ་རྒྱམས་གྱི་སྤྲད་དུ་ཡང་བགྱིད་

{ @14 7A } ཟླ། སྤྱི་སྐྱེལ་གྱི། འདི་ལྟར་འཕགས་པ་རྒྱམས་གྱི་སྤྲད་དུ་བགྱིད་དུ་སྐྱེལ་བ་ལགས་པས་གྱེ་མ་འཕགས་
པ་རྒྱམས་གྱིས་ཀྱང་བརྒྱུ་ལ་བརྒྱུ་ལམ་དུ་མཁར་ལེན་གྱི་སྟོངས་མོ་མཛོད་ཅིག །བསོད་སྟོམས་པས་སྤྲོས་པ་དེ་དག་སྟོང་།

རྒྱལ་ཁབ་བརྒྱུད་ནས། དགེ་སློང་རྒྱལ་གྱིས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གཞི་མ་ཟིན་པ་ལ་དགེ་སློང་རྒྱལ་གྱིས་
མཁར་ལེན་གྱི་སྒྲོང་མོ་བྱའོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཞི་མ་ཟིན་པ་ལ་དགེ་སློང་རྒྱལ་གྱིས་མཁར་ལེན་གྱི་སྒྲོང་
མོ་བྱའོཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ནས། དགེ་སློང་

དག་གིས་མཁར་ལེན་གྱི་སྒྲོང་མོ་བྱ་བར་བརྩམས་ནས། དེ་དག་ཕན་ཚུན་སོ་ཕག་འཕེན་པར་བྱེད་དོ། ཇི་ཅིམ་ན་དག་
སློང་ཞིག་གིས་དགེ་སློང་ལ་སོ་ཕག་འཕངས་པ་དང་ལག་པ་ནས་ཤོར་ཏེ་དགེ་སློང་གི་མགོར་ཕོག་ནས་དེ་དུས་ལ་བབ་བོ།
།དགེ་སློང་དེ་དག་འགྱུར་པ་སྐྱེས་ཤིང་།

དེ་དག་ཡིད་མི་བདེ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་དག་བསོད་སྟོམས་པ་ལས་མེད་པས་ལས་ལྷུང་ནས་བདག་ཅག་
ཚིངས་པ་མཚུངས་པ་རོད་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་བུལ་བར་གྱུར་ཅིང་། བདག་ཅག་ལ་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྷུང་བ་མ་གྱུར་
ངམ་སྟམ་དུ་འགྱུར་པ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏོ། །

ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་དགེ་སློང་རྒྱལ་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་
པ། དགེ་སློང་དག་ཁྱེད་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དེ། ཡང་དགེ་སློང་རྒྱལ་གྱིས་སོ་ཕག་འཕངས་པར་མི་བྱ་བར་འདི་ལྟར་ལག་པས་
ལག་པར་བརྒྱུད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་

བྱེད་འཕགས་པ་ཡིན་ན་གོ་བར་བྱ་སྟེ་བརྒྱུད་པར་བྱའོ། གོ་བར་མ་བྱས་པར་བརྒྱུད་པར་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འ
གྱུར་རོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྒྱལ་གྱིས་མཁར་ལེན་གྱི་སྒྲོང་མོ་བྱའོཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ནས། དགེ་སློང་
རྒྱལ་གྱི་མ་རངས་པར་ལས་བྱེད་ནས་

བྲམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་དག་ཅི་ལྟར་དགེ་སློང་འདི་དག་གི་མ་རངས་པར་གྲག་མི་བཞིན་དུ་ལས་བྱེད་ཅེས་འཕྱུ་བར་བྱེད།
ཕུར་གཤེད་པར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགེ་སློང་རྒྱལ་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཉི་མ་

{ @14 7B } རངས་པར་ལས་མི་བྱ་བར་འདི་ལྟར་ལན་གཅིག་བྱའོ། །དགེ་སློང་དག་སོ་གཞི་ཕྱི་ངོ་ལས་བྱེད་ལ། དགྲུན་
ནི་སྤྱོད་ལས་བྱེད་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སོ་གཞི་སྤྱོད་ལས་བྱ་ལ། དགྲུན་ནི་ཕྱི་ངོ་ལས་བྱའོ། །དེ་
དག་དུས་རྟིང་ལ་ཐུག་པ་ན་གཏོང་ཞིང་འཇིམ་ཇུབ་ཀྱིས་གོས་པའི་

ལུས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་རིངས་པ་རིངས་པར་བསོད་སྟོམས་ལ་འཇུག་པ་ན་མ་དད་པ་དག་འཕགས་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་གིས་གྲུ་
མི་དག་ཀྱང་བམ་པར་བྱས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ཟས་ཀྱི་དུས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་བྱེད་ན། ཁྱེད་ཅག་ཟས་ཀྱི་དུས་ཀྱང་སྤོང་བར་
མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཅོ་འདྲི་བར་བྱེད་པའི་

སྐབས་དེ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བསོད་
སྟོམས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་སྟོག་བྱས་ནས་གོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་འཇུག་ཁོམ་པ་དང་། གང་དག་
དགེ་འདུན་གྱི་ཆེད་པ་དབང་བ་

དེ་དག་གིས་ནི་སྟོག་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་འཇུག་ཁོམ་པ་དེ་ལྟར་དུས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་གཏང་བར་བྱའོ།
།བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྟོག་བྱས་ནས་གོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་ཞིང་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་ཡང་འ
ཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ནས།

དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ཅུམ་གྱིས་ན་སྟོག་བྱས་པར་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཤེས་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་
པ། ཇི་ཅུམ་གྱིས་ལག་པ་གཉིས་དང་། རྒྱུང་བཟེད་བཀྲུས་པར་དང་། ལྷུང་བཟེད་བཀྲུས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཅུམ་གྱིས་སྟོག་
བྱས་པར་བརྟེན་པར་

བྱའོ། །གཞན་ཡང་ངས་དགེ་སློང་མཁར་ལེན་བྱེད་པ་དག་གི་ཀུན་རྟོག་པའི་ཚོས་དག་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། དགེ་སློང་
མཁར་ལེན་བྱེད་པས་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཅི་ཞིག་ཁྱེད་ཀྱིས་དག་སྤྱོད་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ། །ཕྱི་ངོ་ནི་སྟོམ་དང་། ལག་པ་

དང་། ཀླུ་པའི་སྐྱེ་མཉེ་རྒྱ་དག་སྦྱོར་དུ་གཞུགས།

པར་བྱའོ། །དག་སྦྱོར་མཁར་ལེན་བྱེད་པས་ཀླན་དུ་དཔའི་ཚོས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་དག་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་འཇུག་པར་
མི་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འབྲོག་གནས་སུ་བསོད་སྟོམས་པས་བསོ་ཁང་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་
དུ་མེ་ཁང་གི་གླང་གཞི་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་

{@148A} ༡༡། །རྒྱས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བྲེ་བྲག་ནི་འདི་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཞི་མ་བཟོན་པ་ལ་
མཁར་ལེན་གྱི་སྟོངས་མོ་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ནས། དག་སྦྱོར་དག་མེ་ཁང་གི་ལས་བྱེད་ཅིང་ཕྱམ་དག་མར་སྒྲིབ་ཚུར་
སྒྲིབ་པ་ན་དེ་དག་གི་འོག་ན་ཤིང་མཁན་ཞིག་ཞལ་

ཏ་བྱེད་དེ། ཇི་ཅམ་ན་ཕྱམ་དག་སྒྲིབ་པ་ན། དག་སྦྱོར་གི་ལག་ནས་ཕྱམ་ཤོར་བས་ཤིང་མཁན་གྱི་མགོར་ཕོག་ནས་དེ་དུས་
ལ་བབ་པ་དང་། དག་སྦྱོར་དེ་དག་ཚོ་དང་ལྡན་པ་དག་བསོད་སྟོམས་པ་ལས་མེད་པས་ལས་ཕྱང་བས་བདག་ཅག་ལ་ཕམ་
པར་འགྱུར་བའི་ལྷང་བམ་བྱུང་

ངམ་སྟམ་དུ་འགྲོད་པ་སྐྱེས་པའི་སྐྱབས་དེ་དག་སྦྱོར་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དག་སྦྱོར་དག་ཁྱེད་ལ་ནི་ལྷང་བ་མེད་དེ། ཡང་དག་སྦྱོར་དག་གིས་མི་བཟོད་པའི་ཁྱར་གདེག་པར་མི་
བྱའོ། །རྒྱེན་དེ་ལྟ་བུ་

ཞིག་བྱུང་ན་མདོ་མདོར་སྦྱིམ་པ་དག་འཛིན་དུ་གཞུགས་པར་བྱ་ཞིང་གདེག་པ་དག་དང་། གཞག་པ་དག་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་
སྟེ། མཉམ་དུ་གདེག་པ་དང་། མཉམ་དུ་གཞག་པར་བྱའོ། །དག་སྦྱོར་དག་མི་བཟོད་པའི་ཁྱར་གདེག་པར་བྱེད་ན་འགལ་
ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་

རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དག་སྦྱོར་དག་གིས་མི་བཟོད་པའི་ཁྱར་གདེག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ནས། དག་
སྦྱོར་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ཅམ་ནི་བཟོད་པ་ཡིན། ཇི་ཅམ་ནི་མི་བཟོད་པ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་

སྤྲུལ་པ། བྱིས་པ་གཅིག་གི་ཁྱུར་གང་ཡིན་པ་

དེ་དག་སྤོང་གཉིས་ཀྱིས་གདེག་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚེ་ལ་མགོན་མེད་
ཟས་སྤྱོན་གྱི་ཀླན་དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །གང་གི་ཆོ་ཆོད་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀམས་གཏུམ་མོ་བདུལ་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་ལ་བཀོད་པ་དེའི་

ཆོ་ངེས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཚེན་ནས་ཡོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། ཆོད་དང་
ལྷན་པ་འཆར་ཀམས་དང་དུམ་བྱེད་སྤྲུལ་པ། སྤང་མོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པས་རྗེས་སུ་འ
ཛིན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ཁོ་པོས་ཀྱང་གཞན་ལ་

{ @148B } ཕན་པ་བྱ་དགོས་སོ། །གཏུམ་མོས་སྤྲུལ་པ། འཕགས་པ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ལགས་ཏེ་དང་དུ་མི་བཞེད་ན། བདག་
གིས་འཕགས་པའི་སྤྲུལ་དུ་བྱེད་སྤོང་གི་གདན་བཤམ་པར་བགྱིས། བྱེད་ཀྱིས་བསོད་སྟོམས་བརྒྱས་ནས་བྱེད་སྤོང་གི་གདན་
ལ་འོངས་དེ་དེ་ག་ཞེས་པར་རིགས་སོ། །

ཆོད་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀམས་སྤྲུལ་པ། སྤང་མོ་དེ་བཞིན་བྱའོ་ཞེས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་བསོད་སྟོམས་
བརྒྱས་ནས་གཏུམ་མོའི་བྱིམ་དུ་བྱེད་སྤོང་གི་སྤྲུལ་ལ་འོངས་དེ་དེ་འགྲོའོ། །ཇི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཆོད་དང་ལྷན་པ་འ
ཆར་ཀ་ལ་ལྷོངས་སུ་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཆོད་དང་ལྷན་

པ་འཆར་ཀམས་མས་པ། བདག་ཇི་སོང་ལ་སྤང་མོ་བཟོ་བར་བྱའོ་སྟམ་ནས། ཆོད་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་གཏུམ་མོའི་གན་
དུ་སོང་སྟེ་སྤྲུལ་པ། སྤང་མོ་ཁོ་པོ་ལྷོངས་རྒྱུར་འགྲོ་ཡིས། བྱེད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ལུས་ལ་བག་གྱིས་ཞིག་། གཏུམ་མོས་སྤྲུལ་པ།
འཕགས་པ་ལྟར་དུ་སྤྲུལ་ག་ཞེས་

པའི་རིགས་ཏེ། དེར་བཞུགས་པར་མི་མཛད་ཅིང་དེར་དགྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། ཆོད་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀམས་གཏུམ་
མོ་བཟོས་ཏེ་ལྷོངས་རྒྱུར་འཕགས་པ་དང་། ཆོད་དང་ལྷན་པ་ཀླན་དག་འཕོས་དག་སྤོང་རྣམས་ལ་སྤྲུལ་པ། ཆོད་དང་ལྷན་པ་དག་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྗོངས་རྒྱུར་ག་ཞེགས་

གྱིས། བྱེད་ཅག་ལས་གང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་ཐབས་ཅིག་ལྗོངས་རྒྱུར་འགོ་བར་སྤྱོད་དེས་ཆོས་གོས་གྱི་ལས་གྱིས་
ཞེག་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀས་ཐོས་ནས་བསམས་པ། སངས་རྒྱུས་གྱི་རྒྱུ་བ་ལ་ནི་ཕན་ཡོན་བཅུ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོའ་
འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་རྒྱུན་གྱི་

འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། མེད་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། མེད་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པའི་འཛིགས་པ་མེད་པ་
དང་། ལྷུ་འི་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། གཏུག་པའི་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། མེད་གེའི་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱལ་གི་འ
ཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷུ་གི་

འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། ས་འོ་ལ་གྱི་དམག་ཆོགས་གྱི་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། ང་གི་འི་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། འོ་གམ་
གྱི་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། ལ་གཅན་གྱི་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷུ་བཅོས་གྱི་འཛིགས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤུ་
ལྷུ་འི་གཟུགས་དག་མཐོང་ཞིང་ལྷུ་འི་སྤྱོད་དག་

{ @149A } ༡༡། ཐོས་ལ་ཀུན་ཞེས་པ་བདེ་སྤྱོད་པ་དག་ཐོས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འོངས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་འོངས་པ་
ཡོད་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་གྱི་རྒྱུ་བ་ལ་གཞི་དཔུང་བ་ཡིན་གྱིས། བདག་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་ཐབས་ཅིག་ལྗོངས་
རྒྱུར་འགོས་ཕྱིར་ལྷོག་པར་བྱའོ་སྟེ་ཞེས།

ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ཕྱིར་ལོག་གོ། །དེའི་བར་སྐབས་སུ་གཏུམ་མོའི་བྱིམ་དུ་བུ་མོ་ཞིག་ལ་བྱེད་ཞིག་བཅོས་ནས་
གཏུམ་མོས་བྱེད་དེའི་མ་ལ་སྤྲས་པ། བུ་མོ་བྱེད་འདི་ཁྱེས་གྱིས་ལ་གོས་དཀར་པོས་དཀྱིས་ཏེ་བྱང་སྤོང་གི་སྟན་འདི་ལ་
སྟོལ་ཅིག་དང་ཡུན་རིང་དུ་འཆོ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཆོ་རིང་དུ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་

རོ། །བུ་མོ་དེས་བྱེད་དེ་ཁྱེས་བྱས་ཏེ་གོས་དཀར་པོས་དཀྱིས་ནས་བྱང་སྤོང་གི་སྟན་འདི་ལ་རྟག་ཏུ་བསྐྱལ་ལོ། །ཆོ་དང་ལྷན་
པ་འཆར་ཀ་ཡང་ཉི་མ་གཞན་ཞིག་ན་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་ནས་གཏུམ་མོའི་བྱིམ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་ངོ། །དགྲ་བཅོམ་

པ་དག་ནི་མ་བསམས་པར་ཤེས་པ་

དང་མཐོང་བ་མི་འཇུག་པས། ཚོ་དང་ལྷན་འཆར་ཀ་དེ་བཞིན་དུ་བློ་སྤྲོད་ཀྱི་སྟེན་དེ་ལ་འདུག་པ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་
དེ་བརྟན་པ་དང་བཅས་ཤིང་འཕགས་པ་ཁྱེད་འཕགས་པ་ཁྱེད་ཞེས་ཟེར་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་མུར་དུ་ལངས་ཏེ་
བརྟམས་ན་ཁྱེད་དུས་ལ་བབ་པ་མཐོང་དོ། །ཁྱིམ་

མི་དག་གིས་ཚོ་ངེས་གདབ་པར་བརྟམས་པ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀས་སྒྲིམ་པ། སྤིང་མོ་མ་དུ་ཤིག་། སེམས་ཅན་འ
དིས་ཚོ་ཐུང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་གོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མེད་ཀྱི་

འདི་ལ་ཁོ་བོས་དུད་མོས་གདབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་ཀྱང་ཁོ་བོ་ལས་བརྟན་ཏེ་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཆར་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་སྐབས་དེ་དགོ་
སྟོང་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། དགོ་སྟོང་རྣམས་

ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱུལ་པ། དགོ་སྟོང་དག་དགོ་སྟོང་འཆར་ཀ་ལ་
ནི་ལྟར་བ་མེད་དེ། ཡང་དགོ་སྟོང་གིས་བྱིམ་གཞན་དུ་སྟོན་ལ་མ་བརྟགས་པར་འདུག་པར་མི་བྱུང་། །འདུག་ན་འགལ་
ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་

{@149B} བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཀྱི་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ།
།མཉམ་ཡོད་ན་བྱིམ་བདག་ཕྱུག་པ། ཁོར་མང་བ། རིང་སོ་ད་ཆེ་བ། ཕན་ཚུན་གཏམ་འདྲེས་པ། ཐེབས་པར་སྒྲིབ་པ། འགྲོགས་
བ་ཞེས། སྒྲོས་འདྲིན་གཉིས་ཤིག་འཁོད་དོ། །

ཇི་ཅུང་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དེ་གཉིས་ཁོར་ཟད་པ་དང་། རིང་སོ་ད་ཟད་པར་གྱུར་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གྲོས་བྱ་བར་བརྟམས་
པ། བདག་ཅག་གཉིས་འདི་ཉིད་དུ་མ་ཐོས་པ་དང་དམས་པར་གྱུར་པས་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་འཆོ་བ་ཟེའི་འོང་སོ་ད་པས་

ཅི་བྱ། རབ་ཏུ་འབྱུང་དུ་འདོང་ངོ་

ཞེས་དེ་གཉིས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚེས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ། །དེ་ན་གཅིག་ན་བར་གྱུར་ནས་ཅིག་ཞེས་དེའི་
ནད་གཡོག་བྱེད་དོ། །ནད་པ་དེ་ཉམ་དམས་ཤིང་སོས་པར་མ་གྱུར་ནས། ནད་གཡོག་དེས་ནད་པ་ལ་སྒྲིམ་པ། ཚོད་དང་ལྷན་
པ་ཁྱིད་ལ་སྒྲིམ་པའི་ཚོ་

ན་ལན་འགའ་ནད་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་ངམ། སྒྲིམ་ཡང་བྱུང་ངོ། །འོ་ན་ཇི་ཞིག་གིས་ནི་བར་གྱུར། ལན་ཚཱི་སྒྲིམ་ཅུབས་ཀྱིས་སོ།
འོ་ན་ད་ཅིའི་ཕྱིར་ལན་ཚཱི་སྒྲིམ་ཅུབས་མི་འཐུང་ཞེས་ནད་གཡོག་དེས་ལན་ཚཱི་སྒྲིམ་ཅུབས་བསྐྱངས་ཏེ་ནད་པ་ལ་བྱུང་
པ་དང་། ནད་པ་དེས་དུས་ཀྱི་ཚེས་

དང་ལྷན་པར་གྱུར་ནས་དགེ་སློང་དེ་བདག་གིས་འདི་ལ་སྒྲིམ་མ་ཡིན་པ་བྱིན་བར་མ་གྱུར་ཏམ་སྒྲིམ་དུ་འགྲོད་པ་སྦྱེས་ནས།
དེས་སྐབས་དེ་དགེ་སློང་རྒྱམས་ལ་བཟོད་ནས། དགེ་སློང་རྒྱམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྱུལ་པ། དགེ་སློང་

དག་དགེ་སློང་དེ་ལ་ནི་ལྟང་བ་མེད་དེ། ཡང་དགེ་སློང་གིས་སྒྲིམ་པ་ལ་མ་བྱིས་པར་རང་གི་སློས་ནད་པ་ལ་སྒྲིམ་སྒྱིན་པར་མི་
བྱུངོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིམ་པ་མེད་ན་སྒྲིམ་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་བྱི་བར་བྱེད་སྒྲིམ་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མེད་ན་སྒྲིམ་པས་བཀོལ་བ་ལ་བྱི་
བར་བྱུངོ། །སྒྲིམ་པས་བཀོལ་བ་མེད་ན་

ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་ལ་བྱི་བར་བྱུངོ། །ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་མེད་ན་དགེ་སློང་རྒྱན་པ་རྒྱན་པ་དག་ལ་བྱི་བར་བྱུངོ། །དགེ་སློང་
གིས་སྒྲིམ་པ་ལ་མ་བྱིས་མཁུ། ཇི་སྐད་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་བཞིན་མ་བྱས་པར་རང་གི་སློས་ནད་པ་ལ་སྒྲིམ་སྒྱིན་ན་འགལ་
ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་ངོ། །དགེ་སློང་

{@150A} ༩༩། རྒྱམས་ཐེ་ཚོམ་སྦྱེས་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཞུས་པ།
བཅོམ་པ་དགེ་སློང་དེ་ལ་སྒྲིམ་གང་ལགས་པ་དེ་ཉིད་སྒྲིམ་མ་ལགས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་ནི་གང་ལགས། རྒྱ་ནི་གང་

ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་སྒོམ་ཁྱིམ་པའི་ཆོན་རྒྱུད་དང་བད་ཀན་ཅན་དུ་གྱུར་ལ། ད་ལྟར་ནི་རྒྱུད་དང་མཁྱིས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་
དེས་ན་དེ་ལ་སྒྲིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་
བྱེད་ཀྱི་ཆོལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་

ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །གང་གི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་ག་རྣམས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་བཟོ་སྤྱདས་གཟུགས་
ཅན་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ་བརྒྱན་ཁྱི་དང་མ་ག་རྣམས་བྱུང་བའི་བྲམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་དང་ལྟན་ཅིག་བདེན་པ་དག་
ལ་བཀོད་པ་དེའི་ཆོན་མ་ག་རྣམས་བྱུང་།

བའི་རྒྱལ་པོ་བཟོ་སྤྱདས་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་འདི་སྒྲིད་ཅེས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་འཁོད་པ་དང་། མོ་བྲང་འ
ཁོར་བ་དང་། ཡུལ་ཐ་དད་པ་ནས་ལྷགས་པའི་ཆོང་པའི་ཆོགས་ཤེས་ལྡན་དག་ཉོན་ཅིག །ངའི་ཡུལ་དུ་གང་གིས་ཀྱང་ཆོམ་
རྒྱན་མི་བྱའོ། །གང་ངའི་

ཡུལ་དུ་ཆོམ་རྒྱན་བྱེད་པ་དེ་ངས་ཡུལ་མེད་པར་བྱའོ། །བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་རྩ་སྟེ་ངའི་མཛོད་དང་བང་བ་ནས་སྦྱིན་ནོ་
ཞེས་བྲིལ་གྱི་སྒྲུ་བསྒྲགས་པ་བྱས་སོ། །གང་གི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀོ་ས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གཞོན་
རྒྱུ་དཔེ་ཕུ་མདོ་སྤེས་བཏུལ་བ་དེའི་ཆོན་

ཀོ་ས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་མཉན་ཡོད་དུ་འདི་སྒྲིད་ཅེས་མཉན་ཡོད་ན་འཁོད་པ་དང་། མོ་བྲང་འ
ཁོར་བ་དང་། ཡུལ་ཐ་དད་པ་ནས་ལྷགས་པའི་ཆོང་པའི་ཆོགས་ཤེས་ལྡན་དག་ཉོན་ཅིག །ངའི་ཡུལ་དུ་གང་གིས་ཀྱང་ཆོམ་
རྒྱན་མི་བྱའོ། །གང་ངའི་ཡུལ་དུ་ཆོམ་རྒྱན་བྱེད་

པ་དེ་ངས་བསད་པའི་གྲོད་ལ་བསྒྲིན་པར་བྱའོ། །བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་རྩ་སྟེ་ངའི་མཛོད་དང་བང་བ་ནས་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་

དེའི་གྲི་སྒྲ་བསྒྲགས་པ་བྱས་སོ། །དེའི་བར་སྐབས་ན་ཆོམ་རྒྱུན་པ་གང་དག་ཡུལ་མ་ག་རྒྱ་ན་གནས་པ་དག་དང་། ཆོམ་རྒྱུན་པ་གང་དག་ཡུལ་གོས་ལ་ན་གནས་

{ @150B } པ་དེ་དག་ས་མཚམས་ཀྱི་བར་དུ་དོང་སྟེ་འཁོད་དོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཆོམ་རྒྱུན་པ་གང་དག་ཡུལ་མ་ག་རྒྱ་ན་གནས་པ་དག་དང་། ཆོམ་རྒྱུན་པ་གང་དག་ཡུལ་གོས་ལ་ན་གནས་པ་དེ་དག་ས་མཚམས་ཀྱི་བར་དུ་དོང་སྟེ་འཁོད་ཅིང་དོན་མཐུན་འཛུལ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་དེ་ལྟ་བུས་གྱང་

ཁྱབ་པར་གྱུར་དོ། །དེ་ཐོས་ནས་ཡུལ་མ་ག་རྒྱ་ནས་དོན་མཐུན་བསེལ་བ་དང་བཅས་པས་ཡུལ་གོས་ལར་འགྲོ་བར་བརྩམས་ཤིང་ཡུལ་གོས་ལ་ནས་གྱང་དོན་མཐུན་བསེལ་བ་དང་བཅས་པས་ཡུལ་མ་ག་རྒྱར་འགྲོ་བར་བརྩམས་སོ། །དེ་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཡུལ་མ་ག་རྒྱ་ནས་དོན་

མཐུན་བསེལ་བ་དང་བཅས་པ་ཡུལ་གོས་ལར་འཕགས་ནས་དེ་གང་གི་ཆོས་མཚམས་ཀྱི་བར་ལས་འདས་ཏེ་ཡུལ་གོས་ལར་ཞུགས་པ་དེའི་ཆོན་དེད་དཔོན་གྱི་སྒྲས་པ། ཞེས་ལྟན་དག་གོས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་འདི་ནི་གཏུམ་པ། རྒྱན་ངས་པ་བྲལ་ལྷུ་ཆེ་བ། དཔའ་བ།

རྩལ་ཆེ་བ་ཞེས་གྲགས་བས། གལ་ཏེ་དོན་མཐུན་ཆོམ་རྒྱུན་པས་བཅོམ་པར་གྱུར་ན་ཡང་དེས་བདག་ཅག་ལ་རྒྱན་ཇས་སྦྱིན་པར་རྣམས་ཀྱིས་བསེལ་བ་ཕྱིར་ཐོང་ཞིག། དོན་མཐུན་དག་གིས་སྒྲས་པ། དེད་དཔོན་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་དེ་དག་གིས་བསེལ་བ་ཕྱིར་བཏང་དོ། །

ཆོམ་རྒྱུན་པ་དེ་དག་གིས་བྱ་མ་རྟ་བཞག་སྟེ་འཁོད་པ་དང་། བྱ་མ་རྟ་དག་གིས་བསེལ་བ་ཕྱིར་བཏང་བ་དེ་མཐོང་ནས་དེ་དག་གིས་སྒྲས་པ། ཞེས་ལྟན་དག་བསེལ་བ་ཕྱིར་ལོག་གིས་དོན་མཐུན་གཞིམ་པར་བྱས་འདོད་དོ། །ཞེས་དེ་དག་གིས་དོན་མཐུན་སྒྲ་ལའི་དགོན་པར་

ལྷགས་པ་བཅོམ་མོ། །དེ་ན་ཚོང་པ་ཁ་ཅིག་ནི་བསད། ཁ་ཅིག་ནི་བྱེར་རོ། །དེ་ན་གང་དག་བྱེར་བ་དེ་དག་མགོ་ས་རྒྱལ་གྱིས་
བཀའ་སྟེ། ཀོ་ས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་བྱུང་བྱེད་ནས་སྤྲོས་པ། ལྷ་བདག་ཅག་ཚོང་པ་རྣམས་ཁྱོད་གྱི་
ཡུལ་དུ་ཚོང་པར་མི་རུང་བར་རྣམ་

པར་བཀོད་དོ། །ཅི་ཞིག་བྱས། ལྷ་བདག་ཅག་ཚོམ་རྒྱུན་པ་དག་གིས་བཅོམ་མོ། །རྒྱལ་པོས་དམག་དཔོན་འཕགས་སྤྱེས་པོ་
ལ་བསྟོན་པ། ཤྱི་གཞོན་རྒྱ་སོང་ལ་ཚོམ་རྒྱུན་པ་དག་དང་རྒྱུན་ཇུས་དག་སྤྱི་འཇུག་ཅིག །དམག་དཔོན་འཕགས་སྤྱེས་པོས་
ལྷ་བཀའ་

{ @151A } ཟླ། །བཞིན་འཚལ་ཞེས་ཀོ་ས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལས་མཉན་ནས་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་
ལག་བཞི་པ་གྲུང་པོ་ཆེ་བའི་ཚོགས་དང་། ཏྲ་པའི་ཚོགས་དང་། ཤིང་ཏྲ་པའི་ཚོགས་དང་། དཔུང་བྱ་ཆུང་གི་ཚོགས་གོ་བསྟོན་
ཏེ་སྤྱིར་བསྤྱིར་བར་སྤྱུ་ལའི་དགོན་པར་སོང་

རོ། །དེའི་པར་སྐབས་ན་ཚོམ་རྒྱུན་པ་དག་སྤྱུ་ལའི་དགོན་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་པོའི་ནང་ན་ལྷགས་ནས་བག་སྟེ་རྒྱུན་ཇུས་
བལྟ་དཔར་བྱེད་དོ། །འཕགས་སྤྱེས་པོས་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྤྱིང་བྱ་བཅུས་ནས་དེ་ན་ཚོམ་རྒྱུན་པ་ཁ་ཅིག་ནི་བསད། ཁ་ཅིག་ནི་
བྱེར། ཚོམ་རྒྱུན་པ་དྲུག་བཅུ་ནི་གསོན་པོར་

བཟུང་རོ། །དེ་ནས་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཞིང་ཚོམ་རྒྱུན་པ་དང་རྒྱུན་ཇུས་ཁྱེར་ཏེ་ཀོ་ས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་
རྒྱལ་གྱི་བྱུང་བྱེད་སོང་ནས་རྒྱུང་པ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་སྤྲོས་པ། ལྷ་ཚོམ་རྒྱུན་པ་ནི་འདི་དག་ལགས། རྒྱུན་ཇུས་ནི་འདི་
དག་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་ཚོམ་རྒྱུན་

པ་དག་ལ་སྤྲོས་པ། ཤེས་ལྡན་དག་ངས་འདི་སྐད་ཅས་ངའི་ཡུལ་དུ་གང་གིས་ཀྱང་ཚོམ་རྒྱུན་མི་བྱུངོ། །གང་ངའི་ཡུལ་དུ་
ཚོམ་རྒྱུན་བྱེད་པ་དེ་ངས་བསད་པའི་གྱོད་ལ་བསྐྱིན་པར་བྱུངོ། །བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཇུས་ནི་ངའི་མཛོད་དང་བང་བ་
ནས་བྱིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལ་གྱི་སྤྱོད་བསྐྱུགས་པ་

བྱས་པ་དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་མ་ཐོས་སམ། ལྷ་ཐོས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་ཚོད་པ་འདི་དག་བཅོམ། ལྷ་བདག་ཅག་འཆོ་བ་
མ་མཆིས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྷ་ན་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་བསད་པར་གྱུར། ལྷ་འཇིགས་པ་བསྟན་པའི་སྤྲད་དུ་ལོ། །ངས་ཀྱང་
ཁྱེད་ལ་ཕྱོགས་སུ་ཀྱང་མ་

བསྟན་པ་དེ་ལྷ་བུའི་འཇིགས་པ་བསྟན་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་གཏུ་མ་པས་དེས་སློན་པོ་རྣམས་ལ་བསྟོན་པ། ཤེས་ལྡན་དག་
དེང་ལ་ཆོས་རྒྱུ་པ་འདི་དག་བསད་སར་ཁྱེད་ལ། ལག་པ་དང་། རྒྱུ་པ་ཚོད་ཅིག། ཚོད་པ་འདི་དག་གི་ཅི་ཕྱོགས་པ་བའི་
བང་བ་དང་མཛོད་

ནས་བྱིན་ཅིག། །སློན་པོ་དེ་དག་གིས་ཆོས་རྒྱུ་པ་དེ་དག་དུར་ཁྲོད་དུ་ཁྱེད་དེ་ལག་པ་དང་རྒྱུ་པ་བཅད་ནས་ཚོད་པ་རྣམས་
ལ་རྒྱུ་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་བང་བ་དང་མཛོད་ནས་བྱིན་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་དག་བདག་གི་རྒྱུད་པ་དང་།
གཞན་གྱི་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་

{@151B} སེ་སོར་རྟོགས་ཤིག། །བདག་གི་འབྱོར་པ་དང་། གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེ་སོར་རྟོགས་
ཤིག། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགོས་པ་དག་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་པ་ནི་ཡིད་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་ལ། བདག་དང་
གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་ཡང་ཡིད་འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀའ་ལྷུ་ལ་ནས། དགོས་པ་དག་ལངས་ཤིང་ལངས་ཤིང་དུར་ཁྲོད་རྒྱུར་འགྲོ་བར་བརྩམས་སོ། །དགོ་
སློང་མ་དག་ཀྱང་ལངས་ཤིང་ལངས་ཤིང་དུར་ཁྲོད་རྒྱུར་འགྲོ་བར་བརྩམས་སོ། །དེའི་ཆོ་ན་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་དུར་ཁྲོད་
རྒྱུར་དོང་ཞིང་དེ་དང་དེ་དག་གིས་ཆོས་རྒྱུ་པ་དག་

ལ་ངེས་པར་བརྟགས་པར་བརྩམས་སོ། །མི་གཞན་ཞིག་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟོག་ཅིང་འདུག་པ་དེས་སྒྲིམ་པ། གལ་ཏེ་
དོན་འདོད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་དག་ལ་ལན་ཚུའི་སྒྲན་ཅུ་བས་སྤྲད་པར་གྱུར་ན། དེས་ན་འདི་དག་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་
ནམ་གཞོན་ལྷ་དག་གི་ལྷ་ཞོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

དགོས་པ་དེ་དག་གི་ནང་ན་དགོས་པ་སྐྱོད་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་མོ། བྱེད་མ། མི་གསལ་བཞིག་འདྲུག་པ་དེས་དེ་ཐོས་
ནས་དེས་བསམས་པ། གལ་ཏེ་བདག་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་གྱུར་ན། བདག་གིས་
ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་འདྲུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་

བྱུང་ནས་ཅི་ཞིག་རྟེན་གྱིས་བདག་སོང་ལ་ལན་ཚཱི་སྒྲན་ཅུབས་བསྐྱངས་ཏེ་འདི་དག་ལ་བྱུང་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་ནས། དགོ་
སྐྱོད་མ་སྐྱོད་མ་དེ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ། གནས་སུ་སོང་ནས་དེ་ནས་ལན་ཚཱི་སྒྲན་ཅུབས་ཀྱི་ཕུང་
དང་། ཁམ་ཐོར་དྲུག་བཅུ་བསྐྱངས་ཏེ།

ཚོམ་རྒྱུན་པ་དག་གི་བྱུང་དུ་སོང་བ་དང་། ཚོམ་རྒྱུན་པ་དེ་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་ཅིང་སློག་ལ་མི་ལྟོས་
པ་སྒྲིམ་པས་གསུངས་པ་དག་གིས་བསམས་པ། གྱེམ་འཕགས་མ་འདིས་བདག་ཅག་སྒྲིམ་གྱིས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་བུམ་
པ་དེ་ནས་སྒྲིམ་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲིམ་མོ། །སྐྱོད་

མས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འདྲུ་ཤེས་གྱིས་རེ་རེ་ལ་ཁམ་ཐོར་བྱིན་ཏེ་ལན་ཚཱི་སྒྲན་ཅུབས་བྲིམས་པ་དང་། གང་གིས་འཐུངས་
པ་དེ་དུས་ལ་བབ་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་དུས་བབ་པོ། །སྐྱོད་མ་ཚོམ་རྒྱུན་པ་དེ་དག་ལ་ལན་ཚཱི་སྒྲན་ཅུབས་འདིམ་
པར་བྱེད་པ་ན་ནམ་སློས་པར་གྱུར་ནས་དགོ་

{@152A} ༡༡། སྐྱོད་མའི་དབྱར་ཁང་སྒོ་བཅད་པ་ན་སྐྱོད་མ་འོངས་ནས་དེས་དལ་བུས་ཁད་གྱིས་ཁད་གྱིས་སྒོ་
གཏན་བརྒྱངས་པ་དང་། དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། སྒོ་གཏན་རྒྱུང་པར་བྱེད་པ་འདི་སྟེ། སྐྱོད་མས་སྒྲིམ་པ། བདག་
སྐྱོད་མའོ། །སྐྱོད་ནམ་སློས་ནས་གལས་འོངས། ཕུ་

རྣམས་དག་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག། ཅི་སྐྱོད་གྱིས་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་མངོན་དུ་
བྱས་སམ། འོན་ཏེ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་འམ། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་འམ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་
བུ་མངོན་དུ་བྱས་སམ། འོན་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་

གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་དུ་བཅུག། སྤྱི་ལོ་དག་མ་ཡིན་ནོ། འོན་ཀྱང་འབྲས་ཆན་ནམ། སྐྱོམ་འམ། ཐུག་པའི་བུ་དང་བ་འམ།
རས་ཡུག་ཆེན་སྐྱོར་དུ་བཅུག་གམ། སྐྱོར་མས་སྒྲིམ་པ། སྤྱི་ལོ་དག་ཅི་ཁྱེད་ཅག་འབྲས་ཆན་དང་། སྐྱོམ་དང་། ཐུག་པའི་
བུ་དང་བ་དང་། རས་

ཡུག་ཆེན་སྐྱོར་དུ་གཞུག་པ་བཅའ་བ་ལས་ལས་གཞན་མེད་དམ། འོན་གཞན་ཅི་བྱས། ཁྱེད་ཅག་གིས་ཆོས་རྒྱལ་པ་དུག་
བཅུ་པོ་ལག་པ་དང་། ཤར་པ་བཅད་པ་དེ་དག་མཐོང་དམ། མཐོང་ངོ། །བདག་གིས་ལན་ཚོ་འི་སྤྲོད་ཅུ་བས་བསྐྱེད་སྟེ་
དག་འཐུང་དུ་བཅུག་ནས་

འཐུངས་པ་དང་། དེ་དག་དུས་ལ་བབ་པས་མ་གཞོན་ལྟ་དག་གི་ལྟ་ཞོ་འཐུང་དུ་བཅུག་གོ། །སྐལ་ཆད་མ་ཁྱེད་ལྟོ་ཕམ་
པར་འགྱུར་བ་དག་གིས་བཀའ་བ་ལ་བེད་ཅག་རྒྱུ་ཡི་རང་བ་བྱེད་དུ་འཐུང་དམ། དེ་བདག་ལ་ཡང་དག་པར་ཕམ་
པར་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་མ་བྱུང་དམ་སྟམ་དུ་འགྲོད་པ་

སྐྱེས་ནས་དེས་སྐབས་དེ་དག་སྐྱོང་རྒྱུ་ལ་བཞེད་ནས་དག་སྐྱོང་རྒྱུ་ལ་གྱིས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་།
བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྟུལ་པ། དག་སྐྱོང་དག་དག་སྐྱོང་མ་དེ་ལ་འདྲ་ཞེས་ཀྱང་ཡོད། སེམས་པ་ཡང་ཡོད་པས་
ཕས་ཕམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དག་སྐྱོང་

དམ། དག་སྐྱོང་མས་ནད་པ་ལ་ཇི་ནས་ཀྱང་ནད་པ་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྲོད་སྤྲོད་པར་
མི་བྱ་བར་འདི་ལྟར་ཅི་ནས་ཀྱང་ནད་པ་ནད་སོས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྲོད་སྤྲོད་པར་བྱཏོ། །དག་
སྐྱོང་གིས་ནད་པ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་ནད་པ་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་

{@152B} ཅིག་སྟམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྲོད་སྤྲོད་པར་བྱེད་ན་འག་ལ་ཆོབས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏོ། །སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྟན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོལ་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོད་ཀྱི་ཀུན་དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །གང་གི་ཆོ་
ཆོད་དང་ལྟན་པ་མེད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་ཉེ་བ་འཁོར་

ལ་སོགས་པ་སར་པ་སྐྱེས་པ་ལོན་ཏེ་བཅུ་བདུན་ཟླ་འཛིན་གསུམ་དག་རབ་ཏུ་སྦྱང་ཆོག་པར་བསྟན་པར་བྱས་པ་དེའི་ཚོན་
བཅུ་བདུན་ཟླ་དག་གལ་ཏེ་གཅིག་ལ་ལས་སུ་བསྐྱོད་བབ་ན་ཡང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱོངས་ཏེ་བྱེད་དོ། །ཇི་ཙམ་དུས་
གཞན་ཞིག་ན་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་མཆོན་ཐོག་

ཐག་ཚེས་མཉམ་པ་བྱུང་བས་དེར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱོངས་ཏེ་འོན་བྱས་སོ། །ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་དགེ་འདུན་གྱི་བསོ་
ཁང་བྱུང་ནས་དེར་ཡང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱོངས་ཏེ་འོན་བྱས་སོ། །དེའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་ཅུ་བདུན་ཟླ་ལས་གཅིག་ལ་
དགེ་སྐྱོས་བབ་ནས་དེའི་ཉིན་མོ་ཡང་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱན་ཏེ་འཁོད་དོ། །དེ་ན་དགེ་སྐྱོས་འོན་བྱེད་པའི་ཚོ་བཅུ་བདུན་ཟླ་ལས་གཅིག་ལ་སྐྱོ་
བྱུང་བ་བདག་ནི་ཆད་ཀྱིས་ཉ་ལ་ལོ། །མི་བཅུ་དྲུག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་འོན་མི་རྣམས་སྐྱམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྐྱོ་དེ་ལྟ་
བུ་བྱུང་ནས་གཞན་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་

སོ་སོར་ཉ་ལ་དུ་དོང་དོ། །དགེ་སྐྱོས་དེ་འབའ་ཞིག་གཅིག་ཤ། མཆོན་ཐོག་ཐག་ལས་བྱས་ཏེ། མཆོན་མོ་ནམ་ནངས་པ་དང་།
མར་མེའི་ཀོང་བུ་དག་བསྐྱས། སྐོ་དག་ཕྱེ། གཙུག་ལག་ཁང་ཆག་ཆག་བཏབ། བྱག་པ་བྱས་ཏེ། དུས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
སྟོན་བཤམས་ཤིང་

མཆོད་རྟེན་གྱི་འཁོར་སར་བདུག་སྐྱོས་བྲིམས་ཏེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒྲིང་དུ་འབྲེང་ནས་གཞི་བརྟུང་བར་བརྟམས་སོ།
།དེ་ནས་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གཞི་བརྟུང་སྐྱོས་སད་ནས་རང་རང་གི་གནས་ཁང་དག་ནས་ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་ཏེ་བྱུང་བ་དང་། དེ་
དག་གིས་དགེ་སྐྱོས་དེ་གཅིག་ཤ་ཕར་རྒྱག་ཚུར་

རྒྱག་ཅིང་འདུག་པ་མཐོང་ནས་དེ་དག་གིས་ཕན་ཚུན་སྐྱས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་འདི་གཅིག་ཤ་ཕར་རྒྱག་ཚུར་རྒྱག་
ཅིང་འདུག་ན་ལུ་བུ་ཅག་ལས་སུས་ཀྱང་འདིའི་གོགས་མ་བྱས་སམ། གཅིག་གིས་སྐྱས་པ། ཁོ་བོ་ལ་སྐྱོ་བུང་བ་བདག་ནི་
ཆད་ཀྱིས་ཉ་ལ་ལོ། །མི་བཅུ་དྲུག་གིས་ཅིའི་

{@153A} ༡༡། ཕྱིར་རྟོག་མི་རྣམས་སྣམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་དེ་སྐད་ཟེར། གཞན་དག་ཀྱང་དེ་སྐད་ཟེར་ཏེ།
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་སྐད་སྒྲུབ་སོ། །དེ་ནས་བཙུན་པོ་དག་གིས་སྒྲུབ་པ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་དག་འདི་བདག་ཅག་གི་འཕྲུལ་གྱི་
བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མར་འགྲོ་བ་

ཡིན་ན་བདག་ཅག་གིས་འདི་འོག་གསལ་བྱས་པ་ནི་ཡུ་བྱ་ཅག་གིས་མ་ལེགས་པ་བྱས་ཏེ། འདི་བདག་ཅག་ལ་ག་ཞེ་
བར་འགྱུར་གྱིས་ཟན་ཟོས་མ་ཐག་ཏུ་བཟོད་པ་གསོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་དག་གིས་ཟན་ཟོས་ནས་བཟོད་པ་གསོལ་བར་
བརྩམས་ཏེ། གཞོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་འི་

རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལ་གཏུགས། རྒྱུ་ལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མགུལ་ནས་འཇུག་དེ་ཚེ་དང་ལྷན་པ་བཟོད་པར་གསོལ་ཞེས་བྱས་ན་དེ་
ཅང་མི་སྒྲིབ་ཉིད་དུ་འདུག་གོ། །དེ་དང་ཆེས་བཤེས་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེས་ག་ག་ཚིལ་བྱས་པ་དང་། དེས་ཚོད་པར་
བརྩམས་ཏེ། བཟོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །

དེ་དག་གིས་བསམས་པ། དེ་ནི་ཐབས་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ་སྣམ་ནས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ག་ག་ཚིལ་བྱས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་གྱིས་ག་ག་ཚིལ་བྱས་པ་དང་། དེ་རྒྱུད་གྲུབ་དུ་འཇུགས་ཏེ་དུས་ལ་བབ་བོ། །དེ་དག་བརྟན་ཅིང་མྱ་ངན་བྱ་
བར་བརྩམས་པ་དང་། དགོ་སྤོང་རྣམས་

ཀྱིས་སྒྲུབ་པ། ཀྱི་བཙུན་པོ་ནི་དག་ཅི་འི་ཕྱིར་བརྟན་ཅིང་མྱ་ངན་བྱེད། དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་པ། བདག་ཅག་སྤོན་ནི་བཙུན་པོ་
སྤེར་གྱུར་ན་དེ་ནི་བཙུན་པོ་སྤེར་གྱུར་ཏེ་ཚད་སེལ་མཚུངས་པ་རོ་དེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་བཤེས་པར་གྱུར་པ་འི་
ལྟར་བ་བྱུང་ངོ། །དགོ་སྤོང་དེ་དག་གིས་མ་ལེགས་

སོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ་དོང་ངོ། །བཙུན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོང་སྟེ། མེས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འཁོད་པ་དགོ་སྤོང་
གཞན་དག་གིས་མཐོང་ནས་དགོ་སྤོང་དེ་དག་གིས་བར་བརྩམས་ཏེ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་བཙུན་པོ་སྤེར་དེ་དག་ནི་སོག་མའི་
མེ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་འབར་ཞིང་སྐད་ཅིག་གིས་འཁོར་གྱུར་ཏེ།

ཡུད་ཙམ་ཞིག་མོད་བག་བྱེད་ཅིང་ཡུད་ཙམ་ཞིག་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འཁོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་དག་ཟུང་ན་གྱི་མེས་
ཡིད་གདུངས་པས་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་ཅང་མི་སྒྲིབ་པར་འཁོད་པའི་སྐབས་དེ་དག་སྒྲོང་རྒྱུ་མས་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་

{@153B} བཀའ་སྤྱུལ་པ། དག་སྒྲོང་དག་དག་སྒྲོང་དེ་རྒྱུ་མས་ལ་ནི་རྒྱུ་བ་མེད་དེ། ཡང་དག་སྒྲོང་གིས་ག་ག་ཚོལ་མི་
བྱུང་། བྱེད་ན་འག་ལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འདུལ་བ་རྒྱུ་མ་པར་འབྱེད་པ། བམ་པོ་བཅུ་གཅིག་པ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་

བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་གྱི་ཀུན་དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉམ་ཡོད་ནས་ཉ་ཅང་མི་རིང་བ་ན། རི་བྲགས་
ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ན་ཁྱིམ་བདག་ལྷུག་པ། རོར་མང་པ། འོངསོད་ཆེ་བ་ཞིག་འདུག་སྟེ། དེ་ཡང་དད་པ་ཅན་བཟང་བ་དག་བའི་
བསམ་བ་ཅན་ཡིན་

པས་དེས་དག་འདུན་ལ་བསྐྱོས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་རྟ་བབས་མཐོན་པོ་དང་། རྒྱར་ཁུང་དང་། རྒྱར་ཁུང་བ་ཅན་དང་།
ལན་ཀའ་གྱིས་བརྒྱན་པ། རྟིང་དང་མིག་འཕྲོག་པ། མཐོངས་ཀྱི་ཐེམ་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ། །གཙུག་ལག་
ཁང་དེར་དག་སྒྲོང་དུ་ག

བཅུས་དབྱར་གནས་པ་དག་བྱས་ཏེ་དོང་ནས་ཁྱིམ་བདག་དེས་དེར་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དག་གིས་ཁྲིའམ། ཁྲིའམ་དག་མ་
རྒྱས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྤྱད་མའི་མི་བཞག་གོ། །ཇི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དག་སྒྲོང་གཞན་དུ་ག་བཅུ་ལྔ་ལྟ་ཞིང་འ
གྲོ་བ་ན་རི་བྲགས་དེར་བྱིན་ནས་བསྟོ

གནས་སྟེན་པར་བྱེད་པ་ན་མི་ཞིག་གིས་སྒྲིབ་པ། འཕགས་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་ཅིའི་སྤྱད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མི་གནས།
བཞིན་བཟངས་གཙུག་ལག་ཁང་ག་ལ་ཡོད། འཕགས་པ་དག་དགོན་པ་འདི་ནས། དག་སྒྲོང་དེ་དག་དེར་དོང་བ་དང་སྤྱད་
མའི་མིས་མཐོང་

ནས་དེས་འོངས་པ་ལེགས་སེམས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་བསྟེན་བཀྲར་བྱས་ཏེ། གནས་ཁང་དག་བསྐྱོས་ནས་ཁྲི་དང་། བྱི་ཏུ་
དང་། ལྷན་ནང་ཚངས་ཅན་དང་། ལ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལྟུང་ཏེ་སྤྱད་ས་ཚགས་གཡར་ནས་སྤྲོས་པ། འཕགས་པ་དག་རེ་
ཞིག་ཆབ་བཅག་པ་མཛོད་ཅིག་དང་།

དེའི་བར་དུ་བདག་གིས་བྱིམ་བདག་ལ་བཙོད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་མི་དེ་བྱིམ་བདག་གི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་སྤྲོས་པ། བྱིམ་བདག་
དགྲེས་པ་སྦྱིད་ཅིག །ཁྱོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དགོས་ཤིང་སྟོབས་དུ་ལྷགས་པ་དུ་ག་བཅུ་མཆིས་སོ། །བྱིམ་བདག་གྲུས་
པར་བསྐྱིམས་པ་དང་བཅས་

{@154A} ལྟ། །པས་ནང་མི་དག་ལ་སྤྲོས་པ། ཤེས་ལྡན་དག་ཁོ་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དགོས་ཤིང་གི་དགོ་འདུན་
བྱོན་པ་དེ་དག་ལེགས་པར་སྐྱར་བའི་བཀྲར་བས་ཚིམ་པར་བྱས། བྱ་རམ་དང་། ཉལས་དང་། ལི་ཁ་ར་དང་། དགུན་དང་།
བལ་པོ་སེའུ་ལོང་ཞིག་ཅེས་བྱིམ་བདག་

དེས་ལེགས་པར་སྐྱར་བའི་བཀྲར་བ་སྐྱར་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་བ་དང་། དགོས་ཤིང་དག་ཀྱང་ཆུ་བཅགས་ཏེ་རང་
རང་གོ་དེ་ལམ་གྱིས་འཁོད་དོ། །བྱིམ་བདག་དེས་དགོས་ཤིང་དེ་དག་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་སྟེ། དེས་གཙུག་ལག་ཁང་
དེ་མཚོ་པད་མས་གང་།

བ་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་རྒྱ་ཆེར་དང་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྤྲོས་པ། གྲོང་རམ་ཡང་ན་
དགོན་པ་འད་རུང་། །གཞོང་རམ་ཡང་ན་ཐང་ཡང་རུང་། །གང་ན་འོས་པ་གནས་པ་ཡི། །ས་གཞི་དེ་ནི་དག་འབྱེད་ཡིན། །དེ་
ནས་ལེགས་པར་སྐྱར་།

བའི་བཀྲར་བ་སྟོན་བྱས་ཏེ་རང་གི་ལག་ནས་དགོས་ཤིང་གི་དགོ་འདུན་དེ་ཚིམ་པར་བྱས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་པོག་པོར་
ཐོགས་ཏེ་དགོས་ཤིང་གི་དགོ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་མཚོད་རྟེན་ལ་ལྷག་འཆོལ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལྷགས་ཏེ། ཟན་པའི་
མཐའ་ལོགས་སུ་འདུག་གོ། །དགོ་འདུན་གྱི་

གནས་བརྟན་གྱིས་ཡོན་པ་ཤད་ནས་ཁྱིམ་བདག་དེས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཆིལ་ཏེ་སང་བདག་གི་སྤྱི་མ་པར་འཕགས་
པའི་དགོ་འདུན་གྱིས་གདུགས་ཆོད་གསོལ་བར་ཅི་གནང་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དང་དུ་སྒྲངས་
ནས་ཁྱིམ་བདག་དེས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་

ཕྱག་འཆིལ་ཏེ་སོང་ངོ། ཁྱིམ་བདག་དེས་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་ཟས་བསོད་པས་དགོ་སྒྲོང་དག་ཆོམ་པར་བྱས་ཤིང་དུས་མ་ཡིན་
པར་ཡང་བརྟུང་བ་བྱུང་ནས་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་བསྟན་ཏོ། ཁྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་
བརྟན་གྱིས་ཡོན་པ་ཤད་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་དེ་

ཆན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་འདུག་སྟེ་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་དག་བདག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིད་དུ་
ཡང་བགྱིད་དུ་མ་སྒྱུ་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིད་དུ་ཡང་བགྱིད་དུ་མ་སྒྱུ་ལྟེ། འདི་ལྟར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིད་དུ་བགྱིད་དུ་
སྒྱུ་བ་ལགས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་དབྱར་གནས་པར་

{ @154B } ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིག་དང་། བདག་གིས་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བྲེལ་བར་
བགྱིདོ། དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། ཁྱིམ་བདག་མཉམ་ཡོད་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་
ཤིང་། དུས་དང་དུས་སུ་དགོ་སྒྲོང་ཆེ་གོ་མོ་

ཞིག་གིས་ནི་དག་བཅོམ་བ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས། ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གིས་ནི་མི་སྤྱག་པའི་བར་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཤེས་པ་བརྟན་སྒྲོད་པ་
དག་ཀྱང་ཐོས་པར་འགྱུར། རྒྱལ་པོ་ཡང་བསྟན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དང་། བཙུན་མི་ཐོང་ལྡན་མ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དབྱར་ཚུལ་
མ་དང་། སྤྱི་མ་ཁྱེན་བྲང་སྟོང་བྱིན་དང་། རྟིང་

པ་དང་། དགོ་བསྟེན་མ་སྤྲོད་དང་། རི་དགས་འཛིན་གྱི་མ་དང་། གཞན་ཡང་དད་པ་ཅན་མང་དུ་ཡོད་པས་དེ་ཟེང་ཟེང་གི་
ལོངས་དོད་དང་། ཆོས་ཀྱི་ལོངས་དོད་ཆེན་པོ་ཡང་འགྲུབ་པས་བདག་ཅག་དེ་ཉིད་དུ་འདོང་ངོ། འཕགས་པ་དག་ཆོས་ཀྱི་
ལོངས་དོད་ནི་འཕགས་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ལགས་

གྱི་ ཟང་ཟིང་གི་ལོང་སོ་དེ་ནི་བདག་ལ་རག་ལས་པ་ལགས་པས་དགེ་སྐྱོད་ཅིག་དང་། ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་འ
གྱུར་རོ། །དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་སྤྲུལ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དད་པ་ཅན་གྱི་དད་པ་
སྤེལ་བར་བྱ་ཞིང་སྤྱོད་བདག་ལ་རྗེས་

སུ་སྟོང་བརྟེ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ཉིད་དུ་འཁོད་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་དག་དེར་འཁོད་ནས་སྤོ་བརྟན་པས་གཙུག་
ལག་ཁང་དེ་འི་སྤྱོད་བཅས་པར་སེ་སོར་བརྟག་པར་བརྟམས་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དེ་མེ་རྟོག་སྤྱོད་སུམ་ཚོགས་པ་
དང་། འབྲས་བུ་སྤྱོད་སུམ་

ཚོགས་པ། ཉིན་ཏུ་དགའ་བར་མཐོང་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་སྤྲུལ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གཙུག་ལག་
ཁང་འདི་མེ་རྟོག་སྤྱོད་སུམ་ཚོགས་པ། འབྲས་བུ་སྤྱོད་སུམ་ཚོགས་པ། ཉིན་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན་པས་གལ་ཏེ་བདག་ཅག་
གིས་འདིར་དབྱར་སྤྲུམ་གནས་པར་

ཁས་སྤྲངས་ན་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ལོང་སོ་དེ་བར་མི་འགྱུར་གྱིས། བདག་ཅག་གིས་ངེས་པར་
དབྱར་སྤྲུམ་གནས་པར་ཁས་སྤྲངས་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་དག་གིས་དེར་དབྱར་སྤྲུམ་གནས་པར་ཁས་སྤྲངས་སོ། །ཁྱིམ་
བདག་དེ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་གཅིག་ཕུ་འབའ་

{@155A} ༭༭། ཞིག་ཡོད་པས་དེ་སྤྱོད་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཉིད་
དུ་སྤྱོད་ཞིང་བྱེད་དོ། །རི་བྲགས་དེ་ནི་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་མེད་པས། རི་བྲགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་པ་དང་བྱ་བར་
སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཙུག་

ལག་ཁང་དེ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་ཞིང་བྱེད་དོ། །རི་བྲགས་དེ་འི་ཉེན་གོར་ན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་མེད་པས་རི་བྲགས་ཀྱི་
ཉེན་གོར་བ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་ཞིང་
བྱེད་པས་དེར་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤྲངས་པའི་

དགོས་ཤིང་རྒྱལ་ལ་རྟེན་པ་མང་པོ་བྱུང་དོ། རྟོན་ཟུང་ཐ་ཆུང་ས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་དག་གི་ཀུན་རྟོ་དཔ་ནི་དགག་དབྱེ་བྱས་མ་
ཐག་ཏུ་འདུས་ཏེ། བདག་ཅག་གིས་ལས་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་དེས་བཅའ་མི་དགོས་པར་ལོ་རྒྱུ་དུ་ལོང་སོད་ཅིང་བདེ་བར་འ
ཁོད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཚུན་གྲོས་

བྱེད་དོ། དེ་དག་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། ཤུག་ལོ་སྤྱོད་ཀྱི་དགོས་ཤིང་དག་གཞོམ་པར་བྱའོ་སྟུང་མོ། གཞན་དག་གིས་
སྤྱོད་པ། དེ་དག་ནི་སྟོ་འཕར་བརྒྱ་སྟེད་བརྒྱ་བ་བྱས་ཀྱང་། ལྟོ་ཁང་ས་པ་འགྲུབ་པར་དག་འབས་དེ་དག་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ན་
བདག་ཅག་ཅིའི་ཕྱིར་ཡུན་དེ་སྤྱིད་དུ་

བསྐྱད་པར་བྱ། དེ་ན་དགོས་ཤིང་གི་རྒྱུ་ཤེས་པ་གཅིག་འདུག་པས་སྤྱོད་པ། ཁྱེད་ཅི་ཤེས་དེ་དག་ལ་མང་དུ་ཡོད་དོ། ཁྱི་
ལྟར་ཞིག་གཟུགས་ལག་ཁང་འདི་གང་གི་ཡིན་པའི་ཁྱི་བདག་དེ་ནི་དད་པ་ཅན་བཟང་བ་དག་གི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ་
ཁྱི་བདག་དེ་ལ་ཡང་

གཟུགས་ལག་ཁང་འདི་གཅིག་ཕུ་འབར་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་སྤྱོད་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་
ལག་ཁང་འདི་ཉིད་དུ་སྤྱོད་ཞིང་བྱེད་དོ། འདི་བྲགས་འདི་ན་ཡང་གཟུགས་ལག་ཁང་གཞན་མེད་པས་འདི་བྲགས་པ་འདི་དག་
ཀྱང་སྤྱོད་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་

དེ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ལག་ཁང་འདི་ཉིད་དུ་སྤྱོད་ཞིང་བྱེད་དོ། འདི་བྲགས་འདི་འདི་ཉིད་ཀོར་ན་ཡང་གཟུགས་ལག་ཁང་གཞན་
མེད་པས་འདི་བྲགས་ཀྱི་ཉིད་ཀོར་པ་འདི་དག་ཀྱང་སྤྱོད་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ལག་
ཁང་འདི་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པའི་ཞིང་བྱེད་པས་འདིར་དབྱར་

{ @155B } གནས་པར་ཁས་སྐྱེས་པའི་དགོས་ཤིང་རྒྱལ་ལ་རྟེན་པ་མང་པོ་བྱུང་དོ། གལ་ཏེ་ཡིད་མི་ཆེས་ན་སོང་ལ་
ལྟོས་ཤིག་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་མཛོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཞུས་ཏེ་ཉིད་ཇེ་སོང་ལ། མཛོན་སུམ་དུ་གྱིས་ཤིག་དང་།
ཁོ་བོ་ཅག་ཕྱིས་འོང་དོ། དེས་སྤྱོད་པ། ལེགས་ཀྱིས་

དེ་བཞིན་གྱིས་ཤིག་དང་ཁོ་བོ་འགྲོ་འཁེས་དེ་གོས་ཚིགས་བཅོས་ཏེ་འཕགས་ཤིང་དེ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་
གྱིས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཚུལ་ཏེ། གཙུག་ལག་ཁང་དེར་ཞུགས་སོ། །ཇི་ཙམ་ན་སྒྲོ་ཁང་ན་ནོན་ཞུགས་ཤིག་འདུག་ནས་
གཡོན་ཅན་དེས་དེའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱག་འཚུལ་ཏེ་དྲི་

བར་བརྩམས་པ། འཕགས་པ་གཙུག་ལག་ཁང་སྤྱིང་དང་མིག་འཕྲོག་པ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཐེམ་སྒྲིམ་སུ་གྱུར་པ་འདི་སྤྱི་
ལགས། བཞིན་བཟངས་བྱིམ་བདག་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གི་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ཅི་འདི་གཙུག་ལག་ཁང་ལགས་སམ། འོན་ཏེ་
ཐོངས་པ་ལགས། བཞིན་བཟངས་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་ཇི་

ལྟ་བུ་ཡིན། ཐོངས་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན། འཕགས་པ་གང་ན་ཡོ་བྱད་ཕྱན་སུ་མ་ཚོགས་པ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་ལགས་སོ། །གང་
ན་ཡོ་བྱད་མ་མཆིས་པ་ནི་ཐོངས་པ་ལགས་སོ། །བཞིན་བཟངས་འོན་འདི་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡིན་གྱི་ཐོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
འདི་ནི་ཡོ་བྱད་ཕྱན་སུ་མ་

ཚོགས་པ་ཡོད་ཀྱི་འདི་ན་ཡོ་བྱད་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ཟས་ཟ་བ་ནི་འགའ་ཡང་སྤྱུ་མི་ཟ་ལ། གོས་དག་གྲོན་
པ་ནི་འགའ་ཡང་ཤིང་ལྷན་དག་མི་གྲོན་པས་བྱེད་ཅག་ལ་གོས་ཅུང་ཟད་མཆིས་སམ། ནོན་ཞུགས་ཏེ་དྲང་པོའི་རང་བཞིན་
ཅན་ཡིན་པས་དེས་གཡོན་

ཅན་དེའི་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ་གནས་ཁང་དུ་བཅུག་ནས་སྤྲོས་པ། བཞིན་བཟངས་གོས་ཀྱི་གདང་གོས་དག་གིས་ཕྱར་ཤིག་
ཅིང་འདུག་པ་ལ་ལྟོས། འཕགས་པ་ཅི་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་ལགས་སམ། འོན་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་ལགས། བཞིན་བཟངས་འདི་ཁོ་བོ་
གང་ཟག་གི་ཡིན་ནོ། །

འཕགས་པ་འོན་ཁྱོད་ནི་གོར་མ་བཀྱམ་པར་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་ནམ། ཚོས་སྒྲོག་པ་ཞིག་ལགས་སམ། བཞིན་བཟངས་
ཟངས་ཁོ་བོ་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཚོས་སྒྲོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་
གསར་བུ་དགོ་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

{@156A} ༡༡ །འཕགས་པ་དེ་ནི་མཇལ་ན་འདི་ན་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ཅུང་ཟད་མཆིས་སམ། བཞིན་བཟངས་
མང་དུ་ཡོད་དེ་རེ་ཞིག་ཁོ་བོའི་བྱུག་རིས་སུ་ཡང་དངོས་པོ་བདུན་པོ་དག་འཕྲོ་བཤོ། །འཕགས་པ་དེ་ཡང་མཇལ་གྱིས་འདི་
ལྟོའོ། །གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ན་གང་ལ་ལ་

འཆལ་མ་བགྱིད་པ་ད་ཅི་རྒྱ་མཁན་གྱི་སྒོ་ད་དུ་འཆོད་དམ། འོན་ཏེ་ཟངས་མའི་སྒོ་ད་དུ་འཆོད་བཞིན་བཟངས་སྒོ་ད་གྱིས་
གནས་ཁང་འདི་དག་མཐོང་ངམ། འཕགས་པ་མཐོང་ངོ། །བཞིན་བཟངས་གནས་ཁང་འདི་དག་ཟངས་མའི་སྒོ་ད་གྱིས་གང་
ཞིང་འདུག་གོ། །གཡོན་ཙན་དེས་བསམས་

པ་ལེགས་པར་བྲིད་ཟིན་གྱིས་ད་ནི་འགྲོ་འོ་སྐྱམ་ནས་གཡོན་ཙན་དེས་སྒྲིས་པ། འཕགས་པ་སྒོ་ད་གྱི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཡོངས་
སུ་ཉམས་ལ་བདག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལགས་པས་བདག་སྒྲིད་གྱིས་ཀྱང་མཆི་ཡིས་ད་ནི་མཆི་འོ། །བཞིན་བཟངས་
དེ་བཞིན་གྱིས་ཤིག་གཡོན་ཙན་དེས་རྒྱ་ལགས་

དེའི་རྒྱུ་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཏེ་སོང་ནས་གཡོན་ཙན་དེ་ཆོས་རྒྱུན་པ་དེ་དག་གི་བྱུང་དུ་སོང་སྟེ་སྒྲིས་པ། བད་མའི་མིག་ཙན་
དག་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་གང་བའི་གྲུ་བོ་ཆེ་སྐྱམས་ལ་འདུག་གིས་ཕྱོགས་ཤིག་ སྒྲིགས་ཤིག་ །དེ་ན་གཅིག་གིས་སྒྲིས་
པ། དེ་ན་འཁོད་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དུག་བཅུ་པོ་དག་ནི་འཕོང་

གི་སྒོ་བ་དཔོན་ལ་སྐྱག་ཡིན་ཞེས་གྲག་པས་དེ་བཞིན་དུ་གཞོམ་པར་མི་རྒྱས་གྱིས། གང་གི་ཆོ་དེ་དག་མཆོན་མོ་ཆོས་ཉན་པ་
དེའི་ཆོ་གཞོམ་མོ། །གཞན་དག་གིས་སྒྲིས་པ། ཉི་མ་གང་ལ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེས་སྒྲིས་པ། ཆོས་
བརྒྱད་དང་། བཅུ་

བཞི་ལ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཆོས་བརྒྱད་ནི་ཐལ་ཟིན་པས་ཆོས་བཅུ་བཞི་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ངོ། །དེ་དག་སོར་མོ་དག་གིས་
ཉི་མ་བགྲང་ཞིང་འཁོད་འཁོད་པ་ནས་ཇི་ཙམ་ན་ཆོས་བཅུ་བཞི་ལ་བབ་སྟེ། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་སོ་སོར་ཐར་
པའི་མདོ་བཏོན་ཏེ་དགེ་

འདུན་གྱིས་གསོ་སྦྱང་བྱས་ནས་ཚོས་སྒྲོག་པ་མེད་གཏི་ཁྲི་ལ་འཛོགས་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས། མི་མཚོག་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་
མཛད་པ། །ཀུན་སྒྱུར་འཆིང་བ་གཅོད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །དབང་པོ་ཞི་ཞིང་ཉེར་ཞི་ཞི་ལ་མཁས། །མཉམ་ཡོད་བ
ཞུགས་པས་བཀའ་བཞིན་བྱེད་ལ་

{@156B} གསུངས། །ཞེས་སྒྲུབ་བར་བརྩམས་པ་དང་། གཡོན་ཅན་དེ་དག་གིས་སྒྲོ་བརྩམས་སོ། །དགོ་སྒྲོང་དེ་དག་གིས་
ཚོར་ནས་སྒྲུབ་པ། །ཞེས་ལྟན་དག་ཁྱེད་ཅག་སུ་ཡིན། །འཕགས་པ་དག་བདག་ཅག་རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་གོ། །དགོ་སྒྲོང་རྣམས་
ཀྱིས་བསམས་པ། །རི་བྲགས་ནས་

སྒྱེ་བོའི་ཚོགས་དག་ཚོས་ཉམ་དུ་ལྷགས་གོར་མ་ཆག་གིས་སྒྲོ་དབྱེ་སྒྲུབ་ནས་དེ་དག་གིས་སྒྲོ་བྱ་བ་དང་དེ་དག་ཞུགས་སོ།
།ཇི་ཙམ་ན་གཞོམ་པར་བརྩམས་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ། །ཞེས་ལྟན་དག་ཁྱེད་ཅག་ན་རེ་བདག་ཅག་རིགས་
ཀྱི་བྱ་དག་གོ་ཞེས་ཟེར་ན་ད་

ངེད་ཅག་འཛོམས་པར་བྱེད་དམ། དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་པ། །འཕགས་པ་དག་བདག་ཅག་ལ་མིང་གཉིས་མཆིས་ཏེ། སྐད་རོལ་
དུ་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་ཅེས་བགྱིལ། བད་དུ་ནི་ཚོམ་རྒྱན་པ་དག་ཅེས་བགྱིལ། །ཁྱེད་ཅག་མིང་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་
ཉམས་སོ། །གཡོན་ཅན་དེ་དག་གིས་

དགོ་སྒྲོང་དེ་དག་བཅོམ་སྟེ་དོར་ནས། དགོ་སྒྲོང་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་གྲོས་བྱས་པ། ཚོ་དང་ལྟན་པ་དག་བཅོམ་ལྟན་འདས་
ཀྱིས་ལྷག་མ་དང་བཅས་པར་བཞོ་བར་བྱེད་ཞེས་གསུངས་པས་རེ་ཞིག་ཁྱིམ་བདག་འདི་ཕྱོགས་བཞིའི་དགོ་སྒྲོང་གི་
དགོ་འདུན་ལ་སྦྱོར་དུ་བཅུག་སྟེ་ཡང་ཅི་བྱ། །

བདག་ཅག་ལ་སྦྱོར་དུ་བཅུག་སྟེ་ཡང་ཅི་བྱས། བདག་ཅག་མཉམ་ཡོད་ཉིད་དུ་དོར་ན་དེར་བདག་ཅག་རེ་རེ་ལ་ཚངས་པ་
མཚུངས་པ་རོ་ད་པ་དག་གིས་ཚོས་གོས་དག་གིས་མི་ཤོངས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གྲོས་བྱས་སོ། །ཇི་ལྟར་འདོད་
བར་བྱ། མཚན་མོ་འགོ་བས་པས་

འདོད་ཞིང་། ཉིན་མོ་ཐེབས་པོར་ཞུགས་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་དག་གིས་ཁྱིམ་བདག་ལ་ཡང་མ་བཟུངས་པར་དོང་དོ། །
ཅི་མ་ན་མཐར་གྱིས་མཉམ་ཡོད་དུ་བྱིན་པ་དང་། དགོས་པ་དག་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོན་དང་ཆ་སྟོན་ལ་མི་ཉལ་བར་སྦྱར་བའི་རྩེས་
སུ་བཅོམ་ན་པར་གནས་པ་

དེ་དག་གིས་དགོས་པ་དེ་དག་སྒྲིལ་མོར་སྒྲིལ་གམ་ཡོན་རྒྱ་བ་མཐོང་ནས་སྒྲིལ་པ། གཅེར་བུ་སྒྲེ་བྱི་དག་ཁྱེད་ཅག་འདིར་
ཅི་འདོད། འདི་ཁྱེད་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡང་མ་ཡིན་ལ་འདུག་གནས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་སྒྲིལ་པ། ཆོ་དང་
ལྷན་པ་དག་བདག་

{@157A} ལྟ། ཅག་གཅེར་བུ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཁྱེད་སུ་ཡིན། དགོས་པ་དག་གོ། །འདི་ལྟ་བུ་དག་དགོས་པ་
ཡིན་ནམ། གང་དག་ཆོས་རྒྱལ་དག་གིས་བཅོམ་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན། ཁྱེད་ཅག་མིང་ཅི། སངས་རྒྱུ་འཛོམས། ཆོས་འ
ཛོམས། དགོ་འདུན་འཛོམས། །

ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་འོངས་པ་ལེགས་སོ། །འོངས་པ་ལེགས་སོ། །ཞེས་དེ་དག་གིས་སྒྲིལ་ནས་དགོས་པ་དེ་དག་འཇུག་ཏུ་
བཅུག་སྟེ། དེ་དག་ལ་ལ་ལས་ནི་ཆོས་གོས་བྱིན། ལ་ལས་ནི་ཤམ་ཐབས་བྱིན། ལ་ལས་ནི་རྩལ་གཟན་བྱིན། ལ་ལས་ནི་
ལྷུང་བཟེད་བྱིན། ལ་ལས་ནི་ཆུ་ཆགས་བྱིན་ཏེ། བགོ་བཤའ་ཇི་ལྟ་བུ་

བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་བགོ་བཤའ་བྱས་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། མི་ཤེས་པ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་གྲུ་ཆོས་དུ་དབྱེ་བར་མི་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་
མཚན་མོ་སྒོ་འདོད་ན་དེའི་མིང་དང་

རིས་བྱི་བར་བྱ་ཞིང་གལ་ཏེ་ངོ་ཤེས་ན་སྒོ་དབྱེ་བར་བྱ་ཞིང་། ངོ་མི་ཤེས་ན་སྒོ་དབྱེ་བར་མི་བྱ་ཏོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་མཉམ་
པ་ལ་བབ་པའི་ཆོ་དགོས་པ་མེལ་ཅོ་བ་གཞག་པར་བྱ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ཆོས་རྒྱལ་འོངས་ན་གཞི་འོན་ཅིག། །གཞི་འོ་ཐེ་ཏུ་འ

ོན་ཅིག། །དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་

འོན་ཅིག །སྒྲུབ་སྒྱུར་དང་། བདུན་པ་དང་། ལྷ་པ་དང་། གཏུར་བྱ་དང་། གྱུ་ཅང་དང་། ལྷར་བྱ་དང་། ལྷག་པོད་དང་། ལྷར་བྱ་
སྤྱུ་འོན་ཅིག་ཅེས་ཚིམ་ངམ་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ངས་དགོས་པ་དགོ་པ་དུམ་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་ཀུན་རྟོ་དཔའི་ཚོས་དག་
བཅའ་བར་བྱ་སྟེ།

དགོས་པ་དགོ་པ་དུམ་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་ཚོས་མཉན་པ་ལ་བབ་པའི་ཚོ་དགོས་པ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱེད་གྱིས་གཙུག་
ལག་ཁང་གི་སྒོ་བཅད་དམ། སེམས་བརྟགས་སམ། ཚོས་སྒྲུབ་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་བམ། བཤད་བ་དང་གཅི་བའི་སྒྱུབས་
བྱེད་པ་བྱས་སམ་ཞེས་དེ་བར་བྱའོ། །

དགོས་པ་དགོ་པ་དུམ་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་ཀུན་རྟོ་དཔའི་ཚོས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་དག་ཡང་དག་པར་བྱངས་ཏེ་འཇུག་པར་
མི་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཚོས་ཀུན་པས་བཅོམ་པའི་དགོས་པ་དེ་དག་ལ་དགོས་པ་རྣམས་གྱིས་
སྒྲུབ་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁོ་བོ་ཅག་

{ @157B } གིས་ཁྱེད་ཅག་ལ་བགོ་བཤའ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་བགོ་བཤའ་བྱས་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་དུང་ཁྱེད་ཅག་ཚོས་
གོས་དག་གིས་བྲེལ་གྱིས་ཁྱེད་ཅག་ཁྱིམ་བདག་གང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཅོམ་པར་གྱུར་པའི་ཁྱིམ་བདག་དེ་ནི་དང་
པ་ཅན་བཟང་བ་དགོ་བའི་བསམས་པ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་གྱི་གཙུག་

ལག་ཁང་དུ་དང་ཞིག་དང་དེ་ཉིད་གྱིས་ཁྱེད་ཅག་ལ་ཚོས་གོས་དག་གིས་མི་བྲེལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་དེ་
དག་མཐའ་གཅིག་རྟོ་དོར་སྟེ་ཕན་ཚུན་གྲོས་བྱ་བར་བརྟམས་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཚངས་པ་མཚུངས་པའོ་དཔ་འདི་དག་
ཟེར་བཞི་བཟང་སྟེ། བདག་ཅག་

གིས་ཁྱིམ་བདག་ལ་མ་བལྟས་པར་འོངས་པས་ཡང་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དུ་དོར་ན་དེས་བདག་ཅག་ལ་ཚོས་གོས་དག་གིས་བགོ་
བཤའ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་གནས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་དེ་དག་ཡང་ཕྱིར་དེར་དོང་རོ། །དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་དེས་མཐོང་
ནས་སྒྲུབ་པ། འཕགས་པ་དག་ཅིའི་

སྤྲད་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་བདག་ལ་མ་གཟིགས་པར་བཞུད། དགོས་པ་དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཁྱིམ་བདག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
ལྷག་མ་དང་བཅས་པར་བཞོབར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་དེས་ན་བདག་ཅག་ལ་སྤྲོ་བྱུང་བ་རེ་ཞིག་ཁྱིམ་བདག་འདི་
ཕྱོགས་བཞིའི་དགོས་པ་དག་འདུན་ལ་

སྤྱོད་དུ་བཅུག་སྟེ་ཡང་ཅི་བྱ། བདག་ཅག་ལ་སྤྱོད་དུ་བཅུག་སྟེ་ཡང་ཅི་བྱས། བདག་ཅག་མཉམ་ཡོད་དུ་དོང་ན་དེར་བདག་
ཅག་ལ་ཚངས་པ་མཚུངས་པ་རེ་དཔ་དག་གིས་ཆོས་གོས་དག་གིས་མི་ཤོངས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིམ་ནས་དེའི་
ཕྱིར་བདག་ཅག་མཉམ་ཡོད་དུ་དོང་

རོ། །ཁྱིམ་བདག་གིས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་དག་གལ་ཏེ་བདག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་བཅོམ་པས་ཅི་ཁྱིམ་ན་བདག་དབང་
བའི་རྩ་དག་གྱུར་བཅོམ་སྒྲིམ་མཁ། འཕགས་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་གང་གི་སྤྲད་དུ་བྱོན་པ་ནི་བྱོན་པ་ལེགས་སོ། །ཞེས་ཁྱིམ་
བདག་དེས་ཡང་རྒྱ་ཆེར་

གྲས་པ་དང་བཅས་པས་མཁོས་སུ་ཕབ་སྟེ་དགོས་པ་རེ་ལ་ཡང་ཡོ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་བཅུ་གསུམ་སྤུལ་ལོ། །ཆོས་རྒྱན་པ་དེ་
དག་ཡང་ཕྱིར་འོངས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒྲོ་རྩུབ་བར་བྱེད་པ་དང་། དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོར་ནས་དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་
པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་

{@158A} ༭། གཡོན་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལྷགས་ཀྱིས་ཆོམ་ངམ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གཞུང་འོན་ཅིག་ཅེས་གཞུང་འོ་ཐེའུ་
དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། ལྷམ་སྦྱར་དང་། བདུན་པ་དང་། ལྷ་པ་དང་། གཏུར་བུ་དང་། རྒྱ་ཅང་དང་། ལྷར་བུ་དང་། ལྷག་
པོ་དང་། ལྷར་བུ་ཐེའུ་འོན་

ཅིག་ཅེས་ཆོམ་ངམ་བྱ་བར་བརྟམས་པ་དང་། གཡོན་ཅན་དེ་དག་སྒྲིག་སྟེ་འབྱེར་བར་བརྟམས་པ་ན་ལྷས་ཆོགས་སུ་བཅད་
པ་སྒྲིམ་པ། ལེགས་གསུངས་རྟེན་གཉིས་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་ཡིས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོམ་ངམ་གང་བསྟན་པ། ཆོམ་ངམ་
རབ་བརྟོན་པ་

དག་མཚོག་ཡིན་གྱི། གཡོན་ཅན་གཡུལ་ལ་སྤར་བ་གོ་གྲོན་པ། །ལྟ་བུ་དག་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། གཡོན་ཅན་དེ་དག་ལ་
དགོས་པ་གི་རྒྱུ་ཤེས་པ་དེས་སྤྲོས་པ། ཤེས་ལྡན་དག་ཁྱེད་ཅག་ཅི་ཕྱིར་འབྱར་བར་བྱེད། དེ་དག་གིས་སྤྲོས་པ། ཁྱེད་
ཉིད་ན་རེ་འདི་ན་

འཁོད་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དྲུག་བཅུ་པོ་དག་ནི་འཁོར་གི་སློབ་དཔོན་ལ་སྟག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བས་ངེ་ལྟར་མི་འབྲོས་སུ་
རུང་། གཞན་ཡང་བདག་ཅག་གིས་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚོན་དེ་ལྟ་བུ་དག་གི་མིང་ནི་སྟོན་ལན་འགའ་ཡང་མ་
ཐོས་སོ། དེས་སྤྲོས་པ། དེ་དག་

ནི་མཚོན་མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་དེ་དག་ཅི་ཡིན། རེ་ཞིག་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་གི་བརྟུང་བའོ། གཞི་འི་ཐེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གང་གི་རྟུང་བར་བྱེད་པའོ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའོ། ལྷན་སྐྱུར་དང་། བརྟན་
པ་དང་། ལྟ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་ཆོས་གོས་

དག་གི་མིང་པོ། གཏུར་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དུ་དེ་དག་གཞུག་པའོ། རྒྱ་ཅང་དང་། ལྷར་བུ་དང་། རྩལ་པོད་དང་། ལྷར་བུ་
སྤེའུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་རྒྱ་རགས་ཀྱི་མིང་ཡིན་གྱིས་ཁྱེད་ཅག་མ་སྤར་བར་ཡང་ཕྱིར་འདོད་ལ་གཞིམ་པར་བྱའོ་ཞེས་
སྤྲོས་ནས། དེ་དག་ཡང་ཕྱིར་ལོག་སྟེ་

ཆོས་རྒྱུན་པའི་དམག་དཔོན་གྱིས་ཡ་གང་བཙུགས་ཏེ་འཛོག་ཏེ་པར་བརྩམས་པ་དང་། དེ་ན་རྟོག་ཞུགས་ཞིག་མེལ་ཅོ་བར་
བཞག་པ་དེས་ཆོས་རྒྱུན་པའི་དམག་དཔོན་འཛོག་པ་དེ་མཐོང་ནས་རྟོག་ཞུགས་དེས་བསམས་པ། གཡོན་ཅན་འདི་དག་ནི་
གང་དག་གིས་བདག་ཅག་ལྟར་བཟེད་

{@158B} དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་སྒྲིན་མོར་བཞག་པ་དག་ཡིན་གྱིས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ལ་བཏང་སྟོམས་བྱས་ན་
ཡང་འདི་དག་གིས་བདག་ཅག་ལྟར་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་སྒྲིན་མོར་བཞག་པར་འགྱུར་བས་འདི་དག་བསྒྲིགས་
པར་བྱའོ་སྟོམ་ནས། རྟོག་ཞུགས་དེས་དལ་བྱས་ཁད་

གྲིས་ཁད་གྲིས་སོང་སྟེ་ཚོམ་རྒྱུ་པའི་དམག་དཔོན་དེའི་མགོར་གཞི་འཕངས་པ་དང་དེའི་ཀླད་པ་ཞོམ་ནས་དེ་བསྐྱེད་པ་
དྲག་པོས་ཐོག་པས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་སྲུང་ཆོག་ཆོག་པོས་བབས་ཏེ་ཅུང་ཞིག་རྟེན་སོང་བ་དང་དུས་ལ་
བབ་བོ། །རྒྱ་ཁྱུགས་དེས་ཚོམ་རྒྱུ་

པ་ཚོམ་རྒྱུ་པ་ཞེས་ཀྱུ་ཚའི་སྒྲ་ལྟར་བ་དང་། དག་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཉན་པ་བཅད་དེ། ཁང་སྟོང་དུ་འཛོགས་ནས་སྤྲོས་
པ། ཚོམ་རྒྱུ་པ་དེ་དག་གར་དོང་རྒྱ་ཁྱུགས་ཀྱིས་སྤྲོས་པ། རྩོགས་འདིར་ཡ་གང་བཅུགས་ཏེ་འཛོགས་པ་ན་ཁོ་བོས་བ
སྤྲོགས་ནས་བྱེད་རོ། །དག་སྟོང་

རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོས་པ། གལ་ཏེ་བྱེད་ན་ལེགས་སོ་ཞེས་དེ་དག་བབས་ཏེ། ཇི་ཙམ་ན་མཚན་མོ་ནམ་ནངས་པ་དང་། གཙུག་
ལག་ཁང་གི་ཉེན་ཀོར་སོ་སོར་བརྟགས་པར་བརྩམས་ཏེ། ཚོམ་རྒྱུ་པ་དེ་དག་འཛོགས་པར་གྱུར་པའི་རྩོགས་དེ་གང་ཡིན་
ཞེས་དེ་དག་གིས་སོ་སོར་བརྟགས་

པ་ན་ཁྲག་མཐོང་རོ། །དེ་དག་ཁྲག་རྩིས་སུ་དོང་བ་དང་ཚོམ་རྒྱུ་པའི་དམག་དཔོན་བསད་པ་མཐོང་རོ། །མཐོང་ནས་གྱུར་
བསྐྱེད་པ་འཁྲུགས་པའི་འཛོགས་པས་སྤྲོས་སྟེ་སྤྲོས་བར་བརྩམས་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་ཅག་སྤྲོན་མ་བཅོམ་གྱི་
བདག་ཅག་གང་གིས་ཕམ་པར་གྱུར་པའི་

ལྟར་བ་གྱུར་བས་དེ་ནི་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་དེ་དག་འགྲོད་པ་སྤྲོས་པའི་སྐབས་དེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དག་སྟོང་དག་ཁྱེད་ལ་ནི་ལྟར་བཅེད་དེ། ཡང་དག་སྟོང་གིས་ཅི་ནས་གྱུར་འདི་ལ་
བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་

སྟམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་འཕངས་བར་མི་བྱ་བར་འདི་ལྟར་གྲོ་འམ་རྒྱུ་ལོགས་སུ་འཕང་བར་བྱ་ཞིང་བསྤྲོགས་པ་བ
སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཚམ་ངམ་བྱའོ། །དག་སྟོང་གིས་ཅི་ནས་གྱུར་བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས་འ
ཕེན་པར་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །

{@159A} ༡༡ །སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་པ་དཔལ་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟེས་སྦྱོན་གྱི་ཀློན་
དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉན་ཡོད་ན་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་འདྲེན་པ་དེས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་རྒྱུད་མ་སྤངས་ཏེ། དེ་དེ་
དང་ལྷན་ཅིག་རྩེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་

མགའ་འདྲེན་ཏོ། །རྩེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་མགའ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་རྒྱུད་མ་ལ་དུས་གཞན་ན་སེམས་
ཅན་ཞུགས་པར་གྱུར་ནས། དེ་ལྟར་བརྒྱུད་དམ་དགུ་འདས་ཏེ་བཅས་པ་ལས་ཁྱེད་ཞིག་བྱུང་ནས་དེ་བསྐྱེད་ས་ཤིང་བསྐྱེད་
དེ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། །ཇི་ཙམ་དུས་

གཞན་ཞིག་ན་ཁྱིམ་བདག་དེའི་ཉེ་དུ་ཟད་པར་གྱུར་ཅིང་ཁོར་དང་ལོང་སོ་ད་གྲུང་ཟད་པར་གྱུར། དེའི་རྒྱུད་མ་ཡང་དུས་ལ་
བབ་ནས་དེས་བྱ་ལ་སྦྱས་པ། བྱ་ཁོ་བོས་ནི་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཁོར་བསྐྱེད་ཏུ་འགྲོ་མི་ལྟས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབྱུང་དུ་འ
གྲོའོ། །བྱས་སྦྱས་པ། ཡབ་གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་བདག་

གྲུང་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །བྱ་ལེགས་སོ། །ཞེས་དེས་ཁྱེད་ཁྱིམ་བྱེད་གྱི་ཚལ་དུ་སོང་ནས་དགོས་པ་གི་དུང་དུ་སོང་སྟེ་
རྒྱུད་པ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་སྦྱས་པ། འཕགས་པ་བདག་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འཚལ་ལོ། །དགོས་པ་དེས་སྦྱས་པ། ཅི་
ཁྱེད་འདི་ཡང་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངམ།

འཕགས་པ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །དགོས་པ་དེ་ཁྱེད་འདོད་པས་དེ་བྱ་དང་བཅས་ཏེ་རབ་ཏུ་སྤྱང་ངོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྒྱལ་
པའི་མཐའ་ནས་རྟེན་པ་འཐོབ་ལ། གཞོན་པའི་མཐའ་ནས་ལས་སུ་བསྐྱོད་བའི་ན་པས་རྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་བྱ་རྒྱལ་ཏུ་ལས་སུ་སྐྱོ་
བར་བྱེད་ནས། དེས་པ་ལ་སྦྱས་པ། ཡབ་

བདག་ཅག་གཉིས་གང་ཅུང་ཟད་ཟེའི་གྱིས་ནོན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་ཉུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱིས་བཞེངས་ཤིག་
དང་། སྐོལ་ཅག་གཉིས་ཡུལ་གཞན་དུ་བཞུད་ལ་ཐོས་པ་གཟུང་བར་བགྱིའོ། །རྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་སྦྱས་པ། བྱ་ལེགས་ཀྱིས་འ
དོང་ངོ་ཞེས་དེ་གཉིས་ཡུལ་

གཞན་དུ་དོང་དོ། འོན་ཀྱང་གཞོན་པའི་མཐའ་ཉིད་ནས་ལས་སུ་སྒྲོ་བས་དེ་གཉིས་སོན་མ་ཐག་ཁོ་ནར་ལས་སུ་སྒྲོ་བར་
བསྒྲོས་པ་དང་། བྱས་ཆན་ཞུགས་ལ་སྤྲས་པ། ཡབ་མཉམ་ཡོད་ན་ལས་སུ་སྒྲོ་བ་མཆིས་སུ་ལགས་ཀྱང་དེ་ན་བཅོམ་ལྡན་འ
དས་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་མཛོན་སུ་འདྲུབ་ཞིང་དུས་དང་།

{@159B} དུས་སུ་དགོས་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གིས་ནི་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་མཛོན་དུ་བྱས་སོ། ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གིས་ནི་མི་
སྤྱག་པའི་བར་གྱུ་བོ་ཞེས་ཤེས་པ་བརྟུན་དཔ་ཡང་ཐོས་པར་འགྱུར། རྒྱལ་པོ་ཡང་བསྟན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དང་ཅིང་བཅུན་མོ་
ཐོང་ལྡན་མ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དབྱར་ཚུལ་མ་

དང་། སྤྱ་མཁུན་བྱང་སྤོང་བྱིན་དང་། རྟིང་པ་དང་། དགོ་བསྟེན་མ་ས་ག་དང་། རི་དགས་འཛིན་གྱི་མ་དང་། གཞན་ཡང་དད་
པ་ཅན་མང་དུ་མཆིས་པས། དེ་ན་བྱང་བྱིང་གི་ལོང་སོད་དང་། ཆོས་ཀྱི་ལོང་སོད་ཆེན་པོ་ཡང་མཆིས་གྱིས་དེར་བཞུད་དོ་
ཞེས་སྤྲས་ནས། དེ་གཉིས་ཅི་དག་འབར་

རྫོངས་སུ་འཁོད་ནས་མཉམ་ཡོད་ག་ལ་བ་དེར་རྒྱ་ཁིང་དོང་བ་ན་མཐར་གྱིས་རྒྱ་ཁིང་འདོང་བའི་ཆོ་མཉམ་ཡོད་དུ་བྱིར་
བྱིན་ཏོ། ཁྲི་ཙམ་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆོལ་དང་ཉེ་བར་བྱིན་པ་ན་གཞི་ཡང་བརྟུངས་ནས་བྱས་སྤྲས་པ། ཡབ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
གཞི་བརྟུངས་གྱིས་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་བཞུད་དོ། །

ཆན་ཞུགས་དེ་ཆན་པར་གྱུར་པས་ཤིན་ཏུ་ངལ་ཁིང་འགོ་མི་རྒྱས་པས་དེ་དལ་བྱས་འགོ་བ་ན་བྱས་དེའི་གཉའ་བ་ནས་བཟུང་
སྟེ་ཕྱལ་བ་དང་། ཆན་ཞུགས་དེས་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་འགོ་བར་བརྟུངས་སོ། །བྱས་བསམས་པ། ཐབས་འདི་ནི་བཟང་པོ་ཞིག་
ཡིན་གྱིས་ཡང་དབྱལ་བར་བྱའོ་སྟེ་མ་

ནས་། བྱ་དེས་ཆན་ཞུགས་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱལ་བ་དང་། ཆན་ཞུགས་དེས་ལ་ཁས་བྱལ་བ་སྦྱེལ་ནས་དེའི་ཁ་མང་ལོས་
སྒོགས་པའི་སས་གང་སྟེ་དུས་ལ་བབ་བོ། །བྱ་དེས་དུད་མོས་བཏབ་སྟེ། ཆན་ཞུགས་ཀྱི་རོ་དེ་ལམ་གྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བོར་
རོ། །དེ་ནས་བྱ་དེས་ལྷུང་བཟེད་དང་

ཚོས་གོས་ཁྱེད་ཏེ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་སོང་བ་དང་། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་ནས་སྒྲིམ་པ། ཚན་ཞུགས་ཀྱི་བྱ་འ
ོངས་པ་ལེགས་སོ། །འོངས་པ་ལེགས་སོ། །སློང་ཀྱི་ཚན་ཞུགས་དེ་ག་ལ་འདུག་ཅེས་རྟེན་པ་དང་། གསར་བུ་དེས་དུ་བར་
བརྩམས་སོ། །དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་

སྒྲིམ་པ། བྱ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བར་བྱེད། གསར་བུ་དེས་སྒྲིམ་པ། བདག་གི་ཚན་ཞུགས་དེ་དུས་ལ་བབ་བོ། །དགེ་སློང་དེ་དག་གིས་
སྒྲིམ་པ། བྱ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་སློང་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་ཡིན་པས་ཁྱེད་ཀྱི་ཚལ་བྱེད་ཅིག །

{@160A} ༡༡། གསར་བུ་དེས་སྒྲིམ་པ། དེ་བདག་གིས་བསད་དོ། །དགེ་སློང་དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། བྱ་འོན་ཁྱེད་ཀྱིས་
མཚམས་མེད་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་ཡང་བྱས་ལ་མཇམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྷུང་བ་གང་ཡིན་པ་ཡང་བྱུང་བས་ཡུན་རིང་པོར་
སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་མཉན་

མེད་པར་གནས་པར་འགྱུར་བས་ད་དུ་བའི་རིགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སློང་དག་དགེ་སློང་དེ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཧྲིལ་དགེ་སློང་
ལམ་དུ་ཞུགས་པས་དགེ་སློང་

ལམ་ཀྱིས་དུབ་ཀྱི་བཟུལ་བར་མི་བྱུངོ། །ངས་དགེ་སློང་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཀྱན་རྟོད་པའི་ཚོས་དག་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ།
དགེ་སློང་ལམ་དུ་ཞུགས་པས་དགེ་སློང་ལམ་ཀྱིས་དུབ་པ་རལ་སོར་གཞུག་པར་བྱ། ཚོས་གོས་གསུམ་དང་། ལྷུང་བཟེད་
དང་། ཚུ་ཚགས་དང་། ལྷུང་བཟེད་

ཀྱི་སྒོད་དང་། བར་བུར་སྒོད་ཀྱི་རྩམ་གྲང་བར་བྱུངོ། །རྩམ་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་འགོ་རྩམ་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་
མི་རྩམ་ན་ཆེས་སྤར་སོང་སྟེ། ལྷུང་བཟེད་བཟུ་བར་བྱ། གོ་གཞག་པར་བྱ། སྒོད་དག་བྱིན་ལེན་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་སོ་སོར་
བརྟག་པར་བྱུངོ། །འོན་ཏེ་འོང་མི་

ནུས་པ་ན་ཟན་མཉོས་ཏེ་བསུ་བར་བྱའོ། །དུས་མ་ཡིན་ན་སྒོམ་གྱིས་བསུ་བར་བྱའོ། །དགེ་སྒོང་ལམ་དུ་ཞུགས་པས་ཀློན་དུ་
འདེད་པའི་ཚོས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་དག་ཡང་དག་པར་བསྐྱངས་ཏེ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་
སྒོང་རྣམས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་ནས་ཐེ་

ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པ། བཅུན་པ་ཆན་ཞུགས་ཀྱི་བྱ་འདིས། ས་སྒོག་དང་ཕྱལ་
ཡང་མཚམས་མ་མཆིས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབས་ཀྱང་མ་རེག་ལ། སམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྷུང་བ་ཡང་མ་བྱུང་བ་ལ་གཟིགས།
བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སྒོང་དག་ད་ལྟར་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་དེ་འདི་ལྟར་འདས་པའི་དུས་ན་ཡང་འདིས་ས་
སྒོག་དང་ཕྱལ་ཡང་མཚམས་མེད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབས་མ་རེག་སྟེ་དེ་ཉོན་ཅིག ། །དགེ་སྒོང་དག་སྟོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་
དུས་ན་རི་བྲགས་ཤིག་ན་བཅོམ་སྒྲག་མཁན་ཞིག

{@160B} འཇུག་པ་དེས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་རྒྱུང་མ་སྐྱངས་ཏེ། དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད།
དགའ་མགུར་དེ་པར་བྱེད་དོ། །ཅེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་མགུར་དེ་པར་བྱེད་པ་དེའི་རྒྱུང་མ་ལས་བྱ་བྱུང་ནས་
དེ་བསྐྱེདས་ཤིང་བསྐྱེད་དེ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། །ཇི་ཙམ་

དུས་གཞན་ཞིག་ན་རི་བྲགས་དེར་དུས་སྟོན་བྱུང་ནས་དེ་ལ་གོས་བརྒྱ་བཤལ་བྱ་བ་མང་པོ་དག་བྱུང་བ་དང་དེས་བྱ་ལ་སྒྲས་
པ། བྱ་གོས་མང་པོ་དག་བརྒྱ་བཤལ་བྱ་དགོས་པས་ཁོ་བོ་ཁྱིམ་དུ་སོང་སྟེ་ཟན་ཟན་མི་ནུས་ཀྱིས་ཚུར་ཤོག་གོས་དག་ཁྱེར་
ཏེ་འདོང་དོ། །ཕྱིར་སོང་ལ་ཟན་ཁྱེར་ཏེ་ཤོག་ཤིག །

དེ་བྱ་དང་ལྷན་ཅིག་གོས་དག་ཁྱེར་ཏེ་སོང་དོ། །བྱ་ཕྱིར་སོང་སྟེ་ཟན་ཁྱེར་ཏེ་འོངས་ནས་དེས་ཟན་ཟོས་ཏེ་སྒྲས་པ། བྱ་ཁོ་བོ་
ངལ་གྱིས་ཉལ་ལོ། །སྒྲིད་རེ་ཞིག་གོས་དག་བརྒྱ་བཤལ་གྱིས་ཤིག །བྱས་སྒྲས་པ། དེ་ལྟར་བགྱེད། །བཅོམ་སྒྲག་མཁན་དེ་
ཕྱོགས་གཅིག་དུ་སྒྲོས་པའ་སྟེ་

གཉིད་ལོག་གོ། །དེ་ཅེར་ཞིག་ཡིན་པས་དེའི་མགོ་ལ་སྤྲང་བྱ་ཆགས་སོ། །ཇི་ཙམ་ན་བཙོ་སྤྲག་མཁན་གྱི་བྱ་དེས་གོས་དག་
བཟུ་བལ་ལ་བྱས་ནས་པའི་གན་དུ་སོང་བ་དང་པའི་མགོ་ལ་སྤྲང་བྱ་ཆགས་པ་མཐོང་ནས་དེས་བསྐྱད་པར་བརྩམས་པ་དང་།
སྤྲང་བྱ་ཁྲག་གིས་མྱོས་པ་འཕྱར་

དུ་མ་བཏུབ་ནས་བྱ་དེའི་བཙོད་པ་སྦྱེས་ཏེ་བསམས་པ། སྤྲང་བྱ་འདིས་བདག་གི་པ་གསོན་བཞིན་དུ་ཁྲག་འཕྱར་བར་བྱེད་
གྱིས་གསལ་དཔར་བྱའོ་སྟེ་ནས། བྱ་དེས་དེ་ལ་སྤྲང་ལེབ་གྱིས་བསྐྱོན་པ་དང་། སྤྲང་བྱ་དེ་ནི་བྲོས་ཏེ་སོང་གི་པའི་ཀླད་པ་ཞོམ་
ནས་དེས་དུས་ལ་བབ་པ་དང་། ལྷས་ཚོགས་

སུ་བཅད་པ་སྤྲས་པ། །དག་བོ་སྤྱོ་གོས་ལྡན་པ་མཚོག་ཡིན་ཏེ། །མཇེར་བཞེས་སྤྱོ་གོས་བལ་བ་དེ་ལྟ་མིན། །སྤྱོ་གོས་རྩེར་
དུས་སྤྲང་བྱ་གསལ་སྟེ་ནས། །ཐོ་བས་པ་ཡི་ཀླད་པ་བཙོམ་པར་གྱུར། །དག་སྤྲོང་དག་ཇི་སྟེ་དུ་སེམས། །དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་
ན་བཙོ་སྤྲག་མཁན་གང་

ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟན་ཞུགས་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚོ་དེའི་དུས་ན་བཙོ་སྤྲག་མཁན་གྱི་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟན་ཞུགས་གྱི་
བྱ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །འདིས་དེའི་ཚོ་ཡང་པ་སྟོག་དང་ཕྱལ་ཡང་མཚོམས་མེད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་མ་རེག་ལ། །འདིས་ད་
ལྟར་ཡང་པ་སྟོག་དང་ཕྱལ་ཡང་མཚོམས་མེད་པའི་

{@161A} ༡༡། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་ཀྱང་མ་རེག་ལ་པམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྟངས་ཡང་མ་བྱུང་དོ། །ལས་དང་པོ་བ་དང་།
སྦྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བདག་གིས་ཉིན་པ་ལ་ནི་ལྟངས་པ་མེད་དོ། །པམ་པར་འགྱུར་བ་གསུམ་པ་
རྩོགས་སྟོ། །སངས་

རྒྱས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཡངས་པ་ཅན་ན་སྤྱེད་རྩིང་གི་འགྲམ་ན་ཁང་པ་བརྩེགས་པའི་ཁང་བཟངས་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་
ཚོན་ཉ་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཡིད་འོང་ལྡན་ལ་རྟེན་ཅིང་འཁོད་དོ། །དེ་དག་ལ་རྒྱ་མོ་ད་པ་དངོ་ད་པ་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་
ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་ན་འགའ་

ནི་རྒྱུ་མོ་དཔ་འཛུགས་བྱེད་ལ། ལན་འགའ་ནི་དཔ་ཆེན་མོ་འཛུགས་བྱེད་དེ། གང་གི་ཆོ་ཉ་དག་ཉོ་བ་མེད་པ་དེའི་ཆོ་ནི་
རྒྱུ་མོ་དཔ་འཛུགས་བྱེད་ལ། གང་གི་ཆོ་ཉ་དག་ཉོ་བ་ཡོད་པ་དེའི་ཆོ་ནི་དཔ་ཆེན་མོ་འཛུགས་བྱེད་དོ། །ཇི་ཅུམ་དུས་
གཞན་ཞིག་ན་ཡངས་པ་ཅན་དུ་དུས་

སྟོན་བྱེད་ནས། དེ་དག་གིས་རྒྱུ་མོ་གཉིས་ཀ་བཅུག་སྟེ། ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུས་ནི་རྒྱུ་མོ་དཔ་བཅུག། ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུས་ནི་དཔ་
པ་ཆེན་མོ་བཅུག་གོ། །གང་དག་གིས་རྒྱུ་མོ་དཔ་བཅུག་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཉ་དང་། རུས་སྒྲུལ་དང་། སྒྲུལ་པ་དང་། རྒྱ་སྟོན་
བྱིས་པ་གསོད་དང་།

ཉ་ཁྱི་བ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་ལ་དང་། འབྲས་བུ་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱ་ལྷག་དང་། རྒྱ་སྟན་ལ་སོགས་
པ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ཆེན་པོར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །གང་དག་གིས་རྒྱུ་མོ་དཔ་ཆེན་མོ་བཅུག་པ་དེ་དག་གིས་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོ་ནས་རྒྱ་ཁྲུང་ཡིད་འོང་ལྟ་དུ་

ཞུགས་པ་རྒྱ་སྟོན་ཉའི་རིགས་པོར་ཆོད་ཆེན་པོ་ཉལ་བ་བློན་ནས་དེ་དག་གིས་དེ་དང་བར་བརྩམས་སོ། །དེ་དག་གིས་དྲངས་
པ་ན་དེ་སངས་ཉལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་རྒྱུ་མོ་དཔ་ཆེན་མོ་ཁྱེར་ཏེ་རྒྱུན་སྟོགས་སུ་ཞུགས་སོ། །ཉལ་དེ་དག་
གིས་ཉལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པོ་

གཞན་དག་ལ་ཤེས་ལྡན་དག་རྒྱུ་མོ་དཔ་ཆེན་མོ་དང་བདག་ཅག་ཁྱེར་གྱིས་ར་མདའ་བསྟོན་གྱི་ཤེས་ཅུས་བྱས་སོ། །དེ་དག་
གིས་ཐོས་ནས་ཉལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པོ་གཞན་དག་ཀྱང་ལྷགས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ་རུབ་པ་དང་དེས་ཉལ་ལྔ་བརྒྱ་དང་རྒྱུ་མོ་དཔ་
ཆེན་མོ་ཁྱེར་ཏེ་རྒྱུན་སྟོགས་སུ་

{@161B} ཞུགས་ནས་གཟུང་བར་མ་རྒྱས་སོ། །སྐྱབས་མེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀུན་དུ་ཤེས་ལྡན་དག་རྒྱུ་མོ་དཔ་ཆེན་མོ་
དང་བདག་ཅག་ཁྱེར་གྱིས་གྲོགས་གྱིས་ཤེས་ཅུས་ར་མདའ་བ་བསྟོན་གྱི་པ་དང་ལས་མ་མཐོང་བའི་མི་བ་ལང་རྩི་དག་དང་།
ལྷགས་རྩི་དག་དང་། ཤིང་བུན་དག་དང་། རྩ་བུན་དག་དང་།

ལམ་གྱིས་འཇོ་བ་དག་དང་། ལམ་གོ་ལ་བས་འཇོ་བའི་མི་དག་དང་། གཞན་ཡང་སློག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་དག་
ལོག་ནས་དེ་དག་གི་ལུས་སྒྲིམ་པ་དང་། རྒྱུ་མ་པར་སྒྲིམ་པ་དག་གིས་རྒྱ་མོ་ར་ལ་པ་དང་རབ་ཏུ་ར་ལ་བས་ཆུ་སྤྲོད་ཆུ་ནས་
སྒྲིམ་ལ་ཕྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་མགོ་

བཅུ་བརྒྱད་དང་། མིག་སུམ་བཅུ་ཅུ་དྲུག་ཡོད་དོ། །དེའི་མགོ་ལ་ལ་ནི་སྤྱང་པོ་ཆེའི་མགོ་འདྲ། ལ་ལ་ནི་རྩའི་མགོ་འདྲ། ལ་
ལ་ནི་རྩ་མོའི་མགོ་དང་། བོང་བྱའི་མགོ་དང་། བ་ལང་གི་མགོ་དང་། སྤྲུའི་མགོ་དང་། སེང་གའི་མགོ་དང་། སྒྲིག་གི་མགོ་
དང་། དོམ་གྱི་མགོ་

དང་། རྩེད་མོའི་མགོ་དང་། གྲུང་གི་མགོ་དང་། གྲི་ལའི་མགོ་དང་། རའི་མགོ་དང་། ལུག་གི་མགོ་དང་། རི་དགས་གྱི་མགོ་
དང་། མ་ཉེའི་མགོ་དང་། སྒྲིག་གི་མགོ་དང་། བྱིའི་མགོ་འདྲའོ། །ཀླན་དུ་ཆུ་གྲུང་ཡིད་འོང་ལྡན་པའི་ཉ་པ་ལྔ་བརྒྱས་རྒྱ་མོ་
ཆེན་པོ་

ནས་ཆུ་གྲུང་ཡིད་འོང་ལྡན་དུ་ཞུགས་པའི་ཆུ་སྤྲོད་ཉེའི་རིགས་བོང་ཆོད་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱ་མོ་ད་པ་ཆེན་མོས་ཟེན་ཏེ། ཆུ་ནས་
སྒྲིམ་ལ་ཕྱུང་ཞིང་དེ་ལ་མགོ་བཅུ་བརྒྱད་དང་མིག་སུམ་བཅུ་ཅུ་དྲུག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲིམ་ཁྲབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཐོས་ནས་

སློག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་དག་

ཆུ་གྲུང་ཡིད་འོང་ལྡན་གྱི་འགྲམ་དུ་ལྷགས་ཏེ། ཁ་ཅིག་ནི་ལྟ་མོ་སྐྱེས་པར་གྱུར། ཁ་ཅིག་ནི་སྤོང་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དག་
གིས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཇོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་དྲུག་པོ་ཡངས་པ་ཅན་ན་རྟེན་ཅིང་གནས་པ་དེ་དག་གྲུང་ལྟ་
མོ་སྐྱེས་ཏེ་དེར་ལྷགས་སོ། །

སྤྱོ་བའི་ཆོགས་ཆེན་པོ་ཡང་ཡ་མཚན་སྐྱེས་ཏེ་མིག་ཚུགས་སུ་རྟོག་ཅིང་ཞེས་ལྡན་དག་འདིའི་མགོ་ལ་ལ་ནི་སྤྱང་པོ་ཆེའི་
མགོ་འདྲ་ལ་དེ་ནས་རྟོག་པར་བྱེད། འདིའི་མགོ་ལ་ལ་ནི་བྱིའི་བར་གྱི་མགོ་འདྲ་ལ་དེ་ནས་རྟོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གྲུང་ཟེར་
རོ། །དེའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་བཙུང་།

{@162A} ༡༡ ། ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་ནི་མི་མཆོན་པ་དང་། མི་གཟིགས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་
མཆོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་བས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ། འཇིག་རྟེན་ལ་ཕན་
པར་ཞུགས་པ། བསྐྱེད་བ་

གཅིག་པུ་པ། ཉལ་གཅིག་དཔའ་པ། གཉིས་པ་མེད་པ། གཉིས་སུ་མི་གསུང་པ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བཞུགས་
པ་རིག་པ་གསུམ་གསལ་བར་མཛད་པ། བསྐྱེད་བ་གསུམ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པ། དུ་ལ་བའི་གནས་གསུམ་གྱི་གཞི་ལ་

མཁས་པ། ཆུ་བོ་བཞི་ལས་རྒྱལ་པ། རྒྱ་ལྷུ་ལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་མོ་དཔའི་གཞི་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ། བསྐྱེད་བའི་དངོས་པོ་
བཞི་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་མཛད་པ། མི་འཇིགས་པ་བཞིས་བསྐྱེད་པ་མི་མངའ་བ། ཡན་ལག་ལྔ་སྤངས་
པ། འགྲོ་

བ་ལྔ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ཡན་ལག་དྲུག་དང་ལྷན་པ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། ཏུག་ཏུ་
གནས་པ་དྲུག་གིས་གནས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་མེ་ཏོག་གིས་སྦྱུག་པ། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྟོན་པ།
མཐར་གྱིས་

སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ལ་མཁས་པ། སྟོབས་བཅུའི་སྟོབས་དང་ལྷན་པ། ཕྱོགས་བཅུར་སྟོན་པས་ཡང་དག་པར་རྒྱས་པ།
བརྒྱ་ཕྱག་བཅུར་དབང་སྦྱར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ནི་ཉིན་ལན་གསུམ། མཚན་ལན་གསུམ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས་གང་ནི་ཉམས་པར་གྱུར། གང་ནི་འཕེལ་བར་གྱུར། གང་ནི་གཞོད་པར་གྱུར།
གང་ནི་ཉམ་ང་བར་གྱུར། གང་ནི་མི་བདེ་བར་གྱུར། གང་ནི་གཞོད་པ་དང་། ཉམ་ང་བ་དང་། མི་བདེ་བར་གྱུར། གང་ནི་

ངན་སོང་ལ་གཞོལ། གང་ནི་ངན་སོང་ལ་བབ། གང་ནི་ངན་སོང་ལ་འབབ། ངས་གང་ནི་ངན་སོང་གི་ལམ་ནས་བསྐྱེད་པ་ཏེ་
མཐོང་ས་དང་། ཐར་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་གཞག་པར་བྱ། འདོད་པའི་འདམ་དུ་བྱིང་བ་གང་གི་ལག་ནས་ནི་བྱང་བར་བྱ།

འཕགས་

{ @162B } པའི་ནོར་གྱི་དབྱིག་དང་བྲལ་བ་གང་ནི་འཕགས་པའི་ནོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ལ་གཞག་པར་བྱ། གང་གི་སངས་
རྒྱལ་འབྱུང་བས་བརྒྱན་པའི་འཇིག་རྟེན་ནི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་བྱ། གང་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དག་མ་བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་
པར་བྱ། གང་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དག་

བསྐྱེད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ། ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ། ཞེས་མཆུགས་པ་དང་། གཟིགས་
པ་འཇུག་གོ། །སྒྲིན་པ། རྒྱ་སྒྲིན་གནས་ཀྱི་དྲུག་ཅན་པ། །དུས་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་སྟེན་གྱི། །སངས་རྒྱལ་གདུལ་ལ་
བྱམས་

པ་ནི། །དུས་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་མ་ནི་བུ་སྤྲུག་གཅིག་པུ་ལ། །རྟོག་ཅིང་དེ་སྟོག་སྤང་བར་བྱེད་པ་ལྟར།
།དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ། །རྟོག་པར་མཛད་ཅིང་དེ་སྟོག་སྤང་བར་མཛད། །ཀླུ་མཆུགས་རྒྱུད་ལ་
མངའ་

བའི་ཐུགས་རྗེ་ཡི། །གཞོན་མ་གདུལ་བའི་བེད་ཆོལ་མི་སྐྱེ་སྟེ། །སྟེན་དང་དན་འགྲོས་ཉམས་ལ་བྱམས་པ་ནི། །རབ་བྱམས་
བེད་ལ་བྱམས་པའི་བ་བཞིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ། རྒྱ་སྒྲིན་ཉའི་རིགས་གཞོད་པ་དང་། ཉམ་ང་བ་དང་།

མི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་འདི་ནི་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱལ་དག་ལ་བྱ་བ་ལྷག་པར་བྱས་པ་ཡིན་གྱིས། དས་རྒྱ་སྒྲིན་ཉའི་
རིགས་འདི་ལ་རྟེན་ཏེ་འདུལ་བར་གྱུར་པའི་རྒྱ་མོ་ཆེན་མོ་དྲང་བར་བྱས། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཁྲུང་ཡིད་འོང་ལྷན་གྱི་འགྲུལ་དུ་འ
གྲོའོ་སྟུ་མོ། །སངས་

རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཆོ་ཞིང་བཞུགས་ལ་གསོན་ཞིང་གཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ནི་གདུལ་བར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བོ་
ལ་རྗེས་སུ་ཐུགས་བརྩེ་བས་དུས་དང་དུས་སུ་མེས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྒྱུར་གཤེགས་པ་དང་། དུང་འགྲོ་རྒྱུ་བ་དང་། །ཡི་
དགས་རྒྱུ་བ་

དང་། ལྷ་རྒྱ་བ་དང་། རྩོངས་རྒྱ་བ་དང་། རྩ་རྒྱ་བ་དང་། རི་རྒྱ་བ་དང་། རྩར་ཁོད་རྒྱ་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱར་
གཤེགས་པས་དོན་འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱུ་རྒྱར་གཤེགས་པར་བཞེད་ནས་འཇུག་པ་མཛད་དོ། །

{@163A} ལྟ། ཁྲིམ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གང་གི་ཚེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་འཇུག་པ་མཛད་པ་དེའི་ཚེ་ན་
ཞལ་ནས་འོད་ཟེར་སྤོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། བཅོམ་ཀ་དང་། ཞལ་དང་། དཔུལ་གྱི་ཁ་
དོག་ལྟ་བུ་དག་བྱུང་ནས་

ཁ་ཅིག་ནི་འོག་ལོགས་སུ་འདོད་། ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱང་ལོགས་སུ་འདོད་བས་གང་དག་འོག་ལོགས་སུ་འདོད་བ་དེ་དག་ནི་
སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཡང་སོས་དང་། ཐིག་ནག་དང་། བསྐྱས་གཞོམ་དང་། རྩ་འཕོད་དང་། རྩ་འཕོད་ཆེན་པོ་དང་། ཚ་བ་
དང་། རབ་རྩ་ཚ་བ་དང་།

མནར་མེད་པ་དང་། རྩ་བུར་ཅན་དང་། རྩ་བུར་རྡོལ་པ་དང་། སོ་ཐམས་ཐམས་དང་། ཀྱི་རྩ་ད་ཟེར་དང་། ཨ་རྩ་ཟེར་བ་དང་།
ཡུ་རྩ་ལ་ལྟར་གས་པ་དང་། བད་མ་ལྟར་གས་པ་དང་། བད་མ་ལྟར་གས་པ་ཆེན་པོར་དོང་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཚ་བ་
གང་དག་

ཡིན་པ་དེ་དག་རྩ་ནི་བསིལ་བར་གྱུར་ཏེ་འབབ་པར་བྱེད་ལ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་གང་གི་ཡིན་པ་དེ་དག་རྩ་ནི་
བར་གྱུར་ཏེ་འབབ་པར་བྱེད་དོ། །དེས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་གཞོད་པའི་བྱེད་པ་དག་རྒྱུན་གཅིད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་འ
དི་སྟེ་མ་དུ་ཞེས་ལྷན་དག་ཅི་

བདག་ཅག་འདི་ནས་ཞི་འཕྲོས་སམ། འོན་ཏེ་གཞན་དུ་སྐྱེས་སྐྱམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་དག་དང་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྱལ་པ་གཏོང་བར་མཛད་དོ། །དེ་དག་གིས་སྤྱལ་པ་མཐོང་ནས་འདི་སྟེ་མ་དུ་ཞེས་ལྷན་དག་བདག་
ཅག་འདི་ནས་ཞི་འཕྲོས་

པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་སྡོན་མ་མཐོང་བ་འདིའི་མཐུས་བདག་ཅག་གི་
གོད་པའི་བྱེད་གཤམ་རྒྱུ་ཆད་པར་གྱུར་ཏེ་སྐྱེས་དུ་སེམས་སོ། །དེ་དག་སྤྱུལ་པ་ལ་སེམས་མཛོན་པར་དད་པར་གྱུར་
ནས། སེམས་

ཅན་དཔྱལ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་དེ་ཟད་པར་བྱས་ནས་གང་དུ་བདེན་པ་དག་གི་སྣོད་དུ་གྱུར་པར་འགྱུར་བའི་ལྷ་
དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྤྱོད་པ་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །གང་དག་སྟེང་ལོགས་སུ་འདོད་པ་ཤི་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་ཆེན་
བཞི་པ་དང་། ལུ་མ་བཅུ་ཙུ་གསུམ་པ་དང་།

{@163B} འཐབ་བྲལ་དང་། དག་འ་ལྟན་དང་། འཕྱུལ་དག་འ་དང་། གཞན་འཕྱུལ་དབང་བྱེད་དང་། ཚངས་རིས་དང་།
ཚངས་པའི་མདྲན་ན་འདོན་དང་། ཚངས་ཆེན་དང་། འོད་ཚུང་དང་། ཚད་མེད་འོད་དང་། འོད་གསལ་དང་། དག་ཚུང་དང་།
ཚད་མེད་དག་དང་། དག་

རྒྱས་དང་། སྤྱིན་མེད་དང་། བསོད་ནམས་སྐྱེས་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་དང་། མི་ཆེ་དང་། མི་གཏུང་བ་དང་། བྱ་མོམ་སྒྲང་དང་།
འཁྱུ་མཐོང་དང་། འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་དོང་ནས་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་
མེད་པ་ཞེས་བྱ།

བའི་སྐྱོསྐྱོགས་པར་བྱེད་ཅིང་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པོ། །བརྩམས་ཤི། པར་བྱ་ཞིང་འབྱུང་བར་བྱ། །སངས་རྒྱས་བཞུན་
ལ་འཇུག་པར་བྱ། །འདམ་བུའི་ཁྱིམ་ལ་གྲུང་ཆེན་བཞིན། །འཆི་བདག་སྡེ་ནི་གཞོམ་པར་བྱ། །གང་ཞིག་རབ་དུ་བག་ཡོད་
པར། །ཆོས་

འདུལ་འདི་ལོ་ད་འགྱུར་བ། །སྐྱེ་བའི་འཁོར་བ་རབ་སྤངས་ནས། །སྤྱུག་བསྐྱལ་ཐ་མར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ཡང་
སྤྱས་སོ། །དེ་ནས་འོད་ཟེར་དེ་དག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱུལ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཉིད་གྱི་

སྤྲད་བཞིན་སྤྲད་བཞིན་དུ་རྩེས་སུ་འདོད་སྟེ། དེ་ལ་གཤམ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདས་པའི་ལས་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྒྲུལ་ལོགས་སུ་རྟུབ་པར་འགྱུར། མ་འོངས་པའི་ལས་ལུང་སྟོན་པར་༎ བཞེད་ན་ནི་མདུན་ལོགས་སུ་
རྟུབ་པར་འགྱུར། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་

བར་སྐྱེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་རྟུབ་པར་འགྱུར། དུད་འགོར་སྐྱེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་
ནི་ལོང་བུར་རྟུབ་པར་འགྱུར། ཡི་དགས་སུ་སྐྱེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་རྟུབ་པར་འགྱུར། མིར་
སྐྱེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་དུས་མོར་

རྟུབ་པར་འགྱུར། སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་སྤྲིད་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་ཕྱག་མཐིལ་གཤམ་པར་རྟུབ་
པར་འགྱུར། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་སྤྲིད་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་ཕྱག་མཐིལ་གཤམ་པར་རྟུབ་པར་འགྱུར། ལྷར་
སྐྱེ་བར་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་

{@164A} ༡༡། བཞེད་ན་ནི་རྟུབ་པར་འགྱུར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་ཞལ་དུ་རྟུབ་པར་འ
གྱུར། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་ན་ནི་མཛོད་སྤྲུལ་རྟུབ་པར་འགྱུར། སྤྲན་མེད་པ་ཡང་དགའ་བར་
རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལུང་སྟོན་པར་

བཞེད་ན་ནི་གཙུག་ཏྲར་དུ་རྟུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་འོད་ཟེར་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་
བྱས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉེ་བར་རྟུབ་བོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་པོས་ཐལ་མོ་སྤྲུལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་
ལ་ཞུས་པ། བཙུན་པ་དེ་བཞིན་

གཤམ་པར་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་བར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རྒྱ་མ་མཆིས་རྒྱུན་མ་མཆིས་པར་འཛུམ་པ་མི་
མཛོད་ན། བཙུན་པ་འཛུམ་པ་མཛོད་པའི་རྒྱ་ནི་གང་ལགས། རྒྱུན་ནི་གང་ལགས། རྩོགས་སུ་བཅད་པ་ཡང་གསོལ་པ། ཁ་
དོག་སྒྲ་ཆོགས་

སྟོང་གིས་བཀྲ་བ་ཡི། ཚོགས་རྣམས་ཞལ་གྱི་སྟོན་པ་བྱུང་བྱུང་ཏེ། །དེ་ཡིས་སྟོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་གྲིས་པ། །ཉི་
གཏུགས་བདལ་བར་བྱུང་པའི་བཞི་བཞི་མོ། མཛོད་ལྷལ་ལྷལ་དང་རྒྱགས་པ་རབ་སྤངས་པ། །སངས་རྒྱལ་འཕྲོ་བར་མཆོག་གི་

རྒྱུར་ཡུར་པ། རྒྱལ་བ་དག་ལྷན་ཁྱེད་རྒྱུ་མ་མཆིས་པར། རྩ་ལག་དྲུང་ལྟར་དཀར་པུཾ་མེད་མ་མཆིང་། དེ་སྤྲད་བརྟན་
པར་རང་སྤོས་དྲུས་མ་ཁྱེན་ནས། ལུང་པ་ལྷུ་མཆོག་དག་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟུང་། ཉན་པའི་སྤྱོད་པེམ་ཉི་ལྔ་རྒྱལ་པ། །

ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པ་གསུང་ཚོག་བརྟན་པ་དང་། དམ་པ་དགོ་བ་དག་གིས་བསལ་དུ་གསོལ། །ཚུ་རི་རྒྱལ་ལྷ་བྱུང་བརྟན་པ་
ཡིས། །མངས་རྒྱས་མགོན་རྣམས་ཤོ་བྱུང་འཇུག་མི་སྟོན། །བརྟན་པ་ཅི་སྐད་འཇུག་པ་སྟོན་མཛད་པ། །སྐྱེ་བོའི་

ཚོགས་རྒྱལ་ས་དེ་ནི་ཉན་པར་འཚོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ལྷན་དགའ་བོ་དེ་དེ་བཞིན་ལོ། །དེ་བཞིན་
ཏེ། ལྷན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱེ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་ས་ནི་རྒྱ་མེད་

{@164B} རྒྱུ་མེད་པར་འཛུལ་པ་མི་མཛད་ཀྱིས། རྒྱུ་དག་པ་བོ་སོང་ལ་དག་སྟོང་རྣམས་ལ་དག་སྟོང་དག་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་ཆུ་རྒྱུ་རྒྱུར་གཤམས་བཞེད་ཀྱིས། བྱེད་ཅག་ལས་གང་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་དང་། ཐབས་ཅིག་ཆུ་རྒྱུ་རྒྱུར་འགྲོ་བར་སྟོན་

དེས་ཚེས་གོ་ས་དག་ལོང་ཤིག་ཅུས་སྒྲོ་ཤིག། ཁོ་དང་ལྷན་པ་ཀླུ་དག་འབོས་བཅུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཚེལ་ཞེས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ལས་མཉམ་ནས་དགོས་ཤིང་རྒྱལ་ས་ལ་སྒྲུས་པ། ཁོ་དང་ལྷན་པ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚུ་གླུ་ད་གླུ་ད་ག་ཤིག་ས་
 བཞེད་གྱིས།

ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་བཅོམ་ལྟན་འདས་དང་ཐབས་ཅིག་ཚུ་སྤར་སྤྱར་འགྲོ་བར་སློབ་དེས་ཚོས་གོས་དག་ཡོང་གི། ། ། །
དྲུམ་བརྒྱམ་པར་འབྱེད་པ། བསལོ་བཅུ་གཉིས་པ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་དྲུམ་བ་འཁོར་དྲུམ་བ་དང་

ལྷན་པ། ཞི་བ་ལོང་ཞི་བ་དང་ལྷན་པ། གྲོལ་བ་ལོང་གྲོལ་བ་དང་ལྷན་པ། དུགས་སྤྱི་ཉེ་བ་ལོང་དུགས་སྤྱི་ཉེ་བ་དང་

ལྷན་པ། བྱལ་བ་འཁོར་བྱལ་བ་དང་ལྷན་པ། དགྲ་བཅོམ་པ་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ལྷན་པ། འདོད་ཆགས་དང་

བྱལ་བ་འཁོར་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་དང་ལྷན་པ། མཛེས་པ་འཁོར་མཛེས་པ་དང་ལྷན་པ། ལྷ་མཆིག་ལྟར་བ་ལང་གི་
ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། སྤང་པོ་ཆེ་ལྟར་སྤང་པོ་ཆེའི་ཤུག་གྱུར་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། མེད་གོ་ལྟར་
མཆེ་

བ་ཅན་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། དང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་དང་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ཀླུ་མཁའ་འ
ཁྲིལ་ལྟར་བྱུང་གི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། བུ་མ་ཟེ་ལྟར་སློབ་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། སྤྲོན་

བ་མཁས་པ་ལྟར་ནད་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། དཔའ་པོ་ལྟར་རུ་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ས་
མཁན་ལྟར་ལམ་དུ་ལུགས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། དེད་དཔོན་ལྟར་ཆོང་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་

{@165A} ༡༡། །བསྐྱོར་བ། ཆོང་དཔོན་ལྟར་འཁོར་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། མཁའ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་སློན་
པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལྟར་བྱ་སྟོང་གི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ལྷ་བ་ལྟར་རྒྱ་
སྐར་གྱི་

ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ཉི་མ་ལྟར་འོད་ཟེར་སྟོང་གི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། དུལ་འཁོར་སྤུང་ལྟར་བྱི་
ཟའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། འཕགས་སྤྱིས་པོ་ལྟར་གྲུལ་བུ་མ་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། མིག་མི་བ་
ཟང་ལྟར་གྱུར་གྱི་

ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ཁོར་སྤྱོན་ལྟར་གཞོད་སྤྱོན་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ཐགས་ཟངས་རིས་ལྟར་
ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། བརྒྱ་བྱིན་ལྟར་སུམ་བུ་རྩ་རྩ་གསུམ་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ།
ཆོངས་

པ་ལྟར་ཚངས་རིས་ཀྱི་ཚྲིག་པ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་དྲུལ་བོད་ལམ་དངོད་པ་མ་འ
ཁྱུགས་པ། རྒྱ་གཏེར་ལྟར་ཏིང་ངེ་བ། སྤྱིན་ལྟར་རྒྱ་དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་རྟེགས་པ་དང་བྲལ་བ། སྦྱོམ་བྲུ
ཆེན་

པོའི་མཚན་སུམ་བཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་བཅུས་སྦྱར་རྣམ་པར་མཛེས་པ། འོད་འ
དོམ་གང་གིས་གཟུགས་ཅན་བརྒྱན་པ། ཉི་མ་སྟོང་བས་ལྷག་པའི་འོད་དང་ལྷན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོ་འགོ་བ་ལྟར་ཀྱུན་

དུ་བཟང་པ། སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། མ་འབྲེས་པའི་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་གསུམ་དང་། ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ། ཀྱུན་ཤེས་རྒྱུ་ཞུ་ཞུ་དང་། རྒྱུངས་པ་དང་། མིང་ཆེན་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། །ལྷ་རིའི་བྱ་དང་།

མོད་གལ་གྱི་བྱ་དང་། འོད་སྤྲུང་དང་། ཀྱུན་དགའ་པོ་དང་། རྣམ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ཉ་ན་ཐོས་ཆེན་པོ་དག་དང་། གཞན་ཡང་
དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་མང་པོས་བསྐྱོར་ཏེ་རྒྱ་སྤྲུང་ཡིད་འོད་ལྷན་གལ་བ་དེར་རྒྱ་ཞིང་ག་ཤེས་སོ། །འཁོར་དེས་ཐག་
རིང་པོ་ཁོ་

{@165B} རྣམས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉ་ན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་གང་དག་མ་
དད་པ་དེ་དག་ནི་དགོ་སྟོང་གི་ཏ་མ་ལྟར་མོ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེས་གྲགས་ན། དེ་ལ་ཡང་ལྟར་མོ་སྦྱོམ་ཏེ་རྒྱ་སྤྲུང་ཉི་མ་རིགས་
བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཉི་བར་འོངས་སོ་ཞེས་

ཟེར་རོ། །གང་དག་དད་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་ནི་མ་དད་པ་དེ་དག་ལ་ཤེས་ལྷན་དག་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་
ནི་ལྟར་མོ་དང་བྲལ་བའོ་ན་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱ་སྤྲུང་ཉི་མ་རིགས་ལས་བརྩམས་ཏེ། སྦྱོམ་པོའི་ཚྲིག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
ངོ་མཚར་མཉམ་དུ་བྱུང་

བའི་ཚོས་ཅུང་ཞིག་སྟོན་པར་བཞེད་གོར་མཆག་གོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་སྦྱས་སོ། །ཐུབ་པ་ལྟར་མོ་བྲལ་བའི་
དགོངས་ལྷན་པ། །ལྟར་མོ་མེད་ལ་སྦྱོང་ན་དོན་མེད་སྟེ། །གཞན་པ་དེ་ལ་གཞོལ་བའི་རྒྱལ་བ་འདི། །ལུས་ཅན་པན་ཕྱིར་

ངེས་པར་

འདིར་གཤེགས་སོ། །དེ་ནས་འཁོར་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཐོང་ནས་འཕྲུལ་ཁོ་ན་ལ་མངོན་པར་ལངས་ཏེ། འདི་ལྟར་
བཅོམ་ལྡན་འདས་སྡོན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པས་ཡབ་དང་། ཡུམ་དང་། མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་། སྤྱི་མ་
དང་།

སྤྱི་མའི་གནས་ལྟ་བུ་དག་ལ་མངོན་པར་བཞེངས་པ་མཛད་མཛད་པའི་སྒྱིར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དེའི་
དབྱུག་སུ་གཤེགས་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་གི་དགོ་འདུན་གྱི་གོང་དུ་གདན་བཞགས་པ་ཉིད་ལ་བཞུགས་སོ། །བཞུགས་ནས་བཅོམ་
ལྡན་

འདས་ཀྱིས་ཉ་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་པོ་དེ་དག་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བཞིན་བཟངས་དག་རེ་ཞིག་ཁྱེད་ཅག་ནི་ཉེས་པར་བྱས་པའི་ལས་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ནས་ད་ལྟར་ཉ་པའི་སྐྱེ་གནས་དམན་པར་སྐྱེས་ཤིང་ཁྱེད་ཅག་ད་ལྟར་དྲག་ཤུལ་ཅན། ལག་པ་ཁྲག་
གིས་གོས་པ།

ཉམས་པར་བརྟུ་ཉམས་པ་ལ་ཞེན་པ། གཞན་གྱི་སྤྲོ་ག་འཕྲོག་པ། གཞན་གྱི་སྤྲོ་ག་གཅོད་པས་འཚོ་བར་བྱེད་དེ། འདི་ནས་
ཤི་འཕོས་ན་ཁྱེད་ཅག་གི་འགྲོ་བ་ནི་ཅིར་འགྱུར། སྐྱེ་བ་ནི་ཅིར་འགྱུར། ཚོ་སྤྱི་མ་ནི་ཅིར་འགྱུར། དེ་དག་གིས་གསོལ་པ།

{@166A} ༡༡། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་གིས་ཅི་ཞིག་བགྱི་བ་བཀའ་སྤྱུལ་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཉ་དང་། རུས་སྤྲུལ་དང་། སྤྲུལ་པ་དང་། ཚུ་སྤྲོ་བྱིས་པ་གསོད་དང་། ཉ་སྤྲི་བ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ནས་བཏོན་
པ་འདི་དག་ཐོང་ཤིག། བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་ཇི་སྐད་བཀའ་སྤྱུལ་པ་བཞིན་གཏང་བར་བགྱིའོ་ཞེས་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པའི་དྲུས་གྱི་
མཇུག་ཐོགས་སུ་དེ་དག་བཏང་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྟོན་དུ་དགོངས་ཏེ། ངས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཚུ་སྤྲོ་ཉའི་
རིགས་མ་གཏོགས་པ་ཉ་དང་།

རུས་སྤྲུལ་དང་། སྤྲུལ་པ་དང་། ཚུ་སྤྲིན་བྱིས་པ་གསེད་དང་། ཉ་ཁྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྲོག་ཆགས་འདི་དག་ཚུ་ཇི་ལྟ་བུ་འོ་ན་
བཞིན་དུ་ཚུ་གླུང་ཡིད་འོང་ལྡན་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་པ་དང་། ཚུ་སྤྲིན་ཉ་འི་རིགས་ཀྱང་སྤོན་གྱི་སྐྱེ་བ་རྗེས་སུ་བྲན་ཞིང་མིའ
་སྐད་ཚོད་པར་

འགྱུར་ལ། ང་དང་ཐབས་ཅིག་སྤྲུལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་འབྲས་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མཛོན་པར་འདུ་བྱའོ་སྐྱེ་མོ།
།དེ་ནས་བཙུག་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཚུ་སྤྲིན་ཉ་འི་རིགས་མ་གཏོགས་པ་ཉ་དང་། རུས་སྤྲུལ་དང་། སྤྲུལ་པ་དང་། ཚུ་
སྤྲིན་བྱིས་

བ་གསེད་དང་། ཉ་ཁྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྲོག་ཆགས་དེ་དག་ཚུ་ཇི་ལྟ་བུ་འོ་ན་བཞིན་དུ་ཚུ་གླུང་ཡིད་འོང་ལྡན་དུ་འཇུག་
པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚུ་སྤྲིན་ཉ་འི་རིགས་ཀྱང་སྤོན་གྱི་སྐྱེ་བ་རྗེས་སུ་བྲན་ཞིང་མིའི་སྐད་ཚོད་པར་འགྱུར་ལ། བཙུག་ལྡན་འ
དས་དང་ཐབས་ཅིག་སྤྲུལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་འབྲས་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མཛོན་པར་འདུ་མཛོན་དོ། །དེ་ནས་
བཙུག་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚུ་སྤྲིན་ཉ་འི་རིགས་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། བྱ་ཁྱོད་མེར་སྐྱེ་ཡིན་ནམ། བཙུག་ལྡན་འདས་བདག་མེར་
སྐྱེ་ལགས་སོ། །བྱ་ཁྱོད་

མེར་སྐྱེ་ཡིན་ནམ། བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ་བདག་མེར་སྐྱེ་ལགས་སོ། །བྱ་ཁྱོད་ལ་ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པར་ད་པ་ཡོད་དམ།
བཙུག་ལྡན་འདས་མཆིས་སོ། །བྱ་ཁྱོད་ལ་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་ད་པ་ཡོད་དམ། བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ་མཆིས་

{@166B}སོ། །བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པར་ད་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཉམས་སུ་ཁྱུང་ངམ། བཙུག་ལྡན་འདས་
ཉམས་སུ་ཁྱུང་དོ། །བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་ད་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཉམས་སུ་ཁྱུང་ངམ། བདེ་བར་
ག་ཞེགས་

པ་ཉམས་སུ་ཁྱུང་དོ། །འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་སུ་ཡིན། བདག་གི་མ་ལགས་སོ། །དེ་གང་དུ་སྐྱེས་སེམས་
ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་འོ། །ཁྱོད་གང་དུ་སྐྱེས་དུང་འགྲོར་དོ། །ཇི་སྐྱེས་དུ་སེམས་། ཁྱོད་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་

བར་

འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་འོ། །བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་འོ།
ཞེས་གསོལ་ནས་དུ་བ་ལ་ཞུགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཁྱོད་ནི་
དུད་འགྲོའི་སྤྱེ་

གནས་སྤྱོད། །མི་ཁོམ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ལ། །ད་ལྟ་ངས་ཀྱང་ཅི་བྱར་མེད། །དོན་མེད་དུས་པས་ཅི་ལ་ཕན། །ཐུགས་རྗེ་
ལྡན་རྒྱལ་ང་ལ་ནི། །ལེགས་པར་སེམས་ནི་དད་ཀྱིས་དང་། །དུད་འགྲོའི་སྤྱེ་འདིར་ཆགས་བྲལ་ཞིང་། །དེ་ནས་མཐོངས་འ
གོ་བར་

འགྱུར། །དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སེམས་དད་པར་བྱས་ནས་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཞིན་བཟངས་འདི་
ལྟར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ། །སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ནི་བའོ། །ཞེས་
ཚིག་གསུམ་གྱིས་ཚོས་

བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་འཁོར་དེ་མཚོག་ཏུ་ངོ་མཚར་སྤྱོད་ནས་ཤེས་ལྡན་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པས་ཐུན་
གྱི་སྤྱེ་བ་དྲན་པར་བྱས་ཤིང་མིའི་སྐད་ཀྱང་རྫོད་པར་བྱེད་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཐབས་ཅིག་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་འདི་སུ་
ཞིག་ཡིན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་བསྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་། བཟོད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པས་བདག་ཅག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
དོན་དེ་ཞུ་བར་མི་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཅག་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་
ལ་དོན་དེ་ཞུ་བར་བྱ་ཞིང་འཕགས་པ་

{@167A} ཟླ། །ཀུན་དགའ་བོས་བདག་ཅག་ལ་ཇི་སྐད་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་དེ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ།
ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་འཁོར་དེ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་

ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །

འཕགས་པ་ཀུན་དག་འཛོམས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པས། རྩོན་གྱི་སྒྲེ་བ་བྲན་པར་བགྱིས་ཤིང་མིའི་སྐད་ཀྱང་
རྩོད་པར་བགྱིད་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཐབས་ཅིག་སྒྲུབ་པར་བགྱིད་པ་འདི་སུ་ཞིག་ལགས། ཀུན་དག་འཛོམས་སྒྲུབ་པ།
ཞེས་ལྡན་དག་བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཉིད་ལ་དོན་དེ་ཞུས་ཞིག །འཕགས་པ་ཀུན་དག་འཛོམས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་བསྟེན་པར་
དཀའ་བ་དང་། བཅོད་པར་དཀའ་བ་ལགས་པས་བདག་ཅག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དོན་དེ་ཞུ་བར་རྩོམ་ཐོག་གོ།
།ཞེས་ལྡན་དག་ཁོ་བོ་ལ་ཡང་

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་བསྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་། བཅོད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པས་ཁོ་བོས་ཀྱང་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་དོན་དེ་ཞུ་བར་མི་རྣམས་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་གྱི་དོན་དུ་ཞུ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་
ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་

གྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་
ཀུན་དག་འཛོམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་རྟོ། །བཅུན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པས་རྩོན་
གྱི་སྒྲེ་བ་བྲན་པར་བགྱིས་

ཤིང་མིའི་སྐད་ཀྱང་རྩོད་པར་བགྱིད་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཐབས་ཅིག་སྒྲུབ་པར་བགྱིད་པ་འདི་སུ་ཞིག་ལགས། ཀུན་
དག་འཛོམས་འདི་ནི་ཆུ་སྟོན་ཉའི་རིགས་ཡིན་ནོ། །ཀུན་དག་འཛོམས་ཆུ་སྟོན་ཉའི་རིགས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལས་
བརྩམས་ཏེ་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་ཉན་

པར་འདོད་དམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆུ་སྟོན་ཉའི་རིགས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལས་བརྩམས་ཏེ་དགོ་སྟོང་རྣམས་
དང་སྒྲེ་བོའི་ཆོགས་ལ་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་བཀའ་མཆིད་བཀའ་སྤྱུལ་པར་གྱུར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་ཐོས་ནས་དགོ་

སྒྲིབ་རྒྱུ་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་ཚོགས་དག

{@167B} འཛིན་པར་འགྱུར་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་དུས་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་ནི་དུས་ལགས་སོ། །ཀུན་དགའ་བོ་དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ལ་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཡིད་ལ་གྱིས་ཤིག་དང་བཤད་པར་བྱའོ། །ཀུན་དགའ་བོ་སྒྲིབ་བྱུང་བ་
བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་

ལ་སྐྱེད་གྲུའི་ཆོ་ལེ་ཉི་ཁྱི་བྱབ་པ་ན་སྒྲོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་བཅོམ་པ་ཡང་དགའ་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་
རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཇིག་རྟེན་མཁུན་པ། སྐྱེས་བུ་འདྲུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བ་བྲུ་ན་མེད་
པ་ལྟ་དང་མི་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲོན་

པ། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་སྒྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་སྒྲོང་ཉི་ཁྱིས་བསྐྱོར་ཅིང་གྲོང་ཁྱིར་
བྲུ་རྩ་ཆ་སྒྲིབ་བྱུང་སྒྲོང་སྒྲིབ་པ་རི་དགགས་ཀྱི་ནགས་ན་ཉེ་བར་བརྟེན་ཅིང་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆོ་གྲོང་ཁྱིར་བྲུ་རྩ་ཆ་སྒྲིབ་རྒྱུལ་
པོ་ཀྱི་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱལ་སྤིང་འབྱོར་པ།

རྒྱུས་པ། བདེ་བ། ལོ་ལེགས་པ། སྐྱེ་བོ་དང་མི་མང་པོས་གང་བ། ཐབ་མོ་དང་། འཐབ་པ་དང་། ཕྱི་དགའ་དང་། ཞང་འཁྱུག་རབ་
ཏུ་ཞི་བ། ཆོམ་རྒྱུན་དང་། ལུ་གེ་དང་། ཞད་དང་བྲལ་བ། སྤུ་ལུ་དང་། བུ་རམ་ཤིང་གི་ཐེང་བ་དང་། བ་ལང་དང་། མ་ཉེ་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ།

ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤིང་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ། །དེ་ནས་ཤེད་བུ་གསང་ཆོག་འདོད་པ་གསང་
ཆོག་ཆོལ་བ་ཞིག་ཡུལ་དབུས་ནས་ལྷོ་ལམ་དུ་སོང་པོ། །དེ་ན་བུ་མ་ཟེ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཕ་རོལ་དུ་
སོན་པ། ཡུལ་ཐང་དང་པ་ན་གནས་

པའི་བུ་མ་ཟེ་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲོན་པར་གྱུར་པ་ཞིག་འདྲུག་ནས། ཤེད་བུ་དེ་བུ་མ་ཟེ་དེའི་དུང་དུ་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་ཞི་བ་དེོད་
ལམ་ཞི་བས་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདྲུག་གོ། །དེ་ནས་བུ་མ་ཟེ་དེས་ཤེད་བུ་དེ་ལ་འོངས་པ་ལེགས་སོ་

ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་ཀློན་དྲུག་ནས་སྒྲིམ་པ།

ཀྱེ་ཤེད་བྱ་ཁྱོད་ག་ལས་འོངས། ཅི་ཞིག་འདོད། ཤེད་བྱས་སྒྲིམ་པ། བདག་ཡུལ་དབྱས་ནས་མཆིས་ཏེ་མཁན་པོའི་ཞབས་
ལ་སྲི་ཞུ་བ་གྱིད་པར་འཆའ་ལོ། ཅི་ཞིག་གི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་བསྐྱུག་པའི་སྤྲད་དུ་འོ། །ཤེད་བྱ་ལེགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གྱིས་
ཤིག་ །དེ་ནི་བྲམ་ཟེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

{@168A} ༩༩ །ཤེད་བྱ་དེས་བྲམ་ཟེ་དེའི་དྲུད་དུ་རིག་བྱེད་བསྐྱུག་པར་བྱ་བར་བརྩམས་སོ། །ཤེད་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཀློན་
ཏྲོ་དཔ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཚོ་མི་སྒྲོག་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚོ་ན་ལན་འག་འཁོར་ཆུ་རྒྱུ་སྤྱེ་རིག་བྱེད་དུ་འདོང་དོ། །
ལན་འག་འཁོར་གྱིང་ཁྱེད་ལྟར་འདོང་དོ། །ལན་འག་འ་

ནི་ཡམས་སྟེག་ཤིང་ཐུར་འདོང་དོ། །ཇི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དེ་དག་མི་སྒྲོག་པར་གྱུར་ནས་དེའི་ཚོ་དེ་དག་ཡམས་སྟེག་
ཤིང་ཐུར་དོང་བ་དང་། དེ་དག་ལ་ལམ་གྱི་བར་དུ་བར་སྐབས་ཀྱི་གཏམ་ཇོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་སྟེ། ཀྱེ་ཀློན་སའི་
རིགས་དག་ །བད་སའི་རིགས་དག་ །ཤན་དི་ལའི་རིགས་

དག་ །བར་དུ་ཇོ་རིགས་དག་ །ལྟ་པའི་རིགས་དག་ །ཉེ་ལྟ་རིགས་དག་ཇེ་ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་ནི་ཡུལ་ག་ལས་འོངས་
པ་དྲི་བར་བྱའོ། །དེ་ན་ཤེད་བྱ་གཅིག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཁོ་བོ་ནི་ཡུལ་ཤར་ནས་སོ། །གཞན་ཞིག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཁོ་བོ་ནི་ལྷོ་
ལམ་ནས་སོ། །ཡང་གཞན་ཞིག་གིས་

སྒྲིམ་པ། ཁོ་བོ་ནི་ལྷོ་བྱིས་ནས་སོ། །ཡང་གཞན་ཞིག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཁོ་བོ་ནི་བྱུང་ལམ་ནས་སོ། །ཤེད་བྱ་དེས་སྒྲིམ་པ། ཁོ་བོ་
ནི་ཡུལ་དབྱས་ནས་སོ། །དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཤེས་ལྡན་དག་བདག་ཅག་གིས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ན་ཡུལ་
དབྱས་ནི་མ་མཐོང་མ་ཐོས་སོ། །ཤར་

ན་སྤོ་ཙན་གཞས་པ་སྟེ། ལྷོ་ལམ་ན་ནི་ཡོན་བྱེད་འདྲུག་ །ལྷོ་ཀྱི་ཡུལ་ན་ཕྱམ་ཙན། །བྱང་ལམ་ན་ནི་ཚིག་རྩུབ་པོ། །ཞེས་
ཚིགས་སྤྱུ་བ་ཅད་པ་ཡང་སྒྲིམ་སོ། །དེ་ནས་དྲིས་པ། ཤེད་བྱ་ཡུལ་དབྱས་ཅི་འདྲ། ཤེས་ལྡན་དག་ཡུལ་དབྱས་ནི་ཡུལ་རྣམས་

ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ཏེ། སྤྱ་ལུ་དང་། བྱ་རམ་ཞིང་གི་སྤེང་བ་དང་བ་ལང་།

དང་། མ་ཉེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། སྤོང་མོ་པ་བརྒྱས་ཁྱབ་པ། དབྱས་པའི་སྐྱེ་བོས་གང་བ་མཐའ་འཁོབ་པའི་སྐྱེ་བོས་སྤངས་
པ། སྐྱེ་བོ་མཁས་པས་བསྟེན་པ། དེ་ན་ཆུ་ཀླུང་གང་གྲ་ཁ་ཇེ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། བཟ་ཞིས་དང་། གཙང་བ་དང་།
གཙང་བ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སུ་གྲགས་པ། འབྲམ་

གཉིས་ནས་རྒྱན་འཕྱོ་བ། དྲང་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་བསྟོན་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ཆུ་དགྲར་བཅུ་བརྒྱད་འབབ་པ་ཡོད་དེ། དེར་དྲང་སྟོང་
རྣམས་ཀྱིས་དཀར་ཕུབ་ད་ན་རང་གི་ལུས་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་སྤྱོད་འདོད་བ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་ཞེད་བྱ་དེ་ནི་མཇལ་གྱིས་གཞན་འ
དེ་དྲི་ལོ། །ཡུལ་དབྱས་ན་མཁས་པར་།

{@168B} བསྐྱང་བདག་ཡོད་དམ། ཞེས་ལྟན་དག་ཁོ་བོས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཞེས་ལྟན་དག་ཡུལ་དབྱས་ནི་དབྱས་པའི་
སྐྱེ་བོས་གང་བ། འཐབ་འཁོབ་པའི་སྐྱེ་བོས་སྤངས་པ། སྐྱེ་བོ་མཁས་པས་བསྟེན་པའི་ཞེས་མ་སྤྲོས་སམ། ཞེད་བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་
དེ་སྐད་སྤྲོས་སོ། །ཞེད་བྱ་ཡུལ་དབྱས་ན་འདི་ལྟ་

སྟེ། དཔེར་ན་བདག་ཅག་གི་མཁན་པོ་དང་འབྲ་བ་སྤྱོད་པའི་ཁྱེ་མཚོག་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཡོད་དམ། ཞེས་ལྟན་དག་ཡུལ་དབྱས་
ན་བདག་ཅག་གི་མཁན་པོས་གང་དག་གི་གདོང་དུ་ལྟ་བར་ཡང་མི་རྣམས་པ་སྟོན་པར་སྤྱོད་པའི་ཁྱེ་མཚོག་དེ་ལྟ་བུ་དག་
ཡོད་དེ། །ཞེད་བྱ་དེས་དེ་དག་ལ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་།

ཡུལ་དབྱས་ཀྱི་བསྟོན་གསལ་བ་བཟོད་པ་དང་། འདི་ལྟར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དབྱས་སུ་འདོད་འདོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་
ཞེད་བྱ་དེ་དག་གིས་ཡམས་སྟེག་ཞིང་དག་བཙུང་། ཡམས་སྟེག་ཞིང་གི་ཁྱུར་ཐོགས་ནས་བྲམ་ཟེ་དེའི་ཁྱིམ་ག་ལ་བ་དེར་
དོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་ཡམས་སྟེག་ཞིང་གི་ཁྱུར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་

བཞག་སྟེ་བྲམ་ཟེ་དེ་ག་ལ་བ་དེར་དོང་ནས་ཕྱིན་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྲོས་སོ། །མཁན་པོ་མཁྱེན་པར་མཛོད་
ཅིག་ཞེ་ཞེ་ཕྱིན་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དབྱས་སུ་མཆི་འཚལ་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་ཡུལ་དབྱས་ཀྱི་

བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་དོ། །བྲམ་ཟེ་དེས་སྒྲིམ་པ། བྱ་

དག་ཅི་ཇི་སྟེད་ཐོས་པ་དེ་སྟེད་བགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ། འདི་ལྟར་ཡུལ་དག་ནི་ཐོས་ན་དག་འ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་
མཉམ་པར་བྱའི་བགོད་པར་ནི་མི་བྱའོ། །མཁན་པོ་ཞེད་བྱ་འདིའི་མཆིད་ནས་ཡུལ་དབྱས་ན་བདག་ཅག་གི་མཁན་པོས་
གང་དག་གི་གདོང་དུ་ལྟ་བར་ཡང་མི་རྣམས་པ་སྟོན་པར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བའི་

ཁྱུ་མཆོག་དེ་ལྟ་བུ་དག་མཆིས་སོ་ཞེས་མཆིའོ། །བྱ་དག་ཅི་ཁོ་བོ་ན་རེ་སའི་སྟེང་ན་ཁོ་བོ་གཅིག་བྱ་ཁོ་ན་སྒྲིབ་པ་ཡིན་གྱིས་སྒྲིབ་
བ་གཞན་འག་འཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རམ། ས་ནི་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ས་གཞི་ནི་མཛོས་པ་མཛོས་པ་དག་
གིས་གང་བ་ཡིན་ནོ། །མཁན་པོ་རེ་ཞིག་ཡུལ་དེ་ཡང་

མཐོང་བར་འགྱུར་ཞིང་ཚུ་རོགས་སུ་ཉེ་རེ་ག་ཀྱང་བགྱི། སྒྲིབ་པའི་ཁྱུ་མཆོག་དེ་དག་ལ་ཡང་བསྟེན་བཀྱུར་བགྱི། རྟོག་པ་དག་
ཀྱང་ཆོར་གཅད་པར་བགྱི། རང་གི་གྲགས་པ་ཡང་བསྒྲག་པར་བགྱི། རྟེན་པ་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བགྱིས། བདག་ཅག་ཡུལ་
དབྱས་སུ་མཆིའོ། །བྲམ་ཟེ་དེ་སྟོབ་མ་ལ་རྗེས་

{@169A} ༡༡། །སྒྲིམ་གསུམ་དང་བཅས་པ་དང་འཁོར་ཉུང་བ་ཡིན་པས་དེས་ཞེད་བྱ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་
སོ། །བྱ་དག་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་གཡང་གཞི་དག་དང་། ཞིང་ལྷན་དག་དང་། དབྱུག་གྲུ་དག་དང་། རྒྱགས་གཟར་དག་དང་།
དག་གཟར་དག་དང་། རིལ་བ་དག་ལོང་ཞིག་

དང་ཡུལ་དབྱས་སུ་འདོང་དོ། །དེ་དག་གིས་དེ་དག་སྤངས་ནས་བྲམ་ཟེ་དེ་ཞེད་བྱ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཡུལ་དབྱས་སུ་འ
ཕགས་པ་དང་། དེས་རྟོག་པ་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོར་བཅད་དེ་རྟོག་པའི་ཞིང་རྟ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་མགོར་ཐལ་པའི་བྲམ་
པ་དག་གིས་བསྐྱུག་ཁ་ཅིག་ནི་

འཕོང་གི་དཔོང་སར་ཁྱ་བཞིན་དུ་ཐག་རིང་པོ་ནས་འོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་།
བ་དན་དག་གིས་བསུ་བར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་སྟོབ་མ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་མཐར་གྱིས་གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་

དང་། གྲོང་རྒྱུ་དང་། དབྱེ་ཚོང་སྤྱོད་

དང་། ཚོང་རྒྱུ་དག་ཏུ་ཚོལ་བ་འདུལ་ཞིང་བྲ་རྩ་ཆ་སྤྱོད་ཕྱིན་ཏེ། །བུ་མ་ཟེ་དེས་བསམས་པ། བདག་གིས་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་རྩ་བ་
སྤངས་ཏེ་ཡལ་ག་དང་། འདབ་མ་དང་། ལོ་མ་ལ་ཉུག་པར་བྱ། ཚོལ་བ་གང་དག་དང་མཁས་པར་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཅི་སྟེད་པ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་པོ་དང་ཉེ་བ་ཡིན་

གྱིས་བདག་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་པོ་འདྲི་གན་དུ་འགྲོའོ་སྟེ་མ་ནས། བུ་མ་ཟེ་དེ་རྒྱུ་ལ་པོ་གྲི་གྲི་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་རྒྱུ་ལ་པོ་གྲི་གྲི་
ལ་རྒྱུ་ལ་བ་དང་ཚོ་སྟེ་ལ་བར་བྱས་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་རྒྱུ་ལ་པོ་གྲི་གྲི་ལ་འདྲི་སྟེད་
ཅེས་སྒྲུ་སོ། །ལྟ་བདག་ལ་བྲ་མ་ལས་ཡི་གེ་ཉུང་

ཤེས་ཤིག་སྤངས་པ་མཆིས་ཏེ་དེ་འདྲི་སྟེད་དུ་ལྟ་འོ་ན་སྤྱོད་ཚོལ་བ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་བཀའ་མཆིད་དམ་པར་གཏན་ལ་
དབབ་པར་འཚོལ་ལོ། །རྒྱུ་ལ་པོས་སྟོན་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲུ་སྤྱོད་པ། ཤེས་ལྟན་དག་འདྲི་ཡལ་ན་བུ་མ་ཟེ་འདྲི་དང་ལྟན་ཅིག་
གཏན་རྣམས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་ཚོལ་བ་འགའ་

ཡོད་དམ། སྟོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུ་སྤྱོད་པ། ལྟ་འོ་བྱ་གསལ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ན་བུ་མ་ཟེ་སེར་སྟེ་ཞི་བ་ཞེས་བགྱི་བ་རིག་བྱེད་དང་
རིག་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་གི་པ་རོལ་ཏུ་མཆིས་པ། ཞུགས་ལྟ་བུའི་ཤེས་པས་རང་གི་སྒྲུ་བ་གསལ་བར་བགྱིད་པ། གཞན་གྱི་
སྒྲུ་བ་ཚར་གཅོད་པར་རྩོམ་པ་ཞིག་མཆིས་སོ། །

{@169B} མཁན་པོ་དེ་པོས་ཤིག་ །ལྟ་བོད་པར་བགྱིད་ཞེས་དེ་དག་གིས་དེ་པོས་ནས། དེ་རྒྱུ་ལ་པོ་གྲི་གྲི་ག་ལ་བ་དེར་
སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་རྒྱུ་ལ་པོ་གྲི་གྲི་ལ་རྒྱུ་ལ་བ་དང་། ཚོ་སྟེ་ལ་བ་བྱས་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་པ་དང་། སྟོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
སྒྲུ་སྤྱོད་པ། ལྟ་མཁན་པོ་དེ་འདྲི་ལགས་སོ། །རྒྱུ་ལ་

པོས་འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་ཀྱང་དེ་སྒྲུ་སྤྱོད་པ། མཁན་པོ་ཁྱོད་ཁོ་པོའི་མདུན་དུ་བུ་མ་ཟེ་འདྲི་དང་
ལྟན་ཅིག་གཏན་རྣམས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བྱེད་ལུས་སམ། སེར་སྟེ་ཞི་བས་སྒྲུ་སྤྱོད་པ། བདག་གིས་རྩོམ་པས་རྒྱུ་ལ་པོ་

དགྲུག་པར་བགྱིདོ།

རྒྱལ་པོས་སློན་པོ་རྣམས་ལ་བསྐྱོད་པ། ཤེས་ལྡན་དག་ཚོ་ལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཤོམས་ཤིག། རྩོགས་དང་གཞན་གྱི་རྩོགས་
དག་རྣམ་པར་ཞོག་ཤིག། སློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོ་ལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་བ་ཤམས་ཤིང་རྩོགས་དང་གཞན་གྱི་རྩོགས་དག་
རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ནས་

སློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་སྐྱས་པ། ལྷ་རྩོགས་སྤྲུལ་གང་བགྱིད་དུ་སྐྱུལ། རྒྱལ་པོས་
སྐྱས་པ། བྲམ་ཟེ་འདི་འགོན་པོ་ཡིན་གྱིས་འདི་རྩོགས་སྤྲུལ་བྱེད་དུ་ཚུགས་ཤིག། བྲམ་ཟེ་དེ་རྩོགས་སྤྲུལ་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་
དེས་རྒྱུད་ཆགས་ལྷ་བརྒྱ་བཟླས་སོ། །

མེར་སྐྱ་ཞི་བས་སྤྱིར་བཟླས་སོ། རྒྱུད་ཀྱི་འདི་ནི་རིགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་མི་འབྲད་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློན་བཏགས་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་དེ་ཅང་མི་སྤྱི་བར་འདུག་གོ། ཚར་གཅད་པའི་གནས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་འདི་
ལྷ་སྤྱེ་ལན་ལ་སློབས་པ་མེད་པ་འདི་

ནི་ཐ་ཅད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་མངོན་པར་དགའ་ནས་སྐྱས་པ། མཁན་པོ་རྒྱུད་གནས་གང་དུ་གནས། མེར་སྐྱ་ཞི་བས་
སྐྱས་པ། ལྷ་རི་བྲགས་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ཏུ་དོ། རྒྱུད་སོང་ལ་རི་བྲགས་དེ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོ་ལ་བའི་ལོང་སོད་གྱིས་ཤིག། མེར་སྐྱ་ཞི་
བ་རངས་པ་དང་། དགའ་

བ་དང་། མཚོག་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར་ནས་སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཏེ་རི་བྲགས་དེར་སོང་དོ། །འཇིག་རྟེན་
ནི་འབྱོར་བ་འདོད་པ་ཡིན་པས་མེར་སྐྱ་ཞི་བདེས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་ཆུང་མ་སྤངས་ཏེ། དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་བར་
བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་མགྱུར་དཔར་བྱེད་དོ། །དེ་ཅེ་

{@170A} ༩༩། །བར་བྱེད་དགའ་བར་བྱེད། དགའ་མགྱུར་དཔར་བྱེད་པ་དེའི་ཆུང་མ་ལ་བྱུར་ལ་པ་མེར་སྐྱ་ཅན་
ཞིག་བཅོས་ནས་ཞག་བདུན་གསུམ་ཉི་ལྷུ་གཅིག་ཏུ་བཅོས་པའི་བཅོས་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ཏེ། བྱིའུ་འི་མིང་ཅིར་གདགས་

ཆེས་མིང་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཉི་དྲུ་རྒྱམས་ཀྱིས་སྒྲུས་པ།

བྱེད་པའི་བྱ་ལོ་ལ་འདི་རིམ་ལ་ཡང་མེད་ཀྱང་འདྲུག་པས་བྱེད་པའི་མིང་མེད་ཀྱང་
 གདགས་སོ་ཞེས་དེའི་མིང་མེད་ཀྱང་བཏགས་སོ། ཉེ་འོ་མ་དང་། ཉོ་དང་། མར་དང་། ལྷན་མར་དང་། མར་གྱི་སྤྲིང་ཁྱ་
 དང་། གཞན་ཡང་ཡོ་བྱད་གྱི་བྱེད་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་དག་གིས་

མྱེད་པར་བྱེད། མྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་རྩིས་ན་གནས་པའི་པད་མ་བཞི་བཟུང་དུ་མྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་གང་གི་ཆོ་ཆེན་པོར་གྱུར་
པ་དེའི་ཆོ་ན་ཡི་གེ་དང་། གངས་དང་། ཕྱིས་དང་། ལག་ཕྱིས་དང་། དཔྱུང་བ་དང་། གཞུགས་དང་། གཞགས་དང་། འབྱེད་
པ་དང་། གྲོགས་པའི་ཕ་རོལ་དུ་སོན་ཅིང་།

དེའི་ཆོན་བཅའ་ཟེའི་ད་ཆུང་ལ་དངོ་དཔ་དང་། གཙང་སྤྱ་དང་། ཀླུ་རྟོ་དཔ་དང་། ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། བྱེ་ལྷོ་མ་བུ་སྤང་བ་
དང་། ས་སྤང་བ་དང་། ལག་ལྟང་དང་། ཐོར་ཆུགས་དང་། རབ་བསྐྱལ་བ་བྱ་བ་དང་། གྱེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེས་བཟོ་ད་གྱི་རིག་
བྱེད་དང་། མཚོ་ད་ལྷོ་ཞེས་བྱ་བ་

བྱད་དང་། ལྷན་ཚིག་གི་རིག་བྱད་དང་། མིང་སྒྲུང་གི་རིག་བྱད་དང་། བཅ་ཟེའི་ལས་རྒྱལ་པོ་མཆོད་རྒྱུན་བྱད་པ་དང་།
མཆོད་རྒྱུན་བྱད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལྷོག་པ་དང་། ལྷོག་ཏུ་འཇུང་པ་དང་། རྒྱུན་པ་དང་། ལེན་པ་ལ་མཁམས་པའི་བཅ་ཟེའི་ག་
བྱད་དང་རིག་བྱད་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ས་འོལ་

དུ་མེན་པ། མེ་ལྷ་བུ་འི་ཤེས་པས་རང་གི་སྒྲིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ། གཞན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཚར་གཅོད་རྣམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་འི་ཚེ་
ན་བཅའ་ཟེ་མེར་སྐྱུ་ཞི་བས་བཅའ་ཟེ་འི་ཁྲེའུ་ལྷ་བསྐྱུ་ཅམ་དག་བཅའ་ཟེ་འི་གསལ་ཚིག་དག་པ་དོན་དུ་བཅུག་གོ། །ཇི་ཅམ་དུས་
གཞན་ཞིག་ན། ཤེད་བུ་མེར་སྐྱུ་ཤོག་པར་

བྱེད་པས་སྐུ་ལ་སྒྲུབ་པ། ཡལ་འི་ཅ་ཞེས་བསྐྱེ་བ་འདི་འདྲོན་ཅི་ལགས། སེར་རྒྱ་ཞི་བས་སྒྲུབ་པ། བུ་ཡི་གེ་དག་ཞི་ཡུན་འི་ང་
པོ་ནས་བྲལ་བ་དག་སྟེ་བྲུ་མའི་ཆོག་ལེས་པར་དཀའ་བ་དག་ཡིན་པས་དྲང་སྟོང་དེ་དག་གིས་དོན་དང་བྲལ་བའི་བསྐྱེད་

བཅོས་ཉེ་བར་སྒྱུར་བ་འདི་ཅི་ཡིན་མི་ཤེས་སོ།

{@170B} སེར་སྒྱུས་སྒྲིམ་པ། ཡབ་བདག་གིས་རི་ཙེ་ཞེས་བགྲི་བ་འདི་འདྲོན་དེ་འཆའ་རྟོ། །བཅ་ཟེ་སེར་སྒྱུ་ཞི་བས་
བསམས་པ། འདི་ལྟར་ཕས་བྱ་ལ་བདག་དང་མཉམ་པ་འམ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དེ་ནི་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་
ཕྱིར་འདི་དག་པས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་གྱིས་

བདག་གིས་འདི་ལ་བཅ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལྔ་བརྒྱུ་པོ་འདི་དག་གཏད་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་རིག་ནས་བཅ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སེར་སྒྱུ་ལ་སྒྲིམ་
པ། བྱ་འདི་ལྟར་ཕས་བྱ་ལ་བདག་དང་མཉམ་པ་འམ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དེ་ནི་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་
ཁྱོད་ཁོ་བོ་བས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་གྱིས།

ཁྱོད་གྱིས་བཅ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལྔ་བརྒྱུ་པོ་འདི་དག་བཅ་ཟེའི་གསང་ཆོག་དག་འདོན་དུ་ཆུག་ཤིག། སེར་སྒྱུས་སྒྲིམ་པ། བཀའ་
བཞིན་འཆའ་འདོན་དུ་སྒྱུ་ལ་རྟོ་ཞེས་དེས་བཅ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལྔ་བརྒྱུ་པོ་དེ་དག་ །བཅ་ཟེའི་གསང་ཆོག་དག་འདོན་དུ་གཞུག་
པར་བརྩམས་སོ། །བཅ་ཟེ་སེར་སྒྱུ་ཞི་བ་ཡང་

བྱ་བ་མེད་ཅིང་ཅི་དགར་འགོ་བ་དང་ོད་པས་དག་འཇུ་རོད་པར་བརྩམས་སོ། །དེ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དང་སྒོང་སྒྲ་བར་
སོང་སྟེ་དེར་དག་སྒོང་ཞིག་གི་གན་དུ་སོང་ནས་སྒྲིམ་པ། སྒོ་བ་དཔོན་ཆོག་འདིའི་དོན་ཅི་ལགས། དག་སྒོང་དེས་སྒྲིམ་པ། ཆོ་
དང་ལྷན་པ་བྲི་བ་དེ་ནི་དེ་སྐད་

བྲི་བར་མི་བྱ་སྟེ། བྲི་བ་དེ་དེ་སྐད་བྲིས་ན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་བྲི་བ་དེ་ནི་འདི་སྐད་བྲི་བར་བྱ་སྟེ།
བྲི་བ་དེ་འདི་སྐད་བྲིས་ན་ཆོག་འདིའི་དོན་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །བཅ་ཟེ་སེར་སྒྱུ་ཞི་བས་བསམས་
པ། བདག་གིས་འདི་དག་ལ་བྲི་བ་ཡང་

འདྲི་བར་མི་རྣམས་ན་བདག་གིས་འདི་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཅི་ལྟར་སྒྲིམ་བྱ་བར་འགྱུར་སྟམ་ནས། དེ་དག་སྒོང་རྣམས་ལ་
ཤིན་ཏུ་མཛོན་པར་དད་པར་གྱུར་ནས་དུས་དང་དུས་སུ་དག་སྒོང་དག་མགོན་དུ་བོས་ཏེ་ཁྱིམ་གཞན་དུ་ཟས་སྒྲིན་པར་བྱེད་

དོ། །དེདུས་གཞན་ཞིག་ན་ན་བར་གྱུར་ནས་དེས་ཤེད་བུ་

མེར་སྐྱེ་ལ་སྐྱས་པ། བུ་ཇི་ཙམ་ན་ཉི་མ་འཆར་བ་དང་། ཇི་ཙམ་ན་རྒྱབ་པ་དེའི་བར་དུ་ཁྱོད་དང་འབྲ་བའི་སྐྱེ་བ་གཞན་མེད་
ཀྱིས། དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་འདས་ནས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷན་ཅིག་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་། བག་ཚེ་བ་མེད་པར་
སྐྱེ་བར་བྱའོ། །འོད་སྲུང་གི་དགེ་

{@171A} ༡༡། །སྦྱོར་རྣམས་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་རྒྱུད་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། རྒྱུད་ཟབ་མོ་དང་ལྡན་པ། རྒྱུད་
བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཐམས་པར་མི་རྣམས་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་གཏིང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་
མང་བ་དང་། མཐུན་པ་དང་། ལོངས་སོད་

དག་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཡིན་ནོ། །མེར་སྐྱེས་སྐྱས་པ། ཡབ་དེ་བཞིན་བགྱེདོ། །བྲམ་ཟེ་མེར་སྐྱེ་ནི་བ་ན་པ་ལས་མ་ལངས་ཏེ།
དེ་རྩ་བ་དང་སྦྱོར་བུ་དང་། འདབ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུའི་སྐྱེན་དག་གིས་བསྟེན་བཀྲར་བྱས་ཀྱང་ཉམས་པ་ཉིད་
དུ་གྱུར་ནས། ཇི་ཙམ་ན་བསགས་པ་

ཀྱུན་གྱི་མཐའ་བཟང་ཅིང་། །མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ལྗེ་འགྱུར། །སྲད་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་སྟེ། །གསོན་པོའི་མཐའ་
ནི་འཆི་བ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་དུས་ཀྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཤེད་བུ་མེར་སྐྱེ་དང་ནང་མིས་གོས་སྦྱོན་པོ་
དང་། མེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དག་

གིས་ཁྱོགས་ལ་བརྒྱན་ཏེ་དུར་ཁྱོད་དུ་བསྐྱེལ་ནས་བསྟེགས་ཏེ་དེའི་འོག་དུ་བྱུང་ན་བསང་བ་བྱས་ནས་འཁོད་དོ། །ཕྱོ་
ཕྱོགས་ནས་ལྷགས་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་དག་གིས་བྲམ་ཟེ་མེར་སྐྱེ་ནི་བ་དུས་ལ་བབ་ཅེས་ཐོས་སོ། །ཐོས་ནས་ཀྱང་པན་ཚུན་སྐྱེ་བར་
བརྩམས་པ། །ཤེས་ལྡན་དག་བྲམ་ཟེ་སྐྱེ་བ་དེ་

དུས་ལ་བབ་ཀྱིས་ར་ནི་འདོད་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འདུས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྲི་གན་དུ་དོང་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་
ལ་རྒྱལ་བ་དང་ཆོ་སྤེལ་བ་བྱས་ཏེ་སྐྱས་པ། ལྷ་བདག་ཅག་ལ་བྲམ་མ་ལས་ཡི་གེ་ཉུང་ཤས་ཤིག་གིས་བྲམ་པ་མཆིས་ཏེ་བདག་

ཅག་ལྷའི་ན་སྤར་བཀའ་མཆིད་རྣམ་པར་གཏན་ལ་

དབབ་པ་བགྱིད་པར་འཛུལ་ལོ། །རྒྱལ་པོས་སློན་པོ་རྣམས་ལ་སྤྲོས་པ། ཤེས་ལྷན་དག་མཁན་པོ་དེ་བོས་ཤིག། སློན་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོས་པ། ལྷ་བྲམ་ཟེ་སྤྲོ་བ་དེ་དུས་ལ་བབ་བོ། །རྒྱལ་པོས་སྤྲོས་པ། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་གཡུ་ལ་དུ་ཕུག་རོན་བཞིན་
དུ་འདུས་ཏེ་རའི་བྱང་དུ་ལྷགས་ཀྱིས། བྲམ་

ཟེ་དེའི་བྱུང་མ་སུ་རྒྱ་བོ་འགའ་ཅི་ཡོད། ལྷ་དེའི་བྱུ་ཤེད་བྱ་མེར་སྐྱེ་ཞེས་བགྱི་བ་མཆིས་སོ། །མཁན་པོའི་བྱ་དེ་བོས་ཤིག། དེ་
དག་གིས་དེ་བོས་ནས་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ། རྒྱལ་བ་དང་ཆོ་སྤེལ་བ་བྱས་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་པ་དང་། སློན་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་སྤྲོས་པ། ལྷ་དེའི་བྱུ་ཤེད་བྱ་མེར་སྐྱེ་ཞེས་བགྱི་

{@171B} བ་འདི་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་དེ་ལ་འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་ཀྱུན་ཏུ་དན་སྤྲོས་སྤྲོས་པ།
མཁན་པོའི་བྱུ་བྲམ་ཟེ་སྤྲོ་བར་འདོད་པ་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ན་གནས་པ་འདི་དག་རའི་བྱང་དུ་ལྷགས་ན། ཁྱེད་འདི་དག་དང་
ལྷན་ཅིག་སྤྲོ་བ་བྱེད་པར་རྣམས་སམ། རོ་ཅི་ཐོག་གིས་ལྷ་དགྲེས་པར་བགྱི་ལོ། །དེ་

ནས་ཆོལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་བ་ཤམས་ཤིང་ཕྱོགས་དང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་དག་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ་དེ་དག་ཕྱོགས་སྤྲུམ་
བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། སྤྲོ་བ་དེ་དག་བྲམ་ཟེ་མེར་སྐྱེ་དང་ལྷན་ཅིག་གཞི་གང་དང་གང་ལ་སྤྲོ་བ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་བྲམ་ཟེ་
མེར་སྐྱེས་སྤྲོ་བས་པ་མེད་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་ཅང་མི་སྤྲོ་བར་འཁོད་དོ། །

ཆར་གཅད་པའི་གནས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་འདི་ལྷ་སྟེ། ལན་ལ་སྤྲོ་བས་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཐ་ཅད་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་འོ་མཆར་
སྤྲོས་ཏེ། ཨོ་མ་ན་ཆོད་གཞོན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྲོ་བས་པ་འདི་དང་འདི་ལྷ་བྱུ་ཡོད་དོ་ཞེས་འོ་མཆར་སྤྲོས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་
མའོན་པར་དད་པས་གྲུང་པོ་ཆེའི་གཡུ་ལ་དུ་བསྐྱོན་ཏེ་སྤྲོ་

བའི་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་དབང་བསྐྱར་ཏོ། །མེར་སྐྱེ་དེའི་མ་མེས་སེའོ་དུ་ཆུད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་
རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། མེར་སྐྱེ་དེས་ཉལ་ཤུར་ཀྱིས་ཆོལ་བའི་འོངསོ་ད་འཕྲོག་ཏུ་བཅུག་སྟེ། འོང་བར་མི་འགྱུར་རམ་

སྒྲུབ་དེ་དེ་ལྟར་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུང་།

ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་འདུག་པ་ན་ཞེད་བྱ་མེད་སྒྱུ་སྒྲིབ་འི་རྒྱལ་
སྤྱི་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་དབང་བསྐྱར་ཏེ། སྒྱེ་བོ་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ནས་རང་གི་སྒྲུབ་པར་འོངས་སོ། །དེ་ནས་
དེ་འི་མས་གྲུས་པར་བསྒྲིམ་པ་དང་བཅས་པས་སྒྲུས་།

པ། བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཆར་བཅད་དམ། མེད་སྒྲུས་སྒྲུས་པ། དུམ་ཆར་བཅད་དེ་འོད་སྤང་གི་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་
ནི་མ་གཏོགས་སོ། །མེད་སྒྱུ་འི་མ་དེ་བཞིན་སྒྱུར་བར་བྱེད། ལག་མཐིལ་གཉིས་འདྲིལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེད་བྱ་མེད་སྒྲུས་
སྒྲུས་པ། དུམ་ཁྱོད་ཅི་འདྲ་དུ་བཞིན་།

སྒྱུར་བར་མཛད། ལག་མཐིལ་གཉིས་འདྲིལ་བར་མཛད། མས་སྒྲུས་པ། བྱ་དུང་ཡང་ཁྱོད་འགྲུག་ཆེད་བཅས་པ་ཡིན་
པས། འོད་སྤང་གི་དེ་སྤྱོད་དེ་དག་གིས་ཆོལ་བའི་འོངསོད་དག་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་བའི་གནས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱིས་སོང་ལ་
དེ་དག་ཆར་ཆོད་ཅིག། མེད་སྒྲུས་སྒྲུས་པ།

{@172A} ལྟ། །དུམ་བདག་ལ་པའི་མཆིད་ནས་བྱ་ཇི་ཙམ་ན་ཉི་མ་འཆར་བ་དང་། ཇི་ཙམ་ན་རྒྱལ་པ་དེ་འི་བར་དུ་ཁྱོད་
དང་འབྲེལ་གྱིས་བཀག་ན་མེད་ཀྱིས་དེ་འི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་འདས་ནས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་ཅིག་འཇིགས་པ་མེད་
པ་དང་། བག་ཆར་བཅད་པར་སྒྲིབ་པར་བྱའོ། །འོད་སྤང་གི་

དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་རྒྱུད་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ། རྒྱུད་ཟབ་མོ་དང་ལྟན་པ། རྒྱུད་བཟང་པོ་དང་ལྟན་
པ། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་པམ་པར་མི་རྣམས་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་གཏིང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་མང་བ་དང་།
མཐུན་པ་དང་། འོངསོད་དག་དོན་དུ་མི་

གཉེར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཆིའོ། །མས་སྒྲུས་པ། བྱ་ཁྱོད་ཀྱི་པ་ནི་དགོ་སྤྱོད་གི་བྲན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ཅི་ཁྱོད་ཀྱང་དགོ་སྤྱོད་གི་
བྲན་དུ་འགྱུར་རམ། སོང་ལ་དེ་དག་ཆར་ཆོད་ཅིག། མེད་སྒྱུ་དེ་མ་ལ་གྲུས་པ་ཡིན་པས་དེས་མའི་ཆོག་མཐུན་དུ་བྱས་ཏེ།

དང་སྒྲིབ་པ་ལ་འཕགས་པ་དང་། དག་སྒྲིབ་

ཞིག་ཀྱང་བྱ་རྒྱུ་ཆ་སྒྲིབ་འཕགས་ནས། སེར་སྒྱུ་དག་སྒྲིབ་དེ་ལམ་གྱི་བར་དུ་མཐོང་ནས་སྒྲིབ་པ། གྱི་དག་སྒྲིབ་ག་ལས་འ
ོངས། དང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ནས་སོ། དང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ན་དག་སྒྲིབ་ཇི་སྟེད་ཡོད། དག་སྒྲིབ་ཉི་མི་ལྷག་ཙམ་མོ། །རེ་ཞིག་དག་སྒྲིབ་
དག་ནི་མང་ན་བསྟན་བཅོས་གྱི་ཚད་ཇི་ཙམ། ཨྲེ་

སྒྲིབ་གསུམ་མོ། ཨྲེ་སྒྲིབ་གྱི་ཚད་ཇི་ཙམ། སྒྲིབ་ལྷག་བརྒྱུ་ལོ། ཁྱིམ་པས་གཟུང་དུ་རུང་ངམ། མདོ་སྒྲིབ་དང་ཚོས་མདོན་པ་
གཉིས་ནི་རུང་ལོ། །འདུལ་བ་ནི་ཚོགས་པ་གཞུང་ཡིན་པས་མི་རུང་ལོ། །སེར་སྒྱུ་བསམས་པ། འདི་དག་གི་སྒྲིབ་པའི་བསྟན་
བཅོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁྱིམ་པ་ལ་མི་སྟོན་

ཏྲ་སྟེང་དུ་རིག་ནས་སྒྲིབ་པ། གྱི་དག་སྒྲིབ་ཇི་སངས་རྒྱུས་གྱི་བཀའ་ལས་ཅུང་ཞིག་སྒྲིབ་ཤིག། དག་སྒྲིབ་དེས་བསམས་པ།
བྲམ་ཟེ་འདི་ནི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས་ཇི་འདི་འཇལ་བར་འདོད་པས་དྲི་བ་འདྲི་འཇལ། འོན་ཏེ་ཀུན་ཤེས་པར་འདོད་པས་དྲི་བ་འདྲི་
བ་ཇི་བཟོ་སྟེ་སྟེ་ནས། དེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་

སྒྲིབ་པ། མཚོ་རྣམས་གང་དུ་ཕྱོག་པར་འགྱུར། །ལམ་ནི་གང་དུ་ཕྱོག་པར་འགྱུར། །གང་དུ་འཇིག་རྟེན་བདེ་སྤྱད་བསྐྱེད་པ།
།མ་ལུས་པར་ནི་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཟླ་དེ་སྒྲིབ་པ། བྲམ་ཟེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་འདྲི་ན་ཅི་ཡིན་སྒྲིབ་ཤིག།
བྲམ་ཟེས་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་

{@172B} པར་དཔྱད་པར་བརྩམས་ན་མཚོ་ཡང་མ་ཤེས། ལམ་ཡང་མ་ཤེས། ཕྱོག་པ་ཡང་མ་ཤེས་ནས་དེ་བདག་ལ་
ལས་མཐོང་བར་མ་གྱུར་ཏམ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་བཞིར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་བསམས་པ། གལ་ཏེ་འདི་ན་གཟུ་པོ་འགའ་
ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་དུ་ཟེན་ན་བདག་དེར་ཉིད་དུ་ཚར་བཅད་པར་

འགྱུར་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བ་བྱུང་སྟེ་སྟེ་སྟེ་རིག་ནས་སྒྲིབ་པ། གྱི་དག་སྒྲིབ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་ནི་རྒྱུད་རྒྱུ་ཚེན་
པོ་དང་ལྷན་པ། དོན་ཟབ་མོ་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ལ་ཁྱོད་ཀྱང་བྱ་རྒྱུ་ཆ་སྒྲིབ་འཕགས་པ་ཡིན། ཁོ་བོ་ཡང་དང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་

བར་འཕགས་པ་ཡིན་པས་འདིའི་དོན་འཕྲུལ་ཁོ་ནར་

སྤྲོ་བར་མི་རྣམས་ཀྱིས་སོང་ཤིག་དང་། ཕྱིས་ཀྱང་འདིའི་དོན་སྤྲོ་བར་མི་དགའ་ཞེས་བྲང་སྤྲོང་སྤྲོ་བར་སོང་བ་དང་། དགོས་ཤིང་
སྤྲོག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྤྲོར་བའི་ཆེས་སུ་བརྩོན་པ་དག་མཐོང་དོ། །མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་དེ་སེམས་མངོན་
པར་དང་པར་གྱུར་ནས། བསམས་པ།

སུ་ཞིག་སྟིང་ཆེ་མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་པོའ་བཏང་སྟེ། འདི་དག་ལ་རབ་ཏུ་སྤང་བའི་སེམས་སྤྱིད་ཅིང་འདི་དག་དང་ལྷན་
ཅིག་ཚུད་པ་སྤྱིད་པར་འགྱུར་སྟེ་རིག་ནས་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་སོང་བ་དང་དེ་ལ་མས་སྤྲས་པ། འུ་ཁྱོད་ཀྱིས་འོད་སྲུང་གི་
དགོས་ཤིང་དག་ཚར་བཅད་དམ། སེར་སྤྲས་སྤྲས་པ།

ཡུམ་ཁྱོད་བདག་གི་ཚོལ་བའི་ལོངས་སོང་དག་གིས་མི་དགྲེས་སམ། འདི་ལྟར་ཁྱོད་ནི་ཚོལ་བའི་ལོངས་སོང་དག་འཕྲོག་ཏུ་
སྤྱོལ་བར་བཞེད་པར་གདའོ། །བྱ་ཇི་སྐད་ཟེར། ཡུམ་བདག་དེར་བྲང་སྤྲོང་སྤྲོ་བར་འཕགས་པ་དང་། ཇི་ཅུམ་ན་བདག་གིས་
ལྷུ་ལ་གྱི་བར་དུ་དགོས་ཤིང་ཞིག་མཐོང་ནས་

བདག་གིས་དེ་ལ་གྱེད་གོ་སྤྱོད་ཅི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལས་ཅུང་ཞིག་སྤྲོས་ཤིག་ཅེས་བགྲིས་པ་དང་། དེས་ཚིགས་སུ་
བཅད་པ། མཚོ་རྣམས་གང་དུ་ཕྱོག་པར་འགྱུར། །ལམ་ནི་གང་དུ་ཕྱོག་པར་འགྱུར། །གང་དུ་འཇིག་རྟེན་བདེ་སྤྱུག་བསྐྱེད།
།མ་ལུས་པར་ནི་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་

བརྗོད་ནས་བདག་གིས་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་དཔུང་པར་བརྩམས་ན་མཚོ་ཡང་མ་འཚོལ། ལམ་ཡང་
མ་འཚོལ། ཁྲོག་པ་ཡང་མ་འཚོལ་ནས། གལ་ཏེ་དེ་ན་གཟུ་པོ་འགའ་ཞིག་མཆིས་པར་གྱུར་དུ་ལགས་ན་བདག་དེང་ཉིད་
དུ་ཚར་བཀྲུམ་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །བྱ་གཤམ་

{@173A} ༩༩། །ཏེ་དེ་ལྟ་ན་སོང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལྟོགས་ཤིག་ །ཡུམ་ཅི་ཞིག་བཀྲུག་པར་བགྲིསྟེ། དེ་དག་
གིས་སྤྲོ་བའི་བསྟན་བཅོས་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཁྱིམ་པ་ལ་མི་སྟོན་ཏོ། །བྱ་སོང་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ལྟོགས་ཤིག། །ཡུམ་

རིགས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་ནས་རིགས་བྲ་དང་པ་རྣམས་

ཀྱི་ནང་དུ་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བགྱི། བུ་ཅི་ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་ལ་སྒྲིག་མ་དང་ཙུ་དག་སྒྲིབར་འགྱུར་རམ་ཡང་ཕྱིར་
བོབས་ཤིག། །དེ་མ་ལ་གྲུས་པས་ནན་གྱིས་མནན་པ་ན་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་དང་སྒྲིབར་སོང་སྟེ་དགོས་པ་གི་བྱུང་དུ་
སོང་ནས་སྒྲིས་པ། ཀྱི་དགོས་པ་བདག་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་

འཚེ་ལོ། །དགོས་པ་གིས་བསམས་པ། བྲམ་ཟེ་སྒྲིབ་འདི་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ན་བསྟན་པ་ལ་གཅེས་པ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ་
སྟམ་དུ་རིག་ནས་སྒྲིས་པ། བྲམ་ཟེ་ལེགས་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ལོང་སོད་དག་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས། རབ་ཏུ་བྱུང་ཤིག།
ཁེར་སྒྲིས་སྒྲིས་པ། ཀྱི་དགོས་པ་

བདག་ནི་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་བྲམ་ཟེ་ལགས་པས་བདག་གིས་འདིར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་རྩོམ་ཐོག་གིས་ལྟོངས་སུ་བཞུད་དོ།
།དགོས་པ་དེས་བྲམ་ཟེ་དེ་ལྟོངས་སུ་ཁྱིད་ནས་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ལོགས་པར་བསྟན་པར་བྱས་ཏེ་བཀྲག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དག་ལ་
ངེས་པར་སྒྱུར་ཏོ། །ཁེར་སྒྲིབ་དེས་བཀྲག་པ་དང་

ཁ་ཏོན་བྱས་པ་ན་སྟེ་སྟོད་གསུམ་པོ་དག་བཀྲགས་ཤིང་སྟོད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཚོས་སྒྲིག་པ། རིགས་པ་དང་གྲོལ་བའི་
སྟོབས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏོ། །གང་གི་ཚོད་ཚོས་མཉམ་པ་སྒྲིབ་པར་འདོད་པ་དེའི་ཚོན་སེང་གའི་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ཚོགས་གྱིས་
བརྒྱན་པ་ཞོམ་པར་བྱེད། དུང་སྒྲིལ་མ་

འབྱུང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད། ར་བོ་ཆེ་དུང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་པོ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་སྒྱུད་པར་བྱེད། སྒྲིབ་ཐོས་ལ་པོ་
ཆེའི་ཚོགས་ཀྱང་མཛོན་པར་དད་པར་བྱེད་དོ། ཚོས་སྒྲིག་པ་སེར་སྒྲིབ་བསམས་པ། བདག་གིས་ཐོས་པས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ཐོབ་གྱིས་བདག་བྲ་རྩ་ཏ་

སྒྲིར་སོང་སྟེ། ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་སྒྱུང་ལ་བསྟན་བཀྱུར་བྱའོ་སྟམ་ནས། དེ་ལྟོངས་སུ་ཅི་དགར་འ
དུག་སྟེ་བྲ་རྩ་ཏ་སྒྲིག་ལ་བདེར་རྒྱ་ཁིང་སོང་བ་ན་མཐར་གྱིས་རྒྱ་ཁིང་འགྲོ་བའི་ཚོད་བྲ་རྩ་ཏ་སྒྲིར་ཕྱིན་ཏོ། །དེ་ནས་དེའི་མས་

ཐོས་ནས་མ་དེ་བྱ་ཚོལ་ཞིང་དང་སྒོར་སྒྲ་བར་སོང་།

{ @173B } བ་དང་དེས་བྱ་མཐོང་ནས་སྒྲས་པ། བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་འོད་སྒྲུང་གི་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཚར་བཅད་དམ། དུམ་བདག་
ནི་ལུང་ཙམ་དང་ལྷན་པ་ལགས་ལ་དེ་དག་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ལགས་པས་དེའི་སྒྲུང་དུ་བདག་གིས་དེ་དག་
ཚར་དགུམ་པར་ཇི་ལྟ་རྟོག་། བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དག་

གདོན་མི་ཟ་བར་ཚར་གཅད་པར་བྱ་བ་དག་ཡིན་གྱིས་ཚར་ཚོད་ཅིག་། བཟེ་སྐྱ་དེ་མ་ལ་གྲུས་པས་མས་ནན་གྱིས་མནན་པ་
དང་། དང་དུ་བྲངས་ཏེ་སྒྲས་པ། དུམ་གང་གི་ཚོ་སངས་གཏི་ཁྱི་བ་ཤམས་པར་གྱུར། དུང་སྒྲིལ་མ་བྲས་པར་གྱུར། ར་བོ་ཆེ་
བརྟུངས་པར་གྱུར་ཅིང་རྒྱལ་པོ་དང་བཅས་

པའི་འཁོར་འདུས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚོ་ན་ཁྱོད་ན་ཅིག་། བྱ་ལེགས་ཀྱིས་འོང་བར་བྱའོ། །ཇི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་སངས་
སྐྱ་ལ་ཚོས་སྒྲོག་པར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་སངས་གཏི་ཁྱི་བ་ཤམས་པར་གྱུར། དུང་སྒྲིལ་མ་བྲས་པར་གྱུར། ར་བོ་ཆེ་བརྟུངས་
པར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་དང་བཅས་

པའི་འཁོར་འདུས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སངས་སྐྱའི་མས་དུང་དང་ར་བོ་ཆེའི་སྐྱ་ཐོས་ནས་རིངས་པ་རིངས་པར་དང་སྒོར་སྒྲ་
བར་སོང་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞུགས་ནས་སངས་གཏི་ཁྱི་བ་ཤམས་པར་གྱུར། རྒྱལ་པོ་ལགས་སུ་འདུག་གོ། །ཚོས་སྒྲོག་པ་སངས་སྐྱ་ཡང་སངས་
གཏི་ཁྱི་ལ་འཇོགས་ཏེ་ཚོས་བསྟན་པར་

བརྟུངས་ནས་དེས་ཚོས་ཇི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ནས་ཚོས་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པར་བརྟུངས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་རྣམས་
ཀྱིས་དེ་ལ་སྒྲས་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་མདོ་སྟེའི་མཐའ་ལ་གཞོད་པ་མ་བྱེད་ཅིག་། ཚོས་ཀྱི་ཁྱིད་བྱེད་རྣམ་པར་དགྲུག་པར་མ་
བྱེད་ཅིག་། ཚོས་ཀྱི་མངལ་མ་རྟོལ་

ཅིག་། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མ་རྟེན་ཤིག་། བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མ་སྒྲིང་ཤིག་། བཅས་ཅན་དཔྱལ་བ་ལ་གཞོལ་བར་འ
གྱུར་བར་མ་བྱེད་ཅིག་། བཟེ་སྐྱ་དེ་ཉམང་ནས་བབས་ཏེ་དེའི་འོག་དུ་མ་ལ་སྒྲས་པ། དུམ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས་སམ། བྱ་

མཐོང་དོ། །བདག་གིས་དང་པོ་

ནས་ཁྱོད་ལ་ཡུམ་བདག་ནི་ལུང་ཙམ་དང་ལྡན་པ་ལགས་ལ་དེ་དག་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལགས་པས་དེའི་
སྤང་བདག་གིས་དེ་དག་ཚར་དགུམ་པར་ཇི་ལྟར་རྟོག་ཅེས་མ་བགྱིས་སམ། བྲག་དག་གི་ཚོ་ཁྱོད་ཚོས་སྟོན་པ་དེའི་ཚོན་
ཚོས་ཇི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ནས་ཚོས་མ་

{@174A} ༡༡། །ཡིན་པ་སྟོན་ཅིག །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་དེ་དག་ན་རེ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་མདོ་སྤེའི་མཐའ་ལ་གཞོན་པ་མ་བྱེད་
ཅིག །ཚོས་ཀྱི་ཁྱིད་བྱེད་རྣམ་པར་དགྲུག་པ་མ་བྱེད་ཅིག །ཚོས་ཀྱི་མངལ་མ་རྟོལ་ཅིག །ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མ་རྟེབ་ཤིག
།བདུད་ཀྱིས་རྒྱལ་མཚན་མ་སྤོང་ཤིག །

སེམས་ཙན་དམུལ་བ་ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར་བར་མ་བྱེད་ཅིག ཅེས་ཟེར་ན། དེའི་ཚོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚིག་གི་མཚོན་ཀྱིས་གདབ་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པས་འཛིགས་པ་ཡིན་པས་ཙང་མི་སྤྲོ་བར་འདྲུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་འ
ཇིག་རྟོན་དག་གི་མིག་ལམ་ན་ཚར་བཅད་

དོ་སྙམ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུམ་ཐབས་དེ་ནི་བཟང་སྟེ། འོན་ཀྱང་དེའི་ཚོ་ཁྱོད་ཀྱང་ཡང་ན་ཅིག །བྲ་དེ་ལྟར་བྱ་སྟེ་ཁོ་
མོ་ཡང་འོང་དོ། །ཇི་ཙམ་ན་ཡང་ཚོས་མཉན་པའི་སེང་གའི་ཁྱི་བ་ཤེས་ནས་སེང་སྐྱུ་ལ་ཚོས་སྟོག་པར་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་
དུང་སྒྲིལ་མ་ཡང་བྱས། རྟོལ་ཆེ་ཡང་

བདུངས་ཤིང་རྒྱལ་པོ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་འདྲུས་པ་དང་། སེང་སྐྱུའི་མ་དེ་ཡང་སྤྲུམ་བཞིན་དུ་འོངས་ཏེ་སེང་གའི་ཁྱིའི་
རྒྱབ་ལོགས་སུ་འདྲུག་གོ། །ཚོས་སྟོག་པ་སེང་སྐྱུ་ཡང་སེང་གའི་ཁྱི་ལ་འཛིགས་ཏེ་ཚོས་བསྟན་པར་བརྟམས་ནས། དེས་
ཚོས་ཇི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ནས་

ཡང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པར་བརྟམས་པ་དང་། དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྤྲུམ་པ། ཚོ་དང་ལྡན་པ་མདོ་སྤེའི་མཐའ་ལ་
གཞོན་པ་མ་བྱེད་ཅིག །ཚོས་ཀྱི་ཁྱིད་བྱེད་རྣམ་པར་དགྲུག་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཚོས་ཀྱི་མངལ་མ་རྟོལ་ཅིག །ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་

མཚན་མཉེན་ཞིག་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་

མཚན་མཉེན་ཞིག་ཁེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ལ་གཞིལ་བར་འགྱུར་བར་མ་བྱེད་ཅིག་ཁེར་སྐྱེ་དེ་མས་བསྐྱས་པས་མི་བ་
ཟོད་པ་སྐྱེས་ནས་ཚིག་གི་མཚོན་གྱིས་གདབ་པར་བརྩམས་ཏེ། གྲུང་པོ་ཆེའི་མགོ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་རེ་ཞིག་ཚེས་སམ་ཚེས་སམ་
ཡིན་པ་འཇམ། འདྲུལ་བའམ་འདྲུལ་བ་མ་

ཡིན་པ་ཅི་ཞེས། ཉའི་མགོ་ཅན། རྩམ་ཉའི་མགོ་ཅན། བོད་བྱའི་མགོ་ཅན། བ་ལང་གི་མགོ་ཅན། སྤུའི་མགོ་ཅན། སེང་གའི་
མགོ་ཅན། སྐྱག་མགོ་ཅན། དོམ་མགོ་ཅན། རྩེད་མགོ་ཅན། གྲུང་མགོ་ཅན། བྱི་ལའི་མགོ་ཅན། ར་མགོ་ཅན། ལྷག་མགོ་
ཅན། རི་དགས་ཀྱི་མགོ་ཅན། མ་ཉེ་འི་

{ @174B } མགོ་ཅན། ཕག་གི་མགོ་ཅན། ཁྱི་མགོ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚེས་སམ། ཚེས་མ་ཡིན་པ་འཇམ། འདྲུལ་བའམ། འ
དྲུལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཅི་ཞེས་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དང་། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་འདིས་ཚིག་གི་མཚོན་
གྱིས་གདབ་པར་བརྩམས་ཀྱིས་འདོད་དོ་ཞེས་

ཟེར་རོ། །དེ་ན་གང་དག་སེམས་རྟོག་པ་མི་མང་བ་དེ་དག་ནི་དོང་དོ། །གང་དག་སྤྱི་རིང་བ་དེ་དག་ནི་གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་ཚེས་
སྟོན་པར་འགྱུར་ན་ནི་མཉེན་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་ཚེས་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་ན་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱིར་འགྱུར་བར་ཟད་དོ་
ཞེས་དེ་ཉིད་ན་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་ཚེས་སྟོན་པ་མེར་

སྐྱེས་དགེ་སློང་སྟོན་པ་དང་མི་སྟོན་པ་དག་ལ་ངག་གིས་ཉེས་པར་དཔ་བརྩུ་བརྒྱུད་བྱས་ནས་སེང་གའི་ཁྱི་ལས་བབས་ཏེ་མ་
ལ་སྒྲིམ་པ། ཡུམ་ཁྱོད་དགེས་པར་གྱུར་ཏམ། བྱ་ཁོ་མོ་དག་འབར་གྱུར་གྱིས་ཚུར་ཞོག་ཁྱིམ་དུ་འདོད་དོ། །སེར་སྐྱེས་སྒྲིམ་
པ། ཡུམ་བདག་ནི་ཡང་དག་

པར་རྩོགས་པ་འི་སངས་རྒྱུས་འོད་སྤྲེད་གི་གསུང་རབ་ལ་མངོན་པར་དགས་མི་འཚོའོ། །བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་མའི་ཚིག་ཚིག་མ་
ཡིན་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་མ་ཐོས་སམ་ཚུར་ཞོག་འདོད་དོ། །སེར་སྐྱེས་སྒྲིམ་པ། ཁོ་བོ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ན་ཁྱོད་འ

དྲ་བའི་མ་ཡིད་པར་མ་གྱུར་ཅིག་། རེད་

མི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་ཤོས་གང་ཟག་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་དག་ལ་ངག་གི་ལས་རྩུབ་པོ་བཟོད་
པས་དེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མི་འདོད་པ་སེམས་ཁྱེད་བར་འགྱུར་རོ། །ཁེར་སྐྱུའི་མ་དེས་བླ་རྩ་ཆ་སྤྲིའི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་། སྤང་
དང་། བཞི་མདོ་དང་། སུམ་མདོ་དག་།

དུ་བླ་རྩ་ཆ་སྤྲིན་གནས་པ་དང་། མོ་བྲང་འཁོར་པ་དང་། ཡུལ་མི་ཤེས་ལྡན་དག་ཉོན་ཅིག་། འོད་སྤང་གི་དགོས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཁོ་མོའི་བུ་སྒྲོགས་ཀྱིས་སྒོགས་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་གྲུ་ཅོ་འདོན་པར་བརྩམས་སོ། །དེ་ནས་གང་དག་དད་པ་ཅན་དེ་དག་ནི་
ཡང་དག་པར་དབྱགས་འབྲིན་པར་བྱེད་དོ། །

གང་དག་མ་དད་པ་དེ་དག་ནི་ཐོ་བཅོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཁེར་སྐྱུའི་མ་དེ་ལ་ཐོ་བཅོམས་པ་ན་འདི་རྩ་བུའི་གྲུ་ཅོ་ནས་དགྱིས་པ་
བྱུང་སྟེ། དེས་ཁྱག་ཚ་བ་སྐྱུགས་ནས་དུས་ལ་བབ་སྟེ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་སོ། །ཆོས་སྒྲོག་པ་མེར་
སྐྱ་ཡང་དགོས་པ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་།

{@175A} ལྟ། །པ་རྣམས་ལ་ངག་གི་ཉེས་པར་ད་པ་བཅུ་བརྒྱད་བྱས་པས་དུས་ལ་བབ་སྟེ། དུད་འགོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་
ཆུ་སྤྲིན་ཉེའི་རིགས་འཇིགས་སུ་རུང་པ་འདྲིར་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་འཁོར་དེ་ཡིད་ལ་གཟགས་ཏེ། ཤེས་ལྡན་དག་ཆོས་སྒྲོག་
པ་མེར་སྐྱ་སྟེ་སྒྲོད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་རིགས་པ་།

དང་གོ་ལ་བའི་སློབས་པ་ཅན་གྱིས་སྒོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་པས་དུ་མ་དག་གི་རྣ་བའི་སྤྱབས་དག་ཆོམ་པར་བྱས་ནས་ངག་
གིས་ཉེས་པར་ཅོམ་གྱིས་དུད་འགོའི་སྐྱེ་གནས་ངན་པར་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན། བདག་ཅག་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་པ་རྣམས་ཀྱི་འ
གྲོ་བ་ནི་ཅིར་འགྱུར། སྐྱེ་བ་ནི་ཅིར་འགྱུར།

ཆོ་སྤྱི་མ་ནི་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་དེའི་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་།
ཁམས་དང་། རང་བཞིན་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ནས་གང་ཐོས་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་རྩོ་བར་གྱུར་པ་དག་རྟོགས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་

ཅེ་མོ་དག་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་བཟོད་པ་དག

དང་། ཁ་ཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་དག་རྟོགས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱལ་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་
སུམ་དུ་བྱས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་
དང་། ཁ་ཅིག་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཉོན་

མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་།

འཁོར་དེ་ལས་ཕལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ལ་གཞིལ་བ་དང་། ཆོས་ལ་འབབ་པ་དང་། དག་འདུན་ལ་བབ་པར་རྣམ་པར་བཞག་
པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བསྟན་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གདུལ་བའི་དོན་ཆེན་པོ་མཛད་ནས་གཤེགས་སོ། །དེ་ནས་
ཆུ་སྟོན་ཉའི་རིགས་འདི་སྟུང་།

དུ་སེམས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བདག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ན་སྤར་ཆོག་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐོས་ནས་ཟས་ཟ་བར་བྱེད་པ་ནི་
བདག་གི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ནས། དེ་ཟས་མི་ཟ་བ་ལ་ཞུགས་སོ། །དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་
ཀྱི་མེན་ཅོ་རྩོལ་ཡིན་པས་དེ་བཞེས་པས་

{@175B} ཉམ་དམས་པ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སེམས་མངོན་པར་དད་པར་བྱས་ནས་དུས་ལ་བབ་པ་དང་རྒྱལ་ཆེན་
བཞི་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་སོ། །ལྷ་འི་བུ་འཇ་ལྷ་འི་བུ་མའི་ཆོས་ཉིད་ནི་སྐྱེས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ལ་སེམས་
གསུམ་སྐྱེ་སྟེ། གང་ནས་ཤི་འཕྲོས་པ་དང་། གང་དུ་

སྐྱེས་པ་དང་། ལས་གང་གིས་སྐྱེས་པའོ། །དེས་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤི་འཕྲོས་པ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པའི་ལྷ་
རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སེམས་མངོན་པར་དད་པར་བྱས་པས་སྐྱེས་པར་མཐོང་དོ། །དེ་ནས་སྤྱོད་

ཀུན་སྐྱོབ་ལྷ་འོ་བྱ་དེ་འདི་སྒྲུལ་དུ་

སེམས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ཡོངས་སུ་གནས་པ་བསྟེན་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་པ་དང་སེམས་ལ་བཞུག་པ་དང་བསྟེན་བཟུང་བྱ་བ་ལྟེ་ཕྱིར་
ཉེ་བར་འགྲོ་བཞི་བདག་གི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་གྱིས། བདག་ཡོངས་སུ་གནས་པ་མ་བསྟེན་པ་ཁོ་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་པ་
དཔལ་བཞུག་པ་དང་བསྟེན་བཟུང་བྱ་བ་ལྟེ་

ཕྱིར་ཉེ་བར་འགྲོའི་སྐྱམ་མོ། །དེ་ནས་ཐེན་ཚུ་སྤྱིན་ལྟའི་བུ་རྒྱ་ཆ་གདུབ་ཀོར་གཡེ་ཞིང་བྱི་མ་མེད་པ་ཐོགས་ཏེ། རྟོ་ཤལ་དང་
མེ་མོ་དོས་བརྒྱན་པའི་ལུས་ཀྱིས་ལྟའི་ཨུ་ཏུ་པ་ལ་དང་། པད་མ་དང་། ཀླུ་མུ་ད་དང་། པད་མ་དཀར་པོ་དག་གིས་སྤྱབ་བཀའ་
སྟེ། ཁ་དོག་གི་ནུ་འདས་པས་མཚན་

མོ་ལ་བབ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བདེར་སོང་སྟེ་སྤྱིན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མེ་ཏྲེ་ག་དག་གིས་མངོན་པར་གཏོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་སྤྲུག་འཛེལ་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་པ་དང་། འདི་ལྟར་སྟོན་ཆུ་སྤྱིན་ལྟ་བུའི་ཁ་དོག་གི་

མཐུས་ཁང་པ་བརྟེན་པ་པའི་ཁང་བཟང་ས་བཅས་ཅད་སྒྲུང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཙེམ་ལྟོན་པད་ས་
ཀྱིས་སྟོན་ཚུ་སྟོན་ལྟའི་བྱའི་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉ་ལ་དང་། ཁམས་དང་། རང་བཞིན་སྟགས་སྟུ་ཆུད་ནས་གང་ཐོས་
ནས་སྟོན་ཚུ་སྟོན་ལྟའི་བྱས་སྟོན་ཏེ་

ཉིད་ལ་འདུག་བཞིན་དུ་འཇིག་ཆོག་གས་ལ་ལྟ་བའི་རིམ་རྒྱུ་མཐོ་བ་ཡི་ཞེས་གྱིད་རྫོང་པཅོམ་སྟེ། ལྷན་དུ་ལྷགས་
པའི་འབྲས་བུ་མཛོལ་སྲུང་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུར་འཇགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཡང་དག་པར་མཐོང་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་
ཆོས་བརྒྱན་པ་མཛད་དོ། །དེས་བདེན་པ་

{@176A} ཟླ། ཁམས་ཀྱི་འཕྲོད་པ་བཅོམ་ལྷན་པ་དང་མཁའ་ལྷན་པ་ལྟ་བུ་ཞི་བདག་ལ་ཕམ་གྲང་མ་བགྱིས། མས་གྲང་མ་བགྱིས། རྒྱལ་པོས་གྲང་མ་བགྱིས་ལྷ་རྒྱལ་མཁའ་ལྷན་པ་གྲང་མ་བགྱིས། རྩོན་གྱི་ཕ་མས་དག་གིས་

ཀྱང་མ་བགྲིས། དགེ་སྤྱོད་དང་བླ་མ་ཟེ་དག

གིས་ཀྱང་མ་བགྲིས། བྱམས་པ་དང་། མཛོལ་བ་ཤེས་དང་། རྩ་ལག་གི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བགྲིས་ཏེ། ཁྲག་དང་མཆི་མའི་
རྒྱ་མཚོ་ནི་བསྐྱམས། རུས་པའི་རི་དག་ལས་ནི་བསྐྱལ། རྒྱ་མཚོ་དག་ནི་བཀྲུས། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་སྒོ་དག་ནི་
ཐྱེ། མེས་མཆོད་

དཔྱལ་བ་དང་། རྟུང་འགོ་དང་། ཡི་དགས་དག་ནི་རྒྱུ་དང་། ལྷ་དང་མི་རྒྱལ་གྱི་ནང་དུ་ནི་བཞག་གོ། །ཞེས་ལན་
གསུམ་ཆེད་དུ་བཞུང་དཔ་ཆེད་དུ་བཞུང་དོ། །ཡང་སྤྲུལ་པ། ཁྱོད་མཐུས་རབ་དྲག་ཉེས་པ་མང་ལྟོ་པའི། རྒྱ་མཚོ་ལྷ་ལ་
བཀག་བསོད་ནམས་རབ་ལྟོ་

པའི་། མཐོ་རིས་འགོ་བ་ཐྱེ་ཞིང་བདག་གིས་ནི། ལྷ་དང་འདས་པའི་ལྷ་ལ་ཡང་ཐོབ་པར་གྱུར། །ཞིན་ཏུ་རྒྱུ་དག་ཁྱོད་
བརྟེན་བདག་གིས་ནི། རྟེན་རིང་སྒྲིན་བྲལ་དག་པའི་མིག་ཐོབ་ཅིང་། གོ་འཕང་ནི་བ་འཕགས་པ་དགུས་ཐོབ་སྟེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་
ལ་རྒྱ་མཚོ་འཕྲོ་ལ་རྒྱལ་

བར་གྱུར། །འགོ་བར་ལྷ་མིན་མི་དང་ལྷས་མཚོད་པ། ཁྱེད་རྒྱ་དང་ན་འཆི་བྲལ་བའོ། །སྤྱིད་པ་སྟོད་དུ་མཐོང་བ་རབ་
དགོན་པ། ཐུབ་པ་དེ་རིང་ཁྱོད་མཐོང་འབྲས་བྱ་མཆིས། རྟེན་སྤྲུག་བྱས་དོ། །ལ་རབ་འཕྱངས་པས། ཞབས་ལ་སྤྲུག་འ
ཚལ་རངས་པ་སྤྲུག་གྱུར་

ནས། རྟུག་སྤྲུལ་གཡས་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བྱས་ཏེ། ལྷ་ཡི་འཇིག་རྟེན་མཛོད་སྤྱོགས་མཁའ་ལ་སོང་། རྟེན་སྤྲུག་རྒྱ་
སྤྱིན་ལྷ་འི་བུ་ཚོང་པ་ཁེ་སྤྱོགས་རྟེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞིང་པ་ལོ་ཐོག་འབྱོར་པ་ལྟ་བུ་དང་། དཔའ་བོ་གཡུ་ལ་ལས་རྒྱུ་པར་
རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ནད་པ་

ནད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། ཆ་ལུགས་གང་གིས་བཅོམ་ལྟོ་འདས་ཀྱི་ན་སྤྱར་ཡོངས་པའི་ཆ་
ལུགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་གནས་སུ་སོང་དོ། རྟེན་སྤྱོད་དག་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྤྲུག་ལ་མི་ཉལ་བར་སྤྱོད་བའ

ཇི་ཇེས་སུ་བརྩོན་པར་གནས་པ་དེ་དག

{ @176B } གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ན་སྤར་སྤར་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གྱུར་པ་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་
བའི་ཡིད་ཀྱིས་མཚན་མོ་ནམ་ནངས་པ་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས་མདང་སུ་མི་
མཛེད་ཀྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་འཇ། ལྟའི་

དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ནམ། འཇིག་རྟེན་སྦྱོར་བ་བཞི་འཇ། ལྟའི་བུ་འབྱོར་བ་ཤྱོ་ཆེ་བ་མཐུ་ཆེ་བ་གཞན་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་བལྟ་བའི་སྤྲད་དུ་ཉེ་བར་མཆིས་སཇ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོསྤོང་དག་མི་མཛེད་ཀྱི་བདག་པོ་
ཚངས་པ་དང་ལ་བལྟ་བའི་བྱུར་

ཉེ་བར་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ཡང་མ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་སྦྱོར་བ་བཞི་ཡང་མ་ཡིན། ལྟའི་བུ་འབྱོར་
བ་ཆེ་བ་མཐུ་ཆེ་བ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དགོསྤོང་དག་འདི་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱིས་ངས་ཚུ་སྲིན་ཉའི་རིགས་གང་ལ་ཆོག་གསུམ་
ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་མཐོང་

ངམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མཐོང་དོ། །དགོསྤོང་དག་དེ་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པའི་ལྟ་རྟམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྦྱེས་
ནས་དེ་མདང་སུ་མ་བའི་གན་དུ་འོངས་ཏེ། ངས་དེ་ལ་ཆོས་བསྟན་ནས་དེས་བདེན་པ་མཐོང་སྟེ་རང་གི་གནས་སུ་སོང་དོ། །
ཡང་དགོསྤོང་རྟམས་ཀྱིས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པ། བཅུན་པ་སྟོན་ཚུ་སྲིན་ལྟའི་བུས་ལས་ཅི་བགྱིས་ན་དེས་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པའི་ལྟ་རྟམས་ཀྱི་ནང་
དུ་སྦྱེས་པར་གྱུར། ལས་ཅི་བགྱིས་ན་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ན་སྤར་བདེན་པ་མཐོང་བར་བགྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོ་

སྤོང་དག་སྟོན་ཚུ་སྲིན་ལྟའི་བུ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་ཆོག་སྟེད་པ། རྒྱུན་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བ། འོད་པ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ།
གཤོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་དག་བྱས་ཤིང་བསགས་པས། སྟོན་ཚུ་སྲིན་ལྟའི་བུས་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་

དག་གཞན་སྲུ་ཞིག་གིས་

ཉམས་སྲུ་མྱོང་བར་འགྱུར། དགེ་སློང་དག་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་དག་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སའི་ཁམས་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་
པར་མི་འགྱུར། ཚུའི་ཁམས་ལ་མི་འགྱུར། མེའི་ཁམས་ལ་མི་འགྱུར། རླུང་གི་ཁམས་ལ་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ལས་
དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བྱས་ཤིང་

{@177A} ༡༡། །བསགས་པ་དག་ནི་ཟིན་པའི་ཕྱང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྤྱི་མཆོད་དག་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་འ
གྱུར་རོ། །ལས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་ཡང་ནི། །ཚུད་མི་ཟ་བ་འང་ཚོགས་དང་དུས། །རྟེན་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །འ
བྱས་བྱུང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད། །

དགེ་སློང་དག་སྤྱི་མཆོད་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། །ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱང་
ཡོད་དོ། །སྤྱི་མཆོད་པར་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། །འདིས་ཚུ་སྤྲིན་དུ་གྱུར་པ་ནང་ལ་སེམས་མཛོན་པར་དད་པར་
བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱི་མཆོད་པར་

འགྱུར་བའི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱི་མཆོད་པར་གྱུར་ཏེ། །ལན་
གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་གང་ཞེ་ན། །སེར་སྤྱི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་འོད་སྤྲུང་གི་བ
སྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། །ལུང་ཕོག་པ་དང་

བསྐྱེད་པ་དང་། །ཁ་ཏོན་བྱས་པ་དང་། །ཕྱང་པོ་ལ་མཁམས་པ་དང་། །ཁམས་ལ་མཁམས་པ་དང་། །སྤྱི་མཆོད་ལ་མཁམས་པ་དང་།
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་། །འབྱུང་བ་ལ་མཁམས་པ་དང་། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁམས་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་

བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ལས་དེའི་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་པོས་ད་ལྟར་ལྟའི་བྱུར་པས་ངའི་ན་སྤར་བ་དེན་པ་མཐོང་
བར་བྱས་སོ། །དགེ་སློང་དག་དེ་ལྟར་ན་ལས་གཅིག་ཏུ་གཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་གཞག་པ་ཡིན་

ལ། ལས་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་

པར་སྤྲིན་པ་ཡང་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་ཡིན། ལས་འབྲེན་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡང་འབྲེན་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་
དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ལས་གཅིག་ཏུ་གཞག་པ་རྣམས་དང་འབྲེན་མ་རྣམས་སྤངས་ཏེ། ལས་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་རྣམས་ལ་
བརྩེ་ལ་བར་བྱ་སྟེ། དགེ་སློང་དག་ཁྱེད་

ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ལོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས། དགེ་སློང་དེ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མཛོན་པར་སྟོན་དོ། །༥༥ ལྟུ་ལ་བ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ། བམ་པོ་བཅུ་གསུམ་པ། དེ་ནས་རིགས་ཀྱི་བྱ་བ་
བརྒྱ་པོ་དེ་དག་

{@177B} འདི་སྟུ་ལ་དུ་སེམས་ཏེ། ཤེས་ལྷན་དག་རེ་ཞིག་ཆོས་སྒྲིག་པ་སེར་སྐྱ་དེ་ཕྱེ་སྟོང་གསུམ་དང་ལྷན་པ། རིགས་
པ་དང་གོ་ལ་བའི་སྒྲོ་བས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ་སྒོ་ག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་ལྷག་དུ་མ་དག་གི་ན་བའི་སྐྱབས་དག་ཆོམ་པར་བྱས་ནས།
བཀའ་གིས་ཉེས་པར་ད་པ་ཅོམ་ཀྱིས་དུད་འགོ་འི་སྐྱེ་གནས་

བན་པར་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན། བདག་ཅག་ད་ལྟར་བླ་པ་ལྟུ་ཅན། ལག་པ་དམར་བ། སྒྲུབ་པ་དང་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞུགས་
པ། གཞན་གྱི་སྒོ་ག་འཕྲོག་པ། གཞན་གྱི་སྒོ་ག་གཅོད་དུ་འཇུག་པ། གཞན་གྱི་སྒོ་ག་གཅོད་པས་འཛོལ་བར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་
པས། བདག་ཅག་འདི་ནས་

ཞི་འཕྲོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོ་བཞི་ཅེར་འགྱུར། སྐྱེ་བཞི་ཅེར་འགྱུར། ཆོ་སྤྲི་མ་ཞི་ཅེར་འགྱུར། གལ་ཏེ་བདག་ཅག་རིགས་
དམར་བར་སྐྱེས་པར་མ་གྱུར་ན། བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་ལེགས་པར་གསུངས་པ་འི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་ཚུ་
བོ་རྣམས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་བ་

དང་སྐྱུར་བ་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདེད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྒྲོ་བར་བྱ། འབད་པར་བྱ། བརྩེ་ལ་བར་བྱ་བ་ཞིག་ན་སྟུ་
མོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གསོན་ཞིང་བཞུགས་ཏེ་འཛོལ་བཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་གཏུལ་བར་གྱུར་

བའི་སྐྱོ་བོ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཉིན་ལན་

གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ན་གྲིས་འཇིག་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་པར་མཛད་དོ། །ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་པས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མིག་གིས་འཇིག་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་བལྟས་པ་ན་རིགས་
ཀྱི་བྱ་ལྔ་བརྒྱུ་པོ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ལ་གཅགས་

ཤིང་ལག་པ་ལ་འགྲམ་པ་གཏད་དེ་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འཁོད་པ་དག་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱ་ལྔ་
བརྒྱུ་པོ་དེ་དག་ག་ལ་བཤེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་དེ་དག་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །བཞིན་བཟངས་དག་ཁྱེད་ཅག་ཅི་ལྟར་
ལག་པ་ལ་འགྲམ་པ་གཏད་དེ་སེམས་ཁོང་

དུ་ཆུད་ཅིང་འཁོད། དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་འདི་ལྟར་ཆོས་སྒྲིག་པ་མེད་སྐྱེ་དེ་སྟོན་གསུམ་དང་ལྡན་པ་རིགས་
པ་དང་གྲོ་ལ་བའི་སྒྲོ་བས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ་སྒྲིག་ཆགས་བརྒྱ་རྟེན་ལྟ་མ་དག་གི་ན་བའི་སྒྲོ་བས་དག་ཆོམ་པར་བགྲིས་ན།
དག་གིས་ཉེས་པར་ད་པ་ཅོམ་གྲིས་

{@178A} ལྟ། །དུང་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ངན་པར་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན། བདག་ཅག་ད་ལྟར་དྲག་ལྷུ་ཅན། ཐུག་པ་
དམར་བ། སྒྱུན་པ་དང་རབ་དུ་སྒྱུན་པ་ལ་ཞུགས་པ། གཞན་གྱི་སྒོ་ག་འཕྲོག་པ། གཞན་གྱི་སྒོ་ག་གཅོད་དུ་སྒྲོལ་པ། གཞན་
གྱི་སྒོ་ག་གཅོད་པས་འཆོ་བར་བགྲིད་

པ་དག་ལགས་པས་བདག་ཅག་འདི་ནས་ཤི་འཕྲོས་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ནི་ཅིར་འགྱུར། སྐྱེ་བ་ནི་ཅིར་འགྱུར། ཆོ་སྤྱི་མ་ནི་
ཅིར་འགྱུར། གལ་ཏེ་བདག་ཅག་རིགས་དམར་པར་སྐྱེས་པར་མ་གྱུར་ན། བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་ལེགས་པར་གསུངས་
པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་དུ་འགྱུར་ཞིང་།

ཆུ་བོ་རྣམས་ལས་རྒྱལ་བར་བགྲི་བ་དང་། སྐྱུར་བ་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདེམ་བར་བགྲི་བའི་སྐྱེད་དུ་སྒྲོལ་བར་བགྲི། འ
བད་པར་བགྲི། བརྩལ་བར་བགྲི་བ་ཞིག་ན་སྟམ་པས་བདག་ཅག་ཇི་ལྟར་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་མི་མཆིས་སུ་རུང་།

བཞིན་བཟངས་དག་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་

རབ་འདི་ལ་ནི་རིགས་གཅེས་པ་མ་ཡིན། བྱིས་གཅེས་པ་མ་ཡིན། རུས་གཅེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་
རབ་འདི་ལ་ནི་སྐྱབ་པ་གཅེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྐྱས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་རིགས་དང་ནི། །བྱིས་དང་རུས་དག་
རྟོག་མི་མཛད། །ཡུན་རིང་

བྱས་པར་གྱུར་གྱུར་ནི། །ལས་རྣམས་ལ་ནི་ཡོངས་རྟོག་མཛད། །གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཅག་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་
བ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་འདོད་ན་ཚུར་ཞོག། །ཡུ་བུ་ཅག་བཅོམ་ལྡན་འདས་
གལ་བ་དེར་འདོད་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་ཁྱེད་ཅག་རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པ་ལེགས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་བདག་ཅག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
ན་མུར་རབ་ཏུ་འབྱུང་དུ་མཆིའོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་རིགས་ཀྱི་བུ་ལྷ་བརྒྱུ་པོ་དེ་དག་ཁྱེད་ནས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་གལ་བ་དེར་མོང་སྟེ་བྱིན་པ་དང་། བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་
པ་ལྷ་རིའི་བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་རྟོ། །བཅུན་པ་རིགས་ཀྱི་བུ་ལྷ་བརྒྱུ་པོ་འདི་དག་ལེགས་པར་
གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་

{@178B} བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་འཚལ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྐད་དུ་འདི་
དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་དུ་གསེལ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད་དུ་གསེལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་དགེ་སློང་ཚུར་
ཞོག་ཅེས་པས་རབ་ཏུ་ཐུང་ཞིང་དགེ་སློང་དག་

ཚུར་ཞོག་ཚངས་པར་དཔོན་ཅིག་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དང་། དེ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའི་མཛུགས་ཁོན་རྒྱ་བྱི་བ་
དང་སྒྲུལ་སྐྱར་གྱོན་པར་གྱུར་ཏེ། སྐྱ་དང་ཁ་སྤྱོད་ཞག་བདུན་སྟེས་པ་ཅོམ་དང་། ལག་པ་ལྷུང་བཟེད་དང་བྱེ། མ་བུམ་གྱིས་

ཐེལ་བ་དང་། དགོསྟོང་བསྟེན་

པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་དུས་ལྟར་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། །ཡང་སྤྲོས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚུར་ཤོག་
བཀའ་སྤྱུལ་པས། །སྤྱི་སྒྲུལ་སྤྱར་གྱིན་པའི་ལུས་ལྷན་ཁིང་། །མོད་ལ་དབང་པོར་བཞིར་གནས་གྱུར་ཏེ། །སངས་རྒྱས་
དགོངས་པས་ལུས་

གཟུགས་བཀའ་པར་གྱུར། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་བུ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་རབ་ཏུ་སྤྱང་བསྟེན་པར་རྫོགས་
པར་མཛད་ནས་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཅི་དགུས་པར་བཞུགས་ཏེ། །འོད་མ་ཅན་གྱི་གྲོང་གལ་བ་དེར་རྒྱ་ཁིང་གཤེགས་པས་
མཐར་གྱིས་རྒྱ་ཁིང་གཤེགས་པ་ན་འོད་མ་

ཅན་གྱི་གྲོང་དུ་བྱོན་ནས་འོད་མ་ཅན་གྱི་གྲོང་ན་གྲོང་གི་བྱང་སྤྱོགས་ཤིང་ཤལ་འི་ཚལ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་ན་ལུ་གོ་
ཉལ་ང་བ་དགོན་པ་སྟོང་མོ་བས་ཟས་རྟེན་པར་དཀའ་ཁིང་ཕ་མ་དག་ཀྱང་རང་གི་བུ་དག་ལ་ཟས་སྤྱོན་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་
པ་དཀའ་ན་སྟོང་མོ་བ་དག་ལ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་

ཅི་དགོས་པ་བྱུང་ངོ། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོསྟོང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོསྟོང་དག་ད་ལྟར་ལུ་གོ་ཉལ་
ང་བ་དགོན་པ་སྟོང་མོ་བས་ཟས་རྟེན་པར་དཀའ་ཁིང་ཕ་མ་དག་ཀྱང་རང་གི་བུ་དག་ལ་ཟས་སྤྱོན་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་པ་
དཀའ་ན་སྟོང་མོ་བ་དག་ལ་ལྟ་སྟོས་

ཀྱང་ཅི་དགོས་པ་བྱུང་གིས། དགོསྟོང་དག་ཁྱེད་ཅག་ཚུར་ཤོག་ལ་སྟོས་འདྲིན་ཇི་ལྟ་བ་དང་། ཐེབས་པར་སྤྱོད་ཇི་ལྟ་བ་
དང་། འགྲོགས་བཤེས་ཇི་ལྟ་བས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེན་ཀོར་སྟོང་བྱེད་གྱི་གྲོང་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལོང་ཤིག །ང་
ཡང་འོད་མ་ཅན་གྱི་གྲོང་འདི་ཉིད་

{@179A} ཟླ། །དུ་བསྟེན་བཀའ་བ་དགོསྟོང་ཀུན་དག་འཕོ་དང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་གྱིས། ཐམས་ཅད་ཉིད་
ནི་བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ། །དགོསྟོང་དེ་དག་གིས་བཙུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཚལ་ཞེས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་མཉན་ནས་སྒྲོན་འགྲིན་

ཇི་ལྟ་བུ་དང་། ཐེབས་པར་སྒྲིབ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། འགྲོགས་བཤེས་ཇི་ལྟ་བས་ཡངས་པ་ཙན་གྱི་ཉེན་ཀོར་སྒོང་བྱེད་གྱི་གྲོང་དུ་
དབྱུང་གནས་པར་ཁས་སྤངས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་འོད་མ་ཙན་གྱི་གྲོང་དེ་ཉིད་དུ་བསྟེན་བཀྱར་བ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་
ཀྱན་དག་འབོད་དང་དབྱུང་གནས་པར་ཁལ་

གྲིས་བཞེས་སོ། །དེ་ནས་དགོས་པ་ལྟར་བརྒྱུ་པོ་དེ་དག་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཤེས་པར་གྲིས་ཤིག
།བཅོམ་ལྷན་འདས་གྲིས་འདི་སྤྲད་ཅེས། དགོས་པ་དག་ད་ལྟར་ཐུག་ཉམས་བཤེས་པ་དགོན་པ་སྒོང་མོ་བས་ཟས་སྟེད་པར་དཀའ་
ཞིང་ཕ་མ་དག་ཀྱང་རང་གི་བྱ་དག་ལ་ཟས་

སྒྲིན་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་པ་དཀའ་ན་སྒོང་མོ་བཤེས་པ་ལྟར་སྒྲོན་ཀྱང་ཅི་དགོས་པ་དག་བྱུང་གིས། དགོས་པ་ཁྱེད་ཅག་
ཚུར་ཤིག་ལ། སྒོས་འདྲིན་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། ཐེབས་པར་སྒྲིབ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། འགྲོགས་བཤེས་ཇི་ལྟ་བས་ཡངས་པ་ཙན་གྱི་ཉེན་
ཀོར་སྒོང་བྱེད་གྱི་གྲོང་དུ་དབྱུང་གནས་པར་

ཁས་ལོང་ཤིག། །དེ་ཡང་འོད་མ་ཙན་གྱི་གྲོང་འདི་ཉིད་དུ་བསྟེན་བཀྱར་བཤེས་པ་དག་སྒོང་མོ་བཤེས་པ་དག་ཀྱན་དག་འབོད་དང་དབྱུང་གནས་པར་
ཁས་ལེན་གྲིས། ཐམས་ཅད་ཉིད་ནི་བསོད་སྟོམས་གྲིས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ན། འདི་ན་
བདག་ཅག་ལ་ཉེ་དུ་འགའ་ཡང་མེད་དེ་ཉ་པའི་

གྲོང་ན་བདག་ཅག་གི་ཉེ་དུ་དག་འཁོད་གྲིས་བདག་ཅག་ཉ་པའི་གྲོང་དུ་དོང་སྟེ་ཉེ་དུ་རྒྱུ་མས་བལྟས་ནས་ཉ་པའི་གྲོང་གི་ཉེན་
ཀོར་དུ་ལོ་མ་དང་འདབ་མའི་ལ་བྱ་དག་བྱས་ཏེ་དབྱུང་གནས་པར་ཁས་སྤངས་བར་བྱ་གོར་མ་ཆག་སྟུང་སོ། །དེ་ནས་དགོ་
སྒོང་ལྟར་བརྒྱུ་པོ་དེ་དག་ཉ་པའི་གྲོང་དུ་དོང་སྟེ་ཉེ་དུ་དག་ལ་

བལྟས་ནས་ཉ་པའི་གྲོང་གི་ཉེན་ཀོར་དུ་ལོ་མ་དང་འདབ་མའི་ལ་བྱ་དག་བྱས་ཏེ་དབྱུང་གནས་པར་ཁས་སྤངས་སོ། །དེ་
དག་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཤེས་པར་གྲིས་ཤིག། །བདག་ཅག་ནི་ཐོས་པ་ཉུང་དུ་དང་ལྷན་པ་དག་ཡིན་

པས་བདག་ཅག་གི་ཉི་དུ་དག་ཉེ་བར་འོང་།

{@179B}བར་གྱུར་ན། བདག་ཅག་གིས་ཉེ་བར་འོངས་པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མི་རྒྱས་ཀྱིས། བདག་ཅག་གིས་ཉེ་དུ་འོངས་པ་དག་ལ་ཉི་དུ་དག་ཁྱེད་ཅག་གང་དག་གི་གྲོང་ཆོག་སྟོན་ན་དགོས་པ་དེ་དག་ལ་དུས་འདི་འདི་ལྟར་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བསྐྱུངས་པར་གྱུར་པའི་ཉི་དུ་དེ་དག་གིས་ནི་རྟེན་པ་ལེགས་།

པར་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དགོས་སྟོང་འདི་ནི་མི་རྒྱལ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་རྒྱལ་པ་ལ་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྤྱད་པ་སྤྲུལ་བ་ལ་བདག་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཟས་ལ་མི་མཐུན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མཛོན་པར་མི་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་།

དང་། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སྟོང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། འགོག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་སྤྱད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་རྟགས་པའི་འདུ་ཤེས་།

དང་། རྣམ་པར་བམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་འབྲས་གཞིགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་ཐོས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་དམར་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་འཐོར་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། རུས་གོང་གི་འདུ་ཤེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་།

འདུ་ཤེས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་སྟོང་འདི་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། བུམས་པ་དང་། སྟིང་རྩེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་། བམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་།

མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་ཡུལ་དང་། ལྷའི་རྒྱ་།

བ་དང་། སེམས་ཡོངས་

སུ་ཤེས་པ་དང་། རྩོན་གྱི་གནས་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་འདི་ནི་དག་
བཅོམ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་འདི་ནི་གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་ཡོན་

{@180A} ༡༡ །ཏན་བསྐྱགས་པར་བྱ་གོར་མ་ཆག་སྟམ་མོ། །དེ་དག་གི་ཉིད་དག་ཉེ་བར་འོངས་པར་གྱུར་ནས། དེ་
དག་གིས་ཉིད་ཉེ་བར་འོངས་པ་དེ་དག་ལ་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པར་བརྩམས་ཏེ། ཉིད་དག་ཁྱེད་ཅག་
གང་དག་གི་གྲོང་ཚོགས་ན་དགེ་སློང་གི་དགོ་

འདུན་ཡོན་གྱི་གནས་འདི་རྩ་བུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པར་གྱུར་པའི་ཉིད་དེ་དག་གིས་ནི་རྟེན་པ་ལེགས་པར་རྟེན་
པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་འདི་ནི་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ལ་
བདག་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་།

ཟས་ལ་མི་མཐུན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མཛོན་པར་མི་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཉེས་དམིགས་
གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སློང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། འགོག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། འ་
ཆི་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་

སྤྱག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་རྟགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་བམ་པའི་འ་
དུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་འབྲས་གཞིགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་ཟོས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་དམར་བའི་འ་
དུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་

འཕྲོར་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། རུས་གོང་གི་འདུ་ཤེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་འདུ་ཤེས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་
སློང་འདི་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། རྟིང་རྟེན་དང་། དགའ་

བ་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་།

ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདྲ་
ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྒྱུ་རྟུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་
དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། རྩེ་

འབྲུལ་གྱི་ཡུལ་དང་། ལྷའི་རྒྱ་བ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་།
ཟག་པ་ཟད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་འདི་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་
སློང་འདི་ནི་གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་

{@180B} པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་སྦྱས་པ། འཕགས་པ་དག་ཁྱེད་གྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དེ་ལྟ་བུ་དག་
ཐོབ་བམ། ཐོབ་བོ། །འཇིག་རྟེན་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བ་ཡིན་པས་རེ་ཞིག་རང་གི་བུ་དག་ལས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་
བསོད་སྟོམས་སྦྱིན་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་སོ། །སངས་

རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གསོན་ཞིང་བཞུགས་ཏེ་འཚོ་ཞིང་གཞེས་པ་རྣམས་ལ་ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འདུས་པ་
ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཅིག་ནི་དབྱར་ལྷ་འབྲིང་པོའི་ཉ་ལ་དབྱར་ཉེ་བར་སྦྱབ་པའི་ཆོའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྟོན་ལྷ་འབྲིང་པོའི་
ེ་ལྷ་བ་ཉ་ལའོ། །དེ་ལ་གང་དག་དབྱར་ལྷ་འབྲིང་

པོའི་ཉ་ལ་དབྱར་ཉེ་བར་སྦྱབ་པའི་ཆོ་གདམས་ངག་མཛུགས་ཏེ། སྒོང་དང་། སྒོང་རྩལ་དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་
བྲང་དག་ཏུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་ནི་སྟོན་ལྷ་འབྲིང་པོའི་ལྷ་བ་ཉ་ལ་ལྷགས་ནས་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་ནི་རྫོང་པར་
བྱེད། མ་ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

འོག་ཏུ་འདྲི་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་གང་དག་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེན་ཀོར་སྒོང་བྱེད་གྱི་སྒོང་དུ་དབྱར་གནས་པར་
ཁས་སྐྱོངས་པ་དེ་དག་དབྱར་གྱི་ལྷ་བ་གསུམ་པོ་དག་འདས་ནས་ཚོས་གོས་བྱས་པ་དང་ལྡན། ཚོས་གོས་ཟིན་པ་དང་ལྡན་

ཞིང་རིད་པ་དང་། ཉམ་ཚུང་ཤིན་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་།

སྒྲིམ་པ་དང་། ལུས་མ་ཐོབ་པས་ལྷུང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཐོགས་ཏེ། འོད་མ་ཅན་གྱི་གྲོང་ག་ལ་བཤེར་རྒྱུ་ཞིང་འདོང་བ་ན་
མཐར་གྱིས་རྒྱུ་ཞིང་འདོང་བའི་ཆོ་འོད་མ་ཅན་གྱི་གྲོང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོས་དགོས་སྒྲོང་རབ་ཏུ་
མང་པོ་དེ་ཤིན་པ་དག་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་ངོ། །

མཐོང་ནས་ཀྱང་ཚངས་པ་མཚུངས་པ་རོ་དཔ་ལ་མཉེས་གཤེན་པས་བཞེས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གིས་བསུ་ནས་
ལྷུང་བཟེད་དང་། ཚོས་གོས་དང་། ཁར་བ་དང་། གཏུར་བྱ་དང་། རིལ་པི་སྒྲིགས་དང་། འབྲུ་མར་སྒྲོང་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་མ་
ལུ་ཆད་དང་། མཆིལ་

ལྷ་མ་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་སྒྲིམ་སོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཚུར་ཤོག་འོངས་པ་ལེགས་སོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་
དག་ཁྱེད་ཅག་གང་ནས་ད་ལྟར་འདིར་འོངས། ཁྱེད་ཅག་གང་དུ་དབྱུར་གནས་པར་ཁས་སྐྱེད་སོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་
དག་འཕོ་བ་བདག་ཅག་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་གྲོང་ནས་

{@181A} ༡༡། འདིར་འོངས་སོ། །བདག་ཅག་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་གྲོང་དུ་དབྱུར་གནས་པར་ཁས་སྐྱེད་སོ། །ཆོ་དང་ལྷན་
པ་དག་ཇི་ལྟར་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་གྲོང་དུ་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་དབྱུར་གནས་པར་ཁས་སྐྱེད་སོ། །ཁྱེད་ཅག་བསོད་སྙོམས་ཀྱིས་
ངལ་བར་མ་གྱུར་ཏམ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་

ཀུན་དག་འཕོ་བ་བདག་ཅག་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་གྲོང་དུ་ཏེ་པོར་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་དབྱུར་གནས་པར་ཁས་སྐྱེད་མོད་ཀྱི་བདག་
ཅག་བསོད་སྙོམས་ཀྱིས་ངལ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྒྲོང་སྟེ་འདི་ལྟར་བསོད་སྙོམས་ཀྱིས་བྲེལ་
བས་རིད་པ་དང་། ཉམ་ཚུང་བ་དང་། རྟེན་པ་དང་།

སྒྲིམ་པ་དང་། ལུས་མ་ཐོབ་པ་དང་། པགས་པ་དང་། ཤུལ་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་བར་གྱུར་ཏོ། །དགོས་པ་དག་ཉམ་པའི་གྲོང་གི་ཉེན་
ཀོར་དུ་དབྱུར་གནས་པར་ཁས་སྐྱེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་དབྱུར་གྱི་ལྷན་པ་གསུམ་པོ་དག་འདས་ནས་ཚོས་གོས་བྱས་པ་དང་།

ལྷན་ ཚོས་གོས་ཟིན་པ་དང་ལྷན་ཞིང་

ཚོ་བ་དང་། པགས་པ་དང་། ཤ་དང་། ཁྲག་རྒྱས་པས་ལྷུང་བཟེད་དང་། ཚོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་འོད་མ་ཙན་གྱི་གྲོང་ག་ལ་བ་
དེར་རྒྱ་ཞིང་འདོད་པ་ན། མཐར་གྱིས་རྒྱ་ཞིང་འདོད་བའི་ཚོ་འོད་མ་ཙན་གྱི་གྲོང་དུ་སྤྱོན་པ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་
བོས་དགེ་སྤྱོད་རབ་ཏུ་མང་པོ་དེ་

དག་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་ཚངས་པ་མཚུངས་པ་རེ་དཔ་ལ་མཉེས་གཤེན་པས་བཞེས་པ་དང་
བཙས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གིས་བསུ་ནས་ལྷུང་བཟེད་དང་། ཚོས་གོས་དང་། ཁར་བ་དང་། གཏུར་བུ་དང་། རིལ་པི་སྤྲགས་དང་།
འབྲུ་མར་སྒོད་

དང་། ཞུ་དང་། ལྷམ་ཡུ་ཆད་དང་། མཆིལ་ལྷམ་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་སྤྲུལ་སོ། །ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཚུར་
ཞེག་འོངས་པ་ལེགས་སོ། །ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་གང་ནས་ད་ལྟར་འདིར་འོངས། ཁྱེད་ཅག་དབྱར་གང་དུ་གནས་
པར་ཁས་སྤྲངས་

ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་བདག་ཅག་ཉ་པའི་གྲོང་ནས་འདིར་འོངས་སོ། །བདག་ཅག་ཉ་པའི་གྲོང་དུ་དབྱར་གནས་པར་
ཁས་སྤྲངས་སོ། །ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཇི་ལྟར་ཉ་པའི་གྲོང་དུ་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤྲངས་སམ། ཁྱེད་
ཅག་བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་ངལ་བར་

{@181B} མ་གྱུར་ཏམ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་བདག་ཅག་ཉ་པའི་གྲོང་དུ་ཏེ་བོར་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་དབྱར་
གནས་པར་ཁས་སྤྲངས་ཏེ། བདག་ཅག་བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་ཀྱང་ངལ་བར་མ་གྱུར་ཏོ། །ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་
སྤྲང་སྟེ། འདི་ལྟར་བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་བྲེལ་བ་མེད་པས་ཚོ་

བ་དང་། པགས་པ་དང་། ཤ་དང་། ཁྲག་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ད་ལྟར་ཐུ་གེ་ཉ་མང་བ། དགོན་པ་སྤོང་མོ་
བས་ཟས་རྙེད་པར་དགའ་ཞིང་ཕ་མ་དག་ཀྱང་རང་གི་བུ་དག་ལ་ཟས་སྤྱོན་པ་དང་། བྱ་བར་སེམས་པ་དགའ་བ་ཞུསྤོང་མོ་བ་

དག་ལ་ལྟ་སྒྲིམ་གྱང་ཅི་དགོས་པ་བྱུང་ན་

འདིར་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཁྱེད་ཅག་བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་བྲེལ་བ་མེད་པར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ནི་གང་ཡིན་རྒྱུ་ནི་གང་ཡིན། ཆོ་དང་
ལྡན་པ་ཀུན་དག་འཁོར་བ་དག་ཅག་གིས་ཉི་དྲུ་རྒྱམས་ཀྱི་མདུན་དྲུ་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་བསྒྲགས་པར་བྱས་ཏེ། དགོ་
སྒོང་འདི་ནི་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་རྟག་

པ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ལ་བདག་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཟས་ལ་མི་མཐུན་པའི་འདུ་
ཤེས་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་མི་དག་འབའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སྒྲོང་
བའི་འདུ་ཤེས་དང་། འདོད་ཆགས་

དང་བྲལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། འགོག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་སྤྱད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་
པར་སྒྲོས་ཤིང་། པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་རྟགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་བམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་འ
བྱས་གཞིགས་པའི་འདུ་ཤེས་

དང་། རྣམ་པར་ཐོས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་དམར་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་འཐོར་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། རུས་
གོང་གི་འདུ་ཤེས་དང་། སྒྲོང་པ་ཉི་དྲུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་འདུ་ཤེས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་འདི་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་
དང་། གཉིས་པ་དང་།

གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། སྟིང་རྗེ་དང་། དག་འབ་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
སྟེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་
མིན་སྟེ་མཆེད་དང་།

{@182A} ཟླ། རྒྱུན་དྲུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ལན་གཅིག་གི་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འ
བྲས་བུ་དང་། རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་ཡུལ་དང་། ལྟ་རྟོག་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྒྲོན་གྱི་གནས་དང་། འཆི་འཕོ་

དང་། སྒྲིབ་དང་། ཟག་པ་

ཟད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་འདི་ནི་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་འདི་
ནི་གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་བསྒྲགས་པ་བྱས་སོ། །ཅི་ཡང་དག་པས་
སམ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་

པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཁྱེད་ཅག་ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཅོམ་གྱི་ཕྱིར་མིའི་ཆོས་སྤྲུལ་མེད་ལ་མེད་བཞིན་དུ་སྤྲོར་
རུང་ངམ། རུང་ཡང་སྲིད་མི་རུང་ཡང་སྲིད་དེ། འདི་ལྟར་བདག་ཅག་གིས་ནི་སྤྲོས་སོ། །དགོས་པ་དོན་ཉིད་དུ་དག་ཅི་ཕྱིར་
དགོས་པ་དག་ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཅོམ་

གྱི་ཕྱིར་མིའི་ཆོས་སྤྲུལ་མེད་ལ་མེད་བཞིན་དུ་སྤྲོས་པར་བྱེད་ཅེས་སྤོད་པར་བྱེད། ཕྱིར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་
པའི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་རྟེ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་།
སྤྲོད་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་

འདི་ལ་དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་བསྐྱུ་བ་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་མེད་པར་
མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆུ་ཀླུ་ཡིད་འོང་ལྡན་གྱི་འགྲམ་
ན་གནས་པའི་དགོས་པ་རྣམས་ལ་རྟེས་

པ་། དགོས་པ་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཅོམ་གྱི་ཕྱིར་མིའི་ཆོས་སྤྲུལ་མེད་ལ་མེད་བཞིན་དུ་སྤྲོས་པ་བདེན་མཁ།
བཅུན་པ་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་
ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་

མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟེན་དོ། །དགོས་པ་དག་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་
ན་ཡོད་ཅིང་སྲིད་པའི་རྒྱུ་པོ་རྒྱུ་པོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། དགོས་པ་དག་འདི་ལ་རྒྱུ་པོ་འཁོར་བརྒྱ་དང་

ལྷན་པ་འཇམ། འཁོར་སྟོང་དང་ལྷན་

{ @182B } པ་དེ་བརྒྱུ་འཇམ་སྟོང་གི་མདུན་དུ་སོང་སྟེ། བྱིམ་འབྲུགས་པར་བྱེད། མདུད་པ་འགྲོལ་བར་བྱེད། རིལ་གྱིས་འ
སྒྲིག་པར་བྱེད། ལམ་སྒྲུགས་ཤིང་འདུག་པར་བྱེད། མེ་གཏོར་བར་བྱེད། ལམ་པ་འཛོམས་པར་བྱེད། རྒྱལ་པོའི་མཛོད་རྒྱ་
བར་བྱེད། གྲོང་འཛོམས་པར་བྱེད།

གྲོང་ཁྱེར་འཛོམས་པར་བྱེད། དུལ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དགེ་སྟོང་དག་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་ཅིང་སྲིད་པའི་རྒྱུ་པོ་རྒྱུ་
པོ་ཆེན་པོ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྟོང་དག་གཞན་ཡང་རྒྱུ་པོ་རྒྱུ་པོ་ཆེན་པོ་འཁོར་བརྒྱ་དང་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན། འཁོར་
སྟོང་དང་ཡང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བརྒྱུ་འཇམ།

སྟོང་གི་མདུན་དུ་སོང་སྟེ། བྱིམ་འབྲུགས་པར་མི་བྱེད། མདུད་པ་འགྲོལ་བར་མི་བྱེད། རིལ་གྱིས་འསྒྲིག་པར་མི་བྱེད།
ལམ་སྒྲུགས་ཤིང་འདུག་པར་མི་བྱེད། མེ་གཏོར་བར་མི་བྱེད། ལམ་པ་འཛོམས་པར་མི་བྱེད། རྒྱལ་པོའི་མཛོད་རྒྱ་བར་མི་
བྱེད། གྲོང་འཛོམས་པར་མི་

བྱེད། གྲོང་ཁྱེར་འཛོམས་པར་མི་བྱེད། དུལ་འཛོམས་པར་མི་བྱེད་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་དགེ་འདུན་གྱི་རྩ་འཇམ། ཤིང་ངམ།
མེ་ཏོག་གམ། འབྲས་བུ་འཇམ། འོད་མ་འཇམ། གཞལ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་བཙོངས་ཤིང་བཙོངས་ཤིང་འཚོ་བར་བྱེད་པ་
དང་། དེས་བྱིམ་མི་གསོ་

བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་ཅིང་སྲིད་པའི་རྒྱུ་པོ་རྒྱུ་པོ་ཆེན་པོ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྟོང་དག་གཞན་ཡང་
རྒྱུ་པོ་རྒྱུ་པོ་ཆེན་པོ་འཁོར་བརྒྱ་དང་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན། འཁོར་སྟོང་དང་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེ་བརྒྱུ་འཇམ། སྟོང་གི་
མདུན་དུ་སོང་སྟེ། བྱིམ་འབྲུགས་པར་

མི་བྱེད། མདུད་པ་འགྲོལ་བར་མི་བྱེད། རིལ་གྱིས་འསྒྲིག་པར་མི་བྱེད། ལམ་སྒྲུགས་ཤིང་འདུག་པར་མི་བྱེད། མེ་གཏོར་
བར་མི་བྱེད། ལམ་པ་འཛོམས་པར་མི་བྱེད། རྒྱལ་པོའི་མཛོད་རྒྱ་བར་མི་བྱེད། གྲོང་འཛོམས་པར་མི་བྱེད། གྲོང་ཁྱེར་འ

ཐོམས་པར་མི་བྱེད།

ཡུལ་འཛོམས་པར་མི་བྱེད། དགོ་འདུན་གྱི་རྩ་འཇུག་ལ་ཞིང་ངམ། མེ་ཉོག་གམ། འབྲས་བུ་འཇུག་ལ་འོད་མ་འཇུག་གམ། གཞལ་བ་གང་ལ་རུང་བ་དེས་བཅོངས་ལ་ཞིང་བརྩེངས་ལ་ཞིང་འཛོལ་བར་མི་བྱེད། དེས་ཁྱིམ་མི་གསལ་བར་མི་བྱེད་མེད་གྱི། འོན་ཀྱང་མིའི་ཆོས་སྤྱོད་མ་མེད་ལ་མེད་བཞིན་

{@183A} ཨ། རྩ་སྤྲུལ་བ་བྱེད་པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་ཅིང་སྤྲིད་པ་འི་རྒྱུན་པོ་རྒྱུན་པོ་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ།
 །དགོས་པ་དག་རྒྱུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་རྒྱུན་པོ་གང་འཁོར་བརྒྱ་དང་ལྷན་པ་འམ། འཁོར་སྟོང་དང་ལྷན་པ་འམ། བརྒྱ་འམ།
 སྟོང་གི་མདུན་དུ་སོང་སྟེ། བྱིམ་འབྲུག་པ་

པར་བྱེད། མདུད་པ་འགྲོལ་པར་བྱེད། རིལ་གྲིས་འཕྲོག་པར་བྱེད། ལམ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་འདུག་པར་བྱེད། མེ་གཤོང་པར་བྱེད། ལམ་པ་འཛོམས་པར་བྱེད། རྒྱལ་པོའི་མཛོད་རྒྱ་པར་བྱེད། གྲོང་འཛོམས་པར་བྱེད། གྲོང་ཁྱེར་འཛོམས་པར་བྱེད། ཡུལ་འཛོམས་

པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་རྒྱུན་པོ་གང་དགོ་འདུན་གྱི་རྩ་འམ། ཤིང་ངམ། མེ་ཏོག་གམ། འབྲས་བྲུ་འམ། འོད་མ་འམ། གཞལ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་བཙོངས་ཤིང་བཙོངས་ཤིང་འཚོ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེས་བྱིམ་མི་གསོ་བར་བྱེད་པ་དེ་

ཡང་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྤྱོད་དག་རྒྱུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་གང་མི་འཛོམས་སྤྱོད་མེད་ལ་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བར་
བྱེད་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་བཅས་པ། བདུད་དང་བཅས་པ། ཚངས་པ་དང་བཅས་པ། དགེ་སྤྱོད་དང་བྲམ་ཟེར་བཅས་པ་འ
ི་སྤྱོད་གྲག་དང་། སྤྱོད་མིར་བཅས་

པའི་ནང་ན་རྒྱུན་པོ་རྒྱུན་པོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །པཱེམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་རྒྱུད་བཀའ་རྒྱུལ་རྟེ། །འདི་བར་ག་ཞེས་པས་དེ་རྒྱུད་གསུངས་ནས་སྟོན་པས་གཞན་ཡང་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བཀའ་རྒྱུལ་རྟེ། །འདི་ན་གང་ཞེས་དགྲ་པཱེམ་མ་གྲུང་པར། །བདག་

ཉིད་དག་བཅོམ་ཡིན་ཞེས་ཆོད་

བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཚངས་བཅས་འཇིག་རྟེན་རྒྱུན་པོ་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཡིན་པར་བཟོད་པར་བྱ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འ
དས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྤྲད་ནས། དགོསྟོང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོསྟོང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་
ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་

པས་ངས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
ངའི་ཚངས་པརོད་པ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་ཡངས་པར་གྱུར་པ་ལྟ་དང་མིའི་བར་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡུན་
རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་

{@183B} བར་སྐྱ་མ་བཞིན་ནོ། །ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ།
ཡང་དགོསྟོང་གང་མངོན་པར་མི་ཤེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ལ། མིའི་ཚོས་སྤྱ་མ་མཐའ་དང་། འཕགས་པ་དང་བྱེ་བྲག་
ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། རེག་པར་

ོད་པ་མེད་ལ་མེད་བཞིན་དུ་འདི་ཤེས་སོ། །འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཁས་འཆེས་པ་ལས། དེ་ལྟར་བ་བྱུང་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འ
དོད་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ངེས་ཀྱང་རུང་མ་ངེས་ཀྱང་རུང་། འདི་སྐད་ཅེས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་དག་བདག་གིས་ནི་མི་ཤེས་
པར་ཤེས་སོ་ཞེས་སྒྲིས། མ་མཐོང་བར་མཐོང་ངོ་

ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། གསོབ་གསོག་བརྟུན་དུ་སྒྲིས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན། དགོསྟོང་དེ་ཡང་ཕམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཀྱིས་གནས་པར་མི་
བྱའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། །དགོསྟོང་རབ་ཏུ་
མང་པོ་གནས་མལ་དགོན་པ་ནགས་ཁོད་དང་།

རི་དྲུང་དང་། བས་མཐའ་དག་ན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྗེས་སུ་བརྩོན་པར་གནས་པ་དག་གིས་ཞི་གནས་གྱི་རྒྱ་མཚན་རང་གི་
མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་རུང་བཤད་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་དག་རྣམ་པར་མཉན་

པས་དེས་ན་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། གཞོད་སེམས་དག་དེ་

དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་གིས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཆོད་ལྡན་པ་དག་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་
།དགོན་པ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཅག་གིས་ཐོབ་སྟེ། བདག་ཅག་སྐྱེ་བ་ནི་ཟད། ཚདས་པར་དཔ་ནི་
བསྟེན། བྱ་བ་ནི་བྱས་སྟེ་དཔ་འདི་ལས་

གཞན་ནི་མི་ཤེས་གྱིས། ཚུར་ཤིག་བདག་ཅག་གནས་མལ་དགོན་པ་དག་བཏང་སྟེ། གནས་མལ་གྲོང་མཐའ་བ་དག་ཏུ་འ
རྟུག་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་ནས། དེ་དག་གིས་གནས་མལ་དགོན་པ་དག་བཏང་སྟེ། གནས་མལ་གྲོང་མཐའ་བ་དག་ཏུ་
ཞུགས་པ་དང་། དེར་དེ་དག་ཡང་དང་

ཡང་དུ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཡུལ་མཐོང་ཞིང་ཀུན་དག་འར་བའི་དགོ་ཚུལ་རྣམས་དང་། ལྷན་ཅིག་འདྲེ་ཞིང་གནས་པ་དག་ལ་
ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དག་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། གཞོད་སེམས་དག་རྒྱུད་ལ་ཀུན་དུ་བྱུང་བར་
གྱུར་ནས་དེ་དག་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། ཆོད་

{ @184A } ལྟ། །ལྡན་པ་དག་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་
པའི་གཞི་འདི་ལྟར་བཅའ་བ་མཛད་དེ། ཡང་དགོ་སྟོང་གང་མཛོད་པར་མི་ཤེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ལ་མིའི་ཚོས་སྤྲུམ་
མཐའ་དང་། འཕགས་པ་དང་བྱེ་བྲག་

ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། རེག་པར་དཔ་མེད་ལ་མེད་བཞིན་དུ་འདི་ཤེས་སོ། །འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཁས་འ
ཆེས་པ་ལས་དེ་ལྟར་བ་བྱུང་བ་རྣམས་པར་དག་པར་འདོད་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ངེས་ཀྱང་རུང་མ་ངེས་ཀྱང་རུང་། འདི་
སྐད་ཅེས་ཆོད་ལྡན་པ་དག་བདག་

གིས་ནི་མི་ཤེས་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་སྒྲིས། མ་མཐོང་བར་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། གསོ་བ་གསོག་བརྟུན་དུ་སྒྲིས་སོ་ཞེས་ཟེར་
ན་དགོ་སྟོང་དེ་ཡང་ཕམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཅའ་བ་མཛད་ན། བདག་ཅག་གནས་མལ་

དགོན་པ་ནགས་ཁོད་དང་། རི་

བྱུང་དང་། བས་མཐའ་དག་ན་གནས་པ་དག་གིས་ཞི་གནས་གྱི་རྒྱ་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལ་
བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་དག་རྣམ་པར་མཉན་པས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་།
གཞོད་མེས་དག་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་ནས།

བདག་ཅག་གིས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཆོད་དང་ལྡན་པ་དག་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། དགོན་པ་བ་དག་གིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་བདག་ཅག་གིས་ཐོབ་སྟེ། བདག་ཅག་སྐྱེ་བཞི་ཟད། ཆོངས་པར་ད་པ་ནི་བསྟེན། བྱ་བཞི་བྱས། སྲིད་པ་འདི་ལས་
གཞན་ནི་མི་ཤེས་གྱིས།

ཚུར་ཤིག་བདག་ཅག་གནས་མལ་དགོན་པ་དག་བཏང་སྟེ། གནས་མལ་གྲོང་མཐའ་བ་དག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་
བརྗོད་ནས། བདག་ཅག་གིས་གནས་མལ་དགོན་པ་དག་བཏང་སྟེ། གནས་མལ་གྲོང་མཐའ་བ་དག་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་། དེར་
བདག་ཅག་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱུང་།

མེད་གྱི་ཡུལ་མཐོང་ཞིང་། ཀུན་དགའ་ར་བ་བའི་དགོ་ཚུལ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེ་ཞིང་གནས་པ་དག་ལ་ཡང་ཉོན་
མོངས་པ་དག་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། གཞོད་མེས་དག་རྒྱུད་ལ་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་ན།
བདག་ཅག་ལ་ཕམ་པར་གྱུར་བའི་ལྟངས་པ་

{@184B} བྱུང་བར་མ་གྱུར་ཏམ། ཚུར་ཤིག་བདག་ཅག་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ག་ལ་བ་དེར་དོང་ཞིང་ཕྱིན་
ནས། ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་དོན་དེ་ཡོངས་སུ་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། བདག་ཅག་ལ་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་མེ་
རྒྱུད་དུ་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ་

སྙམ་ནས། དེ་དག་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་འདི་རྒྱུད་
ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་

ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་

བཅའ་བ་མཛད་དེ། ཡང་དགོསྟོང་གང་མཛོན་པར་མི་ཤེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ལ། མིའི་ཚོས་བྲུ་མ་མཐའ་དང་། འ
ཕགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། རེག་པར་དེ་པ་མེད་ལ་མེད་བཞིན་དུ་འདི་ཤེས་སོ། །འ
དི་མཐོང་དོ། །ཞེས་

ཁས་འཆེས་པ་ལས། དེ་ལྟར་བ་བྱུང་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འདོད་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ངོས་ཀྱང་རུང་མ་ངོས་ཀྱང་
རུང་འདི་སྐད་ཅིས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་གིས་ནི་མི་ཤེས་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་སྒྲུས། མ་མཐོང་བར་མཐོང་དོ་ཞེས་སྒྲུས་
ཏེ། གསོབ་གསོག་བརྒྱན་དུ་སྒྲུས་སོ། །ཞེས་ཟེར་

ནོ། དགོསྟོང་དེ་ཡང་ཕམ་པར་གྱུར་བ་ཡིན་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱུང་། །ཞེས་བཅའ་བ་མཛད་ན། བདག་ཅག་གནས་མལ་
དགོན་པ་ནགས་ཁྲོད་དང་། རི་རྩུང་དང་། བས་མཐའ་དག་ན་གནས་པ་དག་གིས་ནི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་རང་གི་མཚན་
ཉིད་འཛིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལ་བརྟེན་

ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་དག་རྣམ་པར་མནན་པས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། གནོད་
སེམས་དག་རྒྱུད་ལ་ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་ནས། བདག་ཅག་གིས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཆོད་དང་ལྷན་པ་དག་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་
།དགོན་པ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་

གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་ཅག་གིས་ཐོབ་སྟེ། བདག་ཅག་སྐྱེ་བཞི་ཟད། ཚིངས་པར་དཔ་ནི་བསྟེན། བྱ་བཞི་བྱས། སྤིད་པ་འདི་
ལས་གཞན་ནི་མི་ཤེས་གྱིས། ཚུར་ཤིག་བདག་ཅག་གནས་མལ་དགོན་པ་དག་བཏང་སྟེ། གནས་མལ་གྲོང་མཐའ་བདག་
དུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་

{ @185A } ཟུ། །བརྗོད་ནས། བདག་ཅག་གིས་གནས་མལ་དགོན་པ་དག་བཏང་སྟེ། གནས་མལ་གྲོང་མཐའ་བདག་
དུ་ཞུགས་པ་དང་། དེར་བདག་ཅག་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཡུལ་མཐོང་ཞིང་ཀུན་དགའ་ར་བ་བའི་དགོ་ཚུལ་རྣམས་

དང་། ལྷན་ཅིག་འདྲེ་ཞིང་གནས་པ་དག

ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དག་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། གནོད་སེམས་དག་རྒྱུད་ལ་ཀུན་དུ་བྱུང་བར་
གྱུར་ན། བདག་ཅག་ལ་ཕམ་པར་གྱུར་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བར་མ་གྱུར་ཏམ། ཚུར་ཤེས་བདག་ཅག་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་
དག་འཕོག་ལ་བདེར་འདོང་ཞིང་ཕྱིན་ནས་ཆོ་

དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་ལ་དོན་དེ་ཡོངས་སུ་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། བདག་ཅག་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོས་ཇི་སྐད་དུ་ལུང་
སྟོན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ་སྟེ་མ་ནས། བདག་ཅག་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་ལ་དོན་དེ་
ཡོངས་སུ་འབྲི་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་བདག་ཅག་

ལ་ཕམ་པར་གྱུར་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བར་མ་གྱུར་ཏམ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོས་དག་སྟོང་རབ་དུ་མང་བོ་དེ་
དག་ཁྲིད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ག་ལ་བདེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་
ཕྱག་འཆའ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་དུ་འདུག་གོ། །

མཐའ་གཅིག་དུ་འདུག་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །བཅུན་པ་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབས་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་བཅའ་བ་མཛད་དེ། ཡང་དག་སྟོང་
གང་མཛོན་པར་མི་ཤེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་

ལ་མི་འི་ཆོས་བླ་མ་མཐའ་དང་། འཕགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། དེག་པ་འོད་པ་མེད་
ལ་མེད་བཞིན་དུ་འདི་ཤེས་སོ། །འདི་མཐོང་དོ། །ཞེས་ཁས་འཆེས་པ་ལས་དེ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་རྣམས་པར་དག་པར་འདོད་ནས་
དུས་གཞན་ཞིག་ན་

བྲིས་ཀྱང་རུང་། མ་བྲིས་ཀྱང་རུང་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་གིས་ནི་མི་ཤེས་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་སྒྲུས། མ་
མཐོང་བར་མཐོང་དོ་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། གསོབ་གསོག་བརྒྱན་དུ་སྒྲུས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ན་དག་སྟོང་དེ་ཡང་ཕམ་པར་གྱུར་བ་ཡིན་

གྲིས་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་

{ @185B } བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདྲེལ་བ་ལ་ཉྑན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བ་མཛད་ན། ཆོ་དང་ལྡན་
པ་གནས་མལ་དགོན་པ་ནགས་ཁྲོད་དང་། རི་བྱང་དང་། བས་མཐའ་དག་ན་གནས་པ་འདི་དག་གིས་ནི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་
མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལ་

བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡིད་ལ་བགྱིད་པས་ཉོན་མོངས་པ་དག་རྣམས་པར་མནན་པས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་།
གཞོད་སེམས་དག་རྒྱུད་ལ་ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་ནས། འདི་དག་གིས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་ཤེས་པར་གྲིས་
ཤིག། །དགོན་པ་བ་དག་གིས་ཐོབ་པར་

བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་ཅག་གིས་ཐོབ་སྟེ། བདག་ཅག་སྐྱེ་བ་ནི་ཟད། ཚིངས་པར་ད་པ་ནི་བསྟེན། བྱ་བ་ནི་བྱས། སྲིད་
པ་འདི་ལས་གཞན་ནི་མི་ཤེས་ཀྱིས། ཚུར་ཤིག་བདག་ཅག་གནས་མལ་དགོན་པ་དག་བཏང་སྟེ་གནས་མལ་གྲོང་མཐའ་
བ་དག་ཏུ་འཇུག་པར་

བྱའོ་ཞེས་བཛྲོད་ནས། འདི་དག་གིས་གནས་མལ་དགོན་པ་དག་བཏང་སྟེ་གནས་མལ་གྲོང་མཐའ་དག་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་།
དེར་འདི་དག་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཡུལ་མཐོང་ཞིང་ཀུན་དགའ་ར་བ་བའི་དགེ་ཚུལ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འདྲེ་
ཞིང་གནས་པ་དག་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དག་

བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། གཞོད་སེམས་དག་རྒྱུད་ལ་ཀུན་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་ནས། འདི་དག་
བདག་ཅག་ལ་ཕྱམ་པར་གྱུར་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བར་མ་གྱུར་ཏམ། སྙམ་དུ་འགྲོད་པ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་དེའི་སྤྲད་དུ་བདག་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དོན་འདི་ཡོངས་སུ་ཞུ་སྟེ།

འདི་དག་ལ་ཕྱམ་པར་གྱུར་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བར་མ་གྱུར་ཏམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་
ལྟ་བུས་ན་མཛོན་པའི་ར་རྒྱལ་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བསྐྱབ་པ་འདོད་པ་དང་།

བསྐྱབ་པ་ལ་གྱུ་མཁུ་པ་དང་།

བསྐྱབ་པ་ལ་ཡོ་བྱད་བསྐྱབས་པའི་བསྐྱབས་པ་བཟོད་ནས་དགོས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་དེ་དང་རྒྱུ་ལ་མཁུ་པ་དང་། དེའི་ཤེས་ཆེ་
བ་དང་། དེ་དང་འཛིན་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་བཀའ་མཆོད་མཛད་ནས་དགོས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་
དག་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་ན་སྤྲུལ་ཞི་བཅས་པ་ཡིན་ལ།

{@186A} ༡༡། །འདི་ནི་རྒྱུ་ལ་གནད་བཡིན་ཏེ་དེའི་ཉན་ཐོས་རྒྱུ་ལ་འདྲེས་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་
གདོན་པར་བྱེད། །ཡང་དགོས་པ་གང་མཛོན་པར་མི་ཤེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ལ། མིའི་ཆོས་སྤྲུལ་མ་མཐའ་དང་། འ
ཕགས་པ་དང་། བྱེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་པ་

དང་། མཐོང་བ་དང་། རིག་པ་རོ་དཔ་མེད་ལ་མེད་བཞིན་དུ་འདི་ཤེས་སོ། །འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཁས་འཆེས་པ་ལས་དེ་ལྟར་
བ་བྱུང་བ་རྒྱུ་ལ་དག་པར་འདོད་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་བྱིས་ཀྱང་རུང་། མ་བྱིས་ཀྱང་རུང་། འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་
པ་དག་བདག་གིས་ནི་མི་ཤེས་པར་ཤེས་

སོ་ཞེས་སྤྲུལ། མ་མཐོང་བར་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྤྲུལ་ཏེ། གསོ་བ་གསོ་བ་བརྟུན་དུ་སྤྲུལ་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་མ་
གཏོགས་ཏེ། དགོས་པ་དེ་ཡང་ཕམ་པར་གྱུར་བ་ཡིན་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱེད། །ཡང་དགོས་པ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་
སྤྲུང་བཞི་པོ་དག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་

ནས་དོན་གྱི་སྐྱབས་འདིར་ནི་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་མི་གཡོ་བ་གཞག་པར་མི་འོས་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་དགོས་པ་དུ་དགོངས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྤྲུལ་བཞིན་ཏེ། དེས་ན་ཡང་དགོས་པ་གང་ཞེས་གསུངས་སོ།
།མཛོན་པར་མི་ཤེས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཅི་

ཞིག་མཛོན་པར་མི་ཤེས་ཤིང་ཞེས་གསུངས་མཛོན་པར་མི་ཤེས་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདྲུ་ཤེས་དང་། འདྲུ་བྱེད་རྒྱུ་སྤྲུལ་
དང་། རྒྱུ་ལ་ཤེས་པ་མཛོན་པར་མི་ཤེས་ཤིང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཅི་ཞིག་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ལ་ཞེས་

གཟུགས་ཉིད་ཡོངས་

སྤྱི་ཤེས་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདྲ་ཤེས་དང་། འདྲ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སྤྱི་ཤེས་པ་ལོ། །མིའི་
ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེ་མི་རྣམས་ཀྱིས་འཐོབ་ཀྱི་བ་མ་དང་། མ་ཉིད་དང་། མཚན་
གཉིས་བདག་

གིས་ཀྱང་མི་འཐོབ་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། དྲུང་འགོ་དང་། ཡིད་དགས་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་ཤེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་པས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སྤྱི་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་པས་གཟུགས་
མེད་པའི་ཁམས་སྤྱི་མ་

{@186B} ཡིན་པ་ལོ། །ཡང་ན་མིའི་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱིབ་པ་ལྟ་བུ་དག་གོ། །སྤྱི་ཤེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་སྤངས་པ་གང་
ཡིན་པ་ལོ། །མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་ལོ། །འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འཕགས་པ་ནི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྱེ་བྲག་ཐོབ་པ་ནི་དགོ་སྦྱང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དག་སྟེ།
རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། དག་
བཅོམ་པ་ཉིད་དོ། །ཤེས་

པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དག་སྟེ། སྤྱུག་བསྐྱལ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་།
ལམ་ཤེས་པ་ལོ། །མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བ་བཞི་པོ་དག་སྟེ། སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐོང་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་
དང་། འགོག་པ་

མཐོང་བ་དང་། ལམ་མཐོང་བ་ལོ། །རེག་པ་རོ་ད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རེག་པ་རོ་ད་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དག་སྟེ། ལྟོམས་
པར་འཇུག་པ་ལས་། ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མེད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་དངོས་པོ་མེད་ལ་ལོ། །མེད་བཞིན་དུ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ལ་འོ།

འདི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཅི་ཞིག་ཤེས་ཞིན། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་ཤེས་
སོ་ཞེས་སོ། །འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ངོ་ཞིན། ལྷ་རྣམས་མཐོང་ངོ། །ཀླ་རྣམས་དང་། གཞོད་སྦྱོན་རྣམས་
དང་། ཉམ་མཁའ་འཕྲིང་།

རྣམས་དང་། ཇི་ཟ་རྣམས་དང་། མི་འམ་ཅི་རྣམས་དང་། རྟོ་འཕྲུ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཡི་དགས་རྣམས་དང་། ཤ་ཟ་རྣམས་
དང་། གྲུ་ལ་བྱམ་རྣམས་དང་། སྤུ་པོ་རྣམས་དང་། ལུས་སྤུ་པོ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་ཁོད་ཀྱི་ཤ་ཟ་རྣམས་མཐོང་པོ་། ལྟ་
རྣམས་ཀྱིས་

གྲང་བདག་མཐོང་པོ། ལྷ་རྣམས་དང་། གཞོད་སྤྱིན་རྣམས་དང་། བཅ་མཁའ་འཁྲིད་རྣམས་དང་། དྲི་ཟ་རྣམས་དང་། མི་ལམ་
 ཅི་རྣམས་དང་། ལྷོ་འབྲེལ་ཆོག་པོ་རྣམས་དང་། ཡི་དགས་རྣམས་དང་། ལ་ཟ་རྣམས་དང་། གྲུ་ལ་བྱུམ་རྣམས་དང་། གྲུ་ལ་པོ་
 རྣམས་དང་། ལྷ་ས་

{@187A} ཨ། སྤྱལ་པོ་རྣམས་དང་། རྩུལ་ཁོད་ཀྱི་ག་ཟ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་མཐོང་དོ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུ་བོས་སོ། །སྤྱུ་རྣམས་དང་། གཞོད་སྤྱི་རྣམས་དང་། ཉམ་མཁའ་ལྗེ་རྣམས་དང་། ཇི་ཟ་རྣམས་དང་། མི་འམ་ཅི་རྣམས་དང་། ལྟོ་འ
སྤྱུ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཡི་

དགས་རྒྱལ་དང་། འཇ་རྒྱལ་དང་། གྲུལ་བྱལ་རྒྱལ་དང་། སྲུལ་པོ་རྒྱལ་དང་། ལུས་སྲུལ་པོ་རྒྱལ་དང་། རྩལ་ཁོང
གྱི་འཇ་རྒྱལ་གྱི་སྒྲ་ཐོས་སྟོ། །ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་གྲུང་བདག་གི་སྒྲ་ཐོས་སྟོ། གྲུ་རྒྱལ་དང་། གཞོད་བྱིན་རྒྱལ་དང་། བཅ་
མཁའ་ལྷིང་རྒྱལ་དང་།

འི་ཟ་རྣམས་དང་། མི་འམ་ཅི་རྣམས་དང་། རྟོ་བསྐྱེ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཡི་དགས་རྣམས་དང་། འཕ་རྣམས་དང་། ལྷ་ལ་
བུམ་རྣམས་དང་། ལྷ་ལ་པོ་རྣམས་དང་། ལུས་ལྷ་ལ་པོ་རྣམས་དང་། རྒྱ་ལ་ཁོད་གྱི་འཕ་རྣམས་གྱིས་གྲུང་བདག་གི་སྒྲུ་བོས་

སྟོ། །ཕྱེ་རྒྱུ་ལས་

བཟླ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་ལོ། །སྤྱ་རྣམས་དང་། གཞོད་སྤྱིན་རྣམས་དང་། ཀམ་མཁའ་མིང་རྣམས་དང་། ཇི་ཟ་རྣམས་དང་། མི་འམ་
ཅི་རྣམས་དང་། རྟོ་འབྲུ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཡི་དགས་རྣམས་དང་། ཤ་ཟ་རྣམས་དང་། གྲུ་ལ་བྱུ་མ་རྣམས་དང་། སྤྱལ་པོ་
རྣམས་དང་།

ལུས་སྤྱལ་པོ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་ཁོང་གི་༡༣་རྣམས་བཟང་བའི་སྤྱིར་འགྲོའོ། །ལྷ་རྣམས་བདག་བཟང་བའི་སྤྱིར་འོང་འོ། །སྤྱ་
རྣམས་དང་། གཞོད་སྤྱི་རྣམས་དང་། ཉམ་མཁའ་ལྡིང་རྣམས་དང་། གྱི་ཟ་རྣམས་དང་། མི་འམ་ཅི་རྣམས་དང་། རྩོད་འཕྲེ་
ཆེན་པོ་རྣམས་དང་།

ཡི་དགས་རྒྱམས་དང་། འ་ཟ་རྒྱམས་དང་། སྤྱལ་བུམ་རྒྱམས་དང་། སྤྱལ་པོ་རྒྱམས་དང་། ལུས་སྤྱལ་པོ་རྒྱམས་དང་། རུལ་
 ཁོང་གི་འ་ཟ་རྒྱམས་བདག་བསྟ་བའི་ཕྱིར་འོང་པོ། །ལྟ་རྒྱམས་དང་ལྟན་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྒྲུབ་
 བྱེད། མེསོར་གྲུབ་

དགའ་བར་བྱེད། རྟ་ཏུ་ཡང་སྒོ་ཅིག་གནས་པར་བྱེད་དོ། །སྤྲུ་རྣམས་དང་། གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་དང་། བཀ་མཁར་མྱིང་
རྣམས་དང་། དྷི་ཟ་རྣམས་དང་། མི་འཕ་ཅི་རྣམས་དང་། རྩོད་བྱེ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཡི་དགས་རྣམས་དང་། ཨ་ཟ་རྣམས་
དང་། སྤྲུ་ལ་

{@187B} བྱམ་རྣམས་དང་། སྤྲུལ་པོ་རྣམས་དང་། ལུས་སྤྲུལ་པོ་རྣམས་དང་། རྟུལ་ཁྲིད་ཀྱི་ཤ་ཟ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་གཤམ་འདྲེ་བར་བྱེད། སེམས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད། སེམས་ཀྱི་ཆ་དགའ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྷན་ཅིག་གཤམ་པར་བྱེད་དོ། །ལྷུ་རྣམས་བདག་དང་ལྷན་ཅིག་

གཏམ་པོ་བར་བྱེད། སྐབས་པར་སྒྲིབ་པར་བྱེད། རེ་སེར་ཀླན་དགའ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་བྱེད་དོ།
༥༥༥ རྒྱ་རྒྱུ་ཆོས་དང་། གཞི་དབྱིབས་རྒྱུ་ཆོས་དང་། བཀ་མཁར་ཕྱིར་རྒྱུ་ཆོས་དང་། དྲི་ཟླ་རྒྱུ་ཆོས་དང་། མི་འཇམ་ཅི་རྒྱུ་ཆོས་དང་། རྩོམ་

ཕྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་

དང་། ཡི་དགས་རྒྱལ་དང་། ཤ་ཟ་རྒྱལ་དང་། གྲུ་ལ་བུམ་རྒྱལ་དང་། སྤྲུལ་པོ་རྒྱལ་དང་། ལུས་སྤྲུལ་པོ་རྒྱལ་དང་།
རྒྱལ་ཁོད་གྱི་ཤ་ཟ་རྒྱལ་པདག་དང་ལྷན་ཅིག་གཏམ་པའི་བར་བྱེད། སེབས་པར་སྤྲོ་བར་བྱེད། སེམས་ཀྱི་ན་དགའ་བར་
བྱེད། རྟག་རྒྱུ་ཡང་།

ལྷན་ཅིག་གནས་པར་བྱེད་དོ། །མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བའི་འ
དུ་ཤེས་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་ལ་བདག་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཟས་ལ་མི་མཐུན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་
ཅད་ལ་མངོན་པར་

མི་དགའ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སྤོང་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པའི་འ
དུ་ཤེས་དང་། འགོག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། འཆི་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་སྤྱུག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་སྤྲོས་པའི་འདུ་
ཤེས་དང་། རྣམ་

པར་རྒྱགས་པའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། རྒྱལ་པར་བཅའ་པའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། རྒྱལ་པར་འབྲུས་གཞི་གསལ་པའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། རྒྱལ་
པར་ཟོས་པའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། རྒྱལ་པར་དམར་བའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། རྒྱལ་པར་འཕྱོར་བའི་འདྲུ་ཤེས་དང་། རྒྱལ་ཕོང་གི་འ
དྲུ་ཤེས་དང་། རྩོད་པ་ཉིད་

དུ་མེ་མོར་རྟོག་པའི་འདུ་ཤེས་ཐོབ་པོ། །མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་
དང་། བཞི་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། ལྷིང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་། བཅ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་
དང་། ལྷུ་ཤེས་མཐའ་ཡས་

{@188A} རྒྱུ་མཆོད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་རྒྱུ་མཆོད་དང་། རྟུ་ཤེས་མེད་རྟུ་ཤེས་མེད་མིན་རྒྱུ་མཆོད་
དང་། རྒྱུ་རྟུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ལན་གཅིག་སྤྱིར་ཁོང་པའི་འབྲས་བུ་དང་། སྤྱིར་མི་ཁོང་པའི་འབྲས་བུ་དང་།

དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྩ་འཁྲུལ་

གྱི་ཡུལ་དང་། ལྷ་འི་རྒྱ་བ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྤྲོན་གྱི་གནས་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་
པ་ཐོབ་པོ། །བདག་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་པ་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཁས་འཆེས་

པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁས་སྤངས་པ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་བ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་དེའི་འོ། །རྣམས་པར་དག་པར་འདོད་ནས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམས་པར་ལྷང་བར་འདོད་ནས་སོ། །དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གཞན་ནའོ། །དེས་ཀྱང་རུང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་གཞན་དག་གིས་སོ། །མ་དེས་ཀྱང་རུང་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བདག་ཉིད་ལ་འགྱུར་པ་དང་། ཅུང་ཟད་འགྱུར་པ་དང་། རྣམས་པར་འགྱུར་པ་དང་། རབ་ཏུ་འགྱུར་པ་སྐྱེས་
པས་སོ། །འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་གིས་ནི་མི་ཤེས་པར་ཤེས་སོ། །ཞེས་སྒྲིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པས་སོ། །མ་མཐོང་བར་

མཐོང་ངོ་ཞེས་སྒྲིས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་གི་རྣམས་པར་ཤེས་པས་སོ། །གསོལ་གསོག་བརྩུན་དུ་སྒྲིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་
སྒྲིས་པའི་རྣམས་ཀྱངས་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་ནའོ། །མདོན་པའི་ར་རྒྱལ་མ་གཏོགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
མདོན་པའི་ར་རྒྱལ་བཞག་སྟེ།

དགོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་དགོས་པ་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་སྟེ། སྤྲོམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་
དང་། ཀུན་ཏུ་བསྟན་པའི་ཆོག་སྒྲ་དགས་ཡིན་ནོ། །ཤམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲོམ་བཞིན་ནོ། །གནས་པར་
མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་གང་ཟག་

བཅུ་གཉིས་པོ་དག་གིས་བསྐྱོད་བསྐྱོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྤྲོམ་བཞིན་ཏེ། དེས་ན་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྟར་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། །སྤྲོམ་ལ། འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་དང་དགོན་པ་དང་། །ཁྱིམ་རྣམས་སུ་ནི་

སྟོན་བཀྲ་དང་། །རང་གི་

{@188B}མཚོན་ཉིད་འཛིན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ལོ། དག་སྟོང་གིས་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་
དང་། འདོད་པ་དང་། སྟོ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་ལྷ་རྒྱལ་ས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་པམ་པར་འ
གྱུར་རོ། །ལྷ་རྒྱལ་ས་དང་། གཞོད་སྤྱིན་རྒྱལ་ས་

ནས་སྐྱེས་པ་བཞི་བརྒྱ་ལྷན་སྐྱེས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་པམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་ན་པདྨ་སྒྲིད་ཅེས་རྒྱལ་
ཁྲིད་ཀྱི་ཤ་ཟ་རྣམས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྟོང་གིས་འདུ་ཞེས་བསྟུར་ཅིང་བཟོད་པ་
དང་། འདོད་པ་དང་། སྤྱོ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་།

ལྟ་བུ་བསྐྱར་ཏེ་པདྨ་ཕེས་ལྷ་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་ལོ་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་པམ་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་རྒྱལ་དང་། གནོད་སྦྱིན་
རྒྱལ་མ་ལུ་སྐྱེ་མ་བཞི་བརྟུ་ལུ་སྐྱེ་པ་པོ་རྒྱལ་མ་གྱི་བར་གྱི་སྐྱེ་ལོ་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་པམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་ན་པདྨ་ཕེས་
རྟུ་ལ་ཁོད་ཀྱི་ག་ཟ་རྒྱལ་མ་གྱི་སྐྱེ་ལོ་སོ་ཞེས་

ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྒྲུབ་པོར་འགྱུར་རོ། །དག་སྒྲོང་གིས་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིར་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤྲོ་གྲོས་དང་།
རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅིས་ལྟ་རྒྱུ་མཁས་བལྟ་བའི་ཕྱིར་འགྲོའི་ཁེས་ཟེར་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྲུ་རྒྱམ་ས་
དང་། གཞོད་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱམ་ས་ནས་

སྐྱེལ་བཞིན་དུ་ལུས་སྤྲུལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་འགྲོའི་ཞེས་ཟེར་ན་པམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐུག་པའི་སྐད་ཅེས་
དུ་པ་ཁོད་ཀྱི་ཤ་ཟ་རྣམས་པལ་བའི་ཕྱིར་འགྲོའི་ཞེས་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྐྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་འདུ་ཞེས་བཞུར་
ཅིར་བཅོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་།

སྒྲུབ་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་ལ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་ལྟ་རྒྱུ་མ་འདག་བལྟ་བའི་སྒྲིབ་ཐོང་འོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཐམས་པར་འགྲུབ་པོ། །སྒྲུབ་པ་དང་། གཞོད་སྒྲིབ་རྒྱུ་མ་འདག་བལྟ་བའི་སྒྲིབ་ཐོང་ལྷ་ལ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་ལྟ་རྒྱུ་མ་འདག་བལྟ་བའི་སྒྲིབ་ཐོང་འོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཐམས་པར་འགྲུབ་པོ། །

ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་

རོ། །ཐ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་རྒྱལ་ཁོད་ཀྱི་ཤ་ཟ་རྒྱམས་ཀྱང་བདག་བལྟ་བའི་ཕྱིར་འོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་འདྲ་ཞེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་ལྟ་རྒྱམས་དང་། ལྟ་ན་

{@189A} ༡༡། ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྤྲོ་བར་བྱེད། སེ་སོར་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྟ་ན་ཅིག་གཏམ་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྲོ་རྒྱམས་དང་། གཞོད་སྤྱོད་རྒྱམས་ནས་སྤྲོ་མ་བཞིན་དུ་ལུས་སྤྲོ་པོ་རྒྱམས་ཀྱི་བར་དང་ལྟ་ན་ཅིག་

གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྤྲོ་བར་བྱེད། སེ་སོར་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྟ་ན་ཅིག་གཏམ་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་རྒྱལ་ཁོད་ཀྱི་ཤ་ཟ་རྒྱམས་དང་ལྟ་ན་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྤྲོ་བར་བྱེད། སེ་སོར་ཀུན་

དགའ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྟ་ན་ཅིག་གཏམ་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་འདྲ་ཞེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་ལྟ་རྒྱམས་བདག་དང་ལྟ་ན་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་

བྱེད། ཐེབས་པར་སྤྲོ་བར་བྱེད། སེ་སོར་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྟ་ན་ཅིག་གཏམ་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྲོ་རྒྱམས་དང་། གཞོད་སྤྱོད་རྒྱམས་ནས་སྤྲོ་མ་བཞིན་དུ་ལུས་སྤྲོ་པོ་རྒྱམས་ཀྱི་བར་ཡང་བདག་དང་ལྟ་ན་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་

པར་སྤྲོ་བར་བྱེད། སེ་སོར་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྟ་ན་ཅིག་གཏམ་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་རྒྱལ་ཁོད་ཀྱི་ཤ་ཟ་རྒྱམས་ཀྱང་བདག་དང་ལྟ་ན་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྤྲོ་བར་བྱེད།

སེམས་ཀྱི་དགའ་བར་བྱེད།

རྟག་ཏུ་ཡང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བ་
ཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་མི་རྟག་
པའི་འདྲུ་ཤེས་ཐོབ་པོ་ཞེས་

ཟེར་ན་མཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །མི་རྟག་པ་ལ་སྤྱད་པ་སྤྱུག་པ་སྤྱུག་པའི་འདྲུ་ཤེས་ནས་སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་སེམས་རྟོག་པའ་
འདྲུ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ཐོབ་པོ་ཞེས་ཟེར་ན་མཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བ་ཟོད་པ་དང་། འདོད་
པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་

{@189B}པ་དང་། ལྷ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་པོ་ཞེས་ཟེར་
ན་མཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་བདག་དགྲ་བཅོམ་པ་
རྣམས་པར་ཐར་པ་བརྒྱན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་།

གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བའོ་ཞེས་ཟེར་ན་མཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །འདྲུ་ལ་བ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ། བམ་པོ་བཅུ་བཞི་
པ། འདི་ལྟར་དགེ་སློང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གྲོང་མེད་པའི་དགོན་པའི་གནས་ཤིག་ན་གནས་ཤིང་དེ་ན་དེ་དག་ལ་མི་མ་
ཡིན་པ་དག་གིས་འཆོབ་ན།

དེ་ན་དགེ་སློང་གང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པ་དེ་
ལ་དེ་ན་མི་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་འཆོབ་པར་མི་བྱེད་ནས་དགེ་སློང་གིས་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བ་ཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་།
སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་

བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་ཀྱང་གྲོང་མེད་པའི་དགོན་པའི་གནས་དེ་ན་གནས་ཏེ། དེ་ན་བདག་ལ་མི་མ་ཡིན་པ་
རྣམས་འཆོབ་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་མཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་དགེ་སློང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གིས་རྣམས་སུ་

མགོན་དུ་བོས་ཏེ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ན་དེ་དག

ལ་སྟོན་ཁོ་ཉི་ལ་བཟུང་བ་དག་ལ་ཤམས་ཤིང་། དེ་ན་དགོས་ཤིང་གང་རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་
དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་ན་སྟོན་ཁོ་ཉི་ལ་བཟུང་བ་དག་ཤོམ་པར་བྱེད་ནས། དགོས་ཤིང་
གིས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་

པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་ཀྱང་ཁྱིམ་དེར་མགོན་དུ་བོས་
ཤིང་བོས་ཏེ་དེ་ན་བདག་ལ་ཡང་སྟོན་ཁོ་ཉི་ལ་བཟུང་བ་དག་ཤོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་
ལྟར་དགོས་ཤིང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དགོན་

པ་ན་གནས་པ་དག་གིས་ནི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་རྟེན་པའི་
ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དག་རྣམ་པར་མཉན་པས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། གནོད་སེམས་དག་རྒྱུད་ལ་ཀུན་དུ་
མི་འབྱུང་ནས། དགོས་ཤིང་གིས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་

{@190A} ༡༡། ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་
ཀྱང་གྲོང་མི་དགོན་པའི་གནས་དེ་ན་གནས་ཤིང་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ན་གནས་པ་ནི་ནི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་རང་གི་
མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལ་བརྟེན་

ནས་འཛིན་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དག་རྣམ་པར་གཉན་པས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། གནོད་སེམས་
དག་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་བདག་ཉིད་ལ་
ཉི་ལ་སྟོན་པས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་

པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་དགོས་ཤིང་གིས་ལྟ་རྣམས་མཐོང་བ་
དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའི་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །སྤྱ་རྣམས་དང་། གནོད་སྐྱོན་

རྒྱལ་སྐོར་གྲུབ་པའི་ཆེན་མོ་ཡུལ་ཕོ་

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བར་དུ་མཐོང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དད་སྐད་ཅེས་ཁོ་པོ་འོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཐ་ན་དད་སྐད་ཅེས་དག་སྒྲོང་གང་གིས་རྒྱལ་ཁོང་ཀྱི་༡༣་རྒྱལ་ཁབ་མཐོང་བ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དད་སྐད་ཅེས་ཁོ་པོ་འོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །

དགེ་སྤྱོད་གིས་བདག་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་རྟོན་པས་འདྲུ་ཞེས་བསྟུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤོ་བློས་དང་། རྟོག་པ་
དང་། ལྟ་བ་བསྟུར་ཏེ་འདི་རྒྱད་ཅེས་དགེ་སྤྱོད་གང་གིས་རྟོ་མཁས་ཀྱི་སྒྲུ་ཐོས་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདི་རྒྱད་ཅེས་
ཁོ་པོ་ཁོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྟོན་

པེར་འཕྲུར་རེ། །སྤྱ་རྣམས་དང་། གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ནས་སྡེ་མ་བཞི་ཀུ་ལུས་སྤྲུལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་པར་གྱི་སྤྱ་ཐོས་པ་ཡོད་དོ་
ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དདི་སྐད་ཅས་ཁོ་པོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྤྲོམ་པེར་འཕྲུར་རེ། །ཐ་ན་དདི་སྐད་ཅས་དག་སྤོང་གང་
གིས་རྒྱལ་ཁོང་གི་། ཀའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱ་

ཐམས་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དདི་རྒྱུད་ཅེས་ཁོ་བོའོ་ཞེས་ཅི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དག་སྟོང་གིས་པདག་
ཉིད་ལ་ཉེ་བར་རྟོན་པས་འདྲུ་ཞེས་བརྒྱུར་ཅིང་པོ་ཐོད་པ་དང་། དཔོན་པ་དང་། སྟོ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བརྒྱུར་ཏེ་འ
དི་རྒྱུད་ཅེས་དག་སྟོང་གང་ལྟ་

[illegible]

ཁོ་པོ་ཁོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཐ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་དགེ་སྒྲོང་གང་རྩལ་ཁོང་གི་ལ་ཟ་རྒྱལ་མ་པ་སྟེ།
པའི་སྤྱིར་འགྲོ་བ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་པོ་ཁོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྒྲོང་།

གིས་བདག་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པས་འདྲ་

ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་དག་སྟོང་གང་ལ་
ལྷ་རྒྱལ་ས་བལྟ་བའི་ཕྱིར་འོང་བ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའི་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འ
གྱུར་རོ། །སྟུ་རྒྱལ་ས་དང་།

གཞོན་སྤྱོད་རྒྱལ་ས་ནས་སྡུ་མ་བཞིན་དུ་ལུས་སྤྲུལ་པོ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་བར་དུ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་འོང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདི་
སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའི་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཐ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་དག་སྟོང་གང་ལ་རྒྱལ་སྟོན་གྱི་ལ་ཟ་
རྒྱལ་ས་བལྟ་བའི་ཕྱིར་འོང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་

ཟེར་ཞིང་། འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའི་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དག་སྟོང་གིས་བདག་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་
པས་འདྲ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་དག་
སྟོང་གང་ལ་ལྷ་རྒྱལ་ས་དང་ལྷན་

ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྤྲོ་བར་བྱེད། སེ་སེར་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྷན་ཅིག་གཏམ་པར་བྱེད་
པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའི་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །སྟུ་རྒྱལ་ས་དང་། གཞོན་
སྤྱོད་རྒྱལ་ས་ནས་སྡུ་མ་

བཞིན་དུ་ལུས་སྤྲུལ་པོ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་བར་དང་ལྷན་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྤྲོ་བར་བྱེད། སེ་སེར་ཀུན་དགའ་
བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྷན་ཅིག་གཏམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའི་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་
ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཐ་ན་

{@191A} ཟུ། འདི་སྐད་ཅེས་དག་སྟོང་གང་རྒྱལ་སྟོན་གྱི་ལ་ཟ་རྒྱལ་ས་དང་ལྷན་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་
པར་སྤྲོ་བར་བྱེད། སེ་སེར་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྷན་ཅིག་གཏམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདི་

སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་

བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྲོང་གིས་བདག་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པས་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་
གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་དགེ་སྲོང་གང་དང་ལྷན་ཅིག་ལྷ་རྣམས་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད།
ཐེབས་པར་སྦྲ་བར་བྱེད།

སེམས་ཀྱན་དག་འབར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའོ་
ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་རྣམས་དང་། གཞོད་སྤྱོད་རྣམས་ནས་སྡུ་མ་བཞིན་དུ་ལུས་སུ་ལ་པོ་
རྣམས་ཀྱི་བར་ཡང་ལྷན་ཅིག་གཏམ་

འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྦྲ་བར་བྱེད། སེམས་ཀྱན་དག་འབར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་
དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཐ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་དགེ་སྲོང་གང་
དང་ལྷན་ཅིག་དུ་ལ་སྟོད་ཀྱི་ཤ་ཟ་

རྣམས་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྦྲ་བར་བྱེད། སེམས་ཀྱན་དག་འབར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་
བྱེད་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྲོང་གིས་བདག་
ཉིད་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པས་འདྲུ་ཤེས་

བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་དགེ་སྲོང་གང་གིས་མི་
རྟག་པའི་འདྲུ་ཤེས་ཐོབ་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ།
།མི་རྟག་པའི་འདྲུ་ཤེས་ཇི་ལྟ་

བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་གིས་སྡུ་མ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སེམས་རྟོག་པའི་འདྲུ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ཐོབ་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་
ཞིང་། འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྲོང་གིས་བདག་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་

པས་འདྲ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་

{@191B} དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་དགེ་སློང་གང་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་
ཐོབ་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའི་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་
པོའི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་གིས་སྒྲུ་མ་བཞིན་

དུ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་ནས་དགེ་སློང་གང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ་
དང་། གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བར་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའི་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་
པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །འདི་

ལྟར་དགེ་སློང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གྲོང་མེད་པའི་དགོན་པའི་གནས་ཤིག་ན་གནས་ཤིང་དེ་ལ་དེ་དག་ན་མི་མ་ཡིན་པ་དག་
གིས་འཆོ་བ་ན་དེ་དག་སློང་གང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་
པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་ན་མི་མ་ཡིན་པ་

དག་གིས་འཆོ་བར་མི་བྱེད་ནས་དགེ་སློང་གིས་བདག་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པས་འདྲ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་
པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་དགེ་སློང་གང་གྲོང་མེད་པའི་དགོན་པའི་གནས་དེ་ན་
གནས་པ་དེ་ལ་དེ་ན་མི་མ་ཡིན་པ་

རྣམས་འཆོ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའི་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ།
།འདི་ལྟར་དགེ་སློང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གྱིས་རྣམས་སུ་མགོན་དུ་པོས་ཏེ་ཟ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ན་དེ་དག་ལ་སྟན་འཁོལ་བའི་ཉེ་བར་
བཀྲ་བ་དག་བཤམས་ཤིང་དེ་ན་དགེ་སློང་

གང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་ན་སྟན་འཁོལ་
བའི་ཉེ་བར་བཀྲ་བ་དག་ཞོམ་པར་བྱེད་ནས། དགེ་སློང་གིས་བདག་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པས་འདྲ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་

དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་

དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་དགོས་པ་གང་ཁྱིམ་དེར་མགོན་དུ་བོས་ཤིང་བཅས་ཏེ། དེ་ན་དེ་ལ་ཡང་
སྐྱེས་ཁོ་ཉེ་བར་བཀྲ་བ་དག་ཤོམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའི་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་
སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་དགོ་

{@192A} ༡༡། སློང་རབ་དུ་མང་པོ་དག་དགོན་པ་ན་གནས་པ་དག་གིས་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་འ
ཇོན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དག་རྣམ་པར་མཉན་པས་འདོད་པ་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་། གཞོད་སེམས་དག་རྒྱད་ལ་ཀུན་དུ་

མི་འབྱུང་ནས་དགོས་པ་དག་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པས་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་
དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་དགོས་པ་གང་གིས་གྲོང་མེད་པའི་དགོན་པའི་གནས་དེ་ན་གནས་ཤིང་ཞི་
གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་

འཇོན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དག་རྣམ་པར་མཉན་པས་འདོད་པ་ལ་འ
དོད་ཆགས་དང་། གཞོད་སེམས་དག་རྒྱད་ལ་ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའི་ཞེས་ནི་
མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲུམ་ལ།

ཕན་ཚུན་ཞེ་ནི་འགྲམ་པ་དང་། །ཆར་འབབ་པ་དང་མཚན་གྱུར་དང་། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་རྩེ་ལྷོན་དང་། །སྤང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་
སྒྲ་སྐད་དོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་པ་ཅན་ན་སྤེལ་རྒྱུ་ཆེད་གི་འགྲམ་ཁང་པ་བརྟེན་གས་པའི་ཁང་བཟངས་ན་བ
ཞུགས་སོ། །དེའི་ཆོན་ལུས་

འཕགས་མའི་བུ་མ་ག་རྣམས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱིས་དགྲ་དང་། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལི་རྩྭ་བྲི་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཞེ་འགྲམ་པར་
གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ལུས་འཕགས་མའི་བུ་མ་ག་རྣམས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱིས་དགྲས་དཔུང་གི་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་བོ་

གྲང་པོ་ཆེ་པའི་ཚོགས་དང་། ཏ་པའི་ཚོགས་དང་།

ཤིང་ཏ་པའི་ཚོགས་དང་། དཔུང་བུ་ཆུང་གི་ཚོགས་གོ་བསྟོན་ཏེ། ཡུལ་སྤོང་བྱེད་གཞིམ་པར་བརྩམས་པ་དང་། ཡུལ་སྤོང་
བྱེད་ན་གནས་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལི་ཙཱ་བློ་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ཤེས་ལྡན་དག་ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྟ་
ར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགས་དཔུང་

གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པོ་གྲང་པོ་ཆེ་པའི་ཚོགས་དང་། ཏ་པའི་ཚོགས་དང་། ཤིང་ཏ་པའི་ཚོགས་དང་། དཔུང་བུ་ཆུང་གི་
ཚོགས་གོ་བསྟོན་ཏེ་ཡུལ་སྤོང་བྱེད་འཛུམས་པར་བྱེད་དོན་ཅེས་ར་མདའ་བ་བསྟོན་གོ། །ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལི་ཙཱ་བློ་རྒྱུ་རྣམས་
ཀྱིས་ཐོས་ནས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དཔུང་

{ @192B } གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པོ་གྲང་པོ་ཆེ་པའི་ཚོགས་དང་། ཏ་པའི་ཚོགས་དང་། ཤིང་ཏ་པའི་ཚོགས་དང་།
དཔུང་བུ་ཆུང་གི་ཚོགས་གོ་བསྟོན་ཏེ། ཡངས་པ་ཅན་ནས་འབྱུང་བར་བརྩམས་པ་དང་། དེ་དག་འབྱུང་བ་ན་ཆོ་དང་ལྡན་པ་
མྱོད་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་ཡང་སྤྱོད་ཤིང་ཤེས་ཐབས་བཞོས་ལྟར་

བཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་སོ། །ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལི་ཙཱ་བློ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་
དང་ལྡན་པ་མྱོད་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་དེ་དག་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཤེས་
ལྡན་དག་འདི་ནི་མཚོག་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ།

འདིས་མི་ཤེས་པ་འཇམ། མ་མཐོང་བ་འཇམ། མ་རིག་པ་འཇམ། རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོན་ཅེས་གྲག་གིས་
བདག་ཅག་གིས། འདི་ལ་བདག་ཅག་གང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་དྲི་བར་བྱའོ་སྟུམ་ནས། དེ་དག་གིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་མྱོད་
གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་ལ་དྲིས་པ། འཕགས་

པ་ལུས་འཕགས་མའི་བྱ་མ་ག་རྟ་ར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགས་ཡུལ་སྤོང་བྱེད་འཛུམས་པར་བགྱིས་པས་བདག་ཅག་

གཡུལ་འགྲོད་པའི་སྤྲོད་དུ་མཛོད་དུ་མཆིས་ན། བདག་ཅག་གང་རྒྱལ་བར་འགྱུར། མཛོད་གཡུལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོས་སྒྲིམ་པ། བ་
སེཾ་འི་རིགས་དག་ཁྱེད་ཅག་རྒྱལ་

བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་འཕགས་པ་མཛོད་གཡུལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོས་བདག་ཅག་རྒྱལ་བར་ལུང་བསྟན་ཏེ་ཞེས་རངས་པ་དང་།
དགའ་བ་དང་། མཛོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་། མགུ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ནས་ལུས་འཕགས་མའི་བུ་མ་གརྩར་བྱུང་བའི་
རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་མ་བརྩིས་པར་

ཆོམ་ཆོམ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དེའི་སྤྲོད་དུ་བརྟུལ་བ་དང་། དེ་ནས་ལུས་འཕགས་མའི་བུ་མ་གརྩར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་
དག་ཕམ་པ་དང་། སྒྲག་པ་དང་། བཅོམ་པ་དང་། གཞན་རྒྱལ་བ་དང་། རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་བྱས་ཏེ། རྒྱུང་གང་གྲུའི་འ
གམ་དུ་བྱེད་ཏེ། །ཡངས་

པ་ཅན་གྱི་ལི་རྩྭ་བྲི་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བྱི་བཞིན་ཁོ་ནར་འབྲང་བ་དང་། ལུས་འཕགས་མའི་བུ་མ་
གརྩར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགས་བསམས་པ། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལི་རྩྭ་བྲི་འདི་དག་ནི་གདུག་ཅིང་རྣམ་པར་གཞོན་
པ་ཡིན་པས་གལ་ཏེ་བདག་གང་གྲུའི་

{@193A} ༩༩ །ནང་དུ་ཞུགས་ན་ཡང་འོད་དག་གིས་རྒྱ་མོ་འམ་མཆིལ་པས་དབྱུང་བས་འབྲིན་པར་བྱེད་ཅིང་ཚུལ་
མ་ཡིན་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་གནས་ཡོད་ཀྱིས་བདག་མཛོད་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་ཉི་བཞི་ལེགས་སོ་རྣམས་དུ་རིག་
ནས། དེས་འཆི་བའི་ལུགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པ་དང་། དཔུང་

ཐམས་ཅད་ཕྱིར་ལོག་ནས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལི་རྩྭ་བྲི་རྣམས་ཕམ་པ་དང་། སྒྲག་པ་དང་། བཅོམ་པ་དང་། གཞན་རྒྱལ་བ་
དང་། རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་བྱས་ནས། གང་ཡང་མ་འཁོར་བར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཞུགས་ནས། སྒོ་དག་བཅད་དེར་བའི་
ཁར་སྤྲོངས་ནས་འདུག།

གོ། །ཡུལ་འཕགས་མའི་བུ་མ་ག་རྣམ་བུ་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྤྲེལ་དག་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཞིང་ཡུལ་སྤྲོད་བྱེད་
བཅོམ་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སོང་དོ། །དེ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལི་ཙྗེ་གྲི་རྣམས་ལ་མ་པོ་ཆེ་དང་། སྤང་དང་། བཞི་མདོ་དང་།
སུམ་མདོ་དག་ན་འཕགས་པ་

མོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་ཁྱེད་ཅག་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བདག་ཅག་ལ་ལུང་བསྟན་ན། དེ་ཅི་གལ་ཏེ་བདག་ཅག་གི་
ཡངས་པ་ཅན་སྤྲོགས་པར་གྱུར་ན་དེ་ལྟ་ན་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རམ་ཞེས་སྒྲོད་པར་བྱེད། ཕྱར་ཁ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་
བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་སྒྲོད་པར་བྱེད་

པ་ན་དུག་སྤྲེད་གཤུངས་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་ནས་དེ་དག་གིས་དེ་དག་འཕྱབ་ཐོས་ནས་དུག་སྤྲེད་གཤུངས་སྤྲེད་པ། ཞེས་
ལྟན་དག་ཁྱེད་ཅག་སྤུལ་སྒྲོད། ཁྱེད་ཅག་ལ་པོ། །འཕགས་པ་མོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་ཁྱེད་ཅག་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བདག་ཅག་ལ་ལུང་བསྟན་ན། དེ་ཅི་

གལ་ཏེ་བདག་ཅག་གི་ཡངས་པ་ཅན་སྤྲོགས་པར་གྱུར་ན་དེ་ལྟ་ན་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རམ། དུག་སྤྲེད་གཤུངས་སྤྲེད་པ། ཞེས་
ལྟན་དག་དང་པོར་གཡུལ་སྤྲོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེར་སྤྲུལ། ཁོ་པོ་ཅག་གོ། །གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཅག་རྒྱལ་བ་དེའི་འོག་ཏུ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཁྲོག་པར་མི་བྱེད། ཅི་ཡུལ་མ་ག་

རྣམས་བཅོམ་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ལེན་པར་འདོད་དམ། ཁྱེད་ཅག་གིས་ཉ་ཅང་མནན་ན་ཐ་ཡང་སངས་པོ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བྱ་བ་མ་ཐོས་སམ། དེ་དག་སྤྲོབས་པ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཅང་མི་སྤྲོ་བར་འཁོད་པ་དང་། དུག་སྤྲེད་གཤུངས་སྤྲེད་པ། དགའ་
བོ་ཉེ་དགའ་དེ་དག་ལ་གོ་བར་བྱས་ཟིན་མོད་

{@193B} གྱི་འོན་གྱང་དོན་ཉུང་དུ་དེ་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་གིས་ཚུར་ཞེག་དེའི་གནད་དོང་ལ་འཆགས་སུ་གཞུག་གོ་ཞེས་
དེ་དག་ཟས་གྱི་བྱ་བ་བྱས་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཆོ་དང་ལྟན་པ་མོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་གལ་བ་དེར་དོང་ནས་ཕྱིན་པ་དང་།

ཆོ་དང་ལྷན་པ་མེད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །

གནས་བརྟན་ཕྱག་འཚེལ་ལོ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཨ་རོག་གྲ། གནས་བརྟན་ཇི་སྐབས་ཕྱི་ཤིག ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ལྷུང་
བ་སྡེ་ལྷ་དག་ལ་སྐབས་ཕྱི་ཤི། གནས་བརྟན་གྱིས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལི་ཙྰ་བློ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བར་ལུང་བསྟན་ཏམ། ལུང་བ
སྟན་ཏོ། ཅིག་ལ་ཏེ་དེ་

དག་གི་ཡངས་པ་ཅན་སྒྲིགས་པར་གྱུར་ན་དེ་ལྷ་ན་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རམ། ཁྱོད་ལྷུང་བཟེད་ནག་པོས་འཚོ་བར་མི་བྱེད་པས་
དེས་ན་ཀུན་ཤེས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཡུལ་བསྐྱེད་པས་བདག་
ཅག་གིས་བསོད་སྟོམས་ཀྱང་མི་རྟེན་

གྱིས་། ཁྱོད་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྲོད་མཛོད་ཅིག ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ལྷུང་བ་མ་མཐོང་དོ། འཇུག་སྡེ་དག་
གིས་སྒྲུབ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ལྷུང་བ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བྱའོ་
ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་སྤྱིར་འདི་

ལ་ཅིའི་སྤྱིར་ལྷག་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ། ཁང་སྐྱོད་སུ་ཡིན། ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གོ། བོས་ཤིག བོས་སོ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་
གཞི་རྒྱུངས་ཤིག ཆོ་དང་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་དོན་ཉིང་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྱིར་མི་བྱེད་པས། དེ་ལྷུང་བ་མ་
མཐོང་བའི་སྤྱིར་གནས་ནས་

དབྱུང་བའི་ལས་བྱའོ། ཁང་སྐྱོད་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱི་གན་དུ་སོང་བ་དང་། འཇུག་སྡེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་
དོང་དོ། དེའི་ཆོན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་བྱེད་དེ། དེ་རྟག་ཏུ་གཞི་རྒྱུངས་པ་ན་ཆོ་དང་ལྷན་
པ་སུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་གནས་པ་འམ།

གཞི་ནས་ཡོངས་སུ་གནས་པ་འམ། མགྲུ་བར་བྱ་བ་འམ། གཞི་ནས་མགྲུ་བར་བྱ་བ་འམ། འབྲིན་པར་བྱེད་ཅེས་ཆོས་ཀྱི་

དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མེད་པར་བྱེད་དོ། དུག་སྡེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། གནས་བརྟན་སུ་འང་ཡོངས་སུ་གནས་པ་འཇ། གཞི་ནས་
ཡོངས་སུ་གནས་པ་འཇ། མགྲ།

{@194A} ཨྱ། །བར་བྱ་བ་འཇ། གཞི་ནས་མགྲ། བར་བྱ་བ་འཇ། འབྲིན་པར་མི་བགྱིད་དེ། འདི་ལྟར་ཆོ་དང་ལྡན་པ་
མོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་འདྲུམས་པ་ལྟར་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་བསྟན་པ་འདྲུལ་བར་བགྱིད་དེ། ལྟར་བཟེད་ནག་
པོས་འཛོལ་བར་མི་བགྱིད་པས་དེས་ན་མི་འི་

ཆོས་སྤྱོད་མ་དམ་འཆར་ཞིང་ཀུན་ཤེས་པ་བད་སྤྱོད་པར་བགྱིད་དེ། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་མ་མཆིས་པར་གྱུར་ནས་དཔོན་དུ་ལྷུ་
བསྐྱེད་པས་བདག་ཅག་གིས་བསོད་སྟོམས་ཀྱང་མི་རྟེན་དེ། དེ་ལ་ལྟར་བ་བྱུང་བ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྱར་མི་བགྱིད་པས་དེ་
ལྟར་བ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱད་དུ་གནས་ནས་

དབྱུང་བའི་ལས་བགྱིདོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་དགོས་པ་གནས་བརྟན་ལ་ཐོམ་བཅོམས་པར་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་འདི་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ། ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ། མཆིན་པ་དང་ཤེས་བྱ་དགལ་སྤྱོད་མེད་པའི་མངའ་
བརྟེས་པ། ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་

པར་མཛད་པ་ཡིན་གྱིས་དེའི་ན་སྤར་དོང་ལ་དོན་འདི་ལྷུ་ཤིག་། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཆེད་ལ་ཇི་སྐད་ལུང་སྟོན་པ་དེ་དེ་
ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བྱུང་ཤིག་། །སྐབས་དེ་དགོས་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་

གཡུ་ལ་ངོར་དང་པོར་མི་མ་ཡིན་པ་དག་གཡུ་ལ་འགྱེད་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་མི་རྣམས་གཡུ་ལ་འགྱེད་དེ། གང་དུ་མི་མ་ཡིན་
པ་རྣམས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་དེར་མི་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་དགོས་པ་མོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་
ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལི་ཚྭ་བྲི་རྣམས་ལ་ལུང་བསྟན་

པ་དེའི་ཆོན་ཡངས་པ་ཅན་པའི་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གྱིས་རྒྱལ་བའི་ཁབ་པའི་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཐམས་པར་བྱས་སོ། །གང་

གི་ཆོ་དཀག་གང་གཱའི་འགྲམ་དུ་བྱིན་པ་དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་པའི་མི་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་ཡངས་པ་ཅན་པའི་མི་མ་ཡིན་པ་དག་པམ་པར་བྱས་སོ། །གལ་ཏེ་

དགོས་པ་མེད་པའི་གྲི་བུ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་ཡང་དྲིས་པར་གྱུར་ན། དགོས་པ་མེད་པའི་གྲི་བུ་ཆེན་པོས་དེ་ཡང་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་དག་དགོས་པ་མེད་པའི་གྲི་བུ་ཆེན་པོས་འདྲུ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུས་ལུང་བསྟན་པ་ལ་ལུང་བ་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཡངས་པ་ཅན་བདག་གིས་སྤར་རྒྱལ་

{@194B} བར་བྱས་ནས། བྱིས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགུམ་གང་གཱའི་འགྲམ་དུ་འཆི་བའི་ལྷགས་ཀྱིས་བསྟོན་པས་པམ་པར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགུམ་སྤར་རྒྱལ་བར་བྱས་ནས། བྱིས་ཡངས་པ་ཅན་བདེ་དག་གིས་གང་གཱའི་འགྲམ་དུ་འཆི་བའི་ལྷགས་ཀྱིས་བསྟོན་ནས་པམ་

པར་བྱས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་རྒྱས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡངས་པ་ཅན་ན་སྤྱེའུ་རྩིང་གི་འགྲམ་ཁང་པ་བརྟེན་པའི་ཁང་བཟངས་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆོ་ན་ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཐན་པ་འབྱུང་བར་བསྟན་ཏོ། །ཆོ་དང་ལྡན་

པ་མེད་པའི་གྲི་བུ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཤེས་ཐབས་བཞོམ་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ལ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལི་རྩོད་ལྟོས་ཀྱིས་དྲིས་པ། འཕགས་པ་ཡུན་ཇི་སྟོན་ཀྱིས་ལྟས་ཆར་འབེབས་པར་འགྱུར། དེས་སྐྱེས་པ།

ཤེས་ལྡན་དག་ཉི་མ་བདུན་འདས་ནས་སོ། །དེ་དག་འཕགས་པ་མེད་པའི་གྲི་བུ་ཆེན་པོས་ཉི་མ་བདུན་འདས་ནས་ལྟས་ཆར་འབེབས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དེ་དག་གིས་བྱིས་དང་བང་བ་ན་འདུག་པའི་འབྲུ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྱི་རོལ་དུ་ཁྱེར་ཏེ་ཐོར་རོ། །

ཇི་ཅུམ་ན་ཉི་མ་བདུན་འདས་ནས་ལྟས་འབྲུག་བསྐྱེད་ཤིང་སྤྱུང་ནས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་བཏང་བ་དང་། དེ་དག་ལམ་པོ་ཆོ་

དང་། སྤང་དང་། བཞི་མདོ་དང་། སུམ་མདོ་དག་ན་ཤེས་ལྡན་དག་ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་དམ་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་འབྱེད་པའི་དགོ་
སྤྱོད་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་

ཡིན་ཏེ། རྟག་རྒྱུ་འགྲོ་བའི་ཤིང་ལྡོན་པ་བཞིན་དུ་རྩེ་སྤྲིག་དག་གིས་ལུས་དག་དགིས་ཤིང་འཁོད་པར་ཟད་གྱི་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ན་དུག་སྟེ་
དག་ཀྱང་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་

ནས་དེ་དག་གིས་དེ་དག་སྟོན་པ་ཐོས་ནས་དུག་སྟེ་དག་གིས་སྦྱས་པ། ཤེས་ལྡན་དག་ཁྱེད་ཅག་སུ་ལ་སྟོན། ཁྱེད་ཅག་ལ་ལོ་
འདྲེད་གིས་ཅི་བྱས། ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཐོན་པ་འབྱུང་བར་བསྟན་ན་འཕགས་པ་མཛོད་གལ་གྱི་བུ་
ཆེན་པོས་ཉི་མ་བདུན་འདས་

{@195A} ༩༩། །ནས་ལྟས་ཆར་འབེབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ནས། བདག་ཅག་གིས་བྱིས་དང་བར་བ་ན་འ་
དུག་པའི་འབྲུ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དུ་ཁྱེད་ཏེ་བོར་ན་ལྟས་ཆར་མ་ཐབ་བོ། །དུག་སྟེ་དག་གིས་སྦྱས་པ།
ཤེས་ལྡན་དག་ལུ་སྟེགས་ཅན་ཀྱུན་དུ་

ོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་སྤྲིན་ཀྱང་ཡོད། སྤྲིན་ལས་འབྲུག་ཀྱང་གས། ཁྲོག་ཀྱང་འབྲུང་། ཕྱོགས་བཞི་ནས་རྒྱུ་བསིལ་བ་དག་ཀྱང་
ལྡང་། ལྟས་ཁད་གིས་དལ་བུ་དལ་བུས་ཆར་ཅུང་ཟད་འབེབས་པ་དེའི་ཆོན་དེ་དག་དང་། འཇིག་རྟེན་དག་ཀྱང་ལྟས་གདོན་
མི་ཟ་བར་ཆར་འབེབས་སོ་ཞེས་

ཟེར་ན། ཆར་ཆེར་བབ་ཅིངས་རྒྱས་བཏབ་པར་གྱུར་ན་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཇི་འཕགས་པ་མཛོད་
གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོས་ལོ་རྟོག་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏམ། དེ་དག་སྟོབས་པ་མཛོད་པར་གྱུར་
ནས་ཅང་མི་སྦྱིབར་འཁོད་པ་དང་།

དུག་སྟེ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱས་པ། དག་འབོ་ཉི་དག་འདེད་ཀྱི་ལོ་གོ་བར་བྱས་ཟིན་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་དོན་ཉིད་དུ་དེ་ལ་ལྟར་བ་

བྱུང་གིས་ཚུར་ཤེས། རྟེན་གཞན་དུ་དོང་ལ་འཆགས་སུ་གཞུག་གོ། ཞེས་དེ་དག་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ནས་ཕྱག་འཆིལ་ཏེ།
ཚོ་དང་ལྷན་པ་མིན་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ལ་ལ་

དེར་དོང་ནས་ཕྱིན་པ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་མིན་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་སྒྲིས་སོ། གནས་བརྟན་ཕྱག་འཆིལ་ལོ།
ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཨ་རིག་གྱ། གནས་བརྟན་ཇི་སྐབས་ཕྱེ་ཤིག། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷུང་དག་ལ་སྐབས་ཕྱེ་ཏེ།
ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་

ཀྱིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཐོན་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བསྟན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆར་འབབ་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་གྱིས། ཚོས་
གོས་ཀྱི་གྲ་རྒྱས་ཀྱིས་མ་རུངས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་གིས་ཐེག་ཤིག། ཁྱོད་ལྷུང་བཟེད་ནག་པོས་འཆོ་བར་མི་བྱེད་པས་དེས་
ན་ཀྱན་ཤེས་པ་བརྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་

དེ་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ད་ལུ་ལ་བསྟེན་གསལ་པས་བདག་ཅག་གིས་བསོད་སྟོམས་ཀྱང་མི་རྟེན་གྱིས།
ཁྱོད་ལ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དེ་ཚོས་བཞིན་དུ་སྒྲུར་མཛོད་ཅིག། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ལྷུང་བ་མ་མཐོང་དོ། རྟེན་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་
སྒྲིས་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་བཅོམ་

{@195B} ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་
ཕྱིར་འདི་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ལྷག་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ། ཁང་སྐྱོང་སུ་ཡིན། ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གོ། བོས་ཤིག། བོས་སོ། ཚོ་དང་
ལྷན་པ་དག་གཞི་རྒྱུད་ཤིག། མིན་གཤམ་

གྱི་བྱ་བ་ཆེན་པོ་དོན་ཉིད་དུ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་ཚོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་མི་བྱེད་པས་དེ་ལྷུང་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གནས་ནས་དབྱུང་
བའི་ལས་བྱའོ། ཁང་སྐྱོང་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱི་གནད་ལྟོས་བ་དང་། རྟེན་སྡེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དོང་དོ།
ཤི་ཆེ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་དགོ་

འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་བྱེད་དེ། དེ་རྟག་ཏུ་གཞི་རྒྱུད་པ་ན་ཚོ་དང་ལྷན་པ་སུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་གནས་པ་འཇ། གཞི་ནས་

ཡོངས་སུ་གནས་པ་འཇམ། མགྲི་བར་བྱ་བ་འཇམ། གཞི་ནས་མགྲི་བར་བྱ་བ་འཇམ། འབྲིན་པར་བྱེད་ཅེས་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཆེད་པར་བྱེད་དོ།

དུག་སྡེ་དག་གིས་སྒྲིས་པ། གནས་བརྟན་སུ་ཡང་ཡོངས་སུ་གནས་པ་འཇམ། གཞི་ནས་ཡོངས་སུ་གནས་པ་འཇམ། མགྲི་བར་
བྱ་བ་འཇམ། གཞི་ནས་མགྲི་བར་བྱ་བ་འཇམ། འབྲིན་པར་མི་བགྱིད་དེ། འདི་ལྟར་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མིན་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་འ
དྲུམས་པ་ལྟར་བས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བརྟན་པ་འབྲུལ་བར་བགྱིད་དེ། ལྟར་བཟེད་ནག་པོས་འཆོ་བར་མི་བགྱིད་པས་དེས་ན་མི་འཛི་ཆོས་ལྷ་
མ་དམ་འཆར་ཞིང་ཀླན་ཤེས་པ་བརྟན་སྒྲིད་པར་བགྱིད་དེ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་མ་མཆིས་པར་གྱུར་ནས། དེ་སོ་ད་ཡུལ་བསྐྱེད་པས་
པས་བདག་ཅག་གིས་བསོད་

སྒྲིམས་ཀྱང་མི་ཆེད་དེ། དེ་ལ་ལྟར་བ་བྱུང་བ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་མི་བགྱིད་པས་དེ་ལྟར་བ་མ་མཐོང་བའི་སྒྲིད་དུ་གནས་ནས་
དབྱུང་བའི་ལས་བགྱིདོ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་དགོས་པ་གནས་བརྟན་ལ་ཐོམ་བཅོམས་པར་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་འདི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པ། ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ། མཁྱེན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དག་ལ་སྒྲན་མེད་པའི་མངའ་བརྟེས་པ་ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་
པར་མཛད་པ་ཡིན་གྱིས་དེའི་ན་སྒར་དེང་ལ་དོན་འདི་ལྷུ་ཤིག། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཁྱེད་ལ་ཇི་སྐད་ལུང་སྟོན་པ་དེ་
དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བྱུང་ཤིག། ལྷག་པས་

{@196A} ༩༩། རྟེན་གྲོལ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
དགོས་པ་དག་འདི་དག་ནི་ལྟས་མཁན་དག་གིས་ལྟས་ཆར་འབེབས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྟོན་ཀྱང་མི་རྟོག་པ་ཐན་པ་ཆེན་
པོའི་རྒྱ་ལྷ་དང་རྒྱུན་ལྷ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པས་

ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྤྲིན་ཀྱང་ཡོད། སྟོན་ཀྱང་འབྱུང་། སྤྲིན་ལས་འབྱུག་ཀྱང་གྲག། རྟོགས་བཞིན་སྤྲུང་བསིལ་བ་དག་

ཀྱང་ལྔ་པ་ ལྷ་མཁན་དག་གི་ལྷ་ཆར་འབེབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ས་གནི་ཆེན་པོ་འདི་ལས་
མེད་ཁམས་མངོན་པར་འཕགས་

ནས་དེས་ཆར་པ་དེ་བར་མ་དོར་ཁོ་ནར་སྐྱམས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་ལྷ་མཁན་དག་གིས་ལྷ་ཆར་འབེབས་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་སྟོན་ཀྱང་མི་རྟགས་པ་ཐན་པ་ཆེན་པོ་འི་རྒྱ་དང་པོ་དང་རྒྱུན་དང་པོ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་སྤྲིན་ཡང་ཡོད། སྟོག་
ཀྱང་འབྱུང་། སྤྲིན་ལས་འབྱུག་ཀྱང་གྲག།

སྟོགས་བཞི་ནས་རྒྱུད་བསིལ་བ་དག་ཀྱང་ལྔ་པ་ ལྷ་མཁན་དག་གི་ལྷ་ཆར་འབེབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་མོད་
ཀྱི། འོན་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་མི་མཉམ་པའི་རྒྱུད་དག་ལྔ་པ་ཞིང་དེས་ཆར་པ་དེ་དེ་དེ་ཀྱི་དགོན་པ་དག་དང་། ཀ་ལིང་ཀ་ལི་
དགོན་པ་དག་དང་། མ་ཏར་ཀ་ལི་དགོན་པ་དག་ཏུ་

འབེབས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་ལྷ་མཁན་དག་གིས་ལྷ་ཆར་འབེབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་ཀྱང་མི་རྟགས་པ་ཐན་པ་
ཆེན་པོ་འི་རྒྱ་གཉིས་པ་དང་། རྒྱུན་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་སྤྲིན་ཡང་ཡོད། སྟོག་ཀྱང་འབྱུང་། སྤྲིན་ལས་འབྱུག་ཀྱང་
གྲག། སྟོགས་བཞི་ནས་རྒྱུད་བསིལ་བ་

དག་ཀྱང་ལྔ་པ་ ལྷ་མཁན་དག་གི་ལྷ་ཆར་འབེབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལྷ་ལྷ་བྱུ་ཆར་གྱི་
ལྷ་གས་ཅན་དག་རབ་ཏུ་སྟོས་པར་གནས་པ་དང་། བག་མེད་པར་གནས་ཤིང་དེ་དག་རབ་ཏུ་སྟོས་པར་གནས་པ་དང་། བག་
མེད་པར་གནས་པས་ལྷ་དུས་དང་དུས་སུ་ཆུ་འི་

རྒྱུན་ལེགས་པར་འབེབས་སུ་མི་སྟེར་ཏེ། འདི་ནི་ལྷ་མཁན་དག་གིས་ལྷ་ཆར་འབེབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་ཀྱང་མི་
རྟགས་པ་ཐན་པ་ཆེན་པོ་འི་རྒྱ་གསུམ་པ་དང་རྒྱུན་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་སྤྲིན་ཡང་ཡོད། སྟོག་ཀྱང་འབྱུང་། སྤྲིན་
ལས་འབྱུག་ཀྱང་གྲག། སྟོགས་

{@196B} བཞི་ནས་རྒྱུད་བསིལ་བ་དག་ཀྱང་ལྔ་པ་ ལྷ་མཁན་དག་གི་ལྷ་ཆར་འབེབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་

མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མི་རྒྱུས་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཆགས་པ་དང་། འདོད་པ་དག་འབས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ་
དང་། ཚོས་ལོག་པས་དགྱིས་པར་གྱུར་ན།

ཚོས་མ་ཡིན་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཆགས་པ་དང་། འདོད་པ་དག་འབས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ་དང་། ཚོས་ལོག་པས་དགྱིས་
པ་དེ་དག་ལ་ལྷས་དྲུས་དང་དྲུས་སུ་རྒྱུན་ལེགས་པར་འབབ་ཏུ་མི་སྟེར་ཏེ། འདི་ནི་ལྷས་མཁན་དག་གིས་ལྷས་ཆར་འ
བབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་

ཀྱང་མི་རྟོགས་པ་ཐན་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་བཞི་ལ་དང་རྒྱུན་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྤྲིན་ཡང་ཡོད། སྤྲིན་གྱི་འབྱུང་།
སྤྲིན་ལས་འབྱུག་གྱུང་གྲག། སྤྲིན་གསལ་བཞི་ནས་རྒྱུང་བསིལ་བ་དག་གྱུང་ལྡང་། ལྷས་མཁན་དག་གྱུང་ལྷས་ཆར་འབབས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་མོད་ཀྱི། འོན་

ཀྱང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་སྤྲིན་ཅན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་མཛོད་པར་འཕགས་ནས་དེས་ཆར་པ་དེ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བ
ཟེད་ཅིང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ལྷགས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་ལྷས་མཁན་དག་གིས་ལྷས་ཆར་འབབས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་
ཀྱང་མི་རྟོགས་པ་ཐན་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ལྡེ་པ་དང་།

རྒྱུན་ལྡེ་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྤྲོད་དག་འདི་ལྷར་དེའི་ཆོ་ལྷས་ཆར་ཐབ་མོད་ཀྱི། དེ་ན་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་སྤྲིན་ཅན་རྒྱ་མཚོ་
ཆེན་པོ་ནས་མཛོད་པར་འཕགས་ནས་དེས་ཆར་པ་དེ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཟེད་ཅིང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ལྷགས་སོ། །ཅི་དེ་
དག་གིས་ལོ་རྟོག་ཐམས་ཅད་གྲུབ་

པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་དྲིས་སམ། གལ་ཏེ་དགེ་སྤྲོད་མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་ཡང་དྲིས་པར་གྱུར་ན། དགེ་སྤྲོད་མཛོད་
གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་དེ་ཡང་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྲོད་དག་དགེ་སྤྲོད་མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་འདྲུ་ཤེས་དེ་ལྷ་
བྱས་ལུང་བསྟན་པ་ལ་ལུང་བ་མེད་དོ། །

སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡངས་པ་ཅན་ན་སྤྱི་ཏུ་རྒྱུང་གི་འགྲུམ་ཁང་པ་བརྟེན་གསལ་པའི་ཁང་བཟངས་ན་བཞུགས་སོ།

།དེའི་ཆོན་ཡངས་པ་ཅན་ན་གཅེར་བུ་པའི་ཉན་ཐོས་ཤིག་འདུག་པ་དེའི་ཆུང་མ་ལ་སེམས་ཅན་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཇི་
ཅུམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཆོད་དང་ལྷན་པ་

{@197A} ༡༡། ཁྱིའོ་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཤམ་ཐབས་བཀོས་ལྟུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་
དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་སོ། །དེ་མཐར་གྱིས་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བ་ན་དེའི་ཁྱིམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། དེས་བསམས་པ། འ
ཕགས་པ་ཁྱིའོ་གལ་གྱི་བྱ་

ཆེན་པོ་འདི་ནི་མཆོག་གསུམ་པ་སྟེ། འདིས་མི་ཤེས་པ་འཇམ། མ་མཐོང་བ་འཇམ། མ་རིག་པ་འཇམ། རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་གྲག་གིས་བདག་གིས་འདི་ལ་བདག་གི་ཆུང་མ་སྤྱུམ་པ་འདི་ལས་ཁྱེད་འཇམ། བུ་མོ་འཇམ་ཅི་ཞིག་སྟེ།
བར་འགྱུར་བ་གསུངས་

ཤིག་ཅེས་བྲི་བར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་རིག་ནས། ཆོད་དང་ལྷན་པ་ཁྱིའོ་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །འཕགས་པ་
བདག་གི་མཆིས་འབྲང་འདི་སྤྱུམ་ན་ཅི་འདིའི་མངལ་ན་ཁྱེད་མཆིས་སམ། འོན་ཏེ་བུ་མོ་མཆིས། དེས་སྒྲུས་པ། བཞིན་བ
ཟངས་ཁྱེད་ལོ། །

འཇིག་རྟེན་ནི་འགྱུར་པ་འདོད་པས་དེས་རངས་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་ཁྱིའོ་གལ་གྱི་བྱ་
ཆེན་པོ་ལ་བཟུང་བ་དང་། བཅའ་བ་གཅོང་བ་བསོད་པས་ལྟུང་བཟེད་བཀའ་སྟེ་བྱེན་ནས་སྒྲུས་པ། འཕགས་པ་ཡང་གཤེགས་
སུ་གསོལ། ཆོད་དང་ལྷན་པ་

ཁྱིའོ་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་ཨ་རོག་གྲ་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ་སོང་དོ། །དེའི་ཁྱིམ་དང་ཉ་ཅང་མི་རིང་བ་ན་གཅེར་བུ་པ་ཞིག་འདུག་པ་
དེས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་ཁྱིའོ་གལ་གྱི་བྱ་ལྟུང་བཟེད་བཀའ་སྟེ་སོང་བ་མཐོང་ནས་དེས་བསམས་པ། བདག་གི་སྤོང་མོ་སྟེར་བའི་
ཁྱིམ་གཅིག་ཕྱི་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེར་ཤྲ་གྱུར་བུའི་

དགོ་སྤྱོད་དག་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ལེགས་ཀྱིས་དེའི་ཕྱིར་ཇི་ཁྱིམ་བདག་དེའི་གན་དུ་སོང་ལ་དེས་ཁྱིམ་བདག་དང་ལྷན་

ཅིག་གཏམ་ཅི་ཞིག་བྱས་པར་གྱུར་པ་དྲི་སྒྲུལ་ནས་དེ་གྱུར་བ་གྱུར་བར་གྱིས་བདག་གི་གནད་དོན་སྒྲུས་པ། བྱིས་
བདག་དགོས་ཤིང་མིན་གཤམ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་འོངས་སམ།

འོངས་སོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་དྲིས་སམ། དྲིས་སོ། །ཅི་དྲིས། བདག་གི་མཆིས་འབྲང་འདི་སྒྲུལ་ན་ཅི་འདི་འི་མངལ་ན་གྱེད་
མཆིས་སམ། འོན་ཏེ་བྱ་མོ་མཆིས་ཞེས་དྲིས་པ་དང་། དེ་ན་རེ་གྱེད་འོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཙུག་བྱ་པ་དེ་རྟོག་གཤིལ་ཞེས་པ་ལ་
མཁས་པས་བརྟེན་བར་བརྟེན་མས་པ་དང་།

{@197B} ཇི་ཙམ་ན་བྱ་མོར་མཐོང་ནས་དེ་བཞིན་སྒྱུར་བར་བྱེད། ལག་པ་གཉིས་འདྲིལ་བར་བྱེད་དོ། །ཁྱིམ་བདག་
དེས་གཙུག་བྱ་བ་དེ་ལ་དྲིས་པ། ཅི་འི་ཕྱིར་བཞིན་སྒྱུར་བར་བྱེད། ལག་པ་གཉིས་འདྲིལ་བར་བྱེད། གཙུག་བྱ་བས་སྒྲུས་པ།
ཁོ་བོས་བྱ་མོར་མཐོང་གི་གྱེད་པ་མ་མཐོང་རོ། །ཁྱིམ་

བདག་དེ་སོ་སོ་ནས་འཕྲལ་བར་འཕྲལ་ཕྱི་གསུམ་བསྐྱེད་ཞིང་ཁོ་གཉིས་བྱས་ཏེ་སྒྲུས་པ། གཙུག་བྱ་བ་སྐྱེ་བྱི་ཁྱེད་ཅི་ཞེས།
ཁྱེད་པས་འཕགས་པ་མིན་གཤམ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་འི་མཁྱེན་པ་ཆེས་དྲི་མ་ཅན་ཡིན་ནམ། འཕགས་པ་མིན་གཤམ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་
གྱེད་འོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ན། ཁྱེད་བྱ་མོ་འོ་

ཞེས་ཟེར་རམ། དེ་དེ་ལྟར་ཆོར་བཅད་ནས་ཡང་བརྟེན་བར་བརྟེན་མས་པ་དང་། བྱ་མོ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་དེ་གྱུར་ནས་དགྲིས་
པས་སྒྲུས་པ། གཤམ་ཏེ་དགོས་ཤིང་ལྷ་གྱུའི་བྱ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཡང་འདི་ནི་བྱ་མོ་ཉིད་ཡིན་གྱི་གྱེད་
མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ཙམ་ན་དེ་ལྟར་བདག་འདས་ཏེ་

བཙས་པ་ལས་བྱ་མོ་ཞིག་སྐྱེས་ནས། ཁྱིམ་བདག་དེ་ནང་མི་དང་བཙས་པ་གཙུག་བྱ་པ་དག་དམ་པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་གྱུའི་བྱ་ཉིད་
དགོས་ཤིང་རྒྱུས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་མིན་གཤམ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་གྱེད་འོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ན། འདི་བྱ་མོར་གྱུར་ཏེ་
ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོང་།

བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་དོ། །ཐོས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པས་ཡངས་པ་ཅན་ན་གནས་པ་འི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་

ཀྱང་ལམ་པོ་ཆེ་དང་། སྤང་དང་། བཞི་མདོ་དང་། སུམ་མདོ་དག་ན་སྒོ་དཔ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དག་སྒོ་དཔར་བྱེད་
པ་ན་དྲུག་སྡེ་དག་སྡོད་ཤིང་ཤམ་ཐབས་བཞོས་

ལྟར་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་དེ་དག་སྒོ་དཔ་ཐོས་སོ།
ཤོས་ནས་སྤྲུལ་པ་ཤམ་ལྷན་དག་ཁྱེད་ཅག་སུ་ལ་སྒོ་དཔ། ཁྱེད་ཅག་ལ་ཡོ། །དེ་དག་གིས་ཅི་བྱས། འཕགས་པ་མེད་གལ་གྱི་བུ་
ཆེན་པོས་གཙུག་པོར་བུ་པའི་ཉ་ན་

ཐོས་གྱི་ཆུང་མའི་མངལ་ན་ཁྱེད་ཡོད་དོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ན། དེ་ལས་དབུ་མོ་བཅས་སོ། །དྲུག་སྡེ་དག་གིས་སྤྲུལ་པ་ཤམ་
ལྷན་དག་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཤམ་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་འཁྱུལ་པ་ཡོད་གྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉ་ག་གཅིག་ཆོས་རྒྱམས་ལ་
སྒྲོབ་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲོབ་པ་གཞན་

{@198A} ༡༡། མེད་དོ། །གཞན་ཡང་མའི་སྒྱེད་གྲུ་རྒྱུ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ལུང་ལྟར་བུ་མོ་བཅས་པར་ཟད་གྱི། གཞན་མཚན་ཅི་
ཞིག་ཏུ་འགྱུར། ཅི་ཁྱི་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་སྒྱེད་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྟམ་མམ། དེ་དག་སྒྲོབས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། ཅང་མི་སྤྲོ་
བར་འཁོད་པ་དང་། དྲུག་སྡེ་དག་

གིས་སྤྲུལ་པ། དག་འཁོར་ཏེ་དག་འདེད་གལ་གོ་བར་བྱས་ཟིན་མེད་གྱི་དོན་ཉུང་དུ་དེ་ལ་ལྟར་བ་བྱུང་གིས་ཆུར་ཤམ། །དེའི་
གན་དུ་འདོང་ལ་འཆགས་སུ་གཞུགས་སོ། །ཞེས་དེ་དག་ཟས་གྱི་བྱ་བ་བྱས་ནས་ཕྱག་འཆིལ་ཏེ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མེད་གལ་གྱི་
བུ་ཆེན་པོ་གལ་བ་དེར་དོང་ནས་ཕྱིན་པ་

དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་མེད་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྲུལ་སོ། །གནས་བརྟན་ཕྱག་འཆིལ་ཡོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་
ཨ་རོག་གྲུ་ནད་མེད་པར་གྱུར་ཅིག། །གནས་བརྟན་ཇི་སྐབས་སྡེ་ཤིག། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ལྟར་བ་སྡེ་ལྡོ་དག་ལ་
སྐབས་སྡེ་ཡོ། །གནས་བརྟན་གྱིས་ཅི་

གཙུག་པོར་བུ་པའི་ཉ་ན་ཐོས་གྱི་ཆུང་མའི་མངལ་ན་ཁྱེད་ཡོད་དོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏམ། ལུང་བསྟན་ཏོ། །བཞུད་ཅིག་དང་དག་འ་

བ་འཕེལ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཞིང་འབྲུ་མར་དང་བྱ་རམ་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་ལྟར་བཟེད་ནག་པོས་འཚོ་བར་མི་
བྱེད་པས་དེས་ན་ཀུན་ཤེས་པ་བདེ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་

དེ་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་ཡུལ་བསུགས་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བསོད་སྟོམས་ཀྱང་མི་ཐོབ་ཀྱིས་སྤྱོད་
ལ་ལྟར་བ་བྱུང་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྲོས་མཛོད་ཅིག །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ལྟར་བ་མ་མཐོང་དོ། །དུག་སྡེ་དག་གིས་སྤྲོས་པ།
ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་

ལྟར་བ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་སྤྱིར་འདི་ལ་ཅིའི་སྤྱིར་ལྷག་པར་
བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ། ཁང་སྐྱོང་སུ་ཡིན། ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གོ། བོས་ཤིག་བོས་སོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་གཞི་རྒྱུངས་ཤིག །མིོད་
གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་དོན་ཉིང་དུ་ལ་ལྟར་བ་བྱུང་བ་ཆོས་

བཞིན་དུ་སྤྱིར་མི་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བྱའོ། །ཁང་སྐྱོང་དགོ་འདུན་གྱི་
གནས་བརྟན་གྱི་གནད་སྟོང་བ་དང་། དུག་སྡེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དོང་དོ། །དེའི་ཆོ་ན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་
དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་བྱེད་དེ། དེ་རྟག་དུ་གཞི་བརྒྱུངས་པ་ན་ཆོ་

{@198B} དང་ལྷན་པ་དག་སུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་གནས་པ་འཇམ། གཞི་ནས་ཡོངས་སུ་གནས་པ་འཇམ། མགྲུ་བར་བྱ་བ་འཇམ།
གཞི་ནས་མགྲུ་བར་བྱ་བ་འཇམ། འབྲིན་པར་བྱེད་ཅེས་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འདྲི་བར་བྱེད་དོ། །དུག་སྡེ་དག་གིས་སྤྲོས་པ།
གནས་བརྟན་སུ་ཡང་ཡོངས་སུ་གནས་པ་འཇམ།

གཞི་ནས་ཡོངས་སུ་གནས་པ་འཇམ། མགྲུ་བར་བྱ་བ་འཇམ། གཞི་ནས་མགྲུ་བར་བྱ་བ་འཇམ། འབྲིན་པར་མི་བགྱིད་དེ། འདི་
རྟེན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མིོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་འབྲུམས་པ་ལྟར་བས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བརྟན་པ་འབྲུལ་བར་བགྱིད་དེ།
ལྟར་བཟེད་ནག་པོས་འཚོ་བར་མི་བགྱིད་དཔས་དེས་

ན་མིའི་ཆོས་བླ་མ་དམ་འཆར་ཞིང་ཀུན་ཤེས་པ་བདེ་སྤྱོད་པར་བགྱིད་དེ། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་མ་མཆོས་པར་གྱུར་ནས། དེས་

དེ་ཡུལ་བསྐྱེད་པ་མ་ཟད་གཞི་གིས་བསྐྱེད་སྒྲིམས་ཀྱང་མི་ཆེད་དེ། དེ་ལྟར་བ་བྱུང་བ་ཚོས་བཞིན་དུ་སྤྱར་མི་བཞིན་པས་
དེ་ལྟར་བ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱད་དུ་གནས་ནས་དབྱུང་།

བའི་ལས་བཞིན་ཏེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་དག་སྤྱོད་གནས་བརྟན་ལ་ཐོམ་འཚོམ་པར་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འ
དས་འདི་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ། ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ། མཆིན་པ་དང་ཤེས་བྱ་དག་ལ་སྤྱོད་མེད་པའི་མངའ་བརྟེས་པ།
ཐོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་མཛད་པ་ཡིན།

གྱིས་དེའི་གནད་དེར་ལ་དོན་འདི་ལྟས་ཤིག། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཁྱེད་ལ་ཇི་སྐད་ལུང་སྟོན་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་
ཟུང་ཤིག། སྐབས་དེ་དག་སྤྱོད་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
དག་སྤྱོད་དག་གནས་བཞིན་པའི་དེ་དག་ནི་བསམ་

པར་མི་བྱ་བ་དག་ཡིན་ཏེ། གང་དག་སེམས་པར་བྱེད་པ་དག་ཁྱེས་པ་དང་། ཚེདས་པར་འགྱུར་ཞིང་སེམས་རྣམ་པར་
གཡེངས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ལ་སེམས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལ་སེམས་པ་
དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་

རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལོ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཚོད་དག་སྤྱོད་མཛོད་གལ་གྱི་བྱས་
ལུང་བསྟན་པ་དེའི་ཚོན་དེ་ཁྱེད་ལྟར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིས་དེའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་མཚན་གྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་དག་
སྤྱོད་མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་ལ་དེ་ཡང་བྱིས་པར་གྱུར་ན། དག་

{@199A} ༩༩། སྤྱོད་མཛོད་གལ་གྱི་བྱས་དེ་ཡང་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། འདི་སྤྱོད་དག་དག་སྤྱོད་མཛོད་གལ་གྱི་
བྱས་འདུ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུས་ལུང་བསྟན་པ་ལ་ལྟར་བ་མེད་དོ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་བབ་ན་འོད་མའི་
ཚལ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་ན་བཞུགས་སོ། རྒྱལ་

པོའི་ཁབ་ན་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་འདུག་པ་དེས་གང་དག་སྤྱོད་གི་དག་འདུན་ལ་སོསོར་རིག་པར་མ་བྱས་པར་བས་སྒྲིན་པ་

དེ་འཕུལ་ཁོ་ན་ལ་ལོང་སོང་དག་གིས་མངོན་པར་འཕེལ་ལོ་ཞེས་ཐོས་སོ། ཐོས་ནས་ཀྱང་དེ་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་ནི་
ཁོར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་བཟང་པོ་ཡིན་གྱིས། བདག་

གིས་ཀྱང་དགོས་པོ་གི་དགོ་འདུན་ལ་སེ་སོར་རིག་པར་མ་བྱས་པར་ཟས་སྦྱིན་པར་བྱའོ་སྟུང་ནས་དེས་སྤང་དུ་སོང་སྟེ། འ་
མང་པོ་ཉོས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཟངས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུན་མར་མང་པོ་དང་སྦྱར་བའི་ཐུག་པ་བསྐྱེལ་ནས་གོང་ཁྲུང་གི་སྒྲོར་སྒྲོ་བ་
ལ་ཀྱེ་ནང་ཐེ་དགོས་པོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་བསོད་སྟེམས་

ལ་འཇུག་ན་ཁོ་བའི་བྱིམ་དུ་ཐོང་ཤིག་ཅེས་སྒྲིང་པ་དང་། སྒྲོ་བ་དེས་སྒྲུས་པ། བྱིམ་བདག་དེ་བཞིན་དུ་བཏང་ངོ་ཞེས་དེས་
དགོས་པོ་བསོད་སྟེམས་ལ་འཇུག་པ་གང་མཐོང་བ་དེ་ལ་འཕགས་པ་བྱིམ་བདག་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་དེང་དགོས་པོ་རྣམས་ལ་
བསོད་སྟེམས་འབུལ་གྱིས་དེའི་སྦྱུང་པར་བཞུད་ཅིག་

ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། དེ་དེའི་བྱིམ་དུ་སོང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བས་བསོད་སྟེམས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲོ་བ་དང་། བསོད་སྟེམས་
པ་ཐམས་ཅད་བྱིམ་བདག་དེའི་བྱིམ་དུ་དོང་ངོ། །དེ་ནས་བྱིམ་བདག་དེས་ཤིན་ཏུ་སྦྱུང་བའི་འདི་ཐུག་པ་དག་གིས་དེ་དག་
སེ་སེའི་ལྷུང་བཟེད་བཀའ་སྟེ་བྱིན་གོ།

དེའི་ཉིན་མོ་ནམ་མཁའ་སྒྲིན་གྱིས་ཁེབས་ཤིང་ཡུལ་ངན་བྱུང་བར་གྱུར་ནས་དགོས་པོ་དག་ཟན་ཐོས་ནས་ལྷུང་བཟེད་སྦྱུང་
པོ་འདི་དག་རྩལ་པར་བྱམ་ཞུས་གྱིས་དེ་ན་ཆུ་ཚོན་ཡོད་གྱིས་ཆུ་ཚོན་གྱི་གན་དུ་སོང་སྟེ་བཀྱ་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་དག་ཆུ་ཚོན་
གྱི་གན་དུ་སོང་སྟེ་བཀྱ་བར་བརྩམས་པ་དང་། ཇི་ཅུམ་ན་དགོས་པོ་

གཞོན་ཞུ་ཞིག་ལ་ཆུ་ཚོན་འདི་གང་ནས་འོང་སྟུང་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་བྱུང་ནས་དེ་དང་ཉ་ཅང་མི་རིང་བ་ན་ཆོ་
དང་ལྷན་པ་ཉིད་གའ་ལྷུང་བཟེད་འཁྱུ་བར་བྱེད་དེ། དེ་དེའི་གན་དུ་སོང་ནས། བཅུན་པ་ཉིད་གའ་ཆུ་ཚོན་འདི་གང་ནས་འོང་
ཞེས་བྲིས་པ་དང་། དེ་དང་ཡང་ཉ་ཅང་མི་རིང་བ་ན་ཆོ་དང་ལྷན་

{ @199B } པ་མོ་དག་གི་བུ་ཆེན་པོ་ལྷུང་བཟེད་འཁྱུ་བར་བྱེད་ནས་ཉིད་གའ་སོང་ལ་དོན་ཉུང་དུ་འདི་ལ་བྲིས་ཤིག་

།ཅེས་གཞིན་རྒྱ་དེ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མཛོ་ཆེན་པོ་འི་གན་དུ་བཅའ་བ་དང་། གཞིན་རྒྱ་དོད་ལམ་ཞི་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་
དེའི་གན་དུ་སོང་སྟེ་གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་བྲིས་པ་གནས་བརྟན་ཆབ་

བྲོན་འདི་ག་ལས་མཆིས། དེས་སྒྲུས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་མཛོ་ཆེན་པོ་མ་བྲོས་པ་ནས་སོ། །ཉི་དགའ་པས་ཐོས་ནས་དེས་སྒྲུས་པ།
ཆོ་དང་ལྷན་པ་མཛོ་སྟེ་མཐའ་ལ་གཞོད་པ་མ་བྱེད་ཅིག། ཆོས་ཀྱི་ཁྲིད་བྱེད་རྣམ་པར་མ་དགྲུགས་ཤིག། ཆོས་ཀྱི་མངལ་
མཛོལ་ཅིག། །འདི་ལྟར་ཁོ་པོ་

ཅག་ལ་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱང་ཅི་ལྟར་ཡང་མེད་དམ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཛོ་ཆེན་པོ་མ་བྲོས་པའི་ཆུ་ནི་ཡན་ལག་
བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། བསིལ་བ་དང་། མའར་བ་དང་། ཡང་བ་དང་། འཇམ་པ་དང་། དང་བ་དང་། བྲི་བ་མེད་པ་དང་།
འབྱུང་བ་ན་མགྲུལ་པ་ལ་མི་

གཞོད་པ་དང་། འབྱུངས་ན་སྟོ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཞེས་གསུངས་ན། དེའི་ཕྱིར་ཁྲོད་ཀྱིས་ཡན་ལག་དང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུས་
སོ། །ཁྲོད་ལྟར་བཟེད་ནག་པོས་འཛོལ་བ་མི་བྱེད་པས་དེས་ན་ཀླན་ཤེས་པ་བརྟུན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་
པར་གྱུར་ཏེ། ཁྲོད་ཀྱི་སོད་ཡུལ་བསེགས་

པས་བདག་ཅག་གིས་བསོད་སྟོམས་ཀྱང་མི་རྟོག་ཀྱིས། ཁྲོད་ལ་ལྟར་བ་བྱུང་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྲར་མཛོད་ཅིག། ཆོ་དང་
ལྷན་པ་ལྟར་པ་མ་མཐོང་དོ། །དུག་སྟེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྟར་བ་མ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་

བྱའི་ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ལྷག་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ། ཁང་སྐྱོང་སུ་ཡིན། ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གོ།
།བོས་ཤིག། །བོས་སོ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གཞི་རྒྱུངས་ཤིག། ཁྲོད་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་དོན་ཉུང་ལ་ལྟར་བ་བྱུང་བ་ཆོས་བཞིན་
དུ་ཕྱིར་མི་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བ་

མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བྱའོ། །ཁང་སྐྱོང་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱི་གན་དུ་སོང་བ་དང་། དུག་

སྡེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དོང་དོ། །དེའི་ཆོ་ན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་བྱེད་དེ། དེ་ཙག་ཏུ་
གཞི་བརྟན་པ་ན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་

{@200A} ཨྱ། །དག་སྲ་ཞིག་ཡོངས་སྲ་གནས་པ་འཇ། གཞི་ནས་ཡོངས་སྲ་གནས་པ་འཇ། མགྱ་བར་བྱ་བ་འཇ།
གཞི་ནས་མགྱ་བར་བྱ་བ་འཇ། །འབྱེན་པར་བྱེད་ཅེས་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འདི་བར་བྱེད་དོ། །དྲུག་སྡེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ།
གནས་བརྟན་སྲ་ཡང་

ཡོངས་སྲ་གནས་པ་དང་། གཞི་ནས་ཡོངས་སྲ་གནས་པ་འཇ། མགྱ་བར་བྱ་བ་འཇ། གཞི་ནས་མགྱ་བར་བྱ་བ་འཇ། །འབྱེན་
པར་མི་བགྱིད་དེ། །འདི་ལྟར་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མེད་གཤམ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་འདུམས་པ་ལྟར་བས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྟན་
པ་འདྲལ་བར་བགྱིད་དེ།

ལྟར་བཟེད་ནག་པོས་འཆོ་བར་མི་བགྱིད་པས་དེས་ན་མིའི་ཆོས་སྤྱ་མ་དམ་འཆར་ཞིང་ཀུན་ཤེས་པ་བརྟོན་པར་བགྱིད་དེ།
དེ་ཡང་འབྲས་བུ་མ་མཆིས་པར་གྱུར་ནས་དེ་མོ་ད་ཡུལ་བསྐྱེད་པས་བདག་ཅག་གིས་བསོད་སྟོམས་ཀྱང་མི་རྟོན་དེ། དེ་
ལྟར་བ་བྱུང་བ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྱར་མི་

བགྱིད་པས་དེ་ལྟར་བ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱད་དུ་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བགྱིའོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་དགེ་སྤོང་གནས་
བརྟན་ལ་ཐོམ་འཆོམ་པར་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ། ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ།
མ་ཁྱེན་པ་དང་ཤེས་བྱ་དག་ལ་སྤྱ་ན་མེད་པའི་

མངར་བརྟེས་པ། ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་གྱིས་དེའི་གནད་དེང་ལ་དོན་འདི་ལྷུས་ཤིག་ །བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཁྱེད་ལ་ཇི་སྐད་ལུང་སྟོན་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བྱུང་ཤིག་ །སྐབས་དེ་དག་སྤོང་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་

སྤྱུལ་པ། དགེ་སྤོང་དག་དེ་དེ་བཞིན་གོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཅུ་ཕྱིན་དེ་ནི་མཆོ་ཆེན་པོ་མ་དྲོས་པ་ཁོ་ན་ལས་འོང་དོ། །དགེ་སྤོང་

རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ཆབ་དེ་མཚོ་ཆེན་པོ་མ་དྲོས་པ་ལས་མཆིས་ན་ཅི་འདྲི་སྤྲད་དུ་ངོ་ལགས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།

དགོས་པ་དག་འདི་ལྟར་ཆུ་དེ་ཉི་ཚོ་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ལྟ་བུར་སྤོང་ནས་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དགོས་པ་
མིན་གལ་གྱི་བྱ་ལ་དེ་ཡང་བྲིས་པར་གྱུར་ན། དགོས་པ་མིན་གལ་གྱི་བྱས་དེ་ཡང་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་དག་
དགོས་པ་མིན་གལ་གྱི་བྱས་འདྲུ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུས་ལུང་

{@200B} བསྟན་པ་ལ་ལྟར་བ་མེད་དོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་
ཟས་བྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེ་ན་ཚོ་དང་ལྡན་པ་མིན་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིམ་པ།
ཚོ་དང་ལྡན་པ་དག་ཁོ་བོ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྱེ་མཆེད་ལ་

སྟོམས་པར་ཞུགས་པས། རྒྱུ་དཔེ་གྱིས་འབབ་གྱི་འགྲམ་ན་གྲུང་པོ་ཆེ་གཙོ་བོར་བ་དུ་མང་པོ་དག་གི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་ཐོས་སོ།
།དེའི་ཚོ་ན་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཉི་དགའ་འཁོར་དེ་ཉིད་ན་འདྲུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་ནས་དེས་སྒྲིམ་པ། ཚོ་དང་ལྡན་པ་མེད་
སྤེའི་མཐའ་ལ་གཞོན་པ་མ་བྱེད་ཅིག །ཆོས་

གྱི་ཁྲིད་བྱེད་རྣམ་པར་མ་དགྲུགས་ཤིག །ཆོས་གྱི་མངལ་མ་རྟོལ་ཅིག །འདི་ལྟར་བདག་ཅག་ལ་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱང་ཅི་
ལུང་ཡང་མེད་དམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་གཟུགས་གྱི་འདྲུ་
ཤེས་རྣམ་པར་གཞིག་ཅིང་སྒྲིའི་འདྲུ་ཤེས་

དང་བྲལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་ན། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་གཟུགས་གྱི་འདྲུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེས་ཅིང་སྒྲིའི་འདྲུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་
དེས་གཟུགས་དང་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྒྲིམ་དག་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་གནས་མེད་དོ། །ཁྱོད་ལྟར་བཟེད་ནས་པོས་འ
ཚོ་བར་མི་བྱེད་པས་དེས་ན་ཀུན་ཤེས་པ་བརྟམ་

སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་སོད་ཡུལ་བསྐྱེད་པས་བདག་ཅག་གིས་བསོད་སྟོམས་

ཀྲུང་མི་རྟེན་གྱིས་ཁྱེད་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་དེ་ཚོས་བཞིན་དུ་སྤྲོད་མཛོད་ཅིག་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྟུང་བ་མ་མཐོང་དོ། འུག་སྡེ་
དག་གིས་སྤྲོས་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་

དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ལྟུང་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་
ཕྱིར་འདི་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ལྷག་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ། ཁང་སྐྱོང་སུ་ཡིན། ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གོ། བོས་ཤིག་ བོས་སོ། ཚོ་དང་
ལྷན་པ་གཞི་རྒྱུངས་ཤིག་ ཁྲིད་

གལ་གྱི་བྱ་དོན་ཉིང་དུ་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་ཚོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་མི་བྱེད་པས་དེ་ལྟུང་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གནས་ནས་དབྱུང་
བའི་ལས་བྱའོ། ཁང་སྐྱོང་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱི་གནད་སྲོལ་བ་དང་། འུག་སྡེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དོང་དོ།
འདི་ཚོ་ན་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྟུང་བའི་བྱ་

{@201A} ༣༡། འདོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་བྱེད་དེ། དེ་རྟག་ཏུ་གཞི་བརྒྱུངས་པ་ན་ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་སུ་ཞིག་ཡོངས་
སུ་གནས་པ་འཇམ། གཞི་ནས་ཡོངས་སུ་གནས་པ་འཇམ། མགྲུ་བར་བྱ་བ་འཇམ། གཞི་ནས་མགྲུ་བར་བྱ་བ་འཇམ། འབྲིན་པར་
བྱེད་ཅེས་ཚོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་

འདྲི་བར་བྱེད་དོ། འུག་སྡེ་དག་གིས་སྤྲོས་པ། གནས་བརྟན་སུ་ཡང་ཡོངས་སུ་གནས་པ་འཇམ། གཞི་ནས་ཡོངས་སུ་གནས་
པ་འཇམ། མགྲུ་བར་བྱ་བ་འཇམ། གཞི་ནས་མགྲུ་བར་བྱ་བ་འཇམ། འབྲིན་པར་མི་བགྱིད་དེ། འདི་ལྟར་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཁྲིད་གལ་
གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་འདུམས་

པ་ལྟུང་བས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་བརྟན་པ་འདྲེལ་བར་བགྱིད་དེ། ལྟུང་བ་བྱེད་ན་གཤེས་འཚོ་བར་མི་བགྱིད་པས་དེས་ན་
མིའི་ཚོས་བྲུ་མ་དམ་འཆར་ཞིང་ཀུན་ཤིང་ལ་བརྟན་པ་བརྟན་པར་བགྱིད་དེ། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་མ་མཆིས་པར་གྱུར་ནས། དེ་སོ་ད་
ཡུལ་བསྐྱེད་པས་བདག་ཅག་གིས་

བསོད་སྟོམས་ཀྱང་མི་རྟེན་དེ། དེ་ལ་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་ཚོས་བཞིན་དུ་སྤྲོད་མི་བགྱིད་པས་དེ་ལྟུང་བ་མ་མཐོང་བའི་སྤྲོད་དུ་

གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བགྱིད། རྩོད་ལྡན་པ་དག་དགེ་སྤྱོད་གནས་བརྟན་ལ་ཐོམ་འཚོམ་པར་འདི་ལྟར་སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ།

ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ། མཁྱེན་པ་དང་ཤེས་བྱ་དག་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་མངའ་བརྟེན་པ། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་
མཛད་པ་ཡིན་གྱིས་དེའི་གནད་དུ་དེད་ལ་དོན་འདི་ལྟས་ཤིག བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྱེད་ལ་ཇི་སྐད་ལུང་སྟོན་པ་དེ་དེའོ་
ན་བཞིན་དུ་ཟུང་ཤིག རྒྱལ་བས་དེ་དགེ་སྤྱོད་

རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སྤྱོད་དག་དེ་དེ་བཞིན་གོ་
།དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་ལུགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེག་ཅིང་སྒྲུབ་
ེ་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བས་གཟུགས་

ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེག་ཅིང་སྒྲུབ་ེ་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་དེས་གཟུགས་དག་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲི་དག་
ཐོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ནི་གནས་མེད་དོ། །འདི་ལྟར་དགེ་སྤྱོད་མྱོང་གལ་གྱི་བྱ་ནི་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་
དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག

{@201B} པ་དག་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ལྷུང་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་རྣམ་པར་ལྟངས་བར་བྱེད་པས་དེས་སྟོམས་པར་
ལུགས་པའི་སེམས་ཉེ་བར་རྟོགས་ཤིང་རྣམ་པར་ལངས་པའི་སེམས་ནི་མ་རྟོགས་ཏེ། དགེ་སྤྱོད་དག་དགེ་སྤྱོད་མྱོང་གལ་གྱི་
བྱ་རྣམ་པར་ལངས་པས་སྒྲུ་དེ་ཐོས་སོ། །དགེ་སྤྱོད་དག་དགེ་སྤྱོད་

མྱོང་གལ་གྱི་བྱས་འདུ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུས་ལུང་བསྟན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྦྱོས་པ་དང་། སེམས་འ
ལུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཕམ་པར་འགྱུར་བ་བཞི་པ་རྫོགས་ཏེ། ཕམ་པར་འགྱུར་བ་
རྣམས་རྫོགས་སོ། ། །འདུལ་བ་

རྣམ་པར་འབྱེད་པ། བམ་པོ་བརྩ་ལྡེ་པ། སྟོམ་ལ། ལུ་བ་འཛིན་པ་འཁྲིག་ཚིག་བསྟན་བཀྱུར་སྒྲུབ། །ཁང་པ་ཁང་ཆེན་དང་ནི་

གཞི་མེད་པ། །བག་ཙམ་དགོ་འདུན་དབྱེན་དང་དེ་རྗེས་ཕྱོགས། །ཁྱིམ་སྲུང་འབྲིན་དང་བཀའ་སློམ་བདེ་བའོ། །སངས་རྒྱལ་
བཙུང་ལྷན་འདས་

མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟེས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །ཚོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀའི་
ཀུན་རྟོ་དཔལ་མི་གྲོང་ངམ་གྲོང་རྒྱལ་གང་ན་ཉེ་བར་རྟེན་ཅིང་གནས་པ་དེར་ནང་པར་སྤར་ལངས་ཏེ། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
ཆག་ཆག་འདེབས་པར་བྱེད། ལེགས་པར་ཉུག་པར་

བྱེད། བ་ལང་གི་སྤྱི་བ་སང་པའི་བྱུག་པས་སྦྱད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་རྒྱུ་པ་གཉིས་བཀྲམ་
ནས་ལག་པ་གཉིས་བསྟལ་ཏེ་སོ་ཤིང་བོར་ནས་སྤྲོ་ཤམ་ཐབས་བགོས། ལྷུང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་གྲོང་ངམ།
གྲོང་རྒྱལ་དེ་ཉིད་དུ་ལྷུས་མ་བསྐྱུངས།

དབང་པོ་རྣམས་མ་བསྐྱུངས། དུན་པ་ཉེ་བར་མ་བཞག་པར་བསོད་སྟོམས་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་གྲོང་ངམ། གྲོང་རྒྱལ་དེར་
བསོད་སྟོམས་བརྒྱས་ནས་ཟས་གྱི་བྱ་བ་བྱས་ཏེ། ཕྱི་མའི་ཟས་གྱི་བསོད་སྟོམས་ལས་ཕྱིར་ལོག་པས་ལྷུང་བཟེད་དང་། ཚོས་
གོས་མཁོས་སུ་ཕབ་སྟེ། རྒྱུ་

པ་གཉིས་བཀྲམ་ནས་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་གི་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེའི་སེམས་འདོད་
པ་ལ་འདོད་ཆགས་གྱིས་ཀུན་ནས་དགྱིས་པར་སྤྱར་ན། དེས་རང་གི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་ཏེ། ལག་
པ་གཉིས་གྱིས་བཟུང་ནས་རྩོལ་བར་

{@202A} ༣༡ །བྱེད་ཅིང་ཁུ་བ་འབྲིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དགོ་སློང་རབ་ཏུ་མངའ་པོ་དག་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱ་ཁོང་འ
དོང་བ་ན་ཚོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀའི་གཙུག་ལག་ཁང་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། ཚོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་དང་ལྷན་
ཅིག་མཛོན་དུ་ཡང་དག་པར་དགའ་བར་འགྱུར་བ་

དང་། ཡང་དག་པར་མགྲུ་བར་འགྱུར་བའི་གཏམ་སྒྲ་ཚོགས་བྱས་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁོད་

ནས་དགེ་སྤྱོད་རབ་རྒྱ་མང་པོ་དག་གིས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་བ
ཟོད་དམ། འཚོ་འམ། བདེ་བ་ལ་རེག།

པར་གནས་སམ། བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་ངལ་བར་མ་གྱུར་ཏམ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་ཏེ་པོར་བཟོད་དོ། །འཚོ་ལོ། བདེ་
བ་ལ་རེག་པར་གནས་སོ། །བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་ངལ་བར་མ་གྱུར་ཏོ། །ཚོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་སྤྱོད་ཇི་ལྟར་བཟོད་པ་དང་།
འཚོ་བ་དང་། བདེ་

བ་ལ་རེག་པར་གནས་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་ངལ་བར་མ་གྱུར། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་གྲོང་ངམ། གྲོང་རྒྱལ་གང་
ན་ཉེ་བར་ཉེན་ཅིང་གནས་པར་བདག་ནང་པར་སྤར་ལངས་ཏེ། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆག་ཆག་འདེབས་པར་བྱེད། ལེགས་
པར་ཉུག་པར་བྱེད། བ་ལ་ར་གི་

ཕྱི་བསམ་པའི་བྱུག་པས་སྐྱད་པར་བྱེད་ཅིང་། བདག་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་རྒྱུ་པ་གཉིས་བརྒྱུས་ནས་ལག་པ་
གཉིས་བསྟལ་ཏེ་སོ་ཤིང་པོར་ནས་སྤྱོད་ཤིང་ཐབས་བཀོས་ལྟར་བཟོད་དང་ཚོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་གྲོང་ངམ། གྲོང་རྒྱལ་དེ་
ཉིད་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་འཇུག་ཅིང་བདག་གྲོང་ངམ།

གྲོང་རྒྱལ་དེ་ཉིད་དུ་བསོད་སྟོམས་བརྒྱུས་ནས་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ཏེ། ཕྱི་མའི་ཟས་ཀྱི་བསོད་སྟོམས་ལས་ཕྱིར་ལོག་པས་
ལྟར་བཟོད་དང་ཚོས་གོས་མཁོས་སུ་ཕབ་སྟེ། རྒྱུ་པ་གཉིས་བརྒྱུས་ནས་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་གི་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་
དུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་བདག་ནི་

སེམས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀླན་ནས་དགྱིས་པར་གྱུར་ན། བདག་གིས་རང་གི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ལས་སུ་
རུང་བར་བྱས་ཏེ། ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་ནས་རྩོལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཁུ་བ་ལྟར་ནས་རིམས་ནང་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་
གཏུང་བ་དང་བྲལ་བས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་ཤིང་།

{ @202B } བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་ངལ་བ་ཡང་མེད་དེ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་དེ་ལྟར་ན་བཟོད་པ་དང་། འཚོ་བ་དང་།

བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་ངལ་བ་ཡང་མེད་དོ། །དགེ་སློང་དེ་དག་དེས་སྐྱེས་པ་ལ་མངོན་པར་
བསྟོད་པར་ཡང་མི་བྱེད། ཕྱིར་སྒྲོག་པར་ཡང་མི་

བྱེད་ཅིང་། མངོན་པར་བསྟོད་པ་ཡང་མ་བྱས། ཕྱིར་བསྒྲོག་པ་ཡང་མ་བྱས་པར་དོང་སྟེ་བཙམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་དོང་
ནས་ཕྱིན་པ་དང་། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཁབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཛུལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །མཐའ་
གཅིག་ཏུ་འཁོད་ནས་དགེ་སློང་རབ་

ཏུ་མང་པོ་དག་གིས་སྐབས་དེ་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་རྒྱས་པར་གསོལ་ཏོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་།
སྐྱེད་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་བསྟུ་བ་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤམས་པ་ནི་དོན་གྱི་དབང་
གཉིས་གཟིགས་པ་ན་དགེ་སློང་གི་དགེ་

འདུན་སྟུང་པར་མཛད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ངས་འདུལ་བ་ལ་
བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལེགས་པར་བཅས་པར་འགྱུར་བའོ། །སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་མཆོག་བཞིན་དུ་མེད་པར་
མཛད་པ་སྟེ། མཆོག་བཞིན་དུ་མེད་

པ་། མཆོག་ཀྱང་མི་མེད་པ། དུས་སུ་མེད་པ། དུས་ལས་ཡོལ་བར་མི་མེད་པ། དོན་དང་ལྡན་པ་མེད་པ། དོན་དང་མི་ལྡན་པ་
མི་མེད་པས་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་དོན་དང་མི་ལྡན་པ་མེད་པ་ལ་རྒྱ་ལན་གྱིས་སྒྲོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་
ལོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྡན་

འདས་རྣམས་ནི་དོན་དང་ལྡན་པ་མེད་པ་ལ་དུས་མཆོག་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོད་ལྡན་པ་འ
ཆར་ག་ལ་རྣམས་པ། འཆར་གཞིའི་ཀྱིས་མི་མཛོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱས་པར་གྱུར་པ་བདེན་ནམ། བཙུན་པ་མཛད་དོ། །སངས་
རྒྱས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་

གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་

བཅའ་ཡིན་ནོ། །འཆར་ཀ་ངས་འདོད་ཆགས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཞེས་
རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཚོས་བསྟན་པ་དང་།

{@203A} ༡༡། །ཞེ་སྒྲ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། གཏི་མུག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཞེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཚོས་བསྟན་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཛེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་
བྱས་པར་གྱུར། མི་གཏི་མུག་ཅན་ཁྱོད་

ཀྱིས་ལག་པ་གང་དག་གིས་བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིམ་བདག་དད་པ་ཅན་དག་ལས་དད་པས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ལེན་པར་བྱེད་པའི་
ལག་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཛེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱས་པར་གྱུར། མི་གཏི་མུག་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུ་ལ་ནག་པོ་དུག་
མུར་དུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ། དུག་དྲག་པ།

དུག་རྩོ་བ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་བར་གྱུར་པ་ནི་བྲལ་། དེ་ལྟར་གྱུར་པས་རང་གི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་བཟུང་བ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་སྒྲུབ་པ་མཛད་དོ། །འཆར་ཀ་ཇི་སྟུང་དུ་སེམས། དེ་ལྟར་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་བསྟེན་བཞུར་
བདག་གིར་མ་བྱས་སམ། བཅུན་

པ་བགྱིས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྒྲུབ་ནས་དགོ་སྟོང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
དགོ་སྟོང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདྲུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྟོན་བའི་གཞི་
བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་

འདྲུན་བསྟོན་བའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་འདྲུན་ལེགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་འདྲུན་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་།
གནོད་མི་བཞུར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཚར་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རོ་ཚོ་ཞེས་པ་རྣམས་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དང་། མཛོན་པར་མ་དད་

པ་རྣམས་མཛོན་པར་དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཛོན་པར་དད་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚོ་འ

དེའི་ཟག་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚོར་བས་ཕྱི་མའི་རྣམས་བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ངའི་ཚེངས་
པར་དཔ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་ཡངས་པར་གྱུར་

པ་ལྟ་དང་མའི་བར་དག་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བའོ། །ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་
ཀྱིས་འདྲེལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། བསམས་བཞིན་དུ་ཁུ་བ་སྤྱད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ།
།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདྲེལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་

{@203B} ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དེ་ལྟར་བཅའ་བ་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་
ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་དགོས་ཤིང་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཉལ་བ་དག་གི་མི་ལམ་ན་
མི་གཙང་བ་ཤོར་ཅིང་ཁུ་བ་སྤྱད་བར་གྱུར་ཏེ་དེ་དག་ལ་འདྲུ་ཤེས་གྱུར་

ཡོད་ཀྱི་སེམས་པ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་དག་འགྱོད་པ་སྦྱིས་པར་གྱུར་ནས། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསམས་བཞིན་
དུ་ཁུ་བ་སྤྱད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་འདྲེལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བ་མཛད་ན། བདག་
ཅག་དགོས་ཤིང་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཉལ་བ་དག་གི་

མི་ལམ་ན་མི་གཙང་བ་ཤོར་ཅིང་ཁུ་བ་སྤྱད་བར་གྱུར་ཏེ། བདག་ཅག་ལ་འདྲུ་ཤེས་གྱུར་ཡོད། སེམས་པ་ཡང་ཡོད་པས་
བདག་ཅག་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་སྤྱོད་བ་བྱུང་བར་མ་གྱུར་ཏམ། ཚུར་ཤེག་བདག་ཅག་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་
ག་ལ་བ་དེར་འདོང་ཞིང་ཕྱིན་ནས་ཚོ་དང་ལྡན་

པ་ཀུན་དག་འཕོ་ལ་བཛྲོད་པར་བྱ་ཞིང་བདག་ཅག་ལ་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འཕོས་ཇི་སྐད་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་དེ་དེ་
ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ་སྟུང་སོ། །དེ་ནས་དགོས་ཤིང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་ག་ལ་བ་དེར་
དོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་ལ་འདི་

སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག །འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསམས་

བཞིན་དུ་ཁུ་བ་ཕྱུང་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ཞེས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བ་མཛད་ན།
བདག་ཅག་དགོས་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཉལ་བ་དག་

གི་མི་ལམ་ན་མི་གཙང་བ་ཤོར་ཅིང་ཁུ་བ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། བདག་ཅག་ལ་འདྲུ་ཤེས་ཀྱང་མཆིས། སེམས་པ་ཡང་མཆིས་
པས་བདག་ཅག་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བར་མ་གྱུར་ཏམ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འབོས་དགོས་པ་
རབ་ཏུ་མང་པོ་དེ་དག་ཁྲིད་དེ་བཅོམ་ལྷན་

འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་ནས་བྱིན་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆའ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་
ཏུ་འདུག་གོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འབོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་ཏེ།
།བཅུན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་

{ @204A } ༡༡། །འདི་ལྟར་བསམས་བཞིན་དུ་ཁུ་བ་ཕྱུང་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ཞེས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་
ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བ་མཛད་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དགོས་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་འདི་དག་མཆིས་ཉལ་བའི་གཡའ་ལམ་ན་
མི་གཙང་བ་ཤོར་ཅིང་ཁུ་བ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ།

འདི་དག་ལ་འདྲུ་ཤེས་ཀྱང་མཆིས། སེམས་པ་ཡང་མཆིས་པས་འདི་དག་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བར་མ་
གྱུར་ཏམ། ཀུན་དག་འབོ་འདི་དག་ལ་འདྲུ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད། སེམས་པ་ཡང་ཡོད་དེ་མེད་དོ་ཞེས་ང་མི་སྤྲོ་མོད་ཀྱི་འདི་དག་
གི་དེ་ནི་ཐ་སྐད་དུ་བྱར་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཀུན་དག་འབོ་དེ་ལྟ་བུ་ན་མི་ལམ་གྱི་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་འདོད་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་
ལ་གྱུས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་ཡོ་བྱས་བསྐྱངས་པའི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་ནས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དང་མཐུན་པ་དང་། དེའི་
ཤེས་ཆེ་བ་དང་། དེ་དང་

འཆོམ་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་བཀའ་མཆོད་མཛད་ནས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་བུ་ས་

ན་སྒྲུ་མ་ནི་བཅས་པ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཡིན་ཏེ། ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདྲེལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་
ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། བསམས་བཞིན་དུ་

ཁྱེད་མཆོད་མེ་མི་ལམ་གྱི་མ་གཏོགས་ཏེ་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །བསམས་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་དཔུང་ནས་སོ།
ཁྱེད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱེད་རྣམས་པ་ལྟ་སྟེ། སྤྱོད་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། བསྐྱབ་པ་དང་། སྤྱོད་པོ། དེ་ལ་སྤྱོད་པོ་
ནི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་

པོའི་འོ། །འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བྱ་བོ་དབང་བསྐྱུར་བར་འོས་ལ་དབང་མ་བསྐྱུར་བར་གནས་པ་མཚམས་ཐོབ་
པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཁྱེད་ཡང་སྤྱོད་པོ་ཡིན་ནོ། །སེར་པོ་ནི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གི་འོ།
ཁྱེད་མཆོད་མེ་མི་ལམ་གཏོགས་པ་འཁོར་ལོའི་

མཐའ་པའི་འོ། །བསྐྱབ་པ་ནི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །སྤྱོད་པོ་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་མ་སྤྲོན་པ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །
ཡང་ན་བྱུང་མེད་ཀྱིས་དུབ་པ་དང་། ཁྱེད་ཀྱིས་དུབ་པ་དང་། ལམ་ཀྱིས་དུབ་པ་དང་། གཏའ་གཞན་པ་དང་། ཡ་ཟེམ་ལུག་
གང་ཡིན་པ་དེའི་ཡང་སྤྱོད་པོ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པོ་ཞེས་

{@204B} བྱ་བ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱོད་པོའོ། །མི་ལམ་གྱི་མ་གཏོགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ལམ་གྱི་བཞག་སྟེའོ། །དགོ་འ
དུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩུང་བ་དེ་དགོ་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་དང་། དགོ་འདུན་དང་འབྲེལ་བ་དང་། དགོ་འདུན་ལ་
རྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྩུང་བ་དེ་དགོ་འདུན་ལས་རྣམ་པར་ལྷུང་བར་འགྱུར་

གྱི་གང་ཟག་ལས་མ་ཡིན་པའོ། །གཞན་ཡང་པམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་བཞི་པོ་དག་ནི་ལྷག་མ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་
ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དེས་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྩུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།
གཞི་ལྷན་ཏེ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། ས་བོན་

འདོད་པ་དང་། རིག་སྒྲུགས་འདོད་པ་དང་། སྤྲོན་འདོད་པ་དང་། བརྟག་པ་འདོད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་བདེ་བ་འདོད་པས་ཞེ་ན།

དགོས་ཤིང་གིས་བདེ་བ་འདོད་པས་ནང་གི་གཟུགས་ཉེ་བར་ལེན་ཅིང་སེམས་པར་བྱེད། ཚྱོལ་བར་བྱེད་ལ་ཁུ་བ་འབྲིན་ན་
དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །ཁུ་བ་

མི་འབྲིན་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །བདེ་བ་འདོད་པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ས་བོན་འདོད་པ་དང་། རིག་སྒྲགས་འདོད་པ་
དང་། སྒྲན་འདོད་པ་དང་། བརྟག་པ་འདོད་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགོས་ཤིང་གིས་བདེ་བ་འདོད་པས་ནང་གི་གཟུགས་ཉེ་
བར་ལེན་ཅིང་སེམས་པར་བྱེད། ཚྱོལ་བར་བྱེད།

རིལ་གྱིས་འཆང་བར་བྱེད། དམ་དུ་འཆང་བར་བྱེད། ཁུ་བ་འབྲིན་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །ཁུ་བ་མི་འབྲིན་ན་
ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །བདེ་བ་འདོད་པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ས་བོན་འདོད་པ་དང་། རིག་སྒྲགས་འདོད་པ་དང་།
སྒྲན་འདོད་པ་དང་། བརྟག་པ་འདོད་པས་

ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགོས་ཤིང་གིས་བདེ་བ་འདོད་པས་ནང་གི་གཟུགས་ཉེ་བར་ལེན་ཅིང་སེམས་པར་བྱེད། ཚྱོལ་བར་བྱེད།
རིལ་གྱིས་འཆང་བར་བྱེད། དམ་དུ་འཆང་བར་བྱེད་ལ་དེས་ཀྱང་བྱེད་ཐུག་དེས་པར་སྒྲོང་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་
བྱེད་ཅིང་ཁུ་བ་འབྲིན་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་

འགྱུར་རོ། །ཁུ་བ་མི་འབྲིན་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །བདེ་བ་འདོད་པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ས་བོན་འདོད་པ་དང་།
རིག་སྒྲགས་འདོད་པ་དང་། སྒྲན་འདོད་པ་དང་། བརྟག་པ་འདོད་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགོས་ཤིང་གིས་བདེ་བ་འདོད་པས་
ནང་གི་གཟུགས་ཉེ་བར་ལེན་ཅིང་

{@205A} ༢༡། །སེམས་པར་བྱེད། ཚྱོལ་བར་བྱེད། རིལ་གྱིས་འཆང་བར་བྱེད། དམ་དུ་འཆང་བར་བྱེད་ལ་དེས་ཀྱང་
བྱེད་ལ་བྱུག་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་བྱེད་ཅིང་ཁུ་བ་འབྲིན་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །ཁུ་བ་མི་འབྲིན་ན་
ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །བདེ་བ་

འདོད་པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ས་བོན་འདོད་པ་དང་། རིག་སྒྲགས་འདོད་པ་དང་། སྒྲན་འདོད་པ་དང་། བརྟག་པ་འདོད་པས་

ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགོས་ཤིང་གིས་བདེ་བ་འདོད་པས་ནང་གི་གཟུགས་ཉེ་བར་ལེན་ཅིང་སེམས་པར་བྱེད། ཚུལ་བར་བྱེད།
རིལ་གྱིས་འཆང་བར་བྱེད། དམ་

དུ་འཆང་བར་བྱེད། དེས་ཀྱང་ངད་ལས་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་ཅིང་ཁུ་བ་འབྲིན་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འ
གྱུར་རོ། །ཁུ་བ་མི་འབྲིན་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །བདེ་བ་འདོད་པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ས་བོན་འདོད་པ་དང་།
རིག་སྒྲགས་འདོད་པ་དང་། སྒྲན་འདོད་པ་དང་།

བརྟག་པ་འདོད་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགོས་ཤིང་གིས་བདེ་བ་འདོད་པས་ནང་གི་གཟུགས་ཉེ་བར་ལེན་ཅིང་སེམས་པར་
བྱེད། ཚུལ་བར་བྱེད། རིལ་གྱིས་འཆང་བར་བྱེད། དམ་དུ་འཆང་བར་བྱེད་ལ། དེས་ཀྱང་བྱེད་བྱ་དེས་པར་སྤྱོད་བའི་བདེ་བ་
དང་། བྱུང་ལ་བྱུག་པའི་བདེ་བ་དང་།

ངད་ལངས་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་ཅིང་ཁུ་བ་འབྲིན་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །ཁུ་བ་མི་འབྲིན་ན་
ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །བདེ་བ་འདོད་པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ས་བོན་འདོད་པ་དང་། རིག་སྒྲགས་འདོད་པ་དང་།
སྒྲན་འདོད་པ་དང་། བརྟག་པ་འདོད་པས་ཀྱང་དེ་

བཞིན་ནོ། །ནང་གི་གཟུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་སྦྱར་རོ། །
།བར་སྒྲིམ་ལ། གར་བྱེད་རབ་ཏུ་གར་བྱེད་དང་། མཁའ་དང་ལྷགས་དང་སྤྱབས་འོངས་དང་། །ཀླན་དུ་མཉེད་དང་བྱེད་བྱ་
དེས། །འཇལ་བ་དང་ནི་ལྟ་བ་དང་། །རྒྱན་

ལས་བསྒྲིག་དང་ཇི་བསྒྲིག་པའི། །སྤྱོད་ཡང་དག་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །དགོས་ཤིང་གིས་གར་བྱེད་པས་ཁུ་བ་འབྲིན་ན་ཉེས་པ་
སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཁུ་བ་མི་འབྲིན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་རབ་ཏུ་གར་བྱེད་པས་ཁུ་བ་འབྲིན་ན་ཉེས་
པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཁུ་བ་མི་འབྲིན་ན་ཉེས་

{ @205B } བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་ཞེད་པ་སྤྱོད་པས་ཁུ་བ་འབྲིན་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་

རོ། །ཁྱེད་མི་འབྲིན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྲོང་གིས་ལྷགས་བཏང་སྟེ། ཁྱེད་མི་འབྲིན་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་
རོ། །ཁྱེད་མི་འབྲིན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་

སྲོང་གིས་སྐྱབས་སུ་འོངས་པའི་ཁྱེད་མི་འབྲིན་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཁྱེད་མི་འབྲིན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །
དགེ་སྲོང་གིས་ཀུན་ཏུ་མཉེད་པའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅིང་ཁྱེད་མི་འབྲིན་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཁྱེད་མི་
འབྲིན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྲོང་གིས་བྱེ་

བྲག་རེས་པར་སྦྱོར་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅིང་ཁྱེད་མི་འབྲིན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྲོང་གིས་ཀུན་ཏུ་
ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པར་འཇལ་བར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྲོང་གིས་
ཆགས་

པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ལ་ལྟ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྲོང་གིས་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་
རང་གི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཚུའི་རྒྱུན་ལས་བསྐྱོད་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་བར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཚུའི་རྒྱུན་
ཕྱོགས་སུ་གཏོང་བར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །

དགེ་སྲོང་གིས་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་རྩི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་གཏོང་བར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་
སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །རྩི་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་བར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །མ་སྦྱང་བ་དང་། ལུ་བ་དང་། གཡམ་པ་
དང་། མཛོད་དང་། ཐོལ་མིག་དང་། སྐྱངས་པ་དང་།

སྦྱོང་དང་། སྒྲིག་པ་དང་། འབྲུམ་བུ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་མཆོང་བ་དང་། འོབས་ལ་མཆོང་བ་དང་། བརྒྱ་ལ་རེག་པ་དང་། གོས་
ལ་རེག་པ་དང་། ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་གཞུགས་དག་མཐོང་བ་དང་། སྒྲིན་དཔའི་ཡུལ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། བསྐྱོལ་བའི་གི་
ལས་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་

པས་ཁྱེད་བྱུང་བ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྦྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་

ཉེན་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཁུ་བ་འབྱེན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྟེ་དང་པོ་རྫོགས་སོ། །སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྷན་པ་
དཔལ་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་

{@206A} ༡༡། །མེད་ཟེ་སྤྱིན་གྱི་ཀུན་དག་པར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དུག་སྤྲེ་དག་གི་ཀུན་དྲོད་པ་ནི་འདིར་བདག་
ཅག་གིས་བྲམ་ཟེ་དང་བྱིམ་བདག་འོངས་ཤིང་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཚོས་བསྟན་པར་བྱ། ཚོལ་བ་དག་ཀྱང་ཚར་གཅད་
པར་བྱ། རང་གི་གྲགས་པ་ཡང་བསྐྱག་པར་

བྱའོ་སྟམ་པས་དུག་སྤྲེ་ལས་གང་ཡང་རུང་བས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་གྱི་སྟོན་པར་མི་འཇོག་པས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་
ནང་པར་སྤར་ལངས་ཏེ་སོ་ཤིང་པོར་ནས། སྟམ་སྦྱར་དམར་མེར་གྱོན་ཏེ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་གྱི་སྟོན་པ་འཆག་ཅིང་འདུག་གོ།
།མཉན་ཡོད་ན་གནས་པའི་བྲམ་ཟེ་དང་བྱིམ་

བདག་གི་ཚུང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་དྲོད་པ་ནི་སྤྱིད་ཚེས་ཚལ་དུ་སོང་སྟེ། རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། གཙུག་ལག་
ཁང་བཟང་བ་དང་། བཙུང་ལྷན་པ་དང་དགེ་སྟོན་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཐུག་འཚལ་དུ་འགྲོ་
བས་བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིམ་བདག་གི་ཚུང་

མ་རབ་དྲུ་མང་པོ་དག་སྤྱིད་ཚེས་ཚལ་དུ་བྱུང་སྟེ་གཙུག་ལག་ཁང་ལྷ་འདོད་པས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་ག་ལ་བ་དེར་དོང་དོ།
།དུག་སྤྲེ་དག་གིས་གོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དུག་པོ་དག་ན་འཁོད་པའི་མི་རྣམས་འདི་ལྷ་སྟེ་རིགས་ལས་སམ། རུས་ལས་སམ།
རྒྱུད་ལས་སམ། མིང་ལས་སམ། གཟུགས་

ལས་སམ། བཟོ་ལས་སམ། འཚོ་བ་ལས་མི་ཤེས་པ་འམ། མ་མཐོང་བ་འམ། མ་ཐོས་པ་འམ། མ་རིག་པ་འམ། རྣམ་པར་མི་
ཤེས་པ་འག་པ་ཡང་མེད་པས། ཚོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀས་བྲམ་ཟེ་དང་བྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་རབ་དྲུ་མང་པོ་དེ་དག་ཐག་
རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་སྟེ།

མཐོང་ནས་ཀྱང་འདི་སྐད་ཅས་སྒྲས་སོ། །ཆེ་གོ་མོའི་མ། ཆེ་གོ་མོའི་ཚུང་མ། ཆེ་གོ་མོའི་མནལ་མ། ཆེ་གོ་མོའི་བུ་མོ། ཆེ་གོ་

མོའི་སྲིང་མོ་འོངས་པ་ལེགས་སོ་འོངས་པ་ལེགས་སོ། །ཁྱེད་ཅག་ཅིའི་ཕྱིར་ཡུན་རིང་མོ་རིང་མོ་ནས་བླ་བ་ལྟར་རྒྱ་བར་
བྱེད། དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། བཅུན་པ་

འཆར་ཀ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནི་གང་ཟག་གི་ཚངས་པར་དཔའི་དུས་མ་ལགས་སོ་ཞེས་ལེགས་པར་
གསུངས་ན། བདག་ཅག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱིམ་གྱི་འདྲུ་འཛིན་ལྡན་པས་མི་ཁོམ་པ་དགུ་པ་ལགས་སོ། །འཆར་ཀས་སྒྲིམ་པ།
སྲིང་མོ་དག་ཁྱེད་གྲིས་འགའ་ཞིག་གིས་

{@206B} འདི་རྒྱུད་ཅེས། དུག་ཅན་ལ་སོགས་རྒྱལ་པོ་ཡི། །བྱ་བ་དག་ནི་མ་བྱས་པར། །དེ་དག་ཉིད་དང་བྱ་བ་རྣམས།
ཞིག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། །བྱ་བ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་ནི། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་པར། །འཛིག་རྟེན་དག་པོ་འཆི་
བདག་དེ། །འོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་

སྒྲིམ་པ་མ་ཐོས་སམ། དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། བཅུན་པ་འཆར་ཀ་དེའི་སྲུང་དུ་བདག་ཅག་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་མཆིས་ཏེ་རྒྱལ་
བྱེད་གྱི་ཚལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་བལྟ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། དགོས་པ་གནས་བརྟན་གནས་
བརྟན་རྣམས་གྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་སྲུང་

དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །འཆར་ཀས་སྒྲིམ་པ། སྲིང་མོ་དག་གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཅག་དེའི་ཕྱིར་འོངས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་
ཀྱང་སྟིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལས་སྟིང་པོ་བྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །སྲིང་མོ་དག་དེ་ནི་འཇལ་
གྲིས་འདི་ལྟར་ལྟར་མོའི་ལྟར་བལྟ་བ་

དེ་བར་བྱའོ། །སྲིང་མོ་དག་ཁྱེད་ཅག་དུ་འཇུག་པར་བྱེད། བཅུན་པ་འཆར་ཀ་བདག་ཅག་ཀྱན་དགའ་ར་བར་འཇུག་
ཅིང་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟ་བར་འཚལ་ལོ། །སྲིང་མོ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས། མཁས་པ་གང་ཞིག་རབ་དུ་སེམས་དང་
བས། །སངས་རྒྱས་མཆོད་རྟེན་དག་

ལ་གོམ་འདོར་ན། །འཇོམ་བུ་རྩལ་གསེར་གྱི་སྲང་ཚད་ནི། །སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་ཡང་དེ་དང་མཉམ་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པས་

དེ་ཡང་ལེགས་སོ། སྲིད་མོ་དག་ཁྱེད་གྱིས་གང་ཁྱེད་ཅག་གཙུག་ལག་ཁང་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་འགྲུབ་ཅིག་གཞིག་
བཅུ་ཉལ། འཕགས་པ་ཅི་བདག་ཅག་

སྟོན་མ་སྲུག་པ་ན་ཐོགས་བཞིན་དུ་ཞུགས་གཞན་དུ་ཚོལ་ལམ། བཅུན་པ་འཆར་ཀ་སྤངས་ཏེ་དགོས་པ་གཞན་ག་ལ་ཚོལ།
ཁྱོད་པས་གཞན་ཁྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྲུག་མཆིས་གིས། ཁྱོད་ཉིད་གིས་བསྟན་དུ་གསོལ། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྷན་པ་འ
ཆར་ཀ་འདི་སྟོན་དུ་སེམས་ཏེ། གལ་

ཏེ་འདི་དག་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་བསྟན་པར་བྱ་ན་ནི་བདག་གི་དགོ་བའི་རྒྱུགས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་ཡང་འགྱུར། གལ་
ཏེ་བསྟན་པར་མི་བྱ་ན་ནི་ཚོགས་པའི་བསོད་སྟོམས་ཀྱང་སྟེར་བར་མི་འགྱུར་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གིས་ཀྱང་མ་དད་པ་
རྣམས་དད་པ་སྟུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་དག་པར་

{@207A} ༡༡། །འཛིན་དུ་གཞུག་པར་བྱ། གདུལ་བར་བྱ། གཟུང་བར་བྱ། རབ་དུ་དགོད་པར་བྱ། འོ་ཞེས་གསུངས་
པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་དགོ་བའི་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟན་པར་བྱ། རྟོན་དུ་རིག་ནས་དེས་མེ
ཏོག་དང་། བདུག་སྟོས་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པ་

རྣམ་པ་སྟོར་ཚོགས་ཐོགས་ཏེ་ཤོག་ཤོར་ལག་དུ་སྤངས་ནས་གོ་རིམས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་བརྟམས་ཏེ། སྲིད་མོ་
དག་འདི་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དྲི་གཙང་ཁང་སྟེ། གང་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་

གཟིགས་ནས་གང་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར། གང་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། གང་ནི་གཞོད་པར་གྱུར། གང་ནི་ཉམ་པར་གྱུར།
གང་ནི་མི་བདེ་བར་གྱུར། གང་ནི་གཞོད་པ་དང་། ཉམ་པ་བདེ་བར་གྱུར། མི་བདེ་བར་གྱུར། གང་ནི་ངན་སོང་ལ་གཞོལ། གང་ནི་
ངན་སོང་ལ་འབབ། གང་

ནི་ངན་སོང་ལ་བབ། ངས་གང་ནི་ངན་སོང་གི་ལམ་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་མཐོ་རིས་དང་། ཐར་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་གཞག་པར་

བྱ། འདོད་པའི་འདམ་དུ་བྱིང་བ་གང་གི་ལག་ནས་ནི་བྱང་བར་བྱ། འཕགས་པའི་ཞོར་གྱི་དབྱིག་དང་བྲལ་བ་གང་ནི་འ
ཕགས་པའི་ཞོར་གྱི་དབང་ཕྱག་ལ་གཞག།

པར་བྱ། གང་གི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བས་བརྒྱན་པའི་འཛིག་རྟེན་ནི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་བྱ། གང་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
དག་མེ་བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། དགོ་བའི་རྩ་བ་དག་བསྐྱེད་པ་གང་ནི་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱ། ཡོངས་སུ་སློན་པ་གང་ནི་
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་ཞེས་མཁྱེན་པ་དང་།

གཟིགས་པ་འཇུག་ཅིང་འདི་ལྟར། རྒྱ་སྟོན་གནས་གྱི་དུག་ཅན་པ། རྟུ་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་སྲིད་གྱི། སངས་རྒྱས་
གདུལ་ལ་བྱམས་པ་ནི། རྟུ་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཇི་ལྟར་མ་ནི་བུ་སྤྱག་གཅིག་པུ་ལ། རྟོག་ཅིང་དེ་སྟོག་སྤྱང་
བར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའང་གདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ། རྟོག་པར་མཇོད་ཅིང་དེ་སྟོག་སྤྱང་བར་མཇོད། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཡི།
།བཞོན་མ་གདུལ་བའི་བེད་ཆོལ་མི་སྐྱོ་སྟེ། །སྲིད་དང་དན་འགྲོས་ཉམས་ལ་བྱམས་པ་ནི། །རབ་ཉམས་བེད་ལ་བྱམས་པའི་
བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འཇུག་

{@207B} བཤེན་པའི་འཇུག་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོབས་
བཅུའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ། མི་འཛིགས་པ་བཞིས་བསྐྱེད་པ་མི་མངའ་བ། ལྷ་མཆོག་རྒྱ་བས་པོ་ཆེའི་གནས་སུ་དམ་འཆའ་
བ། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སེང་གའི་སྒྲ་

ཡང་དག་པར་སྒྲིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཡིན་གྱིས་འདིར་ཞབས་ལ་ཕྱག་དག་འཆོལ་ཅིག། འདི་ནི་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་
ཤེས་རྒྱུ་རྒྱུ་གཙུག་ལག་ཁང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་མི་ཤེས་པའི་ལྷན་པ་དང་། འབྲེན་པ་མེད་པ་དང་།
ཡོངས་སུ་འབྲེན་པ་མེད་པ་ན་དེའི་དང་

པོར་ཡེ་ཤེས་གྱི་མིག་སྒྲུབ་གྱི་ཐུར་མས་གང་གི་ཆོས་གྱི་མིག་རྣམ་པར་སྤྱངས་པ། བཅོམ་ལྡན་གྱིས་གནས་བརྟན་

རྒྱལ་ཁོངས་ལྷ་བྱ་རྒྱལ་ཁོངས་དང་། ཡུན་རིང་པོ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྒྱལ་ཁོངས་དང་། ཚངས་པ་རོ་དཔ་མཛོན་པར་དཔ་
རྒྱལ་ཁོངས་དང་། ལྷ་མ་སྤྱོད་

གྱི་རྒྱལ་ཁོངས་ཐོག་ནས་པ་རྒྱལ་ཁོངས་ཏུ་ལུང་བསྐྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་གང་གི་རྒྱུ་ལ་དེའི་དང་པོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་འཇིག་རྟེན་དུ་དགོ་སྤྱོད་ངམ། བཅའ་ཅེ་འམ། ལྷ་འམ། བདུད་དམ། ཚངས་པ་འམ། སྤྱི་ཀྱང་ཚོས་དང་མཐུན་པར་
བསྐྱོར་མི་ལྷ་མ་པ་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་

ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱོད་པོ་མང་པོའི་དོན་དང་། སྤྱོད་པོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་རྩིས་སྤྱོད་ཐུགས་བརྩེ་
བ་དང་། ལྷ་དང་མི་རྒྱལ་ཁོངས་ཏུ་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་། བདེ་བའི་ཕྱིར་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱོས་ཏེ་རྒྱལ་པ་བཅུག་གཉིས་སྤྱོད་
བསྐྱོར་བ་དེའི་ཡིན་གྱིས་འདིར་ཡང་

ཞབས་ལ་ཕྱག་དག་འཚོལ་ཅིག། །འདི་ནི་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་སྟེ། བཅའ་ཅེ་ཤིང་སྤྱོད་ལ་ཆེན་
པོ་ལྷ་བྱ་རྒྱལ་ཁོངས་དོར་སྤྱོད་དུ་གཅིག་གིས་མཚོག་པ་སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དབྱིག་བྱེ་བ་ཕྱག་དུག་བཅུ་དང་ལྡན་པ། གསེར་
གྱི་ནས་བང་ཚུང་བརྒྱད་བཅུ་བདེག་པ།

བཅུ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་བཅུ་བརྒྱད་བདེག་པ། སྤྱོད་བའི་གྲོང་བཅུ་དུག་བདེག་པ། མེར་སྤྱོད་བཟང་མོ་ལུས་གསེར་བས་ལྷག་པ་དང་
ལྡན་པ་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་སྤྱིན་པ་ལྟར་སྤངས་ཏེ་མཚོན་མོའི་བུན་ཐལ་ལ་རས་སྤྱོད་མའི་སྤྱི་སྤྱོད་རིན་ཐང་འབྲུམ་རི་བ་
ཐོག་སྤྱོད་འཇིག་རྟེན་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་གང་

{@208A} ༡༡། །དག་བཞུགས་པ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། བསམ་གཏན་དང་། རྒྱལ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་
ངེ་འཛིན་དང་། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པ་བསྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ནགས་ན་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པ། གང་མཐོང་ན་སྤྱོད་གྱི་སྤྱོད་པོ་ཆེ་
དག་ཀྱང་རྒྱགས་པ་དང་བུལ་བར་འགྱུར་བ། གང་

གིས་བུ་མངས་༥ ། གྱི་མཚོད་རྟེན་དུ་སྤྱོད་པར་ཁས་སྤངས་ནས་དགོ་སྤྱོད་གི་སྤོམ་པ་ཐོབ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཀྱང་

དགོས་པ་དཀའ་འདི་ཉམས་ཀྱི་དགོས་པ་འདོད་པ་ཆུང་བ་ཆོག་ཤེས་པ། སྤངས་པའི་ཡིན་ཏེ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་
མཆོག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་འདོད་སྤང་

ཆེན་པོའི་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བསྐྱུགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཡིན་གྱིས་འདིར་ཡང་ཞབས་
ལ་ཕྱག་དག་འཆོལ་ཅིག། འདི་ནི་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ལྟ་འདྲི་བྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་སྟེ། མཆོག་ཐོབ་པའི་བྱ་གང་ཡིན་པ།
གང་གིས་ལོ་བརྒྱད་གཉིས་སུ་དབང་

པོའི་བརྒྱུད་པ་སྤྲུགས་པ། ཆོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཆར་གཅད་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། སྤྲོ་བ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ། བཅོམ་ལྡན་འ
དས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་

ཅད་གང་གི་ཆ་བརྒྱུག་པར་བཞག་ཅིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་གཏོགས་པར། འཛིག་རྟེན་
ཀྱན་གྱི་ཤེས་རབ་གང་། ལྟ་འདྲི་བྱ་ཡི་ཤེས་རབ་ཀྱི། བརྒྱུག་ཆར་ཡང་མི་ཆོག་གོ། གཤམ་ཏེ་ལྷར་བཅས་འཛིག་རྟེན་འ
དི། ལྟ་འདྲི་བྱ་དང་མཉམ་གྱུར་

པས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། བརྒྱུག་ཆར་ཡང་མི་ཆོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཡིན་
གྱིས་འདིར་ཡང་ཞབས་ལ་ཕྱག་དག་འཆོལ་ཅིག། འདི་ནི་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ལྷོད་གཤམ་གྱི་བུ་ཆེན་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་སྟེ།
མདུན་ན་འདོན་གྱི་བུ་ཅོད་པ་མེད་

པའི་རྒྱལ་སྤྱི་དཔྱད་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་གང་གིས་ལྟ་འདྲི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཁང་བཟངས་རྣམས་པར་རྒྱལ་བྱེད་
རྒྱུ་པ་གཤམ་པའི་མཐོ་པོས་ལན་གསུམ་དུ་བསྒྲུལ། ཀྱན་དུ་བསྒྲུལ། ཀྱན་དུ་རབ་ཏུ་བསྒྲུལ་བ། གང་གི་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འོད་

{ @208B } ཟེར་ཅན་དུ་ཉིན་མཆོན་བདུན་གྱིས་གཤེགས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྩ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་།

མཐུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཡིན་གྱིས་འདིར་ཡང་ཞབས་ལ་ཕྱག་དག་འཛོལ་ཅིག། །འདི་
ནི་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མ་འགགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་སྟེ། མི་

སྐལ་པ་ཏེ། བཟང་པོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡབ་ཀྱི་མཆེད་ཀྱི་སྲས་གང་གི་མིང་ཡང་དག་
པར་བསྐྱགས་པས་ཆོང་པ་དག་སྐྱེ་མཆོ་ཆེན་པོ་ནས་བཞོན་པའི་སྟོན་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་འོང་བར་འགྱུར་བ། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྟའི་མིག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་

ཏུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཡིན་གྱིས་འདིར་ཡང་ཞབས་ལ་ཕྱག་དག་འཛོལ་ཅིག། །འདི་ནི་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འ་
བའི་གཙུག་ལག་ཁང་སྟེ། དུན་རིང་པོ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྟོན་བཀུར་བ་གང་ཡིན་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
ཞབས་འབྲིང་ན་ཉེ་བརྟེན་པ། སྟོན་པས་

ཡང་དག་པར་བསྐྱགས་པ། ཆོངས་པ་མཆོངས་པརྟེན་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བཀུར་བ་གང་ཡིན་པ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡབ་ཀྱི་མཆེད་ཀྱི་སྲས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མངུ་བློས་པ་རྣམས་དང་།
ཐོས་པ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། ཐོས་པ་

བསགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཡིན་གྱིས་འདིར་ཡང་ཞབས་ལ་ཕྱག་དག་འཛོལ་ཅིག། །འདི་
ནི་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མཛོས་དགའི་གཙུག་ལག་ཁང་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གཙུང་པོ་སྤྱིའི་སྲས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། གལ་
ཏེ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་ན་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་

སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དབང་པོ་དག་གི་སྐོ་བསྐྱམས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་གང་
ཡིན་པ་དེའི་ཡིན་གྱིས་འདིར་ཡང་ཞབས་ལ་ཕྱག་དག་འཛོལ་ཅིག། །འདི་ནི་ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྐྱེ་མཆོ་ཆེན་པོ་གཙུག་ལག་
ཁང་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྲས་ལས་

རབ་ཏུ་བྱུང་བ། གལ་ཏེ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་ན་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། གང་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་རྒྱལ་པོ་

མངའ་བོས་བཀུར་གྱི་རྒྱུད་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཡང་དག་པར་རྒྱུན་ཆད་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་འ
དོད་པ་རྣམས་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པ་

{@209A} ༡༡། རྣམས་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་ཡོ་བྱད་བསྐྱབས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོགས་ཏུ་བསྐྱན་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་
ཡིན་གྱིས་འདིར་ཡང་ཞབས་ལ་ཕྱག་དག་འཆོལ་ཅིག །འདི་ནི་ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་འཛོལ་གཙུག་ལག་ཁང་དོ། །འདི་ནི་
ཉེ་དགའི་འོ། །འདི་ནི་འདུན་པ་འོ། །འདི་

ནི་འགོ་མགྲོགས་ཀྱི་འོ། །འདི་ནི་ན་བསོལ་འོ། །འདི་ནི་ཁོ་བོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དོ། །ཅི་འདི་ཡང་ལྟ་བར་བྱེད་དམ། འ
ཕགས་པ་ཅི་བདག་ཅག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་ཐམས་ཅད་བལྟས་ནས་གདོད་འཕགས་པ་འཆར་ཀའི་གཙུག་ལག་ཁང་
བལྟ་བར་མི་བགྱི་འམ། བདག་ཅག་

གིས་འཕགས་པ་འཆར་ཀའི་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་དུ་ཉིན་ཏུ་བལྟ་བར་བགྱི་འོ། །སྤང་མོ་དག་དེ་བཞིན་གྱིས་ཉིག །ཆོ་
དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀའི་འདོད་ཆགས་དཔ་ཡིན་པས་དེའི་གཙུག་ལག་ཁང་ན་གཞི་མོན་སྒྲིབ་གྱི་འོ་སྤྱོད་མས་བསྐྱས་པ་
དང་། ཕྱིག་པ་ཅུང་ཞིག་ཉེ་བར་བཀྲ་བ་དང་།

མལ་སྐྱོན་བེད་ཕྱག་གི་སྤྱིང་པོ་ཅན་བཤམས་པ་དང་། བུམ་པ་བཏུང་བས་བཀའ་བ་བཅུ་སྟོད་དང་བཅས་པ་བཞག་པ་དང་།
སྐྱོན་པའི་ནང་ན་བཅའ་བ་སྐྱོམས་ཀྱིས་གང་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀས་བུམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་
མར་བཀུ་མང་པོར་དག་གཙུག་ལག་

ཁང་དུ་འོངས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱུས་པ། སྤང་མོ་དག་ཅི་ཇི་ཁྱེད་སྐྱུས་བྱའམ། འོན་ཏེ་བཏུང་བ་འཐུང་། འཕགས་པ་ཅི་ཆུ་གླུང་
བསྐྱོག་ཕྱོགས་སུ་འབབ་བམ། བདག་ཅག་གིས་འཕགས་པ་ལ་གསོལ་བར་བགྱི་བ་གང་ལགས་པ་དེ་ཉིད་འཕགས་པས་
བདག་ཅག་ལ་སྐྱོལ་ཏམ། འདི་ལྟར་

བདག་ཅག་ལ་གང་དགོན་པ་དེ་སྐྱོལ་ཅིག །སྤང་མོ་དག་ཁྱེད་ཅག་ལ་ཅི་ཞིག་དགོན། འཕགས་པ་ཆོས་མཉམ་པའོ། །སྤང་

མོ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གནས་སྤྱད་པོ་དག་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ངོ་མཚར་མ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་པོ་དེ་
དག་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་དང་། མི་
ཉིད་དང་། དབུས་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་པོ་མཚར་བ་མེད་པ་དང་། དག་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའི་ཞེས་ལེགས་
པར་གསུངས་པས་དེའི་ཕྱིར་

{@209B} ཁྱེད་ཅག་དག་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་སྐྱེས་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་འབྲས་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ།
།སྲིང་མོ་དག་འཁོད་ཅིག་དང་ཁོ་བོས་ཁྱེད་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་དེའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཚུལ་ཏེ་
ཆོས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་མཐུན་དུ་འཁོད་པ་དང་།

དེས་དེ་དག་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བརྩམས་སོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཀུན་དུ་ཆགས་སོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཀུན་
དུ་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྲལ་རྟོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྲལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེ་དག་གི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དག་ལ་ཉྱག་པར་
བརྩམས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་

ན་མི་གསང་སྤྲུགས་ཉིད་ཚོད་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་པོ་འཇམ། ཤེས་ཐལ་ལྷག་གི་བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་
དེ་ཡང་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཀུན་དུ་ཆགས་སོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཀུན་དུ་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་
དེ་ལྟར་བྲལ་རྟོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྲལ་བ་

དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེ་དག་གི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དག་ལ་ཉྱག་པར་བརྩམས་སོ། །དེ་ན་གང་དག་བདག་གིར་བྱེད་པ་དེ་དག་
ནི་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་གཞོགས་སྟེགས་དང་། ཕུར་གཡེང་དང་། ཐོ་འཚོམ་པ་དང་། ཀུན་དུ་ཅེ་བ་དང་། ཀུན་དུ་ཅུ་ཅོ་འདོན་པ་
དང་། དགོད་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་།

ལུས་སྦྱར་བར་བྱེད་དོ། །གང་དག་བདག་གིར་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་དེ་ནས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ། འཆགས་དང་། དགར་དང་། རྫོ་

ཁང་དག་ན། གང་ལས་ཚུ་འབྱུང་དེ་ལས་འབར། གང་ལས་སྐྱོབ་པ་དེ་ལས་འཛིགས། འཛིགས་པ་མེད་ལས་འཛིགས་པ་
སྐྱེས། སྐྱབས་ལས་འཛིགས་

པ་སྐྱེས་པར་གྱུར། བདག་ཅག་གི་སྒྲིགས་གཅིག་ཏུ་བདེ་བ་ནི་བ། བདེ་ལེགས་བཟོད་པ། བདེ་ལེགས་སུ་འགྱུར་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ལས་འཛིགས་པ་དང་། ཡམས་དང་། གཞོད་པ་དང་། འགོ་བའི་ནད་དང་། འཁྲུག་པ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་སྒྲོད་
པར་བྱེད། ལུང་ཀ་གཏོང་བར་

བྱེད་ཀྱི་ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་དོ། རྟེན་གསལ་སྒྲོད་ཅིང་འདོད་པ་ན་དག་སྒྲོད་དག་གི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ནས་དེ་དག་གིས་དེ་དག་
སྒྲོད་པ་ཐོས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་པ། སྤང་མོ་དག་ཁྱེད་ཅག་སུ་ལ་སྒྲོད། འཕགས་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་ལ་འོ། རྟེན་གྱིས་
ཅི་བྱས། འཕགས་པ་དག་བདག་

{ @210A } ༩༩ ཁྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གྲིམ་ཐབ་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱུགས་པ་གང་དག་ལགས་པ་དེ་དག་འ
ཕགས་པ་འཆར་ཀས་བྱུགས་སོ། གལ་ཏེ་བདག་ཅག་གི་ཕ་མ་འམ། ལུ་རྒྱལ་མོ་དག་གིས་ཐོས་པར་གྱུར་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་
ཚལ་གལ་བ་དེར་ལྟར་ཡང་མི་སྟེར་ན་མཆི་བར་

ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ། སྤང་མོ་དག་ཁ་རོག་ཤིག། རྟེན་སྒྲོད་དེ་ནི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་བུ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། ཚུལ་
ཁྱིམ་ས་དང་ལྟན་པ་ཡིན་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་པས་རྩོམ་པ་དེས་ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ།
འཕགས་པ་དག་ཅི་ལགས་གྲུང་བུ་

གང་ལ་རྩོན་པོ་གཉིས་མཆིས་པ་དེས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དཀྱུ་འབྲལ་བར་བབྱེད་དམ། དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། སྤང་མོ་དག་ཁ་
རོག་ཤིག་དང་བསྐྱོག་པར་བྱེད། འཕགས་པ་དག་གལ་ཏེ་བསྐྱོག་ན་དེ་ལྟར་ལེགས། གལ་ཏེ་བསྐྱོག་པར་མི་མཛད་ན།
བདག་ཅག་སྒྲོན་ཅད་རྒྱལ་

བྱེད་གྱི་ཚལ་དུ་མི་མཆི་འོ། སྤང་མོ་དག་ཁ་རོག་ཤིག་དང་ཅི་ནས་ཀྱང་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བར་བསྐྱོག་

པར་བྱོལ་།དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་བསྟོན་པ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བྱུང་སྟེ་དོང་
དོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་

ཡང་དགོད་བཞིན་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བྱུང་བ་དང་། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་ནས་སྒྲིས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འ
ཆར་ཀ་ཁྱེད་མི་མཛེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱས་ནས་དེ་ཅི་དགོད། འཆར་ཀས་སྒྲིས་པ། ཁོ་བོས་ཆང་འབྲངས་སམ། ཀྱེད་དོང་ཟེས་
སམ་ཅི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཅི་དེ་

ཡང་བྱས་སམ། གཞན་ཅི་ཞིག་བྱས། བྲམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་རབ་རྟུ་མང་པོ་དེ་དག་འཕྱུ་ཞིང་དོང་། །འ
ཆར་ཀས་སྒྲིས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ལྟར་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་སེར་སྒྲིས་གང་ལ་ཡང་ཆོག་བཞི་
པའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཅེས་ཡང་མི་

སྟོན་ལ། དེ་དག་ནི་གང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དེ་ལ་འཕྱུ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་སྒྲིས་པ། ཅི་ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་དག་བདེན་པ་དག་
ལ་བཀོད་དམ་དེས་སྒྲིས་པ། དེ་ལྟར་དེ་དག་གི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་བརྩམས་ན་མཐར་ཀྱིས་བདེན་པ་ཡང་
མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་དོན་ཉུང་ངུ་

{@210B} དག་ཅིའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་དག་ཡན་ལག་གང་གིས་ངོ་ཚ་བར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁེངས་པར་བྱེད་
ཅེས་སྟོན་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
གསོལ་རྟོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་།

གླེང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་བསྟུ་བ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ།
།སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ལ་སྒྲིས་པ། འཆར་ཀ་ཁྱེད་ཀྱིས་མི་མཛེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱས་
པར་གྱུར་པ་བདེན་ནམ། བཙུན་པ་མེད་ལྟོ། །

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་

དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོམེས་རྣམ་པར་སྒྲིབ་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྒྲིབ་ནས། དགོ་

སྒྲིབ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། དགོསྒྲིབ་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་
ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འ
དུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་

སྟེ། ཡང་དགོསྒྲིབ་གང་སྤྲལ་ཅིང་གྲུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དང་ལྷན་ཅིག་ལུས་ལ་རེག་པར་བྱེད་དམ།
ལག་པ་ནས་བཟུང་དམ། དཔུང་པ་ནས་བཟུང་དམ། ལན་བྱ་ནས་བཟུང་དམ། ཡན་ལག་དང་ཉིད་ལག་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་
མོམ་པ་དང་། ཉུག་པ་བདག་གིར་

བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མཐོ། །ཡང་དགོསྒྲིབ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆར་ཀ་འམ། གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་གང་ཡིན་པའོ།
།སྤྲལ་ཅིང་གྲུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་སྤྲལ་ཅིང་མ་གྲུར་པ་ཡང་ཡོད། གྲུར་ཅིང་མ་སྤྲལ་བ་ཡང་ཡོད།
སྤྲལ་ཅིང་གྲུར་པ་ཡང་ཡོད། མ་སྤྲལ་

ཅིང་མ་གྲུར་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྤྲལ་ཅིང་མ་གྲུར་པ་ནི་སེམས་ཆགས་པ་དང་། ཀླན་དུ་ཆགས་པ་དང་། ཀླན་
ནས་དཀྱིས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གྲུར་ཅིང་མ་སྤྲལ་བ་ནི་སེམས་ལྟོས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་སེམས་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །སྤྲལ་
ཅིང་གྲུར་པ་ནི་སེམས་ཆགས་པ་དང་།

{@211A} ཟླ། ཀླན་དུ་ཆགས་པ་དང་། ཀླན་ནས་དཀྱིས་ཤིང་སེམས་ལྟོས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན་
པའོ། །མ་སྤྲལ་ཅིང་མ་གྲུར་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །བྱུང་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་མེད་
དམ། གཞོན་ལྷ་མ་མི་ཚངས་པར་དོ་

པ་འཁྲིག་པའི་ཚོས་སྟན་ལྷས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་དོ། །ལུས་རེག་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ལ་ལུས་གཞོལ་བར་རོ། །བྱེད་དམ་

ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པར་གྱུར་ཏམ་མོ། །ལག་པ་ནས་བཟུང་ངམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཁྱིལ་མ་མན་ཆད་ཀྱི་ལག་པ་ནས་སོ། །དཔུང་
པ་ནས་བཟུང་ངམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

མཁྱིལ་མ་མན་ཆད་ནས་སོ། །ལན་བྱ་ནས་བཟུང་ངམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལན་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེད་གཤམ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་པའི་
གོས་སོ། །ལན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལག་པ་ནས་བཟུང་བ་དང་། དཔུང་པ་ནས་བཟུང་བ་མ་
གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་

པའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་ལོ། །ཞོམ་པ་དང་ཉུག་པ་བདག་གིར་བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རོ་ཁྱོང་བར་བྱེད་ན་ལོ།
།དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷུང་བ་དེ་དགོ་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ། དེས་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་གསུངས་
སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བར་དུ་སྒྲུ་མ་བཞིན་

ནོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཞི་དགུས་ཏེ། ཞོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉུག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱོད་པར་བྱེད་
པ་དང་། འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་དང་། འོག་ནས་འཁྱུད་པར་བྱེད་པ་
དང་། སྤྱིང་ནས་

འཁྱུད་པར་བྱེད་པ་དང་། དམ་དུ་སྐྱོར་བར་བྱེད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཞོམ་པར་བྱེད་པས་ཞེ་ན། དགོ་སྐྱོང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་
པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་མི་ཆོངས་པར་དཔ་འཁྱིལ་པའི་ཆོས་སྟོན་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བོ་ལ་
ཞོམ་པར་བྱེད་ན་གོས་ཀྱིས་བར་

དུ་མ་ཆོད་པ་ལ་ཞོམ་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཞོམ་ན་ཉེས་པ་སྒྲེམ་
པོར་འགྱུར་རོ། །བོ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་འཕྲལ་བ་དང་། མཁུར་བ་དང་། མཚུ་དང་། ཀེ་སྒོ་དང་། མགྲིན་པ་དང་། རྣ་བ་
དང་། སྒྲ་དང་། ཟ་འགྲུམ་དང་།

{ @211B } ཕྱག་པ་དང་། མཚོན་ཁུང་དང་། ཐལ་གོང་དང་། སྐྱོད་དང་། རྒྱུ་དང་། བྱང་དང་། རྟེན་པ་དང་། བུས་མོ་དང་།

བསྐྱོད་དང་། རྗེ་པར་དང་། རྒྱུ་པར་ཕྱི་ཕྱོད་དང་། ཐ་ན་རྒྱུ་པར་མཐོང་བོ་ལ་ཞུ་བ་ལྟར་བར་བྱེད་ན་གོས་ཀྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པ་ལ་
ཞུ་བ་དགོ་འདུག་ལྟག་མར་འགྱུར་རོ། །གོས་

ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཞུ་བ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞུ་བ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉུག་པར་
བྱེད་པ་དང་སྒྲིལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གྱོ། །ཇི་ལྟར་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་ཤེས་། དགོས་སྒྲིལ་
གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་

མེད་དམ། གཞོན་ལྷ་མ་མི་ཚངས་པར་དཔ་འཁྲིག་པའི་ཆོས་སྟོན་ལྷས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐག་རིང་པོ་ནས་དྲུང་དུ་འདྲེན་
པར་བྱེད་དམ། དྲུང་ནས་ཐག་རིང་པོར་འདྲེན་པར་བྱེད་ན་གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་མེད་པ་ལ་འདྲེན་ན་དགོ་འདུག་ལྟག་
མར་འགྱུར་རོ། །གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་

བཅས་པ་ལ་འདྲེན་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་
ཤེས་། དགོས་སྒྲིལ་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་དམ། གཞོན་ལྷ་མ་མི་ཚངས་པར་དཔ་འཁྲིག་པའི་ཆོས་
སྟོན་ལྷས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱུ་པར་

མཐའ་ནས་མགོ་འཕྲུལ་མཐའ་རམ། མགོ་འཕྲུལ་ནས་རྒྱུ་པར་མཐའ་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པར་བྱེད་དམ། སྒྲིག་ཡོན་པ་ནས་སྒྲིག་
གཡས་པར་རམ། སྒྲིག་གཡས་པ་ནས་སྒྲིག་ཡོན་པར་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པར་བྱེད་ན་གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་མེད་པ་ལ་
ཡོངས་སུ་འདྲེན་ན་དགོ་འདུག་ལྟག་མར་འགྱུར་

རོ། ། གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་འདྲེན་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་འདྲེན་
པར་བྱེད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་འོག་ནས་འཁྱུད་པར་བྱེད་པས་ཤེས་། དགོས་སྒྲིལ་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་
དམ། གཞོན་ལྷ་མ་མི་ཚངས་པར་དཔ་

འཁྲིག་པའི་ཆོས་སྟོན་ལྷས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནས་རྒྱུ་པར་ཕྱི་ཕྱོད་དང་། ཐ་ན་རྒྱུ་པར་མཐོང་བོ་ལ་ཞུ་བ་ལྟར་བར་བྱེད་ན་གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་

པ་མེད་པར་འོག་ནས་འཁྱུད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། ཁོས་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་བཅས་པར་འོག་ནས་འཁྱུད་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་རོ། །ས་ནས་རྒྱུ་པ་འི་

{@212A} ཨྱུ་མེར་ཇི་ལྷ་བདེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཤིང་ཕུ་མོ་ནས་རྩེ་བར་དུ་དང་། རྩེ་བར་ནས་བསྐྱར་དང་། བསྐྱར་ནས་ཤེད་པར་དང་། ཤེད་པ་ནས་བྱར་དུ་དང་། བྱར་ནས་སྒྲོར་དང་། སྒྲོ་ནས་སྐྱབ་དུ་དང་། སྐྱབ་ནས་སྤག་པར་དང་། སྤག་པ་ནས་མཁྱིན་པར་དང་། མཁྱིན་པ་ནས་ཀོ་སྒྲོར་དང་།

[illegible]

གྲུང་པོ་ཆེ་འི་རྒྱལ་ནས་ཁང་བཟངས་སུ་འོག་ནས་འཁྱུད་པར་བྱེད་ན་གོས་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་མེད་པར་འོག་ནས་འཁྱུད་ན་
དགེ་འདུན་ལྷན་མར་འགྱུར་རོ། གོས་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་བཅས་པར་འོག་ནས་འཁྱུད་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་ཏེ།
དེ་ལྟར་འོག་ནས་འཁྱུད་པར་བྱེད་པས་སོ། ཁྲི་

ལྟར་སྟེང་ནས་འཁྲུང་པར་བྱེད་པས་ཞེ་ན། དགོ་སྟོང་གིས་དཔལ་ཅིང་གྲུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་ལྷ་མ་མི་
ཚོས་པར་དཔ་འཁྲིག་པའི་ཚོས་སྟོན་ལྷས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁང་བཟངས་ནས་གྲུང་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་ཏུ་སྟེང་དུ་འཁྲུང་པར་
བྱེད་ན་གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་མེད་པར་

སྟེང་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་སྒྲུབ་མར་འགྱུར་རོ། །ཤོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་བཅས་པར་སྟེང་ནས་འཇུག་
 བ་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཁར་བཟངས་ནས་སྤང་པེ་ཆེ་འི་སྒྲུབ་དུ་ཆེ་སྒྲུབ་དེ་བཞིན་དུ། སྤང་པེ་འི་སྒྲུབ་ནས་ཏའི་སྒྲུབ་དུ་
 དང་། ཏའི་སྒྲུབ་ནས་ཁྱོག་གི་ལ་དུ་དང་།

ཁྱོད་གསེང་ལ་ནས་ཁྲིར་དང་། ཁྲི་ནས་ཁྲིའུར་དང་། ཁྲིའུར་ནས་བོར་དང་། བོ་ནས་འཕྲུལ་བར་དང་། འཕྲུལ་བ་ནས་མ་ཁུར་བར་

དང་། མཁུར་བ་ནས་ཟ་འགྲམ་དུ་དང་། ཟ་འགྲམ་ནས་ཀོ་སྒོར་དང་། ཀོ་སྒོར་ནས་མགྲིན་པར་དང་། མགྲིན་པ་ནས་ཕྱག་པར་
དང་། ཕྱག་པ་ནས་

རྒྱབ་དུ་དང་། རྒྱབ་ནས་སྒྲོར་དང་། སྒྲོན་ནས་བྲང་དུ་དང་། བྲང་ནས་ཤེད་པར་དང་། ཤེད་པ་ནས་བརྒྱར་དང་། བརྒྱ་ནས་རྗེ་རར་
དུ་དང་། རྗེ་རར་ནས་རྒྱུ་པར་ཕྱེ་མོར་དང་། རྒྱུ་པར་ཕྱེ་མོ་ནས་ས་ལ་སྟེང་ནས་འཁྱུད་པར་བྱེད་ན་གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་
པ་མེད་པར་སྟེང་ནས་འཁྱུད་ན་དགོ་

{@212B} འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་དང་བཅས་པར་སྟེང་ནས་འཁྱུད་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་
པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟེང་ནས་འཁྱུད་པར་བྱེད་པས་སོ། ཇི་ལྟར་དམ་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པས་ཤེས་ན། དགོས་པ་གིས་བར་
ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་

རྣམ་མེ་ཚད་ས་པརོ་ད་པ་འཁྲིག་པའི་ཚོས་སྟོན་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་པོར་གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་མེད་པར་དམ་དུ་
སྒྱུར་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་དང་བཅས་པར་དམ་དུ་སྒྱུར་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་
རོ། པོར་ཇི་ལྟར་བདེ་བཞིན་དུ་འཕུལ་བ་

དང་། མཁུར་བ་དང་། མཚུ་དང་། ཀོ་སྒོར་དང་། མགྲིན་པ་དང་། རྒྱབ་དང་། བྲང་དང་། ཟ་འགྲམ་དང་། ཕྱག་པ་དང་། མཚན་
ཁུང་དང་། ཐལ་གོང་དང་། སྒྲོ་དང་། རྒྱབ་དང་། བྲང་དང་། ཤེད་པ་དང་། བུས་མོ་དང་། བརྒྱ་དང་། རྗེ་རར་དང་། རྒྱུ་པར་ཕྱེ་
མོ་དང་།

ཐ་ན་རྒྱུ་པར་ཕྱེ་མོར་དམ་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་ན་གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་མེད་པར་དམ་དུ་སྒྱུར་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་
མར་འགྱུར་རོ། གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་དང་བཅས་པར་དམ་དུ་སྒྱུར་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་དམ་དུ་སྒྱུར་
བར་བྱེད་པས་སོ། གཞོན་ཡང་ཇི་ལྟར་ནོམ་པར་

བྱེད་པས་ཤེས་ན། བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྣམ་མེ་ཚད་ས་པརོ་ད་པ་འཁྲིག་པའི་ཚོས་སྟོན་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་དགོས་པ་

གྱི་བོ་ལ་ནོམ་པར་བྱེད་པ་ན། གལ་ཏེ་དགོས་པ་དེ་ལ་ཅིང་གྲུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེའི་རོ་ཁྱོང་བར་བྱེད། དེས་པར་
རྟོགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་

པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་འདྲག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་ཉེ་བར་གཞོལ་བར་བྱེད་ན་གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚད་
པ་མེད་པ་ལ་ཉེ་བར་གཞོལ་ན་དགོས་པ་དགོ་འདྲན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉེ་
བར་གཞོལ་ན་དགོས་པ་ཉེས་པ་སྒྲུབ་པོར་

འགྱུར་རོ། བོ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་འཕྲུལ་བ་དང་། མཁུར་བ་དང་། མཆུ་དང་། ཀོ་སྒྲོ་དང་། མགྲིན་པ་དང་། རྩ་བ་དང་།
སྒྲ་དང་། ཟ་འགྲུམ་དང་། སྤག་པ་དང་། མཆན་ཁུང་དང་། ཐལ་གོང་དང་། སྒྲོ་དང་། རྒྱབ་དང་། བྲང་དང་། རྩེ་དང་། སྤུས་
མོ་དང་།

{@213A} ལྟ། འབྲས་དང་། རྩེ་རར་དང་། ཀླུང་པའི་རྩེ་མོ་དང་། ཐ་ན་ཀླུང་པའི་མཐེ་བོ་ལ་ནོམ་པར་བྱེད་པ་ན་གལ་ཏེ་
དགོས་པ་དེ་ལ་ཅིང་གྲུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེའི་རོ་ཁྱོང་བར་བྱེད། དེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་པར་
བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་འདྲག་པར་

བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་ཉེ་བར་གཞོལ་བར་བྱེད་ན་གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚད་པ་མེད་པ་ལ་ཉེ་བར་གཞོལ་ན་དགོས་པ་
དགོ་འདྲན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཞོལ་ན་ཉེས་པ་སྒྲུབ་པོར་འགྱུར་རོ།
ནོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་པར་

བྱེད་པ་དང་། སྒྲོད་པར་བྱེད་པ་དང་། འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གྱོ། ཇི་ལྟར་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་ཤི་ན། བྱེད་མེད་
དམ། གཞོན་ལྷ་མ་མི་ཚངས་པའི་དཔ་འཁྲིག་པའི་ཚོས་སྟོན་ལྷ་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་དགོས་པ་ཐག་རིང་པོ་ནས་དུང་དུ་འ
དྲེན་པར་བྱེད་དམ། དུང་ནས་ཐག་

རིང་པོར་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ན། གལ་ཏེ་དགོས་པ་དེ་ལ་ཅིང་གྲུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེའི་རོ་ཁྱོང་བར་བྱེད། དེས་པར་

རྟོགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་འདུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་ཉེ་བར་གཞོལ་
བར་བྱེད་ན་གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་

མེད་པ་ལ་ཉེ་བར་གཞོལ་ན་དགོས་པ་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉེ་
བར་གཞོལ་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་ཤེ་ན།
བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་

མི་ཚངས་པ་རོ་དཔ་འཁྲིག་པའི་ཚོས་སྟོན་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་དགོས་པ་རྟོག་པར་འཇམ་པའི་མཐའ་ནས་མགོ་འཇམ་རམ།
མགོ་འཇམ་པ་རྟོག་པར་འཇམ་པའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པར་བྱེད་དམ། གྲོ་གཡོན་པ་ནས་གྲོ་གཡས་པར་རམ། གྲོ་གཡས་པ་
ནས་གྲོ་གཡོན་པར་ཡོངས་སུ་འདྲེན་

པར་བྱེད་པ་ན། གལ་ཏེ་དགོས་པ་ལྟོས་པ་ལྟོས་པར་འཇམ་པའི་མཐའ་ནས་ཀྱིས་དེའི་རོ་ཁྱུང་བར་བྱེད། དེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད།
ལྷག་པར་ཆགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་འདུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་ཉེ་བར་གཞོལ་བར་བྱེད་ན་གོས་
ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་མེད་པ་

{@213B} ལ་ཉེ་བར་གཞོལ་ན་དགོས་པ་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་དང་བཅས་པ་
ལ་ཉེ་བར་གཞོལ་ན་དགོས་པ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་འོག་
ནས་འཁྱུད་པར་བྱེད་པས་ཤེ་ན། བྱད་མེད་དམ།

གཞོན་རྒྱུ་མ་མི་ཚངས་པ་རོ་དཔ་འཁྲིག་པའི་ཚོས་སྟོན་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་དགོས་པ་རྟོག་པར་འཇམ་པའི་ཕྱེ་མོར་འོག་
ནས་འཁྱུད་པར་བྱེད་པ་ན་གལ་ཏེ་དགོས་པ་ལྟོས་པ་ལྟོས་པར་འཇམ་པའི་མཐའ་ནས་ཀྱིས་དེའི་རོ་ཁྱུང་བར་བྱེད། དེས་པར་རྟོགས་
པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་པར་

བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་འདུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་ཉེ་བར་གཞོལ་བར་བྱེད་ན་གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་

མེད་པ་ལ་ཉེ་བར་གཞི་ལ་ན་དགོས་ལྟོང་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉེ་
བར་གཞི་ལ་ན་དགོས་ལྟོང་ལ་ཉེས་པ་སྒྲུབ་པོར་

འགྱུར་རོ། ཁ་ནས་རྒྱུ་པ་འཁྱེ་མོར་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་པ་འཁྱེ་མོ་ནས་རྗེ་རར་དུ་དང་། རྗེ་རར་ནས་བསྐྱར་དང་།
བསྐྱར་ནས་རྗེ་དཔར་དང་། རྗེ་དཔ་ནས་བྱང་དུ་དང་། བྱང་ནས་སྒྲོར་དང་། སྒྲོ་ནས་རྒྱབ་དུ་དང་། རྒྱབ་ནས་ཕྱག་པར་དང་།
ཕྱག་པ་ནས་མགྲིན་པར་དང་།

མགྲིན་པ་ནས་ཀོ་སྒྲོར་དང་། ཀོ་སྒྲོ་ནས་ཟ་འགྲམ་དུ་དང་། ཟ་འགྲམ་ནས་མཁུར་བར་དང་། མཁུར་བ་ནས་འཕྲལ་བར་
དང་། འཕྲལ་བ་ནས་པོར་དང་། པོ་ནས་ཁྱེ་ཕུར་དང་། ཁྱེ་ཕུར་ནས་ཁྱེ་ཕུར་དང་། ཁྱེ་ཕུར་ནས་ཁྱེ་ཕུར་དང་། ཁྱེ་ཕུར་ནས་ཁྱེ་ཕུར་
རྒྱབ་དུ་དང་། ཁྱེ་ཕུར་

ནས་གྲུང་པོ་ཆེ་འཁྱེ་ཕུར་དང་། གྲུང་པོ་ཆེ་འཁྱེ་ཕུར་ནས་ཁང་བཟངས་སུ་འོག་ནས་འཁྱེ་ཕུར་པར་བྱེད་པ་ན། གཤམ་ཏེ་དགོས་ལྟོང་
གིས་བྲལ་ཅིང་གྲུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེའི་རོ་ཁྱེད་བར་བྱེད། དེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་པར་བྱེད། ལྷག་
པར་ཆགས་ཤིང་འདུག་པར་བྱེད་

པ་དེ་ལྟ་བུ་ལྷར་ལུས་ཉེ་བར་གཞི་ལ་བར་བྱེད་ན་གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་མེད་པ་ལ་ཉེ་བར་གཞི་ལ་ན་དགོས་ལྟོང་ལ་དགོ་འ
དུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཞི་ལ་ན་དགོས་ལྟོང་ལ་ཉེས་པ་སྒྲུབ་པོར་འ
གྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་འོག་ནས་འཁྱེ་ཕུར་པར་བྱེད་པས་སོ། །

{@214A} ཅུ། ཇི་ལྟར་སྟོང་ནས་འཁྱེ་ཕུར་པར་བྱེད་པས་ཤེས། བྱེད་མེད་དམ། གཞིན་རྒྱ་མཁའ་ཚངས་པ་རོ་དཔ་འ
ཁྱིག་པའི་ཚོས་སྟོན་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་དགོས་ལྟོང་ཁང་བཟངས་ནས་གྲུང་པོ་ཆེ་འཁྱེ་ཕུར་སྟོང་ནས་འཁྱེ་ཕུར་པར་བྱེད་པ་
ན་གཤམ་ཏེ་དགོས་ལྟོང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྲུར་པའི་

སེམས་ཀྱིས་དེའི་རོ་ཁྱེད་བར་བྱེད། དེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་འདུག་

པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་ཉེ་བར་གཞོལ་བར་བྱེད་ན་གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་མེད་པ་ལ་ཉེ་བར་གཞོལ་ན་དགོསྟོང་
ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ།

གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཞོལ་ན་དགོསྟོང་ལ་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཁང་བཟངས་ནས་
སྒྲུང་པོ་ཆེ་འི་རྒྱབ་ཏུ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་པོ་ཆེ་འི་རྒྱབ་ནས་རྟའི་རྒྱབ་ཏུ་དང་། རྟའི་རྒྱབ་ནས་སྤྱི་གཞི་ལ་དུ་དང་། སྤྱི་གཞི་
ལ་ནས་སྤྱིར་དང་། སྤྱི་ནས་སྤྱིར་དང་།

དང་། སྤྱི་ནས་སྤྱིར་དང་། བོ་ནས་འཕྲུལ་བར་དང་། འཕྲུལ་བ་ནས་མཁུར་བར་དང་། མཁུར་བ་ནས་ཟ་འགྲུལ་དུ་དང་།
ཟ་འགྲུལ་ནས་ཀོསྟོར་དང་། ཀོསྟོར་ནས་མགྲིན་པར་དང་། མགྲིན་པ་ནས་ཕྲག་པར་དང་། ཕྲག་པ་ནས་རྒྱབ་ཏུ་དང་། རྒྱབ་
ནས་སྟོར་དང་། སྟོར་

ནས་བྲད་དུ་དང་། བྲད་ནས་རྟའི་པར་དང་། རྟའི་པ་ནས་བརྒྱར་དང་། བརྒྱ་ནས་རྟའི་པར་དུ་དང་། རྟའི་པ་ནས་རྟའི་པར་ཕྱི་
མོར་དང་། རྟའི་པར་ཕྱི་མོ་ནས་ལ་སྟེང་ནས་འཁྱུད་པར་བྱེད་པ་ན། གཤམ་ཏེ་དགོསྟོང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་
ཀྱིས་དེའི་རོའྱུང་བར་བྱེད། དེས་པར་

རྟའི་གསལ་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་འདུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་ཉེ་བར་གཞོལ་
བར་བྱེད་ན་གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་མེད་པ་ལ་ཉེ་བར་གཞོལ་ན་དགོསྟོང་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །གོས་
ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་

ཉེ་བར་གཞོལ་ན་དགོསྟོང་ལ་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟེང་ནས་འཁྱུད་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་དམ་དུ་སྦྱོར་
བར་བྱེད་པས་ཤེ་ན། བྲད་མེད་དམ། གཞོན་ནུ་མ་མི་ཚངས་པར་དོད་པ་འཁྲིག་པའི་ཚོས་སྟེན་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་དགོ་
སྟོང་གི་བོར་དམ་དུ་སྦྱོར་

{ @214B } བར་བྱེད་པ་ན། གཤམ་ཏེ་དགོསྟོང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེའི་རོའྱུང་བར་བྱེད། དེས་པར་

རྟོགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་འདུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་ཉེ་བར་གཞོལ་
བར་བྱེད་ན་གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་མེད་པ་ལ་ཉེ་

བར་གཞོལ་ན་དགོས་པ་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཞོལ་ན་
དགོས་པ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །པོ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་འཕྲུལ་བ་དང་། མཐུར་བ་དང་། མཆུ་དང་། ཀོས་
དང་། མགོན་པ་དང་། རྩ་བ་

དང་། སྒྲ་དང་། ཟ་འགྲམ་དང་། སྤག་པ་དང་། མཚན་ཁུང་དང་། ཐལ་གོང་དང་། སྒྲོ་དང་། རྒྱབ་དང་། བྲང་དང་། རྟེན་པ་
དང་། ཕུས་མོ་དང་། བརྒྱ་དང་། རྩེ་རར་དང་། རྟེན་པ་འི་རྩེ་མོ་དང་། ཐ་ན་རྟེན་པ་འི་མཐེ་བོར་དམ་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ན།
གལ་ཏེ་དགོས་པ་ལ་གོས་

བྲལ་ཅིང་གྱུར་པ་འི་སེམས་ཀྱིས་དེའི་རོ་སྒྲིང་བར་བྱེད། དེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་
ཆགས་ཤིང་འདུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་ཉེ་བར་གཞོལ་བར་བྱེད་ན་གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་མེད་པ་ལ་ཉེ་བར་
གཞོལ་ན་དགོས་པ་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་

འགྱུར་རོ། །གོས་ཀྱིས་བར་དུ་ཚོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཞོལ་ན་དགོས་པ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་
དམ་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པས་སོ། །རྟེན་པ་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རྟེན་པ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་། སྒྲིམ་པ་
དང་། ཟ་མ་དང་། མ་ཞིང་དང་། མཚན་

གཉིས་པ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་། རྟེན་པ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རྟེན་པ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་། སྒྲིམ་པ་དང་། ཟ་མ་
དང་། མ་ཞིང་དང་། མཚན་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་སྒྲིམ་ཏིང་དོ། །དུད་འགྲོའི་སྒྲི་གནས་སུ་སྒྲིམ་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་སྒྲིམ་ཏིང་དོ།
།རྟེན་པ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་གང་ཡིན་

པ་དེ་མི་རྟེན་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་སྒྲིམ་ཏིང་དོ། སྒྲིམ་པ་དང་། ཟ་མ་དང་། མ་ཞིང་དང་། མཚན་གཉིས་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྒྲི་

གནས་སུ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དོ། །མ་ཡང་ཡིན་ལ། མར་འདྲ་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། སྤང་མོ་ཡང་ཡིན་ལ།
སྤང་མོར་འདྲ་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་

{@215A} ༡༡། །པ་དང་། བྱ་མོ་ཡང་ཡིན་ལ། བྱ་མོར་འདྲ་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་ལ་ལྟོང་བ་མེད་དོ། །མེར་མཚོང་བ་
དང་། རྒྱུ་ཁྱེར་བ་དང་། དུག་ཟ་བ་དང་། མཚོན་འབྲིན་པ་དང་། གཡང་ས་ནས་མཚོང་བ་དང་། ཐག་པས་འཛིང་བ་དང་། འ
ཆི་བ་ལ་མཛོན་པར་སྤྲོགས་པ་འཆི་བ་

ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོང་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་བ་དང་། སྦྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་
ཉིན་པ་ལ་ལྟོང་བ་མེད་དོ། །ལུས་ཀྱིས་རེག་པ་འི་དགོ་འདྲུན་ལྷག་མ་སྟེ་གཉིས་པ་རྫོགས་སའོ། །འདྲུལ་བ་རྣམ་པར་འ
བྱེད་པ། བཅའོ་བཅུ་

དུག་པ། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟེས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དག་འར་བ་ན་བ
ལྷགས་སོ། །དུག་སྡེ་དག་གི་ཀུན་རྟོད་པའི་འདིར་བདག་ཅག་གིས་བྲམ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་འོངས་ཤིང་ལྷགས་པ་
རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་བསྟན་པར་བྱ། ཚོལ་

བ་དག་ཀྱང་ཚར་གཅད་པར་བྱ། རང་གི་གྲགས་པ་ཡང་བསྐྱག་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པས་དུག་སྡེ་ལས་གང་ཡང་རུང་བས་རྒྱལ་
བྱེད་ཀྱི་ཚལ་གྱི་སྒྲོ་སྒྲོང་པར་མི་འཛོག་པས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ནང་པར་སྤར་ལངས་ཏེ་སོ་ཤིང་བོར་ནས་སྐྱམ་སྦྱར་
དམར་མེར་གྱོན་ཏེ། རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་གྱི་སྒྲོ་

ན་འཆག་ཅིང་འདྲུག་གོ། །མཉམ་ཡོད་ན་གནས་པའི་བྲམ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་གི་རྒྱུང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྟོད་པའི་སྦྱིད་
མོས་ཚལ་དུ་སོང་སྟེ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་འཇུག་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་བཟང་བ་དང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་། དགོ་སྒྲོང་
གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་

རྣམས་ཀྱི་ཉལ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་དུ་འགྲོ་བས་བྲམ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་གི་རྒྱུང་མ་རབ་དུ་མང་པོ་དག་སྦྱིད་མོས་ཚལ་དུ་

བྱུང་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་ལྟ་འདོད་པས་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་ག་ལ་བ་དེར་དོང་འཁོས་བྱ་བ་ནས། དེས་དེ་དག་ལ་ཚོས་བསྟན་པར་བརྩམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འི་

བར་དུ་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཚོས་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཀུན་དུ་
ཆགས་སོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཀུན་དུ་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྲལ་རྟོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྲལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེ་དག་ལ་གནས་ངན་
ལེན་གྱི་ཚིག་སྒྲིག་པ་ཅན་ཚོགས་པར་མི་

{@215B} དབྱུང་བ་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་དག་སྐྱེས་བུས་ན་རྩུང་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་བརྩམས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་
དཔེར་ན་མི་གསང་སྔགས་ཉིད་ཚོད་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་པོ་འམ། འཁྟེས་ཐལ་ལྷག་གི་སྒྲིག་པས་བསྟན་པར་གྱུར་པ་དེ་
བཞིན་དུ་དེ་ཡང་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཚོས་སྟོན་པར་

བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཀུན་དུ་ཆགས་སོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཀུན་དུ་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྲལ་རྟོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྲལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་
ལྟར་དེ་དག་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཚིག་སྒྲིག་པ་ཅན་ཚོགས་པར་མི་དབྱུང་བ་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་དག་སྐྱེས་བུས་ན་རྩུང་
ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བར་བརྩམས་

སོ། །དེ་ན་གང་དག་བདག་གིར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་གཞོགས་སྟེགས་དང་། སྤར་གཡེང་དང་། ཐོ་འཚོམ་
པ་དང་། ཀུན་དུ་རྩེ་བ་དང་། ཀུན་དུ་ཅུ་འདོན་པ་དང་། དཀོད་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ལུས་སྦྱར་བར་བྱེད་དེ། གང་དག་
བདག་གིར་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་

ནི་དེ་ནས་སྦྱར་བྱུང་སྟེ་འཆགས་དང་། དག་ར་དང་། སྒོ་ཁང་དག་ན། གང་ལས་རྩུ་འབྱུང་དེ་ལས་འབར་། གང་ལས་སྦྱོབ་
པ་དེ་ལས་འཇིགས། །འཇིགས་པ་མེད་ལས་འཇིགས་པ་སྐྱེས། །སྐྱབས་ལས་འཇིགས་པ་སྐྱེས་པར་གྱུར། །བདག་ཅག་གི་
སྦྱོགས་གཅིག་ཏུ་བདེ་བ། ཞི་བ་

བདེ་ལེགས་བརྗོད་པ། བདེ་ལེགས་སུ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་འཇིགས་པ་དང་། ཡམས་དང་། གཞོད་པ་དང་། འགོ་

བའི་ནད་དང་། འཁྲུག་པ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སྒྲོང་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་
སྒྲོང་ཅིང་། འདོང་བ་ན་དག་སྒྲོང་།

དག་གི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ནས། དེ་དག་གིས་དེ་དག་སྒྲོང་པ་ཐོས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། སྲིང་མོ་དག་ཁྱེད་ཅག་སུ་
ལ་སྒྲོང་། འཕགས་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་ལ་འོ། །དེད་ཀྱིས་ཅི་བྱས། འཕགས་པ་དག་བདག་ཅག་གིས་དུ་རྒྱུས་དང་། རྒྱུ་པོ་བ་
རྒྱུས་དང་། ཉལ་གྱི་བུ་རྒྱུས་ལས་།

ཀྱང་ཆོག་གང་དག་སྒྲོན་མ་ཐོས་པ་དེ་དག་འཕགས་པ་འཆར་ཀ་ལས་ཐོས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཅག་གི་པ་མ་དང་། ཕུ་རྒྱུ་མོ་
དག་གིས་ཐོས་པར་གྱུར་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་ག་ལ་བ་དེར་ལྟར་ཡང་མི་སྟེར་ན་མཆི་བར་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ། སྲིང་མོ་
དག་ཁ་རོག་ཞིག་དག་སྒྲོང་དེ་ནི་མདུན་ན་།

{@216A} ༡༡། །འདོན་གྱི་བུ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ཤས་
ཆེ་བ་ཡིན་པས་རྩོམ་པ་དེས་ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །འཕགས་པ་དག་ཅི་ལགས་སྤྱང་བུ་གང་ལ་རུ་རྩོན་པོ་གཉིས་
མཆིས་པ་དེས་བདག་གཉིད་ཀྱི་དཀྱུ་འབྲལ་བར་བགྱིད་དམ།

དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །སྲིང་མོ་དག་ཁ་རོག་ཞིག་དང་། བསྐྱོག་པར་བྱེད། །འཕགས་པ་དག་གལ་ཏེ་སྒྲོག་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས།
གལ་ཏེ་སྒྲོག་པར་མི་མཛད་ན་བདག་ཅག་སྒྲོན་ཆད་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་མི་མཆིའོ། །སྲིང་མོ་དག་ཁ་རོག་ཞིག་དང་ཅི་
ནས་ཀྱང་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་མི་།

འགྱུར་བར་བསྐྱོག་པར་བྱེད། །དག་སྒྲོང་རྒྱུས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་བསྐྱོན་སྟོང་བ་དང་། ལྷག་མ་རྒྱུས་ཀྱང་གཙུག་ལག་
ཁང་ནས་བྱུང་སྟོང་དོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་ཡང་། དགོད་བཞིན་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བྱུང་བ་དང་། དག་
སྒྲོང་རྒྱུས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་ནས་སྒྲུས་།

པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་ཁྱོད་མི་མཛོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱས་ནས་དེ་ཅི་དགོད། འཆར་ཀས་སྒྲུས་པ། ཁོ་བོས་ཆང་འ

ཐུངས་སམ། གྲུན་དོང་ཟོས་སམ་ཅི། ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཅི་དེ་ཡང་བྱས་སམ། གཞན་ཅི་ཞིག་བྱས། བྲམ་ཟེ་དང་། བྲིམ་བདག་
གི་ཚུང་མ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དེ་

དག་སྒོར་ཅིང་དོང་དོ། །འཆར་ཀས་སྒྲིས་པ། ཚོ་དང་ལྡན་པ་དག་ལྟར་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་སེར་སྒྲིས་
གང་ལ་ཡང་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཅེས་མི་སྟོན་ལ། དེ་དག་ནི་གང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དེ་ལ་སྒོར་པར་
བྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་སྒྲིས་པ།

ཅི་ཞུད་ཀྱིས་དེ་དག་བདེན་པ་དག་ལ་བཀོད་དམ། དེས་སྒྲིས་པ། རེ་དེ་དག་གི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་བརྟམས་
ན་མཐར་ཀྱིས་བདེན་པ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དག་སྒོར་དོན་ཉིད་དུ་དག་ཅི་འི་ཕྱིར་དག་སྒོར་དག་ཡན་ལག་གང་
གིས་ངོ་ཚ་བར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་

ཁངས་པར་བྱེད་ཅས་སྒོར་པར་བྱེད། ཕུར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དག་སྒོར་རྣམས་ཀྱིས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་རྟོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གླེང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་
དག་སྒོར་གི་དག་འདུན་བསྐྱུ་བ་མཛད་དོ།

{@216B} ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །ཁངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་ལ་
རྣམས་པ། འཆར་ཀ་ཞུད་ཀྱིས་མི་མཛོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱས་པར་གྱུར་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མེད་དོ། །ཁངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་དག་སྒོར་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ།

རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
རྣམ་པར་སྒྲེད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྒྲེད་ནས་དག་སྒོར་རྣམས་ལ་བཀའ་རྩལ་
པ། དག་སྒོར་དག་དེ་ལྟ་བས་

ན་པན་ཡོན་བརྩུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས། འདུལ་བ་ལ་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱ་

བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །ངའི་ཉེ་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདྲེལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་
དགོས་པ་གང་ཡང་ཅིང་གྱུར་

པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཚིག་སྒྲིག་པ་ཅན་ཚོགས་པར་མི་དབྱུང་བ་འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པ་
དག་སྐྱེས་བྱས་ན་ཆུང་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཡང་དགོས་པ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆར་ཀ་འ
མ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་

ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་དེ་ཅིང་མ་གྱུར་པ་ཡང་ཡོད། གྱུར་ཅིང་མ་དེ་ཅིང་མ་གྱུར་པ་ཡང་ཡོད། དེ་ཅིང་
གྱུར་པ་ཡང་ཡོད། མ་དེ་ཅིང་མ་གྱུར་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་སེམས་དེ་ཅིང་མ་གྱུར་པ་ནི་སེམས་ཆགས་པ་
དང་། གྱུར་ཆགས་པ་དང་། གྱུར་ནས་

དགྲིས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གྱུར་ཅིང་མ་དེ་ཅིང་སེམས་ལྟོས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འབྲེལ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིང་གྱུར་
པ་ནི་སེམས་ཆགས་པ་དང་། གྱུར་ཆགས་པ་དང་། གྱུར་ནས་དགྲིས་པ་དང་། སེམས་ལྟོས་པ་དང་བཅས་ཤིང་འབྲེལ་པ་
གང་ཡིན་པའོ། །མ་དེ་ཅིང་མ་

གྱུར་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་
སྐྱེས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྐྱེས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་ལའོ། །གནས་ངན་ལེན་ཅེས་བྱ་བ་
ལ། གནས་ངན་ལེན་ནི་གཉིས་

{@217A} ཟླ། །ཏེ། སམ་པར་འགྱུར་བ་ཀྱུན་ནས་སྐྱོད་བ་དང་། དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ཀྱུན་ནས་སྐྱོད་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
དེ་དག་གནས་ངན་ལེན་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་ལས་དང་ཀྱུན་ནས་སྐྱོད་བ་ལས་སོ། །ཚིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་པའོ། །སྒྲིག་
པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྒྲིག་པ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོབའོ། །ཚོགས་པར་མི་དབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱས་པའི་མཚམས་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་

པའོ། །འཕྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ཚངས་པར་དཔ་དང་ལྷན་པའོ། །སྐྱེས་བུས་ན་ཆུང་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ། སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

སྐྱེས་པའོ། །ན་ཆུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་མེད་དོ། །སྐྱས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་སྐྱས་པ་ལ་སྐྱས་པ་དང་། སྐྱས་པ་ལ་ཕྱིར་སྐྱ་ནའོ།
།དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྟར་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཞི་དགུས་ཏེ། བསྐྱགས་པ་
བྱེད་པ་དང་། བསྐྱགས་

པ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ་དང་། གསོལ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་བར་གསོལ་བ་བྱེད་པ་དང་། འདྲི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འདྲི་
བར་བྱེད་པ་དང་། རྫོང་པར་བྱེད་པ་དང་། སློན་པར་བྱེད་པ་དང་། ག་ཤེ་བར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱགས་པ་བྱེད་
པས་ཤེ་ན། དགོ་སློང་གིས་

བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྐྱས་པ་དང་ཉེས་པར་སྐྱས་པའི་ཚོས་རྒྱམས་ཀྱི་
དོན་ཀྱང་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ། འདི་སྐད་ཅས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་མ་འི་སློ་གསུམ་པོ་དག་ནི་ཏེ་པོར་
ལེགས་པར་དོད་པ་དང་། ལེགས་

པར་གནས་པ་དང་། ལེགས་པར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འཕྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་
པར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱགས་པ་བྱེད་པས་སོ། །

ཇི་ལྟར་བསྐྱགས་པ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པས་ཤེ་ན། དགོ་སློང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་
ལེགས་པར་སྐྱས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྐྱས་པའི་ཚོས་རྒྱམས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ།
འདི་སྐད་ཅས་སུ་ཁྱོད་

{ @217B } ཀྱི་མ་འི་སློ་གསུམ་པོ་དག་ནི་ཏེ་པོར་མ་ལེགས་པར་དོད་པ་དང་། མ་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་། མ་ལེགས་

པར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་ཞིང་འཕྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་
ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་

པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པས་སོ། ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བྱེད་པས་ཤེ་ན།
དགོ་སྒྲོང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་དམ། གཞོན་ལྷ་མ་ལེགས་པར་སྒྲུས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲུས་པའི་
ཚོས་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་ཀློན་

ཞེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྐོར་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུ་ཚུར་ཤོག་དེ་དང་དེ་བྱེད་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འཕྲིག་པ་
དང་ལྷན་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་
རྫོང་པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་

གསོལ་བར་བྱེད་པས་སོ། ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་གསོལ་བ་བྱེད་པས་ཤེ་ན། དགོ་སྒྲོང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་
མེད་དམ། གཞོན་ལྷ་མ་ལེགས་པར་སྒྲུས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲུས་པའི་ཚོས་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་ཀློན་ཞེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་
པ་དེའི་གནད་སྐོར་སྟེ། འདི་སྐད་

ཅེས་སྒྲུ་བྱུང་མེད་དང་། རྒྱུས་པ་དེ་དག་དེ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་དག་འབ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན་གྱིས་སྒྲུ་བདག་
ཅག་གྱུར་དེ་དང་དེ་བྱེད་ན་སྒྲུ་བདག་གི་དག་འབ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཟེར་ཞིང་འཕྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་
རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་

མར་འགྱུར་རོ། རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉེ་བར་གསོལ་བར་
བྱེད་པས་སོ། ཇི་ལྟར་འདྲི་བར་བྱེད་པས་ཤེ་ན། དགོ་སྒྲོང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་དམ། གཞོན་ལྷ་
མ་ལེགས་པར་སྒྲུས་པ་དང་ཉེས་པར་སྒྲུས་པའི་

ཚོས་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་ཀློན་ཞེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྐོར་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུ་རྒྱུས་པ་གང་བྱུང་མེད་གང་

ལ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་དགའ་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་ན། ཁོ་བོས་ཀྱང་སྤྱུ་ལ་དེ་དང་། དེ་བྱེད་སྤྱུ་ཁོ་བོའི་
དགའ་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་།

{@218A} ༡༡། །འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ།
།རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་འདྲི་བར་བྱེད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་
ཡོངས་སུ་འདྲི་བར་བྱེད་པས་ཤེ་ན། དགོ་སྒྲོང་གིས་

བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་དམ། གཞོན་ལྷ་མ་ལེགས་པར་སྤྲུམ་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྲུམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
དོན་ཀླུ་ན་ཞེས་པར་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྱུ་སྤྱུ་སྤྱུ་པ་གང་བྱུང་མེད་དང་དེ་དང་དེ་བྱེད་པ་དེ་
ནི་དེའི་དགའ་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་།

ན། ཁོ་བོས་ཀྱང་སྤྱུ་ལ་དེ་དང་དེ་བྱེད་སྤྱུ་ཁོ་བོ་ལ་དགའ་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དེ་བཞིན་ནམ་འོན་ཏེ་མ་
ཡིན། དེ་ལ་སྤྱི་ཇི་སྟུང་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ཞིང་འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པ། རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་
ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་

མིང་རྫོང་པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་འདྲི་བར་བྱེད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་རྫོང་པར་བྱེད་པས་
ཤེ་ན། དགོ་སྒྲོང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་དམ། གཞོན་ལྷ་མ་ལེགས་པར་སྤྲུམ་པ་དང་། ཉེས་པར་
སྤྲུམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླུ་ན་

ཞེས་པར་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྱུ་མ་དང་སྤྱུ་ཁོ་བོའི་གནད་དུ་སྤྱུ་དམ་ཆོས་ལམ། ལྟའི་
གནས་སམ། དུས་མལ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་མེད་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དོན་དེའི་ཕྱིར་འོངས་པར་གྱུར་ནས། ཁོ་བོས་མལ་མེ་ཏོག་
གིས་བཀྲམ་པ་བཤམས་ཤིང་མཚན་

ཐོག་ཐག་འབྲུ་མར་གྱི་མར་མེ་བཅུ་གས་ནས་ཁོ་བོས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་བཅའ་བ་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་འཆོས་ཤིང་བཟའ་བ་དེ་དང་།

དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཟོས། བཏུང་བ་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་འཐུངས་ཤིང་། ཁོ་བོས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དེ་དང་དེ་ཡང་བྱས་ཏེ། སྤྱོད་ན་
དེའི་ཕྱིར་འོངས་པར་གྱུར་ན་ཁོ་བོས་

མལ་མེ་རྟོག་གིས་བཀའ་པ་བཤམས་ཤིང་མཚན་ཐོག་ཐག་འབྲུ་མར་གྱི་མར་མེ་བཅུགས་ནས་ཁོ་བོས་སྤྱད་ལྷན་ཅིག་
བཅའ་བ་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་འཚོས་ཤིང་བཅའ་བ་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཟོས། བཏུང་བ་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་འཐུངས་ཤིང་། ཁོ་
བོས་སྤྱད་ལྷན་ཅིག་དེ་དང་དེ་

{@218B} ཡང་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་བྱེད་ན་
དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྫོང་
པར་བྱེད་པས་སོ། ཇི་ལྟར་སྒྲོན་པར་བྱེད་པས་ཤེས། དགོ་

སྒྲོང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་མེས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲིས་པ་དང་ཉེས་པར་སྒྲིས་པའི་ཚོས་
རྒྱལ་གྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྒྲོ་སོང་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་སྤྱད་པ་དག་དང་སྤྱད་ལྷན་ཅིག་དེ་
ལྟ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བདེ་བར་གྱུར་

ཅིང་མཐོངས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ཡང་གལ་ཏེ་སྤྱད་ལྷན་ཅིག་དེ་དང་དེ་བྱས་ན། བདེ་བར་འགྱུར་ཞིང་མཐོངས་ཀྱང་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཟེར་ཞིང་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་
མར་འགྱུར་རོ། རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་

པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་སྒྲོན་པར་བྱེད་པས་སོ། ཇི་ལྟར་གཤེས་པར་བྱེད་པས་ཤེས། དགོ་སྒྲོང་
གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་མེས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲིས་པ་དང་ཉེས་པར་སྒྲིས་པའི་ཚོས་
རྒྱལ་གྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་

པ་དེའི་གནད་སྒྲོ་སོང་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་རོ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་བ་དག་གིས་བར་བྱེད་ཅིང་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་

ཀྱའི་རྩ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། ཀྱའི་རྩ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་མི་
བྱེད་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གཤེག་

བར་བྱེད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་བསྐྱུགས་པ་བྱེད་པས་ཤེ་ན། བྱེད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་།
ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀློན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དགོས་པ་གི་གནད་ལོངས་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་འ
ཕགས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་མའི་སྒྲོ་གསུམ་པོ་དག་ནི་ཏེ་

པོར་ལེགས་པར་དོད་པ་དང་། ལེགས་པར་གནས་པ་དང་། ལེགས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། དགོས་པ་གིས་དྲུལ་
ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེའི་རོ་ཁྱོད་བར་བྱེད། དེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་
ཆགས་ཤིང་འདུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱིར་

{ @219A } ལྟ། ལྟ་བར་བྱེད་ཅིང་འཁྲིག་པ་དང་ལྟ་བུ་པའི་ཀྱའི་རྩ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་
ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། ཀྱའི་རྩ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱུགས་པ་
བྱེད་པས་སོ། ཇི་ལྟར་བསྐྱུགས་པ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པས་ཤེ་ན།

བྱེད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀློན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་དགོས་པ་གི་གནད་ལོངས་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་འཕགས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་མའི་སྒྲོ་གསུམ་པོ་དག་ནི་ཏེ་པོར་མ་ལེགས་པར་
དོད་པ་དང་། མ་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་།

མ་ལེགས་པར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་བ་ན་དགོས་པ་གིས་དྲུལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེའི་རོ་ཁྱོད་བར་བྱེད།
དེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་འདུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱིར་སྒྲིམ་
བར་བྱེད་ཅིང་འཁྲིག་པ་དང་ལྟ་བུ་པ་ཀྱའི་རྩ་

ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། ཀྱའི་རྩ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་

པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱགས་པ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པས་སྟོ། །ཇི་ལྟར་གསོལ་བར་བྱེད་པས་ཤེས། བྱད་མེད་དམ།
གཞིན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲུས་པ་དང་། ཉེས་

པར་སྒྲུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀློན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་སྟོང་གི་གནད་དུ་འོངས་ཏེ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་འ
ཕགས་པ་ཚུར་སྒྲུབ། དེ་དང་དེ་བགྱིའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། དག་སྟོང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེའི་རོ་ཁྱེད་བར་
བྱེད། དེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་

པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་འདུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྤྱིར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་
ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་བྱེད་ན་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་
པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བྱེད་པས་

སྟོ། །ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་གསོལ་བར་བྱེད་པས་ཤེས། བྱད་མེད་དམ། གཞིན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲུས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲུས་
པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀློན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་སྟོང་གི་གནད་དུ་འོངས་ཏེ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་འཕགས་པ་བྱད་
མེད་དང་། སྒྲེས་པ་དེ་དང་དེ་བགྱིད་པ་གང་

{@219B} ལགས་པ་དེ་ནི་དེའི་དགའ་བ་དང་ཡིད་དུ་འོངས་པ་ལགས་ཀྱིས། འཕགས་པ་བདག་ཅག་གྱུར་དེ་དང་དེ་
བགྱིས་ན་འཕགས་པ་བདག་གི་དགའ་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། དག་སྟོང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་
པའི་སེམས་ཀྱིས་དེའི་རོ་ཁྱེད་བར་བྱེད། དེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད། ལྷག་

པར་ཆགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་འདུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྤྱིར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པ་
རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་བྱེད་ན་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་མི་
བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉེ་བར་གསོལ་བ་

བྱེད་པས་སྟོ། །ཇི་ལྟར་འདྲི་བར་བྱེད་པས་ཤེས། བྱད་མེད་དམ། གཞིན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲུས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲུས་པའི་

ཚེས་རྒྱུ་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཞེས་པར་རྒྱུ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དགོས་ཤིང་གི་གནད་དོན་ལ་ཉེ་འདྲི་སྐད་ཅེས་འཕགས་པ་སྒྲིམ་པ་
གང་བྱུང་མེད་གང་ལ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་

དགའ་བ་དང་ཡིད་དྲུ་འོང་བར་འགྱུར་ན། ཁོ་ཚོས་ཀྱང་འཕགས་པ་ལ་དེ་དང་དེ་བགྱིན་འཕགས་པ་ཁོ་ཚོའི་དགའ་བ་དང་
ཡིད་དྲུ་འོང་བར་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། དགོས་ཤིང་གིས་དྲུ་ལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེའི་རོམ་བར་བྱེད། དེས་
པར་རྟོགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་པར་བྱེད།

ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་འདུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བར་བྱེད་ཅིང་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་
མིང་རྒྱུ་པར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྒྱུ་པར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་
པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་འདྲི་བར་བྱེད་པས་སོ། ཇི་ལྟར་ཡོངས་

སྒྲིམ་པར་བྱེད་པས་ཤེ་ན། བྱུང་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚེས་རྒྱུ་ཀྱི་དོན་
ཀྱི་ཞེས་པར་རྒྱུ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དགོས་ཤིང་གི་གནད་དོན་ལ་ཉེ་འདྲི་སྐད་ཅེས་འཕགས་པ་སྒྲིམ་པ་གང་བྱུང་མེད་ལ་དེ་
དང་དེ་བགྱིད་པ། དེ་ནི་དེའི་དགའ་བ་དང་ཡིད་དྲུ་འོང་བར་

འགྱུར་ན། ཁོ་ཚོས་ཀྱང་འཕགས་པ་ལ་དེ་དང་དེ་བགྱིན་འཕགས་པ་ཁོ་ཚོ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཡིད་དྲུ་འོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་
དེ་བཞིན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ལེགས། དེ་ལ་འཕགས་པ་ཇི་སྟེ་མཛད་ཅེས་ཟེར་བ་ན། དགོས་ཤིང་གིས་དྲུ་ལ་ཅིང་གྱུར་པའི་
སེམས་ཀྱིས་དེའི་རོམ་བར་བྱེད། དེས་པར་རྟོགས་

{ @220A } ཟླ། པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་འདུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་
སྒྲིམ་བར་བྱེད་ཅིང་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྒྱུ་པར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། རྒྱུ་
རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྒྱུ་པར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་

འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པས་སོ། ཇི་ལྟར་རྒྱུ་པར་བྱེད་པས་ཞེ་ན། བྱུང་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་

པར་སྐྱེས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྐྱེས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀློན་ཤེས་པར་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་སྤོང་གི་གནད་དོངས་
ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་འཕགས་པ་མ་དང་སྐྱེས་

ཁོ་མོའི་གནད་དོན་སྤོང་ཚེས་ཚེས་ལས། ལྷའི་གནས་སམ། རྣམས་མཉམ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་དེ་ལྷ་བྱ་ཞིག་དོན་དེའི་སྤྱད་དུ་
མཚེས་པར་གྱུར་ནས། ཁོ་མོས་མཉམ་ཆེ་ཏོག་གིས་བགྲམ་པ་བཤམས་ཤིང་མཚན་ཐོག་ཐག་ཏུ་འབྱུངས་ཀྱི་མར་མེ་
བཅུགས་ནས་ཁོ་མོས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་བཅའ་བཏེ་

དང་དེ་ལྷ་བྱ་འཚོས་ཤིང་བཟའ་བཏེ་དང་དེ་ལྷ་བྱ་ཡང་འཚོས། བཏུང་བཏེ་དང་དེ་ལྷ་བྱ་ཡང་འཚོས་ཅིང་ཁོ་མོས་དེ་དང་
ལྷན་ཅིག་དེ་དང་དེ་ཡང་བགྲམ་ཏེ་འཕགས་པ་ཡང་དོན་དེའི་སྤྱད་དུ་བྱོན་པར་གྱུར་ན། ཁོ་མོས་མཉམ་ཆེ་ཏོག་གིས་བགྲམ་
པ་བཤམས་ཤིང་མཚན་ཐོག་ཐག་ཏུ་འབྱུངས་ཀྱི་མར་

མེ་བཅུགས་ནས་ཁོ་མོས་འཕགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་བཅའ་བཏེ་དང་དེ་ལྷ་བྱ་འཚོས་ཤིང་བཟའ་བཏེ་དང་དེ་ལྷ་བྱ་ཡང་འ
ཚོས་བཏུང་བཏེ་དང་དེ་ལྷ་བྱ་ཡང་འཚོས་ཅིང་ཁོ་མོས་འཕགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དེ་དང་དེ་ཡང་བགྲམ་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་ཟེར་བ་ན། དག་སྤོང་གིས་བྱུངས་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་

ཀྱིས་དེའི་རོ་མྱོང་བར་བྱེད། དེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་འདུག་པར་
བྱེད་པ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་སྤྱིར་སྐྱེས་པར་བྱེད་ཅིང་འཕྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་སྤྱིར་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་བྱེད་ན་དག་འདུན་
ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །སྤྱིར་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་

པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྤོང་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྷར་རྫོང་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཁི་ལྷར་སྤོང་པར་བྱེད་པས་ཤེས་ན། བྱད་མེད་
དམ། གཞིན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྐྱེས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྐྱེས་པའི་དོན་ཀློན་ཤེས་པར་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་སྤོང་གི་
གནད་དོངས་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་འཕགས་པ་གང་དག

{ @220B } འཕགས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་བགྲམ་པ་དེ་དག་ནི་བཏེ་བར་གྱུར་ཅིང་། མཐོ་རིས་ཐོབ་པ་ལགས་

པས། ཁོ་མོས་ཡང་གལ་ཏེ་འཕགས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་དེ་དང་དེ་བཅུས་ན་བདེ་བར་འགྱུར་ཞིང་མཐོ་རིས་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན། དགེ་སློང་གིས་དྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་

ཀྱིས་དེའི་རོ་ཁྱོང་བར་བྱེད། དེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་འདུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད་ཅིང་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་སྐྱུ་རྒྱ་རུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །སྐྱུ་རྒྱ་རུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་

མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སློམ་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་གཤེབས་བྱེད་པས་ཤེ་ན། བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲིབ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིབ་པའི་ཚོས་རྒྱམས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དགེ་སློང་གི་གནད་ཏེ་འདི་སྐད་ཅས་རོ་ལྟ་བུ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་བ་དག་གི་སོ་བར་བྱེད་པ་ན། དགེ་སློང་གིས་དྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེའི་རོ་ཁྱོང་བར་བྱེད། དེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་པར་བྱེད། ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་འདུག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད་ཅིང་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་སྐྱུ་རྒྱ་རུ་

ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །སྐྱུ་རྒྱ་རུ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་རྫོང་པར་མི་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གཤེབས་བྱེད་པས་སོ། །རྒྱས་པ་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་རྒྱས་པ་ལ་ཉེས་པ་སློམ་པོར། སྒྲིབ་པ་དང་། ཟ་མ་དང་། མ་ཞིང་

དང་། མཚན་གཉིས་པ་ལ་ཉེས་པ་སློམ་པོར། རྒྱས་པ་ལ་ཉེས་པ་སློམ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རྒྱས་པ་ལ་ཉེས་པས་སོ། །སྒྲིབ་པ་དང་། ཟ་མ་དང་། མ་ཞིང་དང་། མཚན་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པས་ཉིད་དོ། །དུད་འགྲོའི་སྒྲིབ་གནས་སུ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པས་ཉིད་དོ། །རྒྱས་པ་ལ་ཉེས་པས་གང་

ཡིན་པ་དེ་མི་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པས་ཉིད་དོ། །སྒྲིབ་པ་དང་། ཟ་མ་དང་། མ་ཞིང་དང་། མཚན་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པས་

ཉིད་དོ། །རྟུང་འགོའི་སྒྲིག་ནས་སུ་སྒྲིམ་པ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དོ། །སྐྱད་གྱི་ངེས་པའི་ཚོག་དང་། ཡུལ་གྱི་ངེས་པའི་ཚོག་
དང་། རྒྱུངས་གྱི་ངེས་པའི་ཚོག་གིས་ནི་ལྟུང་བ་

{@221A} ༡༡། །མེད་དོ། །ནས་གྱི་མིང་དང་། ལྷ་འི་མིང་དང་། ཡོལ་བའི་མིང་བཟོད་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ལས་
དང་པོ་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་དང་། སེམས་ལས་ལྟགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་
པ་སྒྲིབ་པའི་དགོ་འདུན་ལྟག་མ་སྟེ་གསུམ་པ་ཚོགས་

སུ། །སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟེས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དག་འར་བ་ན་བ
ཞུགས་སོ། །རྟུག་སྟེ་དག་གི་ཀུན་རྟོད་པ་ནི་འདིར་བདག་ཅག་གིས་བམ་ཟེ་དང་བྱིས་བདག་འོངས་ཤིང་ལྟགས་པ་རྣམས་
ལ་ཡང་ཚོས་བསྟན་པར་བྱ། ཚོལ་བ་དག་ཀྱང་ཚར་གཅད་

པར་བྱ། རང་གི་གྲགས་པ་ཡང་བསྐྱག་པར་བྱའོ་སྟེ་ལས་རྟུག་སྟེ་ལས་གང་ཡང་རུང་བས་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་གྱི་སྒྲོལ་
པར་མི་འཛོག་པས་ཚོད་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ནང་པར་སྤར་ལངས་ཏེ་སོ་ཤིང་བོར་ནས་སྒྲུབ་སྤྱར་དམར་སེར་གྲོན་ཏེ་རྒྱལ་
བྱེད་གྱི་ཚལ་གྱི་སྒྲོན་འཆག་ཅིང་འདུག་གོ། །མཉན་ཡོད་ན་

གནས་པའི་བམ་ཟེ་དང་བྱིས་བདག་གི་རྒྱུང་མ་རྣམས་གྱི་ཀུན་རྟོད་པ་ནི་སྦྱེད་མོས་ཚལ་དུ་སོང་སྟེ་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་དུ་འ
ཇུག་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་བལྟ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་། དགོས་པ་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྣམས་གྱི་
ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་དུ་འགྲོ་བས་བམ་ཟེ་དང་བྱིས་བདག་གི་

རྒྱུང་མ་རབ་རྟུ་མང་པོ་དག་སྦྱེད་མོས་ཚལ་དུ་བྱུང་སྟེ་གཙུག་ལག་ཁང་ལྟ་འདོད་པས་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་ག་ལ་བ་དེར་དོང་
ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེས་དེ་དག་ལ་ཚོས་བསྟན་པར་བརྟམས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་དགོ་འདུན་ལྟག་མ་གཉིས་པའི་སྐྱབས་
སུ་བསྟན་པ་བཞིན་གོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཚོས་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་དེ་

ལྟར་ཀུན་རྟུ་ཆགས་སོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཀུན་རྟུ་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྲལ་ཏོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྲལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེ་དག་གི་

མདུན་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་བསྟེན་བཀྲར་གྱི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ལྟ་བུ་དགོས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དགོ་བའི་
ཚོས་ཅན་ཚངས་པར་དཔ་ལ་འདི་ལྟར་འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་

པའི་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀྲར་བྱས་ན་སྲུ་འདི་ནི་བསྟེན་བཀྲར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟགས་པ་བརྗོད་པར་
བརྩམས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་གསང་སྟགས་ཉིད་རྗོད་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་པོ་འམ། འ་ཟས་ཐལ་ལྷག་གི་སྟེན་པས་
བསྟེན་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་ཡང་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟ་ཇི་

{@221B} ལྟར་ཚོས་སྟེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྒྱལ་ཆགས་སོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཀུན་དུ་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་
བྲལ་རྟོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྲལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེ་དག་གི་མདུན་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་བསྟེན་བཀྲར་གྱི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་
ལྟ་བུ་དགོས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ། དགོ་བའི་ཚོས་ཅན།

ཚངས་པར་དཔ་ལ་འདི་ལྟར་འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀྲར་བྱས་ན་སྲུ་འདི་ནི་བསྟེན་བཀྲར་རྣམས་ཀྱི་
མཚོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟགས་པ་བརྗོད་པར་བརྩམས་སོ། །དེ་ན་གང་དག་བདག་གིར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་
གཞོགས་སྟེགས་དང་། ཕྱར་གཡེང་དང་། གོ་

འཚོམ་པ་དང་། ཀུན་རྒྱལ་ཅེ་བ་དང་། ཀུན་རྒྱལ་ཅེ་འདོན་པ་དང་། དགོད་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ལུས་སྦྱར་བར་བྱེད་དོ།
།གང་དག་བདག་གིར་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་དེ་ནས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ། འཆགས་དང་། དག་ར་དང་། སྒོ་ཁང་དག་ན་གང་ལས་
ཆུ་འབྱུང་དེ་ལས་འབར། །གང་ལས་སྒྲོབ་པ་དེ་

ལས་འཛིགས། །འཛིགས་པ་མེད་ལས་འཛིགས་པ་སྦྱེས། །སྦྱབས་ལས་འཛིགས་པ་སྦྱེས་པར་གྱུར། །བདག་ཅག་གི་
སྟོགས་གཅིག་རྒྱ་བདེ་བ། ཞི་བ། བདེ་ལེགས་རྗོད་པ་བདེ་ལེགས་སུ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་འཛིགས་པ་དང་།
ཡམས་དང་། གཞོད་པ་དང་། འགོ་བའི་ནད་དང་།

འཁྲུག་པ་བྱུང་བར་གྱུར་རྟོ་ཞེས་སྒྲོད་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་སྒྲོད་ཅིང་འདོང་བ་

ན་དག་སྒྲོང་དག་གི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ནས། དེ་དག་གིས་དེ་དག་སྒྲོང་པ་ཐོས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་པ། སྤང་མོད་དག་
ཁྱེད་ཅག་སུ་ལ་སྒྲོང་། འཕགས་པ་དག་

ཁྱེད་ཅག་ལ་འོ། །དེད་ཀྱིས་ཅི་བྱས། འཕགས་པ་དག་བདག་ཅག་གིས་རང་གི་བྱིམ་ཐབ་ལས་ཀྱང་ཚིག་གང་དག་མ་ཐོས་
པ། དེ་དག་འཕགས་པ་འཆར་ཀ་ལས་ཐོས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་ཅག་གི་པ་མ་འམ། ཕུ་རྟ་མོ་དག་གིས་ཐོས་པར་གྱུར་ན།
རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚེ་ལ་ག་ལ་བ་དེར་ལྟར་

ཡང་མི་སྟེར་ན་མཆི་བར་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་འཚེ་ལ། སྤང་མོད་དག་ཁ་རོག་ཤིག་ །དག་སྒྲོང་དེ་ནི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་བྱ་ལས་
རབ་དུ་བྱུང་བ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་པས་རྩོམ་པ་དེས་ཉོན་མོངས་
པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །འཕགས་པ་དག་ཅི་ལགས།

{ @222A } ༩༩ །སྤང་བྱ་གང་ལ་རྟ་རྩོན་པོ་གཉིས་མཆིས་པ་དེས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དུམ་འབྲེལ་བར་བབྱེད་དམ། དེ་ནི་མི་
རིགས་སོ། །སྤང་མོད་དག་ཁ་རོག་ཤིག་དང་བསྐྱོག་པར་བྱའོ། །འཕགས་པ་དག་གལ་ཏེ་སྐྱོག་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་
སྐྱོག་པར་མི་མཛད་ན་བདག་ཅག་སྒྲན་ཆད་རྒྱལ་

བྱེད་ཀྱི་ཚེ་ལ་དུ་མི་མཆི་འོ། །སྤང་མོད་དག་ཁ་རོག་ཤིག་དང་། ཅི་ནས་ཀྱང་བྱིན་ཆད་དེ་ལྟར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བར་བསྐྱོག་
པར་བྱའོ། །དག་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་བསྐྱོན་སྟོང་བ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བྱུང་སྟོང་
དོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་ཡང་དགོད་

བཞིན་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་བྱུང་བ་དང་། དག་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་ནས་སྒྲུབ་པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་ཁྱེད་
མི་མཛོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱས་ནས་ད་ཅི་དགོད། འཆར་ཀས་སྒྲུབ་པ། ཁོ་བོས་ཆད་འབྲུངས་སམ། ཀུན་དོང་བོས་སམ་ཅི། ཆོ་
དང་ལྡན་པ་ཅི་དེ་ཡང་བྱས་སམ། གཞན་

ཅི་ཞིག་བྱས། བྱམ་ཟེ་དང་བྱིམ་བདག་གི་རྒྱུང་མ་རབ་དུ་མང་པོ་དེ་དག་འཕྱ་ཞིང་དོད་དོ། །འཆར་ཀས་སྒྲུབ་པ། ཆོ་དང་

ལྷན་པ་དག་ལྟར་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་མེར་སྐྱས་གང་ལ་ཡང་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
གཅིག་ཅེས་ཡང་མི་སྟོན་ལ། དེ་དག་ནི་གང་གཞན་

ལ་སྟོན་པ་དེ་ལ་འཕྱབར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་སྐྱས་པ། ཅི་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དག་བདེན་པ་དག་ལ་བཀོད་དམ། དེས་སྐྱས་པ།
ཇི་དེ་དག་གི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་བཅུ་མས་ན་མཐར་ཀྱིས་བདེན་པ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་
དོན་ཉུང་དུ་དག་ཅིང་ཕྱིར་དགོས་པ་དག་ཡན་

ལག་གང་གིས་ངོ་ཚའ་བར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁེངས་པར་བྱེད་ཅེས་སྟོན་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་
ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་
བ་འདི་དང་། གྲུང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་

འདི་ལ་དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་བསྐྱབ་བ་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ཀྱིས་ཚོད་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ལ་རྣམས་པ། འཆར་ཀ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་མཛོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱས་པར་གྱུར་པ་བདེན་ནམ།
བཅུན་པ་མད་དོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་

{@222B} འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ། ཇེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་
པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུར་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་སྟོན་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་
མས་རྣམ་པར་སྟོན་ནས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་རྒྱུལ་

པ། དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་བུ་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་
གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །དའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འ
དི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོས་པ་གང་

བྱལ་ཅིང་གྱུར་པའི་མེས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་མདུན་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་

ལྟ་བུ་དགོས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ། དགེ་བའི་ཚོས་ཅན། ཚངས་པ་རོ་ད་པ་ལ་འདི་ལྟར་འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པའི་
ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་སུ་འདི་ནི་བསྟེན་བཀུར་

རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་གསུངས་པ་བཅོམ་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཡང་དགོས་ཤིང་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆར་ཀའ
མ། གཞན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དལ་ཅིང་གྲུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་དལ་ཅིང་མ་གྲུར་པ་
ཡང་ཡོད། གྲུར་ཅིང་མ་དལ་བ་ཡང་ཡོད། དལ་

ཅིང་གྲུར་པ་ཡང་ཡོད། མ་དལ་ཅིང་མ་གྲུར་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་དལ་ཅིང་མ་གྲུར་པ་ནི་སེམས་ཆགས་པ་དང་།
ཀུན་ཏུ་ཆགས་པ་དང་། ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གྲུར་ཅིང་མ་དལ་བ་ནི་སེམས་ལྟོས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་སེམས་འ
བྲལ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དལ་

ཅིང་མ་གྲུར་པ་ནི་ཆགས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཆགས་པ་དང་། ཀུན་ནས་དགྱིས་པའི་སེམས་དང་། སེམས་ལྟོས་པ་དང་བཅས་
ཤིང་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །མ་དལ་ཅིང་མ་གྲུར་པ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའོ། །བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་ནུ་མ་

ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀུན་ཤེས་པར་རྣམས་པའི་འོ། །མདུན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
མདོན་དུ་འོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་བསྟེན་བཀུར་གྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་ད་པའི་ཕྱིར་འོ། །འ
དི་ལྟ་སྟེ། ང་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་ཉེ་བར་བསྟན་

{@223A} ༄༅། །པ་དང་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པའི་ཚོགས་སྤྱད་གསུངས་ཡིན་ནོ། །དགོས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོས་སྤྱད་གི་དངོས་པོ་ཇི་
སྤྱད་བསྟན་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྤྱད་བསྟན་པ་དང་ལྡན་པའོ།
།དགེ་བའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་

པོ་ཇི་སྤྱད་བསྟན་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཚངས་པ་རོ་ད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྤྱད་བསྟན་པ་དང་ལྡན་པའོ།

།འདི་ལྟར་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ཚངས་པའོ་དཔ་དང་ལྷན་པའི་འོ། །ཆོས་འདིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་མ་
ཡིན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་བསྟན་པ་འདིས་ཡིན་གྱི།

གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །བསྟན་བཀའ་བྱས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་རྟེན་པ་བྱས་ནའོ། །སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་བའི་ཆོག་
སྤྲེད་གསལ་སོ། །འདི་ནི་བསྟན་བཀའ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མཆོག་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ།
།བསྟན་གསལ་བཟོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟོད་པ་བྱས་

ནའོ། །དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣུང་བ་དེ་དགོ་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེས་ན་དགོ་འདུན་
ལྷག་མའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྤྲེལ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཞི་བརྩ་བརྒྱད་
ཀྱིས་ཏེ། མཆོག་དང་། ཕུལ་དང་། ཁྱད་པར་

དུ་འཕགས་པ་དང་། བཟང་བ་དང་། མཛེས་པ་དང་། དགོ་བ་དང་། མཆོད་པར་འོས་པ་དང་། བསྟོད་པར་འོས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་
བ་དང་། ཆེས་མཆོག་དང་། ཆེས་ཕུལ་དང་། ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཆེས་བཟང་བ་དང་། ཆེས་མཛེས་པ་དང་།
ཆེས་དགོ་བ་དང་། ཆེས་

མཆོད་པར་འོས་པ་དང་། ཆེས་བསྟོད་པར་འོས་པ་དང་། ཆེས་རྒྱ་ཆེ་བས་སོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་མཆོག་གིས་ཤེ་ན། དགོ་སྟོང་
གིས་དུལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀུན་ཤེས་པར་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ་

དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ལྟ་བུ་དགོ་སྟོང་ཚུལ་གྱིས་དང་ལྷན་པ་ལ་འདི་ལྟར་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་
པའི་ཆོས་འདིས་བསྟན་བཀའ་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་ཀུན་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་
མར་འགྱུར་འོ། །དགོ་སྟོང་གིས་དུལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་

{@223B} བྱུང་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀུན་ཤེས་པར་

རྒྱལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་རྒྱུ་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ལྟ་བུ་དག་སློང་དག་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་འདི་ལྟར་འ
ཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ན་སྲུ་འདི་ནི་

བསྟེན་བཀྱར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་ན་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དག་སློང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་
སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲུས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲུས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་
རྒྱལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་

རྒྱུ་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ལྟ་བུ་དག་སློང་ཚངས་པར་དཔ་ལ་འདི་ལྟར་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀྱར་
བྱས་ན་སྲུ་འདི་ནི་བསྟེན་བཀྱར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་ན་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དག་སློང་གིས་
བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་

རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲུས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲུས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་རྒྱལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་
སྟེ་འདི་རྒྱུ་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ལྟ་བུ་དག་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་དག་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་འདི་ལྟར་འཁྲིག་པ་དང་
ལྷན་པའི་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ན་སྲུ་འདི་ནི་བསྟེན་

བཀྱར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་ན་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དག་སློང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་
སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲུས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲུས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་
རྒྱལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་རྒྱུ་ཅེས་

འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ལྟ་བུ་དག་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་ཚངས་པར་དཔ་ལ་འདི་ལྟར་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་འདིས་བ
སྟེན་བཀྱར་བྱས་ན་སྲུ་འདི་ནི་བསྟེན་བཀྱར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་ན་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དག་
སློང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་

མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲུས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲུས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་རྒྱལ་པ་གང་ཡིན་

པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ལྟ་བུ་དག་སྤོང་དག་གི་འཛིན་ཚུལ་གྱི་མཛུགས་དང་ལྡན་པ་ལ་འདི་
ལྟར་འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་འདིས་

{@224A} ལྟ། །བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་བསྟེན་བཀྱར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན་དག་འདུན་
ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དག་སྤོང་གིས་བྱལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྤྲས་པ་
དང་། ཉེས་པར་སྤྲས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་

པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ལྟ་བུ་དག་སྤོང་དག་གི་འཛིན་ཚུལ་ཚང་མ་པར་དོད་
པ་ལ་འདི་ལྟར་འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་བསྟེན་བཀྱར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བརྗོད་ན་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་

རོ། །དག་སྤོང་གིས་བྱལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྤྲས་པ་དང་། ཉེས་པར་
སྤྲས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ལྟ་བུ་
དག་སྤོང་ཚང་མ་པར་དོད་པ་ཚུལ་གྱི་མཛུགས་དང་

ལྡན་པ་ལ་འདི་ལྟར་འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་བསྟེན་བཀྱར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དག་སྤོང་གིས་བྱལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ།
གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྤྲས་པ་དང་། ཉེས་པར་

སྤྲས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ལྟ་བུ་
དག་སྤོང་ཚང་མ་པར་དོད་པ་དག་གི་འཛིན་ཚུལ་འདི་ལྟར་འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་
ནི་ནི་བསྟེན་བཀྱར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་

བརྗོད་ན་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དག་སྤོང་གིས་བྱལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་

ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀློན་ཤེས་པར་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྲོལ་སྟེ་འ
དི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ལྟ་བུ་དག་སྒྲོང་ཚུལ་

ཁྱིམ་པ་དང་ལྷན་པ་དག་པའི་ཚོས་ཅན་ཚངས་པར་དཔ་ལ་འདི་ལྟར་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀུར་
བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་བསྟེན་བཀུར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བཟོད་ན་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །མཚོག་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ལུལ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། བཟང་

{@224B} བ་དང་། མཛོས་པ་དང་། དག་བ་དང་། མཚོད་པར་འོས་པ་དང་། བསྟོད་པར་འོས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་།
ཆེས་མཚོག་དང་། ཆེས་ལུལ་དང་། ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཆེས་བཟང་བ་དང་། ཆེས་མཛོས་པ་དང་། ཆེས་དག་
བ་དང་། ཆེས་མཚོད་པར་འོས་པ་དང་།

ཆེས་བསྟོད་པར་འོས་པ་དང་། ཆེས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གྱོ། །དག་སྒྲོང་གིས་དུ་ལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་
དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀློན་ཤེས་པར་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ་
དེའི་གནད་སྲོལ་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་

ལྟ་བུ་དག་སྒྲོང་ཚུལ་ཁྱིམ་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་འདི་ལྟར་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་བསྟེན་བཀུར་རྣམས་ཀྱི་
མཚོག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྒྲོལ་པོར་འགྱུར་རོ། །དག་
སྒྲོང་གིས་དུ་ལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་

རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀློན་ཤེས་པར་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྲོལ་
སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ལྟ་བུ་དག་སྒྲོང་དག་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་འདི་ལྟར་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་
བསྟེན་བཀུར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་

ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྒྲོལ་པོར་འགྱུར་རོ། །དག་སྒྲོང་གིས་དུ་ལ་ཅིང་གྱུར་པའི་

་མེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱལ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་
རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྟངས་ལྟར་འདི་སྐད་

ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ལྟ་བུ་དག་སྤོང་ཚངས་པར་དོད་པ་ལ་འདི་ལྟར་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀྲར་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་བསྟེན་བཀྲར་
རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྤོང་པོར་འགྱུར་རོ།
།དག་སྤོང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་མེམས་ཀྱིས་

བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱལ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྟངས་ལྟར་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ལྟ་བུ་དག་སྤོང་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་དག་བའི་ཚོས་ཅན་ལ་འ
དི་ལྟར་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀྲར་བྱས་ན་སྤྱི་

{ @225A } ལྟ། །འདི་ནི་བསྟེན་བཀྲར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་
ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྤོང་པོར་འགྱུར་རོ། །དག་སྤོང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་མེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱལ་
ལ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་

ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྟངས་ལྟར་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ལྟ་བུ་དག་སྤོང་
ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་ཚངས་པར་དོད་པ་ལ་འདི་ལྟར་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀྲར་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་བསྟེན་བཀྲར་རྣམས་ཀྱི་
མཚོག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་འཁྲིག་

པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྤོང་པོར་འགྱུར་རོ། །དག་སྤོང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་མེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་
དམ། གཞོན་རྒྱལ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་
དེའི་གནད་སྟངས་ལྟར་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ།

ང་ལྟ་བུ་དག་སྤོང་དག་བའི་ཚོས་ཅན་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་ལ་འདི་ལྟར་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀྲར་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་བ

སྟེན་བཀྲར་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་སྟོན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་
པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྟོང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་

པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྦྲས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྦྲས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་
པར་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ལྟ་བུ་དགེ་སྟོང་དགེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཆོངས་པ་རོ་ད་
པ་ལ་འདི་ལྟར་ཆོས་འདིས་བསྟེན་བཀྲར་

བྱས་ན་སྟུ་འདི་ནི་བསྟེན་བཀྲར་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་ནི་མི་
ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྟོང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་
པར་སྦྲས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྦྲས་པའི་ཆོས་

རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ལྟ་བུའི་དགེ་སྟོང་ཆོངས་
པ་རོ་ད་པ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་ལ་འདི་ལྟར་ཆོས་འདིས་བསྟེན་བཀྲར་བྱས་ན་སྟུ་འདི་ནི་བསྟེན་བཀྲར་རྣམས་ཀྱི་
མཆོག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་འཁྲིག་

{@225B} པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྟོང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་
ཀྱིས་བྱུང་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྦྲས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྦྲས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་རྣམས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ།

ང་ལྟ་བུ་དགེ་སྟོང་ཆོངས་པ་རོ་ད་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་འདི་ལྟར་ཆོས་འདིས་བསྟེན་བཀྲར་བྱས་ན་སྟུ་འདི་ནི་བསྟེན་
བཀྲར་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འ
གྱུར་རོ། །དགེ་སྟོང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་

མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྦྲས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྦྲས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་རྣམས་པ་གང་ཡིན་

པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ལྟ་བུ་དག་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་མཉམ་པ་དང་ལྡན་པ་དག་གའི་ཚོས་ཅན་ཚངས་པར་
་དཔ་ལ་འདི་ལྟར་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་སྲུ་

འདི་ནི་བསྟེན་བཀུར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་རྒྱུད་ཅེས་འབྲིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་
པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མཚོག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤུལ་དང་། རྒྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། བཟང་བ་དང་། མཛེས་པ་དང་།
དག་པ་དང་། མཚོད་པར་འོས་པ་དང་། བསྟོད་

པར་འོས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཆེས་མཚོག་དང་། ཆེས་སྤུལ་དང་། ཆེས་རྒྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཆེས་བཟང་བ་དང་།
ཆེས་མཛེས་པ་དང་། ཆེས་དག་པ་དང་། ཆེས་མཚོད་པར་འོས་པ་དང་། ཆེས་བསྟོད་པར་འོས་པ་དང་། ཆེས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡང་དེ་
བཞིན་ནོ། །དག་སྒྲོང་གིས་

དལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བུད་མེད་དམ། གཞོན་ལྷ་མ་ལེགས་པར་སྦྲས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྦྲས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
དོན་ཀུན་ཤེས་པར་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། དག་སྒྲོང་ཚུལ་གྱི་མཉམ་པ་དང་ལྡན་པ་
ལ་འདི་ལྟར་འབྲིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་འདིས་

བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་སྲུ་འདི་ནི་བསྟེན་བཀུར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་རྒྱུད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་ནི་མི་
ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དག་སྒྲོང་གིས་དལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བུད་མེད་དམ། གཞོན་ལྷ་མ་ལེགས་
པར་སྦྲས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྦྲས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་

{@226A} ཟླ། དོན་ཀུན་ཤེས་པར་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། དག་སྒྲོང་དག་
གའི་ཚོས་ཅན་ཚངས་པར་དཔ་ལ་འདི་ལྟར་འབྲིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་སྲུ་འདི་ནི་བསྟེན་
བཀུར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་རྒྱུད་ཅེས་འདི་

བུ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དག་སྒྲོང་གིས་དལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བུད་མེད་དམ། གཞོན་ལྷ་

མ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་
སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་ཚང་མ་

པར་དཔལ་ལ་འདི་ལྟར་འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་བསྟེན་བཀུར་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་
ཡིན་ནོམ་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་
པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་ནུ་མ་ལེགས་

པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་
ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དགོ་བའི་ཚོས་ཅན་ལ་འདི་ལྟར་འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་འདིས་བ་
སྟེན་བཀུར་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་བསྟེན་བཀུར་

རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོམ་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་
གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་ནུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་

དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཚང་མ་པར་དཔལ་ལ་འདི་ལྟར་འཁྲིག་པ་
དང་ལྡན་པའི་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་བསྟེན་བཀུར་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོམ་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་
ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །

དགོས་པ་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་ནུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་
ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་དགོ་བའི་
ཚོས་ཅན་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་འདི་ལྟར་

{ @226B } འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་བསྟེན་བཀུར་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ

ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་ང་ལྟ་བུ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་དེ་ལ་ཅིང་གྱུར་པའི་
སེམས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་།

ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྐོར་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ།
དགོས་པ་དགོས་པའི་ཚོས་ཅན་ཚངས་པར་དཔ་ལ་འདི་ལྟར་འཁྲིག་པ་དང་ལྟན་པའི་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ན་སྒྱུ་འ
དི་ནི་བསྟེན་བཀྱར་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་

ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་ང་ལྟ་བུ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་དེ་ལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་
ཀྱིས་བྱུང་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་
གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྐོར་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་

ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་ཚངས་པར་དཔ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པ་ལ་འདི་ལྟར་འཁྲིག་པ་དང་ལྟན་པའི་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀྱར་
བྱས་ན་སྒྱུ་འདི་ནི་བསྟེན་བཀྱར་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་ང་ལྟ་བུ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་
སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་དེ་ལ་ཅིང་གྱུར་པའི་

སེམས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་ཤེས་པར་
རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྐོར་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་ཚངས་པར་དཔ་དགོས་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་འདི་
ལྟར་འཁྲིག་པ་དང་ལྟན་པའི་ཚོས་འདིས་

བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ན་སྒྱུ་འདི་ནི་བསྟེན་བཀྱར་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་ང་ལྟ་བུ་ཞེས་ནི་
ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་དེ་ལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་
པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚོས་

རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྐོར་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་

ལྷན་པ་དགོ་བའི་ཚོས་ཅན་ཚངས་པར་དཔ་ལ་འདི་ལྟར་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་འི་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ན་སྲུ་འདི་
ནི་བསྟེན་བཀྱར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་

{@227A} ༡༡། ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་ང་ལྟ་བུ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་པ་སྒོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མཚོག་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ། སྤུལ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། བཟང་བ་དང་། མཛེས་པ་དང་། དགོ་བ་དང་། མཚོད་པར་འོས་པ་དང་། བསྟོད་
པར་འོས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་།

ཆེས་མཚོག་དང་། ཆེས་སྤུལ་དང་། ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ཆེས་བཟང་བ་དང་། ཆེས་མཛེས་པ་དང་། ཆེས་དགོ་
བ་དང་། ཆེས་མཚོད་པར་འོས་པ་དང་། ཆེས་བསྟོད་པར་འོས་པ་དང་། ཆེས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། ། །འདུལ་བ་རྣམ་
པར་འབྱེད་པ། བཅ་

པོ་བཅུ་བདུན་པ། དགོ་སྟོང་གིས་བྲལ་ཅིང་གྱུར་པ་འི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྦྲས་པ་དང་།
ཉེས་པར་སྦྲས་པ་འི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ།
དགོ་སྟོང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་ལ་འདི་

ལྟར་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ན་སྲུ་འདི་ནི་བསྟེན་བཀྱར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་འ
ཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་གྱང་མི་ཟེར་ལ་ང་ལྟ་བུ་ཞེས་གྱང་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྟོང་གིས་བྲལ་ཅིང་
གྱུར་པ་འི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་

ལེགས་པར་སྦྲས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྦྲས་པ་འི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འ
དི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་སྟོང་དགོ་བའི་ཚོས་ཅན་ལ་འདི་ལྟར་ཚོས་འདིས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ན་སྲུ་འདི་ནི་བསྟེན་
བཀྱར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་

ཅེས་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་གྱང་མི་ཟེར་ལ་ང་ལྟ་བུ་ཞེས་གྱང་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྟོང་གིས་བྲལ་

ཅིང་གྲུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་
ཀྱན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་

གནད་སྲོལ་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཚངས་པའོ་དཔ་ལ་འདི་ལྟར་ཚོས་འདིས་བ
སྟོན་བཀུར་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་བསྟོན་བཀུར་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པ་
ཞེས་ཀྱང་མི་ཟེར་ལ་ང་ལྟ་བུ་ཞེས་ཀྱང་མི་ཟེར་

{@227B}ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལྡན་པའི་ཅིང་གྲུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་
ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྲོལ་སྟེ་འ
དི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་

དགོ་བའི་ཚོས་ཅན་ལ་འདི་ལྟར་ཚོས་འདིས་བསྟོན་བཀུར་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་བསྟོན་བཀུར་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་
ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་ཟེར་ལ་ང་ལྟ་བུ་ཞེས་ཀྱང་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།
།དགོས་པ་ལྡན་པའི་ཅིང་གྲུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་

དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་
དེའི་གནད་སྲོལ་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཚངས་པའོ་དཔ་ལ་འདི་ལྟར་ཚོས་འདིས་བ
སྟོན་བཀུར་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་བསྟོན་བཀུར་རྣམས་

ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་ཟེར་ལ་ང་ལྟ་བུ་ཞེས་ཀྱང་མི་ཟེར་ན་
ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལྡན་པའི་ཅིང་གྲུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་
དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་ཤེས་

པར་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྲོལ་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་ཚུ་དགོ་བའི་ཚོས་ཅན་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་

པ་ལ་འདི་ལྟར་ཚུལ་འདིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་བསྟེན་བཀུར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་
རྒྱུད་ཅེས་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་ཟེར་ལ་ང་ལྟ་བུ་

ཞེས་ཀྱང་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་བྱལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་ནུ་མ་
ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་ཤེས་པར་རྟུལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟེ་འ
དི་རྒྱུད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་སྤྱོད་དགེ་བའི་

ཚུལ་ཅན་ཚངས་པར་དཔ་ལ་འདི་ལྟར་ཚུལ་འདིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་བསྟེན་བཀུར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་རྒྱུད་ཅེས་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་ཟེར་ལ་ང་ལྟ་བུ་ཞེས་ཀྱང་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་བྱལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་

{ @228A } ཟླ། །མེད་དམ། གཞོན་ནུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་ཤེས་
པར་རྟུལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྤྱོད་སྤྱོད་འདི་རྒྱུད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་སྤྱོད་ཚངས་པར་དཔ་ལྟེ་འཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་
ལ་འདི་ལྟར་ཚུལ་འདིས་བསྟེན་བཀུར་

བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་བསྟེན་བཀུར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་རྒྱུད་ཅེས་འཁྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་
ཟེར་ལ་ང་ལྟ་བུ་ཞེས་ཀྱང་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་བྱལ་ཅིང་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་
དམ། གཞོན་ནུ་མ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཉེས་

པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་ཤེས་པར་རྟུལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་སྤྱོད་སྤྱོད་འདི་རྒྱུད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་
སྤྱོད་ཚངས་པར་དཔ་དགེ་བའི་ཚུལ་ཅན་ལ་འདི་ལྟར་ཚུལ་འདིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་བསྟེན་བཀུར་རྣམས་ཀྱི་
མཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་རྒྱུད་ཅེས་འཁྲིག་

པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་ཀྱང་མི་ཟེར་ལ་ང་ལྟ་བུ་ཞེས་ཀྱང་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་བྱལ་ཅིང་གྱུར་པའི་

་མེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་དམ། གཞིན་རྒྱལ་ལེགས་པར་སྒྲིམ་པ་དང་། ཉེས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་ཤེས་པར་
རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་

སྐད་ཅེས་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དགོ་བའི་ཚོས་ཅན་ཚངས་པར་དཔ་ལ་འདི་ལྟར་ཚོས་འདིས་བ
སྟོན་བཀུར་བྱས་ན་སྤྱི་འདི་ནི་བསྟོན་བཀུར་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་འཁྲིག་པ་དང་ལྡན་པ་
ཞེས་ཀྱང་མི་ཟེར་ལ་ད་ལྟ་ཞེས་ཀྱང་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་

སྤྱི་འགྱུར་རོ། །མཚོག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱལ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། བཟང་བ་དང་། མཛེས་པ་དང་། དགོ་བ་
དང་། མཚོད་པར་འོས་པ་དང་། བསྟོད་པར་འོས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཆེས་མཚོག་དང་། ཆེས་ཕུལ་དང་། ཆེས་ཁྱད་པར་
དུ་འཕགས་པ་དང་། ཆེས་

བཟང་བ་དང་། ཆེས་མཛེས་པ་དང་། ཆེས་དགོ་བ་དང་། ཆེས་མཚོད་པར་འོས་པ་དང་། ཆེས་བསྟོད་པར་འོས་པ་དང་། ཆེས་
རྒྱ་ཆེ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །རྒྱས་པ་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རྒྱས་པ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོའོ། །སྒྲིམ་པ་དང་། ཟ་
མ་དང་། མ་ཞིང་དང་། མཚན་གཉིས་

{@228B} པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོའོ། །རྒྱས་པ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རྒྱས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སོ། །སྒྲིམ་པ་
དང་། ཟ་མ་དང་། མ་ཞིང་དང་། མཚན་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་སོ། །དུད་འགོའི་སྒྲི་གནས་སུ་སྒྲིམ་པ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་
སོ། །རྒྱས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རྒྱས་

པ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དོ། །སྒྲིམ་པ་དང་། ཟ་མ་དང་། མ་ཞིང་དང་། མཚན་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དོ། །དུད་འ
གོའི་སྒྲི་གནས་སུ་སྒྲིམ་པ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དོ། །ལས་དང་པོ་བ་དང་སྒྲིམ་པ་དང་མེམས་འཁྲུག་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་
གིས་ཉན་པ་ལ་ལྟར་བ་མེད་དོ། །བསྟོན་

བཀུར་བསྐྱགས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་སྟེ་བཞི་བ་རྫོགས་སོ། ། །སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་

བྱེད་གྱི་ཚེ་མགོན་མེད་ཟམ་སྤྱོད་གྱི་ཀུན་དག་པར་བན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚོན་མཉན་ཡོད་ན་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བྱ་
ནག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲུག་སྟེ། དེ་མཉན་ཡོད་པའི་བུ་མ་

ཟེ་དང་། བྱིས་བདག་རྒྱལ་གྱི་གཏམ་འདྲེ་བ་ཐེབས་པར་སྐྱབ་སྐྱོས་འདྲིན་འགྲོགས་བཤེས། ཡིད་གཙུགས་པ། བྱིས་དུ་འ
རྟུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་གང་ཡང་རུང་བ་དག་ལ་བྱུ་མོ་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་གྱུང་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ནག་
པོའི་གནད་ལྟ་སོང་སྟེ། འདི་སྐད་ཅས་ནག་པོ་ཁྱེད་གྱིས་

བྱིས་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ཤེས་སམ་ཞེས་འདྲི་ལོ། །དེས་ཤེས་སོ་ཞེས་སྐྱས་པ་དང་། དེ་དག་དེ་ལ་ནག་པོ་ཇི་ལྟ་དེ་ག། ཁྱེད་དེ་
མཁས་པ་དང་ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། སྐྱབ་ཕོད་པ་དང་། ཁྱེད་དེ་བྱུ་མོ་ལ་བཟའ་བ་དང་། བགོ་བ་མང་པོ་སྤྱོད་ཀྱིས་པ་དང་། ལས་
ཚུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་འདྲི་ལོ། །གལ་ཏེ་

རི་དགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ནག་པོས་འདི་སྐད་ཅས་ཁྱེད་དེ་ཏེ་པོར་མི་མཁས་པ་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་དང་། སྐྱབ་མི་ཕོད་པ་དང་།
ཁྱེད་དེ་བྱུ་མོ་དེ་ལ་བཟའ་བ་དང་། བགོ་བ་མང་པོ་སྤྱོད་ཀྱིས་པ་དང་། ལས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པར་གྱུར་ན་དེས་ན
དེ་དག་བྱུ་མོ་དེ་ཁྱེད་དེ་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་

རི་དགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ནག་པོས་འདི་སྐད་ཅས་ཁྱེད་དེ་ཏེ་པོར་མཁས་པ་དང་། ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། སྐྱབ་ཕོད་པ་དང་། ཁྱེད་
དེ་བྱུ་མོ་ལ་བཟའ་བ་དང་། བགོ་བ་མང་པོ་སྤྱོད་ཀྱིས་པ་དང་། ལས་ཚུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པར་གྱུར་ན་དེས་ན་དེ་དག་གི་
མོ་དེ་ཁྱེད་དེ་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །གང་ཡང་

{ @229A } ཟླ། །རུང་བ་དག་བྱུ་མོ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་གྱུང་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ནག་པོའི་གནད་ལྟ་སོང་སྟེ་འདི་
སྐད་ཅས་ནག་པོ་ཁྱེད་གྱིས་བྱིས་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ཤེས་སམ་ཞེས་འདྲི་ལོ། །དེས་ཤེས་སོ་ཞེས་སྐྱས་པ་དང་། དེ་དག་དེ་ལ་ནག་
པོ་ཇི་ལྟ་དེ་ག་བྱུ་མོ་དེ་མཁས་པ་དང་། ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། སྐྱབ་

ཕོད་པ་དང་། བྱུ་མོ་དེ་བག་ཡོད་པར་བྱིས་ན་གནས་པར་ཀུས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་འདྲི་ལོ། །གལ་ཏེ་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ནག་

པོས་འདི་སྐད་ཅེས་བུ་མོ་དེ་ཏེ་པོར་མི་མཁས་པ་དང་ལེ་ལོ་ཅན་དང་སྐྱབ་མི་ཕོད་པ་དང་། བུ་མོ་དེ་བག་ཡོད་པས་ཁྱིམ་ན་
གནས་པར་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་གྱུར་ན་

དེས་ན་དེ་དག་བུ་མོ་དེ་སྒོར་བར་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བུ་ནག་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་བུ་མོ་དེ་ཏེ་པོར་མཁས་
པ་དང་། ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། སྐྱབ་ཕོད་པ་དང་། བུ་མོ་དེ་བག་ཡོད་པས་ཁྱིམ་ན་གནས་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་
གྱུར་ན་དེས་ན་དེ་དག་བུ་མོ་དེ་སྒོར་བར་བྱེད་དོ། །

རི་དགས་འཛིན་གྱི་བུ་ནག་པོས་དེ་ལྟར་བསྟན་ནས་གང་ཡང་རུང་བ་དག་གི་བུ་མོ་སྦྱིན་ཉེས་པར་གྱུར་ན། དེ་དག་འདི་སྐད་
ཅེས་བདག་ཅག་གི་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བུ་ནག་པོ་ལ་དྲིས་ནས་བུ་མོ་བྱིན་ན་ཁྱེའུ་དེ་མི་མཁས་པ་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་དང་།
སྐྱབ་མི་ཕོད་པ་དང་། ཁྱེའུ་དེ་བུ་མོ་ལ་བཟའ་བ་དང་།

བཀོ་བ་མང་པོ་སྦྱིན་མི་རྒྱས་པ་དང་། ལས་ཆེ་བ་ཡིན་པས་གང་དག་ལ་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བུ་ནག་པོ་གཏམ་འདྲེས་པ།
ཕེབས་པར་སྐྱ་བ་སྒྲོམ་འདྲིན། འགྲོགས་བཤེས་ཡིད་བཅུགས་པ། ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པར་བདོག་པ་དེ་དགས་ཡང་འ
དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མི་བསྟགས་པ་རྫོང་པར་

བྱེད་དོ། །གང་ཡང་རུང་བ་དག་གི་བུ་མོ་སྦྱིན་ལོགས་པར་གྱུར་ན་དེ་དག་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་ཅག་གིས་རི་དགས་འཛིན་
གྱི་བུ་དང་པོ་ལ་དྲིས་ནས་བུ་མོ་བྱིན་ན་ཁྱེའུ་དེ་མཁས་པ་དང་། ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། སྐྱབ་ཕོད་པ་དང་། ཁྱེའུ་དེ་བུ་མོ་ལ་བ
ཟའ་བ་དང་། བཀོ་བ་མང་པོ་སྦྱིན་རྒྱས་པ་དང་།

ལས་ཆུང་བ་ཡིན་པས་གང་དག་ལ་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བུ་ནག་པོ་གཏམ་འདྲེས་པ། ཕེབས་པར་སྐྱ་བ་སྒྲོམ་འདྲིན་འགྲོགས་
བཤེས། ཡིད་གཅུགས་པ། ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པར་བདོག་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟགས་པ་རྫོང་
པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཡང་རུང་བ་དག་གིས་

{ @229B } བུ་མོ་བསྐྱང་ཉེས་པར་གྱུར་ན། དེ་དག་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་ཅག་གིས་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བུ་ནག་པོ་ལ་དྲིས་

ནས་བྱམ་བསྐྱེད་ཀྱི་མཁའ་མཁའ་པ་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་དང་། སྐྱབ་མི་མེད་པ་དང་། བྱམ་དེ་བག་ཡོད་པས། བྱིམ་ན་
གནས་པར་མི་རྣམས་པ་ཡིན་པས་གང་དག་ལ་རི་དགས་འཛིན་

གྱི་བྱ་ནག་པོ་གཏམ་འབྲེས་པ་ཐེབས་པར་སྐྱབ་སྐྱོས་འདྲིན། འགྲོགས་བཤེས། ཡིད་གཙུགས་པ་བྱིམ་སྤྱུ་འཇུག་པར་བྱེད་
པར་བདོག་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་མི་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་དེ། །གང་ཡང་རུང་བ་དག་གིས་བྱམ་
བསྐྱེད་ལེགས་པར་གྱུར་ན་དེ་དག་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་

ཅག་གིས་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ནག་པོ་ལ་བྲིས་ནས་བྱམ་བསྐྱེད་ཀྱི་མཁའ་མཁའ་པ་དང་། ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། སྐྱབ་
མེད་པ་དང་། བྱམ་དེ་བག་ཡོད་པས་བྱིམ་ན་གནས་པར་རྣམས་པ་ཡིན་པས་གང་དག་ལ་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ནག་པོ་
གཏམ་འབྲེས་པ་ཐེབས་པར་སྐྱབ་སྐྱོས་འདྲིན། འགྲོགས་

བཤེས། ཡིད་གཙུགས་པ་བྱིམ་སྤྱུ་འཇུག་པར་བྱེད་པར་བདོག་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་
པར་བྱེད་དོ། །དེ་ན་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ནག་པོ་ལ་མཉན་ཡོད་ན་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་
དག་བྱུང་བར་གྱུར་རོ། །དེ་རྣམས་གཞན་ཞིག་ནས་ངས་

རྒྱུ་ལ་མཛོན་པར་དད། ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་མཛོན་པར་དད། སངས་རྒྱུ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་། དེས་སྲོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ། སྲོག་གཅོད་པ་ལས་ཕྱིར་ལྷོག། །མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པས་
ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་།

བརྟུན་དུ་སྐྱབ་དང་། འབྲུའི་ཆང་དང་བཅོས་པའི་ཆང་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་སྤངས་ཏེ། འབྲུའི་ཆང་དང་
བཅོས་པའི་ཆང་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་ལས་ཕྱིར་ལྷོག་གོ། །དེས་དུས་ཅུང་ཞིག་བྱིམ་པར་བྱིམ་ན་འ
དུག་ནས་དད་པ་སྤྲུལ་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་སྐྱེལ་

ཞིང་སྐྱེད་པ་ཁ་སྐྱེད་གསུང་ཏེ་གོས་རུར་སྐྱིག་དག་བཞོམས་ནས་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་དད་པས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་

ཆོས་འདུལ་བ་ལ་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་དོ། །དེ་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་མཉན་ཡོད་པའི་བྲམ་ཟེ་དང་
བྱིས་བདག་རྒྱལ་ས་དང་ཕྱིན་བཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་

{@230A} ༡༡། །དག་གི་གཏམ་འདྲེ་བ། ཐེབས་པར་སྐྱབ་སྐྱོས་འདྲིན་འགྲོགས་བཤེས་ཡིད་གཙུགས་པ། བྱིས་དུ་འ
རྟལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་གང་ཡང་རུང་བ་དག་ལ་བུ་མོ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ནག་
པོའི་གནད་ཏུ་སོང་སྟེ། འདི་རྒྱུད་ཅེས་འཕགས་པ་ཁྱོད་

ཀྱིས་བྱིས་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་མཁྱེན་ཏམ་ཞེས་འདྲི་ཡོ། །དེས་ཤེས་སོ་ཞེས་སྐྱས་པ་དང་། དེ་དག་དེ་ལ་འཕགས་པ་ཇི་ལྟ་དེ་ན་
ཁྱེད་དེ་མཁས་པ་དང་། ལེ་ལོ་མ་མཆིས་པ་དང་། སྐབ་ཐོད་པ་དང་། ཁྱེད་དེ་བུ་མོ་ལ་བཟའ་བ་དང་། བཀོ་བ་མང་པོ་སྦྱེ་ལ་རྩོ
ཐོག་པ་དང་། ལས་ཆུང་བ་ལགས་

སམ་ཞེས་འདྲི་ཡོ། །གལ་ཏེ་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ནག་པོས་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བཞིན་བཟངས་དག་ཁྱེད་དེ་ཏེ་པོར་མི་མཁས་པ་
དང་། ལེ་ལོ་ཅན་དང་། སྐབ་མི་ཐོད་པ་དང་། ཁྱེད་དེ་བུ་མོ་ལ་བཟའ་བ་དང་། བཀོ་བ་མང་པོ་སྦྱིན་མི་རྣམས་པ་དང་། ལས་ཆེ་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་གྱུར་ན་དེས་ན་དེ་

དག་བུ་མོ་དེ་ཁྱེད་དེ་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ནག་པོས་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བཞིན་བཟངས་དག་
ཁྱེད་དེ་ཏེ་པོར་མཁས་པ་དང་། ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། སྐབ་ཐོད་པ་དང་། ཁྱེད་དེ་བུ་མོ་ལ་བཟའ་བ་དང་། བཀོ་བ་མང་པོ་སྦྱིན་
རྣམས་པ་དང་། ལས་ཆུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་

པར་གྱུར་ན་དེས་ན་དེ་དག་བུ་མོ་དེ་ཁྱེད་དེ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །གང་ཡང་རུང་བ་དག་བུ་མོ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་
རི་དགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ནག་པོའི་གནད་ཏུ་སོང་སྟེ། འདི་རྒྱུད་ཅེས་འཕགས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱིས་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་མཁྱེན་ཏམ་
ཞེས་འདྲི་ཡོ། །དེས་ཤེས་སོ་ཞེས་སྐྱས་པ་དང་། དེ་དག་དེ་ལ་

འཕགས་པ་ཇི་ལྟ་དེ་ན་བུ་མོ་དེ་མཁས་པ་དང་། ལེ་ལོ་མ་མཆིས་པ་དང་། སྐབ་ཐོད་པ་དང་། བུ་མོ་དེ་བག་ཡོད་པས་བྱིས་ན་

གནས་པར་རྫོགས་པ་ལགས་སམ་ཞེས་འདྲི་ལོ། །གལ་ཏེ་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ཞག་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་བཞིན་བཟངས་
དག་བུ་མོ་དེ་ཏེ་པོར་མི་མཁས་པ་དང་། ལེ་

ལོ་ཅན་དང་། སྐྱབ་མི་ཤོད་པ་དང་། བུ་མོ་དེ་བག་ཡོད་པས་བྱིམ་ན་གནས་པར་མི་རྣམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་གྱུར་ན་
དེས་ན་དེ་དག་བུ་མོ་དེ་སྒོར་བར་མི་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ཞག་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་བཞིན་བཟངས་དག་བུ་
མོ་དེ་ཏེ་པོར་མི་མཁས་པ་དང་། ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་།

{@230B} སྐྱབ་མི་ཤོད་པ་དང་། བུ་མོ་དེ་བག་ཡོད་པས་བྱིམ་ན་གནས་པར་རྣམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་གྱུར་ན་དེས་ན་
དེ་དག་བུ་མོ་དེ་སྒོར་བར་བྱེད་དོ། །རི་དགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ཞག་པོས་དེ་ལྟར་བསྟན་ནས་གང་ཡང་རུང་བ་དག་གིས་བུ་མོ་
སྤྱོད་ཉེས་པར་གྱུར་ན་དེ་དག་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་ཅག་གིས་རི་དགས་

འཛིན་གྱི་བྱ་ཞག་པོ་ལ་དྲིས་ནས་བུ་མོ་བྱིན་ན་ཁྱེད་དེ་མི་མཁས་པ་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་དང་། སྐྱབ་མི་ཤོད་པ་དང་། ཁྱེད་དེ་བུ་
མོ་ལ་བཟའ་བ་དང་། བཀོ་བ་མང་པོ་སྤྱོད་མི་རྣམས་པ་དང་། ལས་ཆེ་བ་ཡིན་པས་གང་དག་ལ་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ཞག་པོ་
གཏམ་འདྲེས་པ། ཐེབས་པར་སྐྱབ་སྒྲོལ་འདྲིན།

འགྲོགས་བཞེས་ཡིད་གཙུགས་པ། བྱིམ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པར་བདོག་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མི་
བསྟགས་པ་རྫོང་པར་བྱེད་དོ། །གང་ཡང་རུང་བ་དག་གིས་བུ་མོ་སྤྱོད་ལེགས་པར་གྱུར་ན་དེ་དག་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་ཅག་
གིས་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ཞག་པོ་ལ་དྲིས་ནས་བུ་མོ་བྱིན་ན་

ཁྱེད་དེ་མཁས་པ་དང་། ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། སྐྱབ་མི་ཤོད་པ་དང་། ཁྱེད་དེ་བུ་མོ་ལ་བཟའ་བ་དང་། བཀོ་བ་མང་པོ་སྤྱོད་རྣམས་པ་
དང་། ལས་ཆུང་བ་ཡིན་པས་གང་དག་ལ་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ཞག་པོ་གཏམ་འདྲེས་པ། ཐེབས་པར་སྐྱབ་སྒྲོལ་འདྲིན། འ་
གྲོགས་བཞེས་ཡིད་གཙུགས་པ།

བྱིམ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པར་བདོག་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟགས་པ་རྫོང་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་

གང་ཡང་རུང་བ་དག་གིས་བུ་མོ་བསྐྱང་ཉེས་པར་གྱུར་ན་དེ་དག་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་ཅག་གིས་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བུ་
ནག་པོ་ལ་བྲིས་ནས་བུ་མོ་དེ་བསྐྱངས་ན་བུ་མོ་དེ་མེ་མཁས་པ་

དང་། ལེ་ལོ་ཅན་དང་། སྐྱབ་མི་ཐོད་པ་དང་། བུ་མོ་དེ་བག་ཡོད་པས་ཁྱིམ་ན་གནས་པར་མི་རྣམས་པ་ཡིན་པས་གང་དག་ལ་
རི་དགས་འཛིན་གྱི་བུ་ནག་པོ་གཏམ་འབྲེ་བ། ཐེབས་པར་སྐྱབ་སྐྱོས་འདྲིན་འགྲོགས་བཤེས། ཡིད་གཙུགས་པ། ཁྱིམ་དུ་འ
ཇུག་པར་བྱེད་པར་བདོག་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་

འདི་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མི་བསྐྱགས་པ་རྫོང་པར་བྱེད་དོ། །གང་ཡང་རུང་བ་དག་གིས་བུ་མོ་བསྐྱང་ལེགས་པར་གྱུར་ན་དེ་
དག་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་ཅག་གིས་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བུ་ནག་པོ་ལ་བྲིས་ནས་བུ་མོ་བསྐྱངས་ན་བུ་མོ་དེ་མེ་མཁས་པ་དང་།
ལེ་ལོ་ཅན་དང་། སྐྱབ་མི་ཐོད་པ་དང་། བུ་མོ་དེ་བག་

{ @231A } ༣༡ ། ཡོད་པས་ཁྱིམ་ན་གནས་པར་རྣམས་པ་ཡིན་པས་གང་དག་ལ་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བུ་ནག་པོ་གཏམ་འ
བྲེ་བ། ཐེབས་པར་སྐྱབ་སྐྱོས་འདྲིན། འགྲོགས་བཤེས། ཡིད་གཙུགས་པ། ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པར་བདོག་པ་དེ་དག་ལ་
ཡང་འདི་ལྟར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྐྱགས་པ་རྫོང་པར་བྱེད་

དོ། །དེ་ན་རི་དགས་འཛིན་གྱི་བུ་ནག་པོ་ལ་མཉམ་ཡོད་ན་དུས་གཅིག་ན་བསྐྱགས་པ་དང་བསྐྱགས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་གྱུར་
བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་གྱུར་བ་ཡིན་གྱིས་ངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་འདུལ་བ་ལ་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་
བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བཞི་མ་མཛད་དོ། །མངས་

རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་
ཚོན་དག་སློང་དུག་སྡེ་དག་བྱད་མེད་ལ་སྦྱིས་པའི་ཚིག་དང་། སྦྱིས་པ་ལ་བྱད་མེད་གྱི་ཚིག་གིས་རྒྱུང་མ་ཉིད་དམ། མཛའ་
ན་མོ་ཉིད་དུ་སྦྱོན་བྱེད་ནས་ལུ་སྦྱེགས་ཅན་དག་

ཤེས་ལྡན་དག་ལྟ་ཀྱི་བྱའི་དག་སློང་འདི་དག་ནི་བྱད་མེད་ལ་སྦྱིས་པའི་ཚིག་དང་། སྦྱིས་པ་ལ་བྱད་མེད་གྱི་ཚིག་གིས་

ཆུང་མ་ཉིད་དང་། མཛེས་མ་ཉིད་དུ་སྒྱུན་བྱེད་དེ། བཅའ་ཅེ་དང་། བྱིས་བདག་བསྐྱབས་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་མ་གྲངས་པ་
གཞན་དག་ཀྱང་བྱད་མེད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚོགས་

དང་། སྐྱེས་པ་ལ་བྱད་མེད་གྱི་ཚོགས་གིས་ཆུང་མ་ཉིད་དམ། མཛེས་མ་ཉིད་དུ་སྒྱུན་བྱེད་ན། ཤེས་ལྡན་དག་ལྷན་གྱི་བྱའི་
དགོས་པ་རྣམས་དང་། བཅའ་ཅེ་དང་། བྱིས་བདག་བསྐྱབས་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་མ་གྲངས་པ་རྣམས་ལ་བྱེད་གཞི་ནི་ཅི་ཡོད།
བསམ་པ་ནི་ཅི་ཡོད། བ་དད་དུ་བྱ་

བཞི་ཅི་ཡོད། དགོས་པ་མགོ་རེག་འདི་དག་ལ་སྤྱི་ཞིག་བསོད་སྟོམས་སྒྱིན་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་ཞེས་སྟོད་པར་བྱེད། ཕྱར་
ཀ་གཏོར་བར་བྱེད། ཁ་ཅེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་རྟོ། །དེ་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་།

སྟོང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་བསྐྱབས་བ་མཛེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དོན་གྱི་དབང་
གཉིས་གཟིགས་པ་ན་དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་སྤྱད་པར་མཛེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་ཤེས་པ་ཉིད་
དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དམ་འདུལ་བ་

{@231B} ལ་བསྐྱབས་པའི་གཞི་ལེགས་པར་བཅས་པར་འགྱུར་བའོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་མཁྱེན་
བཞིན་དུ་མེད་པར་མཛེད་པ་སྟེ། མཁྱེན་བཞིན་དུ་མེད་པ། མཁྱེན་ཀྱང་མི་མེད་པ། དུས་སྤྱི་མེད་པ། དུས་ལས་ཡོལ་བར་མི་
མེད་པ། དོན་དང་ལྡན་པ་མེད་པ། དོན་དང་མི་

ལྡན་པར་མི་མེད་པས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་དོན་དང་མི་ལྡན་པ་མེད་པ་ལ་ཆུ་ལོན་གྱིས་སྒྲོག་པར་མཛེད་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་དོན་དང་ལྡན་པ་མེད་པ་ལ་དུས་མཁྱེན་པ་ཡིན་པས། སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དུག་སྟེ་རྣམས་ལ་

རྣམས་པ། དགོས་པ་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་མི་མཛོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱས་པར་གྱུར་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མཛེད་དོ། །སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྷན་པདས་ཀྱིས་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་
མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་

མ་ཡིན་ནོཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐམ་པར་སྤྲད་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་པདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་
པར་སྤྲད་ནས་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོ་སྤྱོད་དག་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་
པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་

བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །དའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་
ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོ་སྤྱོད་གང་བྱད་མེད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚིག་དང་། སྐྱེས་པ་ལ་བྱད་མེད་ཀྱི་ཚིག་གིས་རྒྱུང་མ་
ཉིད་དམ། མཛད་ན་མོ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ན་ཐ་ན་ཐང་

འགའ་ཕྱད་པ་ལ་ཡང་རུང་སྟེ་དགོ་འདུན་ལྟག་མའོ། །ཡང་དགོ་སྤྱོད་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུག་སྟེ་འམ་གཞན་ཡང་དེ་དང་འ
བྲལ་གང་ཡིན་པའོ། །བྱད་མེད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚིག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་པའི་ཀུན་ཏུ་ད་པའི་བསམ་པའི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་
དེ་བྱད་མེད་ལ་རྫོད་པར་བྱེད་པས་སོ། །སྐྱེས་པ་ལ་

བྱད་མེད་ཀྱི་ཚིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་མེད་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་ད་པའི་བསམ་པའི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེས་པ་ལ་རྫོད་པར་བྱེད་
པས་སོ། །རྒྱུང་མ་ཉིད་དམ་མཛད་ན་མོ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུང་མ་བདུན་དང་། མཛད་ན་མོ་བཅུ་ཉིད་དུ་འོ། །རྒྱུང་མ་བདུན་
གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཚིགས་ཀྱིས་བྱིན་པ་དང་། རིན་

{@232A} ཟླ། །ཆས་ཉོས་པ་དང་། བཅོན་ཐོགས་སུ་ཐོབ་པ་དང་། དང་སམ་དུ་འདུས་པ་དང་། གོས་ཟས་ཀྱིས་འཚོས་
པ་དང་། ལ་དུམ་པ་དང་། ཐང་འགའ་ཕྱད་པ་ནི་བདུན་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ཚིགས་ཀྱིས་བྱིན་པའི་རྒྱུང་མ་གང་ཞེ་ན། བྱད་མེད་
དམ་གཞོན་ནུ་མ་གང་པ་མ་དག་གིས་སྐྱེས་

པ་ལ་བྱིན་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུང་མ་སྐྱེ་དགའི་བདག་མོ་བྱོས་ཤིག་ཅེས་རྒྱུ་ཚིགས་ཀྱིས་བྱིན་ཞིང་དེ་དེའི་རྒྱུང་མ་སྐྱེ་དགའི་

བདག་མོར་གྱུར་ནས། དེས་འདི་ལ་གཞན་དག་འདོད་པ་དག་གིས་ཕྱིར་དཔར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྐྱེད་པ་འགྲུ་
བསྐྱེད་པ། སྤྲུལ་པ་འགྲུ་སྤྲུལ་པ་དེ་ནི་ཆུ་ཚོགས་ཀྱིས་

བྱེད་པའི་ཆུང་མ་ཞེས་བྱའོ། །རིན་ཆས་ཉོས་པའི་ཆུང་མ་གང་ཞེ་ན། བྱད་མེད་དམ་གཞིན་རྒྱུ་མ་གང་སྐྱེས་པས་འདི་བདག་
གི་ཆུང་མ་སྐྱེ་དགའའི་བདག་མོ་བྱའོ་ཞེས་པ་མ་དག་ལས་རིན་ཆས་ཉོས་འི་དེ་དེའི་ཆུང་མ་སྐྱེ་དགའའི་བདག་མོར་གྱུར་
ནས་དེས་འདི་ལ་གཞན་དག་འདོད་པ་དག་གི་ཕྱིར་དཔར་

པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྐྱེད་པ་འགྲུ་བསྐྱེད་པ། སྤྲུལ་པ་འགྲུ་སྤྲུལ་པ་དེ་ནི་རིན་ཆས་ཉོས་པའི་ཆུང་མ་ཞེས་བྱའོ།
།བཅོམ་ཐོགས་སུ་ཐོབ་པའི་ཆུང་མ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་པོར་དབང་བསྐྱར་བས་དཔུང་གི་ཚོགས་
ཡན་ལག་བཞི་པ་གོ་བསྐྱོན་ཏེ། བ་

རོལ་གྱི་ཡུལ་འཁོར་དང་། བ་རོལ་གྱི་ཡུལ་དུ་སོང་ནས་མ་ཐེབས་པ་ཐབ་ཅིང་། ཐེབས་པར་གནས་ནས་ཐོབ་རྒྱལ་དུ་སྐྱོགས་
པར་བྱེད་པའི་ཆོ་དེ་ན་སྐྱེས་པས་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བྱད་མེད་དང་གཞིན་རྒྱུ་མ་གང་ཡིན་པ་འདི་བདག་གི་
ཆུང་མ་སྐྱེ་དགའའི་བདག་མོ་བྱའོ་ཞེས་ཐོགས་

འི་དེ་དེའི་ཆུང་མ་སྐྱེ་དགའའི་བདག་མོར་གྱུར་ནས་དེས་འདི་ལ་གཞན་དག་འདོད་པ་དག་གི་ཕྱིར་དཔར་མ་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་བསྐྱེད་པ་འགྲུ་བསྐྱེད་པ། སྤྲུལ་པ་འགྲུ་སྤྲུལ་པ། དེ་ནི་བཅོམ་ཐོགས་སུ་ཐོབ་པའི་ཆུང་མ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་
ཡང་བཅོམ་ཐོགས་སུ་ཐོབ་པའི་ཆུང་མ་གང་

ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོམ་རྒྱུན་པ་དག་གིས་གྲོང་གཞིམ་པ་འཇམ། གྲོང་ཁྱེར་གཞིམ་པ་འཇམ། ལྗོངས་གཞིམ་པ་བྱས་ཏེ། རང་
གི་མགོ་རྒྱལ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། བྱད་མེད་དམ་གཞིན་རྒྱུ་མ་གང་ཡིན་པ་འདི་བདག་གི་ཆུང་མ་སྐྱེ་དགའའི་བདག་མོ་བྱའོ་
ཞེས་ཐོགས་འི་དེ་དེའི་ཆུང་མ་སྐྱེ་དགའའི་

{ @232B } བདག་མོར་གྱུར་ནས། དེས་འདི་ལ་གཞན་དག་འདོད་པ་དག་གི་ཕྱིར་དཔར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྐྱེད་པ་

ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་སྤངས་པ། སྤྲུལ་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲུལ་པ། དེ་ནི་བཅོམ་ཐོག་གསུམ་གྱི་ཐོབ་པའི་ཆུང་མ་ཞེས་བྱའོ། །དང་སྐྱེ་བའི་འདྲུས་པའི་
ཆུང་མ་གང་ཞེ་ན། བྱད་མེད་དམ་གཞིན་རྒྱུ་མ་གང་

རང་གི་དད་པ་དང་། གཙུག་པོ་དང་། དགའ་བས་སྦྱིས་པའི་གནད་འོངས་ཏེ། འདི་སྐད་ཅེས་ཟེའི་སྤྲུལ་ཆུང་ཞེས་ཞུ་བྱེད་
བདག་གི་བྱིས་ཐབ་མཛོད་ཅིག་དང་བདག་གིས་ཞུ་བྱེད་ཀྱི་བཅུ་མོ་སྦྱེད་ཀྱི་བདག་མོ་བགྱེད་ཞེས་ཟེར་ཞིང་དེ་དེའི་ཆུང་
མ་སྦྱེད་ཀྱི་བདག་མོར་གྱུར་ནས་དེས་འདི་ལ་གཞན་དག

འདོད་པ་དག་གི་སྦྱོར་དཔར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྐྱེད་སྤངས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་སྤངས་པ། སྤྲུལ་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲུལ་པ། དེ་ནི་དང་སྐྱེ་
བའི་འདྲུས་པའི་ཆུང་མ་ཞེས་བྱའོ། །གོས་ཟས་ཀྱིས་འཛོལ་པའི་ཆུང་མ་གང་ཞེ་ན། བྱད་མེད་དམ་གཞིན་རྒྱུ་མ་གང་སྦྱིས་པའམ་
ཤིན་ཏུ་འོངས་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཟེའི་སྤྲུལ་ཆུང་

ཞེ་ན། ཞུ་བྱེད་ཀྱིས་བདག་ལ་གོས་དང་ཟས་སྦྱོལ་ཅིག་དང་། བདག་གིས་ཞུ་བྱེད་ཀྱི་བཅུ་མོ་སྦྱེད་ཀྱི་བདག་མོ་བགྱེད་འོ། །ཞེས་
ཟེར་ཞིང་དེ་དེའི་ཆུང་མ་སྦྱེད་ཀྱི་བདག་མོར་གྱུར་ནས་དེས་འདི་ལ་གཞན་དག་འདོད་པ་དག་གི་སྦྱོར་དཔར་མ་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་བསྐྱེད་སྤངས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་སྤངས་པ། སྤྲུལ་པ་

པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲུལ་པ། དེ་ནི་གོས་ཟས་ཀྱིས་འཛོལ་པའི་ཆུང་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཁ་དྲུམ་པའི་ཆུང་མ་གང་ཞེ་ན། བྱད་མེད་དམ་
གཞིན་རྒྱུ་མ་གང་སྦྱིས་པའི་གནད་འོངས་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཟེའི་སྤྲུལ་ཆུང་ཞེས་ཞུ་བྱེད་ཀྱི་ཞོར་གང་ལགས་པ་དེ་དང་བདག་གི་
ཞོར་གང་ལགས་པ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་

ཏེ། བདག་ཅག་གཉིས་མཉམ་དུ་འཛོལ་བ་བགྱེད་ཞིང་། བདག་ཅག་གཉིས་ལས་ཁྱེད་འཇམ། བུ་མོ་གང་དག་མཆིས་པར་འ
གྱུར་བ་དེ་དག་གྱུར་བདག་ཅག་གི་ཞིང་དུས་ལ་བབ་པ་དག་ལ་ཉིང་དུ་འཇམ། མང་པོ་ཡང་རུང་བའི་སྦྱོན་པ་དག་བྱིན་ཞིང་
བསོད་ནམས་དག་བགྱིས་ནས་འདི་དེ་གཉིས་

གང་དུ་སྦྱིས་པ་དེར་འགྲོ་ཞིང་ཟེས་སུ་འགྲོ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མིང་གིས་ཡོན་བཤམ་པ་བགྱེད་བར་འགྱུར་བར་བགྱེད་ཞེས་

ཟེར་ཞིང་དེ་དེའི་ཆུང་མ་སྐྱེ་དགའ་འཛིན་གྱི་མཉམ་པ་ལྟར་གསུངས་། དེས་འདི་ལ་གཞན་དག་འདོད་པ་དག་གི་སྤྱི་རོ་དཔར་མ་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་བསྐྱེད་པ་ཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་།

{@233A} ༡༡། སྐྱེས་པ་ཞིན་ཏུ་སྐྱེས་པ། དེ་ནི་ཁ་དྲུམ་པའི་ཆུང་མ་ཞེས་བྱའོ། བཅད་འགའ་ཕྱད་བའི་ཆུང་མ་གང་ཞེ་
ན། བྱད་མེད་དམ་གཞོན་རྒྱུ་མ་གང་སྐྱེས་པས་དེད་བདག་འདི་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་མགྱུར་དཔར་བྱའོ་སྟེ་མ་གསེའི་
དུས་སུ་གྲུས་ཤིང་ཡུད་ཅིང་ཕྱད་པར་གྱུར་ནས་དེས་

འདི་ལ་གཞན་དག་འདོད་པ་དག་གི་སྤྱི་རོ་དཔར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྐྱེད་པ་ཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ། སྐྱེས་པ་ཞིན་ཏུ་སྐྱེས་
པ། དེ་ནི་བཅད་འགའ་ཕྱད་པའི་ཆུང་མ་ཞེས་བྱའོ། མཇའ་ན་མོ་བཅུ་གང་ཞེ་ན། མས་བསྐྱེད་པ་དང་། སས་བསྐྱེད་པ་
དང་། མིང་པོས་བསྐྱེད་པ་དང་།

ཕུ་རྒྱ་མོས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱུ་ག་མོས་བསྐྱེད་པ་དང་། གྲོས་པོས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཉེ་དུས་བསྐྱེད་པ་དང་། རིགས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པ་དང་། རུས་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་འཁྲུག་པ་མེད་པ་ནི་བཅུ་པའོ། རྟེན་ལ་མས་བསྐྱེད་པའི་
མཇའ་ན་མོ་གང་ཞེ་ན། བྱད་

མེད་དམ་གཞོན་རྒྱུ་མ་གང་གི་སྤྱི་ཐབ་ཤི་ཞིང་དུས་ལ་བབ་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོས་བཅེངས་སམ། བསད་དམ། རྒྱལ་
པོའི་འཇིགས་པས་ཡུལ་འཁོར་གཞན་དང་། ཡུལ་གཞན་དུ་བྲོས་བར་གྱུར་ཏེ། སྐྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་།
ཚོར་བ་དག་གིས་ཉིན་པར་

གྱུར་ནས། དེ་མའི་གན་ན་གནས་ཤིང་མས་དེ་འདི་ལ་གཞན་དག་འདོད་པ་དག་གི་སྤྱི་རོ་དཔར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
བསྐྱེད་པ་ཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ། སྐྱེས་པ་ཞིན་ཏུ་སྐྱེས་པ། དེ་ནི་མས་བསྐྱེད་པའི་མཇའ་ན་མོ་ཞེས་བྱའོ། སས་བསྐྱེད་པ་
པའི་མཇའ་ན་མོ་གང་ཞེ་ན། བྱད་མེད་དམ་

གཞོན་རྒྱུ་མ་གང་གི་སྤྱི་ཐབ་ཤི་ཞིང་དུས་ལ་བབ་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པོས་བཅེངས་སམ། བསད་དམ། རྒྱལ་པོའི་འ

འཛིན་པ་ལ་ཡུལ་འཁོར་གཞན་དང་། ཡུལ་གཞན་དུ་བྱོས་པར་གྱུར་ཏམ། མྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚེར་བ་
དག་གིས་ཉེན་པར་གྱུར་ནས།

དེ་མའི་གན་ན་གནས་ཤིང་ཕས་དེ་འདི་ལ་གཞན་དག་འདོད་པ་དག་གི་ཕྱིར་དཔར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་
བསྐྱེད་པ། སྤྲོས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པ། དེ་ནི་ཕས་བསྐྱེད་པའི་མཛའ་ན་མོ་ཞེས་བྱའོ། མིང་པོས་བསྐྱེད་པའི་མཛའ་ན་མོ་
གང་ཞེ་ན། བྱད་མེད་དམ་གཞོན་ནུ་

{ @233B } མ་གང་གི་ཕ་མ་དང་། བྱིས་ཐབ་ཤི་ཞིང་དུས་ལ་བབ་པར་གྱུར་ཏམ། རྒྱལ་པོས་བཅིངས་སམ། བསད་དམ།
རྒྱལ་པོའི་འཛིན་པ་ལ་ཡུལ་འཁོར་གཞན་དང་། ཡུལ་གཞན་དུ་བྱོས་པར་གྱུར་ཏམ། མྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་
དང་། ཚེར་བ་དག་གིས་ཉེན་པར་

གྱུར་ནས། དེ་མིང་པོའི་གན་ན་གནས་ཤིང་མིང་པོས་དེ་འདི་ལ་གཞན་དག་འདོད་པ་དག་གི་ཕྱིར་དཔར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ། སྤྲོས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པ། དེ་ནི་མིང་པོས་བསྐྱེད་པའི་མཛའ་ན་མོ་ཞེས་བྱའོ། ལྷ་རྩུ་མོས་
བསྐྱེད་པའི་མཛའ་ན་མོ་གང་ཞེ་ན།

བྱད་མེད་དམ་གཞོན་ནུ་མ་གང་གི་ཕ་མ་དང་། བྱིས་ཐབ་ཤི་ཞིང་དུས་ལ་བབ་པར་གྱུར་ཏམ། རྒྱལ་པོས་བཅིངས་སམ།
བསད་དམ། རྒྱལ་པོའི་འཛིན་པ་ལ་ཡུལ་འཁོར་གཞན་ནས། ཡུལ་གཞན་དུ་བྱོས་པར་གྱུར་ཏམ། མྱོས་པ་དང་།
སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚེར་བ་

དག་གིས་ཉེན་པར་གྱུར་ནས། དེ་ལྷ་རྩུ་མོའི་གན་ན་གནས་ཤིང་ལྷ་རྩུ་མོས་དེ་འདི་ལ་གཞན་དག་འདོད་པ་དག་གི་ཕྱིར་དཔར་
པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ། སྤྲོས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པ། དེ་ནི་ལྷ་རྩུ་མོས་བསྐྱེད་པའི་མཛའ་ན་མོ་
ཞེས་བྱའོ། ལྷུག་མོས་བསྐྱེད་པའི་མཛའ་

ན་མོ་གང་ཞེ་ན། བྱད་མེད་དམ་གཞོན་ནུ་མ་གང་གི་ཕ་མ་དང་། བྱིས་ཐབ་ཤི་ཞིང་དུས་ལ་བབ་པར་གྱུར་ཏམ། རྒྱལ་པོས་

བཅིངས་སམ། བསད་དམ། རྒྱལ་པོའི་འཇིགས་པས་ཡུལ་འཁོར་གཞན་དང་། ཡུལ་གཞན་དུ་བྲོས་པར་གྱུར་ཏམ། སྦྱོས་
པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་།

ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པར་གྱུར་ནས། དེ་སྦྱག་མོའི་གན་ན་གནས་ཤིང་སྦྱག་མོས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་མོའི་བྱ་མཐོང་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྦྱོད་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། སྦྱོད་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཁོ་མོའི་བྱ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་ཁོ་མོའི་ཟས་
དང་། གོས་གྲིས་མན་འམ་གནས་པར་གྱིས་

ཤིག །མན་འམ་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྒྲས་ནས། སྦྱག་མོས་དེ་འདི་ལ་གཞན་དག་འདོད་པ་དག་གི་ཕྱིར་དཔར་མ་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྐྱུངས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུངས་པ། སྒྲས་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲས་པ། དེ་ནི་སྦྱག་མོས་བསྐྱུངས་པའི་མཇེར་ན་མོ་ཞེས་
བྱའོ། །སྦྱོས་པོས་བསྐྱུངས་པའི་

{ @234A } ལྟ། །མཇེར་ན་མོ་གང་ཞེ་ན། བུད་མེད་དམ་གཞོན་ནུ་མ་གང་གི་ཕ་མ་དང་། ཁྱིམ་ཐབ་ཤི་ཞིང་དུས་ལ་
བབ་པར་གྱུར་ཏམ། རྒྱལ་པོས་བཅིངས་སམ། བསད་དམ། རྒྱལ་པོའི་འཇིགས་པས་ཡུལ་འཁོར་གཞན་དང་། ཡུལ་གཞན་
དུ་བྲོས་པར་གྱུར་ཏམ། སྦྱོས་པ་དང་།

སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པར་གྱུར་ནས། དེ་སྦྱོས་པོའི་གན་ན་གནས་ཤིང་སྦྱོས་པོས་དེ་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་ཁོ་མོའི་བྱ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྦྱོད་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། སྦྱོད་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཁོ་མོའི་བྱ་མཐོང་བ་
ཡིན་པས་ཁོ་མོའི་ཟས་དང་གོས་གྲིས་མན་འམ་

མ་གནས་པར་གྱིས་ཤིག །མན་འམ་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་སྒྲས་ནས་སྦྱོས་པོས་དེ་འདི་ལ་གཞན་དག་འདོད་པ་
དག་གི་ཕྱིར་དཔར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྐྱུངས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུངས་པ། སྒྲས་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲས་པ། དེ་ནི་སྦྱོས་པོ་བསྐྱུངས་པའི་
མཇེར་ན་མོ་ཞེས་བྱའོ། །ཉི་དུས་

བསྐྱུངས་པའི་མཇེར་ན་མོ་གང་ཞེ་ན། ཉི་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱིམ་བདུན་པ་ཚུན་ཆད་ལས་བརྟེན་པ་ནི་ཉི་དུ་ཡིན་ལ་དེ་ཕན་ཅད་

ནི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱད་མེད་དམ་གཞིན་རྒྱུ་མ་གང་གི་ཕ་མ་དང་། བྱིས་ཐབ་ཤི་ཞིང་དུས་ལ་བབ་པར་གྱུར་ཏམ། རྒྱལ་
པོས་བཅིངས་སམ། བསད་དམ། རྒྱལ་

པོའི་འཇིགས་པས་ཡུལ་འཁོར་གཞན་དང་། ཡུལ་གཞན་དུ་བློས་པར་གྱུར་ཏམ། སྦྱོས་པ་དང་། བཅས་འཁྱུགས་པ་དང་།
ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པར་གྱུར་ནས། དེ་ཉེ་དུ་འི་གན་ན་གནས་ཤིང་ཉེ་དུས་དེ་འདི་ལ་གཞན་དག་འདོད་པ་དག་གི་ཕྱིར་ད་
པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྐྱེད་སྤྲོད་པ་

ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་སྤྲོད་པ། སྤྲོས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པ། དེ་ནི་ཉེ་དུས་བསྐྱེད་སྤྲོད་པའི་མཛའ་ན་མོ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྤྲོད་པའི་
མཛའ་ན་མོ་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅས་ཅེ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་། རྗེ་ཕུ་རིགས་དང་། དམངས་རིགས་ཏེ། བྱད་
མེད་དམ་གཞིན་རྒྱུ་མ་གང་གི་ཕ་

མ་དང་བྱིས་ཐབ་ཤི་ཞིང་དུས་ལ་བབ་པར་གྱུར་ཏམ། རྒྱལ་པོས་བཅིངས་སམ། བསད་དམ། རྒྱལ་པོའི་འཇིགས་པས་
ཡུལ་འཁོར་གཞན་དང་། ཡུལ་གཞན་དུ་བློས་པར་གྱུར་ཏམ། སྦྱོས་པ་དང་། བཅས་འཁྱུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་
ཉེན་པར་གྱུར་ནས། དེ་

{ @234B } རིགས་གཅིག་པའི་གན་ན་གནས་ཤིང་རིགས་གཅིག་པས་དེ་འདི་ལ་གཞན་དག་འདོད་པ་དག་གི་ཕྱིར་ད་
པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྐྱེད་སྤྲོད་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་སྤྲོད་པ། སྤྲོས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པ། དེ་ནི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྤྲོད་པའི་མཛའ་ན་
མོ་ཞེས་བྱའོ། །རུས་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྤྲོད་པའི་མཛའ་

ན་མོ་གང་ཞེ་ན། རུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུས་འི་རིགས་དང་། བད་སའི་རིགས་དང་། ཤུན་འི་རིགས་དང་། ལྷ་འི་རིགས་དང་།
རིགས་དང་། ལྷ་པའི་རིགས་དང་། ཉེ་ལྷ་འི་རིགས་དང་། ལྷོ་ཏུ་མའི་རིགས་ཏེ། བྱད་མེད་དམ་གཞིན་རྒྱུ་མ་གང་གི་ཕ་མ་
དང་བྱིས་ཐབ་ཤི་ཞིང་དུས་ལ་བབ་པར་གྱུར་

ཏམ། རྒྱལ་པོས་བཅིངས་སམ། བསད་དམ། རྒྱལ་པོའི་འཇིགས་པས་ཡུལ་འཁོར་གཞན་དང་། ཡུལ་གཞན་དུ་བློས་པར་

གྲུར་ཏམ། སྒྲིམ་པ་དང་། མེས་པ་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉིན་པར་གྲུར་ནས། དེ་རུས་ཆགས་ཀྱི་གན་ན་གནས་
ཤིང་རུས་ཆགས་ཀྱིས་དེ་འདི་

ལ་གན་ན་དག་འདོད་པ་དག་གི་ཕྱིར་དཔར་མ་གྲུར་ཅིག་ཅེས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ། སྒྲིམ་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིམ་པ་དེ་
ནི་རུས་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་མཛའ་ན་མོ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་འཁྲུགས་པ་མེད་པའི་མཛའ་ན་མོ་གང་ཞེ་ན། དག་
སྒྲོང་མ་དངོན་ཅན་མོ་དང་། ཀུན་ཏུ་

རྒྱུ་མོ་དང་། བྱིས་ཐབ་ཀྱི་མལ་གྱི་རྩེ་སུ་འཇུག་པ་དང་། ཚོས་བཞིནོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་འཁྲུགས་པ་མེད་པའི་མཛའ་ན་མོ་
ཞེས་བྱའོ། །སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིན་བྱེད་པའོ། །བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པར་གྲུར་ནའོ། །ཐ་ན་ཐང་འགའ་ཕྱད་པ་ལ་ཡང་
རུང་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་ན་ཡུད་ཅོམ་ལ་

ཡང་རུང་སྒྲོའོ། །དག་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིནོནོ། །དེ་ལ་ལྟར་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཁར་སྒྲོམ་ལ།
སྒྲིང་བའི་ཕྱིན་དང་དག་སྒྲོང་གཉིས། །དེ་ལམ་དང་ནི་སྒྲོན་འགོ་དང་། །བདག་དང་བདག་མིན་ཡུལ་སྒྲོགས་ཚོགས། །སྒྲིང་
ཡིག་ལག་ཡིག་ཚུང་མའོ། །དག་

སྒྲོང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིང་བ་མཛོས་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིན་པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིན་
ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དག་སྒྲོང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིང་བ་མཛོས་ཏེ་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིན་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་མངགས་

{@235A} ཟླ། །པས་ཕྱིན་ཚུར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དག་སྒྲོང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
སྒྲིང་བ་མཛོས་ཏེ་མངགས་པས་ཕྱིན་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིན་ཚུར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དག་འདུན་
ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དག་སྒྲོང་གིས་བདག་ཉིད་

ཀྱིས་སྒྲིང་བ་མཛོས་ཏེ་མངགས་པས་ཕྱིན་པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་མངགས་པས་ཕྱིན་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་

དགོ་འདུན་ལྷན་མར་འགྱུར་རོ། དགོ་སྒྲོང་གིས་མངགས་པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིང་བ་མཛོས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་
སྤྱིན་པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་

ཀྲིས་ཐིམ་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགོསྟོང་གིས་མངགས་པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྲིས་
སྟོང་བ་མཐོས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྲིས་ཐིམ་མར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་མངགས་པས་ཐིམ་ཚུར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་
ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགོསྟོང་གིས་

མངགས་པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲིང་བ་མཛོམ་ཏེ། མངགས་པས་སྤྲིན་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲིན་ཚུལ་
 སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷན་མར་འགྱུར་དོ། །དགོས་པ་གིས་མངགས་པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲིང་བ་མཛོམ་ཏེ།
 མངགས་པས་སྤྲིན་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་།

མངགས་པས་ཐིམ་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་མངགས་པས་མངགས་པ་
ལས་བདག་ཉིད་གིས་སྐྱིད་བ་མཛོམས་ཏེ། བདག་ཉིད་གིས་ཐིམ་པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་གིས་ཐིམ་ཚུར་
ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་

རོ། །དག་སྐོང་གིས་མངགས་པས་མངགས་པ་ལས་བདག་ཉིད་གིས་སྤྱིར་བ་མཐོས་ཏེ། བདག་ཉིད་གིས་སྤྱི་པར་སྐྱེ་ལ་
བར་བྱེད་ཅིང་མངགས་པས་མངགས་པས་སྤྱི་ལྟོར་སྐྱེ་ལ་བར་བྱེད་ན་དག་འདྲུག་ལྷན་མར་འགྱུར་རོ། །དག་སྐོང་གིས་
མངགས་པས་མངགས་པ་ལས་བདག་

ཉིད་གྱིས་སྤྱིང་བ་མཛོལ་ཏེ། མངགས་པས་མངགས་པས་སྤྱིན་མར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་གྱིས་སྤྱིན་མཛུར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷན་མར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་མངགས་པས་མངགས་པ་ལས་བདག་ཉིད་གྱིས་སྤྱིང་བ་མཛོལ་ཏེ། མངགས་པས་མངགས་པས་སྤྱིན་མར་

{@235B} ཡང་སྒྲིལ་བར་བྱེད་ཅིང་། མངགས་པས་མངགས་པས་སྒྲིབ་ཚུར་ ཡང་སྒྲིལ་བར་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷན་གྱིས་

མར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲིང་བ་མཐོས་ཏེ། གཉི་གས་ཐིམ་པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་གཉི་གས་ཐིམ་ཚུར་
ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་གཉི་ག་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་

འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གཉིས་ཀྱིས་གཉི་གས་སྤྲིང་བ་མཐོས་ཏེ། དེ་ན་གཅིག་འདི་སྐད་ཅེས་རེ་ཞིག་ཁོ་བོའི་དོན་དུ་ཐིམ་པར་
ཡང་སྐྱེལ་ལ་ཐིམ་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་ཅིག་ཅེས་ཟེར་ནས། དེས་དེའི་དོན་དུ་ཐིམ་པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཐིམ་ཚུར་ཡང་
སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་གཉི་ག་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་

མར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གཉིས་ཀྱིས་གཉི་གས་སྤྲིང་བ་མཐོས་ཏེ། དེ་ན་གཅིག་འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའི་ཐིམ་པར་ནི་སྐྱེལ་
ལོ། །ཐིམ་ཚུར་ནི་མི་སྐྱེལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་གཉིས་ལས་གང་ཐིམ་པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཐིམ་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་
བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་གོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་

རོ། །གང་ཐིམ་པར་ནི་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ལ་ཐིམ་ཚུར་ནི་སྐྱེལ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ།
།དགེ་སློང་གཉིས་ཀྱིས་གཉི་གས་སྤྲིང་བ་མཐོས་ཏེ། དེ་ན་གཅིག་འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའི་ཐིམ་པར་ཡང་མི་སྐྱེལ་ལ་ཐིམ་ཚུར་
ཡང་མི་སྐྱེལ་ལོ། །ཞེ་ཟེར་ན་དེ་གཉིས་

ལས་གང་ཐིམ་པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཐིམ་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་ལ།
གང་ཐིམ་པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་མི་བྱེད་ལ། ཐིམ་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ།
།དགེ་སློང་གཉིས་ཀྱིས་གཉི་གས་སྤྲིང་བ་མཐོས་

ཏེ། གཉི་གས་ཐིམ་པར་ནི་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ལ། ཐིམ་ཚུར་ནི་སྐྱེལ་བར་མི་བྱེད་ན་གཉི་ག་ལ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་གཉིས་གཉིས་
སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གཉིས་ཀྱིས་གཉི་གས་སྤྲིང་བ་མཐོས་ཏེ། དེ་ན་གཉི་ག་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་ཅག་གཉི་ག་ཐིམ་པར་
ཡང་སྐྱེལ་བར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། ཐིམ་

ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་གཉི་ག་ལ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་རེ་རེར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གཅིག་གིས་བྱིམ་པ་

གཅིག་དང་ཁྱིམ་པའོ་གཅིག་འགོ་ན་ལམ་དུ་འགོ་བཙན་དེ་ན་གཤམ་ཏེ་ཁྱིམ་པ་དེ་དག་སྤོང་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་འཇགས་པ་
སྤོང་ཁྱིམ་པའོ་འདི་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤོང་ཁྱིམ་པ་འདི་འི་

[illegible]

འིག་ཅེས་སྤྲུལ་སྐྱེས་མཁའ་ཁེས་ཟེར་བ་ལ་དགོས་ཤིང་དེས་སྤྲིང་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་དེ་མཐོས་ཏེ། སྤོང་མར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་དམ།
 སྤོང་མར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །འགྲོ་བ་ལ་ཇི་ལྷ་བ་བཞི་ཀུ་སྤྲོད་པ་དང་། འདུག་པ་དང་།
 ཉལ་བ་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞི་ཀོ། །

དག་སྐྱོང་གཅིག་དང་། ཁྱིམ་པ་གཅིག་དང་། ཁྱིམ་པ་མོ་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དག་སྐྱོང་གཉིས་དང་། ཁྱིམ་པ་གཉིས་
དང་། ཁྱིམ་པ་མོ་གཉིས་དང་། དག་སྐྱོང་རབ་རྟུ་མང་པོ་དང་། ཁྱིམ་པ་རབ་རྟུ་མང་པོ་དང་། ཁྱིམ་པ་མོ་རབ་རྟུ་མང་པོ་ལ་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་

རྒྱལ་པར་རྒྱུ་རོ། །དགོས་པ་ལྟན་ཏེ་འགོ་བའི་དགོས་པ་དང་། སྤྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་དགོས་པ་གཉིས་ལས་ལྟན་ཏེ་འགོ་བའི་དགོས་པ་གིས་སྤྱིར་བ་མཐོས་ཏེ། ལྟན་ཏེ་འགོ་བའི་དགོས་པ་གིས་སྤྱིན་པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ལྟན་ཏེ་འགོ་བའི་དགོས་པ་གིས་སྤྱིན་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་

ག། འདུན་དུ་འགོ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ལ་དགོ་འདུན་ལྟག་མར་འགྱུར་རོ། འདུན་དུ་འགོ་བའི་དགོ་སྤྱོད་གིས་སྤྱོད་བ་མཁོས་
 ཏ། འདུན་དུ་འགོ་བའི་དགོ་སྤྱོད་གིས་སྤྱོད་མར་སྤྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་སྤྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་དགོ་སྤྱོད་གིས་སྤྱོད་མཁོར་སྤྱེལ་
 བར་བྱེད་ན། འདུན་དུ་འགོ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ལ་ཉེས་པ་

སྒྲོམ་པེ་གཉིས་ལྟ་བུ་འགྱུར་ལ། སྤྱི་པའི་ནང་པ་འི་དགེ་སྤྱོད་པའི་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པེ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །མདུན་ཏུ་འགྲོ་བའ་

དག་སྐྱོང་གིས་སྤྱིར་བ་མཐོ་ས་ཏེ། གྱིབ་ཞིན་འབྲང་བའི་དག་སྐྱོང་གིས་སྤྱིན་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་མདུན་དུ་འགོ་བའི་
དག་སྐྱོང་གིས་སྤྱིན་ཆེད་སྐྱེལ་བར་བྱེད་

ན། འདུག་དུ་འགྲོ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ལ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ལ། བྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་དགོ་སྤྱོད་ལ་ནི་ཉེས་པ་
སྒྲོམ་པོ་གཅིག་དུ་འགྱུར་རོ། འདུག་དུ་འགྲོ་བའི་དགོ་སྤྱོད་གིས་སྤྱིང་བ་མཛོམ་ཏེ། བྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་དགོ་སྤྱོད་གིས་
སྤྱིན་པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་བྱི་བཞིན་

{@236B} འབྲང་བའི་དགོ་ཚུང་གིས་ཕྱིན་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་མདུན་དུ་འགོ་བའི་དགོ་ཚུང་ལ་ཉེས་པ་སྒྲུལ་པ་
གཅིག་དུ་འགྱུར་ལ། ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་དགོ་ཚུང་ལ་ཕྱི་ཉེས་པ་སྒྲུལ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྒྲོང་མདུན་དུ་འགོ་
བའི་དགོ་ཚུང་དང་། ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་དགོ་ཚུང་གཉིས་

ལས་ཀྱི་བཞིན་འགྲུང་བའི་དགོ་སྤྱོད་གིས་སྤྱིར་བ་མཛོམ་ཏེ། ཕྱི་བཞིན་འགྲུང་བའི་དགོ་སྤྱོད་གིས་སྤྱིན་པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་
བྱེད་ཅིང་ཕྱི་བཞིན་འགྲུང་བའི་དགོ་སྤྱོད་གིས་སྤྱིན་ཆུང་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་ཕྱི་བཞིན་འགྲུང་བའི་དགོ་སྤྱོད་ལ་དགོ་འ
དུན་སྟག་མར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་བཞིན་འགྲུང་བའི་དགོ་

རྒྱུང་གིས་རྒྱུང་བ་མཛོམ་ཏེ་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་དགོ་རྒྱུང་གིས་རྒྱུང་མར་རྒྱུལ་བར་བྱེད་ཅིང་མདུན་དུ་འགོ་བའི་དགོ་རྒྱུང་
 གིས་རྒྱུང་ཚུར་རྒྱུལ་བར་བྱེད་ན། ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་དགོ་རྒྱུང་ལ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་གཉིས་ལྷ་འགྲུར་ལ། མདུན་དུ་འགོ་
 བའི་དགོ་རྒྱུང་ལ་ཁྱི་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྲུར་རོ། །

ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་དགོ་རྒྱུང་གིས་སྒྲིང་བ་མཆོས་ཏེ་མདུན་དུ་འགོ་བའི་དགོ་རྒྱུང་གིས་སྒྲིབ་མར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཕྱི་
བཞིན་འབྲང་བའི་དགོ་རྒྱུང་གིས་སྒྲིབ་ཚུར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན། ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བའི་དགོ་རྒྱུང་ལ་ཉེས་པ་སྒོམ་པོ་གཉིས་
ལྷ་འབྲུང་ལ། མདུན་དུ་འགོ་བའི་དགོ་རྒྱུང་ལ་ཁྱི་ཉེས་པ་

ཕྱི་མ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རེ། །ཕྱི་པའི་མ་ཕྱེད་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཡིས་སྒྲིང་བ་མཆོས་ཏེ། མདུག་ཏུ་འགྲོ་བའི་དགེ་སྤྱོད་ཡིས་

ཕྱིན་པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། མདུན་དུ་འགྲོ་བའི་དགོ་སྤྱོད་གིས་ཕྱིན་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན། ཕྱི་བཞིན་འབྲང་
བའི་དགོ་སྤྱོད་ལ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་

ལ་མདུན་དུ་འགྲོ་བའི་དགོ་སྤྱོད་ལ་ནི་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཁྱིམ་བདག་ནི་གཉིས་ཏེ། བདག་པོ་དང་།
བདག་པོ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་བདག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་མོ་སྤྱོད་པ་དང་། འཕྲོག་པའི་བདག་པོར་གྱུར་ཅིང་སྤྱི་གྲུ་འི་ནང་དུ་
སོང་ཡང་རུང་། འོག་གཟུའི་ནང་དུ་སོང་

ཡང་རུང་སྟེ་དེའི་ཚིག་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་གཟུང་བར་འོས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་པོ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ།
།བདག་པོ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་མོ་སྤྱོད་པ་དང་། འཕྲོག་པའི་བདག་པོར་གྱུར་བ་མ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་གྲུ་འི་ནང་དུ་སོང་
ཡང་རུང་། འོག་གཟུའི་ནང་དུ་སོང་ཡང་རུང་སྟེ། དེའི་

{ @237A } ༡༡། ཚིག་ཡང་དག་པ་ཡང་གཟུང་བར་འོས་པར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་པོ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་
བྱའོ། །དགོ་སྤྱོད་གིས་བདག་པོ་ལས་སྤྱིང་བ་མཛོས་ཏེ། བདག་པོ་ལ་ཕྱིན་པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་པོ་ལ་ཕྱིན་
ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །

དགོ་སྤྱོད་གིས་བདག་པོ་ལས་སྤྱིང་བ་མཛོས་ཏེ། བདག་པོ་ལ་ཕྱིན་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱིན་ཚུར་
སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་གཉིས་དང་། ཉེས་བྱས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྤྱོད་གིས་བདག་པོ་ལས་སྤྱིང་བ་མཛོས་
ཏེ། བདག་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱིན་པར་སྐྱེལ་བར་

བྱེད་ཅིང་བདག་པོ་ལ་ཕྱིན་ཚུར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་གཉིས་དང་། ཉེས་བྱས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྤྱོད་
གིས་བདག་པོ་ལས་སྤྱིང་བ་མཛོས་ཏེ། བདག་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱིན་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱིན་
ཚུར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོ་གཅིག་དང་།

ཉེས་བྱས་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྤྱོད་གིས་བདག་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྤྱིང་བ་མཛོས་ཏེ། བདག་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱིན་

ཕར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱིན་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ།
།དགོས་པ་ལྟོང་གིས་བདག་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྤྱིང་བ་

མཉོས་ཏེ། བདག་པོ་ལ་ཕྱིན་ཕར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱིན་ཚུར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན། ཉེས་པ་སྤོམ་པོ་
གཅིག་དང་། ཉེས་བྱས་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལྟོང་གིས་བདག་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྤྱིང་བ་མཉོས་ཏེ་བདག་པོ་མ་ཡིན་
པ་ལ་ཕྱིན་ཕར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་པོ་ལ་

ཕྱིན་ཚུར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་ཉེས་པ་སྤོམ་པོ་གཅིག་དང་། ཉེས་བྱས་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལྟོང་གིས་བདག་པོ་མ་ཡིན་
པ་ལས་སྤྱིང་བ་མཉོས་ཏེ་བདག་པོ་ལ་ཕྱིན་ཕར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་བདག་པོ་ལ་ཕྱིན་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་ཉེས་
པ་སྤོམ་པོ་གཉིས་དང་། ཉེས་བྱས་གཅིག་ཏུ་

འགྱུར་རོ། །རྒྱ་གསུམ་གྱིས་སྤྱིང་བའི་ཕྱིན་ཚུར་བསྐྱེལ་བར་འགྱུར་ལ་ཕར་བསྐྱེལ་བར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། གསུམ་གང་ཞི་ན།
ཡུལ་ཕྱོགས་དང་། བར་དང་། མཚན་མས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཡུལ་ཕྱོགས་གྱིས་ཤེས་ན། གང་གི་ཆོ་ཁོ་བོ་སྤྱོད་མོས་ཚལ་ལམ། འ
དུན་ས་འམ། ལྷའི་གནས་ག་གོ་མོ་ཞིག་

{@237B}ན་འདུག་པ་ཁྱོད་གྱིས་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་བྱ་བ་དེ་བྱས་པར་ཁྱོད་གྱིས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་སྒྲེ། དེ་
ལྟར་ཡུལ་ཕྱོགས་གྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་བརྟུན་ཤིག་གི་ཆོ་ཁོ་བོ་སྤྱོད་མོས་ཚལ་ལམ། གྲུང་ཚོགས་སམ། ཕྱེས་འབྲེད་ན་ཁྱོད་གྱིས་
མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་བྱ་བ་དེ་བྱས་པར་ཁྱོད་གྱིས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་

བྱ་བ་སྒྲེ་དེ་ལྟར་བརྟུན་སོ། །ཇི་ལྟར་མཚན་མས་ཤེས་ན། གང་གི་ཆོ་ཁོ་བོ་སྤྱོད་པ་དང་། ལ་སྤྱོད་ཐོག་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་འམ།
སྒྲུལ་སྐྱོར་དམར་མེར་གྱོན་པ་འམ། ལྷུང་བཟེད་ཞ་ཉི་འདྲུང་འདབ་ཅན་ནམ། ལར་བ་ལྷགས་སྤྱབས་ཅན་ནམ། ལྷན་མར་
གྱི་ལྷུང་བཟེད་དམ། འབྲུ་མར་གྱི་ལྷུང་བཟེད་

དམ། སྤྱང་ཙུང་ལྷུང་བཟེད་དམ། ལུ་རམ་གྱི་དབུ་བའི་ལྷུང་བཟེད་ཐོགས་པ་ཁྱོད་གྱིས་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་བྱ་བ་དེ་བྱས་པར་

སྐྱོད་གྱིས་ཞེས་པར་གྱིས་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཚན་མས་སོ། །རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ནི་སྤྱིང་བའི་ཕྱིན་པར་བསྐྱེལ་བར་
ཡང་འགྱུར་ལ་ཕྱིན་ཚུར་བསྐྱེལ་བར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། གསུམ་

གང་ཞེ་ན། ཚོག་དང་། སྤྱིང་ཡིག་དང་། ལག་ཡིག་གིས་སོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་ཚོག་གིས་སྤྱིང་བ་མཛོམས་ཏེ། ཚོག་གིས་ཕྱིན་
པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཚོག་གིས་ཕྱིན་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་
གིས་ཚོག་གིས་སྤྱིང་བ་མཛོམས་ཏེ་ཚོག་གིས་ཕྱིན་པར་

སྐྱེལ་བར་ཡང་བྱེད་ཅིང་། སྤྱིང་ཡིག་གིས་ཕྱིན་ཚུར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་
ཚོག་གིས་སྤྱིང་བ་མཛོམས་ཏེ་སྤྱིང་ཡིག་གིས་ཕྱིན་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཚོག་གིས་ཕྱིན་ཚུར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་
ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་ཚོག་གིས་སྤྱིང་བ་མཛོམས་

ཏེ་སྤྱིང་ཡིག་གིས་ཕྱིན་པར་སྐྱེལ་བར་ཡང་བྱེད་ཅིང་། སྤྱིང་ཡིག་གིས་ཕྱིན་ཚུར་སྐྱེལ་བར་ཡང་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་
མར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་ཚོག་གིས་སྤྱིང་བ་མཛོམས་ཏེ་སྤྱིང་ཡིག་གིས་ཕྱིན་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཡུལ་ཕྱོགས་
དང་། བརྟ་དང་། མཚན་མས་ཕྱིན་ཚུར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགེ་

འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་ཚོག་གིས་སྤྱིང་བ་མཛོམས་ཏེ་ཚོག་གིས་ཕྱིན་པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཚོག་
གིས་ཕྱིན་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་ཚོག་གིས་སྤྱིང་བ་མཛོམས་ཏེ་ཚོག་
གིས་ཕྱིན་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ལག་ཡིག་གིས་ཕྱིན་ཚུར་

{@238A} ཟླ། །སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་ཚོག་གིས་སྤྱིང་བ་མཛོམས་ཏེ།
ལག་ཡིག་གིས་ཕྱིན་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཚོག་གིས་ཕྱིན་ཚུར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ།
།དགེ་སྤྱོད་གིས་ཚོག་གིས་སྤྱིང་བ་མཛོམས་ཏེ། ལག་ཡིག་གིས་

ཕྱིན་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ལག་ཡིག་གིས་ཕྱིན་ཚུར་སྐྱེལ་བར་ཡང་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་

གིས་ཚིག་གིས་སྤྱིར་བ་མཛོལ་ཏེ་ལག་ཡིག་གིས་སྤྱིན་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཡུལ་སྤྱོད་གས་དང་། བརྟ་དང་། མཚོན་མས་སྤྱིན་ཚུར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུག་ལྟག་མར་།

འགྲུར་རོ། །དགོསྟངས་གིས་སྤྱིར་ཡིག་གིས་སྤྱིར་བ་མཛོལ་ཏེ་སྤྱིར་ཡིག་གིས་སྤྱིན་པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་སྤྱིར་ཡིག་གིས་སྤྱིན་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷན་ཁར་འགྲུར་རོ། །དགོསྟངས་གིས་སྤྱིར་ཡིག་གིས་སྤྱིར་བ་མཛོལ་ཏེ་སྤྱིར་ཡིག་གིས་སྤྱིན་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཆོག

གིས་རྒྱུ་ཆུང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷན་མར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་སྤྱིར་ཡིག་གིས་སྤྱིར་བ་མཐོས་ཏེ་ཆོག་གིས་རྒྱུ་ཆ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་སྤྱིར་ཡིག་གིས་རྒྱུ་ཆུང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷན་མར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་སྤྱིར་ཡིག་གིས་སྤྱིར་བ་མཐོས་ཏེ་ཆོག་གིས་

རྒྱལ་པོར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཚིག་གིས་སྒྲིབ་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུག་ལྷག་མར་འགྱུར་དོ། །དགོས་པ་
 གིས་སྒྲིར་ཡིག་གིས་སྒྲིར་བ་མཐོས་ཏེ་སྒྲིར་ཡིག་གིས་སྒྲིབ་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཡུལ་སྤྱོད་གས་དང་། བད་དང་། མཚན་
 མས་སྒྲིབ་ཚུར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུག་ལྷག་

མར་འགྱུར་རེ། །དག་སྐྱོར་གིས་སྒྲིང་ཡིག་གིས་སྒྲིང་བ་མཛོམ་ཏེ་སྒྲིང་ཡིག་གིས་སྒྲིབ་པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་སྒྲིང་
ཡིག་གིས་སྒྲིབ་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དག་འདུག་ལྷག་མར་འགྱུར་རེ། །དག་སྐྱོར་གིས་སྒྲིང་ཡིག་གིས་སྒྲིང་བ་
མཛོམ་ཏེ་སྒྲིང་ཡིག་གིས་སྒྲིབ་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་

ལག་ཡིག་གིས་སྒྲིབ་ཚུར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷན་མར་འགྱུར་རེ། །དགེ་སློང་གིས་སྒྲིང་ཡིག་གིས་སྒྲིང་བ་
མཐོ་ས་ཏེ་ལག་ཡིག་གིས་སྒྲིབ་མར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་སྒྲིང་ཡིག་གིས་སྒྲིབ་ཚུར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགེ་འདུན་ལྷན་
མར་འགྱུར་རེ། །དགེ་སློང་གིས་སྒྲིང་ཡིག་གིས་སྒྲིང་བ་

{@238B} མཐོས་ཏེ་ལག་ཡིག་གིས་སྒྲིན་པར་ཡང་གྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་ལག་ཡིག་གིས་སྒྲིན་ཚུར་ཡང་གྲུབ་པར་བྱེད་

ནད་གོ་བདུན་ལྷན་མར་འགྱུར་རོ། །དག་སྒྲོང་གིས་སྤྱིར་ཡིག་གིས་སྤྱིར་བ་མཛོལ་ཏེ་སྤྱིར་ཡིག་གིས་སྤྱིན་མར་སྤྱུལ་བར་
བྱེད་ཅིང་ཡུལ་སྤྱོད་ཀྱིས་དང་། བདུན་དང་། མཚན་མས་སྤྱིན་ཏུ་རྒྱུ་ཡོད་པ་

གྱུ་ལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྟོང་གིས་ལག་ཡིག་གིས་སྤྱིང་བ་མགོ་ས་ཏེ། ལག་ཡིག་གིས་
 སྤྱིན་པར་ཡང་གྱུ་ལ་བར་བྱེད་ཅིང་ལག་ཡིག་གིས་སྤྱིན་ཚུར་ཡང་གྱུ་ལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགོ་
 སྟོང་གིས་ལག་ཡིག་གིས་སྤྱིང་བ་མགོ་ས་ཏེ། ལག་ཡིག་གིས་

སྒྲིལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཚིག་གིས་སྒྲིམ་ཚུར་སྒྲིལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་པ་དུ་མ་སྟེ་མ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྒྲོང་གིས་ལག་
 ཡིག་གིས་སྒྲིང་བ་མཐོས་ཏེ་ཚིག་གིས་སྒྲིམ་ཚུར་སྒྲིལ་བར་བྱེད་ཅིང་ལག་ཡིག་གིས་སྒྲིམ་ཚུར་སྒྲིལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་པ་
 དུ་མ་སྟེ་མ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྒྲོང་གིས་ལག་ཡིག་

གིས་སྒྲིང་བ་མཛོམ་ཏེ་ཚིག་གིས་སྒྲིབ་པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཚིག་གིས་སྒྲིབ་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དག་འདུན་
ལྷག་མར་འཁྱུར་རོ། །དགོས་པོར་གིས་ལག་ཡིག་གིས་སྒྲིང་བ་མཛོམ་ཏེ། ལག་ཡིག་གིས་སྒྲིབ་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་
ཡུལ་སྒྲོགས་དང་། བད་དང་། མཚན་མས་སྒྲིབ་

ཚུར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་རྣམས་མར་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྟོང་གིས་ལག་ཡིག་གིས་སྤྱིར་བ་མཛོས་ཏེ་ལག་ཡིག་གིས་
 སྤྱིན་པར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ལག་ཡིག་གིས་སྤྱིན་ཚུར་ཡང་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་རྣམས་མར་འགྱུར་རོ། །དགོ་
 སྟོང་གིས་ལག་ཡིག་གིས་སྤྱིར་བ་མཛོས་ཏེ་ལག་

ཡིག་གིས་སྒྲིབ་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་སྒྲིང་ཡིག་གིས་སྒྲིབ་ཚུར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་རྣམས་མར་འགྱུར་རོ། །དགོ་
སྒྲིང་གིས་ལག་ཡིག་གིས་སྒྲིང་བ་མཛོལ་ཏེ་སྒྲིང་ཡིག་གིས་སྒྲིབ་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ལག་ཡིག་གིས་སྒྲིབ་ཚུར་སྐྱེལ་
བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་རྣམས་མར་འགྱུར་རོ། །དགོ་

སྐོར་གིས་ལག་ཡིག་གིས་སྒྲིང་བ་མཁོ་སྟེ་སྒྲིང་ཡིག་གིས་སྒྲིབ་མར་ཕྱེ་ལ་བར་བྱེད་ཅིང་སྒྲིང་ཡིག་གིས་སྒྲིབ་ཚུར་ཡང་

སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགོསྟོང་གིས་ལག་ཡིག་གིས་སྤྱིང་བ་མཐོས་ཏེ། ལག་ཡིག་གིས་
ཐིན་པར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཡུལ་སྤྱོད་གས་དང་། བཟ་དང་།

{@239A} ༡༡། །མཚན་མས་ཐིན་ཚུར་སྐྱེལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །འདུལ་བ་རྣམ་པར་འ
བྱེད་པ། བམ་པོ་བཟ་བརྒྱད་པ། དགོསྟོང་གིས་ཚུང་མ་དང་པོ་གསུམ་པོ་ཚུ་ཚོགས་ཀྱིས་བྱིན་པ་དང་། རིན་ཆས་ཉོས་པ་དང་།
བཅོན་ཕྱོགས་སུ་ཐོབ་པ།

འཐབས་པ་ཉིད་ཀྱི་མོད་ཡིན་ལ་འཐབས་པའི་འོག་མ་ཡིན་པ་དང་། རྩམ་པ་མ་བཅད་པ་དང་། རྟེན་གསུམ་མ་གཏོར་བ་
དང་། ཚོག་མ་བཏང་བ་དང་། ཚུང་མ་མ་ཡིན་པར་མ་བསྐྱགས་པ་དང་། གྲིལ་མ་བསྐྱགས་པ་དག་གི་སྤྱུམས་བྱེད་ཅིང་
མཐུན་པར་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

དགོསྟོང་གིས་ཚུང་མ་དང་པོ་གསུམ་པོ་ཚུ་ཚོགས་ཀྱིས་བྱིན་པ་དང་། རིན་ཆས་ཉོས་པ་དང་། བཅོན་ཕྱོགས་སུ་ཐོབ་པ་དེ་
དག་ཉིད་འཐབས་པ་ཉིད་ཀྱི་མོད་དང་འཐབས་པའི་འོག་མ་ཡིན་ལ། རྩམ་པ་མ་བཅད་པ་དང་། རྟེན་གསུམ་མ་གཏོར་བ་དང་།
ཚོག་མ་བཏང་བ་དང་། ཚུང་མ་མ་ཡིན་

པར་མ་བསྐྱགས་པ་དང་། གྲིལ་མ་བསྐྱགས་པ་དག་གི་སྤྱུམས་བྱེད་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་གཅིས་སུ་འགྱུར་རོ།
།དགོསྟོང་གིས་ཚུང་མ་དང་པོ་གསུམ་པོ་ཚུ་ཚོགས་ཀྱིས་བྱིན་པ་དང་། རིན་ཆས་ཉོས་པ་དང་། བཅོན་ཕྱོགས་སུ་ཐོབ་པ་དེ་
དག་ཉིད་འཐབས་པ་ཉིད་ཀྱི་མོད་དང་།

འཐབས་པའི་འོག་དང་། རྩམ་པ་བཅད་པ་ཡིན་ལ། རྟེན་གསུམ་མ་གཏོར་བ་དང་། ཚོག་མ་བཏང་བ་དང་། ཚུང་མ་མ་ཡིན་
པར་མ་བསྐྱགས་པ་དང་། གྲིལ་མ་བསྐྱགས་པ་དག་གི་སྤྱུམས་བྱེད་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་གསུམ་ཏུ་འགྱུར་རོ།
།དགོསྟོང་གིས་ཚུང་མ་དང་པོ་

གསུམ་པོ་ཚུ་ཚོགས་ཀྱིས་བྱིན་པ་དང་། རིན་ཆས་ཉོས་པ་དང་། བཅོན་ཕྱོགས་སུ་ཐོབ་པ་འཐབས་པ་ཉིད་ཀྱི་མོད་དང་། འ

ཐབས་པའི་འོག་དང་། རྒྱལ་པ་བཅད་པ་དང་། རྟུ་གསུམ་གཏོར་བ་ཡིན་ལ། ཚོག་མ་བཏང་བ་དང་། རྒྱུང་མ་མ་ཡིན་པར་
མ་བསྐྱགས་པ་དང་། རྩིལ་མ་

བསྐྱགས་པ་དག་གི་སྤྱུམས་བྱེད་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་གསུམ་དང་། ཉེས་པ་སློམ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་
སློང་གིས་རྒྱུང་མ་དང་པོ་གསུམ་པོ་ཆུ་ཚོགས་ཀྱིས་བྱིན་པ་དང་། རིན་ཆས་ཉེས་པ་དང་། བཅོམ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་འབྲེལ་པ་
ཉིད་ཀྱི་མེད་དང་། འབྲེལ་པ་པའི་

{@239B} འོག་དང་། རྒྱལ་པ་བཅད་པ་དང་། རྟུ་གསུམ་གཏོར་བ་དང་། ཚོག་མ་བཏང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུང་མ་མ་ཡིན་པར་
མ་བསྐྱགས་པ་དང་། རྩིལ་མ་བསྐྱགས་པ་དག་གི་སྤྱུམས་བྱེད་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་གསུམ་དང་། ཉེས་པ་སློམ་
པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སློང་གིས་རྒྱུང་མ་

དང་པོ་གསུམ་པོ་ཆུ་ཚོགས་ཀྱིས་བྱིན་པ་དང་། རིན་ཆས་ཉེས་པ་དང་། བཅོམ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་འབྲེལ་པ་ཉིད་ཀྱི་མེད་དང་།
འབྲེལ་པ་པའི་འོག་དང་། རྒྱལ་པ་བཅད་པ་དང་། རྟུ་གསུམ་གཏོར་བ་དང་། ཚོག་མ་བཏང་བ་དང་། རྒྱུང་མ་མ་ཡིན་པར་
བསྐྱགས་པ་ཡིན་ལ། རྩིལ་མ་བསྐྱགས་པ་

པ་དག་གི་སྤྱུམས་བྱེད་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་གསུམ་དང་། ཉེས་པ་སློམ་པོ་གསུམ་དང་། དགོ་འདུན་ལྷག་མ་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སློང་གིས་རྒྱུང་མ་དང་པོ་གསུམ་པོ་ཆུ་ཚོགས་ཀྱིས་བྱིན་པ་དང་། རིན་ཆས་ཉེས་པ་དང་། བཅོམ་
སྤྱོད་སྤྱོད་པ་འབྲེལ་པ་ཉིད་ཀྱི་མེད་དང་། འབྲེལ་པ་

པའི་འོག་དང་། རྒྱལ་པ་བཅད་པ་དང་། རྟུ་གསུམ་གཏོར་བ་དང་། ཚོག་མ་བཏང་བ་དང་། རྒྱུང་མ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱགས་པ་
དང་། རྩིལ་བསྐྱགས་པ་དག་གིས་སྤྱུམས་བྱེད་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་གསུམ་དང་། ཉེས་པ་སློམ་པོ་བཞི་དང་།
དགོ་འདུན་ལྷག་མ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་

སློང་གིས་རྒྱུང་མ་དེ་ལས་གཞན་པ་འབྲེལ་པ་ཉིད་ཀྱི་མེད་དང་། འབྲེལ་པ་པའི་འོག་དང་། རྒྱལ་པ་བཅད་པ་དང་། རྟུ་

གསུམ་གཏོར་བ་དང་། ཚོག་བཏང་བ་དང་། ཚུང་མ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲགས་པ་དང་། སྤེལ་བསྒྲགས་པ་དག་གི་སྒྲུམ་སྤྱེད་
ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་

རོ། །དགོས་ཤིང་ཁྱིམ་དུ་འགོ་བས་ཁྱིམ་དུ་སོང་སྟེ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཆེན་པོ་འདིའི་ཁྱིམ་མི་དབུག་ཅེས་ཟེར་ན་
ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་བུ་མོ་ཆེན་མོ་འདི་མི་བགྱི་ཞེས་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱེད་འདི་དང་
བུ་མོ་འདི་མི་སྤྱད་ཅེས་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱེད་འདི་གྲོས་པོའི་གནད་དུ་མི་འགོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་བུ་མོ་འདི་གྲོས་པོའི་གནད་
མི་བགྱི་ཞེས་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། དགོས་ཤིང་ཁྱིམ་དུ་འགོ་བས་དེ་ལྟར་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཚོག་ཇོད་ན་ཐམས་
ཅད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྒྲོས་

{ @240A } ལ། པ་དང་། ཐམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉོན་པ་ལ་ལྟར་བ་མེད་དོ། །སྒྲིན་བྱེད་པའི་
དགོ་འདུན་ལྷག་མ་སྟེ་ལྔ་པ་ཇོགས་སོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་
ཟས་སྒྲིན་གྱི་ཀློན་དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །

དེའི་ཚོན་དགོས་ཤིང་རྣམས་ལ་ཁང་པ་འདི་ལྟ་བུར་མང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ། ཁ་ཅིག་ནི་ཁང་པ་འདི་ཉ་ཅང་རིང་ས་སོ་ཞེས་དེ་
བོར་ནས་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཁང་པ་འདི་ཉ་ཅང་ཐུང་ས་སོ། །འདི་ཉ་ཅང་ཡང་ས་སོ། །འདི་ཉ་ཅང་དོག་སོ།
།འདི་ཉ་ཅང་རྩིང་ས་སོ། །འདི་ཉ་ཅང་སྟོབས་

ཚུང་དོ། །འདི་ཉ་ཅང་བརྩིག་ཉེས་སོ་ཞེས་དེ་བོར་ནས། གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་སོ། །དེ་དག་ཁང་པ་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་དུ་འ
ཇུག་པས་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་མང་བར་གྱུར་ནས་ལུང་མཛོད་པ་དང་། གྲོག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་དང་། ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་གཏོང་ཞིང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་རྩ་

བ་དང་། ཤིང་དང་། མི་སྤྱས་དང་། ཤིང་རྩའི་ལས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པས་བྲམ་ཟེད་དང་། ཁྱིམ་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་བྱ་བར་

གྱུར་རྟོ། འདི་ཆོ་ན་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་མཉན་ཡོད་ན་ཨ་མ་གྱི་ཀློན་དགའི་ར་བ་རི་དགས་འཛིན་གྱི་མའི་ཁང་
བཟངས་ན་འདུག་གོ། འདི་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་

ཆེན་པོས་དགོས་པ་རབ་རྟུ་མང་པོ་དག་ལ་ཁང་པ་དེ་ལྟ་བུར་མང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཐོས་སོ། ཐོས་ནས་ཀྱང་ཕྱི་ངོ་ནང་དུ་
ཡང་དག་འཛིག་ལས་ལངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་
ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆའ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་རྟུ་

འདུག་གོ། མཐའ་གཅིག་རྟུ་འདུག་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
རྟོ། བཅུན་པ་ད་ལྟར་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཁང་པ་འདི་ལྟ་བུར་མང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ། ཁ་ཅིག་ནི་ཁང་པ་འདི་རྩ་ཅང་རིངས་
སོ། ཞེས་དེ་བོར་ནས་གཞན་བགྱིད་དུ་

སྐྱུལ་རྟོ། ཁ་ཅིག་ནི་ཁང་པ་འདི་རྩ་ཅང་བྱངས་སོ། འདི་རྩ་ཅང་ཡངས་སོ། འདི་རྩ་ཅང་དོག་གོ། འདི་རྩ་ཅང་སྙིངས་སོ།
འདི་རྩ་ཅང་སྟོབས་ཚུང་བོ། འདི་རྩ་ཅང་བརྩིག་ཞོངས་སོ། ཞེས་དེ་བོར་ནས་གཞན་བགྱིད་དུ་སྐྱུལ་རྟོ། འདི་དག་ཁང་པ་
བགྱིད་པ་དང་། བགྱིད་དུ་སྐྱུལ་བས་

{@240B} བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་མང་བར་གྱུར་ནས་ལུང་མཛོད་པ་དང་། གྲོག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་དང་།
ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་གཏོང་ཞིང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་རན་དང་། ཞུགས་ཤིང་དང་། མི་སྤྲས་དང་། ཤིང་རྩའི་ལས་སྤོང་བར་
བགྱིད་པས་བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིས་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་

བགྱི་བར་གྱུར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྲགས་བརྩེ་བའི་སྤྲད་དུ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཁང་པ་དང་། ཁང་པ་རི་གཞི་
ལེགས་པར་བསྟན་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ་ཅང་མི་གསུང་བས་གཞན་བོ།
འདི་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་ཅང་མི་གསུང་བས་གཞན་བར་རིག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆའ་ཏེ་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱི་ན་སྐྱེས་སོང་དོ། །དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མོ་འདས་པ་དང་ཚངས་པ་
མཚུངས་པ་རོ་དཔ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་ལྟར་

བཟེད་དང་། ཚོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་ལྟོངས་རྒྱུར་སོང་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། སྤྱིང་བཞིའི་འདི་
དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་བསྐྱེད་པ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་དེ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ལ་

རྣམས་པ། དགོས་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་ལ་ཁང་པ་འདི་ལྟ་བུར་མང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ། ཁ་ཅིག་ནི་ཁང་པ་འདི་ཉ་ཅང་རིངས་སོ་
ཞེས་དེ་བོར་ནས་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག། ཁ་ཅིག་ནི་ཁང་པ་འདི་ཉ་ཅང་བྱུངས་སོ། །འདི་ཉ་ཅང་ཡངས་སོ། །འདི་ཉ་ཅང་དོག་
གོ། །འདི་ཉ་ཅང་རྒྱིངས་སོ། །འདི་ཉ་ཅང་

སྟོབས་རྒྱུད་དོ། །འདི་ཉ་ཅང་བརྟེན་ཉེས་སོ་ཞེས་དེ་བོར་ནས་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་བདེན་ནམ། བརྟེན་པ་མང་དོ། །མངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་། ཚོགས་མི་ཞེས་པ་དང་། གསོ་དཀའ་བ་དང་དགའ་དཀའ་བ་རྣམས་པར་སྤྲད་
དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་

འདོད་པ་རྒྱུད་བའི་བསྐྱེད་པ་བཟོད་དེ། ཚོགས་ཞེས་པ་དང་། གསོ་སྤྲོ་བ་དང་། དགའ་སྤྲོ་བ་དང་། སྤྲོ་བ་དང་། ཡོ་བྱེད་བ
སྤྲོངས་པ་དང་། སྤྲོངས་པ་འཛིན་ཏན་དང་། མཛོས་པ་དང་། ཚོད་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་བཟོད་ནས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་
བཀའ་རྒྱུ་ལ་པ། དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་བུས་

{ @241A } ཟླ། ཁ་པན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འཛིན་གཞི་
བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱེད་པ་འཛིན་གཞི་འདི་
ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་གིས་བདག་གིས་བསྐྱེད་པ་

པ་བདག་པོ་མེད་པ། བདག་གི་ཕྱིར་ཁང་པ་ཅིག་ཏུ་འཇུག་ན་དགོས་པ་དེས་ཁང་པ་ཚད་བཞིན་དུ་ཅིག་ཏུ་རྒྱག་ཤིག། །དེ་ལ་

ཁང་པའི་ཚད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བང་སྲིད་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐོ་འཕེལ་གྱི་མཐོ་བརྒྱ་གཉིས། ཞིང་དུ་མཐོ་བདུན་ལོ། །གཞི་
བརྟུ་བའི་སྤྱིར་དགུ་སྟོང་དེས་དགུ་སྟོང་དག་བཟླ།

བར་བྱའོ། ཁྱིད་པ་འི་དགོ་སྒྲོང་དག་གིས་ཀྱང་གཞི་རུང་བ་དང་། ཚུད་པ་མེད་པ་དང་། བཅུ་མ་དུ་རུང་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དགོ་སྒྲོང་གིས་གཞི་མི་རུང་བ་འཇམ། ཚུད་པ་དང་བཅས་པ་འཇམ། བཅུ་མ་དུ་མི་རུང་བར་བདག་གིས་བསྐྱངས་པ་བདག་པོ་མེད་པ་བདག་གི་ཕྱིར་ཁང་།

པ་རྩིག་ཏུ་འཇུག་དམ་གཞི་བསྟན་བའི་སྤྱིར་དགོས་པོར་དག་ཀྱང་མི་ཁྲིད་དམ། དགོས་པོར་ཁྲིད་པ་དག་ལ་གཞི་མི་སྟོན་ཏམ།
ཚད་ལས་འདས་ན་དགོ་འདུན་རྟག་མའོ། །དགོས་པོར་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་འདི་པས་སོ། །བདག་གིས་བསྐྱངས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་འདུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་མོ་ལ་ལ།

ལས་ནི་ཤིང་། ལ་ལ་ལས་ནི་རྩ། ལ་ལ་ལས་ནི་མི་བླ་མ། ལ་ལ་ལས་ནི་ཤིང་རྩ་ལས་བསྐྱེད་ས་པའོ། །བདག་པོ་མེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་བདག་པོ་སྐྱེས་པ་ལས་བྱད་མེད་དམ་མ་ནིང་མེད་པའོ། །བདག་གི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ལ་
བརྩོམ་ཏེ་འོ། །ཁང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་རྩ་

དཔལ་འཁོར་འཆགས་དང་། འགྲེང་བ་དང་། འདུག་པ་དང་། ཉལ་བ་དག་ཞིང་བཤོ། ཚིག་ཏུ་འཇུག་ཆེས་བྱ་བ་ནི་
བདག་ཉིད་གྱིས་སམ་གཞན་གྱིས་སོ། །དགོ་སྒོང་དེས་ཁང་པ་ཚོད་བཞིན་ཏུ་ཚིག་ཏུ་ཆུག་ཤིག། །དེ་ལ་ཁང་པ་འི་ཚོད་ནི་འ
དི་ཡིན་ཏེ། བང་སྲིད་དུ་བདེ་བར་ག་ཞེས་ས་

པའི་མཐོང་མཐོང་བཅུ་གཉིས་ཞེད་དུ་མཐོང་བདུན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་པདེ་བར་ག་ཞེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པ་སྟེ། དེའི་མཐོང་
བཅུ་གཉིས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་བེ་ཚད་དང་ལྷན་པའི་སྒྲུབ་ཅུ་བརྒྱད་དེ། བར་གི་སྲིད་དུ་ཚད་དང་ལྷན་པའི་སྒྲུབ་
ཅུ་བརྒྱད་དོ། །པདེ་བར་ག་ཞེགས་པའི་མཐོང་

{@241B} བདུན་གར་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་གི་ཚད་དང་ཡུན་པའི་ལྷུ་འི་ལྷུ་ལྷེད་དང་བཅུ་གཅིག་གླེ་ནང་གི་ཁེད་དུ་ལྷུ་

ཕྱིད་དང་བཅུ་གཅིག་གོ། །གཞི་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དགོས་པ་དེས་དགོས་པ་དག་གི་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །གཞི་བཟུང་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་གཞི་རུང་བ་དང་། ཚྱོད་པ་མེད་པ་དང་།

བཅུ་མ་དུ་རུང་པ་ཉིད་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་སོ། །དགོས་པ་དག་གི་
བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ན་དགོས་པ་གང་དག་ཡོད་པ་དག་ཡིན་གྱི་ངེ་ཙམ་གྱིས་གཞི་དེ་མིག་གིས་བཟུང་ས་པར་འགྱུར་
བའི་དགོས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ན་སྤྱུལ་གྱི་གནས་སམ། སྤྱི་གཤམ་གནས་སམ། སྤྱི་ལ་གྱི་གནས་སམ། གྲོག་མའི་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་མི་རུང་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རུང་བའི་ཡིན་ན་དེའི་འོག་ཏུ་ཉེ་བར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ་གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་
གཞི་འམ། མཚོ་དེ་ན་གྱི་གཞི་འམ། བྱིས་

བདག་གི་གཞི་འམ། ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གཞི་འམ། དགོས་པ་མའི་དབྱར་ཁང་དམ། །ཤིང་ལྗོན་པ་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡོད་ན།
ཚྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཞི་རུང་བ་དང་། ཚྱོད་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཉེན་
ཀོར་འདོམ་གང་ཁོར་ཁོར་ཡུག་ཉེ་བར་

བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་ན་གཞི་ཆུ་རྒྱུང་ལ་རྟེན་ཏམ། ཁྲོན་པ་ལ་རྟེན་ཏམ། ལམ་ལ་རྟེན་ཏམ། དམ་གྲོག་ལ་རྟེན་པ་
ཡིན་ན། བཅུ་མ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཞི་དེ་རུང་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ཡིན་ན་དགོས་པ་དེས་

གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་སྟེ། གནས་མལ་བཤམ་པ་བྱས་ནས་གཞི་བརྟུངས་ཏེ། བྱིས་པའི་ཆོག་གིས་དགོས་པ་དག་ལ་
བསྐྱུལ་ནས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ་མཆིལ་བློ་མ་ཕུད་དེ། ལྷ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་
ནས་ཆུ་རིམས་བཞིན་དུ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་

ཆུན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་ཚོགས་པར་འདུག་ནས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ཏེ་འདྲི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དགོ་འདུན་བཅུན་པ་

ནམས་གསཞུ་གསེལ། བདག་དགོ་སྒོང་ལག་གི་སྒྲ་མིང་འདི་ཞེས་བརྒྱ་བས་ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ། ཚུང་པ་མ་མཆིས་པ།
བརྩམ་ཏུ་རུང་བ་ཞིག་བཙུང་།

{@242A} ཨ། །བདག་དགོ་སྒོང་ལག་གི་སྒྲ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དགོ་འདྲུན་ལས་ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ། ཚུང་པ་
མ་མཆིས་པ། བརྩམ་དུ་རུང་བ་བསྟན་པ་གསོལ་ན། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན་དགོ་འདྲུན་བཙུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་
སྒྲ་དུ་བདག་དགོ་སྒོང་ལག་གི་སྒྲ་མིང་འདི་

གེས་བགྲི་བ་ལ་ཁང་པ་འི་གཞི་རྩུང་བ་ཚུངས་མ་ཆེས་པ། བཅུ་མ་དུ་རྩུང་བ་བསྟན་པ་སྟུལ་དུ་གསེལ། དེ་བཞིན་དུ་ལན་
 གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བསྒྲུབ། དགོསྟོང་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དགོསྟོང་དེ་ལ་དད་པ་སྙམ་ཡིད་ཆེས་པས་འགྲོ་བར་མི་བྱ་
 བར་འདི་རྩུང་དགོ་འདུན་བཅས་ཅད་དེར་འགྲོ་

བར་བྱ་བ་ལམ། དག་འདུན་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་དག་སྒོར་དག་གཏང་བར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་གཞི་དེ་མིག་གིས་བཟླ་བར་བྱ་
ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་ན་སྤྱལ་གྱི་གནས་སམ། སྤྱི་གཤམ་གནས་སམ། སྤེལ་གྱི་གནས་སམ། གྲོག་མའི་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་
མི་རུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བསྟན་

བར་མི་བྱུང་། གཤམ་ཏེ་རུང་བ་ཡིན་ན་དེ་འོ་འོ་གཏུ་ཉེ་བར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འི་གཞི་འཇམ། མཆོད་རྟེན་གྱི་
གཞི་འཇམ། བྱིམ་བདག་གི་གཞི་འཇམ། ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གཞི་འཇམ། དག་སྟོང་མའི་དབྱར་ཁང་ངམ། ཤིང་ལྗོན་པ་གཙང་
པར་བྱ་བ་ཡོད་ན་རྩོད་པ་དང་བཅས་

པ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཞི་རྩར་བ་དང་། རྩོད་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཉིན་གོར་འདོམ་གང་ཁོར་
ཁོར་ཡུག་ཉི་ཤར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་ན་གཞི་རྩུ་གྲུངས་ལ་རྟེན་ཏམ། ཁོན་པ་ལ་རྟེན་ཏམ། ལམ་ལ་རྟེན་ཏམ།
དམ་གྲོག་ལ་རྟེན་པ་ཡིན་ན་བརྩམ་དུ་

མི་རུང་བའི་སྤྱིར་བསྟན་པར་མི་བྱུང་། །གཤའ་གཤའ་ཉི་ཤུང་བ་དང་། རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ཡིན་ན་དེ་འི་

ཆོད་གོ་སྒྲོང་དེ་དག་གིས་རྒྱ་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་འདུག་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་བཟོད་པར་བྱའོ།
ཁགས་བརྟན་དག་གཞི་དེ་རུང་བ་དང་།

ཚྱོད་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། བརྩམ་དུ་རུང་བ་ལགས་གྱིས་ང་དེའི་དུས་ལ་བབ་པར་མཐུན་པར་མཛོད་ཅིག་དེའི་འོག་ཏུ་དགོ་
སྒྲོང་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ། །དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ། དགོ་སྒྲོང་ལག་གི་སྤྲུལ་མིང་འ
དི་ཞེས་བགྱི་བ་འདིས་ཁང་པའི་གཞི་

{ @242B } རུང་བཅོད་པ་མ་མཆིས་པ། བརྩམ་དུ་རུང་བ་ཞིག་བཅུལ་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་ལག་གི་སྤྲུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འ
དི་དགོ་འདུན་ལས་ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ། ཚྱོད་པ་མ་མཆིས་པ། བརྩམ་དུ་རུང་བ་བརྟན་པ་གསོལ་ན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་
གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཅོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་

གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་དགོ་སྒྲོང་ལག་གི་སྤྲུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ་ཚྱོད་
པ་མ་མཆིས་པ། བརྩམ་དུ་རུང་བ་བརྟན་པ་སྟེལ་ཏོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་
རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ། དགོ་སྒྲོང་ལག་གི་

སྤྲུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདིས་ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ། ཚྱོད་པ་མ་མཆིས་པ་བརྩམ་དུ་རུང་བ་ཞིག་བཅུལ་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་
ལག་གི་སྤྲུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགོ་འདུན་ལས་ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ། ཚྱོད་པ་མ་མཆིས་པ་བརྩམ་དུ་རུང་བ་བ
རྟན་པ་གསོལ་ཏེ། དེའི་སྐད་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་དགོ་སྒྲོང་

ལག་གི་སྤྲུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ། ཚྱོད་པ་མ་མཆིས་པ་བརྩམ་དུ་རུང་བ་བརྟན་པ་སྟེལ་ན་ཆོད་དང་
ལྷན་པ་གང་དག་དགོ་སྒྲོང་ལག་གི་སྤྲུལ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ། ཚྱོད་པ་མ་མཆིས་པ་བརྩམ་དུ་རུང་
བ་བརྟན་པ་སྟེལ་བར་བཅོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་

མ་གསུང་ཤིག། གང་དག་མི་བཅོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུང་ཤིག། །དགོ་འདུན་གྱིས་ཕ་ཟོད་ཅིང་གནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱིས་

དགོས་པ་ལྟར་ལག་གི་སྒྲིལ་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བ་ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ། ཚུད་པ་མ་མཆིས་པ་བརྩམ་དུ་རུང་བ་བསྟན་པ་སྤྱུལ་
ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་།

བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏེ། །དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་པ་ལྟར་ལག་གི་སྒྲིལ་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བ་ཁང་པའི་གཞི་རུང་བ། ཚུད་པ་མ་མཆིས་པ་བརྩམ་
དུ་རུང་བ་བསྟན་པ་བྱིན་པ་དེས་ཁང་པ་རྩིག་ཏུ་གཞུག་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལ་འགྲོད་པར་མི་བྱའོ། །ཁྲིད་པའི་དགོས་པ་དག་
གིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེར་དགོས་པ་གང་།

དག་ཁྲིད་པ་དག་གིས་ཀྱང་དོ། །གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པའོ། །རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྤྱུལ་གྱི་གནས་དང་། སྤྲིག་པའི་གནས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ཚུད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབ་མོ་དང་། མ་ཚད་འདྲུ་
བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །

{ @243A } ཟླ། །བརྩམ་དུ་རུང་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཉེན་ཀོར་འདོམ་གང་ཁོར་ཁོར་ཡུག་ན་སྒྲིན་མེད་པར་རོ།
།བཟླ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་དགོས་པ་གཞི་མི་རུང་བ་འཇམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱུལ་
དང་སྤྲིག་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་བའོ། །

ཚུད་པ་དང་བཅས་པ་འཇམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབ་མོ་དང་བཅས་པ་དང་། མ་ཚད་འདྲུ་བ་དང་བཅས་པ་དང་ཚུད་པ་དང་བཅས་པ་
དང་། འགྲོད་པ་དང་བཅས་པའོ། །བརྩམ་དུ་མི་རུང་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཉེན་ཀོར་འདོམ་གང་ཁོར་ཁོར་ཡུག་མེད་
པར་རོ། །བདག་གིས་བསྐྱེད་པ་བདག་

པོ་མེད་པ་བདག་གི་ཕྱིར་ཁང་པ་རྩིག་ཏུ་འཇུག་དམ། གཞི་བཟླ་བའི་ཕྱིར་དགོས་པ་དག་ཀྱང་མི་ཁྲིད་དམ། དགོས་པ་ཁྲིད་
པ་དག་ལ་གཞི་མི་སྟོན་ཏམ། ཚད་ལས་འདས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་ཇི་སྟོན་བསྟན་པ་དེ་ལས་ལྷག་པར་རྩིག་ཏུ་འཇུག་ནའོ།
།དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུལ་

བཞིན་ཏེ། དེས་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྟར་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན་དགོས་པ་དག་ཁང་པ་བྱེད་

དུ་འཇུག་ཅིང་མི་རུང་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། ཚྱོད་པ་དང་བཅས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་པ་
སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །བརྩམ་དུ་མི་

རུང་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མ་བསྟན་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཚད་
ལས་འདས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་དགེ་འདུན་
ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྲོད་གིས་དགེ་

སྤྲོད་གི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའི་ཕྱིར་ཁང་པ་རུང་བ། ཚྱོད་པ་མེད་པ་བརྩམ་དུ་རུང་བ་བསྟན་པ་ཚད་དང་ལྷན་
པ་བྱེད་དུ་ཆུག་གི་གཏེས་སྒྲིམ་པ་ལས་དེས་དེའི་ཕྱིར་ཁང་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང་མི་རུང་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་བྱེད་པ་པོ་ལ་
ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། ཚྱོད་པ་དང་

བཅས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །བརྩམ་དུ་མི་རུང་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་བྱེད་པ་པོ་ལ་
ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མ་བསྟན་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཚད་ལས་འདས་
པར་བྱེད་དུ་འཇུག་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་པ་

{@243B} སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་བྱེད་པ་པོ་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འ
གྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ལེགས་པར་བྱས་སོ། །ཤིན་ཏུ་བྱས་སོ། །ངས་ཁྱོད་ལ་འདི་སྐད་བསྐྱ
ེ་འོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་དེས་ཀྱང་དེ་ལ་ཤིང་ངམ། ལྷ་འམ།

སྤྱི་བ་འམ། ས་འཇིམ་འབྲུལ་བར་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་དེས་མི་རུང་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་གཉི་གལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་
རོ། ཚྱོད་པ་དང་བཅས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་གཉི་གལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །བརྩམ་དུ་མི་རུང་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་
ན་གཉི་གལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མ་བསྟན་

པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་གཉི་གལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཚད་ལས་འདས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་གཉི་གལ་ཉེས་པ་

སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་གཉི་ག་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་
དེ་དེའི་གཞུང་ལོ་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ལེགས་པར་མ་བྱས་སོ། །

ཤིན་ཏུ་མ་བྱས་སོ། །ངས་ཁྱོད་ལ་འདི་ལྟར་མ་བསྐྱོའོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་དེས་དེ་ལ་ཤིད་ངམ། ལྷ་འམ། ལྷི་བ་འམ། ས་འ
ཇིམ་འབྲུལ་བར་མི་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་དེས་མི་རུང་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཚྱོད་པ་
དང་བཅས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་

པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །བརྩམ་དུ་མི་རུང་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མ་བསྐྱུན་པར་
བྱེད་དུ་འཇུག་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཚད་ལས་འདས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲོམ་
པོར་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ལས་

འདས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །བྱས་པ་རྟེན་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་ལོངས་སོད་པ་
དག་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །རྟིང་པ་འཆོས་པ་ལ་ཡང་ལྟར་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་
པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་

ལྟར་བ་མེད་དོ། །ཁང་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་སྟེ་དུག་པ་རྫོགས་སའོ། །སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟར་འདས་ཀྱི་ལྷོ་སྒྲིན་
གདངས་ཅན་གྱི་ཀླན་དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དུག་སྟེ་དག་གཞན་གྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དག་ན་
གནས་ཤིང་དེ་དག་དེ་དག་ན་གནས་པ་ན་དག་འ་

{ @244A } ༡༡། བོ་ཉེ་དག་འཁྱོས་ཤིག། གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ནི་གྲོང་གྲུགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གསལ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་མཆོམས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ངོས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་མ་མེད་ཀྱི་ཁྱིམ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འ
ཕྱ་བར་བྱེད་པ་དང་དགོས་ཤིང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་

དག་ལ་སྒྲིམ་པ། ཚོད་པ་ལྟར་དག་ཁྱེད་ཅག་རེ་ཞིག་གཞན་གྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དག་ན་གནས་

ཤིང་། ཁྱེད་ཅག་གིས་རྫོགས་སྒྲིབ་བར་མི་རྣམས་ལ་འོན་ཀྱང་འཕྱ་བར་བྱེད་དོ། དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་དག་ད་རྒྱལ་
གྱིས་ཁེངས་པར་གྱུར་ནས། ཕན་ཚུན་སྒྲིམ་པར་

བརྩམས་པ། དག་འཕོ་ཉི་དག་འཕྱུང་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་འདི་དག་གིས་བདག་ཅག་ལ་ཁྱེད་ཅག་རེ་ཞིག་གཞན་གྱིས་བྱེད་
དུ་བརྩྭ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དག་ན་གནས་ཤིང་། ཁྱེད་ཅག་གིས་རྫོགས་སྒྲིབ་བར་མི་རྣམས་ལ་འོན་ཀྱང་འཕྱ་བར་བྱེད་
དོ། ཞེས་ཏེ་ཅང་ཟེལ་གྱིས་མཞན་གྱིས་ཚུར་

ཤིག་ བདག་ཅག་གིས་སྒྲོན་ལྟུང་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་གང་གིས་གྱུང་བྱེད་དུ་མ་བརྩྭ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཅི་འདྲ་བའི་
གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། གལ་ཏེ་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ལག་གི་བླ་ལ་བརྩོན་བར་གྱུར་ན་ལྟུང་བཟེད་ནག་པོ་
ཅན་དག་རྟག་པ་ཁོ་ནར་བདག་ཅག་ལ་

སྐབས་ཚོ་ལ་བས། དེ་དག་གིས་དུག་སྤྲེད་དག་ཐམས་ཅད་ལག་གི་བླ་ལ་ཞུགས་སོ་ཞེས་སྐབས་ཆེད་པར་ཡང་འགྱུར་ལ།
བདག་ཅག་གི་སྒྲོང་མོའི་བྱིམ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཏུ་ཡང་བྲེལ་བ་དག་གི་སྒྲོན་བརྩོན་ནས་རྩིས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་
པར་འགྱུར་གྱིས། བདག་ཅག་གིས་བདག་ཅག་

གི་ནང་ན་མཁས་པོ་ད་པ་གསལ་བ། ཁབ་གཞུག་པར་གཏུན་བྱ་འཇུད་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་དུ་བདག་ཅག་དོང་ལ་
སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་གོར་མཆག་ན། དེའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་གི་ནང་ན་མཁས་པོ་ད་པ་གསལ་བ། ཁབ་གཞུག་པར་གཏུན་
བྱ་འཇུད་པར་རྣམས་པ་གང་ཡིན།

བདག་ཅག་གི་ནང་ན་ཚོ་དང་ལྷན་པ་འདུན་པ་མཁས་པོ་ད་པ་གསལ་བ། ཁབ་གཞུག་པར་གཏུན་བྱ་འཇུད་རྣམས་པ་ཡིན་
གྱིས་བདག་ཅག་དེའི་གནད་དུ་འདོང་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་གོ། ཞེས་དེ་དག་འདུན་པའི་གནད་དུ་དོང་སྟེ་སྒྲིམ་པ། ཚོ་དང་
ལྷན་པ་འདུན་པ་ལྟུང་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་འདི་

{ @244B } དག་གིས་བདག་ཅག་ལ་ཁྱེད་ཅག་རེ་ཞིག་གཞན་གྱིས་བྱེད་དུ་བརྩྭ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དག་ན་གནས་

ཤིང་ཁྱེད་ཅག་གིས་དོ་ཡང་སྐྱེད་བར་མི་རྣམས་ལ། འོན་ཀྱང་འཕྱ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཏེ་ཅང་ཟིལ་གྱིས་མཚན་ནས། ཁོ་པོ་
ཅག་འདི་སྟེང་དུ་སེམས་ཏེ། ལྷུང་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་འདི་དག་གིས་

བདག་ཅག་ལ་ཁྱེད་ཅག་རེ་ཞིག་གཞན་གྱིས་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དག་ན་གནས་ཤིང་ཁྱེད་ཅག་གིས་དོ་
ཡང་སྐྱེད་བར་མི་རྣམས་ལ། འོན་ཀྱང་འཕྱ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཏེ་ཅང་ཟིལ་གྱིས་མཚན་གྱིས་ཚུར་ཤེག། བདག་ཅག་གིས་སྟོན་
ཞེས་ལྷུང་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་གང་གིས་ཀྱང་བྱེད་དུ་མ་བཅུག་པའི་

གཙུག་ལག་ཁང་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། གཤམ་ཏེ་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ལག་གི་སྒྲ་
ལ་བརྩོན་པར་གྱུར་ན་ལྷུང་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་དག་རྟག་པ་ཁོ་ནར་བདག་ཅག་ལ་སྐྱབས་ཆོལ་བས་དེ་དག་གིས་དྲུག་ཕྱེ་
དག་ཐམས་ཅད་ལག་གི་སྒྲ་ལ་ཞུགས་སོ་ཞེས་སྐྱབས་རྟེན་པར་

ཡང་འགྱུར་ལ། བདག་ཅག་གི་སྒྲོང་མའི་བྱིས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཏུ་ཡང་བྲེལ་བ་དག་གི་སྒྲིན་བརྩོད་ནས་རྗེས་སུ་འ
རྟུག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱིས། བདག་ཅག་གིས་བདག་ཅག་གི་ནང་ན་མཁས་པོ་དཔ་གསལ་བ། ཁབ་གཞུག་པར་
གཏུག་བྱ་འཇུག་རྣམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནད་དུ་

བདག་ཅག་དོང་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་གོར་མཚན་ན། དེའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་གི་ནང་ན་མཁས་པོ་དཔ་གསལ་བ། ཁབ་
གཞུག་པར་གཏུག་བྱ་འཇུག་རྣམས་པ་གང་ཡིན། བདག་ཅག་གི་ནང་ན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འདུན་པ་མཁས་པོ་དཔ་གསལ་བ།
ཁབ་གཞུག་པར་གཏུག་བྱ་འཇུག་རྣམས་པ་

ཡིན་གྱིས་བདག་ཅག་དེའི་གནད་དུ་དོང་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་འོ་སྟེང་ནས། བདག་ཅག་གིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་ཕྱིར་སྒྲོ་བར་བྱ་ཞིང་ཁྱེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་གྱིས་ལྷུང་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་དག་ཡན་ལག་འདིས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་
པར་གྱིས་ཤེག། འདུན་པས་སྐྱས་པ། ཐབས་ཡིན་

གྱིས་དེ་ལྟར་བྱ་འོ། འདི་དག་ཡིད་དག་འཛམ་དོང་པོ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འདུན་པ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱིར་ལྟ་རྟེན་པ་

གཉིས་བརྒྱུས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞུགས་ཏེ། འདུག་ནས་ཐབས་ཅི་ཡོད་ན་དེས་དགོ། འདུག་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་འ
གྲུབ་པར་འགྱུར་སྐྱེས་དུ་སེམས་པ་ལ་ཞུགས་སོ། །དེས་སུ་

{@245A} ཨ། ཞིག་སྤུལ་མངོན་པར་དང་སྒྲིམ་དུ་རྒྱུ་པར་དབྱུང་པར་བརྩམས་པ་དང་། དེ་འདི་སྒྲིམ་དུ་སེམས་ཏེ།
 རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ལྟ་དང་བཅས་པ་ན་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་མངོན་པར་དང་པ་ཡིན། བྱིས་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ནི་ཆོ་དང་ལྟན་པ་
 གྲུན་ཤེས་རྒྱུ་རྩུ་ལ། བྱིས་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ནི་ཆོ་

དང་ཡུན་པ་འདྲ་སྤྱང་ཆེན་པོ་ལ། གྲིམ་ཆེ་གོ་མེ་ཞིག་ནི་ཆོ་དང་ཡུན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ། གྲིམ་ཆེ་གོ་མེ་ཞིག་ནི་ཆོ་དང་ཡུན་པ་
མི་དག་ལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལ། གྲིམ་ཆེ་གོ་མེ་ཞིག་ནི་ཆོ་དང་ཡུན་པ་མ་འགགས་པ་ལ། གྲིམ་ཆེ་གོ་མེ་ཞིག་ནི་ཆོ་དང་ཡུན་པ་
རྟ་བྱུལ་ལ། གྲིམ་ཆེ་གོ་མེ་ཞིག་ནི་ཆོ་དང་ཡུན་པ་

པ་བཟང་ལྟན་ལ། ཁྱིམ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ནི་ཆོ་དང་ལྟན་པ་རྒྱུར་མ་པ་ལ། ཁྱིམ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ནི་ཆོ་དང་ལྟན་པ་མིང་ཆེན་ལ།
 ཁྱིམ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ནི་ཆོ་དང་ལྟན་པ་གང་པོ་ལ། ཁྱིམ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ནི་ཆོ་དང་ལྟན་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ། ཁྱིམ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་
 ་ནི་ཆོ་དང་ལྟན་པ་བལང་བདག་ལ། ཁྱིམ་

ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ནི་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀླན་དག་པོ་ལ། བྱིས་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ནི་པཱོམ་ལྷན་པ་དཔལ་གྱི་གཙུང་སྤྱི་སྲས་ཆོ་དང་
ལྷན་པ་མཛེས་དག་པ་ལ། བྱིས་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ནི་པཱོམ་ལྷན་པ་དཔལ་གྱི་སྲས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྤྱོད་ཅན་ཟིན་ལ། བྱིས་ཆེ་གོ་
ཞིག་ནི་ཆོ་དང་ལྷན་པ་གྲུང་བུ་འོར་ལ། བྱིས་ཆེ་

[illegible]

དག་སྒྲིབ་དུ་གཞུག་ཏུ་མི་ལུས་ཀྱིས། བདེ་ལྟར་གྱོ་ལྷ་སྤྱི་ན་བུ་མ་ཟེ་རྒྱལ་པ། ཁོར་མར་བ་ཡོང་སོ་དེ་ཆེ་བ་ཡོང་ས་སྤྲུག་ལྟར་བ་

ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་འདྲག་ན་དེ་ནི་མེར་སྒྲ་ཅན་མིག་སྤྲོ་བ། བྱེད་གཤམ་ཡང་གཏོར་མ་མི་སྒྲེར་བ། ཡོ་བྱད་ཀློན་འཛིན་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱིག་དང་། གསེར་

མང་པོ་བདོག་པས་གལ་ཏེ་དེ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཀློན་ན་དགོ་འདྲུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་
ནས། དེ་དེ་ལྟར་སེམས་པ་ལ་ཞུགས་པས། ཆོག་ས་ཆེན་པོས་ནམ་ནངས་པར་བྱས་ནས། སྤྱོད་ཤམ་ཐབས་བགོས་ལྟར་བ
ཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ། ཀྱོ་ཤུགས་བསོད་

{ @245B } རྟོམས་ལ་ཞུགས་སོ། །དེས་བྱིམ་གཉིས་སམ། གསུམ་དུ་བསོད་རྟོམས་བརྒྱས་ནས་བྱེད་ཤམ་ཤིག་བྱེད་
ཏེ། བཅའ་ཟེ་དེ་འི་བྱིམ་དུ་འཇུག་པར་བརྒྱུམས་པ་དང་། རྫོགས་འཕགས་པ་སྤྱོད་ཅིག །མ་འཇུག་ཅེས་བགགས་སོ། །དེས་
སྤྲོས་པ། བཞིན་བཟངས་བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་

ཁོ་བོ་ཅག་གོ་དུ་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་གསུངས་ཏེ། རོལ་མོ་མཁའ་གྱི་གནས་དང་། འཇུད་མཐུན་མའི་གནས་དང་།
ཆང་པའི་གནས་དང་། གདོལ་པའི་གནས་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཡིན་ན་ཅི་བྱིམ་འདི་ནི་རོལ་མོ་མཁའ་གྱི་གནས་ཡིན་
ནམ། འོན་ཏེ་འཇུད་མཐུན་མའི་གནས་སམ།

ཆང་པའི་གནས་སམ། གདོལ་པའི་གནས་སམ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཡིན་ནམ་ཅི་ན་དེ་འི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་འགོག་པར་བྱེད། རྫོགས་
སྤྲོས་པ། འཕགས་པ་ཁྱོད་མང་དུ་བཀྱོན་བར་འགྱུར་མེད་འདི་ནི་རོལ་མོ་མཁའ་གྱི་གནས་ཀྱང་མ་ལགས། འཇུད་མཐུན་
མའི་གནས་དང་། ཆང་པའི་གནས་དང་།

གདོལ་པའི་གནས་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཡང་མ་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་འདི་ནི་བཅའ་ཟེ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གི་བྱིམ་ལགས་སོ།
།འདྲུན་པས་བསམས་པ། གང་དུ་རེ་ཞིག་ངོ་སྤྲད་པ་ཡང་མེད་པ་དེར་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་སྟེ་ནས། དེ་དེ་
ལྟར་རྫོགས་བགགས་ཏེ། སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་

འདྲུག་པ་ནི་བྱིམ་བདག་ཅིག་གི་བྱེད་བཟང་བཟུ་གཉིས་འདྲུས་པའི་དགའ་འདྲུན་གར་དང་། སྤྱོད་དང་། སེལ་སྟན་གྱིས་

ཞུགས་པ་དང་། སྒོ་བ་དེས་དེ་དག་ལ་ཏེ་པོར་བརྟག་པར་བརྩམས་ཏེ་སྒོ་ལ་མི་ལྟ་བུའི་ཆོ་ཆོད་དང་ལྷན་པ་འདྲན་པས་འཇུག་
པ་ཐོབ་སྟེ་ཞུགས་ནས་དེ་ལོ་ད་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་

དང་བྲལ་བའི་ས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་དེ། བྲམ་ཟེ་དེས་མཐོང་ནས་སྤྲོས་པ། བཙུན་པ་འདྲན་པ་བྱོན་པ་ལེགས་སོ། །གདན་འདི་
ལ་བཞུགས་ཤིག །འདྲན་པ་དོན་ཡོད་པས་འདྲན་པ་དང་གཏམ་གྱི་སྐབས་མ་རྟོག་ནས་འདྲན་པས་སྤྲོས་པ། བྲམ་ཟེ་ཁོ་
བོས་བསོད་སྟོམས་གྱི་བྱེ་ཉེང་ཤས་ཤིག་རྟོག་པ་

འདི་འཇོག་ཏུ་ཆུག་སྟེ་བྱིན་ཅིག །བྲམ་ཟེས་བྱམ་ལ་བསྒོལ་། བྱམ་འཕགས་པའི་བསོད་སྟོམས་གྱི་བྱེ་ཆོགས་ཏེ་ཕུལ་ཅིག
།བྱམ་དེས་བཅོག་པར་བརྩམས་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འདྲན་པས་བྱེ་ལ་བརྟག་པར་བརྩམས་སོ། །བྲམ་ཟེས་སྤྲོས་པ་འ
ཕགས་པ་ཅི་རྟོག །སྒོག་ཆགས་སོ། །

{ @246A } ༡༡ །གལ་ཏེ་མཆིས་ན་ཇི་ལྟར་བགྱི། བཟའ་བར་མི་བྱུངོ། །གལ་ཏེ་གསོལ་བར་གྱུར་ན་ནོངས་པ་ཅི་
མཆིས། བྲམ་ཟེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་སྒོག་གཅོད་པ་ཀླན་ཏུ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་བྱས་ལན་མང་དུ་བྱས་པས་ལུས་
ཞིག་སྟེ་ཞི་བའི་འོག་ཏུ་རྒྱ་མོང་དང་། རྒྱ་འགོ་དང་། ལོག

པར་ལྟར་བ་དང་། མེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། གལ་ཏེ་འདི་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མི་རྣམས་དང་སྐལ་བ་
མཉམ་པར་འོང་ན་ཡང་ཆོ་བུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱེ་ལ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། དགེ་བ་བཅུ་འ
ི་ལས་གྱི་ལམ་དག་རྒྱས་པར་བརྟེན་པ་དང་། བྲམ་

ཟེ་དེ་མཛོན་པར་དད་བར་གྱུར་ནས་རང་ཉིད་གྱིས་བཟའ་བ་དང་། བཅའ་བ་གཅོད་ཞིང་བསོད་པས་སྤོད་བཀའ་སྟེ་སྤྲོས་པ།
འཕགས་པ་བྲགས་བརྩེ་བའི་སྤྲད་དུ་འདི་བཞེས་སུ་གསོལ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འདྲན་པས་བསམས་པ། གལ་ཏེ་བྲམ་པར་
གྱུར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཞིང་ལས་བྱས་

པའི་སྤོད་དུ་བསྐོལ་བ་དང་འདྲ་བར་བདག་གི་དང་པོ་འདི་ཉིད་ཐ་མར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་དུ་རིག་ནས་སྤྲོས་པ། བྲམ་ཟེ་ཁོ་བོས་

བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕྱེ་ཉུང་ཤམ་ཤིག་རྟེན་པ་འདི་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔར་བྱའི། དད་པས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་བྱངས་ཏེ་དོར་
དུ་ག་ལ་རུང་། བྲམ་ཟེས་སྦྱས་པ། འཕགས་པ་

བདག་ཅག་བྲམ་ཟེས་སྦྱས་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་པོ་ནི་གཤམ་ཏེ་རྟེན་པ་རྟེན་ནས་བཟང་པོ་རྟེན་པར་གྱུར་ན་རྟེན་པ་སྤངས་ཏེ་བཟང་པོ་
ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔར་བ་བྱེད་པ་ལགས་ན་དེ་ཁྱེད་ཅག་ལ་ཅི་ཞོངས། བྲམ་ཟེས་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་
པར་བྱངས་པ་ཡིན་ལ། ཁྱེད་བྲམ་ཟེས་དག་ནི་བསྐྱབ་

པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་བྱངས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱེད་ཅག་བྲམ་ཟེས་དག་ནི་ཅི་དགར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཁོ་བོ་ཅག་
ལ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ཆོས་གོས་གང་ཡང་རུང་བས་
ཆོག་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་རིགས་དང་། བསོད་

སྟོམས་གང་ཡང་རུང་བས་ཆོག་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་རིགས་དང་། གནས་མཉམ་གང་ཡང་རུང་བས་ཆོག་ཤེས་པ་འཕགས་
པའི་རིགས་དང་། སྤོང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། བསྟོམ་པ་ལ་དགའ་བ་འཕགས་པའི་རིགས་སོ། །བྲམ་ཟེས་དེ་ཤིན་ཏུ་མཛོན་པར་
དད་པར་གྱུར་ནས་སྦྱས་པ། འཕགས་པ་

{ @246B } པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཁབ་ལགས་ཀྱིས་དུས་དང་དུས་སུ་གཤེགས་སུ་གསོལ། བྲམ་ཟེས་ཁྱོད་ཀྱི་སྒོ་བ་འདི་ནི་
གཤམ་ཏེ་དེ་དབྱུག་པ་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས་སུ་ཡང་འཇུག་ཏུ་མི་སྟེར་གྱིས། ལེགས་པར་བསྒོམ་བ་གྱིས་ཤིག་དང་། དེས་ན་
ཁོ་བོ་ལ་འགོག་པར་མི་བྱེད་དོ། །བྲམ་ཟེས་སྒོ་བ་བཀུག

སྟེ་ལེགས་པར་བསྒོམ་བ། ཀུ་འཛུང་རྩེ་ཁྱིམ་འདི་འཕགས་པ་འདུན་པའི་ཡིན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་བགག་ཅིག རྟེན་མི་ལ་
ཡང་བསྒོམ་བ། ཁྱེད་ཅག་གིས་འཕགས་པ་འདུན་པ་ལ་མི་གྱུས་པར་མི་བྱའོ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འདུན་པས་བསམས་པ། བྲམ་
ཟེས་འདི་ནི་མཛོན་པར་དད་པར་གྱུར་ན་འོན་ཀྱང་

གཤམ་ཏེ་འདིར་ལྷུང་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་འཇུག་པར་གྱུར་ན། དེས་འདི་ཅི་ནས་ཀྱང་འཇུག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་ཐབས་

གྱི་རྒྱུ་ལ་ཞིག་བྱའོ་སྐྱུ་ནས་འདུན་པས་སྒོ་བ་དེ་ལ་སྒྲིམ་པ། ཀུའི་ནང་ཐོ་སྒྲིང་གྱིས་བྲམ་ཟེ་དེ་ཇི་ལྟར་ཁོ་བོ་ལ་མངོན་པར་
དད་པར་གྱུར་པ་མཐོང་ངམ། འཕགས་པ་མཐོང་ངོ། །

དེས་ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་འདིར་འཇུག་ཏུ་གཞན་གིས་སྤྱད་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་སུ་ཡང་འཇུག་ཏུ་མ་གཞུག་ཅིག། གཤམ་ཏེ་འ
དིར་སྤྱད་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་འགའ་ཞིག་འཇུག་ཏུ་བཅུག་ན་ཁོ་བོས་སྒྲིང་ལ་སྒྲིམས་ཆེན་པོ་འཆར་གཞུག་པར་བྱའོ། །འ
ཕགས་པ་ཤིན་ཏུ་བག་ཡངས་སུ་བཞུད་ཅིག། སྒྲིང་ཉིད་ཀྱང་རེ་

ཞིག་དེ་ཕྱི་མ་ཚུད་པ་ལགས་ན་སྤྱད་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་གཞན་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་སྒོས་ཀྱང་ཅི་འཆོལ། ཆོད་དང་ལྷན་
པ་འདུན་པ་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ཏེ་སོང་ནས་དེ་དུས་དང་དུས་སུ་བྲམ་ཟེ་དེ་ལྟེ་ཁྱིམ་དུ་འགོ་བར་བྱེད་དོ། །བྲམ་ཟེས་ཀྱང་དེ་ཁོ་
ན་བཞིན་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲོབས་པར་བྱེད་པ་ན་ཆོད་དང་ལྷན་པ་

འདུན་པས་དང་དུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་པར་སྐྱིན་པ་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་བྱས་ཤིང་བྱས་ཤིང་འགོ་བར་
བྱེད་དོ། །ཇི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཆོད་དང་ལྷན་པ་འདུན་པས་བྲམ་ཟེ་དེ་ལ་ཇུས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་
གཞི་བདུན་པོ་དག་གི་བསྐྱེད་པ་བཟོད་ཅིང་དེ་དག་རྒྱ་ཆེར་

ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་། བྲམ་ཟེས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་བདག་གིས་ཀྱང་ཇུས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་
གཞི་འགའ་ཞིག་བགྱིའོ། །བྲམ་ཟེ་དེ་བཞིན་གྱིས་ཤིག། འཕགས་པ་ཅི་ཞིག་བགྱི། དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་
དུ་ཚུགས་ཤིག། བྲམ་ཟེས་བསམས་པ།

{ @24 7A } ཟླ། བདག་གིས་འཕགས་པ་འདུན་པ་ལ་རྒྱུ་ལ་དུ་མར་བསྟན་པ་ན་འདིས་ལན་འགའ་ཡང་དང་དུ་མ་
སྤངས་ཏེ། ད་དང་དུ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཡང་དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་རོ་སྐྱུ་ནས་དེ་ངོ་མཆར་སྐྱེས་ཏེ་སྒྲིམ་པ། འ
ཕགས་པ་བདག་ལ་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ཆ་དག་ནི་མཆིས་ན། འོན་

ཀྱང་ས་གཞི་ནི་རྒྱལ་པོ་དབང་བས་གང་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བགྱིད་དུ་སྐྱེལ་བའི་དོགས་མ་མཆིས་སོ། །བྲམ་

ཟེ་ཁྱོད་སྒྲིང་ལས་ཚུང་ངུར་གྱིས་ཤིག་དང་ཁོ་བོས་རྒྱལ་པོ་ལས་ས་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །འཕགས་པ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ལེགས་སོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་འདུན་པས་

བསམས་པ། ཇི་ལྟར་བྱ་ཇི་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་འཇའ་འོན་ཏེ་སྟོན་པོ་རྣམས་ལ་བསྟན་པར་བྱ་སྟམ་ནས་དེ་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། ལ་ལ་ན་རེ་འདི་སྐད་ཅིས་བསྟན་པ་ལ་བསྟན་པར་མི་བྱ་བར་བསྟན་པ་ལ་བསྟན་པ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ་སྟམ་ནས། དེས་སྟོན་པོ་རྣམས་ལ་བསྟན་

པར་བརྩམས་ཏེ། དེ་དག་ལ་དུས་ལ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བསྟན་པ་དང་། སྟོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུས་པ། འཕགས་པ་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ཅི་མཆིས། འདུན་པས་སྒྲུས་པ། བཞིན་བཟངས་དག་བྲམ་ཟེ་ཞིག་གིས་དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་གཞི་རྒྱལ་པོ་དབང་བས་

གང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་དུ་བཅུག་པའི་ས་མེད་ན་དེའི་ཕྱིར་ས་གཞིའི་ཆེད་དུ་ལྟ་འི་སྟམ་དུ་གསོལ་བ་ཞིག་འདོད་ན་དེ་ཁྱོད་ཅག་གིས་གྲོགས་གྱིས་ཤིག། །འཕགས་པ་གང་གི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ཆོགས་ཉུང་ངུ་དང་དབེན་པ་ན་བཞུགས་པ་དེའི་ཆོ་ཁྱོད་སྟན་པར་བགྱི་ཡི་སོན་ཅིག། །ཇི་ཙམ་

དུས་གཞན་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་ཆོགས་ཉུང་ངུ་དང་དབེན་པ་ན་འདུག་པའི་ཆོ་སྟོན་པོ་དེ་དག་གིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འདུན་པ་ལ། འཕགས་པ་རྒྱལ་པོ་ཆོགས་ཉུང་ངུ་དང་དབེན་པ་ན་བཞུགས་ཀྱིསོན་ཅིག་ཅིས་བང་ཆེན་བཏང་བ་དང་། འདུན་པ་འོངས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཨ་རོག་གྲུ་ཞེས་བྱས་ཏེ་མཐའ་

གཅིག་དུ་འདུག་གོ། །སྟོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་པ། ལྟ་འདི་ནི་འཕགས་པ་འདུན་པ་ཞེས་བགྱི་སྟེ། ལྟ་གྲུ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ། རྟེ་སྟོན་གསུམ་དང་ལྷན་པ། ཆོས་སྟོག་པ། རིགས་པ་དང་གྲོལ་བའི་སྟོབས་པ་དང་ལྷན་པ་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ་འཕགས་

{ @24 7B } པ་བྱོན་ལེགས་སོ། །ཅིའི་སྐད་དུ་བྱོན། འདུན་པས་སྒྲུས་པ། ལྟ་བྲམ་ཟེ་ཞིག་གིས་དགོ་འདུན་གྱི་སྐད་དུ་

གཙུག་ལག་ཁང་བཞིན་དུ་སྤྱུལ་ནས་གཞི་རྒྱུ་པོ་མང་པས་དེའི་དོགས་ས་མ་མཆིས་ན་ལྷ་ས་དོགས་སྤྱུལ་བར་རིགས་
སོ། །འཕགས་པ་རྒྱུ་པོའི་ཕོ་བྲང་འབར་ཞིག་མ་གཏོགས་

པ་གང་དུ་བཞེད་པ་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་ཏུ་སྤྱོལ་ཅིག །ཆོ་དང་ལྡན་པ་འདུན་པས་ལྷ་ཨ་རོག་གྲུ་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཡིད་
བདེ་བ་སྦྱེས་ནས་རྒྱུ་པོའི་ཕོ་བྲང་ནས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་དུག་སྟེ་གཞན་དག་གི་གཞན་དུ་སོང་ནས་དེས་སྒྲིམ་པ། དགའ་བོ་ཉེ་
དགའ་བྲམ་ཟེ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གིས་དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་

གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་ཁོ་བོས་རྒྱུ་པོ་ལ་ས་གཞིའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་བྱས་ན། རྒྱུ་པོ་ན་རེ་འཕགས་པ་རྒྱུ་པ་
པོའི་ཕོ་བྲང་འབར་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་གང་དུ་འདོད་པ་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་ཏུ་སྤྱོལ་ཅིག་ཅེས་ཟེར་གྱིས་ས་གཞི་འ
དོམས་ཤིག །དེ་དག་འདུས་ཏེ་བྲམ་ཟེ་དེའི་

བྱུང་དུ་སོང་ནས་སྒྲིམ་པ། བྲམ་ཟེ་རྒྱུ་པོས་བདག་ཅག་ལ་རྒྱུ་པོའི་ཕོ་བྲང་འབར་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་གང་དུ་འདོད་པ་
དེར་གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་ཏུ་ཆུག་ཤིག་ཅེས་དམ་པ་བྱིན་གྱིས་ཀླར་ལྷ་པ་ཆ་དག་འོན་ཅིག་དང་གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་ཏུ་
གཞུག་གོ། །བྲམ་ཟེ་དེས་དུག་སྟེ་དག་ལ་ཀླར་ལྷ་པ་

ཆ་དག་བྱིན་ནས། དེ་དག་གིས་ཀླར་ལྷ་པ་ཆ་དག་སྤངས་ཏེ་ཕན་ཚུན་གྲོས་བྱ་བར་བརྩམས་པ། ཕྱོགས་གང་དུ་གཙུག་ལག་
ཁང་རྩིག་ཏུ་གཞུག་ཅེས་སྒྲུངས་སོ། །ཀྲི་ལྷ་ [~M+B ' I] རྟེན་གདངས་ཅན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བའི་བར་དག་ན་
གནས་གྱི་ཤིང་ལྡོན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་བྱུང་ན། བྲམ་ཟེ་

འཁོར་ཤིག་ཏུ་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེལ་ལྷ་བརྒྱ་བྲམ་ཟེའི་གསང་ཆོག་དག །སྟོན་ཏུ་འཇུག་པ་དེའི་བྲམ་
ཟེའི་ཁྱེལ་ལྷ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་དུག་སྟེ་དག་བསོད་སྟོམས་ལ་འཇུག་པ་དང་འབྱུང་བ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་གྱེ་དུག་སྟེ་དག་ཅི་
བསོད་སྟོམས་མཆོག་དང་བསོད་སྟོམས་དང་པོ་ཐོབ་

བཅའ་སྒྲོན་ཁེངས་སམ་ཞེས་ཚེ་འདྲི་བར་བྱེད་པས་དེའི་ཚོད་དུ་གསེར་དག་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། གནས་ཀྱི་ཤིང་ལྗོན་པ་དེའ
ེ་དྲུང་ན་བཅའ་ཟེ་དེའི་སྒྲོབ་མ་བཅའ་ཟེ་དེ་ཁྱེད་དེ་དག་རྟག་ཏུ་བདག་ཅག་ལ་གྱེད་དུ་གསེར་དག་ཅི་བསོད་སྟོམས་མཆོག་དང་
བསོད་སྟོམས་དང་པོ་ཐོབ་བཅའ་སྒྲོན་ཁེངས་

{ @248A } ༡༡། སམ་ཞེས་ཚེ་འདྲི་བར་བྱེད་ཀྱིས་དེ་དག་མི་དག་འ་བར་བྱ་ཞིང་གནས་ཀྱི་ཤིང་ལྗོན་པ་དེ་གཅོད་དུ་
བཅུག་སྟེ་ཕྱོགས་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་ཏུ་བཅུག་ན་དེས་ན་བྱིན་ཆད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཚེ་འདྲི་བར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་དེ་
དག་གིས་གྲོས་བྱས་ནས་ཀླར་ཤ་ཤ་དག་ཁྱེད་ཏེ་སྒྲུ་མིའི་

སྤང་དུ་དོང་ནས་བཞུགས་བཟངས་དག་སྒྲུ་བྱིན་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལས་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུས་ནས། དེ་དག་གིས་སྒྲུ་མི་
དག་བསྐྱབས་སོ། །དུག་སྟེ་དག་གིས་སྒྲུ་མི་དེ་དག་ཁྱེད་སྤྱུས་བྱིན་ཏེ་ལུས་བསྐྱབ་བ་དང་། མགོ་བསྐྱབ་བ་ཡང་བྱིན་པ་དང་། དེ་
དག་མཁུ་ནས་སྒྲུས་པ། འཕགས་པ་

དག་བཞུད་ལ་བདག་ཅག་ལ་སྤྱག་ལས་དག་ཤོག་ཤིག། དུག་སྟེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། ལས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱིས་རེ་
ཞིག་སྟོད་ཅིག་ཅེས་དེ་དག་གིས་དེ་དག་རེ་ཞིག་བགགས་པ་དང་། ཇི་ཙམ་ན་ཉི་མ་རྒྱབ་ནས་དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། འཕགས་
པ་དག་བདག་ཅག་ད་སྤྱོད་མཆི་ཡིས་

དེང་གི་སྒྲུ་སྟོལ་ཅིག། དུག་སྟེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། ཁྱེད་ཅག་གིས་ལས་མང་པོ་ཞིག་བྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་སྒྲུ་དེད་དམ། དེ་
དག་གིས་སྒྲུས་པ། འཕགས་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་གིས་བདག་ཅག་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ་གང་ཞིག་བདག་ཅག་གིས་མ་བགྱིས་
བཞུགས་བཟངས་དག་སྟེ་དང་། གཞོར་

དང་། སྒྲུ་བ་དག་ལོང་ཤིག་དང་ལས་བྱེད་དུ་འདོང་དོ། །སྒྲུ་མི་དེ་དག་དུག་སྟེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་སྟེ་དང་། གཞོར་དང་།
སྒྲུ་བ་དག་ཐོགས་ཏེ། མིག་ལམ་ཆད་པ་དང་གནས་ཀྱི་ཤིང་ལྗོན་པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་ནས་དུག་སྟེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། ཤེས་
ལྡན་དག་གནས་ཀྱི་ཤིང་ལྗོན་པ་འདི་

ཚོད་ཅིག་ །དེ་དག་གིས་སྤྲུལ་པ། འཕགས་པ་དག་འདི་ནི་གནས་ཀྱི་ཉིང་ལྗོན་པ་ལགས་པས། ཅིག་བདག་ཅག་ལ་མགོ་བོ་
གཉིས་མཆིས་སམ་མི་གཅོད་དོ། །བརྟེན་པ་དག་ས་གཞི་ནི་རྒྱལ་པོ་དབང་བས་དེས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རྒྱལ་པོ་འི་ཕོ་བྲང་འབང་
ཞིག་མ་གཏོགས་པ་གང་དུ་འདོད་

པ་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་ཏུ་ཆུག་ཅེས་དམ་པ་བྱིན་པས་སུ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་གཅོད་པར་བྱེད་བག་ཚབ་མེད་པར་
ཚོད་ཅིག་ །དེ་དག་གིས་གནས་ཀྱི་ཉིང་ལྗོན་པ་དེ་བཅད་ནས་ཉིང་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་ནས་སྤྱུང་། ས་སྤྱོགས་དེ་ཡང་ཅི་
ནས་ཀྱང་གནས་ཀྱི་ཉིང་ལྗོན་པ་དེ་སྤྱོགས་གང་

{ @248B } ན་འདུག་འདུག་པར་གྱུར་ཅེས་བྱ་བར་མི་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བྱས་སོ། །དྲུག་སྡེ་དག་གིས་སྤྱོགས་
དེར་མིག་གིས་བརྟག་པར་བརྩམས་ཏེ། དག་འབོ་ཉི་དག་འ་སྤྱོགས་འདིར་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲི་གཅོང་ཁང་བརྩིག་
པར་བྱའོ། །སྤྱོགས་འདིར་ནི་སྒོ་ཁང་བྱའོ། །སྤྱོགས་

འདིར་ནི་མེ་ཁང་བྱའོ། །སྤྱོགས་འདིར་ནི་རུང་བའི་ཁང་པ་བྱའོ། །སྤྱོགས་འདིར་ནི་ཉི་བར་གནས་པའི་ཁང་པ་བྱའོ། །ཞེས་
མཚན་མ་བྱས་ཏེ་དོང་དོ། །བྲམ་ཟེའི་སྤྱུ་དེ་དག་གི་ཀླན་ཏྲོད་པ་ནི་རེས་ཀྱིས་རེས་ཀྱིས་གནས་ཀྱི་ཉིང་ལྗོན་པ་དེའི་དྲུང་དུ་
ཆག་ཆག་འདེབས་པར་བྱེད། ལེགས་

པར་སྐྱད་པར་བྱེད། བ་ལང་གི་སྤྱི་བསར་པའི་བླག་པས་ཉུག་པར་བྱེད་པས་ཇི་ཙམ་ན་བྲམ་ཟེའི་སྤྱུ་ཞིག་ལ་རེས་བབ་
ནས་དེ་ནང་པར་སྤར་ལངས་ཏེ་སོང་བ་དང་། དེས་གནས་ཀྱི་ཉིང་ལྗོན་པ་དེ་མ་མཐོང་ནས་དེ་མཁན་པོའི་གན་དུ་འོངས་ནས་
སྤྲུལ་པ། མཁན་པོ་གནས་ཀྱི་ཉིང་ལྗོན་པ་དེ་

མ་མཆིས་སོ། །བྲམ་ཟེས་སྤྲུལ་པ། ཀླའི་བྲམ་ཟེའི་སྤྱུ་ཅི་ལོག་པར་མ་སོང་ངམ། མཚན་མོ་གཞན་གྱིས་ཉིང་ལྗོན་པ་དེ་
གར་སོང་། བྲམ་ཟེའི་སྤྱུ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་གང་མོས་འདེབས་ཉིང་དེས་སྤྲུལ་པ། མཁན་པོ་བྲམ་ཟེའི་
སྤྱུ་འདིས་མདང་སུམ་འབྲས་བུའི་རྩ་བས་

འཚེལ་བས་དེས་ན་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་མཆིའོ། །བཅ་ཟེས་བཅ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཆེས་སྒྲིན་པ་གཞན་ཞིག་བཏང་ན། དེས་ཀྱང་དེ་ཁོ་
ན་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ནས། དེ་ཡང་འོངས་ཏེ་སྒྲིས་པ། མཁན་པོ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ་གནས་ཀྱི་ཤིང་ལྷོན་པ་དེ་ཡེ་མ་མཆིས་སོ།
།དེ་ནས་ཐམས་ཅད་འདུས་ཏེ་དོང་།

བ་དང་། དེ་དག་གིས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་ནས། བཅ་ཟེའི་ཁྱེའུ་དྲན་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ན་རེ་སྒྲིགས་འདི་
ན་ནི་མཁན་པོ་གསང་ཆོག་འདོན་པར་མཛད་མཛད་དོ། །སྒྲིགས་འདི་ན་ནི་བདག་གོ་དོན་ན་དེ་ཅི་ནོངས་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་མ་འ
ཚེལ་ཏོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་དེ་

ལྟར་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འདུག་པ་ན་མི་ཞིག་འོངས་ནས་དེས་སྒྲིས་པ། བཅ་ཟེའི་ཕྱིར་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེ་ལྟར་
སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འཁོད། ཀྱེ་ནང་པོ་སྒྲིགས་འདི་ན་གནས་ཀྱི་ཤིང་ལྷོན་པ་ཞིག་འདུག་པར་གྱུར་པ་དེ་མཚན་མོ་
གཞན་གྱིས་གར་སོང་མ་ཤེས་སོ། །བཅ་ཟེ་

{ @249A } ༡༡། །ཁོ་བོས་མདང་སུམ་མིག་ལམ་ཆད་པ་ན་སྒྲིགས་འདི་ན་དུག་སྡེ་དག་མི་སྟར་དང་། གཞོར་དང་། སྒྲི
བ་དག་གིས་ལག་སྒྲེལ་བ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པ་མཐོང་ན་དེ་དག་གིས་བཅད་པར་མ་གྱུར་ཏམ། བཅ་ཟེས་སྒྲིས་པ།
ཀྱེ་ནང་པོ་འོན་ཏང་དེ་ལགས་སོ་ཞེས་དེ་དག་

དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འཁོད་པ་ན་དུག་སྡེ་དག་ལྷགས་ནས་དེ་དག་གིས་སྒྲིས་པ། བཅ་ཟེ་དག་ཅི་ཕྱིར་
སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འཁོད། འཕགས་པ་དག་སྒྲིགས་འདི་ན་གནས་ཀྱི་ཤིང་ལྷོན་པ་ཞིག་མཆིས་པར་གྱུར་པ་དེ་མཚན་
མོ་གཞན་གྱིས་གར་མཆིས་མ་འཚེལ་ཏོ། །

དུག་སྡེ་དག་གིས་བགད་པར་བརྩམས་པ་དང་། བཅ་ཟེས་སྒྲིས་པ། འཕགས་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་གིས་མ་བཀུ་མ་མམ། བཀུན་
པ་དག་ཁྱེད་ཅག་རྟག་དེའི་དྲུང་ན་འཁོད་ཅིང་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཀྱེ་དུག་སྡེ་དག་ཅི་བསོད་སྟོམས་མཆོག་དང་། བསོད་སྟོམས་
དང་པོ་ཐོབ་བམ། ལྷོད་

ཁེངས་སམ་ཞེས་ཅོ་འདྲི་བར་བྱེད་པས། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་ཁྱེད་ཅག་མི་དག་འབར་བའི་བྱེད་ཀྱི་དེ་དག་ལྷ་ཀྱའི་བྱའི་དགོས་པ་
རྣམས་ཀྱི་དགོས་པ་གི་ཚུལ་ནི་ཆོག་གོ། །བཅའ་ཅེས་ཚུལ་ནི་ཆོག་གོ། འདི་ལྟར་གནས་ཀྱི་ཤིང་རྒྱུན་པ་ཡང་གཅོད་པར་
ཀྱུང་ཏེ་ཞེས་སྒྲོན་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོང་།

བར་བྱེད། ཁ་ཅེར་བར་བྱེད་དོ། །ཐོས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པས་ཀྱི་ལྷ་ [~M+B ' I] རྟེན་གནས་པའི་སྐྱེ་བོའི་
ཆོག་སྒྲོན་དང་། ཡུལ་ཐང་དང་པ་ན་གནས་པ་དེར་ལྷ་གསལ་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཐོས་ནས་དེ་དག་ཀྱང་ལམ་པོ་ཆེ་དང་། སྤང་དང་།
བཞི་མདོ་དང་། སུམ་མདོ་དག་ན་སྒྲོན་པར་

བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཅེར་བར་བྱེད་ཅིང་གང་དག་མ་དད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་བསོད་སྟོམས་ལ་ལུགས་པ་དག་
ལ་ཡང་བསོད་སྟོམས་སྒྱུན་པར་མི་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་ཏོ། །དེ་ནས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་།

སྤྱིང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་པ་གི་དགོས་པ་ལྷན་བསྐྱེད་བཅའ་དེ་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་བཞིན་གོ།
འདི་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་བར་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་གིས་བདག་པོ་ཡོད་པ་
དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་

{ @24 9B } པོ་ཅིག་ཏུ་འཇུག་ན་གཞི་བཟང་བའི་ཕྱིར་དགོས་པ་དེས་དགོས་པ་དག་བཀྱི་བར་བྱེད། །ཁྱིད་པའི་དགོས་པ་
དག་གིས་ཀྱང་གཞི་རུང་བ་དང་། རྩོད་པ་མེད་པ་དང་། བརྩམ་དུ་རུང་བར་བཟང་བར་བྱེད། །གལ་ཏེ་དགོས་པ་གིས་གཞི་མི་
རུང་བ་འཇུག་ རྩོད་པ་དང་བཅས་པ་འཇུག་ བརྩམ་དུ་མི་རུང་བར་

བདག་པོ་ཡོད་པ་དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་བཅིག་ཏུ་འཇུག་དམ། གཞི་བཟང་བའི་ཕྱིར་དགོས་པ་དག་
ཀྱང་མི་ཁྱིད་དམ། དགོས་པ་ཁྱིད་པ་དག་ལ་གཞི་མི་སྟོན་ན་དགོ་འདུན་ལྷན་མཐོ། །དགོས་པ་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུག་སྟེ་འ
ཇུག་གཞན་ཡང་ཆོས་འདི་པས་སོ། །བདག་

པོ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ལ་བདག་པོ་སྐྱེས་པ་འཇམ་བུ་མེད་དམ། མ་ནིང་ཡོད་པ་པོ། །དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དྲོད་ལམ་བཞི་པོ་འ
ཆག་པ་དང་། འགྲོང་བ་དང་། འདུག་བ་

དང་། ཉལ་བ་དག་ཞོང་བའོ། །ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆེན་པོ་གཉིས་པོ་སྐྱེན་པར་བྱ་བ་དང་། ཚད་ཀྱིས་ཏེ། དེ་ལས་འདིར་ནི་
སྐྱེན་པར་བྱ་བས་ཆེན་པོར་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་ཚད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་ཏུ་འཇུག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
སམ་གཞན་གྱིས་སོ། །གཞི་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དགོ་

སྒོང་དེས་དགོ་སྒོང་དག་བཀྱི་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞི་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་གཞི་རུང་བ་དང་། ཚུད་པ་མེད་
པ་དང་། བཅུ་མ་རུ་རུང་བ་ཉིད་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགོ་སྒོང་དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་སྒོང་གང་ཡིན་པ་དེས་སོ། །དགོ་སྒོང་
དག་བཀྱི་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་

ན་དགོ་སྒོང་གང་དག་ཡོད་པ་དག་ཡིན་གྱི། ཇི་ཙམ་གྱིས་གཞི་དེ་མིག་གིས་བཟུངས་པར་འགྱུར་བའི་དགོ་སྒོང་དེ་ཙམ་བཀྱི་
བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ན་སྐྱུལ་གྱི་གནས་སམ། སྤྲིག་པའི་གནས་སམ། སྤྲིལ་གྱི་གནས་སམ། སྤྲོག་མའི་
གནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་མི་རུང་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རུང་བ་ཡིན་ན་དེའི་འོག་ཏུ་ཉེ་བར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་གཞི་འཇམ་
མཚོད་རྟེན་གྱི་གཞི་འཇམ་། ཁྱིམ་བདག་གི་གཞི་འཇམ་། ལྷ་སྟགས་ཅན་གྱི་གཞི་འཇམ་། དགོ་སྒོང་མའི་དབྱར་ཁང་དམ། ཞིང་
ལྗོན་པ་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡོད་

{@250A} ༣༡ །ན་ཚུད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཞི་རུང་བ་དང་། ཚུད་པ་མེད་
པ་ཡིན་ན་དེའི་ཉེན་ཀོར་འདོམ་གང་ཁོར་ཁོར་ཡུག་ཉེ་བར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་ན་གཞི་ཆུ་རྒྱུ་ལ་རྟེན་ཏམ།
ཁོན་པ་ལ་རྟེན་ཏམ། ལམ་ལ་རྟེན་ཏམ།

ཅམ་གྲོག་ལ་རྟེན་པ་ཡིན་ན་བརྩམ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཞི་དེ་རུང་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ན། དགོས་པ་དེས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་སྟེ་གནས་མལ་བ་ཤམ་པར་བྱས་ནས་གཞི་
བརྩམས་ཏེ་རྩིས་པའི་ཚིག་གིས་དགོ་

སྟོང་དག་ལ་བསྐྱེད་ནས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ་མཆིལ་ལྷན་ཕུད་དེ་བླ་གོས་ཕྱག་པ་
གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས། ཆན་རིམས་བཞིན་དུ་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ། ཆན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་ཚོགས་པར་འདུག་ནས་ཐལ་མོ་སྒྱར་
ཏེ་འདི་སྐད་ཅས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། བདག་དགོས་པ་ལག་གི་བླ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
གཞི་རུང་བ་རྩོད་པ་མ་མཆིས་པ། བརྩམ་དུ་རུང་བ་ཞིག་བཅོལ་ཏེ། བདག་དགོས་པ་ལག་གི་བླ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་
དགོ་འདུན་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་

གཞི་རུང་བ། རྩོད་པ་མ་མཆིས་པ། བརྩམ་དུ་རུང་བ་བསྟན་པ་གསོལ་ན། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན་དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྒྲུབ་དུ་བདག་དགོས་པ་ལག་གི་བླ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཞི་རུང་བ། རྩོད་
པ་མ་མཆིས་པ། བརྩམ་

དུ་རུང་བ་བསྟན་པ་སྐུལ་དུ་གསོལ། དེ་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱུལ། དགོས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དགོས་པ་
དེ་ལ་དད་པས་སམ་ཡིད་ཆེས་པས་འགྲོ་བར་མི་བྱ་བར་འདི་ལྟར་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་དེར་འགྲོ་བར་བྱ་བ་འམ་དགོ་འ
དུན་གྱིས་བསྐྱོས་པའི་དགོས་པ་དག་

གཏང་བར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་གཞི་དེ་མིག་གིས་བཟླ་བར་བྱ་ཞིང་གལ་ཏེ་དེ་ན་སྒྲུལ་གྱི་གནས་སམ། སྤྱིག་པའི་གནས་
སམ། སྤིལ་གྱི་གནས་སམ། གྲོག་མའི་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་མི་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རུང་
བ་ཡིན་ན་དེའི་འོག་ཏུ་ཉེ་བར་

{@250B}བརྟག་པར་བྱ་སྤེ། གཤམ་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་གཞི་ལམ། མཚོན་རྟོག་གི་གཞི་ལམ། བྱིས་བདག་གི་གཞི་ལམ། ལུ་
སྤྲེགས་ཅན་གྱི་གཞི་ལམ། དགོས་པ་མེད་དཔུང་ཁང་ངམ། ཤིང་རྩོན་པ་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡོད་ཅོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །གཤམ་ཏེ་གཞི་

རུང་བ་དང་། ཅོད་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཉེན་ཀོར་འདོམ་གང་ཁོར་ཁོར་ཡུག་ཉེ་བར་བརྟག་པར་བྱ་སྤེ། གཤམ་ཏེ་དེ་ན་གཞི་
ལྷ་ཁྲུང་ལ་རྟོན་ཏམ། ཁྲོན་པ་ལ་རྟོན་ཏམ། ལམ་ལ་རྟོན་ཏམ། ངམ་གྲོག་ལ་རྟོན་པ་ཡིན་ན་བརྟམ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་བ
སྟན་པར་མི་བྱའོ། །གཤམ་ཏེ་གཞི་

དེ་རུང་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཚོ། དགོས་པ་དེ་དག་གིས་རྟོན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་
གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་འདུག་སྤེ། འདི་རྒྱན་ཅེས་བཟོད་པར་བྱའོ། །གནས་བརྟན་དག་གཞི་དེ་རུང་བ་དང་། ཅོད་པ་མ་
མཆིས་པ་དང་། བརྟམ་དུ་རུང་བ་ལགས་

གྱིས་། ད་དེའི་དུས་ལ་བབ་པར་མཐུན་པར་མཛོད་ཅིག། །དེའི་འོག་དུ་དགོས་པ་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ།
།དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དགོས་པ་ལག་གི་སྤྲ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདིས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
གཞི་རུང་བ་ཅོད་པ་མ་མཆིས་པ། བརྟམ་དུ་རུང་

བཞིག་བཅུལ་ཏེ། དགོས་པ་ལག་གི་སྤྲ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགོ་འདུན་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཞི་རུང་བ།
ཅོད་པ་མ་མཆིས་པ། བརྟམ་དུ་རུང་བ་བསྟན་པ་གསོལ་ན། གཤམ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་
གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་

དགོས་པ་ལག་གི་སྤྲ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཞི་རུང་བ། ཅོད་པ་མ་མཆིས་པ། བརྟམ་དུ་རུང་བ་བ
སྟན་པ་སྤྲེལ་ཏོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྤེ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དགོས་པ་
ལག་གི་སྤྲ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདིས་

གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཞི་རུང་བ། རྩོད་པ་མ་མཆིས་པ། བརྩམ་དུ་རུང་བཞིག་བཅའ་ཏེ། དགོས་པ་ལག་གི་སྤྲོ་མིང་འདི་
ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགོ་འདུན་ལས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཞི་རུང་བ། རྩོད་པ་མ་མཆིས་པ། བརྩམ་དུ་རུང་བ་བསྟན་པ་
གསེལ་ཏེ། དེའི་སྤྲད་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་

{@251A} ༡༡། དགོས་པ་ལག་གི་སྤྲོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཞི་རུང་བ། རྩོད་པ་མ་མཆིས་
པ། བརྩམ་དུ་རུང་བ་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་ན། ཚོ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་དགོས་པ་ལག་གི་སྤྲོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་གཙུག་
ལག་ཁང་གི་གཞི་རུང་བ་རྩོད་པ་མ་མཆིས་པ། བརྩམ་དུ་

རུང་བ་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་བར་བཅོལ་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཤིག། གང་དག་མི་བཅོལ་པ་དེ་དག་ནི་གསུང་ཤིག། དགོ་འ
དུན་གྱིས་བཅོལ་ཅིང་གནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་པ་ལག་གི་སྤྲོ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཞི་
རུང་བ། རྩོད་པ་མ་མཆིས་པ། བརྩམ་

དུ་རུང་བ་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་གསུང་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས། དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏེ། དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་པ་
ལག་གི་སྤྲོ་གང་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཞི་རུང་བ། རྩོད་པ་མེད་པ་བརྩམ་དུ་རུང་བ་བསྟན་པ་བྱིན་པ་ཏེ། དེས་གཙུག་
ལག་ཁང་རྩིས་ཀྱི་གཞུག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་འགྱུར་

པར་མི་བྱའོ། ཁྲིད་པའི་དགོས་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེར་དགོས་པ་གང་དག་ཁྲིད་པ་དག་གིས་ཀྱང་དོ། གཞི་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པའོ། རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་ལ་གྱི་གནས་དང་། སྤྱི་ལ་
པའི་གནས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའོ།

རྩོད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབ་མོ་དང་། མཚོང་འདུ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། བརྩམ་དུ་རུང་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་
ཉེན་ཀོར་འདོམ་གང་ཁོར་ཁོར་ཡུག་ན་སྤྱོད་མེད་པར་རོ། བཟླ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱ་བའོ། གཤམ་
ཏེ་དགོས་པ་ལག་གི་སྤྲོ་མིང་རུང་བ་འཕམ་ཞེས་

བྱ་བའི་སྒྲིལ་དང་སྤྲིག་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་བའོ། རྩོད་པ་དང་བཅས་པ་འཕམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐབ་མོ་དང་
བཅས་པ་དང་མཚོང་འདྲུ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། རྩོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འགྲུད་པ་དང་བཅས་པ་འོ། །བརྩམས་དུ་མི་རུང་
བར་ཞེས་བྱ་བའི་གང་གི་ཉེན་ཀོར་འདོམ་

གང་ཁོར་ཁོར་ཡུག་མེད་པར་རོ། །བདག་པོ་ཡོད་པ་དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་རྩིག་ཏུ་འཇུག་དམ།
གཞི་བརྟ་བའི་ཕྱིར་དགོས་པ་དག་ཀྱང་མི་ཁྲིད་དམ། དགོས་པ་ཁྲིད་པ་དག་ལ་གཞི་མི་སྟོན་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་
བྱ་བའི་སྒྲུལ་བཞིན་ཏེ། དེས་ན་དགོ་འདུན་

{ @251B } ལྷག་མའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྟར་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དགོས་པ་དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་
གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང་མི་རུང་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། རྩོད་པ་དང་བཅས་པར་
བྱེད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །བརྩམས་དུ་མི་རུང་

བར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མ་བསྟན་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་
ལས་འདས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་དགོས་པ་སློང་གི་གནད་དུ་སོང་སྟེ། འདི་སྐད་
ཅས་དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་

རུང་བ། རྩོད་པ་མེད་པ་བརྩམས་དུ་རུང་བ་བསྟན་པ་བྱེད་དུ་རྩིག་ཞིག་ཅས་སྒྲིལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་དེས་དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་
གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང་མི་རུང་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། རྩོད་པ་དང་
བཅས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་

ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །བརྩམས་དུ་མི་རུང་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མ་བསྟན་
པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་པ་སློམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་
དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་དེ་དེའི་གནད་སྒྲིག་ལྟར་ཕྱི་རྒྱུ་ཅེས་ལེགས་པར་བྱས་སོ། །འཁྱུ་བྱས་སོ། །ངས་ཁྱོད་ལ་འདི་ལྟར་བསྐོའ་ཞེས་
ཟེར་ཞིང་དེས་ཀྱང་དེ་ལ་འདི་ངམ། ལྷ་འམ། ལྷི་བ་འམ། ས་འཇིམ་འབྲུལ་བར་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་དེས་མི་རུང་བར་བྱེད་
དུ་འཇུག་ན་གཉི་ག་ལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་

འགྱུར་རོ། །ཚུན་པ་དང་བཅས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་གཉི་ག་ལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །བརྩམས་དུ་མི་རུང་བར་བྱེད་
དུ་འཇུག་ན་གཉི་ག་ལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མ་བསྟན་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་གཉི་ག་ལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ།
།ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་བྱེད་

དུ་འཇུག་ན་གཉི་ག་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དེའི་གནད་སྒྲིག་ལྟར་ཕྱི་རྒྱུ་ཅེས་ལེགས་པར་མ་བྱས་
སོ། །འཁྱུ་བྱས་སོ། །ངས་ཁྱོད་ལ་འདི་ལྟར་མ་བསྐོའ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་དེས་ཀྱང་དེ་ལ་འདི་ངམ། ལྷ་འམ། ལྷི་བ་འམ། ས་འ
ཇིམ་འབྲུལ་བར་མི་བྱེད་ལ་གལ་

{@252A} ཟླ། །ཏེ་དེས་མི་རུང་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཚུན་པ་དང་བཅས་
པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །བརྩམས་དུ་མི་རུང་བར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་པ་
སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །མ་བསྟན་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་

ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་
མར་འགྱུར་རོ། །བྱས་པ་རྟེན་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་ལོངས་སྤོད་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །རྟིང་པའི་ཚེས་པ་ལ་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་
དོ། །ལས་དང་པོ་བ་དང་།

སྒྲིམ་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །གཙུག་ལག་ཁང་གི་དགོ་འདུན་ལྷག་
མ་སྟེ་བདུན་པ་རྫོགས་སོ། ། །འདུལ་བ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ། བམ་པོ་བཅུ་དགུ་པ། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་པོའ་
ེའབ་ན་

འོད་མའི་ཚེ་ལ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚོན་སྤྲིན་གྱུར་ན། གྲུང་གི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ། རྒྱལ་སྤེ་
ཞེས་བྱ་བ་རྒྱག་པ་ནོར་མང་བ། འོངསོད་ཆེ་བ། ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཐོས་ཀྱི་བྱའི་ནོར་དང་ལྷན་
པ། རྣམས་ཐོས་ཀྱི་བྱ་ལ་ནོར་གྱིས་འགྲུན་

པ། གྲུང་རྣམས་ལ་ཅོད་པ་ན་མེད་པའི་རྒྱལ་སྤྲོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཞིག་འདུག་སྟེ། དེས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་ཆུང་མ་
སྤངས་ནས་དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་མགུར་དཔར་བྱེད་དོ། །དེ་ཅེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་
བྱེད། དགའ་མགུར་དེ་གྲུང་དེ་ལ་བྱ།

ཡང་མེད། བུ་མོ་ཡང་མེད་ནས་དེ་བུ་མེད་ཅིང་བུ་མེད་ན་པར་འདོད་པས་ཞི་བ་དང་། རྒྱ་ལྷ་དང་། ལུས་རྒྱ་དང་། བརྒྱ་བྱེན་
དང་། ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་། ལྷའི་བྱེ་བྲག་གཞན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་དགའ་ར་བའི་ལྷ་དག་
དང་། ཚེ་ལ་གྱི་ལྷ་དག་དང་། བཞི་

མདོའི་ལྷ་དག་དང་། སུམ་མདོའི་ལྷ་དག་དང་། གཏོར་མ་ལེན་པའི་ལྷ་དག་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དག་དང་། ཚོས་མཐུན་
པ་དག་དང་། རྩེས་སུ་འབྱུང་བའི་ལྷ་དག་ལ་ཡང་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ན་གང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྒྱ་
ལས་བྱ་དང་བུ་མོ་དག་སྐྱེ་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏམ་དེ་

{@252B} ལྷ་བྱ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འགྱུར་དུ་ཟིན་ན་རེ་རེ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འ
ཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ་བྱ་སྟོང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་གནས་གསུམ་པོ་དག་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་
བྱ་དང་བུ་མོ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

ཕ་དང་མ་གཉིས་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་འདུས་པ་དང་། མ་དུས་ལ་བབ་ཅིང་སྐྱེ་མཚན་དང་ལྷན་པ་དང་། སྤི་བཟེ་བར་གནས་
ཤིང་འཇུག་འདོད་པ་སྟེ། གནས་གསུམ་པོ་དེ་དག་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་བྱ་དང་བུ་མོ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དེ་ལྟར་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལྟར་ལེན་ཅིང་འདུག་པ་ན་

མེས་ཅན་སྤྲིད་པ་ཐ་མ་པོ་ད་པ་ཚོ་ལ་བ། ཐར་པ་འི་སྤྲིད་པོ་བཟུང་བ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྦྱོགས་པ། འཁོར་བ་ལས་
སྦྱིར་སྦྱོགས་པ། སྤྲིད་པ་འི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དེད། སྦྱོ་བ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ལུས་ཐ་མ་འཛིན་པ་ཞིག་
ཀྱང་། ལྷ་འི་རིས་བཟང་པོ་ཞིག་ནས་

ཞི་འཕོས་ཏེ་དེ་འི་སྦྱོ་དགའ་འི་བདག་མོ་འི་མངལ་དུ་ཞུགས་སོ། །བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་མཁས་པ་འི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་ལ་ལ་
མ་འདྲེས་པ་འི་ཚོས་ལྡེ་ཡོད་དེ། ལྡེ་གང་ཞེ་ན། སྦྱོས་པ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་ཤེས་ཤིང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཤེས་པ་དང་།
དུས་ཤེས་ཤིང་སྒྲ་མཚན་ཤེས་པ་དང་། མངལ་

ན་གནས་པ་ཞུགས་པ་ཤེས་པ་དང་། གང་ལས་མངལ་ན་གནས་པ་ཞུགས་པ་དེ་ཤེས་པ་དང་། བྱེད་ཤེས་ཤིང་བྱ་མོ་ཤེས་པ་
སྟེ། གལ་ཏེ་བྱེད་ཡིན་ན་ན་དགྲ་གཡས་པར་རྟེན་ཅིང་འདུག་ལ་གལ་ཏེ་བྱ་མོ་ཡིན་ན་དགྲ་གཡོན་པར་རྟེན་ཅིང་འདུག་པ་ལོ།
ཤེ་ཡིད་དག་འཁོར་ཡིད་དག་འཁོར་ནས་

ཁྱིམ་ཐབ་ལ་སྦྱས་པ། རྗེ་འི་སྤྲིས་བདག་ལ་མེས་ཅན་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ནི་འདི་ལྟར་བདག་གི་དགྲ་གཡས་པར་རྟེན་ཅིང་
མཆིས་པས་ངེས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱིས་དགྲེས་པ་བསྦྱེད་དུ་གསོལ། དེ་ཡང་ཡིད་དག་འཁོར་ཡིད་དག་འཁོར་ནས་རོ་སྟོད་
བསྐང་སྟེ། ལག་པ་གཡས་པ་བརྒྱུད་ནས་འདི་

སྐད་ཅས་ཁོ་བོ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་མཛོན་པར་འདོད་པ་འི་བྱ་འོ་ངོ་མཐོང་བ་དང་། ཁོ་བོ་དང་མཐུན་པར་སྦྱོ་ཞིང་མི་མཐུན་པར་
མི་སྦྱོ་བ་དང་ཁོ་བོ་འི་བྱ་བ་དག་བྱེད་པ་དང་། གསོས་པས་ཕྱིར་གསོ་བ་དང་བགོ་སྐྱལ་ལོ་ད་པ་དང་། ཁོ་བོ་འི་རིགས་རྒྱུད་
ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་བདག་

{@253A} ༣༡ །ཅག་ཞི་ཞིང་དུས་ལ་བབ་པ་དག་ལ་ཉིང་དུ་འཇུ། མང་པོ་ཡང་རུང་བ་འི་སྦྱིན་པ་དག་བྱིན་ཞིང་བསོད་
ནམས་དག་བྱས་ནས། འདི་དེ་གཉིས་གང་དུ་སྦྱོས་པ་དེར་འགྲོ་ཞིང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མིང་གིས་ཡོན་
བཤད་པ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཆེད་

དུ་ཐོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཞུགས་པར་རིག་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ། མངལ་ན་གནས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་
སྒྲིབ་སྟེང་གི་ཁང་བཟངས་ཀྱི་གཞི་གང་བཞག་གང་བའི་ཡོ་བྱད་དག་དང་། རྩོམ་པ་རྩོམ་པའི་ཡོ་བྱད་དག་དང་། སྒྲིན་པས་
བཅས་པའི་ཟས་ཉ་ཅང་མི་ཁ་བ་དང་། ཉ་

ཅང་མི་སྒྲུབ་བ་དང་། ཉ་ཅང་ལན་ཚྭ་མི་ཆེ་བ་དང་། ཉ་ཅང་མི་མངར་བ་དང་། ཉ་ཅང་མི་ཚབ་དང་། ཉ་ཅང་མི་བསྐྱབ་བ་དང་།
ཁ་བ་དང་། སྒྲུབ་བ་དང་། ལན་ཚྭ་ཆེ་བ་དང་། མངར་བ་དང་། ཚབ་དང་། བསྐྱབ་བ་རྣམས་པའི་ཟས་དག་དང་། རོ་
ཤལ་དང་། སེ་མོ་དོ་དང་། རྒྱན་

གྲིས་བསྐྱབས་པའི་ལུས་ལྟའི་བུ་མོ་དག་འ་བའི་ཚལ་ན་རྣམས་པར་དཔ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྲི་ནས་ཁྲིར་དང་། ཁྲི་ཕྱུ་ནས་ཁྲི་ཕྱུར་
དང་། རོ་དང་གྲིས་གཞིར་མི་འབབ་པ་དང་། དེས་སྒྲིལ་དུ་མི་འོང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཐོས་པར་གཞོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
རིམ་གྱོ་བྱེད་དུ་འཇུག་དོ། །དེ་ཟླ་བ་བརྒྱད་དམ།

དགུ་འདས་ཏེ་བཅས་པ་ལས་ཁྱེད་ཀྱི་གཟུགས་བཟང་བ། བཏྲ་ན་སྤྲུག་པ། མཛེས་པ། གསལ་བ། གསེར་གྱི་མདོག་འབྲུབ།
མགོ་གདུགས་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ། ལག་པ་རིང་བ། འཕྲལ་བའི་དབྱེས་ཆེ་བ། སྒྲིན་མ་འཇར་བ། སྒྲིལ་གཟངས་མཐོ་བ་ཞིག་
བྱུང་བོ། །དེའི་ཉིད་དག

འདུས་ཤིང་ལྷགས་ནས་ཉི་མ་བདུན་གསུམ་ཉི་ལུ་གཅིག་ཏུ་བཅས་པའི་བཅས་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་མིང་ཅིར་
གདགས་ཞེས་མིང་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཁྱེད་དེའི་ཀློག་རྒྱུ་དཔ་ནི་ཇི་སྟེང་དུ་མལ་ཆེན་པོ་ནས་མ་ཕབ་པ་དེ་སྟེང་དུ་བཤམ་
བ་དང་གཅིབ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དུལ་དབུས་ན་

ཀློག་རྒྱུ་དཔ་ནི་གང་མཁས་པོ་དཔ་གསལ་བ་དེ་ལ་ནོར་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟེར་བས་ཉིད་དེ་དག་གིས་སྒྲིས་པ། ཤེས་ལྡན་དག་ཁྱེད་
ུ་འདི་གྲུད་གྱི་སྒྲིལ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པ་རྒྱལ་སྡེའི་བུ་ཡང་ཡིན་ལ། ཇི་སྟེང་དུ་མལ་ཆེན་པོ་ནས་མ་ཕབ་པ་དེ་སྟེང་དུ་བཤམ་
བ་དང་གཅིབ་མི་བྱེད་དེ། མཁས་པོ་ད་

{ @253B } བ་གསལ་བསྐྱོར་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཡི་མིང་གུང་བྱོར་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་དེའི་མིང་གུང་བྱོར་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། ཉི་མ་གང་ལ་གུང་བྱོར་བཅས་པའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲོན་པོ་ལྔ་བརྒྱ་དག་ལ་ཡང་བྱ་དག་བཅས་ཏེ་དེ་དག་གི་མིང་ཡང་ཁྱིམ་དང་མཐུན་པ་དག་ཏུ་བཏགས་ཤིང་། དེ་

དག་གུང་གུང་བྱོར་གྱི་ཞེ་ཏུ་ལྷངས་སུ་བྱས་སོ། ཁྱེད་གུང་བྱོར་མ་མ་བརྒྱད་པོ་པང་ན་འཚོ་བའི་མ་མ་གཉིས་དང་། ལྷ་མ་སྒྲུན་པའི་མ་མ་གཉིས་དང་། གྲི་མ་འཕྱི་བའི་མ་མ་གཉིས་དང་། རྩེད་གྲོགས་ཀྱི་མ་མ་གཉིས་ལ་རྩེས་སུ་གཏད་དོ། །དེ་མ་མ་བརྒྱད་པོ་དག་གིས་འོ་མ་དང་། ཞོ་དང་།

མར་དང་། ལྷན་མར་དང་། མར་གྱི་སྒྲིང་ཁུ་དང་། གཞན་ཡང་ཡོ་བྱད་གྱི་བྱེ་བྲག་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་དག་གིས་སྤིང་བར་བྱོད་སྦྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། རྩིང་ན་གཞན་པའི་པད་མ་བཞི་ན་དུ་སྦྲུང་དུ་སྦྱོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་མ་མའི་པ་ན་ལྟེ་འདུག་པ་ན་བྲམ་ཟེ་མཚན་མཁན་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས་དེས་དེ་ལ་

ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་བཏགས་པར་བྱས་ཏེ་དེས་བསམས་པ། ཁྱེད་འདི་ནི་རྟ་རྒྱུ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་ཏེ། གང་དག་འདི་ལ་མཚོད་པ་དག་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་མཚོད་པ་བྱས་པ་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་དང་། ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་། གསལ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཡངས་པ་ཆེན་

པོར་འགྱུར་རོ་སྒྲུལ་ནས། བྲམ་ཟེ་མཚན་མཁན་དེས་མ་མ་དེ་ལ་སྦྱས་པ། ཁྱེད་འདི་ཁོ་བོ་ལ་ཡུད་ཙམ་ཞིག་བྱིན་ཅིག་དང་། ཁོ་བོས་འདི་ལ་མཚོད་པ་དག་བྱའོ། །མ་མས་སྦྱས་པ། བྲམ་ཟེ་ཁོ་མོ་ལ་ཁྱེད་སྦྱིན་པའི་དབང་མེད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཁྱེད་འདོད་ན་དམག་དཔོན་གྱི་གན་དུ་སོང་ལ་གསོ་ལ་

ཅིག །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་དེ་གུང་གྱི་སྒྲུ་ཆེན་པོ་ལ་གཏོགས་པའི་གན་དུ་སོང་སྟེ། ཤིས་པ་བརྗོད་པ་སྤར་བྱས་ནས་སྦྱས་པ། དམག་དཔོན་ཁྱོད་གྱི་ཁྱེད་འདི་ནི་རྟ་རྒྱུ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་ཏེ་གང་དག་འདི་ལ་མཚོད་པ་དག་བྱེད་པ་དག་གི་མཚོད་པ་བྱས་པ་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་

དང་། ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་། གསལ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཡངས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་ཁོ་བོ་ལ་ཡུན་
ཙམ་ཞིག་བྱེད་ཅིག་དང་། ཁོ་བོས་འདི་ལ་མཆོད་པ་དག་བྱའོ། །དམག་དཔོན་གྱིས་སྒྲིམ་པ། བྲམ་ཟེ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲིམ་
གྱིས་ཁྱེད་ཅིག་བྲམ་ཟེ་དེས་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་

{@254A} ༡༡། །བས་ཁྱེད་དེ་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་ཁྱེད་ནས་ཚུར་མའི་བྱང་དུ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་སྒྲིམ་པ། བཟང་མོ་ཤེས་
པར་གྱིས་ཤིག་། ཁྱེད་ཀྱི་ཞིང་གཉིས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་ཏེ། གང་དག་འདི་ལ་མཆོད་པ་དག་བྱེད་པ་དེ་དག་
གི་མཆོད་པ་བྱས་པ་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲས་བུ་ཆེན་

པོ་དང་། ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་། གསལ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཡངས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་མཆོད་པ་དག་
གྱིས་ཤིག་། དེས་དེའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཐོས་ནས་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ཏེ་སྒྲིམ་པ། བྲམ་ཟེ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་རེ་ཞིག་གཞུས་
ཤིག་དང་ཁྱིམ་གྱི་གོ་རིམས་དག་བགྱེད་ཞེས་དེས་

ཁྱིམ་བྱག་པས་བྱགས་ཤིང་ཞལ་ཞལ་བྱས་ནས་རྩ་ལག་གི་སྐྱེ་བོ་སྟོང་དུ་སྒྱག་ཅིང་འབྲེལ་བ་དག་མགོན་དུ་བོས་ནས་དེའ
ི་འོག་ཏུ་ཁྱེད་དེ་བཀུར་སྟོན་ཆེན་པོས་དེའ་བྱི་བྱས་ཤིང་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱས་ཏེ། སྟོས་དང་། མེ་ཏོག་དག་གིས་བརྒྱན་ནས་སྤང་ཙྰ་དང་།
འོ་མས་ལེགས་པར་བསྟོན་དོ། །དེ་

རྩར་བརྒྱན་ཅིང་གཉེན་འདབ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ནས་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིར་ཁྱིད་དོ། །དེ་གང་གི་ཆོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེའ
ི་ཆོ་ཡི་གེ་དང་། གྲངས་དང་། ཕྱིས་དང་། ལག་ཕྱིས་དང་། དབྱུང་བ་དང་། གཞུག་པ་དང་། གཞག་པ་ལ་ཉི་བར་ཞུགས་ནས་
དེ་ཡི་གེའི་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་འབྱེད་པ་དང་།

སྟོག་པ་དང་། མཁས་པ་དང་། ཇོ་དཔ་གསལ་བ་དང་། བརྟག་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རི་ནཔོ་ཆེ་བརྟག་པ་དང་། གཞི་བརྟག་པ་
དང་། གོས་བརྟག་པ་དང་། ཤིང་བརྟག་པ་དང་། སྤང་པོ་ཆེ་བརྟག་པ་དང་། ཏྲ་བརྟག་པ་དང་། བྱད་མེད་བརྟག་པ་དང་། སྐྱེས་
པ་བརྟག་པ་ལ་མཁས་པར་

གྱུར་རྟོ། །རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ། རྒྱུ་མཐུ་དང་བརྩེན་འགྲུས་ཐོབ་པ། ས་ཆེན་པོའི་
དགྲིལ་འཁོར་མཛོད་པར་རྒྱལ་བར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཟོའི་གནས་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་ཐ་དད་པར་གྱུར་པ་
གང་དག་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གྲུང་པོ་

ཆེད་གཉར་བཞོན་པ་དང་། ཏྲ་ལ་བཞོན་པ་དང་། ཤིང་ཏྲའི་ཐབས་དང་། རལ་གྱི་འི་ཐབས་དང་། འཕོང་དང་། ཕྱིར་བསྐྱར་བ་
དང་། མདུན་དུ་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱས་སྐྱར་ཐབས་དང་། ཞགས་པ་གདབ་པ་དང་། མངའ་བོ་ཆེ་འཕེན་ཐབས་དང་། འ་
ཇོན་སྐྱངས་དང་། གོམས་

{ @254B } སྐྱངས་དང་། ཐོར་ཚུགས་དང་། གཅད་པ་དང་། དྲལ་བ་དང་། དབྱག་པ་དང་། གནས་ལྡེ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུང་
ནས་ཕོག་པ་དང་། སྒྲ་གྲག་པར་ཕོག་པ་དང་། གནད་དུ་ཕོག་པ་དང་། མི་འཆོར་བར་ཕོག་པ་དང་། ཆབས་ཆེ་བ་དེ་དག་ལ་
ཡང་ཞུགས་ཤིང་བྱང་བར་གྱུར་རྟོ། །སྒོན་པོའི་བྲུ་ལྔ་

བརྒྱུ་པོ་དེ་དག་གྱུང་བཟོའི་གནས་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་དག་ལ་བྱང་བར་གྱུར་རྟོ། །ཕས་དེའི་ཆུང་མའི་འཁོར་གསུམ་པོ་
རབ་དང་། འབྲིང་དང་། ཐམ་དག་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །འདུག་པའི་གནས་གསུམ་པོ་དགུན་གྱི་དང་། དཔྱིད་གྱི་དང་།
དབྱར་གྱི་དག་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ། །སྐྱེད་མོས་ཚལ་

གསུམ་པོ་དགུན་གྱི་དང་། དཔྱིད་གྱི་དང་། དབྱར་གྱི་དག་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ། །དེ་སྤྱིང་གི་ཁང་བཟངས་ཀྱི་གཞིར་གཏོགས་
པ་ན་སྐྱེས་པ་མེད་པར་སིལ་སྟན་གྱིས་རྩེ་བར་བྱེད། དག་འ་བར་བྱེད། དག་འ་མགྱུར་དེ་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ནེུ་ལྔ་དས་ལྔ་
བརྒྱུ་པོ་དེ་དག་གྱུང་དུས་གསུམ་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་

ཕྱིར་འོང་ཞིང་དེ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་སྟེན་གྲོགས་ཀྱི་དག་འ་བས་རྩེ་དམོ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་དག་གིས་རྩེ་བར་བྱེད་དོ། །ཇི་
ཅུས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་གཞོན་ལྟ་ལྟ་བརྒྱུ་པོ་དེ་དག་ནད་པར་སྤར་ལངས་ཏེ་རི་དགས་ཤོར་དུ་དོང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་
དེའི་ཉིན་མོ་རི་དགས་གཅིག་གྱུང་མ་རྟེན་པར་དེ་དག་

གིས་བསམ་པ། དེ་བདག་ཅག་གིས་རི་དགས་གཅིག་ཀྱང་མ་རྟེན་པས་ཇི་ལྟར་ལག་པ་སྟོང་པ་དག་གིས་བྱིས་དུ་འདོང་
བར་བྱ། དེ་འདི་ཉིད་དུ་བསྟན་དེས་རི་དགས་དག་བཞོར་ལ་བྱིས་དུ་འདོང་བར་བྱའོ་སྟུང་ནས། དེ་དག་དེའི་རྒྱབ་མོ་
དེར་འཁོད་ནས་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་རི་དགས་དག་བཞོར་

ཏེ་མཚན་མོ་མིག་ལམ་ཆད་པ་དང་རང་རང་གི་བྱིས་དུ་དོང་དོ། །དེ་དག་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་ནི་ནམ་སྟོན་གྱིས་སང་
གཞོན་རྒྱ་ལྟར་འདོང་རོ་སྟུང་ནས། དེ་དག་མཚན་མོ་ནམ་ནངས་པ་དང་། ཉི་མ་གསུམ་པ་དེ་ལ་གཞོན་རྒྱ་གྱུད་བུ་ཞོར་
བ་ལྟར་དོང་བ་དང་། གཞོན་རྒྱ་སྟུང་པ།

ཤེས་ལྡན་དག་ཁྱེད་ཅག་ཁོ་བོའི་ནེ་ལུ་ལྟངས་མཉམ་དུ་སྦྱེས་པ་ས་ལ་ལྟན་ཅིག་ཅེ་བ་དག་ཡིན་ན་ཅི་འདྲི་བྱེད་ཁྱེད་ཅག་དེ་
བར་ཁོ་བོའི་གན་དུ་མ་འོངས་པར་དེར་ཉི་མ་གསུམ་པ་གདོང་འོངས། གཞོན་རྒྱ་བདག་ཅག་རི་དགས་ཤོར་དུ་མཆིས་པར་
གྱུར་ནས་དེའི་སྟངས་དུ་མ་མཆིས་སོ། །ཁྱེད་ཅག་གིས་

{@255A} ༡༡། དེར་ཅི་ཞིག་བྱས། གཞོན་རྒྱ་རི་དགས་དག་བཀུ་མོ། །རི་དགས་དེ་དག་ཅི་ཟེ་འཕུང་། གཞོན་རྒྱ་
རན་དག་འཛལ་ཞིང་། ཆབ་དག་འཛལ་ལོ། །ཤེས་ལྡན་དག་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་དེ་དག་གིས་ཁྱེད་ཅག་ལ་གཞོད་པ་ཅི་ཞིག་
བྱས་ན་ཁྱེད་ཅག་དེ་དག་གསོད་པར་བྱེད། གཞོན་

རྒྱ་བདག་ཅག་དེས་སྟོབ་དགའ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཤེས་ལྡན་དག་དགའ་བ་དེ་ནི་མི་བཟང་སྟེ། གཞན་ལ་གཞོད་པས་
དགའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐོང་ཤིག། །གཞོན་རྒྱ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་དག་ཅང་མི་སྟོབ་པར་འཁོད་འཁོད་དེ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ནས་
ཕྱིར་བྱུང་ནས་སྟུང་པ། ཤེས་ལྡན་དག་གཞོན་རྒྱ་

འདི་ཆུང་མའི་འཁོར་སྤངས་ཏེ་འགྲོ་མི་འདོད་པས་དེའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་ལ་སྟོད་པར་བྱེད་གྱིས། དེའི་ཕྱིར་བདག་ཅག་
གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་དམག་དཔོན་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཐབས་ཤིག་གིས་འདི་ཡང་རི་དགས་ཤོར་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་
བུའི་ཐབས་ཤིག་བྱས་ན་དེས་ན་འདི་ཡང་བདག་ཅག་དང་ལྟན་ཅིག།

རི་དགས་ཤོར་དུ་འགོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་དག་གིས་གྲོས་བྱས་ནས་དམག་དཔོན་གྱི་གན་དུ་སོང་སྟེ་རྟ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་
ཟུག་འཚེལ་ནས་སྤྲོས་པ། དམག་དཔོན་གཞོན་ལྷ་གང་དག་གི་བ་མར་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གི་ངེས་པར་ཉི་འོག་གི་
མཁར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དག་གིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་ལགས་

ན། ཅི་འོས་དུ་གཞོན་ལྷ་གི་བ་མར་སྐྱེད་པར་མཛད་ཅིང་བདག་ཅག་དང་ལྷན་ཅིག་རི་དགས་ཤོར་དུ་མི་གཏོང་། བདག་
ཅག་དང་ལྷན་ཅིག་མཆིས་ན་གདུག་པ་དང་། རྩ་ལ་ཆེ་བ་དང་། ཉི་འོག་གི་མཁར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དག་གིས་ཟེལ་གྱིས་མི་ཞོན་
པར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་ལྷན་དག་གལ་ཏེ་དེ་ལྷ་གཞོན་ལྷ་

གཏང་གིས་དེང་ཤིག །དམག་དཔོན་གྱིས་གཞོན་ལྷ་པོས་ཏེ་སྤྲོས་པ། གཞོན་ལྷ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་ཁུ་ལྔ་ངས་དག་རི་དགས་ཤོར་
དུ་འདོང་གིས་ཁྱོད་ཀྱང་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་སོང་ཤིག །ཡབ་བདག་གཞན་གྱི་སྟོག་ལ་གཞོད་པ་མི་བགྱིད་ན། ཅི་འོས་དུ་
དུ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མཆི། གཞོན་ལྷ་བདག་ཅག་

རྒྱལ་རིགས་དག་གི་མཆོན་གྱིས་འཚོ་བ་ཡིན་པས་ཆོས་འདི་རྒྱལ་རིགས་དག་དང་མི་འགལ་གྱིས་སོང་ཤིག །གཞོན་ལྷ་
དེ་ཕལ་གྲུས་ཤིང་རྗེས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེས་ཁས་སྐྱེས་ཏེ་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་རི་དགས་ཤོར་དུ་སོང་བ་
དང་། གཞོན་ལྷ་ལྷ་བརྒྱུ་པོ་དེ་དག་གིས་གྲོས་བྱ་བར་

{ @255B } བརྩམས་པ། ཤེས་ལྷན་དག་གཞོན་ལྷ་འདི་ནི་དམག་དཔོན་འདས་ནས་དམག་དཔོན་དུ་འགྱུར་བས་འདི་བ་
སྟོན་པ་འདི་དུས་ཀྱིས་ནི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་འགྱུར་གྱིས། བདག་ཅག་གིས་ད་འདི་བསྟོན་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་དག་གིས་སྟོ་གྲོས་
གཅིག་གིས་དེ་ལ་སྤྲོས་པ། གཞོན་ལྷ་ཁྱོད་འདི་ཁོ་ནར་གཞེས་

ཤིག་དང་བདག་ཅག་གིས་རི་དགས་དག་ཅི་ནས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་དྲུང་ཁོ་ནར་མཆི་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་གདབ་པར་བགྱིས་
དེ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་རི་དགས་མཆིས་སོ་འཚེལ་ཁུམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེ་དག་གིས་གཞོན་ལྷ་དེ་འཕན་ཀར་བཞག་
ནས་རི་དགས་མང་པོ་དག་ཕྱོགས་ཀྱན་ནས་བསྐོངས་ཤིང་

འི་མས་ནས་དེ་དག་འཆི་བའི་འཇིགས་པས་ལུས་སྒྲིམ་པ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིམ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་ཕྱུང་སྟེ་གཞོན་ནུ་འི་བྱུང་དུ་
ལྷགས་སོ། །གཞོན་ནུ་འི་དགས་དེ་དག་གཞས་སྒྲིབས་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་ནས་དེས་བསམས་པ།
སྟོང་རྗེ་མེད་པའི་སྟོང་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་

རོལ་བཏང་སྟེ་འདི་དག་ལ་སེམས་ཀྱིས་རབ་དུ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་སུ་ཞིག་ཡོད་ན་འདི་དག་གི་སྟོག་གཅིད་པར་འ
གྱུར་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སྟུང་དུ་རིག་ནས་བྱུགས་བཞིར་རྣམ་པར་བལྟ་བར་བརྟུམས་པ་དང་། དེ་དང་ཉ་ཅང་མི་རིང་
བ་ན་མི་ཞིག་འདུག་པ་མཐོང་ནས་དེས་དེའི་སེམས་བསྐྱུང་

བའི་ཕྱིར་མདའ་གཉིས་སམ། གསུམ་ཞིག་འཕངས་ཏེ་མདའ་དེ་དག་ཀྱང་རི་དགས་དེ་དག་གི་རའི་བར་དག་དང་རྟ་
ལག་གི་བར་དག་དུ་བཏང་ནས་དེའི་འོག་དུ་དེས་བརྩེ་ལ་བ་བཏང་སྟེ་འདུག་པ་དང་རི་དགས་དེ་དག་ཀྱང་བྱེར་ཏེ་དོང་དོ།
།སྟོན་པོའི་བུ་རྣམས་ཀྱིས་བསམས་པ། གཞོན་ནུ་ནི་

གཞས་ལྷ་དག་ལ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེས་གདོན་མི་ཟ་བར་རི་དགས་མང་པོ་དག་བསད་པར་གྱུར་གྱིས་བདག་
ཅག་སྒྲུར་དུ་འདོང་ངོ་སྟུང་ནས་དེ་དག་སྒྲུར་དུ་ལྷགས་པ་དང་། རི་དགས་གཅིག་ཀྱང་མ་སོང་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་འདི་
སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། གཞོན་ནུས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཤིང་རྟ་

དག་དང་། རྩ་མོ་དག་གིས་སྤར་བསྐྱུས་པར་གྱུར་པ་ལྟ་སྟུང་དུ་རིག་ནས་སྒྲིམ་པ། གཞོན་ནུ་འི་དགས་དེ་དག་གར་མཆིས།
ཤེས་ལྷན་དག་རི་དགས་དག་ག་རེ། རི་དགས་དག་སྤའི་ཡིན། དེ་དག་ནི་རི་དགས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་བཙོས་པར་མི་རྣམས་
སོ། །དེ་དགོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ཤུགས་དེ་

{@256A} ༡༡། །ལྟ་བུས་རྒྱག་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་ཁོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུས་དངོ། །མི་དེས་སྒྲིམ་པ། ཤེས་ལྷན་
དག་ཁྱེད་གྱིས་ཚོས་ལ་དག་འ་བ་འདི་འཕན་ཀར་བཞག་པས་རི་དགས་ག་ལ་སོང་། གལ་ཏེ་འདི་མདོན་པར་འདོད་པར་
གྱུར་ན་རི་དགས་གཅིག་ཀྱང་བྲོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་

མི་བཟོད་པ་སྐྱེས་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོང་སྟེ་སྐྱས་པ། ཤེས་ལྡན་དག་བདག་ཅག་གིས་ལུས་སྐྱས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྐྱས་
པ་དག་གིས་རི་དགས་དག་འདི་ག་ལ་བདེར་བཏབ་སྟེ་འདིས་བསད་གང་སྟམ་ན་འདིས་ཡལ་བར་བོར་གྱིས་འདོང་ལ་འ
དི་ཉིད་གསད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ཡང་བསམ་

པ། གལ་ཏེ་འདི་བསད་པར་གྱུར་ན་ཐོས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པས་དམག་དཔོན་གྱིས་ཐོས་ན་བདག་ཅག་ལ་
གཞོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱིས་འདི་གསད་པར་མི་བྱ་བར་འདི་ལྟར་འདི་ཉིད་དུ་བསྐྱུར་ཏེ་བོར་ལ་བདག་ཅག་འདོང་བར་
བྱའོ་སྟམ་ནས། དེ་དག་གིས་དེ་ལ་མ་བལྟས་པར་འདོང་དོ། །

གཞོན་ནུས་བསམས་པ། དེ་དག་བདག་ཅག་གི་ནེ་ཏུ་ལྔ་དང་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པ་ས་ལ་ལྷན་ཅིག་ཅེ་ཅེ་བ་ཡིན་ན་རི་དགས་
ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་བདག་དཔོན་པར་བསྐྱུར་ཏེ་བོར་ནས་དོང་བ་ལས་ན། གང་གི་ཆོ་བདག་གི་མ་འདས་ནས་བདག་
དམག་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་བདག་གིས་གདོན་མི་ཟ་

བར་སེམས་ཙན་གྱི་གནས་ལ་ཉེས་པ་རོ་དཔ་མང་པོ་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ནས། དེ་སྙིང་སྙིང་ཞིང་ཟུག་དུས་ཟུག་པ་
བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ན། བྱིས་དུ་སོང་སྟེ་ལག་པ་ལ་འགྲམ་པ་གཏད་ནས་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འདུག་གོ། །དེའི་གན་དུ་ཆུང་
མའི་འཁོར་དག་འོང་བ་དེ་དག་དེས་མཐོང་བ་

དང་དབང་པོ་དག་ཕྱིར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པས་དམག་དཔོན་ལ་གཞོན་ནུ་ཏེ་
བོར་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ། མཆིས་འབྲང་གི་འཁོར་ལ་ཡང་མི་སེམས་པར་དབང་པོ་དག་སྤྱར་སྟོན་ཞིང་མཆིས་སོ་ཞེས་
གོ་བར་བྱས་སོ། །དམག་དཔོན་གྱིས་ཐོས་ནས་དེ་

ཡང་ཡིད་མི་བདེ་བར་གྱུར་ནས་གཞོན་ནུའི་གན་དུ་སོང་སྟེ་སྐྱས་པ་བྱ་གཞོན་ནུ་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་ལག་པ་ལ་འགྲམ་པ་གཏད་
དེ་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འདུག། །ཡབ་གྱིས་བདག་ལས་མི་འབྲ་བར་བསྐྱོས་ཏེ་གང་གི་ཆོ་ཚོན་པ་དྲག་ཤུལ་ཙན་ལག་པ་
དམར་བ་བསྐྱོན་པ་དང་རབ་ཏུ་བསྐྱོན་པས་ཞུགས་པ།

{ @256B } གཞན་གྱི་སྒོ་གཤམ་ལ། གཞན་གྱི་སྒོ་གཤམ་གཅོད་ཏུ་འཇུག་པ། གཞན་གྱི་སྒོ་གཤམ་པས་འཆོ་བར་བགྱིད་
པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་དེ་ལ་ངེས་པར་སྒྱུར་ན་བདག་ཅིང་སྒྱུར་སེམས་ཁོང་ཏུ་ཆུད་ཅིང་མི་མཆིས་སུ་རུང་། བྱ་གཞོན་ལྟ་གཤམ་ཏེ་
ལྟ་ན་ཁྱོད་བདེ་བར་འདུག་ལ་བསམ་པ་ཐོང་སྟེ་ཕྱིན་ཆད་མ་

འགྲོ་ཤིག །དེ་ནས་གཞོན་ལྟ་དེ་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལས་ངེས་པར་བྱུང་སྟེ་མཛོན་པར་
དགའ་བར་གྱུར་ནས་དེ་དགོ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་ཆོལ་བས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་མཛོན་པར་དགའ་བ་བཅའ་པར་བརྩམས་
སོ། །དེའི་ཆོན་ཆོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་

པ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དག་སྤིག་བྱུང་ན་ཉི་བར་རྟེན་
ཅིང་གནས་སོ། །དེ་ནས་གཞོན་ལྟ་གྱུད་བུ་ཤོར་གྱིས་པ་དང་ཆུང་མའི་འཁོར་ལ་མ་བཟུངས་པར་འོད་སྲུང་ཆོགས་བྱེད་གཤམ་
བདེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། འོད་སྲུང་ཆོགས་བྱེད་

ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཤེས་ལྡན་དག་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་གང་ཡིན། སྟོབ་མ་ལ་གདམས་པ་ནི་གང་ཡིན། ཚངས་
པར་དཔའི་འབྲས་བུ་ནི་གང་ཡིན། བན་ཡོན་ནི་གང་ཡིན། ཆོགས་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲུས་པ། གཞོན་ལྟ་ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་ལྟ་
ཞིང་འདི་རྒྱད་སྒྲུ་སྟེ་ཕྱིན་པ་མེད་དོ། །མཆོད་

སྒྲིན་མེད་དོ། །སྒྲིན་སྟེག་མེད་དོ། །ལེགས་པར་དཔ་མེད་དོ། །ཉིས་པར་དཔ་མེད་དོ། །ལེགས་པར་དཔ་དང་ཉིས་པར་ད་
པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དོ། །མ་
མེད་དོ། །པ་མེད་དོ། །

སེམས་ཅན་རྩལ་ཏེ་སྐྱེས་པ་མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་ན་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ། ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ། གང་
དག་ཆོའདི་ཉིད་ལ་རང་གི་མཛོན་པར་ཤེས་པས་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་
བསྐྱབས་ཏེ། བདག་ཅག་ནི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། །ཚངས་

པར་དཔ་བསྟེན་ཏེ། བྱ་བ་བྱས་སོ། སྲིད་པ་འདི་ལས་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གོ་བར་བྱེད་པ་དག་ཅེད་དོ། སྲོག་ནི་འདི་
ཉིད་ལ་འཚོ་ཞིང་དེ་ཕྱིས་ཆད་པར་འགྱུར། ཞིག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞི་བའི་འོག་ཏུ་མི་འབྱུང་དོ། རྒྱུས་བུའི་ལྷས་ནི་འབྱུང་བ་
ཆེན་པོ་བཞི་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གང་གི་

{@257A} ཟླ། འཚོ་དུས་བྱེད་པ་ན་དེའི་སའི་ལྷས་ནི་སའི་བག་ལ་ལ། རྩའི་ལྷས་ནི་རྩའི། མེའི་ལྷས་ནི་མེའི། རྩུང་གི་
ལྷས་ནི་རྩུང་གི་བག་ལ་ལ་བར་འགྱུར་རོ། དབང་པོ་རྣམས་ནི་རྣམ་མཁའི་རྩེས་སུ་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། རྒྱུས་བུའི་རོ་ནི་
སྲིད་པ་ལྡིམ་མི་དག་གིས་ཁྱེར་ཏེ་དུར་ཁོད་དུ་འགོ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་

ཕན་ཅད་མི་མཛོན་པར་འགྱུར་རོ། བསྐྱེད་བྱ་དག་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། རུས་པ་དག་ནི་ཐི་བའི་མདོག་འབྲུ་བར་གནས་
སོ། འདི་ལྟར་མོངས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ནི་བྱིན་ལ། མཁས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གང་དག་ཡོད་པར་སྒྲིབ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གསོ་བ་གསོག་བརྩུ་བ་དུ་སྒྲིབ་

དག་ཡིན་ནོ། འདི་ལྟར་བྱིས་པ་དང་། མཁས་པ་དེ་གཉིས་ནི་ཕྱིས་ཆད་པར་འགྱུར། ཞིག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞི་བའི་འོག་ཏུ་
མི་འབྱུང་དོ། དེ་ནས་གྲུད་བུ་མོར་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། སྟོན་པ་ཤེས་ལྡན་འདི་ནི་ལམ་གོ་ལ་བར་ཞུགས་པ། ལམ་རན་པ་
ལེགས་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་འཛིགས་

པ་དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་རིག་ནས་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ་སྒྲིབ་
པ། སྒྲོང་ན་ལོག་པར་སྟོན་བྱེད་པ། དམན་པ་སྟོན་པར་གྲགས་པ་སྟེ། གང་གི་ཆོས་འདི་དེ་འབྲུ་བ། དེ་ཡི་ཆོས་མིན་ཅི་
ཞིག་འདྲ། ཞེས་སྒྲིབ་ནས་སྟོན་སྟོང་བཞིན་དུ་

བརྟེན་ཏེ་སོང་དོ། དེ་ནས་གྲུད་བུ་མོར་གནག་ལྟས་ཀྱི་བུ་ཀུན་དུ་རྒྱ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་བྱིན་ནས་གནག་ལྟས་ཀྱི་བུ་ཀུན་
དུ་རྒྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅས་སྒྲིབ་སོ། ཤེས་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཚུ་ལ་ནི་གང་ཡིན། སྒྲོབ་མ་ལ་གང་མས་པ་ནི་གང་ཡིན། ཆོངས་
པ་རོ་དཔའི་འབྲས་བུ་ནི་གང་ཡིན། ཕན་

ཡོན་ཏི་གང་ཡིན། གུན་ཏུ་རྒྱུ་སྒྲིལ་པ། གཞོན་ཏུ་ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་ལྟ་ཞིང་འདི་སྐད་སྒྲིལ་སྟེ། བཅས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནས་
ཉོན་མེད་ས་པར་གྱུར་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་རྒྱུན་མེད་དོ། བཅས་ཅན་རྣམས་རྒྱུ་མེད་རྒྱུན་མེད་པར་གྱུན་ནས་ཉོན་མེད་ས་པར་འ
གྱུར་རོ། བཅས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པར་

འགྱུར་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་རྒྱུན་མེད་དོ། བཅས་ཅན་རྣམས་རྒྱུ་མེད་རྒྱུན་མེད་པར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། བཅས་ཅན་
རྣམས་ཤེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་པ་དང་། མཐོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་རྒྱུན་མེད་དོ། བཅས་ཅན་རྣམས་རྒྱུ་མེད་
རྒྱུན་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་པ་དང་། མཐོང་བ་

{ @257B } མེད་པར་འགྱུར་རོ། བཅས་ཅན་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་པ་དང་། མཐོང་བར་འགྱུར་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་རྒྱུན་
མེད་དོ། བཅས་ཅན་རྣམས་རྒྱུ་མེད་རྒྱུན་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། ལྟོབས་མེད་དོ། བརྩོན་འགྲུས་
མེད་དོ། ལྟོབས་དང་བརྩོན་འགྲུས་མེད་དོ། རྒྱུས་

བྱུང་ལ་མེད་དོ། སྤོང་ལ་གཞོན་པ་མེད་དོ། རྒྱུས་བྱུང་ལ་དང་སྤོང་ལ་གཞོན་པ་མེད་དོ། བདག་གི་རྩལ་མེད་དོ།
ཁམས་ཀྱི་རྩལ་མེད་དོ། བདག་གི་རྩལ་དང་ཁམས་ཀྱི་རྩལ་མེད་དོ། བཅས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། རྟོག་ཆགས་ཐམས་
ཅད་དང་། འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་

མཐུ་མེད། ལྟོབས་མེད། དབང་མེད། བརྩོན་འགྲུས་མེད། སྤོང་ལ་གཞོན་པ་མེད་དོ། འགྲོ་བ་མཚམས་སྦྱར་བའི་སྲིད་པ་
དག་ངེས་པར་གྱུར་ཏོ། འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་དྲུག་པོ་དག་ཏུ་བདེ་བ་དང་། རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་མེས་མེས་མེས་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ནས་
གྲུད་བུ་མོར་འདི་སྟུང་དུ་བཅས་ཏེ།

སྟོན་པ་ཤེས་ལྡན་འདི་ཡང་ལམ་གོ་ལ་བར་ཞུགས་པ། ལམ་ངན་པ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་འཇིགས་པ་དང་
བཅས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་རིག་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྒྲིལ་པ། ལྟོ་
ངན་ལོག་པར་སྟོན་བྱེད་པ། དམན་

པ་སྟོན་པར་གྲགས་ས་སྟེ། །གང་གི་ཚེས་འདི་དེ་འདྲ་བ། །དེ་ཡི་ཚེས་མིན་ཅི་ཞིག་འདྲ། །ཞེས་སྒྲིམ་ནས་སྟོན་སྟོང་པ་བཞིན་
དུ་བརྟུན་ཏེ་སོང་ངོ། །དེ་ནས་གྲུད་བུ་མོར་སྒྲིམ་འདོད་ཀྱི་བུ་མོའི་བུ་ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན་གྱི་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་
སྒྲིམ་འདོད་ཀྱི་བུ་མོའི་བུ་ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན་

ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་སྒྲིམ་སྟེ། །ཤེས་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱི་ཚེས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་གང་ཡིན། སྟོབ་མ་ལ་གདམས་པ་ནི་གང་ཡིན། ཚངས་པར་
འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གང་ཡིན། སྐྱོན་ཡོན་ནི་གང་ཡིན། ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན་གྱིས་སྒྲིམ་པ། གཞོན་ནུ་ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་ལྟ་
ཞིང་འདི་རྒྱད་ཅེས་སྒྲིམ་སྟེ། བྱེད་

པ་དང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། གཅོད་པ་དང་གཅོད་དུ་འཇུག་པ་དང་། སྲིག་པ་དང་སྲིག་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེག་པ་དང་དེག་
དུ་འཇུག་པ་དང་། སྟོག་ཆགས་ལ་འཚོ་བ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་ལོག་པ་རོད་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་
བརྟུན་སྒྲིམ་པ་དང་། ལྟོས་པར་

{@258A} ༣༡ །འགྱུར་བའི་བརྟུང་བ་འཁྱུང་བ་དང་། ཁྲིམ་འཁྲིགས་པ་དང་། མདུད་པ་འགྲོལ་བ་དང་། རིལ་གྱིས་འ
སྟོག་པ་དང་། ལམ་འགོག་ཅིང་འདུག་པ་དང་། གྲོང་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲོང་ཁྲིམ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དང་།
ཡུལ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ས་གཞི་

ཆེན་པོ་འདི་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོའི་མཐའ་སྒྲི་གི་ལས་བྱས་པས་ཀུན་དུ་གཅོད་
པར་བྱེད། ཀུན་དུ་འཚོག་པར་བྱེད་ཀུན་དུ་རྟུང་བར་བྱེད། ཀུན་དུ་འབྲལ་བར་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀུན་
དུ་བཅད། ཀུན་དུ་གཤེགས། ཀུན་དུ་བརྟུངས།

ཀུན་དུ་བྲལ་ནས་ཤེས་ཐང་མ་གཅིག་དུ་བྱེད། ཤེས་ཚོམས་གཅིག་དུ་བྱེད། ཤེས་བྱངས་གཅིག་དུ་བྱེད། ཤེས་ཕྱང་པོ་
གཅིག་དུ་བྱེད་ཅིང་ཤེས་ཐང་མ་གཅིག་དུ་བྱས། ཤེས་ཚོམས་གཅིག་དུ་བྱས། ཤེས་བྱངས་གཅིག་དུ་བྱས། ཤེས་ཕྱང་པོ་
གཅིག་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལྟར་ཀུན་དུ་

སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞི་དེ་ལས་སྤྲིག་པ་ཡང་མེད། གཞི་དེ་ལས་སྤྲིག་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་དོ། །ཚུ་གྲུང་གང་གྲུའི་ལྷོ་
ནས་ཀུན་ཏུ་གཙོད་པར་བྱེད། ཀུན་ཏུ་འཚོག་པར་བྱེད། ཀུན་ཏུ་རྩེད་པར་བྱེད། ཀུན་ཏུ་འབྲལ་བར་བྱེད་ཅིང་འགྲོ་ལ། ཚུ་
གྲུང་གང་གྲུའི་བྱང་ནས་སྦྱོན་པ་བྱེད།

མཚོད་སྦྱོན་བྱེད་ཅིང་འགྲོ་བར་གྱུར་ན། གཞི་དེ་ལས་སྤྲིག་པ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱང་མེད། གཞི་དེ་ལས་སྤྲིག་པ་དང་
བསོད་ནམས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །སྦྱོན་པ་དང་། རྩལ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་སྡོམ་པ་དང་། དོནོད་པ་དང་། དོན་མཐུན་
པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་བསོད་ནམས་

མི་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གྲུད་བུ་ཤོར་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། སྟོན་པ་ཞེས་ལྟན་འདི་ཡང་ལམ་གོ་ལ་བར་ཞུགས་པ་
ལམ་ངན་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་རིག་ནས་

ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སྤྲས་པ། སྤོང་ན་ལོག་པར་སྟོན་བྱེད་པ། །དམན་པ་སྟོན་པར་གྲགས་པ་སྟེ། །གང་གི་ཚོས་འདི་དེ་འབྲུ་བ།
།དེ་ཡི་ཚོས་མིན་ཅི་ཞིག་འདྲ། །ཞེས་སྤྲས་ནས་སྟོད་སྟོང་པ་བཞིན་དུ་བརྟུང་བས་ཏེ་སོང་དོ། །དེ་ནས་གྲུད་བུ་ཤོར་མི་ཕམ་སྐྱའི་
ལ་བ་ཅན་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་

{ @258B } ཕྱིན་ནས། མི་ཕམ་སྐྱའི་ལ་བ་ཅན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྲས་སོ། །ཞེས་ལྟན་ཁྲོད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཚུ་ལ་ནི་གང་ཡིན།
སྤོང་མ་ལ་གང་མས་པ་ནི་གང་ཡིན། ཚངས་པ་རོ་ད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གང་ཡིན། ཕན་ཡོན་ནི་གང་ཡིན། མི་ཕམ་གྱིས་སྤྲས་
པ། གཞོན་ནུ་ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་ལྟ་ཞིང་འདི་

སྐད་སྤྲ་སྟེ། ལུས་བདུན་པོ་འདི་དག་ནི་མ་བྱས་པ། བྱས་པས་མ་བྱས་པ། མ་སྤྱུལ་པ། སྤྱུལ་པས་མ་བྱས་པ། གཞོད་པར་བྱ་བ་
མ་ཡིན་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ། ཀ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པ་དག་ཡིན་ཏེ། བདུན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སའི་ལུས་དང་། ཚུའི་
ལུས་དང་། མེའི་ལུས་

དང་། རྒྱུ་གི་ལུས་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་བ་དང་། རྫོགས་གསོན་པ་ཉིད་ནི་བདུན་པ་སྟེ། ལུས་བདུན་པོ་དེ་དག་ནི་
མ་བྱས་པ། བྱས་པས་མ་བྱས་པ། མ་སྦྱེལ་པ། སྦྱེལ་པས་མ་བྱས་པ། གཞོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཐེར་བྱུག་ཏུ་གནས་པ། ཀ
བ་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་

དག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རམ། སྤྲིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རམ། བསོད་
ནམས་དང་སྤྲིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རམ། བདེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རམ། སྤྱུག་བསྐྱེད་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རམ།
བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཡོ་

བར་མི་བྱེད། རྣམ་པར་འགྱུར་བར་མི་བྱེད། གཅིག་ལ་གཅིག་གཞོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྦྱིས་བྱ་གང་གིས་སྦྱིས་བྱའི་མགོ་
གཅོད་པར་བྱེད་པ་དེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གཡོ་བ་འཇམ། གནས་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་དེ། ལུས་བདུན་པོ་
དག་ལ་བར་མེད་པར་མཚོན་ཐལ་བྱུང་དུ་འགོ་

ཞིང་དེར་སྦྱོག་ལ་ཡང་གཞོད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་གསོད་པར་བྱེད་པ་འཇམ། གསོད་དུ་བརྟུག་པ་འཇམ། སྦྱུལ་བར་བྱེད་པ་འཇམ།
སྦྱུལ་དུ་བརྟུག་པ་འཇམ། བྱན་པར་བྱེད་པ་འཇམ། བྱན་པར་བྱེད་དུ་བརྟུག་པ་འཇམ། རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་འཇམ། རྣམ་པར་
རིག་པར་བྱེད་དུ་བརྟུག་པ་འགག་ཡང་

མེད་དོ། །བྱིས་པ་འཇམ། མཁས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དག་ནི་སྦྱེ་གནས་གཙོ་བོ་དང་ལྡན་པ་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དང་། རྟོག་པ་ཆེན་པོ་
དུག་ཁྱི་དང་། དུག་བརྒྱ་དང་། ལས་ལྔ་དང་། ལས་གསུམ་དང་། ལས་གཉིས་དང་། ལས་དང་། ལས་བྱེད་དང་། ལས་དུག་
བརྒྱ་ཅུ་གཉིས་དང་། རྟོག་པ་

{@259A} ༣༡ །བར་མ་དུག་བརྒྱ་ཅུ་གཉིས་དང་། བཅས་ཅན་དཔྱུལ་བ་བརྒྱ་ཉི་ལྷ་དང་། དབང་པོ་བརྒྱ་ཉི་ལྷ་དང་།
རྒྱལ་གྱི་ཁམས་དུག་བརྒྱ་ཅུ་གཉིས་དང་། གླུ་འཛིན་གསལ་བཞི་ཁྱི་དགུ་སྟོང་དང་། རྣམ་མཁའ་ལྔ་པ་གི་རིགས་བཞི་ཁྱི་དགུ་
སྟོང་དང་། གྲུག་ཏུ་རྒྱུ་འཛིན་གསལ་བཞི་ཁྱི་དགུ་སྟོང་དང་།

ཀུན་རྒྱུ་འཛོམ་རིགས་བཞི་ཁྲི་དགུ་སྟོང་དང་། གཅེར་བུ་བའི་རིགས་བཞི་ཁྲི་དགུ་སྟོང་དང་། འདྲུ་ཤེས་ཅན་གྱི་གནས་
བདུན་དང་། འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་གནས་བདུན་དང་། གཅེར་བུ་བའི་གནས་བདུན་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་བདུན་དང་། ཤ་ཟ་བདུན་
དང་། ལྷ་བདུན་དང་། མི་བདུན་དང་། མཆོ་

ཆེན་པོ་བདུན་དང་། མཆོ་བདུན་བརྒྱ་དང་། མི་ལམ་ཆེན་པོ་བདུན་དང་། མི་ལམ་བདུན་བརྒྱ་དང་། འབྲི་བ་ཆེན་པོ་བདུན་
དང་། འབྲི་བ་བདུན་བརྒྱ་དང་། འཕེལ་བ་ཆེན་པོ་བདུན་དང་། འཕེལ་བ་བདུན་བརྒྱ་དང་། སད་པ་ཆེན་པོ་བདུན་དང་། སད་པ་
བདུན་བརྒྱ་དང་། གཡང་ས་ཆེན་པོ་

བདུན་དང་། གཡང་ས་བདུན་བརྒྱ་དང་། རིགས་བཅུ་གཉིས་བདུན་དང་། མངོན་པར་མཐོ་བ་བཅུ་དང་། རྒྱུས་བུ་ཆེན་པོའི་ས་
བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྒྱ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་མཚམས་སྦྱར་ཅིང་འཁོར་ནས་སྤྲུག་བསྐལ་མཐར་བྱེད་དོ། །འ
དི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྲུག་པའི་བྱ་བུ་ཡང་

བསྟེར་གི་ནམ་མཁའ་ལས་འཕངས་པ་བཟངས་པ་ན་ས་ལ་འབབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་འཇམ། མཁས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་
དག་ཀྱང་དེ་དག་རྒྱ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་མཚམས་སྦྱར་ཅིང་འཁོར་ནས་སྤྲུག་བསྐལ་མཐར་བྱེད་དོ། །དེ
ལ་དགེ་སྟོང་ངམ། བུ་མ་ཟེ་གང་འདི་སྐྱད་

ཅེས་བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་སམ། བརྟུལ་ཞུགས་སམ། དཀའ་ཐུབ་བམ། ཚངས་པར་དཔ་ལ་གནས་པ་འདིས་ལས་ཡོངས་སུ་
མ་སྒྲིན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་ཞིང་། ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ནི་རིག་པར་བྱས་ནས་བྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་བ་འགའ་ཡང་
མེད་དོ། །བདེ་བ་དང་སྤྲུག་

བསྐལ་བ་འདི་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡར་སྐྱེ་བ་དང་། མར་འགྲིབ་པ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །འདི་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། གཞན་མ་ཡིན་
པས་འཁོར་བ་གཞལ་ལོ། །དེ་ནས་ཀྱང་བློ་ཤོར་འདི་སྤྲུལ་དུ་སེམས་ཏེ། སྟོན་པ་ཤེས་ལྡན་འདི་ཡང་ལམ་གོ་ལ་བར་ཞུགས་
པ། ལམ་ངན་པ་ལེགས་པར་སྦྱོབ་པ་

{@259B} ཡིན་ཏེ། ལམ་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནི་སྟོམ་
དུ་རིག་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྤྲས་པ། སློང་ན་ལོག་པར་སྟོན་བྱེད་པ། །དམན་པ་སྟོན་པར་གྲགས་པ་སྟེ། །གང་གི་ཚོས་འ
དེ་དེ་འབྲུ་བ། །དེ་ཡི་ཚོས་མིན་ཅི་ཞིག་འབྲུ། །

ཞེས་སྤྲས་ནས་སྟོད་སྟོང་པ་བཞིན་དུ་བཅུག་ཏེ་སོང་དོ། །དེ་ནས་ཀྱང་བྱུ་མོར་ཀ་ཏུ་འཁྱེག་ཅན་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་
ནས། ཀ་ཏུ་འཁྱེག་ཅན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྲས་སོ། །ཤེས་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཚུ་ལ་ནི་གང་ཡིན། སློབ་མ་ལ་གདམས་པ་
ནི་གང་ཡིན། ཚངས་པ་རོ་དཔའི་

འབྲས་བུ་ནི་གང་ཡིན། ཕན་ཡོན་ནི་གང་ཡིན། ཅོག་ཅན་གྱིས་སྤྲས་པ། གཞོན་ནུ་ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་ལྟ་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་
སྤྲས་སྟེ། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཁོ་བོའི་གན་དུ་འོངས་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་དམ་ཞེས་ངེ་བ་འདྲི་ན། དེ་ལ་
ཁོ་བོ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་དོ་ཞེས་ངེ་བ་

ངེས་པའི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་དམ་ཞེས་ངེ་བ་འདྲི་ན། དེ་ལ་ཁོ་བོ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་
དོ་ཞེས་ངེ་བ་ངེས་པའི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ངེ་བ་འདྲི་ན། དེ་
ལ་ཁོ་བོ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེ་བ་ངེས་པའི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནམ་
ཞེས་ངེ་བ་འདྲི་ན། དེ་ལ་ཁོ་བོ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེ་བ་ངེས་པའི་ལན་འ
དེབས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་

འགའ་ཞིག་ཁོ་བོའི་གན་དུ་འོངས་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འདི་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། འདི་ལྟ་བུ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་
ཞེས་ངེ་བ་འདྲི་ན། དེ་ལ་ཁོ་བོ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འདི་ལྟ་བུ་དང་། འདི་ལྟ་བུ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེ་བ་ངེས་པའི་
ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་

གཞན་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ངེ་བ་འདྲི་ན། དེ་ལ་ཁོ་བོ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གཞན་ཉིད་དང་།
གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེ་བ་དྲིས་པའི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ངེ་བ་འདྲི་ན།

{@260A} ༡༡། དེ་ལ་ཁོ་བོ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེ་བ་
དྲིས་པའི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དེ་ཉིད་དང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནམ་ཞེས་ངེ་བ་འདྲི་ན། དེ་
ལ་ཁོ་བོ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དེ་ཉིད་དང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་

པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེ་བ་དྲིས་པའི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་གྲུ་བུ་མོར་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། སྟོན་པ་ཤེས་ལྡན་འ
དི་ཡང་ལམ་གོ་ལ་བར་ཞུགས་པ། ལམ་ངན་པ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་

བ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་རིག་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྒྲུབ་པ། སྒྲོང་ན་ལོག་པར་སྟོན་བྱེད་པ། དམན་པ་སྟོན་པར་གྲགས་པ་སྟེ།
ཁག་གི་ཚོས་འདི་དེ་འབྲ་བ། དེ་ཡི་ཚོས་མིན་ཅི་ཞིག་འབྲ། ཞེས་སྒྲུས་ནས་སྟོད་སྟོང་པ་བཞིན་དུ་བརྟུང་བས་ཏེ་སོང་དོ། །དེ་
ནས་གྲུ་བུ་མོར་གཉེན་གྱི་བྱ་གཅེར་

བྱ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་གཉེན་གྱི་བྱ་གཅེར་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཤེས་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཚུ་ལ་ནི་གང་
ཡིན། སྟོབ་མ་ལ་གང་མས་པ་ནི་གང་ཡིན། ཚངས་པ་རོ་ད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གང་ཡིན། ཕན་ཡོན་ནི་གང་ཡིན། གཅེར་བུས་
སྒྲུས་པ། གཞོན་ནུ་ཁོ་བོ་ནི་

འདི་ལྟར་ལྟ་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་ཏེ། སྒྲུས་བྱ་གང་ཟག་འདིས་སོ་སོར་ཁྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ཐམས་
ཅད་སྟོན་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ལས་རྟིང་པ་རྣམས་ནི་དཀའ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བར་འགྱུར་ལ། ལས་སངས་པ་
རྣམས་ནི་མི་བྱ་བའི་རྒྱ་ལོན་གྱིས་བསྐྱོག་པར་

བྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ཆད་ཟག་པ་མེད་དོ། ཟག་པ་མེད་ན་ལས་ཟད་དོ། ལས་ཟད་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཟད་དོ། སྤྱག་བསྐྱེད་
ཟད་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐར་བྱེད་པར་འགྱུར་དོ། དེ་ནས་གྲུད་བྱོལ་འདི་སྒྲིམ་དུ་སེམས་ཏེ། སྒྲོན་པ་ཤེས་ལྡན་འདི་ཡང་
ལམ་གོ་ལ་བར་ཞུགས་པ། ལམ་

ངན་པ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་སྟེ། ལམ་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་
པེ་སྟེ། ཇི་ལྟ་ཞུ་ཆོག་སྟེ། བཅས་པ་སྒྲུབ་པ། སྤྱོད་པ་ལེགས་པར་སྟོན་བྱེད་པ། དམན་པ་སྟོན་པར་བྱུགས་པ་སྟེ། གང་གི་
ཆོས་འདི་དེ་འདྲ་བ། །

{@260B}དེ་ཡི་ཚོས་མི་ན་ཅི་ཞིག་འདྲ། །ཞིས་རྒྱས་ནས་སྒོ་ད་སྒོར་པ་བཞི་ན་དུ་བརྟུངས་ཏེ་སོར་བོ། །དེ་ནས་གྲུ་བུ་ཁོར་
རང་གི་ཁྲིམ་ག་ལ་བ་དེར་སོར་སྟེ་ཕྱི་ན་སྟེར་གི་ཁར་བཟངས་ཀྱི་གཞིར་གཏོགས་པ་ན་ལག་པ་ལ་འགྲམ་པ་གཏད་དེ་
སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འདྲག་ནས། དེ་འདི་སྟུམ་དུ་

སེམས་ཏེ། མ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལྷ་དང་བཅས་པ། བདུད་དང་བཅས་པ། ཚེངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དགོ་སྒྲོལ་དང་བཅས་པ་
བཅས་པའི་སྒྲེད་གྲུ་དང་། ལྷ་དང་མིར་བཅས་པའི་ནང་ན་གང་གིས་བདག་འཁོར་བའི་དགོན་པ་འདི་ནས་རབ་རྟུ་ཐར་བར་
བྱེད་པའི་དགོ་སྒྲོལ་ངམ། བཅས་པ་

སྒྲིབ་དང་། གསལ་སྤྱད་པ་དང་། རིག་སྤྱད་མཆོག་གཅིག་གསལ་ཆོག་གཉིས་སལ། ཆོག་བཞི་ཙམ་འཆད་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱི་
ཡོད་སྐྱེལ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ནི་སྐྱབས་སུ་སངས་རྒྱུས་པཌོམ་ཕྱོག་འདས་རྣམས་ལ་ནི་མི་མཁྱེན་པ་དང་། མ་གཟིགས་པ་
དང་། མ་རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་

མི་མཆོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མང་པ་མང་སྐྱེས་པའི་མ་ལུན་འདས་ཐུགས་མེ་ཆེན་པོ་དང་ལུན་པ། འཇིག་རྟེན་ལ་ཕན་
པར་ཞུགས་པ། སྤྱང་བ་གཅིག་ཏུ་བ། ཉལ་གཅིག་དཔར་བ། གཉིས་པ་མེད་པ། གཉིས་སུ་མི་གསུང་བ། ཁི་གནས་དང་ལྷག་
མཐོང་གིས་ཞུགས་པ།

རིག་པ་གསུམ་གསལ་བར་མཛད་པ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པ། འདྲེལ་བའི་གནས་གསུམ་གྱི་གཞི་ལ་
མཁས་པ། ཚུ་བོ་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ། རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱལ་བ་བཞི་མོ་དཔའི་གཞི་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ། བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་
བཞི་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་

ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བ་མཛད་པ། མི་འཇིགས་པ་བཞིས་བསྐྱེདས་པ་མི་མངའ་བ། ཡན་ལག་ལྔ་སྤངས་པ། འགྲོ་བ་ལྔ་ལས་ཡང་
དག་པར་འདས་པ། ཡན་ལག་དྲུག་དང་ལྔ་ན་པ། སེའོ་ལྟ་བུ་བྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། རྟག་ཏུ་གནས་པ་དྲུག་གིས་
གནས་པ། བྱང་ཆུབ་གྱི་

ཡན་ལག་བདུན་གྱི་མེ་ཏོག་གིས་ལྷུག་པ། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཉོན་པ། མཐར་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ལ་
མཁས་པ། སྟོབས་བཅུད་ལྟོབས་དང་ལྔ་ན་པ། སྟོགས་བཅུར་སྟོན་པས་ཡང་དག་པར་རྒྱས་པ། བརྒྱ་ལྷག་བཅུར་དབང་སྒྱུར་
བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་

{@261A} ༡༡། །པ་རྒྱམས་གྱི་ཚེས་ཉིད་ནི་ཉིན་ལན་གསུམ། མཚན་ལན་གསུམ་སངས་རྒྱས་གྱི་ན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་
རྒྱལ་པར་གཟིགས་ནས་གང་ནི་ཉམས་པར་གྱུར། གང་ནི་འཕེལ་བར་གྱུར། གང་ནི་གཞོད་པར་གྱུར། གང་ནི་ཉམ་ང་བར་
གྱུར། གང་ནི་མི་བདེ་བར་གྱུར། གང་ནི་

གཞོད་པ་དང་། ཉམ་ང་བ་དང་། མི་བདེ་བར་གྱུར། གང་ནི་དན་སོང་ལ་གཞོལ། གང་ནི་དན་སོང་ལ་འབབ། གང་ནི་དན་
སོང་ལ་བབ། ངས་གང་ནི་དན་སོང་གི་ལམ་ནས་བསྐྱང་སྟེ་མཐོ་རིས་དང་། ཐར་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་གཞག་པར་བྱ། འ
དོད་པའི་འདམ་དུ་བྱིང་བ་གང་གི་ལག་

ནས་ནི་བྱང་བར་བྱ། འཕགས་པའི་ཞོར་གྱི་དབྱིག་དང་བྲལ་བ་གང་ནི་འཕགས་པའི་ཞོར་གྱི་དབང་ལྷག་ལ་གཞག་པར་བྱ།
གང་གི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བས་བརྒྱན་པའི་འཇིག་རྟེན་ནི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་བྱ། གང་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དག་མ་བ
སྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། དགོ་བའི་རྩ་

བདག་བསྐྱེད་པ་གང་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ། ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་གང་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ། ཞེས་མཁྱེན་པ་དང་ག་
ཟེགས་པ་འཇུག་གོ། །ཡང་སྒྲུལ་པ། ཚུ་སྒྲིན་གནས་ཀྱི་དྲུག་ཅན་པ། །དུས་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་གྱིད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་འ
དུལ་ལ་བྱམས་པ་ནི། དུས་

ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་མ་ནི་བྱ་སྒྲུག་གཅིག་པུ་ལ། །རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་སློག་སྒྲུང་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་
ག་ཞེགས་པ་འད་གདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ། །རྟོག་པར་མཇོང་ཅིང་དེ་སློག་སྒྲུང་བར་མཇོང་། །ཀླན་མཁྱེན་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་
ཐུགས་རྗེ་ཡི། །གཞོན་མ་གདུལ་

བའི་བེད་ཆོལ་མི་སྐྱོ་སྤྱེ། །སྲིད་དང་རྟན་འགོས་ཉམས་པའི་གདུལ་བ་ལ། །རབ་ཉམས་བེད་ལ་བྱམས་པའི་བ་བཞིན་གོ། །དེ་
ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ན། །སྤྱི་གཟུང་ན་གྱུད་བུ་ལོར་དེ་རྒྱུད་
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ། རྩོན་གྱི་

སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བྱ་བ་ལྷག་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གདུལ་བའི་དུས་ནི་དཔེར་ན་འབྲས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་མཆོམ་གྱིས་
བརྟོལ་བ་ལ་སྔོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གཟིགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྣམ་དུ་དགོངས་ཏེ། ཅི་འདི་རེ་ཞིག་སྟོན་པས་
གདུལ་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་

{@261B} ཉམ་ཐོས་ཀྱིས་གདུལ་བ་ཡིན་སྣམ་དུ་དགོངས་ན། ཉམ་ཐོས་ཀྱིས་གདུལ་བ་ཡིན་པར་གཟིགས་སོ། །སྐོ་གང་
ནས་འཇུག་པར་འགྱུར། ཅི་རྒྱུ་འཕྲུལ་གྱིས་གདུལ་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ད་ལམ་གྱིས་གདུལ་བ་ཡིན་སྣམ་དུ་དགོངས་ན།
འོ་ད་ལམ་གྱིས་གདུལ་བ་ཡིན་པར་གཟིགས་

སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་གང་ལོ་ད་ལམ་གྱིས་གདུལ་བ་དེ་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྟ་ཐུལ་གཏོང་བར་མཇོང་དེ། འདི་ལྟར་དེའ་
འོ་ད་ལམ་གྱིས་ནི་ལྟ་དང་མིའི་ཡིད་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྟ་
ཐུལ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྟ་ཐུལ་ཁྱོད་

གྲིས་ཕྱི་གྲུང་ན་གྲུང་བུ་མོར་འདུག་པ་ལ་སོམས་ཤིག། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་གྲིས་ཅང་མི་སྒྲིབས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ལས་དང་དུ་སྒྲངས་སོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་

བོས་ཐུག་འཚལ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ན་ཕྱ་ནས་སོང་དོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མོ་འདས་
ནས་ཕྱི་རོལ་མ་ཐབས་བཞོས་ལྟར་བཟེད་དང་། ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་སོ། །རྒྱལ་
པོའི་ཁབ་ཏུ་བསོད་སྟོམས་

བརྒྱས་ནས་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ཏེ། ཕྱི་མའི་ཟས་ཀྱི་བསོད་སྟོམས་ལས་ཕྱིར་ལོག་པས་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་ད་པའི་གནས་མལ་
མཁོས་སུ་ཕབ་སྟེ། ལྟར་བཟེད་དང་། ཆོས་གོས་ཐོགས་ནས་ཕྱི་གྲུང་ག་ལ་བ་དེར་རྒྱ་ཞིང་སོང་བ་ན་མཐར་གྱིས་རྒྱ་ཞིང་འ
གྲོ་བའི་ཆོ་ཕྱི་གྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་

ཕྱི་གྲུང་ན་པད་པའི་གནས་ཁོད་ན་འདུག་གོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་ཕྱི་རོལ་མ་ཐབས་བཞོས། ལྟར་བཟེད་དང་
ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ། འགྲོ་བ་དང་། ལྷོག་པ་དང་། ཅུང་ཟད་བཟླ་བ་དང་། རྒྱུ་པར་བཟླ་བ་དང་། བརྒྱུ་པ་དང་། བརྒྱུང་བ་
དང་། རྒྱུ་ཐུར་དང་། ཆོས་

གོས་དང་། ལྟར་བཟེད་ཐོགས་པ་མཛོས་པས་ཕྱི་གྲུང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་སོ། །དེའི་ཆོ་ན་གྲུང་བུ་མོར་སྟེང་གི་ཁང་
བཟངས་ཀྱི་གཞིར་གཏོགས་པ་ན་དགེ་བ་གང་ཡིན་ཆོལ་བས་གྲོང་ཁྱིམ་ལ་བཟླ་ཞིང་འདུག་པས་གྲུང་བུ་མོར་གྲིས་ཆོ་དང་
ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་འགྲོ་བ་དང་། ལྷོག་པ་

{@262A} ༣༡ །དང་། ཅུང་ཟད་བཟླ་བ་དང་། རྒྱུ་པར་བཟླ་བ་དང་། བརྒྱུ་པ་དང་། བརྒྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་ཐུར་དང་།
ཆོས་གོས་དང་། ལྟར་བཟེད་ཐོགས་པ་མཛོས་པས་ཕྱི་གྲུང་ན་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱུ་བ་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་དོ།
།མཐོང་ནས་ཀྱང་འདི་སྟེང་དུ་སོམས་ཏེ།

ཕྱིག་བྱུང་འདིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྟོན་ཅིག་ལྷགས་ཤིང་གནས་པ་དག་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་འོ་ད་ལམ་ལྟ་
བུ་ནི་བདག་གིས་སྡོན་ཆད་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་ངོ་སྟུང་ནས། ཡང་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་ལ་ནི་གང་
དག་གྲོང་དྲོད་ལམ་འཆོས་ལ་དགོན་

པར་ཅི་དག་འོ་ད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་པས་བདག་གིས་དགོན་པར་འདི་འོ་ད་ལམ་བརྟག་པར་བྱའོ་སྟུང་དུ་རིག་ནས་མི་ཞིག་
ལ་སྒྲུལ་པ། ཀྱའི་ནང་ཐེ་ཚུར་ཤོག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་འོ་ཕྱི་བཞིན་ཕྱི་བཞིན་དུ་རྩིས་སུ་སོང་ལ་འདི་ཐེ་ཚུར་གྲོང་དྲོད་ལམ་
ཞིབ་ལྟར་དགོན་པར་ཡང་དེ་བཞིན་ནས།

འོན་ཏེ་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་ཤིག། མི་དེས་གཞོན་རྒྱ་བཀའ་བཞིན་འཆོལ་ཞེས་གྲུད་བུ་མོར་ལས་མཉམ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་
རྟ་ཐུལ་གྱི་ཕྱི་བཞིན་ཕྱི་བཞིན་རྩིས་སུ་སོང་ངོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྟ་ཐུལ་ཕྱིག་བྱུང་དུ་བསོད་སྟོམས་བརྒྱས་ནས། པད་
པའི་ནགས་ཁོད་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་

པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་དང་། ཚུ་ཚགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཞག་ནས་སྒྲུང་སྒྲུགས་ཏེ་རྒྱུ་པ་གཉིས་བརྒྱས་ནས་ལག་པ་
གཉིས་བརྒྱལ་ཏེ་ཚུ་བཅགས་ནས་ལོ་མ་ལྷགས་པ་དག་སྤངས་ཏེ་འདུག་ནས་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ཏེ་ལོ་མ་ལྷགས་པ་དག་
པོར་ནས། ལག་པ་གཉིས་བརྒྱལ་

ཏེ་ལྷུང་བཟེད་དང་ཚུ་ཚགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཞག་ནས་རྒྱུ་པ་གཉིས་བརྒྱས་ཏེ་ཤིང་ལྡོན་པ་ཞིག་གི་བྱུང་དུ་བརྟེན་ནས།
བྱང་འགྲོའི་རྒྱལ་པོ་ཉལ་བའི་ལུས་བསྐྱེལ་བ་ལྟར་སྐྱེལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ཏོ་ད་ལམ་ཞི་བས་འདུག་གོ། །དེ་ནས་མི་དེ་ཆོ་དང་
ལྡན་པ་རྟ་ཐུལ་གྱོད་ལམ་ཞི་བས་

ལྟ་དང་མིའི་སེམས་སྤྱད་པར་བྱེད་པས་ཡིད་བསྐྱུས་ནས་གྲུད་བུ་མོར་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་གྲུད་བུ་མོར་ལ་འདི་
སྤྱད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །གཞོན་རྒྱ་མཁུན་པར་མཛོད་ཅིག། ཁྱོད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དོ་ད་ལམ་ཐེ་ཚུར་གྲོང་དྲོད་བསོད་
སྟོམས་རྒྱུ་བ་གཟིགས་པ་དེ་བས་བརྒྱ་རྟོད་གིས་

{@262B} ལྷག་པའི་དེ་ལམ་གྱིས་དགོན་པར་མཆིས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ནས་གྲང་བུ་མོར་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་གྱི་དེ་
ལམ་འབྱོར་པ་ལྷན་སུ་མཆོག་ལས་ཐོས་པས་ཡིད་བསྐྱེད་ནས་གྲུ་བར་སྦྱིམ་པ་དང་བཅས་པས་མི་དེ་ལ་སྦྱས་པ། ཀུའི་ནང་
རྩེ་ལྷུང་དུ་བཞོན་པ་བདེ་བསྟོད་ཅིག་དང་ཁོ་བོ་དེ་ལ་ཞོན་

ཏེ་དེར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་བཟླར་འགྲོ་ལོ། །མི་དེས་གཞོན་ལུ་བཀའ་བཞིན་འཆོལ་ཞེས་གྲང་བུ་མོར་ལས་མཉམ་ནས་ལྷུང་དུ་
བཞོན་པ་བདེ་བ་བསྟད་དེ། གྲང་བུ་མོར་ག་ལ་བ་དེར་སོང་ནས་ཕྱིན་པ་དང་། གྲང་བུ་མོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྦྱས་སོ། །གཞོན་
ལུ་མོར་བུ་བསྐྱོན་ལགས་གྱིས་ང་དེའི་དུས་

ལ་བབ་པར་མཆིན་པར་མཛོད་ཅིག། །དེ་ནས་གྲང་བུ་མོར་བཞོན་པ་བདེ་བ་ལ་ཞོན་ཏེ། སྤྱིག་བྱང་ནས་ཕྱིར་བྱང་ནས་པད་
པའི་ནགས་ཁོད་ག་ལ་བ་དེར་ཤིང་རྟ་བསྐྱུར་ཏེ་བཞོན་པའི་ས་ཇི་སྤྱིད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་བཞོན་པས་སོང་ནས་བཞོན་པ་ལས་
བབས་ཏེ། ཤར་པ་དག་ཉིད་གྱིས་པད་པའི་ནགས་

ཁོད་དུ་ཞུགས་པ་དང་། གྲང་བུ་མོར་གྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་དེ་ལམ་ནི་བས་འ
དུག་པ་མཐོང་ངོ། །མཐོང་ནས་གྲང་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་བདག་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ལས་
བསྐྱེད་བཞི་བདག་གི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་

ཡིན་གྱིས། གང་གི་ཆོ་འདི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་དེའི་དུང་དུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྟམ་དུ་རིག་ནས།
མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་སྟེ། དེ་ལྷང་བ་ལ་སྤོད་ཅིང་འདུག་གོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་ཕྱིམ་འབྲེད་ནང་དུ་ཡང་
དག་འཛོག་ལས་ལངས་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་

འདུག་གོ། །དེ་ནས་གྲང་བུ་མོར་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་དང་ལྷན་ཅིག་
མཛོན་དུ་ཡང་དག་པར་དག་འབར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་དག་པར་མགྲུ་བར་འགྱུར་བའི་གཏམ་སྟོམ་ཆོག་གས་བྱས་ཏེ་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་

འདུག་ནས་གྲུབ་བྱེད་གྱིས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་རྟ་བྱུལ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །ཞེས་ལྷན་ཅི་ཁྱོད་སྟོན་པ་ལགས་སམ། འ
ཁྱེ་ཉམ་ཐོས་ལགས། བཞིན་བཟངས་ཁོ་བོ་ནི་ཉམ་ཐོས་སྟོན་པའི་ལམ་གྱི་ཆེས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་གོ། །ཞེས་ལྷན་སྟོན་པ་
དང་། ཉམ་ཐོས་ལ་ཁྱད་པར་

{@263A} ཟླ། ཁྱིམ་ཆེས། བཞིན་བཟངས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དང་
ཡུངས་ཀར་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་བལྟ་བུ་གི་ཆེས་ལྟ་བུ་དང་། ཉི་མ་དང་སྤྱིན་བུ་མེ་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་། ཞམ་མཁའ་
དང་པད་མའི་རྩ་བའི་བྱ་གཞུག་ལྟ་བུ་ལོ། ཉེ་ལ་རིའི་

རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཆེ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ནི་སྟོན་པ་བཟང་བར་བྱ་ལ། ཡུངས་ཀར་ཆེ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ནི་ཉམ་ཐོས་བཟང་བར་བྱ་ལོ། རྒྱུ་མཚོ་
ཆེན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ནི་སྟོན་པ་བཟང་བར་བྱ་ལ། བལྟ་བུ་གི་ཆེས་ཆེ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ནི་ཉམ་ཐོས་བཟང་བར་བྱ་ལོ། ཉི་མ་ཆེ་ལྟ་བུ་
དེ་ལྟར་ནི་སྟོན་པ་བཟང་བར་བྱ་ལ། སྤྱིན་བུ་

མེ་ཁྱེར་ཆེ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ནི་ཉམ་ཐོས་བཟང་བར་བྱ་ལོ། ཞམ་མཁའ་ཆེ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ནི་སྟོན་པ་བཟང་བར་བྱ་ལ། པད་མའི་རྩ་
བའི་བྱ་གཞུག་ཆེ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ནི་ཉམ་ཐོས་བཟང་བར་བྱ་ལོ། ཞེས་སྒྲིམ་ནས། ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ་སྒྲིམ་པ། རི་རྒྱལ་ཡུངས་ཀར་
གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་དང་། །

དུག་ཅན་སྤང་ཆེས་རྒྱལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་དང་། ཉི་མ་མེ་ཁྱེར་སྤྱིན་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་དང་། ཞམ་མཁའ་པད་མའི་
བྱ་གར་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་པ། མངས་རྒྱས་ཉམ་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཁྱད་པར་དེ་ཡོད་དོ། ཉེ་ནས་གྲུབ་བྱེད་འདི་སྟོན་པ་
སེམས་ཏེ། ཆེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདིའི་

སྟོན་པ་ལ་སྟོད་པར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་ལ་སྟོད་པར་བྱེད་པ་ལས་ན། སངས་རྒྱས་ནི་དམ་པ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ལ།
ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་དམ་པ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ་དུ་རིག་ནས། ཆོད་དང་ལྷན་པ་རྟ་བྱུལ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ།
།འཕགས་པ་བདག་ལེགས་པར་

གསུངས་པའི་ཚེས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དག་སྤོང་གི་དངོས་པོ་ཐོབ་པར་བགྱིད།
ཁད་གཤམ་གསུངས་པའི་དྲུང་ན་ཚངས་པར་དཔ་དཔར་བགྱིད། ཁའི་ན་བཟངས་ཁྱིད་པ་མ་དག་གིས་གནང་ངམ། འཕགས་
པ་མ་གནང་དོ། ཁའི་ན་བཟངས་དེ་

བཞིན་གཤམ་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་གསུངས་པའི་ཉ་ཐོས་ནི་པ་མ་དག་གིས་མ་གནང་བའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་རབ་ཏུ་འབྱིན་
པར་མི་མཛད། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་མཛད་དོ། འཕགས་པ་ཁྱིད་ཀྱིས་བདག་རབ་ཏུ་དབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་མཛོད་
ཅིག་དང་། ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་པ་མ་དག་

{ @263B } གིས་གནང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བདག་བགྱིད་དོ། ཁོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་བྱུལ་གྱིས་དེ་ལ་བཞིན་བཟངས་
ལེགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། ཁྱེ་ནས་ཀྱང་བྱོར་གྱིས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་བྱུལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་མཛོད་པར་
བསྟོད་པ་བྱས་ཤིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བྱས་ནས་རང་གི་སྤྱིམ་

གཤམ་བཤེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་པ་མ་གཉིས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། ཡབ་ཡུམ་མཁུན་པར་མཛོད་ཅིག ཁད་གཤམ་
པར་གསུངས་པའི་ཚེས་འདུལ་བ་ལ་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་དད་པས་སྤྱིམ་ནས་སྤྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་དོ། ལྷ་གཞི་ན་རྟ་
ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ཁྱིད་ཅེད་ཀྱི་

བྱ་གཅིག་པ། ལྷ་གཤམ་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་བཟོད་པ་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཡིན་པས། ཁྱིད་ཤི་བར་གྱུར་ན་ཅེད་མི་འདོད་
བཞིན་དུ་འབྲལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གསོན་བཞིན་དུ་གཏང་བ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཡབ་ཡུམ་གཤམ་ཏེ་གནང་ན་དེ་ལྟ་ན་
ལེགས། གཤམ་ཏེ་མི་གནང་ན་དེད་སྤྱིམ་ཆད་

འཚེ་ལ་མ་ཡང་མི་འཚེ་ལ། ལྷ་གཤམ་པ་ཡང་མི་འཚེ་ལ་ལོ། ལྷ་གཞི་ན་རྟ་མི་གནང་གིས་ཇི་སྤྱིད་ཅེད་གསོན་གྱི་བར་དུ་ཁྱིད་ཅེད་
ཀྱི་མིག་ལམ་ན་འདུག་ལ་བྱ་བ་གཞན་མ་སེམས་ཤིག ཁྱེ་ནས་ཀྱང་བྱོར་གྱིས་ཉི་མ་གཅིག་གི་ཟན་གཅད་པ་བྱས་སོ།
ཁགྱིས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནས་

དུག་གི་བར་དུ་ཡང་ཟན་གཅད་པ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་གྲང་བུ་ཞོར་གྱི་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གྲང་བུ་ཞོར་ལ་འདི་རྒྱུ་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །བྲ་གཞོན་རྒྱ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ །ཁྱོད་ནི་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་བདེ་བ་འདོད་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མི་ཤིག་ཏེ།
ཚངས་པར་དཔ་ད་དགའོ། །

རབ་དྲ་དབེན་པ་བྱ་དགའོ། །གཅིག་ཕུ་ཉིད་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བར་དགའོ། །གནས་མལ་དགོན་པ་ནགས་ཁོད་དང་། རི་
རྒྱུད་དང་། བས་མཐའ་དག་དྲ་གནས་པ་ཁོད་དུ་ཆུང་པར་དགའོ། །གཅིག་ཕུ་དགོན་པར་གནས་པ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལོ། །ཁྱོད་
ཀྱིས་ཇི་སྲིད་འཚོ་འཁོར་བར་དུ་རི་

དགས་གསུག་པ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྲིད་འཚོ་འཁོར་བར་དུ་གཞན་གྱིས་བྱིན་པས་འཚོ་
བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྲིད་འཚོ་འཁོར་བར་དུ་མི་འདི་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྲིད་འ
ཚོ་འཁོར་བར་དུ་མི་འདི་དགའ་བ་དང་། ཅེད་

{@264A} ༣༩། འོ་དག་ལས་དབེན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །བྲ་གཞོན་རྒྱ་ཆུར་ཤིག་ །འདུག་ལ་འདོད་པ་དག་ལ་ཡང་
ཡོངས་སུ་དུང་། སྤྱིན་པ་དག་ཀྱང་བྱིན་ཅིག་ །བསོད་ནམས་དག་ཀྱང་གྱིས་ཤིག་ །དེ་རྒྱུ་སྒྲུས་ཀྱང་གྲང་བུ་ཞོར་ཅང་མི་
སྒྲུའོ། །དེ་ནས་གྲང་བུ་ཞོར་གྱི་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་དུ་

རྒྱམས་ལ་བསྒྲོ་བ། ཀྱེ་ཉེ་དུ་དག་ཆུར་ཤིག་ །བྲ་གཞོན་རྒྱ་གྲང་བུ་ཞོར་སྒྲོང་ཤིག་ །དེ་ནས་གྲང་བུ་ཞོར་གྱེ་ཉེ་དུ་དག་གྲང་བུ་
ཞོར་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་བྱིན་ནས། གྲང་བུ་ཞོར་ལ་འདི་རྒྱུ་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །སྤྲུག་གཞོན་རྒྱ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག་ །ཁྱོད་
ནི་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་བདེ་བ་བཞེད་པ་ལགས་པས་

ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མི་མ་བྱེན་ཏེ། ཚངས་པར་དཔ་ད་དགའོ། །རབ་དྲ་དབེན་པ་བྱ་དགའོ། །གཅིག་ཕུ་ཉིད་ལ་མཛོན་
པར་དགའ་བར་དགའོ། །གནས་མལ་དགོན་པ་ནགས་ཁོད་དང་། རི་རྒྱུད་དང་། བས་མཐའ་དག་དྲ་གནས་པ་ཁོད་དུ་ཆུང་
པར་དགའོ། །གཅིག་ཕུ་དགོན་པར་

གནས་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལོ། །སྤྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྤྱོད་འཚོའི་བར་དུ་རི་དགས་གདུག་པ་དང་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་བགྱི་འཚལ་ལོ། །སྤྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྤྱོད་འཚོའི་བར་དུ་གཞན་གྱིས་བྱིན་པས་འཚོ་བར་བགྱི་འཚལ་ལོ། །སྤྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྤྱོད་འཚོའི་བར་དུ་མིའི་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པར་བགྱི་

འཚལ་ལོ། །སྤྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྤྱོད་འཚོའི་བར་དུ་མིའི་དགའ་བ་དང་། རྩེད་མོ་དག་ལས་དབེན་པར་བགྱི་འཚལ་ལོ། །སྤྱི་གཞོན་རྒྱ་ཚུར་ན་བཞུགས་ལ་འདོད་པ་དག་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་ད་ཅིག །སྤྱི་པ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་ཅིག །བསོད་ནམས་དག་ཀྱང་མཛོད་ཅིག །དེ་སྐད་སྤྱི་པ་ཀྱང་ཀྱང་བྱ་

མོར་ཅང་མི་སྤྱོད། །དེ་ནས་ཀྱང་བྱ་མོར་གྱི་པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱ་མོར་གྱི་ནེ་ཏུ་ལྷངས་རྒྱམས་ལ་བསྒྲོ་བ། གྱེ་གཞོན་རྒྱ་དག་ཚུར་ཞོག །བྱ་གཞོན་རྒྱ་ཀྱང་བྱ་མོར་སྤོང་ཞིག །དེ་ནས་ཀྱང་བྱ་མོར་གྱི་ནེ་ཏུ་ལྷངས་དག་ཀྱང་བྱ་མོར་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་བྱིན་ནས་ཀྱང་བྱ་མོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྱི་པ་སོ། །སྤྱི་པ་

གཞོན་རྒྱ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག །སྤྱོད་ནི་ཉི་ཤུ་གཞོན་པ་བདེ་བ་བཞེད་པ་ལགས་པས་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་མི་མཁྱེན་ཏེ། ཚངས་པར་ད་པ་ད་དགའོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པར་བགྱི་དགའོ། །གཅིག་པུ་ཉིད་ལ་མཛོད་པར་དགའ་བར་དགའོ། །གནས་མལ་དགོན་པ་ནགས་སྤོང་།

{ @264B } དང་། རི་རྩེད་དང་། བས་མཐའ་དག་ཏུ་གནས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་དགའོ། །གཅིག་པུ་དགོན་པར་གནས་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལོ། །སྤྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྤྱོད་འཚོའི་བར་དུ་རི་དགས་གདུག་པ་དང་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་བགྱི་འཚལ་ལོ། །སྤྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྤྱོད་འཚོའི་བར་དུ་གཞན་གྱིས་

བྱིན་པས་འཚོ་བར་བགྱི་འཚལ་ལོ། །སྤྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྤྱོད་འཚོའི་བར་དུ་མིའི་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པར་བགྱི་འཚལ་ལོ། །སྤྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྤྱོད་འཚོའི་བར་དུ་མིའི་དགའ་བ་དང་། རྩེད་མོ་དག་ལས་དབེན་པར་བགྱི་འཚལ་ལོ། །སྤྱི་གཞོན་རྒྱ་ཚུར་ན་བཞུགས་ལ་འདོད་པ་དག་ལ་

ཡང་ཡོངས་སུ་ད་ཅིག སྤྱིན་པ་དག་སྤྱོད་ཅིག །བསོད་ནམས་དག་ཀྱང་མཛོད་ཅིག །དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་ཀྱང་གྱུད་བྱོར་
ཅང་མི་སྒྲུའོ། །དེ་ནས་གྱུད་བྱོར་གྱི་ཞེ་ཕྱངས་རྣམས་གྱུད་བྱོར་གྱི་ཕ་མ་གཉིས་གཤམ་པ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་གྱུད་བྱོར་གྱི་ཕ་མ་གཉིས་ལ་འདི་

སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཡབ་ཡུམ་དག་མཆེན་པར་མཛོད་ཅིག །ཞི་བ་གཞོན་ནུ་གུམ་པས་ཅི་ཞིག་བགྱི། རབ་རྟུ་བྱུང་བ་ནི་
མཁས་པས་བསྐྱུགས་པ་ལགས་པས་གཤམ་ཏེ་རབ་རྟུ་བྱུང་ནས་མཛོད་པར་དགའ་བར་གྱུར་ན་ཡང་དེ་གསོན་པོ་ཉིད་དུ་ག
ཟིགས་པར་འགྱུར་ལ། མཛོད་པར་

དགའ་བར་མ་གྱུར་ན་ཡང་བྱང་སྟོང་དག་ནི་སྤྱད་ཕྱོག་པ་ལགས་པས་བྱའི་གནས་པ་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་སུ་
ཞིག་མཆིས་པར་འགྱུར་གྱིས་རབ་རྟུ་བྱུང་ན་ལེགས་སོ། །དེ་ནས་གྱུད་བྱོར་གྱི་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གྱུད་བྱོར་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །བྱ་གཞོན་ནུ་ཁྱེད་ལ་རབ་

རྟུ་འབྱུང་བ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱིམ་ན་གནས་པ་ལེགས་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཡབ་ཡུམ་བདག་ལ་རབ་རྟུ་འ
བྱུང་བ་ལེགས་པ་བགྱིད་བ་ལགས་ལ། བྱིམ་ན་གནས་པ་ལེགས་པ་བགྱིད་པ་མ་ལགས་སོ། །བྱ་གཞོན་ནུ་དེའི་དུས་ལ་
བབ་པར་ཞེས་པར་

གྱིས་ཞིག །དེ་ནས་གྱུད་བྱོར་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གནང་ནས་འབྲས་ཁུའི་རིམ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་མཐུ་དང་། རྟོབས་དང་།
བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་དེ་ཕྱི་གྲུང་ནས་ཕྱིར་བྱུང་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་གཤམ་པ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་
རྟ་ཐུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལ་

{@265A} ༣༡ །མགོ་བོས་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་རྟུ་འདུག་གོ། །མཐའ་གཅིག་རྟུ་འདུག་ནས་གྱུད་བྱོར་
གྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །འཕགས་པ་མཆེན་པར་མཛོད་ཅིག །བདག་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་
གནང་གིས་བདག་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་

རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པ་དག་སྤོང་གི་དངོས་པོ་ཐོབ་པར་བགྱིའོ། །བདག་འཕགས་པའི་བྱང་ན་ཚངས་
པར་དཔ་དཔར་བགྱིའོ། །ཚོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ཐུལ་གྱིས་སྦྲས་པ། བཞིན་བཟངས་ལེགས་སོ། །འོངསོ་ད་དག་ནི་མི་རྟག་པ་
ཡིན་ལ། རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་ལེགས་པ་

ཡིན་གྱིས་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་ལྷ་ཡང་དག་པར་རྩེས་སུ་མཐོང་བའི་མཁས་པས་
རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་མོས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་རིགས་ཏེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། བདག་གིས་རང་གི་དོན་མ་འདྲེས་པ་རྩེས་སུ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྩེས་སུ་

མཐོང་བའི་མཁས་པས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་མོས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་རིགས་པ་དང་། བདག་གང་དག་གི་བླན་དང་། མངག་
གཞུག་པ་དང་། བསྐྱོབ་དང་། རང་དབང་མེད་པ་དང་། དག་འཁྱུར་འགྲོར་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་མཚོན་པར་བྱ་བ་
དང་། བསྐྱོད་པར་བྱ་བར་

འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྩེས་སུ་མཐོང་བའི་མཁས་པས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ལ་མོས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་
རིགས་པ་དང་། གྲུབ་པ་དང་། བདེ་བ་སྤྲོན་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་
པར་རྩེས་སུ་མཐོང་བའི་མཁས་པས་རབ་ཏུ་

འབྱུང་བ་ལ་མོས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་རིགས་པ་དང་། གྲུབ་པ་དང་། བདེ་བ་སྤྲོན་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པ་
ལས་ཉམས་ན་ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྩེས་སུ་མཐོང་བའི་མཁས་པས་རབ་
ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་མོས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་རིགས་པ་

དང་། རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཉན་ཐོས་དམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ། ཡང་དག་
པར་སྦྲུབ་པ། སྦྲུལ་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བསྐྱགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྩེས་སུ་མཐོང་བའི་
མཁས་པས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་མོས་པར་བྱ་བ་

{@265B} ཁོ་ནར་རིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྦྱང་ཤིག། ཁྱེད་ཀྱི་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རྟ་བུའ་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་བྱ་
གཏུག་རབ་ཏུ་སྦྱང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་སྤྲོས་པ། བྱ་དགེ་སྦྱོང་གི་ལས་ནི་གཉིས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་།
སློབ་པ་ཡིན་ན། ཁྱེད་བསམ་གཏན་དང་། སློབ་པ་གང་འདོད།

གཏུག་རབ་ཏུ་ཀྱིས་སྤྲོས་པ། མཁན་པོ་གཉི་ག་ཡང་བགྱི་སྟེ། གདུགས་ལ་ནི་སློབ་པ་བགྱི། དགུང་ལ་ནི་བསམ་གཏན་བགྱི་པོ།
ཁོ་དང་ལྡན་པ་རྟ་བུའ་ཀྱིས་སྤྲོས་པ། བྱ་དེ་བཞིན་ཀྱིས་ཤིག། ཁྱེད་ཀྱི་ཆོ་དང་ལྡན་པ་གཏུག་རབ་ཏུ་ཀྱིས་ཉིན་མོ་བསྐྱུག་པ་
དང་། ཁ་ཏོན་བྱས་པས་སྤྲོ་སྟོད་

གསུམ་པོ་དག་ལྟོགས་པར་གྱུར་ཏེ། མཚན་མོ་བསམ་གཏན་བྱས་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་
ནས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྡན་གཡོ་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་འདི་ཉིད་རིག་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་པ་
དང་། ལྟངས་དང་། རྣམ་པར་འཐོར་བ་

དང་། རྣམ་པར་འཛིག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མཉན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་
གང་གི་ཕྱིར་སྤྲོད་ཁ་སྤྲོ་བྱེགས་ཏེ་གོས་དུར་སྤྲིག་དག་བཞོས་ནས་ཡང་དག་པར་ཁོ་ནར་དད་པས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་
པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཚངས་པར་དོད་

པའི་མཐའ་བྲལ་མེད་པ་དེ་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་རང་གི་མཛོན་པར་ཤེས་པས་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་ནས་བདག་གི་སྦྱེ་བ་
ཟད་དོ། ཚངས་པར་དོད་པ་དོད། བྱ་བ་བྱས་སོ། སྲིད་པ་འདི་ལས་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་། དགྲ་བཅོམ་པ་
ཁམས་གསུམ་པ་ལས་འདོད་

ཆགས་དང་བྲལ་བ། བོད་བ་དང་གསེར་དུ་མཉམ་པ། རྣམ་མཁའ་དང་ལག་མཐིལ་དུ་མཚུངས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ།
ཅན་དན་བཞག་པ་ལྟ་བུ། རིག་པས་སྦྱོང་འདི་སྤྱབས་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིང་། རིག་པ་དང་། མཛོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་
དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པ། སྲིད་པ་དང་།

འདོད་པའི་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱོད་གསལ། དབང་པོ་དང་། ཉེ་དབང་དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་
པར་བྱ་བ་དང་། རྗེ་དབང་བྱ་བ་དང་། མཛོན་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་བར་གྱུར་རྟོ།། ༥འདུལ་བ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ། བམ་པོ་ཉི་ལུ་པ། ཇི་
ལྷར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་

{@266A} ལྟ། །འདས་གསོན་ཞིང་བཞུགས་ཏེ་འཆོ་ཞིང་གཞེས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འ
དུས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཅིག་ནི་དབྱར་ལྷ་འབྲིང་པོ་ཉ་ལ་དབྱར་ཉེ་བར་སྦྱབ་པའི་ཆོའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྟོན་ལྷ་འ
བྲིང་པོའི་ལྷ་བ་ཉ་ལ་ཡིན་པ་དེ་

བཞིན་དུ། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འདུས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཅིག་ནི་དབྱར་ལྷ་འབྲིང་
པོའི་ཉ་ལ་དབྱར་ཉེ་བར་སྦྱབ་པའི་ཆོའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྟོན་ལྷ་འབྲིང་པོའི་ལྷ་བ་ཉ་ལ་ཡོ། །དེ་ལ་གང་དག་དབྱར་ལྷ་འབྲིང་
པོའི་ཉ་ལ་དབྱར་

ཉེ་བར་བསྦྱབ་པའི་ཆོ། གདམས་ངག་མཛོས་ཏེ་གྲོང་དང་། གྲོང་རྒྱལ་དང་། དུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དག་ཏུ་
དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་ནི། སྟོན་ལྷ་འབྲིང་པོའི་ལྷ་བ་ཉ་ལ་ལྷགས་ནས། ཇི་ལྷར་ཐོབ་པ་ནི་རྗེ་དཔར་བྱེད། མ་
ཐོབ་པ་ནི་

ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འོག་ཏུ་མདོ་སྡེ་དང་། འདུལ་བ་དང་། ཆོས་མཛོན་པ་དེ་དག་གི་ཁ་ཏོན་དག་དང་། ཡོངས་སུ་འབྲི་བ་
དག་ཆོལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་བྱལ་གྱི་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་། ཉེ་གནས་གང་དག་ལྷོངས་སུ་དབྱར་
གནས་པར་ཁས་

སྤངས་པ་དེ་དག་དབྱར་གྱི་ལྷ་བ་གསུམ་པོ་དག་འདས་ནས་ཆོས་གོས་བྱས་པ་དང་ལྷན། ཆོས་གོས་ཟིན་པ་དང་ལྷན་ཞིང་།
ལྷུང་བཟེད་དང་། ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་བྱལ་གཤམ་པ་བ་དེར་དོང་ནས་ཕྱིན་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་བྱལ་གྱི་
རྟ་དང་པ་གཉིས་

ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁོད་ནས་དེ་དག་ཁ་ཅིག་ནི། ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་
ཇི་དཔར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་མདོ་སྤྲོད་དང་། འདུལ་བ་དང་། ཚེས་མཛོན་པ་དག་གི་ཁ་ཏོན་དག་དང་། ཡོངས་སུ་འདྲི་བ་དག་

ཚོལ་བར་བྱེད་དོ། །ཚོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་བྱུལ་གྱིས་དེ་དག་གི་སྤྲེལ་སྤྲོད་གསུམ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ལམ་ལ་སོམ་ཉི་དང་། ཡིད་
གཉིས་ཡང་དག་པར་བཅད་ནས། དེ་དག་གིས་པན་ཚུན་སྤྲོ་བར་བརྩམས་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་ཅག་གིས་མཁན་
པོ་མཐོང་།

{@266B} ཞིང་བསྟན་བཀྲར་བྱས་ཟིན་གྱིས། དེ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བསྟན་བཀྲར་བྱེད་དུ་འདོད་
དོ། །དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་གྲུད་བུ་མོར་གྱིས་དེ་དག་གི་གཏམ་འདྲི་བ་ཐོས་ནས་དེ་ལ་གྲེ་མ་བདག་གིས་གྲུང་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་བལྟའོ་སྟམ་པའི་

འདོད་པ་སྐྱེས་ཤིང་རིག་ནས། ཚོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་བྱུལ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་བྱིན་ནས། ཚོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་བྱུལ་གྱི་རྒྱུང་པ་
གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆལ་ཏེ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་བྱུལ་ལ་འདྲི་སྐྱད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །མཁན་པོ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག་
ཁདག་

གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚེས་ཀྱི་སྐྱུའི་སྟོན་ནི་མཐོང་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུའི་སྟོན་མ་མཐོང་བས་དེའི་སྤྲད་དུ། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་བལྟ་བར་འཆལ་ན་མཆི་བར་ཅི་གནང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་རྟ་བྱུལ་གྱིས་སྒྲུས་པ། བུ་མ་ཉེས་
གྱིས་བལྟ་བར་གྱིས་

ཞེས། །བུ་དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་དང་། དེ་དག་འབྱུང་བ་ནི་འ
དི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ལྷ་དུམ་བུ་རའི་མེ་ཏོག་བཞིན་དུ་དཀོན་པ་ཡིན་གྱིས་དེ་བཞིན་གྱིས་ཞེས། །དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་གྲུད་བུ་
མོར་མཁན་

པོས་གནང་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བལྟ་བར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་གྲོས་ཀྱིས་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མོ་འདས་

པ་དང་། སྤྱོད་ཤམ་ཐབས་བཞོས་ལྟར་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཐོགས་ཏེ། སྤྲིག་བྱུང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་སོ། །སྤྲིག་

བྱུང་དུ་བསོད་སྟོམས་བརྒྱས་ནས་ཟས་ཀྱི་བྲ་བ་བྲས་ཏེ། བྱི་མའི་ཟས་ཀྱི་བསོད་སྟོམས་ལས་བྱིར་ལོག་པས་ཇི་ལྟར་ལོངས་
ཏོ་དཔའི་གནས་མལ་མཁོས་སུ་ཕབ་ནས་ལྟར་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཐོགས་ཏེ། མཁན་པོ་གཅིག་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གཅིག་

པ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ག་ལ་བ་དེར་རྒྱ་ཞིང་སོང་ནས་མཐར་གྱིས་རྒྱ་ཞིང་འགོ་བ་ན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཕྱིན་ཏོ། །དེ་
ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་གྲུད་བུ་ཨོར་གྱིས་ལྟར་བཟེད་དང་། ཚོས་གོས་མཁོས་སུ་ཕབ་སྟེ་རྟེན་པ་གཉིས་བཀྲས་ནས། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ག་

{@267A} ༡༡། །ལ་བ་དེར་སོང་དོ། །དེའི་ཆོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་དགེ་སློང་གི་འཁོར་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་མདུན་ན་བ
ཞུགས་ཤིང་ཚོས་སྟོན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་གྲུད་བུ་ཨོར་ཐག་རིང་པོ་ཁོན་ནས་གཟིགས་སོ། །ག
ཟིགས་ནས་ཀྱང་ཆོ་དང་

ལྷན་པ་གྲུད་བུ་ཨོར་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། གྲུད་བུ་ཨོར་ཚུར་ཞོག་ །འོངས་པ་ལེགས་སོ། །སྤྱིད་དུས་སུ་ཕྱིན་ཏོ། །གྲུད་བུ་ཨོར་
རང་གི་སྟན་ཇི་ལྟ་བ་ལ་འདུག་ཤིག་ །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་གྲུད་བུ་ཨོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་
བོས་

ཕྱག་འཚལ་ཏེ། མཐར་འགྲུལ་ཏུ་འདུག་གོ། །དེའི་ཆོན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་གནས་མལ་མི་མཐུན་པར་འབོག་པར་བྱེད་དེ།
མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི། མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། མཁོ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི། མདོ་

སྡེ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། ཚོས་སྒྲོག་པ་རྣམས་ཀྱི། མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། སྤོང་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་མལ་ལྷན་ཅིག་
ཏུ་འབོག་པར་བྱེད། འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི། འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། མཁོ་

འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི། འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། ཚོས་སྒྲོག་པ་རྣམས་ཀྱི། འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། སྤོང་བ་པ་

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་མཉམ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པར་བྱེད། མཐོ་འཛིན་པ་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མདོ་སྤེལ་འཛིན་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི། མཐོ་འཛིན་པ་

རྒྱལ་ཁབ་དང་། འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི། མཐོ་འཛིན་པ་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ཆོས་སྒྲོག་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི། མཐོ་འཛིན་པ་རྒྱལ་ཁབ་དང་། སྤྱོད་བཟུངས་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་མཉམ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པར་བྱེད། ཆོས་སྒྲོག་པ་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མདོ་སྤེལ་འཛིན་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི།

ཆོས་སྒྲོག་པ་རྒྱལ་ཁབ་དང་། འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི། ཆོས་སྒྲོག་པ་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མཐོ་འཛིན་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི། ཆོས་སྒྲོག་པ་རྒྱལ་ཁབ་དང་། སྤྱོད་བཟུངས་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་མཉམ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པར་བྱེད། སྤྱོད་བཟུངས་པ་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མདོ་སྤེལ་འཛིན་པ་

{ @267B } པ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི། སྤྱོད་བཟུངས་པ་རྒྱལ་ཁབ་དང་། འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི། སྤྱོད་བཟུངས་པ་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མཐོ་འཛིན་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི། སྤྱོད་བཟུངས་པ་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ཆོས་སྒྲོག་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་མཉམ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པར་བྱེད་དོ། །གནས་མཉམ་མི་མཐུན་པ་

འབྲེལ་པར་ན། དགེ་སྤྱོད་དག་ལ་ཆུ་ཆུ་མཉམ་སྤྱོད་བཟུངས་པ་དག་ལ་འཛིན་པ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དག་དགེ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་མི་འཕེལ་དོ། །དཔེར་ན་ཆུ་ཆུ་མཉམ་སྤྱོད་ལ་བཞིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ། བྱུང་བུ་ཞོར་འདིས་སྤོངས་ཀྱི་

མངས་རྒྱུ་རྒྱལ་ཁབ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་མངས་རྒྱུ་འདི་དཔེར་གྱིན་སྤྱོད། གུ་མ་བདག་སྤྱོད་དགའི་ཆོ་ལོ་བརྒྱུ་པ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་མངས་རྒྱུ་ལྟར་བྱུང་བའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་གནས་མཉམ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པར་བྱེད་ཅིག་ཅེས་སྤོངས་ལམ་བཟུངས་པ་འདི་དག་སྤྱོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་མཉམ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པར་སྐོར་གཞུག་གོ་སྟེ་འདུ་དགོངས་ནས། དེ་ནས་

བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སློང་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་དགེ་སློང་གྲུང་བུ་ཞོར་རམ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་
གང་ཡིན་པ་གནས་མཉམ་འབྲེག་པར་བསྐྱོབ་བར་བྱའོ། །གནས་མཉམ་འབྲེག་པ་ཚོས་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ནི་མ་བསྐྱོས་པ་ཡང་བསྐྱོ་
བར་

མི་བྱ་ལ། བསྐྱོས་པ་ཡང་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེན། འདུན་པས་འགྲོ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གིས་འགྲོ་བ་དང་། གཏི་མུག་
གིས་འགྲོ་བ་དང་། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་དང་། གནས་མཉམ་འབྲེག་པ་དང་། མ་ཐོག་པར་མི་ཤེས་པ་འོ། །གནས་

མཉམ་འབྲེག་པ་ཚོས་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ནི། མ་བསྐྱོས་པ་ཡང་བསྐྱོབ་བར་བྱ་ལ། བསྐྱོས་པ་ཡང་དབྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་
ན། འདུན་པས་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གིས་མི་འགྲོ་བ་དང་། གཏི་མུག་གིས་མི་འགྲོ་བ་དང་། འཇིགས་པས་མི་འགྲོ་

{@268A} ༡༡། །བ་དང་། གནས་མཉམ་འབྲེག་པ་དང་། མ་ཐོག་པར་ཤེས་པ་འོ། །འདི་ལྟར་བསྐྱོབ་བར་བྱ་སྟེ། གནས་མཉམ་
པ་ལམ་པ་བྱས་ནས་གཞི་བརྟུངས་ཏེ་དྲིས་པའི་ཚོག་གིས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བསྐྱུལ་ནས། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་
ཅིང་

མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ་ཇེ་དང་པོར་སློབ་བར་བྱ་སྟེ། མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་དགེ་འདུན་ལ་གནས་མཉམ་འབྲེག་པར་སློབ་མཉམ་
གལ་ཏེ་སློབ་དེས་སློབ་ཞེས་བཞེད་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དགེ་སློང་ཅིག་གིས་གསོལ་པ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ། །དགེ་འདུན་

བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དགེ་སློང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགེ་འདུན་ལ་གནས་མཉམ་འབྲེག་པར་སློབ་ན།
གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཞེད་ན། དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་
སློང་མིང་འདི་

ཞེས་བགྱི་བ་འདི། དགེ་འདུན་ལ་གནས་མཉམ་འབྲེག་པར་བསྐྱོབ་བར་བགྱི་སྟེ། དགེ་སློང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི། དགེ་འ

དུན་ལ་གནས་མལ་འབྲོག་གོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དག་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསུང་

གསོལ། དག་སྤྱོད་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི། དག་འདུན་ལ་གནས་མལ་འབྲོག་པར་སྤྱོད་སྟེ། དེའི་སྤྱད་དུ་དག་འདུན་གྱིས།
དག་སྤྱོད་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དག་འདུན་ལ་གནས་མལ་འབྲོག་པར་བསྐྱོན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་དག་སྤྱོད་མིང་འ
དི་

ཞེས་བགྱི་བ་འདི། དག་འདུན་ལ་གནས་མལ་འབྲོག་པར་བསྐྱོབར་བཅོལ་བ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཤིག། །གང་དག་མི་
བཅོལ་བ་དེ་དག་ནི་གསུང་ཤིག། །དག་འདུན་གྱིས་བཅོལ་ཅིང་གཞན་ནས། དག་འདུན་གྱིས་དག་སྤྱོད་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
བ་

འདི་། དག་འདུན་ལ་གནས་མལ་འབྲོག་པར་བསྐྱོས་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས། དེ་དེ་བཞིན་ཏུ་འཛིན་ཏོ།
།གང་གི་ཆོ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་གཏན་འཁེབས་པར་བསྐྱོས་པ་དེའི་ཆོ་ན། དེས་གནས་མལ་དེ་དག་མཐུན་

{ @268B } པར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱང་མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་རྣམ་པར་
བཞག། །འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། མ་མོ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་མོ་འཛིན་པ་རྣམས་
དང་། ཆོས་སྤྱོད།

པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་། སྤྱོད་བ་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་བ་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་
དག་གནས་མལ་མཐུན་པར་ཐོག་པས། ཕན་ཚུན་གཏམ་དང་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པས།

དག་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འཕེལ་ཏེ། དཔེར་ན་ཆུ་ནས་ཕྱུ་རྩ་ལ་བཞིན་ནོ། །དེ་ན་གང་དག་མཚན་མོ་འོང་བ་དེ་
དག་ལ་ནི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གཏན་འཁེབས་གྱིས་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་སོར་མོ་གཅིག་ལས་འོད་སྤར་ཏེ། གནས་མལ་འབྲོག་པར་
བྱེད་དོ། །

དེ་ན་གང་དག་མཚན་མོ་ཆེས་འཕྱི་བ་ན་འོང་བ་དེ་དག་ལ་ནི། ཚོ་དང་ལྷན་པ་གྲང་བུ་ནོར་གྱིས་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་སོར་མོ་
གཉིས་ལས་འོད་སྤར་ཏེ། གནས་མལ་འབྲེག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དགོས་པ་གང་དག་ཚོ་དང་ལྷན་པ་གྲང་བུ་ནོར་གྱི་མི་
ཚོས་བྲུ་མ་

རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་ཚོ་འཕྲུལ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ། མཚན་མོ་འོང་བར་བྱེད་པས་དེ་དག་ལ། ཚོ་དང་
ལྷན་པ་གྲང་བུ་ནོར་གྱིས་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་སོར་མོ་ལྟ་བུར་ལས་འོད་སྤར་ཏེ། གནས་མལ་འབྲེག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་འདི་
སྟུ་མ་

དུ་སེམས་ཏེ། བདག་ཅག་གིས་སྟོན་པ་དང་འབྲུ་བའི་ཉ་ཐོས་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུས་གནས་མལ་འབྲེག་པ་ལ་གྲོས་པ་པ་སྟེ་
གཉིད་འོག་པར་བྱེད་པ་ནི། བདག་ཅག་གི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་གྱིས། བདག་ཅག་གིས་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོན་དང་། ནམ་
གྱི་ཆ་

སྤྲད་ལ་མི་ཉལ་བར་སྦྱར་བ་ལ་རྩེས་སུ་བརྩོན་པར་གནས་པར་བྱའོ་སྟུ་མ་ནས་དེ་དག་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོན་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྤྲད་
ལ་མི་ཉལ་བར་སྦྱར་བའི་རྩེས་སུ་བརྩོན་པར་གནས་པས། མ་ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་། ཐོབ་པ་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་

{@269A} ༡༡། །མི་ཉམས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། དགོ་
སྟོང་དག་ངའི་ཉ་ཐོས་ཀྱི་དགོས་པ་གནས་མལ་འབྲེག་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ངའི་གྲང་བུ་ནོར་འདི་མཚོག་ཡིན་

ནོ། །གང་གི་ཚོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚོ་བུ་མ་ཟེ་དང་། བྱིས་བདག་དད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བྱིས་དག་ཏུ་དགོ་འདུན་གྱི་ཟས་དག་བཞུགས་པ་ན། རྒྱག་སྟེ་དག་གང་ན་ཟས་དག་བསོད་པ་དེར་སོང་སྟེ་ཡོངས་སུ་
ཡོངསོད་

པར་བྱེད་ནས། བུ་མ་ཟེ་དང་། བྱིས་བདག་དད་པ་དེ་དག་གིས་སྒྲིས་པ། འཕགས་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་འབའ་ཞིག་གཏུགས་
གཅིག་བཞིན་དུ་བྱོན་ན། ཅི་འོ་སྤྲད་དུ། དགོས་པ་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་དེ་དག་མི་བྱོན། རྒྱག་སྟེ་དག་གིས་

སྒྲུབ་པ། དེ་དག་ཟས་འདི་ལྟ་བུ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོང་མོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོང་མོད་པར་
མཛད། བསོད་པ་དག་ལ་འོ། །འཕགས་པ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཅག་བསོད་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་

པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོགས་ཏུ་བསྐྱེད་ན་ཁྱེད་ཅག་ཅི་འོས་དུ། དེ་སྐད་ཅེས་དེ་དག་ཟས་འདི་ལྟ་བུ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོང་མོད་
པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པ་འི་རིགས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཚེས་གོས་གང་ཡང་རུང་

བས་ཚོག་ཤེས་པ་འཕགས་པ་འི་རིགས་དང་། བསོད་སྟོམས་གང་ཡང་རུང་བས་ཚོག་ཤེས་པ་འཕགས་པ་འི་རིགས་དང་།
གནས་མལ་གང་ཡང་རུང་བས་ཚོག་ཤེས་པ་འཕགས་པ་འི་རིགས་དང་། རྫོང་བ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བ་དང་།

བསྐྱོམ་པ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བ་འཕགས་པ་འི་རིགས་ཞེས་གསུངས་ན། ཁྱེད་ཅག་ལེགས་པར་གསུངས་པ་འི་ཚེས་འདྲུལ་
བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས། ཅི་འོས་དུ། བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྒྲིབ་པར་མཛད། བཞུད་ལ་སྒྲིན་ཅད་འདིར་མ་བྱོན་ཅིག །

{ @269B } དུག་སྟེ་དག་སྟོབས་པ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཅང་མི་སྒྲིབ་པར་དོང་དོ། བོས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པས།
དག་སྟོང་དག་གིས་བོས་ནས་དག་སྟོང་དག་གིས་སྐབས་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྤྱུལ་པ། དག་སྟོང་

དག་ཁྱོད་ཀྱིས་དག་སྟོང་གུང་བུ་ཚོར་རམ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་ཟས་ལ་སྒྲོ་བར་བསྒྲོ་བར་བྱ་འོ། །ཟས་ལ་སྒྲོ་བ་
ཚོས་ལྟ་དང་ལྟན་པ་ནི་མ་བསྐྱོས་པ་ཡང་བསྐྱོ་བར་མི་བྱ་ལ། བསྐྱོས་པ་ཡང་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། ལྟ་གང་ཞེ་ན། འདུན་པས་འ
གྲོ་བ་དང་། ཞེ་སྟང་

གིས་འགྲོ་བ་དང་། གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བ་དང་། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་དང་། ཟས་ལ་བསྐྱོས་པ་དང་མ་བསྐྱོས་པ་མི་ཤེས་
པ་འོ། །ཟས་ལ་སྒྲོ་བ་ཚོས་ལྟ་དང་ལྟན་པ་ནི་མ་བསྐྱོས་པ་ཡང་བསྐྱོ་བར་བྱ་ལ། བསྐྱོས་པ་ཡང་དབྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལྟ་གང་
ཞེ་ན། འདུན་

པས་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གིས་མི་འགྲོ་བ་དང་། གཏི་ལུག་གིས་མི་འགྲོ་བ་དང་། འཇིགས་པས་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཟས་ལ་
བསྐྱོས་པ་དང་མ་བསྐྱོས་པ་ཞེས་པ་ལོ། །འདི་ལྟར་བསྐྱོ་བར་བྱ་སྟེ། གནས་མལ་བ་ལམ་པ་བྱས་ནས་གཞི་བརྟུངས་ཏེ་དྲིས་
པའི་ཚིག་གིས་དགོ་

སྟོང་རྣམས་ལ་བསྐྱུལ་ནས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ་ཇེ་དང་པོར་སྟོ་བར་བྱ་སྟེ། མིང་འདི་
ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་དགོ་སྟོང་རྣམས་ལ་ཟས་ལ་སྟོ་བར་སྟོ་འཇམ། གལ་ཏེ་སྟོ་ན་དེས་སྟོ་འོ་ཞེས་བཞེད་པར་བྱ་ལོ། །དེའི་འོག་ཏུ་
དགོ་སྟོང་གཅིག་གིས་གསོལ་

བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱ་ལོ། །དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ། དགོ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགོ་སྟོང་
རྣམས་ལ་ཟས་སྟོ་བར་སྟོ་ན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་
དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་དགོ་སྟོང་

མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགོ་སྟོང་རྣམས་ལ་ཟས་ལ་སྟོ་བར་བསྟོ་བར་བགྱི་སྟེ། དགོ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་
དགོ་སྟོང་རྣམས་ལ་ཟས་ལ་བསྟོ་ལོ། །འདི་ནི་གསོལ་པ་ལོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་
གསོལ། དགོ་སྟོང་

{@270A} ༡༡། མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགོ་སྟོང་རྣམས་ལ་ཟས་ལ་སྟོ་བར་སྟོ་སྟེ། དགོ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་
བ་དགོ་སྟོང་རྣམས་ལ་ཟས་ལ་སྟོ་བར་བསྟོ་ན། ཚོ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་དགོ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དགོ་སྟོང་རྣམས་
ལ་ཟས་ལ་སྟོ་བ་བསྟོ་བར་བཟོད་པ་དེ་

དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཤིག །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུང་ཤིག །དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས་
དགོ་འདུན་གྱིས་དགོ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དགོ་སྟོང་རྣམས་ལ་ཟས་ལ་སྟོ་བར་བསྟོས་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་
གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་

ཏོ། །གང་གི་ཆོ་ཆོད་དང་ལྷན་པ་གྲུབ་པའི་ཆོད་ཆོད་དེས་དགོ་འདྲུན་ལ་ཟས་རྒྱུ་མ་པ་གསུམ་
བཤམས་ཏེ། བསོད་པ་དག་དང་། འབྲིང་དག་དང་། རན་པ་དག་གོ། །དགོས་པ་དག་གི་སྒོ་བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་
ཉི་མ་དང་པོ་ལ་ནི་ཟས་

བསོད་པ་དག་ཏུ་སྒོ་བར་བྱེད་ཉི་མ་གཉིས་པ་ལ་ནི་འབྲིང་དུ། གསུམ་པ་ལ་ནི་རན་པར་སྒོ་བར་བྱེད་དོ། །ཉི་མ་བཞི་པ་ལ་ནི་
དེ་དག་རང་གོ་དཔུལ་ཤེས་པས་བསོད་སྟོམས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཆོ་ཆོད་དང་ལྷན་པ་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་
ཁབ་ན་གནས་པ་དང་། གཉུག་

མར་གནས་པ་དང་། གསོལ་བ་བྱེད་པ་དང་། བཏམས་པ་འཛིན་པ་དང་། གནས་མལ་འབོག་པ་དང་། ཟས་ལ་སྒོ་བ་བྱེད་
པས་དེ་དགོ་འདྲུན་ལ་ལྷགས་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། ཆམ་རིམས་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། གོ་རིམས་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། ཐོད་
ཆལ་མེད་པར་ཟས་ལ་སྒོ་བར་བྱེད་དོ། །

ཆོད་དང་ལྷན་པ་གྲུབ་པའི་དང་། དགོས་པ་མཛའ་པོ་དང་། ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཆོ་རབས་ཆོ་རབས་སུ་ཁོ་ན་༥ ཡོད་པས་དེ་
གཉིས་ལྟེ་རི་བོ་དག་ཏུ་ལྷོངས་རྒྱ་ཞིང་འདོད་བཞིན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བྱིན་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པ་ཞིག་ལ་བྱིས་པ།
ཆོད་དང་ལྷན་པ་དགོ་འདྲུན་གྱི་གནས་མལ་

འབོག་པར་བསྒོས་པ་སུ་ཡིན། དེས་སྐྱས་པ། ཆོད་དང་ལྷན་པ་གྲུབ་པའི་རོ། །དེ་ནས་དེ་གཉིས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་གྲུབ་པའི་
ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་བྱིན་ནས། ཆོད་དང་ལྷན་པ་གྲུབ་པའི་ལ་འདི་སྐད་ཅས་སྐྱས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གཉིས་ཀྱི་གནས་མལ་
ཕོག་ཤིག། །དེའི་ཆོ་ཆོད་

{@270B} མ་ལ་ཆ་བཟང་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྒྱུས་ལ་ཕོག་ཟིན་པས་ལྷག་མ་
རན་པ་དག་ལུས་སོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ཡང་ཉེན་ཀོར་གྱི་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྒྱུས་
ཀྱིར་བསྒོས་ཟིན་པས་མཐའི་གཙུག་ལག་ཁང་དག་འབའ་ཞིག་ལུས་

ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་གྲང་བུ་མོར་གྱིས་དེ་གཉིས་ལ་མལ་ཆ་རྒྱུ་དག་ཐོག་ཅིང་གཙུག་ལག་ཁང་ཡང་མཐའ་དག་ཏུ་
བསྐྱོས་སོ། །དེ་གཉིས་གྱིས་སྤྲུལ་དག་འདྲུག་གི་ཟུང་ལ་སྐྱོ་བ་སུ་ཡིན། ཚོ་དང་ལྷན་པ་གྲང་བུ་མོར་གྱིས་སྤྲུལ་དག་
སྤྲེག་གྲང་བུ་མོར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གཉིས་གྱི་ཟུང་།

སྐྱོས་ཤིག། ཚོ་དང་ལྷན་པ་གྲང་བུ་མོར་གྱིས་ཉི་མ་དང་པོ་ལ་དེ་གཉིས་ཟུང་བསྐྱོས་པ་དང་། བཅའ་ཟེ་དང་།
ཁྱིམ་བདག་དད་པ་དག་གིས་དྲིས་པ། སང་བདག་ཅག་གི་འདིར་མགྲོན་སུ་འོང་བར་འགྱུར། གཞན་དག་གིས་སྤྲུལ་དག་
མཛའ་བོ་དང་། ས་

ལས་སྐྱེས་གཉིས་སོ། །དེ་དག་གིས་བསམས་པ། དེ་གཉིས་ནི་གནས་རྒྱུ་ལེན་ཀུན་ཏུ་དཔ་ཡིན་པས་སུ་ཞིག་དེ་གཉིས་གྱི་
ཕྱིར་གྱུས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཟོས་ཤིང་འགྲོ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་ནས་དེ་དག་གིས་དེ་གཉིས་ལ་གྱུས་པ་
མ་བྱས་པར་ཟུང་བ་དེ་ས་

བྱིན་ནོ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་གྲང་བུ་མོར་གྱིས་ཉི་མ་གཉིས་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཟུང་འབྲིང་དག་ཏུ་བསྐྱོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཅའ་
ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་དད་པ་དག་གིས་དྲིས་པ་སང་བདག་ཅག་གི་འདིར་མགྲོན་སུ་འོང་བར་འགྱུར། གཞན་དག་གིས་
སྤྲུལ་དག་མཛའ་བོ་དང་། ས་

ལས་སྐྱེས་གཉིས་སོ། །དེ་དག་གིས་བསམས་པ། དེ་གཉིས་ནི་གནས་རྒྱུ་ལེན་ཀུན་ཏུ་དཔ་ཡིན་པས་སུ་ཞིག་དེ་གཉིས་གྱི་
ཕྱིར་གྱུས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཟོས་ཤིང་འགྲོ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་ནས་དེ་དག་གིས་དེ་གཉིས་ལ་གྱུས་པ་
མ་བྱས་པར་ཟུང་བ་དེ་ས་

པ་བྱིན་ནོ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་གྲང་བུ་མོར་གྱིས་ཉི་མ་གསུམ་པ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟུང་བ་དག་ཏུ་བསྐྱོས་སོ། །
དེ་ནས་མཛའ་བོ་དང་། ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། གྲེ་མའོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོ། །གྲེ་མའོ་མི་བཟད་དོ།

{@271A} ༡༡། རྩོད་ལྷན་པ་གྲང་བུ་ཤོར་གྱིས་བསམས་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གང་
དག་ཟེས་ན་རྩུང་པར་འགྱུར་བའི་ཟས་ངན་པ་ཞིན་ཏུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དག་གིས་ཐོ་བཅའ་མས་གྱིས་བདག་ཅག་གཉིས་
གྱིས་འདི་ལ་གཞིན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་སྟེ་

མོ། །དེའི་ཆོན་དག་སྤོང་མཇའ་བོ་དང་། ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་གྱིས་སྤང་མོ་དག་སྤོང་མ་མཇའ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་པོའི་
ཁབ་ན་དག་སྤོང་མའི་དབྱར་ཁབ་རྒྱལ་པོའི་ཀུན་དག་འར་བ་ན་འདུག་གོ། །དེ་ནས་དག་སྤོང་མ་མཇའ་མོ་དག་སྤོང་མཇའ་
བོ་དང་། ས་ལས་སྐྱེས་

གཉིས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། དག་སྤོང་མཇའ་བོ་དང་། ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་གྱི་རྒྱུད་པ་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་
ཕྱག་འཇལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་པ་དང་། དག་སྤོང་མཇའ་བོ་དང་། ས་ལས་སྐྱེས་
གཉིས་དག་སྤོང་མ་མཇའ་མོ་ལ་གཏམ་འདྲེ་

བར་མི་བྱེད། ཐེབས་པར་སྤྱོད་བར་མི་བྱེད། ཅུང་ཟད་ལྟ་བར་མི་བྱེད། རྣམ་པར་ལྟ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དག་སྤོང་མ་
མཇའ་མོས་དག་སྤོང་མཇའ་བོ་དང་། ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་སྤྱོད་སོ། །འཕགས་པ་གཉིས་ཅིའི་སྤྱད་དུ་བྱེད་
གཉིས་བདག་ལ་གཏམ་འདྲེ་བར་མི་

མཇའ་ད། ཐེབས་པར་སྤྱོད་བར་མི་མཇའ་ད། ཅུང་ཟད་ལྟ་བར་མི་མཇའ་ད། རྣམ་པར་ལྟ་བར་མི་མཇའ་ད། སྤང་མོ་ཁོ་བོ་ཅག་གཉིས་ཆོ་
དང་ལྷན་པ་གྲང་བུ་ཤོར་གྱིས་བསམས་བཞིན་དུ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གང་དག་ཟེས་ན་རྩུང་པར་འགྱུར་བའི་ཟས་ངན་པ་
ཞིན་ཏུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དག་གིས་ཐོ་

བཅའ་མས་པ་དེ་ཁྱོད་གྱིས་ཡལ་བར་དོར་རམ། འཕགས་པ་གཉིས་འོན་བདག་གིས་ཅི་ཞིག་བགྱ། སྤང་མོ་ཆུར་ཤོག།
།བཅོམ་ལྷན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་ལ་ཕྱིན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བཅུན་པ་འདི་ལྟར་འཕགས་པ་གྲང་
བུ་ཤོར་བདག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་ཆོངས་པར་ད་དེ་

ཕམ་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་མི་མཛེས་ཤིང་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་སྒྲོས་ཤིག་དང་། ཁོ་བོ་ཙག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འ
དི་སྐད་ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དེ་བཞིན་གྱོ། །བདེ་བར་ག་ཤེགས་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བདག་ཙག་གཉིས་ཀྱི་སྤང་མོས་ཇི
སྐད་གསོལ་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བདག་

{ @271B } ཙག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འཆའ་ཏེ་ཞེས་སྒྲོ་བར་བྱའོ། །འཕགས་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་བདག་གིས་དགོས་ཤིང་དག་
པ་ལྟར་བ་མ་མཆིས་པ་ལ་གཞི་མ་མཆིས་པར་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱར་པ་གདབ་པར་བགྱི། སྤང་མོ་ཁྱོད་ཇི་
སྤྱད་དུ་དེ་སྐད་མི་ཟེར་བ་དེ་སྤྱད་དུ་ཁོ་བོ་ཙག་གཉིས་ཁྱོད་ལ་གཏམ་

འདྲེ་བར་མི་བྱེད། ཐེབས་པར་སྒྲོ་བར་མི་བྱེད། ཅུང་ཟད་ལྟ་བར་མི་བྱེད། རྣམ་པར་ལྟ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དགོས་ཤིང་མ་
མཛེས་མོ་ཡུད་ཅིང་ཞིག་ཅང་མི་སྒྲོ་བར་འདུག་ནས། དགོས་ཤིང་མཛེས་བོ་དང་། ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲོས་
སོ། །འཕགས་པ་གཉིས་དེ་ལྟ་ན་

བདག་གིས་དེ་སྐད་བགྱིའོ། །སྤང་མོ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཇི་སྤྱད་དུ་ཁོ་བོ་ཙག་གཉིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་མ་སོན་པ་
དེ་སྤྱད་དུ་རེ་ཞིག་སྤྲོད་ལ། གང་གི་ཆོ་ཁོ་བོ་ཙག་གཉིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དུང་དུ་སོན་པ་དེའི་ཆོ་ན་ཁྱོད་ཕྱི་བཞིན་
ཞོག་ཤིག། དེ་ནས་དགོས་ཤིང་མཛེས་བོ་དང་། ས་ལས་སྐྱེས་

གཉིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕུག་འཆའ་ཏེ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་དགོས་ཤིང་མ་མཛེས་མོས་དགོས་ཤིང་མཛེས་བོ་དང་། ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་དོང་ནས་རིང་
པོ་མ་ལོན་པར་རིག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་

དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕུག་འཆའ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ།
།མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དགོས་ཤིང་མ་མཛེས་མོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅུན་པ་འདི་
ལྟར་འཕགས་པ་གྱུར་བུ་ཞོར་བདག་དང་ལྡན་ཅིག་མི་ཆངས་

པར་དེ་མཐའ་པར་གྱི་པ་དེ་ནི་མི་མཛེས་ཤིང་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ལགས་སོ། དགེ་སློང་མཛེས་པོ་དང་། ས་ལས་སྐྱེས་
གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དེ་བཞིན་གྱི། བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ།
བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱི་སྤིང་མོས་

ཇི་སྐད་གསོལ་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འཆའ་རྟོ། རེ་འི་ཆོ་ན་ཆོ་དང་ལྡན་པ་གྱུད་བུ་ཞོར་འཁོར་
དེ་ཉིད་ན་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་རྟོ། རེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་གྱུད་བུ་ཞོར་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
གྱུད་བུ་ཞོར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་

{ @272A } ༡༡། སམར། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་ཐོས་སོ། གྱུད་བུ་ཞོར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་སམ། བདེ་བར་
ག་ཞེགས་པ་བདག་གིས་ཐོས་སོ། གྱུད་བུ་ཞོར་དེ་ལ་ཁྱོད་ཇི་སྐད་དུ་སེམས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཇི་ལྟར་
མཆུགས་

ལགས་སོ། བདེ་བར་ག་ཞེགས་པས་བདག་ལ་ཇི་ལྟར་མཆུགས་པ་ལགས་སོ། གྱུད་བུ་ཞོར་དེ་སྐད་ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བདག་ལ་ཇི་ལྟར་མཆུགས་པ་ལགས་སོ། བདེ་བར་ག་ཞེགས་པས་བདག་ལ་ཇི་ལྟར་མཆུགས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་
དེ་ནི་དུས་མ་ཡིན།

དེ་ནི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བྲན་ན་ཡང་བྲན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། མི་བྲན་ན་ཡང་མི་བྲན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་བྲན་གྱི། བདེ་བར་ག་ཞེགས་པ་མི་བྲན་གྱི། རེ་འི་ཆོ་ན་ཆོ་དང་ལྡན་པ་སྐྱེ་ཅན་ཟིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི་སྐྱུ་མ་ལོགས་

ན་འདུག་པར་གྱུར་ཅིང་རྒྱལ་ཡུལ་ཐོགས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གཡོབ་པར་བྱེད་དོ། རེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོ་
དང་ལྡན་པ་སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། བཅུན་པ་འདི་ལྟར་དགེ་སློང་མ་མཛེས་པོ་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་
བདེར་མཆིས་ཏེ་བྱིན་ནས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མཆིས་ཤིང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མཆིས་ནས། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་དགོས་པ་མཇུག་མེད་པའི་སྐད་ཅེས་བཅུན་པ་འདི་ལྟར་འཕགས་པ་གུང་བུ་ཞེས་བདག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་
ཆོངས་པར་ད་དེ་པམ་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་མི་མཛེས་ཤིང་ཚུལ་དང་མཐུན་

པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གསོལ་ནས། དགོས་པ་མཇུག་མེད་པའི་སྐད་ཅེས་བཅུན་པ་འདི་སྐད་ཅེས་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །བདེ་བར་ག་ཞེས་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱི་སྤང་མོས་ཇི་སྐད་གསོལ་པ་དེ་ཁོ་ན་
བཞིན་དུ་བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱིས་གྱུང་འཚལ་ཏེ་ཞེས་གསོལ་ན།

བཅུན་པ་དེའི་སྐད་དུ་ཆོད་དང་ལྷན་པ་གུང་བུ་ཞེས་ལ་མ་ཅི་འཚལ། སྐྱ་ཙན་ཟེན་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁྱོད་ཉིད་ལ་བྲིས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་
ལྟར་བཅོད་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ལན་ཐོབ་ཤིག། །སྐྱ་ཙན་ཟེན་གལ་ཏེ་དགོས་པ་མཇུག་མེད་པའི་གལ་བ་དེར་འོངས་ཏེ་ཕྱིན་
ནས་ངའི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མཐའ་

{ @272B } གཅིག་ཏུ་འདུག་ཅིང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས། ང་ལ་དགོས་པ་མཇུག་མེད་པའི་སྐད་ཅེས་བཅུན་
པ་འདི་ལྟར་འཕགས་པ་སྐྱ་ཙན་ཟེན་བདག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་ཆོངས་པར་ད་དེ་པམ་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་མི་མཛེས་ཤིང་ཚུལ་
དང་མཐུན་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གསོལ་ནས། དགོ་

སྐྱོང་མཇུག་པོ་དང་། ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་གྱུང་འདི་སྐད་ཅེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །བདེ་བར་ག་ཞེས་པ་
པ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱི་སྤང་མོས་ཇི་སྐད་གསོལ་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱིས་གྱུང་འཚལ་
ཏེ་ཞེས་གསོལ་ནས། ངས་ཁྱོད་ལ་སྐྱ་ཙན་

ཟེན་དེ་ལ་ཁྱོད་ཇི་སྐད་དུ་སེམས་ཞེས་སྒྲུས་ན། ཁྱོད་ཇི་སྐད་ལན་འདེབས་པར་བྱེད། བཅུན་པ་བདག་འདི་སྐད་ཅེས་བཅུན་
ཡང་བཅུན་ཞེས་གསོལ་ལོ། །མི་བཅུན་ཡང་མི་བཅུན་ཞེས་གསོལ་ལོ། །མི་གཏི་མུག་ཙན་འོན་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དེ་འཐོབ་ན་
དགོས་པ་གུང་བུ་ཞེས་དག་པ་ལྟར་བཞེད་པས་

ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཐོབ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དགོས་ཤིང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱད་པ། དགོས་ཤིང་དག་ཁྱེད་གྱིས་དགོས་ཤིང་གྲུབ་བྱུང་ནི་ལྟན་པ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་ཤིག། དགོས་ཤིང་མ་མཛའ་མོ་ནི་རང་གིས་ཁས་སྐྱེས་པས་བསྟི་ལ་བར་བྱའོ། དགོས་ཤིང་མཛའ་བོ་དང་། ས་

ལས་སྐྱེས་གཉིས་ལ་ནི་ཅི་ཞིག་མཐོང་། ཇི་ལྟར་མཐོང་། གང་དུ་མཐོང་། ཁྱེད་གཉིས་དོན་ཅི་ལ་དེར་སོན་པས། དེར་མཐོང་ཞེས་ལེགས་པར་རབ་དུ་སྐྱེས་པར་གྱིས་ཤིག། བརྟག་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྤྱད་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ན་ལས་བཞེངས་

ཏེ། བླ་དུ་ཡང་དག་འཛོག་གི་སྤྲད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གཤེགས་སོ། དེ་ནས་དགོས་ཤིང་རབ་དུ་མང་པོ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བླ་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་ཞུགས་ནས། རིང་པོ་མ་ལོན་པར་རིག་ནས། ཚོ་དང་ལྡན་པ་གྲུབ་བྱུང་ནི་ནི་ལྟན་པ་དང་

ལྡན་པར་བྱེད། དགོས་ཤིང་མ་མཛའ་མོ་ནི་རང་གིས་ཁས་སྐྱེས་པས་བསྟི་ལ། དགོས་ཤིང་མཛའ་བོ་དང་། ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ལ་ནི་ཅི་ཞིག་མཐོང་། ཇི་ལྟར་མཐོང་། གང་དུ་མཐོང་། ཁྱེད་གཉིས་ཅིའི་ཕྱིར་དེར་སོན་པས་དེར་མཐོང་། ཞེས་ལེགས་པར་རབ་དུ་སྐྱེས་པར་ཤིང་།

{@273A} ༄༅། བརྟགས་སོ། དགོས་ཤིང་རབ་དུ་མང་པོ་དག་གིས་ལེགས་པར་རབ་དུ་སྐྱེས་པའི་དང་བརྟགས་པ་ན་དེ་གཉིས་གྱིས་སྤྲས་པ། ཚོ་དང་ལྡན་པ་དག། ཚོ་དང་ལྡན་པ་གྲུབ་བྱུང་ནི་ལ་མི་ཚངས་པར་དེ་པའི་ཕྱིར་ལྟར་པ་མ་བྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚོ་དང་ལྡན་པ་གྲུབ་བྱུང་ནི་གྱིས་

བདག་ཅག་གཉིས་གང་དག་ཟོས་ན་རྒྱུད་པར་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཟས་རྒྱུད་པ་དག་གིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཐོ་བཅའ་མས་པས་བདག་ཅག་གཉིས་གྱིས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་གྲུབ་བྱུང་ནི་ལ་འདུན་པས་སྤྲས་པ། ཞེས་པ་དང་། གཏི་མུག་དང་། འཛིགས་པས་སྤྲས་པར་བྱེད་གྱི།

ཚོ་དང་ལྷན་པ་གྲུབ་བྱེད་ལ་མི་ཚངས་པ་རོ་དཔའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་མ་གྱུར་སྟེ། འདི་ལྟར་དགོས་ཤིང་དགའ་པ་ལྟར་བ་མེད་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཕྱིམ་ཤི། འབྲེང་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛུགས་ལས་བཞེངས་ནས་དགོས་ཤིང་གི་དགོ་འདུན་
གྱི་མདུན་དུ་གདན་བཀའ་མས་པ་ཉིད་ལ་

བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དགོས་ཤིང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅུན་པ་འདི་ན་
བདག་ཅག་དགོས་ཤིང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛུགས་ལ་ཞུགས་ནས་རིང་པོ་མ་ལགས་
པར་རིག་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་གྲུབ་བྱེད་

མོར་ནི་བླན་པ་དང་ལྷན་པར་བཟུང་། དགོས་ཤིང་མ་མཛུགས་མི་རང་གི་མཆིད་ཀྱིས་འཚལ་བས་བསྟོལ། དགོས་ཤིང་མཛུགས་པོ་
དང་། ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ལ་ནི་ཅི་ཞིག་མཐོང་། ཇི་ལྟར་མཐོང་། གང་དུ་མཐོང་། ཁྱེད་གཉིས་ཅི་འདི་ཕྱིར་དེར་སོན་པས་དེར་
མཐོང་ཞེས་ལེགས་པར་

རབ་ཏུ་སྐྱེངས་ཤིང་བརྟགས་ཏེ། བདག་ཅག་དགོས་ཤིང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གིས་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེངས་ཤིང་བརྟགས་པ་
ན། དེ་གཉིས་གྱི་མཆིད་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཚོ་དང་ལྷན་པ་གྲུབ་བྱེད་ལ་མི་ཚངས་པ་རོ་དཔའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་མ་
གྱུར་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚོ་དང་

ལྷན་པ་གྲུབ་བྱེད་གྱིས་བདག་ཅག་གཉིས་གང་དག་ཟེས་ན་རྟུན་པར་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཟས་རན་པ་
དག་གིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཐོ་བཅའ་ས་པས་བདག་ཅག་གཉིས་གྱིས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་གྲུབ་བྱེད་ལ་འདུན་པས་སྐྱས་
པ། ཞེས་དང་། གཏི་ལྷག་དང་། འཇིགས་

{ @273B } པས་སྐྱས་པར་བྟན་གྱི། ཚོ་དང་ལྷན་པ་གྲུབ་བྱེད་ལ་མི་ཚངས་པ་རོ་དཔའི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་མ་གྱུར་སྟེ།
འདི་ལྟར་དགོས་ཤིང་དགའ་པ་ལྟར་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཆིའོ། །དགོས་ཤིང་དག་མི་གཏི་ལྷག་ཅན་དེ་གཉིས་གྱིས་ཅི་འདི་ཕྱིར་
ཟང་ཟང་ཅུང་ཟད་ཅིམ་གྱི་ཕྱིར་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་གྱི།

ཆོག་རྒྱས་པར་གྱུར། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་པ་དང་སྤྱི་དེའི་ཆོ་ཆོག་སུ་བཅད་པ་གཉིས་བཀའ་ལྟུང་པ། ལུས་ཅན་བརྒྱུ་བུ་
རྒྱ་བཡི། ཆོས་གཅིག་ལས་ནི་པདས་གྱུར་ཅིང་། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་བ་བཡིས། །འདི་ལ་སྤྲིག་པ་མི་བྱ་མེད།
།ལྷགས་སྒོར་མེ་ལྷེ་འདྲ་བ་དག།

ཟེས་པར་གྱུར་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི། ཚུལ་འཆལ་ཡང་དག་མི་སྡེ་མ་པས། །ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྟོམས་ཟ་བ་མིན། །དེའི་
སྐབས་སུ་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ན་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དན་ཏྲ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་དེ། ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་དན་ཏྲ། མི་བཟང་
དོ། །མཆོག་ཏུ་མི་བཟང་དོ། །འདི་

ལྟར་དགེ་སློང་སྒྲུབ་པ་དག་ཟེར་ཅིང་ཅུང་ཟེར་ཅི་མ་གྱི་སྒྱིར་དགེ་སློང་དག་པ་ལྟར་བ་མེད་པ་ལ་གཞི་མེད་པར་ཐམ་པར་འ
གྱུར་བ་འི་ཚེས་གྱིས་སྒྱུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་སྒྲུབ་པ་འཇིག་རྟེན་དག་ན་འཁོར་བ་ལ། །སློང་ལྷན་སྒྲུ་ཞིག་དག་པ་
བར་བྱེད། །སྲིད་གསུམ་གྲོལ་བ་འི་ནོར་གྱིས་གྱུར། །

སྐྱུང་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་སྤྱིར་རོ། །དེ་ནས་པཅཱ་ལྷན་པ་དང་སྤྱིས་བྱུང་པ་འདི་དང་། སྤྱིར་གཞི་འདི་དང་། སྐྱུང་ས་འདི་ལ་དགོ་
སྤྱིར་གོ་དགོ་པ་དུན་བརྒྱ་པ་མཛད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་པ་མེགས་པ་སྤྲུམ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་པཅཱ་ལྷན་པ་དང་སྤྱིས་ལྷན་པ་
མཛེན་བཞིན་དུ་མཛད་པར་མཛད་པ་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སེགས་པ་ཡང་སྒྲ་མ་བཞིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་བཙེམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སྤྲོད་མཛེད་བོ་དང་། ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ལ་རྩས་
པ། མི་གཏོ་ལྷན་ཅན་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་སྤྲོད་དག་པ་ལྟར་བ་མེད་པ་ལ་གཞི་མེད་པར་ཕྱམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚེས་ཀྱིས་
སྤྱིར་པ་བཏབ་པ་བདེན་ནམ། བཙུན་པ་མང་།

དོ། ཁངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དགོསྟོང་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རྟུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་
མི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་སྣང་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་
དགོསྟོང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། དགོསྟོང་

{@274A} ༡༡ །དག་གང་ཟག་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་དེ་མ་སྤངས་ན་ངན་སོང་དུ་འགོ་བ། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བར་འགོ་བ་དག་ཡིན་ཏེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གང་ཟག་འདོད་པ་དག་ཀྱང་སྟོན་པར་བྱེད་ལ་སྤྲིག་པའི་ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་འདི་ནི་གང་ཟག་དེ་མ་སྤངས་ན་ངན་སོང་དུ་འགོ་བ། སེམས་ཅན་

དཔྱུལ་བར་འགོ་བ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གང་ཟག་བདག་ཉིད་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཅིང་གཞན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྲི་བ་འདི་ནི་གང་ཟག་དེ་མ་སྤངས་ན་ངན་སོང་དུ་འགོ་བ། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བར་འགོ་བ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གང་ཟག་བདག་ཉིད་མི་ཚངས་པར་

ོད་ཅིང་གཞན་ལ་གཞི་མེད་པར་མི་ཚངས་པར་ོད་པ་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཀྱིས་སྒྲུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་གང་ཟག་དེ་མ་སྤངས་ན་ངན་སོང་དུ་འགོ་བ་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བར་འགོ་བ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། བདེ་བར་ག་ཞེགས་

པས་དེ་སྐད་གསུངས་ནས། སྟོན་པས་གཞན་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །ཚིག་གིས་ཉེས་སྒྲས་ཇོད་བྱེད་ན། རྒྱེས་བུ་རྒྱེས་པའི་ཁ་ནས་ནི། རྟ་རེ་རྒྱུ་ཞིང་དེ་ཡིས་ནི། བདག་ཉིད་གཅོད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །གང་ཞིག་སྐད་བྱ་སྟོང་བྱེད་ཅིང་། བསྟོད་བྱ་རྣམ་

པར་སྟོང་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཁ་ནས་འཐབ་གྲོལ་སྟེད། །འཐབ་གྲོལ་ཅན་གྱིས་བདེ་མི་སྟོང་། །གང་འདིར་ཆོ་ལོས་རང་ལོར་ཕམ་བྱེད་པ། །འཐབ་གྲོལ་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཅམ་དུ་བད། །གང་ཞིག་བདེ་ག་ཞེགས་ཡིད་རབ་ཁྲོ་བྱེད་པ། །དེ་འདིར་འཐབ་གྲོལ་འོན་ཏེ་ཆེན་པོ་ཡིན། །

འཕགས་པས་སྐད་པ་གང་ཡིན་སྤྲིག་བརྟེན་ནས། །བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་དང་དུང་ཕྱུར་ཕྱག་ །སུམ་བཅུ་དྲུག་དང་ལྔ་པོ་ཇི་སྟེད་པར། །སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་རྣམས་སུ་འགོ་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྐད་ནས་དགོ་སྟོང་རྣམས་ལ་བཀའ་

སྤྱུལ་པ། དགོས་ཤིང་དག་དེ་ལྟ་བུ་ན་པ་མེད་པའི་ལུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདྲུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་
པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་བཞིན་གྱོ། །དེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདྲུལ་བ་ལ་བསྐྱེད་པའི་
གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོ་

{ @274B } སྤྱིང་གང་ཁྱོས་ཤིང་ཞེ་སྤང་བར་གྱུར་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་འདི་ཚངས་པར་དཔ་དང་དབལ་ལོ་སྟུང་ནས་དགོ་
སྤྱིང་དག་པ་ལྟར་བམེད་པ་ལ་གཞི་མེད་པར་པམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཀྱིས་སྤྱིང་པ་ལས་དེ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་བྱིས་ཀྱང་
རུང་། མ་བྱིས་ཀྱང་རུང་། ཚུད་པ་དེ་ཡང་གཞི་མེད་པ་ཡིན་ལ། དགོས་སྤྱིང་

ཡང་ཞེ་སྤང་ལ་གནས་པས་ཞེ་སྤང་གིས་སྤྱིས་སོ་ཞི་ན། དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཡང་དགོས་སྤྱིང་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཛའ་བོ་
དང་། ས་ལས་སྐྱེས་སམ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །ཁྱོས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁྲུགས་ཤིང་། ཞེ་སྤང་བར་
གྱུར་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་མི་དག་པར་

གྱུར་ནས་དེ་འཁྲུགས་པ་མ་བསལ་བར་རོ། །ཅི་ནས་ཀྱང་འདི་ཚངས་པར་དཔ་དང་དབལ་ལོ་སྟུང་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་
ནས་ཀྱང་འདི་དགོས་སྤྱིང་གི་ཚུལ་དང་དབལ་ལོ་སྟུང་ནས་སོ། །དགོས་སྤྱིང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུད་བུ་ཁོར་རམ་གཞན་ཡང་
དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །ལྟར་བམེད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་

བ་ནི་གཞི་དེའི་ལྟར་བམེད་པ་ལའོ། །གཞི་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་གསུམ་པོ་མཐོང་བའི་གཞི་དང་། ཐོས་པའི་གཞི་
དང་། དོགས་པའི་གཞི་མེད་པར་རོ། །པམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་བཞི་པོ་གང་ཡང་རུང་བས་ཏེ། དེ་
ནི་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིར་གསུངས་

པ་ཡིན་གྱོ། །སྤྱིང་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིང་པ་བཏབ་པ་ལས་སོ། །དེ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དུས་གཞན་ནའོ།
།བྱིས་ཀྱང་རུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དག་གིས་སོ། །མ་བྱིས་ཀྱང་རུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་རང་ཉིད་འགྱུད་པ་དང་། རུང་ཟད་འ
གྱུད་པ་དང་། རྣམ་པར་འགྱུད་པ་དང་། རབ་

ཏུ་འགྱོད་པར་གྱུར་ནས་སོ། རྩོད་པ་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོད་པ་བཞི་པོ་འགྱོད་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་དང་། མི་གདམས་པའི་
ཕྱིར་རྩོད་པ་དང་། ལྷུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་དང་། བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལོ། །གཞི་མེད་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་གསུམ་པོ་
དག་མེད་པ་ཡིན་ལ་ལོ། །དག་སྒྲིང་ཡང་།

ཞེ་སྤང་ལ་གཞས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱུང་པ་འདེབས་པར་འདོད་པས་སོ། །ཞེ་སྤང་གིས་སྤྲུམ་སོ་ཤེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱུང་པ་
བཏབ་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་ཟེར་ན་ལོ། །དག་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུམ་བཞིན་ཏེ། དེས་ན་དག་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་

{@275A} ལྟ། །འགྱུར་ཞེ་ན། གང་ཟག་དག་པ་ལ་སྤྱུར་པ་འདེབས་པ་ལ་གཞི་བཅུས་ནི་ལྷུང་བར་འགྱུར་ལ། གཞི་
ལྷུས་ནི་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་གཞི་བཅུས་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་མ་མཐོང་བ་དང་། མ་ཐོས་པ་དང་། མི་
དོགས་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་།

འདོད་པ་དང་། སྒྲོ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་མཐོང་རོ། །བདག་གིས་ཐོས་སོ།
།བདག་དོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་བཟོད་དོ་ཅོག་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དེས་ཐོས་ལ་དེ་ཡང་བཟོད་པ་དང་། དེ་
དོགས་ལ་དེ་ཡང་བཟོད་བཞིན་དུ་དེས་

འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྒྲོ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་
ཐོས་ཏེ་དེ་ཡང་མ་བཟོད་དོ། །བདག་དོགས་ཏེ་དེ་ཡང་མ་བཟོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་བཟོད་དོ་ཅོག་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་
རོ། །ཐོས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་བདག་

གིས་མཐོང་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཐོས་པ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པར་བདག་གིས་མཐོང་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཐོས་པ་ལ་དོགས་པ་
ན་བདག་གིས་མཐོང་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཐོས་པ་ལ་མི་དོགས་པ་ན་བདག་གིས་མཐོང་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དོགས་པ་ལ་
དོགས་པ་ན་བདག་གིས་མཐོང་།

ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་བཟོད་དོ་ཅོག་དགེ་འདུན་ལྷན་མར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞི་བཅུས་ལྟར་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་གཞི་ལྡས་
ལྟར་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེས་མ་མཐོང་བ་དང་། མ་ཐོས་པ་དང་། མ་དོགས་པ་ལ་དེས་འདྲ་ཤེས་མ་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་
དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་།

རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་མ་བསྐྱར་བར་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་མཐོང་ངོ། །ཐོས་སོ། །དོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྟར་བར་མི་འ
གྱུར་རོ། །དེས་ཐོས་ལ་དེ་ཡང་བཟོད་པ་དང་། དེ་དོགས་ལ་དེ་ཡང་བཟོད་པ་ལ་དེས་འདྲ་ཤེས་མ་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་།
འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་།

རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་མ་བསྐྱར་བར་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་ཐོས་ཏེ་དེ་ཡང་མ་བཟོད་ངོ། །བདག་དོགས་ཏེ་དེ་ཡང་མ་
བཟོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞི་ལྡས་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་གང་ཟག་དག་པ་ལ་སྐྱར་
བ་འདེབས་པ་ལ་གཞི་བཅུས་ལྟར་བར་འགྱུར་ལ་གཞི་

{@275B} ལྡས་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་དག་པ་མ་དག་པ་ལྟར་བཅོས་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་
ཡང་གཞི་བཅུས་ལྟར་བར་འགྱུར་ལ། གཞི་ལྡས་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ཟག་མ་དག་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་ནི་
གཞི་བཅུ་གཅིག་གིས་ལྟར་བར་འགྱུར་ལ། གཞི་དྲུག་གིས་

ལྟར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་གཞི་བཅུ་གཅིག་གིས་ལྟར་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེས་མ་མཐོང་བ་དང་། མ་ཐོས་པ་དང་། མི་
དོགས་པ་ལ་འདྲ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་
བདག་གིས་མཐོང་།

ངོ། །བདག་གིས་ཐོས་སོ། །བདག་དོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་བཟོད་དོ་ཅོག་དགེ་འདུན་ལྷན་མར་འགྱུར་རོ། །དེས་མཐོང་ལ་དེ་
ཡང་བཟོད་པ་དང་། དེས་ཐོས་ལ་དེ་ཡང་བཟོད་པ་དང་། དེ་དོགས་ལ་དེ་ཡང་བཟོད་པ་ལ་དེས་འདྲ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་
པ་དང་། འདོད་པ་དང་།

སློབ་མཁན་དང་། རྒྱ་མཚན་དང་། ལྷ་བ་མ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་མཐོང་སྟེ་དེ་ཡང་མ་བཟོད་དོ། །བདག་གིས་ཐོས་ཏེ་
དེ་ཡང་མ་བཟོད་དོ། །བདག་དོགས་ཏེ་དེ་ཡང་མ་བཟོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་བཟོད་དོ་ཅིག་དགེ་འདུན་ལྷན་ལྷན་མར་འགྱུར་རོ།
ཐོས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་བདག་

གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཐོས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཐོས་པ་ལ་དོགས་པ་
ན་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཐོས་པ་ལ་མི་དོགས་པ་ལ་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དོགས་པ་ལ་
དོགས་པ་ན་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་

ཞེས་ཟེར་ན་བཟོད་དོ་ཅིག་དགེ་འདུན་ལྷན་ལྷན་མར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞི་བཅུ་གཅིག་གིས་ལྟང་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་
གཞི་བཅུ་གཅིག་གིས་ལྟང་བཅེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེས་མ་མཐོང་བ་དང་། མ་ཐོས་པ་དང་། མི་དོགས་པ་ལ་དེས་འདྲ་ཞེས་མ་
བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་

པ་དང་། སློབ་མཁན་དང་། རྒྱ་མཚན་དང་། ལྷ་བ་མ་བསྐྱར་བར་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་མཐོང་ངོ། །ཐོས་སོ། །དོགས་སོ་ཞེས་
ཟེར་ན་ལྟང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་མཐོང་ལ་དེ་ཡང་མ་བཟོད་པ་དང་། དེས་ཐོས་ལ་དེ་ཡང་མ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དོགས་
ལ་དེ་ཡང་མ་བཟོད་པ་ལ་དེས་

{@276A} ༄༅། །འདྲ་ཞེས་མ་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློབ་མཁན་དང་། རྒྱ་མཚན་དང་། ལྷ་བ་མ་བསྐྱར་
བར་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་མཐོང་སྟེ་དེ་ཡང་མ་བཟོད་དོ། །བདག་གིས་ཐོས་ཏེ་དེ་ཡང་མ་བཟོད་དོ། །བདག་དོགས་ཏེ་
དེ་ཡང་མ་བཟོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྟང་

བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞི་བཅུ་གཅིག་གིས་ལྟང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་གང་ཟག་མ་དག་པ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ལ་
གཞི་བཅུ་གཅིག་གིས་ལྟང་བར་འགྱུར་ལ། གཞི་བཅུ་གཅིག་གིས་ལྟང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་གང་ཟག་མ་དག་པ་དག་པ་
ལྟར་བཅོས་པ་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་

ལ་ཡང་གཞི་བཅུ་གཅིག་གིས་ལྟར་བར་འགྱུར་ལ། གཞི་དྲུག་གིས་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་བསྐྱགས་པ་ལ་ནི་ལྟར་
བཅེད་དོ། །ངོས་ལ་རི་མོར་བྲིས་པ་ཕན་ཆད་ལ་ཡང་ལྟར་བཅེད་དེ། ཇི་ལྟར་བདག་གིས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ་

སྒྲུབ་ནའོ། །ལས་དང་པོ་བ་དང་། སྦྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉིན་པ་ལ་ལྟར་བཅེད་དོ། །དགེ་
སློང་རྣམས་ཐེ་ཚོམ་སྦྱོས་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཁུས་པ། བཅུན་པ་ཆོ་དང་
ལྡན་པ་གྲུབ་བྱོར་

གྱིས་ལས་ཅི་ཞིག་བགྱིས་ན་ལས་དེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་ལྷུག་པ། རྟོར་མང་བ། ལོངས་དེ་ཆེ་བའི་བྱིམ་དུ་སྦྱོས། ལས་ཅི་
ཞིག་བགྱིས་ན་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་དགྲ་བཅོམ་
པ་ཉིད་མཛོན་དུ་བགྱིས། ལས་

ཅི་ཞིག་བགྱིས་ན་དེས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པས་སྐྱར་པར་གྱུར། ལས་ཅི་ཞིག་བགྱིས་ན་དེ་
གནས་མལ་འབོག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སློང་དག་རིགས་ཀྱི་བྱ་
གྲུབ་བྱོར་ཉིད་ཀྱིས་ལས་

ཚོགས་རྟེན་པ། རྟོན་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བ། འོད་པ་བཞིན་དུ་ཉི་བར་གནས་པ། གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དག་
བྱས་ཤིང་བསམགས་པས་གྲུབ་བྱོར་ཉིད་ཀྱིས་ལས་བྱས་ཤིང་བསམགས་པ་དག་གཞན་སུ་ཞིག་གིས་སོས་མྱོང་བར་འ
གྱུར། དགེ་སློང་

{ @276B } དག་ལས་བྱས་ཤིང་བསམགས་པ་དག་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སའི་ཁམས་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་མི་འགྱུར། ཟུང་
ཁམས་ལ་མི་འགྱུར། མེད་ཁམས་ལ་མི་འགྱུར། རྒྱུད་གི་ཁམས་ལ་མི་འགྱུར་གྱི་འདི་ལྟར་ལས་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་
བྱས་ཤིང་བསམགས་པ་དག་ནི་ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་

དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆོད་དག་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་ཡང་ནི། རྒྱུད་མི་ཟ་
བའང་ཚོགས་དང་དུས། རྟོན་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད། །དགོས་པ་དག་སྒྲིལ་བུང་བ་འ
དས་པའི་དུས་ན་རེ་

བྲགས་ཤིག་ན་དེད་དཔོན་རྒྱལ་ཆེན་ཅན་ཞེས་བྲུ་བ་ཞིག་འདུག་སྟེ། དེ་རྒྱུ་མཚོ་ཆེན་པོར་འགྲོ་བའི་ཐོང་ཐོགས་ཏེ་དོན་
མཐུན་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱུ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཕགས་སོ། །མངས་རྒྱས་རྣམས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཆོ་རང་མངས་རྒྱས་དམན་པ་
དང་བཀའ་པ་ལ་རྗེས་སུ་སྟོང་བརྟེ་བ། བས་

མཐའི་གནས་མལ་ལ་དག་པ་བ། བས་རུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལྟ་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཡོན་གནས་སུ་གྱུར་པ་དག་འཛིན་ཉེན་དུ་བྱུང་བོ།
།དེ་ནས་རང་མངས་རྒྱས་ཤིག་དེད་དཔོན་དེ་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་ལྟོངས་རྒྱུར་འཕགས་ནས་དེ་མཚན་མོ་མེད་ཁམས་ལ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ། །མི་གཙོ་བོ་

དག་གི་ཀུན་རྟོན་པ་ནི་མི་མེད་ཆོ་བ་མཚན་མོ་རེས་ཀྱིས་རེས་ཀྱིས་མེད་ཆོ་བྱེད་པས་ཇི་ཅམ་ན་མི་ཞིག་ལ་རེས་བབ་སྟེ།
མེད་ཆོ་བྱེད་པ་དེས་དེ་མེད་ལྟར་པོ་བཞིན་དུ་འབར་བ་མཐོང་ནས་དེས་ཡ་མཚན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་མཚན་མོ་
ནམ་ནངས་པ་དང་དེད་དཔོན་རྒྱལ་ཆེན་ཅན་ལ་

སྒྲིལ་པ། དེད་དཔོན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེད་དཔོན་དང་ཐབས་ཅིག་འཕགས་པ་འདི་ནི་བརྟུ་ལ་ཞུགས་གྲུབ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
ཞིག་ལགས་ཏེ། བདག་གིས་མཚན་མོ་ཞུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟར་འབར་བ་མཐོང་དོ། །དེད་དཔོན་གྱིས་སྒྲིལ་པ། གྱེན་རྗེ་དེ་
སྟོགས་གདན་འདུག། །དེད་

དཔོན་ག་གོ་མོ་ཞིག་ན་པོ། །དེད་དཔོན་དེ་དག་འ་བ་སྐྱེས་ནས་དེའི་གན་དུ་སོང་སྟེ་རྟེན་པ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་སྒྲིལ་
པ། འཕགས་པ་ཁྱོད་ནི་བསོད་སྟོམས་བཞེད་པ་ལགས་ལ། བདག་གྱུང་བསོད་ནམས་འཚལ་བ་ལགས་པས་བདག་གི་
བསོད་སྟོམས་གསོལ་

{@277A} ༡༡། ཁིང་གཤེགས་སུ་གསོལ། དེས་དེའི་དང་དྲུ་སྒྲངས་ནས་ཇི་ཙམ་ན་དེད་དཔོན་རྒྱལ་ཆེན་ཅན་གྲོང་
དང་། གྲོང་རྒྱལ་དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་དང་། ཚོང་རྒྱལ་དག་ཏུ་མཐར་གྱིས་རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་ན་རྒྱ་མཚོ་
ཆེན་པོའི་འབྲུག་དུ་ཕྱིན་ནས་དེས་ལམ་

གྱིས་དུབ་པ་བསལ་ཏེ་རྟིང་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ནས་ཞོ་གས་འཚོ་བ་ལྟ་བུ་སྒྲོབས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
རྒྱལ་ཆེན་དང་། གྲུ་པ་དང་། རྒྱུང་ཡོར་ཐོགས་པ་དག་ཁྲིད་དེ། རང་སངས་རྒྱས་དེ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་ནས་ཕྱིན་པ་དང་། རྗེས་
དང་བཅས་པས་རྟེན་པ་

གཉིས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །འཕགས་པ་བདག་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཇུག་ན་
ཅི་འཕགས་པ་འཇུག་གམ། དེས་སྒྲུབ་པ། བཞིན་བཟངས་ཁྲིད་ནི་རེ་ཞིག་པ་མ་དང་། བུ་དང་། རྒྱུང་མ་དང་། བུན་དང་། བུན་
མོ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་།

ཞོ་གས་འཚོ་བ་དང་། དག་སྦྱོང་དང་། བུམ་ཟེ་རྣམས་དང་། བཤེན་པ་དང་། སྤྱུག་པོངས་པའི་སྤྱོལ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱ་མཚོ་
ཆེན་པོར་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། ཁོ་པོ་ནི་བྱིམ་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐར་སྤངས་པ། སྤྱིད་པ་དང་། ལོངསོ་ད་ལ་མི་རྒྱུགས་པ། གཅིག་པུ་
གཉིས་པ་

མེད་པ་ཡིན་པས་གང་གི་དོན་དུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཇུག་ །དེད་དཔོན་རྒྱལ་ཆེན་ཅན་གྱིས་བསམས་པ། བདག་གིས་འ
ཕགས་པ་འདི་ལ་བསོད་སྟོམས་ནི་རྒྱལ་ན་གོས་མ་བསྟོན་གྱིས། བདག་གིས་ད་འདི་ཟན་བྱིན་ལ་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་རས་
ཡུག་ཆེན་བསྟོན་པར་བྱའོ་སྟམ་

ནས་དེད་དཔོན་དེས་དེ་ཟས་བསོད་པས་ཚོམ་པར་བྱས་ནས་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་རས་ཡུག་ཆེན་བསྟོན་ནོ། །དེ་ནས་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ནས། དེ་ལ་སྟིང་བཅུ་བའི་ཕྱིར་རང་པའི་རྒྱལ་པོ་འདབ་མ་བརྒྱུད་བ་ལྟར་སྟེང་གི་ནམ་
མཁའ་ལ་མཛོན་པར་འཕགས་ནས་འབར་

བ་དང་། གསལ་བ་དང་། ཆར་འབེབས་པ་དང་། སློག་འབྲིན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དག་བྱ་བར་བརྩམས་སོ། །སྤྲི་བའི་སྒྲིབ་པ་ནི་
རྩུ་འཕྲུལ་ལ་སྒྱུར་དུ་སེམས་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེད་དཔོན་དེ་ཤིང་རྩོན་པ་རྩུ་བ་ནས་བཅད་པ་བཞིན་དུ་རང་
སངས་རྒྱས་དེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་།

{@277B} དུ་འགྲེལ་ནས་སློན་ལམ་གདབ་པར་བརྩམས་པ། བདག་གིས་ཡོན་གནས་ཡང་དག་པར་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་བུ་
ལ་མཆོད་པ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པའི་དགེ་བའི་རྩུ་བ་འདིས་བདག་ལྷུག་པ། ཞོར་མང་བ། འོངསོ་དེ་ཆེ་བའི་བྱིས་དུ་སྒྲིབ་པར་
གྱུར་ཅིག །འདི་བས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་

འཕགས་པའི་སྟོན་པ་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་ཐུགས་བྱུང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་ཐོབ་པར་
གྱུར་ཅིག ཅེས་སློན་ལམ་བཏབ་པོ། །དགེ་སློང་དག་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་དེད་དཔོན་རྒྱལ་ཆེན་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གྲུ་བུ་
ཞོར་འདི་ཡིན་ཏེ། དེས་རང་སངས་རྒྱས་ལ་

མཆོད་པ་བྱས་ནས་བདག་གིས་ཡོན་གནས་ཡང་དག་པར་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པའི་དགེ་བའི་
རྩུ་བ་འདིས་བདག་ལྷུག་པ། ཞོར་མང་བ། འོངསོ་དེ་ཆེ་བའི་བྱིས་དུ་སྒྲིབ་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་སློན་ལམ་བཏབ་པ་དེས་ནི་ལྷུག་
པ། ཞོར་མང་བ། འོངས་

ོད་ཆེ་བའི་བྱིས་དུ་སྒྲིབ་སོ། །འདི་བས་ཆེས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་སྟོན་པ་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་ཐུགས་བྱུང་བར་མི་བྱེད་
པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་སློན་ལམ་བཏབ་པ་དེས་ནི་དའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་
བྱུང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་

པས་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་མཛོན་དུ་བྱས་ཤིང་འདིས་རང་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཕྱག་འབུམ་པས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
སྟོན་པར་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་ཐུགས་བྱུང་བར་མ་བྱས་སོ། །དེས་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་
སྒྱུར་པར་གྱུར་པ་དེ་ཉོན་ཅིག །དགེ་སློང་།

དག་ཕྱིན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དྲུས་ན་རི་བྲགས་ཤིག་ན་ཁྱིམ་བདག་ཕྱྱག་པ་ཞོར་མང་བ། ལོངསོད་ཆེ་བ། ཡོངས་སུ་གཟུང་
བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བྱུང་ཞོར་དང་ལྡན་པ། རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བྱུང་ཞོར་གྱིས་འགྲུག་པ་ཞིག་འདུག་སྟེ། དེས་
རིགས་མཉམ་པ་ལས་

ཆུང་མ་སྤངས་ནས་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཅེ་བར་བྱེད། དག་འ་བར་བྱེད། དག་འ་མགྱུརོད་པར་བྱེད་དོ། རྩེ་བར་བྱེད།
དག་འ་བར་བྱེད། དག་འ་མགྱུརོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་བྱུ་ཡང་མེད། བུ་མོ་ཡང་མེད་ནས་དེ་འདི་སྟུང་བདག་གི་ཁྱིམ་ཞོར་
དྲུམ་དང་ལྡན་ན་བདག་ལ་བྱུ་ཡང་

{ @278A } ལྟ། མེད་ཀྱི་བུ་མོ་ཡང་མེད་པས་བདག་འདས་ནས་བྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞོར་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོས་དབང་དུ་
བྱས་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ནས་ལག་པ་ལ་འགྲུམ་པ་གཏད་དེ་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འདུག་གོ། ཆུང་མས་དེ་མཐོང་ནས་
སྒྲིས་པ། རྗེའི་སྒྲིས་ཁྱོད་ཅི་འདྲིས་དུ་ལག་པ་ལ་

འགྲུམ་པ་གཏད་དེ་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་བཞུགས། དེས་སྒྲིས་པ། བཟང་མོ་བདག་གི་ཁྱིམ་ཞོར་དྲུམ་དང་ལྡན་ན་བདག་
ལ་བྱུ་ཡང་མེད། བུ་མོ་ཡང་མེད་པས་བདག་འདས་ནས་བྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞོར་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོས་དབང་དུ་བྱས་པར་འ
གྱུར་རོ་སྟུང་ན་ཇི་ལྟར་སེམས་ཁོང་དུ་

ཆུད་ཅིང་མི་འདུག་ཏུ་རུང་། ཆུང་མས་བསམས་པ། ཅི་འདི་ལ་སྐྱལ་བ་མེད་པས་བྱུ་ཡང་མེད། བུ་མོ་ཡང་མེད་དམ། འོན་ཏེ་
བདག་ལ་ཡང་སྐྱལ་བ་མེད་པས་བྱུ་ཡང་མེད་བུ་མོ་ཡང་མེད་པ་གང་ཡིན་ནི་གཏོ་ལ་མེད་ན་འདི་ནི་ངེས་པར་བདག་ལ་
སྟོན་འདོགས་ཤིང་ཆུང་མ་གཞན་

ལེན་པར་འདོད་པས་དེས་ན་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གི་ཁྱིམ་ཞོར་དྲུམ་དང་ལྡན་ན་བདག་ལ་བྱུ་ཡང་མེད་བུ་མོ་ཡང་མེད་
པས་བདག་འདས་ནས་བྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞོར་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོས་དབང་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་བདག་གི་
རུང་ན་ལག་པ་ལ་འགྲུམ་པ་གཏད་དེ་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་

པ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་འདུག་གིས་དེའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་ཐར་བར་བྱའོ་སྟེ་ལྟོ་ལྟོ་རིག་ནས་སྒྲིམ་པ། རྗེའི་སྒྲིམ་གལ་ཏེ་
བདག་ལ་སྒྲུལ་བ་མ་མཆིས་པས་ཁྱོད་ལ་སྒྲིམ་གྲང་མི་མང་ལ། སྒྲིམ་མོ་ཡང་མི་མང་འབ་ལགས་ན་བཅུ་མོ་གཞན་བཞེས་
ཞིག་དང་དེའི་འོག་ཏུ་ཁྱོད་ལ་སྒྲིམ་གྲང་མང་འ

སྒྲིམ་མོ་ཡང་མང་འབར་འགྱུར་རོ། །དེས་སྒྲིམ་པ། བཟང་མོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ་གང་ལ་ཆུང་མ་གཉིས་ཡོད་པ་དེས་ལན་འ
གའ་ཡང་སྒྲོམ་གྲང་མོ་མི་འཐུང་ལ། ཏུག་ཏུ་དེའི་ཁྱིམ་ན་ཐབ་མོ་དང་། མཚོང་འབྲུ་བ་དང་། ཚོད་པ་དང་། འགྱུད་པས་ནང་
མི་ཡོངས་སུ་འཁྱུག་པར་

བྱེད་ཅིང་རང་གི་ལས་རྗེས་སུ་སྒྲིམ་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མ་ཐོས་སམ། ཆུང་མས་སྒྲིམ་པ། རྗེའི་
སྒྲིམ་བཞེས་ཞིག་དང་། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་སྤྱི་ལོ་ལྟར་ཞིག་ལགས་ན་ནི་སྤྱི་ལོ་འདྲེ་ཞེས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བར་བགྱིད།
ཤག་ལ་ཏེ་བྱུ་མོ་ལྟར་ཞིག་ལགས་ན་

{@278B} བྱུ་མོ་འདྲེ་ཞེས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བར་བགྱིད། །ཁྱིམ་བདག་དེ་ཆུང་མ་དེས་གཡོའི་ཀྱན་དྲོད་པས་སྒྲིམ་པ་ན་
བྱུ་མོ་ཚོ་ལ་བར་ཚུ་མོ། །ཇི་ཙམ་ན་རི་བྲགས་ཞིག་ན་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་འདུག་པ་དེས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་ཆུང་མ་
སྐངས་ནས་དེ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཅེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་

བྱེད། དགའ་མགྱུར་དཔར་བྱེད་དོ། །ཅེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་མགྱུར་དཔར་པ་དེ་ལ་བྱུ་གཉིས་དང་བྱུ་མོ་གཅིག་
བཅས་ནས་དེས་དེ་དག་བསྐྱུངས་ཤིང་བསྐྱུད་ནས་ཁྱིམ་བདག་དེ་དུས་ལ་བབ་བོ། །དེ་ནས་བྱུ་མོ་ཚོ་ལ་བའི་ཁྱིམ་བདག་དེས་
དེ་གཉིས་ལས་བྱུ་མོ་དེ་

བསྐྱུངས་ནས་དཔལ་དང་ལྷན་པའི་ཡོ་ལང་ཆེན་པོས་བག་མར་སྐངས་སོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ན་སར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོང་
པ་ཟེའི་ཀྱིས་གཞོན་པ་ཡིན་པས་ཁྱིམ་བདག་དེ་བག་མ་སར་པ་དེ་ལ་ཞིན་ཏུ་ལྟོས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་སེམས་འབྲེལ་པར་གྱུར་
དོ། །དེ་ནས་དེའི་ཆུང་མ་སྤྲེལ་དེ་ཕྱག་

དོག་གི་རང་བཞིན་གྱིས་མངལ་གྱི་གནས་རྒྱུ་པར་དག་ཅིང་དེའི་མངལ་དུ་སེམས་ཅན་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དེ་
མཚོགས་ཏུ་དགའ་བ་སྦྱིས་ནས་ཁྱིམ་ཐབ་ལ་སྦྱས་པ། རྗེའི་སྤྲུལ་བདག་ལ་སེམས་ཅན་ཞུགས་ཀྱིས་དགྲེས་པ་སྦྱིད་ཅིག
།ཁྱིམ་བདག་གིས་སྦྱས་པ། བཟང་

མོ་ལེགས་ཏེ་གལ་ཏེ་ཁྱེའུ་སྦྱི་བར་འགྱུར་ན་ཁོ་བོ་འདས་ནས་ཁྱིམ་གྱི་བདག་པོར་འགྱུར་རོ། །ཆུང་མས་སྦྱས་པ། རྗེའི་
སྤྲུལ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་བག་སར་གྱི་མངལ་ན་གནས་པ་རྟགས་པར་བགྱི་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟགས་པར་མ་བགྱིས་ན་ཁྱེའུ་འདི་
ཁྱིམ་གྱི་བདག་པོར་འགྱུར་རོ། །ཁྱིམ་བདག་

གིས་སྦྱས་པ། བཟང་མེ་ཁོ་བོས་དང་པོ་དང་པོ་ཉིད་ནས་དོན་དེ་ཁྱོད་ལ་གོ་བར་མ་བྱས་སམ་དུང་ཅིར་ཡང་མ་གྱུར་པ་ནས་
ཁྱོད་གྱིས་བརྩམས་སོ། །ཆུང་མ་དེ་སྤོབས་པ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཅང་མི་སྦྱི་བར་འདུག་གོ། །དེ་ཟླ་བ་བརྒྱད་དམ་དགུ་འདས་
ཏེ་བཅས་པ་ལས་ཁྱེའུ་ཞིག་བྱུང་ནས་

དེ་བཅས་པའི་བཅས་སྟོན་བྱས་ཏེ་ཁྱིམ་དང་མཐུན་པའི་མིང་བཏགས་ནས་དེ་འོ་མ་དང་། ཞོ་དང་། མར་དང་། ཞུན་མར་
དང་། མར་གྱི་སྟིང་ཁུ་དང་། གཞན་ཡང་ཡོ་བྱད་གྱི་བྱེ་བྲག་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་དག་གིས་སྤིང་བར་བྱེད། སྦྱིད་པར་བྱེད་ཅིང་
རྗེའི་ན་གནས་པའི་པར་བཞུགས་སྟུང་།

{@279A} ༡༡ །དུ་སྦྱིད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་གང་གི་ཆོ་ཆོག་སྦྱི་རུས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ན་གང་ཅུང་ཟད་ཅི་སྦྱི་བའི་
ཐམས་ཅད་བདེན་པར་སྦྱི་ཞིང་བརྟུན་དུ་མི་སྦྱི་བར་དེའི་མིང་ཁྱིམ་དང་མཐུན་པར་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟུབ་ཅིང་
བདེན་སྦྱི་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཆགས་པར་གྱུར་ཏེ་ཁ་ནས་ཀྱང་།

ཡུལ་ལ་སྟོན་པའི་དྲི་འབྱུང་དོ། །དེའི་མས་བསམས་པ་བདག་ལ་བྱ་ཡོད་ཀྱང་སྟོན་སྒྲུལ་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཁྱིམ་ཐབ་འདི་
དུང་ཡང་བག་སར་ལ་ལྟོས་པ་དང་ལྟན་ཞིང་སེམས་འབྲེལ་པར་བྱེད་གྱིས་དེའི་ཕྱིར་ཐབས་གྱི་རྒྱུ་པ་ཞིག་བྱའོ་སྟུང་།
ནས་དེ་ཕྱག་དོག་དང་། སེར་སྦྱས་

ཀློན་ནས་དགྲིས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཤུགས་མི་བཟོད་པ་ན་ཁྱིམ་ཐབ་ཀྱི་གནད་དོན་སྤེལ་སྤྲོས་པ། རྗེའི་སྤྲོས་ཁྱོད་བཀའ་སར་འ
དེ་ལ་ཁྱོད་འདི་ལྟར་ཉ་ཅང་ལྟོས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་སེམས་འབྲེལ་པས་དབྱེས་པར་མ་མཛད་ཅིག། ཁྱིམ་བདག་གིས་སྤྲོས་
པ། བཟང་མོ་ཡང་ཁྱོད་

ཀྱིས་བརྩམས་སོ། །དེ་སྤྱོད་པས་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཅང་མི་སྤྲོ་བར་འདུག་གོ། །འདྲེལ་བ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ། བམ་པོ་ཉི་
ཤུ་གཅིག་པ། སྤྲོས་པ་འཇམ་བུད་མེད་འདོད་པ་དག་བསྟོན་པས་ནི་སྤྲིག་པའི་ལས་མི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེས་བྱ་ལ་སྤྲོས་
པ། བྱ་ཁྱོད་

ཀྱིས་བུད་མེད་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གཞོད་པ་གང་ཡིན་པ་ཤེས་སམ་བྱས་སྤྲོས་པ། ཡུམ་འཆའ་ཏེ། ཐུག་དོག་དང་། སེར་སྤྲོ་འོ་
། བུ་མ་ཉེས་ཏེ་ཁྱོད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པས་དེ་དེ་བཞིན་གྱོ། །ཁོ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་མ་ཡར་མོ་སྤྲོ་འབྱེད་པར་
བྱེད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་

ཆེ་བཞི་བྱེ་ཤིག། ཡུམ་ཅི་ཡང་དག་པས་སམ། ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པས། བྱ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཡུམ་
བདག་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་སྤྲོ་ཞེས་བསྐྱེད་པར་གྲགས་ན་དེའི་སྤྲོ་དུ་དེ་ལྟར་བརྟུན་དུ་སྤྲོ་བར་བསྐྱེད་ བྱ་ཁྱོད་
ཁོ་མོས་ལྷན་བཀའ་ལྟོན་

བསྐྲེལ་བསྐྲེལ་ན་རེ་ཞིག་དེ་ཅི་ཡང་སྤྲོ་བར་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཆོག་ཏུ་མ་སྤྲོ་བར་གང་གི་ཆོ་ཁྱོད་ལ་པས་དེས་པ་
དེའི་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱིས་མགོ་ཕྱོགས་ཤིག། བྱས་བསམས་པ། མའི་ཆོག་ཆོག་མ་ཡིན་པར་བྱར་མི་རུང་དོ་སྤྲོ་ལྟར་རིག་ནས་
སྤྲོས་པ། ཡུམ་གཤམ་ཏེ་

{@279B} དེ་ལྟར་མ་ཞོངས་ཀྱིས། མགོ་ཕྱོགས་པར་བསྐྱེད། །དེས་བུ་དེ་དམ་འཆར་བཅུག་ནས་ཁྱིམ་བདག་གི་གནད་དོན་
སྤེལ་སྤྲོས་པ། རྗེའི་སྤྲོས་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་ཤིན་ཏུ་ལྷུ་ལ་བ་བདག་གིས་མཐོང་དོ། །ཅི་བྱས། སྤྲོས་པ་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་
དག་འཇམ་བུ་རོ་དེད། ཁྱིམ་བདག་དེ་

ཀུན་ནས་དགེ་སྒྲུབ་པ་སྒྲིམ་པ། སྤྱི་ཕན་མ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྩམས་སོ། །རྗེ་འོ་སྤྱི་ཁྱོད་བདེན་སྒྲིམ་པ་ཡང་ཐུགས་མི་ཆེས་
སམ། ཡིད་ཆེས་ཏེ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ན་ཁོ་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟུན་དུ་སྒྲིམ་པར་འགྱུར། རྗེ་
སྤྱི་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་

དེ་ཅུ་ཞིང་མཆིས་ཀྱིས་བོས་ཤིག །ཁྱིམ་བདག་དེས་བྱ་དེ་བོས་ནས་པང་པར་བཞག་སྟེ་སྒྲིམ་པ། བྱ་ཁྱོད་ཀྱི་མ་ཡར་མོ་འ
དེས་སྒྲིམ་པ་གཞན་དང་ལྟན་ཅིག་དག་འམགུར་ད་པ་བདེན་ནམ། བྱ་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་མ་བསྐབས་པར་མཁས་པ་ཡིན་
པས་དེས་དེའི་ཁ་ལག་པས་བཀའ་

ནས་སྒྲིམ་པ། བྱ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཀྱིས་ཆོག་ཏུ་མ་སྒྲིམ་ཤིག །གལ་ཏེ་བདེན་པ་ཡིན་ན་མགོ་ཕྱོགས་ཤིག །ཁྱེད་
དེས་མགོ་ཕྱོགས་སོ། །ལས་ཤིན་ཏུ་རམས་ཆེ་ཞིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དག་ནི། ལུས་འཇིག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པས། ཁྱེད་དེའི་
ཁ་ནས་ཆོད་

ཉིད་ལ་བྱིང་བ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཀུན་ཏུ་ཡང་བདེན་སྒྲིམ་དེས་མ་ཡར་མོ་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲིམ་པས་དེ་ནི་བདེན་
སྒྲིམ་པ་ཡིན་གྱི་བརྟུན་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིམ་ཁུབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་མིང་བདེན་སྒྲིམ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ལྟར་པར་གྱུར་ཅིང་བརྟུན་སྒྲིམ་ཞེས་བྱ་བའི་

མིང་ཆགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་དེས་རྒྱུང་མ་དེ་ལ་སྒྲིམ་པ། ཁྱོད་ཉེས་བརྟོད་པ་ཡིན་གྱིས། ཁྱོད་ཁོ་པོའི་
ཁྱིམ་ན་མ་འདུག་ཤིག །རྒྱུང་མ་དེས་མ་ཉེས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་དག་ཆོག་པ་སྒྲིམ་པས་འཇིགས་་
ནས་ཁྱིམ་ནས་བསྐྱད་པ་དང་། དེ་

མ་རངས་བཞིན་དུ་མིང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་སོང་ངོ། །མིང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྒྲིམ་པ། སྤང་མོ་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་འདིར་འ
ོངས། དེས་སྒྲིམ་པ། བདག་ཁྱིམ་ཐབ་ཀྱིས་རང་གི་ཁྱིམ་ནས་བསྐྱད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉེས་བརྟོད་ཅེས་ཤིང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་
ཁྱོད་འདིར་ཡང་མ་

{@280A} ༡༡ །འདྲུག་ཤིག །དེས་སྒྲིམ་པ། བདག་གིས་ཉེས་པར་མ་དེ་འདི་ལྟར་བདེན་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བསྐྱུས་པ་དེས་
ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱར་ཏེ་དེ་ནི་བདེན་སྒྲིམ་མ་ཡིན་གྱི་བརྟུན་སྒྲིམ་ཡིན་ཞོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ཤེས། གལ་ཏེ་ཁྱེད་གཉིས་ཡིད་
མི་ཆེས་ན་སྤྱུལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་

དག་ཁྱེད་གཉིས་ལ་སྒྲིམ་བར་འགྱུར་བས་དེ་དག་ཆེ་བཞི་ཡིན་ཞོ། །དེ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་དག་ཁ་ཟེར་བས་འཇིགས་པས་སོང་
སྟེ་ཁྱིམ་བདག་དེའི་སྤྱུལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་དག་ལ་བྱིས་པ་དང་། དེ་དག་ན་རེ་འདི་ནི་ཉེས་པར་དཔ་མ་ཡིན་གྱི་འདི་ལྟར་བདེན་
སྒྲིམ་སྒྲིམ་བསྐྱུས་པ་དེས་ཡང་དག་པ་

མ་ཡིན་པས་སྐྱར་ཏེ་དེ་ནི་བདེན་སྒྲིམ་མ་ཡིན་གྱི་བརྟུན་སྒྲིམ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་དེ་གཉིས་བདེན་སྒྲིམ་ལ་ཁོ་བའི་ཀླན་
ནས་དཀྱིས་པ་སྐྱེས་ནས་ཉེ་དུ་འཛོགས་སྤྱིང་དུ་སྤྱུག་པ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་གོ་བར་བྱས་ནས། སྤང་མོ་དེ་རང་གི་ཁྱིམ་
ན་བསེལ་ཞིང་དེ་ལ་ཡང་ཀླན་ཀ་བཙུང་བ་

ལྟར་ལེན་ཅིང་འཁོད་དོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཆོ་རང་སངས་རྒྱས་དམན་པ་དང་། བཀྲོན་པ་ལ་རྗེས་སུ་
སྤྱིང་བརྟེན་པ། བས་མཐའི་གནས་མལ་ལ་དག་པ་བ། བསེ་རུ་ལྷ་སུ་གཅིག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་གནས་སུ་གྱུར་པ་དག་འ
ཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་དོ། །

ཇི་ཅུམ་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་ལྟོངས་རྒྱ་ཞིང་འགོ་བཟ། རི་བྲགས་དེར་སྤྱིན་ནས། དེ་སྔར་ཤམ་ཐབས་བགོས། ལྟར་བ
ཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་བསོད་སྟོམས་རྒྱ་ཞིང་ཁྱིམ་རིམ་གྱིས་འགོ་བཟ་ལྷ་དང་མིའི་ཡིད་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་དུ་ལམ་
ཞིབས་ཁྱིམ་དེར་ཞུགས་པ་དེ་བདེན་

སྒྲིམ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱར་པའི་ཆུང་མ་དེས་མཐོང་ནས། དེས་བསམས་པ། རབ་རྟུ་བྱུང་བ་འདི་འོ་དུ་ལམ་འདི་འདྲ་
བ་ལས་ན་འདི་ནི་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱུག་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། གང་དག་གིས་འདི་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ཤིང་སྟོན་ལམ་འ
དེབས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་

གང་མེས་པ་དང་། གང་འདོད་པ་དེ་ནི་དག་ལ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་དུ་རིག་ནས་དེས་དེའི་རྒྱུ་པ་
གཉིས་ལ་ཕྱག་འཆིལ་ཏེ་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་ཁྱོད་ནི་བསོད་སྟོམས་བཞེད་པ་ལགས་ལ་བདག་ནི་བསོད་ནམས་འཆིལ་བ་
ལགས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་དུ་གདུགས་

{@280B} ཚོད་གསེལ་ཅིག །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ལྷགས་པ་ཡིན་པས་དེས་དང་དུ་བྱུངས་སོ།
།དེ་ནས་དེས་རང་སངས་རྒྱལ་དེ་བསོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཟས་ཀྱིས་ཚིམ་པར་བྱས་ནས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཆིལ་ཏེ།
སྟོན་ལམ་ལོག་པ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་

གིས་ཡོན་གནས་ཡང་དག་པར་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་མཆོད་པ་དག་བྱས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་འདིས་ཇི་ལྟར་བདེན་སྒྲིམ་
བདག་སྟུན་མ་བྱུང་བ་གཞོད་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱུར་པ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་གང་དང་གང་དུ་
སྒྲིམ་པ་དེ་དང་དེར་དེས་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་

ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བཏབ་བོ། །མིང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལ་བྲིས་པ།
སྤང་མོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་ལམ་ཅི་ཞིག་བཏབ། དེས་སྒྲིམ་པ། མིང་པོ་གཉིས་འདི་དང་། འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་
སྒྲིམ་པ།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཁོ་ཁོ་བོ་ཅག་གཉིས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་མིང་པོ་ཡིན་པས་ཆེ་བཞི་དབྱེ་བར་བྱའོ། །དགོ་སྟོང་དག་དེ་ལ་དེའི་ཆོ་དེའི་
དུས་ན་ཁྱིམ་བདག་གི་བུ་བདེན་སྒྲིམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གྱུད་བུ་ཤོར་འདི་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་དེའི་མ་ཡར་མོ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི། དགོ་སྟོང་མ་མཛེའ་མོ་འདི་ཡིན་

ནོ། །དེའི་མིང་པོ་གཉིས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ནི་དགོ་སྟོང་མཛེའ་བོ་དང་། ས་ལས་སྐྱེས་ཡིན་ནོ། །དེས་མ་ཡར་མོ་ལ་
ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱུར་པ་གང་ཡིན་པའི་ལས་དེའི་རྣམ་པར་སྟོན་པས་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་བོ་དང་། ལོ་སྟོང་ཕྱག་མང་
པོ་དག་ཏུ་མེས་ཅན་

དམུལ་བ་དག་ཏུ་གདུངས་ནས་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་མས་ཆོ་རབས་ལྔ་བརྒྱར་དེ་ལ་འདིས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱར་
ཅིང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆེ་བཞི་ཕྱེད། །དེས་ན་ད་ལྟར་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་ཀྱང་དག་སྒོང་མ་མཛའ་མོས་ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་པས་སྐྱར་ཅིང་མཛའ་བོ་དང་།

ས་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་ཆེ་བཞི་ཕྱེད་ཀྱང་རྟོ། །གནས་མལ་འབོག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
སྒོན་ལམ་ཀྱི་དབང་གིས་ཏེ། གང་དུ་སྒོན་ལམ་བཏབ་ཅེན་དག་སྒོང་དག་སྒོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་བསྐལ་པ་བཟང་
པོ་འདི་ཉིད་ལ་སྐྱེ་དགའི་

{ @281A } ལྟ། །ཆོ་ལོ་ཉི་ཤི་ཐུབ་པ་ན་སྒོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྷན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཇིག་རྟེན་མཐུན་པ། སྐྱེས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བ། གྲུ་ན་
མེད་པ། ལྷ་དང་མི་

རྣམས་ཀྱི་སྒོན་པ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་འོད་སྲུང་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་སྟེ། དེ་བྲུ་ཤ་སྒྲིན་བྲང་སྒོང་སྐྱབ་རི་དགས་
ཀྱི་ནགས་ན་ཉེ་བར་རྟེན་ཅིང་བཞུགས་སོ། །དེའི་བསྟན་པ་ལ་འདི་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དག་སྒོང་གང་གིས་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་
དག་སྒོང་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འོད་སྲུང་གི་གནས་མལ་འབོག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ན་འདིས་
ཆོ་ཇི་སྲིད་པར་ཆངས་པརོ་ད་པ་ད་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་འགའ་ཡང་མ་ཐོབ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་འཆི་བའི་ཆོ་སྒོན་ལམ་འདི་
སྐད་ཅས་བདག་གིས། བཅོམ་

ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཡོན་གནས་གྲུ་ན་མེད་པ་འོད་སྲུང་ལ་ཆོ་ཇི་སྲིད་
པར་ཆངས་པརོ་ད་པ་ད་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་འགའ་ཡང་མ་ཐོབ་སྟེ། བདག་གིས་ཆོ་ཇི་སྲིད་པར་ཆངས་པརོ་ད་པ་ད་པའི་
དག་པའི་རྩ་བ་འདིས་བཅོམ་

ལྡན་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གིས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སྤྲ་མ་ལ་བྲམ་ཟེའི་
ཁྱེའུ་ཁྱོད་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་སྐྱེ་དགའ་ཆོལ་བརྒྱ་བྱལ་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤམ་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་

སུ་ལྡན་པ་བདེ་བར་གཤམ་པ། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ། སྐྱེས་བུ་འདྲུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བ་སྤྲ་ན་མེད་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་
ཀྱི་སྟོན་པ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་པ་དང་སྤྱུ་བྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་དེའི་བསྟན་པ་ལ་བདག་
རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཉོན་མོངས་

པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་མཛོད་དུ་བྱེད་ཅིང་། ཇི་ལྟར་མཁའ་པོ་འདི་བཅོམ་ལྡན་པ་དང་དེ་བཞིན་
གཤམ་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་གིས་གནས་མལ་འབོག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་
ཏུ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་

{@281B} ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་པ་དང་སྤྱུ་བྱལ་པ། འགྱུར་མེད་གོ། འགྱུར་ཀྱི་ཁྱུ་ལ་པོ་གཙོ་བོ་དེས་གནས་མལ་འབོག་པ་
རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་གདབ་པར་བརྩམས་པས་སྟོན་ལམ་དེའི་དབང་གིས་ད་ལྟར་དེ་བཞིན་
གཤམ་པས་གནས་མལ་འབོག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་

ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དགོས་པ་དག་དེ་ལྟར་ན་ལས་གཅིག་ཏུ་གནག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་གནག་པ་ཡིན་ལ།
ལས་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡང་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་ཡིན། ལས་འབྲེན་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
སྤྲིན་པ་ཡང་འབྲེན་མ་ཡིན་ནོ། །

དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ལས་གཅིག་ཏུ་གནག་པ་རྣམས་དང་། འབྲེན་མ་རྣམས་སྤངས་ཏེ་ལས་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་
རྣམས་ལ་བརྩམས་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ་ཏོ། །གཞི་མེད་པར་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་
དགོ་འདུན་ལྷག་མ་སྟེ་བརྒྱད་

[illegible]

བྱ་བ་འདུག་པ། དེའི་འགྲམ་ན་ཆོ་དང་ལྡན་པ་གྲུད་བྱོར་ཉིན་མོ་གནས་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཆོ་ལྷན་ལའི་མདོག་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ཆོ་དང་ལྡན་པ་མྱོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་རྒྱ་
བྱུང་ཞིང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་པར་

རྒྱལ་བར་བྱ་བ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོན་དེ་ཞེས་ནས་དད་པ་དང་ལྷན་པས་བཙོམ་ལྷན་འདས་དང་། དག་
 སྟོང་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྣམས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟུ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་ཞིང་། ལྷག་པར་ཡང་ཆོ་དང་ལྷན་པ་གྲུང་
 བུ་ཞོར་ལ་འདི་འདི་ལྟར་དགྲ།

བཅོམ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསྐྱད་ལ་བསམ་གཏན་པར་གྱུར་གྱུར་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་འེ་འཛིན་ལ་སྒྲུམ་མ་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་དག་སྤངས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་ཞལ་ཏའི་ལས་དག་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ནི་དཀའ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞོ་སྟེ་མ་

{@282A} ཨ། །ནས་ཡང་དང་ཡང་དྲུ་དེ་བརྟ་བའི་སྒྱིར་འགྲོ་ལོ། །དེ་དྲུས་གཞན་ཞིག་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་།
དགེ་སྤྲོད་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ནས། ཚེ་དང་ལྷན་པ་གྲུད་བུ་ཁོར་ག་ལ་བ་དེར་མོང་།
སྟེ་སྒྱིན་ནས་ཚེ་དང་ལྷན་པ་གྲུད་བུ་ཁོར་གྱི་རྐང་པ་གཉིས་

ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆའ་ཏེ་ཆོས་མཉན་པའི་ཕྱིར་མདུན་དུ་འདུག་གོ། །དེའི་ཆོ་ན་དག་སྒྲིང་མཛའ་བོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་
གཉིས་ཀྱིས་ཕྱག་དར་ཁྱོད་ཅིག་རྒྱེད་ཅིང་དེ་གཉིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་གྲུབ་བུ་ཞེས་དང་ཆོར་བས་ཆོར་བས་སུ་འཁོབ་བྱུང་སྟེ།
རྟག་ཏུ་སྒྲུབ་ཀ་ཆོའ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་པས་

མཛེས་བོལ་སྒྲིལ་པ། ས་ལས་སྒྲིལ་ཕྱག་དར་ཁོད་ཉེད་པ་འདི་གང་དུ་འཁྱུར་གཞུག། ས་ལས་སྒྲིལ་གྱིས་སྒྲིལ་པ། རྩིང་བུ་
རྩོལ་གས་ཅན་ནི་རྒྱུན་ལུགས་ཉིང་ཁིང་ཉེན་གོར་གཙང་བ་ཡིན་པས་དེར་འདོང་ངོ་དེ་གཉིས་ཕྱག་དར་ཁོད་ཁྱེར་ཏེ་རྩིང་བུ་
རྩོལ་གས་ཅན་དུ་དོང་ནས་དེ་གཉིས་གྱིས་

ཕྱག་དར་ཁོད་དེར་འཁྱུར་བཅུག་ནས་ཉི་མ་ལ་བཏིང་སྟེ་འཁོད་དོ། །དེའི་ཆོན་རི་དགས་གྱི་ཁྱུ་དག་རྩིང་བུ་རྩོལ་གས་ཅན་
དུ་ལྷགས་ནས་ཆུ་འབྲུངས་ཏེ་འདོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དགས་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ནི། གཅིག་གི་རྒྱབ་དུ་གཅིག་ཀྱང་བར་བྱེད་
པ་ཡིན་པས་ཇི་ཙམ་ན་རི་དགས་ཞིག་གིས་

རི་དགས་མེ་ཞིག་གི་རྒྱབ་དུ་ཀྱང་ཏེ་མི་ཆོངས་པ་རོ་དཔ་འཁྲིག་པའི་ཆོས་བརྟེན་པར་བརྩམས་སོ། །དེ་མཛེས་བོལ་མཐོང་
ནས་དེས་སྒྲིལ་པ། ས་ལས་སྒྲིལ་གྱུད་བུ་ཞོར་འདི་དག་སྒྲོང་མ་ཡུ་རྩ་ལའི་མདོག་ལ་མི་ཆོངས་པ་རོ་དཔ་འཁྲིག་པའི་ཆོས་བ
རྟེན་གྱིས་འདོང་ལ་དག་སྒྲོང་རྒྱམས་

ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། ས་ལས་སྒྲིལ་གྱིས་སྒྲིལ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་མཛེས་བོལ་དེའི་ཆོ་ཡང་རེ་ཞིག་བདག་ཅག་གཉིས་གཞས་
ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བྱས་ན་ཅིང་ཡང་གཞས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་བྱེད་དུ་འཁྱུར་པར་འདོད་དམ། མཛེས་བོལ་སྒྲིལ་པ།
ཆོ་དང་ལྷན་པ་ས་ལས་སྒྲིལ་དེའི་

ཆོན་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་ཡིན་གྱི་དེ་བཞག་ཙམ་ལས་བསམ་པ་ཡོད་དེ། གྱུད་བུ་ཞོར་དག་སྒྲོང་མ་ཡུ་རྩ་ལའི་
མདོག་དང་མི་ཆོངས་པ་རོ་དཔ་འཁྲིག་པའི་ཆོས་སྟེན་པ་མ་མཐོང་དམ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་དུ་སྒྲིལ་བ་ག་ལ་ཡོད་
གྱིས་ཚུར་ཞོག་འདོང་ལ་དག་སྒྲོང་རྒྱམས་ལ་

{ @282B } བརྟེན་པར་བྱའོ། ས་ལས་སྒྲིལ་དེ་མཛེས་བོལ་བསྒྲིལ་པ་ན་བུ་བུ་པར་གྱུར་ནས་དེ་གཉིས་གཞུག་ལག་ཁང་
དུ་དོང་སྟེ་དག་སྒྲོང་རྒྱམས་ལ་སྒྲིལ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་འདི་ལྟར་བདག་ཅག་གཉིས་གྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་གྱུད་བུ་ཞོར་
དག་སྒྲོང་མ་ཡུ་རྩ་ལའི་མདོག་དང་མི་ཆོངས་པ་རོ་དཔ་འཁྲིག་

པའི་ཚེས་སྟེན་པ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལ་བདག་ཅག་གཉིས་གང་གི་དད་པ་འཇ་ཡིད་ཆེས་པས་འགྲོ་བར་བྱ། དགོས་ཤིང་རྣམས་
གྱིས་སྤྲུལ་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་གཉིས། ཅི་ཁྱེད་གཉིས་ལྟ་དང་མི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བཏང་ཞིང་། སེམས་ཅན་དཔྱལ་
བ་དང་། ཡི་དགས་དང་། རྟེན་འགྲོ་བ་རྣམས་

སུ་གཅིག་ཏུ་གནས་སམ། ཅི་ན་དགོས་ཤིང་དག་བཅོམ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ་མི་འོས་སྤྱོད་མའི་རྒྱུ་འ
སྤྲུལ་གྱི་ཚེ་འསྤུལ་རྣམ་པར་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཁྱེད་གཉིས་གཞན་གྱི་ཆ་མ་ཡིན་པ་དང་མཐུན་པ་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚེས་
གྱིས་སྤྲུལ་པ་འདེབས་པར་བྱེད། དེ་གཉིས་

གྱིས་སྤྲུལ་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་དེ་ནི་བདག་ཅག་གཉིས་གྱིས་མ་ཉེས་གྱི་འདི་ལྟར་བདག་ཅག་གཉིས་གྱི་མིག་དག་གིས་
མཐོང་བས་མིག་དབྱུང་བར་བྱ་གང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་སྤྲུལ་དེ་གཉིས་ལ་ཅི་ཞིག་མཐོང་། ཇི་ལྟར་མཐོང་། གང་དུ་
མཐོང་། ཁྱེད་གཉིས་དོན་ཅི་ལ་དེར་སོན་པས་

དེར་མཐོང་ཞེས་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་གླེང་བར་གྱིས་ཤིག། བརྟག་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་པས། དགོས་ཤིང་རྣམས་
གྱིས་དེ་གཉིས་ལ་ཅི་ཞིག་མཐོང་། ཇི་ལྟར་མཐོང་། གང་དུ་མཐོང་། ཁྱེད་གཉིས་ཅི་འི་ཕྱིར་དེར་སོན་པས་དེར་མཐོང་ཞེས་
ལེགས་པར་རབ་ཏུ་གླེང་ས་

ཤིང་བརྟགས་སོ། དགོས་ཤིང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གིས་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་གླེང་ས་ཤིང་བརྟགས་པ་ན་དེ་གཉིས་གྱིས་སྤྲུལ་པ།
ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཚོ་དང་ལྷན་པ་གྲུད་བུ་ནོར་གྱིས་དགོས་ཤིང་མ་ལུ་ལྟ་ལའི་མདོག་ལ་མི་ཚངས་པར་དཔ་འཁྲིག་པའི་
ཚོས་མ་བསྟེན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཚོ་དང་ལྷན་པ་

གྲུད་བུ་ནོར་གྱིས་བདག་ཅག་གཉིས་གང་དག་ཟེས་ན་རྒྱུད་པར་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཟས་རན་པ་དག་གིས་
ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཐོ་བཅོམས་པས་བདག་ཅག་གཉིས་གྱིས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་གྲུད་བུ་ནོར་ལ་གཞན་གྱི་ཆ་མ་ཡིན་པ་དང་
མཐུན་པ་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚེས་གྱིས་སྤྲུལ་པ་

{@283A} ༡༡། ར་བཏབ་པར་ཟད་གྱི་ཆོད་དང་ལྷན་པ་གྲུབ་བྱོམ་གྱིས་དགོསྟོང་མ་ཡུན་ལའི་མདོག་ལ་མི་ཚངས་
པར་ད་པ་འཁྲིག་པའི་ཆོས་མ་བསྟན་ཏེ་འདི་ལྟར་དགོསྟོང་དག་པ་ལྟར་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དགོསྟོང་དོན་ཉུང་ཏུ་དག་ཅིའི་
ཕྱིར་དགོསྟོང་དག་དགོསྟོང་དག་པ་ལྟར་བ་མེད་པ་ལ་གཞན་

གྱི་ཆ་མ་ཡིན་པ་དང་མཐུན་པ་ཕྱི་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གྱིས་སྐྱུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅེས་སྟོན་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་
གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོསྟོང་རྣམས་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་གྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། སྤྱིང་གཞི་

འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོསྟོང་གི་དགོ་འདུན་བསྟུ་བ་མཛད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟུ་མ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཉམ་ཐོས་
རྣམས་གྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོསྟོང་གང་ཁྲོས་ཤིང་ཞེ་སྟངས་བར་གྱུར་
ནས་ཅི་ནས་གྱུར་འདི་ཚངས་པར་དཔ་དང་དབལ་ལོ་

སྟུ་མ་ནས་དགོསྟོང་དག་པ་ལྟར་བ་མེད་པ་ལ་གཞན་གྱི་ཆ་མ་ཡིན་པ་དང་མཐུན་པ་ཕྱི་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གྱིས་སྐྱུར་བ་
ལས་དེ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་བྱིས་གྱུར་རུང་། མ་བྱིས་གྱུར་རུང་ཚུད་པ་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་ཆ་མ་ཡིན་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ལ་
ཚུད་པ་དེ་གཞན་གྱི་ཆ་མ་ཡིན་པ་དང་མཐུན་པས་

བག་ཅིང་ལས་བསམས་པ་ཅིམ་གྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྤངས་པར་གྱུར་ལ་དགོསྟོང་ཡང་ཞེ་སྟངས་ལ་གཞན་པས་ཞེ་སྟངས་
གིས་སྐྱས་སོ་ཞེ་ན། དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཡང་དགོསྟོང་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཛད་པོ་དང་། ས་ལས་སྐྱེས་སམ། གཞན་
ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །

ཁྲོས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁྲུགས་ཤིང་པོ། །ཞེ་སྟངས་བར་གྱུར་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་མི་དགའ་བར་གྱུར་ནས་ཏེ་འཁྲུགས་
པ་མ་བསལ་བར་པོ། །ཅི་ནས་གྱུར་འདི་ཚངས་པར་དཔ་དང་དབལ་ལོ་སྟུ་མ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་ནས་གྱུར་འདི་དགོསྟོང་
གི་ཚུལ་དང་དབལ་ལོ་སྟུ་མ་ནས་སོ། །

དགོས་པ་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུ་བུ་མོར་རམ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །ལྷུང་བ་མེད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་
དེའི་ལྷུང་བ་མེད་པ་ལའོ། །གཞན་གྱི་ཆ་མ་ཡིན་པ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲོད་པ་ལས་འདས་
པའོ། །དེའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་

{ @283B } ཞེ་པ་མ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་བཞི་པོ་དག་གོ། །པམ་པར་འགྱུར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞི་པོ་གང་ཡང་རུང་
བའི་པོ། ཆོས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་གསུངས་པས་སོ། །སྐྱར་བ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱར་བ་བཏུབ་
པ་ལས་སོ། །དེ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་

དུས་གཞན་ནའོ། །དྲིས་ཀྱང་རུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དག་གིས་སོ། །མ་དྲིས་ཀྱང་རུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་རང་ཉིད་འགྲོད་པ་
དང་། ཅུང་ཟད་འགྲོད་པ་དང་། རྒྱུ་པར་འགྲོད་པ་དང་། རབ་ཏུ་འགྲོད་པར་གྱུར་ནས་སོ། །ཚུད་པ་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཚུད་པ་བཞི་པོ་འགྲེད་པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་དང་།

མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་དང་། ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་དང་། བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པའོ། །གཞན་གྱི་ཆ་མ་ཡིན་པ་དང་མཐུན་
པ་ཡིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲོད་པ་ལས་འདས་པའི་ཆ་མ་ཡིན་པ་དང་མཐུན་པ་པམ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལའོ།
།ཚུད་པ་དེ་གཞན་གྱི་ཆ་མ་ཡིན་པ་

དང་མཐུན་པས་བག་ཙམ་ལས་བསམས་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྤངས་པར་གྱུར་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བག་ཙམ་ལས་
བསམས་པ་ཙམ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དགས་དང་དེ་དགས་མེད་པའོ། །ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་
གསུངས་པའོ། །སྤངས་པར་

གྱུར་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟུང་བར་གྱུར་ལའོ། །དགོས་པ་ཡང་ཞེ་སྤངས་ལ་གནས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱར་ཨ་འདེབས་པར་འ
དོད་པས་སོ། །ཞེ་སྤངས་གིས་སྐྱས་སོ་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱར་བ་བཏུབ་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་ཟེར་ནའོ། །དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུལ་བཞིན་ཏེ་དེས་ན་དགོ་

འདུན་ལྷག་མའི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྟར་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དག་སྟོང་གིས་དག་སྟོང་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་
ལྟར་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་ཞིང་དེ་དེ་ལ་ལྟར་བ་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེས་འདྲ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འ
དོད་པ་དང་། སྟོགས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་

བསྐྱུར་ཏེ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བདག་གིས་དག་སྟོང་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྟར་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་དག་འདུན་
ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དག་སྟོང་གིས་དག་སྟོང་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྟར་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་ཞིང་དེ་དེ་ལ་དག་འདུན་
ལྷག་མའི་ལྟ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེས་འདྲ་ཤེས་བསྐྱུར་

{@284A} ༡༡། ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྟོགས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བདག་
གིས་དག་སྟོང་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྟར་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དག་སྟོང་
གིས་དག་སྟོང་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྟར་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་

ཞིང་དེ་དེ་ལ་ལྟར་བྱེད་གྱི་ལྟ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེས་འདྲ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྟོགས་དང་།
རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བདག་གིས་དག་སྟོང་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྟར་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་
ཟེར་ན་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དག་

སྟོང་གིས་དག་སྟོང་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྟར་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་ཞིང་དེ་དེ་ལ་སོ་སོར་བཞགས་པར་བྱ་བའི་ལྟ་བ་ཐོབ་
པར་གྱུར་ནས་དེས་འདྲ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྟོགས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་
རྒྱུད་ཅེས་བདག་གིས་དག་སྟོང་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་

ལྟར་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་དག་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དག་སྟོང་གིས་དག་སྟོང་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་
ལྟར་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་ཞིང་དེ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་གྱི་ལྟ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེས་འདྲ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འ
དོད་པ་དང་། སྟོགས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་

འདི་རྒྱུད་ཅེས་པ་དག་གིས་དགོས་ཤིང་ཕམ་པར་འགྱུར་པའི་ལྷུང་པ་འབྲིན་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་དགོས་ཤིང་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷུང་པ་འབྲིན་པ་མཐོང་ཞིང་དེ་དེ་ལ་ལྷུང་པ་མེད་པའི་ལྷ་བཟོས་པར་གྱུར་ནས་དེས་འདུ་ཞེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་

པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤྱེ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་བརྒྱུར་ཏེ་འདི་རྒྱན་ཅིས་བདག་གིས་དགོ་སྤོང་མཁ་པར་འགྱུར་
བའི་ལྷུང་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྤོང་གིས་དགོ་སྤོང་དགོ་འདུན་ལྷག་
མའི་ལྷུང་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་ཁིང་དེ་དེ་ལ་དགོ་འདུན་

ལྷག་མའི་ལྷ་བཉིད་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེས་འདྲུ་ཞེས་བརྒྱུར་ཅིར་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤོ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་
དང་། ལྷ་བ་བརྒྱུར་ཏེ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བདག་གིས་དགོ་སྤོང་མཇལ་པར་འགྱུར་བའི་ལྷུང་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་
དགོ་འདྲུན་ལྷག་མར་འགྱུར་ངོ་། དགོ་སྤོང་གིས་དགོ་སྤོང་དགོ་འདྲུན་ལྷག་

{@284B}མའི་ལྷུང་པ་འབྱེན་པ་མཐོང་ཞིང་དེ་དེ་ལ་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ལྟ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེས་འདྲུ་ཤེས་བཞུར་ཅིང་
བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤོ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བཞུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་དགེ་སྤོང་ཕྱམ་པར་འ
གྱུར་པའི་ལྷུང་པ་འབྱེན་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་དགེ་འདྲུན་ལྟག་མར་

འགྲུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་དགོས་པ་དགོས་པ་འདྲིན་ལྷག་མའི་རྒྱུ་ལ་འབྲིན་པ་མཐོང་ཞིང་དེ་དེ་ལ་མེས་པ་བཞགས་པར་བྱ་
བའི་ལྷ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེས་འདྲུ་ཞེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤྱོ་ལྷོས་དང་། རྟོག་པ་དང་ལྷ་བ་
བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་དགོས་པ་མཐོང་པམ་པར་

འགྲུར་པའི་ལྷུང་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་དགེ་འདུན་ལྷན་གསུམ་མར་འགྲུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་
ལྷན་གསུམ་འཁྲུག་པ་མཐོང་ཞིང་དེ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་གྱི་ལྷ་བ་ཐོབ་པར་གྲུར་ནས་དེས་འདུ་ཞེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་
དང་། འདོད་པ་དང་། སྤྲོ་སྤྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་ལྷ་བ་

བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་དག་སྒོར་པམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྷུང་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་དག་འདུན་
ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དག་སྒོར་གིས་དག་སྒོར་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ལྷུང་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་ཞིང་དེ་དེ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་པའི་ལྷ་བ་
ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་།

འདོད་པ་དང་། སློབ་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བརྒྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་དགེ་སློང་མཁའ་པར་འགྱུར་བའི་ལྷན་
བ་འབྲིན་པ་མཐོང་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་དགེ་འདུན་ལྷན་མར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་ལྷན་གྱི་ལྷན་བ་འབྲིན་པ་
མཐོང་ཞིང་དེ་དེ་ལ་དགེ་འདུན་ལྷན་མའི་ལྟ་བ་ཐོབ་

པར་གྱུར་ནས་དེས་འདྲ་ཞེས་བརྒྱུར་ཅིང་པཱོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤོ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་ལྟ་བ་བརྒྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་
ཅེས་བདག་གིས་དགོ་སྤོང་མཁའ་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་འབྲིན་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་དགོ་འདྲ་ལྟ་གསལ་མཁའ་འགྱུར་རོ།
།དགོ་སྤོང་གིས་དགོ་སྤོང་རྣམ་པའི་རྣམ་པ་འབྲིན་པ་

མཐོང་ཞིང་དེ་ལ་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ལྷ་བཟིང་ཐོབ་པར་ལྷུང་ནས་དེས་འདྲུ་ཞེས་བརྒྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། རྫོགས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་བརྒྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་དགོ་སྒོར་ཐམ་པར་འལྷུར་བའི་ལྷུང་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་ངོ་། ཞེས་ཟེར་ན་དགོ་འདྲན་ལྷན་གྱིས་མར་འལྷུར་ངོ་།

{@285A} ཨ། འགོ་སློང་གིས་དགོ་སློང་སྤྱད་ཤེས་ཤིང་བ་འབྱེད་པ་མཐོང་ཞིང་དེ་ལ་མེས་པ་བཞགས་པར་བྱ་
བའི་ལྷ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེས་འདྲུ་ཞེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤྱོ་སྤྱོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་
བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་དགོ་སློང་པམ་པར་འགྱུར་བའི་

ལྟར་པ་འབྲིན་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་དགེ་འདུན་ལྷན་མར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་ལྟར་བྱེད་གི་ལྟར་པ་འ
བྲིན་པ་མཐོང་ཞིང་དེ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་གི་ལྟ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེས་འདྲུ་ཞེས་བརྒྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་།
སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་ལྟ་བ་བརྒྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་

[illegible]

རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་བརྒྱུར་ཏེ་འདི་སྒྲིད་ཅིས་བདག་གིས་དགོས་པ་ལྟར་བའི་ལྷ་བ་བཟྱེན་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་
ཟེར་ན་དགོ་འདྲུན་ལྷ་ག་མར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་དགོས་པ་མཐོང་བ་ཞགས་པར་བྱ་བའི་ལྷ་བ་བཟྱེན་པ་མཐོང་
ཞིང་དེ་དེ་ལ་དགོ་འདྲུན་ལྷ་ག་མའི་ལྷ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེས་

འདྲ་ཤིས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤོ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅིས་བདག་གིས་
དགེ་སྤྱོད་པམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྷུང་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་
དགེ་སྤྱོད་སེ་སེར་བ་ཤགས་པར་བྱ་བའི་ལྷུང་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་།

ཞིང་དེ་དེ་ལ་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ལྷ་བ་ཐོབ་པར་ལྷུང་ནས་དེས་འདྲ་ཞེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་།
རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་དགོས་པ་ལྷུང་པའི་ལྷུང་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་
ཟེར་ན་དགོ་འདྲན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགོས་སྐྱོང་གིས་དགོས་སྐྱོང་

སེམས་བཞགས་པར་བྱ་བའི་ལྷུང་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་ཞིང་དེ་དེ་ལ་སེམས་བཞགས་པར་བྱ་བའི་ལྷ་བཟིད་ཐོབ་པར་གྱུར་
 བས་དེས་འདྲ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། རློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་
 བདག་གིས་དགེ་སློང་པམ་པར་འགྱུར་བའི་ལྷུང་བ་འབྲིན་

{@285B} ཕ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་དག་འདུན་ལྷན་མར་འགྱུར་རོ། །དག་སྐྱོང་གིས་དག་སྐྱོང་མེས་པོ་བཞགས་པར་
བྱ་བའི་རྣམ་པ་འབྱུང་ཕ་མཐོང་ཞིང་དེ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེས་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་
དང་། འདོད་པ་དང་། སྤྱོ་གོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐྱེད་ཅེས་

དགོ་འདུན་ལྷན་མར་འགྱུར་རོ། །དགོ་སློང་གིས་དགོ་སློང་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ལྷུང་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་ཞིང་དེ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་
ལྷ་བ་ཉིད་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེས་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤྲོ་སྣོན་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་
བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་དགོ་སློང་པམ་པར་

{@286A} ༡༡། །འགྲུར་བའི་ལྷུང་བ་འབྲིན་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྲུར་རོ། །དྲིལ་བསྐྱགས་
པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ངོས་ལ་རི་མོར་བྲིས་པ་ཕན་ཅད་ལ་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་བདག་གིས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་
དུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ་སྟེ་མ་ནོ། །ལས་

དང་པོ་བ་དང་། སྦྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉིན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །གཞན་གྱི་ཆ་མ་ཡིན་
པ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྟེ་དགྲ་པ་རྫོགས་སོ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་འོད་མའི་
ཚལ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་ན་

བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚོན་ལྷ་གི་ཉམས་པ་བདགོན་པ་སྦྲོང་མོ་བས་བསོད་སྟོམས་རྟེན་པར་དཀར་བ་བྱུང་དོ། །དེ་ན་དགོས་པ་
གང་དག་རྩུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་དེ་དག་ནི་གང་གི་མིང་གིས་འཇམ་བུའི་གླིང་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པའི་ཤིང་འཇམ་བུ་དེ་ལས་འ
ཇམ་བུའི་འབྲས་བུ་ལྷགས་པ་ཁ་དོག་དང་། འི་དང་

རོ་དང་ལྷན་པ་དག་དང་། དེའི་ཉིན་ཀོར་ན་སྒྱུ་རུ་རའི་ཚལ་དང་། བེལ་བའི་ཚལ་དང་། ཀའི་ད་ཐའི་ཚལ་ནས་དེ་དག་གི་འ
བྲས་བུ་ལྷགས་པ་ཁ་དོག་དང་། འི་དང་། རོ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་ལྷུང་བ་བཟེད་བཀའ་སྟེ་ཁྱེར་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་
སུ་འོང་སོད་པར་བྱེད། ལྷག་མ་ཡོད་ན་དགོས་པ་

རྣམས་ལ་ཡང་བགོ་བཤའ་བྱེད་དོ། །ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་དང་། ལུབ་གྱི་བ་འོང་སོད་དུ་ཡངས་སོང་། བྱང་གི་སྒྲིམ་སྟན་
དུ་ཡང་སོང་སྟེ། མ་རྣོས་མ་བཤའ་པའི་འབྲས་སུ་ལུའི་འབྲུ་དག་གིས་ལྷུང་བ་བཟེད་བཀའ་སྟེ་ཁྱེར་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱང་
ཡོངས་སུ་འོང་སོད་པར་བྱེད་ལྷག་མ་ཡོད་ན་དགོས་པ་

རྣམས་ལ་ཡང་བགོ་བཤའ་བྱེད་དོ། །རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་ཡང་སོང་། སུམ་བུ་རྩ་རྩ་གསུམ་པའི་
རིས་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་ཡང་སོང་སྟེ་ལུའི་བདུད་རྩི་དག་གིས་ལྷུང་བ་བཟེད་བཀའ་སྟེ་ཁྱེར་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་
སུ་འོང་སོད་པར་བྱེད། ལྷག་མ་ཡོད་ན་དགོས་པ་

དག་ལ་ཡང་བགོ་བཤའ་བྱེད་དོ། །ཡུལ་གང་དག་འབྱོར་བ་རྒྱས་པ་བདེ་བ་ལོ་ལེགས་པ། གླུ་བོ་དང་མི་མང་པོས་གང་བ་དེ་
དག་ཏུ་ཡང་སོང་སྟེ་བཅའ་བ་དང་། བཟའ་བ་གཙང་བ་བསོད་པ་དག་གིས་ལྷུང་བཟེད་བཀའ་སྟེ་ཁྱེར་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱང་
ཡོངས་སུ་ལོངས་སོད་པར་བྱེད། ལྷག་མ་

{ @286B } ཡོད་ན་དགོས་ཤིང་དག་ལ་ཡང་བགོ་བཤའ་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ལྷས་བྱིན་འདི་སྟོན་དུ་སེམས་ཏེ། ད་ལྟར་མུ་གེ་
ཉམས་པ་དགོན་པ་སྤོང་མོ་བས་བསོད་སྟོམས་སྟེད་པར་དཀའ་བ་བྱུང་སྟེ། འདི་ན་དགོས་ཤིང་གང་དག་རྩུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་དེ་
དག་ནི་གང་གི་མིང་གིས་འཇོམ་བུའི་གླིང་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པའི་

ཤིང་འཇོམ་བུ་དེ་ལས་འཇོམ་བུའི་འབྲས་བུ་ལྷགས་པ། ཁ་དོག་དང་། སྤི་དང་། རོ་དང་ལྡན་པ་དག་དང་། དེའི་ཉེན་གོར་ན་
སྒྱུ་རུ་རའི་ཚལ་དང་། བེལ་བའི་ཚལ་དང་། ཀ་པིད་ཐའི་ཚལ་ནས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལྷགས་པ་ཁ་དོག་དང་། སྤི་དང་། རོ་
དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ལྷུང་བཟེད་བཀའ་སྟེ་ཁྱེར་ནས་

བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ལོངས་སོད་པར་བྱེད། ལྷག་མ་ཡོད་ན་དགོས་ཤིང་རྣམས་ལ་ཡང་བགོ་བཤའ་བྱེད། ཤུལ་གྱི་ལུས་འ
ཕགས་དང་། ལུབ་གྱི་བ་ལ་ངོ་དུ་ཡང་སོང་། བྱང་གི་སྒྲིམ་སྟོན་དུ་ཡང་སོང་སྟེ། མ་རྩོས་མ་བཟབ་པའི་འབྲས་སྤུའི་འབྲུ་
དག་གིས་ལྷུང་བཟེད་བཀའ་སྟེ་ཁྱེར་ནས་

བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ལོངས་སོད་པར་བྱེད། ལྷག་མ་ཡོད་ན་དགོས་ཤིང་རྣམས་ལ་ཡང་བགོ་བཤའ་བྱེད། རྒྱལ་ཆེན་
བཞིའི་རིས་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་ཡང་སོང་། ལུས་བཅུ་ཙུ་གསུམ་པའི་རིས་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་ཡང་སོང་སྟེ། ལྷ་འི་
བདུད་རྩི་དག་གིས་ལྷུང་བཟེད་བཀའ་སྟེ་ཁྱེར་ནས་བདག་

ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ལོངས་སོད་པར་བྱེད། ལྷག་མ་ཡོད་ན་དགོས་ཤིང་དག་ལ་ཡང་བགོ་བཤའ་བྱེད། ཡུལ་གང་དག་འབྱོར་བ་
རྒྱས་པ། བདེ་བ་ལོ་ལེགས་པ། གླུ་བོ་དང་མི་མང་པོས་གང་བ་དེ་དག་ཏུ་ཡང་སོང་སྟེ་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་གཙང་བ་བསོད་
པ་དག་གིས་ལྷུང་བཟེད་བཀའ་སྟེ་ཁྱེར་ནས་བདག་

ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཡོངསོད་པར་བྱེད། ལྷག་མ་ཡོད་ན་དགོསྟོང་དག་ལ་ཡང་བགོ་བ་ཤར་བྱེད་ཀྱིས། བདག་གིས་ཀྱང་
གལ་ཏེ་རྩུ་ལ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་བདག་གིས་ཀྱང་གང་གི་མིང་གིས་འཇོམ་བུའི་གླིང་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པའི་ཤིང་འཇོམ་
བུ་དེ་ལས་འཇོམ་བུའི་འབྲས་བུ་ལྷགས་པ་ཁ་

དོག་དང་། ཇི་དང་། རོ་དང་ལྷན་པ་དག་དང་། དེའི་ཉེན་ཀོར་ན་སྦྱར་བའི་ཚལ་དང་། བེལ་བའི་ཚལ་དང་། ཀམ་པེ་ཐའི་
ཚལ་ནས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལྷགས་པ་ཁ་དོག་དང་། ཇི་དང་། རོ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་སྦྱང་བཟེད་བཀའ་སྟེ་ཁྱེ་ཁྱེར་ནས་
བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔར་བྱ། ལྷག་

{@287A} ༡༡། མ་ཡོད་ན་དགོསྟོང་རྣམས་ལ་ཡང་བགོ་བ་ཤར་བྱ། ཤར་བྱེད་ཀྱི་ལུས་འཕགས་དང་། ལྷག་གི་བ་ལ་འོ་ད་
དུ་ཡང་སོང་། བྱང་གི་སྒྲིམ་སྟེན་དུ་ཡང་སོང་སྟེ། མ་སྟོས་མ་བཏབ་པའི་འབྲས་སུ་ལུའི་འབྲུ་དག་གིས་སྦྱང་བཟེད་བཀའ་སྟེ་
ཁྱེར་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་

སུ་ཡོངས་དཔར་བྱ། ལྷག་མ་ཡོད་ན་དགོསྟོང་རྣམས་ལ་ཡང་བགོ་བ་ཤར་བྱ། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
དུ་ཡང་སོང་། ལྷ་མ་བཅུ་ཙུ་གསུམ་པའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་སོང་སྟེ། ལྷའི་བདུད་ཅི་དག་གིས་སྦྱང་བཟེད་
བཀའ་སྟེ་ཁྱེར་ནས་བདག་

ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔར་བྱ། ལྷག་མ་ཡོད་ན་དགོསྟོང་དག་ལ་ཡང་བགོ་བ་ཤར་བྱ། དུལ་གང་དག་འབྱོར་བ་
རྒྱས་པ། བདེ་བ། ལོ་ལོགས་པ། སྦྱོ་བོ་དང་། མི་མང་པོས་གང་བ་དེ་དག་ཏུ་སོང་སྟེ་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་གཙང་བ་བསོད་
པ་དག་གིས་སྦྱང་

བཟེད་བཀའ་སྟེ་ཁྱེར་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔར་བྱ། ལྷག་མ་ཡོད་ན་དགོསྟོང་དག་ལ་ཡང་བགོ་བ་ཤར་བྱ།
བྱ་བ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ལ་རྩུ་ལ་ཐོབ་པའི་ལྷ་སྟོན་པར་རྣམས་པ་སུ་ཡོད་སྟེ་མ་མོ། །དེ་ནས་ལྷས་བྱིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་
གལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་

ཕྱིན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉལ་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆིལ་ཏེ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདྲག་གོ། །མཐའ་གཅིག་
ཏུ་འདྲག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་རྩུ་འ
ཕྱུལ་གྱི་ལམ་

བསྟན་དུ་གསོལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྟས་བྱིན་ལ་སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱུང་བར་
ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས། ལྟས་བྱིན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩུལ་ཏོ། །གློ་ཏ་མའི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྟག་པའི་ཚུལ་གྲིམས་ལ་མངོན་
པར་བརྟེན་པར་གྱིས་

ཞིག་དང་། ཁྱོད་ལ་རྩུ་འཕྱུལ་དང་གཞན་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གློ་ཏ་མའི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྟག་པའི་སེམས་དང་།
ལྟག་པའི་ཞེས་རབ་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་པར་གྱིས་ཞིག་དང་། ཁྱོད་ལ་རྩུ་འཕྱུལ་དང་གཞན་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།
།དེ་ནས་ལྟས་བྱིན་འདི་

{ @287B } ལྟས་དུ་སེམས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་ལམ་མི་སྟོན་ཏེ་ལྟས་དུ་རིག་ནས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉལ་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆིལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ན་སྤྲ་ནས་སོང་ནས་ཆོད་དང་ལྟན་པ་
ཀུན་ཞེས་གློ་ཏུ་གལ་བ་དེར་

སོང་ལྟེ་ཕྱིན་ནས། ཆོད་དང་ལྟན་པ་ཀུན་ཞེས་གློ་ཏུ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །གཞན་བརྟན་གྱིས་བདག་ལ་རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་
ལམ་བསྟན་དུ་གསོལ། དེ་ནས་ཆོད་དང་ལྟན་པ་ཀུན་ཞེས་གློ་ཏུ་ས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཡང་རྣམ་པར་བཞུགས།
ལྟས་

བྱིན་ལ་སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱུང་བར་ཡང་རིག་ནས་ལྟས་བྱིན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །ལྟས་
བྱིན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་གྱིས་ཞིག་དང་། ཁྱོད་ལ་རྩུ་འཕྱུལ་དང་། གཞན་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།

ལྷ་ས་བྱོན་ཁྱོད་

ཀྱིས་ཚོར་བ་དང་། འདྲ་ཤེས་དང་། འདྲ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་གྱིས་ཤིག་དང་། ཁྱོད་ལ་
རྩུ་འཕྲུལ་དང་། གཞན་ཡང་འབྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ལྷ་ས་བྱོན་འདི་སྣམ་དུ་སེམས་ཏེ། གནས་བརྟན་ཀྱན་ཤེས་ཀྱི་ཁྱོད་
ཅུ་

ཡང་བདག་ལ། རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་ལམ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་དོ་སྣམ་དུ་རིག་ནས། ཚོད་དང་ལྡན་པ་རྟ་ཐུལ་དང་། བཟང་པོ་དང་།
རྒྱངས་པ་དང་། མིང་ཆེན་དང་། གྲགས་པ་དང་། གང་པོ་དང་། གྲི་མེད་དང་། བ་ལང་བདག་དང་། ལག་བཟངས་ལ་སོགས་པ་

གནས་བརྟན་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་པོ་དག་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་བྱོན་ནས། གནས་བརྟན་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་པོ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ།
ལག་གསལ་བརྟན་དག་གིས་བདག་ལ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་ལམ་བསྟན་དུ་གསོལ། དེ་ནས་གནས་བརྟན་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་པོ་དག་གིས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་དང་དག་སྟོང་

གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཡིད་ལ་རྣམ་པར་བརྟམས། ལྷ་ས་བྱོན་ལ་སྤྲིག་བཅན་གྱི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་
ལྟ་བུ་དེ་བྱུང་བར་ཡང་རིག་ནས་ལྷ་ས་བྱོན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། ལྷ་ས་བྱོན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་
ལ་གྱིས་ཤིག་དང་། ཁྱོད་

{@288A} ༩༩ །ལ་རྩུ་འཕྲུལ་དང་། གཞན་ཡང་འབྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་ས་བྱོན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོར་བ་དང་། འདྲ་ཤེས་
དང་། འདྲ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་གྱིས་ཤིག་དང་། ཁྱོད་ལ་རྩུ་འཕྲུལ་དང་། གཞན་
ཡང་འབྲུང་བར་འགྱུར་

རོ། །དེ་ནས་ལྷ་ས་བྱོན་འདི་སྣམ་དུ་སེམས་ཏེ། གནས་བརྟན་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་པོ་དག་ཀྱང་བདག་ལ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་ལམ་སྟོན་ཏེ།
འདི་ལྟར་ཚོད་དང་ལྡན་པ་འདི་དག་གིས་སྤར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ལྡན་ཅིག་ཡང་དག་པར་འགྲོས་པར་གྱུར་པས་དེས་
ན་འག་འཡང་བདག་ལ་རྩུ་

འཕྲུལ་གྱི་ལམ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ན་བདག་ལ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་ལམ་སྟོན་པར་རྣམས་པ་གཞན་སུ་ཡོད་སྟུང་མོ། །དེའི་ཆོད་ཆོ་
དང་ལྷན་པ་འོད་སྲུང་སྟོབས་བཅུ་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་སྡེ་ཅན་མའི་ཕྱག་ན་འདུག་གོ། །དེ་ནས་ལྷས་བྱིན་འདི་སྟུང་
སེམས་ཏེ། གནས་བརྟན་འོད་

སྲུང་སྟོབས་བཅུ་པ་འདི་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་གཡོ་མེད་པ། སྐྱུ་མེད་པ། བྲང་པོ་བྲང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་བདག་གི་ཕུ་རྒྱ་པོ་
ཆེན་པ་ཀུན་དག་འབོའི་མཁན་པོ་ཡིན་པས་གནས་བརྟན་འོད་སྲུང་སྟོབས་བཅུ་པས་བདག་ལ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་ལམ་སྟོན་པར་
རྣམས་སྟུང་རིག་ནས།

ཆོད་དང་ལྷན་པ་འོད་སྲུང་སྟོབས་བཅུ་པ་གལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་བྱིན་ནས། ཆོད་དང་ལྷན་པ་འོད་སྲུང་སྟོབས་བཅུ་པའི་རྒྱུ་པ་
གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཛུལ་ཏེ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས། ཆོད་དང་ལྷན་པ་འོད་སྲུང་
སྟོབས་

བཅུ་པ་ལ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་འདི་སྐྱད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །གནས་བརྟན་གྱིས་བདག་ལ་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་ལམ་བསྟན་ཏུ་གསོལ། དེ་
ནས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་འོད་སྲུང་སྟོབས་བཅུ་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་། དག་སྟོང་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་
ཕྱགས་

ཡིད་དང་། ལྷས་བྱིན་ལ་སྡིག་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པའི་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱུང་བ་ལ། རྣམ་པར་མ་ལྷས་པར་ལྷས་བྱིན་ལ་རྩུ་འ
ཕྲུལ་གྱི་ལམ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ལ་མི་ཉལ་བར་སྦྱོར་བའི་རྩེས་སུ་

{ @288B } བརྩོན་པས་དེ་ཅིང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་རྩུ་འཕྲུལ་མཛོད་པར་
བསྐྱབས་ནས་དེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །མང་པོར་གྱུར་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། མཐོང་
བས་སྒྲུབ་བ་དང་།

མི་སྒྲིབ་པ་ཡང་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་དོ། འོས་ཀྱི་རྩིག་པ་དང་། རོས་ཀྱི་ར་བ་དང་། རི་ལ་ཡང་ལུས་ཀྱིས་མི་ཐོགས་
པར་འགོ་སྟོ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། སེམས་ལ་ཡང་སྤོང་དུ་འབྱུང་བ་དང་། བྱིའུ་ཟུལ་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་ཆུ་
ལ་

བྱ་བ་བཞིན་ནོ། ཆུ་ལ་ཡང་མི་རྒྱུ་པར་རྒྱུན་སྒྲིགས་སུ་འགོ་སྟོ། དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། ནམ་མཁའ་ལ་
ཡང་སྒྱིལ་མོ་ཀྱང་གིས་འགོ་སྟོ། དཔེར་ན་འདབ་ཆགས་བྱ་བཞིན་ནོ། སུ་བ་འབྲུལ་བར་ཡང་བྱེད། འབར་བར་ཡང་བྱེད་
དེ། དཔེར་ན་

མེད་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་བཞིན་ནོ། ལུས་ལས་ཆུ་ལྷན་ཆེན་པོ་འབྱུང་། དཔེར་ན་སྤྱིན་ཆེན་པོ་བཞིན་ནོ། ཉི་མ་དང་། ཟླ་བ་འ
དི་གཉིས་འདི་ལྟར་རྩེ་འབྲུལ་ཆེ་བ། འདི་ལྟར་མཐུ་ཆེ་བ། འདི་ལྟར་གཟི་བརླིང་ཆེ་བ་ལ་ཡང་ལག་པས་ནོམ་ཞིང་ཉུག་པར་

བྱེད་དོ། འདི་ནས་ལྟས་བྱིན་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་ལ་གང་གི་མིང་གིས་འཛེམ་བུའི་གྲིང་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པའི་
ཤིང་འཛེམ་བུ་དེ་ལས་འཛེམ་བུའི་འབྲས་བུ་ལྷགས་པ། ཁ་དོག་དང་། སྤི་དང་། རོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་དང་། དེའི་ཉེན་གོར་
ན་སྒྱུ་རུ་རའི་ཚལ་

དང་། བིལ་པའི་ཚལ་དང་། ཀ་པིད་ཐའི་ཚལ་དེ་ལས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལྷགས་པ། ཁ་དོག་དང་། སྤི་དང་། རོ་དང་ལྷན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྤྱང་བཟེད་བཀའ་སྟོན་ཞུར་ནས། བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔར་བྱ། ལྷག་མ་ཡོད་ན་དགོས་ལྟོ་

དག་ལ་ཡང་བཀོ་བཤའ་བྱ་བ་དང་། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་དང་། རྒྱུ་གྱི་བ་ལ་འདོད་དུ་ཡང་སོང་། བྱང་གི་སྒྲིམ་སྟན་དུ་
ཡང་སོང་སྟེ། མ་རྩོམ་མ་བཤའ་བའི་འབྲས་བུ་ལུའི་འབྲུ་དག་གིས་སྤྱང་བཟེད་བཀའ་སྟོན་ཞུར་ནས། བདག་ཉིད་ཀྱང་

{@289A} ༡༡། ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔར་བྱ། ལྷག་མ་ཡོད་ན་དགོས་ལྟོ་དག་ལ་ཡང་བཀོ་བཤའ་བྱ་བ་དང་། རྒྱུ་ལ་
ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་སོང་། སུམ་བུ་རྩ་གསུམ་པའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་སོང་སྟེ།
ལྟའི་བདུད་

ཅི་དག་གིས་ལྟོང་བཟེད་བཀའ་སྟེ་ཁྱེར་ནས། བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ལོངས་དཔར་བྱ། ལྷག་མ་ཡོད་ན་དགོས་པ་དག་
ལ་ཡང་བཀོ་བཤའ་བྱ་བ་དང་། དུལ་གང་དག་འབྱོར་བ། རྒྱས་པ། བདེ་བ། ལོ་ལེགས་པ། རྒྱུ་བོ་དང་། མི་མང་པོས་གང་བ་
དེ་

དག་ནས་བཅའ་བ་དང་། བཟའ་བ་གཙང་བ་བསོད་པ་དག་གིས་ལྟོང་བཟེད་བཀའ་སྟེ་ཁྱེར་ནས། བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་
ལོངས་དཔར་བྱ། ལྷག་མ་ཡོད་ན་དགོས་པ་དག་ལ་ཡང་བཀོ་བཤའ་བྱ་བ་ས་ཅི་ཞིག་བྱས། བདག་གིས་མ་གཏོང་བའི་ཞིང་འ
དི་ན་མི་གཙོ་

བོ་གང་ཡིན་པ། རྩེས་སུ་འཇུག་པར་བྱ་ན། མ་གཏོང་བའི་ཞིང་འདི་ན་གང་རྩེས་སུ་འཇུག་པར་བྱས་ན། ཚོགས་ཆུང་དུས་སྤྱི་བོ་
ཕལ་པོ་ཆེ་འི་ཚོགས་ཀྱང་རྩེས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་མི་གཙོ་བོ་རྩེས་སུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་གང་ཡོད་སྟུང་མོ། །དེ་ནས་
ལྷས་བྱེན་འདི་སྟུང་

དུ་སེམས་ཏེ། གཞོན་ནུ་མ་སྤྱིས་དགྲ་འདི་ནི་ཕ་འདས་ནས། ཕའི་རྒྱལ་སྤིད་ཀྱི་དབང་རྒྱུག་གི་བདག་པོ་ལ་གནས་པར་འ
གྱུར་བ་ཡིན་གྱིས། བདག་གིས་གཞོན་ནུ་མ་སྤྱིས་དགྲ་རྩེས་སུ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་རྩེས་སུ་ཞུགས་པ་ན། ཚོགས་ཀྱི་ཆུང་
དུས་སྤྱི་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་འི་

ཚོགས་ཀྱང་རྩེས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་མོ། །དེ་ནས་ལྷས་བྱེན་གྱིས་གྲང་པོ་ཆེན་པོ་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་བུ་རིགས་
བཅོམ་པར་བསྐྱུར་ནས་གཞོན་ནུ་མ་སྤྱིས་དགྲ་འདི་ཁྱིམ་དུ་སློབ་ནས་ཞུགས་ཏེ། སྐུ་ཅུང་ནས་ཕྱིར་བུང་ཞིང་སྐུ་ཅུང་ནས་
ཞུགས་ཏེ་སློབ་ནས་ཕྱིར་བུང་ངོ། །

རྟ་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་བུ་རིགས་བཅོམ་པར་བསྐྱུར་ནས་སློབ་ནས་ཞུགས་ཏེ་སྐུ་ཅུང་ནས་ཕྱིར་བུང་ཞིང་། སྐུ་ཅུང་ནས་
ཞུགས་ཏེ་སློབ་ནས་ཕྱིར་བུང་ངོ། །དེ་ནས་དགོས་པ་མཐོ་བུ་གསལ་པ་སྒྲུའི་ཁྱོན་པར་བསྐྱུར་ནས་གཞོན་ནུ་མ་སྤྱིས་དགྲ་འདི་
ཁྱིམ་དུ་སློབ་ནས་ཞུགས་ཏེ། སྐུ་ཅུང་

{ @289B }ནས་ཕྱིར་བྱུང་ཞིང་། སྐུ་ཅུང་ནས་ལུགས་ཏེ་སྒྲོ་ནས་ཕྱིར་བྱུང་བ་དང་། གཞོན་རྒྱུ་མ་སྐྱེས་དགུམ་ཀྱང་གྲེ་
མ་འདི་ནི་འཕགས་པ་ལྷས་བྱིན་ཡིན་ནོ་སྟུང་ཏེ་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྐྱེས་པུན་གཞོན་རྒྱུ་གསེར་གྱི་འོག་བག་
ཅན་དུ་བསྐྱར་ནས་གཞོན་རྒྱུ་མ་སྐྱེས་དགུམ་འི་པང་པ་ན་

འགོ་བར་བྱེད། རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་གཞོན་རྒྱུ་མ་སྐྱེས་དགུམ་ཡང་དེ་ལ་འཁྱུད་པར་བྱེད། ཁ་སྐྱོར་བར་བྱེད། ཀྱན་ཏུ་འཁྱུད་
པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཁར་མཆིལ་མ་ཡང་ལུགས་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷས་བྱིན་རྟེན་པ་དང་། བཀྱར་སྒྲིམ་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་ཅིང་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུགས་

པས་དེ་ཡང་མིད་པར་བྱེད་དོ། །གཞོན་རྒྱུ་མ་སྐྱེས་དགུམ་ཀྱང་གྲེ་མ་འདི་ནི་འཕགས་པ་ལྷས་བྱིན་ཡིན་ནོ་སྟུང་ཏེ་
ཤེས་སོ། །དེ་ན་གཞོན་རྒྱུ་མ་སྐྱེས་དགུམ་གྲེ་མ་འཕགས་པ་ལྷས་བྱིན་ནི་སྟོན་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་རྒྱ་འཕྲུལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ་སྟུང་
པའི་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་བྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་

པར་གྱུར་ཅིང་དེ་ལ་དད་པར་གྱུར་ནས་དད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་གྱུར་ཏེ་ནང་པར་དང་། དགོངས་ཀར་ཤིང་རྩ་ལྟ་
བརྒྱ་ཙམ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲོད་དུ་བཙོས་པ་ལྟ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་ཟས་གྱི་ཆོམ་བུ་
ཆོམ་བུ་དག་ཀྱང་འབུལ་བར་བྱེད་དོ། །ལྷས་བྱིན་ཡང་

དགེ་སྲོང་ལྟ་བརྒྱ་ཙམ་དང་ལྷན་ཅིག་ཟས་གྱི་གྲུལ་དུ་བཀའ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དགེ་སྲོང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་སྟོང་ཤི་ཤི་ཤི་
ཐབས་བཀོས་ལྷུང་བཟེད་དང་། ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ལུགས་པ་ན་དགེ་སྲོང་རབ་ཏུ་མང་
པོ་དག་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་བསོད་སྟོམས་

རྒྱ་བས་ལྷས་བྱིན་ལ་རྟེན་པ་དང་། བཀྱར་སྒྲིམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་སྟེ། ལུས་འཕགས་མའི་བུ་མ་ག་རྫུར་བྱུང་བའི་
རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགུམ་ནང་པར་དང་། དགོངས་ཀར་ཤིང་རྩ་ལྟ་བརྒྱ་ཙམ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་
དོ། །དེ་ལ་སྒྲོད་དུ་བཙོས་པ་ལྟ་བརྒྱ་

ཙམ་གྱི་ཟས་ཀྱི་ཚོམ་བུ་ཚོམ་བུ་དག་ཀྱང་འབུལ་བར་བྱེད་དོ། །ལྷ་ས་བྱིན་ཡང་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་དང་ལྷན་ཅིག་ཟས་ཀྱི་
གྲལ་དུ་བཀའ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཐོས་སོ། ཐོས་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བསོད་སྟོམས་བརྒྱས་ནས། ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ།
ཕྱི་མའི་ཟས་ཀྱི་བསོད་

{ @290A } ༄༅། །སྟོམས་ལས་ཕྱིར་ལོག་པས་ལྷུང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་མཁོས་སུ་ཕབ་སྟེ། ཤར་པ་གཉིས་བཀྲམ་ནས།
བཙོམ་ལྷན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། མཐའ་
གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །

མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁོད་ནས། བཙོམ་ལྷན་འདས་ལ་དགེ་སློང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅུན་
པ་འདི་ན་བདག་ཅག་དགེ་སློང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་སྔ་དྲོ་ཤམ་ཐབས་འཚལ། ལྷུང་བཟེད་དང་། ཚོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་རྒྱལ་
པོའི་ཁབ་ཏུ་བསོད་སྟོམས་

ལ་ཞུགས་པ་ན་བདག་ཅག་དགེ་སློང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་བསོད་སྟོམས་རྒྱ་བས་ལྷ་ས་བྱིན་ལ་ཆེད་པ་དང་།
བཀྲར་སྟེ་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་སྟེ། ལུས་འཕགས་མའི་བུ་མ་ག་རྩ་བུང་བའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་ནང་པར་དང་།
དགོངས་ཀར་ཤིང་རྩ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་དང་

ལྷན་ཅིག་བྱུང་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་བཀྲར་བགྱིད་དོ། །དེ་ལ་སྟོན་དུ་བསྐྱལ་བ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་ཟས་ཀྱི་ཚོམ་བུ་ཚོམ་བུ་དག་
ཀྱང་འབུལ་བར་བགྱིད་དོ། །ལྷ་ས་བྱིན་ཡང་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་དང་ལྷན་ཅིག་ཟས་ཀྱི་གྲལ་དུ་བཀའ་བར་བགྱིད་དོ་
ཞེས་ཐོས་སོ། །དགེ་སློང་དག་ཁྱེད་ཅག་ལྷ་ས་བྱིན་

གྱི་ཆེད་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ལ་དག་འབར་མ་བྱེད་ཅིག །དེ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགེ་སློང་དག་ལྷ་ས་བྱིན་གྱི་ཆེད་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་
ནི་གསོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་ས་བྱིན་གྱི་ཆེད་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ནི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དགེ་སློང་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་ཤིང་

འབྲས་བུ་རྒྱས་པ་ནི་གསོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྩ་ཞིང་འབྲས་བུ་རྒྱས་པ་ནི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་
ལྷས་བྱིན་གྱི་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ཡང་གསོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷས་བྱིན་གྱི་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ཡང་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་འོད་མ་

དང་། འདམ་བུའི་འབྲས་བུ་རྒྱས་པ་ནི་གསོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འོད་མ་དང་། འདམ་བུའི་འབྲས་བུ་རྒྱས་པ་ནི་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ཡང་གསོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷས་བྱིན་གྱི་རྟེན་པ་
དང་། བཀྲར་སྟེ་ཡང་ཟེལ་གྱིས་

{@290B} གཞོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དེུ་མོས་མངལ་ན་གནས་པ་འཛིན་པ་ནི་གསོད་པར་འ
གྱུར་བ་དང་། དེུ་མོས་མངལ་ན་གནས་པ་འཛིན་པ་ནི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྟེན་པ་
དང་བཀྲར་སྟེ་ཡང་གསོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷས་བྱིན་

གྱི་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ཡང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་དག་ལྷས་བྱིན་ལ་ཇི་ཙམ་དུ་རྟེན་པ་དང་།
བཀྲར་སྟེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་མི་གཏི་མུག་ཅན་དེ་ལ་ཡུན་རིང་པོར་དོན་མེད་པ་དང་། གཞོན་པ་
དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་

སློང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན། བྱིན་གྱིས་འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། རྟེན་པ་དང་། བཀྲར་སྟེ་ཟེལ་གྱིས་མཚན་པར་བྱ་ཞིང་རྟེན་པ་
དང་། བཀྲར་སྟེ་བྱུང་བས་སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་ཤིང་གནས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དགེ་སློང་དག་བྱིན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་
པར་བྱ་ལོ། །བཙུང་ལྷན་འདས་གྱིས་

དེ་སྐད་ཅས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། བདེ་བར་གཤེགས་པས་དེ་སྐད་གསུངས་ནས། སྟོན་པས་གཞན་ཡང་འདི་སྐད་ཅས་བཀའ་
སྤྱུལ་ཏེ། རྩ་ཞིང་འབྲས་བུས་གསོད་པར་བྱེད། འོད་མའི་འདམ་བུ་འབྲས་བུས་གསོད། དེུ་མོ་རང་གི་མངལ་གྱིས་
ལྷར། ཁི་ངན་བཀྲར་

སྒྲིམ་གསོད་པར་བྱེད། །བྲིས་པ་ཇི་ཙམ་གྲགས་གྲུར་པ། །དོན་མེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །བྲིས་པ་འི་དཀར་ཆ་གསོད་བྱེད་
ཅིང་། །ཚེ་མོ་ལས་ཀྱང་ལྷུང་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་ལྷས་བྲིན་རྟེན་པ་དང་། བཀྱར་སྒྲིམ་ཟེལ་གྲིས་ནོན་ཅིང་སེམས་ཡོངས་སུ་
གཏུགས་

པ་ལ་སྒྲིག་པ་ཙན་གྱི་འདོད་པ་འི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་སྟེ། ད་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་མཁོ་ཤོ་མས་པ་དགོག་ཏུ་གྱུར་
པས་འཁོར་བཞི་པོ་དག་སྒྲོང་དང་། དག་སྒྲོང་མ་དང་། དག་བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མ་ལ་འདོམས་པས་ངལ་བར་འགྱུར་
བས། གྱུ་མ་བཅོམ་ལྷན་

འདས་གྲིས་དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་བདག་ལ་བཏང་བར་གྱུར་ན་བདག་གིས་ཀྱང་དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་ཡོངས་སུ་བྱང་
བར་བྱ་ཞིང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་ཆོ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྗེས་སུ་བཙོན་པས་ཐུགས་ལས་ཆུང་དུར་
གནས་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་མོ། །སེམས་བསྐྱེད་

{@291A} ༩། །མ་ཐག་ཏུ་དེའི་རྩ་འཕྲུལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིང་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཀྱང་བདག་ཡོངས་སུ་
ཉམས་སོ་སྟམ་དུ་མི་ཞེས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆོན་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐུ་བྱ་དག་སྒྲོང་ནོག་ཙན་གྲིས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་བྱང་དུ་ཆོངས་པར་དཔ་དཔ་

དེ་ཆོངས་པའི་གནས་པ་བཞི་པོ་དག་བསྒྲོམས་ནས། འདོད་པ་དག་ལ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་སྤངས་ཏེ་དེས་མང་དུ་གནས་
པས་ཆོངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ལས་དང་རིས་མཐུན་པས་སྦྱིས་སོ། །དེའི་ཆོན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མྱོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ངན་
སྒྲོང་གི་བྱ་དག་ན་ཆུ་སྒྲིན་བྲིས་པ་གསོད་གྱི་རི་ལ་

འཇིགས་རུང་གི་ཆོལ་རི་དགས་གྱི་ནགས་ན་འདུག་གོ། །དེ་ནས་ཆོངས་པ་ནོག་ཙན་གྲིས་ལྷས་བྲིན་རྩ་འཕྲུལ་དེ་ལས་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་རིག་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྦྱོར་བྱ་སྒྲོལ་དང་ལྷན་པས་ལག་ངར་བསྐྱེམས་པ་ལས་རྒྱུང་བ་འམ།
བརྒྱུང་བ་ལས་སྦྱེམ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་

ཚངས་པ་ནོག་ཅན་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ནས་རྟོག་གི་བྱ་དག་ཏུ་ཚུ་སྟོན་གྱིས་པ་གསོད་གྱི་རི་
ལ་འཇིགས་རུང་གི་ཚལ་རི་དགས་གྱི་ནགས་སུ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མྱོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་འདུག་གོ། །དེ་ནས་ཆོ་
དང་ལྷན་པ་མྱོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཚངས་པ་ནོག་

ཅན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །འཕགས་པ་མྱོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་མཁུན་པར་མཛོད་ཅིག། །ལྷས་བྱིན་རྟེན་པ་དང་
བཀྲར་སྟོན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་ལ་སྒྲིག་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་
སྟེ། ད་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་པ་དགོག་ཏུ་

གྱུར་པས་འཁོར་བཞི་པོ་དགོསྟོང་དང་། དགོསྟོང་མ་དང་། དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་བསྟེན་མ་ལ་འདོམས་པས་ངལ་བར་འ
གྱུར་བས། གྱུ་མ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དགོསྟོང་གི་དགོ་འདུན་བདག་ལ་བཏང་བར་གྱུར་ན་བདག་གིས་ཀྱང་དགོསྟོང་
གི་དགོ་འདུན་དང་བར་བྱ་ཞིང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་ཆོ་འདི་ལ་བདེ་བར་

གནས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྟེན་སུ་བཅོམ་པས་ཐུགས་ལས་རྒྱུང་དུར་གནས་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་
དེའི་རྒྱུ་འཕྲུལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིང་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཀྱང་བདག་ཡོངས་སུ་ཉམས་སོ་སྟེ་མ་དུ་མི་ཤེས་པར་གྱུར་
གྱིས། བཅུན་པ་མྱོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་བ་དེར་

{ @291B } བཞུད་དེ་བྱོན་ནས་དོན་དེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་རྒྱས་པར་གསོལ་ན་ལེགས་སོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་མྱོད་གལ་
གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་ཚངས་པ་ནོག་ཅན་ལ་ཅང་མི་སྒྲིབས་དང་དུ་སྤངས་སོ། །དེ་ནས་ཚངས་པ་ནོག་ཅན་གྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མྱོད་
གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་ཅང་མི་སྒྲིབས་དང་དུ་སྤངས་པར་རིག་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མྱོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་

པོའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཐུག་འཚལ་ཏེ་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མྱོད་གལ་གྱི་བྱ་
ཆེན་པོས་ཚངས་པ་ནོག་ཅན་སོང་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་རིག་ནས་ཇི་ལྟར་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་
དཔེར་ན། རྒྱུས་བྱ་སྟོབས་དང་ལྷན་པས་ལག་ངར་བསྐྱུ་མས་པ་ལས་རྒྱུང་བ་འམ། བརྒྱུང་བ་ལས་

སྐྱམ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མྱོད་གཤམ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་བཞུགས་པའི་སྒྲུང་བར་གྱུར་ཅིང་རྒྱལ་
པོའི་ཁབ་དུ་འོད་མའི་ཚལ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་སུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
སོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མྱོད་གཤམ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གཤམ་བ་དེར་སོང་།

སྟེ་བྱིན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆའ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་དུ་འདུག་གོ། །མཐའ་གཅིག་
དུ་འདུག་ནས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་མྱོད་གཤམ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་དེ་ལ་ཚངས་པ་ནོག་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་བར་དུ་གཏམ་བཞེད་པ་ཅི་
བྱུང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་རྒྱས་པར་།

གསོལ་དྲོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མྱོད་གཤམ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
བཀའ་སྤྲུལ་དྲོ། །མྱོད་གཤམ་གྱི་བྱ་ཆེན་ཀྱིས་ཆེས་སྒར་ལྷས་བྱིན་གྱིས་སེམས་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བྱས་ཏེ་རིག་ནས་
དེའི་འོག་དུ་ཚངས་པ་ནོག་ཅན་གྱིས་མ་བཞེད་དམ། བཅུན་པ་དེ་ལགས་ཏེ། བདག་གིས་

ཆེས་སྒར་ལྷས་བྱིན་གྱིས་སེམས་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བགྱིས་ཏེ་རིག་ནས་དེའི་འོག་དུ་ཚངས་པ་ནོག་ཅན་གྱིས་བཞེད་
ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མྱོད་གཤམ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་ཅིག་བར་དུ་བཀའ་མཆིད་འདི་གསུང་
བའི་སྐབས་སུ་ལྷས་བྱིན་གྲོགས་དག་སྟོང་བཞི་པོ་ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་དང་།

ཁུ་བྱ་བ་བྱ་དང་། ཀ་ཏ་མོར་ཀ་ཏི་ལྷ་དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱིན་དང་ལྷན་ཅིག་བཅོམ་ལྷན་འདས་གཤམ་བ་དེར་སོང་དོ།
།བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷས་བྱིན་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་གཟིགས་སོ། །གཟིགས་ནས་ཀྱང་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མྱོད་གཤམ་གྱི་བྱ་
ཆེན་པོ་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། མྱོད་གཤམ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་།

{ @292A } ༡༡། །འོང་ཞིང་ད་མི་གཏི་མུག་ཅན་དེ་དའི་མདུན་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལུང་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱིས་
ད་ཆོག་སྒྲངས་ཤིག་ །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མྱོད་གཤམ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་
ཕྱག་འཆའ་ཏེ། ཇི་ལྟར་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་སྟོབས་

དང་ལྷན་པས་ལག་དར་བསྐྱེམས་པ་ལས་རྒྱུང་བའམ། བརྒྱུད་བའམ་སྐྱེམ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མིན་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་འོད་མའི་ཚལ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཅིང་ངན་སྒྲོང་གི་བྱ་དག་དུ་ཆུ་མིན་གྱིས་པ་གསོད་ཀྱི་རི་ལ་འཇིགས་རུང་གི་ཚལ་རི་དགས་ཀྱི་ནགས་སུ་གནས་པར་

གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ལྷས་བྱིན་བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་བྱིན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཐུག་འཚལ་ཏེ། མཐའ་གཅིག་དུ་འདུག་གོ། །མཐའ་གཅིག་དུ་འདུག་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་

གསལ་ཏོ། །ད་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་བགྲོས་པོ་བགྲོས་པ། དགོག་དུ་གྱུར་པས་འཁོར་བཞི་པོ་དག་སྒྲོང་དང་། དག་སྒྲོང་མ་དང་། དག་བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མ་ལ་འདོམས་པས་མཉེལ་བར་འགྱུར་བས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་བདག་ལ་བཏང་ན་ལེགས་ཏེ།

བདག་གིས་དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་ཡོངས་སུ་བྱང་བར་བགྱི་ཞིང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་ཆོ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་རྗེས་སུ་བཙོན་པས་ཐུགས་ལས་ཆུང་དུར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །མི་གཉི་ལྷག་ཅན་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་། མིན་གལ་གྱི་བྱ་ཆོངས་པ་མཚུངས་པ་རོ་དཔ་རེས་ཀྱི་པ་དེས་པ་དག་ལ་ཡང་ར་རེ་

ཞིག་དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་གཏོང་བར་མི་བྱེད་ན། རོ་འདུ་བ་མཆིལ་མ་ཟ་བ་ཁྱོད་ལ་གཏོང་རེ་སྐྱན། དེ་ནས་ལྷས་བྱིན་འདི་སྐྱེམ་དུ་སེམས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་། མིན་གལ་གྱི་བྱ་གཉིས་ཀྱི་བསུགས་པ་བཞེད་ཅིང་། བདག་ལ་རོ་དང་འདུ་བ། མཆིལ་མ་ཟ་བ་ཞེས་བཞེད་པས་

ཀུན་དུ་དོ་སྙམ་ནས། དེ་ནས་ལྷས་བྱིན་གྱིས་དེའི་དང་པོར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཀུན་ནས་མཚར་སེམས་དང་། མི་བཟོད་པ་དང་། ཡིད་མི་ཆེས་པ་བྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྔོན་ཅིག་ཅེས་བཞེད་དེ་མགོ་ལན་གསུམ་ལྟོགས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ན་སྒྲ་ནས་སོང་རོ། །

༡༡། རིན་ལ་རུ་བྱལ་པའི་བསྟན། ཉིན་མོར་བྱེད་པ་ནག་པོའི་ཞབས། འདྲ་ཏ་ { @01A } ལྟ། འདྲུལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། བམ་པོ་ཉི་ཤུ་གཉིས་པ། དེའི་ཆོ་ན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྒྲུལ་ལོགས་ན་བསིལ་ཡབ་ཐོགས་ཏེ་

ཏ [DD] བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བསིལ་ཡབ་ཀྱིས་གཡོལ་ཅིང་འདྲུག་གོ། འདྲུག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷས་བྱིན་སོང་ནས་རིང་པོའི་ལོན་པར་བྱགས་སུ་ཆུད་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་

ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་དག་འཕོ་སོང་ལ་འོད་མའི་ཆོལ་ཀ་ལན་དཀའི་གནས་ན་དག་སྒྲོང་ཇི་སྟེད་ཉེ་བར་རྟེན་ཅིང་གནས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དཔོང་སའི་ཁང་པར་སྤྱུས་ཤིག །ཆོ་

དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོས་བཅུན་པ་བཀའ་བཞུགས་འཆོལ་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་མཉམ་ནས། འོད་མའི་ཆོལ་ཀ་ལན་དཀའི་གནས་ན་དག་སྒྲོང་ཇི་སྟེད་ཉེ་བར་རྟེན་ཅིང་གནས་

པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དཔོང་སའི་ཁང་པར་བསྤྱུས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་བྱིན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་སྤྱག་འཆོལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་

༡༢། བསྟན་ལ་འཆོལ་པའི་གཞོད་སྤྱོད་ཀྱ། འཕྲ་བརྒྱ་བཏུལ་བ་ལེགས་མཐོང་ཆེ། །

{ @02A } ལྟ། འདྲུག་གོ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདྲུག་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོས་འདྲི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། བཅུན་པ་འོད་མའི་ཆོལ་ཀ་ལན་དཀའི་གནས་ན་དག་སྒྲོང་ཇི་སྟེད་ཉེ་བར་རྟེན་ཅིང་གནས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་

དཔོང་སའི་ཁང་པར་མཆིས་ཤིང་མཐུན་པར་གྱུར་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེའི་དྲུས་ལ་བབ་པར་དགོངས་སུ་གསོལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔོང་སའི་ཁང་པ་ག་ལ་བ་དེར་ག་ཞེགས་ཏེ་བྱོན་ནས། དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་གྱི་གོང་དུ་གདན་

བཤམས་པ་

ཉིད་ལ་བཞུགས་སོ། །བཞུགས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། དགེ་སློང་དག་ལྟ་པོ་འདི་
དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་ཅིང་སྲིད་པའི་སྟོན་པ་དག་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། འདི་ན་སྟོན་པ་གཅིག་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་
སུ་

མ་དག་བཞིན་དུ་བདག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་འཆར་བར་བྱེད་དེ།
དེ་ལ་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་རྒྱས་སྟོན་པ་ཤེས་ལྷན་འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་མ་དག་བཞིན་དུ་
བདག་གི་

ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་འཆར་བར་ཤེས་མོད་ཀྱི། བདག་ཅག་གིས་
གལ་ཏེ་སྟོན་པ་འདི་གཞན་ལ་བཟོད་པར་གྱུར་ན། དེས་འདི་ཡིད་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བས་བདག་ཅག་ལ་གང་གིས་འདི་
ཡིད་མི་དགའ་

བར་གྱུར་པ་དེས་སྟོན་པ་ལ་ཀུན་དུ་དཔལ་ཅི་བྱ་སྟེ། སྟོན་པ་ཤེས་ལྷན་འདི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །འདི་བདག་
ཅག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཚོས་གོས་དང་། བསོད་སྟོམས་དང་། གནས་མལ་དང་། ན་བའི་རྒྱུན་དང་། ལྷན་གྱི་ཡོ་བྱད་དག་གིས་
སེམས་

{@02B} པར་བྱེད་དོ་སྟམ་པས་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྩིས་སུ་བསྐྱུང་བ་བྱ་བར་སེམས་སོ། །
སྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྩིས་སུ་སྐྱུང་བར་རེ་བར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་ཅིང་སྲིད་
པའི་སྟོན་པ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འདི་ན་སྟོན་པ་

གཅིག་ནི་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་མ་དག་བཞིན་དུ་བདག་གི་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་
དམ་འཆར་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་རྒྱས་སྟོན་པ་ཤེས་ལྷན་འདི་ནི་འཚོ་བ་ཡོངས་

སྤྲུལ་དག་བཞིན་དུ་བདག་གི་འཆོ་བ་ཡོངས་སྤྲུལ་དག་ཅིང་།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བར་ཤེས་མོད་ཀྱི། བདག་ཅག་གིས་སྟོན་པ་འདི་གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བརྟེན་
པར་གྱུར་ན་དེས་འདི་ཡིད་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བས་བདག་ཅག་ལ་གང་གིས་འདི་ཡིད་མི་དགའ་བར་གྱུར་པ་དེས་སྟོན་
པ་ལ་ཀུན་དུ་དཔལ་ཅི་བྱ་སྟེ། སྟོན་པ་ཤེས་

ལྡན་འདི་རང་ཉིད་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །འདི་བདག་ཅག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚས་གོས་དང་། བསོད་སྟོམས་དང་། གནས་མལ་
དང་། ན་བའི་རྒྱུན་དང་། སྤྲོས་ཀྱི་ཡོད་བྱེད་དག་གིས་སེམས་པར་བྱེད་དོ་སྟམ་པས་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་འཆོ་བའི་སྟོ་
ནས་རྗེས་སྤྲུལ་བ་བྱ་བར་

སེམས་སོ། །སྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ལས་འཆོ་བ་རྗེས་སྤྲུལ་བ་རེ་བར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་།
སྤྲིད་པའི་སྟོན་པ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འདི་ནི་སྟོན་པ་གཅིག་ནི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་ཡོངས་སྤྲུལ་དག་བཞིན་དུ་
བདག་གི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་

ཡོངས་སྤྲུལ་དག་ཅིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་འ
གྲོགས་པའི་རྒྱས་སྟོན་པ་ཤེས་ལྡན་འདི་ནི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་ཡོངས་སྤྲུལ་དག་བཞིན་དུ་བདག་གི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་
བ་ཡོངས་སྤྲུལ་དག་ཅིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་

པ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བར་ཤེས་མོད་ཀྱི། བདག་ཅག་གིས་སྟོན་པ་འདི་གཞན་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་ན་དེས་འདི་ཡིད་མི་
དགའ་བར་འགྱུར་བས། བདག་ཅག་ལ་གང་གིས་འདི་ཡིད་མི་དགའ་བར་གྱུར་པ་དེས་སྟོན་པ་ལ་ཀུན་དུ་དཔལ་ཅི་བྱ་སྟེ།
སྟོན་པ་ཤེས་ལྡན་འདི་རང་ཉིད་

{@03A} ༄༅། །ཤེས་པར་ཟད་དོ། །འདི་བདག་ཅག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚས་གོས་དང་། བསོད་སྟོམས་དང་། གནས་མལ་
དང་། ན་བའི་རྒྱུན་དང་། སྤྲོས་ཀྱི་ཡོད་བྱེད་དག་གིས་སེམས་པར་བྱེད་དོ་སྟམ་པས་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་ཤེས་པ་དང་

མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་

ཐེས་སུ་བསྐྱེད་བ་བྱ་བར་སེམས་སོ། རྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་ཐེས་སུ་སྐྱེད་བ་རེ་བར་
བྱེད་དེ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་ཅིང་སྲིད་པའི་སྟོན་པ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འདི་ན་སྟོན་པ་གཅིག་ནི་བད་སྟོན་
པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་བཞིན་

དུ་བདག་ནི་བད་སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་འཆར་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཉན་
ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་རྒྱས་སྟོན་པ་ཤེས་ལྟན་འདི་ནི་བད་སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་
བདག་ནི་བད་སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་ཤིང་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་འཆར་བར་ཤེས་མོད་ཀྱི། བདག་ཅག་གིས་སྟོན་པ་འདི་གཞན་ལ་
བརྟེན་པར་གྱུར་ན་དེས་འདི་ཡིད་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བས་བདག་ཅག་ལ་གང་གིས་འདི་ཡིད་མི་དགའ་བར་གྱུར་པ་
དེས་སྟོན་པ་ལ་གུན་དུ་དཔལ་ཅི་བྱ་སྟེ།

སྟོན་པ་ཤེས་ལྟན་འདི་རང་ཉིད་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །འདི་བདག་ཅག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་གོས་དང་། བསོད་སྟོམས་དང་།
གནས་མལ་དང་། ན་བའི་རྒྱན་དང་། སྤྲེན་གྱི་ཡོ་བྱད་དག་གིས་སེམས་པར་བྱེད་དོ་སྟེ་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་
བད་སྟོན་པ་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྟོན་པ་ཐེས་སུ་བསྐྱེད་བ་བྱ་བར་སེམས་སོ། རྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་བད་སྟོན་པ་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་ཐེས་སུ་སྐྱེད་བ་རེ་བར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་ཅིང་སྲིད་པའི་སྟོན་པ་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
ཡང་འདི་ན་སྟོན་པ་གཅིག་ནི་

ཚོས་འདུལ་བ་ཉམས་པར་བཞག་པ་དང་ལྟན་བཞིན་དུ་བདག་ནི་ཚོས་འདུལ་བ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དང་ལྟན་ཞིང་གུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་འཆར་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་རྒྱས་སྟོན་པ་

ཤེས་ལྡན་འདི་ནི་ཚེས་འདྲུལ་བ་ཉེས་

{ @03B } ཕར་བཤད་པ་དང་ལྡན་བཞིན་དུ་བདག་ནི་ཚེས་འདྲུལ་བ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་འཆར་བར་ཤེས་མོད་གྱི། བདག་ཅག་གིས་སྟོན་པ་འདི་གཞན་ལ་བཟོད་པར་གྱུར་ན།
དེས་འདི་ཡིད་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བས་བདག་ཅག་ལ་གང་

གིས་འདི་ཡིད་མི་དགའ་བར་གྱུར་པ་དེས་སྟོན་པ་ལ་ཀུན་དུ་དཔལ་ཅི་བྱ་སྟེ། སྟོན་པ་ཤེས་ལྡན་འདི་རང་ཉིད་ཤེས་པར་
ཟད་དོ། །འདི་བདག་ཅག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚས་གོས་དང་། བསོད་སྟོམས་དང་། གནས་མལ་དང་། ན་བའི་རྒྱུད་དང་། སྤྲོ་གྱི་
ཡོ་བྱད་དག་གིས་

སེམས་པར་བྱེད་དོ་སྟམ་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་ཚེས་འདྲུལ་བ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་རྣམས་སུ་བསྐྱུང་བ་
བྱ་བར་སེམས་སོ། །སྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་ཚེས་འདྲུལ་བ་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྣམས་སུ་སྐྱུང་བ་རེ་བར་
བྱེད་དེ། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་

ཅིང་སྤྲིད་པའི་སྟོན་པ་ལྔ་པ་ཡིན་ནོ། །དག་སྟོང་དག་ངན་ཚུལ་གྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ངའི་ཚུལ་གྲིམས་
ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་འཆར་བར་བྱེད་དེ། ང་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཚུལ་གྲིམས་ཀྱི་སྟོན་
པ་རྣམས་སུ་བསྐྱུང་བ་བྱ་བར་

མི་སེམས་ཤིང་ང་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་ཚུལ་གྲིམས་རྣམས་སུ་སྐྱུང་བ་རེ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དག་སྟོང་དག་ངན་འཚོ་བ་
ཡོངས་སུ་དག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ངའི་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་འཆར་བར་བྱེད་
དེ། ང་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་འཚོ་བའི་སྟོན་

པ་རྣམས་སུ་བསྐྱུང་བ་བྱ་བར་མི་སེམས་ཤིང་ང་ཡང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་བ་རེ་བར་མི་བྱེད་དོ།
།དག་སྟོང་དག་ངན་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ངའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་འཆར་

བར་བྱེད་དེ། ང་ལ་ཉན་ཐོས་རྒྱམས་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་འོས་ཤིང་སྤྲོད་པ་བྱ་བར་མི་སེམས་ཤིང་ང་ཡང་ཉན་
ཐོས་རྒྱམས་ལས་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་ཤེས་སྤྲོད་བར་མི་བྱེད་དོ། །དགེ་སློང་དག་པ་ནི་བདེ་སྤྱོད་པ་ཕྱན་སྤྲོད་ཆོག་པ་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ངའི་བདེ་སྤྱོད་པ་ཕྱན་སྤྲོད་ཆོག་པ་

{@04A} ༡༡། ཤིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་འཆར་བར་བྱེད་དེ། ང་ལ་ཉན་ཐོས་རྒྱམས་བདེ་སྤྱོད་པ་
ཕྱན་སྤྲོད་ཆོག་པ་འོས་ཤིང་སྤྲོད་པ་བྱ་བར་མི་སེམས་ཤིང་ང་ཡང་ཉན་ཐོས་རྒྱམས་ལས་བདེ་སྤྱོད་པ་ཕྱན་སྤྲོད་
ཆོག་པ་ཤེས་སྤྲོད་བར་མི་བྱེད་

དོ། །དགེ་སློང་དག་པ་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དང་ཕྱན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ངའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལེགས་
པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་འཆར་བར་བྱེད་དེ། ང་ལ་ཉན་ཐོས་རྒྱམས་ཆོས་འདུལ་
བ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་འོས་ཤིང་སྤྲོད་པ་

ཤེས་སྤྲོད་པ་བྱ་བར་མི་སེམས་ཤིང་ང་ཡང་ཉན་ཐོས་རྒྱམས་ལས་ཆོས་འདུལ་བ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཤེས་སྤྲོད་
བར་མི་བྱེད་དོ། །དགེ་སློང་དག་པ་ནི་ཁྱེད་ལ་ཆར་བཅད་ཅིང་ཆར་བཅད་ཅིང་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཟེའི་གྱིས་མཉན་ཅིང་ཟེའི་
གྱིས་མཉན་ཅིང་སྤྱོད་པར་བྱེད་དེ། ཁྱེད་ལ་

དབྱིག་ཏུ་མི་འཇོག་ཅིང་ཇ་མཁན་གྱི་སྒོ་ནས་མ་བཤང་བདག་བཞིན་དུ་གང་སྟོང་པོ་ཡོད་པ་དེ་འཇོག་པར་བྱེད་གྱིས་ངའི་
ཆོག་གི་ལམ་དག་ལ་བཟོད་པར་གྱིས་ཤིག། དེ་ནས་ལྷན་བྱེད་གྱིས་གོ་ལ་ཀ་དང་། ཁན་དང་བྱ་དང་། ཀ་ཏེ་མོར་ཀ་ཏི་
ཕྱེད་དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱེད་དག་ལ་སྤྲོས་པ།

གོ་ལ་ཀ་ཀ་ཁན་དང་བྱ། ཀ་ཏེ་མོར་ཀ་ཏི་ཕྱེད་ལྷན་དག་ཁྱེད་ཅག་ཚུར་ཤིག། དགེ་སློང་གི་ཏེ་མ་འདུག་བཞིན་

དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་བར་བྱ་ཞིང་འཁོར་ལོ་ཡང་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། དེས་ན་བདག་ཅག་གི་ཞིང་། དུས་ལ་
བབ་པ་དག་ལ་དགོ་སྟོང་གོ་རྟ་

མ་དེ་ཙམ་དུ་རྩ་འཕྲུལ་ཆེ་བ། དེ་ཙམ་དུ་མཐུ་ཆེ་བ་འདུག་བཞིན་དུ་ལྟས་བྱིན་དང་། ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་དང་། ཁན་དང་བྱ་དང་། ཀ་
ཏ་མོར་ཀ་ཏི་ཏུ་དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱིན་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་མཐུན་པ་བྱེ་ཞིང་འཁོར་ལོ་ཡང་དབྱེ་བ་བྱས་སོ་ཞེས་
ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་

རྣམས་སུ་སྟན་པའི་སྒྲིའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དགོ་བ་མངོན་པར་གྲགས་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟས་བྱིན་བདག་ཅག་གིས་དེ་ལྟར་
བྱར་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་མཐུ་ཆེ་བ། རྩ་འཕྲུལ་ཆེ་བ། ལྟའི་མིག་དང་ལྟན་པ།
གཞན་གྱི་སེམས་

{ @04B } ཞེས་པ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་ཐག་རིང་པོ་ཡང་མཐོང་ལ་བྱུང་ན་འདུག་པས་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་དེ་དག་
གི་སེམས་ཀྱིས་བདག་ཅག་གི་སེམས་ལ་ཁུབ་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་ཅག་རྣམ་པར་ཞེས་པར་བྱེད་པས་དེ་དག་
གིས་བདག་ཅག་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཞེས་

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་ཐབས་འགའ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ལྟས་བྱིན་ཐབས་དེ་གང་ཡིན། ཚུར་ཞེག་དང་བདག་
ཅག་དགོ་སྟོང་གཞན་བརྟན་གཞན་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་དུ་དོང་སྟེ། གཞན་བརྟན་དག་ཐུགས་ལས་ཚུང་ཅུར་མཛོད་ཅིག་
དང་བདག་ཅག་གིས་

གཞན་བརྟན་རྣམས་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བྲེལ་བར་བགྱིའོ་ཞེས་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱའོ། །གཞོན་
ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་ལྟོང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་དང་བྱ་བ་དང་ཐོར་བྱ་དང་སྐར་གས་དང་ལུང་དཔོག་པ་དང་། བསྐྱུག་པ་དང་ཁ་
ཏོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་དང་ཡིད་ལ་

བྱ་བས་བསྟེན་བཀུར་དང་སྟོངས་མོ་བྱའོ། །ལྟས་བྱིན་གལ་ཏེ་ཐབས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལྟས་བྱིན་གྱིས་

དགོ་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྟུལ་བ་དང་། དགོ་སྤོང་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་མ་ཐག་ཏུ་
ལྷས་བྱིན་གྱིས་དགོ་འདུན་

མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྟུལ་ཏོ། །ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གྱུར་ནས། དགོ་སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་གསོལ་བ་དང་། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སྤོང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོ་སྤོང་དག་ལྷས་བྱིན་དང་
གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་

ཡིན་པ་ལ་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱོབ་བར་བྱའོ། །འདི་སྐད་ཅེས་བསྐྱོབ་བར་བྱ་སྟེ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྷས་བྱིན་ཁྱོད་དགོ་འདུན་མཐུན་པ་
དབྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྟུལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག། །དབྱེན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་རྩོད་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་
མ་འདུག་ཤིག། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྷས་

བྱིན་ཁྱོད་དགོ་འདུན་དང་མཐུན་པར་གྱིས་ཤིག། །དགོ་འདུན་མཐུན་མི་བྱེད་ཀྱུན་ཏུ་དག་འཁུར་མི་རྩོད་མཆོག་གཅིག་འདོན་
པ་གཅིག་ཅིང་། ཟུ་དང་འོ་མ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ལ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་ན་བདེ་བ་ལ་རེག་
པར་གནས་པར་འགྱུར་གྱིས། ཆོ་དང་

{@05A} ༣། །ལྡན་པ་ལྷས་བྱིན་ཁྱོད་དགོ་འདུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་གཞི་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཐོང་ཤིག་ཅེས་བསྐྱོབ་བར་
བྱའོ། །དགོ་སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་བཅུན་པ་བཀའ་བཞེན་འཛུལ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་མཉམ་ནས་ལྷས་བྱིན་ལ་ཆོ་དང་
ལྡན་པ་ལྷས་བྱིན་ཁྱོད་དགོ་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་

བའི་ཕྱིར་བརྟུལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག། །དབྱེན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་རྩོད་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་མ་འ
དུག་ཤིག། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྷས་བྱིན་ཁྱོད་དགོ་འདུན་དང་མཐུན་པར་གྱིས་ཤིག། །དགོ་འདུན་མཐུན་མི་བྱེད་ཀྱུན་ཏུ་
དག་འཁུར་མི་རྩོད་མཆོག་གཅིག་འདོན་པ་

གཅིག་ཅིང་། ཟུ་དང་འོ་མ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ལ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་ན་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་

གནས་པར་འགྱུར་གྱིས། ཚོད་དང་ལྷན་པ་ལྷས་བྱིན་ཁྱོད་དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་གཞི་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཐོང་གིས།
ཅེས་བཞུགས་ཏེ་བསྒྲོའོ། །དགེ་

སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཞུགས་ཏེ་བསྒྲོ་ཡང་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནམ་གྱིས་མཚོགས་ཏུ་བབུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ཉིད་
བདེན་གྱི་གཞུག་ནི་བརྟུན་པའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཐ་སྟད་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགེ་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ལ་རྒྱས་པར་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱུལ་པ། དགེ་སྒྲོང་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་ལྷས་བྱིན་དང་གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་ལ་གསོལ་བ་
དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲོ་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་བསྒྲོ་བར་བྱ་སྟེ། གནས་མལ་བཤམ་པ་བྱས་ནས་གཞི་བརྟུངས་ཏེ་བྱིས་
པའི་ཚོགས་གིས་དགེ་སྒྲོང་རྣམས་ལ་

ཡང་དགེ་པར་བསྒྲོ་ནས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ་དགེ་སྒྲོང་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་
ལས་བྱའོ། །དགེ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསལ་ཏུ་གསོལ། དགེ་སྒྲོང་ལྷས་བྱིན་འདིས་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་སྒྲིང་
ཏུ་བརྟུལ་ཏེ། དབྱེན་བགྱིད་པར་

འགྱུར་བའི་རྩོད་པ་ཡང་དགེ་པར་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བབུང་སྟེ་མཆིས་ནས། འདི་ལ་དགེ་སྒྲོང་མང་པོས་བཞུགས་ཏེ་བསྒྲོ་
ན་འདི་ལ་དགེ་སྒྲོང་མང་པོས་བཞུགས་ཏེ་བསྒྲོ་ཡང་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནམ་གྱིས་མཚོགས་ཏུ་བབུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འ
དི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞུག་ནི་བརྟུན་པའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཐ་

{@05B} སྟད་འདོགས་པར་བགྱིད་ན། གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་རྒྱལ་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་
མཛོད་ཅིག་དང་། དགེ་འདུན་གྱིས་ལྷས་བྱིན་ལ་ཚོད་དང་ལྷན་པ་ལྷས་བྱིན་ཁྱོད་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་བྱིར་རྟུལ་
བར་མ་བྱེད་ཅིག །དབྱེན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་རྩོད་

པ་ཡང་དགེ་པར་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བབུང་སྟེ་མ་འདུག་གིས། ཚོད་དང་ལྷན་པ་ལྷས་བྱིན་ཁྱོད་དགེ་འདུན་དང་མཐུན་པར་

གྲིས་ཤིག །དགེ་འདུན་མཐུན་མི་བྱེད་ཀྱིས་དགའ་མི་རྩོད་མཚོག་གཅིག་འདོན་པ་གཅིག་ཅིང་། ཚུ་དང་འོ་མ་གཅིག་
ཏུ་འབྲེས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ལ། སྟོན་

པའི་བསྟན་པ་གསལ་པར་བྱེད་ན་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་འགྱུར་གྲིས། ཚོ་དང་ལྡན་པ་ལྟས་བྱིན་ཁྱོད་དགེ་འ
དུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་གཞི་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཐོང་ཤིག་ཅེས་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་གྲིས་བསྟོན་བ་མཛད་དོ། །འདི་ནི་
གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་

བྱ་སྟེ། དགེ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ། དགེ་སྟོང་ལྟས་བྱིན་འདིས་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་སྐད་དུ་
བརྟུལ་ཏེ་དབྱེན་བགྱིད་པར་འགྱུར་བའི་རྩོད་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་མཚིས་ནས། འདི་ལ་དགེ་སྟོང་
མང་པོས་བཞུགས་ཏེ་བསྟོན་འདི་

ལ་དགེ་སྟོང་མང་པོས་བཞུགས་ཏེ་བསྟོན་ཡང་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནན་གྲིས་མཚོག་ཏུ་བཟུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ནི་
བདེན་གྱི་གཞན་ནི་བརྟུན་པའོ་ཞེས་རྩེ་སུ་ཐ་སྟངས་འདོགས་པར་བགྱིད་དེ། དེའི་སྐད་དུ་དགེ་འདུན་གྲིས་ལྟས་བྱིན་ལ་ཆོ་
དང་ལྡན་པ་ལྟས་བྱིན་ཁྱོད་དགེ་འདུན་

མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྟུལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །དབྱེན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་རྩོད་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བ
ཟུང་སྟེ་མ་འདུག་ཤིག །ཚོ་དང་ལྡན་པ་ལྟས་བྱིན་ཁྱོད་དགེ་འདུན་དང་མཐུན་པར་གྲིས་ཤིག །དགེ་འདུན་མཐུན་མི་བྱེད་
ཀྱིས་དགའ་མི་རྩོད་མཚོག་གཅིག་

འདོན་པ་གཅིག་ཅིང་། ཚུ་དང་འོ་མ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ལ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གསལ་པར་བྱེད་ན་བདེ་བ་ལ་
རེག་པར་གནས་པར་འགྱུར་གྲིས། ཚོ་དང་ལྡན་པ་ལྟས་བྱིན་ཁྱོད་དགེ་འདུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་གཞི་འདི་ལྟ་བུ་འདི་
ཐོང་ཤིག་ཅེས་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་

བསྐྱོབ་མཛད་པར་བཅོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཤིག། །གང་དག་མི་བཅོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུང་ཤིག། །འདི་ནི་ལས་
བཅོད་པ་དང་པོ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་

ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱུས། དགོ་འདུན་གྱིས་བཅོད་ཅིང་གནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱིས་ལྷས་བྱིན་ལ་གསོལ་བ་དང་
བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྐྱོབ་མཛད་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །དགོས་པ་རྣམས་གྱིས་
བཙུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཚུལ་

ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་མཉམ་ནས་ལྷས་བྱིན་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྐྱོའོ། །གསོལ་བ་དང་བཞིའི་
ལས་གྱིས་བསྐྱོའོ་ཡང་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནན་གྱིས་མཚོག་ཏུ་བཟུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་
བརྟུན་པའོ་ཞེས་ཆེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་

བྱེད་དོ། །དེའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་དགོས་པ་མི་མཐུན་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེས་སུ་ཕྱོགས་པ་བཞི་པོ་ཀ་ལི་ཀ་དང་། ཁན་དང་བྱ་
དང་། ཀ་ཏ་མོར་ཀ་ཏི་ཉི་ཉིད་། རྒྱ་མཚོས་བྱིན་དེ་དག་ཀྱང་དགོས་པ་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་ཅས་ཚོད་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་
ཅག་དགོ་ཡང་རུང་སྟེ། རྟོག་ཀྱང་

རུང་དགོས་པ་འདི་ལ་ཅི་ཡང་མ་སྐྱབ་ཤིག། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚོད་དང་ལྷན་པ་དག་དགོས་པ་འདི་ནི་ཆོས་སྐྱབ་པ་འདུལ་བ་སྐྱབ་
བ། དགོས་པ་འདི་ནི་ཆོས་དང་འདུལ་བ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་ཆེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་
དགོས་པ་འདི་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྐྱེའི་མི་

ཤེས་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོས་པ་འདི་གང་ལ་འདོད་ཅིང་བཅོད་པ་དེ་ལ་བདག་ཅག་ཀྱང་འདོད་ཅིང་བཅོད་དོ་ཞེས་
ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་རྒྱས་པར་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་
སྤུལ་པ། དགོས་པ་དག་གོ་

ཀ་ལི་ཀ་དང་། ཁན་དང་བྱ་དང་། ཀ་ཏ་མོར་ཀ་ཏི་ཉི་ཉིད་། རྒྱ་མཚོས་བྱིན་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་ལ་

བཞུགས་ཏེ་བསྐྱོད་པར་བྱའོ། །འདི་སྐད་བསྐྱོད་པར་བྱ་སྟེ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་གོ་ཀ་ལི་ཀ། ཁན་དང་བྱ། ཀ་ཏེ་མོར་ཀ་ཏི་ལྟ། རྒྱ་
མཚོས་བྱོན་ཁྱེད་ཤེས་

{ @06B } བཞིན་དུ་དགོས་པའི་དག་པོ་འདྲུན་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དབྱེན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་
ཚོད་པ་ཡང་དག་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་འདྲུག་པ་དེའི་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་མི་མཐུན་པར་སྤྱོད་པའི་རྩིས་སུ་བྱུགས་
པར་མ་བྱེད་ཅིག །དགོས་པ་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་

དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་དགོ་ཡང་རུང་སྟེ། གྲུང་དགོས་པའི་འདི་ལ་ཅི་ཡང་མ་སྤྱོད་ཤིག །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚོ་དང་
ལྷན་པ་དག་དགོས་པའི་ནི་ཆོས་སྤྱོད་པ། འདྲུལ་བ་སྤྱོད་པ། དགོས་པའི་ནི་ཆོས་དང་འདྲུལ་བ་ཡང་དག་པར་བྱེད་པས་
རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་རྩིས་སུ་བྱས་ཏེ་འདོགས་

པར་བྱེད་པ། དགོས་པའི་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ། མི་ཤེས་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོས་པའི་གང་ལ་འདོད་ཅིང་བ་
བྱེད་པ་དེ་ལ་བདག་ཅག་གྲུང་འདོད་ཅིང་བཟོད་དོ་ཞེས་མ་བཟེད་ཅིག །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་དགོས་པའི་
ནི་ཆོས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན། འདྲུལ་

བ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་དགོས་པའི་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་པ། འདྲུལ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་པ། དགོས་པའི་
ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་འདྲུལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་རྩིས་སུ་བྱས་ཏེ་འདོགས་པར་བྱེད་པ།
དགོས་པའི་ནི་ཆོས་ཤི་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་

སྤྱོད་པའི་ཤེས་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོས་པའི་གང་ལ་འདོད་ཅིང་བཟོད་པ་དེ་ལ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་འདོད་ཅིང་བཟོད་
པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་དགོ་འདྲུན་འབྱེད་འདོད་པར་མ་བྱེད་པར་ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་དགོ་འདྲུན་
མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག །ཚོ་དང་

ལྷན་པ་དག་དགོ་འདྲུན་དང་མཐུན་པར་གྱིས་ཤིག །དགོ་འདྲུན་མཐུན་མི་བྱེད་ཀུན་དུ་དག་པའི་ཚོད། མཚོགས་གཅིག་འ

དོན་པ་གཅིག་ཅིང་ཆུ་དང་འོ་མ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ལ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་ན་བདེ་བ་ལ་རེག་
པར་གནས་པར་འགྱུར་གྱིས། ཆོ་

དང་ལྷན་པ་དག་དགེ་འདུན་འབྱེད་པའི་རྗེས་སུ་སྟོགས་ཤིང་མི་མཐུན་པར་སྒྲིབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བོད་ཤིག་ཅེས་བསྟོན་པར་
བྱའོ། །དགེ་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་བཅུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཛུལ་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་མཉམ་ནས་དེའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་
དགེ་སྟོང་མི་མཐུན་པར་སྒྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་

{@07A} ཨ། སྟོགས་པ་བཞི་པོ་ཀའི་ཀ་དང་། ཁན་དང་བྱ་དང་། ཀ་ཏ་མོར་ཀ་ཏི་ཏུ་དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱིན་རྣམས་
ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་ཤེས་བཞིན་དུ་དགེ་སྟོང་གང་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྟུལ་བར་བྱེད་
ཅིང་དབྱེན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་

ཚོད་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་རབ་ཏུ་བབྱུང་སྟེ་འདུག་པ་དེའི་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་མི་མཐུན་པར་སྒྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་སྟོགས་
པར་མ་བྱེད་ཅིག །དགེ་སྟོང་རྣམས་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་དགེ་ཡང་རུང་ཕྱིག་ཀྱང་རུང་དགེ་
སྟོང་འདི་ལ་ཅི་ཡང་མ་སྒྲིབ་ཤིག །དེ་

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་དགེ་སྟོང་འདི་ནི་ཆོས་སྒྲིབ་ལ། འདུལ་བ་སྒྲིབ་ལ། དགེ་སྟོང་འདི་ནི་ཆོས་དང་། འདུལ་བ་
ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་རབ་ཏུ་བབྱུང་སྟེ་རྗེས་སུ་བརྟན་འདོགས་པར་བྱེད་པ། དགེ་སྟོང་འདི་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་མི་
ཤེས་པར་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། རྟོ ། དགེ་སྟོང་འདི་གང་ལ་འདོད་ཅིང་བཟོད་པ་དེ་ལ་བདག་ཅག་ཀྱང་འདོད་ཅིང་བཟོད་དོ་ཞེས་མ་ཟེར་ཅིག །དེ་
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་དགེ་སྟོང་འདི་ནི་ཆོས་སྒྲིབ་མ་ཡིན། འདུལ་བ་སྒྲིབ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་
དགེ་སྟོང་འདི་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྒྲིབ་ལ། འདུལ་

བ་མ་ཡིན་པ་སྒྲིབ་ལ། དགེ་སྟོང་འདི་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་རབ་ཏུ་བབྱུང་སྟེ་

ཐེས་སུ་ཐ་སྐད་འདོགས་པར་བྱེད་པ། དགོས་པ་འདི་ནི་མི་ཞེས་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཁའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོས་པ་འདི་གང་ལ་འདོད་ཅིང་།

བཟོད་པ་དེ་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་འདོད་ཅིང་བཟོད་པར་མ་བྱེད་ཅིག། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་དགོ་འདུན་འབྱེད་འདོད་པར་མ་བྱེད་པར་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་དགོ་འདུན་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་དགོ་འདུན་དང་མཐུན་པར་གྱིས་ཤིག། དགོ་འདུན་།

མཐུན་མི་བྱེད་ཀྱིན་དུ་དག་པ་མི་ཚུད། མཚོག་གཅིག་འདོན་པ་གཅིག་ཅིང་ཆུ་དང་འོམ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ལ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་ན་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་འགྱུར་གྱིས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་དགོ་འདུན་འབྱེད་པའི་ཐེས་སུ་སྒྲུགས་།

{ @07B } ཤིང་མི་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཐོང་ཤིག་ཅེས་བསྐྱོད། །དགོས་པ་རྣམས་གྱིས་དེ་དག་ལ་བཞགས་ཏེ་བསྐྱོལ་བ་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནན་གྱིས་མཚོག་ཏུ་བཟུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་བརྟུན་པའོ་ཞེས་ཐེས་སུ་ཐ་སྐད་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་།

དེ་དགོས་པ་རྣམས་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་རྒྱས་པར་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་འདི་ཁྱེད་ཁྱེད་གྱིས་ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་དང་། ཁན་དང་བྱ་དང་། ཀ་ཏེ་མོར་ཀ་ཏི་ལྟ་དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱིན་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་།

གང་ཡིན་པ་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྐྱོར་བར་བྱེད། །འདི་ལྟར་བསྐྱོར་བར་བྱ་སྟེ། གནས་མལ་བ་ཤམ་པ་བྱས་ནས་གཞི་བརྟུངས་ཏེ་དྲིས་པའི་ཚིག་གིས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱོན་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་། མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ་དགོ་།

སྐྱོད་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱེད། །དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ། ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་དང་། ཁན་དང་།

བྱ་དང་། ཀ་ཏེ་མོར་ཀ་ཏི་ཉུ་དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱིན་འདི་དག་དགོས་པ་དག་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་སྤྱད་རྟུ་ལ་
བར་བགྱིད་ཅིང་དབྱེན་

བགྱིད་པར་འགྱུར་བའི་རྩོད་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་མཆོས་པ་དེའི་གྲོགས་བགྱིད་ཅིང་མི་མཐུན་
པར་སྤྱ་ནས། འདི་དག་ལ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞུགས་ཏེ་བསྟོན་འདི་དག་ལ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞུགས་ཏེ་བསྟོན་
ཡང་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནན་གྱིས་མཆོག་

ཏུ་བཟུང་ཞིང་མཛོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་བརྟུན་པའི་ཞེས་སུ་བ་སྟན་འདོགས་པར་བགྱིད་ན།
གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་རྟུ་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་པ་
ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་དང་། ལན་ད་བ་

བྱ་དང་། ཀ་ཏེ་མོར་ཀ་ཏི་ཉུ་དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱིན་རྣམས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་ཤེས་བཞིན་དུ་དགོས་པ་དག་འདུན་པ་
དུན་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྟུ་ལ་བར་བྱེད་ཅིང་དབྱེན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་རྩོད་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བ་
ཟུང་སྟེ་འདུག་པ་དེའི་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་མི་མཐུན་

{@08A} ༩༩། བར་སྤྱ་བའི་རྟུ་ལ་སྤྱོད་པར་མ་བྱེད་ཅིག །དགོས་པ་རྣམས་ལ་འདི་སྤྱད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་
ཁྱེད་ཅག་དགོ་ཡང་རུང་སྤྱོད་ཀྱང་རུང་དགོས་པ་འདི་ལ་ཅི་ཡང་མ་སྤྱ་ཤིག །དེ་ཅི་འདི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་དགོ་
སྤྱད་འདི་ནི་ཆོས་སྤྱ་བ། འདུལ་བ་

སྤྱ་བ། དགོས་པ་འདི་ནི་ཆོས་དང་། འདུལ་བ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་རྟུ་ལ་སྤྱོད་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་དགོ་ཡང་
པ། དགོས་པ་འདི་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱི་མི་ཤེས་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོས་པ་འདི་གང་ལ་འདོད་ཅིང་བཟོད་པ་དེ་
ལ་བདག་ཅག་ཀྱང་འདོད་ཅིང་

བཟོད་དོ་ཞེས་མ་ཟེར་ཅིག །དེ་ཅི་འདི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་དགོས་པ་འདི་ནི་ཆོས་སྤྱ་བ་མ་ཡིན། འདུལ་བ་སྤྱ་བ་མ་

ཡིན་གྱི། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་དགོས་པ་འདི་ནི་ཚེས་མ་ཡིན་པ་སྒྲིབ། འདྲེལ་བ་མ་ཡིན་པ་སྒྲིབ། དགོས་པ་འདི་ནི་ཚེས་མ་
ཡིན་པ་དང་། འདྲེལ་

བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་ཆེས་སུ་ཐ་སྟན་འདོགས་པར་བྱེད་པ། དགོས་པ་འདི་ནི་མི་ཤེས་
བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་ཤེས་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོས་པ་འདི་གང་ལ་འདོད་ཅིང་བཟོད་པ་དེ་ལ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་འདོད་
ཅིང་བཟོད་པར་མ་བྱེད་ཅིག། །ཚོ་

དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་དགོ་འདུན་འབྱེད་འདོད་པར་མ་བྱེད་པར་ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་འདུན་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་
པར་གྱིས་ཤིག། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་འདུན་དང་མཐུན་པར་གྱིས་ཤིག། །དགོ་འདུན་མཐུན་མི་བྱེད་ཀྱུན་དུ་དག་པ་མི་
ཚོད། མཚོག་གཅིག་འདོན་པ་གཅིག་ཅིང་།

ཚུ་དང་འོ་མ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ལ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་ན་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་འ
གྱུར་གྱིས། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་འདུན་འབྱེད་པའི་ཆེས་སུ་ཕྱོགས་ཤིང་མི་མཐུན་པར་སྒྲིབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཐོང་ཤིག།
ཅེས་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་གྱིས་

བསྐྱོབ་མཛད་དོ། །འདི་ནི་གསོལ་པ་ལོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། །ཀོ་ཀ་ལི་
ཀ་དང་། ཁན་ད་བྱ་དང་། ཀ་ཌ་མོར་ཀ་ཏི་ཏུ་དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱིན་འདི་དག་དགོས་པ་གང་དགོ་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་
བའི་སྒྲིབ་དུ་རྟུལ་བར་

{@08B} བགྱིད་ཅིང་དབྱེན་བགྱིད་པར་འགྱུར་བའི་ཚོད་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་མཚིས་པ་དེའི་
གྲོགས་བགྱིད་ཅིང་མི་མཐུན་པར་སྒྲིབ་ནས་འདི་དག་ལ་དགོས་པ་རྣམས་གྱིས་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱོབ། འདི་དག་ལ་དགོས་པ་
རྣམས་གྱིས་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱོབ་ཡང་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་

ནམ་གྱིས་མཚོག་ཏུ་བཟུང་ཞིང་མཛོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་བརྟུན་པའོ་ཞེས་ཆེས་སུ་ཐ་སྟན་འདོགས་

པར་བགྱིད་དེ། དེའི་སྒྲིབ་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་གོ་ཀ་ལི་ཀ་དང་། ཁན་ད་བྱ་དང་། ཀ་ཏ་མོ་ར་ཀ་ཏི་ཏུ་དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱིན་
རྒྱལ་ལ། ཚོ་དང་ལྷན་

པ་དག་ཁྱེད་ཤེས་བཞིན་དུ་དགོ་སྒྲོང་གང་དགོ་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བར་བྱེད་ཅིང་དབྱེན་བྱེད་པར་འགྱུར་
བའི་རྩོད་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་འདུག་པ་དེའི་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་མི་མཐུན་པར་སྒྲིབ་པའི་རྩེས་སུ་
སྒྲིགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག་དགོ་སྒྲོང་རྒྱལ་ལ་འདི་རྒྱུད་

ཅེས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་དགོ་ཡང་རུང་སྟེ་གྲུང་དགོ་སྒྲོང་འདི་ལ་ཅི་ཡང་མ་སྒྲིབ་ཤིག། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་དགོ་སྒྲོང་འདི་ནི་ཚོས་སྒྲིབ་པ། འདུལ་བ་སྒྲིབ་པ། དགོ་སྒྲོང་འདི་ནི་ཚོས་དང་འདུལ་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་
ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་རྩེས་སུ་

ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ། དགོ་སྒྲོང་འདི་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་འདི་གང་
ལ་འདོད་ཅིང་བཟོད་པ་དེ་ལ་བདག་ཅག་གྲུང་འདོད་ཅིང་བཟོད་དོ་ཞེས་མ་ཟེར་ཅིག། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚོ་དང་ལྷན་པ་
དག་དགོ་སྒྲོང་འདི་ནི་ཚོས་སྒྲིབ་པ་

མ་ཡིན། འདུལ་བ་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་དགོ་སྒྲོང་འདི་ནི་ཚོས་མ་ཡིན་པ་སྒྲིབ་པ། འདུལ་བ་མ་ཡིན་པ་སྒྲིབ་པ།
དགོ་སྒྲོང་འདི་ནི་ཚོས་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་རྩེས་སུ་ཐ་སྙད་འ
དོགས་པར་བྱེད་པ།

དགོ་སྒྲོང་འདི་ནི་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་འདི་གང་ལ་འདོད་ཅིང་བཟོད་པ་དེ་ལ་
ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་འདོད་ཅིང་བཟོད་པར་མ་བྱེད་ཅིག། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་དགོ་འདུན་འབྱེད་འདོད་པར་མ་བྱེད་
པར་ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་དགོ་འདུན་

{@09A} ༩༩། མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་དགོ་འདུན་དང་མཐུན་པར་གྱིས་ཤིག།

།དགེ་འདུན་མཐུན་མི་བྱེད་ཀྱིན་དུ་དགའ་མི་རྩོད། མཚོག་གཅིག་འདོན་པ་གཅིག་ཅིང་ཆུ་དང་འོ་མ་གཅིག་དུ་འབྲེས་པ་ལྟ་
བུར་གྱུར་ལ། ལྷོན་པའི་

བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་ན་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་འགྱུར་གྱིས། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་དགེ་འདུན་འབྱེད་པའི་རྗེས་
སུ་བྱུགས་ཤིང་། མི་མཐུན་པར་སྤྲོ་བ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཐོང་ཤིག་ཅེས་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོ་བ་མཛད་ན། ཚོ་
དང་ལྷན་པ་གང་དག་གོ་ཀ་

ལི་ཀ་དང་། ཁན་དྲ་བྱ་དང་། ཀ་ཏ་མོར་ཀ་ཏི་ལྷ་དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱིན་རྒྱམས་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོ་བ་
མཛད་པར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཤིག། །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུང་ཤིག། །འདི་ནི་ལས་བཟོད་པ་
དང་པོ་སྟེ། དེ་བཞིན་

དུ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱས། དགེ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས་དགེ་འདུན་གྱིས་གོ་ཀ་ལི་ཀ་དང་། ཁན་དྲ་
བྱ་དང་། ཀ་ཏ་མོར་ཀ་ཏི་ལྷ་དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱིན་རྒྱམས་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོ་བ་མཛད་ལགས་ཏེ། འ་
དི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་

དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏེ། །དགེ་སློང་རྒྱམས་ཀྱིས་བཅུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཚལ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་མཉམ་ནས་གོ་
ཀ་ལི་ཀ་དང་། ཁན་དྲ་བྱ་དང་། ཀ་ཏ་མོར་ཀ་ཏི་ལྷ་དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱིན་རྒྱམས་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱས་
འོ། །གསོལ་བ་དང་

བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོ་ཡང་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནན་གྱིས་མཚོག་དུ་བབྱང་ཞིང་མཛོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་
ནི་བརྟུན་པའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཐ་སྟད་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགེ་སློང་རྒྱམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྒྱས་པར་
གསོལ་ཏེ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

གྱིས་དགོས་ཤིང་རྒྱལ་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། དགོས་ཤིང་དག་ལྟས་བྱིན་གྱིས་ངའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་བ་
དང་འཁོར་ལོ་ཡང་འབྱེད་པར་རྒྱས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་དགོས་ཤིང་མི་མཐུན་པར་སྒྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྩེས་སུ་
བྱུགས་པ་བཞི་པོ་གོ་གཤིག་ཀྱི་ལེ་ག་དང་།

{@09B} ཁན་དང་བྱ་དང་། ཀའ་མོར་གཏི་[~sHYA] དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱིན་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟས་བྱིན་
གྱིས་དགོས་ཤིང་གློ་ཏ་མས་དགོས་ཤིང་དག་ལྟས་བྱིན་གྱི་ངའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་བ་དང་འཁོར་ལོ་ཡང་འ
བྱེད་པར་རྒྱས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་དགོ་

སྤོང་མི་མཐུན་པར་སྒྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྩེས་སུ་བྱུགས་པ་བཞི་པོ་གོ་གཤིག་ཀྱི་ལེ་ག་དང་། ཁན་དང་བྱ་དང་། ཀའ་མོར་གཏི་ལྟ་དང་།
རྒྱ་མཚོས་བྱིན་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བདག་ལ་ལུང་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ཐོས་སོ། །ཐོས་ནས་ཀྱང་གོ་གཤིག་ཀྱི་ལེ་ག་དང་། ཁན་ད་
ད་བྱ་དང་། ཀའ་མོར་ག་

ཏི་ལྟ་དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱིན་རྒྱལ་ལ་སྒྲས་པ། གོ་གཤིག་ཀྱི་ལེ་ག་དང་། ཁན་དང་བྱ་དང་། ཀའ་མོར་གཏི་ལྟ་དང་། རྒྱ་མཚོས་
བྱིན་དག་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། །དགོས་ཤིང་གློ་ཏ་མས་ལྟས་བྱིན་གྱིས་ངའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་བ་དང་འ
ཁོར་ལོ་ཡང་འབྱེད་པར་རྒྱས་ཏེ།

འདི་ལྟར་དེའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་དགོས་ཤིང་མི་མཐུན་པར་སྒྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྩེས་སུ་བྱུགས་པ་བཞི་པོ་གོ་གཤིག་ཀྱི་ལེ་ག་དང་། ཁན་དང་
བྱ་དང་། ཀའ་མོར་གཏི་ལྟ་དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱིན་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཁོ་བོ་ལ་ལུང་བསྟན་ཏེ། །དེ་དག་གིས་སྒྲས་
པ། ལྟས་བྱིན་གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟ་

ན་ལེགས་སོ། །དེས་རྒྱ་ཆེར་དགོ་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྟུལ་བར་བརྩམས་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་ཤིང་རྒྱལ་ལ་གྱིས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་ཏེ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གླེང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་
དགོས་ཤིང་གི་དགོ་

འདུན་བསྐྱབས་མཛད་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷན་བྱེད་ལ་སྒྲིམ་པ།
ལྷན་བྱེད་ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྟུལ་ཞིང་དབྱེན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུད་པ་ཡང་དག་པར་
སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་འདུག།

པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མེད་ཀྱི་དོ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་
ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
རྣམ་པར་སྤྲད་པ་

{@10A} ༩༡ །སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྤྲད་ནས་དགེ་སྦྱོང་
རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སྦྱོང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐོན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་
ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབས་པའི་གཞི་

བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །དའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབས་པའི་གཞི་འདི་
ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགེ་སྦྱོང་གང་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྟུལ་བར་བྱེད་ཅིང་དབྱེན་བྱེད་པར་འགྱུར་
བའི་ཚུད་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་རབ་

ཏུ་བཟུང་སྟེ་འདུག་ན། དགེ་སྦྱོང་དེ་ལ་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱེད་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་
བའི་ཕྱིར་བརྟུལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །དབྱེན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུད་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་མ་འདུག་གིས།
ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱེད་དགེ་འདུན་དང་མཐུན་

པར་ཀྱིས་གིས། །དགེ་འདུན་མཐུན་མི་ཕྱིད་ཀྱང་དུ་དག་འཁོར་ད། མཚོག་གཅིག་འདོན་པ་གཅིག་ཅིང་ཆུ་དང་འོ་མ་
གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ལ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་ན་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་གནས་པར་འགྱུར་གྱིས།
ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱེད་དགེ་འདུན་འབྱེད་

པར་བྱེད་པའི་གཞི་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཐོང་ཞིག་ཅེས་བསྟོན་བར་བྱའོ། །དགོས་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྐད་བསྟོན་བ་ན་
གཤམ་ཏེ་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གཤམ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་གཞི་དེ་གཏང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་
ཡང་དག་པར་བསྟོན་བར་བྱ། ཡང་དག་

པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པར་བསྟོན། ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ན་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་
ན་ལེགས། གཤམ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཡང་དགོས་པ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་བྱེད་ན་མ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་
བྱ་གང་ཡིན་པའོ། །དགོ་

འདུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉ་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ནོ། །མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རོ་གཅིག་པའོ། །དབྱེ་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་སུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོལ་བར་བྱེད་ཅིང་རོ། །དབྱེད་བྱེད་པར་འ
གྱུར་བའི་རྩོད་པ་ཡང་དག་པར་

{@10B} སྐངས་ནས་རབ་ཏུ་བབྱུང་སྟེ་འདུག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་ཀ་ལི་ཀ་དང་། ཁན་དང་བྱ་དང་། ཀ་ཏེ་མོར་ཀ་ཏེ་ལྷ་
དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱེད་དག་ཡང་དག་པར་སྐངས་ནས་རབ་ཏུ་བབྱུང་སྟེ་འདུག་ནའོ། །དགོས་པ་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་བྱེད་
ལའོ། །དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

ཚོས་འདི་པ་ཏྟེ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །འདི་སྐད་ཅེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞུགས་ཏེ་བསྟོན་བའི་སྐད་སྐར་བསྟན་པ་ལྟར་བསྟོན་བར་བྱའོ།
།དགོས་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྐད་བསྟོན་བ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞུགས་ཏེ་བསྟོན་བ་ནའོ། །གཤམ་ཏེ་གཞི་དེ་གཏོང་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་བུ་དེ་ཡོངས་སུ་

གཏོང་ནའོ། །དེ་ལྟ་ན་ལེགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟ་ན་བཟང་བའོ། །གཤམ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ནའོ།
།ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པར་བསྟོན་བར་བྱ། ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསོལ་བ་དང་བཞིའ
ི་ལས་ཀྱིས་བསྟོན་བ་

ཇི་སྐད་སྒར་བསྟན་པ་ལྟར་བསྟོན་བར་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་པར་བསྟོན་བའི་ནི་དེ་ཡིན། ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་དེ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།
།དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་ལྟོང་བ་དེ་དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་
མའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་

ལ་ལྟོང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དགེ་སྟོང་གིས་ཅུང་ཟད་ཇི་ཙམ་དུ་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྟེན་ལ་བར་བྱེད་ན་
ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྟོང་གིས་བཞུགས་ཏེ་བསྟོན་བ་ན་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་
གཏོང་ན་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །

གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྟོན་བ་ན་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་གསོལ་བ་བྱས་པ་ན་ཉེས་
པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ལས་བརྟོན་པ་དང་པོ་བརྟོན་པ་ན་མ་རྟོགས་པར་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་
གཏོང་ན་རྟོགས་པར་བརྟོན་པ་

ན་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ལས་བརྟོན་པ་གཉིས་པ་བརྟོན་པ་ན་མ་རྟོགས་པར་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་
ཏེ་མི་གཏོང་ན་རྟོགས་པར་བརྟོན་པ་ན་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ལས་བརྟོན་པ་གསུམ་པ་བརྟོན་པ་ན་མ་རྟོགས་པར་
གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་

{@11A} ༣༡ །ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ཉེས་པ་སྟོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །རྟོགས་པར་བརྟོན་པ་ན་གལ་ཏེ་མཐུན་པ་
དང་ཚས་མ་ཡིན་པས་བསྟོན་བར་བྱེད་ན་ལྟོང་བ་མེད་དོ། །མི་མཐུན་པ་དང་ཚས་ཀྱི་བསྟོན་བར་བྱེད་ན་ལྟོང་བ་མེད་དོ། །མཐུན་
པ་དང་ཚས་ལྟར་བཅས་

པས་བསྟོན་བར་བྱེད་ན་ལྟོང་བ་མེད་དོ། །མི་མཐུན་པ་དང་ཚས་མ་ཡིན་པ་ལྟར་བཅས་པས་བསྟོན་བར་བྱེད་ན་ལྟོང་བ་མེད་དོ། །
ཚས་ཇི་ལྟ་བ་དང་། འདུལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དང་། རྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་བསྟོན་བར་མི་བྱེད་ན་ལྟོང་བ་མེད་དོ། །ཚས་
ཇི་ལྟ་བ་དང་།

འདྲུལ་བའི་ལྟ་བ་དང་། སྟོན་པའི་བསྟན་པའི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་མཐུན་པས་བསྟོན་པར་བྱེད་ན་ཇོགས་པར་བཟོད་པ་ན་དགེ་འདུན་
ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྟོང་དེས་སྟན་དེ་ལ་འདུག་བཞིན་དུ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་ལ་དགེ་འདུན་
ལྷག་མའི་ལྟ་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བཟོད་

པར་བྱསྟེ། གལ་ཏེ་དེ་སྐད་བཟོད་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་བཟོད་ན་དེ་ཕྱིན་ཆད་ནས་དེ་ལ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་
བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དགེ་སྟོང་གིས་ཇི་ཙམ་དུ་གཞི་དེས་མ་བཤགས་ཤིང་སོ་སོར་མ་བཤགས་པར་གསོལ་བ་དང་།
གསོལ་བ་དང་

གཉིས་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ལས་དང་པོ་བ་
དང་། སྦྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་
དགེ་འདུན་

ལྷག་མ་སྟེ་བཅུ་པ་ཇོགས་སོ། །དེ་ནས་བཙུང་ལྷན་འདས་གྱིས་གདན་དེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་བཞིན་དུ་འདྲུལ་བ་ལ་ཉན་
ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྟེན་པའི་གཞི་གཉིས་པ་བཙུང་བར་བཞེད་ནས་དགེ་སྟོང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། དགེ་སྟོང་དག་དགེ་འདུན་
དུན་གྱིས་

བྱ་བ་ཅུང་ཞིག་ཡོད་གྱིས་རེ་ཞིག་སྟན་ལས་མ་ལྡང་ཤིག །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་མཐུན་བཞིན་དུ་མེད་
པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་གྱིས་གོ་གཤིག་དང་། སྟན་དང་
བྱ་དང་། ཀ་

{@11B} ཏཱ་མོར་ཀ་ཏི་ཏུ་དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱིན་རྣམས་ལ་རྣམས་པ། གོ་གཤིག་ཀ། སྟན་དང་བྱ། ཀ་ཏཱ་མོར་ཀ་ཏི་ཏུ། རྒྱ་
མཚོས་བྱིན་ཁྱེད་ཞེས་བཞིན་དུ་དགེ་སྟོང་གང་དགེ་འདུན་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྟུལ་བར་བྱེད་ཅིང་དབྱེན་བྱེད་པར་འ
གྱུར་བའི་རྩོད་པ་ཡང་དག་པར་

སྒྲུངས་ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་འདུག་པ་དེའི་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་མི་མཐུན་པར་སྒྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲོགས་ནས་དགོས་པ་རྒྱུ་མས་
ལ་འདི་སྐད་ཅིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་དགོ་ཡང་རུང་སྟེ་ག་ཀྱང་རུང་དགོས་པ་འདི་ལ་ཅི་ཡང་མ་སྒྲིབ་ཤིག་། དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་དགོས་པ་

འདི་ནི་ཆོས་སྒྲིབ་ལ། འདུལ་བ་སྒྲིབ་ལ། དགོས་པ་འདི་ནི་ཆོས་དང་། འདུལ་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་རྗེས་
སུ་ཐ་སྐད་འདོགས་བར་བྱེད་པ་དགོས་པ་འདི་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོས་པ་འདི་གང་
ལ་འདོད་ཅིང་བཟོད་པ་

དེ་ལ་བདག་ཅག་ཀྱང་འདོད་ཅིང་བཟོད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་བདེན་ནམ། བཟུན་པ་མདོད། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱིས་
དགོས་པ་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་
བྱུང་བས་བྱ་བ་

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྒྱུ་མ་པར་སྐད་པ་སྒྲིབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུ་མ་གངས་དུ་མས་
རྒྱུ་མ་པར་སྐད་ནས་དགོས་པ་རྒྱུ་མས་ལ་བཀའ་རྒྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ག་
ཟེགས་པས་འདུལ་བ་

ལ་ཉན་ཐོས་རྒྱུ་མས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིབ་པ་བཞིན་ནོ། །དའི་ཉན་ཐོས་རྒྱུ་མས་
ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་དེའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་དགོས་པ་མི་མཐུན་པར་སྒྲིབ་
བཟོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲོགས་པ་

གཅིག་གམ། གཉིས་སམ། མང་པོ་དག་ཡོད་ཅིང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་དགོས་པ་རྒྱུ་མས་ལ་འདི་སྐད་ཅིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་
ཁྱེད་ཅག་དགོ་ཡང་རུང་སྟེ་ག་ཀྱང་རུང་དགོས་པ་འདི་ལ་ཅི་ཡང་མ་སྒྲིབ་ཤིག་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་དགོ་
ས་པ་འདི་ནི་ཆོས་

{@12A} ༄༅། ལྷོ་བོད་འདུལ་བ་སྤྱོད་པ་དག་གི་འདུལ་བ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་
སྟེ་རྟེན་སྲུང་སྟེན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དག་གི་འདུལ་བ་ཞི་བ་དུ་སྤྱོད་པའི་མེ་ཤུག་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་
གི་འདུལ་བ་འདོད་པ་

ཅིང་བཟོད་པ་དེ་ལ་བདག་ཅག་གྲུང་འདོད་ཅིང་བཟོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་དག་གི་འདུལ་བ་དག་གི་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་
ཅིས་ཆོད་པ་ལྟར་དག་གི་འདུལ་བ་ཞི་བ་དུ་སྤྱོད་པའི་མེ་ཤུག་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་གི་འདུལ་བ་འདོད་པ་
འདུལ་བ་ཡང་དག་པར་

སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་རྟེན་སྲུང་སྟེན་འདོགས་པར་བྱེད་པ། དག་གི་འདུལ་བ་ཞི་བ་དུ་སྤྱོད་པའི་མེ་ཤུག་པར་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་གི་འདུལ་བ་འདོད་ཅིང་བཟོད་པ་དེ་ལ་བདག་ཅག་གྲུང་འདོད་ཅིང་བཟོད་དོ་ཞེས་མ་ཟེར་ཅིག
།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོད་པ་ལྟར་དག་གི་འདུལ་བ་ཞི་བ་དུ་སྤྱོད་པའི་མེ་ཤུག་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོད་པ་ལྟར་དག་
གི་འདུལ་བ་ཞི་བ་དུ་སྤྱོད་པའི་མེ་ཤུག་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་གི་འདུལ་བ་འདོད་ཅིང་བཟོད་པ་དེ་ལ་བདག་ཅག་གྲུང་འདོད་ཅིང་བཟོད་དོ་ཞེས་
མ་ཟེར་ཅིག

དག་པར་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་རྟེན་སྲུང་སྟེན་འདོགས་པར་བྱེད་པ། དག་གི་འདུལ་བ་ཞི་བ་དུ་སྤྱོད་པའི་མེ་ཤུག་
པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་གི་འདུལ་བ་འདོད་ཅིང་བཟོད་པ་དེ་ལ་ཆོད་པ་ལྟར་དག་གི་འདོད་ཅིང་བཟོད་པར་མ་
བྱེད་ཅིག །ཆོད་པ་ལྟར་དག་གི་འདུལ་བ་

འདུན་འབྱེད་འདོད་པར་མ་བྱེད་པར་ཆོད་པ་ལྟར་དག་གི་འདུན་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག །ཆོད་པ་ལྟར་
པ་དག་གི་འདུན་དང་མཐུན་པར་གྱིས་ཤིག །དག་གི་འདུན་མཐུན་མི་བྱེད་ཀྱང་དག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོག་གཅིག་འདོན་པ་
གཅིག་ཅིང་ཆུ་དང་འོ་མ་གཅིག་ཏུ་

འབྲེས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ལ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་ན་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་འགྱུར་གྱིས། ཚོད་དང་
ལྡན་པ་དག་དགོ་འདུན་འབྱེད་པའི་རྩིས་སུ་སྟོན་པ་ཤིང་མི་མཐུན་པར་སྒྲིབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཐོང་ཞིག་ཅེས་བསྟོན་པར་བྱའོ།
།དགོས་པ་དེ་དག་ལ་དགོས་པ་རྣམས་

{ @12B } གྱིས་དེ་སྐད་བསྟོན་པ་ན་གལ་ཏེ་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་གཞི་དེ་གཏོང་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པར་བསྟོན་པར་བྱ། ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །ལན་གཉིས་ལན་
གསུམ་དུ་ཡང་དག་པར་བསྟོན། ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ན་

གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །དགོས་པ་དེའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷས་བྱིན་གྱིའོ།
།སྟོན་པ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་དང་། ལན་དང་བྱ་དང་། ཀ་ཏ་མོར་ཀ་ཏི་ཏུ་དང་། ལྷ་མཚོས་བྱིན་
དག་གོ། །མི་མཐུན་པར་སྒྲིབ་

བ་ཉིད་ཀྱི་རྩིས་སུ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་བུ་དེ་དག་དང་། འདོད་པ་དེ་དག་དང་། བསམ་པ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའོ།
།གཅིག་གམ། གཉིས་སམ། མང་པོ་དག་ཡོད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ལས་ལྷག་པ་ནི་མང་བའོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཅེས་བྱ་
བ་ནི་རྩིས་སུ་སྟོན་པ་དེ་

དག་གོ། །དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་འདི་པ་རྣམས་ལའོ། །འདི་སྐད་ཅེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་ཟེར་ནའོ།
།དགོ་ཡང་རུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་བ་ལ་སྦྱར་བར་ཡང་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །སྤྲི་ག་ཀྱང་རུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲི་ག་པ་ལས་
སྟོན་པར་ཡང་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་

བྱ་བའོ། །དགོས་པ་འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷས་བྱིན་ལའོ། །ཅི་ཡང་མ་སྒྲིབ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྒྲིབ་ཞིག་པའོ།
།དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཚོད་དང་ལྡན་པ་དག་དགོས་པ་འདི་ནི་ཚོས་སྒྲིབ་པ། འདུལ་བ་སྒྲིབ་པ། དགོས་པ་འདི་ནི་ཚོས་དང་། འདུལ་བ་
ཡང་དག་པར་སྤངས་

ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་རྩེ་སྤྱི་ཐུན་པ་འདྲིལ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚེས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། འདྲུལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། སྟོན་
པའི་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་རྩེ་སྤྱི་ཐུན་པ་འདྲིལ་པར་བྱེད་པ་ལོ། །དགེ་སློང་འདི་ནི་ཞེས་བཞེད་དུ་སྤྲིའི་མི་ཞེས་པར་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་བྱ།

བཞི་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་མ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་སློང་འདི་གང་ལ་འདོད་ཅིང་བཟོད་པ་དེ་ལ་
བདག་ཅག་ཀྱང་འདོད་ཅིང་བཟོད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་སློང་ལྟས་བྱིན་འདི་གཞི་གང་འདོད་པ་དེ་བདག་
ཅག་ཀྱང་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་གྲོལ། །

{@13A} ༡༡། དགེ་སློང་དེ་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་ཀ་ལི་ཀ་དང་། ཁན་དང་བྱ་དང་། ཀ་ཏ་མོར་ཀ་ཏི་ཏུ་དང་། རྩ་
མཚོས་བྱིན་དག་ལ་ལོ། །དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚེས་འདི་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །འདི་སྐད་ཅེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བཞེད་པ་ཏེ་བསྟོན་བཞི་

སྐད་སྲུང་བསྟན་པ་ལྟར་བསྟོན་བར་བྱ་བ་ལོ། །དགེ་སློང་དེ་དག་ལ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྐད་བསྟོན་བཞེད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བཞེད་པ་ཏེ་བསྟོན་བཞི་ལོ། །གལ་ཏེ་གཞི་དེ་གཏོང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་བུ་དེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་གྲོལ། །དེ་ལྟར་ལེགས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་དེ་ལྟར་བཟང་བ་ལོ། །

གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་གྲོལ། །ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པར་བསྟོན་བར་བྱ། ཡང་
དག་པར་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསེལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྟོན་བཞི་སྐད་སྲུང་བསྟན་པ་ལྟར་བསྟོན་བར་བྱ་བ་
སྟེ། ཡང་དག་པར་བསྟོན་

བ་དེ་ནི་དེ་ཡིན། ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་དེ་ནི་དེ་ཡིན་གྱོ། །དགེ་འདུན་ལྷན་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་མ་བཞེད་དུ་ལྟར་བ་དེ་
དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དགེ་འདུན་ལྷན་མའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྟར་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།
དགེ་སློང་གིས་ཅུང་ཟད་ཇི་ཙམ་

དུ་དགོས་པ་དག་ལྟར་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་དབྱེ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་རྩོད་པ་ཡང་དག་པར་
སྒྲུབ་ནས་རབ་ཏུ་བཟུང་སྟེ་འདུག་པ་དེའི་གོ་གསལ་བྱེད་ཅིང་མི་མཐུན་པ་སྒྲིབ་པའི་རྩོད་པ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་
ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་བཞུགས་

ཏེ་བསྒྲོ་བ་ན་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གསོལ་བ་དང་བཞིའི་
ལས་ཀྱིས་བསྒྲོ་བ་ན་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་གསོལ་བ་བྱས་པ་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་
རོ། །ལས་བཟོད་པ་དང་པོ་བཟོད་

པ་ན་མ་ཇོགས་པར་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ཇོགས་པར་བཟོད་པ་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འ
གྱུར་རོ། །ལས་བཟོད་པ་གཉིས་པ་བཟོད་པ་ན་མ་ཇོགས་པར་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་
ཇོགས་པར་བཟོད་པ་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་

{@13B} འགྱུར་རོ། །ལས་བཟོད་པ་གསུམ་པ་བཟོད་པ་ན་མ་ཇོགས་པར་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་
གཏོང་ན་ཉེས་པ་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཇོགས་པར་བཟོད་པ་ན་གལ་ཏེ་མཐུན་པ་དང་། ཚེས་མ་ཡིན་པས་བསྒྲོ་བར་བྱེད་ན་
ལྷུང་བ་མེད་དོ། །མི་མཐུན་པ་དང་

ཚེས་ཀྱིས་བསྒྲོ་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །མཐུན་པ་དང་། ཚེས་ལྟར་བཅོས་པས་བསྒྲོ་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །མི་
མཐུན་པ་དང་། ཚེས་མ་ཡིན་པ་ལྟར་བཅོས་པས་བསྒྲོ་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཚེས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། འདུལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་
དང་། སྟོན་པའི་

བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་བསྒྲོ་བར་མི་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཚེས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། འདུལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། སྟོན་པའི་བསྟན་
པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་མཐུན་པས་བསྒྲོ་བར་བྱེད་ན་ཇོགས་པར་བཟོད་པ་ན་དགོས་པ་ལྟར་ལྟག་མར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་དེས་
སྟོན་དེ་ལ་འདུག་བཞིན་དུ་འདི་

སྐད་ཅེས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་ལ་དགོ་འདུན་ལྷན་མའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་སྐད་བཟོད་
ན་དེ་ལྷན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་བཟོད་ན་དེ་བྱིན་ཅད་ནས་དེ་ལ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དགོ་
སྟོང་གིས་ཇི་ཅིས་དུ་གཞི་དེས་མ་

བཤགས་ཤིང་སེ་སོར་མ་བཤགས་པར་གསོལ་བ་དང་། གསོལ་བ་དང་གཉིས་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཉམས་སུ་
ཁྱོད་བར་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ལས་དང་པོ་བ་དང་། སྦྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཆོར་
བ་དག་གིས་

ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །རྗེས་སུ་སྦྱོགས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷན་མ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པ་རྫོགས་སོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་མ་
ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆོལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀླན་དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆོན་རེ་ལྟེ་
རི་ལ་དགོ་སྟོང་འགོ་

མགྲོགས་དང་། ནབ་སོ་གཉིས་དང་། དགོ་སྟོང་དམར་སེར་ཅན་བྱིམ་སུན་འབྲིན་པ། སྒྲིག་པའི་ཆོས་ཀླན་དུ་དཔ་དག་འ
ཁོད་དོ། །དེ་དག་བྱུང་མེད་གྱི་ཡུལ་དང་ལྷན་ཅིག་ཐོ་འཆོམ་པར་བྱེད། ཀླན་དུ་ཅེ་བར་བྱེད། ཀླན་དུ་ཅེ་ཅོ་འདོན་པར་བྱེད།
ཆོད་པ་དང་།

{@14A} ༣། འཇིགས་པ་དང་། ལུས་སྦྱར་བར་བྱེད། སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པར་བྱེད། སྟོད་གཅིག་དུ་ཟ་བར་བྱེད།
མོར་བྱ་གཅིག་དུ་སྦྱོས་པར་འགྱུར་བའི་བྱུང་བ་སྣ་ཆོགས་དག་འཐུང་བར་བྱེད། མེ་ཏོག་དག་འཐོག་པར་བྱེད། འཐོག་
དུ་འཇུག་པར་བྱེད།

སྤང་བ་དག་རྒྱུད་པར་བྱེད། རྒྱུད་དུ་འཇུག་པར་བྱེད། མེ་ཏོག་ན་རྒྱན་དག་ཐོགས་པར་བྱེད། ཐོགས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད། བོ་
རྒྱུད་བར་བྱེད། བོ་རྒྱུད་དུ་འཇུག་པར་བྱེད། སྤྱུ་ལེན་པར་བྱེད། སྤྱུ་ལེན་དུ་འཇུག་པར་བྱེད། རོལ་མེའི་སྒྲ་འབྲིན་པར་བྱེད།
རོལ་མེའི་སྒྲ་

འབྲིན་དུ་འཇུག་པར་བྱེད། གོ་མཁས་པ་དང་། གླུ་མཁས་པ་དང་། རོ་ལ་མོའི་སྐྱ་འབྲིན་པ་མཁས་པ་ལ་ངོ་སོ་ལས་བྱུང་བ་
སྤྱིན་པར་བྱེད། ཚོས་གོས་དག་བརྗེས་ཏེ་རྒྱལ་པར་བྱེད། མཚོང་བར་བྱེད། རབ་དུ་མཚོང་བར་བྱེད། བདུ་སྐྱོར་བར་བྱེད།
ལག་པ་སྐྱོར་བར་

བྱད་ཏེ་ཉ་ལྟར་བསྐྱོར་བར་བྱེད། རྒྱུ་འབྲེལ་འཕེལ་བར་བྱེད། རྒྱ་ལ་ར་མ་དུ་ཀ་ལྟར་རྒྱུ་བར་བྱེད། གླུ་པོ་ཆེའི་སྐད་ཀྱི་
སྐྱ་འབྲིན་པར་བྱེད། ཉའི་སྐད་ཀྱི་སྐྱ་འབྲིན་པར་བྱེད། ལྷ་མཚོག་གི་སྐད་ཀྱི་སྐྱ་འབྲིན་པར་བྱེད། མ་བྱའི་སྐད་ཀྱི་སྐྱ་འབྲིན་
པར་བྱེད། ལུ་

བྱུག་གི་སྐད་ཀྱི་སྐྱ་འབྲིན་པར་བྱེད། ཁས་རྩ་རའི་སྐྱ་འབྲིན་པར་བྱེད། ཁས་དུང་གི་སྐྱ་འབྲིན་པར་བྱེད། ཁས་རའི་ཆེའི་
སྐྱ་འབྲིན་པར་བྱེད། གླུ་པོ་ཆེའི་ཐབ་མོ་ཡང་བྱེད། གླུ་པོ་ཆེའི་ཐབ་མོ་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་ཡང་བྱེད། ཉའི་ཐབ་མོ་དང་།
ལྷ་མཚོག་གི་ཐབ་མོ་

དང་། མ་ཉེའི་ཐབ་མོ་དང་། རའི་ཐབ་མོ་དང་ལུག་གི་ཐབ་མོ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་ཐབ་མོ་དང་། སྐྱེས་པའི་ཐབ་མོ་དང་།
གཞོན་ནུའི་ཐབ་མོ་དང་། གཞོན་ནུ་མའི་ཐབ་མོ་དང་། བྱ་གཞག་གི་ཐབ་མོ་དང་། ཐེ་བའི་ཐབ་མོ་དང་། རུར་པའི་ཐབ་མོ་ཡང་
བྱེད། བྱེད་

དུ་འཇུག་པར་ཡང་བྱེད་དེ། དེ་དག་དང་གཞན་ཡང་དགེ་སྤྱོད་གི་ལས་མ་ཡིན་པ་དག་བྱེད་ཅིང་བྱེད་དུ་འཇུག་དེ། དེ་དག་
གོ་དེ་ཚུ་ལ་དངོས་པོ་དཔ་དང་། ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དེས་རེ་ལྟེ་རི་རི་ལ་དགེ་སྤྱོད་མ་འོངས་པ་དག་ཀྱང་མ་འོང་ལ། འོངས་པ་དག་
ཀྱང་མ་འོན་པར་མི་

{@14B} དག་འཁོར་རེ་ལྟེ་རི་རི་གནས་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །རེ་ལྟེ་རི་རི་ལ་གནས་པའི་བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིམ་བདག་དག་
ཀྱང་ཡིད་མི་དག་འཁོར་ཞེ་བཅིལ་བར་ཀྱུར་ནས་དགེ་སྤྱོད་གཉུག་མར་གནས་པ་དག་ལ་ཡང་བསོད་སྟོམས་དབུལ་བ་
དང་། བྱ་བར་སེམས་པ་དག་འཁྲུག་གྲོ་བྱུར་

དུ་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྒྲེས་གྲུང་ཅི་དགོས་པར་གྱུར་ཏེ། ཁི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་། བཙུང་དང་ལྷན་པ་གྲུན་དགའ་བོ་
ཡུལ་ག་ཞིག་དག་དུ་སྒྲོངས་སྐྱེ་ཞིང་འགྲོ་བ་ན་རེ་ལྟེ་རིར་ཕྱིན་ནས་རེ་ལྟེ་རིར་ཞགས་ན་འདུག་གོ། ཁྱེད་མཆོད་དང་ལྷན་པ་
གྲུན་དགའ་བོ་སྤྱོད་ཤམ་ཐབས་

བགོས་ལྟར་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་ལྷེ་རི་ལ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ནི་ལྟར་ལྟར་བཟེད་བརྟུས་པ་
ཁོ་ནས་རི་ལྷེ་རི་ལ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལྟར་ལྟར་བཟེད་བརྟུས་པ་ཁོ་ནས་ཐབས་སྟོར་མོ་གཅིག་སྤྲོན་པ་ཡང་མ་
ཐོབ། སྤྲོར་གཏོར་བ་ཡང་།

མ་ཐོབ་པར་སྒྱིར་བྱུང་དོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་འདི་རྣམ་ཏུ་སེམས་ཏེ། རྣོན་ཞི་རེ་ལྟེ་འདི་འབྱོར་པ་དང་།
རྒྱས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། ལོ་ལེགས་པ་དང་། རྒྱུ་ལོ་དང་། མི་མང་པོས་ཀྱང་གང་བར་གྱུར་ལ། འདིར་སྒྲོང་མོ་བས་ཀྱང་།

བསོད་སྟོབས་ཉེད་སྒྲ་བར་གྱུར་ན། ད་ལྟར་ཡང་རེ་ལྡེ་རི་འདི་བསྐྱོར་བ་དང་། རྒྱལ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། རོ་ལེགས་པ་དང་།
སྐྱེ་པོ་དང་། མི་མང་པོས་གུང་གང་བཞི་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་བདག་ཇི་ལྟར་སྤྱད་བཟེད་བསྐྱས་པ་ཁོ་ནས་རེ་ལྡེ་རི་ལ་བསོད་
སྟོབས་

ལ་ཞུགས་པ་དེ་རྒྱུད་རྒྱུད་བཟེད་བརྒྱས་པ་ཁོ་ནས་ཐ་ན་སྤོང་མོ་གཅིག་སྤྱོད་པ་ཡང་མ་ཐོབ། རྒྱུད་གཏོང་བ་ཡང་མ་ཐོབ་
པར་རྒྱུད་རྒྱུད་བ་ལས་ན་འདིར་བཅོམ་རྒྱུ་འདས་ཀྱི་ཉེན་ཐོས་བྱིས་པ། ལྷན་པ། མི་གསལ་བ། མི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་
གིས་ཉེན་མོངས་པའི་

དབང་དུ་གྱུར་པ་སོད་ཡུལ་ལ་སོད་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ངམ་རིགས་ཀྱི་བྱང་མེད་དམ། རིགས་ཀྱི་གཞིན་རྒྱུ་དག་ལ་ཀྱེད་དུ་
སྐྱེས་པ་འམ། འོ་མ་པ་འམ། རྟུག་པ་བྱས་པར་མ་གྱུར་ཏམ་སྐྱེ་མོ། །དེའི་ཚོན་རེ་ལྟེ་རི་པའི་བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིས་བདག་
རྒྱུ་མས་ཀྱི་

{@15A} ༡༡། དཔོང་སའི་གནས་ན་བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིམ་བདག་ལྟ་བུ་ཙམ་བྱ་བ་ཞིག་གི་ཕྱིར་འདུག་སྟེ་མཐུན་པར་
གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འབོ་རེ་ལྟེ་རི་པའི་བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིམ་བདག་རྣམས་ཀྱི་དཔོང་སའི་གནས་ག་ལ་
བདེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་རེ་ལྟེ་རི་པའི་

བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིམ་བདག་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །ཤེས་ལྷན་དག་སྟོན་ནི་རེ་ལྟེ་རི་འདི་འབྱོར་པ་དང་། རྒྱས་པ་
དང་། བདེ་བ་དང་། ལོ་ལེགས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་དང་། མི་མང་པོས་ཀྱང་གང་བར་གྱུར་ལ། འདིར་སྤོང་མོ་བས་ཀྱང་བསོད་
སྟོམས་ཆེད་སྒྲུབ་པར་གྱུར་ན།

ད་ལྟར་ཡང་རེ་ལྟེ་རི་འདི་འབྱོར་པ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། ལོ་ལེགས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་དང་། མི་མང་པོས་གང་བ་
ནི་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་བདག་ཇི་ལྟར་ལྷུང་བཟེད་བརྒྱས་པ་ཁོ་ནས་རེ་ལྟེ་རི་ལ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལྟར་ལྷུང་བཟེད་
བརྒྱས་པ་ཁོ་ནས་

ཐ་ན་སྤོང་མོ་གཅིག་སྒྱིན་པ་ཡང་མ་ཐོབ། ཕྱིར་གཏོང་བ་ཡང་མ་ཐོབ་པར་ཕྱིར་བྱུང་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་པ་
དང་། རེ་ལྟེ་རི་པའི་བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིམ་བདག་དེ་དག་དབང་པོ་རྣམས་ཕྱིར་ལྷན་ཏེ་འཁོད་དོ། །དེ་འི་ཆོན་དག་བསྟེན་ཆུ་
རྒྱན་ཙན་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་

འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་དག་བསྟེན་ཆུ་རྒྱན་ཙན་གྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འབོ་ལ་ལག་པ་གཉིས་ནས་
བཟུང་སྟེ་མཐའ་གཅིག་དུ་ཁྱིད་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འབོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །བཙུན་པ་ཀུན་དག་འབོ་
མཐུན་པར་མཛོད་ཅིག་ །རེ་ལྟེ་རི་

འདི་ལ་དག་སྤོང་འགོ་མགྲོགས་དང་། ན་བ་སོ་གཉིས་དང་། དག་སྤོང་དམར་སེར་ཙན་བྱིམ་སུན་འབྲིན་པ། སྤྲིག་པའི་ཆོས་
ཀུན་དུ་ད་པ་དག་མཆིས་ཏེ། དེ་དག་བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དང་ལྷན་ཅིག་ཐོ་འཚོམ་པར་བགྱིད། ཀུན་དུ་རྩེ་བར་བགྱིད། ཀུན་དུ་
ཙན་འཁོར་

པར་བཟིད། རྟོག་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ལུས་སྦྱར་བར་བཟིད། སྐྱོན་གཅིག་ལ་མཆིས་པར་བཟིད། སྐྱོན་གཅིག་ཏུ་འ
ཆོལ་བར་བཟིད། རོར་བུ་གཅིག་ཏུ་མྱོས་པར་འགྱུར་བའི་བྱུང་བ་སྣ་ཆོགས་དག་འཆོལ་བར་བཟིད། མེ་ཏོག་དག་འཕྱོག་
པར་བཟིད།

{ @15B } འཕྱོག་ཏུ་སྦྱོལ་བར་བཟིད། རྩེད་བ་དག་རྒྱུད་པར་བཟིད། རྒྱུད་ཏུ་སྦྱུལ་བར་བཟིད། མེ་ཏོག་ན་རྒྱན་དག་
ཐོགས་པར་བཟིད། ཐོགས་སུ་སྦྱུལ་བར་བཟིད། བྱོ་རྩེད་བར་བཟིད། བྱོ་རྩེད་ཏུ་སྦྱུལ་བར་བཟིད། མཆིད་མཆི་བར་བཟིད།
མཆིད་མཆིར་སྦྱོལ་བར་

བཟིད། རོལ་མེད་སྒྲ་འབྲིན་པར་བཟིད། རོལ་མེད་སྒྲ་འབྲིན་ཏུ་སྦྱུལ་བར་བཟིད། བྱོ་མཁས་པ་དང་། ལྷ་མཁས་པ་དང་།
རོལ་མེད་སྒྲ་འབྲིན་མཁས་པ་ལ་ངོ་སོལ་སྤྱད་བ་སྦྱོལ་བར་བཟིད། ཆོས་གོས་དག་བཟུངས་ཏེ་རྒྱུག་པར་བཟིད། མཆོང་
བར་བཟིད།

རབ་ཏུ་མཆོང་བར་བཟིད། བརྒྱ་སྒོར་བར་བཟིད། ལག་པ་སྒོར་བར་བཟིད། ཉ་ལྟར་སྒོར་བར་བཟིད། ཆབ་ཏུ་འཕྱོག་པ་
ཐེན་པར་བཟིད། ཆབ་ལ་རྩ་མ་དུ་ཀ་ལྟར་རྩེད་བར་བཟིད། ཆབ་ལ་རྩ་མེ་ལྟར་རྩེད་བར་བཟིད། ལྷ་པོ་ཆེད་ཀྱི་སྒྲ་འ
བྲིན་པར་བཟིད། རྟོག་སྒྲ་ཀྱི་

སྒྲ་འབྲིན་པར་བཟིད། ལྷ་མཆོག་གི་སྒྲ་ཀྱི་སྒྲ་འབྲིན་པར་བཟིད། མ་བྱའི་སྒྲ་ཀྱི་སྒྲ་འབྲིན་པར་བཟིད། ལྷ་བྱུག་གི་སྒྲ་
ཀྱི་སྒྲ་འབྲིན་པར་བཟིད། ལས་རྩ་རྩའི་སྒྲ་འབྲིན་པར་བཟིད། ལས་རྩེད་གི་སྒྲ་འབྲིན་པར་བཟིད། ལས་རྩ་མེད་སྒྲ་འབྲིན་
པར་བཟིད།

ལྷ་པོ་ཆེད་ཐབ་མོ་ཡང་བཟིད། ལྷ་པོ་ཆེད་ཐབ་མོ་བཟིད་ཏུ་སྦྱོལ་བར་ཡང་བཟིད། རྟོག་ཐབ་མོ་དང་། ལྷ་མཆོག་གི་ཐབ་
མོ་དང་། མ་ཉེད་ཐབ་མོ་དང་། རའི་ཐབ་མོ་དང་། ལུག་གི་ཐབ་མོ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་ཐབ་མོ་དང་། སྦྱིས་པའི་ཐབ་མོ་དང་།
གཞོན་

ཆུ་འཁོར་ཐང་། གཞོན་ལྷ་མའི་ཐང་། བྱ་གཤམ་གྱི་ཐང་། བེ་བའི་ཐང་། རུར་པའི་ཐང་ཡང་བཞི།
བཞི་དུ་སྐྱུ་ལ་བར་ཡང་བཞི་དེ། དེ་དག་དང་གཞན་ཡང་དགེ་སྤྱོད་གི་ལས་མ་ལགས་པ་དག་བཞི་དེ་ཅིང་བཞི་དུ་སྐྱུ་ལ་
རྟོ། །དེ་དག་གི་

ལོ་དུ་ཆུ་ལ་དངོ་ད་བ་དང་། ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དེས་རེ་ལྡེ་རི་ལ་དགེ་སྤྱོད་མ་མཆིས་པ་དག་ཀྱང་མི་མཆིས་ལ། མཆིས་པ་དང་
ཀྱང་མཛོན་པར་མི་དག་འཁོར་རེ་ལྡེ་རི་གནས་སྤོང་བར་བཞི་དེ། །རེ་ལྡེ་རི་ལ་གནས་པའི་བཅའ་ཅེ་དང་། བྱིས་བདག་
དག་ཀྱང་ཡིད་མི་

{@16A} ལྟ། །དག་འཁོར། ཞེ་བཅའ་ལ་བར་ཀྱང་ནས་དགེ་སྤོང་གཉིས་མར་གནས་པ་དག་ལ་ཡང་བསོད་སྟོམས་
དབུ་ལ་བ་དང་བཞི་བར་སེམས་པ་དག་འཁོར། སྤོང་བར་དུ་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྟོམས་ཀྱང་ཅི་འཚེ་ལ་བར་ཀྱང་གྲིས་བཅུན་པ་
ཀྱན་དག་འབོ་ག་ལ་ཏེ་ཁྱོད་མི་

དག་འཁོར་ཁྱོད་གྲིས་བྱགས་བཅུ་བའི་སྤྱད་དུ་དོན་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྒྱས་པར་གསོལ་ཅིག །ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀྱན་
དག་འབོས་དགེ་བསྟེན་ཆུ་རྒྱན་ཅན་ལ་ཅང་མི་སྤྱབས་དང་དུ་སྤངས་སོ། །དེ་ནས་དགེ་བསྟེན་ཆུ་རྒྱན་ཅན་གྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་
པ་ཀྱན་དག་འབོས་ཅང་མི་སྤྱབས་

དང་དུ་སྤངས་པར་རིག་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀྱན་དག་འབོས་འདི་སྤྱད་ཅེས་སྤྱས་སོ། །བཅུན་པ་ཀྱན་དག་འབོ་བདག་གི་
སྤྱུ་ལ་བར་བསོད་སྟོམས་གཅིག་གསོལ་བར་ཅི་གནང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀྱན་དག་འབོས་དགེ་བསྟེན་ཆུ་རྒྱན་ཅན་ལ་ཅང་མི་
སྤྱབས་དང་དུ་སྤངས་སོ། །དེ་ནས་

དགེ་བསྟེན་ཆུ་རྒྱན་ཅན་གྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀྱན་དག་འབོས་ཅང་མི་སྤྱབས་དང་དུ་སྤངས་པར་རིག་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་
ཀྱན་དག་འབོ་བདེ་བར་འདུག་པ་ལ་རང་གི་ལག་ནས་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་གཅིང་ཞིང་བསོད་བས་ཆོམ་པར་བྱེད།
སྤྱབས་པར་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་ལག་

ནས་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་གཙང་ཞིང་བསོད་པ་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་ཚིམ་པར་བྱས་ཤིང་བསྐྱབས་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་
དགའ་བོས་ཟོས་ཤིང་ལག་པ་བསྟལ་ལྟར་བཟེད་བཞག་པར་རིག་ནས་སྟོན་ཆེས་དམའ་བཞིག་ཁྱེར་ཏེ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་
ཀུན་དགའ་བོའི་མདུན་དུ་ཚོས་

མཉམ་པའི་ཕྱིར་འདུག་གོ། །དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་དག་བསྟེན་ཆུ་རྒྱུན་ཅན་ལ་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་
ཡང་དག་པར་སྟོན། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག། ཡང་དག་པར་གཟེངས་སྟོན། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་
ཅིང་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་

གཏམ་ཡང་དག་པར་བསྟན། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག། ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོན། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་
དགའ་བར་བྱས་ནས་སྟོན་ལས་ལངས་ཏེ་སོང་ངོ། །འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། བཅའ་ཉི་ཤུ་གསུམ་པ། དེ་ནས་ཚོ་

{@16B} དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་ད་པའི་གནས་མལ་མཁོས་སུ་ཕབ་ནས་ལྟར་བཟེད་དང་། ཚོས་
གོས་ཐོགས་ཏེ་མཉམ་ཡོད་ག་ལ་བ་དེར་རྒྱ་ཞིང་སོང་ནས་མཐར་གྱིས་རྒྱ་ཞིང་འགོ་བ་ན་མཉམ་ཡོད་དུ་ཕྱིན་ཏོ། །དེ་ནས་ཚོ་
དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་ལྟར་བཟེད་

དང་། ཚོས་གོས་མཁོས་སུ་ཕབ་སྟེ་རྐང་པ་གཉིས་བཀྲས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མཐར་གཟིག་ཏུ་འདུག་གོ། །མཐར་གཟིག་ཏུ་འདུག་ནས་ཚོ་
དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་

དེ་ལ་དག་བསྟེན་ཆུ་རྒྱུན་ཅན་དང་ལྷན་ཅིག་སྐབས་སུ་གཏམ་བཟློག་པ་ཇི་སྟེད་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་རྒྱས་པར་གསོལ་ཏོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་

སྟལ་ཏོ། །ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་དག་སྟོང་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་རེ་ལྟེ་འི་རི་ལ་སོང་ལ་དག་སྟོང་འ

གྲོ་མགྲོགས་དང་། བཅོམ་གཉིས་བསྐྱད་པའི་ལས་གྲིས་ཤིག །འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། ལམ་གྱི་བར་དུ་འདུག་ལ་དགོས་ཤིང་གྲོང་
བཅོམ་སྐྱོང་བར་བྱ་སྟེ།

དགོས་ཤིང་གྲོང་བཅོམ་སྐྱོང་ལྟ་དང་ལྟན་པ་ནི་མ་བསྐྱོས་པ་ཡང་བསྐྱོང་བར་མི་བྱ་ཞིང་བསྐྱོས་པ་ཡང་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། ལྟ་གང་
ཞེ་ན། འདུན་པས་འགྲོ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གིས་འགྲོ་བ་དང་། གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བ་དང་། འཛིགས་པས་འགྲོ་བ་དང་།
གྲོངས་པ་དང་མ་གྲོངས་

པ་མི་ཤེས་པ་སྟེ། དགོས་ཤིང་གྲོང་བཅོམ་སྐྱོང་ལྟ་ཤི་དེ་དག་དང་ལྟན་པ་ནི་མ་བསྐྱོས་པ་ཡང་བསྐྱོང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། བསྐྱོས་པ་
ཡང་དབྱུང་བར་བྱ་ཏེ། དགོས་ཤིང་གྲོང་བཅོམ་སྐྱོང་ལྟ་དང་ལྟན་པ་ནི་མ་བསྐྱོས་པ་ཡང་བསྐྱོང་བར་བྱ་ཞིང་བསྐྱོས་པ་ཡང་དབྱུང་
བར་མི་བྱ་སྟེ། ལྟ་གང་ཞེ་ན།

འདུན་པས་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གིས་མི་འགྲོ་བ་དང་། གཏི་མུག་གིས་མི་འགྲོ་བ་དང་། འཛིགས་པས་མི་འགྲོ་བ་དང་།
གྲོངས་པ་དང་མ་གྲོངས་པ་ཤེས་པ་སྟེ། དགོས་ཤིང་གྲོང་བཅོམ་སྐྱོང་ལྟ་ཤི་དེ་དག་དང་ལྟན་པ་ནི་མ་བསྐྱོས་པ་ཡང་བསྐྱོང་བར་བྱ་
ཞིང་བསྐྱོས་པ་ཡང་

{@17A} ༡༡། དབྱུང་བར་མི་བྱ་ཏེ། །འདི་ལྟར་བསྐྱོང་བར་བྱ་སྟེ། གནས་མལ་བ་ཤམ་པ་བྱས་ནས་གཞི་བརྟུངས་ཏེ་དེས་
པའི་ཆོག་གིས་དགོས་ཤིང་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱོན་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ་ཇེ་
དང་པོ་སྐྱོང་བར་བྱས་སྟེ། ཆོ་དང་

ལྟན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་རེ་ལྟེ་འུ་ལ་སོང་སྟེ། དགོས་ཤིང་འགྲོ་མགྲོགས་དང་། བཅོམ་ལ་དགོས་ཤིང་གི་ཆོས་མ་ཡིན་
པ་རྣམས་པ་མང་པོས་གྲོང་བར་སྐྱོང་མ། གལ་ཏེ་སྐྱོན་དེས་སྐྱོའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཏེ། །དེ་འོག་ཏུ་དགོས་ཤིང་གཅིག་གིས་
གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་

ལས་བྱ་ཏེ། །དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ། དགོས་ཤིང་གྲོང་བཅོམ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་རེ་ལྟེ་འུ་ལ་

མཆིས་ཏེ་དགོས་པ་ལྟོ་མཁྱེན་གསུང་། བཟུང་ལ་དགོས་པ་ལྟོ་མཆིས་མ་ལགས་པ་རྣམས་པ་མང་པོས་གླེང་བར་སྒྲིག་། གཤམ་
ཏེ་དགོས་པ་ལྟོ་མཁྱེན་གསུང་།

བཟུང་ལ་བཟུང་ལ་དགོས་པ་ལྟོ་མཁྱེན་གསུང་བར་མཆིས་ཏེ་གསུང་། དགོས་པ་ལྟོ་མཁྱེན་གསུང་གླེང་བཟུང་ལ་འདི་ཞེས་བཟུང་།
བཟུང་ལ་དགོས་པ་ལྟོ་མཁྱེན་གསུང་། བཟུང་ལ་གླེང་བར་བསྒྲིག་། འདི་ཞེ་གསུང་ལ་བཟུང་། ལས་ཞེ་འདི་ལྟར་བྱ་སྒྲིག་ དགོས་པ་ལྟོ་
བཟུང་ལ་

རྣམས་གསུང་ལྟོ་མཁྱེན་གསུང་། དགོས་པ་ལྟོ་མཁྱེན་གསུང་བཟུང་ལ་འདི་ཞེས་བཟུང་ལ་འདི་ཞེ་ལ་མཆིས་ཏེ་དགོས་པ་ལྟོ་མཁྱེན་གསུང་།
དང་། བཟུང་ལ་དགོས་པ་ལྟོ་མཆིས་མ་ལགས་པ་རྣམས་པ་མང་པོས་གླེང་བར་སྒྲིག་། དེ་ལྟར་དྲུག་དགོས་པ་ལྟོ་མཁྱེན་གསུང་།
གླེང་བཟུང་ལ་འདི་ཞེས་

བཟུང་ལ་དགོས་པ་ལྟོ་མཁྱེན་གསུང་། བཟུང་ལ་གླེང་བར་བསྒྲིག་། ཆོ་དང་ལྟར་པ་གང་དགོས་པ་ལྟོ་མཁྱེན་གསུང་བཟུང་ལ་འདི་ཞེས་
བཟུང་ལ་དགོས་པ་ལྟོ་མཁྱེན་གསུང་། བཟུང་ལ་གླེང་བར་བསྒྲིག་བར་མཆིས་ཏེ་འདི་ཞེ་ལ་དགོས་པ་ལྟོ་མཁྱེན་གསུང་། འག་
ལག་དག་མི་བཟུང་།

པ་དེ་དག་ཞེ་གསུང་ལྟོ་མཁྱེན་གསུང་། འདི་དྲུག་གླེང་བཟུང་ལ་འདི་ཞེས་བཟུང་ལ་འདི་ཞེ་ལ་མཆིས་ཏེ་དགོས་པ་ལྟོ་མཁྱེན་གསུང་།
བཟུང་ལ་དགོས་པ་ལྟོ་མཁྱེན་གསུང་། བཟུང་ལ་གླེང་བར་བསྒྲིག་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་
དྲུག་འཛིན་ཏོ། འདི་

{ @17B } གླེང་དག་ངས་དགོས་པ་ལྟོ་མཁྱེན་གསུང་བཟུང་ལ་འདི་ལྟར་དྲུག་དྲུག་ལྟོ་མཁྱེན་གསུང་བཟུང་ལ་འདི་ཞེས་བཟུང་ལ་འདི་ཞེ་
གླེང་ལ་འཛིན་ཏོ། བཟུང་ལ་གླེང་བར་བསྒྲིག་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་
དྲུག་འཛིན་ཏོ། འདི་

མཆིས་ཏེ་དགོས་པ་ལྟོ་མཁྱེན་གསུང་། བཟུང་ལ་གླེང་བར་བསྒྲིག་། གཤམ་ཏེ་མཆིས་ཏེ་མི་སྒྲིག་ཏེ་མ་

གུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ནས་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མཐུན་པ་སྟེར་ན་སྐབས་འབྱེད་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ། །གལ་
ཏེ་སྐབས་མི་འབྱེད་ན་

མ་གུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྐབས་འབྱེད་ན་གླེང་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ལྟོང་བ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་
ཟེར་ན་མ་གུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ལྟོང་བ་མ་ཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་འདི་སྐད་ཅེས་དེ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་
དགོ་འདུན་གྱིས་ཁྱེད་

གཉིས་ལ་བསྐྱད་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་དོ་ཞེས་བཟོད་པར་བྱའོ་དགོས་སྟོང་གླེང་བ་པོས་གླེང་བ་པོའི་ཚོས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་
ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕྲོ་བའི་བཅུན་པ་
བཀའ་བཞིན་འཚལ་ཞེས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ལས་མཉམ་ནས་དགོས་སྟོང་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་རེ་ལྟེ་རེ་ལ་སོང་སྟེ། ལམ་གྱི་བར་
དུ་འདུག་ནས་དགོས་སྟོང་གླེང་བ་པོ་བསྐྱོས་སོ། །དེ་ན་དགོས་སྟོང་དམར་མེར་ཅན་གང་དག་དགོས་སྟོང་འགོ་མགྲོགས་དང་།
ནབ་སོ་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་

བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕྲོ་བའི་དགོས་སྟོང་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འདིར་འོངས་
ཏེ་ལམ་གྱི་བར་དུ་འདུག་ནས། དགོས་སྟོང་གླེང་བ་པོ་བསྐྱོས་ཏེ་དགོས་སྟོང་འགོ་མགྲོགས་དང་། ནབ་སོ་གཉིས་སྟོང་པའི་ལས་
བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བོས་སོ། །

བོས་ནས་ཀྱང་དེ་དག་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་དཔ་དང་། སྒྲིས་པ་དང་། བརྟུལ་བ་
གང་ཡིན་པ་དག་ལས་བདག་ཅག་གིས་ཀུན་དུ་མ་དཔ་དང་། མ་སྒྲིས་པ་དང་། མ་བརྟུལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་འདི་
གཉིས་ལ་

{@18A} ལྟ། སྟོང་པའི་ལས་བྱེད་ན་བདག་ཅག་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱེད་དེ། གང་གི་ཆོ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འ་

བོད་དག་སྤྱོད་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྣམས་འདིར་འོངས་ཏེ་དང་པོར་འགྲོ་མགྲོགས་དང་། བཅ་སོ་གཉིས་བསྐྱད་
པའི་ལས་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་བདག་ཅག་ལ་

ཡང་སྤྱོད་པའི་ལས་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་གནས་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་བདག་ཅག་གཏུར་བུའི་ཁུར་དགས་ཏེ་ཉན་ན་བ་
བཞག་ཅིང་འཁོད་ནས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་དང་། དག་སྤྱོད་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྣམས་སྤོ་གཅིག་ནས་འ
ཇུག་པར་འགྱུར་བ་ན། བདག་

ཅག་གཏུར་བུའི་ཁུར་དག་ཐོགས་ཏེ་སྤོ་གཅིག་ནས་འབྱུང་ཞིང་མཉན་ཡོད་དུ་འདོང་བར་བྱ་གོར་མ་ཆག་སྒྲུམ་མོ། །དེ་
ནས་དག་སྤོང་གྲོང་བཤོ་རེ་ལྷེ་རི་ལ་སོང་སྟེ་གནས་མལ་བ་ཤམ་པ་བྱས་ནས་གཞི་བརྩུངས་ཏེ་དྲིས་པའི་ཆོག་གིས་དག་སྤོང་
རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྤོ་ནས་

དག་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ན་དག་སྤོང་འགྲོ་མགྲོགས་དང་། བཅ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་མཐུན་པ་བྱིན་
ཏེ་སྐབས་ཐུན་དག་སྤོང་གྲོང་བཤོས་གྲངས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྟར་བ་མཐོང་དོ། །གྲོང་བ་
པོས་སྒྲུས་པ།

དེ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་དག་འདུན་གྱིས་ཁྱེད་གཉིས་ལ་བསྐྱད་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་དོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་དང་།
དག་སྤོང་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྣམས་སྤོ་གཅིག་ནས་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ན། དག་སྤོང་དམར་སེར་ཅན་དག་གཏུར་
བུའི་ཁུར་དག་ཐོགས་

ཏེ་སྤོ་གཅིག་ནས་བྱུང་ཞིང་མཉན་ཡོད་དུ་དོང་ནས་དེ་དག་གིས་ལྟུང་བ་བཤགས་པར་བྱ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གྱུར་
བཤགས་ཤིང་། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲ་ཆོགས་བསྐྱུང་པར་བྱ་བ་དག་གྱུར་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུངས་ཏེ། དག་སྤོང་རང་
བཞིན་དུ་གནས་པ་

དག་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་ཤིང་དག་འདུན་གྱི་བྱ་བ་ཡང་རྗེས་སུ་སྤང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་

དང་། དགེ་སློང་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་སློང་འགྲོ་མགྲོགས་དང་། འབ་སོ་གཉིས་ལ་བསྐྱེད་པའི་ལས་
བྱས་ནས་

{@18B} མཉན་ཡོད་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ། མཐར་གྱིས་རྒྱ་ཁིང་འདོང་བ་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཕྱིན་ཏོ། །འགྲོ་མགྲོགས་
དང་། འབ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བསམས་པ། གང་ས་ལ་སྐྱེལ་བ་དེ་ནི་ས་ཉིད་ལས་བརྟན་ཏེ་ལྔ་བ་ཡིན་པས་བདག་ཅག་གཉིས་
ཀྱང་མཉན་ཡོད་ཉིད་དུ་སོང་སྟེ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བར་བྱའོ་སྟམ་ནས་འགྲོ་མགྲོགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། འབ་
སོ་གངས་ལ་སྐྱེལ་བ་དེ་ནི་ས་ཉིད་ལས་བརྟན་ཏེ་ལྔ་བ་ཡིན་པས་བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱང་མཉན་ཡོད་ཉིད་དུ་སོང་སྟེ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་

དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལ་བཟོད་པ་གསོལ་བར་བྱས་འདོང་དོ། །འབ་སོས་སྒྲིམ་པ། མ་ཉེས་ཀྱིས་རྒྱུར་ཞོག་བཟོད་པ་
གསོལ་དུ་འདོང་དོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་གོས་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མོ་འདས་པ་དང་སྔ་དྲོ་ཤམ་ཐབས་བགོས་ལྟར་བཟོད་
དང་ཚོས་གོས་

ཐོགས་ཏེ་རེ་ལྡེ་རི་ལ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་ནས། རེ་ལྡེ་རི་ལ་བསོད་སྟོམས་བརྒྱུས་ཏེ་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ནས་ཕྱི་མའི་
ཟས་ཀྱི་བསོད་སྟོམས་ལས་ཕྱིར་ལོག་པས་ཇི་ལྟར་དཔའི་གནས་མལ་མཁོས་སུ་ཕབ་སྟེ་ལྟར་བཟོད་དང་ཚོས་གོས་ཐོགས་
ནས་མཉན་ཡོད་ག་

ལ་བ་དེར་རྒྱ་ཁིང་དོང་སྟེ་མཐར་གྱིས་རྒྱ་ཁིང་དོང་བ་ནི་མཉན་ཡོད་དུ་ཕྱིན་ནས་དགེ་སློང་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་
རྣམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་དེ་གཉིས་ལ་གཏམ་འདྲེ་བར་མི་བྱེད། ཐེབས་པར་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །དགེ་
སློང་དམར་སེར་ཅན་དག་

གིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལ་གཏམ་འདྲེ་བར་མི་བྱེད། ཐེབས་པར་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་

ནས་དགོས་པ་ལྟར་འགྲོ་མགྲོགས་དང་། བཅོམ་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པ་དམར་མེད་ཅན་དག་ལ་སྒྲིམ་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་
དགོས་པ་

གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་དག་ཁོ་བོ་ཅག་གཉིས་ལ་གཏམ་འདྲེ་བར་མི་བྱེད། ཐེབས་པར་སྒྲིམ་བར་མི་བྱེད་པ་ནི་རིགས་ན།
ཁྱེད་ཅག་ཅི་འདྲི། ཁོ་བོ་ཅག་གཉིས་ལ་གཏམ་འདྲེ་བར་མི་བྱེད། ཐེབས་པར་སྒྲིམ་བར་མི་བྱེད། ཁོ་བོ་ཅག་གཉིས་ཀྱིས་
ཀུན་དུ་དཔ་དང་།

{@19A} ༣༩། སྒྲིམ་པ་དང་། བརྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དག་ལས་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཀུན་དུ་མ་དཔ་དང་། མ་སྒྲིམ་པ་དང་། མ་
བརྟན་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་དེ་ཡང་བདེན་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ལྟར་
བ་བཤགས་

པར་བྱ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གྱུར་བཤགས་ཤིང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲུ་ཚོགས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དག་གྱུར་
སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཏེ། ད་ལྟར་དགོས་པ་དམར་མེད་ཅན་དུ་གནས་པ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་གནས་ཤིང་དགོ་འདུན་གྱི་བྱ་བ་
ཡང་རྗེས་སུ་སྤང་བར་བྱེད་པས་ཁོ་

བོ་ཅག་སྤྱིན་ཅད་གནས་ངན་ལེན་ཀུན་དུ་དཔ་དག་དང་ལྡན་ཅིག་ལོང་སོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་
དག་འདི་ན་དགོས་པ་ཁ་ཅིག་འདུན་པས་འགྲོ་བ། ཞེ་སྤང་གིས་འགྲོ་བ། གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བ། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་
དག་ཡིན་ཏེ།

འདི་ལྟར་ལྟར་བ་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ལས་དགོས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་སྤྲོད་པར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་སྤྲོད་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་འཕྱ་བར་
བརྟན་པ་དང་། དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ལ་སྒྲིམ་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཁྱེད་ཅག་གཉིས་སུ་ལ་འདུན་པས་འ
གྲོ་བ་ཞེས་ཟེར། ཞེ་སྤང་

གིས་འགྲོ་བ། གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བ། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་ཞེས་ཟེར། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་དགོས་པ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་

དགའ་བོ་དང་། གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་གང་དག་རེ་ལྟེ་རི་ལ་དོང་ནས་བདག་ཅག་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱས་པ་དག་ལའོ།
།དགོས་པ་དོན་

ཉུང་དུ་དག་ཅི་ལྟེ་ཕྱིར་དགོས་པ་དག་དགོས་པ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་དང་། གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་གང་དག་རེ་
ལྟེ་རི་ལ་དོང་ནས་བདག་ཅག་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱས་པར་ཞེས་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་འདུན་པས་འགྲོ་བ་ཞེས་ཟེར། ཞེ་སྤང་
གིས་འགྲོ་བ། གཏི་ལྷག་

གིས་འགྲོ་བ། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་འདི་ན་དགོ་
སྤོང་ཁ་ཅིག་འདུན་པས་འགྲོ་བ། ཞེ་སྤང་གིས་འགྲོ་བ། གཏི་ལྷག་གིས་འགྲོ་བ། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་
ལྟར་ལྟར་བ་འདྲ་

{@19B} བཞིན་ལས་དགོས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་སྤོང་པར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་སྤོང་པར་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་སྤོང་པར་བྱེད། ཕྱར་
ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སླུལ་པ།

དགོས་པ་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་དགོས་པ་འགྲོ་མགྲོགས་དང་། ཞབས་ལྷན་ཀྱིས་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་གང་ཡིན་པ་ལ་བཞུགས་
ཏེ་བསྐྱོར་བར་བྱའོ། འདི་སྐད་བསྐྱོར་བར་བྱ་སྟེ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་འགྲོ་མགྲོགས་དང་། ཞབས་ལྷན་ཀྱིས་ཁྱེད་དགོས་པ་ཆོ་དང་
ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་

བོ་དང་། གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་གང་དག་རེ་ལྟེ་རི་ལ་དོང་ནས་ཁྱེད་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱས་པར་ཞེས་བཞིན་དུ་དེ་དག་
ལ་འདུན་པས་འགྲོ་བ་ཞེས་མ་ཟེར་ཅིག། ཞེ་སྤང་གིས་འགྲོ་བ། གཏི་ལྷག་གིས་འགྲོ་བ། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་ཞེས་མ་
ཟེར་ཅིག། །དགོ་

སྤོང་རྣམས་ལ་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་འདི་ནི་དགོས་པ་ཁ་ཅིག་འདུན་པས་འགྲོ་བ། ཞེ་སྤང་གིས་འགྲོ་བ།

གཏི་མུག་གིས་འགོ་བ། འཇིགས་པས་འགོ་བ་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྟངས་འབྲུག་ཁོ་ན་ལས་དགོས་པ་ཁ་ཕྱིན་ཞི་སྒྲོང་
པར་བྱེད། ཁ་ཕྱིན།

ཞི་སྒྲོང་པར་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་མ་ཟེར་ཅིག། འདི་ཅི་ཕྱིར་ཞེས། དགོས་པ་དེ་དག་གི་འདུན་པས་འགོ་བ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་
གིས་འགོ་བ་མ་ཡིན། གཏི་མུག་གིས་འགོ་བ་མ་ཡིན། འཇིགས་པས་འགོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ལྟར་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་
ཉིད་ཁྱིམ་སྲུང་།

འབྱིན་པ། སྤྲིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དྲོད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། ཁྱིད་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱིམ་དག་སྲུང་བར་ཡང་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ་རབ་
ཏུ་ཤེས། ཁྱིད་སྤྲིག་པ་ཀྱི་དྲོད་པར་ཡང་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་འདུན་པས་འ
གོ་བ་ཞེས་

བྱ་བའི་ཆོག་གི་ལམ་དང་། ཞེས་པ་གིས་འགོ་བ། གཏི་མུག་གིས་འགོ་བ། འཇིགས་པས་འགོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་
ལམ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཐོང་ཤིག་ཅེས་བསྒྲོ་བར་བྱེད། འདི་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་བཅུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཆའ་ཞེས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལས་

{@20A} ༢༡། མཉན་ནས་དགོས་པ་འགོ་མགྲོགས་དང་། བཅས་མཉན་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འགོ་མགྲོགས་དང་། བཅས་
མཉན་ཁྱིད་དགོས་པ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀྱི་དག་འཛོད་དང་། གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་གང་དག་རེ་ལྟེ་རི་ལ་དོང་ནས་ཁྱིད་
བསྐྱེད་པའི་ལས་བྱས་པར་

ཤེས་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་འདུན་པས་འགོ་བ་ཞེས་མ་ཟེར་ཅིག། ཞེས་པ་གིས་འགོ་བ། གཏི་མུག་གིས་འགོ་བ། འཇིགས་
པས་འགོ་བ་ཞེས་མ་ཟེར་ཅིག། འདི་སྒྲོང་རྣམས་ལ་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་འདི་ན་དགོས་པ་ཁ་ཕྱིན་ཞི་
སྒྲོང་པས་འགོ་བ། ཞེ་

སྒྲོང་གིས་འགོ་བ། གཏི་མུག་གིས་འགོ་བ། འཇིགས་པས་འགོ་བ་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྟངས་འབྲུག་ཁོ་ན་ལས་དགོ་

སྒྲོང་ཁ་ཅིག་ནི་སྒྲོང་པར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་སྒྲོང་པར་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་མ་ཟེར་ཅིག། ཉེ་ཅི་འཕྱིར་ཞེ་ན། དགོས་པ་དེ་དག་
ནི་འདུན་པས་

འགྲོ་བ་མ་ཡིན། ཞེ་སྒྲོང་གིས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན། གཏི་ལྷག་གིས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་
ལྟར་ཆོད་པ་ལྟར་དག་ཉིད་ཁྱིམ་སྐྱོན་འབྱེད་པ་སྤྲིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱོད་པ་དག་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱིམ་དག་སྐྱོན་
ལྟར་བར་མཐོང་།

ཞིང་ཐོས་ལ་རབ་ཏུ་ཤེས། ཁྱེད་སྤྲིག་པ་ཀྱི་ཁྱོད་པར་ཡང་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོད་པ་ལྟར་དག་
འདུན་པས་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་ལམ་དང་། ཞེ་སྒྲོང་གིས་འགྲོ་བ། གཏི་ལྷག་གིས་འགྲོ་བ། འཇིགས་པས་འགྲོ་
བ་ཞེས་

བྱ་བའི་ཆོག་གི་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཐོང་ཤིག་ཅེས་བཞུགས་ཏེ་བསྟོན། །དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ལ་བཞུགས་ཏེ་
བསྟོན་ཡང་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནམ་གྱིས་མཆོག་ཏུ་བཟུང་ཞིང་མཛོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་བརྟུན་པའོ་
ཞེས་ཐུགས་སྐྱོད་འདོགས་པར་

བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
དགོས་པ་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་དགོས་པ་དགོས་པ་འགྲོ་མགྲོགས་དང་། བཅོམ་གཉིས་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་ལ་གསོལ་
བ་དང་བཞིའི་

{ @20B } ལས་ཀྱིས་བསྟོན་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་བསྟོན་པར་བྱ་སྟེ། གནས་མལ་བ་ཤམ་པ་བྱས་ནས་གཞི་བརྟུངས་ཏེ་དེས་
པའི་ཆོག་གིས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟོན་ནས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ་དགོ་
སྒྲོང་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་

ལས་བྱའོ། །དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་ཏུ་གསོལ། དགོས་པ་འགྲོ་མགྲོགས་དང་། བཅོམ་འདི་གཉིས་དགོས་པ་ཆོ་

དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་དང་། གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་གང་དག་རེ་ལྟེ་རི་ལ་མཆིས་ནས་འདི་གཉིས་བསྐྱད་པའི་ལས་
བགྱིད་པར་

འཆ་ལ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་འདུན་པས་འགྲོ་བ་ཞེས་མཆི། ཞེ་སྤང་གིས་འགྲོ་བ། གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བ། འཇིགས་པས་འ
གྲོ་བ་ཞེས་མཆི་ཞིང་། དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་འདི་ན་དགོས་པ་ཁ་ཅིག་འདུན་པས་འ
གྲོ་བ། ཞེ་

སྤང་གིས་འགྲོ་བ། གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བ། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱུང་བ་འབྲུག་ཁོ་ན་ལས་དགོ
སྤང་ཁ་ཅིག་ཞེ་སྤྱོད་པར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ཞེ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་མཆི་ནས། འདི་གཉིས་ལ་དགོས་པ་མང་པོས་
བཞུགས་ཏེ་

བསྐྱོན། འདི་གཉིས་ལ་དགོས་པ་མང་པོས་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱོལ་བ་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནམ་གྱིས་མཆོག་ཏུ་བཟུང་ཞིང་མངོན་
པར་ཞེན་ནས་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་བརྟུན་པའོ་ཞེས་ཇེས་སུ་བྱས་ཏེ་འདོགས་པར་བགྱིད་ན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་
དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་

འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་པ་འགྲོ་མཁྱོགས་དང་། བཅས་ལ་གཉིས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་
པ་འགྲོ་མཁྱོགས་དང་། བཅས་ལ་གཉིས་ཁྱེད་དགོས་པ་ཆོ་དག་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་དང་། གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་གང་
དག་རེ་ལྟེ་རི་ལ་དོང་

ནས་ཁྱེད་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱས་པར་ཞེས་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་འདུན་པས་འགྲོ་བ་ཞེས་མ་ཟེར་ཅིག། ཞེ་སྤང་གིས་འགྲོ་བ།
གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བ། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་ཞེས་མ་ཟེར་ཅིག། དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་
དག་འདི་

{@21A} ༢༡། ར་དགོས་པ་ཁ་ཅིག་འདུན་པས་འགྲོ་བ། ཞེ་སྤང་གིས་འགྲོ་བ། གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བ། འཇིགས་

པས་འགོ་བཤག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྟར་བ་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ལས་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་ནི་སློང་པར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་སློང་པར་མི་བྱེད་དོན་མཐེན་ཅིག །

དེ་ཅི་འཕྲི་ཞེས་དགེ་སློང་དེ་དག་ནི་འདུན་པས་འགོ་བཤམ་ཡིན། ཞེ་སྤང་གིས་འགོ་བཤམ་ཡིན། གཏི་མུག་གིས་འགོ་བཤམ་ཡིན། འཇིགས་པས་འགོ་བཤམ་ཡིན་གྱི། འདི་ལྟར་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཉིད་ཁྱིམ་སྲུང་འབྲིན་པ་སྤྲིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟོག་པ་དག་ཡིན་

ཏེ། ཁྱེད་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱིམ་དག་སྲུང་ཕྱུང་བར་ཡང་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ་རབ་ཏུ་ཤེས། ཁྱེད་སྤྲིག་པ་ཀྱི་རྟོག་པར་ཡང་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་འདུན་པས་འགོ་བཤམ་བྱ་བའི་ཆོག་གི་ལམ་དང་། ཞེ་སྤང་གིས་འགོ་བཤམ། གཏི་མུག་གིས་འགོ་

བཤམ། འཇིགས་པས་འགོ་བཤམ་བྱ་བའི་ཆོག་གི་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཐོང་ཤིག་ཅེས་གསལ་བ་དང་བཞི་འཕྲི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོ་བ་མཛད་དོ། །འདི་ནི་གསལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དག་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསལ་བ་ཀྱི་གསལ། དགེ་སློང་འགོ་མཁྱོགས་དང་། ནབ་

སོ་འདི་གཉིས་དགེ་སློང་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀྱི་དག་འཛོ་དང་། གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་གང་དག་རེ་ལྟེ་འཕྲི་ལ་མཆིས་ནས་འདི་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་བསྒྲིལ་པར་འཇོལ་བཞིན་དུ། དེ་དག་ལ་འདུན་པས་འགོ་བཤམ་མཆི། ཞེ་སྤང་གིས་འགོ་བཤམ། གཏི་མུག་གིས་འགོ་བཤམ།

འཇིགས་པས་འགོ་བཤམ་མཆི་ཞིང་། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་འདི་ན་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་འདུན་པས་འགོ་བཤམ། ཞེ་སྤང་གིས་འགོ་བཤམ། གཏི་མུག་གིས་འགོ་བཤམ། འཇིགས་པས་འགོ་བཤམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྟར་བ་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ལས་

དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་ནི་སློང་པར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་སློང་པར་མི་བྱེད་དོན་མཐེན་ཅིག་སྟེ། འདི་གཉིས་ལ་དགེ་སློང་མང་པོས་

བཞུགས་ཏེ་བསྐྱོན་འདི་གཉིས་ལ་དགོས་པ་མང་བོས་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱོལ་བ་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནམ་གྱིས་མཆོག་ཏུ་བཟུང་
ཞིང་མཛོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་

{@21B} གཞན་ནི་བརྟུན་པའོ་ཞེས་ཇེས་སུ་བླ་སྟོན་འདོགས་པར་བགྱིད་དེ། དེའི་སྒྲིབ་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་པ་
སྒོ་མཁྱོགས་དང་། བཅས་པ་གཉིས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འགྲོ་མཁྱོགས་དང་། བཅས་པ་གཉིས་ཁྱེད་དགོས་པ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་
དག་འཕོ་དང་། གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་

གང་དག་རེ་ལྟེ་རི་ལ་དོང་ནས་ཁྱེད་བསྐྱེད་པའི་ལས་བྱས་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་འདུན་པས་འགྲོ་བ་ཞེས་མ་ཟེར་
ཅིག ཞེ་སྤང་གིས་འགྲོ་བ། གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བ། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་ཞེས་མ་ཟེར་ཅིག །དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འ
དི་སྒྲིབ་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་

པ་དག་འདི་ན་དགོས་པ་ཁ་ཅིག་འདུན་པས་འགྲོ་བ། ཞེ་སྤང་གིས་འགྲོ་བ། གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བ། འཇིགས་པས་འགྲོ་
བདག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྟར་བ་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ལས་དགོས་པ་ཁ་ཅིག་ཞི་སྒྲིབ་པར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ཞི་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་
མ་ཟེར་ཅིག །དེ་ཅི་

ཕྱིར་ཞེ་ན། དགོས་པ་དེ་དག་ནི་འདུན་པས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན། ཞེ་སྤང་གིས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན། གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན།
འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ལྟར་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཉིད་ཁྱིམ་སུན་འབྲིན་པ། སྤྲིག་པའི་ཆོས་ཀྱན་དུ་དཔ་དག

ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཉིད་གྱིས་ཁྱིམ་དག་སུན་ཕྱུང་བར་ཡང་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ་རབ་ཏུ་ཤེས། ཁྱེད་སྤྲིག་པ་ཀུན་དུ་དཔ་ཡང་
མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་འདུན་པས་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་ལམ་དང་། ཞེ་
སྤང་གིས་འགྲོ་བ།

གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བ། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་ལམ་འདི་ལྟར་འདི་ཐོང་ཤིག་ཅེས་གསལ་པ་དང་
བཞི་འི་ལས་གྱིས་བསྐྱོབ་མཛད་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་དགོས་པ་འགྲོ་མཁྱོགས་དང་། བཅས་པ་གཉིས་ལ་གསལ་པ་

དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒོ་

བ་མཛད་བར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཤིག། གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུང་ཤིག། འདི་ནི་ལས་བཟོད་
པ་དང་པོ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བསྒྲུབ། དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱིས་དགོ་
སྒོང་འགོ་

{@22A} ལྟ། མགྲོགས་དང་། བས་སོ་གཉིས་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒོ་བ་མཛད་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་
ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །དགོསྒོང་རྒྱམས་ཀྱིས་བཅུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཛའ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལས་མཉམ་ནས་དགོསྒོང་

འགོ་མགྲོགས་དང་། བས་སོ་གཉིས་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒོ་འོ། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒོ་
ཡང་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནམ་གྱིས་མཆོག་ཏུ་བཟུང་ཞིང་མཛོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་བརྟུན་པའོ་ཞེས་
རྗེས་སུ་བསྟན་འདོགས་

པར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོསྒོང་རྒྱམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འ
དི་དང་སྒྲུང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོསྒོང་གི་དགོ་འདུན་བསྒྲུབ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མ་བཞིན་
ནོ། །མངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱམས་ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་ཆེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྟེ་མ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཉམ་
ཐོས་རྒྱམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། དགོསྒོང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གྲོང་ངམ། གྲོང་
རྒྱལ་ཞིག་ན་ཉེ་བར་རྟེན་

ཅིང་གནས་པར་གྱུར་ལ་དེ་དག་ཀྱང་སྦྱིམ་སུན་འབྲིན་པ་སྤྲིག་པའི་ཚེས་ཀྱུན་དྲོད་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་དག་གིས་སྦྱིམ་དག་
སུན་ཕྱུང་བར་མཐོང་ངམ། ཐོས་སམ། རབ་ཏུ་ཞེས་སམ། དེ་དག་སྤྲིག་པ་ཀྱུན་དྲོད་པར་མཐོང་ངམ། ཐོས་སམ། རབ་ཏུ་

ཞེས་

ན་དགེ་སློང་དེ་དག་ལ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱིམ་སྲུན་འབྱེན་པ་སྤྲིག་པའི་ཆོས་ཀྱན་དུ་
འདྲེན་པ་དག་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཁྱིམ་དག་སྲུན་ཕྱུང་བར་ཡང་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ་རབ་དུ་ཞེས། ཁྱེད་སྤྲིག་པ་ཀྱན་དུ་དཔར་
ཡང་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ་རབ་དུ་

ཞེས་ཀྱིས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་འདི་ན་གནས་པས་ཆོག་གིས་གནས་འདི་ནས་དེངས་ཞིག་ཅེས་བསྐོ་བར་བྱའོ། །གལ་
ཏེ་དེ་དག་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་འདི་ན་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་འདུན་པས་འགྲོ་བ། ཞེ་སྤང་
གིས་འགྲོ་བ། གཏི་

{@22B} ལྷག་གིས་འགྲོ་བ། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྟར་བ་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ལས་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་
ནི་སྐོད་པར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་སྐོད་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་དགེ་སློང་དེ་དག་ལ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་
དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་དེ་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་

དག་འདི་ན་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་འདུན་པས་འགྲོ་བ། ཞེ་སྤང་གིས་འགྲོ་བ། གཏི་ལྷག་གིས་འགྲོ་བ། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་
དག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྟར་བ་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ལས་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་ནི་སྐོད་པར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་སྐོད་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་
མ་ཟེར་ཅིག །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགེ་སློང་དེ་དག་ནི་འདུན་པས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན། ཞེ་སྤང་གིས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན། གཏི་ལྷག་གིས་འགྲོ་བ་
མ་ཡིན། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ལྟར་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཉིད་ཁྱིམ་སྲུན་འབྱེན་པ་སྤྲིག་པའི་ཆོས་ཀྱན་དུ་ད་
པ་

དག་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱིམ་དག་སྲུན་ཕྱུང་བར་ཡང་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ་རབ་དུ་ཞེས། ཁྱེད་སྤྲིག་པ་ཀྱན་དུ་དཔར་
ཡང་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ་རབ་དུ་ཞེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་འདུན་པས་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་ལམ་དང་།

ཞེ་སྒྲུང་གིས་འགྲོ་བ།

གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བ། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འི་ཚིག་གི་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཐོང་ཤིག་ཅེས་བསྟོན་པར་བྱའོ།
།དགོས་པ་དེ་དག་ལ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྐད་བསྟོན་པ་ན། གལ་ཏེ་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་
ན་གཞི་དེ་གཏང་

བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པར་བསྟོན་པར་བྱ། ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། ལན་གཉིས་
ལན་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པར་བསྟོན། ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ན་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་
དགོ་འདུན་ལྟག

མའོ། །དགོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲོ་མགྲོགས་དང་། བས་པོ་དག་གམ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །རབ་རྟུ་མང་པོ་
དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ལས་ལྟག་པ་ནི་རབ་རྟུ་མང་པོ་དག་གོ། །ཁྲོང་ངམ། ཁྲོང་རྩ་ལ་ཞིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རེ་ལྟེ་རི་ལའོ།
།

{@23A} ལྟ། །དེ་དག་ཀྱང་ཁྱིམ་སྲུང་འབྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཁྱིམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བམ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་གི་ཁྱིམ་
དག་གོ། །དེ་དག་ནི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་སྲུང་འབྲིན་པར་བྱེད་དེ། འགྲོགས་བ་དང་ལོང་སོ་ད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་འགྲོགས་པས་ཞེ་

ན། །བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དང་ལྟན་ཅིག་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པར་བྱེད། སྟོད་གཅིག་ཏུ་བ་བར་བྱེད། མོར་བྱ་གཅིག་ཏུ་སྟོས་
པར་འགྱུར་བའི་བུར་བ་སྟོ་ཚོགས་དག་འཕྲུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འགྲོགས་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ལོང་སོ་ད་པས་ཞེ་ན།
ཟས་

ཀྱིས་དང་། སྟོས་ཀྱིས་དང་། གོས་ཀྱིས་དང་། མེ་རྟོག་གིས་དང་། འབྲས་བུས་དང་། སོ་ཤིང་གིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལོང་སོ་ད་པས་
སོ། །རྒྱིག་པའི་ཚོས་ཀྱན་རྟོད་པར་གྱུར་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་ངན་ལེན་ཀྱན་རྟོད་པར་གྱུར་ཅིང་པོ། །དེ་དག་

གིས་ཁྱིམ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྲམ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་གི་ཁྱིམ་དག་གོ། །མཐོང་ངམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
པས་སོ། །ཐོས་སམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སོ། །རབ་ཏུ་ཤེས་སམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་

ཚོགས་དག་གིས་སོ། །དེ་དག་རྒྱུག་པ་ཀུན་རྟོག་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་ངན་ལེན་ཀུན་རྟོག་པར་རོ། །དགོས་པ་དེ་དག་ལ་
དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་འདི་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །འདི་སྐད་ཅེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱོ་བ་ཇི་སྐད་ལྟ་
ར་བསྟན་

པ་ལྟར་བསྐྱོ་བར་བྱའོ། །དགོས་པ་དེ་དག་ལ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྐད་བསྐྱོ་བ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱོ་བ་ནའོ། །
ཁག་ཏེ་གཞི་དེ་གཏོང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་བུ་དེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ནའོ། །དེ་ལྟ་ན་ལེགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟ་ན་བཟང་བའོ། །
ཁག་ཏེ་མི་གཏོང་

ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ནའོ། །ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱོ་བར་བྱ། ཡང་དག་པར་བསྟན་
པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོ་བ་ཇི་སྐད་ལྟ་ར་བསྟན་པ་ལྟར་བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་སྟེ། ཡང་དག་
པར་བསྐྱོ་བ་དེ་ནི་དེ་

{@23B} ཡིན། ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་དེ་ནི་དེ་ཡིན་གོ། །དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲོ་མ་བཞིན་དུ་ལྟོང་བ་དེ་
དགོ་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྟོང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།
དགོས་པ་གིས་ཅུང་ཟད་ཇི་ཙམ་དུ་

དགོས་པ་གང་དག་གིས་བདག་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་ལས་བྱས་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་འདུན་པས་འགྲོ་བ། ཞེ་སྤང་
གིས་འགྲོ་བ། གཏི་ལྷག་གིས་འགྲོ་བ། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་ཞེས་ཟེར་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་
གིས་བཞུགས་

ཏེ་བསྐྱོབ་ན་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །གསོལ་བ་དང་བཞིའི་
ལས་ཀྱིས་བསྐྱོབ་ན་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་གསོལ་བ་བྱས་པ་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་
རོ། །ལས་བརྟུན་པ་

དང་པོ་བརྟུན་པ་ན་མ་ཚོགས་པར་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ཚོགས་པར་བརྟུན་པ་ན་ཉེས་པ་
སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ལས་བརྟུན་པ་གཉིས་པ་བརྟུན་པ་ན་མ་ཚོགས་པར་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་
གཏོང་ན་ཚོགས་

པར་བརྟུན་པ་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ལས་བརྟུན་པ་གསུམ་པ་བརྟུན་པ་ན་མ་ཚོགས་པར་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་
ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཚོགས་པར་བརྟུན་པ་ན་གལ་ཏེ་མཐུན་པ་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པས་
བསྐྱོབ་བར་བྱེད་ན་

རྩུང་བ་མེད་དོ། །མི་མཐུན་པ་དང་ཚོས་ཀྱིས་བསྐྱོབ་བར་བྱེད་ན་རྩུང་བ་མེད་དོ། །མཐུན་པ་དང་ཚོས་ལྟར་བཅས་པས་བསྐྱོ་
བར་བྱེད་ན་རྩུང་བ་མེད་དོ། །མི་མཐུན་པ་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་ལྟར་བཅས་པས་བསྐྱོ་བར་བྱེད་ན་རྩུང་བ་མེད་དོ། །ཚོས་ཇི་ལྟ་
བ་དང་།

འདུལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དང་། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་བསྐྱོ་བར་མི་བྱེད་ན་རྩུང་བ་མེད་དོ། །ཚོས་ཇི་ལྟ་བ་དང་། འདུལ་
བ་ཇི་ལྟ་བ་དང་། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་མཐུན་པས་བསྐྱོ་བར་བྱེད་ན་ཚོགས་པར་བརྟུན་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་
མར་འགྱུར་རོ། །

{@24A} ༣༧ །དགེ་སྤྱོད་དེས་སྟོན་པའི་འདུག་བཞིན་དུ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་བདག་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་
རྩུང་བ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བརྟུན་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་སྐད་བརྟུན་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་ཚོར་ན་དེ་ཕྱིན་ཅད་ནས་དེ་ལ་འ
ཆབ་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་

འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དག་སྒྲོང་གིས་ཇི་ཙམ་དུ་གཞི་དེས་མ་བཤགས་ཤིང་སོ་སོར་མ་བཤགས་པར་གསོལ་བ་དང་།
གསོལ་བ་དང་གཉིས་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །
ལས་དང་པོ་

བ་དང་། སྒྲིས་པ་དང་། མེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྟངས་བ་མེད་དོ། །ཁྱིམ་སུན་འབྲིན་པའི་དགེ་འ
དུན་ལྟག་མ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པ་རྫོགས་སོ། །ཁ་སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲིན་གཤམ་ཅན་གྱི་ཀླན་དག་འ་

ར་བ་ན་བཅུ་གས་སོ། །དེའི་ཚོན་ཚོད་དང་ལྷན་པ་འདུན་པ་ལྟངས་བ་བྱུང་བ་ཚོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་མི་བྱེད་ནས་དེ་ལ་དག་སྒྲོང་
དོན་འདོད་པ། མན་པ་འདོད་པ། བདེ་བ་འདོད་པ། བདེ་བ་ལ་རེག་པར་འདོད་པ། གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཚོད་དང་ལྷན་པ་འདུན་

པ་ཁྱོད་ལྟངས་བ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཚོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གྲོང་བར་བྱེད། རྣམ་པར་བྱེད་པ་ན་དེས་སྒྲིས་པ། སུ་ལ་
ལྟངས་བ་དེ་ཕྱིར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ལ་ལྟངས་བ་བྱུང་ན་སུ་ཞིག་ཕྱིར་བྱེད་པར་འགྱུར་སུ་འགྱོད་པར་འགྱུར་བའོ།
ཁྱོད་ལ་ལྟངས་བ་བྱུང་བ་ལ་སུ་

འགྱོད་པར་འགྱུར། དེ་ལ་དག་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་ཞིང་ཕྱིར་ཞིང་སྒྲིས་པ་ན་དེར་མཐུན་ཞིང་སྒྲིས་པ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་
དག་ཁྱེད་ཅག་དགེ་ཡང་རུང་སྤྲིག་ཀྱང་རུང་བདག་ལ་ཅི་ཡང་མ་སྒྲི་ཤིག། །བདག་ཀྱང་དགེ་ཡང་རུང་སྤྲིག་ཀྱང་རུང་ཚོ་
དང་ལྷན་པ་དག་ལ་ཅི་ཡང་མི་

སྒྲུའོ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་བདག་ལ་ཚོག་གི་ལམ་མཐོང་ཤིག། །ཁྱེད་ལ་ཡང་བདག་གིས་སྒྲིས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། འདི་
རྣམས་ཁྱེད་ཅག་ནི་རིགས་སྣ་ཚོགས་དང་། རུས་སྣ་ཚོགས་དང་། ཁྱིམ་སྣ་ཚོགས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བ་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་རྩ་
སྟེ། དཔེར་

{@24B} ན་ཤིང་ལྷོན་པ་དག་གི་ལོ་མ་སྣ་ཚོགས་རྒྱུད་གིས་སྒྲགས་པ་དག་གཅིག་ཏུ་ལྟུང་ཞིང་གཅིག་ཏུ་འདུག་པ་དེ་

བཞིན་དུ་ཁྱེད་ཅག་གྲང་རིགས་སྣ་ཚོ་གས་དང་། རུས་སྣ་ཚོ་གས་དང་། བྱིས་སྣ་ཚོ་གས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བ་དག་ཡིན་གྱི། ཁོ་
བོ་འཕགས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་

ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་དོན་ཉེན་དུ་དག་ཅིང་ཕྱིར་དགོས་པ་དག་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདོན་པར་གཏོགས་
པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་དང་། བདེ་བར་ག་ཞེགས་པའི་མདོར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་། འ
དུལ་བ་དང་མཐུན་

པར་སྒྲིམ་པ་ནི་བདག་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་ཅེས་སྒྲོན་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་
བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
དགོས་པ་དག་ཁྱེད་

ཀྱིས་དགོས་པ་འདྲན་པ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་ལ་བཞུགས་ཏེ་བསྒྲོ་བར་བྱའོ། །འདི་སྐད་ཅེས་བསྒྲོ་བར་བྱ་
སྟེ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་འདྲན་པ་ཁྱེད་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདོན་པར་གཏོགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་དང་། བདེ་བར་
ག་ཞེགས་པའི་

མདོར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་། འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིམ་པ་ནི་བདག་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
མ་ཡིན་པར་མ་བྱེད་པར་ཆོ་དང་ལྡན་པས་བདག་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་གྱིས་ཤིག། དགོས་པ་རྣམས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་
ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་

འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིམ་པ་ནི་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཡང་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་། འདུལ་བ་དང་མཐུན་
པར་སྒྲོས་ཤིག། འདི་ལྟ་སྟེ། གཅིག་ལ་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་འདོམས་ཤིང་རྗེས་
སུ་སྒྲོན་པ་དང་།

གཅིག་གིས་གཅིག་ལྟར་བ་ལས་སྒྲོན་པ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞེན་ག་ཞེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་དེའི་འཁོར་འདི་འཕེལ་བར་འགྱུར་གྱིས། ཚོ་དང་ལྷན་པ་འདུན་པ་སྤྱོད་བདག་ཉིད་བརྟེན་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པའི་

{@25A} ༡༡། །ལས་ཀྱི་མཐའ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཐོང་ཤིག་ཅེས་བསྟོན་བྱའོ། །དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅུན་པ་བཀའ་
བཞིན་འཚལ་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་མཉམ་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་འདུན་པ་ལ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་འདུན་པ་སྤྱོད་དགོས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་གདོན་པར་

གཏོགས་པའི་བསྐབ་པའི་གཞི་རྣམས་དང་། བདེ་བར་ག་ཞེགས་པའི་མདོར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་དང་མཐུན་པ་
དང་། འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིམ་པ་ན། བདག་ཉིད་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་མ་བྱེད་པར་ཚོ་དང་ལྷན་པས་བདག་
ཉིད་བརྟེན་པར་བྱ།

བཞོན་པ་ཀྱིས་ཤིག་ །དགོས་པ་རྣམས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལ་ཚོས་དང་མཐུན་པ་དང་། འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིམ་པ་ན་ཚོ་
དང་ལྷན་པ་ཡང་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཚོས་དང་མཐུན་པ་དང་། འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིམ་པ་ཤིག་ །འདི་ལྟ་སྟེ། གཅིག་
ལ་གཅིག་བརྟེན་

པར་བྱ་བ་ཉིད་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་འདོམས་ཤིང་རྩེས་སུ་སྟོན་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལྟུང་བ་ལས་སྤོང་
བ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཞེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་དེའི་འ
ཁོར་འདི་འཕེལ་བར་

འགྱུར་གྱིས། ཚོ་དང་ལྷན་པ་འདུན་པ་སྤྱོད་བདག་ཉིད་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་འདི་ལྟ་བུ་འ
དི་ཐོང་ཤིག་ཅེས་བཞུགས་ཏེ་བསྟོན་པ། །དེ་ལ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞུགས་ཏེ་བསྟོན་པ་ན་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནན་གྱིས་མཚོག་
ཏུ་བཟུང་ཞིང་མདོན་པར་

ཞེན་ནས་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་བརྟུན་པའི་ཞེས་སུ་བསྟན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་

གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོསྟོང་དག་ཁྱེད་གྱིས་དགོསྟོང་འ
དྲུག་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་

བྱ་གང་ཡིན་པ་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྐོ་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་བསྐོ་བར་བྱ་སྟེ། གནས་མལ་བཤམ་བ་བྱས་
ནས་གཞི་བརྟུངས་ཏེ་དེས་པའི་ཆོག་གིས་དགོསྟོང་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐོ་ནས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་
མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ་དགོསྟོང་

{ @25B } གཅིག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ། །དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། དགོསྟོང་འདུན་
པ་འདི་ལྟར་བ་བྱུང་བ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྱར་མི་བགྱིད་ནས། འདི་ལ་དགོསྟོང་རྣམས་གྱིས་གདོན་པར་གཏོགས་པའི་བསྐྱབ་
པའི་གཞི་རྣམས་དང་། བདེ་

བར་ག་ཞེགས་པའི་མདོར་གཏོགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་། འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྦྱས་པ་ན། ཆོ་དང་
ལྡན་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་དགོ་ཡང་རུང་སྟེ་ག་གྱུར་རུང་བདག་ལ་ཅི་ཡང་མ་སྦྱོ་ཞེས། །བདག་གྱུར་དགོ་ཡང་རུང་སྟེ་ག་གྱུར་
རུང་ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་

ལ་ཅི་ཡང་མི་སྦྱོའོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་བདག་ལ་ཆོག་གི་ལམ་ཐོང་ཞེས། །ཁྱེད་ལ་ཡང་བདག་གིས་སྦྱས་པས་ཅི་
ཞེས་བྱ་ཞེས་བདག་ཉིད་བཟོད་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པར་བགྱིད་ནས། འདི་ལ་དགོསྟོང་མང་པོས་བཞམས་ཏེ་བསྐོ་ན་འ
དི་ལ་དགོསྟོང་མང་

པོས་བཞམས་ཏེ་བསྐོ་ཡང་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནན་གྱིས་མཆོག་ཏུ་བཟུང་ཞིང་མདོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་
ནི་བརྟུན་པའོ་ཞེས་རྟེན་ཐ་སྟོན་འདོགས་པར་བགྱིད་ན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཅོད་ན་དགོ་འདུན་
གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་

དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་དགོསྟོང་འདུན་པ་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འདུན་པ་ཁྱེད་དགོསྟོང་རྣམས་གྱིས་གདོན་པར་གཏོགས་པའི་

བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྒྱུ་དང་། བདེ་བར་ག་ཞེས་པའི་མདོར་གཏོགས་པ་རྒྱུ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་། འདྲུལ་བ་
དང་མཐུན་པར་སྒྲིམ་པ་ན་

བདག་ཉིད་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་མ་བྱེད་པར་ཆོད་པར་ལྡན་པས་བདག་ཉིད་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་གྱིས་ཤིག
།དགོས་པ་རྒྱུ་ཆོས་ཆོད་པར་ལྡན་པ་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་། འདྲུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིམ་པ་ན། ཆོད་པར་ལྡན་པ་ཡང་དགོ་
སྒྲིམ་རྒྱུ་ཆོས་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་

པ་དང་། འདྲུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིམ་ཤིག །འདི་ལྟ་སྟེ། གཅིག་ལ་གཅིག་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་
ལ་གཅིག་འདོམས་ཤིང་རྩེ་སུ་སྟོན་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལྟར་བ་ལས་སྒྲིམ་བ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
བཞིན་

{ @26A } ལྟ། །ག་ཞེས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་དེའི་འཁོར་འདི་འཕེལ་བར་འགྱུར་
གྱིས། ཆོད་པར་ལྡན་པ་འདྲུན་པ་ཁྱོད་བདག་ཉིད་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཐོང་
ཤིག་ཅེས་གསལ་བ་དང་

བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོབ་མཛད་དོ། །འདི་ནི་གསལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདྲུན་བཅུན་པ་རྒྱུ་ཆོས་གསལ་དུ་
གསལ་། དགོས་པ་འདྲུན་པ་འདི་ལྟར་བ་བྱུང་བ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྒྲར་མི་བཞིན་ནས་འདི་ལ་དགོས་པ་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱིས་གདོན་
པར་གཏོགས་

པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྒྱུ་དང་། བདེ་བར་ག་ཞེས་པའི་མདོར་གཏོགས་པ་རྒྱུ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་། འ
དྲུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིམ་པ་ན། ཆོད་པར་ལྡན་པ་དག་ཁྱོད་ཅག་དགོ་ཡང་རུང་སྟེ། གྱུར་རུང་བདག་ལ་ཅི་ཡང་མ་སྒྲི་
ཤིག །བདག་གྱུར་

དགོ་ཡང་རུང་སྟེ། གྱུར་རུང་ཆོད་པར་ལྡན་པ་དག་ལ་ཅི་ཡང་མི་སྒྲི་དོ། །ཆོད་པར་ལྡན་པ་དག་གིས་བདག་ལ་ཆོག་གི་ལམ་

ཐོང་ཤིག །ཁྱེད་ལ་ཡང་བདག་གིས་སྒྲིམ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་བདག་ཉིད་བཟོད་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་པར་བགྱིད་ནས།
འདི་ལ་དགོས་པ་མང་པོས་

བཞུགས་ཏེ་བསྒྲོ་ཡང་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནམ་གྱིས་མཚོག་ཏུ་བབུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་
བརྟུན་པའི་ཞེས་ཆེས་སུ་ཐ་སྟད་འདོགས་པར་བགྱིད་དེ། དེའི་སྤང་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་པ་འཇོ་དང་ལྷན་
པ་འདུན་པ་ཁྱེད་དགོས་པ་རྣམས་

གྱིས་གདོན་པར་གཏོགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་དང་། བདེ་བར་ག་ཤེགས་པའི་མདོར་གཏོགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཆོས་
དང་མཐུན་པ་དང་། འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིམ་པ་ནི་བདག་ཉིད་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་མ་བྱེད་པར་ཆོ་དང་ལྷན་
པས་བདག་ཉིད་

བཟོད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་གྱིས་ཤིག །དགོས་པ་རྣམས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་། འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་
སྒྲིབ་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཡང་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་། འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲོས་ཤིག །འདི་ལྟ་
སྟེ། གཅིག་

{@26B} ལ་གཅིག་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་འདོམས་ཤིང་ཆེས་སུ་སྟོན་པ་དང་། གཅིག་
གིས་གཅིག་ལྟངས་ལས་སྒྲོང་བ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་དེའི་འཁོར་

འདི་འཕེལ་བར་འགྱུར་གྱིས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་འདུན་པ་ཁྱེད་བདག་ཉིད་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་
མཐའ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཐོང་ཤིག་ཅེས་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲོ་བ་མཛད་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་དགོ་
སྒྲོང་འདུན་པ་ལ་གསོལ་བ་དང་

བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྒྲོ་བ་མཛད་པར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཤིག །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུང་ཤིག་

།འདིན་ཞི་ལས་བརྗོད་པ་དང་པོ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱས། དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གཞན་ནས་
དགོ་འདུན་

གྱིས་དགོ་སྟོང་འདུན་པ་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྟོར་བ་མཛད་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་
བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །དགོ་སྟོང་རྣམས་གྱིས་བཅུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཛུལ་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་ཉན་ནས་དགོ་
སྟོང་འདུན་པ་ལ་

གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྟོར་ཏོ། །གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྟོར་བ་ན་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནན་གྱིས་མཆོག་ཏུ་བ་
ཟུང་ཞིང་མཛོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་བརྟུན་པའི་ཞེས་ཆེས་སུ་ཐ་སྟན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་
དེ་དགོ་སྟོང་རྣམས་

གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། བྱེད་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་
ལ་དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་བསྐྱུ་བ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
རྣམས་

ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་ཆེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
གྱིས་འདུན་པ་ལ་རྣམས་པ། འདུན་པ་ཁྱོད་དགོ་སྟོང་རྣམས་གྱིས་གདོན་པར་གཏོགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་དང་།
བདེ་བར་

{ @27A } ཟླ། །གཤེགས་པའི་མདོར་གཏོགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་། འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྐྱས་
པ་ན་བདག་ཉིད་བརྗོད་པ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
དགོ་སྟོང་གི་ཚུལ་མ་

ཡིན་པ། ཆེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་

ནོ་ཞེས་རྒྱལ་པར་སྤྲད་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་གྲངས་དུ་མས་རྒྱལ་པར་སྤྲད་ནས་དགོས་པ་
རྒྱལ་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ།

དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདྲུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྒྱལ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་གྱོ། །དེ་ཉན་ཐོས་རྒྱལ་ཀྱིས་འདྲུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་
ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་

ན་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་བཀའ་སྤྲོ་མི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་ལ། དེ་ལ་དགོས་པ་རྒྱལ་ཀྱིས་གདོན་པར་
གཏོགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྒྱལ་དང་། བདེ་བར་ག་ཞེགས་པའི་མདོར་གཏོགས་པ་རྒྱལ་ཀྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པ་
དང་། འདྲུལ་བ་དང་

མཐུན་པར་སྐྱས་པ་ན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་དགོ་ཡང་རུང་སྤྲིག་ཀྱང་རུང་བདག་ལ་ཅི་ཡང་མ་སྐྱ་ཞིག །བདག་
ཀྱང་དགོ་ཡང་རུང་སྤྲིག་ཀྱང་རུང་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་ཅི་ཡང་མི་སྐྱའོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་བདག་ལ་ཆོག་གི་
ལམ་ཐོང་ཞིག །ཁྱེད་ལ་ཡང་

བདག་གིས་སྐྱས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་བདག་ཉིད་བཛྲོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་ན། དགོས་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་རྒྱལ་
ཀྱིས་འདི་སྤྲད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱེད་དགོས་པ་རྒྱལ་ཀྱིས་གདོན་པར་གཏོགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྒྱལ་དང་། བདེ་
བར་ག་ཞེགས་པའི་མདོར་

གཏོགས་པ་རྒྱལ་ཀྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་། འདྲུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྐྱས་པ་ན། བདག་ཉིད་བཛྲོད་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པར་མ་བྱེད་པར་ཆོ་དང་ལྷན་པས་བདག་ཉིད་བཛྲོད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་གྱིས་ཞིག །དགོས་པ་རྒྱལ་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལ་
ཆོས་དང་མཐུན་པ་

{@27B} དང་། འདྲུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྐྱབ་ན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཡང་དགོས་པ་རྒྱལ་ཀྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་། འ

དུལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲོམ་ཤིག། །འདི་ལྟ་སྟེ། གཅིག་ལ་གཅིག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་ལ་
གཅིག་འདོམས་ཤིང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་

དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལྟར་བ་ལས་སྒྲོང་བ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེའི་འཁོར་འདི་འཕེལ་བར་འགྱུར་གྱིས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་བདག་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པའི་

ལས་ཀྱི་མཐའ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཐོང་ཤིག། །ཅེས་བསྒྲོ་བར་བྱའོ། །དགོས་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྐད་བསྒྲོ་བ་ན་
གལ་ཏེ་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་གཞི་དེ་གཏོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་
ཡང་དག་པར་བསྒྲོ་བར་

བྱ། །ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པར་བསྒྲོ། །ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ན་གཞི་དེ་
གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །འདི་ན་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདུན་
པའམ་

གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །བཀའ་སློམ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བཀའ་སློམ་བདེ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་གི་ལམ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། རྗེས་སུ་མཉམ་པར་བྱ་བ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ། གྲངས་འཇུག་པ། འགྲུས་
སྒྲོང་གི་ཡན་

ལག་གི་ཚིགས་དག་ཀྱན་དུ་འགོག་པ་དང་། མི་འཛིན་པ་དང་། མི་བྱ་བ་དང་། མི་བྱེད་པ་དང་། མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའོ།
།དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུན་པ་འའོ། །དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་འདི་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །གཏོན་པར་གཏོགས་

པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཏོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་བཞི་དང་། དགོ་འདུན་ལྷག་
མའི་ཚོས་བཅུ་གསུམ་དང་། མ་ངེས་པའི་ཚོས་གཉིས་དང་། སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་སུམ་བཅུ་དང་། ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་

དགུ་བཅུ་དང་།

{ @28A } ལྷ། ཁོ་ཁོར་བཤམས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བཞི་དང་། བསྐྱབས་པའི་ཆོས་མང་པོ་དང་། ཚུད་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་
ཆོས་བདུན་པོ་དག་གོ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མདོར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་སྟོན་

པའོ། མདོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་མདོ་འཇམ་ ཡང་ན་མདོ་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་བའོ། ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་མདོ་སྟེ་དང་། མཚོ་དང་ངོ། འདུལ་བ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུལ་བ་ཉིད་དང་ངོ། ལྷས་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བསྐྱོག་པ་ན་སྟེ།

ཆོས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། འདུལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། སྟོན་པའི་བསྐྱན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་བསྐྱོ་བ་ན་པོ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་
དགོ་ཡང་རུང་ཕྱིག་ཀྱང་རུང་བ་དག་ལ་ཅི་ཡང་མ་སྤྲོ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་བ་ལ་སྐྱོར་བར་ཡང་མ་བྱེད་ལ་ཕྱིག་པ་ལས་
སྐྱོག་པར་ཡང་མ་བྱེད་ཅིག་

ཅེས་པའོ། བདག་ཀྱང་དགོ་ཡང་རུང་ཕྱིག་ཀྱང་རུང་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་ཅི་ཡང་མི་སྤྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་བ་ལ་སྐྱོར་
བར་ཡང་མི་བྱེད་ལ་ཕྱིག་པ་ལས་སྐྱོག་པར་ཡང་མི་བྱེད་ངོ། ཞེས་པའོ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་བདག་ལ་ཚིག་གི་ལམ་
ཐོང་ཞིག་ཁྱེད་

ལ་ཡང་བདག་གིས་སྤྲོས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་ཆེར་བདག་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འཇོག་པར་
བྱེད་པའོ། བདག་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འ
ཇོག་པར་བྱེད་ན་པོ། འདེགས་སྤོང་།

དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུན་པ་ལ་པོ། འདེགས་སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འདི་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། འདི་སྐད་ཅེས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱོ་བ་ཇི་སྐད་སྤར་བསྐྱན་པ་ལྟར་བསྐྱོ་བར་བྱ་བའོ། འདེགས་སྤོང་དེ་ལ་དགོས་སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་སྐད་བསྐྱ

ལྟོ་བཞེས་བྱ་བ་ནི་

བཞེས་ཏེ་བསྐྱོད་པ་བསྐྱོད་པ་ཞེས་པ་ལྟེ་གཞི་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཀའ་སློམ་བཤེས་པ་ཉིད་དོ། གཏོང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཡོངས་སུ་གཏོང་ན་པོ། རྟེན་ལྷན་ལེགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་བཟང་བཤོ། གཞི་ལྟེ་མི་གཏོང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་
གཏོང་ན་པོ། ལན་

{ @28B } གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱོད་པར་བྱ། ཡང་དག་པར་བསྐྱོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསོལ་བ་དང་
བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པ་ཇི་སྐད་སྐད་བསྐྱོད་པ་ལྟར་བསྐྱོད་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་པར་བསྐྱོད་པ་དེ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། ཡང་དག་
པར་བསྐྱོད་པ་དེ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ལྷན་

ལྷན་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་དགོ་ལྷན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དགོ་ལྷན་ལྷན་མཐོང་ཞེས་
གསུངས་སོ། རྟེན་ལྷན་བར་ཇི་སྐད་ལྷན་ལྷན་ཞེས་པ། དགོ་སྐྱོང་གིས་ཅུང་ཟད་ཇི་ཅུང་དུ་དགོ་སྐྱོང་རྒྱུ་ལས་ཀྱིས་གདོན་པར་
གཏོགས་པའི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་རྒྱུ་ལས་

དང་། བཤེས་པར་གཞེགས་པའི་མདོར་གཏོགས་པ་རྒྱུ་ལས་ཀྱིས་ཆོས་དང་མཐུན་པ་དང་། ལྷན་ལ་བ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེས་པ་
ན་བདག་ཉིད་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། རྟེན་ལྷན་གསུངས་ཏེ་བསྐྱོད་
པ་ན་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟར་

ལེགས། གཞི་ལྟེ་མི་གཏོང་ན་ཉེས་པ་སྐྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པ་ན་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་
ལྟར་ལེགས། གཞི་ལྟེ་མི་གཏོང་ན་གསོལ་བ་བྱས་པ་ན་ཉེས་པ་སྐྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ། ལས་བཟོད་པ་དང་པོ་བཟོད་པ་ན་མ་
ཇོགས་

པར་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟར་ལེགས། གཞི་ལྟེ་མི་གཏོང་ན་ཇོགས་པར་བཟོད་པ་ན་ཉེས་པ་སྐྱོམ་པོར་འགྱུར་རོ། ལས་
བཟོད་པ་གཉིས་པ་བཟོད་པ་ན་མ་ཇོགས་པར་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟར་ལེགས། གཞི་ལྟེ་མི་གཏོང་ན་ཇོགས་པར་བཟོད་པ་

ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ།

ལས་བཟོད་པ་གསུམ་པ་བཟོད་པ་ན་མ་ཟོགས་པར་གཞི་དེ་གཏོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་གཏོང་ན་ཉེས་པ་སྒྲིམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཟོགས་པར་བཟོད་པ་ན་གལ་ཏེ་མཐུན་པ་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པས་བསྒྲོ་བར་བྱེད་ན་ལྟར་བ་མེད་དོ། །མི་མཐུན་པ་དང་ཚོས་ཀྱིས་

བསྒྲོ་བར་བྱེད་ན་ལྟར་བ་མེད་དོ། །མཐུན་པ་དང་ཚོས་ལྟར་བཅོས་པས་བསྒྲོ་བར་བྱེད་ན་ལྟར་བ་མེད་དོ། །མི་མཐུན་པ་དང་། ཚོས་མ་ཡིན་པ་ལྟར་བཅོས་པས་བསྒྲོ་བར་བྱེད་ན་ལྟར་བ་མེད་དོ། །ཚོས་ཇི་ལྟ་བ་དང་། འདྲུལ་བཟི་ལྟ་བ་དང་། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཇི་

{@29A} ཟུ། །ལྟ་བ་དེ་ལྟར་བསྒྲོ་བར་མི་བྱེད་ན་ལྟར་བ་མེད་དོ། །ཚོས་ཇི་ལྟ་བ་དང་། འདྲུལ་བཟི་ལྟ་བ་དང་། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་མཐུན་པས་བསྒྲོ་བར་བྱེད་ན་ཟོགས་པར་བཟོད་པ་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་དེས་སྟན་དེ་ལ་འདུག་བཞིན་

དུ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་བདག་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྟར་བ་བྱུང་རོ་ཞེས་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་སྐད་བཟོད་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་བཟོད་ན་དེ་ཕྱིན་ཅད་ནས་དེ་ལ་འཆབ་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དགེ་སྤྱོད་གིས་ཇི་ཅུ་དུ་གཞི་

དེ་མ་བཤགས་ཤིང་སེ་སོར་མ་བཤགས་པར་གསོལ་བ་དང་། གསོལ་བ་དང་གཉིས་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ལས་དང་པོ་བ་དང་། སྦྱོས་པ་དང་། ཐམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཆོར་

བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྟར་བ་མེད་དོ། །འདྲུལ་བ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ། བམ་པོ་ཉི་ལུ་བཞི་པ། དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ཐེ་ཚོམ་སྦྱོས་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པ། བཅུན་པ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འདུན་པ་འདི་

ཚེངས་

པ་མཚུངས་པ་རོ་དེ་པ་ངེས་པ་ངེས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉི་དུ་ལགས་པར་སྟོན་ཅིང་བདག་ཉིད་སྒྲིབ་དང་
རྣམ་པར་སྒྲིབ་པར་བགྱིད་པ་ལ་གཟིགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་ཤིང་དག་དེ་ལྟར་དུ་མ་ཟད་དེ། འདི་
ལྟར་འདས་པ་འི་

དུས་ན་ཡང་འདིས་བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིས་བདག་ངེས་པ་ངེས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་རྟེ་དུ་ཡིན་པར་བསྟན་ཅིང་བདག་ཉིད་སྒྲིབ་
བ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པར་བྱས་པ་དེ་ཉིན་ཅིག །དགོས་ཤིང་དག་སྟོན་བྱུང་བ་འདས་པ་འི་དུས་ན་རྟོ་འཇོག་ན་བྲམ་ཟེ་སྒྲིབ་གསལ་
ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་འདུག་པ་དེས་རིགས་

མཉམ་པ་ལས་ཚུང་མ་སྤངས་ནས་དེ་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཅེ་བར་བྱེད། དག་འ་བར་བྱེད། དག་འ་མགྱུར་དེ་པར་བྱེད་དོ། །ཅེ་
བར་བྱེད། དག་འ་བར་བྱེད། དག་འ་མགྱུར་དེ་པར་བྱེད་པ་དེའི་བྱ་བ་ཅེས་ནས་དེའི་མིང་ཉི་ཟླ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་ཏེ་དེ་
བསྐྱེད་སྤྱོད་ནས་ཆེན་པོར་གྱུར་

{@29B} ཏོ་ཏོ། ཇི་ཅམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་བྲམ་ཟེ་སྒྲིབ་གསལ་ན་བར་གྱུར་ནས། དེ་ཚུང་མ་དང་བྱས་ཡལ་བར་བོར་ཞིང་
ན་བ་མ་སོས་ནས་དེ་ལ་བྱ་མོ་མངག་གཞུག་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་བསམས་པ། བྲམ་ཟེ་སྒྲིབ་གསལ་གྱིས་ཁྱེས་གཞུག་ལ་བ་བརྒྱ་
དག་གིས་འོངསོད་དག་བསྐྱབས་ཏེ་འདི་ན་

བར་གྱུར་ན་ཚུང་མ་དང་བྱས་ཡལ་བར་བོར་ཞིང་ན་བ་མ་སོས་པས་བདག་གིས་རྗེ་བོ་ཡལ་བར་དོར་བཞི་བདག་ལ་ཚུལ་
དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཞོ་སྟོམ་ནས་དེ་དགོ་བའི་བསམ་པ་དང་རྗེ་བོ་ལ་སྟོང་ཉི་བས་སྒྲིབ་པའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་སྒྲིབ་པ། བཞིན་
བཟངས་ཁྱོད་གྱིས་བྲམ་ཟེ་སྒྲིབ་གསལ་

ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཤེས་སམ། ཤེས་ཏེ་དེ་ཅི་ཉིས། དེ་ན་བར་གྱུར་ནས་ཚུང་མ་དང་བྱས་ཡལ་བར་བོར་ནས་ན་བ་མ་སོས་ཀྱིས་
དེའི་སྒྲིབ་སྟོན་ཅིག །སྒྲིབ་པས་སྒྲིབ་པ། བྱ་མོ་གསལ་ཏེ་དེ་ཚུང་མ་དང་བྱས་ཡལ་བར་བོར་ན་གཞུག་སྤྱུས་བྱེད། བཞིན་བ

ཟངས་སྒྲོན་ཕྱི་ཕྱོད་ཅིག་དང་

བདག་གིས་གཡོག་བྱའོ། སྒྲོན་པ་དེས་དེ་ལ་ནད་ཅི་ལས་གྱུར་པ་དྲིས་ནས་སྒྲོན་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་བྱ་མོ་དེས་བྲམ་ཟེ་ཟླ་
གྲགས་ཀྱི་གཡོག་བྲམ་ནས་དེས་ནད་དེ་ལས་སོས་སོ། །བྲམ་ཟེ་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་བསམས་པ། བདག་ནད་དེ་ལྟ་བུས་བཏབ་ན་
ཚུང་མ་དང་བྲམ་ཡལ་

བར་བོར་ནས་སྒོ་ག་དག་དང་ཅུང་ཟད་མ་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་མོ་འདི་འི་མཐུ་ཡིན་པས་བདག་གིས་འདི་ལ་དལ་
བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྒྲོམ་དུ་རིག་ནས་བྱ་མོ་དེ་བོས་ཏེ་སྒྲུབ་པ། བྱ་མོ་ཁོ་བོ་ནད་དེ་ལྟ་བུས་བཏབ་ན་
ཚུང་མ་དང་བྲམ་ཡལ་བར་བོར་ནས་སྒྲོད་ཀྱི་

མཐུས་སྒོ་ག་དག་དང་མ་བྲལ་བར་ཁོ་བོས་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོད་ལ་དམ་པ་ཅི་ཞིག་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་དེ་སྒྲོས་ཤིག། ཁོ་བོ་གལ་ཏེ་
སྒྲོད་བདག་ལ་དགྲེས་ན་བདག་སྒྲོད་དང་ལྷན་ཅིག་མཇལ་བར་འཆོལ་ལོ། །བྱ་མོ་སྒྲོད་ལ་ཁོ་བོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཕྱད་བས་ཅི་
བྱ། ཁོ་བོས་སྒྲོད་ཀྱང་ཁྱ་པ་ཁ་ལྟ་

བརྒྱ་སྒྲིན་ཞིང་བྲན་མོ་ལས་གཏང་ངོ། ཁོ་བོ་བདག་ཤིན་ཏུ་རིང་དུ་མཆིས་སུ་ལགས་ཀྱང་བྲན་མོ་ཉིད་ལགས་ཀྱིས། གལ་
ཏེ་སྒྲོད་བདག་ལ་དགྲེས་ན་བདག་སྒྲོད་དང་ལྷན་ཅིག་མཇལ་བར་འཆོལ་ལོ། །དེས་དེ་གཞིན་མི་ཟ་བར་དང་ནད་དུ་བྱེད་
པར་རིག་ནས་སྒྲུབ་པ། བྱ་མོ་

{@30A} ལྟ། །གང་གི་ཆོ་སྒྲོད་དུས་ལ་བབ་ཅིང་སྒྲུབ་མཚན་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་དེ་འི་ཆོ་སྒྲོད་ཁོ་བོའི་གནད་དུ་ཤིག་
ཤིག། བྱ་མོ་དེ་དེ་འི་ཆོ་ག་གིས་སྒྲིང་དགའ་བར་གྱུར་ནས། ལྷ་མཚན་འཇག་པའི་ཉི་མ་བསྐང་ཞིང་འདུག་འདུག་ནས་གང་
གི་ཆོ་སྒྲུབ་མཚན་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་དེ་འི་ཆོ་

བྲམ་ཟེ་དེ་འི་གནད་དུ་སོང་བ་དང་། དེས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་འཇག་དུ་ནས་དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་འི་
ཚུང་མ་བྲམ་ཟེ་མོས་བྲམ་ཟེ་འདི་བྱ་མོ་འདི་དང་ལྷན་ཅིག་དགའ་འཇག་དེ་དོ་སྒྲོམ་དུ་རིག་ནས་དེ་ཕྱག་དོག་གི་ཀུན་ནས་

དགྲིས་པ་ཀུན་རྟོ་དྲ་པས་མི་བཟོད་པ་

སྐྱེས་ནས་བུ་མོ་དེ་ལ་རྟག་ཏུ་ཁྱུ་ཚུར་དང་ཐལ་ལྷག་དག་གིས་རྟོག་ཅིང་ཟས་རན་པ་དང་། གོས་རན་པ་སྒེལ་དུ་འཇུག་དོ། །བུ་མོ་
དེས་བསམས་པ་བདག་གི་མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱལ་ཆད་འདི་སྤྱི་ཞིག་ཡིན་ན་འདི་མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་
དུས་ཚུན་ཅད་ནས་བདག་རྟག་ཏུ་

ཁྱུ་ཚུར་དང་ཐལ་ལྷག་དག་གིས་རྟོག་ཅིང་ཟས་རན་པ་དང་། གོས་རན་པ་སྒེལ་དུ་བཅུག་གོ་སྐྱེས་ནས་དེ་བདག་ཉིད་བྱ་རན་
བྱེད་ཅིང་འདུག་གོ། ཇི་ཅམ་ན་ཁྱེད་པ་དགུ་ཆད་ནས་བཅས་པ་ལས་ཁྱེད་ཞིག་གྱུར་ནས་དེས་བསམས་པ། སེམས་ཅན་སྐྱལ་
ཆད་འདི་བདག་གི་མངལ་

དུ་ཞུགས་ནས་བདག་གིས་དེ་འབྲ་བའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པར་གྱུར་པས་གལ་ཏེ་འདི་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་བདག་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རེ་སྐྱེས་དུ་རིག་ནས་དེ་ཆོལ་ཟངས་སུ་བཞག་སྟེ་དོར་བར་བརྩམས་པ་དང་། དེའི་ཆོ་བམ་
ཟེ་དེས་མཐོང་ནས་སྐྱས་པ། བུ་

མོ་དེ་ཅི་ཡིན། དེས་སྐྱས་པ། ཅང་མ་ལགས་སོ། །དེས་ཆོལ་ཟངས་དེ་བལྟས་པ་དང་། ཇི་ཅམ་ན་ཁྱེད་ཞིག་མཐོང་ནས་དེས་
སྐྱས་པ། བུ་མོ་ཅི་འི་ཕྱིར་འདི་འདོར་བར་བྱེད། ཇོ་བོ་གང་ཚུན་ཆད་ནས་སེམས་ཅན་སྐྱལ་ཆད་འདི་བདག་གི་མངལ་དུ་
ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་

ཚུན་ཆད་ནས་བདག་བུ་མོ་འདིས་རྟག་ཏུ་ཁྱུ་ཚུར་དང་ཐལ་ལྷག་དག་གིས་རྟོག་ཅིང་། འཆོལ་མ་རན་པ་དང་རད་པ་
རན་པ་སྒེལ་དུ་སྐྱལ་བས་གལ་ཏེ་འདི་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་བདག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་བའི་
སྤང་དུ་འོ། །དེས་སྐྱས་པ། བུ་མོ་དེ་ནི་

{@30B} དེས་མ་ཉེས་ཀྱི་ཁོ་བོས་ཉེས་ཀྱིས་འདི་སྐྱེད་ཅིག་དང་འདི་ལ་ཁོ་བོས་དུས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་དེ་བསྟོན་པར་
བརྩམས་པ་དང་། བུ་མོ་ཟེས་ཀྱང་བུ་མོ་འོ་ལ་སྐྱས་པ། གང་གི་ཆོ་ཁོ་བོ་དེ་ལྟར་ན་བར་གྱུར་པ་ན་ཁྱོད་དང་བུས་ཡལ་བར་

བོར་བ་དེའི་ཚོན་བུ་མོ་འདིས་སྒྲན་དང་གཡོག་

གིས་ལེགས་པར་གསོས་པར་ཁོ་བོས་ཤེས་ཀྱིས། དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་འདི་ལ་མཁོ་བ་སྟོབས་པར་བྱེད་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས།
གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་ཁོ་བོས་འདི་ཁྱིམ་བདག་མོར་གཞག་ཅིང་ཁྱོད་འདིའི་བྲན་མོར་བསྐྱོའོ། །བཅ་ཟེ་མོ་དེ་སྐྱུག་སྟེ་བསམས་
པ། བཅ་ཟེ་འདི་གཏུམ་པས་

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བའི་གནས་ཡོད་དོ་སྟུང་དུ་རིག་ནས་དེས་སྒྲས་པ། བཅ་ཟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བུ་
མོ་མངག་གཞུག་མ་ལ་དགའ་མགྱུར་དཔ་དང་། ཁྱེད་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲས་ལགས་པར་ཡང་བདག་གིས་མ་འཚེལ་ཏེ་ད་
སྒྲན་ཅད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཐོ་འཚོམ་

པར་མི་བྱེད་དོ། །ཁྱེད་དེ་ཚོལ་ཟངས་སུ་བརྟུག་པས་དེའི་མིང་ཚོལ་ཟངས་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཆགས་སོ། །བཅ་ཟེ་དེ་ཚོལ་
ཟངས་པ་ལ་འདིའི་མས་བདག་གི་གཡོག་བྱས་ཤིང་འདི་ཡང་བདག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་སྟུང་པས་ཤིན་ཏུ་བྱམས་པ་དང་
ལྷན་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་དེ་དང་ལྷན་

ཅིག་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པར་མགྲོན་དུ་བོས་པར་འགྲོ་བ་དེར་ཡང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོའོ། །ཇི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་
བཅ་ཟེ་དེ་ཡང་ན་བར་གྱུར་ནས་དེ་རྩ་བ་དང་། རྫོང་བུ་དང་། འདབ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུའི་སྒྲན་དག་གིས་གསོ་
བར་བྱེད་དེ། གསོ་

བར་བྱེད་པ་ན་ནད་ན་བཞུགས་པར་གྱུར་ནས་གང་གི་ཚོད་འཚི་བ་ལ་ཐུག་པའི་ཚོར་བ་བྱུང་ཞིང་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་དུས་
བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚོན་དེས་བུ་ཐུབ་པོ་ཉི་ཟླ་བཀུག་སྟེ་སྒྲས་པ། བུ་ཁོ་བོ་འདས་ནས་ཁྱོད་ནི་ཐུང་ན་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི།
ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་བོ་ཚོལ་ཟངས་པ་འདི་ཐུང་ན་བྱ་

བར་འགྱུར་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལ་མཁོ་བ་བསྟོབས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲས་ནས། བསགས་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་ཟད་ཅིང་།
།མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ལྟར་འགྱུར། །ཕྱད་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་སྟེ། །གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཚི་བ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་

ཡིན་པས་དེ་

{@31A} ཨྱ། རྟུ་གྱི་ཚེས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ནས་དེ་ཉི་ཟླ་དང་། ཚེ་ལ་ཟངས་པ་དང་། སྒྲིང་དུ་སྒྱག་ཅིང་འབྲེལ་པའི་
རྩ་ལག་གཞན་དག་གིས་དུར་ཁྲོད་དུ་ཁྱེར་ཏེ་བསྐྱེད་ནས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སྒྱུར་ན་བསང་བ་བྱས་ཏེ་འཁོད་དོ། །ཇི་ཙམ་དུས་
གཞན་ཞིག་ན་ཉི་ཟླ་ས་ཟེན་གྱི་

དུས་སུ་ཚེ་ལ་ཟངས་པ་ཚུར་ཤོག་འདིར་ཟན་ཟོ་ཞིག་ཅེས་བོས་པ་དང་། དེ་ལ་མས་སྒྲིས་པ། བུ་ཁྲོད་བྲན་མོའི་བུ་དང་ཇི་ལྟར་
ལྷན་ཅིག་ཟན་ཟབར་བྱེད། མ་བདག་གིས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱ་ལོ་འདི་དང་ལྷན་ཅིག་ཟོས་ཤིང་འཕྲངས་ན་དེ་ལྟར་བྲན་
མོའི་བུ་ཞེས་བྱ། མས་

སྒྲིས་པ། བུ་ཁྲོད་ཀྱི་ཐ་གཏུ་མ་པར་གྱུར་པས་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་སྒྲིབ་བར་སྒྲིས་རྒྱས་འདི་ནི་བྲན་མོའི་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཚེ་ལ་
ཟངས་པས་ཐོས་ནས་དེ་མའི་གན་དུ་སོང་སྟེ་སྒྲིས་པ། མ་བདག་བྲན་མོའི་བུ་ཡིན་པ་བདེན་ནམ། བུ་འཇིག་རྟེན་ནི་རང་གི་
ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལོད་

པ་ཡིན་པས་སུ་ཞིག་སུའི་བྲན་ཡིན། བུ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་ལ་ཐོས་པ་འཇིག་ཅིང་འདུག་ཤིག། །དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་
ནས་དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་རང་གི་མིང་ཚེ་ལ་ཟངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཏང་སྟེ། རྒྱ་བ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བར་བསྒྲགས་ནས་ཇི་ཙམ་ན་
མཐར་གྱིས་མཉན་ཡོད་

དུ་སྒྲིན་ནས། དེ་ན་བྲམ་ཟེ་མདུན་ན་འདོན་ཞིག་འདུག་ནས། དེ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་དེའི་གན་དུ་སོང་སྟེ་ཆ་ལུགས་དུ་ལ་
བ་དངོད་ལམ་ཞི་བས་གྲུས་པར་སྒྲིབ་བྱས་ཏེ་མཐར་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་དེས་འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཚིག་ཀུན་དུ་

བརྗོད་པས་རབ་ཏུ་དག་འབར་བྱས་ཏེ་བྲིས་པ། གྱི་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཁྲོད་ག་ལས་འོངས། རྗོད་འཇོག་ནས་མཆིས་སོ། །ཁྲོད་
གྱིས་རྗོད་འཇོག་ན་འཁོད་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་དག་ཤེས་སམ་འཚེ་པ་ཏོ། །དེ་ན་བྲམ་ཟེ་སྒྲིབ་གསལ་དེའི་གཏམ་ཅི་གྲག། །བྲམ་

ཟེའི་ཁྱེའུ་དེས་

དུ་བར་བརྩམས་པ་དང་། དེས་སྒྲིམ་པ། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ། དེ་བདག་གི་ཕ་ལགས་སོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དུ། དེ་གྲུམ་
མོ། །བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སྒྲིམ་པས་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འཆི་བར་བྱ་དགོས་ཀྱིས་ཁོ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཕའི་ཆུང་པོ་གྲོགས་ཡིན་གྱིས་
བག་ཤོབ་

{@31B} ཞིག་དང་ཐམས་ཅད་བྱའོ། །དེས་སྒྲིམ་པ། མཁན་པོ་རེ་ཞིག་བགྱི་བ་གཞན་བཏང་སྟེ། ཇི་རིག་བྱེད་བཀྲམ་ག་
པར་བགྱའོ། །བྲམ་ཉེས་ཏེ། བྲམ་ཟེ་རང་གི་རིགས་སྒྲོགས་པས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་དེའི་དྲུང་དུ་རིག་བྱེད་བཀྲམ་ག་པར་
བརྩམས་པ་དང་། དེ་སྒྲོ་ནོ་

བ་དང་། བརྩན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཡིན་པས་དེས་དུས་ཅུང་ཞིག་གིས་རིག་བྱེད་བཞི་པོ་དག་བཀྲམ་གས་སོ། །
བྲམ་ཟེ་དེ་མཛོན་པར་དག་འཛམ་དེས་དེའི་བུ་མོ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་དེའི་ཆུང་མར་བྱིན་ཞིང་བདག་དབང་བའི་
ཁོར་མང་པོ་དག་ཀྱང་བྱིན་ནོ། །

དེ་བྲམ་ཟེ་མདུན་ན་འདོན་གྱི་དམག་པར་གྱུར་ཅིང་རིག་བྱེད་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམས་པར་
གྲགས་ཞིང་། སྦྱིན་པ་དང་། མཆོད་པ་དང་། བསྟེན་བཀྱུར་དག་གིས་བྱིམ་གྱི་འབྱོར་པ་ཉེ་བར་བསགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཇི་
ཅུས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་

རྩོམ་འཇིག་ན་གནས་པའི་སྐྱེ་པོའི་ཚོགས་དག་ཟོང་ཐོགས་ཏེ་མཉན་ཡོད་དུ་ལྷགས་ནས། དེ་དག་གིས་ཚེལ་ཟངས་པ་ཇི་ལྟར་
བྲམ་ཟེ་མདུན་ན་འདོན་གྱི་དམག་པར་གྱུར་ཅིང་། རིག་བྱེད་བཞི་དང་ལྷན་པ། སྦྱིན་པ་དང་། མཆོད་པ་དང་། བསྟེན་བཀྱུར་
དག་གིས་བྱིམ་

གྱི་འབྱོར་པ་ཉེ་བར་བསགས་པར་གྱུར་པ་ཐོས་སོ། །ཐོས་ནས་ཀྱང་གྲོས་བྱ་བར་བརྩམས་པ། བདག་ཅག་འདོང་ཞིང་དེ་
མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྩོམ་འཇིག་ན་ཉི་ཟླ་བདེ་བའི་གཏམ་བྱའོ་སྟེ་སྒྲིམ་ནས་དེ་དག་དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ། དེ་དག་གིས་དེ་རོ་

ཤེས་ནས་ཅད་མ་སྒྲིལ་

པར་དེ་ནས་ཟེང་བསྐྱར་ཏེ་རིན་གྲངས་ནས་དོ་འཇིག་རྟེན་དོང་དོ། །དེ་དག་གིས་ལམ་གྱི་རལ་བ་བསོ་སྟེ་ཉི་ཟླ་ལ་སྒྲིལ་པ།
མཉམ་ཡོད་ན་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་བོ་ཆོལ་ཟངས་པ་བྲམ་ཟེ་མདུན་ན་འདོན་གྱི་དམག་པར་གྱུར་ཅིང་། རིག་བྱེད་བཞི་དང་ལྔ་ན་
པར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་

གྲགས་ཏེ། སྦྱིན་པ་དང་། མཆོད་པ་དང་། བསྟེན་བཀྲར་དག་གིས་ཁྱིམ་གྱི་འགྲོར་པ་ཉེ་བར་བསགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཡིད་
དག་པ་བསྐྱེས་ནས་མ་ལ་སྒྲིལ་པ། མཆོལ་ཟངས་པ་དེ་མཉམ་ཡོད་ན་བྲམ་ཟེ་མདུན་ན་འདོན་གྱི་དམག་པར་གྱུར་ཅིང་།
རིག་བྱེད་བཞི་

{@32A} ལྟ། །དང་ལྔ་ན་པར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་ཏེ། སྦྱིན་པ་དང་། མཆོད་པ་དང་། བསྟེན་བཀྲར་དག་
གིས་ཁྱིམ་གྱི་འགྲོར་པ་ཉེ་བར་བསགས་ཞེས་གྲགས་གོ། །མས་སྒྲིལ་པ། བུ་དེ་ལྟར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། བཟོ་མའི་བུ་དེ་ལ་སྲུ་
ཞིག་སྦྱིན་པ་དང་།

མཆོད་པ་དང་། བསྟེན་བཀྲར་དག་གིས་བསྟེན་བཀྲར་བྱེད་པར་འོས་ན་དེ་ལ་བསྟེན་བཀྲར་བྱེད་པར་འགྱུར། དེ་ནས་དེ་ཅང་
མི་སྒྲིལ་བར་འདུག་གོ། །ཇི་ཅམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཉི་ཟླ་ལོངས་པོ་ད་སྐབས་པར་གྱུར་ནས་མས་དེ་ལ་སྒྲིལ་པ། བུ་རྒྱ་བོ་དེ་འི་
གན་དུ་སོང་ཞིག་དང་

གལ་ཏེ་ན་དེ་ཁྱོད་ལ་ལོངས་པོ་ད་དག་གིས་བསོ་བ་ལ་འབྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་སྒྲིལ་པ། མ་དེ་འི་ཆོ་ན་དེ་བཟོ་མའི་བུ་ཡིན་
ན་དེ་ཇི་ལྟར་རྒྱ་བོར་འགྱུར། མས་སྒྲིལ་པ། བུ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སོང་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བ་མཆོག་གིས་ །དེ་མས་ནས་གྱིས་
མཆན་པ་ན་དོན་

མཐུན་བཙལ་ཏེ་མཉམ་ཡོད་དུ་སོང་དོ། །ཆོལ་ཟངས་པས་ཇི་ལྟར་བདག་གི་ཕུ་བོ་ཉི་ཟླ་དེ་དོན་མཐུན་དང་ལྟན་ཅིག་འདིར་འ
ོངས་ཏེ་ཕྱོགས་གཤི་མོ་ཞིག་ན་འདུག་གོ་ཞེས་ཐོས་སོ། །ཐོས་ནས་ཀྱང་བསུ་ནས་དེས་དེ་ལ་འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ།

བའི་ཚིག་གིས་ཀུན་དྲུང་ནས་

སྤྲུལ་པ། བདག་གིས་འདིར་སྤྲོ་བ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་བདག་སྤྲུལ་གྱིས། བདག་ལ་ཁྱོད་ཚོ་ལ་ཟངས་པ་ཞེས་མ་འབོད་ཅིག།
ཉི་ཟླ་སྤྲུལ་པ། ཁྱོད་སྤྲོ་བ་ཞི་བ་ཡིན་ན་སྤྲོ་བ་ཞིག་གཞན་དྲུང་འབོད་པར་འགྱུར་དེས་ཉི་ཟླ་ཁྱིམ་དུ་ཁྱིད་དེ་བཀྱར་སྤྲོ་ཆེན་པོས་
མཁོས་སྤྲུལ་བ་ནས་

ཟན་བྱེན་ཏེ། བྲམ་ཟེམ་ལ་སྤྲུལ་པ། ཁྱོད་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། །འདི་ནི་ཁོ་བོའི་ཕོ་བོ་ཉི་ཟླ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱིས་ཁྱོད་གྱིས་འ
དི་ལ་མཁོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་ཚིག་མི་གཅག་པ་དང་། རྟག་ཏུ་གྲུས་པ་དང་བཅས་པར་གྱིས་ཤིག། །དེས་ཀྱང་
ཁས་

སྤངས་སོ། ཉི་ཟླ་ནི་དེས་ཤིང་འགྲོགས་ན་བདེ་བ་ཡིན་ལ། ཚོ་ལ་ཟངས་པ་ནི་གཏུམ་ཞིང་གཟུ་ལུམས་དང་། དྲག་ལྷལ་ཅན་
ཡིན་པས་དེ་ཆུང་མ་དེ་ལ་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཅི་མ་གྱིས་ཀྱང་ཁུ་ཚུར་དང་ཐལ་ལྷག་དག་གིས་དེག་པར་བྱེད་དོ། །བྲམ་ཟེམ་
དེས་ཉི་ཟླ་ལ་སྤྲུལ་པ། ཇོ་

{ @32B } བོ་ཁྱོད་གཉིས་ཀྱི་མ་གཅིག་ལ་གསོལ་གསོལ་བའི་མཆོད་ལགས་ན་གང་གི་སྤྲད་དུ་ཁྱོད་ནི་དེས་ཤིང་འ
གྲོགས་ན་བདེ་བ་ལགས་ལ། ཁྱོད་གྱི་གཙུང་པོ་འདི་ནི་གཏུམ་ཞིང་གཟུ་ལུམས་དང་། དྲག་ལྷལ་ཅན་ལགས་པ་འདི་ལ་རྒྱ་
ཅི་མཆིས། ཉི་ཟླ་སྤྲུལ་པ། སྤྲུ་འདིས་ཁྱིམ་གྱི་རིག་

པ་མ་བཀྲགས་སོ། ཇོ་བོ་བདག་ལ་ཁྱིམ་གྱི་རིག་པ་དེ་སྤྱོད་ཅིག། ཉི་ཟླ་སྤྲུལ་པ། བཅད་པ་སྤྲུལ་པ། རིག་པ་སྤྲུ་ལ་འང་
སྤྱོད་བྱེད་ཤིག། རིག་དང་བཅས་ཏེ་འཆི་བར་བྱ། རིག་པ་རིག་དང་གྲུས་པ་དང་། ཁོར་གྱིས་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་ཡིན། །བྲམ་ཟེམ་
མོས་སྤྲུལ་པ། ཇོ་

བོ་ཁོར་ཇི་ཅི་མ་གྱིས་སྤྱོད་པར་མཛད། སྤྲུ་ཀྱང་ལྷ་པ་ཏ་པ་ལྷ་བརྒྱུས་སོ། །དེས་ཀྱང་ལྷ་པ་ཏ་པ་ལྷ་བརྒྱུས་ཐོགས་ཏེ་དེའི་རྒྱུད་པ་
གཉིས་ལ་གཏུངས་ནས་སྤྲུལ་པ། ཇོ་བོ་ཁྱིམ་གྱི་རིག་པ་དེ་སྤྱོད་ཅིག། ཉི་ཟླ་སྤྲུལ་པ། སྤྲུ་ཇི་ཁོ་བོ་ཇོ་བོས་ཤིག་དང་ནམ་འ

གོ་བའི་ཆོ་སྤྱོད་ནོ། །བཅུ་

ཟེ་མེ་དེ་ཁྱིམ་ཐབ་གྱི་གན་དུ་སོང་སྟེ་སྤྲུལ་པ། རྗེ་འི་སྤྲུལ་ཁྱོད་གྱི་གཅན་འདི་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་སེམས་པས་མི་དགའ་བར་འ
གྱུར་གྱིས་འདི་སྤྲུལ་ཐོང་ཞིག། དེས་སྤྲུལ་པ། བཟང་མོ་གཤལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་ཁྱོད་གྱིས་ཇི་འདི་འི་ལམ་རྒྱལ་སྟོན་གྱིས་
ཞིག་དང་། ཁོ་བོས་དོན་མཐུན་བཅའ་

བར་བྱའོ། དེས་དོ་འཇོག་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཐུན་བཅའ་བར་བརྩམས་ནས། བཅུ་ཟེ་མེ་དེས་དེ་འི་ལམ་རྒྱལ་སྟོན་གྱིས་
བྱས་ནས། ཀླུ་པ་ཏེ་ལྟ་བུ་ཐོག་ཏེ་ཉི་ཟླ་འི་རྒྱུ་ལ་གཏུགས་ནས་སྤྲུལ་པ། རྗེ་ཁྱོད་བརྒྱུ་བའི་དུས་འདི་
ལགས་གྱིས་ཁྱིམ་གྱི་རིག་པ་

སྟོལ་ཅིག། ཉི་ཟླ་སྤྲུལ་པ། སྤྲུ་གང་གི་ཆོ་སྤྱོད་བཞི་བུ་ཁྱོད་ལ་དེག་པར་བྱེད་པ་དེ་འི་ཆོ་སྤྱོད་གྱིས་རིག་པ་འདི་བསྐྱུག་པར་
བྱའོ། སྤྲུ་བོ་མང་པོ་གཞན་དག་དང་། གཞན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་འདྲེས་གྱུར་ཅིང་། ཁྱོད་སྤྲུ་རིགས་གྱིས་ཞེས་གྱུར་གྱིས།
ཁ་འོག་འདུག།

ཞིག་ཆོལ་ཟངས་པ། གཤལ་ཏེ་སྤྲུལ་པ་འདི་དོན་ཅི་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་གཤལ་ཏེ་དེག་པར་བྱེད་ན་དོན་ཡང་བཞུགས་པར་བྱའོ་
ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། སྤྲུ་གསང་སྤྲུགས་གྱི་ཆོག་དོན་དང་ལྟན་པ་འདི་དག་ནི་བརྗོད་པ་ཅི་མཁོ་ནས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱིས་ཕྱིས་འགྲོད་

{@33A} ལྟ། ལམ་མི་འགྱུར་བར་ལེགས་པར་བྱུང་ཞིག། བཅུ་ཟེ་མེ་དེས་ཡི་གེ་དེ་དག་ལེགས་པར་བཟུང་ནས་སྤྲུ་བ་
ནི་བས་ཀྱང་དོ་འཇོག་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཐུན་བཅའ་ནས་ཉི་ཟླ་ལ་ཀླུ་པ་ཏེ་ལྟ་བུ་གིས་བཞོ་བཞུགས་བྱས་ཏེ་ལམ་རྒྱལ་སྟོན་གྱིས་
བྱོན་ནས་དེ་སྟོལ་དུ་སོང་དོ། །བཅུ་ཟེ་མེ་དེས་

བསམས་པ། ཅི་གསང་སྤྲུགས་གྱི་ཆོག་འདི་དག་བདེན་ཞུ་བརྒྱུན་པ་སྤྲུ་བའི་བྱའོ་སྟེ་སྤྲུལ་ནས། དེས་སྤྲུ་བཞི་བས་ཉི་ཟླ་བ་
སྟོལ་ཏེ་ཕྱིར་ལོག་པའི་ཆོ་བཟུང་བ་དང་། བཏུང་བ་དང་། སྤྲུ་བྱ་བ་ཅི་ཡང་སྟོན་མ་བྱས་སོ། དེ་ནས་སྤྲུ་བཞི་བས་སྤྲུལ་

པ། བཟང་མོ་ཆུ་ཁྲེང་ཏེ་

ཤོག། །ཁྲུས་བྱེད། །ཆུང་མས་སྤྲུལ་པ། །རྩེ་འོག་ཆུ་ལྷོ་མ་བཀྲིས་སོ། །བཟང་མོ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཟས་ཁྲེང་ཏེ་ཤོག་བཟེད། །རྩེ་འོག་ཆུ་ལྷོ་མ་བཀྲིས་སོ། །དེ་ཁྲོས་ཏེ་སྤྲུལ་པ། །རའི་སྤྱོད་འདུག་པ་དེའི་ཆོ་ནངས་རེ་ཞིག་ཁྲོད་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག།

པར་ཟད་གྱི། །ཁྲོད་གྱི་རང་བཞིན་ནི་མ་བཟེགས་གྱི་བར་དུ་བྱེད་དུ་མི་བཏུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེས་བསྟན་པ་གཟས་ཏེ་བཟེག་པར་བརྩམས་པ་དང་། །ཆུང་མས་སྤྲུལ་པ། །རྩེ་འོག་རེ་ཞིག་གཞེས་ཤིག་དང་ཁྲིམ་གྱི་རིག་པ་ཇེ་གསལ་པར་བཀྲིད། །དེས་སྤྲུལ་པ། །ཐོས་པར་གྲིས་ཤིག །

ཆུང་མས་སྤྱོད་མང་པོ་གཞན་དག་དང་། །གཞན་གྱི་ཁྲིམ་དུ་འང་ཤེས་གྱུར་ཅིང་། །གྲོང་སྤང་རིགས་གྲིས་ཤེས་གྱུར་གྲིས། །ཁ་རོག་འདུག་ཤིག་ཆོལ་ཟངས་པ། །ཞེས་སྤྲུལ་པ་དང་། །དེས་སྤྲུལ་པ། །བཟང་མོས་སྤྲུལ་པ་དེའི་དོན་ཅི་ཡིན། །ཆུང་མས་སྤྲུལ་པ། །གལ་ཏེ་

དེག་པར་མཛད་ན་དོན་ཡང་ཁྲོད་ལ་བཛོད་པར་བཀྲིད། །དེ་རི་དགས་གནད་དུ་ཕོག་པ་ལྟར་ཟུག་དུས་ཟུག་ནས་སྤྲུལ་པ། །མི་དེག་གིས་ཐོང་ལ་དོན་མ་སྤྲུལ་ཤིག་ཅེས་ཟེར་རོ། །དགོས་པ་དག་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་བཅའ་ཟེའུགས་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་

ཆོལ་ཟངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུག་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་དག་དེའི་ཆོ་ཡང་འདིས་བཅའ་ཟེ་དང་། །ཁྲིམ་བདག་དེས་པ་དག་གི་མདུན་དུ་དེ་དུར་བཛོད་ཅིང་བདག་ཉིད་སྤྲུལ་བ་དང་། །རྣམ་པར་སྤྲུལ་བ་བྱས་སོ། །ད་ལྟར་ཡང་འདིས་ཆོངས་པ་མཚུངས་པ་འདོད་པ་དེས་པ་དེས་པ་

{@33B} རྣམས་གྱི་མདུན་དུ་དེ་དུར་བཛོད་ཅིང་བདག་ཉིད་སྤྲུལ་བ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲུལ་བར་བྱེད་དོ། །དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་བུས་ནང་ལ་ཉིད་དུར་བཛོད་པ་རྣམས་གྱིས་ཆོངས་པ་མཚུངས་པ་འདོད་པ་གནས་བཏུན་རྣམས་དང་། བར་མ་རྣམས་དང་།

གསར་བུ་རྒྱལ་ལ་ཡང་གྲུ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱུ་

ས་དང་བཅས་པ་དང་། འཛིག་ས་པ་དང་བཅས་པ་འི་དབང་དུ་འགྱུར་བ་དག་གིས་གནས་པར་བྱའོ། །བཀའ་སློམ་མི་བདེ་བའི་
དགོ་འདུན་ལྷག་མ་སྟེ། བཅུ་གསུམ་པ་རྫོགས་སོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་གི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་འི་ཆོས་བཅུ་
གསུམ་པོ་དག་བཏོན་

ཟིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་དགྲུ་ནི་ལྟར་བ་དང་པོ་དག་ཉིད་གྱིས་སོ། །བཞི་ནི་ལན་གསུམ་གྱི་བར་གྱིས་སོ། །དགོ་སློང་གིས་དེ་
དག་ལས་ལྟར་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱས་ལ་ཇི་སྟེད་དུ་ཤེས་བཞིན་དུ་འཆབ་པར་བྱེད་པ་དེ་སྟེད་དུ་དེས་མི་འདོད་
བཞིན་དུ་སློབ་བྱའོ། །དགོ་སློང་གིས་མི་

འདོད་བཞིན་དུ་སློབ་བྱས་ནས་འོག་ཏུ་ཞག་རྒྱག་གི་བར་དུ་དགོ་འདུན་མགྲུ་བར་བྱ་བ་ད་པར་བྱའོ། །དགོ་སློང་གིས་མགྲུ་
བར་བྱ་བ་ད་ནས་དབྱུང་བ་ལ་ཐོགས་ཏེ་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བྱས་ལ་དགོ་སློང་གི་དགོ་འདུན་གྱི་སེམས་མགྲུ་བར་བྱས་ན།
གང་ན་དགོ་སློང་ཉི་ཤུ་འི་ཆོག་གས་གྱི་དགོ་

འདུན་ཡོད་པ་དེར་དགོ་སློང་དེ་དབྱུང་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དགོ་སློང་ཉི་ཤུར་གཅིག་གིས་མ་ཆོང་བའི་ཆོག་གས་གྱི་དགོ་འ
དུན་གྱིས་དགོ་སློང་དེ་འབྱུན་པར་བྱེད་ན་དགོ་སློང་དེ་ཡང་མ་ཕྱིན་ལ། དགོ་སློང་དེ་དག་ཀྱང་སྤང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
དེ་ནི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །དགོ་འདུན་ལྷག་

མ་རྒྱལ་སྟེ་གས་སོ། །སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆོལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་
དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་སྤྲོ་ཤམ་ཐབས་བཤོས་ལྟར་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་
མཉམ་ཡོད་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་

ཞུགས་ནས་མཐར་གྱིས་མཉམ་ཡོད་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བ་ན། བྱིམ་བདག་གི་རྒྱུང་མ་སྟེད་མའི་བྱིམ་གལ་བ་དེར་སོང་
ངོ། །བྱིམ་བདག་གི་རྒྱུང་མ་སྟེད་མས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་སྟེ། མཐོང་ནས་ཀྱང་ཆོ་དང་

ལྷན་པ་འཆར་ཀའི་ཕྱིར་སྟོན་

{ @34A } ལྟེ། །འོམ་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་སྒྲུབ་སོ། །བཅུན་པ་འཆར་ཀ་ཚུར་སྒྱུན། བཅུན་པ་འཆར་ཀ་
བྱོན་པ་ལེགས་སོ། །བཅུན་པ་འཆར་ཀ་གདན་བཤམས་པ་ཉིད་ལ་བཞུགས་ཤིག། །ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་སྟོན་བཤམས་
པ་དེ་ལ་འདུག་གོ། །དེ་ནས་

ཁྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་སྟེང་མས། ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆའ་ཏེ་ཕུས་མོ་གཉིས་ལ་
ཕུས་མོ་གཉིས་གཏད་དེ་ཆོས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་འདུག་གོ། །ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀས་དེ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སྟོན་པ་དག་བསྟན་
པར་བརྩམས་སོ། །དེ་འི་ཆོན་རི་

དགས་འཛིན་གྱི་མ་ས་ག་ཁྱིམ་དེའི་ཉེན་ཀོར་ན་འགྲོ་བས་རི་དགས་འཛིན་གྱི་མ་ས་གས་ཁྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་སྟེང་མའི་
ཁྱིམ་ན། ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་གྲགས་པ་ཐོས་སོ། །ཐོས་ནས་ཀྱང་དེ་འདི་སྟོན་ཏེ་སེམས་ཏེ། གྲེ་མ་འ་
མགས་པ་འཆར་ཀ་སྐད་ཀྱི་

གདངས་ཀྱིས་ཁྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་སྟེང་མ་ལ་སྤྱང་བྱ་སྤྱང་ཅི་འབྱེན་པ་དང་འབྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པ་སྟོན་པ་དག་སྟོན་པར་
བྱེད་ཀྱིས་བདག་ཀྱང་གཞན་ལ་བརྩམས་པའི་ཆོས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་འོ་སྟོན་མོ། །དེ་ནས་རི་དགས་འཛིན་གྱི་མ་ས་ག་
ཁྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་སྟེང་མའི་ཁྱིམ་

ག་ལ་བ་དེར་སོང་བ་དང་། རི་དགས་འཛིན་གྱི་མ་ས་གས་ཁྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་སྟེང་མ་ཚེ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀའི་ཕུས་མོ་
གཉིས་ལ་ཕུས་མོ་གཉིས་གཏད་དེ་ཆོས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་འདུག་པ་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་དེ་འདི་སྟོན་ཏེ་སེམས་ཏེ།
ག་ལ་ཏེ་ཁྱིམ་བདག་གམ། ཁྱིམ་

བདག་གི་ཚུང་མ་འམ། ཁྱིམ་བདག་གི་བུ་མ་དད་པ་འག་འཁྱིག་གིས་འདི་མཐོང་བར་གྱུར་ན། འཕགས་པ་འཆར་ཀ་འ་
དིས་ཁྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་སྟེང་མ་དང་ལྷན་ཅིག་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པར་དག་སྒྱུར་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་ཕྱིག་པའི་ལས་

ཅུང་ཞིག་བྱས་སམ་བྱེད་པར་སེམས་སོ་

སྒྲིམ་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་བདག་གི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་སྒྲིམ་ནས། དེ་ནས་
རི་དགས་འཛིན་གྱི་མ་ས་ག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་
མགོ་བོས་ཐུག་འཚེལ་ཏེ། མཐར་འགྲིལ།

{@34B} ཏུ་འདུག་གོ། །མཐར་འགྲིལ་ཏུ་འདུག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རི་དགས་འཛིན་གྱི་མ་ས་གས་འདི་སྐད་
ཅིས་གསོལ་ཏོ། །བཅུན་པ་བདག་གིས་བྱིམ་བདག་གི་མཆིས་བྱང་སྟེད་མའི་སྒྱུ་མ་པ་ན། ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀའི་སྐད་ཀྱི་
གདངས་གྲགས་པ་ཐོས་ཏེ། ཐོས་ནས་བདག་འདི་

སྒྲིམ་བགྱིད་དེ། ཀྱེ་མ་འཕགས་པ་འཆར་ཀ་བྱིམ་བདག་གི་མཆིས་བྱང་སྟེད་མ་ལ་སྤྱང་བྱ་སྤྱང་རྩེ་འབྲིན་པ་དང་འབྲ་བར་
ཆོས་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་པ་དག་སྟོན་པར་བགྱིད་ཀྱིས། བདག་ཀྱང་གཞན་ལ་བརྩམས་པའི་ཆོས་མཉམ་པའི་སྤྱད་དུ་མཆོའོ་སྒྲིམ་
ནས། བདག་བྱིམ་བདག་གི་མཆིས་

བྱང་སྟེད་མའི་སྒྱུ་མ་པ་ག་ལ་བ་དེར་མཆིས་པ་དང་། བདག་གིས་བྱིམ་བདག་གི་མཆིས་བྱང་སྟེད་མ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་
ཀའི་ཕུས་མོ་གཉིས་ལ་ཕུས་མོ་གཉིས་གཏད་དེ་མཆིས་པ་མཐོང་ངོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་བདག་འདི་སྒྲིམ་བགྱིད་དེ། གལ་ཏེ་
ད་བྱིམ་བདག་གས། བྱིམ་བདག་

གི་མཆིས་བྱང་ངམ། བྱིམ་བདག་གི་བྱ་མ་དད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་མཐོང་བར་གྱུར་ན། འཕགས་པ་འཆར་ཀ་འདིས་
བྱིམ་བདག་གི་མཆིས་བྱང་སྟེད་མ་དང་ལྡན་ཅིག་དཔེན་པ་སྐྱབས་མཆིས་པར་དགོ་སྟོང་གི་ཚུལ་མ་ལགས་པ་སྟེག་པའི་
ལས་ཅུང་ཞིག་བགྱིས་སམ་བགྱིད་པར་

སེམས་སོ་སྒྲིམ་དུ་གདོན་མི་འཚེལ་བར་མཐར་ཐུག་པར་མཆི་བར་འགྱུར་བས་དེའི་སྤྱད་དུ་འདི་ནི་བདག་གི་བགྱི་བ་
ལགས་སོ་སྒྲིམ་བགྱིད་ན། བཅུན་པ་དེའི་སྤྱད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྤྱད་དུ། གང་གིས་འཕགས་པ་

དག་བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དང་ལྷན་ཅིག་གཅིག་

ཕུ་གཅིག་དང་དཔེན་པ་སྐྱབས་མཆིས་པ་ན་སྟན་ལ་མཆིས་པར་མི་འགྱུར་བར་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་བྲན་པ་བགྱི་བ་ཅུང་
ཞིག་བཅའ་བ་མཛད་ན་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རི་དགས་འཛིན་གྱི་མ་ས་ག་ལ་ཅང་མི་གསུང་བས་
གནང་ངོ། །དེ་ནས་རི་དགས་འཛིན་

གྱི་མ་ས་གས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཅང་མི་གསུང་བས་གནང་བར་རིག་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་
མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་སྟན་ལས་ལངས་ནས་སོང་ངོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གླེང་གཞི་དང་།
སྐབས་འདི་ལ་དགོས་ཤིང་གི་དགོ་

{@35A} ཨྱ། །འདྲུན་བསྐྱབ་པ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་
ནི་མཁུན་བཞིན་དུ་མེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྡུ་མ་བཞིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ལ་རྣམས་པ།

འཆར་ཀ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་མཛོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱས་པར་གྱུར་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ཀྱིས་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་
རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་

ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་སྦྱད་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྦྱད་
ནས། དགོས་ཤིང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་ཤིང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་
ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་

པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །རའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་
གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོས་ཤིང་གང་བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དང་ལྷན་ཅིག་གཅིག་ཕུ་གཅིག་དང་དཔེན་པ་

སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འདོད་པ་བྱར་རུང་བར་སྟན་ལ་འདུག

པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་གལ་ཏེ་དགོ་བསྟེན་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་དང་ལྡན་པ་ཆོས་གསུམ་པོ་མཇུག་པར་འགྱུར་བའམ།
དགོ་འདུན་ལྷག་མའམ། ལྟར་བྱེད་ལས་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བས་སྒྲིམ་པར་གྱུར་ལ་དགོ་སྟོང་གིས་འདུག་པར་ཁས་བླངས་
ན་ཆོས་གསུམ་པོ་མཇུག་པར་འགྱུར་བའམ།

དགོ་འདུན་ལྷག་མའམ། ལྟར་བྱེད་ལས་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བས་བྱེད་དུ་གཞུག་ཅིང་། དགོ་སྟོང་དེ་ལ་དགོ་བསྟེན་མ་ཡིད་
ཆེས་པའི་ཚིག་དང་ལྡན་པས་ཆོས་གང་དང་གང་གིས་སྒྲིམ་པར་གྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དང་དེས་དགོ་སྟོང་དེ་བྱེད་དུ་གཞུག་སྟེ་
དེ་ནི་མ་དེས་པའི་ཆོས་སོ། །ཡང་དགོ་སྟོང་

གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆར་ཀའམ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་མེད་དམ་
གཞོན་རྒྱུ་མ་མི་ཚདས་པར་དཔ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་སྟན་རྣམས་པ་དང་དོ། །ལྟན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་གོ།
།གཅིག་ལྟ་གཅིག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དེ་དང་དོ། །

{@35B} དབེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ན་བྱད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་དང་མ་ནིང་གཞན་འགའ་ཡང་མེད་པའོ། །སྐྱབས་ཡོད་པ་
ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་བསྐྱབས་པ་སྟེ། ཅིག་པས་བསྐྱབས་པ་དང་། རིབ་མས་བསྐྱབས་པ་དང་། ཡོལ་བས་བསྐྱབས་པ་དང་།
ཐིབས་པོས་བསྐྱབས་པ་དང་། མཚན་

མོས་བསྐྱབས་པ་ནི་འོ། །འདོད་པ་བྱར་རུང་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ཚདས་པའོ་དཔ་བྱར་རུང་བར་དོ། །སྟན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཞི་ལའོ། །འདུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོམ་གང་གི་ནང་དུ་རྒྱབ་ཆོས་འཛིག་པར་བྱེད་ཅིང་དོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་
དགོ་བསྟེན་མ་ཡིད་ཆེས་

པའི་ཚིག་དང་ལྡན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་མཛོན་པར་དད་པ་དང་། ཆོས་དང་དགོ་འ
དུན་ལ་མཛོན་པར་དད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དང་། ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དང་།

སངས་རྒྱལ་གཅིག་ཏུ་

གྱུར་པ་དང་། ཚེས་དང་དགེ་འདུན་ལ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ལ་ནེ་མ་རྒྱུ་མེད་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་དང་། ཚེས་
དང་དགེ་འདུན་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་། གྲུག་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་ལ་ནེ་མ་རྒྱུ་མེད་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་
དང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་།

འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། མདོན་པར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། གང་གི་རང་གི་སྒོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་གྱི་
ཚིག་སྒྲུབ་པར་མི་རྒྱས་པ་ལོ། ཚེས་གསུམ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གསུམ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲངས་བསྟན་པ་ལོ། ཤམ་པར་འགྱུར་བའ
མ། དགེ་འདུན་

སྤྱུག་མ་འཇལ། ལྷུང་བྱེད་ལས་ཚེས་གང་ཡང་རུང་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཤམ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞི་པོ་དག་ལས་
གང་ཡང་རུང་བས་སོ། །དགེ་འདུན་སྤྱུག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅུ་གསུམ་པོ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བས་སོ། །ལྷུང་བྱེད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་དགུ་བཅུ་པོ་དག་ལས་གང་

ཡང་རུང་བས་སོ། །འདི་ལྟར་དགེ་བསྟེན་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྷུང་བ་ལ་མི་མཁས་པ་དང་། ལྷུང་བའི་
གྲུང་གཞི་སྒྲུབ་མི་མཁས་པ་དང་། ལྷུང་བ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བ་ལ་མི་མཁས་པ་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་དེས་དགེ་སྒྲོང་མིའི་ཚོས་སྤྱ
མ་སྒྲུས་བའམ། བུད་མེད་གྱི་

{@36A} ༣༡ །ཡུལ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟན་གཅིག་ལ་ལུས་ཀྱིས་རེག་པར་བྱེད་པ་འཇལ། སྒོད་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བྱེད་པ་འ
ཇལ། ཐོར་བྱ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་བཏུང་བ་སྤྲོ་ཚོགས་འཐུང་བའམ། ས་ཤོ་བའམ། ལྷ་སྒྲོན་པོ་གཅོད་པ་འཇལ། དུས་
མ་ཡིན་པར་བཟུང་བ་

བའམ། གཞན་ཡང་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་བཅས་པའི་ལས་གང་བྱེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་ལས་
གང་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་ལོ། །བྱེད་དུ་གཞུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཆགས་སུ་གཞུག་པ་ལོ། །དེ་ནི་མ་དེས་པའི་ཚོས་

སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ནི་རྣམ་པར་མ་བཞག་

པའི་ཆོས་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ལྟར་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དགོས་ཤིང་གིས་དགོ་བསྟེན་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་དང་ལྡན་པའི་
ཆོག་གིས་འགྲོ་བ་ཁས་ལེན་ཅིང་འགྲོང་བ་ཡང་མི་ལེན་འདུག་པ་ཡང་མི་ལེན་ཉལ་བ་ཡང་མི་ལེན་ན། གང་ཁས་ལེན་པ་
དེ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། །དགོས་ཤིང་གིས་དགོ་

བསྟེན་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་གིས་འགྲོ་བ་དང་། འགྲོང་བ་ཁས་ལེན་ཅིང་འདུག་པ་ཡང་མི་ལེན། ཉལ་
བ་ཡང་མི་ལེན་ན་གང་ཁས་ལེན་པ་དེ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། །དགོས་ཤིང་གིས་དགོ་བསྟེན་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་དང་ལྡན་པའི་
ཆོག་གིས་འགྲོ་བ་དང་། འགྲོང་བ་

དང་། འདུག་པས་ཁས་ལེན་ཅིང་ཉལ་བ་མི་ལེན་ན་གང་ཁས་ལེན་པ་དེ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། །དགོས་ཤིང་གིས་དགོ་བསྟེན་མ་
ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་གིས་འགྲོ་བ་དང་། འགྲོང་བ་དང་། འདུག་པ་དང་། ཉལ་བ་ཁས་ལེན་ན་ཐམས་ཅད་
བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། །གལ་

ཏེ་དགོས་ཤིང་གིས་དགོ་བསྟེན་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་གིས་འགྲོ་བ་ཡང་ཁས་ལེན་ཅིང་འགྲོང་བ་ཡང་
མི་ལེན་འདུག་པ་ཡང་མི་ལེན། ཉལ་བ་ཡང་མི་ལེན་ན་དེ་ལ་ཆད་པའི་ལས་འོས་པ་ཡིན་པས་དགོ་བསྟེན་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་
ཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་གིས་དེ་འོ་འོ་

ཉིད་ཆོས་དུ་གཞུག་པ་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་སྤྱོད་པར་བྱ་སྟེ། གནས་མལ་བ་གཤམ་བ་བྱས་ནས་གཞི་བརྟུངས་ཏེ་བྱིས་
པའི་ཆོག་གིས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟོན་ནས། དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་
ལ་དགོས་ཤིང་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་

{@36B} ཏེ་ལས་བྱའོ། །དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་འདི་དགོ་བསྟེན་མ་
ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་གིས་འགྲོ་བ་ཡང་མཆིད་ཀྱིས་མི་འཆོལ། འགྲོང་བ་ཡང་མི་འཆོལ། འདུག་པ་

ཡང་མི་འཚལ། ཉལ་བ་ཡང་མི་འཚལ་ན།

གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་པར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་ཆོ་དང་
ལྡན་པ་འཆར་ཀ་ལ་དགོ་བསྟེན་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་གིས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་དུ་གཞུག་པ་སྟེ།
།འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ།

དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་འདི་དགོ་བསྟེན་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་དང་ལྡན་
པའི་ཚིག་གིས་འགྲོ་བ་ཡང་མཆིད་གྱིས་མི་འཚལ། འགྲོང་བ་ཡང་མི་འཚལ། འདུག་པ་ཡང་མི་འཚལ། ཉལ་བ་ཡང་མི་འ
ཚལ་ཏེ། དེའི་སྒྲ་དུ་

དགོ་འདུན་གྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་ལ་དགོ་བསྟེན་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་གིས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཆོལ་དུ་གཞུག་པ་སྟེ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་གང་དག་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་ལ་དགོ་བསྟེན་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་དང་
ལྡན་པའི་ཚིག་གིས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་དུ་གཞུག་པ་སྟེ།

བར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཤིག། གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུང་ཤིག། འདི་ནི་ལས་བཟོད་པ་དང་པོ་སྟེ།
དེ་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་ལེན་གསུམ་དུ་བསྒྲས། དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་འ
ཆར་ཀ་ལ་དགོ་བསྟེན་མ་ཡིད་ཆེས་

པའི་ཚིག་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་གིས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་དུ་གཞུག་སྟེ། ལགས་ཏེ་འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་
དུ་འཛིན་ཏོ། །དགོ་སྟོང་དག་ངས་དགོ་སྟོང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་དུ་གཞུག་པ་བྱིན་པའི་ཀླན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་ཚེས་དག་བཅའ་
བར་བྱ་སྟེ། དགོ་སྟོང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོལ་དུ་གཞུག།

པ་བྱིན་པས་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་མི་བྱ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་བྱ། གནས་བྱིན་པར་མི་བྱ། དགོ་ཚུལ་ཉེ་བར་གཞག་པར་
མི་བྱའོ། །དེས་དགོ་སྟོང་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་། ལྟ་བུ་ཉམས་པ་དང་། ཆོ་ག་ཉམས་པ་དང་། འཚོ་བ་ཉམས་པས་

སྒྲིབ་པར་མི་བྱ། རྩན་

{ @37A } ལྷ། ལའ་མི་བྱའོ། འདེག་སྒྲིབ་མ་ལ་སྒྲིབ་པར་བསྒྲིབ་པར་མི་བྱའོ། ལྷར་བསྒྲིབ་ན་ཡང་དེས་དགོསྒྲིབ་མ་ལ་བསྒྲིབ་པར་མི་བྱའོ། དེས་གདམས་ངག་གཞག་པར་མི་བྱ། གསོ་སྒྲིབ་གཞག་པར་མི་བྱ། དག་ག་དབྱེ་གཞག་པར་མི་བྱའོ། དེས་གསོལ་བ་མི་བྱ་གསོལ་

བ་དང་གཉིས་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་མི་བྱའོ། དེས་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་གང་ཟག་འདུལ་བ་འཛིན་པ་གཞན་དག་ཡོད་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པར་མི་བྱའོ། འདེག་སྒྲིབ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་དུ་གཞུགས་ཕྱིན་པས་ཀུན་ཏུ་དཔར་བྱ་བའི་ཚོས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་ཡང་དག་

པར་སྒྲུབ་ཏེ་འདུག་པར་མི་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། མ་དེས་པའི་ཚོས་དང་པོ་ཇོགས་སོ། ། མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་འོད་མའི་ཚབ་ཀ་ལ་ནང་ཀའི་གནས་ན་བཞུགས་སོ། དེ་ནས་དགོསྒྲིབ་ཞི་རི་ཀ་སྤྱོད་ཤམ་ཐབས་བཀོས་ལྟར་

བཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་ནས། མཐར་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བསོད་སྟོམས་རྒྱ་བ་ན་བྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་གསོ་སྒྲིབ་འཕགས་ཀྱི་བྱིམ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་རོ། བྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་གསོ་སྒྲིབ་འཕགས་ཀྱིས་དགོསྒྲིབ་ཞི་རི་ཀ་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་

མཐོང་སྟེ། མཐོང་ནས་ཀྱང་དགོསྒྲིབ་ཞི་རི་ཀའི་ཕྱིར་སྟོན་ཤོམ་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་སྒྲིབ་སོ། བཅུན་པ་ཞི་རི་ཀ་ཚུར་སྒྲོན། བཅུན་པ་ཞི་རི་ཀ་བྱོན་པ་ལེགས་སོ། བཅུན་པ་ཞི་རི་ཀ་གདན་བཤམས་པ་ཉིད་ལ་བཞུགས་ཞིག་འདེག་སྒྲིབ་ཞི་རི་ཀ་སྟོན་བཤམས་པ་

དེ་ལ་འདུག་གོ། དེ་ནས་བྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་གསོ་སྒྲིབ་འཕགས་ཀྱིས། དགོསྒྲིབ་ཞི་རི་ཀའི་རྒྱུ་རྩལ་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། དུས་ཚོ་གཉིས་ལ་དུས་ཚོ་གཉིས་མ་དེག་པར་ཚོས་མཉན་པའི་ཕྱིར་འདུག་གོ། དགོསྒྲིབ་ཞི་རི་ཀས་

དེ་ལ་ཚོས་སྟན་པ་སྟན་པ་

དག་བསྟན་པར་བརྩམས་སོ། །དེའི་ཚོན་དག་བསྟན་མ་ལེགས་སྐྱེས་དེའི་ཉེན་ཀོར་ན་འགོ་བས་དག་བསྟན་མ་ལེགས་
སྐྱེས་ཀྱིས་ཁྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་གསེསྐྱོང་འཕགས་ཀྱི་ཁྱིམ་ན་དག་སྐྱོང་ཞི་རི་ཀའི་རྒྱད་ཀྱི་གདངས་བྲག་པ་ཐོས་སོ།
ཐོས་ནས་ཀྱང་དེ་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་

{@37B} ཏེ། ཀྱིམ་འཕགས་པ་ཞི་རི་ཀའི་རྒྱད་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་ཁྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་གསེསྐྱོང་འཕགས་ལ་སྤྱང་བུ་
སྤྱང་ཕྱི་འབྲིན་པ་དང་འདྲ་བར་ཚོས་སྟན་པ་སྟན་པ་དག་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱིས། བདག་ཀྱང་གཞན་ལ་བརྩམས་པའི་ཚོས་
མཉན་པའི་ཕྱིར་འགོ་འཛིན་མོ། །དེ་ནས་དག་བསྟན་

མ་ལེགས་སྐྱེས་ཁྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་གསེསྐྱོང་འཕགས་ཀྱི་ཁྱིམ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་བ་དང་། དག་བསྟན་མ་ལེགས་སྐྱེས་
ཀྱིས་ཁྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་གསེསྐྱོང་འཕགས་དག་སྐྱོང་ཞི་རི་ཀའི་ཕུས་མོ་གཉིས་ལ་ཕུས་མོ་གཉིས་མ་རེ་ག་པར་ཚོས་
མཉན་པའི་ཕྱིར་འདུག་པ་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་

ཀྱང་དེ་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱིམ་བདག་གམ། ཁྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་འམ། ཁྱིམ་བདག་གི་བུ་མ་དད་པ་འགའ་
ཞིག་གིས་འདི་མཐོང་བར་གྱུར་ན་འཕགས་པ་ཞི་རི་ཀའི་སྐྱེས་ཁྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་གསེསྐྱོང་འཕགས་དང་ལྷན་ཅིག་
དཔེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པར་དག་སྐྱོང་གི་ཚུལ་

མ་ཡིན་པ་ཐྱིག་པའི་ལས་ཅུང་ཞིག་བྱས་སམ། བྱེད་པར་སེམས་སོ་སྟུང་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བར་འ
གྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་བདག་གིས་བྱ་བ་ཡིན་ཞོ་སྟུང་ནས། དེ་ནས་དག་བསྟན་མ་ལེགས་སྐྱེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ག་
ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཐུག་འཆའ་ཏེ་མཐར་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །མཐར་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དག་བསྟན་མ་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་རྒྱད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅུན་པ་བདག་གིས་ཁྱིམ་བདག་གི་

མཆིས་བྲང་གསེ་སྒྲིང་འཕགས་ཀྱི་སྒྲུམ་

པ་ན་འཕགས་པ་ཞི་རི་ཀའི་སྒྲིང་གི་གདངས་གྲགས་པ་ཐོས་ཏེ། ཐོས་ནས་ཀྱང་བདག་འདི་སྙམ་བགྱིད་དེ། ཀྱེ་མ་འཕགས་པ་ཞི་རི་ཀ་ཁྱིམ་བདག་གི་མཆིས་བྲང་གསེ་སྒྲིང་འཕགས་ལ་སྒྲིང་བྲ་སྒྲིང་ཅི་འབྲིན་པ་དང་འབྲ་བར་ཆོས་སྙན་པ་སྙན་པ་དག་སྟོན་པར་བགྱིད་ཀྱིས། བདག་

ཀྱང་གཞན་ལ་བརྩམས་པའི་ཆོས་མཉན་པའི་སྒྲིང་དུ་མཆིའོ་སྙམ་ནས་བདག་ཁྱིམ་བདག་གི་མཆིས་བྲང་གསེ་སྒྲིང་འཕགས་ཀྱི་སྒྲུམ་པ་ག་ལ་བ་དེར་མཆིས་པ་དང་། བདག་གིས་ཁྱིམ་བདག་གི་མཆིས་བྲང་གསེ་སྒྲིང་འཕགས་དག་སྟོང་ཞི་རི་ཀའི་བྲུས་མོ་གཉིས་ལ་བྲུས་མོ་གཉིས་མ་རེག་

{@38A} ༄༅། །པར་མཆིས་པ་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་བདག་འདི་སྙམ་བགྱིད་དེ། གལ་ཏེ་ཁྱིམ་བདག་གམ། ཁྱིམ་བདག་གི་མཆིས་བྲང་ངམ། ཁྱིམ་བདག་གི་བྲ་མ་དད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་མཐོང་བར་གྱུར་ན་འཕགས་པ་ཞི་རི་ཀ་འདིས་ཁྱིམ་བདག་གི་མཆིས་བྲང་གསེ་སྒྲིང་

འཕགས་དང་ལྷན་ཅིག་དབེན་པ་སྐྱབས་མཆིས་པར་དག་སྒྲིང་གི་ཚུལ་མ་ལགས་པ་སྤྲིག་པའི་ལས་ཅུང་ཞིག་བགྱིས་སམ། བགྱིད་པར་སེམས་སོ་སྙམ་དུ་གཤོོན་མི་འཚུལ་བར་མཐར་ཐུག་པར་མཆིས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་སྒྲིང་དུ་འདི་ནི་བདག་གི་བགྱི་བ་ལགས་སོ་སྙམ་བགྱིད་ན། བཅུན་

པ་དེའི་སྒྲིང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྒྲིང་དུ་གང་གིས་འཕགས་པ་དག་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དང་ལྷན་ཅིག་གཅིག་ཕུ་གཅིག་དང་དབེན་པ་སྐྱབས་མཆིས་པ་ན་སྟན་ལ་མཆིས་པར་མི་འགྱུར་བར་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་བྲན་པར་བགྱི་བ་ཅུང་ཞིག་བཅའ་བ་མཛད་ན་ལེགས་ལགས་སོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དག་བརྩེན་མ་ལེགས་སྐྱེས་ལ་ཅང་མི་གསུང་བས་གཞན་དོ། །དེ་ནས་དག་བརྩེན་མ་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅང་མི་གསུང་བས་གཞན་བར་རིག་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་

ཕྱག་འཚེལ་ཏེ་སྒྲོན་ལས་ལངས་ནས་

སོང་ངོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གློང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་ཤིང་གི་དགོ་འདུན་བ
སྐྱབ་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུམ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་མཐུན་བཞིན་དུ་མེད་
པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་ཡང་སྡུམ་བཞིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་ཤིང་གི་ལ་སྐྱབ་པ། ཞི་རི་ཀ་ལྟོད་ཀྱིས་མི་
མཛེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱས་པར་གྱུར་པ་བདེན་མཁུ། བཅུན་པ་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་ཤིང་གི་
ཚུལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་

པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པས་རྣམ་པར་སྦྱང་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྦྱང་ནས་དགོས་ཤིང་རྣམས་
ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་ཤིང་དག་དེ་ལྟ་

{ @38B } བས་ན་པན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་
བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུམ་བཞིན་ནོ། །རའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་
གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོས་ཤིང་གང་བུད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་

དང་ལྷན་ཅིག་གཅིག་ཕུ་གཅིག་དང་དབེན་པ་སྐྱབས་ཡོད་པ་ན་འདོད་པ་བྱུར་མི་རུང་བར་སྒྲོན་ལ་འདུག་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་
ལ་གལ་ཏེ་དགོ་བསྟེན་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་དང་ལྡན་པས་ཚོས་གཉིས་པོ་དགོ་འདུན་ལྷག་མཁུ། ལྷུང་བྱེད་ལས་ཚོས་
གང་ཡང་རུང་བས་སྦྱས་པར་གྱུར་ལ། དགོ་

སྦྱང་གིས་འདུག་པར་ཁས་སྤངས་ན་ཚོས་གཉིས་པོ་དགོ་འདུན་ལྷག་མཁུ། ལྷུང་བྱེད་ལས་ཚོས་གང་ཡང་རུང་བས་བྱེད་
དུ་གཞུག་ཅིང་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་དགོ་བསྟེན་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་དང་ལྡན་པས་ཚོས་གང་དང་གང་གིས་སྦྱས་པར་གྱུར་

པའི་ཚེས་དེ་དང་དེས་དགོས་པ་དེ་བྱེད་དུ་གཞུགས་སྡེ་དེ་

ཡང་མ་དེས་པའི་ཚེས་སོ། །ཡང་དགོས་པ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁི་རི་ཀ་འཕམ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །བྱད་མེད་
ཀྱི་ཡུལ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་མེད་དང་གཞོན་རྒྱུ་མ་མི་ཚངས་པ་རོ་དཔ་སྒྲོན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚེས་སྟོན་རྣམས་པ་དང་དོ།
།ལྷན་ཅིག་ཅིས་བྱ་བ་ནི་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་

གོ། །གཅིག་ཕུ་གཅིག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དང་དོ། །དབེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ན་བྱད་མེད་དང་། སྦྱིས་པ་དང་། མ་ནིད་
གཞན་འགའ་ཡང་མེད་པའོ། །སྦྱབས་ཡོད་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་བསྐྱབས་པ་སྟེ། ཅིག་པས་བསྐྱབས་པ་དང་། རིབ་མས་
བསྐྱབས་པ་དང་།

ཡོལ་བས་བསྐྱབས་པ་དང་། ཐིབས་པོས་བསྐྱབས་པ་དང་། མཚན་མོས་བསྐྱབས་པ་ནའོ། །འདོད་པ་བྱར་མི་རུང་བར་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་མི་ཚངས་པ་རོ་དཔ་བྱར་མི་རུང་བར་རོ། །སྟན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྲི་དང་ཁྲི་ཕུ་ལའོ། །འདུག་པར་བྱེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་འདོམ་གང་གི་ནང་

མ་ཡིན་པར་རྒྱབ་ཚེས་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་དོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་དགོ་བསྟན་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚོགས་དང་ལྷན་པས་ཞེས་བྱ་
བ་ལ། ཡིད་ཆེས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་མཛོན་པར་དད་པ་དང་། ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་མཛོན་པར་དད་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱབས་སུ་

{@39A} ༣༡། ཁོང་བ་དང་། ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་སྦྱབས་སུ་ཁོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་།
ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ལ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ནེམ་རྒྱར་མེད་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་དང་། ཚོས་དང་། དགོ་འ
དུན་དང་། སྦྱག་བསྐྱེད་པ་

དང་། ཀྱུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་ལ་ནེམ་རྒྱར་མེད་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། འ
བྱས་བྱུ་ཐོབ་པ་དང་། མཛོན་པར་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། གང་གིས་རང་གི་སྒོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་བཞེན་དུ་བརྒྱུན་གྱི་

ཚོགས་སྐབར་མི་རྣམས་པའོ། ཚོས་

གཉིས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཉིས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲངས་བསྟན་པའོ། དགོ་འདུན་ལྷག་མཁམ། ལྷུང་བྱེད་ལས་ཚོས་གང་
ཡང་རུང་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དགོ་འདུན་ལྷག་མཁམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅུ་གསུམ་པོ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བས་སོ། །ལྷུང་བྱེད་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་དགྲ་བཅུ་པོ་དག་ལས་གང་

ཡང་རུང་བས་སོ། །འདི་ལྟར་དགོ་བསྟན་མ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚོགས་དང་ལྷན་པ་ནི་ལྷུང་བ་ལ་མི་མཁས་པ་དང་། ལྷུང་བའི་
གྲུང་གཞི་ལ་མི་མཁས་པ་དང་། ལྷུང་བ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བ་ལ་མི་མཁས་པ་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་དེས་དགོས་པའི་མི་ཚོས་སྒྲ་
མ་སྒྲ་བའམ། བུད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དང་ལྷན་

ཅིག་སྟན་གཅིག་ལ། ལུས་ཀྱིས་རེག་པར་བྱེད་པའམ། སྒྲོད་གཅིག་ཏུ་ཟ་བར་བྱེད་པའམ། མོར་བྱ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིས་པར་འ
གྱུར་བའི་བུར་བ་སྒྲ་ཚོགས་འབྱུང་བའམ། ས་ཤོ་བའམ། རྩ་སྒྲོན་པོ་གཅོད་པའམ། དུས་མ་ཡིན་པར་ཟ་བ་དང་། གཞན་
ཡང་རང་བཞིན་དང་བཅས་

པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་བཅས་པའི་ལས་གང་བྱེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་ལས་གང་ཁས་སྒྲུངས་པ་དེ་བྱེད་དུ་གཞུག་པའོ།
།བྱེད་དུ་གཞུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཆགས་སུ་གཞུག་པའོ། །དེ་ཡང་མ་ངེས་པའི་ཚོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཡང་རྣམ་པར་མ་
བཞག་པའི་ཚོས་ཡིན་པའོ། །ལྷུང་བ་

རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་དུ་གཞུག་པའི་སྒྲིན་པ་དང་། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཚོལ་དུ་གཞུག་པ་བྱིན་པའི་ཀུན་
ཏྱོད་པའི་ཚོས་དག་ནི་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་ཞེས་པར་བྱའོ། །མ་ངེས་པའི་ཚོས་གཉིས་རྫོགས་སའོ། །སྒྲོམ་ལ། འཆང་བ་འབྲལ་
བ་འཇོག་པ་དང་། །འཁྱུར་འཇུག་

{@39B} པ་དང་ལེན་པ་དང་། སྒྲོང་དང་སྒྲོད་གཡོགས་སྒྲོད་གཡོགས་བཅས། །རིན་ཐང་སོ་སོར་བསྐྱར་བའོ། །མངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟེས་སྒྲིན་གྱི་ཀུན་དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་

ཚོན་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་ཚོས་གོས་མང་བ་ཉིད་འདི་ལྟ་

བྱ་འདི་བྱུང་སྟེ། ཚོས་གོས་གཞན་གྱིས་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆག་ཆག་འདེབས་པར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་ལེགས་པར་
ཉུག་པར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་ཕྱི་བསམ་པའི་བྱུག་པས་སྒྲུད་པར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་ལག་པ་དང་རྒྱུ་པ་དག་འཁྱུ་བར་
བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་སོ་ཤིང་འདོར་

བར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་གྲོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་ཟས་ཀྱི་གྲུ་ལ་དུ་བཀའ་དཔར་བྱེད། གཞན་
གྱིས་ནི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དག་ལ་བཟུང་འགོ་བར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
བར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་ཉིན་

མོ་ཚོས་མཉམ་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་མཚན་མོ་ཚོས་མཉམ་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དེ། དེ་དག་
གྱོན་པ་དང་འབྲུད་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བ་མང་བ་དང་། བྱེད་པ་མང་བར་གྱུར་ཅིང་ལུང་མཐོན་པ་དང་། བསྐྱུག་པ་དང་། ལྟོན་
དང་། རྒྱལ་འབྱོར་དང་། ཡིད་ལ་བྱ་བ་

དང་། རང་གིས་སེམས་ཀྱི་ནི་གནས་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །དགེ་སྤྱོད་དོན་ཉུང་དུ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་ཚོས་
གོས་མང་བ་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་སྟེ། ཚོས་གོས་གཞན་གྱིས་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆག་ཆག་འདེབས་པར་བྱེད། གཞན་
གྱིས་ནི་ལེགས་པར་ཉུག་པར་བྱེད། གཞན་

གྱིས་ནི་ཕྱི་བསམ་པའི་བྱུག་པས་སྒྲུད་པར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་ལག་པ་དང་རྒྱུ་པ་དག་འཁྱུ་བར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་སོ་
ཤིང་འདོར་བར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་གྲོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་ཟས་ཀྱི་གྲུ་ལ་དུ་བཀའ་དཔར་
བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་མཁན་པོ་དང་

སློབ་དཔོན་དག་ལ་བཟུང་འགོ་བར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་
ཉིན་མོ་ཚོས་མཉམ་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་མཚན་མོ་ཚོས་མཉམ་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དེ། དེ་དག་

བྱོན་པ་དང་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་ན་བྱ་བ་

{ @40A } ཨྱ། ཁང་བ་དང་། བྱེད་པ་མང་བར་གྱུར་ཅིང་ལུང་མཛོད་པ་དང་། བཀྲ་ག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དང་། རྒྱལ་འབྱེར་
དང་། ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། བྱང་གི་སེམས་ཀྱི་ནི་གནས་གཏོང་བར་བྱེད་ཅེས་སྒྲོད་བར་བྱེད། ལྷུང་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་
ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་

དགོས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲིལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསལ་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གྲུང་གཞི་འདི་
དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་བསྟུ་བ་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་ག་ཞེས་པ་ནི་དོན་གྱི་དབང་གཉིས་གཟིགས་པ་
ན་དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་སྟུང་པར་

མཛད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེང་འི་ཉམ་ཐོས་རྒྱུ་སྒྲིལ་གྱིས་ཀུན་ཞེས་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བའི་བྱེར་དང་། རས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
ལེགས་པར་བཅས་པར་འགྱུར་བའོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱུ་སྒྲིལ་ནི་མཆོག་བཞིན་དུ་མཛད་པར་མཛད་པ་སྟེ།
མཆོག་བཞིན་དུ་མཛད་པ། མཆོག་གྱུར་

མི་མཛད་པ། དུས་སྟུ་མཛད་པ། དུས་ལས་ཡོལ་བར་མི་མཛད་པ། དོན་དང་ལྡན་པ་མཛད་པ། དོན་དང་མི་ལྡན་པ་མི་མཛད་པས་
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱུ་སྒྲིལ་ནི་དོན་དང་མི་ལྡན་པ་མཛད་པ་ལ་ཆུ་ལོན་གྱིས་སྒྲོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱུ་སྒྲིལ་

ནི་དོན་དང་ལྡན་པ་མཛད་པ་ལ་དུས་མཆོག་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲིལ་ལ་རྒྱས་པ།
དགོས་པ་དག་ཁྱེད་ལ་ཆོས་གོས་མང་བ་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་སྟེ། ཆོས་གོས་གཞན་གྱིས་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆག་
ཆག་འདེབས་པར་བྱེད། གཞན་

གྱིས་ནི་ལེགས་པར་ཉུག་པར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་སྤྱི་བ་སང་པའི་བྱུག་པས་སྐྱེད་པར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་ལག་པ་དང་
རྒྱུང་པ་དག་འཁྱུ་བར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་སོ་ཤིང་འདོར་བར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་གྲོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བར་བྱེད།

གཞན་གྱིས་ནི་ཟས་ཀྱི་གྲུ་ལ་དུ་

བཀའ་པར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དག་ལ་བལྟར་འགྲོ་བར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་སྟོན་པའི་
གདམས་ངག་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་ཉིན་མོ་ཆོས་མཉན་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད། གཞན་གྱིས་ནི་
མཚན་མོ་ཆོས་མཉན་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད།

{@40B} བྱེད་དེ། ཁྱེད་ཅག་གྱོན་པ་དང་འབྲུད་པར་བྱེད་པ་ན་བྱ་བ་མང་བ་དང་། བྱེད་པ་མང་བར་གྱུར་ཅིང་ལུང་མཛོད་
པ་དང་། བསྐྱག་པ་དང་། ཁྱོད་དང་། རྒྱལ་འབྲུར་དང་། ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། བར་གི་སེམས་ཀྱི་ནི་གནས་གཏོང་བར་བྱེད་
པ་བདེན་མཁུ་བཅུན་པ་མད་དོ། །

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསོ་དཀའ་བ་དང་། དགང་དཀའ་བ་དང་། འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་། ཆོག་མི་ཤེས་པ་རྣམ་
པར་སྤྲད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསོ་སྤྲོ་བ་དང་། དགང་སྤྲོ་བ་དང་། འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། ཆོག་ཤེས་པ་དང་།
སྤེང་བ་དང་།

ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པ་དང་། སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཛེས་པ་དང་། ཚོད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་ནས་དགོ་སྤྱོད་
རྣམས་ལ་བཀའ་ཕྱུ་ལ་པ། དགོ་སྤྱོད་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་
རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་

བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་འདུན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་འདུན་ལེགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགོ་འདུན་བདེ་
བར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞོང་མི་བཀྱར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཚར་གཅད་པའི་ཕྱིར་དང་། རོ་ཆོ་ཤེས་པ་རྣམས་
བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་

བའི་ཕྱིར་དང་། མཛོན་པར་མ་དད་པ་རྣམས་མཛོན་པར་དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཛོན་པར་དད་པ་རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་
དབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོ་འདིའི་ཟག་པ་རྣམས་བསྐྱམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོ་རབས་ཕྱི་མའི་རྣམས་བསྐྱོག་

པའི་ཕྱིར་དང་། ངའི་ཚེས་པར་

འདྲ་བ་སྒྲིབ་པའི་ལ་ཕན་པ་ཡངས་པར་གྱུར་པ་ལྟ་དང་མི་རྒྱུས་ཀྱི་བར་དག་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་
དུ་གནས་པར་འགྱུར་བའོ། ངའི་ཉན་ཐོས་རྒྱུས་ཀྱིས་འདྲེལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། དགོ་
སྒྲོང་ཆོས་གོས་ཟིན་པས་སྒྲ་བརྒྱུད་ལྟར་

ན་ཆོས་གོས་གསུམ་བཅང་བར་བྱའོ། དེ་ལས་ལྷག་པར་འཆང་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འ
དྲེལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱུ་པའི་ཁབ་ན་འོད་
མའི་ཚེས་ཀ་ལ་ན་ད་ཀའི་གནས་

{ @41A } ལྟ། འཇུག་གས་སོ། འདི་ཆོན་ཆོད་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆོན་པོ་རྒྱལ་པའི་ཁབ་ན་དགོན་པའི་ལ་བྱ་ན་འ
དྲེལ་སྟེ། གང་གི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆོན་པོ་དགོ་འདྲེལ་གཏད་པའི་ཆོ་ཁྲིམ་བདག་
གཅིག་གིས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྒྲོན་པ། གྱེམ་

བདག་གིས་གནས་བརྟན་འོད་སྤང་ཆོན་པོ་ལྟ་དང་མིས་མཆོད་པ་བཞོས་གསེལ་ཏེ། རས་ཡུག་ཆེན་ཞིག་བསྒྲོན་ན་ཅི་མ་
རུང་སྟམ་ན་དེའི་འོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་གྱུར་ནས། དེ་ནས་ཁྲིམ་བདག་དེ་རས་ཡུག་ཆེན་ཐོགས་ནས་ཆོད་དང་
ལྡན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་ག་ལ་བདེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་ཆོ་

དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་ཀླང་པ་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆའ་ཏེ། ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་
སྒྲས་སོ། འཕྱོན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་བྱིད་ཀྱིས་ད་ལྟར་གནས་བརྟན་འོད་སྤང་ཆོན་པོ་ག་ལ་བཞུགས་ཅི་གསལ། ཁྲིམ་བདག་
དགོན་པའི་ལ་བྱ་ན་འདྲེལ་ཅེས་ཐོས་

སོ། ཁྲི་ཅོམ་ན་བྱོན་པར་འགྱུར། འདི་ཉིད་ཀྱི་གསེ་སྤྱོད་བརྟ་ལྟ་པའི་ཆོའོ། འཕྱོན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག་
འཕྱོན་བདག་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྒྲོན་པ། གྱེམ་བདག་གིས་གནས་བརྟན་འོད་སྤང་ཆོན་པོ་ལྟ་དང་མིས་མཆོད་པ་བཞོས་

གསོལ་ཏེ། རས་ཡུག་ཆེན་

ཞིག་བསྐྱོན་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲིམ་ན། བདག་གིས་རས་ཡུག་ཆེན་དེ་ཡང་འཚལ་ཏེ་མཆིས་ན། བཅུན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་མཁུའི་
པར་མཛོད་ཅིག་། བདག་ཅག་བྱིམ་པ་དག་ནི་བགྱི་བ་མང་བ་དང་། བགྱིད་པ་མང་བ་ལགས་གྱི། གྱེ་མ་བཅུན་པ་ཀུན་དགའ་
བོས་བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་

སྤྲད་དུ་གནས་བརྟན་འོད་སྤྲང་ཆེན་པོ་ལྷ་དང་མིས་མཛོད་པ་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་འདི་བསྐྱོན་དུ་གསོལ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་
པ་ཀུན་དགའ་བོ་འདི་སྒྲིམ་དུ་སེམས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་གིས་བྱིམ་བདག་ལས་རས་ཡུག་ཆེན་བྲངས་ན་ནི་བསྐྱབ་པ་འི་
གཞི་རལ་བར་ཡང་འགྱུར། གལ་ཏེ་མ་བྲངས་

ན་ནི་བྱིམ་བདག་གི་བསོད་ནམས་གྱི་བར་ཆད་དང་། གནས་བརྟན་འོད་སྤྲང་ཆེན་པོའི་རྟེན་པའི་བར་ཆད་དུ་ཡང་འགྱུར་ན་
བདག་གིས་བྲངས་པར་གྱུར་ན་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གནང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གནས་
ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་གང་སྒྲིམ་ནས། དེ་ནས་ཆོ་

{ @41B } དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་བྱིམ་བདག་ལས་རས་ཡུག་ཆེན་བྲངས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་བ་དེར་
སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕུག་འཚལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །མཐའ་
གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་སྐབས་དེ་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ལ་རྒྱས་པར་གསོལ་ཏེ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་
དགའ་བོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ངས་གནང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁྱོད་གྱིས་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དགོས་པ་གིས་ཞག་བཅུའི་
བར་དུ་གོས་ལྷག་པ་རུང་བར་མ་བྱས་པ་བཅང་

བར་རྗེས་སུ་གནང་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བསྐྱབ་པ་འདོད་པ་རྣམས་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པ་རྣམས་དང་།
བསྐྱབ་པ་ལ་ཡོ་བྱད་བསྐྱབས་པ་རྣམས་དང་། སྤྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་། མཛེས་པ་རྣམས་དང་། ཆོད་ཤེས་པ་

རྣམས་ཀྱི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་ནས་

དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱད་པ་། དགེ་སློང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤྲི་མ་ནི་བཅས་པ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་
ཉམས་ཅིག་རྣམས་ཀྱིས་འདྲུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། དགེ་སློང་ཚོས་གོས་ཟིན་པས་སྤྲ་བརྒྱུད་
སྤྲད་ན་ཞག་བརྒྱའི་བར་དུ་གོས་ལྷག་པ་

རུང་བར་མ་བྱས་པ་བཅང་བར་བྱའོ། །དེ་ལས་འདས་པར་འཆང་ན་སྤང་བའི་སྤྱད་བྱེད་དོ། །དགེ་སྲོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚེས་འ
དེ་པའོ། །ཚེས་གོ་མ་ཟིན་པས་སྤྱད་སྤྱང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཚེས་གོ་མ་ཟིན་ལ་སྤྱད་མ་སྤྱང་བ་ཡང་ཡོད། སྤྱད་སྤྱང་
སྤྱང་ལ་ཚེས་གོ་མ་ཟིན་པ་ཡང་།

ཡོད། ཚེས་གོ་མ་ཟིན་ཅིང་སྤྱི་ལོ་ལྔ་ལྔ་པ་ཡིན་ཡོད། ཚེས་གོ་མ་ཟིན་ཅིང་སྤྱི་ལོ་ལྔ་ལྔ་པ་ཡིན་ཡོད་དོ། ཉེ་ལ་རེ་
ཞིག་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་ཚེས་གོ་མ་ཟིན་ཅིང་སྤྱི་ལོ་ལྔ་ལྔ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་སྟོང་གིས་ཚེས་གོ་མ་དག་བཟུ་བ་
དང་། རྩ་བ་དང་། རྩ་བ་པ་དང་།

ཁ་བསྐྱུར་ཟིན་ལ་དགོ་འདུན་གྱིས་སྒ་བསྐྱུར་མ་སྐྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ནཱ་ཆོས་གོས་ཟིན་ལ་སྒ་བསྐྱུར་མ་སྐྱུར་བ་ཡིན་
མོ། ཁི་ཙམ་གྱིས་ནཱ་བསྐྱུར་སྐྱུར་ལ་ཆོས་གོས་མ་ཟིན་པ་ཡིན་ཞེས། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་སྟོང་གིས་ཆོས་གོས་དག་བསྐྱུ་བ་
དང་། རྩ་བ་དང་། རྩུབ་པ་དང་། ཁ་

{@42A} } ཨ། །བསྐྱུང་མ་ཟེན་ལ་དགོ་འདུན་གྱིས་སྲ་བསྐྱུང་སྐྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ན་སྲ་བསྐྱུང་སྐྱུང་ལ་ཚོས་གོས་མ་ཟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁི་ཙམ་གྱིས་ན་ཚོས་གོས་ཟེན་ཅིང་སྲ་བསྐྱུང་སྐྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དཔྱི་ལྟ་སྟེ། དགོས་སྐྱོང་གིས་ཚོས་གོས་དག་བསྐྱུ་བ་དང་། འབ་དང་། འབ་པ་དང་།

ཁ་བསྐྱུང་ཟིན་ཅིང་དགོ་འདུན་གྱིས་ཀྱང་སྲ་བསྐྱུང་སྤྱང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ན་སྲ་བསྐྱུང་སྤྱང་ཞིང་ཆོས་གོས་ཟིན་པ་
ཡིན་ནོ། ཁྱིམ་གྱིས་ན་ཆོས་གོས་མ་ཟིན་ཅིང་སྲ་བསྐྱུང་མ་སྤྱང་བ་ཡིན་ཞེན། རྒྱལ་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་ཤོ། །ཞག་

བཙུན་པར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་མོ་བཙུན་

མཐར་འོ། །གོས་སྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལས་སྟག་པ་འོ། །རུང་བར་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟག་
པ་མ་བྱས་པ་འོ། །བཅད་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གིར་བྱ་བ་འོ། །དེ་ལས་འདས་པར་འཆང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་
ཐལ་བར་འཆང་ན་འོ། །སྤང་བའི་ལྗེ་བྱེད་དོ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་སྦྱར་བྱེད་གྱི་སྦྱར་བ་བཟགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་སྦྱར་བ་འདི་སྦྱར་བྱེད་དོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། ། །འདྲུལ་བ་རྒྱུ་མ་པར་འབྱེད་པ། བཅའ་ཉི་ཤུ་ལྷན་པ། དེ་ལ་སྦྱར་བར་ཇི་སྐད་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དག་
སྟོང་གིས་ཚོས་ལ་གོས་སྟེད་ན་དག་

སྒོ་རྟེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔྲད་མཁན་ཀློང་ཆུང་གི་བྱ་བ་དཔྲད་པའི་སྐབས་སུ། བྱེད་པའི་བྱ་བ་དཔྲད་པའི་སྐབས་སུ།
གཞན་ལ་སྦྱོར་བའི་བྱ་བ་དཔྲད་པའི་སྐབས་སུ། བྱེད་པའི་བྱ་བ་དཔྲད་པའི་སྐབས་སུ། བྱེད་པའི་བྱ་བ་དཔྲད་པའི་སྐབས་སུ།

གཅིག་པའི་སྐྱོད་ངས་ཤར་ན་སྒྲང་བའི་སྦྱང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ལ་གོས་མ་ཆེད་ཀྱང་ཆོས་གཉིས་སམ། ཆོས་གསུམ་
མཁ། ཆོས་དགུ་ཡམ། ཆོས་བརྩམས་ཅད་ཀྱིས་གོས་ཆེད་ན་དག་སློང་དེས་གོས་དེ་ཞག་བརྩམས་པའི་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་པར་བྱ་བཟམ། གཏང་བར་བྱ།

པ་མཁའ་རུང་བར་བྱ་བ་པ་མཁའ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །བྱིན་གྱིས་སློབ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐུ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཏོང་གིས་ཚེས་ལ་གོས་ཤིག།

{@42B} རྟེན་ཅིང་དེས་ཆོས་གཉིས་ལ་ཡང་གཞན་ཞིག་རྟེན་ན་དགེ་སྲོང་དེས་ཞག་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྣ་མ་གྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་སྤྱི་མ་གཏང་བར་བྱ་བའམ། རུང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྤྱི་ན་པར་བྱ་ཏོ། །ཡང་ན་སྤྱི་མ་གྱིན་

གྲིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་ཞིང་སྤྲོ་མ་གཏང་བར་བྱ་བའམ། རུང་

བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །བྱིན་གྲིས་སློབ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་བར་མི་བྱེད་
དམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐུ་རེངས་ཤར་ནས་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚེས་དང་
ཚེས་གཉིས་ལ་མ་རྟེན་ཀྱང་ཚེས་གསུམ་

དང་ཚེས་བཅུ་ཚུན་ཅད་གྲིས་གོས་ཤིག་རྟེན་ན་དག་སློང་དེས་ཞག་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྲོ་མ་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་
ཞིང་བྱི་མ་གཏང་བར་བྱ་བའམ། རུང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་བྱི་མ་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་
ཞིང་སྤྲོ་མ་གཏང་བར་བྱ་བའམ། རུང་བར་བྱ་

བའམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །བྱིན་གྲིས་སློབ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་བར་མི་བྱེད་དམ།
གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐུ་རེངས་ཤར་ནས་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དག་སློང་གིས་
ཚེས་ལ་གོས་གཉིས་རྟེན་ན་དག་སློང་དེས་གོས་དེ་

གཉིས་ཞག་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའམ། གཏང་བར་བྱ་བའམ། རུང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་
ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །བྱིན་གྲིས་སློབ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་
མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐུ་རེངས་

ཤར་ནས་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚེས་ལ་གོས་གཉིས་མ་རྟེན་ཀྱང་ཚེས་གཉིས་སམ། ཚེས་གསུམ་སམ། ཚེས་
དགུ་སམ། ཚེས་བཅུ་ཚུན་ཅད་གྲིས་གོས་གཉིས་རྟེན་ན་དག་སློང་དེས་གོས་དེ་གཉིས་ཞག་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་
གྲིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའམ། གཏང་བར་བྱ་བའམ།

རུང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །བྱིན་གྲིས་སློབ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་བར་མི་
བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐུ་རེངས་ཤར་ནས་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དག་

སྒྲོང་གིས་ཚེས་ལ་གོས་གཉིས་ཤིག་རྟེན་

{ @43A } ལྷ། འཛིང་དེས་ཚེས་གཉིས་ལ་ཡང་གོས་གཞན་གཉིས་ཤིག་རྟེན་ན་དག་སྒྲོང་དེས་ཞག་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ནང་དུ་སྡེ་མ་གཉིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་ཞིང་བྱི་མ་གཉིས་གཏོང་བར་བྱ་བའམ། རུང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་
པར་བྱ་ལོ། །ཡང་ན་བྱི་མ་གཉིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་

བྱ་ཞིང་སྡེ་མ་གཉིས་གཏོང་བར་བྱ་བའམ། རུང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱ་ལོ། །བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པར་མི་བྱེད་
དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐུ་རེངས་
ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚེས་དང་ཚེས་

གཉིས་ལ་མ་རྟེན་ཀྱང་ཚེས་གསུམ་དང་ཚེས་བཅུ་ཚུན་ཅད་ཀྱིས་གོས་གཉིས་ཤིག་རྟེན་ན་དག་སྒྲོང་དེས་ཞག་བཅུ་པོ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྡེ་མ་གཉིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་ཞིང་བྱི་མ་གཉིས་གཏོང་བར་བྱ་བའམ། རུང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་
ལ་སྤྱོད་པར་བྱ་ལོ། །ཡང་ན་བྱི་མ་གཉིས་བྱིན་གྱིས་

བརྒྱབ་པར་བྱ་ཞིང་སྡེ་མ་གཉིས་གཏོང་བར་བྱ་བའམ། རུང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱ་ལོ། །བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པར་
མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐུ་
རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་

རོ། །དག་སྒྲོང་གིས་ཚེས་ལ་གོས་མང་པོ་རྟེན་ན་དག་སྒྲོང་དེས་གོས་དེ་དག་ཞག་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པར་བྱ་བའམ། གཏོང་བར་བྱ་བའམ། རུང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱ་ལོ། །བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པར་མི་བྱེད་དམ།
གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་བར་

མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐུ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།
།ཚེས་ལ་གོས་མང་པོ་མ་རྟེན་ཀྱང་ཚེས་གཉིས་སམ། ཚེས་གསུམ་སམ། ཚེས་དགུ་འམ། ཚེས་བཅུ་ཚུན་ཅད་ཀྱིས་གོས་མང་

པོ་རྟེན་ན་དག་སྒོར་དེས་གོས་དེ་དག

ཞག་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ལས། གཏང་བར་བྱ་བ་ལས། རུང་བར་བྱ་བ་ལས། གཞན་ལ་སྤྱིན་
པར་བྱ་ཏོ། །བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་
ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱ་རེངས་

{ @43B } ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དག་སྒོར་གིས་ཆོས་ལ་གོས་མང་པོ་དག་ཅིག་རྟེན་ཅིང་དེས་ཆོས་
གཉིས་ལ་ཡང་གཞན་མང་པོ་དག་ཅིག་རྟེན་ན་དག་སྒོར་དེས་ཞག་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྲུམ་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པར་བྱ་ཞིང་བྱི་མ་དག་གཏང་བར་བྱ་བ་ལས། རུང་བར་བྱ་བ་ལས།

གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་བྱ་ཏོ། །ཡང་ན་བྱི་མ་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་ཞིང་སྤྲུམ་དག་གཏང་བར་བྱ་བ་ལས། རུང་བར་བྱ་
བ་ལས། གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་བྱ་ཏོ། །བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་བར་མི་བྱེད་དམ།
གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་

བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱ་རེངས་ ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆོས་དང་ཆོས་གཉིས་ལ་མ་རྟེན་ཀྱང་ཆོས་གསུམ་
དང་ཆོས་བཅུ་ལྔ་ནི་ཅད་ཀྱིས་གོས་མང་པོ་དག་ཅིག་རྟེན་ན་དག་སྒོར་དེས་ཞག་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྲུམ་དག་གཏང་
བར་བྱ་བ་ལས། རུང་བར་བྱ་བ་ལས། གཞན་ལ་

སྤྱིན་པར་བྱ་ཏོ། །བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་མི་
བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱ་རེངས་ ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དག་སྒོར་གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་མ་
སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་མ་བྱས་ལ་ལྷུང་

བ་མ་བཤགས་པར་གཞན་ཞིག་རྟེན་ན་དེ་ཡང་སྤྲུམ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དག་སྒོར་གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་
དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་མ་བྱས་ལ་ལྷུང་བ་མ་བཤགས་པར་གཞན་ཞིག་རྟེན་ན་དེ་ཡང་སྤྲུམ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འ

གྲུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གི་གོས་སྤང་བར་

གྲུར་ན་དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་བྱས་ལ་ལྷུང་བ་མ་བཤམས་པར་གཞན་ཞིག་ཆེད་ན་དེ་ཡང་སྤྲུལ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འ
གྲུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གི་གོས་སྤང་བར་གྲུར་ན་དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་བྱས་ལ་ལྷུང་བ་མ་བཤམས་ནས་གཞན་ཞིག་ཆེད་ན་དེ་
ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོས་ཤིང་

གིས་ཇི་སྲིད་དུ་སྤང་བའི་དངོས་པོ་དེ་མ་བཤམས་ཤིང་སོ་སོར་མ་བཤམས་པར་ལྷུང་བ་བྱེད་དམ། ཆོས་གོས་སམ། དྲ་བའ
མ། རོར་བྲལ་མ། སྐྱར་གསལ་སམ། དགོས་ཤིང་གི་འཆོལ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་རུང་བ་གཞན་ཉེ་བར་འཇོག་པར་བྱེད་ན་དེ་
ཡང་སྤྲུལ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྲུར་རོ།

{ @44A } ཨྱ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྦྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཆོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་
དོ། །འཆང་བའི་སྤང་བ་སྟེ་དང་པོ་རྫོགས་སའོ། །སངས་རྒྱལ་བཙུག་པོ་ལྟ་བུ་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆོལ་མགོན་
མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་

རབ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆོན་དགོས་ཤིང་རྣམས་ལ་ཆོས་གོས་མང་བ་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་སྟེ། དགོས་ཤིང་དབྱར་གནས་
པར་ཁས་སྤངས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཆོས་གོས་ཆེད་ནས་དེས་དེ་བཟུངས་ཤིང་དཔེ་ཉེ་བས་ནས་ཁ་བསྐྱར་ཏེ་གཏྲར་བྱའི་
བམ་པོ་བསྐྱེས་ནས་དགོས་ཤིང་གནས་པ་དང་། གཉུག

མར་གནས་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་གཏད་དེ། དགོས་ཤིང་དག་ཆོས་གོས་སྟོད་གཡོགས་སྟོད་གཡོགས་དང་བཅས་པས་ལྟོངས་
རྒྱར་འདོད་ཞིང་དེ་དག་ཆོས་གོས་སྟོད་གཡོགས་སྟོད་གཡོགས་དང་བཅས་པས་ལྟོངས་རྒྱར་འདོད་བཞུགས་པ་དང་
སྟོད་དུ་མ་བཅུག་པར་གྱུར་ཏོ། །དགོས་ཤིང་གནས་

པ་དང་གཉུག་མར་གནས་པ་དག་ཀྱང་ཆོས་གོས་དེ་དག་སྐྱེམས་པ་དང་། གསང་བ་དང་། འདིང་བ་དང་། སྦྱག་པ་དང་།
བརྟུལ་བ་དང་། སྟོད་པ་དག་བྱེད་པས་བྱ་བ་མང་བ་དང་། བྱེད་པ་མང་བར་གྱུར་ཅིང་ལུང་མཚོན་པ་དང་། བསྐྱག་པ་དང་། ཁ་

ཏོན་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་དང་།

ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། བླ་གི་སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་གཏོང་བར་བྱེད་ནས། དགོས་པ་དོན་ཉུང་དུ་དག་ཅིང་ཕྱིར་དགོས་པ་
རྒྱལ་ལ་ཆོས་གོས་མང་བཤིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་སྟེ། དགོས་པ་དབྱུར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་
ཆོས་གོས་རྟེན་ནས་དེས་དེ་བཟུམ་ཤིང་བས་ཏེ་བྱུང་ས་

ནས་ཁ་བསྐྱུར་ཏེ་གཏུར་བྱའི་བམ་པོ་བསྐྱེས་ནས་དགོས་པ་དང་། གཉུག་མར་གནས་པ་རྒྱལ་ལ་རྟེན་སུ་གཏད་
དེ། དགོས་པ་དག་ཆོས་གོས་སྟོད་གཡོགས་སྟོད་གཡོགས་དང་བཅས་པས་རྫོངས་རྒྱར་འདོང་ཞིང་དེ་དག་ཆོས་གོས་སྟོད་
གཡོགས་སྟོད་གཡོགས་དང་བཅས་པས་

རྫོངས་རྒྱར་འདོང་པ་ན་མ་སྒྲིམ་པ་དང་སྟོད་དུ་མ་བཅུག་པར་གྱུར། དགོས་པ་དང་གཉུག་མར་གནས་པ་དག་
ཀྱང་ཆོས་གོས་དེ་དག་སྐྱེམས་པ་དང་། བསང་བ་དང་། འདོང་བ་དང་། སྒྲིག་པ་དང་། བརྟལ་བ་དང་། སྟོད་པ་དག་བྱེད་པས་
བྱ་བ་མང་བ་དང་། བྱེད་པ་མང་།

{ @44B } བར་གྱུར་ཅིང་ལུང་མཛོད་པ་དང་། བཟུགས་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་དང་། ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། བླ་
གི་སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་གཏོང་བར་བྱེད་ཅེས་སྟོན་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་
དགོས་པ་རྒྱལ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་།

ཏོ། ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གླིང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་བསྐྱེད་
བ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མ་བཞིན་ལོ། ། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་ལ་ཞེས་ཞེ་མཁུན་བཞིན་དུ་ཆེད་པར་
མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་།

སོགས་པ་ཡང་སྟེ་མ་བཞིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་མང་པོ་དག་ལ་རྒྱས་པ། དགོས་པ་དག་ཁྱེད་
ལ་ཆོས་གོས་མང་བཤིད་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ། དགོས་པ་དབྱུར་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཆོས་གོས་རྟེན་

ནས་དེས་དེ་བཟུམ་ཤིང་ངས་

ཏེ་དྲུབས་ནས་ཁ་བསྐྱར་ཏེ་གཏུར་བུའི་བཅ་པོ་བསྐྱེས་ནས་དགོས་ཤིང་གནས་པ་དང་། གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཇེས་
སུ་གཏད་དེ། དགོས་ཤིང་དག་ཚོས་གོས་སྟོད་གཡོགས་སྟོད་གཡོགས་དང་བཅས་པས་ལྗོངས་རྒྱར་འདོང་ཞིང་ཁྱེད་ཅག་
ཚོས་གོས་སྟོད་གཡོགས་སྟོད་

གཡོགས་དང་བཅས་པས་ལྗོངས་རྒྱར་འདོང་བ་ན་མ་སྤྲོས་པ་དང་། སྤྱི་དྲུ་མ་བཅུག་པར་གྱུར་ལ། དགོས་ཤིང་གནས་པ་དང་
གཉུག་མར་གནས་པ་དག་ཀྱང་ཚོས་གོས་དེ་དག་སྐྱེམས་པ་དང་། གསང་བ་དང་། འདིང་བ་དང་། སྒྲིག་པ་དང་། བརྟུལ་བ་
དང་། སྤྱི་དྲུ་མ་བཅུག་བྱེད་

པས་བྱ་བ་མང་བ་དང་། བྱེད་པ་མང་བར་གྱུར་ཅིང་ལུང་མཛོད་པ་དང་། བཟུག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་དང་།
ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་ཁེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་གཏོང་བར་བྱེད་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མཛད་དོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསོ་དཀའ་བ་

དང་། དགའ་དཀའ་བ་དང་། འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་། ཚོག་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱད་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་གསོ་སྤྱོད་བ་དང་། དགའ་སྤྱོད་བ་དང་། འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། ཚོག་ཤེས་པ་དང་། སྤྱི་བ་དང་། ཡོ་བྱེད་བསྐྱེདས་པ་དང་།
སྤྱོདས་

{@45A} ༥། །པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཛོས་པ་ཉིད་དང་། ཚོད་ཤེས་པའི་བསྐྱེདས་པ་བཅོད་ནས་དགོས་ཤིང་རྣམས་ལ་
བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་ཤིང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་ཇེས་སུ་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་
རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེདས་པའི་གཞི་

བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེདས་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་
བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། དགོས་ཤིང་ཚོས་གོས་ཟིན་པས་སྤྱད་ལྟར་སྤྱད་ན་གཤམ་ཏེ་རྒྱབ་གཅིག་ཀྱང་ཚོས་གོས་གསུམ་ལས་ཚོས་

གོས་གང་ཡང་རུང་བ་དང་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་

དུ་བལ་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
བཅའ་བ་མཛད་དོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་འོད་མའི་ཚལ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་ན་བཞུགས་སོ།
།དེའི་ཆོན་ཆོད་དང་ལྡན་པ་

འོད་སྤང་ཆོན་པོ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་སྤེ་ཅན་མའི་ཕུག་ན་གསོ་སྦྱང་གཅིག་པའི་གནས་ཀྱི་སྤོམ་པས་དགོ་འདུན་དང་མཐུན་
པར་འདུག་གོ། །དགོ་སྦྱང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་བཅུ་ལྔ་བའི་ཆོན་པོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་འདུག་ཅིང་མཐུན་
པར་གྱུར་ནས་གཙོ་ཆེར་ཆོད་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆོན་

པོ་འོང་བ་ལ་སྤྱོད་དོ། །དེ་ནས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆོན་པོ་གསོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་འཕགས་པ་ན་ཆུ་གླུང་དབྱར་བཟང་
ལྡན་ཆལ་བ་དང་ཆུ་རྒྱུ་བས་ཆོན་པོ་བྱུང་བ་དེས་དེའི་སྒྲུལ་སྤྱར་ག་ཞེས་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆོན་
པོ་སྒྲུལ་སྤྱར་དེ་འཛིན་བ་དང་། འདིང་བ་དང་།

སྐྱེམས་པ་ན་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆོན་པོས་སྒྲུལ་སྤྱར་དེ་བཅོམ་ཅིང་བཏིང་སྟེ་
བསྐྱེམས་ནས་གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་དགོ་སྦྱང་གི་དགོ་འདུན་གྱི་གོང་དུ་སྟན་བཤམས་པ་ཉིད་
ལ་འདུག་གོ། །དེ་ནས་དགོ་སྦྱང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་

གིས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆོན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །བཅུན་པ་འོད་སྤང་ཆོན་པོ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག་། འདི་ན་
བདག་ཅག་དགོ་སྦྱང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གསོ་སྦྱང་གི་གནས་སུ་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་ནས་གཙོ་ཆེར་ཆོད་དང་ལྡན་
པ་འོད་སྤང་ཆོན་པོ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་འཁོད་ན། འོན་

{ @45B } གུང་ཆོད་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆོན་པོ་འཕྱིས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཆོད་དང་ལྡན་པ་དག་འདི་ན་བདག་གསོ་སྦྱང་གི་
གནས་སུ་འཕགས་པ་ན་ཆུ་གླུང་དབྱར་བཟང་ལྡན་ཆལ་བ་དང་ཆུ་རྒྱུ་བས་ཆོན་པོ་བྱུང་བ་དེས་བདག་གི་སྒྲུལ་སྤྱར་ག་ཞེས་

བར་གྱུར་ནས། བདག་སྒྲུབ་སྐྱེས་ལོ་འཛིན་བ་དང་། འདིང་བ་

དང་། སྒྲིམས་པ་ན་ཡུན་རིང་ཞིག་ཐོགས་པར་གྱུར་ཏེ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ད་ལྟར་བདག་དགོས་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་རྒྱུ་
པོ་རྒྱུ་པ་དགོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལགས་ལ་བདག་གིས་སྒྲུབ་སྐྱེས་ཞི་ཕྱི་བས་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་བར་ཇོ་མི་ཐོག་ན། བདག་གིས་ཇི་
ལྟར་བགྱི་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་

དགོས་འོད་སྤང་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་འོད་དག་ཁྱེད་
གིས་དགོས་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་རྒྱུ་པ་དགོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུབ་སྐྱེས་
དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་

གནང་བ་བྱིན་ཅིག །འདི་ལྟར་བྱིན་པར་བྱ་སྟེ། གནས་མལ་བ་ཤམས་པ་བྱས་ནས་གཞི་བརྟུངས་ཏེ་དྲིས་པའི་ཆོག་གིས་
དགོས་འོད་སྤང་གིས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྒྲོ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་བར་དགོས་འོད་བཞིའི་ཆོགས་ལས་མི་ཉུང་བའི་དགོ་འདུན་
ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ་

དགོས་འོད་སྤང་གིས་སྤྲོ་གོས་སྤྲུག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་རྒྱུ་པ་རིམས་བཞིན་དུ་བྱས་འཆའ་ནས་རྒྱུ་པ་འི་མཐའ་ལོགས་
སུ་ཅོག་སྤུང་འདུག་སྟེ་ཐལ་མོ་སྤུང་ནས་དགོ་འདུན་ལ་སྒྲུབ་སྐྱེས་ཏེ་བར་བསྟན་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བཞེད་པར་བྱའོ། །དགོ་འ
དུན་བཅུན་པ་རྒྱུ་པ་གསུམ་དུ་གསོལ།

བདག་དགོས་འོད་སྤང་རྒྱུ་པ་དགོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལགས་ལ་བདག་གིས་སྒྲུབ་སྐྱེས་ཞི་ཕྱི་བས་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་བར་ཇོ་
མི་ཐོག་ནས། བདག་དགོས་འོད་སྤང་རྒྱུ་པ་དགོག་ཏུ་གྱུར་པ་དགོ་འདུན་ལས་སྒྲུབ་སྐྱེས་དང་འབྲལ་བར་མི་འ
གྱུར་བའི་གནང་བ་གསོལ་ན། ཐུགས་

བཅུ་བ་ཅན་དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྒྱུ་པ་སྤྲུགས་བཅུ་བའི་སྤྲུག་དུ་བདག་དགོས་འོད་སྤང་རྒྱུ་པ་དགོག་ཏུ་
གྱུར་པ་ལ་སྒྲུབ་སྐྱེས་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནང་བ་སྤྱུལ་དུ་གསོལ། དེ་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་

བཟུམས། དེའི་འོག་ཏུ་དགོས་ཤིང་གཅིག

{ @46A } ལྷོ། །གིས་གསེལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ། །དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསེལ། དགོས་ཤིང་
སྤང་འདི་ཆེན་པོ་ཆས་པ་དགོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལགས་ལ་འདིའི་སྒྲུལ་སྤྱོད་ཀྱི་བས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་རྩོམ་ཐོག་ནས། དགོ་
སྤང་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ཆས་པ་དགོག་ཏུ་གྱུར་

པ་འདི་དགོ་འདུན་ལས་སྒྲུལ་སྤྱོད་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནད་བཤགས་ལ་ན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་
ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནད་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་ཤིང་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ཆས་པ་དགོག་ཏུ་
གྱུར་པ་ལ་སྒྲུལ་སྤྱོད་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་

བའི་གནད་བཟློལ་ཏེ། །འདི་ནི་གསེལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་གྱེ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསེལ། དགོ་
སྤང་འོད་སྤང་འདི་ཆེན་པོ་ཆས་པ་དགོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལགས་ལ་འདིའི་སྒྲུལ་སྤྱོད་ཀྱི་བས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་རྩོམ་ཐོག་
ནས། དགོས་ཤིང་འོད་སྤང་ཆེན་

པོ་ཆས་པ་དགོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་དགོ་འདུན་ལས་སྒྲུལ་སྤྱོད་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནད་བཤགས་ལ་ཏེ། དེའི་སྤྱད་
དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་ཤིང་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ཆས་པ་དགོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་སྒྲུལ་སྤྱོད་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་
གནད་བཟློལ་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་དགོས་ཤིང་

འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ཆས་པ་དགོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་སྒྲུལ་སྤྱོད་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནད་བཟློལ་བར་བཟོད་པ་དེ་
དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཤིག །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུང་ཤིག །དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནད་ནས་དགོ་འ
དུན་གྱིས་དགོས་ཤིང་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ཆས་པ་དགོག་ཏུ་

གྱུར་པ་ལ་སྒྲུལ་སྤྱོད་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནད་བཟློལ་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་
དུ་འཛིན་ཏེ། །དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་ཤིང་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སྒྲུལ་སྤྱོད་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནད་བཟློལ་པར་

གྱུར་ན་དེས་ཚོས་གོས་སྟོང་གཡོགས་སྟོང་གཡོགས་

དང་བཅས་པས་ལྗོངས་རྒྱུར་འགོ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་འགྲོད་པར་མི་བྱའོ། །དེའི་ཚེ་ན་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་འཁོར་དེ་
ཉིད་དུ་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་དགོསྟོང་རྣམས་ལ་སྒྲིམ་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་
དག་ད་ལྟར་བདག་དགོསྟོང་ལྷ་རིའི་བྱ་རྒྱུང་ནང་

{@46B} ཚན་ལགས་ལ། བདག་གི་སྒྲུལ་སྐྱུར་ནི་ཕྱི་བས་ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་རྩོམ་ཐོག་ན་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བགྱི་
ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་དགོསྟོང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་
བ། དགོསྟོང་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་དགོསྟོང་ལྷ་རིའི་

བྱ་རྒྱུང་ནང་ཚན་དང་གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུལ་སྐྱུར་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནད་བ་བྱིན་ཅིག །འ
དི་ལྟར་སྒྱུན་པར་བྱ་སྟེ། གནས་མཉམ་བཤམ་པ་བྱས་ནས་གཞི་བརྒྱུད་ས་ཏེ་དྲིས་པའི་ཚོགས་གིས་དགོསྟོང་རྣམས་ལ་ཡང་
དག་པར་བསྟོན་ནས་དགྱིལ་འཁོར་བར་དགོསྟོང་

བཞིའི་ཚོགས་ལས་མི་ཉུང་བའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ། དགོསྟོང་ལྷ་རིའི་བྱས་སྒྲོགས་
ཕྱག་པ་གཅིག་དུ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་རིམས་བཞིན་དུ་ཕྱག་འཇམ་ནས་རྒྱ་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་ཅོག་པུར་འདུག་སྟེ་ཐལ་མོ་
སྐྱུར་ནས་དགོ་འདུན་ལ་སྒྲུལ་སྐྱུར་ཏེ་བར་

བསྟན་ཏེ་འདི་སྐད་ཅས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསན་དུ་གསོལ། བདག་དགོསྟོང་ལྷ་རིའི་བྱ་རྒྱུང་
ནང་ཚན་ལགས་ལ་བདག་གི་སྒྲུལ་སྐྱུར་ནི་ཕྱི་བས་ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་རྩོམ་ཐོག་ནས། བདག་དགོསྟོང་ལྷ་རིའི་བྱ་རྒྱུང་
ནང་ཚན་དགོ་འདུན་ལས་སྒྲུལ་

སྐྱུར་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནད་བ་གསོལ་ན་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཚན་དགོ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་
བའི་སྐད་དུ་བདག་དགོསྟོང་ལྷ་རིའི་བྱ་རྒྱུང་ནང་ཚན་ལ་སྒྲུལ་སྐྱུར་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནད་བ་སྤྱུལ་དུ་

གསོལ། དེ་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བསྒྲས། དེའི་

འོག་དུ་དགོས་པ་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ། །དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསུམ་དུ་གསོལ། དགོས་པ་ལྟ་
འདྲི་བྱ་འདི་རྒྱུ་ཅན་ཅན་ལགས་ལ་འདིའི་སྒྲུ་སྒྱུར་ནི་ཕྱི་བས་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བར་ཚུལ་ཐོག་ནས། དགོས་པ་ལྟ་འདྲི་བྱ་
རྒྱུ་ཅན་ཅན་འདི་དགོ་འདུན་ལས་

སྒྲུ་སྒྱུར་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནད་བཀའ་ལྟར། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འ
དུན་གྱིས་གནད་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་པ་ལྟ་འདྲི་བྱ་རྒྱུ་ཅན་ཅན་ལ་སྒྲུ་སྒྱུར་དང་འབྲལ་བར་
མི་འགྱུར་བའི་གནད་བཀའ་ལྟར། །འདི་ནི་གསོལ་

{ @4 7A } ཨྱ། །བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསུམ་དུ་གསོལ། དགོས་པ་ལྟ་འདྲི་བྱ་འ
དི་རྒྱུ་ཅན་ཅན་ལགས་ལ་འདིའི་སྒྲུ་སྒྱུར་ནི་ཕྱི་བས་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བར་ཚུལ་ཐོག་ནས། དགོས་པ་ལྟ་འདྲི་བྱ་རྒྱུ་ཅན་ཅན་
ཅན་འདི་དགོ་འདུན་ལས་སྒྲུ་སྒྱུར་དང་

འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནད་བཀའ་ལྟར། དེའི་སྒྲུ་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་པ་ལྟ་འདྲི་བྱ་རྒྱུ་ཅན་ཅན་ལ་སྒྲུ་
སྒྱུར་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནད་བཀའ་ལྟར། ཚོ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་དགོས་པ་ལྟ་འདྲི་བྱ་རྒྱུ་ཅན་ཅན་ལ་སྒྲུ་
སྒྱུར་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནད་བཀའ་

བར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཤིག། །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུང་ཤིག། །དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་
གནད་ནས་དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་པ་ལྟ་འདྲི་བྱ་རྒྱུ་ཅན་ཅན་ལ་སྒྲུ་སྒྱུར་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་གནད་བཀའ་
ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་

གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་པ་ལྟ་འདྲི་བྱ་དང་ཡང་རུང་བ་ལ་སྒྲུ་སྒྱུར་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་
བའི་གནད་བཀའ་བྱིན་པར་གྱུར་ན། དེས་ཚོས་གོས་སྟོད་གཡོགས་སྟོད་གཡོགས་དང་བཅས་པས་སྟོངས་སྒྱུར་འགྲོ་བར་བྱ་སྟེ།

འདི་ལ་འགྲོད་པར་མི་

བྱའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྐབ་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་ཅིང་བསྐབ་པ་ལ་གྲུས་པ་རྣམས་དང་།
བསྐབ་པ་ལ་ཡོ་བྱད་བསྐྱེདས་པ་རྣམས་དང་། སྤེལ་རྣམས་དང་། སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་། མཛོས་པ་རྣམས་དང་།
ཚོད་

ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤྲུལ་ནི་བཅས་པ་
ཡིན་ལ་འདི་ནི་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉམས་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདྲེལ་བ་ལ་བསྐབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ།
དགོས་པ་ཚོས་གོས་ཟིན་པས་

སྤྱད་སྤྱད་ན་གལ་ཏེ་རྒྱུ་གཅིག་ཀྱང་ཚོས་གོས་གསུམ་ལས་ཚོས་གོས་གང་ཡང་རུང་བ་དང་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་
དུ་འབྲལ་བར་བྱེད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བ་མ་གཏོགས་ཏེ་སྤྱང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །དགོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་འདི་
པའོ། །ཚོས་གོས་ཟིན་པས་སྤྱད་སྤྱད་ན་

{ @4 7B } ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་གོས་ཟིན་ལ་སྤྱད་སྤྱད་མ་ལྷུང་བ་ཡང་ཡོད། ཚོས་གོས་མ་ཟིན་ལ་སྤྱད་སྤྱད་བ་ཡང་
ཡོད། ཚོས་གོས་ཟིན་ཅིང་སྤྱད་སྤྱད་བ་ཡང་ཡོད། ཚོས་གོས་མ་ཟིན་ཅིང་སྤྱད་སྤྱད་བ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་
བཞིན་དུ་ལུ་བཞིར་རྒྱས་པར་སྤྱར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་གཅིག་

ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་གཅིག་གི་མཐར་ཡང་དོ། །ཚོས་གོས་གསུམ་ལས་ཚོས་གོས་གང་ཡང་རུང་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
སྤྲུལ་སྤྱར་དང་སྤྲུལ་གོས་དང་མཐར་གོས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་དང་དོ། །མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྲལ་བར་བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གཞན་དུ་སྤྱད་སྤྱད་པར་བྱེད་ནའོ། །

དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བ་མ་གཏོགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བ་བཞག་སྟེ། །སྤྱང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤྱངས་ནས་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཞགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་སྤྱང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ལྟར་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ནི་

ན། །བར་སྒྲུལ་ལ། ཁྱིམ་གཅིག་པ་དང་ཁྱིམ་གཉིས་དང་། ཁྱིམ་གྱི་ཚོགས་དང་ལྷན་པ་དང་། ཕྱི་གཤམ་རིབ་མ་འོབས་
བསྐྱོར་དང་། རྒྱུ་མ་བཞིར་བྱ་བ་གོང་དང་ཁྱིམ། སྟོན་འགྲོ་མུ་སྟེགས་ཚོང་རྩལ་དང་། ཚོང་ཁང་སྤྱོད་ཁང་གཡུལ་དང་ནི།
།གཡུལ་ཚོམས་གྲུ་

དང་ཤིང་ཏྱ་དང་། ཤིང་ལྗོན་ཀློན་དགའི་ར་བ་ཡིན། ལམ་རྒྱ་འགྲོ་སྒྲོད་འདུག་ཉལ་དང་། ཐང་ཀར་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ།
།མཚམས་གཞན་ཉལ་བ་ཐམ་ཡི། སྒྲེ་ཚན་ཡང་དག་བསྟུས་པ་ཡིན། ཁྱིམ་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་གོང་དང་། ཁྱིམ་གཉིས་
དང་ལྷན་པའི་གོང་

དང་། ཁྱིམ་གྱི་ཚོགས་དང་ལྷན་པའི་གོང་དང་། ཕྱི་གཤམ་བསྐྱོར་བའི་གོང་དང་། རིབ་མས་བསྐྱོར་བའི་གོང་དང་། འོབས་
ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་གོང་དང་རྒྱུ་མ་པ་བཞིར་བྱ་བ་གོང་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་དང་། གོང་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་། གོང་རབ་རྩ་
མང་པོ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་

དང་། གོང་རབ་རྩ་མང་པོ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་། ཁྱིམ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་དང་། ཁྱིམ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་། ཁྱིམ་
རབ་རྩ་མང་པོ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་དང་། ཁྱིམ་རབ་རྩ་མང་པོ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་། སྟོན་འགྲོ་མུ་ཁྱིམ་ཉེན་གོར་གཅིག་
པ་དང་། སྟོན་འགྲོ་མུ་ཁྱིམ་ཉེན་

{@48A} ༣༡ ཀོར་ཐ་དད་པ་དང་། སྟོན་འགྲོ་མུ་ཁྱིམ་རབ་རྩ་མང་པོ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་དང་། སྟོན་འགྲོ་མུ་ཁྱིམ་རབ་
རྩ་མང་པོ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་། མུ་སྟེགས་ཚན་གྱི་ཁྱིམ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་དང་། མུ་སྟེགས་ཚན་གྱི་ཁྱིམ་ཉེན་གོར་ཐ་
དད་པ་དང་། མུ་སྟེགས་ཚན་གྱི་

ཁྱིམ་རབ་རྩ་མང་པོ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་དང་། མུ་སྟེགས་ཚན་གྱི་ཁྱིམ་རབ་རྩ་མང་པོ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་། ཚོང་རྩལ་
ཉེན་གོར་གཅིག་པ་དང་། ཚོང་རྩལ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་། ཚོང་རྩལ་རབ་རྩ་མང་པོ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་དང་། ཚོང་རྩལ་

རབ་རྟུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་

དང་། ཚོང་ཁང་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་དང་། ཚོང་ཁང་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་། ཚོང་ཁང་རབ་རྟུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་
དང་། ཚོང་ཁང་རབ་རྟུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་། སྤྱུ་ཁང་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་དང་། སྤྱུ་ཁང་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་།
སྤྱུ་ཁང་རབ་རྟུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་

གཅིག་པ་དང་། སྤྱུ་ཁང་རབ་རྟུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་། གཡུ་ལ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་དང་། གཡུ་ལ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་
པ་དང་། གཡུ་ལ་རབ་རྟུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་དང་། གཡུ་ལ་རབ་རྟུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་། གཡུ་ལ་གྱི་
ཚོམས་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་

དང་། གཡུ་ལ་གྱི་ཚོམས་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་། གཡུ་ལ་གྱི་ཚོམས་རབ་རྟུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་དང་། གཡུ་ལ་གྱི་
ཚོམས་རབ་རྟུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་། གྲུ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་དང་། གྲུ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་། གྲུ་རབ་རྟུ་མང་པོ་
ཉེན་གོར་གཅིག་

པ་དང་། གྲུ་རབ་རྟུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་། ཞིང་རྟུ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་དང་། ཞིང་རྟུ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་། ཞིང་
རྟུ་རབ་རྟུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་དང་། ཞིང་རྟུ་རབ་རྟུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་། ཞིང་ལྗོན་པ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་
དང་། ཞིང་ལྗོན་

པ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་། ཞིང་ལྗོན་པ་རབ་རྟུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་དང་། ཞིང་ལྗོན་པ་རབ་རྟུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་ཐ་
དད་པ་དང་། གྲུ་དགའི་ར་བ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་དང་། གྲུ་དགའི་ར་བ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་། གྲུ་དགའི་ར་བ་རབ་
རྟུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་

{@48B} དང་། གྲུ་དགའི་རབ་རྟུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་དང་། ལམ་རྟུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐད་ཀར་འ
གྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཚོམས་གཞན་དག་གི་གནས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དགོས་ཤིང་ཚོས་

གོས་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་འབྲལ་བའི་ལྟངས་

རྣམས་པར་། བཞག་པའི་བྱེད་པ་སྐྱེས་ཆོས་ཏེ། །དེ་ལ་ཁྱིམ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་གྲོང་གང་ཞེ་ན། །འདི་ལྟ་སྟེ། རི་ཁྲོད་པ་
རྣམས་དང་། བོད་རྣམས་དང་། གྲུ་གྲོ་རྣམས་ཀྱི་གྲོང་དོ། །དེའི་ཉེ་གོར་གང་ཞེ་ན། རང་ཐམས་ཅད་དང་། ཕྱི་རོལ་འདོམ་
གང་ངམ། གང་དུ་དེ་དག་

རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩོམ་བྱེད་པ་དང་། འཐག་པར་བྱེད་པ་དང་། འཆའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཕུང་
བར་བྱེད་པ་དང་། ཁྱུ་ལྷན་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཉེ་གོར་ཡིན་གོ། །དག་སྒྲོང་གིས་ནང་དུ་ཆོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེ་གོར་
དུ་སྐྱེ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་

རྒྱུ་བ་མེད་དོ། །ཉེ་གོར་དུ་ཆོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱེ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་རྒྱུ་བ་མེད་དོ། །ནང་ངམ་
ཉེ་གོར་དུ་ཆོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱེ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་རྒྱུ་བ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁྱིམ་
གཉིས་དང་ལྡན་པའི་གྲོང་གང་ཞེ་ན། །འདི་

ལྟ་སྟེ། ཁྱིམ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་གྲོང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ། ཁྱིམ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་གྲོང་ཡང་དེ་བཞིན་གོ། །ཁྱིམ་གྱི་
ཆོག་མཁན་དང་ལྡན་པའི་གྲོང་གང་ཞེ་ན། །འདི་ལྟ་སྟེ། གྲོང་སྒྲོལ་སྒྲོལ་ཆོག་མཁན་ནས་ཀློག་ནས་གནས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་ཉེ་
གོར་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་ཐ་

དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་ཐུན་མོང་ཡིན་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་གོ། །ཅི་ག་པས་བསྐྱོར་བའི་གྲོང་གང་ཞེ་ན། །འདི་ལྟ་སྟེ། གྲོང་ཅི་ག་
པས་བསྐྱོར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་ཉེ་གོར་གང་ཞེ་ན། རང་ཐམས་ཅད་དང་། ཕྱི་རོལ་འདོམ་གང་ངམ། གང་དུ་བ་ལང་
དུག་དང་ལྡན་པའི་ཞིང་རྟ་སྤྱི་ག་མ་

ཅན་གྱིས་ཁྱབ་ཅིང་འདུག་པ་དང་། བྱ་གཞན་སྤྱང་ནས་འདུག་པའི་བར་དེ་ནི་དེའི་ཉེ་གོར་ཡིན་གོ། །དག་སྒྲོང་གིས་ནང་དུ་
ཆོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེ་གོར་དུ་སྐྱེ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་རྒྱུ་བ་མེད་དོ། །ཉེ་གོར་དུ་ཆོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་

ནང་དུ་སྐྱེ་རེས་འཆར་བར་བྱེད་ན་

{ @49A } ཨ། །ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ནང་ངམ་ཉེན་གོང་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱེ་རེས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འི་བ་མས་བསྐྱོར་བའི་གྲོང་གང་ཞིག་། འདི་ལྟ་སྟེ། གྲོང་འི་བ་མས་བསྐྱོར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་ཉེན་གོང་གང་།

ཞེན་ཤིང་ཐུགས་ཅད་དང་། སྤྱི་ལོ་འདོམ་གང་ངམ། གང་དུ་ར་ལུག་བཏོན་པ་དག་གི་མིག་པས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་འབབ་
པ་དང་། མི་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་ཚོད་དང་ལྡན་པ་བཞད་སར་འགྲོ་བའི་བར་དེ་ནི་དེའི་ཉེ་གོར་ཡིན་ནོ། །དག་སྤོང་གིས་ནང་
དུ་ཚོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེན་

ཀོར་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྟར་བ་མེད་དོ། །ཉེན་ཀོར་དུ་ཆོས་ལོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་
བྱེད་ན་ཡང་ལྟར་བ་མེད་དོ། །ནང་ངམ་ཉེན་ཀོར་དུ་ཆོས་ལོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྒང་
བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཅོ། །འོ་བས་ཀྱིས་བསྟོར་

བའི་གྲོང་གང་ཞིག་ འདི་རྩ་སྟེ་གྲོང་འོག་ས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་ཉེན་གོར་གང་ཞིག་ ཞང་ཐམས་ཅད་དང་
 རྒྱུ་རྩེ་ལ་འདོམ་གང་ངམ། གང་དུ་སྐྱུས་གང་ད་བུ་བཅུ་གཉིས་པས་ཁྱེད་ཅེང་འདུག་པ་དང་། ལྷག་དང་ཐོར་བའི་ཐོང་བ་
 རགས་པ་འདྲི་ལ་བའི་བར་དེ་ཞི་དེའི་ཉེན་གོར་ཡིན་

མོ། །དགོས་ཤིང་གིས་ནང་དུ་ཆོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ། ཉེན་གོར་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྟོང་བ་མེད་དོ། ཉེན་གོར་
དུ་ཆོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྟོང་བ་མེད་དོ། །ནང་ངམ་ཉེན་གོར་དུ་ཆོས་གོས་
དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་

བར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ལྷན་བྱེད་དུ་འགྱུར་པོ། ཁྱེད་ཉིད་ཀྱི་མཚན་པ་གང་ཞེས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཁྱེད་གང་ཀྱི་སྒྲིབ་མེས་ཚལ་
ལམ་འདུག་སའམ། ལྷན་གནས་གཅིག་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་པ་གང་ཞེས། སེམས་ཅད་པའོ། །ཅི་ཞིག་ཐུག་

མོང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྟའི་

གནས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་གྲོང་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ལྟའི་གནས་སུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྟང་བ་མེད་དོ།
།ལྟའི་གནས་སུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གྲོང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྟང་བ་མེད་དོ། །གྲོང་ངམ་ལྟའི་གནས་
སུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་

{ @49B } གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྟང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གྲོང་ཉེ་གོར་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན།
འདི་ལྟ་སྟེ། གྲོང་གང་ན་སྐྱེད་མེས་ཚེ་ལ་ལམ། འདུན་ས་འམ། ལྟའི་གནས་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་
ཉེ་གོར་གང་ཞེ་ན། སེ་སེ་ཐ་དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་

ཐུན་མོང་ཡིན་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གྲོང་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཉེ་གོར་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གྲོང་གང་དག་ན་
སྐྱེད་མེས་ཚེ་ལ་ལམ། འདུན་ས་འམ། ལྟའི་གནས་གཅིག་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེ་གོར་གང་ཞེ་ན། སེ་སེ་ཐ་
དད་པའོ། །ཅི་

ཞིག་ཐུན་མོང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྟའི་གནས་སོ། །དགེ་སློང་གིས་གྲོང་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ལྟའི་གནས་སུ་སྐྱུ་རེངས་འ
ཆར་བར་བྱེད་ན་ལྟང་བ་མེད་དོ། །ལྟའི་གནས་སུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གྲོང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྟང་
བ་མེད་དོ། །གྲོང་ངམ་ལྟའི་གནས་

སུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྟང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གྲོང་རབ་ཏུ་མང་པོ་
ཉེ་གོར་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གྲོང་གང་དག་ན་སྐྱེད་མེས་ཚེ་ལ་ལམ། འདུན་ས་འམ། ལྟའི་གནས་རབ་ཏུ་མང་
པོ་དག་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །

དེ་དག་གི་ཉེ་གོར་གང་ཞེ་ན། སེ་སེ་ཐ་དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་ཐུན་མོང་ཡིན་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་ཉེ་གོར་
གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་གཅིག་གི་འམ། སྐྱུ་སྟོ་མ་བྱེ་བ་དག་གི་ཁྱིམ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་ཉེ་གོར་གང་ཞེ་

ན། རྒྱ་བཅས་

ཅད་དང་། ཕྱི་རོལ་འདོམ་གང་ངམ། གང་དུ་དེ་དག་རྒྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྫོགས་བྱེད་པ་དང་། འཕགས་པར་བྱེད་པ་དང་། འ
ཆའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཕྲུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁྱེད་ལྷན་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཉེ་གོར་ཡིན་ལོ། །དག་
སྟོང་གིས་ནང་།

དུ་ཚེས་གོ་སྟངས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེ་གོར་དུ་སྐྱུ་མེད་ས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། ཉེ་གོར་དུ་ཚེས་གོ་སྟངས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་མེད་ས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། ཁང་ངམ་ཉེ་གོར་དུ་ཚེས་གོ་སྟངས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་མེད་ས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྒྲིང་བ་མི་ལྟོང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

{@50A} ༄༅། །ཁྱིམ་ཉེན་ཀོར་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་ཐ་དད་པ་དག་གི་འམ། སྤྱོད་སྟོན་བྱེ་བ་དག་གི་ཁྱིམ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དེ་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། སེ་སེ་ཐ་དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་སྤྱོད་མོང་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོན་པའོ། །དགོས་སྟོང་གིས་ནང་དུ་ཆོས་ཤོས་དག་བཞག་སྟེ་སྟོར་སྤྱོད་པའོ། །

འཛམ་མཆོལ་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། གློ་རྩལ་གྱིས་དག་བཞག་སྟེ་ཐང་དུ་སྐྱུ་འཛམ་མཆོལ་པར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་
མེད་དོ། བཀའ་མཆོལ་གྱིས་ཀྱིས་དག་བཞག་སྟེ་གཞུང་དུ་སྐྱུ་འཛམ་མཆོལ་པར་བྱེད་ན་སྤང་བ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།
།ཁྱིམ་རབ་དུ་མང་པོ་ཉི་ཤེས་ཀོར་གཅིག་པ་

གང་ཞེ་ན། འདི་རྩ་སྟེ་མི་གཅིག་གི་འཇམ་སྒྲུབ་སྟོམ་བྱེད་དག་གི་ཁྱིམ་རབ་དུ་མང་པོ་དག་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེན་
ཀོར་གང་ཞེ་ན། བང་ཐམས་ཅད་དང་སྒྱུ་རོལ་འདོམ་གང་ངམ། གང་དུ་དེ་དག་རྒྱུད་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩོམ་བྱེད་པ་དང་།
འཐག་པར་བྱེད་

པ་དང་། འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཐུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁྲིའུ་ལྷུ་མ་བྱེད་པ་དེའི་དེད་གཤམ་གྱི་ཉིན་གོང་།
ཡིན་མོ། །དགོས་ཤིང་གིས་ནང་དུ་ཆོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉིན་གོང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། ཉིན་

ཀོར་དུ་ཚེས་གོས་དག

བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ནང་ངམ་ཉེན་ཀོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་
དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁྱིམ་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཉེན་ཀོར་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་
ལྟ་སྟེ་མི་ཐ་དད་པ་དག་གི་འཕམ།

སྤྱན་སྟོ་བྱེ་བ་དག་ནི་ཁྱིམ་རབ་ཏུ་མང་པོ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་ཐ་དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་
སྤྱན་མེད་ཡིན་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སྟེན་འགྲོའི་ཁྱིམ་ཉེན་ཀོར་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་གཅིག་གི་འཕམ།
སྤྱན་སྟོ་མ་བྱེ་བ་

དག་གི་སྟེན་འགྲོའི་ཁྱིམ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། ནང་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱི་རྩལ་འདོམ་གང་ངམ། གང་དུ་
དེ་དག་གི་སྤྱིང་བུ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། རེ་པ་ཉ་དང་། དེ་བར་དང་། རྩ་རྩ་ཁ་གཅིག་པ་དང་། ཁར་ར་དང་། སུ་སྟོ། ས་
ཀ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་།

{ @50B } མོང་མང་དང་མང་ལོ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། གང་དུ་རྒྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩོ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཐག་པར་
བྱེད་པ་དང་། འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཐུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁྱེུ་སུས་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཉེན་ཀོར་
ཡིན་ནོ། །དག་སྟོང་གིས་ནང་དུ་ཚེས་

གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེན་ཀོར་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཉེན་ཀོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་
དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ནང་ངམ་ཉེན་ཀོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་
རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་

འགྱུར་རོ། །སྟེན་འགྲོའི་ཁྱིམ་ཉེན་ཀོར་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་ཐ་དད་པ་དག་གི་འཕམ། སྤྱན་སྟོ་བྱེ་བ་དག་གི་
སྟེན་འགྲོའི་ཁྱིམ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་ཐ་དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་སྤྱན་མེད་ཡིན་ཞེ་ན། རྩལ་མཚན་

གྱི་ཤིང་དོ། །དགོ་

སྒྲིང་གིས་ནང་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཤིང་ལ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྟང་བ་མེད་དོ། །རྒྱལ་
མཚན་གྱི་ཤིང་ལ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྟང་བ་མེད་དོ། །ནང་ངམ་རྒྱལ་
མཚན་གྱི་ཤིང་ལ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་

གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྟང་བར་འགྱུར་རོ། །སྟོན་འགྲོའི་སྤྱི་མ་རབ་དུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་གཅིག་གི་འཇམ་སྤྱོད་སྟེ་མ་བྱེད་དག་གི་སྟོན་འགྲོའི་སྤྱི་མ་རབ་དུ་མང་པོ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །དེ་
དག་གི་ཉེན་གོར་གང་

ཞེ་ན། ནང་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱོད་ལ་འདོམ་གང་ངམ། གང་དུ་དེ་དག་གི་སྤྱིང་བྱ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ར་པ་ཅ་ཉ་དང་།
ཕི་བང་དང་། རྩ་རྩ་ཁ་གཅིག་པ་དང་། ཁར་རྩ་དང་། སུ་སྟོ་ཁ་གཅིག་པར་བྱེད་པ་དང་། མོང་ཕང་དང་། ཕང་ལོ་འཛོག་པར་
བྱེད་པ་དང་།

གང་དུ་རྩང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩོ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཐག་པར་བྱེད་པ་དང་། འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་།
འཐུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁྱུ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ཉེན་གོར་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྒྲིང་གིས་ནང་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་
སྟེ་ཉེན་གོར་དུ་སྐྱུ་རེངས་

{@51A} ལྟ། །འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྟང་བ་མེད་དོ། །ཉེན་གོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་
བྱེད་ན་ཡང་ལྟང་བ་མེད་དོ། །ནང་ངམ་ཉེན་གོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་
བའི་ལྟང་བ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྟོན་འགྲོའི་

སྤྱི་མ་རབ་དུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་ཐ་དད་པ་དག་གི་འཇམ་སྤྱོད་སྟེ་མ་བྱེད་དག་གི་སྟོན་འགྲོའི་
སྤྱི་མ་རབ་དུ་མང་པོ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེན་གོར་གང་ཞེ་ན། སེ་སེ་ཐ་དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་ཐུན་མོང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་ཉེ་གོར་

གཅིག་པ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་ལྟ་བུ་གཅིག་པ་དང་། བཟོད་པ་གཅིག་པ་དང་། འདོད་པ་གཅིག་པ་
དང་། བསམ་པ་གཅིག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་ཉེ་གོར་གང་ཞེན། བྱང་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱི་རྒྱུ་འདོམ་གང་ངམ། གང་
དུ་དེ་དག་ཕྱི་བ་དག་གཤིང་བ་བྱེད་པ་དང་། ཡམ་སྟེག

ཤིང་དག་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཡང་གཞི་དག་དང་། ཤིང་ལྷན་དག་དང་། དབྱིག་གྲུ་དག་དང་། རིལ་བ་དག་དང་།
སྟེགས་གཟར་དག་དང་། དགང་གཟར་དག་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། མེ་སྐར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡམ་སྟེག་ཤིང་དག་སྟེག
པར་བྱེད་པ་དང་། གང་

དུ་དེ་དག་རྒྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྟོ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཐག་པར་བྱེད་པ་དང་། འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཟ་བར་བྱེད་པ་
དང་། འཐུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁྱེའུ་སྟེ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཉེ་གོར་ཡིན་ནོ། །དག་སྟོང་གིས་ནང་དུ་ཆོས་གོས་དག་བཞག་
སྟེ་ཉེ་གོར་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་

བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཉེ་གོར་དུ་ཆོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ།
།ནང་ངམ་ཉེ་གོར་དུ་ཆོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།
།མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་ཉེ་གོར་ཐ་དད་པ་གང་

ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་ལྟ་བུ་ཐ་དད་པ་དང་། བཟོད་པ་ཐ་དད་པ་དང་། འདོད་པ་ཐ་དད་པ་དང་། བསམ་པ་
ཐ་དད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་ཉེ་གོར་གང་ཞེན། སོ་སོ་ཐ་དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་ཐུན་མོང་ཡིན་ཞེན། ལྟའི་གནས་སོ། །དག་
སྟོང་གིས་སུ་

{@51B} སྟེགས་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་ཆོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ལྟའི་གནས་སུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ།
།ལྟའི་གནས་སུ་ཆོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །མུ་

སྟེགས་ཚན་གྱི་ཁྱིམ་མཁ་ལྟ་འགན་སུ་

ཚུམ་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མུ་སྟེགས་ཚན་གྱི་ཁྱིམ་
རབ་ཏུ་མང་པོ་ཉེ་གོར་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མུ་སྟེགས་ཚན་གྱི་ཁྱིམ་རབ་ཏུ་མང་པོ་ལྟ་བ་གཅིག་པ་དང་། བཟོད་
པ་གཅིག་པ་དང་། འདོད་པ་

གཅིག་པ་དང་། བསམ་པ་གཅིག་པ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེ་གོར་གང་ཞེ་ན། ནང་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱི་རོལ་འ
དོམ་གང་ངམ། གང་དུ་དེ་དག་སྤྱི་བ་དག་འདིང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡམ་སྟེག་ཤིང་དག་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཡང་
གཞི་དག་དང་།

ཤིང་ལྷན་དག་དང་། དབྱིག་སྤྱུ་དག་དང་། རིལ་བ་དག་དང་། སྒྲགས་གཟར་དག་དང་། དགང་གཟར་དག་འཛོག་པར་
བྱེད་པ་དང་། མེ་སྤར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡམ་སྟེག་ཤིང་སྟེག་པར་བྱེད་པ་དང་། གང་དུ་དེ་དག་རྒྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩོ་
བར་བྱེད་པ་དང་།

འཐག་པར་བྱེད་པ་དང་། འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཐུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁྱེུ་སྟེག་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་
དག་གི་ཉེ་གོར་ཡིན་ནོ། །དག་སྟོང་གིས་ནང་དུ་ཚུམ་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེ་གོར་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་
བ་མེད་དོ། །ཉེ་གོར་

དུ་ཚུམ་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ནང་ངམ་ཉེ་གོར་དུ་ཚུམ་གོས་
དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མུ་སྟེགས་ཚན་གྱི་ཁྱིམ་རབ་ཏུ་
མང་པོ་ཉེ་གོར་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན།

འདི་ལྟ་སྟེ་མུ་སྟེགས་ཚན་གྱི་ཁྱིམ་རབ་ཏུ་མང་པོ་ལྟ་བ་ཐ་དད་པ་དང་། བཟོད་པ་ཐ་དད་པ་དང་། འདོད་པ་ཐ་དད་པ་དང་།
བསམ་པ་ཐ་དད་པ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེ་གོར་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་ཐ་དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་སྟུན་མོང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

{@52A} ༡༡། ཚོར་དལ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་གཅིག་གི་འཇམ་སྤྱན་སྒོ་མ་བྱེད་དག་གི་ཚོར་
དལ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ནི་ཉེན་གོར་གང་ཞེ་ན། ནང་ཐམས་ཅད་དང་། ཕྱི་རོལ་འདོམ་གང་དམ། གང་དུ་དེ་དག་ཟོང་འཇོག་
པར་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་བར་བྱེད་

པ་དང་། འཚོར་བར་བྱེད་པ་དང་། བགྲང་བར་བྱེད་པ་དང་། འཇམ་པར་བྱེད་པ་དང་། འཛོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཉིན་
 ཀོང་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་ནང་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉིན་ཀོང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་རྩྭ་བ་མེད་དོ།
 །ཉིན་ཀོང་དུ་ཚེས་གོས་དག་

བཞག་ཉི་ཤར་དུ་སྐྱུ་རེ་ལ་འཆར་པར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཁར་ངམ་ཉི་ཤར་དུ་ཚེས་གོ་ས་དག་བཞག་ཉི་ཤར་ན་
དུ་སྐྱུ་རེ་ལ་འཆར་པར་བྱེད་ན་སྤང་བ་འི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚེ་དལ་ཉི་ཤར་གྱི་ཐད་དཔག་པར་ཞེས། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་ཐ་
དད་པ་དག་གི་འཇམ་སྤྱན་སྟོ་བྱེ་བ་

དག་གི་ཆོང་རྩ་ལ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་འི་ཉེན་གོང་གང་ཞེ་ན། སེ་སེ་ཐ་དང་པའོ། །ཅི་ཞིག་ཐུན་མོང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞག་
སྟེགས་སོ། །དགེ་སྟོང་གིས་ནང་དུ་ཆོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞག་སྟེགས་སུ་སྐྱུ་རངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་རྒྱུད་བཅེད་དོ། །
།གཞག་སྟེགས་སུ་ཆོས་གོས་

དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ནང་པམ་གཞག་སྟེ་གས་སུ་ཚེས་གོས་དག་
བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བ་ལི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་དོ། །ཚོང་རྒྱལ་རབ་དུ་མང་པོ་ཉི་ཤ་གོར་
གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་གཅིག་གི་

གི་མཁུ་སྤྱོད་ཀྱི་པ་དག་གི་ཆོད་རྒྱལ་རབ་ཏུ་མངའ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེ་གོང་གང་ཞིག་ལ། བང་ཐམས་
ཅད་དང་། གླུ་ལྷོ་ལྷོ་མ་གང་མཁུ་གང་དུ་དེ་དག་ཆོད་འཛོལ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉེ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཛོད་བར་བྱེད་པ་

དང་། བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་

དང་། འཇལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཛོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ཉེན་ཀོར་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་གིས་ནང་དུ་ཚེས་གོས་
དག་བཞག་སྟེ་ཉེན་ཀོར་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཉེན་ཀོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་
རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་

{@52B} དོ། །ནང་ངམ་ཉེན་ཀོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚོང་རྒྱལ་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཉེན་ཀོར་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་ཐ་དད་པ་དག་གི་འཕམ་སྤྱོད་སྟེ་བྱེད་
བ་དག་གི་ཚོང་རྒྱལ་རབ་ཏུ་མང་པོ་གང་དག་ཡིན་

པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཐ་དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་བྱུང་མོང་ཡིན་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོང་ཁང་ཉེན་
ཀོར་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་གཅིག་གི་འཕམ་སྤྱོད་སྟེ་བྱེད་བ་དག་གི་ཚོང་ཁང་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་ཉེན་ཀོར་
གང་ཞེ་ན། ནང་

ཐམས་ཅད་དང་ཕྱི་རོལ་འདོམ་གང་ངམ། གང་དུ་དེ་དག་ཟོང་འཛོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒོ་དག་དང་། ནས་དག་དང་། མོན་
སྐྱོན་གཉིད་དག་དང་། སྤྱུ་ལུ་དག་དང་། འབྲས་དག་དང་། ཏིལ་དག་དང་། འབྲས་བྱུག་པོ་ཆེ་དག་དང་། བྱ་རམ་དག་དང་།
མར་དག་དང་། རས་བལ་དག་

དང་། སྐྱེད་པ་དག་དང་། གོས་དག་འཛོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲུ་སྐྱེད་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་ཆུང་དང་། སྐྱེ་བ་འཛོགས་པར་
བྱེད་པ་དང་། འཇལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུང་ཡོར་འཇུགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉོ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཚོང་བར་བྱེད་པ་དང་།
བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་།

འཇལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཛོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཉེན་ཀོར་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་གིས་ནང་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་
ཉེན་ཀོར་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཉེན་ཀོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་

བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ནང་

ངམ་ཉེན་ཀོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བ་འི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚོང་
ཁང་ཉེན་ཀོར་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་ཐ་དད་པ་དག་གི་འཇམ་སྤྱན་སྟོན་བྱེད་པ་དག་གི་ཚོང་ཁང་གང་ཡིན་པའོ།
།དེ་འི་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། སེ་སེ་

ཐ་དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་སྤྱན་མོང་ཡིན་ཞེ་ན། འདུག་སྟེགས་སོ། །དགེ་སྟོང་གིས་ནང་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་འདུག་
སྟེགས་སུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །འདུག་སྟེགས་སུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འ
ཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །

{@53A} ལྟ། །ནང་ངམ་འདུག་སྟེགས་སུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བ་འི་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚོང་ཁང་རབ་རྩ་མང་པོ་ཉེན་ཀོར་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་གཅིག་གི་འཇམ་སྤྱན་སྟོན་མ་
བྱེད་པ་དག་གི་ཚོང་ཁང་རབ་རྩ་མང་པོ་

གང་དག་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། ནང་ཐམས་ཅད་དང་བྱི་རེལ་འདོམ་གང་ངམ། གང་དུ་དེ་དག་ཟོང་འ
ཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲོ་དག་དང་། བས་དག་དང་། མོན་སྒན་གྲུ་དག་དང་། སྤྱ་ལུ་དག་དང་། འབྲས་དག་དང་། ཉིལ་
དག་དང་། འབྲས་སྤྱག་པོ་

ཆེ་དག་དང་། བུ་རམ་དག་དང་། མར་དག་དང་། རས་བལ་དག་དང་། སྐྱད་པ་དག་དང་། གོས་དག་འཇོག་པར་བྱེད་པ་
དང་། འབྲུ་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། བྲེལ་རྒྱུང་དང་། སྤྱོ་བ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུང་ཡོར་འ
ཇོགས་པར་བྱེད་པ་དང་།

ཉོ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཚོང་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། འཇལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཇོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་
དེ་དག་གི་ཉེན་ཀོར་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྟོང་གིས་ནང་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེན་ཀོར་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་

ལྷང་བ་མེད་དོ། ཉེན་ཀོར་དུ་ཚུལ་གོས་

དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷང་བ་མེད་དོ། འནང་པའི་ཉེན་ཀོར་དུ་ཚུལ་གོས་དག་བཞག་སྟེ་
གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། ཚེས་ཁང་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཉེན་ཀོར་ཐ་དད་པ་གང་
ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་ཐ་དད་པ་དག་གི་འཇམ།

སྤྱན་སྟོ་བྱེད་དག་གི་ཚེས་ཁང་རབ་ཏུ་མང་པོ་གང་དག་ཡིན་པའོ། འདི་དག་གི་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཐ་དད་པའོ། ཅི་
ཞིག་སྤྱན་སྟོ་མེད་ཡིན་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། གླུ་ཁང་ཉེན་ཀོར་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་གཅིག་གི་འཇམ། སྤྱན་སྟོ་
ལྷང་བྱེད་དག་གི་སྐྱུ་ཁང་

གང་ཡིན་པའོ། འདི་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། ནང་ཐམས་ཅད་དང་། ཕྱི་རོལ་འདོམ་གང་ངམ། གང་དུ་དེ་དག་སྤྱང་དག་འ
དོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྟ་དག་འཛིག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུ་ལྟ་དག་རྒྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐག་པ་དག་འཁལ་བར་
བྱེད་པ་དང་། གང་དུ་རྒྱུང་བར་བྱེད་

{@53B} པ་དང་། རྩོམ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཐག་པར་བྱེད་པ་དང་། འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཕུང་
བར་བྱེད་པ་དང་། ཁྱུ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་ཉེན་ཀོར་ཡིན་ནོ། འདི་སྤྱོད་གིས་ནང་དུ་ཚུལ་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེན་ཀོར་
དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྷང་བ་མེད་དོ། །

ཉེན་ཀོར་དུ་ཚུལ་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷང་བ་མེད་དོ། འནང་པའི་ཉེན་ཀོར་དུ་ཚུལ་
གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། གླུ་ཁང་ཉེན་ཀོར་ཐ་དད་པ་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་ཐ་དད་པ་དག་གི་འཇམ།

སྤྱན་སྟོ་བྱེད་དག་གི་སྐྱུ་ཁང་གང་ཡིན་པའོ། འདི་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཐ་དད་པའོ། ཅི་ཞིག་སྤྱན་སྟོ་མེད་ཡིན་ཞེ་ན་ཡང་
གང་དོ། འདི་སྤྱོད་གིས་ནང་དུ་ཚུལ་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཡ་གང་ལ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྷང་བ་མེད་དོ། ཡ་གང་

ལ་ཚོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ།

སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྟོང་བ་མེད་དོ། །སྐྱུ་ཁང་ངམ་ཡ་གད་ལ་ཚོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་
སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྟོང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐྱུ་ཁང་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་
ལྟ་སྟེ་མི་གཅིག་གི་འཇམ། སྤྱན་སྟོང་བྱེད་བ་

དག་གི་སྐྱུ་ཁང་རབ་ཏུ་མང་པོ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེན་གོར་གང་ཞེ་ན། བྱི་ལོ་འདོམ་
གང་ངམ། གང་དུ་དེ་དག་སྤང་དག་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུ་དག་འཛོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུ་མ་ཇ་དག་རྒྱུང་བར་བྱེད་
པ་དང་། ཐག་པ་དག་འཁལ་བར་

བྱེད་པ་དང་། གང་དུ་རྒྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཇམ་པར་བྱེད་པ་དང་། འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཟ་བར་
བྱེད་པ་དང་། འཐུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁྱེད་ལྟ་སྟེ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ཉེན་གོར་ཡིན་ནོ། །དག་སྟོང་གིས་ནང་དུ་ཚོས་
གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེན་གོར་དུ་

སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྟོང་བ་མེད་དོ། །ཉེན་གོར་དུ་ཚོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་
ཡང་ལྟོང་བ་མེད་དོ། །ནང་ངམ་ཉེན་གོར་དུ་ཚོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྟོང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐྱུ་ཁང་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཉེན་

{@54A} ༥། ཀོར་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་ཐ་དད་པ་དག་གི་འཇམ། སྤྱན་སྟོང་བྱེད་བ་དག་གི་སྐྱུ་ཁང་རབ་ཏུ་
མང་པོ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེན་གོར་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་ཐ་དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་སྤྱན་སྟོང་ཡིན་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ། །གཡུ་ལ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ།

གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་གཅིག་གི་འཇམ། སྤྱན་སྟོང་བྱེད་བ་དག་གི་གཡུ་ལ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ནི་ཉེན་གོར་གང་ཞེ་ན། བྱི་
ཐམས་ཅད་དང་། བྱི་ལོ་འདོམ་གང་ངམ། གང་དུ་དེ་དག་འཐུང་བར་བྱེད་པ་དང་། འཐུང་བར་བྱེད་པ་དང་། འཁྲལ་

པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱང་བར་བྱེད་

པ་དང་། བྲེའུ་ཆུང་དང་། སློ་བ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རླུང་ཡོར་འཇུགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་
ཉེན་ཀོར་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་གིས་ནང་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེན་ཀོར་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་
དོ། ཉེན་ཀོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་

སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ནང་ངམ་ཉེན་ཀོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་
རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཡུལ་ཉེན་ཀོར་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་ཐ་དད་པ་
དག་གི་འཇམ། སྤྱན་སྒྲོམ་བྱེད་དག་

གི་གཡུལ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་ཐ་དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་ཐུན་མོང་ཡིན་ཞེ་ན། གཡུལ་གྱི་དགྲིལ་
འོ། །དགེ་སློང་གིས་གཡུལ་གྱི་དགྲིལ་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེན་ཀོར་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་
དོ། ཉེན་ཀོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་

བཞག་སྟེ་གཡུལ་གྱི་དགྲིལ་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །གཡུལ་གྱི་དགྲིལ་དུ་འཇམ་ཉེན་ཀོར་དུ་
ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཡུལ་རབ་རྟ་མང་པོ་
ཉེན་ཀོར་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་

གཅིག་གི་འཇམ། སྤྱན་སྒྲོམ་བྱེད་དག་གི་གཡུལ་རབ་རྟ་མང་པོ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། ནང་
ཐམས་ཅད་དང་སྤྱོད་འོ་འདོམ་གང་ངམ། གང་དུ་དེ་དག་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། འཕྱར་བར་བྱེད་པ་དང་། འཁྲལ་བར་
བྱེད་པ་དང་། སྤྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། བྲེའུ་

{ @54B } ཆུང་དང་། སློ་བ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རླུང་ཡོར་འཇུགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་
དག་གི་ཉེན་ཀོར་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་གིས་ནང་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེན་ཀོར་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་

བཅེདདོ། ཉེན་ཀོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་

སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྟར་བཅེདདོ། འཆར་ངམ་ཉེན་ཀོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཡུལ་རབ་ཏུ་མངའ་པོ་ཉེན་ཀོར་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་ཐ་དད་བདག་གི་འཇམ་སྤྱན་སྟོན་བྱེད་བདག་གི་

གཡུལ་རབ་ཏུ་མངའ་པོ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་ཐ་དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་སྤྱན་མོང་ཡིན་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འདུལ་བ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ། བམ་པོ་ཉི་ལུ་དུག་པ། གཡུལ་གྱི་ཚེས་ཀྱི་ཉེན་ཀོར་གཅིག་པ་གང་ཞེ་

ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་གཅིག་གི་འཇམ་སྤྱན་སྟོན་བྱེད་བདག་གི་གཡུལ་གྱི་ཚེས་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། འཆར་ཐམས་ཅད་དང་ཕྱི་རོལ་འདོམ་གང་ངམ། གང་དུ་དེ་དག་གྲུང་དག་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་དག་འཛོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུ་ལྷ་དག་རྟུང་

བར་བྱེད་པ་དང་། ཐག་པ་དག་འཁལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལྷི་བ་དག་འདོར་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཉེན་ཀོར་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྟོང་གིས་ནང་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེན་ཀོར་དུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྟར་བཅེདདོ། ཉེན་ཀོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱ་རེངས་

འཆར་བ་བྱེད་ན་ཡང་ལྟར་བཅེདདོ། འཆར་ངམ་ཉེན་ཀོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཡུལ་གྱི་ཚེས་ཀྱི་ཉེན་ཀོར་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་ཐ་དད་པ་དག་གི་འཇམ་སྤྱན་སྟོན་བྱེད་བདག་གི་གཡུལ་གྱི་

ཚེས་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་ཐ་དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་སྤྱན་མོང་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོན་པའོ། །དགོ་སྟོང་གིས་ནང་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་སྟོར་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྟར་བཅེདདོ། །སྟོར་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་

སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་

{@55A} ལྷ། བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། ཁང་ངམ་སྒྲོར་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། གཡུལ་གྱི་ཚེམས་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་གཅིག་གི་འཇམ་སྤྱན་སྒྲོམ་བྱེད་

དག་གི་གཡུལ་གྱི་ཚེམས་རབ་ཏུ་མང་པོ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེན་གོར་གང་ཞེ་ན། ཁང་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱི་རོལ་འདོམ་གང་ངམ་གང་དུ་དེ་དག་གླུང་དག་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུ་དག་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུ་མ་དག་རྩེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐག་པ་དག་འཁལ་

བར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་བ་དག་འདོར་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ཉེན་གོར་ཡིན་གོ། །དག་སྒྲོང་གིས་ནང་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེན་གོར་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། ཉེན་གོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །

ཁང་ངམ་ཉེན་གོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བ་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། གཡུལ་གྱི་ཚེམས་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་ཐ་དད་པ་དག་གི་འཇམ་སྤྱན་སྒྲོམ་བྱེད་པ་དག་གི་གཡུལ་གྱི་ཚེམས་རབ་ཏུ་མང་པོ་གང་དག་

ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེན་གོར་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཐ་དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་ཐུན་མོང་ཡིན་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་གོ། །གྲུ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་གཅིག་གི་འཇམ་སྤྱན་སྒྲོམ་བྱེད་པ་དག་གི་གྲུ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ནི་ཉེན་གོར་གང་ཞེ་ན། འགྲོ་བའི་ནི་ནང་

ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱི་རོལ་འདོམ་གང་ངམ། འདུག་པའི་ནི་ནང་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱི་རོལ་འདོམ་གང་ངམ། གང་དུ་དེ་དག་ཐུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲུ་རྟོད་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞོས་བདག་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲུ་སྐྱུ་དག་འཛོག་པར་

བྱེད་པ་དང་། ལུ་ཅོ་དག་རྒྱུ་

བར་བྱེད་པ་དང་། ཐག་པ་དག་འཁལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གང་རྒྱུ་རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩོ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཐག་པར་
བྱེད་པ་དང་། འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཐུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁྱེད་ལུ་ལྷ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཉེ་གོར་
ཡིན་ནོ། །དག་སྒྲོང་གིས་

{@55B} བར་རྒྱུ་ཆོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེ་གོར་རྒྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྷ་བྱེད་པ་མེད་དོ། །ཉེ་གོར་རྒྱུ་ཆོས་
གོས་དག་བཞག་སྟེ་བར་རྒྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷ་བྱེད་པ་མེད་དོ། །བར་ངམ་ཉེ་གོར་རྒྱུ་ཆོས་གོས་དག་བཞག་
སྟེ་གཞན་རྒྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་

ལྷ་བྱེད་རྒྱུ་འགྱུར་རོ། །ལྷ་ཉེ་གོར་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ། མི་ཐ་དད་པ་དག་གི་འཇམ་སྤྱན་སྒྲོམ་བྱེད་པ་དག་གི་ལྷ་
གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་ཉེ་གོར་གང་ཞེ་ན། སེ་སེ་ཐ་དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་སྤྱན་མོང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷ་གདོང་རོ། །དག་སྒྲོང་གིས་
བར་རྒྱུ་ཆོས་གོས་

དག་བཞག་སྟེ་ལྷ་གདོང་རྒྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྷ་བྱེད་པ་མེད་དོ། །ལྷ་གདོང་རྒྱུ་ཆོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་བར་རྒྱུ་
རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷ་བྱེད་པ་མེད་དོ། །བར་ངམ་ལྷ་གདོང་རྒྱུ་ཆོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་རྒྱུ་རེངས་འཆར་
བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷ་བྱེད་

རྒྱུ་འགྱུར་རོ། །ལྷ་རབ་རྒྱུ་མང་པོ་ཉེ་གོར་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ་མི་གཅིག་གི་འཇམ་སྤྱན་སྒྲོམ་བྱེད་པ་དག་གི་ལྷ་
རབ་རྒྱུ་མང་པོ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེ་གོར་གང་ཞེ་ན། འགྲོ་བའི་ནི་ནང་ཐམས་ཅད་དང་ཕྱི་རོལ་འདོམ་གང་
རོ། །འདུག་པའི་ནི་ནང་ཐམས་

ཅད་དང་ཕྱི་རོལ་འདོམ་གང་ངམ། གང་རྒྱུ་དེ་དག་སྤྱར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་རྩོད་པར་བྱེད་པ་དང་། གདོས་པ་
དག་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་སྒྲུ་དག་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུ་ཅོ་དག་རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐག་པ་དག་འཁལ་

བར་བྱེད་པ་དང་། གང་དུ་རྟུང་

བར་བྱེད་པ་དང་། རྫོག་བར་བྱེད་པ་དང་། འཐག་པར་བྱེད་པ་དང་། འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཐུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁྱེད་ལྷན་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ཉེན་ཀོར་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་གིས་ནང་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེན་ཀོར་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་

བྱེད་ན་ལྷང་བ་མེད་དོ། ཉེན་ཀོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷང་བ་མེད་དོ། །ནང་མཁ་ཉེན་ཀོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བ་འི་ལྷང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གྲུ་རབ་དུ་མང་པོ་ཉེན་ཀོར་བྱ་དག་པ་

{@56A} ལྟ། །གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་བྱ་དག་པ་དག་གི་འཇམ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བྱེད་པ་དག་གི་གྲུ་རབ་དུ་མང་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་ལོ། །དེ་དག་གི་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། སེམས་བྱ་དག་པ་ལོ། །ཅི་ཞིག་བྱུང་མོང་ཡིན་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་རྩ་ཉེན་ཀོར་གཅིག་པ་གང་

ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་གཅིག་གི་འཇམ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་མ་བྱེད་པ་དག་གི་ཤིང་རྩ་གང་ཡིན་པ་ལོ། །དེ་འི་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་འི་ནི་ནང་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱི་རོལ་འདོམ་གང་དོ། །འདུག་པ་འི་ནི་ནང་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱི་རོལ་འདོམ་གང་དང་། གང་དུ་དེ་དག་སྤར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་

པ་དང་། སྤང་དག་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩ་དག་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཅི་དག་རྟུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐག་པ་དག་འཁལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གང་དུ་རྟུང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྫོག་བར་བྱེད་པ་དང་། འཐག་པར་བྱེད་པ་དང་། འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཟ་བར་བྱེད་པ་

དང་། འཐུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁྱེད་ལྷན་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་འི་ཉེན་ཀོར་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་གིས་ནང་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེན་ཀོར་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྷང་བ་མེད་དོ། ཉེན་ཀོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་

རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྟང་བ་མེད་དོ། །

ནང་ངམ་ཉེན་ཀོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྟང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།
།ཤིང་རྩ་ཉེན་ཀོར་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་ཐ་དད་པ་དག་གི་འཇམ། སྤྱན་སྟོ་བྱེད་དག་གི་ཤིང་རྩ་གང་ཡིན་པའོ།
།དེའི་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། སེ་སེ་

ཐ་དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་སྤྱན་མོང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ལོ་པའི་གནས་སོ། །དགོ་སྟོང་གིས་ནང་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཁ་ལོ་
པའི་གནས་སུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྟང་བ་མེད་དོ། །ཁ་ལོ་པའི་གནས་སུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་
རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྟང་བ་

མེད་དོ། །ནང་ངམ་ཁ་ལོ་པའི་གནས་སུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྟང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཤིང་རྩ་རབ་བྱ་མང་པོ་ཉེན་ཀོར་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་གཅིག་གི་འཇམ། སྤྱན་སྟོ་མ་བྱེད་
དག་གི་ཤིང་རྩ་རབ་བྱ་མང་པོ་གང་

{@56B} དག་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། འགྲོ་བའི་ནི་ནང་ཐམས་ཅད་དང་ཕྱི་རོལ་འདོམ་གང་ངམ། འ
དུག་པའི་ནི་ནང་ཐམས་ཅད་དང་ཕྱི་རོལ་འདོམ་གང་ངམ། གང་དུ་དེ་དག་ཕྱར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲུང་དག་འ
དོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་དག་འཛོག་པར་

བྱེད་པ་དང་། ལུན་ཇ་དག་རྒྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐག་པ་དག་འཁལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གང་དུ་རྒྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩོ་
བར་བྱེད་པ་དང་། འཐག་པར་བྱེད་པ་དང་། འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཕུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁྱུ་
སུས་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་དག་

གི་ཉེན་ཀོར་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྟོང་གིས་ནང་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེན་ཀོར་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྟང་བ་
མེད་དོ། །ཉེན་ཀོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྟང་བ་མེད་དོ། །ནང་ངམ་ཉེན་

ཀོར་རྟུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་

རྟུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་རྟུ་འགྱུར་རོ། །ཤིང་རྟ་རབ་རྟ་མང་པོ་ཉེན་ཀོར་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། འ
དི་ལྷ་སྟེ་མི་ཐ་དད་པ་དག་གི་འཇ། སྤྱན་སྟོ་བྱེད་དག་གི་ཤིང་རྟ་རབ་རྟ་མང་པོ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེན་ཀོར་
གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་ཐ་དད་པའོ། །

ཅི་ཞིག་སྤྱན་མོང་ཡིན་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་ལྷོན་པ་ཉེན་ཀོར་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ་ཤིང་ལྷོན་པ་ཡལ་
གའི་ཚླགས་འབྲེལ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དེ་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། ནང་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱི་རོལ་འདོམ་གང་ངམ། གང་རྟུ་ལོ་
མ་ལྷགས་པ་

སྤྱང་གིས་མ་བདས་པ་དག་འབབ་པ་དང་། ཆར་ཆད་པའི་ཐིགས་པ་སྟོམ་པོ་དག་འབབ་པ་དང་། གང་རྟུ་གྱུང་ཚླགས་ཀྱི་ཚོ་
ཤིང་ལྷོན་པའི་གྲིབ་མས་ཁྱབ་ཅིང་འདུག་པ་དེ་ནི་དེ་དེ་ཉེན་ཀོར་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྟོང་གིས་ནང་རྟུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་
ཉེན་ཀོར་རྟུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་

བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཉེན་ཀོར་རྟུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནང་རྟུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ།
།ནང་ངམ་ཉེན་ཀོར་རྟུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་རྟུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་རྟུ་འགྱུར་རོ།
།ཤིང་ལྷོན་པ་ཉེན་ཀོར་ཐ་དད་པ་གང་

{@57A} ༥༧། །ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ་ཤིང་ལྷོན་པ་ཡལ་གའི་ཚླགས་མ་འབྲེལ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དེ་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་
ན། སོ་སོ་ཐ་དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་སྤྱན་མོང་ཡིན་ཞེ་ན་རྟུ་པའོ། །དགེ་སྟོང་གིས་རྩ་བར་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཡལ་གང་
སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་

ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཡལ་གང་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་རྩ་བར་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །རྩ་བ་འཇ
ཡལ་གང་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་རྟུ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་རྟུ་འགྱུར་རོ། །ཤིང་ལྷོན་པ་

རབ་ཏུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་

གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་ཤིང་ལྗོན་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཡིས་གའི་ཚོགས་འབྲེལ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེན་གོར་གང་ཞེ་
ན། རྒྱ་མཚམས་ཅད་དང་། ཕྱི་རོལ་འདོམ་གང་ངམ། གང་དུ་ལོ་མ་ལྷགས་པ་རྒྱུ་དགིས་མ་བདས་པ་དག་འབབ་པ་དང་།
ཆར་ཆད་པའི་ཐིགས་པ་

སྒྲིམ་པོ་དག་འབབ་པ་དང་། གང་དུ་གྲུང་ཚོགས་ཀྱི་ཚོ་ཤིང་ལྗོན་པའི་གྲིབ་མས་ཁྱབ་ཅིང་འདུག་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ཉེན་
གོར་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་གིས་ནང་དུ་ཚོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེན་གོར་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ།
།ཉེན་གོར་དུ་ཚོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་

ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ནང་ངམ་ཉེན་གོར་དུ་ཚོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་
རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཤིང་ལྗོན་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཉེན་གོར་བྱ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་
ལྟ་སྟེ་ཤིང་ལྗོན་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཡིས་

གའི་ཚོགས་མ་འབྲེལ་པ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེན་གོར་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་བྱ་དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་སྤུང་མོང་ཡིན་
ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཀླུ་དགའི་ར་བ་ཉེན་གོར་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་མི་གཅིག་གི་འམ། སྤྱོད་སྒྲིམ་གྱི་བ་
དག་གི་ཀླུ་དགའི་

ར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའི་ཉེན་གོར་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚམས་ཅད་དང་། ཕྱི་རོལ་འདོམ་གང་ངམ། གང་དུ་དེ་དག་མེད་ཏེ་
དག་ཐུབ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་དག་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤང་བ་དག་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇལ་བར་བྱེད་པ་
དང་། ཉོ་བར་བྱེད་པ་དང་།

{ @57B } འཛོང་བར་བྱེད་པ་དང་། གེུ་ཆུང་དང་། སུལ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཉེན་གོར་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་གིས་
ནང་དུ་ཚོས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེན་གོར་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཉེན་གོར་དུ་ཚོས་གོས་དག་

བཞག་སྟེ་ནད་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྟུང་།

བ་མེད་དོ། །ནང་ངམ་ཉེ་གོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་རོ། །ཀུན་དགའི་ར་བའི་ཉེ་གོར་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་ཐ་དད་པ་དག་གི་འཇམ་སྤྱན་སྟོན་བྱེད་དག་གི་
ཀུན་དགའི་ར་བ་གང་ཡིན་པའོ།

དེའི་ཉེ་གོར་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཐ་དད་པའོ། །ཅི་ཞིག་སྤྱན་མོང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྲོན་པའོ། །དགེ་སློང་གིས་ནད་དུ་ཚེས་གོས་
དག་བཞག་སྟེ། ཁྲོན་པར་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ཁྲོན་པར་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ནད་དུ་སྐྱུ་
རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ཡང་ལྟུང་།

བ་མེད་དོ། །ནང་ངམ་ཁྲོན་པར་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་རོ། །ཀུན་དགའི་ར་བ་རབ་རྩ་མང་པོ་ཉེ་གོར་གཅིག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་གཅིག་གི་འཇམ་སྤྱན་སྟོན་མ་བྱེད་
དག་གི་ཀུན་དགའི་ར་བ་རབ་རྩ་མང་པོ་

གང་དག་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེ་གོར་གང་ཞེ་ན། ནང་ཐམས་ཅད་དང་། ཕྱི་རོལ་འདོམ་གང་ངམ། གང་དུ་དེ་དག་མེ་
ཏྲིག་དག་སྤྱུ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་དག་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤང་བ་དག་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇམ་བར་བྱེད་པ་
དང་། ཉེ་བར་བྱེད་པ་

དང་། འཚོང་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་ཆུང་དང་། སྤུལ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ཉེ་གོར་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་གིས་
ནད་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་ཉེ་གོར་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ཉེ་གོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་
བཞག་སྟེ་ནད་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་

བྱེད་ན་ཡང་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ནང་ངམ་ཉེ་གོར་དུ་ཚེས་གོས་དག་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་ན་སྤང་
བའི་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཀུན་དགའི་ར་བ་རབ་རྩ་མང་པོ་ཉེ་གོར་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་ཐ་དད་པ་དག་

གི་ལམ། སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་དག་གི་

{@58A} ལྟ། །ཀྱུ་དག་འི་ར་བ་ར་བ་ཏུ་མང་པོ་གང་དག་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་གི་ཉེན་ཀོར་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཐད་པའོ།
།ཅི་ཞིག་ཐུན་མོང་ཡིན་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ལྷས་
པ། བཅུན་པ་དགོསྤྱོད་

གིས་ཆོས་གོས་དག་དགོསྤྱོད་ལ་གཏང་དེ་འགྲོན་ལམ་དུ་མཆི་ན། བཅུན་པ་དེའི་ཉེན་ཀོར་གང་ལགས། ཉེ་བ་འཁོར་ངས་
བྲམ་ཟེ་གྲོ་ཞིན་སྐྱེས་ལ་ཨ་མ་མའི་སྤྱོད་པོ་ཞིན་ཏུ་མེ་རྟོག་ཐུན་སུ་མཆོགས་པ། འབྲས་བུ་ཐུན་སུ་མཆོགས་པ། ཡལ་ག་ཐུན་
སུ་མཆོགས་པ། འདོམ་བདུན་

གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཨ་མ་མའི་སྤྱོད་པོ་བདུན་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་འདོམ་བཞི་བཅུ་ཙུ་དགུ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དེ་
ནི་དགོསྤྱོད་ལམ་དུ་ལྷགས་པའི་ཆོས་གོས་དག་གི་ཉེན་ཀོར་ཡིན་ནོ། །འགྲོང་བ་དང་། འདུག་པ་དང་། ཉལ་བའི་ཉེན་ཀོར་
ནི་འདོམ་གང་ཁོར་ཁོར་ཡུག་གོ། །ཐད་

ཀར་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཀོར་ཡང་འདོམ་གང་ཁོར་ཁོར་ཡུག་གོ། །ཐད་ཀར་འགྲོང་བ་དང་། འདུག་པ་དང་ཉལ་བའི་ཉེན་ཀོར་
ཡང་འདོམ་གང་ཁོར་ཁོར་ཡུག་གོ། །བཅུན་པ་དགོསྤྱོད་མཆོམས་གཞན་དུ་མཆིས་ནས། ཉལ་བར་བགྱིད་ན་དེའི་ཆོས་
གོས་དག་གི་ཉེན་ཀོར་གང་ལགས་

ཉེ་བ་འཁོར་ཇི་ཅུ་ཏུ་ཆོས་གོས་གྱི་གྲ་ལུས་དང་མ་འབྲལ་བ་ཚུན་ཅད་དོ། །དགོསྤྱོད་གིས་ཆོས་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་
མ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་མ་བྱས་ལ་ལྷུང་བ་མ་བཤགས་པར་གཞན་ཞིག་ཆེད་ན་དེ་ཡང་སྤྲ་མའི་རྒྱུད་གྱིས་སྤང་བར་འ
གྱུར་རོ། །དགོསྤྱོད་གིས་ཆོས་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན། དེ་

སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་མ་བྱས་ལ་ལྷུང་བ་མ་བཤགས་པར་གཞན་ཞིག་ཆེད་ན་དེ་ཡང་སྤྲ་མའི་རྒྱུད་གྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་
རོ། །དགོསྤྱོད་གིས་ཆོས་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན། དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་བྱས་ལ་ལྷུང་བ་མ་བཤགས་པར་གཞན་ཞིག་

ཉེད་ན་དེ་ཡང་སྒྲ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ།

དགོས་པོ་ལྟོ་ལོ་ལྟོ་ལོ་སྤང་བར་གྱུར་ན། དེ་སྤངས་ཤིང་བྱལ་བར་བྱས་ལ་ལྟོ་བ་བཤགས་ནས་གཞན་ཞིག་ཉེད་ན་དེ་
ལ་ལྟོ་བ་མེད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་དགོས་པོ་ལྟོ་ལོ་སྤང་བར་དངོས་པོ་དེས་མ་བཤགས་ཤིང་སེམས་མ་བཤགས་
པར་ལྟོ་བ་ཟེད་དམ། ཆོས་གོས་སམ།

{@58B} དྲ་བའམ། ཐོར་བུའམ། སྐར་གས་སམ། དགོས་པོ་ལྟོ་ལོ་ལྟོ་ལོ་བྱད་གང་ཡང་རུང་བ་གཞན་ཉེ་བར་འཛོག་
པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་སྒྲ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། ལས་དང་པོ་བ་དང་། སྦྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་།
ཆོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྟོ་བ་མེད་དོ། །

འབྲལ་བའི་སྤང་བ་སྟེ་གཉིས་པ་ཚོགས་སོ། ། སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་མགོན་མེད་
ཟས་རྒྱུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། ། དེའི་ཆོན་དགོས་པོ་རྣམས་ལ་གོས་མང་བ་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་སྟེ།
དགོས་པོ་གང་ཡང་

རུང་བས་གོས་སྟོན་པོ་ཞིག་ཉེད་ན་དེས་དེ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་དེ་གང་གི་ཆོ་འདི་དང་འབྲལ་བ་ཉེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་
གོས་བྱེད་དུ་གཞུགས་གོ་སྟེ་ལྟོ་ལོ་སྤང་བར་དེ་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་། སྟོན་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་།
སྟུག་པོ་དང་། སྤུང་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་གོ། ། དགོས་པོ་

དོན་ཉུང་དུ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་དགོས་པོ་རྣམས་གོས་མང་བ་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་སྟེ། དགོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བས་གོས་སྟོན་
པོ་ཞིག་ཉེད་ན་དེས་དེ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་དེ་གང་གི་ཆོ་འདི་དང་འབྲལ་བ་ཉེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་གོས་བྱེད་དུ་གཞུགས་
གོ་སྟེ་ལྟོ་ལོ་སྤང་བར་དེ་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་སྟོན་པོ་ཇི་ལྟ་

བཞིན་དུ་མེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། སྟུག་པོ་དང་། སྤུང་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་གོ། ། ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོར་
བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་དོ། ། དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འ

དས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གླེང་།

གཞི་འདི་དང་། ལྷ་བས་འདི་ལ་དགོས་པའི་དགོ་འདུན་བསྐྱེད་པ་མཛད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །སངས་
རྒྱུ་བཙུང་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་མེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྡུ་མ་བཞིན་ཏེ།
སངས་རྒྱུ་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་

རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ལ་མས་པ། དགོས་པ་དག་ཁྱེད་ལ་གོས་མང་བ་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་སྟེ། དགོས་པ་གང་ཡང་རུང་
བས་གོས་སྟེ་པོ་ཞིག་ཆེད་ན་དེས་དེ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་དེ་གང་གི་ཆོ་འདི་འདྲ་བ་ཆེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་གོས་བྱེད་
དུ་འཇུག་གོ་སྟེ་ལྟ་བུ་རེ་བས་དེ་འཇུག་པར་བྱེད་

{@59A} ཨྱ། ཅིང་། སྟོན་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མེད་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། སྒྱག་པོ་དང་། སྤང་མོ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མང་དོ། །སངས་རྒྱུ་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་། ཆོག་མི་ཞེས་པ་དང་། གསོ་དཀའ་
བ་དང་། དགའ་དཀའ་བ་

རྣམ་པར་སྤྲད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདོད་པ་ཆུང་བའི་བསྐྱེད་པ་བཟོད་ཅིང་། ཆོག་ཞེས་པ་
དང་། གསོ་སྟོབ་དང་། དགའ་སྤྲོ་བ་དང་། སྤྲོ་བ་དང་། ཡོ་བྱེད་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྲོ་བ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་། མཛེས་པ་
ཉིད་དང་། རྟོད་རིག་

པའི་བསྐྱེད་པ་བཟོད་ནས་དགོས་པའི་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་བས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་ག་
ཟེགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །
འདི་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་

འདུལ་བ་ལ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་ཆོས་གོས་ཟེན་པས་སྤྱད་སྤྱད་ན་དུས་མ་ཡིན་པའི་
གོས་ཞིག་ཆེད་ལ་འདོད་ན་དགོས་པའི་དེས་གོས་དེ་བྱེད་པར་བྱ་ཏེ། །སྤངས་ནས་གལ་ཏེ་ལངས་ན་སྤྱད་བཞིན་པའི་གོས་སུ་བྱ་

སྒྲིབ་ཅད་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མི་

ལངས་ལ་ཁ་མ་ལངས་པ་ཁ་སྐྱོང་བའི་གོས་ལ་རེ་བ་ཡོད་ན་དགེ་སློང་དེས་གོས་དེ་ལྷན་བ་གཅིག་གི་མཐར་གཞག་པར་བྱའོ།
།དེ་ལས་འདས་པར་འཛོག་ན་སྤང་བའི་སྤྱད་བྱེད་དོ། །དགེ་སློང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚེས་འདི་པ་འོ། །ཚེས་གོས་ཟིན་པས་སྤྱད་བྱེད་
སྤྱད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚེས་གོས་ཟིན་ལ་

སྤྱད་བྱེད་མ་སྤྱད་བ་ཡང་ཡོད། ཚེས་གོས་མ་ཟིན་ལ་སྤྱད་བྱེད་སྤྱད་བ་ཡང་ཡོད། ཚེས་གོས་ཟིན་ཅིང་སྤྱད་བྱེད་བ་
ཡང་ཡོད། ཚེས་གོས་མ་ཟིན་ཅིང་སྤྱད་བྱེད་མ་སྤྱད་བ་ཡང་ཡོད་དེ། ལུ་བཞིར་བཅད་པ་སྤྲུལ་བཞི་ཞེས་། དུས་མ་ཡིན་པའི་
གོས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་དགེ་སློང་གིས་

གོས་ཀྱི་དུས་ནི་གང་ཡིན། དུས་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས། སྤྱད་བྱེད་བཏིང་བའི་གནས་ན་ནི་སྤྲོད་ཆུང་འབྲིང་པོ་ཉ་ནས་
དམྱེད་ཆུང་ར་བ་ཉ་འི་བར་གྱི་ཆུང་བ་དེ་དག་ནི་གོས་ཀྱི་དུས་ཡིན་ལ། དེ་ཕན་ཅད་ནི་དུས་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱད་བྱེད་མ་བཏིང་བའི་
གནས་ན་ནི་ཐམས་ཅད་དུས་མ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་

{ @59B } ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལས་སོ། །འདོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་དོན་དུ་གཉེར་ནའོ། །དགེ་སློང་དེས་གོས་དེ་
སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གིར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ལངས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཚོགས་ནའོ། །ལྷུང་བ་ཁོ་ནར་གོས་སུ་
བྱས་ཏེ་བཅད་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་བསྐྱུང་

བཞེད་ཀྱི་ལྷན་བསྐྱེད་ཏུ་རུང་བར་བྱས་ཏེ་འོ། །ཁ་མ་ལངས་པ་ཁ་སྐྱོང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུལ་སྤྱད་རམ། སྤྲོད་གོས་སམ།
མཐར་གོས་ཁ་མ་ལངས་པ་ཁ་སྐྱོང་བའི་འོ། །གོས་ལ་རེ་བ་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་སློང་ལ་མས་བདག་ལ་གོས་སྤྱོད་བའི་
རེ་བའམ། སྤྲུལ་སྤྱད་ལ།

སྤྱིང་མོ་འམ། སྤྱོད་དཔོན་ནམ། མཁན་པོས་བདག་ལ་གོས་སྤྱོད་པའི་རེ་བའམ། ལོ་ལྟེན་དུས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚེ་འམ། ལོ་དུག་གི་
དུས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚེ་འམ། གཙུག་ལྷན་འབྲེག་པའི་དུས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚེ་འམ། གནས་ཁང་གི་དུས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚེ་འམ། དུས་སྤྱོད་ཚེ་པོའི་

ཆོ་རྒྱལ་དུ་རེ་བ་ཡོད་མེད།

དགེ་སློང་དེས་གོས་དེ་ལྷོ་བ་གཅིག་གི་མཐར་གཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷོ་བ་གཅིག་གི་མཐར་ཚུན་ཆད་དུ་འོ། དེ་
ལས་འདས་པར་འཛོག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་ཐལ་བར་རོ། །སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་
ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཞགས་པར་བྱ་བ་སྟེ།

དེས་ན་སྤང་བའི་ལྷ་འབྱུང་དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལ་ལྷ་འབྱུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། །འབར་སྡོམ་ལ། དོགས་བཅས་
 དོགས་པ་མེད་པ་དང་། །ཉམས་གྱུར་གྱུ་བ་པར་མ་གྱུར་དང་། །རྒྱུ་མཆད་ཤོས་ལྷ་ཤོས་གཉིས་དང་། །སྤྱུར་བ་དང་ནི་ཆོད་
 རྒྱུ་མས་སོ། །དགོས་སྤོང་།

གིས་ཚོས་ལ་གོས་སྡོན་པོ་ཞིག་རྟེན་ནས་དཔེ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་དེ་གང་གི་ཚོ་འདི་དང་འབྲེལ་བ་རྟེན་པར་གྱུར་པ་དེའི་
ཚོ་གོས་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ་སྟོམ་དུ་རེ་བས་དེ་འཇོག་པར་བྱེད་ཅིང་དཔེ་ཚོས་དེ་ཉིད་ལ་གོས་སྡོན་པོ་དོགས་པ་དང་བཅས་པ་
གཞན་ཞིག་རྟེན་པར་གྱུར་ན། དགོ་སྟོང་དེས་

གོས་དེ་ཉི་མ་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱེད་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཤིང་། གཏོང་བར་བྱ་བ་ཤིང་། རུང་བར་བྱ་བ་ཤིང་། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་ལོ། །བྱེད་གྱིས་རྫོག་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་

{@60A} ༡༡། གཅིག་པའི་སྐྱེ་རེས་ཤར་ན་སྤང་བའི་སྤྱང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། ཆོས་ལ་མ་རྟེན་གྱང་ཆོས་གཉིས་མཁའ་
ཆོས་གསུམ་མཁའ་ ཆོས་བརྒྱུ་ཚུན་ཅད་ཀྱིས་གོས་སྒྲོན་པོ་ཞིག་རྟེན་ན། དགོསྐྱོང་དེས་གོས་དེ་ཞག་བརྒྱ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་མཁའ།

གཏང་བར་བྱ་བའམ། རུང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་བྱའོ། །ཁྱིན་གྱིས་རྫོགས་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་
བྱེད་དམ། རུང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་མི་སྐྱུ་ཡོངས་ཤར་ན་སྐར་པ་ལི་ལྷོང་།

བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། གོས་དེ་བཅུ་ལ་

མ་རྟེན་ཀྱང་ཉི་མ་བཅུ་དགུ་ཚུན་ཅད་ཀྱིས་རྟེན་ན། དགེ་སློང་དེས་གོས་དེ་ཉི་མ་ཉི་ལྷེ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པར་བྱ་བའམ། གཏང་བར་བྱ་བའམ། རུང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་ལོ། །བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་མི་བྱེད་དམ།
གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་

བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན། ཉི་མ་ཉི་ལྷེ་པོ་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། ཉི་
མ་ཉི་ལྷེ་པོ་མ་རྟེན་ཀྱང་ཉི་མ་ཉི་ལྷེ་པོ་དགུ་ཚུན་ཅད་ཀྱིས་རྟེན་ན་དགེ་སློང་དེས་གོས་དེ་ལྷེ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པར་བྱ་བའམ། གཏང་བར་བྱ་

བའམ། རུང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་ལོ། །བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་
བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན། ཉི་མ་སྐྱ་རེངས་ཤར་གཅིག་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་རོ། གོས་སྡོམ་པོ་རྟེན་པ་ཇི་

ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། ལྷག་པོ་དང་། སྤང་མོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགེ་སློང་གིས་ཆོས་ལ་གོས་སྡོམ་པོ་
ཞིག་རྟེན་ནས་དེས་དེ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་དེ་གང་གི་ཆོ་འདི་དང་འབྲེལ་བ་རྟེན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་གོས་བྱེད་དུ་གཞུགས་གོ་
སྟམ་དུ་རེ་བ་མེད་པས་དེ་འཇོག་པར་བྱེད་

ཅིང་དེས་ཆོས་དེ་ཉིད་ལ་གོས་སྡོམ་པོ་དོགས་པ་མེད་པ་གཞན་ཞིག་རྟེན་པར་གྱུར་ན། དགེ་སློང་དེས་གོས་དེ་ཉི་མ་བཅུ་པོ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའམ། གཏང་བར་བྱ་བའམ། རུང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་ལོ། །བྱིན་
གྱིས་རྫོབ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་

{ @60B } བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱ་རེངས་
ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ལ་མ་རྟེན་ཀྱང་ཆོས་གཉིས་སམ། ཆོས་བཅུ་ཚུན་ཅད་དམ། ཉི་མ་བཅུ་དགུ་

ཚུན་ཅད་དམ། ཉི་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ཚུན་ཅད་

གྲིས་གོས་སྒྲོན་པོ་ཞིག་ཆེད་ན། དགོས་པ་དེས་གོས་དེ་ལྟར་བཤེད་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའམ། གཏང་བར་
བྱ་བའམ། རུང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །བྱིན་གྲིས་སྒྲོན་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་
བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་

སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་སྤྲུལ་བཅུ་གཅིག་གི་སྐྱེ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གོས་སྒྲོན་པོ་ཆེད་པ་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། སྤྱག་པོ་དང་། སྤུང་མོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགོས་པ་དེས་ཆོས་ལ་གོས་སྒྲོན་པོ་
ཞིག་ཆེད་ནས་དེས་དེ་བྱེད་དུ་མི་

འཇུག་པར་དེ་གོས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པ་དེ་འཛོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་གོས་ལ་རེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉམས་པར་གྱུར། འགྲུངས་
པར་གྱུར། ཉམ་ཚུང་བར་གྱུར་ཅིང་། དེས་ཆོས་དེ་ཉིད་ལ་གོས་སྒྲོན་པོ་གཞན་ཞིག་ཆེད་པར་གྱུར་ན། དགོས་པ་དེས་གོས་དེ་
ཉི་མ་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་གྲིས་

བརྒྱབ་པར་བྱ་བའམ། གཏང་བར་བྱ་བའམ། རུང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །བྱིན་གྲིས་སྒྲོན་པར་མི་བྱེད་
དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་གི་སྐྱེ་རེངས་
ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་

རོ། །ཆོས་ལ་མ་ཆེད་ཀྱང་ཆོས་གཉིས་སམ། ཆོས་བཅུ་ཚུན་ཅད་དམ། ཆོས་བཅུ་ལ་མ་ཆེད་ཀྱང་ཉི་མ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ཚུན་
ཅད་ཀྱི་གོས་སྒྲོན་པོ་ཞིག་ཆེད་ན་དགོས་པ་དེས་གོས་དེ་ལྟར་བཤེད་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའམ། གཏང་བར་
བྱ་བའམ། རུང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་

ལ་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །བྱིན་གྲིས་སྒྲོན་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་
མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་སྤྲུལ་བཅུ་གཅིག་གི་སྐྱེ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གོས་སྒྲོན་པོ་ཆེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་

བཞིན་དུ་མེར་པོ་དང་།

{ @61A } ཨྱ། །དམར་པོ་དང་། སྒྱག་པོ་དང་། སྤུང་མོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགོས་པ་གིས་ཆོས་ལ་གོས་སྒྲོན་པོ་ཞིག་ཆེད་
ནས་དེས་དེ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་དེ་རེ་བས་དེ་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་གོས་ལ་རེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་གྲུབ་པར་མ་གྱུར་།
རྒྱུ་ཆད་པར་མ་གྱུར་པར་དེས་ཆོས་

དེ་ཉིད་ལ་གོས་སྒྲོན་པོ་གཞན་ཞིག་ཆེད་པར་གྱུར་ན། དགོས་པ་དེས་གོས་དེ་ཉི་མ་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པར་བྱ་བའམ། གཏོང་བར་བྱ་བའམ། རུང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པར་མི་བྱེད་དམ།
གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་བར་

མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱེ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།
།ཆོས་ལ་མ་ཆེད་ཀྱང་ཆོས་གཉིས་སམ། ཉི་མ་ཉི་ལུ་རྩ་དགུ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཆེད་ན་དགོས་པ་དེས་གོས་དེ་བྱེད་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ནང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའམ། གཏོང་

བར་བྱ་བའམ། རུང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ།
རུང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱེ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ། །གོས་སྒྲོན་པོ་ཆེད་

པའི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། སྒྱག་པོ་དང་། སྤུང་མོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགོས་པ་གིས་ཆོས་ལ་གོས་སྒྲོན་
པོ་ཞིག་ཆེད་ནས་དེས་དེ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་དེ་རེ་བས་དེ་འཛོག་པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་གོས་ལ་རེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུ་ཆད་པར་གྱུར་

ན་དགོས་པ་དེས་གོས་དེ་ཉི་མ་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའམ། གཏོང་བར་བྱ་བའམ། རུང་བར་བྱ་
བའམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རུང་བར་མི་བྱེད་དམ།

གཞན་ལ་སྒྱིན་པར་མི་བྱེད་ན།

ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ལ་མ་རྟེན་ཀྱང་ཆོས་གཉིས་སམ། ཉི་མ་ཉི་
ལྷུང་དགུ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་རྟེན་ནས་དེས་དེ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་དེ་རེ་བས་དེ་འཇོག་པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་གོས་ལ་རེ་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་

{@61B} རྒྱུན་ཆད་པར་གྱུར་ན་དག་སྒོང་དེས་གོས་དེ་ཉི་མ་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་འཇམ་
གཏང་བར་བྱ་བ་འཇམ་ རུང་བར་བྱ་བ་འཇམ་ གཞན་ལ་སྒྱིན་པར་བྱ་ལོ། །བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་
བྱེད་དམ། རུང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྒྱིན་

པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གོས་སྒྲོན་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་
མེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། སྒྱག་པོ་དང་། སྒེལ་མོ་ཡང་དེ་བཞེན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཉི་
བ་འཁོར་གྱིས་ལྷུས་པ། བཅུན་པ་

གོས་དག་དུ་མཆིས། ཉི་བ་འཁོར་ལྷ་སྟེ། གོས་བདག་པོ་ཡོད་པ་དང་། གོས་བདག་པོ་མེད་པ་དང་། གོས་པོར་སྤངས་དང་།
གོས་དུར་ཁྲོད་པ་དང་། གོས་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་ཉིད་ནི་ལྷ་པོ། །དེ་ལ་གོས་བདག་པོ་ཡོད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་བདག་པོ་སྒྱེས་
སྒྱེས་པ་འཇམ། བྱད་

མེད་དམ། མ་ཞིང་ཡོད་པ་དེ་ནི་གོས་བདག་པོ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་ལོ། །གོས་བདག་པོ་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་བདག་པོ་སྒྱེས་
པ་འཇམ། བྱད་མེད་དམ། མ་ཞིང་མེད་པ་དེ་ནི་གོས་བདག་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལོ། །གོས་པོར་སྤངས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉི་
དུ་དག་གིས་

ཉི་དུ་ཉམས་པ་དང་། ཤིབ་དང་། དུས་ལ་བབ་པར་རིག་ནས་དེའི་རྒྱབ་ནས་གོས་ཀྱིས་བཀའ་སྟེ་དུར་ཁྲོད་དུ་ཁྱེར་ནས་དེ་
དག་གིས་གོས་དེ་ཡང་ཕྱིར་ཁྱེར་ཏེ་འོངས་ནས་དག་འདུན་ལ་འབྲུལ་བ་དེ་ནི་གོས་པོར་སྤངས་ཞེས་བྱ་ལོ། །གོས་དུར་ཁྲོད་

པ་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་

འཛིན་པ་མེད་པའི་དྲུང་ཁྲོད་ནས་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གོས་དྲུང་ཁྲོད་པ་ཞེས་བྱའོ། གོས་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་གང་ཞེ་
ན། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་རྒྱུ་ལྡན། ལམ་པོ་ཆེའི་གོས་དང་། དགོན་པར་བོར་བ་དང་། ཚུ་འགྲུལ་པ་དང་། སྤུངས་ཅན་དང་།
རལ་རུལ་ཉིད་ནི་

ལྡན་ཡིན་ཏེ། རལ་རུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅང་ཟེགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། གཤམ་ཡང་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་རྒྱུ་ལྡན། མེས་
ཚོགས་པ་དང་། ཚུས་ཁྱེད་པ་དང་། བྱིབས་ཟོས་པ་དང་། བེའུས་ཟོས་པ་དང་། མ་མའི་གོས་ཉིད་ནི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། གཤམ་ཡང་
གོས་གཉིས་ཏེ།

{@62A} ལྟ། ལམ་པ་དང་དྲུས་ཚོགས་སུ་ད་པའོ། གོས་སར་པ་གང་ཞེ་ན། ཐག་པས་གསར་དྲུང་བྱ་གསལ་པ་དྲུས་
ཚོགས་གསུམ་པོ་དག་ལས་དྲུས་ཚོགས་གང་ཡང་རུང་བའི་དྲུས་ཚོགས་སུ་མ་ད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གོས་སར་པ་ཞེས་བྱའོ
། གོས་དྲུས་ཚོགས་

སུ་ད་པ་གང་ཞེ་ན། དྲུས་ཚོགས་གསུམ་པོ་དག་ལས་དྲུས་ཚོགས་གང་ཡང་རུང་བའི་དྲུས་ཚོགས་སུ་ད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
དྲུས་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་བཞེས་ཏེ། དེ་ནི་གོས་དྲུས་ཚོགས་སུ་ད་པ་ཞེས་བྱའོ། འདེགས་ཤིང་གིས་གོས་སར་པ་རྟེན་ན་གཤམ་
ཏེ་དགོས་ཤིང་

དེས་བཅག་པ་དང་། གཤིང་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། བཅོམ་པ་དང་། ཁ་བསྐྱར་བར་རྒྱས་ན་དགོས་ཤིང་དེས་གོས་དེ་ལས་སྒྲུལ་སྐྱར་
ནི་ཉི་རིམ་དུ་བྱ། གཤིང་བ་ཡང་ཉི་རིམ་དུ་བྱ། སྤྱོད་པ་ནི་ཅིག་རྒྱུད་དུ་བྱ། མཐར་གོས་རྒྱུད་ཅིག་རྒྱུད་དུ་བྱའོ། འདེགས་ཤིང་
གིས་སྒྲུལ་སྐྱར་ཉི་

རིམ་ལ་རིམ་པ་གསུམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་ན་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། གསལ་བཅུ་འདས་ན་སྤངས་བའི་
རྒྱུད་བྱེད་དུ་འགྱུར་འོ། འདེགས་ཤིང་གིས་སྒྲུལ་སྐྱར་ཉི་རིམ་ལས་གཤམ་དུ་སྒྲུབ་ནི་སྒྲུལ་པས་རིམ་པ་འབོགས་པར་བྱེད་ན་

དེ་འབོགས་པ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ།

ཉི་མ་བཅུ་འདས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་སྒྲུལ་སྤྱོད་ཉི་མ་ལས་བཀྲུས་ཤིང་ཁ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་
ཉིད་ལ་སྒྲུབ་ཞོ་སྒྲུལ་པས་རིམ་པ་འབོགས་པར་བྱེད་ན་དེ་འབོགས་པ་ན་ལྷུང་བ་མེད་ལ། ཉི་མ་བཅུ་འདས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲུལ་སྤྱོད་ལ་ཇི་ལྟ་

བ་བཞིན་དུ་གདིང་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཞོ། །དགོས་ཤིང་གིས་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་ལོ་ལ་རིམ་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ན་དེ་སྤྱོད་པ་ན་
ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཉི་མ་བཅུ་འདས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་པའི་ལྷུང་བ་བཞིན་དུ་མཐར་ཐོགས་ལ་
ཡང་དེ་བཞིན་ཞོ། །དགོས་ཤིང་གིས་

གོས་དུས་ཚིགས་སུ་ད་པ་ཞིག་རྟེན་ལ་གལ་ཏེ་དགོས་ཤིང་དེས་བཅག་པ་དང་། གདིང་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། བཅོམ་པ་དང་། ཁ་
བསྐྱུར་བར་རྣམས་ན་དགོས་ཤིང་དེས་གོས་དེ་ལས་སྒྲུལ་སྤྱོད་ཞི་བཞི་རིམ་དུ་བྱ། གདིང་བ་ཡང་བཞི་རིམ་དུ་བྱ། སྤྱོད་པའི་ཉི་
མ་དུ་བྱ། མཐར་

{ @62B } གོས་ཀྱང་ཉི་མ་དུ་བྱའོ། །དགོས་ཤིང་གིས་སྒྲུལ་སྤྱོད་བཞི་རིམ་ལ་རིམ་པ་ལྔ་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ན་དེ་སྤྱོད་པ་ན་
ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཉི་མ་བཅུ་འདས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་སྒྲུལ་སྤྱོད་བཞི་རིམ་ལས་
གཞན་དུ་སྤྱོད་པའི་སྒྲུལ་སྤྱོད་པས་རིམ་པ་འབོགས་པར་

བྱེད་ན་དེ་འབོགས་པ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཉི་མ་བཅུ་འདས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་སྒྲུལ་
སྤྱོད་བཞི་རིམ་ལས་བཀྲུས་ཤིང་ཁ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་པས་རིམ་པ་འབོགས་པར་བྱེད་ན་དེ་འ
བོགས་པ་ན་ལྷུང་བ་མེད་ལ། ཉི་མ་

བཅུ་འདས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲུལ་སྤྱོད་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་གདིང་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པར་
བྱའོ། །དགོས་ཤིང་གིས་སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་ལ་རིམ་པ་གསུམ་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ན་དེ་སྤྱོད་པ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཉི་མ་

བཙུ་འདས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་

རོ། །དགེ་སློང་གིས་སྤྲོ་གོས་ཉི་རིམ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲུབ་ནི་སྒྲིམ་པས་རིམ་པ་འབོགས་པར་བྱེད་ན་དེ་འབོགས་པ་ན་ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཉི་མ་བཙུ་འདས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་སྤྲོ་གོས་ཉི་རིམ་ལས་འདི་ཉིད་
བཟུམ་ཤིང་ཁ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ནི་སྒྲིམ་

པས་རིམ་པ་འབོགས་པར་བྱེད་ན་དེ་འབོགས་པ་ན་ལྷུང་བམེད་ལ། ཉི་མ་བཙུ་འདས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།
།སྤྲོ་གོས་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་དུ་མཐའ་གོས་ལ་ཡང་དེ་བཞུགསོ། །ཐུག་དར་ཁོད་ལ་ནི་ཇི་ཅིམ་འདོད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱའོ།
།མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་

ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཉི་བའཁོར་གྱིས་ཞུས་པ། བཙུན་པ་སྒྲིམ་སྐྱར་དག་གི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་དུ་ལགས། ཉི་བའཁོར་དགུ་སྟེ། སྒྲིམ་
སྒྲུབ་དགུ་པ་དང་། སྒྲིམ་སྒྲུབ་བཙུ་གཅིག་པ་དང་། སྒྲིམ་སྒྲུབ་བཙུ་གསུམ་པ་དང་། སྒྲིམ་སྒྲུབ་བཙུ་ལྔ་པ་དང་། སྒྲིམ་སྒྲུབ་བཙུ་
བདུན་པ་དང་། སྒྲིམ་

སྒྲུབ་བཙུ་དགུ་པ་དང་། སྒྲིམ་སྒྲུབ་ཉི་ལྷུ་གཅིག་པ་དང་། སྒྲིམ་སྒྲུབ་ཉི་ལྷུ་གསུམ་པ་དང་། སྒྲིམ་སྒྲུབ་ཉི་ལྷུ་ལྔ་པ་འོ། ཉི་བའཁོར་
ཁོར་དེ་ལ་སྒྲིམ་སྒྲུབ་དགུ་པ་ནི་གསུམ་སྐྱར་གསུམ་མོ། །སྒྲིམ་སྒྲུབ་བཙུ་གཅིག་པ་ནི་གསུམ་སྐྱར་གསུམ་དང་སྒྲིམ་སྒྲུབ་
གཉིས་མོ། །སྒྲིམ་སྒྲུབ་

{@63A} ུམ། །བཙུ་གསུམ་པ་ནི་གསུམ་སྐྱར་བཞི་དང་སྒྲིམ་སྒྲུབ་གཅིག་མོ། །སྒྲིམ་སྒྲུབ་བཙུ་ལྔ་པ་ནི་གསུམ་སྐྱར་ལྔ་པ་འོ།
།སྒྲིམ་སྒྲུབ་བཙུ་བདུན་པ་ནི་གསུམ་སྐྱར་ལྔ་དང་སྒྲིམ་སྒྲུབ་གཉིས་མོ། །སྒྲིམ་སྒྲུབ་བཙུ་དགུ་པ་ནི་གསུམ་སྐྱར་དྲུག་དང་སྒྲིམ་
སྒྲུབ་གཅིག་མོ། །སྒྲིམ་སྒྲུབ་ཉི་

ལྷུ་གཅིག་པ་ནི་གསུམ་སྐྱར་བདུན་མོ། །སྒྲིམ་སྒྲུབ་ཉི་ལྷུ་གསུམ་པ་ནི་གསུམ་སྐྱར་བདུན་དང་སྒྲིམ་སྒྲུབ་གཉིས་མོ། །སྒྲིམ་
སྒྲུབ་ཉི་ལྷུ་ལྔ་པ་ནི་གསུམ་སྐྱར་བཅུ་དང་སྒྲིམ་སྒྲུབ་གཅིག་མོ། ཉི་བའཁོར་དེ་ལ་སྒྲིམ་སྐྱར་སྒྲིམ་སྒྲུབ་དགུ་པ་གང་ཡིན་

པ་དང་། ལྷམ་ཕྱན་བཅུ་གཅིག་པ་

གང་ཡིན་པ་དང་། ལྷམ་ཕྱན་བཅུ་གསུམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གསུམ་ནི་སློགས་བུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་པར་བྱས་ཏེ་བཅང་བར་
བྱའོ། ལྷམ་སྐྱར་ལྷམ་ཕྱན་བཅུ་ལྔ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལྷམ་ཕྱན་བཅུ་བརྒྱུན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལྷམ་ཕྱན་བཅུ་དགུ་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་གསུམ་ནི་སློགས་བུ་

ཕྱེད་དང་བཞི་པར་བྱས་ཏེ་བཅང་བར་བྱའོ། ལྷམ་སྐྱར་ལྷམ་ཕྱན་ཉི་ལྷ་གཅིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལྷམ་ཕྱན་ཉི་ལྷ་
གསུམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལྷམ་ཕྱན་ཉི་ལྷ་ལྔ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གསུམ་ནི་སློགས་བུ་ཕྱེད་དང་ལྔ་པར་བྱས་ཏེ་བཅང་བར་
བྱའོ། ཉེ་བ་འཁོར་དེ་ཡན་ཅད་ནི་ཆོམ་

བྱའོ། བཅུན་པ་ལྷམ་སྐྱར་གྱི་ཚད་ཇི་ཙམ་ལགས། ཉེ་བ་འཁོར་གསུམ་སྟེ། ལྷམ་སྐྱར་ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆུང་ངུར་
རིག་པར་བྱའོ། ཉེ་ལ་ཆེན་པོ་ནི་ཁྱུ་གསུམ་དང་ལྔའོ། ཆུང་ངུ་ནི་ཁྱུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་དང་ཕྱེད་དང་ལྔའོ། འབྲིང་གི་ནི་དེ་
གཉིས་གྱི་བར་མའོ།

ལྷམ་སྐྱར་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྒྲ་གོས་དང་། མཐང་གོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། གཞན་ཡང་མཐང་གོས་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། ཁྱུ་དོ་
དང་ལྔ་པ་དང་། ཁྱུ་དོ་དང་བཞི་པའོ། མཐང་གོས་ཐ་མ་ནི་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་གང་ཡིན་པའོ། སྤང་བ་རྣམས་གྱི་གོས་
ཐ་མ་ནི་ཁྱུ་གང་ཁོར་

ཁོར་ཡུག་གོ། འདེགས་ལྷོང་གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་མ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་མ་བྱས་ལ་ལྷུང་བ་མ་བཞགས་པར་གཞན་
ཞིག་ཆེད་ན་དེ་ཡང་སྤེམ་འི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། འདེགས་ལྷོང་གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་མ་
བྱས་ལ་ལྷུང་བ་མ་བཞགས་པར་གཞན་

{@63B} ཞིག་ཆེད་ན་དེ་ཡང་སྤེམ་འི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། འདེགས་ལྷོང་གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་སྤངས་ཤིང་
བྲལ་བར་བྱས་ལ་ལྷུང་བ་མ་བཞགས་པར་གཞན་ཞིག་ཆེད་ན་དེ་ཡང་སྤེམ་འི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། འདེགས་ལྷོང་

གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་

བྱས་ལ་ལྟང་བ་བཤགས་ནས་གཞན་ཞིག་ལྟེན་ན་དེ་ལ་ལྟང་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཇི་ཙམ་དུ་དག་སྤྱོད་གི་སྤང་བའི་
དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བཤགས་ཤིང་། མེས་པོ་མ་བཤགས་པར་ལྟང་བ་བཟེད་དམ། ཆོས་གོས་སམ། ན་བཤམ། མོར་བྱུང་
མ། ལྷ་རགས་སམ།

དག་སྤྱོད་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་རུང་བ་གཞན་ཉེ་བར་འཛོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་སྤྱི་མཐོང་གྱིས་སྤང་བར་འ
གྱུར་རོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྦྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཆོར་བ་དག་གིས་ཉིན་པ་ལ་ལྟང་བ་མེད་དོ། །འཛོག་
པའི་སྤང་བ་ལྟེན་གསུམ་པ་ཚོགས་

སཉོན་། །གང་གི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་འལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པས་གཟིགས་པ་ལྡེ་
རིགས་དང་། དུལ་དང་། དུས་དང་། རུས་དང་། བྱད་མེད་ལ་གཟིགས་པ་དག་གིས་འཛོག་རྟེན་ལ་གཟིགས་ནས་གྲུང་པོ་
ཆེར་སྤང་བར་

བསྐྱུར་ཏེ་ཡུམ་གྱི་ལྟམས་སུ་ཞུགས་པ་དེའི་ཆོ་ན་ས་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་གཡོས་པར་གྱུར་ཅིང་འཛོག་རྟེན་གྱི་འཛོག་རྟེན་གྱི་
བར་གང་ན་ཉི་མ་དང་ལྷན་པ་འདི་ལྟར་རྩལ་ཆེ་བ། འདི་ལྟར་མཐུ་ཆེ་བ་འདི་གཉིས་ཀྱི་འོད་དག་ཉམས་སུ་མི་ཁྱེད་བའི་
ལུན་པ་ལུན་གཞག་ལུན་པར་བྱེད་པས་གཞག་པར་

གྱུར་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གྱུར་དེའི་ཆོ་ན་སྤང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གྱུར་ནས། སེམས་ཅན་གང་དག་དེར་སྦྱོས་པ་
དག་གིས་རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུང་བ་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་གྱུར་འོད་དེས་སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་གཅིག་མཐོང་
ནས་ཤེས་ལྡན་དག་སེམས་ཅན་གཞན་

ཡང་འདིར་སྦྱོས་སོ། །ཤེས་ལྡན་དག་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་འདིར་སྦྱོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་གི་ཆོ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བུ་འདས་ནས་ཡུམ་གྱི་ལྟམས་ནས་བཞུགས་པ་དེའི་ཆོ་ཡང་ས་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་

གཡོས་པར་གྱུར་ཅིང་འཇིག་

{ @64A } ཨྱ། རྟོན་གྱི་འཇིག་རྟོན་གྱི་བར་གང་ན་ཉི་མ་དང་། ལྷ་བ་འདི་ལྟར་རྩུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ་འདི་ལྟར་མཐུ་ཆེ་བ་འདི་
གཉིས་གྱི་འོད་དག་ཉམས་སུ་མི་ཁྱེད་བའི་ཐུན་པ་ཐུན་གཞག་ཐུན་པར་བྱེད་པས་གཞག་པར་གྱུར་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་
དག་ཀྱང་དེའི་ཆོན་སྒྲིང་བ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གྱུར་ནས་

སེམས་ཅན་གང་དག་དེར་སྐྱེས་པ་དག་གིས་རང་གི་ལག་པ་བརྒྱུད་པ་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་། འོད་དེས་
སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་གཅིག་མཐོང་ནས་ཤེས་ལྡན་དག་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་འདིར་སྐྱེས་སོ། །ཤེས་ལྡན་དག་
སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་འདིར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་གྱུར་

ཏོ། །གང་གི་ཉིན་མོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བ་ལྟམས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཉིན་མོ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་
དག་གི་བྱ་ཡང་བཅས་པར་གྱུར་ཏེ། མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྩིབས་ཀྱིས་འཕྲུར་ཆོངས་སྦྱིན་གྱི་བྱ་བཅས་ནས་དེ་འདི་
སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གི་བྱ་བཅས་

པ་ན་འཇིག་རྟོན་གསལ་བ་གསལ་བ་ལྟར་སྒྲིང་བས་གཞོན་ནུ་འདིའི་མིང་གསལ་རྒྱལ་དུ་གདགས་སོ་སྟམ་ནས་བྱ་དེའི་
མིང་གསལ་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་པད་མ་ཆེན་པོའི་བྱ་བཅས་ནས་དེ་འདི་སྟམ་
དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གི་བྱ་བཅས་པ་ན་

འཇིག་རྟོན་ཉི་མའི་གཟུགས་ཤར་བ་ལྟར་སྒྲིང་ཞིང་འདི་བཅུ་མོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་བྱ་ཡིན་པས་གཞོན་ནུ་འདིའི་མིང་ག་
ཟུགས་ཅན་སྟོང་པོར་གདགས་སོ་སྟམ་ནས་བྱ་དེའི་མིང་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། །ཀྱི་ཤེས་ལྡན་རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོ་དམག་བརྒྱུད་པའི་བྱ་བཅས་

ནས་དེ་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གི་བྱ་བཅས་པ་ན་འཇིག་རྟོན་ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་སྒྲིང་བར་གྱུར་པས་གཞོན་ནུ་འདིའི་
མིང་ཤར་བར་གདགས་སོ་སྟམ་ནས་བྱ་དེའི་མིང་ཤར་བ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། །འཕགས་རྒྱལ་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལུ་

ཁྱེད་མཐའ་ཡས་ཀྱི་བཅའ་

ནས་དེ་འདི་སྟུང་བྱ་སེམས་ཏེ། བདག་གི་བཅའ་པ་ན་འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་བས་སྒྲུབ་བར་གྱུར་པས་གཞིན་ནུ་འདི་
མིང་རབ་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ་བར་གདགས་སོ་སྟུང་ནས་བྱ་དེའི་མིང་རབ་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། །ཀྱུལ་པོ་རེ་རེས་
བསམས་པ། ཡང་བདག་གི་བྱ་འི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །

{ @64B } བདག་གི་བྱ་འི་མཐུ་ཡིན་ནོ་སྟུང་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་མཐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཉིན་མོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བ་ལྟམས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཉིན་མོ་ཤྲག་གཞན་ནུ་བཟང་ལྡན་ལ་སོགས་པ་

ལྟ་བུ་ཡང་བཅས་སོ། །བསྟེན་བཀྱར་བ་འདུན་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་བཅས་སོ། །རྟོག་མ་ལྟ་བུ་ལས་རྟེན་བསྟེན་
གས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་འབྲངས་སོ། །ལྟ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་གྱུར་གཏོར་ལྟ་བུ་ཉི་བར་བསྟན་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་པ་
དས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

དེ་བཅའ་ཟེ་ལྟས་པ་དང་མཚན་མཁན་དག་གིས་ལུང་བསྟན་པ། གལ་ཏེ་གཞིན་ནུ་པོ་བྱང་གི་ནང་ན་བཞུགས་པར་གྱུར་ན་འ
ཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་ཀྱུལ་པོ་མཐའ་བཞིར་ཀྱུལ་བ། ཚས་ཀྱི་ཀྱུལ་པོ་ཚས་དང་ལྡན་པ། རིན་པོ་ཆེ་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་འ
གྱུར་ཏེ། དེའི་རིན་པོ་ཆེ་སྟོབས་

བདུན་པོ་དེ་དག་ནི་འདི་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྒྲུང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྟ་རིན་པོ་ཆེ་དང་།
ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བུད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ནི་བདུན་པ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བྱ་

དཔའ་བ། རྟུལ་ཐོད་པ། ཡན་ལག་མཚོག་གི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ། ས་རོལ་གྱི་སྟེ་རབ་ཏུ་འཇོམས་པ་སྟོང་ཚང་བ་ཡོད་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་རྒྱ་མཚོ་ལ་བྱུག་པའི་ས་ཆེན་པོ་མ་ལུས་པ་གཞིན་པར་སྟོབས་མེད་ཅིང་འཚོ་བ་མེད་པ་འདི་ཉིད་ཆད་པ་

མེད་ཅིང་མཚོན་གྱིས་བདའ་བ་མེད་

ལ་ཚོས་དང་མཐུན་ཞིང་སྟོམས་པས་ལེགས་པར་ཕབ་སྟེ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱོད་དང་ཁ་སྤྱོད་གསུམ་ཏེ་གོས་ཅུར་
སྤྲིག་དག་བགོས་ནས་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་དད་པས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་དུ་རྣམ་པར་གྲགས་པའི་སྐྱོད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །གང་གི་ཚོ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་དེའི་ཚོན་ཐམས་ཅད་དུ་གང་གྱི་ངོས་དང་ཉེ་བ་ཆུ་གྲང་
སྐལ་ལྡན་ཞིང་རྟའི་འགྲམ་བྱང་སྤོང་སེར་སྒྱའི་

{ @65A } ལྟ། །བསྟི་གནས་དང་། ཉ་ཅང་མི་རིང་བར་ཤྲ་གྲ་རྣམས་ཀྱི་གཞོན་ནུ་བྱུང་སྟེ། དེ་བུ་མ་ཟེ་རྟམ་པ་དང་།
མཚན་མཁན་དག་གིས་གལ་ཏེ་གཞོན་ནུ་དེ་པོ་བྱང་གི་ནང་ན་བཞུགས་པར་གྱུར་ན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་
བཞིར་རྒྱལ་བ། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོས་

དང་ལྡན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་པོ་དེ་དག་ནི་འདི་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ། འདི་
ལྟ་སྟེ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྤང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཉ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བྱུང་མེད་རིན་པོ་ཆེ་
དང་། བྱིམ་བདག་རིན་པོ་

ཆེ་དང་། དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ནི་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བྱུང་པའ་བ། རྟལ་ཕོད་པ། ཡན་ལག་མཚན་གི་ག་
ཟུགས་དང་ལྡན་པ། ས་རོལ་གྱི་སྤྱེ་རབ་ཏུ་འཇོམས་པ་སྟོང་ཚང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཐུག་པའི་ས་ཆེན་པོ་
མ་ལུས་པ་གཞོད་པར་སྟོན་

མེད་ཅིང་འཚོ་བ་མེད་པ་འདི་ཉིད་ཆད་པ་མེད་ཅིང་མཚོན་གྱིས་བདའ་བ་མེད་ལ་ཚོས་དང་མཐུན་ཞིང་སྟོམས་པས་ལེགས་
པར་ཕབ་སྟེ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱོད་དང་ཁ་སྤྱོད་གསུམ་ཏེ་གོས་ཅུར་སྤྲིག་དག་བགོས་ནས་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་

དད་པས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་རྟ་

བྱུང་ན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་རྣམ་པར་གྲགས་པའི་
སྐྱ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏེ་ཞེས་སྐྱ་བསྐྱགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཉི་འོག་གི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དག་གིས་
ཀྱང་གངས་རིའི་ངོས་དང་ཉེ་བ་ཆུ་གྲང་

སྐལ་ལྷན་ཤིང་རྟའི་འགྲམ་བྱང་སྤོང་སེར་སྐྱའི་བསྐྱེད་གནས་དང་། ཉ་ཅང་མི་རིང་བར་ཤུ་ཀྱ་རྣམས་ཀྱི་གཞོན་ནུ་བྱུང་སྟེ། དེ་
བཅ་ཟེ་ལྷས་པ་དང་། མཚན་མཁན་དག་གིས་གཤེགས་ཏེ་གཞོན་ནུ་དེ་ཕོ་བྱང་གི་ནང་ན་བཞུགས་པར་གྱུར་ན་འཁོར་ལོས་
སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་བཞིར་རྒྱལ་

བཤེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་དང་ལྷན་པ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་པོ་དེ་དག་ནི་འ
དི་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གྲུང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྟ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྟོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
དང་། བྱུང་མེད་རིན་

{ @65B } པོ་ཆེ་དང་། བྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ནི་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བྱ་དཔའ་བ།
རྒྱལ་པོ་དཔ། ཡན་ལག་མཚོག་གི་གཟུགས་དང་ལྷན་པ། ས་རོལ་གྱི་སྟེ་རབ་རྟ་འཇོམས་པ་སྟོང་ཚད་བཡོད་པར་འགྱུར་རོ།
།དེ་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཐུག་

པའི་ས་ཆེན་པོ་མ་ལུས་པ་གཞོད་པར་སྟོབ་མེད་ཅིང་འཚོ་ཤིང་བཅད་པ་འདི་ཉིད་ཆད་པ་མེད་ཅིང་མཚོན་གྱིས་བདའ་བ་མེད་
ལ་ཆོས་དང་མཐུན་ཞིང་སྟོམས་པས་ལེགས་པར་ཕབ་སྟེ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །གཤམ་ཏེ་སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་བྲེགས་ཏེ་གོས་དུར་
སྒྲིག་དག་བཞོས་ནས་ཡང་དག་པ་

ཁོ་ནར་དད་པས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་རབ་རྟ་བྱུང་ན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་རྣམ་པར་གྲགས་པའི་སྐྱ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ཐོས་སོ། །ཐོས་ནས་

ཀྱང་ཉི་འོག་གི་ཁམས་ཀྱི་

རྒྱལ་པོ་དེ་དག་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། ད་གཞིན་ནུ་བསྟེན་ན་དུས་སུ་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་འགྱུར་བས་གང་བསྟེན་ན་གཞིན་
ནུ་བསྟེན་པར་འགྱུར་སྟམ་མོ། །དེ་དག་གིས་བསམས་པ། རྒྱལ་པོ་ཟམ་གཙང་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བསྟེན་ན་གཞིན་ནུ་བ
སྟེན་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་

ནས། དེ་དག་གིས་རྒྱལ་པོ་ཟམ་གཙང་བསྟེན་པར་བརྟམས་ཏེ། དུས་དང་མཐུན་པའི་དུས་སུ་འདུད་པས་པོ་ཉི་དང་། དཀོར་
སྒྲིམ་དག་སྐྱུར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟམ་གཙང་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གི་བྱ་བཅས་པ་ན་དོན་ཐམས་ཅད་
དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་

ཅད་གྲུབ་པས་དེའི་ཕྱིར་གཞིན་ནུ་འདིའི་མིང་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་གདགས་སོ་སྟམ་ནས་དེའི་མིང་དོན་
ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། །གང་གི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་འཁྲུངས་
ཤིང་དེས་རྒྱུ་པོ་དང་། བད་པ་དང་། ཞི་

བ་གཟིགས་ནས་ཐུགས་ཕྱུང་སྟེ་ནགས་ཀྱི་ནང་དུ་ག་ཞེགས་པ་དེའི་ཆོན་རྒྱལ་པོ་ཟམ་གཙང་དང་། ལྷ་ཀྱའི་གསལ་པར་རབ་
རྟོགས་ཀྱིས་བཀའ་མཆིད་གསོལ་བའི་མི་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་བཀྲེ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ཉི་མ་རེ་རེ་ཁོང་དང་ནི་
གཞིན་ནུ་ཉི་ལ་འབྲུ་གཅིག་གཤམ་

{@66A} ༥། །འབྲས་བུ་གཙོ་ཆེ་འབྲུ་གཅིག་གཤམ་ མོན་སྟན་སྟེ་འབྲུ་གཅིག་གཤམ་ མོན་སྟན་སྟེ་འབྲུ་གཅིག་
གཤམ་ རྒྱ་ལྷག་གི་འབྲུ་གཅིག་གཤམ་ རྒྱ་སྟན་འབྲུ་གཅིག་གིས་འཆོ་བར་མཛད་དོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་བཀའ་མཆིད་ཁྱེར་ཏེ་འོང་

དོ། ཉི་འོག་གི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དག་གིས་དེ་ལྟར་གཞིན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་རྒྱུ་པོ་དང་། བད་པ་དང་། ཞི་བ་ག
ཟིགས་ནས་ཐུགས་ཕྱུང་སྟེ་རབ་དུ་བྱུང་དོ་ཞེས་ཐོས་ནས་དེ་དག་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ཅག་རྒྱལ་པོ་

ཟས་གཙང་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞིན་

ལྟ་དེ་རབ་རྟུ་བྱུང་ངོ་སྟོམ་ནས། དེ་དག་ལས་གོ་ས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་འདུད་པ་དང་། ཕོ་ཉ་དང་དགོར་སྟོམ་འབྲལ་བ་རྒྱན་བཅད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆོ་ན་གོ་ས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་
གསལ་རྒྱལ་ལ་སྟོན་པའི་མཆོག་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ།

བཞི་ལོ་དེ་ལ། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ལ་ནི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་བྱ་འཆར་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། གང་གི་ཆོ་གོ་ས་ལར་བྱུང་
བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་གན་དུ་ཕོ་ཉ་གཏོར་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་ན་སྟོན་པའི་མཆོག་སྟོན་པ་གཏོར་
བར་བྱེད་དེ། དེས་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་དག་

དང་། རྒྱལ་པོའི་བྱེད་པ་དག་བྱས་ནས་འཆར་ཀའི་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གོ་ས་ལར་
བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་གན་དུ་ཕོ་ཉ་གཏོར་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་ན་ནི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་བྱ་འཆར་ཀ་གཏོར་བར་
བྱེད་དེ། དེས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་དག་

དང་། རྒྱལ་པོའི་བྱེད་པ་དག་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མཆོག་སྟོན་པའི་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །སྟོན་པ་ལ་ཆུང་མ་སྟོན་མ་
ཞེས་བྱ་བ་གཟུགས་བཟང་བ། བཟླ་ན་སྟུག་པ། མཛེས་པ། རྒྱུས་བྱ་དགའ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། འཆར་ཀ་སྟོན་མ་དང་ལྷན་ཅིག་
ཁ་དུམ་པར་གྱུར་ཏོ། །

སྟོན་པས་ཇི་ལྟར་འཆར་ཀ་སྟོན་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཁ་དུམ་པར་གྱུར་པར་ཞེས་ནས་དེས་བསམས་པ། འདི་གསལ་དཔར་བྱའོ་
སྟོམ་མོ། །ཡང་བསམས་པ། གལ་ཏེ་འདི་བསལ་དཔར་གྱུར་ན་ཡུལ་འཁོར་གཉིས་འབྲུག་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བས་བདག་
གིས་བྱད་མེད་གྱི་ལུས་གྱི་

{ @66B } ཕྱིར་ཅིའི་ཕྱིར་བུ་མ་ཟེ་གསལ་དཔར་བྱ་སྟོམ་ནས་དེ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་གོ། །དེ་ནས་འཆར་ཀ་འདི་སྟོམ་དུ་
སེམས་ཏེ། བདག་སྟོན་པས་འབྲིགས་སོ་སྟོམ་དུ་རིག་ནས་སྒྲག་སྟེ་ཁྱིམ་ནས་བྱུང་ཞིང་གཞན་ན་འདུག་པ་དང་། སྟོན་པས་

སྒྲིམ་པ། འཆར་ཀ་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་རང་

གི་ཁྱིམ་སྤངས་ཏེ་གཞན་ན་འདུག་ཚུར་ཤིག། འདི་ཁྱོད་རང་གི་ཁྱིམ་ཡིན་གྱིས་ཅི་བདེར་འདུག་ཤིག། དེ་ནས་འཆར་
ཀ་འདི་སྒྲིམ་དུ་སེམས་ཏེ། དོན་གྱིས་ན་འདིས་བདག་ལ་ཇེས་སུ་གཞན་ངོ་སྒྲིམ་དུ་རིག་ནས་དེ་ཉིད་ན་འདུག་གོ། ༥འདུལ་
བ་རྒྱུ་པར་

འབྱེད་པ། བཅ་པོ་ཉི་ཤུ་བདུན་པ། དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་སློན་པོའི་མཆོག་སྟེང་པ་དུས་ལ་བབ་ནས་ཀོས་ལར་བྱུང་
བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ལ་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞོར་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཛོད་དང་བང་བར་བཅུག་གོ། སྟེང་
མས་འཆར་ཀ་ལ་གང་གི་ཆོ་

བདག་གི་ཁྱིམ་ཐབ་གསོན་ཞིང་འདུག་སྟེ་འཆོ་ཞིང་སྟོང་པ་དེའི་ཆོ་ན་ཁྱོད་རྟག་པ་ཁོ་ནར་བྱོན་ནང་དེའི་དུས་ལ་བབ་སྟེ།
ཀོས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་བུ་མ་མཆིས་པའི་སྟངས་དུ་ཞོར་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཛོད་དང་བང་བར་
སྟུལ་ན། ར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀའ་མཆིད་ཅིམ་

ཡང་མི་སྤྱིང་ངམ་ཞེས་ཡི་གེ་སྤྱིང་ངོ། དེ་ནས་འཆར་ཀ་སྤྱིང་ཡིག་གི་དོན་ཐོས་ནས་འདི་སྒྲིམ་དུ་སེམས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་
དེར་སོང་བར་གྱུར་ན་གཞི་དེ་ལས་འཆར་ཀ་བུད་མེད་ལ་ཆགས་བ་བུད་མེད་ཀྱི་ཕྱིར་དེར་སོང་ངོ་ཞེས་གཞན་དག་ཁ་ཟེར་
བར་འགྱུར་གྱིས་བདག་གིས་

ཐབས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཞིག་བྱའོ་སྒྲིམ་ནས་དེས་ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་དག་དང་། རྒྱལ་པོའི་བྱེད་པ་དག་
བྱས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ལ་འདི་སྟངས་སྒྲིམ་སོ། ༥ལྟ་གང་གི་ཆོ་
གཞོན་རྒྱ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་

པ་བལྟམས་པ་དེའི་ཆོ་ན་ཉི་འོག་གི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་འདྲད་ཅིང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སོ་ཉ་དང་། དཀོར་སྟོམ་དག་
གསོལ་ནས། གང་གི་ཆོ་གཞོན་རྒྱ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཆུན་པོ་དང་། ཞད་པ་དང་། གུམ་པ་གཟིགས་ནས་ཐུགས་བྱུང་སྟེ་

ནགས་སུ་གཤེགས་པ་

{ @67A } ལྷ། །དེའི་ཚེ་ན་ཉི་འོག་གི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ལས་ཀོ་ས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་མ་
གཏོགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕོ་ཉ་དང་། དཀོར་སྒྲོམ་འབྲུལ་བ་རྒྱུན་བཀྲམ་ནས་ལྷས་ཀོ་ས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་
གསལ་རྒྱལ་ལ་ཕོ་ཉ་དང་། དཀོར་

སྒྲོམ་དག་བཀའ་སྤྱུལ་ཅིང་བསྐྱར་ནས་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྒྱུན་པར་གྱུར་པ་ལས་ད་ལལ་བར་བོར་ན་སྤྲད་ཀྱིས་གནོད་པ་ཆེན་
པོར་འགྱུར་བ་དེ་སྒྲོལ་དང་མཆོམས་འབྲེལ་པར་མཆིས་པས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱུན་པར་མཛད་པའི་རིགས་སོ། །འཆར་ཀ་
གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཁྱིད་ཉིད་ཕོ་ཉར་སོང་

ཤིག །ལྷ་བཀའ་བཞིན་འཆོལ་ཞེས་དེ་ནས་འཆར་ཀས་དཀོར་སྒྲོམ་དག་ཁྱེད་ཏེ་མཉན་ཡོད་གལ་བ་དེར་འཕགས་ནས་
མཐར་གྱིས་མཉན་ཡོད་དུ་བྱིན་ཏོ། །དེ་ནས་འཆར་ཀ་འདི་སྣམ་དུ་སེམས་ཏེ། རྟོན་པ་ལ་བསྟེན་པར་མི་བྱ་བར་བསྟེན་པ་ལ་
བསྟེན་པ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་

པས་ཇེ་དང་པོར་སྒྲོན་པོ་རྣམས་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་བལྟ་སྟེ། སྟེང་མའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ་བྱའོ་
སྣམ་ནས། དེས་སྒྲོན་པོ་རྣམས་ལ་བལྟ་བར་བརྩམས་ཏེ་སྤྲོས་པ། ཤེས་ལྡན་དག་ཁྱིད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ཇི་ལྟར་སྟེང་མ་དང་ལྷན་
ཅིག་བཤེས་པ་དེ་མི་ཤེས་སམ།

དེ་ཁྱིམ་ཐབ་དུས་ལ་བབ་ནས་ཀོ་ས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་ནོར་ཐམས་ཅད་རང་གི་
མཛོད་དང་། བར་བར་བརྟག་པས་དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱིད་ཀྱིས་གོགས་གྱིས་ཤིག །དེ་དག་
གིས་དེ་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་

སོ། །དེ་ནས་འཆར་ཀ་ཀོ་ས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་བྱིན་ནས། ཀོ་ས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་
པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་བ་དང་། ཆོ་སྤེལ་བ་བྱས་ཏེ་མཐར་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་རྒྱལ་པོ་འདི་བྱ་

བདག་དང་། རྒྱལ་པོའི་བྱེད་

པ་དག་བྱས་ཏེ། ཀོས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །ལྟ་བུ་དག་གི་གནས་སྤྱོད་ཅིག །འཆར་ཀ་ཁྱོད་སྡོན་གང་དུ་ཞུགས་། ལྟ་སྡོན་པོའི་མཆོག་སྟེང་པའི་སྤྱུམ་པར་མཆིས་སོ། །འཆར་ཀ་སོང་ལ་དེ་ཉིད་དུ་ཞུགས་ ་ཞིག །ལྟ་སྡོན་པོའི་

{@67B} མཆོག་སྟེང་པ་དུས་ལ་བབ་པོ། །གལ་ཏེ་དེ་དུས་ལ་བབ་ན་ཅི་དེའི་བྱིམ་ཡང་དུས་ལ་བབ་བཅ། ལྟ་དེའི་སྤྱུམ་པ་ བྱིམ་ལ་མ་བབ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་ན་སྟན་ཅིམ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྡོན་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་པ། ་ཞེས་ལྟ་བུ་དག་ ཁྱོད་ཀྱིས་འཆར་ཀ་འི་གནས་བྱིན་

ཅིག །འཆར་ཀ་འི་ཕྱིར་བྱུང་བ་དང་། སྡོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ། ལྟ་ཅི་ལགས་འཆར་ཀ་ལ་གནས་མ་མཆིས་སྟོམ་མཅ། འདི་ལྟར་འཆར་ཀ་སྟེང་མ་དང་ལྟ་བུ་ཅིག་མཆིད་མཇལ་བས་དོན་གྱིས་ན་འཆར་ཀ་སྟེང་མ་འི་སྤྱད་དུ་ལྟ་ལ་གསོལ་བ་ ལགས་ཀྱིས། ལྟ་འཆར་

ཀ་ནི་བུམ་ཟེ་མདུན་ན་འདོན་གྱི་བུ་ལགས་པས་བུམ་ཟེ་ནི་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གཟུང་པར་བགྱི་བ་ལགས་ཏེ། འདི་ལེགས་ པར་བཟུང་ན་རྒྱལ་པོ་ཟུག་གཙང་ལེགས་པར་བཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་འཆར་ཀ་བོས་ཏེ་སྒྲུབ་པ། འཆར་ཀ་ དས་ཁྱོད་ཇི་ལྟར་སྟེང་མ་

དང་ལྟ་བུ་ཅིག་བཞེས་པར་སྤར་མ་ཞེས་ཀྱིས་ད་ལྟ་སོང་ལ་སྟེང་མ་དང་། དེའི་བྱིམ་དང་། འོར་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཁྱོད་ཅིག །ལྟ་བུ་གའ་སྤྱུལ་པ་བཞིན་འཆོལ་ལོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནས། འཆར་ཀ་སྟེང་མ་འི་བྱིམ་གལ་བ་དེར་སོང་བ་དང་། སྟེང་མས་འཆར་ ཀ་འོངས་སོ་ཞེས་ཐོས་

ནས་སྒྲོ་ཁང་དུ་འདུག་སྟེ་དུ་བར་བརྩམས་སོ། །འཆར་ཀ་ས་མཐོང་ནས་སྒྲུབ་པ། སྟེང་མ་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་དུ། དེས་སྒྲུབ་པ། བདག་འཆོལ་བའི་བྱིམ་ཐབ་དུས་ལ་བབ་ན་ཅི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བཏང་ངཅ། དེ་ནས་འཆར་ཀ་འདི་སྟོན་དུ་སེམས་

ཏེ། གལ་ཏེ་

བདག་གིས་མཐུན་པར་སྒྲིམ་ན་འདི་ཤིས་ཏུ་བར་འགྱུར་བས་བདག་གིས་འདི་ཚར་གཅད་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་དུ་རིག་ནས་འ
ཆར་ཀས་སྤྱོད་མ་ལ་སྒྲིམ་པ། སྤྱོད་མ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དཀའ་བ་བྱེད་པ་གང་གིས་བཙུན་མོ་གྲགས་འཛིན་དང་།
ས་འཆོམ་དང་། རི་དགས་སྐྱེས་

ལ་སོགས་པ་བྱད་མེད་དུ་གཟི་སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་པའི་དུ་ཙམ་དུ་ཡང་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་ཐོད་དོ། །དེ་ནས་
དེ་ཅང་མི་སྒྲིམ་པར་འདུག་པ་དང་། འཆར་ཀས་སྒྲིམ་པ། ཁོ་ཐོས་སྤྱོད་མ་བཏང་བས་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདིར་འོངས་པ་ཡིན་
ནོ། །ཁོ་ཐོས་སྐྱུ་ལ་པོ་ལས་

{@68A} ཟླ། སྤྱོད་དང་བྱིམ་དང་། ཞོར་ཐམས་ཅད་ཐོབ་ན་ཅི་སྤྱོད་འདི་ཉིད་དུ་འདུག་གམ། སེར་སྐྱུ་འི་གནས་སུ་འ
གྲོ། །དེས་བསམས་པ། གལ་ཏེ་སེར་སྐྱུ་འི་གནས་སུ་སོང་ནས་བུམ་ཟེ་མོ་ལས་སྤོག་ཀྱང་མི་ཐོབ་བོ་སྒྲིམ་དུ་རིག་ནས་འདི་
ཉིད་དུ་མཆིས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ་དེ་དེ་ཉིད་དུ་

འདུག་གོ། །དེའི་ཆོན་འཆར་ཀ་ལ་བྱིམ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཅིག་ནི་མཉན་ཡོད་ནའོ། །གཅིག་ནི་སེར་སྐྱུ་འི་གནས་ནའོ།
།གང་གི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལོ་དུ་གཏུ་དཀའ་བ་དེ་དཀའ་བ་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་རིག་
ནས། ཅི་བདེར་དབུགས་རྩལ་པར་

མཛད་ཅི་བདེར་དབུགས་འབྱེན་པར་མཛད་ཅིང་། འབྲས་ཆན་དང་། ཟན་ཕྱོག་ལ་སོགས་པ་ཞལ་ཟས་སྐྱུ་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་
གསོལ་བར་མཛད། ལུན་མར་དང་། འབྲུ་མར་དག་གིས་སྐྱུ་དག་ཀྱང་སྐྱུ་དཔར་མཛད། ཆུ་ཕྱོག་པོས་ཀྱང་སྐྱུ་བསིལ་བར་
མཛད་ཅིང་། ཁྲོད་སྤྱེ་འདོད་དུ་

ག་ཤེས་ནས་གྲོང་པའི་བུ་མོ་དག་འཁོད་དང་། དག་འཕྲོགས་མ་གཉིས་ལས་ལན་བཙུ་དུ་ག་བསྐྱས་པའི་འོ་མ་སྤང་ཙྰ་དང་
བསྐྱས་པ་གསོལ་ཏེ། ལྷུ་འི་སྐྱུ་ལ་པོ་ཞག་པོས་མཛོད་པར་བསྟོད་པ་ན་རྩ་བ་གྲ་ཤིས་འཆོར་པ་ལས་རྩ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟ་བུ་

དག་བཞེས་ནས། བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་གཞི་གལ་བ་དེར་གཤེགས་ཏེ་བྱོན་ནས། ཉིད་ཀྱིས་རྩ་མ་འཁྲུགས་པའི་གདན་བཤམས་ནས་སྐྱིལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ཏེ་
སྐྱེ་བྱང་པོར་བསྐང་ནས་དྲན་པ་སྤྱོད་པར་བཞག་སྟེ་བཞུགས་ནས་བསྐྱེད་ཅིང་གསུང་བཤེད་པ། ཇི་སྲིད་ཟག་མེད་
མ་ཐོབ་པར། །དེ་སྲིད་སྐྱིལ་

ཀྱང་གཞིག་མི་བྱ། །དེ་ཡིས་ཇི་སྲིད་ཟག་མེད་པ། །མ་བརྟེས་སྐྱིལ་ཀྱང་འཛིག་མི་མཛད། །གང་གི་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་མཚན་མོའི་ཀྱང་ཐུག་ལ་བདུད་འབྱུང་པོ་དུང་ཐུར་ཐུག་གསུམ་དང་། བྱེ་བ་ཐུག་དུག་གི་འཁོར་དང་ལྡན་པ་བྱམས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཛོན་

པར་བཏུ་ལ་ཏེ་སྤྲོན་མེད་པའི་མཁུན་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་ཚངས་པས་གསོལ་ཏེ། བླ་རྒྱ་ཁ་སྤྱིར་གཤེགས་ནས་ལན་གསུམ་
དུ་བསྐྱས་ཏེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེའི་ཆོ་ལྷ་པ་དང་། ཉེ་ལྷ་དག་དང་། བྱོར་
པའི་ཁྱེའུ་མཐོ་བ་མཐོ་བ་

{ @68B } ལྷ་བཅུ་བཏུ་ལ་ཏེ། །ཀར་པ་སའི་ཚལ་གསེབ་ཏུ་གཤེགས་ནས་བཟང་སྤེའི་ཚོགས་དུག་བཅུ་བདེན་པ་དག་ལ་
བཀོད་དོ། །བྱོར་སྤེའི་འདོད་དུ་གཤེགས་ནས་བྱོར་པའི་བྱ་མོ་དག་འཁོར་དང་། དག་འ་སྟོབས་མ་གཉིས་བདེན་པ་དག་ལ་
བཀོད་དོ། །སྤྱིང་རྒྱས་སུ་གཤེགས་ནས་

རལ་པ་ཅན་སྟོང་རབ་ཏུ་སྤྱང་ཞིང་རྫོགས་པར་བསྟེན་པར་མཛད་དོ། །གཡུ་མགོའི་མཚོད་རྟེན་དུ་གཤེགས་ནས་དག་སྟོང་
སྟོང་པོ་དེ་དག་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱིས་གདམས་པ་མཛད་ནས་འཁོར་བའི་དགོན་པ་ལས་བསྐྱེད་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མཐར་ཐུག་པ་
གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་སྤྲོན་མེད་པའི་སྟུ་

རན་ལས་འདས་པ་ལ་བཀོད་དོ། །ཤར་པའི་ཚལ་གསེབ་ཏུ་གཤེགས་ནས་མ་ག་རྫར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་པོ་སྤྱངས་ག་
ཐུགས་ཅན་སྟོང་པོ་ལྷ་བརྒྱུད་ཁྲི་དང་། མ་ག་རྫར་བྱུང་བའི་བྲམ་ཟེ་དང་། ཁྲིམ་བདག་འབུམ་ཐུག་དུ་མ་དང་ལྡན་ཅིག་

བདེན་པ་དག་ལ་བཞག་གོ། །རྒྱལ་

པོའི་ཁབ་རྩ་ག་ཞེགས་ནས་འདྲ་མཉམ་ཆེན་པོ་བཞེས་ཏེ་ཤུ་རེ་འུ་དང་། མེད་གལ་གྱི་བུ་འཁོར་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་དང་ལྷན་པ་
རབ་རྩ་ལྷུང་ཞིང་རྩོགས་པར་བསྟེན་པར་མཛད་དོ། །མཉན་ཡོད་རྩ་ག་ཞེགས་ནས་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆེན་པོ་བཞེས་ཏེ་གོ་ས་ལར་
བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་

གཞོན་ནུ་འི་དཔེ་འདྲ་སྤྲུལ་ནས། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆེན་པོ་མགོན་མེད་
ཟས་སྦྱོན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་གོ་ས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་
གི་གནད་པོ་ཉ་བཏང་སྟེ། ལྷ་

དགྲུས་པ་སྦྱེད་ཅིག །ཁྱེད་གྱིས་སྤྲས་གྱིས་བདུད་རྩི་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། བདུད་རྩིས་འགྲོ་བ་ཆོས་པར་མཛད་ཅིང་། མཉན་
ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆེན་པོ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱོན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ་ཞེས་སྤྲིང་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་
ཐོས་ནས་བཙུང་ལྷན་

འདས་གྱི་ན་སྤར་པོ་ཉ་བཏང་སྟེ། གཞོན་ནུ་བདག་གིས་རིང་རྩུ་མ་མཐོང་སྟེ། བདག་གཞོན་ནུ་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་སྐྱོམ་
མོ་ཞེས་གསོལ་པ་དང་། པོ་ཉ་དེ་དེ་ཉིད་རབ་རྩ་ལྷུང་དོ། །པོ་ཉ་གཉིས་པ་བཏང་བ་དང་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་རབ་རྩ་ལྷུང་དོ།
།བཙུང་ལྷན་འདས་གྱིས་

{@69A} ༥། ཆོས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་དང་གང་པོ་ཉར་བཏང་བ་དེ་དང་དེ་དེ་
ཉིད་རབ་རྩ་བྱུང་དོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་དེ་ཐོས་ནས་ལག་པ་ལ་འགྲམ་པ་གཏང་དེ་
སེམས་ཁོང་རྩུ་ཆུད་ཅིང་འདུག་པ། འཆར་ཀ་ས་མཐོང་

ནས་སྤྲས་པ། ལྷ་ཅིའི་སྤྲད་རྩུ་ལྷག་ལ་ཞལ་གཏང་དེ་ཐུགས་ཁོང་རྩུ་ཆུད་ཅིང་བཞུགས། འཆར་ཀ་གང་གི་ཆོ་གཞོན་ནུ་དོན་
ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་དགའ་བ་དགོད་པའི་ཆོངས་གཏམ་ཆེད་པའི་མི་དག་བཏང་ན་དེ་དག་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་གཏམ་ཁྱེར་

ཏེ་འོངས་ནས་གཞོན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་

གྲུབ་པ་གནས་པ་འདིས་གནས་སོ་ཞེས་གཏམ་སྟོན་པར་བྱེད་ན། ད་གཞོན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པས་བདུན་ཅི་ཐུགས་སུ་
ཆུད་དེ་བདུན་ཅིས་འགྲོ་བ་ཚིམ་པར་མཛད་ཅིང་། མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོན་གྱི་ཀླན་དགའ་ར་
བན་བཞུགས་ཞེས་ཐོས་ནས་ངས་

གཏམ་ཆེད་པའི་མི་དག་བཏང་ན། འགས་ཀྱང་གཞོན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའི་གཏམ་ཁྱིར་ཏེ་མི་འོང་བར་གང་དང་
གང་ཐོ་ཉར་བཏང་བ་དེ་དང་དེ་དེ་ཉིད་དུ་འདུག་པར་གྱུར་ན་ང་ཇི་ལྟར་ལག་པ་ལ་འབྲམ་པ་གཏད་དེ་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་
ཅིང་མི་འདུག་ཏུ་རུང་། འཆར་ཀས་སྒྲིམ་

པ། ལྟ་བདག་ལ་བཀའ་སྒྲུལ་དུ་གསོལ། ཁྱོད་ཀྱང་དེར་འདུག་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་བདག་གིས་ལྟའི་ན་སྤར་བཀའ་
མཆིད་འཚལ་ཏེ་མཆིའོ། །རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐིན་ཡིག་འདི་སྐད་ཅེས། མ་རུམ་བཞུགས་པ་ཚུན་ཆད་
ནས། །བདག་

གིས་ལེགས་པར་ཁྱོད་བསྐྱེད་ཏེ། །ཉོན་མོངས་གདུགས་ཀྱིས་རབ་གདུངས་པས། །རྒྱལ་བའི་ལྷོན་ཤིང་སྟོན་ཅིང་མཆིས།
།སློབ་མའི་ཡལ་ག་རྩ་ལག་གིས། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་ནི་རྒྱུས་གྱུར་པས། །གཞན་དག་བདེ་བས་དགའ་མཛད་ན། །བདག་ནི་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ལྷོན་

པར་གྱུར། །གང་ཚོ་དང་པོ་ཁྱོད་འཁྱུངས་ཚོ། །ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེན་མཛད་ནས་ནི། །ཉེ་དུ་ཇེས་སུ་གཟུང་མཛད་ཅེས། །དེ་ཚོ་
ཁྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་དམ་བཅས། །དེ་སྐད་གོ་འཕང་ཞི་བཞེས་ཁྱོད། །བདག་དང་ཉེ་དུ་འི་ཚོགས་རྣམས་ལ། །ཇེས་སུ་ཐུགས་
བརྩི་ཉར་བཟུང་སྟེ། །

{ @69B } ཁྱོན་པའི་སློབ་མོས་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་བྲིས་སོ། །དེ་ནས་འཆར་ཀ་ཐིན་ཡིག་དེ་སྐད་ཏེ་མཉམ་ཡོད་དུ་འ
ཕགས་ནས་དེ་མཐར་གྱིས་མཉམ་ཡོད་དུ་ཐིན་ནས་ཇི་ཅིམ་ན་འཆར་ཀས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་ཐིན་ཡིག་ཕུལ་བ་དང་།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཐིན་ཡིག

བཀྲག་པ་མཛད་ནས། འཆར་ཀས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་སེར་སྒྱུ་འི་གནས་སུ་ག་ཞེགས་སམ། འཆར་ཀ་འོང་དོ།
།འཆར་ཀས་ཐོན་གྱི་གཙུགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་རྒྱད་ཅེས་གསོལ་དོ། །གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མི་ག་ཞེགས་ན་བདག་
གིས་མཐུས་བཀྱི་

བར་བགྱིའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཀའ་སྒྱུ་ལ་པ། གང་ལ་ཁྲིད་བྱེད་སྲིད་པ་ཡི། །
བཀྲམ་གང་ན་འད་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ཡས་གཞི་མེད་སངས་རྒྱས་དེ། །གང་གི་གཞིས་ནི་ཁྲིད་པར་བྱེད། །གང་ལ་ཁྲིད་བྱེད་
སྲིད་པ་ཡི། །

ད་བཀྲམ་གང་ན་འད་ཡོད་མིན་པ། །རྩལ་ཡས་གཞི་མེད་སངས་རྒྱས་དེ། །གང་གི་གཞིས་ནི་ཁྲིད་པར་བྱེད། །གང་རྩལ་མི་
ཉམས་གང་ལ་ནི། །འཛིག་རྟེན་མ་རྩལ་ཡོད་མེད་པ། །དེ་ཡས་གཞི་མེད་སངས་རྒྱས་དེ། །གང་གི་གཞིས་ནི་ཁྲིད་པར་བྱེད།
།གང་

རྩལ་མི་ཉམས་གང་ལ་ནི། །འཛིག་རྟེན་མ་རྩལ་ཡོད་མེད་པ། །རྩལ་ཡས་གཞི་མེད་སངས་རྒྱས་དེ། །གང་གི་གཞིས་ནི་
ཁྲིད་པར་བྱེད། །འཆར་ཀས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་རྩལ་པོ་ཟས་གཙང་ལ་བཞེད་དུ་མཆོད་འོ། །བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྱུ་ལ་

པ། །འཆར་ཀ་རྩལ་བའི་པོ་ཉ་དག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་འོན་རྩལ་བའི་པོ་ཉ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། ལྷ་
བྲེགས་ཤིང་གོས་དུར་སྒྲིག་གོན་པ་རབ་དུ་བྱུང་བ་དག་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་གིས་རྩལ་པོ་ཟས་གཙང་ལ་
སྒྲར་མཆིས་པར་མཆོད་

ཀྱིས་འཆོལ་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྱུ་ལ་པ། རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་སོང་ཞིག། །འདི་རྟེན་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་
རྩལ་སེམས་དཔར་གྱུར་པས་ཐོན་ཆོ་རབས་རྗེས་པ་དེ་དང་དེ་དག་དུ་ཡབ་དང་། དུམ་དང་། མཁན་པོ་དང་། སྟོབ་དཔོན་

དང་། སྒྲ་མ་དང་། སྒྲ་

{@70A} ཨཱཱ། །མའི་གནས་ལྟ་བུ་དག་གི་ཚེས་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་འགའ་ཡང་མ་བཅག་པས་བཀའ་སྤྱུལ་མ་ཐག་ཏུ་འ
ཆར་ཀས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་རབ་ཏུ་འབྱུང་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་
བྱ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཤུ་རིའི་

བྱ་འཆར་ཀ་རབ་ཏུ་སྤྱུང་ཤིག་དང་། དེ་ནི་འདི་ལ་ཡུན་རིང་པོའི་དོན་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཚོ་དང་ལྡན་
པ་ཤུ་རིའི་བྱས་བཅུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཚལ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་མཉམ་ནས་འཆར་ཀ་རབ་ཏུ་སྤྱུང་བསྟེན་པར་
ཚོགས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་

འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འཆར་ཀ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེང་སྤྱོད་ཅན་བྱང་མེད་ཀྱི་ཡུལ་
དང་ལྡན་ཅིག་ཁྱིམ་གཅིག་ཏུ་ཉལ་བར་མི་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་ད་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་བཟླ་དོ། །འཆར་
ཀས་མཁན་པོ་བཀའ་བཞིན་འཚལ་ཞེས་

ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱའི་རྒྱུད་པ་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་སོང་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་དེར་སོང་སྟེ་
སྤྱོད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅས་གསོལ་ཏེ།
།བཅོམ་ལྡན་འདས་མེར་སྤྲུའི་

གནས་སུ་མཆིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། འཆར་ཀ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་འ
ཇུག་པར་མི་བྱ་བར་སྒྲོར་འབྲེང་སྟེ་ཤུ་གྲུའི་དགོས་པ་འོངས་སོ་ཞེས་བཟླ་དཔར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཤུ་གྲུའི་དགོས་པ་གཞན་
དག་ཀྱང་ཡོད་དམ་ཞེས་འདི་

ན་ཤུ་གྲུའི་དགོས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་བཟླ་དཔར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཞུགས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ན་འཇུག་པར་བྱའོ།
།གལ་ཏེ་གཞོན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་བཡང་ཆ་ལུགས་འདི་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནམ་ཞེས་འདི་ན། ཆ་ལུགས་འདི་འདྲ་བ་

ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ།

ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་འོ་བོ་བྱང་དུ་གནས་པར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཞོན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཡང་རྒྱལ་པོ་འོ་བོ་བྱང་དུ་
གནས་འཆར་བར་མི་བྱེད་དམ་ཞེས་འདྲི་ན། གནས་འཆར་བར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གང་དུ་
གནས་འཆར་བར་བྱེད་ཅེས་འདྲི་ན། དགོན་

{@70B} པའམ། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཞོན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་འོང་ངམ་
ཞེས་འདྲི་ན་འོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཡུན་ཇི་ཙམ་ན་འོང་ཞེས་འདྲི་ན་ཞག་བདུན་འདས་ནས་སོ་ཞེས་བརྗོད་
པར་བྱའོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀས་བཅོམ་ལྷན་

འདས་བཀའ་བཞུགས་འཆའ་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་མཉམ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་
ཕྱག་འཆའ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ན་སྤྲ་ནས་སོང་ངོ། །འཆར་ཀ་འོང་བའི་ཆོ་མཉམ་ཡོད་དུ་ཉི་མ་མང་པོ་དག་གིས་ཕྱིན་
ན་ཕྱིར་འགོ་བའི་ཆོ་འདི་ལྷ་

སྟེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཐུ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་འི་མཐུས་ཉི་མ་གཅིག་གིས་སོང་སྐྱའི་གནས་སུ་ཕྱིན་
ཏོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་རྒྱལ་པོ་བསྐྱེད་གཙུག་ལ་བཤེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་མི་སྒྲོ་བོས་ཏེ་སྤྲོས་པ།
ཀྱེ་ནང་ཐོ་ཁྱོད་སོང་ལ་རྒྱལ་པོ་ལ་

ཤྱུ་འི་དགོས་པོ་འོངས་སོ་ཞེས་སྒྲོན་ཅིག །དེས་སྤྲོས་པ། ཤྱུ་འི་དགོས་པོ་གཞན་དག་ཀྱང་མཆིས་སམ། འཆར་ཀས་
སྤྲོས་པ། ཤྱུ་འི་དགོས་པོ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །སྒྲོ་བས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྲོས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྤྲོས་པ། ཤྱུ་འི་འཇུག་ཏུ་
ཚུག་ཤིག །སུ་ཞིག་

ཤྱུ་སྒྲོག་པར་བྱེད། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་སྒྲོ་བས་འོ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་བསྐྱེད་གཙུག་ལ་བཤེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་
ནས་རྒྱལ་པོ་བསྐྱེད་གཙུག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྲོས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆོན་པོ་ཁྱོད་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཨ་རོག་གྱུ་ཞེས་གསུང་ངོ།

ཀླུ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་

འཆར་ཀ་སྐད་ལས་ངོ་ཤེས་ནས་སྤྲིས་པ། ཁྱོད་འཆར་ཀ་ཡིན་ནམ། ལྷ་བདག་སྐྱེ་བོས་དེ་ལྟར་འཆར་ཏེ། ཀླུ་པོས་སྤྲིས་
པ། གཞོན་རྒྱུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཡང་ཆ་ལུགས་འདི་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནམ། ལྷ་ཆ་ལུགས་འདི་འདྲ་བ་ཉིད་ལགས་སོ།
ཀླུ་པོ་མེད་གེའི་

ཁྱིལ་ས་བརྒྱལ་ཏེ་ས་ལ་ལྷུང་ནས་ཚུས་དབང་བསྐྱར་བས་སྒོག་ཕྱིར་འོངས་ནས་བྲིས་པ། གཞོན་རྒྱུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་
པ་འོང་ངམ། ལྷ་མཆོའོ། །ཡུན་ཇི་ཅུམ་ན་འོང། དགྲུང་བདུན་འདས་ནས་སོ། ཀླུ་པོས་བྲོན་པོ་རྣམས་ལ་སྤྲིས་པ། ཤེས་
ལྡན་དག་དེར་ལ་རྒྱལ་

{@71A} ཟླ། འོ་འོ་བྲང་དང་། བཅུན་མོའི་འཁོར་དག་བྱེདོར་གྱིས་ཤིག །ལྷ་གཞོན་རྒྱུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་དེ་
ཀླུ་པོའི་ཕོ་བྲང་ངམ། བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གནས་འཆར་བར་མི་བགྱིད་དོ། །འོ་ན་གང་དུ་གནས་འཆར་བར་བྱེད།
དགོན་པ་འམ། གཙུག་ལག་ཁང་

དུ་ཤོ། །གཙུག་ལག་ཁང་ཅི་འདྲ་བར། འཆར་ཀས་མཉམ་ཡོད་ན་གཙུག་ལག་ཁང་ཅི་འདྲ་བ་དག་མཐོང་བ་དེ་འདྲ་བ་
བརྗོད་དོ། །དེའི་ཆོ་ན་ཀླུ་པོ་ཟས་གཙང་ལ་སྐྱེད་མོས་ཆལ་སྐྱེ་ཡོད་དང་། [~NA+YA] གྲོ་རྩའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་།
ཆོངས་པའི་གནས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་མོས་

ཆལ་ལྷ་བརྒྱ་ཡོད་པས་ཀླུ་པོས་བྲོན་པོ་རྣམས་ལ་སྤྲིས་པ། ཤེས་ལྡན་དག་ཁྱེད་དེར་ལ། སྐྱེད་མོས་ཆལ་གསུམ་པོ་སྐྱེ་
ཡོད་དང་། [~NA+YA] གྲོ་རྩའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་། ཆོངས་པའི་གནས་དག་ཏུ་སྐྱེད་མོས་ཆལ་རེ་རེར་ཡང་རྒྱལ་
བྱེད་གྱི་ཆལ་འདྲ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཁང་

ཆེན་བཅུ་དྲུག་དང་། ཁང་པའི་གཞི་དྲུག་བཅུ་ཡོད་པ་དག་སྐྱུར་དུ་བྱེད་དུ་ཆུག་ལ། གྲོང་ཁྱིམ་མེར་སྐྱུའི་གནས་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་རྫོབ་དང་། གསེག་མ་དང་། བྱོལ་མེད་པར་གནས་པར་གྱིས་ཤིག ཀླུ་པོ་རྣམས་ནི་ཆོག་གིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་

རྣམས་ནི་སེམས་ཀྱིས་

འགྲུབ་པ་ཡིན། རྣམ་འབྱེད་པ་རྣམས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས་སློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་
བཀའ་བཞིན་འཆའ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ལས་མཉམ་ནས་སྐྱེད་མོས་ཆའ་གསུམ་པོ་སྐྱེ་ཡོད་དང་། [~NA+YA] ་
གོ་རྟེན་ཀྱི་དག་པ་ར་བ་དང་། ཆོངས་པའི་

གནས་དག་ཏུ་སྐྱེད་མོས་ཆའ་རེ་རེར་ཡང་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆའ་འདྲ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཁང་ཆེན་བཙུན་གྲག་དང་། ཁང་
པའི་གཞི་དྲུག་བཙུ་ཡོད་པ་དག་བྱེད་དུ་བཙུག་ཅིང་གོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫོག་དང་། གསེག་མ་
དང་། གྱོམ་མེད་པར་གནས་པར་བྱས་སོ། །སངས་རྒྱས་

བཙེམ་ལྟན་འདས་གསོན་ཞིང་བཞུགས་ཏེ་འཆོ་ཞིང་གཞེས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གདོན་མི་ཟ་བར་བཞག་བ་བཙུ་
མངའ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་། ཇི་སྟེན་དུ་སེམས་ཙན་
གཞན་གྱིས་སློན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བྱེར་

{@71B} མི་ལྟོག་པའི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མ་བཏུལ་བ་དང་། ཇི་
སྟེན་དུ་སྐྱེ་ཆོའི་ཆ་ལྟ་མ་ལུས་པ་དང་། ཇི་སྟེན་དུ་མཆོམས་བཅད་པ་མ་མཛད་པ་དང་། ཇི་སྟེན་དུ་ཉན་ཐོས་ཟུང་གཅིག་
མཆོག་ཏུ་མ་བསྟན་པ་དང་། ཇི་

སྟེན་དུ་གོང་ཁྱེར་ཀྱི་འོད་དུ་ལྟ་ལས་བབས་པ་མ་བསྟན་པ་དང་། ཇི་སྟེན་དུ་མཉམ་ཡོད་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་རྣམས་པར་མ་བ་
སྟན་པ་དང་། ཇི་སྟེན་དུ་མཆོ་ཆེན་པོ་མ་རྟོག་པར་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལུང་མ་བསྟན་པ་
དང་། ཇི་སྟེན་དུ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་

བདེན་པ་དག་ལ་མ་བཀོད་པ་དེ་སྟེན་དུ་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་མི་འདའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བཙེམ་ལྟན་འདས་འདི་སྐྱེས་དུ་
དགོངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཟས་གཙང་དང་། ལྷ་ཀྱུ་འབྲུམ་ཕྱག་དུ་མ་དག་གཞུལ་བའི་དུས་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ཅིང་།

འདི་ལྟ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་

ཡུམ་གཉིས་བདེན་པ་དག་ལ་གཞག་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གདོན་མི་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དགོངས་
ནས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་མིན་གཤེགས་ཀྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། མིན་གཤེགས་ཀྱི་བྱ་ཆེན་པོ་
ལ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་སེར་སྐྱའི་གནས་སུ་གཤེགས་ཀྱིས། ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཐབས་ཅིག་སེར་སྐྱའི་
གནས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྲུལ་མཛུགས་ལྟ་བུར་སྒྲོ་བ་དེས་ཆོས་གོས་དག་ལོང་ཤིག་ཅེས་བསྒྲོ་ཤིག། ཆོ་དང་ལྡན་
པ་མིན་གཤེགས་ཀྱི་བྱ་ཆེན་པོས་

བཅུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཆའ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་མཉན་ནས། དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་བཅོམ་
ལྡན་འདས་སེར་སྐྱའི་གནས་སུ་གཤེགས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཐབས་ཅིག་སེར་སྐྱའི་
གནས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྲུལ་མཛུགས་

བ་ལྟ་བུར་སྒྲོ་བ་དེས་ཆོས་གོས་དག་ལོང་ཤིག་ཅེས་བསྒྲོ་ཤིག། དགོས་པ་དག་གིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་དེ་བཞིན་བཀྱིའི་ཞེས་ཆོ་
དང་ལྡན་པ་མིན་གཤེགས་ཀྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལས་མཉན་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུལ་བ་འཁོར་དུལ་བ་དང་ལྡན་པ། ཞི་བ་འ
ཁོར་ཞི་བ་དང་ལྡན་པ། གྲོལ་

{@72A} ༣༡ །བ་འཁོར་གྲོལ་བ་དང་ལྡན་པ། དབྱུགས་ཕྱིན་པ་འཁོར་དབྱུགས་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ། ཐུལ་བ་འཁོར་
ཐུལ་བ་དང་ལྡན་པ། དག་བཅོམ་པ་འཁོར་དག་བཅོམ་པ་དང་ལྡན་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འཁོར་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་དང་ལྡན་པ། མཛེས་

པ་འཁོར་མཛེས་པ་དང་ལྡན་པ། ལྷ་མཆོག་ལྟར་བ་ལང་གི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། སྤང་པོ་ཆེ་ལྟར་སྤང་པོ་ཆེ་གི་
སྤུ་གྲུའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། སེང་གི་ལྟར་མཆེ་བ་ཅན་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་

ལྟར་ངང་པའི་ཚོགས་

ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། བཅ་མཁའ་ལྷིང་ལྟར་བྱའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། བཅ་ཟེ་ལྟར་སྒྲོབ་མའི་ཚོགས་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། སྒྲོན་པ་མཁས་པ་ལྟར་ནད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། དཔའ་བོ་ལྟར་རུ་པའི་ཚོགས་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་

བསྐྱོར་བ། ས་མཁའ་ལྟར་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། དེད་དཔོན་ལྟར་ཚོང་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ཚོང་དཔོན་ལྟར་འཁོར་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། མཁར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་སྒྲོན་པའི་ཚོགས་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ།

བཤེན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལྟར་བུ་སྟོང་གི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། རྒྱ་བ་ལྟར་རྒྱ་སྐྱར་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱོར་བ། ཉི་མ་ལྟར་འོད་ཟེར་སྟོང་གི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། དུལ་འཁོར་སྒྱུར་ལྟར་དེ་ཟེན་ཚོགས་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། འཕགས་

སྒྲེས་པོ་ལྟར་གྲུལ་བུ་མ་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། མིག་མི་བཟང་ལྟར་གྲུའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ།
ཁོར་སྒྱུན་ལྟར་གཞོད་སྒྱུན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ཐགས་ཟངས་རིས་ལྟར་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་
སུ་བསྐྱོར་བ། བརྒྱ་བྱེན་

ལྟར་སུམ་བུ་རྩ་གསུམ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ཚངས་པ་ལྟར་ཚངས་རིས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱོར་བ། དབང་པོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བོ་ད་ལམ་དངོ་དཔ་མ་འཁྱུགས་པ། རྩ་གཏོར་ལྟར་ཏིང་ངེ་བ། སྒྲིན་ལྟར་རྩ་དང་
བཅས་པ། ལྷང་པོ་

{@72B} ཆེན་རྒྱལ་པོ་ལྟར་དེགས་པ་དང་བུལ་བ། སྒྲེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་བུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་
བརྒྱན་པ། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་བུས་སྒྲུ་རྣམ་པར་མཛོས་པ། འོད་འདོམ་གང་གིས་གཟུགས་ཅན་བརྒྱན་པ། ཉི་མ་སྟོང་

བས་ལྷག་པའི་འོད་དང་ལྷན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་

རི་བོ་འགོ་བ་ལྟར་རྒྱན་ཏུ་བཟང་བ། སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། མ་འབྲེས་པའི་བྲན་པ་ཉི་ལེ་གཞག་པ་
གསུམ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ། འཇིག་རྟེན་ལ་མན་པར་ཞུགས་པ། སྤང་བ་གཅིག་ཤུ་པ། ཉལ་གཅིག་དཔའ་བ།
གཉིས་པ་མེད་པ།

གཉིས་སུ་མི་གསུང་བ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བཞུགས་པ། རིག་པ་གསུམ་གསལ་བར་མཛད་པ། བསྐྱབས་པ་
གསུམ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པ། ཏུལ་བའི་གནས་གསུམ་གྱི་གཞི་ལ་མཁས་པ། ཚུ་བོ་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ། རྩ་འཁྲུལ་གྱི་
རྒྱུད་པ་བཞི་སོ་དཔའི་

གཞི་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ། བསྐྱབས་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་མཛད་པ། མི་འཇིགས་པ་
བཞིས་བསྟེངས་པ་མི་མང་པ་ལ། ཡན་ལག་ལྔ་སྤངས་པ། འགོ་བ་ལྔ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ཡན་ལག་དྲུག་དང་
ལྷན་པ། བ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། ཏུག་ཏུ་གནས་པ་དྲུག་གིས་གནས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་མེ་ཏོག་
གིས་སྒྲུག་པ། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྟོན་པ། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ལ་མཁས་པ། སྟོབས་
བཅུའི་

སྟོབས་དང་ལྷན་པ། ཕྱོགས་བཅུར་སྟོན་པས་ཡང་དག་པར་རྒྱས་པ། བརྒྱ་སྟོན་བཅུར་དབང་བསྐྱུར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འ
ཕགས་པ། ལམ་ལ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྟེང་རྒྱས་འོད་སྤྱང་དང་། ག་ཡ་འོད་སྤྱང་དང་། རྩ་འཁྲུལ་འོད་སྤྱང་ལ་
སོགས་པ་སྟོན་གྱི་རལ་པ་

ཅན་སྟོང་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྔ་རིའི་བྱ་དང་། རྫོང་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགེ་སྟོང་གི་དགེ་འདུན་མང་པོས་
མདུན་དུ་བདར་ཏེ་སེར་སྒྲུའི་གནས་གལ་བ་དེར་རྒྱ་ཞིང་ག་ཞེགས་སོ། །དེའི་ཆོ་ན་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་ཉི་མ་བདུན་པ་

ལ་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་གནས་

{ @73A } ལྷ། །ཐམས་ཅད་རྫོང་པ་དང་། གསེག་མ་དང་། གྲོ་མི་མེད་པར་བཞག་ཅིང་བདུག་པ་དང་། བྱེ་མ་འཁྲིམས་པ་
དང་། མེ་ཏྲོག་སྒྲ་ཚོགས་བཀྲམ་པ་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་བསྐྱེད་བ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྒྱ་ཆེན་པོ་
དག་བཤམས་

ཤིང་། [~NA+YA] གྲོ་རྩའི་ཀླན་དགའ་ར་བར་ས་སྤྱོགས་གོ་སྐྱབས་ཡངས་པར་གདན་ཐབས་བྲུ་གམ་ལྟ་བུར་

བཤམས་ཏེ། [~NA+YA] གྲོ་རྩའི་ཀླན་དགའ་ར་བ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་གནས་ཀྱི་བར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་

མཛེས་ཤིང་རྫོང་པ་དང་། གསེག་མ་དང་། གྲོ་མི་མེད་པར་བཞག་

སྒྲེ། སྒོས་ཆུ་འི་ཆག་ཆག་བཏབ་ཅིང་བར་བར་དུ་དར་གྱི་ཆུ་ན་པོ་མང་པོ་དབྱངས་ཤིང་། མེ་ཏྲོག་གི་ཚོམས་དག་ཀྱང་

བཤམས། བདུག་སྒོས་བྲི་ཞིམ་པའི་དུ་བ་འཁྲིམས་པ་དང་། མེ་ཏྲོག་སྒྲ་ཚོགས་བཀྲམ་པ་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་
བསྐྱེད་བ་དག་རྣམས་

བཞག་གོ། རྒྱལ་པོ་བས་གཙང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱལ་པོའི་མཐུ་ཆེན་པོས་ [~NA+YA] འ

གྲོ་རྩའི་ཀླན་དགའ་ར་བ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྔོན་ཅིང་འདུག་གོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཐར་གྱིས་

རྒྱ་ཁོང་ག་ཞེགས་པ་ན་ཆུ་རྒྱུད་རོ་ན་

ཀའི་འགྲམ་དུ་ག་ཞེགས་སོ། །དེ་ན་དག་སྒྲོང་ཁ་ཅིག་ནི་ལག་པ་དང་རྒྱུ་བར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་སོ་ཤིང་འདོར་

བར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་ཆུ་འཚོག་པར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་ཁུས་བྱེད་དོ། །གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་གནས་ན་འཁོད་པའི་ལྷ་ཀྱ་རྣམས་

ཀྱིས་གཞོན་ནུ་དོན་

ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་འོངས་ཤིང་། རྒྱལ་པོ་བས་གཙང་གིས་ [~NA+YA] གྲོ་རྩའི་ཀླན་དགའ་ར་བར་ས་སྤྱོགས་གོ་

སྐབས་ཡངས་པར་གནས་མཁའ་བཤམས་ཞེས་ཐོས་སོ། ཐོས་ནས་ཀྱང་ཤྲུག་འབྱུང་ཕྱག་དྲུ་མ་དག་ [~NA+YA] འ

གོ་རྟེན་གྱི་དག་འར་བར་འདུས་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ན་ཁ་ཅིག་

ནི་སྟོན་གྱི་དག་བའི་རྩ་བ་དག་གིས་བསྐྱེད་ཞིང་ལྷགས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཡ་མཚན་སྐྱེས་ཏེ་ཇི་དང་པོར་ཡབ་གྱིས་སྐྱས་གྱི་
ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བར་མཇེད་དམ། འོན་ཏེ་སྐྱས་གྱིས་ཡབ་གྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བར་མཇེད་པ་བཟོའོ་སྐྱེས་པས་
ལྷགས་སོ། །དེ་

{@73B} བས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་སྐྱེས་དྲུ་དགོངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་ཞབས་གྱིས་སེར་སྐྱེད་གནས་
སྲ་གཤམས་ན་ཤྲུག་རྒྱལ་ཅན་དག་གཞིན་རྒྱུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པས་ཆེན་པོ་མ་རྟེན་དེ། འདི་ལྟར་འདི་སྟོན་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན་གོང་ཁྱེད་

སེར་སྐྱེད་གནས་ནས་ལྷ་འབྱུང་ཕྱག་དྲུ་མས་བསུ་སྟེ་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་སྟེ་སོང་ན། ད་འདིས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་རྟོགས་ཀྱང་རྒྱུ་ཡིན་པས་འོངས་སོ་ཞེས་མ་དད་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་བས་བདག་རྩུ་འཕྱུལ་གྱིས་སེར་སྐྱེད་གནས་སྲ་འཇུག་
པར་བྱའོ་སྐྱེས་དྲུ་དགོངས་ཤིང་

རིག་ནས། དག་སྟོང་རྒྱམས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། དག་སྟོང་དག་ཁྱེད་ནི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དག་གིས་ཆུ་གླུང་རོ་ཉ་ཀ་ཚོ་ལ་ཅིག་ །དེ་
བཞིན་གཤམས་པ་ནི་རྩུ་འཕྱུལ་གྱིས་གཤམས་སོ། །དག་སྟོང་རྒྱམས་གྱིས་བཙུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཚལ་ཞེས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལས་མཉམ་

ནས། རྒྱུ་ཡིན་པ་དག་གིས་ཆུ་གླུང་རོ་ཉ་ཀ་ཚོ་ལ་ཏེ་ [~NA+YA] གོ་རྟེན་གྱི་དག་འར་བར་གཤམས་པ་བཟོའོ་དོང་དོ། །དེ་ནས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་སོང་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་བྱགས་སྲ་ཆུད་ནས་ཏིང་ལེ་འཛིན་འདི་ལྟ་བུ་
ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱགས་མཉམ་

པར་བཞག་ན་རྩུ་འཕྱུལ་གྱིས་ཆུ་གླུང་རོ་ཉ་ཀ་འི་པ་རོ་ལ་གྱི་འགྲུམ་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཅིང་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་ངང་

པའི་རྒྱལ་པོ་འདབ་མ་བརྒྱུད་པ་ལྟར་མཛོན་པར་འཕགས་ནས། སེར་རྒྱའི་གནས་ཀྱི་སྤང་ནས་ [~NA+YA] གོ་རྒྱའི་

ཀུན་དགའ་ར་བག་ལ་བ་དེར་གཤེགས་ཏེ་བྱོན་ནས་

[~NA+YA] གོ་རྒྱའི་ཀུན་དགའ་ར་བའི་སྤང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་སྦྱིལ་མོ་གྲུང་བཅས་ཏེ་བཞུགས་སོ། །དེ་ན་བཙམ་

ལྟན་འདས་ཤར་བྱུགས་ལོགས་སྤོད་ལམ་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། འཆག་པ་དང་། བཞེངས་པ་དང་། བཞུགས་པ་དང་། མན་ལ་
བ་དག་མཛད་དོ། །མེའི་

ཁམས་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མཛད་དེ། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་མེའི་ཁམས་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྒྲི་
ལས་འོད་ཟེར་སྒྲ་ཚོགས་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤོན་པོ་དག་དང་། སེར་པོ་དག་དང་། དམར་པོ་དག་དང་། དཀར་པོ་དག་དང་། བཙོན་
ཀ་དག་དང་།

{@74A} ༩། །ཞེལ་དང་། དུལ་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་དག་བྱུང་དོ། །ཆོ་འཕྲུལ་བྱུང་དག་གྲུང་ན་མ་པར་སྟོན་པ་མཛད་དེ།
རྒྱའི་སྤྲོད་ནས་མེ་འབར་ཞིང་རྒྱའི་སྤྲོད་ནས་ཚུ་གང་མེའི་རྒྱུན་འབབ་པར་མཛད་དོ། །རྒྱའི་སྤྲོད་ནས་མེ་འབར་ཞིང་རྒྱའི་
སྤྲོད་ནས་ཚུ་གང་མེའི་རྒྱུན་འབབ་པར་

མཛད་དོ། །ཤར་བྱུགས་སུ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ལྟོ་བྱུགས་དང་། ལུབ་བྱུགས་དང་། བྱང་བྱུགས་སུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་དོ།
།དེ་ལྟར་བྱུགས་བཞིར་རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམས་པ་བཞི་བཞི་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྟན་འདས་འདི་སྟོམ་
དུ་དགོངས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པས་རྒྱལ་པོ་ཟམ་གཙང་གི་རྒྱུང་པ་གཉིས་ལ་གཏུགས་པར་གྱུར་ན་ནི་དེའི་པོ་ཚལ་པ་བདུན་དུ་འགས་
པར་འགྱུར་ལ། གཤམ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ཟམ་གཙང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་གཉིས་ལ་གཏུགས་པར་གྱུར་ན་ནི་ཤུ་
ད་རྒྱལ་ཅན་དག་ཅིའི་ཕྱིར་ཡབ་

དུ་གྱུར་པས་སྤྲམ་གྱི་རྒྱུང་པ་གཉིས་ལ་གཏུགས་པར་བྱེད་ཅེས་མ་དད་པ་སྦྱོ་བར་འགྱུར་བས་བདག་གིས་ཅི་ནས་གྲུང་རྒྱལ་

པོ་ཟས་གཙང་གིས་ལུས་མ་བཏུད་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཚེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་
བུའི་རྒྱ་འཕྲུལ་མངོན་པར་འདུ་བྱའོ

སྒྲུལ་དུ་དགོངས་ཤིང་རིག་ནས་ཏ་ལ་བདུན་སྟོང་ཙམ་གྱི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་གཞེས་ཤིང་། ཏ་ལ་དུག་དང་། ལྷ་དང་།
བཞི་དང་། གསུམ་དང་། གཉིས་དང་། གཅིག་སྟོང་ཙམ་ན་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་སྐྱེས་བུ་བདུན་སྟོང་ཙམ་ན་གཞེས་ཤིང་
སྐྱེས་བུ་དུག་དང་། ལྷ་

དང་། བཞི་དང་། གསུམ་དང་། གཉིས་དང་། གཅིག་སྟོང་ཙམ་ན་གཞེས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་མ་བཏུད་
བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚེལ་ནས་ཤུག་རྒྱུ་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེའི་
ཆོ་ཆོག་སུ་བཅད་པ་སྒྲུས་པ།

གང་ཆོ་ཁྱོད་བལྟམས་དོགས་རབ་གཡོས་དང་། །འཛམ་བུའི་གྲིབ་མས་ཁྱོད་སྐྱེ་མ་བཏང་དང་། །འདི་དང་ལན་གསུམ་ཀུན་
གཟིགས་མཁྱེན་ལྟན་པ། །མངས་རྒྱས་ཁྱོད་གྱི་ཞབས་ལ་བདག་ཕྱག་འཚེལ། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྟན་འདས་གྱིས་རྒྱ་འཕྲུལ་
མངོན་པར་འདུ་མཛད་

{ @74B } པ་དེ་སྤར་བསྐྱབ་བ་མཛད་ན་ [~NA+YA] གོ་རྟའི་ཀུན་དགའ་ར་བར་གསེགས་ཏེ། དགོ་སྤོང་གི་དགོ་འདུན་
གྱི་གོང་དུ་གདན་བཞུགས་པ་ཉིད་ལ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་དང་། བློ་བོ་ཟས་དང་། ཟས་དཀར་དང་།
བདུད་ཅི་ཟས་སྤང་། ཤུག་འབུམ་འཕྲུག་དུ་མ་དག

གིས་བཙུམ་ལྟན་འདས་གྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚེལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་དུ་འཁོད་དོ། །ཤུག་ཁ་ཅིག་ནི་བཙུམ་
ལྟན་འདས་གལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྒྱུར་ཏེ་མཐའ་གཅིག་དུ་འཁོད་དོ། །ཤུག་ཁ་ཅིག་ནི་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་
བཙུམ་ལྟན་འདས་མཐོང་ནས་ཅང་མི་

སྤྱི་བར་མཐའ་གཅིག་དུ་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ལ་ཆོག་སུ་བཅད་པའི་སྐད་གྱིས་

ལུ་བ་ལུས་པ། དཔལ་བོ་བཅིབས་པ་གྲུང་པོ་དང་། ཆིབས་དང་ཤིང་རྟས་ཁབ་ག་ཤེགས་ན། ཆོར་བཅས་དོག་སའི་གཞི་དག་
ལ། ཇི་ལྟར་

ཞབས་ཀྱིས་ག་ཤེགས་པ་མཛད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བདག་ནི་རྩེ་འཕྱུལ་རྒྱུ་ཤང་པ་དང་། ཡང་དག་
སྤྱུལ་བའི་བཞོན་པ་ཡིས། ཉོན་མོངས་ཆོར་མས་མ་སྤྲོས་པར། ས་གཞི་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་རྒྱ། རྒྱལ་པོས་གསོལ་པ། དཔལ་
བོ་སྤྲན་

ཆད་ཀ་ཤི་ཀའི། རྣ་བཟའ་གསོལ་བས་རྣམ་མཛེས་ན། རྩེ་སྤྲིག་ན་བཟའ་རྩུབ་པོ་དག་ ཇི་ལྟར་ཁྱོད་སྤྲོས་བཟོད་པར་
མཛད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱལ་པོ་བདག་ནི་ཁྲེལ་འཛོམ་པའི། རྣམ་རྒྱུ་གོས་གྲོན་མཛེས་པ་ཡི་ན།
ཤང་གིས་

ཐུབ་པའི་གོས་གྲོན་པ། ཞི་བའི་ནགས་ན་མཛེས་པར་འགྱུར། རྒྱལ་པོས་གསོལ་པ། བརྟན་པ་སྤྲན་ཆད་གསེར་སྤོད་ནས།
ཁལ་ཟས་རོ་མང་ལྡན་གསོལ་ནས། རྩེ་ལྟར་བསོད་སྟོམས་རན་པ་དག་ ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་མགྱུར་དུ་བྱོན། བཅོམ་ལྡན་འ
དས་ཀྱིས་བཀའ་

སྤྱུལ་པ། ཆོས་ལྡན་དགའ་བ་དག་གི་ཟས། རེས་འབྱུང་ལྡན་ཞིང་མཉམ་བཞག་ཡི་ན། ཟས་སྤོད་སྤངས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་
ཀུན། ཇིས་སྤྲ་གཟུང་སྤྱིར་བདགོད་བྱེད། རྒྱལ་པོས་གསོལ་པ། སྤྱོད་བཟང་ཁྱོད་སྤོན་ཡང་ཐོག་གི། ཤུལ་མེད་ཁང་སྤོང་
དུས་མཐུན་

{@75A} ཟླ། བཞུགས། ཉམ་གཅིག་ནགས་ན་ཁྱོད་བཞུགས་ན། ཇི་ལྟར་བསྐྱེདས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གོ་རྩམ་འཛིགས་ཀུན་རྩེ་དང་སྤྱིད། རྟེན་གཤམ་ཉལ་བཅས་སྤངས་པས། རྒྱུ་རྣམ་འ
ཛིགས་བྲལ་ནགས་

གནས་ཏེ། རྟེན་བདག་འཛིགས་ཅི་ཡང་མེད། རྒྱལ་པོས་གསོལ་པ། ཐུབ་དབང་ཁྱོད་སྤོན་རབ་དགྱེས་པའི། ཁབ་ན་རྟག་

དུ་ཁྱེས་མཆོག་མཛད། །ནགས་ན་ཉག་གཅིག་ཁྱོད་བཞུགས་ན། །དེ་ན་འབྱོར་ཁྱེས་སུ་དག་བགྱིད། །བཅོམ་ལྷན་འདས་
གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་

པ། གོ་ཏམ་ཆོས་རྒྱུད་བསོད་ནམས་འགྲུམ། །རྟོག་མེད་དམ་པས་བསྐྱབས་པ་སྟེ། །མི་ལུས་མི་གཤེར་དེར་བགྱུས་པ། །
རིག་བྱེད་ཡོན་ཏན་པ་རོལ་འགྲོ། །རྒྱལ་པོས་གསོལ་པ། །དཔའ་བོར་དང་གི་ཕོ་བྲང་ན། །གསེར་དངུལ་བུམ་པས་ཁྱེས་མཛད་
ན། །ཆབ་

ཆོན་རྟོག་དང་བཅས་པ་ཡིས། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱི་སྐྱེས་ཁྱེས་མཛད། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། །གོ་ཏམ་དང་ལྷན་
ཚུལ་ཁྱིམས་འགྲུམ། །དང་བ་བསིལ་བ་མཁས་པས་བསྐྱབས། །མི་ལུས་མི་གཤེར་དེར་བགྱུས་པ། །རིག་བྱེད་ཡོན་ཏན་པ་
རོལ་འགྲོ། །རྒྱལ་

པོ་ཟས་གཙང་གིས་གསོལ་པ། །ཟིལ་གཞོན་གང་ནས་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འཇིགས་སྐྱུག་གང་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །
ཡིད་འབྱུང་གང་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞུས་པ་དེ་ནི་བདག་ལ་གསུངས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། །ཟིལ་
གཞོན་གང་ནས་སྐྱེ་འགྱུར་

ཞིང་། །འཇིགས་སྐྱུག་གང་ནས་འབྱུང་འགྱུར་དང་། །ཡིད་འབྱུང་གང་ནས་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །གསོན་ཅིག་བདག་གིས་ཁྱོད་ལ་
བཤད། །རྒྱ་དང་ན་དང་འཆི་འགྱུར་བ། །གལ་ཏེ་དེ་གསུམ་ཡོད་མིན་ན། །བདག་གྱུང་ཤིན་ཏུ་ཡིད་འོངས་བའི། །ཡུལ་
རྣམས་ལ་ནི་དགའ་བར་

འགྱུར། །རྒྱལ་པོས་གསོལ་པ། །ཤྲ་གྱུར་རིགས་རྣམས་དགའ་མཛད་པ། །དཔའ་བོ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱུད་གྱིས། །ཁྱོད་ལ་
གོས་པ་མི་མངའ་བ། །ལེགས་པར་འཁྱུངས་པ་ལེགས་པ་ལགས། །དེ་ནས་རབ་དགའ་དང་རྒྱས་པས། །བྲང་སྤོང་དགེ་འ
དུན་བསྐྱོར་བྱས་

{@75B} ཏེ། །ཐུབ་དབང་ཞབས་ལ་མགོས་གཏུགས་ནས། །བདེ་གཤེགས་ཀུན་ནས་རྟོག་ཅིང་རྟོག་དུ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་

ཟས་གཙང་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གི་བུས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་འདི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ནི་བདག་གིས་རྟོན་པ་ལེགས་
པར་རྟོན་དོ་སྟུང་མོ། །དེ་ནས་བཙུང་།

ལྟན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེའི་ཚོགས་དེའི་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། ཁམས་དང་། རང་བཞིན་སྤྲུགས་སུ་
རྒྱན་ནས། འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་དང་། ལྟས་བྱིན་གྱི་གཤེད་པ་དོད་པ་དང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་དང་རྒྱལ་ཅན་མ་གཏོགས་པ་
ཟས་དཀར་ལ་

སོགས་པ་ཤུག་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་གིས་བདེན་པ་དག་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་ཆོས་བསྟན་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སྟོག་
ཆགས་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་སུ་མ་དུ་བྱས། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ལན་གཅིག་
ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ། ཁ་

ཅིག་གིས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་དག་བཙུང་།
པ་ཉིད་མཛོན་སུ་མ་དུ་བྱས་ཏེ། འཁོར་དེ་ལས་ཕལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ལ་གཞོལ་བ་དང་། ཆོས་ལ་འབབ་པ་དང་། དགོ་འདུན་
ལ་བབ་པར་རྣམ་པར་

གཞག་པར་མཛད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ནི་བདག་གི་བུ་འདི་ལྟར་རྩུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ། འདི་ལྟར་མཐུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་
ཉ་ཅང་དགའ་བས་བདེན་པ་མ་མཐོང་དོ། །ལྟས་བྱིན་གྱི་གཤེད་པ་དོད་པ་དང་། དང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་དང་རྒྱལ་གྱིས་བདེན་པ་མ་
མཐོང་དོ། །ལྟས་བྱིན་

བདེན་པ་མ་མཐོང་ནིང་ཁོ་བས་ཟེལ་གྱིས་ཞོན་པས་སྤྲོས་པ། གལ་ཏེ་བདག་གིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་རྩུ་འཕྲུལ་པར་བྱེད་
པའི་སྐྱེ་མ་ཞེས་པར་གྱུར་ན། བདག་གིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྩུ་འཕྲུལ་པར་བྱ་བ་ལ་རག་གོ། །ཤུག་
གཞུགས་པར་གྱུར་པ་དགའ་བ་སྟོན་པ་དག་གིས་

དེ་ལ་སྤྲོས་པ། ལྟས་བྱིན་ཐོང་ཞིག་བཙུང་ལྟན་འདས་ནི་རྩུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ། མཐུ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱིས་དེ་སྐད་མཐེན་ཅིག་ །དེ་

ནས་དེ་ཙམ་མི་སྒྲིབ་པ་འདྲེན་གོ། ཉི་མ་གཉིས་པ་ལ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་སྐྱེ་ཡོད་དུས་སྒྲིགས་གོ་སྒྲིབས་ལངས་པར་གདན་
ཐབས་སྒྲིག་མ་ལུ་བཞུགས་པ་

{@76A} ༡༡། །བྱས་ནས། དེར་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེའི་ཚོགས་དེའི་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་
དང་། ཁམས་དང་། རང་བཞིན་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་བས་གཙང་དང་། ལྷས་བྱིན་སྒྲིག་པ་འདོད་པ་རྒྱལ་
ལས་ཀྱང་རྒྱལ་ཅན་མ་གཏོགས་

པ། དེ་བོ་བས་ལ་སོགས་པ་ཤུག་བདུན་ཁྲི་དུག་སྟོང་གིས་བདེན་པ་དག་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་ཆོས་བསྟན་པ་མཛད་
དོ། །དེ་ན་སྒོག་ཆགས་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་
ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ།

ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་དག་
བཅོམ་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ། འཁོར་དེ་ལས་ཕལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ལ་གཞོལ་བ་དང་། ཆོས་ལ་འབབ་པ་དང་།
དགེ་འདུན་ལ་བབ་པར་རྣམ་པར་གཞག་

པར་མཛད་དོ། །རྒྱལ་པོ་བས་གཙང་ནི་བདག་གི་བུ་འདི་ལྟར་རྩུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ། འདི་ལྟར་མཐུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་ཉ་ཙམ་
དག་འབས་བདེན་པ་མ་མཐོང་དོ། །ལྷས་བྱིན་ནི་སྒྲིག་པ་འདོད་པ་དང་། རྒྱལ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་གྱིས་བདེན་པ་མ་མཐོང་
དོ། །ལྷས་བྱིན་བདེན་པ་མ་

མཐོང་ཞིང་ཁོ་བའི་ཟེལ་གྱིས་ནོན་པས་སྒྲིས་པ། གལ་ཏེ་བདག་གིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་རྩེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སྒྱུ་མ་
ཤེས་པར་གྱུར་ན། བདག་གིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྩེས་སུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ལ་རག་གོ། །ཤུག་གཅུགས་པར་གྱུར་
པ་དག་འབས་མཐོན་པ་དག་གིས་དེ་

ལ་སྒྲིས་པ། ལྷས་བྱིན་ཐོང་ཤིག། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་རྩུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ། མཐུ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱིས་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ཅིག། །དེ་ནས་

དེ་ཅང་མི་སྒྲིབ་པ་འདྲུག་གོ། ཉི་མ་གསུམ་པ་ལ་སྐྱེད་མོས་ཚེ་ལ་ཚངས་པའི་གནས་སུ་ས་ཕྱོགས་གོ་སྐབས་ཡངས་པར་
གདན་ཐབས་བྱས་གམ་ལྟ་

བུ་བུ་ཤམས་པ་བྱས་ནས། དེར་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་པ་པོ་ཆེ་འཛིན་ཆོག་པ་དེའི་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་
དང་། ཁམས་དང་རང་བཞིན་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་དང་། ལྷས་བྱིན་ཐེག་པ་འདོད་པ་དང་རྒྱལ་
ལས་ཀྱང་ད་རྒྱལ་ཅན་མ་

{@76B} གཏོགས་པ་བདུན་ཅི་ཟས་ལ་སོགས་པ་ཤུ་ཀྱུ་བདུན་ཁྲི་ལྟ་སྟོང་གིས་བདེན་པ་དག་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་
ཆོས་བསྟན་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སོག་ཆགས་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་སུམ་དུ་
བྱས། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་

བུ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་དགྲ་
བཅོམ་པ་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་འཁོར་དེ་ལས་པ་ལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ལ་གཞོལ་བ་དང་། ཆོས་ལ་འབབ་པ་དང་།
དགེ་འདུན་ལ་བབ་པར་རྣམ་པར་

གཞག་པར་མཛད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ནི་བདག་གི་བུ་འདི་ལྟར་རྩེ་འཕྲུལ་ཆེ་བ། འདི་ལྟར་མཐུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་
ཉ་ཅང་དགའ་བས་བདེན་པ་མ་མཐོང་དོ། །ལྷས་བྱིན་ཐེག་པ་འདོད་པ་དང་། ད་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ད་རྒྱལ་གྱིས་བདེན་པ་མ་
མཐོང་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་འདི་སྟུམ་དུ་དགོངས་ཏེ། ཅི་འདྲི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་བདེན་པ་མཐོང་བར་མི་བྱེད་སྟུམ་དུ་དགོངས་ན། རྒྱ་
གཉིས་ཀྱིས་བདེན་པ་མི་མཐོང་སྟེ། སེམས་ཉ་ཅང་མཐོང་བ་དང་། ཉ་ཅང་ཞུམ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་
སེམས་གཞོན་ལྟོ་དོན་ཐམས་ཅད་

གྲུབ་པ་ཕྱིན་ཅད་ལྟ་དང་མིས་མཆོད་པར་གྱུར་ན། དེ་ནི་མིས་མཆོད་ཅིང་ལྷས་མཆོད་པར་མ་གྱུར་ཏེ་སྟུམ་དུ་ཉ་ཅང་ཞུམ་

པར་གྱུར་པར་བྱགས་སུ་ཆུད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྟམ་དུ་དགོངས་ཏེ། བདག་གིས་རྒྱལ་པོ་ཟམ་གཙང་
གཏུལ་བའི་ཕྱིར་ལྷ་འི་འཁོར་འབའ་ཞིག་

ལ་ཆོས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་དགོངས་ཤིང་རིག་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱགས་བསྐྱེད་པ་མཛད་དོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་ན་ནི་ཐ་ན་སློག་ཆགས་གྲོག་སྤྱར་
གྱིས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱགས་སེམས་

གྱིས་ཤེས་ལ། ཇི་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་ན་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱགས་སེམས་གྱིས་མི་ཤེས་ན་ཉ་ན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་ནས་ཆོངས་པ་དང་། བརྒྱ་
བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལྟ་རྣམས་

{@77A} ༣། །འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཅི་འོ་སྤྱད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱགས་བསྐྱེད་པ་མཛད་
སྟམ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོ་ཟམ་གཙང་གཏུལ་བའི་སྤྱད་དུ་ལྷ་འི་འཁོར་འབའ་ཞིག་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་བཞེད་
པར་མཐོང་དོ། །དེ་ནས་འདོད་པ་ཞོད་པ་

དང་། གཟུགས་ཞོད་པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱགས་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་ནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱེས་
བུའི་ལག་པ་བསྐྱམས་པ་ལས་རྒྱུང་བར་བྱེད་པ་མཁ། བརྒྱུང་བ་ལས་སྐྱུ་མ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདོད་པ་ཞོད་པ་དང་།
གཟུགས་ཞོད་

པའི་ལྟ་རྣམས་ལྷ་འི་འཇིག་རྟེན་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏེ་སྤྱད་མོས་ཆོལ་ཆོངས་པའི་གནས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ན་སྤྱེས་
ར་ལྟགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་རྩ་འབྱུང་གིས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོབ་ཞི་ལས་བྱས་པའི་ཁང་བཟངས་སྟོབ་ཞི་པ་སྤྱུལ་
པ་མཛད་དེ། སྟོབ་ཞི་པོ་དག་ཏུ་

འཇིག་རྟེན་སྟོང་བ་བཞི་པོ་དག་སྟོབ་སྤྱངས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་གཟུགས་ཞོད་པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་

བཅོམ་ལྷན་པ་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱར་བ་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་པ་དཔལ་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆའ་ནས་
གཡས་ཕྱོགས་སུ་ཉེ་བར་བརྟེན་ཏེ་

འཁོད་དོ། །འདྲོད་པ་ནོད་པའི་ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་པ་ལ་ལན་གསུམ་བསྐྱར་བ་བྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་པ་
དཔལ་གྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆའ་ནས་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ཉེ་བར་བརྟེན་ཏེ་འཁོད་དོ། །རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་
ཀྱན་དྲོད་པ་ནི་ཉིན་མོ་ལན་

གསུམ་བཅོམ་ལྷན་པ་དཔལ་བཟླ་བ་དང་། བརྟེན་བཀྱར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་ལོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ནང་པར་སྤར་
ལངས་ཏེ་ཁང་བཟངས་ཀྱི་ཤར་སྒོ་གཡུང་པ་དེར་སོང་བ་དང་། ཡུལ་འཁོར་སྤང་གིས་སྤྲོས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མ་འཇུག་
པར་སྤྱོད་ཅིག །ཅིའི་

ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་པ་ལྷ་འི་འཁོར་འབའ་ཞིག་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མཇུག་པས་འདིར་མི་ཙམ་གྱིས་ཆོད་གྱིས་མི་ཆུད་དོ།
།བཞིན་བཟངས་ཁྱོད་སུ་ཞིག་ཡིན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁོ་བོ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྤང་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་
གཙང་ཁང་བཟངས་ཀྱི་

{@77B} ལྷ་སྒོ་གཡུང་པ་དེར་སོང་བ་དང་། འཕགས་སྤྲོས་པོས་སྤྲོས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མ་འཇུག་པར་སྤྱོད་ཅིག །ཅིའི་
ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་པ་ལྷ་འི་འཁོར་འབའ་ཞིག་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མཇུག་པས་འདིར་མི་ཙམ་གྱིས་ཆོད་གྱིས་མི་ཆུད་དོ།
།བཞིན་བཟངས་ཁྱོད་སུ་ཞིག་ཡིན། རྒྱལ་

པོ་ཆེན་པོ་ཁོ་བོ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འཕགས་སྤྲོས་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ཁང་བཟངས་ཀྱི་ལྷ་སྒོ་གཡུང་པ་
དེར་སོང་བ་དང་། མིག་མི་བཟང་གིས་སྤྲོས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མ་འཇུག་པར་སྤྱོད་ཅིག །ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་པ་
ལྷ་འི་འཁོར་འབའ་ཞིག་ལ་ཆོས་

སྟོན་པར་མཇུག་པས་འདིར་མི་ཙམ་གྱིས་ཆོད་གྱིས་མི་ཆུད་དོ། །བཞིན་བཟངས་ཁྱོད་སུ་ཞིག་ཡིན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁོ་བོ་

ཀླུ་པོ་ཆེན་པོ་མིག་མི་བཟང་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཀླུ་པོ་ཟས་གཙང་ཁང་བཟངས་ཀྱི་བྱང་སྒོ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་བ་དང་། རྣམ་
ཐོས་ཀྱི་བྱས་སྒྲུབ་པ། ཀླུ་པོ་

པོ་ཆེན་པོ་མ་འཇུག་པར་སྒྲོད་ཅིག། ཅི་འི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྟ་འཁོར་འབའ་ཞིག་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པས་འ
དིར་མི་ཙམ་གྱིས་ཆོད་གྱིས་མི་ཆུད་དོ། །བཞིན་བཟངས་སྒྲོད་སུ་ཞིག་ཡིན། ཀླུ་པོ་ཆེན་པོ་ཁོ་བོ་ནི་ཀླུ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་
ཐོས་ཀྱི་བྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་

ནས་ཀླུ་པོ་ཟས་གཙང་གྱི་མ་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྟ་འཁོར་འབའ་ཞིག་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་མཐོང་ན་
ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་འདོད་པ་སྦྱིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀླུ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སེམས་བྱུགས་ཀྱིས་མ་ཁྱེན་ནས་ཁང་
བཟངས་ཞེས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲུལ་པ་

མཛད་པ་དང་། འདི་ལྟར་ཀླུ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྟ་འཁོར་འབའ་ཞིག་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མེ་ལོང་གི་ག
བྱུགས་ཀྱི་ནང་ན་འདུག་པ་ལྟར་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། སུ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། ད་ལྟར་བདག་
གི་དོན་ཐམས་ཅད་

གྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་བྱ་མེད་དོ་སྟམ་སོ། །དེ་ནས་ཀླུ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཏུ་ཅང་མཐོ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྩ་འཁུལ་མཛོད་པར་འདུ་མཛད་པ་དེ་སྤྱིར་བསྟུ་བ་མཛད་ནས་ཀླུ་པོ་ཟས་གཙང་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་
བརྩམས་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་

{@78A} ༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྟམ་དུ་དགོངས་ཏེ། ཅི་འི་ཕྱིར་ཀླུ་པོ་ཟས་གཙང་བདེན་པ་མཐོང་བར་མི་བྱེད་
སྟམ་དུ་དགོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་ཀླུ་པོ་ཟས་གཙང་སུ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། ད་ལྟར་བདག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ལྟ་
བུའི་བྱ་མེད་དོ་སྟམ་དུ་ཏུ་ཅང་དག་པ་

བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཏུ་ཅང་མཐོ་བར་གྱུར་པར་བྱུགས་སུ་ཆུད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་མོད་

གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རྒྱུ་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཟམ་གཙང་ལ་སོམས་ཤིག །ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྒྱུ་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་བཙུན་པ་བཀའ་

བཞིན་འཆའ་ཞེས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལས་མཉམ་ནས་རྒྱལ་པོ་བས་གཙང་ག་ལ་བ་དེར་སོང་དོ། རྒྱལ་པོ་བས་གཙང་གིས་
ཆོ་དང་ལྟན་པ་མྱོད་གཤམ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་དོ། མཐོང་ནས་ཀྱང་འདི་སྐད་ཅས་སྒྲུབ་སོ། །བཅོན་པ་
མྱོད་གཤམ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་གཤམ་ས།

བཅུན་པ་མི་དགའ་གྱི་བུ་ཕྱོན་པ་ལེགས་སོ། །བཅུན་པ་མི་དགའ་གྱི་བུ་གདན་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་བཞུགས་ཤིག། །དེ་ནས་
ཆོ་དང་ལྷན་པ་མི་དགའ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྷན་པ་དས་གྱིས་སྐུ་བས་དབྱེ་བ་མཛད་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། རི་ལྟར་

སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་རང་གི་སྒྲག་ལས་མི་སྒྲུང་བར་གྱུར་ཅིང་། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་མཛོད་པར་འ
ཕགས་ཏེ་ད་ལམ་བཞིན་འདི་ལྟ་སྟེ། འགྲོ་བ་དང་། འགྲུང་བ་དང་། འདུག་པ་དང་། ཉལ་བ་དག་བྱེད་དོ། །མེད་ཁམས་ལ་
ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ།

ཆོ་དང་ཕྱུག་པ་མོ་དག་ལ་གྱི་བྱ་ཆོན་པོ་མེད་ཁ་མས་ལ་སྟོ་མས་པར་ཞུགས་པའི་ལུས་ལས་འོད་ཟེར་སྣ་ཆོགས་འདི་ལྟ་སྟེ།
 གྲོན་པ་དག་དང་། སེར་པོ་དག་དང་། དམར་པོ་དག་དང་། དཀར་པོ་དག་དང་། བཙོང་ཀ་དག་དང་། ཤེལ་དང་། དུལ་གྱི་
 ཁ་དོག་སྟེ་བྱ་དག་གྱུར་པོ། ཆོ་ལྷུལ་”

ཟུང་དག་གྲང་རྒྱལ་པར་སྟོན་ཏེ། དུས་ཀྱི་སྒྲིད་ནས་མེ་འབར་ཞིང་དུས་ཀྱི་སྟོད་ནས་ཚུ་གང་མེད་རྒྱལ་འབབ་པར་བྱེད་དོ། །
 དུས་ཀྱི་སྟོད་ནས་མེ་འབར་ཞིང་དུས་ཀྱི་སྒྲིད་ནས་ཚུ་གང་མེད་རྒྱལ་འབབ་པར་བྱེད་དོ། ། ༡༣ རྩོགས་སུ་ཇི་སྟབ་པའི་ཁ་དུ་
 རྟོ་དང་རྟུ་དང་། བྱང་རྩོགས་སུ་འང་

{@78B} དེ་བཞིན་ཏེ། ཟུགས་པའི་རྩ་འཁྲུག་གི་ཆོ་འཁྲུག་རྣམས་པའི་བཞི་བསྟན་ནས་རྩ་འཁྲུག་མཛོལ་པར་འདུག་

བད་མྱིར་བསྐྱས་ཏེ་སྟན་བཤམས་པ་ཉིད་ལ་འདུག་གོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མྱོད་གལ་གྱི་བྱ་
ཆེན་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །བཅུན་པ་

མྱོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་འདི་ལྟར་རྩེ་འཕྲུལ་ཆེ་བ། འདི་ལྟར་མཐུ་ཆེ་བ། གཞན་དག་གྲང་
མཆིས་སམ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མྱོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་དེ་འི་ཆོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྒྲུས་པ། ཐུབ་པའི་ཉན་ཐོས་མཐུ་
ཆེ་བ། །གསུམ་རིག་སེམས་ཀྱི་

རྣམ་གྲངས་ཤེས། །ཟག་པ་ཟད་པར་གྱུར་པ་དང་། །དགྲ་རྣམས་བཅོམ་པ་མང་དུ་ཡོད། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་འདི་
སྟོམ་དུ་སེམས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉན་གཅིག་རྩེ་འཕྲུལ་ཆེ་བ། མཐུ་ཆེ་བར་མ་ཟད་ཀྱི། འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་
ཡང་རྩེ་འཕྲུལ་ཆེ་བ་མཐུ་

ཆེ་བ་དག་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་ནས། དེ་ན་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟོམས་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་མྱོད་
གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ཁྲིད་དེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཐུག་

འཆ་ལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སེམས་ཐུགས་ཀྱིས་མཁྱེན་
ཅིང་། བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། ཁམས་དང་། རང་བཞིན་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས། འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་
སྟན་དེ་ཉིད་ལ་འདུག་

བཞིན་དུ་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་རི་རྩེ་མོ་ཉི་ལུ་མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་རྩེས་བཅོམ་སྟེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་
མཛོན་སུ་མ་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟར་ཆོས་བསྟན་པ་མཛད་དོ། །དེས་བདེན་པ་མཐོང་ནས་གསོལ་པ། བཅུན་པ་བདག་གིས་དགེ་བའ
ི་བཤེས་གཉེན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་

བརྟེན་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་གང་མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་བདག་ལ་ཕས་གྲང་མ་བཞིན། མས་གྲང་མ་

བགྱིས། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་མ་བགྱིས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བགྱིས། རྒྱུན་གྱི་པ་མེས་དག་གིས་ཀྱང་མ་བགྱིས། དགེ་སྤྱོད་
དང་། བུ་ཟེ་དག་

{@79A} ༩༡། གིས་ཀྱང་མ་བགྱིས། བྱམས་པ་དང་། མཛེས་བཤེས་དང་། རྩ་ལག་གི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བགྱིས་ཏེ།
ཁྲག་དང་མཆི་མའི་རྒྱ་མཚོ་ནི་བསྐྱམས། རྩས་པའི་རི་དག་ལས་ནི་བསྐྱལ། ངན་སོང་གི་སྒོ་དག་ནི་བཀྲལ། མཐོ་རིས་དང་
ཐར་པའི་སྒོ་དག་

ནི་ཕྱེ། སེམས་ཅན་དུལ་བ་དང་། དྲུག་འགྲོ་དང་། ཡི་དགས་དག་ནས་ནི་རྒྱུད་པ་ལྟར་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ནི་
བཞག་། འཁོར་བ་ནི་མཐར་བགྱིས། ཐོག་མ་མ་མཆིས་པའི་དུས་ནས་བསགས་པའི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བའི་རིའི་རྩེ་མོ་ཉི་
ལྷ་མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་

ཀྱི་རྩེ་རྩིས་བཅོམ་སྟེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཐོབ་སྟེ། བཅུན་པ་བདག་ནི་མཛོན་པར་ཞུགས་པ་ལགས་སོ། བཅུན་པ་
བདག་ནི་མཛོན་པར་ཞུགས་པ་ལགས་ཏེ། བཅུན་པ་བདག་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། ཚོས་དང་དགེ་སྤྱོད་གི་དགེ་འདུན་ལ་
སྐྱབས་སུ་མཆིས།

བདག་དགེ་བསྟེན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ། དེང་སྤྲོན་ཆད་ནས་ངེས་པོ་འཛོལ་བར་དུ་སྒྲོ་བ་ཐག་པ་ནས་རབ་ཏུ་དང་བས་སྐྱབས་
སུ་མཆིའོ། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཡང་གསོལ་བ། བྱ་ཐོ་བཟང་པོས་པ་ལ་ནི། ལམ་དུ་པན་གདགས་གང་བགྱི་བ། དེ་ནི་ཁྱོད་
ཀྱིས་བདག་ལ་བགྱིས། །

སེམས་ནི་མཐོ་རིས་གཞོལ་བར་གྱུར། བྱ་ཐོ་བཟང་པོས་པ་ལ་ནི། ལམ་དུ་པན་གདགས་གང་བགྱི་བ། དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་
བདག་ལ་བགྱིས། སེམས་ནི་ཐར་ལ་གཞོལ་བར་གྱུར། ངན་སོང་དག་ལས་ལེགས་ལྟར་ཞིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོ་རིས་ཐར་
པ་ལ། རབ་ཏུ་འབད་

པས་བདག་བཞག་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དཀའ་བ་ལེགས་པར་མཛད། ཚོར་པས་ཁོ་སྒྲོགས་རྟེན་པ་ལྟར། མཐོ་རིས་རྟེན་པ་

བདག་གིས་རྟོན། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་ནི། །ཉེ་བར་རྟེན་པ་བཟང་བ་ལགས། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་
བདེན་པ་མཐོང་ནས་

ཟས་དཀར་ལ་སྒྲིས་པ། གཞོན་ལྷ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་བྱེད་དུ་ཆུག་ཤིག། །ང་ནི་རྒྱལ་པོའི་བླ་སྲོང་གིས་ཚངས་པར་ད་པ་
དེད། །ལྷ་ཅིའི་སྲད་དུ་རྒྱལ་སྲིད་བགྱིད་དུ་མི་སྟོལ། རས་བདེན་པ་དག་མཐོང་དོ། །ལྷས་ནམ་གཟིགས། དེང་ཉིད་དོ། །ལྷས་
དེང་ཉིད་གཟིགས་

{@79B} ཀྱི་བདག་གིས་གང་གི་གདུགས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདྲིར་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གདུགས་ལ་བདེན་པ་
དག་མཐོང་ལགས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་བློ་བོ་ཟས་དང་བདུད་ཅི་ཟས་ལ་སྒྲིས་པ། གཞོན་ལྷ་གཉིས་ཁྱེད་
ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་བྱེད་དུ་ཆུག་ཤིག། །ང་ནི་

རྒྱལ་པོའི་བླ་སྲོང་གིས་ཚངས་པར་དཔོན་དོ། །ཅིའི་སྲད་དུ་རྒྱལ་སྲིད་བགྱིད་དུ་མི་སྟོལ། རས་བདེན་པ་མཐོང་དོ། །ལྷས་
ནམ་གཟིགས། དེང་ཉིད་དོ། །ལྷས་དེང་ཉིད་གཟིགས་ཀྱི་བདག་ཅག་གིས་ཆེས་སྤར་མཐོང་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲིས་པ།
གཞོན་ལྷ་

རྣམས་ཀྱི་བུ་བྱ་བོ་གང་ཡིན། གཞོན་ལྷ་བཟང་ལྡན་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་གཞོན་ལྷ་བཟང་ལྡན་གྱུ་འདྲི་རྒྱལ་
པོར་དབང་བསྐྱར་དོ། །དེའི་ཆོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ། ཉིན་གཅིག་མི་ཆད་པར་རྒྱལ་
པོའི་ཕོ་བླ་དུ་གདུགས་

ཆོད་གསོལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་རལ་པ་ཅན་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་དཀར་ཐུབ་ཀྱིས་ལུས་མི་སྤྲུག་པར་སྒྲུབ་བ་
དག་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་དེ་འདི་སྣམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་དག་སེམས་ནི་བཟང་བ་ཡིན་ན་ལུས་མི་
བཟང་སྟེ། དཀར་ཐུབ་

བྲག་པོ་དག་གིས་ལུས་མི་སྤྲུག་པར་སྒྲུབ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འཁོར་ནི་བཅོམ་ལྡན་ཉིད་ཅི་འདྲ་

བར་འཁོར་ཡང་དེ་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན་དེ་ལྟ་ན་བཅོམ་ལྟན་འདས་མཛེས་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་མོ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་
གཙང་གིས་ཤྲུག་རྣམས་བསྟུས་ཏེ་

སྟེས་པ། ཤེས་ལྟན་དག་གལ་ཏེ་གཞོན་ནུ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་རབ་ཏུ་མ་གྱུར་བར་གྱུར་ན་ཅིར་འགྱུར། ལྟ་འཁོར་ལོས་
སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་རོ། ཁྱེད་ཀྱི་བྱ་དག་ཅིར་འགྱུར། ལྟ་ཞབས་འབྲིང་བར་འགྱུར་རོ། འོ་ན་ད་གཞོན་ནུ་དོན་
ཐམས་ཅད་གྲུབ་པས་བདུད་རྩི་ཐུགས་

སྒྲུབ་དེ། བདུད་རྩིས་འགྲོ་བ་ཚོམ་པར་མཛད་ན་ཁྱེད་ཀྱི་བྱ་དག་ཅི་ལྟར་ཞབས་འབྲིང་མི་བྱེད། ལྟ་ཅི་ལགས་དེ་དག་
རབ་དབྱུང་ངམ། རབ་ཏུ་སྒྱུར་ཤིག། །ལྟ་ཤྲུག་འི་རིགས་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོས་སྟེས་པ། ཁྱིམ་རེ་རེ་ནས་རེ་རེ་
རབ་ཏུ་སྒྱུར་ཤིག། །ལྟས་བཀའ་

{ @80A } ལྟ། །རྒྱལ་པ་བཞེན་འཛུལ་ལོ། །རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་ཤྲུག་གཞོན་ནུ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱིམ་རེ་རེ་ནས་རེ་རེ་
རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་བྱེད་ཞེས་བྲི་བ་བསྒྲགས་པ་བྱས་སོ། །གང་གི་ཚོ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་བྲི་བ་བསྒྲགས་པ་དེའི་ཚོན་བ་
ཟང་ལྟན་དང་མ་འགགས་

པ་དང་། ཞམ་གྱུ་ལ་སོགས་པ་ཤྲུག་གཞོན་ནུ་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་བྱུང་རོ། །གང་གི་ཚོ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཤྲུག་གཞོན་ནུ་
ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་དེའི་ཚོན་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་སྟེ། རིགས་མཐོན་པོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཆེད་པའི་ཕྱིར་
དང་ཉེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་པས་དེ་དག་ལས་ཆེད་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ཆོན་པོ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ། རིགས་ཀྱི་
བྱ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ཕྱིར་ཁོ་ནར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། གཞན་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་སོ་སྟེ་མ་དུ་དགོངས་ནས། དེ་ནས་བཅོམ་
ལྟན་འདས་དེ་དག་ལས་

ཆེད་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་བྱུང་བ་གཙང་པར་བཞེད་ནས་མེར་སྐྱེའི་གནས་སུ་ཅི་དགེས་པར་བཞུགས་ནས་མཉམ་ཡོད་གལ་བ་

དེར་གཤེགས་ཏེ། མཐར་གྱིས་རྒྱ་ཁིང་གཤེགས་པ་ན་མཉན་ཡོད་དུ་བྱོན་ནས། མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚེལ་མགོན་
མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་།

བན་བཞུགས་སོ། །འདྲེལ་བརྒྱུ་པར་འབྱེད་པ། བཅའ་པོ་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་པ། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ལྔ་པོ་ཤམ་
ཐབས་བཤོམ་། ལྷུང་ཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་མཉམ་ཡོད་དེ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་ནས། མཐར་གྲིས་མཉམ་ཡོད་

ན

བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བ་ན། བྱིས་བདག་གི་ཚུང་མ་སྟེན་མའི་བྱིས་ག་ལ་བདེར་སོང་ངོ། །བྱིས་བདག་གི་ཚུང་མ་སྟེན་མས་་་་
ཚོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་ཐག་ཅིང་འོ་ཀ་ནས་མཐོང་ངོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་བྱང་བརྟུང་ས་ཏེ་སྤྲོས་པ། འཆར་ཀ་ཅིང་སྤྲད་དུ་
བྱིད་ཀྱིས་བདག་སྤངས་

ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་། འཆར་ཀ་ས་སྐྱུ་ས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ས་བཅོམ་མོ་གྲགས་འཛིན་མ་དང་། ས་འཆོལ་དང་། རི་
དགས་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་བྱང་མེད་བྱུག་གི་སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ལྷོ་དཀར་པ་ཡིན་གྱི་རྩལ་གྱི་རྩལ་འབྲེལ་བ་ཁྱེད་
ལ་མི་བྲལ་ཅི་ཡོད། འཆར་ཀ་བདག།

{@80B} །ཀུང་རབ་རྩ་འབྱུང་དོ། །དེ་ལྟར་གྲིས་ཤིག །ཁྲིམ་གྱི་བྱ་བ་ལེགས་པར་བསྟུ་བར་བཤིགོ། །འཆར་ག་དེ་དེར་
རྩས་དང་མཐུན་པའི་རྩས་སུ་འོང་ཞིང་སྒྲས་པ། སྟེང་མ་རབ་རྩ་མི་འབྱུང་ངམ། སྟེང་མས་སྒྲས་པ། ད་དུང་ཁྲིམ་གྱི་བྱ་བ་
ལེགས་པར་མ་བསྟུས་མོ། །སྟེང་མ་རྩས་

དེ་ཅིམ་གྱིས་གོ་ས་ལའ་བྱུང་བའི་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་ལེགས་པར་བསྟུས་པར་འགྱུར་རོ། །འཆར་ག་དེང་ལེགས་པར་བསྟུས་ཏེ་སངས་པ་ཏུ་འབྱུང་རོ། །འཆར་ག་འདི་སྒྲིམ་དུ་ཕྱོག་ཡང་བདག་ལྟུང་བཟེད་ན་གཤོ་ཅན་རྣམས་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་མཁན་པར་གྱུར་པས་གཤེད་བདག་

ཡི་ཤ་དཔེ་མེད་མ་རབ་ཏུ་ལྷན་བར་བྱུང་ན་ཏུ་ཤི་དག་ཡི་ཤ་དཔེ་མེད་མ་རབ་ཏུ་ལྷན་རོ་ཞེས་སྒྲུ་ཆེར་ཟིལ་ཤིས་ལོན་

པར་འགྱུར་རོ་སྒྲམ་དུ་འགྲོད་པ་སྒྲིམ་ནས། དེ་ལྟར་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ག་ལ་བདེར་རྒྱ་ཞིང་
སོང་ནས་མཐར་གྱིས་རྒྱ་ཞིང་འགོ་བཙན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་

དུ་སྤྱོད་ནས་དེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ཏེ་འདུག་གོ། སྤྱིང་མ་ཡང་སྤྱི་དེ་ཉིན་པར་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་
ལེགས་པར་བསྟུས་ཏེ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་འོངས་ནས་དེ་དག་སྤོང་རྒྱམས་ཀྱི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་དེས་པ། འཕགས་པ་དག་དེ་
གར་མཆིས། དེ་སྤྱི་ཡིན། འཕགས་

པ་འཆར་ཀའོ། དེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་སོང་པོ། སྤྱིང་མས་དུ་བར་བརྩམས་པ་དང་། དག་སྤོང་རྒྱམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། སྤྱིང་མ་
ཅིའི་ཕྱིར་དུ། འཕགས་པ་འཆར་ཀའི་མཆིད་ནས་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་ལེགས་པར་བསྟུས་ལ་མཆི་ཞིག་དང་། བདག་གིས་རབ་
དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་

མཆི་ནས་བདག་གིས་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་ལེགས་པར་བསྟུས་ཏེ་མཆིས་ན་དེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་མཆིས་པས་དེ་ནི་བདག་ཁྱིམ་ན་
གནས་པ་ཡང་མ་ལགས་ལ། རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། དག་སྤོང་རྒྱམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྒྲིམ་པ། སྤྱིང་མ་འཆར་ཀ་སྤྱི་
གིའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་

དུ་སོང་བས་སྤྱི་གི་སར་པས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་འབྲེག་པར་འགྱུར་ངོ། དག་སྤོང་མ་གསོ་སྤྱོད་འབྲལ་བ་དག་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་
ལྷགས་ནས་དེ་དག་གིས་སྤྱིང་མ་དུ་བ་མཐོང་ནས་སྒྲིམ་པ། སྤྱིང་མ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ། འཕགས་པ་འཆར་ཀའི་མཆིད་ནས་ཁྱིམ་
གྱི་བྱ་བ་ལེགས་པར་

{@81A} ཨྱ། བསྟུས་ལ་མཆི་ཞིག་དང་། བདག་གིས་རབ་དུ་དབྱུང་ངོ་ཞེས་མཆི་ནས་བདག་གིས་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་
ལེགས་པར་བསྟུས་ཏེ་མཆིས་ན། དེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་མཆིས་པས་དེ་ནི་བདག་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ཡང་མ་ལགས་ལ་རབ་དུ་
བྱུང་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །གཡེངས་

མ་དག་སྤོང་དག་སྤྱི་ཞིག་དག་སྤོང་མ་རབ་དུ་འབྱོན་པར་བྱེད། འདི་ལྟར་དག་སྤོང་མ་རྒྱམས་ཀྱིས་དག་སྤོང་མ་རབ་དུ་འ

བྱིན་པར་བྱེད་གྱིས་ཚུར་ཤོག། །འཕགས་མ་སྐྱེ་དགའ་འོ་ཆེན་མོ་གྲོ་མྱིས་སྤྱོད་རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
དག་གིས་དེ་སྐྱེ་དགའ་འོ་ཆེན་

མོ་གྲོ་མྱི་འཁོར་བའི་ཁྱེད་ནས་སྐྱེས་པ། །འཕགས་མ་སྐྱེ་མ་བདག་གི་མཆིས་འབྲང་སྤྱོད་མ་འདི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འཚེལ་
ལོ། །སྐྱེ་དགའ་འོ་ཆེན་མོ་གྲོ་མྱིས་དེ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ཆོག་པར་བསྟེན་པར་བྱས་སོ། །འཆར་ཀ་འདི་སྟོན་ཏུ་བདག་
གིས་ལྷུང་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་རྣམས་

རྗེས་སུ་སྤང་བས་སྐྱེ་མ་བདག་གི་ཆུང་མ་སྤྱོད་མ་རབ་ཏུ་མ་སྤྱང་བས་རྒྱ་ཅང་དང་། ལྷག་པོ་དང་། ལྷུང་བྱ་དང་། ལྷུང་བྱ་
སྤྱོད་དག་གི་བར་ཆད་ཀྱང་བྱས་ལ། དེ་ཡང་ལྷུང་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་འག་འཁྱིལ་གིས་རབ་ཏུ་ཕྱུང་བར་གྱུར་ན་དེ་དང་ཕྱང་
དུ་ཡང་མི་སྟེར་རོ་སྟོན་ཏུ་འགྲོད་པ་སྐྱེས་

ནས་དེ་མི་དག་འབཞིན་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་སོ། །མཉམ་ཡོད་ན་ཆུ་ཞུགས་ཤིག་མི་དག་འབཞིན་དུ་དབྱར་
གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་དེས་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་མཆོད་ལུང་དུ་བཅུག་སྟེ་དག་ག་དབྱེ་བྱས་པ་ན་དག་ག་དབྱེ་
ལེགས་པར་བྱས་སོ། །དག་ག་དབྱེ་ཤིན་

དུ་བྱས་སོ་ཞེས་དེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ། མཐར་གྱིས་རྒྱ་ཁོང་འགོ་བ་ན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཆོ་
དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ན་ལམ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་ཞིང་འདུག་པ་དེས་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་ཆུ་
ཞུགས་མགོ་སྐྱོབ་པའི་མེ་ཏོག་ལྟར་སྐྱེ་བ།

སྤྱིན་མ་འབྱུང་བ་ཞིག་འོང་བ་དེ་མཐོང་ནས་འཆར་ཀས་བསམས་པ། དག་སྤྱོད་འོང་བ་འདི་གནས་བརྟན་གང་ཡིན་པ་སུ་འོ་
སྟོན་ནས། དེས་སྐྱེས་པ། གནས་བརྟན་བྱོན་པ་ལེགས་སོ། །བྱོན་པ་ལེགས་སོ་ཕྱག་འཚེལ་ལོ། །དེས་སྐྱེས་པ། སྤྱོད་དཔོན་
ཕྱག་འཚེལ་ལོ། །

{ @81B } འཆར་ཀས་འདི་ནི་ཆུ་ཞུགས་ཤིག་སྟེ། སྤྱོད་དཔོན་ཡང་མི་ཤེས། མཁན་པོ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་གོ་སྟོན་ཏུ་

ཤེས་ནས་འཆར་ཀས་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇུག་ཏུ་བཅུག་སྟེ་སྤྲོས་པ། མཐ་ཞུགས་ཁྱོད་ག་ལས་འོངས། དེས་སྤྲོས་པ།
མཉམ་ཡོད་ནས་སོ། །འཆར་

ཀས་བསམས་པ། ག་ལ་ཏེ་དང་པོ་ཁོ་ནར་སྤྱོད་མའི་གཏམ་ངེས་ན་འཕྱ་བར་འགྱུར་བས་འདི་ལྟར་སྡུར་བྱས་ཏེ་བྲི་བར་
བྱའོ་སྟམ་ནས་སྤྲོས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཇི་ལྟ་བཙམ་ལྷན་འདས་གཞོད་པ་ཆུང་བ་དང་། ཉམ་ང་བ་ཆུང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་།
སྤྱོད་མི་མང་འ་བ་དང་།

སྟོབས་དང་ལྷན་པར་མཉམ་ཡོད་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སམ། བཅུན་པ་འཆར་ཀ་དེ་བཞིན་ཏེ། བཙམ་
ལྷན་འདས་གཞོད་པ་ཆུང་བ་དང་། ཉམ་ང་བ་ཆུང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྱོད་མི་མང་འ་བ་དང་། སྟོབས་དང་ལྷན་པར་མཉམ་
ཡོད་དུ་དབྱར་གནས་

པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཇི་ལྟ་དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་དང་། དགོས་པ་མའི་དགོ་འདུན་དང་། དགོ་བསྟེན་
གྱི་འཁོར་དང་། དགོ་བསྟེན་མའི་འཁོར་གཞོད་པ་ཆུང་བ་དང་། ཉམ་ང་བ་ཆུང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདེ་མེད་པ་དང་།
སྟོབས་དང་ལྷན་པར་

མཉམ་ཡོད་ན་གནས་སམ། སྟོན་པ་ལ་ལྟ་བར་འདོད་དམ། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པར་འདོད་དམ། བཅུན་པ་འཆར་ཀ་དེ་
བཞིན་ཏེ། དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་དང་། དགོས་པ་མའི་དགོ་འདུན་དང་། དགོ་བསྟེན་གྱི་འཁོར་དང་། དགོ་བསྟེན་མའི་འ
ཁོར་གཞོད་པ་ཆུང་བ་དང་།

ཉམ་ང་བ་ཆུང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདེ་མེད་པ་དང་། སྟོབས་དང་ལྷན་པར་མཉམ་ཡོད་ན་གནས་ཤིང་། སྟོན་པ་ལ་བཟླ་
བར་འདོད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པར་འདོད་དོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཇི་ལྟ་གནས་བརྟན་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་ཁྱེ་ [~NA+YA] ་

དང་། གནས་བརྟན་འོད་སྤང་ཆེན་

པོ་དང་། གནས་བརྟན་ལྟ་རིའི་བྱ་དང་། གནས་བརྟན་མོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་དང་། གཞན་ཡང་དགོས་པ་གནས་བརྟན་

གནས་བརྟན་དག་གཞིན་པ་ཆུང་བ་དང་། ཉམ་ང་བ་ཆུང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། བད་མེད་པ་དང་། སྟོབས་དང་ལྡན་པར་
མཉམ་ཡོད་ན་གནས་

{@82A} ལྷ། །སམ། བཅུན་པ་འཆར་ཀ་དེ་བཞིན་ཏེ། གཞིན་པ་ཆུང་བ་དང་། ཉམ་ང་བ་ཆུང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། བད་
མེད་པ་དང་། སྟོབས་དང་ལྡན་པར་མཉམ་ཡོད་ན་གནས་སོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཇི་ལྟ་གོ་ས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་
རྒྱལ་དང་། ལྷ་མཁུན་དང་

སྲོང་བྱིན་དང་། རྟིང་པ་དང་། བྱིས་བདག་གི་ཆུང་མ་རི་དགས་འཛིན་གྱི་མས་ག་དང་། ལེགས་སྐྱེས་དག་ཤེས་སམ། བཅུན་
པ་འཆར་ཀ་དེ་བཞིན་ཏེ་ཤེས་སོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་འོན་ཏེ་ཁྱེད་གྱིས་བྱིས་བདག་གི་ཆུང་མ་སྟོན་མ་ཤེས་སམ། བཅུན་པ་འ
ཆར་ཀ་ཤེས་ཏེ་དེ་ནི་

བཅུན་པ་འཆར་ཀ་འི་སྡོན་གྱི་ཆུང་མ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་ལྷགས་གཏམ་ཤེས་སོ། །དེ་ད་དུང་ཡང་ཁྱེད་གྱི་བྱིས་བདག་གི་ཆུང་མ་
ཡིན་སྟམ་མམ། དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་དོ། །སྤུས་རབ་ཏུ་བྱུང་། སྐྱེད་གྲུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏེ་ལྷོས་སོ། །འཆར་ཀས་
བསམས་པ། ད་དུང་

ལོ་ད་ཡུལ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ནས་སྒྲིམ་པ། རྟེན་ལྷགས་ཚུར་ཤོག། །རྟེན་པ་དག་ཁྱེས་ཤེས་ཅེས་དེ་ལ་
རྟེན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལག་པ་བསྐྱེད་པ་མང་པོ་བྱིན་ནས་དེས་དེའི་ལྟངས་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ལ་གད་བཅུགས་ཏེ་བྱུང་མཐོན་
པོ་ལ་བཞག་ནས་སྒྲིམ་པ།

རྟེན་ལྷགས་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ནི་ཟས་དང་བཅས་པ། རྟིང་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་འདིར་མཛོན་
པར་དག་འབར་གྱིས་ཤོག། དེས་སྒྲིམ་པ། བཅུན་པ་འཆར་ཀ་བདག་ནི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཆར་དུ་འོངས་ཏེ་འགྲོ་བ་
ཡིན་པས་བདག་གནས་འདི་མི་

འདོད་དོ། །འཆར་ཀས་དེའི་མདུན་དུ་སྐྱོ་ལྷགས་དང་ལྷེ་མིག་གྲོག་པོ་དག་བཞག་སྟེ་འདི་རྒྱད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་བཅོམ་

ལྷན་པདས་ཀྱིས་དགོས་ཤིང་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་གནས་པ་དང་བཅས་པར་བྱའི་མི་གནས་པར་མི་བྱའི་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་
ཏོ་ཞེས་སྒྲིམ་ནས་མིག་ལམ་དུ་མི་སྤྲང་

བར་སོང་སྟེ། དེ་མཐར་ཀྱིས་རྒྱ་ཞིང་འགོ་བཙན་མཉན་ཡོད་དུ་བྱིན་ནས་འཆར་ཀས་རང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆག་ཆག་
བཏབ། ལེགས་པར་བྱུགས། བྱི་བ་སར་པའི་བྱུག་པས་བྱུགས་ཏེ་སྒྲོ་བཅད་ནས་ཁིའི་སྤེང་ན་བྱི་གན་དུ་ཉལ་ཞིང་སྐད་ཀྱི་
གདངས་ཀྱིས་ཁ་ཏོན་བྱེད་ཅིང་འདུག་གོ།

{@82B} དགོས་ཤིང་མ་འདུན་པ་འབྲུལ་བ་དག་ལྷགས་ནས་དེ་དག་གིས་དེའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ཐོས་ནས་དེ་དག་གིས་དེ་
ལ་བྱུག་འཆའ་ཏེ་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་འཆར་ཀ་ཁྱོད་གར་བཞུད་བཞུད། འཆར་ཀས་སྒྲིམ་པ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དྲུའོ། །དེ་
དག་དབྱར་ཁང་དུ་དོང་ནས་སྤྱོད་མ་ལ་སྒྲིམ་པ། སྤྱོད་

མ་དག་འབ་སྐྱེད་ཅིག །ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་འོངས་སོ། །ཁོ་མིའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་གང་། འཆར་ཀའོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ཁོ་མིའི་སྒྲོ་བ་
དཔོན། ཅི་ཁོ་མོས་དེའི་གན་ནས་བཀྲུགས་སམ། གཡེངས་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཤེས་ཀྱིས་དགོས་ཤིང་མ་རྣམས་ནི་དགོས་ཤིང་ལ་
རག་མང་དུ་ལས་ཀྱིས་ཁྱོད་སོང་

ལ་ལྟོས་ཤིག །སྤྱོད་མས་ནས་ཀྱིང་སྤྱོད་ཁུས་ཀྱི་ཆལ་དང་། འབྲུ་མར་ཐོགས་ཏེ་འཆར་ཀའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་
ནས་སྤྱོད་མས་འཆར་ཀའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒྲོ་བ་རྒྱུངས་པ་དང་། འཆར་ཀས་སྒྲིམ་པ། དེ་སྤྱི་ཡོད། སྤྱོད་མས་སྒྲིམ་པ།
བདག་སྤྱོད་མའོ། །ཁྱིམ་

བདག་གི་རྒྱུང་མ་སྤྱོད་མ་འོངས་པ་ལེགས་སོ། །བདག་དུང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་བདག་གི་རྒྱུང་མ་ལགས་སམ། འོན་ཅི་
ཡིན། བདག་རབ་དུ་བྱུང་དོ། །ཁྱོད་སྤྱི་ཡོད་རབ་དུ་བྱུང་། འཕགས་མ་སྤྱོད་གྲུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏེ་ལྷོས་སོ། །ཁོ་བོ་རེ་
ཞིག་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ནས་

དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དྲུ་སོང་ན་ཁྱོད་ལ་བརྟན་པ་ཅི་བྱུང་ན་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་རབ་དུ་བྱུང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཁྱིམ་

གྱི་བྱ་བ་ལེགས་པར་བསྐྱུས་ལ་ཞོག་ཞིག་དང་། ཁོ་བོས་ཁྱོད་རབ་རྟ་དབྱུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ནས། བདག་གིས་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་
བ་ལེགས་པར་བསྐྱུས་ཏེ་མཆིས་ན་

ཁྱོད་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་རྟ་བཞུད་དེ། གལ་ཏེ་བདག་འཕགས་མས་རབ་རྟ་མ་སྤྱོད་དུ་ལགས་ན་བདག་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ཡང་
མ་ལགས་ལ་རབ་རྟ་བྱུང་བ་ཡང་མ་ལགས་པར་འགྱུར་རོ། །འཆར་ཀས་སྒྲིས་པ། སྤྱོད་མས་ཅི་ཁོ་བོ་བདག་ཉིད་གྱི་ལག་
ངར་ལ་སོས་འདེབས་པར་

བྱེད་དམ། སྤྱོད་དགའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་རྟ་སྒྲིས་རབ་རྟ་སྤྱོད་ཡང་རུང་། ཁོ་བོས་རབ་རྟ་སྤྱོད་ཡང་རུང་སྟེ་ལེགས་གྱིས་
ནང་དུ་ཞུགས་ཞིག་དང་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ། །སྤྱོད་མས་འཆར་ཀའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལ་བྱུག་འཆའ་ཏེ་ཆོས་མཉན་པའི་
ཕྱིར་མདུན་དུ་འདུག་གོ། །དེས་དེ་

{@83A} ༣། །ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བརྩམས་ཏེ། དེས་དེ་ལ་ཇི་ཅེས་པ་དེ་ཅེས་དུ་ཆོས་བསྟན་ནས་སྤོན་གྱི་བགད་པ་དང་།
དགའ་བར་བྱས་པ་དང་། ཕྱིས་པ་དང་། དགའ་མགྱུར་དཔ་བྱུང་བར་བྱ་བར་བརྩམས་ཏེ། སྤྱོད་མ་བདག་ཅག་གཉིས་གྱིས་
སྤྱོད་མོས་ཆའ་དང་།

འདུན་ས་དང་། ལྷ་འི་གནས་གཤམ་མོ་ཞིག་རྟ་ཟས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཟོས་པ་དང་། བཅའ་བ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་འཆོས་པ་
དང་། བརྟུང་བ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་འཕྲུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བློ་ཆེན་ཞེས་སྒྲིས་པ་དང་འཆར་ཀ་ཀྱུན་དུ་ཆགས་པར་གྱུར་
ཏོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་

ཆགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱལ་ཏོ། །བུད་མེད་གྱི་ཡུལ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་ལ་ལ་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ལྟ་
ཡོད་དེ། ལྟ་གང་ཞེ་ན། སྤྱོད་པ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་ཤེས་ཤིང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཤེས་པ་དང་། དུས་ཤེས་ཤིང་བླ་
མཆོན་ཤེས་པ་དང་།

མངལ་ན་གནས་པ་ཞུགས་པ་ཤེས་པ་དང་། གང་ལས་མངལ་ན་གནས་པ་ཞུགས་པ་དེ་ཤེས་པ་དང་། ཁྱེད་ཤེས་ཤིང་བློ་

ཞེས་པ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་ཁྱེའུ་ཡིན་ན་དཀྲུག་ལས་པར་བརྟེན་ཅིང་འདུག་ལ། གཤམ་ཏེ་བྱ་མོ་ཡིན་ན་དཀྲུག་ཡོན་པར་བརྟེན་
ཅིང་འདུག་པའོ། །སྟེང་

མ་དེས་འཆར་ཀ་དེ་ཆགས་སོ་སྟེ་མ་དུ་ཞེས་ནས་སྟེང་མས་སྟེས་པ། སྟེང་རོལ་དུ་མཆིས་ཏེ་སྟེང་མཆིའོ། །འཆར་ཀས་
བསམས་པ། འདི་བཤང་བ་བྱེད་འདོད་དམ། གཅི་བ་བྱེད་འདོད་གོར་མཆག་སྟེ་མ་དེས་སྟེས་པ། མོང་ཤིག་སྟེང་མ་
ཕྱིར་བྱུང་ནས་ཤིང་

དཔུང་བཅད་བརྟེན་ཏེ་རྒྱལ་པར་བརྟེན་པ་དང་། འཆར་ཀ་དེ་སྟེང་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པས་དེས་དེའི་སྟེང་ཐོས་ནས་དེའི་
ཕྱི་བཞིན་དུ་བྱུང་སྟེ། དགོ་སྟོང་མ་མགོ་རིག་མོ་གར་འབྲོས་ཞེས་དེ་དེའི་ཕྱི་བཞིན་རྒྱལ་པར་བརྟེན་པ་དང་། དེ་ལ་བསྐྱེད་
འི་རིག་པས་ཁུ་བ་བྱུང་ནས་དེ་ཀུན་

ནས་དགིས་པ་དང་བྲལ་ཏེ་གྲང་པོ་ཆེ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་བཞིན་དུ་གཞི་དེ་དག་ཉིད་ན་འདུག་གོ། །སྟེང་མས་དེ་ཀུན་
ནས་དགིས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཕྱིར་ལོག་པ་མཐོང་ནས་འདི་ཀུན་ནས་དགིས་པ་དང་བྲལ་ལོ་སྟེ་མ་དུ་རིག་ནས་བྱུང་དུ་མོང་སྟེ་
ཆོད་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀ་ལ་འདི་སྟེང་ཅེས་

{@83B} སྟེས་སོ། །འཕགས་པ་གཤམ་ཏེ་བདག་གིས་དང་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་བདག་གྱུང་དགོས་པོར་མར་མི་རུང་བ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། ཁྱོད་གྱུང་དགོས་པོར་མི་རུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལོ། །སྟེང་མོ་བཙུང་ལྡན་འདས་གྱིས་གྱུང་བདག་ཉིད་
སྟེང་ན་གཞན་སྟེང་བར་བྱེད་ལ། གཞན་སྟེང་ན་

བདག་ཉིད་སྟེང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་བདག་ཉིད་སྟེང་ན་གཞན་སྟེང་བར་བྱེད་ཅེ་ན། རྟེན་
པར་བྱེད་པ་དང་། གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལན་མང་དུ་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་སྟེང་བར་བྱེད་པ་དང་། རིག་པར་བྱེད་པ་
དང་། མཐོན་སྟེང་དུ་བྱེད་

པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་སྟེང་ན་གཞན་སྟེང་བར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་གཞན་སྟེང་ན་བདག་ཉིད་སྟེང་བར་བྱེད་ཅེ་ན། ཐོམ་འ

ཆོས་པ་དང་། མི་གཞི་བ་དང་། མི་འཆོ་བ་དང་། རྩོམ་སྤྱི་བཅུ་དང་། རྩོམ་སྤྱི་བཅུ་དང་། བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་
ཏེ། དེ་ལྟར་

གཞན་སྤྱད་ན་བདག་ཉིད་སྤྱད་བར་བྱེད་དོ། །འཕགས་པ་ཤམ་ཐབས་འདི་ཚུར་སྤྱོད་བཟུ་བར་བཟྱེད་དོ། །འཆར་ཀམ་ཤམ་
ཐབས་དེ་སྤྱོད་མ་ལ་བྱེད་མོ། །སྤྱོད་མས་ཁུ་བ་དེ་མཐོང་ནས་འགྱེད་པ་སྤྱོད་ཏེ། བདག་གི་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཅུ་ན་པ་འཆར་
ཀམ་སྤྱོད་མ་མཐོང་བའམ་

སྤྱོད་མ་མཐོངས་པ་འམ། སྤྱོད་མ་བྱུགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ན་བདག་གིས་དང་དུ་མ་སྤྱདས་པ་ནི་མ་ལེགས་པ་ཞིག་བྱས་སོ་
སྤྱོད་དུ་འགྱེད་པ་སྤྱོད་སོ། །སྤྱོད་མ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ན་དེ་ཀུན་དུ་ཆགས་ཤིང་བྱེད་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཁུ་
བ་དེ་རང་གི་མངལ་གྱི་སྤྱོད་

བྱུགས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཞུགས་པར་གྱུར་
ཏོ། །དེ་དག་སྤྱོད་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་སྤྱོད་པ། སྤྱོད་མ་ཁོ་མོ་ཅག་གི་སྤྱོད་ཆོས་བཟང་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་འཕགས་པ་འ
ཆར་ཀའི་གན་དུ་

འགོ་བར་སེམས་ཀྱི་ཁོ་མོ་ཅག་གིས་དེས་སྤྱོད་གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུར་བྱས་པར་མི་སེམས་སོ། །སྤྱོད་མས་སྤྱོད་པ། ལུ་རྟུ་
མོ་དག་དག་སྤྱོད་དེ་ནི་ཚུ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཚུ་ཆོད་རབ་དུ་བྱུང་ནས་དེས་ཁོ་མོ་ལ་སྤྱོད་ཆད་ལན་འ
གའ་ཡང་ལག་གིས་ཀྱང་

{@84A} ཅུ། མ་བྱུགས་སོ། །དེ་དག་གིས་སྤྱོད་པ། མ་བྱུགས་ན་ཡང་དེས་སྤྱོད་གནས་སྐབས་འདི་འབྲེལ་བར་བྱས་ན།
གལ་ཏེ་བྱུགས་ན་དེས་སྤྱོད་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟ་བུར་བྱས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་དག་སྤྱོད་མ་རྣམས་ཀྱིས་
དག་སྤྱོད་རྣམས་ལ་བཞེད་

དོ། །དག་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དག་སྤྱོད་དག་

དགོས་པ་མེད་ནི་མཉམ་པར་མ་གྱུར་གྱིས་འདི་ལྟར་སྒྲིག་པ་དཔེ་ལྟར་བཞག་སྟེ་བསོད་སྟོམས་གྱིས་བྲེལ་བ་མེད་པ་གྱིས་
ཤིག་དང་། བྱ་གཞིལ་ནུ་

འོད་སྤང་ཞེས་བྱ་བ་བཅའ་བར་འགྱུར་ཞིང་ངའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་དག་
བཅོམ་པ་ཉིད་མཛོད་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་གཞིལ་ནུ་འོད་སྤང་དེ་ནི་ངའི་གཏམ་སྒྲ་ཚིགས་དང་།
གཏམ་སྟན་པ་དང་། སྤྱོད་སྤང་དགོ་

བ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཚོགས་ཏུ་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དགོངས་པ། དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བྱུང་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགོས་པ་མེད་ཏུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་རྟིང་པ་འཁྱུར་འཇུག་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ཞོ་སྟམ་དུ་དགོངས་ནས།
དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་

གྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གྲུང་གཞི་འདི་དང་། ལྷན་འདི་ལ་དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་བསྐྱུ་བ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྤྲུལ་བཞིན་གོ། །ངའི་ཉོན་ཐོས་རྣམས་གྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོས་པ་
གང་དགོས་པ་མེད་ཏུ་མ་ཡིན་པ་ལ་

གོས་རྟིང་པ་འཁྱུར་འཇུག་དམ། འཚོད་དུ་འཇུག་དམ། འཚགས་ཏུ་འཇུག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཡང་དགོས་པ་གང་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་འཆར་ཀའམ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །དགོས་པ་མེད་ཏུ་མ་ཡིན་པ་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་མོ་དང་།

མེས་པོ་དང་། སྤྱགས་ལས་བརྟེན་པའི་བདུན་པ་ཚུན་ཆད་ནི་ཉེ་དུ་ཡིན་ལ་དེ་ཕན་ཅད་ནི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་གོ། །གོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བདུན་པོ་བལ་གོས་དང་། ཤ་ནའི་གོས་དང་། ཟར་མའི་གོས་དང་། དུ་གུ་ལའི་གོས་དང་། རས་བལ་གྱི་གོས་དང་། ཀོ་ཏམ་
པའི་གོས་དང་།

{ @84B } ཉི་འོག་གི་གོས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །རྟིང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་ཚིགས་གསུམ་པོ་དག་ལས་དུས་

ཚོགས་གང་ཡང་རུང་བར་དཔ་གང་ཡིན་པའོ། །འཁྲུང་འཇུག་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་ན་ཆུར་སྒྲུག་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་ནའོ། །འཚོད་དུ་འཇུག་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་ན་ཚོན་དུ་

སྒྲུག་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་ནའོ། །འཆག་ཏུ་འཇུག་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་ན་ཐལ་མོས་དེབས་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་ནའོ། །སྤང་བའི་
ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཤུགས་པར་བྱ་བ་སྟེ་དེས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་

འགྱུར་ཞེ་ན། དག་སྒྲོང་གིས་དག་སྒྲོང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པར་འདྲ་ཤེས་པས་གོས་སྟོང་པ་འཁྲུང་འཇུག་ན་
སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འཚོད་དུ་འཇུག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འཆག་ཏུ་འཇུག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འཁྲུང་འཇུག་པ་དང་

འཚོད་དུ་འཇུག་དམ། འཁྲུང་འཇུག་པ་དང་འཆག་ཏུ་འཇུག་དམ། འཚོད་དུ་འཇུག་པ་དང་འཁྲུང་འཇུག་དམ། འཚོད་དུ་འ
ཇུག་པ་དང་འཆག་ཏུ་འཇུག་དམ། འཆག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་འཁྲུང་འཇུག་དམ། འཆག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་འཚོད་དུ་འཇུག་དམ།
འཁྲུང་འཇུག་པ་དང་འཚོད་

དུ་འཇུག་པ་དང་། འཆག་ཏུ་འཇུག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དག་སྒྲོང་གིས་དག་སྒྲོང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་
གཉིས་ཟབས་གོས་སྟོང་པ་འཁྲུང་འཇུག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འཚོད་དུ་འཇུག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་རོ། །འཆག་ཏུ་འཇུག་ན་

སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འཁྲུང་འཇུག་པ་དང་འཚོད་དུ་འཇུག་དམ། འཁྲུང་འཇུག་པ་དང་འཆག་ཏུ་འཇུག་དམ།
འཚོད་དུ་འཇུག་པ་དང་འཁྲུང་འཇུག་དམ། འཚོད་དུ་འཇུག་པ་དང་འཆག་ཏུ་འཇུག་དམ། འཆག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་འཁྲུང་འ
ཇུག་དམ། འཆག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་

འཚོད་དུ་འཇུག་དམ། འཁྲུང་འཇུག་པ་དང་འཚོད་དུ་འཇུག་པ་དང་། འཆག་ཏུ་འཇུག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།

།དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པར་འདྲ་ཤེས་པས་གོས་རྩིང་པ་འཁྱར་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།
།འཛོད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་

{@85A} ༣༡། །འགྱུར་རོ། །འཆག་ཏུ་འཇུག་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འཁྱར་འཇུག་པ་དང་འཛོད་དུ་འཇུག་
དམ། །ཁྱར་འཇུག་པ་དང་འཆག་ཏུ་འཇུག་དམ། །འཛོད་དུ་འཇུག་པ་དང་འཁྱར་འཇུག་དམ། །འཛོད་དུ་འཇུག་པ་དང་འ
ཆག་ཏུ་འཇུག་དམ། །འཆག་ཏུ་འཇུག་

པ་དང་འཁྱར་འཇུག་དམ། །འཆག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་འཛོད་དུ་འཇུག་དམ། །ཁྱར་འཇུག་པ་དང་འཛོད་དུ་འཇུག་པ་དང་། །
ཆག་ཏུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་མ་ཉེ་དུ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གོས་རྩིང་པ་འཁྱར་འ
ཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འཛོད་

དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འཆག་ཏུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འཁྱར་འཇུག་པ་དང་འཛོད་དུ་འཇུག་
དམ། །ཁྱར་འཇུག་པ་དང་འཆག་ཏུ་འཇུག་དམ། །འཛོད་དུ་འཇུག་པ་དང་འཁྱར་འཇུག་དམ། །འཛོད་དུ་འཇུག་པ་དང་འ
ཆག་ཏུ་འཇུག་དམ། །འཆག་ཏུ་

འཇུག་པ་དང་འཁྱར་འཇུག་དམ། །འཆག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་འཛོད་དུ་འཇུག་དམ། །ཁྱར་འཇུག་པ་དང་འཛོད་དུ་འཇུག་པ་
དང་། །འཆག་ཏུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། །སྒྲིས་པ་དང་། །སེམས་འཁྱུགས་པ་དང་། །ཚོར་བ་
དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྟང་བ་

མེད་དོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀླན་དག་འར་བ་ན་བ
ཞུགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དགེ་སློང་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། །རིགས་མཐོན་པོ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་འདི་ནི་རྟེན་པ་རྣམས་
གྱི་ཕྱེད་དང་ཉེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

བཀའ་སྤྱུལ་པས་དེ་ན་ཡང་། །ཤུག་ཀྱི་ཁྱིམ་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བ་དེ་དག་ལ་རྟེན་པ་དང་བཀའ་སྤྱི་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་དེ་དག་ཤིན་

ཏུ་གོས་ཀྱིས་ཆབ་ལ་སྒྱུར་བའི་རྗེས་སུ་བརྩོན་པར་གནས་ཤིང་། ལྷུང་བཟེད་དང་། ཆོས་གོས་དང་། བྱ་བ་དང་། མོར་བྱ་དང་།
སྐར་ལགས་ལྷག་པ་དག་

ཀྱང་འཆང་བར་བྱེད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་དུས་དང་དུས་སུ་ཆོས་བསྟན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་བདེན་པ་དག་
མ་མཐོང་ངོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྟམ་དུ་དགོངས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཤུགས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་བདེན་པ་དག་མཐོང་
བར་མི་བྱེད་སྟམ་དུ་དགོངས་ནས་དེ་དག་

{@85B} ཤིན་ཏུ་གོས་ཀྱིས་ཆབ་ལ་སྒྱུར་བའི་རྗེས་སུ་བརྩོན་པར་གནས་ཤིང་དེ་དག་ལྷུང་བཟེད་དང་། ཆོས་གོས་དང་།
བྱ་བ་དང་། མོར་བྱ་དང་། སྐར་ལགས་ལྷག་པ་དག་འཆང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་ངས་ཤུགས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྒྲིད་ན་
བྲལ་དགའ་འབར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་དགོངས་

ནས་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་གཏུལ་བ་ལ་མཁས་པ་བྲལ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
དགོས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་དཔྱད་བཀའ་སྤྱུལ་པའི་འདི་ལ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་བཞེད་ཀྱིས། བའི་
ན་སྤར་དགོས་པ་བཞེད་

སྟོམས་སྟོབས་པ་གཅིག་དང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་གསེ་སྒྱུང་བརྩ་ལྟ་བུ་འདི་ཆོ་མ་གཏོགས་པར་དགོས་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཉེ་བར་འོང་
བར་མི་བྱུང་། །དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་དབྱར་གྱི་ནང་དག་ཏུ་དགོས་པ་བཞེད་སྟོམས་སྟོབས་
པ་གཅིག་དང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་གསེ་

སྒྱུང་བརྩ་ལྟ་བུ་འདི་ཆོ་མ་གཏོགས་པར་བདག་ཅག་ལས་གང་གིས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྟར་འགྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ།
དབྱར་གྱི་ནང་དག་ཏུ་དགོས་པ་བཞེད་སྟོམས་སྟོབས་པ་གཅིག་དང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་གསེ་སྒྱུང་བརྩ་ལྟ་བུ་འདི་ཆོ་མ་གཏོགས་
པར་བདག་ཅག་ལས་གང་བཅོམ་

ལྷན་པདས་ལ་ལྟར་འགྲོ་བ་དེ་བདག་ཅག་གིས་ལྟོང་བྱེད་ཀྱི་ལྟོང་བ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ་ཞེས་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་བཅས་སོ།
ཁཚམ་ལྷན་པདས་སྒྲིབ་གསུམ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛེག་ལ་ཞུགས་པ་ན་དགོས་ཤིང་བསོད་སྟོམས་སྟོབས་པ་གཅིག་དང་། དེ་
ཉིད་ཀྱི་གསེས་སྟོང་བཅུ་ལྔ་པའི་

ཆོམ་གཏོགས་པར་དེར་དགོས་ཤིང་འགའ་ཡང་མི་འགྲོ་ལོ། །དེའི་ཆོམ་ཆོད་དང་ལྷན་པ་ཉི་ལྔ་བྱེད་ལོ་མ་བོར་བས་དབྱར་
ལྟོངས་སུ་གནས་པར་ཁས་སྒྲུངས་ལ། ཁཚམ་ལྷན་པདས་ནི་སྒྲིབ་པ་ཞོལ་བོར་བས་དབྱར་ལྟོངས་སུ་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་སོ། །དེ་ནས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་

ཉི་ལྔ་དབྱར་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་པོ་དག་འདས་ནས་ཆོས་གོས་བྱས་པ་དང་ལྷན་ཆོས་གོས་ཟིན་པ་དང་ལྷན་ཞིང་མཛེས་པ་འ
ཁོར་མཛེས་པ་དང་ལྷན་པས་ལྟོང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་མཉམ་ཡོད་ག་ལ་བ་དེར་རྒྱ་ཞིང་སོང་ནས་མཐར་གྱིས་
རྒྱ་ཞིང་འགྲོ་བ་ན་མཉམ་ཡོད་དུ་ཕྱིན་ཏོ། །

{@86A} ལྟ། །དེ་ནས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་ཉི་ལྔ་བྱེད་ལྟོང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་མཁོས་སུ་ཕབ་སྟེ་རྟེན་པ་གཉིས་བརྒྱས་ནས་
ཁཚམ་ལྷན་པདས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ག་ལ་བ་དེར་སོང་བ་དང་། དགོས་ཤིང་དུ་གཉིད་ཀྱི་ལྟོང་བ་བྱེད་ཀྱིས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་ཉི་ལྔ་བྱེད་
མིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་ངོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་

འདི་སྐད་ཅེས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་དག་ད་ལྟར་ཁོ་ན་ན་དོན་ཉིང་དུས་དགོ་འདུན་གྱི་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་འདྲལ་བར་འགྱུར་ངོ།
ཁེས་སྒྲིམ་སོ། །གཞན་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། དེས་དེ་ལྟོང་བྱེད་ཀྱི་ལྟོང་བ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། །གཞན་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ད་
ལྟར་སྟོར་བ་ལ་འཇུག་གིས་གང་གི་

ཆོད་ལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོམ་དེས་དེ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། །དེ་ནས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་ཉི་ལྔ་བྱེད་ལོ་མ་བོར་བས་དབྱར་ལྟོངས་སུ་གཙུག་ལག་
ཁང་དུ་དལ་བུས་ཁད་གྱིས་སྟོན་གཏན་བརྟུངས་པ་དང་། ཁཚམ་ལྷན་པདས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཆབ་སྟོན་དབྱེ་བ་མཛད་ངོ། །དེ་ནས་ཆོ་
དང་ལྷན་པ་ཉི་ལྔ་བྱེད་ལོ་མ་བོར་བས་དབྱར་ལྟོངས་སུ་གཙུག་ལག་

ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་ནི་དགོས་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་འོངས་པ་ལ་དགོས་པ་སྤྱོད་པའི་ལྷན་ལས་འོངས། གང་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་ཞེས་
བྱ་བའི་སེམས་ཀྱི་དགའ་བར་མཛད་པ་

འདིས་སེམས་ཀྱི་དགའ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཉི་ལྟེ་ལྟེ་སྤྱོད་པའི་ལྷན་ག་
ལས་འོངས། གང་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་ཞེས་སེམས་ཀྱི་དགའ་བར་མཛད་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཉི་ལྟེ་སྤྱོད་
གསོལ་པ། བཅུན་པ་བདག་དེ་ལྷན་

ལྷོངས་ནས་མཆིས་སོ། །བདག་ལྷོངས་སུ་དབྱར་གནས་པར་མཆིད་ཀྱིས་འཚལ་ཏེ། ཉི་ལྟེ་ལྟེ་སྤྱོད་པའི་རྣམས་ཀྱིས་
དགག་དབྱེ་བྱས་སམ། བཅུན་པ་བགྱིས་སོ། ཉི་ལྟེ་གང་གིས་སྤྱོད་མཛོམས་པ་འཁོར་མཛོམས་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ནི་
གང་ཡིན། རྟེན་ནི་

གང་ཡིན། བཅུན་པ་འདི་ནི་གལ་ཏེ་བདག་གི་གཡར་སྤར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་ལྷོས་པ་ཞིག་མཆིས་ན། བདག་དེ་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་བཞིན་བཟངས་སྤྱོད་ཚུར་མཆི། དཔོན་པ་པ་འཚོལ་ཅིག་ཅེས་མཆི་ཞིང་དཔོན་པ་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱུགས་པ་ཡང་རྫོང་
པར་བགྱིད། བསོད་སྤྲོམས་

{@86B} པ་དང་། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་དང་། ཕྱག་དར་ཁོད་པ་དང་། ཤིང་བྱུང་པ་འཚོལ་ཅིག་ཅེས་མཆི་ཞིང་ཤིང་བྱུང་
པ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱུགས་པ་ཡང་བརྫོང་པར་བགྱིད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྷན་བགྱིད་ཞེས་མཆི་ན། དེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་པར་བགྱིད་དོ།
།གལ་ཏེ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པར་འཚལ་བ་

དང་། གནས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བཟུགས་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། མཆིད་དོན་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བགྱིབ་ལ་ཞུགས་པ་
ཞེས་མཆིས་ན། བདག་དེ་ལ་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་བཞིན་བཟངས་སྤྱོད་ཚུར་མཆི། དཔོན་པ་པ་འཚོལ་ཅིག་ཅེས་མཆི་ཞིང་
དཔོན་པ་པ་ཉིད་ཀྱི་

བསྐྱུགས་པ་ཡང་རྫོང་པར་བགྱིད། བསོད་སྟོམས་པ་དང་། ཚས་གོས་གསུམ་པ་དང་། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་དང་། ཞིང་རྩུང་པ་འ
ཚོལ་ཅིག་ཅེས་མཆི་ཞིང་། ཞིང་རྩུང་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱུགས་པ་ཡང་རྫོང་པར་བགྱིད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བགྱིའོ་ཞེས་མཆི་ན་དེ
ལ་ཡིད་ལ་བགྱི་

བསྟོལ་བར་བགྱིད་དེ། བཅུན་པ་གང་གིས་བདག་མཛེས་པ་འཁོར་མཛེས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ནི་དེ་ལགས། རྒྱ་ནི་
ནི་དེ་ལགས་སོ། །ཉེ་སྤེལ་ཁྲོད་སྤྱོད་པོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། སྤྱོད་པོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྤྲིང་བཅུ་བ་དང་།
ལྷ་དང་མི་རྣམས་

ཀྱི་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་། བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཉེ་སྤེལ་གང་ལ་ལ་ཞིག་སྤྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་
དག་གི་བསྐྱུགས་པ་རྫོང་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི། ངའི་བསྐྱུགས་པ་རྫོང་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ལ་སྤྲུངས་པའི་ཡོན་
ཏན་དེ་དག་གི་བསྐྱུགས་

བརྫོང་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ངའི་བསྐྱུགས་པ་རྫོང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ངས་སྤྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་
ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསྟོན་པ་དང་། བཀྱར་བ་དང་། བསྐྱུགས་པ་དང་རབ་ཏུ་བསྐྱུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་སྤེལ་ཁྲོད་དགེ་འདུན་གྱི་
ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་མི་སྤྲུང་ངམ།

བཅུན་པ་བདག་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་ཁྲིམས་ནི་གང་ལགས། ཁྲིམས་སུ་བགྱི་བ་ནི་གང་ལགས་མ་འཚེལ་ཏོ། །ཉེ་སྤེལ་འདི་ན་
ངས་དགེ་སྟོང་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་དགེ་སྟོང་དག་ང་ལྷན་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་བཞེད་ཀྱིས། ངའི་
ན་སྤར་དགེ་སྟོང་བསོད་

{@87A} ༣། ཁྲོམས་སྟོབས་པ་གཅིག་དང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་ལྔ་པའི་ཚོ་མ་གཏོགས་པར་དགེ་སྟོང་གང་
གིས་ཀྱང་འོང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དང་། དགེ་སྟོང་གི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཀྱང་ཚོད་དང་ལྡན་པ་དག་དབྱར་གྱི་ནང་
དག་ཏུ་དགེ་སྟོང་བསོད་སྟོམས་

སྟོབས་པ་གཅིག་དང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་གསེས་སྟོང་བཙུ་ལྔ་པའི་ཆོ་མ་གཏོགས་པར་བདག་ཅག་ལས་གང་གིས་ཀྱང་བཅོམ་

ལྟན་འདས་ལ་ལྟར་འགྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དབྱར་གྱི་ནང་དག་ཏུ་དགོས་སྟོང་བསོད་སྟོམས་སྟོབས་པ་གཅིག་དང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་

གསེས་སྟོང་བཙུ་ལྔ་པའི་ཆོ་མ་གཏོགས་

པར་བདག་ཅག་ལས་གང་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་ལྟར་འགྲོ་བ་དེ་བདག་ཅག་གིས་ལྟོད་བྱེད་ཀྱི་ལྟོད་བ་བྱེད་ཏུ་གཞུགས་གོ་
ཞེས་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་བཅས་སོ། །བཙུན་པ་བདག་ནི་སྟོ་བྱར་དུ་མཆིས་པ་ལགས་ཏེ། རོན་དེ་ནི་དགོས་སྟོང་གཉེག་མར་གནས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བར་བགྱི།

བ་ལགས་སོ། །ཉེ་སྤེད་དགོས་སྟོང་སྟོ་བྱར་དུ་འོངས་པ་དང་། གཉེག་མར་གནས་པས་ཀྱང་དགོ་འདུན་གྱི་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་
བསྐྱེད་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གོ། །ཉེ་སྤེད་འདི་ལྟར་ངས་དགོས་སྟོང་སྟོ་བྱར་དུ་ལྷགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀླན་རྟོད་པའི་ཆོས་དག་
བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། དགོས་སྟོང་

སྟོ་བྱར་དུ་འོངས་པས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞུགས་ནས་དགོས་སྟོང་དག་ལ་གནས་འདི་ན་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་
དེ་བར་བྱ་ལོ། །གལ་ཏེ་འདི་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མི་འདི་ན་འགལ་ཆོབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཉེ་སྤེད་ལྟོ་མོད་ཀྱི་ངས་
དགོས་སྟོང་དགོན་པ་པ་ལ་

དགོན་པའི་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་བྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་སྟོང་དགོན་པ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱུར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ལྟར་འགྲོ་བའི་དུས་མ་ཡིན་པ་མེད་དོ། །དགོས་སྟོང་བསོད་སྟོམས་པ་དང་། རྟེན་པས་ཆོག་པའི་བསོད་སྟོམས་པ་དང་། ཟས་
ཕྱིས་མི་ལེན་པ་

དང་། ལྟན་གཅིག་པ་དང་། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་དང་། ཕྱིད་པ་པ་དང་། ཕྱག་དར་ཁོད་པ་དང་། ཤིང་རྩུང་པ་དང་། དུར་ཁོད་
པ་དང་། ཅོག་ཕུ་པ་དང་། སྤྲ་གཟ་མེད་པ་དང་། གཞི་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གཞི་ཇི་བཞིན་པའི་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་བྱེད་པར་བྱ་སྟེ།
དགོས་སྟོང་

{ @87B } གཞི་ཇི་བཞིན་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་དྲུས་མ་ཡིན་པ་མེད་དོ། །དེ་
ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཉེ་སྤྲོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མཛོན་པར་བསྟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱས་ཏེ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་

མགོ་བོས་ཕྱག་འཛུལ་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ན་སྤྲོས་སོང་དོ། །དེ་ནས་དྲུག་སྡེ་དག་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཉེ་སྤྲོས་ལ་བ་དེར་
སོང་སྟེ་ཕྱི་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཉེ་སྤྲོས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཉེ་སྤྲོས་སྐབས་སྟེ་ཤིག་ །ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷུང་
དག་ལ་སྐབས་སྟེ་འོ། །ཁྱོད་ལ་

ལྷུང་བ་བྱུང་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྒྲར་གྱིས་ཤིག་ །ལྷུང་བ་མ་མཐོང་དོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་མ་དཔ་
ཏམ། དགེ་འདུན་གྱི་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན། དྲུག་སྡེ་དག་གིས་སྐབས་དེ་རྒྱས་པར་བཟོད་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཉེ་
སྤྲོས་དྲུག་སྡེ་དག་ལ་འདི་

སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཉེ་སྤྲོས་ལྟོང་གི་ངས་དག་སྤོང་དགོན་པ་པ་ལ་དགོན་པ་
པའི་ཡོངས་སུ་སྒྲར་བ་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། དག་སྤོང་དགོན་པ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྷུང་འ
གྲོ་བའི་དྲུས་མ་ཡིན་པ་མེད་དོ། །

དག་སྤོང་བསོད་སྟོམས་པ་དང་། རྟེན་པས་ཆོག་པའི་བསོད་སྟོམས་པ་དང་། ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་དང་། ལྷན་གཅིག་པ་དང་།
ཆོས་གོས་གསུམ་པ་དང་། ཕྱིང་པ་དང་། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་དང་། ཤིང་རྒྱུང་པ་དང་། དུར་ཁྲོད་པ་དང་། ཅོག་ཕུ་པ་དང་། སྒྲ་
གཞ་

མེད་པ་དང་། གཞི་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གཞི་ཇི་བཞིན་པའི་ཡོངས་སུ་སྒྲར་བ་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། དག་སྤོང་གཞི་ཇི་བཞིན་པ་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་དྲུས་མ་ཡིན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཤུག་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་དེ་དག་འདི་སྟེ།

མེས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདོད་པ་ཆེ་བ་རྣམ་པར་སྤྲད་ཅིང་། འདོད་པ་ཆུང་བ་ལ་བསྟོད་པ་ནི་དོན་གྱིས་ན་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཅག་སྤྲད་པ་མཛད་པ་ཡིན་གྱིས་བདག་ཅག་གིས་ལྟོང་བཟེད་དང་། ཚོས་གོས་དང་། གྲ་བ་
དང་། ཐོར་བྱ་དང་། སྐྱ་

{@88A} ༩༩། རགས་ལྷག་པ་དག་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འབོ་ལ་བཏང་སྟེ་རྒྱུད་དག་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་
བ་དེར་འདོང་ངོ་སྟུང་མོ། །དེ་ནས་དག་སྟོང་དེ་དག་ལྟོང་བཟེད་དང་། ཚོས་གོས་དང་། གྲ་བ་དང་། ཐོར་བྱ་དང་། སྐྱ་རགས་
ལྷག་པ་དག་ཁྱེར་ཏེ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འ

བོ་ག་ལ་བ་དེར་དོང་ནས་ཕྱིན་པ་དང་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འབོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འབོ་
ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྤྲད་དུ་བདག་ཅག་ལས་ལྟོང་བཟེད་དང་། ཚོས་གོས་དང་། གྲ་བ་དང་། ཐོར་བྱ་དང་། སྐྱ་རགས་ལྷག་པ་འ
དི་དག་བཞེས་ཤིག་ཆོ།

དང་ལྡན་པ་དག་དེའི་ཕྱིར་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྷུས་དེའི་བར་དུ་སྟོང་ཅིག་ །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་
དག་འབོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་མོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཁབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཛུལ་
ཏེ་མཐའ་གཅིག་དུ་འདུག་གོ། །མཐའ་

གཅིག་དུ་འདུག་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འབོས་སྐབས་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྒྱས་པར་གསོལ་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འབོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དག་འབོ་དེའི་ཕྱིར་ལོང་ལ་བྲངས་ནས་ཀྱང་གཙུག་
ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་

སྤངས་ཏེ་ཞོག་ལ་དག་སྟོང་གང་དེས་བེལ་བའི་དག་སྟོང་དེ་ལ་དེ་སྤྱིན་པར་བྱའོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འབོས་བཅུན་པ་
བཀའ་བཞིན་འཛུལ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་མཉམ་ནས་ཤུག་རབ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལས་ལྟོང་བཟེད་དང་། ཚོས་
གོས་དང་། གྲ་བ་དང་། ཐོར་

བྱ་དང་། སྐར་གསལ་ལྟག་པ་དག་སྤངས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་སྤྱངས་ཏེ་བཞག་གོ། །དེ་ནས་ཤུག་རབ་ཏུ་
སྤྱང་བ་དེ་དག་སྤྱང་བ་ཟེད་དང་། ཚོས་གོས་དང་། འུ་བ་དང་། མོར་བྱ་དང་། སྐར་གསལ་ལྟག་པ་དག་ནང་ཇི་ལྟ་བ་དང་། འབྲས་
ཇི་ལྟ་བ་དང་།

ཐུག་རྩེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤངས་ནས་ཚོས་གོས་གསུམ་པ་ལྷུང་ལེན་ཅིང་རྒྱུད་དག་པ་དང་། ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པའི་ཚུལ་དག་
གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ཐུན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ།

{ @88B } བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤུག་རབ་ཏུ་སྤྱང་བ་དེ་དག་གི་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། ཁམས་དང་། རང་
བཞིན་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ནས་འདི་ལྟར་ཤུག་པོ་ཞིག་ཏུ་ཕྱ་བརྒྱུ་པོ་དེ་དག་གིས་སྟན་དེ་ཉིད་ལ་འདུག་བཞིན་དུ་འཛིག་ཚོགས་
ལ་ལྟ་བའི་རིའི་ཕྱེ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ་ཡེ་ཞེས་ཀྱི།

དོ་རྩེས་བཅོམ་སྟེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟར་ཚོས་བསྟན་པ་མཛད་དོ། །དེ་དག་གིས་བདེན་
པ་མཐོང་ནས་གསོལ་པ། བཙུན་པ་བདག་ཅག་གིས་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཅག་ལ་གང་

མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་བདག་ཅག་ལ་ཕས་ཀྱང་མ་བགྱིས། མས་ཀྱང་མ་བགྱིས། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་མ་བགྱིས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་མ་བགྱིས། རྣོན་གྱི་ཕ་མེས་དག་གིས་ཀྱང་མ་བགྱིས། དགོ་སྦྱོང་དང་། འུ་མཐེད་དག་གིས་ཀྱང་མ་བགྱིས། བྱམས་པ་
དང་། མཛའ་

བཞེས་དང་། རྩ་ལག་གི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བགྱིས་ཏེ། བླག་དང་མཆི་མའི་རྒྱ་མཆོ་ནི་བསྐྱམས། རུས་པའི་རི་དག་ལས་
ནི་བསྐྱེལ། དན་སོང་གི་སྟོན་བཀྲམ། མཐོང་སྤྱོད་དང་ཐར་པའི་སྟོན་དག་ནི་ཕྱེ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་
དགས་དག་ནས་

ནི་རྒྱུ་ལྟར་། ལྟ་དང་། མི་རྒྱུ་ལྟར་ཀྱི་ནང་དུ་ནི་བཞག་། འཁོར་བ་ནི་མཐར་བཀྱིས་། ཐོག་མ་མ་མཆིས་པའི་དུས་ནས་
བསགས་པ་འཇིག་ཆོག་ལ་ལྟ་བའི་རིམ་ཅུ་མེ་ཉི་ལུ་མཐོ་བ་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་དོན་མ་བཅོམ་སྟེ། ལྷན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་
མཛོལ་སུ་ལྟ་བཀྱིས་སོ། །

དགོས་པ་རྒྱུ་ལྟར་ཐེ་ཆོམ་སྟེས་ནས་ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་ཞུས་པ། བཅུན་པ་ཇི་
ཅོམ་དུ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་ཀྱུ་གཞོན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལོ་དག་ཆོ་དང་ལྟན་པ་ཉི་ལྟེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་ཕྱལ་
ཞིང་འདོད་པ་ཆུང་བ་ཉིད་ལ་བཀོད་དེ་

ཞིན་དུ་མཐར་ཐུག་པའི་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་མཉམ་ལས་འདས་པ་ལ་གཞག་པ་མཛད་པ་ནི་ངོ་མཆར་རྟོ། །དགོས་པ་དག་ད་
ལྟར་ང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། སྟེན་པ་མེད་པ། ལེན་པ་མེད་པ། ཐམས་ཅད་མཆུན་པ་མཆུན་པ་དང་ཞེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་ལ་མངའ་བརྟེན་

{@89A} ༢༡ །པས་ལྷ་ཀྱུ་གཞོན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལོ་དག་རིགས་ཀྱི་བུ་ཉི་ལྟེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་ཕྱལ་ཞིང་འདོད་
པ་ཆུང་བ་ཉིད་ལ་བཀོད་དེ་ཞིན་དུ་མཐར་ཐུག་པའི་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་མཉམ་ལས་འདས་པ་ལ་གཞག་པ་མཛད་པ་ངོ་
མཆར་ཅི་ཆེ། འདི་ལྟར་འདས་པའི་དུས་ནང་འདོད་

ཆགས་དང་བཅས་པ། ཞེ་སྒྲུང་དང་བཅས་པ། གཏི་སྒྲུག་དང་བཅས་པ། སྟེན་པ་དང་བཅས་པ། ལེན་པ་དང་བཅས་པ། སྟེ་བ་
དང་། རྒྱ་བ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། ལྷ་དང་། སྟེ་སྒྲུགས་འདོན་པ་དང་། སྒྲུག་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་
དང་།

འཇུག་པ་དག་ལས་རྒྱུ་ལྟར་མ་གྲོལ་བས་ཀྱང་ལྷ་ཀྱུ་གཞོན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལོ་དག་རིགས་ཀྱི་བུ་ཉི་ལྟེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འདོད་
པ་ཆེ་བ་དང་། ཕྱལ་ཞིང་འདོད་པ་ཆུང་བ་ཉིད་ལ་བཀོད་དེ་མཛོལ་པར་ཞེས་པ་ལྟོ་དག་ལ་གཞག་པར་མཛད་པ་དེ་ཉིན་
ཅིག་ དགོས་པ་དག་སྟོན་བྱུང་བ་

འདས་པའི་དུས་ན་གོང་ཁྱིམ་གྱི་ཆུ་པ་པོ་ཚངས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱལ་སྤྱི་དཔྱེར་པ། རྒྱས་པ། བདེ་བ་ལོ་
ལེགས་པ། རྒྱུ་བོ་དང་། མི་མང་པོས་གང་བ། ཐབ་མོ་དང་། དཐབ་པ་དང་། རྩོད་པ་དང་། དཔྱེད་པ་དང་། དཔྱུག་ལོང་དང་།
ནང་དཔྱུག་

དང་། ཚེས་རྒྱུད་དང་། ལུ་ལོ་དང་། བད་རབ་རྒྱུ་ཞི་བ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ། དེས་བྱ་གཅིག་པ་སྟིང་དུ་སྟུག་པ་དང་འདྲ་བར་རྒྱལ་
ཤིང་སྟོང་དུ་བཅུག་གོ། རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱེད་ལ་བཅུན་མོ་ཚངས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱེད་བྱེད་ཚངས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་
དེ། རྒྱལ་པོ་ཚངས་

བྱེད་ཅིང་ལྷ་མེད་ནས་དེས་བྱ་འདོད་པ་ས་ནི་བ་དང་། ཚུ་ལྷ་དང་། ལུས་རབ་དང་། བརྒྱ་བྱེད་དང་། ཚད་ས་པ་དང་། ག་ཞན་
ཡང་ལྷ་མི་བྱེད་ག་འདི་ལྷ་སྟེ། ཀླུ་དག་འར་བ་མི་ལྷ་དག་དང་། ཚེ་ལ་གྱི་ལྷ་དག་དང་། བཞི་མདོའི་ལྷ་དག་དང་། རུམ་
མདོའི་ལྷ་དག་

དང་། གཏོར་མ་ལེན་པའི་ལྷ་དག་དང་། ལྷ་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ལྷ་དག་དང་། ཚེས་མཐུན་པ་དག་དང་། རྟག་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲང་
བའི་ལྷ་དག་ལ་ཡང་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱ་དག་དང་བྱ་མོ་དག་
སྐྱོའོ་ཞེས་བྱ།

{@89B} བའི་གཏམ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་འགྱུར་དུ་ཟིན་ན། རེ་རེ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ།
དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ་བྱ་སྟོང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་གནས་གསུམ་པོ་དག་མངོན་དུ་
གྱུར་པ་ལས་མའི་མངལ་དུ་མངལ་

ན་གནས་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ས་མ་གཉིས་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་སྤང་པ་དང་། མ་དུས་ལ་
བབ་ཅིང་བྱ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་དང་། གི་ཟེ་བར་གནས་ཞིང་འཇུག་འདོད་པ་སྟེ། གནས་གསུམ་པོ་དེ་དག་མཛོད་དུ་གྱུར་
པ་ལས་བྱ་དང་བྱ་མོ་

སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལྟར་ལེན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན་སེམས་ཅན་གྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པ། ཡི་དམ་བརྟན་པ་ཞིག་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་བཅུ་མོ་
ཚངས་ལྷན་གྱི་མངལ་དུ་

ཞུགས་སོ། །བྱད་མེད་གྱི་ཡུལ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་ལ་ལ་མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་ལྷ་ཡོད་དེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེས་པ་
ཆགས་པར་གྱུར་པ་ཤེས་ཤིང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཏུས་ཤེས་ཤིང་སྒྲ་མཚན་ཤེས་པ་དང་། མངལ་ན་
གནས་པ་ཞུགས་

པ་ཤེས་པ་དང་། གང་ལས་མངལ་ན་གནས་པ་ཞུགས་པ་དེ་ཤེས་པ་དང་། བྱེད་ཤེས་ཤིང་བྱ་མོ་ཤེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་བྱེད་
ཡིན་ན་དགྲ་གཡམས་པར་རྟེན་ཅིང་འདུག་ལ། གལ་ཏེ་བྱ་མོ་ཡིན་ན་དགྲ་གཡོན་པར་རྟེན་ཅིང་འདུག་པའོ། །དེ་ཡིད་དགའ་
ཞིང་

ཡིད་དགའ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་ལ་སྒྲིས་པ། ལྷ་དགེས་པ་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། བདག་ལ་སེམས་ཅན་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་
ནི་འདི་ལྟར་བདག་གི་དགྲ་གཡམས་པར་རྟེན་ཅིང་མཆིས་པས་ངེས་པར་བྱེད་ཏུར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་ཡང་ཡིད་
དགའ་ཞིང་ཡིད་དགའ་

ནས་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱི་མཁོ་བོ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་མངོན་པར་འདོད་པའི་བྱ་འོ་མཐོང་བ་དང་། ཁོ་བོ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་
ཞིང་མི་མཐུན་པར་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཁོ་བོའི་བྱ་བ་དག་བྱེད་པ་དང་། གསོས་པས་ཕྱིར་གསོ་བ་དང་། བགོ་སྐྱལ་ལོ་དཔ་དང་།
ཁོ་བོའི་རིགས་རྒྱུད་

{@90A} ༣༡ །ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་ཅག་ཤི་ཞིང་ཏུས་ལས་འདས་པ་དག་ལ་ཉིང་དུ་འཇ་
མང་པོ་ཡང་རུང་བའི་སྐྱིན་པ་དག་སྐྱིན་ཞིང་བསོད་ནམས་དག་བྱས་ནས། འདི་དེ་གཉིས་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེར་འགོ་ཞིང་
རྗེས་སུ་འགོ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་

མིང་གིས་ཡོན་བཤད་པ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཆེད་དུ་བཞེད་པ་ཆེད་དུ་བཞེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་ལྷགས་
པར་རིག་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ་མངལ་ན་གནས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་གི་ཁང་བཟངས་ཀྱི་གཞིར་གཏོགས་པ་
ན་གྲང་བ་ན་གྲང་བའི་ཡོ་བྱད་དག་དང་།

དོ་བན་དོ་བའི་ཡོ་བྱད་དག་དང་། སྒྲིན་པས་བཅས་པའི་ཁ་ཟས་ཉ་ཅང་མི་ཁ་བ་དང་། ཉ་ཅང་མི་སྒྱུར་བ་དང་། ཉ་ཅང་ལན་
ཚོ་མི་ཆེ་བ་དང་། ཉ་ཅང་མི་མངར་བ་དང་། ཉ་ཅང་མི་ཚོ་བ་དང་། ཉ་ཅང་མི་བསྐྱེད་བ་དང་། ཁ་བ་དང་། སྒྱུར་བ་དང་། ལན་ཚོ་
དང་།

མངར་བ་དང་། ཚོ་བ་དང་། བསྐྱེད་བ་རྣམས་པར་སྤངས་པའི་ཟས་དག་དང་། དོ་ཤལ་དང་། སེ་མོ་དོ་དང་། རྒྱན་གྱིས་བསྐྱབས་
པའི་ལུས་ལྷའི་བྱ་མོ་དག་འབའི་ཚལ་ན་རྣམས་འདོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱི་ནས་སྤྱིར་དང་། སྤྱི་ཕུ་ནས་སྤྱི་ཕུར་དང་། འོད་གྱིས་
གཞིར་

མི་འབབ་པ་དང་། དེས་སྒྲི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཐོས་པར་གཞོད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིམ་གྱོ་བྱེད་དུ་འཇུག་དོ།
།དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་བཅུ་མོ་ཆོངས་ལྷན་ལ་འདོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་སྒྱེས་ཏེ། གྱེ་མ་ལྷས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤར་སྒོར་
སྒྲིན་པ་དག་བྱེད་པར་

གྱུར་ཅིང་། བསོད་ནམས་དག་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ །ལྟོ་སྒོ་དང་། ལུ་བ་སྒོ་དང་། བྱང་སྒོ་དང་། དབུས་ཀྱི་བཞི་མདོར་གྱང་
སྒྲིན་པ་དག་སྒྲིན། བསོད་ནམས་དག་བྱེད་ཅིང་བཅོམ་ཐམས་ཅད་ཐར་བར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟེ་མོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་
ཆོངས་བྱེད་གྱིས་

བཅུ་མོ་ཆོངས་ལྷན་ལ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་སྒྲིས་པར་ཐོས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤར་སྒོར་སྒྲིན་པ་དག་སྒྲིན་ཞིང་བསོད་
ནམས་དག་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟོ་སྒོ་དང་། ལུ་བ་སྒོ་དང་། བྱང་སྒོ་དང་། དབུས་ཀྱི་བཞི་མདོར་ཡང་སྒྲིན་པ་དག་སྒྲིན།
བསོད་ནམས་དག་

{@90B} བྱེད་ཅིང་། བཅོམ་ཐམས་ཅད་ཐར་བར་བྱས་སོ། །ཡང་བཅུན་མོ་ཚངས་ལྡན་ལ་འདོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་སྐྱེས་
ཏེ་ཁྱེ་མ་བདག་ལྟ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་སུ་ཅེ་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། དགའ་མགུར་
འདེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱེས་མོ། །

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱི་བཅུན་མོ་ཚངས་ལྡན་ལ་འདོད་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་སྐྱེས་པར་ཐོས་ནས། བཅུན་མོ་ཚངས་
ལྡན་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ནགས་སུ་ཞུགས་ཏེ། ཅེ་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། དགའ་མགུར་འདེད་
པ་དག་བྱས་

སོ། །ཡང་བཅུན་མོ་ཚངས་ལྡན་ལ་འདོད་པའི་རྣམས་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་སྐྱེས་ཏེ། ཁྱེ་མ་བདག་ལྟ་དང་ཐབས་ཅིག་ཆུར་འ
ཇུག་པའི་གྱུར་ཞུགས་ཏེ། རྩིང་བུ་ཚངས་ལྡན་དུ་ཅེ་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། དགའ་མགུར་འདེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱེས་མོ། །དེ་
ནས་རྒྱལ་

པོ་ཚངས་བྱིན་གྱིས་བཅུན་མོ་ཚངས་ལྡན་ལ་འདོད་པའི་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱུང་བར་ཐོས་ནས། བཅུན་མོ་ཚངས་ལྡན་དང་
ལྟན་ཅིག་ཆུར་འཇུག་པའི་གྱུ་མེ་ཏོག་ཤུག་ལ་དང་། པད་མ་དང་། ཀླུ་མ་ཏ་དང་། པད་མ་དཀར་པོས་བཀང་བར་ཞུགས་ཏེ་
རྩིང་བུ་ཚངས་

ལྡན་དུ་ཅེ་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། དགའ་མགུར་འདེད་པ་བྱས་སོ། །དེ་གྲུ་དེ་ཉིད་དུ་བཅས་པ་ལས་ཁྱེད་ཆོར་བས་དྲན་པ། ག
ཟུགས་བཟང་པ། བཏུན་སྒྱུག་པ། མཛེས་པ། གསལ་པ། གསེར་གྱི་མདོག་འདྲ་པ། མགོ་གདུགས་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ།

ལག་པ་རིང་པ། འཕྲལ་བའི་དབྱེས་ཆེ་པ། སྤྱིན་མ་འཇར་བ་སྒྲའི་གཟངས་མཐོ་བཞིག་བྱུང་ངོ། །དེའི་ཉིད་དུ་དག་འདུས་ཤིང་
ལྷགས་ནས་ཉི་མ་བདུན་གསུམ་ཉི་ཤུ་གཅིག་དུ་བཅས་པའི་བཅས་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ནས་ཁྱེད་འཇིག་ཅིང་གདགས་ཞེས་
མིང་འདོགས་

པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་འདི་སྐྱེས་དུ་ཐེམས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱེད་འདི་ཆུའི་ནང་དུ་བཅས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་འཇིག་ཅིང་སྐྱེས་

ཞེས་བྱའོ་ཞེས་དེའི་མིང་ཚུ་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། །གཞོན་ནུ་ཚུ་སྐྱེས་མ་མ་བརྒྱད་པོ་པར་ན་འཛོཾ་བའི་མ་མ་
གཉིས་དང་། ལུ་མ་སྤྱན་

{@91A} ༣༡། །པའི་མ་མ་གཉིས་དང་། རྩི་མ་འབྲི་བའི་མ་མ་གཉིས་དང་། ཅེན་གྲོགས་ཀྱི་མ་མ་གཉིས་ལ་རྩེས་སུ་
གཏད་དོ། །དེ་མ་མ་བརྒྱད་པོ་དག་གིས་འོ་མ་དང་། ཞོ་དང་ལུན་མར་དང་། མར་གྱི་སྤྱིང་ཁུ་དང་། གཞན་ཡང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་
བྱེ་བྲག་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་

དག་གིས་སྤྱིང་བར་བྱེད། སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་རྩིང་ན་གནས་པའི་པད་མ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་
གཞོན་ནུ་ཚུ་སྐྱེས་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་སྟམ་ན། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་དག་
ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་

པར་ཤེས་སོ། །ལས་ཅི་བྱས་ན་དེས་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་སྟམ་ན། ལོ་དྲུག་བཅུར་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་
བཅུག་པས་དེ་དག་དུ་སྐྱེས་པར་ཤེས་སོ། །ད་ལྟར་གང་དུ་སྐྱེས་སྟམ་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པར་
ཤེས་ནས། དེ་

འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་ཡང་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་བཅུག་ན་ཡང་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན་མ་
ལེགས་ཀྱིས། བདག་གིས་སྤྱིར་ཐབས་ཅུང་ཞིག་བྱའོ་སྟམ་ནས། དེས་བདག་ཉིད་འབྲེལ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་ཏེ་འདུག་སོ། །གང་
གི་ཉིན་མོ་གཞོན་

ནུ་ཚུ་སྐྱེས་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་མོ་སྤོན་པོ་ལྟ་བུར་དག་གི་བྱ་དག་ཀྱང་བཅས་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་རིགས་དང་
མཐུན་པའི་མིང་དག་བཏགས་པར་གྱུར་ཏོ། །སྤོན་པོ་དེ་དག་གིས་ཀུན་དུ་དཔ་ནི་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་དང་།
གཞོན་ནུ་ཚུ་སྐྱེས་ལྟར་འོང་དོ། །

དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་གཞོན་ནུ་ལྟ་བུར་པོ་དེ་དག་མཚོངས་པ་དང་། དཀྱིས་མོ་བྱེད་ལུས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་

ཚངས་བྱེན་པའི་སྐུ་མཆོམས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དཔེ་བྱ་གཞིན་རྒྱ་རྒྱུས་ཀྱང་འབྲེལ་མ་གྱུར་དུ་ཟིན་ན། དེ་ཡང་དེ་ཙམ་
མཆོམས་པ་དང་།

དཀྱིལ་མོ་བྱེད་རྣམ་པར་འགྱུར་གྱིས། འདི་ལྟར་བདག་གི་དེ་འཕྲུབ་ཡིན་ཡང་སྐྱམ་རྒྱལ་མིན་གྱི་དབང་ལྷན་ལ་གཞག་
པར་བྱའོ་སྐྱམ་མོ། །དེ་ནས་གཞོན་རྒྱ་ཆུ་སྐྱེས་གྱིས་དེ་ཐོས་ནས་འདི་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་འདི་ནི་གཙུག་མེད་པར་
གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱིས།

{@91B}བདག་གིས་སྐྱགས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ་འདྲག་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་ཁས། དེས་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་སྐྱགས་པ་ཉིད་དུ་
བསྟན་ཏེ་འདྲག་གོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་གཞོན་ལྷ་ཡུལ་བསྐྱེད་དེ་དག་སྐྱེ་ལུས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྐྱེ་པའོ་ཆོངས་
བྱིན་པ་དེ་སྟེ་མ་དུ་སེམས་ཏེ། གཤམ་

ཏེ་བདག་གི་གཞི་ཆ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གསལ་པར་མ་གྱུར་དུ་ཟིན་ཆདེ་ཡང་དེ་ཙམ་སྤྱོད་ཀྱིས་པར་འགྱུར་རོ་སྤྲུལ་མོ། །དེ་ལྟོ་
 བ་གཞི་ཆ་རྣམས་ཀྱི་མིང་གཞི་ཆ་རྣམས་གཞི་ཆ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཅིང་། གཞི་ཆ་
 རྣམས་འཕྲེ་གཞི་ཆ་རྣམས་འཕྲེ་ཞེས་

བྱ་བའི་མིང་ཆགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་ལག་པ་ལ་འགྲམ་པ་གཏང་དེ་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འདུག་ནས། ལྷོ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ། ལྷ་ཅིང་སྤྲད་དུ་བྱུག་ལ་ཞལ་གཏང་དེ་ཐུགས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་བཞུགས། རྒྱལ་པོས་སྒྲུབ་པ།

འདི་ལྟར་དམི་རྒྱལ་སྤྱི་དབང་རྒྱལ་འདི་འདྲ་བ་ལ་བྱ་ཡང་མེད་བུ་མོ་ཡང་མེད་པ་སར་འདས་ནས་གསུང་ཆད་པར་
ཡང་འགྱུར་ལ། བྱ་གཅིག་བདོག་པ་དེ་ཡང་རྒྱལ་ས་འཕྲུལ་གྱུར་ན། དེ་ལྟར་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་མི་འདུག་ཏུ་བྱུང་།
སློབ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་གཉེར་

དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྣམས་ནས་སྒྲུབ་པ་། ལྷ་གཞིའི་ནུ་འདི་འི་དབང་པོ་གསལ་པར་གང་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཤོན་དང་གྱིས་རྣམས་པའི་ཅུང་།

ཟད་ཀྱང་མ་མཆིས་པས་བསྐྱེགས་པར་བསྒྱིབ་འདི་རིགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱེད་གྱིས་གཤེད་མ་དག་བཀུག་ནས་གསང་
སྟེ་བསྟོན་པ། ངས་གཞོན་ལྷོ་

སྐྱེགས་འབྲེལ་དེ་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་འདི་མཛོན་སུ་ཡོངས་སུ་གཏང་བར་བྱས། བྱེད་གྱིས་གསང་བར་མི་བྱའོ། །ལྷ་བཀའ་
བཞིན་འཆོལ། རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱེད་གྱིས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་གཤེད་མ་རྣམས་ལ་བསྟོན་པ། ངས་གཞོན་ལྷོ་འདི་ཡོངས་
སུ་བཏང་གིས་ཁྱེད་

གྱིས་འོར་ཅིག །ལྷ་བཀའ་བཞིན་འཆོལ་ཞེས་དེ་ནས་གཤེད་མ་འདི་མི་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱེད་ལས་མཉན་ནས་
གཞོན་ལྷོ་སྐྱེགས་འབྲེལ་ཤིང་རྟར་བཅུག་སྟེ། གྲོང་ཁྱེར་བླ་རྒྱུ་ཆ་སྤྲིའི་ནང་ནས་ཕྱིར་ཁྲིད་དེ། དེ་ནས་གཞོན་ལྷོ་སྐྱེགས་འབྲེལ་
གྲོང་ཁྱེར་བླ་རྒྱུ་ཆ་སྤྲིའི་

{ @92A } ༣༡ །འབྲེལ་པ་དང་རྒྱས་པ་མཐོང་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཅི་བླ་རྒྱུ་ཆ་སྤྲིའི་འདི་སྟོང་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་
གནས་པ་ཡིན། གཤེད་མ་འདི་མི་རྣམས་ཀྱི་གཞོན་ལྷོ་སྐྱེགས་འབྲེལ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་ནས་ལྷ་གཞོན་ལྷོ་སྐྱེགས་འབྲེལ་ཚོགས་འ
དེ་ལྷ་བྱ་བཟོད་དོ་ཞེས་

སྒྲུས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱེད་གྱིས་གཞོན་ལྷོ་སྐྱེགས་འབྲེལ་དུ་བཞག་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །གཞོན་ལྷོ་གང་
གསང་བར་བྱ། གང་གསོད་དུ་གཞུག་པར་བྱ། གང་སྟོག་དང་དབལ་བར་བྱ། གང་ལ་ཅི་ཞིག་སྒྱེན་པར་བྱ། དེ་སྐད་སྒྲུས་
ཀྱང་གཞོན་ལྷོ་སྐྱེགས་འབྲེལ་ཅང་མི་སྒྲུའོ། །རྒྱལ་པོ་ཚངས་

བྱེད་གྱིས་ཡང་གཤེད་མ་རྣམས་ལ་སྒྲུས་པ། ངས་གཞོན་ལྷོ་འདི་ཡོངས་སུ་བཏང་གིས་ཁྱེད་གྱིས་འོར་ཅིག །གཤེད་མ་འདི་
མི་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་བཀའ་བཞིན་འཆོལ་ཞེས་ཡང་གཞོན་ལྷོ་སྐྱེགས་འབྲེལ་ཤིང་རྟར་བཅུག་སྟེ། གྲོང་ཁྱེར་བླ་རྒྱུ་ཆ་སྤྲིའི་ནང་
ནས་ཕྱིར་ཁྲིད་པ་དང་། གཞོན་

ལྷོ་སྐྱེགས་འབྲེལ་མའི་རོ་མི་བཞིས་ཁྱེར་བཞིག་མཐོང་ནས་སྒྲུས་པ། ཅི་རོ་འདི་ལྟེན་གྱི་རོ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གསོན་

པོ་འཛིན་ཡིན། ཡང་གཤེད་མའི་མི་རྒྱལ་གྱིས་གཞིན་རྒྱ་ལྷགས་འབྲེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་ནས་ལྷ་གཞིན་རྒྱ་ཆིག་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བཅོད་དོན་ལྷན་སྒྲིལ་སོ། །རྒྱལ་

པོ་ཆངས་བྱིན་གྱིས་ཡང་གཞིན་རྒྱ་ལྷགས་འབྲེ་པར་དུ་བཞག་སྟེ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་སྒྲིལ་སོ། །གཞིན་རྒྱ་གང་གསང་པར་བྱ།
གང་གསོད་དུ་གཞུག་པར་བྱ། གང་སྟོག་དང་དབལ་བར་བྱ། གང་ལ་ཅི་ཞིག་སྒྲིན་པར་བྱ། དེ་རྒྱུད་སྒྲིལ་ཀྱང་གཞིན་རྒྱ་
ལྷགས་འབྲེ་ཅང་མི་སྒྲིལ། །

ཡང་རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་གྱིས་གཤེད་མ་རྒྱལ་ལ་སྒྲིལ་པ། ངས་གཞིན་རྒྱ་ཡོངས་སུ་བཏང་གིས་ཁྱེད་གྱིས་འོར་ཅིག་
།གཤེད་མའི་མི་རྒྱལ་གྱིས་ལྷ་བཀའ་བཞིན་འཆོལ་ཞེས་ཡང་གཞིན་རྒྱ་ལྷགས་འབྲེ་ཤིང་རྟར་བཅུག་སྟེ། བྲོང་ཁྱེད་བ་
རྟ་ཁ་སྒྲིལ་ནང་ནས་ཕྱིར་ཁྱིད་པ་དང་།

གཞིན་རྒྱ་ལྷགས་འབྲེས་འབྲུའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་ནས་སྒྲིལ་པ། གལ་ཏེ་འབྲུའི་ཕུང་པོ་འདི་དང་པོ་ཉིད་ནས་དུང་མ་
ཟོས་ན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །གཤེད་མའི་མི་རྒྱལ་གྱིས་ཡང་གཞིན་རྒྱ་ལྷགས་འབྲེ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕུལ་ནས་ལྷ་གཞིན་རྒྱ་
ཆིག་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བཅོད་

{@92B} དོན་ལྷན་སྒྲིལ་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་གྱིས་ཡང་གཞིན་རྒྱ་ལྷགས་འབྲེ་པར་དུ་བཞག་སྟེ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་སྒྲིལ་
སོ། །གཞིན་རྒྱ་གང་གསང་པར་བྱ། གང་གསོད་དུ་གཞུག་པར་བྱ། གང་སྟོག་དང་དབལ་བར་བྱ། གང་ལ་ཅི་ཞིག་སྒྲིན་
པར་བྱ། དེ་རྒྱུད་སྒྲིལ་ཀྱང་གཞིན་

རྒྱ་ལྷགས་འབྲེ་ཅང་མི་སྒྲིལ། །རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་གྱིས་ཡང་གཤེད་མ་རྒྱལ་ལ་སྒྲིལ་པ། ངས་གཞིན་རྒྱ་ཡོངས་སུ་བཏང་
གིས་ཤེས་ལྷན་དག་སོང་ལ་གཞིན་རྒྱ་ནགས་ཁོད་དུ་སྒྱུར་དུ་ས་ཐམས་སུ་ཆུག་ཤིག། །ལྷ་བཀའ་བཞིན་འཆོལ་ཞེས་
གཤེད་མའི་མི་རྒྱལ་གྱིས་

ཡང་གཞིན་རྒྱ་ལྷགས་འབྲེ་ཤིང་རྟར་བཅུག་སྟེ་ནགས་ཁོད་གལ་བ་དེར་སོང་ནས་ཕྱིན་པ་དང་། དོང་བཞོ་བར་བཅུམས་སོ།

།དེ་ནས་ལྷགས་འབྱེས་དེའི་ཆོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྤྲས་པ། ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་ཅི་ཕྱིར་ཁྱོད། །བརྟན་དང་བཅས་པས་དོང་བཞོ་
བྱེད། ཅི་ཕྱིར་

ཁྱེད་ཅག་དོང་བཞོ་བ། །དྲིས་པ་ང་ལ་སྒྱུར་དུ་སྒྲོམ། །ཁ་ལོ་སྒྱུར་བས་སྤྲས་པ། རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་བུ་མི་སྤྲ་བ། །ལྷགས་འབྱེ་
བཅས་ནས་དེ་ཡིས་ནི། །སྒྱུར་བར་འདི་ནི་ནགས་ཁོད་དུ། །དོང་དུ་ཆུག་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་རྟེ། །དེ་ནས་གཞོན་ནུ་ལྷགས་འ
བྱེ་འདི་སྤྲུམ་

དུ་སེམས་རྟེ། །འདི་དག་ནི་དག་ལུ་ཅན། །ལག་པ་དམར་བ། སྒྲིན་པ་དང་། །རབ་དུ་སྒྲིན་པ་ལ་ལྷགས་པ། །གཞན་གྱི་སྒྲོག་
གཅོད་པ། །གཞན་གྱི་སྒྲོག་གཅོད་པས་འཆོ་བར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་པས། །གལ་ཏེ་ན་འདི་དག་གིས་བདག་གསད་པར་འ
གྱུར་དུ་འོང་ངོ་སྤྲུམ་

དུ་རིག་ནས་དེ་སྒྲག་སྟེ་ག་ཞེད་མ་རྣམས་ལ་སྤྲས་པ། །གལ་ཏེ་ལྷས་བདག་ལ་དམ་པ་ཅིག་སྟོལ་ན། །བདག་རྒྱུང་པས་གྲོང་
ཁྱེར་དུ་འཇུག་ཅིང་ཆོག་གྱུར་སྟོལ། །ག་ཞེད་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་གན་དུ་སོང་སྟེ་རྒྱས་པར་བཞོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་
སྤྲས་པ། །གཞོན་ནུ་

གལ་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་འདོད་ན་ངས་དེ་ཡང་གཞོན་ནུ་ལ་སྤྲིན་ནོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་གྱིས་ཡིད་དག་འཁོར་ཡིད་
དག་འནས་སྟོན་པོ་རྣམས་ལ་སྤྲས་པ། །ཤེས་ལྡན་དག་དང་ལ་གྲོང་ཁྱེར་ཐམས་ཅད་སྒྱུར་དུ་རྫོང་བ་དང་། །གསེག་མ་དང་། །གྲོ་
མོ་མེད་པར་ཞོག་ལ། །བདུག་

{@93A} ཨྱ། །སྒྲོས་དང་། །བྱེ་མ་འཁྲིགས་པ་དང་། རྒྱལ་མཆོན་དང་། །བ་དན་བསྐྱེད་པ་དང་། །མེ་རྟོག་སྤྲེལ་ཆོགས་བཀྲམ་
པ་གྱིས་ཤིག །རྒྱལ་པོ་རྣམས་ནི་ཆོག་གིས་འགྲུབ་ལ། །ལྷ་རྣམས་ནི་སེམས་ཀྱིས་འགྲུབ། རྒྱལ་པོར་པ་རྣམས་ནི་སེམས་བ
སྐྱེད་པ་ཅུམ་

གྱིས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པས་སྟོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་བཀའ་བཞིན་འཆོལ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལས་མཉམ་ནས། །གྲོང་ཁྱེར་ཐམས་

ཅད་ཐོབ་དང་། གྱིམ་དང་། གསེག་མ་མེད་པར་བཞག་ཅིང་། བདུག་སྒྲིམ་དང་། བྱེ་མ་འཁྲིགས་པ་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་།
བ་དན་བསྐྱེད་

བ་དང་། མེ་ཏོག་སྒྲ་ཚོགས་བཀའ་པ་བྱས་སོ། །ཕྱི་དཔལ་གྱི་མི་འབྱུང་ཕྱག་དུ་མ་དག་གྱུར་གཞོན་ལྷ་སྐྱགས་འབྲེ་རྒྱུ་རྒྱུ་པས་
གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་ཅིང་ཚོགས་གྱུར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཡ་མཚན་སྐྱེས་ནས་འདུས་པར་གྱུར་ཏོ། །འདུལ་བ་རྣམ་
པར་འབྱེད་པ། བཅ་

པོ་ཉི་ལུ་དགུ་པ། དེ་ནས་གཞོན་ལྷ་སྐྱགས་འབྲེ་རྒྱུ་རྒྱུ་པས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཞུགས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་
བྱིན་ནས་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ལ་གཏུགས་ཏེ། དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སྤྲས་པ། བདག་སྐྱགས་མ་
ལགས་འབྲེ་མ་

ལགས། ཁྲོན་པ་མ་ལགས་སྟོ་མེད་མིན། །གསལ་བར་བགྱིད་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། ཁྱོད་བདག་ལགས་མི་དབང་པོ།
ཁྱེད་གསུགས་མ་ལགས་འབྲེ་མ་ལགས། ཁྲོན་པ་མ་ལགས་སྟོ་མེད་མིན། །དབང་པོ་ཚང་བ་གསལ་བ་དང་། ལྷན་པ་
བདག་ལགས་

མི་དབང་པོ། རྒྱལ་པོས་སྤྲས་པ། བྱ་ཁྱེད་ཅི་འི་བྱིར་ཚོགས་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་རྒྱུ་རྒྱུ་པས་འགོ་བར་མི་བྱེད། ལྷ་དེའི་སྤྲད་དུ་
གསོན་ཅིག །བདག་གིས་སྟོན་གྱི་ཚོར་བས་སུ། །དགྲུང་ལོ་དྲུག་བཅུར་བདག་གིས་ནི། །མི་རྣམས་ནང་དུ་རྒྱལ་ཚབ་གྱི།
རྒྱལ་སྤྲིད་རིགས་

མཐུན་བགྱིད་སྤྱུལ་པས། །དགྲུང་ལོ་སྟོང་ཕྱག་དྲུག་བཅུ་རུ། །སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བར་རབ་ཏུ་བསེགས། །སེམས་དཔྱུལ་
སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་བཟད་པ། །དྲག་པོ་འཇིགས་རུང་དྲན་གྱུར་ནས། རྒྱལ་སྤྲིད་མཛོན་པར་མི་འཚལ་ཞིང་། །སྤྲན་ཅད་སེམས་
དཔྱུལ་མཚེ་མི་

{ @93B } བགྱིད། །ཡལ་གྱིས་བདག་ནི་རབ་འབྱུང་བར། །རྗེས་སུ་གནང་བ་མཛོད་དུ་གསོལ། །རྒྱལ་པོས་སྤྲས་པ། བྱ་དང་

སྒོ་དག་གང་གི་ཕྱིར་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་གདུང་བ་དང་། སྤྱོད་སྤྲོད་དང་། མཚོན་སྤྱོད་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་ཕྱིར་ཡིན་ན།
ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་ལག་མཐིལ་ན་

འདུག་པ་སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱེད། དེ་ནས་གཞིན་ཏུ་ལྷགས་འབྱེས་དེའི་ཆོ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྤྲོས་པ། ཁོ་ན་
གཟུགས་འཐབ་རྩོད་བགྱིད་པ་ཡིས། འདོད་ལོ་དཔ་བདག་མི་འཚེ། ཁོ་ན་གཟུགས་འཐབ་རྩོད་འཇིགས་བགྱིད་པ་འི།
ཆོང་སོ་ད་བདག་གིས་ད་

པར་བགྱི། ཀྱི་མ་པའི་འབྲས་བུ་འབྲ་བ་ཡི། འདོད་པོ་དཔར་བདག་མི་འཚེ། འབྲས་བུ་བདུད་རྩི་འོ་བདའ་བ་འི།
ཆོང་སོ་ད་བདག་གིས་ད་པར་བགྱི། རྒྱལ་པོས་སྤྲོས་པ། བདེ་བ་གང་དང་གང་དག་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱལ་པོ་

ཉིད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱེད། དེ་ནས་གཞིན་ཏུ་ལྷགས་འབྱེས་དེའི་ཆོ་ཆོགས་
སུ་བཅད་པ་སྤྲོས་པ། གང་ལས་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་འགྱུར་བ་འི། བདེ་བ་དེ་ལ་བདེར་མི་སེམས། གང་ལས་བདེ་བ་སྤྱོད་འགྱུར་
བ་འི། རྒྱུག་བསྐྱེད་དེ་ལ་བདེ་

བར་སེམས། ཡལ་གྱིས་བདག་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི། གནས་སུ་མཆི་བ་གཞན་བར་མཛོད། རྒྱལ་པོས་སྤྲོས་པ། བུ་འདི་ནི་
ཡང་རྟོག་གི་སྤྱོད་བདུག་སྤྲོས་དང་། བྱེ་མ་འཁྲིགས་པར་མེ་རྟོག་སྤྲོ་ཆོགས་བཀྲམ་ཞིང་གནས་མལ་འཇམ་པོ་ལེགས་པར་
བཞགས་པ་དག་ཏུ་

གང་ནས་ཀྱང་འཇིགས་པ་མེད་པར་ཉལ་བར་བྱ་ཞིང་། སེལ་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོད་པ་དག་གིས་སད་པར་བྱ་བ་དང་། གོས་འཇམ་
པོ་བཞོ་བར་བྱ་བ་དང་། ཞིམ་པོ་བཟའ་བར་བྱ་བ་དང་། ཞིམ་པོ་བཏུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་དགོན་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་རྟག་ཏུ་
ཞིང་བྱུང་བུ་རྩ་བ་ཏིང་

བའམ། འོ་མ་བཏིང་བ་ལ་བྲེང་ངས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་རི་དགས་གདུག་པ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་

ཉལ་བར་བྱ་བ་དང་། མའི་སྐད་ཀྱིས་སད་པར་བྱ་བ་དང་། གཡང་གཞི་དང་ཤིང་ལྷན་བཞོ་བར་བྱ་བ་དང་། རྩ་བ་དང་འབྲས་བུ་དག་བཟའ་བར་

{@94A} ༣༡ ། བྱ་བ་དང་། ཚུ་ཤོན་པོ་རྣམས་པ་ཅན་དག་བཏུང་བར་བྱ་དགོས་ན། ཅི་འི་ཕྱིར་ཁྱོད་རྒྱལ་སྲིད་སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱེད། དེ་ནས་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་ས་འབྲེས་དེའི་ཆོ་ཆོག་སུ་བཅད་པ་སྤྲས་པ། ཉག་ས་ན་ཤིང་ལྷན་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཞིང་། རྩ་བ་འབྲས་བུ་འཆའ་བ་

དང་། རི་དགས་གདུག་པ་རྣམས་དང་ནི། །ལྷན་ཅིག་གཞས་པ་མཆོག་ལགས་ཀྱི། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འཇིགས་བབྱིད་པའི་མཁས་པས་རྒྱལ་སྲིད་སྤང་དུ་ནི། །གསོད་དང་འཆིང་དང་བརྟེན་པ་དག་བབྱིད་པ་དེ་ལྟ་མ་ལགས་ཀྱིས། །ཡལ་གྱིས་བདག་ནི་

དགའ་བུ་གྱི། །ནགས་སུ་མཆི་བ་གནང་བར་མཛོད། །རྒྱལ་པོས་སྤྲས་པ། བུ་ཇེ་ཁོ་བོའི་ཐེ་ཆོམ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཆོད་ཅིག་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཁྱོད་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་མི་དགའོ། །ཁྱོད་གྱིས་གོང་ཁྱེར་བླ་རྒྱ་ཆ་སྤྱིའི་འབྱོར་པ་དང་རྒྱས་པ་མཐོང་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་བླ་རྒྱ་ཆ་སྤྱི་

འདི་སྐད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་སྤྲས་པ་དེ་ཁྱོད་གྱིས་ཅི་ལས་བསམས་ཏེ་སྤྲས། ལྷ་དེའི་སྤྲད་དུ་གསོན་ཅིག་། །ལྷས་བདག་རྒྱུ་མ་མཆིས་པར་ཁུམ་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ན། འགའ་ཡང་ཅིའི་སྤྲད་དུ་གཞོན་ནུ་འདི་དགའ་པར་བབྱི་ཞེས་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་

ཆོག་མི་སྤྲ་བས་བདག་གིས་དེ་ལས་བསམས་ཏེ་སྤྲས་སོ། །བུ་མ་ཉེས་སོ། །ཁྱོད་གྱིས་མིའི་རོ་མི་བཞིས་ཁྱེར་བཞིག་མཐོང་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་ཅི་རོ་འདི་ཤིང་ཉིད་ཀྱི་རོ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གསོན་པོའི་རོ་ཡིན་ཞེས་སྤྲས་པ། དེ་ཁྱོད་གྱིས་ཅི་ལས་བསམས་ཏེ་སྤྲས། ལྷ་དེའི་

སྤྲད་དུ་གསོན་ཅིག་། །གང་ཞོངས་པ་བབྱིད་པའི་ལས་བབྱིས་པའི་རོ་དེ་ནི་གྲུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རོ་ལགས་ལ། གང་ལེགས་པ་

བགྲིད་པའི་ལས་བགྲིས་པའི་རོ་དེ་ནི་གསོན་པོའི་རོ་ལགས་པས་བདག་གིས་དེ་ལས་བསམས་ཏེ་སྒྲུབ་སྟེ། །བྱ་མ་ཉེས་སོ།
ཁྱེད་ཀྱིས་འབྲུའི་ཕུང་པོ་ཆེན་

པོ་ཞིག་མཐོང་བ་ན། འདི་སྐད་ཅེས་གཤམ་ཏེ་འབྲུའི་ཕུང་པོ་འདི་དང་པོ་ཉིད་ནས་རྩུང་མ་ཐོས་ན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
སྒྲུབ་པ་དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་ལས་བསམས་ཏེ་སྒྲུབ། ལྷ་དེའི་སྒྲིབ་དུ་གསོན་ཅིག། །ལྷ་ཞིང་པ་གང་དག་འབྲུ་སྒྲིབ་པོ་བགྲིས་ཏེ་འ
ཚལ་ནས། ལས་བགྲིད་པ་དེ་དག་ནི་

{ @94B } འབྲུ་སྒྲིབ་པ་ན་འབྲུའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་བྱ་ལོན་པ་དག་ལ་འབྲུལ་བར་བགྲིས་པས་དེ་དག་གིས་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་
རྩུང་འཚལ་བ་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དག་གིས་མི་ཉིད་ཆེད་པ་ན། གཤམ་ཏེ་དེ་ཆེད་ནས་དགེ་
བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་སོགས་པར་མི་བགྲིད་པ་དེའི་

སྒོན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུན་ཆད་ན་བདེ་འགོ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་
ཤིང་རན་འགོ་ལ་ཉེན་པར་འགྱུར་པས་བདག་གིས་དེ་ལས་བསམས་ཏེ་སྒྲུབ་སྟེ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་བྲུའི་ཆོག་དེ་ཐོས་ནས།
མཆི་མས་བརྒྱུངས་པས་བྲུ་

སྒྲུངས་ཏེ་ཆོག་སྒྲུབ་པ། བརྟུལ་ཞུགས་དེས་འཆང་རང་གི་ཆོས་དེ་ཅིག། །བདག་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲོབ་མར་ཁས་ལེན་ནོ། །དེ་
ནས་རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྲིན་གྱིས་སྒྲོན་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་པ། ཤེས་ལྡན་དག་གཤམ་ཏེ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་པོ་འབྲུ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་ན་
ཅིར་འགྱུར། ལྷ་རྒྱལ་

པོར་འགྱུར་རོ། །ཁྱེད་ཀྱི་བྲུ་དག་ཅིར་འགྱུར། ལྷ་ཞབས་འབྲིང་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་དེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ན་ཁྱེད་ཀྱི་བྲུ་དེ་
དག་ཅིའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་། ལྷ་བཀའ་སྒྲུལ་པ་བཞིན་འཚལ་ལོ། །དེའི་ཆོན་གྲོང་ཁྱེད་བྲུ་ཤ་སྒྲི་དང་ཉ་ཅང་མི་རིང་
བ་ན་བསྟོན་གནས་ཤིག་ཡོད་པ་

དེ་ན་རྩུང་སྒོང་བྱམས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། སྙིང་རྩེ་དང་ལྡན་པ། བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པ། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་ཞིག་འདུག་

ནས་གཞིན་ཏུ་སྐྱགས་འབྱེ་པའོ་ལྷ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོས་བྱང་སྤྱི་དེའི་བྱང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ། །བྱང་སྤྱི་
དེས་སྐྱགས་འབྱེ་ལ་གདམས་

དག་བྱིན་ནས་སྐྱགས་འབྱེས་བརྒྱ་ལ་བ་དང་། འབད་པ་དང་། བསྐྱིམ་པ་བྱས་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་
སོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་བྱང་སྤྱི་དེ་དུས་ཀྱི་ཆོས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ནས་གཞིན་ཏུ་སྐྱགས་འབྱེས་བྱང་སྤྱི་དེའི་
ལུས་སྤྱོད་ཀྱི་ཤིང་སྒྲ་ཆོགས་

ཀྱི་ཡུང་པོར་བཅུར་ཏེ་བསྐྱེད་ནས་མཆོད་པ་དང་བསྐྱེད་བཀྱུར་ཆེན་པོ་བྱས་སོ། །གཞིན་ཏུ་སྐྱགས་འབྱེས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་
ལྷ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བར་བརྒྱུམས་ནས། དེའི་མིང་གཞིན་ཏུ་སྐྱགས་འབྱེ་ཞེས་བྱ་བ་གད་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་པར་
གྱུར་ཅིང་། སྟོན་པ་སྐྱགས་

{@95A} ༣། །འབྱེ་སྟོན་པ་སྐྱགས་འབྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཆགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་སྟོན་པ་
སྐྱགས་འབྱེ་འདི་སྟོན་ཏུ་སེམས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལྷ་བརྒྱ་པོ་འདི་དག་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་མངོན་སུམ་དུ་མི་
བྱེད་སྟོན་ནས་དེ་འདི་སྟོན་ཏུ་སེམས་

ཏེ། །འདི་དག་ག་ཡང་གཞི་དང་། ཤིང་ལྷན་དང་། དབྱུག་གྱུ་དང་། རི་ལ་བ་དང་། སྐྱགས་གཟར་དང་། དགའ་གཟར་ལྷག་
པ་འཆང་ཞིང་། ཤིན་ཏུ་ལོ་མ་དང་། ཁྱོེད་དང་། ཡུན་ལའི་རྩ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྗེས་སུ་བརྩོན་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་
སྟོན་མོ། །དེ་ནས་

སྟོན་པ་སྐྱགས་འབྱེ་འདི་སྟོན་ཏུ་སེམས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་གིས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་འདི་དག་སྤྲོད་ན་འབྲལ་དགའ་བར་འགྱུར་
རོ་སྟོན་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་གདུལ་བ་ལ་མཁས་པ་སྤྲོད་མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ནས་སྟོན་པ་སྐྱགས་འབྱེས་
བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་རྣམས་ལ་

སྐྱས་པ། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ། དགྲའ་རྒྱུ་བ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་འདོད་ཀྱིས་ངའི་གནད་དུ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་རྩ་

བ་དང་། འབྲས་བུ་སྟོབས་པ་གཅིག་དང་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསེ་སྦྱང་བཅུ་ལྔ་པའི་ཚོམ་གཏོགས་པར་གང་གིས་ཀྱང་ཉེ་བར་འོང་
བར་མི་བྱའོ། །བཅ་ཟེའི་ཁྱེའུ་

རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱར་གྱི་ནང་དག་ཏུ་བཅ་ཟེའི་ཁྱེའུ་རྩ་བ་དང་། འབྲས་བུ་སྟོབས་པ་གཅིག་དང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་གསེ་སྦྱང་
བཅུ་ལྔ་པའི་ཚོམ་གཏོགས་པར་བདག་ཅག་ལས་བཅ་ཟེའི་ཁྱེའུ་གང་གིས་ཀྱང་མཁན་པོ་ལ་ལྟར་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ།
།དབྱར་གྱི་ནང་དག་ཏུ་བཅ་ཟེའི་ཁྱེའུ་

རྩ་བ་དང་། འབྲས་བུ་སྟོབས་པ་གཅིག་དང་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསེ་སྦྱང་བཅུ་ལྔ་པའི་ཚོམ་གཏོགས་པར་བདག་ཅག་ལས་བཅ་
ཟེའི་ཁྱེའུ་གང་མཁན་པོ་ལ་ལྟར་འགྲོ་བ་དེ་བདག་ཅག་གིས་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ལྟར་བ་བྱེད་དུ་གཞུགས་གོ་ཞེས་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་
བཅས་སོ། །སྟོན་པ་སྐྱགས་འཕྲུས་

ཟླ་བ་གསུམ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་ཞུགས་པ་ན། དེའི་གནད་དུ་བཅ་ཟེའི་ཁྱེའུ་རྩ་བ་དང་། འབྲས་བུ་སྟོབས་པ་གཅིག་
དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་གསེ་སྦྱང་བཅུ་ལྔ་པའི་ཚོམ་གཏོགས་པར་བཅ་ཟེའི་ཁྱེའུ་གང་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་འོ། །སྟོན་པ་སྐྱགས་འ
ཕྲུས་ཐག་རིང་པོ་ཁོན་

{@95B} ནས་རི་དགས་མཐོང་ངོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་འདི་སྐད་ཅས་སྒྲུབ་སོ། །རི་དགས་ཚུར་ཤོག། །རི་དགས་ཁྱིད་འ
ོངས་པ་ལེགས་སོ། །ཁྱིད་དང་ཁོ་བོ་མཚུངས་ཏེ། ཁྱིད་ཀྱང་ལྟོ་ཁངས་པའི་ཟས་ཀྱིས་ཚོགས་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཚོགས་ཤེས་
པ་ཡིན་ལ། ཁོ་བོ་ཡང་ལྟོ་ཁངས་པའི་བསོད་

སྟོམས་ཀྱིས་ཚོགས་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཚོགས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ན་ཁ་ཅིག་ཤིན་ཏུ་ལོ་མ་དང་། ཁྲི་ཚོད་དང་། ལྷ་རྩེ་ལའི་
རྩ་བ་ལ་སྦྱར་བའི་རྩེས་སུ་བརྩོན་པར་གནས་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བཅ་ཟེའི་ཁྱེའུ་དེ་དག་འདི་སྟོམ་དུ་སེམས་ཏེ།
གོར་མ་ཆག་པར་མཁན་པོའི་

བརྟུལ་ཞུགས་ཚྲོགས་པར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་མཁན་པོ་རི་དགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཐེབས་པར་སྤྲོ་བར་བྱེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་རིག་
ནས་སྟོན་པ་སྐྱགས་འབྲེག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་བྱིན་ནས། སྟོན་པ་སྐྱགས་འབྲེའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལ་བྱུག་འཆལ་ཏེ་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་སྟོན་པ་

སྐྱགས་འབྲེའི་ཚང་མི་སྤྲོ་བར་འདུག་གོ། །དེ་ནས་བུ་མ་ཟེའི་སྤྲུའི་དག་འདི་སྟེ་མ་དུ་སེམས་ཏེ། མཁན་པོ་དུད་འགོ་རྣམས་
དང་ལྷན་ཅིག་ཐེབས་པར་སྤྲོ་བར་བྱེད་གྱི། མི་རྣམས་དང་མི་བྱེད་གོར་མ་ཆག་སྟེ་ནས་སྟོན་པ་ལས་ལངས་ཏེ་དོང་དོ། །དེ་
ནས་རི་དགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་

ཅན་ཞིག་སྟོན་པ་སྐྱགས་འབྲེག་ལ་བ་དེར་དོང་བ་དང་། སྟོན་པ་སྐྱགས་འབྲེའི་དགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དེ་ཐག་
རིང་པོ་ཁ་ན་ནས་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་འདི་རྒྱུ་ཅེས་སྤྲོས་སོ། །རི་དགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་ཚུར་ཞོག། །རི་
དགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་སྤྱོད་

འོངས་པ་ལེགས་སོ། །སྤྱོད་དང་ཁོ་བོ་མཚུངས་ཏེ། སྤྱོད་ཀྱང་གཡང་གཞི་གཅིག་འཆང་ལ། ཁོ་བོ་ཡང་གཡང་གཞི་
གཅིག་འཆང་དོ། །སྤྱོད་ཀྱང་ཞིང་ལྷན་གཅིག་དང་། དབྱུག་གྲུ་གཅིག་དང་། རིལ་བ་གཅིག་དང་། སྤྲུགས་གཟར་དང་།
དགང་གཟར་གཅིག་འཆང་

ལ། ཁོ་བོ་ཡང་ཞིང་ལྷན་གཅིག་དང་། དབྱུག་གྲུ་གཅིག་དང་། རིལ་བ་གཅིག་དང་། སྤྲུགས་གཟར་དང་། དགང་གཟར་
གཅིག་འཆང་དོ། །སྤྱོད་ཀྱང་ལྷོ་ཁོངས་པ་འི་བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་དུ་ཆོག་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཁོ་བོ་
ཡང་ལྷོ་ཁོངས་

{ @96A } ༣༡ །པ་འི་བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་དུ་ཆོག་ཤེས་པ་ཡིན་གོ། །འདི་ན་ཁ་ཅིག་གཡང་གཞི་
དང་། ཞིང་ལྷན་དང་། དབྱུག་གྲུ་དང་། རིལ་བ་དང་། སྤྲུགས་གཟར་དང་། དགང་གཟར་ལྷག་པར་འཆང་བ་དག་ནི་མ་
ཡིན་གོ། །དེ་ནས་

བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་དེ་དག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་མཁན་པོས་འདོད་པ་ཆེ་བ་སྤྲད་ཅིང་། འདོད་པ་ཚུང་བ་ཉིད་བསྟོད་
པ་ནི་དོན་གྱིས་ན་མཁན་པོས་བདག་ཅག་སྤྲད་པ་ཡིན་གྱིས། བདག་ཅག་གིས་གཡང་གཞི་དང་། ཤིང་ལྷན་དང་། དབྱུག་
གྲུ་དང་། རིལ་བ་

དང་། འབྲུག་ས་གཟར་དང་། དགང་གཟར་ལྷག་པ་དག་ཚུ་སྤྲད་སྟོག་བྱེད་གྱི་ནང་དུ་བོར་ཏེ། མཁན་པོ་གཡང་བ་དེར་འདོང་ངོ་
སྙམ་ནས། དེ་དག་གི་གཡང་གཞི་དང་། ཤིང་ལྷན་དང་། དབྱུག་གྲུ་དང་། རིལ་བ་དང་། འབྲུག་ས་གཟར་དང་། དགང་གཟར་
ལྷག་པ་དག་ཚུ་སྤྲད་

སྟོག་བྱེད་དུ་བོར་ནས་རྒྱུད་དག་པ་དང་། ཡོ་བྱད་བསྐྱེད་ས་པའི་ཚུ་ལ་དག་གིས་སྟོན་པ་སྐྱག་ས་འབྲེ་གཡང་བ་དེར་དོང་སྟེ་
ཕྱིན་ནས། སྟོན་པ་སྐྱག་ས་འབྲེའི་རྒྱུད་པ་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཛུལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་དུ་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་སྟོན་པ་
སྐྱག་ས་འབྲེས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་དེ་དག་

གི་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། ཁམས་དང་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཚུད་ནས། འདི་ལྟར་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་དག་
གིས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་ཆོས་བསྟན་པ་བྱས་སོ། །དགོས་པ་དེ་འདི་ཆོ་དེའི་
དུས་ན་སྟོན་པ་སྐྱག་ས་འབྲེ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའོ་ད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལྟ་བུ་པོ་གང་
དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཤུག་གཞོན་རྩ་ལྟ་བུ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་རི་དགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགོས་པ་ཉེ་སྟེ་སྟེ་ཡིན་

ཏེ། དེའི་ཆོ་ཡང་ངས་ཤུག་གཞོན་རྩ་ལྟ་བུ་པོ་འདི་དག་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཉེ་སྟེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་ཕྱལ་ཞིང་འ
དོད་པ་ཚུང་བ་ཉིད་ལ་བཀོད་དེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་པོ་དག་ལ་གཞག་པར་བྱས་ལ་ད་ལྟར་ཡང་ངས་ཤུག་གཞོན་རྩ་ལྟ་
བུ་པོ་འདི་དག་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཉེ་

{@96B} རྩེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་ཕྱ་ལ་ཞིང་འདོད་པ་ཆུང་བ་ཉིད་ལ་བཀོད་དེ། ཤིན་ཏུ་མཐར་ཐུག་པའི་
གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་མཉམ་ལས་འདས་པ་ལ་གཞག་པ་མཛད་དོ། །དགོས་པ་དག་དེ་ལྟར་ན་ལས་གཅིག་ཏུ་གཞག་པ་
རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་གཞག་པ་ཡིན་

ལ། ལས་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་ཡིན། འདྲེན་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
སྒྲིན་པ་ཡང་འདྲེན་མ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་དག་དེ་ལྟར་བས་ན་ལས་གཅིག་ཏུ་གཞག་པ་དང་། འདྲེན་མ་སྤངས་ནས་ལས་
གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་དག་ལ་

བརྩེ་ལ་བར་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་དག་དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །འཁྱུར་འཇུག་པའི་སྤང་བ་སྟེ་བཞི་པ་རྩོགས་སུ་གྱེ།
༥ །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟེ་ཟེ་སྒྲིན་ཀྱི་ཀློན་དག་པར་བ་ན་བཞུགས་
སོ། །གང་

གི་ཆོ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགོན་པར་གནས་པ་མ་བཀག་པ་དེའི་ཆོན་དགོས་པ་མ་རྣམས་
ཀྱང་དགོན་པའི་གནས་སུ་དོང་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་
བདེ་བ་དག་ཉམས་སུ་སྦྱོང་

བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དགོས་པ་མ་ལྟར་ལའི་མདོག་འཁོར་ལྟ་བུ་དང་ནགས་ལྟན་པ་ཅན་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་སྒྲིན་ནས་
ཤིང་རྩོན་པའི་རྩེ་ཞིག་ཏུ་བརྟེན་ཏེ་སྒྲིལ་མོ་ཀྱང་བྱེད་ཀྱིས་འདུག་ནས་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་
ངེ་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་

འཇུག་པའི་བདེ་བ་དག་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དགོས་པ་མ་དེ་དག་སྒྲིམ་རེད་མཉམ་ཡོད་དུ་འཇུག་འདོད་ནས་སྒྲིམ་
པ། འཕགས་མ་ལྟར་ལའི་མདོག་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་མ་ལྟར་ལའི་མདོག་ནི་མཐུ་ཆེ་བ་
རྩེ་འཕྲུལ་ཆེ་བ་ཡིན་

པས་དང་པོ་ཁོ་ནར་དབྱར་ཁང་དུ་འགོ་བར་འགྱུར་བའི་གནས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ནས་དེ་དག་གིས་དེ་མ་བསྐྱར་བ་ཁོ་
ནར་དོང་རོ། །ཡུ་ཏྲ་ལའི་མདོག་ཀྱང་བྱེམ་རེད་ལངས་ནས་དགོས་པ་མ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོང་བར་མཐོང་བ་དང་། དེས་
བསམས་པ། ཅིད་འགོ་འཇུག་ འོན་

{@97A} ༣༡ ། ཏེ་འདི་ཉིད་དུ་འདུག་སྟེ་མ་ནས་དེ་དེ་ཉིད་དུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ། །གཡོན་ཅན་ལྟ་བུ་
ཅོམ་གྱིས་ལས་དག་བྱས་ནས་ནགས་ལྷན་པ་ཅན་དུ་ལྷགས་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། བདག་ཅག་ལས་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བཅུས་
ནི་སྐལ་བ་

དག་བཞོ་བར་བྱའོ། །ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བཅུས་ནི་ནགས་བྱལ་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་དག་ལས་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བཅུས་ནི་སྐལ་བ་དག་
བཞོ་བར་བརྩམས། ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་བཅུས་ནི་ནགས་བྱལ་བར་བརྩམས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཡུ་ཏྲ་ལའི་མདོག་འདུག་པ་
མཐོང་རོ། །དེ་

ན་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཤེས་ལྟན་དག་འདི་ནི་ཐོ་ཡོར་ཞིག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདི་ནི་མི་ཞིག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་
ཅིག་ན་རེ་འདི་ནི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ན་དགོས་པ་གི་རྒྱས་ཤེས་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེས་སྒྲིམ་པ། འདི་ནི་
དགོས་པ་མ་ཞིག་

ཡིན་གྱི་དགོས་པ་ཞི་མ་ཡིན་ཞོ། །ཇི་ལྟར་ཤེས། དགོས་པ་དག་ནི་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་གིས་འདུག་ལ། དགོས་པ་མ་རྣམས་ནི་
སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་བྱེད་གྱིས་འདུག་གོ། །དེ་དག་དོ་མཚར་སྦྱིས་ནས་ཤེས་ལྟན་དག་འདི་ལྟ་བུའི་ནགས་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་
ནང་ན་དགོས་པ་མ་གཅིག་

དུ་མཚན་མོ་གནས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལྟོས་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་དམག་དཔོན་གྱི་གན་དུ་སོང་བ་དང་། དམག་དཔོན་
གྱིས་དེ་དག་ལ་བྲིས་པ། ཤེས་ལྟན་དག་ཁྱེད་གྱི་ནགས་ལྷན་པ་ཅན་འདི་ན་དོ་མཚར་ཅུང་ཟད་མཐོང་བ་ཡོད་དམ་མཆིས་ཏེ།
འདི་ལྟ་བུའི་ནགས་

འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ནང་ན། དགོས་པ་མ་གཅིག་ཕུ་མཚན་མོ་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པ་མཆིས་སོ། དེ་བཟུང་འདོད་པོ་
ཞེས་དེ་དག་དེའི་རྒྱུ་དྲོད་བ་དང་། དམག་དཔོན་གྱིས་དགོས་པ་མ་ཟུང་ལ་འཇིགས་པ་གཟུགས་བཟང་བ། བཟང་ན་སྤྲུག་
པ། མཛེས་པ་མཐོང་།

དོ། མཐོང་ནས་ཀྱང་མཛོན་པར་དད་པར་གྱུར་ནས་དེ་མཛོན་པར་དད་པ་སྐྱེས་པས་སྐྱས་པ། གྱེ་མ་དགོས་པ་མ་འདི་ནི་
གཉི་ག་ནས་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མོ་སྐྱེ་ཉི་མོ་ལྟར་འདུག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་བཟང་བ། བཟང་ན་སྤྲུག་པ།
མཛེས་པ་གང་ཡིན་པས་སོ།

{@97B} ཞེས་དེ་བསྐྱར་བར་བརྟམས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་སྐྱས་པ། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱོང་བར་བྱེད། ཟས་སྐྱིན་པར་བྱའོ།
།དགོས་པ་གི་རྒྱུས་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་སྐྱས་པ། འདི་ནི་དུས་མ་ཡིན་པར་མི་ཟའོ། །དམག་དཔོན་གྱིས་སྐྱས་པ། ཅིའི་ཕྱིར་
དེས་སྐྱས་

པ། འདི་ནི་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་སྐྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །དམག་དཔོན་གྱིས་སྐྱས་པ། གྱེ་མ་དགོས་པ་མ་འདི་ནི་གཉིས་ག་ནས་
བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་བཟང་བ། བཟང་ན་སྤྲུག་པ། མཛེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་སྐྱངས་པ་གང་

ཡིན་པས་སོ། །ཡང་སྐྱས་པ། འདི་ལ་ཆང་སྤྱད་པར་བྱའོ། །དགོས་པ་གི་རྒྱུས་ཤེས་པ་དེས་སྐྱས་པ། འདི་ནི་སྐྱོས་པར་འགྱུར་
བའི་བཏུང་བ་སྐྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །དམག་དཔོན་གྱིས་སྐྱས་པ། གྱེ་མ་དགོས་པ་མ་འདི་ནི་གཉི་ག་ནས་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། ག་
ཟུགས་

བཟང་བ། བཟང་ན་སྤྲུག་པ། མཛེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཁྱོས་པར་འགྱུར་བའི་བཏུང་བ་སྐྱངས་པ་གང་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་
སྐྱས་པ། ཁོ་བོས་ཡོན་གནས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་མ་རྟུམ་སོ་ཞེས་དེས་རས་ཡུག་ཆེན་པོ་
ལ་འོས་པ་

གཅིག་དང་། བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཐུད་ཅིག་ཕུལ་ནས་ཤིང་ལྗོན་པའི་ཡལ་ག་ལ་བཏགས་ཏེ་བཞག་ནས་སྐྱས་པ། འཕགས་

མ་འདི་ལྟར་སྟོང་ལ་མི་མཁྱེན་པ་དང་། མི་གཟིགས་པ་དང་། མི་རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་མཁྱེན་པ་ཅི་ཡང་མི་མངའ་
བས་བདག་གིས་

སྟོང་ལ་བསོད་སྟོམས་དང་ན་བཟའ་འདི་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ་སོང་ངོ་། །ཡུ་ཏྲ་ལ་འི་མདོག་ནང་པར་སྒྲར་ལངས་པས་སྒྲི་
བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་འི་རྩེས་ལྷུ་ལ་མཐོང་ནས་དེས་བསམས་པ་དང་། གཡོན་ཅན་ལྷ་བརྒྱ་ཉི་བར་འོངས་པར་མཐོང་ནས་མི་མངོས་
པ་འགའ་ཞིག་རིག་པར་མ་

བྱས་སམ་སྟམ་ན་འགའ་ཡང་མ་བྱས་པར་མཐོང་ངོ་། །ཤིང་ལྗོན་པའི་ཡལ་ག་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་དང་། བསོད་སྟོམས་
བཏགས་ཏེ་བཞག་པ་མཐོང་ནས་དེས་བསམས་པ། འདི་ནི་དད་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་
སྟམ་ནས་དེས་བསམས་པ།

{@98A} ༩། །གལ་ཏེ་བྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་ལ་བསྐྱད་ན་བྱའམ། སྤེལ་ཆུད་གཟན་པར་འགྱུར་བས་བདག་ནི་དགོ་འ
དུན་ལ་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕུད་འབྲུལ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ལྟར་དགོས་པ་རྣམས་ལ་མི་རུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགོས་པ་མ་
རྣམས་ལ་རུང་བ་ཡིན་ལ། དགོ་

སྟོང་མ་རྣམས་ལ་མི་རུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགོས་པ་རྣམས་ལ་རུང་བ་ཡིན་པས་བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ཁྱེར་ཏེ།
དགོ་འདུན་ལ་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕུད་འབྲུལ་དུ་འགྲོའོ་སྟམ་ནས་དེས་ཏེ་ཁྱེར་ཏེ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་སོང་ངོ་། །དུག་སྒྲེ་
རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྟོད་པ་ནི་དུག་སྒྲེ་ལས་

གང་ཡང་རུང་བས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་གྱི་སྒྲོ་སྟོང་པར་མི་འཛོག་པས་ཉེ་དགའ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་གྱི་སྒྲོ་ན་འཆག་ཅིང་འ
དུག་པ་དེས་ཡུ་ཏྲ་ལ་འི་མདོག་མཐོང་ནས་སྒྲིམ་པ། སྤིང་མོ་ཅི་འི་ཕྱིར་ནང་པར་སྒྲར་མཉན་ཡོད་ཀྱི་སྒྲོ་དག་ཕྱེ་སྟོ་འོངས།
དེས་སྒྲིམ་པ། བདག་མཉན་ཡོད་དུ་

མ་མཆིས་ཀྱི། བདག་མདང་སུམ་ནགས་སུན་པ་ཅན་དུ་མཆིས་པར་ཁས་སྒྲུངས་སོ། །ཉི་ [~DGA ' SA] 'སྒྲིམ་པ། ཉི་

དགའ་མི་ཉི་མོ་ཉིད་ནགས་མུན་པ་ཅན་དུ་ཞུགས་ན་ཡང་སྤྱོད་དག་གྲུབ་དུ་འགྲོང་བར་འགྱུར་རོ། །སྲིང་མོ་ཁྱེད་པ་འདི་ཅི་
ཡིག། དེས་སྤྲུལ་པ། ཚེས་རྒྱུན་པ་

ལྟ་བུ་ཅི་མ་དེར་མཆིས་ནས་དེ་དག་དད་པར་གྱུར་པས་བདག་ལ་དད་པའི་དབང་དུ་བསྐྱེད་པ་སྤྱུལ་རྟོ། །སྲིང་མོ་ཁྱེད་ནི་
ཚེས་རྒྱུན་པས་གྱུར་དད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་ཉེ་དགའ་དེ་དག་གིས་མཐོང་དུ་ཟིན་ན་ལྷག་ཆོད་མང་པོས་བརྟུང་བས་ཏེ་
ཁྱེད་ཅེས་ཁྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་

ལྟར་གང་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གོས་སར་པ་ལས་སྤྲུལ་སྤྱོད་ཅི་རིམ་བྱས་ཏེ་སེམས་ལས་ཆུང་དུས་དགོ་
བའི་ཕྱོགས་ལ་རྩོད་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པ་ཁྱེད་རས་ཡུག་ཆེན་འདི་བཞེད་དམ། ལྟའི་གནས་ཀྱི་ལྷག་མ་བཞིན་
དུ་ལོ། །འཕགས་པ་བདག་

གིས་དགོ་འདུན་ལ་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕུད་ཕུལ་ཏེ་སྤྲུལ་མཆིས་པའི་བར་དུ་གཞེས་ཤིག་དང་། དེའི་འོག་དུ་ཁྱེད་ལ་རས་
ཡུག་ཆེན་གསོལ་ལོ། །ཉེ་ [~DGA ' SA] བསམས་པ། ལྟར་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་ལ་བསྤྲུལ་པ་
དང་དེ་ལ་བྱིན་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་ནས།

{@98B} སྲིང་མོ་བདག་གིས་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕུད་ལེན་པ་དག་ཁྱེད་དེ་འོང་གིས་དེའི་བར་དུ་འདི་ཉིད་དུ་སྤྱོད་ཅིག། ཉེ་
དགའ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚེ་ལ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། དེས་དགོ་སྤོང་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕུད་ལེན་པ་དག་སྤྲུལ་ལས་ཆུང་དུར་འཁོད་པ་
མཐོང་ནས་དེས་སྤྲུལ་པ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་དག།

སྤྱིན་བདག་དག་ནི་ཁྱེད་གྱིས་ངལ་ཞིང་སྤྱོད་ལ། ཁྱེད་ཅག་ནི་འདི་ན་སྤྲུལ་ལས་ཆུང་དུར་འཁོད་ན་ཆུར་ཤོག་བསོད་སྟོམས་
ཀྱི་ཕུད་ལོང་ཤིག། དེ་དག་གིས་གཞོང་བྱ་ཐོགས་ཏེ་དོང་བ་དང་། ལྷ་རྒྱལ་འི་མདོག་གིས་དེ་དག་ལ་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕུད་
ཕུལ་ནས་རས་ཡུག་ཆེན་སྤྲུལ་པ་

ནས་ཉེ་དགའ་ལ་ཕུལ་ལོ། ཉེ་ [~DGA ' SA] ཁྱེད་སྤྱིན་པ་འདིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དང་། རྣལ་འ

བྱུང་གི་ཚེས་དང་། རྟོན་གི་མཚེས་དང་། ལྷ་དང་མི་རྒྱུས་ཀྱི་གོས་དག་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །ཡུལ་ལའི་
མདོག་གིས་བསམས་པ། ང་

དབྱར་ཁང་དུ་སོང་སྟེ་ཅི་རུང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚེལ་དུ་འགོ་བར་བྱའོ་སྒྲུབ་ནས། དེ་ནས་ཡུལ་ལའ་
མདོག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚེལ་ཏེ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །

དེའི་ཚེས་ཡུལ་ལའི་མདོག་གིས་ཚོས་གོས་ལྷ་ངན་ཅིང་སྒྲུབ་སྐྱུར་ཡང་རྟོངས་པར་གྱུར་ནས། དེ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀླུ་ནག་འབོ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀླུ་ནག་འབོ་དག་སྒྲོང་མ་རྒྱུས་ཀྱིས་དབྱར་གྱི་གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་མ་
གྲུབ་བཅ། བཅུན་པ་གྲུབ་

བོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དག་སྒྲོང་མ་ཡུལ་ལའི་མདོག་གི་ཚོས་གོས་ལྷ་ངན་ཅིང་སྒྲུབ་སྐྱུར་ཡང་རྟོངས་པར་གྱུར། བཅུན་པ་
སྒྲིང་མོ་འདི་ནི་དད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་བཟང་ལ་དག་བའི་བསམ་པ་ཅན་ལགས་ཏེ། འདིས་སངས་རྒྱུས་སམ། ཚོས་སམ།
དག་འདུན་ནས། དག་

སྒྲོང་ཡི་དུ་འཐད་པ་དག་ལ་མ་སྤུལ་བའམ། ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ། འདིས་དང་ཡང་རས་ཡུག་ཆེན་
རྟེན་ནས་དེ་ཡང་འདིས་བཅུན་པ་ཉེ་དག་འལ་སྤྱུལ་ཏོ། །ཀླུ་ནག་འབོ་དག་སྒྲོང་དག་དག་སྒྲོང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་
ལྷག་པ་ལེན་ཏམ། བཅུན་

{@99A} ཨ། ལ་ལེན་ཏོ། ཀླུ་ནག་འབོ་དག་སྒྲོང་དག་དག་སྒྲོང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་འདི་སྒྲུབ་དུ་འདིའི་ཚོས་གོས་
ལྷ་ཚང་ངམ། འོ་ན་ཏེ་མ་ཚང་སྒྲུབ་དུ་མི་སེམས་པར་འདི་ལྟར་ཐོབ་བོ་ཅོག་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱི། ཉེ་དུ་ལ་ནི་བྱིན་ཡང་ལེན་པར་
མི་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་དག་སྤོང་མ་ཅུ་དྲུ་ལ་འི་མདོག་ལ་གཙུག་
ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ནས་ཆོས་གོས་ལྡེ་བྱེན་ཅིག་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་དག་སྤོང་མ་ཅུ་དྲུ་ལ་འི་མདོག་ལ་གཙུག་
ལག་ཁང་ཆེན་པོ་ནས་ཆོས་

གོས་ལྡེ་བྱེན་གོ། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གླེང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དག་སྤོང་གི་
དག་འདུན་བསྐྱུ་བ་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡེ་མ་བཞི་མོ། །དའི་ཉ་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱུ་བ་པའི་
གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་

བྱ་སྟེ། ཡང་དག་སྤོང་གང་དག་སྤོང་མ་ཉི་དྲུ་མ་ཡིན་པ་ལས་གོས་ལེན་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བཙུམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་ཉ་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་པའི་གཞི་དེ་ལྟར་བཙུང་བ་མཛད་དོ། །མངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་མཉམ་
ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་

མགོན་མེད་ཟུག་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉམ་ཡོད་ན་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་འདུག་པ་དེས་རིགས་མཉམ་པ་
ལས་རྒྱུང་མ་སྤངས་ཏེ། དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་མགུ་རོ་དཔར་བྱེད་དོ། །དེ་བདག་གི་
ཁྱིམ་ནོར་དུ་མ་དང་ལྷན་

ན་བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་ལམ་རྒྱགས་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཁྱེར་རོ་སྐྱམ་ནས་ལག་པ་ལ་འགྲམ་པ་གཏད་དེ་སེམས་
ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་འདུག་པ་རྒྱུང་མས་མཐོང་ནས་སྒྲིས་པ། རེ་འི་སྤྲུལ་ཁྱོད་ཅི་འི་སྤྲུལ་དུ་ཕྱག་ལ་འགྲམ་པ་གཏད་དེ་སེམས་
ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་བཞུགས། བཟང་

མོ་ཁོ་བའི་ཁྱིམ་ནོར་དུ་མ་དང་ལྷན་ན་བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་ལམ་རྒྱགས་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཁྱེར་ཏེ། གལ་ཏེ་
བདག་གིས་སངས་རྒྱུས་ལ་སོགས་པ་དག་སྤོང་གི་དག་འདུན་བཞུགས་གསོལ་ཏེ་རེ་རེ་ལ་རས་བཙུམ་བྱ་སར་པ་ཕྱགས་རེ་
བསྐྱོན་ན་དེས་བདག་གི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་

{@99B} གྲི་ལམ་རྒྱགས་ཁྱིམ་བར་འགྱུར་རོ། །ཚུང་མས་སྒྲིམ་པ། རྗེའི་སྤྲུལ་དེ་བཞིན་མཛོད་ཅིག །དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་
དེ་བཙུང་ལྷན་འདས་ག་ལ་བདེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །མཐའ་

གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཁྱིམ་བདག་དེ་ལ་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་
མཛོད། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པར་མཛོད། ཡང་དག་པར་གཞེངས་སྟོན་པར་མཛོད། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དག་པ་
བར་མཛོད་དེ། རྣམ་གྲངས་

དུ་མས་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྟན། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག །ཡང་དག་པར་གཞེངས་བ་
སྟོན། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དག་པ་བར་མཛོད་ནས་ཅང་མི་གསུང་དོ། །དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་དེ་སྟོན་ལས་ལངས་ནས་སྤྱོད་
གོས་ཕྱག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་

ཏེ་བཙུང་ལྷན་འདས་ག་ལ་བདེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྒྱུར་བ་བཏུང་ནས་བཙུང་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་ཏེ།
།བཙུང་ལྷན་འདས་སང་བདག་གི་སྤྱུལ་པར་དགོས་པོ་གི་དགོ་འདུན་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་གཏུགས་ཚོད་གསོལ་བར་ཅི་
གནང་། བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་

ཁྱིམ་བདག་དེ་ལ་ཅང་མི་གསུང་བས་གནང་དོ། །དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་དེས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཅང་མི་གསུང་བས་
གནང་བར་རིག་ནས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ལ་མཛོད་པར་དག་པ་བདེ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱས་ཏེ།
བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་

གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་ན་སྤྲུལ་སོང་དོ། །དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་དེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མོ་
བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་གཅིང་ཞིང་བསོད་པ་ལེགས་པར་སྒྱུར་ནས་ནང་པར་སྤར་ལངས་ཏེ་གདན་བཞགས་ནས་ཆུ་ར་
བཞག་སྟེ། བཙུང་ལྷན་

འདས་ལ་ན་འདྲིན་གྱིས། བཅུན་པ་གདུགས་ཚོད་སྤྱར་བའི་དྲུས་ལགས་ན། ད་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དེའི་དྲུས་ལ་བབ་
པར་མཁྱེན་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་གདུགས་ཚོད་ལ་ན་བྲངས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྤྱོད་ཤམ་ཐབས་གསོལ་
ལྷུང་བཟེད་དང་

{@100A} ༩༩། ཚེས་གོས་བསྐྱམས་ཏེ་དགོས་ཤིང་གི་ཚོགས་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་དགོས་ཤིང་གི་དགོ་འདུན་གྱིས་
མདུན་དུ་བདར་ཏེ། བྱིས་བདག་དེའི་བཀའ་ས་ག་ལ་བ་དེར་ག་ཞེགས་ཏེ་བྱོན་ནས། དགོས་ཤིང་གི་དགོ་འདུན་གྱི་གོང་དུ་
གདན་བཤམས་པ་ཉིད་ལ་བཞུགས་

སོ། །དེ་ནས་བྱིས་བདག་དེས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དགོས་ཤིང་གི་དགོ་འདུན་བདེ་བར་བཞུགས་པར་རིག་ནས། རང་གི་
ལག་གིས་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་གཙང་ཞིང་བསོད་པས་ཚིམ་པར་བྱེད། སྟོབས་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བཅའ་
བ་དང་བཟའ་བ་གཙང་ཞིང་

བསོད་པས་རང་གི་ལག་ནས་ཚིམ་པར་བྱས་ཤིང་བསྐྱབས་ནས། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དགོས་ཤིང་གི་དགོ་འདུན་རེ་རེ་ལ་
རས་བཅོས་བྱ་སར་པ་ལྷགས་རེ་རེ་གསོལ་རྟོ། །དེ་ནས་བྱིས་བདག་དེས་སྟན་དམའ་བ་ཞིག་སྤངས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
གྱི་ན་སྤར་ཚོས་མཉམ་

པའི་ཕྱིར་འདུག་གོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བྱིས་བདག་དེ་ལ་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྟོན་
པར་མཛད། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པར་མཛད། ཡང་དག་པར་གཟེངས་སྟོད་པར་མཛད། །ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་
དག་པར་མཛད་དེ། རྣམ་

གྲངས་དུ་མས་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྟན། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག། ཡང་དག་པར་ག་
ཟེངས་བསྟོད། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དག་པར་མཛད་ནས་གདན་ལས་བཞེངས་ཏེ་ག་ཞེགས་སོ། །དེ་ནས་བྱིས་བདག་
དེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་སྤྱད་

བཞིན་པ་ཟད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་མཉམ་པོའི་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆིལ་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
ལན་གསུམ་བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ན་ལྷན་ཕྱིར་ལོག་སྐྱོར་དང་གི་ཁྱིམ་ག་ལ་བདེར་སོང་ནས་ཕྱིན་པ་
དང་། སྤྱིང་གི་ཁང་བཟངས་

ཀྱི་གཞིར་གཏོགས་པ་ན་གཏོར་བ་རྗེས་སུ་བྱུང་པར་སྒྲོམ་པ་ན་རྒྱུ་མ་ལ་སྒྲིས་པ། བཟང་མོ་བདག་ཅག་གིས་འཛིག་རྟེན་པ་
རོལ་གྱི་ལམ་རྒྱལ་མང་དུ་ཁྱེར་གྱིས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག་རྒྱུ་མས་སྒྲིས་པ། རྗེས་
སྒྲིས་ཀྱིས་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་

{@100B}རོལ་གྱི་ལམ་རྒྱལ་བསྐྱམས་ན། བདག་གིས་མ་འཆིལ་ཏེ། བཟང་མོ་བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱི་ལོངས་སོང་
དག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ནམ། རྗེས་སུ་འདི་ལྟར་སྒྲོལ་ཅག་གི་ལོངས་སོང་དག་ཐུན་མོང་ལགས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་བདག་
གིས་ཀྱང་སྐྱེ་དགའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏེ་ལྷོ་

ལ་སོགས་པ་དག་སྒྲོང་མའི་དགོ་འདུན་བཞུགས་གསོལ་ཏེ། ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་གོས་དག་ཕྱུལ་ན་དེ་ལྟར་བདག་གིས་
ཅང་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་ལམ་རྒྱལ་འཆིལ་བར་འགྱུར་རོ། ཁྱིམ་བདག་གིས་སྒྲིས་པ། བཟང་མོ་ཅི་སྤར་སྐྱིན་པ་བྱིན་
པས་བྱིས་སྐྱིན་པར་བྱར་མེད་དམ། དེ་བཞིན་

གྱིས་ཤིག་དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་གི་རྒྱུ་མ་དེ་སྐྱེ་དགའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏེ་ལྷོ་ག་ལ་བདེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་སྐྱེ་དགའི་
བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏེ་ལྷོ་རྒྱུ་མ་དེ་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆིལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འ
དུག་ནས་སྐྱེ་དགའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏེ་

ལྷོ་ཁྱིམ་བདག་གི་རྒྱུ་མ་དེ་ལ་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་བྱེད། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འ
ཅུད་པར་བྱེད། ཡང་དག་པར་བཟངས་སྟོན་པར་བྱེད། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་དེ། རྒྱུ་མ་གངས་དུ་མས་ཆོས་
དང་ལྷན་པའི་གཏམ་གྱིས་

ཡང་དག་པར་བསྟན། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག། ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོན། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བར་
བྱས་ནས་ཅང་མི་སྤྲོད། །དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་དེ་སྟོན་ལས་ལངས་ཏེ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏེ་མྱ་གེལ་བ་
དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་བཏུང་།

ནས་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏེ་མྱ་གེལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྲོས་སོ། །འཕགས་མ་སང་བདག་གི་སྤྱུ་པར་དགོསྟོང་མའི་
དགོ་འདུན་དང་ཐབས་ཅིག་གཏུགས་ཆོད་གསོལ་བར་ཅི་གནང་། སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏེ་མྱ་གེལ་བདག་གི་
ཚུང་མ་དེ་ལ་ཅང་མི་སྤྲོ་བས་དང་དུ་

བྲངས་སོ། །དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་དེས་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏེ་མྱ་གེལ་ཅང་མི་སྤྲོ་བས་དང་དུ་བྲངས་པར་
རིག་ནས་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏེ་མྱ་གེལ་སྤྲོས་པ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བྱས་ཏེ། སྐྱེ་དགུའི་
བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏེ་མྱ་གེལ་རྟེན་པ་

{@101A} ༡༡། །གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཛུལ་ནས་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏེ་མྱ་གེལ་བྲངས་སོང་ངོ། །དེ་
ནས་ཁྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་དེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མོ་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་གཙང་ཞིང་བསོད་པ་ལེགས་པར་སྐྱར་ནས་
ནང་པར་སྤར་ལངས་ཏེ་སྟོན་བཞགས་ནས་ཚུར་བཞག།

སྟེ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏེ་མྱ་གེལ་ན་འདྲེན་གྱིས་འཕགས་མ་གཏུགས་ཆོད་སྐྱར་བའི་དུས་ལགས་ན། ད་འཕགས་
མས་དེའི་དུས་ལ་བབ་པར་མཆིན་དུ་གསོལ་ཞེས་འོ་ལ་བོས་སོ། །དེ་ནས་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏེ་
མྱ་སྤྲོ་ཤམ་ཐབས་བཞོས། ལྷུང་བཟེད་

དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་དགོསྟོང་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོར་ཅིང་། དགོསྟོང་མའི་དགོ་འདུན་གྱིས་མཐུན་དུ་
བདར་ཏེ་ཁྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་དེའི་བཀའ་སྒྲུབ་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་དགོསྟོང་མའི་དགོ་འདུན་གྱི་གོང་དུ་སྟོན་
བཞགས་པ་ཉིད་ལ་འདུག་གོ། །དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་

གི་ཚུང་མ་དེས་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གྲོ་མྱི་ལ་སོགས་པ་དག་སྤོང་མའི་དགོ་འདུན་བདེ་བར་འདུག་པར་རིག་
ནས། རང་གི་ལག་ནས་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་གཙང་ཞིང་བསོད་པས་ཚིམ་པར་བྱེད། སྒྲིབས་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་གྲངས་དུ་
མས་བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་གཙང་ཞིང་།

བསོད་པས་རང་གི་ལག་ནས་ཚིམ་པར་བྱས་ཤིང་བསྐྱབས་ནས། དེས་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་གོས་དག་གི་སྒྲིག་མ་བྱེ་ནས་
ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་གོས་དག་ཐོགས་ཏེ་རྒྱན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་འདུག་གོ། །དེ་ནས་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གྲོ་མྱི་
མྱི་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་གོས་དག་དགག་པ་མཛད་པས་གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་བྱངས་པར་གྱུར་ན་
ནི་བསྐྱབས་པའི་གཞི་འཁྲུགས་པར་ཡང་འགྱུར། གལ་ཏེ་མ་བྱངས་ན་ནི་སྤྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བར་ཆད་
དང་། དགོས་པ་མའི་དགོ་འདུན་གྱི་

སྟོན་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་མོ། །དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམས་པ། ཀྱི་མ་འཕགས་མ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་
ཆེན་མོ་གྲོ་མྱིས་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་གོས་དག་བྱངས་པར་གྱུར་ཅིག །བདག་ཅག་གིས་བྱངས་པར་གྱུར་ན་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་ལགས་པའི་སྤྲད་

{@101B} དུ་གནད་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་མོ། །དེ་ནས་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གྲོ་མྱིས་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་གོས་
དག་བྱངས་ནས། སྤྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་ལ་ཡོན་བཤད་པ་བྱས་ཏེ་སྙན་ལས་ལངས་ཏེ་སོང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་བ་
དེར་སོང་སྟེ་བྱིན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་

ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཛལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་དུ་འདུག་གོ། །མཐའ་གཅིག་དུ་འདུག་ནས་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་
ཆེན་མོ་གྲོ་མྱིས་སྐབས་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྒྱས་པར་གསོལ་དོ། །དེ་སྐད་ཅས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གྲོ་མྱི་

སྤྱི་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་རྟེ། བློ་ཏྲ་སྤྱི་ངས་གནང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། དེ་ལྟ་
བས་ན་ངས་དགོས་པ་མ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་གོས་དག་སྤངས་ནས་དགོས་པ་ལྟོན་ཅིག་བཟུང་བར་བྱ་
བ་ཆེས་སུ་གནང་ངོ། དེ་ནས་

དགོས་པ་མ་བཅུ་གཉིས་ཟླ་དག་གིས་གོས་དེ་དག་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ཀྱི་དག་གི་གནད་དུ་དོང་ནས་སྤྱོད་པ། འཕགས་པ་དག་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་མ་རྒྱུས་ལ་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་གོས་དག་དགག་པ་མཛད་དེ། བདག་ཅག་གིས་ཆེན་པོ་
ལ་འོས་པའི་གོས་ཆེད་པ་འདི་དག་ཁྱེད་བཞེས་

ལ་བདག་ཅག་ལ་ངན་པ་དག་སྤྱུལ་ཅིག །དུག་ཟླ་དག་གིས་སྤྱོད་པ། སྤྱིང་མོ་དག་བདག་ཅག་ལ་དགོས་པ་མའི་རས་མ་
དག་དགོས་པ་མཛད་དེ། དེའི་ཆོ་ཡང་བདག་ཅག་གིས་པ་སྤྱོད་པ་མི་གསལ་བ། མི་མཁས་པ་དག་ལ་ཁྱེད་དག་བསྐྱེད་བར་
གྱུར་གྱིས་བདག་ཅག་མི་ལེན་རྟེ། །

དགོས་པ་མ་གཞན་དག་དགོས་པ་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྒྱུས་ཀྱི་དུང་དུ་དོང་སྤྱོད་པ། འཕགས་པ་དག་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་མ་རྒྱུས་ལ་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་གོས་དག་དགག་པ་མཛད་དེ། བདག་ཅག་གིས་ཆེན་པོ་ལ་འ
ོས་པའི་གོས་ཆེད་པ་འདི་དག་ཁྱེད་བཞེས་

ལ། བདག་ཅག་ལ་ངན་པ་དམན་པ་དག་སྤྱུལ་ཅིག །སྤྱིང་མོ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཁྱེད་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་དགོ
ས་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་ལྟ་བས་ན་བཟུང་པ་མ་
གཏོགས་རྟེ། དེ་ལ་བཟུང་བ་

{@102A} ༡༡། ཞི་འདི་ཡིན་རྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་སུ། ཇི་ཙམ་གྱིས་དགོས་པ་མ་དགའ་བར་འགྱུར་བས་བཟུང་བར་བྱ་འོ།
དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་འདོད་པའི་བསྐྱེད་པ་བཟུང་དེ། བསྐྱེད་པ་ལ་གྱུས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ལ་ཡོ་བྱད་
བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་

པའི་ཡིན་ཏན་དང་། སྤྱི་བ་དང་། རྫོང་རིག་པའི་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་དོ། །དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པ་དང་། དེ་
དང་འཚོམ་པ་དང་། དེའི་ཤུལ་ཆེ་བ་དང་། དེ་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་དང་མཐུན་པའི་བཀའ་མཆིད་མཛད་ནས་དགོས་པ་རྣམས་
ལ་བཀའ་སྩལ་པ། དགོས་པ་དག་

དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤྲུལ་མ་གྱི་བཅས་པ་ཡིན་ལ། འདི་གི་གཞན་པ་ཡིན་ཏེ། རའི་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདྲུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་
གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོས་པ་གང་དགོས་པ་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས་གོས་ལེན་ན་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་
ཏེ་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཡང་དགོས་པ་གང་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་དགའ་འམ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །དགོས་པ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་འདི་བའོ། །ཉེ་དུ་མ་ཡིན་
པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་མོ་དང་། མས་པོ་དང་། སྤྱུགས་ཀྱི་བདུན་པ་ཚུན་ཆད་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་ལ་དེ་ཕན་ཅད་ནི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་ནོ།
ཤོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོས་བདུན་པོ་

བལ་གོས་དང་། ཤུལ་གོས་དང་། ཟུང་མའི་གོས་དང་། དུ་གྲུ་ལའི་གོས་དང་། རས་བལ་གྱི་གོས་དང་། ཀོ་ཏམ་པའི་གོས་
དང་། ཉེ་འོག་གི་གོས་ལས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །ལེན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གིར་བྱེད་ནའོ། །བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་པ་

པ་བཞག་སྟེ་འོ། །སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔོན་པོ་དེ་སྤངས་ནས་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཤུགས་པར་བྱ་བ་སྟེ།
དེས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དགོས་པ་གིས་དགོས་པ་མ་ཉེ་དུ་མ་
ཡིན་པ་ལ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་འདྲུ་ཤེས་ཀྱིས་

གོས་ལེན་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་དགོས་པ་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གོས་
ལན་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་དགོས་པ་མ་ཉེ་དུ་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་འདྲུ་ཤེས་ཀྱིས་གོས་ལེན་
ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་

{@102B} དགོས་པ་ཉེ་དུ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གོས་ལེན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་འདུན་ལ་གོས་འབྲལ་
བ་དང་། ལེགས་པར་སྒྲིབ་ལ་ལྟངས་མེད་དོ། །ཇོགས་པར་བསྟེན་པ་བྱེད་པ་དང་པོར་རྒྱག་བྱུང་བ་ལ་ལྟངས་མེད་དོ། །རིན་
གྲིས་ལེན་པ་དང་། བཟེས་པ་ལ་ལྟངས་མེད་དོ། །དགོ་

སྒྲོང་མ་གྲགས་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། དེས་དགོས་པ་གི་མདུན་དུ་བཞག་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་འཕགས་པ་བདག་ལ་
རྩིས་འདི་ལྟ་བུ་དག་མཆིས་ཀྱིས། འཕགས་པས་བདག་ལ་བྱགས་བརྩེ་བའི་སྒྲིབ་དུ་བཞེས་ཤིག་ཅེས་བཟོད་དེ་མི་ལྟོས་པར་
སོང་བ་ལ་ལྟངས་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་བ་

དང་། སྒྲིས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྟངས་མེད་དོ། །ལེན་པའི་སྤངས་བསྟེན་པ་
ཇོགས་སོ། །།སངས་རྒྱུ་བཙུང་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟེས་སྒྲིབ་གྱི་ཀུན་དག་འར་བ་
ན་བཞུགས་སོ། །མཉམ་

ཡོད་ན་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་འདུག་པ་དེས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་རྒྱུང་མ་སྤངས་ཏེ། དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་བར་བྱེད། དག་འ་
བར་བྱེད། དག་འ་མགྱུར་དཔར་བྱེད་པ་དེས་རྒྱུང་མ་ལ་སྒྲིས་པ། བཟང་མོ་ཁོ་པོ་བོང་ཐོགས་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་ལ། རྗེའ་
ི་སྒྲིས་རེ་ཞིག་གཞོན་པའི་གནས་

སྐབས་སུ་རོལ་པ་དང་། དགྲེས་པ་དང་། དགྲེས་མགྱུར་དཔར་མཛོད་ལ། བགྲེས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཞོར་སྒྲིབ་པར་མཛོད་
ཅིག་ཁ་བཟང་མོ་ཁོ་པོ་ལ་ལྟངས་མེད་དོ། །དེ་བཙུང་ལ་ལྟངས་མེད་དོ། །དེ་བཙུང་ལ་ལྟངས་མེད་དོ། །དེ་བཙུང་ལ་ལྟངས་མེད་དོ། །
ཞིང་། ཀས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་

བདེ་བ་ད་ཅིང་འདུག་པར་བྱའོ། །རྒྱུང་མས་བསམས་པ། བདག་གིས་བསྒྲུལ་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་ཉིད་བྱེད་དོ་སྟེ་
ནས་སྒྲིས་པ། རྗེའི་སྒྲིས་དེ་ལྟར་མཛོད་ཅིག་ཁྱིམ་བདག་དེས་རྒྱུང་མ་དེ་ལ་ཁ་བཟང་མོ་ཁོ་པོ་བྱིན་ནས་བོང་ཐོག་ཏེ་ཡུལ་གཞན་
དུ་སོང་དོ། །དེའི་རྒྱུང་

མ་དེས་བསམས་པ། བདག་གི་ཁྱིམ་ཐབ་གྲང་བ་ན་གྲང་བས་སྒྲིབས་བཞིན་པ་དང་། ཚ་བ་ན་ཚ་བས་གདུངས་བཞིན་པ་དང་།
བགྲེས་པ་དང་། སྒྲིམ་པས་གཞོད་བཞིན་པ་དང་། ཤ་སྒྲིང་དང་། སྒྲིང་བུ་དང་། རྒྱུང་དང་། ཉི་མ་དང་། སྤྲིག་སྒྲུལ་གྱི་རེག་པ་
དག་གིས་ཉིན་

{@103A} ༡༡། །བཞིན་དུ་ལོངས་དེ་དག་མཛོན་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བར་བྱེད། འབད་པར་བྱེད། ཚུལ་བར་བྱེད་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གི་ཕྱིར་བྱེད་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས་བདག་ལས་མེད་པར་འདུག་པ་ནི་བདག་གི་ཚུལ་
དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲིམ་ནས། དེས་ཚོང་

དུས་སུ་སོང་སྟེ་རས་བལ་བཟང་པོ་བྲངས་ནས་དོག་པ་བཟང་པོ་བཀལ་ཏེ། ཐག་པ་མཁས་པ་ལ་རས་བྲང་བཟང་པོ་འཐག་
ཏུ་བཅུག་ནས། དེས་རས་དེ་སྒྲོས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྲོས་ཏེ་གོས་ཀྱི་བུ་མ་ཏོག་ཏུ་བཅུག་སྟེ་བཞག་གོ། །ཁྱིམ་བདག་དེས་
ཀྱང་དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་ཁ་

སྒྲོགས་ཆེད་དེ་ལེགས་པར་འོངས་ནས་ཚུང་མ་དེས་ཁྱིམ་བདག་དེ་ཁྱུས་བྱས་ནས་དེ་ལ་རས་བྲང་དེ་སྒྲུལ་ལོ། །ཁྱིམ་བདག་
དེས་བསམས་པ། བདག་གིས་འདི་ལ་ཁ་བཟང་ཅི་མ་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རས་བྲང་འདི་མི་
ཆེད་དོ་སྒྲིམ་དུ་རིག་ནས་ཚུང་མ་ལ་སྒྲིས་པ།

བཟང་མོ་རས་བྲང་འདི་ག་ལས་ཆེད། རྗེའི་སྒྲས་ངེ་གསོལ་ཅིག །ཁྱིམ་བདག་དེས་དེ་གྲོན་ནས་ཡང་སྒྲིས་པ། བཟང་མོ་རས་
བྲང་འདི་ག་ལས་ཆེད། རྗེའི་སྒྲས་ངེ་བཞོས་མཚོ་བས་ཤིག །དེས་ཟན་བོས་ནས་ཡང་བྲིས་པ། བཟང་མོ་རས་བྲང་འདི་ག་
ལས་ཆེད། དེས་སྐབས་

དེ་རྒྱས་པར་བཟོད་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་གིས་སྒྲིས་པ། བཟང་མོ་ལེགས་སོ། །ཁོ་བོ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱང་འདི་ལྟར་
སྒྲིད་པ་ཡིན་ན། བདག་ཅག་གི་ལོངས་དེ་དག་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པ་ཁོ་ནར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། ཡངས་པར་འགྱུར་རོ།
།ཚུང་མས་སྒྲིས་པ།

རྩེ་འཕྲུལ་འདི་ནི་བདག་གིས་དགའ་བས་བསྐྱབས་པ་ལགས་ཀྱིས། ཁྱེད་ཀྱིས་སུ་ལ་ཡང་མ་སྟོལ་ཅིག །ཁྱིམ་བདག་དེ་དང་
པ་དང་ལྟན་པ། བཟང་བ། དགོ་བའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཟུག་འཛལ་དུ་རྒྱལ་བྱེད་
ཀྱི་ཚལ་དུ་བྱུང་སྟེ་འགོ་བ་ན་མི་སྟོབས་

མཐོང་ནས་དེས་བསམས་པ། བྱིས་བདག་འདི་རས་བྱང་འདི་རྟ་བུ་གྲོན་པ་ལས་ན་འདིས་ནི་རྟེན་པ་མང་པོ་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ་
སྙམ་མོ། །རྟུག་སྡེ་དག་གི་རྒྱུ་རྟོ་ད་པ་ནི་རྟུག་སྡེ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བས་རྒྱལ་བུད་ཀྱི་ཚལ་གྱི་སྒོ་རྟོང་པར་མི་འ
ཇོག་པས་ཉེ་དག་འ་རྒྱལ་བུད་ཀྱི་ཚལ་གྱི་སྒོ་ན་འཆག།

{@103B} ཅིང་དུག་པ་དེས་སྒྱིམ་བདག་དེ་མཐོང་ནས་བསམས་པ། སྒྱིམ་བདག་འདི་རས་བྱུང་འདི་ལྟ་བུ་གྲོན་པ་
ལས་ན་འདིས་ནི་རྟོན་པ་མང་པོ་རྟོན་པ་ཡིན་གྱིས། གཤམ་ཏེ་བདག་གིས་འདི་མཐོགས་ན་ཉེ་དག་འཁོས་བྱ་བའི་མིང་མི་ག
ཟུང་པོ་སྟོམ་ནས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ། སྒྱིམ་བདག་འོངས་པ་

ལེགས་སོ། །འོ་མ་ལེགས་སོ། །སྤྱོད་ཡུན་རིང་མོ་རིང་མོ་ནས་སྐྱབ་བཞིན་དུ་ག་ལས་འཁོར་འཁོར། འཕགས་པ་བདག་
 ཟོང་ཟོགས་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་མཆིས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཁྱིམ་བདག་སྤྱོད་ཀྱིས་རྟེན་པ་མང་པོ་གྲུབ་བཅ། འཕགས་པ་ཅུང་ཟད་
 ཅོམ་སོ། །ཁྱིམ་བདག་མཆོད་ུ་

བོ་རྟོག་མ་ཅན་ཀམ། དད་པ་ལྷོ་རྒྱ་མཐུག་པ་མ་དེག་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ར་ས་ལྷུང་པ་དེ་ལྟ་བུ་གྱུན་པ་ལས་ཀ་ཁྱོད་གྱིས་རྟོག་པ་
 མང་པོ་གྲུབ་པར་མཛོེན་གྱིས་ཚུར་ཤོག། ཁྱོས་བསྟན་པར་བྱ་ལོ། ། རྒྱ་ག་སྟེ་དག་གི་ཀླུ་ཏྲོ་ད་པ་ཀི་ག་ལ་ཏེ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་གྱི་
 ག་ཏམ་དག་བྱེད་ན་ཉན་པ་པོ་དག་བདག།

ཅག་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པེ་སྣམ་དུ་སེམས་ལ། གཤམ་ཏེ་སྤྱིན་པའི་གཏམ་བྱེད་ན་ཉན་པེ་པོ་དག་རང་གི་ག་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཡང་བཅད་ཅིང་བཅད་ཅིང་སྤྱིན་པར་བྱའོ་སྣམ་དུ་སེམས་སོ། །གཤམ་ཏེ་རན་པོང་གི་གཏམ་དག་བྱེད་ན་ཉན་པེ་པོ་དག་
བདག་ཅག་རན་པོང་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པེ་སྣམ་དུ་

སེམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་དེས་ཉེ་དགའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཚེལ་ཏེ་ཆོས་མཉན་པའི་ཕྱིར་མདུན་
དུ་འདུག་པ་དང་། ཉེ་ [~DGA ' SA] དེ་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བརྩམས་ནས། དེས་དེ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་དེའི་སེམས་དང་
པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱས་སོ། །དེ་དང་

པར་ཀྱང་ནས་སྒྲིམ་པ། བདག་གིས་འཕགས་པ་ལ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ན་བཟའ་ཕྱགས་གཅིག་འབུལ་ལོ། །བཞིན་བ་
ཟངས་ཨ་རོག་གྲ། སྦྱིན་པ་འདིས་ཁྱོད་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚོགས་དང་། དོན་གྱི་
མཚོག་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གོས་

དག་ཐོབ་པར་ཀྱང་ཅིག་། བཞིན་བཟངས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་རྒྱུད་ཅེས། སང་དག་འཚེ་ཡང་སུ་ཤེས་ཀྱིས།
།དེ་རིང་ཉིད་དུ་བརྟུལ་ཏེ་བྲ། །འཚེ་བདག་སྤྲེ་ཆེན་དེ་དང་ནི། །ཁྱོད་ཅག་བཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱིས། བཞིན་
བཟངས་ཁྱོད་ཀྱིས་རས་བྱུང་

{@104A} ༡༡། །བཟང་པོ་གྱོན་པ་འདི་ཉིད་ཁོ་བོ་ལ་བྱིན་ཅིག་དང་། ཁོ་བོས་འདི་ལས་སྒྲུམ་སྒྱུར་ཉི་རིམ་བྱས་ཏེ་
སེམས་ལས་རྒྱུད་དུས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བདེ་བར་ཁོན་བྱུངོ། །འཕགས་པ་ཁྱོད་འདི་བཞེད་དམ། ལྷ་འི་གནས་ཀྱི་ལྷག་མ་
ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུངོ། །འཕགས་པ་

བདག་ཁྱོད་ལ་མི་འབུལ་བ་ནི་མ་ལགས་ན། འདི་ལྟར་འདི་ནི་མཆོས་བྱང་གིས་བདག་ལ་སྦྱུལ་བ་ལགས་སོ། །ཁྱིམ་བདག་
ཁོ་བོས་ཁྱོད་གཞན་ལ་དད་པར་བྱས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བྱད་མེད་ཁོ་ནའི་དབང་ཡིན་ནམ། ཞེས་ཉེ་ [~DGA ' SA] དང་ན་དུས་
ཀྱི་ཕྱེད་ཀྱིས་དེའི་སྤྲོ་གོས་སྤངས་ནས་དེ་ལག་པ་

གཉིས་འདྲིལ་བར་བྱེད། བཞིན་སྒྱུར་བར་བྱེད་དོ། །ཁྱིམ་བདག་གིས་དེ་ལ་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་འདི་ཅིའི་ཐ་ཆོག་ཁྱིམ་
བདག་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་ནི་ཡོད་ན་ཡོངས་སུ་ཡོངསོད་པ་ལས་
བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་ནི་

མེད་དེ། མཁ་ཞིག་ན་འདི་དང་འབྲ་བ་རྟེན་ན་འདི་ལས་ཚོས་གོས་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་འདི་ཚོས་གོས་ཀྱི་གདང་ཁོ་ན་ལ་
ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པ་ཅི་བདག་སྒྲེན་མོར་མཆི་བར་བགྱི་འམ། བྱིས་བདག་ཁྱོད་ལ་གོས་གྲོན་པས་ཅི་ཞིག་གྲ།
ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་། རིགས་

དང་འོ་ད་པ་གྲོན་པས་ཚོག་མོད། གཅེར་བུ་ལ་ངོ་ཚ་ཞེས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཉམས་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲེན་མོར་འགོ་ན་མི་
སྤྱག་པ་ཡིན་གྱི་ཁྱོད་ལ་བུ་ངོ་ཚ་ཞེས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྒྲེན་མོར་འགོ་བ་མི་སྤྱག་པ་ཅི་ཡོད། བྱིས་
བདག་ཁྱོད་དོར་བྱུང་མི་གྲོན་

མཁ་པོ་འཕགས་པ་འཚལ་ལོ། །བྱིས་བདག་བྱིས་བདག་རྣམས་ཀྱི་ཀླན་དྲོད་པ་ནི་དོར་བྱུང་གྲོན་ཏེ་ཉིང་ཚལ་ཐོགས་ནས།
བ་ལང་གི་བྱི་བཞིན་འགོ་བ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱང་ཉིང་ཚལ་ཐོགས་ལ། བ་ལང་གི་བྱི་བཞིན་སོང་ཞིག་དང་། སྐྱོ་བོ་དག་
གིས་བ་ལང་སྤར་འགོ་

བ་བྱིར་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཏེ་ [~DGA ' SA] དང་ནདུས་ཀྱི་བྱེད་ཀྱིས་དེའི་སྤྲད་
གཡོགས་ཀྱང་བྲམས་སོ། །བྱིས་བདག་དེ་ཉིང་ཚལ་ཐོགས་ཏེ་བ་ལང་གི་བྱི་བཞིན་ཞུགས་པ་དང་། མི་སྒྲོ་བས་མཐོང་
ནས་སྒྲུས་པ། བྱིས་བདག་ཁོ་བོས་ད་ཅི་ཁོ་ན་ཁྱོད་ཆེན་

{@104B} ཤོ་ལ་འོས་པའི་རས་བྱུང་གྲོན་པར་མཐོང་ན། ཅི་དེ་དག་ཚོས་རྟུན་པ་དག་གིས་བཅོམ་མཁུ། བཞིན་བཟངས་
ཁོ་བོ་ཚོས་རྟུན་པ་དག་གིས་ནི་མ་བཅོམ་མོད་ཀྱི། འདི་ལྟར་བཅུན་པ་ཏེ་ [~DGA ' SA] ཁའི་ཚོས་ཀྱིས་བཅོམ་མོ།
།བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྒྲིན་ཀྱི་ཀླན་དྲོད་པ་ནི་ནང་པར་ནང་

པར་སྤར་ལངས་ཏེ་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་། དགོས་པ་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་
ཞབས་ལ་སྤྱག་འཚལ་དུ་འགོ་བ་ཡིན་པས་བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྒྲིན་ནང་པར་སྤར་ལངས་ཏེ་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་
ལྷན་ཅིག་མཉམ་ཡོད་ནས་བྱུང་སྟེ་འགོ་བ་མི་སྒྲོ་བས་

མཐོང་ནས་དེས་སྒྲིམ་པ། བྱིས་བདག་ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་མཐུན་མང་དུ་བྲིད་དེ་འོངས་ཀྱིས་ཅི་ནས་ཀྱང་མི་ཆོམས་པར་བག་
ཀྱིས་ཤིག །ཀྱེ་ནང་རྗེ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོལ་དང་ལམ་གྱི་བར་ན་ཆོམ་རྒྱུན་པ་དག་འཁོད་དམ་ཅི། ལམ་གྱི་བར་ན་མ་ཡིན་གྱི་
རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོལ་ཉིད་ན་འཁོད་དོ། །ཀྱེ་ནང་རྗེ་ཁྱོད་

ནི་བལ་གྱི་རིགས་ནག་པོ་དང་འབྲས་ལྗོངས་འདི་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། དགོས་པ་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་དག་
ག་ཤེགས་བ་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱོད་དཀར་པོར་མཛད་མོད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་དགོས་པ་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་
རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་རྒྱལ་ནི་བདག་གིས་

མགོས་བྲལ་བ་ཡིན་ན། ཁར་ཙུང་གི་ཉིན་མོ་བྱིས་བདག་ཅིག་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་ར་ས་བྱུང་གྱོན་ཏེ་བྱུང་བ་དེའི་ར་ས་དེ་ཉི་
[~DGA ' SA] ཁའི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོགས་ནས་བྱིས་བདག་དེ་སྟོན་ཅིང་དོར་བྱུང་གིས་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བྱིས་
བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ།

དེ་ནི་བདག་གི་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོལ་དུ་སོང་བ་དང་། ཉི་ [~DGA ' SA] མཐོང་ནས་སྒྲིམ་པ། བྱིས་
བདག་ཨ་འོག་གྲ། བྱིས་བདག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཨ་འོག་མི་གྲ་ཡང་རུང་དོ། །བྱིས་བདག་ཁྱོད་ཁོ་ལ་སྟུན་ཆད་དུ་བ་འ
བྱུང་ན་ད་ཅི་མེ་ཁོ་ནར་འབར་རོ། ཁོ་པོ་

མེར་མི་འབར་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་། གཞན་དག་རབ་དུ་བྱུང་བ་ནི་འདོད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་བཅུན་པ་ཉི་དག་འནི་འདོད་
པ་མཛོན་པར་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་ཁོ་ནར་ཡིན་ནོ། ཁོ་པོས་ཅི་བྱས། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱིས་བདག་ཅིག་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོལ་ལྟར་འོངས་
པ་དེའི་ར་ས་བྱུང་དང་ན་དུས་ཀྱི་ཐོགས་

{@105A} ༡༡ །ནས་བྱིས་བདག་དེ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་དམ། ཉི་ [~DGA ' SA] སྒྲིམ་པ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ལྟ་ནི་
སྦྱིན་པར་བྱེད་ལ་ཡི་དགས་ནི་སྦྱོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། ཅི་དེས་ཁྱོད་ལ་རིལ་བ་སྦྱིང་གར་ཐོགས་ཏེ་ཕུལ་
ལམ། བྱིས་བདག་གལ་ཏེ་མི་བཟོད་ན་བསྐྱབ་པའི་གཞི་

འཆར་ཆུག་ཤིག ཅི་ཁོ་བོས་དེ་ཡལ་བར་བོར་དུ་རེ་འཇམ། དེ་ནས་བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་
ལ་བཤེར་སོང་སྟེ་སྤྱན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ།
མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ལ་བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་ཏོ། བཅུན་པ་འཕགས་པ་འདི་དག་བྱིམ་བདག་
གམ་བྱིམ་བདག་གི་མཆིས་བྲང་ཉི་དུ་མ་ལགས་པ་ལས་གོས་སྒོང་བར་བབྱིད་ན། གྱེ་མ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་
གིས་འཕགས་པ་དག་བྱིམ་བདག་གམ།

བྱིམ་བདག་གི་མཆིས་བྲང་ཉི་དུ་མ་ལགས་པ་ལས་གོས་སྒོང་བར་མི་འགྱུར་བར་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་བྲན་པར་བབྱི་བ་
ཅུང་ཞིག་བཅུད་བར་མཛད་པའི་རིགས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱན་ལ་ཅང་མི་གསུང་
བས་གནང་ངོ། དེ་ནས་བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་

ཟས་སྤྱན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅང་མི་གསུང་བས་གནང་བར་རིག་ནས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ན་སྤྲོས་སོང་ངོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བྱུང་བ་འདི་དང་། བྱུང་གཞི་འདི་དང་།

སྐབས་འདི་ལ་དགོ་སྒོང་གི་དགོ་འདུན་བསྟུ་བ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོ་མ་བཞིན་གོ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་མེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤྲོ་མ་བཞིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉི་དགའ་ལ་རྣམས་པ། ཉི་

དགའ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱིམ་བདག་གམ། བྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས་གོས་བསྐྱངས་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་
མད་དོ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སྒོང་གི་ཆུ་ལ་མ་ཡིན་པ། རྩེ་སྤྲོ་མ་ཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ།
ཆུ་ལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་

{@105B}པ་དེནི་རབ་རྟ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་སྤྲད་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྤྲད་ནས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་པན་ཡོན་བཅུ་ཡང་
དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་

བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་
པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོས་པ་གང་ཁྱིམ་བདག་གམ་ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པའི་གན་
དུ་སོང་སྟེ་གོས་སྤོང་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་

དོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དེ་ལྟར་བཅའ་བར་མཛད་དོ། །འདུལ་
བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། བམ་པོ་སུམ་བཅུ་པ། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་
ཟས་སྤྱོན་གྱི་ཀླན་དག་འར་བ་ན་

བཞུགས་སོ། །སྤོང་སྤོང་བཅན་པའི་དགོས་པ་བཞི་བཅུ་དོན་མཐུན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ལྟོངས་རྒྱ་ཞིང་འདོང་བ་ན་ཚོམ་རྒྱུན་པ་
དག་གིས་བཅོམ་ནས་དེ་དག་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡང་དགོས་པ་གང་ཁྱིམ་བདག་གམ་ཁྱིམ་
བདག་གི་ཆུང་མ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པའི་གན་དུ་སོང་

སྟེ་གོས་སྤོང་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་མཛད་པས་འདི་ན་བདག་ཅག་ལ་ཉི་དུ་ལག་
ཡང་མེད་ཀྱི་བདག་ཅག་མཉམ་ཡོད་དུ་སོང་ན་དེར་བདག་ཅག་ལ་ཚངས་པ་མཚུངས་པ་རོ་དཔ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་དག་
གིས་བཞོ་བཤམ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ནས།

དེ་དག་གིས་སྤྲུལ་པ། ཅི་བདག་ཅག་སྤྲོན་མོར་འདོང་བར་བྱ་ལམ། མཚན་མོ་འགོ་བས་པས་འདོང་བར་བྱ་ཞིང་ཉིན་མོ་ཚང་
ཚོང་གི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་འཁོད་ལ་མཚན་མོ་ལམ་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་དག་མཚན་མོ་འགོ་བས་པས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་
ཚལ་དུ་དོང་བ་དང་། དགོས་པ་ན་གྱི་ཆ་སྟོན་

དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྒྲིབ་ལ་མི་ཉལ་བར་སྒྱུར་བའི་རྗེས་སུ་བརྩོན་པ་དག་གིས་དེ་དག་མཐོང་ནས་སྒྲིམ་པ། གཅེར་བུ་སྒྲེ་བྱི་
དག་འདི་ཁྱེད་གྱི་འདུག་གནས་ཀྱང་མ་ཡིན། གཙུག་ལག་ཁང་ཡང་མ་ཡིན་ན་ཁྱེད་གལ་ས་འོངས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་
བདག་ཅག་ནི་གཅེར་བུ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་

{@106A} ༡༡། །ཁྱེད་ཅག་སུ་ཡིན་དགོསྟེ་དག་གོ་དགོསྟེ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དམ། གང་དག་ཆོས་རྒྱལ་དག་གིས་
བཅོམ་པ་དག་ཅི་འདྲ་བ་ཡིན་ཁྱེད་ཅག་མིང་ཅི་གྲོང་ཐང་བ་ཅན་དེའི་དགོསྟེ་བཞི་བཅུ་འོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་འོངས་པ་
ལེགས་སེ་འོངས་པ་ལེགས་སེ་ཞེས་དེ་

དག་གིས་དེ་དག་ལ་ལ་ལས་ནི་སྒྲིམ་སྒྱུར་བྱིན་ལ་ལས་ནི་བྲུ་གོས་བྱིན་ལ་ལས་ནི་མཐང་གོས་བྱིན། ལ་ལས་ནི་རྩལ་གཟན་
བྱིན་པའི་སྐབས་དེ་དགོསྟེ་རྒྱུ་སྒྲིམ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྒྱུལ་པ། དེ་
ལྟ་བུས་ན་རྩལ་མ་གཏོགས་ཏེ།

དེ་ལ་རྩལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དགོསྟེ་གོས་སྒྲིགས་སམ། གོས་རྒྱག་གམ། གོས་ཆོག་གམ། གོས་རྒྱུང་གིས་ཁྱེད་རམ། གོས་
རྩལ་ཁྱེད་ན་དེ་ལ་དེ་ནི་རྩལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བསྐབ་པ་འདོད་པ་དང་། བསྐབ་པ་ལ་གྲུལ་པ་དང་།
བསྐབ་པ་ལ་ཡོ་བྱད་

བསྐྱེད་སེའི་བསྐྱེད་གསལ་བ་བརྗོད་ནས། དགོསྟེ་རྒྱུ་སྒྲིམ་ལ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པ་དང་། དེའི་ཤས་ཆེ་བ་དང་དེ་དང་ལྡན་པའི་
ཆོས་དང་མཐུན་པའི་བཀའ་མཆོད་མཛད་ནས་དགོསྟེ་རྒྱུ་སྒྲིམ་ལ་བཀའ་སྒྱུལ་པ། དགོསྟེ་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྒྲིམ་ནི་
བཅས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གཞན་

བ་ཡིན་ཏེ། ངའི་ཉམ་ཐོས་རྒྱུ་སྒྲིམ་འདུལ་བ་ལ་བསྐབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོསྟེ་གང་ཁྱིམ་
བདག་གམ་ཁྱིམ་བདག་གི་རྒྱུང་མ་ཉེ་རྩལ་ཡིན་པའི་གན་རྩལ་སྟེ་གོས་སྒྲིམ་ན་རྩལ་མ་གཏོགས་ཏེ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུང་བྱེད་
དོ། །དེ་ལ་རྩལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དགོ་

སྤྲོད་གོས་ཐོག་སུམ་མཁའ། གོས་རྒྱལ་གཤམ། གོས་ཚིག་གཤམ། གོས་རྒྱུང་གིས་ཁྱེར་རམ། གོས་ཚུས་ཁྱེར་ན་དེ་ལ་དེ་ནི་རྒྱས་
ཡིན་ནོ། །ཡང་དགོས་སྤྲོད་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་དགའ་འམ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་གཤམ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྤྲོས་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་

གི་ཚུང་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་མེད་དོ། །ཉེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་མོ་དང་། མེས་པོ་དང་། སྤྱགས་ཀྱི་བདུན་པ་ཚུན་
ཆད་ནི་ཉེ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཕན་ཅན་ནི་ཉེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །གན་རྒྱུ་སོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་སོང་སྟེ་འོ། །གོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བདུན་པོ་བལ་གོས་དང་། ༡.ནའི་

{@106B} གོས་དང་། ཟུར་མའི་གོས་དང་། རས་བལ་གྱི་གོས་དང་། རྒྱ་གྲུ་ལའི་གོས་དང་། ཀོ་ཏམ་པའི་གོས་དང་།
ཉེ་འོག་གི་གོས་ལས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །སྤྲོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲོད་མོ་བྱེད་ནའོ། །རྒྱས་མ་གཏོགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱས་
བཞག་སྟེ་འོ། །སྤྲོད་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཤམས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྒྱས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དགོས་སྤྲོད་གོས་ཐོག་སུམ་
མཁའ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་སྤྲོད་གི་གོས་དག་ཚེམ་རྒྱུན་པ་དག་གཤམ། གཡོ་ན་ཅན་དག་གིས་ཐོག་སུམ་པར་གྱུར་པའོ།
།གོས་རྒྱལ་གཤམ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་སྤྲོད་གི་གོས་དག་རྒྱལ་པར་གྱུར་པའམ། འབྱམས་པར་གྱུར་པའོ། །གོས་ཚིག་གཤམ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་སྤྲོད་གི་གོས་དག་མེས་ཚིག་པར་གྱུར་པའོ། །གོས་རྒྱུང་གིས་ཁྱེར་རམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་
སྤྲོད་གི་གོས་དག་རྒྱུང་གིས་ཁྱེར་

བར་གྱུར་པའོ། །གོས་ཚུས་ཁྱེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་སྤྲོད་གི་གོས་དག་ཚུས་ཁྱེར་བར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་ལྷུང་
བར་ཇི་ལྟར་འབྱུར་ཞེ་ན། རིན་ཐང་དང་། ཁ་དོག་དང་། ལྷུ་ཚད་ལས་ཏེ། ཇི་ལྟར་རིན་ཐང་ལས་ཞེ་ན། དགོས་སྤྲོད་གི་གོས་
ཀླར་ལྟ་པ་ཏེ་ཕྱི་བསྤྲོད་

བར་བྱེད་ཅིང་། དེས་ཀླུ་པ་ཏ་ལྟ་བུ་འདི་གོས་ཐོབ་ན་དེ་སྤོང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ། ཀླུ་པ་ཏ་ལྟ་བུ་འདི་བའི་ལྷ་བདེ་བཞིན་དུ་ཀླུ་པ་ཏ་བཅུ་རི་བ་དང་། ཀླུ་པ་ཏ་བཅུ་ལྔ་རི་བ་དང་། ཀླུ་
པ་ཏ་ཉིད་ལྟ་བུ་འདི་བ་དང་། ཀླུ་པ་ཏ་ལྟ་བུ་

བཅུ་རི་བའི་བར་གྱི་གོས་སྤོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེས་ཀླུ་པ་ཏ་ལྟ་བུ་བཅུ་རི་བའི་གོས་ཐོབ་ན་དེ་སྤོང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འ
གྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤོང་གིས་ཀླུ་པ་ཏ་ལྟ་བུ་འདི་གོས་སྤོང་བར་བྱེད་ཅིང་ལྷག་པ་
ཐོབ་ན་དེ་སྤོང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ།

ལྷག་པ་ཐོབ་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། ཀླུ་པ་ཏ་ལྟ་བུ་འདི་བའི་ལྷ་བདེ་བཞིན་དུ་ཀླུ་པ་ཏ་བཅུ་རི་བ་དང་། ཀླུ་པ་ཏ་བཅུ་ལྔ་རི་
བ་དང་། ཀླུ་པ་ཏ་ཉི་ལྟ་བུ་འདི་བ་དང་། ཀླུ་པ་ཏ་ལྟ་བུ་བཅུ་རི་བའི་གོས་སྤོང་ཞིང་ལྷག་པ་ཐོབ་ན་དེ་སྤོང་བ་ལ་ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ལྷག་

{@107A} ༩༩ ། པ་ཐོབ་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རིན་ཐང་ལས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཁ་དོག་ལས་ཞེ་ན། དགེ་སྤོང་གིས་
གོས་སྤོང་པ་སྤོང་བར་བྱེད་ཅིང་དེས་གོས་སྤོང་པ་ཐོབ་ན་དེ་སྤོང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ། །སྤོང་པ་འདི་ལྷ་བདེ་

བཞིན་དུ་མེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། གོས་སྒྲག་པོ་དང་། སྤང་མེ་སྤོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེས་སྤང་མེ་ཐོབ་ན་སྤོང་བ་ལ་ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤོང་གིས་གོས་སྤོང་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ན་མེར་པོ་ཐོབ་ན།
སྤོང་པ་སྤོང་བ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་

འགྱུར་ལ། མེར་པོ་ཐོབ་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །སྤོང་པ་སྤོང་བ་འདི་ལྷ་བདེ་བཞིན་དུ་མེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། སྒྲག་པོ་
དང་། སྤང་མེ་སྤོང་བ་ན་སྒྲག་པོ་ཐོབ་ན། སྤང་མེ་སྤོང་བ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། གོང་མེ་ཐོབ་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། དེ་

ལྟར་ཁ་དོག་ལས་

སོ། །ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ལས་ཞེ་ན། དགེ་སློང་གིས་གོས་སྤྲུལ་པ་སློང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེས་གོས་སྤྲུལ་པ་ཐོབ་ན། དེ་སློང་བ་ལ་
ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྲུལ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་ཅུ་པ་དང་། སྤྲུལ་ཅུ་ལྔ་
པ་དང་། སྤྲུ་

ཉི་ལུ་པ་དང་། སྤྲུ་ལྔ་པ་ཅུ་པའི་བར་གྱི་གོས་སློང་བར་བྱེད་ཅིང་། གོས་སྤྲུལ་པ་ཅུ་པ་ཐོབ་ན། དེ་སློང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འ
གྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་གོས་སྤྲུལ་པ་སློང་བ་ན་ལྷག་པ་ཐོབ་ན། སྤྲུལ་པ་སློང་བ་
དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་

འགྱུར་ལ། ལྷག་པ་ཐོབ་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །སྤྲུལ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་ཅུ་པ་དང་། སྤྲུ་ཅུ་ལྔ་པ་དང་། སྤྲུ་ཉི་ལུ་པ་
དང་། སྤྲུ་ལྔ་པ་ཅུ་པའི་བར་གྱི་གོས་སློང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེས་གོས་སྤྲུལ་པ་ཅུ་པ་སློང་བར་བྱེད་པ་ན་ལྷག་པ་ཐོབ་ན་གོས་སྤྲུ
ལྔ་པ་ཅུ་པ་སློང་བར་བྱེད་པ་

དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ལྷག་པ་ཐོབ་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ལས་སོ། །རས་མ་སློང་བ་ན་ཁ་ཚར་ཐོབ་པ་
དང་། ཁ་ཚར་སློང་བ་ན་རས་མ་ཐོབ་པ་དང་། རས་མ་སློང་བ་ན་རས་ཡུག་ཆེན་དང་། རས་ཡུག་ཕྱན་ཐོབ་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་
དོ། །ལས་དང་པོ་པ་

{@107B} དང་། སྦྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚེར་བདག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །སློང་བའི་སྤང་བ་
སྤྱེད་ལ་པ་རྫོགས་སོ། །༥༥ རས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་
དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །

ཉེ་དགའ་ལ་སྦྱོ་སྦྱོས་པ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་གཞི་དག་གིས་བསྐྱམས་
པས་ཕྱིན་ཅད་གང་ནས་ཀྱང་བཅའ་བའི་རིན་ཅོམ་ཡང་བསྐྱང་བར་མི་རྣམས་ན། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གྲོང་གྲོང་

བ་ཅན་པའི་དགོས་ལྡན་བཞི་བཅུ་ལ་

བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བག་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོད་པས་བདག་གིས་གྲོང་ཁྱེད་བ་ཅན་པའི་དགོས་ལྡན་བཞི་བཅུ་པོ་
དག་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་རྟེན་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་ནས། དེ་གྲོང་ཁྱེད་བ་ཅན་པའི་དགོས་ལྡན་བཞི་བཅུ་པོ་དག་ག་ལ་བ་དེར་
སོང་བ་དང་། ཇི་ཅུམ་ན་གྲོང་ཁྱེད་བ་ཅན་པའི་

དགོས་ལྡན་བཞི་བཅུ་པོ་དག་རྟེན་རྟེན་དག་འཆོམ་ཞིང་འཁོད་པ་མཐོང་ནས། དེས་དེ་དག་ལ་སྒྲིམ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་
བདག་གིས་གཞན་ཐོས་ལ་གཞན་མཐོང་སྟེ། བདག་གོ་གྲོང་ཁྱེད་བ་ཅན་པའི་དགོས་ལྡན་བཞི་བཅུ་པོ་དག་བསམ་གཏན་དང་།
རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་ཏེ་

འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་དག་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་ཅིང་འདུག་པར་སེམས་གྱི། བདག་ཆོ་དང་ལྷན་
པ་དག་འདི་ལྟར་རྟེན་རྟེན་དག་འཆོམ་ཞིང་འཁོད་པར་ནི་མི་སེམས་སོ། །གནས་བརྟན་བདག་ཅག་ཆོམ་རྟེན་པ་དག་གིས་
བཅོམ་སོ། །ཀྱེ་མ་མ་ལེགས་སོ། །

མ་ལེགས་སོ། །གནས་བརྟན་སུའི་བྱ་ངན་བྱེད། ཅི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་འཇམ་མ་ཡིན་ཏེ་གང་དག་གིས་ཁྱེད་ཅག་བཅོམ་པའི་མ་
བྱིན་པར་ལེན་པ་དེ་དག་སྒྲིབ་མོ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲིབ་མོ་ཁོ་ནར་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་དག་གི་བྱ་ངན་
བྱེད་དོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་ཅིའི་

ཕྱིར་གོས་དག་མི་སྟོང་། གནས་བརྟན་སུ་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགོ་འདུན་སྤངས་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྐྱིན་པ་དང་
བྱ་བར་སེམས་པར་འགྱུར། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་མདོ་སྡེའི་མཐའ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་ངེས་
པར་བསྟོན་པ་དང་། བཀྱར་བ་དང་།

{@108A} ཟུ། །བསྐྱུགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བསྐྱུགས་པ་དག་མ་ཡིན་ནམ། གནས་བརྟན་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སུ་ལ་བསྐྱབ་
བ་ཡང་མི་ཞེས་སོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་དགོས་ལྡན་རབ་ཏུ་ཞེས་པ་གང་གིས་ཁྱེད་ཅག་གིས་གོས་དག་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་འ

གཤམ་ཞིག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཅོལ། གནས་

བརྟན་དག་སྒོར་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་སུ་ཞིག་བདག་ཉིད་ཀྱི་དག་བའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་བྱས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་དོན་
དུ་གོས་དག་སྒོར་བར་འགྱུར། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་རེ་ཞིག་ཁོ་བོ་བདག་ཉིད་དང་བཅུ་པ་ལ་ཡང་ཐབས་ཡོད་ལ། གཞན་
ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་མི་དྲུག་རེ་རེ་ཡང་བདག་ཉིད་དང་

བཅུ་པ་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་མི་དྲུག་བཅུ་ལ་ཡང་ཐབས་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་གཤམ་ཏེ་བྱིད་ཅག་ལ་མི་གཞོད་ན་ཁོ་བོ་ཅག་
ཀྱང་གཞོན་ནུ་དག་གི་དོན་དུ་རས་ཡུག་ལྡན་དང་། རས་ཡུག་ཆེན་སྒོར་བར་བྱེད་དོ། །གནས་བརྟན་དེ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་
གཞོད་པ་ཅི་ཡོད། རེ་ཞིག་རེ་རེས་ཀྱང་

ཆོས་གོས་གསུམ་གསུམ་སྒོར་ལ་རག་གོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བ་དང་། གོས་དག་
བསྐྱང་བ་གཉིས་ཀ་མི་ནུས་ཀྱིས། འདི་ལྟར་གང་གི་ཆོ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཟས་ལ་བོས་པ་དེའི་ཆོ་བསྐྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཉེ་དག་འདྲེ་
གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་རྒྱུ་པ་བཀྲུས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་

ཞུགས་ཏེ་འདུག་ནས་རེས་བསམས་པ། ཐབས་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་དེས་མཉམ་ཡོད་ཐམས་ཅད་ཆུབ་པར་འགྱུར་སྟེ་ནས་དེས་
ཡང་བསམས་པ། ཇི་དང་པོ་ཁོ་ནར་དབྱེ་ལ་པོའི་སྤང་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་ཞིང་དེའི་འོག་ཏུ་ལྷུག་པོའི་སྤང་དུ་འགྲོ་བར་བྱ། དེའི་
འོག་ཏུ་ཀོས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་

པོ་བྱང་དང་བཅུན་མོ་རྒྱལ་པོ་གསལ་དབྱུང་ཚུལ་མའི་བྱིམ་དང་། བཅུན་མོ་བྱིམ་ལྷན་མའི་བྱིམ་དང་། བྱིམ་བདག་མགོན་
མེད་ཟས་བྱིན་གྱི་བྱིམ་དང་། སྤྲ་མཁུན་བྱང་སྤོང་བྱིན་དང་། རྟིང་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱིམ་དང་། དག་བསྟེན་མ་རི་དགས་འཛིན་
གྱི་མས་གའི་བྱིམ་དང་། དག་བསྟེན་མ་

བྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱི་བྱིམ་དག་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་སྟེ་མོ། །དེའི་ཆོན་བྱིམ་བདག་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱུས་
ལ་སོགས་པ་དག་སྒོར་གི་དག་འདུན་བྱིམ་གཞན་དུ་གཏུགས་ཆོད་ལ་སྐྱུན་བྱངས་ནས་ཉེ་དག་འཕམ་གཞོན་ནུ་རྣམས་ལ་

སྤྲུལ་པ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་དག་གལ་ཏེ་

{@108B} ཁྱེད་ཅག་ལ་ལས་སུ་བསྐྱོད་པ་དག་འོང་བར་གྱུར་ན། ཁྱེད་ཅག་གིས་མི་གཞིན་པར་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་
ཅག་ལ་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དག་གི་བྱ་བ་ཅུང་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱཏོ། ཉེ་དགའ་ས་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་
གཞོན་ནུ་ཞིག་གོང་ཐོང་བ་ཅན་པའི་དགེ་སྤྱོད་བཞི་བཅུ་པོ་དག་

གི་གནད་དུ་བཏང་སྟེ་ཚེས་གོ་ས་དག་བསྐྱེད་གིས་ཚུར་ཤེག་ཤིག་ཅེས་སྤྱིང་དོ། གཞོན་ནུ་དེ་དེར་སོང་བ་དང་། ཇི་ཙམ་ན་དེ་
དག་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་མཐོང་ནས་དེས་བསམས་པ། སྤྱིང་རྗེ་མེད་པའི་སྤྱིང་དང་ལྷན་པ་འཇིག་རྟེན་པོ་ལ་བཏང་བསུ་
ཞིག་འདི་དག་ཏིང་པེ་འཛིན་ལས་སྤྱོད་བར་

འགྱུར་སྟམ་ནས་དེ་ཉེ་དགའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་སྤྲུལ་པ། སློབ་དཔོན་དེ་དག་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་མཆིས་པས་སུས་གྱུང་དེ་
དག་ཏིང་པེ་འཛིན་དེ་ལས་སྤྱོད་བར་མི་རུས་སོ། ཉེ་དགའ་ས་སྤྲུལ་པ། བཀྲོན་པ་ཁྱེད་བཙུན་འགྲུས་འདི་ལྟ་བུས་ཟག་པ་ཟད་
པ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་

འགྱུར་རམ། ཉེ་དགའ་རང་ཉིད་འགྲོའོ་ཞེས་དེ་སོང་ནས་དཔོང་སའི་ཁང་པར་སྒོ་གྲེགས་ལ་རྟིང་བས་བརྟུང་བས་པ་དང་།
དཔོང་སའི་ཁང་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུལ་ནས་དེ་དག་ཏིང་པེ་འཛིན་དེ་ལས་ལངས་ནས་སྤྲུལ་པ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་དག་སྤྱོད་བཞི་
བཅུ་པོ་དག་ཚེས་གོ་ས་གསུམ་

བསྐྱེད་བར་བྱ། ཁྱེད་ཅག་སྤྱིང་ལས་ཚུང་དུར་འཁོད་དམ། ཚུར་ཤེག་འདོད་དོ། གནས་བརྟན་ཇི་སོ་ཤིང་བོར་ནས་འདོད་
དོ། ཚུར་ཤེག་ལམ་ཀ་ཉིད་དུ་འོར་ཅིག། དེ་དག་འཕགས་པ་དང་ཉེ་དགའ་ས་སྤྲུལ་པ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁོ་བོ་ཅག་དུག་
སྟེ་དག་ནི་བྱ་རོག་དགར་པོ་དང་

འབྲ་བས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རྒྱུ་རིམས་བཞིན་དུ་འཁོད་པར་མི་བྱ་བར་བར་དུ་རྒྱུ་པ་དག་གིས་འཁོད་པར་བྱཏོ། དེ་དག་
དབུལ་པོའི་སྤང་དུ་དོང་ནས་རར་ཁ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་དག་གིས་དེ་དག་མཐོང་ནས་ཉམ་ང་བར་གྱུར་ཏེ་སྤྲུལ་པ། འ

ཕགས་པ་དག་ཉེས་དམིགས་

འགའ་ཞིག་མ་བྱུང་ངམ། བཞིན་བཟངས་དག་ཉེས་དམིགས་བྱུང་ངོ། ཅི་ཞོངས་ཁྱོད་ཀྱིས་གོང་ཕྱི་བ་ཅན་པའི་དགོས་ལྟ་བུ་
བཞི་བཅུ་པོ་གང་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་འི་མཐའ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བསྟོན་པ། བཀྲར་བ། བསྐྱགས་པ། རབ་ཏུ་
བསྐྱགས་པ་དེ་དག་ཐོས་སམ།

{@109A} ༡༡། ཐོས་སོ། །དེ་དག་ཚེས་རྒྱུན་པ་དག་གིས་བཅོམ་མོ། །དེ་དག་གིས་སྦྲས་པ། །ཤེས་ལྡན་དག་མདའ་ག་
ལྟ་ལོང་ཤིག །ཕུབ་དང་། དབྱུག་པ་དག་ལོང་ཤིག །ཚེས་རྒྱུན་པ་དག་འཛིན་ཏུ་འདོང་ངོ། །བྱུག་སྡེ་དག་གིས་སྦྲས་པ། །དེ་
དག་བཅོམ་ནས་ཡུན་

རིང་ཏུ་ལོན་ཞིང་ཡུལ་འཁོར་གཞན་ཏུ་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ། །འོན་ཅི་ལྟར་བགྱི། །དེ་དག་ལ་གོས་དག་བྱིན་ཅིག །དེ་དག་
གིས་དེ་དག་ལ་གོས་སར་པ་དང་རྟིང་པ་དག་བྱིན་མོ། །དེ་དག་གིས་གོས་དེ་དག་ལྟར་ཏུ་བྲགས་ཏེ་གཞོན་ནུ་དག་ལ་གཏང་
ནས་སྦྲས་པ། །དེང་ལ་འདི་དག་

གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་སྐྱོལ་ཅིག །གཞོན་ནུ་དག་གིས་དེ་དག་ཁྱེར་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་དོང་བ་དང་། །དེ་དག་ལྷུག་པོའི་
སྤང་ཏུ་དོང་ནས། །དངར་ཁ་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་པ་དང་། །དེ་དག་ཉམ་ང་བར་གྱུར་ཏེ་སྦྲས་པ། །ཕགས་པ་དག་ཉེས་དམིགས་འ
གའ་ཞིག་མ་བྱུང་ངམ། ཉེས་དམིགས་

བྱུང་ངོ། ཅི་ཞོངས་ཁྱོད་ཀྱིས་གོང་ཕྱི་བ་ཅན་པའི་དགོས་ལྟ་བུ་བཞི་བཅུ་པོ་གང་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་འི་
མཐའ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བསྟོན་པ། བཀྲར་བ། བསྐྱགས་པ། རབ་ཏུ་བསྐྱགས་པ། །དེ་དག་ཐོས་སམ། ཐོས་སོ། །དེ་དག་ཚེས་
རྒྱུན་པ་དག་གིས་བཅོམ་མོ། །

དེ་དག་གིས་སྦྲས་པ། །ཤེས་ལྡན་དག་མདའ་ག་ལྟ་ལོང་ཤིག །ཕུབ་དང་། དབྱུག་པ་དག་ལོང་ཤིག །ཚེས་རྒྱུན་པ་དག་འ
ཛིན་ཏུ་འདོང་ངོ། །བྱུག་སྡེ་དག་གིས་སྦྲས་པ། །དེ་དག་བཅོམ་ནས་ཡུན་རིང་ཏུ་ལོན་ཅིང་ཡུལ་འཁོར་གཞན་ཏུ་བཅོམ་པར་

གྱུར་རྟོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བསྒྲི།

དེ་དག་ལ་གོས་དག་བྱིན་ཅིག། །དེ་དག་གིས་དེ་དག་ལ་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་གོས་དག་བྱིན་རྟོ། །དྲུག་སྡེ་དག་གིས་གོས་དེ་
དག་ཁྱེད་དྲུག་ས་ཏེ་གཞོན་ནུ་དག་ལ་གཏད་ནས་སྤྲས་པ། དེང་ལ་འདི་དག་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྐྱོལ་ཅིག། །དེ་དག་
གིས་གོས་དེ་དག་སྤྱིར་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་

དོང་བ་དང་། དེ་དག་གོས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་ཕོ་བྲང་དུ་དོང་ནས་དངར་ཁ་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་པ་དང་། གོས་
ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་དེ་དག་མཐོང་ནས། ཉམ་ང་བར་གྱུར་ཏེ་སྤྲས་པ། འཕགས་པ་དག་ཉེས་
དམིགས་འགའ་ཞིག་མ་བྱུང་ངམ། ལྟ་

{@109B} ཉེས་དམིགས་བྱུང་དོ། །ཅི་ཞོངས། ལྟས་གྲོང་སྡེ་དང་བཅས་པའི་དགེ་སློང་བཞི་བཅུ་པོ་གང་དག་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་གྱིས་མདོ་སྡེ་འཁྱམ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བསྟོད་པ། བཀྱར་བ། བསྐྱགས་པ། རབ་ཏུ་བསྐྱགས་པ་དེ་དག་གསལ་ཏམ།
ཐོས་སོ། །དེ་དག་ཆོམ་རྒྱུན་པ་དག་གིས་

བཅོམ་མོ། །རྒྱལ་པོས་དམག་དཔོན་འཕགས་སྤྱོད་པོ་ལ་བསྐྱོ་བ། མོང་ལ་སྐྱུར་དུ་ཆོམ་རྒྱུན་པ་དག་དང་། རྒྱུན་ཐུག་དག་
ཁྱེད་ཤིག། །དྲུག་སྡེ་དག་གིས་སྤྲས་པ། ལྟ་དེ་དག་ནི་བཅོམ་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཅིང་ཡུལ་འཁོར་གཞན་དུ་བཅོམ་པར་
གྱུར་རྟོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ། ལྟ་དེ་དག་

ལ་གོས་དག་སྐྱོལ་ཅིག། །རྒྱལ་པོས་དགེ་སློང་རེ་རེ་ལ་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་བཅུ་གསུམ་བྱིན་ནོ། །དྲུག་སྡེ་དག་གིས་གོས་དེ་
དག་ཁྱེད་དྲུག་ས་ཏེ་གཞོན་ནུ་རྣམས་ལ་གཏད་ནས་སྤྲས་པ། དེང་ལ་འདི་དག་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྐྱོལ་ཅིག། །དེ་དག་
གིས་གོས་དེ་དག་སྤྱིར་ཏེ་གཙུག་ལག་

ཁང་དུ་དོང་བ་དང་། གྲོང་སྡེ་དང་བཅས་པའི་དགེ་སློང་བཞི་བཅུ་པོ་དག་གིས་སྤྲས་པ། གནས་བརྟན་དག་དཔོན་གིས་ཐོང་
ཤིག། །དྲུག་སྡེ་དག་གིས་སྤྲས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཏུ་ཅང་བརྟབས་མ་ངས་ཤིག། །ཁྱེད་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དང་པོ་ཉིད་

ནས་ཆོད་པ་ལྷན་པ་དག་གལ་ཏེ་

ཁྱེད་ལ་མི་གཞིན་ན་ཁོ་པོ་ཅག་གྲུང་གཞིན་ཏུ་དག་གི་དོན་དུ་རས་ཡུག་ཕྱན་དང་། རས་ཡུག་ཆེན་དག་སྒྲོང་རེ་ཞེས་མ་སྒྲིལ་
སམ། དེ་དག་དགོས་པ་དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པས་བསྒྲོ་བས་ཅད་མི་སྒྲིབ་པར་འཁོད་དོ། །དེ་དག་བཅུན་མོ་རྒྱལ་རིགས་
དབྱར་ཚུལ་མའི་བྱིས་དང་། བཅུན་

མོ་སྒྲེང་ལྷན་མའི་བྱིས་དང་། བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་བྱིས་དང་། སྤྲ་མཁུན་བྲང་སྒོང་བྱིས་དང་། རྟིང་པ་
གཉིས་གྱི་བྱིས་དང་། དགོ་བསྟེན་མ་རི་དགས་འཛིན་གྱི་མ་ས་གའི་བྱིས་དང་། དགོ་བསྟེན་མ་བྱིས་བདག་གི་ཚུང་མ་
ལེགས་སྦྱིས་གྱི་བྱིས་དུ་མཐར་གྱིས་དོད་

སྟེ་སྒྲེང་བསྟན་པ་སྐད་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དག་གིས་གྲུང་དགོས་པ་རེ་རེ་ལ་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་བཅུ་གསུམ་བྱིན་ནོ། །དེ་ནས་
དྲུག་སྟེ་དག་གིས་སྒྲིལ་པ། ཆོད་པ་ལྷན་པ་དག་གལ་ཏེ་དགོས་པ་བརྒྱ་གྲུ་མ་བཞོད་ན་གྲུ་ལ་སྟོང་ས་པར་འགྱུར་གྱིས་
དེར་ལ་གྲུ་ལ་དུ་བཞོད་ཅིག །མ་

{@110A} ༡༡། །ཉིས་ཏེ་བདག་ཅག་གྲུང་བསོད་སྟོམས་སྤངས་ཏེ་འོང་དོ། །དྲུག་སྟེ་དག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དོད་
སྟེ་རྟེན་རྟིང་དག་ལས་བཞི་བཅུ་ཕྱེད་པོར་བྱས་ཏེ་བཞག་གོ། །དགོས་པ་བཞི་བཅུ་པོ་དག་ཟས་གྱི་བྱ་བ་བྱས་ཏེ་འོངས་པ་
དང་། དྲུག་སྟེ་དག་གིས་ལྷན་ཅིག་གནས་

པ་དང་། ཉེ་གནས་དག་ལ་སྒྲིལ་པ། ཆོད་པ་ལྷན་པ་དག་ཚུར་ཤེས་དོན་ཉུང་དུ་དག་བོས་ཤིག །དེ་དག་གིས་དེ་དག་བོས་པ་
དང་། དྲུག་སྟེ་དག་གིས་སྒྲིལ་པ། ཆོད་པ་ལྷན་པ་དག་ཅི་ཁོ་པོ་ཅག་ཁྱེད་གྱི་གོས་སྤྱང་བ་ཡིན་ནམ། རང་གི་གོས་དག་ལོང་
ཤིག །དགོས་པ་བཞི་

བཅུ་པོ་དག་གིས་ཕན་ཚུན་གདོད་དུ་བཟླ་བར་བརྟམས་པ་དང་། དྲུག་སྟེ་དག་གིས་སྒྲིལ་པ། ཆོད་པ་ལྷན་པ་དག་ཅི་འི་ཕྱིར་
ཕན་ཚུན་གདོད་དུ་ཟླ། གནས་བརྟན་དག་ཐམས་ཅད་རྟེན་རྟིང་ཤེས་གསལ་ཡིན་ནོ། །ཆོད་པ་ལྷན་པ་དག་འདི་དག་མདུད་པ་འ

ར་ཅིག་དང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་དྲུབ་སྒྲུབ་

ཞིག་དང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་དྲུབ་སྒྲུབ་ཞིག་དང་མཐའ་གོས་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་དྲུབ་སྒྲུབ་ཞིག་དང་རྒྱལ་གཞན་
ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མི་དག་འཇ་འདོང་དང་ཡང་བསྐྱེད་བར་བྱེད། །ཀྱེ་མའོ་གནས་བརྟན་དག་འདི་དག་ཉིད་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
ཀྱང་རུང་དོ། །དེ་དག་གིས་རྟོག་རྟོག་དེ་དག་ཁྱེད་ཏེ་དགོན་པར་དོང་ནས་

འཆོམ་ཞིང་འཁོད་དོ། །ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུབ་གྲགས་པ། གྲོང་ཕྱེད་བ་ཅན་པའི་དགེ་སློང་བཞི་བཅུ་པོ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་ཡོ་བྱད་
བཅུ་གསུམ་བདུན་བདུན་རྟོག་ཏེ་དོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་དག་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་སྒྲུབ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་
བདག་ཅག་གིས་གཞན་ཐོས་ལ་

གཞན་མཐོང་སྟེ། བདག་ཅག་གིས་གྲོང་ཕྱེད་བ་ཅན་པའི་དགེ་སློང་བཞི་བཅུ་པོ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་
བདུན་བདུན་རྟོག་ཏེ་དོ་ཞེས་ཐོས་ན། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གོ་རྟོག་རྟོག་དག་འཆོམ་ཞིང་འཁོད་དོ། །དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་པ། ཁྱེད་
ཅག་གིས་ལྟ་ཁོ་བོ་ཅག་རང་རང་སྒྲགས་པ་དག་

གིས་ཀྱང་ཁྱེད་ཞེས་ཀྱང་ཐོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བརྗོད་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གྲོང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགེ་སློང་
གི་དགེ་འདུན་བསྐྱེད་བ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣ་མ་བཞིན་ནོ། །

{@110B} སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་མཁུལ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
ཡང་སྣ་མ་བཞིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གྲོང་ཕྱེད་བ་ཅན་པའི་དགེ་སློང་བཞི་བཅུ་པོ་དག་ལ་རྣམས་པ། དགེ་
སློང་དག་ཁྱེད་ལེན་པའི་རྩོད་མི་ཞེས་པ་བདེན་ནམ།

བཅུན་པ་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མི་བརྩོན་པ་དང་། མི་སྦྱོར་བ་དང་། མ་བརྟགས་པར་དཔ་རྣམས་པར་
སྦྱང་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བརྩོན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། བརྟགས་ཏེ་དཔ་འཛིན་གསུམ་པ་བརྗོད་ནས།

དགོས་པ་

རྒྱལ་ཁབ་འཕུལ་པ། དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་བུ་ན་པམ་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟེགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བསྐྱབས་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉན་ཐོས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་འདུལ་བ་
ལ་བསྐྱབས་པའི་གཞི་འདི་

ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་གོས་ཐོགས་སམ། གོས་རྒྱག་གམ། གོས་ཚིག་གམ། གོས་རྒྱུད་གིས་ཁྱེར་རམ། གོས་
རྒྱུས་ཁྱེར་ན་ཁྱིམ་བདག་གམ། ཁྱིམ་བདག་གི་རྒྱུད་མ་ཉི་དྲུ་མ་ཡིན་པའི་གནད་པ་ལ་གོས་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་
ལ་བྱམ་ཟེའམ།

ཁྱིམ་བདག་དད་པ་ཅན་ཞིག་གིས་དུས་ཀྱིས་གོས་མང་པོ་སྟོབས་པར་འདོད་ན་དགོས་པ་དེ་ལས་གོས་སྟོད་གཡོགས་
སྟོད་གཡོགས་དང་བཅས་པའི་མཐར་ཐུག་པར་བྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལས་ལྷག་པར་ལེན་ན་སྤང་བའི་ལྗེད་བྱེད་དོ། །དགོ་
སྟོད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་འདི་པའོ། །གོས་

ཐོགས་སམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་གི་གོས་དག་ཚོས་རྒྱུན་པ་དག་གམ། གཡོན་ཅན་དག་གིས་ཐོགས་པར་
གྱུར་པའོ། །གོས་རྒྱག་གམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་གི་གོས་དག་རྒྱག་གམ་འབྲུམས་པར་གྱུར་པའོ། །གོས་
ཚིག་གམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།

དགོས་པ་གི་གོས་དག་མེས་ཚིག་པར་གྱུར་པའོ། །གོས་རྒྱུད་གིས་ཁྱེར་རམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་གི་གོས་
དག་རྒྱུད་གིས་ཁྱེར་བར་གྱུར་པའོ། །གོས་རྒྱུས་ཁྱེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་གི་གོས་དག་རྒྱུས་ཁྱེར་བར་
གྱུར་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་ཅེས་བྱ་

{@111A} ཟླ། པ་ནི་སྟེས་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་གི་རྒྱུད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་མེད་དོ། །ཉི་དྲུ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱི་
མོ་དང་། མས་པོ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་བདུན་པ་ཚུན་ཆད་ཉི་དྲུ་མ་ཡིན་པ། དེ་པམ་ཆད་ནི་ཉི་དྲུ་མ་ཡིན་ནོ། །གནད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་

བཞི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་ཤོ་ཤོ་ཤོ་ཤོ་

ཞེས་བྱ་བཞི་བདུན་པོ་བལ་གོས་དང་། ཤ་ནའི་གོས་དང་། ཟར་མའི་གོས་དང་། དུ་གུ་ལའི་གོས་དང་། རས་བལ་གྱི་གོས་
དང་། ཀོ་ཏམ་པའི་གོས་དང་། ཉི་འོག་གི་གོས་ལས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །བསྐྱེད་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བཞི་སྟོང་མོ་བྱ་བའོ། །འ
དོད་ན་ཞེས་བྱ་

བཞི་གལ་ཏེ་དོན་དུ་གཉེར་ནའོ། །གོས་སྟོང་གཡོགས་སྟོང་གཡོགས་དང་བཅས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་
བྱ་བཞི་སྟོང་གཡོགས་སྟོང་གཡོགས་དང་བཅས་པ་ཞི་གཉིས་ཏེ། དགོ་སྟོང་གི་སྟོང་གཡོགས་སྟོང་གཡོགས་དང་བཅས་པ་
དང་། ཁྱིམ་པའི་སྟོང་གཡོགས་སྟོང་

གཡོགས་དང་བཅས་པའོ། །དགོ་སྟོང་གི་སྟོང་གཡོགས་སྟོང་གཡོགས་དང་བཅས་པ་ཞི་སར་པ་ལས་སྒྲུ་ལྟར་ཉི་རིམ་
དང་། རས་ཡུག་ཐུག་ཁྱུ་ལྟ་པ་དང་དོ་པའོ། །ཁྱིམ་པའི་སྟོང་གཡོགས་སྟོང་གཡོགས་དང་བཅས་པ་ཞི་རས་ཡུག་ཆེན་ཁྱུ་
བཅུ་གཉིས་པ་དང་། རས་

ཡུག་ཐུག་ཁྱུ་བདུན་པ་དང་དོ་པའོ། །དེ་ལས་ལྷག་པ་ལེན་ན་ཞེས་བྱ་བཞི་དེ་ལས་གོང་མའོ། །སྤང་བའི་ལྟངས་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་
བཞི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་ལྟངས་བྱེད་ཀྱི་ལྟངས་བལ་ཤགས་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ན་སྤང་བའི་ལྟངས་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
ལ་ལྟངས་བཞི་ལྟར་འགྱུར་

ཞེ་ན། དགོ་སྟོང་ཁྱིམ་པའི་སྟོང་གཡོགས་སྟོང་གཡོགས་དང་བཅས་པ་སྟོང་བས་ཁྱིམ་པའི་སྟོང་གཡོགས་སྟོང་གཡོགས་
དང་བཅས་པ་ཐོབ་པ་ན་ལྷག་པ་སྟོང་ན་དེ་སྟོང་བལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྟངས་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་
སྟོང་དགོ་སྟོང་གི་སྟོང་

གཡོགས་སྟོང་གཡོགས་དང་བཅས་པ་སྟོང་བས་དགོ་སྟོང་གི་སྟོང་གཡོགས་སྟོང་གཡོགས་དང་བཅས་པ་ཐོབ་པ་ན། ལྷག་
པ་སྟོང་ན་དེ་སྟོང་བལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྟངས་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྟོང་ཁྱིམ་པའི་སྟོང་

གཡོགས་སྒྲིག་གཡོགས་དང་

{ @111B } བཅས་པ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་གཡོགས་སྒྲིག་གཡོགས་དང་བཅས་པ་ཐོབ་པ་ན། གཡ་ཏེ་ཆུང་ན་ཡང་
བསྐང་བར་མི་བྱ་ལ། ལྷག་ན་ཡང་སྒྲིབ་པར་མི་བྱའོ། །དགེ་སྒྲོང་དགེ་སྒྲོང་གི་སྒྲིབ་གཡོགས་སྒྲིག་གཡོགས་དང་བཅས་པ་
སྒྲོང་བས་དགེ་སྒྲོང་གི་སྒྲིབ་གཡོགས་སྒྲིག་གཡོགས་

དང་བཅས་པ་ཐོབ་པ་ན། གཡ་ཏེ་ཆུང་ན་བསྐང་བར་བྱ་ལ། ལྷག་ན་ཡང་སྒྲིབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དགེ་སྒྲོང་གིས་སྒྲིབ་པའི་
སྒྲིབ་གཡོགས་དང་བཅས་པ་ལས་ལྷག་པ་སྒྲོང་བ་དང་། དགེ་སྒྲོང་གི་སྒྲིབ་གཡོགས་དང་བཅས་པ་ལས་ལྷག་པར་སྒྲིབ་

པར་མི་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྒྲོང་གིས་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་མ་སྤངས་ཤིང་
བྲལ་བར་མ་བྱས་ལ། ལྷུང་བ་མ་བཤགས་པར་གཞན་ཞིག་ཆེད་ན་དེ་ཡང་སྤྲ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་
སྒྲོང་གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་

པར་མ་བྱས་ལ། ལྷུང་བ་མ་བཤགས་པར་གཞན་ཞིག་ཆེད་ན་དེ་ཡང་སྤྲ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྒྲོང་གི་
གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་བྱས་ལ། ལྷུང་བ་མ་བཤགས་པར་གཞན་ཞིག་ཆེད་ན་དེ་ཡང་སྤྲ་མའི་རྒྱུད་
ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་

སྒྲོང་གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན། དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་བྱས་ལ་ལྷུང་བ་བཤགས་ནས་གཞན་ཞིག་ཆེད་ན་དེ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་
མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སྒྲོང་གིས་ཇི་ཙམ་དུ་སྤང་བའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བཤགས་ཤིང་སོ་སོར་མ་བཤགས་པར་
ལྷུང་བ་བྱེད་དམ། ཚོས་གོས་སམ།

བྲལ་པམ། མོར་བྲལ་པམ། སྐར་གས་སམ། དགེ་སྒྲོང་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་རུང་བ་ཉེ་བར་འཛོལ་པར་བྱེད་ན་དེ་
ཡང་སྤྲ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་དང་། ཐམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་
གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །

སྒོར་བར་རིགས་པ་རི་སྒང་བ་སྟེ་བདུན་པ་རྫོགས་སའོ། ། ཁངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་པདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གི་ཚལ་
མགོན་མེད་ཟས་སྦྲིན་གྱི་རྒྱན་དག་པར་བན་བཞུགས་སོ། ། མཉན་ཡོད་ན་བྱིམ་བདག་ཅིག་པདུག་པ་དེས་རིགས་མཉམ་པ་
ལས་རྩེད་མ་སྤངས་ཏེ། དེ་

{@112A} ཨ། འད་ལྷན་ཅིག་ཚེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་མགྲུང་དཔར་བྱེད་དོ། ཁྱིམ་བདག་དེ་གཞན་གྱི་ཚུང་མ་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་ནས་དེ་ལ་ཚུང་མས་ཇེ་ལྷས་དེ་ལྟར་མ་མཛད་ཅིག་ཅེས་སྒྲིབ་བསྐྱོག་ན་ཇི་ཙམ་དུ་དེ་སྒྲིབ་བསྐྱོག་གྱུར་སྒྲིབ་མ་ལོག་པ་དེ་ཙམ་དུ་དེ་ལི་

ཆུང་མ་དེ་ཡང་སྐྱེས་པ་གཞན་དག་དང་སྟོན་ཅིག་འཁྱུལ་པ་ཚོུམ་པར་བྱེད་དོ། །ཁྱིམ་བདག་དེ་ཡང་བྱེད་མེད་གཞན་དག་
ལ་སྐྱིན་པར་བྱེད་ལ། ཆུང་མ་དེ་ཡང་སྐྱེས་པ་གཞན་དག་ལ་སྐྱིན་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་ ཁྱིམ་དེ་གཉིས་ཀ་ནས་སྤྱད་པར་
གྱུར་ནས་དེ་གཉིས་ལ་བུ་མོ་མངག་གཞུག་མ་

ཞིག་ཡོད་ནས་ཁྱིམ་བདག་དེས་ཁྱེད་ལ་འདིས་ཁྱིམ་རྒྱུད་པར་བྱས་སོ་ཞེས་ཁུ་ཚུར་དང་ཐལ་ལྷག་དག་གིས་རྟེན་པར་
བྱེད་དོ། ཁྱེད་དེས་སྒྲུས་པ། བདག་གིས་ཁྱིམ་རྒྱུད་པར་གྱུར་པ་འདི་ཅི་ལས་གྱུར་པ་འཚོལ་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་བདག་གིས་
ཇི་ལྟར་རྟེན་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་མ་

འགས་པ་བརྗོད་པར་བགྱིར་རུང་། ཉེ་དགའ་པ་དེ་མོར་ནས་བྱིས་པ་དག་དེ་དང་བྱིས་པ་དག་གི་ཆུང་མ་དེ་འི་གནད་ལྟར་སྟེ།
 ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་གཉིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བསྐྱབ་པ་འི་གཞི་དག་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཚུལ་
 བྱིས་པ་གྱི་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་ཅིང་ཚུལ་བྱིས་པ་

འཆལ་པའི་བསྐྱགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྟོག་ནས། དེས་དེ་གཉིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་ལ་གནས་པར་
བྱས་སོ། །ཁྱིམ་བདག་དེ་གཏུམ་པ། བརྟན་ངས་པ། རྒྱག་ལྷལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ཡང་བྱ་མེད་ལ་བརྟེན་པར་བརྩམས་པ་དང་།
ཆུང་མས་དེ་ལ་སྐྱས་པ།

རྗེའི་སྤྲུལ་གདག་གི་ཚོ་བདག་ཅག་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མི་མཁུན་པ་དེའི་ཚོ་གོ་དྲིལ་པར་མཛད་མོད། ད་
བདག་ཅག་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཕགས་པ་ཉི་དགའ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མཁུན་པས་འ
དི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ནི་རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་

བྱ་ལོ་དྲ་པ་ལགས་པས་སུ་ཞིག་སུའི་བྲན་ལགས། བྱ་མོ་འདི་ལ་དྲིལ་པར་མ་མཛད་ཅིག། །བཟང་མོ་ཁྱོད་ཟེར་བ་མ་ཉེས་སོ།
།བྱ་མོ་ཚུར་ཤོག། །ཁྱུས་གྱིས་ལ་ཤོག་ཤིག། །བྱ་མོ་དེ་ཁྱུས་བྱས་ཏེ་འོངས་པ་དང་དེས་དེ་ལ་གོས་ཕྱགས་གཅིག་བསྐོན་
ནས་སྤྲུལ་པ། བྱ་མོ་

{@112B} དགའ་ཞིང་ལས་བྱོས་ཤིག། །བྱ་མོ་དེས་བསམས་པ། བྱིམ་བདག་ཁྱོད་ལྷག་འདི་ཕྱོག་གཏུམ་པ། བརྟེན་རས་
པ། བྲག་ལྷལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་བདག་ལ་ཁུ་ཚུར་དང་། ཐལ་ཕྱག་དག་གིས་དྲིལ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཟས་དང་
གོས་རན་པ་དག་སྤྲིན་པར་བྱེད་

ན། ད་འདི་བདག་གི་ཕ་མ་དང་འབྲ་བར་གྱུར་ཏེ་སྤྲུལ་ནས། ཡང་བསམས་པ། གང་ཚུན་ཆད་ནས་འཕགས་པ་ཉི་དགའ་
བྱིམ་དུ་འཇུག་པར་བརྟེན་པ་དེ་ཚུན་ཆད་ནས་བྱིམ་བདག་འདི་ཕ་མ་དང་འབྲ་བར་གྱུར་པས་བདག་གིས་འཕགས་པ་ཉི་
དགའ་ལ་ཅི་ཞིག་གི་དགའ་བར་བྱ་སྤྲུལ་

ནས། དེས་བསམས་པ། གལ་ཏེ་བདག་གིས་འདི་ལ་ཕྱང་ཞིག་བརྟུས་ཏེ་དབུལ་དུ་ཞི་བྱིམ་བདག་འདིས་བདག་བརྟེན་
བཅོམ་མང་པོ་བྱས་ཏེ་ཕྱོག་གྱི་གནས་སུ་བཞག་པར་འགྱུར་རོ་སྤྲུལ་ནས་དེ་སྡོད་ཅིང་འདུག་གོ། །བྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་
དེས་བྱིམ་བདག་དེ་ལ་སྤྲུལ་པ། རྗེའི་

སྤྲུལ་མཁུན་པར་མཛད་ཅིག། །འཕགས་པ་ཉི་དགའ་ཞི་བདག་ཅག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལགས་ཏེ། འཕགས་པ་ཉི་
དགའ་ལས་བདག་ཅག་ལས་དྲི་མ་ཅན་དང་ཕྱལ་ནས་སྤྲུབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་ལ་བཀོད་དེ། ཡང་དང་
ཡང་དུ་བདག་ཅག་ལ་ཚོས་

གྱིས་སྤྱད་པར་བྱེད་པས་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་དེ་ལ་ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་གྱིས་བསྐྱབ་བར་བགྱིདོ། །བཟང་མོ་དེ་བཞིན་བྱིདོ།
ཁི་ཞིག་བགྱི། དེ་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་ཅིག་དབྱལ་བར་བྱིདོ། །བུ་མོ་དེས་དེ་ཐོས་ནས་བསམས་པ། བདག་གིས་འཕགས་པ་ཉི་
དག་འ་ལ་དག་འ་བ་

དེ་སྤྱོད་པར་བྱའོ་སྟུང་མོ། ཉི་དག་འ་ཡང་སྤྱོད་ཤིང་ཤམ་ཐབས་བཞོས་སྤྱོད་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་མཉམ་ཡོད་དུ་
བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་ཏེ་མཐར་གྱིས་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བ་ན་བྱིམ་དེར་ཞུགས་པ་དང་། བུ་མོ་དེས་བྱིམ་ལེགས་པར་
བྱུགས་ཤིང་ཕྱག་དར་བོར་ནས་དེས་ཉི་

དག་འ་མཐོང་བ་དང་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་སྤྱོད་པ། བདག་གིས་འཕགས་པ་ཉི་དག་འ་ལ་དགྱེས་པ་སྤྱོད་པར་
བགྱིདོ། །བྱིམ་བདག་འདི་ཁྱོད་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་འབྱལ་བར་འགྱུར་རོ། ཉི་དག་འས་བསམས་པ། སའི་སྤྱོད་ན་འདོད་པའི་
བདག་ཉིད་ཅན་གང་ཇི་སྟེད་

{@113A} ཟླ། །པ་དེ་དག་དང་བདག་མཉམ་པར་དེང་བུ་མོ་འདིས་ཀྱང་འཕྲིགས་སོ་སྟུང་ནས་དེས་ག་ཤེ་སྤྱོད་པ།
བུ་མོ་གལ་ཏེ་བདེན་པར་གྱུར་ན་ནི་ངས་ཁྱོད་ལ་ག་ཤེ་བ་དག་ལ་ཚུགས་མ་བྱིདོ། །ཇི་སྟེ་བརྟུན་པར་གྱུར་ན་ནི་བདེག་བཙོག་
མང་པོ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་སྟོན་གྱི་

གནས་ཇི་ལྟ་བར་གཞག་པར་བྱིདོ། །འཕགས་པོ་བ་མང་དུ་མཛད་ན་བཞུད་ཅིག་དང་ཁྱོད་ཉིད་གྱིས་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ།
ཁྱེད་བཞུད་ནས་སྟན་བཤམས་པ་ཉིད་ལ་འདུག་པ་དང་། བྱིམ་བདག་དེ་ཚུང་མ་དང་བཅས་པས་རྒྱུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་
སྟན་ཆེས་དམ་འ་བ་བླངས་

ནས་ཚོས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་མདུན་དུ་འདུག་གོ། ཉི་དག་འས་སྤྱོད་པ། བྱིམ་བདག་ཁོ་བོ་ལ་བསྟོན་པར་བྱ་བའི་རས་ཡུག་
ཆེན་གང་ཡིན་པ་དེ་བཟློདོ། ཁྱེད་གཉིས་གྱིས་ཕན་ཚུན་གདོང་དུ་བཟློད་པར་བཅུམས་ཏེ་འདི་སྐད་ཅས་སྤྱོད་སོ། །འཕགས་པ་
བདག་ཅག་གིས་གསང་སྟེ་སྤྱོད་པ་

དེ་འཕགས་པ་ལ་སྤྲུལ་བཀྲིས། ཅི་འཕགས་པས་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱང་མཁྱེན་ནམ། ཉེ་དགའས་སྤྲུལ་པ། ཁོ་བོ་སྤྱད་བཟེད་
དུ་བོས་ཤིང་སོ་སྤྲུལ་པ་དང་། སྐྱེད་ཀར་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ཁོ་བོ་ལ་དེ་ཙམ་ཡང་མི་སྲིད་དམ། ཁྱིམ་བདག་དེས་རས་
ཡུག་ཆེན་དེ་

སྤངས་ཏེ་ཉེ་དགའ་ལ་སྤྲུལ་བ་དང་། ཉེ་དགའས་རས་ཡུག་ཆེན་དེ་མཐོང་ནས་ལག་པ་གཉིས་འདྲིལ་བར་བྱེད། བཞིན་
སྐྱུར་བར་བྱེད་དོ། །ཁྱིམ་བདག་གིས་སྤྲུལ་པ། འཕགས་པ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་སྤྲུག་གཉིས་འདྲིལ་བར་མཛད། ཞལ་སྐྱུར་བར་
མཛད། ཉེ་དགའས་སྤྲུལ་

པ་། ཁྱིམ་བདག་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ནི་ཡོད་ན་ཡོངས་སུ་ཡོངས་ད་པ་ལས་
བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ནི་མེད་དེ། རས་ཡུག་ཆེན་འདི་ནི་མཆིལ་ལྷམ་གྱི་བའམ། སྐར་ཁུང་གྲུན་པར་རུང་སྟེ། འདི་ནི་ཆོས་
གོས་ཀྱི་གདོང་ལ་ཡོངས་སུ་

ཟད་པ་དང་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བཀྲི། རས་ཡུག་ཆེན་བཟང་པོ་གཞན་བྱིན་ཅིག །རས་ཡུག་ཆེན་
གཞན་མ་མཆིས་སོ། །ཆོང་དུས་ནས་ཉོས་ཏེ་བྱིན་ཅིག་རིན་མ་མཆིས་སོ། །དུས་ཐོབ་ལ་བྱིན་ཅིག །ཁྱིམ་བདག་དེས་ཆུང་
མའི་གདོང་དུ་བལྟ་བར་བརྩམས་

{ @113B } པ་དང་། ཆུང་མས་སྤྲུལ་པ། རྗེའི་སྤྲུལ་བདག་ཅག་ལ་འཕགས་པ་ཉེ་དགའས་ཕན་བཏགས་ཀྱིས་རས་ཡུག་
ཆེན་འཛེལ་ལ་དེ་ལ་སྤྲུལ་ཅིག །ཁྱིམ་བདག་དེ་ཉེ་དགའ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤང་དུ་སོང་ནས། ཆོང་ཁང་དུ་བྱིན་པ་དང་། ཉེ་
དགའས་བསམས་པ། ཆོང་པ་འདིར་རྒྱལ་བ་སྐྱེད་

པར་བྱ་སྟེ། དེས་ན་རས་ཡུག་ཆེན་བཟང་པོ་སྟེར་བར་འགྱུར་རོ་སྟེ་ནས་ཉེ་དགའས་ཁྱིམ་བདག་ལ་སྤྲུལ་པ། ཁྱིམ་བདག་
ཆོང་པ་འདི་ནི་གཙམ་བྱ་ཞིག་ཡིན་པས་འདི་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་བཟང་པོ་མེད་ཀྱིས་གཞན་དུ་འདོང་དོ། །ཆོང་པ་དེས་དེ་ཐོས་
ནས་དེས་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་

རས་ཡུག་ཆེན་བསྟན་ཏེ་སྤྲོས་པ། འཕགས་པ་རས་ཡུག་ཆེན་ལ་གཟིགས། རས་ཡུག་ཆེན་འདི་ནི་བཟང་ན་འདི་རིན་ཅི་
ཙམ་འདི་དང་འདི་ཙམ་མོ། ཁྱིམ་བདག་འདི་འཇལ་ལོ། ཁྱིམ་བདག་འཇལ་ལམ་འཇལ་ལོ། ཏུས་ཇི་ཙམ་ན། ཏུས་འདི་
ཙམ་ན་ལོ། ཚོང་པ་

དེས་ཁྱིམ་བདག་དེ་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་དེ་བྱིན་ནས་ཁྱིམ་བདག་དེས་ཉེ་དགའ་ལ་སྤུལ་བ་དང་། ཉེ་དགའ་ས་ཁྱིམ་བདག་ཨ་
རོག་གྲུ་ཞེས་སྤྲོས་ནས། ཁྱོད་སྤྱོད་པ་འདིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དང་། རྒྱུ་འཕྲོར་གྱི་ཚོགས་དང་།
དོན་གྱི་མཆོག་ཐོབ་པ་དང་། ལྷ་

དང་མི་རྒྱལ་གྱི་གོས་དག་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྤྲོས་ཏེ་སོང་ངོ། ཁྱིམ་བདག་དེ་ལོང་སོང་སྤྲོས་བས་ནས། དེས་རིན་དེ་
ཏུས་དེ་ཙམ་གྱིས་འབུལ་བར་མ་རྟུས་ནས། ཚོང་པ་དེས་ཁྱིམ་བདག་དེ་ཉི་མ་ལ་བཏགས་པ་དང་དེ་རྒྱུ་པོ་གྲོགས་དག་གིས་
མཐོང་ནས་སྤྲོས་པ། ཅི་ཁྱོད་

ཞུན་མར་འཐུངས་སམ། འོན་ཏེ་རིམས་ཀྱིས་བཏབ། བུ་ལོན་པས་བཟུང་སྟེ་འདུག་གོ། ཁྱོད་ཀྱི་མས་ཀྱང་བུ་ལོན་པ་ཡོད་
པར་མ་བྱས། མེས་པོ་དག་གིས་ཀྱང་མ་བྱས་ན་བུ་ལོན་པ་ག་ལས་བྱུང་། དེས་སྤྲོས་པ། གང་དག་ཤུག་འུ་འུ་འུ་འུ་འུ་
དག་ལ་དད་པར་བྱེད་པ་དེ་

དག་འདི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་བྱིན་པ་དེ་མི་ལོན་པར་ལྷག་པར་སྤོང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་དགོ་
སྤོང་རྒྱལ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་ཏོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། སྤོང་གཞི་འདི་དང་།
སྐབས་འདི་ལ་དགོ་སྤོང་གི་དགོ་འདུན་

{@114A} ༡༡། བསྐྱུ་བ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུམ་བཞིན་གྱི། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་གྱི་
མཁུན་བཞིན་དུ་ཆེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤྲུམ་བཞིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉེ་
དགའ་ལ་རྒྱས་པ། ཉེ་དགའ་ཁྱོད་

གང་བྱེད་པས་མི་མགུ་ཞིང་ལྷག་པ་སྒྲོང་བ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མད་དོ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སྤྱོད་
གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་
བ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་རྣམ་པར་སྤྲད་པ་

མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྤྲད་ནས་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
དགོ་སྤྱོད་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་

ནོ། །རའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། དགོ་སྤྱོད་གི་ཕྱིར་ཁྱིམ་བདག་
གམ་ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པས་གོས་ཀྱི་རིན་དག་སྤྲུགས་ནས་བདག་གི་གོས་ཀྱི་རིན་འདི་དག་གིས་གོས་འ
དི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཉོས་ལ་

དགོ་སྤྱོད་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་འོངས་པ་དང་དེ་ལ་གོས་རུང་བ་དུས་སུ་བསྐྱོན་ཞོ་སྟུང་པ་ལས། དེ་ན་གལ་ཏེ་དགོ་སྤྱོད་དེ་
ལ་སྡུར་མ་བསྟན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། བཟང་པོ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་བདག་གམ། ཁྱིམ་བདག་
གི་ཆུང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་གནད་

སོང་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པས་བདག་གི་ཕྱིར་གོས་ཀྱི་རིན་གང་དག་སྤྲུགས་པའི་གོས་ཀྱི་རིན་དེ་དག་གིས་ཆོ་
དང་ལྷན་པ་གོས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཉོས་ལ་བདག་ལ་གོས་རུང་བ་དུས་སུ་ལེགས་པར་བསྐྱོན་ཅིག་ཅེས་སྤྲུས་ཏེ་གོས་
དུབ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །དགོ་སྤྱོད་

གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤུགས་ཀྱི་ཉེ་དགའ་འཕམ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་གམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་སྡེ་
པའོ། །ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་མེད་དོ། །ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་ཆོ་དང་། མེས་པོ་དང་། སྤྲུགས་
ཀྱི་བདུན་པ་ཚུན་ཆད་ནི་

{@114B} ཉི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཕན་ཆད་ནི་ཉི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། གོས་ཀྱི་རིན་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གསེར་རམ་དངུལ་ལོ།
གོས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པོ་བལ་གོས་དང་། ཤ་ནའི་གོས་དང་། ཟར་མའི་གོས་དང་། རྒྱ་གྲུ་ལའི་
གོས་དང་། རས་བལ་གྱི་གོས་དང་།

ཀོ་ཏམ་པའི་གོས་དང་། ཉི་འོག་གི་གོས་ལས་གང་ཡང་རུང་བའོ། ཉོས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོས་ཏེ་འོ། དགོས་སྒྲོང་མིང་འདི་
ཞེས་བྱ་བ་འོངས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤུག་འཁྱུང་བྱེད་གའོ། དེ་ལ་གོས་རུང་བ་དུས་སུ་བསྐྱོན་ནོ་སྟམ་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འོངས་དཔལ་བཟོད་པའོ། དེ་

ནི་གལ་ཏེ་དགོས་སྒྲོང་དེ་ལ་སྤར་མ་བསྐྱབས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤར་མ་གྲོན་དུ་མ་བོས་པར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་འགའ་ཞིག་
བྱུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་འོ། །བཟང་པོ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་དང་མཚོག་གི་
ཕྱིར་རོ། །ཁྱིམ་བདག་གམ་ཁྱིམ་བདག་གི་

རྩལ་མ་ཉི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་གནད་དུ་སོང་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩལ་དུ་སོང་ནས་སོ། །གོས་དུབ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོས་ཐོབ་ནའོ། །
སྤར་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཤགས་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ན་སྤར་བའི་ལྷུང་
བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རིན་ཐང་དང་། ཁ་དོག་དང་། སྒྲ་ཚད་ལས་ཏེ། ཇི་ལྟར་རིན་ཐང་ལས་ཞེ་ན། དགོས་སྒྲོང་
གིས་ཀླར་ལྟ་པ་ཆ་ལྟ་རི་བའི་གོས་ཐོབ་པ་ན་དེ་དེ་ལས་ལྷག་པར་སྒྲོང་ན། ལྷག་པ་སྒྲོང་བ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་
ན་སྤར་བའི་ལྷུང་

བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤངས་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཀླར་ལྟ་པ་ཆ་ལྟ་རི་བའི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཀླར་ལྟ་པ་ཆ་བཅུ་རི་བ་དང་། ཀླར་
ལྟ་པ་ཆ་ཉི་ལྷུ་རི་བ་དང་། ཀླར་ལྟ་པ་ཆ་ལྟ་བཅུ་རི་བའི་བར་གྱི་གོས་ཐོབ་པ་ན། དེ་དེ་ལས་ལྷག་པ་སྒྲོང་ན། ལྷག་པ་སྒྲོང་བ་དེ་

ལ་ཉེས་བྱས་སུ་

འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྲུལ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དེ་དེ་ལྷུང་རིན་ཐང་ལས་སོ། །ཇི་ལྷུང་ཁ་དོག་
ལས་ཞེ་ན། དགེ་སློང་གིས་གོས་སྡོན་པོ་ཐོབ་པ་ན། དེ་དེ་ལས་ལྷག་པར་སློང་ན། ལྷག་པ་སློང་བ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ།
ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་

{@115A} ༡༡། །བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྲུལ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །སྡོན་པོ་ཇི་ལྷུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་མེར་པོ་དང་། དམར་པོ་
དང་། སྤྲུག་པོ་དང་། སྤང་མོ་ཐོབ་ན་དེ་དེ་ལས་ལྷག་པ་སློང་བ་ན། ལྷག་པ་སློང་བ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་
བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་

འགྱུར་རོ། །སྤྲུལ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དེ། དེ་ལྷུང་ཁ་དོག་ལས་སོ། །ཇི་ལྷུང་སྤྲུལ་ལས་ཞེ་ན། དགེ་སློང་གིས་གོས་སྡོན་པ་
ཐོབ་པ་ན། དེ་དེ་ལས་ལྷག་པ་སློང་ན། ལྷག་པ་སློང་བ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།
།སྤྲུལ་ལ་

ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །སྤྲུལ་པ་ཇི་ལྷུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་བཅུ་པ་དང་། སྤྲུལ་ཉི་ལུ་པ་དང་། སྤྲུལ་བཅུ་པའི་བར་གྱི་གོས་ཐོབ་ན་དེ་དེ་
ལས་ལྷག་པ་སློང་ན། ལྷག་པ་སློང་བ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྷུང་སྤྲུལ་
ལས་སོ། །དགོ་

སློང་གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་མ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་མ་བྱས་ལ་ལྷུང་བ་མ་བཤམས་པར་གཞན་ཞིག་རྟེན་ན་དེ་
ཡང་སྤྲུལ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་མ་བྱས་ལ་ལྷུང་
བ་མ་བཤམས་པར་གཞན་ཞིག་རྟེན་ན་

དེ་ཡང་སྤྲུལ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་བྱས་ལ་ལྷུང་
བ་མ་བཤམས་པར་གཞན་ཞིག་རྟེན་ན་དེ་ཡང་སྤྲུལ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་

དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་བྱས་ལ་

ལྷུང་བ་བཤམས་ནས་གཞན་ཞིག་ཉིད་ན་དེ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་སྒྲོང་གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་ཇི་སྲིད་དུ་
དངོས་པོ་དེ་མ་བཤམས་ཤིང་སོ་སོར་མ་བཤམས་པར་ལྷུང་བ་བཟུང་དམ། ཚོས་གོས་སམ། གྲ་བཤམ། བོར་བྲལ་མ། གླ་
རགས་སམ། དག་སྒྲོང་

གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་རུང་བ་ཉེ་བར་འཛོག་ན་དེ་ཡང་སྤྲ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཆར་སྒྲོང་བ་ན་
ལྷན་པ་ཐོབ་པ་དང་། ལྷན་པ་སྒྲོང་བ་ན་རས་ཡུག་ཕྱན་ནམ་རས་ཡུག་ཆེན་ཐོབ་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་།
སྒྲོས་པ་དང་། སེམས་

{@115B} འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །སྤྲམས་པ་ལས་ལྷག་པ་སྒྲོང་བའི་སྤང་བ་སྤྱི་
བརྒྱད་པ་རྫོགས་སའོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟེས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་
དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉམ་

ཡོད་ན་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་འདུག་པ་དེས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་ཆུང་མ་བྲལ་སྟེ། དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་བར་བྱེད། དགའ་
བར་བྱེད། དགའ་མགྱུར་དཔར་བྱེད་དོ། །ཁྱིམ་བདག་དེ་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་ནས་དེ་ལ་ཆུང་མས་རྗེའི་
སྤྲམ་དེ་ལྟར་མ་མཛད་ཅིག་ཅེས་

ཕྱིར་བསྐྱོག་ན། ཇི་ཙམ་དུ་དེ་ཕྱིར་བསྐྱོག་ཀྱང་ཕྱིར་མ་ལོག་པ་དེ་ཙམ་དུ་དེའི་ཆུང་མ་དེ་ཡང་སྦྱོས་པ་གཞན་དག་དང་ལྷན་
ཅིག་འཁྲུལ་པ་རྩོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཁྱིམ་བདག་དེ་ཡང་བྱུང་མེད་གཞན་དག་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་ལ། ཆུང་མ་དེ་ཡང་སྦྱོས་པ་
གཞན་དག་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་

དེ་ལྟར་ཁྱིམ་དེ་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱུད་པར་གྱུར་ནས། དེ་གཉིས་ལ་བྱུ་མོ་མངག་གཞུག་མ་ཞིག་ཡོད་ནས་ཁྱིམ་བདག་དེས་བྱ་
མོ་དེ་ལ་འདིས་ཁྱིམ་རྒྱུད་པར་བྱས་སོ་ཞེས་ཁུ་ཚུར་དང་ཐལ་ལྷག་དག་གིས་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །བྱུ་མོས་སྤྲམ་པ། བདག་

གིས་ཁྱིམ་རྒྱུ་པར་གྱུར་པ་འདི་

ཅི་ལས་གྱུར་པ་འཆའ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་རྗེ་དག་ལ་བསྐྱགས་པ་མ་ལགས་པ་བཟོད་པར་བགྱིར་རུང་།
ཉེ་དགའ་མ་དེ་ཚོར་ནས་ཁྱིམ་བདག་དང་། ཁྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་དེའི་གན་དུ་མོང་སྟེ། ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་གཉིས་སྐྱབས་སུ་འ
གོ་བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་

གཞི་དག་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྱིམ་གྱི་བསྐྱགས་པ་བཟོད་ཅིང་། ཚུལ་ཁྱིམ་འཆའ་པའི་བསྐྱ
གས་པ་མ་ཡིན་པ་བཟོད་ནས། དེས་དེ་གཉིས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་ལ་གནས་པར་བྱས་སོ། །ཁྱིམ་
བདག་དེ་གཏུམ་པ།

བརྟན་ངས་པ། བླ་ལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ཡང་བུ་མོ་དེ་ལ་བརྟེན་པར་བརྩམས་པ་དང་། ཚུང་མས་དེ་ལ་སྦྱས་པ། རྗེའི་སྐས་
གང་གི་ཆོ་བདག་ཅག་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མི་མཁྱེན་པ་དེའི་ཆོ་གོ་དེ་ག་པར་མཇུག་མེད། ད་བདག་ཅག་
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཕགས་པ་

{@116A} ཟླ། ཉེ་དགའ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མཁྱེན་པས་འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གི་རང་
གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལོ་ད་པ་ལགས་པས་སུ་ཞིག་སུའི་བྲན་ལགས། བྲན་མོ་འདི་ལ་རྟེན་པར་མ་མཇུག་ཅིག། །བཟང་མོ་
སྤྱོད་ཟེར་བ་མ་ཉེས་སོ། །བུ་མོ་ཚུར་

ཤོག་ཁྱུས་གྱིས་ལ་ཤོག་ཤིག། བུ་མོ་དེས་ཁྱུས་བྱས་ཏེ་འོངས་པ་དང་། དེས་དེ་ལ་གོས་ཕྱགས་གཅིག་བསྐྱོན་ནས་སྦྱས་པ།
བུ་མོ་དགའ་ཞིང་ལས་བྱོས་ཤིག། བུ་མོ་དེས་བསམས་པ། ཁྱིམ་བདག་སྤྱོད་ལྷག་འདི་སྤོན་གཏུམ་པ། བརྟན་ངས་པ། བླ་
ལ་ཆེ་བ་

ཡིན་ཏེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་བདག་ལ་ཁུ་ཚུར་དང་། ཐལ་ལྷག་དག་གིས་རྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་ཟས་དང་གོས་རན་པ་དག་སྤྱིན་
པར་བྱེད་ན། ད་འདི་བདག་གི་ཕ་མ་དང་འབྲ་བར་གྱུར་ཏེ་སྤྲོ་ནས་ཡང་བསམས་པ། གང་ཚུན་ཆད་ནས་འཕགས་པ་ཉེ་

དགའ་བྱིས་འདིར་འཇུག་པར་

བརྩམས་པ་དེ་ཚུན་ཆད་ནས་བྱིས་བདག་འདི་མ་དང་འབྲ་བར་གྱུར་པས། བདག་གིས་འཕགས་པ་ཉི་དགའ་ལ་ཅི་ཞིག་
གིས་དགའ་བར་བྱ་སྟེ་ནས་དེས་བསམས་པ། གལ་ཏེ་བདག་གིས་འདི་ལས་ཅུང་ཞིག་བརྟུས་ཏེ་དབུ་ལ་དུ་ཞི་བྱིས་
བདག་འདིས་བརྟེན་བཅོལ་མང་པོ་

བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་གྲིག་ནས་སུ་བཞག་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་ནས་དེ་ཕྱོད་ཅིང་འདུག་གོ། །བྱིས་བདག་གི་ཆུང་མ་དེས་བྱིས་བདག་
དེ་ལ་སྒྲིམ་པ། རྗེ་འི་སྒྲིམ་མ་བྱིས་པར་མཛོད་ཅིག །འཕགས་པ་ཉི་དགའ་ཞི་བདག་ཅག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལགས་
ཏེ། འཕགས་པ་ཉི་

[~DGA 'SA] བདག་ཅག་ལས་བྱི་མ་ཅན་དང་ཕྱལ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཤང་། བསྐྱབ་བའི་གཞི་དག་ལ་བཀོད་དེ།
ཡང་དང་ཡང་དུ་བདག་ཅག་ལ་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱད་པར་བྱེད་པས་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་དེ་ལ་ཟང་ཟང་ཅུང་ཟང་ཀྱིས་བསྐྱབ་
བགྱེད། །བཟང་མོ་དེ་བཞིན་བྱེད། ཅི་ཞིག་

བགྱེད། དེ་ལ་བདག་ཅག་སེམས་ནས་རས་ཡུག་ཆེན་དབུ་ལ་བར་བྱེད། །བུ་མོ་དེས་དེ་ཐོས་ནས་བསམས་པ། བདག་གིས་འ
ཕགས་པ་ཉི་དགའ་ལ་དགའ་བ་དེ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་སྟེ་མོ། །ཉི་དགའ་ཡང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐབས་བཀོས་སྤྱད་བཟེད་དང་ཆོས་
གོས་ཐོགས་ཏེ་མཉམ་ཡོད་དུ་

{@116B} བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་ཏེ་མཐར་ཀྱིས་བསོད་སྟོམས་རྒྱ་བཞག་བྱིས་དེར་ཞུགས་པ་དང་། བུ་མོ་དེས་བྱིས་
དག་ལེགས་པར་བྱུགས་ཤིང་ཕྱག་དར་བོར་ནས་དེས་ཉི་དགའ་མཐོང་བ་དང་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ་སྒྲིམ་པ།
བདག་གིས་འཕགས་པ་ཉི་དགའ་ལ་དགྲེས་པ་སྒྲིམ་པར་

བགྱེད། །བྱིས་བདག་དང་བྱིས་བདག་གི་ཆུང་མ་འདི་ཁྱོད་ལ་སེམས་ནས་རས་ཡུག་ཆེན་དབུ་ལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཉི་

[~DGA 'SA] བསམས་པ། སའི་སྟེང་ན་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གང་ཇི་སྟེང་པ་དེ་དག་དང་བདག་མཉམ་པར་དེང་

བུ་མོ་འདིས་ཀྱང་འཕྲིག་པ་སོ་སྟོམ་ནས་དེས་ག་ཤེ་སྟེ་

སྐྱུ་ལ་ གུ་མོ་གལ་ཏེ་བདེན་པར་གྱུར་པ། བཞི་དེས་ཁྱོད་ལ་གཤེག་དག་ལ་ཆུགས་མ་གྱུ་ཤོ། ཁྱིམ་བུ་ན་པར་གྱུར་བཞི་
བདེག་བཙོག་མང་པོ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་སྟོན་གྱི་གནས་ཇི་ལྟ་བུར་གཞག་པར་གྱུ་ཤོ། །འཕགས་པ་སྐྱོ་བ་མང་དུ་མཛད་ན་བ
ཞུད་ཅིག་དང་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཁྱེན་པར་

འགྲུ་རོ། །དེ་ལྟགས་ནས་སྟོན་པ་གམས་པ་ཉིད་ལ་'འདྲག་པ་དང་གྱིམ་བདག་དེ་ཆུང་མ་དང་བཅས་པས་རྐང་པ་ལ་ལྷག་པ་
ཚེ་ལ་ཉེ་སྟོན་ཆེས་དམ་པ་བ་བླངས་ནས་ཆོས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་མདུན་དུ་འདྲག་གོ། །ཉེ་ [~DGA 'SA] 'སྒྲིམ་པ། གྱིམ་
བདག་ཁོ་བོ་ལ་ཁེ་སོ་ནས་རས་ཡུག་ཆེན་གྱིན་

པར་བྱས་པ་དེ་བཟུང་། རྟེན་གཉིས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་གཏོང་དུ་བཟུང་བར་བརྟེན་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་སྒྲུབ་སོ། །འཕགས་པ་
བདག་ཅག་གིས་གསལ་རྟེན་སྒྲུབ་པ་དེ་འཕགས་པ་ལ་སྐུས་བསྟུན། ཅི་འཕགས་པས་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱང་མ་ཁྲིན་ནམ། ཉེ་
[~DGA ' SA] 'སྒྲུབ'

པ། ཁོ་བོ་ལྟར་བཟེད་དུ་ཟོས་ཤིང་སོ་ལྷགས་པ་དང་། གླ་དཀར་པོར་གླུར་པ་ཡིན་ན་ཁོ་བོ་ལ་དེ་ཙམ་ཡང་མི་སྲིད་དམ།
 བྱིས་བདག་དང་རྒྱུད་མས་སོ་སོ་ནས་རས་ཡུག་ཆེན་སྐྱངས་ཏེ་ཉེ་དགའ་ལ་ཐུལ་བ་དང་། ཉེ་ [~DGA ' SA] རས་ཡུག་
 ཆེན་དེ་དག་མཐོང་ནས་ལག་པ་གཉིས་འདྲིལ་

བར་བྱེད། བཞིན་སྐྱར་བར་བྱེད་དོ། །ཁྱིམ་བདག་གིས་སྒྲུབ་པ། འཕགས་པ་ཅིའི་སྐྱད་དུ་སྤྱལ་གཉིས་འབྲིལ་བར་མཛད།
ཞལ་སྐྱར་བར་མཛད། ཉེ་ [~DGA ' SA] སྒྲུབ་པ། ཁྱིམ་བདག་འདི་དག་ནི་ཁྱེད་ལ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ལས་བྱུང་བའི་
བཅོད་ནམས་ནི་ཡོད་ན་ཡོངས་སུ་

{@117A} ཨ། འཛེགས་དཔལ་ལས་བྱུང་བའི་བཤེད་ནམས་ནི་མེད་དེ་རས་ཡུག་ཆེན་འདི་དག་ནི་མཆི་པ་སྣམ་གྱི་བཟང་
མ། སྐར་ཁུང་སྒྲུབ་པར་རུང་སྟེ། འདི་དག་ནི་ཆོས་ལོ་ས་གྱི་གདང་ལ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་མཐར་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། འོ་

ན་ཇི་ལྟར་བགྱི། རས་ཡུག་ཆེན་བཟང་

པོ་གཞན་དག་བྱིན་ཅིག། རས་ཡུག་ཆེན་དག་མ་མཆིས་སོ། རྫོང་དུས་ནས་ཉེས་ཏེ་བྱིན་ཅིག། རིན་དག་མ་མཆིས་སོ།
།དུས་ཐོབ་ལ་བྱིན་ཅིག། བྱིས་བདག་དེས་ཆུང་མའི་གདོང་དུ་བལྟ་བར་བརྩམས་པ་དང་། ཆུང་མས་སྒྲིས་པ། རྗེའི་སྐས་
བདག་ཅག་ལ་འཕགས་པ་

ཉེ་ [~DGA ' SA] 'ཕན་བཏགས་ཀྱིས་རས་ཡུག་ཆེན་དག་འཛོལ་ལ་དེ་ལ་ཕུལ་ཅིག། བྱིས་བདག་དེ་ཉེ་དག་འདྲ་ལྟན་
ཅིག་སྒྲུབ་དུ་སོང་ནས་ཆོང་ཁང་དུ་བྱིན་པ་དང་། ཉེ་ [~DGA ' SA] 'བསམས་པ། ཆོང་པ་འདི་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ།
དེས་ན་རས་ཡུག་ཆེན་བཟང་པོ་སྟེར་བར་འགྱུར་

རོ་སྒྲུལ་ནས་ཉེ་ [~DGA ' SA] 'བྱིས་བདག་ལ་སྒྲིས་པ། བྱིས་བདག་ཆོང་པ་འདི་ནི་གཅིག་གི་ཡིན་པས་འདི་ལ་
རས་ཡུག་ཆེན་བཟང་པོ་མེད་ཀྱིས་གཞན་དུ་འདོང་དོ། རྫོང་པ་དེས་དེ་ཐོས་ནས་དེས་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་རས་ཡུག་ཆེན་བ
སྟོན་ཏེ་སྒྲིས་པ། འཕགས་པ་རས་ཡུག་

ཆེན་ལ་གཟིགས། རས་ཡུག་ཆེན་འདི་ནི་བཟང་ན་འདིའི་རིན་ཇི་ཙམ། འདི་དང་འདི་ཙམ་མོ། བྱིས་བདག་འདི་འཇལ་ལོ།
།བྱིས་བདག་འཇལ་ལམ། འཇལ་ལོ། །དུས་ཇི་ཙམ་ན་དུས་འདི་ཙམ་ན་ལོ། རྫོང་པ་དེས་བྱིས་བདག་དེ་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་
དེ་བྱིན་ནས་བྱིས་

བདག་དེས་ཉེ་དག་ལ་ཕུལ་བ་དང་། ཉེ་ [~DGA ' SA] 'བྱིས་བདག་ཨ་རོག་གྲུ་ཞེས་སྒྲིས་ནས། རྫོང་བྱིན་པ་འདིས་
མེས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། མེས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དང་། རྒྱལ་འབྱུང་གི་ཆོགས་དང་། རོན་གྱི་མཆོག་ཐོབ་པ་དང་། ལྟ་དང་མི་རྒྱུས་
གྱི་གོས་དག་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག།

ཅས་སྒྲིས་ཏེ་སོང་དོ། བྱིས་བདག་དེ་ལོང་སོང་སྐབས་ནས་དེས་རིན་དེ་དུས་དེ་ ཙམ་གྱིས་འབྲལ་བར་མ་རྟུས་ནས་ཆོང་པ་
དེས་བྱིས་བདག་དེ་ཉེ་མ་ལ་བཏགས་པ་དང་། དེ་ཆུང་པོ་གྲོགས་དག་གིས་མཐོང་ནས་སྒྲིས་པ། ཅི་ཞིང་ལྷན་མར་འབྱུངས་

སམ། འོན་ཏེ་རིམས་ཀྱིས་

{ @117B } བཏམ་ཏེ་བྱ་ལོན་པས་བཟུང་སྟེ་འདུག་གོ། ཁྱིའི་ཀྱི་པས་ཀྱང་བྱ་ལོན་དག་ཡོད་པར་མ་བྱས། མེས་པོ་དག་གིས་ཀྱང་མ་བྱས་ན་བྱ་ལོན་པ་ག་ལས་བྱུང་དེས་སྒྲིམ་པ། གང་དག་ཀྱི་ཀྱི་འི་དགོ་སྤྱོད་དག་ལ་དད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་འདི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་བྱིན་པ་དེ་

མི་ལེན་པར་ལྷག་པ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་ཏོ། །དེ་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གླེང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོ་སྤྱོད་གི་དགོ་འདུན་བསྐྱབ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་

ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་མཛད་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྡུ་མ་བཞིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉེ་དག་ལ་མས་པ། ཉེ་དག་འཁྱོད་གང་བྱིན་པས་མི་མགྲ་ཞིང་ལྷག་པ་སྤོང་བ་བདེན་ནམ། བཅུན་

པ་མདད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་སྤྲད་པ་མཛད་དོ། །དེ་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གངས་

དུ་མས་རྣམ་པར་སྤྲད་ནས་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོ་སྤྱོད་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་ག་ཟེགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་

པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། དགོ་སྤྱོད་གི་ཕྱིར་བྱིམ་བདག་དང་། བྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པས་གོས་ཀྱི་རིན་པོ་མོ་བ་དག་སྤྲུགས་ནས་བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱིས་གོས་ཀྱི་རིན་པོ་མོ་བ་འདི་དག་གིས་གོས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་སོ་

སོ་བ་དག་ཉེས་ལ་དགོས་མིང་འདི་ཞེས་བྱ།

བའོངས་དང་བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོ་ནས་དེ་ལ་གོས་རུང་བ་དུས་སུ་བསྐྱོན་ནི་སྒྲིམ་པ་ལས། དེ་ན་གལ་ཏེ་དགོས་མིང་
དེ་ལ་སྒར་མ་བསྐྱབས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། བཟང་པོ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་བདག་དང་ཁྱིམ་བདག་
གི་ཚུངས་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་གི།

{@118A} ༡༡། །གནད་སྲོལ་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་བདག་གིས་བདག་གི་ཕྱིར་གོས་ཀྱི་རིན་སོ་
སོ་བ་གང་དག་སྒྲགས་པའི་གོས་ཀྱི་རིན་སོ་སོ་བ་དེ་དག་གིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་གོས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་སོ་སོ་བ་དག་
ཉེས་ལ་གཉི་ག་འདུས་ཏེ་བདག་ལ་གོས་རུང་བ་ཅིག་དུས་

སུ་ལེགས་པར་སྐྱོན་ཅིག་ཅེས་སྒྲས་ཏེ་གོས་དུབ་ན་སྒར་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །དགོས་མིང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤྲ་ཀྱའི་བུ་ཉེ་
དགའ་འཇམ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིམ་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་གི་ཚུངས་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བྱུང་མེད་དོ། །ཉེ་དུ་མ་

ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་མོ་དང་། མེས་པོ་དང་། སྤྱགས་ཀྱི་བདུན་པ་ཚུན་ཆད་ནི་ཉེ་དུ་ཡིན་ལ་དེ་ཕན་ཆད་ནི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་
ནོ། །གོས་ཀྱི་རིན་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གསེར་རམ། དུལ་ལོ། །གོས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པོ་བལ་གོས་
དང་། ཤ་ནའི་གོས་དང་།

ཟར་མའི་གོས་དང་། དུ་གྲུ་ལའི་གོས་དང་། རས་བལ་གྱི་གོས་དང་། ཀོ་ཏམ་པའི་གོས་དང་། ཉི་འོག་གི་གོས་ལས་གང་
ཡང་རུང་བའོ། །ཉེས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེས་ཏེ་འོ། །དགོས་མིང་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་འོངས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤྲ་ཀྱའི་བུ་ཉེ་
དགའོ། །དེ་ལ་གོས་

རུང་བ་དུས་སུ་བསྐྱོན་ནི་སྒྲིམ་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོངས་དཔར་བཟོད་པའོ། །དེ་ན་གལ་ཏེ་དགོས་མིང་དེ་ལ་སྒར་མ་བ་
སྐྱབས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒར་མ་གྲོན་དུ་མ་བོས་པར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱོན་བཀུར་

བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ་འོ། །བཟང་

པོ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་དང་མཚོག་གི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིམ་བདག་དང་སྤྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་ཉི་དྲུ་མ་ཡིན་པ་དེ་
དག་གི་གནད་དུ་སོང་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲུང་དུ་སོང་ནས་སོ། །གཉི་ག་འདུས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉི་ག་ཚོགས་ཏེ་འོ། །གོས་དྲུ་བ་
ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོས་ཐོབ་ན་འོ། །

སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ལྷུང་བ་བཤགས་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་
བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རིན་ཐང་དང་། ཁ་དོག་དང་། ལྷ་ཚད་ལས་ཏེ་ཇི་ལྟར་རིན་
ཐང་ལས་ཞེ་ན། དགེ་སྟོང་

{@118B} གིས་ཀླར་ལྷ་པ་ཏ་ལྷ་རི་བའི་གོས་ཐོབ་པ་ན་དེ་དེ་ལས་ལྷག་པ་སྟོང་ན་ལྷག་པ་སྟོང་བ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འ
གྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྱིམ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཀླར་ལྷ་པ་ཏ་ལྷ་རི་བ་ཇི་ལྟར་བཞེན་དུ་
ཀླར་ལྷ་པ་ཏ་བཅུ་རི་བ་དང་། ཀླར་ལྷ་པ་ཏ་ཉི་ལྷ་རི་

བ་དང་། ཀླར་ལྷ་པ་ཏ་ལྷ་བཅུ་རི་བའི་བར་གྱི་གོས་ཐོབ་པ་ན་དེ་དེ་ལས་ལྷག་པ་སྟོང་ན་ལྷག་པ་སྟོང་བ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འ
གྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྱིམ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རིན་ཐང་ལས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཁ་དོག་
ལས་ཞེ་ན། དགེ་སྟོང་གིས་

གོས་སྟོན་པོ་ཐོབ་པ་ན་དེ་དེ་ལས་ལྷག་པ་སྟོང་ན་ལྷག་པ་སྟོང་བ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྱིམ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །གོས་སྟོན་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་བཞེན་དུ་སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། སྤྱག་པོ་དང་།
སྤྱུང་མེ་ཐོབ་པ་ན་དེ་དེ་ལས་

ལྷག་པ་སྟོང་ན་ལྷག་པ་སྟོང་བ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྱིམ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་

མེད་དོ། དེ་ལྟར་ཁ་དོག་ལས་སོ། ཇི་ལྟར་སྒྲུ་ཚད་ལས་ཞེ་ན། དགོས་ཤིང་གི་གོས་སྒྲུ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ན་དེ་དེ་ལས་སྒྲག་པ་སྤོང་
ན་སྒྲག་པ་སྤོང་བ་དེ་ལ་ཉེས་

བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྲ་མ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །སྒྲུ་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་
བཅུ་པ་དང་། སྒྲུ་ཉི་ལུ་པ་དང་། སྒྲུ་ལྟ་བུ་པའི་བར་གྱི་གོས་ཐོབ་ན་དེ་དེ་ལས་སྒྲག་པ་སྤོང་ན་སྒྲག་པ་སྤོང་བ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་
སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་

ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲུ་ཚད་ལས་སོ། །དགོས་ཤིང་གི་གོས་དག་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་མ་སྤངས་ཤིང་
བྲལ་བར་མ་བྱས་ལ་ལྟར་བ་མ་བཤམས་པར་གཞན་ཞིག་ཆེད་ན། དེ་ཡང་སྤྲ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དགོ་
སྤོང་གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན།

དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་མ་བྱས་ལ། ལྟར་བ་མ་བཤམས་པར་གཞན་ཞིག་ཆེད་ན། དེ་ཡང་སྤྲ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འ
གྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་བྱས་ལ་ལྟར་བ་མ་བཤམས་པར་གཞན་ཞིག་ཆེད་
ན། དེ་ཡང་སྤྲ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་

{@119A} ༣༡ །སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་བྱས་ལ་ལྟར་བ་
བཤམས་ནས་གཞན་ཞིག་ཆེད་ན་དེ་ལ་ལྟར་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོས་ཤིང་གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་ཇི་སྤིད་དུ་དོངས་
པོ་དེ་མ་བཤམས་ཤིང་སོ་སོར་མ་བཤམས་

པར་ལྟར་བ་བྱེད་དམ། ཚོས་གོས་སམ། ཏུ་བཤམ། ཐོར་བུ་དང་། སྐར་རགས་སམ། དགོས་ཤིང་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་
རུང་བ་ཉེ་བར་འཛོག་ན། དེ་ཡང་སྤྲ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཚོར་སྤོང་བ་ན་སྒྲན་པ་ཐོབ་པ་དང་། ལྟན་པ་
སྤོང་བ་ན་རས་ཡུག་སྤྲན་ནམ།

རས་ཡུག་ཆེན་ཐོང་པ་ལ་ལྟར་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྒྲིས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་ཚོར་བ་དག་གིས་

ཉིན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །མི་མོ་ནས་སྤྲུག་ས་པ་ལས་ལྷག་པ་སྤྲོད་བའི་སྤང་བ་སྟེང་གྲུ་པ་རྫོགས་མཚོ། །དུལ་བ་རྣམ་
པར་འབྱེད་པ། བཅ་

བོ་སྤུམ་བུ་རྩ་གཅིག་པ། སངས་རྒྱལ་བཙེམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་འོད་མའི་ཚལ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་ན་བ
 ལྷགས་སོ། ཉེ་དག་འ་ལ་སློ་སྦྱིས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟམ་སྦྱིན་གྱིས་བསྐྲུབ་པའི་གཞི་དག་གིས་བ
 ལྡམ་པ་བྱས་པས་སྦྱིན་ཅད་རས་ཡུག།

ལྷན་སྐྱོང་གི་ཡང་སྐུ་ལས་ཀྱང་བསྐྱར་བར་མི་ལྷན་གྱིས་འདི་ལྟར་བདག་དང་ལྷན་ཅིག་ཡི་གེའི་གྲྭ་ན་ཡིག་འབྲུའི་ཡི་གེ་དག་
སྐོབ་སྐོབ་པ་བྲམ་ཟེ་དབྱར་ཚུལ་ཡོད་ཀྱིས་དེའི་གནད་དོན་སྟེ་བརྟམ་ན་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་འཐོབ་ཀྱང་ཤིད་དོ་སྟམ་ནས་དེ་
དེའི་ཁྱིམ་དུ་མོང་བ་དང་། སྐོབ་ས་འཕགས་པ་

མ་བཞུད་ཅིག་ཅེས་བགགས་སོ། ཉི་ [~DGA 'SA] སྒྲིམ་པ། བཞིན་བཟངས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་བདག་ཅག་གི་ད་
ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་གསུངས་ཏེ། རོལ་མོ་མཁའ་གྱི་ཁྱིམ་དང་། འཇུད་མཐུན་མའི་ཁྱིམ་དང་། ཆང་པའི་ཁྱིམ་
དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བླང་དང་།

གདོལ་པའི་བྱིས་ཡིན་ན། ཅི་འདི་རོལ་མོ་མཁལ་གྱི་བྱིས་མམ། འཇུང་མཐུན་མའི་བྱིས་མམ། ཆང་པའི་བྱིས་མམ། རྒྱལ་
པོའི་ཕོ་བྲང་ངམ། གདོལ་པའི་གནས་ཡིན་ནམ། འཕགས་པ་སྤྱིད་པ་མང་དུ་མཛད་དེ། འདི་ནི་རོལ་མོ་མཁལ་གྱི་བྱིས་ཡང་
མ་ལགས།

{ @119B } འཇུག་མཐུན་མའི་བྱིས་ཡང་མ་ལགས། ཆང་པའི་བྱིས་ཡང་མ་ལགས། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་ཡང་མ་ལགས།
གདོལ་པའི་གནས་ཀྱང་མ་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་འདི་ནི་བཅ་ཟེད་བྱར་ཚུལ་གྱི་སྤྱུལ་པ་ལགས་སོ། །ཀླུ་འཛིན་རྩེ་མོང་ལ་
བཅ་ཟེད་བྱར་ཚུལ་ལ་ཉེ་དགའ་ཤེས་ལྡན་

ལྷ་བཟ་པོ་དང་ཅིང་སྒྲོལ་སྒྲོལ་དོ་ཞེས་སྒྲིལ་ཤིང་། སྒྲོལ་པ་སྒྲིལ་པ། ཁྱོད་རྒྱུ་པ་པོ་ལ་རྒྱལ་པ་ཅན་སྟེང་པོའི་སྟེང་ཚོམ་མ་མཆིས་

པ་ལགས་སྙམ་མཉམ། བཞུག་པ་གལ་ཏེ་སྒྲོན་ན་ནི་སྒྲོན་ཅིག །མི་སྒྲོན་ན་ཁྱོད་ལ་མཆོམས་ཆེན་པོ་བཅད་པ་སྤྱིན་པར་བྱའོ།
སྒྲོ་བས་བསམས་

པ། དདིན་པ་ལྟར་འཇགས་པ་མེད་པ་དང་། བགཛ་བ་མེད་པར་ཚིག་གཏོང་བ་ལས་ན་མ་སྒྲུབ་ན་གཞོན་པ་བྱེད་གྱིས་
མེད་ལ་སྒྲུབ་པོ་སྒྲུབ་ནས་དེད་པ་མེད་ཏེ་སྒྲུབ་པ། རིའོ་བཙུན་པ་ཉེ་དག་འཛིན་ལྟ་བུར་འཆོལ་ཞིང་ཆབ་སྐོབ་བྱེད་དོ།
།དབྱར་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ། བཙུན་པ་

ཉི་དགའ་ལ་སྤུ་འཁོག་། བཅུན་པ་ཉི་དགའ་འཇུག་ཏུ་ཆུག་ཤིག་། ཉི་དགའ་ཞུགས་པ་དང་། དབྱར་ཚུལ་གྱིས་སྤྲུམ་པ་།
བཅུན་པ་ཉི་དགའ་བྱོན་པ་ལེགས་སོ། བྱོན་པ་ལེགས་སོ། བཅུན་པ་ཉི་དགའ་གདན་བཀམས་པ་ཉིད་ལ་བཞུགས་ཤིག་།
ཉི་དགའ་དེའི་

མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་དེར་སྐྱམ་མཐོན་པོ་དང་སྐྱམ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། སྐྱམ་ཟབ་མོས་སྤྱིན་པའི་བསྐྱེད་པ་བརྟུན་པར་བརྩམས་
སོ། །གང་གི་ཆོ་ཉི་དག་འཡིད་དག་འཁོར་ཡིད་དག་འཁས་སྤྱིན་པའི་བསྐྱེད་པ་བརྟུན་པ་དེའི་ཆོ་ན་བཅས་ཟེ་དང་།
བྱིས་བདག་དང་པ་ཅན་དག་འདི་སྟུམ་དུ་གྱེ་མ་

རང་གི་ཁ་དག་ཀྱང་བཅད་ཅིང་བཅད་ཅིང་སྤྱིན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པས་བྲམ་ཟེད་བྱར་ཚུལ་གྱིས་སྤྲས་པ། བཅོལ་པ་
ཉེད་གའ་དབྱར་གཞས་པ་ལ་ཀླར་ལྡོ་བ་ཏུ་ག་བཅུ་ལ་བུ་ལོ། །ཨ་རོག་གྱུ་སྤྱིན་པ་འདིས་སྤོང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་།
སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དང་། རྒྱལ་

འབྱུང་གྱི་ཚེ་གས་དང་། རོན་གྱི་མཚེ་ག་ཐོབ་པ་དང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྟོན་གྱི་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲུབ་ཏེ་སོང་།
དོ། །མཉམ་ཡོད་ནས་དགོས་པ་གཉིས་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་སྤྱག་འཚེལ་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་འོངས་སོ།
།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གྱུར་།

{@120A} ༄༅། ཁོ་དང་ཕྱན་པ་གྲན་དག་པོ་ལ་བཀའ་སྤྱུང་པ་། གྲན་དག་པོ་ཁྱིད་མེད་ལ་དག་སྤོང་རྒྱལ་ལ་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ཀོས་ལ་དག་ཏུ་སྒྲུངས་རྒྱུར་གཤེགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཅག་ལས་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཐབས་ཅིག་
ཀོས་ལ་དག་ཏུ་སྒྲུངས་རྒྱུར་འགྲོ་བར་སློབ་དེས་

ཚོས་གོས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱོད་ཤིག་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་བཅུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཚལ་ཞེས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལས་མཉམ་ནས། དགོས་ཤིང་རྣམས་ལ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀོས་ལ་དག་ཏུ་སྒྲུངས་རྒྱུར་
གཤེགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཅག་ལས་གང་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་དང་ཐབས་ཅིག་ཀོས་ལ་དག་ཏུ་སྒྲུངས་རྒྱུར་འགྲོ་བར་སློབ་དེས་ཚོས་གོས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཤིག་། དགོས་ཤིང་
རྣམས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་བཞིན་འཚལ་ཞེས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་མཉམ་ཏེ། མཉམ་
ཡོད་ནས་འོངས་པའི་དགོས་ཤིང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་

དེ་ཐོས་ནས་བདག་ཅག་ཀྱང་མཉམ་ཡོད་དུ་འགྲོ་དགོས་སེ་སྟུང་ནས་མི་དགའ་བར་གྱུར་ཏེ། །ཉེ་ [~DGA ' SA] ཐོས་
ནས་ཉམ་ང་བར་གྱུར་ཏེ། བདག་ལ་བརྒྱལ་བརྒྱལ་ལམ་ན་རྟེན་པ་བྱུང་བ་དེའི་བར་ཆད་བྱུང་ངོ་སྟུང་ནས། དེ་བམ་ཟེད་བྱུར་
ཚུལ་གྱི་གནད་ལྟོ་སྟོན་སྒྲིག་པའ་བ་དང་། སྒྲིག་ཡིད་དུ་མི་འོང་

བ་དང་། སྒྲིག་ལས་སྤྱོད་པའི་བསྐྱེད་པ་བརྟེན་པར་བརྟེན་པ་དང་། དབྱུང་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིག་པ། བཅུན་པ་ཉེ་དགའ་
སྤྱོད་སྟོན་སྒྲིག་མཐོན་པོ་དང་། སྒྲིག་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། སྒྲིག་ཐབས་སྤྱོད་པའི་བསྐྱེད་པར་མཛད་ན། སྤྱོད་ད་ལྟར་
སྒྲིག་པའ་བ་དང་།

སྒྲིག་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། སྒྲིག་མི་ཟབ་པས་སྤྱོད་པའི་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་འདི་ལ་རྒྱ་ཅི་མཆིས། རྒྱུང་པོ་གོགས་
བདག་ཅག་བརྒྱལ་བརྒྱལ་ལམ་ན་རྟེན་པ་འབྱུང་ན་དེ་ཡང་ཡུན་མི་རིང་བཞིན་ནས་འབྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གཞི་རྒྱ་
པ་བྱུར་གྱིས་གོ། །ཀོས་

ལ་པ་བརྟེན་ནས་ཤེས། པན་ཅེ་ལ་པ་ཡིག་བྱེད་ཀྱིས། །ལུ་མི་མ་སྒྲིག་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་དབྱུང་ཚུལ་གྱིས་

བསམས་པ། འདི་ནི་ཤུག་འཛིན་གྱི་ཆེན་པོ་དེ་སྟེང་སྤངས་ཏེ་རབ་རྟུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་འདི་བདག་དང་འབྲལ་བ་ལ་མུ་
རན་མི་བྱེད་གྱི་ཀླར་ལྟ་པ་ཏ་

{@120B} རྟུག་བཅུ་འཆར་བའི་མུ་རན་བྱེད་དོ་སྟོམ་ནས་སྤྲོས་པ། བཅུན་པ་ཉི་དག་འགང་དང་གང་དུ་གནས་པར་
བདག་གིས་ཀླར་ལྟ་པ་ཏ་རྟུག་བཅུ་བསྐྱར་བར་བཀྱིའོ། །ཨ་རོག་གྲུ་དེ་ལྟ་ན་ཕན་ཕུན་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
མེད་པའི་སྤྱན་པ་དག་སྤྱན་ཞིང་བསོད་ནམས་དག་

བྱེད་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྤྲོས་ནས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་སོང་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུ་ལ་བ་འཁོར་དུ་ལ་བ་དང་ལྡན་པ།
ཞི་བ་འཁོར་ཞི་བ་དང་ལྡན་པ། གྲོ་ལ་བ་འཁོར་གྲོ་ལ་བ་དང་ལྡན་པ། དབྱུགས་སྤྱན་པ་འཁོར་དབྱུགས་སྤྱན་པ་དང་ལྡན་པ།
ཐུལ་བ་འཁོར་ཐུལ་བ་དང་

ལྡན་པ། དག་བཅོམ་པ་འཁོར་དག་བཅོམ་པ་དང་ལྡན་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འཁོར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་
ལྡན་པ། མཛེས་པ་འཁོར་མཛེས་པ་དང་ལྡན་པ། ལྷ་མཆོག་ལྟར་བ་ལང་གི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། གྲུང་པོ་ཆེ་
ལྟར་གྲུང་པོ་ཆེ་འི་སྤུ་གྲུའི་

ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། སང་གོ་ལྟར་མཆེ་བ་ཅན་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། རང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་རང་
པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ཉམ་མཁའ་ལྗིང་ལྟར་བྱའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། བྲམ་ཟེ་ལྟར་སྟོན་མའི་
ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་

བསྐྱོར་བ། སྤྲན་པ་མཁས་པ་ལྟར་ནད་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། དཔའ་པོ་ལྟར་རུ་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱོར་བ། ས་མཁའ་ན་ལྟར་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། དེད་དཔོན་ལྟར་ཆོང་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ཆོང་

དཔོན་ལྟར་འཁོར་གྱི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། མཁའ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ།

འཁོར་ལོས་སྒྲུབ་བ་ལྟར་བྱ་སྟོང་གི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ལྷ་བ་ལྟར་རྒྱ་སྐར་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ།
ཅི་མ་ལྟར་འོད་ཟེར་

སྟོང་གི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། དུལ་འཁོར་སྒྲུབ་ལྟར་དྲི་ཟའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། འཕགས་སྒྱེས་
པོ་ལྟར་གྲུལ་བུམ་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། མིག་མི་བཟང་ལྟར་གྲུལ་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ཉེར་
སྒྱིན་ལྟར་གོད་སྒྱིན་

{@121A} ༡༡། །གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ཐགས་ཟངས་རིས་ལྟར་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱོར་བ། བརྒྱ་བྱིན་ལྟར་སུམ་བུ་རྩ་གསུམ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ཚངས་པ་ལྟར་ཚངས་རིས་གྱི་ཚོགས་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། དབང་

པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་དྲུལ་བོད་ལམ་དངོད་པ་མ་འཁྲུགས་པ། རྒྱ་གཏེར་ལྟར་ཏིང་ངེ་བ། སྒྱིན་ལྟར་རྒྱ་དང་བཅས་པ།
སྒྲུང་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་དེགས་པ་དང་བྲལ་བ། སྒྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་བུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ།
དཔེ་བྱད་

བཟང་པོ་བརྒྱད་བཅུས་སྒྲི་རྣམ་པར་མཛོས་པ། འོད་འདོམ་གང་གིས་གཟུགས་ཅན་བརྒྱན་པ། ཉི་མ་སྟོང་བས་ལྷག་པའི་འོད་
དང་ལྷན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རི་པོ་འགོ་བ་ལྟར་གྲུལ་ཏུ་བཟང་བ། སྟོང་བས་བུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། མ་འདྲེས་པའི་
བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་གསུམ་

དང་། ཐུགས་ཐེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ། འཇིག་རྟེན་ལ་ཕན་པར་ཞུགས་པ། སྒྲུང་བ་གཅིག་པུ་པ། ཉུག་གཅིག་དཔའ་བ།
གཉིས་པ་མེད་པ། གཉིས་སུ་མི་གསུང་བ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བཞུགས་པ། རིག་པ་གསུམ་གསལ་བར་མཛད་
པ། བསྐྱབ་པ་

གསུམ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པ། དྲུལ་པའི་གནས་གསུམ་གྱི་གཞི་ལ་མཁའ་པ། རྒྱ་པོ་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ། རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་

རྒྱུ་པ་བཞི་མོ་དཔའི་གཞི་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ། བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་བ་མཛད་
པ། མི་འཇིགས་

པ་བཞིས་བསྐྱེདས་པ་མི་མངའ་བ། ཡན་ལག་ལྔ་སྤྲངས་པ། འགྲོ་བ་ལྔ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ཡན་ལག་དྲུག་དང་
ལྔ་པ། སེའོ་ལྟ་བུ་བྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། ཏྲག་ཏུ་གནས་པ་དྲུག་གིས་གནས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་
ཀྱི་མེ་ཏོག་གིས་

རྒྱལ་པ། ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྟོན་པ། མཐར་ཀྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ལ་མཁས་པ། སྟོབས་བཅུ་འི་སྟོབས་དང་
ལྔ་པ། རྩོགས་བཅུར་སྟོན་པས་ཡང་དག་པར་རྒྱས་པ། བརྒྱ་ཕྱག་བཅུར་དབང་སྒྱུར་བ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ། ཀུན་
ཤེས་རྒྱའི་ [~NA+YA] ་

{@121B} དང་། རྒྱངས་པ་དང་། མིང་ཆེན་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། རྒྱ་རིའི་བྱ་དང་། མིད་གལ་གྱི་བྱ་དང་། འོད་
སྤྱད་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་དང་། བཅ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ཉམ་ཐོས་ཆེན་པོ་དག་དང་། གཞན་ཡང་དགོས་པོ་དག་འདུན་མང་
པོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་

དུ་བདར་ནས་གོ་ས་ལ་དག་ཏུ་ལྷོངས་རྒྱུར་ག་ཤེགས་ཏེ་མཉམ་ཡོད་དུ་བྱོན་ནས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་
མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉམ་ཡོད་པའི་ཆོང་པ་དག་ཟེང་ཐོགས་ཏེ་རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ཏུ་དོང་བ་
དག་གལ་ཏེ་དོན་མཐུན་མང་ན་དེ་ལ་རྒྱལ་

པོ་འཇམ། བཅ་ཟེ་དབྱར་ཚུལ་ཤོག་མ་གཅོད་པར་བྱེད་པས་བཅ་ཟེ་དབྱར་ཚུལ་གྱིས་ཤོག་མ་པ་དག་ལ་སྤྲས་པ། གང་གི་ཆོ་
མཉམ་ཡོད་པའི་ཆོང་པ་དག་མཉམ་ཡོད་དུ་བྱེད་འགྲོ་བ་དེའི་ཆོན་ཁོ་བོ་ལ་སྦྱོན་ཅིག །ཤོག་མ་པ་དག་གིས་ཆོང་པ་དག་
ལ་བསྐྱོན་ནས་དེ་དག་གིས་ཟེང་

བསྒྱུར་ཏེ་རིན་རྒྱངས་ནས་བཅ་ཟེ་དབྱར་ཚུལ་གྱི་གན་དུ་དོང་སྟེ་བདག་ཅག་མཉམ་ཡོད་དུ་མཆིན་བསྐྱིབ་ཅི་མཆིས་ཞེས་

སྐྱུ་ཕ་དང་། བཅའ་ཟུར་ཚུལ་གྱིས་ཚོང་པ་གཅིག་ལ་ཀླར་ལྟ་པ་ཏུ་གྲག་བཅུ་གཏང་དེ་ཁྱོད་གྱིས་འདི་བཅུན་པ་ཉིད་གཤམ་
ུ་གན་དུ་ཁྱེར་ལ་ཕུལ་ཅིག་ཅེས་བསྒྲོའོ། །

ཚོང་པ་དེས་བསམས་པ། གང་བཅའ་ཟུར་ཚུལ་གྱིས་དད་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གྲགས་པ་ཡིན་
པས་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལ་དགའ་བ་ཅུང་ཟད་བྱས། གོས་དག་བསྒྲོན་ཞོ་སྒྱུ་ནས་དེ་འོད་མའི་ཚེ་ལ་དུ་སོང་སྟེ་དགོས་པ་གི་
གན་དུ་སྦྱིན་ནས་ངོས་པ། འཕགས་པ་

དགོས་པ་གི་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་གོས་དག་ཇི་ལྟར་ལགས། བཞིན་བཟངས་ཅི་དགོ་འདུན་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་གྱི་སྦྱིན་པ་
བྱེད་དམ། འཕགས་པ་དགོ་འདུན་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་གྱི་སྦྱིན་པ་མི་བགྱིད་དེ། འདི་ལྟར་བཅའ་ཟུར་ཚུལ་གྱིས་བཅུན་པ་
ཉིད་གཤམ་ལ་ཀླར་ལྟ་པ་ཏུ་གྲག་བཅུ་

བསྐྱར་བ་དག་དེའི་གོས་དག་ཏུ་བསྐྱར་ཏེ་མཆོའོ། །དགོས་པ་དེས་སྐྱུ་ཕ་། བཞིན་བཟངས་གོས་དག་ཀྱང་ལེན་ཅིང་ཁྱོད་
ཀླར་ལྟ་པ་ཏུ་གྲག་བཅུ་ཡང་འབྲལ་དུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། ཚོང་པ་དེས་བསམས་
པ། འདི་ནི་གོས་མ་ཆག་པར་

{@122A} ༩༩། །དེ་དང་ཁོན་ཡོད་པ་ཡིན་ཞོ་སྒྱུ་ནས་དེ་དགོས་པ་གན་ཞིག་གི་གན་དུ་སོང་སྟེ་ངོས་པ། འཕགས་
པ་དགོས་པ་གི་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་གོས་དག་ཇི་ལྟར་ལགས། བཞིན་བཟངས་ཅི་དགོ་འདུན་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་གྱི་སྦྱིན་པ་
བྱེད་དམ། འཕགས་པ་དགོ་འདུན་ལ་རས་ཡུག་

ཆེན་གྱི་སྦྱིན་པ་མི་བགྱིད་དེ་འདི་ལྟར་བཅའ་ཟུར་ཚུལ་གྱིས་བཅུན་པ་ཉིད་གཤམ་ལ་ཀླར་ལྟ་པ་ཏུ་གྲག་བཅུ་བསྐྱར་བ་དག་
དེའི་གོས་དག་ཏུ་བསྐྱར་ཏེ་མཆོའོ། །དགོས་པ་དེས་སྐྱུ་ཕ་། གཤམ་ཏེ་རྒྱས་མ་བཟའ་པར་ཁྱེར་ན་ཁྱོད་ཡུལ་གྱི་ཁོ་སྟོགས་འ
བྲལ་དུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཡོད་པར་འགྱུར་

རོ། །ཚོང་པ་དེས་བསམས་པ། འདི་དང་དེ་གཉིས་མཐུན་ནོ་སྟེ་ནས་དེ་བྲམ་ཟེ་དབྱར་ཚུལ་གྱི་གན་དུ་སོང་སྟེ་སྒྲིས་པ།
དབྱར་ཚུལ་ཀྱང་ལྟ་པ་ཏ་འདི་དག་རྒྱས་ཐོབ་ཤིག། བཞིན་བཟངས་ཡིད་ཆེས་གྱིས་ཁྱོད་ཉིད་གྱིས་ཁྱེར་ཅིག། དབྱར་
ཚུལ་བདག་ལ་ཐུགས་ཆེས་མོད་གྱིས་འོན་ཀྱང་

བདག་གིས་ལེགས་པར་བགྱི་བ་བགྱི་འོ། །དབྱར་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་དེས་དེ་དག་ཁྱེར་ཏེ་མཉན་ཡོད་དུ་སོང་ནས་དེ་
རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚུལ་དུ་སོང་སྟེ་དགོ་སྟོང་རྣམས་ལ་བྲིས་པ། འཕགས་པ་དག་འཕགས་པ་ཉི་དགའི་གཙུག་ལག་ཁང་གང་
ལགས། དེ་དག་གིས་དེའི་གཙུག་ལག་ཁང་

འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ནས་དེ་དེར་སོང་བ་དང་ཉི་དག་འཁྱིལ་སྒྲིང་ནས་དེས་དགོ་སྟོང་ཞིག་ལ་བྲིས་པ། འཕགས་པ་བཙུན་པ་
ཉི་དག་འགར་བཞུད། དེས་སྒྲིས་པ། ཉིན་མོ་ད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོང་པ་དེས་སྒྲིས་པ། བྲམ་ཟེ་དབྱར་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལ་ཀྱང་
[~h ' A] པ་ཏ་དུག་བཙུ་བསྐྱར་བ་འདི་

དག་ཞོག་ལ་དེ་མཆིས་ན་སྟོལ་ཅིག། བཞིན་བཟངས་ཁྱོད་གྱིས་སྟོན་མ་རབ་དུ་འབར་བ་མགོ་པོས་འཛིན་པ་འགར་མཐོང་
ངམ། དེས་བསམས་པ། འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་དང་ཁོ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ནས་དེས་དགོ་སྟོང་གཞན་ཞིག་གི་གན་
དུ་སོང་སྟེ་སྒྲིས་པ། འཕགས་པ་

བྲམ་ཟེ་དབྱར་ཚུལ་གྱིས་བཙུན་པ་ཉི་དག་འལ་ཀྱང་ལྟ་པ་ཏ་དུག་བཙུ་བསྐྱར་བ་འདི་དག་ཞོག་ལ་དེ་མཆིས་ན་སྟོལ་ཅིག།
བཞིན་བཟངས་གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་རྒྱས་མ་བཏབ་པར་འོངས་ན་ཁྱོད་ཡུལ་གྱི་ཁོ་སྟོགས་འཇལ་དུ་འཇུད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ལྟ་བུའི་གནས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་

{ @122B } བསམས་པ། འདི་དང་དེ་གཉིས་སུ་མཐུན་གྱིས་བྱིས་དུ་སོང་ལ་དེ་ཉིད་དེ་འོངས་པ་ལ་བདེ་བར་ཆོག་གི་
ལན་གདབ་བོ་སྟེ་ནས་སྒྲིས་པ། འཕགས་པ་བཙུན་པ་ཉི་དག་འལ་བྱིས་བདག་གི་མཆིད་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གི་
སྟུང་པ་ནི་ཕྱོགས་གཤམ་ཞིག་ན་མཆིས་གྱིས་གལ་ཏེ་

གྲངས་ཀྱི་པ་ཆ་བཞི་དན་ག་ཞེགས་སུ་གསོལ་ཞེས་གསུངས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུབ་ཏེ་སོང་ངོ། །ཉེ་དགའ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འ
བསྐྱོད་ནས་དགོས་པ་སྟོང་རྒྱུ་ལྟར་གྱིས་སྒྲུབ་པ། བཙུན་པ་ཉེ་དགའ་བཙེམ་ལྟན་འདས་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པའི་སེམས་གྱི་
སྟོན་པ་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ཡང་།

ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་དང་ཁོ་ན་ཉིད་མོ་དངུ་མོར་
བས་དེར་ཉིད་དུ་གླར་ཏུ་པ་ཆུག་བཅུ་གྲུབ་པོ། །གང་གིས་བཅོམ་ལྷན་པདས་ཀྱི་པའོར་སྟོང་ཉིད་བསྐྱུ་ལྷ་བཅུ་རེ་རེ་པ་
གླར་ཏུ་པ་ཆུག་བཅུ་གྲུག་བཅུ་བྱིན་པའི་སྒྱིན་

བདག་དེ་ལྟ་བུ་དེ་གང་ཡིན། བཙུན་པ་ཉི་དགའ་དགོ་འདྲན་བམས་ཅད་ལ་མ་ཡིན་གྱི་ཁྱོད་གཅིག་ལུ་ལཱོ། །གང་གིས་ཉི་
དགའ་ལ་ཀླར་ཏུ་པ་ཏུ་ག་བཅུ་བྱིན་པའི་རྒྱན་བདག་དེ་ལྟ་བུ་དེ་གང་ཡིན། གམ་ཟེ་དབྱར་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱར་རོ། །དེ་ནི་ཁྱི་
རོལ་གྱི་རྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་རྒྱུ་མ་བྱིད་

དམ། མ་ཞུ་མ། སྐྱུ་མ་ཞུ་གས་སམ། སུས་བརྟགས། མ་བརྟགས་པ་ཁོ་ནར་བྱུངས་སམ། སུས་བྱུངས། ཁོ་བོ་ནི་དག་པོ་ཤི་ཤི་
སྟག་གི་ནང་ན་འདུག་གོ། །དེ་ལ་དག་སྒོར་གཞན་དེས་སྒྲུབ་པ། བཅོམ་པ་ཉེ་དགའ་ཡི་ཆད་དུ་ཅི་ཡོད། ཁྱིམ་བདག་དེ་ན་རེ་
བདག་

གི་སྐྱམ་པ་ནི་རྟོགས་པ་གོ་མོ་ཞིག་ན་མཆིས་ཀྱིས་གལ་ཏེ་ཀྲ་ཏུ་པ་ཆ་བཞེད་ན་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཉེ་
དགའ་ས་སྒྲུང་སྒྲུང་སྒྲུང་ཏེ་གོ་མ་པ་བསྐྱེད་དེ་སོང་བ་དང་། ཁྱིམ་བདག་དེས་དེ་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་འོང་བ་མཐོང་ནས།
དེས་བསམས་པ། དགོ་སྟོང་།

ཐུལ་པོ་གོམ་པ་འདི་ལྟ་བུས་འོང་པ་འདི་ནི་བཟུལ་པ་ཉེ་དག་འཕྱིན་གོར་མ་ཆག་སྟེ་མ་ནས། དེས་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ནས་དེ་
ལ་སྒྲུབ་པ། སྤྱོད་བཟུལ་པ་ཉེ་དག་འཕྱིན་ལགས་སམ། ཁོ་པོ་ཡིན་ནོ། །བཅས་ཟེ་དབྱར་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་ལ་གྱར་པ་ཁ་ཏུ་བྱས་

བཅུ་བརྒྱུ་བ་འདི་ལགས་

{ @123A } ཨྱུ་བཞེས་ཤིག །ཨ་རྩེ་གྲུ་སྦྱིན་པ་འདིས་ཁྱོད་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དང་།
རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚོགས་དང་། དོན་གྱི་མཚོག་ཐོབ་པ་དང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ཡོང་སོ་ད་ཀྱང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །འ
ཕགས་པ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་བདག་གི་མིང་

གིས་ཡོན་བཤད་པ་མཛད། བཅུ་བརྒྱུ་ཚུ་ལ་གྱི་མིང་གིས་ཡོན་བཤད་པ་མཛོད་ཅིག །བཤེན་པ་འདི་ལ་དགོས་པ་ཅི་
ཡོད། འདི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་མང་དུ་བྱས་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་ཁྱེར་ཏེ་འོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་འདི་ཁྱེར་ཏེ་སྤྲད་དུ་འགོ་
བའི་ཁྱེད་ཞིག་རེ་ཞིག་རྟོས་ཤིག །

འཕགས་པ་བདག་ལ་ཁྱེད་མ་མཆིས་སོ། །བཤེན་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་ཐག་རིང་པོ་འདི་སྤྲད་དུ་ཁྱེར་ཏེ་འོངས་ན་སྤང་དུ་
སྐྱེལ་མི་རྣམས་མཉམ་ དེས་ཁྱེད་ལ་སྤྲས་པ། ཀླར་ལྟ་པ་ཁྱེར་ཏེ་འཕགས་པའི་ཕྱི་བཞིན་སོང་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་མ་འབྱུང་ཤིག
།འདིས་ཁྱོད་ལ་བཅའ་བའི་རིན་སྦྱིན་

དུ་མ་གཞུག་ཤིག །ཁྱེད་དེས་ཀླར་ལྟ་པ་ཁྱེར་ཏེ་དེའི་ཕྱི་བཞིན་སྤང་དུ་སོང་ནས་ཚོང་རྩལ་དང་པོར་ཕྱིན་པ་དང་། དེས་
སྤྲས་པ། འཕགས་པ་ཀླར་ལྟ་པ་ཁྱེར་ཏེ་དག་འདིར་འཛོག་དུ་སྐྱེལ་ཅིག །ཉེ་དག་འཕས་ཁྱེད་ཁྱོད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་
བསྐྱབས་སོ། །ཞེས་དེས་སྤྲོས་འཛོད་

གི་ཁྱེད་ཞིག་ལ་སྤྲས་པ། བཞིན་བཟངས་ཀླར་ལྟ་པ་ཁྱེར་ཏེ་དག་རེ་ཞིག་ཞོག་ཤིག །འཕགས་པ་བདག་གི་སྤྲ་མ་ལ་རག་
ལས་པ་ལགས་སོ། །ཁྱོད་ནམ་ཡང་རང་ལ་རག་ལས་པར་མ་གྱུར་ཅིག །དེས་སྤྲོས་འཛོད་གི་ཁྱེད་གཞན་ཞིག་གི་གན་དུ་
སོང་ནྟེ་སྤྲས་པ། བཞིན་

བཟངས་ཀླར་ལྟ་པ་ཁྱེར་ཏེ་དག་རེ་ཞིག་ཞོག་ཤིག །འཕགས་པ་བདག་གི་སྤྲ་མ་སྤྲད་རོལ་དུ་མཆིས་སོ། །ནམ་ཡང་འཇུག་

པར་མ་གྲུང་ཅིག་ །དེ་སྒོ་ས་འཛོེད་གི་ཁྱེད་དད་པ་གསར་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་འི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་སྒྲིམ་པ། བཞིན་བ་
ཟངས་ཀར་ཁ་པ་ཏ་འདི་དག་རེ་ཞིག་

ཁོག་ཤིག །འཕགས་པ་བདག་མ་ལ་རག་ལས་པ་ལགས་སོ། ཁོ་བོས་ཀོ་ཁྱོད་དད་པ་དང་ལྷན་པར་ཤིས་ཀྱི་ཁོ་བོས་ཁྱོད་
ཇི་ལྟར་རྟག་པ་ལ་དད་པར་ཞི་མི་ཤིས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དད་པ་མ་ཐོབ་ཏུ་ཟིན་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིང་ཚལ་སྤངས་ཏེ་དག་
སྟོང་སྟོང་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་

{ @123B } རྒྱུངས་ནས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་གཞག་ཏུ་གསོལ། ཉེ་དགའ་ས་ཀྱང་ལྟ་པ་ཏ་དེ་དག་དེར་བཞག་སྟེ་ཁྱིམ་
བདག་གི་སྤྱུ་དེ་སྤྱིར་བཏང་སྟེ་སོང་དོ། ཚོར་པ་འི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་ཅག་ལས་གང་ཉི་མ་གར་ན་འོང་བ་དེ་བདག་
ཅག་གིས་ཀྱང་ལྟ་པ་ཏ་དེ་དག་བཏུ་འཇལ་དུ་གཞུག་གོ།

ཞེས་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བ་བཅས་ནས་སྟོན་མཚོང་གི་ཁྱེའུ་དེ་ལ་མས་སྒྲུབ་པ། བུ་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཁྱེ་པ་ཏ་ཏུ་ག་
བཏུ་འཇལ་དུ་མི་གཞུག་པ་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག། ཉིད་གའ་མཚན་མོ་འབྱོད་པ་སྒྱུ་ཏེ་སྟོན་མཚོང་གི་ཁྱེའུ་དེ་དད་པ་
གསར་དང་ལྟན་པ་ཡིན་པས། ཀྱང་ཁྱེ་པ་ཏ་ཏེ་

དག་བསྟོན་པར་འགྱུར་བའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྲུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྒྲིམ་ནས་དེ་ནང་པར་སྤར་ལངས་ཏེ་ཁྱེའུ་
ཞིག་ཁྲིད་ནས་དེ་ཆོང་རྩལ་དུ་སོང་བ་དང་། སྤོམ་འཆོང་གི་ཁྱེའུ་དེ་ཆོང་རྩལ་འབྱེད་ཅིང་འདུག་པ་དེས་མཐོང་ནས་སྤྲུམ་པ།
བཞིན་བཟངས་ཀྱང་ཁྱེ་པ་ཏེ་དག་བྱིན་ཅིག །

འཕགས་པ་ཚོ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་བདག་ཅག་ལས་གང་ག་དྲུགས་ཤར་ན་མཆི་བ་དེ་གྲར་ལྔ་པ་ཐད་ཀྱི་བཅུ་འཇལ་དུ་སྒྱུ་པ་
བའི་ཁྲིམས་སྲུབ་གྱི་བ་བཅས་པས་བདག་ཅག་ཚོ་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་མཆིས་ཏེ། སྤར་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡུད་ཅིང་།
ཞིག་བཞེས་སྲུབ་ཤོལ། བཞེན་པ་

སུཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷོ་གོ་ལ་བ་ཡིན་སྟེ་སུཞིག་སྤྱིང་པ་གཉིས་སྤྲངས་སུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་མ་བྱིན་པར་འགྲོ་ན་གོས་
ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་ས་ཀླར་ལྟ་ཆ་རྒྱལ་བཅུ་འཇལ་དུ་གཞུགས་པའི་གྲོད་ལ་བསྐྱོན་པར་བྱའོ། སྤྱིས་འ
ཚོང་གི་ཁྱེའུ་དེ་ཁོད་ནས་ཀླར་ལྟ་ཆ་འཛི་བུམ་

བྱ་དེ་འཕངས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་གོ་གསལ་སོ། ཉེ་དགའ་ལས་སྤྲངས་པ། རྒྱུ་མ་བྱིད་དམ། མ་ཞུའམ། རྒྱུ་མ་ཞུགས་སམ་བཟླའོ། ཅི་
ཁོ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟགས་ཏེ་གཏད་དམ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟགས་ཏེ་མ་བྲངས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱ་གཙོག་པར་བྱེད། ཉེ་
དགའ་ལས་སྤྲངས་

འཚོང་གི་ཁྱེའུ་དེ་དེ་སྤྱིད་དུ་བསྐྱོར་གྱི་བར་དུ་ཚོང་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་དེའི་ཁྱིམ་ནས་ཀླར་ལྟ་ཆ་རྒྱལ་བཅུ་འཇལ་གཏད་བཅཅད་
ནས། དེ་ལ་མས་སྤྲངས་པ། བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལས་ཅི་བྱས་ན་དེས་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཀླར་ལྟ་ཆ་རྒྱལ་བཅུ་འཇལ་གྲོད་ལ་བསྐྱོན་
པར་གྱུར། ཁྱེའུ་སྤྲངས་པ། གང་

{@124A} ༡༡། །དག་ཤུག་འུ་གྱི་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་མཛོན་པར་དད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་འདི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ།
དད་པའི་རྒྱ་གྱུ་སྤྱིས་མ་ཐག་པ་ཉིད་ཉམས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ལ་གསོལ་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གྲོང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོ་སྤྱོད་གི་དགོ་འདུན་བསྐྱུ་བ་མཛོད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་མ་བཞིན་ནོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་མེད་པར་མཛོད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་ལྟ་མ་བཞིན་ནོ། །

མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཉེ་དགའ་ལ་མས་པ། ཉེ་དགའ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་མཛོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱས་
པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མདདོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུ་ལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་

ཡིན་པ། རུང་བ་མ་

ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་སྤྲད་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྤྲད་ནས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱེལ་པ། དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་
བས་ན་པོ་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་

གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ།
།རའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་གི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོན་
པོ་ཆེན་པོ་ལས། བྲམ་

ཟེའམ། ཁྱིམ་བདག་གམ། གྲོང་རྒྱལ་གྱི་མི་ལས། དུལ་གྱི་མི་ལས། ཞོར་ཅན་ནམ། ཚོང་དཔོན་ནམ། དེད་དཔོན་གྱིས་ཕོ་ཉའི་
ལག་ཏུ་གོས་ཀྱི་རིན་དག་བསྐྱར་བར་གྱུར་ལ། དེ་ནས་ཕོ་ཉ་དེ་གོས་ཀྱི་རིན་དེ་དག་ཁྱེར་ནས་དགོས་པ་དེ་ག་ལ་བ་དེར་
སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། དགོ་

སྟོང་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་འཕགས་པ་མཐུན་པར་མཛད་ཅིག། །ཁྱེད་ལ་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོན་པོ་ཆེན་པོ་ལས། བྲམ་ཟེའམ།
ཁྱིམ་བདག་གམ། གྲོང་རྒྱལ་གྱི་མི་ལས། དུལ་གྱི་མི་ལས། ཞོར་ཅན་ནམ། ཚོང་དཔོན་ནམ། དེད་དཔོན་ཆེ་གོ་མས་གོས་ཀྱི་
རིན་འདི་དག་བསྐྱར་གྱིས་

{@124B} འཕགས་པས་བྱུགས་བརྩེ་བའི་སྤྲད་དུ་འདི་དག་བཞེས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ན་དགོས་པ་དེས། ཕོ་ཉ་དེ་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཕོ་ཉ་དགོས་པ་དག་ནི་གོས་ཀྱི་རིན་དག་ལེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། བདག་ཅག་གོས་རུང་བ་དུས་སུ་རྟེན་
ན་ནི་ལེན་ཏེ་ཞེས་བཛྲོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཕོ་ཉ་དེས་དགོས་པ་

དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་བགྱིད་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གང་ལགས་
པ། འགའ་མཆིས་སམ་ཞེས་ཟེར་ན་དགོས་པ་གོས་འདོད་པས་ཕོ་ཉ་འདི་ནི་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ནི་

དགོས་ཤིང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞུས་ཏེ་ཉམས་

སུ་ལེན་པའི་ཞུས་ཀྱི་དགའ་འོ་ར་བ་པ་འཇམ། དགོ་བསྟན་ཞུས་ཏེ་བྱེད་པ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཕྱི་ཉེས་གོས་ཀྱི་རིན་དེ་
དགའ་ཁྱེད་ནས་ཞུས་ཏེ་བྱེད་པ་གཤམ་བཤེར་འགྲོ་བར་བྱའིང་ཕྱིན་ནས་ཞུས་ཏེ་བྱེད་པ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་
ཞུས་ཏེ་བྱེད་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

ཁྱོད་ཀྱི་གོས་ཀྱི་རིན་འདི་དག་གིས་གོས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཉེས་ལ་དགོ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་འོངས་དང་དེ་ལ་
གོས་རུང་བ་དུས་སུ་སྟོན་ཅིག་ཅེས་བཞུགས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཕྱི་ཉེས་ཞུས་ཏེ་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཡང་དག་
པར་བསྟོ་ཞིང་ཡང་དག་པར་བསྟན་ནས། དགོ་སྟོང་

དེ་གཤམ་བཤེར་འགྲོ་བར་བྱའིང་ཕྱིན་ནས། དགོ་སྟོང་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་འཇགས་པས་ཞུས་ཏེ་བྱེད་པ་བསྟན་པ་གང་
ལགས་པ་དེ་ལ་བདག་གིས་ཡང་དག་པར་བསྟན་ལགས་ཀྱིས་དེའི་གན་དུ་བཞུགས་ཅིག་དང་། དེས་ཁྱོད་ལ་གོས་རུང་བ་
དུས་སུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཞུགས་པར་བྱའོ། །

དགོ་སྟོང་གོས་འདོད་པས་ཞུས་ཏེ་བྱེད་པའི་གན་དུ་སོང་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཞུས་ཏེ་བྱེད་པ་བདག་གོས་འདོད་དོ། །ཆོ་དང་
ལྷན་པ་ཞུས་ཏེ་བྱེད་པ་བདག་གོས་འདོད་དོ་ཞེས་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱུལ་བར་བྱ། རྟན་པར་བྱའོ། །ལན་གཉིས་
ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱུལ་ཞིང་རྟན་པར་

བྱས་པ་ན་གཤམ་ཏེ་གོས་དེ་གྲུབ་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གཤམ་ཏེ་མ་གྲུབ་ན་ལན་བཞི་ལན་ལྟ་ལན་དུ་གཤིག་གི་བར་དུ་ཕྱི་གསུམ་སུ་ཅང་
མི་སྒྲིབ་བར་བསྟན་པར་བྱའོ། །ལན་བཞི་ལན་ལྟ་ལན་དུ་གཤིག་གི་བར་དུ་ཕྱི་གསུམ་སུ་ཅང་མི་སྒྲིབ་བར་བསྟན་པ་ན། གཤམ་ཏེ་གོས་དེ་
གྲུབ་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གཤམ་ཏེ་

{ @125A } ཟླ། མ་གྲུབ་ན་དེའི་འོག་དུ་གོས་བསྐྱུལ་པའི་ཕྱིར་བཅུ་ལ་ཏེ། གོས་གྲུབ་པ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ།
།གཤམ་ཏེ་མ་གྲུབ་ན་ཕྱི་གསུམ་གང་ནས་གོས་ཀྱི་རིན་དེ་དག་འོངས་པ་དེར་བདག་འགྲོ་བར་བྱའོ། །ཡང་ཡིད་བརྟན་པའི་ཕྱི་

ཉམ་ཆོད་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་དགོས་པ་

ཆེ་གོ་མེད་ཕྱིར་གོས་ཀྱི་རིན་གང་དག་བསྐྱར་བ་དེ་དག་ནི་དགོས་པ་དེའི་དོན་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་ཀྱིས། ཞེས་པར་གྱིས་ཞེས་
ཆོད་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་རང་གི་ཞོར་ཚུད་མ་གཟུགས་ཅིག་ཅེས་སྤྲིང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་ནི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་དེ་གི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུ་ལྡན་བྱ་ཉིད་

དག་པ་འཇམ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པོ་འཇམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱད་མེད་རྒྱལ་སྤྲིང་ལ་
དབང་བསྐྱར་བས་དབང་བསྐྱར་བར་གྱུར་ན་དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་པོར་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་རིགས་དང་།
བྲམ་ཟེ་དང་། རྩེ་ལྟ་རིགས་

དང་། དམངས་རིགས་དག་རྒྱལ་སྤྲིང་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་དབང་བསྐྱར་བར་གྱུར་ན་དེ་ཡང་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་པོར་
དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པོ་ཆེན་པོ་འཇམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལས་གཞན་པ་སྤྱོད་པོ་དང་། ཅིས་མ་ཁན་དང་། ལྷ་ཆེན་
པོ་ལ་གཏོགས་པ་རྒྱལ་སྤྲིང་

བྱེད་པ་གསལ་ཆོག་མཐུན་པས་འཆོ་བ་གང་དག་རྒྱལ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་བར་བྱེད་པ་དག་གོ། །བྲམ་ཟེ་འཇམ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བྲམ་ཟེ་གཙང་སྤྱོད་ཅན་གོ། །ཁྱིམ་བདག་གམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་གཙང་པོ། །གྲོང་རྒྱལ་གྱི་མི་འཇམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་
མི་འོ། །ཡུལ་གྱི་མི་འཇམ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་ཡུལ་མི་འོ། །ཞོར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞོར་བྱེད་པས་སྤྱུག་པ་འོ། །ཆོང་དཔོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅོད་པ་ན་བཅེངས་
པ་འོ། །དེད་དཔོན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་དོན་མཐུན་འདས་པར་གྱུར་པས་སོ། །ཁོ་ཉའི་ལག་
རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་པ་

དང་། བྱད་མེད་དང་། མ་ཞིང་གི་འོ། །གོས་ཀྱི་རིན་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གསེར་རམ་དངུལ་དག་གོ། །ཟེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་
ན་འོ། །གོས་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ར་བཟོད་པ་འོ། །དགོས་པ་དེ་དོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་དོན་དུ་གཉེར་ན་འོ། །ཀུན་

དགའ་ར་བཔ་

{ @125B } ཞེས་བྱ་བ་ནི་རུང་བ་བྱེད་པ་ལོ། །དགེ་བསྟོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྟ་
སྒྲུངས་པ་ལོ། །ཚུགས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུགས་བཞི་པོ་དག་ཏུ་སྟེ། ཚུགས་བཞི་པོ་དག་གང་ཞེ་ན། འབོད་གནས་དང་། བྱིས་
གནས་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་།

ལས་ཀྱི་གནས་དག་གོ། །འབོད་གནས་ནི་རྩ་མཁན་གྱི་གནས་དང་། འབྲེག་མཁན་གྱི་གནས་དང་། བྱིས་གནས་ནི་བྱིས་
མཁ་ཚུའི་གནས་སོ། །ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི་བྱ་རམ་ཤིང་གི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། སྤྲུའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ལན་ཚུའི་ལས་
ཀྱི་མཐའ་དག་གོ། །

ལས་ཀྱི་གནས་ནི་ཚོང་ཁང་དང་ཚོང་རྒྱལ་ལོ། །ཅང་མི་སྤྱོད་བར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིག་པོ་དག་
གིས་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་སྒྲིག་པོ་དག་གང་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཡོངས་སམ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་དེའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡོངས་པ་
ལེགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་

དེའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷན་འདི་ལ་འདུག་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལ་དེའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱུ་ལ་ཤུག་ཤིག་ཅེས་
ཟེར་བ་ལ་དེའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བཅའ་བ་དང་བཟའ་བ་ཟེ་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལ་དེའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བཏུང་
བ་འཐུངས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལ་

དེའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །བསྐྱེད་པའི་སྒྲིག་པོ་དེ་དག་ཏུ་ཅང་མི་སྤྱོད་བར་བྱེད་པར་བྱའོ། །ཐོགས་པ་མེད་པར་བཞེད་ཅིང་དེ་ལ་གཞན་
གྱི་ཚིག་གི་སྐྱབས་མེད་པར་བྱེད་ན་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིག་པོ་དག་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པར་བཞེད་པར་བྱའོ། །བསྐྱེད་པའི་སྒྲིག་
པོ་དེ་དག་ཏུ་ཅང་མི་སྤྱོད་

བ་དང་། ཐོགས་པ་དང་བཅས་པར་ཞེད་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཚིག་གི་སྐྱབས་ཡོད་པར་བྱེད་ན། བསྐྱེད་པའི་སྒྲིག་
པོ་དག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བཞེད་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་འོག་རོལ་དུ་ལོ། །གོས་གྲུབ་ན་ཞེས་བྱ་

བཞི་ཐོབ་ནའོ། །སྤང་བའི་

ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཤགས་པར་བྱ་སྟེ་དེས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ།
ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་མ་གྲུབ་ན་སྟོགས་གང་ནས་གོས་ཀྱི་རིན་དེ་དག་འོངས་པ་དེར་བདག་འགོ་བར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་
བཞི་བདག་ཉིད་འགོ་བར་བྱའོ། །ཡང་

{@126A} ༡༡། །ན་ཡིད་བསྟན་པའི་ཕོ་ཉ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་གཞས་པའམ་ཉེ་གཞས་ལས་སོ། །དེ་ལ་དེ་ནི་ཆོ་
ག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གལ་
ཏ་བྱེད་པ་དེ་དག་སྟོང་དེའི་

གནད་ཏུ་འོངས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་འཕགས་པ་གོས་འདི་དག་བཞེས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ན་དག་སྟོང་དེས་གལ་ཏ་བྱེད་པ་དེ་ལ་འ
དི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་འདི་དག་སྤངས་ཟིན་གྱིས་སོང་ལ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གལ་ཏ་
བྱེད་པ་དེ་དག་སྟོང་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་

འཕགས་པ་བདག་གིས་དེའི་སེམས་བསྟུ་བ་རྗེས་སུ་བསྟུ་བ་ཀྱིས་བཞེས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་ན་སྤང་བར་བྱའོ། །དག་སྟོང་གིས་
གོ་རིམས་དེ་ལྟ་བུ་མ་བྱས་པར་གང་ཅུང་ཟད་ལེན་ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །མི་མ་ཡིན་པས་སྦྱིན་པར་བྱེད་
ཅིང་མི་མ་ཡིན་པའི་ཕོ་ཉ་དང་། མི་མ་ཡིན་པས་

རུང་བར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །མི་མ་ཡིན་པས་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཅིང་མི་མ་ཡིན་པའི་ཕོ་ཉ་དང་། མིས་རུང་བར་
བྱེད་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །མི་མ་ཡིན་པས་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཅིང་མིའི་ཕོ་ཉ་དང་། མི་མ་ཡིན་པས་རུང་བར་བྱེད་ན་
ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །མིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཅིང་མི་མ་ཡིན་པའི་ཕོ་ཉ་དང་།

མི་མ་ཡིན་པས་རུང་བར་བྱེད་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །མིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཅིང་མིའི་ཕོ་ཉ་དང་། མི་མ་ཡིན་པས་
རུང་བར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །མིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཅིང་མི་མ་ཡིན་པའི་ཕོ་ཉ་དང་། མིས་རུང་བར་བྱེད་ན་ཉེས་

བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །མི་མ་ཡིན་

པས་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཅིང་། མིའི་ཕོ་ཉ་དང་། མིས་རུང་བར་བྱེད་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །མིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཅིང་མིའི་ཕོ་ཉ་དང་། མིས་རུང་བར་བྱེད་ན་ནི་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་མ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་མ་བྱས་ལ་

ལྷུང་བ་མ་བཤགས་པར་གོས་གཞན་ཞིག་རྟེན་ན་དེ་ཡང་སྤང་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་མ་བྱས་ལ་ལྷུང་བ་མ་བཤགས་པར་གོས་གཞན་ཞིག་རྟེན་ན་དེ་ཡང་སྤང་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་

{@126B}སློང་གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་བྱས་ལ། ལྷུང་བ་མ་བཤགས་པར་གཞན་ཞིག་རྟེན་ན་དེ་ཡང་སྤང་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གི་གོས་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་བྱས་ལ་ལྷུང་བ་བཤགས་ནས་གོས་གཞན་ཞིག་རྟེན་ན་དེ་ལ་ལྷུང་

བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་གིས་ཇི་སྲིད་དུ་གཞི་དེས་མ་བཤགས་ཤིང་སེ་སོར་མ་བཤགས་པར་ལྷུང་བ་བཟེད་དམ། ཚེས་གོས་སམ། ཏུ་བའམ། ཕོར་བུའམ། སྐར་གས་སམ། དགེ་སློང་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་རུང་བ་ཉེ་བར་འཛོགས་ན་དེ་ཡང་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ལས་དང་པོ་

བ་དང་། སྦྱོས་པ་དང་། བཅས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །བསྐྱར་བའི་སྤང་བ་སྟེ་བཅུ་པ་རྩོགས་སུ། །སྤྲོམ་ལ། སྤོན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། །དུག་དང་མཐོ་གང་ལ་མ་དང་གི། །འཁྲུ་བ་དང་གི་

གསེར་དཔུལ་དང་། །མདོན་མཚན་ཅན་དང་ཉོ་འཚོང་དོ། །སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚོན་དགེ་སློང་དག་སྤོན་བལ་གྱི་སྟོན་སར་པ་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་དུ་འཇུག་དེ། དགེ་

སྒོར་དག་སྲིན་བལ་གྱི་སྒྲན་སར་པ་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ན་སྲིན་བལ་དགོན་ཁིང་རིན་ཆེ་བས་བྱ་བ་མང་བ་དང་།
བྱེད་པ་མང་བར་གྱུར་ཅིང་། ལུང་མཛོད་པ་དང་། བཀྲལ་པ་དང་། ལ་ཏོན་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་དང་། ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། བྱང་
གི་སེམས་གྱི་ནི་གནས་ཀྱང་།

གཏོང་བར་བྱེད། སྲིན་བལ་འདོད་པ་དང་། སྲིན་བལ་གྱི་དོན་ཉིད་དུ་འོངས་པ་དག་བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིམ་བདག་རྒྱམས་ལ་
ཡང་དང་ཡང་དུ་རིག་པར་བྱེད་ནས། གཞན་མུ་སྟེགས་ཅན་དག་ཤེས་ལྡན་དག་ཤུགས་ཀྱི་དགོས་ཤིང་འདི་དག་ནི་སྟོག་
གཅོད་པར་བྱེད་པ་དག་སྟེ། སྟོག་

གཅོད་པ་ལས་མ་ལོག་མ་སྤངས་སེམས་མ་སྤངས་པས་དེས་ན་སྲིན་བལ་གྱི་སྒྲན་སར་པ་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་དུ་འཇུག་དེ། དེ་
དག་སྲིན་བལ་གྱི་སྒྲན་སར་པ་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་དུ་འཇུག་པས་སྲིན་བལ་འབྱུང་བའི་སྲིན་བྱ་སྟོག་ཆགས་མང་པོའི་ཚོགས་
བསྐྱབ་ཤིང་སྟོག་གཅོད་པར་།

{@127A} ཟླ། བྱེད་དེ། ལུ་ཞིག་དགོས་ཤིང་མགོ་རིག་འདི་དག་ལ་བསོད་སྟོམས་སྒྱིན་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་ཞེས་
སྒོར་པར་བྱེད། ཕུར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ལ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དག་སྒོར་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་
རྟོ། འདེན་ས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གླེང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་ཤིང་གི་དགོ་འདུན་བསྐྱབ་པ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་ལྟ་མ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱམས་ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་ཆེད་པར་མཛད་པ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་ཡང་ལྟ་མ་བཞིན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་ཤིང་རྒྱམས་ལ་རྒྱས་པ། དགོས་ཤིང་དག་སྒོར་སྲིན་བལ་གྱི་སྒྲན་སར་པ་བྱེད་པ་
བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་། ཚོགས་མི་ཤེས་པ་དང་། གསོ་དཀའ་
བ་དང་། དགའ་དཀའ་

བཟུམ་པར་སྒྲིབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདོད་པ་ཚུང་བ་དང་། ཚོག་གེས་པ་དང་། གསོ་སྤྱོད་པ་དང་།
དགའ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤེང་བ་དང་། ཡོ་བྱུང་བསྐྱེད་སེལ་དང་། སྤྱད་སེལ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཛོས་པ་དང་། རྩོད་རིག་པ་ཉིད་ཀྱི་
བསྐྱེད་སེལ་པ་

བརྗོད་ནས། དགེ་སྲོང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱད་པ། དགེ་སྲོང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས། འ
དྲུལ་བ་ལ་ཉལ་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱསྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་བཞིན་ལོ། །དེ་ཉལ་ཐོས་
རྣམས་ཀྱིས་འདྲུལ་

བལ་བསྐྱབས་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོ་སྟོང་གང་ཤིན་བལ་གྱི་སྟན་མར་པ་བྱེད་ན་སྤང་བའི་སྤྱད་བྱེད་
དོ། ཡང་དགོ་སྟོང་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འདི་བཤོ། ཤིན་བལ་གྱི་སྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟན་གཉིས་ཏེ། བད་ཚེངས་ཅན་དང་།
སྤྱིངས་པ་སྟེ། རྟོན་

འདིར་ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །སར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སར་པ་གཉིས་ཏེ། གསར་པས་སར་པ་དང་། རྟེན་པས་སར་པ་སྟེ། རོན་འདིར་ནི་གསར་པས་སར་པ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་གྱིས་སུ་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་པོ། །སྤར་བའི་

{@127B} ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་ལ་གསལ་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་སྤངས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱལ་པོ་དང་། འདུལ་བ་དང་། ལུང་པོ་ལས་ཏེ། དག་སྟོང་གིས་སྤྱིན་པ་ལ་དག་གི་རྒྱལ་པོ་

འབྲེད་པར་བྱེད། འཛིག་པར་བྱེད། རྒྱལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཅི་ཡིད་དུ་སྒྲུབ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། སྒྲུབ་
བྱས་ཟིན་པ་སྒྲུབ་པའི་ལྗོངས་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་ཕྱིན་པའ་དག་གི་འདུང་པར་འབྲེད་པར་བྱེད། འཛིག་པར་
བྱེད། རྒྱལ་བར་བྱེད་ཅིང་།

ཇི་སྲིད་དུ་སྒྲུབ་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། སྒྲུབ་བྱས་ཟིན་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་སྲིན་བལ་དག་གི་སྤང་པོ་འབྱེད་པར་བྱེད། འཇིག་པར་བྱེད། ཆེ་ལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་སྒྲུབ་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། སྒྲུབ་

བྱས་ཟིན་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་སྲིན་བལ་དག་གི་ཚུན་པོ་དང་འདའ་བ་དང་། ཚུན་པོ་དང་། སྤང་པོ་དང་། འདའ་བ་དང་། ཚུན་པོ་དང་། འདའ་བ་དང་། སྤང་པོ་དང་། སྤང་པོ་དང་། ཚུན་པོ་དང་། སྤང་པོ་དང་། འདའ་བ་དང་། ཚུན་པོ་

དང་། འདའ་བ་དང་། སྤང་པོ་འབྱེད་པར་བྱེད། འཇིག་པར་བྱེད། ཆེ་ལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་སྒྲུབ་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། སྒྲུབ་བྱས་ཟིན་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བྱས་ཟིན་པ་རྟོག་པ་དང་། བྱས་ཟིན་པ་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོངསོད་པ་དང་།

རྟོག་པ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་བ་དང་། སྦྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །སྲིལ་བལ་གྱི་སྤང་བ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པ་རྩོགས་སོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་པ་ལྟར་འདས་

མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱུ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟེས་སྦྱིན་གྱི་ཀླན་དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚོན་དགེ་སློང་དག་ལྷག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གི་སྒྲུབ་སར་པ་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་དུ་འཇུག་དེ། དགེ་སློང་དག་ལྷག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གི་སྒྲུབ་སར་པ་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་

{@128A} ༣༡ །དུ་འཇུག་པ་ན་ལྷག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་དགོན་ཞིང་རིན་ཆེ་བས་བྱ་བ་མང་བ་དང་། བྱེད་པ་མང་བར་གྱུར་ཅིང་། ལུང་མཛོད་པ་དང་། བཟླག་པ་དང་། ཁ་རྟོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་དང་། ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། བྱང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞིག་ནས་ཀྱང་གཏོང་།

བར་བྱེད། ལུག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་འདོད་པ་དང་། ལུག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གི་དོན་ཉིད་དུ་འོངས་པ་དག་བྲམ་
ཟེ་དང་། བྱིམ་བདག་རྒྱམས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་རིག་པར་བྱེད་ནས། དགོས་པ་དོན་ཉིད་དུ་དག་ཅི་ཕྱིར། དགོས་པ་དག་
ལུག་གི་བལ་ནག་པོ་འབའ་

ཞིག་གི་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་དུ་འཇུག་དེ། དགོས་པ་དག་ལུག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གི་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
དང་། བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ན་ལུག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་དཀོན་ཆིང་རིན་ཆེ་བས་བྱ་བ་མང་བ་དང་། བྱེད་པ་མང་བར་འགྱུར་
ཅིང་། ལུང་མཚན་པ་དང་། བསྐྱུག་

པ་དང་། ཁོ་རྟོན་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་དང་། ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། རྒྱུ་གི་སྐྱེས་ཀྱི་ཞི་གནས་ཀྱང་གཏོང་བར་བྱེད། ལུག་བལ་
ནག་པོ་འབའ་ཞིག་འདོད་པ་དང་། ལུག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གི་དོན་ཉིད་དུ་འོངས་པ་དག་བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིམ་བདག་
རྒྱམས་ལ་ཡང་དང་

ཡང་དུ་རིག་པར་བྱེད་ཅེས་སྟོན་པར་བྱེད། ཕུར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་དག་གིས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་རྟོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གླེང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་
དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་བསྟུ་

བ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱམས་ནི་མཁུན་བཞིན་དུ་ཆེད་པར་
མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་རྒྱམས་ལ་རྒྱས་པ།
དགོས་པ་དག་ཁྱེད་ལུག་བལ་

ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གི་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདོད་པ་ཆེ་
བ་དང་། ཚོགས་ཤེས་པ་དང་། གསོ་དཀའ་བ་དང་། དག་དཀའ་བ་རྒྱམས་སྤྱད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ཀྱིས་འདོད་པ་

{@128B} རྒྱུ་བ་དང་། ཚྲིག་ཤེས་པ་དང་། གསལ་སྒྲིབ་དང་། དགའ་སྒྲིབ་དང་། སྤི་བ་དང་། ཡོ་བྱད་བསྐྱེད་སྒྲིབ་དང་།
སྒྱུ་དང་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཛེས་པ་དང་། རྫོད་རིག་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་སྒྲིབ་པ་བརྗོད་ནས། དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་བཞག་སྒྲིབ་པ་
དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་བུ་སྤྲོད་ནས་

ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས། འདྲུལ་བ་ལ་ཉམ་ཐོས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྒྲིབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྤྲོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉམ་ཐོས་རྒྱུ་སྤྲུལ་བ་ལ་བསྐྱེད་སྒྲིབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོ་
སྒྲིབ་གང་ལུག་བལ་ནག་

པོ་འབའ་ཞིག་གི་སྟུགས་པ་བྱེད་ན་སྤྲོད་བའི་ལྟ་བུ་དོ། །ཡང་དགོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚེས་འདི་པའོ། །ལུག་བལ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུག་གི་བལ་འོ། །ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནག་པོ་བཞི་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གནག་པ་དང་། རྩོ་
བས་གནག་པ་དང་། འདམ་ཁ་

དང་། ཁམ་པའོ། །སྟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟུགས་ཀྱིས་ཏེ། རང་ཚད་ཅན་དང་། རྒྱུ་ལ་སྟེ། རྟོག་འདིར་ནི་རྒྱུ་ལ་ཡིན་པར་
དགོངས་སོ། །མར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མར་པ་གཉིས་ཏེ། གསར་པས་མར་པ་དང་། རྟེན་པས་མར་པ་སྟེ། རྟོག་འདིར་ནི་གསར་
པས་མར་པ་

ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོད་པ་གཞན་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པའོ། །སྤྲོད་བའི་ལྟ་བུ་བྱེད་དོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤྲོད་ནས་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བ་བཞག་སྒྲིབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་སྤྲོད་བའི་ལྟ་བུ་དོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལ་ལྟ་བུ་བར་ཇི་ལྟར་

འགྱུར་ཞི་ན། རྒྱུ་པོ་དང་། འདའ་བ་དང་། སྤྲོད་པོ་ལས་ཏེ། དགོས་པ་གསལ་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་དག་གི་རྒྱུ་པོ་འ
བྱེད་པར་བྱེད། འཇིག་པར་བྱེད། རྩེ་ལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྤྲོད་ཏུ་སྟུགས་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤྲོད་ཏུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། སྟུགས་
ཟིན་ན་སྤྲོད་བའི་ལྟ་བུ་བྱེད་

དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལྟར་ལུག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་དག་གི་འདའ་བ་འབྱེད་པར་བྱེད། འཇིག་པར་བྱེད། མེལ་
བར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་སྟོན་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། སྟོན་བྱས་ཟིན་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །དགོས་པ་ལྟར་ལུག་བལ་ནག་

{@129A} ལྟ། ཁོ་འབའ་ཞིག་དག་གི་སྤང་བོ་འབྱེད་པར་བྱེད། འཇིག་པར་བྱེད། མེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་སྟོན་
མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། སྟོན་བྱས་ཟིན་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལྟར་ལུག་བལ་
ནག་པོ་འབའ་ཞིག་དག་གི་

ཆུན་པོ་དང་། འདའ་བ་དང་། ཆུན་པོ་དང་། སྤང་བོ་དང་། འདའ་བ་དང་། ཆུན་པོ་དང་། འདའ་བ་དང་། སྤང་བོ་དང་། སྤང་བོ་
དང་། ཆུན་པོ་དང་། སྤང་བོ་དང་། འདའ་བ་དང་། ཆུན་པོ་དང་། འདའ་བ་དང་། སྤང་བོ་འབྱེད་པར་བྱེད། འཇིག་པར་བྱེད་

མེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྲིད་དུ་སྟོན་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། སྟོན་བྱས་ཟིན་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་རོ། །བྱས་ཟིན་པ་རྟེན་པ་དང་། བྱས་ཟིན་པ་ལ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སོད་པ་དང་། རྟེན་པ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བ་
མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་བ་

དང་། སྟོས་པ་དང་། བཅས་འཁྱུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གི་
སྤང་བ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པ་རྫོགས་སོ། ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་
སྦྱིན་གྱི་

ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །བཙུང་ལྷན་འདས་གྱིས་དགོས་པ་ལྟར་ལུག་གི་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གི་སྟོན་སར་པ་
མི་བྱེད་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་དག་བལ་དཀར་པོ་དང་། མཁོ་བ་བལ་ཅུང་ཞིག་བཅུག་ནས་ལུག་གི་བལ་ནག་པོ་འབའ་
ཞིག་གི་སྟོན་སར་པ་བྱེད་པ་དང་།

བྱེད་དུ་འཇུག་དེ། དེས་ཀྱང་དེ་དག་བྱ་བ་མང་བ་དང་། བྱེད་པ་མང་བར་གྱུར་ཅིང་ལུང་མཛོད་པ་དང་། བསྐྱུག་པ་དང་། ཁ་

ཏོན་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་དང་། ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། བློ་གྲོས་ཀྱི་ཞི་གནས་ཀྱང་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་འདོད་པ་དང་།
དེའི་དོན་ཉིད་རྟོག་པ་

པ་དག་བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིས་བདག་རྒྱལ་ལ་ཡང་དང་ཡང་རྟུ་རིག་པར་བྱེད་ནས། དགོས་པ་དོན་ཉིད་རྟོག་པ་ཅི་ཕྱིར་དགོས་
སྒྲིང་དག་བལ་དཀར་པོ་དང་། མཁོ་བ་བལ་ཕུང་ཞིག་བཅུག་ནས་ལུག་གི་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གི་སྟུང་སར་པ་བྱེད་པ་
དང་། བྱེད་རྟུ་འཇུག་དེ། དེས་

{@129B} ཀྱང་བྱ་བ་མང་བ་དང་། བྱེད་པ་མང་བར་གྱུར་ཅིང་། ལུང་མཛོད་པ་དང་། བཀྲུག་པ་དང་། ལ་ཏོན་དང་།
རྒྱལ་འབྱོར་དང་། ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། བློ་གྲོས་ཀྱི་ཞི་གནས་ཀྱང་གཏོང་བར་བྱེད། དེ་འདོད་པ་དང་། དེའི་དོན་ཉིད་
རྟོག་པ་དག་བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིས་བདག་

རྒྱལ་ལ་ཡང་དང་ཡང་རྟུ་རིག་པར་བྱེད་ཅེས་སྒྲིང་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ལ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་
དགོས་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། བྲལ་གཞི་འདི་
དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་པ་གི་

དགོས་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱུ་བ་མཛད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་ལ་ཞི་གཞི་
བཞིན་རྟུ་མེད་པར་མཛད་པ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་
སྒྲིང་རྒྱལ་ལ་རྒྱས་པ།

དགོས་སྒྲིང་དག་ཁྱེད་ཅག་ངས་དགོས་པ་ལུག་གི་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གི་སྟུང་སར་པ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
བལ་དཀར་པོ་དང་། མཁོ་བ་བལ་ཕུང་ཞིག་བཅུག་ནས་ལུག་གི་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་གི་སྟུང་སར་པ་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་
རྟུ་འཇུག་པ་བདེན་ནམ།

བཅུན་པ་མད་དོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་། ཚོག་མི་ཞེས་པ་དང་། གསོ་དཀའ་བ་དང་།

དགའ་དཀར་བ་རྒྱལ་པར་སྒྲིབ་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས། འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། ཚོག་ཞེས་པ་དང་།
གསོ་སྤྱོད་བ་

དང་། དགའ་སྤྱོད་བ་དང་། སྤེང་བ་དང་། ཡོ་བྱད་བསྐྱེད་ས་པ་དང་། སྤྱེད་ས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཛེས་པ་དང་། རྫོད་རིག་པ་
ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་ས་པ་བཟོད་ནས་དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་པ། དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་
པར་གཞིགས་པས་འདུལ་

བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྒྱལ་པར་གྱི་བསྐྱེད་ས་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉན་ཐོས་རྒྱལ་པར་
གྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱེད་ས་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་གཉིས་ལྟན་སར་པ་བྱེད་ན་ཆ་གཉིས་ནི་ལྷག་བལ་
ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞུག་

{@130A} ལྟེ། །པར་བྱ། གསུམ་པ་ནི་དཀར་པོ་ལས། བཞི་པ་ནི་མཁོ་བ་བལ་ལས་གཞུག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དགོ་
སྤོང་གིས་ཆ་གཉིས་ལྷག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་མ་བཅུག་གམ། གསུམ་པ་ནི་དཀར་པོ་ལས། བཞི་པ་ནི་མཁོ་བ་
བལ་ལས་མ་བཅུག་པར་སྟན་སར་པ་

བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །དགོས་པ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་འདི་པས་སོ། །སྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟན་གཉིས་ཏེ། བར་
ཚངས་ཅན་དང་། རྫོངས་པ་སྟེ། དོན་འདིར་ནི་རྫོངས་པ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །སར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སར་པ་གཉིས་ཏེ།
གསར་པས་སར་པ་དང་། རྟེན་

པས་སར་པ་སྟེ། དོན་འདིར་ནི་གསར་པས་སར་པ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སམ།
གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་ནའོ། །ཆ་གཉིས་ནི་ལྷག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞུག་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལྷག་བལ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ལྷག་གི་བལ་ལོ། །

ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ཅས་བྱ་བ་ནི་ནག་པོ་བཞི་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གཞག་པ་དང་། སྤྱོད་བས་གཞག་པ་དང་། འདམ་ཁ་དང་།

ལམ་པ་ལོ། གསུམ་པ་ནི་དཀར་པོ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོའི་བལ་དང་། རྒྱབ་ཀྱི་བལ་དང་། གཉལ་
བའི་བལ་ལོ། བཞི་

པ་ནི་མཁོ་བ་བལ་ལས་གཞུག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མཁོ་བ་བལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་པ་འི་བལ་དང་། མཁོ་འི་བལ་དང་།
སྒྲོའི་བལ་ལོ། མ་བཅུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མ་བསྐྱེས་པར་རོ། སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་
ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཤགས་

པར་བྱ་བ་སྒྲི། དེས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྷུང་འགྱུར་ཞེ་ན། དགོ་སྒྲོང་གིས་སྟན་
སྤང་བཅུ་པ་བྱེད་ན་དེ་ལྷག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་སྤང་ལྷུང་དང་། དཀར་པོ་ལས་སྤང་བྱེད་དང་གསུམ་དང་། མཁོ་བ་
བལ་ལས་སྤང་བྱེད་དང་གསུམ་

གཞུག་པར་བྱའོ། གལ་ཏེ་དགོ་སྒྲོང་གིས་ཆ་གཉིས་ལྷག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་མ་བཅུག་གམ། གསུམ་པ་དཀར་
པོ་ལས། བཞི་པ་མཁོ་བ་བལ་ལས་མ་བཅུག་པར་སྟན་སར་པ་བྱེད་ན་སྟན་ཟིན་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། སྤང་
བཅུ་པ་ཇི་ལྷུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་

{@130B} དགོ་སྒྲོང་གིས་སྟན་སྤང་ཉི་ལྷུང་དང་། སྤང་སྟམ་བཅུ་པ་དང་། སྤང་བཞི་བཅུ་པ་དང་། སྤང་ལྷུང་བཅུ་པ་བྱེད་ན་
དེས་ལྷག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་སྤང་ཉི་ལྷུང་ལྷུང་དང་། དཀར་པོ་ལས་སྤང་བྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་དང་། མཁོ་བ་
བལ་ལས་སྤང་བྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་

གཞུག་པར་བྱའོ། གལ་ཏེ་དགོ་སྒྲོང་གིས་ཆ་གཉིས་ལྷག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་མ་བཅུག་གམ། གསུམ་པ་དཀར་
པོ་ལས་བཞི་པ་མཁོ་བ་བལ་ལས་མ་བཅུག་པར་སྟན་སར་པ་བྱེད་ན། སྟན་ཟིན་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། དགོ་
སྒྲོང་གིས་དཀར་པོ་

དང་། མཁོ་བ་བལ་ལས་སྤང་གཅིག་གམ། སྤང་བྱེད་ཕྱི་སྒྲི། ལྷག་བལ་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་སྟན་སར་པ་བྱེད་ན་ཐམས་

ཅད་དུ་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞག་པོ་འབའ་ཞིག་མེད་པ་དང་། རིན་མཉམ་པ་དང་། དཀར་པོ་དང་། མཁོ་བ་
བལ་དགོན་པ་དང་།

རིན་ཆེ་བར་གྱུར་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་བ་དང་། སྦྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉིན་པ་
ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཆ་གཉིས་བསེས་པའི་སྤང་བ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པ་རྫོགས་སོ། ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་མཉམ་
ཡོད་ན་

རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆོན་དགོས་སྤྲོད་རྣམས་ལ་སྟན་མང་བ་
ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་སྟན་འདི་ནི་ཉ་ཅང་རིངས་སོ། །འདི་ནི་ཉ་ཅང་བྱུངས་སོ་ཞེས་དེ་བོར་ནས་
གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་དོ། །སྟན་འདི་ནི་ཉ་ཅང་དོག་

གོ། །འདི་ནི་ཉ་ཅང་ཡངས་སོ། །འདི་ནི་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བྱག་རྩོལ་དང་། ཤ་ཟད་པ་དང་། བཙོས་དཀའ་བ་ཉིད་
ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་བོར་ནས་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་པས། དགོས་སྤྲོད་དེ་དག་སྟན་བྱས་ཤིང་བྱས་ཤིང་འདོར་བ་ན་བྱ་བ་མང་བ་
དང་། བྱེད་པ་མང་བར་གྱུར་ཅིང་།

ལུང་མཛོད་པ་དང་། བཀྲུག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དང་། རྩལ་འབྱོར་དང་། ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། བྱང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞིག་ནས་
གཏོང་བར་བྱེད་ནས། དགོས་སྤྲོད་དོན་ཉུང་དུ་དག་ཅིང་ཕྱིར། དགོས་སྤྲོད་རྣམས་ལ་སྟན་མང་བ་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་བར་
གྱུར་ཏེ། འདི་དག་སྟན་འདི་ནི་ཉ་ཅང་

{@131A} ༡༡། །རིངས་སོ། །འདི་ནི་ཉ་ཅང་བྱུངས་སོ། །ཞེས་དེ་བོར་ནས་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག། སྟན་འདི་ནི་ཉ་ཅང་
དོག་གོ། །འདི་ནི་ཉ་ཅང་ཡངས་སོ། །འདི་ནི་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བྱག་རྩོལ་དང་། ཤ་ཟད་པ་དང་། བཙོས་དཀའ་བ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་དེ་བོར་ནས་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་པས། དགོས་སྤྲོད་འདི་དག་སྟན་བྱས་ཤིང་སྟན་བྱས་ཤིང་འདོར་བ་ན་བྱ་བ་མང་བ་

དང་། བྱེད་པ་མང་བར་གྱུར་ཅིང་། ལུང་མཛོད་པ་དང་། བསྐྱུག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་དང་། ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་།
ནང་གི་སེམས་ཀྱི་ནི་གནས་

གཏོང་བར་བྱེད་ཅེས་སྒྲོན་པར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད། ལྷུང་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དག་སྒྲོང་དག་གིས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་རྟོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གྲེང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་
གི་དགོ་འདུན་བསྟུ་བ་མཛད་

དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་མཁུན་བཞིན་དུ་མེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་དུ་སྒྲོང་རྣམས་ལ་རྣམས་པ། དགོས་
དག་ཁྱེད་ལ་སྟན་མང་བ་ཉིད་

འདི་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། ཁྱེད་ཅག་སྟན་འདི་ནི་ཉ་ཅང་རིངས་སོ། །འདི་ནི་ཉ་ཅང་བུངས་སོ་ཞེས་དེ་བོར་ནས་
གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག། སྟན་འདི་ནི་ཉ་ཅང་དོག་སོ། །འདི་ནི་ཉ་ཅང་ཡངས་སོ། །འདི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུག་
རྒྱལ་དང་། ཤ་ཟད་པ་དང་།

བཅོམ་དཀའ་བ་དག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་བོར་ནས་གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མད་དོ། །སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་། ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། གསོ་དཀའ་བ་དང་། དགང་དཀའ་བ་རྣམས་པར་སྟང་
པར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། ཆོག་ཤེས་པ་དང་། གསོ་སྟབས་དང་། དགང་སྟབས་དང་། སྤི་བ་དང་།
ཡོ་བྱད་བསྟུངས་པ་དང་། སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཛེས་པ་དང་། རྫོང་རིག་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྟུགས་པ་བཟོད་ནས། དགོ་
སྒྲོང་

{@131B} རྣམས་ལ་བཀའ་སྟུལ་པ། དགོས་དུ་སྒྲོང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས། འདུལ་

བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུམ་བཞིན་གྱོ། །དེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་
ཀྱིས་འདྲུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་

ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། དག་སྟོང་གིས་སྟན་སར་པ་བྱེད་ན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལོ་དྲུག་ཏུ་བཅང་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དག་
སྟོང་གིས་ལོ་དྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་སྟན་སྟོང་པ་དེ་སྤངས་ཀྱང་རུང་། མ་སྤངས་ཀྱང་རུང་། སྟན་སར་པ་གཞན་བྱེད་ན་སྤང་བའི་
ལྟར་བྱེད་དེ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་འདྲུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འབྲོག་གནས་
ན་འབྲོག་གི་ནགས་ན་བལྟགས་སོ། །འབྲོག་གནས་གང་ཞིང་རྒྱུ་ཆེ་བས་དག་སྟོང་ལག་གི་བྲ་དག་ལོ་དྲུག་ཏུ་སྟན་ཀྱིས་
མི་ཐུབ་པ་དེ་དག་གང་བ་དག་གིས་

ལས་སར་པ་དག་རྒྱུན་བཅད་པར་གྱུར་ཏོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་མཆོན་བཞིན་དུ་མེད་པར་མཛད་པ་
སྟེ། མཆོན་བཞིན་དུ་མེད་པ། མཆོན་ཀྱང་མི་མེད་པ། དུས་སུ་མེད་པ། དུས་ལས་ཡོལ་བར་མི་མེད་པ། དོན་དང་ལྡན་པར་
མེད་པ། དོན་དང་

མི་ལྡན་པར་མི་མེད་པས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་དོན་དང་མི་ལྡན་པར་མེད་པ་ལ་ཚུ་ལོན་ཀྱིས་སློག་པ་
མཛད་པ་ཡིན་གྱོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་དོན་དང་ལྡན་པར་མེད་པ་ལ་དུས་མཆོན་པ་ཡིན་པས།
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་ཆོད་པ་ལྡན་པ་ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་རྣམས་པ། ཀྱན་དགའ་བོ་ཅིའི་ཕྱིར་དག་སྟོང་ལག་གི་བྲ་དག་གིས་ལས་སར་པ་
དག་རྒྱུན་བཅད་པར་གྱུར། བཅུན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་དག་སྟོང་གིས་སྟན་སར་པ་བྱེད་ན་མི་འདོད་བཞིན་
དུ་ལོ་དྲུག་ཏུ་བཅང་བར་བྱའོ། །གལ་

ཏེ་དག་སྟོང་གིས་ལོ་དྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་སྟན་སྟོང་པ་དེ་སྤངས་ཀྱང་རུང་། མ་སྤངས་ཀྱང་རུང་། སྟན་སར་པ་གཞན་བྱེད་ན་

སྒྲུབ་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབས་པའི་གཞི་བཙའ་བ་མཛད་པ་ས། དགོསྟོང་ལག་གི་སྒྲུབ་པ་དགྲུང་ལོ་དྲུག་གི་བར་རྒྱུ་

{@132A} ཨྱུན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་དེ་དག་གྲང་བ་དག་གིས་ལས་སར་པ་དག་རྒྱན་བཀྲམ་པར་གྱུར་ཏེ། །བཙམ་
ལུན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། གྲུན་དག་འབོད་གེ་སློང་ལག་གི་བྲུ་གང་ལ་ལོ་དྲུག་ཏུ་སྣན་གྱིས་མི་ཐུབ་པའི་དགེ་སློང་
དེས་དགེ་འདུན་ལས་ལོ་དྲུག་ཚུན་ཆད་

དུས་ཀྱི་གནད་བ་གསེལ་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་གསེལ་བར་བྱསྟེ། གནས་མལ་བ་ཤམ་པ་བྱས་ནས་གཞི་བརྟུངས་ཏེ་བྲིས་པའི་ཚིག་གིས་དགོ་སྟོང་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟོ་ནས། དགོ་འདུན་བཅས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་ལ། དགོ་སྟོང་ལག་གི་བྲེས་བྲུ་

གོས་ཐུག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། བཀ་རིམ་སྒྲིམ་ཐུག་འཆའ་བས། བཀ་པ་རིམ་ཐང་ལོགས་སུ་ཅོག་པུར་འདུག་སྟེ། ཐལ་
མོ་སྐུར་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ། བདག་དགེ་སྟོང་ལག་གི་སྐུ་
མིང་འདི་ཞེས་བགྲིལ་འོ།

དུག་ཏུ་སྒྲོལ་མི་བཀྱིད་པ་ལས། བདག་དགོས་ཤིང་ལག་གི་བླ་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བ་དགོ་འདུག་ལས་ལོ་དུག་ཚུན་ཆད་དུ་
སྒྲོལ་གནང་བ་གསོལ་ན་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཅན། དགོ་འདུག་བཅུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྐད་དུ་བདག་དགོས་ཤིང་
ལག་གི་བླ་མིང་འདི་ཞེས་བཀྱི་བ་ལ་ལོ་

དུག་ཚུན་ཆད་དུ་སྟོན་གནང་བ་སྟུང་དུ་གསོལ། དེ་བཞིན་དུ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བསྒྲུབ་ཏེ་གསོལ་བར་བྱའོ། །དག་
སྒྲོང་དེ་དག་གིས་དག་སྒྲོང་ལག་གི་བྲུ་དེ་ལ་དད་པ་འཇམ། ཡིད་ཆེས་པས་འགྲོ་བར་མི་བྱ་བར་དག་འདུན་ཐམས་ཅད་དེར་འ
དོང་བར་བྱ་བ་འཇམ། དག་འདུན་

གྲིས་བསྐྱོས་པའི་དགོས་ཤུགས་ལྟར་བར་བྱའི་དེ་དག་སྐྱོད་རང་གི་མིག་སྒྲུབ་བབ་བར་བྱ་བའལ། ཡང་ན་སྐྱོད་

དགོ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་སྟན་དེ་ཉ་ཅང་རིང་བ་ཡིན་ན་དེ་དག་གིས་བཅད་པར་བྱའོ། །གཤམ་ཏེ་ཉ་
ཅང་ཐུང་བ་ཡིན་ན་བལ་སྦྱིན་པར་

བྱའོ། །གཤམ་ཏེ་ཉ་ཅང་ཡངས་པ་ཡིན་ན་དེ་དག་གིས་བཅད་པར་བྱའོ། །གཤམ་ཏེ་ཉ་ཅང་དོག་པ་ཡིན་ན་བལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ།
།གཤམ་ཏེ་རལ་བ་དང་རྩོལ་བ་ཡིན་ན་བལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །གཤམ་ཏེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱག་རྩོལ་བ་དང་། ཤ་
ཟད་པ་དང་།

{@132B} བཅོས་དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་འོག་ཏུ་དགོ་སྟོང་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་བྱ་སྟེ་ལས་བྱའོ། །དགོ་འདུན་
བཅུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ། དགོ་སྟོང་ལག་གི་སྤྱི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ལོ་དྲུག་ཏུ་སྟན་མི་བགྱིད་པ་ལས་དགོ་
སྟོང་ལག་གི་སྤྱི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགོ་འདུན་ལས་ལོ་

དྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་སྟན་གནང་བར་གསོལ་ན། གཤམ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་
མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་དགོ་སྟོང་ལག་གི་སྤྱི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ལོ་དྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་སྟན་གནང་བ་སྟོལ་
ཏོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་

འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསལ་དུ་གསོལ། དགོ་སྟོང་ལག་གི་སྤྱི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ལོ་དྲུག་ཏུ་
སྟན་མི་བགྱིད་པ་ལས་དགོ་སྟོང་ལག་གི་སྤྱི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགོ་འདུན་ལས་ལོ་དྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་སྟན་གནང་
བར་གསོལ་ཏེ། དེའི་སྤྱད་དུ་དགོ་

འདུན་གྱིས་དགོ་སྟོང་ལག་གི་སྤྱི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ལོ་དྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་སྟན་གནང་བ་སྟོལ་ན། ཆོད་ང་ལྟན་པ་གང་
དག་དགོ་སྟོང་ལག་གི་སྤྱི་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ལ་ལོ་དྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་སྟན་གནང་བར་སྟུལ་བར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་
ཅང་མ་གསུང་ཤིག། །གང་དག་མི་

བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུང་ཤིག། །དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱིས་དགོ་སྟོང་ལག་གི་སྤྱི་མིང་འདི་

ཞེས་བགྲི་བ་ལ་ལོ་བྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་སྟན་གནང་བ་སྤྱུལ་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ།
།དགོ་འདུན་གྱིས་དགོསྟོང་ལག

གི་སྤྱ་གང་ལ་ལོ་བྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་སྟན་གནང་བ་བྱིན་པ་དེས་ལོ་བྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་སྟན་བྱེད་དུ་གཞུག་སྟེ་འདི་ལ་འགྲོད་
པར་མི་བྱུངོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བསྐབ་པ་འདོད་པ་དང་། བསྐབ་པ་ལ་གྲུས་པ་དང་། བསྐབ་པ་ལ་ཡོ་བྱད་བ
སྐྱངས་པའི་བསྐྱགས་པ་བཟོད་དེ།

དགོསྟོང་རྒྱམས་ལ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པ་དང་། དེའི་གས་ཆེ་བ་དང་། དེ་དང་འཚམ་པའི་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་བཀའ་མཆོད་
མཛོད་ནས་དགོསྟོང་རྒྱམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོསྟོང་དག་དེ་ལྟ་བས་ན་སྤྲ་མ་ནི་བཅས་པ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་གནང་བ་ཡིན་
ནོ། །དའི་ཉན་ཐོས་རྒྱམས་

{@133A} ཟླ། །གྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། དགོསྟོང་གིས་སྟན་སར་པ་བྱེད་ན་
མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལོ་བྲུག་ཏུ་བཅང་བར་བྱུངོ། །གལ་ཏེ་དགོསྟོང་གིས་ལོ་བྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་སྟན་རྟིང་པ་དེ་སྤངས་ཀྱང་
རུང་། མ་སྤངས་ཀྱང་རུང་། སྟན་སར་པ་གཞན་

བྱེད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བ་མ་གཏོགས་ཏེ་སྤང་བའི་ལྟངས་བྱེད་དོ། །དགོསྟོང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་འདི་པས་སོ། །
སྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟན་གཉིས་ཏེ། བློ་ཚངས་ཅན་དང་། རློངས་པ་སྟེ། རོན་འདིར་ནི་རློངས་པ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །ལར་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སར་པ་

གཉིས་ཏེ། གསར་པས་སར་པ་དང་། རྟེན་པས་སར་པ་སྟེ། རོན་འདིར་ནི་གསར་པས་སར་པ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །བྱེད་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་གྱིས་སུ། གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་ནའོ། །མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལོ་བྲུག་ཏུ་བཅང་བར་བྱུངོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ལོ་བྲུག་གི་

མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་བཅང་བར་བྱ་བའོ། །གལ་ཏེ་དགོསྟོང་གིས་ལོ་བྲུག་ཚུན་ཆད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དོ། །

སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིབ་གང་ཡོད་པ་དེ་ལོ། །སྤངས་ཀྱང་རུང་། མ་སྤངས་ཀྱང་རུང་སྒྲིབ་སར་པ་གཞན་བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གཉིས་པ་ལོ། །དགོ་

འདུན་གྱིས་གནང་བ་མ་གཏོགས་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བ་བཞག་སྟེ་ལོ། །སྤང་བ་འཁྱིལ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ལྷུང་བ་བཞགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་སྤང་བ་འཁྱིལ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་མོ།
།དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་

ཞེ་ན། །།བར་སྟོམ་ལ། གཉིས་བརྩམས་བྱི་མ་ཟེན་པ་དང་། །གཉིས་བརྩམས་སྟུ་མ་ཟེན་པ་དང་། །གཉིས་ཟེན་ནས་ནི་
གཅིག་སྟོང་དང་། །གཉིས་ཀ་བརྩམས་ཏེ་གཏོང་བ་དང་། །འོ་རྒྱལ་པ་ལ་ཉེས་མེད་པ། །དེ་ནི་སྒྲིབ་བྱི་བ་སྟུ་བ་ཡི་ན། །དགོ་
སྟོང་

གིས་འོ་གང་ལ་སྒྲིབ་ཚུལ་པར་བྱེད་པའི་འོ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་པ་ཚུལ་པར་བྱེད་ན་གཉིས་པ་ཚུལ་པ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་
སུ་འགྱུར་ལ། བྱས་ཟེན་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྟུ་མ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །འོ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་པ་མི་ཚུལ་
ཡང་འོ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་

{@133B} པ་དང་། བཞི་པ་དང་། འོ་ལྷ་པ་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་པ་ཚུལ་པར་བྱེད་ན་གཉིས་པ་ཚུལ་པ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འ
གྱུར་ལ། བྱས་ཟེན་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྟུ་མ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དགོ་སྟོང་གིས་འོ་གང་ལ་སྒྲིབ་ཚུལ་པར་
བྱེད་པའི་འོ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་པ་བརྩམས་

ནས་སྟུ་མ་ཟེན་པར་བྱེད་ན་གཉིས་པ་ཚུལ་པ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། བྱས་ཟེན་ན་སྤང་བ་འཁྱིལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །
འོ་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་པ་བརྩམས་ནས་ཟེན་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་འོ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། ལྷ་པ་ལ་
སྒྲིབ་གཉིས་པ་བརྩམས་ནས་

སྟུ་མ་ཟེན་པར་བྱེད་ན་དེ་ཚུལ་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། བྱས་ཟེན་ན་སྤང་བ་འཁྱིལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྟོང་གིས་

ལོག་པ་ལ་སྟོན་བྱས་པའི་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་སྟོན་གཉིས་པ་ཡང་བྱས་ནས་དེས་སྡུ་མ་ཞོས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་བྱི་མ་ཞོས་
གཏོང་བར་བྱེད་དམ། བྱི་མ་ཞོས་བཞག་སྟེ་སྡུ་མ་

ཞོས་གཏོང་བར་བྱེད་ན་གཉིས་པ་རྩོམ་པ་དེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། བྱས་ཟིན་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྡུ་
མ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ལོ་དེ་ཉིད་ལ་སྟོན་གཉིས་པ་མ་བྱས་ཀྱང་ལོ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། ལྷ་པ་
ལ་སྟོན་གཉིས་པ་བྱས་ནས་དེས་སྡུ་མ་

ཞོས་བཞག་སྟེ་བྱི་མ་ཞོས་གཏོང་བར་བྱེད་དམ། བྱི་མ་ཞོས་བཞག་སྟེ་སྡུ་མ་ཞོས་གཏོང་བར་བྱེད་ན་གཉིས་པ་རྩོམ་པ་དེ་
ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། བྱས་ཟིན་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྡུ་མ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དགེ་སྤྲོད་གིས་ལོ་
གང་ལ་སྟོན་རྩོམ་པའི་དེ་ཉིད་ལ་སྟོན་

གཉིས་པ་ཡང་བརྩམས་ནས་དེ་མ་ཟིན་པར་གཏོང་བར་བྱེད་དམ། ལོ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། ལྷ་པ་
ལ་བརྩམས་ནས་དེ་མ་ཟིན་པར་གཏོང་བར་བྱེད་ན་དེ་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ལྡར་འགྱུར་ལ། །སྡུ་མ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་
མེད་དོ། །དགེ་སྤྲོད་གིས་ལོ་གང་

ལ་སྟོན་བྱེད་པའི་ལོ་དེ་ཉིད་ལ་སྟོན་གཉིས་པ་མི་བྱེད་ཅིང་ལོ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་མི་བྱེད། གསུམ་པ་ལ་ཡང་མི་བྱེད། བཞི་པ་
ལ་ཡང་མི་བྱེད། ལྷ་པ་ལ་ཡང་མི་བྱེད་པར་ལོ་དྲུག་པ་ལ་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་།
སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་།

{@134A} ཟླ། རྩོམ་པ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ལོ་དྲུག་ཏུ་བཅང་བའི་སྤང་བ་སྟེ་བཅུ་བཞི་པ་རྩོགས་
སོ། །འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། བཅའོ་སུམ་བཅུ་ཅུ་གཉིས་པ། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་
བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་

མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་པ་ར་ན་བཞུགས་སོ། །གང་གི་ཚོ་བཙུང་ལྷན་འདས་གྱིས་བྲན་མེད་པའི་མཁུན་པ་ཐུགས་སུ་

ཆུད་པ་དེའི་ཚོན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུལ་དབུས་སུ་སངས་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ཞེས་གྲག་གོ་ཞེས་སྒྲ་གསུམ་སོ། །བྱང་ལམ་
ན་ཚོང་པ་དག་གིས་ཡུལ་དབུས་སུ་

སངས་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་སྟེ། གང་དག་དེ་ལ་མཚོང་པ་དག་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་མཚོང་པ་བྱས་པ་དེ་དག་ནི་ཉིན་ཏུ་འ
བྲས་བུ་ཆེ་བ་དང་། ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་། གསལ་བ་ཆེ་བ་དང་། རྒྱ་ཚུན་པོར་འགྱུར་རེ་ཞེས་ཐོས་སོ། །ཐོས་ནས་ཀྱང་དེ་
དག་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་

ཅག་ཟོང་དག་ཐོགས་ཏེ་མཉམ་ཡོད་དུ་འདོང་ཞིང་དེར་བདག་ཅག་གིས་ཁོ་སྒྲེགས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ལ་ཡང་བསྟོན་བཀྱར་བྱའོ་སྟུང་དུ་རིག་ནས་ཚོང་པ་ལྟ་བུ་བྱང་ལམ་ནས་ཟོང་དག་ཐོགས་ཏེ་ཡུལ་དབུས་སུ་འཕགས་སོ།
།དེ་དག་མཐར་གྱིས་མཉམ་ཡོད་དུ་བྱིན་ནས་

དེ་དག་གིས་ཟོང་མཁོས་སུ་ཕབ་སྟེ། བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ག་ལ་བ་དེར་དོང་ནས་བྱིན་པ་དང་། བྱིམ་བདག་
མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །བྱིམ་བདག་བདག་ཅག་སངས་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་འདྲན་འདས་བལྟ་བར་འདོད་
དོ། །ཤེས་ལྷན་དག་དེ་བཞིན་

ག་ཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་མས་ནི་བལྟ་བར་བྱ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་
བཞིན་ག་ཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷ་དུམ་བུ་རའི་མེ་
ཏོག་ལྟར་བལྟམས་པ་དང་། འབྱུང་

བ་དཀོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་ཚོང་པ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་དག་ཁྲིད་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་བྱིན་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ།
།མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་བཅོམ་

{ @134B } ལྷན་འདས་ཚོང་པ་དེ་དག་ལ་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་མཛད། ཡང་དག་

པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པར་མཛད། ཡང་དག་པར་གཟེངས་སྟོན་པར་མཛད། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དག་པར་མཛད་དོ།
།རྣམ་གྲངས་དུ་མས་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་གྲིས་ཡང་དག་

པར་བསྟན། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག། ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོན། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དག་པར་མཛད་
ནས་ཅང་མི་གསུང་དོ། །དེ་ནས་ཆོང་པ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ནས། དགོས་ཤིང་གནས་བརྟན་
གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ལག་

ཁང་བལྟ་བར་བརྩམས་པ་དང་། ཆོང་པ་དེ་དག་གིས་དགོས་ཤིང་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་མལ་ཤིན་དག་གཤིང་
བ་དབྱས་རྟོལ་བ་དག་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟེས་སྦྱིན་ལ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །བྱིས་
བདག་ཅིའི་ཕྱིར་དགོས་ཤིང་གནས་བརྟན་གནས་

བརྟན་འདི་དག་གི་གཤིང་བ་དག་དབྱས་རྟོལ་བར་གྱུར། བྱིས་བདག་མགོན་མེད་ཟེས་སྦྱིན་གྲིས་སྒྲུས་པ། བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་འདི་དག་ནི་ཕ་ལ་ཆེར་མཚན་མོ་སྦྱི་ལ་མོ་གྱུང་གིས་འདེམ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་སེམས་མཛོད་པར་དད་པར་གྱུར་ནས་
དད་པ་སྦྱོར་པ་དེ་དག་གིས་དགོས་ཤིང་རྣམས་

ལ་རས་ཡུག་ཆེན་ལྔ་བརྒྱ་ཕུལ་ལོ། །དགོས་ཤིང་རྣམས་ཀྱིས་གཤིང་བ་རྟིང་པ་དེ་དག་ཁང་པ་ཆེན་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་གྲ་
གབ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་བཞག་གོ། །དེའི་ཆེ་བྱིས་བདག་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱུས་ལ་སོགས་པ་དགོས་ཤིང་གི་དགོ་འདུན་བྱིས་
གཞན་དུ་གདུགས་ཆོད་ལ་ན་བྱངས་པ་དང་།

དགོས་ཤིང་གི་དགོ་འདུན་ནི་ཞུགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་རྩལ་ལས་བྱུང་བ་ན་བཞུགས་ཤིང་བསོད་སྟོམས་མཛོད་པར་
བསྒྲུབས་སོ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་རྒྱ་ལྔ་རྩལ་ལས་བྱུང་བ་ན་བཞུགས་ཤིང་བསོད་སྟོམས་མཛོད་
པར་སྒྲུབ་པ་མཛད་དེ། ལྔ་གང་ཞེན།

ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིན་པར་བཞེད་པ་དང་། ལྔ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བཞེད་པ་དང་། ནང་པ་ལ་བལྟ་བར་བཞེད་པ་དང་།

གནས་མཉམ་ལ་རྟོག་པར་བཞེད་པ་དང་། འདྲུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བཞེད་པའོ། །དོན་འ
དོར་ནི་བཅོམ་ལྷན་

{@135A} ལྟ། །འདས་གནས་མཉམ་ལ་རྟོག་པར་བཞེད་པ་དང་། འདྲུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
བཅའ་བར་བཞེད་པས། རྩལ་ལས་བྱུང་བཞི་བཞུགས་ཤིང་བསོད་སྟོམས་མཛོན་པར་སྐྱབ་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་དག་སྒོང་གི་དག་འདུན་

སོང་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་ཐུགས་སུ་རྩལ་ལས་ཐེ་མིག་བསྐྱམས་ཏེ་ཀུན་དགའི་ར་བ་ནས། ཀུན་དགའི་ར་བར། གཙུག་
ལག་ཁང་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། ཁང་གྲིམ་ནས་ཁང་གྲིམ་དུ། འཆགས་ནས་འཆགས་དང་། གོ་ལ་བར་ག་ཞེགས་ཤིང་
མཐར་གྱིས་ག་ཞེགས་པ་ན་ཁང་

པ་ཆེན་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་ག་ལ་བ་དེར་ག་ཞེགས་སོ། །དེའི་ཆོན་ཁང་པ་ཆེན་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ན་གདིང་བ་རྟིང་
པ་དོལ་བ་དང་ར་ལ་བས་རྩལ་གྱི་ཐྱེ་མ་དང་འབྲེས་པ་རབ་རྩ་མང་པོ་དག་ས་ལ་བཀྲམ་ཞིང་འདུག་གོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་གདིང་བ་རྟིང་པ་དོལ་བ་དང་། ར་ལ་

བས་རྩལ་གྱི་ཐྱེ་མ་དང་འབྲེས་པ་རབ་རྩ་མང་པོ་དག་ས་ལ་བཀྲམ་ཞིང་འདུག་པ་དག་གཟིགས་སོ། །གཟིགས་ནས་ཀྱང་ཨེ་
མ་ཞེས་གསུང་ཞིང་སྤྲད་ནས་འདི་སྟམ་དུ་དགོངས་སོ། །བམ་ཟེ་དང་གྲིམ་བདག་དད་པ་ ཅན་དག་གིས་པགས་པ་དང་། ཤ་
དང་། ཐུག་དག་བཅོམ་ཅིང་བཅོམ་

ཅིང་སྤྱིན་པ་དག་སྤྱིན། བསོད་ནམས་དག་བྱེད་པ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དག་སྒོང་དག་རྩོད་མི་ཞེས་པ་དང་། མོ་མོར་མི་རྟོག་
པར་ཡོངས་སུ་ལོང་སོང་པར་བྱེད་དོ་སྟམ་དུ་དགོངས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གདིང་བ་རྟིང་པ་དེ་དག་ལེགས་
པར་བརྟུལ་ཅིང་སྤྱུགས་ནས་

བཏིང་ཞིང་བསྐྱམས་ཏེ་རྩིག་པ་ལ་མི་རེ་ག་པར་མཛད་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྤྲད་རོལ་དུ་ཞབས་གཉིས་བསིལ་ཏེ་ནང་

དུ་ཡང་དག་འཛོག་གི་སྒྲ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ག་ཞེགས་སོ། །དེ་ནས་དགོས་པ་བསོད་སྟོམས་སྒྲུབ་པས། བསོད་སྟོམས་
སྒྲུབ་ནས། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་ངོ། །སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བསོད་སྟོམས་སྒྲུབ་པ་འདི་དགོས་པ་ལ་
དགོས་པ་ལས་ཇི་ལྟར་ཟས་བསོད་དམ། དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་ཆོས་པར་བྱས་སམ་ཞེས་སོ་སོར་ཀུན་དགའ་བར་མཛད་
པ་འདིས་སོ་སོར་ཀུན་དགའ་བར་

{@135B} མཛད་པ་ཡིན་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་བསོད་སྟོམས་སྒྲུབ་པ་ལ། དགོས་པ་ཇི་ལྟར་ཟས་
བསོད་དམ། དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་ཆོས་པར་བྱས་སམ་ཞེས་སོ་སོར་ཀུན་དགའ་བར་མཛད་པ་དང་། དེས་གསོལ་པ།
བཙུན་པ་ཏེ་པོར་ཟས་བསོད་ཅིང་དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་

ཆོས་པར་བགྱིས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒྲ་རོལ་དུ་ཞབས་
གཉིས་བསིལ་ཏེ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་གི་སྒྲ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ག་ཞེགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱིན་
ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལས་བཞེངས་

ནས། དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་གྱི་གོང་དུ་གཤམ་བཞག་སམ་པ་ཉིད་ལ་བཞུགས་སོ། །བཞུགས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
དགོས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། དགོས་པ་དག་འདི་ནངས་དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་སོང་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་ཞེས་
ནས་ལྡེ་མིག་ཁྱེར་ཏེ། ཀུན་དགའི་

ར་བ་ནས་ཀུན་དགའི་ར་བར། གཙུག་ལག་ཁང་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། ཁང་གྲིམ་ནས་ཁང་གྲིམ་དུ། འཆགས་ནས་འ
ཆགས་དང་། གོལ་བར་སོང་ཞིང་མཐར་གྱིས་འགོ་བཟུང་པ་ཆེན་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་ག་ལ་བ་དེར་ཕྱིན་ནས་
ངས་ཁང་པ་ཆེན་པོའི་གཙུག་

ལག་ཁང་དེ་ན་གཤིང་བརྟེན་པ་རྟོལ་བ་དང་རལ་བ་སྤུལ་གྱི་ཕྱེ་མ་དང་འབྲེས་པ་རབ་དུ་མང་པོ་དག་ས་ལ་བཀའ་ཞིང་འ

དུག་པ་མཐོང་དོ། མཐོང་ནས་ཀྱང་ཨེ་མ་ཞེས་བྱས་ཏེ་སྤྲད་ནས་འདི་སྟུང་དུ་བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིས་བདག་དང་པ་ཅན་དག་
གིས་པགས་པ་དང་། ཤ་དང་། ལྷག་

དག་བཙོར་ཅིང་བཙོར་ཅིང་སྤྱོད་པ་དག་སྤྱོད། བསོད་ནམས་དག་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དགོས་མོང་དག་བྱོད་མི་ཞེས་པ་
དང་། སེ་སོར་མི་རྟོག་པར་ཡོངས་སུ་ཡོངས་པར་བྱེད་དོ་སྟུང་དུ་དགོངས་གྱིས། དགོས་མོང་དག་ཁྱེད་གྱིས་དད་པས་སྤྱོད་
པར་བྱ་བ་ལ། བྱོད་རན་པར་ཡོངས་

སུ་ཡོངས་དཔ་དང་། སྤང་ཞིང་ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔ་དང་། དུས་སུ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔ་དང་། བརྟག་ཅིང་ཡོངས་སུ་
ཡོངས་དཔ་དང་། ཁད་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔ་ན་ལེགས་སོ། ། བར་སྤྲོམ་ལ། བྱོད་རན་པ་དང་སྤང་བ་དང་། འདི་

{@136A} ཟླ། བཞིན་དུས་དང་བརྟག་པ་དང་། ཁད་གྱིས་ཡོངས་སུ་དཔ་ཡིན། འདི་ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
བྱོད་རན་པ་དང་། སྤང་བ་དང་། དུས་དང་། བརྟག་པ་དང་། ཁད་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔ་འི་བསྐྱེད་པ་བཟོད་ནས་དགོ་
སྤོང་རྣམས་ལ་བཀའ་

སྤྱུལ་པ། དགོས་མོང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་པན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདྲུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་
པའི་གཞི་བཙའ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོམ་བཞིན་ནོ། འདི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདྲུལ་བ་ལ་བསྐྱེད་པའི་
གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་

སྟེ། དགོས་མོང་གིས་གདིང་བ་སར་པ་བྱེད་ན་སར་པ་བྱ། ཁ་དོག་མི་སྤྱུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གདིང་བ་རྟོང་པ་བདེ་བར་
ག་ཞེགས་པའི་མཐོག་གང་འཁོར་བས་གྲུན་པར་བྱ་ལོ། གལ་ཏེ་དགོས་མོང་གིས་སར་པ་ཁ་དོག་མི་སྤྱུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
གདིང་བ་རྟོང་པ་བདེ་བར་ག་ཞེགས་པའི་མཐོག་གང་

འཁོར་བས་མ་གྲུན་པར་གདིང་བ་སར་པོ་དན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། འདི་དགོས་མོང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་འདི་པས་སོ།
འགདིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེ་སོར་གདིང་བའོ། མར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སར་པ་གཉིས་ཏེ། གསར་པས་སར་པ་དང་། རྟོང་པས་

སར་པ་སྒྲེ། རོན་འདིར་

ནི་གསར་པས་སར་པ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སུ། གཞན་བྱེད་དུ་འཇུག་ནའོ།
།སར་པ་ཁ་དོག་མི་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སར་པ་སྒྲེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གདིང་བ་རྟིང་པ་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་མཐོག་གང་འཁོར་བས་

སྤྱན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་དེ་ལ་གདིང་བ་རྟིང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐོག་གང་འཁོར་བ་གཞན་ཡོད་ནའོ།
།བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱན་པའོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐོག་གང་ལ་ནི་ཚད་དང་ལྷན་པའི་སྤྱི་སྤྱི་བྱེད་
དང་དོ་ཡོད་དོ། །འཁོར་བས་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ནས་མཐོར་ཡོད་པས་སོ། །སྤྱན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱར་བར་བྱ་བའོ། །མ་སྤྱན་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་
སྤྱར་བར་རོ། །སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཤགས་པར་བྱ་བ་སྒྲེ། དེས་
ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་

{@136B} སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དག་སྤོང་གིས་གདིང་བ་རྟིང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐོ་
གང་འཁོར་བས་མ་སྤྱན་པར་ཇི་ཅུང་ཅུང་ཅུང་ལྟར་གདིང་བ་སར་པོ་ད་པར་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་རོ། །གདིང་བ་རྟིང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཤ་ཟད་

པ་དང་། བྱག་དོལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། བཅོས་སུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅུང་མེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་
པོ་པ་དང་། སྤྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །མཐོག་གང་གི་སྤང་བ་སྤྱི་
བཙུ་ལྷ་པ་ཚོ་གས་

སུྟོ། ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟེས་སྤྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བ
ཞུགས་སོ། །དུག་སྤྱི་དག་གིས་སྤྱོས་པ། དགའ་བོ་ཉེ་དགའ་ལྷུང་བ་ཟེད་ནག་པོ་ཅན་འདི་དག་ནི་རྒྱུ་ཕྱིན་ཞུགས་

བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲོ་ན་ཡང་འགྲོ་

བར་ཆས་པའི་རྟེན་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད། འོང་ན་ཡང་སྒོ་བྱར་དུ་འོངས་པའི་རྟེན་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དག་འ་བ་
དང་། ཡིད་དུ་འོང་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཡུ་བུ་ཅག་ནི་ཁོཾ་པའི་རུས་སྤྲུལ་དང་འབྲུ་བར་གར་ཡང་མི་འདོང་། གར་ནས་
ཀྱང་མི་འོང་བས་རྟེན་པ་འཐོབ་པ་དང་།

སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དག་འ་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བར་ག་ལ་འགྱུར་གྱིས་ཡུ་བུ་ཅག་ཀྱང་འདོང་རོ། །གར་དུ་འདོང་། གར་དུ་དོན་
མཐུན་འགྲུབ་པར་རོ། །དེ་དག་གིས་བསམས་པ། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་དོང་བར་འགྱུར་ན་བདག་ཅག་གི་ཉི་བརྟེན་པའི་
སྤྱི་མ་གར་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་།

རྒྱུ་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་དག་གིས་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱིས། བདག་ཅག་གིས་གཅིག་བཞག་སྟེ་འདོང་བར་
བྱ་ན་སུ་བཞག་པར་བྱ། བཅུན་པ་འཆར་ཀའོ། །བཅུན་པ་འཆར་ཀ་ཁྱོད་འདི་ཉིད་དུ་འདུག་ཤིག། ཁོ་བོ་ཅག་འདོང་བར་
བྱའོ། །དེ་བཞིན་གྱིས་ཤིག་ཅེས་

འཆར་ཀ་དེ་ཉིད་དུ་འདུག་གོ། །ལྷ་པོ་དག་གིས་དོན་མཐུན་བཅའ་པ་བར་བརྩམས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་བལ་ཡུལ་དུ་འགྲོ་
བའི་དོན་མཐུན་མཐོང་ནས། དེའི་རྒྱུ་དུ་སོང་སྟེ་སྤྲུལ་པ། བཞིན་བཟངས་དག་ཁྱེད་གར་དུ་འཕགས། འཕགས་པ་དག་བལ་
ཡུལ་དུ་འོ། །བཞིན་

{@137A} ༡༡། །བཟངས་དག་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཁྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་འདོང་རོ། །འཕགས་པ་དག་བལ་ཡུལ་ནི་རྩ་མའི་
རྒྱུ་འབྲུ་བ་ལགས་པས། ཁྱེད་ཅག་དེར་དགྲེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བཞིན་བཟངས་དག་གལ་ཏེ་དེ་རྩ་བུ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་།
ཡུལ་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་

འདོང་བར་བྱའོ། །འཕགས་པ་དག་གལ་ཏེ་དེ་རྩ་བུ་མཆོར་ན་བཞུད་དོ། །དུག་སྤྲེད་དག་དོན་མཐུན་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་བལ་
ཡུལ་དུ་འཕགས་ནས་མཐར་གྱིས་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཉི་མ་གར་ཁོ་ན་ལ་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་

མངོན་པར་མི་དགའ་བར་གྱུར་ནས་དེ་

དག་ནང་པར་སྒར་ལངས་ཏེ་ལམ་སྲང་དུ་དོང་བ་དང་། ཚོང་པ་དག་གིས་དུག་སྒྲིལ་དག་མཐོང་ནས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་
ཕྱག་འཚུལ་ཏེ་སྐྱེས་པ། འཕགས་པ་དག་བལ་ཡུལ་ཅི་འདྲ། བྱེད་ཅག་མངོན་པར་མི་དགྲེས་པར་མ་གྱུར་ཏེ། བཞིན་བ
ཟངས་དག་ཉི་མ་གང་ཁོ་ན་ལ་བལ་ཡུལ་

དུ་བྱིན་པའི་ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བར་གྱུར་ཏོ། །འཕགས་པ་དག་བདག་ཅག་གིས་བྱེད་ལ་དང་པོ་ཁོ་ན་
ནས་བལ་ཡུལ་ནི་རྩ་མེད་རྒྱལ་འདྲ་བ་ལགས་པས། བྱེད་ཅག་དེར་དགྲེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་མ་བགྲིས་སམ། བཞིན་བ
ཟངས་དག་ཅི་དེ་ལྟ་ན་འགྲོ་འཇམ་འདོང་

ངོ། །འཕགས་པ་དག་བདག་ཅག་གིས་ཟོང་མ་བསྐྱུར་དེ་དེ་ལྟ་ལགས་མེད་གྱི་འོན་ཀྱང་བདག་ཅག་དང་བཞེས་པའི་ཚོང་
པ་གཞན་དག་མཆིས་པ་དེ་དག་གིས་ཟོང་བསྐྱུར་བས་དེ་དག་ལ་གཏད་པར་བགྲིས་དེ་དག་དང་ཐབས་ཅིག་བཞུད་ཅིག
།དུག་སྒྲིལ་དག་སྐྱེས་པ། དེ་མ་ཞོངས་

གྱིས་དེ་བཞིན་བགྲིལ། བལ་ཡུལ་ན་བལ་དང་ལྗེ་རོས་གཉིས་མོད་པས་དོན་མཐུན་དེ་དག་གིས་བལ་གྱིས་ཤིང་རྟ་བཀའ་
སྒྲིལ་པ་དང་། དུག་སྒྲིལ་གྱང་དོན་མཐུན་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འཕགས་སོ། །དུག་སྒྲིལ་གི་ཀུན་རྟོག་པོ་ནི་རྟུལ་གྱིས་འ
ཇིགས་པས་ཡང་ན་ནི་དོན་

མཐུན་གྱི་མདུན་དུ་འགྲོ། ཡང་ན་ནི་བྱི་བཞིན་འབྲང་ཞིང་འགྲོ་བས་དེ་དག་དོན་མཐུན་གྱི་བྱི་བཞིན་འགྲོ་བར་བརྩམས་པ་
དང་། ཇི་ཅམ་ན་ཚོང་པ་དེ་དག་གི་ཤིང་རྟ་འི་སྒོག་ཤིང་ཆག་ནས་ཚོང་པ་དེ་དག་གིས་བསམས་པ། གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་འི་སྒོག་
ཤིང་བཅོས་ན་སྐྱས་ཚེ་རྒྱུན་པ་དག་

{ @137B } འོང་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་གིས་དང་པོར་བདག་ཅག་བསད་པར་འགྱུར་ལ་དེའི་འོག་དུ་ཞོར་ཡང་སྒྲིགས་
པར་འགྱུར་གྱིས། བདག་ཅག་གིས་གཅེས་པ་དག་བྱེད་ཏེ་འདོང་རོ་སྐྱམ་ནས་ཡིད་མི་དགའ་བཞིང་འཁོད་པ་དང་། དུག་སྒྲིལ་

དག་ལྷགས་ནས་དེ་དག་གིས་སྤྲུལ་པ། ཤེས་ལྷན་དག་ཅིའི་

ཕྱིར་ཡིད་མི་དག་འཁོར་འཁོད། འཕགས་པ་དག་ཤིང་རྟའི་སྒོ་ག་ཤིང་ཆག་སྟེ་གལ་ཏེ་ཤིང་རྟའི་སྒོ་ག་ཤིང་བཅོས་ན་སྤྲུལ་
ཆོས་རྒྱལ་དག་མཆིས་པར་འགྱུར་ཁོར་དེ་དག་གིས་དང་པོར་བདག་ཅག་བཀུམ་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ནོར་ཡང་
སྤྲུལ་པར་འགྱུར་བས་བདག་ཅག་གིས་

གཅེས་པ་དག་འཆོལ་དེ་མཆོའོ་སྟུང་ནས་ཡིད་མི་དག་འཁོར་མཆིས་སོ། །བཞིན་བཟངས་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་བལ་དག་ཡོངས་
སུ་བཏང་ངམ། ཡོངས་སུ་བཏང་ངོ། །གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཅག་ལ་མི་གཞིད་ན་ལྟ་དང་། ལྷམ་སྒྲོག་གྱུ་ཅན་དང་། རྟོད་ཀྱིར་ནང་
ཆོངས་ཅན་དང་། རྒྱ་

ཅན་དང་། རྒྱ་པོད་དང་། ལྷར་བུ་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་ཅུང་ཞིག་བསྐྱར་ངོ། །འཕགས་པ་དག་བདག་ཅག་ལ་འདིས་
ཅི་བགྱི། ཐམས་ཅད་སྦྱོམས་ཤིག། འུག་སྤྲེ་དག་གིས་སྤྲུལ་པ། དག་འབོད་ཉི་དག་འུག་དར་ཁོད་པ་རྙེད་དོ་ཞེས་དེ་དག་
གིས་ལྷ་ཅན་གྱི་ལྷ་

བཟེད་དང་ཆོས་གོས་དག་གཅིག་གིས་བསྐྱར་ནས། མི་བཞིས་དེ་ཉིད་ལས་ཐག་པ་བཀལ་དེ་ཁུར་བོ་ཆེ་བ་བཞི་དྲགས་ནས།
དེ་དག་གིས་དེ་ཁུར་ཏེ་དོང་ངོ། །དེ་དག་གིས་ཁུར་དེ་དག་ཁྱེད་ཏེ་འཕགས་པ་དང་། ཆོང་པ་དེ་དག་གིས་དྲུག་སྤྲེ་དག་བལ་
གྱི་ཁུར་སྤངས་ཏེ་ཕྱི་བཞིན་

འོངས་པ་མཐོང་ནས་སྤྲུལ་པ། འཕགས་པ་དག་བདག་ཅག་གིས་སྤྲུལ་པ་མི་དག་ཁྱོད་དེ་མཆོའོ་སྟུང་བས་མས་ནས། ཁྱེད་ཅག་
གིས་བལ་འདི་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་དེ་བྱོན་གྱིས་འཕགས་པ་དག་ལ་སྤྲུལ་གསོལ་ལོ། །བཞེན་པ་དག་ཁོ་བོ་ཅག་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲུལ་
མི་དག་ཡིན་ནམ།

འཕགས་པ་དག་མད་ཀྱང་བཞད་གད་བགྱི་ལོ། །དོན་མཐུན་དེའི་ནང་ན་སུ་སྤྲུལ་ཅན་དག་ཅིག་འདོང་བ་དེ་དག་གིས་སྤྲུལ་
པ། གྱེ་མ་དྲུག་སྤྲེ་དག་ཁྱེད་ཅག་གད་དུ་ཁུར་འཛིག་པར་འགྱུར། གད་དུ་རྙེད་པ་འགྱུར་པར་འགྱུར། ཁྱོད་ཀྱི་མའི་ལྟོ་བལ་

ཏེ་དེར་ཁུར་འཇིག་པར་འགྱུར་

{@138A} ཨྱ། །ཞིང་དེར་རྟེན་པ་འགྱུར་པར་འགྱུར་རོ། །དྲུག་སྡེ་དག་གིས་སྦྲས་པ། དག་འཕོ་ཉི་དག་འགལ་ཏེ་དོན་
མཐུན་དང་ལྷན་ཅིག་འདོད་ན་ཐོ་འཚམ་པ་མང་དུ་འབྱུང་གིས་དོན་མཐུན་གྱི་མདུན་དུ་འདོད་དོ་ཞེས་དེ་དག་དོན་མཐུན་གྱི་
མདུན་དུ་འཕགས་ཏེ་དོད་བ་དང་། རི་བྲགས་ཤིག་

ན་ཚེས་རྒྱུན་པ་གཙད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཚོད་གྱི་མི་མང་པོ་བཀོད་ཅིང་འཁོད་བདེ་དག་གིས་དེ་དག་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་
མཐོང་རོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་ཉམ་ང་བར་གྱུར་ནས་དེ་དག་གིས་སྦྲས་པ། ཤེས་ལྡན་དག་གླུང་པོ་ཆེ་དང་བཅས་པའི་དམག་
བྱུང་དོ་ཞེས་རི་བྲགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱག་

ནས་ནགས་ཁོད་དུ་བྱེར་རོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་སྦྲས་པ། འདི་དག་ནི་གླུང་པོ་ཆེ་དང་བཅས་པའི་དམག་མ་
ཡིན་གྱི་འདི་ལྟར་རྩོམ་དག་ཅིག་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གིས་སྦྲས་པ། འདི་དག་ནི་རྩོམ་མ་ཡིན་གྱི་འདི་ལྟར་གླུང་དག་
ཅིག་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་

གིས་སྦྲས་པ། འདི་དག་ནི་གླུང་མ་ཡིན་གྱི་འདི་དག་ནི་ཁུར་ཐོགས་པ་དག་ཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཐག་ཉི་བར་གྱུར་པ་དང་།
ཡང་ཚོད་དེ་དག་གིས་སྦྲས་པ། འཕགས་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་འདི་ལྟ་བུའི་ཁུར་དག་ཐོགས་པས་དེའི་ཕྱིར་རི་བྲགས་པ་ཐམས་
ཅད་སྐྱག་སྡེ་ནགས་

ཁོད་དུ་བྱེར་རོ། །བཤེན་པ་དག་གལ་ཏེ་ཚེས་རྒྱུན་པ་དག་གིས་ཁྱེད་ཅག་དེ་དག་བྲེད་ངས་པར་ཤེས་པར་གྱུར་ན་ཉིན་མོའི་
ཉི་མ་ཁོ་ན་ལ་ཡང་བཅིངས་ཏེ་ནགས་ཁོད་དུ་ཁྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དག་འཕོ་ཉི་དག་འགལ་ཏེ་ལམ་དུ་འདོད་ན་ཐོ་འཚམ་
པ་མང་དུ་འབྱུང་གིས་ལམ་གོ་ལ་བར་

འདོད་རོ། །ཞེས་དེ་དག་ལམ་གོ་ལ་བར་ཞུགས་ཏེ་དོད་བ་དང་། ཞོ་གམ་པ་དག་གིས་ཚོང་པ་ཞོ་གམ་འབྲལ་བ་བསྐྱགས་
པའི་ཕྱིར་འགོ་གྲུ་པའི་མི་མང་པོ་དག་བཀོད་ཅིང་འཁོད་པ་དེ་དག་གིས་དེ་དག་མཐོང་ནས་སྦྲས་པ། ཨོ་མའོ་ཚོང་པ་ཞོ་

གམ་འདྲལ་བ་དག་ཅིད་ཕྱིར་

ཞོགས་དྲལ་ཏེ་འདོད། བཞེན་པ་དག་ཁོ་བོ་ཅག་ཁྱེད་གྱི་ཚོང་པ་ཞོགས་འདྲལ་བ་དག་ཡིན་ནམ། ཁྱེད་ཅག་སུ་ཡིན། འ
ཕགས་པ་དྲུག་སྡེ་དག་ཡིན་ནོ། །བཞུད་ཅིག་དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། དག་འཕོ་ཉེ་དག་འགལ་ཏེ་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་
ཞུགས་ན་

{@138B} ལྟར་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་དག་ལས་ཐོ་འཚམ་པ་མང་དུ་འབྱུང་གིས་སྒྲེལ་ཆུང་ནས་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་
དག་སྒྲེལ་ཆུང་ནས་ཞུགས་པ་དང་། ཆན་ཞུགས་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས་དེས་སྒྲིམ་པ། ཡེ་མའོ་ཁུར་ཅ་བ་དག་ཅིད་ཕྱིར་གྱོང་
དྲལ་ཏེ་འཇུག་པར་བྱེད། ཆན་ཞུགས་ཁོ་བོ་ཅག་

ཁྱེད་གྱི་ཁུར་ཅ་བ་དག་ཡིན་ནམ། དེས་སྒྲིམ་པ་ཁྱེད་སུ་ཡིན། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དྲུག་སྡེ་དག་ཡིན་ནོ། །ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་
བྱོན་པ་ལེགས་སེ་བྱོན་པ་ལེགས་སོ། །དེ་དག་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་དེ་དག་གི་བལ་གྱི་ཁུར་དེ་དག་བཞིག་པ་དང་། རི་རབ་གྱི་
རྒྱམ་པ་འདྲ་བའི་ཕུང་པོ་ཆེན་

པོར་རྒྱམ་པར་གནས་སོ། །དེ་དག་ལ་དག་སྒྲོང་རྒྱམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་ཁུར་འདི་ལྟ་བུ་དག་
ཐོགས་ནས་ཁྱེད་ལ་ཐོ་འཚམ་པ་དག་མི་འབྱུང་ངམ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་ཅི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཟའ་བ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་ཁ་
མའོན་པར་བསྐྱབས་སམ། གང་

ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཐོ་འཚམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཀྱང་ཉིས་གྱུར་སྒྱིན་པར་བྱའོ། །དག་སྒྲོང་དག་དོན་ཉུང་བ་དག་
ཅིད་ཕྱིར། དག་སྒྲོང་དག་ཡན་ལག་གང་གིས་ངོ་ཚབར་བྱ་བའི་ཡག་ལག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁེངས་པར་བྱེད་ཅེས་སྒྲོད་པར་
བྱེད། ཕུར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་

ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དག་སྒྲོང་རྒྱམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་རྟོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་
བ་འདི་དང་། གླེང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་བསྐྱབ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡེ་མ་

བཞིན་ནོ། །མངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་མེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །མངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དྲུག་སྟེ་དག་ལ་རྣམས་པ། དགོས་ཤིང་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་མི་མཛོམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱས་པར་གྱུར་པ་
བདེན་ཞུ། བཅུན་པ་

མདོད། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ།
ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་སྤྲད་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ཀྱིས་རྣམ་

{@139A} ཟླ། །བྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྤྲད་པ་མཛད་ནས། དགོས་ཤིང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་ཤིང་དག་དེ་ལྟ་
བས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་

བཞིན་ནོ། །རའི་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་ཤིང་ལམ་དུ་ཞུགས་
པས་ལྷག་བལ་དག་རྟེན་ལ་འདོད་ན་དགོས་ཤིང་དེས་སྤང་བར་བྱའོ། །སྤངས་ནས་ཁྱེད་བ་མེད་ན་དཔག་ཚད་གསུམ་གྱི་
མཐའི་བར་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཀྱར་

བར་བྱའོ། །དེ་ལས་འདས་པར་ཁྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །དགོས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲུག་སྟེ་དག་གམ། གཞན་ཡང་དེ་
ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །ལམ་དུ་ཞུགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགོན་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པས་སོ། །ལྷག་བལ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
ལྷག་གི་བལ་

དག་གོ། །རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལས་སོ། །འདོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་དོན་དུ་གཉེར་ནའོ། །དགོས་ཤིང་དེས་སྤང་
བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཛོད་པར་བྱ་བའོ། །སྤངས་ནས་ཁྱེད་བ་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རུང་བ་བྱེད་པ་མེད་ནའོ། །དཔག་ཚད་

གསུམ་གྱི་མཐའི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

དཔག་ཚད་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཐུག་པའི་བར་ཚུན་ཆད་དུ་འོ། །བདག་ཉིད་གྱིས་བཀྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་རང་
གིས་བཀྱར་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལས་འདས་པར་ཁྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་ཐལ་བར་ཁྱེད་ན་འོ། །སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་

ནས་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ལྷུང་བ་བཤགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འ
གྱུར་ཞེ་ན། དག་སྟོང་གིས་ལུག་བལ་དག་རྟེན་ལ་ཁྱེད་བ་མེད་ན་བདག་ཉིད་གྱིས་དཔག་ཚད་གསུམ་གྱི་མཐའ་ལས་འ
དས་པར་ཁྱེད་ན་རྒྱུད་གྲགས་བྱེད་

དུ་ཕྱིན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། རྒྱུད་གྲགས་གྱི་མཐའ་ཕྱིན་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁྱེད་བ་ཡོད་བཞིན་དུ་
བདག་ཉིད་གྱིས་ཁྱེད་ན་ཚུ་མ་པའི་དུས་ཁོ་ན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། རྒྱུད་གྲགས་བྱེད་དུ་ཕྱིན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་གཞན་
གཅིག་དུ་འགྱུར། རྒྱུད་གྲགས་

{@139B} གྱི་མཐའ་ཕྱིན་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྩལ་ཕྲར་བ་རྩལ་ལ་རྩལ་ཕྲལ་གཅིག་གོ། །རྩལ་ཕྲལ་
རྩལ་ལ་ཆུ་རྩལ་གཅིག་གོ། ཆུ་རྩལ་རྩལ་ལ་ལྷག་རྩལ་གཅིག་གོ། །ལྷག་རྩལ་རྩལ་ལ་རི་བོང་གི་རྩལ་གཅིག་གོ། །རི་བོང་
རྩལ་རྩལ་ལ་ལྷག་རྩལ་གཅིག་གོ། །ལྷག་

རྩལ་རྩལ་ལ་སྤང་རྩལ་གཅིག་གོ། །སྤང་རྩལ་རྩལ་ལ་ཉི་ཟེར་གྱི་རྩལ་གཅིག་གོ། །ཉི་ཟེར་གྱི་རྩལ་རྩལ་ལ་སྟོ་མ་གཅིག་གོ།
།སྟོ་མ་རྩལ་ལ་ཞིག་གཅིག་གོ། །ཞིག་རྩལ་ལ་ནས་གཅིག་གོ། །ནས་རྩལ་ལ་སོར་གཅིག་གོ། །སོར་བཞི་རྩལ་ལ་སྟུ་གང་
རོ། །སྟུ་བྱེད་དང་

བཞི་ལ་མིའི་སྤྱི་དོ། །སྟུ་བཞི་ལ་གཞུ་འོ། །གཞུ་ཕྲ་བརྒྱུ་ལ་རྒྱུད་གྲགས་གཅིག་གོ། །རྒྱུད་གྲགས་བརྒྱུད་ལ་དཔག་ཚད་
གཅིག་གོ། །དེ་ལ་དག་སྟོང་དགོན་པ་པ་ལ་མ་དུ་ཞུགས་པས་ལུག་བལ་དག་རྟེན་ལ། དེ་སྤངས་ཏེ་ཁྱེད་བ་མེད་ན་རྒྱུད་

གྲགས་ཀྱིས་ཚད་པའི་གྲོང་བདུན་པོ་

དག་གི་གྲོང་ཕྱེད་དུ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། གྲོང་གི་མཐར་ནི་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། གྲོང་ནས་དགོན་པའི་
ལམ་དུ་འཇུག་ན་རྒྱུང་གྲགས་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། རྒྱུང་གྲགས་རེ་རེར་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།
།ཞུ་དང་། ལྷམ་སྒྲོག་གྲུ་ཅན་དང་།

སྒྲོད་ཀོར་ནང་ཚངས་ཅན་དང་། རྒྱ་ཅང་དང་། ལྷག་པོད་དང་། ཤུར་བུ་སྤེལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་དེ་ཙམ་དག་ཁྱེར་བ་ལ་ནི་
ལྷུང་བ་མེད་དོ། ལམ་དང་པོ་པ་དང་། སྒྲིས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉིན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ།
།བལ་ཐོགས་

པའི་སྤང་བ་སྟེ་བཙུ་བྱུག་པ་རྫོགས་སོ། །སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་
ཟས་བྱིན་གྱི་ཀླན་དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ། འཇུག་སྤྲེ་དག་གིས་སྒྲིས་པ། དག་འཕོ་ཉི་དག་འབལ་བཞོ་བར་བྱའོ། ཆ་དུར་
བྱེད་དག་གིས་

སྒྲིས་པ། བདག་ཅག་གིས་བཙུན་པ་འཆར་ཀ་འདི་ཉིད་ན་འདུག་འདུག་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐལ་བ་བྱིན། ཆ་ལྷར་བྱའོ། འར་
ཆར་ཀས་ཐོས་ནས་དེས་སྒྲིས་པ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་གྱིས་དེར་རྟེན་པ་གང་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་ཁྱེད་གྱིས་གྱིས་ཤིག། ཁོ་
པོ་འདི་ཉིད་ན་འདུག་འདུག་

{@140A} ༡༡། ལས་རྟེན་པ་གང་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་ཁོ་པོ་ཉིད་གྱིར་བྱའོ། ཉིད་གཤམ་བསམས་པ་འདི་འདི་ན་འདུག་འ
དུག་པས་རྟེན་པ་མང་པོ་གྲུབ་གོར་མ་ཆག་སྟམ་ནས་དེས་སྒྲིས་པ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་ཅག་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུག་
སྤྲེ་ཡིན་ན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ལྷ་སྤྲེར་འགྱུར་

བར་བྱ། ཆ་དུག་ཁོ་ནར་བྱའོ་སུ་དགོད་དུ་གཞུག། བཙུན་པ་འཆར་ཀ་མ་དུབ་པ་ཡིན་གྱིས་དེ་འགོད་དུ་གཞུག་གོ། འར་
ཆར་ཀས་ཆ་དུག་དུ་བྱས་ཏེ་བདག་ཉིད་གྱི་སྐལ་བ་རང་གི་གནས་ཁང་དུ་བཙུག་སྟེ་བཞག་གོ། ཉིད་གཤམ་གིས་སྒྲིས་པ།

བཅུན་པ་འཆར་ཀ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟེན་

པ་གང་གྲུབ་པ་དེ་ཁྱེད་ལོག་བཞགོ་། འཆར་ཀས་སྒྲིམ་པ། ཁོ་བོས་དེའི་བར་དུ་ཀ་ཀའི་གཅིག་ཅེས་ཡང་མ་རྟེན་དོ། ཁྱོད་
ཀྱིས་ཁོ་བོ་ཅག་བསྐྱུས་སོ། འཆར་ཀས་བསམས་པ། བདག་གིས་བལ་ཉུང་རུ་མ་ཞིག་རྟེན་པ་འདི་སུ་ཆེ་ལ་དུ་གཞུགས་
།གལ་ཏེ་ཁྱིམ་པ་དག་

ལ་བཅོལ་ན་ནི་དེ་དག་བསྐྱུབ་པ་ཡང་དག་པར་མ་སྒྲུངས་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་བརྟུས་པར་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་བཅུ་
གཉིས་སྟེ་དག་ལ་བཅོལ་ན་ནི་བཅའ་བའི་རིན་དུ་འཛོགས་པར་འགྱུར་རོ། ཆོས་བྱིན་ལ་བཅོལ་ཡང་ཆོས་བྱིན་ནི་མདོ་སྟེ་
མཐའ་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་ཡང་མདོ་

སྟེ་འཐའ་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པས་མདོ་སྟེ་འཆོག་དག་སེམས་པ་ན་དུས་འགྲུངས་པར་འགྱུར་རོ། གོ་ཏ་མྱོ་སྒྲིམ་མོ་ལ་
བཅོལ་དུ་ཡང་གོ་ཏ་མྱོ་སྒྲིམ་མོ་ནི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འཁོར་ཡང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པས་
དེ་འདི་ནི་ལྷུང་བ་ཡིན་གོ། འདི་ནི་ལྷུང་

བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེམས་པ་ན་དུས་འགྲུངས་པར་འགྱུར་རོ། སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏ་མྱོ་ནི་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ལ། འ་
ཁོར་ཡང་སྟོང་བ་པ་དང་ལྷན་པས་དེས་སེམས་ཅུ་གཅིག་ཏུ་འཛོགས་པ་ལ་བལ་ཆེ་ལ་བ་མི་གཞོད་ཀྱིས་བདག་གིས་དེ་ལ་
བལ་ཆེ་ལ་དུ་བཅོལ་ལོ་སྒྲིམ་ནས།

དེ་དེ་སྒྲིམ་སེམས་ཞིང་འདུག་པ་ན་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏ་མྱོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་བ་དེར་འོངས་པ་དེ་ཆོ་
དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀས་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་ནས་སྒྲིམ་པ། གོ་ཏ་མྱོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྱིམས་དང་
ལྷན་པའི་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་འགྲུབ་སྟེ།

{ @14 0B } དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྱིམས་རྣམས་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དེ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ད་
གཞོད་ཁོ་ན་བདག་གུ་མ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏ་མྱོ་འོངས་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲིམ་པའི་སྟོ་སྐྱེས་ན་ཁྱོད་ཀྱང་འདིར་འ

ངས་སོ། །བདག་གིས་བལ་ཉལ་ཞིག་རྟེན་པ་དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་མེལ་དུ་ཚུགས་ཤིང་།

བྱེད་ཅིག །འཕགས་པ་བདག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་སྤྱད་མཆིས་ནས་དགོས་པ་འདྲ་བ་
གིས་དེ་གཉིས་ལ་བསྐྱར་བར་སྤྱོད་ཅིག །འཆར་ཀས་བལ་དེ་དག་གཟར་ཐག་གིས་བམ་པོ་གཉིས་སུ་དམ་དུ་རབ་དུ་
བཅིངས་ཏེ་སྒྲོ་གསལ་གྱི་ཕག་དུ་བཞག་གོ། །དེ་

ནས་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གློ་མ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། དབྱར་ཁད་དུ་སོན་ནས་དེས་
དེའི་གཞན་དུ་དགོས་པ་འདྲ་བ་གཉིས་བཏང་སྟེ། འཕགས་པ་འཆར་ཀའི་གཞན་དུ་དེང་ལ་བལ་དེ་བསྐྱར་དུ་སྤྱོད་ཞེས་གྱིས་ཤིག
ཅེས་བསྒྲོ་འོ། །དེ་གཉིས་དོང་སྟེ་སྤྲུལ་པ། འཕགས་པ་

གློ་མ་མཆིད་ནས་བལ་དེ་བསྐྱར་དུ་གསོལ་ཞེས་མཆིའོ། །འཆར་ཀས་དེ་གཉིས་ལ་སྤྲུལ་པ། སྒྲོ་གསལ་གྱི་ཕག་ན་བམ་
པོ་གཉིས་འདུག་པ་དེ་གཉིས་ཁྱེད་ལ་དེང་ཤིག །དེ་གཉིས་གནས་ཁད་དུ་ཞུགས་ཏེ་འདེགས་པར་བརྩམས་པ་དང་། བསྐྱར་
ལ་བ་ཅོམ་དུ་ཡང་མ་རྟུས་ནས་

དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ། འཕགས་པ་ཅི་འདྲིར་རང་ཐག་གི་ཤོར་མ་དག་སྤྱལ་ཏམ། གཞོན་རྒྱུ་མ་གཉིས་ཅི་ཁྱེད་གཉིས་
གཞོན་རྒྱུ་མ་གཏང་གམ་པ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དེས་ཐེང་ཆུང་གིས་བཏེག་སྟེ་གཅིག་ནི་གཅིག་གི་མགོར་བསྐྱར། གཅིག་ནི་
གཅིག་གི་ཆེད་དུ་བསྐྱར་རོ། །དེ་

གཉིས་མགོ་ཆག་ལ་ཐུག་གོ། །ཆེད་པ་ཆག་ལ་ཐུག་གོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་དབྱར་ཁད་དུ་དོང་ནས་ཁུར་ས་ལ་བཞག་སྟེ་ཁྱི་སྟངས་
དུ་སྤྱོད་ཅིང་འདུག་གོ། །དགོས་པ་འདྲ་བ་གཉིས་ལ་སྤྲུལ་པ། ཁྱེད་གཉིས་གཞོན་རྒྱུ་མ་གཏང་གམ་པ་ཡིན་ནམ།
དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ། ཁྱེད་

ཅག་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ཇེ་འདི་ཐེག་ཤིག །དེ་དག་གིས་དེ་འདེགས་པར་བརྩམས་པ་དང་། བསྐྱར་
བ་ཅོམ་དུ་ཡང་མ་རྟུས་ནས་དེ་དག་གིས་སྤྲུལ་པ། འཕགས་པ་མ་གཉིས་ཅི་འདྲིར་རང་ཐག་གི་ཤོར་གཟུགས་གམ་ཞེས་དེ་

དག་གིས་བམ་པོ་དེ་གཉིས་བཞག

{ @141A } ཨྱ། །པ་དང་ཇི་ཙམ་ན་ཕུང་པོ་ཆེན་པོར་རྣམ་པར་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། །དག་སྒྲོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཏ་དད་
ཀྱིས་བཏབ་སྟེ་སྒྲིམ་པ། །འཕགས་པ་འཆར་ཀ་ན་རེ་བལ་ཅུང་ཞིག་ཟེར་ན་གལ་ཏེ་མང་བར་གྱུར་ན་ཇི་ལྟ་བུར་འགྱུར། རྒྱུ་
དགྲའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ།

རྒྱུ་མོ་དག་མགོ་བྲེགས་ཤིང་མཆན་ཁུང་རལ་བུ་ཙན་དག་ཡིན་ན་གོད་དུ་ཅི་ཡོད། །འཕགས་པ་འཆར་ཀ་འི་མཆིད་ནས་
བལ་ཏྲུང་ཞིག་ཅེས་མཆིན་གལ་ཏེ་མང་བར་གྱུར་ན་ཇི་ལྟ་བུར་འགྱུར། རྒྱུ་དགྲའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་གོ་ཏ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ། རྒྱུ་
མོ་དག་དེ་དག་ནི་གནས་རན་ལེན་ཀུན་

ཏྲོད་པ་དག་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་འདྲུམས་པ་རྒྱུང་བས་རྒྱུང་བར་བྱེད་དོ། །རྒྱུ་མོ་དག་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་གཉིས་ནི་རྒྱུས་བྱ་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁུང་མ་སྤངས་པ་མི་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཁུང་སྤངས་
པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་གང་

ཡིན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས། །འདི་ནི་ཁུང་སྤངས་པ་ཡིན་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་དགོས་ཀྱིས། ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་གིས་
ཇི་ཙམ་སྟེ་ལ་བར་སྒྲོ་བ་དེ་ཙམ་སྟེ་ལ་ལ་དེ་འི་གོན་དུ་ཁྱེད་ཏེ་བྱེན་ཅིག། །དེ་དག་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པ་དང་འཆར་ཀས་
བསམས་པ། དེ་དག་གིས་བལ་དེ་

བཅའ་བའི་རིན་དུ་བཞག་གོར་མཆག། །བདག་གིས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་བདག་གིས་བལ་དེ་ནི་ཆར་པས་འཛིགས་
པས་གང་ལ་ཁར་བཞག་པ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་ཏེ་སྟོམ་མོ། །དག་སྒྲོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་བལ་ཁལ་ཅིག་སྟེ་ཁྱེད་ཏེ་འ
འདས་ནས་སྒྲིམ་པ། །འཕགས་པ་

འཆར་ཀ་བལ་དག་འཆོལ་ཏེ་མཆིས་ན་གང་དུ་གཞག་པར་བསྒྱུ། །འཆར་ཀས་བསམས་པ། ད་དུང་ད་ཡུལ་ལྷག་མ་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ནོ་སྟོམ་ནས་སྒྲིམ་པ། །གནས་ཁང་དུ་ཆུག་སྟེ་ཞོག་ཤིག། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཞག་སྟེ་སོང་བ་དང་། །གཞན་དག་

གིས་ཀྱང་ཁྱེད་ཉེ་འོངས་

སོ། །ཇི་ཅུམ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱེད་ཉེ་འོངས་སོ། །དེ་ནས་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མཆོཅོམ་གྱི་མྱ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
གལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །དེའི་ཆོཅོམ་སྐྱེ་
དགུའི་བདག་མཆོཅོམ་གྱི་ཏེ།

{@141B} མྱེའི་ལག་པ་གཉིས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བཅོམ་སྒྲག་མཁན་གྱི་ལག་པ་དམར་བ་ལྟར་དམར་བ་དང་ཉིན་ཏུ་
དམར་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མཆོཅོམ་གྱི་ཏེ་མྱེའི་ལ་འདི་སྐྱེ་དུ་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་རྟོ།
ལོ། ཏེ་མྱེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་ལག་པ་གཉིས་འདི་ལྟ་

སྟེ། དཔེར་ན་བཅོམ་སྒྲག་མཁན་གྱི་ལག་པ་དམར་བ་ལྟར་དམར་བ་དང་ཉིན་ཏུ་དམར་བར་གྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་
ན་བཀྱི་བ་གཞན་ལགས་ན་གཞན་བཀྱིད་དོ། །ཇི་ལྟར་གྱུར། འཕགས་པ་འཆར་ཀས་བདག་བལ་མེལ་དུ་སྤྱུལ་རྟོ། །དེ་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་

དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འབོ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་དག་འབོ་དགོས་པ་དག་དགོས་པ་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལུག་བལ་དག་
མེལ་དུ་འཇུག་དམ། བཅོམ་པ་མེལ་དུ་སྤྱུལ་རྟོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གླེང་གཞི་འདི་དང་།
སྐབས་འདི་ལ་དགོས་པ་

གི་དགོ་འདུན་བསྐྱེ་བ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་བཞིན་གྱི། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་མཁྱེན་
བཞིན་དུ་མེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤྲུལ་བཞིན་ཏེ། མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་
ལྡན་པ་འཆར་ཀ་ལ་རྣམས་པ། འཆར་

ཀ་ཁྱེད་དགོས་པ་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལུག་བལ་དག་མེལ་དུ་འཇུག་པ་བདེན་ནམ། བཅོམ་པ་མཛད་དོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་སྤྱི་ལྟོ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་

པ་དེ་ནི་རབ་རྩ་བྱུང་བས་བྱ་བ་

མ་ཡིན་ནི་ཞེས་རྒྱུ་པར་སྤྲད་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུ་གངས་རྩ་མས་རྒྱུ་པར་སྤྲད་ནས་དགོ་
སྤོང་རྒྱུ་མས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོ་སྤོང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདྲེལ་བ་ལ་ཉན་
ཐོས་རྒྱུ་མས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་

བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །རའི་ཉན་ཐོས་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་འདྲེལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་
གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོ་སྤོང་གང་དགོ་སྤོང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྷག་བལ་འཁྱུར་འཇུག་དམ། འཛོད་དུ་འཇུག་དམ།
ཆེལ་དུ་འཇུག་སྤང་བའི་

{@142A} ལྟ། །ལྟར་བྱེད་དོ། །ཡང་དགོ་སྤོང་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆར་ཀ་འམ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ།
།དགོ་སྤོང་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འདི་པའོ། །ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་མོ་དང་མེས་པོ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་བདུན་པ་
ཚུན་ཆད་ནི་ཉེ་དུ་ཡིན་ལ།

དེ་ཕན་ཆད་ནི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་བལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་གི་བལ་ལོ། །འཁྱུར་འཇུག་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་ན་ཆུར་སྤྱུག་
པ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའོ། །འཛོད་དུ་འཇུག་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་ན་ཆོན་དུ་སྤྱུག་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའོ། །ཆེལ་དུ་འཇུག་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཐ་ན་འད་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་

ནའོ། །སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ལྟར་བ་བཤགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་སྤང་
བའི་ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྟར་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དགོ་སྤོང་གིས་དགོ་སྤོང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཉན་
དུ་མ་ཡིན་པར་འདྲེལ་

པས་ལྷག་བལ་དག་འཁྱུར་འཇུག་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འཛོད་དུ་འཇུག་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།
།ཆེལ་དུ་འཇུག་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འཁྱུར་འཇུག་པ་དང་འཛོད་དུ་འཇུག་དམ། འཁྱུར་འཇུག་པ་དང་ཆེལ་

དུ་འཇུག་དམལ་འཛོད་

དུ་འཇུག་པ་དང་འཁྱུར་འཇུག་དམལ་འཛོད་དུ་འཇུག་པ་དང་མེལ་དུ་འཇུག་དམལ་མེལ་དུ་འཇུག་པ་དང་འཁྱུར་འཇུག་དམལ་
མེལ་དུ་འཇུག་པ་དང་འཛོད་དུ་འཇུག་དམལ་འཁྱུར་འཇུག་པ་དང་འཛོད་དུ་འཇུག་པ་དང་མེལ་དུ་འཇུག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་

གིས་དགོས་ཤིང་མ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་ལུག་བལ་དག་འཁྱུར་འཇུག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།
འཛོད་དུ་འཇུག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། མེལ་དུ་འཇུག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། འཁྱུར་འཇུག་པ་
དང་འཛོད་དུ་འཇུག་དམལ་འཁྱུར་

འཇུག་པ་དང་མེལ་དུ་འཇུག་དམལ་འཛོད་དུ་འཇུག་པ་དང་འཁྱུར་འཇུག་དམལ་འཛོད་དུ་འཇུག་པ་དང་མེལ་དུ་འཇུག་དམལ་
མེལ་དུ་འཇུག་པ་དང་འཁྱུར་འཇུག་དམལ་མེལ་དུ་འཇུག་པ་དང་འཛོད་དུ་འཇུག་དམལ་འཁྱུར་འཇུག་པ་དང་འཛོད་དུ་འཇུག་
པ་དང་མེལ་དུ་འཇུག་ན་སྤང་

{ @142B } བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་དགོས་ཤིང་མ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པར་འདྲུ་ཤེས་པས་ལུག་
བལ་དག་འཁྱུར་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། འཛོད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། མེལ་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་
སུ་འགྱུར་རོ། འཁྱུར་འཇུག་པ་དང་འཛོད་དུ་འཇུག་

དམལ་འཁྱུར་འཇུག་པ་དང་མེལ་དུ་འཇུག་དམལ་འཛོད་དུ་འཇུག་པ་དང་འཁྱུར་འཇུག་དམལ་འཛོད་དུ་འཇུག་པ་དང་མེལ་
དུ་འཇུག་དམལ་མེལ་དུ་འཇུག་པ་དང་འཁྱུར་འཇུག་དམལ་མེལ་དུ་འཇུག་པ་དང་འཛོད་དུ་འཇུག་དམལ་འཁྱུར་འཇུག་པ་
དང་འཛོད་དུ་འཇུག་པ་དང་།

མེལ་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་དགོས་ཤིང་མ་ཉི་དུ་མ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་ལུག་བལ་དག་འཁྱུར་འ
ཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། འཛོད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། མེལ་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འ

ལྷུང་འཇུག་པ་དང་

འཛོད་དུ་འཇུག་དམ། འལྱར་འཇུག་པ་དང་མེལ་དུ་འཇུག་དམ། འཛོད་དུ་འཇུག་པ་དང་འལྱར་འཇུག་དམ། འཛོད་དུ་འཇུག་པ་དང་མེལ་དུ་འཇུག་དམ། མེལ་དུ་འཇུག་པ་དང་འལྱར་འཇུག་དམ། མེལ་དུ་འཇུག་པ་དང་འཛོད་དུ་འཇུག་དམ། འལྱར་འཇུག་པ་དང་འཛོད་དུ་འཇུག་

པ་དང་། མེལ་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྦྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །བལ་མེལ་དུ་འཇུག་པའི་སྤང་བ་སྟེ་བཅུ་བདུན་པ་རྫོགས་སོ། ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་

རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་འོད་མའི་ཚལ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་ན་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་གོང་དཔོན་གཙུག་ན་ཞོར་བུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་

ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གོང་དཔོན་གཙུག་ན་ཞོར་བུས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །བཙུན་པ་ལྷོན་གྱི་གདུགས་རྣམས་ཀྱིས་ཆེས་སྤྱོད་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་ན་རྒྱལ་པོ་དང་སྤོན་པོའི་འཁོར་མཆིས་ཤིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་བར་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་མཆིད་ཀྱན་ཏུ་བརྗོད་པ་འདི་ལྟ་

{@143A} ༡༡། །བུ་འདི་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། ཤེས་ལྷན་དག་ཅི་དགོས་སྤོང་རྣམས་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་རུང་དམ། །ཤྲ་གྱུར་སྤྱོད་ཀྱི་དགོས་སྤོང་རྣམས་གསེར་བདག་གིར་བགྱིད་དམ། འོན་ཏེ་དགོས་སྤོང་རྣམས་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་མི་རུང་ཞིང་ཤྲ་གྱུར་སྤྱོད་ཀྱི་དགོས་སྤོང་རྣམས་གསེར་

བདག་གིར་མི་བགྱིད་ཅེས་མཆི་ནས། དེ་ན་ཁ་ཅིག་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་དགོས་སྤོང་རྣམས་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་རུང་ཞིང་ཤྲ་གྱུར་སྤྱོད་ཀྱི་དགོས་སྤོང་རྣམས་གསེར་བདག་གིར་བགྱིད་དོ་ཞེས་མཆི། ཁ་ཅིག་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་དགོས་སྤོང་རྣམས་ལ་

མངོན་མཚན་ཅན་མི་རུང་ཞིང་ཤྲ་གྲུའི་སྤྲུལ་གྱི་

དགོས་ཤིང་རྒྱུ་མཚན་གསེར་བདག་གིར་མི་བགྱིད་དོ་ཞེས་མཆི་ན། བཅུན་པ་དེ་ལ་གང་དག་དེ་སྐད་ཅེས་དགོས་ཤིང་རྒྱུ་མཚན་ལ་
མངོན་མཚན་ཅན་རུང་ཞིང་ཤྲ་གྲུའི་སྤྲུལ་གྱི་དགོས་ཤིང་རྒྱུ་མཚན་གསེར་བདག་གིར་བགྱིད་དོ་ཞེས་མཆིས་ན། བཅུན་པ་ཇི་
ལྟར་གང་དག་དེ་སྐད་མཆི་བ་དེ་དག་དེ་

ལྟར་བརྟེན་པར་བགྱིད་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་མི་བགྱིད་ཅིང་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་ཡང་མི་བགྱིད་
པ་དང་། དེ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་སྤྲོ་བ་དང་། ཆོས་སྤྲོ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་
བརྟེན་པར་

བགྱིད་པ་དང་། གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་སྤྲོ་བ་དེ་དག་ལ་གཞན་ལས་ཆོས་དང་མཐུན་པས་སྤྲོ་བ་འདི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་འ
གའ་ཡང་མི་མཆི་བ་ལགས་སམ། གྲོང་དཔོན་གང་དག་དེ་སྐད་ཅེས་དགོས་ཤིང་རྒྱུ་མཚན་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་རུང་ཞིང་
ཤྲ་གྲུའི་སྤྲུལ་གྱི་དགོས་ཤིང་

རྒྱུ་མཚན་གསེར་བདག་གིར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་དེ་ལྟར་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ན་ང་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་
ཉ་ཅང་ཐལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་ངས་སྤྲོ་བ་འདི་རྗེས་སུ་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བརྟེན་པར་

བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྲོ་བ་འདི་རྗེས་སུ་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་གཞན་ལས་ཆོས་དང་མཐུན་པས་སྤྲོ་བ་འདི་གནས་ལྟ་
བུའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱེད་ཞེ་ན། གྲོང་དཔོན་དགོས་ཤིང་རྒྱུ་མཚན་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་མི་རུང་ཞིང་
ཤྲ་གྲུའི་སྤྲུལ་གྱི་དགོས་ཤིང་རྒྱུ་མཚན་

{ @143B } གསེར་བདག་གིར་མི་བྱེད་དེ། གང་ལ་ལ་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་རུང་ཞིང་གསེར་བདག་གིར་བྱེད་པ་དེ་ནི་
དགོས་ཤིང་གི་ཆོས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་ཤྲ་གྲུའི་སྤྲུལ་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོང་དཔོན་ངས་ཁྱེད་ལ་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིར་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དགོསྟོང་།

རྒྱལ་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་མི་རུང་ཞིང་ཤྲ་གྱུརི་སྤྲུལ་གྱི་དགོསྟོང་རྒྱལ་ཁམས་གསེར་བདག་གིར་མི་བྱེད་དེ། གང་ལ་ལ་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་རུང་ཞིང་གསེར་བདག་གིར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དགོསྟོང་གི་ཚེས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་ཤྲ་གྱུརི་སྤྲུལ་གྱི་ཚེས་མ་ཡིན་ཞོ། །བཅུན་པ་གང་གི་སྤྲད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་།

གྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་དགོསྟོང་རྒྱལ་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་མི་རུང་ཞིང་ཤྲ་གྱུརི་སྤྲུལ་གྱི་དགོསྟོང་རྒྱལ་ཁམས་གསེར་བདག་གིར་མི་བགྱིད་དེ། གང་ལ་ལ་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་རུང་ཞིང་གསེར་བདག་གིར་བགྱིད་པ་དེ་ནི་དགོསྟོང་གི་ཚེས་མ་ལགས་ཤིང་དེ་ནི་ཤྲ་གྱུརི་སྤྲུལ་གྱི་ཚེས་མ་ལགས་།

སོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། ཇི་ཅུམ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཏོ། །བཅུན་པ་གང་གི་སྤྲད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་གྲོང་དཔོན་ངས་ཁྱོད་ལ་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དགོསྟོང་།

རྒྱལ་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་མི་རུང་ཞིང་ཤྲ་གྱུརི་སྤྲུལ་གྱི་དགོསྟོང་རྒྱལ་ཁམས་གསེར་བདག་གིར་མི་བགྱིད་དེ། གང་ལ་ལ་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་རུང་ཞིང་གསེར་བདག་གིར་བགྱིད་པ་དེ་ནི་དགོསྟོང་གི་ཚེས་མ་ལགས་ཤིང་དེ་ནི་ཤྲ་གྱུརི་སྤྲུལ་གྱི་ཚེས་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་པའི་།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་དེ་ནི་རྒྱ་ཆེར་བཟང་བ་ལགས་སོ། །བཅུན་པ་བདག་ཀྱང་འདི་སྟུམ་བགྱིད་དེ། དགོསྟོང་རྒྱལ་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་མི་རུང་ཞིང་ཤྲ་གྱུརི་སྤྲུལ་གྱི་དགོསྟོང་རྒྱལ་ཁམས་གསེར་བདག་གིར་མི་བགྱིད་དེ། གང་ལ་ལ་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་རུང་ཞིང་གསེར་བདག་།

གིར་བགྱིད་པ་དེ་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེ་དག་ཀྱང་རུང་བཞོན་ལགས་སོ། །གྲོང་དཔོན་དེ་དེ་བཞིན་ཞོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏོ། །དགོསྟོང་རྒྱལ་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་མི་རུང་ཞིང་ཤྲ་གྱུརི་སྤྲུལ་གྱི་དགོསྟོང་རྒྱལ་ཁམས་གསེར་བདག་གིར་མི་བྱེད་དེ།

གང་ལ་ལ་ལ་མཛོན་མཛོན་ཅན་རུང་

{ @144A } ལྟེ། ཞིང་གསེར་བདག་གིར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚེས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་ཤུགས་སྒྲིལ་གྱི་ཚེས་མ་
ཡིན་ནོ། རྟེན་སྒྲོང་དཔོན་གཙུག་ན་ནོར་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ལ་མཛོན་པར་དགའ་བ་དང་རྗེས་
སུ་ཡི་རང་བ་བྱས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་

ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆའ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ན་སྒྲིལ་སོང་དོ། རྟེན་ཚོན་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་
བོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྒྲིལ་ལོགས་ན་འདུག་པར་གྱུར་ཅིང་བསིལ་ཡབ་ཐོགས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གཡོ་བ་ཅིང་འ
དུག་གོ། རྟེན་སྒྲོང་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་གྲོང་དཔོན་གཙུག་ན་ནོར་བུ་སོང་ནས་རིང་བོར་མ་ལོན་པར་ཐུགས་སུ་རྟུན་ནས་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་
ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་སོང་ལ་འོད་མའི་ཚལ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་ན་དགེ་སྦྱོང་ཇི་སྟེད་ཉེ་བར་རྟེན་ཅིང་གནས་
པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དཔོང་སའི་ཁང་

པར་བསྐྱས་ཤིག། ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་བཅུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཆའ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་མཉན་
ནས་འོད་མའི་ཚལ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་ན་དགེ་སྦྱོང་ཇི་སྟེད་ཉེ་བར་རྟེན་ཅིང་གནས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དཔོང་སའི་
ཁང་པར་བསྐྱས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་

འདས་གལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་བྱིན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། མཐའ་
གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏེ། བཅུན་པ་འོད་མའི་
ཚལ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་

ན་དགེ་སྦྱོང་ཇི་སྟེད་ཉེ་བར་རྟེན་ཅིང་གནས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དཔོང་སའི་ཁང་པར་མཆིས་ཤིང་མཐུན་པར་གྱུར་ན་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་དུས་ལ་བབ་པར་མཆིན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། རྟེན་སྒྲོང་ལྡན་འདས་དཔོང་སའི་ཁང་

པ་ག་ལ་བ་དེར་ག་ཞེས་ཏེ་བྱོན་ནས་དགོས་པ་

གི་དགོ་འདུན་གྱི་གོང་དུ་གདན་པ་ཞུས་པ་ཉིད་ལ་བཞུགས་སོ། །བཞུགས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་རྣམས་
ལ་བཀའ་སྩལ་པ། དགོས་པ་དག་དེ་ཅི་ལྟར་དཔོན་གཙུག་ཀྱི་ཞུ་བ་ལ་བ་དེར་འོངས་ཏེ་བྱོན་ནས་དེ་རྒྱུ་པ་
གཉིས་ལ་ཐུག་འཆའ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་

{@144B} ཏུ་འདུག་གོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་དེ་ལྟར་དཔོན་གཙུག་ཀྱི་ཞུ་བ་ལ་བ་དེར་སྐད་ཅེས་བཅུན་པ་སྟོན་
གྱི་གདུགས་རྣམས་ཀྱི་ཆེས་སྡུག་པ་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོའི་སྟེང་ན་རྒྱལ་པོ་དང་སྟོན་པོའི་འཁོར་མཆིས་ཤིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་
རྣམས་ལ་བར་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་མཆིད་ཀྱི་ཏུ་རྫོང་པ་

འདི་ལྟ་བུ་འདི་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་ལྷན་དག་ཅི་དགོས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་རུང་ངམ་ཤྲ་གྱའི་སྲས་ཀྱི་དགོ་
སྟོང་རྣམས་གསེར་བདག་གིར་བགྱིད་དམ། འོན་ཏེ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་མི་རུང་ཞིང་ཤྲ་གྱའི་སྲས་ཀྱི་
དགོས་པ་རྣམས་གསེར་བདག་གིར་

མི་བགྱིད་ཅེས་མཆི་ནས། དེ་ན་ཁ་ཅིག་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་རུང་ཞིང་ཤྲ་གྱའི་སྲས་ཀྱི་
དགོས་པ་རྣམས་གསེར་བདག་གིར་བགྱིད་དོ་ཞེས་མཆི། ཁ་ཅིག་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་
མི་རུང་ཞིང་ཤྲ་གྱའི་སྲས་ཀྱི་དགོས་པ་རྣམས་

གསེར་བདག་གིར་མི་བགྱིད་དོ་ཞེས་མཆི་ན། བཅུན་པ་དེ་ལ་གང་དག་དེ་སྐད་ཅེས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་
མི་རུང་ཞིང་ཤྲ་གྱའི་སྲས་ཀྱི་དགོས་པ་རྣམས་གསེར་བདག་གིར་བགྱིད་དོ་ཞེས་མཆི་ན། བཅུན་པ་ཇི་ལྟར་གང་དག་དེ་
སྐད་མཆི་བ་དེ་དག་དེ་ལྟར་བརྟེན་པར་

བགྱིད་པ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་མི་བགྱིད་ཅིང་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་ཡང་མི་བགྱིད་པ་དང་། དེ་དག་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་སྤྲོ་བ་དང་། ཚོས་སྤྲོ་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་བརྟེན་པར་

བགྱིད་པ་དང་། གསུངས་

པའི་རྗེས་སུ་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་ལ་གཞན་ལས་ཚོས་དང་མཐུན་པས་སྒྲིད་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཚོས་འགའ་ཡང་མི་མཆི་བ་
ལགས་སམ་ཞེས་ཟེར་ནས། ངས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གྲོང་དཔོན་གང་དག་དེ་སྐད་ཅེས་དགོསྟོང་རྒྱམས་ལ་མངོན་མཚན་
ཅན་རུང་ཞིང་ཤྲ་གྱའི་སྲས་ཀྱི་དགོསྟོང་

རྒྱམས་གསེར་བདག་གིར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་དེ་ལྟར་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ན་ང་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་
ཉ་ཅང་ཐལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་ངས་སྒྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚོས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་བརྟེན་པར་

{@145A} ༥༩། །བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་གཞན་ལས་ཚོས་དང་མཐུན་
པས་སྒྲིད་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཤེན་ཏུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གྲོང་དཔོན་དགོསྟོང་རྒྱམས་ལ་མངོན་
མཚན་ཅན་མི་རུང་ཞིང་ཤྲ་གྱའི་སྲས་ཀྱི་

དགོསྟོང་རྒྱམས་གསེར་བདག་གིར་བྱེད་དེ། གང་ལ་ལ་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་མི་རུང་ཞིང་གསེར་བདག་གིར་བྱེད་པ་དེ་ནི་
དགོསྟོང་གི་ཚོས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་ཤྲ་གྱའི་སྲས་ཀྱི་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲོང་དཔོན་ངས་ཁྱེད་ལ་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་ཀྱི་བར་དུ་

བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དགོསྟོང་རྒྱམས་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་མི་རུང་ཞིང་ཤྲ་གྱའི་སྲས་ཀྱི་དགོསྟོང་རྒྱམས་གསེར་བདག་གིར་
མི་བྱེད་དེ། གང་ལ་ལ་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་མི་རུང་ཞིང་གསེར་བདག་གིར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དགོསྟོང་གི་ཚོས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་
ཤྲ་གྱའི་སྲས་ཀྱི་ཚོས་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་ང་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཅུན་པ་གང་གི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་དགོསྟོང་རྒྱམས་ལ་
མངོན་མཚན་ཅན་མི་རུང་ཞིང་ཤྲ་གྱའི་སྲས་ཀྱི་དགོསྟོང་རྒྱམས་གསེར་བདག་གིར་མི་བགྱིད་དེ། གང་ལ་ལ་ལ་མངོན་

མཚན་ཅན་རུང་ཞིང་གསེར་

བདག་གིར་བགྱིད་པ་དེ་ནི་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚེས་མ་ལགས་ཤིང་དེ་ནི་ཤྲ་གྱུ་འི་སྤྲུལ་གྱི་ཚེས་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ།
ཇི་ཅུམ་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཏོ། །བཅུན་པ་གང་གི་སྤྱད་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅས་གྲོང་

དཔོན་ངས་ཁྱོད་ལ་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་མངོན་
མཚན་ཅན་མི་རུང་ཞིང་ཤྲ་གྱུ་འི་སྤྲུལ་གྱི་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་གསེར་བདག་གིར་མི་བགྱིད་དེ། གང་ལ་ལ་ལ་མངོན་མཚན་
ཅན་རུང་ཞིང་གསེར་བདག་གིར་བགྱིད་

པ་དེ་ནི་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚེས་མ་ལགས་ཤིང་དེ་ནི་ཤྲ་གྱུ་འི་སྤྲུལ་གྱི་ཚེས་མ་ལགས་སོ། ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་པའི་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ཀྱི་བཀའ་དེ་ནི་རྒྱ་ཆེར་བཟང་བ་ལགས་སོ། །བཅུན་པ་བདག་ཀྱང་འདི་སྟུང་བགྱིད་དེ། དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་མངོན་
མཚན་ཅན་མི་རུང་ཞིང་ཤྲ་གྱུ་འི་

{ @145B } སྤྲུལ་གྱི་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་གསེར་བདག་གིར་མི་བགྱིད་དེ། གང་ལ་ལ་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་རུང་ཞིང་
གསེར་བདག་གིར་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེ་པོ་དག་ཀྱང་རུང་བཞོན་ལགས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ངས་དེ་
ལ་འདི་སྐད་ཅས་གྲོང་དཔོན་དེ་དེ་བཞིན་གྱི། །དེ་དེ་བཞིན་

ཏེ། དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་མི་རུང་ཞིང་ཤྲ་གྱུ་འི་སྤྲུལ་གྱི་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་གསེར་བདག་གིར་མི་བགྱིད་དོ།
ཁང་ལ་ལ་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་རུང་ཞིང་གསེར་བདག་གིར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚེས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་ཤྲ་གྱུ་འི་
སྤྲུལ་གྱི་ཚེས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུལ་སོ། །

དེ་ནས་གྲོང་དཔོན་གཙུག་ན་གོར་བུ་དེས་ངས་སྤྲུལ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བྱས་ནས་ངའི་རྒྱང་
པ་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ངའི་དྲུང་ནས་སོང་རོ། །དགོ་སྤྱོད་དག་དེ་ལྟར་གྲོང་དཔོན་གཙུག་ན་གོར་བུ་དེས་རྒྱལ་

པོ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་གྱི་

མདུན་དུ་དགོསྟོང་རྣམས་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་མི་རུང་ཞིང་གྲུའི་སྤུལ་གྱི་དགོསྟོང་རྣམས་གསེར་བདག་གིར་མི་བྱེད་
དེ། གང་ལ་ལ་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་རུང་ཞིང་གསེར་བདག་གིར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་འདོད་པའི་ཡིན་ཏན་ལྡེ་པོ་དག་གུང་
གཏོན་མི་ཟ་བར་རུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆ་

གཅིག་བཟུང་སྟེ། ལྷ་མཆོག་གི་ཆོག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་ཤིང་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་སེང་གའི་སྒྲ་བསྒྲགས་སོ། །དག་
སྟོང་དག་པས་ཀྱང་དེ་སྐད་ཅེས་དག་སྟོང་རྣམས་ལ་མཛོན་མཆོན་ཅན་མི་རུང་ཞིང་ལྷ་ཀྱང་ཁྲིམ་གྱི་དག་སྟོང་རྣམས་
གསེར་བདག་གིར་མི་བྱེད་དེ།

གང་ལ་ལ་ལ་མངོན་མཚན་ཅན་རུང་ཞིང་གསེར་བདག་གིར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དགེ་སྤྱོད་གྱི་ཚོས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་ལྷ་གྲུ་འི་
སྤྲུལ་གྱི་ཚོས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་སྟེ། དགེ་སྤྱོད་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཁྱེད་གྱིས་ད་དེར་ཕྱིན་ཅད་ཞིང་འདོད་པ་དག་གིས་
ཞིང་ཡོངས་སུ་བཅུལ་བར་བྱ། ཙཱ་ཱ་

འདོད་པ་དག་གིས་ནི་མཉམ་ཤིང་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་ཤིང་ཉམ་ལས། མི་སྤྱི་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་མི་སྤྱི་ས་
ཡོངས་སུ་བཅུལ་བར་བྱ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་འདི་སྒྲིད་ཅེས་རྒྱུ་མཁུ་གང་གིས་ཀྱང་གསེར་འདག་གིར་བྱ་བ་ནི་མི་སྤྱི་ལོ། །འདི་
ནི་རོ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་

{@146A} ༄༅། །གྲིསངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་པདས་འེ་ཞིག་འདྲེལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཆའ་བར་ནི་མི་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་པདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བན་བརྒྱགས་སོ། །

[illegible]

ཅན་དག་ཤེས་ལྡན་

དག་ཤྲུའི་བྱའི་དགོས་ཤིང་དག་ནི་མ་ལོག་མ་སྤངས་སེ་སེར་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་གི་ལག་གིས་གསེར་དང་
དངུལ་ལེན་པར་བྱེད། ལེན་དུ་འཇུག་པར་བྱེད། སྤང་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱེད། སྤང་པོ་གཉིས་སུ་བྱེད། ཁྱི་དང་ཁྱིའུ་དང་། ཁྱིའུ་ཚུང་
དུ་དག་ཏུ་འཛོགས།

པར་བྱེད་དོ། །བྱམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་དག་ཀྱང་རང་གི་ལག་གིས་གསེར་དང་དངུལ་ལེན་པར་བྱེད། ལེན་དུ་འཇུག་པར་
བྱེད། སྤང་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱེད། སྤང་པོ་གཉིས་སུ་བྱེད། ཁྱི་དང་ཁྱིའུ་དང་། ཁྱིའུ་ཚུང་དུ་དག་འཛོགས་པར་བྱེད་ན་ཤེས་ལྡན་
དག་ཤྲུའི་བྱའི་

དགོས་ཤིང་རྣམས་དང་བྱམ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་རྣམས་ཀྱི་འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ནི་ཅི་ཡོད། བསམ་པ་ནི་ཅི་ཡོད། ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་
ནི་ཅི་ཡོད། སུ་ཞིག་དགོས་ཤིང་མགོ་རིག་འདི་དག་ལ་བསོད་སྟོམས་སྦྱིན་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད། སྤར་ཀ་
གཏོང་བར་”

བྱེད། །ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་ཤིང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་ཏེ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གློང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་ཤིང་གི་དགོ་འདུན་བསྐྱུ་བ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྡུམ་བཞིན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་མ་ཁྱེན་བཞིན་དུ་ཆེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྡུམ་བཞིན་
ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་ཤིང་དུག་སྟེ་དག་ལ་རྣམས་པ། དགོས་ཤིང་དག་ཁྱེད་རང་གི་ལག་གིས་གསེར་
དང་དངུལ་ལེན་པ་དང་། ལེན་དུ་

{ @146B } འཇུག་པར་བྱེད་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་མ་
ཡིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་

ཡིན་ནི་ཞེས་རྒྱུ་པར་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུ་པར་སྒྲུབ་པར་སྒྲུབ་ནས་དགེ་སློང་རྒྱུ་པར་ལ་བཀའ་ལྟུང་པ། དགེ་སློང་དག་
དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདྲེན་པ་ལ་ཉམ་ཐོས་རྒྱུ་པར་ལ་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མ་

བཞིན་ནོ། །རའི་ཉམ་ཐོས་རྒྱུ་པར་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགེ་སློང་གང་རང་
གི་ལག་གིས་གསེར་དང་དུལ་ལེན་ཏམ། ལེན་དུ་འཇུག་སྒྲུབ་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཡང་དགེ་སློང་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུག་
སྟེ་དག་གམ་གཞན་ཡང་

དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །རང་གི་ལག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ལག་པས་སོ། །གསེར་དང་དུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱིག་
དང་གསེར་རོ། །ལེན་ཏམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ལེན་དུ་འཇུག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ནོ། །སྒྲུབ་པའི་ལྷུང་བྱེད་
དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་

སྒྲུབ་ནས་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཤགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་སྒྲུབ་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་
ལྟར་འགྲུར་ཞེ་ན། གཞི་བཅུ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཏེ། འདི་ལོང་ཤིག། འདི་ནས་ལོང་ཤིག། འདི་ཙམ་ལོང་ཤིག། ཙམ་བྱ་བ་དང་། འ
དི་ཁྱེར་ཤིག། །

འདི་ནས་ཁྱེར་ཤིག། འདི་ཙམ་ཁྱེར་ཤིག། ཙམ་བྱ་བ་དང་། འདི་ཞོག་ཤིག། འདིར་ཞོག་ཤིག། འདི་ཙམ་ཞོག་ཤིག།
ཙམ་བྱ་བ་དང་། དེ་ལོང་ཤིག། དེ་ནས་ལོང་ཤིག། དེ་ཙམ་ལོང་ཤིག། ཙམ་བྱ་བ་དང་། དེ་ཁྱེར་ཤིག། དེ་ནས་ཁྱེར་ཤིག། དེ་
ཙམ་ཁྱེར་ཤིག། ཙམ་བྱ་བ་

དང་། དེ་ཞོག་ཤིག། དེར་ཞོག་ཤིག། དེ་ཙམ་ཞོག་ཤིག། ཙམ་བྱ་བས་སོ། །དེ་ལ་འདི་ལོང་ཤིག། ཙམ་བྱ་བ་ནི་འཐོབ་
པར་འགྲུར་བའི་སྤྱི་གསུ་དབྱིག་གམ། གསེར་འདི་ལོང་ཤིག། ཙམ་བསྒྲོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བསྒྲོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་

སུ་འགྱུར་ལ། གྲངས་པ་ན་སྤང་བའི་

{ @14 7A } ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ནས་ལོང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཟངས་པོ་
ཆེ་ནས་སམ། ཟངས་ནས་སམ། རྩ་བོ་ནས་སམ། སྒྲོམ་ནས་སམ། ཀོ་ལྷགས་ནས་སམ། ཟམ་ཏྲོག་ནས་ལོང་ཞིག་ཅེས་བསྒྲོ་
བར་བྱེད་པ་

སྟེ། དེ་བསྒྲོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། གྲངས་པ་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ཙམ་ལོང་ཞིག་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱུའམ། སྟོང་ངམ་འབུམ་ལོང་ཞིག་ཅེས་བསྒྲོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བསྒྲོ་
བར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་

འགྱུར་ལ། གྲངས་པ་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ཁྱེར་ཞོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་
དབྱིག་གམ། གསེར་འདི་ཁྱེར་ཞོག་ཅེས་བསྒྲོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བསྒྲོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཁྱེར་བ་ན་
སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་

རོ། །འདི་ནས་ཁྱེར་ཞོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཟངས་པོ་ཆེ་ནས་སམ། ཟངས་ནས་སམ། རྩ་བོ་
ནས་སམ། སྒྲོམ་ནས་སམ། ཀོ་ལྷགས་ནས་སམ། ཟམ་ཏྲོག་ནས་ཁྱེར་ཞོག་ཅེས་བསྒྲོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བསྒྲོ་བར་བྱེད་པ་
ལ་ཉེས་བྱས་སུ་

འགྱུར་ལ། གྲངས་པ་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ཙམ་ཁྱེར་ཞོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་
སུ་བརྒྱུའམ། སྟོང་ངམ། འབུམ་ཁྱེར་ཞོག་ཅེས་བསྒྲོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བསྒྲོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཁྱེར་
བ་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་

འགྱུར་རོ། །འདི་ཞོག་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་དབྱིག་གམ། གསེར་འདི་ཞོག་ཞིག་ཅེས་བསྒྲོ་
བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བསྒྲོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། བཞག་པ་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཞོག་

ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཐོབ་

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཟངས་པོ་ཆེར་རམ། ཟངས་སུ་འཇམ། རྩ་པོར་རམ། སྒྲོམ་དུ་འཇམ། ཀོ་ལྷགས་སུ་འཇམ། ཟ་མ་ཏྲིག་དུ་
ཞོག་ཞིག་ཅེས་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། བཞག་པ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་རོ། །འདི་ཅིམ་

{@147B} ཞོག་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱུའཇམ། སྟོང་ངམ། འབྲུམ་ཞོག་ཞིག་ཅེས་བསྐྱོ་
བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། བཞག་པ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལོང་
ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་

དབྱིག་གམ། གསེར་དེ་ལོང་ཞིག་ཅེས་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། སྤངས་པ་ན་
སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ལོང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཟངས་པོ་ཆེ་ནས་སམ།
ཟངས་ནས་སམ། རྩ་བོ་ནས་

སམ། སྒྲོམ་ནས་སམ། ཀོ་ལྷགས་ནས་སམ། ཟ་མ་ཏྲིག་ནས་ལོང་ཞིག་ཅེས་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པ་ལ་
ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། སྤངས་པ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིམ་ལོང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱུའཇམ། སྟོང་

ངམ། འབྲུམ་ལོང་ཞིག་ཅེས་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། སྤངས་པ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཁྱེར་ཞོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་དབྱིག་གམ། གསེར་དེ་ཁྱེར་ཞོག་ཅེས་
བསྐྱོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་

པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཁྱེར་བ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཁྱེར་ཞོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཐོབ་པར་འ
གྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཟངས་པོ་ཆེ་ནས་སམ། ཟངས་ནས་སམ། རྩ་བོ་ནས་སམ། སྒྲོམ་ནས་སམ། ཀོ་ལྷགས་ནས་སམ། ཟ་མ་

རྟེན་གསུམ་གྱི་ཤེས་ཅུང་།

བསྐྱོབ་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་བསྐྱོབ་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། བྱངས་པ་ན་སྤང་བ་འི་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་འོ། །དེ་ཙམ་
ཁྱེད་ཤོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་བ་འི་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱུ་བཅ། རྟོང་བཅ། འབྲུམ་ཁྱེད་ཤོག་ཅེས་བསྐྱོབ་བྱེད་པ་སྟེ་
དེ་བསྐྱོབ་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ།

ཁྱེད་པལ་སྤྱད་པའི་རྩྱུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཞོག་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་པའི་སྤྱོད་སྤྱུང་གི་སྤྱི་གསལ།
གསལ་དེ་ཞོག་ཞིག་ཅེས་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། བཞག་པ་ལ་སྤྱད་པའི་རྩྱུང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེར་ཞོག་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོ་བ་

{@148A} ཨ། ལའ་འགྲུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཟངས་པོ་ཆེར་རམ། ཟངས་སྤངས། རྩ་མོར་རམ། རྩོམ་དུངས། ཀོ་
ལྷགས་སྤངས། ཟམ་ཏོག་དུ་ཞོག་ཤིག་ཅེས་བསྐོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བསྐོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྲུང་ལ། བཞག་
པ་ན་སྤང་བའི་སྤྱང་བྱེད་དུ་

འགྱུར་རོ། །དེ་ཙམ་ཞོག་གིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུར་མ་། རྫོང་རམ། འབྲུམ་ཞོག་གིག་ཅེས་བསྐོ་བར་བྱེད་པ་རྟེན་དེ་བསྐོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། བཞག་པ་ན་སྤར་བའི་རྩུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལོར་གིག། །འདི་

ནས་ལོང་ཤིག་འདི་ཙམ་ལོང་ཤིག་ཅས་བྱ་བ་དང་། འདི་ཁྱེར་ཤིག་འདི་ནས་ཁྱེར་ཤིག་ །འདི་ཙམ་ཁྱེར་ཤིག་ཅས་བྱ་བ་
དང་། འདི་ཞོག་ཤིག་འདིར་ཞོག་ཤིག་ །འདི་ཙམ་ཞོག་ཤིག་ཅས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལོང་ཤིག་དེ་ནས་ལོང་ཤིག་ །དེ་ཙམ་
ལོང་ཤིག་ཅས་བྱ་བ་དང་།

དེ་ཁྱེད་ཞོག་དེ་ནས་ཁྱེད་ཞོག །དེ་ཙམ་ཁྱེད་ཞོག་ཅས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཞོག་ཤིག་དེར་ཞོག་ཤིག །དེ་ཙམ་ཞོག་ཤིག་
ཅས་བྱ་བ་དེ་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་རྩོགས་སུ་བསྒྲོ་བར་བྱེད་ན། དེ་བསྒྲོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འ

གྲུང་ལ། སྤངས་པ་དང་ཁྱིམ་བཅས་།

བཞག་པ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལྟོས་དབྱིག་ལ་རེག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གསེར་ལ་
རེག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དབྱིག་དང་གསེར་ལ་རེག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལྟོས་
དབྱིག་གམ། གསེར་བརྟུངས་

པ་ལ་རེག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དབྱིག་དང་གསེར་མཛོན་མཛོན་ཅན་ལ་རེག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་རོ། །དངུལ་ལ་རེག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁོར་བུ་ལ་རེག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མུ་ཏིག་
ལ་རེག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

བེ་རྩུ་ལ་རེག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁོར་བུ་དང་མུ་ཏིག་དང་བེ་རྩུ་ལ་རེག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལྟོས་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྟན་ཅན་གྱི་དབྱིག་དང་། གསེར་ལ་རེག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ར་གན་དང་
ཟངས་མ་དང་། རྩུགས་དང་རྩེ་ལྷགས་དང་རོ་ཉི་དང་

{@148B} ཞ་ཉི་དང་། ཁོ་ཆུ་ལ་རེག་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་
གྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། །འདུལ་བ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ། བཅའ་པོ་སུམ་བཅུ་ཅུ་གསུམ་པ། སངས་རྒྱུས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་

གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚོན་ཅམ་པ་ན་ཁྱིམ་བདག་དད་པ་དང་ལྷན་པ།
དགོ་བའི་བསམ་པ་ཅན། བཟང་པོ་སྦྱིན་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་
གཙུག་ལག་ཁང་རྟ་བབས་མཐོན་པོ་དང་།

སྐར་ཁུང་དང་སྐར་ཁུང་བ་ཅན་དང་། ལན་ཀན་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྤིང་དང་མིག་འཕྲོག་པ་མཐོ་རིས་གྱི་ཐེམ་སྐྱས་སུ་གྱུར་
པ་ཞིག་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས། དེར་དགོས་པ་མང་པོ་དག་དབྱུར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་དགག་དབྱེ་བྱས་

ནས་སྒྲིམ་པ། བྱིས་བདག་བདག་ཅག་

མཉམ་ཡོད་དུ་སྟོན་པ་དང་། དགོས་པ་ལྟོས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆིལ་དུ་འགྲོས་བདག་ཅག་
ལ་གོས་དག་བྱིན་ཅིག། བྱིས་བདག་དེས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་དག་འདི་ན་གོས་བཟང་པོ་དག་མ་མཆིས་ཏེ། རྟོན་མཐུན་
དག་མཆི་ཞེས་གྲག་གིས་

རྟོན་མཐུན་དག་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་རེ་ཞིག་གཞུང་ཞིག་དང་། དེ་ནས་གོས་བཟང་པོ་དག་འཇལ་ཏེ་གསོལ་ལོ། །དེ་དག་
གིས་སྒྲིམ་པ། བྱིས་བདག་གལ་ཏེ་གོས་བཟང་པོ་དག་མེད་ན་གོས་ངན་པ་དག་བྱིན་ཅིག། འཕགས་པ་དག་བདག་ནི་བཟང་
པོ་བྱིན་པ་ལགས་ན། ཇི་

ལྟར་བདག་གིས་ངན་པ་དག་གསོལ་བར་བགྱི། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཅག་རིང་ས་ན་གོས་ཀྱི་རིན་ཀླར་ལྟ་བུ་དག་སྒྲིམས་ལ་བ
ལྷན་ཅིག། བྱིས་བདག་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཀླར་ལྟ་བུ་དག་བཀག་པས་བདག་ཅག་མི་ལེན་ཏོ། །འཕགས་པ་དག་འ
དི་ལྟར་བདག་ལ་མ་བྱིན་པ་ནི་མི་མང་འོ།

གོས་ངན་པ་དག་བྱིན་དུ་ནི་མི་རུང་པོ། །དགོས་པ་དེ་དག་གིས་ཀླར་ལྟ་བུ་དག་མ་སྤངས་པར་གོས་ངན་པ་དག་ཁོ་ནས་
དོང་སྒྲི། མཐར་ཀྱིས་མཉམ་ཡོད་དུ་བྱིན་པ་དང་། དེ་དག་ལ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་
གིས་དབྱར་གནས་པའི་གོས་ཀྱི་རྟོན་པ་མ་རྟོན་དམ།

{ @149A } ཟླ། ཅི་ནས་གང་གི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཅག་གོས་དག་ངན་པར་གྱུར་མ་རྟོན་དོ། །ཁྱེད་ཅག་གང་དུ་དབྱར་གནས་
པར་ཁས་སྤངས་ཅོམ་པར་པོ། བྱིས་བདག་གང་ལ་བརྟེན། ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ལ་པོ། བྱིས་བདག་དེ་བཟང་པོ་བྱིན་པ་ཞེས་གྲག་
གོ་དེའི་ཕྱིར་མ་རྟོན་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་

སྐབས་དེ་རྒྱས་པར་བརྟོན་པ་དང་། དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཙུག་ལྟན་འདས་ལ་གསོལ་ཏོ། །དེ་ནས་བཙུག་ལྟན་འདས་འདི་

སྒྲིམ་དུ་དགོངས་ཏེ། གྲུ་མ་བྲམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་དང་པ་ཅན་དག་ཀྱང་གོས་ཀྱི་རིན་དག་སྒྱིན་པར་བྱེད་ལ། རའི་ཉན་
ཐོས་རྒྱམས་ཀྱང་གོས་ཀྱི་རིན་དག་འདོད་ཀྱིས་

ངས་ཉན་ཐོས་རྒྱམས་ལ་རུང་བར་བྱ་བར་ཚུང་ཞིག་གཞན་བར་བྱའོ་སྒྲིམ་དུ་དགོངས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྤྱུལ་པ། སྤང་བར་བྱ་ཞིང་སྤངས་ནས་ཀྱང་སྒྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་བརྟེན་ཏེ་བཅང་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དགོས་སྤོང་
གིས་ཞལ་ཏ་བྱེད་པ་སྤྱོད་བར་བྱའོ། །དགོས་སྤོང་

དག་གིས་ཞལ་ཏ་བྱེད་པ་གང་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་མི་ཤེས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་དགའ་ར་བ་པ་ལམ།
དགོ་བསྟེན་སྤྱོད་བར་བྱ་སྟེ། ཀུན་དགའ་ར་བ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རུང་བ་བྱེད་པའོ། །དགོ་བསྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་ལ་སྤྱབས་
སུ་སོང་བ་བསྐྱབས་པའི་གཞི་ལྟ་བུ་བཟུང་

བའོ། །དགོས་སྤོང་དག་ཡུལ་གཞན་དུ་འདོང་བ་ན་དེ་དག་འདི་ན་བདག་ཅག་ལ་སྒྱིན་བདག་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འ
གྲོད་པ་སྒྱེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྒྱིན་བདག་དེ་ཉིད་ཇི་སྟེན་དུ་སོན་པ་དང་། འདུག་པ་དང་། འ
ཚོ་བ་དང་། སྤྱོད་པའི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་རིང་

དུ་སོང་ཡང་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དགོས་སྤོང་རྒྱམས་ཀྱིས་ཚོས་གོས་ཀྱི་རིན་དག་རྟེན་ལ་སྒྱིན་བདག་མེད་ནས་དེ་དག་འགྲོད་
པ་སྒྱེས་ཏེ། མི་ལེན་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་སྤོང་རྒྱམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤང་བར་བྱ་ཞིང་

སྤངས་ནས་ཀྱང་དགོས་སྤོང་གི་མདུན་དུ་འགྲོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཚོ་དང་ལྡན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ།
བདག་དགོས་སྤོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དངོས་པོ་རུང་བ་མ་ལགས་པ་ཀྱི་འདི་རྟེན་དེ། བདག་དགོས་སྤོང་མིང་འདི་ཞེས་
བགྱི་བས་དངོས་པོ་རུང་བ་མ་ལགས་པ་འདི་བྱིན་གྱིས་

{ @149B } བསྐྱབས་པོ། །དངོས་པོ་རུང་བ་མ་ལགས་པ་འདིས་དངོས་པོ་རུང་བ་བསྐྱབས་པར་བགྱིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལམ་

གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་འགྲོད་པར་མི་བྱའོ། །བཅ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་དད་པ་ཅན་དག་གིས་
མཐའ་འཁོབ་དག་ཏུ་གཙུག་ལག་ཁང་དག་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་དེ་ན་དུས་དང་

དུས་སུ་སྐྱག་པ་དག་བྱུང་ནས་དགོས་ཤིང་དག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་སྟོང་པར་བོར་ཏེ་བྱེར་རོ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དག་གིས་
གཙུག་ལག་ཁང་སྟོང་པར་རིག་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་བཅོམ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོ་འདུན་
བྱེད་མ། མཚོད་རྟོག་གི་དབྱིག་དང་གསེར་

སྤྲེལ་ཏེ་འགོ་བར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྲེལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དང་། དེ་དག་གིས་གང་གིས་སྤྲེལ་བར་བྱ་
བ་མི་ཤེས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་དག་འར་བ་པ་འམ། དགོ་བསྟེན་གྱིས་སྤྲེལ་བར་བྱའོ། །གང་
དག་སྤྲེད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཉིད་རྒྱ་བར་བྱེད་

ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོ་བསྟེན་དད་པ་ཅན་གྱིས་སྤྲེལ་བར་བྱའོ། དགོ་བསྟེན་དད་པ་ཅན་མེད་ན་དགོ་
ཚུལ་གྱིས་སྤྲེལ་བར་བྱའོ། །དགོ་ཚུལ་མེད་ན་དགོས་ཤིང་དག་གིས་རང་གིས་སྤྲེལ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དོང་བཞོ་བར་བྱ་བ་ཡོད་ནས་
གང་གིས་བཞོ་བར་བྱ་བ་མི་ཤེས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་དག་འར་བ་པ་འམ། དགོ་བསྟེན་གྱིས་བཞོ་བར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་རྒྱ་བར་བྱེད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོ་བསྟེན་དད་པ་ཅན་གྱིས་བཞོ་བར་བྱའོ། །དགོ་བསྟེན་དད་པ་ཅན་མེད་ན་དགོ་ཚུལ་གྱིས་བཞོ་བར་
བྱའོ། །དགོ་ཚུལ་མེད་ན་དགོས་ཤིང་དག་གིས་རང་གིས་བཞོ་བར་

བྱའོ། །འཇིགས་པ་དང་བྲལ་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུང་སྟེ་དགོ་འདུན་ལ་དབུ་ལ་བར་བྱའོ། །དགོས་ཤིང་དག་ངས་
ཐོངས་པ་འདི་དུས་དག་ཏུ་གནང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བདེ་བ་འདི་གནས་སྐབས་དག་ཏུ་དཔར་མི་བྱ་སྟོ། །དེ་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་
དུ་འགྱུར་རོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྦྱོས་པ་དང་།

མེས་འཕྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །གསེར་དབུ་ལ་ལ་རིག་པ་འདི་སྤང་བ་སྟེ་བཅུ་བརྒྱད་པ་

རྫོགས་མཛོ། །སངས་རྒྱལ་བཙུག་ཡུལ་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གི་ཆེལ་མགོན་མེད་ཟེས་སྤྱོད་གི་ཀུན་དགའ་ར་བ་
ན་བཞུགས་སོ། །གང་གི་ཆོ་བཙུག་

{@150A} ཨ། འདས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་དེའི་ཆོན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུལ་དབུས་སུ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
བྱུང་ངོ་ཞེས་སྒྲ་གསུང་། དེའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་འབར་བ་དང་། གསལ་བ་དང་། ཆར་འབབ་པ་དང་། སྒོ་ག་འབྲིན་པའི་ཆོའ་
ཡུལ་དག་བྱེད་པས་གང་དག་དེ་ལ་མཆོད་

པ་དག་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་དང་། སྐྱོན་ཡོད་ཆེ་བ་དང་། གསལ་ལ་བ་ཆེ་བ་དང་། རྒྱས་པ་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱུང་ལམ་བའི་ཆོང་པ་དག་གིས་ཐོས་ནས་དེ་དག་གིས་སྒྲིས་པ། ཤེས་ལྡན་དག་ལྟལ་དབྱས་སུ་འདོང་དོ། །དེར་ཁོ་
སྒྲོགས་མང་པོ་ཡང་བསྐྱབ་

པར་བྱ། སངས་རྒྱས་དང་། ཚེས་དང་དགེ་འདུན་དག་ལ་མཚོན་པ་བྱའོ་ཞེས་བྱང་ལམ་པའི་ཚོང་པ་དེ་དག་ཟོང་ཐོགས་ཏེ།
ཡུལ་དབུས་སུ་འཕགས་ནས་མཐར་གྱིས་མཉམ་ཡོད་དུ་བྱིན་ཏོ། །མཉམ་ཡོད་ན་ཤེས་པ་ཅན་རྩིས་མཁས་པ་ཞིག་འདུག་
པ་དེས་བྱང་ལམ་ནས་ཚོང་པ་

དེཅུ་མཐུན་འོངས་ཞེས་ཐོས་ནས་དེས་པས་མས་པ། མོང་སྟེ་ཐོང་སྟེ་མ་གཤེར་ཅུང་ཟད་པའོ་ཐོས་སྟེ་མ་གས། དེས་ཅུང་ཟད་
དམིགས་པས་ཀྱང་ཤེས། ཅུང་ཟད་རྟོག་གས་ཀྱང་ཤེས་ནས་དེ་མོང་སྟེ། དེད་དཔོན་ལ་མིང་དང་རྩས་ནས་བརྗོད་ཅིང་མིང་པ
དེ་ཞེས་བྱ་བ་འོངས་པ་ལེགས་།

སོ་འདས་པ་ལེགས་སོ། ཁྱེད་ཀྱི་མ་ཞི་མིང་འདི་ཞེས་བྱ། ཁྱེད་ཀྱི་པ་ཞི་མིང་འདི་ཞེས་བྱ། ཁྱེད་ཀྱི་རྩ་མེད་འདི་སྟོན་ཅིག་འ
དས་སོ། ཉི་མ་གསལ་མོ་ཞིག་ལ་ཞི་ཁལ་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། ཁེ་སློག་མ་ཞི་འདི་སྟོན་ཅིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
སྒྲུབ་པ་དང་དོད་དཔོན་དེས་

བསམས་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་གང་དག་འབར་བ་དང་། གསལ་བ་དང་། ཆར་འབབ་པ་དང་། སློག་འབྲིན་

པའི་ཚོ་འཕྲུལ་དག་བྱེད་ཅེས་གྲགས་པ་དེ་དག་ལས་འགའ་ཞིག་འདི་ཡིན་གོར་མ་ཆགས་སྟེ་མ་ནས་དེས་དེ་ལ་དད་པས་བྱུང་
ལམ་གྱི་ནགས་ཀྱི་འབྲས་བུས་སྒོང་

ཐོར་བཀའ་སྟེ་བྱིན་ནས་ལ་བ་སྲིན་བྱའི་མདོག་ལྟ་བུ་ཅིག་ཀྱང་བསྐྱོན་ནོ། །ཤེས་པ་ཅན་དེས་སྒྲངས་ཤིང་གྲོན་ཏེ་ཚངས་པ་
མཚུངས་པར་དཔ་རྒྱལ་གྱི་གནད་དུ་སོང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་དེ་མཐོང་ནས་སྒྲིམ་པ། ཤེས་པ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་མགོ་བསྐྱོག་
སྟེ་ཉ་ལ་བ་གང་ཞིག་ལས་ཐོབ་དེས་

{@150B} སྒྲིམ་པ། བྱུང་ལམ་ནས་ཚོང་པ་དོན་མཐུན་འོངས་ནས་དེར་ཁོ་བོས་དེད་དཔོན་ལ་མིང་དང་རུས་ནས་བཟོད་
ནས་དེས་ཁོ་བོ་ལ་དད་པས་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྒྲིམ་ནོ། །དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཤེས་པ་ཅན་བདག་ཅག་ལ་ཤུགས་
བྱའི་དགོས་ཐོབ་དེ་དག་ཏུ་ཁྱེད་ལ་ཐག་པ་དག་དང་སྤེངས་རྒྱུ་དག་

དང་། འབྲུ་མར་མཁན་དག་ལས་གཞན་པ་མི་གཙོ་བོ་འགའ་ཡང་མཛོན་པར་དད་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཐོ་འཚམ་པར་བྱེད་
ཀྱིས། ཁྱོད་ལ་བ་འདི་གྲོན་ཏེ་སོང་ལ་ཤུགས་བྱའི་དགོས་ཐོབ་དེ་དག་གི་སྟོང་དག་གསལ་པར་གྱིས་ཤིག་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་
སྒྲིམ་ཏེ། དེ་ནས་ཤེས་པ་ཅན་དེ་ལ་བ་དེ་གྲོན་ནས་རྒྱལ་བྱེད་

གྱི་ཚལ་དུ་སོང་དོ། །རྒྱལ་སྟེ་དག་གིས་ཀུན་རྟོ་དཔ་ནི་འདིར་བདག་ཅག་གིས་བྲམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་འོངས་པ་རྒྱལ་ལ་
ཡང་ཚོས་བསྟན་པར་བྱ། ཚེ་ལ་བ་དག་ཀྱང་ཚར་གཅད་པར་བྱ། རང་གི་གྲགས་པ་ཡང་བསྒྲགས་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་པས་རྒྱལ་སྟེ་
ལས་གང་ཡང་རུང་བས་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་གྱི་སྟོ་

སྟོང་པར་མི་འཛོག་པས་ཉེ་དག་འརྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་གྱི་སྟོ་ན་འཆག་ཅིང་འདུག་པ་དེས་ཤེས་པ་ཅན་དེ་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་
ནས་མཐོང་དོ། །དེ་ནས་ཉེ་དག་འས་བསམས་པ། གཅེར་བུ་པ་དན་པ་འདི་ལ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་གྲོན་ཏེ་འོངས་ཀྱིས་གལ་ཏེ་
བདག་གིས་དེ་མ་སྟོགས་ན་ཉེ་དག་འཁེས་བྱ་བའི་

མིང་མི་གཟུང་དོ་སྟེ་མ་ནས། དེས་དེ་ལ་སྒྲིམ་པ། ཤེས་པ་ཅན་ཁྱོད་གཅེར་བུ་པ་ཡིན་ལ་ལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་གྲོན་ན་ཕྱིར་བབས་

སམ་ཅི་ཁོ་བོ་ཁྱིམ་མ་བབས་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་ལམ་ནས་ཚོང་པ་དོན་མཐུན་འོངས་ནས་དེར་ཁོ་བོས་དང་དཔོན་ལ་མིང་དང་
རྩས་ནས་བརྗོད་ནས་དེས་ཁོ་བོ་ལ་དད་པས་དད་

པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བྱེན་ཀོ། །མ་ལེགས་སོ་མ་ལེགས་སོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་པ་
 གྲུབ་དུ་བཅོ། །ཚུར་ཤེག་འདུག་ཤེག་དང་ཚེས་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཤེས་པ་ཅན་དེ་ཉིད་གའི་མདུན་དུ་འདུག་པ་དང་། ཉི་
 དག་འཁྱེད་དག་འཁྱེད་ཡིད་དག་འ་

མས་དེ་ལ་རྒྱུན་པའི་བསྐྲགས་པ་བརྟོད་པར་བརྩམས་སོ། །དུག་སྡེ་དག་གི་ཀུན་རྟོང་པ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་གཏམ་
དག་ཕྱེད་ན་ཉ་ན་པ་པོ་དག་བདག་ཅག་ལྷ་རྣམས་སུ་སྦྱེས་སོ་སྦྱེས་དུ་སེམས་ལ། གཤམ་ཏེ་རྒྱུན་པའི་གཏམ་དག་ཕྱེད་ན་ཉ་
པ་པོ་དག་རང་གི་ཞལ་དཔྱད་

{@151A} ཨྱ། །པ་དེ་ཡང་བཅད་ཅིང་བཅད་ཅིང་སྒྲིན་པར་བྱའོ་སྒྲིན་ཏུ་སེམས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟོ་སོང་གི་གཏམ་དག་
བྱེད་ན་ཉམ་པ་པོ་དག་བདག་ཅག་རྟོ་སོང་རྒྱལ་ས་སུ་སྒྲིན་སོ་སྒྲིན་ཏུ་སེམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་སྟེ་དགའ་ས་ཞེས་པ་
ཅན་དེ་ལ་སྒྲིན་པ་ཞེས་

པ་ཅན་སྒྱིད་གྱི་སྒྲིན་པ་ནི་ངན་པ་ལ་མེས་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་བཟང་པོ་འདོད་པར་གྱུར་ན་དེས་སྒྱིད་ཅག་ལ་གོས་འབྲུམ་
རི་བ་དང་། ཟས་རོ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཁང་པ་བརྟེན་ས་པ་མིག་ལྷ་བརྒྱ་པ་ཡང་གནང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་མ་གནང་དོ།
ཁྱོད་ཅག་གི་

སྒྲིབ་པ་ནི་བཟང་པོ་ལ་མོས་པ་ཡིན་པས། དེས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གོས་འདུམ་རི་བ་དང་། ཟས་རོ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཁང་པ་བཅུགས་པ་མིག་ལྷ་བརྒྱ་པ་ཡང་གཞན་དོ། །གལ་ཏེ་སྤྱོད་ལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཏེ་སྤྱོད་མོ་ལ་འགྲོ་བར་གྱུར་ན་བྲམ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་དང་།

པ་ཅན་དག་གིས་ཤེས་པ་ཅན་པོའི་སྒྲིམས་པ་ཆེད་པ་ལྟར་དེ་སྒྲིམ་དུ་ཤེས་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་སྤོང་མོ་ཡང་མི་ཉིད་

པར་གྱུར་གྱིས། ཁྱོད་གྱི་ལ་བ་འདི་ཁོ་བོ་ལ་བྱིན་ཅིག་དང་། ཁོ་བོས་ཁྱོད་ལ་ལ་བ་གཞན་ཞིག་སྤྲོད་ན། ཁོ་བོ་ལ་བ་འདི་
གྱུན་ཏེ་བསོད་སྟོན་མས་

ལ་འཇུག་པ་ན། བུ་མ་ཟེ་དང་སྤྱི་མ་བདག་དང་པ་ཅན་དག་གིས་ཁོ་བོ་མཐོང་ནས་བཅུན་པ་ཉི་དགའ་ལ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ག་
ལས་རྟེན་ཅེས་ཟེར་ན། ཁོ་བོས་དེ་དག་ལ་འདི་རྒྱ་ད་ཅེས་ཤེས་པ་ཅན་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གིས་བྱིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།
དེས་ན་དེ་དག་གིས་ཤེས་

པ་ཅན་དང་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏེ་སྟོན་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་གིས་ཁྱོད་སྤོང་མོ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ཆང་དང་
རྒྱར་རྩི་སྤོང་མོར་བཀའ་སྟེ་སྤྱིན་པར་འགྱུར་རོ། དེས་སྤྱིས་པ། བཅུན་པ་ཉི་དགའ་འབཞེས་ཤིག ཉི་དགའ་སྤྱིས་པ།
ཤེས་པ་ཅན་ཁྱོད་གྱི་

ཆངས་པ་མཚུངས་པ་རོ་ད་པ་དག་ནི་ཚུ་ལ་སྤྱི་མས་འཆལ་བ་ཡིན་པས། ཁྱོད་དེ་དག་གི་ཆོག་ཐོས་ནས་ཡང་བྱིར་འཕྲོག་དུ་འ
ོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཡོད་དོ། བཅུན་པ་ཉི་དགའ་ཅི་ཁོ་བོའི་ལ་བ་འདི་ཆངས་པ་མཚུངས་པ་རོ་ད་པ་དེ་དག་
དབང་བ་ཡིན་ནམ། ལ་

{@151B} བ་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཉིད་དབང་བ་ཡིན་གྱིས་བཞེས་ཤིག་དང་། སྤྱིར་འཕྲོག་དུ་མི་མཆིས་སོ། ཉི་དགའ་སྤྱིས་པ་
དེ་བྱངས་ནས་ལ་བ་རྩུབ་པོ་གཞན་ཞིག་དེ་ལ་བྱིན་ནས་ཤེས་པ་ཅན་དེ་ལ་བ་རྩུབ་པོ་དེ་གྲོན་ནས་ཆངས་པ་མཚུངས་པ་རོ་ད་
པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་དུ་བྱིར་སོང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་

དེ་མཐོང་ནས་སྤྱིས་པ། ཤེས་པ་ཅན་ཁྱོད་གྱིས་ཡང་མགོ་བསྐྱུར་དེ་ཉལ་བ་གང་ཞིག་ལས་ཐོབ། དེས་སྤྱིས་པ། འདི་ནི་སྟོ་
གཞན་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་གྱུར། ཁོ་བོས་ལ་བ་དེ་བཅུན་པ་ཉི་དགའ་ལ་བྱིན་ནས་དེས་ཀྱང་ཁོ་བོ་ལ་ལ་བ་འདི་
བྱིན་ནོ། དེ་དག་གིས་

ོས་ཏེ་སྤྱིས་པ། ཤེས་པ་ཅན་ལྟ་བུའི་བུའི་དགེ་སྤྱོད་རྣམས་ནི་ཡུ་བུ་ཅག་གསོན་པས་ཀྱང་མི་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །དུག་སྟེ་དག་

ཇི་ལྟ་བུར་གཞན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ལ། ཉེ་དགའ་ཇི་ལྟ་བུར་རྒྱལ་ཤེ་གཞན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་དགོས་པ་
གནས་བརྟན་གཞན་འགའ་ཞིག་

ལ་བྱིན་པར་གྱུར་ན་ཁོ་པོ་ཅག་གྲུང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་ན་ཁྱོད་གྱིས་ཉེ་དགའ་ལ་བྱིན་ཏེ། དེ་ནི་བདག་ཅག་ལས་ཐོང་
གིས་གྲུང་ཁྲག་གི་ཕྱིས་བྱ་ལེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱིས། གལ་ཏེ་ལ་བ་ཁྱེར་ཏེ་འོང་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་ཁྱེར་ཏེ་
མི་འོང་ན་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ཁྱོད་ཚངས་པ་མཚུངས་

པ་འོད་པའི་ནང་ནས་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་ཞིང། ཚུལ་ཤིང་ཡང་དབྱུང་བར་བྱ། སྤང་ལེགས་ཁྱེད་ཡང་བསྐྱུར་བར་བྱ།
སྤོང་ཐོང་ཡང་ཁས་དབུབ་པར་བྱ། ཁར་བ་ཡང་དོར་བར་བྱ། །དེ་སྐྱེག་ནས་ཉེ་དགའ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་བ་དང་ཉེ་དགའ་
ས་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་དེ་འོང་བ་མཐོང་ནས་

དེས་བསམས་པ། ཞེས་པ་ཅན་འགྲོས་འདི་ལྟ་བུས་འོང་བ་འདི་ནི་བདག་གི་ལ་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ནས་དེ་
གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་ལུགས་ནས་སྒོ་བཅད་དེ་འདུག་གོ། །ཞེས་པ་ཅན་དེས་སྒོ་བཅད་བར་བརྟམས་ཏེ་བཙུན་པ་ཉེ་
དགའ་བཙུན་པ་ཉེ་དགའ་ཞེས་བོས་པ་དང་ཉེ་དགའ་ཅང་མི་སྤྲོ་

བར་འདུག་གོ། །དགོས་པ་རྣམས་གྱིས་དེ་ལ་སྤྲོས་པ། ཞེས་པ་ཅན་ཁྱོད་ལ་བཙུན་པ་ཉེ་དགའ་ས་ཅི་བྱ། དེས་སྤྲོས་པ། དེས་
ཁོ་པོའི་ལ་བ་ཞིག་ཁྱེར་རོ། །ཞེས་པ་ཅན་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་བ་འདོད་ན་སོང་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་སྐྱབས་ཤིག་
།དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་

{@152A} ༩༩། །བ་དེར་སོང་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཞེས་པ་ཅན་དེ་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་འོང་བ་གཟིགས་
སོ། །གཟིགས་ནས་གྲུང་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་ཁྱེད་ཞེས་པ་ཅན་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་འོང་བ་
ལ་ལྟོས་ཤིག་ །བཙུན་པ་བཀའ་

བཞིན་འཇོལ། འདི་ནི་ལ་བའི་ཕྱིར་འོངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལ་བ་ཐོབ་ན་དེ་ལྟ་ན་ལེགས་གལ་ཏེ་མ་ཐོབ་ན་ཁྲག་ཚབ་སྐྱེགས་ཏེ་

དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཤེས་པ་ཅན་དེ་བྱིན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འ
དས་བཅུན་པ་ཉིད་གཤམ་བདག་

གི་ལ་བ་འཛེལ་བ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ལ་སྤྲར་སྤྱུལ་དུ་གསོལ་ཅིག། །གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་
ལ་ལ་བ་སྤྲར་སྤྱུལ་དུ་མ་སྤྱུལ་ན། འདི་ལྟར་བདག་ཚངས་པ་མཚུངས་པ་རོད་པའི་ནང་ནས་གནས་ནས་སྤྱད་བར་འགྱུར་
ཞིང་ཚུལ་ཤིང་ཡང་སྤྱད་བར་

གྱུར་། སྤར་ལེབ་ཁྱིའུ་ཡང་བསྐྱུར་བར་འགྱུར། སྤོང་ཐོར་ཡང་ཁས་སྤུབ་པར་འགྱུར། ཁར་བ་ཡང་བོར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འབོལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་དག་འབོལ་མེད་ལ་ཉིད་གཤམ་གནད་མེད་
སྟེ། ཤེས་པ་ཅན་གྱི་

ལ་བ་ཕྱིར་བྱིན་ཅིག། །གལ་ཏེ་མི་བྱིན་ན་ཤེས་པ་ཅན་འདི་ཁྱག་ཚབ་སྐྱུགས་ཏེ་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་གནས་དེ་ལྟ་བུ་
ཡོད་དོ་ཞེས་གྱིས་ཤིག། ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འབོལ་བཅུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཛེལ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་
མཉམ་ནས་ཉིད་གཤམ་གལ་བ་དེར་མེད་

བ་དང་། ཉིད་གཤམ་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འབོལ་གཤམ་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་འོང་བ་མཐོང་ནས་དེས་བསམས་པ། ཤེས་པ་ཅན་
གྱི་ཕོ་ཉིད་ལྟ་བུ་ཁྱིད་དེ་འོངས་པས་འདིས་ཁོ་བོའི་ལ་བ་སྤྲེགས་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་མོ། །དེ་ནས་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་
དག་འབོལ་ཉིད་གཤམ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྤྲུས་

སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཤེས་པ་ཅན་གྱི་ལ་བ་ཕྱིར་བྱིན་ཅིག། །གལ་ཏེ་འདིའི་ལ་བ་ཕྱིར་སྤྱུར་བར་
མ་བྱིན་ན་ཤེས་པ་ཅན་འདི་ཁྱག་ཚབ་སྐྱུགས་ཏེ་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་གནས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱུང་
ངོ། །ཉིད་གཤམ་སྤྲུས་པ། བཅུན་པ་ཀུན་

{@152B} དག་འབོལ་སྟོན་པའི་བཀའ་མཉམ་པར་ཟད་གྱི། གཞན་དུ་ན་སྟེ་བྱི་གཅེར་བུ་འདི་ཁྱག་ཚབ་སྐྱུགས་ཏེ་དུས་

བྱེད་པར་འགྱུར་བ་བས་གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ཙན་ཤ་སྒྲག་གིས་འཛིན་བྱའི་གྲིང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱ་རམ་ཤིང་གི་ཚལ་
ལམ། འདམ་བྱའི་ཚལ་ལམ། འོད་མའི་ཚལ་བཞིན་དུ་གང་

བར་གྱུར་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐལ་ཆ་བ་སྒྲུགས་ཏེ་ཁ་དག་ཅིང་དུས་བྱེད་པར་གྱུར་ཀྱང་ཉེ་དགའི་སྤྱི་ཕྱི་ཚེ་མོ་ཙམ་ཡང་
མི་གཡོ་སྟེ། འོན་ཀྱང་བཞུད་ཅིག་དང་བྱིན་ནོ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་སོང་བ་དང་ཉེ་དགའས་སྒྲུས་པ། ཀྱའི་གཅེར་
བྱ་པ་ཉོན་ཅིག་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པ་བརྟུན་མ་དེས་

བརྟུན་དུ་སྒྲུབས་འཛིག་རྟེན་བསྐྱས་ནས་སེམས་ཙན་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྒྲེས་ཏེ། དེའི་ཕྱི་ལ་ཐོང་གཤེལ་ལྟ་བུ་སྒྲུས་མེད་
པར་བྱེད་ན། ཁྱེད་ཀྱང་དེ་བས་ཀྱང་བརྟུན་མ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ལ་ཡང་ཐོང་གཤེལ་སྟོང་གིས་མོ་བར་འགྱུར་རོ།
།གཞན་ཡང་ཁོ་བོའི་ལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་

ེད་ན། ཅི་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ལ་བ་ད་སྟམ་མམ། བཅུན་པ་ཉེ་དགའ་མ་ལགས་སོ། ཉེ་དགའས་དེའི་ལ་བ་དེས་མདོམས་
ཀྱི་ཚྭ་གས་ཐམས་ཅད་བྱིས་ནས་བཞི་ལྟ་བུ་བཟང་སྟེ། ལག་པ་གཤོན་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་ལག་པ་གཤམས་པས་ཐལ་
ཕྱག་གིས་བསྟུན་པ་དང་རིམ་པ་

ཐམས་ཅད་དོལ་བར་གྱུར་ནས་སྒྲུས་པ། ཤེས་པ་ཙན་ལག་པ་གཉིས་རྒྱུང་ཤིག། དེས་ལག་པ་གཉིས་བརྒྱུང་བ་དང་། ཉེ་
དགའས་གང་གིས་དེ་ཁས་བྱུང་བ་འགྲེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྷགས་ཀྱིས་ལ་བ་ལག་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། དེ་ཁས་བྱུང་
བ་འགྲེལ་ནས་ཉེ་དགའས་རྟོག་པས་བསྟུན་

ཏེ་སྒྲུས་པ། གཅེར་བྱ་པ་སྟེ་བྱི་གཙུག་ལག་ཁང་སྤྱི་ཙམ་མ་གཏལ་བར་སོང་ཤིག། བཅུན་པ་ཉེ་དགའ་གལ་ཏེ་མ་གུམ་ན་
མཆི་སྟེ། སྒྲན་ཆད་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་མི་མཆི་ལོ། དེ་ནི་རེ་ཞིག་གྱུང་བ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་རེ་
ཞིག་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་

བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཆར་བར་ནི་མི་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་

མས་སྤྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚོན་དགོས་སྤྱོད་རྒྱལ་སྤེ་དག་མངོན་མཚན་ཅན་གྱི་སོ་ད་པ་རྣམ་པ་སྣ་
ཚོགས་བྱེད་དེ། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད། རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་

{@153A} ཨྱ། །བྱེད་ཀྱི་བྱུང་འགྲུག་པར་བྱེད། སྦྱོང་འགྲུག་པར་བྱེད། བྱས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་དང་། བྱས་པའི་ཕྱིར་མ་
བྱས་པ་དང་། མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་དང་། མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་
བྱེད་ཅེ་ན། ཀུན་ཏུ་ཚོམ་པར་བྱེད། དུལ་ཚོལ་བར་

བྱེད། ཤིང་རྩ་སོགས་པར་བྱེད། དུལ་དུ་འགྲོ་བའི་རྩ་སོམ་པར་བྱེད། ལེ་ལུ་པ་དང་། གྲོ་བ་དང་། སྒྲག་ཚད་དང་། སྒྲུ་གུ་དང་།
ཡི་གེ་པ་ཚོལ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅེ་ན། བརྒྱུད་ཤས་དང་། བརྒྱ་
ཤས་དང་།

བརྒྱ་གཉིས་ཤས་ཀྱི་ཕྱིར་དཔང་པོ་དང་། གྲོ་བ་དང་། སྒྲག་ཚད་དང་། སྒྲུ་གུ་དང་། ཡི་གེ་པ་ཚོལ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་
སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་བྱུང་འགྲུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། བས་དང་འབྲུ་རྩིང་པ་གསེར་བྱེད་ཉེ་སྤྱི་ཕྱིར་གཏོང་བ་དང་།
གཞལ་བའི་སྦོད་དང་། རྩེ་

ཚུང་དང་། སྤུལ་དང་གྲོ་བ་དང་། སྒྲག་ཚད་དང་། སྒྲུ་གུ་དང་། ཡི་གེ་པ་ཚོལ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བྱུང་འགྲུག་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་
ལྟར་སྦྱོང་འགྲུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དུང་གི་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཁོར་བུའི་ཚོགས་གཏོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཁོར་བུའི་ཚོགས་ཀྱི་
ཕྱིར་ལུ་ཏིག་གི་ཚོགས་གཏོང་བར་བྱེད་

པ་དང་། ལུ་ཏིག་གི་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་བེ་རྩུའི་ཚོགས་གཏོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དཔང་པོ་དང་། གྲོ་བ་དང་། སྒྲག་ཚད་དང་། སྒྲུ་གུ་
དང་། ཡི་གེ་པ་ཚོལ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་སྦྱོང་འགྲུག་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་བྱས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་གཏོང་བར་བྱེད་ཅེ་ན།
གསེར་མངོན་མཚན་ཅན་གྱི་

ཕྱིར་མངོན་མཚན་ཅན་གཏོང་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་བྱས་པའི་ཕྱིར་མ་

བྱས་པ་གཏོང་བར་བྱེད་ཅེ་ན། གསེར་མངོན་མཚན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མངོན་མཚན་ཅན་མེད་པ་གཏོང་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་
བྱས་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །ཇི་

ལྟར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་གཏོང་བར་བྱེད་ཅེ་ན། གསེར་མངོན་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་མཚན་ཅན་གཏོང་
བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པ་གཏོང་བར་བྱེད་
ཅེ་ན། གསེར་མངོན་མཚན་ཅན་

{@153B} མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པར་གཏོང་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པ་
གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །གཞན་སྤྱུ་སྟགས་ཅན་དག་ཤེས་ལྡན་དག་ལྟ་གཏུའི་བྱའི་དགོས་ཤིང་རྣམས་ནི་མ་ལོག་མ་སྤངས་སེམས་
མ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མངོན་མཚན་ཅན་

གྱིས་ད་པ་རྣམས་སྒྲ་ཚྭ་གསུམ་བྱེད་དེ། ཀུན་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད། རབ་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད། བུན་འགྱུར་པར་བྱེད། སྒྱུད་འགྱུར་
པར་བྱེད། བྱས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་དང་། བྱས་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མ་
བྱས་པ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །བཅས་ཟེ་

དང་། བྱིས་བདག་རྣམས་ཀྱང་མངོན་མཚན་ཅན་གྱིས་ད་པ་རྣམས་སྒྲ་ཚྭ་གསུམ་བྱེད་དེ། ཀུན་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད། རབ་དུ་སྒྱུར་
བར་བྱེད། བུན་འགྱུར་པར་བྱེད། སྒྱུད་འགྱུར་པར་བྱེད། བྱས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་དང་། བྱས་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པ་དང་མ་
བྱས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་དང་།

མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པ་གཏོང་བར་བྱེད་ན་ཤེས་ལྡན་དག་ལྟ་གཏུའི་བྱའི་དགོས་ཤིང་རྣམས་དང་བཅས་ཟེ་དང་། བྱིས་
བདག་རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག་ནི་ཅི་ཡོད། བསམ་པ་ནི་ཅི་ཡོད། ཐད་དུ་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཡོད། སུ་ཞིག་དགོས་ཤིང་མགོ་རིག་འདི་དག་
ལ་བསོད་སྟོམས་སྒྱིན་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་

ཞེས་སྒྲོན་པར་བྱེད། ཕུར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་ཤིང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་

གསོལ་དྲོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་བ་འདི་དང་། སྤང་གཞི་འདི་དང་། རྒྱབས་འདི་ལ་དགོས་པའི་དགོ་འདུན་
བསྐྱེད་མཛད་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་

མ་བཞིན་ནོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་མེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་
མ་བཞིན་ནོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པའི་དུག་སྟེ་དག་ལ་རྣམས་པ། དགོས་པའི་དག་ཁྱེད་མཛོན་མཛོན་
ཅན་གྱིས་ད་པ་རྣམས་པ་སྟེ་ཚོགས་བྱེད་པ་བཞེན་

ནམ་པོ་བཅུན་པ་མད་དོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པའི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ།
རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྣམས་པར་སྤྲད་པ་མཛད་དོ། །
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

{ @154A } ལྟ། །ཀྱིས་རྣམས་གངས་དུ་མས་རྣམས་པར་སྤྲད་ནས་དགོས་པའི་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པའི་དག་དེ་ལྟ་
བས་ན་ཐོན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབས་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉན་

ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབས་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོས་པའི་གང་མཛོན་མཛོན་ཅན་གྱིས་ད་
པ་རྣམས་པ་སྟེ་ཚོགས་བྱེད་ན་སྤང་བའི་རྩུང་བྱེད་དོ། །ཡང་དགོས་པའི་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུག་སྟེ་དག་གམ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་
བྱ་གང་ཡིན་པའོ། །མཛོན་མཛོན་

ཅན་གྱིས་ད་པ་རྣམས་པ་སྟེ་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམས་པ་དུ་མའོ། །བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀྱན་དུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་
སྦྱར་བར་བྱེད་པ་དང་། བུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོང་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྷག་པའི་དཔར་བྱེད་ནའོ། །སྤང་བའི་རྩུང་
བྱེད་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་རྩུང་བྱེད་ཀྱི་རྩུང་བ་བཤགས་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ན་སྤང་བའི་རྩུང་བྱེད་དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་

ལྟར་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དགོས་ཤིང་གིས་རྟེན་པ་འདོད་པས་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཟོང་ཀླན་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དེ་
ལ་ཞིང་རྟ་དང་གླང་དང་གླ་

མི་དང་། དཔང་པོ་དང་། གྲོ་བ་དང་། ལྷག་ཚ་དང་། ལྷ་སྤྱད་དང་། ཡི་གེ་པ་ཚོ་ལ་བར་བྱེད་དེ། འོ་གམ་དང་ལག་ཅན་དང་གྲུ་
བཙས་སྤྱོད་པར་བྱེད་ན་ཇི་སྤྲོད་དུ་རྟེན་པ་དག་བདག་གིར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། རྟེན་པ་བདག་གིར་
བྱེད་པ་ན་སྤང་བའི་

ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་རྟེན་པ་འདོད་པས་དབྱིག་གམ། གམེར་རབ་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དེ་ལ་དཔང་
པོ་དང་། གྲོ་བ་དང་ལྷག་ཚ་དང་། ལྷ་སྤྱད་དང་། ཡི་གེ་པ་ཚོ་ལ་བར་བྱེད་ན་ཇི་སྤྲོད་དུ་རྟེན་པ་བདག་གིར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་
ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ།

རྟེན་པ་བདག་གིར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་རྟེན་པ་འདོད་པས་ནས་དང་། འབྲུའི་
བྱན་འགྲེད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དེ་ལ་གཞལ་བྲགས་དང་། བྲེ་ཆུང་དང་། སྤལ་དང་། དཔང་པོ་དང་། གྲོ་བ་དང་། ལྷག་ཚ་
དང་། ལྷ་སྤྱད་དང་།

{@154B} ཡི་གེ་པ་ཚོ་ལ་བར་བྱེད་ན་ཇི་སྤྲོད་དུ་རྟེན་པ་བདག་གིར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། རྟེན་པ་
བདག་གིར་བྱེད་པ་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་རྟེན་པ་འདོད་པས་དུང་གི་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞོར་བུའི་
ཚོགས་གཏོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞོར་བུའི་ཚོགས་ཀྱི་

ཕྱིར་ལྷ་ཏིག་གི་ཚོགས་གཏོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་ཏིག་གི་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་བྱི་རྒྱུའི་ཚོགས་གཏོང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་དེ་
ལ་དཔང་པོ་དང་། གྲོ་བ་དང་། ལྷག་ཚ་དང་། ལྷ་སྤྱད་དང་། ཡི་གེ་པ་ཚོ་ལ་བར་བྱེད་ན་ཇི་སྤྲོད་དུ་རྟེན་པ་བདག་གིར་མི་བྱེད་
པ་དེ་སྤྲོད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་

འགྱུར་ལ། རྟེན་པ་བདག་གིར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་

ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡངས་པ་ཅན་ནི་སྤྱི་ཆེད་གི་འ
གྲུལ་ན་ཁང་པ་བརྟེན་པའི་ཁང་

བཟངས་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆོན་ཡངས་པ་ཅན་པའི་ལི་ཚྭ་བྲི་དག་གིས་ཁང་པ་དག་དྲུག་ཅེག་དང་བདུན་ཅེག་ཏུ་བྱེད་
དོ། །ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལི་ཚྭ་བྲི་རྣམས་ཀྱི་ཁང་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དག་ཀྱང་དྲུག་ཅེག་དང་བདུན་ཅེག་
ཏུ་བྱེད་པས་དེ་དག་མཐོ་ཆེས་པས་བརྟེན་པས་ཤིང་

བརྟེན་པས་ཤིང་དེ་ནས་སྤྱིན་བདག་དག་གིས་བསམས་པ། བདག་ཅག་གསོན་ཞིང་འདུག་སྟེ། འཛོ་ཞིང་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་
གཙུག་ལག་ཁང་དག་ཀྱང་འདི་ལྟར་འཛིག་ན་ཤི་བ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་འགྱུར། བདག་ཅག་གིས་མཁའ་ལེན་གྱི་རྒྱུར་
དགོ་འདུན་ལ་མི་ཟད་པ་དབུལ་བར་བྱའོ་

སྐམ་ནས་དེ་དག་མི་ཟད་པ་ཐོགས་ཏེ་དགོ་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་གན་དུ་དོང་ནས་ཕྱིན་པ་དང་། དགོ་སྟོང་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
སྒྲུབ་སོ། །འཕགས་པ་དག་མཁའ་ལེན་གྱི་སྐད་དུ་མི་ཟད་པ་འདི་དག་བཞེས་ཤིག། །དགོ་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ། བཞིན་
བཟངས་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་

ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་མཛད་པས་བདག་ཅག་མི་ལེན་ཏེ་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་དགོ་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་མཁའ་ལེན་གྱི་རྒྱུ་མི་ཟད་པར་
སྤང་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་

{@155A} ༭། །དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་སུམ་ཅེག་ཏུ་བྱའོ་དགོ་སྟོང་མའི་དགོ་འདུན་གྱི་
དབྱུར་ཁང་ནི་ཉིས་ཅེག་ཏུ་བྱའོ། །དགོ་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་མཉམ་ནས་མི་ཟད་པ་སྤངས་ནས་དགོ་འ
དུན་གྱི་མཛོད་དུ་བཅུག་སྟེ་བཞག་གོ། །སྤྱིན་བདག་

དག་འོངས་ཏེ་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་དག་ཅིད་སྤྲད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཁར་ལེན་མི་བགྱིད་ཀླར་ཏུ་པ་ཏ་དག་མེད་དོ།
འོན་པ་དག་ཅག་གིས་ཁྱེད་ལ་མི་ཟད་པ་དག་མ་ཕུལ་ལམ། དག་སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། ཅི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མི་ཟད་པ་
དག་ཟོས་སྟུང་། དག་འདུན་

གྱི་མཛོད་ན་འདུག་གོ། འཕགས་པ་དག་དེ་ལྟ་ན་མི་ཟད་པར་མི་འགྱུར་གྱི་འདི་ལྟར་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཅི་བདག་ཅག་གི་
སྒྲིམ་པ་ན་གནས་མ་མཆིས་སྟུང་། ཅིད་སྤྲད་དུ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བར་མི་མཛོད། དག་སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། བཅོམ་ལྡན་འ
དས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བ་

མཛོད་པས་བདག་ཅག་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བར་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་དག་སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དག་འདུན་གྱི་ཕྱིར་མཁར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མི་ཟད་པ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བར་
བྱའོ། འདི་བཞིན་དུ་བྲམ་ཟེད་དང་། ཁྱིམ་བདག་

དད་པ་ཅན་དག་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དག་འདུན་གྱི་ཕྱིར་མི་ཟད་པ་འབུལ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྤྱུལ་པ། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དག་འདུན་གྱི་ཕྱིར་མི་ཟད་པ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱའོད་དེ་ལས་སྤྱིད་གང་གྲུབ་པ་
དེས་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་།

དག་འདུན་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ། འདི་དག་གིས་དེ་དག་ཉིད་ལ་བྱིན་ནས་དེ་དག་ལ་འདས་པ་ན་ཚུད་པར་བྱེད་ཅིང་། འ
ཕགས་པ་དག་ཅིད་ཕྱིར་བདག་ཉིད་གྱི་ཁོར་ལས་ཚུད་པ་བྱུང་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་དག་སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འ
དས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་དག་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ། འདི་དག་གིས་སྤྲུག་པོ་དག་ལ་བྱིན་ནས། དེ་དག་ལ་འདས་པ་ན་མཐུ་དང་
ལྡན་པ་ལ་རྟེན་ཅིང་མི་སྟེར་བ་དང་། སྤྱི་གྲུ་འི་མཐུས་མི་སྟེར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་དག་ལ་སྦྱིན་
པར་མི་བྱའོ། འདི་དག་

{@155B}གིས་དངུལ་པོ་རྣམས་ལ་བྱིན་ནས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འཇལ་མི་རྣམས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་
སྤྱུལ་པ། གཏའ་ཉི་རིར་སྒྲངས་ཏེ་དཔང་པོ་དང་བཅས་པའི་དམ་ཆུང་གླེགས་བུ་བྲིས་ཏེ་བྱིན་པར་བྱའོ། གླེགས་བུ་དེ་ལ་
ཡང་ལོ་དང་། ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་། དགེ་འདུན་

གྱི་གནས་བཟན་དང་། དགོས་ཤིང་དང་། ལེན་པའོ་དང་། རྩེ་དང་། སྤྱིད་རྣམས་ཀྱི་མིང་གི་བར་བྱའོ། ཀའ་ལ་བྱིན་པར་བྱ་
བ་དགེ་བསྟོན་དད་པ་ཅན་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྷ་བཟུང་བ་ལ་ཡང་གཏའ་ཉི་རི་ཁོ་ནས་བྱིན་པར་བྱའོ། ལས་དང་པོ་པ་དང་།
སྒྲིམ་པ་དང་།

མེས་ལ་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། མཛོན་མཚན་ཅན་གྱི་སོ་ད་པའི་སྤང་བ་སྟེ་བཅུ་དགུ་
པ་རྩོགས་སུ་། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་བྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་
བན་བཞུགས་སོ། །

དེའི་ཚོན་དགོས་སྤྱོད་རྣམས་སྟེ་དག་ཉོ་འཚོར་རྣམས་སྤྲོ་ཚོགས་བྱེད་དེ། ལེན་པར་བྱེད། གཏོར་བར་བྱེད། ཉོ་བར་བྱེད། འཚོར་
བར་བྱེད་དོ། ཁྱི་ལྟར་ལེན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། གང་གི་ཚོ་རྒྱུངས་སུ་ལོ་ལེགས་ཤིང་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ལོ་ཉེས་པ་དེའི་ཚོན་རྒྱུངས་
ནས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ལེན་པར་བྱེད་

དེ། དེ་ལྟར་ལེན་པར་བྱེད་དོ། ཁྱི་ལྟར་གཏོར་བར་བྱེད་ཅེ་ན། གང་གི་ཚོ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ལོ་ལེགས་ཤིང་རྒྱུངས་སུ་ལོ་ཉེས་པ་
དེའི་ཚོན་གྲོང་ཁྱེར་ནས་རྒྱུངས་སུ་གཏོར་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་གཏོར་བར་བྱེད་དོ། ཁྱི་ལྟར་ཉོ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། གང་གི་ཚོ་
རིན་ཆུང་བ་དེའི་ཚོན་ཉོ་བར་བྱེད་

དེ། དེ་ལྟར་ཉོ་བར་བྱེད་དོ། ཁྱི་ལྟར་འཚོར་བར་བྱེད་ཅེ་ན། གང་གི་ཚོ་རིན་ཆེ་བ་དེའི་ཚོན་འཚོར་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་འ་
ཚོར་བར་བྱེད་དོ། གཞན་སུ་སྟེགས་ཅན་དག་ཤེས་ལྡན་དག་ཤྱུག་ལྟའི་བུའི་དགོས་སྤྱོད་རྣམས་ནི་མ་ལོག་མ་སྤངས་སེ་སོར་
མ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉོ་

འཛོཾ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དེ། ལེན་པར་བྱེད། གཏོང་བར་བྱེད། ཉོ་བར་བྱེད། འཛོཾ་བར་བྱེད་ཅིང་བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིམ་
བདག་རྣམས་ཀྱང་ཉོ་འཛོཾ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དེ། ལེན་པར་བྱེད། གཏོང་བར་བྱེད། ཉོ་བར་བྱེད། འཛོཾ་བར་བྱེད་ན་
ཤུགས་ལྡན་དག་སྤྱོད་རྣམས་

{@156A} ༡༡། །དང་། བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིམ་བདག་འདི་དག་ལ་བྱེ་བྲག་ནི་ཅི་ཡོད། བསམ་པ་ནི་ཅི་ཡོད། ཐང་དང་དུ་བྱ་
བ་ནི་ཅི་ཡོད། སུ་ཞིག་དག་སྤྱོད་མགོ་རིག་འདི་དག་ལ་བསོད་སྟོམས་སྤྱོད་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་ཞེས་སྤོད་པར་བྱེད། ལྷ་ར་
ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་བའི་

སྐབས་དེ་དག་སྤོད་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་རྟོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གྲེང་
གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དག་སྤོད་གི་དག་འདུན་བསྐྱེད་པ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་

ནི་མཆོག་བཞིན་དུ་མཛད་པ་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྡུ་མ་བཞིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
དག་སྤོད་དུག་སྟེ་དག་ལ་སྐུ་པ་། དག་སྤོད་དག་ཁྱེད་ཉོ་འཛོཾ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དེ། ལེན་པར་བྱེད། གཏོང་བར་
བྱེད། ཉོ་བར་བྱེད། འཛོཾ་

བར་བྱེད་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དག་སྤོད་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་
མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་
སྤྲད་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྤྲད་ནས་དག་སྤོད་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དག་སྤོད་དག་
དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འདི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་

བཞིན་ནོ། །རའི་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགེ་སློང་གང་ཉི་འ
ཚོང་རྣམས་ཕྱོགས་སྤངས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཡང་དགེ་སློང་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲུག་སྟེ་དག་གམ། གཞན་ཡང་དེ་
ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །ཉེ་འཚོང་

རྣམས་ཕྱོགས་སྤངས་པའི་རྣམས་པ་མང་པོའོ། །བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཏོང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉི་
བར་བྱེད་པ་དང་། འཚོང་བར་བྱེད་པ་དག་ལྷག་པར་དཔར་བྱེད་ནའོ། །སྤངས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་
སྤངས་ནས་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་

{ @156B } བཤགས་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ན་སྤངས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།
དགེ་སློང་གིས་རྟེན་པ་འདོད་པས་ཉོ་བར་བྱེད། འཚོང་བར་བྱེད་ན་ཉོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། འཚོང་བ་ལ་
སྤངས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་

རྟེན་པ་འདོད་པས་ཉོ་བར་བྱེད་ཅིང་རྟེན་པ་མི་འདོད་པས་འཚོང་བར་བྱེད་ན། ཉོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། འ
ཚོང་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དགེ་སློང་གིས་རྟེན་པ་མི་འདོད་པས་ཉོ་བར་བྱེད་ཅིང་རྟེན་པ་འདོད་པས་འཚོང་བར་
བྱེད་ན་ཉོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་ལ། འཚོང་བར་

བྱེད་པ་ལ་སྤངས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་རྟེན་པ་མི་འདོད་པས་ཉོ་བར་བྱེད་ཅིང་རྟེན་པ་མི་འདོད་པས་འ
ཚོང་བར་བྱེད་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཡུལ་གཞན་གྱི་སྦྱོར་བས་སྤྲུལ་མའི་རྒྱུད་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ་
ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་ལ་ཉམ་

ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡངས་པ་ ཅན་ན་སྤྱེད་ཆིང་གི་འགྲམ་
ན་ཁང་པ་བརྟེན་པའི་ཁང་བཟངས་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚོན་བྱང་ལམ་པའི་ཚོང་པ་ལམ་གྱི་བགྲོད་པར་ཞུགས་པ་དག་
གིས་གཙུག་ལག་ཁང་རྟ་བབས་མཐོན་

པོ་དང་ཡུལ་པ། གླུ་ཁུང་དང་། གླུ་ཁུང་བྲ་བ་ཅན་དང་། ལན་ཀན་གྱིས་བསྐྱེད་པ། མིག་དང་སྙིང་འཕྲོག་པ་མཐོང་པ་གི་
ཐེམ་གླས་སུ་གྱུར་པ་དག་མཐོང་ནས་དེ་དག་དང་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དོང་ནས་དག་སྟོང་རྒྱུ་ལ་འ
དི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །འཕགས་

པདག་པདག་ཅག་གིས་དགེ་འདུན་ལ་མཆོད་སྟོན་བགྱིའོ། །དགེ་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུལ་པ། མཆོད་སྟོན་གྱི་ཡོ་བྱུང་དག་
 བྱུང་ཏེ་ཞལ་ཞལ། །དེ་དག་གིས་སྒྲུལ་པ། བདག་ཅག་སྟོ་བྱུང་དུ་ལྷགས་པ་དག་ལགས་ཏེ། །འདི་ལྟར་བདག་ཅག་རིན་པ་
 བུལ་གྱིས་བྱིད་གྱིས་འབྲས་

དག་སྟོལ་ཅིག །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྐབ་པའི་གཞི་བཅའ་བ་མཛད་པས་བདག་ཅག་འབྲས་དག་མི་འཛོད་དོ་ཞེས་
ཟེར་བའི་སྐྱབས་དེ་དག་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྷུལ་པ། དེ་
ལྟར་མི་བྱ་བར་འདི་ལྟར་གང་།

{@157A} ཨ། །དག་དགོ་འདྲན་གྱི་ཕྱིར་མཆོད་རྟོག་བྱེད་པ་དེ་ལ་རིན་གྱིས་འབྲས་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །དགོས་པ་དག་
རི་བཞོན་སྦྱིན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། གང་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཉིད་དུ་མཆོད་རྟོག་བྱེད་པ་དེ་ལ་འ
ཐབ་དང་བཅས་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་རིན་གྱིས་འབྲས་སྒྲིན་པར་བྱའོ་ཞེས་བཅའ་བ་མཛད་པས་མང་པོ་དག་མཆོད་སྟོན་བྱེད་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱིན་ན་འབྲས་དག་དཔལ་འབྱོར་སྒྲིན་པར་གྱུར་པའི་སྐྱབས་དེ་དག་སྟོང་རྒྱམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་བ་དང་།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱུལ་པ། དེ་ལྟར་

མི་བྱུང་བ་འདི་རྣམ་ཤིན་པའི་འབྲས་གཞན་དག་ཉེ་བར་བྱུང༌། །འབྲས་རྩིང་པ་དག་ཀྱང་ཤེས་པ་བརྟགས་ནས་གལ་ཏེ་ཤོག་
ཆགས་མེད་ན་རྒྱས་སུ་བཅོངས་ཏེ་འབྲས་སའ་པས་བང་བ་དག་དགང་བར་བྱུང༌། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། གློས་པ་དང་།
ཤེམས་འབྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་

དགགིས་ཉེན་པ་ལ་ལྟར་བ་མེད་དོ། ཉེ་འཚོང་བྱེད་པའི་སྤང་བ་སྟེ་ཉེ་ལུ་པ་རྫོགས་སའོ། །སྒྲིམ་ལ། ལྟར་བ་བཟུང་གཉིས་
དང་ཐག་གཉིས། བྱིན་འཕྲིན་སྟོན་ལྟ་ཐ་ཆུངས་དང་། འདོན་པ་པ་དང་རས་ཆེན་དང་། འཕྲོས་པ་དང་ནི་གསོག་འཛོག་
གོ། །

སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྟན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟེས་སྤྱོད་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ།
འདི་ནས་ཆོ་དང་ལྟན་པ་ཉེ་དགའ་འདི་སྟོན་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟེས་སྤྱོད་གྱིས་
བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་གིས་ཁྱབ་པར་བྱས་

པས་བྱིན་ཅད་གང་ནས་ཀྱང་རྟེན་པ་བསྐྱབ་པར་མི་རྣམས་སོ་སྟོན་ནས་དེ་དེ་སྟོན་སེམས་པ་ན་དགའ་འདུན་དུ་ག་བཅུ་སྟེད་
མོས་ཚལ་དུ་དོང་བ་དེ་དག་ཉེ་དགའ་ས་མཐོང་དོ། མཐོང་ནས་ཀྱང་འདི་སྟོན་དུ་སེམས་ཏེ། གལ་ཏེ་འདི་དག་ལས་རྟེན་པ་
མ་གྲུབ་ན་ཉེ་དགའ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གཟུང་

བར་མི་བྱའོ་སྟོན་སོ། །དུག་སྤེད་དག་གི་ཀུན་དུ་དཔ་ནི་གལ་ཏེ་སྤྱོད་པའི་གཏམ་དག་བྱེད་ན་ཉེན་པ་པོ་དག་བདག་ཅག་གིས་
རང་གི་ལ་དག་བཅད་ཅིང་བཅད་ཅིང་སྤྱོད་པར་བྱའོ་སྟོན་དུ་སེམས་ལ། གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་གཏམ་དག་བྱེད་ན་ཉེན་
པ་པོ་དག་བདག་ཅག་ལྟ་རྟེན་གྱི་

{@157B} བར་དུ་སྤྱོད་སོ་སྟོན་དུ་སེམས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་གི་གཏམ་དག་བྱེད་ན་ཉེན་པ་པོ་དག་བདག་ཅག་རན་
སོང་རྣམས་སུ་སྤྱོད་སོ་སྟོན་དུ་སེམས་པ་ཡིན་པས་དེས་ལྟར་བཟུང་གསལ་བ། ལྟོམ་པ་འོངས་དཔར་བཟོད་པ་མཆན་ཁུང་
གིས་ཁྱེར་ཏེ་དགའ་འདུན་དེ་དག་གལ་བ་དེར་

སོང་སྟེ་བྱིན་ནས་དགའ་འདུན་པ་གཅིག་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་དེའི་སེམས་མཛོན་པར་དད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་
གཏམ་བྱས་ནས་དེ་སེམས་དད་པར་གྱུར་ཏེ་སྤྱོད་པ། འཕགས་པ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་བྱོན། ཉེ་དགའ་སྤྱོད་པ། བཞིན་བཟངས་
བདག་ལ་ལྟར་བཟུང་དགོས་སོ། །

འཕགས་པ་བདག་ལ་ལྷུང་བཟེད་མ་མཆིས་ཏེ་གལ་ཏེ་རིན་གྱིས་རྟེན་ན་བདག་གིས་མཇུག་ཏེ་གསོལ་ལོ། ཉེ་དགའ་ས་
ལྷུང་བཟེད་མཆོག་ལྷུང་ནས་ལྷུང་སྟེ་དེ་ལ་བསྟན་ནས་སྤྲོས་པ། བཞིན་བཟངས་ལྷུང་བཟེད་འདི་ཡང་རིན་གྱིས་རྟེན་པ་ཡིན་
ནོ། །འཕགས་པ་འདིའི་རིན་ཇི་ཅོམ།

ཀླར་ལྷ་པ་ཏ་རྟུག་བཅུ་ལོ། བདག་གིས་འདིའི་རིན་ཀླར་ལྷ་པ་ཏ་རྟུག་བཅུ་འབུལ་ལོ། བཞིན་བཟངས་ཨ་རོག་གྲུ་དེ་དག་
ཁྱོད་ཀྱིར་གྱུར་ཅིག། སྤྱིན་པ་འདིས་ཁྱོད་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་ཚོགས་དང་། རོན་
གྱི་མཚོག་འཕྲོག་པ་དང་།

ལྷ་དང་མི་རྒྱལ་གྱི་ནང་དུ་སྟོན་དུ་འགྱུར་བར་གྱུར་ཅིག། ཉེ་བཞིན་དུ་དེ་དེས་དགའ་འདུན་རྟུག་བཅུ་པོ་དག་རེ་རེ་ཡང་
ཀླར་ལྷ་པ་ཏ་རྟུག་བཅུ་རྟུག་བཅུ་སྟོར་དུ་བཅུག་སྟེ་སྟོར་དུ་བཅུག་ནས་སོང་ངོ། ཉེ་དགའ་འདུན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་
དུ་འདུས་པར་གྱུར་ནས་དེ་ན་དགའ་འདུན་གཅིག་

གིས་སྤྲོས་པ། ཞེས་ལྷན་དག་ཁོ་བོས་བཅུན་པ་ཉེ་དགའ་ལྷ་གྲུའི་རིགས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བཚོས་སྒྲིག་པ་རིག་པ་དང་གྲོལ་
བའི་སྟོབས་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་རིན་དུ་ཀླར་ལྷ་པ་ཏ་རྟུག་བཅུ་ཕུལ་གྱིས་རྟེན་སྲུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཞིག་
།གཞན་ཞིག་གིས་སྤྲོས་པ། ཁོ་བོས་ཀྱང་ཕུལ་

ལོ། །ཡང་གཞན་ཞིག་གིས་སྤྲོས་པ། ཁོ་བོས་ཀྱང་ཕུལ་ལོ། ཉེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཕུལ་ལོ། ཁོ་བོས་
ཀྱང་ཕུལ་ལོ་ཞེས་སྤྲོས་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཟང་བཟང་བཅུམས་ཏེ། ཞེས་ལྷན་དག་དག་སྟོང་གཅིག་ལ་ལྷུང་བཟེད་དུ་
དགོས་ཞེས་དེ་དག་གིས་དགོ་

{@158A} ༡༡། ཁྱོད་ཞིག་ལ་བྲིས་པ། འཕགས་པ་དག་སྟོང་གཅིག་ལ་ལྷུང་བཟེད་དུ་འཇོལ། དེས་སྤྲོས་པ། བཞིན་བཟངས་
ཟངས་དག་གཅིག་ཁོ་ན་དགོས་སོ། ཉེ་དགའ་གིས་ལྷ་གྲུའི་སྤྲོས་ཀྱི་དགོས་སྟོང་རྒྱལ་ཞི་རྟེན་པ་འདོད་པས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
པ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་

སྒྲིབ་པར་བརྟམས་སོ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རེ་ཞིག་འདྲེལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་
གྱི་བསྐྱབས་པའི་གཞི་འཆར་བར་ནི་མི་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་
མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་

སོ། །དེའི་ཚེ་ན་དག་སྒྲོང་དྲུག་སྡེ་དག་ལྟར་བཟེད་ཆེད་དོ་ཚལ་གསོག་པར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་ཀྱང་དཔར་མི་བྱེད། དག་
སྒྲོང་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ནས་དག་སྒྲོང་དོན་ཉུང་དྲུག་ཅིའི་ཕྱིར་དག་སྒྲོང་དག་ལྟར་བཟེད་ཆེད་དོ་ཚལ་
གསོག་པར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་ཀྱང་དཔར་

མི་བྱེད། དག་སྒྲོང་གཞན་དག་ལ་ཡང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ཅེས་སྒྲོད་པར་བྱེད། ཕུར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་
པའི་སྐབས་དེ་དག་སྒྲོང་རྣམས་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་རྟེ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་།
སྒྲོང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་

ལ་དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་བསྐྱབས་པ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
རྣམས་ནི་མཁུན་བཞིན་དུ་མེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འ
དས་གྱིས་དག་སྒྲོང་དྲུག་སྡེ་དག་ལ་རྣམས་པ།

དག་སྒྲོང་དག་ཁྱེད་ལྟར་བཟེད་ཆེད་དོ་ཚལ་སོགས་པར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་ཀྱང་དཔར་མི་བྱེད། དག་སྒྲོང་གཞན་དག་ལ་
ཡང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མད་དོ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དག་སྒྲོང་གི་ཚུལ་དང་མཐུན་
པ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་

པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པ་མཛད་
དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྒྲིབ་ནས་དག་སྒྲོང་རྣམས་ལ་བཀའ་རྒྱུལ་པ། དག་སྒྲོང་
དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག།

{@158B}པར་གཟིགས་པས་འདྲེ་ལ་བ་ལ་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅང་བར་བྱསྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདྲེ་ལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱསྟེ། དགོསྟོང་གིས་
ལྟར་བཟེད་ལྷག་པ་ཞག་བཅུའི་བར་དུ་བཅང་བར་བྱའོ། །དེ་ལས་

འདས་པར་འཆང་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དོ། །དགོསྟོང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འདི་པས་སོ། །ལྟར་བཟེད་ལྷག་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལས་ལྷག་པའོ། །ཞག་བཅུའི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉིན་མཚན་བཅུའི་མཐའི་བར་དུའོ།
ཁཅང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གིར་བྱའོ། །

དེ་ལས་འདས་པར་འཆང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་ཐལ་བར་འཆང་བའོ། །སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་
སྤངས་ནས་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ལྟར་བ་བཤགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྟར་བར་ཇི་
ལྟར་འགྱུར་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོསྟོང་

གིས་ཆོས་ལ་ལྟར་བཟེད་རྟེན་ན་དགོསྟོང་དེས་ལྟར་བཟེད་དེ་ཞག་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འཇམ་
གཏང་བར་བྱ་བ་འཇམ། རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་འཇམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །བྱིན་གྱིས་སྦྲོ་བ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་
བར་མི་བྱེད་དམ། རྣམ་པར་

རྟོག་པར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱེ་རངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་རོ། །ཆོས་ལ་ལྟར་བཟེད་མ་རྟེན་ཀྱང་ཆོས་གཉིས་སམ། ཆོས་གསུམ་མམ། ཆོས་དགྲུའམ། ཆོས་བཅུ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་
ལྟར་བཟེད་རྟེན་ན་དགོསྟོང་དེས་ལྟར་བཟེད་

དེ་ཞག་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འཇམ། གཏང་བར་བྱ་བ་འཇམ། རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་འཇམ།
གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །བྱིན་གྱིས་སྦྲོ་བ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དམ།
གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་

སྐྱུ་རེངས་ཤར་བཞུགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་ཆོས་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཅིག་རྟེན་ཅིང་དེས་ཆོས་གཉིས་
ལ་ཡང་གཞན་ཞིག་རྟེན་ན་དགེ་སློང་དེས་ཞག་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྡེ་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་ཞིང་བྱི་མ་གཏང་
བར་བྱ་བའམ། རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའམ། གཞན་

{@159A} ཟླ། །ལ་སྐྱིན་པར་བྱ་ལོ། །ཡང་ན་བྱི་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་ཞིང་སྡེ་མ་གཏང་བར་བྱ་བའམ། རྣམ་པར་
བརྟག་པར་བྱ་བའམ་གཞན་ལ་སྐྱིན་པར་བྱ་ལོ། །བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པར་མི་བྱེད་དམ་གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ་རྣམ་པར་རྟོག་
པར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྐྱིན་པར་མི་བྱེད་

ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱུ་རེངས་ཤར་བཞུགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། ཆོས་དང་། ཆོས་གཉིས་ལ་མ་རྟེན་ཀྱང་ཆོས་
གསུམ་དང་ཆོས་བཅུ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་ཅིག་རྟེན་ན་དགེ་སློང་དེས་ཞག་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྡེ་མ་བྱིན་གྱིས་བ་
རྒྱབ་པར་བྱ་ཞིང་བྱི་མ་གཏང་བར་བྱ་བའམ། རྣམ་པར་

བརྟག་པར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྐྱིན་པར་བྱ་ལོ། །ཡང་ན་བྱི་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་ཞིང་སྡེ་མ་གཏང་བར་བྱ་བའམ།
རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའམ་གཞན་ལ་སྐྱིན་པར་བྱ་ལོ། །བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པར་མི་བྱེད་དམ་གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རྣམ་
པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དམ།

གཞན་ལ་སྐྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱུ་རེངས་ཤར་བཞུགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་
ཆོས་ལ་ལྷུང་བཟེད་གཉིས་རྟེན་ན་དགེ་སློང་དེས་ལྷུང་བཟེད་དེ་གཉིས་ཞག་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་
བྱ་བའམ། གཏང་བར་བྱ་བའམ། རྣམ་པར་

བརྟག་པར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྐྱིན་པར་བྱ་ལོ། །བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རྣམ་པར་
རྟོག་པར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྐྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱུ་རེངས་ཤར་བཞུགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་རོ། ཆོས་ལ་ལྷུང་བཟེད་གཉིས་

མ་རྟོག་ཀྱང་ཚོས་གཉིས་སམ། ཚོས་གསུམ་མམ། ཚོས་དགུའམ། ཚོས་བཅུ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ལྷུང་བཟེད་གཉིས་རྟོག་ན་དགོ
སྒོང་དེས་ལྷུང་བཟེད་དེ་གཉིས་ཞག་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བའམ། གཏོང་བར་བྱ་བའམ། རྒྱུ་
པར་བརྟག་པར་བྱ་བའམ།

གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱ་ལོ། །བྱིན་གྱིས་རྒྱབ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རྒྱུ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དམ་
གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐུ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པའི་གིས་
ཚོས་ལ་ལྷུང་བཟེད་གཉིས་ཤིག་རྟོག་ཅིང་

{@159B} དེས་ཚོས་གཉིས་ལ་ལྷུང་བཟེད་གཞན་གཉིས་ཤིག་རྟོག་ན་དགོས་པའི་ཞག་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱོང་
མ་གཉིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་ཞིང་བྱི་མ་གཉིས་གཏོང་བར་བྱ་བའམ། རྒྱུ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་
སྤྱོད་པར་བྱ་ལོ། །ཡང་ན་བྱི་མ་གཉིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་ཞིང་

སྤྱོང་མ་གཉིས་གཏོང་བར་བྱ་བའམ། རྒྱུ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱ་ལོ། །བྱིན་གྱིས་རྒྱབ་པར་མི་བྱེད་
དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རྒྱུ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐུ་
རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་

འགྱུར་རོ། །ཚོས་དང་། ཚོས་གཉིས་ལ་མ་རྟོག་ཀྱང་ཚོས་གསུམ་དང་། ཚོས་བཅུ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ལྷུང་བཟེད་གཉིས་ཤིག་
རྟོག་ན་དགོས་པའི་ཞག་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱོང་མ་གཉིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་ཞིང་བྱི་མ་གཉིས་གཏོང་བར་བྱ་
བའམ། རྒྱུ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའམ།

གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱ་ལོ། །ཡང་ན་བྱི་མ་གཉིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་ཞིང་སྤྱོང་མ་གཉིས་གཏོང་བར་བྱ་བའམ། རྒྱུ་པར་
བརྟག་པར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱ་ལོ། །བྱིན་གྱིས་རྒྱབ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རྒྱུ་པར་
རྟོག་པར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་

སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱུ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་ཆོས་ལ་ལྷུང་
བཟེད་མང་པོ་རྟེན་ན་དགོས་པ་དེས་ལྷུང་བཟེད་དེ་དག་ཞག་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བའམ།
གཏང་བར་བྱ་བའམ། རྒྱུ་པར་བརྟག་པར་བྱ་

བའམ། གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་བྱ་ལོ། །བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རྒྱུ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་
དམ། གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱུ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ལ་
ལྷུང་བཟེད་མང་པོ་རྟེན་ཀྱང་ཆོས་གཉིས་སམ།

ཆོས་གསུམ་མམ། ཆོས་དགྲའམ། ཆོས་བཅུ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ལྷུང་བཟེད་མང་པོ་རྟེན་ན་དགོས་པ་དེས་ལྷུང་བཟེད་དེ་ཞག་
བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་བའམ། གཏང་བར་བྱ་བའམ། རྒྱུ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་
སྤྱིན་པར་བྱ་ལོ། །བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་

{@160A} ༣༡ །མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རྒྱུ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་
ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱུ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་ཆོས་ལ་ལྷུང་བཟེད་མང་པོ་
དག་ཅིག་རྟེན་ཅིང་དེས་ཆོས་གཉིས་ལ་ཡང་

གཞན་མང་པོ་དག་ཅིག་རྟེན་ན་དགོས་པ་དེས་ཞག་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྲ་མ་དག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ་ཞིང་བྱི་མ་
དག་གཏང་བར་བྱ་བའམ། རྒྱུ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་བྱ་ལོ། །ཡང་ན་བྱི་མ་དག་བྱིན་གྱིས་བརླབ་
པར་བྱ་ཞིང་སྤྲ་མ་དག་གཏང་བར་བྱ་

བའམ། རྒྱུ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་བྱ་ལོ། །བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་
དམ། རྒྱུ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱུ་རེངས་ཤར་ན་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

ཚུལ་དང་། ཚུལ་གཉིས་ལ་མ་རྟེན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་དང་། ཚུལ་བཅུ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ལྷུང་བཟེད་མང་པོ་དག་ཅིག་རྟེན་
དགོས་པ་དེས་ཞག་བཅུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྡེ་མ་དག་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་ཞིང་བྱི་མ་དག་གཏང་བར་བྱ་བའམ། རྣམ་
པར་བརྟག་པར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་

སྤྱིན་པར་བྱ་ལོ། །ཡང་ན་བྱི་མ་དག་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་ཞིང་སྡེ་མ་དག་གཏང་བར་བྱ་བའམ། རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་
བའམ། གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་བྱ་ལོ། །བྱིན་ཀྱིས་རྫོབ་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་
དམ། གཞན་ལ་

སྤྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱེ་ལོངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གི་ལྷུང་བཟེད་
སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་མ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་མ་བྱས་ལ་ལྷུང་བ་མ་བཤམས་པར་གཞན་ཞིག་རྟེན་ན་དེ་ཡང་སྡེ་མའི་རྒྱུད་
ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གི་

ལྷུང་བཟེད་སྤང་བར་གྱུར་ན། དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་མ་བྱས་ལ། ལྷུང་བ་མ་བཤམས་པར་གཞན་ཞིག་རྟེན་ན། དེ་
ཡང་སྡེ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གི་ལྷུང་བཟེད་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་བྱས་ལ་
ལྷུང་བ་མ་བཤམས་པར་གཞན་ཞིག་

{@160B} རྟེན་ན་དེ་ཡང་སྡེ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གི་ལྷུང་བཟེད་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་སྤངས་
ཤིང་བྲལ་བར་བྱས་ལ། ལྷུང་བ་བཤམས་ནས་གཞན་ཞིག་རྟེན་ན་དེ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོས་པ་གིས་ཇི་
སྤྱིད་དུ་སྤང་བའི་དངོས་པོ་དེ་མ་བཤམས་ཤིང་སོ་སོར་མ་

བཤམས་པར་ལྷུང་བཟེད་དམ། ཚུལ་གོས་སམ། གྲ་བའམ། ཐོར་བའམ། སྐར་གས་སམ། དགོས་པ་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་
གང་ཡང་རུང་བ་གཞན་ཉི་ལྟ་འཛོལ་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་སྡེ་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷུང་བཟེད་ཆུང་དུ་དང་།
ལྷུང་བཟེད་སྐྱ་བདད་།

ལྷུང་བཟེད་ཆེ་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་མཆོས་པ་འཆང་བ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་སྒྲིམ་པའི་དོན་དུ་ལྷུང་བ་
ཟེད་འཆང་བ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་
གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་

དོ། །ལྷུང་བཟེད་འཆང་བའི་སྤང་བ་སྟེ་ཉི་ཤུ་གཅིག་པ་རྫོགས་སའོ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་
བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྒྲིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉམ་ཡོད་ན་སྒྲིམ་འཆོང་གི་ཁྱེའུ་ཞིག་འདུག་པ་
དེས་ལྷུང་

བཟེད་ཤིན་དུ་གསལ་བ། དབྱིབས་ལེགས་པ། ལོངས་དཔར་བཟོད་པ་ཞིག་ཆེད་དོ། །བསོད་སྟོམས་པ་ཞིག་ཀྱང་སྔོ་ཤོ་ཤམ་
ཐབས་བཀོས་ལྷུང་བཟེད་དང་། ཚོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་མཉམ་ཡོད་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་ནས་དེས་བསོད་སྟོམས་བརྒྱུས་
ཏེ་སང་དུ་བྱིན་པ་

དང་། སྒྲིམ་འཆོང་གི་ཁྱེའུ་དེས་དེ་མཐོང་ནས་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་བདག་གིས་ལྷུང་བཟེད་ཤིན་དུ་གསལ་བ། དབྱིབས་
ལེགས་པ། ལོངས་དཔར་བཟོད་པ་ཞིག་ཆེད་ཀྱིས་གཤམ་ཏེ་བཞེད་ན་སྟོམས་ཤིག་བཞེད་བཟེད་པ་བདག་ལ་ལྷུང་བཟེད་
ཡོད་དོ། །འཕགས་པ་གཤམ་ཏེ་

དགོས་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་ལྷུང་བཟེད་འཆོལ་བ་མཆོས་ན་དེ་གཏང་དུ་གསོལ། གཏང་བར་བྱེད། །དེ་ནས་བསོད་སྟོམས་
པ་དེས་མཉམ་ཡོད་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་བརྒྱུས་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་སོང་སྟེ། དེས་ཟན་ཟོས་ནས་ལྷུང་བཟེད་འཁྲུག་ན་
དགོས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིམ་པ། ཚོད་

{@161A} ༡༡ །ལྷན་པ་དག་སང་ག་གོ་མོ་ཞིག་ན་སྒྲིམ་འཆོང་གི་ཁྱེའུ་ཞིག་འདུག་པ་དེས་ལྷུང་བཟེད་ཤིན་དུ་
གསལ་བ། དབྱིབས་ལེགས་པ། ལོངས་དཔར་བཟོད་པ་ཞིག་ཆེད་ཀྱིས་ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་ལྷུང་བཟེད་འདོད་པ་དེ་སོང་
ཤིག་ །དེ་དང་ཉ་ཅང་ཐག་མི་རིང་བ་ན་ཉེ་དགའ་

འདུག་པ་དེས་ཐོས་ནས་དེས་བསམས་པ། དེ་ལྟར་བཟེད་ནག་པོ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་ཐོས་ནས་རབ་ཏུ་རྒྱག་པར་གྱུར་ན་
མི་རུང་གིས་སྤྲད་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་ནས་དེས་དེ་ལ་སྤྲས་པ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་དད་པས་བྱིན་བཟོས་ནས་ལྟར་བཟེད་གྱི་
གཏམ་དང་། ཚོས་གོས་གྱི་གཏམ་ལས་

གཞན་པའི་གཏམ་འགའ་ཡང་མེད་མོད། དེས་བསམས་པ། འཇིག་རྟེན་ན་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་
དག་དང་ཉིད་གཤམ་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་འདིས་ཀྱང་རེ་ཞིག་བདག་སྤྲད་པར་གྱུར་ན་གལ་ཏེ་དགོས་ཤིང་གནས་བརྟན་
གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་ཐོས་པར་གྱུར་ན་དེས་རྒྱ་ཆེར་སྤྲད་

པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་ནས་དེ་ཅང་མི་སྤྲ་བར་འདུག་གོ། ཉིད་གཤམ་དེ་བཀར་ཏེ་སྤྲས་པ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་གྱི་མཁན་པོ་
དང་ཁོ་བོ་བཞེས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོས་ཁྱོད་སྤྲད་གྱིས་མ་གཤམ་གྱིས་། གནས་བརྟན་གལ་ཏེ་བདག་ཡང་སྤྲ་བར་གྱུར་ན་
ཁྱོད་གྱིས་བདག་ལ་ཡང་སྤྲད་པར་མཛོད་

ཅིག ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་ཁོ་བོ་ཡང་ཉེ་བར་མ་ཞི་བ་ཙམ་དུ་བྱ་བའི་ཉེ་ལྟར་བཟེད་དེ་ལྟར་བཟེད་མ་ཡིན་ནམ། གནས་
བརྟན་སྤྲུལ་ཉིད་ཀྱང་སྤྲ་བར་མི་བགྱི་བ་ལགས་གྱིས་འཚལ་ཏོ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་དེ་ལྟ་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་རེ་ཞིག་སྤྲོས་ཤིག་
། གནས་བརྟན་སྤང་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ན་སྤོས་འཚོང་

གི་ཁྱེད་ཞིག་མཆིས་པ་དེས་ལྟར་བཟེད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ། དབྱིབས་ལེགས་པ། ལོངས་དཔར་བཟོད་པ་ཞིག་རྟེན་ནས་དེའི་
མཆིད་ནས་གལ་ཏེ་དགོས་ཤིང་ལྟར་བཟེད་འཚལ་བ་འགའ་ཞིག་མཆིས་ན་དེ་གཏང་དུ་གསོལ་ཞེས་མཆིའོ། །དེ་ནི་དེ་ཙམ་
དུ་བྱ་བའི་དེ་ཡང་ཉེ་བར་མ་

ཞི་བ་ཙམ་ཁོ་ནར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཉིད་གཤམ་སྤྲུལ་གྱི་ཉེ་ལྟ་འགྲོས་བསྐྱེད་ནས་ཕྱར་ར་སོང་བ་དང་། སྤོས་འཚོང་གི་ཁྱེད་
ལྟར་དེ་འགྲོས་བསྐྱེད་དེ་འོང་བ་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཚོང་ནས་དེས་བསམས་པ། དགོས་ཤིང་སྤྲུལ་པོ་འགྲོས་འདི་ལྟ་
བུས་འོང་བ་འདིས་བདག་གི་ལྟར་

{@161B}བཟེད་འདི་སྒྲིགས་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་སྟེ་མ་ནས་དེས་ལྟར་བཟེད་དེ་བྲངས་ཏེ་འཛོལ་ཆོའི་འོག་ཏུ་བཅུག་
སྟེ་བཞག་པ་དང་ཉེ་དག་འས་དེ་སྟེད་པའི་ཆོའི་མཐོང་ནས་དེས་སྒྲིགས་པ། བཞིན་བཟངས་ཅི་ལྟར་བཟེད་འདི་ནལ་གྱི་བྱ་ཡིན་
ནམ་ཅི་ན་དེ་ཕྱིར་སྟེད་པར་བྱེད་ཅེས་དེས་ལག་པ་བརྒྱུད་སྟེ་ལྟར་

བཟེད་བྲངས་ནས་སྒྲིགས་པ། བཞིན་བཟངས་ཨ་རོག་གྱི་སྒྱུན་པ་འདིས་ཁྱོད་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དང་།
རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆོག་ཀས་དང་། དོན་གྱི་མཆོག་ཐོབ་པ་དང་། ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་སྟོན་དུ་འགྱུར་བར་གྱུར་ཅིག། །འ
ཕགས་པ་བདག་ཅག་ཆོང་པ་

དག་ནི་ཁོ་སྒྲིགས་འཆོལ་བས་འཆོལ་ལགས་པས་འདི་རིན་མ་མཆིས་པར་མི་དབུལ་ཏེ་འདི་ལྟར་རིན་གྱི་ཕྱིར་འབུལ་ལོ།
།བཞིན་བཟངས་ཅི་ཁྱོད་དྲང་སྟོང་གི་སྟོན་འཆོང་བར་བྱེད་དམ། ཆོག་ཀས་སུ་བཅད་པ་ཡང་སྒྲིགས་པ། གལ་ཏེ་སྒྲིགས་བྱས་སྟོན་
གྱིས། །གསེར་གྱི་སྟོན་ནི་

ཐོབ་གྱུར་ན། །དེ་ཡིས་ལྟ་རྟོག་ཅི་ཕྱིར་བྱ། །བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཁོ་བོས་མཐོང་། །འཕགས་པ་ཁྱོད་མང་དུ་གསུང་མོད་གྱི་འོན་
ཀྱང་རིན་མ་མཆིས་པར་མི་དབུལ་ལོ། །ཉེ་དག་འས་སྒྲིགས་པ། ཁྱོད་གྱི་ལྟར་བཟེད་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པ་འདིས་ཡི་དགས་་
སྟོག་ལྟ་ཅན་

དག་གི་ནང་དུ་སྒྱེ་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་དེ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ན་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་ཕྱོགས་དེར་འོངས་ནས་དེས་སྒྲིགས་པ།
འཕགས་པ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །བཅུན་པ་ཉེ་དག་འ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཉེ་དག་འས་སྒྲིགས་པ། བཞིན་བཟངས་ཁྱོད་གྱི་ཕྱག་སྒྲིམ་
པོ་འདིས་ཅི་བྱ།

འཕགས་པ་བདག་ལ་བཅུན་པ་ཉེ་དག་འས་བཀའ་སྒྲུལ་པ་གང་ཞིག་བདག་གིས་མ་བསྐྱབས། ལྟར་བཟེད་འདི་ཉོས་ཏེ་བྱིན་
ཅིག། །ཁྱིམ་བདག་དེས་སྟོན་འཆོང་གི་ཁྱེའུ་དེ་ལ་སྒྲིགས་པ། བཞིན་བཟངས་ལྟར་བཟེད་འདི་རིན་ཅི་ཅམ། འདི་དང་འདི་
ཅམ་མོ། །ཁོ་བོས་ཁྱོད་

ལ་སྤྱོད་མོ། སློས་འཛོལ་གི་སྤྱུ་དེས་ལྷུང་བཟེད་དེ་སྤྱིམ་བདག་དེ་ལ་བྱིན་ནས་སྤྱིམ་བདག་དེས་ཀྱང་ཉེ་དགའ་ལ་ཕུལ་ལོ།
ཉེ་དགའ་སྤྱིམ་པ། ཨ་རོག་གྱུ་སྤྱོད་པ་འདིས་སྤྱོད་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་ཚོགས་
དང་། རོན་གྱི་

{@162A} ༡༡། མཚོག་ཐོབ་པ་དང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་སྤོད་དུ་འགྱུར་བར་གྱུར་ཅིག། སྤྱིམ་བདག་དེ་སོང་
བ་དང་། ཉེ་དགའ་སྤྱིམ་པ་འཛོལ་གི་སྤྱུ་དེ་ལ་སྤྱིམ་པ། བཀའ་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉེ་དགའ་སྤྱུང་བཟེད་ཀྱི་རིལ་དུ་འཇུག་མི་
རྣམས་སྤྱུ་ལེས་སམ། སྤྱོད་ཀྱི་ལྷུང་

བཟེད་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་འདིས་ཡི་དགས་ལྷ་བ་ཅན་དག་གི་ནང་དུ་སྤྱོད་བར་བྱ་དགོས་སོ། །འཕགས་པ་ཅི་ཞིག་སྤྱོད་
མཆིས། སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷུང་བཟེད་ཐོབ་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་རིན་ཐོབ་ཀྱིས་བཀུད་ཅིག། ཉེ་དགའ་ཡང་ལྷུང་བཟེད་སྤྱོད་
ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་ནས་དེས་ལྷུང་

བཟེད་དེ་དགོས་སྤོང་རྣམས་ལ་བརྟན་ཏེ་སྤྱིམ་པ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་དག་ལྷོས་ཞིག། ཁོ་བོའི་ལྷུང་བཟེད་ཅི་འདྲ། གཞིན་རྒྱ་ཞིག་
གིས་སྤྱིམ་པ། གནས་བརྟན་ཅི་སྤྱོད་ལ་ལྷུང་བཟེད་གཞན་མ་མཆིས་སམ། ཡོད་དོ། །འོ་ན་གནས་བརྟན་གྱིས་ལྷུང་བཟེད་
ཡོད་ཅིང་བདོག་བཞིན་དུ་ལྷུང་བཟེད་

གཞན་བཅོལ་དུ་རུང་ངམ། དགྲ་བོ་རྣམས་ཀྱི་གྲེ་བར་རྒྱུ་པས་མཉན་ནས་སོ། །གནས་བརྟན་ལ་དགྲ་བོ་དག་ཀྱང་མཆིས་
སམ། གང་གི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཁོ་བོའི་ལྷུང་བཟེད་གཉིས་པ་ཡང་མི་བཟོད་པས་ཇི་སྤྱོད་ཁོ་བོའི་དགྲ་བོ་ཐུབ་ཡིན་ནོ། །དགོས་སྤོང་
དོན་ཉུང་དུ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་དགོས་སྤོང་དག་

ལྷུང་བཟེད་ཡོད་ཅིང་བདོག་བཞིན་དུ་ལྷུང་བཟེད་གཞན་ཚོལ་བར་བྱེད་ཅེས་སྤོད་པར་བྱེད། ཕུར་ཀ་གཏོར་བར་བྱེད། ཁ་
ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་རྟོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་
བ་འདི་དང་། གླེང་གཞི་འདི་དང་།

སྐབས་འདི་ལ་དགོས་པའི་དགོང་གི་དགོ་འདུན་བསྟུ་བ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་གྱི། སངས་རྒྱུ་བཙུ་མ་
ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་མཆོད་བཞིན་དུ་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྡུ་མ་བཞིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་
བཙུ་མ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཉེ་དགའ་ལ་སྐྱེས་པ། ཉེ་དགའ་

ཁྱོད་ལྟར་བཟེད་ཡོད་ཅིང་བདོག་བཞིན་དུ་ལྟར་བཟེད་གཞན་ཚོ་ལ་བ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མཛད་དོ། སངས་རྒྱུ་བཙུ་མ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པའི་སྟོང་གི་ཚུ་ལ་མ་ཡིན་པ། རྩེ་སྤྱ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུ་ལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་
པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་

{@162B} ཡིན་ཞོ་ཞེས་རྣམ་པར་སྤྲད་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཙུ་མ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྤྲད་
ནས་དགོས་པའི་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུ་ལ་པ། དགོས་པའི་དགའ་དེ་ལྟ་བུས་ན་དགོས་པའི་སྟོང་བཟེད་ཡོད་ཅིང་བདོག་བཞིན་དུ་
ལྟར་བཟེད་གཞན་བཙུ་མ་བར་མི་བྱུ་ལོ། །འདུ་ལ་བ་

རྣམ་པར་འབྲེད་པ། བམ་པོ་སྤྱུ་མ་བཅུ་རྩ་བཞི་པ། བཙུ་མ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པའི་སྟོང་བཟེད་ཡོད་ཅིང་བདོག་
བཞིན་དུ་ལྟར་བཟེད་གཞན་བཙུ་མ་བར་མི་བྱུ་ལོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུ་ལ་ནས་བསོད་སྟོམས་པ་ཞིག་གི་སྟོང་བཟེད་ཅུང་ཞིག་པོ་
ནས་དེས་དེ་ཐོགས་ཏེ་མཉམ་ཡོད་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་

པ་དང་དེས་སྟེ་དག་ཉིད་ནས་དེ་དག་ལྟར་བཟེད་ཀྱི་སྟོང་གིས་མཁོས་སོ། །འབྲས་ཅན་གཤམ་པ་ཉིད་ནས་དེ་དག་
ལྟར་བཟེད་ཀྱིས་མཁོས་པ་དང་དེ་ནས་ཟགས་པས་སྟེ་དག་གཤམ་པར་གྱུར་ཏེ་དེ་དག་གིས་ལྟར་བཟེད་ཀྱི་སྟོང་མ་རུང་
བར་གྱུར་ནས་དེ་སྤྲད་བྱ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་གྱུར་པ་དང་།

དེ་ལ་ཁྱེད་དང་། བུ་མོ་དག་གིས་སྐྱེས་པ། འཕགས་པས་ཞོར་ཅན་དང་། ཚོར་དཔོན་དང་། དེད་དཔོན་དག་བཞིན་དུ་འཁོར་
མང་པོར་འགྱུར་བའི་ལས་བྱས་པས་སྤྲད་བྱ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་བཞུད་དོ། །ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱོན་
ཀྱིས་དེ་མཐོང་ནས་སྐྱེས་པ། བྱིས་པ་

དག་ཅི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ལ་མཐོ་འཚོ་པར་བྱེད། བྱིས་བདག་འཕགས་པ་ལ་ཐོ་བཅོམ་དུ་ཅི་མཆིས། འཕགས་པ་སྟོར་
ཅན་དང་། ཚོང་དཔོན་དང་། དེད་དཔོན་དག་བཞིན་དུ་འཁོར་མང་པོར་འགྱུར་བའི་ལས་བགྱིས་པས་སྤྱང་བྱ་དག་གིས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་བཞུད་དོ། །བྱིས་

བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོད་གྱིས་དགོས་པ་ལ་སྤྲོས་པ། འཕགས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བསྟན་པ་ཀུན་དུ་མཛོས་པ་
ལ་ཁྱོད་ཅི་ཅལ་ཅོལ་བྱེད། བྱིས་བདག་འདི་ལ་ཅལ་ཅོལ་དུ་གྱུར་པ་ཅི་ཡོད། ཁྱོད་གྱིས་ཁོ་བོ་རོལ་མོ་མཁན་གྱི་བྱིས་དང་།
འཇུད་མཐུན་མའི་བྱིས་དང་། ཆང་པའི་བྱིས་དང་།

རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྱང་དང་། གདོལ་པའི་བྱིས་དུ་ཞུགས་པར་མཐོང་ངམ། འཕགས་པ་འོན་ཅི་ཕྱིར་ཁྱོད་བྱིས་པ་དག་གིས་
བསྐྱོར་ཏེ་འཕྱ་བར་བྱེད། བྱིས་བདག་ཁོ་བོའི་ལྟངས་བཟེད་འདི་ཟག་གོ། །འོན་ཅི་ཕྱིར་ལྟངས་བཟེད་གཞན་མི་ཚོ་ལ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་གྱིས་དགོས་པ་གིས་ལྟངས་བཟེད་ཡོད་

{@163A} ༭། ཅིང་བདོག་བཞིན་དུ་ལྟངས་བཟེད་གཞན་བཅོལ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་ཁྱོད་གྱི་
ལྟངས་བཟེད་འདི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅིང་བདོག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་

པ། གང་གི་ལྟངས་བཟེད་དོལ་བ་དེས་གྲུན་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གང་གི་ལྟངས་བཟེད་དོལ་བ་དེས་གྲུན་པར་
བྱའོ། །ཞེས་བཅའ་བ་མཛད་ནས། དགོས་པ་དག་ལྟན་པ་སྟེ་བ་ལྟེ་བྱ་རམ་དང་། རྒྱ་སྤྲུགས་གྱི་ཚིགས་མ་དང་། སྤྱི་ཚིགས་
དང་། རོ་ཉི་དང་། ཚོན་མོ་སྟེང་དག་གིས་

སྟོན་པར་བྱེད་ནས། དེ་དག་ཚོ་བ་དང་ཕྱད་ནས་ཡང་ཟགས་པར་གྱུར་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འ
དས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ལྟན་པ་སྟེ་བ་ལྟེ་བྱ་དེ་དག་སྤངས་ཏེ་ལྟན་པ་སྤྲུག་ལྟེ་བ་
གཞན་དག་གིས་གྲུན་པར་བྱའོ། །དགོས་པ་

དག་གིས་ལྷན་པ་སྒྲ་བ་ལྟོ་དག་ཅི་འདྲ་བའི་ཤེས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ལྷན་རིངས་དང་། ཐམ་
ཕན་དང་། ལྷན་པ་དང་། ཚུ་སྒྲིན་གྱི་སོ་ལྟ་བུ་དང་། བྱེ་མས་སོ། །དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བྱེ་མ་དུ་ཡོད་མི་ཤེས་ནས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱེ་མ་

གཉིས་ཏེ། ལྷགས་ཀྱི་བྱེ་མ་དང་། རྩོམ་བྱེ་མ་ལོ། །ལྷགས་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་ལ་ནི་ལྷགས་ཀྱི་བྱེ་མས་སྒྲན་པར་བྱའོ། །སའི་ལྷུང་
བཟེད་ལ་ནི་རྩོམ་བྱེ་མས་སྒྲན་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཚུར་བྱེ་མ་བདར་ཏེ་སློན་པར་བྱེད་ནས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འགོགས་ནས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།

འབྲུ་མར་དུ་བདར་བས་སྒྲན་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཉ་ཅང་དྲག་ཏུ་སྒྲིག་པས་དེ་འགོགས་པ་དང་། ཉ་ཅང་ཚུང་དུར་སློས་པས་
མི་འཆགས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཅི་རན་ཙམ་དུ་བསློབ་པར་བྱའོ། །ཉ་ཅང་རྩུབ་པོར་གྱུར་ནས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བདར་བར་བྱའོ། །

དེ་དག་ཚུས་སྒྲགས་ཏེ་བདར་བར་བྱེད་པས་དེ་ཡང་འགོགས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། འབྲུ་མར་
སྒྲགས་ཏེ་བདར་བར་བྱའོ། །སའ་ལས་བྱས་པའི་ལྷུང་བཟེད་དག་རྩོམ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། བུར་མ་
དང་། འཇིམ་པས་སྒྲན་ནས་དེ་དག་བསློབ་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་

{@163B} འདས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ལྷན་པ་ལྟོ་དག་གིས་སྒྲན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཅའ་བར་མཛད་ནས། དགེ་སློང་བསོད་
སྟོམས་པ་ཞིག་གིས་སའ་ལས་བྱས་པའི་ལྷུང་བཟེད་ལག་པ་ནས་ཤོར་ཏེ་གྲོ་དུམ་ལྷུང་གྱུར་ནས། དེས་དེ་དག་བྱ་བུ་ཕྱག་སྟེ་
གྲོ་དུམ་དག་སྐྱད་པས་བརྒྱས་ནས་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བར་བྱེད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བཟེད་ལ་ཟས་མེད་པར་བྱའོ། ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ནས་དེ་དུང་བར་བྱེད་པ་ན་བཞིག་ཅིང་རྒྱུད་པར་བྱེད་
པས་སྤྲོ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་གྱུར་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྒྲུས་པ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་ཅི་ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་འ
དེ་ལྟ་སྟེ། བཅོངས་པ་འགྲོལ་བ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ། དེས་

སྒྲིམ་པ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བཟེད་ཆག་པ་ལ་ལྷན་པ་སྒྲིམ་པ་ལྷོ་དག་གིས་སྒྲན་པར་བྱའོ།
ཁེས་བཅའ་བར་མཛད་དེ་ཁེས་ཟེར་བའི་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་སྒྲོང་རྒྱམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་རྟོ། དེ་ནས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱམ་གངས་དུ་མས་བསྐབ་པ་འདོད་པ་དང་། བསྐབ་

པ་ལ་གྲུས་པ་དང་། བསྐབ་པ་ལ་ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པའི་བསྐྱགས་པ་བཛོད་ནས། དག་སྒྲོང་རྒྱམས་ལ་དེ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་
དང་། དེའི་ཤས་ཆེ་བ་དང་། དེ་དང་འཚོམ་པའི་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་བཀའ་མཆོད་མཛད་ནས་དག་སྒྲོང་རྒྱམས་ལ་བཀའ་
སྒྲུལ་པ། དག་སྒྲོང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་པན་ཡོན་

བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདྲུལ་བ་ལ་ཉམ་ཐོས་རྒྱམས་ཀྱི་བསྐབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཁེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྒྲུལ་བཞིན་ནོ། འདི་ཉམ་ཐོས་རྒྱམས་ཀྱིས་འདྲུལ་བ་ལ་བསྐབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་སྒྲོང་
གང་ལྷུང་བཟེད་ལྷན་པ་ལྷེ་མེད་པ། ད་

བཟོད་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་བཟང་པོ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ལྷུང་བཟེད་སར་པ་གཞན་ཚོ་ལ་ཁིང་ལྷུང་བཟེད་གྲུབ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་
བྱེད་དོ། དག་སྒྲོང་དེས་ལྷུང་བཟེད་དེ་དག་སྒྲོང་གི་འཁོར་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ། དག་སྒྲོང་གི་འཁོར་དེའི་ལྷུང་བཟེད་ཐ་
མར་གྲུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་སྒྲོང་དེ་ལ་

དག་སྒྲོང་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷུང་བཟེད་འདི་བྱིན་གྱིས་བསྐབ་པར་མི་བྱ། གཏང་བར་མི་བྱ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་བར་ཆག་
པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་། རྟེན་ལྷུང་གིས་དལ་བྱ་དལ་བྱས་དཔར་བྱའོ་ཁེས་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་ནི་ཚོག་ཡིན་ནོ། །
ཡང་དག་སྒྲོང་གང་ཁེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་འདི་པའོ། །ལྷུང་བཟེད་

{@164A} ༡༡། ལྷན་པ་ལྷེ་མེད་པ་ཁེས་བྱ་བ་ནི་ལྷུང་བཟེད་ལྷན་པ་ལྷར་མཚང་བའོ། ད་བཟོད་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་
ཁེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔར་བཟོད་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་འོ། །བཟང་པོ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཁེས་བྱ་བ་ནི་མཚོག་འདོད་པའ
ི་ཕྱིར་རམ། ཡང་དང་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷུང་

བཟེད་སར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སར་པ་གཉིས་ཏེ་གསར་པས་སར་པ་དང་། རྟེན་པས་སར་པ་སྟེ། རྟོན་འདིར་ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན་
པར་དགོངས་སོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པ་ལོ། ཚོལ་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོལ་བར་བྱེད་ཅིང་འོ། །ལྷུང་བཟེད་གྲུབ་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷུང་བཟེད་ཐོབ་ན་ལོ། །སྤང་

བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ལྷུང་བ་བཤགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་
བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོས་ཤིང་དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོས་ཤིང་གང་ཡིན་པ་དེས་སོ། །ལྷུང་བཟེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷུང་བ
ཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་དེ་ལོ། །དགོས་ཤིང་གི་འཁོར་

ལ་དབུལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ན་དགོས་ཤིང་གང་དག་འཁོར་པ་ལ་ལོ། །དགོས་ཤིང་གི་འཁོར་དོའི་ལྷུང་བཟེད་ཐ་མར་
གྲུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་དགོས་ཤིང་ཁྱོད་གྱིས་ལྷུང་བཟེད་འདི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་མི་བྱ། གཏང་བར་མི་བྱ།
གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་བར་ཆག

པའི་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་ཁད་གྱིས་དལ་བྱ་དལ་བྱས་དཔལ་བྱའོ་ཞེས་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དགོས་ཤིང་གི་དགོ་འ
དུན་གྱིས་ཀྱང་ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་འབྲིམ་པའི་དགོས་ཤིང་བསྐྱོ་བར་བྱ་སྟེ། ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་འབྲིམ་པའི་
དགོས་ཤིང་ཚོས་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ནི་མ་

བསྐྱོས་པ་ཡང་བསྐྱོ་བར་མི་བྱས། བསྐྱོས་པ་ཡང་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། འདུན་བས་འགྲོ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གིས་འ
གྲོ་བ་དང་། གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བ་དང་། འཇིགས་པས་འགྲོ་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་བྲིམས་པ་དང་མ་བྲིམས་
པ་མི་ཞེས་པ་ལོ། །ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་

པ་མེད་པ་འབྲིམ་པའི་དགོས་ཤིང་ཚོས་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ནི་མ་བསྐྱོས་པ་ཡང་བསྐྱོ་བར་བྱ་ལ། བསྐྱོས་པ་ཡང་དབྱུང་བར་མི་བྱ་
སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། འདུན་པས་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གིས་མི་འགྲོ་བ་དང་། གཏི་མུག་གིས་མི་འགྲོ་བ་དང་། འཇིགས་
པས་མི་འགྲོ་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་

{@164B}མེད་པ་བྲིམས་པ་དང་མ་བྲིམས་པ་ཤེས་པ་ལོ། །འདི་ལྟར་བསྟོན་བར་བྱ་སྟེ། རེ་དང་པོར་སྟོན་བར་བྱ་སྟེ། མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་དགེ་འདུན་ལ་ལྟུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་འབྲིམ་པར་སྟོན་མཁེ། གཤམ་ཏེ་སྟོན་དེས་སྟོན་ཞེས་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེས་གནས་མཁེ།

བཤམ་པ་བྱས་ཏེ། གཞི་བརྟུངས་ནས་དྲིས་པའི་ཚིག་གིས་དགེ་སྟོང་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟོན་སྟེ། དགེ་འདུན་བམས་ཅན་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ། དགེ་སྟོང་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ། །དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསལ་བྱ་གསོལ། །དགེ་

སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགེ་འདུན་ལ་ལྟུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་འབྲིམ་པར་སྟོན་མེ། གཤམ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱིས་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགེ་འདུན་ལ་ལྟུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་འབྲིམ་

པར་བསྟོན་འོ། །འདི་ནི་གསོལ་བ་ལོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགེ་འདུན་བཙུན་པ་རྣམས་གསལ་བྱ་གསོལ། དགེ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགེ་འདུན་ལ་ལྟུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་འབྲིམ་པར་སྟོན་མེ། དེའི་སྟེང་ཏུ་དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགེ་འདུན་ལ་ལྟུང་

བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་འབྲིམ་པར་བསྟོན་མེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་གང་དག་དགེ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགེ་འདུན་ལ་ལྟུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་འབྲིམ་པར་བསྟོན་བར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཤིག། གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུང་ཤིག། །དགེ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས་དགེ་

འདུན་གྱིས་དགེ་སྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགེ་འདུན་ལ་ལྟུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་འབྲིམ་པར་སྟོན་ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །ངས་ལྟུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་འབྲིམ་པའི་དགེ་སྟོང་གི་ཀུན་ཏུ་ ་དཔའི་ཚོས་དག་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། ལྟུང་བཟེད་

འབྲེལ་པ་མེད་པ་འབྲིམ་པའི་དགོས་པ་འདི་དགོས་པའི་དུས་སུ་དགོ་འདུན་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་སང་དགོ་འདུན་
ལ་ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་འབྲིམ་པར་འགྱུར་གྱིས། ཁྱེད་ཅག་ནང་པར་གཞི་བརྟུངས་པ་ན་རང་རང་གི་ལྷུང་བཟེད་
དག་ཐོགས་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་གཤེགས་པར་མཛོད་

{@165A} ༡༡། ཅིག་ཅེས་བསྟོ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་འབྲིམ་པའི་དགོས་པ་ཕྱི་དེ་ཉིན་
པར་གནས་མལ་བཤམ་པ་བྱས་ཏེ། གཞི་བརྟུངས་ནས་དེས་པའི་ཆོག་གིས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟོ་བར་
བྱའོ། །དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་

ལྷུང་བཟེད་དག་བྱིན་གྱིས་བརྟུངས་པ་ལྷུང་ཞིང་ཐོགས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལྷུང་བཟེད་འ
བྲེལ་པ་མེད་པ་འབྲིམ་པའི་དགོས་པ་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ་ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་
མེད་པ་ཐོགས་ཏེ་རྒྱན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་ཕྱག་འཛུལ་

ནས་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱི་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ། གནས་བརྟན་ལྷུང་བཟེད་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ་བ། དབྱིབས་
ལོགས་ལ། ལོངས་དཔར་བཟོད་པ་ལགས་ཀྱིས་གལ་ཏེ་བཞེད་ན་སྟོམས་ཤིག་ཅེས་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ལྷུང་བ་
ཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་བསྟན་གསུང་བཛོད་དེ་དབུལ་

བར་བྱའོ། །དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་ཀྱང་གལ་ཏེ་འདོད་ན་སྤང་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་
གྱིས་ལྷུང་བཟེད་དེ་སྤངས་ན་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱི་ལྷུང་བཟེད་གང་ཡིན་པ་དེ་གནས་བརྟན་གཉིས་པ་ལ་དབུལ་
བར་བྱའོ། །གནས་བརྟན་གཉིས་པའི་ལྷུང་བཟེད་གང་ཡིན་

པ་དེ་གནས་བརྟན་གསུམ་པ་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞེན་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་གསུང་བྱ་གཉིས་པའི་ལྷུང་བཟེད་གང་ཡིན་
པ་དེ་དགོ་འདུན་གྱི་སར་བྱ་ལ་དབུལ་བའི་བར་དུ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་མ་སྤངས་ན་གནས་
བརྟན་གཉིས་པ་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་གཉིས་

པས་མ་སྒྲངས་ན་གནས་བརྟན་གསུམ་པ་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་གསུམ་པས་མ་སྒྲངས་ན་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་སྒྲོང་བར་བྱེད་ན་བརྗོད་པ་དང་པོ་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་ཞིང་བརྗོད་པ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ། །བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་གྱི་གནས་

བརྟན་གྱི་འདུལ་བ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཤགས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་གསལ་བྱ་གསུམ་པས་མ་སྒྲངས་ན་གསལ་བྱ་གཉིས་པ་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བྱ་གཉིས་པས་མ་སྒྲངས་ན་གསལ་བྱ་ལ་དབུལ་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་གསལ་བྱས་

{@165B} སྒྲངས་པ་ན་གསལ་བྱ་གསུམ་པ་སྒྲོང་བར་བྱེད་ན་བརྗོད་པ་དང་པོ་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་ཞིང་། བརྗོད་པ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ། །བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་གྱིས་གསལ་བྱ་གསུམ་པས་འདུལ་བ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཤགས་པའི་བར་དུ་བྱའོ། །དགོ་སྒྲོང་

གི་འཁོར་དེའི་ལྷུང་བཟེད་ཐ་མར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དགོ་སྒྲོང་དེ་ལ་དགོ་སྒྲོང་ཁྱོད་གྱིས་ལྷུང་བཟེད་འདི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མི་བྱ། གཏང་བར་མི་བྱ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱ་བར་ཆག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་ཁད་གྱིས་དལ་བྱ་དལ་བྱས་དཔར་བྱའི་ཞེས་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ལྷུང་བཟེད་འདྲེལ་

པ་མེད་པ་འབྲེམ་པའི་དགོ་སྒྲོང་གིས་ཀུན་རྒྱུ་དཔར་བྱ་བའི་ཚོས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་དག་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་ཏེ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ངས་ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་འཆང་པའི་དགོ་སྒྲོང་གི་ཀུན་རྒྱུ་དཔར་བྱ་བའི་ཚོས་དག་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་

འཆང་བའི་དགོ་སྒྲོང་གིས་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་སྒྲོད་གཉིས་ཉེ་བར་གཞག་པར་བྱ་ཞིང་དེ་ལ་བཟང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེར་ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་གཞུག་པར་བྱ་ཞིང་། ཅིག་ཞོས་སུ་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པས་པ་གཞུག་པར་བྱའོ། །དེས་ལྷུང་བཟེད་གཉི་ག་ཐོགས་ཏེ་བསོད་སྟོམས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་ཞིང་

གལ་ཏེ་འབྲས་ཆན་སྐྱམ་པོ་རྟེན་ན་ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་ཆན་གཤེར་བརྟེན་ན་
ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འོངས་ནས་དགྱིལ་འཁོར་བྱས་ཏེ་ལྷུང་བཟེད་འ
བྲེལ་པ་མེད་པ་མདུན་དུ་བཞག་ [~NAS] ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་

པར་བཟའ་བར་བྱའོ། །ཟོས་ཟིན་ནས་བྱེདོར་དང་། ཁས་ཟས་འབགས་པའི་དྲིལ་བྱ་བྱ་བ་ཡང་དང་པོར་ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་
པ་མེད་པ་ལ་བྱཞིང་། དེའི་འོག་ཏུ་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་བྱའོ། །བཟུ་བ་དང་། བསྐྱམ་པ་དང་། ལྷིབས་བྱུང་པ་
ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ལྷུང་བཟེད་

གྱི་ངོས་ཁུང་གཉིས་ཡོད་ན་བཟང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེར་ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་གཞུག་པར་བྱཞིང་། ཅིག་ཤོས་སུ་
ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་གཞུག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ནངོས་ཁུང་གཅིག་ཡོད་ལ་གལ་ཏེ་ཞོད་བཟང་ན་ཞོད་དུ་
ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་གཞག་པར་བྱཞིང་། ངོས་ཁུང་དུ་

{@166A} ༩༩ །ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་གཞུག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ངོས་ཁུང་བཟང་ན་ངོས་ཁུང་དུ་ལྷུང་བ
ཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་གཞུག་པར་བྱཞིང་། ཞོད་དུ་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་གཞག་པར་བྱའོ། །ལྷུང་བཟེད་གྱི་
ལས་བྱེད་པ་ན་གལ་ཏེ་རྩ་བོ་གཉིས་ཡོད་ན་རྩ་བོ་བཟང་

པོ་གང་ཡིན་པ་དེར་ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱཞིང་། ཅིག་ཤོས་སུ་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་
བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྩ་བོ་གཅིག་ཡོད་ན་གལ་ཏེ་འོག་མ་ལེགས་པར་ཚོས་པར་འགྱུར་ན་འོག་ཏུ་ལྷུང་བཟེད་འ
བྲེལ་པ་མེད་པ་གཞག་པར་བྱཞིང་། རྟེན་དུ་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་

གྱིས་བརླབས་པ་གཞག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྟེན་དུ་བཞག་པ་ལེགས་པར་ཚོས་པར་འགྱུར་ན་རྟེན་དུ་ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་པ་
མེད་པ་གཞག་པར་བྱཞིང་། འོག་ཏུ་ལྷུང་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་གཞག་པར་བྱའོ། །ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ན་ལྷུང་བཟེད་གྱི་
རྟོན་གཉིས་བསྐྱར་བར་བྱསྟེ། དེ་ལ་བཟང་པོ་གང་

ཡིན་པ་དེར་སྒྱུར་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་གཞུག་པར་བྱ་ཞིང་། ཅིག་ཁོས་སུ་སྒྱུར་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་གཞུག་པར་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཚོ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལ་སྒྱུར་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་བསྐྱར་བར་བྱ་ཞིང་། བདག་ཉིད་གྱིས་
སྒྱུར་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །

གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཚོ་འགའ་ཡང་མེད་ན་ཕྱག་པ་གཡོན་པས་སྒྱུར་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་བསྐྱར་བར་བྱ་ཞིང་། ཕྱག་པ་
གཡས་པས་སྒྱུར་བཟེད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་ཆད་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སུ་སྒྱུར་བས་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་དཔར་བྱའོ། །

སྒྱུར་བཟེད་འབྲེལ་པ་མེད་པ་འཆད་བའི་དགོས་པ་གིས་ཀླན་དུ་དཔའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་དག་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་
ཏེ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་ན་འགལ་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དེ་ནི་ཆོག་ཡིན་ཞོལ་བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་
པའི་ཆོས་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་སྒྱུར་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།

དགོས་པ་གི་སྒྱུར་བཟེད་ཆག་ཀྱང་ལྷན་པ་གཉིས་གྱིས་སྒྲན་པར་འོས་ཤིང་མ་སྒྲན་ལ་ད་བཟོད་པ་ཡིན་ན། དེ་སྒྱུར་བཟེད་ད་
བཟོད་པ་དེ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བཟེད་སར་པ་གཞན་ཆོལ་བར་བྱེད་ན་དེ་ཆོལ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་
བའི་སྒྱུར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གི་སྒྱུར་

{ @166B } བཟེད་ཆག་ཀྱང་ལྷན་པ་གཉིས་གྱིས་སྒྲན་པར་འོས་ཤིང་མ་སྒྲན་ལ་ད་བཟོད་པ་ཡིན་ན། དེ་སྒྱུར་བཟེད་ད་
བཟོད་པ་དེ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བཟེད་སར་པ་གཞན་ཆོལ་བར་བྱེད་ན་དེ་ཆོལ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་
སྒྱུར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གི་སྒྱུར་བཟེད་ཆག་ཀྱང་

ལྷན་པ་གསུམ་གྱིས་སྒྲན་པར་འོས་ཤིང་མ་སྒྲན་ལ་ད་བཟོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་སྒྱུར་བཟེད་ད་བཟོད་པ་དེ་ཡོད་བཞིན་དུ་སྒྱུར་
བཟེད་སར་པ་གཞན་ཆོལ་བར་བྱེད་ན་དེ་ཆོལ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་སྒྱུར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་
སྒྲོང་གི་སྒྱུར་བཟེད་ཆག་ཀྱང་ལྷན་པ་བཞིས་

སྒྲུབ་པར་འོས་ཤིང་མ་སྒྲུབ་ལ་ད་བཟོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་བཟེད་ད་བཟོད་པ་དེ་ཡོད་བཞིན་དུ་ལྟར་བཟེད་སར་པ་གཞན་
ཚོ་ལ་བར་བྱེད་ན་དེ་ཚོ་ལ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གི་ལྟར་བཟེད་
ཆག་གྲང་ལྷན་པ་གཅིག་གིས་སྒྲུབ་

པར་འོས་ཤིང་སྒྲུབ་ལ་ད་བཟོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་བཟེད་ད་བཟོད་པ་དེ་ཡོད་བཞིན་དུ་ལྟར་བཟེད་སར་པ་གཞན་ཚོ་ལ་བར་
བྱེད་ན་དེ་ཚོ་ལ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གི་ལྟར་བཟེད་ཆག་གྲང་
ལྷན་པ་གཉིས་གྱིས་སྒྲུབ་པར་འོས་

ཤིང་སྒྲུབ་ལ་ད་བཟོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་བཟེད་ད་བཟོད་པ་དེ་ཡོད་བཞིན་དུ་ལྟར་བཟེད་སར་པ་གཞན་ཚོ་ལ་བར་བྱེད་ན་དེ་
ཚོ་ལ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གི་ལྟར་བཟེད་ཆག་གྲང་ལྷན་པ་
གསུམ་གྱིས་སྒྲུབ་པར་འོས་ཤིང་སྒྲུབ་ལ་

ད་བཟོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་བཟེད་ད་བཟོད་པ་དེ་ཡོད་བཞིན་དུ་ལྟར་བཟེད་སར་པ་གཞན་ཚོ་ལ་བར་བྱེད་ན་དེ་ཚོ་ལ་བ་ལ་
ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གི་ལྟར་བཟེད་ཆག་གྲང་ལྷན་པ་བཞིས་སྒྲུབ་
པར་འོས་ཤིང་སྒྲུབ་ལ་ད་བཟོད་པ་ཡིན་

ན། དེ་ལྟར་བཟེད་ད་བཟོད་པ་དེ་ཡོད་བཞིན་དུ་ལྟར་བཟེད་སར་པ་གཞན་ཚོ་ལ་བར་བྱེད་ན་དེ་ཚོ་ལ་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འ
གྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གི་ལྟར་བཟེད་ཆག་ཅིང་ལྷན་པ་ལྔས་སྒྲུབ་པར་འོས་པ་ཡིན་ན་
དེ་དེས་སྒྲུབ་གྲང་རུང་། མ་སྒྲུབ་གྲང་རུང་།

{@167A} ༡༡། །ད་བཟོད་གྲང་རུང་། ད་མི་བཟོད་གྲང་རུང་། ལྟར་བཟེད་སར་པ་གཞན་ཚོ་ལ་བར་བྱེད་ན་དེ་ཚོ་ལ་བ་
ལ་ཡང་ལྟར་བ་མེད་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ལྟར་བ་མེད་དོ། །རིན་གྱིས་ལེན་པ་དང་། བརྗེ་བས་ལེན་པ་ལ་ལྟར་བ་མེད་དོ། །ལས་
དང་པོ་པ་དང་། སྒྲོས་པ་དང་། སེམས་

འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །ལྟུང་བ་ཟེད་ཚོལ་བའི་སྤང་བ་སྟེ་ཉི་ལུག་ཉིས་པ་རྫོགས་
སའོ། །སངས་རྒྱལ་བཙུན་པ་ལྟན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟེས་སྤྱིན་གྱི་ཀུན་དག་འར་བ་ན་བ
ཞུགས་སོ། །

ཉི་དག་འས་བསམས་པ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟེས་སྤྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་འི་གཞི་དག་གིས་བསྐྱམས་
པས་སྤྱིན་ཚད་རས་ཡུག་སྤྱོད་སྤོམ་པོ་གཅིག་གི་རིན་ཡང་གང་ལས་ཀྱང་བསྐྱང་བར་མི་རྣམས་ཀྱིས། སོང་སྟེ་བལྟས་ལ་གཤལ་
ཏེ་ལ་ལ་ལས་བསྐྱང་བར་རྣམས་ཀྱང་།

སྤྱིད་དོ་སྟམ་ནས་དེ་སྔ་ངོ་ཤམ་ཐབས་བགོས་ལྟུང་བ་ཟེད་དང་། ཚོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་མཉམ་ཡོད་དུ་ཤར་སྟོན་ནས་བསོད་
སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། སྤྱིད་ཚོས་ཚལ་ཞིག་ན་ཡུགས་སའོ་ལྟུང་ཚམ་དོག་པ་འཁལ་ཞིང་འཁོད་པ་དེ་དག་དེས་
མཐོང་ནས་བསམས་པ། འདི་དག་ནི་

ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་དང་ལྟན་པ་དག་གཅིག་སྟེ། ཉིན་མཚན་དུ་ཐོང་གཞུང་དཀར་པོ་དེ་ཀྱང་གོས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་
པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་སྒྱུར་དཔུ་འཇལ་བར་མི་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ནོ་སྟམ་ནས་དེས་དེ་དག་ལ་སྒྲིས་པ། སྤིང་མོ་དག་ཨ་རོག་གྲ།
ཨ་རོག་གྲ། དེ་དག་ཅང་མི་སྒྲིབ་ར་།

འཁོད་པ་དང་དེས་དེ་དག་ལ་སྒྲིས་པ། སྤིང་མོ་དག་སྤྱོད་མང་པོ་མི་འདོད་པ་དང་། སྤྱོད་མང་པོ་མི་དག་འབ་དང་། སྤྱོད་
མང་པོ་ལ་མི་སྤྱུག་པ་དང་། སྤྱོད་མང་པོའི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་བྱུན་མོང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། འཆི་བ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་དེ་འོང་བར་འགྱུར་།

བས་ཁྱེད་ཅག་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སྤྱིར་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་མི་རྣམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ན་གཞོན་ནུ་མ་བསོད་ནམས་འདོད་པ་
ཅིག་འདུག་པ་དེས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་ཉི་དག་འི་སྟན་བཏིང་བ་དང་། ཉི་དག་འདི་ལ་འདུག་ནས་དེས་ཉི་དག་འི་རྒྱུ་པ་ལ་
ཕྱག་འཆལ་ཏེ་མདུན་དུ་འདུག་གོ། །ཉི་དག་འས་དེ་

{@167B} དག་ལ་སྒྲིམ་པ། སྤང་མོ་དག་ཁྱེད་ཅག་ལ་དགོ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཅུང་
ཟད་ཡོད་དམ། འཕགས་པ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །སྤང་མོ་དག་མ་ལེགས་སོ། །བྱ་མོ་འདིས་ནི་རེ་ཞིག་དགོ་བའི་ཆོས་
གཉིས་བྱས་ཤིང་བསགས་ཏེ། འདིས་ཁོ་བོ་ལ་སེམས་

མཛོན་པར་དད་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་འདིས་སྤྱག་པོར་འགྱུར་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་
ཁོ་བོ་ལ་མཛོན་དུ་ལྡང་བ་བྱས་ཤིང་སྤྲོ་བ་ཏིང་བ་དང་། སྤྱག་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་འདིས་རིགས་མཐོན་པོར་འགྱུར་
བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཅུང་ཟད་སྤྱིན་པར་བྱེད་ན་དེ་ནི་འདིའི་ལོངས་སོ་ད་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྤང་མོ་དག་ཁྱེད་ཅག་གི་འཆོ་ཆོས་
དག་ག་ལས་འབྱུང་། འཕགས་པ་སྤྱིར་བ་འདི་ཉིད་ལས་སོ། །ཁོས་དག་ག་ལས་འབྱུང་། སྤྱིར་བ་འདི་ཉིད་ལས་སོ། །ཁྱེད་
ཅག་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་

ཏུ་འགོ་བའི་ལམ་རྒྱགས་ཅུང་ཟད་ཁྱེད་ཅུང་ཡོད་དམ། འཕགས་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མ་མཆིས་སོ་སྤང་མོ་
དག་མ་ལེགས་སོ་མ་ལེགས་སོ། །འཕགས་པ་སུ་ལ་བྱུགས་རན་མཛད། ཁྱེད་ཅག་ལ་སྟེ། ཁྱེད་ཅག་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ནས་
ཀྱང་བཅོམ་ཞིང་འདིར་འོངས་

ལ། འདི་ནས་བཅོམ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འགོ་བར་བྱེད་དོ། །འཕགས་པ་གང་གིས་བདག་ཅག་གིས་འཇིག་
རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་མཆི་བའི་ལུ་ལ་རྒྱགས་ཅུང་ཟད་བསྐྱར་བའི་ཐབས་ཅི་མཆིས། སྤང་མོ་དག་གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་དགོ་སྤོང་
ལྷ་གྱུའི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་

བ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་དང་ལྷན་པ། ཆོས་སྒྲིགས་པ། རིགས་པ་དང་། གྲོ་ལ་བའི་སྟོབས་པ་དང་ལྷན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རས་
ཡུག་ཆེན་བསྐྱོན་ན་དེས་ཁྱེད་ཅག་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འགོ་བའི་ལམ་རྒྱགས་མང་པོ་ཁྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །འ
ཕགས་པ་བདག་ཅག་གིས་དགོ་སྤོང་

དེ་ལྟ་བུ་གཤམ་རྟེན། སྲིང་མོ་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ལྷ་ཀྱའི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལྟེ་སྟོན་གསུམ་དང་ལྟན་པ། ཚོས་
སྟོན་གསུམ་པ། རིགས་པ་དང་གྲོལ་བའི་སྟོབས་པ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་པར་མི་ཤེས་སམ། འཕགས་པ་བདག་ཅག་ལ་རས་ཡུག་
ཆེན་གྱི་འབྱོར་པ་གཤམ་མཆིས། སྲིང་།

{@168A} ཟླ། ཁོ་དག་ཁྱེད་ཀྱིས། བསོད་ནམས་རྒྱུང་ཡང་བརྟན་མི་བྱ། །དེ་ནི་བདག་ལ་མི་འོང་མིན། །རྒྱ་ཡི་ཐིགས་
པ་འཇོག་པ་ཡིས། །སྟོན་ཆེན་གང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན། །བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ནི། །ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་
བསགས་ན་རྫོགས། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་ཤེས་སམ། ཁྱེད་ཀྱིས་

རེ་ཞིག་དོག་པ་སྤང་གཅིག་སྤྱོད་རྣམས་མ། རྫོགས་གོ། །གཞན་ཞིག་གིས་སྤྲོས་པ། བདག་གིས་ཀྱང་སྤང་བྱེད་དབུ་ལོ།
།གཞན་ཞིག་གིས་ཀྱང་སྤྲོས་པ། བདག་གིས་ཀྱང་སྤང་གི་བཞི་ཆ་ཅིག་དབུ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤས་
ཤས་ཀྱིས་དབུ་ལ་བར་།

ཁས་སྤངས་སོ། །ཉེ་དགའས་སྤྲོས་པ། སྲིང་མོ་དག་དོག་པ་ལྟོ་དག་བྱིན་ཅིག །འཕགས་པ་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ནི་
སྟོམ་པོ་འཁལ་བ་དག་ལགས་སོ། །བདག་ཅག་གི་ནང་ན་བདེ་གནས་མ་ཞིག་ནི་ལྟོ་དུ་འཁལ་ལོ། །སྲིང་མོ་དག་དེ་ེ་
བོས་ཤིག །དེ་དག་གིས་དེ་

བོས་པ་དང་། །ཉེ་དགའས་དེ་ལ་སྤྲོས་པ། བྱ་མོ་ཇི་དོག་པ་ལྟོ་ཁོ་ལ་ཅིག །དེས་ལྟར་བཀལ་བ་དང་། །ཉེ་དགའས་སྤྲོས་པ། བྱ་
མོ་དེ་བས་ཀྱང་ལྟོ་ཁོ་ལ་ཅིག །དེས་དེ་བས་ཀྱང་ལྟོ་ཁོ་ལ་བ་དང་། །ཉེ་དགའས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱ་མོ་དེ་བས་ཀྱང་ལྟོ་
ཁོ་ལ་ཅིག་ཅེས་སྤྲོས་།

པ་དང་། །དེས་སྤྲོས་པ། འཕགས་པ་འདི་ལས་ལྟོ་བར་ནི་རྫོམ་ཐོག་གོ། །ཉེ་དགའས་དེ་དག་ལ་སྤྲོས་པ། སྲིང་མོ་དག་ཁྱེད་
ཅག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོག་པ་འདི་འདྲ་བ་ཤ་སྟག་བྱིན་ཅིག །འཕགས་པ་བདག་ཅག་གིས་དོག་པ་འདི་འདྲ་བ་འཁལ་དུ་རྫོ་
མི་ཐོག་གོ། །བྱ་མོ་

འདིས་ཀྱང་མི་རྒྱུས་སམ་ཅི། བྱེད་ཅག་གིས་འདི་འདྲི་དོན་དུ་འཁོལ་ལ་འདི་བྱེད་ཅག་གི་དོན་དུ་འཁལ་དུ་ཆུག་ཤིག། །འ
ཕགས་པ་གལ་ཏེ་བཏུབ་ནའོ། ཉེ་དགའས་དེ་ལ་སྒྲིམ་པ། བུ་མོ་གྲིས་ཤིག་དང་བྱེད་ལ་བསོད་ནམས་སུ་འགྱུར་རོ། །འ
ཕགས་པ་དོག་པ་འདི་ནི་ཕྱ་བདར་ཆེ་བ་ལགས་”

པས་ཡུན་རིང་མོས་བཀལ་འཆོལ་གྲིས་ཏེ་ཅང་ངོས་དྲག་ཏུ་མ་མཛད་པར་དུས་འདི་ཙམ་ནོན་ཅིག། ཉེ་དགའས་དེ་ལ་ཨ་
རོག་གྲུ་ཞེས་སྒྲིམ་ནས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་སོང་ངོ། །བདེ་གནས་མ་དེས་དུས་དེ་སྲིད་གྲིས་དོག་པ་བཀལ་ནས་དེ་གཞན་
དག་གི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་དོག་པ་

{@168B} དེ་ཉེ་དགའ་ལ་སྤུལ་ལོ། ཉེ་དགའས་དེ་དག་ལ་ཨ་རོག་གྲུ་སྒྲིམ་པ་འདིས་བྱེད་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། སེམས་
ཀྱི་ཡོ་བྱད་དང་། རྒྱལ་འབྱུར་གྱི་ཆོག་ལས་དང་། དོན་གྱི་མཆོག་ཐོབ་པ་དང་། ལྷ་དང་མི་རྒྱུས་ཀྱི་གོས་དག་ཐོབ་པར་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་སྒྲིམ་ཏེ་སོང་ངོ། །དེ་ནས་ཉེ་དགའས་

དོག་པ་དེ་བྱེད་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་ནས། དེས་དགོས་ཤིང་རྒྱུས་ལ་དོག་པ་དེ་བསྟན་ཏེ་སྒྲིམ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་
ཁོ་བོའི་དོག་པ་ཅི་འདྲ་ལྟོས། གནས་བརྟན་དོག་པ་བཟང་ངོ། །གནས་བརྟན་གྲིས་གང་རས་ཡུག་ཆེན་འཐག་པར་འགྱུར་
བའི་ཐ་གཤམ་འགའ་བཅའ་བ་མཆིས་

སམ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཅི་བྱེད་གྲིས་ཉེ་དགའ་ཟེལ་གྲིས་གཞོན་ཏམ། གལ་ཏེ་ཉེ་དགའ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་དུ་ཟིན་ན་ཉེ་
དགའ་རང་ཉིད་འཐག་པར་འགྱུར་རོ། །གནས་བརྟན་བདག་ཅག་གིས་གནས་བརྟན་གལ་ཟེལ་གྲིས་གཞོན། འདི་ལྟར་ར་
བ་ག་གོ་མོའི་དུང་ན་ཐ་གཤམ་ཅི་ཅེར་སྒྲོ་ལྷག་མཆིས་ཏེ།

གལ་ཏེ་དེས་དོག་པ་འདི་རྟེན་དུ་ལགས་ན་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་རས་ཡུག་ཆེན་འཐག་པར་འགྱུར་རོ། །བུ་དག་ཨ་རོག་གྲུ་
དོན་གྲིས་ན་བྱེད་གྲིས་ཁོ་བོའི་རས་ཡུག་ཆེན་འཐག་ཏུ་བཅུག་གོ་ཞེས་དེས་དོག་པ་དེ་བྱེད་ཏེ་ཐ་གཤམ་དེའི་བྱིས་དུ་སོང་བ་
དང་། དེས་ཐ་གཤམ་དེ་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་”

ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྒྲིམ་པ། མཁས་པ་རིང་ནས་རབ་སྒྲུབ་པ། །གངས་དང་ལྷན་པའི་རི་བོ་བཞིན། །མི་མཁས་རབ་ཏུ་མི་
སྒྲུབ་པ། །ལྷན་པའི་ནང་དུ་མདའ་འཕངས་བཞིན། །བཞིན་བཟངས་སྟོང་གི་གྲགས་པས་མཉམ་ཡོད་ཐམས་ཅད་གང་བར་
གྱུར་པ་ནི་སྟོང་གིས་

སྟོང་པ་ལགས་པར་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །དོག་པ་འདི་ཅི་འདྲ་ཇི་ལྟོས་ཤིག། །འཕགས་པ་དོག་པ་བཟང་དོ། །དོག་པ་ནི་འདི་
ལགས་ལ་ཐ་ག་པ་ནི་བདག་ལགས་ན་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་རས་ཡུག་ཆེན་དུ་འགྱུར་རོ། །བཞིན་བཟངས་ཐོགས་ཤིག། །འ
ཕགས་པ་བདག་ལ་

ཐགས་སྒྲ་སུ་སྒྲུལ་བར་འགྱུར། །བཞིན་བཟངས་སྟོང་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐགས་སྒྲས་མི་ངོམས་སམ། །འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ལྟ་
གྲོ་བའི་ལམ་རྒྱགས་ཀྱང་བསྐྱར་བར་གྱིས་ཤིག། །དེ་ལ་ཚུང་མས་སྒྲིམ་པ། །རྗེའི་སྤྲུལ་འདིས་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་བདག་
ཅག་གཉིས་ཀྱི་བསྐྲགས་པ་

{@169A} ཟླ། །བརྗོད་གྱིས་འདིའི་རས་ཡུག་ཆེན་ཐོགས་ཤིག། །འཕགས་པ་དོག་པ་འདི་སྤྲ་བདར་ཆེ་བ་ལགས་གྱིས་
ཡུན་འདི་ཙམ་ནོན་ཅིག། །ཉིད་གཤམ་ཨ་རོག་གྲུ་ཞེས་སྒྲས་ཏེ་སོང་དོ། །ཐ་ག་པ་དེས་རས་ཡུག་ཆེན་དེ་དུས་དེ་ཙམ་གྱིས་
བཏགས་སོ། །ཉིད་གཤམ་

ཡང་དུས་དེ་ཙམ་གྱིས་དེར་སོང་བ་དང་ཐ་ག་པ་དེས་དེ་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་དེ་སྤུལ་ལོ། །ཉིད་གཤམ་དེ་ཁྱེར་ཏེ་གཙུག་ལག་
ཁང་དུ་སོང་ནས་དེས་དགོས་སྟོང་རྣམས་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་དེ་བསྟན་ཏེ་སྒྲིམ་པ། །ཆོད་དང་ལྷན་པ་དག་ཁོ་བོའི་རས་ཡུག་ཆེན་
ཅི་འདྲ་ལྟོས། །གནས་བརྟན་

རས་ཡུག་ཆེན་བཟང་དོ། །འདི་ལྟར་གང་ལ་འདི་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡང་མཆིས་པ་དེ་ནི་སར་པ་ལས་སྒྲུལ་སྒྱུར་ཉི་རིམ་དུ་
བགྱིས་ཏེ་དགོ་བའི་རྩོགས་ལ་སྟིང་ལས་ཚུང་དུས་ཐོན་བགྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོད་དང་ལྷན་པ་དག་ཅི་སྟོང་གི་སྟིང་ལམ་ན་
ཉིད་གཤམ་རས་ཡུག་ཆེན་འདི་འདྲ་བ་

གཉིས་སྒྲིང་དུ་འཇུག་མི་རྣམས་སྐྱམ་མཁུ་ཇི་ལྟར་སྒྲིང་དུ་འཇུག་པ་ལྟོས་ཤིག། རྟེན་ནས་ཉེ་དགའ་སྤྱོད་ཤམ་ཐབས་བགོས་
སྒྲིང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་མཉམ་ཡོད་དུ་རྒྱབ་སྒྲོན་ནས་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། སྒྲིང་མོས་ཚལ་ཞིག་ན་
ཡུགས་སུ་མོ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་དོག་པ་

འཁལ་ཞིང་འཁོད་པ་དེ་དག་དེས་མཐོང་ནས་བསམས་པ། འདི་དག་ནི་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་ཅིག་སྟེ།
ཉིན་མཚན་དུ་ཐོང་ག་ཞོལ་དཀར་པོ་ད་ཀྱང་གོས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་སྒྲིང་དཔུ་འཇལ་བར་མི་བྱེད་པ་
དག་ཡིན་ནོ་སྟམ་ནས་དེས་དེ་དག་

ལ་སྒྲིས་པ། སྤིང་མོ་དག་ཨ་རོག་གྲུ་ཨ་རོག་གྲུ། དེ་དག་ཙང་མི་སྒྲིབར་འཁོད་པ་དང་དེས་དེ་དག་ལ་སྒྲིས་པ། སྤིང་མོ་དག་
སྒྲིབ་མང་པོ་མི་འདོད་པ་དང་སྒྲིབ་མང་པོ་མི་དགའ་བ་དང་། སྒྲིབ་མང་པོ་ལ་མི་སྒྲུག་པ་དང་། སྒྲིབ་མང་པོ་འཁྱིལ་དུ་
མི་འོང་བ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་

དང་ཐུན་མོང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། འཆི་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་དེ་འོང་བར་འགྱུར་བས་ཁྱེད་ཅག་དེའི་ཆོ་ཚོག་སྒྲིང་ནི་དང་པོ་ཉིད་
ནས་མི་རྣམས་པར་འགྱུར་རོ། རྟེན་གཞི་ན་རྣམས་བསོད་ནམས་འདོད་པ་ཅིག་འདུག་པ་དེས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་ཉེ་དགའི་
སྟན་བཟང་བ་དང་ཉེ་དགའ་དེ་ལ་འདུག་ནས་

{@169B} དེས་ཉེ་དགའི་རྒྱུ་ལ་ལྟུག་འཚལ་ཏེ་མདུན་དུ་འདུག་གོ། ཉེ་དགའ་པས་དེ་དག་ལ་སྒྲིས་པ། སྤིང་མོ་དག་
ཁྱེད་ཅག་ལ་དགོ་བའི་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་དམ། འཕགས་པ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་
སོ། སྤིང་མོ་དག་མ་ལེགས་སོ། བྱམས་འདིས་ནི་རེ་ཞིག་

དགོ་བའི་ཚོས་གཉིས་བྱས་ཤིང་བསགས་ཏེ། འདིས་ཁོ་བོ་ལ་སེམས་མཛོད་པར་དད་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་འ
དིས་ལྟུག་པོར་འགྱུར་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་གོ། འདིས་ཁོ་བོ་ལ་མཛོད་དུ་ལྷང་བ་བྱས་ཤིང་སྟན་བཟང་བ་
དང་ལྟུག་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་འདིས་

རིགས་མཐོན་པོར་འགྱུར་བའི་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཅུང་ཟད་སྤྱིན་པར་བྱེད་ན་དེ་ནི་འདིའི་ལོངས་
ལོ་དེ་ཆོན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྲིང་མོ་དག་ཁྱེད་ཅག་གི་འཆོའི་ཆོས་དག་ག་ལས་འབྱུང་འཕགས་པ་སྤྱིར་བཏོན་ཉིད་ལས་
སོ། །གོས་དག་ག་ལས་འབྱུང་། སྤྱིར་

བ་འདི་ཉིད་ལས་སོ། །ཁྱེད་ཅག་གིས་འཇིག་རྟེན་པོ་ལ་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་རྒྱགས་ཅུང་ཟད་ཁྱེད་བཡོད་དམ། འཕགས་པ་
དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མ་མཆིས་སོ། །སྲིང་མོ་དག་མ་ལེགས་སོ་མ་ལེགས་སོ། །འཕགས་པ་སྤྱི་ལ་ཐུགས་ངན་
མཛད། ཁྱེད་ཅག་ལ་སྤྱོད།

ཁྱེད་ཅག་འཇིག་རྟེན་པོ་ལ་ནས་ཀྱང་བཅོམ་ཞིང་འདིར་འོངས་ལ། འདི་ནས་ཀྱང་བཅོམ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པོ་ལ་
དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་དོ། །འཕགས་པ་གང་གིས་བདག་ཅག་གིས་འཇིག་རྟེན་པོ་ལ་དུ་མཆི་བའི་ལུ་རྒྱགས་ཅུང་ཟད་བསྐྱར་
བའི་ཐབས་ཅི་མཆིས། སྲིང་མོ་དག་

གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་དགོས་པ་ལྟར་ལྷ་ཀྱའི་རིགས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་སྤྱོད་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ཆོས་སྒྲིགས་པ། རིགས་པ་དང་
གྲོ་ལ་བའི་སྒྲོ་བས་པ་དང་ལྷན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་བསྐྱོན་ན་དེས་ཁྱེད་ཅག་གིས་འཇིག་རྟེན་པོ་ལ་དུ་འགྲོ་
བའི་ལམ་རྒྱགས་མང་པོ་ཁྱེད་བར་འགྱུར་

རོ། །འཕགས་པ་བདག་ཅག་གིས་དགོས་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ་ག་ལས་ཆེད། སྲིང་མོ་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ལྷ་ཀྱའི་རིགས་ལས་རབ་
དུ་བྱུང་བ་སྤྱོད་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ཆོས་སྒྲིགས་པ། རིགས་པ་དང་གྲོ་ལ་བའི་སྒྲོ་བས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པར་མི་ཞེས་
སམ། འཕགས་པ་བདག་ཅག་ལ་

{@170A} ༡༡། །རས་ཡུག་ཆེན་གྱི་འབྱོར་པ་ག་ལས་མཆིས། སྲིང་མོ་དག་ཁྱེད་ཀྱིས། བསོད་ནམས་ཚུང་ཡང་བརྟན་
མི་བྱ། །དེ་ནི་བདག་ལ་མི་འོང་མི་ན། །ཚུ་ཡི་ཐིགས་པ་འཇོག་པ་ཡིས། །སྤོད་ཆེན་གང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན། །བརྟན་པ་
རྟམས་ཀྱིས་བསོད་

ནམས་ནི། རུང་ཟད་རུང་ཟད་བསགས་ན་རྫོགས། ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་ཤེས་སམ། བྱིད་ཀྱིས་རེ་ཞིག་དོག་པ་སྤང་གཅིག་བྱིན་
རྒྱས་སམ། རྫོགས་གོ། གཞན་ཞིག་གིས་སྤྲིས་པ། བདག་གིས་ཀྱང་སྤང་བྱེད་དབུ་ལོ། གཞན་ཞིག་གིས་ཀྱང་སྤྲིས་པ།
བདག་གིས་

ཀྱང་སྤང་གི་བཞི་ཆ་ཅིག་དབུ་ལོ། རྟེན་བཞི་ན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤས་ཤས་ཀྱིས་དབུ་ལ་བར་ཁས་བླངས་སོ། ཉེ་
དགའས་སྤྲིས་པ། སྤང་མོ་དག་དོག་པ་ཕྱོམ་དག་བྱིན་ཅིག། འཕགས་པ་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ནི་སྤོམ་པོ་འཁལ་བ་དག་
ལགས་སོ། བདག་ཅག་

གི་ནང་ན་བདེ་གནས་མ་ཞིག་ནི་ཕྱོམ་པ་འཁལ་ལོ། སྤང་མོ་དག་དེ་རྩོམ་ཤིག། རྟེན་གྱིས་དེ་བོས་པ་དང་ཉེ་དགའས་
དེ་ལ་སྤྲིས་པ། བྱམ་རྩེ་དོག་པ་ཕྱར་འཁལ་ཅིག། དེས་ཕྱར་བཀལ་བ་དང་ཉེ་དགའས་སྤྲིས་པ། བྱམ་རྩེ་བས་ཀྱང་ཕྱར་འ
ཁལ་ཅིག། དེས་དེ་བས་ཀྱང་

ཕྱར་བཀལ་བ་དང་། ཉེ་དགའས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱམ་རྩེ་བས་ཀྱང་ཕྱར་འཁལ་ཅིག་ཅེས་སྤྲིས་པ་དང་། དེས་སྤྲིས་པ། འ
ཕགས་པ་འདི་ལས་ཕྱ་བར་ནི་རྫོམ་ཐོག་གོ། ཉེ་དགའས་དེ་དག་ལ་སྤྲིས་པ། སྤང་མོ་དག་བྱིད་ཅག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོག་
པ་འདི་འདྲ་བ་ཤ་སྟག་བྱིན་ཅིག།

འཕགས་པ་བདག་ཅག་གིས་དོག་པ་འདི་འདྲ་བ་འཁལ་དུ་རྫོམ་ཐོག་གོ། བྱམ་རྩེ་བས་ཀྱང་མི་རྒྱས་སམ་ཅི་བྱིད་ཅག་
གིས་འདི་འདྲོན་དུ་འཁལ་ལ། འདི་བྱིད་ཅག་གི་དོན་དུ་འཁལ་དུ་ཚུགས་ཤིག། འཕགས་པ་གལ་ཏེ་བདུབ་ནོ། ཉེ་དགའ
ས་དེ་ལ་སྤྲིས་པ། བྱམ་གྱིས་ཤིག།

དང་བྱིད་ལ་བསོད་ནམས་སུ་འགྱུར་རོ། འཕགས་པ་དོག་པ་འདི་ནི་ཕྱ་བདར་ཆེ་བ་ལགས་པས་ཡུན་རིང་མོས་བཀལ་འ
ཚལ་གྱིས་ཉ་ཅང་ངོས་བྱལ་པར་མ་མཛད་པར་དུས་འདི་ཙམ་ནི་ཞེས་ཅིག། ཉེ་དགའས་དེ་ལ་ཨ་རོག་གྲུ་ཞེས་སྤྲིས་ནས་སྟན་
ལས་ལངས་ཏེ་སོང་རོ། བདེ་གནས་

{@170B}མ་དེས་དུས་དེ་སྤིང་གིས་དོག་པ་བཀལ་ནས་དེ་གཞན་དག་གི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་དོག་
པ་དེ་ཉིད་གཤམ་ལ་ཐུལ་ལོ། ཉིད་གཤམ་དེ་དག་ལ་ཨ་རོག་གྲ། སྦྱོན་པ་འདིས་ཁྱེད་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་
དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚོགས་དང་། རོན་

གྱི་མཚོག་ཐོབ་པ་དང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་གོས་དག་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་ཏེ་སོང་ངོ། །དེ་ནས་ཉིད་གཤམ་དོག་པ་
དེ་ཁྱེད་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་ནས་དེས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་དོག་པ་དེ་བསྟན་ཏེ་སྒྲུས་པ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་དག་ཁོ་བོའི་
དོག་པ་འདི་ཅི་འདྲ་ལྟོས།

གནས་བརྟན་དོག་པ་བཟང་ངོ། །གནས་བརྟན་གྱིས་གང་རས་ཡུག་ཆེན་འཐག་པར་འགྱུར་བའི་ཐ་ག་པ་འགའ་བཅའ་བ་
མཆིས་སམ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་དག་ཅི་ཁྱེད་གྱིས་ཉིད་གཤམ་ཟེལ་གྱིས་གཞོས་ཏམ། གཤམ་ཏེ་ཉིད་གཤམ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་དུ་ཟིན་ན་
ཉིད་གཤམ་རང་ཉིད་འཐག་པ་འགྱུར་

རོ། །གནས་བརྟན་བདག་ཅག་གིས་གནས་བརྟན་གཤམ་ཟེལ་གྱིས་གཞོས། འདི་ལྟར་ར་བ་ག་གོ་མོའི་དུང་ན་ཐ་ག་པའི་ཅེར་
ཁྱོ་ལྷག་མཆིས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དེས་དོག་པ་འདི་ཆེད་དུ་ལགས་ན་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་རས་ཡུག་ཆེན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།
།བྱད་གཤམ་ཨ་རོག་གྲ་དེ་རོན་གྱིས་ན་

ཁྱེད་གྱིས་ཁོ་བོའི་རས་ཡུག་ཆེན་འཐག་ཏུ་བཅུག་གོ་ཞེས་དེས་དོག་པ་དེ་ཁྱེད་ཏེ་ཐ་ག་པ་དེའི་ཁྱིམ་དུ་སོང་བ་དང་། དེས་ཐ་
ག་པ་དེ་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྒྲུས་པ། མཁས་པ་རིང་ནས་རབ་སྒྲུང་བ། །གངས་དང་ལྷན་
པའི་རི་བོ་བཞིན། །མི་མཁས་

རབ་ཏུ་མི་སྒྲུང་བ། །ཐུན་པའི་ནང་དུ་མདའ་འཕངས་བཞིན། །བཞིན་བཟངས་ཁྱོད་ཀྱི་གྲགས་པས་མཉན་ཡོད་ཐམས་ཅད་
གང་བར་གྱུར་པ་ནི་ཁྱེད་གྱིས་ཆེད་པ་ལེགས་པར་ཆེད་པ་ཡིན་ནོ། །དོག་པ་འདི་ཅི་འདྲ་ཇི་ལྟོས་ཞིག །འཐགས་པ་དོག་པ་བ་
ཟང་ངོ། །དོག་པ་ནི་འདི་

ལགས་ལ་ཐ་ག་ཞི་བདག་ལགས་ན་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་རས་ཡུག་ཆེན་དུ་འགྱུར་རོ། །བཞིན་བཟངས་འདི་ཡང་ཐོགས་
ཤིག། །འཕགས་པ་བདག་ལ་ཐགས་གྲག་སྤྱུ་ལ་བར་འགྱུར། བཞིན་བཟངས་ཁྱོད་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐགས་གྲགས་མི་ངོམས་
སམ། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་

{@171A} ༡༡། །དུ་འགོ་བའི་ལམ་རྒྱགས་ཀྱང་བསྐྱར་བར་གྱིས་ཤིག། །འཕགས་པ་རས་ཡུག་ཆེན་སྤྲུལ་དེ་འཐག་པ་
ན་བདག་གིས་བྱ་ལོན་གང་དག་སྤངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དུང་མ་འཁོར་རོ། །དེས་ཚུང་མའི་གདོད་དུ་བཞུ་བར་བརྩམས་པ་
དང་། ཚུང་མས་སྤྲོས་པ།

འཕགས་པ་གལ་ཏེ་འདི་འཆོལ་ཡང་བདག་ནི་མི་འཆོལ་ལོ། །ཉེ་དག་འཁོས་ཏེ་སྤྲོས་པ། །ཀའི་ཐ་ག་པི་ཅེར་ཉོན་ཅིག། །ཁོ་
བོས་གལ་ཏེ་ཁྱོད་རས་ཡུག་ཆེན་འདི་འཐག་ཏུ་མ་བཅུག་ནི་ཅེར་གྱི་མགོ་འདིས་མནའ་འདོར་རོ། །ཐ་ག་པ་དེས་ཀྱངས་ཏེ་
སྤྲོས་པ། །ཀའི་དགོ་སྤྱོད་

མགོ་རེག་ཉོན་ཅིག། །ཁོ་བོ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་རས་ཡུག་ཆེན་འཐག་ན་མགོ་རེག་གི་མགོ་འདིས་མནའ་འདོར་རོ། །ཉེ་དག་འ
སོས་ཏེ་སོང་ནས་གོས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་པོ་བྱང་གི་ཡིད་བརྟེན་པ་ཆེ་བཞེས་བྱ་བ་ཉེ་དག་འི་མཛའ་བོ་
ཞིག་ཡོད་དེ། ཉེ་དག་འ་དེའི་

སྤྱུ་ལ་བར་སོང་སྟེ། གཡོག་འཁོར་དག་ལ་སྤྲོས་པ། །ཀྱི་ནང་ཐེ་དག་ཆེ་བ་གར་སོང་། དེ་དག་གིས་སྤྲོས་པ། །འཕགས་པ་སྤང་
དུ་མཆིས་སོ། །ཉེ་དག་འ་དེ་འོང་བའི་སྤང་དུ་སོང་བ་དང་། ཆེ་བ་ཆང་འཆོང་བའི་ཆོང་རྩལ་ཞིག་ཏུ་ཞུགས་སོ། །ཉེ་དག་འ་
ཆོང་རྩལ་དེའི་སྤོར་བསྤྲད་

དེ་ཆེ་བ་ལ་ཉེ་དག་འ་སྤོར་སྤོར་གྱིས་སྤྱིར་བྱུང་ཤིག་ཅེས་ཐོན་སྤྱིར་བ་དང་། ཆེ་བ་སྤྱིར་བྱུང་ནས་སྤྲོས་པ། །བརྩམས་ཏེ་དག་འ་
ཟུག་འཆོལ་ལོ། །ཟུག་འཆོལ་ལོ། །ཉེ་དག་འས་སྤྲོས་པ། ཆེ་བ་ཁོ་བོས་གོ་ཁྱོད་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་བྱེད་པ་དག་
ལ་བརྩོན་པར་གྱུར་

སྒྲིམ་དུ་བསམས་ཀྱིས། ཁོ་པོས་ཁྱོད་འདི་ལྟར་ཆང་འཚོང་བའི་བྱིམ་ནས་ཆང་འཚོང་བའི་བྱིམ་དུ་འཕྱལ་བར་ནི་མ་
བསམས་སོ། །འཕགས་པ་བདག་རྒྱལ་པོའི་དགོས་པས་འདྲིར་ལྷགས་སོ། །བཅུན་པ་ཉེ་དགའ་བྱོན་པའི་དགོས་པ་ཅི་
མཆིས། ཆེ་བ་དོག་པ་ཅུང་ཞིག་རྟེན་

པ་འདིས་རེ་ཞིག་རས་ཡུག་ཆེན་འཐག་ཏུ་ཆུག་ཤིག། བདག་གིས་བཅུན་པ་ཉེ་དགའ་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་ཉིད་དབུ་ལ་ལོ།
།དེ་ཡང་བསྐྱར་ན་ཅི་དད་པས་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་འདི་དོར་བར་བྱའམ། ཆེ་བས་མི་ཞིག་ལ་བསྒོ་བ། གྱེ་ནང་རྗེ་ཐ་ག་པའི་སྒྲོ་བོའ་
ི་གན་དུ་སོང་ལ་འཕགས་

{@171B} པ་ཉེ་དགའི་རས་ཡུག་ཆེན་འདི་ཐོགས་ལ་སྤུལ་ཅིག་ཅེས་གྱིས་ཤིག། ཉེ་དགའ་ལས་སྤྲོས་པ། འདི་ཐ་ག་པའི་
སྒྲོ་བོ་འཐག་ཏུ་མ་གཞུག་པར་འདི་ལྟར་ར་བ་ག་གོ་མོ་ཞིག་གི་དྲུང་ན་ཐ་ག་པི་ཅེར་ཁྱོ་ལྷག་འདུག་པ་དེས་འདི་བཏག་
པར་བྱའོ། །ཆེ་བས་མི་དེ་ལ་སྤྲོས་པ། གྱེ་ནང་

རྗེ་ཐ་ག་པི་ཅེར་དེའི་གན་དུ་སོང་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆེ་བ་ན་རེ་འདི་ཐོགས་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་རོ་ཞེས་གྱིས་ཤིག། མི་
དེས་དོག་པ་དེ་ཁྱེར་ཏེ་ཐ་ག་པི་ཅེར་གྱི་གན་དུ་སོང་སྟེ་སྤྲོས་པ། གྱེ་ཅེར་ཆེ་བའི་ཁལ་ནས་འདི་ཐོགས་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་
གསུང་དོ། །ཅེར་གྱིས་དོག་པ་

དེ་རོ་ཞེས་ནས་དེས་སྤྲོས་པ། བདག་གིས་རེས་འཁོར་རོ། །མི་དེ་སོང་སྟེ་ཆེ་བ་ལ་སྤྲོས་པ། ཐ་ག་པི་ཅེར་གྱི་མཆིད་ནས་
བདག་གི་རེས་འཁོར་རོ་ཞེས་མཆིའོ། །ཆེ་བས་སྤྲོས་པ། གྱེ་ནང་རྗེ་ཅེར་གྱི་གན་དུ་སོང་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་རེས་གཞན་བྱེད་
དུ་མི་གཞུག་གོ་ཞེས་

གྱིས་ཤིག། མི་དེ་སོང་སྟེ་སྤྲོས་པ། གྱེ་ཅེར་ཆེ་བའི་ཁལ་ནས་རེས་གཞན་བྱེད་དུ་མི་གཞུག་གོ་ཞེས་གསུང་དོ། །ཅེར་གྱིས་
སྤྲོས་པ། གྱེ་ནང་རྗེ་ཆེ་བ་མཉམ་ཡོད་དུ་དབང་བྱེད་ན་ཁོ་པོ་མཉམ་ཡོད་དུ་མི་གནས་པར་ཟད་མོད། ཁོ་པོ་སྐལ་བ་མ་ཡིན་
པའི་ལས་མི་བྱེད་དོ། །

མི་དེ་ཆེ་བའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་སྤྲུལ་པའི་ཅེར་གྱི་མཆིད་ནས་ཆེ་བ་མཉན་ཡོད་དུ་དབང་བྱེད་ན་ཁོ་བོ་མཉན་ཡོད་དུ་མི་གནས་
པར་བྱེད་མོད། ཁོ་བོ་སྤྲུལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ལས་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་མཆིད། ཆེ་བས་སྤྲུལ་པ། གྱེ་ནང་ཇེ་ཐ་ག་པའི་སྤྲོ་བོའི་གན་
དུ་སོང་ལ་དོག་པ་འདི་

ལས་རས་ཡུག་ཆེན་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་བརྒྱུ་ཤིག་ ཉེ་དག་འས་སྤྲུལ་པ། འདི་ཐ་ག་པའི་སྤྲོ་བོས་བཏག་པར་མི་བྱ་བར་འདི་
ལྟར་ཐ་ག་པའི་ཅེར་གྱིས་བཏག་པར་བྱའོ། ཆེ་བས་མི་དེ་ལ་སྤྲུལ་པ། གྱེ་ནང་ཇེ་ཐ་ག་པའི་ཅེར་གྱི་གནད་དུ་སོང་ལ། ཆེ་བ་ན་རེ་
སྒྲོམ་ཟོང་སྒྲིན་གྱིས་

རས་ཡུག་ཆེན་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་བེར་རོ་ཞེས་གྱིས་ཤིག་ ཁྱེ་འཕགས་པ་ཉེ་དག་འས་དེ་ལ་སྤྲུལ་པ། བཞེན་པ་ཁྱོད་སུ་ཞིག་
གིས་རྒྱལ་པོའི་མིར་བཞག་ ཁྱོད་ལྷག་ཆོད་མང་པོས་བདག་ཏེ་ས་དང་ཤིང་དག་སྐྱེད་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཐ་
ག་པའི་ཅེར་གྱི་གནད་དུ་

{@172A} ༩༩། ཁོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆེ་བའི་ཞལ་ནས་རས་ཡུག་ཆེན་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་བྱུང་དོ། ཞེས་བེར་མ་རྣམས་
སམ། གལ་ཏེ་མི་འཐག་གོ་ཞེས་བེར་ན་ཐོར་ཏེ་དག་ནས་བཟུང་སྟེ་ཁུག་ལ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་གཏོགས་ཤིག་གལ་ཏེ་དུ་ན་
ཐགས་མི་མཐུན་བར་དྲི་ལ་ཅིག་ གལ་ཏེ་

དེའི་ཚུང་མ་དུ་ན་ལན་བུ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་བར་བྱ་ཞིང་། ཁྱེད་གཉིས་གྱིས་ཆེ་བའི་མཆིད་བཅག་པས་ཁྱེད་གཉིས་གོ་ས་
ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་ཀླར་ཏུ་པ་ཏ་ལ་བཟུག་ཞལ་དགོས་པའི་གྲོད་ལ་བསྒྲིན་ནོ་ཞེས་བཟོད་པར་བྱའོ།
ཁྱེ་ལྟ་ན་ཁོ་བོའི་རས་ཡུག་ཆེན་ཡང་འགྲུབ་

པར་འགྱུར་ལ་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་གསུག་མང་པོ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ཁྱེ་སོང་སྟེ་སྤྲུལ་པ། ཆེ་བའི་ཞལ་ནས་སྒྲོམ་ཟོང་སྒྲིན་
གྱིས་རས་ཡུག་ཆེན་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་བྱུང་དོ། ཅེར་གྱིས་སྤྲུལ་པ། ཁོ་བོ་སྤྲུལ་བ་མ་ཡིན་པ་འཐག་མི་རྣམས་ལ། ཁྱེས་དེའི་
ཐོར་ཏེ་དག་ནས་བཟུང་

སྟེ་བཀུག་ནས་ཁྲ་ཚུར་གྱིས་བཏགས་སོ། །དེས་དྲ་བར་བརྩམས་པ་དང་། དེས་དེའི་ཐགས་མི་མཐུན་པར་བྲིལ་བར་
བརྩམས་སོ། །དེའི་ཚུང་མས་དྲ་བར་བརྩམས་པ་དང་། དེས་དེའི་ལན་བྱ་ནས་བཟུང་སྟེ་དྲ་བར་བརྩམས་ཤིང་ཁྱེད་གཉིས་
གྱིས་ཆེ་བའི་མཆིད་བཅག་པས་

ཁྱེད་གཉིས་ཀོས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་ཀྲར་ཏུ་པ་ཏུ་བརྒྱ་གཞལ་དགོས་པའི་གྲོད་ལ་བསྐྱོན་པར་བྱས་
ཚུར་ཞོག། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་འདོང་ངོ་ཞེས་དེས་དེ་གཉིས་ཁྱིད་དེ་འཕགས་པ་དང་། ཚུང་མས་ཅིར་ལ་སྐྱས་པ། རྗེའི་
སྐས་གལ་ཏེ་བདག་ཅག་གཉིས་

བཙོན་རར་བཅུག་པར་གྱུར་ན་བདག་ཅག་གཉིས་ལ་ཐར་བར་བྱེད་པ་འགའ་ཡང་མེད་པས་བཙོན་རར་གཞོད་པ་དག་
གིས་འཆི་བར་བྱ་དགོས་གྱིས་རས་ཡུག་ཆེན་འདི་ཐོགས་ཤིག་། ཅིར་གྱིས་སྐྱས་པ། གྱེ་ནང་པོ་བདག་ཅག་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་
བྲང་དུ་མ་བཀྱི་བར་དོག་པ་ཞོག་ལ་བཞུད་

ཅིག་དང་བདག་གིས་རས་ཡུག་ཆེན་ཡང་བཏག་ཅིང་ཁྱོད་ལ་ཡང་གསུག་མང་པོ་དབྱལ་ལོ། །དེས་དོག་པ་བཞག་སྟེ་སོང་
བ་དང་ཅིར་གྱིས་ཚུང་མ་ལ་སྐྱས་པ། བཟང་མོ་རས་ཡུག་ཆེན་འདི་གང་གིས་དོག་པར་ཡང་མི་རུང་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་དུ་འ
ང་མི་རུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་

{@172B} བཏག་པར་བྱའོ། །ཚུང་མས་སྐྱས་པ། རྗེའི་སྐས་དེ་དག་སྦྱོང་རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་བདག་ཅག་གིས་རས་
ཡུག་ཆེན་དེ་ལྟ་བུར་བྱས་ན་དེས་བཏང་རེ་སྐྱེ། དེས་རས་ཡུག་ཆེན་དེ་བཏགས་ནས་དེ་རས་ཡུག་ཆེན་དེ་ཐགས་ལས་འ
གྲོལ་ཞིང་འདུག་པ་ན་ཉེ་དགའ་ཡང་འོངས་

ནས་ཉེ་དགའ་རས་ཡུག་ཆེན་དེ་བྲངས་པ་དང་། ཅིར་གྱིས་སྐྱས་པ། འཕགས་པ་བདག་ལ་སྐྱོམ་ཟོང་སྦྱེལ་ཅིག། །བཀྱོན་
བ་ཁོ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོམ་ཟོང་དབྱལ་བ་ཡིན་ནམ། དུག་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བརྒྱད། ལུར་ཅི་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བརྒྱད། དེ་ཤྲ་བྱའི་བྱའི་དགོ་
སྦྱོང་རྣམས་ཀྱི་དགོ་སྦྱོང་

གི་ཚུལ་ནི་ཚིག་གོ། །བཅའ་ཟེའི་ཚུལ་ནི་ཚིག་སྟེ། འདི་ལྟར་ཁའི་ཚོས་ཅུང་ཟད་གྱིས་ཀྱང་འཐག་ཏུ་བཅུག་གོ། །རྒྱལ་པོའི་ཕོ་
བྲང་གི་མཐུ་ཅུང་ཟད་གྱིས་ཀྱང་འཐག་ཏུ་བཅུག་གོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད། ཕུར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་
སྐབས་དེ་དག་སྟོང་རྣམས་གྱིས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་རྟེ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གླེང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་
དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་བསྐྱབ་པ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་གོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་
མཐུན་བཞིན་དུ་ཆེད་པར་མཛད་

པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྡུ་མ་བཞིན་རྟེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཉེ་དགའ་ལ་རྣམས་པ། ཉེ་དགའ་
སྟོང་གྱིས་མི་མཛོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་བྱས་པར་གྱུར་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
དགོ་སྟོང་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་

པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་གོ་ཞེས་རྣམ་པར་སྟངས་
པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྟངས་ནས་དགོ་སྟོང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
དགོ་སྟོང་དགའ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཕན་ཡོན་

བཅུ་ཡང་དགའ་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྡུ་མ་བཞིན་གོ། །རའི་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོ་སྟོང་
གང་རང་གིས་བསྐྱངས་པའི་དོག་པས་ཐ་

{@173A} ༡༡། །གཤམ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས་གོས་འཐག་ཏུ་འཇུག་གོས་གྲུབ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཡང་དགོ་
སྟོང་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤྲུའི་བྱ་ཉེ་དགའ་འཇམ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །རང་གིས་བསྐྱངས་པའི་དོག་པས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུན་པས་ལ་ལ་ལས་སྤང་

གཅིག ལ་ལ་ལས་སྤང་བྱེད། ལ་ལ་ལས་ཞོག་ཉིད། ལ་ལ་ལས་ཞོག་ཅིག་བསྐྱངས་པའི་དོག་པས་སོ། ཐ་ག་པ་ཞེས་བྱ་
བཞི་ཐགས་མཁན་ནོ། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བཞི་ཕྱི་མོ་དང་། མེས་པོ་དང་། ལྷགས་ལས་བརྟེན་པའི་བདུན་པ་ཚུན་
ཆད་ནི་ཉེ་དུ་ཡིན་ལ། དེ་

ཕན་ཆད་ནི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་ནོ། གོས་འཐག་འཇུག་ན་ཞེས་བྱ་བཞི་བདུན་པོ་བལ་གོས་དང་། ཤ་ནའི་གོས་དང་། ཟར་མའི་
གོས་དང་། ཏུག་ལའི་གོས་དང་། རས་བལ་གྱི་གོས་དང་། ཀོ་ཏམ་པའི་གོས་དང་། ཉི་འོག་གི་གོས་ལ་བགང་ཡང་རུང་བའ
ོ། གོས་གྲུབ་ན་

ཞེས་བྱ་བཞི་གོས་ཐོབ་ནའོ། སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བཞི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ལྷུང་བ་བཤགས་པ་
བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དགེ་སྦྱོང་གིས་ཉེ་དུ་མ་
ཡིན་པ་ལས་དོག་པ་བསྐྱངས་ཏེ་ཐ་

ག་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་འཐག་ཏུ་འཇུག་ན་དེ་སྦྱོང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཐག་
ཏུ་འཇུག་པ་ལ་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། དགེ་སྦྱོང་གིས་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས་དོག་པ་བསྐྱངས་ཏེ་ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་ལ་
གོས་འཐག་ཏུ་འཇུག་ན་དེ་སྦྱོང་བ་ལ་ཉེས་

བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་ལ་འཐག་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། དགེ་སྦྱོང་གིས་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས་དོག་པ་
བསྐྱངས་ཏེ་བདག་ཉིད་གྱིས་འཐག་པར་བྱེད་ན། དེ་སྦྱོང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ་བདག་ཉིད་གྱིས་འཐག་པ་ལ་ཡང་
ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

དགེ་སྦྱོང་གིས་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས་དོག་པ་བསྐྱངས་ཏེ་ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་དང་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་འཐག་ཏུ་འཇུག་ན་དེ་སྦྱོང་
བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་ལ་འཐག་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཐག་
ཏུ་འཇུག་པ་ལ་སྤང་བའི་ལྷུང་

{@173B} བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས་དོག་པ་བསྐྱངས་ཏེ་བདག་ཉིད་དང་ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་མ་
ཡིན་པ་ལ་གོས་འཐག་ཏུ་འཇུག་ན་དེ་སློང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། བདག་ཉིད་གྱི་འཐག་པ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་
དུ་འགྱུར་རོ། །ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཐག་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་

སྤང་བའི་ལྟངས་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལས་དོག་པ་བསྐྱངས་ཏེ་བདག་ཉིད་དང་ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་མ་
གོས་འཐག་ཏུ་འཇུག་ན་དེ་སློང་བ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། བདག་ཉིད་གྱིས་འཐག་པ་ལ་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་
རོ། །ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་མ་འཐག་ཏུ་འཇུག་

པ་ལ་ལྟངས་བཅེད་དོ། །དགེ་སློང་གིས་ཉེ་དུ་ལས་དོག་པ་བསྐྱངས་ཏེ་ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་འཐག་ཏུ་འཇུག་ན་དེ་
སློང་བ་ལ་ལྟངས་བཅེད་ལ། ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་འཐག་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་སྤང་བའི་ལྟངས་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་
སློང་གིས་ཉེ་དུ་ལས་དོག་པ་བསྐྱངས་ཏེ་

ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་མ་གོས་འཐག་ཏུ་འཇུག་ན་དེ་སློང་བ་ལ་ལྟངས་བཅེད་ལ། ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་མ་གོས་འཐག་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་ཡང་
ལྟངས་བཅེད་དོ། །དགེ་སློང་གིས་ཉེ་དུ་ལས་དོག་པ་བསྐྱངས་ཏེ་བདག་ཉིད་གྱིས་འཐག་པར་བྱེད་ན་དེ་སློང་བ་ལ་ལྟངས་བཅེད་
ལ་བདག་ཉིད་གྱིས་འཐག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་

ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་ཉེ་དུ་ལས་དོག་པ་བསྐྱངས་ཏེ་ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་འཐག་ཏུ་འཇུག་ན་དེ་སློང་
བ་ལ་ལྟངས་བཅེད་ལ། ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་མ་གོས་འཐག་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་ཡང་ལྟངས་བཅེད་དོ། །ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་འ
ཐག་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་སྤང་བའི་ལྟངས་

བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་ཉེ་དུ་ལས་དོག་པ་བསྐྱངས་ཏེ་བདག་ཉིད་དང་ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་འཐག་
ཏུ་འཇུག་ན་དེ་སློང་བ་ལ་ལྟངས་བཅེད་ལ། བདག་ཉིད་གྱིས་འཐག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐ་ག་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་
པ་ལ་འཐག་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་སྤང་བའི་ལྟངས་

བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལྟོ་ལྟོ་ལས་དོག་པ་བསྐྱེད་པ་ཏེ་བདག་ཉིད་དང་ཐག་པ་ཉིད་ལ་གོས་འཐག་ཏུ་འཇུག་ན་དེ་
སྒྲིང་བ་ལ་ལྟོ་བ་མེད་ལ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་འཐག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐག་པ་ཉིད་ལ་གོས་འཐག་ཏུ་འ
ཇུག་པ་ལ་ལྟོ་བ་མེད་དོ། །སྒྲ་རྒྱ་གྱི་

{ @174A } ལྟ། །འཐག་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་ལྟོ་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྒྲིས་པ་དང་། སེམས་འཁྱུགས་པ་དང་།
ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྟོ་བ་མེད་དོ། །འཐག་ཏུ་འཇུག་པའི་སྤང་བ་སྤེལ་བ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་རྩོགས་སོ། །སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉམ་
ཡོད་ན་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་འདུག་པ་དེས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་རྒྱུ་མ་སྤངས་ཏེ། དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་བར་བྱེད། དག་འ
བར་བྱེད་དག་འཇགས་པར་བྱེད་དོ།

ཁྱིམ་བདག་དེ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མ་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་ནས་དེ་ལ་རྒྱུ་མ་སྤང་ཆེད་སྤྲོས་དེ་ལྟ་མ་མཛད་
ཅིག་ཅེས་སྤྱིར་སྒྲོག་ན། ཇི་ཅུ་དུ་དེ་སྤྱིར་བསྒྲོག་གྱུར་མ་ལོག་པ་དེ་ཅུ་དུ་དེ་ལ་རྒྱུ་མ་ལ་གཞན་དག་དང་
ལྷན་ཅིག་འཁྱུགས་བཅོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཁྱིམ་

བདག་དེ་ཡང་བྱེད་མེད་གཞན་དག་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་ལ། རྒྱུ་མ་དེ་ཡང་སྤྱིས་པ་གཞན་དག་ལ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་དེ་
ལྟར་ཁྱིམ་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱུད་པར་གྱུར་ནས་དེ་གཉིས་ལ་བྱ་མོ་མངག་གཞུག་མ་ཞིག་ཡོད་ནས་ཁྱིམ་བདག་དེས་བྱ་མོ་དེ་
ལ་འདིས་ཁྱིམ་རྒྱུད་པར་བྱས་སོ་ཞེས་

ཁྱུ་རྒྱུ་དང་། ཐལ་ལྷག་དག་གིས་དོག་པར་བྱེད་དོ། །བྱ་མོ་དེས་སྤྲོས་པ། བདག་གིས་ཁྱིམ་རྒྱུད་པར་གྱུར་པ་འདི་ཅི་ལས་
གྱུར་པ་འཚལ་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་རྩོད་དག་ལ་བསྐྱེད་པ་མ་ལགས་པ་བརྩོད་པར་བསྐྱེད་རུང་། ཉེད་གའ་
ས་དེ་ཚོར་ནས་ཁྱིམ་

བདག་དེ་དང་ཁྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་དེའི་གནད་སྒྲིལ་ཏེ་ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་གཉིས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་
དག་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྒྲགས་པ་བཟོ་དེ་ཅིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པའི་བསྒྲགས་པ་
མ་ཡིན་པ་བཟོ་དེ་ནས་དེས་

དེ་གཉིས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་ལ་གནས་པར་བྱས་སོ། །ཁྱིམ་བདག་དེ་གཏུམ་པ། བརྟན་ངས་པ།
དྲག་ལྷལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ཡང་བུ་མོ་དེ་ལ་བརྟེན་པར་བརྟེན་མས་པ་དང་། ཚུང་མས་དེ་ལ་སྒྲིལ་པ། རྗེའི་སྐས་གང་གི་ཆོ་

{ @174B } བདག་ཅག་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མི་མཁྱེན་པ་དེའི་ཆོ་གོ་རྟེན་པར་མཛད་མོད། ད་བདག་ཅག་
དགོ་བའི་བཞེས་གཉེན་འཕགས་པ་ཉི་དགའ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མཁྱེན་པས་འདི་ལྟར་འ
ཇིག་རྟེན་ནི་རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལོ་ད་པ་ལགས་

པས་སུ་ཞིག་སུའི་བྲན་ལགས། བུ་མོ་འདི་ལ་རྟེན་པར་མ་མཛད་ཅིག །བཟང་མོ་ཁྱོད་ཟེར་བ་མ་ཉེས་སོ། །བུ་མོ་ཚུར་ཤོག
།ཁྱུས་གྱིས་ལ་ཤོག་ཤིག །བུ་མོ་དེ་ཁྱུས་བྱས་ཏེ་འོངས་པ་དང་། དེས་དེ་ལ་གོས་སྒྲགས་གཅིག་བསྐྱོན་ནས་སྒྲིལ་པ། བུ་མོ་
དགའ་ཞིང་ལས་

བྱོས་ཤིག །བུ་མོ་དེས་བསམས་པ། ཁྱིམ་བདག་ཁྱོད་ལྷག་འདི་སྤོན་གཏུམ་པ། བརྟན་ངས་པ། དྲག་ལྷལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཡང་དང་ཡང་དུ་བདག་ལ་ཁྱུ་ཚུར་དང་ཐལ་ལྷག་དག་གིས་རྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་ཟས་དང་གོས་ངན་པ་དག་སྤྲིན་པར་བྱེད་ཀྱི་
ད་འདི་བདག་གི་ཕ་མ་དང་

འབྲ་བར་གྱུར་ཏེ་སྤྲོམ་ནས། ཡང་བསམས་པ། གང་ཚུན་ཅད་ནས་འཕགས་པ་ཉི་དགའ་ཁྱིམ་འདིར་འཇུག་པར་བརྟེན་མས་
པ་དེ་ཚུན་ཆད་ནས་ཁྱིམ་བདག་འདི་ཕ་མ་དང་འབྲ་བར་གྱུར་པས་བདག་གིས་འཕགས་པ་ཉི་དགའ་ལ་ཅི་ཞིག་གིས་
དགའ་བར་བྱ་སྤྲོམ་ནས་དེས་བསམས་པ། གལ་

ཏེ་བདག་གིས་འདི་ལས་ཚུང་ཞིག་བརྟུས་ཏེ་དབུལ་དུ་ནི་ཁྱིམ་བདག་འདིས་བདག་བརྟེན་བཅོམ་མང་པོ་བྱས་ཏེ་སྤོན་གྱི་

གནས་སུ་བཞག་པར་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་ནས་དེ་སྔོན་ཅིང་འདྲག་གོ། བྱིས་བདག་གི་ཚུང་མ་དེས་བྱིས་བདག་དེ་ལ་སྐྱས་པ།
ཇི་ལྟར་སྐྱས་མ་བྱིན་པར་མཛོད་ཅིག །འཕགས་པ་

ཉེ་དགའ་ནི་བདག་ཅག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལགས་ཏེ། འཕགས་པ་ཉེ་དགའ་པས་བདག་ཅག་ལས་ངྷི་མ་ཅན་དང་
སྤལ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་ལ་བཀོད་དེ། ཡང་དང་ཡང་དུ་བདག་ཅག་ལ་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱད་པར་
བྱེད་པས་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་དེ་

ལ་ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བགྱིདོ། །བཟང་མོ་དེ་བཞིན་བྱུངོ། །ཇི་ལྟར་སྐྱས་བདག་གིས་དོག་པ་འཇམ་པོ་བཀལ་ཏེ།
དོག་པ་དེ་ལས་ཐག་པ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་འཐག་ཏུ་སྐྱེ་ལ་ཅིང་སྤྱད་ཀྱིས་རས་ཡུག་ཆེན་བསྐྱོན་པར་བགྱིདོ།
།བྱིས་བདག་དེས་དོག་པ་དེ་ཐག་

{@175A} ༩༩ །པ་ལ་བྱིན་ནས་སྐྱས་པ། བཞིན་བཟངས་ཁྱོད་ཀྱིས་དོག་པ་འདི་ལས་རས་ཡུག་ཆེན་ཐོགས་ཤིག་
དང་འཕགས་པ་ཉེ་དགའ་ལ་དབུལ་བར་བའོ། །དེ་ལྟར་བྱུངོ། །བུ་མོ་དེས་དེ་ཐོས་ནས་བསམས་པ། བདག་གིས་འཕགས་པ་
ཉེ་དགའ་ལ་དགའ་བ་དེ་སྤྲོན་

པར་བྱུངོ་སྐྱམ་མོ། །ཉེ་དགའ་ཡང་སྤྱོདོ་གམ་ཐབས་བཀོས་ལྟུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་མཉམ་ཡོད་དུ་བསོད་
སྟོམས་ལ་ཞུགས་ནས་མཐར་ཀྱིས་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བ་ན་བྱིས་དེར་ཞུགས་པ་དང་། བུ་མོ་དེས་བྱིས་ལེགས་པར་
བྱུགས་ཤིང་ཕྱག་དར་བོར་ནས།

དེས་ཉེ་དགའ་མཐོང་བ་དང་རྐྱང་པ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ་སྐྱས་པ། བདག་གིས་འཕགས་པ་ཉེ་དགའ་ལ་དབྱེས་པ་སྤྲོན་
པར་བགྱིདོ། །ཉེ་དགའ་སྐྱས་པ། བུ་མོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ལ་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་སྤྲོན་པར་བྱ། བྱིས་བདག་འདི་ཁྱོད་ལ་རས་
ཡུག་ཆེན་འབུལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཉེ་

དགའ་པས་བསམས་པ། སའི་སྤྱིང་ན་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གང་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་དང་བདག་མཉམ་པར་དེང་བུ་

མོ་འདིས་ཀྱང་འཕྲིགས་སོ་སྟེ་རྒྱ་མཚོ་ལ་འདྲི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །བུ་མོ་ཅི་ཁོ་བོ་ལ་ཐོ་འཆོམ་པར་བྱེད་ངམ།
བུ་མོས་སྒྲུབ་པ། བདག་ཅིང་

སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལ་ཐོ་འཆོམ་པར་བགྱིད། ཉེ་དག་འས་སྒྲུབ་པ། བུ་མོ་གལ་ཏེ་བདེན་པར་གྱུར་ན་ནི་ངས་ཁྱོད་ལ་གཤེག་
དག་ལ་ཆུགས་མ་བྱའོ། །ཇི་སྟེ་བརྟུན་པར་གྱུར་ན་ནི་བདེག་བཅོག་མང་པོ་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་སྒྲིག་གནས་ཇི་ལྟ་བར་
གཞག་པར་བྱའོ། །འཕགས་པ་གལ་ཏེ་

བདག་ལ་ཐུགས་མི་ཆེས་ན་རྩྱགས་ག་གེ་མོ་ཞིག་ན་ཐག་པ་མཆིས་པ་དེར་བཞུད་ཅིག་དང་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་མཁྱེན་པར་འ
གྱུར་རོ། །དེ་དེར་སོང་སྟེ་ཐག་པ་ལ་སྒྲུབ་པ། བཞིན་བཟངས་རས་ཡུག་ཆེན་འཕགས་པ་འདི་སྤྲི་ཡིན། འཕགས་པ་བཅུན་པ་
ཉེ་དགའི་ལགས་སོ། །ཁྱོད་

ཀྱིས་ཉེ་དག་འཕགས་སམ། མ་འཆོལ་ཏོ། །དེ་ནི་ཁོ་བོ་ཡིན་ནོ། །བཞིན་བཟངས་སྤྱིད་དུ་འདི་ཙམ་གྱིས་སྤངས་ཤིག། །འ
ཕགས་པ་དོག་པ་སྤྱོད་ལྟོ་བར་འགྱུར། བྱིས་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་བོས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་ཅུང་ཞིག་ཉེ་
བར་བསྐྱབ་པར་

{@175B} བྱའོ། །ཉེ་དག་འཕྱི་དེ་ཉིན་པར་སྔོ་ཤམ་ཐབས་བཞོས་ལྟུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་མཉན་ཡོད་
དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་ནས་དེ་མཐར་གྱིས་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བ་ན། བཅུན་མོ་ཐོང་ལྷན་མའི་བྱིས་དུ་ཞུགས་ནས།
དེས་དེའི་སྟན་བཅོང་བ་དང་། དེ་དེ་ལ་འདུག།

ནས་བཅུན་མོ་ཐོང་ལྷན་མས་ཉེ་དགའི་རྒྱུ་ལ་ཐུག་འཆོལ་ཏེ་ཆོས་མཉན་པའི་ཕྱིར་མདུན་དུ་འདུག་གོ། །དེས་དེ་ལ་
ཆོས་བསྟན་ནས་དེས་སྒྲུབ་པ། འཕགས་པ་ཅི་ལགས། དེར་ན་བྲངས་སམ། བསོད་སྟོམས་མཛད། བསོད་སྟོམས་བགྱིད་དོ།
།དེས་བསམས་

པ་སྤྲི་ཞིག་བདག་བས་བསོད་སྟོམས་ཆེས་བཟང་བ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་སྟེ་ནས་དེས་དེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ལ་ཐུ་དག་གིས་ལྟུང་

བཟེད་བཀའ་སྒྲེ་སྤྱལ་ལོ། ཉེ་དགའ་ས་དེ་དག་སྤངས་ཏེ་ཐ་ག་པ་དེའི་གནད་སྤོ་སོང་ནས་དེས་དེ་ལ་སྒྲིས་པ། བཞིན་བཟངས་ཇེ་
ལག་པ་གཉིས་ཟེད་ཅིག །

དེས་ལག་པ་གཉིས་བཟེད་པ་དང་། དེས་དེ་ལ་ལ་སྤྱུ་གཅིག་བྱིན་ནས་སྒྲིས་པ། བཞིན་བཟངས་ཇེ་ཐོ་ཤིག །དེས་དེ་ཐོས་པ་
དང་། དེས་དེ་ལ་སྒྲིས་པ། བཞིན་བཟངས་ལ་སྤྱི་འཛིན་ཅི་འདྲ། འཕགས་པ་བདེ་ལོ། །སྤྱི་ད་ཀྱིས་སྤོན་ལན་འགའ་ལ་སྤྱི་འདི་འ
དྲ་བ་

ཐོས་སམ། འཕགས་པ་ལན་འགའ་ཡང་མ་འཁོལ་རྟོ། །སྤྱི་བཟེད་ཅིག །དེས་སྤྱི་བཟེད་པ་དང་། དེས་དེའི་སྤྱི་བར་ལ་སྤྱི་
ཐམས་ཅད་སྤྱུགས་ཏེ་སྒྲིས་པ། བཞིན་བཟངས་ཁོ་བོའི་རས་ཡུག་ཆེན་འདི་ལེགས་པར་ཐོགས་ཤིག །ཁོ་བོས་སྤྱི་ད་ལ་བྱིས་
ཀྱང་ལ་སྤྱི་ཆུང་བཟེད་ཉི་

བར་བསྐྱབ་པར་བྱས་ཞིང་དུ་འདི་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་ད་ཅིག །འཕགས་པ་དོག་པ་བས་པར་གྱུར་ན་སྤྱི་སྤྱི་ལ་བར་འགྱུར། བྱིས་
བདག་དེ་ཉིད་གྱིས་སྤྱི་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་རས་ཡུག་ཆེན་དེ་འཕགས་པ་ན་དོག་པ་ཟད་ནས་དེ་བྱིས་བདག་དེའི་གནད་
སོང་བ་དང་། ཇི་ཙམ་ན་བྱིས་

བདག་གི་ཆུང་མ་ནི་མེད། བྱིས་བདག་ནི་འདྲུག་ནས་ཐ་ག་པ་དེས་བྱིས་བདག་དེ་ལ་སྒྲིས་པ། བྱིས་བདག་རས་ཡུག་ཆེན་
དེ་བཟུག་པའི་དོག་པ་ཟད་ཀྱིས་དོག་པ་བྱིན་ཅིག བྱིས་བདག་དེས་བྱིན་ཏེ་བཟང་རོ། །ཡང་འཕགས་པ་ན་དོག་པ་ཟད་པ་ནས་
དེ་ཡང་བྱིས་བདག་དེའི་

{@176A} ༭། །གནད་སྤོ་སོང་བ་དང་། ཇི་ཙམ་ན་བྱིས་བདག་ནི་མེད་བྱིས་བདག་གི་ཆུང་མ་ནི་འདྲུག་ནས་ཐ་ག་པ་
དེས་བྱིས་བདག་གི་ཆུང་མ་དེ་ལ་སྒྲིས་པ། སྤྱི་རས་ཡུག་ཆེན་དེ་བཟུག་པའི་དོག་པ་ཟད་ཀྱིས་དོག་པ་བྱིན་ཅིག །དེས་བྱིན་
ཏེ་བཟང་རོ། །ཡང་འཕགས་པ་ན་དོག་

པ་ཟད་ནས་དེ་བྱིས་བདག་དེའི་བྱིས་དུ་སོང་བ་དང་། ཅི་ཙམ་ན་བྱིས་བདག་དང་བྱིས་བདག་གི་ཆུང་མ་གཉི་ག་འདྲུག་ནས་

ཐ་ག་པ་དེས་བྱིམ་བདག་དེ་ལ་སྒྲིམ་པ། བྱིམ་བདག་ཡང་རས་ཡུག་ཆེན་དེ་བཏག་པའི་དོག་པ་ཟད་ཀྱིས་ཡང་དོག་པ་བྱིན་
ཅིག །བྱིམ་བདག་གི་ཆུང་

མས་སྒྲིམ་པ། གྱེ་ཐ་ག་པ་ཅི་རས་ཡུག་ཆེན་དེ་བསྐྱེད་དམ། བྱིམ་བདག་གིས་ཆུང་མ་ལ་སྒྲིམ་པ། བཟང་མི་ཅི་ཁྱོད་ཀྱིས་
ཀྱང་འདི་ལ་དོག་པ་བྱིན་ནམ། སྒྲུལ་ཏོ། །བྱིམ་བདག་གིས་སྒྲིམ་པ། གྱེ་ཐ་ག་པ་ཅི་རས་ཡུག་ཆེན་དེ་བསྐྱེད་དམ། ཐ་ག་པས་
སྒྲིམ་པ། བྱིམ་

བདག་ཅི་དང་བསྐྱེད་པར་བརྩམས་སྒྲིམ་མམ། ཉི་མ་གང་ཁོ་ན་ལ་བཅུན་པ་ཉེ་དགའ་མཆིས་ནས་འདི་སྐྱེད་ཅེས་སྲིད་དུ་
དེ་ཙམ་གྱིས་སྲིངས་ཤིག །ཁེད་དུ་འདི་ཙམ་གྱིས་སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་མཆི་བའི་ཉི་མ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱེད་པར་བརྩམས་སོ།
།བྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མས་བསམས་

པ། རས་ཡུག་ཆེན་དེ་ཅི་འདྲ་ཇི་ལྟར་འགྲོའོ་སྒྲིམ་ནས་དེ་དེར་སོང་བ་དང་། ཇི་ཙམ་ན་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པའི་རས་ཡུག་ཆེན་
མཐོང་དོ། །དེ་མཐོང་ནས་དེའི་མིག་ཁྲག་གིས་གང་སྟེ་སྒྲིམ་པ། ཁོ་མོས་རས་ཡུག་ཆེན་འདི་འཕགས་པ་ཉེ་དགའ་ལ་མི་
བྱིན་ནོ། །ཁོ་མོས་དེའི་དོན་དུ་

རས་ཡུག་ཆེན་གཞན་ཞིག་འཕགས་ཏེ་གཞུག་གོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་སོང་དོ། །ཉེ་དགའ་དུས་དང་དུས་སུ་དེར་འོངས་ནས་སྒྲིམ་པ།
གྱེ་ཐ་ག་པ་རུང་ངམ། འཕགས་པ་བདག་གི་ནི་རུང་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ནི་མི་རུང་དོ། །གྱེ་ཐ་ག་པ་ཇི་ལྟར་གྱུར། དེས་སྒྲིམ་པ། བྱིམ་
བདག་གི་ཆུང་

མ་མཆིས་པར་གྱུར་ཏེ་དེས་རས་ཡུག་ཆེན་མཐོང་ནས་དེའི་མིག་ཁྲག་གིས་གང་སྟེ། ཁོ་མོས་འཕགས་པ་ཉེ་དགའ་ལ་རས་
ཡུག་ཆེན་འདི་མི་སྐྱིན་ནོ། །ཁོ་མོས་དེའི་དོན་དུ་རས་ཡུག་ཆེན་གཞན་འཕགས་ཏེ་གཞུག་གོ་ཞེས་མཆི་སྟེ་མཆིས་སོ། །གྱེ་ཐ་
ག་པ་ཁྱོད་ལ་ཁོ་བོས་ཅུང་ཞིག་

{ @176B } བྱས་པ་ཡོད་པ་ཤེས་སམ། དེས་སྒྲིམ་པ་ཅི་འདྲ་དུ་མ་འཆོལ། བདག་དུང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལ་ཐུང་གའ་

ཚལ་ཁིང་མཆིས་སོ། །ཀྱེ་ཐ་ག་པ་གང་གི་ཚོ་ཁོ་བོ་ཁྱིམ་དེར་འོངས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚོན་ཁྱོད་ཀྱིས་རས་ཡུག་ཆེན་འདི་
ཁྱེར་ཤོག་ཤོག། །འཕགས་པ་ཇེ་བཞུད་ཅིག་དང་།

བདག་གིས་ཀྱང་ཁ་ཚར་བཀལ་ཏེ་མཆིའོ། །ཉེ་དགའ་དེའི་ཁྱིམ་དུ་སོང་སྟེ་སྟོའི་ཐང་ཀར་འདུག་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་གི་
ཆུང་མ་དེས་རྒྱུ་པ་ལ་ཐུག་འཚལ་ཏེ་ཁ་སྟོར་ལྟ་ཁིང་མདུན་དུ་འདུག་གོ། །ཐ་ག་པ་དེས་ཀྱང་རས་ཡུག་ཆེན་དེའི་ཁ་ཚར་
བྲིལ་ནས་དེ་ཁྱེར་ཏེ་དེར་སོང་བ་

དང་། ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་དེས་དེ་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་ནས་དེས་ལག་བརྒྱས་མ་འོང་ཤིག་ཅེས་བྱས་པ་དང་། ཐ་
ག་པ་དེས་ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱུ་པར་བལྟས་ནས་ལྟོས་བཟུང་བས་མགོ་སྒྲིལ་དེ་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་དེས་རས་ཡུག་ཆེན་དེ་
ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མ་དེའི་

པར་དུ་བཞག་པ་དང་། ཉེ་དགའ་འས་ཚམ་ཚམ་མེད་པར་སྐངས་ཏེ་སྤྲིས་པ། ཨ་རོག་གྱ་སྒྱུན་པ་འདིས་ཁྱོད་མེམས་གྱི་རྒྱུན་
དང་། མེམས་གྱི་ཡོ་བྱད་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་ཚོགས་དང་། རོན་གྱི་མཚོག་འཐོབ་པ་དང་། ལྟ་དང་མི་རྒྱུས་གྱི་གོས་ཐོབ་
པར་གྱུར་ཅིག་

ཁྱིམ་བདག་གི་ཆུང་མས་སྤྲིས་པ། འཕགས་པ་ཁྱིམ་བདག་གིས་རང་གི་སྤྲིས་པ་ནས་དབུལ་གྱིས་སྤྲིས་སྟེ་ལ་ཅིག་ །ཉེ་དགའ་
ས་སྤྲིས་པ། ཁོ་བོས་འདི་ཇེ་རུང་བར་བྱས། དེའི་འོག་དུ་ཁྱིམ་བདག་བྱང་སྟོང་གི་རྒྱལ་མཚན་སྟོན་དུ་གཞུག་གོ། །ཁྱིམ་
བདག་གི་ཆུང་མས་

སྤྲིས་པ། འཕགས་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་བསྐྲགས་སོ། །ཉེ་དགའ་ས་སྤྲིས་པ། བྱང་སྟོང་གི་རྒྱལ་མཚན་
སྟོན་དུ་ཆུག་ཤིག་ཅེས་སྤྲིས་ནས་ལངས་ཏེ་སོང་ངོ། །།འདུལ་བ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ། བཅའ་པོ་སུམ་བཅུ་ཙུ་ལྟ་པ། ཐ་ག་

པས་སྤྲིས་པ། ཁྱིམ་བདག་གི་བཅུ་མོ་བདག་ལ་སྤྲིས་བྱིན་ཅིག། །དེས་སྤྲིས་པ། ཁོ་མོའི་རས་ཡུག་ཆེན་གཅིག་གྱུང་འཕྲོག་དུ་
བཅུག་ནས་སྤྲིས་གཞན་ཡང་དེད་དམ། སོང་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་བྱིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྲིས་དོས་ཤིག། །དེ་ཉེ་

དགའི་གན་དུ་སོང་སྟེ་

{@177A} ལྟེ། །སྤྲུལ་པ་ལྟེ་འཕགས་པ་བདག་ལ་སྤྲུལ་ཅིག། །སོང་ལ་བྱིས་བདག་གི་ཆུང་མ་དེ་ཉིད་ལ་དོས་ཤིག།
།འཕགས་པ་བྱིས་བདག་གི་མཆིས་བྲང་དེ་མཆིད་འབོ་ཞིང་འདི་རྒྱུད་ཅེས་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་བྱིན་པ་དེ་ཉིད་
ལ་སྤྲུལ་དོས་ཤིག་ཅེས་མཆིའོ། །

ཉིད་གའས་སྤྲུལ་པ། །སོང་ཤིག་དང་བྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་ག་པ་དེ་ཡང་དེའི་གན་དུ་སོང་སྟེ་སྤྲུལ་པ། །བྱིས་བདག་གི་
བཅུ་མོ་བདག་ལ་སྤྲུལ་བྱིན་ཅིག། །དེས་སྤྲུལ་པ། །ཀུའི་ཁྱོ་ག་ཁྱོད་འདུག་མི་ཤོད་དམ། །གལ་ཏེ་འདུག་ན་ནི་འདུག་ཤིག།
།མི་འདུག་ན་ཁོ་མོས་

ཁྱོད་ཀྱི་མགིན་པར་ཆོལ་ཟངས་བཏགས་ཏེ་མཉམ་ཡོད་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །ཐ་ག་པ་དེ་ཡང་ཉིད་གའི་ཐད་དུ་
སོང་སྟེ་སྤྲུལ་པ། །འཕགས་པ་བྱིས་བདག་གི་མཆིས་བྲང་དེས་བདགོས་ཏེ། །ཀུའི་ཁྱོ་ག་ཁྱོད་འདུག་མི་ཤོད་དམ། །གལ་ཏེ་འ
དུག་ན་ནི་འདུག་ཤིག། །

མི་འདུག་ན་ཁོ་མོས་ཁྱོད་ཀྱི་མགིན་པར་ཆོལ་ཟངས་བཏགས་ཏེ་མཉམ་ཡོད་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་མཆི་
ཡིས་འཕགས་པས་བདག་ལ་སྤྲུལ་ཅིག། །ཉིད་གའས་སྤྲུལ་པ། །ཀྱེན་ཇེ་གལ་ཏེ་གང་གིས་ཁོ་བོའི་རས་ཡུག་ཆེན་འ
ཐག་ཏུ་བཅུག་པ་དེའི་སྤྲུལ་ཁོ་བོ་

འཇལ་བར་གྱུར་ན་ཁོ་བོའི་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཚུར་ཤོག་རྩིས་བྱས་ཁྱོད་
ཀྱིས་ཁོ་བོ་ལས་བག་ཕྱེད་འུ་དེ་དང་། ལྷན་མར་དང་། ཉུགས་ལ་སོགས་པ་ཇི་ཙམ་ཁྱེད་བདག་ཁོད་ཅིག་ཅེས་རྩིས་བྱས་པ་
དང་། ཇི་ཙམ་ན་ཆེས་ལྷག་

པར་ཁྱེད་བར་གྱུར་ནས། ཉིད་གའས་ཐ་ག་པ་དེ་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ཉི་ཆོན་ལ་བཏགས་ཏེ་བཏང་རོ། །ཐ་ག་པ་དེ་ཤྲ་གྱའི་བྱའི་
དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ནི་ཆོག་གོ། །བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་ནི་ཆོག་སྟེ། དེ་ལྟར་ལྷག་པ་ཁོ་ན་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ལ་འབྲི་

བཞོན་པ་བྱེད་དོན་ཞེས་

སྒྲིང་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དག་སྒྲིང་རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
གསོལ་དྲོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། སྒྲིང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་པའི་དགོ་འདུན་
བསྐྱེད་བཅའ་ཡིན་

{@177B} དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱུ་མཁས་ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་མེད་
པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྡུ་མ་བཞིན་དེ། མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉེ་དགའ་ལ་རྒྱས་པ། ཉེ་
དགའ་ཁྱེད་ཀྱིས་མི་མཛོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་

དེ་བྱས་པར་གྱུར་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མཛད་དོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པའི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་
སུ་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོའོ་ཞེས་རྒྱུ་
པར་སྒྲིང་པ་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་གངས་དུ་མས་རྒྱུ་མཁས་པར་སྒྲིང་ནས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཁས་ལ་བཀའ་ཕྱུལ་པ། དགོས་པའི་དགའ་
དེ་ལྟ་བུ་ནས་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ཡང་དགའ་པར་གཟིགས་པས་འདྲུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྒྱུ་མཁས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་

མ་བཞིན་ནོ། །རའི་ཉན་ཐོས་རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་འདྲུལ་བ་ལ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་པའི་ཕྱིར་གྱི་
བདག་གམ་གྱི་བདག་གི་ཚུང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པས་ཐ་གཤམ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་འཐག་ཏུ་བཅུག་པ་ལས་དེ་ན་གཤམ་
ཉེ་དགོས་པའི་ལ་སྡུ་མ་བསྐྱེད་པར་

རྒྱུ་མཁས་རྟོག་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཐ་གཤམ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྒྲིང་ཅེས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཐ་གཤམ་ཞེས་
པར་གྱིས་ཞིག་ གོས་འདི་ཁོ་བོའི་ཕྱིར་འཐག་གིས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཐ་གཤམ་གོས་འདི་ཁོང་ཆེ་བ་དང་། ལྷན་རིང་བ་དང་།

ཐར་གྱིས་ཞག་པ་དང་།

ཐགས་རན་བཟང་བར་ལེགས་པར་གྱིས་ཤིག །ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཐག་པ་འདི་ལྟར་ཁོ་བོས་གྲུ་རྩན་འདི་ལྟ་སྟེ། བཟང་བའམ།
བཅའ་བཅའ་མཁ་བཟང་རྒྱ་ཅུང་ཟད་སྤྱོད་ཞི་ཞེས་སྤྲོས་ནས། དེ་ལ་གལ་ཏེ་དག་སྟོང་དེས་གོས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གྲུ་རྩན་འ
དི་ལྟ་སྟེ། བཟང་

བའམ། བཅའ་བཅའ་མཁ། བཟང་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྤྱོད་ཞི་གོས་གྲུ་བཞུགས་པའི་ལྟར་བྱེད་དོ། །དག་སྟོང་གི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བའི་ཤུགས་ལྟ་ཏེ་དག་འའམ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །ཁྱིམ་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་པའོ། །ཁྱིམ་
བདག་གི་ཆུང་མ་

{@178A} ༡༡། ཞེས་བྱ་བའི་བྱེད་མེད་དོ། །ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱི་མོ་དང་། མེས་པོ་དང་། སྤྱགས་ཀྱི་བདུན་
པ་ཚུན་ཆད་ནི་ཉེ་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ཕན་ཆད་ནི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐགས་མཁན་ནོ། །ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱི་མོ་དང་།

མེས་པོ་དང་། སྤྱགས་ཀྱི་བདུན་པ་ཚུན་ཆད་ནི་ཉེ་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ཕན་ཆད་ནི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །གོས་འཐག་ཏུ་བཅུག་པ་ལས་
ཞེས་བྱ་བའི་བདུན་པོ་བལ་གོས་དང་། ཤུགས་གོས་དང་། ཟར་མའི་གོས་དང་། དུ་གྲུ་ལའི་གོས་དང་། རས་བལ་གྱི་གོས་
དང་། ཀོ་ཏམ་

པའི་གོས་དང་། ཉི་ལོག་གི་གོས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །དེ་ན་གལ་ཏེ་དག་སྟོང་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤུགས་ལྟ་ཏེ་
དག་འའམ་ལའོ། །སྤར་མ་བསྐྱབས་པར་ཞེས་བྱ་བའི་སྤར་མ་གྲོན་དུ་མ་བོས་པར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་ནས་
ཞེས་བྱ་བའི་བསྟེན་བཀུར་

བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་ནས་སོ། །ཐག་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་དུང་དུ་སོང་སྟེ་ལོ། །འདི་སྐད་ཅེས་
ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཐག་པ་ཞེས་པར་གྱིས་ཤིག །གོས་འདི་ཁོ་བོའི་ཕྱིར་འཐག་གིས་ཞེས་བྱ་བའི་བདག་ཉིད་ཉེ་བར་སྟོན་པར་

བྱེད་པའོ། ཁེང་ཆེ་བ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་ཆེ་བའོ། །ལྷན་རིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་ཆེ་བའོ། །ཐར་གྱིས་ཞག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇུག་མཛུགས་ཅིང་
པའོ། །ཐགས་རྒྱུ་ཆེ་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་ཟུགས་སྟོང་པ་དང་། འགས་བཟང་བ་དང་། སང་མེད་མེད་པར་རོ། །བཟང་
བ་འཇུག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

བཟང་བ་ལྟོ་དག་གོ། །བཟང་བ་ཙམ་མཇུག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟང་བ་ལྟོ་དག་གོ། །བཟང་བ་རྒྱུ་ཆེ་བ་ནི་བཟང་བའི་རྒྱུ་ཆེ་བ་
ཏེ་ལ་གལ་ཏེ་དག་སྒྲིང་དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤུགས་ལྡན་དུ་ཏེ་དག་པས་སོ། །ཤོས་བསྐྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤོས་ཐོབ་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤོས་གྲུབ་

ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤོས་ཐོབ་ནའོ། །སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཤགས་
པར་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དག་སྒྲིང་གིས་ཇི་ཙམ་
དུ་ཤོས་བསྐྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་ཁྱི་

{@178B} ལས་ལྷུང་པར་བྱེད། ཤོས་དག་དང་། འཇུག་ཐབས་གོན་པར་བྱེད། ལག་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་འཇུག་པར་བྱེད།
བསོད་སྟོང་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། བཟང་བ་ལྟོ་དང་བཟང་བ་ལྟོ་དག་སྒྲིང་བར་བྱེད། ཐ་ག་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་ཇི་སྟེང་དུ་
ཤོས་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་

ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཤོས་ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཤམ་ཞིག་ཏུ་ཤོས་འཐགས་ཏུ་
བཅུག་གིས་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུ་བར་བྱའོ་ཞེས་སྤང་བསྐྱུ་བས་པར་གྱུར་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྒྲིང་པ་དང་།
མཇུག་འཇུགས་པ་

དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །འཐགས་པ་སྤྱིད་པའི་སྤང་བ་སྟེ་ཉི་ལུ་བཞི་པ་རྫོགས་སའོ། །སངས་རྒྱས་
བཙུན་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱུ་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱོད་ཀྱི་ཀུན་དག་པར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དག་པོ་

ལ།

ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་དོ་ཚེ་ཤེས་པ་འགྱུར་པ་དང་ལྷན་པ་བསྐྱམས་པ། བསྐྱམ་པ་འདོད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཇི་
སྲིད་དུ་དེ་གནས་ངན་ལེན་ཀུན་རྒྱུ་རྟོག་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་སོ། །གང་གི་ཚོ་དེས་དེ་གནས་ངན་
ལེན་ཀུན་རྒྱུ་རྟོག་པར་ཤེས་པ་

དེའི་ཚོན་དེ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་དགོས་ཤིང་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་བརྟམས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་
བཀའ་ལུང་གིས་དུས་གསུམ་དུ་རྒྱུ་འཛེལ་དུ་འགྲོ་བ་འབའ་ཞིག་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཚོ་
དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོ་

ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་དག་འཕོ་སོང་ལ་དགོས་ཤིང་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གོ་ས་ལ་དག་ཏུ་ལྷོངས་རྒྱུར་གཤེགས་
གྱིས་ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཐབས་ཅིག་གོ་ས་ལ་དག་ཏུ་ལྷོངས་རྒྱུར་འགྲོ་བར་སློབ་དེས་ཚོས་
གོས་གྱི་ལས་གྱིས་ཤིག་

ཅེས་བསྐྱོ་ཤིག། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོས་བཅུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཛེལ་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་མཉམ་ནས་
དགོས་ཤིང་རྣམས་ལ་སྤྲས་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་གོ་ས་ལ་དག་ཏུ་ལྷོངས་རྒྱུར་གཤེགས་གྱིས་ཁྱེད་ཅག་
ལས་གང་བཅོམ་ལྷན་འདས་

{@179A} ༡༡། །དང་ཐབས་ཅིག་གོ་ས་ལ་དག་ཏུ་ལྷོངས་རྒྱུར་འགྲོ་བར་སློབ་དེས་ཚོས་གོས་གྱི་ལས་གྱིས་ཤིག་
།དག་འཕོས་ཐོས་ཏེ། ཐོས་ནས་ཀྱང་ཉེ་དག་འཕོས་པ་སྤྲས་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཉེ་དག་འཕོས་པར་གྱིས་ཤིག། ཚོ་དང་ལྷན་པ་
ཀུན་དག་འཕོས་དགོས་ཤིང་རྣམས་

ལ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གོ་ས་ལ་དག་ཏུ་ལྷོངས་རྒྱུར་གཤེགས་གྱིས། ཁྱེད་ཅག་
ལས་གང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་ཐབས་ཅིག་གོ་ས་ལ་དག་ཏུ་ལྷོངས་རྒྱུར་འགྲོ་བར་སློབ་དེས་ཚོས་གོས་གྱི་ལས་གྱིས་

ཞིག་ཅེས་བསྐོ་ན། གལ་ཏེ་

བདག་ཅག་འདི་ཉིད་དུ་འདུག་ན་ནི་སྒོ་འཕར་བརྒྱ་དག་འདས་ཏེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ལྟོ་དག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཇི་སྟེ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཐབས་ཅིག་འགྲོ་ན་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་གཤེགས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་བཅུ་བརྒྱད་
ཡོད་པར་གསུངས་པས་སྟོག་ཆགས་བརྒྱ་

སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་དག་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཐབས་ཅིག་འགྲོ་བར་འགྱུར་བས། གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཐབས་
ཅིག་འགྲོ་ན་རེ་ཞིག་ཚུ་ཡང་རྟོག་པ་ཅན་དག་བུར་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། ཞིང་ལྡན་པ་འདི་དུང་དུ་ཡང་གོ་ཐོབ་པར་མི་འ
གྱུར་གྱིས་བདག་ཅག་དག་སྟོང་

རབ་དུ་བཤེས་པ་འགའ་ཞིག་ཁྲིད་དེ། སངས་རྒྱུ་དང་། ཆོས་དང་། དག་འདུན་གྱི་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་ཅིང་མདུན་དུ་དོང་ན་
དེ་ལྟ་ན་བདག་ཅག་བདེ་བར་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཞིང་རྟོག་པ་མང་པོ་ཡང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཉེ་དགའ་སྐྱེས་པ། སྟོབ་
དཔོན་རེ་ཞིག་གསེར་

གྱི་སྟོང་སྐངས་ཏེ་སའི་སྟོང་གྱིས་བསོད་སྟོམས་རྒྱ་བར་བྱེད་དམ། ཁྲོད་གྱི་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་ཆོས་ལྟ་བུ་ངོ་ཚ་ཞེས་པ། འ
གྲོད་པ་དང་ལྟན་པ། བསྐྱམས་པ། བསྐྱབ་པ་འདོད་པ་སུ་ལ་ཡོད། དེས་ཁོ་པོ་མཐོང་བར་ཡང་མི་འདོད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་
བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་པོ་སྦྱིན་པ་དང་། ལྟན་པར་སྐྱབ་པ་དང་། དོན་དཔ་དང་། དོན་མཐུན་པ་གང་དག་
བཀའ་སྐུལ་པ་དེ་དག་ལས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་ཡང་དག་པར་སྐངས་ཏེ་འཇུག་པར་བྱས་པ་ཡོད་དམ། དེ་ནི་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་

{@179B} ཅད་དུ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྲོད་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ལྟ་བུ་དེར་གྱུར་དོ། །ཆོ་དང་ལྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱམ་སྐྱར་
རྟོངས་ནས་དེས་རས་ཡུག་ཆེན་ཞིག་རྟོངས་བསམས་པ། བདག་སོང་ལ་མཁའ་ནོལ་ཞུས་ཏེ་སྐྱམ་སྐྱར་བཅོམ་པར་བྱའོ་

སྒྲུབ་ཀྱི་དུས་དེ་ལྟར་ཉེ་དག་པ་

པོ་འཇིག་རྟེན་འཕགས་པ་དང་། དེ་འགྲོ་བ་ན་བསོད་སྒྲུབ་པ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས་དེས་སྒྲུབ་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཚོས་གར་འ
གྲོ། དེས་སྒྲུབ་པ། ཁོ་བོའི་སྒྲུབ་སྐྱེད་ཉེ་འཁྱེད་ཀྱི་ཁོ་བོའི་རས་ཡུག་ཆེན་འདི་ཉེད་པས་བདག་སོང་སྟེ་མཁན་པོ་ལ་ལྷུས་ལ་
སྒྲུབ་སྐྱེད་བཅོམ་

པར་བྱའོ། བསོད་སྒྲུབ་པས་སྒྲུབ་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་སྒྲུབ་སྐྱེད་སར་པ་གཞན་འཚོམ་ན་སྒྲུབ་སྐྱེད་ཉེད་པ་འདི་ཁོ་བོ་ལ་
བྱིན་ཅིག། དེ་བཞིན་བྱའོ། དེ་དག་འཕོའི་གནད་སོང་སྟེ་སྒྲུབ་པ། མཁན་པོ་བདག་གི་སྒྲུབ་སྐྱེད་ཉེད་པ་བདག་གིས་
རས་ཡུག་ཆེན་

འདི་ཉེད་པས་སྒྲུབ་སྐྱེད་བཅོམ་པར་ལྟོ། ཉེ་དག་འཕགས་པས་སྒྲུབ་པ་སྟོབ་དཔོན་འདི་ནི་དེ་འདྲུས་ལགས་སོ། དག་འཕོས་སྒྲུབ་
པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཚོས་ཁོ་བོ་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་སྐྱེད་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་བོས་ཁྱོད་ལ་བྱིན་ནོ། མཁན་པོ་མི་འཚོ་ལ་ཉེ་བདག་
གིས་རས་ཡུག་

ཆེན་འདི་ལས་སྒྲུབ་སྐྱེད་དུ་བས་ཉེ་བཅང་བར་བགྱའོ། ཉེ་དག་འཕགས་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཚོས་ཁོ་བོས་གོ་གཞན་ཐོས་ལ་
གཞན་མཐོང་སྟེ། ཁོ་བོས་ཁྱོད་དོ་ཆོ་ཞེས་པ། འགྱོད་པ་དང་ལྷན་པ། བསྐྱུལ་པ། བསྐྱུལ་པ་འདོད་པ་ཡིན་པར་ཞེས་གྱི། ཁོ་
བོས་

ཁྱོད་འདི་ལྟར་མཁན་པོའི་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་ཚོགས་གཅིག་པར་མི་ཞེས་སོ། ཅི་ཁྱོད་མཁན་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་དོན་ཡང་
དག་པར་ཡིན་པར་བྱེད་དམ། དེ་དག་སྟོང་དབང་ཆེན་པོས་སྒྲུབ་པས་ཅང་མི་སྒྲུབ་པར་འདྲུག་པ་དང་། དག་འཕོས་ཀྱང་དེ་ལ་
སྒྲུབ་སྐྱེད་བྱིན་ནོ། །

དེས་དེ་སྐྱེད་ནས་སྒྲུབ་པ། མཁན་པོ་ཁྱོད་རས་ཡུག་ཆེན་འདི་བཞེས་ཞིག། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཚོས་ཅི་ཁོ་བོས་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་
བའི་བྱིན་སྒྲུབ་སྐྱེད་བྱིན་ནས་རས་ཡུག་ཆེན་ཡང་ཁྱོད་ཉིད་ཁྱེད་ཅིག། དེས་བསམས་པ། བདག་ལ་ཡོ་བྱད་དོན་མེད་པ་འ

དེས་ཅི་བྱ། བདག་

{ @180A } ཨྱ། གིས་རས་ཡུག་ཆེན་འདི་དགོ་འདུན་ལ་དབུལ་བར་བྱ་ཞིང་སྒྲུབ་སྐྱེད་པ་འདི་ཡང་བསོད་
སྟོམས་པ་དེ་ལ་བྱིན་པ་མཁན་པོ་ལ་ཁྱེད་སྒྲུབ་ནས་སྒྲུབ་པ། མཁན་པོ་བདག་གིས་རས་ཡུག་ཆེན་འདི་དགོ་འདུན་ལ་
དབུལ་བར་བགྱི་ཞིང་སྒྲུབ་སྐྱེད་པ་འདི་

ཡང་བསོད་སྟོམས་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་སྐྱེད་པས་དེ་ལ་སྐྱུལ་བར་བགྱི་བ་མཁན་པོ་ལ་ཁྱེད། །དེ་བཞིན་གྱིས་ཤིག། །དེས་རས་
ཡུག་ཆེན་དེ་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱུལ་ཞིང་སྒྲུབ་སྐྱེད་པ་དེ་ཡང་བསོད་སྟོམས་པ་དེ་ལ་བྱིན་མོ། །ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་དེ་སྒྲུབ་སྐྱེད་
དེ་བྱོན་ཏེ་མཁན་པོ་འི་

རྒྱུ་ལ་ལྟུག་འཇམ་དུ་འོངས་པ་དང་། དག་འཕོས་སྒྲུབ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཆོས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། ཆོ་དང་ལྷན་པ་
ཀུན་དག་འཕོས་དགོས་པ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀོས་ལ་དག་ཏུ་ལྷོངས་
རྒྱུར་ག་ཤིགས་

གྱིས་། ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་ཐབས་ཅིག་ཀོས་ལ་དག་ཏུ་ལྷོངས་རྒྱུར་འགོ་བར་སྒྲོ་བ་དེས་ཆོས་གོས་
གྱི་ལས་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྒྲོ་ན། གལ་ཏེ་བདག་ཅག་འདི་ཉིད་དུ་འདུག་ན་ནི་སྒྲོ་འཕར་བརྒྱ་དག་འདས་ཏེ་ཅི་ནས་ཀྱང་སྒྲོ་
གང་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ།

དགོས་སོ། །ཇི་སྟེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་ཐབས་ཅིག་འགོ་ན་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ག་ཤིགས་པ་ལ་ཕན་
ཡོན་བཅུ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་པས་སྒྲོ་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་དག་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་ཐབས་ཅིག་འ
གོ་བར་འགྱུར་བས་གལ་

ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་ཐབས་ཅིག་འགོ་བ་ན་རེ་ཞིག་ཆུ་ཡང་རྟོག་པ་ཅན་དག་བཏུང་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། །ཤིང་ལྷོན་
པའི་དྲུང་དུ་ཡང་གོ་བོ་བཟུང་མི་འགྱུར་གྱིས། བདག་ཅག་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགོ་འདུན་གྱི་བསྐྱེད་སྐྱེད་པ་བརྟུན་

ཅིང་མདུན་དུ་དོང་ན་དེ་

ལྷ་ན་བདག་ཅག་བདེ་བར་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྟེན་པ་མང་པོ་ཡང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །མཁན་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་གཤེགས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་བཅུད་མཆིས་པར་བཀའ་སྤྱུལ་པ་གང་དག་ལགས་པ་དེ་དག་མཁན་པོ་ལ་
ཉེས་དམིགས་ཁོ་ནར་གྱུར་ཏེ་

{ @180B } བདག་ནི་རེ་ཞིག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་དང་ཐབས་ཅིག་མཆིའོ། །དགའ་བོས་སྒྲུས་པ། ཁོ་བོ་དང་ལྷན་
ཅིག་འདོང་རོ། །དེས་སྒྲུས་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་མཆིའོ། །དགའ་བོས་སྟེ་སྒྲུས་པ། ངན་པ་ཅི་ཁོ་བོས་
ཁྱོད་ལ་ཆོས་ལ་ཆོས་ཉིད་

བཟང་བོས་སྒྲུས་སྒྱུར་བྱིན་སྒྲུམ་མཁུ། ཁྱོད་ཁོ་བོ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་བྱིན་པ་ཡིན་ན་གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་དང་ལྷན་ཅིག་
མི་འགྲོ་ན་སྒྲུས་སྒྱུར་འོན་ཅིག་ཁྱོད་ལ་མི་བྱིན་ནོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཆོས་ཀྱིས་བསམས་པ། བདག་ལ་ཆོས་གོས་སྒྲོགས་པ་ནི་
སྒྲུའི་བདག་གནས་ངན་ལེན་

ཀུན་རྟོ་དཔ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ལྗོངས་རྒྱུར་འགྲོ་བཞི་མི་རུང་ངོ་སྒྲུམ་ནས་དེས་དེ་ལ་སྒྲུམ་སྒྱུར་བྱིར་བྱིན་ནོ། །དེ་ནས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་དུལ་བ་འཁོར་དུལ་བ་དང་ལྷན་པ། ཞི་བ་འཁོར་ཞི་བ་དང་ལྷན་པ། གྲོལ་བ་འཁོར་གྲོལ་བ་དང་ལྷན་པ།
དབུགས་བྱིན་པ་འཁོར་

དབུགས་བྱིན་པ་དང་ལྷན་པ། ཐུལ་བ་འཁོར་ཐུལ་བ་དང་ལྷན་པ། དག་བཅོམ་པ་འཁོར་དག་བཅོམ་པ་དང་ལྷན་པ། འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་འཁོར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ལྷན་པ། མཛེས་པ་འཁོར་མཛེས་པ་དང་ལྷན་པ། ཁྱུ་མཆོག་ལྟར་
བ་ལང་གི་ཆོགས་ཀྱིས་

ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། གྲུང་པོ་ཆེ་ལྟར་གྲུང་པོ་ཆེ་འི་ཕྱ་གྲུའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། མིང་གི་ལྟར་མཆེ་བ་ཅན་གྱི་
ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་ངང་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ནམ་མཁའ་འབྲིང་ལྟར་

བྱའི་ཚོགས་ཀྱིས་

ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། བཅ་ཟེ་ལྟར་སྒྲོབ་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། སྒྲིན་པ་མཁས་པ་ལྟར་ནད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། དཔའ་པོ་ལྟར་རུ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ས་མཁའ་ལྟར་ལམ་དུ་ལུགས་པའི་ཚོགས་
ཀྱིས་ཡོངས་

སུ་བསྐྱོར་བ། དེད་དཔོན་ལྟར་ཚོང་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ཚོང་དཔོན་ལྟར་འཁོར་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱོར་བ། མཁར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་སྒྲོན་པོའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་ལྟར་བུ་སྟོང་གི་ཚོགས་
ཀྱིས་ཡོངས་

{@181A} ཟླ། །སུ་བསྐྱོར་བ། སྒྲོ་བ་ལྟར་རྒྱ་སྐྱར་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ཉི་མ་ལྟར་འོད་ཟེར་སྟོང་གི་
ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། དུལ་འཁོར་སྐྱར་ལྟར་དེ་ཟེར་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། འཕགས་སྐྱེས་པོ་ལྟར་
གྲུལ་བུ་མ་གྱི་

ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། མིག་མི་བཟང་ལྟར་གྲུའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། བོར་སྒྲིན་ལྟར་གནོད་སྒྲིན་གྱི་
ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ཐགས་ཟངས་རིས་ལྟར་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། བརྒྱ་བྱིན་ལྟར་
སུམ་བུ་རྩ་

གསུམ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། ཚངས་པ་ལྟར་ཚངས་རིས་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ། དབང་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བོ་དེ་ལམ་དངོ་དཔ་མ་འཁྲུགས་པ། རྩ་གཏོར་ལྟར་ཉིང་རེ་བ། སྒྲིན་ལྟར་རྩ་དང་བཅས་པ།
གྲུང་པོ་

ཆེད་རྒྱལ་པོ་ལྟར་དེགས་པ་དང་བལ་བ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་བུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ། དཔེ་
བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་བུས་སྐྱེ་རྣམ་པར་མཛོས་པ། འོད་འདོམ་གང་གིས་གཟུགས་ཅན་བརྒྱན་པ། ཉི་མ་སྟོང་བས་ལྷག་པར་

འོད་དང་ལྡན་པ། རིན་

པོ་ཆེ་འི་རི་བོ་འགོ་བ་ལྟར་ཀླན་ཏུ་བཟང་བ། སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་མ་འདྲེས་པའི་བྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་
པ་གསུམ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། འཇིག་རྟེན་ལ་ཕན་པར་ཞུགས་པ། སྤྱང་བ་གཅིག་པུ་པ། ཉག་གཅིག་དཔའ་
བ།

གཉིས་པ་མེད་པ། གཉིས་སུ་མི་གསུང་བ། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་བཞུགས་པ་རིག་པ་གསུམ་གསལ་བར་
མཛད་པ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པ། ཏུ་ལ་བའི་གནས་གསུམ་གྱི་གཞི་ལ་མཁས་པ། ཚུ་བོ་བཞི་ལས་
ཀལ་བ། རྩེ་

འབྲུལ་གྱི་རྒྱུད་པ་བཞི་སོ་དཔའི་གཞི་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ། བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཡོངས་སུ་
སྤྱང་བ་མཛད་པ། མི་འཇིགས་པ་བཞིས་བསྟེངས་པ་མི་མཐའ་བ། ཡན་ལག་ལྔ་སྤྲངས་པ། འགོ་བ་ལྔ་ལས་ཡང་དག་པར་འ
དས་པ། ཡན་

{@181B} ལག་དྲུག་དང་ལྡན་པ། ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། ཏུག་ཏུ་གནས་པ་དྲུག་གིས་གནས་པ།
བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་མེ་ཏོག་གིས་སྤྲུག་པ། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྟོན་པ། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་དགུ་ལ་མཁས་པ།

སྟོབས་བཅུ་འི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ། ཕྱོགས་བཅུར་སྟོན་པས་ཡང་དག་པར་རྒྱས་པ། བརྒྱ་ཕྱག་བཅུར་དབང་སྦྱར་བ་ལས་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པ། འཁོར་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་སྟེང་རྒྱས་འོད་སྤྱང་དང་། ག་ཡ་འོད་སྤྱང་དང་། ཆུ་རྒྱུད་འོད་
སྤྱང་ལ་སོགས་པ་

སྟོན་གྱི་རལ་པ་ཅན་སྟོང་དང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་། མིན་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་སྟོང་གི་དགེ་འ
དུན་མང་པོས་མདུན་དུ་བདར་ཏེ་གོ་ས་ལ་དག་ཏུ་རྫོངས་རྒྱུར་ག་ཞེགས་སོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྫོངས་རྒྱུར་

གཤམ་ལུ་ལྷན་པ་རྒྱུ་ཞི་ཆོས་

ཉིད་ཀྱིས་ན་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་གྲང་པོ་ཆེན་ལྷ་སྒྲངས་ཀྱིས་ལ་ལས་ལེགས་པར་མ་བཞོས་པ་དང་།
ལེགས་པར་མ་བཅངས་པར་མ་གྱུར་ཏམ་སྒྲུ་རྒྱུ་ལྷ་སྒྲངས་ཀྱིས་གཞིགས་པར་མཛད་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་གྲང་པོ་

ཆེན་ལྷ་སྒྲངས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལྷ་སྒྲངས་ཀྱིས་གཞིགས་པ་ན་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཆོས་ཆོས་གོས་སྒྲོད་གཡོགས་སྒྲོད་གཡོགས་སྒྲོད་གཡོགས་སྒྲོད་བཅས་པས་
སྒྲོད་སྒྲོད་འགྲོ་བ་གཞིགས་སོ། །གཞིགས་ནས་ཀྱང་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་པོ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཀུན་དགའ་པོ་དགོ་
སྒྲོད་དབྱར་གནས་པ་རྒྱུ་ཞི་ཆོས་

གོས་ཀྱི་རྒྱེད་པ་མ་གྲུབ་བཅ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྲུབ་པོ། འོ་ན་ཅི་ཕྱིར་དགོས་སྒྲོད་ཆོས་ཆོས་གོས་སྒྲོད་གཡོགས་སྒྲོད་
གཡོགས་སྒྲོད་བཅས་པས་སྒྲོད་སྒྲོད་འགྲོ། འདས་སྐབས་དེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་རྒྱུ་ལྷ་སྒྲངས་ཀྱིས་གཞིགས་པར་མཛད་པས་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ཀྱིས་བཀའ་

སྤྱུལ་པ། ཀུན་དགའ་པོ་དགོས་སྒྲོད་དགའ་དགོས་སྒྲོད་ལ་གོས་བྱེད་ནས་འཕྲོག་པར་བྱེད་དམ། བཅོམ་པ་འཕྲོག་པར་བྱེད་དོ།
འདྲི་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། སྒྲོད་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་སྒྲོད་གི་དགོ་འདུན་བསྐྱེད་
མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་

{@182A} ༡༡། ལ་སོགས་པ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ།
མཛད་པ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ།
བོ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ།

སྒྲོད་ལ་གོས་བྱེད་ནས་ཡང་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་བདེན་ནམ། བཅོམ་པ་མཛད་དོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ།
ཆུ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། རྒྱུ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ།

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུ་

པར་སྒྲིབ་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུ་གངས་དུ་མས་རྒྱུ་པར་སྒྲིབ་ནས་དགོས་པ་ལ་བཀའ་
སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས། འདྲེལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྒྱུ་གི་བསྐྱབ་
པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་

སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉན་ཐོས་རྒྱུ་གིས་འདྲེལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་
བྱ་སྟེ། ཡང་དགོས་པ་གང་དགོས་པ་ལ་གོས་བྱིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲིམ་འཁྱུགས་རྩམ་པར་གྱུར་ཏེ་ཡི་མ་རངས་ནས་འ
ཕྱོགས་གམ་འཕྱོགས་ཏུ་འཇུག་

ཅིང་། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་དགོས་པ་སྒྲིབ་པ་གོས་མི་བྱིན་གྱིས་ཕྱིར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་ན་དགོས་པ་དེས་ལྷག་མ་ཡོད་པ་
ཕྱིར་བྱིན་པར་བྱ་ཞིང་བཏང་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཡང་དགོས་པ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤུགས་ལྡན་དག་པོ་འཇུག་
ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །

དགོས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འདི་པའོ། །གོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པོ་བལ་གོས་དང་། ཤ་ནའི་གོས་དང་། ཟར་མའི་གོས་
དང་། དུ་གྲུ་ལའི་གོས་དང་། རས་བལ་གྱི་གོས་དང་། ཀོ་ཏམ་པའི་གོས་དང་། ཉི་འོག་གི་གོས་ལས་གང་ཡང་རུང་བའོ།
ཤིན་ནས་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་བྱིན་མི་དགོས་པར་རོ་དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གཞན་ནའོ། །སྒྲིམ་འཁྱུགས་རྩམ་པར་གྱུར་ཏེ་ཡི་
མ་རངས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིབ་པ་མ་རངས་པར་རོ། །འཕྱོགས་གམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འཕྱོགས་ཏུ་འཇུག་ཅིང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ནོ། །

{@182B} དགོས་པ་དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་སོ། །ལྷག་མ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ལྷག་མ་གང་
ཡོད་པའོ། །ཕྱིར་བྱིན་པར་བྱ་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏང་བར་བྱ་ཞིང་དོ། །གཏང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷུས་དང་བྲལ་བར་བྱས་ན་འ

༡།སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་ལྷུང་བྱེད་གི་ལྷུང་བ་པ་ལགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ལུས་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཚིག་ཚོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་དང་།
གཞན་དག་གིས་སོ།

དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ལུས་གཡོ་བར་བྱེད་པས་ཞེ་ན། དགོས་པོ་དེ་གིས་དགོས་པོ་ལ་གོས་བྱིན་ནས་དེ་འོག་དུ་ཁྲོས་འཁྱུགས་རྩམ་
པར་གྱུར་ཏེ་ཡི་མ་རངས་ནས་ལུས་ཀྱིས་རྟུལ་བར་བྱེད་ཅིང་འབྲེན་པར་བྱེད་ཁྲིད་པར་བྱེད་ལ། ཚིག་གིས་དགོས་པོ་ཁྲོད་ཁྲོད་
ལ་གོས་མི་སྦྱིན་གྱིས་སྦྱིར་བྱིན་

ཅིག་ཅེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཇི་སྤིད་དུ་གོས་གི་གྲ་ལུས་ལས་བྲལ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྤིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། གོས་གི་གྲ་
ལུས་ལ་བྲལ་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུས་གཡོ་བར་བྱེད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཚིག་ཚོད་པར་བྱེ་
དཔས་ཞེ་ན། དགོས་པོ་དེ་གིས་དགོས་པོ་

སྤོང་ལ་གོས་བྱིན་ནས་དེ་འོག་དུ་ཁྲོས་འཁྱུགས་རྩམ་པར་གྱུར་ཏེ་ཡི་མ་རངས་ནས་དགོས་པོ་ཁྲོད་ལ་གོས་མི་སྦྱིན་གྱིས་
སྦྱིར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཚིག་ཚོད་པར་བྱེད་ལ་ལུས་ཀྱིས་རྟུལ་བར་མི་བྱེད་ན་ཇི་སྤིད་དུ་གོས་གི་གྲ་ལུས་ལས་བྲལ་བར་མི་བྱེད་
པ་དེ་སྤིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། གོས་གི་

གྲ་ལུས་ལས་བྲལ་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚིག་ཚོད་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀ་
དང་ལྡན་པས་ཞེ་ན་དགོས་པོ་དེ་གིས་དགོས་པོ་ལ་གོས་བྱིན་ནས་དེ་འོག་དུ་ཁྲོས་འཁྱུགས་རྩམ་པར་གྱུར་ཏེ་ཡི་མ་རངས་
ནས་ལུས་ཀྱིས་རྟུལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཚིག་གིས་

ཀྱང་དགོས་པོ་ཁྲོད་ལ་གོས་མི་སྦྱིན་གྱིས་སྦྱིར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་ན་ཇི་སྤིད་དུ་གོས་གི་གྲ་ལུས་ལས་བྲལ་བར་མི་བྱེད་པ་
དེ་སྤིད་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། གོས་གི་གྲ་ལུས་ལས་བྲལ་བར་བྱེད་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གཉིས་

ཀ་དང་ལྷན་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་གཞན་

{@183A} ཨྱ། །དག་གིས་ཞེ་ན་དགོས་པ་དགོས་པ་ལ་གོས་བྱེད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཁྱོས་འཁྱུགས་རྩམ་པར་གྱུར་
ཏེ་ཡི་མ་རངས་ནས་དགོས་པ་འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་ན་ཇི་སྲིད་དུ་གོས་ཀྱི་གྲ་ལུས་ལས་བྲལ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་གཉིས་ཀ་
ལ་ཉེས་བྱས་རེ་རེར་འགྱུར་ལ། གོས་ཀྱི་གྲ་ལུས་ལས་

བྲལ་བར་བྱེད་ན་གཉིས་ཀ་ལ་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་རེ་རེར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་དགོས་པ་ལ་གོས་བྱེད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་
ཁྱོས་འཁྱུགས་རྩམ་པར་གྱུར་ཏེ་ཡི་མ་རངས་ནས་དགོས་པ་འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་ན་ཇི་སྲིད་དུ་གོས་ཀྱི་གྲ་ལུས་ལས་བྲལ་
བར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེས་བྱས་རེ་རེར་

འགྱུར་ལ། གོས་ཀྱི་གྲ་ལུས་ལས་བྲལ་བར་བྱེད་ན་དགོས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དགོས་པ་ལ་སྤང་བའི་ལྷུང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་དགོས་པ་ལ་གོས་བྱེད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཁྱོས་འཁྱུགས་རྩམ་པར་གྱུར་ཏེ་ཡི་མ་རངས་
ནས་དགོས་པ་འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་ན་ཇི་

སྲིད་དུ་གོས་ཀྱི་གྲ་ལུས་ལས་བྲལ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེས་བྱས་རེ་རེར་འགྱུར་ལ། གོས་ཀྱི་གྲ་ལུས་
ལས་བྲལ་བར་བྱེད་ན་དགོས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དགོས་པ་ལ་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་
སྲོང་གིས་དགོས་པ་ལ་གོས་བྱེད་ནས་དེའི་འོག་

ཏུ་ཁྱོས་འཁྱུགས་རྩམ་པར་གྱུར་ཏེ་ཡི་མ་རངས་ནས་དགོས་པ་འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་ན་ཇི་སྲིད་དུ་གོས་ཀྱི་གྲ་ལུས་ལས་བྲལ་
བར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་གཉིས་ཀ་ལ་ཉེས་བྱས་རེ་རེར་འགྱུར་རོ། །གོས་ཀྱི་གྲ་ལུས་ལས་བྲལ་བར་བྱེད་ན་དགོས་པ་
ལ་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དགོས་པ་ལ་སྤང་

བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་དགོས་པ་ལ་གོས་བྱེད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཁྱོས་འཁྱུགས་རྩམ་པར་གྱུར་ཏེ་ཡི་མ་
རངས་ནས་དགོས་པ་འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་ན་ཇི་སྲིད་དུ་གོས་ཀྱི་གྲ་ལུས་ལས་བྲལ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་གཉིས་ཀ་ལ་

ཉེས་བྱས་རེ་རེར་འགྱུར་ལ། གོས་ཀྱི་གྲ་ལུས་ལས་

བྲལ་བར་བྱེད་ན་དགེ་ཚུལ་མ་ལ་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དགོས་པ་ལ་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་
གིས་དགོས་པ་ལ་གོས་བྱིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཁྱོས་འཁྱུགས་རྩམ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡི་མ་རངས་ནས་ཁྱིམ་པ་འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་
ན་ཇི་སྲིད་དུ་གོས་ཀྱི་གྲ་ལུས་ལས་བྲལ་བར་མི་

{@183B} བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཁྱིམ་པ་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དགོས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་
སུ་འགྱུར་ལ། གོས་ཀྱི་གྲ་ལུས་ལས་བྲལ་བར་བྱེད་ན་ཁྱིམ་པ་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
ཞིང་། དགོས་པ་ལ་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་

གིས་དགོས་པ་ལ་གོས་བྱིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཁྱོས་འཁྱུགས་རྩམ་པར་གྱུར་ཏེ་ཡི་མ་རངས་ནས་ཁྱིམ་པ་མོ་འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་
ན་ཇི་སྲིད་དུ་གོས་ཀྱི་གྲ་ལུས་ལས་བྲལ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཁྱིམ་པ་མོ་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་སྐྱེ་བར་འ
གྱུར་ཞིང་། དགོས་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་

ལ། གོས་ཀྱི་གྲ་ལུས་ལས་བྲལ་བར་བྱེད་ན་ཁྱིམ་པ་མོ་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དགོ
ས་པ་ལ་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞན་དག་གིས་སྟོ། །དོན་གཞན་དང་འདྲལ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ནི་ལྷུང་བ་
མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་དོན་གཞན་གྱིས་

ཞེན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སློབ་དཔོན་དང་། མཁན་པོའི་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་། ཉེ་གནས་དག་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་
ཚུགས་སུ་དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚུ་རྒྱུད་གི་ཁ་འཕུ། ཡུར་པོ་ཆེའི་ཁར་འགྲོ་བ་དེ་དག་ལ་སློབ་དཔོན་དང་། མཁན་པོས་ཆོམ་
རྒྱུ་པ་དང་། གཡོན་

ཅན་དག་གིས་གོས་དག་ཚུགས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྟོམ་པས་འཕྲོག་གམ། འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དོན་གཞན་
གྱིས་སྟོ། །ཇི་ལྟར་འདྲལ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་། ཉེ་གནས་དག་

སྤྲེག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་།

སྤྲེག་པའི་ཕྱོད་དང་། སྤྲེག་པའི་སྤྲོད་གྲོགས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྲེག་པ་སྤྲོད་ཅིང་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་གྱུར་ན་དེ་དག་ལ་
མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་དག་སྤྲེག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་། སྤྲེག་པའི་ཕྱོད་དང་། སྤྲེག་པའི་སྤྲོད་གྲོགས་ལ་སྤྲོད་
པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྟེ་མ་པས་

གོས་དག་འཕྲོག་གམ་འཕྲོག་ཏུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུལ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱིས་སོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྦྱོས་པ་དང་།
སེམས་འཇུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །འཕྲོག་པའི་སྤྲོད་བ་སྟེ་ཉི་ལུ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མཆོག་སེམས་སྟོ། །

{@184A} ༡༡། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟེས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་
དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །རི་བྲག་ཞིག་ན་ཁྱིམ་བདག་དད་པ་དང་ལྷན་པ་བཟང་བ་དགོ་བའི་བསམ་པ་ཅན་ཞིག་འདུག་
པ་དེས་དགོན་པར་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་

ལག་ཁང་རྟ་བབས་མཐོན་པོ་དང་ལྷན་པ་མཐོངས་ཁུང་དང་། སྐར་ཁུང་བ་ཅན་དང་། ལན་ཀན་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྦྱིང་དང་
མིག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ། མཐོང་རིས་གྱི་ཐེམ་སྐྱས་སུ་གྱུར་པ། བྲི་དང་། བྲི་ཁུང་དང་། ཡོ་བྱད་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་བྱེད་དུ་
བཅུག་སྟེ། དེ་ན་དགོ་

སློང་དུག་བཅུ་གནས་པ་དེ་དག་ལ་ཁྱིམ་བདག་དེས་ཚོས་གོས་དང་། བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་པ་མཁོ་བ་སྟོབས་པར་བྱེད་
དོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཁྱིམ་བདག་དེ་དུས་གྱི་ཚོས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ནས་ཁྱིམ་བདག་དེ་ལ་བྲུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་
གན་དུ་དགོ་སློང་དེ་དག་དོང་སྟེ་སྦྱས་པ།

བཞིན་བཟངས་ཁྱོད་གྱི་ཕས་དགོ་སློང་བཅུ་ལ་ཚོས་གོས་དང་། བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་པས་མཁོ་བ་བསྟོབས་པར་བྱས་པར་
གྱུར་ན་ཁྱོད་གྱིས་གྱུར་ཁོ་བོ་ཅག་དགོ་སློང་དུག་བཅུ་ལ་ཚོས་གོས་དང་། བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་པས་མཁོ་བ་སྟོབས་པར་
བྱེད་རྒྱས་སམ། དེས་སྦྱས་པ།

འཕགས་པ་དག་ལ་ལ་ནི་བརྒྱ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད། ལ་ལ་ནི་སྟོང་ལ། ལ་ལ་ནི་འབྲུམ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད།
ལ་ལས་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱང་གསོ་བར་དགའ་བས་བདག་གིས་རྩིས་ཐོག་གོ། །དེ་ནས་དགོས་པ་དེ་དག་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་
ནས་དོང་དོ། །ཆེན་ཞུགས་རེ་

བྲག་དེ་ཉིད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཉིས་ཞིག་བསོད་སྟོམས་བརྒྱས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཉིད་ན་འཁོད་དོ། །བྱང་ལམ་
ནས་དོན་མཐུན་དག་ལྷགས་ནས་དེ་དག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་ནས་དེ་དག་དེར་དོང་སྟེ་
ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྐད་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་ལ་

ཕྱག་འཚལ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཇི་ཙམ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་སྟོང་པར་འདུག་ནས་དེ་དག་གིས་
བསམས་པ། དགོས་པ་དག་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་ལ་ཞུགས་སམ། ཡང་ན་ཉི་མོ་དུ་དོང་གོར་མ་ཆག་སྟམ་ནས་དེ་
དག་དེ་ན་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་ན་ཆེན་ཞུགས་

{ @184B } དེ་གཉིས་མཐོང་ནས་དེ་དག་གིས་དེ་གཉིས་ལ་སྦྱས་པ། འཕགས་པ་གཉིས་དགོས་པ་དག་གར་དོང་། དེ་
གཉིས་ཀྱིས་སྦྱས་པ། བཞིན་བཟངས་དག་འདི་ན་དགོས་པ་དག་མི་འཁོད་དེ་ཇི་འི་སྐད་དུ། བྱིམ་བདག་གང་གིས་གཙུག་
ལག་ཁང་འདི་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དེས་དགོ་

སྟོང་དུག་བཅུ་ལ་ཆོས་གོས་དང་། བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་པས་མཁོ་བ་བསྟན་པར་བྱས་པར་གྱུར་ཏེ་དུས་ཀྱི་ཆོས་དང་
ལྷན་པར་གྱུར་ནས་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་གནད་སྟོང་སྟེ་བཞིན་བཟངས་ཁྱོད་ཀྱི་ཕས་དགོས་པ་
དུག་བཅུ་ལ་ཆོས་གོས་དང་། བསོད་སྟོམས་

ལ་སོགས་པ་མཁོ་བ་བསྟན་པར་བྱས་པར་གྱུར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་དགོས་པ་དུག་བཅུ་ལ་ཆོས་གོས་དང་།
བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་པས་མཁོ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་ལྷུ་སམ་ཞེས་སྦྱས་ན། དེ་ན་རེ་འཕགས་པ་དག་ལ་ལ་ནི་བརྒྱ་ལ་བ
སྟེན་བཀྱར་བྱེད། ལ་ལ་ནི་སྟོང་ལ།

ལ་ལ་ནི་འབྲམ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད། ལ་ལས་ནི་བདག་ཉིད་གསོ་བར་དཀར་བས་བདག་གིས་ངོ་མི་ཐོག་གོ་
ཞེས་ཟེར་ནས་དགོས་པ་དེ་དག་དོང་དོ། ཁོ་པོ་ཅག་གཉིས་ནི་བསོད་སྟོམས་བརྒྱུ་ས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ཉིད་ན་འ
ཁོད་དོ། འདི་དཔོན་གྱིས་སྒྲུས་པ།

ཤེས་ལྡན་དག་བདག་ཅག་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྟོན་པ། གྱེ་མ་བདག་ཅག་གིས་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་དུ་ག
ཞུགས་ཅིང་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་དུ་བཅུག་ནས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་མཁོ་བ་བསྟན་པར་བྱའོ་སྟུང་ན། གཙུག་ལག་ཁང་འ
དི་ནི་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན་པས་གཙུག་ལག་

ཁང་འདི་ཉིད་དུ་དགོས་པ་རྣམས་ལ་མཁོ་བ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་དེས་རས་ཡུག་ཆེན་བཏིང་སྟེ། ཤེས་ལྡན་དག་ཁྱེད་
ཅག་ལས་གང་གིས་ངེ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་དེ་འདིར་སྤུལ་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ངེ་འབྱོར་བ་དེར་སྤུལ་
ནས་དེར་རྟེན་པ་མང་པོ་འདུས་པར་

ཀྱུར་པ་དང་དེད་དཔོན་གྱིས་རྟོག་ཞུགས་དེ་གཉིས་ལ་སྒྲུས་པ། འཕགས་པ་གཉིས་འདི་ནི་དགོས་པ་དུག་བཅུ་འཁྱེད་
གསུམ་གྱི་བསོད་སྟོམས་ལགས་སོ། འདི་ནི་བརྒྱད་སྟོན་དང་། བཅུ་བཞི་སྟོན་དང་། ཉ་སྟོན་གྱི་བསོད་སྟོམས་ལགས་སོ། འད
དི་ནི་ན་བའི་རྟེན་དང་།

{@185A} ༣༡། རྒྱན་གྱི་ཡོ་བྱད་ལགས་སོ། འདི་ནི་རྟེན་པ་ལགས་སོ། འདི་ནི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཟོང་ལགས་ཀྱིས་དགོ་
སྟོང་བཟང་པོ་དག་ན་རྟོངས་ཤིག། བདག་ཅག་དབྱར་འདས་ནས་འདིར་མཆིས་ཏེ་དགོས་པ་བརྒྱུ་ལ་མཁོ་བ་བསྟན་པར་
བསྟོན་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ་དོང་

དོ། རྟོག་ཞུགས་གཅིག་གིས་སྒྲུས་པ། རྟོག་ཞུགས་དགོ་འདུན་གྱི་རྟེན་པ་སུས་སྤྲོ་བར་བྱ། ཅིག་ཤིས་གྱིས་སྒྲུས་པ། གང་
གཞིན་པས་སོ། འདི་གཉིས་ལས་གང་གཞིན་པས་རྟེན་པ་དེ་སྤྲོ་བ་ནས་དེས་སྒྲུས་པ། རྟོག་ཞུགས་མཉམ་ཡོད་ནས་དགོས་པ་
དག་

བོད་ན་དེར་གང་འགོ་བར་བྱ། ཆན་པས་སྤྲུལ་པ། གང་གཞིན་པ་འགོ་བར་བྱའོ། །གཞིན་པས་སྤྲུལ་པ། ཁོ་བོས་རྟེན་པ་སྤྲུལ་
གྱིས་སྟོང་དེར་སོང་ཤིག། ཆན་པ་ཤོས་མཉམ་ཡོད་དུ་དག་སྟོང་སྟོན་དུ་སོང་ངོ། །རྟུག་སྡེ་དག་གི་ཀུན་རྟོ་དཔ་ནི་འདིར་
བདག་ཅག་གིས་བྲམ་

ཟེ་དང་སྤྱི་མ་བདག་འོངས་ཤིང་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་བསྟན་པར་བྱ། ཆོལ་བ་དག་ཀྱང་ཆར་གཅད་པར་བྱ། རང་
གི་གྲགས་པ་ཡང་བསྒྲག་པར་བྱའོ་སྤྲུལ་པས་རྟུག་སྡེ་ལས་གང་ཡང་རུང་བས་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆོལ་གྱི་སྟོང་པར་མི་འཛོག་
པས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཉི་དག་འ་

རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆོལ་གྱི་སྟོན་འཆག་ཅིང་འདུག་པ་དེས་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་ཆན་ཞུགས་མགོ་སྤྱོད་བའི་མེ་ཏྲག་ལྟར་སྐྱབ་
སྟོན་མ་འཕྱང་བཞིག་འོང་བ་དེ་མཐོང་ནས་དེས་བསམས་པ། དག་སྟོང་གནས་བརྟན་ཞིག་འོང་བ་འདི་གང་ཡིན་བསུའོ་
སྤྲུལ་ནས་དེས་དེ་ལ་གནས་བརྟན་

བྱོན་པ་ལེགས་སོ། །བྱོན་པ་ལེགས་སོ། །རྟུག་འཆའ་ལོ་ཞེས་སྤྲུལ་པ་དང་། དེ་ན་རེ་སྟོབ་དཔོན་རྟུག་འཆའ་ལོ་ཞེས་ཟེར་
ནས་ཉི་དག་འས་བསམས་པ། གྱི་མ་འདི་ནི་ཆན་ཞུགས་ཞིག་སྟོབ་དཔོན་ཡང་མི་ཤེས། མཁན་པོ་ཡང་མི་ཤེས་སོ་སྤྲུལ་
ནས་དེས་དེ་ལ་སྤྲུལ་

པ། ཆན་ཞུགས་ག་ལས་འོངས། རི་བྲག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ག་གོ་མོ་ཞིག་ནས་མཆིས་སོ། །ཆན་ཞུགས་ཅི་དེ་གཙུག་
ལག་ཁང་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་མོངས་པ་ཡིན་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་ཅི་འདྲ། མོངས་པ་ནི་ཅི་འདྲ། གང་ན་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་
དང་ལྷན་པ་ནི་གཙུག་

{@185B} ལག་ཁང་ཡིན་ལ། གང་ན་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་མོངས་པ་ཡིན་གོ། །དེ་སྟོན་ནི་མོངས་པར་གྱུར་
ལ། དེ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཇི་ལྟར་གྱུར་བྱང་ལམ་ནས་དོ་མཐུན་དག་ལྷགས་ནས་དེ་དག་གིས་དེར་དག་སྟོང་
རྟུག་བཅུ་འཁྲུག་བཅས་ཀྱི་བསོད་སྟོམས་

དང་། བརྒྱད་སྟོན་དང་། བཅུ་བཞི་སྟོན་དང་། ཉ་སྟོན་དང་། ན་བའི་རྒྱུན་སྒྲིལ་གྱི་ཡོ་བྱད་དང་། རྟེན་པ་དང་། ཚེས་གོས་གྱི་
ཟོང་དག་ལྟུང་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་འཕགས་པ་དག་སྟོང་བཟང་པོ་དག་པོས་ཤིག །བདག་ཅག་ཀྱང་དབྱར་འདས་ནས་འ
དིར་མཆིས་ཏེ་དག་སྟོང་།

བརྒྱ་ལ་མཁོ་བ་བསྟབས་པར་བགྱེད་ཞེས་མཆིའོ། །ཉེ་དག་འས་སྒྲིལ་པ། འོན་ཏང་ཁྱོད་དག་སྟོང་རྒྱར་འོངས་མེད། ལགས་
སོ། རྟེན་ཞུགས་གོས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་དང་། བཅུ་མོ་ཐེང་ལྷན་མ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དབྱར་ཚུལ་མ་
དང་། བྱིམ་

བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་དང་། སྤྱ་མཁུན་བྱང་སྟོང་བྱིན་དང་། རྟེན་པ་དང་། བྱིམ་བདག་གི་ཚུང་མ་རི་དགས་འཛིན་གྱི་
མ་ས་ག་དང་། ལེགས་སྦྱེས་དང་། བུ་མ་ཟེ་དང་། བྱིམ་བདག་དད་པ་ཅན་མང་པོ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་དག་སྟོང་རྣམས་ལ་
ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་

གྱིས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ཤིང་། དག་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་ཉི་མ་རེ་རེ་ཁིང་ཡོན་བཤད་པ་བྱེད་པ་ན་ཡང་གནས་འདིར་
དག་སྟོང་གང་དག་མ་འོངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་འོང་བར་འགྱུར་ཁིང་འོངས་པ་དག་ཀྱང་མཛོན་པར་དག་འབར་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་ཟེར་ལ། དེ་དག་ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ།

ཚེས་གོས་དང་། བསོད་སྟོམས་དང་། གནས་མལ་དང་། ན་བའི་རྒྱུན་དང་། སྒྲིལ་གྱི་ཡོ་བྱད་དག་གིས་བྲེལ་བ་མེད་ཅིང་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱང་མཛོན་སུམ་དུ་ཚེས་སྟོན་པར་མཛོན་པས་འདི་ན་ཚེས་གྱི་འོང་སོད་དང་། ཟང་ཟིང་གི་འོང་སོད་ལྷན་
སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་

པས་གལ་ཏེ་དག་སྟོང་རྣམས་གྱིས་ཁྱོད་དག་སྟོང་རྒྱར་འདིར་འོངས་པར་ཤེས་པར་གྱུར་ན་ཁྱོད་གནས་ནས་དབྱར་བའི་
ལས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཡོད་པར་འགྱུར་གྱིས། དག་སྟོང་གཞན་ལ་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ཅིག་
།འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་མི་དྲུག་རེ་རེ་ལ་

{@186A} ༡༡ །ཡང་འཁོར་བཅུ་བཅུ་ཡོད་པས་ཁྱོད་ལ་སྒྲིང་བཅུ་བའི་ཕྱིར་འོང་དོ། སློབ་དཔོན་བདག་བཙུང་ལ་
ལྷན་འདས་གྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་དུ་མཆིས་ཏེ་སྤྲད་གྱིས་མཆིའོ། ཉེ་དག་འས་བསམས་པ། ལྷུང་བཟེད་ནག་པོ་ཙན་འ
གའ་ཞིག་གིས་འདི་མཐོང་ཞིང་

དེ་ཐོས་ནས་དང་པོ་ཁོ་རྒྱུ་འགྲོ་བར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྟེ་མ་ནས་སྤྲས་པ། ཆེན་ཞུགས་ཁྱོད་གྱིས་ལྷ་ནི་ཡིད་གྱིས་བསྐྱོར་བ་
ཡིན་གྱི་ལུས་གྱིས་བསྐྱོར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཐོས་སམ། བཙུང་ལྷན་འདས་གྱིས་གྱུར། ཆོས་རྒྱལ་ཡིད་གྱིས་འ
ཕྱིར་བྱེད་ཅིང་། ཡིད་གཙོ་ཡིད་

གྱི་འགྲོས་ཙན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་གྱིས། འདི་ཉིད་ནས་བཙུང་ལྷན་འདས་གྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཅིག་ཅེས་དེས་དེའི་
གཉེན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆེན་ཞུགས་སངས་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། ཆོས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། དག་འདུན་ལ་ཕྱག་འ
ཆོལ་ལོ་ཞེས་གྱིས་ཤིག།

ཅེས་འདུད་དུ་བཅུག་གོ། སློབ་དཔོན་སྐྱོམ་གྱིས་ཇི་སྐྱོམ་འཕུང་དུ་མཆིའོ། འདི་ཉིད་དུ་སྤྲོད་ཅིག་དང་ཁོ་བོས་སྐྱོམ་གྱིས་
ཐོར་བུ་བཀའ་སྟེ་ཁྱེ་ཏེ་འོང་ངོ་ཞེས་དེས་སྐྱོམ་གྱིས་ཐོར་བུ་བཀའ་སྟེ་སྤྲད་ནས་སྤྲས་པ། ཆེན་ཞུགས་དཔོན་ཤིག་ཅེས་
དེས་དེ་ཐག་རིང་པོར་བསྐྱུལ་ནས་ད་ཕྱིར་

མ་ལྟོག་ཅིག་ཅེས་བསྐྱོར་བདག་ཉིད་ཕྱིར་ལོག་གོ། །དུག་སྤྲོད་དག་གི་ཀླན་ཏུ་ད་པ་ནི་གང་ཆུང་ཟད་ཅི་ཐོས་པ་དེ་ཕྱིམ་རེད་
གྱི་དུས་གྱི་ཆོ་ག་ཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་ཐུན་ཚུན་ཆོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཉེ་དག་འ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་སྟེ་དུག་སྤྲོད་
རྒྱལ་ལ་སྤྲས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་

དག་བདག་ཅག་གིས་ཡུན་ཇི་སྤིད་གྱིས་བྲེལ་བ་སྤང་བར་བྱ། ཁྱོད་གྱིས་ཐོས་པ་ཆུང་ཞིག་ཡོད་དམ། ཡོད་དེ། རི་བྲག་གི་
གཙུག་ལག་ཁང་ག་གོ་མོ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་ལམ་ནས་དོན་མཐུན་དག་ལྷགས་ནས་དེ་དག་གིས་དེར་དགོས་པ་དུག་བཅུའི་
དབྱར་ལྷ་བཀའ་སྤྲོད་སྟེ་མས་

དང་། བརྒྱད་ཉོན་དང་། བཅུ་བཞི་ཉོན་དང་། ཉ་ཉོན་དང་། ན་བའི་རྒྱུན་དང་། སྒྲན་གྱི་ཡོ་བྱད་དག་རྟེན་པ་དང་ཚོས་གོས་གྱི་
ཟོང་དག་ཕུལ་གྱིས་དེར་དོང་དོ། ཅི་དེ་ཉིད་དུ་དབྱར་གནས་པར་བྱ་ལ། མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དབྱར་གྱི་ནང་ཉིད་དུ་དེ་དག་
ཟོས་ཏེ་འདི་ཉིད་དུ་

{ @186B } འོངས་ལ་དབྱར་ཕྱི་མ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་གནས་པར་ཁས་སྒྲུབ་བར་བྱ་ཏེ། འདི་དག་དེར་འོང་བ་དང་
ཆེན་ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དག་ཐག་རིང་པོ་ཁོན་ཏེ། ནས་འོང་བ་མཐོང་ནས། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་འོངས་པ་ལེགས་སོ། །འ
ོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་

གནས་ཁང་དག་བསྐོས་ཤིང་གནས་མལ་དང་། ཁྲི་དང་། ཁྲིའུ་དང་། རྩུ་དང་། མོར་བུ་དང་། རྩུ་ཚགས་དང་། ལྷེ་མིག་
ཀྱོག་པོ་དག་ཐོག་གོ། འདི་དག་གིས་བསམས་པ། བདག་ཅག་དོན་གང་གི་སྤྱིར་ལྷགས་པ་དེ་ཇི་བརྟག་པར་བྱ་ཏེ་སྒྲུབ་ནས་
དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ།

ཆེན་ལུགས་གཉིས་འདིར་རྟེན་པ་ཅི་གྲུབ་པ་དག་ཇི་བརྟགས་འོན་ཅིག །ཆེན་ལུགས་དེ་གཉིས་བྱང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་
པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འདི་ནི་དགོས་པ་དུག་བཅུ་འོ་སྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་བསོད་སྟོམས་སོ། འདི་ནི་བརྒྱད་ཉོན་གོ། འདི་ནི་བཅུ་
བཞི་ཉོན་གོ། འདི་ནི་ཉ་ཉོན་

གོ། འདི་ནི་ན་བའི་རྒྱུན་ཏོ། འདི་ནི་སྒྲན་གྱི་ཡོ་བྱད་དོ། འདི་ནི་འདིའི་རྟེན་པའོ། འདི་ནི་ཚོས་གོས་གྱི་ཟོང་དོ་ཞེས་རྟེན་པ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྟན་གོ། འདི་དག་གིས་སྒྲུས་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཆེན་ལུགས་སེར་སྒྲ་ཅན་ཡིན་པས་ཟས་བསོད་པ་
སྒྲིན་པར་མི་རྒྱས་ལ་འདི་

ལྟར་ཆེན་ལུགས་འདི་གཉིས་ཀྱིས་དགོ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པས་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་སྒྲིན་གོ་ཞེས་དེ་དག་གིས་དེ་
གཉིས་ལ་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་སྒྲིན་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱང་བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་ཐོབ་པོ་ཞེས་དགའ་བར་
གྱུར་ཏོ། འདི་དག་གིས་སྒྲུས་པ། ཚོ་དང་

ལྷན་པ་དག་དགོསྟོང་སྟོ་མདུན་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་བཅོལ་ན་དེས་དགོ་འདུན་ལ་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་བཅའ་བ་རྣམ་པ་བཙུ་
བརྒྱད་དང་། ཚེད་མ་སྒྱུ་མ་བག་ཅན་མང་པོ་སྟོ་ཚོགས་དག་དང་། ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་ཡང་འབྲིམ་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེས་དེ་དག་གིས་དགོསྟོང་སྟོ་མདུན་ཅན་

ཞིག་ལ་བཅོལ་བ་དང་། དེས་དེ་དག་ལ་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་བཅའ་བ་རྣམ་པ་བཙུ་བརྒྱད་དང་། ཚེད་མ་སྒྱུ་མ་བག་ཅན་མང་པོ་སྟོ་
ཚོགས་དག་དང་། ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་ཡང་འབྲིམ་པར་བྱེད་པས་དུས་ཅུང་ཟད་ཅིག་གིས་བསོད་སྟོ་མས་ཐམས་
ཅད་དཔ་དང་། དགོ་

{@187A} ༡༡། །བསྐྱོས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་མཐའ་ལོགས་སུ་འདུག་སྟེ་སྒྲིམ་པ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་དག་དགོ་འདུན་གྱི་
གཏུགས་གཅིག་ཁོ་ནའི་བྱངས་ཞིག་མཆིས་སོ། །དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་དག་གང་དག་བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་
པར་མ་བྱངས་པ་དེ་དག་ནི་

བརྒྱད་སྟོན་དང་། བཙུ་བཞི་སྟོན་དང་། ༡་སྟོན་བྱེད་ལ། བདག་ཅག་བསྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་བྱངས་པ་དག་དེ་མི་བྱེད་ཀྱིས་
དེ་ཡང་བཟའོ་ཞེས་དེ་དག་གིས་དེ་ཡང་བྱོས་པ་དང་། དགོ་བསྐྱོས་ཀྱིས་ཡང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་མཐའ་ལོགས་སུ་འདུག་སྟེ་སྒྲིམ་པ།
ཚོད་དང་ལྷན་པ་དག་དེ་ནི་

དགོ་འདུན་གྱི་ན་བའི་རྒྱུ་དང་ཡོ་བྱེད་དག་གཅིག་མཆིས་སོ། །དུག་སྟེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཚོད་དང་ལྷན་པ་དག་ཇི་སྟེ་དུ་
ཉི་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་འཆོ་བ་དེ་སྟེ་དུ་བདག་ཅག་རྟག་ཏུ་ནད་པ་ཡིན་པས་ན་བའི་སྟོན་དེ་ཡང་བཟའོ་ཞེས་དེ་དག་
གིས་དེ་ཡང་བྱོས་ནས་དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ།

ཚོད་དང་ལྷན་པ་དག་ཁུར་ཡ་གཅིག་ན་འདུག་པར་དགའ་བ་ཡིན་གྱིས་གོས་གྱི་རྟེན་པ་འདི་ཡང་བགོས་ལ། ཁུར་དོ་མཉམ་
པས་བདེ་བར་འདོད་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་དག་གིས་དེ་ཡང་བགོས་པ་དང་། དགོ་བསྐྱོས་ཀྱིས་ཡང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་མཐའ་ལོགས་
སུ་འདུག་སྟེ་སྒྲིམ་པ། ད་ནི་དགོ་འདུན་

གྱི་གདུགས་གཅིག་ཁོ་ན་འི་བྱངས་ལས་མ་མཆིས་སོ། །དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཆཀ་ལྷགས་གཉིས་ཁྱེད་གཉིས་ན་རེ་དགེ་
སྒྲོང་དྲུག་བཅུ་འི་བླ་བ་གསུམ་གྱི་བསོད་སྟོམས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་ཟེད་པར་གྱུར་རྟེ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་
སྒྲིམ་པ། ཅི་དེ་དག་གིས་བཅའ་བ་

རྣམས་པ་བཙུང་བརྒྱད་དང་། ཚོད་མ་སྒྲུམ་བག་ཅན་མང་པོ་སྒྲ་ཚོགས་དག་དང་། ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་
འི་མས་ཤིག་ཅེས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ། དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཆཀ་ལྷགས་གཉིས་གཉེན་པ་སྦྱང་དོད་དོད་ལ་ད་སྒྲོང་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཚོ་
དང་ལྷན་པ་དག་འདི་གཉིས་

གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ལས་ཀྱིས་ཤིག། །ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཆཀ་ལྷགས་གཉིས་སྦྱར་དུ་བཟོད་པ་གསོལ་ཅིག། །ཕྱིས་བ་
ཟོད་པ་གསོལ་ན་སྟག་པའི་སྦྱ་བྱི་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཟོད་པ་གསོལ་བར་བཙུམས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་
སྒྲིམ་པ། ཚོད་དང་ལྷན་

{ @187B } པ་དག་ཆཀ་ལྷགས་འདི་གཉིས་བྱང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་གྱིས་འདི་གཉིས་ལ་བཟོད་པ་གྱིས་ཤིག། །དེ་
དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཆཀ་ལྷགས་གཉིས་བཟོད་པར་བྱུང་། །འི་བྲག་འདི་ནི་མ་དད་པ་མང་བས་འདིར་བསོད་སྟོམས་ཀྱང་མི་
ཆེད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་ལྷག་རོལ་ཅུང་ཟད་

ཡོད་ན་དེ་ཡང་བྱིན་ཅིག། །འོན་ཏེ་མེད་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་འདོད་དོ། །ཚོད་དང་ལྷན་པ་དག་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱིས་དེར་ཤིག། །དེ་
དག་དེ་ནས་དོང་སྟེ་མཉམ་ཡོད་དུ་སོང་ནས་དེ་དག་དེར་བྱིན་པ་དང་དབྱར་བྱི་མར་གནས་པར་ཁས་བླངས་སོ། །དབྱར་འ་
དས་པ་དང་དོན་མཐུན་དེ་དག་ཡང་

ལྷགས་ནས་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་དུ་ཚོགས་སུ་བཅུད་པའི་སྐད་ཀྱིས་མཚོད་རྟེན་ལ་ལྷག་འཆོལ་ཏེ། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
ལྷགས་པ་དང་། ཇི་ཅིམ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་སྟོང་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་གིས་བསམས་པ། དགེ་སྒྲོང་དག་ནང་དུ་ཡང་
དག་འཛོག་ལ་ལྷགས་སམ།

ཉིན་མོ་དུ་དོང་གོར་མ་ཆག་སྒྲུལ་ནས། དེ་དག་དེ་ན་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་ན་རྒྱ་ལས་དེ་གཉིས་མཐོང་ནས་དེ་དག་གིས་
སྒྲུལ་པ། འཕགས་པ་གཉིས་དགོས་པ་དག་གར་དོང་། བཞིན་བཟངས་དག་འདི་ན་དགོས་པ་དག་མི་འཁོད་དོ། །འཕགས་པ་
གཉིས་བདག་ཅག་

གིས་དགོས་པ་དུག་བཅུ་འཁྱེད་བ་གསུམ་གྱི་བསོད་སྒྲུལ་མ་ཕུལ་ལམ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུལ་པ། དགོས་པ་དག་ལྷགས་པར་
གྱུར་ནས་དེ་དག་གིས་དབྱར་གྱི་ནང་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་ཟོས་ཏེ་དོང་དོ། །ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པ་དག་ཁྱེད་དེ་འ
ཁོངས་དུག་སྒྲེ་དག་གོ། །

འཕགས་པ་གཉིས་ཁྱེད་གཉིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་དོང་ནས་ནོར་བུ་མཆིང་བུ་དག་ཁྱེད་ཏེ་འོངས་སོ། །དེ་ན་དགོས་པ་གཞན་
དག་མེད་དམ་ཅིན་དུག་སྒྲེ་དག་ཁྱེད་ཏེ་འོངས། དེ་དག་ལྟ་གཏུ་འཁྱེད་དགོས་པ་རྒྱ་མཚོ་དགོས་པ་གི་ཚུ་ལ་ནི་ཆོག་གོ། །
བུ་མ་ཟེའི་ཚུ་ལ་ནི་ཆོག་སྟེ། འདི་ལྟར་

བདག་ཅག་གི་དད་པ་འི་མུ་གུ་སྒྲེས་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་མོ་ཞེས་སྒྲིབ་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་
པ་འི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྒྱ་མཚོ་དགོས་པ་ལྟར་ལྟ་བུ་འདས་ལ་གསོལ་རྟོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་།
སྒྲིབ་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་

{@188A} ༡༡། འདི་ལ་དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་བསྐྱེད་པ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུལ་བཞིན་ནོ། །སངས་
རྒྱུས་བཅོམ་ལྟར་འདས་རྒྱ་མཚོ་ནི་མ་ཁྱེན་བཞིན་དུ་ཆེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྒྲུལ་བཞིན་ཏེ།
སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་

དུག་སྒྲེ་དག་ལ་སྒྲུལ་པ། དགོས་པ་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་བསོལ་བ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མང་
དོ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་གི་ཚུ་ལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ།
ཚུ་ལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་

པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ།
མས་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་དགོས་པ་
ཐེགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །

ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འདི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ།
པ་འདི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་དགོས་པ་
བྱུང་། །དེ་ནས་དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །

ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་དགོས་པ་
ཉན་ཐོས་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །མཛད་པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །མཛད་པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །མཛད་པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །
ཀྱི་ཚེ་ལ་མཛད་དོ། །མཛད་པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །

དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉན་པ་ལྟར་དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉན་པ་ལྟར་
སྟེ་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉན་པ་ལྟར་དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །མཉན་པ་ལྟར་དགོས་པ་
མཉན་པ་ལྟར་དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །མཉན་པ་ལྟར་དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །

ལྟར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དབྱེད་ཁང་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་ཁས་སྐྱེད་པ་ནས་གང་གི་ཚོ། སྟེ་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ།
མཉན་པ་ལྟར་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །མཉན་པ་ལྟར་དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །མཉན་པ་ལྟར་དགོས་པ་
སྟེ་མཉན་པ་ལྟར་དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །མཉན་པ་ལྟར་དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །

{@188B} པར་བསྐྱེད་པ་དགོས་པ་མཉན་པ་ལྟར་དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །མཉན་པ་ལྟར་དགོས་པ་
མཉན་པ་ལྟར་དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །མཉན་པ་ལྟར་དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་མཛད་དོ། །མཉན་པ་ལྟར་
དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱིས། བྱེད་ཅག

ཀྱང་རེ་ཞིག་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱ་བ་སྒྲེམས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། །དེ་དག་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་
བྱ་བ་སྒྲེམ་པར་ཚུ་མོ། །གང་གི་ཆོ་ཆོས་བྱིན་གྱི་འཁོར་རྣམས་ལ་འདས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ཆོས་སྤྱོད་གྲུའི་བདག་མོ་ཆེན་
མོ་གོ་ཏེ་མྱ་ཡང་རང་གི་འཁོར་ལ་རྒྱ་མོ་དག་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་དགའ་བོ་དཔ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མ་དག་གིས་ས་ལོ་ལ་ཏུ་བྱིན་
པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་དེ་སྤྱོད་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་བྱུགས་སུ་ཆུད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་
ལ་ཕན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་གྱི་སེམས་སྤྱང་བའི་གང་ཟག་ནི་བསོད་ནམས་མང་པོ་སྦྱིད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱིས། བྱིན་
ཅག་ཀྱང་རེ་ཞིག་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་མདོ་སྤེའི་མཐའ་དག་ཁ་ཏོན་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་
དག་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་

མདོ་སྤེའི་མཐའ་དག་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པར་ཚུ་མོ། །དགོས་པ་མ་དག་དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་སེམས་རྗེས་སུ་སྤང་བས་དགོ་བའི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕེལ་ཏེ། ཆུ་མེད་པ་ནས་ཡུལ་ལ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་བྱིན་ལ་དགོ་བསྟེན་ས་གཞིས་བྱ་བ་མངོན་པར་
དད་པས་དེས་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་དེ་མགོན་དུ་བོས་སོ། །དུས་གཞན་ཞིག་ན་དགོ་བསྟེན་ས་གཞིས་བྱིན་གྱི་རྟེན་པ་ལ་བྱུག་འཆའ་དུ་འོངས་པ་དང་།
ཆོས་བྱིན་གྱིས་དེ་ལ་སྤྲས་པ། བཞིན་བཟངས་དགོས་པ་ལ་རྟེན་པ་མང་པོ་དག་དབྱར་ཁང་གཅིག་དུ་གཞན་པར་ཁས་
སྤངས་པས་དེ་དག་ཕན་ཚུན་

སེམས་རྗེས་སུ་སྤང་བས་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕེལ་ཏེ་ཆུ་མེད་པ་ནས་ཡུལ་ལ་བཞིན་དུ་གྱུར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་དགོ་
སྤྱོད་མའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱིར་དབྱར་ཁང་བྱེད་དུ་འཇུག་ལྟས་སམ། དེས་སྤྲས་པ། འཕགས་མ་བདག་ལ་ཀྱང་ལྟ་བུ་ཐོད་ག་

ནི་མཆིས་ན་ས་གཞི་རྒྱལ་པོ་དབང་

{ @189A } ཨྱ། །བས་ས་གཞི་འི་སྤྲད་དུ་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ་མཛོད་ཅིག་དང་དེར་བདག་གིས་དབྱར་ཁང་བགྱིད་དུ་
སྤྲུལ་རྟོ། །དགོས་པ་མཆིས་བྱིན་བཅུན་མོ་ཐེང་ལྷན་མའི་གན་དུ་སོང་བ་དང་། བཅུན་མོ་ཐེང་ལྷན་མས་སྤྲུལ་པ། །འཕགས་མ་
བྱིན་པ་ལེགས་སོ། །བྱིན་པ་ལེགས་

སོ། །འཕགས་མ་སྤྲོད་ན་ཅི་ཞིག་གི་སྤྲད་དུ་བྱོན། བདག་དགོས་པ་མའི་དབྱར་ཁང་ཞིག་བགྱིད་དུ་སྤྲུལ་བར་འཇུག་ན། ས་
གཞི་རྒྱལ་པོ་དབང་བས་ས་གཞི་འི་སྤྲད་དུ་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ་བགྱི་བར་འཇུག་ལོ། །འཕགས་མ་ཁྱེད་བཞུད་ཅིག་དང་།
བདག་གིས་འཕགས་

མའི་སྤྲད་དུ་སྤྲུལ་གསོལ་བར་བགྱི་ལོ། །ཆོས་བྱིན་སོང་བ་དང་བཅུན་མོ་ཐེང་ལྷན་མ་གོ་ས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་
རྒྱལ་གྱི་གན་དུ་སོང་སྟེ་དེས་སྤྲུལ་པ། །ལྷ་ཁྱེད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དུ་འཕགས་མཆིས་བྱིན་བྱིན་པར་གྱུར་པ་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཆོད་པ་
ལེགས་པར་ཆོད་དོ། །དེ་ཅི་འི་སྤྲད་དུ་བྱོན། དེ་དགོ་

སྤྲོད་མའི་དབྱར་ཁང་ཞིག་བགྱིད་དུ་སྤྲུལ་བར་བཞེད་ནས། དོག་ས་རྒྱལ་པོ་མངའ་བས་དོག་ས་འི་སྤྲད་དུ་རྒྱལ་པོ་ལ་
གསོལ་བ་བགྱིད་ཅེས་མཆི་ལོ། །རྒྱལ་པོས་སྤྲུལ་པ། གལ་ཏེ་འཕགས་མཆིས་བྱིན་རེ་ཞིག་གནས་འདི་ཉིད་དུ་བཞེད་ན་ཡང་
དེ་འདི་ཉིད་དུ་བཞུགས་ལ་རག་སྟེ། ངའི་

ཕོ་བྲང་གཞན་དུ་བྱེད་དུ་བཞུགས་གོ། །གལ་ཏེ་མི་བཞེད་ན་གང་དུ་དགྲེས་པ་དེ་དབྱར་ཁང་བགྱིད་དུ་སྤྲུལ་ལ་རག་གོ།
།བཅུན་མོ་ཐེང་ལྷན་མས་ཆོས་བྱིན་ལ་ལྷ་ས་འཕགས་མ་ལ་དམ་པ་གསོལ་ཏེ། གལ་ཏེ་འཕགས་མཆིས་བྱིན་གནས་འདི་
ཉིད་དུ་བཞེད་ན་ཡང་དེ་འདི་ཉིད་དུ་བཞུགས་

ལ་རག་སྟེ་ངའི་ཕོ་བྲང་གཞན་དུ་བྱེད་དུ་བཞུགས་གོ། །གལ་ཏེ་མི་བཞེད་ན་གང་དུ་དགྲེས་པ་དེར་དབྱར་ཁང་བགྱིད་དུ་སྤྲུལ་
ལ་རག་ཅེས་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྤྲོད་དོ། །ཆོས་བྱིན་གྱིས་དགོ་བསྟན་ས་གལ་གོ་ས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་

བདག་ལ་དམ་པ་བྱེད་ཀྱི་གཤམ་ཏེ་

འཕགས་མཚེས་བྱེད་ཅེ་ཞིག་གནས་འདི་ཉིད་དུ་བཞུགས་ལ་རག་སྟེ་དཔེ་པོ་བྱང་གཞན་དུ་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ། །གཤམ་ཏེ་
མི་བཞེད་ན་གང་དུ་དགྲེས་པ་དེར་དབྱར་ཁང་བཞུགས་དུ་སྟོལ་ལ་རག་ཅེས་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྤྱིང་ངོ། །ཀོས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་
པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་རལ་གྱི་འི་མཐུ་

{@189B} ཅན་དང་། རྒྱལ་རིགས་བཟང་པོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྲོམ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རལ་གྱི་འི་མཐུ་ཅན་གྱི་ཁྲོམ་
དམག་གི་གནས་སུ་སོང་བ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུང་མ་རྣམས་སྐྱེས་པ་གཞན་དག་དང་ལྷན་ཅིག་དག་འཁྱུར་དཔར་བྱེད་
པས་ཕྱོགས་དེ་གོ་སྐབས་དབེན་པར་གྱུར་ནས་

ཚེས་བྱེད་གྱིས་སྤྲུལ་པ། ཕྱོགས་འདིར་དབྱར་ཁང་བྱེད་དུ་རྒྱག་གིག། །དག་བསྟེན་ས་གས་ཕྱོགས་དེར་དབྱར་ཁང་བྱེད་དུ་
བཅུག་ནས་དག་སྟོང་མ་རྣམས་གྱིས་དེར་གནས་པར་བརྩམས་སོ། །རལ་གྱི་འི་མཐུ་ཅན་གྱི་ཁྲོམ་དེ་དམག་གི་གནས་ནས་
ཕྱིར་འོངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་

རྒྱུང་མ་དེ་དག་བཀྲུག་ཅིང་བཀྲུག་ཅིང་བརྟེན་པར་བརྩམས་པ་དང་། སྤང་དག་ན་དེ་དག་དུ་བའི་སྤྱི་རྟའི་སྤྱད་དང་། སྤང་པོ་
ཆེ་འི་སྤྱད་ལྟ་བུའི་སྤྱད་མཐོན་པོ་དང་། སྤྱད་ཆེན་པོ་དག་བྱུང་ངོ། །དག་སྟོང་མ་རྣམས་གྱིས་སྤྲུལ་པ། འཕགས་མ་བདག་ཅག་
དགྲུང་ཆར་གྱིས་འཇིགས་

པ་ས་དང་ལ་ཁའི་འོག་དུ་ཞུགས་སོ། །ཚེས་བྱེད་གྱིས་བསམས་པ། འདི་དག་ལས་ཁ་ཅིག་ལ་དག་བའི་རྩ་བ་ཡོད་དམ་
སྟེ་དུ་བསམས་ན། ཡོད་པར་མཐོང་ངོ། །སུ་ལ་རག་ལུས་སྟེ་དུ་བསམས་ན་བདག་ཉིད་ལ་རག་ལུས་པར་མཐོང་ནས་
དེས་སྤྲུལ་པ། རྒྱུ་མོ་དག་གཤམ་ཏེ་

བ་ལ་ལྟོས་པས་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཚེས་བྱེད་གྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་གྱུ་མོ་སར་པ་བཞག་སྟེ་དག་སྟོང་མ་རྣམས་
ལ་སྤྲུལ་པ། རྒྱུ་མོ་དག་ཁྱེད་ཅག་གང་ལ་སྤྱིར་ལྟོག་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གྱུ་མོ་འདིར་རྒྱག་གིག། །དེ་དག་ལ་སྤྱིར་ལྟོག་ཅི་

ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་

གྱི་མེད་པར་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་བྱིས་པ་དག་དེར་འོང་བར་གྱུར་ནས་ཆོས་བྱིན་གྱིས་དེ་ནི་ཁྱེད་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་
དག་ལ་ནི་འབྲུ་མར་བྱིན་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་མགོ་སྐྱོད་དུ་བཅུག་སྟེ་རང་གི་ལག་གིས་བཙའ་བ་དག་སྤྱོད་པར་
བྱེད་དོ། །བྱམ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ནི་

བདག་ཉིད་གྱིས་འབྲུ་མར་གྱིས་མགོ་བསྐྱེད་ནས་རང་གི་ལག་གིས་བཙའ་བ་དག་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །བྱིས་པ་དེ་དག་གིས་
དེ་དག་ཁྱེད་ཉེ་རང་རང་གི་བྱིས་དག་ཏུ་དོང་བ་དང་དེ་དག་གི་མ་དག་གིས་བྲིས་པ། ཁྱེད་ཅག་ལ་འདི་དག་སྤྲུལ་བྱིན། དེ་
དག་གིས་སྤྲུལ་པ། འཕགས་མ་

{@190A} ༩༩། ཆོས་བྱིན་གྱིས་སོ། །ཚུང་མ་དེ་དག་གིས་བསམས་པ། དེ་ནི་བྱིས་ནི་འཕགས་མ་ཆོས་བྱིན་ནི་བདག་
ཅག་ལ་མ་མའི་བྱ་བ་མཛད་དོ་སྟེ་རྟེན་དུ་རིག་ནས་དེ་ལ་མཛོད་པར་དད་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་གིས་བསམས་པ། གང་གི་ཆོ་
བདག་ཅག་གི་བྱིས་ཐབ་དག་དམག་གི་

གནས་སུ་འདོང་བ་དེའི་ཆོན་བདག་ཅག་གིས་བྱིས་ཐབ་དག་བསྐྱེད་ནས་འཕགས་མ་ཆོས་བྱིན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱའོ་
སྟེ་མོ། །དུས་གཞན་ཞིག་ན་དེ་དག་གི་བྱིས་ཐབ་དག་དམག་གི་གནས་སུ་འཕགས་པ་དང་། ཆོས་བྱིན་གྱིས་དེ་དག་འ་
དུ་ལ་བའི་དུས་ཤེས་ནས་གཙུག་ལག་

ཁང་ཆག་ཆག་བཏབ། ལེགས་པར་བྱུགས། ཕྱི་བ་སར་པའི་བྱུག་པས་བསྐྱེད་ཏེ་འདག་ཇུས་དང་། ཚུད་དང་། བྱུག་
པ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། རོག་པོར་བཞག་ནས་དགོས་པ་མ་སྐྱོད་སྟེ་བསྐྱེད་པ་དག་བསྐྱོས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚུང་མ་དེ་དག་གྱུར་
བྱིས་ཐབ་དག་

བསྐྱེད་ཏེ་ཆོས་བྱིན་གྱི་དྲུང་དུ་ལྷགས་ནས་ཆོས་བྱིན་གྱིས་དེ་དག་ལ་འདག་ཇུས་དང་། ལག་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆུ་དང་། བྲི་
དང་། བྱུག་པ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། རོག་པོར་དག་བྱིན་ནས་ཆོག་སྤྲུལ་བཙའ་བའི་སྐྱོད་གྱིས་མཛོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ་

དགོས་པ་མེད་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་གོང་།

དུ་སྟོན་བཤམས་པ་ཉིད་ལ་འདུག་གོ། །དེ་དག་གྲང་དེའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱག་འཆིལ་ཏེ་ཆོས་མཉན་པའི་ཕྱིར་མདུན་དུ་འཁོད་
དོ། །ཆོས་བྱིན་གྱིས་དེ་དག་གི་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། ཁམས་དང་། རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཇི་ནས་གྲང་དེ་
དག་གིས་འཇིག་ཆོག་ས་

ལ་ལྟ་བའི་རིའི་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དྲོ་རྩེས་བཅོམ་སྟེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དེ་
རྩྭ་ཆོས་བསྟན་པ་བྱས་སོ། །དེ་དག་གིས་བདེན་པ་མཐོང་ནས་སྤྲོས་པ། འཕགས་མ་བདག་ཅག་གིས་དགོ་བའི་བཤམས་
གཉེན་འཕགས་མ་ལ་བརྟེན་ནས་

འཕགས་མས་བདག་ཅག་ལ་གང་མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་བདག་ཅག་ལ་ཕས་གྲང་མ་བགྱིས། མས་གྲང་མ་བགྱིས། རྒྱལ་
པོས་གྲང་མ་བགྱིས། ལྷ་རྣམས་གྱིས་གྲང་མ་བགྱིས། རྫོན་གྱི་པ་མེས་དག་གིས་གྲང་མ་བགྱིས། དགོ་སྟོང་དང་། བུ་ཟེ་
དག་གིས་གྲང་མ་བགྱིས།

{ @190B } བྱམས་པ་དང་། མཛའ་བཤམས་དང་། རྩ་ལག་གི་ཆོག་ས་གྱིས་གྲང་མ་བགྱིས་ཏེ། ཁྲག་དང་མཆི་མའི་རྒྱ་
མཆོན་བསྐྱམས། རུས་པའི་རི་དག་ལས་ནི་བསྐྱལ། རན་སོང་གི་སྟོང་དག་ནི་བཀྲལ། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་སྟོང་དག་ནི་ཕྱེ།
སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། དུད་འགོ་དང་།

ཡི་དགས་དག་ནས་ནི་རྒྱུད་པ་ལྟར། ལྟ་དང་མི་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་ནི་བཞག། །འཁོར་བ་ནི་མཐར་བགྱིས། ཐོག་མ་མ་མཆིས་
པའི་དུས་ནས་བསགས་པའི་འཇིག་ཆོག་ས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དྲོ་རྩེས་བཅོམ་སྟེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་
པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཐོབ་སྟེ།

འཕགས་མ་བདག་ཅག་ནི་མངོན་པར་ཞུགས་པ་ལགས་སོ། །འཕགས་མ་བདག་ཅག་ནི་མངོན་པར་ཞུགས་པ་ལགས་ཏེ།
འཕགས་མ་བདག་ཅག་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། ཆོས་དང་། དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིས། བདག་ཅག་

དགོ་བསྟན་མར་

གཟུང་དུ་གསོལ། དེང་སྤྱོད་ཆད་ཅི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྒོ་བ་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དེ་དག་མངོན་པར་དད་པར་
གྱུར་ནས་ཁྱིམ་ཁྱིམ་དུ་དོང་སྟེ་ཁྱིམ་ཆག་ཆག་བཏབ། ལེགས་པར་བྱུགས། ཕྱི་བསར་པའི་བྱུག་པས་བསྐྱས་ཏེ་ད་ལམ་ནི་
བས་འཁོད་དོད་དེ་དག་གི་

ཁྱིམ་ཐབ་དག་དམག་གི་གནས་ནས་ཕྱིར་འོང་བ་ན་བསམས་པ། བདག་ཅག་གི་རྒྱུང་མ་གྲུང་པོ་ཆེ་འཚོ་བའམ། བ་ལང་
རྩེའམ། སུ་ཞིག་དང་ལྷན་ཅིག་དག་འམ་གྱུར་དཔར་བྱེད་ཅིང་འདུག་སྟུང་མོ། །དེ་དག་གིས་བདག་ཅག་གི་ཁྱིམ་ཐབ་
དག་འོངས་ཞེས་བོས་སོ། །

ཐོས་ནས་ཀྱང་བཞེས་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོག་གིས་རྩེའི་སྤྱོད་དག་བྱོན་པ་ལེགས་སོ། །བྱོན་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་བསུ་ནས་དེ་
དག་རང་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་དོང་བ་དང་། དེ་དག་རང་རང་གི་རྒྱུང་མ་དག་གིས་བསྐྱས་མཉེ་དང་བྲིལ་བྱི་བྱས་ཏེ་ཁྱུས་བྱས་ནས་
ལེགས་པར་བསྐྱས་ཏེ་བས་

བྱོན་ནོ། །དེ་དག་གིས་བསམས་པ། འདི་དག་གོ་ད་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྟོན་མ་བྱུང་ངོ་སྟུང་ནས་དེ་དག་ལ་བྲིས་པ། བཟང་
མོ་དག་ཁྱེད་ཀྱི་ད་ལམ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་སྟོན་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཅི་ལས་གྱུར། དེ་དག་གིས་སྤྱོད་པ། རྩེའི་སྤྱོད་དག་འཕགས་
མཆོས་བྱོན་

{@191A} ༡༡། །གྲིས་བདག་ཅག་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་ཅག་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ཆད་ཉོན་མོངས་པ་
དེ་ལྟ་བུ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཆོས་བསྟན་པ་མཛད་དོ། །དེ་དག་གིས་བསམས་པ། འཕགས་མཆོས་བྱོན་
ནི་མ་དུ་ལ་བ་འདུལ་བར་མཛད་པ་

ཡིན་ཏེ། དེས་འདི་དག་བཏུལ་བ་ལྟ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ཅག་གིས་འདི་དག་བསད་པ་དང་། བཅིང་བ་དང་། བརྟེག་པ་
དང་། བས་གཏུལ་བར་མ་རྒྱས་པ་དག་འཕགས་མཆོས་བྱོན་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་བཏུལ་བས་འཕགས་མཆོས་བྱོན་གྱིས་

བདག

ཅག་ལ་ཕན་བདགས་གིས། བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་བཟུང་ཏེ་འཕགས་མ་ཆོས་བྱིན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱའི་སྒྲིམ་མོ།
ཆོས་བྱིན་གིས་ཀྱང་དེ་དག་གཏུ་ལ་བའི་དུས་ཤེས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆག་ཆག་བདེ། ལེགས་པར་བྱགས། ལྷི་བ་
སར་པའི་བྱག

པས་བསྐྱས་ཏེ་འདག་ཇས་དང་། རྒྱ་དང་། སྤི་དང་། བདུག་པ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། རོག་པོར་བཞག་ནས་དག་སྦྱོང་མ་སྐད་
སྟན་པ་དག་བསྐྱོས་ཏེ་བསྐྱད་པ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་བཟུང་ནས་ཆོས་བྱིན་གྱི་དྲུང་དུ་ལྷགས་པ་དང་། ཆོས་བྱིན་གིས་
དེ་དག་ལ་འདག

ཇས་དང་། ལག་པ་བསྐྱལ་བའི་རྒྱ་དང་། སྤི་དང་། བདུག་པ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། རོག་པོར་དག་བྱིན་ནས་ཆོགས་སུ་བཅད་
པའི་སྐད་གིས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ཏེ་དག་སྦྱོང་མའི་དག་འདུན་གྱི་གོང་དུ་སྟན་བཤམས་པ་ཉིད་ལ་འདུག་གོ། །དེ་
དག་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་

པ་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ཏེ་ཆོས་མཉན་པའི་ཕྱིར་མདུན་དུ་འཁོད་དོ། ཆོས་བྱིན་གིས་དེ་དག་གི་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་
དང་། ཁམས་དང་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་དག་གིས་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིམ་རྒྱུ་མེ་ཉི་ལྷ་མཐོ་བ་
ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩི་རྩིས་བཅོམ་སྟེ་རྒྱུན་

དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུ་མ་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟར་ཆོས་བསྟན་པ་བྱས་སོ། །དེ་དག་གིས་བདེན་པ་མཐོང་ནས་སྤྲོས་པ།
འཕགས་མ་བདག་ཅག་གིས་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་འཕགས་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་མས་བདག་ཅག་ལ་གང་མཛད་
པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་བདག་ཅག་

{ @191B } ལ་ཕས་ཀྱང་མ་བགྱིས། མས་ཀྱང་མ་བགྱིས། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་མ་བགྱིས། ལྷ་རྣམས་གིས་ཀྱང་མ་བགྱིས། རྩ་
ལོ་ན་གྱི་པ་མས་དག་གིས་ཀྱང་མ་བགྱིས། དག་སྦྱོང་དང་། བཅམ་བཤེས་དག་གིས་ཀྱང་མ་བགྱིས། བྱམས་པ་དང་། མཛའ་བཤེས་

དང་། ཕ་ལག་གི་ཚོགས་

ཀྱིས་ཀྱང་མ་བགྱིས་ཏེ། ཐུག་དང་། མཆི་མའི་རྒྱ་མཚོ་ནི་བསྐྱམས། རུས་པའི་རི་དག་ལས་ནི་བསྐྱལ། ངན་སོང་གི་སྒོ་དག་
ནི་བཀྲམ། མཐོང་ས་དང་ཐར་པའི་སྒོ་དག་ནི་བྱེ། བཅས་ཕན་དཔྱལ་བ་དང་། རྟེན་འགོ་དང་། ཡི་དགས་དག་ནས་ནི་རྒྱུ་
པ་ལྟར་། ལྷ་

དང་མི་རྒྱལ་གྱི་ནང་དུ་ནི་བཞག། །འཁོར་བ་ནི་མཐར་བགྱིས། ཐོག་མ་མ་མཆིས་པའི་དུས་ནས་བསགས་པའི་འཛིག་
ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་རི་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུ་མ་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲི་རྩེས་བཅོམ་སྟེ་རྒྱ་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཐོབ་སྟེ། འཕགས་
མ་བདག་ཅག་ནི་མཛོན་པར་ཞུགས་པ་ལགས་

སོ། །འཕགས་མ་བདག་ཅག་ནི་མཛོན་པར་ཞུགས་པ་ལགས་ཏེ། འཕགས་མ་བདག་ཅག་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་། ཚས་
དང་། དག་སྒོང་གི་དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིས། བདག་ཅག་དག་བསྟེན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ། དེང་སྤྲོན་ཆད་ཇི་སྲིད་འ
ཚོའི་བར་དུ་སྒོ་བ་ཐག་པ་ནས་

སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དེ་དག་མཛོན་པར་དད་པར་གྱུར་ནས་ཡང་སྤྲོས་པ། འཕགས་མ་བདག་ཅག་གིས་ང་ནི་སྟོན་ཆགས་
སྟོན་སྤྱད་ལ་ཡང་བསམས་བཞིན་དུ་སྟོན་འགྲུལ་པའི་དྲོ་མི་ཐོག་ལ། བདག་ཅག་ནི་མཚོན་ཆས་འཚོ་བ་ལགས་ན་
བདག་ཅག་གིས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་

བགྱི། ཚས་བྱིན་གྱིས་སྤྲོས་པ། གཞུ་གཞུ་རྒྱུད་མེད་པ་དག་དང་། མདའ་མདེུ་མེད་པ་དག་དང་། ཤིང་གི་རལ་གྱི་དག་
ཐོགས་ཤིག་ །དེ་དག་གཞུ་གཞུ་རྒྱུད་མེད་པ་དག་དང་། མདའ་མདེུ་མེད་པ་དག་དང་། ཤིང་གི་རལ་གྱི་དག་ཐོགས་སོ།
།གང་གི་ཚོ་དེ་དག་གིས་

བདེན་པ་དག་མཐོང་བ་དེའི་ཚོན་བྱིན་ཆད་བརྒྱན་པོས་རྩེ་བར་མི་བྱེད། ཆང་འབྲུང་བར་མི་བྱེད། བུད་མེད་གཞན་དག་དང་
ལྷན་ཅིག་དག་འགྱུར་དཔར་མི་བྱེད་པས་དེ་དག་ལོངས་ཏེ་དག་གིས་ལྷུགས་པ་དང་ཉེ་བར་བསགས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་

དག་གི་སྒྲུབ་པོ་ཆེ་དག་དང་། ཏྲ

{@192A} ཨྱ། དག་ཀྱང་ཡོངས་སྤྱོད་པས་ཆོ་བ་དང་། དགས་པ་དང་། འད་དང་། ཁྱེད་ཀྱིས་པར་གྱུར་ཏེ། ཀློང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་རི་བྲགས་པ་ཞིག་ལོག་ནས་དེར་དམག་རུ་གཅིག་བཏང་ན་བཅོམ་པ་དང་། རབ་རྟུ་བཅོམ་པ་དང་། སེ་སེར་བཅོམ་

པར་གྱུར་ཏེ་ཕྱིར་འོངས་སོ། དེ་བཞིན་རྟུ་རུ་གཉིས་པ་བཏང་ན་དེ་ཡང་བཅོམ་པ་དང་། རབ་རྟུ་བཅོམ་པ་དང་། སེ་སེར་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏེ་ཕྱིར་འོངས་ནས་སྒྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་སྤྲོས་པ། ལྷ་རི་བྲགས་པའི་དབྱུང་ནི་སྤྱི་ལོ་ལྷ་རི་དབྱུང་ནི་ཉམས་ཏེ་གལ་ཏེ་ལྷ་ཉིད་དེར་མ་

ག་ཤེགས་ན་རི་བྲགས་པ་བསྐྱབ་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། རྒྱལ་པོས་དྲིལ་བསྐྱགས་པ་བྱས་ཏེ་རའི་ཡུལ་ན་མཆོན་ཆས་འཆོ་བའི་སྤྲེད་འཁོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེར་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བསྐོ་ནས། རྒྱལ་པོ་ཡང་དབྱུང་གི་ཆོག་སྤྲེད་ལ་ལག་བཞིན་གོ་བསྐོན་ཏེ་ཆས་སོ། ཀློང་ལས་

བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ལ་རལ་གྱི་རི་མཐུ་ཅན་དང་། རྒྱལ་རིགས་བཟང་པོ་པ་བྱ་བའི་ཁྲོམ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་རལ་གྱི་རི་མཐུ་ཅན་གྱི་ཁྲོམ་ནི་མདུན་དུ་འགྲོ་བའི་མི་ཡིན་ལ། རྒྱལ་རིགས་བཟང་པོའི་ཁྲོམ་ནི་ཕྱི་ནས་འོང་བའི་མི་ཡིན་པས་རྒྱལ་པོས་རལ་གྱི་རི་མཐུ་ཅན་

གྱི་ཁྲོམ་མདུན་དུ་སོང་བའི་མི་དག་ཆོ་ཞིང་པགས་པ་དང་། འད་དང་། ཁྱེད་ཀྱིས་པར་དང་། དེ་དག་གི་སྒྲུབ་པོ་ཆེ་དག་དང་། ཏྲ དག་ཀྱང་ཆོ་ཞིང་པགས་པ་དང་། འད་དང་། ཁྱེད་ཀྱིས་པར་མཐོང་པོ། མཐོང་ནས་ཀྱང་སྒྲོན་པོ་རྣམས་ལ་སྤྲོས་པ། ཤེས་ལྡན་དག་ཁྲོམ་འདི་གང་གི་

ཡིན་། དེ་དག་གིས་སྤྲོས་པ། ལྷ་རི་ཁྲོམ་རལ་གྱི་རི་མཐུ་ཅན་ཞེས་བཞུགས་པ་མདུན་དུ་མཆོང་བ་ལགས་སོ། རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་རྟུ་བསྐྱབ་པ་དང་ཇི་ཅུམ་ན་རྒྱལ་རིགས་བཟང་པོ་པའི་ཁྲོམ་གྱི་མི་དག་རིང་པ་དང་། ཉམ་ཆུང་བ་དང་། རྟེན་བ་དང་། སྤྲོས་པ་

དང་། ལུས་མ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་

དག་གི་སྒྲུང་པོ་ཆེ་དག་དང་། ཏྲ་དག་གྲུང་རིང་པ་དང་། ཉམ་ཆུང་བ་དང་། རྟེན་པ་དང་། སྐྱམ་པ་དང་། ལུས་མ་ཐོབ་པ་མཐོང་
དོ། མཐོང་ནས་གྲུང་སྒྲོན་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲུས་པ། ཤེས་ལྡན་དག་འདི་གང་གི་ཁྲོམ་ཡིན། དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། ལྷ་འི་ཁྲོམ་
རྒྱལ་རིགས་

{@192B} བཟང་པོ་པ་ཞེས་བགྱི་བ་སྤྲད་བཞིན་མཆི་བ་ལགས་སོ། རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། ཤེས་ལྡན་དག་ཅི་འདི་དག་
དབང་ཐང་མཉམ་པར་མི་སྦྱིན་ནམ། དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། ལྷ་དབང་ཐང་མཉམ་པར་སྦྱིལ་རྟོ། རྟེན་པ་པོས་ཤིག་ རྟེན་པ་
པོས་པ་དང་རྒྱལ་པོས་དེ་དག་ལ་སྒྲུས་པ།

ཤེས་ལྡན་དག་ཁྱེད་ཅག་དབང་ཐང་མཉམ་པར་མི་སྦྱིན་ནམ། ལྷ་མཉམ་པར་སྦྱིལ་རྟོ། འོ་ན་ཅི་འདི་སྦྱིར་རལ་གྱི་འཇུག་ཅན་
གྱི་ཁྲོམ་འདི་དག་ནི་འབྱོར་པ་དང་། པགས་པ་དང་། ཤ་དང་། ཁག་རྒྱས་པར་གྱུར་ལ། རྒྱལ་རིགས་བཟང་པོའི་ཁྲོམ་ཁྱེད་
ནི་རྒྱུད་པ་དང་། ཉམ་ཆུང་བ་

དང་། རྟེན་པ་དང་། སྐྱམ་པ་དང་། ལུས་མ་ཐོབ་པར་གྱུར། ལྷ་གལ་ཏེ་བདག་ཅག་གྲུང་གཞུག་གཞུག་རྒྱུད་མ་མཆིས་པ་དང་།
མདའ་མདེའུ་མ་མཆིས་པ་དང་། ཞུགས་ཤིང་གི་རལ་གྱི་དག་ཐོགས་ཤིང་མཆོན་ཆ་དག་བཙོངས་ཤིང་བཙོངས་ཤིང་འ
ཚལ་བར་འགྱུར་ན། བདག་

ཅག་གྲུང་འབྱོར་པ་དང་། པགས་པ་དང་། ཤ་དང་། ཁག་རྒྱས་པར་འགྱུར་དོ། གཞན་ཡང་འདི་དག་གི་སྒྲུང་པོ་ཆེ་དག་
དང་། ཏྲ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་མ་དལ། བདག་ཅག་གི་ཏྲ་དང་། སྒྲུང་པོ་ཆེ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་དེད། རྒྱལ་པོས་དེ་དག་ལ་སྒྲུས་པ།
། ཤེས་ལྡན་

དག་ཁྱེད་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་བདེན་ནམ། ལྷ་མདེད། ཅི་ཁྱེད་ཅག་དེར་ཁྲིད་ལ་རི་བྲགས་སུ་བསང་པར་འདོད་དམ། དེ་
དག་གིས་སྒྲུས་པ། ལྷ་ཅི་ལགས་མཆོན་ཆས་གཡུལ་སྒྲོད་དམ། མིས་གཡུལ་སྒྲོད། རྒྱལ་པོས་ཏེ་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་

མཚན་ཆས་གཡུལ་མི་སྤོད་

ན་ཁྱེད་ཅག་ཉིད་དེང་ལ་རི་བྲག་ས་པ་དེ་པོ་བ་ཤིག་ཅས་སྒྲིམ་ཏེ་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ནས་བྱིར་ལོག་གོ། ར་ལ་གྲིའི་མཐུ་ཅན་གྱི་
ཁྲོམ་དེ་དག་ཚོས་བྱིན་གྱི་གན་དུ་སོང་སྟེ་སྒྲིམ་པ། འཕགས་མ་བདག་ཅག་རྒྱལ་པོས་དམག་གི་གནས་སུ་བསྐྱོས་ན་བདག་
ཅག་གིས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི།

ཚོས་བྱིན་གྱིས་སྒྲིམ་པ། དེང་ཤིག་དང་། ཁྱེད་ཅག་དེར་དོང་བ་རྒྱལ་ལ་ཉེས་དམིགས་འགའ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་
རོ། འདི་ལྟར་གང་དང་གང་དུ་འབྱང་འདེབས་པ་དེ་དང་དེར་རྒྱུད་ཆགས་གསུམ་པ་ལྟོས་ཤིག། ཉི་མ་གང་ལ་རི་བྲག་ས་
སྐྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་དེ་

{@193A} ༩༩། ར་མཚན་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོས་མཉམ་པ་བྱིན་ལ་མི་མཇེད་གྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་དང་། ལྷ་འི་དབང་པོ་
བརྒྱ་བྱིན་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བཞི་དང་། གཞོད་སྤྱོན་གྱི་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དང་། གཞོད་སྤྱོན་གྱི་
དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅེན་

དང་། ལྷ་འི་རྒྱལ་པོ་དག་འཕོ་དང་། ཉེ་དག་འི་མིང་གིས་ཡོན་བ་ཤད་པ་གྲིས་ཤིག། དེ་དག་གིས་འཕགས་མ་ཚོས་བྱིན་
གྱིས་སྒྲིམ་པ་ལ་མཛོན་པར་བསྟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བྱས་ཏེ། འཕགས་ནས་དེ་དག་གང་དང་གང་དུ་འབྱང་འ
དེབས་པ་དེ་དང་དེར་རྒྱུད་ཆགས་

གསུམ་པ་གྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་། གང་གི་ཉིན་མོ་རི་བྲག་ས་སྐྱོར་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཉིན་མོ་མཚན་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོས་མཉམ་པ་
བྱིན་ནས་མི་མཇེད་གྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་དང་། ལྷ་འི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བཞི་དང་། གཞོད་སྤྱོན་གྱི་
དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་

དང་། གཞོད་སྤྱོན་གྱི་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅེན་དང་། ལྷ་འི་རྒྱལ་པོ་དག་འཕོ་དང་། ཉེ་དག་འི་མིང་གིས་ཡོན་བ་ཤད་པ་
བྱས་པ་དང་། དེའི་ཚོན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་གཞོད་སྤྱོན་རྣམས་གཞོད་སྤྱོན་འདུ་བར་འཕགས་པ་དང་། དེས་ཡོན་

བཤད་པ་བྱེད་པ་དེ་

ཐོས་ནས་དེས་བསམས་པ། བདག་གི་མིང་གིས་ཡོན་བཤད་པ་བྱེད་པ་འདི་སུ་ཞིག་སྟེ་མ་ནས་ཇི་ཙམ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་དག་
གནས་མ་ཡིན་པར་བསྐྱོས་པ་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་གཞོད་སྦྱོན་གྱི་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་མ་ཅེན་ལ་སྒྲིས་པ། ངའི་
ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་འདི་དག་གནས་

མ་ཡིན་པར་བསྐྱོས་ཀྱིས་སོང་ལ་དེ་བྲགས་དེ་ཕོ་བ་སྟེ་འདི་དག་ལ་བྱིན་ལ་སྒོག་ཆགས་འགའ་ལ་ཡང་མི་གཞོད་པར་གྱིས་
ཤིག། །གཞོད་སྦྱོན་གྱི་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་མ་ཅེན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་ལས་མཉམ་ནས། རིའི་ཕྱོ་མོ་ལྷ་
བུའི་གྲང་པོ་ཆེ་དག་དང་། རམོ་ལྷ་

བུའི་རྟ་དག་དང་། གཞལ་མེད་ཁང་ལྷ་བུའི་ཤིང་རྟ་དག་དང་། གཞོད་སྦྱོན་གདུག་པ་ལྷ་བུའི་མི་དག་མངོན་པར་སྤྱུལ་ནས་
དེ་བྲག་པ་དག་གིས་དེ་དག་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་འོང་བ་མཐོང་དོ། །དེ་དག་གིས་དེ་དག་མཐོང་ནས་སྒྲག་སྟེ་བསམས་པ། །
ཡུལ་དང་སྒོག་ལ་གཞོད་

{@193B} གྲུར་ན། །སྦྱིས་བུས་ཀུན་ཏུ་སྒོག་བསྐྱུང་བ། །སྒྲོ་ཡིས་གཉིས་ཀ་དབྱེད་བྱས་ན། །ཡུལ་ནི་ཡང་རྟེན་སྒོག་
རྣམས་མིན། །སྟེ་མ་ནས་དེ་དག་གིས་རལ་གྱི་མགུལ་དུ་བཏགས་ཏེ་དེ་བྲག་ནས་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་དེ་དག་བཟུང་
ནས་སྦྱུ་དབྱེད་བཅས་ཏེ་མཉམ་ཡོད་དུ་

བདས་ནས་གོས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་གན་དུ་དོང་སྟེ་སྒྲིས་པ། ལྷ་དེ་བྲགས་པ་ནི་འདི་ལགས། སྦྱུ་དབྱེད་
ནི་འདི་དག་ལགས་སོ། །རྒྱལ་པོ་དག་འན་དེས་སྒྲིས་པ། ཤེས་ལྡན་དག་སྦྱུ་དབྱེད་དག་ཁྱེད་ཅག་ཉིད་ཁྱེད་ཅིག། །དེ་དག་
གིས་བསམས་པ། བདག་

ཅག་གསོན་ཞིང་ལྷགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འཕགས་མཆོས་བྱིན་གྱི་མཐུ་ཡིན་པས་བདག་ཅག་དོང་ལ་སྦྱུ་
དབྱེད་འདི་དག་འཕགས་མཆོས་བྱིན་ལ་དབུལ་ལོ་སྟེ་མ་ནས་དེ་དག་གིས་དེ་དག་ཁྱེད་ཏེ་ཆོས་བྱིན་གྱི་གན་དུ་དོང་ནས་

སྤྲུལ་པ། འཕགས་མ་བདག་ཅག་གསོན་

ཞིང་ལྷགས་པ་དང་། བདག་ཅག་གི་དཔལ་དང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་སྤྲོན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འ
ཕགས་མ་ཁོ་ནའི་མཐུ་ལགས་ཀྱིས། རྒྱལ་པོས་བདག་ཅག་ལ་སྒྱུ་དཔྱ་སྤྱུལ་བ་འདི་དག་འཕགས་མས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་
སྤྲད་དུ་བཞེས་སུ་གསོལ།

དེས་སྤྲུལ་པ། བུ་དག་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་ལྷ་དབྱུང་བ་ཡོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དང་། ཚེས་དང་། དགོ་འདུན་ལ་མཆོད་
པ་གྱིས་ཞིག་དང་། དེས་ཁྱེད་ཅག་གི་ཡུན་རིང་པོའི་དོན་དང་། ཕན་བ་དང་། བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གིས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྤྲོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ན་བྲངས་ནས་དེ་དག་སྤྱོད་ཅི་སངས་རྒྱས་དང་། ཚེས་
དང་། དགོ་འདུན་ལ་མཆོད་པ་དག་བྱེད། ཕྱི་དོན་ཚེས་ཉན་པར་བྱེད་དོ། །འདུལ་བ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ། བམ་པོ་སུམ་

བཅུ་ཅུ་དྲུག་པ། དུས་གཞན་ཞིག་ན་གོས་ལར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱི་རི་བྲགས་པ་གཞན་ཞིག་ལོག་ནས་རྒྱལ་
པོས་རྒྱལ་རིགས་བཟང་པོ་པའི་ཁྲོམ་ལ་བསྒྲོ་བ། དེང་ལ་རི་བྲགས་པ་དེ་ཐོབ་ཞིག །དེ་དག་གིས་སྤྲུལ་པ། ལྷ་བདག་ཅག་ནི་
རྒྱུད་པ་ལགས་ལ།

{@194A} ༡༡། །ར་ལ་གྱི་འི་མཐུ་ཅན་གྱི་ཁྲོམ་ནི་འབྱོར་པ་ལགས་ན། འདིའི་ཚོ་དེ་དག་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་ཅིང་བདག་
ཅག་རེས་གཞན་ལ་མཆི་བར་ཅི་གནད། རྒྱལ་པོས་ར་ལ་གྱི་འི་མཐུ་ཅན་གྱི་ཁྲོམ་ལ་བསྒྲོ་བ། དེང་ལ་རི་བྲགས་པ་ཆེ་གོ་མོ་
ཞིག་ཐོབ་ཞིག །དེ་དག་གིས་སྤྲུལ་

པ། ལྷ་བདག་ཅག་གིས་རེས་འཁོར་ལགས་སོ། །དེང་ཞིག་དང་རེས་གཞན་ལ་མི་བཏང་རོ། །དེ་དག་གིས་བསམས་པ།
དེའི་ཚོ་ནི་བདག་ཅག་གིས་གོད་སྒྱིན་གྱི་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་ས་ཅན་གྱི་མཐུས་རི་བྲགས་པ་དེ་ཐོབ་ཀྱི། དེ་ནི་བདག་
ཅག་གིས་དེ་ཉིད་དུ་འཆི་

བར་བྱ་དགོས་བར་འགྱུར་བས་འདི་ལྟར་བདག་ཅག་གིས་འཕགས་པ་དག་སྒྲ་བ་གསུམ་དུ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ན་
བླངས་པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་གོས་དག་ཕྱལ་ཏེ་འདོང་བར་བྱའོ་སྟུང་ནས། དེ་དག་ཆོས་གོས་དག་ཐོགས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་
དུ་དོང་ནས་དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་སྒྲུས་པ།

འཕགས་པ་དག་བདག་ཅག་རྒྱལ་པོས་དམག་གི་གནས་སུ་བཏང་སྟེ། གལ་ཏེ་ན་བདག་ཅག་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུམ་པར་འགྱུར་
བ་གང་ལགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཀྱང་མཆི་བར་འགྱུར་བས་ཆོས་གོས་འདི་དག་བཞེས་སུ་གསོལ། དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་
ཀྱིས་སྒྲུས་པ། བཞིན་བཟངས་དག

བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་རྒྱུ་ལ་ཀྱིས་དབྱར་གྱི་ཆེད་པ་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་བགོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བསྐྱབས་པའི་གཞི་
བཅའ་བ་མཛད་པས་བདག་ཅག་མི་ལེན་ཏོ། །དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། འཕགས་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་གིས་བཞེས་ཏེ་ཞོག་ལ་
དགག་དབྱེ་བཞུས་ནས་བགོ་བར་མཛོད་

ཅིག་ཅེས་དེ་དག་གིས་དེ་དག་གི་གནས་ཁང་དུ་བཅུག་སྟེ་དོང་དོ། །དེ་དག་འཕགས་པ་དང་བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟེས་
སྦྱོན་གྱིས་མཐོང་ནས་སྒྲུས་པ། ཞེས་ལྷན་དག་གར་འདོང་། བྱིམ་བདག་དམག་གི་གནས་གནས་སུ་མཆི་དོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་
རེས་མ་འཁོར་རམ། བྱིམ་

བདག་རེས་འཁོར་དོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འདོང་། ལྷའི་ཞལ་ནས་དེང་ཞིག་དང་རེས་གཞན་དུ་མི་བཏང་དོ་ཞེས་བྱུང་དོ། །ཁོ་
བོས་ལྷ་ལ་ཞུས་དེའི་བར་དུ་ཡུང་ཙམ་ཞིག་སྟོན་ཅིག །དེ་རྒྱལ་པོའི་གན་དུ་སོང་སྟེ་སྒྲུས་པ། ལྷས་རལ་གྱི་འི་མཐུ་ཅན་གྱི་
ཁྲིམ་གང་དུ་བཀའ་སྩལ།

{@194B} བྱིམ་བདག་རི་བྲགས་པ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ལོག་ནས་དེ་འབེབས་སུ་འོ། །ལྷ་དེ་དག་གིས་རེས་མ་འཁོར་རམ།
བྱིམ་བདག་རེས་འཁོར་དོ། །འོ་ན་ཇི་འི་སྐད་དུ་བཀའ་སྩལ། རེས་གཞན་དུ་མི་བཏང་བར་བྱས་སོ། །ཅི་ལྷས་གཞུ་གཞུ་
རྒྱུད་མ་མཆིས་པ་དང་། མདའ་མདེའུ་མ་

མཆིས་པ་དང་། ལུགས་ཤིང་གི་ར་ལ་གྱི་ཐོགས་པ་དེ་དག་གིས་རི་བྲགས་པ་དག་མི་ཐེབས་པར་མི་མཆིན་ཏམ། གཞན་
ཡང་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲས་ཤིང་། ཤེས་པ་ལྟོག་སྟེ། དེ་དག་གིས་སློག་ཆགས་སློག་སྦྱར་ལ་ཡང་བསམས་བཞིན་དུ་སློག་པ་
གྲུམས་པ་འི་དོ་མི་ཐོག་གོ། །

འདི་ལྟར་དེའི་ཆོ་ཡང་དེ་དག་གིས་གནོད་སྤྱིན་གྱི་དམག་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅུན་གྱི་མཁུས་ཀྱི་བླ་མ་ལ་ཕེད་པ་བྱོ། འདི་
ལྟར་དེ་དག་དེར་མཆིས་སུ་ལགས་ན་ནོངས་དམིགས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཞིང་། དེས་ལྷ་ལ་ཡང་མ་
ལེགས་པར་འབྱུང་གོར་མ་བུ་མ་མོ། །

ཁྱིམ་བདག་ཇི་དེ་དག་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིམ་ཤ་རྟག་ཡིན་ནམ། ལྷ་དེ་ལགས་ཏེ་དེ་དག་གིས་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་འ
 ཕགས་མ་ཆོས་བྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐམས་ཅད་གྱིས་རྒྱལ་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བགྱིས་སོ། །གོ་ས་ལའ་
 བྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་པ་

རྒྱལ་གྱིས་སློན་པོ་རྣམས་ལ་བསྟོན་པ། ཤེས་རྒྱལ་དག་དེར་སློན་ཆད་ཁྱེད་གྱིས་དམག་དཔོན་འཕགས་སྤྱི་པོ་ལ་བསྟོན་པར་
བྱའི། ར་ལ་གྱི་འི་མཐུ་ཅན་གྱི་ཁྲོམ་ལ་བསྟོན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ནས་ར་ལ་གྱི་འི་མཐུ་ཅན་གྱི་ཁྲོམ་དེ་དག་སྤྱིར་མཁོས་སུ་ཕལ་
ནས་དགོས་པོར་རྣམས་གྱིས་དགག་དབྱེ།

གྲུས་པའི་ཆོ་དག་སྒོར་དེ་དག་དེ་དག་གི་གནད་དོན་སྟེ་སྒྲུས་པ། བཞིན་བཟངས་དག་ཁོ་བོ་ཅག་དག་ག་དབྱེ་གྲུས་ཀྱིས་ཆོས་
གོས་དག་བྱིན་ཅིག །འཕགས་པ་དག་བདག་ཅག་གིས་ཆོས་གོས་དག་ལྷུ་ལ་ལགས་ཀྱིས་དེ་དག་བཞེས་ཤིག །དག་སྒོར་
དེ་དག་དོན་སྟེ་གནས་ཁང་སྒོ་སྒྲུབ་དང་།

སྟོགས་དེས་སྒྱུ་ཁིང་མངར་བས་ཚོས་གོས་དེ་དག་གིས་དག་གིས་སྒྱུ་གས་ཏེ་རྒྱལ་དུ་བརྒྱགས་ཏེ་འདུག་པར་སྒྲུང་བའི་
སྐབས་དེ་དག་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དག་སྟོང་
དག་གོས་སྟེར་པའི་དག་སྟོང་བརྒྱ་

{@195A} ༡༡། ཁོས་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་ཚོས་ལྟ་དང་ལྟན་པ་ནི་མ་བསྐྱོས་པ་ནི་བསྐྱོ་བར་མི་བྱ་ལ། བསྐྱོས་པ་ཡང་དབྱེད་བར་བྱ་སྟེ། ལྟ་གང་ཞེ་ན། འདུན་པས་འགོ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གིས་འགོ་བ་དང་། གཏི་མུག་གིས་འགོ་བ་དང་། འཇིགས་པས་

འགོ་བ་དང་། གོས་ཀྱི་ཉིད་པ་སྤྲས་པ་དང་མ་སྤྲས་པ་མི་ཤེས་པའོ། གོས་སྤྱོད་པའི་དགོས་པ་ཚོས་ལྟ་དང་ལྟན་པ་ནི་མ་བསྐྱོས་པ་ཡང་བསྐྱོ་བར་བྱ་ལ། བསྐྱོས་པ་ཡང་དབྱེད་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལྟ་གང་ཞེ་ན། འདུན་པས་མི་འགོ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གིས་མི་འགོ་བ་དང་།

གཏི་མུག་གིས་མི་འགོ་བ་དང་། འཇིགས་པས་མི་འགོ་བ་དང་། གོས་སྤྲས་པ་དང་མ་སྤྲས་པ་ཤེས་པའོ། །འདི་ལྟར་བསྐྱོ་བར་བྱ་སྟེ། ཇི་དང་པོར་སྤྱོད་བར་བྱ་སྟེ། མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་དབྱེད་དགོ་འདུན་ཀྱི་ཉིད་པ་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་མ། གལ་ཏེ་སྤྱོད་དེས་སྤྱོད་ཞེས་

བཟོད་པར་བྱའོ་དེའི་འོག་ཏུ་གནས་མཉམ་པ་བཞུགས་པ་བྱས་ཏེ། གཞི་བརྟུངས་ནས་དྲིས་པའི་ཚིག་གིས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དགའ་བར་བསྐྱོ་ནས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ་དགོས་པ་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ། །དགོ་འདུན་བཅུན་པ་

རྣམས་གསལ་ནུག་གསོལ། དགོས་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དབྱེད་དགོ་འདུན་ཀྱི་གོས་ཀྱི་ཉིད་པ་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་ན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དབྱེད་

དགོ་འདུན་ཀྱི་གོས་ཀྱི་ཉིད་པ་སྤྱོད་པར་བསྐྱོ་བར་བགྱི་སྟེ། དགོས་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དབྱེད་དགོ་འདུན་ཀྱི་གོས་ཀྱི་ཉིད་པ་སྤྱོད་དོ། །འདི་ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ་དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྣམས་གསལ་ནུག་གསོལ། དགོས་པ་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་

དབྱར་དགེ་འདུན་གྱི་གོས་ཀྱི་ཉིད་པ་སྤྱོད་པར་བསྐྱོད་སྟེ། དགེ་སྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དབྱར་དགེ་འདུན་གྱི་གོས་ཀྱི་
ཉིད་པ་སྤྱོད་པར་བསྐྱོད་ན། ཚེ་དང་ལྷན་པ་གང་དག་དགེ་སྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དབྱར་དགེ་འདུན་གྱི་གོས་ཀྱི་ཉིད་
པ་སྤྱོད་པར་བསྐྱོད་པར་བཟོད་པ་

{@195B} དེ་དག་ནི་ཅང་མ་གསུང་ཤིག། གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུང་ཤིག། དགེ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་
གནང་ནས་དགེ་འདུན་གྱིས་དགེ་སྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དབྱར་དགེ་འདུན་གྱི་གོས་ཀྱི་ཉིད་པ་སྤྱོད་པར་བསྐྱོད་
ལགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་

བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་འདོད་པ་རྣམས་དང་། བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པ་རྣམས་དང་།
བསྐྱབ་པ་ལ་ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པ་རྣམས་དང་། སྤེལ་རྣམས་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་། མཛེས་པ་རྣམས་དང་།
བོད་རིག་པ་

རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་བཟོད་ནས་དགེ་སྲོང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སྲོང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤྲུལ་མ་གྱི་བཅས་པ་ཡིན་
ལ་འདི་ནི་གནང་བ་ཡིན་ཞོ། །འདི་ཉམས་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། དགེ་
སྲོང་གིས་སྟོན་ཞུ་བ་ཆུང་ས་

ཉར་ཞག་བཅུས་མ་ཚང་བ་ཚུན་ཆད་དུ་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་གོས་ཞིག་ཉིད་ལ་འདོད་ན་དགེ་སྲོང་དེས་གོས་དེ་སྤྱང་བར་
བྱའོ། །སྤངས་ནས་གོས་སྦྱིན་པའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་བཅང་བར་བྱའོ། །དེ་ལས་འདས་པར་འཆང་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ།
།དགེ་སྲོང་གིས་ཞེས་བྱ་

བ་ནི་ཚོས་འདི་པས་སོ། །སྟོན་ཞུ་བ་ཆུང་ས་ཉར་ཞག་བཅུས་མ་ཚང་བ་ཚུན་ཆད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞག་བཅུན་དགག་དབྱེ་འ
བྱུང་བ་ཚུན་ཆད་དུ་འོ། །བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་གོས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་གོས་ལྟོད་གསེ། ལྷ་གང་
ཞེ་ན། བརྟན་པ་ལ་སྦྱིན་པ་

དང་། ཉན་པའི་ཕྱིར་སྒྱུན་པ་དང་། འཆི་བ་ལ་སྒྱུན་པ་དང་། ཤི་བའི་ཕྱིར་སྒྱུན་པ་དང་། འགོ་བར་ཆས་པ་ལ་སྒྱུན་པའོ། རྟེན་
པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལས་སོ། །འདོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཤམ་ཏེ་དོན་དུ་གཉེར་ནའོ། །དགེ་སློང་དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་
སློང་གང་།

ཡིན་པ་དེས་སོ། །གོས་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པོ་བལ་གོས་དང་། ཤལ་གོས་དང་། ཟར་མའི་གོས་དང་། དུ་གྲུ་ལའི་གོས་
དང་། རས་བལ་གྱི་གོས་དང་། ཀོ་ཏམ་པའི་གོས་དང་། ཉི་འོག་གི་གོས་ལས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་

{@196A} ༡༡། །བདག་གིར་བྱ་བའོ། །སྤངས་ནས་གོས་སྒྱུན་པའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་བཅང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་བར་
བྱའོ། །དགེ་སློང་གི་གོས་སྒྱུན་པའི་དུས་ནི་གང་ཡིན། དུས་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤང་བར་བཅང་བའི་གནས་ན་
ནི་སྟོན་ཆ་ཐུངས་ཉ་

ཚུན་ཆད་ནི་གོས་སྒྱུན་པའི་དུས་མ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ནི་དུས་ཡིན་ནོ། །སྤང་བར་བཅང་བའི་གནས་ན་ནི་སྟོན་ཆ་ཐུངས་ཉ་
ཕན་ཆད་ནས་དཔྱད་ཆ་འབྲིང་པོ་ཉ་ཚུན་ཆད་ནི་དུས་མ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ནི་དུས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་འདས་པར་འཆར་ན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་ཐལ་བར་འཆར་

ནའོ། །སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཤམས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་སྤང་
བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དགེ་སློང་གིས་ཇི་ཅུམ་དུ་དབྱར་གྱི་རྟེན་པ་དབྱར་
གྱི་ནང་དུ་བདག་གིར་བྱེད་

དམ། །གོས་སྒྱུན་པའི་དུས་ལས་འདས་པར་འཆར་ན་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བརྟན་པ་ལས་བྱུང་
བའི་གོས་ལྡེ་པོ་དག་བདག་གིར་བྱེད་པ་དང་། སྒྱུན་བདག་གིས་རང་གི་ལག་ནས་སྒྱུན་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །གོས་
སྤང་བའི་དགེ་སློང་།

བསྐྱོས་པ་དང་། སྤྱིན་བདག་འོངས་ཏེ་འཕགས་པ་དག་བཞེས་ཤིག་དང་། གོས་འདི་བདག་མཆིས་ནས་རང་གི་སྤྲུག་པ་ཉིད་
ནས་དབུལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ལྟར་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་བ་དང་། སྦྱོས་པ་དང་། བེམས་འཁྱུགས་པ་དང་ཆོར་བ་དག་
གིས་ཉེན་པ་

ལ་ལྟར་བ་མེད་དོ། །བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་བ་སྟེ་ཉི་ཤུ་དྲུག་པ་རྫོགས་སོ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་
ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོལ་མགོན་མེད་ཟེས་སྤྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །མཉམ་ཡོད་ནས་ཉ་ཅང་མི་རིང་བ་ན་
མི་

བྲགས་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ན་ཁྱིམ་བདག་སྤྲུག་པ་ནོར་མང་བ། འོངསོད་ཆེ་བ་ཞིག་འདུག་སྟེ་དེ་ཡང་དད་པ་ཅན་བཟང་བ་དགོ་
བའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེས་དགོ་འདུན་ལ་བསྐྱོས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་རྟ་བབས་མཐོན་པོ་དང་། སྐར་ཁུང་དང་། སྐར་
ཁུང་བ་ཅན་དང་། ལན་

{@196B} ཀན་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྤྱིང་དང་མིག་འཕྲོག་པ་མཐོང་མིས་ཀྱི་ཐེམ་སྐྱས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ།
།གཙུག་ལག་ཁང་དེར་དགོ་སྤྱོད་དུག་བཅུས་དབྱར་དགག་དབྱེད་གྲས་ཏེ་དོང་ནས་ཁྱིམ་བདག་དེས་དེར་མ་བྱིན་པར་
ལེན་པ་དག་གིས་ཁྱིམ་ཁྱིམ་ཁྱིམ་དག་མ་བརྒྱས་པར་

གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྤྱང་མའི་མི་བཞག་གོ། །ཇི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དགོ་སྤྱོད་གཞན་དུག་བཅུ་ལྗོངས་རྒྱ་ཞིང་འགོ་བ་ན་
འི་བྲགས་དེར་བྱིན་ནས། བསྟོན་གནས་རྟེན་པར་བྱེད་པ་ན་མི་ཞིག་གིས་སྤྲུག་པ། འཕགས་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་ཅི་འོས་སྤྱད་དུ་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མི་

གནས་། བཞིན་བཟངས་གཙུག་ལག་ཁང་ག་ལ་ཡོད། འཕགས་པ་དག་དགོན་པ་འདི་ན་འོ། །དགོ་སྤྱོད་དེ་དག་དེར་དོང་བ་
དང་། སྤྱང་མའི་མིས་མཐོང་ནས། དེས་འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གིས་བསྟོན་བཀུར་བྲས་ཏེ་གནས་ཁང་དག་
བསྐྱོས་ནས་ཁྱི་དང་

ཁྱེད་དང་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་། ལ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལྟ་ཏེ། སྤྱད་སྟེ་ཆོག་པ་གཡར་ནས་སྤྲོས་པ། འཕགས་པ་
དག་རེ་ཞིག་ཆབ་བཅག་པར་མཛོད་ཅིག་དང་དེའི་བར་དུ་བདག་གིས་ཁྱིམ་བདག་ལ་བཞེད་པར་བགྱེད་ཞེས་མི་དེ་ཁྱིམ་
བདག་གི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་སྤྲོས་

པ། ཁྱིམ་བདག་དགྲེས་པ་སྤྱིད་ཅིག །ཁྱོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དགོས་སྟོང་སྟོང་བྱར་དུ་ལྷགས་པ་དྲུག་བཅུ་མཆིས་སོ།
།ཁྱིམ་བདག་གྲུས་པར་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པས་ནང་མི་དག་ལ་སྤྲོས་པ། ཞེས་ལྷན་དག་ཁོ་བོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དགོ་
སྟོང་གི་དགོ་འདུན་བྱོན་པ་

དག་ལེགས་པར་སྐྱར་བའི་བཏུང་བས་ཆོས་པར་བྱས། བྱར་མ་དང་། ལྷགས་དང་། ལི་ཁར་དང་། ལྷན་འབྲུམ་དང་། བལ་
པོ་སེའུ་ལོང་ཞིག་ཅེས་ཁྱིམ་བདག་དེས་ལེགས་པར་སྐྱར་བའི་བཏུང་བ་སྐྱར་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་བ་དང་། དགོ་
སྟོང་དག་ཀྱང་

ཆུ་བཅགས་ཏེ་རང་རང་གོ་དེ་ལམ་གྱིས་འཁོད་དོ། །ཁྱིམ་བདག་དེས་དགོས་སྟོང་དེ་དག་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་སྟེ།
དེས་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་མཆོ་པ་དམས་གང་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས། རྒྱ་ཆེར་དད་པའི་ལྷགས་གྱིས་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་གྱིས་
ཆོག་པ་སུ་བཅད་

{@197A} ༩༩ །པ་སྤྲོས་པ། ཁྲོད་ངམ་ཡང་ན་དགོན་པ་འང་རུང་། །ག་ཁོད་ངམ་ཡང་ན་ཐང་ཡང་རུང་། །གང་ན་འོས་
པ་གནས་པ་ཡི། །ས་གཞི་དེ་ན་དག་འབྱེད་ཡིན། །དེ་ནས་ལེགས་པར་སྐྱར་བའི་བཏུང་བ་སྤྲོས་ཏེ། རང་གི་ལག་
ནས་དགོས་སྟོང་

གི་དགོ་འདུན་དེ་དག་ཆོས་པར་བྱས་ནས་རང་ཉིད་གྱིས་པོ་གཤོང་ཐོགས་ཏེ། དགོས་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་
མཆོད་རྟེན་ལ་ལྷག་འཆོལ་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལྷགས་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་འཕྲི་མཐའི་ལེགས་སུ་འདུག་གོ་དགོ་འདུན་གྱི་
གནས་བརྟན་གྱིས་ཡོན་བཤལ་

ནས་ཁྱིམ་བདག་དེས་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཆིལ་ཏེ། སང་བདག་གི་སྒྱུ་མ་པར་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་གྱིས་གདུགས་
ཚོད་གསོལ་བར་ཅི་གནང་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དགོས་པ་དེ་སྒྲོང་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་ཀྱང་དང་དུ་བྱུངས་ནས། ཁྱིམ་བདག་དེ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལ་
ཕྱག་འཆིལ་ཏེ་སོང་།

ངོ། །ཁྱིམ་བདག་དེས་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་ཟས་བསོད་པས་དགོས་པ་དག་ཚོམ་པར་བྱས་ཤིང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་བཏུང་བ་
སྤྱད་ནས་དགོས་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོས་བསྟན་ཏོ། །ཕྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་ཡོན་
བཤེད་པ་དང་།

ཁྱིམ་བདག་དེ་ཆུན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་འདུག་སྟེ་སྒྲིམ་པ། འཕགས་པ་དག་བདག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་དུ་ཡང་བཞིན་དུ་མ་སྤྱུལ། ཉིད་རྒྱུ་མས་ཀྱི་སྤྱད་དུ་ཡང་བཞིན་དུ་མ་སྤྱུལ་གྱི། འདི་ལྟར་འཕགས་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་
སྤྱད་དུ་སྤྱུལ་པ་ལགས་།

ཀྱིས་། འདི་ཉིད་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིག་དང་། བདག་གིས་འཕགས་པ་རྒྱུ་མས་ལ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་མི་བྲེལ་བར་བཞིན་ཏོ། །དགོས་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། ཁྱིམ་བདག་མཉམ་ཡོད་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚེས་ཀྱི་ཇེ་མཛོན་
སུ་མ་དུ་བཞུགས་ཤིང་།

དུས་དང་དུས་སུ་དགོས་པ་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གིས་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་མཛོན་སུ་མ་དུ་བྱས། ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གིས་ནི་མི་སྤྱུག་
པའི་བར་གྲུབ་བོ་ཞེས་ཤེས་པ་བརྟུན་པ་དག་ཀྱང་ཐོས་པར་འགྱུར། རྒྱལ་པོ་ཡང་བསྟན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དད། བཅུན་མོ་སྤོང་
ལྷན་མ་དང་། རྒྱལ་།

{@197B} རིགས་དབྱར་ཚུལ་མ་དང་། སྤྱོད་ཚུན་དུ་སྤོང་བྱེད་དང་། རྟིང་པ་དང་། དགོ་བསྟེན་མ་ས་ག་དང་། རི་
དགས་འཛིན་གྱི་མ་དང་། གཞན་ཡང་དད་པ་ཅན་མང་དུ་ཡོད་པས་དེར་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སོད་དང་། ཚོས་ཀྱི་ལོངས་སོད་ཆེན་
པོ་ཡང་འགྲུབ་པས་བདག་ཅག་དེ་ཉིད་དུ་འདོང་།

ངོ། །འཕགས་པ་དག་ཚེས་གྱི་ལོངསོ་དེ་ནི་འཕགས་པ་དག་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ལགས་གྱི། ཟང་ཟིང་གི་ལོངསོ་དེ་ནི་
བདག་ལ་རག་ལས་པ་ལགས་པས་དགེས་པ་བསྐྱེད་ཅིག་དང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དགེ་འདུན་གྱི་
གནས་བརྟན་གྱིས་སྤྲུལ་པ། ཚོ་དང་ལྷན་

པ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དད་པ་ཅན་གྱི་དད་པ་སྤེལ་བར་བྱ་ཞིང་སྤྱིན་བདག་ལ་རྗེས་སུ་སྤྱིང་བརྩེ་བར་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པས། འདི་ཉིད་དུ་འཁོད་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་དག་དེར་འཁོད་ནས། སློབ་རྟན་པས་གཙུག་ལག་ཁང་དེའི་སྤྱི་ནང་
བཅས་པར་སོ་སོར་བརྟག་པར་བརྩམས་

པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དེ་མེ་རྟོག་སྤྱན་སྤྱུམ་ཚོགས་པ། འབྲས་བུ་སྤྱན་སྤྱུམ་ཚོགས་པ། ཤིན་རྟ་དག་འབར་མཐོང་ནས།
དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་སྤྲུལ་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་མེ་རྟོག་སྤྱན་སྤྱུམ་ཚོགས་པ། འབྲས་
བུ་

སྤྱན་སྤྱུམ་ཚོགས་པ། ཤིན་རྟ་དག་འབར་མ་ཡིན་པས་གལ་ཏེ་བདག་ཅག་གིས་འདིར་དབྱུར་སྡེ་མར་གནས་པར་ཁས་སྤྲངས་ན་
མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ལོངསོ་དེ་པར་མི་འགྱུར་གྱིས། བདག་ཅག་གིས་ངེས་པར་དབྱུར་བྱི་མར་
གནས་པར་ཁས་སྤྲང་བར་བྱའོ་

ཞེས་དེ་དག་གིས་དེར་དབྱུར་བྱི་མར་གནས་པར་ཁས་སྤྲངས་སོ། །ཁྱིམ་བདག་དེ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་གཅིག་ལུ་འབའ་
ཞིག་ཡོད་པས་དེ་སྤྱིན་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཉིད་དུ་སྤྱིན་ཞིང་བྱེད་དོ། །
རི་བྲགས་དེ་ན་ཡང་གཙུག་

ལག་ཁང་གཞན་མེད་པས་རི་བྲགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིན་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཙུག་ལག་
ཁང་དེ་ཉིད་དུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་དོ། །རི་བྲགས་དེའི་ཉེན་གོར་ན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་མེད་པས་རི་བྲགས་ཀྱི་ཉེན་
གོར་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིན་པ་དང་བྱ་

{@198A} ༡༡། བར་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཉིད་དུ་སྦྱིན་ཞིང་བྱེད་པས་དེར་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་དགོས་པ་རྣམས་ལ་རྟེན་པ་མང་པོ་བྱུང་དོ། སྟོན་ཟླ་ཐུངས་ཀྱི་གཡོན་ཅན་དག་ཀྱི་གི་ཀློན་རྒྱུ་དཔེ་དག་གི་དབྱེ་བྱས་མ་ཐག་རྒྱ་

འདུས་ཏེ་བདག་ཅག་གིས་ལས་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་དེས་བརྩམས་མི་དགོས་པར་ལོ་སྟོར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་བདེ་བར་འཁོད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཚུན་གྲོས་བྱེད་དོ། རྟེན་གཤམ་འདི་སྟེ་སེམས་ཏེ། ལྷ་ཀྱའི་སྐུ་གི་དགོས་པ་འདི་དག་གཞིམ་པར་བྱའོ་སྟེ་མོ། གཞན་དག་གིས་

སྐྱེས་པ་ཀྱི་དེ་དག་གི་སྟོང་མཐར་བརྒྱ་སྟེ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཀྱུ་ལྷོ་ཁེངས་པ་འགྲུབ་པར་དགའ་བས། དེ་དག་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ན་བདག་ཅག་ཅིའི་སྦྱིར་ཡུན་དེ་སྤྱིད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ། དེ་ན་དགོས་པ་གི་རྒྱུ་ཤེས་པ་ཅིག་འདུག་པས་སྐྱེས་པ། སྦྱོང་ཅི་ཤེས་དེ་དག་ལ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

ཇི་ལྟར་རེ་ཞིག་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་གང་གི་ཡིན་པའི་སྦྱིམ་བདག་དེ་ཞི་དད་པ་ཅན་བཟང་བ། དགོ་བའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། སྦྱིམ་བདག་དེ་ལ་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་གཅིག་ཕུ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་སྦྱིན་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཙུག་ལག་

ཁང་འདི་ཉིད་དུ་སྦྱིན་ཞིང་བྱེད་དོ། རི་བྲགས་འདི་ན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་མེད་པས་རི་བྲགས་པ་འདི་དག་གི་སྦྱིན་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ཉིད་དུ་སྦྱིན་ཞིང་བྱེད་དོ། རི་བྲགས་འདི་འདི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་

མེད་པས་རི་བྲགས་ཀྱི་ཉེ་འཁོར་བ་འདི་དག་གི་སྦྱིན་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ཉིད་དུ་སྦྱིན་ཞིང་བྱེད་པས་འདིར་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་དགོས་པ་རྣམས་ལ་རྟེན་པ་མང་པོ་བྱུང་དོ། གཞན་ཏེ་ཡིད་མི་ཆེས་ན་སོང་ལ་ལྟོས་

ཉེག་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཁྱོད་ཉིད་ཇི་སོང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱིས་ཉེག་དང་ཁོ་པོ་
ཅག་ཕྱིས་འོང་རོ། །དེ་སྐྱེས་པ། ལེགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གྱིས་ཉེག་དང་། ཁོ་པོ་འགྲོ་འཁོས་དེ་གོས་ཚགས་བཅོས་ཏེ་འཕགས་
ཤིང་། དེ་ནས་ཚིགས་

{ @198B } སུ་བཅད་པ་འི་དབྱངས་ཀྱིས་མཚོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་ཞུགས་སོ། །ཇི་ཙམ་ན་སྒོ་
ཁང་ན་རྟན་ཞུགས་ཉེག་འདུག་ནས་གཡོན་ཅན་དེས་དེའི་རྒྱུག་འཚལ་ཏེ་དྲི་བར་བརྩམས་པ། འཕགས་པ་
གཙུག་ལག་ཁང་སྤྱིང་དང་མིག་འཕྲོག་པ། མཐོ་

རིས་ཀྱི་ཐེམ་སྐྱས་སུ་གྱུར་པ་འདི་སུའི་ལགས། བཞིན་བཟངས་བྱིམ་བདག་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གི་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ཅི་འདི་
གཙུག་ལག་ཁང་ལགས་སམ། འོན་ཏེ་མོངས་པ་ལགས། བཞིན་བཟངས་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན། མོངས་པ་ནི་ཇི་
ལྟ་བུ་ཡིན། འཕགས་

པ་གང་ན་ཡོ་བྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་ལགས་སོ། །གང་ན་ཡོ་བྱད་མ་མཆིས་པ་ནི་མོངས་པ་ལགས་སོ།
།བཞིན་བཟངས་འོན་འདི་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡིན་གྱི་མོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ན་ཡོ་བྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་ཀྱི། འ
དི་ན་ཡོ་བྱད་མེད་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ཟས་ཟ་བ་ནི་འགའ་ཡང་སྤྱུལ་མི་ཟ་ལ། གོས་དག་གྲོན་པ་ནི་འགའ་ཡང་ཤིང་ལྷན་དག་མི་གྲོན་
པས་ཁྱོད་ཅག་ལ་གོས་ཅུང་ཟད་མ་མཆིས་སམ། རྟན་ཞུགས་དེ་དྲང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་དེས་གཡོན་ཅན་དེའི་
ལག་ནས་བཟུང་སྟེ་གནས་

ཁང་དུ་བཙུག་ནས་སྐྱེས་པ། བཞིན་བཟངས་གོས་ཀྱི་གདང་གོས་དག་གིས་ཕྱར་ཤོག་ཅིང་འདུག་པ་ལ་ལྟོས། འཕགས་པ་
ཅི་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་ལགས་སམ། འོན་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་ལགས། བཞིན་བཟངས་འདི་ཁོ་པོ་གང་ཟག་གི་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་འ
ོན་ཁྱོད་ནི་གོར་

མ་བཀུམ་པར་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་ནམ། ཚེས་སློག་པ་ཞིག་ལགས་སོ། །བཞིན་བཟངས་ཁོ་བོ་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་
གནས་བརྟན་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཚེས་སློག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་གསར་བུ་དགོ་ཚུ་ལ་ཞིག་
ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་དེ་ནི་

མངལ་ན་འདི་ན་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་ཅུང་ཟད་མ་མཆིས་སམ། བཞིན་བཟངས་མངལ་དུ་ཡོད་དེ་རེ་ཞིག་ཁོ་བོའི་བྱ་ག་
རིས་སུ་ཡང་དངོས་པོ་བདུན་པོ་དག་འཐོབ་པོ། །འཕགས་པ་དེ་ཡང་མངལ་གྱིས་འདི་ལྟའོ། །གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ན་གང་
ལ་ལ་འཆོལ་མ་བགྱིད་པ་དེ་

{@199A} ༡༡། ཇི་ཇ་མཁན་གྱི་སྒྲོད་དུ་འཆོད་དམ། འོན་ཏེ་ཟངས་མའི་སྒྲོད་དུ་འཆོད་བཞིན་བཟངས་ཁྱོད་གྱིས་
གནས་ཁང་འདི་དག་མཐོང་ངམ། འཕགས་པ་མཐོང་ངོ། །བཞིན་བཟངས་གནས་ཁང་འདི་དག་ཟངས་མའི་སྒྲོད་གྱིས་གང་
ཞིང་འདུག་གོ། །གཡོན་ཅན་

དེས་བསམས་པ། ལགས་པར་བྲིད་ཟིན་གྱིས་དེ་ནི་འགྲོའི་སྐྱམ་ནས་གཡོན་ཅན་དེས་སྐྱས་པ། འཕགས་པ་ཁྱོད་གྱི་དགོ་བའི་
སྒྲོགས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི་བདག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལགས་པས་བདག་སྤྲད་གྱིས་ཀྱང་མཆི་ཡིས་ང་ནི་མཆི་འོ།
།བཞིན་བཟངས་དེ་

བཞིན་གྱིས་ཤིག། གཡོན་ཅན་དེས་རྒྱ་ལྗགས་དེའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ་སོང་ནས་གཡོན་ཅན་དེ་ཆོམ་རྒྱུན་པ་དེ་
དག་གི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་སྐྱས་པ། བད་མའི་མིག་ཅན་དག་ཇས་ཐམས་ཅད་གྱིས་གང་བའི་གྲུ་བོ་ཆེ་སྐྱམ་ས་ན་འདུག་གིས་
སྒྲོགས་ཤིག། སྒྲོགས་

ཤིག། ཇི་ན་གཅིག་གིས་སྐྱས་པ། དེ་ན་འཁོད་པའི་རབ་དུ་བྱུང་བ་དུག་བཅུ་པོ་དག་ནི་འཐོང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱག་ཡིན་
ཞེས་གྲགས་པས་དེ་བཞིན་དུ་གཞོམ་པར་མི་རྒྱས་གྱིས། གང་གི་ཆོད་དག་མཆོན་མོ་ཆོས་ཉན་པ་དེའི་ཆོག་གཞོམ་མོ།
།གཞན་དག་གིས་སྐྱས་པ།

ཉི་མ་གང་ལ་དེ་དག་གི་ཚེས་ཉམ་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེས་སྒྲིམ་པ། ཚེས་བརྒྱད་དང་། བཅུ་བཞི་ལ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཚེས་
བརྒྱད་ནི་ཐལ་ཟེན་པས་ཚེས་བཅུ་བཞི་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་སོར་མོ་དག་གིས་ཉི་མ་བགྲང་ཞིང་འཁོད་འཁོད་
ནས། ཇི་ཅམ་ན་ཚེས་བཅུ་

བཞི་ལ་བབ་སྟེ། དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་སོསོར་ཐར་པའི་མདོ་བཏོན་ཏེ། དགོ་འདུན་གྱིས་གསེས་སྤྱོད་བྱས་ནས་
ཚེས་སྒྲིག་པ་མེད་གའི་ཁྱིལ་འཛོགས་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས། མི་མཚོག་གཞུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་མཛད་པ། །ཀུན་སྦྱོར་འཆིང་བ་
གཙུག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས།

དབང་པོ་ཞི་ཞིང་ཉེར་ཞི་ཞི་ལ་མཁས། །མཉམ་ཡོད་ཞུགས་པས་བཀའ་བཞིན་བྱེད་ལ་གསུངས། །ཞེས་སྒྲིབ་བར་བརྟམས་པ་
དང་། གཡོན་ཙན་དེ་དག་གིས་སྒྲོ་བརྟུངས་སོ། །དགོ་སྤོང་དག་གིས་ཚོར་ནས་སྒྲིམ་པ། །ཤེས་ལྡན་དག་ཁྱེད་ཅག་སུ་ཡིན། །
ཕགས་པ་དག་

{@199B} བདག་ཅག་རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་གོ། །དགོ་སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་བསམས་པ། རི་བྲགས་ནས་སྒྱེ་བོའི་ཚོགས་དག་
ཚེས་ཉམ་དུ་ལྷགས་གོར་མཆག་གིས་སྒྲོ་བྱེད་སྒྲུམ་ནས། དེ་དག་གིས་སྒྲོ་བྱེད་དང་དེ་དག་ཞུགས་སོ། །ཇི་ཅམ་ན་གཞོམ་
པར་བརྟམས་པ་དང་། དགོ་སྤོང་

རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། །ཤེས་ལྡན་དག་ཁྱེད་ཅག་ན་རེ་བདག་ཅག་རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་གོ་ཞེས་ཟེར་ན། ད་དེད་ཅག་འཛོམས་
པར་བྱེད་དམ། དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། །ཕགས་པ་དག་བདག་ཅག་ལ་མིང་གཉིས་མཆིས་ཏེ། སྤྲོད་རོལ་དུ་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱ་
དག་ཅེས་བགྱི་ལ།

ནང་དུ་ནི་ཚོམ་རྒྱན་པ་དག་ཅེས་བགྱི་ལོ། །ཁྱེད་ཅག་གི་མིང་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཉམས་སོ། །གཡོན་ཙན་དེ་དག་གིས་
དགོ་སྤོང་དེ་དག་བཅོམ་སྟེ་དོར་ནས་དགོ་སྤོང་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་གྲོས་བྱས་པ། ཚོ་དང་ལྡན་པ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ལྷག་མ་དང་བཅས་

པར་གཞིམ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། རེ་ཞིག་བྱིམ་བདག་འདི་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་སློང་གི་དགོ་འདུན་ལ་སྦྱིན་དུ་
བཅུག་སྟེ་ཡང་ཅི་བྱ། བདག་ཅག་ལ་སྦྱིན་དུ་བཅུག་སྟེ་ཡང་ཅི་བྱ། བདག་ཅག་མཉམ་ཡོད་ཉིད་དྲོད་ན་དེར་བདག་ཅག་
ལ་ཚེངས་པ་མཚུངས་པར་དེ་

པ་དག་གིས་ཚོས་གོས་དག་གིས་མི་ཤོངས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་གྲོས་བྱས་སོ། །ཇི་ལྟར་འདོང་བར་བྱ། མཚན་
མོ་འགོབས་པས་འདོང་ཞིང་ཉིན་མོ་ཐིབས་པོར་ཞུགས་ཏེ་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་དག་གིས་བྱིམ་བདག་ལ་ཡང་མ་བཟུངས་
པར་དོང་དོ། །ཇི་ཅུམ་

ན་མཐར་གྱིས་མཉམ་ཡོད་དུ་སྦྱིན་པ་དང་དགེ་སློང་དག་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོན་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོན་ལ་མི་ཉལ་བར་སྦྱོར་བའི་རྗེས་
སུ་བརྩོན་པར་གནས་པ་དེ་དག་གིས་དགེ་སློང་དེ་དག་སྦྱོན་མོར་སྦྱོར་གམ་ཡོན་རྒྱ་བ་མཐོང་ནས་སྒྲིམ་པ། གཅེར་བུ་སྦྱེ་བྱི་
དག་ཁྱེད་ཅག་འདིར་ཅི་འདོད་འདི་ཁྱེད་

གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡང་མ་ཡིན་ལ། འདུག་གནས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་བདག་
ཅག་གཅེར་བུ་དག་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཁྱེད་སུ་ཡིན། དགེ་སློང་དག་གོ། །འདི་ལྟ་བུ་དག་དགེ་སློང་ཡིན་ནམ། གང་དག་
ཚོས་རྒྱན་པ་དག་

{@200A} ༡༡། །གིས་བཅོམ་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན། ཁྱེད་ཅག་མིང་ཅི། སངས་རྒྱས་འཚོའོ། །ཚོས་འཚོའོ། །དགོ་འ
དུན་འཚོའོ། །ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་འོངས་པ་ལེགས་སོ་འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་དེ་དག་གིས་སྦྱོ་བྱེན་དགེ་སློང་དེ་དག་འ
ཇུག་དུ་བཅུག་སྟེ།

དེ་དག་ལ་ལ་ལས་ནི་ཚོས་གོས་བྱིན། ལ་ལས་ནི་ཤམ་ཐབས་བྱིན། ལ་ལས་ནི་རྩལ་ཟན་བྱིན། ལ་ལས་ནི་ལྷུང་བཟེད་བྱིན།
ལ་ལས་ནི་རྩལ་ཟན་བྱིན་ཏེ། བཞོ་བཤམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་བཞོ་བཤམ་བྱས་པའི་སྐབས་དེ་དགོ་
སློང་རྣམས་གྱིས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དགོས་ཤིང་དག་དགོན་པ་བས་ཆོས་
གོས་གསུམ་ལས་ཆོས་གོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཁྱིམ་གཞན་དུ་གཞག་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གོས་གསུམ་
ལས་ཆོས་གོས་

གང་ཡང་རུང་བ་ཁྱིམ་གཞན་དུ་གཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ནས། དེ་དག་དེ་ཉིད་དུ་དོང་སྟེ་ཉལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
བྲམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲས་པ། འཕགས་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་ཅི་འོས་དུ་འདིར་གཟིམས་པར་མཛད། ཁོ་པོ་
ཅག་གིས་ཆོས་གོས་དག་

འདིར་གཞག་གོ། །འཕགས་པ་དག་ཅི་ཁྱེད་ཀྱི་ཆོས་གོས་དག་རྒྱ་བར་བཞུགས་པ། གལ་ཏེ་བྲག་ས་མི་ཆོས་ན་སྒྲོམས་ཏེ་བ་
ཞུད་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་དགོས་ཤིང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེར་ཉལ་

བར་མི་བྱའོ། །དེ་དག་ཕྱིར་དོང་སྟེ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་སྤྱོད་མོར་ཉལ་བ་དེ་དག་གིས་
སྤྲས་པ། འཕགས་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་ཅི་འོས་དུ་མཚན་མོ་ཉིད་ལ་འདིར་བྱོན། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་འདིར་ཆོས་གོས་དག་
བཞག་གོ། །འཕགས་པ་

དག་ཅི་ཁྱེད་ཅག་གི་ཆོས་གོས་དག་རྒྱ་བར་བཞུགས་པ། གལ་ཏེ་བྲག་ས་མི་ཆོས་ན་སྒྲོམས་ཏེ་བཞུད་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བའི་
སྐབས་དེ་དགོས་ཤིང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེར་སྐྱུ་
རེངས་འཆར་བར་མི་བྱའོ། །

{@200B} དེ་དག་ཕྱིས་དེར་དོང་སྟེ་བར་འོས་དུ་སྐྱུ་རེངས་འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་ཆོས་རྒྱུན་པ་དག་དང་།
གཡོན་ཅན་དག་དང་། སེང་གོ་དག་དང་། ལྷག་དང་། གྲུང་དག་གི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་ཤིང་རྣམས་ཀྱིས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྐྱེ་རེས་འཆར་བར་བྱའོ། །དགོས་པ་རྣམས་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་དང་།
མཚན་རྟེན་གྱི་དང་། གང་ཟག་གི་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འགོ་དགོས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་བདག་ཅག་གིས་
ཁྱིམ་གཞན་དུ་ཆོས་གོས་དག་

གཞག་གོ་ཞེས་དེར་མི་འགོ་བའི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་དགོན་པ་བས་ཞག་རྒྱལ་གི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་ཆོས་གོས་དེ་དང་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འ
བྱལ་བར་བྱའོ། །དགོས་པ་

རྒྱལ་སྤེལ་དག་བསམས་བཞིན་དུ་ཞག་བདུན་དུ་འབྱལ་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
གསོལ་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གླེང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་པ་གི་དགོ་འདུན་
བསྐྱེད་པ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ།

བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་ཆེད་པར་མཛད་པ་སྤྲུལ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤྲུལ་བཞིན་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགོས་པ་ལྟས་པ། དགོས་པ་དག་
ངས་དགོས་པ་དགོན་

པ་བས་ཞག་རྒྱལ་གི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་ཆོས་གོས་དེ་དང་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྱལ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ན། ཁྱེད་
ཅག་བསམས་བཞིན་དུ་ཞག་བདུན་དུ་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྱལ་བར་བྱེད་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མད་དོ། །སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོ་

སྤྱོད་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་
བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་སྤྲད་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྤྲད་
ནས། དགོས་པ་རྣམས་ལ་

{@201A} ༡༡ །བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་ཤིང་དག་དེ་ལྟ་བུ་ན་པཎ་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདྲུལ་བ་ལ་
ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་
ཀྱིས་འདྲུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་

ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་ཤིང་རབ་རྟུ་མང་པོ་དག་གནས་མལ་དགོན་པ་དོགས་པ་དང་བཅས་པར་གྲགས་པ། འཛིགས་
པ་དང་བཅས་པར་གྲགས་པ་འཛིགས་པ་ཐ་དད་པས་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དང་བཅས་པར་གྲགས་པ་དག་རྟུ་དབྱར་བྱི་མར་
གྱུར་ལ། དགོས་ཤིང་དགོན་པ་པས་འདོད་ན་ཆོས་

གོས་གསུམ་ལས་ཆོས་གོས་གང་ཡང་རུང་བ་བྱིམ་གཞན་དུ་གཞག་པར་བྱའོ། །དགོས་ཤིང་དགོན་པ་པ་ལ་མཆོམས་ཀྱི་བྱི་
རོལ་དུ་འགོ་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཞིག་བྱུང་ན་དགོས་ཤིང་དགོན་པ་པ་དེས་ཞག་དུག་གི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་ཆོས་གོས་དེ་
དང་མཆོམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་དུ་འབྲལ་བར་

བྱའོ། །དེ་ལས་འདས་པར་འབྲལ་ན་སྤང་བའི་རྣུང་བྱེད་དོ། །དགོས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འདི་པའོ། །རབ་རྟུ་མང་པོ་དག་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཡན་ཆད་རབ་རྟུ་མང་པོ་དག་ཡིན་ནོ། །གནས་མལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་དོ། །དགོན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་རྩལ་སྤྲུལ་

རྩལ་ལ་རྩལ་སྤྲུལ་གཅིག་གོ། །རྩལ་སྤྲུལ་རྩལ་ལ་རྩལ་གཅིག་གོ། །ཆུ་རྩལ་རྩལ་ལ་ཆུ་རྩལ་གཅིག་གོ། །ལྷགས་
རྩལ་རྩལ་ལ་རི་བོང་རྩལ་གཅིག་གོ། །རི་བོང་རྩལ་རྩལ་ལ་ལྷག་རྩལ་གཅིག་གོ། །ལྷག་རྩལ་རྩལ་ལ་སྤང་རྩལ་གཅིག་གོ།
།སྤང་རྩལ་རྩལ་

ལ་ཉི་ཟེར་གྱི་རྩལ་གཅིག་གོ། ཉི་ཟེར་གྱི་རྩལ་རྩལ་ལ་སློམ་གཅིག་གོ། །སློམ་རྩལ་ལ་ཤིག་གཅིག་གོ། །ཤིག་རྩལ་ལ་
ནས་གཅིག་གོ། །ནས་རྩལ་ལ་སོར་གཅིག་གོ། །སོར་བཞི་རྩལ་ལ་སླུ་གང་དོ། །སླུ་བྱེད་དང་བཞི་ལ་མིའི་སྤྱིད་དོ། །སླུ་བཞི་
ལ་གཞུངོ། །

གཞུང་ལ་ཆུང་གྲགས་ཏེ་དེ་མཚན་ཅད་དགོན་པ་ལོ། །དོགས་པ་དང་བཅས་པར་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོམ་རྒྱུན་པ་
དང་། གཡོན་ཅན་གྱིས་འཛིགས་པར་གྲགས་པ་ལོ། །འཛིགས་པ་དང་བཅས་པར་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེང་གོ་དང་། ལྷག་
དང་། གྲུང་གིས་

{ @201B } འཛིགས་པར་གྲགས་པ་ལོ། །འཛིགས་པ་ཐ་དད་པས་འཛིགས་སུ་རུང་བ་དང་བཅས་པར་གྲགས་པ་དག་ཏུ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་༡༥ སྒྲིང་དང་། སྒྲིང་བུ་མཚུ་རིངས་དང་། སྒྲིང་དང་། ཉི་མ་དང་། སྤྲིག་སྤྲུལ་གྱི་འཛིགས་པ་ཐ་དད་པས་འཛིགས་
སུ་རུང་བ་དང་བཅས་པར་གྲགས་པ་དག་

ཏུ་ལོ། །དབྱར་ཕྱི་མར་གྱུར་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱར་ཕྱི་མར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པར་གྱུར་ལ་ལོ། །དགོས་ཤིང་དགོན་པ་
པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོས་ཤིང་གང་ཡིན་པ་དེས་སོ། །འདོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གལ་ཏེ་དོན་དུ་གཉེར་ན་ལོ། །ཚོས་གོས་གསུམ་
ལས་ཚོས་གོས་གང་ཡང་

རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུལ་སྒྱུར་དང་། སྒྲུལ་གོས་དང་། མཐའ་གོས་ལས་གང་འདོད་པ་ལོ། །ཁྱིམ་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ན་
ལ་མ་པོ་ཆེ་དང་། སྒྲིང་དང་། བཞི་མདོ་དང་། སུམ་མདོ་དག་ཡོད་པར་རོ། །གཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏམས་པར་བྱ་
བ་ལོ། །

དགོས་ཤིང་དགོན་པ་པ་ལ་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འགོ་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་ཞིག་བྱུང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་
མ། མཚོད་རྟེན་གྱི་མ། གང་ཟག་གི་བྱ་བའི་ཕྱི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འགོ་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུན་ཞིག་བྱུང་ན་ལོ།
།དགོས་ཤིང་དགོན་པ་པ་དེས་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་དགོས་ཤིང་གང་ཡིན་པ་དེས་སོ། །ཞག་རྒྱུག་གི་མཐའ་ཚུན་ཅད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉིན་མཚན་རྒྱུག་གི་མཐའ་ཚུན་ཅད་
དུ་ལོ། །ཚོས་གོས་དེ་དང་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྲལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་གོས་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་རོ།
།དེ་ལས་འདས་པར་འབྲལ་ན་

ཞེས་བྱ་བའི་དེ་ལས་ལྷག་པར་སྐྱེ་མེད་འཆར་བར་བྱེད་ནའོ། །སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་
ནས་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ལྷུང་བ་བཞགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འ
གྱུར་ཞིན། འདི་ལྟར་དགོས་པ་

དགོན་པ་པས་ཚོས་གོས་གསུམ་ལས་ཚོས་གོས་གང་ཡང་རུང་བ་དང་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བྲལ་ན་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་
བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་འཇམ་དེར་བར་ཆད་བརྒྱད་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་འཇིགས་པ་དང་། ཚོས་རྒྱན་པའི་འ
ཇིགས་པ་དང་། མེའི་འཇིགས་

{@202A} ༡༡། །པ་དང་། རྒྱུ་འཇིགས་པ་དང་། སེང་གེའི་འཇིགས་པ་དང་། སྒྲག་གི་འཇིགས་པ་དང་། མེའི་འ
ཇིགས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པའི་འཇིགས་པ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཉེ་བར་གནས་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་།
སྒྲིམ་པ་དང་།

སེམས་འཇུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཞག་བདུན་གྱིས་འབྲལ་བའི་སྤང་བ་སྟེ་ཉི་ལུ་བདུན་
པ་རྫོགས་སའོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟ་བུ་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀླན་དག་འར་
བ་ན་

བཞུགས་སོ། །བཙུང་ལྟ་བུ་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་དེ་གིས་དབྱུང་གྱི་གོས་རས་ཆེན་བཅང་བར་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ནས། དེ་
ན་དགོས་པ་དང་དག་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དབྱུང་གནས་པ་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་ནི་རང་གི་དུས་ཡིན་གོ། །ཞེས་ཚལ་བར་བྱེད་ཅིང་
བདག་ཅག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཅང་

ཞེས་འཆར་བར་བྱེད་དོ། །ཕྱི་མས་དབྱུང་གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་དུས་ཡིན་གོ། །ཞེས་འཆར་བར་བྱེད་
ཅིང་བདག་ཅག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཙུང་ཞེས་ཚལ་བར་བྱེད་དེ། དེ་དག་ཉ་ཅང་སྒྱུར་བར་ཚོལ་བ་དང་། ཉ་ཅང་ཡུན་རིང་
དུ་འཆར་བར་བྱེད་པས་བྱ་བ་མང་བ་དང་།

བྱེད་པ་མང་བར་གྱུར་ཏེ། ལུང་མཛོད་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་དང་། ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། བློ་གྲོས་ཀྱི་ཞི་
གནས་གཏོང་བར་བྱེད་ནས། དགོས་པ་དོན་ཉུང་དུ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་དག་གིས་དབྱུར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་
བཅང་བར་བྱེད་ཞེས་གསུངས་ན།

ཅེས་ཕྱིར་དེ་དག་ཉ་ཅང་སྒྱུར་དུ་ཆོལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཉ་ཅང་ཡུན་རིང་དུ་འཆང་བར་བྱེད་པས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་མང་བར་
གྱུར་ཏེ། ལུང་མཛོད་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་དང་། ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། བློ་གྲོས་ཀྱི་ཞི་གནས་གཏོང་བར་
བྱེད་ཅེས་སྒྲིག་པར་བྱེད། ལུང་།

ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་དོན་ཉུང་རྒྱལ་འབྱོར་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་རྟོ། །དེ་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གླེང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་པ་དག་འདུན་བསྟུ་བ་མཛད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟུ་མ་

{ @202B } བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་མཁུན་བཞིན་དུ་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་སྟུ་མ་བཞིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་རྣམས་པ། དགོས་པ་དག་ཁྱེད་ངས་
དགོས་པ་གིས་དབྱུར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་བཅང་།

བར་བྱེད་ཞེས་གསུངས་ན། ཁྱེད་ཅག་ཉ་ཅང་སྒྱུར་དུ་ཆོལ་བ་དང་། ཉ་ཅང་ཡུན་རིང་དུ་འཆང་བར་བྱེད་པ་བདེན་ནམ།
བཅུན་པ་མང་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསོ་དཀའ་བ་དང་། དཀའ་དཀའ་བ་དང་། འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་།
ཆོག་མི་ཞེས་པ་རྣམས་པར་

སྒྲིག་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསོ་སྟུ་བ་དང་། དཀའ་སྟུ་བ་དང་། འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། ཆོག་ཞེས་པ་
དང་། སྒྲིབ་དང་། སྒྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མཛོས་པ་དང་། རྟོད་རིག་པའི་བསྟན་པ་བཟོད་ནས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་
བཀའ་སྟུ་ལ་པ།

དགོས་པ་དཀའ་ལྡན་གྱི་ལས་ཁུངས་ལ་འཕུལ་བའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབས་པའི་གཞི་
བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབས་པའི་གཞི་འདི་
ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་གིས་

སོ་ག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་བ་གཅིག་ལུས་ན་དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་བཅའ་བར་བྱ་ལོ། །དབྱར་ཟད་ནས་འོག་ཏུ་སྒྲ་བ་སྟེང་གྱི་བར་
དུ་བཅད་བར་བྱ་ལོ། །གལ་ཏེ་དགོས་པ་གིས་སོ་ག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་བ་གཅིག་ལུས་པའི་སྟོན་ལོ་དུ་དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་
ཆོལ་བར་བྱེད་དམ། དབྱར་ཟད་

ནས་འོག་ཏུ་སྒྲ་བ་སྟེང་ལས་འདས་པར་འཆང་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། །དགོས་པ་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འདི་པས་སོ།
སོ་ག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་བ་གཅིག་ལུས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་བ་གཅིག་ན་དབྱར་ཉེ་བར་སྒྲ་བ་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ན་ལོ།
།དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་ཞེས་བྱ་

བ་ནི་ཆང་པ་བབ་པའི་གོས་སོ། །བཅའ་བར་བྱ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལས་སོ། །དབྱར་ཟད་ནས་འོག་ཏུ་སྒྲ་བ་སྟེང་གྱི་བར་
དུ་བཅད་བར་བྱ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགག་དབྱེ་བྱས་ནས་སྒྲ་བ་སྟེང་གྱི་བར་དུ་ལོ། །གལ་ཏེ་དགོས་པ་གིས་སོ་ག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་
བ་གཅིག་ལུས་པའི་སྟོན་

{@203A} ༡༡། འོ་ལ་དུ་དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་ཆོལ་བར་བྱེད་དམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་མདུན་ལོ་དུ་ལོ། །དབྱར་
ཟད་ནས་འོག་ཏུ་སྒྲ་བ་སྟེང་ལས་འདས་པར་འཆང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་འདས་པར་ལོ། །སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་ལྷུང་

བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཤགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་
ན། སྡུ་མ་དང་། ཕྱི་མ་ལས་ཏེ། དེ་ལ་གང་དག་དབྱར་སྡུ་མར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཉ་ཅང་ཡང་ཡུན་རིང་
དུ་འཆང་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་

བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་དག་དབྱུར་སྤྱི་མར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་ལ་ཉ་ཅང་ལྟར་དུ་ཆོལ་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉ་ཅང་ལྟར་དུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉ་ཅང་ལྟར་རིང་དུ་འཆང་བར་
བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བའི་ལྟར་

བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྟང་བ་མེད་
དོ། །དབྱུར་གྱི་རས་ཆེན་གྱི་སྤང་བ་སྟེ་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་པ་རྩོགས་སོ། ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤིང་ཕྱག་རྒྱ་མཚན་གྱི་ནང་

ན་ཤིང་ཕྱག་རྒྱ་མཚན་གྱི་གྲོང་རྡལ་མཚོངས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆོན་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་གིས་རང་གི་དད་པ་
དང་། རང་གི་གཙུགས་པ་དང་། རང་གི་དང་བས་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་དུ་བཙུག་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྤྱི་ཅན་ཅིན་ལ་གང་
ཟག་གིར་ཕྱུལ་ལོ། །

དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྤྱི་ཅན་ཅིན་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་ཇི་ཅིམ་པ་དེ་ཅིམ་འདུག་ནས་ལྟང་བ་ཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་
ལྟངས་རྒྱུར་སོང་དོ། །ཁྱིམ་བདག་དེས་འཕགས་པ་སྤྱི་ཅན་ཅིན་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་ཇི་ཅིམ་པ་དེ་ཅིམ་འདུག་ནས་ལྟང་བ་
ཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་

ལྟངས་རྒྱུར་སོང་ཞེས་ཐོས་སོ་ཐོས་ནས་ཀྱང་ཁྱིམ་བདག་དེས་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་དགོ་འདུན་ལ་ཕྱུལ་ལོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་
ལྷན་པ་སྤྱི་ཅན་ཅིན་ཅི་དགར་ལྟངས་སུ་འདུག་ནས་ཤིང་ཕྱག་རྒྱ་མཚན་གྱི་གྲོང་རྡལ་མཚོངས་ཅན་གསལ་བ་དེར་རྒྱ་ཞིང་སོང་བ་ན་
མཐར་གྱིས་རྒྱ་ཞིང་འགོ་བའི་ཆོ་

{ @203B } མཚོངས་ཅན་དུ་སྤྱོད་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྤྱི་ཅན་གྱིས་ཁྱིམ་བདག་དེས་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་དགོ་འདུན་
ལ་ཕྱུལ་ལ་ཞེས་ཐོས་སོ། །ཐོས་ནས་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་གསལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་སྤྱོད་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་
གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆའ་ཏེ་མཐར་

གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྐྱ་ཅན་ཟིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
གསོལ་དོ། །བཅུན་པ་འདི་ན་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་གིས་རང་གི་དད་པ་དང་རང་གི་གཙུག་པ་དང་། རང་གི་དང་བས་གཙུག་
ལག་ཁང་བགྱིད་དུ་སྤྱུལ་ནས་

བདག་ལ་གང་ཟག་གིར་སྤྱུལ་དེ། བདག་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་ཅི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་མཆིས་ནས་ལྷུང་བཟེད་དང་། ཆོས་
གོས་འཚལ་དེ་ལྗོངས་རྒྱར་མཆིས་པ་དང་ཁྱིམ་བདག་དེས་འཕགས་པ་སྐྱ་ཅན་ཟིན་གཙུག་ལག་ཁང་དེར་ཅི་ཙམ་པ་དེ་
ཙམ་མཆིས་ནས་ལྷུང་བཟེད་དང་།

ཆོས་གོས་འཚལ་དེ། ལྗོངས་རྒྱར་མཆིས་ཞེས་ཐོས་དེ་ཐོས་ནས་ཀྱང་ཁྱིམ་བདག་དེས་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་དགོ་འདུན་ལ་
ཕུལ་ན། བཅུན་པ་དེ་ལ་བདག་གིས་ད་ཇི་ལྟར་བགྱི། སྐྱ་ཅན་ཟིན་ཚུར་ཤོག། ཁྱོད་ཁྱིམ་བདག་དེ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་ལ་ཕྱིན་
ནས་ཁྱིམ་བདག་དེ་ལ་འདི་

སྐད་ཅེས་ཁྱིམ་བདག་ཁྱོད་ཁོ་བོའི་ལུས་སམ། དག་ལ་ཅུང་ཟད་སྒོད་པར་མི་བྱེད་དམ། ཞེས་སྒྲོས་ཤིག། ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྐྱ་
ཅན་ཟིན་གྱིས་བཅུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཚལ་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་མཉམ་ནས་ཁྱིམ་བདག་དེ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་
ཕྱིན་ནས་ཁྱིམ་བདག་དེ་ལ་འདི་

སྐད་ཅེས་སྐྱས་སོ། །ཁྱིམ་བདག་ཁྱོད་ཁོ་བོའི་ལུས་སམ། དག་ལ་ཅུང་ཟད་སྒོད་པར་མི་བྱེད་དམ། འཕགས་པ་སྐྱ་ཅན་ཟིན་
བདག་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེད་མ། གསུང་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྒོད་པར་མི་བགྱིད་དོ། །དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྐྱ་ཅན་ཟིན་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་

སྟེ་ཕྱིན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕུག་འཚལ་དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། མཐའ་གཅིག་
ཏུ་འདུག་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྐྱ་ཅན་ཟིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅུན་པ་འདི་ན་བདག་
ཁྱིམ་བདག་ག་ལ་བ་དེར་མཆིས་

{@204A} ༡༡ ། རྩོམ་མཁུ་བཤག་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཁྱིམ་བཤག་ཁྱོད་ཁོ་བོའི་ལུས་སུ། དག་ལ་ཅུང་ཟད་
སྒྲོད་པར་མི་བྱེད་དམ་ཞེས་བགྱིས་ན། དེ་འདི་སྐད་ཅེས་འཕགས་པ་སྒྲོ་ཅན་ཟེན་བཤག་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུའམ། གསུང་ལ་སྒྲོད་པ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་

མཆོདོ། །དེའི་ཆོན་ཆོད་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འབོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྒྲུམ་ལོགས་ན་འདུག་པར་གྱུར་ཅིང་བསེལ་ཡབ་
ཐོགས་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གཡོ་བ་ཅིང་འདུག་གོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འབོ་ལ་
བཀའ་སྒྲུལ་པ། ཀུན་དག་འབོ་

སོང་ལ་དགོས་པ་ཇི་སྟེད་མ་ཆོངས་ཅན་ཉེ་བར་རྟེན་ཅིང་འཁོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དཔོང་སའི་ཁང་པར་བསྐྱས་ཤིག། ཆོ་
དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འབོས་བཅུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཛུལ། ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་མཉམ་ནས་དགོས་པ་ཇི་སྟེད་མ་
ཆོངས་ཅན་ཉེ་བར་རྟེན་ཅིང་འཁོད་

པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དཔོང་སའི་ཁང་པར་བསྐྱས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱི་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱི་ཁབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཛུལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་ལ་ཆོད་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འབོས་འདི་

སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅུན་པ་དགོས་པ་ཇི་སྟེད་མ་ཆོངས་ཅན་ཉེ་བར་རྟེན་ཅིང་མཆིས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དཔོང་སའི་
ཁང་པར་མཆིས་ཤིང་མཐུན་པར་གྱུར་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་དུས་ལ་བབ་པར་མཐུན་པར་མཛད་དུ་གསོལ།
།དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔོང་

སའི་ཁང་པ་ག་ལ་བ་དེར་གཤེགས་ཏེ་བྱོན་ནས། དགོས་པ་ཇི་དགོ་འདུན་གྱི་གོང་དུ་གཤན་བཤམས་པ་ཉིད་ལ་བཞུགས་
སོ། །བཞུགས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་ཇི་སྟེད་རྣམས་ལ་བཀའ་སྒྲུལ་པ། དགོས་པ་དག་གིས་གང་ཟག་གཅིག་
ལ་སྦྱོན་པ་བྱིན་ནས་གཞན་གཅིག་

ལ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ལ། ལོངས་དུ་རུང་བ་
མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གཉིས་སམ། རབ་ཏུ་མང་པོ་འམ། དགོ་འདུན་ལ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིན་པ་མ་
ཡིན་ཞིང་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་

{@204B} ལེན་པ་མ་ཡིན་ལ་ལོངས་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྒྲོང་དག་གང་གིས་གཉིས་ལ་སྒྲིན་པ་བྱིན་ནས་
གཞན་གཅིག་ལ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ལ།
ལོངས་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གཉིས་སམ།

རབ་ཏུ་མང་པོ་འམ། དགོ་འདུན་ལ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་ལེན་
པ་མ་ཡིན་ལ་ལོངས་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྒྲོང་དག་གང་གིས་རབ་ཏུ་མང་པོ་ལ་སྒྲིན་པ་བྱིན་ནས་གཞན་གཅིག་
ལ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚོས་དང་

ལྷན་པའི་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ལ་ལོངས་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གཉིས་སམ།
རབ་ཏུ་མང་པོ་འམ། དགོ་འདུན་ལ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་ལེན་
པ་མ་ཡིན་ལ། ལོངས་ད་

དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྒྲོང་དག་གང་གིས་དགོ་འདུན་ལ་སྒྲིན་པ་བྱིན་ནས་གཞན་གཅིག་ལ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚོས་
དང་ལྷན་པའི་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ལ། ལོངས་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གཉིས་
སམ། རབ་ཏུ་མང་པོ་འམ།

དགོ་འདུན་ལ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་ལེན་པ་མ་ཡིན་ལ།
ལོངས་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྒྲོང་དག་གང་གིས་དགོ་འདུན་བྱེ་ཞིང་གཉིས་སུ་གྱུར་ཏེ་སྒྲོགས་དང་གཞན་གྱི་
སྒྲོགས་སུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ན་སྒྲོགས་གཅིག་

ལ་སྤྱོད་པ་བྱེད་ནས། བྱོན་པ་གཉིས་པ་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚེས་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཚེས་དང་ལྷན་པའི་
ལེན་པ་མ་ཡིན་ལ། ལོངས་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་དག་གང་གིས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་སྤྱོད་པ་བྱེད་ནས་གཞན་
གཅིག་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པ་

ནི་ཚེས་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞིང་ཚེས་དང་ལྷན་པའི་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ལོངས་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གཉིས་
སམ། རབ་ཏུ་མང་པོ་འཕྲུལ་དགེ་འདུན་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཚེས་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞིང་ཚེས་དང་ལྷན་པའི་
ལེན་པ་ཡིན་ལ།

{ @205A } ལོངས་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་དག་གང་གིས་གཉིས་ལ་སྤྱོད་པ་བྱེད་ནས་གཞན་གཅིག་ལ་
སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་ཚེས་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞིང་ཚེས་དང་ལྷན་པའི་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ལོངས་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །
གཞན་གཉིས་སམ།

རབ་ཏུ་མང་པོ་འཕྲུལ་དགེ་འདུན་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཚེས་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞིང་ཚེས་དང་ལྷན་པའི་ལེན་
པ་ཡིན་ལ། ལོངས་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་དག་གང་གིས་རབ་ཏུ་མང་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་བྱེད་ནས་གཞན་གཅིག་ལ་
སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་ཚེས་

དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞིང་ཚེས་དང་ལྷན་པའི་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ལོངས་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གཉིས་སམ། རབ་
ཏུ་མང་པོ་འཕྲུལ་དགེ་འདུན་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཚེས་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞིང་ཚེས་དང་ལྷན་པའི་ལེན་པ་
ཡིན་ལ། ལོངས་

དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་དག་གང་གིས་དགེ་འདུན་ལ་སྤྱོད་པ་བྱེད་ནས་གཞན་གཅིག་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་
ཚེས་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞིང་ཚེས་དང་ལྷན་པའི་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ལོངས་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གཉིས་སམ།
རབ་ཏུ་མང་པོ་འཕྲུལ་

དགོ་འདུན་ལ་སྒྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་སྒྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ལོངས་ད་
དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྒྲོང་དག་གང་གིས་དགོ་འདུན་བྱེ་ཞིང་གཉིས་སུ་གྱུར་ལ་སྒྲུགས་དག་གཞན་གྱི་སྒྲུགས་སུ་རྒྱུ་
པར་གནས་པ་ན་སྒྲུགས་

གཅིག་ལ་སྒྱིན་པ་བྱིན་ནས། སྒྲུགས་གཉིས་པ་ལ་སྒྱིན་པར་མི་བྱེད་པ་ཞིང་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་སྒྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་ཚོས་དང་ལྡན་
པའི་ལེན་པ་ཡིན་ལ། ལོངས་ད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྒྲོང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྤྲ་མ་ནི་སྒྱིན་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
།རྒྱལ་པོ་ནི་

ས་གཞི་ལ་དབང་ལ། བདག་པོ་ནི་གནས་མལ་ལ་དབང་། དགོ་སྒྲོང་ནི་ལྟར་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་ལ་དབང་དོ། །སྒྱིན་པ་པོ་
དང་སྒྱིན་བདག་གིས་རང་གི་སྒྱིན་པར་བྱ་བའི་ཚོས་མཛོན་པར་འདུ་བྱ་བར་ནི་རུང་གི་རང་གིས་གཞན་ལ་སྒྱིན་དུ་ནི་མི་
རུང་དོ། །དགོ་སྒྲོང་དག་དགོ་སྒྲོང་སྤྱོད་

{@205B} ཅན་ཟེན་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཕྱིར་བྱིན་ཅིག །དགོ་སྒྲོང་དེ་དག་གིས་ཚོ་དང་ལྡན་པ་སྤྱི་ཅན་ཟེན་ལ་
གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཕྱིར་བྱིན་ནོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རེ་ཞིག་འདུལ་བ་ལ་ཉམ་ཐོས་རྒྱུ་མས་
གྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཆར་བར་ནི་མི་མཛད་དོ། །

སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྒྱིན་གྱི་ཀུན་དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ།
།བསོད་སྟོམས་པ་ཞིག་གིས་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་ལ་བཞག་ནས་དུས་གཞན་
ཞིག་ན་བསོད་སྟོམས་པ་དེས་

ཁྱིམ་བདག་དེ་ལ་རྩལ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བདུན་པོ་དག་གི་བསྐྱབས་པ་བཟོད་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་
དེས་སྤྱི་པ་ལ། འཕགས་པ་བདག་གིས་ཀྱང་རེ་ཞིག་རྩལ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཅུང་ཞིག་བསྐྱོད། །དེ་
བཞིན་གྱིས་ཞིག །ཅི་ཞིག

བགྱིད་ སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དག་སྤོང་གི་དགོ་འདུན་མཆོད་སྟོན་གསལ་ཅིག །དེ་བཞིན་བགྱིདོ། །ན་བཟའ་དབུལ་བ་
ཡང་ཅུང་ཟད་ཡོད་དམ། །འཕགས་པ་བདག་ནི་ལོངས་སྟོན་སྒྲུབ་པ་ལགས་མེད་ཀྱི་རས་བྱུང་གཅིག་དབུལ་ལོ། །འཕགས་པ་
སྤོང་གིས་སང་བདག་

གི་མིང་གིས་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དག་སྤོང་གི་དགོ་འདུན་གདུགས་ཆོད་ལ་ན་བྱང་དུ་གསལ་ལ། །བསོད་སྟོམས་པ་དེས་
ཆོགས་པའི་དུས་སུ་བྱིས་བདག་དེའི་མིང་གིས་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དག་སྤོང་གི་དགོ་འདུན་བྱིས་གཞན་དུ་གདུགས་
ཆོད་ལ་ན་བྱངས་པ་དང་།

དགོ་སྤོང་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ། བསོད་སྟོམས་པ་སྤོང་བྱིས་བདག་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཏེ། །བསོད་སྟོམས་པ་ཅི་བྱིས་བདག་
གིས་ཡོན་དང་བཅས་པའི་མཆོས་སྟོན་གསལ་ལམ། །འོན་ཏེ་ཡོན་མེད་པའི་མཆོད་སྟོན་གསལ་ཆོད་དང་ལྷན་པ་དག་ཡོན་
དང་བཅས་པ་སྟེ། །འོན་གྱིང་

བྱིས་བདག་དེ་ལོངས་སྟོན་སྒྲུབ་པ་ལགས་པས་འདི་ལྟར་རས་བྱུང་གཅིག་འབུལ་ལོ། །ཉེ་དགའ་ས་ཐོས་ནས་དེས་བསམས་པ།
གང་གིས་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དག་སྤོང་གི་དགོ་འདུན་ལ་རས་བྱུང་གཅིག་འབུལ་བ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་ལ་འོས་པ་ཞིག་འ
བྱུང་གོར་མ་ཆག་གིས་

{@206A} ༭༩། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་རས་བྱུང་དེ་མ་སྟོགས་ན་ཉེ་དགའ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་མི་གཟུང་ངོ་སྟོན་ནས་ཉེ་
དགའ་དེའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་སྔ་དྲོ་ཤམ་ཐབས་བགོས། །ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་བྱིས་བདག་དེའི་བྱིས་དུ་སོང་བ་
དང་། ཇི་ཅམ་ན་དེས་བྱིས་བདག་དེ་མཆོད་

སྟོན་སྦྱར་བ་མཐོང་ནས། དེས་བྱིས་བདག་དེ་ལ་བྲིས་པ། བྱིས་བདག་ཅི་བྱེད། །འཕགས་པ་མཆོད་སྟོན་སྦྱར་རོ། །བྱིས་
བདག་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གང་དག་སྔ་དྲོའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་ལུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ད་ཅིངོད། །དག་དང་ཡིད་
ཀྱིས་ལེགས་པར་ད་ཅིང་

འདྲེན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དུས་དེ་ན་སྔ་དོ་བཟང་པོར་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་གང་དག་གྲུང་ཚིགས་
ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཚེ་དང་། རྩེ་མ་རེད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ལུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དུ་ཅི་དོད་། རག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་དུ་ཅི་དོད་
པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་

དུས་དེ་ན་གྲུང་ཚིགས་བཟང་པོ་དང་རྩེ་མ་རེད་བཟང་པོར་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དེ་ནི་ལེགས་
པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་གོས་སྤྱོད་པ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཡོད་དམ། འཕགས་པ་བདག་ནི་ལོངས་དྲ་སྒྲུབ་པ་
ལགས་ཏེ་འོན་ཀྱང་རས་བྱང་གཅིག་འབུལ་

ལོ། །ཁྱིམ་བདག་རས་བྱང་དེ་ཅི་འདྲ་བལྟ་འོ། །དེས་བསྟན་པ་དང་ཅི་ཙམ་ན་བཟང་བར་མཐོང་ནས་ཉེ་དག་འས་སྒྲུབ་པ།
ཁྱིམ་བདག་ཁྱོད་ལ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ནི་ཡོད་ན་ཡོངས་སུ་ལོངས་དྲ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་
ནམས་ནི་ལན་འགའ་ཡང་མེད་

དོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་ཀྱི་འཁོར་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རས་བྱང་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་འགྲུབ་པས་འདིས་ནི་རེ་
ཞིག་ཚས་གོས་ཀྱི་གདང་ཁོ་ན་ལ་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟས་ཀྱི་རྟེན་
པ་བྱུང་ན་ནི་ཕུ་ལ་སའི་འདབ་མས་ཀྱང་

བགོ་བར་བྱ་ལ། གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་བྱུང་ན་ནི་མར་མའི་སྟིང་པོར་ཅུང་བས་ཀྱང་བགོ་བར་བྱ་འོ་ཞེས་གསུངས་ན། གལ་ཏེ་འ
གོད་པར་མི་བྱེད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ཡང་ལོངས་དྲ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་སྒྲུབ་པ། འཕགས་པ་གང་གིས་བདག་ལ་ཡོངས་
སུ་བཏང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་

{ @206B } ནམས་ཀྱང་མཆིས་ལ། ཡོངས་སུ་ལོངས་དྲ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་མཆིས་པར་འགྱུར་པའི་
ཐབས་ཅི་མཆིས། ཁྱིམ་བདག་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤུགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། གྲེ་སྟོད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཚས་
སྟོག་པ། རིགས་པ་དང་གྲོལ་བའི་

སྒྲོབས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རས་བྱང་འདི་བསྐྱོན་ན་དེ་ལྟ་ན་ཁྱོད་ལ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་
དང་། ཡོངས་སུ་ཡོངས་ད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་སུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེས་སྒྲུས་པ། འཕགས་པ་ཤུག་འཇུག་རིགས་
ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། རྩེ་སྒྲོད་

གསུམ་དང་ལྷན་པ། ཚས་སྒྲོག་པ། རིགས་པ་དང་གྲོལ་བའི་སྒྲོབས་པ་ཅན་སུ་མཆིས། བྱིས་བདག་ཁོ་བོ་ཉིད་ཤུག་འཇུག་
རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། རྩེ་སྒྲོད་གསུམ་དང་ལྷན་པ། ཚས་སྒྲོག་པ། རིགས་པ་དང་གྲོལ་བའི་སྒྲོབས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ།
།བྱིས་བདག་དེས་ཉེ་

དགའ་ལ་འཕགས་པ་ཁྱོད་རས་བྱང་འདི་བཞེས་ཤིག་ཅེས་བྱིན་བར་བརྩམས་པ་དང་། ཉེ་དགའ་སྒྲུས་པ། བྱིས་བདག་
ཁྱོད་བྱིན་པ་བྱིན་ཡང་མི་ཤེས་སམ། གང་གི་ཚོས་ངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དགོས་པོ་དེ་གི་དགོ་འདུན་མཆོད་སྟོན་གསོལ་བ་
དེའི་ཚོན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆེན་པའི་མཐའ་

ལོགས་སུ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བ་བྱེད་དུ་ཆུག་ལ་ཁོ་བོ་ལ་བྱིན་ཅིག །འཕགས་པ་དེ་བཞིན་བགྱིད་ཞེས་བྱིས་བདག་དེས་དེ་
ལས་མཉམ་ནས་བྱིས་བདག་དེས་དེའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དགོས་པོ་དེ་གི་དགོ་འདུན་མཆོད་སྟོན་གསོལ་བ་ནས་
རས་བྱང་དེ་ཆེན་པའི་མཐའ་ལོགས་

སུ་ཡི་རང་བར་མཛོད་ཅིག །རྩེས་སུ་ཡི་རང་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་དུ་བརྩམས་ནས་ཉེ་དགའ་ལ་
བྱིན་ནོ། །དགོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོས་པོ་སྒྲུས་པ། ཉེ་དགའ་ལས་རས་བྱང་དེ་ལོང་ཤིག །དགོས་པོ་ཀྱིས་ཉེ་དགའ་ལ་
སྒྲུས་པ། རས་བྱང་དེ་འོན་

ཅིག །ཅིག་ཅུག་ལག་ཁང་དུ་ཁྱེད་ཉེ་བྱིན་ནམ། དགོས་པོ་ཀྱིས་སྒྲུས་པ། མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་དགོ་འདུན་ལ་ཕྱལ་བ་ཡིན་ནོ།
།ཉེ་དགའ་སྒྲུས་པ། ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་རང་གི་ལྟོང་བཟེད་དང་། ཚས་གོས་དགོ་འདུན་ལ་དབུལ་བར་མི་བྱེད། འདི་ནི་ཁོ་བོ་
ལ་བྱིན་པ་

{@207A} ༡༡། ཡིན་ནོ། རྟོན་པ་ཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཡོན་པ་ལྟན་པ་མཛད་ནས་གདན་ལས་བཞེངས་ཏེ་
གཤེགས་པ་དང་བསོད་སྟོམས་པ་དེ་སྐྱེད་ནས་དེ་ཉིད་དུ་འདུག་གོ། རྟོན་པ་ཅོམ་ལྟན་པ་དེས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་
པ་དག་སྦྲོང་གི་དག་འདུན་བཞུགས་

ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་རིག་ནས་བྱིམ་བདག་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། བྱིམ་བདག་གིས་གཞན་དུ་འབྲུག་བསྐྱེད་
ལ་གཞན་དུ་ཆར་ཕབ་བོ། འཕགས་པ་ཇི་ལྟར་བགྱི། བཙུན་པ་ཉི་དགའི་མཆིད་ནས་བྱིམ་བདག་ཁྱོད་ལ་ཡོངས་སུ་བཏང་
བ་ལས་བྱུང་བའི་

བསོད་ནམས་ནི་ཡོད་ན་ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ནི་ལན་འགའ་ཡང་མེད་དེ། བཙུན་ལྟན་འདས་
ཀྱི་འཁོར་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རས་བྱུང་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་སྐྱབ་པས་འདི་ནི་རེ་ཞིག་ཆོས་གོས་ཀྱི་གདང་ཁོན་
ལ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བར་བྱ།

དགོས་པར་འགྱུར་རོ། བཙུན་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟས་ཀྱི་རྟེན་པ་བྱུང་ན་ནི་ཕུ་ལ་སའི་འདབ་མས་ཀྱང་བགོ་བར་བྱ་ལ།
གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་བྱུང་ན་ནི་མར་མེའི་སྟོང་པོར་རུང་བས་ཀྱང་བགོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ན། གཤམ་ཏེ་བགོད་པར་མི་བྱེད་ན་
ནི་ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ཡང་ཡོངས་དཔར་

མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་མཆི་ནས་བདག་གིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་འཕགས་པ་གང་གིས་བདག་ལ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ལས་བྱུང་
བའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་མཆིས་ལ། ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་མཆིས་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་
ཅི་མཆིས་ཞེས་བགྱིས་ན། བཙུན་

པ་ཉི་དགའི་མཆིད་ནས་བྱིམ་བདག་གཤམ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤུགས་རིགས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་སྡེ་སྟོང་གསུམ་དང་ལྟན་པ།
ཆོས་སྒྲོག་པ། རིགས་པ་དང་གྲོ་ལ་བའི་སྟོབས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རས་བྱུང་འདི་བསྟོན་ན་དེ་ལྟར་ཁྱོད་ལ་ཡོངས་སུ་
བཏང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་

དང་། ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་སུ་ཡང་འགྱུར་རེ་ཞེས་མཆིའོ། །བདག་གིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་འཕགས་པ་ཤྱ་ཀྱའི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། གླེ་སྒྲོད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཚས་སྒྲོག་པ། རིགས་པ་དང་གྲོལ་བའི་
སྒྲོབས་པ་ཅན་སུ་

{@207B} མཆིས་ཞེས་བགྲིས་ན། བཅུན་པ་ཉེ་དགའ་བདག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཁྱིམ་བདག་ཁོ་བོ་ཉིད་ཤྱ་ཀྱའི་རིགས་
ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། གླེ་སྒྲོད་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ཚས་སྒྲོག་པ། རིགས་པ་དང་གྲོལ་བའི་སྒྲོབས་པ་ཅན་ཡིན་ཞོ་ཞེས་མཆི་
ནས། བདག་གིས་བཅུན་པ་ཉེ་དགའ་

ལ་འཕགས་པ་ཁྱོད་རས་བྱུང་འདི་བཞེས་ཤིག་ཅེས་སྒྲིན་པར་བཅུ་མས་པ་དང་། བཅུན་པ་ཉེ་དགའི་མཆིད་ནས་ཁྱིམ་བདག་
ཁྱོད་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་ཡང་མི་ཤེས་སམ། གང་གི་ཚོ་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དག་སྒྲོང་གི་དགོ་འདུན་མཆིད་སྒྲོན་གསོལ་བ་
དེའི་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱན་པའི་

མཐའ་ལོགས་སུ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བ་བྱེད་དུ་རྒྱག་ལ་ཁོ་བོ་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་མཆི་ནས། བདག་གིས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་
བགྲིས་པས་འདི་ལ་བདག་གིས་ཞོངས་པ་ཅི་མཆིས། བསོད་སྙོམས་པ་དེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སོང་བ་དང་། དགོ་སྒྲོང་རྣམས་
ཀྱིས་དེ་ལ་སྒྲུས་པ། བསོད་

སྙོམས་པ་དང་རིས་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པས་ཀྱང་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་ཇི་ལྟར་དད་པས་བསྐྱེད་ན་དེས་ཀྱང་གཞན་དུ་འབྱུག་
བསྐྱུགས་ལ་གཞན་དུ་ཆར་ཕབ་པོ། །དེས་སྒྲུས་པ། དེས་ཅི་ཉེས་འདི་ལྟར་དེར་གཅིག་ཅིག་གིས་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཁྱིམ་
བདག་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་ཡོངས་སུ་བཏང་

བ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ནི་ཡོད་ན། ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ནི་ལན་འགའ་ཡང་མེད་དེ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འཁོར་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ལ་རས་བྱུང་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུས་འགྲུབ་པས་འདི་ནི་རེ་ཞིག་ཆོས་
གོས་ཀྱི་གདང་ཁོ་ན་ལ་ཡོངས་སུ་བྱད་

པར་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟས་ཀྱི་སྟེང་པ་བྱུང་ན་ནི་ཤུ་ལ་སའི་འདབ་མས་ཀྱང་བགོ་བར་
བྱ་ལ། གོས་ཀྱི་སྟེང་པ་བྱུང་ན་ནི་མར་མེའི་སྟིང་པོར་རུང་བས་ཀྱང་བགོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ན་གལ་ཏེ་འགོད་པར་མི་
བྱེད་ན་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ཡང་འོངས་དཔར་མི་

འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་འཕགས་པ་གང་གིས་བདག་ལ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་
ཀྱང་མཆིས་ལ། ཡོངས་སུ་འོངས་དཔར་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་མཆིས་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཅི་མཆིས་ཞེས་
བྱས་ན། དེ་ན་རེ་འདི་སྐད་ཅེས་གལ་

{@208A} ༡༡། ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤུ་གྱུ་འི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། གླེ་སྟོང་གསུམ་དང་ལྷན་པ། ཆོས་སྒྲོག་པ། རིགས་
པ་དང་གོ་ལ་བའི་སྟོབས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རས་བྱུང་འདི་བསྟོན་ན་དེ་ལྟ་ཁྱོད་ལ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ལས་བྱུང་བའ
ི་བསོད་ནམས་དང་

ཡོངས་སུ་འོངས་དཔར་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་སུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེས་འདི་སྐད་ཅེས་ཤུ་གྱུ་འི་རིགས་
ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། གླེ་སྟོང་གསུམ་དང་ལྷན་པ། ཆོས་སྒྲོག་པ། རིགས་པ་དང་གོ་ལ་བའི་སྟོབས་པ་ཅན་སུ་ཡོད་ཅེས་བྱས་
ན་དེ་ན་རེ་ཁོ་བོ་ཉིད་ཤུ་གྱུ་འི་

རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། གླེ་སྟོང་གསུམ་དང་ལྷན་པ། ཆོས་སྒྲོག་པ། རིགས་པ་དང་གོ་ལ་བའི་སྟོབས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་ནས། དེས་དེ་ལ་རས་བྱུང་དེ་སྤྱིན་པར་བརྩམས་པ་དང་། དེ་ན་རེ་ཁྱིམ་བདག་ཁྱོད་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་ཡང་མི་ཞེས་སམ།
གང་གི་ཆོས་ངས་རྒྱས་

ལ་སོགས་པ་དག་སྟོང་གི་དགེ་འདུན་མཆོད་སྟོན་གསོལ་བ་དེའི་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀླན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་
བར་བྱེད་དུ་ཆུག་ལ་ཁོ་བོ་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་ནས། དེས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་བྱས་པས་དེས་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། དག་སྟོང་དོན་
ཉིད་ཏུ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་དག་སྟོང་

དག་དག་འདྲུན་ལ་བསྐྱོམ་པའི་རྟེན་པ་ཞེས་བཞིན་དུ་གང་ཟག་བདག་ལ་སྒྲོམ་འཇུག་ཅེས་སྒྲོད་པར་བྱེད། ཡུར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དག་སྒྲོང་རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་དྲོ། འདྲེན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གླེང་།

གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དག་སྒྲོང་གི་དག་འདྲུན་བསྐྱུ་བ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱུ་མཁས་ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་མཛད་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྡུ་མ་བཞིན་དྲོ། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉེ་

དག་འ་ལ་མས་པ། ཉེ་དག་འ་ཁྱོད་དག་འདྲུན་ལ་བསྐྱོམ་པའི་རྟེན་པ་ཞེས་བཞིན་དུ་གང་ཟག་བདག་ལ་བསྐྱོར་འཇུག་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མེད་དོ། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དག་སྒྲོང་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་

{ @208B } མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུ་མཁས་པར་སྒྲུང་བར་མཛད་དོ། འདྲེན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུ་མཁས་གངས་དུ་མས་རྒྱུ་མཁས་པར་སྒྲུང་ནས། དག་སྒྲོང་རྒྱུ་མཁས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དག་སྒྲོང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་།

དག་པར་གཟིགས་པས་འདྲུལ་བ་ལ་ཉྑལ་ཐོས་རྒྱུ་མཁས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། འདི་ཉྑལ་ཐོས་རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་འདྲུལ་བ་ལ་བསྐྱུ་བ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་སྒྲོང་གང་དག་འདྲུན་ལ་བསྐྱོམ་པའི་རྟེན་པ་

ཞེས་བཞིན་དུ་གང་ཟག་བདག་ལ་སྒྲུར་དུ་འཇུག་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ། ཡང་དག་སྒྲོང་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤུག་འུ་ཉེ་དག་འ་འཇག་གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། དག་འདྲུན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉྑལ་ཐོས་ཀྱི་དག་འདྲུན་ལ་འོ། འབྲེམ་པའི་ཞེས་བྱ་

བཞི་གཟམ་པའི་ལོ། རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བཞི་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་རྟེན་པ་སྟེ། རྟོན་འདིར་ནི་གོས་ཀྱི་
རྟེན་པ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །ཞེས་བཞི་མཉམ་བྱ་བཞི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཞེས་པར་སྒྱུར་པ་མཉ། གཞན་དག་གིས་
བརྟེན་པས་སོ། །

གང་ཟག་བདག་ལ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་ན་ཞེས་བྱ་བཞི་བདག་ཉིད་ལ་འབྲལ་དུ་འཇུག་པོ། །སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བཞི་
དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཤམས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། བཅ་པོ་སྤུམ་བུ་རྩ་བདུན་པ། དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དགོས་ཤིང་གིས་གང་ཟག་
གཅིག་ལ་བསྡོམས་པའི་རྟེན་པ་གང་ཟག་བདག་ལ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་
སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་

རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་གང་ཟག་གཉིས་ལ་བསྡོམས་པའི་རྟེན་པ་གང་ཟག་བདག་ལ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་
ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་གང་ཟག་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ལ་བསྡོམས་
པའི་རྟེན་པ་གང་ཟག་བདག་

{@209A} ༣༡ །ལ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་དགོ་འདུན་ལ་བསྡོམས་པའི་རྟེན་པ་གང་ཟག་བདག་ལ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་

སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་བསྡོམས་པའི་རྟེན་པ་གང་ཟག་གཞན་གཅིག་ལ་སྒྱུར་
དུ་འཇུག་ན་དེ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་གང་ཟག་
གཅིག་ལ་བསྡོམས་པའི་རྟེན་པ་

གང་ཟག་གཞན་གཉིས་ལ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འ

གྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་བཞུགས་པའི་ཆེད་པ་གང་ཟག་གཞན་རབ་རྒྱ་མང་པོ་དག་ལ་སྒྱུར་རྒྱུ་འཇུག་
དེ་སྒྱུར་རྒྱུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་

ལྷ་འགྲུལ་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ལྷ་འགྲུལ་རོ། །དག་སྒོང་གིས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་བསྐྱེས་པའི་རྟེན་པ་དག་འདྲུབ་ལ་
སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་ལྷ་འགྲུལ་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྲུལ་རོ། །དག་སྒོང་གིས་
གང་ཟག་གཉིས་ལ་

བསྐྱོལ་པའི་རྟེན་པ་གང་ཟག་གཞན་གཅིག་ལ་སྐྱུར་དུ་འཛུང་ན་དེ་སྐྱུར་དུ་འཛུང་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་
 ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྒོར་གིས་གང་ཟག་གཉིས་ལ་བསྐྱོལ་པའི་རྟེན་པ་གང་ཟག་གཞན་གཅིག་ལ་སྐྱུར་དུ་འ
 ཛུང་ན་དེ་སྐྱུར་དུ་འཛུང་པ་ལ་ཉེས་

བྱས་སྐྱེ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་གང་ཟག་གཉིས་ལ་བརྩེས་པའི་རྟེན་པ་གང་
ཟག་གཞན་པ་དུ་མང་པོ་དག་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་ཆེ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སྐྱེ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་
ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་

གང་ཟག་གཉིས་ལ་བསྐྱེས་པའི་རྟེན་པ་དག་འདུག་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སྒྲུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་
ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པའི་གིས་གང་ཟག་རབ་དུ་མང་པོ་དག་ལ་བསྐྱེས་པའི་རྟེན་པ་གང་ཟག་གཞན་
གཅིག་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་

{@209B} གླུ་རྩ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་རྩ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་གང་
ཟག་རབ་རྩ་མང་པོ་དག་ལ་བསྐྱེས་པའི་རྟེན་པ་གང་ཟག་གཞན་གཉིས་ལ་གླུ་རྩ་འཇུག་ན་དེ་གླུ་རྩ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་རྩ་

འཕྲུལ་རྩོམ་། དཔལ་ལྷན་གྱིས་ཤར་བྱས་པའི་དཔལ་ལྷན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིག་པ་ཤར་བྱས་པ་གཞན་པའི་དཔལ་ལྷན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་

ལྷུང་དུ་འཇུག་ན་དེ་ལྷུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་མོད་གིས་གང་ཟག་རབ་དུ་མང་པོ་

དགའ་པ་བསྐྱོས་པའི་ཆེད་པ་དགོང་ལུག་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་ཆུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་
བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་དགོང་ལུག་ལ་བསྐྱོས་པའི་ཆེད་པ་གང་ཟག་གཅིག་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་ཆུང་དུ་འ
ཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ།

ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལས་དགོས་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་པ་གང་ཟག་གཉིས་ལ་སྒྱུར་དུ་འ
 རྟེན་ན་ཉེས་བྱས་ཉིད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལས་དགོས་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་པ་གང་ཟག་པ་
 ལ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་པ་གང་ཟག་པ་

རྒྱལ་པོ་དག་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།
།དག་སྒོར་གིས་དག་འདུག་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེད་དག་འདུག་གཞན་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་
སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་

ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལྟོང་གིས་དགོ་འདུན་ལ་བསྟོས་པའི་རྟེན་པ་དགོས་པ་མཁའ་དགོ་འདུན་ལ་སྒྱུར་དུ་བཟུང་
བ་དེ་སྒྱུར་དུ་བཟུང་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལྟོང་གིས་དགོས་པ་མཁའ་
དགོ་འདུན་ལ་བསྟོས་པའི་རྟེན་པ་

དགེ་སྐྱོང་གི་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྐྱོང་གིས་གཉིས་ཀའི་དགོ་འདུན་ལ་བརྟོན་པའི་ཆེད་པ་དགེ་སྐྱོང་གི་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ།

{@210A} ཨྱ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉིས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལྟོས་གཉིས་ཀའི་དགོ་འདུན་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཉིད་

པ་དགེ་སློང་མའི་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་
དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་

བྱེ་ཞིང་གཉིས་སུ་གྱུར་ཏེ། རྩོགས་དང་གཞན་གྱི་རྩོགས་སུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ན་རྩོགས་གཅིག་ལ་བསྡེས་པའི་རྟེན་པའི་
རྩོགས་གཉིས་པ་ལ་བསྡེར་འཇུག་ན་དེ་བསྡེར་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།
།དགེ་སློང་གིས་གནས་ཁང་གཅིག་

ལ་བསྡེས་པའི་རྟེན་པ་གནས་ཁང་གཞན་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་
ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་གནས་ཁང་ལ་བསྡེས་པའི་རྟེན་པ་ཁྲམས་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་
པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་

ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་ཁྲམས་ལ་བསྡེས་པའི་རྟེན་པ་གནས་ཁང་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྐྱུར་
དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་ཀ་བ་གཞན་གཅིག་ལ་
བསྡེས་པའི་རྟེན་པ་ཀ་བ་གཞན་གཉིས་པ་ལ་སྐྱུར་

དུ་འཇུག་ན་དེ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་ཀ་བ་
གཞན་གཅིག་ལ་བསྡེས་པའི་རྟེན་པ་སྒོ་ཁང་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་
ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་

གིས་སྒོ་ཁང་ལ་བསྡེས་པའི་རྟེན་པ་བང་རིམ་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་
ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་བང་རིམ་ལ་བསྡེས་པའི་རྟེན་པ་སྒོ་ཁང་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྐྱུར་དུ་འ
ཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་

ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་གཟུགས་གཅིག་ལ་བསྡེས་པའི་རྟེན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་ག

ཟུགས་གཞན་གཉིས་པ་ལ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་ན་ཆེ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཡར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྱིན་

{@210B}པ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །དགེ་སློང་གིས་མཆོད་རྟེན་གཅིག་ལ་བསྡོས་པའི་རྟེན་པ་མཆོད་རྟེན་གཞན་ལ་
སྒྱུར་དུ་འཇུག་ན་ཆེ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཡར་པོའི་ཚོས་
ཀྱི་སྒྱིན་པ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །དགེ་སློང་

གིས་མཆོད་རྟེན་ཀྱི་ཐེམ་སྐྱས་ཀྱི་གཞི་དང་པོ་ལ་བསྡོས་པའི་རྟེན་པ་ཐེམ་སྐྱས་ཀྱི་གཞི་གཉིས་པ་ལ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་ན་ཆེ་
སྒྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཡར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་ལ་ནི་
ལྟར་བ་མེད་དོ། །ཐེམ་སྐྱས་ཀྱི་གཞི་

གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟངས་མའི་བར་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགེ་སློང་གིས་ཐེམ་སྐྱས་
ཀྱི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟངས་མ་ལ་བསྡོས་པའི་རྟེན་པ་མེ་རྟོག་ཁང་ལ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་ན་ཆེ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་
སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་

ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཡར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །དགེ་སློང་གིས་མེ་རྟོག་ཁང་ལ་བསྡོས་
པའི་རྟེན་པ་བཀམ་ལ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་ན་ཆེ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་
ཏེ། གཡར་པོའི་

ཚོས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །དགེ་སློང་གིས་བཀམ་གཅིག་ལ་བསྡོས་པའི་རྟེན་པ་བཀམ་གཉིས་པ་ལ་སྒྱུར་དུ་འ
ཇུག་ན་ཆེ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཡར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་
ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །

བཀམ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགེ་སློང་གིས་བཀམ་བཞི་པ་ལ་བསྡོས་པའི་རྟེན་པ་

མཆོད་རྟེན་གྱི་བུམ་པ་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཡམ་

པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དགེ་སློང་གིས་མཆོད་རྟེན་གྱི་བུམ་པ་ལ་བསྡོམས་པའི་རྟེན་པ་བུ་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཡམ་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །

{@211A} ༡༡། དགེ་སློང་གིས་བུ་ལ་བསྡོམས་པའི་རྟེན་པ་གདུགས་ཐམས་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཡམ་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །གདུགས་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་

པ་དང་། བཞི་པ་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་མའི་བར་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགེ་སློང་གིས་གདུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་མ་ལ་བསྡོམས་པའི་རྟེན་པ་ཆར་ཁབ་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཡམ་པོའི་ཆོས་

ཀྱི་སྒྲིན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དགེ་སློང་གིས་ཆར་ཁབ་ལ་བསྡོམས་པའི་རྟེན་པ་གདུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་མ་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཡམ་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །

དང་འོག་དང་། གསུམ་པ་དང་། གདུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་མའི་བར་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགེ་སློང་གིས་གདུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་མ་ལ་བསྡོམས་པའི་རྟེན་པ་བུ་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཡམ་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་

པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དགེ་སློང་གིས་བུ་ལ་བསྡོམས་པའི་རྟེན་པ་མཆོད་རྟེན་གྱི་བུམ་པ་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྐྱུར་དུ་འ

རྒྱུ་རྩེ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཡམ་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལ་ནི་ལྟང་བ་མེད་
དོ། །དགོས་པ་ལྟོས་མཆོད་

རྟེན་གྱི་བུམ་པ་ལ་བསྔོས་པའི་རྟེན་པ་བ་གམ་ལ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་
ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཡམ་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལ་ནི་ལྟང་བ་མེད་དོ། །དགོས་པ་ལྟོས་མཆོད་པའི་
རྟེན་པ་མེ་རྟོག་ཁང་ལ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་

ན་དེ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཡམ་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལ་
ནི་ལྟང་བ་མེད་དོ། །དགོས་པ་ལྟོས་མེ་རྟོག་ཁང་ལ་བསྔོས་པའི་རྟེན་པ་ཐེམ་སྐྱས་ཀྱི་གཞི་སྟོང་མ་ལ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་
སྒྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་

{ @211B } ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཡམ་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལ་ནི་ལྟང་བ་མེད་དོ། །ཐེམ་སྐྱས་
ཀྱི་གཞི་དང་། འོག་དང་གསུམ་པ་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་པའི་བར་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགོས་པ་ལྟོས་མུ་ལྟོ་བ་གཅིག་ལ་
བསྔོས་པའི་རྟེན་པ་མུ་ལྟོ་བ་གཞན་ལ་

སྒྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བཅེལ་ཏེ་མ་རྟེན་
པ་ལ་ནི་ལྟང་བ་མེད་དོ། །དགོས་པ་ལྟོས་དུད་འགྲོའི་སྒྱེ་གནས་སུ་སྒྱེས་པའི་སྒྲིག་ཆགས་གཅིག་ལ་བསྔོས་པའི་རྟེན་པ་
དུད་འགྲོའི་སྒྱེ་གནས་སུ་སྒྱེས་

པའི་སྒྲིག་ཆགས་གཞན་ལ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་ན་དེ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐོབ་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་ཉིད་
དུ་འགྱུར་ཏེ། བཅེལ་ཏེ་མ་རྟེན་པ་ལ་ནི་ལྟང་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་དང་། སྒྲིས་པ་དང་། བཅས་འཁྱུགས་པ་དང་། ཚོར་
བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་

ལྟང་བ་མེད་དོ། །བསྔོས་པ་ལས་བསྒྱུར་པའི་སྤང་བ་སྟེ། ཉི་ལུ་དགུ་པ་རྫོགས་སོ། ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་

པོའི་ཁབ་ན་འོད་མའི་ཚལ་ཀ་ལན་དཀའི་གནས་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚོན་ཚོན་དང་ལྷན་པ་པི་ལིན་དའི་བྱའི་ལྷན་ཅིག་

གནས་པ་དང་། ཉེ་གནས་དགོས་པ་དང་། སྤྲོད་པ་དང་། དེ་ནས་ལག་ཉར་སྤངས་པ་དང་། དེ་ལས་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་དང་།
ཟས་ཀྱི་ཕྱེ་མ་དང་འབྲེས་པ་དང་། བཞུགས་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཐུགས་པ་གང་དག་རྣམ་པར་དབྱེར་ཡང་མི་
མཛོན་པ་དེ་དག་

དུས་སྤུ་ཡང་ཟ་བར་བྱེད། དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཟ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་ལ་ཟ་བར་རྣམ་པར་དབྱེར་པ་ཡང་མི་མཛོན་ནས།
དགོས་པ་དོན་ཉུང་དུ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་དགོས་པ་དང་། སྤྲོད་པ་དང་། དེ་ནས་ལག་ཉར་སྤངས་པ་དང་། དེ་ལས་བྱིན་ལེན་བྱས་
པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཕྱེ་མ་

དང་འབྲེས་པ་དང་། བཞུགས་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཐུགས་པ་གང་དག་རྣམ་པར་དབྱེར་ཡང་མི་མཛོན་པ་དེ་
དག་དུས་སྤུ་ཡང་ཟ་བར་བྱེད། དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཟ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་ལ་ཟ་བར་ཟ་བར་རྣམ་པར་དབྱེར་པ་ཡང་མི་
མཛོན་ཞེས་སྤོད་པར་བྱེད།

{@212A} ལྟ། །ཕུར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ལ་གསོལ་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། སྤངས་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་པ་གི་དགོ་འ
དུན་བསྐྱུ་བ་མཛད་དོ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་བཞིན་ཏེ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་མཛད་པར་མཛད་པ་སྟེ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤྲུལ་བཞིན་ཏེ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོད་དང་ལྷན་པ་པི་ལིན་དའི་བྱའི་ལྷན་
ཅིག་གནས་པ་དང་ཉེ་གནས་

དགོས་པ་རྣམས་ལ་རྣམས་པ། དགོས་པ་དང་། སྤྲོད་པ་དང་། དེ་ནས་ལག་ཉར་སྤངས་པ་དང་། དེ་ལས་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་
དང་། ཟས་ཀྱི་ཕྱེ་མ་དང་འབྲེས་པ་དང་། བཞུགས་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཐུགས་པ་གང་དག་རྣམ་པར་དབྱེར་

ཡང་མི་མཛོན་

པ་དེ་དག་དུས་སྐུ་ཡང་ཟ་བར་བྱེད། དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཟ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་ལ་བཟའ་བར་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་ཡང་མི་
མཛོན་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མདད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསོ་དཀའ་བ་དང་། དགའ་དཀའ་བ་དང་། འ
དོད་པ་ཆེ་

བ་དང་། ཚོག་མི་ཞེས་པ་རྣམས་པར་སྤྲད་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསོ་སྤྲོ་བ་དང་། དགའ་སྤྲོ་བ་དང་། འ
དོད་པ་ཆུང་བ་དང་། ཚོག་ཞེས་པ་དང་། སྤྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་། མཛེས་པ་དང་། རྟོད་རིག་པའི་བསྐྱུགས་

པ་བརྗོད་ནས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་བུ་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འ
དུལ་བ་ལ་ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་བཞིན་གོ། །དའི་ཉོན་ཐོས་
རྣམས་

ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་སོ་
སོར་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་སྤྲུལ་གང་དག་བཀའ་སྤྱུལ་པ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཞུན་མར་དང་། འབྲུ་མར་དང་། སྤྲང་ཅི་དང་། བྱར་མ་གྱི་

{@212B} དབྱ་བ་དེ་དག་ལས་དགོས་པ་རྣམས་འདོད་ན་རང་གིས་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱ་བས་ཏེ། གསོག་འ
ཇོག་གི་ཡོངས་སུ་ལོངས་དཔས་ཡོངས་སུ་ལོངས་དཔར་བྱའོ། །དེ་ལས་འདས་པར་ཡོངས་སུ་ལོངས་དཔར་བྱེད་ན་སྤང་
བའི་ལྟར་བྱེད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་

ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སོ། །དགོས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཚོས་འདི་པས་སོ། །ན་བ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནད་པ་རྣམས་ལ་འོ། །ཕན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །སོ་
སོར་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རུང་བའི་ལོ། །སྒྲིན་གང་དག་བཀའ་སྒྱུ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་དྲ་བ་སྒྲིན་པ་ལོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཞུན་མར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
མར་བ་ཞུས་པ་ལོ། །འབྲུ་མར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲུའི་མར་ཉིད་དོ། །སྤྲང་ཙྰ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲང་བུའི་སྤྲང་ཙྰ་ལོ། །བྲུ་རམ་གྱི་དབྲུ་
བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲུ་

རམ་མོ། །དགེ་སྤྲོད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་སྤྲོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལོ། །ན་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནད་པས་སོ། །འདོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གལ་ཏེ་དོན་དུ་གཉེར་ན་ལོ། །རང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་གྱིས་སོ། །ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཉིན་མཚན་བདུན་

བར་རོ། །གསོག་འཛོག་གི་ཡོངས་སུ་ཡོངསོད་པས་ཡོངས་སུ་ཡོངསོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གིས་སྤངས་ཏེ་བ་
ཟེར་བར་བྱའོ། །དེ་ལས་འདས་པར་ཡོངས་སུ་ཡོངསོད་པར་བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞག་བདུན་ལས་འདས་པར་རོ། །སྤྲང་
བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དེ་སྤངས་ནས་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ལྷུང་བ་བཤགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ།
།དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དགེ་སྤྲོད་གིས་ཚེས་ལ་ན་བའི་སྒྲིན་ཞིག་རྟེན་ན་དགེ་སྤྲོད་དེས་སྒྲིན་དེ་ཉི་མ་བདུན་པོ་
དེ་ཉིད་གྱི་ནད་དུ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་

ད་པར་བྱའམ། གཏང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་ཡོངསོད་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་
བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བརྒྱད་པའི་སྐྱེ་རངས་ཤར་ནས་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚེས་ལ་
མ་རྟེན་གྱང་

{@213A} ༣༡། ཚེས་གཉིས་སམ། ཚེས་གསུམ་སམ། ཚེས་བདུན་ཚུན་ཆད་གྱིས་ན་བའི་སྒྲིན་ཞིག་རྟེན་ན་དགེ་སྤྲོད་
དེས་སྒྲིན་དེ་ཉི་མ་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་གྱི་ནད་དུ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་ད་པར་བྱ་བའམ། གཏང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་
བྱའོ། །ཡོངས་

སུ་ལོངསོད་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་
སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པའི་གིས་ཆོས་ལ་ལན་པའི་སྤྲོད་ཞིག་ཆེད་ཅིང་། དེས་ཆོས་གཉིས་ལ་ཡང་སྤྲོད་གཞན་
ཞིག་ཆེད་ན་དགོས་པ་

དེས་ཉི་མ་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྲོད་སྤྲོད་མ་ཞོས་ཡོངས་སུ་ལོངས་ད་པར་བྱ་ཞིང་། ཕྱི་མ་ཞོས་གཏང་བར་བྱ་བའམ།
གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱ་ལོ། །ཡང་ན་ཕྱི་མ་ཞོས་ཡོངས་སུ་ལོངས་ད་པར་བྱ་ཞིང་སྤྲོད་མ་ཞོས་གཏང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་
སྤྱོད་པར་

བྱ་ལོ། །ཡོངས་སུ་ལོངསོད་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བརྒྱུད་པའི་
སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆོས་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་ཇི་ལྟར་བཞུགས་དུ་དེས་ཆོས་དུག་གི་བར་
ལ་ན་བའི་སྤྲོད་ཞིག་

ཆེད་ཅིང་། དེས་ཆོས་བདུན་གྱི་བར་ལ་ཡང་གཞན་ཞིག་ཆེད་ན་དགོས་པའི་སྤྲོད་དེས་ཉི་མ་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྲོད་མ་ཞོས་
ཡོངས་སུ་ལོངས་ད་པར་བྱ་ཞིང་། ཕྱི་མ་ཞོས་གཏང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱ་ལོ། །ཡང་ན་ཕྱི་མ་ཞོས་ཡོངས་
སུ་ལོངས་ད་པར་

བྱ་ཞིང་སྤྲོད་མ་ཞོས་གཏང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱ་ལོ། །ཡོངས་སུ་ལོངསོད་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་
བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པའི་
གིས་ཆོས་ལ་

ན་བའི་སྤྲོད་ཞིག་ཆེད་ན་དགོས་པའི་སྤྲོད་དེས་ཉི་མ་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་ལོངས་ད་པར་བྱ་
བའམ། གཏང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱ་ལོ། །ཡོངས་སུ་ལོངསོད་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ།
གཞན་ལ་སྤྱོད་

{@213B}པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱུ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ལ་མ་རྟེན་གྱི་ཆོས་གཉིས་སམ། ཆོས་གསུམ་མམ། ཆོས་བདུན་ཚུན་ཆད་གྱིས་ན་བའི་སྒྲན་གཉིས་ཞིག་རྟེན་ན། དགོས་ཤིང་དེས་སྒྲན་དེ་གཉིས་ཉི་མ་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་

ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔར་བྱ་བའམ། གཞན་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་ཡོངས་ཤིང་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱུ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

དགོས་ཤིང་གིས་ཆོས་ལ་ན་བའི་སྒྲན་གཉིས་ཞིག་རྟེན་ཅིང་དེས་ཆོས་གཉིས་ལ་ཡང་གཞན་གཉིས་ཞིག་རྟེན་ན་དགོས་ཤིང་དེས་ཉི་མ་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲན་སྤྲུལ་མ་གཉིས་ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔར་བྱ་ཞིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་གཏང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ།

ཡང་ན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔར་བྱ་ཞིང་སྤྲུལ་མ་གཉིས་གཏང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་ཡོངས་ཤིང་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱུ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་

བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆོས་གཅིག་དང་། གཉིས་ལ་ཇི་ལྟར་བཤེས་པའི་ཆོས་དུག་གི་བར་ལ་ན་བའི་སྒྲན་གཉིས་ཞིག་རྟེན་ཅིང་དེས་ཆོས་བདུན་གྱི་བར་ལ་ཡང་གཉིས་ཞིག་རྟེན་ན། དགོས་ཤིང་དེས་ཉི་མ་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྲུལ་མ་གཉིས་ཡོངས་སུ་ཡོངས་ཤིང་

པར་བྱ་ཞིང་ཕྱི་མ་གཉིས་གཏང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོངས་སུ་ཡོངས་ཤིང་པར་བྱ་ཞིང་སྤྲུལ་མ་གཉིས་གཏང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་ཡོངས་ཤིང་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་

དམ་པ་གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱེ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་
ཆོས་ལ་ན་བའི་སྒྲན་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ཅིག་ཆེད་ན་དགེ་སློང་དེས་སྒྲན་དེ་དག་ཉི་མ་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་
ཡོངསོད་པར་བྱ་བ་ལས། གཏང་

{@214A} ཟླ། །བར་བྱ་བ་ལས། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་ཡོངསོད་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་
བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱེ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ལ་མ་
ཆེད་ཀྱང་ཆོས་

གཉིས་སམ། ཆོས་གསུམ་མམ། ཆོས་བདུན་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ན་བའི་སྒྲན་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ཅིག་ཆེད་ན་དགེ་སློང་དེས་སྒྲན་
དེ་དག་ཉི་མ་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་ད་པར་བྱ་བ་ལས། གཏང་བར་བྱ་བ་ལས། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །ཡོངས་

སུ་ཡོངསོད་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱེ་རེངས་ཤར་ན་
སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་ཆོས་ལ་ན་བའི་སྒྲན་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ཅིག་ཆེད་ཅིང་དེས་ཆོས་གཉིས་
ལ་ཡང་གཞན་རབ་ཏུ་མང་

པོ་དག་ཅིག་ཆེད་ན་དགེ་སློང་དེས་ཉི་མ་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲན་སྤྲུལ་པ་དག་ཡོངས་སུ་ཡོངས་ད་པར་བྱ་ཞིང་། ཕྱི་མ་
དག་གཏང་བར་བྱ་བ་ལས། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་ཕྱི་མ་དག་ཡོངས་སུ་ཡོངས་ད་པར་བྱ་ཞིང་། སྤྲུལ་དག་
གཏང་བར་བྱ་བ་ལས། གཞན་

ལ་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་ཡོངསོད་པར་མི་བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་
བརྒྱུད་པའི་སྐྱེ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆོས་གཅིག་དང་གཉིས་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་དེས་ཆོས་
དུག་གི་བར་ལ་ན་བའི་

སྒྲིག་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ཅིག་རྟེན་ཅིང་དེ་ཆོས་བདུན་གྱི་བར་ལ་ཡང་གཞན་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་རྟེན་ན་དག་སྒྲོང་དེས་ཉི་མ་
བདུན་པེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲིམ་དག་ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔར་བྱ་ཞིང་། ཕྱི་མ་དག་གཏང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྒྲིག་
པར་བྱ་ལོ། །ཡང་ན་ཕྱི་མ་དག་

ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔར་བྱ་ཞིང་། སྒྲིམ་དག་གཏང་བར་བྱ་བའམ། གཞན་ལ་སྒྲིག་པར་བྱ་ལོ། །ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔར་མི་
བྱེད་དམ། གཏོང་བར་མི་བྱེད་དམ། གཞན་ལ་སྒྲིག་པར་མི་བྱེད་ན་ཉི་མ་བརྒྱད་པའི་སྐྱུ་རེངས་ཤར་ན་སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ། །

{ @214B } དེ་ལ་སྒྲིག་གང་དག་དེ་ནས་ལག་ཉར་སྤངས་པ་དང་། དེ་ལས་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཕྱེ་མ་དང་འ
བྲེས་པ་དང་། སྐྱུ་ཚུན་འབྲེས་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་མཁུགས་པ་གང་དག་རྣམ་པར་དབྱེར་ཡང་མི་མཛོན་པ་དེ་དག་ནི་
ཀུན་དགའི་ར་བའམ། དག་ཚུ་ལ་དག་

ལ་སྤང་བར་བྱ་ལོ། །དེ་ལ་སྒྲིག་གང་དག་དེ་ནས་ལག་ཉར་སྤངས་པ་དང་། དེ་ལས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཕྱེ་
མ་དང་མ་འབྲེས་པ་དང་། སྐྱུ་ཚུན་མ་འབྲེས་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་ཁུགས་པ་གང་དག་རྣམ་པར་དབྱེར་ཡང་མི་
མཛོན་པ་དེ་དག་ནི་དག་སྒྲོང་

གིས་རང་གིས་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་གསོག་འཛོག་གི་ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔར་པས་ཡོངས་སུ་ཡོངས་དཔར་
བྱ་ལོ། །འདི་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ལག་པ་བསྟལ་ནས་སྒྲིག་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་ཚངས་པ་མཚུངས་པའོ་དཔའི་
མདུན་དུ་འདུག་ནས་

འདི་སྐད་ཅས་བཟོད་པར་བྱ་ལོ། །ཚོད་དང་ལྡན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། །བདག་དག་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་སྒྲིག་རུང་
བ་འདི་བདག་ཉིད་དང་ཚངས་པ་མཚུངས་པའོ་དཔ་རྣམས་ཀྱིར་བགྱི་བའི་སྤྲད་དུ་ཞག་བདུན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ལོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ལན་གཉིས། ལན་

གསུམ་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། ཇི་ཅམ་ཡོངས་སུ་ལོངས་དཔ་ཡང་ཚོངས་པ་མཚུངས་པ་རེ་དཔ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེར་དུ་
བདག་གི་ཉི་མ་གཅིག་ཡོངས་སུ་ལོངས་དཔ་ལགས་ཏེ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ལོངས་དཔར་བཀྱོའོ་ཞེས་དེ་བཞིན་
དུ་ཉི་མ་བདུན་

གྱི་བར་དུ་བཟོད་པར་བྱའོ། གཤམ་ཏེ་ལྷག་མ་ཡོད་ན་དེ་ཀུན་དགའི་ར་བ་པའམ། དགོ་ཚུལ་དག་ལ་སྤང་བར་བྱའོ། །དགོ་
སྤོང་གི་ན་བའི་སྒྲན་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་མ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་མ་བྱས་ལ་ལྟུང་བ་མ་བཤགས་པར་གཞན་ཞིག་རྟེན་ན་
དེ་ཡང་སྤྲམ་འི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་

བར་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྤོང་གི་ན་བའི་སྒྲན་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་མ་བྱས་ལ་ལྟུང་བ་མ་བཤགས་པར་
གཞན་ཞིག་རྟེན་ན་དེ་ཡང་སྤྲམ་འི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྤོང་གི་ན་བའི་སྒྲན་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་སྤངས་
ཤིང་བྲལ་བར་བྱས་ལ་ལྟུང་བ་མ་

{@215A} ཟླ། །བཤགས་པར་གཞན་ཞིག་རྟེན་ན་དེ་ཡང་སྤྲམ་འི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྤོང་གི་ན་
བའི་སྒྲན་སྤང་བར་གྱུར་ན་དེ་སྤངས་ཤིང་བྲལ་བར་བྱས་ལ་ལྟུང་བ་བཤགས་ནས་གཞན་ཞིག་རྟེན་ན་དེ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ།
འདི་བཞིན་དུ་དགོ་སྤོང་གིས་

ཇི་ཅམ་དུ་ན་བའི་སྒྲན་སྤང་བ་དེས་མ་སྤངས་ཤིང་སོ་སོར་མ་སྤངས་ལ་མ་བཤགས་ཤིང་སོ་སོར་མ་བཤགས་པར་ལྟུང་བ་
ཟེད་དམ། ཚོས་གོས་སམ། རྩ་བའམ། ཤོར་བའམ། སྐར་གས་སམ། དགོ་སྤོང་གི་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་རུང་བའི་བར་
དག་ཉི་བར་འཛོག་

པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་སྤྲམ་འི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། རྩོམ་པ་དང་། བཅས་འཁྲུགས་པ་དང་།
ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྟུང་བ་མེད་དོ། །གསོག་འཛོག་གི་སྤང་བ་སྟེ་སུམ་བུ་པ་རྩོགས་སུ་ཏོ། །སྤང་བའི་ལྟུང་བྱེད་
རྣམས་རྩོགས་

སཏྱ། ། ། རྫོམ་ལ། ཤེས་བཞིན་དང་ནི་ས་བོན་དང་། ། མ་བསྐྱོས་པ་དང་ཡང་ཡང་དང་། ། རྩུ་དང་བྲིམ་དང་བསམས་བཞིན་
དང་། ། འགྲོན་མང་རྒྱུ་མ་མཆོད་སྟོན་གོ། ། ། རྫོམ་ལ། བརྩུབ་སྟོན་དག་སྒྲོང་ལྷ་མ་དང་། ། རྫོམ་གས་བྱེད་དང་

སྟོན་པ་དང་། འདོན་དང་གནས་ངན་ལེན་དང་ཆོས། བཞེས་པའི་བྱེད་དང་ཁྱད་དུ་གསེད། སངས་རྒྱུ་བཙུང་ལྟ་འདས་
རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་འོད་མའི་ཆེལ་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་ན་བཞུགས་སོ། དེའི་ཆོན་ཆོ་དང་ལྟ་པ་སྒྲ་ཅན་ཟིན་རྒྱལ་པོའི་
ཁབ་ན་ཆུ་ཤོན་གྱི་ཀླན་

དགའ་ར་བ་ན་འདུག་སྟེ། བཅ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་དང་པ་ཅན་དག་ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྐྱུ་ཅན་ཟིན་ག་ལ་བ་དེ་དོང་སྟེ་ཕྱི་
བས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྐྱུ་ཅན་ཟིན་ལ་བཅུན་པ་སྐྱུ་ཅན་ཟིན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ག་ལ་བཞུགས་ཞེས་འདྲི་བ་ན། གལ་ཏེ་བཅོམ་
ལྷན་འདས་འོད་མ་འི་ཆོལ་

ན་བཞུགས་ན་ཞི་དེ་ན་རེ་བྱ་ཆོད་མུང་པོ་ལ་བཞུགས་སོ་ཞེས་ཟེམ། གཤམ་ཏེ་བཙེམ་ལྷན་འདས་བྱ་ཆོད་མུང་པོ་ལ་བཞུགས་
ན་ཞི་དེ་ན་རེ་འོད་མའི་ཚེ་ལ་ན་བཞུགས་སོ་ཞེས་ཟེམ། གཤམ་ཏེ་བཙེམ་ལྷན་འདས་པེས་པ་ལ་འི་ཕྱག་ན་བཞུགས་ན་ཞི་དེ་ན་
རེ་ཕྱེ་ཅན་མའི་ཕྱག་ན་

{@215B} བཞུགས་སོ་ཞེས་ཟེར། གཤམ་ཏེ་བཅོམ་ལྟན་འདས་སྡེ་ཅན་མའི་ཕྱག་ན་བཞུགས་ན་ནི་པེས་པ་ལའི་ཕྱག་ན་བཞུགས་སོ་ཞེས་ཟེར་ནས། དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྟན་འདས་བཅོལ་ན་མ་ཆེད་ནས་དེ་དག་ལྷུས་ངལ་བ་དང་། ལྷུས་རྒྱབ་པ་དང་། ལྷུས་སྤྱད་པས་ཆོ་དང་ལྟན་པ་སྤྱ།

ཅན་ཟིན་གྲ་ལ་བ་དེར་དོང་བ་དང་། དེ་ནི་ཆོ་དང་ལྷན་པ་རྒྱ་ཅན་ཟིན་གྱིས་དེ་དག་ལ་དྲིས་པ། ཤེས་ལྷན་དག་བཙེམ་ལྷན་པ་
དལ་མཐོང་ངམ། བཙུན་པ་རྒྱ་ཅན་ཟིན་མ་མཐོང་དོ། །དེ་དགོད་པ་དང་དེ་དག་གིས་རྒྱས་པ། བཙུན་པ་རྒྱ་ཅན་ཟིན་བསམས་
བཞིན་དུ་

བདག་ཅག་ལ་མཐོ་འཕྲོ་མཁུ་པར་མི་མཛད་དམ། དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་སློད་པར་བྱེད། ཡུར་ག་གཏོར་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་

བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དག་སྤོང་རྒྱུ་མཉམ་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྔ་དྲོ་ཤམ་
ཐབས་གསོལ། ལྷུང་བཟེད་

དང་ཚོས་གོས་བསྐྱམས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ག་ཞེགས་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བསོད་སྟོམས་བརྒྱས་ཏེ་
ཟས་གྱི་བྱ་བ་མཛད་ནས་སྤྱི་མའི་ཟས་གྱི་བསོད་སྟོམས་ལས་སྤྲར་ལོག་པས་ཚུ་རྩོན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་ཚོ་དང་ལྷན་པ་
སྤྱི་ཕན་ཟེན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་

གལ་བདེར་ག་ཞེགས་སོ། །ཚོ་དང་ལྷན་པ་སྤྱི་ཕན་ཟེན་གྱིས་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཐོང་དོ། །མཐོང་
ནས་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་སྤྲད་དུ་གདན་ཞོམ་པར་བྱེད། ཞབས་བསིལ་བའི་ཆབ་དང་ཞབས་རྟེན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འ
ཇོག་པར་བྱེད་ཅིང་བསུ་

ནས་ཀྱི་ཚོས་གོས་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་སྐད་ཅེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ག་ཞེགས་སུ་གསོལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱོན་པ་
ལེགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གདན་བའཤམ་པ་ཉིད་ལ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞེས་ཀྱང་སྤྲས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གདན་
བའཤམ་པ་ཉིད་ལ་བཞུགས་

ནས་ཀྱི་དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཉིད་གྱིས་ཞབས་གཉིས་བསིལ་ནས་ཚུ་སྤོང་དུ་ཚུའི་ལྷག་མ་ཉིད་ཞིག་བཞག་ནས་
ཚོ་དང་ལྷན་པ་སྤྱི་ཕན་ཟེན་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤྱི་ཕན་ཟེན་ངས་ཚུ་སྤོང་དུ་ཚུའི་ལྷག་མ་ཉིད་ཞིག་བཞག་པ་ཁྱོད་གྱིས་
མཐོང་ངམ། བཅུན་པ་མཐོང་དོ། །

{@216A} ཟླ། སྤྱི་ཕན་ཟེན་དེ་བཞིན་དུ་དེ་མི་གཉི་ལྷག་ཕན་གང་ལ་ལ་ཞེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་སྤྱི་ཞིང་འོ་ཚེ་མེད་པ།
འཛོམ་པ་མེད་པ། འགྱེད་པ་མེད་པ་དེའི་དག་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཚུང་བར་སྤྱོད། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཚུའི་ལྷག་མ་
ཉིད་དུ་དེ་ས་ལ་ཕོ་ནས་ཚོ་དང་ལྷན་

པ་སྤྱི་ཕན་ཟེན་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤྱི་ཕན་ཟེན་ངས་ཚུའི་ལྷག་མ་ཉིད་དུ་མ་ས་ལ་ཕོ་བ་ཁྱོད་གྱིས་མཐོང་ངམ། བཅུན་པ་

མཐོང་དོ། །སྐྱ་ཅན་ཟིན་དེ་བཞིན་དུ་རྩི་མི་གཏི་མུག་ཅན་གང་ལ་ལས་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་སྐྱ་ཞིང་ངོ་ཚ་མེད་པ། འཛོམས་པ་
མེད་པ། འགྲོད་པ་མེད་

པ་དེའི་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་པོར་བར་སྤྲོད། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚུ་སྟོད་དེ་ས་ལ་བཟུར་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་སྐྱ་
ཅན་ཟིན་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། །སྐྱ་ཅན་ཟིན་ངས་ཚུ་སྟོད་ས་ལ་བཟུར་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་ངམ། བཅུན་པ་མཐོང་དོ། །སྐྱ་ཅན་
ཟིན་དེ་བཞིན་དུ་རྩི་མི་

གཏི་མུག་ཅན་གང་ལ་ལས་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་སྐྱ་ཞིང་ངོ་ཚ་མེད་པ། འཛོམས་པ་མེད་པ། འགྲོད་པ་མེད་པ་དེའི་དགོས་ཤིང་
གི་ཚུལ་བཟུར་བར་སྤྲོད། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚུ་སྟོད་དེ་ས་ལ་ཁས་ལུབ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་སྐྱ་ཅན་ཟིན་ལ་
བཀའ་སྤྱུལ་པ། །སྐྱ་ཅན་ཟིན་

ངས་ཚུ་སྟོད་ས་ལ་ཁས་ལུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་ངམ། བཅུན་པ་མཐོང་དོ། །སྐྱ་ཅན་ཟིན་དེ་བཞིན་དུ་རྩི་མི་གཏི་མུག་ཅན་
གང་ལ་ལས་ཤེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་སྐྱ་ཞིང་ངོ་ཚ་མེད་པ། འཛོམས་པ་མེད་པ། འགྲོད་པ་མེད་པ་དེའི་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་ཁས་ལུབ་
པར་སྤྲོད། །སྐྱ་

ཅན་ཟིན་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་སྤྱང་པོ་ཆེ་རྟེན་ས་པ་མ་ཉང་ཀ་ནས་བྱུང་བ་གཞོན་པ་ལོ་དྲུག་བཅུ་ལོན་པ། མཆེ་བ་
ཤིང་རྟའི་མདའ་ཅོམ་དང་ལྡན་པ། བྱང་དགྲེལ་ཆེ་བ། གཡུ་ལ་ངོར་དཔ། གཡུ་ལ་གྱི་ནང་དུ་སོན་པ། ལག་པ་གཉིས་དང་།
རྒྱུང་པ་

གཉིས་དང་། བརྒྱ་གཉིས་དང་། རྟེན་པ་དང་། མཇུག་མ་དང་། སྟོ་གཉིས་དང་། རྒྱབ་དང་། ཟ་འགྲམ་གཉིས་དང་། མགྲིན་པ་
དང་། རྒྱ་བ་གཉིས་དང་། མཆེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ལས་བྱེད་ཅིང་སྐྱས་ལས་མི་བྱེད་པ། ས་རོལ་གྱི་དབྱང་དང་། ས་རོལ་གྱི་

{ @216B } དམག་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ན་དེ་ན་རྒྱལ་པོའི་སྤྱང་པོ་ཆེ་ཞོན་པ་འདི་སྟམ་དུ་འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོའི་སྤྱང་པོ་ཆེ་
རྟེན་ས་པ་མ་ཉང་ཀ་ནས་བྱུང་བ་གཞོན་པ་ལོ་དྲུག་བཅུ་ལོན་པ། མཆེ་བ་ཤིང་རྟའི་མདའ་ཅོམ་དང་ལྡན་པ། བྱང་དགྲེལ་ཆེ་

བ། གཡུལ་ངོར་ད་པ། གཡུལ་གྱི་

ནང་དུ་སོང་བ་ལག་པ་གཉིས་དང་། ཀླུ་པ་གཉིས་དང་། བརྟ་གཉིས་དང་། རྟ་པ་དང་། མཇུག་མ་དང་། གློ་གཉིས་དང་།
རྟ་པ་དང་། ཟ་འགྲམ་གཉིས་དང་། མགྲིན་པ་དང་། རྟ་པ་གཉིས་དང་། མཆེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ལས་བྱེད་ཅིང་སྤྲོས་ལས་མི་བྱེད་

པ། སོལ་གྱི་དཔུང་དང་སོལ་གྱི་དམག་འཛུགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པོའི་གླང་པོ་ཆེན་པོ་སྤྲོས་པར་བྱེད་པས་རྒྱལ་
པོའི་གླང་པོ་ཆེས་སྤྲོག་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་ངོ་སྤྲོས་དུ་སེམས་སོ། །སྤྲོ་ཅན་ཟེན་གང་གི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་གླང་པོ་ཆེ་དྲེགས་པ་མ་
ཏང་ཀ་ནས་བྱུང་བ་

གཞོན་པ། ལོ་དྲུག་བཅུ་ལོན་པ། མཆེ་བ་ཤིང་རྟའི་མདའ་ཙམ་དང་ལྡན་པ། བྲང་དགེལ་ཆེ་བ། གཡུལ་ངོར་ད་པ། གཡུལ་
གྱི་ནང་དུ་སོན་པ། ལག་པ་གཉིས་དང་། ཀླུ་པ་གཉིས་དང་། བརྟ་གཉིས་དང་། རྟ་པ་དང་། མཇུག་མ་དང་། གློ་

གཉིས་དང་། རྟ་པ་དང་། ཟ་འགྲམ་གཉིས་དང་། མགྲིན་པ་དང་། རྟ་པ་གཉིས་དང་། མཆེ་བ་གཉིས་དང་། སྤྲོས་ཀྱང་ལས་
བྱེད་པ། སོལ་གྱི་དཔུང་དང་། སོལ་གྱི་དམག་འཛུགས་པར་བྱེད་པ་ན་དེ་ན་རྒྱལ་པོའི་གླང་པོ་ཆེ་ལ་ཞོན་པ་འདི་སྤྲོས་
དུ་འདི་ལྟར་

རྒྱལ་པོའི་གླང་པོ་ཆེ་དྲེགས་པ་མ་ཏང་ཀ་ནས་བྱུང་བ་གཞོན་པ། ལོ་དྲུག་བཅུ་ལོན་པ། མཆེ་བ་ཤིང་རྟའི་མདའ་ཙམ་དང་
ལྡན་པ། བྲང་དགེལ་ཆེ་བ། གཡུལ་ངོར་ད་པ། གཡུལ་གྱི་ནང་དུ་སོན་པ། ལག་པ་གཉིས་དང་། ཀླུ་པ་གཉིས་དང་། བརྟ་
གཉིས་

དང་། རྟ་པ་དང་། མཇུག་མ་དང་། གློ་གཉིས་དང་། རྟ་པ་དང་། ཟ་འགྲམ་གཉིས་དང་། མགྲིན་པ་དང་། རྟ་པ་གཉིས་དང་།
མཆེ་བ་གཉིས་དང་། སྤྲོས་ཀྱང་ལས་བྱེད་པ། སོལ་གྱི་དཔུང་དང་། སོལ་གྱི་དམག་འཛུགས་པར་བྱེད་

{@217A} ༡༡། པའི་རྒྱལ་པོའི་གླང་པོ་ཆེན་པོ་སྤྲོས་པར་མི་བྱེད་པས་རྒྱལ་པོའི་གླང་པོ་ཆེས་སྤྲོག་ཡོངས་སུ་བཏང་ངོ་

སྒྲིལ་དུ་སེམས་ཏེ། སྒྲིལ་ཅན་ཟིན་པ་ནི་དེའི་ཆོན་རྒྱལ་པོའི་གྲུང་པོ་ཆེ་དེས་ལས་མི་བྱ་བ་ཇི་ཡང་མེད་པར་སྒྲུའོ། །སྒྲིལ་ཅན་
དེ་བཞིན་དུ་གང་ལ་ལས་

ཞེས་བཞིན་དུ་བརྟུན་སྒྲིལ་ཞིང་ངོ་ཆོ་མེད་པ། འཛོམས་པ་མེད་པ། འགྲོད་པ་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི་མི་གཏི་མུག་ཅན་དེས་སྤྲིག་
པའི་ལས་མི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་གྲུང་མེད་པར་སྒྲུའོ། །དེ་ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཆོ་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་བཀའ་
སྒྲུལ་པ། །ལུས་

ཅན་བརྟུན་དུ་སྒྲིལ་བ་ཡིས། ཆོས་གཅིག་ལས་ནི་འདས་གྱུར་ཅིང་། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་བུ་ལ་བ་ཡིས། །འདི་ལ་སྤྲིག་པ་མི་བྱ་
མེད། །ཕྱགས་གོང་མེ་ལྷེ་འབྲ་བ་དག། རྩོམ་པར་གྱུར་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི། ཆུ་ལ་འཆལ་ཡང་དག་མི་སྡོམ་པས། །ཡུལ་

འཁོར་བ་མེད་སྟོམས་ཟ་བ་མི་གླ། སྒྲིལ་ཅན་ཇི་ཇི་སྟོམས་དུ་སེམས། མི་རྣམས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཅིའི་ཕྱིར་འཆང་། བཅུན་པ་འདི་
ལྟར་རང་གི་བཞིན་གྱི་གཟུགས་སེ་སོར་བརྟག་པའི་སྤྲད་དུ་འོ། །སྒྲིལ་ཅན་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་གྲུང་ལུས་ཀྱི་ལས་བྱ་
བར་བསམས་པ་གང་ཡིན་

པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དེ་ལ་ཅི་བདག་གིས་ལུས་ཀྱིས་ལས་བྱ་བར་བསམས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་དང་
གཞན་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་མི་དགོ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་རྣམས་པར་སྒྲིན་པ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་
ལུས་ཀྱི་ལས་དེ་བདག་དང་གཞན་ལ་

ཕན་པར་འགྱུར་བ་དགོ་བ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་རྣམས་པར་སྒྲིན་པ་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །
སྒྲིལ་ཅན་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སེ་སོར་རྟོག་པ་ན། གལ་ཏེ་བདག་གིས་ལུས་ཀྱི་ལས་བྱ་བར་བསམས་པ་གང་ཡིན་པའི་ལུས་ཀྱི་
ལས་དེ། བདག་དང་

གཞན་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་མི་དགོ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་རྣམས་པར་སྒྲིན་པ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་པར་ཞེས་ན། སྒྲིལ་
ཅན་ཟིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ལས་དེ་གཏང་བར་བྱའོ། །སྒྲིལ་ཅན་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སེ་སོར་རྟོག་པ་ན། གལ་ཏེ་བདག་གིས་

ལུས་ཀྱི་ལས་བྱུང་པ་མཐའ་མ་

{ @217B } བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དགོ་བ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་རྣམས་
པར་སློན་པ་བདེ་བ་ཡིན་པ་ཤེས་ན། སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱིམ་ལུས་ཀྱི་ལས་དེ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱིམ་
ལུས་ཀྱིས་ལས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་ལུས་ཀྱི་

ལས་དེ་ལ་ཅི། བདག་གིས་ལུས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་དང་གཞན་ལ་གོད་པར་འགྱུར་བ་
མི་དགོ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་རྣམས་པར་སློན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ལས་དེ་བདག་དང་གཞན་ལ་
ཕན་པར་འགྱུར་བ་དགོ་

བ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་རྣམས་པར་སློན་པ་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེ་སེར་བརྟག་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱིམ་དེ་ལྟར་
སེ་སེར་རྟོག་པ་ན། གལ་ཏེ་བདག་གིས་ལུས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དེ། བདག་དང་གཞན་ལ་གོད་
པར་འགྱུར་བ་མི་དགོ་

བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་རྣམས་པར་སློན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ན། སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱིམ་ལུས་ཀྱི་ལས་དེ་གཏང་
བར་བྱའོ། །སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱིམ་དེ་ལྟར་སེ་སེར་རྟོག་པ་ན། གལ་ཏེ་བདག་གིས་ལུས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་ལུས་ཀྱི་
ལས་དེ། བདག་

དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དགོ་བ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་རྣམས་པར་སློན་པ་བདེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ན། སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱིམ་
ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ལས་དེ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱིམ་ལུས་ཀྱི་ལས་བྱུང་པ་གང་ཡིན་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དེ་
ལ་ཅི། བདག་གིས་

ལུས་ཀྱི་ལས་བྱུང་པ་འདས་པ་ཟད་པ་འགགས་པ་བྲལ་བ་རྣམས་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ། བདག་དང་གཞན་ལ་གོད་
པར་འགྱུར་བ་མི་དགོ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་རྣམས་པར་སློན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ལས་དེ་བདག་

དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་

འགྱུར་བ་དགེ་བ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་རྣམས་སྤྲོད་པ་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །སྤྱི་ཚན་
ཟིན་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན། གལ་ཏེ་བདག་གིས་ལུས་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་འདས་པ་ཟད་པ་འགགས་པ་བྲལ་བ་རྣམས་
པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའི་

{@218A} ༡༡། །ལུས་ཀྱི་ལས་དེ། བདག་དང་གཞན་ལ་གོད་པར་འགྱུར་བ་མི་དགེ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་རྣམས་
པར་སྤྲོད་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ན། སྤྱི་ཚན་ཟིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ལས་དེ་སྟོན་པ་དང་། ཚངས་པ་མཆུངས་པར་
འདེད་པ་མཁས་པ་

རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་སོ་སོར་བཞགས་པར་བྱའོ། །ཕྱི་ཚན་གྱུང་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །སྤྱི་ཚན་ཟིན་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སོ་
སོར་རྟོག་པ་ན། གལ་ཏེ་བདག་གིས་ལུས་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་འདས་པ་ཟད་པ་འགགས་པ་བྲལ་བ་རྣམས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་
པའི་ལུས་

ཀྱི་ལས་དེ། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དགེ་བ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་རྣམས་སྤྲོད་པ་བདེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ན།
སྤྱི་ཚན་ཟིན་ཁྱོད་ཀྱིས་དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་དུ་རྩིས་སུ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དང་ཤེས་
བཞིན་ཀྱིས་མང་དུ་

གནས་པར་བྱའོ། །སྤྱི་ཚན་ཟིན་ཁྱོད་ཀྱིས་དག་གི་ལས་བྱ་བར་བསམས་པ་གང་ཡིན་པའི་དག་གི་ལས་དེ་ལ་ཅི། བདག་
གིས་དག་གིས་ལས་བྱ་བར་བསམས་པའི་དག་གི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ། བདག་དང་གཞན་ལ་གོད་པར་འགྱུར་བ་མི་
དགེ་

བསྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་རྣམས་སྤྲོད་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དག་གི་ལས་དེ་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་
པར་འགྱུར་བ་དགེ་བ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་རྣམས་སྤྲོད་པ་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །སྤྱི་

ཅན་ཟིན་ཁྱོད་དེ་

ལྟར་སེ་སེར་རྟོག་པ་ན། གཤམ་ཏེ་བདག་གིས་དག་གི་ལས་བྱ་བར་བསམས་པ་གང་ཡིན་པའི་དག་གི་ལས་དེ། བདག་དང་
གཞན་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་མི་དགོ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་ན། སྐྱེ་
ཅན་ཟིན་

ཁྱོད་ཀྱིས་དག་གི་ལས་དེ་གཏང་བར་བྱའོ། །སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སེ་སེར་རྟོག་པ་ན། གཤམ་ཏེ་བདག་གིས་དག་གི་ལས་
བྱ་བར་བསམས་པ་གང་ཡིན་པའི་དག་གི་ལས་དེ། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དགོ་བ་བདེ་བ་འབྱུང་

{@218B} བ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བདེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ན། སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་ཀྱིས་དག་གི་ལས་དེ་རྩེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའ
ོ། །སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་ཀྱིས་དག་གི་ལས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་དག་གི་ལས་དེ་ལ་ཅི། བདག་གིས་དག་གི་ལས་བྱེད་པའི་དག་
གི་ལས་གང་

ཡིན་པ་དེ། བདག་དང་གཞན་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་མི་དགོ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་
ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་དག་གི་ལས་དེ་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དགོ་བ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བདེ་

བ་ཡིན་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེ་སེར་བརྟག་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སེ་སེར་རྟོག་པ་ན། གཤམ་ཏེ་བདག་གིས་
དག་གི་ལས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་དག་གི་ལས་དེ། བདག་དང་གཞན་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་མི་དགོ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་
བྱུང་བ་རྣམ་

པར་སྒྲིན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ན། སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་ཀྱིས་དག་གི་ལས་དེ་གཏང་བར་བྱའོ། །སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་དེ་
ལྟར་སེ་སེར་རྟོག་པ་ན། གཤམ་ཏེ་བདག་གིས་དག་གི་ལས་དེ། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དགོ་བ་བདེ་བ་འ
བྱུང་བ་

རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བདེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ན། སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ངག་གི་ལས་དེ་ཐེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ངག་གི་ལས་བྱས་པ་གང་ཡིན་པའི་ངག་གི་ལས་དེ་ལ་ཅི། བདག་གིས་ངག་གི་ལས་བྱས་པ་འདས་པ་ཟད་པ་འགགས་

པ་བྲལ་བ་རྣམ་པར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ། བདག་དང་གཞན་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་མི་དགོ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འཁྱུང་བ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ངག་གི་ལས་དེ་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དགོ་བ་བདེ་བ་འཁྱུང་བ་རྣམ་པར་སྒྲིན་

པ་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེ་སེར་བརྟག་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སེ་སེར་རྟོག་པ་ན། གལ་ཏེ་བདག་གིས་ངག་གི་ལས་བྱས་པ་འདས་པ་ཟད་པ་འགགས་པ་བྲལ་བ་རྣམ་པར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པའི་ངག་གི་ལས་དེ། བདག་དང་

{@219A} ༡༡། གཞན་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་མི་དགོ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འཁྱུང་བ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ན། སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ངག་གི་ལས་དེ་སྟོན་པ་དང་། ཚངས་པ་མཚུངས་པ་རོ་དཔ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་སེ་སེར་བཤགས་པར་

བྱའིང་། ཕྱི་མཆད་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སེ་སེར་རྟོག་པ་ན། གལ་ཏེ་བདག་གིས་ངག་གི་ལས་བྱས་པ་འདས་པ་ཟད་པ་འགགས་པ་བྲལ་བ་རྣམ་པར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པའི་ངག་གི་ལས་དེ། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་

འགྱུར་བ་དགོ་བ་བདེ་བ་འཁྱུང་བ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བདེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ན། སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ངག་འཁྱུང་བ་དང་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་དུ་ཐེས་སུ་བསྐྱབ་ཅིང་། དེ་ལ་དང་ཤེས་བཞིན་ཀྱིས་མང་དུ་གཞས་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཡིད་ནི་འདས་

པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེ་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ་ལ་ཅི། བདག་གི་ཡིད་འདས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་
ལས་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ། བདག་དང་གཞན་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་མི་དགོ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་
ལ་འབྱུང་བ་རྣམས་པར་སྒྲིན་

པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དགོ་བ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་རྣམས་
པར་སྒྲིན་པ་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་བརྟག་པར་བྱའོ། །སྐྱ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སེམས་རྟོག་པ་ན། གལ་
ཏེ་

བདག་གི་ཡིད་འདས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ། བདག་དང་གཞན་ལ་
གཞོད་པར་འགྱུར་བ་མི་དགོ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་འབྱུང་བ་རྣམས་པར་སྒྲིན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་བ་ཡིན་པར་ཞེས་ན། སྐྱ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་
ཀྱིས་

ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ་གཏང་བར་བྱའོ། །སྐྱ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སེམས་རྟོག་པ་ན། གལ་ཏེ་བདག་གི་ཡིད་འདས་པའི་འདུ་བྱེད་
རྣམས་ལས་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དགོ་བ་བདེ་བ་འ
བྱུང་བ་རྣམས་པར་

{@219B} སྐྱེན་པ་བདེ་བ་ཡིན་པར་ཞེས་ན། སྐྱ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྐྱ་ཅན་
ཟིན་ཡིད་ནི་མ་འོངས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེ་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ་ལ་ཅི། བདག་གི་ཡིད་མ་འ
ོངས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་བརྟེན་ཏེ་

སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ། བདག་དང་གཞན་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་མི་དགོ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་འབྱུང་བ་རྣམས་
པར་སྒྲིན་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དེ་བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དགོ་བ་བདེ་བ་འ
བྱུང་བ་རྣམས་པར་སྒྲིན་པ་བདེ་

བའི་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན། གལ་ཏེ་བདག་གི་
ཡིད་མ་འོངས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པའི་ཡིད་གྱི་ལས་དེ། བདག་དང་གཞན་ལ་གཞོན་
པར་འགྱུར་བ་མི་དགོ་

བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་ཤེས་ན། སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་གྱིས་ཡིད་གྱི་ལས་དེ་གཏང་བར་
བྱའོ། །སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན། གལ་ཏེ་བདག་གི་ཡིད་མ་འོངས་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེ་
སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པའི་

ཡིད་གྱི་ལས་དེ། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་བདེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ན། སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་
གྱིས་ཡིད་གྱི་ལས་དེ་རྩེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཡིད་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེ་
བས་ཁྱོད་གྱིས་ཡིད་གྱི་

ལས་དེ་ལ་ཇི་ བདག་གི་ཡིད་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལས་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པའི་ཡིད་གྱི་ལས་དེ།
བདག་དང་གཞན་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་མི་དགོ་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་ནམ། འ
ཁྱོད་ཡིད་གྱི་ལས་དེ་

བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དགོ་བ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སོ་
སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན། གལ་ཏེ་བདག་གི་ཡིད་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་
རྣམས་ལས་བརྟེན་ཏེ་སྐྱེས་པ་

{@220A} ༡༡། །གང་ཡིན་པའི་ཡིད་གྱི་ལས་དེ། བདག་དང་གཞན་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་མི་དགོ་བ་སྤྱག་བསྐྱེལ་འ
བྱུང་བ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་ཤེས་ན། སྐྱེ་ཅན་ཟིན་ཁྱོད་གྱིས་ཡིད་གྱི་ལས་དེ་གཏང་བར་བྱའོ། །སྐྱེ་ཅན་
ཁྱོད་དེ་ལྟར་

སེམས་རྟོག་པ་ན། གལ་ཏེ་བདག་གི་ཡིད་དུ་ལྟར་བྱུང་བའི་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ལས་བརྟེན་ཏེ་སྦྱིས་པ་གང་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་
ལས་དེ། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དགོས་པ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ན། སྒྲ་
ཅན་ཟིན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡིད་

ཀྱི་ལས་དེ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྒྲ་ཅན་ཟིན་དགོས་པ་བྱུང་བ་མ་ཟེ་གང་དག་དུ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། དག་གི་ལས་
དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་སེམས་བརྟགས་ཤིང་། སེམས་བརྟགས་ནས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ། མང་དུ་

གནས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། དག་གི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་དེ་ལྟར་སེམས་
བརྟགས་ཤིང་། སེམས་བརྟགས་ནས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ། མང་དུ་གནས་པར་བྱེད་དོ། །དགོས་པ་བྱུང་བ་མ་

བྱམ་ཟེ་གང་དག་འདས་པའི་དུས་ན། ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། དག་གི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་སེམས་བརྟགས་ཤིང་། སེམས་
བརྟགས་ནས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ། མང་དུ་གནས་པར་བྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་

ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། དག་གི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་དེ་ལྟར་སེམས་བརྟགས་ཤིང་། སེམས་བརྟགས་ནས་ཡོངས་སུ་
སྦྱངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ། མང་དུ་གནས་པར་བྱུང་ཏོ། །དགོས་པ་བྱུང་དང་། བྱམ་ཟེ་གང་དག་མ་འདས་པའི་དུས་ན།

ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། དག་གི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་སེམས་བརྟགས་ཤིང་། སེམས་བརྟགས་ནས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་
ཤིང་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ། མང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། དག་གི་ལས་དང་།

{ @220B } ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་དེ་ལྟར་སེམས་བརྟགས་ཤིང་། སེམས་བརྟགས་ནས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་
སྦྱངས་ཏེ། མང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲ་ཅན་ཟིན་དེ་ལྟར་བས་ན་འདི་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། དག་གི་ལས་དང་། ཡིད་
ཀྱི་ལས་དེ་ལ་སོ་

སོར་བརྟགས་ཤིང་། སེམས་བརྟགས་ནས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ། མང་དུ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྐྱབ་

པར་བྱ་སྟེ། སྐྱ་ཙན་ཟིན་ཁྱིམ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། བདེ་བར་

ག་ཤེགས་པས་དེ་སྐད་གསུངས་ནས། ལྟན་པས་གཞན་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་བྲན་བྱེད་
ན། །ལུས་ཀྱི་ལས་དང་དག་ལས་དང་། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་མང་དུ་ནི། །སོ་སོར་རྟོགས་ཤིང་སྐྱ་ཙན་ཟིན། །འདི་

ནི་དག་སྦྱོང་ལས་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལ་སྦྱོབས་ཤིག་སྐྱ་ཙན་ཟིན། །འདི་ལ་ཁྱོད་ནི་སྦྱོབ་བྱེད་ན། །དག་བར་འགྱུར་ཁིང་སྤྲིག་
མེད་ཡིན། །དེ་ནས་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྟན་པ་སྐྱ་ཙན་ཟིན་ལ་ཆོས་དང་ལྟན་པའི་གཏམ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བ་
སྟོན།

ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག། །ཡང་དག་པར་བཟེངས་བསྟོད། །ཡང་དག་པར་རབ་རྟུ་དགའ་བར་མཛད་ནས་གདན་ལས་
བཞེངས་ཏེ་ག་ཤེགས་སོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། །སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྟན་འདས་རེ་ཞིག་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་
རྣམས་

ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་ནི་མི་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྟན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་མགོན་
མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆོན་མཉན་ཡོད་ན་ཤུགས་ཀྱི་བྱ་དག་སྦྱོང་ལག་བརྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་
ཞིག་འདུག་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་

སྤྱོད་དང་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པའི་རྩིས་སུ་བརྩོན་པར་གནས་སོ། །དེ་ན་ཤེད་བྱ་གསང་ཆོག་འདོད་པ། །གསང་ཆོག་པ་ཆོས་པ་ཞིག་
ཡུལ་དབུས་ནས་ལྟོ་ལམ་དུ་སོང་དོ། །དེ་ན་བྲམ་ཟེ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཕ་རོལ་དུ་སོན་པ། །ཡུལ་

{@221A} ༣༡ །ཐ་དད་པ་ན་གནས་པའི་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པར་གྱུར་པ་ཞིག་འདུག་ནས། ཤེད་བྱ་དེ་བྲམ་ཟེ་དེའི་
དུང་དུ་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་ནི་བ་དངོད་ལམ་ཞི་བས་མགོ་བོས་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་
དེས་ཤེད་བྱ་

དེ་ལ་འོངས་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཀུན་རྟོན་པས་སྤྲས་པ། གྱེ་ཤེད་བྱ་ཁྱོད་ག་ལས་འོངས། ཅི་ཞིག་འདོད།
ཤེད་བྱས་སྤྲས་པ། བདག་ཡུལ་དབྱས་ནས་མཆིས་ཏེ། མཁན་པོའི་ཞབས་ལ་སྲི་ཞུ་བཤུད་པར་འཆོལ་ལོ། ཅི་ཞིག་

གི་ཕྱིར་། རིག་བྱེད་བཀྲག་པ་འི་སྤྲད་དུ་ལོ། ཤེད་བྱ་ལེགས་གྱིས་དེ་བཞིན་གྱིས་ཤིག་ ཁྱེ་ཞི་བྲམ་ཟེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཤེད་
བྱ་དེས་བྲམ་ཟེ་དེའི་དྲུང་དུ་རིག་བྱེད་བཀྲག་པ་བྱ་བར་བརྩམས་སོ། ཤེད་བྱ་རྣམས་གྱི་ཀུན་རྟོན་པ་ནི་འདི་

ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆོ་མི་ཁྲོག་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ན་ལན་འགའ་ནི་ཆུ་རོགས་སུ་ཉེ་རིག་བྱེད་དུ་དོང་དོ། ལན་འགའ་ནི་
གྲོང་ཁྱེར་བཟང་འདོང་དོ། ལན་འགའ་ནི་ཡམས་སྟེག་ཤིང་ཐུར་འདོང་དོ། ཁྱེ་ཅམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དེ་དག་མི་ཁྲོག་
པར་གྱུར་ནས་

དེའི་ཆོ་དེ་དག་ཡམས་སྟེག་ཤིང་ཐུར་དོང་བ་དང་། དེ་དག་ལ་ལམ་གྱི་བར་དུ་བར་སྐབས་གྱི་གཏམ་ཇོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་
བྱུང་སྟེ། གྱེ་ཀུན་སའི་རིགས་དག། བད་སའི་རིགས་དག། ཤེད་དེ་ལའི་རིགས་དག། ལྟ་ར་དུ་ཇོའི་རིགས་དག། ལྟ་

པའི་རིགས་དག། ཉེ་ལྟའི་རིགས་དག། ཁྱེ་ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་ནི་ཡུལ་ག་ལས་འོངས་པ་དེ་བར་བྱུ་ལོ། ཁྱེ་ན་ཤེད་བྱ་
གཅིག་གིས་སྤྲས་པ། ཁྱོ་བོ་ནི་ཡུལ་ཤར་ནས་སོ། གཞན་དག་གིས་སྤྲས། ཁྱོ་བོ་ནི་ལྟོ་ལམ་ནས་སོ། ཡང་

གཞན་ཞིག་གིས་སྤྲས་པ། ཁྱོ་བོ་ནི་རྒྱུ་གྱིས་ནས་སོ། ཡང་གཞན་ཞིག་གིས་སྤྲས་པ། ཁྱོ་བོ་ནི་བྱང་ལམ་ནས་སོ། ཤེད་བྱ་
དེས་སྤྲས་པ། ཁྱོ་བོ་ནི་ཡུལ་དབྱས་ནས་སོ། ཁྱེ་དག་གིས་སྤྲས་པ། ཤེས་ལྡན་དག་བདག་ཅག་

{ @221B } གིས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ན་ཡུལ་དབྱས་ནི་མ་མཐོང་མ་ཐོས་སོ། ཤེད་ན་སྤྱོ་ཅན་གཞན་པ་སྟེ།
ལྟོ་ལམ་ན་ནི་གཡོན་བྱེད་འདུག། ཞུབ་གྱི་ཡུལ་ན་སྤྲམ་ཅན། བྱང་ལམ་ན་ནི་ཆོག་རྩུབ་པོ། ཞེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
ཡང་སྤྲས་

སོ། ཁྱེ་ནས་དེས་པ། ཤེད་བྱ་ཡུལ་དབྱས་ཅི་འདྲ། ཤེས་ལྡན་དག་ཡུལ་དབྱས་ནི་ཡུལ་རྣམས་གྱི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། སྤུ་ལུ་

དང་། བྱ་རམ་ཞིང་གི་ཕྱིང་བ་དང་། བ་ལང་དང་། མ་ཉེ་ཕུན་སུམ་ཚྲོགས་པ། སྒྲོང་མོ་བ་བརྒྱས་ཁྱབ་པ།

དབུས་པའི་སྐྱེ་བོས་གང་བ། མཐའ་འཁོབ་པའི་སྐྱེ་བོས་སྤངས་པ། སྐྱེ་བོ་མཁས་པས་བསྟན་པ། དེ་ན་ཆུ་ཁྲུང་གང་གྲ་ཁ་ཇེ་
དང་བསོད་ནམས་དང་། བཟ་ཞིས་དང་། གཙང་བ་དང་། གཙང་མ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སུ་གྲགས་པ། འགྲམ་གཉིས་

ནས་རྒྱན་འཕྱོ་བ། དང་སྒོང་རྒྱམས་ཀྱི་བཞི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ཆུ་དགྲར་བཅུ་བརྒྱད་འབབ་པ་ཡོད་དེ། དེར་དང་སྒོང་རྒྱམས་
ཀྱིས་དཀའ་ཐུབ་དཀར་པ་ལི་ལུས་ཉིད་ཀྱིས་མཐོ་རིས་སུ་འདོད་བ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་ཞེད་བྱ་དེ་ནི་མཇུག་གིས་གཞན་འདི་འ
བློ།

ཡུལ་དབུས་ན་མཁས་པར་བགྲང་བ་དག་ཡོད་དམ། ཞེས་ལྟན་དག་ཁོ་བོས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཡུལ་དབུས་ནི་དབུས་པའི་སྐྱེ་
བོས་གང་བ། མཐའ་འཁོབ་པའི་སྐྱེ་བོས་སྤངས་པ། སྐྱེ་བོ་མཁས་པས་བསྟན་པའི་ཞེས་མ་སྒྲིས་སམ། ཞེད་བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་

སྐད་སྒྲིས་སོ། །ཞེད་བྱ་ཡུལ་དབུས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བདག་ཅག་གི་མཁན་པོ་དང་འབྲུབ་སྐྱེ་བའི་ཁྱེ་མཚོག་དེ་ལྟ་བུ་
དག་ཡོད་དམ། ཞེས་ལྟན་དག་ཡུལ་དབུས་ན་བདག་ཅག་གི་མཁན་པོས་གང་དག་གི་གདོང་དུ་བལྟ་བར་ཡང་མི་རྣམས་པ།

སྟན་པར་སྐྱེ་བའི་ཁྱེ་མཚོག་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེད་བྱ་དེས་དེ་དག་ལ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བསྐྱུགས་པ་
བརྗོད་པ་དང་། འདི་ལྟར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དབུས་སུ་འདོད་འདོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཞེད་བྱ་དེ་དག་གིས་ཡམ་
སྟེག་ཞིང་དག

{@222A} ༡༡། །བཙུང་ཏེ། ཡམ་སྟེག་ཞིང་གི་ཁྱུར་ཐོགས་ནས། བམ་ཟེ་དེའི་བྱིས་གཤམ་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་བྱིན་ནས་
ཡམ་སྟེག་ཞིང་གི་ཁྱུར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ། བམ་ཟེ་དེ་གཤམ་ལ་བ་དེར་དོང་ནས་བྱིན་པ་དང་། བམ་ཟེ་དེ་ལ་འདི་སྐད་
ཅས་སྒྲིས་སོ། །

མཁན་པོ་མཁུན་པར་མཛོད་ཅིག །ཞེད་བྱ་འདིས་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དབུས་སུ་མཆི་འཚུལ་བར་

གྲུང་པ་དེ་ལྟར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བསུགས་པ་བཟོད་དོ། །བཅ་ཟེ་དེས་སྒྲིམ་པ། བུ་དག་ཅི་ཇི་སྟེད་ཐོས་པ་དེ་སྟེད་བཟོད་པར་བྱ་
བཡིན་ནམ།

འདི་ལྟར་ཡུལ་དག་ནི་ཐོས་ན་དག་འབར་འགྱུར་བཡིན་པས་མཉན་པར་བྱ། བཟོད་པར་ནི་མི་བྱའོ། །མཁན་པོ་ཞེད་
བྱ་འདི་མཆིད་ནམ། ཡུལ་དབུས་ན་བདག་ཅག་གི་མཁན་པོས་གང་དག་གི་གདོང་དུ་བལྟ་བར་ཡང་མི་རྒྱས་པ། ལྷན་པར་
སྒྲ་བ་སྒྲ་

བའི་ཁྱུ་མཆོག་དེ་ལྟ་བུ་དག་མཆིས་སོ་ཞེས་མཆོདོ། །བུ་དག་ཅི་ཁོ་བོ་ན་རེ། སའི་སྟེང་ན་ཁོ་བོ་གཅིག་ལྟ་ཁོ་ན་ལས་སྒྲ་བ་
གཞན་འག་འཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རམ། ས་ནི་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོ་འཛོལ་པ་ཡིན་པས་ས་གཞི་ནི་མཛོས་པ་དག་གིས་གང་
བཡིན་ནོ།

མཁན་པོ་རེ་ཞིག་ཡུལ་དེ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཚུ་རོགས་སུ་ཉེ་རེག་ཀྱང་བགྱི། སྒྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་དེ་དག་ལ་ཡང་
བསྟེན་བཀྱར་བགྱི། རྒྱལ་བ་དག་ཀྱང་ཚར་གཅད་པར་བགྱི། རང་གི་གྲགས་པ་ཡང་བསྒྲགས་པར་བགྱི། རྟེན་པ་

ཡང་བསྒྲུབ་པར་བགྱིས། བདག་ཅག་ཡུལ་དབུས་སུ་མཆོདོ། །བཅ་ཟེ་དེ་སྟོབ་མ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འ
ཁོར་རྟུང་བཡིན་པས་དེས་ཞེད་བྱ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིམ་སོ། །བུ་དག་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་གཡང་གཞི་དག་དང་།

ཞིང་ལྷན་དག་དང་། དབྱུག་གྲུ་དག་དང་། སྒྲགས་གཟར་དག་དང་། དགང་གཟར་དག་དང་། རིལ་བ་དག་ལོང་ཞིག་དང་
ཡུལ་དབུས་སུ་འདོང་དོ། །དེ་དག་གིས་དེ་དག་བླངས་ནམ། བཅ་ཟེ་དེ་ཞེད་བྱ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཡུལ་དབུས་སུ་

{ @222B } འཕགས་པ་དང་། དེས་ཚོལ་བ་ཁ་ཅིག་ནི་ཚར་བཅད་དེ་ཚོལ་བའི་ཞིང་རྟ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད། ཁ་ཅིག་མགོར་
ཐལ་བའི་བུམ་པ་དག་གིས་བསྒྲུན། ཁ་ཅིག་ནི་འཕོང་གི་དཔོང་སར་ཁ་བཞིན་དུ་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་བྱེད།
ཁ་ཅིག་ནི་གདུགས་

དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་དག་གིས་བསུ་བར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་སློབ་མ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་མཐར་གྱིས་
གྲོང་དང་གྲོང་རྒྱལ་དང་། དབྱེ་ཚོངས་དང་། ཚོང་རྒྱལ་དག་ཏུ་ཚོལ་བ་འདུལ་ཞིང་མཉམ་ཡོད་དུ་བྱིན་ཏོ། །

འདུལ་བ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ། བཅའ་ཁྲིམས་བཅུ་ཅུ་བརྒྱད་པ། མཉམ་ཡོད་ན་བྲམ་ཟེ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཞིག་གིས། ལྟོ་
ལམ་ནས་བྲམ་ཟེ་ཚོལ་བ་ཞིག་འོངས་ཞེས་ཐོས་སོ། ཐོས་ནས་ཀྱང་དེས་རང་གི་འཁོར་རྣམས་ལ་སྒྲུས་པ། ཤེས་ལྡན་དག་
ཤེས་

པར་གྱིས་ཤིག། ཁོ་བོས་ལྟོ་ལམ་ནས་བྲམ་ཟེ་ཚོལ་བ་ཞིག་མཉམ་ཡོད་དུ་འོངས་ཞེས་ཐོས་ཀྱིས། དེ་གལ་ཏེ་རིག་པའི་
གནས་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ལ་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། རིག་པའི་གནས་ཆེ་
གོ་མོ་ཞིག་ལ་

གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད་ན་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་ཚར་གཅད་པར་རྣམས་ན་དེ་
ལྷན་ལེགས། གལ་ཏེ་ཚར་གཅད་པར་མ་རྣམས་ན་ཤྲུག་འཁྱུང་གི་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གཏང་བར་བྱེད། གལ་ཏེ་རེ་
ཞིག་ཤྲུག་འཁྱུང་གི་

དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ཚར་ཚོད་ན། བྲམ་ཟེ་མཚོག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་ཤྲུག་འཁྱུང་གི་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་ཚར་གཅད་
པར་གྱུར་ན། དེ་ལྷན་ལང་ལྟོ་ལམ་ནས་ཚོལ་བ་ཞིག་འོངས་པ་དེ་མཉམ་ཡོད་ནས་ཚར་བཅད་དོ་ཞེས་བདག་ཅག་ལ་
བྱོགས་དང་བྱོགས་

མཚམས་རྣམས་སུ་སྒྲན་པའི་སྒྲུའི་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་པོ་དགོ་བ་མངོན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ལྟོ་ལམ་ནས་འོངས་པའི་
བྲམ་ཟེ་དེ་ནང་པར་སྤར་ལངས་ཏེ་གོས་ཀྱིས་སྒྲོ་དགོས་ནས་རྩེ་སྒྲོན་མ་ཐོགས་ཏེ་མཉམ་ཡོད་དུ་ཞུགས་པ་དང་། མཉམ་
ཡོད་པའི་བྲམ་ཟེའི་

{@223A} ༡༡། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྒྲུས་པ། མཁན་པོ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་གོས་ཀྱིས་སྒྲོ་དགོས་པར་གྱུར། ཁོ་བོས་ཐོས་

པ་དེ་སྟེང་བཟུང་བ་སྒོ་དོལ་ཏེ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཟངས་མའི་སྒྲིགས་བྱས་དགོས་པར་བགྱི་
བའི་རིགས་

སོ། །ཅི་འོས་དུ་རྩེ་འོས་མ་བསྐྱེལ་། ཅི་འཇིག་རྟེན་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་ཅན་གྱི་ནང་དུ་ཤེས་པའི་སྒྲིག་མས་འཇུག་
པར་བྱའོ། །དེ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་རིག་པའི་གནས་གང་དང་གང་ལ་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་དེས་དེ་དག་
སྟོབས་པ་

མེད་པར་བྱེད་ཅིང་། གང་གི་ཆོ་ཐམས་ཅད་སྟོབས་པ་མེད་པར་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་ན་དེ་དག་གིས་སྒྲིས་པ། མཁན་པོ་ཅི་རང་གི་
ཕྱོགས་འཛུལ་པ་ཁོ་ན་ལགས་སམ། དེས་སྒྲིས་པ། ཅི་ཁོ་བོ་ལ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དམ། །དེ་དག་

གིས་སྒྲིས་པ། མཆིས་ཏེ་ཤུག་འཁྱུང་བྱའི་དགོས་ཐོབ་ཐུང་ནས་དྲུས་རིང་པོ་མ་ལགས་པ་དག་ལགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་
རིགས་བཞི་པོ་དག་རྣམས་པར་དག་པར་འདོད་པ་དང་། རྟོན་པ་དང་། འདོགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་འཛུལ་པར་བགྱིད་པ་
ལགས་གྱིས། དེ་

དག་དང་རེ་ཞིག་ལྷན་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་མཛོད་ཅིག། །དེ་དག་གལ་ལ་འཁོད། མཉམ་ཡོད་འདི་ཉིད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆོ་ལ་
མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ནོ། །དེ་དག་གི་སྒྲིབ་པའི་ཁྱུ་མཆོག་གང་ཡིན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཁས་
པོ་དཔ་

གསལ་བ་ཤ་སྟག་ལགས་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་པའི་ཁྱུ་མཆོག་ནི། དགོས་ཐོབ་ལག་བརྒྱུད་ཅེས་བགྱི་བ་ལགས་
སོ། །དེ་གལ་འདུག། མཉམ་ཡོད་འདི་ཉིད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆོ་ལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ནོ། །དེ་དག་
དེ་ལྟར་

གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད་པ་ན། ཤུག་འཁྱུང་བྱའི་ལག་བརྒྱུད་དེ་ཉིད་དུ་སྦྱིན་ནས། བཅས་ཟེའི་ཁྱེད་དེ་དག་གིས་བཅས་ཟེའི་ལ་སྒྲིས་པ།
མཁན་པོ་རེ་ཞིག་ཤུག་འཁྱུང་བྱའི་དགོས་ཐོབ་སྒྲིབ་གཞན་དག་ཞོག་ལ། ཤུག་འཁྱུང་བྱའི་དང་ལྷན་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་

མཛོད་

{ @223B } ཅིག ། དེས་དེ་མཐོང་ནས་སྤྲུལ་པ། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཡོད་པས་འདི་ནི་སྤྲུལ་པའི་ཁྱུ་མཆོག་ཡིན་ནོ་
ཞེས་དེ་དེའི་གནད་ལྟ་སོང་སྟེ་སྤྲུལ་པ། གྱེད་གེ་སློང་བདག་གིས་བྲུ་མ་ལས་ཡི་གེ་ཅུང་ཟད་བྲུངས་པ་དག་ཅིག་ཡོད་དེ།
བདག་སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་ཅུང་

ཟད་གཏམ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱེད་པར་འདོད་དོ། ། བྲམ་ཟེ་མ་ཉེས་ཏེ། ཁོ་པོ་ལ་ཡང་གང་དུ་བདག་གི་ཚོལ་
བའི་བསྟན་བཅོས་རྣོན་པོར་བྱ་སྟམ་པའི་སློ་སྤྲུལ་ན། སྟོང་ཀྱང་འདིར་འོངས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་བྱུང་། ཉི་མ་གང་ལ་བྱ། སང་
བྱུང་།

ཕྱོགས་གང་དུ། སྟེད་མོས་ཚལ་ག་གོ་མེ་ཞིག་ཏུ་ལོ། ། དེ་བཞིན་བྱུང་ཞེས་སྤྲུལ་ཏེ་སོང་དོ། ། དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་དེ་ཕྱོགས་དང་
གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སེམས་ཤིང་གལ་ཏེ་དེ་འདི་སྐད་ཅས་ཟེར་ན། བདག་གིས་འདི་སྐད་ཅས་བྱུང་སྟམ་དུ་སེམས་པ་ན་
མཚན་བཅས་

ཅད་འདས་པར་གྱུར་ཏོ། ། འཁྱུག་པུ་ལག་བརྒྱུད་ཀྱིས་བསམས་པ། གལ་ཏེ་བདག་གིས་ེ་ཞིག་བྲམ་ཟེ་ཚར་བཅད་ན་ནི།
དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་གིས་སློ་འཕར་བརྒྱུད་གའ་འདས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ལྟོད་གང་བ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། གལ་ཏེ་བྲམ་

ཟེས་བདག་ཚར་བཅད་ན་ནི། དེ་ལྟ་ན་བདག་གི་གྲགས་པའི་ཕྱིང་བ་མེད་པར་འགྱུར་རེ་སྟམ་མོ། ། བྲམ་ཟེ་ཡང་ནང་པར་སྟེ་
ར་ལངས་ཏེ་སྟེད་མོས་ཚལ་དུ་སོང་ནས། དེས་དེར་དེ་ལྟ་ན་རིང་དུ་བསྐྱད་དེ། དེ་མ་འོངས་པར་རིག་ནས་མཉམ་ཡོད་དུ་
ཞུགས་སོ། །

འཁྱུག་པུ་ལག་བརྒྱུད་ཀྱང་བརྒྱུད་པའི་དུས་ཡོལ་ནས། མཉམ་ཡོད་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་བྲམ་ཟེ་དེས་
མཐོང་ནས་སྤྲུལ་པ། གྱེད་གེ་སློང་སྟོང་སྟེད་མོས་ཚལ་དེར་མ་འོངས་སོ། ། ལག་བརྒྱུད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ། ཁོ་པོ་སྟེད་མོས་ཚལ་

གང་དུ་བོས་ན་མ་འོངས། སང་སྐྱེད་མོས་ཚེ་ལ་ག་གོ་མོ་ཞིག་ཏུ་གཏམ་རྒྱུ་ལ་དབབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ལག་
བརྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། བྲམ་ཟེ་ཁོ་བོས་ཡེ་བརྟེན་དོ། །བྲམ་ཟེས་བསམས་པ། བདག་ནི་མཚན་ཐོག་ཐག་ཏུ་སྒྱུགས་དང་།

{@224A} ༡༡། །གཞན་གྱི་སྒྱུགས་སེམས་པས་ནམ་ནངས་པར་གྱུར་ན། དག་སྒྲོང་འདི་ན་རེ་ཁོ་བོས་ཡེ་བརྟེན་དོ་ཞེས་
ཟེར་བ་ལས་ན། ཡང་ན་ནི་སྒྲོན་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ནི་ཤེས་པས་མི་འཇུགས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ་སྒྲིམ་ནས་དེས་
སྒྲིམ་པ། གྱེ་

དག་སྒྲོང་སང་བྱའོ། །བྲམ་ཟེ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །བྲམ་ཟེ་དེ་སྤྱི་དེ་ཉིན་པར་ཡང་ནང་པར་སྤར་ལངས་ཏེ་སྐྱེད་མོས་ཚེ་ལ་དེར་
སོང་ནས། དེས་དེར་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱེད་དེ། དེ་མ་འོངས་པར་རིག་ནས་ཡང་མཉམ་ཡོད་དུ་ཞུགས་སོ། །ཤུགས་བྱ་ལག་
བརྒྱུད་ཀྱང་

བརྟན་པའི་དུས་ཡོལ་ནས། མཉམ་ཡོད་དུ་བསོད་སྒྲིམས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་བྲམ་ཟེ་དེས་མཐོང་ནས་སྒྲིམ་པ། གྱེ་དགོ་
སྒྲོང་ཁྱོད་སྐྱེད་མོས་ཚེ་ལ་དེར་མ་འོངས་སོ། །ལག་བརྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། བྲམ་ཟེ་ཅི་ཁོ་བོའི་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ནར་བཅད་དམ།

ཁོ་བོས་ཇི་སྟོན་པ་ལ་བསྟན་བཀུར་བྱ་དགོས་སོ། །ཐོས་པ་གཟུང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཚོགས་གྲོག་ཏུ་གཞུག་དགོས་སོ། །
བྲམ་ཟེ་དང་། བྱིས་བདག་འོངས་ཤིང་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཚོས་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །བྲམ་ཟེས་སྒྲིམ་

པ། དག་སྒྲོང་ཁྱོད་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་མཐོ་འཚམ་པ་མི་བྱེད་དམ། དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚོན་ཤུགས་བྱ་ལག་བརྒྱུད་ཡུལ་
སྒྱུགས་བྱེད་ཅིང་བརྟེན་དང་མཚན་མ་བྱེད་དོ། །དེས་ཡུལ་སྒྱུགས་བྱས་ཤིང་བརྟེན་དང་མཚན་མ་བྱས་ནས་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་
མི་འགོ་ནས།

གཞན་མུ་སྟེགས་ཅན་དག་ཤེས་ལྡན་དག། ཤུགས་བྱ་ལག་བརྒྱུད་དག་སྒྲོང་འདི་དག་ནི་བརྟེན་སྒྲིབ་བརྟེན་སྒྲིབ་ལས་མ་ལོག། །མ་
སྤངས་སོ་སོར་མ་སྤངས་པ་དག་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སྒྱུགས་བྱེད་ཅིང་བརྟེན་དང་མཚན་མ་བྱེད་ལ། ཡུལ་སྒྱུགས་བྱས་ཤིང་

བད་དང་མཚན་མ་བྱས་ནས། ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་ཅེས་སྒྲོན་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་
བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དག་སྒྲོང་རྒྱལ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བྱུང་

{@224B} བ་འདི་དང་། གློང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་པའི་དགོ་འདུན་བསྐྱེད་པ་མཛད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་གྱིས་མཁུན་བཞིན་དུ་མེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་སྡུ་

མ་བཞིན་ཏེ། མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཤུགས་ལྷན་ལ་སྦྲས་པ། ལག་བརྒྱུད་ཁྲིད་ཡུལ་ཕྱོགས་བྱེད་
ཅིང་བད་དང་མཚན་མ་བྱེད་ལ། ཡུལ་ཕྱོགས་བྱས་ཤིང་བད་དང་མཚན་མ་བྱས་ནས། ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་མི་

འགྲོ་བ་བདེན་མཁུ་བཅུན་པ་མད་དོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དགོས་པའི་ཚུ་ལ་མ་ཡིན་པ། རྩེས་སུ་མཐུན་པ་
མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུ་ལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

རྒྱལ་པར་སྒྲིད་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རྒྱལ་པར་སྒྲིད་པ་རྒྱལ་པར་སྒྲིད་ནས། དགོས་པའི་རྒྱལ་པར་
བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པའི་དགའ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དགའ་པར་གཟིགས་པས། འདུལ་བ་ལ་ཉོན་ཐོས་

རྒྱལ་པར་གྱི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉོན་ཐོས་རྒྱལ་པར་གྱིས་འདུལ་བ་
ལ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བཞིན་དུ་བརྒྱུན་སྒྲིལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྒྱལ་

པར་དབྱེད་ནས་སོ། །བརྒྱུན་སྒྲིལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བརྒྱུན་སྒྲིལ་བ་ནི་རྒྱལ་པར་དགྲ་ཡང་ཡོད། རྒྱལ་པར་བརྒྱུད་ཀྱང་ཡོད། རྒྱལ་པ་
བདུན་ཡང་ཡོད། རྒྱལ་པ་དྲུག་ཀྱང་ཡོད། རྒྱལ་པ་ལྔ་ཡང་ཡོད། རྒྱལ་པ་བཞི་ཡང་ཡོད། རྒྱལ་

པ་གསུམ་ཡང་ཡོད། རྒྱལ་པ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་བརྒྱུན་སྒྲིལ་བ་རྒྱལ་པ་དགྲ་གང་ཞིན། གཞི་མེད་པར་ཕམ་པར་འ

གྱུར་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དང་། ལྷུང་བྱེད་དང་། སེམས་བཤམས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉེས་

{ @225A } ལྟ། །བྱས་ཀྱིས་སྐྱེད་བ་དང་། གཞི་མེད་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་། ལྟ་བ་ཉམས་པ་དང་། ཚོ་ག་
ཉམས་པ་དང་། འཚོ་བ་ཉམས་པས་སྐྱེད་བའོ། །བརྟུན་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་པ་བརྟུན་གང་ཞེ་ན། གཞི་མེད་པར་ཕམ་

པར་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དང་། ལྷུང་བྱེད་དང་། སེམས་བཤམས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉེས་བྱས་ཀྱིས་སྐྱེད་བ་
དང་། གཞི་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རོགས་པས་སྐྱེད་བའོ། །བརྟུན་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་པ་

བརྟུན་གང་ཞེ་ན། གཞི་མེད་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་། ལྟ་བ་ཉམས་པ་དང་། ཚོ་ག་ཉམས་པ་དང་། འཚོ་བ་ཉམས་
པས་སྐྱེད་བ་དང་། གཞི་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རོགས་པས་སྐྱེད་བའོ། །བརྟུན་དུ་སྐྱེ་

བ་རྣམས་པ་བྱུག་གང་ཞེ་ན། དགེ་སློང་བརྟུན་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ནི་འདི་སྟམ་དུ་བརྟུན་སྐྱེ་བར་བྱའོ་སྟམ་པ་དང་། བརྟུན་སྐྱེ་
བ་ན་འདི་སྟམ་དུ་བརྟུན་སྐྱེ་འོ་སྟམ་པ་དང་། བརྟུན་སྐྱེས་པ་ན་འདི་སྟམ་དུ་བརྟུན་སྐྱེས་སོ་སྟམ་པ་དང་། དགེ་སློང་གཞི་མེད་
པར་

མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རོགས་པས་བརྟུན་དུ་སྐྱེ་བའོ། །བརྟུན་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་པ་ལྟ་གང་ཞེ་ན། གཞི་མེད་པར་ཕམ་པར་འ
གྱུར་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དང་། ལྷུང་བྱེད་དང་། སེམས་བཤམས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉེས་བྱས་ཀྱིས་སྐྱེད་

བའོ། །བརྟུན་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། གཞི་མེད་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་དང་། ལྟ་བ་ཉམས་པ་དང་། ཚོ་ག་
ཉམས་པ་དང་། འཚོ་བ་ཉམས་པས་སྐྱེད་བའོ། །བརྟུན་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། གཞི་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་།

ཐོས་པ་དང་། རོགས་པས་སྐྱེད་བའོ། །གཞན་ཡང་བརྟུན་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། བརྟུན་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ན་འདི་
སྟམ་དུ་བརྟུན་དུ་སྐྱེ་བར་བྱའོ་སྟམ་པ་དང་། བརྟུན་དུ་སྐྱེ་བ་ན་འདི་སྟམ་དུ་བརྟུན་དུ་སྐྱེ་འོ་སྟམ་པ་དང་། བརྟུན་དུ་སྐྱེས་པ་
ན་འདི་སྟམ་དུ་བརྟུན་སྐྱེས་སོ་སྟམ་

{ @225B }པའོ། །བརྟུན་རྒྱ་སྒྲ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། བརྟུན་རྒྱ་སྒྲ་བ་ན་འདི་སྟམ་རྒྱ་བརྟུན་སྟམ་པ་དང་།
བརྟུན་སྒྲ་སྒྲ་བ་ན་འདི་སྟམ་རྒྱ་བརྟུན་སྒྲ་སྟམ་པའོ། །བརྟུན་སྒྲ་བ་ལ་རྣམ་པ་གཅིག་ཕུ་འབའ་ཞིག་ནི་མེད་དོ། །བརྟུན་རྒྱ་
སྒྲ་བ་ནི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད། བརྟུན་རྒྱ་སྒྲ་བ་ནི་དགོ་འདུན་

ལྷག་མར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད། བརྟུན་རྒྱ་སྒྲ་བ་ནི་ཉེས་པ་སྒྲེལ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད། ལྷུང་བྱེད་རྒྱ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད།
ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་བརྟུན་རྒྱ་སྒྲ་བ་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་སྒྲོང་མེད་ལ་
མེད་བཞིན་རྒྱ་མི་འཛོམས་སྒྲ་མ་སྒྲ་བའོ། །བརྟུན་རྒྱ་

སྒྲ་བ་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་སྒྲོང་ཁྲོས་ཤིང་ཞེ་སྒྲུང་བར་གྱུར་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་འདི་
ཚངས་པར་དཔ་དང་དབྱལ་ལོ་སྟམ་ནས་དགོ་སྒྲོང་དག་པ་ལྷུང་བ་མེད་པ་ལ་གཞི་མེད་པར་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་འཛོམས་
ཀྱིས་སྒྲུར་བ་འདེབས་པའོ། །བརྟུན་རྒྱ་སྒྲ་བ་ཉེས་

པ་སྒྲེལ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་སྒྲོང་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་རྒྱ་ཆེད་རྒྱ་བསམས་ཏེ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་སུ་
སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་དང་། འདུལ་བ་མ་ཡིན་པ་འདུལ་བར་སྟོན་པ་དང་། འདུལ་བ་འདུལ་བ་མ་
ཡིན་པར་སྟོན་པའོ། །བརྟུན་རྒྱ་སྒྲ་བ་ཉེས་བྱས་

སུ་འགྱུར་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་སྒྲོང་བླ་བྱེད་ཕྱིད་ཕྱིད་ཅིང་སོ་སོར་ཐར་པ་འཛི་མདོ་བསྟན་པ་འདོན་པ་ན་ཅི་འདི་ལ་
ཁྱེད་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་དྲིས་པ་ན་ཡོངས་སུ་མ་དག་བཞིན་རྒྱ་ཅང་མི་སྒྲུབ་པར་སྟོན་པའོ། །བརྟུན་རྒྱ་སྒྲ་བ་ལྷུང་བྱེད་
རྒྱ་འགྱུར་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བརྟུན་རྒྱ་སྒྲ་བ་

རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པར་བརྟུན་རྒྱ་སྒྲ་བ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལྷུང་བྱེད་རྒྱ་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དམུལ་བ་དང་། རྟུང་འགྲོ་དང་། ཡི་དགས་ངན་སོང་དང་། ངན་འགྲོ་དང་།
ལོག་པར་ལྷུང་བ་དག་ཏུ་སྟེག་པར་བྱེད། འཚོད་

པར་ཤིན་ཏུ་ལྷུང་བར་བྱེད་པ་ལོ། །གཞན་ཡང་ལྷུང་བ་དེ་མ་བཤགས་ཤིང་སོ་སོར་མ་བཤགས་ན་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་
ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། །བར་སྟོམ་ལ། མ་
བརྟེན་པ་དང་ཡིད་གཉིས་དང་། །འདྲུ་ཤེས་པ་ནི་ཐ་མ་

{@226A} ༡༡། །ཡིན་ཀྱང་གཤམ་གསུང་གིས་མ་མཐོང་བ་དང་། མ་ཐོས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ་ལ།
དེས་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱར་ཞིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྒྲོ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བདག་
གིས་མཐོང་ངོ། །བདག་གིས་ཐོས་སོ། །

བདག་གིས་རིག་གོ། །བདག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྒྲིབ་སོ་ཙམ་ལྷུང་བྱེད་དྲུ་འགྱུར་ངོ། །དེས་མཐོང་ལ་དེ་
ཡང་བརྟེན་པ་དང་། ཐོས་ཤིང་རིག་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་ལ། དེ་ཡང་བརྟེན་ནས་དེས་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འ
དོད་པ་དང་། སྒྲོ་གྲོས་དང་། རྟོག་

པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བདག་གིས་མཐོང་སྟེ་དེ་ཡང་མ་བརྟེན་དོ། །བདག་གིས་ཐོས་ཤིང་རིག་ལ་རྣམ་པར་
ཤེས་ཏེ་དེ་ཡང་མ་བརྟེན་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྒྲིབ་སོ་ཙམ་ལྷུང་བྱེད་དྲུ་འགྱུར་ངོ། །དེས་མཐོང་ལ་དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་བྱེད་པ་དང་།
ཐོས་ཤིང་རིག་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་ལ།

དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་བྱེད་པ་ནས། དེས་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྒྲོ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་
བསྐྱར་ཏེ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བདག་གིས་མཐོང་སྟེ་དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་མི་བྱེད་པོ། །བདག་གིས་ཐོས་ཤིང་རིག་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་ཏེ།
དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་མི་བྱེད་པོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྒྲིབ་སོ་

ཙམ་ལྷུང་བྱེད་དྲུ་འགྱུར་ངོ། །དེས་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བར་འདྲུ་ཤེས་ཤིང་། ཐོས་པ་དང་། རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ལ་རྣམ་པར་མ་ཤེས་པར་འདྲུ་ཤེས་ལ། དེས་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྒྲོ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་
དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བདག་གིས་

མཐོང་རོ། བོས་སོ། རིག་གོ། རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྤྲུལ་སོ་ཅོག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། རེས་མ་མཐོང་ཞིང་
ཐོས་པ་དང་། རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་ལ། རེས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་།
རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་

ཅེས་བདག་གིས་མཐོང་གི་མ་ཐོས། མ་རིག་ རྣམ་པར་མ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྤྲུལ་སོ་ཅོག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། རེས་
མ་ཐོས་ཤིང་། མཐོང་བ་དང་། རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་ལ། རེས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་།
སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་

{@226B} སྐད་ཅེས་བདག་གིས་ཐོས་ཀྱི། མ་མཐོང་། མ་རིག་རྣམ་པར་མ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྤྲུལ་སོ་ཅོག་ལྟར་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ། རེས་མ་རིག་ཅིང་། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་ལ། རེས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་
དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་

བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་རིག་གི། མ་མཐོང་། མ་ཐོས། རྣམ་པར་མ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྤྲུལ་སོ་ཅོག་ལྟར་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། རེས་རྣམ་པར་མ་ཤེས་ཤིང་། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རིག་ལ་རེས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་
དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་

དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་ཀྱི། མ་མཐོང་། མ་ཐོས། མ་རིག་གོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྤྲུལ་སོ་
ཅོག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། རེས་མཐོང་ལ་དེ་ཡང་མ་བཟོད་པ་དང་ཐོས་ཤིང་རིག་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་ལ། དེ་ཡང་མ་བཟོད་ནས་
རེས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་

དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་མ་མཐོང་ཏེ། དེ་ཡང་མ་བཟོད་དོ། མ་ཐོས།
མ་རིག་ རྣམ་པར་མ་ཤེས་ཏེ་དེ་ཡང་མ་བཟོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྤྲུལ་སོ་ཅོག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། རེས་མཐོང་ལ་དེ་ལ་
ཡིད་གཉིས་བ་དང་། ཐོས་ཤིང་རིག་སྟེ་རྣམ་པར་

ཤེས་ལ་དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ནས་དེས་འདྲ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་མ་མཐོང་སྟེ་དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་མི་བཏོ། །བདག་གིས་མ་ཐོས། མ་རིག །རྣམ་པར་མ་ཤེས་ཏེ་དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་མི་བཏོ་ཞེས་ཟེར་ན་

སྤྲུལ་སྤྲོལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་མཐོང་ལ་མཐོང་བར་འདྲ་ཤེས་ནས་དེས་འདྲ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་མ་མཐོང་གི་ཐོས་ཤིང་རིག་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྤྲུལ་སྤྲོལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེས་ཐོས་ལ་ཐོས་པར་འདྲ་ཤེས་ནས་དེས་འདྲ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་མ་ཐོས་ཀྱི། མཐོང་ཞིང་རིག་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྤྲུལ་སྤྲོལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་རིག་ལ་རིག་པར་འདྲ་ཤེས་ནས་

{ @227A } ཟླ། དེས་འདྲ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་མ་རིག་གི་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྤྲུལ་སྤྲོལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་རྣམ་པར་ཤེས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་

འདྲ་ཤེས་ནས་དེས་འདྲ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་རྣམ་པར་མ་ཤེས་ཀྱི། མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ་རིག་གོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྤྲུལ་སྤྲོལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རིག་

པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་ལ་དེ་ལ་འདྲ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་མ་མཐོང་དོ། །བདག་གིས་མ་ཐོས་སོ། །བདག་གིས་མ་རིག་སོ། །བདག་གིས་རྣམ་པར་མ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྤྲུལ་སྤྲོལ་ལྟར་བྱེད་དུ་

འགྱུར་རོ། །དེས་མ་མཐོང་ལ་དེ་ཡང་མ་བཟུང་པ་དང་མ་ཐོས་མ་རིག་རྣམ་པར་མ་ཤེས་ལ་དེ་ཡང་མ་བཟུང་ནས་དེས་འདྲུ་
ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་
མཐོང་སྟེ་དེ་ཡང་བཟུང་དོ། །བདག་གིས་ཐོས་ཤིང་།

རིག་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་ཏེ་དེ་ཡང་བཟུང་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྤྲོས་སོ་ཙམ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་མ་མཐོང་ལ་དེ་ལ་ཡང་
ཡིད་གཉིས་མི་བྱ་བ་དང་། མ་ཐོས་མ་རིག་རྣམ་པར་མ་ཤེས་ལ་དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་མི་བྱ་ནས་དེས་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བ་
ཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་

པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་མཐོང་སྟེ་དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་བྱའོ། །བདག་གིས་ཐོས་ཤིང་རིག་ལ་རྣམ་
པར་ཤེས་ཏེ་དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྤྲོས་སོ་ཙམ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་བར་འདྲུ་
ཤེས་ཤིང་མ་ཐོས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་མ་ཤེས་

པ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འདྲུ་ཤེས་ལ། དེས་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་
དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་མ་མཐོང་དོ། །མ་ཐོས་སོ། །མ་རིག་གོ། །རྣམ་པར་མ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་
སྤྲོས་སོ་ཙམ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་

{ @227B } མཐོང་ཞིང་མ་ཐོས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་མ་ཤེས་ལ། དེས་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་
དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་མ་མཐོང་གི། ཐོས་ཞིང་རིག་ལ་
རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྤྲོས་སོ་ཙམ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་

བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ཐོས་ཤིང་མ་ཐོང་མ་རིག་རྣམ་པར་མ་ཤེས་ལ། དེས་འདྲུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འ
དོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་མ་ཐོས་ཀྱི། མཐོང་ཞིང་རིག་ལ་རྣམ་
པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྤྲོས་སོ་ཙམ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་

ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་རིག་ཅིང་མ་མཐོང་མ་ཐོས་རྣམ་པར་མ་ཤེས་ལ། དེས་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་།
འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་མ་རིག་གི། མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ་རྣམ་
པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ནས་སྒྲིམ་སོ་ཅོག་ལྷུང་།

བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་རྣམ་པར་ཤེས་ཤིང་མ་མཐོང་མ་ཐོས་མ་རིག་ལ། དེས་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འ
དོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་རྣམ་པར་མ་ཤེས་ཀྱི། མཐོང་ཞིང་ཐོས་
ལ་རིག་གོ་ཞེས་ཟེར་ནས་སྒྲིམ་སོ་ཅོག་ལྷུང་།

བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་མ་མཐོང་བ་ན་ཡང་མ་བཟེད་པ་དང་། མ་ཐོས་མ་རིག་རྣམ་པར་མ་ཤེས་ལ་དེ་ཡང་མ་བཟེད་ནས་
དེས་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་
གིས་མཐོང་སྟེ་དེ་ཡང་བཟེད་དོ། །ཐོས་ཤིང་རིག་ལ་རྣམ་

པར་ཤེས་ཏེ་དེ་ཡང་བཟེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ནས་སྒྲིམ་སོ་ཅོག་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་མ་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་མི་ཟ་བ་
དང་། མ་ཐོས་མ་རིག་རྣམ་པར་མ་ཤེས་ལ་དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་མི་ཟ་ནས་དེས་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་
དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་

བདག་གིས་མཐོང་སྟེ་དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེའོ། །བདག་གིས་ཐོས་ཤིང་རིག་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་ཏེ་དེ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེའོ་
ཞེས་ཟེར་ནས་སྒྲིམ་སོ་ཅོག་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་མ་མཐོང་ལ་མ་མཐོང་བར་འདུ་ཤེས་ནས་དེས་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་
ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་

{@228A} ༡༡། །པ་དང་། ལྟ་བ་བསྐྱུར་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་གིས་མཐོང་གི། མ་ཐོས་མ་རིག་རྣམ་པར་མ་ཤེས་སོ་
ཞེས་ཟེར་ནས་སྒྲིམ་སོ་ཅོག་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་མ་ཐོས་ལ་མ་ཐོས་པར་འདུ་ཤེས་ནས་དེས་འདུ་ཤེས་བསྐྱུར་ཅིང་བ
ཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་

དང་། ལྷ་བ་བསྐྱར་ཏེ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བདག་གིས་ཐོས་ཀྱི། མ་མཐོང་མ་རིག་རྣམ་པར་མ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྤྲུལ་སོ་ཅོག་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་མ་རིག་ལ་མ་རིག་པར་འདུ་ཤེས་ནས་དེས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་
དང་། སྤྲོ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་

བསྐྱར་ཏེ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བདག་གིས་རིག་གི་མ་མཐོང་མ་ཐོས་རྣམ་པར་མ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྤྲུལ་སོ་ཅོག་ལྷུང་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་རོ། །དེས་རྣམ་པར་མ་ཤེས་ལ་རྣམ་པར་མ་ཤེས་པར་འདུ་ཤེས་ནས་དེས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་
པ་དང་། སྤྲོ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་བསྐྱར་

ཏེ་འདི་རྒྱུད་ཅེས་བདག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་ཀྱི། མ་མཐོང་མ་ཐོས་མ་རིག་གོ་ཞེས་ཟེར་ན་སྤྲུལ་སོ་ཅོག་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །དགོས་ཤིང་ཇི་ཅིམ་དུ་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་ཆོག་སྤྲུལ་བར་བྱེད་ན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་།
སྤྲོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་།

ཆོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །བརྟུན་དུ་སྤྲུལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དེ་དང་པོ་རྫོགས་སོ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འ
དས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོལ་མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་གྱི་ཀུན་དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆོན་དགོས་ཤིང་དུག་
སྤྲེད་དག་དགོ་

སྤྲོང་རྣམས་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁར་བ་དག། ཐང་པོ་དག། སྤྲོད་འཆལ་དག། ལལ་སོར་རྟུམ་པོ་དག། སྤྲུང་པོ་དག། མི་ཕུ་
ཐུང་དག། ལྷ་བ་ཅན་དག། སྤྲུགས་པ་དག། འོན་པ་དག། རྟོན་འབྲེད་དག། རྟུང་འབམ་དག། བྲོལ་པོ་དག། མཆུ་འཕྱངས་
དག། མགོ་བོ་ཆེ་དག་ཅེས་

མིའི་སྤྱོན་ནས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཀུན་རྟོད་པར་བྱེད་དོ། །མིའི་སྤྱོན་ནས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཀུན་རྟོད་པ་ན་དགོས་ཤིང་དག་སྤྲོད་བ་དང་། ག་
ཟེངས་དམས་པ་དང་། ལུ་མ་པར་གྱུར་ནས་ལུང་མཚོད་པ་དང་། བཏགས་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དང་། རྣལ་འབྱེད་དང་། ཡིད་ལ་བྱ་
བ་དང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞིག་ནས་གཏོང་ཞིང་

{@228B} ལྷུག་བཟུལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་མང་བར་གནས་སོ། །དགོས་པ་དོན་ཉུང་དུ་དག་ཅི་ཕྱིར་དགོས་པ་དག་
དགོས་པ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞར་བ་དག་ ཁེང་པོ་དག་ ལྷན་འཆལ་དག་ །ལག་ཁོར་རྩམ་པོ་དག་ ལྷར་པོ་དག་
མིའུ་ཐུང་དག་ ལྷ་བ་ཅན་དག་ ལྷགས་པ་དག་ འོན་བ་དག་ །

རྟེན་འབྱེད་དག་ ཀླང་འབམ་དག་ ཁྲོལ་པོ་དག་ མཚུ་འཕྱངས་དག་ མགོ་བོ་ཆེ་དག་ཅེས་མིའི་སྟོན་ནས་སྤྲོ་བས་ཀློག་
རྟོད་པར་བྱེད་ཅེས་སྟོན་པར་བྱེད། ཕུར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་རྟོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གློང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་པ་གི་དག་ འདུན་བཟུ་བ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྤྲོ་མ་བཞིན་ནོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་མ་ཁྱེན་བཞིན་དུ་ཆེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་སྤྲོ་མ་བཞིན་ནོ། །མངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་དུག་སྟེ་དག་ལ་རྣམས་པ། དགོས་པ་དག་ཁྱེད་དགོས་པ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞར་བ་དག་
ཁེང་པོ་དག་ ལྷན་འཆལ་དག་ །ལག་ཁོར་རྩམ་པོ་དག་ ལྷར་པོ་དག་ མིའུ་ཐུང་དག་ ལྷ་བ་ཅན་དག་ ལྷགས་པ་དག་
འོན་བ་དག་ །

རྟེན་འབྱེད་དག་ ཀླང་འབམ་དག་ ཁྲོལ་པོ་དག་ མཚུ་འཕྱངས་དག་ མགོ་བོ་ཆེ་དག་ཅེས་མིའི་སྟོན་ནས་སྤྲོ་བས་ཀློག་
རྟོད་པར་བྱེད་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མད་དོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ། རྩེས་སུ་
མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་

བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་སྤྲད་པ་མཛད་དོ། །དག་
སྟོང་དག་སྟོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་རི་བྲགས་ཤིག་ན་ཁྱིམ་བདག་ཅིག་འདུག་པ་དེས་རིགས་མཉམ་པ་ལས་ཆུང་མ་
སྤངས་ཏེ། དེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་བར་བྱེད། དག་འབར་བྱེད།

དགའ་མགུང་དཔར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་བུ་མོ་ཞིག་བྱུང་ནས་དེ་བསྐངས་བསྐྱེད་ནས་ཆེན་མོར་གྱུར་དོ། །ཁྱིམ་བདག་དེ་ཞིང་
པ་ཡིན་པས་རང་ཉིད་ཞིང་ཆེད་པར་བྱེད་དོ། །ཁྱིམ་བདག་ཅིག་གི་བུ་ཕ་མ་དང་བུ་ལ་ནས་དགོན་པ་ནས་ཤིང་ཁུར་ཐོགས་ཏེ་
དེའི་ཞིང་དང་ཉེ་བར་ཤིང་ལྗོན་པའི་རྩེད་དུ་ཁུར་

{ @229A } ༡༡ །བཞག་སྟེ་ངལ་བསོ་ནས་དེས་སྤྲས་པ། ཁང་པོ་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱོད་རང་ཉིད་ཞིང་ཆོ་བར་བྱེད། ཁྱོད་ཀྱིས་
གྲོང་དུ་གྲོང་གི་བྱ་བ་བྱ་བའི་རིགས་ན་ཁྱོད་དགོན་པར་དགོན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དམ། ཚོ་བོ་ཁོ་བོ་ལ་བུ་ཡང་མེད། ཕུ་རྒྱ་ཡང་
མེད་དོ། །ཁང་པོ་ག་ཞོལ་འོན་ཅིག་དང་ཁོ་བོས་རྩོས་

ཁྱོད་རེ་ཞིག་ངལ་སོ་ཤིག་ཅས་དེས་ཞིང་ཆོ་བར་བརྩམས་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་དེས་དེའི་ཟན་ཁྱུར་ཏེ་འོངས་སྤྲས་པ་ཚོ་བོ་
ཚུར་ཤོག་ཟན་ཟའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཟན་ཟོས་ནས་ཁྱིམ་བདག་གི་བུ་དེས་སྤྲས་པ། ཁང་པོ་ཁོ་བོས་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་མི་ཤེས་
ཀྱིས་ཁྱོད་སོང་ཤིག་དང་། ཁོ་བོས་ཞིང་

རྩོས་དགོངས་ཀར་སུ་ཤིག་ །ཁྱིམ་བདག་དེ་སོང་བ་དང་། ཁྱིམ་བདག་གི་བུ་དེས་ཀྱང་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ཞིང་རྩོས་ནས་ཞིང་
ཚོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གྲང་གཉིས་ཟར་བཅུག་སྟེ། དགོངས་ཀར་རྩུ་ཁུར་གཅིག་ཐོགས་ནས་རི་བྲགས་དེར་འཇུག་པར་
བརྩམས་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་དེས་ཀྱང་དེ་བསུ་ནས་

ཁྱིམ་བདག་དེས་དེ་ཁྱིམ་དུ་ཁྲིད་དོ། །ཁྱིམ་བདག་གི་བུ་དེས་གྲང་བྲགས་སུ་སྤྱུལ་ཏེ་གཙལ་བཀྲམ་ནས་དུ་བ་བཏུལ་ཏེ་གྲང་
གཉིས་ཀྱི་མདུན་དུ་རྩུ་བཀྲམ་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་དེས་བསམས་པ། བདག་ཁྱིམ་བདག་གི་བུ་འདིས་བདེ་བར་བྱས་ཀྱིས་
བདག་གིས་བུ་མོ་འདི་འདི་ལ་ཆུང་མར་སྦྱོན་ནོ།

སྤྲས་ནས་དེས་དེ་ལ་སྤྲས་པ། ཚོ་བོ་མངོན་པར་དགའ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱིས་ཤིག་དང་བུ་མོ་འདི་ཁྱོད་ལ་ཆུང་མར་སྦྱོན་ནོ།
།དེས་དེར་ཁྱིམ་བརྩིག་པར་བརྩམས་པ་དང་། དེའི་གྲང་ཞིང་ཟན་ཅིག་ཞིང་ལ་བྲོས་ནས་དེས་དེ་བསྐྱོག་ཀྱང་མ་བསྐྱོགས་
ནས་དེས་དེ་ལོས་ཏེ་ཤིང་ཚོལ་ཞིག་འཕངས་

པ་དང་། དེས་དེའི་རྩ་ཆག་ནས་དེའི་མིང་རྩ་ཆག་ཅེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། །དུས་གཞན་ཞིག་ན་དེ་ཡང་ཞིང་ལ་བྲོས་ནས་
དེས་དེ་བསྐྱོག་ཀྱང་མ་བསྐྱོགས་ནས་དེས་དེ་ལོས་ཏེ་ཟོར་བ་འཕངས་པ་དང་དེས་དེའི་མཇུག་མ་ཆད་ནས་དེའི་མིང་མཇུག་
རྩམ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། །དེ་ལྟར་དེའི་

མིང་རྩ་ཆག་དང་མཇུག་རྩམ་ཞེས་བཏགས་ནས་ དེ་བྱིན་ཆད་གྲང་དེའི་མིང་ཆག་རྩམ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། །དུས་
གཞན་ཞིག་ན་བྱིམ་བདག་གི་བྱ་དེས་བྱིམ་བདག་དེ་ལ་སྤྲས་པ། ཞང་པོ་ཇི་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་བཞིན་གྱིས་ཤིག །བྱིམ་
བདག་དེས་ཆུང་མ་ལ་སྤྲས་པ། བཟང་མོ་

{@229B} བག་རྒྱུ་སྤྲོད་གྱིས་ཤིག །བུ་མོ་བག་མར་གཏང་བར་བྱའོ། །ཆུང་མས་སྤྲས་པ། རྒྱུ་སྤྲོད་པུ་མོ་འདི་
སུ་ལ་ཡང་མ་སྤྲུལ་ན་ཇི་ལྟར་བག་མར་གཏང་བར་བགྱི་དེས་སྤྲས་པ། ཁོ་བོས་འདི་གཞན་ལ་བྱིན་མོ། །སུ་ལ་སྤྲུལ། བྱིམ་
བདག་གི་བྱ་འདི་ལ་འོ། །ཆུང་མས་སྤྲས་པ། ཁོ་མོས་

ན་ལེ་ཞམ་དཀར་པོ་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱུང་གཏོལ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་བུ་མོ་བྱིན་རེ་སྐྱེ། འདི་ལྟར་གང་དུ་ཁོ་མོ་
བཀོ་བར་བྱ་བ་དང་། བཟང་བར་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེར་ཁོ་མོས་བུ་མོ་བྱིན་པར་བྱའོ། །དེས་སྤྲས་པ། བཟང་མོ་བྱིམ་བདག་གི་
བྱ་འདིས་ཁོ་བོ་བདེ་བར་གྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་འདི་འགོ་

བར་གྱུར་ན་ཡང་ཁོ་བོས་ཞིང་མོ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆུང་མས་སྤྲས་པ། ཁོ་མོས་ལྟོ་གོལ་བ་འདི་ལ་བུ་མོ་བྱིན་པར་མི་
རུས་སོ། །བྱིམ་བདག་གིས་བསམས་པ། གལ་ཏེ་བདག་གིས་ཁྱེད་འདི་ལ་ཁོ་བོས་ཁྱོད་ལ་བུ་མོ་མི་བྱིན་ནོ་ཞེས་སྤྲས་ན་དེར་
ཉིད་དུ་འདི་འགོ་བར་འགྱུར་ཞིང་བདག་

སྤྱག་བསྐྱུལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ནས་དེ་ལ་སྦྱོང་བ་བྱས་སོ། །བྱིམ་བདག་གི་བྱ་དེས་བྱིམ་བདག་དེ་ལ་ཡང་སྤྲས་པ། ཞང་པོ་
ཇི་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་བཞིན་གྱིས་ཤིག །དེས་སྤྲས་པ། ཚོ་བོ་ཁོ་བོ་ཉི་དུའི་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་ལ་ཟན་སྐྱུར་དགོས་གྱིས་
རེ་ཞིག་སྤྲུ་ལུ་དག་སྤྲུ་བས་ཤིག །དེས་སྤྲུ་ལུ་

དག་བསྐྱབས་ནས་སྤྲུལ་པ། ཁང་པོ་བག་མ་རྫོངས་ཤིག། །དེས་སྤྲུལ་པ། ཚེ་བོ་དེ་ལ་བྱ་རམ་དག་ཀྱང་དགོས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་
བྱ་རམ་ཤིང་དག་སྤྲུལས་ཤིག། །དེས་བྱ་རམ་ཤིང་དག་བསྐྱབས་ནས་སྤྲུལ་པ། ཁང་པོ་ད་བག་མ་རྫོངས་ཤིག། །དེས་སྤྲུལ་
པ། ཚེ་བོ་དེ་ལ་ཁུར་

བ་དག་ཀྱང་དགོས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་གོ་དག་སྤྲུལས་ཤིག། །དེས་གོ་དག་ཀྱང་བསྐྱབས་ནས་སྤྲུལ་པ། ཁང་པོ་ད་བག་མ་རྫོངས་
ཤིག། །ཁྱིམ་བདག་དེས་སྤྲུལ་པ། ཚེ་བོ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་དག་ཟད་ཀྱིས་ད་ཡང་རེ་ཞིག་སྤྲུལ་སྤྲུལས་ཤིག། །ཁྱིམ་བདག་གི་བྱ་
དེས་བསམས་པ། དེ་གསུམ་ནི་རང་

བཞིན་གྱི་དུས་གཅིག་དུ་བསྐྱབ་པར་མི་རྣམ་པས་འདི་སྐྱོང་བར་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱོ་བོ་ཕལ་བོ་ཆེ་འི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་ཁས་ལ་ན་དུ་
བཅུག་ལ་གལ་ཏེ་མི་སྟར་ན་རྒྱལ་པོ་འོ་ཤོ་བྱང་ནས་བདེ་བར་སྤྱོད་དུ་གཞུག་གོ་སྟེ་མ་ནས་དེས་སྐྱོ་བོ་ཕལ་བོ་ཆེ་འི་ནང་དུ་དེ་
ལ་སྤྲུལ་པ། ཁང་པོ་བག་མ་རྫོངས་ཤིག། །ཁྱིམ་བདག་དེས་སྤྲུལ་པ་

{@230A} ༩༩ །སྤྲུལ་པ། ཤེས་ལྡན་དག་མི་འདི་ཁོ་བོའི་ལྟོ་གོ་ལ་བ་ལྟོ་གྲས་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཁོ་བོས་འདི་ལ་བྱ་མོ་
སྤྱོད་རེ་སྟེ། ཁྱིམ་བདག་གི་བྱ་དེས་བསམས་པ། བདག་གིས་ཀྱང་ཁྱེད་པ་ཆ་དག་ཀྱང་མ་ཐོབ་ལ་བྱ་མོ་ཡང་མ་ཐོབ་པས་འདི་
ལ་གཞོད་པ་ཅུང་ཞིག་བྱས་ཏེ་འགྲོ་འོ་སྟེ་མ་ནས་དེས་

གྲང་དེ་དག་ཉིན་པར་ཁིང་ཚོས་ནས་ལུག་མང་པོས་གཞུས་ཏེ་ཉི་མ་ལ་ཤིང་སྐྱམ་ལ་བཏགས་ཏེ་སོང་། །ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་
ན་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་ཆགས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་ཆོན་དུད་འགྲོ་དག་ཀྱང་སྤྲུལ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་གྲང་དེ་དག་གིས་དེ་
ལ་སྤྲུལ་པ། གུ་མི་ཁྱོད་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕ་མ་འདྲ་

བར་འདུག་འདུག་སྟེ། རྟག་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ལེགས་པར་བདེ་བས་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་ན་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཉིན་པར་ཁིང་ཚོས་
ནས་ལུག་མང་པོས་གཞུས་ཏེ་ཉི་མ་ལ་ཤིང་སྐྱམ་ལ་བཏགས་ཏེ་འགྲོ། །ཅི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་ཞིག་བྱས་སམ།
ཁྱོད་ཅག་གིས་ཁོ་བོ་ལ་ཉེས་པ་ཅུང་

ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཅག་གི་བདག་པོས་ཁོ་བོ་ལ་ཉེས་པ་བྱས་སོ། །དེས་ཅི་བྱས། ཁོ་བོ་ལ་བུ་མོ་སྤྱན་པར་
ཁས་བླངས་ནས་མ་སྟེར་རོ། །འོ་ན་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་མི་འགྲོ། །ཆེ་གཞི་དག་མེད་དོ། །སོང་ཞིག་དང་ཁོ་བོ་
ཅག་གིས་ཆེ་གཞི་དགྲོའོ། །ཅི་མི་འདྲི་སྐད་དུ་སྒྲིབ་པར་

འགྱུར་རམ། མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་པས་གསོལ་བར་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་བྲགས་སུ་
བཏགས་སྟེ། རྩ་ཡང་སྤྱན་པར་མི་བྱ། རྩ་ཡང་བླུང་བར་མི་བྱ་བར་གཞག་པར་བྱ་ཞིང་ཉི་མ་བདུན་པ་ལ་རྩ་ཕྱན་སུ་
ཆོགས་པ་དང་། རྩ་ཕྱན་སུ་ཆོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏང་བར་བྱ།

སྟེ། དེའི་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་གལ་ཏེ་བདག་བདེན་ན་སྐྱང་འདི་དག་རྩ་ཡང་མི་ཟ་རྩ་ཡང་མི་འབྲུང་བར་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་བདེན་པའི་ཆོག་གིས་གསོལ་ཅིག་དང་། ཁོ་བོ་ཅག་ཇི་སྤྲད་དུ་རྒྱལ་པོ་ཡིད་ཆེས་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་རྩ་ཡང་
མི་ཟ་རྩ་ཡང་མི་འབྲུང་རོ། །ཁྱིམ་བདག་གི་བུ་དེས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་སོང་།

སྟེ་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་པ། ལྷ་ཁྱིམ་བདག་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གིས་བདག་ལ་བུ་མོ་སྤྱུལ་བར་མཆིད་ཀྱིས་འཚལ་ནས་མི་སྟེར་རོ།
།རྒྱལ་པོས་སྒྲིམ་པ། ཁྱོད་ལ་ཆེ་གཞི་འགའ་ཡོད་དམ། །ལྷ་མཆིས་སོ། །ཅི་མི་དག་གམ། མི་མ་ཡིན་པ་དག་ །མི་མ་ལགས་
པ་སྐྱང་དག་གོ། །ཅི་མི་འདྲི་སྐད་དུ་

{ @230B } སྒྲིབ་པར་འགྱུར་རམ། མ་ལགས་ཏེ་འདི་ལྟར་བདག་གིས་བདེན་པས་གསོལ་བར་བགྱི་སྟེ། བདག་གིས་
དགྲུང་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྐྱང་དེ་དག་བྲགས་སུ་བཏགས་ཏེ་རན་ཡང་སྤྱུལ་བར་མི་བགྱི། ཆབ་ཀྱང་སྤྱུལ་བར་མི་བགྱི་བར་
གཞག་པར་བགྱི་ཞིང་། གདུགས་བདུན་པ་ལ་

རན་ཕྱན་སུ་ཆོགས་པ་དང་། ཆབ་ཕྱན་སུ་ཆོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏང་བར་བགྱི་སྟེ། དེའི་ཆོ་བདག་གིས་ལྷ་འི་ན་སྤར་
གལ་ཏེ་བདག་མདུན་ན་སྐྱང་འདི་དག་རན་ཡང་མི་འཚལ་ཆབ་ཀྱང་མི་འཚལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བདེན་པའི་ཆོག་གིས་
གསོལ་ན་ཇི་སྤྲད་དུ་ལྷ་བྲགས་ཆེས་

པར་མ་གྲུར་གྱི་བར་དུ་དེ་དག་རྒྱ་ཡང་མི་འཚེ་ལ། ཆབ་ཀྱང་མི་འཚེ་ལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོས་སློན་པོ་རྣམས་ལ་བསྐོ་
བ་ཤེས་པ་ལྟར་དག་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག། དེ་དག་གིས་སྤང་དེ་དག་བྲགས་སུ་བཏགས་ཏེ་བཞག་པ་དང་། ཆག་རྩམ་གྱིས་སྤྲུམ་
པ། ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་ཉི་མ་ཤར་རམ།

ཅི་ན་གང་གིས་བདག་ཅག་གཏོང་བར་མི་བྱེད། གཞན་དག་གིས་སྤྲུམ་པ། མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཅག་གིས་ཁྱིམ་བདག་གི་བྱ་
དེ་ལ་འདི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་བདེན་པས་གསོལ་བར་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་བྲགས་སུ་བཏགས་ཏེ་རྩ་ཡང་
སྤྱོད་པར་མི་བྱ། རྩ་ཡང་སྤྱད་པར་མི་བྱ་བར་

གཞག་པར་བྱ་ཞིང་། ཉི་མ་བདུན་པ་ལ་རྩ་ལྟན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རྩ་ལྟན་སུམ་ཚོགས་པ་འི་ཕྱོགས་སུ་གཏང་བར་བྱ་སྟེ།
དེ་འི་ཚོ་ཁྱོད་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ། གལ་ཏེ་བདག་བདེན་པ་སྤང་འདི་དག་རྩ་ཡང་མི་ཟ། རྩ་ཡང་མི་འཐུང་བར་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་བདེན་པ་འི་ཚོག་གིས་གསོལ་ཅིག།

དང་། ཁོ་བོ་ཅག་ཇི་སྟངས་དུ་རྒྱལ་པོ་ཡིད་ཆེས་པར་མ་གྲུར་གྱི་བར་དུ་རྩ་ཡང་མི་ཟ་རྩ་ཡང་མི་འཐུང་ངོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་
སོ། །ཆག་རྩམ་གྱིས་སྤྲུམ་པ། ཁོ་བོ་ནི་གལ་ཏེ་བཏང་བར་གྱུར་ན་རྩོལ་ཡང་ཟན་རྩ་ལྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་དག་གིས་
སྤྲུམ་པ། ཁྱིམ་བདག་གི་བྱ་དེ་བདག་ཅག་

གི་ཕ་མ་དང་འབྲ་བར་འདུག་འདུག་གིས། དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅིག། ཆག་རྩམ་གྱིས་སྤྲུམ་པ། དེ་བདག་ཅག་གི་ཕ་མ་དང་འབྲ་
བར་འདུག་འདུག་པ་ཡང་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་བོ་ལ་ཆག་རྩམ་ཞེས་འབོད་པས་ཁོ་བོ་ནི་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དེ། འདི་
ལྟར་ཁོ་བོ་ནི་དེ་འི་སྟོང་བུ་ལ་བར་ཡང་འདོད་དོ། །

{@231A} ༡༡། ཁྱིམ་བདག་གི་བྱ་དེ་དུས་དང་དུས་སུ་སྤང་དེ་དག་གི་གནད་སྟོང་སྟེ་བློ་བྲིས་པ། ཀལ་སྤང་དག་ཇི་ལྟར་
ཁྱོད་ཅག་རུང་རམ། དེ་དག་གིས་སྤྲུམ་པ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རུང་ན། ཁྱོད་ཀྱི་མི་རུང་ངོ། ཅི་ཉེས་ཆག་རྩམ་འདི་ན་རེ་ཁོ་བོ་ནི་
གལ་ཏེ་བཏང་བར་གྱུར་ན་རྩོལ་ཡང་ཟ་

ན་རྩ་ལྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་ཟེར་རོ། འོན་ཅི་ཁོ་བོ་འབྲོས་པར་བྱའམ། མ་འབྲོས་པར་འདི་ལྟར་ཆག་རྩམ་འདི་ལྟར་
ལྷག་ཤིག་དང་། གལ་ཏེ་འདི་རྩ་བར་འགྱུར་རམ། རྩ་འབྲུང་བར་འགྱུར་བ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དེ་དག་གིས་འདི་ལྟར་
སྒྲུངས་ཏེ་བསྐྱེད་དུ་གཟུང་བར་བྱས། ཁྱོད་

ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟོ་འདི་དག་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ལྔ་པ་ཉི་མ་ཡང་ཆེ་བཞིར་ཡོད་ཅེས་ཉི་མ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱའ
ོ། དེས་དེ་ལྟོ་སྒྲུབ་དབྱག་པར་བརྩམས་པ་དང་། དེས་སྒྲུས་པ། ཞེས་ལྷན་དག་འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ལ་མཐོ་འཚམ་པར་བྱེད་པ་ལ་
སྟོས་ཤིག། དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། འདི་ཁྱོད་ལ་

རྒྱན་འདོགས་པར་བྱེད་ཀྱིས་ཁ་རོག་ཤིག་ཤིག་དེ་ནས་ཉི་མ་བདུན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་སྟོན་པོ་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་ཚོགས་པས་
སྒྲུང་དེ་དག་རྩ་བུ་སྒྲུབ་ཚོགས་པ་དང་། རྩ་བུ་སྒྲུབ་ཚོགས་པ་འི་སྒྲིགས་སུ་བཏང་བ་ན་ཆག་རྩམ་དེས་རྩ་ལྟོ་ལ་སྒྲུང་
བར་བརྩམས་པ་དང་། སྒྲུང་དེ་དག་གིས་དེ་དག་གིས་

དེ་ལྟོ་སྒྲུང་སྒྲུང་ཏེ་ཉི་མ་ལ་ལྟ་ཞིང་འཇོན་ཏོ། རྒྱལ་པོས་སྟོན་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲུས་པ། ཞེས་ལྷན་དག་ཅི་ལྟར་སྒྲུང་འདི་དག་
ཉི་མ་ལ་ལྟ་ཞིང་འཇོན་ཏོ། དེ་ན་སྟོན་པོ་གཅིག་གིས་སྒྲུས་པ། ལྟ་འདི་དག་དོན་ཀྱིས་ན་ལྟ་ལ་གསོལ་བར་བསྐྱེད་དེ་བདག་
ཅག་འབའ་ཞིག་ཆེ་བཞི་ལགས་

པར་མ་བས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ལྔ་པ་གདུགས་འདི་ཡང་ཆེ་བཞི་གཞན་ལགས་སོ་ཞེས་མཆོད། རྒྱལ་པོ་འཇོན་ཏོ་
སྒྲུས་ནས་སྟོན་པོ་རྣམས་ལ་བསྐྱོད། ཞེས་ལྷན་དག་མི་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་ཆེ་བཞི་སྒྲུས་ཁྱིམ་བདག་གི་བུ་འདི་ལ་དེ་ལྟར་
མོ་སྐྱེད་དུ་རྩུག་ཤིག། ཁྱིམ་བདག་གི་བུ་

དེས་ཁྱིམ་བདག་དེ་མཇུག་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་བུ་མོ་བྱེད་ནོ། དགོས་པ་དག་ཅེ་ཞིག་དུད་འགྲོ་ལྟེ་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་ལི་
སྟོན་ཆགས་དེ་དག་ཀྱང་མིས་སྐྱེན་ནས་སྒྲུབ་པས་ཀྱུན་དུ་དཔ་ན་གསོད་པར་སེམས་ན་མི་རྣམས་ལྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་
ལྟར་ན་དགོས་པ་དག་སྐྱོང་ལ་མི་ལི་

{@231B} གློམ་ནས་སྤྲོད་པར་མི་བྱའོ། །དགོས་པ་དག་ཐོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་རི་བྲག་ས་ཤིག་ན་
ཁྱིམ་བདག་ཤིང་རྟོད་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ལ་བ་དག་འབྱེད་དང་ས་རི་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ལས་
དཔྱིད་ཀྱི་ཐུག་པ་ལ་བེད་ཁྲོའོ་དང་། ཉེ་བཟག་གཉིས་ཤིག་འབྲངས་

སོ། །དེ་ནས་དག་འབྱེད་ཀྱི་བེད་ཀྱི་རུ་འདེལ་ཞིག་ཡིན་ལ། ས་རིའི་བེད་ཀྱི་ཁུ་ཡུ་ཞིག་ཡིན་ནས་དེས་གཅིག་གི་མིང་ནི་
དག་འབྱེད་རུ་འདོལ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས། གཅིག་གི་མིང་ནི་ས་རི་ཁུ་ཡུ་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་ཏེ། དེ་གཉིས་དུས་གཞན་
ན་སྤང་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་གྱུར་རྟོ། །

དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཤིང་རྟོད་པ་དག་ཆང་གྲལ་འཛོལ་ས་ཏེ་གཏམ་ཟེར་བ་ན་ཤེས་ལྡན་དག་བདག་ཅག་ལས་སུའི་སྤང་
དག་བཟང་ཞེས་སྤྲོས་པ་དང་། དེ་ན་གཅིག་ན་རེ་ཁོ་བོའི་བཟང་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་གཞན་ཞིག་ན་རེ་ཁོ་བོའི་བཟང་པོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །ཤིང་རྟོད་པ་དེ་ན་རེ་ཁོ་བོའི་

བཟང་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དག་གིས་སྤྲོས་པ། ཇི་ལྟར་ཤེས། དེས་སྤྲོས་པ། ལམ་དམར་བ་ནས་ཤིང་རྟོད་ཁལ་འདི་ཙམ་
བཞག་སྟེ་ཀླར་ལྟ་པ་ཆ་ལྟ་བུ་བརྒྱུགས་སུ་བཅུགས་ལ་སྤང་གཉིས་བདེ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ལམ་དམར་བ་ནས་ཤིང་
རྟོད་ཁལ་དེ་ཙམ་བཞག་སྟེ་ཀླར་ལྟ་

པ་ཆ་ལྟ་བུ་བརྒྱུགས་སུ་བཅུགས་ནས་སྤང་དེ་གཉིས་དེད་དུ་བཅུག་གོ། །ཤིང་རྟོད་པ་དེས་དག་འབྱེད་རུ་འདོལ་སོང་ཤིག་
ལས་རི་ཁུ་ཡུ་སོང་ཤིག་ཅེས་བདེ་བར་བརྟམས་པ་དང་། སྤང་དེ་གཉིས་མི་འགྲུལ་བར་འཁོད་ནས་དེས་སྤང་དེ་གཉིས་ལ་
ཁག་པས་བཅོག་པར་བརྟམས་པ་དང་།

ཤིང་རྟོད་པ་གཞན་དག་གིས་སྤྲོས་པ། ཁྱོད་པམ་གྱིས་བལང་མ་གསོད་པར་སྤང་འདི་གཉིས་ཐོང་ལ་སྤྲོས་པ་འཇོལ་ཅིག་
ཅེས་དེ་དག་གིས་དེ་ཀླར་ལྟ་པ་ཆ་ལྟ་བུ་འཇལ་དུ་བཅུག་གོ། །ཤིང་རྟོད་པ་དེས་སྤང་དེ་གཉིས་ལོས་ཏེ་ཕྱག་མང་པོས་ག

ལུས་ནས་ཉི་མ་ལ་ཤིང་སྐྱམ་ལ་བཏགས་

ཏེ་གཞག་གོ། ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་ན་འཇིག་རྟེན་གནས་པ་ཆགས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་ཆོན་དུད་འགོ་དག་ཀྱང་མིའི་སྐད་
སྒྲ་ཤེས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲས་པ། ཁྱོད་བདག་ཅག་གི་ཕ་མ་དང་འབྲ་བར་འདུག་འདུག་ན་བདག་ཅག་གིས་ཁྱོད་ལ་
ཉེས་པ་བྱས་སམ། ཅི་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ད་བདག་

{@232A} ༡༡། ཅག་ལྷག་མང་པོས་གཞུས་ཏེ་ཉི་མ་ལ་ཤིང་སྐྱམ་ལ་བཏགས་ཏེ་འཇིག་པར་བྱེད་དེས་སྒྲས་པ། ཁྱོད་
གཉིས་ཀྱིས་ལུས་བཞིན་དུ་སྒྲ་བྱས་ཏེ་ཁོ་བོ་ཀླར་ཁྱེད་ལ་བརྒྱུད་སྐྱེགས་འཇལ་དུ་བཅུག་གོ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲས་པ།
ཁྱོད་རང་གི་ཕྱེས་སྐྱགས་འཇལ་དུ་བཅུག་གོ། །

ཇི་ལྟར་གྱུར། བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་གི་མིང་ནི་དག་པ་བྱེད་ཅེས་བྲ། གཅིག་གི་མིང་ནི་ས་རི་ཞེས་བྲ། ཁྱོད་ཅིའི་
ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གཉིས་ལ་རུ་འདེལ་དང་། ལུ་ཡུ་ཞེས་མིང་མི་སྟན་པར་རྫོང་པར་བྱེད། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དུ་ལམ་ཆེས་དམ་འབ་
ནས་ཤིང་རྟར་ཁལ་དེའི་ཉིས་གྱུར་

ཞོག་སྟེ་ཀླར་ཁྱེད་ལ་བརྒྱུད་སྐྱེགས་སུ་ཚུགས་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གཉིས་དོས་ཤིག། ཅི་ཁྱེད་གཉིས་ཡང་ཁོ་བོ་སྐྱགས་འ
ཇལ་དུ་གཞུག་པར་འདོད་དམ། བདག་ཅག་གཉིས་ལ་མིང་མི་སྟན་པར་མ་བརྫོང་ཅིག་དང་ཁྱོད་སྐྱགས་ཞོད་དུ་གཞུག་གོ།
ཁྱེས་གཞན་ཞིག་ན་ཤིང་རྫོད་པ་དེ་

དག་ཡང་ཆང་གྲལ་དུ་ཚོགས་ཏེ་གཏམ་ཟེར་བ་ན་ཤེས་ལྡན་དག་བདག་ཅག་ལས་སུའི་གྲང་དག་བཟང་ཞེས་སྒྲས་པ་དང་།
དེ་ན་གཅིག་ན་རེ་ཁོ་བོའི་བཟང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཡང་གཞན་ཞིག་ན་རེ་ཁོ་བོའི་བཟང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཤིང་རྫོད་པ་དེ་ན་
རེ་ཡང་ཁོ་བོའི་བཟང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་

དག་གིས་སྒྲས་པ། གྱེ་ནང་རྗེ་ཁྱོད་ཡང་བདག་ཉིད་སྐྱགས་འཇལ་དུ་གཞུག་པར་འདོད་དམ། དེས་སྒྲས་པ། ཁྱེད་ཅག་ལ་ཅི་

གཞོན་དེ་ལམ་ཆེས་དམའ་བ་ནས་ཤིང་རྩ་ཁལ་དེའི་ཉིས་གྱུར་བཞག་སྟེ། ཀླར་ལྟ་བུ་ཆ་སྟོང་སྐྱག་སུ་བཅུག་སུ་ལ་གྲང་
དག་བདའ་བར་བྱེད། །དེ་དག་གིས་ལམ་

ཆེས་དམའ་བ་ནས་ཤིང་རྩ་ཁལ་དེའི་ཉིས་གྱུར་བཞག་སྟེ། ཀླར་ལྟ་བུ་ཆ་སྟོང་སྐྱག་སུ་བཅུག་སུ་གྲང་དེ་གཉིས་དེད་
དུ་བཅུག་གོ། །ཤིང་རྩ་དེ་དུས་དག་ཀྱི་སྤྱོད་ཤིང་གིས། །ས་རི་སྤོང་གིས་ཅེས་བདའ་བར་བཅུ་མས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་
ཁལ་དེ་སྤྱར་བ་སྤྱར་བ་ཁོ་ནར་ཐང་ལ་བསྐྱལ་ཏེ་

ཤིང་རྩ་དེ་དུས་སྐྱག་སུ་ཀླར་ལྟ་བུ་ཆ་སྟོང་ཐོབ་པ་དང་། ལྷ་ས་ཆོག་སུ་བཅད་པ་དག་སྤྲེས་པ། གང་ཆོ་ཁལ་ནི་ཆེས་སྤྱི་
ཞིང་། །གང་ཆོ་ལམ་ཡང་ཆེས་དམའ་བ། །དེ་ཆོ་དེ་གཉིས་ཁལ་ཁྱེར་ཞིང་། །དེ་ཆོ་ཤིང་རྩ་འདྲེན་པར་བྱེད། །ཡིད་དུ་འོང་བ་
བརྗོད་བྱས་ན།

{@232B} ཤིང་རྩ་སྤྱི་བའི་ཁལ་ཁྱེར་ཞིང་། །དེ་ཡང་རྟེན་དང་ལྷན་གྱུར་ལ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་ནི་ཡིད་དག་གྱུར། །དེ་
བས་ཡིད་འོང་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། །ཡིད་དུ་མི་འོང་ནམ་ཡང་མི་ན། །ཡིད་དུ་འོང་བརྗོད་བྱེད་ན། །དགོ་བར་འགྱུར་ཞིང་སྤྲིག་
མེད་ཡིན། །དགོ་སྟོང་དག་རེ་ཞིག་དུད་འགྲོའི་

སྤྱི་གནས་སུ་སྤྱིས་པའི་སྟོག་ཆགས་དེ་དག་ཀྱང་མིས་སྟོན་ནས་སྤྲོ་བས་ཀྱན་དུ་དཔ་ན་བྱམས་པའི་རྒྱན་གཙོད་པར་བྱེད་ན་
མི་རྣམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་ལྟ་བས་ན་དགོ་སྟོང་གིས་དགོ་སྟོང་ལ་མིའི་སྟོན་ནས་སྤྲོ་བས་ཀྱན་དུ་དཔར་མི་བྱེད།
།དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་

དུ་མས་རྣམ་པར་སྤྲད་ནས་དགོ་སྟོང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོ་སྟོང་དག་དེ་ལྟ་བས་ན། ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་
གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉར་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲེལ་བཞིན་ནོ།
།ངའི་ཉར་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་

བསྐབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། མིའི་སྐྱོན་ནས་སྤྲོ་བ་ལྟར་བྱེད་དོ། མིའི་སྐྱོན་ནས་སྤྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིའི་
སྐྱོན་ནས་སྤྲོ་བའི་བསམ་པས་དག་དང་ཚིག་དང་། ཐ་སྙད་དང་སྐད་དང་བཟོད་པ་དང་། དེས་པའི་ཚིག་དང་ཚིག་གི་ལམ་
དང་། ཚིག་གི་སྤྲོ་དང་། དག་གི་ལས་

དང་། དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྤྲོ་བ་ལོ། ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། རྟུང་འགྲོ་དང་ཡི་དགས་
རན་སོང་དང་། རན་འགྲོ་དང་ལོག་པར་ལྟར་བ་དག་ཏུ་སྟེག་པར་བྱེད། འཚོད་པར་བྱེད། ལྟར་བར་བྱེད་བའོ། །གཞན་ཡང་
ལྟར་བ་དེ་མ་བཤགས་ཤིང་སོ་སོར་མ་

བཤགས་ན་དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྤྲིབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ན་ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྟར་བར་ཇི་ལྟར་འ
གྱུར་ཞེ་ན། །བར་སྒོམ་ལ། རིགས་དང་བཟོ་དང་ལས་དང་ནི། །རྟགས་ནང་ལྟར་བ་སྟེ་ལྔ་དང་། །ཉི་བའི་ཉིན་མོངས་རྣམས་
དང་གོ་བོ་བར་བྱེད་པ་ཐ་མ་ཡིན། །དགོ་

སྒོང་གིས་མིའི་སྐྱོན་ནས་སྤྲོ་བའི་བསམ་པས་བྲམ་ཟེའི་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོད་དང་ལྷན་པ་ལ་
དགོ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོད་དང་ལྷན་པ་ནི་བྲམ་ཟེའི་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྤྲོ་བ་
ན་དགོ་སྒོང་སྤྲོ་བ་ཤིང་བཞིན་དུ་གྱུར་གྱུར་རུང་མ་གྱུར་གྱུར་རུང་དགོ་སྒོང་

{@233A} ༩༩ །ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྒོང་གིས་མིའི་སྐྱོན་ནས་སྤྲོ་བའི་བསམ་པས་རྒྱལ་རིགས་ལས་རབ་
ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོད་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོ་
དང་ལྷན་པ་ནི་རྒྱལ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞོ་

ཞེས་སྤྲོ་བ་དགོ་སྒོང་སྤྲོ་བ་ཤིང་བཞིན་དུ་གྱུར་གྱུར་རུང་མ་གྱུར་གྱུར་རུང་དགོ་སྒོང་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྒོང་
གིས་མིའི་སྐྱོན་ནས་སྤྲོ་བའི་བསམ་པས་རྒྱུ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོད་དང་ལྷན་པ་ལ་
དགོ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོད་དང་

འཛམ་པ་འཛིན་ཏུ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྒྲུས་ན་དག་སྤོང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཏུ་བྱུང་གྱང་རུང་མ་བྱུང་གྱང་རུང་
དག་སྤོང་ལ་ལྟར་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དག་སྤོང་གིས་མི་འོ་སྤྱོད་ནས་སྒྲིབ་པ་འདི་བས་མ་པས་དམངས་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་གནད་ཏུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོད་དང་འཛམ་པ་འཛིན་ཏུ་དག་སྤོང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད།

བཅའ་ཟེའི་ཚུལ་གཤམ་ཡོད། ཚོད་དང་ལྷན་པ་ནི་དམངས་འགོ་ལས་རབ་རྟ་བླུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུལ་ན་དགོས་སྤོང་སྤྱོད་པ་
 ཉིད་རྟ་གྲུར་གྲང་རུང་མ་གྲུར་གྲང་རུང་དགོས་པ་ལྟར་བྱེད་རྟ་འགྲུར་རོ། །དགོས་སྤོང་གིས་མིའི་སྤྱོད་ནས་སྒྲུ་བའི་བསམ་
 བས། ཐག་པ་ལས་རབ་རྟ་བླུང་བའི་གན་རྟ་སོང་སྟེ་

འདི་སྐད་ཅེས་ཚེ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགེ་སྦྱོར་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚེ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཐག་པ་ལས་
རབ་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཞེས་སྒྲུས་ན་དགེ་སྦྱོར་སྤྲོ་བའི་དུ་གྱུར་གྱུར་རུ་མ་གྱུར་གྱུར་རུ་དགེ་སྦྱོར་ལ་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་འ
གྱུར་རོ། །དགེ་སྦྱོར་གིས་མིའི་སྦྱོན་ནས་སྒྲིབ་པའི་བསམ་

པས་ཁབ་རིས་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོ་སྟོང་གི་ཚུ་ལ་ག་ལ་ཡོད།
བཅའ་ཟེར་ཚུ་ལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཁབ་རིས་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོམེས་སྒྲིལ་ན་དགོ་སྟོང་སྒྲ་གོང་བ་
ཉིད་ཏུ་གྱུར་གྱང་རུང་མ་གྱུར་གྱང་རུང་དགོ་སྟོང་ལ་ལྷུང་བྱེད་ཏུ་

འགྲུང་རོ། །དགེ་སློང་གིས་མིའི་སྤྱོད་ནས་སྤྱི་པའི་བསམ་བསམ་བཟང་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་པའི་གནད་སློང་སྟེ་འདི་སྐད་
ཅས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཟ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ནི་བཟང་མཁན་ལས་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྤྱི་པ་ན་དགེ་སློང་སྤྱི་པོར་བ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་

{@233B} །ཀྱང་རྩུང་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྩུང་དགོས་པ་ལྟར་བྱེད་དུ་བཞུགས་ཤི། འགོ་སློང་གིས་མིའི་སྐྱོན་བསམ་སྒྲུབ་འི་
བསམ་བསམ་ལྷགས་མགར་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་གནད་སློང་སྟེ། འདི་སྒྲིད་ཅིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོས་པ་གི་ཚུལ་ག་
ལ་ཡོད། དུམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྡན་པ་གི་ལྷགས་མགར་ལས་

རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྒྲིམ་ན་དག་སྐོར་སྒྲ་གོང་བ་ཉིད་ཏུ་བྱུང་ཁྱད་རུང་མ་བྱུང་ཁྱད་རུང་དག་སྐོར་ལ་ལྟར་བྱེད་ཏུ་འ
བྱུང་རོ། །དག་སྐོར་གིས་མིའི་སྐྱོན་ནས་སྒྲ་བའི་བསམ་པས་རྟུངས་མགར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གན་ཏུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་
ཅས་ཚོད་དང་ལྷན་པ་ལ་དག་སྐོར་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད།

གམ་ཟེའི་ཚུལ་གཤམ་ཡོད། ཚོད་དང་ལྷན་པ་ནི་རྟེན་མཁའ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྒྲུས་ན། དགོས་ཤིང་སྤྲོད་པ་
 ཉིད་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་དགོས་ཤིང་ལ་ལྟར་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་མིའི་སྒྲོན་ནས་སྤྲོ་བའི་བསམ་
 བས་ཀོ་སྤྲུགས་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་།

[illegible]

ཕྱིན་ནས་སྤྱི་པའི་བསམ་བསམ་རྒྱ་མཁན་ལས་རབ་རྟུ་གླུ་པའི་གནད་ཡོད་ཕྱི་འདྲི་ཡི་ཤིང་ཅེས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་ལ་དགེ་སྤྱོད་གི་
 ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། གུམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོད་དང་ལྷན་པ་ནི་རྒྱ་མཁན་ལས་རབ་རྟུ་གླུ་པ་ཡི་ཐོག་ནས་སྤྱི་པ་བདག་
 ཡོད་སྤྱོད་པ་ཉིད་རྟུ་གླུ་རྟུ་གླུ་རྟུ་གླུ་རྟུ་གླུ་རྟུ་གླུ་

རུང་དགེ་སློང་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འལྷུང་རོ། །དགེ་སློང་གིས་མིའི་སྤྱོད་ནས་སྒྲིལ་བའི་བསམ་པས་འདྲེ་ག་མཁན་ལས་རབ་དུ་
བྱུང་བའི་གནད་ལོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅས་ཆོ་དང་འཕྲུབ་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། འཕམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་
འཕྲུབ་པ་གི་འདྲེ་ག་མཁན་ལས་རབ་དུ་བྱུང་།

པའི་ཁོ་ཞེས་སྐྱེས་ན་དག་སྐོར་སྤྲུལ་པོར་བཉིད་དུ་གྱུར་གྱང་རུང་མ་གྱུར་གྱང་རུང་དག་སྐོར་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།
 །དག་སྐོར་གིས་མིའི་སྐྱོན་ནས་སྐྱེ་བའི་བསམ་པས་ཤིང་མཁའ་ལས་རབ་དུ་གྱུར་བའི་གནད་སྐོར་ལྟེ་འདི་སྐད་ཅས་ཆོ་དང་
 ལྟན་པ་ལ་དག་སྐོར་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། འུ་ཟེའི་ཚུལ་

{@234A} ༡༡ །གལ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཤིང་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྒྲིན་ན་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་
ཉིད་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་དགེ་སྤྱོད་ལ་ལྟུང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་མིའི་སྦྱོན་ནས་སྒྲིན་བའི་བསམ་
པས་སྦྱིག་མ་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་ཏུ་

སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གཤམ་ཡོད། བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་གཤམ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་སྦྱིག་
མ་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྒྲིན་ན་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་དགེ་སྤྱོད་
ལ་ལྟུང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་

གིས་མིའི་སྦྱོན་ནས་སྒྲིན་བའི་བསམ་པས་བྲན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་ཏུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགེ་
སྤྱོད་གི་ཚུལ་གཤམ་ཡོད། བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་གཤམ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་བྲན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྒྲིན་ན་དགེ་
སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་

ཀྱང་རུང་དགེ་སྤྱོད་ལ་ལྟུང་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་མིའི་སྦྱོན་ནས་སྒྲིན་བའི་བསམ་པས་བྲམ་ཟེའི་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་གནད་ཏུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གཤམ་ཡོད། བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་གཤམ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་
པ་ནི་བྲམ་ཟེའི་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས་ཚོ་དང་

ལྷན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྲམ་ཟེའི་ད་ཚུལ་དངོད་པ་དང་། གཙང་སྤྱད་དང་། ཀྱུན་ཏྱོད་པ་དང་། ཐལ་བ་སྤང་བ་
དང་། བྲམ་བྲམ་སྤང་བ་དང་། ས་སྤང་བ་དང་ལག་སྤངས་དང་། ཐོར་ཚུགས་དང་། རབ་བསྐྱུགས་བྱ་བ་དང་། གྱེ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། རེས་བཟོན་

གྱི་རིག་བྱེད་དང་། མཚོན་སྦྱོན་གྱི་རིག་བྱེད་དང་། ལྷན་ཚོགས་གི་རིག་བྱེད་དང་། སྤྱིད་སྤྱིད་གི་རིག་བྱེད་དང་། མཚོན་སྦྱོན་
བྱེད་པ་དང་། མཚོན་སྦྱོན་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། གློག་པ་དང་། གློག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། སྦྱོན་པ་དང་། ལན་པ་དག་བསྐྱུག་
པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིན་ན་དགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་

གོང་བཟོད་དུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་དགེ་སློང་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་མིའི་སྐྱོན་ནས་སྤྱོད་པའི་
བསམ་པས་རྒྱལ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་གཤམ་
ཡོད། བཅའ་ཅེས་ཆུང་ལ་གཤམ་ཡོད། ཆོད་དང་ལྡན་པ་ནི་

{@234B} རྒྱལ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོད་དང་ལྡན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷན་པོ་ཆེའི་གཉེན་
བཞེན་པ་དང་། ཏྲ་ལ་བཞེན་པ་དང་། ཤིང་ཏྲ་འི་ཐབས་དང་། རལ་གྲིའི་ཐབས་དང་། འཕྲོང་དང་ཕྱིར་བསྐྱར་བ་དང་། མདུན་
དུ་བསྐྱར་བ་དང་། རྩལ་གསུམ་སྐྱུར་ཐབས་དང་།

ཞགས་པ་གདབ་པ་དང་། མདའ་བོ་ཆེ་འཕེན་ཐབས་དང་། འཛིན་སྐྱད་ས་དང་གོམ་སྐྱད་ས་དང་། ཐོར་ཚུགས་དང་། གཅད་པ་
དང་བྲལ་བ་དང་དབྱུག་པ་དང་། རྒྱུ་ལྡན་ཕོག་པ་དང་། སྒྲ་གྲག་པར་ཕོག་པ་དང་། གནད་དུ་ཕོག་པ་དང་། མི་འཆོར་བར་
ཕོག་པ་དང་། ཆོབས་

ཆེ་བ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱོད་ན་དགེ་སློང་སྤྱོད་གོང་བཟོད་དུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་དགེ་སློང་ལ་ཉེས་བྱས་
སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་མིའི་སྐྱོན་ནས་སྤྱོད་པའི་བསམ་པས། རྗེ་ཏུ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེ་
འདི་སྐད་ཅེས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་གཤམ་

ཡོད། བཅའ་ཅེས་ཆུང་ལ་གཤམ་ཡོད། ཆོད་དང་ལྡན་པ་ནི་རྗེ་ཏུ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོད་དང་ལྡན་པར་གི་བ་
ཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞིང་ཆོ་བ་དང་བ་ལང་བསྐྱུང་བ་དང་། ཆོད་བྱ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱོད་ན་དགེ་སློང་སྤྱོད་གོང་བཟོད་དུ་
གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་དགེ་སློང་ལ་ལྷུང་

བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་མིའི་སྐྱོན་ནས་སྤྱོད་པའི་བསམ་པས་དམངས་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྤྱོད་
སྤྱོད་ཆེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་གཤམ་ཡོད། བཅའ་ཅེས་ཆུང་ལ་གཤམ་ཡོད། ཆོད་དང་ལྡན་པ་ནི་དམངས་
རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོད་དང་

ལྷན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཟོར་བ་དང་། སྤག་གཏང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་དགེ་སློང་སྤྲུག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་
ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་དགེ་སློང་ལ་ལྟོང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་མིའི་སྦྱོན་ནས་སྤྲུབ་འདི་བསམ་པས་ཐ་ག་པ་
ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་

སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། འཇམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཐ་ག་པ་ལས་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོ་དང་ལྷན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དར་དག་དང་། རས་ཡུག་ཆེན་དག་དང་། བེའུ་རས་དག་
དང་། དར་ལ་དག་དང་། དུ་གྲུ་ལ་དག་དང་། ཀོ་ཏམ་

{@235A} ༣༡ །པ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་དགེ་སློང་སྤྲུག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་
དགེ་སློང་ལ་ལྟོང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་མིའི་སྦྱོན་ནས་སྤྲུབ་འདི་བསམ་པས་ཁབ་རིས་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་

ག་ལ་ཡོད། འཇམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཁབ་རིས་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོ་དང་ལྷན་
པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། བེའུ་རས་དང་རས་ཡུག་ཆེན་དང་། པར་ཐང་དང་། ཁབ་རིས་དང་། ཁེའུ་ཆོ་དང་གོར་བུ་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་དགེ་སློང་སྤྲུག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་

ཉིད་དུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་དགེ་སློང་ལ་ལྟོང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་མིའི་སྦྱོན་ནས་སྤྲུབ་འདི་བསམ་
པས་བཟང་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད།
འཇམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ནི་བཟང་མཁན་ལས་

རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོ་དང་ལྷན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞུ་དང་ཞུ་སྟེ་བོ་དང་། བྱིས་པའི་གོས་དག་དང་། འཁོར་
དཔུང་བཅད་དག་དང་། རོར་མང་དག་དང་། རོར་བུང་དག་དང་། བཟང་མཁན་གྱི་བཟོ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་དགེ་སློང་སྤྲུག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་

ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་མིའི་སྐྱོན་ནས་སྤྱོད་པའི་བསམ་པས་ལྷགས་
མགར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅེ་
ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྷགས་མགར་ལས་རབ་ཏུ་

བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོ་དང་ལྡན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ་ལྟུང་བ་ཅེད་དང་ལྟུང་བ་ཅེད་ཚུང་དུ་དང་། ཁབ་དང་། གྲི་དག་
དང་། སེན་གྲི་དག་དང་། ལྷགས་མགར་གྱི་བཟོ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱོད་ན་དགེ་སློང་སྤྱོད་
བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་དགེ་སློང་ལ་

ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་མིའི་སྐྱོན་ནས་སྤྱོད་པའི་བསམ་པས་རྟུངས་མགར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་
དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅེ་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྟུངས་
མགར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོ་དང་

{ @235B } ལྡན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁབ་གཞོང་དག་དང་། གཞོང་བྱ་དག་དང་། ཆ་ལང་དག་དང་། སྐྱོམ་པོར་
དག་དང་། རིལ་བ་དག་དང་། རྟུངས་མགར་གྱི་བཟོ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱོད་ན་དགེ་སློང་སྤྱོད་
གོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་དགེ་སློང་

ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་མིའི་སྐྱོན་ནས་སྤྱོད་པའི་བསམ་པས་ཀོ་ལྷགས་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གན་
དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅེ་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཀོ་
ལྷགས་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་

གྱིས། ཆོ་དང་ལྡན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷམ་སྒྲོག་གྲུ་ཅན་དག་དང་། ལྷམ་ཡུ་ཆད་དག་དང་། མཆིལ་ལྷམ་དག་
དང་། སྐད་དག་དང་། རོང་པ་དག་དང་། ཀོ་ལྷགས་མཁན་གྱི་བཟོ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱོད་ན་དགེ་
སློང་སྤྱོད་གོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་

གྲུང་ཀྱང་རུང་དགོསྟོང་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོསྟོང་གིས་མིའི་སྟོན་ནས་སྤྱོད་པའི་བསམ་པས་ཇ་མཁན་ལས་རབ་
དུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟངས་ལྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོསྟོང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བུམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་
དང་ལྡན་པ་ནི་ཇ་མཁན་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་

ཡིན་གྱིས། ཆོ་དང་ལྡན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཇ་མ་དག་དང་། བུམ་པ་དག་དང་། རིལ་བ་དག་དང་། རྩེ་དག་དང་།
ཁམ་མོར་དག་དང་། ཇ་མཁན་གྱི་བཟོ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞི་དུ་
གྲུང་ཀྱང་རུང་མ་གྲུང་ཀྱང་རུང་དགོ་

སྟོང་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོསྟོང་གིས་མིའི་སྟོན་ནས་སྤྱོད་པའི་བསམ་པས་འབྲེག་མཁན་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་
གནད་སྟངས་ལྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོསྟོང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བུམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྡན་པ་
ནི་འབྲེག་མཁན་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས།

ཆོ་དང་ལྡན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱོད་པ་དང་། སེན་མོ་འབྲེག་པ་དང་། ཁ་སྤྱོད་འབྲེག་པ་དང་། བྱིན་པ་བཅས་པ་
དང་། འབྲེག་མཁན་གྱི་བཟོ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞི་དུ་གྲུང་ཀྱང་
རུང་མ་གྲུང་ཀྱང་རུང་དགོསྟོང་ལ་ལྟུང་

{@236A} ༭། །བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོསྟོང་གིས་མིའི་སྟོན་ནས་སྤྱོད་པའི་བསམ་པས་ཤིང་མཁན་ལས་རབ་དུ་བྱུང་
བའི་གནད་སྟངས་ལྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོསྟོང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བུམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྡན་
པ་ནི་ཤིང་མཁན་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོ་དང་ལྡན་

པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁྲི་དག་དང་། ཁྲི་དུ་དག་དང་། ཡན་དག་དང་། ཡན་ཁྲི་དུ་དག་དང་། སྒོ་སྒྲིགས་དག་དང་།
ཤིང་མཁན་གྱི་བཟོ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞི་དུ་གྲུང་ཀྱང་རུང་མ་
གྲུང་ཀྱང་རུང་དགོསྟོང་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

དགོས་མེད་ཀྱི་མིའི་སྒྲིན་ནས་སྤྱོད་པའི་བསམ་པས་སྤྱི་གཞི་མ་མཐུན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྤྱོད་མེད་པའི་འདྲ་ལོན་ཅེས་ཆོ་
དང་ལྟན་པ་ལ་དགོས་པའི་ཆུ་ལ་གཤམ་ཡོད། བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆུ་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྟན་པ་ནི་སྤྱི་གཞི་མ་མཐུན་ལས་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོ་དང་ལྟན་པས་རང་གི་བཟོ་འདྲི་ལྟ་སྟེ།

སྒྲིན་བྱ་དག་དང་། སྤྱི་གཞི་དག་དང་། གཞུགས་དག་དང་། བསམ་ལབ་དག་དང་། རྒྱུ་གཟེབ་དག་དང་། སྤྱི་གཞི་མ་མཐུན་
གྱི་བཟོ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱི་གཞི་དགོས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་
དགོས་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་

གིས་མིའི་སྒྲིན་ནས་སྤྱོད་པའི་བསམ་པས་བྲན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྤྱོད་མེད་པའི་འདྲ་ལོན་ཅེས་ཆོ་དང་ལྟན་པ་ལ་དགོས་
པའི་ཆུ་ལ་གཤམ་ཡོད། བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆུ་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྟན་པ་ནི་བྲན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོ་དང་ལྟན་
པས་རང་གི་བཟོ་འདྲི་སྟེ། སྤྱི་མཉེ་དང་། རིལ་བྱི་དང་།

ཁྱུ་དང་། རོ་ཉར་འགོ་བ་དང་། མངག་པ་དང་། བྲན་གྱི་བཟོ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱི་གཞི་དགོས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་
དགོས་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདུལ་བ་རྣམས་པར་འབྱེད་
པ། བཅའ་ཁྲིམས་བཅུ་ཅུ་དགུ་པ། དགོས་པ་

གིས་མིའི་སྒྲིན་ནས་སྤྱོད་པའི་བསམ་པས་བྲན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྤྱོད་མེད་པའི་འདྲ་ལོན་ཅེས་ཆོ་དང་ལྟན་པ་ལ་དགོས་
པའི་ཆུ་ལ་གཤམ་ཡོད། བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆུ་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྟན་པ་ནི་བྲན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོ་དང་ལྟན་
པས་རང་གི་ལས་འདྲི་ལྟ་སྟེ། བྲན་ལས་རབ་ཏུ་

{@236B} ཆུ་ལ་དངོ་དཔ་དང་གཙང་སྤྱོད་དང་། གྲུ་རྒྱུ་དཔ་དང་། ཐལ་བ་སྤྱོད་དང་། བྲན་བྲན་སྤྱོད་དང་། ས་
སྤྱོད་དང་། ལག་སྤྱོད་དང་། ཐོར་ཆུ་གས་དང་། རབ་བསྐྱུགས་བྱ་བ་དང་། གྱུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རེས་བཟོ་དེ་གྱི་རིག་བྱེད་
དང་། མཚོད་སྤྱོད་གྱི་རིག་བྱེད་དང་། སྤྱོད་

ཚོག་གི་རིག་བྱེད་དང་། མི་དཔྱད་གི་རིག་བྱེད་དང་། མཚོད་སྒྲིལ་བྱེད་པ་དང་། མཚོད་སྒྲིལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། གྲོག་པ་
དང་། གྲོག་དུ་འཇུག་པ་དང་། སྒྲིལ་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། བྲམ་ཟེའི་ལས་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་གྲང་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིལ་ན་
དགོས་ཤིང་སྤྲོ་གོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་གྲང་རུང་མ་

གྱུར་གྲང་རུང་དགོས་ཤིང་ལ་ཉེས་བྲས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་མིའི་སྒྲིལ་ནས་སྒྲིལ་བའི་བསམ་པས་སྐྱལ་རིགས་ལས་
རབ་དུ་བྱུང་བའི་གནད་སྤོང་སྤྱོད་ཅེས་ཚོད་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་གཤམ་ཡོད། བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་གཤམ་ཡོད།
ཚོད་དང་ལྷན་པ་ནི་སྐྱལ་རིགས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་

བ་ཡིན་གྱིས། ཚོད་དང་ལྷན་པས་རང་གི་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། གྲང་པོ་ཆེའི་གཉེར་བཞོན་པ་དང་། ཏྲ་ལ་བཞོན་པ་དང་། ཤིང་ཏྲའི་
ཐབས་དང་། རལ་གྱིའི་ཐབས་དང་། འཕོང་དང་། སྒྱིར་བསྐྱར་བ་དང་། མདུན་དུ་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱས་སྐྱུར་ཐབས་
དང་། ཞགས་པ་གདབ་པ་དང་། མདའ་པོ་ཆེ་འཕེན་

ཐབས་དང་། འཛིན་སྐྱངས་དང་། གོམ་སྐྱངས་དང་། ཐོར་ཚུགས་དང་། གཅད་པ་དང་། བྲལ་བ་དང་། དབྱུག་པ་དང་། རྒྱང་
ནས་ཐོག་པ་དང་། སྒྲ་གྲག་པར་ཐོག་པ་དང་། གནད་དུ་ཐོག་པ་དང་། མི་འཚོར་བར་ཐོག་པ་དང་། ཚབས་ཆེ་བ་དང་། སྐྱལ་
རིགས་ཀྱི་ལས་གཞན་གང་ཡིན་

པ་དག་གྲང་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིལ་ན་དགོས་ཤིང་སྤྲོ་གོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་གྲང་རུང་མ་གྱུར་གྲང་རུང་དགོས་ཤིང་ལ་ཉེས་བྲས་སུ་འ
གྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་མིའི་སྒྲིལ་ནས་སྒྲིལ་བའི་བསམ་པས་ཇི་ཏུ་རིགས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་གནད་སྤོང་སྤྱོད་ཅེས་
ཚོད་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་གཤམ་ཡོད། བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་

གཤམ་ཡོད། ཚོད་དང་ལྷན་པ་ནི་ཇི་ཏུ་རིགས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོད་དང་ལྷན་པས་རང་གི་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞིང་
ཚོ་བ་དང་། བ་ལང་བསྐྱར་བ་དང་། ཚོང་བྱ་བ་དང་། ཇི་ཏུ་རིགས་ཀྱི་ལས་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་གྲང་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིལ་ན་
དགོས་ཤིང་སྤྲོ་གོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་གྲང་རུང་མ་གྱུར་

{@237A} ཨ། །ཀྱང་རྩལ་དགེ་སྤྱོད་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་མི་འི་སྤྱོད་ནས་སྒྲིབ་པ་འི་བསམ་པ་སེ་
དམངས་འི་གསལ་ལས་རབ་དུ་གྱུར་བ་འི་གནད་སྤྱོད་སྟེ་འདི་སྐད་ཅིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། འུ་མ་
ཟེ་འི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གི་དམངས་འི་གསལ་ལས་

རབ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོ་དང་ལྷན་པས་རང་གི་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟོར་བ་དང་། སྤག་ག་དང་དང་དམངས་འི་གས་གྱི་ལས་
གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་གྱང་བྱེ་ཞེས་སྒྲུལ་ན་དགོསྟོང་སྤྲ་གོང་བ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་གྱང་རུང་མ་གྱུར་གྱང་རུང་དགོསྟོང་ལ་
ལྟར་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགོསྟོང་གིས་མིའི་སྐྱོན་

ནས་སྤྱི་བའི་བསམ་པས་ཐ་གཤམ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སོང་སྟེ་འདི་རྒྱད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུ་ལ་
ག་ལ་ཡོད། བྲམ་ཟེའི་ཚུ་ལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཐ་གཤམ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོ་དང་ལྷན་པས་འདི་ལྟ་
སྟེ། ཐགས་བཟངས་དང་། རོན་པ་དང་། རྩ་བུ་

དང་། ལྷན་པ་ཞོགས་པས་རང་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་ལྷན་པ་ན་གཤེོར་སྤྲོ་གོང་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་གྱང་རུང་མ་གྱུར་གྱང་རུང་དགེ་
སློང་པ་ཏུ་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་པོ། །དགེ་སློང་གིས་མིའི་སྤྱོད་ནས་སྤྲོ་བའི་པས་མ་པས་ཁབ་འིས་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་བའི་
གན་ཏུ་སློང་སྤྱི་འདི་སྐད་ཅས་ཚོད་དང་ལྟན་

པ་ལ་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅ་ཟེ་རི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་གི་ཁབ་རིམ་མ་ཁག་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
ཡིན་གྱིས། ཚོ་དང་ལྷན་པས་འདི་རྩ་སྟེ་སྤྱང་ཞིང་དང་། སྤྱད་པ་དང་། ཚོན་དང་། སྤར་པ་དང་། མོ་མང་ས་གྱིས་རང་གི་ལས་
བྱའི་ཞེས་སྒྲས་ན་དགེ་སྤྱོད་སྤྲ་གོང་བ་

ཉིད་ཏུ་གྲུར་གྲུར་རུང་མ་གྲུར་གྲུར་རུང་དགོསྐྱོང་ལ་ལྟར་བྱེད་ཏུ་འགྲུར་རོ། །དགོསྐྱོང་གིས་མིའི་སྦྱོན་ནས་སྒྲིབ་པའི་བསམ་
བས་བཟང་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གན་ཏུ་མེད་སྟེ་འདི་སྐད་ཅས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོསྐྱོང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད།
བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོད་དང་ལྷན་པ་

ནི་བཟང་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོ་དང་ལྷན་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁབ་དང་། སྐྱད་པ་དང་། གི་དང་ཆན་པ་དང་།
ལྷག་མོས་རང་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་དགོས་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་དགོས་པ་ལྟར་
བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལས་མིའི་སྒྲིན་

{ @237B } ཅས་སྒྲིམ་བའི་བསམ་པས་ལྷགས་མགར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གན་ཏུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་
ལ་དགོས་པ་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་ལྷགས་མགར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་
གྱིས། ཚོ་དང་ལྷན་པས་འདི་ལྟ་སྟེ་སྐད་པ་དང་། སྐྱད་པ་དང་།

ཏི་ཙ་དང་སྐམ་པ་དང་། ཐོ་བས་རང་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་དགོས་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་
དགོས་པ་ལྟར་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལས་མིའི་སྒྲིན་ཅས་སྒྲིམ་བའི་བསམ་པས་རྟུངས་མགར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་གན་ཏུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོས་པ་

གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་རྟུངས་མགར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོ་དང་
ལྷན་པས་འདི་ལྟ་སྟེ་སྐད་པ་དང་། སྐྱད་པ་དང་། ཏི་ཙ་དང་། སྐམ་པ་དང་། ཐོ་བས་རང་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་དགོ་
ས་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་

དགོས་པ་ལྟར་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལས་མིའི་སྒྲིན་ཅས་སྒྲིམ་བའི་བསམ་པས་ཀོ་ལྷགས་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་གན་ཏུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོས་པ་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་
པ་ནི་ཀོ་ལྷགས་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོ་

དང་ལྷན་པས་འདི་ལྟ་སྟེ་སྐད་པ་དང་། སྐྱད་པ་དང་། འབྲེང་བྱ་དང་། འཁྱི་དང་། སྐྱུང་དང་སྐྱུང་བུས་རང་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་
སྒྲིམ་ན་དགོས་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་དགོས་པ་ལྟར་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལས་
མིའི་སྒྲིན་ཅས་སྒྲིམ་བའི་བསམ་པས་ཇ་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་

བྱུང་བའི་གནད་སྲིད་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅེས་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་
ལྡན་པ་ནི་རྩ་མཐའ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོ་དང་ལྡན་པས་འདི་ལྟ་སྟེ་འཁོར་ལོ་དང་། དབྱིག་གྲུ་དང་། ཐ་གྲུ་
དང་། འཁོར་ལོ་འི་རྟེན་མ་དང་། གསལ་གྱིས་རང་གི་

ལས་བྱའོ་ཞེས་སྒྲས་ན་དགོས་ཤིང་སྤྲོད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་དགོས་ཤིང་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།
།དགོས་ཤིང་གིས་མི་འོ་སྟོན་ནས་སྒྲ་བའི་བསམ་པས་འབྲེག་མཐའ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྲིད་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་
དང་ལྡན་པ་ལ་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅེས་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད།

{ @238A } ལ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ནི་འབྲེག་མཐའ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོ་དང་ལྡན་པས་འདི་ལྟ་སྟེ་སྤྲོད་པ་
དང་། ཆུན་པ་དང་། བདར་དང་། སྤང་ཅོར་དང་། བཅའ་ཅེས་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅེས་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་
དང་ལྡན་པ་ལ་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅེས་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད།

དགོས་ཤིང་གིས་མི་འོ་སྟོན་ནས་སྒྲ་བའི་བསམ་པས་འབྲེག་མཐའ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྲིད་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་
ལྡན་པ་ལ་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅེས་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་
ལྡན་པ་ལ་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅེས་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད།

སྤྲོད་པ་དང་། བཅའ་ཅེས་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅེས་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་
ལྡན་པ་ལ་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅེས་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་
ལྡན་པ་ལ་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅེས་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད།

ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅེས་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་
ལྡན་པ་ལ་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅེས་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་
ལྡན་པ་ལ་དགོས་ཤིང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅེས་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད།

དག་སྐོར་སྤྲོ་གོང་བ་ཉིད་ལྷུང་ཁྱུང་ཁྱུང་ཁྱུང་ཁྱུང་དག་སྐོར་ལ་ལྷུང་བྱེད་ལྷུང་རོ། །དག་སྐོར་གིས་མིའི་སྐྱོན་
ནས་སྤྲོ་བའི་བསམ་པས་བྲན་ལས་རབ་ཏུ་ལྷུང་བའི་གན་ཏུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དག་སྐོར་གི་ཚུལ་ག་ལ་
ཡོད། བཅ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྷན་

པ་ནི་བླ་མ་རབ་རྟུ་གྲུ་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོ་དང་ལྷན་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། བསྐྱ་མཉེ་དང་བྱི་ལ་སྟི་དང་། ལྷས་དང་། སོ་ཉར་འགོ་
བ་དང་། མངག་པས་རང་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིས་ན་དགོསོང་སྒྲི་གོང་བ་ཉིད་རྟུ་གྲུར་གྱང་རུང་མ་གྲུར་གྱང་རུང་དགོསོང་
ལ་ལྟར་བྱེད་རྟུ་འགྲུར་རོ། །དགོསོང་།

གིས་མིའི་སྐྱོན་ནས་སྤྱོད་པའི་བསམ་པས་དགེ་སྤྱོད་གི་གནད་ཡོད་ཅེ་སྟེ་འདི་སྐད་ཅས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ག་
ལ་ཡོད། བྱམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཐེང་པོ་དང་། སྤྱད་པ་ཆེན་དང་། ཁར་བ་དང་། ལག་ཐོར་རྒྱུ་པོ་
དང་། སྤྱར་པོ་དང་། མིའུ་ཐུང་།

{@238B}དང་། སྤྱ་བ་ཅན་དང་། སྤྱེན་པ་དང་། སྤྱུགས་པ་དང་། སྤྱུམ་པོ་དང་། འོན་པ་དང་། རྟེན་འཕྲེད་དང་། མཛེ་འབམ་
ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་པོ་ཞེས་སྤྱུམ་ན་དགོསོང་སྤྱ་གོང་བ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་གྱང་རུང་མ་གྱུར་གྱང་རུང་དགོསོང་ལ་ལྟར་བྱེད་
ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགོསོང་གིས་མི་འོསྤྱོན་ནས་སྤྱ་བ་འི་བསམ་

པས་དགོསྟོང་གི་གནད་ཡོད་སྟེ་འདི་སྐད་ཅིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོསྟོང་གི་ཚུལ་གསལ་ཡོད། བཅ་ཟེའི་ཚུལ་གསལ་ཡོད།
 ཆོ་དང་ལྷན་པ་གི་མཛོ་ཅན་དང་། འབྲུམ་བྲུམ་མོ་ཅན་དང་། རལ་སྒྱེན་པ་དང་། ལྷ་བ་ཅན་དང་། གཡམ་བ་ཅན་དང་། བྱིའོ་
 ཅན་དང་། བློ་གསལ་ཅན་དང་། ཀར་ལྷ་

ཅན་དང་། རྒྱུགས་བྱ་ཅན་དང་། རྒྱུག་ཕྱོ་བ་དང་། ཁོང་རྟེན་ཅན་དང་། རིམ་མ་ཅན་དང་། རིམ་སྒྲག་པོ་ཅན་དང་། ལུང་པ་
ཅན་དང་། དབྱུགས་མི་བདེ་བ་ཅན་དང་། རྟེན་ཅན་དང་། བརྟེན་བྱེད་ཅན་དང་། བཞེས་རབ་ཅན་དང་། རྒྱ་རྒྱུ་ཅན་
དང་། ཚིག་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱན་ཅན་དང་།

ཁྲག་ནད་ཅན་དང་། མཁྲིས་ནད་ཅན་དང་། མཚན་བར་རྡོལ་བ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྒྲིམ་ན་དགེ་སློང་སྤྲུག་གོང་
བཟིན་དུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་མིའི་སྐྱོན་ནས་སྒྲིམ་བའི་
བསམ་པས་དགེ་སློང་གི་གནད་སྟེང་ཉེ་འདྲི་སྐྱད་ཅེས་ཆོ་དང་།

ལྷན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་འ
དུན་ལྷག་མ་དང་། ལྟུང་བྱེད་དང་། སེམས་བཤམས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉེས་བྱས་ཀྱི་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྒྲིམ་ན་དགེ་
སློང་སྤྲུག་གོང་བཟིན་དུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་།

རུང་དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་མིའི་སྐྱོན་ནས་སྒྲིམ་བའི་བསམ་པས་དགེ་སློང་གི་གནད་སྟེང་ཉེ་
འདྲི་སྐྱད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཁོ་བོ་དང་། ཁོ་ན་
དུ་འཛིན་པ་དང་། འཆབ་པ་དང་། དངན་

དུས་ཅན་དང་། སྤྲུག་དོག་ཅན་དང་། སེར་སྒྲ་ཅན་དང་། གཡོན་ཅན་དང་། སྒྱུར་ཅན་དང་། རོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ་
དང་། སྤྲིག་པ་འདོད་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྒྲིམ་ན་དགེ་སློང་སྤྲུག་གོང་བཟིན་དུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་།
རུང་དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

{@239A} ༩༩། དགེ་སློང་གིས་མིའི་སྐྱོན་ནས་སྒྲིམ་བའི་བསམ་པས་དགེ་སློང་གི་གནད་སྟེང་ཉེ་འདྲི་སྐྱད་ཅེས་ཆོ་དང་།
ལྷན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ནི་རོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་བདག་གི་སོ་བར་བྱེད་ན་དགེ་སློང་སྤྲུག་གོང་།

བཟིན་དུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་མ་གྱུར་ཀྱང་རུང་དགེ་སློང་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མིང་དེ་ལྟ་བུ་མང་པོ་དག་ཡོད་
པར་གྱུར་ན་དེ་ལ་ལན་གདབ་པར་སྒྲིབ་སངས་རྒྱས་སྐྱོང་གང་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་བཅ་ཟེའི་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་
པ་དེ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་ལྟ་བུ་དག་བརྗོད་པ་ལ་

ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྦྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉིན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ།
།མིའི་སྦྱོར་ནས་སྤྱོད་ལྷུང་བྱེད་དེ་གཉིས་པ་རྫོགས་སོ།། །།སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་
ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་

སྦྱོར་གྱི་ཀུན་དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚོན་དགོས་སྤྲུག་སྤྲེད་དག་དགོས་སྤྲུག་སྤྲེད་པར་བྱེད་
དེ། སྤྲུག་སྤྲེད་པ་ན་དགོས་སྤྲུག་སྤྲེད་པ་སྤྲུག་སྤྲེད་པ་དང་། གཟེངས་དམས་པ་དང་། ལུས་པར་གྱུར་ནས་ལུང་མཛོད་པ་དང་།
བསྐྱུགས་པ་དང་། ཁོར་བ་དང་། རྒྱལ་

འབྱུང་དང་། ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་ཀྱང་གཏོང་བར་བྱེད། འདི་ལྟར་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཉེ་
བར་བསགས་པ་ཚོས་དང་ལྷན་པའི་གཙུགས་པའི་རྒྱུན་ཡང་གཏོང་བར་བྱེད་ནས་དགོས་སྤྲུག་དོན་ཉུང་དུ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་དགོ་
སྤྲུག་དག་དགོས་སྤྲུག་སྤྲུག་སྤྲེད་པར་

བྱེད་ཅེས་སྤྲོད་པར་བྱེད། ཕུར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་སྤྲུག་སྤྲུག་སྤྲེད་པར་བཙུང་ལྷན་འ
དས་ལ་གསོལ་རྟོ། །དེ་ནས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། སྤྲེད་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་སྤྲུག་གི་
དགོ་འདུན་བསྐྱུགས་པ་མཛོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་སྤྲུག་བཞེད་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་མཁུན་བཞེད་དུ་མཛོད་པར་མཛོད་པ་སྤྲེད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་སྤྲུག་བཞེད་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་སྤྲུག་སྤྲུག་སྤྲེད་པར་ལྷས་པ། དགོས་སྤྲུག་དག་ཁྱེད་
དགོས་སྤྲུག་སྤྲུག་སྤྲེད་པར་

{ @239B } ཀུན་རྒྱུད་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མཛོད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་སྤྲུག་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་
པ། རྫོགས་མཁུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཁུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་རྣམ་པར་སྤྲད་པ་མཛོད་དོ། །དགོས་སྤྲུག་དག་སྤྲོད་

བྱུང་བ་འདས་པའི་དྲུས་ན་ནགས་ཚལ་ཞིག་ན་མེད་གོམ་སྒྲིམ་མ་ཞིག་འདུག་སྟེ། དེ་ལ་མེད་གོམ་རྣམས་ཀྱི་ཀླན་དྲོད་པ་
ནི་གང་གི་ཚོ་འབྲང་བའི་དྲུས་ལ་བབ་པ་དེའི་ཚོན་ལའི་ཚོགས་བྱས་ཏེ་འབྲང་བར་བྱེད་པས་མེད་གོམ་དེ་བ་ལང་གི་ཚོགས་
ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཕྱི་བཞིན་དུ་རྫོང་སྤྲོད་བཤང་བ་དང་།

བ་འབྲངས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ་བཅུ་རྩེས་སུ་སྐྱོད་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལྟའི་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་ཞིང་འགོ་བདེ་མེད་གོམ་དེས་
བསད་ནས་ལྟེན་ཏེ། རང་གི་ཚོང་དུ་སོང་ངོ། བཅུ་དེ་ཡང་མའི་རྒྱ་མ་འབྲུང་འདོད་པས་དེའི་ཕྱི་བཞིན་དུ་སོང་བ་དང་མེད་
གོམ་སྤྲོད་བསམ་པ། བཅུ་འདི་ཡང་

གསལ་དཔར་བྱའོ་སྟེ་སྒྲིམ་ནས་ཡང་བསམ་པ། གལ་ཏེ་བདག་གི་བྱ་འབྲངས་པར་གྱུར་ན་འདི་དེའི་ཚུང་པོ་གྲོགས་སུ་འགྱུར་
གྱིས་མི་གསལ་དེའོ་སྟེ་མཱོ། མེད་གོམ་དེ་འབྲངས་ནས་དེ་ལས་ཕྱུག་གྲུ་ཕོ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། མེད་གོམ་དེས་རང་གི་ཕྱུག་
གྲུ་དང་། བཅུ་དེ་གཉིས་ཀ་རྒྱ་མ་བསྐྱེད་པར་

བརྩམས་ནས་ཇི་ཅུམ་དྲུས་གཞན་ཞིག་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། དྲུས་གཞན་ཞིག་ན་མེད་གོམ་དེ་ན་བར་གྱུར་
ནས་དེ་འཆི་བའི་དྲུས་ཀྱི་ཚོ་སྒྲིམ་པ། བྱ་གཉིས་ཁྱེད་གཉིས་རྒྱ་མ་གཅིག་ལ་རྒྱ་རྒྱ་བའི་སྤྱན་ཡིན་ལ། སྤྲོ་མ་ཅན་སྣོད་འབྱེད་
པ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་གང་བར་འཁོད་གྱིས།

ཁོ་མོ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་འགའ་ཡང་མཉན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིམ་ནས། བསམ་གསལ་པ་ཀླན་གྱི་མཐའ་
ཟད་ཅིང་། མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ལྟར་འགྱུར། སྤྲད་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་སྟེ། གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བ་ཡིན།
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་

དྲུས་ཀྱི་ཚོས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། མེད་གོམ་དེ་རི་དགས་དམ་པ་དམ་པ་དག་བསད་ནས་ལྟེན་པ་དམ་པ་དམ་པ་དག་ཟ་ཞིང་
ཁྲག་མང་པོ་དག་འབྲུང་བས་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། ལྟེ་མཚོག་དེ་ཡང་མེད་གོས་བསྐྱུང་བའི་རྩ་བ་བཟང་པོ་དག་ཟ་ཞིང་ཚུགས་པ་
མ་དག་འབྲུང་བས་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། རི་དགས་

{@240A} ༡༡། གྲི་རྒྱལ་པོ་མེད་གོ་དེ་ལ་མ་རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་བརྒྱུ་མ་པ་ལྷག་མ་ཟེང་ཞིག་འཁོར་ཞིང་སྤྱི་བཞིན་སྤྱི་
བཞིན་རྗེས་སུ་འབྲངས་མེད་གོ་དེས་རི་དགས་དམ་པ་དམ་པ་དག་བསད་ནས་ཤལ་དམ་པ་དག་ཟོས་ཤིང་ཁྲག་དམ་པ་
དག་འཐུངས་བག་ཚེ་བཅེད་པར་དེ་ན་འདུག་པས་སྤྱིགས་དེར་

གཙན་གཟན་སྤྲོམ་གཞན་དག་གིས་ཉེ་མི་ཤོད་པས་མ་རྒྱལ་པོ་དེ་མེད་གོ་དེས་རི་དགས་དམ་པ་དམ་པ་དག་བསད་ནས་ཤལ་
དམ་པ་དག་ཟོས་ཤིང་ཁྲག་དམ་པ་འཐུངས་པའི་ཤལ་ལྷག་མ་དང་ཁྲག་གི་ལྷག་མ་དག་ཟེ་ཞིང་འཐུངས་བསལ་གསལ་དང་།
ཤལ་དང་། ཁྲག་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །

ཇི་ཅུམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་མེད་གོ་དེ་རི་དགས་དམ་པ་དམ་པ་དག་བསད་ནས་ཤལ་དམ་པ་དག་ཟོས་ཤིང་ཁྲག་དམ་པ་
དག་འཐུངས་ནས་སྤྱིར་བསྤྱིར་བཞིན་ཚད་དུ་སོང་སྟེ་ཁྲུ་མཆོག་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་ཞིང་འདུག་པར་བྱེད་ནས་ཤལ་
ལྷག་མ་དེ་དག་གྱུར་གཙན་གཟན་སྤྲོམ་གཞན་དག་གིས་ཟོས་

ནས་མ་རྒྱལ་པོ་དེས་བསམས་པ། མེད་གོ་འདི་གང་དུ་འགྲོ་བཟེ་བཟེ་བར་བྱའོ་སྟུམ་ནས། དེ་དེའི་སྤྱི་བཞིན་སྤྱི་བཞིན་དུ་སོང་
བ་དང་། ཇི་ཅུམ་ན་ཁྲུ་མཆོག་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེ་ཞིང་འདུག་པ་མཐོང་ནས་དེས་བསམས་པ། ཁྲུ་མཆོག་འདི་བདག་གི་སྟོན་
དགའ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས།

བདག་གིས་འདི་གཉིས་དབྱེ་བར་བྱའོ་སྟུམ་ནས་མ་རྒྱལ་པོ་དེ་ཁྲུ་མཆོག་དེའི་མདུན་དུ་ན་བཞུགས་སྟེ་འདུག་པ་དང་། ཁྲུ་
མཆོག་གིས་སྤྲིས་པ། ཁང་པོ་རྒྱུ་ཚེ་བདག་མི་ལྟངས་ལ། མས་སྤྲིས་པ། ཚོ་པོ་རྒྱུ་རབ་ཏུ་འབར་བ་དག་ལྟར་དོ། ཅི་ཉིས།
མེད་གོ་འདི་ན་རེ་ཁོ་བོའི་

ཤལ་གསལ་རྒྱུ་ཁྲུ་མཆོག་དེ་གར་སོང་། གང་གི་ཚོ་ཁོ་བོས་ཤལ་གཞན་མ་རྟེན་པ་དེའི་ཚོ་ཁོ་བོས་ཁྲུ་མཆོག་འདི་བཟེ་འབར་
བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཁྲུ་མཆོག་གིས་སྤྲིས་པ། ཁང་པོ་ཁོ་བོ་ཅག་གཉིས་ལ་མས་འཆི་ཀར་བྱ་གཉིས་ཁྱེད་གཉིས་ལྟུ་མ་
གཅིག་ལ་རྟུ་རྟུ་བའི་སྤྲིན་ཡིན་

ལ་ཕ་མ་ཙན་སྒྲོན་འབྱེད་པ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་གང་བར་འཁོད་གྱི་ཁོ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་སྤྱོད་གཉིས་གྱིས་འགའ་
ཡང་མཉན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཁ་ཆེམས་བཞག་གིས་སྤྱོད་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ཅིག །ཕས་སྒྲིས་པ། ཚིག་སྤྱོད་དེ་ཁོ་བོ་ཕན་
པར་འདོད་པའི་ཚིག་མི་ཉན་ན་ཆུད་ཟོས་པར་འོང་།

{ @240B } རོ། །ཁྱུ་མཆོག་གིས་སྒྲིས་པ། ཁང་པོ་གོ་རིམས་ཇི་ལྟར་འོང་བར་འགྱུར། ཕས་སྒྲིས་པ། ཚིག་མེད་གོ་འདི་
ཚར་ནས་བྱུང་ནས་བྱ་སྐྱུང་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། བྱ་སྐྱུང་བྱས་ནས་གྲུལ་བར་འགྱུར་ཞིང་གྲུལ་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱུ་པར་
ལྟ་བར་འགྱུར། ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱུ་པར་།

བཟུམ་ནས་མེད་གོ་འདི་སྐད་ཐང་གསུམ་ཕྱུང་སྟེ། སྤྱོད་གྱི་མདུན་དུ་འོང་བར་འགྱུར་བ་ན་སྤྱོད་གྱིས་བདག་འདིས་བསད་དོ་
སྟུང་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཕ་དེ་དེའི་འོག་ཏུ་མེད་གོ་འདི་མདུན་དུ་རྒྱ་བ་ཕབ་སྟེ་འདུག་པ་དང་། མེད་གོས་སྒྲིས་པ། ཁང་པོ་
རྒྱུང་ཚེ་བ་དག་མི་ལྟང་ངམ། ཕས་།

སྒྲིས་པ། ཚིག་རྒྱུང་རབ་ཏུ་འབར་བ་དག་ལྟར་དོ། ཅི་ཉེས། ཁྱུ་མཆོག་འདི་ན་རེ་ཁོ་བོའི་རྩའི་མེད་གོ་དེ་གར་སོང་། འདིའི་
མས་ཁོ་བོའི་མ་བསད་གྱིས་འདིའི་ལྟོ་ངེས་པར་བྲལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །མེད་གོས་སྒྲིས་པ། ཁང་པོ་ཁོ་བོ་ཅག་གཉིས་
ལ་མས་འཆི་ཀར་བུ་།

གཉིས་སྤྱོད་གཉིས་རྒྱ་མ་གཅིག་ལ་རྒྱ་རྒྱ་བའི་སྤྲུལ་ཡིན་ལ། ཕ་མ་ཙན་སྒྲོན་འབྱེད་པ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་གང་བར་འཁོད་
གྱིས། ཁོ་མོ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་སྤྱོད་གཉིས་གྱིས་འགའ་ཡང་མཉན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཁ་ཆེམས་བཞག་གིས་སྤྱོད་དེ་སྐད་
མ་ཟེར་ཅིག །ཕས་སྒྲིས་པ།

ཚིག་སྤྱོད་དེ་ཁོ་བོ་ཕན་པར་འདོད་པའི་ཚིག་མི་ཉན་ན་ཆུད་ཟོས་པར་འོང་དོ། །མེད་གོས་སྒྲིས་པ། ཁང་པོ་གོ་རིམས་ཇི་
ལྟར་འོང་བར་འགྱུར། ཕས་སྒྲིས་པ། ཚིག་ཁྱུ་མཆོག་འདི་ལྟུང་ནས་བྱུང་ནས་བྱ་སྐྱུང་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། བྱ་སྐྱུང་བྱས་
ནས་འབྲས་ལྗོངས་པར་འགྱུར་ཞིང་།

འབྲུ་སྒྲ་ཕྱུང་ནས་ཕྱག་ཐིག་བྱེད་པར་འགྱུར། ཕྱག་ཐིག་བྱས་ནས་རྩལ་བྱས་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་མདུན་དུ་འོང་བར་འགྱུར་ན།
ཁྱོད་གྱིས་བདག་འདིས་བསད་དོ་སྟུང་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། །དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུ་མོད་ཀྱི་
ལན་འགའ་ཡང་ཕན་ཚུན་མཚན་མར་མ་

བཟུང་དོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་རེ་དགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་མེད་གོ་དེ་ཚང་ནས་བྱུང་ནས་བྱ་སྐྱུང་བྱས་ཏེ་སྤྲེལ་ནས་སྤྱོད་ནས་
བཞིར་རྒྱལ་པར་བལྟས་ཏེ་མེད་གོ་འི་སྐད་ཐང་གསུམ་ཕྱུང་ནས་ཁྱུ་མཚོག་གི་མདུན་དུ་མོད་དོ། །ཁྱུ་མཚོག་དེ་ཡང་ལྷ་ས་
ནས་བྱུང་ནས་བྱ་སྐྱུང་བྱས་ཏེ་འབྲུ་སྒྲ་

{ @241A } ལྟ། །ཕྱུང་ནས་ཕྱག་ཐིག་བྱས་ཏེ་རྩལ་བྱས་ནས་མེད་གོ་འི་མདུན་དུ་མོད་དོ། །དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་
རྟག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུ་མོད་ཀྱི་ལན་འགའ་ཡང་མཚན་མར་མ་བཟུང་སྟེ་གང་གི་ཚོ་རྒྱུད་ལ་དབྱེན་གྱིས་བོན་བཏབ་པ་དེའི་ཚོན་
མཚན་མར་བཟུང་བས། ཁྱུ་མཚོག་གིས་

ཀྱང་བདག་འདིས་བསད་དོ་སྟུང་དུ་བསམས་ལ། མེད་གོས་ཀྱང་བདག་འདིས་བསད་དོ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས། མེད་གོས་
ཁྱུ་མཚོག་གི་བྱང་ལ་སྤེར་མོས་བཏབ་པ་དང་། ཁྱུ་མཚོག་གིས་ཀྱང་དུས་མེད་གོ་འི་ལྟོ་བྱལ་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་དུས་ལ་བབ་
པ་དང་། ལྷ་ས་ཚོགས་སུ་

བཅད་པ་སྤྲོས་པ། བཟུང་པོ་དག་ལ་ལྟ་བའི་མིས། །སྤྱོད་པ་བསྟེན་མི་བྱ། །མེད་གོ་ཁྱུ་མཚོག་མཛའ་བ་ལ། །ཕ་ཡིས་ཐ་
དད་བྱེ་ལ་ལྟོས། །དགོས་པ་དག་རེ་ཞིག་དུད་འགྲོ་འི་སྤྱོད་གནས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཆགས་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱ་མས་ཀུན་རྟོ་དཔ་
ན་གསོད་པར་སེམས་ན་

མི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱང་ཅི་དགོས། དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་བུ་ན་དགོས་པ་གིས་དགོས་པ་ལ་ཕྱ་མས་ཀུན་རྟོ་དཔར་མི་བྱའོ།
།དགོས་པ་གིས་དགོས་པ་ལ་ཕྱ་མས་ཀུན་རྟོ་དཔར་བྱེད་ན་འགའ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་དག་སྤོང་བྱུང་བ་འ
དས་པའི་དུས་ན་གསལ་ཚལ་

ཞིག་ན་མེད་གོ་མོ་ཕྱག་གྲུ་དང་བཅས་པ་ཞིག་དང་། སྟག་མོ་ཕྱག་གྲུ་དང་བཅས་པ་ཞིག་འདུག་སྟེ། མེད་གོ་མོ་ད་ཡུལ་དུ་
མོང་བ་དང་། དེའི་ཕྱག་གྲུ་དེ་འབྲུམ་པ་ན་སྟག་མོའི་གན་དུ་མོང་ནས་སྟག་མོས་དེ་མཐོང་ནས་བསམས་པ་འདི་གསལ་དཔར་
བྱའོ་སྟེ་མ་ནས། ཡང་བསམས་

པ། འདི་བདག་གི་བྱའི་ཚུང་པོ་གོ་གསལ་སུ་འགྱུར་གྱིས་མི་བསད་དོ་སྟེ་མ་ནས་དེས་དེ་རྒྱ་མ་སྟུན་པར་བརྩམས་སོ། །མེད་གོ་
མོ་དེས་ཀྱང་ད་ཡུལ་བརྒྱས་ཏེ་ཕྱིར་འོངས་པ་དང་། ཇི་ཅི་མ་ན་ཕྱག་གྲུ་མི་སྟངས་དེས་དེ་བཅའ་བར་བརྩམས་པ་དང་།
དེས་ཕྱག་གྲུ་སྟག་མོས་

བསྟུན་པར་མཐོང་དོ། །སྟག་མོ་དེས་ཀྱང་མེད་གོ་མོ་དེ་མཐོང་ནས་སྟག་སྟེ་འབྲོས་པར་བརྩམས་པ་དང་། མེད་གོ་མོ་དེས་
སྟག་མོ་ལ་སྒྲིས་པ། རྒྱ་མོ་མ་འབྲོས་ཞིག་དང་། ལྷན་ཅིག་འཁོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཁོ་མོ་ད་ཡུལ་དུ་མོང་བ་ན་ཁྱོད་གྱིས་
ཁོ་མོའི་ཕྱག་གྲུ་ལ་

{ @241B } མཁོ་བ་བསྟབས་པས་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ད་ཡུལ་དུ་འགོ་བར་གྱུར་ན། ཁོ་མོས་ཀྱང་ཁྱོད་གྱི་ཕྱག་གྲུ་ལ་མཁོ་བ་བ་
སྟབས་པར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འཁོད་པར་བརྩམས་ནས་དེ་གཉིས་གྱིས་མེད་གོ་མོ་ཕྱག་གྲུའི་མིང་ནི་མཆེ་བཟང་
ཞེས་བྱ་བར་བཏགས། སྟག་ཕྱག་གི་མིང་ནི་

དབུང་བཟང་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་ནས་དེ་གཉིས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། །དུས་གཞན་ཞིག་ན་མེད་གོ་མོ་
དང་། སྟག་མོ་གཉིས་ན་བར་གྱུར་ནས་དེ་གཉིས་འཆེ་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་བུ་གཉིས་ལ་སྒྲིས་པ། བུ་གཉིས་ཁྱོད་གཉིས་རྒྱ་མ་
གཅིག་ལ་རྒྱ་རྒྱ་བའི་སྟུན་ཡིན་ལ་སྤྲོ་མ་

ཅན་སྟོད་འབྲེད་པ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་གང་བར་འཁོད་གྱིས། ཁོ་མོ་ཅིག་གཉིས་འདས་པའི་འོག་དུ་ཁྱོད་གཉིས་གྱིས་འ
གའ་ཡང་མཉམ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིས་ནས། བསམས་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་ཟད་ཅིང་། །མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ལྟར་འ
གྱུར། །སྤྲད་པའི་མཐའ་ནི་

འབྲུལ་བ་སྟེ། །གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་དུས་ཀྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ། །སེང་གེས་ནི་
རི་དགས་དམ་པ་དམ་པ་དག་བསད་ནས་ཤེད་མ་པ་དག་ཟུང་བར་བྱེད། །ཐུག་དམ་པ་དག་འཐུང་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཤེད་མ་
པ་དག་ཟོས་ཤིང་ཐུག་

དམ་པ་དག་འཐུངས་ནས་སྤྱར་བ་སྤྱར་བ་ཁོ་ནར་ཆོང་དུ་འགོ་བར་བྱེད་དོ། །སྟག་གི་སོ་དུ་ཡུལ་དུ་སོང་ནས་ཆོག་ས་ཆོན་
པོས་རི་དགས་དག་བསད་དེ་ཤེད་མ་པ་ཐུག་ཟོས་ཤིང་འཐུངས་ནས་ཡུན་རིང་པོས་ཕྱིར་འོང་དོ། །དུས་གཞན་ཞིག་ནས་སྟག་
གིས་ལྟག་རོལ་དག་སྤྲས་ནས་དེས་དེ་ཟོས་

ཏེ་སྤྱར་དུ་ཕྱིར་འོངས་པ་དང་། སེང་གེས་སྟག་ལ་སྤྲས་པ། ཁྱོད་སྤྱོད་ཆད་ནི་ཡུན་རིང་ཞིག་གིས་ཕྱིར་འོངས་ན་དེང་སྤྱར་དུ་
ཕྱིར་འོངས་པ་འདི་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད། །སྟག་གིས་སྤྲས་པ། ཁོ་བོས་ལྟག་རོལ་སྤྲས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཟོས་ཏེ་ཕྱིར་འོངས་སོ། །སེང་
གེས་སྤྲས་པ། ཁྱོད་ལྟག་

རོལ་སྤྲོད་དམ། །སྟག་གིས་སྤྲས་པ་སྤྲོད་དོ། །སེང་གེས་སྤྲས་པ། ཁོ་བོ་ནི་རི་དགས་དམ་པ་དམ་པ་དག་བསད་ནས་ཤེད་མ་པ་
དག་ཟོས་ཤིང་ཐུག་དམ་པ་དག་འཐུངས་ནས་སྤྱོད་པ་མེད་པར་འགོ་དོ། །སྟག་གིས་སྤྲས་པ། ཁྱོད་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་
ཡིན་གྱིས། ཁོ་བོས་ནི་

{ @242A } ཟླ། །དེ་ལྟར་བྱེད་མི་རྣམས་སོ། །སེང་གེས་སྤྲས་པ། བདག་ཅག་ལྟན་ཅིག་དོང་དོ། །དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་འ
དོང་བར་བརྩམས་སོ། །རི་དགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་དེ་ལ་མ་ཆན་པོ་རབ་ཏུ་གསུ་བ་ལྟག་མ་ཟ་བ་ཞིག་འཁོར་ཞིང་ཕྱི་
བཞིན་དུ་འབྲང་བ་དེས་བསམས་པ། །སྟག་

འདི་བདག་གི་སྟོའི་དགྲར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས་འདི་གཉིས་དབྱེ་བར་བྱའོ་སྟམ་ནས། དེ་ནས་མ་ཆན་པོ་དེ་སེང་གེའི་མདུན་དུ་
རྒྱ་བམ་བཞེ་འདུག་པ་དང་། སེང་གེས་སྤྲས་པ། ཁང་པོ་རྒྱུང་ཆོ་བ་དག་མི་ལྡང་ངམ། བས་སྤྲས་པ། ཆོ་བོ་རྒྱུང་རབ་ཏུ་འབར་
བ་དག་ལྡང་དོ། །ཅི་ཉིས།

སྟག་འདི་ན་རེ་ཁོ་བོའི་རྩ་འི་མེད་གོ་དེ་གར་མོང་། དེས་ཁོ་བོ་སྟག་མ་ཟེར་བའུ་ག་གིས་ཁོ་བོས་དེ་རེས་པར་གསལ་དཔར་བྱའོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། མེད་གོས་སྟུགས་པ། ཞང་པོ་ཁོ་བོ་ཅག་གཉིས་ལ་མ་གཉིས་ཀྱིས་འཆི་ཀར་བྱ་གཉིས་ཁྱེད་གཉིས་རྒྱུ་མ་གཅིག་
ལ་རྒྱ་རྒྱ་བའི་སྟུག་ཡིན་ལ། སྟ་

མ་ཅན་སྟོང་འབྲེད་པ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་གང་བར་འཁོད་ཀྱིས། ཁོ་མོ་ཅག་གཉིས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ཁྱེད་གཉིས་
ཀྱིས་འགའ་ཡང་མཉེན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཁ་ཆེམས་བཞག་གིས་ཁྱེད་དེ་སྟོང་མ་ཟེར་ཅིག། །མས་སྟུགས་པ། ཆོ་བོ་ཁྱེད་དེ་ཁོ་
བོ་མཉེན་པར་འདོད་པའི་ཆོག་མི་ཉེན་ན་

ཆུད་ཟོས་པར་འོང་རོ། མེད་གོས་སྟུགས་པ། ཞང་པོ་གོ་རིམས་ཇི་ལྟར་འོང་བར་འགྱུར། མས་སྟུགས་པ། ཆོ་བོ་སྟག་འདི་ཆར་
ནས་བྱུང་ནས་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། བྱ་སྐྱེད་བྱས་ནས་གྲུ་ལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གྲུ་ལ་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱུ་མ་པར་
བརྟ་བར་འགྱུར། ཕྱོགས་

བཞིར་རྒྱུ་མ་པར་བཟུས་ནས་སྟག་གི་སྟོང་ཐང་གསུམ་ཕྱུང་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་མདུན་དུ་འོང་བར་འགྱུར་བ་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་བདག་འ
དེས་བསལ་དེ་རྟུ་མ་དུ་ཞེས་པར་གྱིས་ཞིག། །དེའི་འོག་ཏུ་སྟག་གི་མདུན་དུ་རྒྱ་བ་མཐུ་ལྟག་པ་དང་། སྟག་གིས་སྟུགས་པ།
ཞང་པོ་རྒྱུང་ཆོ་བ་དག་མི་ལྟང་ངམ།

མས་སྟུགས་པ། ཆོ་བོ་རྒྱུང་རབ་ཏུ་འབར་བ་དག་ལྟང་རོ། ཅི་ཉེས། མེད་གོ་འདི་ན་རེ་ཁོ་བོའི་རྩ་འི་སྟག་དེ་གར་མོང་། དེ་རེས་
པར་གསལ་དཔར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྟག་གིས་སྟུགས་པ། ཞང་པོ་ཁོ་བོ་ཅག་གཉིས་ལ་མ་གཉིས་ཀྱིས་འཆི་ཀར་བྱ་གཉིས་
ཁྱེད་གཉིས་རྒྱུ་མ་

{ @242B } གཅིག་ལ་རྒྱ་རྒྱ་བའི་སྟུག་ཡིན་ལ། སྟ་མ་ཅན་སྟོང་འབྲེད་པ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་གང་བར་འཁོད་ཀྱིས།
ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་འགའ་ཡང་མཉེན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཁ་ཆེམས་བཞག་གིས་ཁྱེད་དེ་སྟོང་མ་ཟེར་ཅིག། །མས་སྟུགས་པ། ཆོ་
བོ་ཁྱེད་དེ་ཁོ་བོ་མཉེན་པར་འདོད་པའི་ཆོག་མི་

ཉན་ན་ཆུད་ཐོས་པར་འོང་དོ། །ཁང་པོ་གོ་རིམ་སེའི་ལྟར་འོང་བར་འགྱུར། བས་སྒྲིལ་པ། ཚུ་བོ་སེང་གོ་འདི་ཚང་ནས་བྱུང་
ནས་བྱ་སྐྱུང་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། བྱ་སྐྱུང་བྱས་ནས་སྒྲུལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲུལ་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱལ་པར་ལྟ་བར་འ
གྱུར། ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱལ་

པར་བལྟས་ནས་སེང་གོ་འདི་སྐད་ཐང་གསུམ་ཕྱུང་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་མདུན་དུ་འོང་བར་འགྱུར་བ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་འདིས་བསད་
པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་ཏུ་དེ་ལྟར་བྱེད་མོད་ཀྱི། ལན་འགའ་ཡང་མཚན་
མར་མ་བཟུང་དོ། །དུས་གཞན་ཞིག་ན་རི་དགས་

ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གོ་དེ་ཚང་ནས་བྱུང་ནས་བྱ་སྐྱུང་བྱས་ཏེ་སྒྲུལ་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱལ་པར་བལྟས་ཏེ་སེང་གོ་འདི་སྐད་ཐང་
གསུམ་ཕྱུང་ནས་སྟག་གི་མདུན་དུ་སོང་དོ། །སྟག་གིས་ཀྱང་ཚང་ནས་བྱུང་ནས་བྱ་སྐྱུང་བྱས་ཏེ་སྒྲུལ་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་
རྒྱལ་པར་བལྟས་ཏེ་སྟག་སྐད་ཐང་གསུམ་ཕྱུང་

ནས་སེང་གོ་འདི་མདུན་དུ་སོང་དོ། །དེ་གཉིས་རྟག་ཏུ་དེ་ལྟར་བྱེད་མོད་ཀྱི། ལན་འགའ་ཡང་མཚན་མར་མ་བཟུང་སྟེ། གང་གི་
ཚོ་རྒྱུད་ལ་དབྱེན་གྱིས་བོན་བཏབ་པ་དེའི་ཚོ་མཚན་མར་བཟུང་བས་སེང་གོས་ཀྱང་བདག་འདིས་བསད་དོ་སྟེ་མ་དུ་
བསམས་ལ། སྟག་གིས་ཀྱང་བདག་འདིས་བསད་དོ་

སྟེ་མ་དུ་བསམས་སོ། །ཡང་སེང་གོས་བསམས་པ། བདག་ནི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་སྟག་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་འདིས་
བདག་ལ་ཚོལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་བཏག་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་ནས་དེས་ཚོགས་སུ་བཅད་པས་སྒྲིལ་པ། ཚུ་ཞིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
དང་། རྩལ་དང་ལྷགས་དང་ལྡན་

པ་ཡི། །མཆེ་བ་བཟང་ལ་ཚོལ་བྱེད་པ། །དཔུང་བཟང་དེ་ནི་རིགས་པ་མིན། །སྟག་གིས་ཀྱང་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སྒྲིལ་པ། ཚུ་
ཞིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རྩལ་དང་ལྷགས་དང་ལྡན་པ་ཡི། །དཔུང་བཟང་ལ་ནི་ཚོལ་བྱེད་པ། །མཆེ་བཟང་དེ་ནི་
རིགས་པ་མིན། །སེང་གོས་སྒྲིལ་པ། ཁྱོད་ལ་

{@243A} ༡༡ །སྤྲུལ་སྤྲུལ། སྤྲུག་གིས་སྤྲུལ་པ། ཨ་འདིས་སོ། །སྤྲུག་གིས་སྤྲུལ་པ། ཁྱོས་ལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ། མེད་གེས་སྤྲུལ་
པ། ཨ་འདིས་སོ། །མེད་གེས་བསམས་པ། འདིས་བདག་ཅག་གཉིས་འབྲེད་པར་བྱེད་དོ་སྤྲུལ་ནས་དེས་ཨ་དེ་ཐལ་ལྷག་གིས་
བསྐྱེད་ཏེ་བསད་པ་

དང་། ལྷས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྤྲུལ་པ། གཞན་གྱི་ཚིག་གིས་མཛའ་བ་ཞེས་མི་སྤང་ཞིང་། །གཞན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་དག་ལ་
བརྟག་པར་བྱ། །འབྲེད་པར་འདོད་པ་སྐབས་ཚོ་ལ་བྱེད་པས་ན། །སྐྱེ་བོ་ཕྱ་མ་ཅན་ལ་ཡིད་མ་རྟོག། །ཐ་སྐྱེས་གྲོང་པ་བརྟུན་དུ་
སྤྲེད་པ། །མཛའ་

བ་ཞེས་འབྲེད་པར་བྱེད་པས་སྐྱེས་ཏེ་རེ། །ཕྱ་མ་སྤྲེད་པ་དེ་ནི་བསད་གྱུར་ནས། །བདེ་བས་མཛའ་བ་ཞེས་དགའ་བར་བྱེད་ལ་
ལྟོས། དགེ་སློང་དག་རེ་ཞིག་དུང་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་གཞགས་དེ་དག་གྱང་ཕྱ་མས་ཀུན་དུ་དཔ་ན་གསོད་
པར་སེམས་ན་མི་རྣམས་ལ་

སློས་གྱང་ཅི་དགོས། དགེ་སློང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་ལ་ཕྱ་མས་ཀུན་དུ་དཔ་ན་མི་བྱུངོ། །དགེ་སློང་
གིས་དགེ་སློང་ལ་ཕྱ་མས་སོད་པར་བྱེད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་
མས་རྣམ་པར་སྤྲད་ནས་དགེ་སློང་

རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགེ་སློང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐུག་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདྲུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་
རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱ་མ་བཞིན་གོ། །དའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདྲུལ་བ་
ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་

པར་བྱ་སྟེ། དགེ་སློང་ལ་ཕྱ་མ་བྱེད་ན་ལྟར་བྱེད་དོ། །དགེ་སློང་ལ་ཕྱ་མ་བྱེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་སློང་ལ་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་
བསམ་པས་དག་དང་། ཚིག་དང་ཐ་སྙད་དང་། སྐད་དང་། བརྗོད་པ་དང་། དེས་པའི་ཚིག་དང་། ཚིག་གི་ལམ་དང་། ཚིག་གི་
སྤྲེད་དང་། དག་གི་ལས་དང་།

ངག་གི་རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་སྤྲུལ་པའོ། །ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། རྟེན་འགྲོ་དང་། ཡི་དགས་
ངན་སོང་དང་། ངན་འགྲོ་དང་། ལོག་པར་ལྷུང་བ་དག་ཏུ་སྤྲེག་པར་བྱེད། འཚོད་པར་བྱེད། ལྷུང་བར་བྱེད་པའོ། །གཞན་
ཡང་ལྷུང་བ་དེ་མ་

{ @243B } བཤགས་ཤིང་སོ་སོར་མ་བཤགས་ན་དགོ་བའི་ཆོས་རྒྱལ་ལ་སྤྱི་བཟུང་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཁམས་སྤྱོད་ལ། རིགས་དང་བཟོ་དང་ལས་དང་ནི། །རྟགས་ནང་
ལྷུང་བ་སྟེ་ལྟ་དང་། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་རྒྱལ་མ་

དང་ནོ། །བར་བྱེད་པ་ཐ་མ་ཡིན། །དགོས་པའི་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་བྲམ་ཟེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སོང་སྟེ་འ
དི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྟོང་ལ་དགོས་པའི་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོས་པའི་ཆུ་ལ་གཤམ་ཡོད། བྲམ་ཟེ་འུ་ལ་གཤམ་
ཡོད། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ནི་བྲམ་ཟེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་

བའི་ནོན་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོས་པའི་གང་ཞེན་མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྤྲུལ་ན་
མིང་བཟོ་དཔ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བཟོ་དཔ་ལ་ཉེས་བྱས་ཕྱ་མོར་འགྱུར་རོ། །དགོས་པའི་གིས་ཕྱ་མ་
བྱ་བའི་བསམ་པས་རྒྱལ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་

གནད་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྟོང་ལ་དགོས་པའི་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོས་པའི་ཆུ་ལ་གཤམ་ཡོད། བྲམ་
ཟེ་འུ་ལ་གཤམ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ནི་རྒྱལ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ནོན་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོས་པའི་གང་ཞེ་ན། མིང་
ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་

བྱ་ཞེས་སྤྲུལ་ན་མིང་བཟོ་དཔ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བཟོ་དཔ་ལ་ཉེས་བྱས་ཕྱ་མོར་འགྱུར་རོ། །དགོ་
སྟོང་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་ཇི་ལྟར་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྟོང་ལ་
དགོས་པའི་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོས་

སྐྱོད་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་རྗེ་འུ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
ཏེ། དགོས་པ་ལྟར་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྒྲིམ་ན། མིང་བཟོད་པ་ལ་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་

དང་རུས་བཟོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལྟར་སྤྲོས་བྱ་བ་འདི་བསམ་པས་དམངས་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ནི་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོས་པ་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད།
བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་

{ @244A } ༡༡། །དམངས་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་དགོས་པ་ལྟར་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ།
རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བཟོད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བཟོད་
པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལྟར་གང་

སྤྲོས་བྱ་བའི་བསམ་པས་ཐག་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ནི་
ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོས་པ་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཐག་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོས་པ་ལྟར་

ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྒྲིམ་ན། མིང་བཟོད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བཟོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལྟར་སྤྲོས་བྱ་བ་འདི་བསམ་པས་ཁབ་རིས་མཁན་
ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་

འདི་སྐད་ཅེས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ནི་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོས་པ་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་
ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཁབ་རིས་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོས་པ་ལྟར་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་
བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་

ཞེས་བྱ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བཟློན་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བཟློན་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་
སློང་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་བཟང་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅས་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་
ལ་དགེ་སློང་ན་རེ་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་

ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བྱམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོད་དང་ལྡན་པ་ནི་བཟང་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་དགེ་
སློང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བཟློན་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་
དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བཟློན་པ་ལ་ཉེས་

བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་ལྷགས་མགར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་
ཅས་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་དགེ་སློང་ན་རེ་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བྱམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོ་
དང་ལྡན་པ་ནི་ལྷགས་མགར་ལས་རབ་ཏུ་

{ @244B } བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགེ་སློང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་
ཞེས་བྱ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བཟློན་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བཟློན་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་
སློང་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་རྟུང་ས་མགར་ལས་

རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅས་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་དགེ་སློང་ན་རེ་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་
ག་ལ་ཡོད། བྱམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོད་དང་ལྡན་པ་ནི་རྟུང་ས་མགར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགེ་སློང་
གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་

འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བཟློན་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བཟློན་པ་ལ་ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་ཀོ་ལྷགས་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་
སྐད་ཅས་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་དགེ་

སྒྲོང་ན་རེ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགེ་སྦྱོར་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བུམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཀོ་ལྷགས་མཁན་
ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགེ་སྒྲོང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྲ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྲ། རུས་ནི་འདི་
ཞེས་བྲ། ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བཟོ་དཔ་

ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བཟོ་དཔ་ལ་ཉེས་བྲས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྒྲོང་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་
ཇ་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟེ་མོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་དགེ་སྒྲོང་ན་རེ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགེ་
སྦྱོར་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བུམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད།

ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཇ་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགེ་སྒྲོང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྲ། རིགས་
ནི་འདི་ཞེས་བྲ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྲ། ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བཟོ་དཔ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བཟོ་དཔ་ལ་
ཉེས་བྲས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྒྲོང་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་

པས་ཀྱི་འབྲེག་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟེ་མོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་དགེ་སྒྲོང་ན་རེ་ཚོ་དང་
ལྷན་པ་ལ་དགེ་སྦྱོར་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བུམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་འབྲེག་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགེ་སྒྲོང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་

{@245A} ༩༩། །ཞེས་བྲ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྲ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྲ། ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བཟོ་དཔ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བཟོ་དཔ་ལ་ཉེས་བྲས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྒྲོང་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་ཤིང་མཁན་ལས་
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟེ་མོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་

ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་དགེ་སྒྲོང་ན་རེ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགེ་སྦྱོར་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བུམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོ་དང་
ལྷན་པ་ནི་ཤིང་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགེ་སྒྲོང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྲ། རིགས་ནི་འདི་
ཞེས་བྲ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྲ། ཞེས་སྒྲིམ་ན་

མིང་བཟོད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བཟོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་སྤྲོས་བྱ་བ་འ
ི་བསམ་པས་སྒྲིག་མ་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ན་རེ་ཆོ་
དང་ལྡན་པ་ལ་དགོས་པ་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད།

བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྒྲིག་མ་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་རྟེ། དགོས་པ་གང་ཞེ་ན།
མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྒྲས་ན་མིང་བཟོད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ།
རིགས་དང་རུས་བཟོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་

གིས་སྤྲོས་བྱ་བའི་བསམ་པས་བྲན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ན་
རེ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོས་པ་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ནི་བྲན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་རྟེ། དགོས་པ་གང་ཞེ་ན།

མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྒྲས་ན་མིང་བཟོད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ།
རིགས་དང་རུས་བཟོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་སྤྲོས་བྱ་བའི་བསམ་པས་བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་རབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅས་ཆོ་དང་ལྡན་

པ་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ན་རེ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོས་པ་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ནི་
བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོ་དང་ལྡན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྲམ་ཟེའི་དུལ་དངོས་པ་དང་། གཙང་
སྤྲོད་དང་། ཀུན་དུ་དཔ་དང་། ཐལ་

{ @245B } བ་སྤང་བ་དང་། བྲམ་བྲམ་པ་སྤང་བ་དང་། ས་སྤང་བ་དང་། ལག་སྤངས་དང་། ཐོར་ཚུགས་དང་། རབ་བསྐྱ
གས་བྱ་བ་དང་། གྱུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རེས་བཟོད་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རིག་བྱེད་དང་། སྟོན་ཚིག་གི་རིག་བྱེད་
དང་། སྤོང་སྤྲང་གི་རིག་བྱེད་དང་། མཆོད་

སྒྱིན་བྱེད་པ་དང་། མཚོད་སྒྱིན་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། གྲོག་པ་དང་། གྲོག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། སྒྱིན་པ་དང་། ལེན་པ་དག་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ཞེས་
སྒྲིམ་ན་མིང་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་

སྲ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སྤྱོད་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་སྤྱོད་བྱ་བའི་བསམ་པས་སྐྱེ་
འགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྤོང་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ན་རེ་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོ་
སྤོང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། གམ་ཟེའི་

ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོད་དང་ལྡན་པ་ནི་སྐྱེ་འགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོད་དང་ལྡན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ་
སྤང་བོ་ཆེའི་གཉེར་བ་ཞོན་པ་དང་། ཏྲ་བ་ཞོན་པ་དང་། ཤིང་ཏྲའི་ཐབས་དང་། རལ་གྱི་འི་ཐབས་དང་། འཕོང་དང་ཕྱིར་བསྐྱར་
བ་དང་། མདུན་དུ་བསྐྱར་བ་དང་།

ཕྱགས་ཀྱས་སྐྱུར་ཐབས་དང་། ཞགས་པ་གདབ་པ་དང་། མདའ་བོ་ཆེ་འཕེན་ཐབས་དང་། འཛིན་སྒྲངས་དང་། གོམ་སྒྲབས་
དང་། ཐོར་ཚུགས་དང་། བཅད་པ་དང་། རྩལ་བ་དང་། དབུག་པ་དང་། རྒྱང་ནས་ཕོག་པ་དང་། སྒྲ་གྲག་པར་ཕོག་པ་དང་།
གནད་དུ་ཕོག་པ་དང་།

མི་འཚོར་བར་ཕོག་པ་དང་། ཚབས་ཆེ་བ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ།
རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སྲ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བརྗོད་
པ་ལ་ཉེས་བྱས་སྤྱོད་འགྱུར་རོ། །

དགོས་པ་གིས་སྤོང་བྱ་བའི་བསམ་པས་རྗེ་ཏུ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྤོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོད་དང་ལྡན་པ་
ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ན་རེ་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱོད་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། གམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོད་དང་ལྡན་པ་ནི་རྗེ་ཏུ་
རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོད་དང་

{@246A} ༡༡ ། ལྷན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞིང་ཚོ་བ་དང་། བ་ལང་བསྐྱང་བ་དང་། ཚོང་བྱ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་
ཞེས་ཟེར་རྟེ། དགེ་སློང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་
བརྗོད་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་

དང་རུས་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ། དགེ་སློང་གིས་སྤྲོ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་དམངས་རིགས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་
བའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ། འདི་སྐད་ཅས་ཚོད་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་དགེ་སློང་ན་རེ་ཚོད་དང་ལྷན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད།
བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད།

ཚོད་དང་ལྷན་པ་ནི་དམངས་རིགས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོད་དང་ལྷན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟོར་བ་དང་།
སྤག་ག་དང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། དགེ་སློང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་
ཞེས་བྱ། ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བརྗོད་

པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ། དགེ་སློང་གིས་སྤྲོ་མ་བྱ་བའི་བསམ་
པས་ཐག་པ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ། འདི་སྐད་ཅས་ཚོད་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་དགེ་སློང་ན་རེ་ཚོད་དང་ལྷན་པ་ལ་
དགེ་སློང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་

ག་ལ་ཡོད། ཚོད་དང་ལྷན་པ་ནི་ཐག་པ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོད་དང་ལྷན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དར་དག་
དང་། རས་ཡུག་ཆེན་དག་དང་། བེའུ་རས་དག་དང་། དར་ལ་དག་དང་། དུ་གུ་ལ་དག་དང་། ཀོ་ཏམ་པ་དག་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། དགེ་

སློང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བརྗོད་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་
དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ། དགེ་སློང་གིས་སྤྲོ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་ཁབ་རིས་
མ་ཁབ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་

གནད་ལྟར་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོད་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ནི་ཚོད་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོས་པ་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བླ་མ་
ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོད་དང་ལྷན་པ་ནི་ཁབ་རིས་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོད་དང་ལྷན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་
ལྟ་སྟེ། བེའུ་རས་ཡུག།

{ @246B } ཚོད་དང་། བར་ཐང་དང་། ཁབ་རིས་དང་། ཁྱེད་ཚོ་དང་། གོང་བུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོས་པ་
གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བཟོད་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བཟོད་པ་ལ་

ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་བཟང་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་ལྟར་སྟེ་འདི་
སྐད་ཅེས་ཚོད་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ནི་ཚོད་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོས་པ་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བླ་མ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད།
ཚོད་དང་ལྷན་པ་ནི་བཟང་མཁན་

ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོད་དང་ལྷན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞུ་དང་ཞུ་སྟེ་བོད་དང་། བྱིས་པའི་གོས་དག་དང་།
ཤིང་དཔུང་བཅད་དག་དང་། རྟོར་མང་དག་དང་། རྟོར་ཐུང་དག་དང་། བཟང་མཁན་གྱི་བཟོ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་

ཟེར་ཏེ། དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བཟོད་པ་
ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བཟོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་
ལྷགས་མགར་ལས་

རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་ལྟར་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོད་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ནི་ཚོད་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོས་པ་གི་ཚུལ་
ག་ལ་ཡོད། བླ་མ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོད་དང་ལྷན་པ་ནི་ལྷགས་མགར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོད་དང་ལྷན་པས་
རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟར་

བཟེད་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཆུང་དུ་དང་། ཁབ་དང་། གྲི་དག་དང་། མེན་གྲི་དག་དང་། ལྷགས་མགར་གྱི་བཟོ་གཞན་གང་ཡིན་
པ་དག་བསྐབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོསྟོང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་
བྱ་ཞེས་

སྤྲུལ་ན་མིང་བཟོད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བཟོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོསྟོང་གིས་ཕྱ་
མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་རྟུང་ས་མགར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོསྟོང་
ན་རེ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོསྟོང་

{ @24 7A } ལྟ། །གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བུམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ནི་རྟུང་ས་མགར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
ཡིན་གྱིས། ཆོ་དང་ལྷན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁབ་གཞོང་དག་དང་། གཞོང་བྱ་དག་དང་། ཆ་ལང་དག་དང་། སྒྲོམ་
ཐོར་དག་དང་། རིལ་

བ་དག་དང་། རྟུང་ས་མགར་གྱི་བཟོ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་བསྐབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོསྟོང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འ
དི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ཞེས་སྤྲུལ་ན་མིང་བཟོད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་
རུས་བཟོད་པ་ལ་ཉེས་

བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོསྟོང་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་ཀོ་ལྷགས་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་
སྐད་ཅས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོསྟོང་ན་རེ་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོསྟོང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བུམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད།
ཆོ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཀོ་ལྷགས་

མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོ་དང་ལྷན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷམ་སྒྲོག་གྲུ་ཅན་དག་དང་། ལྷམ་ཡུ་ཆད་
དག་དང་། མཆིལ་ལྷམ་དག་དང་། སྐད་དག་དང་། རོང་པ་དག་དང་། ཀོ་ལྷགས་མཁན་གྱི་བཟོ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་
བསྐབ་པར་བྱའོ་

ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོས་ཤིང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་
བརྗོད་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གི་སྤྲུལ་བྱ་བའི་
བསམ་པས་རྩ་མཐུན་

ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོས་ཤིང་ན་རེ་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོས་ཤིང་གི་
ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བྱམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོད་དང་ལྡན་པ་ནི་རྩ་མཐུན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོད་དང་ལྡན་པས་
རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྩ་མ་

དག་དང་། བྱམ་པ་དག་དང་། རིལ་བདག་དང་། རྩེ་ཏུ་དག་དང་། ཁམ་ཕོར་དག་དང་། རྩ་མཐུན་གྱི་བཟོ་གཞན་གང་ཡིན་པ་
དག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོས་ཤིང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ།
ཞེས་

{ @24 7B } སྒྲིམ་ན་མིང་བརྗོད་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་
ཤིང་གིས་སྤྲུལ་བྱ་བའི་བསམ་པས་འབྲེག་མཐུན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་
ལ་དགོས་ཤིང་ན་རེ་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོས་

ཤིང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བྱམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོད་དང་ལྡན་པ་ནི་འབྲེག་མཐུན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོད་
དང་ལྡན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྲེག་པ་དང་། སེན་མོ་བྲེག་པ་དང་། ཁ་སྤྲེག་པ་དང་། བྲིན་པ་བཅོས་པ་དང་། འ་
བྲེག་མཐུན་

གྱི་བཟོ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོས་ཤིང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་
ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བརྗོད་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་
སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་

གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་ཤིང་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོ་
སྟོང་ན་རེ་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོ་སྟོང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོད་དང་ལྡན་པ་ནི་ཤིང་མཁན་ལས་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོད་དང་

ལྡན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁྲི་དག་དང་། ཁྲི་ཕུ་དག་དང་། ཡན་དག་དང་། ཡན་ཁྲི་ཕུ་དག་དང་། སྒོ་སྒྲེགས་དག་
དང་། ཤིང་མཁན་གྱི་བཟོ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། དགོ་སྟོང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་
བྱ། རིགས་ནི་

འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བརྗོད་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྟོང་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་སྒྲིག་མ་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་
ཅེས་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་

ལ་དགོ་སྟོང་ན་རེ་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོ་སྟོང་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོད་དང་ལྡན་པ་ནི་སྒྲིག་མ་
མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོད་དང་ལྡན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒོ་ན་བྱ་དག་དང་། སྒྲེགས་དག་དང་།
གདུགས་དག་དང་།

{ @248A } ཟླ། །བསིལ་ཡབ་དག་དང་། རྟེན་གཟེབ་དག་དང་། སྒྲིག་མ་མཁན་གྱི་བཟོ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། དགོ་སྟོང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་
སྒྲིམ་ན་མིང་བརྗོད་པ་

ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྟོང་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་
ལྡན་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོ་སྟོང་ན་རེ་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོ་སྟོང་
གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅི་ཚུལ་ག་

ལ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་བླ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོ་དང་ལྷན་པས་རང་གི་བཟོ་འདི་ལྟ་སྟེ། བསྐྱེད་ཅེ་དང་།
དེ་ལ་བྱེད་དང་། ལྷན་དང་། རོ་ཉར་འགྲོ་བ་དང་། མངག་པ་དང་། བླ་གྱི་བཟོ་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་
ཟེར་ཏེ།

དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ཞེས་སྐྱས་ན་མིང་བརྟེན་པ་ལ་ལྟར་
བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བརྟེན་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འདུལ་བ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ། བཅའོ་བཞི་བཅུ་
པ། དགོ་

སྟོང་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་བྱམ་ཟེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟོང་ལྟེ་འདི་སྟངས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་སྟོང་ལ་དགོ་
སྟོང་ན་རེ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོ་སྟོང་གི་ཚུལ་གཤམ་ཡོད། བྱམ་ཟེ་འདི་ཚུལ་གཤམ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་བླ་ལས་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོ་དང་ལྷན་པས་རང་

གི་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱམ་ཟེ་འདི་ཚུལ་དང་། རོ་དཔ་དང་། གཙང་སྒྲ་དང་། ཀླུ་རྟོ་དཔ་དང་། ཐལ་བ་སྒྲ་བ་དང་། བྱམ་བྱམ་
སྒྲ་བ་དང་། ལག་སྒྲ་བ་དང་། ཐོར་ཚུགས་དང་། རབ་བསྐྱུགས་བྱ་བ་དང་། གྱེ་ཞེས་བྱ་དང་། རེས་བརྟེན་གྱི་རིག་བྱེད་
དང་།

མཚོད་སྒྱིན་གྱི་རིག་བྱེད་དང་། སྒྲ་ཚོགས་གི་རིག་བྱེད་དང་། སྒྲིང་སྒྲིང་གི་རིག་བྱེད་དང་། མཚོད་སྒྱིན་བྱེད་པ་དང་། མཚོད་
སྒྱིན་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལྷོག་པ་དང་། ལྷོག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། སྒྱིན་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། བྱམ་ཟེ་འདི་ལས་གཞན་གང་
ཡིན་པ་

{ @248B } དག་ཀྱང་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་
ཞེས་བྱ་ཞེས་སྐྱས་ན་མིང་བརྟེན་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བརྟེན་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་མོར་འགྱུར་རོ།
།དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་

བས་རྒྱལ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྲོལ་སྤྱི་ཚུལ་ཅེས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ནི་ཚོ་དང་ལྷན་པ་
ལ་དགོས་པ་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཁྲིམས་ལ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་རྒྱལ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གྲིས།
ཚོ་དང་ལྷན་པས་རང་གི་ལས་

འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷན་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་པ་ཞོན་པ་དང་། ཏུ་ལ་པ་ཞོན་པ་དང་། ཤིང་ཏུ་འཁྱེད་པ་དང་། རལ་གྱི་འཁྱེད་པ་དང་། འཕྱོང་
དང་། སྤྱི་རབས་པ་དག་དང་། མདུན་དུ་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱིས་སྤྱི་རབས་དང་། ཞགས་པ་གདབ་པ་དང་། མདའ་
བོ་ཆེ་

འཕྱོང་ཐབས་དང་། འཛིན་སྐྱབས་དང་། གོམ་སྐྱབས་དང་། ཐོར་ཚུགས་དང་། གཅད་པ་དང་། དལ་བ་དང་། དབུག་པ་དང་།
རྒྱུ་ཞུགས་པ་དང་། སྒྲ་གྲག་པར་ཕོག་པ་དང་། གནད་དུ་ཕོག་པ་དང་། མི་འཚོར་བར་ཕོག་པ་དང་། ཚབས་ཆེ་བར་ཕོག་
པ་དང་།

རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ལས་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་
ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྒྲས་ནི་མིང་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བརྗོད་པ་ལ་
ཉེས་བྱས་ཕྱ་མོར་འགྱུར་

རོ། །དགོས་པ་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་རྗེ་ཏུ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྲོལ་སྤྱི་ཚུལ་ཅེས་ཚོ་དང་
ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ནི་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོས་པ་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཁྲིམས་ལ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་
ནི་རྗེ་ཏུ་རིགས་ལས་

རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གྲིས། ཚོ་དང་ལྷན་པས་རང་གི་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞིང་ཚོ་བ་དང་། བ་ལང་བསྐྱར་བ་དང་། ཚོར་བྱ་བ་
དང་། རྗེ་ཏུ་རིགས་ཀྱི་ལས་གཞན་གང་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ།
རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ།

{@249A} ༡༡ ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བཟོད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བཟོད་པ་
ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལྟུང་གིས་སྒྲིམ་བྱ་བའི་བསམ་པས་དམངས་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ།
འདི་སྐད་ཅས་ཆོད་དང་ལྡན་

པ་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ན་རེ་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱོད་གི་ཚུ་ལ་ག་ལ་ཡོད། བྲམ་ཟེའི་ཚུ་ལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོད་དང་ལྡན་པ་ནི་
དམངས་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོད་དང་ལྡན་པས་རང་གི་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟོར་བ་དང་། ལྷག་ག་དང་དང་།
དམངས་རིགས་ཀྱི་ལས་

གཞན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་
ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བཟོད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བཟོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།
།དགོས་པ་ལྟུང་གིས་

སྒྲིམ་བྱ་བའི་བསམ་པས་ཐ་ག་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ། འདི་སྐད་ཅས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ན་
རེ་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱོད་གི་ཚུ་ལ་ག་ལ་ཡོད། བྲམ་ཟེའི་ཚུ་ལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོད་དང་ལྡན་པ་ནི་ཐ་ག་པ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་ཡིན་གྱིས། ཆོད་དང་ལྡན་པས་

འདི་ལྟ་སྟེ། ཐ་གས་བཟངས་དང་། སོན་པ་དང་། རྩ་བུ་དང་། སྒྲིམ་མ་ལ་སོགས་པས་རང་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོ་
སྔོང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བཟོད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་

དང་རུས་བཟོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལྟུང་གིས་སྒྲིམ་བྱ་བའི་བསམ་པས་ཁབ་རིས་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ། འདི་སྐད་ཅས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ན་རེ་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱོད་གི་ཚུ་ལ་ག་ལ་ཡོད།
བྲམ་ཟེའི་ཚུ་ལ་ག་ལ་ཡོད།

ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཁབ་རིས་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོ་དང་ལྷན་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུ་ལྷན་པ་
དང་། ཚོན་དང་། ལུ་པ་དང་། སོ་མངས་གྱིས་རང་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། དགེ་སློང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ།
རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ།

{ @249B } རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ཞེས་སྒྲིས་ན་མིང་བརྟེན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བརྟེན་པ་ལ་ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་བཟང་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟོང་སྟེ། འདི་སྐད་
ཅས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་དགེ་སློང་ན་རེ་

ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཚུ་ལ་ག་ལ་ཡོད། བུ་མ་ཟེའི་ཚུ་ལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་བཟང་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོ་དང་ལྷན་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁབ་དང་། རྒྱུ་ལྷན་དང་། གྱི་དང་། ཆན་པ་དང་། ལྷུ་བ་མོས་རང་གི་ལས་བྱའོ་
ཞེས་ཟེར་རྟེ།

དགེ་སློང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ཞེས་སྒྲིས་ན་མིང་བརྟེན་པ་ལ་ལྟུང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བརྟེན་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་ལྷགས་
མགར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་

གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་དགེ་སློང་ན་རེ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགེ་སློང་གི་ཚུ་ལ་ག་ལ་ཡོད། བུ་
ཟེའི་ཚུ་ལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་ལྷགས་མགར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོ་དང་ལྷན་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུ་ལྷན་
དང་། རྒྱུ་ལྷན་དང་། ཉི་ཅ་

དང་། རྒྱུ་ལྷན་དང་། ཐོ་བས་རང་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། དགེ་སློང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་
བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ཞེས་སྒྲིས་ན་མིང་བརྟེན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བརྟེན་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འ
གྱུར་རོ། །དགེ་

སྒོང་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་རྟུང་ས་མགར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་
ལ་དགོས་པ་ཞེ་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོས་པ་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོད་དང་ལྡན་པ་ནི་རྟུང་ས་
མགར་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོ་

དང་ལྡན་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱད་པ་དང་། སྤྱད་ཅུ་དང་། ཏི་ཅེ་དང་། སྐམ་པ་དང་། ཐོ་བས་རང་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོ་
སྒོང་གར་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྐུས་ན་མིང་བརྗོད་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་
དུ་འགྱུར་ལ།

{@250A} ༩༩། རིགས་དང་རུས་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་ཀོ་
ལྷགས་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ཞེ་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ལ་
དགོས་པ་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅ་

ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོད་དང་ལྡན་པ་ནི་ཀོ་ལྷགས་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོད་དང་ལྡན་པས་འདི་ལྟ་སྟེ།
རྒྱས་པ་དང་། རྒྱུ་དང་། འབྲེང་བྱ་དང་། རྩ་གི་དང་། རྒྱུང་དང་། རྒྱུང་བུས་རང་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོས་པ་གར་ཞེ་
ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་

བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྐུས་ན་མིང་བརྗོད་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་
བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་ཇ་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟོང་
སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་ཚོད་དང་

ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ཞེ་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོས་པ་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོད་དང་ལྡན་པ་
ནི་ཇ་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོད་དང་ལྡན་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་ལོ་དང་། དབྱིག་གྲུ་དང་། ཐ་གྲུ་དང་། འ་
ཁོར་ལོ་འི་རྟོན་མ་དང་།

གསལ་གྱིས་རང་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོས་པ་ལྡན་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བརྟོག་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བརྟོག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།
།དགོས་པ་ལྡན་གསལ་བྱ་བ་

བའི་བསམ་པས་འབྲེག་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཁྱེད་ལ་དགོས་པ་ན་རེ་
ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོས་པ་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཤམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ནི་འབྲེག་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོ་དང་ལྡན་པས་

འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱི་གི་དང་། ཆན་པ་དང་། བདར་དང་། སྒྲུང་ཅོར་དང་། སེན་གྱིས་རང་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོས་པ་ལྡན་
ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བརྟོག་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་
ལ། རིགས་

{@250B} དང་རུས་བརྟོག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལྡན་གསལ་བྱ་བའི་བསམ་པས་ཤིང་མཁན་ལས་
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཁྱེད་ལ་དགོས་པ་ན་རེ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོས་པ་གི་ཚུལ་
ག་ལ་ཡོད། བཤམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད།

ཆོ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཤིང་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཆོ་དང་ལྡན་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱི་དང་། སྤྱི་རེ་དང་། གཞོང་
དང་། སོག་ལེ་དང་། ཐོ་བས་རང་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོས་པ་ལྡན་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་
བྱ། རུས་ནི་

འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྒྲིམ་ན་མིང་བརྟོག་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བརྟོག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།
།དགོས་པ་ལྡན་གསལ་བྱ་བའི་བསམ་པས་སྤྱི་ག་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅས་ཆོ་དང་ལྡན་
པ་ཁྱེད་ལ་དགོས་པ་

ན་རེ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅེས་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་སྤྱི་གཞི་མ་མཐུན་ལས་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོ་དང་ལྷན་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱི་གཞི་མ་དང་། གྲི་དང་། ཚོན་དང་། སྤྱི་གཞི་མ་དང་། ལྷན་ཚོར་གྱིས་
རང་གི་ལས་

བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། དགོ་སྤྱོད་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྒྲུས་ན་
མིང་བརྗོད་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྤྱོད་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའ་
ི་བསམ་པས་བྲན་

ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནད་སྤྱོད་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོ་སྤྱོད་ན་རེ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོ་སྤྱོད་གི་
ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅེས་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་བཅའ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས། ཚོ་དང་ལྷན་པས་འདི་
ལྟ་སྟེ་བསྒྲུ་མཉེ་དང་། རིལ་བྱི་དང་། སྤྱི་དང་། ཕོ་ཉར་འགོ་

བ་དང་། མངག་པས་རང་གི་ལས་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། དགོ་སྤྱོད་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ།
རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་སྒྲུས་ན་མིང་བརྗོད་པ་ལ་ལྟར་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འ
གྱུར་རོ། །དགོ་སྤྱོད་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་བསམ་པས་དགོ་

{@251A} ཟླ། སྤྱོད་གི་གནད་སྤྱོད་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོ་སྤྱོད་ན་རེ་ཚོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོ་
སྤྱོད་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅེས་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཐེང་པོ་དང་། སྤྱོད་འཆལ་དང་། ཞར་བ་དང་། ལག་
སོར་རྒྱུ་པོ་དང་། སྤྱི་པ་དང་། མིའུ་

བྱང་དང་། ལྷ་བ་ཅན་དང་། སྤྱོན་པ་དང་། རྒྱུགས་པ་དང་། གྲུ་པོ་དང་། འོན་པ་དང་། རྟེན་འཕྲེ་དང་། རྒྱུ་འབམ་ལས་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱིས་ཞེས་ཟེར་རྟེ། དགོ་སྤྱོད་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ།
ཞེས་སྒྲུས་ན་མིང་

བཟོད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བཟོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་ཕྱ་མ་བྱ་བའི་
བསམ་པས་དགོས་པ་གི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ནི་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོས་པ་གི་
ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅི་ཚུལ་ག་

ལ་ཡོད། ཆོད་དང་ལྡན་པ་ནི་མཛོེ་ཅན་དང་། འབྲུམ་བྱ་ཕྱོམ་ཅན་དང་། དལ་སྐྱེན་པ་དང་། ལུ་བ་ཅན་དང་། གཡན་པ་ཅན་
དང་། ཁྱིའི་ཅན་དང་། སློག་པ་ཅན་དང་། ཏང་ལུ་ཅན་དང་། སྐྱིགས་བྱ་ཅན་དང་། སྐྱུག་བྱོ་བ་དང་། ཁོང་སྐྱམ་ཅན་དང་།
རིམས་

ཅན་དང་། རིམས་བྱག་པོ་ཅན་དང་། ལུད་པ་ཅན་དང་། དབུགས་མི་བདེ་བ་ཅན་དང་། སྐྱེས་ནད་ཅན་དང་། བཟོད་བྱེད་ཅན་
དང་། བགེས་ང་བ་ཅན་དང་། སྐྱ་ཐབ་ཅན་དང་། ཚིལ་པོ་ཆོད་དང་། སྐྱན་ཅན་དང་། ཁྲག་ནད་ཅན་དང་། མཁྲིས་ནད་དང་།
མཚན་པར་

དོལ་བ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་
ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་ན་མིང་བཟོད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བཟོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །
དགོས་པ་གིས་ཕྱ་མ་

བྱ་བའི་བསམ་པས་དགོས་པ་གི་གནད་སྟོང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ནི་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོས་པ་གི་
ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅའ་ཅི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོད་དང་ལྡན་པ་ནི་ཕྱ་མ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགོས་པ་ལྡན་པ་ལ་དགོས་པ་
ལྟུང་བྱེད་དང་། སོ་སོར་བཤགས་

{@251B} པར་བྱ་བ་དང་། ཉེས་བྱས་ཀྱི་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ།
རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་ན་མིང་བཟོད་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བཟོད་
པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་

གིས་ཐུམ་བྱ་བའི་བསམ་པས་དགེ་སྤྱོད་གི་གན་དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྒྲིད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱོད་ལ་དགེ་སྤྱོད་ན་རེ་ཆོ་དང་ལྷན་
པ་ལ་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། བཅ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཆོ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཁྱོ་བ་དང་། ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། འཆབ་
པ་དང་། དངན་དུས་ཅན་

དང་། སྤྱལ་དོག་ཅན་དང་། སེར་སྒྲ་ཅན་དང་། གཡོན་ཅན་དང་། སྒྱ་ཅན་དང་། རོ་ཚ་མེད་པ་དང་། ཁྲིལ་མེད་པ་དང་། སྤྱི་ག་
པ་འདོད་པ་དང་། འོག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དག་སྟོང་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ།
རྒྱ་སྤྱི་

འདི་ཞེས་བྱ་ཞེས་སྒྲུ་མ་མིང་བརྟུན་པ་ལ་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། རིགས་དང་རུས་བརྟུན་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།
།དགོས་པ་ལྡན་པ་བྱ་བ་འདི་བསམ་པས་དགོས་པ་གཞན་ལ་གཞན་ལ་ལྟུང་སྟེ་འདི་སྐད་ཅིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཁྱེད་ལ་དགོས་པ་ཆོ་
ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དགོས་པ་ཆོ་ལ་

ག་ལ་ཡོད། བྲམ་ཟེའི་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ནི་རོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འོ་བ་དག་གིས་བར་བྱེད་
དེ། དག་གི་སྤོངས་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་ཞེས་སྒྲུ་ན་མིང་བརྟེན་པ་ལ་
ལྟར་བྱེད་རྒྱུ་འགྱུར་ལ།

རིགས་དང་རྩལ་བརྗོད་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རེ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོས་པ་ཆེ་ཙམ་དུ་གྲམ་བྱ་བའི་བསམ་པ་ས་དགོ་
སྒྲོང་དག་དབྱེ་བའི་ཆོག་སྒྲུབ་བདེན་ཡང་རུང་། བརྒྱན་ཡང་རུང་བསམ་ཅད་དུ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རེ། །ལས་དང་པོ་པ་
དང་། རྒྱུས་པ་དང་།

སེམས་པ་སྒྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་སྤྱད་བ་མེད་དོ། །དག་སྤོང་ལ་བྲམ་མ་བྱེད་པའི་སྤྱད་བྱེད་དེ་གསུམ་པ་
རྫོགས་སའོ། །སངས་རྒྱས་བཙུག་པོའི་ལྷན་པ་ཉེན་པ་ལ་སྤྱད་ཀྱི་ཚེ་ལ་མགོ་མེད་ཟས་སྤྱིན་གྱི་ཀླན་

ཚོད་པ་སྤངས་པར་ཞེས་བཞིན་དུ་ཚོད་པ་འདི་ནི་ཤད་ཀྱིས་མ་བྱང་བ་དང་། ལེགས་པར་ཤད་ཀྱིས་མ་བྱང་བ་ཡིན་གྱིས་
ཡང་ཤད་ཀྱིས་བྱང་བར་བྱའོ། ཚོད་

པ་འདི་ནི་ངེས་པར་མ་བརྟགས་པ་དང་། ལེགས་པར་ངེས་པར་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱིས་ཡང་ངེས་པར་བརྟགས་པར་བྱའོ།
ཚོད་པ་འདི་ནི་ཉེ་བར་མ་ཞི་བ་དང་། ལེགས་པར་ཉེ་བར་མ་ཞི་བ་ཡིན་གྱིས་ཡང་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱའོ་ཞེས་ཡང་ལས་གྱིས་
སྒྲིལ་གསལ་བྱེད་དེ། དགོ་

སྒྲིང་དག་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཚོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ན་བྱ་བ་མང་བ་དང་། བྱེད་པ་མང་བར་གྱུར་ནས་ལུང་མཐོན་པ་
དང་། བསྐྱག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་དང་། ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། བྱང་གི་སེམས་ཀྱི་ཞི་གནས་གཏོང་བར་བྱེད་དོ།
ཤག་སྒྲིང་དོན་ཉུང་དུ་དག་

ཅིའི་ཕྱིར་དགོས་སྒྲིང་དག་དགོ་འདུན་མཐུན་པས་ཚོས་བཞིན་དུ་ཚོད་པ་སྤངས་པར་ཞེས་བཞིན་དུ་ཚོད་པ་འདི་ནི་ཤད་ཀྱིས་
མ་བྱང་བ་དང་། ལེགས་པར་ཤད་ཀྱིས་མ་བྱང་བ་ཡིན་གྱིས་ཡང་ཤད་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱའོ། ཚོད་པ་འདི་ནི་ངེས་པར་མ་
བརྟགས་པ་དང་། ལེགས་པར་ངེས་པར་

མ་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱིས་ཡང་ངེས་པར་བརྟགས་པར་བྱའོ། ཚོད་པ་འདི་ནི་ཉེ་བར་མ་ཞི་བ་དང་། ལེགས་པར་ཉེ་བར་མ་ཞི་བ་
ཡིན་གྱིས་ཡང་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱའོ་ཞེས་ཡང་ལས་གྱིས་སྒྲིལ་གསལ་བྱེད་ཅེས་སྒྲིང་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་
ཟེར་བར་བྱེད་

པའི་སྐབས་དེ་དགོས་སྒྲིང་རྒྱམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་རྟོ། འདེན་ས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་།
སྒྲིང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་སྒྲིང་གི་དགོ་འདུན་བསྐྱུ་བ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་མ་བཞིན་ནོ།
ཤངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་རྒྱམས་ནི་མཁུན་བཞིན་དུ་མེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤྲུལ་མ་བཞིན་རྟོ། ཤངས་རྒྱས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་ཤིང་རྒྱལ་སྤྱི་དགའ་ལ་རྒྱས་པ། དགོས་ཤིང་དགའ་བྱིད་དགའ་འདུན་མཐུན་པས་ཆོས་བཞིན་དུ་རྩོད་པ་
སྤངས་པར་ཞེས་བཞིན་དུ་ཡང་ལས་

{@252B} ཀྱིས་སྐྱོ་སྒྲུགས་བྱེད་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མདོད། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་ཤིང་གི་
ཚུལ་མ་ཡིན་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་
མ་ཡིན་ནི་ཞེས་རྒྱུ་ཡིན་པ་སྤྲད་པ་

མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུ་གངས་དུ་མས་རྒྱུ་ཡིན་པར་སྤྲད་ནས་དགོས་ཤིང་རྒྱུ་མས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ།
དགོས་ཤིང་དགའ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྲད་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དགའ་པར་གཞིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྒྱུ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
བཅའ་བར་བྱ་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པ་སྤྲུམ་བཞིན་ནོ། །རའི་ཉན་ཐོས་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྤྱོད། ཡང་དགོས་ཤིང་
གང་དགའ་འདུན་མཐུན་པས་ཆོས་བཞིན་དུ་རྩོད་པ་སྤངས་པར་ཞེས་བཞིན་དུ་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་སྒྲུགས་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་
དོ། །ཡང་དགོས་ཤིང་གང་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་འཇམ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །དགའ་འདུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
དགའ་འདུན་ནོ། །མཐུན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་མཐུན་པས་སོ། །ཆོས་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཇི་ལྟར་དང་། འདུལ་བ་ཇི་ལྟ་
བ་དང་། ལྷོན་

པའི་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་འོ། །རྩོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོད་པ་བཞིན་པའི་འཐབ་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་དང་། མི་གདམས་པའི་
ཕྱིར་རྩོད་པ་དང་། ལྷུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་དང་། བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པའོ། །སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱས་པའོ།
ཞེས་བཞིན་དུ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་རིག་པ་འཇམ། གཞན་དག་གིས་བཟོད་པས་སོ། །ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་སྒྲུགས་བྱེད་ན་

ཞེས་བྱ་བའི་ཡང་བྱེད་ནའོ། །ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་དང་། རྟེན་འགྲོ་དང་། ཡི་དགས་ངན་སོང་
དང་། ངན་འགྲོ་དང་།

ལོག་པར་ལྷུང་བ་དག་ཏུ་སླེག་པར་བྱེད། འཛོད་པར་བྱེད། ལྷུང་བར་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་ལྷུང་བ་དེ་མ་བཤམས་ཤིང་
སེམས་ཅན་མ་བཤམས་ན་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྦྱིབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་
བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།

{@253A} ཟླ། །དགོས་ཤིང་གིས་འཐབ་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལ་འཐབ་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པར་འདྲ་ཤེས་ནས་འད་ཀྱིས་བྱང་
བ་ལ་འད་ཀྱིས་བྱང་བར་འདྲ་ཤེས་ཤིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་ཕྱོགས་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འད་ཀྱིས་བྱང་བ་ལ་
ཡིད་གཉིས་ཟེ་ཞིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་ཕྱོགས་བྱེད་ན་ལྷུང་

བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འད་ཀྱིས་མ་བྱང་བ་ལ་འད་ཀྱིས་བྱང་བར་འདྲ་ཤེས་ཤིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་ཕྱོགས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་
སུ་འགྱུར་རོ། །འད་ཀྱིས་མ་བྱང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་ཞིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་ཕྱོགས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་
སྤོང་གིས་འཐབ་པའི་ཕྱིར་

རྩོད་པ་ལ་མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པར་འདྲ་ཤེས་ནས་འད་ཀྱིས་བྱང་བ་ལ་འད་ཀྱིས་བྱང་བར་འདྲ་ཤེས་ཤིང་ཡང་
ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་ཕྱོགས་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འད་ཀྱིས་བྱང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་ཞིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་ཕྱོགས་
བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འད་ཀྱིས་མ་

བྱང་བ་ལ་འད་ཀྱིས་བྱང་བར་འདྲ་ཤེས་ཤིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་ཕྱོགས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འད་ཀྱིས་མ་
བྱང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་ཞིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་ཕྱོགས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་འཐབ་པའི་ཕྱིར་
རྩོད་པ་ལ་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་རྩོད་པར་

འདྲ་ཤེས་ནས་འད་ཀྱིས་བྱང་བ་ལ་འད་ཀྱིས་བྱང་བར་འདྲ་ཤེས་ཤིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་ཕྱོགས་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འ

གྲུང་རྡོ་༡༡ད་ཀྱིས་བྱང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་ཁིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་སྐྱོགས་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །༡༡ད་ཀྱིས་མ་
བྱང་བ་ལ་༡༡ད་ཀྱིས་བྱང་

བར་འདྲུ་ཤེས་ཤིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་སྒྲིགས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཤད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་བཞེད་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་སྒྲིགས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དག་སྐྱོང་གིས་འཐབ་པའི་ཕྱིར་ཚུངས་པ་ལ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུངས་པར་འདྲུ་ཤེས་ནས་ཤད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལ་ཤད་

གྱིས་བྱང་བར་འདྲ་ཤེས་ཤིང་ཡང་ལས་གྱིས་སྐྱེ་སྤྲུགས་བྱེད་ན་རྣུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཤད་གྱིས་བྱང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་
ཟེའིང་ཡང་ལས་གྱིས་སྐྱེ་སྤྲུགས་བྱེད་ན་རྣུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཤད་གྱིས་མ་བྱང་བ་ལ་ཤད་གྱིས་བྱང་བར་འདྲ་ཤེས་
ཤིང་ཡང་ལས་གྱིས་སྐྱེ་སྤྲུགས་

{@253B} བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཤད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེའིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་སྐྱོགས་བྱེད་
ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལས་མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལ་མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པར་འདྲ་ཞེས་ནས་
ཤད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལ་ཤད་ཀྱིས་བྱུང་བར་འདྲ་

ཤེས་ཤིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་སྒྲུགས་བྱེད་བརྒྱུད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཤད་ཀྱིས་བྱང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ཞིང་ཡང་ལས་
ཀྱིས་སྐྱོ་སྒྲུགས་བྱེད་བརྒྱུད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཤད་ཀྱིས་མ་བྱང་བ་ལ་ཤད་ཀྱིས་བྱང་བར་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཡང་ལས་
ཀྱིས་སྐྱོ་སྒྲུགས་བྱེད་བཞིན་

བྱས་སྲུ་འགྱུར་རོ། །ཤད་གྱིས་མ་བྱུང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེཾང་ཡང་ལས་གྱིས་སྒྲོ་སྒྲིགས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སྲུ་འགྱུར་རོ། །དགོསྒྲོང་གིས་མི་གདམས་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་ལ་འཐབ་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པར་འདྲ་ཤེས་ནས་ཤད་གྱིས་བྱུང་བ་ལ་ཤད་གྱིས་བྱུང་བར་འདྲ་ཤེས་ཤིང་།

ཡང་ལས་གྱིས་སྒྲེན་པས་བྱེད་ན་རྩུང་བྱེད་དུ་བསྐྱུར་རོ། །ཤད་གྱིས་བྱང་པ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་ཞིང་ཡང་ལས་གྱིས་སྒྲེན་

[illegible]

འདྲ་གྲིས་མ་བྱང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེའིང་ཡང་ལས་གྲིས་སྐྱེ་སྒྲིགས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་མི་
གདམས་པའི་ཕྱིར་ཚུངས་པ་ལ་ལྟར་བའི་ཕྱིར་ཚུངས་པར་འདྲུ་ཤེས་ནས་འདྲ་གྲིས་བྱང་བ་ལ་འདྲ་གྲིས་བྱང་བར་འདྲུ་ཤེས་
ཤིང་ཡང་ལས་གྲིས་སྐྱེ་སྒྲིགས་བྱེད་ན་

ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཤད་གྲིས་བྱང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ཞིང་ཡང་ལས་གྲིས་སྐྱོ་སྤྲུག་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཤད་གྲིས་མ་བྱང་བ་ལ་ཤད་གྲིས་བྱང་བར་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཡང་ལས་གྲིས་སྐྱོ་སྤྲུག་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཤད་གྲིས་མ་བྱང་བ་ལ་ཡིད་

གཉིས་ཟ་ཁིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཕྱིན་གསུང་བཏེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་མི་གདམས་པའི་སྤྱིར་ཚུངས་པ་
བྱ་བའི་སྤྱིར་ཚུངས་པར་འདྲ་ཤིང་ཁོས་ཀྱིས་བྱང་བ་ལ་ཤད་ཀྱིས་བྱང་བར་འདྲ་ཤིང་ཁིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཕྱིན་གསུང་བཏེས་
བྱང་བ་ལྟར་བྱང་བུ་འགྱུར་རོ། །

{@254A} ཨ། །ཤད་གྲིས་བྱང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་ཞིང་ཡང་ལས་གྲིས་སྐྱོ་སྒྲགས་བྱེད་ན་རྩྭ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།
 །ཤད་གྲིས་མ་བྱང་བ་ལ་ཤད་གྲིས་བྱང་བར་འདྲུ་ཞེས་ཞིང་ཡང་ལས་གྲིས་སྐྱོ་སྒྲགས་བྱེད་ན་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།
 །ཤད་གྲིས་མ་བྱང་བ་ལ་ཡིད་

གཉིས་ཟེའིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྒྲིཊྭགས་བྱེད་ན་ཉིས་བྱས་སུ་རྟུར་རོ། །དགོསྤོང་གིས་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ཚུང་པ་ལ་ལྷུང་
བའི་ཕྱིར་ཚུང་པར་འདྲ་ཞེས་ནས་ཤད་ཀྱིས་བྱང་བ་ལ་ཤད་ཀྱིས་བྱང་བར་འདྲ་ཞེས་ཤིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྒྲིཊྭགས་བྱེད་
ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་རྟུར་རོ། །

༡༥ གྲིས་བྱང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་ཞིང་ཡང་ལས་གྲིས་སྐྱོ་སྒྲགས་བྱེད་ན་སྤྱར་བྱེད་དུ་བསྐྱར་རོ། །༡༥ གྲིས་མ་བྱང་བ་

ལ་ཤད་གྲིས་བྱང་བར་དུ་ཤེས་ཤིང་ཡང་ལས་གྲིས་སྒྲིལ་གསུམ་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཤད་གྲིས་མ་བྱང་བ་ལ་
ཡིད་གཉིས་ཟེཾཞིང་ཡང་ལས་

གྲིས་སྐྱོལ་གྲུ་བྱེས་བྲས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པའི་ལྷན་པའི་སྤྱིར་ཚུངས་ལ་འཐབ་པའི་སྤྱིར་ཚུངས་འདུ་
 ཞེས་ནས་༡༥་གྲིས་བྱང་བ་ལ་༡༥་གྲིས་བྱང་བར་འདུ་ཞེས་ཤིང་ཡང་ལས་གྲིས་སྐྱོལ་གྲུ་བྱེས་བྲས་སུ་འགྱུར་
 རོ། །༡༥་གྲིས་བྱང་བ་ལ་ཡིད་

གཉིས་ཟ་ཞིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་སྒྲུགས་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཤད་ཀྱིས་མ་བྱང་བ་ལ་ཤད་ཀྱིས་བྱང་བར་འདུ་
ཤེས་ཤིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་སྒྲུགས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཤད་ཀྱིས་མ་བྱང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ཞིང་ཡང་
ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་སྒྲུགས་བྱེད་ན་

ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་སྤྱད་པའི་སྤྱིར་ཚུངས་པ་ལ་མི་གདམས་པའི་སྤྱིར་ཚུངས་པར་འདྲ་ཞེས་ནས་ཤད་གྱིས་
བྱད་བ་ལ་ཤད་གྱིས་བྱད་བར་འདྲ་ཞེས་ཤིང་ཡང་ལས་གྱིས་སྐྱོ་སྤྲོགས་བྱེད་ནས་སྤྱད་པ་འགྱུར་རོ། །ཤད་གྱིས་བྱད་བ་
ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་ཞིང་ཡང་ལས་གྱིས་སྐྱོ་སྤྲོགས་

བྱང་ནུ་བྱང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཤད་གྱིས་མ་བྱང་བ་ལ་ཤད་གྱིས་བྱང་བར་འདྲ་ཤེས་ཞིང་ཡང་ལས་གྱིས་སྐྱོ་སྐྱེགས་བྱང་
ནུ་བྱང་བྱས་སྐྱེ་འགྱུར་རོ། །ཤད་གྱིས་མ་བྱང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་ཞིང་ཡང་ལས་གྱིས་སྐྱོ་སྐྱེགས་བྱང་ནུ་བྱང་བྱས་སྐྱེ་འ
གྱུར་རོ། །དགེ་སྐྱོང་།

{@254B}གིས་རྒྱུད་བའི་ཕྱིར་ཚོད་པ་ལ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚོད་པར་དུ་ཤེས་ནས་ཤད་གྱིས་བྱང་བ་ལ་ཤད་གྱིས་བྱང་བར་དུ་ཤེས་ཤིང་ཡང་ལས་གྱིས་སྐྱེ་སྐྱེགས་བྱེད་ན་རྒྱུད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཤད་གྱིས་བྱང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་ཞིང་ཡང་ལས་གྱིས་སྐྱེ་སྐྱེགས་བྱེད་ན་རྒྱུད་བྱེད་དུ་

འགྲུར་རོ། །ཤད་གྱིས་མ་བྱུང་བ་ལ་ཤད་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་ཤེས་ཤིང་ཡང་ལས་གྱིས་སློང་སྒྲུག་གྱིས་ཀྱིས་བྱུང་ན་ཉེས་བྱས་སྒྲུབ་

གྲུང་རྡོ། །ཤད་གྱིས་མ་བྱང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་ཞིང་ཡང་ལས་གྱིས་སྐྱོ་སྐྱོགས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྐྱོང་གིས་བྱ་བའི་

ཕྱིར་ཚུངས་ལ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུངས་འདྲ་ཞེས་ནས་༡༥་ཀྱིས་བྱང་བ་ལ་༡༥་ཀྱིས་བྱང་བར་འདྲ་ཞེས་ཞིང་ཡང་ལས་
ཀྱིས་སྐྱོ་སྒྲགས་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །༡༥་ཀྱིས་བྱང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ཞིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་སྒྲགས་བྱེད་ན་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །༡༥་

གྲིས་མ་བྱང་བ་ལ་ཤད་གྲིས་བྱང་བར་འདྲ་ཞེས་ཤིང་ཡང་ལས་གྲིས་སྐྱོ་སྒྲགས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཤད་
 གྲིས་མ་བྱང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེའིང་ཡང་ལས་གྲིས་སྐྱོ་སྒྲགས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོ་སྒྲོང་གིས་བྱ་བའི་
 སྤྱིར་སྤྱོད་པ་ལ་འཐབ་

པའི་ཕྱིར་རྩོད་པར་འདྲུ་ཞེས་ནས་ཤད་གྱིས་བྱང་བ་ལ་ཤད་གྱིས་བྱང་བར་འདྲུ་ཞེས་ཤིང་ཡང་ལས་གྱིས་སྐྱེ་སྐྱེགས་བྱང་
ན་རྩྭ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཤད་གྱིས་བྱང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེའིང་ཡང་ལས་གྱིས་སྐྱེ་སྐྱེགས་བྱང་ན་རྩྭ་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །ཤད་གྱིས་མ་བྱང་བ་ལ་ཤད་

གྲིས་བྱང་བར་འདྲ་ཤེས་ཤིང་ཡང་ལས་གྲིས་སྐྱེ་སྒྲགས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཤད་གྲིས་མ་བྱང་བ་ལ་ཡིད་
 གཉིས་ཟེ་ཞིང་ཡང་ལས་གྲིས་སྐྱེ་སྒྲགས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྦྱོང་གིས་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཚུངས་པ་ལ་མི་
 གཤམས་པའི་སྤྱིར་ཚུངས་པར་འདྲ་ཤེས་ནས་ཤད་

གྱིས་བྱང་བ་ལ་འད་གྱིས་བྱང་བར་འདྲ་ཞེས་ཞིང་ཡང་ལས་གྱིས་སྐྱོ་སྤྲུགས་བྱེད་ན་སྤྱད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འད་གྱིས་
བྱང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེའིང་ཡང་ལས་གྱིས་སྐྱོ་སྤྲུགས་བྱེད་ན་སྤྱད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འད་གྱིས་མ་བྱང་བ་ལ་འད་
གྱིས་བྱང་བར་འདྲ་ཞེས་ཞིང་ཡང་

{@255A} ཨྱ །ལས་གྲིས་སྒྲིལ་གས་བྱེད་ན་ཉིས་བྱས་སྤྱུ་འགྱུར་རོ། །ཤད་གྲིས་མ་བྱུང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་ཞིང་།

ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་སྒྲིགས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུད་པ་ལ་ལྟར་བའི་ཕྱིར་ཚུད་
པར་འདྲུ་ཤེས་ནས་འད་ཀྱིས་བྱང་བ་

ལ་འད་ཀྱིས་བྱང་བར་འདྲུ་ཤེས་ཤིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་སྒྲིགས་བྱེད་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འད་ཀྱིས་བྱང་བ་ལ་
ཡིད་གཉིས་ཟེའིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་སྒྲིགས་བྱེད་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འད་ཀྱིས་མ་བྱང་བ་ལ་འད་ཀྱིས་བྱང་
བར་འདྲུ་ཤེས་ཤིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་

སྒྲིགས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འད་ཀྱིས་མ་བྱང་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེའིང་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་སྒྲིགས་བྱེད་ན་ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ནི་གང་ཟག་ལྟ་སྟེ། གཉུག་མར་གནས་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། འདྲན་པ་འབྲུལ་བ་དང་། ལྟ་
བ་སྟེ།

བ་དང་། སློབ་དུ་འོངས་པ་དག་གོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་གཉུག་མར་གནས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་ཚུད་པ་དེའི་ཐོག་མ་
དང་། དབྱས་དང་། ཐ་མ་དག་ཤེས་པའོ། །གང་ཟག་ལས་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་ཚུད་པ་དེ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་ལས་

བྱས་པའོ། །གང་ཟག་འདྲན་པ་འབྲུལ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་ལས་དེ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདྲན་པ་སྤུལ་བར་གྱུར་པའོ། །གང་
ཟག་ལྟ་བ་སྟེ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་ཚུད་པ་དེ་ལ་རང་གི་ལྟ་བ་སྟེ་ལས་པར་གྱུར་པའོ། །གང་ཟག་སློབ་དུ་འོངས་པ་གང་
ཞེ་ན། གང་

གིས་ཚུད་པ་དེའི་ཐོག་མ་དང་། དབྱས་དང་། ཐ་མ་དག་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་དང་པོ་གསུམ་པོ་གཉུག་མར་གནས་
པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། འདྲན་པ་འབྲུལ་བའི་གང་ཟག་དེ་གསུམ་གྱིས་དགོ་འདྲན་མཐུན་པས་ཚོས་བཞིན་དུ་ཚུད་པ་
སྐྱུངས་པར་

ཤེས་བཞིན་དུ་ཡང་ལས་ཀྱིས་སྐྱོ་སྒྲིགས་བྱེད་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་ཟག་ཐ་མ་གཉིས་པོ་ལྟ་བ་སྟེ་བ་དང་། སློ་

བྱུང་དུ་འོངས་པའི་གང་ཟག་དེ་གཉིས་དག་འདུན་མཐུན་པས་ཚོས་བཞིན་དུ་རྩོད་པ་སྦྱངས་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡང་ལས་
ཀྱིས་སློ་སྒྲུགས་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་

{@255B} སུ་འགྱུར་རོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། སློས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་
ལྟར་བ་མེད་དོ། །སློ་སྒྲུགས་བྱེད་པའི་ལྟར་བྱེད་དེ་བཞི་པ་རྫོགས་སོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་
རྒྱལ་

བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །ཚོད་དང་ལྟན་པ་འཆར་ཀ་ལ་མཚན་གྱི་རིག་པ་
ཤེས་ཏེ། དེ་སྔར་ལ་མ་ཐབས་བགོས། ལྟར་བ་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་མཉམ་ཡོད་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་
བྲམ་ཟེ་དང་།

ཁྱིམ་བདག་གི་ཁྱིམ་དག་ཏུ་སོང་སྟེ་ཚོས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་ཚོས་བསྟན་ནས་མན་པ་མ་ལ་བྱིས་པ། སྤྱོ་མོ་ཁྱོད་གྱི་སྦྱུག་མི་
ཅི་འདྲ། དེས་སྒྲིས་པ། འཕགས་པ་རི་བོང་མ་མདས་ཐོག་པ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲའོ། །འཆར་ཀས་སྒྲིས་པ། སྤྱོ་མོ་ཅི་དེ་དེའི་ཉེས་
པ་ཡིན་སྟེ་མམ།

འདི་ལྟར་དེ་ལ་གཏུམ་པའི་མཚན་རྒྱུ་མའི་བར་དང་། མདོམས་གྱི་བར་དང་། རྟེན་པའི་བར་དག་ན་ལ་རྟེན་དང་། མཛོར་བྱ་
དང་། སློ་བ་དང་། སློ་བ་དམར་པོ་དང་། སྤྱོ་མོ་ཁྱོད་ལ་བདག་ཡོད་པས་དེ་ནི་དེའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱུག་མའི་གན་
དུ་སོང་སྟེ་

བྱིས་པ། སྤྱོ་མོ་ཁྱོད་གྱི་མན་པ་མ་ཅི་འདྲ། འཕགས་པ་དེའི་སྦྱོན་ནི་མེད་དེ་གྱིས་བདར་འཚལ་ཏེ། ལེ་ལོ་ཅན་སྦྱབ་མི་ཐོང་
པ། གཏུམ་པ། གཤེ་བོ་བར་བཞུད་པ་ལགས་སོ། །སྤྱོ་མོ་ཅི་དེ་དེའི་ཉེས་པ་ཡིན་སྟེ་མམ། འདི་ལྟར་དེ་ལ་གཏུམ་པའི་

མཚན་རྒྱུ་མའི་བར་དང་། མདོམས་གྱི་བར་དང་། རྟེན་པའི་བར་དག་ན་ལ་རྟེན་དང་། མཛོར་བྱ་དང་། སློ་བ་དང་། སློ་བ་
དམར་པོ་དང་། སྤྱོ་མོ་ཁྱོད་ལ་བདག་ཡོད་པས་དེ་ནི་དེའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཡང་ཤེས་ཐབས་བགོས།

ལྷུང་བཟེད་དང་།

ཚོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་མཉམ་ཡོད་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་བུ་མ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་གི་ཁྱིམ་དག་ཏུ་སོང་སྟོམས་
སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཚོས་སྟོན་པ་ན་སྒྱུག་མོ་ལ་དྲིས་པ། སྤྱོམ་ཁྱོད་ཀྱི་མཉམ་པ་མ་ཅི་འདྲ། འཕགས་པ་བུ་མོ་འཇམ་ ལྷ་མོ་ཅི་འ
བྲལ་དེ་འདྲའོ། །སྤྱོམ་

{@256A} ༡༡། །དེ་ནི་འདྲི་འོན་ཏན་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲི་ལྟར་དེ་ལ་ངེས་པའི་མཚན་ལྷ་མའི་བར་དང་། མདོམས་ཀྱི་
བར་དང་། རྟེན་པའི་བར་དག་ན་འདྲི་ལྟ་སྟེ། དཔལ་བེའུ་དང་། བུ་མ་པ་གང་བ་དང་། བཟ་ཤིས་དང་། གཡུང་བྱུང་དག་ཡོད་
པས་དེ་ནི་དེའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་

ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དེའི་མཉམ་པ་མའི་གན་དུ་སོང་སྟོམས་པ། སྤྱོམ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྱུག་མོ་ཅི་འདྲ། འཕགས་པ་མ་འཇམ་ ལྷ་མོ་ཅི་འ
བྲལ་དེ་འདྲའོ། །སྤྱོམ་དེ་ནི་དེའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲི་ལྟར་དེ་ལ་ངེས་པའི་མཚན་ལྷ་མའི་བར་དང་། མདོམས་ཀྱི་བར་
དང་། རྟེན་པའི་

བར་དག་ན་འདྲི་ལྟ་སྟེ། དཔལ་བེའུ་དང་། བུ་མ་པ་གང་བ་དང་། བཟ་ཤིས་དང་། གཡུང་བྱུང་དག་ཡོད་པས་དེ་ནི་དེའི་ཡོན་
ཏན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་བྱུང་མེད་དེ་དག་བསྐྱུ་མཉེ་དང་། སྤེལ་བྱི་དང་། ཁྱུས་བདག་གིར་བྱེད་པའི་ཚོ་
གཅིག་

ལ་གཅིག་གསལ་བའི་གནས་ཀྱི་མཚན་མཛོག་པར་བྱེད་པ་ན། ཇི་ཅི་མ་ན་ཚོ་དང་ལྷན་པ་འཆར་ཀས་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་
ན་ལྟ་བུའི་མཚན་བཟང་པོ་དང་། མཚན་ངན་པ་དག་མཐོང་དོ། །དེ་དག་གང་གི་ཚོ་ཐབས་ལྷུང་བ་དེའི་ཚོ་ན་གཅིག་ལ་
གཅིག་གླེང་བར་བྱེད་དེ།

ཁྱོད་ཀྱང་ཁོ་ཚོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པར་བྱེད་དམ། ཁྱོད་སྤྱོད་པ་གཞན་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འདྲི་དང་འདྲི་ལྟར་བྱེད་དོ། །སྤྱི་ག་
པ་ཞི་འོ། །འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་མདོམས་ཀྱི་བར་དག་ན་མཚན་དང་། མཚན་ངན་པ་དག་ཡོད་པ་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱིས་ཇི་ལྟར་ཤེས།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཆོས་

མོ་ཡང་ཅི་འདྲི་མི་སྤྲོད་ཀྱང་ཁོ་མོ་དང་ལྟན་ཅིག་སྤྲོད་པར་བྱེད་དམ། ཁྱོད་སྤྲོད་པ་གཞན་དག་དང་ལྟན་ཅིག་འདི་
དང་འདི་ལྟར་བྱེད་དོ། །སྤྲིག་པ་ཞི་ལོ། །འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་མདོ་མས་ཀྱི་བར་དག་ན་མཚན་དང་། མཚན་རྒྱུ་དག་ཡོད་པ་སྤྲོད་པ་
པ་གཞན་གྱིས་ཇི་ལྟར་

ཞེས་། གང་གི་ཆོ་དེ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་བཟོ་དཔག་སོལ་བ་དེ་འོ་ཆོ་ན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བྲིས་པ། ཁྱོད་ལ་སྤྲོད་པ་
སྤྲོད་པ། འཕགས་པ་འཆར་ཀས་སོ། །ཁྱོད་ལ་ཡང་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་པ། འཕགས་པ་འཆར་ཀས་སོ། །དེ་དག་འཕགས་པ་འཆར་ཀས་

{@256B} བསམས་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་འཐབ་དུ་བཅུག་གོ་ཞེས་སྤོང་པར་བྱེད། ལྷུང་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་
བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ཐེ་ཆོམ་སྤྲོད་པ་ནས་དག་སྤོང་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་དག་བསོད་སྤོང་མས་ལ་ཞུགས་པ་ན་དེ་དག་
གིས་དེ་དག་ལ་བྲིས་པ། འཕགས་

པ་དག་འཕགས་པ་འཆར་ཀ་དག་སྤོང་ཇི་ལྟར་བྱེད་པས། སྤོང་མོ་དག་དེ་ནི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་བྱ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་དག་
སྤོང་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་དག་གལ་ཏེ་དག་སྤོང་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པ་ལགས་ན་དེས་ཇི་ལྟར་
བྱེད་མེད་གྱི་ཡུལ་གྱི་

གསང་བའི་ཕྱོགས་དག་ན་ཤ་རྒྱན་མཆིས་པ་དག་འཆར་ལ། དེ་དག་གིས་སྤྲོད་པ། སྤོང་མོ་དག་དེས་ཤ་མཚན་བརྟགས་པའི་
རིག་པ་ཞེས་པས་དེ་འོ་མཐུས་ཞེས་སོ། །འཕགས་པ་དག་ཅི་ཅི་འཆར་ལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་བགྱིའམ་ཞེས་
སྤོང་

པར་བྱེད། ལྷུང་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དག་སྤོང་རྒྱུ་ལྱིས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་གསོལ་
ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྟན་འདས་འདི་སྤྲོད་དུ་དགོངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཉེས་དམིགས་ཅུང་ཟད་ཅི་བྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
དག་སྤོང་དག་

བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་གྱིས། དེའི་ཕྱིར་དག་སྟོང་གིས་བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚོས་བསྟན་པར་
མི་བྱའོ་སྟེ་མ་དུ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟ་བུས་ན་དག་སྟོང་གིས་བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚོས་བསྟན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་རྒྱུལ་
ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་

ཀྱིས་དག་སྟོང་གིས་བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚོས་བསྟན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་རྒྱུལ་ནས་དག་སྟོང་དག་བསོད་སྟོམས་ལ་
ཞུགས་པ་ན་བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དག་གིས་སྒྲིས་པ། འཕགས་པ་དག་ཚོས་བསྟན་དུ་གསོལ། སྲིང་མོ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་མ་གཞན་

ངོ། །དེ་དག་གིས་སྒྲིས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཚོས་མི་སྟོན་ན་བདག་ཅག་གྱུང་བསོད་སྟོམས་མི་འབྱུལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་
དེ་དག་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱུལ་པ། ཚོག་ལྔ་མཚོས་བ
སྟན་པར་བྱ་སྟེ།

{ @257A } ཟླ། །སྲིང་མོ་དག་འདི་ལྟར་གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཚོར་བ་དང་། འདྲུ་ཤེས་དང་། འདྲུ་བྱེད་རྣམས་
དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །དག་སྟོང་དག་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་ན་བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་
དག་གིས་སྒྲིས་པ། འཕགས་

པ་དག་ཚོས་བསྟན་དུ་གསོལ། དག་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་སྲིང་མོ་དག་འདི་ལྟར་གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཚོར་བ་དང་། འདྲུ་
ཤེས་དང་། འདྲུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་ཚོག་ལྔ་མཚོས་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གིས་སྒྲིས་
པ།

འཕགས་པ་དག་ཡང་ཚོས་བསྟན་དུ་གསོལ། སྲིང་མོ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་དེ་ཅམ་ཞིག་རྗེས་སུ་གཞན་ངོ།
།དེ་དག་གིས་སྒྲིས་པ། འཕགས་པ་དག་ལེགས་ཀྱིས་བདག་ཅག་གྱུང་བསོད་སྟོམས་ཅུང་ཞིག་འབྱུལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བའི་
སྐབས་

དེ་དག་སྒྲོང་རྒྱལ་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཚོགས་ཀྱིས་
ཚོས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། སྤང་མོ་དག་འདི་ལྟར་མིག་ནི་མི་རྟག་པའོ། །རྩ་བ་དང་། ལྷ་དང་། རྩེ་དང་། ལྷུ་དང་། ཡིད་ནི་མི་
རྟག་

པའོ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །དག་སྒྲོང་དག་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་ན་བུད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དག་གིས་སྤྲུལ་པ། འཕགས་པ་དག་
ཚོས་བསྟན་ཏུ་གསོལ། དག་སྒྲོང་རྒྱལ་གྱིས་སྤང་མོ་དག་འདི་ལྟར་མིག་ནི་མི་རྟག་པའོ། །རྩ་བ་དང་། ལྷ་དང་། རྩེ་དང་།
ལྷུ་

དང་། ཡིད་ནི་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གིས་སྤྲུལ་པ། འཕགས་པ་དག་ཡང་ཚོས་བ
སྟན་ཏུ་གསོལ། སྤང་མོ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་རེ་ཞིག་དེ་ཙམ་ཞིག་ཆེས་སུ་གནང་ངོ། །དེ་དག་གིས་སྤྲུལ་པ། འ
ཕགས་པ་

དག་ལེགས་གྱིས་བདག་ཅག་ཀྱང་བསོད་སྟོམས་ཚུང་ཞིག་འབུལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་དག་སྒྲོང་རྒྱལ་གྱིས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སྤྲུལ་པ་བཞག་སྟེ་ཇི་ཙམ་འདོད་པར་ཚོས་བ
སྟན་པར་བྱའོ། །དག་

{ @257B } སྒྲོང་དག་བསོད་སྟོམས་ལ་ཞུགས་པ་དག་ན་བུད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དག་གིས་སྤྲུལ་པ། འཕགས་པ་ཚོས་བསྟན་
ཏུ་གསོལ། དག་སྒྲོང་རྒྱལ་གྱིས་སྤྲུལ་པ། སྤང་མོ་དག་སྤྲུལ་པ་འགའ་ཞིག་ཁྱིད་དེ་ལོག། འཕགས་པ་དག་སྤྲུལ་པས་ཅི་
བགྱི། སྤང་མོ་དག་བཅོམ་ལྷན་

འདས་གྱིས་སྤྲུལ་པ་བཞག་སྟེ། ཅི་ཙམ་འདོད་པར་ཚོས་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་མཛད་དོ། །འ
ཕགས་པ་དག་ལེགས་ཏེ་བདག་ཅག་ཀྱང་ཉིན་ཏུ་སྤྲུལ་པ་དང་། ཉིན་ཏུ་བསྐྱབས་པར་འགྱུར་ལ། འཕགས་པ་དག་ཀྱང་མི་
བསྐྱབས་པར་ཚོས་

སྟོན་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་དེ་དག་གིས་སྐྱེས་པ་ཁྲིད་དེ་འོངས་ནས་དགེ་སློང་དག་གིས་ཀྱང་ཅི་འདོད་པས་ཚོས་བསྟན་ཏེ་དོང་
དོ། རྒྱལ་སྤྱི་དག་བསོད་སྟོམས་ལ་ལུགས་ནས་དེ་དག་གིས་བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དག་ལ་སྤྲོས་པ། སྤང་མོ་དག་འཁོད་ཅིག་
དང་ཚོས་བསྟན་

པར་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་སྤྲོས་པ། འཕགས་པ་དག་སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་ཁྲིད་དེ་མཆིའི་བར་དུ་རེ་ཞིག་ཡུད་ཅུམ་ཞིག་
གཞེས་སུ་གསོལ་དུག་སྤྱི་དག་གིས་སྤྲོས་པ། བྱི་དང་། སྤྱུ་དང་། བེའུ་དང་། ཕྱི་རྟ་དུ་ཉལ་བ་དང་། གོག་པ་དང་། ཁྱུ་འ
དུག་པ་འདི་

ལས་གཞན་པའི་སྐྱེས་པ་ཅི་དགོས་ཞེས་དེ་དག་ལ་ཚོས་བསྟན་ནས་དོང་དོ། །དགེ་སློང་གཞན་བརྟན་གཞན་བརྟན་དག་
བསོད་སྟོམས་ལ་ལུགས་པ་ན་བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དག་གིས་སྤྲོས་པ། འཕགས་པ་དག་ཚོས་བསྟན་དུ་གསོལ། སྤང་མོ་དག་
སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་ཁྲིད་

དེ་ཞོག །དེ་དག་གིས་སྤྲོས་པ། འཕགས་པ་དག་ཅི་ལགས་ཁྱི་དང་། སྤྱུ་དང་། བེའུ་དང་། ཕྱི་རྟ་དུ་ཉལ་བ་དང་། གོག་པ་
དང་། ཁྱུ་འདི་དག་མ་མཆིས་སམ། སྤང་མོ་དག་ཁོ་བོ་ཅག་སྐྱེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ཚོས་མི་སྟོན་ཏེ། ཁྱེད་ཅག་ལ་སྐྱེས་
པ་འདི་ལྟ་བུ་

དང་ཚོས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་སུ་ཡིན། དེ་དག་གིས་སྤྲོས་པ། འཕགས་པ་དུག་སྤྱི་དག་གོ། །དེ་ཁོ་མའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་གནས་
སྐབས་དེ་འབྲེལ་ཞེས་ཟེར་བའི་སྐབས་དེ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ།

{@258A} ༡༡། །རིག་པའི་སྐྱེས་པ་བཞག་སྟེ་ཅི་འདོད་པར་ཚོས་བསྟན་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱད་མེད་
ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚོག་ལྟ་འཕྲུག་གིས་ཚོས་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ནས། རྒྱལ་སྤྱི་དག་ཚོག་ལྟ་འཕྲུག་སྟོན་པ་ན་
བསམས་བཞིན་དུ་

ཚིག་རྒྱལ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཚིག་རྒྱལ་གིས་ཚོས་སྟོན་པ་ན་ཡང་བསམས་བཞིན་དུ་ཚིག་བདུན་པ་ལ་འཇུག་པར་
བྱེད་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་སྒྲིམ་པ། ཚོད་དུ་ལྷན་པ་དག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚིག་ལྷ་འཇུག་གིས་
ཚོས་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་

བཀའ་སྩལ་ན། ཁྱེད་ཅག་ཚིག་ལྷ་ས་ཚོས་སྟོན་པ་ན་བསམས་བཞིན་དུ་ཚིག་རྒྱལ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཚིག་རྒྱལ་
གིས་ཚོས་སྟོན་པ་ན་ཡང་བསམས་བཞིན་དུ་ཚིག་བདུན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དམ། དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཚོད་དུ་ལྷན་པ་
དག་གང་ལ་ཚིག་ལྷ་

པ་རུང་བ་དེ་ལ་ཚིག་རྒྱལ་པ་ཡང་རུང་ལ། གང་ལ་ཚིག་རྒྱལ་པ་རུང་བ་དེ་ལ་ཚིག་བདུན་པ་ཡང་རུང་སྟེ། ཚིག་རྒྱལ་པ་དང་།
བདུན་པས་ཀློག་དོང་ཟེས་སམ། ཆང་འཐུངས་སམ། ཇི་ན་དམིགས་ཀྱིས་དགག་པར་བྱ། དགེ་སློང་དོན་ཉུང་དུ་དག་བཅོམ་
ལྷན་འདས་

ཀྱིས་བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚིག་ལྷ་འཇུག་། རྒྱལ་གིས་ཚོས་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ནས། ཅི་འདྲི་ཕྱིར་དགེ་སློང་དག་
ཚིག་ལྷ་ས་ཚོས་སྟོན་པ་ན་བསམས་བཞིན་དུ་ཚིག་རྒྱལ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཚིག་རྒྱལ་གིས་ཚོས་སྟོན་པ་ན་ཡང་
བསམས་བཞིན་དུ་ཚིག་

བདུན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེས་སློང་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགེ་སློང་
རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་དྲོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་བ་འདི་དང་། སློང་གཞི་དང་། སྐབས་འ
དི་ལ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་

བསྐྱབ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་མེད་
པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྡུ་མ་བཞིན་དྲོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྒྱལ་སྟེ་དག་
ལ་རྣམས་པ། དགེ་སློང་དག་ངས་

{@258B} བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚོག་ལྔ་འཇམ་རྒྱལ་གིས་ཚོས་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་ན། ཁྱེད་ཚོག་ལྔ་ས་ཚོས་
སྟོན་པ་ན་བསམས་བཞིན་དུ་ཚོག་རྒྱལ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་། ཚོག་རྒྱལ་གིས་ཚོས་སྟོན་པ་ན་ཡང་བསམས་བཞིན་དུ་
ཚོག་བདུན་པ་ལ་འཇུག་པ་བདེན་

ནམ་པོ་བཙུན་པ་མད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྔ་ན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སྦྱོར་གི་ཚུ་ལ་མ་ཡིན་པ། རེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ།
རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུ་ལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་སྤྲད་པ་མཛད་དོ།
།དེ་ནས་

བཙུང་ལྔ་ན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྤྲད་ནས་དགོ་སྦྱོར་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོ་སྦྱོར་དག་དེ་ལྟ་
བས་ན་ཐོན་ཡོན་བཙུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་

པ་སྤྲུམ་བཞིན་ནོ། །ངའི་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོ་སྦྱོར་
གང་བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚོག་ལྔ་འཇམ་རྒྱལ་ལས་ལྷག་པའི་ཚོས་སྟོན་ན། རིག་པའི་སྦྱེས་པ་མ་གཏོགས་ཏེ་ལྷུང་བྱེད་དོ། །
ཡང་དགོ་སྦྱོར་གང་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་སྤེའམ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །བྱད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་མེད་དམ། གཞོན་
རྒྱུ་མ་ལེགས་པར་སྦྱས་པ་དང་། ཉེས་པར་སྦྱས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཀླན་དུ་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་ལའོ། །ཚོག་ལྔ་འཇམ་རྒྱལ་
ལས་ལྷག་པར་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོག་ལྔ་ས་ཚོས་སྟོན་པ་ན་བསམས་བཞིན་དུ་ཚོག་རྒྱལ་པ་ལ་ཐལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཚོག་རྒྱལ་གིས་ཚོས་སྟོན་
པ་ན་ཡང་བསམས་བཞིན་དུ་ཚོག་བདུན་པ་ལ་ཐལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་འཇམ་
སངས་རྒྱས་

གྱི་ཉན་ཐོས་གྱིས་བཤད་པ་ལོ། རྟོན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆད་ན་ལོ། རིག་པ་འི་སྐྱེས་པ་མ་གཏོགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིག་པ་འི་
སྐྱེས་པ་བཞག་སྟེ་ལོ། ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། རྟུང་འགོ་དང་། ཡི་དགས་རན་སོང་དང་།
རན་འགོ་དང་།

{ @259A } ལྷ། འཇོག་པར་ལྷུང་བ་དག་ཏུ་སྟེག་པར་བྱེད། འཆོད་པར་བྱེད། ལྷུང་བར་བྱེད་པ་ལོ། གཞན་ཡང་ལྷུང་བ་
དེ་མ་བཤགས་ཤིང་སོ་སོར་མ་བཤགས་ན་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། རྟེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་

འགྱུར་ཞེ་ན། དགོས་པ་སྟོང་སྟོང་གི་ཁང་ཐོག་ཏུ་བྱུང་མེད་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ན། དེས་ཆོག་ལྡེ་འཇམ་དྲུག་གིས་ཆོས་
བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་སྟོང་གིས་ཆོག་ལྡེ་ཆོས་སྟོན་པ་ན་བསམས་བཞིན་དུ་ཆོག་དྲུག་པ་ལ་ཐལ་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ། ཆོག་དྲུག་

གིས་ཆོས་སྟོན་པ་ན་བསམས་བཞིན་དུ་ཆོག་བདུན་པ་ལ་ཐལ་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། ཆོས་བསྟན་ནས་ཁང་
ཐོག་བར་མར་ཞུགས་པ་ན་དེ་འི་ཕྱི་བཞིན་འོང་ཞིང་འཕགས་པ་ཆོས་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ལ་སྤིང་མ་གྲོད་ལ་
ཆོས་བསྟན་ཟེན་ཏོ་ཞེས་བྱས་

ནས་ཀྱི་འཕགས་པ་འདིར་ཡང་ཆོས་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་ཟེར་ན་དེར་ཡང་ཆོག་ལྡེ་འཇམ་དྲུག་གིས་ཆོས་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ།
དགོས་པ་སྟོང་གིས་ཆོག་ལྡེ་ཆོས་སྟོན་པ་ན་བསམས་བཞིན་དུ་ཆོག་དྲུག་པ་ལ་ཐལ་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། ཆོག་
དྲུག་གིས་

ཆོས་སྟོན་པ་ན་བསམས་བཞིན་དུ་ཆོག་བདུན་པ་ལ་ཐལ་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། འོག་གཞི་འི་ས་དང་། སྒོ་ཁང་
དང་། བང་རི་མ་གྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་རོ། བྱུང་མེད་གྱི་ཡུལ་མཁས་པ་འི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་
བྲིས་པ་

གཏན་ལ་དབབ་པ་བྱས་པ་དང་། སློབ་གཉེར་གསོད་པ་དང་། ལྟོན་ལུ་བ་དང་། དམིགས་ཀྱིས་འདྲི་བ་དང་། ཏུས་ཁྲིམས་
དཔོག་པ་དང་། ཡོན་བཞད་པ་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །དགེ་སློང་གིས་ཇི་ཙམ་འདོད་པ་བཀག་པ་དང་། ལྷ་བ་ལྷིབ་ཅན་
དང་། སླ་བ་

སྐྱར་བ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་བ་དང་། སྐྱོས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་
བ་མེད་དོ། །སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དེ་ལྷ་པ་ཇོགས་སུ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་
མགོན་མེད་

{@259B} ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཚོན་དགེ་སློང་དྲུག་སྡེ་དག་གང་ཟག་ཇོགས་པར་མ་བ་
སྟེན་པ་དག་དང་ཚིག་གིས་ཚོས་འདོན་པར་བྱེད་དེ། དེས་ཀུན་དགའི་ར་བའི་མཐར་སྐྱ་མཐོན་པོ་དང་། སྐྱ་ཚེན་པོ་སྐྱེ་བོ་
པ་ལ་པོ་ཆེའི་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱ་ལྟ་བུ་

འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་རྣམས་བྲམ་ཟེའི་གསང་ཚིག་འདོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱིས་མཁན་རྣམས་ཕྱིས་ཀྱི་གནས་ན་སྐྱ་བ་
ལྟ་བུ་གྲགས་པར་གྱུར་རོ། །བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་དགའི་ར་བ་ན་མཐར་དེ་དག་གི་སྐྱ་མཐོན་པོ་དང་། སྐྱ་ཚེན་པོ་སྐྱེ་
བོ་པ་ལ་པོ་ཆེའི་

ཚོགས་ཀྱི་སྐྱ་ལྟ་བུ་དེ་གསན་རོ། །གསན་ནས་ཀྱང་ཚོད་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་ཀུན་
དགའི་ར་བའི་མཐར་ན་སྐྱ་མཐོན་པོ་དང་། སྐྱ་ཚེན་པོ་སྐྱེ་བོ་པ་ལ་པོ་ཆེའི་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱ་ལྟ་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་
རྣམས་བྲམ་ཟེའི་གསང་

ཚིག་འདོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱིས་མཁན་རྣམས་ཕྱིས་ཀྱི་གནས་ན་སྐྱ་བ་ལྟ་བུ་འདི་ཅི་ཡིན། བཙུན་པ་དགེ་སློང་དྲུག་སྡེ་དག་
གང་ཟག་ཇོགས་པར་མ་བསྟེན་པ་དག་དང་ཚིག་གིས་ཚོས་འདོན་པར་བབྱེད་དེ། དེས་ཀུན་དགའི་ར་བའི་མཐར་སྐྱ་མཐོན་
པོ་དང་། སྐྱ་

ཆེན་པོ་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་འི་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱ་ལྟ་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བཞིན་བྲམ་ཟེ་རྣམས་བྲམ་ཟེ་འི་གསང་ཚིག་འདོན་པ་ལྟ་བུ་
དང་། ཅིས་མཁུན་རྣམས་ཅིས་ཀྱི་གནས་ན་སྐྱ་བ་ལྟ་བུ་འདི་གྲག་པར་གྱུར་ཏོ། །ཀྱན་དག་འབོ་དགོསྟོང་དག་གང་ཟག་
ཇོགས་པར་མ་བསྟེན་པ་དང་ལྟན་

ཅིག་ཚིག་གིས་ཚོས་འདོན་པར་བྱེད་དམ། བཅུན་པ་བཞིན་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གློང་
གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོསྟོང་གི་དགོ་འདུན་བསྐྱབ་པ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

རྣམས་ནི་མཁུན་བཞིན་དུ་ཆེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྡུ་མ་བཞིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འ
དས་ཀྱིས་དགོསྟོང་དུག་སྟེ་དག་ལ་སྐྱས་པ། དགོསྟོང་དག་ཁྱེད་གང་ཟག་ཇོགས་པར་མ་བསྟེན་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཚིག་
གིས་ཚོས་འདོན་པར་

{@260A} ༣༡། །བྱེད་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོསྟོང་གི་ཚུལ་མ་
ཡིན་པ། ཇེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་སྤྲད་པ་མཛད་

དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྤྲད་ནས་དགོསྟོང་རྣམས་ལ་བཀའ་ལྟུང་པ། དགོསྟོང་
དག་དེ་ལྟ་བུ་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་
བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་སྡུ་མ་བཞིན་ནོ། །དའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོ
སྟོང་གང་གང་ཟག་ཇོགས་པར་མ་བསྟེན་པ་དང་ཚིག་གིས་ཚོས་འདོན་ན་ལྟུང་བྱེད་དོ། །ཡང་དགོསྟོང་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དུག་སྟེ་འམ། གཞན་

ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །གང་ཟག་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། དགོ་
སྒྲོང་དང་དགོ་སྒྲོང་མའོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་པའོ། །ཚིག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་མཉམ་པ་དང་།
ཚིག་སྒྲུབ་

དང་། ཡི་གེ་མཉམ་པ་དང་། ཡི་གེ་སྒྲུབས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཚིག་མཉམ་པས་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིག་པ་ཐམས་
ཅད་མི་བྱ་སྟེ་ཞེས་འདོན་པ་ན་ཉེ་གནས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱ་སྟེ་ཞེས་འདོན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཚིག་
མཉམ་པས་

སོ། །ཇི་ལྟར་ཚིག་སྒྲུབས་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་རེ་ཞིག་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱ་སྟེ་ཞེས་མ་བཏོན་པར་ཉེ་གནས་དགོ་
བ་ཐུན་སུ་མ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞེས་འདོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚིག་སྒྲུབས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཡི་གེ་མཉམ་པས་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཨ་
ཞེས་འདོན་

པ་ན་ཉེ་གནས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་ཨ་ཞེས་འདོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡི་གེ་མཉམ་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཡི་གེ་སྒྲུབས་ཞེ་ན། སློབ་
དཔོན་གྱིས་རེ་ཞིག་ཨ་ཞེས་མ་བཏོན་པར་ཉེ་གནས་ཨ་ཞེས་འདོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡི་གེ་སྒྲུབས་སོ། །ཚིག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

{@260B} སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བཤད་པའོ། །འདོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན་
དུ་འཇུག་ནའོ། །ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་དང་། དུད་འགོ་དང་། ཡི་དགས་དན་སོང་དང་། དན་འགོ་
དང་། ལོག་པར་

ལྟར་བ་དག་ཏུ་སྒྲིག་པར་བྱེད། འཛོད་པར་བྱེད། ལྟར་བར་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་ལྟར་བ་དེ་མ་བཤགས་ཤིང་སེ་སོར་མ་
བཤགས་ན་དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ན་ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྟར་བར་ཇི་ལྟར་འ
གྱུར་ཞེ་ན།

དག་སྒྲིང་གིས་གང་ཟག་རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་པ་ལ་རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་པར་འདྲ་ཤེས་པས་ཆོག་མཉམ་པས་ཆོས་འ
དོན་ལ་རྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དག་སྒྲིང་གིས་གང་ཟག་རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་པ་ལ་རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་པར་འདྲ་ཤེས་
པས་ཆོག་སྒྲ་པས་ཆོས་

འདོན་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོསྟོང་གིས་གང་ཟག་ཇོགས་པར་མ་བསྟེན་པ་ལ་ཇོགས་པར་མ་བསྟེན་པར་ཡིད་
གཉིས་ཟེ་བས་ཚིག་མཉམ་པས་ཚོས་འདོན་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོསྟོང་གིས་གང་ཟག་ཇོགས་པར་མ་བསྟེན་པ་
ལ་ཇོགས་པར་

མ་བཞེན་པར་ཡིད་གཉིས་ཟབས་ཆོག་སྒྲ་བས་ཆོས་འདོན་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དག་སྒྲོང་གིས་གང་ཟག་རྩོགས་པར་
མ་བཞེན་པ་ལ་རྩོགས་པར་མ་བཞེན་པར་འདུ་གེས་པས་ཡིག་མཉམ་པས་ཆོས་འདོན་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དག་
སྒྲོང་གིས་གང་ཟག་

རྒྱལ་པོ་མ་བཞེན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་མ་བཞེན་པ་འདྲ་ཤིང་པམ་ཡི་གེ་རྩ་བམ་ཆོས་འདོན་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།
 །དགོས་པ་ལྟར་ཐག་རྒྱལ་པོ་མ་བཞེན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་མ་བཞེན་པ་ཡིད་གཉིས་ཟེངས་ཡི་གེ་མཉམ་པས་
 ཆོས་འདོན་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།

དགེ་སྤྲོད་གིས་གང་ཟག་ཤོགས་པར་མ་བསྟེན་པ་ལ་ཤོགས་པར་མ་བསྟེན་པར་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་ཡིག་ལྟ་བས་ཚེས་འ
 དོན་ན་ལྟར་བྱེད་ལྟར་རོ། །དགེ་སྤྲོད་གིས་གང་ཟག་ཤོགས་པར་བསྟེན་པ་ལ་ཤོགས་པར་མ་བསྟེན་པར་འདྲ་ཤེས་པས་
 ཚོག་མཉམ་པས་ཚེས་འདོན་

{@261A} ཨྱ། །ན་ཉིས་བྲས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤོང་གིས་གང་ཟག་རྫོགས་པར་བསྟེན་པ་ལ་རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་
པར་འདྲུ་ཞེས་པས་ཚིག་སྒྲ་བས་ཚེས་འདོན་ན་ཉིས་བྲས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤོང་གིས་གང་ཟག་རྫོགས་པར་བསྟེན་པ་ལ་
རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་

པར་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་ཚིག་མཉམ་པས་ཚོས་འདོན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྲོང་གིས་གང་ཟག་རྫོགས་པར་བ
སྟེན་པ་ལ་རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་པར་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་ཚིག་སྒྲ་བས་ཚོས་འདོན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྲོང་
གིས་གང་ཟག་རྫོགས་

པར་བསྟེན་པ་ལ་རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་པར་འདྲ་ཤེས་པས་ཡི་གེ་མཉམ་པས་ཚོས་འདོན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་
སྲོང་གིས་གང་ཟག་རྫོགས་པར་བསྟེན་པ་ལ་རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་པར་འདྲ་ཤེས་པས་ཡི་གེ་སྒྲ་བས་ཚོས་འདོན་ན་ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །

དགེ་སྲོང་གིས་གང་ཟག་རྫོགས་པར་བསྟེན་པ་ལ་རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་པར་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་ཡི་གེ་མཉམ་པས་ཚོས་འ
དོན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྲོང་གིས་གང་ཟག་རྫོགས་པར་བསྟེན་པ་ལ་རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་པར་ཡིད་གཉིས་
ཟ་བས་ཡི་གེ་སྒྲ་

བས་ཚོས་འདོན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ལྷ་བ་ལྷིབ་ཅན་དང་། སྤྲ་བ་ལྷུང་བ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཁ་ཏོན་ལུང་གཞུག་པ་
དང་། ཡོངས་སུ་འཕྲིར་འཇུག་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །རྫིས་སུ་བསྐྱགས་ཏེ་ལུང་དཔོག་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་པ་
དང་། རྫོས་

པ་དང་། སེམས་འཇུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །འདོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དེ་དྲུག་པ་རྫོགས་
སོ། ། །འདུལ་བ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ། བཅའོ་བཞི་བཅུ་ཅུ་གཅིག་པ། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་

བྱེད་གྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དགེ་སྲོང་དག་དགེ་འདུན་ལྷན་མའི་ལྷུང་བ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ལམ་གོལ་བར་
རྣམས་པས་དེ་དག་གང་

{ @261B } གི་ཚོ་དགེ་སྲོང་མདོ་སྤེལ་འཛིན་པ་དང་། འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་། མཐོ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ཐོས་པ་དེའི་ཚོན་

དེ་དག་ལྟར་བ་དེ་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གནས་པ་དང་། མགྲུ་བར་བྱ་བོ་ད་པ་ན་དག་འདུན་ལ་ཆུ་འབྲིམ་པ་འི་ཆོ་བྱམ་ཟེ་དང་། བྱིམ་བདག་

དད་པ་ཅན་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། གང་དག་རིན་པོ་ཆེ་རྟོགས་པ་དག་ཀྱང་དེ་ལས་ཉེ་བར་བརྟགས་ཤིང་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་སྤྱད་པར་བྱེད་དོ། །དགོས་པ་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་བསོད་སྟོམས་པ་འདི་དག་ཀྱང་དག་འདུན་ལ་ཆུ་འབྲིམ་པ་འི་བསོད་སྟོམས་སོགས་པར་བྱེད་དོ། །

དུག་སྡེ་སྟོ་མདུན་ཅན་འདི་དག་ནི་ཟུ་ཞིང་འཁོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ན་དུག་སྡེ་དག་གིས་ཐོས་ནས་དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། ཤེས་ལྡན་དག་ཅི་འདི་དག་ཆོས་བཟང་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་དག་འདུན་ལ་ཆུ་འབྲིམ་པར་བྱེད་སྟོམ་མཁུ། འདི་ལྟར་འདི་དག་ནི་ཆད་པ་འི་ལས་

བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་བྲིས་པ། འདི་དག་གིས་ཅི་བྱས། དུག་སྡེ་དག་གིས་ལག་པས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱས་ཏེ་འདི་ལྟར་འདི་ལྟར་བྱས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་དག་དགོས་པ་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་

ཀྱང་རེ་ཞིག་འདི་འདྲ་ན་དགོས་པར་མ་དང་། གསར་བྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་བར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ལ་ཟེར་བར་བྱེད་དོ། །དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གནས་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་དབུ་སྒྲུ་དང་སེན་

མོའི་མཆོད་རྟེན་དག་ལ་ཕྱི་བ་འཇམ་པོའི་བྱུག་པས་ཉུག་པར་བྱེད་པ་ན་དུག་སྡེ་དག་གིས་དེ་དག་གི་ལྡན་ཅིག་གནས་པ་དང་། ཉེ་གནས་དག་ལ་བྲིས་པ། དགོ་ཚུལ་དག་ཁྱེད་གྱི་མཁན་པོ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དག་གར་དོང་། དེ་དག་གིས་སྒྲིམ་པ། བསོད་ནམས་དག་

བྱེད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབུ་སྒྲུ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་དག་ལ་ཕྱི་བ་འཇམ་པོའི་བྱུག་པས་ཉུག་པར་བྱེད་དོ།

ཁྱེད་ཅག་གྲང་དེ་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་དག་གིས་ཤིག ཅི་དེ་དག་ཚོས་བཟང་པོའི་ཚོས་གིས་དབུ་སྐྱོད་དང་སེན་མོའི་
མཚོད་རྟོན་དག་ལ་སྤྱི་བ་འཇམ་

{@262A} ༡༡། ཁོའི་བྱ་ལ་ཕུག་པར་བྱེད་སྒྲུལ་མཁུ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ནི་ཆད་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་དག་
གིས་དེ་དག་ལ་བྲིས་པ། དེ་དག་གིས་ཅི་བྱས། སྤྱག་སྤྲེད་དག་གིས་ལག་པས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱས་ཏེ་འདི་ལྟ་འདི་ལྟར་བྱས་
སོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །

གང་གི་ཚོད་གོ་སྤོང་ཡོངས་སུ་གནས་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལྟར་བ་དེ་ལས་ལངས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚོན་དག་ཚུ་ལ་དག་ལ་
དག་ཚུ་ལ་དག་འདི་དང་འདི་གིས་ཤིག་ཅེས་བསྒྲོ་བ་དང་། དག་ཚུ་ལ་དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། ཁྱེད་རང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱེད། ཁོ་
བོ་ཅག་གིས་བྱར་མི་རུང་

ངོ། དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། ཁྱེད་གིས་འདི་ལྟ་འདི་ལྟར་བྱར་རུང་ན་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་བྱར་མི་རུང་། དེ་དག་གིས་སྒྲུས་པ། དེ་
ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ལྟར་བ་དེ་ཚོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བྱས་ཟིན་ཏོ། །ཁྱེད་ལ་སུས་སྒྲུས། སྤྱག་སྤྲེད་
དག་གིས་

སོ། །དག་ཚོས་དོན་ཉུང་དུ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་དག་ཚོས་དག་གང་ཟག་རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་པ་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལྟར་བ་
རྫོང་པར་བྱེད་ཅེས་སྤོང་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དག་ཚོས་རྣམས་གིས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་

པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ལན་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། གང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་
ཡིན། སྟོན་མི་བྱེད་པའི་མི་གང་ཡིན། སྤྱི་ཞིག་ཀྱང་དུ་མོངས་མི་འགྱུར། སྤྱི་ཞིག་རྟག་དུ་བརྟན་པར་གསུངས། ཡང་
དག་མཁྱེན་

པས་རྣམ་གྲོལ་བ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རབ་མཁྱེན་པ། དེ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ཡིན། སྟོན་མི་བྱེད་པའི་མི་དེ་ཡིན། དེ་

ནི་ཀུན་དུ་ཚོངས་མི་འགྱུར། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་བརྟན་པར་གསུངས། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་བ་འདི་དང་། གྲོང་གཞི་འདི་

དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་པའི་དགོ་འདུན་བསྐྱབ་པ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུང་བཞིན་ནོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་མེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྡུང་བཞིན་ཏེ། མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་བྱུང་དུག།

{@262B} རྟེན་གཤམ་རྣམས་ལ། དགོས་པ་དག་ཁྱེད་གང་ཟག་རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་པ་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལྟངས་བརྟེན་པ་བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མཛད་དོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་ཚུ་ལ་མ་ཡིན་པ། རྟེན་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་

པ། ཚུ་ལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་སྤྲད་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྤྲད་ནས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག།

པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྡུང་བཞིན་ནོ། །ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོས་པ་གང་ཟག་རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་པ་ལ་

གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལྟངས་བརྟེན་པ་བརྟེན་པའི་དགོས་པ་ཚོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། །མཉན་ཡོད་ན་དགོས་པ་འཕྲུལ་བ་དང་། དགོས་པ་མ་གསལ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ནས་ཀྱང་སྟོབ་པ་ལ་ཁོ་ཆེད་ཆོགས་མ་དང་།

པར་རིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཁྱིམ་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ལ་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། དགོསྟོང་ཁྱེད་ཀྱིས་དགོསྟོང་འཕྲལ་བ་དང་། དགོསྟོང་མ་གསལ་མ་ཁྱིམ་རྒྱམས་སུ་སོ་སོར་གོ་བར་བྱེད་

པའི་དགོསྟོང་བསྟོབར་བྱ་སྟེ། ཁྱིམ་རྒྱམས་སུ་སོ་སོར་གོ་བར་བྱེད་པའི་དགོསྟོང་ཆོས་ལྡན་མི་ལྡན་པ་ནི་མ་བསྟོས་པ་ཡང་བསྟོབར་མི་བྱ་ལ། བསྟོས་པ་ཡང་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། འདུན་པས་འགོ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གིས་འགོ་བ་དང་། གཏི་མུག་གིས་

འགོ་བ་དང་། འཇིགས་པས་འགོ་བ་དང་། གོ་བར་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་ཁྱིམ་མི་ཤེས་པའོ། །ཁྱིམ་རྒྱམས་སུ་སོ་སོར་གོ་བར་བྱེད་པའི་དགོསྟོང་ཆོས་ལྡན་མི་ལྡན་པ་ནི་མ་བསྟོས་པ་ཡང་བསྟོབར་བྱ་ལ། བསྟོས་པ་ཡང་དབྱུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེ་ན། འདུན་པས་

{@263A} ༄༅། །མི་འགོ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གིས་མི་འགོ་བ་དང་། གཏི་མུག་གིས་མི་འགོ་བ་དང་། འཇིགས་པས་མི་འགོ་བ་དང་། གོ་བར་བྱ་བ་དང་། གོ་བར་མ་བྱས་པའི་ཁྱིམ་ཤེས་པའོ། །འདི་ལྟར་བསྟོབར་བྱ་སྟེ། གནས་མལ་བཤམ་པ་བྱས་ནས་གཞི་

བརྟུངས་ཏེ་དྲིས་པའི་ཚིག་གིས་དགོསྟོང་རྒྱམས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟོན་ནས་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ན་ཇེ་དང་པོར་སྟོབར་བྱ་སྟེ། དགོསྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱེད་དགོསྟོང་འཕྲལ་བ་དང་། དགོསྟོང་མ་གསལ་མ་ཁྱིམ་རྒྱམས་སུ་སོ་སོར་

གོ་བར་བྱེད་པར་སྟོབ་མ། གལ་ཏེ་སྟོན་དེས་སྟོང་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དགོསྟོང་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱའོ། །དགོ་འདུན་བཅུ་པ་རྒྱམས་གསལ་དུ་གསོལ། དགོསྟོང་འཕྲལ་བ་དང་། དགོསྟོང་མ་གསལ་མ་ཅི་ནས་ཀྱང་སྟེ་བོ་ཕལ་པེ་ཆེའི་ཚོགས་

མ་དད་པར་རིག་པར་འགྱུར་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཁྱིམ་རྒྱམས་སྟོན་པར་བགྱིད་དེ། དགོསྟོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགོ་

སྒྲོང་འཕྲུལ་བ་དང་། དགོས་སྒྲོང་མ་གསལ་མ་བྱིམ་རྒྱུ་སྒྲོང་གོ་བར་བགྱིད་པར་སྒྲོ་ན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་
ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་

གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་བྱིམ་རྒྱུ་སྒྲོང་གོ་བར་གོ་བར་
བགྱིད་པར་བསྐྱོ་སྟེ། དགོས་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགོས་སྒྲོང་འཕྲུལ་བ་དང་། དགོས་སྒྲོང་མ་གསལ་མ་བྱིམ་རྒྱུ་
སྒྲོང་གོ་བར་བགྱིད་དོ། །འདི་

ནི་གསོལ་བའོ། །ལས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་བཅུ་ལྔ་པ་རྒྱུ་གསལ་དུ་གསོལ། དགོས་སྒྲོང་འཕྲུལ་བ་དང་། དགོ་
སྒྲོང་མ་གསལ་མ་ཅི་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་འཛོམས་མ་དད་པར་རིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱིམ་རྒྱུ་སྒྲོང་
པར་བགྱིད་ནས་དགོས་སྒྲོང་

མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་དགོས་སྒྲོང་འཕྲུལ་བ་དང་། དགོས་སྒྲོང་མ་གསལ་མ་བྱིམ་རྒྱུ་སྒྲོང་གོ་བར་གོ་བར་བགྱིད་པར་སྒྲོ་
སྟེ། དེ་འོས་དུ་དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་བྱིམ་རྒྱུ་སྒྲོང་གོ་བར་གོ་བར་བགྱིད་པར་བསྐྱོ་སྟེ།
དགོས་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་

{@263B} དགོས་སྒྲོང་འཕྲུལ་བ་དང་། དགོས་སྒྲོང་མ་གསལ་མ་བྱིམ་རྒྱུ་སྒྲོང་གོ་བར་གོ་བར་བགྱིད་ན་ཆོད་དང་ལྷན་པ་
གང་དག་དགོས་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་བྱིམ་རྒྱུ་སྒྲོང་གོ་བར་གོ་བར་བགྱིད་པར་བསྐྱོ་བར་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་ཅང་
མ་གསུང་ཤིག། །གང་དག་མི་བཟོད་པ་དེ་དག་ནི་གསུང་

ཤིག། །དགོ་འདུན་གྱིས་བཟོད་ཅིང་གནང་ནས་དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་སྒྲོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་བྱིམ་རྒྱུ་སྒྲོང་གོ་
སྒྲོང་གོ་བར་གོ་བར་བགྱིད་པར་བསྐྱོ་སྟེ། འཕྲུལ་ཅང་མི་གསུང་བས་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཏོ། །དགོས་སྒྲོང་དག་ངས་དགོ་
སྒྲོང་བྱིམ་རྒྱུ་སྒྲོང་

གོ་བར་བྱེད་པའི་ཀུན་རྟོག་པའི་ཆོས་དག་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། དགོས་སྒྲོང་བྱིམ་རྒྱུ་སྒྲོང་གོ་བར་གོ་བར་བྱེད་པས་འདི་སྐད་

ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་ཉོན་ཅིག། བྱིས་རྒྱམས་སུ་བྱིས་སུ་ན་པར་བྱེད་པ་དང་། གནས་རྒྱམས་སུ་
གནས་སུ་ན་པར་

བྱེད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འབྲས་སྤྲུའི་ཞིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་སེར་བ་འཁོར་ལོ་མི་བཟད་པ་བབ་ན་འདི་ལྟར་འ
བྲས་སྤྲུའི་ཉིད་ཤིན་ཏེ་མ་དང་། རྩེད་ཟ་བ་དང་། ཚུལ་མ་ཡིན་པས་མ་རུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བྱར་མ་ཤིང་གི་ཞིང་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ནད་ཀྱི་རིགས་དམར་པོ་

ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ན་འདི་ལྟར་བྱར་མ་ཤིང་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏེ་མ་དང་། རྩེད་ཟ་བ་དང་། ཚུལ་མ་ཡིན་པས་མ་རུང་བར་འགྱུར་བ་
ལྟ་བུ་དག་ཡོད་ཀྱིས། ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་དགོས་པ་འདི་དང་དགོས་པ་མ་འདིས་བསྟན་པའི་ཚོད་མ་འཛིན་ཅིག།
འདི་ལྟར་དགོས་པ་

འདི་དང་། དགོས་པ་མ་འདི་ནི་ཡོས་ཚོགས་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་སྐྱེར་མི་རུང་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་གྱིས། བཅོམ་
ལྷན་འདས་དང་། གནས་བརྟན་ཀུན་ཤིང་གི་རྒྱུ་ཞལ་དང་། རྒྱུ་མ་པ་དང་། རྟ་ཐུལ་དང་། བཟང་ལྷན་དང་། གནས་བརྟན་
གྲགས་པ་དང་།

གང་པོ་དང་། གྲི་མེད་དང་། བ་ལང་བདག་དང་། ལག་བཟངས་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་དང་། མོད་གཤམ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་དང་། གསུམ་
པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྲུལ་བྱེད་ཆེན་པོ་དང་། ཀ་ཏུ་འི་བྱ་ཆེན་པོ་དང་། རྟེན་རྒྱས་འོད་སྲུང་དང་། རྟེན་རྒྱས་འོད་སྲུང་དང་། གཤམ་

{@264A} ༣༩། འོད་སྲུང་དང་། འགའ་མ་འོད་སྲུང་དང་། འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་དང་། དགའ་བྱེད་དང་། ཀིམ་པི་ལ་དང་།
ལེགས་སྐྱེས་དང་། མཁ་གྲུ་དང་། ས་རི་དང་། ཉེ་སྤེ་དང་། སོམ་ཉི་མཁ་གྲུ་དང་། ལམ་བརྟན་དང་། ལམ་ཕན་བརྟན་དང་།
བརྟན་

པའི་ཤིང་རྟ་དང་། ཆེན་པོ་བ་དང་། གྲགས་སྐྱིན་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་དགོས་པ་དག་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྒྱམས་ལ་
སྟོས་ཤིག་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཏེ། དགོས་པ་བྱིས་རྒྱམས་སུ་སོ་སོར་གོ་བར་བྱེད་པ་དེ་བྱིས་རྒྱམས་སུ་སོ་སོར་གོ་བར་བྱེད་

དུ་སོང་བ་དང་། དགོས་ལྡན་

འཕྲལ་བས་དགོ་འདུན་གྱིས་དགོས་ལྡན་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཁྱིམ་རྒྱུ་མཉམ་སྲུ་སེ་སོང་གོ་བར་བྱེད་པར་བསྐྱོས་སོ་ཞེས་ཐོས་
ནས་དེ་དེའི་གནད་དུ་སོང་སྟེ་སྒྲིལ་པ། ཁྱོད་ཁྱིམ་རྒྱུ་མཉམ་སྲུ་ཁོ་བོ་སྲུན་འབྲིན་དུ་འགྲོ་འཇུག་། དགོ་འདུན་གྱི་ཚུལ་དང་ལྡན་པའི་
བཀའ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཁོ་

བོས་དེ་དང་དེ་བྱར་རུང་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟོ་བྲལ་ཏེ་རྒྱུ་མ་དག་གིས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དགྱི་བར་བྱ་བ་དང་། མགོ་ཡང་འབྲུ་མར་
གྱི་སྟོན་བཞེན་དུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྟོར་དབྱང་ལ་གདགས་པར་མི་རུང་བ་ཅི་ཡོད། དགོས་ལྡན་དེས་དགོས་ལྡན་རྒྱུ་མཉམ་
ལ་འཕྲལ་བས་བདགོས་ཏེ། དེ་ན་རེ་ཁོ་བོས་

དེ་དང་དེ་བྱར་རུང་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟོ་བྲལ་ཏེ་རྒྱུ་མ་དག་གིས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དགྱི་བར་བྱ་བ་དང་། མགོ་ཡང་འབྲུ་མར་གྱི་
སྟོན་བཞེན་དུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྟོར་དབྱང་། ལ་གདགས་པར་མི་རུང་བ་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཟེར་གྱིས། བདག་དེ་ཁྱིམ་
རྒྱུ་མཉམ་སྲུ་སེ་སོང་གོ་བར་བྱེད་པར་མི་སྟོ་ཞེས་ཟེར་

བའི་སྐབས་དེ་དགོས་ལྡན་རྒྱུ་མཉམ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོ་
སྟོང་དག་མི་གཏི་ལྷན་ཅན་དེས་གང་ཟག་ནི་གསོད་པར་རྒྱས་གྱི། དགོ་འདུན་ནི་མི་རྒྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་དགོ་འདུན་གྱིས་
ཁྱིམ་རྒྱུ་མཉམ་སྲུ་སོ་

སོང་གོ་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་སོ་སོར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ལས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། གནས་
མལ་བ་ཤམ་པ་བྱས་ནས་གཞི་བརྟུངས་ཏེ་དྲིས་པའི་ཚིག་གིས་དགོས་ལྡན་རྒྱུ་མཉམ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱོན་དགོ་འདུན་
ཐམས་ཅད་འདུག་ཅིང་

{ @264B } མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ་དགོས་ལྡན་གཅིག་གིས་གསོལ་བ་བྱ་སྟེ། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྒྱུ་མཉམ་གསན་དུ་གསོལ།
དགོས་ལྡན་འཕྲལ་བ་འདི་དང་། དགོས་ལྡན་མ་གསལ་མ་འདི་ཅི་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེའི་ཆོག་མ་དད་པར་རིག་པར་འ

གྲུང་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱིས་རྒྱུ་སྤྲོད་པར་

བགྱིད། དགོས་པ་འཕྲུལ་བ་དང་། དགོས་པ་མ་གསལ་མ་ཅི་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་འི་ཚོགས་མ་དད་པར་རིག་པར་འ
གྲུང་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱིས་རྒྱུ་སྤྲོད་པར་བགྱིད་ཀྱང་། དགོས་པ་འཕྲུལ་བ་དང་། དགོས་པ་མ་གསལ་མ་བྱིས་རྒྱུ་སྤྲོད་པར་
སེམས་གོ་བར་བགྱིད་པར་སྤྲོ་བ་སྤྲུལ་ཡང་

མ་མཆིས་ན། གལ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་། དགོ་འདུན་
གྱིས་དགོས་པ་འཕྲུལ་བ་དང་། དགོས་པ་མ་གསལ་མ་ཅི་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་འི་ཚོགས་མ་དད་པར་རིག་པར་འགྲུང་
བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱིས་རྒྱུ་སྤྲོད་པར་

སྤྲོད་པར་བགྱིད་པར་གང་གིས་མཐོང་ཞིང་གང་དུ་མཐོང་བ་དེས་བྱིས་དེར་བྱེད་དགོས་པ་འདི་དང་། དགོས་པ་མ་འདིས་བ
རྟུན་པའི་ཚོད་མ་འཛིན་ཅིག །དགོས་པ་འདི་དང་། དགོས་པ་མ་འདི་ནི་ཡོས་ཆེ་གཤམ་བཞིན་དུ་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལ་སྐྱེར་
མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་

གྱིས་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་དགོས་པ་གནས་བརྟན་གནས་བརྟན་རྒྱུ་སྤྲོད་པར་ལྟོས་ཤིག་ཅིས་སེམས་གོ་བར་བགྱིད་དུ་
སྤྲུལ་ཏོ། །འདི་ནི་གསལ་བ་པོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སེམས་རིག་པར་བྱིས་དགའ་དུ་སེམས་གོ་བར་བྱེད་ཞེས་བཀའ་
སྤྲུལ་ན། དེ་དག་སོ་

སོར་རིག་པ་དང་། སེམས་མ་རིག་པའི་བྱིས་དགའ་དུ་སེམས་གོ་བར་བྱེད་པ་ན། དེ་དག་བསོད་སྟོམས་གྱིས་ཐོངས་པར་གྱུར་
པའི་སྐབས་དེ་དགོས་པ་རྒྱུ་སྤྲོད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སོ་
སོར་རིག་པའི་བྱིས་

དགའ་དུ་སེམས་གོ་བར་བྱེད། སེམས་མ་རིག་པའི་བྱིས་དགའ་དུ་སེམས་གོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་
གནང་བ་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བསྐྱབས་པ་འདོད་པ་དང་། བསྐྱབས་པ་ལ་གྱུས་པ་དང་། བསྐྱབས་པ་ལ་

ཡོ་བྱད་

{ @265A } ཨྱ། །བསྐྱེད་སྤེལ་པའི་བསྐྱེད་སྤེལ་པ་བཟོད་ནས་དེ་དང་མཐུན་པ་དང་། དེའི་ཤས་ཆེ་བ་དང་། དེ་དང་འཆོམ་པའི་
ཆོས་དང་ལྷན་པའི་བཀའ་མཆིད་མཛད་ནས་དགོས་པ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལྟར་སྤྱད་པ་དང་། དགོས་པ་དག་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་སྤེལ་ནས་
བཅས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་

གཞན་བཡིན་ཏེ། རའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་ལ་བསྐྱེད་སྤེལ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོས་པ་གང་
གང་ཟག་ཇོགས་པར་མ་བསྐྱེད་སྤེལ་པ་གཞན་རྣམས་ལེན་གྱི་ལྟར་བཟོད་ནས་དགོས་པ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལྟར་སྤྱད་པ་
བྱེད་དོ། །ཡང་དགོས་པ་

གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲུག་སྟེ། ལམ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱ་གང་ཡིན་པའོ། །གང་ཟག་ཇོགས་པར་མ་བསྐྱེད་སྤེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
ཇོགས་པར་བསྐྱེད་སྤེལ་པ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པ་དང་། དགོས་པ་མཐོང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་ཇོགས་པར་མ་བསྐྱེད་སྤེལ་པའོ།
།གཞན་རྣམས་ལེན་

ཅེས་བྱ་བ་ལ་གཞན་རྣམས་ལེན་ནི་གཉིས་ཏེ། མཐུན་པར་འགྱུར་བ་ཀུན་ནས་སྤྱོད་བཟོད་དང་། དགོས་པ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལྟར་སྤྱད་པ་
བཟོད་པའོ། །དེ་ཅི་ཕྱིར་དེ་དག་གཞན་རྣམས་ལེན་ཅེས་བྱ་ཞེས་པའོ། །དེ་ཅི་ཕྱིར་ལས་དང་། ཀུན་ནས་སྤྱོད་བཟོད་པ་ལས་སོ། །ལྟར་བཟོད་ནས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་པའོ། །དགོས་པ་

གྱིས་གཞན་བཟུང་གཏོགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོས་པ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལྟར་སྤྱད་པ་བཟོད་པའོ། །ལྟར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་
དམྱལ་བ་དང་། དྲུང་འགྲོ་དང་། ཡི་དགས་རྣམས་དང་། རྣམ་འགྲོ་དང་། ལོག་པར་སྤྱོད་བཟོད་པ་དག་ཏུ་སྟེགས་པར་བྱེད་པ་
ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པའོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱོད་བཟོད་པ་དེ་མ་བཤགས་ཤིང་སོ་སོར་མ་བཤགས་ན་དགོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ན་སྤྱོད་
བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་བཟོད་པ་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །དགོས་པ་གིས་སོ་སོར་མ་འགྲོགས་པའི་བྱིས་དག་ཏུ་སོ་སོར་

མ་རིག་པར་འདྲ་ཞེས་པས་དགོ་

སྒྲོང་སེས་སེར་གོ་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོསྒྲོང་གིས་སེས་མ་རིག་པའི་བྱིམ་དག་ཏུ་སེས་མ་རིག་
པར་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་དགོསྒྲོང་སེས་མ་རིག་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོསྒྲོང་གིས་སེས་མ་རིག་པའི་བྱིམ་
དག་ཏུ་སེས་མ་རིག་པར་འདྲ་ཞེས་

{@265B} པས་དགོསྒྲོང་སེས་མ་རིག་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོསྒྲོང་གིས་སེས་མ་རིག་པའི་བྱིམ་དག་
ཏུ་སེས་མ་རིག་པར་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་དགོསྒྲོང་སེས་མ་རིག་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དྲིལ་བསྐྱགས་པ་ལ་
ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ངོས་ལ་རི་མོར་བྲིས་

པ་མན་ཆད་ལ་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་བདག་གིས་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞེས་སོ་
སྟུང་ནའོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྒྲིས་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉོན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ།
།གནས་ངན་ལེན་བཟོད་

པའི་ལྷུང་བྱེད་དེ་བདུན་པ་རྫོགས་སོ། །སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་པ་ཅན་ན་སྤྱེད་རྫོང་གི་འགྲམ་ན་ཁང་པ་
བརྟེགས་པའི་ཁང་བཟངས་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆོན་ཉ་པ་ལྷ་བརྒྱུ་ཆུ་ཀྱང་ཡིད་འོང་ལྷན་ལ་རྟེན་ཅིང་འཁོད་དོ། །དེ་དག་
ལ་རྒྱུ་མོ་དཔ་དང་།

ོད་པ་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལན་འགའ་ནི་རྒྱུ་མོ་དཔ་འཇུག་པར་བྱེད་ལ། ལན་འགའ་ནི་དཔ་
ཆེན་མོ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཆོན་ཉ་དག་ཉོན་པ་མེད་པ་དེའི་ཆོན་ཉ་རྒྱུ་མོ་དཔ་འཇུག་པར་བྱེད་ལ། གང་གི་ཆོན་ཉ་དག་ཉོ་
བ་ཡོད་པ་དེའི་ཆོན་

ོད་པ་ཆེན་མོ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་ཅུམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྟོན་བྱུང་ནས་དེ་དག་གིས་རྒྱུ་མོ་གཉིས་
ཀ་བཅུག་སྟེ། ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུས་ནི་རྒྱུ་མོ་དཔ་བཅུག་སྟེ། ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུས་ནི་དཔ་ཆེན་མོ་བཅུག་གོ། །གང་དག་གིས་

མྱོ་མོ་

འདྲ་པ་བཅུག་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཉ་དང་། རུས་སྤྲེལ་དང་། སྤྲེལ་པ་དང་། མུ་སྤྲིན་གྱིས་པ་གསེད་པ་དང་། ཉ་ཁྱི་བ་ལ་སོགས་པ་
མང་པོ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་ལ་དང་། འབྲས་བྱུག་པོ་ཆེ་དང་། མྱ་ལྷག་དང་། མྱ་སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྤྲེལ་
ཆེན་པོ་རྣམ་པར་

བཞག་གོ། །གང་དག་གིས་མྱོ་ད་པ་ཆེན་མོ་བཅུག་པ་དེ་དག་གིས་ནི་མྱོ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་མུ་གླང་ཡིད་འོང་ལྟ་དུ་
ཞུགས་པ་མུ་སྤྲིན་ཉ་འི་རིགས་བོང་ཆོད་ཆེན་པོ་ཉ་ལ་བ་ཟེན་ནས་དེ་དག་གིས་དེ་དྲང་བར་བརྩམས་སོ། །དེ་དག་གིས་དྲངས་
པ་ན་དེ་སང་ནས་ཉ་པ་ཉིས་

{@266A} ཟླ། །བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་། མྱོ་ད་པ་ཆེན་མོ་ཁྱེར་ཏེ་རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་ཞུགས་སོ། །ཉ་པ་དེ་དག་གིས་
ཉ་པ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པོ་གཞན་དག་ལ་ཤེས་ལྟན་དག་མྱོ་ད་པ་ཆེན་མོ་དང་། བདག་ཅག་ཁྱེར་གྱིས་རམ་མཉམ་པ་ལོག་
ཤིག་ཅེས་བྱས་སོ།

དེ་དག་གིས་ཐོས་ནས་ཉ་པ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པོ་དག་ཀྱང་ལྷགས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ་རུབ་པ་དང་། དེས་ཉ་པ་ལྷ་བརྒྱ་དང་མྱོ་ད་
པ་ཆེན་མོ་ཁྱེར་ཏེ་རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་ཞུགས་ནས་གཟུང་བར་མ་རྟུས་སོ། །སྐྱབས་མེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀླན་དུ་ཤེས་ལྟན་དག་
མྱོ་ད་པ་ཆེན་མོ་དང་། བདག་

ཅག་ཁྱེར་གྱིས་གྲོགས་གྱིས་ཤིག་ཅེས་རམ་མཉམ་པ་བསྐྱོད་པ་དང་། ལས་མ་མཐོང་བའི་མི་བ་ལང་རྩི་དག་དང་། ལྷགས་
རྩི་དག་དང་། ཤིང་བྱུན་དག་དང་། རྩ་བྱུན་དག་དང་། ལམ་གྱིས་འཆོ་བ་དག་དང་། ལམ་གོ་ལ་བས་འཆོ་བའི་མི་དག་དང་།
གཞན་ཡང་

སོག་ཆགས་བརྒྱ་རྩྭ་ལྷག་དུ་མ་དག་ལོག་ནས་དེ་དག་གིས་ལུས་སྤྲེལ་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲེལ་པ་དག་གིས་མྱོ་ར་ལ་པ་
དང་། རབ་དུ་ར་ལ་བས་མུ་སྤྲིན་དེ་ཆུ་ནས་སྤྲེལ་ལ་སྤྲེལ་པོ། །དེ་ལ་མགོ་བརྩམས་དང་། མིག་སུམ་བཅུ་ཙམ་དུ་གྱུག་ཡོད་དེ།

དེའི་མགོ་ལ་

ལ་ནི་གྲང་པོ་ཆེའི་མགོ་འདྲ། ལ་ལ་ནི་རྟའི་མགོ་འདྲ། ལ་ལ་རྩ་མེའི་མགོ་དང་། བོང་བུའི་མགོ་དང་། བ་ལང་གི་མགོ་དང་།
སྤྲུའི་མགོ་དང་། སེང་གེའི་མགོ་དང་། སྟག་གི་མགོ་དང་། རོམ་གྱི་མགོ་དང་། རྟེན་མེའི་མགོ་དང་། གྲུང་གི་མགོ་དང་།
བྲི་ལའི་

མགོ་དང་། རའི་མགོ་དང་། ལྷག་གི་མགོ་དང་། རི་དགས་ཀྱི་མགོ་དང་། མ་ཉེའི་མགོ་དང་། སྟག་གི་མགོ་དང་། བྲིའི་
མགོ་འདྲའོ། །ཀླན་དུ་ཆུ་གྲང་ཡིད་འོང་ལྷན་པའི་ཉ་པ་ལྷ་བརྒྱུས་ཀྱི་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་ཆུ་གྲང་ཡིད་འོང་ལྷན་དུ་ཞུགས་པའི་
ཆུ་སྟོན་ཉའི་

རིགས་པོང་ཚོད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱི་མོད་པ་ཆེན་མོས་ཟིན་ཏེ་ཆུ་ནས་སྐམ་ལ་ཕྱུང་ཞིང་དེ་ལ་མགོ་བཅུ་བརྒྱད་དང་། མིག་སུམ་
བཅུ་མོ་དུག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱས་ཁྲབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཐོས་ནས་སོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་སྟག་དུ་མ་དག་ཆུ་གྲང་ཡིད་འོང་ལྷན་
གྱི་འགམ་དུ་ལྷགས་ཏེ།

{@266B} ཁ་ཅིག་ནི་ལྟ་མོ་སྐྱེས་པར་གྱུར། ཁ་ཅིག་ནི་སྟོན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དག་གིས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ།
།རྫོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་དུག་པོ་ཡངས་པ་ཅན་ན་རྟེན་ཅིང་གནས་པ་དེ་དག་གྲང་ལྟ་མོ་སྐྱེས་ཏེ་དེར་ལྷགས་སོ། །
སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཡང་ཡ་

མཚན་སྐྱེས་ཏེ་མིག་ཆུགས་སུ་རྟོག་ཅིང་ཤེས་ལྷན་དག་འདིའི་མགོ་ལ་ལ་ནི་གྲང་པོ་ཆེའི་མགོ་འདྲ་ལ་དེ་ནས་རྟོག་པར་
བྱེད། འདིའི་མགོ་ལ་ལ་ནི་བྲིའི་བར་གྱི་མགོ་འདྲ་ལ་དེ་ནས་རྟོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གྲང་ཟེར་རོ། །དེའི་སྐྱབས་སུ་སངས་
རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་

ནི་མི་མཁྱེན་པ་དང་། མ་གཟིགས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་མཁྱེན་པ་རུང་བྱེད་གྲང་མི་མངའ་བས་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཉ་པ་ལྷ་བརྒྱུས་པོ་དེ་དག་རབ་དུ་ཕྱུང་རྫོགས་པར་བསྟེན་པར་མཛད་པའི་བར་དུ་སྤར་པམ་

པར་འགྱུར་བ་

བཞི་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་བཞི་ན་དུ་རྒྱས་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཆུ་ཀླུང་ཡིད་འོང་ལྡན་གྱི་འགྲམ་གྱི་
དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཤིང་དག་གིས་གདོས་བྱ་དང་། མོ་ལོང་གི་སྦྱོར་བས་སྦྱོར་བར་བྱེད། འབད་པར་བྱེད། ཚུལ་བར་བྱེད་པ་
དག་གིས་གཅིག་

བྱ་དབེན་པ་བག་ཡོད་པ་རྟོན་པ་དང་ལྡན་པ་བདག་ཉིད་བཏང་བར་གནས་པ་ན་རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་གང་གི་ཕྱིར་སྐྱོད་ཁ་སྤྱོད་
བྲེགས་ཏེ་གོས་དྲུ་སྤྲིག་དག་བགོས་ནས་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་དད་པས་ཁྲིམ་ནས་ཁྲིམ་མེད་པར་རབ་དུ་འབྱུང་བར་བྱེད་
པ། ཚངས་པར་དོད་པའི་མཐའ་

སྤྲན་མེད་པ་དེ་ཆོད་ཉིད་ལ་རང་གི་མཛོན་བར་ཤེས་པས་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱབས་ནས་བདག་གི་སྦྱེ་བ་ཟད་དོ།
།ཚངས་པར་དོད་པ་དེ། །བྱ་བ་བྱས་སོ། །སྤྲིད་པ་འདི་ལས་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་། དག་བཅོམ་བ་ཁམས་

གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། བོང་བ་དང་གསེར་དུ་མཉམ་པ། བྲམ་མཁའ་དང་ལག་མཐིལ་དུ་མཚུངས་པའི་
སེམས་དང་ལྡན་པ། ཅན་དན་བཞག་པ་ལྟ་བུ་རིག་པས་སྒྲོ་བའི་སྐབས་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིང་རིག་པ་དང་། མཛོན་པར་ཤེས་པ་
དང་། སོ་སོ་

{@267A} ༡༡། །ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པ། སྤྲིད་པ་དང་། འདོད་པའི་རྟེན་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་
པ། དབང་པོ་དང་། ཉེ་དབང་དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བ་དང་། རྗེད་པར་བྱ་བ་དང་། མཛོན་དུ་སྤྲོ་བར་
བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཆོ་ན་ལུ་

གོ་ཉམ་ང་བ་དགོན་པ་སྒྲོང་མོ་པས་ཟས་རྟེན་པར་དགའ་ཞིང་ཕ་མ་དག་གྱུང་རང་གི་བྱ་དག་ལ་ཟས་སྦྱིན་པ་དང་བྱ་བར་
སེམས་པ་དགའ་ན་སྒྲོང་མོ་པ་དག་ལ་ལྷ་སྒྲོས་གྱུང་ཅི་དགོས་པ་བྱུང་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་རྣམས་
ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་

དག་ད་ལྟར་མུ་གེ་ཉམ་ར་བ་དགོན་པ་སྤོང་མོ་པས་ཟས་རྟེན་པར་དག་འཁོར་པ་མ་དག་ཀྱང་རང་གི་བྱ་དག་ལ་ཟས་སྤྱོན་པ་
དང་བྱ་བར་སེམས་པ་དག་འཁྱོང་མོ་པ་དག་ལྟ་ལ་སྤོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པ་བྱུང་གིས་དགོས་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་ཚུར་ཤེག་
ལ་སྤོས་འདྲིན་ཇི་ལྟ་བུ་དང་

ཐེབས་པར་སྤྲོ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། འགྲོགས་བཤེས་ཇི་ལྟ་བས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེ་འཁོར་སྤོང་བྱེད་གྱི་སྤོང་དུ་དབྱར་གནས་
པར་ཁས་ལོང་ཤིག །ར་ཡང་འོད་མ་ཅན་གྱི་སྤོང་འདྲིན་དུ་བསྟེན་བཀྱར་བ་དགོས་པ་ཀུན་དག་འབོད་དང་དབྱར་གནས་
པར་ཁས་ལེན་གྱིས།

ཐམས་ཅད་ནི་བསོད་སྟོམས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ། །དགོས་པ་དག་གིས་བཅུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཚུལ་
ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་མཉམ་ནས་སྤོས་འདྲིན་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། ཐེབས་པར་སྤྲོ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། འགྲོགས་བཤེས་ཇི་ལྟ་
བས་ཡངས་པ་

ཅན་གྱི་ཉེ་ཁོར་སྤོང་བྱེད་གྱི་སྤོང་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་འོད་མ་ཅན་གྱི་སྤོང་དེ་
ཉིད་དུ་བསྟེན་བཀྱར་བ་ཚོད་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འབོད་དང་དབྱར་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །དེ་ནས་དགོས་པ་ལྟ་
བརྒྱུ་པོ་དེ་དག་འདྲི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་

འདས་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ན། འདི་ན་བདག་ཅག་ལ་ཉེ་དུ་འག་འཕང་མེད་དེ་ཉ་པའི་སྤོང་ན་བདག་ཅག་གི་ཉེ་
དུ་དག་འཁོར་གྱིས་བདག་ཅག་ཉ་པའི་སྤོང་དུ་དོང་སྟེ་ཉེ་དུ་རྒྱམས་བལྟས་ནས་ཉ་པའི་སྤོང་གི་ཉེ་ཁོར་དུ་ལོ་མ་དང་། འ
དབ་མའི་ལ་བྱ་དག་བྱས་ཏེ་དབྱར་གནས་

{@267B} པར་ཁས་སྤངས་བར་བྱ་གོར་མ་ཆག་སྟམ་སོ། །དེ་ནས་ཆུ་ཀྱང་ཡིད་འོང་ལྡན་གྱི་འགྲམ་གྱི་དགོས་པ་ལྟ་བརྒྱུ་
པོ་དེ་དག་འདྲི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་ཅག་གིས་སྤོན་ནི་ཉ་པའི་སྤོང་དུ་དོང་སྟེ་ཉེ་དུ་རྒྱམས་ལ་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་
ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་

བསྒྲག་པ་བྱས་པས་དེ་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྒྲག་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་ནས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་
དག་ཉ་པའི་གྲོང་དུ་དོང་སྟེ་ཉེ་དུ་དག་བརྟམ་ནས་ཉ་པའི་གྲོང་གི་ཉེ་གོར་དུ་ལོ་མ་དང་། འདབ་མའི་ལ་བུ་དག་བྱས་ཏེ་
དབྱར་གནས་པར་

ཁས་བླངས་སོ། །དེ་དག་གི་ཉེ་དུ་དག་ཉེ་བར་འོངས་པར་གྱུར་ནས་དེ་དག་གིས་ཉེ་དུ་ཉེ་བར་འོངས་པ་དེ་དག་ལ་སྒྲིམ་པ།
ཉེ་དུ་དག་ཁྱེད་ཅག་གང་དག་གི་གྲོང་ཚོགས་ན་དགོས་པ་དག་གི་དགོ་འདུན་ཡོན་གྱི་གནས་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ལྟར་དབྱར་གནས་
པར་ཁས་བླངས་པར་

གྱུར་པའི་ཉེ་དུ་དེ་དག་གིས་ནི་ཆེད་པ་ལེགས་པར་ཆེད་པ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་འདི་ནི་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་རྟག་པ་
ལ་སྒྲིག་བསྒྲུལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྒྲིག་བསྒྲུལ་བ་ལ་བདག་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཟས་ལ་མི་མཐུན་པའི་འདུ་ཤེས་
དང་། འཇིག་

རྟོན་ཐམས་ཅད་ལ་མཛོན་པར་མི་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སྤོང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་།
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། འགོག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་སྒྲིག་པའི་འདུ་
ཤེས་དང་། རྣམ་པར་

སྒྲོས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་རྣགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་བམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་འབྲས་
གཞིགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་ཐོས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་དམར་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་འཐོར་
བའི་འདུ་ཤེས་

དང་། རུས་གོང་གི་འདུ་ཤེས་དང་། སྤོང་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་འདུ་ཤེས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་འདི་ནི་བསམ་
གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་
སྟོམས་

{@268A} ༡༡། རང་ཉིད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྤྱི་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྤྱི་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱི་མཆེད་དང་། འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་སྤྱི་མཆེད་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་

བུ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་ཡུལ་དང་། ལྷའི་རྒྱ་བ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། རྩོན་གྱི་གནས་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྤྱི་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དག་སྤོང་འདི་ནི་དག་བཅོམ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་

བསམ་གཏན་པ་ཡིན་ནོ། །དག་སྤོང་འདི་ནི་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་སྤྲུལ་པ། འཕགས་པ་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོག་ལ་དེ་ལྟར་ཐོབ་བཅ། ཐོབ་པོ། །འཇིག་རྟེན་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་དག་པ་བ་ཡིན་པས་རེ་ཞིག་རང་གི་བུ་དག་

ལས་ཀྱང་ཐོགས་ཏེ་དེ་དག་ལ་བསོད་སྟོམས་སྤྱི་བ་དང་བྱ་བར་སེམས་སོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གསོན་ཞིང་བ་ཞུགས་ཏེ་འཆོ་ཞིང་གཞེས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འདུས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཅིག་ནི་དབྱར་ལྷ་འབྲིང་པོའི་ཉ་

ལ་དབྱར་ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྟོན་ལྷ་འབྲིང་པོའི་ཉ་ལའོ། །དེ་ལ་གང་དག་དབྱར་ལྷ་འབྲིང་པོའི་ཉ་ལ་དབྱར་ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་གདམས་ངག་མནོས་ཏེ། མྱོང་དང་། མྱོང་རྒྱལ་དང་། ཡུལ་འཁོར་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དག་ཏུ་

དབྱར་གནས་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་ནི་སྟོན་ལྷ་འབྲིང་པོའི་ལྷ་ལ་ལྷགས་ནས་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་ནི་རྫོང་པར་བྱེད། མ་ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འོག་ཏུ་འདྲེ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དག་སྤོང་གང་དག་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཉེན་གོར་སྤོང་བྱེད་གྱི་མྱོང་དུ་དབྱར་གནས་པར་

ཁས་སྤངས་པ་དེ་དག་དབྱར་གྱི་སྒྲ་བ་གསུམ་པོ་དག་འདས་ནས་ཚོས་གོས་བྱས་པ་དང་ལྷན་ ཚོས་གོས་ཟིན་པ་དང་ལྷན་
ཞིང་། རིད་པ་དང་། ཉམ་ཚུང་བ་དང་། རྟེན་པ་དང་། སྐྱམ་པ་དང་། ལུས་མ་ཐོབ་པས་ལྷུང་བ་ཟེད་དང་། ཚོས་གོས་ཐོགས་ཏེ་འ
ཁོ་དམ་

{ @268B } ཅན་གྱི་གྲོང་ག་ལ་བ་དེར་རྒྱ་ཞིང་འདོང་བ་ན། མཐར་གྱིས་རྒྱ་ཞིང་འདོང་བའི་ཆོ་འདུག་ཅན་གྱི་གྲོང་དུ་
སྦྱིན་པ་དང་། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཁོས་དག་སྤོང་རབ་རྟུ་མང་པོ་དེ་དག་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་དོ། །མཐོང་ནས་
ཀྱང་ཚེས་པ་མཚུངས་པ་རོ་དཔ་ལ་

མཉེས་ག་ཤིན་པས་བཞེས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོག་གིས་བསུ་ནས་ལྷུང་བ་ཟེད་དང་། ཚོས་གོས་དང་། ཁར་བ་དང་།
གཏུར་བྱ་དང་། རིལ་བོ་སྒྲགས་དང་། འབྲུ་མར་སྒྲོད་དང་། ལྷ་དང་། ལྷ་ཡུ་ཆད་དང་། མཆིལ་ལྷ་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་འ
དི་སྐད་ཅེས་

ཀྱང་སྒྲས་སོ། །ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཚུར་ཤེག་ །འོངས་པ་ལེགས་སོ། །ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་གང་ནས་ད་ལྟར་འ
དིར་འོངས། ཁྱེད་ཅག་གང་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས། ཚོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཁོ་བ་དག་ཅག་སྤོང་བྱེད་གྱི་གྲོང་
ནས་འདིར་འོངས་

སོ། །བདག་ཅག་སྤོང་བྱེད་གྱི་གྲོང་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་སོ། །ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཇི་ལྟར་སྤོང་བྱེད་གྱི་གྲོང་དུ་
བདེ་བ་ལ་རེག་པར་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་སམ། ཁྱེད་ཅག་བསོད་སྟོམས་གྱིས་ངལ་བར་མ་གྱུར་ཏམ། ཚོ་དང་
ལྷན་པ་ཀུན་དག་འ

བོ་བདག་ཅག་སྤོང་བྱེད་གྱི་གྲོང་དུ་ཏེ་པོར་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་མོད་གྱི། བདག་ཅག་བསོད་
སྟོམས་གྱིས་ངལ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཚོ་དང་ལྷན་པ་དག་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྒྲུང་སྟེ། འདི་ལྟར་བསོད་སྟོམས་གྱིས་བྲེལ་བས་རིད་པ་
དང་། ཉམ་ཚུང་བ་དང་། རྟེན་

བ་དང་། ལྷམ་པ་དང་། ལུས་མ་ཐོབ་པ་དང་། པགས་པ་དང་། ཤ་དང་། ཁྲག་གི་བར་གྱི་རྩོད་ཀྱི་འགྲུ་ཉ་པའི་
གྲོང་གི་ཉེན་ཀོང་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་དེ་དག་གྱུར་དབྱར་གྱི་ལྷ་བ་གསུམ་པོ་དག་འདས་ནས་ཆོས་གོས་
བྱས་པ་དང་ལྟན།

ཆོས་གོས་ཟིན་པ་དང་ལྟན་ཞིང་། ཆོ་བ་དང་། པགས་པ་དང་། ཤ་དང་། ཁྲག་རྒྱས་པས་ལྷུང་བཟེད་དང་། ཆོས་གོས་ཐོགས་
ཏེ་འོད་མ་ཅན་གྱི་གྲོང་གལ་བ་དེར་རྒྱ་ཞིང་འདོང་བ་ན་མཐར་གྱིས་རྒྱ་ཞིང་འདོང་བའི་ཆོ་འོད་མ་ཅན་གྱི་གྲོང་དུ་ཕྱིན་པ་
དང་། ཆོ་དང་ལྟན་པ་

{@269A} ༡༡། གུན་དག་འཛོམས་དག་སྒྲོང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དེ་དག་ཐག་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་ངོ། །མཐོང་ནས་གྱུར་
ཆོངས་པ་མཆོངས་པ་རོ་དཔ་ལ་མཉེས་གཤེན་པས་བཞེས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་གིས་བསུ་ནས་ལྷུང་བཟེད་དང་།
ཆོས་གོས་དང་། ཁར་བ་དང་

གཏུར་བྱ་དང་། རིལ་བོ་སྒྲགས་དང་། འབྲུ་མར་སྒྲོད་དང་། ལྷ་དང་། ལྷམ་ལུ་ཆད་དང་། མཆིལ་ལྷམ་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་འ
དི་སྐད་ཅས་གྱུར་སྒྲུས་སོ། །ཆོ་དང་ལྟན་པ་དག་ཚུར་ཞེག་འོངས་པ་ལེགས་སོ། །ཆོ་དང་ལྟན་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་གང་ནས་ད་
ལྟར་འདིར་

འོངས། ཁྱེད་ཅག་གང་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱེས། ཆོ་དང་ལྟན་པ་གུན་དག་འཛོམས་དག་ཅག་ཉ་པའི་གྲོང་ནས་འ
དིར་འོངས་སོ། །བདག་ཅག་ཉ་པའི་གྲོང་དུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱེས་སོ། །ཆོ་དང་ལྟན་པ་དག་ཇི་ལྟར་ཉ་པའི་གྲོང་དུ་
བདེ་བ་ལ་རེག་པར་དབྱར་གནས་

པར་ཁས་སྐྱེས་སམ། ཁྱེད་ཅག་བསོད་སྟོམས་གྱིས་ངལ་བར་མ་གྱུར་ཏམ། ཆོ་དང་ལྟན་པ་གུན་དག་འཛོམས་དག་ཅག་ཉ་
པའི་གྲོང་དུ་ཏེ་པོར་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱེས་ཏེ་བདག་ཅག་བསོད་སྟོམས་གྱིས་གྱུར་ངལ་བར་མ་
གྱུར་རྟོ། །ཆོ་དང་ལྟན་པ་དག་དེ་ཁོ་

ན་ལྟར་སྒྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་བསོད་སྟོམས་ཀྱིས་བྲེལ་བ་མེད་པས་ཚོ་བ་དང་། པགས་པ་དང་། འད་དང་། ཁྲག་རྒྱས་པར་གྱུར་
ཏོ། །ཚོ་དང་ལྡན་པ་དག་ད་ལྟར་མུ་གེ་ཉམ་ར་བ་དགོན་པ་སྒྲོང་མོ་པས་ཟས་རྟེན་པར་དགའ་ཞིང་ཕ་མ་དག་ཀྱང་རང་གི་བྱ་
དགའ་ལ་ཟས་སྦྱིན་

པ་དང་བྱ་བར་སེམས་པ་དགའ་ནསྒྲོང་མོ་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པ་བྱུང་ན། འདིར་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཁྱེད་ཅག་བསོད་
སྟོམས་ཀྱིས་བྲེལ་བ་མེད་པར་གྱུར་པའི་རྒྱ་ནི་གང་ཡིན། རྒྱ་ནི་གང་ཡིན། ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་འཕོ་བདག་ཅག་གིས་
ཉི་དྲུ་རྒྱམས་ཀྱི་མདུན་དུ་གཅིག་

གིས་གཅིག་གི་ཡང་དགའ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱུག་པ་བྱས་ཏེ། དགོས་པ་འདི་ནི་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་
སྤྱག་བསྐྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ལ་བདག་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཟས་ལ་མི་མཐུན་པའི་འདུ་ཤེས་
དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་

{ @269B } ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཉེས་དམིགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སྤོང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། འ
དོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། འགོག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་སྤྱག་པའི་འདུ་ཤེས་
དང་། རྒྱུ་པར་སྟོས་པའི་

འདུ་ཤེས་དང་། རྒྱུ་པར་རྒྱགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྒྱུ་པར་བཅ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྒྱུ་པར་འབྲས་གཞིགས་པའ
ི་འདུ་ཤེས་དང་། རྒྱུ་པར་ཐོས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྒྱུ་པར་དམར་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྒྱུ་པར་འཕོར་བའི་འདུ་ཤེས་
དང་། རྩས་གོང་

གི་འདུ་ཤེས་དང་། སྤོང་པ་ཉི་དྲུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་འདུ་ཤེས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་འདི་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་།
གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། སྟིང་རྩེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་། བཅ་
མཁའ་

མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་
ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལྷན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། ཕྱིར་མི་འ
ོང་བའི་འབྲས་བུ་

དང་། རྩ་འཕུལ་གྱི་ཡུལ་དང་། ལྟའི་རྣ་བ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། རྩོན་གྱི་གནས་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་
དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སློང་འདི་ནི་དག་བཅོམ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ་ཡིན་ནོ།
།དགེ་

སློང་འདི་ནི་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ།ཞེས་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱུག་པར་
བྱས་སོ། ཅི་ཡང་དག་པས་སམ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས། ཡང་དག་པས་སོ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཁྱེད་ཅག་གང་ཟག་
ཚོགས་

པར་མ་བསྟེན་པ་ལ་མིའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་བརྟེན་དུ་རུང་ངམ། རུང་ཡང་སྲིད། མི་རུང་ཡང་སྲིད་དེ། འདི་ལྟར་བདག་
ཅག་གིས་ནི་སྤྲས་སོ། །དགེ་སློང་དོན་ཉིང་དུ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་དག་གང་ཟག་ཚོགས་པར་མ་བསྟེན་པ་ལ་མིའི་ཆོས་
སྤྱོད་པ་བརྟེན་ཅེས་

{@270A} ༡༡། རྫོང་པར་བྱེད། ཕུར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐྱབས་དེ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་རྟོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། སྤྱིང་གཞི་འདི་དང་། སྐྱབས་འདི་ལ་
དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་བསྟུ་བ་

མཇུག་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་ཆེད་པར་
མཇུག་པ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆུ་གླུང་ཡིད་འོང་ལྷན་གྱི་འ
གྲམ་ན་གནས་པའི་

དགོས་ཤིང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དགོས་ཤིང་དགའ་ལྡན་གྱིས་གང་ཟག་རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་པ་ལ་མིའི་ཆོས་སྤྱོད་མ་བདེན་པ་སྤྱོད་པ་བདེན་ཆེད་ལ་བཅུ་ལྔ་པ་མཛད་དོ། །མངས་ཆུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མི་བཅོམ་པ་དང་། མི་སྦྱོར་བ་དང་། མ་བརྟགས་པར་བྱ་བ་རྒྱུ་

པར་སྤྱོད་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཅོམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། བརྟགས་ཏེ་དཔའི་བསྟགས་པ་བཅོམ་པ་དག་དགོས་ཤིང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་ཤིང་དགའ་ལྡན་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བསྐྱབས་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །དའི་ཉན་ཐོས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབས་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོས་ཤིང་གང་གང་ཟག་རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་པ་ལ་མིའི་ཆོས་སྤྱོད་མ་བདེན་པ་བཅོམ་པ་བཅོམ་པ་བྱུང་བྱེད་

དོ། །ཡང་དགོས་ཤིང་གང་ཞེས་བྱ་བ་ཞི་ཆོས་འདི་པའོ། །གང་ཟག་རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྫོགས་པར་བསྟེན་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། དགོས་ཤིང་དང་དགོས་ཤིང་མའོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་པའོ། །མིའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་ལས་འདས་པ་སྟེ། དེ་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་འཐོབ་ཀྱི་ཟ་མ་དང་། མ་ཞིང་དང་། མཚན་གཉིས་པ་དག་གིས་ཀྱང་མི་འཐོབ་ན། མེས་ཅན་དཔྱུལ་བ་དང་། རྟེན་འགོ་དང་། ཡི་དགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ལྟ་སྟོན་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

{@270B} སྤྱོད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་པས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སྤྱོད་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་པས་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སྤྱོད་མ་ཡིན་པའོ། །ཡང་ན་མིའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་དག་གོ། །སྤྱོད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བདེན་

པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་དངོས་པོ་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལོ། །སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་ནས་ལོ། །ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་
ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། རྟུང་འགྲོ་དང་། ཡི་དགས་ངན་སོང་དང་། ངན་འགྲོ་དང་། ལོག་པར་ལྷུང་བ་དག་ཏུ་སྒྲིག་པར་བྱེད། འ
ཚོད་པར་

བྱེད། ལྷུང་བར་བྱེད་པ་ལོ། །གཞན་ཡང་ལྷུང་བ་དེ་མ་བཤམས་ཤིང་སོ་སོར་མ་བཤམས་ན་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྤྲིབ་
པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཁར་སྤྲོམ་ལ། འདྲུ་ཤེས་མ་

བསྐྱུར་དགོན་པ་དང་། །ཁྱིམ་རྣམས་སུ་ནི་སྟོན་བཀྲ་དང་། །རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ལོ།
།དགོས་པོ་གིས་འདྲུ་ཤེས་མ་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤྲོ་གོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བུ་མ་བསྐྱུར་བར་འ
དི་

སྐད་ཅེས་ལྟ་རྣམས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་རྣམས་དང་། གཞོད་སྤྱོད་རྣམས་ནས་སྤྲོམ་བཞིན་དུ་
ལུས་སྤྲུལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་རྟུལ་ཁོད་ཀྱི་ཤ་ཟ་རྣམས་
མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན་

ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པོ་གིས་འདྲུ་ཤེས་མ་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤྲོ་གོས་དང་། རྟོག་པ་དང་།
ལྟ་བུ་མ་བསྐྱུར་བར་འདི་སྐད་ཅེས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོ་ཐོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་རྣམས་དང་། གཞོད་
སྤྱོད་རྣམས་

ནས་སྤྲོམ་བཞིན་དུ་ལུས་སྤྲུལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བར་ཀྱི་སྤྲོ་ཐོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་
རྟུལ་ཁོད་ཀྱི་ཤ་ཟ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོ་ཐོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པོ་གིས་འདྲུ་ཤེས་མ་བསྐྱུར་ཅིང་བ
ཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་།

{@271A} ༣། །སྤྲོ་གོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བུ་མ་བསྐྱུར་བར་འདི་སྐད་ཅེས་ལྟ་རྣམས་བལྟ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་ངོ་ཞེས་

ཟེར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲ་རྒྱམས་དང་། གཞོད་སྒྱིན་རྒྱམས་ནས་སྡེ་མ་བཞིན་དུ་ལུས་སྤྲུལ་པོ་རྒྱམས་ཀྱི་བར་དུ་
བཟླ་བའི་ཕྱིར་འགྲོའོ་ཞེས་ཟེར་ན་

ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་རྒྱུ་ཁོད་ཀྱི་ཨ་ཟ་རྒྱམས་བཟླ་བའི་ཕྱིར་འགྲོའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འ
གྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་འདྲུ་ཤེས་མ་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བུ་མ་
བསྐྱུར་བར་འདི་

སྐད་ཅེས་ལྟ་རྒྱམས་བདག་བཟླ་བའི་ཕྱིར་འོང་འོ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲ་རྒྱམས་དང་། གཞོད་སྒྱིན་རྒྱམས་
ནས་སྡེ་མ་བཞིན་ལུས་སྤྲུལ་པོ་རྒྱམས་ཀྱི་བར་དག་བདག་བཟླ་བའི་ཕྱིར་འོང་འོ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐ་
ན་འདི་སྐད་ཅེས་རྒྱུ་

ཁོད་ཀྱི་ཨ་ཟ་རྒྱམས་ཀྱང་བདག་བཟླ་བའི་ཕྱིར་འོང་འོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་འདྲུ་ཤེས་མ་
བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བུ་མ་བསྐྱུར་བར་འདི་སྐད་ཅེས་ལྟ་རྒྱམས་དང་
ལྟན་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་

བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྒྲ་བར་བྱེད། མོ་མོར་ཀུན་དག་འབར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྟན་ཅིག་གནས་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན་ལྷུང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲ་རྒྱམས་དང་། གཞོད་སྒྱིན་རྒྱམས་ནས་སྡེ་མ་བཞིན་དུ་ལུས་སྤྲུལ་པོ་རྒྱམས་ཀྱི་བར་དང་ལྟན་ཅིག་
གཏམ་འདྲེ་བར་

བྱེད། ཐེབས་པར་སྒྲ་བར་བྱེད། མོ་མོར་ཀུན་དག་འབར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྟན་ཅིག་གནས་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན་ལྷུང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་རྒྱུ་ཁོད་ཀྱི་ཨ་ཟ་རྒྱམས་དང་ལྟན་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྒྲ་བར་
བྱེད། མོ་མོར་

ཀུན་དག་འབར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྟན་ཅིག་གནས་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་འདྲུ་

ཞེས་མ་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་མ་བསྐྱར་བར་འདི་སྐད་ཅེས་ལྟ་
རྒྱལ་ས་བདག་

{@271B} དང་ལྟ་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྦྲ་བར་བྱེད། སེམས་ཀྱི་དགའ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་
ལྟ་ཅིག་གཏམ་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན་ལྟ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྟ་རྒྱལ་ས་དང་། གཞོད་སྦྱིན་རྒྱལ་ས་ནས་སྡེ་མ་བཞིན་དུ་
ལུས་སྤྲུལ་པོ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་བར་ཡང་

བདག་དང་ལྟ་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྦྲ་བར་བྱེད། སེམས་ཀྱི་དགའ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྟ་ཅིག་
གཏམ་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན་ལྟ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་རྟུལ་ཁོད་ཀྱི་ལ་ཟ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་བདག་དང་ལྟ་
ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད།

ཐེབས་པར་སྦྲ་བར་བྱེད། སེམས་ཀྱི་དགའ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྟ་ཅིག་གཏམ་པར་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སྤྲུལ་
གྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་འདྲུ་ཞེས་མ་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་མ་
བསྐྱར་

བར་འདི་སྐད་ཅེས་ཐོབ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་མི་རྟག་པའི་འདྲུ་ཞེས་ཐོབ་པོ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྟ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མི་རྟག་པ་
ལ་སྤྲུག་བསྤུལ་པའི་འདྲུ་ཞེས་ནས་སྡེ་མ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སེམས་རྟོག་པའི་འདྲུ་ཞེས་ཀྱི་བར་དུ་ཐོབ་པོ་ཞེས་ཟེར་ན་
ལྟ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་

སྟོང་གིས་འདྲུ་ཞེས་མ་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་མ་བསྐྱར་བར་འདི་
སྐད་ཅེས་ཐོབ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་པོ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྟ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་
པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་

པ་ནས་སྡེ་མ་བཞིན་དུ་བདག་དགྲ་བཅོམ་པ་རྒྱལ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྒྱལ་

པར་གྲོལ་བའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་དགོས་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་གྲོང་མེད་པའི་དགོན་པའི་
གནས་ཤིག་ན་གནས་ཤིང་དེ་ན་དེ་

དག་ལ་མི་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་འཆོ་བ་དང་། དེ་ན་དགོས་པ་གང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་དང་། སྤྱིར་
མི་འོང་བ། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་ན་མི་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་འཆོ་བར་མི་བྱེད་ནས་དགོས་པ་གིས་འདུ་ཤེས་མ་
བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་

{@272A} ༡༡། པ་དང་། སྤྱོ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་མ་བསྐྱུར་བར་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་ཀྱང་གྲོང་མེད་པའི་
དགོན་པའི་གནས་དེ་ན་གནས་ཏེ། དེ་ན་བདག་ལ་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འཆོ་བར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ། །འདི་ལྟར་དགོས་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་

དག་ཁྱིམ་རྣམས་སུ་མགྲོན་དུ་བོས་ཏེ་ཟ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ན་དེ་དག་ལ་སྟན་ཁ་ཤོ་བགྲ་བ་དག་བཤམས་ཤིང་དེ་ན་དགོས་པ་
གང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་ན་སྟན་ཁ་ཤོ་
ཉེ་བར་བགྲ་བ་དག་ཤོམ་པར་

བྱེད་ནས་དགོས་པ་གིས་འདུ་ཤེས་མ་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤྱོ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་མ་
བསྐྱུར་བར་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་ཀྱང་ཁྱིམ་དེར་མགྲོན་དུ་བོས་ཤིང་ཟོས་ཏེ། དེ་ན་བདག་ལ་ཡང་སྟན་ཁ་ཤོ་ཉེ་བར་བགྲ་བ་
དག་ཤོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན།

ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་དགོས་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དགོན་པ་ན་གནས་པ་དག་གིས་ཞི་གནས་གྱི་རྒྱ་མཚན་རང་གི་
མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས། ཉོན་མོངས་པ་དག་རྣམ་པར་མཚན་པས་འ
དོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་

དང་། གཞོད་སེམས་དག་རྒྱུད་ལ་ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་ནས་དགོས་པ་གིས་འདུ་ཤེས་མ་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་

དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་མ་བསྐྱར་བར་འདི་སྐད་ཅེས་བདག་ཀྱང་གྲོང་མེད་པའི་དགོན་པའི་གནས་དེ་ན་
གནས་ཤིང་། བདག་གིས་

ཀྱང་དེ་ན་གནས་པ་ན་ནི་གནས་གྱི་རྒྱ་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་
ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དག་རྣམས་ལ་མཉན་པས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། གཞོད་སེམས་དག་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་
ཡང་ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་།

ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་བདག་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པས་འདྲ་ཤེས་མ་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་
པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་མ་བསྐྱར་བར་འདི་སྐད་ཅེས་དགེ་སློང་གང་གིས་ལྷ་རྣམས་མཐོང་བ་དེ་ཡོད་དོ་
ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའི་ཞེས་ནི་མི་

{ @272B } ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ལྷ་རྣམས་དང་། གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་ནས་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་ལུས་སུ་ལ་པོ་
རྣམས་གྱི་བར་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའི་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཐ་
ན་འདི་སྐད་ཅེས་དགེ་སློང་གང་གིས་རྩལ་ཁོད་གྱི་༡༥

རྣམས་མཐོང་བ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའི་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་
བདག་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པས་འདྲ་ཤེས་མ་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་
མ་བསྐྱར་བར་འདི་སྐད་ཅེས་

དགེ་སློང་གང་གིས་ལྷ་རྣམས་གྱི་སྒྲ་ཐོས་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའི་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་
སུ་འགྱུར་རོ། །ལྷ་རྣམས་དང་། གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་ནས་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་ལུས་སུ་ལ་པོ་རྣམས་གྱི་བར་གྱི་སྒྲ་ཐོས་པ་དེ་ཡོད་དོ་
ཞེས་ཟེར་ཞིང་།

འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའི་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཐ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་དགེ་སློང་གང་གིས་རྩལ་ཁོད་གྱི་༡

ཟན་མཁས་ཀྱི་ལྷན་ཐོས་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅས་ཁོ་བོའི་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་ལྟ་འགྱུར་རོ། །དག་ཤོང་གིས་བདག་

ཉིད་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པས་འདྲ་ཞེས་མ་བཤམ་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤོ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བཅས་
བཤམ་པར་འདི་སྐད་ཅིས་དཔེ་སྟོང་གང་ལྟ་རྒྱལ་ས་བཤམ་བཞི་ཤིང་འགྲོ་བ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅིས་ཁོ་པོར་
ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་

ཉམ་བྱམ་སྤྱ་འགྲུར་རོ། །སྤྱ་རྒྱམ་དང་། གཞོད་ཕྱིན་རྒྱམ་སྤྱ་མ་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་སྤྱ་སྤྱ་པའི་རྒྱམ་གྱི་པར་དུ་བསྟ་པའི་
ཕྱིར་འགྲོ་བ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་པདྨ་དེ་རྒྱད་ཅེས་ཁོ་པོ་པོ་ཞེས་ཞི་མི་ཟེར་ན་ཉམ་བྱམ་སྤྱ་འགྲུར་རོ། །ཐམ་པ་དེ་རྒྱད་ཅེས་
དག་ལྟོད་རྒྱལ་ལྟོད་

གྱི་ལ་ཟ་རྒྱལ་ལ་བཏུ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་རྒྱན་ཅེས་ཁོ་པོ་འོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འ
གྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་བདག་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་རྟོན་པས་འདྲུ་ཞེས་མ་བརྒྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སློ་གྲོས་
དང་། རྟོག་པ་དང་།

{@273A} ཨྱུ་པ་མ་པ་སྐྱུར་པར་པདྨ་ཅེས་དགེ་སྤྲོད་གང་པ་ལྟ་རྒྱུ་མ་པ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་འོང་བ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་
ཟེར་ཞིང་པདྨ་ཅེས་ཁོ་པོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སྟེ་པ་སྐྱུར་པོ། ཨྱུ་རྒྱུ་མ་པ་དང་། གནོད་སྦྱིན་རྒྱུ་མ་པ་ནས་སྐྱེ་མ་
བཞིན་དུ་ལྷས་སྟེ་པ་པོ་རྒྱུ་མ་པ་

གྱི་བར་རྩ་བ་ལྟ་བུའི་སྒྱུར་ཁོང་བའདེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅས་ཁོ་བོ་འོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།
 །ཐ་ན་འདི་སྐད་ཅས་དགོས་ཤིང་གང་ལ་རྩལ་ཁོད་གྱི་ཤ་ཟ་ཆ་མས་བསྟ་བུའི་སྒྱུར་ཁོང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་
 ཅས་ཁོ་བོ་འོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །

དགེ་སྤྱོད་གིས་བདག་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་རྟོག་པས་འདྲུ་ཤེས་མ་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤྱོ་གྲོས་དང་། རྟོག་

པ་དང་། ལྷ་བམ་བསྐྱར་བར་འདི་སྐད་ཅེས་དགོས་པ་དང་ལྷ་རྣམས་དང་ལྷ་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྤྲོ་
བར་བྱེད། སོ་

སོར་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྷ་ཅིག་གནས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས། ཁོ་བོའོ་
ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ལྷ་རྣམས་དང་། གཞོད་སྤྱོད་རྣམས་ནས་སྤྲོ་མ་བཞིན་དུ་ལུས་སུ་ལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་
བར་

དང་ལྷ་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྤྲོ་བར་བྱེད། སོ་སོར་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྷ་ཅིག་གནས་
པར་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཐ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་
དགོས་པ་དང་རྟུལ་ཁོད་ཀྱི་

ལ་ཟ་རྣམས་དང་ལྷ་ཅིག་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྤྲོ་བར་བྱེད། སོ་སོར་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་
ལྷ་ཅིག་གནས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།
།དགོས་པ་གིས་བདག་ཉིད་ལ་ཉེ་

བར་སྟོན་པས་འདྲུ་ཞེས་མ་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤྲོ་གོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བམ་བསྐྱར་བར་འདི་
སྐད་ཅེས་དགོས་པ་དང་དང་ལྷ་ཅིག་ལྷ་རྣམས་གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྤྲོ་བར་བྱེད། སོ་སོར་ཀུན་དགའ་བར་
བྱེད། རྟག་ཏུ་

{ @273B } ཡང་ལྷ་ཅིག་གནས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ལྷ་རྣམས་དང་། གཞོད་སྤྱོད་རྣམས་ནས་སྤྲོ་མ་བཞིན་དུ་ལུས་སུ་ལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་བར་ཡང་ལྷ་ཅིག་
གཏམ་འདྲེ་བར་བྱེད། ཐེབས་པར་སྤྲོ་བར་

བྱེད། སོ་སོར་ཀུན་དགའ་བར་བྱེད། རྟག་ཏུ་ཡང་ལྷ་ཅིག་གནས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་

བོའ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཐ་ན་འདི་རྒྱུད་ཅེས་དགོས་ཤིང་གང་དང་ལྷན་ཅིག་རྩལ་ཁོད་ཀྱི་ཤ་ཟ་རྣམས་
གཏམ་འདྲེ་བར་

བྱེད་ཤི་ཐེབས་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཤི་ཁོས་ཀྱན་དགའ་བར་བྱེད་ཤི་རྟ་ཡང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་
ཟེར་ཞིང་འདི་རྒྱུད་ཅེས་ཁོ་བོའ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གང་གིས་བདག་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་
པས་འདྲུ་ཞེས་མ་

བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྒྲོ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་མ་བསྐྱུར་བར་འདི་རྒྱུད་ཅེས་དགོས་ཤིང་གང་
གིས་མི་རྟག་པའི་འདྲུ་ཞེས་ཐོབ་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་རྒྱུད་ཅེས་ཁོ་བོའ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
རོ། །མི་རྟག་པའི་འདྲུ་

ཞེས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་རྩལ་གང་གིས་སྒྲུབ་པ་བཞིན་རྩལ་པ་ཉིད་རྩལ་ཁོས་རྟོག་པའི་འདྲུ་ཞེས་ཀྱི་བར་རྩལ་ཐོབ་པ་དེ་ཡོད་དོ་
ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་རྒྱུད་ཅེས་ཁོ་བོའ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་བདག་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་
པས་འདྲུ་ཞེས་མ་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་

པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྒྲོ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་མ་བསྐྱུར་བར་འདི་རྒྱུད་ཅེས་དགོས་ཤིང་གང་གིས་བསམ་གཏན་
དང་ཐོ་ཐོབ་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་རྒྱུད་ཅེས་ཁོ་བོའ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་
ཐོ་ཇི་ལྟ་བུ་

དེ་བཞིན་རྩལ་གང་གིས་སྒྲུབ་པ་བཞིན་རྩལ་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་ནས་དགོས་ཤིང་གང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་
ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམས་ཀྱིས་བའི་བར་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་རྒྱུད་
ཅེས་ཁོ་བོའ་ཞེས་ནི་

{@274A} ༡༡། །མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འདི་རྩལ་དགོས་ཤིང་རབ་རྩལ་མང་པོ་དག་གྲོང་མི་དགོན་པའི་

གནས་ཞིག་ན་གནས་ཤིང་དེ་ན་དེ་དག་ལ་མི་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་འཆོ་བ་ན་དེ་དག་སྒྲིང་གང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་
ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་

མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་ན་མི་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་འཆོ་བར་མི་བྱེད་ནས། དག་སྒྲིང་གིས་བདག་ཉིད་
ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པས་འདྲ་ཞེས་མ་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤྲོ་གོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་མ་བསྐྱུར་
བར་འདི་སྐད་

ཅེས་དག་སྒྲིང་གང་གྲོང་མེད་པའི་དགོན་པའི་གནས་དེ་ན་གནས་པ་དེ་ལ་དེ་ན་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འཆོ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་
ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོ་འོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་དག་སྒྲིང་རབ་ཏུ་མང་པོ་
དག་ཁྱིམ་རྣམས་སུ་མགྲོན་

དུ་བོས་ཏེ་ཟ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ན་དེ་དག་ལ་སྟོན་ཁ་པོ་ཉེ་བར་བཀྲ་བ་དག་བཤམས་ཤིང་། དེ་ན་དག་སྒྲིང་གང་རྒྱུན་དུ་
ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་ན་སྟོན་ཁ་པོ་ཉེ་བར་བཀྲ་
བ་དག་ཞོམ་པར་བྱེད་ནས།

དག་སྒྲིང་གིས་བདག་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པས་འདྲ་ཞེས་མ་བསྐྱུར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤྲོ་གོས་དང་། རྟོག་
པ་དང་། ལྟ་བ་མ་བསྐྱུར་བར་འདི་སྐད་ཅེས་དག་སྒྲིང་གང་ཁྱིམ་དེར་མགྲོན་དུ་བོས་ཤིང་ཟོས་ཏེ་དེ་ན་དེ་ལ་ཡང་སྟོན་ཁ་པོ་
ཉེ་བར་བཀྲ་བ་དག་ཞོམ་

པར་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོ་འོ་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་དག་སྒྲིང་
རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་དགོན་པ་ན་གནས་པ་དག་གིས་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལ་
བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཀྱིས་

ཉོན་མོངས་པ་དག་རྣམ་པར་མཉན་པས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། གཞོད་སེམས་དག་རྒྱུད་ལ་ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་ནས་

དགོས་པའི་གིས་བདག་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པས་འདྲ་ཞེས་མ་བསྐྱར་ཅིང་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། གྲོ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བུ་མ་བསྐྱར་བར་འདི་སྐད་

{ @274B } ཅེས་དགོས་པའི་གིས་གོང་མེད་པའི་དགོན་པའི་གནས་དེ་ན་གནས་ཤིང་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དག་རྣམས་མཉན་པས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། གཞོད་སེམས་དག་

རྒྱུད་ལ་ཀུན་དུ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅེས་ཁོ་བོའི་ཞེས་ནི་མི་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །མི་འོ་ཆོས་བླ་མ་བརྗོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དེ་བརྒྱད་པ་རྫོགས་སོ། ། །འདྲུལ་བ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ། བཅའ་པོ་བཞི་བཅུ་ཙུ་གཉིས་པ། སངས་

རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་འོད་མའི་ཚལ་ཀ་ལ་ན་ད་ཀའི་གནས་ན་བཞུགས་སོ། །གང་གི་ཆོ་ཆོད་དང་ལྷན་པ་གྲུབ་བྱོར་གནས་མལ་འབོག་པ་དང་། ཟས་ལ་སྒོ་བར་བསྒོམ་པ་དེའི་ཆོ་ན་དེ་དང་པ་དང་ལྷན་ཞིང་བཟང་ལ་དགོ་བའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་

དགོ་འདུན་ལ་ཆོས་དང་ལྷན་པས་ཞལ་ཏ་བྱེད་པའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་ལ། དེས་སངས་རྒྱས་སམ། ཆོས་སམ། དགོ་འདུན་ཞམ། ཡིད་དུ་འཐད་པའི་དགོས་པ་རྣམས་ལ་མ་ཕུལ་བ་འམ། ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། དེས་དེ་ལྟར་ཕུལ་ཞིང་ཡོངས་

སུ་བཏང་བས་ཆོས་གོས་གསུམ་རན་ཅིང་སྒྲུབ་སྟེ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྟོངས་ནས་དགོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ཆོ་དང་ལྷན་པ་གྲུབ་བྱོར་འདི་དང་པ་དང་ལྷན་ཞིང་བཟང་ལ་དགོ་བའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་དགོ་འདུན་ལ་ཆོས་དང་ལྷན་པས་ཞལ་ཏ་བྱེད་པའི་ལས་

ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་ལ། དེས་སངས་རྒྱས་སམ། ཆོས་སམ། དགོ་འདུན་ཞམ། ཡིད་དུ་འཐད་པའི་དགོས་པ་རྣམས་ལ་མ་ཕུལ་

བཀའ་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བཅི་ཡང་མེད་དེ། དེས་དེ་ལྟར་སྤུལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་ཚོས་གོས་གསུམ་ངན་ཅིང་སྒྲུལ་
སྒྱར་ཡང་

ཡོངས་སུ་རྟོངས་ཀྱིས། གཤམ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱིས་རས་ཡུག་ཆེན་འགའ་ཞིག་རྟོན་ན་དེ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་གྲང་བུ་ཞོར་ལ་སྤྱོན་
པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་ནས། དགོ་འདུན་གྱིས་ཀྱང་རས་ཡུག་ཆེན་རྟོན་པའི་སྐབས་དེ་དགོ་སྤོང་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འ
དས་ལ་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་

{@275A} ༩། ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། གསོལ་བ་བྱས་ཏེ་བྱིན་ན་མི་གཡོ་བར་འགྱུར་རོ། འདི་ལྟར་བྱ་སྤྱོད།
གནས་མལ་བཤམ་པ་བྱས་ནས་གཞི་དེ་བརྟུངས་ཏེ་བྲིས་པའི་ཆོག་གིས་དགོ་སྤོང་རྒྱུ་མས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱོན་ནས་
དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་

འདུག་ཅིང་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ་དགོ་སྤོང་ཅིག་གིས་གསོལ་བ་བྱ་སྤྱོད། དགོ་འདུན་བཅུན་པ་རྒྱུ་མས་གསལ་དུ་གསོལ། ཆོ་
དང་ལྡན་པ་གྲང་བུ་ཞོར་འདི་ནི་དད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་བཟང་ལ་དགོ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དེ་དགོ་འདུན་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱིས་
ཞལ་ཏ་བགྱིད་པའི་ལས་

ལ་བཅོམ་ན་ལགས་ལ། དེས་སངས་རྒྱུ་སམ། ཆོས་སམ། དགོ་འདུན་ནམ། ཡིད་དུ་འབྱུང་པའི་དགོ་སྤོང་རྒྱུ་མས་ལ་མ་
སྤུལ་བཀའ་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་བཅི་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ། དེས་དེ་ལྟར་སྤུལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་ཚོས་གོས་གསུམ་

ངན་ཅིང་སྒྲུལ་སྒྱར་ཡང་ཡོངས་སུ་རྟོངས་ལ་དགོ་འདུན་ལ་ནི་རས་ཡུག་ཆེན་འབྱུར་བར་མངའ་ན། གཤམ་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་
དུས་ལ་བབ་ཅིང་བཟོད་ན་དགོ་འདུན་གྱིས་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་དགོ་འདུན་གྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་གྲང་བུ་ཞོར་ལ་རས་
ཡུག་ཆེན་སྤྱུལ་རྟོ། །

འདི་ནི་གསོལ་བའོ། སྤྱིས་དགོ་འདུན་གྱིས་དེ་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་བྱིན་པ་དང་། དགོ་སྤོང་མཛའ་བོ་དང་། ས་ལས་སྤྱོད་
གཉིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་གྲང་བུ་ཞོར་དང་ཆོར་བས་ཆོར་བས་ནས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་ཁོན་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་དགོ་སྤོང་

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མདུན་ན་ཆོ་དང་ལྷན་

པ་དག་འདི་ལྟར་དགོ་འདུན་གྱི་རྟེན་པ་རྟེན་དེ་ཅིག་གཅིག་གིས་གང་ཟག་ལ་ཡོངས་སུ་སྡོད་པར་བྱེད་ན། དགོ་འདུན་གྱིས་
རྟེན་པ་འགྲུབ་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་ནས་དགོ་སྟོང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ལ་སྒྲིམ་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གཉིས་
ཁྱེད་གཉིས་དེར་

མ་འདུས་སམ། འདུས་སོ། འོ་ན་ཅི་འི་ཕྱིར་སྟོན་པར་བྱེད། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པ། ཅི་ཁོ་བོ་ཅག་གཉིས་འདྲར་ཡང་མི་
གཞར་ངམ། དགོ་སྟོང་དོན་ཉུང་དུ་དག་ཅི་འི་ཕྱིར་དགོ་སྟོང་དག་སྤར་ལེགས་པར་རུང་བར་བྱས་ནས། དེ་འོ་གཞུང་འདི་
སྟོན་ཅེས་

{ @275B } ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་འདི་ལྟར་བཞེས་ངོར་བྱས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་རྟེན་པར་བསྡོམས་པ་བདག་གི་གང་
ཟག་ལ་བསྡོམས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་སྟོན་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོ་སྟོང་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་

གསོལ་ཏོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། གྲུང་གཞི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་
བསྐྱུ་བ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོམ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་ཁབ་ནི་མཁྱེན་བཞིན་དུ་ཆེད་པ་

མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤྲོམ་བཞིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སྟོང་མཛད་བོད་དང་། ས་
ལས་སྐྱེས་གཉིས་ལ་རྒྱས་པ། དགོ་སྟོང་གཉིས་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་སྤར་ལེགས་པར་རུང་བར་བྱས་ནས་དེ་འོ་གཞུང་འདི་
སྟོན་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་

པ་དག་གིས་འདི་ལྟར་བཞེས་ངོར་བྱས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་རྟེན་པར་བསྡོམས་པ་བདག་གི་གང་ཟག་ལ་བསྡོམས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་
བདེན་ནམ། བཅུན་པ་མད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སྟོང་གི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་
པ།

རུང་བ་མ་ཡིན་པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པོ་ཞེས་རྣམ་པར་སྤྲད་པ་མཛད་དོ།
དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྤྲད་ནས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་ཕྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་

དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་བཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་
སྟེ། ཡང་དགོ་

སྤྲོད་གང་སྟེ་ལེགས་པར་རུང་བར་བྱས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་འདི་ལྟར་བཞེས་ངོར་
བྱས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་རྟེན་པར་བསྟོས་པ་བདག་གི་གང་ཟག་ལ་བསྟོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྟར་བྱེད་དོ། །ཡང་དགོས་སྤྲོད་གང་
ཞེས་བྱ་

{@276A} ༡༡། །པ་ནི་མཛད་པོ་དང་ས་ལས་སྐྱེས་སུ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །སྟེ་ལེགས་པར་རུང་
བར་བྱས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེ་དང་པ་ཕུལ་ནས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གཞན་ནའོ། །འདི་སྐད་ཅེས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་འདི་

སྐད་ཅེས་ཟེར་ནའོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་འདི་ལྟར་བཞེས་ངོར་བྱས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དགོས་པ་གི་བཞེས་པ་གང་ཞེ་
ན། མཁན་པོའི་ནི་ལྷན་ཅིག་གཞན་པའོ། །ལྷན་ཅིག་གཞན་པའི་ནི་མཁན་པོའོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱི་ནི་ཉེ་གཞན་སོ། །

ཉེ་གཞན་གྱི་ནི་སྟོབ་དཔོན་ནོ། །མཁན་པོ་གཅིག་པའི་ནི་མཁན་པོ་གཅིག་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་གཅིག་པའི་ནི་སྟོབ་དཔོན་
གཅིག་པའོ། །མཛད་པོའི་ནི་མཛད་པོའོ། །དགོ་འདུན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་
གྱིའོ། །

རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྟེན་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་རྟེན་པ་སྟེ། རྟོན་འདིར་ནི་གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་ཡིན་པར་

དགོངས་སོ། །བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་གྲུབ་པ་ལོ། །བདག་གི་གང་ཟག་ལ་བསྐྱོམ་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བདག་གི་དོན་

དུ་འོ། །ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དགས་ངན་སོང་དང་། ངན་འགྲོ་དང་།
ལོག་པར་ལྷུང་བ་དག་ཏུ་སྒྲིག་པར་བྱེད། འཛོད་པར་བྱེད། ལྷུང་བར་བྱེད་པ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཇི་སྟེན་དུ་ལྷུང་བ་དེ་མ་
བཤགས་

ཤིང་སོ་སོར་མ་བཤགས་ན་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དགོ་སྟོང་གིས་ཇི་ཅུམ་དུ་ཅུང་ཟད་སྤར་མཐུན་ཞིང་རུང་བར་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་འདི་
སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་

དག་གིས་འདི་ལྟར་བཤེས་ངོར་བྱས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེན་པར་བསྐྱོམ་པ་བདག་གི་གང་ཟག་ལ་བསྐྱོམ་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་
ཐམས་ཅད་དུ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བཤེས་ངོར་བྱས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེན་པར་བསྐྱོམ་པ་བདག་གི་གང་ཟག་ལ་བསྐྱོམ་
པ་བདེན་ན་ལྷུང་བ་མེད་

{@276B} དོ། །འཕས་དང་པོ་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཆོར་བ་དག་གིས་ཉིན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་
དོ། །སྐར་བ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དེ་དགུ་པ་རྫོགས་སའོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་

ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་ན་བཞུགས་སོ། །བཙུང་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱབས་བྱེད་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་ཐར་པའ་
ེ་མདོ་གདོན་པ་གདོན་པར་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ནས། དགོ་སྟོང་རྣམས་སྐྱབས་བྱེད་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་

པ་འདོན་པར་བྱེད་པ་ན། རྒྱལ་སྤྲེ་དག་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་བཞི་པོ་དག་འདོན་པའི་ཆོ་ནི་ཅང་མི་སྤྲོ་བར་འཁོད་དོ། །དགོ་འ
དུན་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་འདོན་པའི་ཆོན་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་དག་གང་ལ་གཞི་ངེས་པ་དང་། གང་ཟག་ངེས་

པར་རབ་ཏུ་ཞེས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ། བདག་ཅག་གིས་མ་སོས་པ་སོས་པ་དག་ཅི་ཕྱིར་འབྲལ་བར་བྱེད། གང་དག་གིས་
དགོས་པ་རྣམས་འགྲོད་པ་དང་། ཡིད་ལ་གཅགས་པ་དང་། གནོད་པར་འགྱུར་བ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐུན་ཚོགས་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བ་

འདི་དག་གིས་སྒྲ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་བརྟོན་པ་དག་གིས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་
ངེས་པ་གཉིས་དང་། སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ཚོས་སུ་མ་བཅུ་དང་། ལྷུང་བྱེད་གྱི་ཚོས་དགྲ་བཅུ་དང་། སོ་སོར་བཤམས་པར་
བྱ་བའི་

ཚོས་བཞི་དང་། བསྐྱབ་པའི་ཚོས་མང་པོ་དང་། རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཚོས་བདུན་པོ་དག་འདོན་པའི་ཚོན་ཡང་འདི་སྐད་
ཅེས་ཚོད་ལྡན་པ་དག་གང་ལ་གཞི་ངེས་པ་དང་། གང་ཟག་ངེས་པ་རབ་ཏུ་ཞེས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་གི་མ་སོས་
པ་སོས་པ་

དག་ཅི་ཕྱིར་འབྲལ་བར་བྱེད། གང་དག་གིས་དགོས་པ་རྣམས་འགྲོད་པ་དང་། ཡིད་ལ་གཅགས་པ་དང་། གནོད་པར་འ
གྱུར་བ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐུན་ཚོགས་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བ་འདི་དག་གིས་སྒྲ་བ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་བརྟོན་
པ་དག་གིས་ཅི་བྱ་

{@277A} ༡༡། །ཞེས་ཟེར་ནས། དགོས་པ་རྣམས་གྱིས་སྒྲས་པ། ཚོད་ལྡན་པ་དག་གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་སྒྲ་བ་བྱེད་བྱེད་
ཅིང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་འདོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་སྟོན་པའི་བཀའ་ལུང་གིས་འདོན་ཏེ།
།གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཅག་

སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་སྒྲེན་ཅི་ཕྱིར་ལྷག་པ་རོད་པར་བྱེད། དགོས་པ་དོན་ཉུང་དུ་དག་ཅི་ཕྱིར། དགོ
ས་པ་དག་མཇུག་པར་འགྱུར་བ་བཞི་པོ་དག་འདོན་པའི་ཚོན་ཅིང་མི་སྒྲ་བར་འཁོད་ལ། དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་འ
དོན་པའི་ཚོན་འདི་སྐད་

ཅེས་ཚོད་ལྡན་པ་དག་གང་ལ་གཞི་ངེས་པ་དང་། གང་ཟག་ངེས་པ་རབ་ཏུ་ཞེས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་གི་མ་སོས་

པ་སོས་པ་དག་ཅི་ཕྱིར་འབྲལ་བར་བྱེད། གང་དག་གིས་དགོས་ཤིང་རྣམས་འགྱུར་པ་དང་། ཡིད་ལ་གཅགས་པ་དང་།
གཞོན་པར་འགྱུར་བ་བསྐྱབ་

པའི་གཞི་ཕྱན་ཆོག་མཁས་རབ་ཏུ་སྤྲོས་པ་འདི་དག་གིས་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་སོས་མཁས་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་བརྟོན་བདག་གིས་ཅི་
བྱུང་ཞེས་ཟེར། དེ་བཞིན་དུ་མ་དེས་པ་གཉིས་དང་། སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ཆོས་སུ་མ་བཅུ་དང་། ལྷུང་བྱེད་གྱི་ཆོས་དགུ་བཅུ་
དང་། སོས་མཁས་

བཞགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བཞི་དང་། བསྐྱབ་པའི་ཆོས་མང་པོ་དང་། རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཆོས་བདུན་པོ་དག་འདོན་པའི་
ཆོན་ཡང་འདི་སྐད་ཅིས་ཆོད་དང་ལྷན་པ་དག་གང་ལ་གཞི་དེས་པ་དང་། གང་ཟག་དེས་པ་རབ་ཏུ་ཞེས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་
བདག་ཅག་གི་

མ་སོས་པ་སོས་པ་དག་ཅི་ཕྱིར་འབྲལ་བར་བྱེད། གང་དག་གིས་དགོས་ཤིང་རྣམས་འགྱུར་པ་དང་། ཡིད་ལ་གཅགས་པ་
དང་། གཞོན་པར་འགྱུར་བ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཕྱན་ཆོག་མཁས་རབ་ཏུ་སྤྲོས་པ་འདི་དག་གིས་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་སོས་མཁས་ཐར་པའི་
མདོ་གདོན་པ་

བརྟོན་པ་དག་གིས་ཅི་བྱུང་ཞེས་ཟེར་ཞིང་སྤྱོད་པར་བྱེད། ཕྱར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད། ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དགོས་ཤིང་
རྣམས་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་རྟོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། སྤང་གཞི་འདི་དང་།
སྐབས་འདི་ལ་དགོས་ཤིང་

{@277B} གི་དགོ་འདུན་བསྐྱབ་པ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་པ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
རྣམས་ནི་མཁུན་བཞིན་དུ་ཆེད་པར་མཛད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤྲོས་པ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
དས་གྱིས་དགོས་ཤིང་རྒྱལ་སྤྱོད་དག་

ལ་རྣམས་པ། དགོས་ཤིང་དག་ཁྱེད་ཅག་ཕྱི་ཕྱོད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་པོ་དག་འདོན་པའི་ཆོན་ཅང་མི་སྤྱོད་པར་འཁོད་ལ། དགོ་འ

རྟུན་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་འདོན་པའི་ཆོ་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གང་ལ་གཞི་ངེས་པ་དང་། གང་ཟག་ངེས་པ་
རབ་ཏུ་ཤེས་

པ་ཡོད་བཞིན་དུ། བདག་ཅག་གི་རྣམས་པ་སོས་པ་དག་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་འབྲལ་བར་བྱེད། གང་དག་གིས་དགོས་པ་རྣམས་འ
གྱུར་པ་དང་། ཡིད་ལ་གཅགས་པ་དང་། གཞོད་པར་འགྱུར་བ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཕྱན་ཆོག་མས་རབ་ཏུ་སྤྲུལ་པ་འདི་དག་

གིས་སྒྲུབ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་བརྟོན་པ་དག་གིས་ཅི་བྱ། དེ་བཞིན་རྟུ་མ་ངེས་པ་གཉིས་དང་། སྤང་
བའི་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་མ་བཅུ་དང་། ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགྲུ་བཅུ་དང་། སོ་སོར་བཞགས་པར་བྱའི་ཆོས་བཞི་དང་། བསྐྱབ་
པའི་

ཆོས་མང་པོ་དང་། རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཆོས་བདུན་པོ་དག་འདོན་པའི་ཆོ་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གང་ལ་
གཞི་ངེས་པ་དང་། གང་ཟག་ངེས་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་གི་རྣམས་པ་སོས་པ་དག་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་འབྲལ་
བར་བྱེད། གང་དག་

གིས་དགོས་པ་རྣམས་འགྱུར་པ་དང་། ཡིད་ལ་གཅགས་པ་དང་། གཞོད་པར་འགྱུར་བ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཕྱན་ཆོག་མས་རབ་ཏུ་
སྤྲུལ་པ་འདི་དག་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་བརྟོན་པ་དག་གིས་ཅི་བྱ། ཞེས་སྒྲུས་པ་བདེན་ནམ།
བཅུན་

པ་མདོ་དོ། །མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་རྣམས་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ། རྩེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རུང་བ་མ་ཡིན་
པ། ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྣམ་པར་སྒྲེད་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་

{@278A} ༩། །རྣམ་པར་སྒྲེད་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་
བས་ན་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས་འདུལ་བ་ལ་ཉམ་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་གྱེ།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པ་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉམས་སྒྲིམ་གྱིས་འདྲེལ་བ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདི་ལྟར་གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དགོས་པ་
གང་ལྟར་བྱེད་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་འདོན་པ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གང་དག་གིས་དགོ་
སྟོང་རྒྱམས་འགྱུར་པ་དང་།

ཡིད་ལ་གཅགས་པ་དང་། གཞོད་པར་འགྱུར་བ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྷན་ཆོགས་རབ་ཏུ་སྤྲུལ་པ་འདི་དག་གིས་སྐྱབ་བྱེད་བྱེད་
ཅིང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་བཏོན་པ་དག་གིས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་བསྐྱབ་པ་ཁྱད་ཏུ་གསོད་ན་ལྟར་བྱེད་དོ། །ཡང་
དགོས་པ་གང་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲུག་སྟེང་མ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་གང་ཡིན་པའོ། །སྐྱབ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་དོ།
།སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕམ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་བཞི་དང་། དགོ་འདྲུན་ལྷག་མའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་། མ་ངེས་
པའི་ཆོས་གཉིས་

དང་། སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་གྱི་ཆོས་སུམ་བཅུ་དང་། ལྟར་བྱེད་གྱི་ཆོས་དགུ་བཅུ་དང་། སོ་སོར་བཞགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་
བཞི་དང་། བསྐྱབ་པའི་ཆོས་མང་པོ་དང་། རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཆོས་བདུན་པོ་དག་གོ། །མདོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེས་ཉེ་བར་
སྤྱར་བའི་

མདོ་འམ། ཡང་ན་མདོ་ཡང་དག་པར་སྤྱར་བའོ། །གདོན་པ་འདོན་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲོན་པ་ནའོ། །འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་
དང་ལྷན་པ་དག་གང་དག་གིས་དགོས་པ་སྟོང་རྒྱམས་འགྱུར་པ་དང་། ཡིད་ལ་གཅགས་པ་དང་། གཞོད་པར་འགྱུར་བ་བསྐྱབ་
པའི་གཞི་ལྷན་ཆོགས་རབ་

ཏུ་སྤྲུལ་པ་འདི་དག་གིས་སྐྱབ་བྱེད་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་གདོན་པ་བཏོན་པ་དག་གིས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་བསྐྱབ་པ་
ཁྱད་ཏུ་གསོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཁྱད་ཏུ་གསོད་པའི་བསམ་པས་ངག་དང་། ཆོག་དང་། ཐ་སྙད་དང་། སྐད་དང་།

བཟོད་པ་དང་། དེས་

{ @278B } པའི་ཚོག་དང་། ཚོག་གི་ལམ་དང་། ཚོག་གི་སྤྱ་དང་། ངག་གི་ལམ་དང་། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བཟོད་
པའོ། །ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་དང་། རྟུང་འགྲོ་དང་། ཡི་དགས་ངན་སོང་དང་། ངན་འགྲོ་དང་།
ལོག་པར་ལྷུང་བ་དག་ཏུ་

སྤྱལ་པར་བྱེད། འཚོད་པར་བྱེད། ལྷུང་བར་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་ཇི་སྤྱད་དུ་ལྷུང་བ་དེ་མ་བཤགས་ཤིང་སེ་སོར་མ་
བཤགས་ན་དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྤྱིབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འ
གྱུར་

ཞེ་ན། དགོསྟོང་ཕྱམ་པར་འགྱུར་བ་བཞི་པོ་དག་འདོན་པ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོད་དང་ལྷན་པ་དག་གང་དག་གིས་དགོསྟོང་
རྣམས་འགྲོད་པར་འགྱུར་བ་འདི་དག་བཏོན་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོསྟོང་ཕྱམ་པར་འགྱུར་བ་
བཞི་པོ་དག་འདོན་པ་ན་

འདི་སྐད་ཅེས་ཚོད་དང་ལྷན་པ་དག་གང་དག་གིས་ནི་དགོསྟོང་རྣམས་ཡིད་ལ་གཅགས་པར་འགྱུར་བ་འདི་དག་བཏོན་པས་
ཅི་བྱ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོསྟོང་ཕྱམ་པར་འགྱུར་བ་བཞི་པོ་དག་འདོན་པ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོད་དང་ལྷན་པ་
དག་གང་དག་གིས་

དགོསྟོང་རྣམས་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་འདི་དག་བཏོན་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོསྟོང་ཕྱམ་
པར་འགྱུར་བ་བཞི་པོ་དག་འདོན་པ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོད་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་དགོསྟོང་རྣམས་གསུང་བར་འ
གྱུར་བ་འདི་དག་བཏོན་པས་ཅི་བྱ་

ཞེས་ཟེར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོསྟོང་ཕྱམ་པར་འགྱུར་བ་བཞི་པོ་དག་འདོན་པ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་ཚོད་དང་ལྷན་པ་
དག་གང་དག་གིས་དགོསྟོང་རྣམས་ཀུན་དུ་གསུང་བར་འགྱུར་བ་འདི་དག་བཏོན་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འ

ལྷུང་རོ། །དགེ་སློང་ཕམ་པར་

འགྱུར་བ་བཞི་པོ་དག་འདོན་པ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གང་དག་གིས་དགེ་སློང་རྣམས་ཡོངས་སུ་གདུང་
བར་འགྱུར་བ་འདི་དག་བཏོན་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་བཞི་པོ་དག་འ
དོན་པ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་

{@279A} ༡༡། །དག་གང་དག་གིས་དགེ་སློང་རྣམས་འགྱོད་པར་འགྱུར་བ་འདི་དག་བཏོན་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཟེར་ན་
ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་བཞི་པོ་དག་འདོན་པ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གང་དག་
གིས་དགེ་སློང་རྣམས་མཛོན་པར་མི་

དག་འབར་འགྱུར་བ་འདི་དག་བཏོན་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་བཞི་པོ་
དག་འདོན་པ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གང་དག་གིས་དགེ་སློང་རྣམས་རྣམ་པར་འཁྱུམ་པར་འགྱུར་བ་འདི་
དག་བཏོན་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཟེར་ན་

ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་། དག་འདུན་ལྷག་མའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་དང་། མ་ངེས་པའི་ཆོས་གཉིས་
དང་། སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ཆོས་སུམ་བཅུ་དང་། ལྷུང་བྱེད་གྱི་ཆོས་དགུ་བཅུ་དང་། སེམས་བཤམས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་
བཞི་དང་། བསྐྱབ་པའི་ཆོས་

མང་པོ་དང་། ཚུད་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཆོས་བདུན་པོ་དག་འདོན་པ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གང་དག་གིས་དགེ་
སློང་རྣམས་འགྱོད་པ་དང་། ཡིད་ལ་གཙགས་པ་དང་། གཞོད་པ་དང་། གདུང་བ་དང་། ཀླན་དུ་གདུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་
གདུང་བ་དང་། འདོད་པ་

དང་། མཛོན་པར་མི་དག་འབ་དང་། རྣམ་པར་འཁྱུམ་པར་འགྱུར་བ་འདི་དག་བཏོན་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་གཞི་དག་དང་། ཕྱན་ཆོག་ས་དག་དང་། གླིང་གཞི་དག་དང་། སིལ་བྱ་དག་དང་། འདུལ་བ་

ལྷ་པ་དག་དང་། འདུལ་

བ་རྒྱལ་པ་དང་། འདུལ་བའི་མ་མོ་དག་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་འདུལ་བ་དང་ལྷན་པའི་མདོ་དག་འདོན་པ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་
ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་གང་དག་གིས་དགོས་པ་ལྟོང་རྣམས་འགྱུར་པ་དང་། ཡིད་ལ་གཅགས་པ་དང་། གནོད་སེམས་དང་། གཏུང་
བ་དང་། ཀུན་རྟུ་གཏུང་བ་དང་།

ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་དང་། འདོད་པ་དང་། མཛོན་པར་མི་དགའ་བ་དང་། རྣམ་པར་འཁྱུམ་པར་འགྱུར་བ་འདི་དག་བཏོན་
པས་ཅི་བྱ་ཞེས་ཟེར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་མདོ་སྡེ་དག་འདོན་པ་ན་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་
དང་ལྷན་པ་དག་གང་དག་གིས་དགོས་པ་ལྟོང་རྣམས་

{@279B} འགྱུར་པ་དང་། ཡིད་ལ་གཅགས་པ་དང་། གནོད་པ་དང་། གཏུང་བ་དང་། ཀུན་རྟུ་གཏུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་
གཏུང་བ་དང་། འདོད་པ་དང་། མཛོན་པར་མི་དགའ་བ་དང་། རྣམ་པར་འཁྱུམ་པར་འགྱུར་བ་འདི་དག་བཏོན་པས་ཅི་བྱ་
ཞེས་ཟེར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ལས་

དང་པོ་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་དང་། སེམས་འཁྱུགས་པ་དང་། ཆོར་བ་དག་གིས་ཉིན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །བསྐྱབ་པ་ཁྱད་དུ་
གསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དེ་བཅུ་པ་རྫོགས་སོ། །སྒྲོམ་ལ། ས་བོན་འཕྱུ་བ་བསྒོམ་དང་། །ཁྲི་དང་གདིང་དང་སྒྲོད་པ་དང་།
།ཕྱིས་གནོད་

འབྱུང་བ་འདེབས་པ་དང་། །རིམ་པ་གཉིས་སུ་རྩིག་པ་དོ། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་མཉམ་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཚལ་
མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆོ་སྡོན་ཤིང་མཁན་རྒྱལ་བུས་བྱས་པ། རྫོངས་པ། མི་
གསལ་བ་མི་

མཁས་པ་ཞིག་གིས་ཤིང་རྫོན་པ་བཅད་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ། །དེ་ནས་ཤིང་རྫོན་པ་དེ་ལ་
གནས་པའི་ལྷ་ཁ་དོག་ཤིན་རྟུ་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མཚན་མོ་ནམ་སྒོས་པ་དང་བཙུང་ལྷན་འདས་ག་ལ་བཤེར་སོང་སྟེ་

ཕྱིན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་

ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་པ་དང་། འདི་ལྟར་ལྟ་དེའི་ཁ་དོག་གི་མཐུས་རྒྱལ་བྱེད་
ཀྱི་ཚལ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྟ་དེས་འ
དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅུན་པ་

སྡོན་ཤིང་མཁན་ཆུང་ཞུགས་བྱིས་པ། ཆོངས་པ། མི་གསལ་བ། མི་མཁས་པ་ཞིག་གིས་བདག་གི་གནས་པ་དང་། སྤྱིང་
དང་། སྦྱོབ་པ་དང་། སྦྱབས་དང་། དཔུང་གཉིན་དང་། གནས་མལ་དང་། གཞི་དང་། རྟེན་གྱི་ཞུགས་ཤིང་སྡོན་པ་གང་
ལགས་པ་དེ་བཟུམ་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་

གཙུག་ལག་ཁང་བཞིན་དུ་སྦྱུལ་ཏེ། བཅུན་པ་དགྲུན་གྱི་དགྲ་བོ་རིང་། དགྲུན་སྤྲོད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཆོ་མཚས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་
ལ་འོད་མ་འགས་པའི་བསེར་མ་དག་ལྟར་ཞིང་བཅུན་པ་བདག་གི་བྱ་དང་ཕྱག་གྲུ་དག་གི་ཆུང་ན་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཞི།
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྟ་ཞིག་

{@280A} ༡༡། །ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སུ་ལྟ་འདིའི་གནས་བྱིན་ཅིག །ལྟ་དེས་འདི་ལྟ་སྟེ། རྟེན་པའི་
བཀའ་ལུང་གིས་རང་གི་གནས་སུ་ལྟ་དེའི་གནས་བྱིན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མོ་འདས་པ་དང་
དགོ་སྤོང་གི་དགོ་འདུན་གྱི་ཤོང་དུ་གདན་

བཞུགས་པ་ཉིད་ལ་བཞུགས་སོ། །བཞུགས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སྤོང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། དགོ་སྤོང་
དག་མདང་ལྟ་ཁ་དོག་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཞིག་མཚན་མོ་ནམ་སྟོས་པ་དང་ངག་ལ་བཤེར་འོངས་ཏེ་ཕྱིན་ནས། ངའི་ཞབས་
གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་

མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་པ་དང་། འདི་ལྟར་ལྟ་དེའི་ཁ་དོག་གི་མཐུས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་
ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་ང་ལ་ལྟ་དེ་འདི་སྐད་ཅེས་བཅུན་པ་སྡོན་ཤིང་མཁན་ཆུང་ཞུགས་བྱིས་པ།

མོངས་པ། མི་གསལ་བ། མི་

མཁས་པ་ཞིག་གིས་བདག་གི་གནས་དང་། གླིང་དང་། སྐྱོབ་པ་དང་། སྐྱབས་དང་། དཔུང་གཉིན་དང་། གནས་མལ་དང་།
གཞི་དང་། ཉེན་གྱི་ལྷགས་ཤིང་ལྷོན་པ་གང་ལགས་པ་དེ་བཟུམ་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞིན་དུ་སྐྱེལ་ཏེ།
བཙུན་པ་དགུན་གྱི་དགུང་

ནི་རིང་། དགུན་སྐྱོད་གྱི་དུས་ཀྱི་ཆོ་ནེ་ཆོས་བརྒྱན་གྱི་བར་ལ་འོད་མ་འགས་པའི་བསེར་མ་དག་ལྡང་ཞིང་། བཙུན་པ་བདག་གི་བུ་དང་སྤྲུག་གྲུ་དག་ནི་ཆུང་ན་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཞི་ཞེས་ཟེར་བས་དགོས་པ་དག་འདི་ལྟར་ལྷ་དག་དེ་སྐྱོད་ཅིས། གྱེ་
མ་ལྷ་གྲུའི་བུའི་དགོ་སྐྱོད་རྣམས་

ནི་འདི་ལྷ་སྒྲེ། དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱོད་པར་བྱེད། ཟུར་ཀ་གཏོང་བར་བྱེད།
ཁ་ཟེར་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མི་མཛེས་ཤིང་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྐྱེལ་དུ་དགོངས་ཏེ།
ཉེས་དམིགས་གང་ཅུང་ཟད་ཅི་བྱུང་བ་དེ་ནི་

དགོས་པ་དག་ཤིང་ལྷོན་པ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་སྐྱེལ་དུ་དགོངས་ནས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་ཕྱུལ་
པ། དགོས་པ་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་དགོས་པ་གིས་ཤིང་ལྷོན་པ་གཙོད་པར་མི་བྱུངོ། །གཙོད་ན་འགལ་ཚབས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།
ཁ་ཟེར་སྐྱེལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདོག་གནས་ན་

{ @280B } འདོག་གི་ནགས་མཚོག་ན་བཞུགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་གིས་ཤིང་ལྷོན་པ་གཙོད་པར་
མི་བྱུངོ་ཞེས་བཀའ་ཕྱུལ་ནས། དགོས་པ་ལག་གི་སྤྲ་དག་གིས་ཤིང་མེད་པས་མཁར་ལན་དག་བཏང་བར་གྱུར་ཏོ།
ཁ་ཟེར་སྐྱེལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་མཁུན་བཞིན་དུ་

ཆེད་པར་མཛད་པས་ཁ་ཟེར་སྐྱེལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དག་འབོ་ལ་རྣམས་པ། ཀུན་དག་འབོ་ཅིའི་
ཕྱིར་དགོས་པ་ལག་གི་སྤྲ་དག་གིས་མཁར་ལན་དག་བཏང་བར་གྱུར། བཙུན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོས་པ་གིས་

ཞིང་ལྗོན་པ་གཅད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་

ནས་༥ དགོསྟོང་ལག་གི་སྤྱོད་དག་གིས་ཞུགས་ཞིང་མ་མཆིས་པས་མཁར་ལན་བཏང་བར་གྱུར་རྟེ། །ཀུན་དག་འབོངས་
དགོསྟོང་ལག་གི་སྤྱོད་ཀྱི་ཏྲོད་པའི་ཆོས་དག་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། དགོསྟོང་ལག་གི་སྤྱོད་ཞག་བདུན་ནམ་བཟུང་གིས་
ཞིང་ལྗོན་པ་བཅོད་པར་འགྱུར་བན་

ཞིང་ལྗོན་པ་དེའི་བྱུང་བྱེད་ཀྱིས་འཁོར་བྱ་ཞིང་། སྤྱོད་དང་། མེ་ཏོག་དང་། གཏོར་མ་ཡང་སྤྱིན་པར་བྱ། རྒྱུད་ཆགས་
གསུམ་པ་ཡང་བསྐྱུག་པར་བྱ། ཡོན་བཞད་པ་ཡང་བྱ་ཞིང་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དག་ཉེ་བར་གཞག་པར་ཡང་བྱ།
མི་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དག་གི་བསྐྱུགས་པ་

མ་ཡིན་པ་དག་ཀྱང་བཟོད་པར་བྱ། འདི་སྐད་ཅེས་ཞིང་ལྗོན་པ་འདི་ལ་ལྟ་གང་གནས་པ་དེ་གནས་གཞན་ཆོལ་ཅིག །ཞིང་
ལྗོན་པ་འདིས་མཆོད་རྟེན་གྱི་འཇམ་ཆོས་ཀྱི་འཇམ། དགོ་འདུན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་འ
ོ་འོག་ཏུ་ཉེ་མ་བདུན་ནམ་བཟུང་

གིས་ཞིང་ལྗོན་པ་དེ་གཅད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འགྱུར་བ་སྟོན་ན་གཅད་པར་མི་བྱའོ། །འོན་ཏེ་མི་སྟོན་ན་གཅད་པར་བྱའོ།
།དགོསྟོང་ལག་གི་སྤྱོད་ཀྱི་ཏྲོད་པའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་ན་འགལ་ཆབས་
ཅན་

དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རེ་ཞིག་འདུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་
བསྐྱེད་པའི་གཞི་བཅའ་བར་ནི་མི་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བྱེད་གྱི་ཆལ་མགོན་མེད་
ཟས་སྤྱིན་གྱི་ཀུན་

{@281A} ༭། །དག་འར་བ་ན་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆོན་དགོསྟོང་དུག་སྟེ་དག་རང་གི་ལག་གིས་ཞིང་ལྗོན་པ་གཅོད་
ཅིང་གཅོད་དུ་འཇུག་པར་ཡང་བྱེད། རྩ་སྟོན་པོ་རྩ་ཞིང་རྩ་འཇུག་པར་ཡང་བྱེད། མེ་ཏོག་དག་འཐོག་ཅིང་འཐོག་ཏུ་འཇུག་

པར་ཡང་

བྱེད་ནས་གཞན་ལ་སྤྲོད་པ་ཅན་དག་ཤེས་ལྡན་དག་ལྷན་ཁྲིའི་བུའི་དགོས་ཤིང་འདི་དག་ནི་རང་གི་ལག་གིས་ཤིང་ལྷོན་པ་
གཙོད་ཅིང་གཙོད་དུ་འཇུག་པར་ཡང་བྱེད། ལྷ་སྤྲོན་པོ་རྒྱུ་ཞིང་རྒྱུ་ཞིང་འཇུག་པར་ཡང་བྱེད། མེ་ཏོག་དག་འཕྲོག་ཅིང་འཕྲོག་
དུ་འཇུག་པར་ཡང་

བྱེད་དེ། བཅའ་ཅན་གྱི་མཁུ་བཅའ་འདི་དག་ཀྱང་རང་གི་ལག་གིས་ཤིང་ལྷོན་པ་གཙོད་ཅིང་གཙོད་དུ་འཇུག་པར་ཡང་
བྱེད། ལྷ་སྤྲོན་པོ་རྒྱུ་ཞིང་རྒྱུ་ཞིང་འཇུག་པར་ཡང་བྱེད། མེ་ཏོག་དག་འཕྲོག་ཅིང་འཕྲོག་དུ་འཇུག་པར་ཡང་བྱེད་པས་ཤེས་ལྡན་
དག་ལྷན་ཁྲིའི་བུའི་

དགོས་ཤིང་འདི་དག་དང་། བཅའ་ཅན་གྱི་མཁུ་བཅའ་འདི་དག་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཅི་ཡོད། བསམ་པ་ནི་ཅི་ཡོད། ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ནི་
ཅི་ཡོད། སྤྲོད་པ་དགོས་ཤིང་མཁུ་བཅའ་འདི་དག་ལ་བསམ་པ་སྤྲོད་པ་དང་བྱ་བར་སེམས་ཞེས་སྤྲོད་པར་བྱེད། ལྷ་ཀ་
གཏོང་

བར་བྱེད། ཁ་ཅེར་བར་བྱེད་པའི་སྐབས་དེ་དག་སྤྲོད་པ་རྒྱུ་ཞིང་རྒྱུ་ཞིང་འཇུག་པར་ཡང་གསལ་ལྟོ། རྒྱུ་ཞིང་འཇུག་པར་
དས་ཀྱིས་བྱུང་བ་འདི་དང་། སྤྲོད་པ་ནི་འདི་དང་། སྐབས་འདི་ལ་དགོས་ཤིང་གི་དགོས་ཤིང་བསྐྱེད་པ་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་སྤྲོད་པ་བཞིན་ནོ། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱུ་ཞིང་རྒྱུ་ཞིང་འཇུག་པར་ཡང་མཛད་པ་སྤྲོད་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་སྤྲོད་པ་བཞིན་ནོ། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོས་ཤིང་རྒྱུ་ཞིང་རྒྱུ་ཞིང་འཇུག་པར་ཡང་སྤྲོད་པ་ཞེས་པ་
ཅག་རང་

གི་ལག་གིས་ཤིང་ལྷོན་པ་གཙོད་ཅིང་གཙོད་དུ་འཇུག་པར་ཡང་བྱེད། ལྷ་སྤྲོན་པོ་རྒྱུ་ཞིང་རྒྱུ་ཞིང་འཇུག་པར་ཡང་བྱེད། མེ་ཏོག་
དག་འཕྲོག་ཅིང་འཕྲོག་དུ་འཇུག་པར་ཡང་བྱེད་པ་བདེན་མཁུ་བཅའ་འདི་དག་ལ་སྤྲོད་པ་ཞེས་པ་
སྤྲོད་པ་ཞེས་པ་

{@281B} ཡིན་པ། རྫོང་སྤྱི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ། རྫོང་པ་མ་ཡིན་པ། རྫོང་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཞི་རབ་དུ་གྱུར་
བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་རྣམ་པར་སྤྲད་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་པ་དཔལ་གྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་རྣམ་པར་སྤྲད་
ནས་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་

སྤྱུལ་པ། དག་སྒྲོང་དག་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཅན་ཡོན་བཅུ་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པས། །དུལ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་
པའི་གཞི་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྣ་མ་བཞིན་ཀོ། །དེ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་དུལ་བ་ལ་བསྐྱེད་
པའི་གཞི་འདི་ལྟར་

གདོན་པར་བྱ་སྟེ། ལ་ཤོན་གྱི་ཚེ་གས་དང་། འཁྱུང་པོའི་གནས་འཛིག་གམ། འཛིག་རྒྱ་འཛུང་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ། །ལ་ཤོན་གྱི་
ཚེ་གས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལ་ཤོན་ལྷ་སྟེ། རྩ་པའི་ལ་ཤོན་དང་། རྩོད་བྱའི་ལ་ཤོན་དང་། ཐོ་གླུའི་ལ་ཤོན་དང་། འགས་པའི་ལ་ཤོན་
དང་། ལ་

བོན་གྱིས་བོན་ཉིད་ནི་ལྟ་པ་ལོ། ལུ་བའི་ས་བོན་གང་ཞིག་གྲ་སྐྱང་དང་། ལྷ་དག་དང་། ཡུང་དང་། གླུ་ལྔ་ལེར་དང་། བོང་དང་། དཀར་པོ་དང་། གཞན་ཡང་རྩ་བ་བཏབ་པ་ལས་རྩ་བ་ཉིད་སྟེ་བ་གང་ཡིན་པ་ལོ། རྫོང་བུ་འི་ས་བོན་གང་ཞིག་གི་འིང་ཀན་ཙཱ་

ན་དང་། ཀ་པི་ཏ་ལ་དང་། ཨ་ཤ་རྒྱ་དང་། ཨུ་རུ་མ་བླ་ར་དང་། [~NA+YA] གོ་རྩ་དང་། གཞན་ཡང་རྫོང་བྱ་བ་ཏ་བ་པ་
ལས་རྫོང་བྱ་ཉིད་སྦྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་ལོ། གོ་བྱ་འི་ས་བོན་གང་ཞིག་ བྱ་རམ་གིང་དང་། འདས་བྱ་དང་། སྒྲིག་མ་དང་། རྒྱ་
མཚོ་ནས་འཕྱུང་བ་དང་།

གཞན་ཡང་ཐོག་ལྟ་བུ་བྲལ་པ་ལས་ཐོག་ཉིད་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །འགས་པའི་ས་བོན་གང་ཞེ་ན། ཨ་ཇ་ཀ་དང་། ས་ཇ་ཀ་
དང་། ས་ནིན་ཇ་ཀ་དང་། ལྷ་ལྷིན་དང་། རིམ་ལྷ་འི་དང་། གཞན་ཡང་འགས་པ་བྲལ་པ་ལས་འགས་པ་ཉིད་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་
པའོ།

ས་བོན་གྱི་ས་བོན་གང་ཞེ་ན། སྤྲུའུ་དང་། ཉན་དང་། སྒོ་དང་། མོན་སྒྲན་སྤྲུ་དང་། མོན་སྤྲན་སྤྲུ་དང་། ཡུངས་ཀར་དང་།
གཞན་ཡང་ས་བོན་བཏབ་པ་ལས་ས་བོན་ཉིད་སྒྱུ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །འབྲུང་པོའི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འབྲུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་

{@282A} ལྷོ་གྲུ་སྤྲུ་དག་དང་། བྱེ་མ་ལེབ་དག་དང་། སྤྲང་བྱ་དག་དང་། ཏིལ་དང་ཐུབ་མ་ཟ་བ་དག་དང་། སྤྲུལ་
དག་དང་། སྤྲིག་པ་དག་དང་། སྤྲང་བྱ་ཏེ་མ་ཤུ་ཀ་དག་དང་། ཏེ་ལ་ཏ་ཀ་དག་གོ། །དེ་དག་གི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིང་ལྷོན་

པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་འཇིག་གམ་འཇིག་ཏུ་འཇུག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲིན་པ་དང་། སྤྲོལ་བ་དང་། གཙོད་པ་དང་། འ
བེགས་པ་དང་། འཚོག་པ་དང་། འཚོག་ཏུ་འཇུག་ནའོ། །ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། ཏུད་འགོ་
དང་། ཡི་

དགས་རན་སོང་དང་། རན་འགོ་དང་། ལོག་པར་ལྷུང་བ་དག་ཏུ་སྤྲིག་པར་བྱེད། འཚོད་པར་བྱེད། ལྷུང་བར་བྱེད་པའོ།
གཞན་ཡང་ཇི་སྤྲུ་ལྷུང་བ་དེ་མ་བཤགས་ཤིང་སོ་སོར་མ་བཤགས་ན་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྤྲིབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ།
དེས་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། །།བར་སྤྲོམ་ལ། །ས་བོན་ལྔ་དང་ཉམས་བྱེད་དང་། །སྤྲོན་ཤིང་
གཙོད་དང་རྩ་རྩ་དང་། སྤྲོད་དང་མཆག་དང་རྩ་རྩ་དང་། །ཉ་ཕྱིབས་ཤེས་རྒྱལ་ཉིད་དོ། །དགེ་སྤྲོད་གིས་རྩ་བའི་ས་བོན་ལ་

རྩ་བའི་ས་བོན་དུ་འདྲུ་ཤེས་ཤིང་སྤྲོན་པོ་ལ་སྤྲོན་པོར་འདྲུ་ཤེས་ནས་གཙོད་དམ། གཙོད་དུ་འཇུག་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།
།སྤྲོན་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཙོད་དམ། གཙོད་དུ་འཇུག་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྲོམ་པོ་ལ་སྤྲོན་པོར་འདྲུ་ཤེས་པས་
གཙོད་དམ།

གཙོད་དུ་འཇུག་ན་ཉམས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྤྲོམ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཙོད་དམ། གཙོད་དུ་འཇུག་ན་ཉམས་བྱས་སུ་འ
གྱུར་རོ། །དགེ་སྤྲོད་གིས་རྩ་བའི་ས་བོན་ལ་སྤྲོད་བུའི་ས་བོན་དུ་འདྲུ་ཤེས་ཤིང་སྤྲོན་པོ་ལ་སྤྲོན་པོར་འདྲུ་ཤེས་པས་གཙོད་

དམ།

གཙོད་རྒྱ་འཇུག་ལྷུང་བྱེད་རྒྱ་འགྱུར་རོ། རྫོག་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཙོད་དམ། གཙོད་རྒྱ་འཇུག་ལྷུང་བྱེད་རྒྱ་འགྱུར་རོ། ལྷན་པོ་ལ་རྫོག་པོར་འདྲུ་ཤེས་པས་གཙོད་དམ། གཙོད་རྒྱ་འཇུག་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ལྷན་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་

{@282B} བས་གཙོང་དམ། གཙོང་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་ཅུ་བའི་ས་བོན་ལ་ཐོག་ཀྱི་ས་བོན་དུ་འདྲེ་ཤིང་སྤོང་པོ་ལ་སྤོང་པོར་འདྲེ་ཤིང་བས་གཙོང་དམ། གཙོང་དུ་འཇུག་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤོང་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཙོང་དམ།

གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་སྡོམ་པོར་འདུ་ཤེས་པས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ཉེས་བྱས་
སུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་བས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་ཚ་
བའི་ས་བོན་ལ་

འགས་པའི་ས་བོན་དུ་འདྲུ་ཤེས་ཤིང་སློབ་པོ་ལ་སློབ་པོར་འདྲུ་ཤེས་པས་གཅིད་དམ། གཅིད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་རོ། །སློབ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཅིད་དམ། གཅིད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐུ་པོ་ལ་སློབ་པོར་འདྲུ་
ཤེས་པས་གཅིད་དམ།

གཙོད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཙོད་དམ། གཙོད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་ཅུ་བའི་ས་བོན་ལ་ས་བོན་གྱི་ས་བོན་དུ་ཤུ་ཞེས་ཞིང་སྤོན་པོ་ལ་སྤོན་པོར་དུ་ཞེས་པས་གཙོད་དམ། གཙོད་དུ་འཇུག་

ཆུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། རྩོམ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟབས་གཅོད་དལ། གཅོད་དུ་འཇུག་ཆུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་
ལ་རྩོམ་པོར་འདྲ་ཤེས་པས་གཅོད་དལ། གཅོད་དུ་འཇུག་གཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟབས་གཅོད་

དམ། གཞི་དང་

དུ་འཇུག་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོས་པ་སྤོང་བའི་ས་བོན་ལ་སྤོང་བའི་ས་བོན་དུ་འདྲུ་ཞེས་ཞིང་སྐྱོ་
ཆ་མོ་ལ་སྤོང་བའི་འདྲུ་ཞེས་པས་གཙོད་དམ། གཙོད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤོང་བའི་ཡིད་གཉིས་ཟབས་
གཙོད་དམ། གཙོད་དུ་

འཇུག་ན་རླུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་སྡོན་པོར་འདུ་ཤེས་པས་གཙོད་དམ། གཙོད་དུ་འཇུག་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་
 རོ། །སྐམ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཙོད་དམ། གཙོད་དུ་འཇུག་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོསློང་གིས་སྡོང་བུའི་ས་
 པོན་ལ་རྩ་བའི་

{@283A} ཨ། ཁ་བོན་དུ་འདྲ་ཞེས་ཤིང་སྔོན་པོ་ལ་སྔོན་པོར་འདྲ་ཞེས་པས་གཅིད་དམ། གཅིད་དུ་འཇུག་ལྟར་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། སྔོན་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེམས་གཅིད་དམ། གཅིད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། ལྷན་པོ་ལ་སྔོན་
པོར་འདྲ་ཞེས་པས་གཅིད་དམ། གཅིད་

དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །
 དག་སྒྲོང་གིས་སྒྲོང་བྱུང་ས་བོན་ལ་ཐོག་ཀྱང་ས་བོན་དུ་འདུ་ཤེས་ཤིང་སྒྲོན་པོ་ལ་སྒྲོན་པོར་འདུ་ཤེས་པས་གཅོད་དམ།
 གཅོད་དུ་འཇུག་

ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། རྫོགས་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། ལྷུང་པོ་
ལ་རྫོགས་པོར་འདུ་ཤེས་པས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་གཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ལྷུང་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཅོད་
དམ། གཅོད་དུ་

འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དག་སྒྲོང་གིས་སྡོད་བུའི་ས་བོན་ལ་འགས་པའི་ས་བོན་དུ་འདྲུ་ཤེས་ཤིང་སྡོན་པོ་ལ་སྡོན་
པོར་འདྲུ་ཤེས་པས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྡོན་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེངས་གཅོད་དམ།

གཙོད་དུ་འཇུག་

ན་རྒྱུད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲུལ་པོ་ལ་ཕྱིན་པོར་འདུ་ཞེས་བསམ་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །
 སྒྲུལ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་བསམ་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དག་སྒྲོང་གིས་སྒྲོང་བུའི་ས་པོ་ན་
 ལ་ས་པོ་ན་གྱིས་

བོན་དུ་འདྲུ་ཤེས་ཤིང་སྡོན་པོ་ལ་སྡོན་པོར་འདྲུ་ཤེས་པས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྡོན་པོ་
ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒླམ་པོ་ལ་སྡོན་པོར་འདྲུ་ཤེས་པས་གཅོད་
དམ། གཅོད་

དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྐྱམ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །
 །དེ་བཞིན་དུ་དགོས་པའི་གོ་སྐབས་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟར་དུ་འདྲ་ཞེས་ཞིང་སྤྱོད་པོ་ལ་སྤྱོད་པོར་འདྲ་ཞེས་པས་གཅོད་
 དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་

{@283B} ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། རྩོན་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་
རོ། ལྷུང་པོ་ལ་རྩོན་པོར་འདྲུ་ཞེས་པས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ན་ཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ལྷུང་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་
བས་གཅོད་དམ། གཅོད་

དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལྟོང་གིས་ཐོག་གུ་འི་ས་པོན་ལ་ཙུ་བའི་ས་པོན་དུ་འདུ་ཤེས་ཤིང་སྤོན་པོ་ལ་སྤོན་
པོར་འདུ་ཤེས་པས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤོན་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཅོད་དམ།
གཅོད་དུ་

འཇུག་ཆ་རྣམས་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་རྟེན་། རྒྱལ་པོ་ལ་སྤོང་པོར་འདུ་ཤེས་པས་གཅོད་དམ། གཅོད་ཏུ་འཇུག་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
རྟེན་། རྒྱལ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་པས་གཅོད་དམ། གཅོད་ཏུ་འཇུག་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རྟེན་། དཔེ་སྤྱོད་གིས་ཐོག་གི་ས་པོ་ན་

ལ་ཕྱིར་

བུ་འི་ས་བོན་དུ་འདྲུ་ཤེས་ཤིང་ཕྱིན་པོ་ལ་ཕྱིན་པོར་འདྲུ་ཤེས་པས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།
ཕྱིན་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟབས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་ཕྱིན་པོར་འདྲུ་ཤེས་པས་
གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་

འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟབས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།
།དགོས་པ་གིས་ཐོག་པོ་ལ་འགས་པའི་ས་བོན་དུ་འདྲུ་ཤེས་ཤིང་ཕྱིན་པོ་ལ་ཕྱིན་པོར་འདྲུ་ཤེས་པས་གཅོད་དམ།
གཅོད་དུ་འཇུག་

ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱིན་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟབས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་
ལ་ཕྱིན་པོར་འདྲུ་ཤེས་པས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟབས་གཅོད་
དམ། གཅོད་དུ་

འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་གིས་ཐོག་པོ་ལ་ས་བོན་གྱི་ས་བོན་དུ་འདྲུ་ཤེས་ཤིང་ཕྱིན་པོ་ལ་ཕྱིན་
པོར་འདྲུ་ཤེས་པས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱིན་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟབས་གཅོད་དམ།
གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་

{@284A} ༡༡ །དུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་ཕྱིན་པོར་འདྲུ་ཤེས་པས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འ
གྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟབས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོས་པ་
གིས་འགས་པའི་

ས་བོན་ལ་འགས་པའི་ས་བོན་དུ་འདྲུ་ཤེས་ཤིང་ཕྱིན་པོ་ལ་ཕྱིན་པོར་འདྲུ་ཤེས་པས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟར་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཕྱིན་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟབས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་ཕྱིན་

པོར་འདྲ་ཤེས་པས་

གཙོད་དམ། གཙོད་དྲ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཙོད་དམ། གཙོད་དྲ་འཇུག་
ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་འགས་པའི་ས་བོན་ལ་ཚུ་བའི་ས་བོན་དྲ་འདྲ་ཤེས་ཤིང་སྔོན་པོ་ལ་སྔོན་པོར་འདྲ་
ཤེས་པས་

གཙོད་དམ། གཙོད་དྲ་འཇུག་ན་ལྟར་བྱེད་དྲ་འགྱུར་རོ། །སྔོན་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཙོད་དམ། གཙོད་དྲ་འཇུག་
ལྟར་བྱེད་དྲ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་སྔོན་པོར་འདྲ་ཤེས་པས་གཙོད་དམ། གཙོད་དྲ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་
པོ་ལ་ཡིད་

གཉིས་ཟ་བས་གཙོད་དམ། གཙོད་དྲ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་འགས་པའི་ས་བོན་ལ་སྔོན་པོར་གྱུར་
བོན་དྲ་འདྲ་ཤེས་ཤིང་སྔོན་པོ་ལ་སྔོན་པོར་འདྲ་ཤེས་པས་གཙོད་དམ། གཙོད་དྲ་འཇུག་ན་ལྟར་བྱེད་དྲ་འགྱུར་རོ། །སྔོན་པོ་
ལ་ཡིད་

གཉིས་ཟ་བས་གཙོད་དམ། གཙོད་དྲ་འཇུག་ན་ལྟར་བྱེད་དྲ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་སྔོན་པོར་འདྲ་ཤེས་པས་གཙོད་དམ།
གཙོད་དྲ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཙོད་དམ། གཙོད་དྲ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འ
གྱུར་རོ། །དགོས་

སྔོན་གིས་འགས་པའི་ས་བོན་ལ་སྔོན་པོར་གྱུར་བོན་དྲ་འདྲ་ཤེས་ཤིང་སྔོན་པོ་ལ་སྔོན་པོར་འདྲ་ཤེས་པས་གཙོད་དམ། གཙོད་
དྲ་འཇུག་ན་ལྟར་བྱེད་དྲ་འགྱུར་རོ། །སྔོན་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཙོད་དམ། གཙོད་དྲ་འཇུག་ན་ལྟར་བྱེད་དྲ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་སྔོན་པོར་འདྲ་

{ @284B } ཤེས་པས་གཙོད་དམ། གཙོད་དྲ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཙོད་
དམ། གཙོད་དྲ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་འགས་པའི་ས་བོན་ལ་ས་བོན་གྱིས་བོན་དྲ་འདྲ་ཤེས་

ཁིང་སྒྲོན་པོ་ལ་སྒྲོན་པོར་འདྲ་ཞེས་

པས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐོ་མ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་
ལ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་ཐོ་མ་པོར་འདྲུ་ཤེས་པས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།
།སྐམ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་

ཟ་བས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་སྒྲིབ་གིས་ས་བོན་གྱི་ས་བོན་ལ་ས་བོན་གྱི་
ས་བོན་དུ་འདུ་ཤིང་ཤིང་སྒྲིབ་པོ་ལ་སྒྲིབ་པོར་འདུ་ཤིང་པས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲིབ་
པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཅོད་

དམཎ་གཙོད་དུ་འཇུག་ཆ་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་སྡོམ་པོར་འདུ་ཤེས་བས་གཙོད་དམཎ་གཙོད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་
བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཙོད་དམཎ་གཙོད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་
ས་པོ་ཆ་གྱི་

ས་སོན་ལ་རྩ་བའི་ས་སོན་དུ་འདྲུ་ཞེས་ཞིང་སྤོན་པོ་ལ་སྤོན་པོར་འདྲུ་ཞེས་པས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་
དུ་འགྱུར་རོ། སྤོན་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟེ་བས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། ལྷན་པོ་ལ་སྤོན་
པོར་འདྲུ་ཞེས་པས་

གཙོང་དམ། གཙོང་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ལྷན་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཙོང་དམ། གཙོང་དུ་འཇུག་
 ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་པ་ལས་པོ་ཆ་གྱིས་པོ་ཆ་ལ་སྤོང་བུ་འི་ས་པོ་ཆ་དུ་འདུ་ཞེས་ཤིང་སྤོན་པོ་ལ་སྤོན་པོར་འདུ་
 ཞེས་པས་གཙོང་དམ།

གཅོད་དུ་འཇུག་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། རྩོམ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་རོ། རྩོམ་པོ་ལ་རྩོམ་པོར་འདྲ་ཤེས་བས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། རྩོམ་པོ་ལ་ཡིད་

གཉིས་ཟ་

{ @285A } ཨྱ། །བས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་ས་བོན་གྱི་ས་བོན་ལ་ཐོ་
གུའི་ས་བོན་དུ་འདུ་ཤིང་སྡོན་པོ་ལ་སྡོན་པོར་འདུ་ཤིང་པས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།
།སྡོན་པོ་ལ་ཡིད་

གཉིས་ཟ་བས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་སྡོན་པོར་འདུ་ཤིང་པས་གཅོད་དམ།
གཅོད་དུ་འཇུག་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ཉེས་བྱས་སུ་འ
གྱུར་རོ། །

དགོས་ཤིང་གིས་ས་བོན་གྱི་ས་བོན་ལ་འགས་པའི་ས་བོན་དུ་འདུ་ཤིང་སྡོན་པོ་ལ་སྡོན་པོར་འདུ་ཤིང་པས་གཅོད་དམ།
གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྡོན་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་

སྡོན་པོར་འདུ་ཤིང་པས་གཅོད་དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྐམ་པོ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་གཅོད་
དམ། གཅོད་དུ་འཇུག་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་ས་བོན་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག །ས་བོན་རྣམས་པར་ཉམས་
པར་གྱུར་ཅིག

སྐམ་པས་ས་བོན་གྱི་རིགས་ལྟ་པོ་དག་མེར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅིང་། ས་བོན་ཉམས་པ་དང་། ས་བོན་རྣམས་པར་ཉམས་པར་གྱུར་
ན་དགོས་ཤིང་ལ་ལྟར་བྱེད་ལྟར་འགྱུར་རོ། །ས་བོན་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིང་། ས་བོན་རྣམས་པར་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ན་ཉེས་
བྱས་ལྟར་

འགྱུར་རོ། །དགོས་ཤིང་གིས་ས་བོན་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག །ས་བོན་རྣམས་པར་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག །སྐམ་པས་ས་བོན་གྱི་
རིགས་ལྟ་པོ་དག་ཆུར་འཇུག་ཅིང་། ས་བོན་ཉམས་པ་དང་། ས་བོན་རྣམས་པར་ཉམས་པར་གྱུར་ན་དགོས་ཤིང་ལ་ལྟར་བྱེད་

ལྟར་

འགྱུར་རོ། །ས་བོན་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིང་། ས་བོན་རྣམ་པར་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་ལྟར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་ས་བོན་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག །ས་བོན་རྣམ་པར་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པས་ས་བོན་གྱི་རིགས་ལྟ་པོ་དག་གཞུག་རྒྱུགས་ཏེ་

{@285B} གཞུག་བྱས་བརྩམས་ནས་ས་བོན་ཉམས་པ་དང་། ས་བོན་རྣམ་པར་ཉམས་པར་གྱུར་ན་དགེ་སློང་ལ་ལྟར་བྱེད་ལྟར་འགྱུར་རོ། །ས་བོན་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིང་། ས་བོན་རྣམ་པར་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་ལྟར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་ས་བོན་ཉམས་པར་

གྱུར་ཅིག །ས་བོན་རྣམ་པར་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པས་ས་བོན་གྱི་རིགས་ལྟ་པོ་དག་སྐྱམ་པོ་ལ་འཛིན་ཅིང་ས་བོན་ཉམས་པ་དང་། ས་བོན་རྣམ་པར་ཉམས་པར་གྱུར་ན་དགེ་སློང་ལ་ལྟར་བྱེད་ལྟར་འགྱུར་རོ། །ས་བོན་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིང་། ས་བོན་རྣམ་པར་ཉམས་པར་

མ་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་ལྟར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་ས་བོན་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག །ས་བོན་རྣམ་པར་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པས་ས་བོན་གྱི་རིགས་ལྟ་པོ་དག་ཚུ་ཚུ་འཕམ། འགྱུར་བྱེད་དམ། ཁྱི་བའམ། སས་འགོབས་པར་བྱེད་ཅིང་ས་བོན་ཉམས་པ་དང་། ས་བོན་རྣམ་

པར་ཉམས་པར་གྱུར་ན་དགེ་སློང་ལ་ལྟར་བྱེད་ལྟར་འགྱུར་རོ། །ས་བོན་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིང་། ས་བོན་རྣམ་པར་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་ལྟར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་ས་བོན་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག །ས་བོན་རྣམ་པར་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག་སྐྱམ་པས་ས་

བོན་གྱི་རིགས་ལྟ་པོ་དག་ལ་ཁྲ་ཚན་ནམ། འབྲས་ཁྲ་འཕམ། སྐྱེ་ཚེ་དུགས་པར་བྱེད་ཅིང་། ས་བོན་ཉམས་པ་དང་། ས་བོན་རྣམ་པར་ཉམས་པར་གྱུར་ན། དགེ་སློང་ལ་ལྟར་བྱེད་ལྟར་འགྱུར་རོ། །ས་བོན་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིང་། ས་བོན་རྣམ་པར་

ལྟར་ཆ་ཉེས་བྱས་ལྟར་འལྟར་རེ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་ཤིང་ཕྱོག་པ་གཅིག་གཅོད་ཆ་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་།
ལྟར་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འལྟར་རེ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་ཤིང་ཕྱོག་པ་གཉིས་གཅོད་ཆ་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་།
ལྟར་བྱེད་གཉིས་སུ་

འཇུག་རེ། །དགོས་མེད་གིས་སྐྱུར་བ་གཅིག་གིས་ཤིང་ལྷོ་ན་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་གཅོད་ན་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། ལྷུང་བྱེད་རབ་
ཏུ་མང་པོར་འཇུག་རེ། །དགོས་མེད་གིས་སྐྱུར་བ་གཉིས་གྱིས་ཤིང་ལྷོ་ན་པ་གཅིག་གཅོད་ན་ཉེས་བྱས་གཉིས་དང་། ལྷུང་བྱེད་
གཅིག་ཏུ་འཇུག་རེ། །

{@286A} ༣༣ ། དགོསོང་གིས་སྐྱོར་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཤིང་ཕྱོག་པ་གཉིས་གཅོད་ན་ཉེས་བྱས་གཉིས་དང་། ལྷ་བྱེད་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། ། དགོསོང་གིས་སྐྱོར་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཤིང་ཕྱོག་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་གཅོད་ན་ཉེས་བྱས་གཉིས་དང་། ལྷ་བྱེད་རབ་ཏུ་མང་པོར་འགྱུར་རོ། ། དགོ་

སྐྱོད་གིས་སྐྱོད་པ་རབ་ཏུ་མང་པོས་ཤིང་རྩོན་པ་གཅིག་གཅོད་ན་ཉེས་བྱས་རབ་ཏུ་མང་པོ་དང་། ལྷུང་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
 རོ། །དགེ་སྐྱོད་གིས་སྐྱོད་པ་རབ་ཏུ་མང་པོས་ཤིང་རྩོན་པ་གཉིས་གཅོད་ན་ཉེས་བྱས་རབ་ཏུ་མང་པོ་དང་། ལྷུང་བྱེད་གཉིས་
 ལྷུང་བྱུང་རོ། །དགེ་སྐྱོད་གིས་

སྐྱེད་པ་རབ་ཏུ་མང་པོས་གིང་སྐྱོན་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་གཅིད་ན་ཉེས་བྱས་རབ་ཏུ་མང་པོ་དང་། ལྷུང་བྱེད་རབ་ཏུ་མང་པོར་འ
གྱུར་རོ། །དགེ་སྐྱོང་གིས་སྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་རྩ་གཅིག་རྒྱ་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། ལྷུང་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་
སྐྱོང་གིས་སྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་རྩ་

གཉིས་རབ་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། ལྷན་བྱེད་གཉིས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལོ། །དཔེ་སློང་གིས་སློང་པ་གཅིག་གིས་སྒྲུབ་པ་ཏུ་མང་པོ་
རབ་ཉེས་བྱས་གཅིག་དང་། ལྷན་བྱེད་རབ་ཏུ་མང་པོར་འགྱུར་ལོ། །དཔེ་སློང་གིས་སློང་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་རབ་ཉེས་

བྱས་གཉིས་དང་།

ལྷུང་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྩ་གཉིས་རྩ་གཉིས་བྱས་གཉིས་དང་། ལྷུང་བྱེད་གཉིས་
སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྩ་བ་ཏུ་མང་པོ་རྩ་གཉིས་བྱས་གཉིས་དང་། ལྷུང་བྱེད་རབ་ཏུ་མང་
པོར་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་སྦྱོར་བ་

བ་རབ་ཏུ་མང་པོས་རྩ་གཅིག་རྩ་གཉིས་བྱས་རབ་ཏུ་མང་པོ་དང་། ལྷུང་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་སྦྱོར་བ་
རབ་ཏུ་མང་པོས་རྩ་གཉིས་རྩ་གཉིས་བྱས་རབ་ཏུ་མང་པོ་དང་། ལྷུང་བྱེད་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་སྦྱོར་བ་རབ་
ཏུ་མང་པོས་རྩ་བ་ཏུ་མང་པོ་རྩ་

གཉིས་བྱས་རབ་ཏུ་མང་པོ་དང་། ལྷུང་བྱེད་རབ་ཏུ་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །མུཏཔ་ལ་དང་། པད་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་
བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་གྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་སྦྱོར་བ་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག །སྦྱོར་བ་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག །སྦྱོར་བ་ཉམས་པར་སྦྱོར་བ་
སྦྱོགས་སུ་ཚུ་ཚོ་ཞེས་པ་འགྱུར་བྱེད་དམ།

{@286B} ལྷུ་བཟམ། སམ་ཉུག་པར་བྱེད་ཅིང་། སྦྱོར་བ་ཉམས་པར་དང་། རྩ་བ་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ།
།སྦྱོར་བ་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིང་རྩ་བ་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ན་གཉིས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཉུག་པའི་བསམ་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་
དོ། །དགེ་སློང་གིས་སྦྱོར་བ་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག །སྦྱོར་བ་ཉམས་པར་

གྱུར་ཅིག །སྦྱོར་བ་ཉམས་པར་སྦྱོགས་སུ་ཚུ་ཚོ་ཞེས་པ་འགྱུར་བཟམ། སམ་ཚེད་འཐོར་བར་བྱེད་ཅིང་། སྦྱོར་བ་ཉམས་པར་དང་། རྩ་བ་
ཉམས་པར་གྱུར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྦྱོར་བ་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིང་རྩ་བ་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ན་གཉིས་བྱས་
སུ་འགྱུར་རོ། །འདོར་བའི་བསམ་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །

དགེ་སློང་གིས་སྦྱོར་བ་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག །སྦྱོར་བ་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག །སྦྱོར་བ་ཉམས་པར་སྦྱོར་བ་ཉམས་པར་སྦྱོགས་སུ་འཆག་པར་བྱེད་
ཅིང་སྦྱོར་བ་ཉམས་པར་དང་། རྩ་བ་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྦྱོར་བ་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིང་སྦྱོར་བ་ཉམས་པར་

ཉམས་པར་མ་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འཆག་པའི་བསམ་པ་ལ་ནི་

ལྟར་བ་མེད་དོ། །དགེ་སློང་གིས་སྡོམ་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག། སྡོམ་པར་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་པས་སྡོམ་པར་སྡོམ་གསུ་
ཡལ་ག་འཇལ། མེད་ག་ཇལ། རེ་སྡེ་འདྲིན་པར་བྱེད་ཅིང། སྡོམ་པར་པ་དང། སྡོམ་པར་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འ
གྱུར་རོ། །སྡོམ་པར་མ་གྱུར་ཅིང་སྡོམ་པར་ཉམས་པར་མ་གྱུར་

ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འདྲུད་པའི་བསམ་པ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །དགེ་སློང་གིས་འབལ་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག། འབ
པ་རྒྱལ་པར་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་པས་འབལ་ཆགས་པའི་སྡོམ་གསུ་འཆག་པར་བྱེད་ཅིང། འབལ་ཉམས་པ
དང། རྒྱལ་པར་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །

འབལ་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིང་རྒྱལ་པར་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ན་ཡང་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །འཆག་པའི་བསམ་པ་ལ་ནི་
ལྟར་བ་མེད་དོ། །དགེ་སློང་གིས་འབལ་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག། འབལ་རྒྱལ་པར་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་པས་འབལ་
ཆགས་པའི་སྡོམ་གསུ་ཁུ་ཚན་ནམ། འབས་

ཁུ་འཇལ། སྒྲ་ཚོད་འདོར་བར་བྱེད་ཅིང་འབལ་ཉམས་པ་དང། འབལ་རྒྱལ་པར་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་
རོ། འབལ་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིང་རྒྱལ་པར་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདོར་བའི་བསམ་པ་
ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །དགེ་སློང་གིས་འབལ་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག།

{@287A} ༢༡། འབལ་རྒྱལ་པར་ཉམས་པར་གྱུར་ཅིག་སྒྲིམ་པས་འབལ་ཆགས་པའི་སྡོམ་གསུ་ཚོ་སྒྲིམ། འགྱུར་
བྱེད་དམ། ལྷི་བའམ། སས་ཉུག་པར་བྱེད་ཅིང་འབལ་ཉམས་པ་དང། འབལ་རྒྱལ་པར་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འ
གྱུར་རོ། འབལ་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིང་རྒྱལ་པར་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ན་ཡང་ཉེས་

བྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཉུག་པའི་བསམ་པ་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །དགེ་སློང་གིས་འཛུལ་པའི་རྩ་རྒྱུན་འབྲིན་པར་བྱེད་
ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་འཛུལ་པའི་རྩ་བ་འབྲིན་པར་བྱེད་ན་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སློང་གིས་

ཤིང་ལྷོན་པའི་ཤུན་པ་འཆུ་བར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་

ཤིང་ལྷོན་པའི་ཤིང་ལྷོན་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་ཤིང་ལྷོན་པའི་སྤྱིང་པོ་འཆུ་བར་བྱེད་ན་ལྷུང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་ཤིང་ལྷོན་པའི་ལོ་མ་རྒྱུན་པ་རྒྱུག་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་
ཤིང་ལྷོན་པའི་ལོ་མ་མེར་པོ་རྒྱུག་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་

གིས་ཤིང་ལྷོན་པའི་མེ་རྟོག་ཁ་མ་བྱེད་རྒྱུག་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་ཤིང་ལྷོན་པའི་མེ་རྟོག་ཁ་
བྱེད་རྒྱུག་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་ཤིང་ལྷོན་པའི་འབྲས་བུ་མ་སྒྲིན་པ་རྒྱུག་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་
བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་ཤིང་ལྷོན་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་རྒྱུག་པར་

བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་ཉ་ཕྱི་བས་འབྱེན་པར་བྱེད་ན་ཇི་སྤྱིད་དུ་ཆུ་ནས་སྐྱམ་ལ་འདོན་པར་མི་བྱེད་
ཀྱི་བར་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཆུ་ནས་སྐྱམ་ལ་འདོན་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་ཉ་ཚང་འ
དོན་པར་བྱེད་ན་ཇི་སྤྱིད་དུ་ཆུ་ནས་སྐྱམ་ལ་འདོན་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་ཉེས་བྱས་སུ་

འགྱུར་རོ། །ཆུ་ནས་སྐྱམ་ལ་འདོན་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་གཙོ་འཕྲིན་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་
སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་ཕ་བཤོལ་གོལ་འཕྲིན་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དགེ་སྤྱོད་གིས་རྩ་མཐུག་སྤྱི་
བཟུམ་ རིལ་བཟུམ་ གོས་མཐུག་ གོས་ཀྱི་གདང་ལ་རྒྱམ་

ཆགས་པ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །རུང་བར་བྱས་ཏོད་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ལས་དང་པོ་པ་དང་།
སྤྱི་པ་དང་། སེམས་འཁྲུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་གིས་ཉེན་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །ས་པོན་དང་སྤྱི་བ་འཕྲིན་པའི་ལྷུང་
བྱེད་དེ་བཅུ་གཅིག་པ་རྩོགས་སོ། །